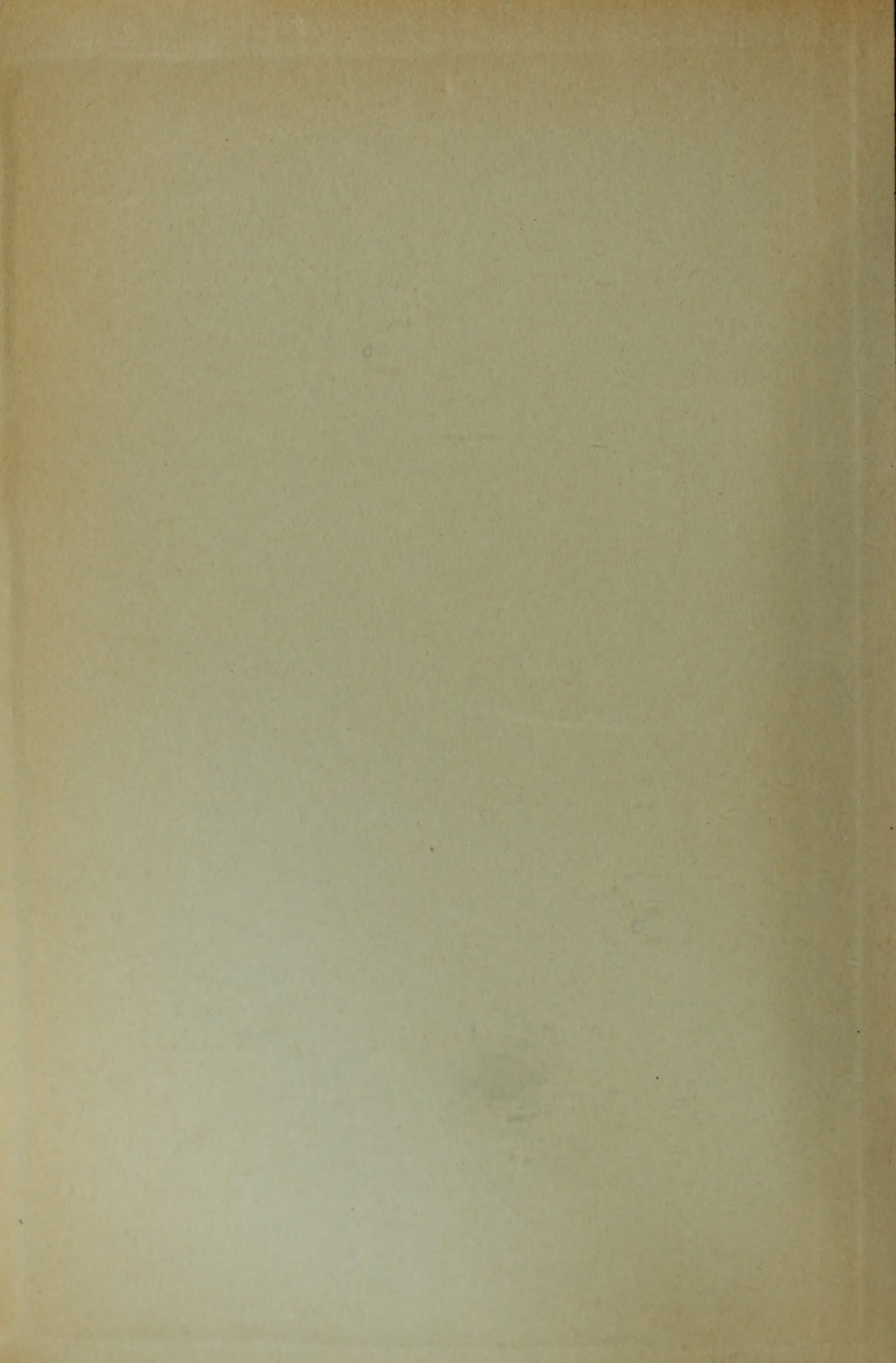

3 1761 06977133 5

Presented to the
LIBRARY *of the*
UNIVERSITY OF TORONTO
by

Chancellor George
Ignatieff

ИЗЪ АРХИВАТА

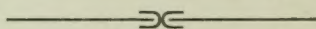
НА

НАЙДЕНЪ ГЕРОВЪ

ПИСМА, ДОКЛАДИ И МАТЕРИЯЛИ ЗА ВЪЗРАЖДАНИЕТО
НА БЪЛГАРСКИЯ НАРОДЪ

ИЗДАВА

БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЪ

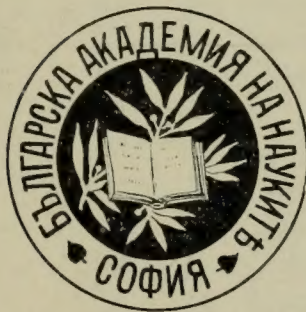
СОФИЯ

1911.

ИЗЪ АРХИВАТА
НА
НАЙДЕНЪ ГЕРОВЪ

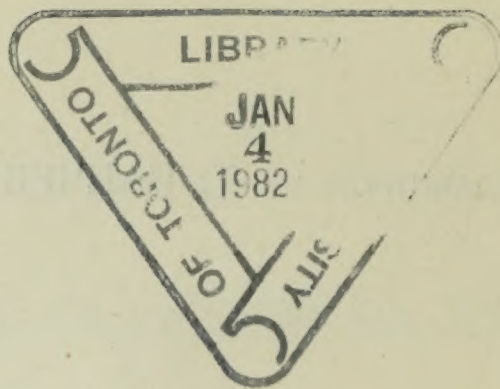
КНИГА I
КОРЕСПОНДЕНЦИЯ СЪ ЧАСТНИ ЛИЦА
А—Л
(АВЕРКИ — ЛОБАНОВЪ)

ПОДЪ РЕДАКЦИЯТА НА **Т. ПАНЧЕВЪ**

ИЗДАВА
БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЪ
1911.

DR
83
.2
G4A2
1911
Km. 1

Съдържание.

	Стр.		Стр.
Прѣдговоръ	VII.	48. Александръ Ѳ. Гильфердингъ	463.
1. Аверки Петровичъ	1.	49. Иванъ Ильичъ Глазуновъ	466.
2. Иванъ Сергѣевичъ Аксаковъ	4.	50. Богданъ Горановъ	467.
3. Николай Алексѣевичъ	7.	51. Петъръ Горговичъ	473.
4. Кара-Никола Ангеловъ	8.	52. Князь Ал. М. Горчаковъ	473.
5. Дмитрій Анучинъ	8.	53. х ^ъ Петко Господиновъ	474.
6. Васили Априловъ	10.	54. А. П. Гранитски	475.
7. Н. Артамоновъ	12.	55. В. Григорьевъ	475.
8. Капитонъ Алекс. Байковъ	13.	56. Илия Грудовъ	476.
9. Иванчо Д. х. Бакалоглу	13.	57. Иоакимъ Груевъ	477.
10. Марко Д. Балабановъ	14.	58. Златанъ Гройовъ	483.
11. Семейство Берови	14.	59. Стоянчо Груйолу	483.
12. Миливой П. Блазнавацъ	21.	60. Кон. Арк. Губастовъ	485.
13. Рашко Ил. Блъсковъ	21.	61. Гюрджи Али-ага	494.
14. Велйо Богдановъ	22.	62. Димо Гюровъ	497.
15. Иванъ Андр. Богоровъ	23.	63. Захария х ^ъ Гюровъ	497.
16. Петъръ Боневъ	27.	64. Архимандритъ Дамаскинъ	499.
17. Нешо Бончевъ	27.	65. Отецъ Данаилъ рилецъ	500.
18. Семейство Ботеви	28.	66. Христо Г. Дановъ	500.
19. Недѣлко х. Бракаловъ	42.	67. Георги Данчовъ	506.
20. Теодоръ Ст. Бурмовъ	43.	68. Н. Даскаловъ	507.
21. Аполлинарій П. Бутеневъ	48.	69. Гаврилъ Денковъ	507.
22. Никола Бѣловъждовъ	51.	70. Иванъ Ник. Денкоглу	508.
23. Кесари папа Василиевъ	52.	71. Иванъ Г. Джиджевъ	515.
24. Константинъ Василиевъ	52.	72. Михаилъ Димитровъ	516.
25. Ненка Василова	62.	73. Иером. Митрофанъ Димовичъ	516.
26. Князь В. Ил. Васильчиковъ	62.	74. Христо Дипчевъ	517.
27. Филипъ Велевъ	75.	75. Мих. Дмитревскій	517.
28. Кузма Величковъ	76.	76. К. П. Догановъ	518.
29. Юрій Ив. Венелинъ	77.	77. А. Х. Дойчиновичъ	520.
30. Димитъръ Витановъ	77.	78. Георги Дончовъ	521.
31. Иванъ С. Владикинъ	78.	79. Доротей врачански	523.
32. А. Влангали	78.	80. Станиславъ Доспѣвски	552.
33. Д-ръ Г. Вѣлковичъ	78.	81. Маринъ Дриновъ	568.
34. Василь х. Вѣлковъ	79.	82. Димитъръ Т. Душановъ	570.
35. Христодуль Вѣлчевъ	80.	83. Ал. Ст. Б. Екзархъ	582.
36. П. Гановичъ	81.	84. Георги Економовъ	585.
37. Никола Ганчовъ	82.	85. Алекс. Ѳ. Елисицынъ	587.
38. Артюнъ Гедиковъ	83.	86. Янаки Еманоиловъ	588.
39. Д. А. Геновичъ	83.	87. А. Емельяновъ	589.
40. Евлоги Георгиевъ	85.	88. П. К. Емидовъ	590.
41. Христо Георгиевъ	172.	89. х ^ъ Алекс. х ^ъ Т. Живковъ	590.
42. Павелъ Герджиковъ	326.	90. К. Жинзифовъ	591.
43. х ^ъ Геро Добревичъ Мушекъ	330.	91. Тодоръ Запряновъ	591.
44. Атанасъ х ^ъ Геровъ	355.	92. Стефанъ Захариевъ	598.
45. Костадинъ Геровъ	378.	93. Христофоръ Д. Заховски	604.
46. Никола Геровъ	455.	94. М. Ст. Зега	607.
47. Семейство Гешеви	455.	95. Симеонъ Златевъ	608.

	Стр.		Стр.
96. Ст. Цвѣтковъ <i>Златевъ</i>	608.	130. Семейство <i>Кесякови</i>	796.
97. Яковъ Димовъ <i>Змейковичъ</i>	609.	131. Рада Гугова <i>Кирковичъ</i>	800.
98. Захари х ^ѣ <i>Зографъ</i>	612.	132. Иванъ <i>Кишелски</i>	814.
99. Мих. Игн. <i>Золотаревъ</i>	612.	133. Яковъ Ф. <i>Кларкъ</i>	830.
100. Георги <i>Золотовичъ</i>	650.	134. Максимъ <i>Княжевичъ</i>	831.
101. Димитъръ И. <i>Золотовичъ</i>	652.	135. х ^ѣ Захари П. <i>Княжески</i>	834.
102. Ив. Алекс. <i>Ивановъ</i>	652.	136. Егоръ Петр. <i>Ковалевскій</i>	901.
103. Велйо <i>Ивановъ</i>	690.	137. Иосифъ А. <i>Ковачовъ</i>	910.
104. Д-ръ Спасъ <i>Ивановъ</i>	698.	138. Василий Ѳ. <i>Кожевниковъ</i>	913.
105. Ник. Павл. <i>Игнатъевъ</i>	715.	139. Апостолъ <i>Конковичъ</i>	915.
106. Илия Д. <i>Икономовичъ</i>	717.	140. Н. С. <i>Константиновъ</i>	924.
107. Тодоръ <i>Икономовъ</i>	719.	141. Баронъ Алекс. <i>Корфъ</i>	925.
108. <i>Иларионъ</i> Ловченски	723.	142. Стоянъ <i>Костовъ</i>	925.
109. Добре х ^ѣ <i>Илиевъ</i>	724.	143. Захари Икономовичъ <i>Круша</i>	971.
110. Цона <i>Илйова</i>	727.	144. Гаврилъ <i>Кръстовичъ</i>	984.
111. <i>Иоакимъ</i> скопски	727.	145. Дяк. Еф. <i>Кръстевъ</i>	985.
112. <i>Иоаники</i>	729.	146. Иванъ Стояновъ <i>Кълевъ</i>	986.
113. Отецъ <i>Иосифъ</i>	730.	147. Алексѣй Евѡ. <i>Лаговскій</i>	986.
114. Георги С. <i>Иошевъ</i>	730.	148. Василь <i>Левски</i>	987.
115. Ст. Д. <i>Каблешковъ</i>	734.	149. Конст. Ник. <i>Леонтьевъ</i>	987.
116. <i>Калистъ</i> Л. <i>Хамамджиевъ</i>	736.	150. Князь А. Б. <i>Лобановъ</i>	996.
117. К. Ст. <i>Капиновски</i>	737.	Показатель: I. Личенъ	1001.
118. Семейство <i>Каравелови</i>	738.	II. Вещенъ	1031.
119. Вукъ Ст. <i>Караджичъ</i>	739.	III. Кога е писано пис-	
120. Петковица <i>Караиванова</i>	741.	мото	1041.
121. Д-ръ Василь К. <i>Караконовски</i>	742.	IV. Дѣ е писано пис-	
122. Ст. и Хр. Д. <i>Караминкови</i>	780.	мото	1044.
123. П. Г. <i>Карамфиловичъ</i>	785.	V. Писма писани отъ	
124. Михаилъ <i>Караспасовъ</i>	786.	Н. Герова	1047.
125. Николай <i>Карастояновъ</i>	787.	VI. Писма съ данни	
126. <i>Карловски</i> мюдюринъ	788.	за биографията на	
127. Георги Д. <i>Карловски</i>	789.	Н. Герова	1047.
128. Никола Хр. <i>Касапски</i>	790.		
129. Димитъръ <i>Керековъ</i>	795.		

ПРѢДГОВОРЪ.

Архивата на Н. Геровъ се състои: 1) главно отъ собствената негова архива, сега имотъ на неговитѣ наслѣдници, 2) отъ архивата на брата му Атанасъ хаджи Геровъ, която неговиятъ синъ Христо А. Геровъ, пловдивски адвокатъ, присъедини къмъ чичовата си архива, и 3) отъ писма-документи, които азъ съмъ събиралъ и прибавилъ къмъ уйчовата си архива. Всѣка една е цѣнна, ала първата има кждѣ по-голъмо прѣдимство прѣдъ другитѣ двѣ.

Освѣнъ другитѣ цѣнни документи и записки, въ архивата има запазени нѣколко хиляди писма все отъ общественъ интересъ. Лицата, съ които Н. Геровъ, баща му и братията му сж си писвали, сж повече отъ 270 души. Въ туй число влизатъ почти всички сврѣмени тѣмъ наши обществени дѣйци и извѣстни славянофили.

Архивата обима цѣлия ни културенъ животъ прѣзъ миналия вѣкъ. Тя захваща дори отъ 1786 година.

Подъ редъ цѣлата архива ще бжде извадена на бѣлъ свѣтъ.

Засега по извѣстни съображения ще печатаме изъ архивата само ония документи и писма, които сж писани прѣди края на 1878-та година; по новитѣ отъ тая година ще бждатъ напечатани, когато имъ дойде врѣмето.

На всѣки документъ и на всѣко писмо отгорѣ ще бжде показано накжсичко съдържанието му. Писмата ще бждатъ обнародвани всѣко съ отговора си, доколкото ги има запазени.

При всѣки обнародванъ документъ срѣщу съдържанието му ще бжде показанъ съ цифра нумерътъ на пакета, въ който той се намира, или копирната книга и нейната страница, отъ която писмото е извадено.

Въ края на всѣка напечатана часть ще давамъ най-подробенъ показателъ на всичко, що съдържа тя, за улеснение на изслѣдвачитѣ.

Тукъ-тамъ ще давамъ бѣлѣжки за лица и дѣла, доколкото ми сж познати отъ разговоритѣ, които съмъ ималъ съ уйча си.

Никакви други разсжждения върху архивата не правя: имамъ го за излишно, сама тя ще говори за себе си.

Отъ сърце благодаря на Българската Академия на наукитѣ, за дѣто взе на себе си да издаде архивата, та улесни нейното обнародване. Благодаря и на г. г. комисаритѣ на Академията — Иорданъ Ивановъ, Иорданъ Трифоновъ и Иванъ Пѣевъ-Плачковъ за труда, що употрѣбиха да прѣгледатъ архивата, и за добрия отзивъ, що дадоха за нея.

Т. Панчевъ.

Пловдивъ, юлия 1911.

И. Серовъ

1. АВЕРКИ ПЕТРОВИЧЪ.*

1. — Събиране подписи за физиката. Кога ще иде Геровъ въ Бѣлградъ да я печата. Аверкиевѣ книги. Иосифъ Фратевъ ще печата своя книга.

Пак. 1.

Копривщица 16 Маія 1849.

Отче Аверкые!

Отъ души благодарѣ за прѣдстояваніе-то Ви да ся събержѣ спомоществователе за физикѣ-тѣ ми. Подписы-ты за 21 книгѣ и 218 двѣстѣ и осемнаесетъ грош. что ми сте пратили, пріяхъ. Съ това мое писмо ся завръзвамъ какъ ставамъ Вамъ длъженъ за тѣя пары да Ви дамъ на врѣмя книги-ты.

За отхождане въ Бѣлградъ си намѣрихъ дружинѣ за-въ срѣдѣ слѣдъ Св. Троицѣ на 25 прѣзъ тоя мѣсяцъ. Ако е угодно на Г. Јосифа Фратевъ да прѣдстои въ типографіѣ-тѣ за да сѣ напечята книга-та му, азъ можъ свръши това за такъжъ заплатѣ, какъжѣто е обрекалъ на О. Саввѣ, та нека дойде до Св. Троицѣ тука да донесе книгѣ-тѣ и да си уврѣжемъ что трѣбва да ся прави.

Отъ Ваши-ты книги** сѣмъ продалъ азъ 14 и 35 сѣмъ далъ Г. Јоакиму оше прѣди да идѣ въ Едрене, та е и той продавалъ. Чтото има да събирате оше пары отъ подписы-ты за физикѣ-тѣ ми, нека стоятъ тѣя у Васъ, та щемъ ги прихванѣ, кога си виждаме окончателный хесапъ.

Г. Каллисту Хамамджіеву много здравіе: не намѣрихъ днесъ чловѣкъ да земе книгѣ-тѣ му да ѣжъ носи, а щѣ ѣжъ пратѣ съ нѣкой нашенецъ въ четвъртъкъ.

Добро видѣніе.

Вашъ
Найденъ Геровъ

О. Савва прѣди еднѣ недѣлѣ ми казва въ Панагюрище, какъ развалилъ намѣреніе-то си за ходеніе въ Бѣлградъ, а искаше да иде въ Филибе за нѣкакъжъ си работѣ, тамъ да посѣди.

2. — Приемане книги физика. Надежда да посѣти Геровъ Сопотъ. Иоакимъ Груевъ връща заетата книга.

Пак. 1.

Господинъ Найдине!

Фізики-те числомъ 30 получихъ въ сѣщій-атъ день, въ кого-то ги бехте испратили, но понеже ми пишахте, че трѣгвате за Филибе, азъ ся надѣвахъ, че ще додите и до насъ, зато Ви и неотписахъ до сега.

Двоеуміе-то много пѣти припятствува.

Пращамъ Ви и писамце-то, за кое-то ми пишахте, такожде и Новины-те.

Поздравете Г. Јоакима, и му кажете че получихъ книгѣ-тѣ си, коѣ-то му бехъ далъ за прочитанѣ.

1849 9-ый Дек:

Въ Сопотъ.

Вашъ пріятель.
Аверкій П.

* Роденъ въ Калоферъ, † 1878 г. въ Цариградъ, училъ се въ Бѣлградъ, Киевъ и въ Дрезденъ; учителствувалъ въ Крагуевацъ (Сърбія), въ Сопотъ и Видинъ; слѣдъ разрѣшеніе церковния въпросъ рѣкоположенъ за врачански митрополитъ, прѣзъ 1874 г. повиканъ въ Цариградъ да отговаря за нѣкои обвиненія прѣдъ екзархіята, дѣто и останалъ до края на живота си. Негови книжовни трудове: *Цвѣтъ милости*, *Церковна история*, *Общъ религиозенъ философски прѣгледъ* и *Българонѣмски словарь*, когото не е можалъ да довърши.

** Цвѣтъ милости или завѣщаніе чадолюбиваго отца [Отъ Петаръ Стоишић]. Преведе ся отъ Аверкія Петровича калоферина, діакона калугера. Въ Бѣлградъ, въ княжеско-сръбскѣтѣ книгопечатниѣ, 1848. 8° 1 обр. + IV + 70 стр.

3. — Отецъ Аверки изработилъ да се учатъ момичета българчета въ Киевъ. Дирятъ се кандидатки. Кой той прѣдлага.

Пак. 1.

10. Юлія 1860
изъ Цари-градъ.

Многоуважаемый ми
Господинъ Наидине!

Нужда-та за учителки, въ наше-то отечество мя побуди, да ся постарая, да ся приематъ въ Кіевскій-атъ женскій Институтъ наши Българскій дѣвицы. За това нещо азъ дадохъ прошеніе, и прошеніето ми ся прие, и по высочашѣе решение удобри ся, да ся приематъ тры дѣвицы на казіоненъ счетъ, на кои щжтъ да ся дадатъ отъ консоли-те отъ коя-то ся стжна испратъ и пжри до Цариградъ, догдѣто щжтъ да ся испрататъ.

Азъ кжто додохъ въ Цариградъ ходихъ на Руско-то посолство, тж пытахъ Г-на Новикова писували ли сж по Българіи на Консола-та за тыж дѣвицы, и онъ ми каза, че писали, и ся надѣвамъ за отговоръ. Ако сте намѣрили Вы отъ нашы-те мѣста отпишете поскоро, ако ли не сте, азъ сжмъ намѣрилъ двѣ: едно отъ Панагюрище, което ще да испрати Хад. Манчо. То е сестра на Неша Бончовъ, кой-то е сега въ Кіевскж-тж Сименаріж. Друго-то е отъ Калоферъ на Христа Брадиновъ. И тжка ако не сте намѣрили отпише на посолство-то въ Цари-градъ за тыя послѣдны-те, че сж готови. Пишете и мене

вашъ пріятель
Еродиаконъ Аверкій

Молж Вы поздравете Господина Стоянча Хикимина и Господина Василяка Хад. Милкова.

4. — Изпраща се Рада Гугова на учение въ Киевъ. Искать се свѣдѣнія за училището на графиня Левашева. Карта за Ошмянцова.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 3 Августа 1860.

Отче Аверкие!

Завчера на 1 Августа испратихъ оттука за Цариградъ момиче-то, което бяхъ приготвилъ едно отъ три-ты, что е нарядено да ся изучать за учителници. То е сестрино ми дѣте и е проведено съ единъ мой сестринецъ Атанасъ Тороманъ. Ако не се забавятъ на Едрене за да дойджтъ заедно съ друго едно момиче, което ся готви да врьви оттамъ, то трѣбва скоро да дойджтъ. Надѣмся да е приготвено мѣсто, дѣ да слѣзжтъ, зачтото момиче не може да стои на хана, та Ви ся моля да явите на подателя на това писмо, дѣ ще е конакъ-тъ имъ, за да ги срѣщне и заведе тамъ. Атанасъ Тороманъ, който иде съ момиче-то, Радж П. Гуговж, за да го придружява до Цариградъ, ще Ви вржи писма за посланника и за Княза Василчикова, които щете прѣдставите ведно съ момиче-то; ще Ви даде такожде и метрическо свидѣтелство и свидѣтелство за че има момиче-то присаженъ сыпаницж-тж. За пѣ-нататкъ ще слушя Ваши-ты заповѣди.

Желалъ бяхъ да знаж какво е училище-то на Графиниъ Левашевж и что учять въ него. — Много набръзо Ви пишж, та да прощавате сега, а занарѣдъ надѣмся чясто да си отписваме.

Приимѣте искренный ми поздравъ и увѣреніе за истинно-то ми за Васъ почтение.

Н. Геровъ.

Моля Ви ся, явѣте ми прѣкоръ-тъ на дякона при посолскж-тж церквж.

Проваждамъ Ви и еднж хартж отъ путешествіе-то Анакареова, за кожто моля Вы, кога идете въ Киевъ, да ъж проводите Г-ну Ошмянцову въ Москвж съ начинъ, който той Ви покаже.

5. — Извѣстия за Рада Гугова. Прѣдложение да се прѣподава на българскитѣ въ Кіевѣ и български езикъ. Отецъ Аверки учитель. Прѣчки на това. Церковниятъ въпросъ.

Пак. 1.

Приято 19 Юнія 1861. Отгов. Авг.

28 Маія 1861 изъ Кіево.

Многоуважаемый ми
Господинъ Наидине!

Рада е здрава и весела кѣто кокорякъ, учи ся добръ и общава добръ будощность. Азъ ѣж карахъ да Ви пише, а она оставя на мене извиняющися, че не може да пише по бжлгжрски. Князь Василчиковъ рекалъ на началница-та на училище-то, да ми рече, да започнѣ да предавамъ по бжлгжрски отъ Августа на нашите момичета, и азъ сжмъ радъ да сторж това: но растояніе-то отъ мене до тяхното училище е доволно много, тж зато не можж да ходж пешакъ, а да плащамъ на извощикъ треба наималко една рубля за едно ходенье, а азъ не сжмъ въ състояніе да сторж това, па и самъ не знаж шо да сторж; а ако имъ ся не предава лекція по бжлгжрски они щжтъ да забораватъ совсемъ по бжлгжрскій. Мислж, да рече на княза, да ми ся дава казіоннж колж, но пакъ ся не усмелювамъ, па не знаж, шо да сторж!

Презъ тія дны, нѣкой отъ наши-те въ Кіевѣ бжлгжрче-та получи писмо изъ Ц-градъ, въ кое-то му пишатъ, че имало въ наши-те бжлгжры идея, да составатъ новж протестанскж восточнж вѣрж. Богъ да даде добро, а Вы свжршете штоо ожидавамъ отъ Васъ

вашъ искреный
Јеродиаконъ Аверкій

Молж Вы благоволете да ми опишете какъ вжрватъ работы-те за Јерархіѣ-тж. За габровскж-тж Јерархіѣ знаж, габровска работа! Габровецъ за . . . всуе не говори народа ни.

6. — Патриотически размишления. Щети отъ неприятелѣ. Обявления за нѣкаква книга. Събиране абонати. Проектъ за българо-нѣмски рѣчникъ. Идея да се прашатъ българчета на занаятъ въ Дрезденъ.

Пак. 1.

Многоуважаемый ми другъ
Господинъ Наидине!

Азъ Ви не сжмъ писалъ отавно: но не сумнѣвамъ, да е наша взаимна народна любовь охладѣла, не далъ Богъ! Она ще бжде крѣпка опора на все, что ся покуси да надуши това. свято чувство; она ще смякчи и облагороди сжрдца-та на всы-те наши браты бжлгжры, на които е Божія-та благодать за силнж-тж молитвж на наши-те просветители С. Кирилла и Меѳодія, она ще внушавж, напоминява и въ ревность приводитъ сѣкого Бжлгжрина, да си наумява за тяхнж-тж искренж народнж любовь, тяхнж-тж святж нравственность, тяхнж-тж неогасима топлотж, за добро-то на цѣлый-тъ славенскій міръ; на конецъ за тяхнж-тж любовь за наукж, чрезъ кож-то они прогнали мрак-тъ на обычай-тъ и нрав-тъ на древный-тъ славенскій міръ, и го освѣтлели съ истинж христіанскж свѣтлость (вѣрно не съ басненны притурки . . . интриги, гордость, обманъ и тунейдство; не съ сжкаджиско, кюческо и . . . воспытаніе: но съ сжщность на христіанство-то), коя-то не е можела да поднесе друго омишателство, освенъ чистотъ-тж на Христа С-ля; заштоо свято-то воспытаніе и чистый-тъ наравъ на наши-те просвѣтителы, а така и тяхна-та философска наука не бы можела да допусти това штоо днесъ видимъ, че вжршатъ управители-те на вѣрата, называющися. Д. М. П. в. . . . Имета голѣми, а дѣла както шо ги знаите, а цѣлый-тъ святъ ся ругае съ тяхъ и ги призира, а наши-те прости и необразовани джржатъ за Богъ знаи зашо! Господи опрости имъ „не вѣдятъ бо что творятъ! Наука, наука, за нашій-тъ бѣдный народъ, па ето все, чтоо е нужно за него, като умно и свободно существо. Наши-те богати щжтъ да отдадатъ срашанъ отвѣтъ Богу, дето не жертвуватъ отъ богатство-то си за

ползж на свой-тъ народъ и за негово-то просвѣщеніе, а юще дето слушать совѣты-те на пагубны-ты наши вразы, споретъ вѣрж-тж ушъ едно съ насъ! Кадѣ вѣра у тѣхъ, они няматъ нито чловѣчество на себе-си, а камоли вѣрж. Можели вѣра да бжде въ единъ звѣрь! Ако земи чловѣкъ да пише и ислѣдува, колко сж зло направили они на нашій-тъ родъ и до днесъ праватъ, то може да напиши книги, щото да не може свѣт-тъ да ги побѣре. Ще бжде и за това време. Г-нъ Бурмовъ наврави начало въ неговы-те книжицы, за кое-то заслужува голѣма и вѣчнж похвала, но това бѣше малко: но споретъ време-то и обстоятелства-та доволно. Народна-та ни любовь ще да направи много, има ющи предъ очы-те си спасителны-те слова Х. Спасителя, на кого-то ученіе-то нищо друго не е, но само любовь а така и словата А. Павла: „Любы долготѣрпитъ, не за видюѣтъ и проч.“ Ненависть-та е обща болясть въ нашій-тъ народъ: но наука-та ще да ѣж очисти.

Преди мѣсець бѣхъ проводилъ писмо, чрезъ Б. Гешовы, въ Сопотъ, до г-на Петра Дончовъ, и до сега нѣмамъ отвѣтъ, молж Ви попытайте ги, ако сж получували, па ми пишете. Азъ бѣхъ приключилъ писмо съ обявленія до Сопотскій-тъ учитель Партенія и отъ него нѣмамъ отвѣтъ. Отъ тѣи обявленія провождамъ до Васъ 5, и Вы молж да ги проводите по мѣста дето Вы знаете, и имена-та и пжры-те щете получите Вы, и на Б. Гешовы дадете, да ги они чрезъ Тиофана до мене проводятъ. Ако видите, че Ви сж нуждни юще обявленія, сторете добро, та ми пишете, да Ви проводж още. Въ Калоферъ сжмъ приключилъ едно. Пишете ми, ако е Павелъ Тодоровъ въ Идрине, та да му проводж.

Пишете ми ако е Георгій Йошевъ въ Видинъ, и кои е тамъ учитель.

Пишите ми, продолжаватели вашій-тъ Бжлгаро-Русскій словарь, а така напечатанъ ли е словарь-тъ на даскалъ Неофита. Послѣ два мѣсеца щж започнж да печатамъ Словаръ Бжлгжро-Нѣмскій. Това щж да направа защото мя молиха мнозина отъ западны-те наши брати славяни. Ако обычате, пристойте съ Г. Г. Стоянча и учителя Груева да ми ся помогни отъ Бжлгарско-то Пловденско училище. За 100 экземпляра.

Цѣна-та на Словарь-тъ ще да е една рубла, а за пошж-тж ще си заплати сѣкой.

Азъ мыслж, че ще сторито голѣмо добро, да ся испрататъ дѣца за въ Дрездянь, да изучаватъ, както науки, така и разны занаети, па послѣ да внесатъ тѣи въ наше-то отечество, и учатъ другы-те на това. Харчъ за дѣца-та да дадатъ иснафит-те. 300 рубли щжтъ бждатъ доволно.

Впрочемъ прощавай-те за убремененіе-то и имаите

Искренягови
Аверкія П.

Поздравете. Г. Г. Стоянча, Груева, Василя Хад. Милкува. На пощата не сжмъ заплатилъ, но ще си земите пжры-те отъ спомоществувателы-те, послѣ.

Adresse. Адрес-тъ на кжща-та въ коуж-то живѣж.
Herrn Awerki Petrowitsch. Dresden vin Sachsen.
Galleriestrasse № 10. 4. Etage.

2. ИВ. СЕРГѢВИЧЪ АКСАКОВЪ. *

7. — Тежки данъци въ Турция. Злоупотрѣбленія съ дестѣтка. Ангария за правене военни пжтища.

Пак. 1.

Г-ну Аксакову
Пловдивъ 18 Ноября 1863 г.

М. Г.
Иванъ Сергѣевичъ,

Вы имѣете доброту посылать мнѣ свой журналъ.** За эту Вашу обязательность я долженъ бы какъ говорится по-болгарски, отсрамиться Вамъ доставленіемъ свѣдѣній изъ нашего края. Но для сего, я, къ несчастію, не могу сообщить Вамъ

* Руски публицистъ и голѣмъ словѣнофилъ, роденъ 1823 год., +1866, редактиралъ и издавалъ журналъ „Русская Бесѣда“, газетитѣ „Парусъ“, „День“ и „Москва“.

** Вѣстникъ „День“.

ничего пріятнаго и долженъ разсказывать вещи, въ возможности которыхъ Европеецъ никакъ не повѣритъ, не бывъ очевидцемъ. Такъ превратно идетъ все здѣсь.

Что бы, не входя въ подробности, дать Вамъ нѣкоторое понятіе о турецкомъ управленіи, я приведу только одинъ примѣръ, по которому можно судить о всемъ.

Европейскія Правительства ищутъ улучшенія своихъ финансовъ въ развитіи промышленности и увеличеніи матеріальнаго благосостоянія народа. А Турецкое Правительство, для уравнинія своего бюджета, обираетъ своихъ подданныхъ. Поселяне принуждены продавать произведенія нынѣшняго года, для уплаты недоимокъ прошлогодной десятины. Это потому, что по новому способу взиманія десятины, установленному въ 1861 г. вмѣсто десятой приходится отдавать въ казну пятью частъ земныхъ произведеній, часто и больше. Отъ этого въ два года значительная часть земледѣльцевъ должны были продать рабочій скотъ и землю для уплаты десятины, и пойти въ поденщики. И, что еще хуже, сборъ этихъ непомѣрныхъ податей часто сопровождается такими насиліями, передъ которыми бледнѣютъ разсказы западныхъ публицистовъ о выдуманныхъ ими насиліяхъ Русскихъ въ отношеніи къ Полякамъ.

Другое зло, еще большее, что всѣ столь огромныя и непомѣрныя подати идутъ только на удовлетвореніе прихотей Султана и его министровъ и ни малѣйшая часть ихъ не употребляется для общественной пользы. Въ то время, когда турецкій министръ иностр. Дѣлъ, Аали паша, въ своей депешѣ къ представителямъ порты въ Парижѣ и Лондонѣ, по поводу Суэскаго канала, имѣлъ наглость утверждать передъ всею Европою, что бесплатныя работы уничтожены во всей имперіи, въ то самое время строились бесплатно три военныя дороги изъ Ниссы на границахъ Сербіи, одна въ Константинополь, другая въ Видинъ и третья въ Салоник. Первая доведена до прѣдѣловъ филиппопольской провинціи. Каждая ревизеная душа должна лично или чрезъ подставнаго выработать извѣстное число аршинъ на этой дорогѣ. За экспропріацію пока не послѣдовало никакое вознагражденіе.

Если бы я не боялся наскучить Вамъ, я бы привелъ подобные примѣры по всѣмъ частямъ управленія, показывающіе, каково возрожденіе Турокъ, которое англійскіе министры не упускаютъ случая провоглашать, — возрожденіе, которое, какъ ни терпятъ отъ него теперь христіане, должно быть отрадно для нихъ, потому что при такомъ управленіи Турецкое господство рано или поздно само собою падетъ. Правда, что вмѣстѣ съ этимъ христіане будутъ совершенно истощены, но дѣлать нечего. Вѣдь даромъ достать ничего пельзя. Только Молдо-Валахи были счастливы добыть свою самостоятельность безъ всякой другой жертвы кромѣ доставленія подводъ Русскимъ войскамъ при проходѣ чрезъ княжества въ войнахъ съ Турціею.

Но христіанамъ здѣсь бѣда не отъ однихъ турокъ.

8. — Букурешката бѣлгарска община поржча двѣ знамена.

Пак. 1.

Его Превосходительству И. С. Аксакову и пр. и пр.
Букарестъ, 14-ю Мая 1877 г.

Милостивый Государь,
Иванъ Сергѣевичъ,

Участіе, которе изволите принимать въ Болгрскомъ дѣлѣ, даетъ намъ смѣлость обратиться къ Вамъ съ всепокорнѣйшею просьбою.

Пребывающіе въ Румыніи Болгаре желаютъ приготовить два знамени для первыхъ двухъ дружинъ Болгарскаго ополченія, изъ коихъ одно, посвященное имени Государя императора съ изображеніемъ св. Благовѣрнаго Князя Александра Невскаго и съ надписью: Православному царю Освободителю, Покровителю на Блѣгариѣ, вѣчно благодарный Блѣгарскій народъ, на одной старонѣ, а на другой съ изображеніемъ Болгарскаго герба; а другое, посвященное Главнокомандующему Дѣйствующею Арміею, съ изображеніемъ на одной сторонѣ Чудотворца Николая и съ надписью: Помози, Боже, Великому Князю Николаю Николаевичу, славному Вождю на Храбро-то

Русско Войско, а на другой сторонѣ съ изображеніемъ Болгарскаго герба; съ тѣмъ, что бы этими знаменами увѣковѣчить въ Болгарскомъ потомствѣ священное имя Русскаго Императора Александра II и имя Великаго Князя Николая Николаевича.

Это тѣ самые знамена которыя Г. Г. Кесяковъ, Ивановъ и Боневъ просили Васъ по телеграфу, заказать:

Вслѣдствіе сего нижеподписавшіеся имѣемъ честь покорнѣйше просить Васъ, Милостивый Государь, благоволить сдѣлать распоряженіе о приготовленіи означенныхъ знаменъ, при чемъ имѣть въ виду что бы стоимость обоихъ не превышала двухъ тысячъ рублей, которыя имѣютъ быть уплачены по Вашему приказанію изъ пожертвованій, собранныхъ на этотъ предметъ.

При этомъ Болгарская община въ Букарестѣ пользуется случаемъ, чтобы засвидѣтельствовать Вамъ и всему Славянскому Благотворительному Комитету свою глубочайшую признательность за участіе, которое изволите принимать въ судьбѣ Болгарскаго народа и просить принять увѣреніе въ истинномъ нашемъ почтеніи и совершенной преданности.

9. — Прѣпращане вещи отъ Славянски Благотворителенъ
Комитетъ на Българското Опълчение.

Пак. 1.

Его Превосходительству
И. С. Аксакову.

Милостивый Государь,
Иванъ Сергѣевичъ,

Использую возвращеніемъ артельщика Ростоскуева, чтобы препроводить прилагаемое при семъ письмо отъ Г-на Фингова, которое было доставлено ко мнѣ для пересылки къ Вамъ. При этомъ неизлишнимъ считаю присовокупить, что вопреки порученію, которое имѣлъ артельщикъ Ростоскуевъ доставить вещи, присланныя для Болгарскаго Ополченія, только въ Свищовъ и возвратиться обратно, я позволилъ себѣ послать его съ ними до Тернова. Такимъ образомъ вещи были доставлены по назначенію безъ замедленія, какое послѣдовало при доставкѣ вещей перваго транспорта, которыя лежали порядочное время въ Зимничѣ по нераспорядительности г. Аванасьева, который сопровождалъ ихъ.

Съ истиннымъ почтеніемъ и совершенною преданностію имѣю честь быть.

6-го Декабря 1877 г.
г. Свищовъ.

10. — Дирятъ се кожуючета за офицеритѣ на Българското Опълчение.

Пак. 7.

22 Ноябр. (Телеграма).

Систово изъ Москвы.
№ 471
Болгария Систово

Губернатору Герову

Дошли ли до Васъ 75 полушубковъ назначенныхъ офицерамъ болгарскаго ополченія?

Аксаковъ

Бук. 22. 8. 26

Москва

Предсѣдателю Славянскаго Общества Аксакову. Полушубки назначенные офицерамъ Болгарскаго ополченія не получались Свищовѣ и неизвѣстно гдѣ находятся.

Губернаторъ Геровъ.

3 НИКОЛАЙ АЛЕКСѢВИЧЪ.

11. — Прѣбраща се благодарително писмо отъ училищното настоятельство въ Пловдивъ за приета помощъ. Историята и състоянието на училището „Св. Кирилъ и Методи“.

Пак. 141.

М. Г.
Николай Алексѣвичъ,

Попечители Православнаго Болгарскаго Училища Св-хъ Кирилла и Меѳодія въ Филиппополѣ доставили мнѣ для препровожденія къ Вашему Превосходительству прилагаемое у сего благодарственное письмо за вспомошествованіе, оказанное Вами этому заведенію. Какъ виновникъ учрежденія этого училища, я пользуюсь случаемъ, чтобы доставить Вашему Превосходительству нѣкоторыя свѣдѣнія о немъ, и, объяснивъ свои отношенія къ нему, получить право быть ходатаемъ о продолженіи и на будущее время Вашего благотворительнаго попеченія объ этомъ заведеніи.

Поѣхавъ въ Россію для полученія образованія съ тѣмъ, чтобы потомъ передать по возможности своимъ соотечественникамъ, Болгарамъ, прибрѣтенныя мною познанія, по окончанія курса въ Одессомъ Ришельевскомъ Лицеѣ, я возвратился на родину, и для достиженія предположенной цѣли воспользовался благотворительностью нѣкоторыхъ изъ гражданъ Филиппополя, моихъ родственниковъ, чтобы положить начало учебному заведенію съ цѣлью образовать въ немъ учителей и священниковъ по возможности для края, которому дано названіе училища Св-хъ Кирилла и Меѳодія.

Въ продолженіи трехъ лѣтъ я завѣдывалъ этимъ новооткрытымъ училищемъ, преподавая въ немъ науки сообразно съ предположенною цѣлью. Во все это время недоброхоты, и въ особенности высшее греческое духовенство, систематически противоѣдѣствующее образованію Болгаръ, употребляли разныя средства для уничтоженія этого заведенія. Но, при разумномъ поведеніи и умѣренности попечителей, училище не только не закрыто, но съ каждымъ днемъ улучшалось и признано общимъ епархіальнымъ учебнымъ заведеніемъ.

При разрывѣ между Россією и Турцією въ 1853 году я принужденъ былъ удалиться изъ Филиппополя, по причинѣ Русскаго подданства, которое принялъ передъ возвращеніемъ въ Болгарію для огражденія себя отъ преслѣдованія со стороны недоброхотовъ, которому неминуемо долженъ былъ подвергнуться, какъ первый изъ Болгаръ, кончившій курсъ наукъ въ Россіи и возвратившійся въ Болгарію для распространенія образованія между своими соотечественниками. При этомъ завѣдываніе училища поручено моему брату, а по окончаніи войны, уже по политическимъ причинамъ, я не могъ вступить снова въ это заведеніе. Но назначенный Императорскимъ Консульскимъ Агентомъ въ Филиппополѣ, я еще нахожу случаи быть полезнымъ ему, хотя косвеннымъ образомъ.

Но до моего водворенія въ Филиппополѣ въ качествѣ Агента, мѣстный Митрополитъ, съ умысломъ противъ училища, обвинилъ попечителей его въ непростительныхъ замыслахъ противъ Турецкаго правительства. При разсмотрѣніи дѣла въ верховномъ совѣтѣ въ Константинополѣ, куда были вызваны попечители, обвиненіе было признано клеветою и митрополитъ былъ смѣненъ, но при этомъ большая часть средствъ училища была изразходована.

Теперь училище ограждено отъ происковъ недоброхотовъ, но съ одной стороны уменьшеніе его средствъ и прежде недостаточныхъ для содержанія его, съ другой — увеличеніе расходовъ, послѣдовавшее отъ новаго устройства, которое надобно было дать заведенію, ставятъ попечителей въ затруднительное положеніе тѣмъ болѣе что изъ мѣстныхъ источниковъ нѣтъ возможности удовлетворить всѣ потребности. Посему вспомошествованіе Вашего Превосходительства было принято какъ важное пособіе. А такъ какъ это училище лучшее въ Болгаріи и на немъ полагается много надеждъ, то я позволяю себѣ присоединиться къ попечителямъ его и вмѣсто съ ними покорнѣйше просить Ваше Превосходительство о продолженіи Вашего благотворительнаго попеченія въ пользу этого заведенія, побуждая къ принятію участія въ немъ и другихъ благотворительныхъ господъ, которыми такъ изобилуетъ Русскій народъ.

Что касается до курса наукъ, преподаваемого въ училищѣ Св-хъ Кирилла и Меѳодія, то онъ подходитъ къ курсу Рускихъ гимназій, и воспитанники, вышедшіе изъ онаго, поступаютъ прямо въ университетъ.

4. КАРА-НИКОЛА АНГЕЛОВЪ.

12. — Подканя се да помага на Ат. Бошковъ да се доучи въ Пловдивъ.

Коп. кн. 3. 125.

Пловдивъ, 21 Декемвр. 1857.

Господине Кара-Никола Ангеловъ!

Въ Т. Пазарджикъ.

Научвамся, че сте ся обрекли да прѣдстоите на Атанаса Бошковъ куюмджи за да може да ся поучи въ тукашнѣ-то Българско училище. Затова нѣчто не мож доста да Вы нахвалѣж, зачтото момче-то ся учи твърдѣ добрѣ, та помощь-та, что щете му сторите, ще хване мѣсто. Азъ ся надѣяхъ да дойдете тука, та да похоротимъ за това, нѣ като не Ви ся паднѣж работа за насамъ, за неизлишно почетохъ да Вы поканиж да исплѣните добро-то си намѣрение, и да олесните Атанаса за живѣяне-то му, каквото да може безгрѣшно да слѣдва учение-то си. И така щѣ ся надѣж, че Вашя милость щете плащате на кѣжж-тѣж, дѣто сѣди, а за други-ты разноска както Вые найдете за добро, така да бжде.

На Г. Кара-Васила помогнѣжхъ, колкото можяхъ, за да му ся свръши работа, което той трѣбва да Вы е казалъ.

Поздравлявамъ Вы и остаямъ

Вашъ приятель
Н. Геровъ.

5. ДМИТРІЙ АНУЧИНЪ.

13. — Прѣпорѣчва се Цѣнинъ за управитель на канцелярія на свищовския губернаторъ.

Пак. 104.

11 Іюля 77 г. Терново.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ.

Князь Владиміръ Александровичъ просилъ меня узнать у Васъ надежде ли Вы возможнымъ согласиться на временное нынѣ же назначеніе къ Вамъ Правителемъ Канцеляріи г. Цѣнина? Онъ былъ бы полезенъ Вамъ и самъ бы при Васъ ознакомился съ мѣстными условіями. Неоткажите въ скорѣйшемъ отвѣтѣ. Передайте г. Мецу, нашему чиновнику, что онъ во всякомъ случаѣ долженъ скорѣе прибыть сюда. Здѣсь я устрою его будущую службу.

Прошу принять увѣреніе въ совершенномъ почтеніи и преданности.

Дмитрій Анучинъ.

14. — Искана се бързото изпращане на чиновницѣ Цѣнинъ и Мецъ.

Пак. 104.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ.

Самымъ убѣдительнымъ образомъ прошу Ваше Превосходительство какъ можно скорѣе выслать сюда г. г. Цѣнина и Меца и послѣдняго со всѣми дѣлами канцеляріи. Что онъ тамъ дѣлаетъ? Просто непостижимо.

Истинно преданный Вамъ и уважающій Васъ

Дмитрій Анучинъ.

15. — Прѣпоржчва се Герову Серги Ивановичъ Лукьяновъ,
строитель на сждебната часть.

Пак. 104.

Приято 17 Авг. 1877.
26 Іюля 77 г. Тырновъ.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ.

Позвольте рекомендовать Вашему любезному вниманію Дѣйств. Стат. Совѣтника Сергія Ивановича Лукьянова которому поручено составленіе проектовъ будущаго устройства дѣлъ судебной части. Помогите ему и состоящимъ при немъ чиномъ и Вашими совѣтами и отводомъ квартиръ и проч. С. И. Лукьянову поручено Княземъ Владиміромъ Александровичемъ изучить дѣло на мѣстахъ (не се чете)

Извините за краткость письма, спѣшимъ укладываться.

Примите увѣреніе въ совершенномъ почтеніи и преданности

Вашего покорнаго слуги
Дмитрія Анучина.

16. — По наредитѣ на административнитѣ съвѣти.

Пак. 104.

6 Августа 77 Лагерь при г. Тырновѣ.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ,

Надняхъ Вы получите утвержденныя уже правила объ управительныхъ (административныхъ) совѣтахъ. Теперь же Князу Владиміру Александровичу желательно, чтобы были (не се чете) права и обязанности совѣтовъ. Для этого онъ проситъ Васъ какъ предсѣдателя (не се чете) Дриновымъ, полков. Бобриковымъ (будущій губернаторъ), г. Цанковымъ и Цѣниномъ при содѣйствіи окружныхъ начальниковъ и другихъ лицъ. Письмо это вручено г. Бобрикову и прошу Васъ оказать ему любезное вниманіе.

Прошу принять увѣреніе въ совершенномъ почтеніи и преданности.

Дмитрій Анучинъ.

17. — Градене бараки за Червения Кръсть въ Свищовъ.

Пак. 104.

11-го Октября 1877 г. Бивакъ у Горнаго Студня.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ.

Князь Владиміръ Александровичъ, уѣзжая подѣ Плевну, поручилъ мнѣ просить Ваше Превосходительство обратить Ваше особое вниманіе на постройку баракъ для лазарета Краснаго Креста взятую на себя Поляковымъ. Тутъ представляются два вопроса о мѣстѣ для постройки и высылкѣ подводъ за матеріаломъ.

Первое. Князь предоставляетъ вполнѣ Вамъ хоть бы желательно было дать такое положеніе госпиталю, чтобы возможно было ѣхать нечерезъ Систовъ, впрочемъ это зависитъ отъ мѣстныхъ условій и отъ Вашихъ соображеній.

Второе — Князь проситъ устроить непременно, а именно, узнавъ отъ Полякова когда будутъ матеріалы для баракъ Краснаго Креста (а не казѣнныхъ) доставленны въ Фратешти — слѣдуетъ послать туда подводы и все перевезти въ Систовъ на этихъ подводахъ взятыхъ реквизиціоннымъ порядкомъ.

Поляковъ кажется въ Бухарестѣ откуда въ послѣдній разъ телеграфировалъ Князю Черкасскому отъ 30-го Сентября. Впрочемъ, вѣроятно адресъ его узнаютъ въ Систовѣ въ Интендантствѣ.

Примите увѣреніе въ совершенномъ почтеніи и преданности.

Дмитрій Анучинъ.

гледалъ съ добрите наѣки и да прослѣвится ѿ насъ бжїе въ нѣ. прочее ѿзвѣствуемъ на ваше благородїе и за сїе, то ѣсть за ѿждивенїето, понеже самъ недосѣенъ ѿзъ, и тїзи недостатки трорѣтъ мнѣ много препѣтствїе за тїзи дѣла, но бжїемъ смотренїемъ ѿвѣса оу насъ єдинъ любовородный братъ ѿменемъ Г: Х: Янастасъ Пѣтровичъ, ѿзъ село Панагюрица, и той ѿвѣщае насъ за да спомошествоуетъ на вса потребна. и ѿще ѡнъ не бы ѿвѣщае, и ѿзъ не вѣдѣаъ выхъ каквѣ да начна това дѣло, но всеблагїй бѣгъ ѿспытааъ сердца и оутрѣбы возвеселиаъ и даровааъ ѣсть нѣ желаемое до сего дня, но и до послѣ ѡнъ самъ да оутрѣбитъ доброе ѿми же вѣсть сдѣлами. И кѣгїто благоволи бѣгъ да пристїгне сосъ зрѣве Найдена тамъ, да са потрѣдите и да ни ѿтпїшете за сичко що трѣбва и да ны наѣчите, зашто нїе ѿ тѣка не знаемъ тамошните ѡбычаи и може да самъ писааъ нѣщо и протївно въ писмото, но ако и да ѿ насъ нѣкоа протївна рѣчь, то простѣте ны, понеже нашіе оуже та каси, и не мѣгѣтъ да достїгнѣтъ въ глѣбокіе кладѣзи, за да начерпатъ стѣдѣныа воды, коїто мѣгѣтъ да оутѣлааъ человѣческїе жѣзды, но слава бѣгъ, вѣди ѿ насъ Гдѣне благословенно ѿ нынѣ и до вѣка. въ прочемъ ѿстаю желая съ благи надежди вѣдѣти совершенно и сїе наше желанїе, и ѣсмь,

кашегѣ возлюбленнагѣ ми благородїа

оусерднїй на повелѣнїа

1839 Септѣмврїа 23

Копривщица

Това писмо е писано съ ржката на отецъ Неофитъ Рилски, а на гърба му има приписано отъ хаджи Геро Добровичъ: товає копіетъ нѣй пѣрвата посланица коѣтѣсамъ ѿспратилъ перво перво на Г: априловъ и Г: палаѣзокъ чрезъ наидена наиденъ го и препїса ѿ моетѣ кѣгитѣ да иде за Одесса.

19. — Свѣдѣнїя за Н. Герова като ученикъ. Изпращать се ржкописни паметници отъ Панагюрище и отъ другадѣ.

Пак. 129.

За Копривщица. Почтеннѣйшему и Любороднѣйшему Господину
х: Геру Добровичу всякое благополучїе.

Одесса 10 день Ноемвр: 1840.

Пречестно ваше писмо 4 февралїа получихъ въ мартъ м-цѣ. Возрадовался за ваше то добро здравїе. Видѣхъ, что ми казвате за вашїатѣ сына Найдена, да не излезва отъ наше то приказанїе на сѣко нѣчто. До сега мога, да Ви кажа, чи има послушанїе, зачто то и самъ разбира, чи не ща го совѣтувамъ за лошо то му: желая и на предѣ да е послушенъ, зачто то, както му часто казувамъ, ако ся разврати, втуне му е науката; той сега не е малакъ, и разбира добро то. Зарядъ ученїе то му мога да вы увѣря, чи иде добрѣ, сего отъ Августа м-ца влєзи въ 5-й класъ въ Лицеатъ, въ тригодинъ ще сварше сичкото ученїе, и може да си отїде въ отечество то, да обрадва Родители те си и соотечественницы съ добро наставленїе на младите чада. Найденъ ми объяви, чи Панагюрищенїе те дадохъ на отца Неофита обѣщанїе стари книги, надевамся отъ тѣхъ да ми прашате онези, дѣто бѣхъ писалъ на Г. Неофита, пакъ други те да седатъ въ Рылскиатъ Монастырь, додѣ ги поїща. Отъ Отца Неофита сега една година немамъ писмо.—

Това писмо бѣше готово кога получихъ друго то причестно ваше писмо отъ 23-й Септебръ: Писмото отъ Панагюрище прѣхъ, книги те ще пріема, кога сваршатъ карантинатъ—Вы благодаря за вашето стараніе. Отъ отца Неофита, както и горѣ пиша, нема извѣстіе. Днесъ съ Иванча пиша на Даскала Захарія, и му приключвамъ и за Неофита писмо. — За Софія единъ тѣхенъ Соотечественникъ въ Москва, като му писахъ, си отвориша Болгарско училище, провожда имъ книги, които донося Иванчо, и предстоете му да пише, да пратятъ да ги зематъ.

Отъ писмото на Захарія, что ви приключвамъ, узнавате, чи ни позволиха за четири момчета, кажете и на вашите и други села за това да знаятъ, да ся готвятъ. Пиша на Г: Христа Кирогла да проведе Аѳанасія, ако ще. За церковите, что са сега соорудяватъ Болгарски по селата, и за бѣдните, что иматъ болгарско взаимно обучение можемъ да испросимъ отъ тукашніатъ Владыка церковни книги и обличенія. Сторете имъ едно вѣрно описаніе и прате ми го. Г. Христо Стойковичъ е въ Залхана та, подиръ 10—15 дене ще дойде, чи ще сторимъ, както пишете. За Х. Анастаса Найдень има за законъ да му е благодаренъ до дѣ живее. Оставамъ и проч:

10-го Марта 1841. година.

Горно-то писмо возиме несчастіе, Гимія та, стока та и книгите, се ся загубиха. Незнамъ щатъ ли получи Софіицыте други книги отъ Москва.

Найдень се приляга на ученіе то, совѣтувамъ го да върви полека, за да не падне въ болѣзъ, както нашіатъ Игнатъ, за когото похарчихме десять хіліады гроша, чи умрѣ. — На Панагюрищениите пратете това писмо Г. Христо Стойковичъ още не собра пари да ги прате на Г. Славчевича за х. Анастаса (2000 гроша) чухте, чи имаше и той да получа отъ Сомлева, коему дадохъ время да плати. Оставамъ вашъ Соотечественникъ и Слуга.

Василій Априловъ

На гърба на писмото хаджи Геро е надписалъ:

полѣчихго на маѣ мѣцъ 19 го числа заедно съсъ каршжалъко на панагюрица за книгите рѣкописни. ѿ испратихъ каршжалъко на панагюрица ѿ Г: Априлова въ тогѣжде мартъ 20 чрезъ христа івановичъ царвѣлци.

7. Н. АРТАМОНОВЪ.

20. — Изпращатъ се прѣводчици Яковъ Геровъ, Ив. Цанковъ, Радъ Ивановъ и Ангелъ Орукинъ.

Лак. 100.

Свищовъ, 30 Сентября 1877.

Полковнику Аргомонову,
Милостивый Государь,

Письмо Ваше отъ 27-го Сентебря я получилъ вчерашній день и былъ счастливъ тотчасъ найти требуемыхъ Вами преводчиковъ изъ Болгаръ, которыхъ и посылаю къ Вамъ. Это Яковъ Геровъ, Иванъ Цанковъ, Радъ Ивановъ и Ангелъ Орукинъ.

Первый изъ нихъ Яковъ Геровъ изъ Адрианополя (мой еднофамилецъ, но не родственникъ) читаетъ и пишетъ по турецки и по французки, нѣколко по гречески. По заявленію его онъ по рекомандаціи Генерала Игнатьева имѣлъ въ Константинополѣ службу въ Турецкой полиціи при исправительномъ судѣ. Его знаетъ Д-ръ Бурмовъ.

Второй и третій, Цанковъ и Ивановъ, служили на желѣзной дорогѣ въ Турціи и имѣютъ свидѣтельства отъ управленія означенныхъ дорогъ. Цанковъ говоритъ по Русски, по Французски, по Италиански, по Гречески, по Сербски, по Румынски и нѣсколько по Турецки и по Нѣмецки. Ивановъ говоритъ по Французски, по Нѣмецки, по Турецки, по Гречески, по Румынски и по Италиански.

Орукинъ уроженецъ Свищова извѣстенъ мнѣ, и говоритъ по Французски, по Нѣмецки, по Гречески, по Турецки, по Румынски и нѣсколько по Русски.

Плата, которую Вы назначаете 60 рублей въ мѣсяцъ за фуражныхъ на одну лошадь объявлена имъ.

Примите увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и таковой же преданности.

21. — Искать се още прѣводаче за-въ воиската.

Пак. 1.

3 Окт. Горни Студень

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ,

Благодарю Васъ за присылку переводчиковъ. Я би попросилъ Васъ порекомендовать мнѣ трудолюбиваго и знающаго, Нѣмцкій и Англійскій и Турецкій языки, чловѣка для переводовъ съ Нѣмецкаго, Английскаго и Турцкаго на Русскій или, французскій, — Если таковыхъ найдется благововете прислать. Содержаніе тоже что и для переводчиковъ.

Примите увѣреніе въ моемъ совершенномъ къ Вамъ уваженіи и преданности
Н. Артамоновъ.

8. КАПИТОНЪ АЛЕКСАНДРОВИЧЪ БАЙКОВЪ.

22. — Прѣпоржчва се троянецъ на руския консулъ въ Видинъ. Коп. кн. 3. 98.

Филиппополь, 20 Ноября 1857.

Милостивый Государь,
Капитонъ Александровичъ,

Податель сего Якимъ Хаджи Петровъ изъ Трояна ѣдетъ въ Видинъ по приказанію Генераль-губернатора Видинската. Причина, по которой Его Выс. прев-во требуетъ его, не извѣстна: но полагають, что его вызываютъ для показанія, что содержащійся теперь въ тюрьмѣ въ Видинѣ тотъ самый извѣстный разбойникъ Хасанъ Пехлеванъ, который четыре года тому назадъ поймалъ, между прочимъ, и его и не отпускалъ его до тѣхъ поръ, пока взялъ за него выкупъ 400 червонцевъ Австріскихъ. Какъ бы то ни было отецъ его боится за своего сына и просилъ меня рекомендовать его Вашему покровительству. Снисходя на его просьбу по давнему знакомству съ нимъ, пользуюсь случаемъ, чтобы напомнить Вамъ о себѣ, и вмѣстѣ съ тѣмъ покорнѣйше прошу Васъ не отказать въ Вашемъ покровительствѣ этому молодому чловѣку, если онъ получитъ надобность въ ономъ.

Покорнѣйше прошу принять увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и преданности.

Н. Геровъ

9. ИВАНЧО Д. Х. БАКАЛОГЛУ.

23. — Недѣлковичъ оставилъ помощь за женско училище въ Казанлъкъ. Бакалогу се грижи за него. Положението на училището.

Коп. кн. 1.

Пловдивъ 29 Яннуария 1857.

Почтенѣйший Господине Јованче Д. Х. Бакалогу!
Въ Букурещъ.

Честита нова година! Желая Ви да ѣж прѣминете живо и здраво съ благополучіе въ всичко.

Азъ ся забавихъ да Ви ся обадж, нъ моля Ви ся да мя простите, зачтото това не бы отъ немарение, а отъ невтасваніе.

Писмо-то Ви вржихъ Г-ну Стоянчу Груеву, и ся разговорихъ съ него и съ другы-ты господаре казанлъжшкы за женско-то имъ училище. Тии си имжтъ уградж за таково училище въ церковный дворъ. Тая уграда е нова и твърдѣ добра: азъ ѣж видѣхъ; нъ стои затворена, зачтото нѣмжтъ приходъ, та да си хванжтъ учителницж. Сега като натъкмите Вашя милость онова, что е оставилъ покойный Недѣлковичъ, както видите за по-добрѣ та да си имжтъ единъ ежегодишенъ приходъ, тии щжтъ отворять училище-то и тогава то трѣбва да иде добрѣ. Така оставять на Вашж милость да свръшите както знаете. Салханж-тж сж продали, кога да градятъ училище-то, зачтото тя не е была на мѣсто, дѣто да има облагж отъ неж.

Поздравление Г-ну Хр. Мустакову.

Съ истинно почтение оставамъ
Вашъ покоренъ слуга
Н. Геровъ.

10. МАРКО Д. БАЛАБАНОВЪ.

24. — Прѣпорѣчва се Христо Христовъ отъ Казанлъкъ.

Пак. 2.

Приято 22 Юлія 1877

На негово Превѣсходителство господина Н. Герова,
Губернатора Свищовскаго округа и. п. ч.

Ваше Превѣсходителство,

Приносящійтъ това писмо е извѣстныйтъ Вамъ търговецъ, Господинъ Христо Христовъ, отъ Казанлъкъ. Той е мой пріятель отъ много время, а както знаете, и добръ патріотъ. Сега той минува отъ тука за Свищовъ и носи съ себе си стока отъ значителна стойность. Понеже иска да пренесе тази стока отвѣдъ Дунавътъ, а можѣ бы този случай да има нужда отъ вашитѣ съвѣты, то азъ го препорѣчвамъ най горѣщо на Ваше Превѣсходителство, увѣренъ като съмъ чи Вый ще сторите всичко за да го улесните въ пренасянето на стоката му.

Покорно Ви поздравлявамъ и съмъ вашъ

Марко Д. Балабановъ
(Вице-Губернаторъ Търновскаго Округа).

11. СЕМЕЙСТВО БЕРОНОВИ.

25. — Животътъ на Василь Беронъ слѣдъ излизането му
изъ Одесса. Докторатътъ и дисертацията му. Отъ Василь Дже-
лалски на Василь Беронъ.

Пак. 3.

Любезный ми Найдене!

Віенна Ноемврія 1—1852.

Седемъ години ся минаха отъ когито азъ излязохъ отъ Одесса и отъ когито нито сме ся виждали нито сме си писали, и зашото сега ми ся представе единъ добръ случай, бързамъ по Г: Мирчо Касапскій нашіятъ общій пріятель, да ви напомня за нашето въ Одесса пріятельство и соживѣянье.

Вѣрвамъ че вие не сте забравили Василя Джелалскій който съ васъ у Василя Гжркатъ соживе и ся учи въ тамошната Гимназія, и който като свърше Гимназическіятъ кирсъ, си отыде въ отечеството си Котелъ, за да виде родителитѣ си и веке не ся вѣрна въ Одесса.

Азъ не мога сега да ви изложа на дълго исторіята си, само ви казвамъ накасо че въ Баваріята ся учихъ 4½ години — 2 години въ Мюнхенъ и 2½ въ Вюрцбургъ дѣто и преди 2½ мѣсяца сваршихъ курсатъ на Медицыната, дадохъ экзаменъ и си зехъ Дипломата и заради да мога да зѣмна чинъ на Докторъ сочинихъ и една Дисертация и я напечатахъ. Моля вы инди да приемнете единъ екземпляръ отъ моитѣ Дисиртации и да го гледате каквото единъ слабъ знакъ на нашето вѣтхо пріятельство.

За да ми е по лесно въ Европага, подкане мѣ вуйчо ми да му зѣмна имято, зашо негова милость ѣ почти въ всичка Европа познатъ, което и сторихъ и тай ся подписвамъ отъ 5 години на самъ, вмѣсто „Джелалскій“, „Беронъ“.

Моля вы кога имате време пишете ми пространно какъ ся намирате и какъ преминувате и въобще какъ варви нашето мѣло отечество и прч.

Вашъ пріятель
Василь Беронъ.

26. — Честитяване Герову консулско звание. Владишки въпросъ въ Търново. Деликатното положение на Берона. Беронъ градски и окръженъ лѣкаръ. Задомяването му.

Пак. 3.

Приято 3 сѣпт. 1857. Отгов. 20 Септ.

Пріятелю Господине Найдине Геровъ!

Съ превелика радостъ ся научихъ че вашето сърдечно желаніе което вѣ имяхте още когато бѣхме въ Одесса испълнися и Русското Правителство оцѣни най сетнѣ вашитѣ достойнства вашата преданность къмъ него и вашата благородна душа и — вы назначи и опредѣли за да представлявате това Правителство въ Пловдивъ и ви ся даде за това чинатъ Консульскій. — Азъ отдавна бѣхъ ся извѣстилъ за това ваше опредѣленіе особено и чрезъ вѣстникатъ но защото не бѣхъ увѣренъ че вѣ сте си дошли въ Пловдивъ за това и не ви писахъ — Сега като ся извѣстихъ че вѣ сте веке въ Пловдивъ бързамъ да ви поздравя за това ваше опредѣленіе и ви желая долгоденствіе и благополучіе въ всичкитѣ ваши предприятия. — Вѣрвамъ че вѣ сега сте въ состояніе да представлявате на нашето честно Правителство всичко щото ся относя за доброто на нашето бѣдно отечество — Богъ веке да Вы сохрани за много, много години и да ви е помощникъ и покровитель! . . .

Когато трѣгвахъ отъ Букурещъ много хора ми хортуваха че много злѣ струвамъ дѣто оставамъ Букурещъ и дѣто додохъ за да живѣя тукъ азъ никого не слушахъ и додохъ и останахъ да живѣя тукъ. — Изперво много ми бѣше мѣчно не за друго само защото Грекоманіята бѣше хванѣла тукъ далбоки корени и тряваше да бѣше тукъ зимасъ за да гледашъ каквы работы станѣха и колко зло ся направи на най-почтеннитѣ тукашни търговци не за друго само и само защото ся осмѣлиха да се плачатъ срещу Владыката . . . — тряваше думамъ да бѣше тукъ за да гледашъ какъ братъя и родныны ся умразиха помежду си ся предаваха и дѣйствоваха за да ся въ темница хвърлятъ и въ заточеніе проводятъ сѣнци тѣ тѣхны братъя и родныны само защото ся уплакватъ срещу Владыката! . . . Помысли любезный мой до каква степень человекъ се услѣпява отъ страститѣ си и става скоту подобенъ, който не знай що мысли и що разсуждава. Както и знайшь азъ като лѣкаръ шо самъ ся мѣчалъ да живѣя съ всичкитѣ добрѣ но не мѣ позволяваше совѣстьта ми да коря оніе които ся оплакваха срещу Владыката и да слугувамъ на оніе рабски които го ищяха. — Тай не можахъ да угодя на всички оніе които ищѣха Владыката не за друго само защото не си продавахъ душата и народность-та което ако бѣхъ сторилъ тряваше народната клетва и народныятъ гнѣвъ да мѣчи совѣсть-та ми доро самъ живъ. — При това обстоятелствата ми дадоха много благоприятны случаи и средства за да успокоя совѣсть-та си и да не ми ѣ толкова мѣчно че оставихъ Букурещъ и додохъ да живѣя тукъ. — Казахъ ти че всички оніе които ищѣха Владыката и на които азъ рабски и срещу совѣсть-та си не рачихъ да слугувамъ ми станѣха непріатели, на които и тукашны-тѣ хецимы съ драго сѣрдце и съ всяка жертва помагаха. — Зимасъ много ся мачиха да направятъ и менѣ зло и белкимъ и въ темница да мѣ хвърлятъ както и на другии тѣ направиха но защото азъ си варвахъ законныятъ пѣтъ и защото никому злото не желаяхъ но ся мѣчахъ на всѣкого споредъ силата си добро да направя и за това и нищо не ми сториха. —

Преди 1 мѣсяць тукашното Правителство мѣ опредѣли хехименъ градскій и окружный и като ся научиха това моитѣ непріатели и особенно моитѣ соперницы зематъ и написватъ една сатира и пишатъ че азъ немамъ диплома, че уморявамъ хората и че нищо не зная и пр. и пр. Правителството много ся разсѣрди за това безчеловѣчно дѣйствіе и повѣле строго да ся намѣри кой ѣ писалъ тая сатира както и ся издирваше лесно ако азъ не бѣхъ помолилъ Пашата да прости выновныцитѣ защото бѣше повѣлелъ въ темница да ги хвърлятъ и да ся накажатъ строго. Виждъ любезный ми Найдене каква награда пріемва всѣкій ученъ человекъ който доде да живѣй тукъ помежду наши тѣ още необразованы соотечественныцы — но това совѣмъ не мѣ печали и совѣмъ не мѣ вреди защото ако имамъ 10 непріатели имамъ хиляди пріатели но най много ся награждавамъ отъ совѣстьта си. —

Азъ подиръ 2 недѣли ще ся вѣнчая веке и много ще ся зарадовамъ ако ще ви е възможно да додете и вие до тукъ и да почетете мойто вѣнчаванье съ вашето присутствіе. — Ся научихъ че вашіатъ Управитель Н. П. Салихъ-Паша ще доде тукъ и ся радваме защото чюваме че е много добръ и справедливъ. —

Прощавайте Г. Найдене и кога ви прилегне пишете ми и ще ме обрадвате.

Тарново 20 Августа
1857.

Вашъ искренный пріятель
Василь Ст. Беронъ.

27. — Благодарность за честитяване новото звание. Беронъ се жени. Крамоли между Търновци за владиката. Прѣпоржка за Салихъ паша.

Коп. кн. 3. 54.

Г-ну Василию Берону въ Тръново.
Узунджова, 20 Септемврия 1857.

Пріятелю !

Писмо-то ти отъ 20 Августа прияхъ на 3 Септ. когато ся готвахъ да дойдъ тука за панаира.

Благодарѣ за честитяване-то ти за ново-то ми звание.

Твърдѣ ся зарадвахъ, като ся научихъ отъ писмо-то ти, че ся задомявашъ. Много добръ чинишъ, че влизашъ на рядъ съ свѣта. Господь да ти е на помощъ и да сте честити съ стопаницѣ-тѣ си и длъговѣкы да добыете челядь и да видите отъ унуку унуку. Жялѣжъ, че не можяхъ да направѣ спорядъ прѣдложение-то Ви да Ви дойдъ за сватбѣ-тѣ, нѣ нѣма что да чинѣ. Спорядъ звание-то си сега не съмъ господарь на себе-си.

Прѣпирни-ты, что ставахъ отъ зимась въ града Ви за владыкѣ-тѣ, отчясти знаѣ. Исто-то зло господствува и въ Пловдивъ. Най-послѣ и Пловдивскій владыка както и вашій паднѣ. Колко за тебе, да тя не е грыжъ, че ти ставатъ нѣкои неприятели, защото исплънявашъ длѣжности си. Ето че за добро-то ти владанье, при всичкы-ты прѣпятствия отъ странѣ на неприятели-ты ти, ты си възмъзденъ, кога ты направили градски и окръжнѣ лѣкарь.

Салихъ-паша, който слѣдъ два дни трѣгва отъ тука за града Ви, е твърдѣ добръ и правъ човѣкъ, както ще Ви го прѣдстави Г. Гешевъ.

Повече не ти пишѣ, че врѣмя-то е кжсо. Бжди здравъ и весель.

Твой
Н. Геровъ.

28. — Беронъ благодари Герову за честитяванията и благопожеланията. Беронъ готовъ да посрѣща всички мжчнотии. Училищата въ Търново затворени поради крамолитѣ за владиката. Салихъ-паша.

Пак. 3.

Пріято 9 Февр. 1858.

Пріятелю !

Твойто отъ 20 септемврія предраго ми писамце пріехъ и съ благодареніе прочетохъ содержаніето му. — Благодаря за благословеніята и молитвытѣ които ты излагашъ въ писъмото си за мойто задомяване; вѣрвамъ че и твоя милость скоро ще сторишъ сѣщото и ще ся убѣдишъ че на тойзи свѣтъ човѣкъ като ся ужени и като сполучи да земе добра жена много по мирно и по пріятно живѣе. —

Колкото дѣто ми пишишъ за да не ма е грижа че споредъ Владыковитѣ работы самъ придобылъ неприятели: това азъ още като трѣгвахъ отъ Букурещъ го предвиждахъ че може да стане тай; защото нашитѣ соотечественницы още не могатъ да оцѣнятъ нито ученіе, нито искусство нито родолюбіе и това най-много владѣе въ градагъ ни дѣто почти по-много бѣха ся погрѣчили и совсѣмъ бѣха забравили че са Балгаре отъ селата и пр. Тай макаръ и да знаяхъ че това существува азъ по-напредъ бѣхъ ся приготвилъ да ся сообразя по возможности съ духагъ на единородцыгъ ни и ако и да ми ся случи нѣщо неприятно да тѣрпя. Тоя е, любезный ми пріятелю мой девизъ и тоя ще е доро самъ живѣ. —

Нашій Владыка още не е падналъ и макаръ да ся чюва че ще падне но още не ся знае а вамъ дали Измирскій Владыка и времето ще го покажи ако сте сполучили. Салихъ-паша упознахъ добръ и за тебе често сме ся разговаряли и като му казахъ че ще ви пиша ми рече да тѣ поздравя отъ странѣта на Н. Превосходит. Наистина както ми пишишь Н. П. е правъ и добръ чловѣкъ но има тука още нѣкои причини които не го оставятъ свободно да дѣйствува и ся надѣймъ че много полза ще стори на градѣтъ ни като ся застой. Треба да знаишь че умразѣта и несогласіята на нашии тѣ граждани Грацы и Бѣлгаре е толкова голѣма щото всеобщитѣ ни училища сж затвориша зашто на учители не ся зѣплаща. Богъ веке дано просвети заблужденни тѣ и дано си познаятъ погрѣшката и ся управятъ и тогава всичко на-редъ ще си влезе. — Разумѣва се че на това всинца ся радваме и за което всинца и ся мѣчимъ. — И вѣрно ще стане. —

Господинъ Цанко за всичко ще ти прикаже.

Моля та кога ся поулеснишь пиши ми и много ще обрадвашь

Тѣрново 17 декемврія 1857.

твой искренный пріятель

Василя Х. Ст. Беронъ.

29. — Шампоазо, френски консулъ, въ Тѣрново. Гостуването му у Берона.

Пак. 3.

Пріято 15 Ноемвр. 1858.

Пріятелю Господине Наидене!

Ваше прелюбезно ми по Г. Шамбоазо пріехъ и премного ся зарадвахъ за доброто ви въ Пловдивъ пристигванье. — Господинъ Шамбоазо доде тукъ надвечаръ и само приспа една нощъ и на утрѣ рано тржгна за въ Свищовъ; бжрзаше за да пристигне параходжтъ за въ Виенна. — Като ся извѣстихъ за дохожданьето му отыдохъ сами при негова милость на ханжтъ дѣто бѣше држпналъ и съ удовольствіе го призвахъ за да доде у мене да вечеряме и да приспи въ кжщата ми; негова милость обаче пріе предложеніето ми само за да вечеряме заедно; колкото же за да приспи не рачи зашто ся готвяше на утрѣ рано да тржгне. — Тжй мжчихся колкото ми бѣ возможно да возблагодаримъ предрагій нашъ тойзи гостъ; наистина по пріятно щѣше да ми е ако бѣ посидѣлъ тукъ нѣколко дны за да го поразходимъ малко но то остана вечъ за другий пжтъ; моля вы ако ся е вжрналъ въ Пловдивъ да му принесете мои искрени поздравленія както и всичка моя фамилія го поздравлява.

Благодаря вы дѣто сте ся потрудили и сте писали дѣто треба за моя работа и вѣрвамъ че и добръ ще ся свжрше споредъ усердіето на ваша милость и споредъ пріятельството що имаме помежду си. —

Желая вы добро здравье и совершенно благополучіе. — Моля вы также да принесете мои и на жена ми пріятельски поздравленія на прелюбезнжта ви супруга. Братски вы поздравлявамъ и сжмъ

Тѣрново 8 ноемврія 1858.

Вашъ искренный пріятель

Василь Ст. Беронъ.

С. П. Приключеното моля да вручите Г-ну J. Груеву когото и поздравлявамъ. —

30. — Натякване Герову, дѣто не е ходатайствувалъ да бжде възнаграденъ Беронъ отъ русското правителство. Беронъ печата бѣлгаро-френска граматика.

Пак. 3.

Пріято 14 Авг. 1859. Отгов. 18 Авг.

Драгій ми пріятелю!

Става толкова време какъ не ми сте писали и не мжж никакъ да разберж причинж-тж на ваше-то толкова джлго мжлченіе; азъ ви писахъ най-сетнѣ по Г. Гюмюшъ-Гирдановый сынъ и се извѣстихъ че вы сте пріели това мое писмо; — чюдж се обаче защо вы не ми отвѣщяхте? — вижда се че ваша милость не сте вечъ благодарны да се познаваме и обичамы. — Въ послѣднѣе-то ваше писмо що

Изъ архивата на Н. Геровъ.

ми изпроводихте по френскій Вице-Консулъ Господина Шамбоазо пишяхте ми че — „сте писали за мож-тж работж дѣто треба, — и отъ тогава насамъ нищо вѣчь за тойзи предметъ не ми сте писали или че ще бжде или че не ще бжде, мжкаръ отъ тогава има почти една година а вы ми казахте „че за тры мѣсяца ще се свърши, и проч. Азъ ходихъ въ Букурещъ и има 20 дны какъ сжмъ си дошелъ, ходихъ да ги напечатамъ Грамматикы-тѣ и напечатахъ само Бжлгарско-френскж-тж си Грамматикж*, но ёще не е испривидена защото азъ не дочакахъ за да се свърши печатаніе-той, но до 10 - 15 дны ще доде. — Като бѣхъ въ Букурещъ думахъ ми наши-тѣ тамошни пріатели да дамъ еднж жалбж на тамошній Рускій консулъ за мож-тж работж; това азъ не сторихъ защото сжмъ увѣренъ че ваша милость ще жж свършите по добръ. Пріателю! менѣ не ми е за друго дѣто искамъ да ме вознаградятъ за услугы-тѣ ми, — само за „едно нравственно удовлетвореніе,“ трѣба да ме вознаградятъ сжщо, както и другы-тѣ мои събратія що слушавахъ едновременно съ мене; по тжзи причинж моляж вы ако вы не обичате да дѣйствувате за тжзи работж да ми извѣстите и азъ вѣчь ще си намѣрж лесно-то — казахъ ви че за нравственное мое удивлетвореніе, азъ не щж да се оставж но щж дѣйствувамъ доро си получж право-то. —

Вѣрвамъ че ваша милость сте въ сѣстояніе за да оцѣните всичкж-тж важность и тегчинж на тія мои хорати и сякамъ че ако бѣхте искрено и по усердно дѣйствували щѣше отдавна да се свърше тая работж а вы нито и ми писахте до сега нѣщо за това ще ли бжде сирѣчь или не!

Тжй смы ніе Бжлгари-тѣ пріателю всѣки си глѣда работж-тж и малко го е грижа за другы-тѣ. — Азъ го почетохъ за мож длжность да ви пишж ёще веднжждъ и ако видж пакъ че ваша милость съ сжщо-то пренебреженіе ще пріемнете тжзи работж, то вѣчь оставж азъ да се погрижж и сжмъ увѣренъ че Русскій Консулъ въ Букурещъ мжкаръ и да не е Бжлгаринъ но ще ми свърши добръ тжзи работж стига само да подѣйствувамъ. — Жално ми е наистинж като тжй ви пишж, но спорядъ мой откровенный характеръ не можяхъ инакъ да ви пишж като на пріатель. — Господинъ Христо Георгіевъ и Г. Николовъ сж твждѣ добръ и вы поздравляватъ както и други-тѣ тамошни наши общи пріатели. —

Братски вы поздравлявамъ и сжмъ за всегда

Тжрново 3 августа
1859

Вашъ искреный пріатель
Василь Х. Ст. Беронъ.

31. — Работата на В. Берона мжно се върши.

Коп. кн. 3. 403.

Г-ну В. Берону
Пловдивъ, 18 Августа 1859.

Драгый пріателю!

Отъ писмото Ви отъ 3 Августа, което пріяхъ прѣди четыре дни, ся види, че Ви е много домжчнѣло, дѣто не Ви съмъ писалъ отодавна, за да Ви обадж за работж-тж Ви, какво е станжло. Нъ увѣренъ съмъ, че ще Ви уминѣ, като разберете, какъ е работа-та. Азъ ся научихъ, че сте отышли въ Букурещъ, а оттамъ нѣмахъ никакво извѣстие отъ Васъ, та, като не Вы знаяхъ, дѣ ся намирате, то и не можяхъ да Ви пишж. Казвате ми, че сте ми пратили писмо по Гюмушгердановый сынъ и имате извѣстие, че го съмъ пріялъ; нъ азъ знаж, че Гюмушгерданъ нѣма сынъ, който да ходи нагорѣ надолу, та да можете да ми пишете по него.

Колко за работж-тж Ви, азъ, както Ви съмъ явилъ, писахъ съ врѣмя; нъ още нѣмамъ отговоръ, и това, и сами разбирате, не е моя вина; азъ можж само да прѣдложж на Начялство-то, нъ нѣмамъ власть да го понудж да свърши. Таче все още може да ся свърши нѣчто, ако и да ся е забавило: такава работа не става скоро, зачтото трѣбва да минува прѣзь много мѣста.

На Г-жж Марійкж, стопаницж-тж Ви поклонъ отъ мене.

Братскы Вы поздравявамъ и съмъ

Вашъ покоренъ пріатель
Н. Геровъ.

* Първа Бжлгарско-френска граматика, съ едно изложение за Бжлгарско-то правописаніе. Счинена отъ Васила х. Стояновъ — Беронъ доктора медицины и хирургіи. Букурещъ, въ печатница-та на Јосифа Романова и съдруж., 1859. 8° XVI+176 стр.

32. — Беронъ изпраща граматика Герову. Разправия за дългъ на Пресъ д'Орианъ.

Пак. 3.

Приято 26 Окт. 1860.

Драгій ми пріятелю Господине Найдене Геровъ!

Тжрново 11 Октомврія 860.

Ако и да ми сте длжжи ваша милость отговоръ-тъ на двѣ мои писъма; азъ изрекохъ обаче пакъ да ви пишж и да ви напомнж че не е сякамъ добръ тжй лесно да се забравятъ ветхи-тѣ пріатели, ачи вы, разумѣва се, че ще сторите онова, кое-то е по-добро и което вамъ е угодно. —

Преди да ви пишж за друго нѣщо изявявамъ ви че преди 3 недѣлы ми се роди една дъщеря коѣто и кржсахмы Жейна (на майчино-то ми име) и — може подиръ време да станемъ и сватове защото се извѣстихъ че вие сте имали единъ синъ — да ви е живъ! —

Моляж вы да пріемнете отъ приносящій сего Г. Иванча Гешоглу еднж отъ мои-тѣ Грамматикы коѣто ви приносямъ „въ знакъ пріятельство и любовь“. Азъ ёще не сжмъ забравилъ че вы ме учихте пжрво Русски когато додохъ въ Одесса и живѣхмы заедно и — нито щж го забравж доро сжмъ живъ. —

Чюдж се защо вы до сега нищо не ми сте писали за слѣдствието на прошеніе-то ми що ви бѣхъ подалъ когато бѣхте вы тукъ. — Увѣрявамъ вы че много ми е жално като помислж за ваше-то туй джлго мълченъе и — като си припомнж колко е непостоянно чловѣческо-то сжрдце! — Ако обичате и ако ви е възможно добръ ще сторите да подѣйствовате за да зжмне единъ добръ и благополученъ край тая работа и ще ме задлжжите премного. —

Моляж вы да кажите Г-ну Шамбоазу френскому Вицеконсулу въ градъ-тъ ви че пріехъ и второ-то му писъмо и казахъ на Г. А. Д. Хр. Ничова щото ми пише, онъ казва все едно: „че нѣма да дава нищо на Редакторъ-тъ на Пресъ д'Ориенъ; защото не билъ ушъ далъ никакво рекомандателно нито заповядателно писъмо за да пріема тойзи Журналъ“. И азъ виждамъ че Г. А. Ничовъ нѣма право но какво да сторж като нѣма съ какво да го накарамъ съ силж за да заплати тья пары. —

Моляж вы да поздравите отъ моѣ странж Г. Д. Иванча Богоева и Г. Іоакима Груева.

Пріятелски вы поздравявамы азъ и съпругата ми васъ и прелюбезнж-тж ви Г. съпругж и младый ви синъ.

Вашъ искренный пріатель

Василь Х. С. Беронъ.

33. — Мнѣние на пловдивския абаджийски еснафъ за изпълнение завѣщанието на Петръ Беронъ.

Пак. 3.

Господину Петру Берону.

Пловдивъ, 18/31 Марта 1870.

Родолубивѣйший и достопочтеный Господине,

Господинъ Данаилъ Кирчовичъ отъ Турно-Северинъ проводи до Абаджийскій еснафъ въ Пловдивъ единъ прѣписъ отъ завѣщание, съ което Господство Ви сте изволили да расположите недвижимый си имотъ за образование-то на нашій народъ и за едно отъ мѣстата, които сте удостоили съ Вашето благодѣяние, сте избрали Пловдивско-то окржжие.

Абаджийскій еснафъ въ Пловдивъ, когото сте почели да нарядите за исполнителъ на Ваше-то завѣщание, колкото се отнася до Пловдивско-то окржжие, за честитъ ще ся има да послужи за такова свято и народополезно дѣло и за пръвж своѣ длжжность счита да прѣдстави на Господство Ви бескрайнж-тж благодарность, съ коѣто ся прія както тука въ Пловдивъ, така и вънъ по окржжие-то, извѣстие за това Ваше за народа благодѣяние, съ което щете увѣнчяете извѣстно-то всѣкому отъ много врѣмя Ваше родолюбие.

Въ писмо-то си, съ което е проводилъ прѣписъ отъ завѣщание-то Г-нъ Кирчовичъ пише на еснафа, като го приеме да ся отнесе направо до Господство Ви — разумѣваме: да Ви яви съображения-та си за приложение-то въ дѣло Ваше-то прѣдначрѣтаніе.

За да испълни това, еснафъ-тъ иде да Ви увѣри, че отъ своѣхъ странжъ ще приложи всички-ты сили, за да извърши, колкото е възможно, по-добрѣ, възложено-то на него дѣло съгласно съ Ваше-то начрѣтаніе. А какъ трябва да пристѣпи на това, за сега не може да опрѣдѣли, като не знае, каквы сж срѣдства-та, които щжтъ ся опрѣдѣлять за отрядены-ты за-въ Пловдивско-то окржжне училища.

При това еснафъ-тъ за длѣжностъ счита да Ви яви, че има едно нѣчто, което прѣдвиди че може да даде мжчнотижъ въ исплнение завѣщание-то Ви по буквж. То е слѣдующе-то.

Спорядъ както е нарядено въ завѣщание-то, учение-то въ прѣдполагаемы-ты училища, четене, писане и смѣтане, трѣбва да ся прѣподава отъ протопопа на село-то, въ което ще има училище. Нъ по причинж на исключительно-то положение, въ което ся е находило досега наше-то духовенство, рѣдко ся намиратъ въ отечество-то ни свѣщенници, които да могатъ да бжджтъ и учители, и ако има нѣйдѣ такывы, то е въ голѣмы-ты села, които си имжтъ ототдавна училища, а Ваше-то желание, вѣрваме, е да се отворятъ отъ благодѣяние-то Ви училища въ села, дѣто не е имало досега; пакъ въ такывы села свѣщенници-ти сами ничто не знажтъ, камо ли други да учжтъ, та ще трѣбва да ся трѣсжтъ други учители.

Това е най-мжчно-то засега за училища-та въ наши-ты мѣста, зачтото не сме ся още удостоили да имаме нѣкждѣ въ отечество-то си поне едно пò-высоко заведение за образование достойны учители, та училища-та, отъ нѣкое врѣме, слава Богу, ся умножиха доста, нъ учение-то въ тѣхъ врѣви слабо, като нѣма учители, добрѣ приготвены за тжжъ службж. И не се знае, кога щемъ ся удостоимъ съ такова заведение, толкова потрѣбно за успѣхъ на просвѣщение-то въ народа. Общини-ты ни, както пò-голѣмы-ты, така и пò-малкы-ты, още не можжтъ да оздравявъ сжществование-то на по-долны-ты училища, които сж учредили всякоя за себе-си, та да ся погрыжжтъ и за едно, общо за всички-ты, пò-высоко училище за образование учители. Така засега надѣжда-та на всякий народъ да види пò-скоро таково заведение, е дано ся намѣри нѣкой съ таково родолюбие, като Ваше-то, та да направи това благодѣяние на народа.

Исто-то може да ся каже и за женскы-ты училища. Такывы почти насждѣ въ отечество-то ни въ градове-ты и по-голѣмы села ся отвориха, а учителкы да учжтъ, както трѣбва, въ тѣхъ нѣма, зачтото нѣмаме, дѣ да ся изучають за това звание.

Въ заключение за потрѣбно считаме да Ви явимъ, че прѣписъ-тъ отъ завѣщание-то Ви, что е проводилъ Г-нъ Кирчовичъ на еснафа ни, не е подтверждено отъ никое административно управление, както что е нарядено въ него, и не е показано и имя-то на Г-на Професора на физикж-тж отъ Болградъ, когото сте нарекли, заедно съ абаджийскы-ты еснафи въ Котелъ, Адрианополю и Пловдивъ исплнитель на завѣщание-то Ви, та да го познае еснафъ-тъ ни.

Въ ожидание Ваши-ты наставления за исплнение завѣщание-то Ви Абаджийскый еснафъ въ Пловдивъ Ви увѣрява за бескрайный си за Господство Ви почетъ.

34. — Уреждане наслѣдството отъ Д-ръ П. Беронъ.

Пак. 3.

16/28 Марта 1872.

Г-не Стефане Р. Беронъ,

Г-нъ Евлогий Георгиевъ ми показа Ваше писмо отъ 14/26 тоя Марта, въ което ми пишете че сте желали да ся разговорите съ мене за наряджане състояние-то на покойный Вашъ стрыкж Д-ра Берона, и като не Ви простили обстоятелства-та да ся видимъ, казвате на неговж милость да мя увѣри, какъ, ако ся откаже Г-нъ Теохаръ отъ покупкж-тж на мошинж-тж, както и Вые сте ся отказали отъ всяко право наслѣдство, то пò-скоро ще ся наряди сичко-то състояние на покойный да служи да подржжи еднж плънж гимназижъ въ Блѣгаринж, както сте были остали съгласни съ покойный Г-на Христа.

За отговоръ на това бръзамъ да Ви кажъ, какво покойный ми бѣ писалъ за тѣхъ работъ, та мя каняше да дойдъ по-скоро тука за да видимъ да ся тури на такъвъ единъ рядъ, както Вы пишете, и като дойдохъ, казваше ми, че ще Ви покани по телеграфа да дойдете и Вы да ся разговоримъ, нѣ пристигнъ ли да Ви телеграфише или не, незнамъ.

Като имахъ таково извѣстие отъ покойный, азъ на трѣгане отъ Пловдивъ говорихъ съ тамошний абаджиский еснафъ и съ прѣвенци-ты и на заминувание-то си прѣзъ Едрене ся срѣснъхъ тамъ, съ които трѣбваше да ся разумѣемъ, та и азъ самъ желямъ да ся видъ съ Васъ да прѣговоримъ за тѣхъ работъ.

За това щъ Ви помолъ да ся потрудите да дойдете въ Букурещъ да ся сговоримъ какъ да ся нагласи тая работа, та послѣ за Г-на Теохара Г-нъ Евлогий, комуто покойный братъ е писалъ та познава Вашето добро распо. за ползъ на народа, ся обрѣча да покани неговъ милость да дойде тука и ся надѣе дано да може да ся сврши.

12. МИЛИВОЙ П. БЛАЗНАВАЦЪ.

35. — Прѣпоръчва се Н. Геровъ на начальника на сръбския арсеналъ въ Крагуевацъ.

Пак. 84.

Господине.

Я би желіо да васъ видимъ сутра изютра око 9 сати; но за случай ако ви оѣте рано да поѣте, шилѣмъ вамъ овде приложено писмо за Капетана Г. Велимира Стефановића ко препоручуемъ да се стави на ваше разположењ и да вамъ покаже наша заведениа у Крагуевацъ.

Послаћъ вамъ сутра рано и єдну пушку коя се о страгу пуни заєдно са фишецима.

Изволите примити уверенѣ могъ особитогъ поштованя.

3 Януара 1868 у Београду.

Миливое П. Блазнавацъ.
воєни Министеръ.

13. РАШКО ИЛ. БЛЪСКОВЪ.

36. — Прѣпращатъ се карта географическа и нѣкои книги.

Пак. 5.

Уважаемый Г-не Н. Геровъ!

Пріймнете си желяемътъ Географ. Картъ отъ Евр. Турско. При това благовете молъ да пріймнете и 2 екз. Житія Святѣхъ, наєдно съ 1 полугодіє и 7 брой отъ издаваемитъ ми Д. Книжки.*

За картъ-тъ ми е бѣлѣжилъ Г. Хр. Дановъ 120 гр. Тур. єднъ-тъ, и оставямъ на Ваше произволєніє колко-то вече дадете. —

Желямъ да ся срѣснемъ още веднѣжъ и да ся сприкажемъ, нѣ сега има да тычамъ насамъ нататѣкъ докѣтъ ся утѣкмъ съ печятари и вързачи. Прощавайте

Вашъ съотечествен.
Р. И. Блъсковъ.

Тука 17 Юлія 1867.

* Духовны книжки за поученіє на всякъ христїанинъ. Уреждани и издавани отъ Р. И. Блъсковъ. Мѣсечно. Болградъ. Въ училищната книгопечатница. 1864—1868. 8°.

14. ВЕЛІО БОГДАНОВЪ.*

37. — Изпжждането на Н. В. Чалики отъ турскитѣ власти
слѣдъ започване освободителната война.

Пак. 5.

Приято 6 Юнія 1877.

Ваше Высокоблагородіе,
Почитаемый Господарю,

Искахъ да Ви пишѣмъ отъ по-напрѣдъ, нѣ не знаехъ до гдѣ да отправѣмъ писмо-то си, а така направо до Васъ да пишѣмъ, не смѣхъ. Затова ся забавихъ чякъ до днесъ.

Мыслижъ, че най-прѣво трѣбва да Ви явижъ по кой начинъ Г-нъ Чалики остави града ни. Понеже нѣмаше извѣстіе за отхождание-то на чиновници-тѣ отъ Посолството, той не брѣза да трѣгне, а ся забави, доклѣ да ся натѣкмятъ подданици-тѣ, зачтото и Г-нъ Аделбургъ не бѣше пріялъ още никакви наставленія по този прѣдмѣтъ. Нѣ въ Петѣкъ на 15-й Априлія Пашя-та повыка на конака Г-на Чалики и му казалъ, че ималъ заповѣдь да го даде на двѣ заптіета кои-то да го испроводятъ незабавно чякъ до границѣ-тѣ. Г-нъ Чалики го попыталъ да ли има нѣкакви наставленія и заподданици-тѣ, а пашѣта отговорилъ, че не.—А какъ, казалъ Г-нъ Чалики, само за мене да Ви пишѣтъ? че азъ посланникъ ли съмъ или визиръ, та да ся занимаватъ съ мене въ Цариградъ? — Не знаѣмъ, отговорилъ Пашя-та, само за Васъ ми телеграфиратъ да Ви испратѣмъ утрѣ незабавно. Като ся извѣсти, Г-нъ Аделбургъ, даде такриръ, въ кой-то ся казваше на Гамидъ пашѣмъ, че Г-нъ Чалики, както и всички Руски подданици, е подъ покровителство на Австрійско-то Консулство, и че той не е злодѣецъ, та да му даватъ буюрултижъ, а да го прѣдадѣтъ на заптіета, кой-то да го каратъ бесчестно и да ся распореждатъ съ него, споредъ наставленіята на най долный чиновникъ. Въ сѣщія день телеграфисахъ на Германско-то и Австрійско-то посолства. Въ Недѣлѣж рано-рано единъ Юзъ-Башія съ заптіето дойдохъ у дома, ходихъ и у дома му за да му кажѣтъ, че го иска Пашя Ефендимизъ и Богъ знае, какво ся мыслили! я да бастиятъ кѣщѣ-тѣ въ коѣ-то го намѣрехъ я! За добръ честь той още отъ сѣбботѣ вечеръ ся укры въ Нѣмско-то Консулство, отдѣто излѣзе чякъ, кога трѣгнѣ за Цариградъ. Когато Юзъ-Башіятъ отиде при Аделбурга, послѣднія му казалъ, че не може ся споразумѣе съ него, и затова, ако иска Пашята да му каже нѣчто, то той нека му прати такриръ. И тѣй три дни ся изминѣхъ съ прѣпращаніе на такриръ; Г-нъ Чалики не смѣше да си покаже главѣтъ на пѣтя за да го не олуватъ, а кѣща-та му ся караулеше отъ десетина душѣ прѣоблѣчени, нѣ съ орѣжіе. Най послѣ по повторителный натискъ на Посолствата въ Цариградъ, Гамидъ Пашя пріе заповѣдь да даде буюрултижъ и да испрати прилично драгоманина на Русско-то Консулство. Въ Вторникъ ся извѣсти това на Австрійското Консулство и даде ся буюрултиѣ, а въ Срѣдѣ Г-нъ Чалики, испровожданъ чякъ до станціѣта отъ всичкитѣ консули, трѣгнѣ за Цариградъ, отгдѣто отишълъ въ Атины. Онась недѣлѣж Г. М. Иличъ имаше отъ него писмо, въ кое-то го пыташе и за Ваше Благородіе, гдѣ ся намирате и разбирали ли Ви сме; затова и му съобщихъ всичко, что ни пишѣхте.

Ако питате за насъ, то щѣмъ Ви кажѣмъ, че благодареніе на Ваши-тѣ грижи за насъ, ные ся поминуваме много добръ. та па нѣма и страшно да ся чува, та сме отъ всякъ странѣ спокойни. Отъ Ходѣя Артѣмъ сме иззимали 30 лиры, а всичко похарчено до сега, заедно съ 15-тѣ лиры отъ Г. Манчевъ ся набира до 45 лиры. Тукъ трѣбва да Ви забѣлѣжимъ, че за въ кѣщи сме похарчили много по малко, а повече е прѣснѣто по конѣ-тѣ и хакове.

Конѣ-тѣ сѣмъ добръ; понеже сега по тѣзи мѣста е лѣто, то ные ги пушахме и на чяиръ; сега ги хранимъ съ травѣ и ярѣмъ отъ кукурузъ и ячѣмыкъ. За да сѣмъ по-рахагъ, направихме и дюшѣмето на обора, което бѣше ся много развалило.

* Родѣнъ въ Копривница, † въ Пловдивъ; учителствувалъ въ Карлово прѣди освобождението, въ Сливѣцъ, въ Пловдивъ. Прѣзъ 1875, 1876 и 1877 год. В. Б. бѣше секретаръ на Н. Герова.

Най послѣ нека Ви кажѣ че бай Личо, по заповѣдь на Г-на Чялики. сѣдѣ до онази Недѣлѣ у дома, и си отиде защото му умрѣло едно отъ голѣмитѣ му момчета на име Рангелъ.

Поздравлява Ви баба Ивана и Ви желае, както и всички ные, скорошне и весело завръщаніе.

Пловдивъ,
24 Маія 1877.

Съ най голѣмо почитаніе остаямъ
Вашъ най покоренъ слуга
В. Богдановъ.

38.—Руситѣ отварятъ въ Пловдивъ училище за чиновници.
Пловдивчане поднасятъ адресъ на великия князь въ Едрене.

Пак. 5.

Ваше Высокоблагородіе,

Прѣва-та ми грѣжи, чтомъ дойдохъ въ Пловдивъ, бѣше да изпълнѣмъ всички-тѣ Ваши порѣчванія. На Генерала Столыпина казахъ още на другия день отъ пристиганіе-то ми, че Вы щете си дойдете слѣдъ два дни, и че желаете да Ви отстѣпи еднѣ стаѣ, а той ми отговори, че всички-ты (три-тѣ) стаѣ му были потрѣбни; защото въ еднѣ писалъ, въ другѣ гостіе пріималъ, а въ третѣ спалъ. По тѣмъ причинѣ ные не очистихме и не приготвихме ни еднѣ.

Кобылѣ-тѣ иска да земе Адъютантина; ако даде 20 пола щѣ му ѣ дамъ.

Приключявамъ Ви распискѣ за писмо-то че е пріемено и прѣпратено, споредъ както ми зарѣчете.

Г-нъ Начевичъ, кой-то дойде прѣди единъ день тука, каза, че Правительство-то е рѣшило да отвори училище, въ кое-то да ся приготвятъ хора за служители при Русскы-тѣ чиновници въ Българіѣ. Вы можете да имате извѣстіе отъ тѣмъ работѣ. Моля Ви сѣ да ми кажете да ли щѣ сторѣ добрѣ, ако влѣзѣмъ и азъ въ това училище или не.

Г-нъ Цоко и Г-нъ Атанасаки трѣгнѣхъ вече за Едрене съ адресъ до Великий князь. Не знаѣмъ да ли сѣ направили добрѣ, като не сѣ взели съ тѣхъ нѣкого отъ млади-тѣ, кои-то знаѣтъ языкъ, та да продуматъ двѣ думи, като ся прѣдставятъ. Ето зашто има неспоразумѣніе и несъгласіе въ Пловдивъ между Българи-тѣ, зашто стари-тѣ всякога утикатъ млади-тѣ.

Баба Ивана е угрижена, зашто-то ся е научила, че ся е поминѣлъ бай Кирко.

Съ най голѣмо почитаніе остаямъ
На Ваше Высокоблагородіе.

Пловдивъ.
11-й Януар. 1878.

Най послушный слуга
В. Богдановъ.

15. ИВАНЪ АНДР. БОГОРОВЪ.

39. — Правописенъ въпросъ. Да напише Геровъ нѣщо за вѣстника. Челики пратилъ стихове отъ Копривщица.

Пак. 5.

Господину Г. Наидену Герову. —
Въ Копривщицѣ.

Господине!

Отъ колѣ желаяхъ да Ви пишѣ, нѣ защото бѣхъ слисанъ много съ вѣстника си нѣмѣхъ Благовремя, ако и да ѣскахъ всякогаждъ да ся научѣмъ нѣщичко за Васъ. Попреди ми извѣстяхте въ ваше писмо, че имѣте другѣ Словницѣ и, каквото ся гледа, трѣбва да употрѣблявате друго правописаніе, за което жалалъ бѣхъ да ся научѣмъ като за кое мыслите да е по право, а ако е край да пріема нѣкое извѣстіе, защото съмъ твърдѣ петевенъ.

Отъ все сърдце Вы моля да ни испратите нѣщичко да смѣстѣмъ въвъ вѣстника си, за което съмъ готовъ да Ви заплатѣ труда, както обычате. — Прѣзъ денѣ си г. Челики ми даде нѣколко стиха изъ Копривщицѣ писани отъ М. които оставихъ да смѣстѣмъ като ни дойди типографія-та. Ималъ бѣхъ честь да станѣ пакъ

Вашъ пріятель.

28 Маія, 1848.

И. Андреевъ.

Ислямъ-Болъ.

40. — Врѣмено спирание Цариградски Вѣстникъ по типографски причини.

Пак. 5.

На Господство имъ Господинъ Стефана Кжблешковъ.
Въ Копривщица.

Милостиви и Почетни Гг: Помощници и Четци на
Цариградски вѣстникъ!

Знаено Ви е, дѣто извѣстихмы въ послѣднѣя четь на Вѣстникатъ ни, че ще начне излазваніето му съ други слова слѣдъ двѣ недѣли, което направихмы, защо са надѣяхмы пріятелятъ ни у Віенна да испрати както му зарачахмы до то време Типографіата; но споредъ вчерашното писмо, каквото ни яви, работата са убавила малко нѣщо отъ тамкашната размирица дѣто са случила, и са распопржстнали работниците отъ фабриката та нѣмало-кой да работи, и така едвамъ слѣдъ нѣколко дена още заржчанитѣ ни нѣща ставатъ готови. Заради тва мы не можемъ начала да изваждамы Вѣстникатъ си още до единъ мѣсець и полвина, та ако бы да дойдатъ по скоро словата, то нѣма да пропустнимъ нито единъ часъ. Вситѣ помощници, които сж платили за цѣла година иматъ да пріематъ пака 52 чета.

Надѣмы са, Милостиви Помощници, че нешемъ загубимъ споредъ туй забавуваніе, което стана отъ нѣмай кадѣ, Вашата добра мысаль и щете ны почитете пакъ съ Вашето благоволеніе. Здравѣйте.

29 Маія, 1848.

И Н. Ц. в.

И. Андреовъ.

Цариградъ.

41. — Критикуване мѣсецослова на Ан. Гранитски.

Пак. 5.

Господинъ Иванъ Андреевъ Богоровъ
въ Цариградъ
въ Галъ-капанъ ханъ.

Знаменитатъ астронома Казамин мѣсецословъ предвѣрателный, содержащій всеобщіе умозрѣніе за лѣто 1850. издалъ Анастасій П. Гранитскій въ Цариградъ.

Есепъ казва за Касниж, че нѣкой-си звѣздоброецъ, като врьвалъ, съгладвалъ звѣзды-ты по небе-то, а не видѣлъ на земли-тъ, че има на нѣтъ кладенецъ та падналъ въ него. Г. Гранитскій е направилъ на истинж нѣчто на тока подобно и още по-изверъшно. Той съ книгж: „знаменитатъ астронома Казамин мѣсецословъ предвѣрателный, содержащій всеобщіе умозрѣніе за лѣто 1850“, иска да каже намъ, что има да стане прѣзъ тѣжъ годинж, о какъ да го вѣрваме, кога въ тѣжъ книгж не казва право ни за това, что е станало, за което знае всичкій свѣтъ? Г. Гранитскій въ „родословіе владѣтелей въ Европѣ“ пише, че сегашный Австрійскій императоръ е Фердинандъ 1-ый. Мы сѣдимъ въ планиж, дѣто мжчно може изади хълмы-ты да паднича слънце въ жилища-та ни и никаквы газеты не знаемъ, никаквы извѣстія отъ нѣгдѣ не достигать до насъ. Така и мы сме са наѣчили, че Фердинандъ 1-ый са отрече отъ Австрійскій прѣстолъ още прѣзъ поемвриа въ 1848 лѣто, и на негово мѣсто са вѣцари Братеница мѣ Францъ Іосифъ 1-ый. Г. Гранитскій въ Цариградъ да не е чулъ това, видиса отъ мжжж да пише книги забиса е сѣхъ-тъ мѣ, та ничто не чие. Стои мѣ са, кога иска да врьши работа, която не е за него. Той не види ли, че не мѣ е подадено да пише? не познава ли, че трѣбва да знае человекъ, что годѣ, та така да пише книги? не иде ли мѣ на умъ, че и царіе-те са человекци смрътни, та може да е умрѣлъ нѣкой отъ тѣхъ отъ онова врѣмя кога е печатана книга-та, отъ кождо е той зель „родословіе владѣтелей въ Европѣ“, та да отпише умрѣлы-ты и да припише новы-ты?

Ей Г. Гранитскій! да знае „знаменитый астрономъ Казаміа“, какъ го си опѣшилъ прѣдъ цѣлъ народъ; да сѣ научи, какъ си осмѣшилъ прѣдвѣщаніѣта му съ прѣвода, той колко да е трѣпѣливъ человекъ, постигнало бы тѣ на сѣдъ да си трѣси честь=тъ, и тогава ничто не бы ти стигнало да сѣ отплатишь. Само сѣ тааи да сѣ не чюе това нѣчто, и благодари, че Българскій ѡзыкъ не е прочютъ, та не ще достигнѣ книга=та ти до Казаміѣ. Ако ли сѣ вече ѡловишь, ты вѣри перо=то, та докачи брадѣж=тъ, тѣ ти по приличѣ на рѣцѣты, та, като дойдѣши на сѣбе=си да не си прѣличенъ на книгописецъ, дано не тѣ познажѣ.

20 феврѣар. 1850.

Мѣлчанъ.

NB. Ъы, Господинѣ, пишѣхте въ Ъѣстника, че щѣте давате извѣстіѣ за всѣкоѣж новонапечатанѣ Българскѣ книжѣ, за да покажете, каква е тѣ. И азъ пишѣх това писмо за да покажѣх, что чини реченѣта книга на Г. Гранитскій тѣ сѣ надѣж да прилѣга да сѣвѣстите това писмо въ Ъѣстника.

42. — Искане съдѣйствіѣ за помощь отъ бѣлградскитѣ власти.

Пак. 5.

За Негова Милость Господина Н. Герова, Русскій Генералный Консулъ въ Пловдивъ.

19 Февруаріѣ, 1864. Цариградъ.

Господинѣ,

Прѣди нѣколко дни ходихъ при Г-на Новикова тѣ гѣ молихъ да Благоизволятъ да пишѣтъ въ Бѣлиградъ до Генералный Консулъ, за да сподѣйствувѣтъ при тамкашнето управленіѣ да ми даде както гратификаціѣ за продѣлжаваніѣ на моитѣ литературны занятіѣ 60 лиры спорѣдъ загубѣта чо ми стана въ печѣтаніѣто на журнѣла по причина на княжеската типографіѣ; нѣ зачтото усѣщамъ, че тѣзъ работа ще сѣ свѣрши по-лесно въ моя полза, ако быхъ имѣлъ отъ васъ нѣкоѣ рекомѣндаціѣ, то мѣ задѣлжавѣте много, ако бы да сѣ потрудите да имъ отпишѣте потрѣбныты въ подобны обстоятелства; тоѣзъ аалжкѣ отъ васъ го искамъ.

Искрѣнно вы поздравляѣмъ

Д-г Богоровъ.

43. — Продаване акціѣ за памучна фабрика въ Пловдивъ.

Пак. 5.

Отгов. 15 Яннуар. 1865.

Господинѣ Н. Геровъ

29/11 ноемвріѣ, 1864. Віѣнна.

Едвамъ днесъ стигнахъ тукъ, дѣто мысля да сѣ помѣя нѣколко дѣна; зато вы моля, ако имѣ до нынѣ отговоръ за моя подлогъ отъ Цариградъ, благоизволѣте да ми отпишѣте доклѣ не замина въ Инглѣтера. Моята работа вѣрви добрѣ, само изъ Влашко искарахъ около 400 акціѣ. Вашитѣ отъ Гѣлацъ и Букурѣщъ вы поздравляѣтъ. Поново нѣмамъ. На пролѣтъ сѣмъ въ нашъ Пловдивъ.

Искрѣнно вы поздравляѣмъ.

Вашъ пріѣтель

Д-г И. Богоровъ.

44. — Описаніѣ на машинитѣ за памучната фабрика.

Пак. 5.

Пріѣято 11 Яннуар. 1865. Отгов. 15 Яннуар.

Сѣдружество за памучна фабрика въ Пловдивъ.

Ваша Милость

Господинѣ Найдѣне Геровъ.

3/15 Януаріѣ, 1865. Віѣнна.

Сурава весѣла нова година съ здравіѣ!

Прѣди единъ мѣсяцъ имѣхъ честь да ви попытамъ за слѣдствіѣто на моята молба въ Цариградъ, и като не сѣ сподобихъ до нынѣ съ отговоръ, дѣрзнуѣмъ

пакъ да ви безпокоя, та да ви помоля за да благоизволите да ни явите по-скоро; и — зачтото опрѣдѣлихъ вѣке да трѣгна за Инглитера най-много слѣдъ пятнадесять дни и съ пощата писмото ви не ще може да мя свари тукъ, то благоизволете да ми извѣстите прѣзъ телеграфа, който можете да надпишете право до г. А. Михайлова также и негово имя. Като навидѣхъ повѣчето фабрики, отъ какъ съмь дошълъ тукъ, и които сж по-любопытны за съдружествената работа, и виждамъ цѣны да сж истыты както и въ Инглитера, то прѣпочитамъ да купя отъ Инглитера потрѣбныты мапины за нашата въ Пловдивъ памучна фабрика, че щжть бждать по-хубавы и по-здравы нежели нѣмскыты и щжть дойдать по-лесно и съ по-малко кырія по морето до Енесъ нежели отъ Виенна по Дунавъ до Пловдивъ. Нашата въ Пловдивъ памучна фабрика ще бжде на редъ да искарва на день около 130 омы прѣжда, отъ които 50-тѣхъ омы ще бжде прѣсукана и готова да ся продава на прѣжда отъ 6/20 №, а останалата ще ся истыкава на платно пловдинка все на сжщии день на 40 топа около; това всичко ся извършева съ потика на една пародвижна машина безъ помощта на чловѣшкы ржцѣ, които щжть бждать потрѣбны само тамъ дѣто ся скжса нѣкоя нишка да я завржжъ; совалката на становеи прѣзъ основата ся стрѣлка съ такава бързина, чтото чловѣшко око не може да я види и така нататакъ. Това всичко ви Бѣлѣжа както потрѣбно на одного отъ акціонерети на съдружество за памучна фабрика въ Пловдивъ, което имѣ честь да напише и вашето имя между своиты участници.

Искрѣнно ви поздравлявамъ.

Вашъ пріятель

И. Богоровъ.

45. — Д-ръ И. Богоровъ иска да замине въ Сърбія за лѣкарь въ военнитѣ болници.

Пак. 5.

Ваше Благородіе

Господине Найдене Геровъ.

Отъ нѣмане работа хваща да ми омржзнува и свѣтатъ, зато желая да отида единъ часъ по-напрѣдъ въ Сръбско да послугувамъ и тамъ както лѣкарь на болни и ранени. Така ако имате нѣкой отговоръ за това, щж ви моля да ся намѣрите въ други день въ понедѣльникъ въ канцеларіята на Бей-іолу около единайсетъ часатъ за да ни улесните пжтуването. Можалъ быхъ да тржгнж и въ сжщіатъ день, ако останеше да си купувамъ облѣкло отъ нѣмско, че пакъ както видите за по-добрѣ.

Отъ се сжрце ви здрависвамъ.

4 Септемврія, 1876.

Цариградъ.

Вашъ пріятель

Д-г И. А. Богоровъ.

46. — Богоровъ иска улеснение да иде отъ Одеса въ Сърбія.

Пак. 5.

До Негово Превосходителство Господина Г. Найдена Герова Россійскій Генерални Консулъ въ Пловдивъ.

Пріято 13 Септ. 1876.

Ваше Превосходителство.

При достигването ни тукъ завчасъ отійдохъ при г. Палаузова и имъ расправихъ за пжтуването си, тиі като ми прѣдставиха много спжнки, най-сетнѣ ми казаха, че неможтъ да ми даджтъ повече отъ двайсетъ рубли и то колкото за разносикѣ до Букурещъ. Така като се не наирамъ да тржгна на длгга пжтя на каквото сжстояне ся намирамъ сега, размыслихъ за по-добрѣ да постоя въ Одесса още недѣля и да ви помоля, ако е вжзможно, да ся пише тѣмъ или другому да му улеснятъ съ облѣкло и потрѣбнитѣ разнѣски, за да отійда въ Сръбско да послугувамъ на болнитѣ си еднородци колкото ми го прощава знането. Тжй ся надѣяче сте се погрыжите да ся сподоба по-скоро съ вашъ отговоръ, та да си негубднитѣ залудо.

Пріимете моитѣ искрѣнни поздравленія кжмъ васъ съ които имамъ честь да бждж

Вашъ пріятель.

11 Септемврія, 1876. Одесса.

Д-г И. А. Богоровъ.

16. ПЕТРЪ БОНЕВЪ.

47. — Молба за ходатайство прѣдъ пристоятели.

Пак. 5.

Приято 3. Април. 1858.

Бѣль-градъ — 58 28-ый М.

Бае Найдене!

Азъ, Васъ признающи, съ голѣмо почитаніе и надѣждж, осждихъ ся днесъ писмено да Ви посѣтж „Христосъ воскресе“ и състояние-то си извѣстж:

Въ 1851 лѣто, съ воловы-ты съмъ ся расхождалъ по полѣ-то, а въ — 55 годинж, отъ полѣ-то ся прибрахъ и въ Пловдивъ припнахъ, а то сте пакъ Ви натова причинж и Христю Г. Дановъ — К. съ намѣреніе учити три години. Въ растояніе рѣчени-ты години, довольно ся ползовахъ, благодаря и на наставници-ты и пристоятели-ты азъ като ученикъ возрастенъ неупотрѣбляващій свое драго-цѣно време на вѣтра; прочитающій различни кныгы и вѣстници; направихъ ма да мыслж и чувствовамъ за просвѣщеніе и образование народно, па и свое и така, откакъ отиде Бае Константинъ въ Руссіж колко-то можяхъ придумахъ пристоятели-ты: Бае Архангелъ и Братіето ми, за да идж въ Бѣль-градъ. Тръгнахме заедно даидимъ да ся допытаме при Господина Іоакыма Пловдивскаго учителя, нъ той вмѣсто да гы вѣдошеви, напротивъ умрѣтви гы, нъ ито Азъ увѣренъ, като знамъ, че бае Архангелъ отъ Васъ е побуденъ къмъ ученіе, то той Ваши-ты къмъ мене односящисе съвѣти ще да удобры. Писахъ имъ много пжти, а тій ми ся нищо неодговарять, види се че искать и отъ другыго доказъ. Молж Вы . . . цѣлува ржжж-тж понизный.

Перушенинъ.

Петръ Боневъ (Т.)

ученикъ III-ый разрядъ Гимназ.

17. НЕШО БОНЧЕВЪ. *

48. — Честитяване Н. Герову новъ чинъ.

Пак. 5.

Приято 6 Августа 1857.

Ваше благородіе Господарю!

Мнозина, откакъ се прибрахте отъ чужбинж, прибръзахъ да Ви посрѣшнатъ, кой лично, кой писменно, нъ азъ като неможяхъ да испльнж ни едно-то ни друго до сега, намирамъ се въ безпокойство.

Това безпокойство ме подбужда сега да се явж прѣдъ Васъ писменно, за да Ви честитж новъ благороденъ чинъ, нъ прѣди това щж Ви помоля да ми неприпишете за погрѣшкж това ненадано появленіе прѣдъ Васъ.

Богъ да даде да се прослави Ваше-то име на това ново поприще съ новы и блаждѣнія на отечество-то ни! Това е едничко наше желаніе. Съ такова привѣтствіе оставамъ за всегда.

Вамъ

признателенъ

Нешо Бончевъ.

— ученикъ покойнаго Атанасія Чолакова.

Въ Панагюрско-то училище

— а сетнѣ Юрдана Неновичя.

1857 Августъ 5-ый

Приписано отъ Герова: Спомянжся за Неша Бончева Г-ну Г. Золотовичю да му помогне да ся поучи въ Пловдивъ.

49. — Н. Бончевъ не се наима да прѣпоржча нѣкого за възпитатель на сина на Н. Герова.

Пак. 5.

Почитаемый

Господине Н. Геровъ!

Да ме простите, че не намѣрихъ време да Ви отговоря на часътъ поради испитанията, които едва вчера се свршихъ.

При сичко то ми желание да Ви бждж съ что-годѣ полезенъ, увѣренъ сжмъ, че е мжно тука да се найде такжвъ чловѣкъ, който да пойме достойно и да ис-

* Роденъ въ Панагюрище 1839, † въ Москва 1873 г.; негови прѣводи сж: Тарасъ Булба отъ Гоголя и Разбойницитѣ отъ Шилера; сътрудничалъ въ бранското Периодическо Списание и учителствувалъ въ Москва.

плни честно приготвянето на сина Ви въ нѣкое отъ високитѣ училишта. Между многото други препънки позволявамъ си да Ви наумя една отъ тѣхъ, която е най-голяма и най-необорна. Среднитѣ училишта, както Ви е познато, получихъ отъ 1871 г. по Височайше повелѣніе нови наредби. спроти които се раздѣлихъ на двѣ категории: класически гимназии и реални училишта, отъ които само првитѣ даватъ на ученицитѣ право да се учѣтъ въ университетъ. Въ гимназии тѣ сега се изучаватъ класически тѣ езици и математиката така, дѣто не е вреденъ не само семинаристъ, но и студентъ отъ университета да предава гимназический тѣ курсъ успѣшно, та да може ученикъ тѣ да пристѣпи на испитание приготвенъ, както трѣбва. За примѣръ Ви привождамъ, че отъ година на година става по-мѣчно испитание то за въ университетъ и ученици съ домашно учение не могатъ да издржѣтъ това испитание. Тая година въ нашата гимназия отъ шестъ души само единъ сврши испитанието и получи атестатъ, а други тѣ не можѣхъ. Това се повтаря нѣколко години.

Тая е най-главната причина, по която се не наймамъ да Ви рекомандувамъ добъръ педагогъ и дѣловодитель. По мое мнѣние най-добро е синъ тѣ Ви да се настани въ гимназия. Слушамъ, че бѣлгаре тѣ успѣшно свршватъ курсъ въ гимназията въ Николаевъ.

Поздравявамъ г. Кирковича и прочи приятели въ градъ тѣ Ви и остаямъ

Юния 23. 1874.

Москва.

Вашъ покоренъ слуга
Н. Бончевъ.

18. СЕМЕЙСТВО БОТЕВИ.

50. -- Заемане Геометрия. Калистови календарчета. Стихотворение отъ Ботя Петковъ.

Пак. 6.

Господину Найденоу Х. Герову Учителю
Въ Копривщицѣ
Отговорено 3 Марта 1847,

Милый Найдено!

847 фев. 24. Калоферъ.

Не мя сждете чѣ сжмъ млжкналъ, азъ истото могъ рѣ и зарадъ васъ. Вѣя ся умжлчахте, зачто мя направихте да вы чакамъ слѣдъ Ивановъ день. Гнявъ мя е, чѣ тогава ще дойдете, като ся довржши хубавото вино въ Калоферъ.

Человѣкъ атъ, който ми донесе писмото, и по когото ми пишете да испроводя Геометриѣ тѣ, отиде си ненадѣяно, та не пристигнахъ да ви ся отговоря по него. Пращамъ ви сега еднѣ Геометриѣ; добрѣ чѣ не поискахте Перевошикова, зачто нѣя предавамъ на ученицитѣ си. А таж можете заджрѣжа, колкото време обычате. Тя ми е омржзнала, зачтото толкова време ѣ джлбахъ въ Семинаріята, чтото, смѣя да рекъ, зная ѣ наустъ.

Каллистъ ви бѣше далъ нѣколко ланскы календарчета, кога си додохте отъ Одессѣ, да гы похарчете. Ако сте сторили това добро, пратете ми за тѣхъ парѣ тѣ.

Посмѣйтеся, ако щете, съ тѣя стихове:

Презъ тѣя посты
Не чакай госты.
Нито главѣ тѣ
Изъ удаѣ тѣ
Не си показѣхъ,
Морето газа,
И жжденъ хода.
Хорото вода,
Какъ то азъ скокна
Съ кракъ атъ си тропна,
И синца видатъ,
Едно отиватъ.
Вино ни капка
Месо ни хапка,

Всенощно бдѣніе
И на колѣное
Умъ атъ вжзdigамъ
Небето стигамъ
Сжсъ умны стѣпкы
Сжсъ страхъ и трѣпкы.
Почакай малко,
Любезный братко,
Великъ день иди
Тогасъ да види
Бащати госты
Макаръ исъ лосты
Да гы испжди,
Салтъ да не сжди.

Ботю Петковъ.

51. — Изпращатъ се спомоществатели за книга Изводъ
отъ Физикъ.

Пак. 6

Любезный Найдене.

Писмото ти преминалата недѣля пріехъ, и спомоществатели, колкото могахъ, събрахъ. Ядъ мя е чи споредъ обѣщаніето ми, не ся събрахъ толкова имена, колкото азъ искахъ. Зачто мнозина казватъ, чи сж писали въ Стамболъ, които азъ ся надѣяхъ тука да подпишъ. Нъ колкото събрахъ, ти ги приключамъ.

Щехъ да ти испрата 1.000 гр. които сж готови, нъ мя бѣше страхъ да ги дамъ на истый човекъ, комуто дадохъ писмото. Затова щж ги прагя тая недѣля Костадину Моренову.

Желая ти добръ часъ, и да ся върнишь пакъ живо и здраво. Армаганъ да ми донесешъ.

Много ти здраве отъ Коля.

Поздрави и дяда хаджія.

Твой
Ботю Петковъ

1849. Маія 14. Калоферъ.

52. — Искатъ се спомоществатели за книга Българска История.
Любезный Константине!

Пак. 6.

Прѣди нѣколко врѣмя ви проводихъ обявление за Българскъ-тж Исторіѣ. Сега пакъ идж да ви наумѣж, да ся потрудите да ми напишете нѣколко помощници, зачто врѣмя вече не остана, и колкото ся събержтъ испратете ми гы тѣж недѣлѣж. Помолете ся отъ мой странж Г-ну Стоянчу, когото и поздравямъ, да ся потруди и Господство му за това.

Много щете мя одлъжите, ако пристигните да испратите имена-та до въ недѣлѣж, като да могж съ слѣдующъ-тж пощж да ги испратя въ Земунъ, зачто само за тѣхъ е работа-та останала.

Поздравямъ вси-ты пріатели.

Вашъ
Ботю Петковъ.

Калоферъ.

1853. 7врія 1-й.

53. — Пакъ за спомоществатели на Българска История.
Искатъ се сръбскитѣ вѣстници.

Пак. 6.

Любезный Константине!

Калоферъ. 1853. 7врія. 23-й.

Писахъ ви нѣколко пжти и ви ся молихъ да ся потрудите, да подпишете нѣколко имена за Исторіѣ-тж Българскъ и отвѣтъ никакъвъ не пріяхъ. Сега пакъ ви пишъж и ви ся молюж, потрудете ся да напишете тѣж недѣлѣж, колкото можете, зачто съ слѣдующъ-тж пощж непрѣменно щж испратя имена-та, че работа-та ся е за тѣхъ въспряла. Напомнете и Г-ну Стоянчу обѣщаніе-то, като го поздравите отъ мой странж.

Ще ни сторите и голѣмо добро, ако ни испращате Сръбскы-ты Вѣстници, като гы прочетете. Моли ви ся за това и Г-нъ Недѣлко Бръкаловъ, когото можете да знаете.

Щж бждж много одлъженъ за что то ви пишъж и съ усрдіе щж ви послужи и азъ нѣкога.

Вашъ
Ботю Петковъ.

54. — Геровъ жали за утѣснителното положение на даскалъ Ботя. Грижи за подобрението му. Да подготви Богѣо сина си Христа за-въ руско училище. Коп. кн. 3. 47.

Г-ну Б. Петкову, въ Карлово.

Пловдивъ 9 Септемвр. 1857.

Господине Боте!

Ваше приятелско писмо отъ 4 Септемврия съ благодарение прияхъ. Въ отвѣтъ идж да Ви кажж най-пръво, какво звание-то ми ново николко не ми промѣнява мысли-ты и пръвы-ты ми отношения камъ приятели-ты и познайници-ты.

Твърдѣ ми е жално дѣто ся намирате въ стѣснително положение. Азъ ся разговаряхъ прѣзъ Мая въ Одессж съ Господина С. Тошковичя за Васъ. Нъ тогава работы-ты още не бяхъ турени на оный рядъ, за който ся работяше, та затова не ся рѣши ничто за Васъ. Оттогава нѣмамъ извѣстие, та ся види, че работы-ты още така си стоятъ, та и да има оттамъ нѣчто надѣждж за помощъ, не ся знае, кога ще стане. Азъ бяхъ реклъ да не ся губи надѣжда-та оттамъ, ала и друго, чтото може да ся свръши, да ся не оставя назадъ.

Ученика си, освѣнь грамматику, поучѣте и малко на Землеописание и Историю. Азъ си имамъ на умъ за него и благодарю Ви, дѣто ся трудите.

Пишж Ви твърдѣ на брѣзо, зачтото ся стягамъ за Узунджовж. — Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

Р. С. Пишѣте ми колко ѝ е дългъ-тъ.

55. — Нѣма мѣсто за даскалъ Ботя. Евл. Георгиевъ ще уреди дългъ-тъ му. Коп. кн. 3. 117.

Пловдивъ 18 Декемвр. 1857

Господине Боте!

Тыя дни прияхъ отговоръ отъ Г-на Никола Тъпчилешова за прѣдложение-то, что му бяхъ направилъ, да Ви земжтъ пакъ въ Калоферъ за учитель. Негова милость ми пише, какво тжж годинж си сж натъкмили тамъ учители за тжж годинж, та не ще прилѣгне да Ви земжтъ.

Научвамся, че отъ Копривщицж Вы искать за учитель, ала не знаж, какъ ся свръши.

За дълга Ви говорихме съ Г. Евлогия. Негова милость е ималъ тжж истж-тж мысль, каквото и азъ, и поема еднж чясть. Кога дойде тука, можемъ свръши, ако щете.

Пишѣте ми нѣчто ново.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

56. — Изпраща се География ржкописъ. Печатана География. Молба за събиране дългове отъ проданъ Българска История. Пак. 6.

Приято 25 Окт. 1858.

Колоферъ. 1858 8вр. 24-й.

Господине Найдене!

Пращамъ Ви Географію-тж прѣписанж, којто отъ давна съмъ свръшилъ и сега найдохъ врѣмя да Ви ѝж пратж. Тя съдржявала само Европж и Азиж и много ми ся поревнж по языка и по нарядж-тж ѝ, какъ не бѣ свръшена цѣла. Щяхъ да ся захванж и азъ по силж-тж си да попродлжж нататъкъ, нъ отъ пустж записж нѣмахъ врѣмя.

Пише ми Г. Іоакымъ, че Савва Радоловъ напечаталъ Географіѣ Ободовскаго, тя ще дае, за коѣто спомянувахъ Българскы-ты Книжици. Мене ся чини, че ако и да е напечатана тя, не ще да е злѣ, ако ся напечатж и нашя-та. Пишете ми, да ся потрудж ли, да посѣберж отъ тукъ отъ тамъ за Австраліѣ и Африкѣ?

Писалъ бѣхъ на Вратчанскій Епископъ Г. Дороевъ за Историѣ-ты, что имамъ въ Вратцѣ и по околны-ты мѣста, и нѣмамъ никое до сега извѣстіе. Моля Ви ся, пишете му отъ Своѣхъ странѣ, дано направи добро да ми събере парици-ты.

Поклоны принесети Г-жи Марійкѣ и Елисаветѣ.

Покоренъ слуга
Ботю Петковъ.

57. — Вратчански Доротей ще разпространи книга Българска История. Прѣводѣтъ на географія. Добрѣ е Геровъ да напечатя своята географія.

Пак. 6.

Приято 4 Февр. 1859.

Калоферъ. 1859 Февр. 2-й.

Господине Найдене!

Нашій старецъ, както и азъ Ви благодаримъ отъ все сръдце, зачтото прѣдстояхте да му ся извадятъ парици-ты. Сега пакъ Ви ся моля и останжлы-ты парици да му извадите, за които Генко Ви оставилъ запискѣ-тѣ.

Тука вчера по повелѣніе Пашовско свалихъ пары-ты, бешлици-ти 7 гр. така съразмѣрно и другы-ты монеты, затова Ви молимъ да гы не приимате на горниѣ цѣнѣ.

Пріяхъ отъ Вратчанскій Епископъ писмо, въ което ми пише, че ще прѣдстои да ми натъкми книги-ты, види ся да му сте писали и Вы, съ което мя сте много одлѣжили.

Бѣше ся рекло, че нѣкой си напечаталъ Географіѣ Ободовскаго, коѣто до сега още не ся е явила. Той слухъ бѣше разнесълъ Г. Іакымъ Учитель, страхъ мя е, да не е пустнжлъ тѣж думж отъ себе си, за да прѣвари да напечатж своѣхъ географіѣ, коѣто, както ся научявамъ, прѣвождалъ. Не знаѣж что мыслите съ вашѣ-тѣ географіѣ, азъ бѣхъ рекълъ да ѣ напечатате, че е добра. Пишете ми, моля Ви ся.

Принесете поклоны-ты на супругѣ-тѣ Ви Г-жѣ Марійкѣ и на Г. Елисаветѣ. Безъ друго Ви ся кланямъ и съмъ

Покоренъ слуга
Ботю Петковъ.

58. — Искане пѣтнически билети. Ботю Петковъ отчаянъ. Мисли да се прѣсели.

Пак. 6.

Приято 11 Марта 1861.

Калоферъ. 1861. Марта 7-й.

Господине Найдене!

Много врѣмя ся е минжло отъ какъ не съмъ Ви писалъ. Днесъ найдохъ случай да Ви пишж и прѣво като Вы поздравж вседомовно, да Вы ся помолж да благоизволите да пріемите тѣж молбѣ.

Единъ мой шюрей, Мирчо Стайко, прѣди нѣколко мѣсяца си е дошелъ изъ Россіѣ съ другъ единъ калоферецъ, за да посѣти родители-ты си, и сега пакъ ся връща заедно съ него въ Россіѣ, и завожда съ себе си другъ единъ сродникъ мой. За това Вы моля покорно, ако е възможно, да имъ дадете нужны-ты билеты за Кышеневъ. Пращатъ си двама-та Русскы-ты пашпорты заедно съ турскы-ты тескерета отъ Свищовъ, та спорядъ тѣхъ да имъ дадете билеты-ты, зачто сами не можтъ да дойджтъ. Единый, отъ тѣхъ, Иванъ Христовъ, който сега прѣвъ пѣтъ отхожда, има само турско тескере, извадено до Свищовъ, ако е възможно, и нему, моля, да дадете билетъ.

Слѣдъ нѣколко врѣмя щете видите, че и азъ щж Ви искамъ такъвъ единъ билетъ за въ Россіѣ, че ми е умръзнулъ вече свѣтъ-тъ.

Моляж Ви ся, сторете това добро на мои-ты сродници. Безъ друго като Ви ся кланямъ, дръзаж да ся наричамъ за всегда

Вашъ
Ботю Петковъ.

Шюрей ми рѣши да заведе и бащж си, Стайка Стояновъ, въ Кышеневъ, за да навиди други-ты си сынове, които сж тамъ. За това прашаме и негово-то турско-тескере, извадено до Свищовъ, та и нему, молимѣ, да дадете билетъ.

59. — Какво е училъ Христо Ботевъ. Баща му моли да се изпрати на учение въ Россия.

Пак. 6.

Калоферъ. 1863 Април. 8-го.

Милостивый Господине !

Спѣшиж да Ви прѣдамъ нужны-ты свѣденія за мой сынъ Христофора Петкова, на основаніе на които да може да ся приеме въ назначено-то учебно заведение въ Россіѣ. Сынъ ми ся е родилъ въ 1848 год. учился е съ успѣхъ Катихизисъ, Аритметикъ Географіѣ, Всеобщъ Исторіѣ, има началны понятія отъ Физикъ и Алгебръ: отъ языци-ты най добръ е успѣлъ въ Русский, на който ако да не може още да ся выражава, нъ прѣводи доволни добръ, а началны понятія има отъ Гръцкый и Французскый. Моляж Ви ся по скоро да подѣйствувате да ся приеме сынъ ми, за да не губи драгоцѣнно-то си врѣмя суетно. Колко ще бжде счастливъ той день за мене, въ който получѣж дозволеніе да испратж сына си въ Россіѣ ! Докль бждж живъ ще проповѣдвамъ милость-тж на Русскый Монархъ, и щж просж Бога за благоденствіе Му и за исполненіе-то на благы ты Му намѣренія.

Имамъ честь да ся наричамъ за всегда.

Покорный слуга
Боте Петковъ.

60. — Горещо желание на Ботю Петковъ да бжде настанѣнъ сынъ му Христо Ботевъ на учение въ Росія.

Пак. 8.

Приято 10 Мая 1863.

Калоферъ. 1863 Апр. 8-й.

Господине Наидене !

По исканіе-то Ви, бѣлежж за сына си; что ся е училъ и на колко е години. Сжше-то бѣхъ забѣлежилъ въ писмо-то си, което Ви бѣхъ пратилъ ланѣ въ Узонджово. Види ся, че това писмо или не сте получили, или ако сте го получили, не сте го удобрили да ся прати гдѣто трѣбва. Както да е, моляж Ви ся много, да не оставяте въ небрѣженіе тжж работж, нъ да ся потрудите съ всичкж-тж си силж да ся настани сынъ ми или въ ново открытж-тж въ Николаевъ Гимназіѣ, или гдѣто другадѣ ся приеме. Азъ вече всичкж-тж си надеждж на Васъ полагамъ, и Ви ся моляж да ся потрудите, чтото сынъ ми на 1-й Септемврія да ся найде въ опредѣлено-то мѣсто и да почне работж-тж си, зачто много ми е тяжело, като си губи суетно врѣмя-то.

Пишѣте ми на чіе иждивеніе мыслите да ся приеме сынъ ми : на частно ли, или на Казіонно, или на Славянофилско. Г. Финговъ ми е расказалъ, каквы благотворительны общества ся намирають въ Россіѣ.

Чякамъ по скоро родостный Ви отвѣтъ, и щж гордж да ся наричамъ за всегда

Вашъ
Ботю Петковъ

61. — По намѣщането Христия Ботевъ на учение въ Россия. Калоферци намалили заплатата на даскалъ Ботя. Иска му се да иде учитель въ Враца или въ Плевенъ.

Пак. 6.

Приято 27 Апр. 1863. Отгов. 30 Апр.

Калоферъ. 1863 Април. 24-й.

Господине Найдене !

Надѣяхся до сега да ми извѣстите, турнжли ли сте въ дѣйствиѣ молбж-тж за сына ми Христия, азъ Ви писахъ доклѣ бѣхте още въ Узунджово, и писмо-то ми вѣрвамъ да сте пріяли. Колко щж съмъ благодѣльнъ, ако работа-та е турена на рядъ, и ако слѣдъ малко ми кажете: да ся готви сынъ ви за Москвж ! Моляж Ви ся, Господине Найдине, да ми ся отговорите, да имамъ ли надеждж, или не. Г-нъ Рачинскій прѣди да отиде въ Цариградъ поиска да му съобщж, ако сынъ ми е готовъ, да му го пратж, за да го намѣсти въ нѣкое отъ учебны-ты заведенія въ Россіѣ, гдѣто имало мѣсто праздно. Азъ му ся не отговорихъ, като бѣхъ увѣренъ, че Вы сте турнжли работж-тж на рядъ. Г. Рачинскій испратилъ друго Калоферче момче въ Россіѣ.

Причина-та, по коюто ланѣ бѣхъ оставилъ училището Калоферско, бѣше, че Община-та поиска да смали годишнж-тж ми заплатж. Нъ послѣ като не наидохъ друго по добро мѣсто, азъ ся принудихъ да ся съгласж на прѣдложенж-тж ми заплатж и да останж тжж годинж, доклѣ си наидж друго по выгодно мѣсто. Отъ 13,000 заплатж-тж ми свалихж на 9000, съ коюто мжчно посрѣщамъ годишни-ты си разности. Желалъ бѣхъ да ся намѣстж учитель въ нѣкой градъ отвъдъ планинж-тж, като въ Врацж или въ Плевенъ; зашто тамо освянь годишнж-тж си заплатж щж имамъ особенны нѣкои интересы. Струва ми ся въ два-та тыя града да нѣма учители, и за това много ще те мя задлъжите, ако съ нѣкакво срѣдство съдѣйствувате да ся намѣстж учитель въ кой да е отъ два-та града.

Моляж Ви ся за всичко да ми ся отговорите по скоро, за да не стои сынъ ми безъ работж.

Щж имамъ честь да ся наричамъ за всегда
Покоренъ слуга
Ботю Петковъ.

62. — Герова география прѣписвана отъ даскалъ Ботя. Иска се изволение да ся печата.

Пак. 6.

Калоферъ. 1864 Марта 2-й.

Господине Найдене !

Прѣди години Ви бѣхъ прѣписалъ землеописаніе, на което копія-та останж тогава у мене. Вы ми бѣхте казали да го доплънж, за да го дадете да ся напечяти. Азъ го доплънихъ. Нъ изчислително-то землеописаніе, като много кратко, азъ оставихъ и написахъ друго по пространно, така и Естествено-то и Гражданско землеописаніе распространихъ, като ся ржководихъ отъ Русско-то землеописаніе на Ободовскій. Пращамъ Ви го сега да го прѣгледате и исправите. Струва ми ся, че ако ся напечяти, ще ся въведе въ училища-та и ще ся прѣдпочете отъ Земл. на Груева, което е сухо, пълно съ едни собствены имена и спорядъ това мжчно за прѣподаваніе.

Иска ми го единъ книгопродавецъ да го купи, иска го и Настоятелство-то на Калоферско-то училище, нъ на условія малко полезны за мене. Освянь това азъ безъ Ваше позволеніе не смѣж да го дамъ на печатъ. Молимъ Ви да го прѣгледате, и ако го удобрите да ся напечяти, то да ми ся отговорите, като ми кажете и что да направж.

Ржка-та зачтото ми боли, отъ това не могохъ да го прѣпишнж добрѣ и чисто, особено почеркъ-тъ въ начялото е много лошъ.

Надѣж ся да ми ся отговорите, а азъ щж имамъ честь да ся наричамъ за всегда

Покоренъ слуга
Ботю Петковъ.

63. — Искане се ржкописътъ отъ географията. Пак. 6.

Калоферъ. 1864 Юн. 30-й,

Господине Найдене!

Надѣж ся да сте приглядали до сега Землеописаніе-то, что Ви бѣхъ пратилъ. И така моляж Ви ся да ми го пратите по Г. Тона, зашто прѣзь распусатъ мысляж да отидж въ Букурещъ да ся расходж и да го напечаатамъ. Моляж Ви ся да ми съобщите мнѣніе-то си за него.

Щж имамъ честь да ся наричамъ за всегда
Покоренъ слуга
Ботю Петковъ.

64. — Разни прѣдположения за печатане географията. Пак. 6.

Калоферъ. 1864 Августа 18-й.

Господине Найдене!

Бѣхъ ся рѣшилъ прѣзь распуса вътрѣ въ 50 дена да напечаатамъ землеописаніе-то въ Букурещъ, и за това по искахъ ржкописы-ты отъ писаря Ви. Сега вече почнахме прѣданіе-то въ училище-то и не могж самъ да отидж, а мысляж както да е да го напечаатами, заштото ся боаж да не бы да излезе друго на свѣтъ. Добрѣ шяхъ да е да отидж самъ въ Букурещъ, заштото прѣзь колкото градове и села шяхъ да прѣминж, спомошници въ тѣхъ шяхъ да съберж, и на връщаніе шяхъ да раздамъ книги-ты и да съберж самъ пары-ты, особено въ Букурещъ ся надѣяхъ да ми ся спомогне. Съ тоя начинъ азъ мысляхъ да ся ползувамъ, като нѣмамъ готовы пары да вложж за печатаніе-то. Въистинж тука училищно-то настоятелство може да го напечатати, нъ на условія малко ползовиты за мене.

Научѣте мя, что да правж: да го пратж ли въ Букурещъ да ся напечатати, а азъ да ся задлъжж тука на Г. Никола Пулиевъ, или да го напечаатамъ въ Цариградъ? Прѣво-то ми ся види по добро, като нѣмамъ пары, заштото може Г. Христо Георгиевъ да ми спомогне.

Надѣвамъ ся да ся въведе въ училища-та това землеописаніе, особено въ околны-ты училища вътрѣ въ единъ мѣсяцъ за хатжра ми 1000 тѣла мысляж да ся разнесжтъ, отъ които щжтъ ся посрѣщнжтъ разноскы-ты на печатаніе-то.

Моляж Ви ся да го пригледате и да го поисправите, и ако го удобрите да ся напечатати, то да мя научите что да правж. Чини ми ся, че чрѣзь Васъ найлесно може да ся напечатж въ Букурещъ, стига само да пишете Г. Христю Георгиеву. Както да е, моляж Ви ся, да ми ся отговорите по скоро.

Щж бждж честитъ да ся наричамъ за всегда
Покоренъ слуга
Ботю Петковъ.

65. — Се по печатането географията. Пак. 6.

Калоферъ. 1865 Февр. 17-й.

Господинъ Найдене!

Не знаж, могли ли сте да пригледате ржкописи-ты отъ землеописаніе-то, и ако сте ги приглядали, то какво заключавате за тѣхъ. Види ся, да не сте ги одобрили, за това ми и не писахте. Моляж Ви ся да ми пишете и да ми пратите ржкописи-ты по Сахтіянджія, та въ свободно-то си врѣмя да ги прѣпишж пакъ и да ги поисправж.

Г-нъ Василій Беронъ (Джелалский) ми бѣ писалъ, ако имамъ нѣчто за печатаніе, да ся отнесж до него въ Болградъ, и той ще прѣдстои да ся напечатати на сгоднж цѣнж. Ако и да нѣмамъ срѣдства-та на свое иждивеніе да напечаатамъ землеописаніе-то, то щж ся потрудж, съ другъ нѣкой способъ да го напечаатамъ. Пишете ми, моляж Ви ся, какво мыслите както за землеописаніе-то, така и за печатаніе-то му, а азъ щж съмъ за всегда

Покоренъ слуга
Ботю Петковъ

66. — Даскалъ Ботѣо, каненъ за учитель въ Пловдивъ, не може да остави Калоферъ.

Пак. 6.

Калоферъ. 1865 Юлія 14-й.

Господине Наидене,

Бръзамъ да ся отговорѣ на писмо-то Ви отъ 10-й на мѣсяца, и да Ви поблагодарѣ чувствително за учястїе Ви въ сждбж-тж ми. Добрѣ щяше да е, ако бѣше пристигнѣло писмо-то Ви прѣди единъ день, зашто-то щяхъ да земѣ мѣрки и не щяхъ да ся условж съ Общинж-тж Калоферскж или ако ся условяхъ, то не щяхъ да имъ устѣпж отъ заплатж-тж си, коѣто значително ми смалихж. Азъ знаяхъ прѣдварително намѣрѣніето имъ за смаляванїе-то заплаты-ты на учители-ты и мисляхъ да постоянствувамъ; нъ въ събранїе-то имъ не могахъ да противостоѣ на благородно-то имъ обращенїе къмъ мене, съ което мя убѣдихж да имъ оставж, за тѣж годинж само, 1500 гр. отъ заплатж-тж си.

Разумѣва ся, че за да ся не развали училище-то имъ, трѣбваше да употребѣ такovo срдство. Азъ ся вече условихъ, и не мож друго яче, да направж. Познавамъ отъ другж странж че щяше да е добрѣ за мене, ако ся натѣкняхъ въ Пловдивъ, зашто то едно веществена-та ми полза щяше да е по голѣма, и друго щяхъ да промѣнж образа на живота си, въ който съмъ вече одрыгнѣлъ. Нъ работата-та ся вече сврши, а за мене е доволно мнѣніе-то на приятели-ты ми за мене, което кога да е ще послужи за ползж-тж ми.

Чухъ, че сте щяли да дойдете въ Карлово тѣя дни. Колко ще ми бжде прїятно да Ви повидж и да Ви ся нарадвамъ. Поздравямъ супруж-тж Ви Г. Марїйкж и съмъ.

Вашъ

Ботю Петковъ.

67. — Свѣдѣнія за шаекъ.

Пак. 6.

Г-не Наидене!

Бръзамъ да Ви ся отговорѣ, какво щж обадж на Чорбаджїи-ты что то пишете за дѣвойкж-тж. Поржчали-сте за шеякъ да пытамъ калугериц. Азъ ходихъ, и аресахъ единъ топъ, койго Ви пращамъ, искать за лакъта послѣднѣ цѣнж 9 гр.; ако го аресате, земѣте го, ако ли не, а то го оставѣте у протосингеловы.

Поздравлявамъ Ви и съмъ.

Вашъ

Ботю Петковъ.

Калоферъ. 1866. Юлія 20-й.

шеякъ-тъ е 35 лахтѣ.

68. — Изпраща се момиче калоферче на учение въ Росїя. Даскалъ Ботѣо остава пакъ въ Калоферъ.

Пак. 6.

Калоферъ. 1866 Авг. 23-й.

Господине Наидене,

Закъснѣхъ да ся отговорѣ на писмо-то Ви, зашто то мисляхъ да дойдж самъ въ Пловдивъ и да доведж момиче-то, което готвятъ да пратятъ въ Россїж. Нъ на момиче-то, което е сираче, роднины-ты нѣма въ Калоферъ, та чяхахж до сега да ся прибержтъ и тогава да го доведжтъ при Васъ. Пишете ми, че мя искать въ Пловдивъ за учитель и че ще бжде това полезно за мене. Отъ своѣ странж съ радость быхъ изплѣнилъ желанїе то на Пловдивскж-тж Общинж, ако бѣше прѣварїла да ся изяви желанїе то си прѣди да ся условж съ тукашнж-тж Общинж и прѣди да ся свршятъ условїя-та съ взаимны контракты. Тукашнж-тж младежъ е на умъ да мя не оставя да промѣня мѣсто-то си доклѣ съмъ живъ. Тя така ся показва, нъ ако друго мысли, то грѣхъ-тъ ѣ на душж-тж: зашто азъ ѣ повѣрвахъ и ѣ съмъ ся врекълъ, че нѣма да оставж Калоферъ. На истинж честолубїе-то на нѣкои отъ

млады-ты ся пораздразни, и едни отъ тѣхъ изказвать желаніе да не оставямъ никого Калоферъ, а други вушь искать да ся покажѣтъ доброжелатели и нѣкакъ далновидни и ми казвать: „дурдугунъ кабахатъ джръ, ако познавашъ, че щешъ имашъ значителнѣ ползж въ Пловдивъ, не ся бави никакъ, врьви та приготви за-пасъ за старостъ-тж си и не ся осланяй на думы-ты на тѣя дѣца“. Отъ изговора на прьвы-ты и вторы ты лесно се заключава, кои сж истинни-ти ми доброжелатели. Послѣдни-ти сж, които не сж добрѣ расположены къмъ мене, нѣ не могатъ да противостоятъ на прьвы-ты. Както да е, съвѣстно ми иде да оставж Калоферско-то училище, особено зашто то минжлж-тж годинж тврьдѣ слабо съмь прѣдавалъ, че бѣхъ боленъ, и Община-та ся показа къмъ мене много снисходителна.

Спорядъ училищный ни уставъ вчера въ понедѣльникъ ся почнж прѣданіе-то, и азъ ся намирамъ принуденъ да ся откажж отъ отхожданіе-то въ Пловдивъ. Нѣма что да ся стори.

Честитъ щж съмь да ся наричамъ всегда

Усрьденъ слуга

Ботю Петковъ.

Община-та испраща двѣ момичета, отъ които щете изберете едно-то.

69. — Бащата ся страхува за сина си Христа. Иска свѣдѣ-
нія за него. Моли се за ходатайство.

Пак. 128.

Приято 29 Ноемвр. 1868. Отгов. 30 Ноемвр.

Клоферъ. 1868 9/вр. 28-й.

Господине Найдене,

Не знаж, что стори сынъ ми Христю, та ми не прати до сега писмо. Страхъ ма е, да не ся е докачилъ отъ писмо-то ми и да ми ся разсърдилъ; Ако Ви е писалъ нѣчто за него Г-нъ Хр. Георгіевъ, то Ви ся моляж да ми извѣстите.

Прѣди 5—6 дена пріяхъ отъ него писмо, писано на 13 7/врія, въ него ми пише, че постжиилъ въ медиц. училище и иска да пишж Г. Христю Георгіеву или Г-жи Елисаветѣ да го подкрѣпятъ за прьвж-тж годинж. зашто то сръдства-та му были тврьдѣ малкы.

Моляж Ви ся, Г-не Найдене, сторѣте милость та пишѣте въ Букурещъ до Г-на Христа, да привика сына ми да го посъвѣтвa и да му даде надеждж, че ще го подкрѣпя, и ако има нуждж, да му даде нѣкой грошъ за арашлжкъ, а азъ отъ голж душж щж ся наплатж.

Приключено-то до сына ми, моляж, съ прьвж пощж да изпратите, и да пишите отъ свож странж до Г. Христа.

Да мя простите, че Ви задѣвамъ,

Вашъ

Ботю Петковъ.

70. — Даскалъ Ботѣо боленъ. Иска свѣдѣнія за сина си
Христа. Лоши прѣдчувствія.

Пак. 6.

Приято 7 Марта 1869. Отгов. 8 Марта.

Господине Найдене!

Два мѣсяцж и половинж сключвамъ отъ какъ съмь лѣгнжлъ боленъ и лежж на едно мѣсто. Сега слава Богу начнжхъ малко да ся поисправлямъ; нѣ още не смѣж да излѣзж по вѣнъ.

Много ни е тжжно, че не пріяхме до сега отъ сына си Христа нѣкое писмо, Ако знаеже нѣщо за него, молимъ да ни извѣстите пріятно было или не пріятно. Ако ли не знаете, то Ви молимъ да испытате по скоро да ни извѣстите. Лоши прѣдчувствія иногда мя увладѣвать за него. Мене иска да найдемъ сръдство да го оттеглимъ отъ Влашко.

Моля Ви ся да ни ся отговорите.

Калоферъ

1869 Марта 6-й.

Вашъ

Ботю Петковъ.

71. — Безпокойство на бащата Ботйо за сина му Христия.

Пак. 6.

Приято 28 Юлия 1869. Отгов. 28 Юл.

Г-не Найдене,

Умолявамъ Вы като получите писмото ми, въ което приключвамъ и едно друго за сына ми Христа, които ся намярва въ Александрия (близо до Букурещъ въ Влахія) да му го испрати-тъ колко то е възможно по скоро; защото става нѣколко писма му писвамъ, — а той не ми ся отговоря. Твърде въ лошо положеніе ся намярамъ Г-не Найдене и само незнамъ до кога ще ся мъчж. Пишете на Г-на Хр. Георгиевъ да ся постарай за да испрати писмо-то на Христа. Съ тозы Вашъ трудъ ще мя обяжите премного за повече прощавайте.

Вашъ слуга
Боте Петковъ.

Калоферъ
1869 Юлій 17

72. — Майката жали за сина си Христия. Окаяното положение на цѣлото семейство Ботеви.

Пак. 6.

Приято 19 Юлия 1871.

Господине Найдине!
Въ Пловдивъ.

Смиренно споредъ длжжность си имамъ честь съ която днесъ жалостно прѣхождамъ да Вы поздрава ида Вы ява какво съ нажаленъ нач.нъ начѣвамъ да предлагамъ най-перво нашѣте скржби и съ крайна жалбави сж мола, като на достойни благодѣтели, които сте обикнали дапростирате благодѣяніе на бѣдните като насъ. и ни прѣхождамъ да Ви плита по хвалби или ласкателства носъ надежда нѣ отложна чищѣ ми помогните каквото щѣ Ви сж помола. и моята надѣжда сж относя първо на Бога и второ на Вази.

Знай Господине Найдине нашата жалость и милость козъ ѣ. За Сина ми Христа който живеи Въ Йбраила. времѣнно жилая за него да си доди зашто то Вія познавате наша та нѣмощъ и бѣдность какъ нисжмъ доволна да прихранювамъ иоблачамъ тія бѣдни сирацы, и нѣмамъ си нйди никого който да ми помогни. и нашата надѣжда сж относя първо на Бога ивторо на него, а той сѣги 2 години доволномъ лжжи чищѣ си доди. и досега чакахъ ниси додѣ що е това непознавамъ.

Заради това повторително Вы сж мола като на единъ Братъ. дано даможите съ нѣкакво средство даго извадите отъ Йбраила, зачтото ако да остани, щѣ бжди за нази и занего зло.

Азъ ще Вы ся помола ако одобряватъ даму предложите това, какво щѣ го настаните тука на работа макаръ ида ѣ замалка заплата, то азъ щѣ бжда благодарна само да си доди въ Болгарія, и ако ѣ възможно то Вія му предложети повѣче заплата само да го извадите. Азъ бѣхъ ришила това лѣто да отида принего но мися нслучи. И заради това прѣбѣгновамъ при Вази Вія дами спомогните инаправите това малко добро козто ѣ за нази вѣсма голѣмо.

Забылижете и засина ми Кирила, който ѣ застигналъ въ възвржстѣ даго држжа примени нѣе възможно, и даго испровода на друга страна нѣе наша работа. Затова плача и жала за сина си Христия да си доди той да помогни на Брата си идаго настани въ друго Училище, и да види бѣдніятъ си жалостній Братъ Пѣтаръ който е въ голѣмо окаянство чиседи се на едно място, чака ипоглѣдва за Брата си Христия.

И като ми на правите това добро крайно щема за длажите, ивъ сичкіятъ си животъ нищж Вы забрава. Бѣзъ повѣче Ви поздравямъ и оставамъ въ пжлна надежда

Есмъ завсегда Ваша Сродница
Ивана Учителъ Ботева

Калоферъ 1871. 12-ый
Юлій.

73. — Искане за помощ за дѣцата на даскалъ Ботѣо.

Пак. 6.

Калоферъ 1871. 9/врія 16.

Милостивый Г-не Найдине !

Срамъ е, нѣ нуждж-тж мя кара да се присрамж и да Вы ся помолж, ако е възможно да спомогните нѣщо за дѣцата, макаръ за едно кило жито отъ покойный имъ дѣда, защото и досига нѣмахъ никаквж леснинж отъ сына си Христя.

Голѣмо добро ще направите ако спомогните.

Отъ какъ Вы поздравлявамъ остановамъ въ надеждж.

Ивана Б. Петкова.

74. — Испращатъ се свидѣтельства на Стефанъ и Кирилъ Ботеви.

Пак. 6.

Приято 20 Янн. 1875

Калоферъ 18 Января 1875.

Господине Найдине !

Ида да Ви поздравя, и явж какво ми пишатъ отъ Букорещъ момчетата Стефанъ и Кирилъ да имъ испровада свидетелствата, че бѣлкимъ Кирилъ искалъ да отиде въ Россіѣ и да ги испровада до Руското Консулство въ Русчюкъ до Г-нъ Карамихаловъ. Асъ мисла че Ви можете ги испроводи или до Г-нъ Карамихаловъ въ Русчюкъ или направо въ Букурещъ. За това асъ прѣтварямъ свидетелствата сосъ тѣхно писамце, което Ви провождамъ и Ви мола сторете добре та имъ ги испратете както знаете.

Можете да отворите свидетелствата за да ги видите и да ги претворите въ другъ пликъ.

Мола Ви кажете ми какво направихте съсъ Панагюрци, зачтота ся нуждая за пары.

Поздравлявамъ Господжа Марійка и остаямъ

Ваша сродница

Иванка Ботева Пет.

Мола Ви прѣтвориното проводете на Господжа елисавета

75. — Моли да му се даде нѣщо помощ отъ дѣда му.

Пак. 6.

Милостивый чиче Найдене !

Прѣ-голѣмата нужда, която ма кара да са отнесж до Васъ, като прѣдъ найближнийж ни и да Вы помоля за сжщото за което Вы е молила и майка ни, ако е възможно да ми помогните нещичко отъ покойныя ни дѣда. Прѣдставете си чиче" Найдене, че какъвъ спомѣнъ ще направите на покойныя ми дѣда, като спомогните на менѣ челоуѣкъ, кой-то лежи и страда осемъ години на едно мѣсто. Освѣнъ това чиче" Найдене дѣто лежж и страдамъ осемъ години на едно мѣсто, нѣ сега още отъ двѣ години насамъ страдамъ отъ неистерпима бѣдность, която ще скжси и дниты-ми. Ахъ ! каква радость ще ма обладае като получа това ! и колко ще има да благодаря, както на Васъ така и на дѣда Кырила, тжй сжщо и на дѣда попа и на всичкы-ты друзья, кои-то предстожтъ за това.

Оставамъ въ надѣждж вашъ покорный Учитель Ботевъ сынъ Петко

Бот: Петковъ.

1871 г. 9 Августъ

Калоферъ.

76. — Окаяното положение на семейство Ботеви слѣдъ смрътъта на даскалъ Ботя. Стефанъ Ботевъ моли да го намѣстятъ нѣйдѣ въ училище.

Пак. 6.

Приято 4 Септ. 1869. Отгов. 6 Септ.

Почтенный ны чичо Найдене!

Слѣдъ смрътъ-та на Башж ный ся нахождаме въ голѣмж скробъ зашо-то ны остави въ много бѣдно положеніе. Калоферска-та община, когато беше живъ Баша ны ся обеща, че ще ны подрѣжя до'гдѣ е живъ и ако умрѣ и ако умрѣ още ще ны подрѣжя поне една година; нѣ слѣдъ смрътъ-та на башж ны всичко това ся испълни съ зиманіе-то едно килѣ жито за погрѣбеніе-то. За това чичо Найдене молимъ Ви като на Башж да пишете на чича Хр. Георгіевъ да прѣвика брата ны да го накара да ны пише и да ны помогне въ сегашно-то положеніе, зашо-то като нѣма отъ гдѣ да земемъ и ако той ни не помогне, то трѣбва да умрѣмъ отъ гладъ, и за това моли Ви майка ми заедно съ братж ми Петра, който 6 години лѣжи все на едно мѣсто и сега въ много жялостно положеніе, да кажете на Данови, давно заради Вашій хатѣръ пріемжтъ поне 20 т. отъ Бащини-ты ны Историі за да си посрѣщнемъ нѣкои отъ кжщны-ты разноска до нѣкое врѣмя. Азъ, чиче Найдене 15-то годишенъ като свръшихъ ученіе-то въ Калоферско-то училище седж сега празенъ та ямъ готовый хлѣбъ. За това моляж Ви да пишете на чича Хр. Георгіевъ за да ся натѣкмя въ медединско-то училище въ Букурещъ, азъ писахъ на Г. Станча Брадинскы въ Цариградъ за да мя натѣкми въ тамошно-то медединско училище и той мы отговори, че ако пріима то тѣжъ година ученици щж могж и азъ да ся натѣкмя; нѣ ако не пріеме, то трѣбва да чякамъ за догодина за това дръзнжхъ, като на Башж та Ви писахъ това ничтожно писамце и ще бждемъ прѣмногао зарадвани ако получемъ отговоръ, който да удовлетвори желаніе-то ны. За тѣя добрини ный щемъ Ви бждемъ задлѣжени въ всичкій си животъ.

Като Ви поздравяваме остановамъ за всегда Вашъ покоренъ Слуга

С. Бот. Петковъ.

Калоферъ

1869. Сеп. 2-й.

77. — Христо Ботевъ учитель въ Исмаилъ. Испраща му ся писмо чрѣзъ Герова.

Пак. 6.

Приято 12 Септ. 1869.

Калоферъ 1869 Сеп. 11-й.

Почтенный ны чичо Найдене.

Досрамява и най безсжзателный человекъ, като пише всякожъ пощж писма, като на Васъ, нѣ ный, чичо Найдене, като нѣмаме другы нѣкой освѣнъ Васъ да ны прави такива голѣми добрини, то и сега дръзнжхме та Ви писахме това нитожно писмо, въ което Ви молимъ, каго на Башж да испратите приключено-то на Братж ны писмо въ Исмаилъ. Ный на 3 Септ. получихме отъ него писмо, въ което ны пишеше, че былъ постжпилъ на 13 Авг. въ Исмаилъ, учитель по повѣленіе на правителство-то, вижъ че искало да го тури на по голѣмж службж и честь. — Макарь и да има въ Калоферъ нѣкои отъ Богаты-ты, които да испращатъ всяка поща писма въ Исмаилъ; нѣ като гы попита нѣкой тѣй казатъ, че нѣма да испращаме: не знаемъ по кожъ причинж не казатъ. За това молимъ Ви чичо Найдене направете ны и това добро.

Бждете увѣрени, че щемъ бждемъ за всегда Вамъ задлѣжени и покорни слугы

Ст. Бот. Петкозъ.

78. — Н. Геровъ спасилъ живота на Ст. Ботевъ. Признателността на послѣдния. Искане служба въ България.

Пак. 6.

Олтеница 1877 Ноемвр. 13.

Почитаемый Чичо Найдене!

При сичките погрѣшки, които сжмъ сторилъ камъ Васъ азъ пакъ држзнахъ даса отнеса съ настоящата си просба. Вие като спасителъ на моятъ живогъ и като най голѣмиятъ ми добродѣтель ще имжте снихождението камъ просбата за която Ви моля.

Смѣя да Ви проса Чичо Найдене ако е възможно да ма натжкните на нѣкоя служба въ Бжлгария, съ която да мога да принеса и азъ услугата камъ отечеството си, въ сжщото време като усигора прехраната си. Надѣя са че нѣма даса покажа неспособенъ на работата за която би ма опрѣдѣлили, като познавамъ освѣнъ Руски и Ромжнски езици сжщо нѣколко и другите които нуждата ги изискува сега въ Бжлгария.

Тука азъ сжмъ на тжрговско поприще, но виждамъ че не мога да успѣя чрезъ него никога.

Оставамъ най признателниятъ и покорниятъ до гроба

Стефанъ Ботиовъ.

79. — Пжтуването на Христа Ботевъ до Одеса. Какво мисли да прави тамъ.

Пак. 91.

Милостивый благодѣтелю!

Идж съ настояще то си да вы просж да ма простити, че вы не писахъ отъ Цариградъ, като въ Пловдивъ вы ся обрѣкохъ, зачтото срамъ ма бѣше да вы пишж, като нѣма за какво, че кога да излазя пощата, ничто до тогава не бѣхъ свръшилъ и ето за что. Слѣдъ десетидневно пжтуваніе пристигнахъ въ Цариградъ на 9ый много кжсно. На утрѣнъ-тж, въ Недѣлж, зачто-то празникъ, на посолство то нѣма никой. Отъ гдѣто ще земимъ дрѣхы затворено и брата ви нѣма на хана. А пакъ въ пондѣлникъ, зачто то излазя пощата, всичкы си иматъ работж. Едвамъ по вечерж занесохмъ писмо то на посолство-то, гдѣто го дадохмъ на слугы ты да го даджтъ на Новакова, зачто-то нѣ ны позволихж да отидимъ сами при него, че былъ сѣга вечерялъ а нѣи отидохме на канцеларіж тж при отца Акакыя, та му ся молихмъ дано заврши тжж работж за утрѣ, а той каза, че ще ся труди дано бждѣ за утрѣ, и ны заржчя да отидж утрѣ чяса по 12 та да ми кажи что ще да бждѣ и така нѣи отидохмъ. На утрень-тж въ вторникъ отидохъ при брата вы, който ми даде 49 кар. а другы ты 11 взехъ отъ Брадинова, удихъ та ми зе Брадиновъ нуждны ты, като: сюртукъ, панталоны, илекъ, ризы, шяпкж и санджкъ, а другы дрѣболтіи, които ми сж сѣга най нуждны нѣ зехъ зачтото ся думаше въ Пловдивъ, че ще ми даджтъ освѣнъ формж и др. и нужны, но чякай да видимъ! Додѣ чясътъ 12 удихъ при отца Акакыя, кой-то зелъ едно свидѣтелство и ми го дади и ми каза иди си земи билета и влезъ въ парахода, че време минува: Зехъ за 18 рубли билетж, та влѣзохъ въ парахода и на 14 того влѣзохъ въ Одессж, гдѣто ся прѣдставихъ при Г-на Н. М. Тошковъ и комуто дадохъ писмо-то вы и писмото на баща ми, което получихъ ошъ въ Цариградъ. Той, като прочети писмата та, каза: „ну добрѣ видя щимъ.“ И така, като сидж празѣнъ, ходж при Бжлгарчетата та гы распитвамъ, че въ мѣсеца имъ давали 20 рубли, отъ които давали 15 на квартирж, 1 за свещи и така имъ остоятъ 4. Сега азъ, като постжжж, нѣмамъ ни формж, ни завивкж, ни постелкж ни шяпкж ни ничто, съ чегырѣ карбовны на мѣсець могж ли си купи всичко това, като за едни само дрѣхы иска 60 рубли! За това азъ ще искамъ да постжпж въ прѣвжтж гимназіж, въ кожто даватъ всичко нужно, само че нещж да сжмъ на квартирж и при Бжлгарчета.

Нѣма друго что да вы пишж, но . . . (листа скжсанъ)
поздравж ще бждж въ надѣждж за на . . . (листа скжсанъ).

Одесса. 1863. Ноем. 16-го

Х. Петковъ.

Да прощавате за писмо то, зачтото ничто нѣмамъ ошѣ нарѣдено.

Сжщій.

80. — Сиромашията на Христо Ботевъ. О чаянието му.
Молба за помощъ. Първи поетически опити. Органическо въспи-
таніе чловѣка.

Пак. 128.

Приято 23 Ноемвр. 1868. Отгов. Хр.
Георгиеву 29 Ноемвр.

Букурещъ. 21 7/врія 1868.

Добрий бай Найдине!

Попрѣди Вы бѣхъ писалъ и съ нетръпеніе чяхахъ отговоръ за да излѣзжъ отъ това гнусно положеніе, въ което сжмъ паднжлъ отъ какъ сжмъ излѣзълъ изъ училището, и което, ако не земе нѣкой учястіе, може да ма погуби. Азъ по причинж на болѣдуваніето си въ Браилж. паднжлъ сжмъ въ такавж бѣдность, чтото освѣнь че сжмъ останалъ голъ и босъ, нѣ ся нуждажъ даже и за насущныя си хлѣбъ. Нѣмаше кому да оплачж и помолж да ми помогне, освѣнь на бай Христя, — нему азъ припаднжхъ съ слъзы да ма снабди съ разноски за да си дойдж и захванж за работж, нѣ прѣдъ очиты ми прѣчярня като получихъ отказъ, кога космити ми ся свивахж на главжтж като виждамъ че зимата ма вече захваща. Азъ бѣхъ отчаянь и на врѣмена ми дохождахж такыва припадкы, что-то, ако да ся повтарятъ, може да ма докаратъ до прѣстжпленіе или да ма убижтъ. — Днесъ дохождахъ пакъ да му ся молж, и той вникнж въ положеніето ми — даде ми поне съвѣтъ: да ся обрѣна къмъ Васъ съ настоящето си да Вы молж да му пишете Вый, та тогава да ми даде 10—12 лиры за да ся постегнж и дойдж. Това малко ма поуѣвши като ми даде надѣждж, че Вый ще бждете толкосъ чловѣко-любивы да направите туй прѣголѣмо добро за единъ несчастень, който въ всичкыя си животъ ще Вы благославя; сир. да ся поржчите, че ще ся наплатж въ кжсо врѣмя, чрѣзъ когото благоволи бай Христю. Вѣрвайте бай Найдине, че азъ не щж да ся покажж тжй безчювственъ и неблагодарень, да Вы ся не отплатж за туй добро и на бай Христя парыты. Всичко что имамъ сега е малкыя ми трудъ Прьвы поетическы опыты, за които быхъ публикувалъ въ „Дун. Зорж“, че щж ги напечатамъ и които може да съставжтъ книжкж отъ 15—20 печатни листа и прѣводъ Органическо въспитаніе чловѣка отъ д-ра Шпеля; тяхъ азъ искахъ да продамъ нѣкому, нѣ тука няма кому — Затова, добрый бай Наидине, бждете милостивы та за пѣскоро телеграфируйте на бай Христя да ма улесни, телеграфируйте за да ся не забавж та да захване пѣлоше врѣме —

Молж Вы, бай Найдине умилостите ся за единъ, който Вы има и почита като пръвъ благодѣтель.

Надѣя ся на добринжтж Вы и въ томително чяканіе остоямъ Вашъ прѣданъ

Хр. Бот. Петковъ.

81. — Христо Ботевъ иска мѣсто и прѣпоржка за нѣкоя свѣсна община да учителствува.

Пак. 6.

Приято 27 Окт. 1868. Отгов. чрѣзъ
Хр. Георгиевъ 31 Окт.

Добрий бай Найдине!

Съ послѣднето си до родителиты имъ извѣстявахъ, че сжмъ сторилъ намѣреніе да си додж, зачто-то надѣжда та, кожъ имахъ за да свршжъ образование то си въ нѣкой университетъ, ся разби като въ камъкъ подводень: едно, че Браилчяне отъ като ма лѣгахж цялж годинж, за да имъ врьшж работж, че ще ми проводятъ въ Прагж, най послѣ ми отказахж съ извиненіе, че „завѣщаніе то на г. Петковича было лѣжливо (!!!) — и друго здравіе-то ми изисква да напуснж тукашно то медицинско училище, кое азъ избрахъ по неволж отъ като ми отказахж Браилчяне. Вый бай Найдине, трѣбва да знаете туй училище, нѣ не знажъ съгласны ли сте, че то е добро за да убіе здравіе то и способностити на единъ колко годѣ развити момъкъ. Както и да е щж Вы ся молж, при другы тѣ добрины, что сте правилъ за меня да притурите още еднж — да ма рекомандувате на някожъ общинж за учитель; както напр. на Карловскж тж или Захралискж тж, кои, както св научавамъ имали нуждж отъ учитель. Азъ Вы увѣрявамъ, бай Найдине, че познаванія та ми

не щать ма засрами въ прѣдаваніе то на гимназиалны ты прѣдметы, зачтото отъ какъ сжмъ оставилъ 5-ый класъ на гимназиѣ тж — ето три години — азъ се сжмъ ся трудилъ и готвилъ за учителско пѣприще.

Надѣж ся, бай Найдине, ще ся погрыжите за меня и за семейство то ни, кое ся надѣе да види помощь отъ меня и ще извѣстите чрѣзь телеграфа г-на Христия за нѣкож по свѣснж общинж, та да ся приберж.

Примете искренныѣ ми поздравленія и бждете увѣрены въ прѣданность тж на уважающій Васъ.

Хр. Б. Петковъ.

Букурещъ. 8 8/врія 1868.

19. Н. х. БРАКАЛОВЪ.

82. — Извѣстия за Доротея Врачански. Нѣщо за калоферското дѣвическо училище. Пловдивски новини.

Пак. 7.

Приято 8 Яннуар. 1860. Отгов. 3 Февр.

Цари градъ 4 Януарии 1860.

Приятелю Г. Н. Геровъ!

Чрезъ Г Х п тапчилещовъ приехъ поздравлинятови така иасъ ви чистита новата година весела и счаслива.

ида идави ява за владиката вашиятъ племеникъ какво ни приставамъ да потканямъ Г. Х даму помага изанесоха зафчера мазарите на патрианата идобреса посочи работата казаха даго нипознава та торновскиятъ тачи акоса ѿ нисать ѿ двите старни едната тогава щиго управимъ.

надеяса данисте извадили изуматси що то приказовахми за калоферската работа за Девическото училище даго турните въ Дело. Заполза за убщестотони...

Гледаме ислушае чистановатъ въ градави важни случки мжду нашите играците молимви накарате некого дани по изясни понева затия работи дано станяха занашите задобро!...

принисите поздравленеетоми Г Стоенчу чомакову Приимете Г-не Довереность на моито камъ васъ уважение

Н ѿ Бракаловъ.

83. — Прѣговори за метоха въ Калоферъ.

Коп. кн. 3. 496.

Пловдивъ, 3 февруар. 1860.

Господине Н. Х. Бракаловъ!

Приятелско-то Ви писмо отъ 4 Яннуар. прияхъ. Благодарѣж за честитяване-то Ви новж годинж. Желаж Ви и азъ да ѣж прѣминете весело съ здравіе и благополучіе въ всичко.

Забавихся да Ви отговорѣж отъ много работы, что ми ся случихж извънрядно въ това врѣмя, та Вы мољж за прощж.

Тукашни-ты новини пишжтъ мнозина въ Цариградъ, та не е потрѣбно да ги повтарямъ и азъ Щж Ви кажж само за калугеркы-ты. Азъ спорядъ обѣщание-то си писахъ на леля Парашкевж, та дохожда тукъ; нѣ почюдихся като видѣхъ, че тя знае, что сме ся наговорили въ Цариградъ. Послѣ ѣж испытахъ, отдѣка е научила, и ся мжчихъ да ѣж увѣрж, че това не е истина, ала напраздно: святѣня ѣ мя има, че съмъ станжлъ едно съ калугерици-тѣ и не ще да мя слуша. А на това калугерици-ты сж кривы, че не си млжчатъ. Прашахъ и при владыкж-тж да ѣ говори, и Н. Прѣосв-во, като ѣ чуолъ думы-ты, които, право да Ви кажж, тя не казва отъ себе, а е научена пакъ отъ нѣкои Калоферци, писалъ въ Калоферъ, както ся научвамъ, че калугеркы-ты даватъ метоха съ пары, не да ся мѣнятъ съ долний метохъ, та да нарядятъ да ся оцѣни и да имъ ся заплати, та да ся земе.

Приимѣте, мољж Вы увѣрение за истинно-то ми за Васъ почтение!

Н. Геровъ.

84. — Пита се за пари, изпросени въ Росия отъ калоферскитѣ калугерици.

Пак. 7.

Приято 6 Яннуар. 1862. Отгов. 8 Яннуар.

Калоферъ 3 Януарии 1862

Благородній Господ. Наидине Геровъ

Перво ида дави поздрава съ новата година и молиствувамъ дави бади весело и здраве, и фторо виса мола макаръ и дави направа главо болие дави попитамъ заради калугерките щоса въ росия Госпожини евпраксиени ѿ монастырятъ воведение. Богородици щото утидоха да просятъ милостиня добре вие знаино. тамо биха испросили неколку карбовни иимъ пишаха какво ща додаты чересъ ваше благородие ато катоги нема иоще парите ато саги задалжили съ лихва ѿ тука. тадохожда въ катадневно при мене тама принодяватъ даса науча чрезъ васъ що станаха тия пари деса запряха аковие знаино или съ писмо дапотканите таланоса донесяха добасъ поскоричко таите даса понаплататъ за това уверенсамъ чи нищете забави да положите тоя трудъ зашто итемиса много молатъ така ивасъ мулистува въ денонощно иколко дави главо болие ѿтговоретимиса дазная що даимъ прикажа и устаямъ съ сяко почтаніе камъ васъ вашъ покорний

Н. х Бракаловъ.

П. З. подругови молимъ нашиятъ вѣкилинъ Г-нъ Стоику които щѣви донесе писмото ако му стани нѣкоя работа чрезъ васъ помогнитему ищени задалжите прѣ много исти.

20. Т. БУРМОВЪ.

85. — Кой е Бурмовъ. Прѣпраща се книга „Сороколѣтіе Ришельевского Лицея“. Искане се втора часть Физика. Търновски владика.

Пак. 7.

Приято 6 Декемвр. 1857. Отгов. 7 Дек.

Габрово. 1857 Ноемвр. 25

Почтенний

Г. Найдене!

Чинимися да не сте мя още забравили. Ако ли пакъ сжмъ Ви излѣзалъ изъ память-тж, науметеси, чи азъ сжмъ този блъгаринъ, който Ви води въ Кіево-печерскж Ливрж, кото бѣхте онжж годинж въ Кіевъ съ Г. Рачинскій. — Врънахся вече и азъ отъ Россіж и ся намирамъ сега въ Габрово учитель.

Цѣль-та на настояще-то ми писмо ѣ 1, да Ви извѣстж че Ви испровождамъ при това едно съчиненіе подъ заглавіе: „Сороколѣтіе Ришельевского Лицея“, кое-то Ви ся дарува отъ авторъ-тъ му; 2, да Ви помолж да ми испроводите 12 екземпляра отъ вторж-тж часть на Вашж-тж Физикж, ако ѣ и тя издадена вече, за да послужи руководство на ученици-тъ ми, като тѣ свършатъ пръвж-тж, и 3, да Ви напомнж за мое-то сжществованіе на този свѣтъ и да Ви поздравж съ новж-тж Ви длъжность, на кожто Вие, спорѣдъ мое-то мнѣніе, може да бждете се толкова полезенъ, ако не повече, колкото сте били и на учителскж тж. —

Съ увѣреніе, че не ще да бжде оставено безъ внимание писмо-то ми, оставамъ

Вашъ покорн. слуга

Ееодоръ Стояновъ Бурмовъ.

Р. S. Желатъхъ да Ви прѣдамъ нѣкои новости, та да имамъ право да ся надѣвамъ отъ Васъ на друго; но въ Габрово нѣма сега никакви, освѣнъ чи ся чува, какво Тръновскій-тъ Владика ще си доде пакъ на епархіж-тж. —

86. — Прѣдлага се Бурмову учителско мѣсто въ Пловдивъ.

Пак. 7.

Г-ну Т. Бурмову.

Пловдивъ 28 Април. 1865.

Г-не Т. Бурмовъ,

Тука става дума за единъ учитель да ся намѣри за училище-то Св. Кирилъ и Методий. Безъ да имамъ поръчано отъ нѣкого, азъ отъ само себе намыслихъ да Вы попитамъ, не приемате ли Вые това мѣсто, и ако не, то не знаете ли нѣкого другого достоенъ за такъвъ работж.

Заплата може да ся даде 10—12 хиляды грош. Молиж Вы сторѣте добръ, та ми явѣте, прияли ли быхте такова прѣдложение, ако бы да Вы се направи, и кои сж условията, които быхте прѣдложили отъ Вашъ странж.

Нъ прѣдварямъ да Вы помолж да не явяте това никому, зачтото, както Вы казахъ, пишж Ви отъ себе-си това и не желаѣж да ставать думы.

Въ ожидание отговоръ отъ Васъ Ви провождамъ приятелскый си поздравъ.

87. — Тоно Славовъ, бурмовиятъ баженакъ, убитъ въ Калоферъ. Бурмовъ и жена му даваджии; искать геровото застъпничество.

Пак. 7.

Приято 20 Авг. 1870. Отгов. 20 Авг.

Достоуважаемый

Г. Геровъ,

Ный не смы имали помежду си препискж. Но това менѣ не ми е бъркало да питаѣж къмъ Васъ, отъ деньтъ още когато ся запознахмы преди 15 годинъ въ Кіевъ и досега, чувство на пріязнь и уваженіе. Мислж чи и Вый ще да имате пріятелско расположеніе къмъ мене, зачтото не намирамъ да съмъ подалъ причинж да питаєте откъмъ мене друго нѣкое чувство.

Като предполагамъ прочее совершенно пріятелски отношенія помежду ни, азъ си позволявамъ да Ви потръсж съдѣйствіе-то, до колкото Ви е то възможно, въ работж-тж коѣж-то излагамъ подолу.

На 27 Іюлій сутринь-та бажанакъ-тъ ми въ Калоферъ Тоно Славовъ и жена му Параскева ся намиратъ въ кжщж-тж си удушени и обраны. Отъ свѣдѣнія-та кои-то сж ся събрали ся вижда ясно чи злодѣяніе-то е извършено съ съучастіе-то на еднж женж Калоферкж, по имя Марія Чукорлийка, коя-то, презъ ноцъ-тж когато сж были удушени речений-тъ Тоню и жена му, е спала въ кжщж-тж имъ и моя-то сега ся държи въ затворъ въ градъ-тъ Ви. Но тя още не е искавала убийцы-тъ. Роднини-тъ ни отъ Калоферъ, като описватъ подробно работж-тж и „истинтакъ-тъ“ който е станалъ досега, ся опасяватъ чи злодѣйцы-тъ ще останатъ неоткрыты, ако нѣма нѣкой да настоява, т. е. да прави даваджилькъ по старый-тъ редъ. Ако е това така, роля-та на даважии ся пада най напрѣдъ на мене и на женж ми, зачтото ный смы отъ найближни-тъ родственницы на убиты-тъ. Азъ сметахъ за нуждо, като първо дѣло въ тѣѣж ролж, да ся обърнж до Васъ съ молбж да ми не откажете съдѣйствіе-то си, доколкото го намирате възможно Вый, ако не можете да подѣйствувате направо върху власти-тъ отъ кои-то зависи изслѣдваніе-то на преступленіе-то, можете оказа своѣж-тж помощ поне косвенно, кое-го такожде не е маловажно. Но азъ мыслиж че Вый можете да дѣйствувате въ еднж извѣстнж степень и направо, зачтото най-ближни-тъ и наипървы-тъ родственницы на убиты-тъ (каквы-то смы азъ и жена ми) състоѣтъ подъ русско покровителство. До сега азъ не съмъ говорилъ нищо съ посланикъ-гъ за тѣѣж работж, зашото мыслихъ чи власти-тъ въ Пловдивъ сами ще си изпълнѣтъ длѣжностъ-тж безъ подканваніе, както може быти и да ѣж изпълнѣтъ, но отъ другж стѣрнж мыслиж чи и не е потрѣбно да му давамъ главоболіе, като имамы поправо защитникъ въ Ваше-то лице и като не е еще доказано немареніе-то на власти-тъ въ градъ-тъ Ви. Азъ имамъ право на Ваше-то застъпничество не само като едно отъ находящи-тъся при по-

солство-то на службѣ лице, но още и като русскій подданикъ, защото преди малко время азъ пріехъ утвържденіе въ русско подданство, въ което по сжществующи-тъ законы ся счита и жена ми, поне догдѣ съмъ живъ азъ.

Вый можете да настояте да стане изслѣдваніе-то изново отъ Калоферъ, защото убійцы-тъ ще да сж тамъ, но това, разумѣвася, ще направите кога ся убѣдите че всички-тъ нишки за издирваніе-то на престѣпление-то не сж добрѣ хванаты на мѣсто-то.

Ако сметете за потребно да ми пишете нѣщо по тѣж работѣ, моляж Вы, провождайте писма-та си по долуозначеный-тъ адресъ, защото, като живѣя на островъ Халки, по този адресъ, ще ми ся подавжтъ писма-та въ истый-тъ день на пристиганіе-то имъ въ градъ-тъ ни.

Съ искренне уваженіе и преданность оставамъ

Вашъ покоренъ слуга

Θ. Стояновъ-Бурмовъ.

Цариградъ.

1870

августъ 11.

Адресъ-тъ ми: Цариградъ, Кючукъ Іени-ханъ № 8

Г. Дим. Ив. Золотовичу

за Г. Θ. Стоянова-Бурмова.

88. — Се по убийството на бурмовия баджанакъ.

Пак. 7.

Достоуважаемый

Господине Геровъ,

Писмо-то Ви отъ 20 Августа пріехъ. Благодарѣжъ Вы за усердіе-то съ кое-то ся земате да изпълните молбѣ-тѣ ми относительно до дѣлото за убиты-тъ мои роднины. Споредъ наставленіето Ви, азъ подадохъ на 30 Августа прошеніе на Генерала Игнатѣева, и въ петѣкъ на 4 септемврій той ми каза чи Ви писалъ да окажете съдѣйствіе на нашъ-тъ векиль по тѣзи работѣ официозно. Макарь и официозно, Вашето съдѣйствіе ще тласне, увѣренъ съмъ, значително напредъ работѣ-тѣ за открываніе-то на убійцы-тъ. Нашъ векиль по неж е баджанакъ-тъ ми Г. Сот. Зафировъ, учитель въ градъ-тъ Ви, кой-то е обязанъ въ равнѣ степень съ мене да ся труди да ся открѣжтъ виновницы-тъ на убійство-то. Азъ му писахъ да дохожда при Васъ да Ви съобщава теченіе-то на работѣ-тѣ, но Вый, моляж Вы, не преставайте да го рѣководите и да му съдѣйствувате по възможны-тъ Вамъ начини.

Като ще дѣйствувате само официозно, разумѣва ся чи не е потребно да Ви ся испраща формално прошеніе отъ ступаницѣ-тъ ми. По тѣзи истѣ-тѣ причинѣ не снабдявамъ и баджанакъ-тъ съ формално пълномощіе за да го припознаете за нашъ векиль.

Съ истинно почитаніе къмъ Васъ оставамъ

О. Халки.

1870

Септемврій 10

Вашъ покоренъ слуга

Θ. Стояновъ—Бурмовъ

89. — Молба за прѣпращане сабя.

Пак. 7.

Многоуважаемый

Г. Геровъ!

Сабя-та и досега не ми ся донесе. Отъ Г. Папазоглу, който стигна тука преди четири дни, ся научихъ чи той ѣж былъ донесълъ въ Свищовъ, но да излѣзе тамъ Николаки Станчовъ агентъ-тъ да му ѣж земе отъ рѣцѣ-тъ съ цѣль ушѣ да ми ѣж предаде чи съмъ былъ ушѣ въ Свищовъ. Но ето този не моленъ за таквѣжъ услугѣ господинъ и досега не ся погрижи да ми испроводи сабѣ-тѣ по нѣкой пѣтникъ, слѣдъ като си е разумѣлъ погрѣшкѣ-тѣ чи не съмъ въ Свищовъ, а съмъ отъ 12 дена въ Търново —

Моляхъ Вы пріятельски, проводете отъ Ваши-тъ слуги нѣкого до Николаки Станчогу да земе отъ рѣцѣ-тъ му сабѣ-тъ, и ми ѣж проводете тука или гдѣ-то наа послѣ бѣдѣ. Чудно нѣшо е това усердіе на Николаки Станчооглу. Ако го имаше по малко, сабя-та отколѣ щѣше да е у мене, защото Папазоглу щѣше на-право да ми ѣж донесе.

Когато проводите да търсатъ отъ Станчогу сабѣ-тъ, не забравяйте да порѣ-чатъ да искатъ и канѣ-тъ, кой-то ся носѣлъ, както ми казва Г. Папазоглу, отдѣсно.

Простете за това главоболіе. Другій нѣма кой да ми сврѣши тѣж работѣ. Вѣи ѣж почнахте, Вѣи ми ѣж и довършете.

Пріемете увѣреніе въ отлично-то ми уваженіе.

Търново
18 Іюлія
1877.

Преданный Вамъ.
Ө. Бурмовъ.

90. — Жени бѣжанки отъ Меричлере да се натѣкмятъ на работа.

Пак 7.

Милостивый Господарь
Найденъ Геровичъ!

Настоящее письмо Вамъ подадутъ три женщины изъ село Мерешлера Чирпанскаго округа, Кирама Бойчева, Дѣша Иванова и Лоза Гочова, занимавшіяся здѣсь собираніемъ милостыни. Его Сіятельство, Князь Владімиръ Александровичъ Черкасскій изволилъ поручить мнѣ препроводить ихъ къ Вамъ съ этимъ письмомъ и просить Васъ отъ его имени чтобы Вы пріискали имъ въ вѣренномъ Вамъ санджакѣ работу и въобще пристроили ихъ какъ нибудь.

Съ искреннимъ почтеніемъ и преданностію

Вашъ покорнѣйшій слуга
Ө. Бурмовъ

Бивуакъ Горный
Судень 21-го Сентября
1877 года.

91. — Кесяковъ и Боневъ се назначаютъ чиновники при князя Черкаски. Тухолка губернаторъ въ Орѣхово. Дирятъ се прѣздачи и за него.

Пак 7.

Богошъ. 13 ноябр. 1877

Многоуважаемый Г. Геровъ!

Вчера вечеръ-тъ ный благополучно пристигнахмы въ Боготъ, ако и дя ся прекатурихмы веднажъ по пѣтъ-тъ.

Ползувамъ отъ случай-тъ на отиване-то на единъ отъ наши-ты чиновники въ Санищовъ, а именно на подполковника Адамецкій, да ви яви, съ исполненіе на молѣ-тъ на Г. Г. Кесякова и Бонева, чи князь Черкасскій иска и двама-та да дойдатъ тука. Съ телеграммѣ това не Ви извѣстивамъ, защото, каквото ся научихъ, телеграммы-тъ не пристигатъ въ время.

Тухолка е назначенъ, каквото знаете, губернаторъ за въ Орѣхово, и Вамъ Ви е порѣчено да му потърсите преводачи. Имайте предъ видъ, моляхъ Ви, да му кажете, при случай, чи азъ могъ му представи двама, които сж ся учили въ Россіи по 7—8 години и знаятъ добръ рускій языкъ. Счетете ги тія двама преводачи въ число-то и Вѣи. Тухолка ще дойде тука, и азъ ще му говорѣж за тѣхъ и лично.

Свидѣтельствувамъ Ви почитаніе-то си

Преданный Вамъ
Ө. Бурмовъ

p. s. Много здраве на г. Балабанова

92. — Вѣдомство на Червения Кръсть. Окржнитѣ лѣкари подвѣдомствени на губернаторитѣ. Д-ръ Манчевъ иска служба.

Пак. 7.

Приято 24 Ноемвр.
Боготъ. 18 ноемврїй 1877

Многоуважаемый Г. Геровъ !

Прошеніе-то на доктора Манчева представихъ на княза Черкаскій, като го подкрѣпихъ както слѣдваше. Той ми отговори, чи по Чървений-тъ Кръсть нѣма мѣсто, а назначеніе-то на докторы тѣ по окржжія-та е въ рѣцѣ-тъ на губернаторы-гѣ, и щомъ ся отвори нѣгдѣ мѣсто, той Манчевъ, може да го иска чрезъ посредство-то на губернаторъ-тъ.

Бѣлоцерковецъ ми телеграфиралъ да Ви испратѣ 150 полуимперіалы отъ заплатѣ-тъ му. Заплаты-ты отъ Министерство-то не сѣ дошли, и азъ не могъ да изпълнѣ, по тѣхъ причинѣ, молбѣ-тъ му. Като приедемъ заплаты-тъ, ще се проводи неговата заплата право нему за да си прати расписка-та нацѣло тачи аку има да дава нѣкому, нека си плаща самъ. Разбирате Вый чи другояче единъ казначей не може да направи.

На Балабанова вчера телеграфирахмы съ Дринова да ся погрижи да ни испрати 15 оки венгерско вино по 2½ франка ока-та. Да можеше да извърши той тѣхъ ни молбѣ по скоро, колко щяше да ны задължи.

За Бонева и Кесякова Ви проводихъ преди малко нарочно писмо. —
Свидѣтельстввамъ Ви почитеніе-то си.

Преданный Вамъ
Ө. Бурмовъ

93. — Исканіе се аршинъ за опредѣленіе ръста на първитѣ бѣлгарски новобранци.

Пак. 7.

Приято 24 Ноемвр.
Боготъ. 20 ноемвр. 1877.

Многоуважаемый Господине Геровъ !

Князь Черкаскій ми порѣча да Ви пишѣ чи той иска да му проводите мѣстенъ желѣзенъ аршинъ, сирѣчь аршинътъ кой-то е въ употребленіе помежду Бѣлгаре-тъ днесъ, но, за да е вѣренъ, нека е образецътъ кой-то ще испроводите отъ желѣзо съ потрѣбны-тъ на него расчѣртанія. Аршинъ-тъ треба да ся испроводи колкото е възможно по скоро, защото иначе ся спира опредѣленіе-то на ръстѣ-тъ по кой-то ще ся приемятъ млади-тъ Бѣлгаре въ войскѣ-тъ. —

Като изпълнявамъ порѣченіе-то на Князь-тъ съ настояще-то си, ползувамъ ся отъ това да Вы поздравѣ съ прилично почитаніе :

Преданный Вашъ
Ө. Бурмовъ

94. — Н. Геровъ уволненъ отъ губернаторството и командированъ при главната квартира.

Пак. 7.

Свищовъ. 10 Декемвр. 1877 г.

Достопочтеный Г-нъ Т. Бурмовъ,

Не ся съмнѣвамъ, че знаете, че ся изваждамъ изъ службѣ-тъ на Свищов. Губернаторъ и ми ся дава отпускъ за двѣ недѣли да отыдж въ Букурещъ и послѣ ми ся заповѣда да дойдѣ въ Главнѣ-тъ квартирѣ. Какво друго назначеніе ми ся дава незнамъ, нѣ каквото и да е, вѣрвамъ да не ще да е по тежко отъ службѣ-тъ на Свищовскій губернаторъ, и ся благодарѣ, че щѣ си починѣ поне врѣмя-то на прѣхода отъ еднѣ-тъ службѣ на другѣ.

Не пытамъ и какво ново назначение ми ся дава: Ние българе-ти въ настояще врѣмя не трѣбва да ся отричаме отъ никаквж службж, а трѣбва да съдѣйствуваме съ всички-ты си сили, та да ся исплѣни обще-то желание. Едно нѣщо, което е потрѣбно да знаѣ въ тоя случай то е: какъ и съ что да ся приготвиж; сирѣчь колко коне да имамъ и да си земж ли потрѣбны-ты за походенъ животъ справи и ся ползувамъ отъ Вашж-тж добринж и Вы ся моляж да ми помогнете съ Ваши-ты указанія, а за това, колкото бива да ся пыта, можете да научите отъ негово сіятелство князь Черкасскій. А за да пристигнж съ врѣмя по указанія-та Ви, моляж Вы да ми пишете направо за Букурешъ, и заедно съ писмо-то да ми телеграфируете, за да не бы да ся забави писмо-то да не дойде на врѣмя. Пары за телеграфа не жалѣте: кога дойдж въ главнж-тж квартирж при Васъ, щж Ви гы заплатж. За тжж добринж щж Ви бждж отъ срдце благодаренъ.

Канѣ се да трѣгнж за Букур. въ др. день на 12-й Декемвр.
Добро видѣние.

95. — Искане се отговоръ на писмо.

Пак. 104.

Свищовъ Дек. 1877 г.

Достопочт. Г. Т. Бурмовъ,

На 10-й Декемвр. Ви писахъ и зачтото може да ся случи да не пристигне онова писмо на врѣмя или да ся загуби, прашамъ Ви прѣписъ отъ него и Вы моляж пакъ да сторите добро да ми явите за това, что Вы пытамъ.

Азъ трѣгамъ утрѣ за Букурешъ.
Добро видѣние.

21. АПОЛЛИНАРІЙ П. БУТЕНЕВЪ*.

96. — Геровъ обажда Бутеневу, че ще иде по-напрѣдъ въ Пловдивъ.

Пак. 4.

Филиппополь 8-го Февр. 1857.

Милостивый Государь,
Аполлинарій Петровичъ!

Долгомъ поставляю себѣ доложить Вашему Превосход. что я, послѣ того какъ былъ посланъ изъ Петерб. Его Превосх. Г. Директ. Аз. Департамента въ Константинополь въ распоряженіе Вашего Превосх. на дорогѣ въ Одессѣ получилъ порученія, по которымъ долженъ былъ пріѣхать сперва въ Филиппополь. Порученія эти надѣюсь исполнить до половины Февраля и потомъ не медленно пріѣду въ Констант.

Съ чувствомъ глуб.

Г-ну Бутеневу.

(Проектъ копие).

97. — Подробно изложение на разпрята между Герова и пловдивския грѣцки митрополитъ Хрисантъ.

Пак. 4.

А. П. Бутеневу, 20 Априлия 1857.

Нижеподписавшійся, происходя отъ Болгаръ турецко-подданныхъ, поѣхалъ въ Россію для полученія образованія съ тѣмъ, чтобы потомъ возвратиться въ Болгарію и, по возможности, передать своимъ соотечественникамъ пріобрѣтенныя мною познанія въ наукахъ. По окончаніи курса въ Одесскомъ Ришельевскомъ Лицеѣ въ 1845 году съ правомъ на чинъ 12-го класса, хотя и имѣлъ еще тогда возможность поступить съ выгодною въ Русскую службу, я, для пользы своего народа, остался вѣрнымъ первому назначенію.

* Руски посланикъ въ Цариградъ слѣдъ Крѣмската война.

Для вѣрнѣйшаго достиженія предположенной цѣли, я счелъ нужнымъ принять русское подданство, чтобы подъ покровительствомъ Россіи посвятить себя безпрепятственно распространенію образованія въ своемъ отечествѣ.

Къ такой предосмотрительности побудили меня, при общемъ всѣмъ моимъ единоплеменникамъ убѣжденіи, что Русскіе сочувствуютъ Болгарамъ и хотятъ быть полезными имъ, преслѣдованіе греческаго духовенства противъ тѣхъ изъ молодыхъ Болгаръ, которые учились въ Одессѣ и возвратились на родину прежде меня, какъ-то противъ Н. Мудрона въ Татаръ-Базарджикъ и Б. Пяткова въ Калоферъ. Если оно преслѣдовало ихъ за то, что они только побывали въ Россіи, то тѣмъ скорѣе долженъ былъ сдѣлаться предметомъ гоненій я, который первый изъ Болгаръ, кончившихъ полный курсъ наукъ въ Русскомъ учебномъ заведеніи, возвратился въ Болгарію, чтобы занять учительскую должность. И въ самомъ дѣлѣ оно не замедлило сдѣлать ложный доносъ на меня турецкому правительству; но, къ счастью, по нелѣпости взносовъ, оно не могло компрометировать меня, и я все таки продолжалъ быть учителемъ.

Въ послѣдствіи противодѣйствія и гоненія со стороны архіереевъ не только не приводили меня въ уныніе, напротивъ заставляли удвоивать стараніе, чтобы преодолѣть ихъ, и я могу льстить себя увѣренностью, что достигъ нѣсколько цѣли, когда общее мнѣніе въ Болгаріи приписываетъ мнѣ начало правильного преподаванія первоначальныхъ наукъ на болгарскомъ языкѣ.

Успѣхъ раздражилъ противниковъ, а открытіе училища Св. Кирилла и Меѳодія въ Филиппополѣ, для образованія въ немъ учителей и священниковъ для страны, казалось имъ невыносимымъ, и я, будучи управителемъ и первымъ учителемъ этого заведенія, подвергся еще большимъ клеветамъ и гоненіямъ. Кромѣ тайныхъ происковъ для уничтоженія училища,—сдѣланъ былъ ложный доносъ министру иностранныхъ дѣлъ, что будто это заведеніе открыто для распространенія между Болгарами заговора противъ власти Султана; —недоброхоты печатали въ журналъ „Босфорскій Телеграфъ“, полуофіціальномъ органѣ патріарха, и въ прибавленіяхъ къ нему статьи противъ училища и учителя и противъ Болгаръ вообще. Статьи этѣ сочинялись въ Филиппополѣ приверженцами митрополита, переселенцами изъ Θεσσαλίας, Епира, Греціи и Іоническихъ острововъ, по указаніямъ и подъ руководствомъ повѣреннаго его высокопреосвященства, а состояли онѣ изъ однѣхъ уличныхъ браней. Греки читали ихъ съ участіемъ, и многіе изъ нихъ отозвались какъ въ этомъ, такъ и въ Смирнскихъ журналахъ, даже и въ журналахъ самой Греціи, для подкрѣпленія доводовъ, что будто не надобно учиться по болгарски.

Такое поведеніе Грековъ вывело изъ равнодушія тѣхъ изъ Болгаръ, которые прежде во все не заботились о своей народности. А я съ своей стороны, отклонялъ эти брани отъ себя и показывалъ видъ, будто ихъ признаю направленными не противъ моей личности, а противъ учителя училища Св. Кирилла и Меѳодія, должность котораго случилось мнѣ занимать тогда. Посему и предоставлялъ народу вѣдаться съ Греками, а самъ занимался своимъ дѣломъ и обращался дружелюбно съ тѣми, которые говорили и писали противъ меня. Этимъ я думалъ обезоружить противниковъ; но они сердились на меня и за то, что я не отвѣчалъ на ихъ брани.

Единственное мое уклоненіе отъ прямыхъ обязанностей учителя были сношенія мои съ Императорскимъ Генеральнымъ Консульствомъ въ Адрианополѣ, но и это дѣлалъ я по приказанію безъ всякой существенной для себя выгоды, единственно для того, чтобы, держа Консульство въ извѣстности на счетъ текущихъ дѣлъ страны, оградить тѣмъ себя и туземныхъ благотворителей заведенія отъ клеветы недоброжелателей. Въ своихъ донесеніяхъ я долженъ былъ описывать также неправильное управленіе митрополита Филиппопольскаго Хрисанѳа, гоненія его на Болгарскій языкъ и разныя, къ несчастью, многочисленныя злоупотребленія и поступки, несообразныя съ его саномъ. Не смотря на это, я старался всегда быть въ хорошихъ отношеніяхъ съ его высокопреосвященствомъ. Посему когда Императорская Миссія, внимая жалобамъ всей епархіи и убѣдившись въ неисправимости Хрисанѳа, употребила свое вліяніе при Патріархѣ, чтобы удалить его изъ Филиппополя, онъ приглашалъ меня быть посредникомъ для примиренія его съ Болгарами.

Такимъ образомъ меня не терпѣли какъ Болгарскаго учителя, а какъ частный человѣкъ, я былъ въ хорошихъ отношеніяхъ со всѣми и никогда ни съ кѣмъ не ссорился. Посему никогда не могли указать на какой бы то ни было предосуди-

тельный съ моей стороны поступокъ, а только въ общихъ неопредѣленныхъ выраженіяхъ обвиняють меня, что я возбудилъ въ Болгарахъ чувство народности и тѣмъ былъ причиною ссоры ихъ съ Греками. Доводы свои обвинители основываютъ на томъ, со времени моего возвращенія изъ Россіи въ Болгарію Болгаре стали учиться и служить въ церквахъ по-болгарски, не соглашались оказывать требуемое Греками предпочтеніе ихъ языку, и вообще стали уважать свою народность.

Эти обвиненія я бы обратилъ въ похвалу себѣ, если бы въ самомъ дѣлѣ сдѣлалъ то, что приписываютъ мнѣ. Но какъ ни лестно быть виновникомъ обращенія своего народа на путь истины отъ заблужденія, въ которое вводило его греческое духовенство, стараясь огречить, я не въ правѣ считать таковымъ себя. Болгаре сами чувствовали невыгодность положенія, въ которое насильно поставило ихъ греческое духовенство, но принуждены были обстоятельствами сносить униженіе. Въ послѣднее время они получили возможность поднять голосъ противъ своихъ духовныхъ притеснителей, и я, увлеченный общимъ стремленіемъ, работалъ, какъ Болгаринъ, на пользу своей народности, и мои труды, благодаря тому, что я имѣлъ счастье учиться въ Россіи и быть русскимъ подданнымъ, имѣли успѣхъ, который былъ замѣченъ.

Удаленіе Хрисанѳа изъ Филиппополя было рѣшено когда друзья его стали ходатайствовать о немъ и увѣрили миссію въ томъ, что онъ благонамѣренный человекъ, но отъ старости и по болѣзни мало занимается дѣлами, а окружающіе пользуются его слабостію и именемъ его дѣлають злоупотребленія и тѣмъ даютъ Христіанамъ поводъ жаловаться на самаго митрополита. Они утверждали, что, если будутъ показаны Хрисанѳу его ошибки и будутъ даны ему наставленія, какъ долженъ вести себя, онъ не преминетъ воспользоваться ими, чтобы сдѣлаться добрымъ пастыремъ своей паствы. Посему миссія предписала управляющему Генеральнымъ Консульствомъ въ Адрианополѣ, Г-ну Ступину, отправиться въ Филиппополь, чтобы объяснить митрополиту, какія его обязанности.

Между тѣмъ Хрисанѳу дано было знать, что я доносилъ на него въ миссію и это поставило меня въ положеніе, крайне невыгодное.

Г-нъ Ступинъ пріѣхалъ въ Филиппополь и имѣлъ свиданіе съ митрополитомъ, который съ перваго раза выказалъ готовность послѣдовать всѣмъ его внушеніямъ. Но въ тотъ-же день вечеромъ пріѣхалъ курьеръ съ извѣстіемъ о прекращеніи дипломатическихъ сношеній Князя Меншикова съ Портою. Хрисанѳъ, узнавъ объ этомъ, заговорилъ тотчасъ другимъ тономъ, и Г-нъ Ступинъ совѣтовалъ мнѣ уѣхать изъ Филиппополя вмѣстѣ съ нимъ, для избѣженія непріятностей, которыя могъ на дѣлать мнѣ митрополитъ.

По причинѣ войны я долженъ былъ оставаться безъ должности въ продолженіи цѣлыхъ трехъ лѣтъ. На службу не поступалъ, потому что желалъ возвратиться на родину при первой возможности, чтобы снова посвятить себя прежнимъ занятіямъ, при томъ я слѣдовалъ не только собственному влеченію, но и совѣтамъ нѣкоторыхъ благомыслящихъ Болгаръ, которые принимали живое участіе во мнѣ. Между тѣмъ, чтобы не терять времени даромъ, я занимался составленіемъ словаря и грамматики болгарскаго языка изъ матеріаловъ, собранныхъ мною во время пребыванія въ Болгаріи. Словарь печатаетъ Второе Отдѣленіе Императорской Академіи наукъ.

По окончаніи войны Императорское Министерство, изъ вниманія къ моимъ трудамъ въ дѣлѣ распространенія просвѣщенія между Болгарами, благоволило назначить меня агентомъ въ Филиппополь, куда я предполагалъ возвратиться, чтобы тѣмъ обезпечить мое существованіе и доставить возможность трудиться на пользу народа. А чтобы это назначеніе не помѣшало занятіямъ, которымъ предполагалось посвятить себя преимущественно, Министерство представило выбрать между гласнымъ и негласнымъ агентомъ то, что будетъ сообразнѣе съ моими намѣреніями. Посему я воспользовался случаемъ поѣхать прежде въ Филиппополь, чтобы на мѣстѣ узнать, можно ли будетъ жить тутъ въ качествѣ частнаго человека, полагая, что officialный характеръ не позволитъ мнѣ открыто принимать участіе въ дѣлѣ образованія Болгаръ.

Къ несчастію, случилось пріѣхать мнѣ въ Филиппополь въ такое время, когда митрополитъ готовилъ страшное, но ничѣмъ незаслуженное, мщеніе Болгарамъ за то, что не удалось ему осуществить свои коварные замыслы противъ своей паствы. Мщеніе также не удалось, и его высокопреосвященство былъ признанъ виновнымъ

въ клеветѣ. Чтобы смягчить свою виновность, онъ вздумалъ свалить часть ея на меня, такъ какъ мое возвращеніе въ Филиппополь не могло нравиться ему и единомышленникамъ его, по старой ненависти къ учителю болгарскаго училища. Посему онъ сдѣлалъ ложный доносъ на меня Генераль-Губернатору Адрианопольскому. Въ клеветѣ помогъ ему также російско-подданный Мавриди, бывшій банкротъ, нынѣ ростовщикъ, который лѣтъ пятнадцать выдаетъ себя за Русскаго агента въ Филиппополь, чтобы безпрепятственно дѣлать свои, не всегда честные обороты. Вслѣдствіе доноса Генераль-губернаторъ распорядился пригласить меня удалиться изъ Филиппополя.

Митрополитъ и соучастники его торжествуютъ, что, по выраженію ихъ, выгнали Болгарина, который, по причинѣ русскаго подданства, долженъ былъ оставаться неприкосновеннымъ; а болгаре увѣрены, что такой поступокъ противъ Русскаго подданнаго не останется безъ наказанія. Посему можно считать необходимымъ, для чести Русскаго имени, показать первымъ, что Русскіе не позволяютъ каждому, по его прихоти, унижать себя, и тѣмъ поддержать въ другихъ выгодное о себѣ мнѣніе. Полагая, что это можетъ быть достигнуто моимъ возвращеніемъ въ Филиппополь съ офиціальнымъ характеромъ, я не отказываюсь принять на время офиціальную должность, хотя поступленіе на службу и помѣшаетъ занятіямъ, которымъ я желаю посвятить себя преимущественно, и съ другой стороны не принесетъ мнѣ выгоды, потому что поздно мнѣ начинать новую каррьеру, и службою не успѣю составить себѣ такое положеніе, какимъ пользуюсь въ своемъ народѣ. Посему отдаю себя въ распоряженіе Императорской Миссіи и всепокорнѣйше прошу ее, въ случаѣ если Она не считаетъ нужнымъ послать меня въ Филиппополь съ офиціальнымъ характеромъ, благоволить позволить мнѣ воспользоваться случаемъ, который представляется, чтобы посвятить себя исключительно службѣ своему народу, конечно въ такомъ видѣ, чтобы Русское подданство не мѣшало этому.

Н. Геровъ.

22. НИКОЛА БѢЛОВѢЖДОВЪ.

98. — Искать се учителско мѣсто въ Едрене.

Пак. 57.

Почитаемый Господине Н. Геровъ!

Пише ни Г-нъ І. Груевъ, зашто-то сте трѣсите двама учители за въ Едрене, та ни прѣпоръчява до Васъ ако имате потрѣба да направимъ условия-та за да учителствуваме въ Едрене.

Колко-то за условия-та на учителствование-то ни, остая вамъ да ни явите; а ный отъ нашъ странъ Ви явяваме що можемъ да прѣдаваме.

Едина отъ насъ може да прѣдава въ първоначално-то училище по звучнж-тж методъ и още знае черковно пѣние.

Другый може да прѣдава елементарнитѣ науки въ 1, 2, 3 ый класове.

Заплата-та на двама ни тука е 65 т. л. нъ за навънъ ще да искаме да ни ся увеличи, зашто и разноските ся повечко.

Ный и двама-та сме учителствувале двѣ години заедно тука въ село, та ще можемъ и по добръ и по успѣшно да изврѣшваме работы-ты си зашто-то ся познаваме най-добръ единъ другы. —

Ще очакваме за отговоръ, зашто времѣ-то е късо, та ако би да ся неспогодимъ съ Васъ да си диримъ другадѣ мѣсто.

Поздравяваме Ви и остаяме.

Копр. 875 г. Юлий 25 ый.

Ваши признателни
Никола Ил. Бѣловѣждовъ
Генчо Костовъ

23. КЕСАРИ ПАПА ВАСИЛИЕВЪ.

99. — Честитяване консулски чинъ, благопожелания. Горещо желание да се намѣри авторътъ при въздигане пандерата.

Пак. 8.

Приято 3 Августа 1857.

„Ваше превосходѣтельство родолюбѣйшій и высокопочитаемый мнѣ Господине!

2-го Августа 1857 Пазарджикъ.

Возведеніе-то ваше на сего консулскаго чѣна произведе всеобща радость въ всѣчко-то българско благочестиво наше исполненіе: Понеже явни са всекому многы-ты и великы добродѣтели благородныя и родолюбныя вашей души. Срадувамъ ви ся и азъ превосходно за това достоинство, кое-то прѣхте отъ самодержавно родолюбиво Императорство возмездіе на ваши-ти добродѣтели и трудности. Срадувамъ ви ся прочее говоримъ и ѹблажавамъ всенародно-то наше българско потѣмство че се удостоихме да восприемемъ отъ рода нашего такового доброравного и родолюбиваго заступника, какъ-то желяехме. Всевышній убо Богъ да сохрани ваше сіятелстао невредимо всецѣло и здраво на многая лѣта.

Слѣдователнѣ же молимъ вы да ме опрости те че не доидохъ лично да ви честитимъ и да се видимъ, зацо вознамѣрихъ на умѣтъ ми, че желая да сж намѣря въ Пловдивъ въ истый часъ кога-то ще поставите пандера-та, зато отложихъ време за тогава. Прочее, молимъ вы ако ѹбываете и изволявате да ся намериме и мы тогава, за да ся срадуваме торжественно на возвышеніе-то и, а-то просимъ отъ васъ снисхожденіемъ да ни ѹбави-те трѣ дни по напредъ въ кой день ще бжде, та да дойдемъ и азъ да присуствувамъ и да ся срадувамъ съ вами.

Тѣмже паки вы молимъ да ни имате подѣ благосклонность ваша во всякій случай, та коги дойдемъ по пространно щемъ вы ѹзговоря, а колко-то за сега постарайтесь да спомогне-те на тѣя братія щото приносятъ настояще то ми, дано съ помощь та вы сж ѹбавятъ отъ ветхи-те си чорбаджии, които само за свой интересъ гледать, а не за общенародна полза. Прочее ѹстанувамъ съсь длѣжный свой до земя-та поклонъ и есмь

Вашего сіятелства
Кесарій Папа Василиевъ
Слуга вашъ

24. КОНСТ. ВАСИЛИЕВЪ.

100. — Конст. Василиевъ учитель въ София. Иска 20 Свещенни Повѣсти.

Пак. 8.

Софія 1851 Октом. 16.

Любезный ми Г. Найдене!

Въ крѣтко Ви извѣстывамъ, какъ додохъ до тука благолучно, обаче много ми е мѣчно като непознавамъ още никого, още помѣчно като нѣма тука никаквы книги учебны за дѣца-та; изатова сега ся моля наваше словесіе да проводите до 20 Священны Повѣсти*, отъ Наиденовы-ты, които сега излѣзохъ изъ Бѣлградъ. Вѣрно знамъ, чи тѣе книги се намиратъ въ филибе, обаче не знамъ какое мѣсто. Можете дададете книги-ти на Г. Георгія Софилятъ за да ги испроводе онъ.

Толкова Ви пишж сега и останувамъ надежденъ за книги-ты

Константинъ Василиевъ.

Да поздравите Господина Стоенча Доктора.

Много стема удлѣжили, и сега катома удлѣжите, никакъ не ся доумѣвамъ какъ ще Ви ся отплата.

*) Начала на христіанско то ученіе или кратка священна исторія и краткъ катихизисъ. Преведени отъ русскій на бѣлгарскій языкъ съсь соизволеніето на свѣтѣйшій Правительствующій русскій синодъ. А печатани съсь иждивеніето на хаджи Найдена Іоанновича татаръ-пазарджичанина за бѣлгарската юность. Въ Бѣлградъ, въ книгопечатни княжества Сербія, 1851. 8°. 52 стр.

101. — Приети 20 истории. Родолубието на Георги Михалковичъ. Въ София и другъ даскалъ. Искане се българска граматика.

Пак. 8.

Софія. 1851.

Любезный ми Господине Найдене!

Получихъ отъ Вашъ милость 20 истории, за които Ви писахъ, и много Ви благодаря за пожертвованый-а вашъ трудъ натовъ. И тоя трудъ служи за мене убѣдительно доказателство какъ иза напредъ не щете да ся откажете за каквото Ви ся помоля. Господине! Вѣрвайте, казувамъ Ви простосърдечно, много сте ма удѣлжили ине е возможно да Ви ся отплата, защото за каквото ми порачахте да Ви испровада тука не ся намира; азъ намислихъ да Ви испровада друго нещо за да отплата покрайнѣй мѣрѣ кафето, съ което много пъти сте ма черпали; но понататкъ защото още не сжмъ ся улеснилъ, какъто трѣбова, отъ нѣкож странж; усететися!

Господинъ Георгій Михалковичъ, както знаете, доде си, имного добръ промѣнувамъ отъ както е дошелъ. Ако да има въ Софія нѣколко чловѣцы като негова милость доброжелателни: воистино, казвамъ, ще сокрушатъ главж-тж на змиж-тж, която ся е вгнѣздила между неповинный-а народъ. Ще доде още единъ даскалъ въ тые дны отъ Видимъ и тогава ще Ви извѣста какъ вѣрватъ школски-ты работы. Онъ ще уче юношество по Гръцки.

Толкова Ви пиша сега и остановамъ благодаренъ за всичко.

Константинъ Василіовъ.

Проводете ми, мола Ви отъ Ваши-ты Български Грамматики нѣкоя за да ѣж уведа въ употрѣбленіе, защото нѣмамъ никакъж Грамматикъ за преподаване.

Кланямся Господину Стоенчу, Доктору.

Ако ходихте въ Калоферъ за освященіе то на Храма; извѣстете ми какъ проминахте тамо.

102. — Изпраша се подаръкъ за благодарность. Искане се нѣкакъвъ цѣръ. Соловейски учитель. Въ София ще се изпрати Николай Катрановъ.

Пак. 8.

Любезный Г. Найдине!

1852. Маія 19-й день. Софія.

Вѣрна та сърдечна любовь която имамъ къмъ Васъ, ма застави да Ви пишж настояще-то, съ кое-то неможж иначе да засвидѣтелствувамъ упоменжтж тж любовь освѣнь съ настоящій мой мьлый подарокъ. Пріемете го моля Ви съ благодарность, защото като любж тогова дарувамъ. Пріемете го, и не заборавайте тогава, който отъ всичко то си сѣрдце Вы любите.

Потрудетеса, моля Вы, да ми испроводите *oleum taqitaqi* колкото до 50 драма. Пытайте Г. Стоянча той може да го има. Колкото пари сторѣ, отпишете ми да Вы ги провода. Дайте го на Братіа Михалкови, които сега ся намирахъ въ Пловдивъ за да ми го донесать.

Слушаме, че Госп. Соловейски ся намира въ Пловдивъ учитель, ако е така поздравете Го, и извѣсте да ся научемъ тамо ли е.

Въ тія дны получихъ писмо отъ Москж писано отъ Денкоолу. Той ми пише, чи ще доведе за въ Софія учитель въ това лѣто отъ тамо. Учителя, когото ще доведе ся именува Николай Катрановъ, родомъ Свищовицъ. радвамся много ако ся случе това.

Поздравете Господина Стоянча.

Толкова Ви пишж сега и оставамъ Вашъ.

Константинъ Василіовъ
у. Софійски.

103.—Искать се рѣкописни листове отъ География. Аритметика и История за ръководство на ученицитѣ.

Пак. 8.

Любезный ми Господине Наидине !

Много пъти Ви писахъ и нарѣчахъ чрезъ челоуѣцы да ми испроводите листове отъ вашъ-тѣ рѣкописни Географіѣ, но, както ся виде, неможеше да сполучите челоуѣцы, та да ми ги испроводите. И когато е така, то струвами ся, чи подобръ ще сторите, да ги оставите или на нѣкого анджія или надруго нѣкое лице, което да ги испроводе поскоро. А ако нѣмате готове листове, и искате да съставите чи тогива да ми ги испроводите, то много щѣ Ви благодарѣ за това добро, но като нѣмате сега на какво да учать дѣцата, то моляъ Вы, да ми испроводите Арсеніевъ-тѣ зада имъ прѣвождамъ отъ нежъ, чи когато съставите проведете ми тогава.

Преводете и Аритметически-ты ваши задачи. Извѣстете ми, що стана онова нѣщо за което Вы молихъ да пишете въ Цариградъ. Отпишете ми още колко е цѣната на Исторіѣ тѣ Ламефлери. Свѣтогорцити Копришенски днеска ся отправъжъ за въ Коприщицѣ. Ваша старецъ колкото бѣше здравъ, сега още толкова е по здравъ.

Прощавайте за повече и незабравяйте чи Ви ся моляъ да ми испроводите листове отъ Геогр. скоричко и колкото е възможно по скоричко.

1852 Декем. 13-й

Вашъ К. Василиевъ

Пазарджикъ.

104. — Да се внуши на пазарджиклиитѣ Христо Поповъ и Стоянчо Платнаря да работятъ за българщината. Да се отдѣлятъ училищата отъ църквитѣ. Елинизъмътъ въ Пазарджикъ и борбата срѣща него.

Пак. 8.

Любезный мой Господине Наидине !

Днеска ся научихъ, че дошле въ Плов. двамина Пазарджиклиѣ за своѣ работѣ: единый е Г. Христо Поповъ, а другій Г. Стоянчо Платнаря. Азъ щехъ да Ви испровода по нихъ писмо но незнаихъ за трагнованіе-то имъ. Сега като ся принудихъ да Ви пишѣ. И така, като прочете настоящето ми, то моляъ Вы, да испытате накой сѣ ханъ кондисали тѣя челоуѣцы, и като ги намѣрите, за ведете ги тукъ-тамъ покъщити, та да имъ ся докаже че требова да радать общъ-тѣ ползѣ. Г. Христо е единый отъ най първы-ты могъ да кажа, Българе, и затова дайте му да узнае колко ще бжде голѣма народно-полза, ако предстон да ся отдѣлятъ училища-та отъ църквѣ тѣ. Докажете му че Госп. Діамандій на прасно ся труде да имъ грѣчи дѣцата, защото отъ се нова Българенъ нестанова вече Гръкъ, и ако да стане то неше принесе никаквѣ ползѣ на Пазарджикъ, а само тѣетѣ, и за това не е прилично да правятъ така.

Искамъ, мой Господине, да испровода нѣщо за напечатоване въ Вѣстника, което ще принесе голѣмѣ ползѣ за въ Пазардж.; обаче, като не мя познаватъ вѣстникари ти, нито имамъ кому да го испровода, та да прѣдстои за напечатаніе то му нито щѣ могъ да го поправя по добръ отъ Васъ и затова Ви ся моляъ Вы да ся потрудите та да почните такова сочиненіе, въ което ла докажете кратко увѣщателно, какъ на Пазарджиклиити е дадено още отъ време да знажтъ, че безъ Гръцкій языкъ Българинъ не може да ся правѣти, и до гроба ще бжде слѣпъ ако незнае Гръцкій. Такова мнѣніе иматъ нашити, и заради това прѣдстояватъ помного за Гръцкото училище не за народното свое Българско. Хващатъ Гръцкы учителя, които всичкѣтѣ силѣ употребляватъ да направатъ Българеты Гръцы, и заради това, ако ся измаме нѣкое дѣте да продума Българско слово въ Гръцкото училище, козоватъ че ще ся умърси Гръцкото училище, и наказватъ неповинны дѣца съ бой зато такова безчелоуѣчие! Въ такова положеніе жалко, като си изгубатъ дѣцата драгоцѣнното и не възвратното време на Еллинико Матимъ, когато да излѣзатъ изъ нежъ друго нищо само да си писоватъ Българскы слова съ Гръцкы буквы. Има на това много примѣры. И заради упомѣнутѣтѣ ползѣ отъ еллинико матимъ, всичкити подостойны Българе провождатъ дѣцата си въ Гръцкото училище,

плащатъ на Гръцкы учитель доволнѣ заплатѣ та да ся трудатъ да гърчатъ Българчетата, ако е възможно и цѣлыи Пазарджикъ. Който ся познава за по достойнъ гражданинъ, то ся познава и че сынъ му е достоинъ да уче еллинико матимъ въ Гръцкото училище; а който ся познава за недостоинъ за гръцкый той ся познава и недостоинъ за Еллинико матимъ, и заради това провожда чадото си въ Българското училище.

Надѣвамся това нѣщо като стане увѣщателно бездазакаче нѣкого, ще принесе голѣмъ ползъ и заради това моля Ви ся да ся потрудите.

Поздравете Г. Стоянча, кажете му затова нѣщо и надѣвамся да го одобри; а азъ основавамъ надеждѣнъ че ще ся свърше всичко — и на всѣгда

Пазардж.
1853. Мартъ 19-й.

вашъ
Константинъ Василиевъ

105. — Н. Геровъ заминалъ нощъ съ минзилъ за нѣкъдѣ.
Искатъ се пакъ рѣкописни учебници. Жѣдя за новини.

Пак. 8.

1853 Мая 28-й. Пазарджикъ.

Научавамся, че Господинъ Найдинъ прѣминалъ отъ тука ноця съ мензилъ, а накарѣ е хотишелъ, и гдѣ е сега незнамъ. Извѣстете ми, моля Вы, съ подателя на настоящето ми. Податель-тъ на настоящето е учитель на чикъ-Саланъ, та ако знаете нѣкои новини свободно му ги раскажете, и той ще ги донесе до тука вѣрно.

Госп. Найдинъ ми испровождаше листове отъ землеописание, и провождами до образованность на Европъ. Ако имате тия листове на рѣкѣтъ, проводете ми още, та да прѣпишъ, защото нѣма на что да учатъ дѣцата; а ако ги нѣмате, то има у Г. Найдина моя Географія Русска Арсеніевата проводете ми хотя нежъ да прѣписовамъ на дѣцата. Толкова Ви пишъ сега и основавамъ вашъ на всѣгда.

Константинъ Василиевъ.

106. — Изпращатъ се забравени нѣща. Искатъ се Сръбски новини и рѣкописни листове отъ история и география.

Пак. 8.

1853. Юлій 4-й. Пазарджикъ.

Господине Константине!

Съ подателя на настоящето испровождамъ Ви платока и дивитя, които заборивихте тука, испровождамъ и сръбскы ты новини. И като нѣмамъ време да Ви пишъ за повече ограничавамъ ся само да Вы ся моля да ми испроводите листове отъ Исторіѣ и отъ Географіѣ за които ми ся обѣщатѣ. Испроводете ми и другы новини Сръбски, за които много щъ Ви благодарж.

Безъ всичко друго основавамъ на всѣгда вашъ

К. Василиевъ.

Извѣстете ми за Г. Наидина нѣщо ако знаете.

107. — Рѣкописни листове отъ землеописание. Сръбски Новини. Христо Дановъ въ Пазарджикъ.

Пак. 8.

1853. Августъ 1-й. Пазарджикъ.

Господине Константине!

Идж съ настояще да Ви ся помоля, та да ми испроводите листове отъ землеописание-то, ако сте ги събрали. Проводете ми още и Сръбскы новини по Господина Гюра, за които много щъ Ви благодарж. Ако сте извѣстны за Г. Найдинъ, гдѣ е, и кога ще си дойде, извѣстете и менѣ.

Безъ всичко друго основавамъ на всѣгда вашъ

К. Василиевъ.

Даскалъ Христо отъ Перотионицъ доходи тука; азъ говорихъ да ми испровожда Сър. Новини; но трѣбъ да му извѣстите и Вы, че сме ся разговорили затова съ Вази.

108. — Искать се листове отъ битописание, отъ история, отъ землеописание и отъ география. Геровъ да изпрати числителни задачи и всеобщо битописание.

Пак. 8.

Господине Константине !

Въ настояще-то, какъ получихъ отъ Васъ писмо, въ кое-то ми пишяхте да Ви испровада листове ваши, ако има при менъ, Ви извѣстявамъ. Простете ми за нераденіе-то на тоя забавный отговоръ.

Повнѣте ли, че кога го додохихъ привасъ искахъ да ми дадете листове отъ землеописание-то Сава; и като немогахте да ги наидете тогава, обѣщахте ми ся послѣ да ми ги испроводите? Азъ много ся надѣвахъ да ми ги испратите, и не ги испратихте. Тогава зехъ отъ Васъ само листове отъ Битописание-то, и като ги прѣписахъ, испроводихъ Ви ги. И така нищо сега нѣма ваше применение. Моляж Вы съ настояще-то да ми испродите по Г. Діамандія введеніе-то отъ Битописание-то, — и отъ Гръціѣ нататкъ, что слѣдова, и като ги прѣпишѣ по праздницы-ты, незабавно щѣ ви испроводѣ. Това добро като ми направите много щете да мя задължите. — Нѣколко пѣти Ви бѣхъ писалъ да ми испроводите рѣкописнѣ-тѣ вашѣ Геометріѣ, но не ми ѣ испроводихте. Сега пакъ Ви ся моляж да ми ѣ испроводите. И щѣ видѣ !

Ако пишете Г. Найдину писмо, поздравете го и отъ мене, и му кажете че му ся моляж, когато ся отворѣтъ пѣтища-та, да ми испроводи числителны задачи и Всеобщо нѣкое Битописание, кое-то знае че е добро. Толкова Вы пишѣж сега, и безъ друго желаѣж благополучно да празнувате Р. Христово и слѣдующи-ты праздницы.

1853. Дек. 19-й.

Вашъ К. Василиевъ.

Пазарджикъ.

Кланямся учителю Христу.

109. — Все се искать рѣкописни и други учебници.

Пак. 8.

1853. Дек. 31-й. Пазарджикъ.

Друже Константине !

Честита Ви нова година !

Първо то ми писмо получи ли или не, не знаѣж на вѣрно; обаче за настояще-то като съмъ увѣренъ, че щете да го получите; то па Ви поменувамъ да проводите Введение-то отъ Битописание-то и отъ Гръціѣ нататкъ листове да ги прѣпишѣж, проводете ми и Геометріѣ-тѣ вашѣ рѣкописнѣж, проводете и Грамматикѣ-тѣ Добровскаго. Ако нещете да ги проводите, то извѣсте ми та да Вы не безпокоѣж вече съ писма-та си, и да си трѣса леснинѣж, та да ся немаѣтъ дѣцата.

Прощавайте за повече и поздравете Г. Христа.

К. Василиевъ.

110. — Г. Економовъ оставя Сопотъ и отива учитель въ Самоковъ.

Коп. кн. 1.

Пловдивъ 18 Яннуар. 1857.

Господине Константине Василиевъ !

Ваши двѣ писма, отъ 1-й и 13-й Яннуария прияхъ. Благодарѣж за честитѣваніе новѣ годинѣж. Желаѣж и азъ Вамъ да ѣ минете съ благополучіе въ всичко.

Моляж Вы да мя простите, дѣто ся забавихъ да Ви отговорѣж на първо-то писмо. Отъ много работы не могъ си отворѣж очи-ты. И сега по писмо-то ми щете видите съ каквѣ брѣзотинѣж Ви пишѣж, колко да Ви ся обадѣж, а за повече оставамъ да ся разговоримъ кога дойдѣж въ Едрене.

Г. Г. Економовъ ходи въ Сопотъ, та си прибра калабалѣжа изаминѣж оттука живо и здраво, та отыде за Самоковъ за учитель.

Много здравіе на вси-ты наши. Чичю Юванчю честитѣте за мене снахѣж.

Добро видѣніе !

Вашъ
Н. Геровъ.

111. — К. Василиевъ дири учителско мѣсто. Прѣдлага му
Хаджи Ставре за Хасково. Искане се геровото мнѣние.

Пак. 8.

Приято 26 Декемвр. 1857

Едрене 24 Декемврія, 1857 г.

Милостивый Государь.

Найденъ Геровичъ,

Пріимамъ честь да Ви извѣста, какъ Негово Высокоблагородіе Николай Дмитріевичъ ми каза че писалъ Вашему Высокоблагородію ако има натагъкъ праздно мѣсто учителско, то да прѣдстоите та да ся залова, — и Вы сте му отговорили че послѣ мало время имате надеждж да ся найде мѣсто за мене. Благодарѣж като така прѣстоявате за доброто ми. Азъ безъ да знаѣмъ мѣстото кое е, склонявамъ на всичко, что направете; но тыя дни дойде тука Аджи Ставри отъ Асѣ-Кюй още съ едного, и като станало разговорка за учители у Г-на Н. Дмитріевича, Аджи Ставри казалъ да мя заведжтъ въ Асѣ-Кюй за учитель. Снощи азъ ся съставихъ съ Аджи Ставри у Нютиа. Стана за упомянутый подлогъ и помѣжду ни разговорка. Азъ склонихъ да хотиджъ: но като-ми пишжтъ оттамо писмо. А понеже сж хванали Хрисанто до Гергювъ-день, то дотова время да съмъ у Хаджи Ставри като гостенинъ. Заплатж говоржтъ да даджъ 5,000 гроша, а азъ постоянствовамъ на 6,000.

Ако знаете че упомянуто мѣсто е подобро отъ гдѣто знаете Вы, то моляж Ви ся да ми спомогните, като пишете чорбаджи Христоску въ Асѣ-Кюй за мене, ако ли не е то да прѣстоите за гдѣто знаете Вы. Както ще е по-добрѣ за мене, то моляж Вы така да направите, и гдѣто ще е по-добрѣ, то тамо да ся заловѣж. И както направите навсичко склонявамъ съ благодарность.

Съ истинно почтеніе и съ съвършеннѣж признателность имамъ честь да съмъ всегда Вашъ.

Милостивый Государь,
на Ваше Высокоблагородіе.

Покорнѣйшій слуга Константинъ Василиевъ

Хаджи Ставри днеска си хотиде отъ тукъ за Асѣ-Кюй.

Истый.

112 — Чака се отговоръ отъ Хасково. Дѣ е по-добрѣ.

Пак. 8.

Приято 3 Яннуар. 1858. Отгов. 15. Яннуар.

Едрене 31 Декемврія, 1857 г.

Милостивый Государь

Найденъ Геровичъ,

Честита Ви нова година, на кождо въ теченіе-то Ви желяжъ всяко благополучіе. Слѣдъ това пріимамъ честь да Ви извѣста, какъ Г-нъ Николай Дмитріевичъ ми прѣдложи да хотиджъ въ Филибе спорядъ както му пишете Вы, та оттамо полесно може да ся найде замене нѣкое учителско мѣсто. Натова азъ склонявамъ, защото така е дѣйствително; но понеже стана разговоръ за Асѣ-Кюй, както и имахъ честь да извѣста Вашему Высокоблагородію, то щж почякамъ тука догдѣ видя что щжтъ да ми пишжтъ, а въ такъвъ случай моляж Ви да подѣйствувате и Вы отъ Пловдивъ писменно та дано ся сврѣши по-скоро за въ ползж и на двѣ-ты стрѣны. А ако ся забавятъ отъ Асѣ-Кюй да ми пишжтъ, то тогава щж побрѣзамъ да испълна совѣты-ты Ваши, като дойджъ въ Филибе.

Като не ся сомнявамъ, чешете да ми извѣстите на кѣсо съ иджщж-тж почтж, гдѣ имате надеждж освенъ Асѣ-Кюй да са заловѣжъ учитель, и что мыслите за Асѣ-Кюй; то основавамъ на всегда кѣмъ Ваше Высокоблагородіе признателнѣйшій и почтителнѣйшій

Константинъ Василиевъ.

113. — Васи́лиевъ пакъ иска учителско мѣсто. Подробно описание случката между българе и гърци въ Киришханата за четенето въ църква.

Пак. 8.

Приято 24 Яннуар. 1858.

Едрене 21 Јаннуарія 1858 г.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ,

Считамъ ся за много честитъ, като се удостоихъ да получѣхъ отъ Ваше Высокоблагородіе писмо. А още повече ся считамъ честитъ като виждамъ, че не прѣстановате да ся трудите за добро-то мое. Като виждамъ, че ся трудите за доброто ми, и като нѣмамъ още отъ Хасъ-Кюй никое извѣстіе, то дерзаѣхъ пакъ да Ви ся помолю, та да подѣйствате да захвана нѣкое учителско мѣсто, защото ми додѣждатъ стоѣхъ празенъ и да ся нуждаѣхъ за насъщнаго хлѣба.

Распря-та, коя-то ся случе тука мѣжду Българе-ты и Гърци-ты така стана: Българе-ти ся допытахъ до Владыкѣ-тѣ да четѣхъ въ Кышянлискѣ-тѣ цркви и Българскы: Владыка-та имъ каза да му подадѣхъ прошеніе, кое-то като подадохъ наши-ты даде имъ ся позволеніе, и така ся приготвихъ првъй пѣть да четѣхъ въ пѣтъкъ на царскы-ты чясове за Богоявленіе. Гърци-ти, като подушили това затворятъ цркви-тѣ, поповети ся скривать. Тоя день ся събирѣхъ идѣ-ти партіи въ митрополіѣ, начнѣхъ бива не бива, бива не бива да ся чете. Н. Дмитріевичъ проводи извѣстіе да хотиде да ги погуди. Гърци-ти казовать: той не може да ся мѣси въ тѣхны-ты работы, освенъ—въ работы-ты на судиты-ты си. Н. Дмитріевичъ зима отъ пашѣ-тѣ боюрултіѣ до тарафы-ты да ги погуди христіанскы, не като Консулъ. Гърци-ты продлѣжихъ время-то на това погужденіе слѣдъ Богоявленіе, и ушѣ скло-нихъ на Богоявленіе да ся чете и Българскы. Въ сѣбота срещу Богоявленіе до-хождатъ нѣкои отъ Гърци-ты при Владыкѣ-тѣ та му казватъ, че утрѣ непрѣменно ще стане нѣкое смущеніе въ цркви-тѣ, затова молихъ Владыкѣ-тѣ да проведе заплѣта отъ Пашѣ Капіѣ та да чувать да не направать наши-ти нѣкое караніе и біяніе. Выкновать на Митрополіѣ-тѣ чорбаджи Нешя, принуждавать го да ходи и той въ Кыришханѣ-тѣ на цркви, та да събира на луды-ты Българе умѣ-тъ да не направать нѣщо. Той не склони самъ да хотиде, а хотива съ Алтѣнъ-Елмаза и съ Алеко Секиларій. Владыка-та провождѣ отъ своѣ стрѣнѣ Архидіана си; хотивать и заплѣта да чувать порядка црковный. Начнѣхъ да четѣхъ въ цркви-тѣ и отъ двѣты стрѣны по Гърцкы: достигѣхъ до прѣво Евангеліе (утренно) Грую попытова чорбаджи Нешя кога да чете и той Славянски: Нешо му казва да попыта Алтанъ Елмаза, а послѣдній го провожда да пытѣ Архидіакона. Грую, като попыталъ Архидіана, той го изпѣждѣ отъ трона, като му казалъ калѣнъ Булгаръ ди-шярѣ. Наши-ти хванали да говорѣхъ защо така, защото така да правать Гърци-ти ида ги пѣдѣхъ отъ цркви-тѣ и така станало голѣмо преніе въ цркви-тѣ. Това нарочно го направилъ діакона за дано ся измаме нѣкой отъ наши-ты да вдигне-рѣхъ, та да ся каже, че Българети правать бунгъ и наговорени отъ Консула така да направать, кое-то полѣ и прѣдставихъ и на Пашѣ-тѣ че Консула проводилъ свои-ты пѣвцы та искали да пѣхъ само по Славянски. Слѣдъ црковното смущеніе произведено отъ Архидіана наши-ти излазятъ отъ цркви: хотивѣхъ на митро-поліѣ-тѣ: плачѣхъ, выкатъ, искать да имъ даде дозволеніе да ся чете и славянскы; но не бива вече да чете! . . Наши-ти проводихъ прошеніе на Патріаха, кое-то азъ съчинихъ, и чякатъ отговоръ

Вашъ Константинъ Васи́лиевъ.

114. — Хаджи Ставре въ Пловдивъ. Да му се говори за училището. Патриархътъ изволява да се чете славянски въ църковата на Киришханата, владѣката не позволява.

Пак. 8

Приято 27 Февр. 1858.

Едрене 15-й Февраля 1858 г.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ,

Откакъ имяхъ честь да пишѣхъ Вашему Высокоблагородіе и да Ви ся молю да подѣйствувате, та да ся заловѣхъ нѣгдѣ учитель, съ всякъ почтъ поглядвамъ да ми подадѣхъ нѣкое писмо, съ кое-то да мя приглашѣхъ за учитель; но прѣмина довольно время откакъ ся надѣвамъ за такова писмо, истана почти шесть мѣсяца какъ стоѣхъ празденъ; като не ся обаде отъ нѣгдѣ нѣкое праздно учителско мѣсто. Сноще Николай Дмитріевичъ, като ми каза, какъ Хаджи Ставри ся нахожда въ Пловдивъ, азъ счетохъ за необходимость да ся отнесѣхъ до Ваше Высокоблагородіе, и да Ви ся помолю да благоизволите да ся коснете съ Хаджи-Ставря въ разговорѣхъ за училище-то имъ и да му прѣдложите за мене, та ако имъ е благоугодно да ми отпишѣхъ да имъ хотидѣхъ за учитель.

Тукашни-ти Киришянлиски Българе получихъ отъ Патриарханъ-тѣхъ рѣшеніе да четѣхъ въ црѣквѣ-тѣхъ си и по Българскы. Имаше дума на Кръстопоклоннѣ-тѣхъ Недѣлѣхъ да начнѣхъ да четѣхъ; но не имъ ся даде позволеніе отъ тукашній Митрополитъ да четѣхъ въ рѣченнѣ-тѣхъ недѣлѣхъ. Остана за идушѣ-тѣхъ да ся чете, че да видимъ! . . .

Съ истинно почтеніе и съ съвршеннѣхъ прѣданность имамъ честь да съмъ всегда Вашему Высокоблагородію покорнѣйшій

Константинъ Василиевъ.

115. — Протестантитѣ въ Пловдивъ и въ Захра.

Пак. 8.

Едрене, 15 Октомврія, 1859.

Прѣпочитаемѣйшій ми
Господине Найдене Геровичъ!

Като ся съмнѣвамъ да ли Ви писахъ нѣщо за Протестанты-ты въ Пловдивъ, то считамъ за длѣжность да Ви пишѣхъ отъ тука. Тѣ като отидохъ въ Пловдивъ, и като Вы не ся намѣрихте, хванали кѣщѣ-тѣхъ на покойнаго Аргырчя за живѣніе. Тѣ съвршенно ся принесохъ тамъ и сега вече живѣхъ въ упомянутѣ-тѣхъ кѣщѣхъ.

Единъ отъ тѣхъ ся прѣсели въ Загрѣ, гдѣто хваналъ дома на одного нашего свѣщенника, а мѣжду това и свѣщенникъ-тѣхъ ще живѣе заедно съ него. Писахъ за тоя подлогъ въ Тръново до одного моего пріятеля да извѣсте тѣхъ несобразнѣхъ на Священничество-то поповѣхъ постѣпка на Владыкѣ-тѣхъ, че да видимъ.

Молю Вы покорно да придадете притвореното на вашъ Стояна, та да го подаде на Екзарха.

Молю Вы покорно да придадете притвореното на вашъ Стояна, та да го подаде на Екзарха.

Имамъ честь да съмъ Вамъ покоренъ.

Константинъ Василиевъ.

116. — Мустафа-пашенци си дирятъ учителя Кесария.

Пак. 8.

Приято 19 Юнія 1860. Отгов. 19 Юн.

Едрине 15 Іунія 1860.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ,

Пріимамъ честь да Ви извѣстѣхъ какъ нѣколко пѣти ми спомянуватъ Мустафа-Пашалійци ти да Ви пишѣхъ, та да Вы пытамъ что стана та нѣма никое извѣстіе отъ

ваша страна за Кесарія. Тѣ и до днесъ постоянствувать на дума-та си, та не сж дирили другито учителя съ убѣжденіе че Вы ще имъ проводите Кесарія съ назначена-та въ превручены-ты Вамъ писма за плата. По таж причина тѣ сега ся молятъ да имъ ся отговорите чрезъ мене, ще ли имъ ся испълни намѣреніе-то, или не, и ако не, да имъ ся промысли временно за другъ учитель.

Това като ви писахъ останувамъ надежденъ за скорый вашъ отговоръ, и още примамъ честь да ся нарѣка Вашъ

Константинъ Васи́левъ.

117. — Золотарѣвъ иде отъ Виена. Да му се испрати драгоманинъ на сръбската граница.

Пак. 8.

Мустафа-Паша 25 Маія 1865.

Господине Найдене Геровичъ !

Господинъ К. Леонтиевъ ми пиши днесъ ако имамъ време да отидж до Сръбскы-ты границы да посрещнж Господина Золотаріева, кой-то сега требува да е въ Віѣнж, та да му бждж отъ тамо драгоманинъ до Едрене, и още ми пише; ако работа-та ми не ми позволява да отидж, то да извѣстж Ваше Высокоблагородіе, та Вы отъ Пловдивъ да му проводите драгоманинъ. Азъ Господине Консуле съ благодареніе голѣмо желаяхъ да направж такова путешествіе особенно съ такова Благородно лице, обаче работа-та ми никакъ не ми допускж да отдалечж даже до Едрене, ане до Сръбскы-ты границы; затова по приказаніе-то на Г-на Леонтиева. Моля Вы да направите Вы както е прилично.

Примете, Милостивый Государь, увѣреніе въ съвршенно-то мое почтеніе и преданность.

Константинъ Васи́левъ

118. — Искане се нѣкой народенъ политически вѣстникъ. Въ Мустафа-паша грѣцкото училище затворено. Тамъ се отвара дѣвическо бѣлгарско училище. Хаджи-Димитровци рѣшавать и церковния въпросъ.

Пак. 8.

М-паша 1-ый Декемврія 1865

Милостивый Государь,
Найденъ Геровичъ,

Прѣди нѣколко дни, като бѣхъ въ Едрене, разговаряхъ сясъ Негово Высокоблагородіе Г-на Губескова да ми Выпиши единъ вѣстникъ, русскый былъ или Сръбскый, или Бѣлгарскый отъ Влашко, кой-то да оплаква състояние-то на нашій народъ, и да съдръжава откровенны политическы истины; а Онъ ми каза, че Вы получите различны вѣстници, та за това е прилично да ся отнесж до Ваше Высокоблагородіе. По тѣж причинж дръзнхъ днесъ да Ви пишж настояще-то и да Ви ся помолж чтото, ако имате Вашъ такъвъ вѣстникъ, провождайте го, моля Ви ся съ ваши-тѣ писма до Г-на Губескова, а азъ щж го получаю отъ тамъ (азъ взяхъ позволеніе отъ него за това); а ако нѣмате такъвъ, то выпишѣте ми нѣкой листъ съ това срѣдство и щж останж на Ваше Высокоблагородіе благодаренъ прѣкрайно. Ако изволите дайте на приносящій настояще-то нѣкой листъ и ми отпишѣтѣ, что мыслите на това.

Другы новины тука нѣмамы, освѣнъ тыя; Грѣцко-то училище затворихме противъ всичкы-тѣ чорбаджійскы противности и грѣковладышскы подлизуркы. То ще ся отвори за дѣвическо и днесъ ся направи обязательство-то за учителкж. Азъ тврѣдъ много ся радвамъ на това.

Още по-много ся радвамъ, като хаджидимитровци рѣшавать и церковный нашъ въпросъ (по мое-то мнѣніе). Дано и за напрѣдъ послѣдувать, и все ще стане по-добро. Друго, като нѣмамъ да Ви пишж, моля Вы, да бждете камъ мене снизходительны.

Вамъ признателенъ и покоренъ.

К. Васи́левъ.

119. — Какво е училъ Христо Василиевъ при Хр. п. Марковъ и защо иска да се доучи.

Пак. 8.

Приято 13 Марта 1871.

Ваше Высокоблагородіе
Г-нъ Найдень Геровичъ,

Отъ врѣмя, като знаѣхъ че Ваше-то сръдце е склонно да прави благотѣнія за обще-народнѣ ползѣ, то ся осмѣлювамъ да ся отнесѣ до Ваше Высокоблагородіе за слѣдѣжѣще-то: имамъ единъ шюрей на имя Христе Василиевъ, кого-то отъ малолѣтство тѣлесно и нѣравственно въспытавамъ, и като ся узна отъ добро-то му поведеніе и отъ успѣхъ-тъ му в'науки-тъ че ще да принесе ползѣ на народъ-тъ си, азъ начнѣхъ да трѣсѣ сръдство за да постѣпи в'нѣкое горне училище, гдѣ-то да ся усьвършенствува, а понеже нѣмамъ матеріално възможность да сврѣшѣ това полезно дѣло, азъ ся отнесохъ най напрѣдъ до Саджкѣ паша в'Одринъ дано издѣйствува да постѣпи в'нѣкое горне училище Царско в'Цари-градъ, нѣ не бы, послѣ чрѣзъ французскій Одринскій консулъ до Мосіо Боре и година заминува нѣма никакѣвъ отговоръ; най-сѣтнѣ ся разговорихъ с'Негово Высокоблагородіе Г-нъ Ивановъ, русскій консулъ в'Одринъ, той каза да му подадемъ прошеніе, кое-то и направихмы, и оттогава ся минѣхъ шесть мѣсяци тѣй сѣще нѣма никакѣвъ отговоръ отъ вѣтрѣ. Отъ тыя всички-тъ заключавамъ, че колко-то и да ся трудихъ да си исплѣнѣ длѣжность-тъ нече да може да ми ся постигне цѣль-тъ. Единственната и най послѣдня-та ми надѣжда Ваше Высокоблагородіе Г-не Найдень Геровъ е останѣла на Васъ; за това Ви ся моля сръдечно, да въспріемете, като народенъ доброжелатель тѣхъ длѣжность възъ себе си, та да подѣйствувате дано бы казаный Христо да постѣпи в'нѣкое училище та да усьвършенствува науки-тъ, както знаете Вы, или с'Вашъ матеріалъ, или чрѣзъ нѣкое друго благотѣльно лице.

Той е 14-то годишенъ юноша, и слѣдвалъ е слѣдѣжѣщи-тъ науки: Св. Исторія, Катыхизисъ, Блѣг. Грамматика, Числителница, Землеописаніе Гражданско и Математическо, Бл. Исторія. Вс. Исторія, Статистика, Алгебра, Физика, Геометрія, Анатомія и Физіологія, в'краткость, Турскій и Французскій языци. Всички-тъ тыя науки е слѣдовалъ при учителя Хр. п. Марковъ, отъ кого то най-добрѣ можете ся увѣри за поведеніе-то и способность-тъ му.

Като съмъ увѣренъ че нечете да ся откажете отъ това общеполезно народно дѣло, а ще мя удостоите с'высокото благотѣніе, то останувамъ къмъ Васъ най-признателенъ и надѣжденъ за благопріятный Ви отговоръ.

Мустафа-паша 8 Марта 1871.

Констандинъ Василиевъ.

120. — Молба да се намѣсти Христодуль Василиевъ въ нѣкое училище да се доучи.

Пак. 8.

Ваше Высокоблагородіе Г-нъ Найдень Геровичъ

Прѣди нѣколко врѣмя Ви писахъ да сторите добро та да ся потрудите дано настаняхмы мой-тъ въспытанникъ Христодула Василиева чрѣзъ Вашѣ рѣшѣ въ нѣкое училище, гдѣ-то да може да усьвършенствува науки-тъ и да бѣде полезенъ на народъ-тъ ни; нѣ не ся сподабихъ съ отговора Вы. Сега Вашъ-тъ чловѣкъ, Господинъ Иванчо, като ми каза че Негово Высокоблагородіе Г-нъ Ивановъ е в'Пловдивъ, то осмѣлявамъ ся да Ви пишѣхъ настояще-то, и да Ви ся помоля да ся разговорите с'него за тоя подлогъ, та дано бы да вземе добъръ край, и сторѣте милость та ми ся отговорѣте.

Безъ да продѣлѣвамъ повече останувамъ къмъ Ваше Высокоблагородіе твърдѣ признателенъ.

Константинъ Висилевъ.

Мустафа-паша
4 Іюнія 1871.

25. НЕНКА ВАСИЛЮВА.

121. — Молба да се намѣсти Ненка Василюва нѣйдѣ да се учи.

Пак. 8.

Ваше Превѣсходилство!
 Милостивому Государю
 Найдѣнъ Гер:!

Съ Първо като ви покорно цѣлуна честнѣтъ дѣсница; при всичко това идж, да ви извѣстя моето желаніе писменно, по причина, че ще дойда заедно съ Г-жя въ Пловдивъ; но може да ся не случи разговоръ по моето желаніе за това ви пишя, и, ва моля Милостивый ми Г-рю! отъ сичкото си сърдця. и душа, за което ще попрося, да го не презрете, имамъ надѣжда за да сполучя, защото слушамъ по всежде вашити благодарѣнія. Желаніето ми не е друго освенъ за ученіе, тѣй ми сж е распалило сърдцето щото, и деня, и ноця плача неутѣшно коз, средство да намѣря кой да предстои за мене окаянна, като нѣмамъ свои въ монастыря, както други-ты, да влѣза въ нѣкоз училище, да свършы наука-та си до нѣйди защото съмъ способна малко нѣщо за това припадамъ на вашѣ Превѣсходитѣлство, и чисто сърдечно въздишамъ да предстоите, азъ нѣмамъ помощъ отъ никого ни въ монастыря, ни отъ вѣнъ, като спомѣна за ученіе не даватъ, казватъ: то ти стига пакъ азъ ми сърдцето гори, като ся минува златното време бѣзъ полза, не знамъ какво ще правя ще си изгубж животъ-тъ нѣма никой, да мя утѣщи, това писмо сама писахъ и плакахъ тайно, и съ растрѣперано сърдце, като не знамъ да ли ще е добръ, и какъ, да ви отдамъ чѣстъта. Молямъ тайно, да бже това писмо отъ Г-жя, за да не стане смущаніе, нѣ отъ ваша странж като говорите нѣма нищо, моля ся пакъ, колѣноприклонно, да предстоите сѣга е време или въ сѣрбія, да ся разговорите съ Г-нъ Митрополита, или въ Кіевъ, Г-жя Екатѣрина иска. да мя заведе нѣ азъ не удобрявамъ съ нея. Моля ва да мя простите, за ва безпокойвамъ азъ недостойна и тѣй оставамъ за всягда ваша послушница Ненка Василюва училка долня.

26. КНЯЗЬ В. ИЛ. ВАСИЛЬЧИКОВЪ.

122. — Своеволията на Хрисанта въ Пловдивъ, неговитѣ злоупотрѣбленія, интригитѣ му противъ бѣлгаретѣ. Образованіето на димогеронтията. Хрисантови клевети. Исмаилъ паша одрински изслѣдва работата. Нѣма никакъвъ метежъ. Намѣшата на руската мисія въ Цариградъ. Единодушието на бѣлгаретѣ.

Коп. кн. 2.

Константинополь, 29 Апрѣля 1857.

Въ Филиппополѣ, какъ и во вѣсѣхъ главныхъ городахъ Турціи, существуетъ обычай по которому старшины и приматы города въ назначенные дни собираются въ домѣ архіерея, чтобы, подѣ предсѣдательствомъ его или повѣреннаго его, разбирать междусемейныя тяжбы и рѣшать дѣла, подлежащія исключительно духовному суду, равно какъ и дѣла, касающіяся общины однихъ христіанъ, т. е. раскладки, подающей на ихъ долю подати и т. п. Такъ было до нынѣшняго Митрополита Хрисанѣа. Но при немъ собраніе это потеряло свое значеніе. Его Высокопреосвященство, со дня своего пріѣзда, сталъ презирать существующія обыкновѣнія и дѣлать все по своему произволу. Благомыслящіе изъ гражданъ пытались деликатно и съ осторожностію внушить ему, не затрогивая его честолюбія, вести себя сообразно его сану. Но пря каждой такой попыткѣ Хрисанѣъ вмѣсто того чтобы обратить вниманіе на ихъ доводы, негодовалъ на нихъ за то, что будто посягаютъ на его права и хотятъ отѣснить его въ нихъ. Въ то же время возводилъ на нихъ разныя клеветы, которыя и обнародовалъ въ журналѣ „Босфорскій Телеграфъ,“ полуофициальномъ органѣ патріарха. Въ крайнихъ случаяхъ слагалъ вину на своего архидьякона, который въ самомъ дѣлѣ управляетъ его дѣлами и считаетъ все средства позволенными. Когдаже говорили ему, что если архидьяконъ его не исправится, то надобно удалить его, Его Высокопреосвященство постоянно отвѣчалъ, что онъ скорѣе откажется отъ епархіи, но съ архидьякона не разстанется.

Благомыслие изъ гражданъ истощивъ напрасно всѣ средства къ увѣщанію не выходитъ изъ круга начертаннаго его самомъ и потерявъ всякую надежду на исправленіе его, наконецъ перестали ходить въ метрополию. Тогда Хрисанъ окружилъ себя людьми, готовыми дѣлать все по его волѣ. Это большею частию выходцы изъ разныхъ странъ Турціи, которые нашли свое счастье въ Филиппополѣ и поселились тутъ. Въ томъ числѣ и иностранные подданные. Надѣясь еще на свои связи въ Константинополѣ и преимущественно на покровительство Императорской Миссіи, въ коей имѣетъ своихъ друзей, онъ ничѣмъ не стѣснялся въ своихъ дѣйствіяхъ, и своимъ самоуправствомъ неправильнымъ рѣшеніемъ дѣлъ, корыстолюбіемъ и неприличными его сану поступками довелъ того, что архіерейскій домъ сдѣлался, по выраженію христіанъ, притономъ разбойниковъ. Выгоднѣе стало прибѣгать къ суду кади въ махкеме, чѣмъ ожидать расправы отъ архіерея.

Неудовольствіе христіанъ на неправильное управленіе и злоупотребленія митрополита сдѣлалось всеобщимъ въ епархіи. Затѣмъ поднялся ропотъ, и Хрисанъ самъ не могъ не видѣть, что такое поведеніе его больше не будетъ терпимо. Но вмѣсто того, чтобы исправиться, онъ вздумалъ, какъ оказалось въ послѣдствіи, употребить хитрость, чтобы и впередъ можно было дѣлать ему все что угодно, но чтобы отвѣтственность падала на другихъ. Съ этою цѣлью онъ пригласилъ гражданъ быть, по примѣру другихъ городовъ, нѣкоторое устройство собранію, которое бываетъ въ метрополіяхъ. Это понравилось гражданамъ, потому что они не подозрѣвали хитрости Митрополита, и думали, что съ правильнымъ устройствомъ такого собранія злоупотребленія прекратятся.

Приступлено было къ исполненію. Собраніе названо димогеронтіею. Выбраны были для него члены, по назначенію Митрополита, по два для каждой части (махале) города. Его Высокопреосвященство написалъ уставъ для него и своею грамотою, читанною во всѣхъ церквахъ, объявилъ объ учрежденіи димогеронтіи и объ избранныхъ для нея членахъ.

Это было принято очень хорошо не только въ городѣ, но и по всей епархіи. Но когда граждане съ избранными членами разсмотрѣли написанный Митрополитомъ уставъ, тогда только узнали настоящую цѣль Его Высокопреосвященства, т. е. имѣть димогеронтію орудіемъ, чтобы дѣлать чрезъ нее все по своему произволу. Для предупрежденія этого они измѣнили нѣкоторыя статьи въ уставѣ и тогда представили его Митрополиту на утвержденіе. Его Высокопреосвященство, увидѣвъ что хитрость обнаружена и цѣль не можетъ быть достигнута, отказалъ утвердить измѣненный уставъ и разстроилъ димогеронтію.

Уничтоженіемъ димогеронтіи въ самомъ началѣ ея граждане остались крайне недовольными, потому что въ такомъ видѣ, какъ они хотѣли ея, ожидали отъ нея большой пользы. Посему Митрополитъ могъ полагать, что они будутъ настаивать на возобновленіе ея, и, чтобы предупредить эго, донесъ Губернатору Салихъ-пашѣ, что будто граждане составляютъ общества и заводятъ учрежденія, противныя выгодамъ правительства и просилъ его остановить ихъ въ этомъ. Въ тоже время онъ писалъ Патріарху въ Константинополь, что будто Болгаре его епархіи волнуются и требуютъ введенія въ управленіе какого-то новаго французскаго порядка. Въ донесеніи своемъ назвалъ по имени семь человѣкъ, лучшихъ изъ Болгаръ, выдавая ихъ за виновниковъ и предводителей волненія. Это происходило въ концѣ прошедшаго и въ началѣ нынѣшняго года.

Губернатору было объяснено въ чемъ дѣло, и онъ (онъ) узналъ въ этомъ донесеніи одну клевету. Но Патріархъ поспѣшилъ воспользоваться случаемъ чтобы представить Портѣ неблагонамѣренными домогательства Болгаръ освободиться отъ духовнаго ига Грековъ, и передалъ Портѣ доносъ Митрополита о выдуманномъ имъ волненіи Болгаръ, разумѣется, со своими дополненіями.

Правительство, взволнованное этимъ ложнымъ извѣстіемъ, предложило по телеграфу генераль-губернатору Адрианопольскому Исмаиль-пашѣ, поѣхать въ Филиппополь для усмиренія мятежа. Исмаиль-паша поспѣшилъ исполнить предписаніе начальства, но пріѣхавъ въ Филиппополь, къ удивленію своему, не нашелъ никакихъ признаковъ ниже слѣдовъ волненія въ народѣ. А когда изслѣдовалъ дѣло, то и онъ убѣдился въ томъ, что Митрополитъ оклеветилъ Болгаръ изъ досады, что не удалось ему осуществить свои непростительные замыслы.

Митрополитъ Хрисанъ, чувствуя свою виновность, просилъ секретно Исмаиль-пашу уладить дѣло на мѣстѣ и предлагалъ ему за это богатые дары. Паша не согласился и донесъ обо всемъ въ Константинополь.

Уѣзжая изъ Филиппополя, генераль-губернаторъ потребовалъ, чтобы двое изъ трехъ Болгарскихъ старшинъ, имъ самымъ выбранныхъ, поѣхали въ Адрианополь, чтобы, по полученіи изъ Константинополя отвѣта на донесеніе его, потребовать къ суду Митрополита за возведенную имъ на Болгаръ клевету. Для сего граждане уполномочили ихъ съ своей стороны, снабдивъ и свидѣтельствомъ въ томъ, какъ происходило дѣло о димогеронтіи въ слѣдствіе которой были оклеветаны. Передъ Митрополитомъ Паша сказалъ, что беретъ ихъ съ собою для того, чтобы они, въ случаѣ запросовъ изъ Константинополя, давали нужныя объясненія.

Два мѣсяца прожили въ Адрианополѣ уполномоченные въ ожиданіи отвѣта изъ Константинополя на донесеніе генераль-губернатора, чтобы потребовать къ суду Митрополита. Но Порта ничево не отвѣчала. Напрасно Генераль-губернаторъ дѣлалъ новыя представленія. Патріархъ и Синодъ употребили всѣ средства, чтобы предупредить паденіе Митрополита. Въ другое время они воспользовались бы случаемъ низложить его въ отомщеніе за то, что онъ въ 1851 г. далъ возможность нѣкому Филиппаки, по общеизвѣстному въ Константинополѣ дѣлу его съ Кизикійскомъ Митрополитомъ доказать передъ правительствомъ лжесвидѣтельство всѣхъ членовъ Синода. Но въ нынѣшнихъ обстоятельствахъ, когда Болгаре хлопчутъ о томъ, чтобы совсѣмъ свергнуть съ себя духовное иго Грековъ, Патріархъ и Синодъ считаютъ выгоднымъ для себя поддержать его, потому что съ паденіемъ его будетъ доказано, что Греческіе архіереи въ Болгаріи ведутъ себя не какъ слѣдуетъ, такъ что право Болгаръ объ освобожденіи отъ Грековъ само обнаружится.

Въ это время Митрополитъ Хрисанъ съ своей стороны также употреблялъ всевозможныя средства, чтобы остаться на своемъ мѣстѣ. Въ оправданіе свое, между прочимъ, онъ заставилъ своихъ приверженцевъ жаловаться Патріарху и Синоду на нѣкоторыхъ Болгаръ, которые будто требуютъ отъ Митрополита нововведеній, и тѣмъ возмущаютъ спокойствіе Его Высокопреосвященства и всего города, и просить Его Святѣйшества оградить Митрополита и городъ отъ угрожающей имъ опасности отъ происковъ безпокойныхъ Болгаръ. Жалобы подписали иностранные подданные, проживающіе въ Филиппополѣ, выходцы изъ Фессаліи, Албаніи и острововъ Архипелага, которые нашли тутъ свое счастье и поселились въ городѣ, и изъ туземцевъ — банкроты и молодые люди, непринимавшіе до сихъ поръ никакого участія въ общественныхъ дѣлахъ. Патріархъ, получивъ эти жалобы, немедленно передалъ ихъ въ редакцію журнала „Βυζαντις“ для обнародванія, хотя и зналъ, что онѣ подписаны людьми не имѣющими никакого права вмѣшиваться въ общественныя дѣла страны. Редакція напечатала ихъ въ № 55 журнала, присовокупивъ къ нимъ длинную статью, въ которой, посредствомъ лжи и клеветы, силится доказать, что будто епархія совершенно довольна Митрополитомъ, но нѣкоторые изъ Болгаръ, для своихъ видовъ возбуждаютъ народъ противъ Его Высокопреосвященства и что будто въ Болгаріи съ незапамятныхъ временъ служба въ церквахъ производится на Греческомъ языкѣ и все духовенство Греческое; но съ начала нынѣшняго столѣтія нѣкоторые богатые люди переселившіеся въ Болгарію изъ сѣверныхъ странъ, т. е. изъ Россіи, возбуждаютъ народъ Болгарскій противъ Греческаго духовенства, законнаго представителя Православной церкви и противъ Греческаго языка, истиннаго органа восточнаго исповѣданія.

Теперь Митрополитъ Хрисанъ считаетъ себя совершенно оправданнымъ и продолжаетъ вести себя также предосудительно, какъ и прежде. Болгаре хлопчутъ о томъ, чтобы смѣнить его. Десять человѣкъ старшинъ по одному изъ всѣхъ городовъ и большихъ мѣстечекъ съ жалобами отъ всей епархіи, поѣхали въ Адрианополь ходатайствовать объ этомъ, но при сильной поддержкѣ, какую указываютъ ему Патріархъ и Синодъ, они надѣются на успѣхъ только въ такомъ случаѣ, если и Императорская Миссія будетъ содѣйствовать низложенію его. Надежды свои на участіе Миссіи Болгаре основываютъ на томъ, что поведеніе Хрисанова давно извѣстно ей. Его Свѣтлость Князь Меншиковъ, въ бытность свою въ Константинополѣ, узнавъ о немъ, употребилъ свое вліяніе при Патріархѣ, чтобы удалить его изъ Филиппополя, и Его Святѣйшество не могъ отказать въ этомъ. Но тогда друзья Митрополита Хрисанова увѣрили Князя, что Его Высокопреосвященство самый

благонамѣренный изъ всехъ архіереевъ Греческихъ, но отъ старости и по болѣзни мало занимается дѣлами, а окружающіе, пользуясь его слабостію, дѣлаютъ именемъ его разныя злоупотребленія, на которыя жалуются христіане; однако если будетъ объяснено ему это и будутъ даны ему наставленія, какъ долженъ вести себя, то онъ воспользуется ими, чтобы быть лучшимъ пастыремъ. Миссія, снисходя къ ихъ просьбамъ, предписала управляющему Генеральнымъ Консульствомъ въ Адрианоуполь, поѣхать въ Филиппополь, чтобы объяснить Митрополиту его обязанности. Управляющій Консульствомъ имѣлъ только разъ свиданіе съ Его Высокопреосвященствомъ, который съ перваго раза выказалъ готовность послѣдовать всѣмъ его внушеніямъ, но когда на другой день узналъ о прекращеніи дипломатическихъ сношеній съ Портою, онъ заговорилъ совсѣмъ другимъ тономъ.

Если тогда еще Императорская Миссія не могла терпѣть такого поведенія Митрополита, то Христіане въ правѣ ожидать, что она избавитъ ихъ отъ него теперь, тѣмъ болѣе что онъ подалъ ей прямой поводъ къ этому, оклеветивъ одного Русскаго подданнаго, извѣстнаго Миссіи, обвиняя его въ томъ, что будто онъ пріѣхалъ въ Филиппополь въ качествѣ агента, посланнаго Русскимъ Правительствомъ для побужденія Болгаръ къ возстанію противъ власти Султана и онъ-то возбудилъ Болгаръ противъ него въ дѣлѣ о димогеронтіи, въ слѣдствіе чего и сдѣлалъ доносъ на нихъ. Обвиненія эти Турецкою правительствомъ признано клеветою, потому что обвиненный пріѣхалъ въ Филиппополь, когда дѣло о димогеронтіи было уже разстроено.

Митрополитъ Хрисанъ теперь въ третьей епархіи. Изъ первой, Смирнской, онъ былъ сосланъ въ заточеніе; изъ второй, Критской, удалился почти выгнанный Христіянами; въ третьей, Филиппопольской, между прочимъ, сдѣлалъ такой поступокъ, что, если бы это было лѣтъ двадцать тому назадъ, когда Турки не разбирали, кто правъ, кто виноватъ, сотни христіанъ были бы избиты совсѣмъ невинно. И при всемъ этомъ, Патріархъ и Синодъ поддерживаютъ его, а друзья увѣряютъ, что онъ хорошій человѣкъ и добрый пастырь.

123. — Милеть-баши. Уничтожение бѣлгарската народна църква. Гръцкитѣ духовни началници прѣдставители и на бѣлгаретѣ. Несносно иго. Хати-хумаюнѣтъ подтиква бѣлгаретѣ. Тѣхното искане да бждатъ признати за отдѣленъ народъ. Клеветитѣ на грѣцкото духовенство. Постѣпено развитие на църковния въпросъ.

Коп. кн. 2.

Въ Турецкой Имперіи представителями немусульманскихъ народовъ признаются правительствомъ духовные ихъ начальники какъ въ столицѣ такъ и въ провинціяхъ, и посему они называются народными начальниками (милеть-баши). Правительство съ ними сносится по дѣламъ и имъ однимъ предоставлено право ходатайствовать и представлять о нуждахъ народовъ, представителями коихъ они служатъ. При этомъ Турки неразличаютъ народовъ въ имперіи по происхожденію, а только по вѣроисповѣданію.

Народъ Болгарскій, лишенный съ половины прошедшаго столѣтія собственнаго духовенства, не имѣетъ своихъ представителей. Патріархъ Константинопольскій съ находящимся при немъ Синодомъ, окончательно присвоившій себѣ управленіе Болгарскою церковію въ 1767 году, какъ это видно изъ кодексовъ Патріархата, исключило Болгаръ отъ высшихъ духовныхъ должностей. Съ тѣхъ поръ Болгарскія епархіи продаются архіереямъ изъ чистыхъ только Грековъ, которые покупаютъ ихъ съ корыстною цѣлью обогатиться отъ нихъ, а свои обязанности какъ духовныя такъ и гражданскія во все не исполняютъ. Отъ этого Церкви Болгаръ неустроены, религія подрывается, народность унижена. Болгаре, не имѣя ни въ комъ поддержки, терпятъ всякаго рода неправды, униженія и насилія и лишены возможности жаловаться правительству, потому что тѣ, которые должны подкрѣпить ихъ жалобы, сами заглушаютъ ихъ для своихъ личныхъ выгодъ и представляютъ въ превратномъ видѣ справедливыя ихъ просьбы.

Къ большому несчастію для Болгаръ Турецкое правительство, принимая всѣхъ православныхъ христіанъ Имперіи за одинъ народъ, называетъ его Греческимъ или Римскимъ (Румъ миллети), такъ что представитель этого сложнаго народа, патріархъ,

Изъ архивата на Н. Геровъ.

будучи родомъ Грекъ, равно какъ и все архіереи пользуются этимъ названіемъ, чтобы выставять Грековъ во всякомъ случаѣ (не се чете), а на доли Болгаръ оставляются одни повинности. Такимъ образомъ народъ Болгарскій не могъ пользоваться тѣми правами, которыя Турецкіе султаны въ разныя времена даровали православному населенію имперіи.

Болгаре силнѣе чувствуютъ невыгоду отъ такового порядка. Видя причину всего зла въ томъ, что духовные начальники ихъ иноплеменники и притомъ люди только о себѣ заботящіеся, они просили Султана въ разныя времена изъ разныхъ мѣстъ, о посвященіи архіереевъ изъ Болгаръ. Греческое духовенство, располагая всякаго рода средствами и не стѣсняясь въ выборѣ, употребляетъ ихъ, чтобы осуетить домогательства Болгаръ. Оно постоянно держитъ правительство въ подозрѣніи насчетъ вѣрности Болгаръ, чтобы не внимало жалобамъ ихъ.

Гатти-гумаюнъ отъ 6/18 Февраля 1856 г. подалъ Болгарамъ надежду выйти наконецъ изъ этого столь невыгоднаго положенія, чтобы стать на ряду съ другими народами имперіи и пользоваться наравнѣ съ ними всѣми правами. При этомъ они полагали, что правительство весьма скоро исполнитъ обѣщанія Султана насчетъ уравниенія правъ всѣхъ подданныхъ его, безъ различія вѣроисповѣданія и народности, и поспѣшили объявить о себѣ дабы при прѣдстоящихъ преобразованіяхъ не остаться опять въ заслонѣ за другими народами. Начавъ сдѣлали Болгаре, проживающіе въ Константинополѣ, условившись предварительно объ этомъ съ соплеменниками въ провинціяхъ. Они подали немедленно по заключеніи мира на имя Султана прошеніе, коимъ просили Его Высочество подтвердить особеннымъ актомъ, что и Болгарамъ, какъ народу, предоставляется пользоваться, наравнѣ съ другими народами, правами обѣщанными Гатти-гумаюномъ всѣмъ подданнымъ его, потому что народъ Болгарскій съ давнихъ поръ не пользуется милостями, коими Султаны надѣляли своихъ подданныхъ.

Болгаре добивались этимъ, чтобы правительство признало ихъ особеннымъ народомъ, чѣмъ они получаютъ возможность выйти изъ того невыгоднаго положенія, въ которомъ до сихъ поръ находились; но оно уклонилось отъ этого, давъ просьбѣ ихъ другой смыслъ. Намѣстникъ великаго визиря Али-паши, Копризли Мехмедъ-паша, которому было подано вышепомянутое прошеніе, такъ какъ самъ визирь былъ въ то врѣмя еще въ Парижѣ, вошелъ въ словесное объясненіе съ просителями о причинахъ, по которымъ народъ Болгарскій не могъ пользоваться правами, дарованными православнымъ христіанамъ, и заставилъ ихъ сказать, что это происходитъ отъ того, что духовные ихъ начальники и представители архіереи, иноплеменники—Греки. Тогда паша не давъ имъ прямого отвѣта на ихъ просьбу подалъ имъ нѣкоторыя надежды на отмѣненіе существующей въ посвященіи архіереевъ исключительности въ пользу Грековъ, если народъ желаетъ этого. Онъ сдѣлалъ это, можетъ быть, съ тѣмъ, чтобы отклонить Болгаръ отъ домогательства быть признанными особеннымъ народомъ; но они поняли это въ противномъ смыслѣ. Получивъ обѣщаніе отъ правительства дать имъ природныхъ духовныхъ начальниковъ и представителей, Болгаре подумали, что оно соглашается на просьбу признать ихъ особеннымъ народомъ. Тогда для удостовѣренія его въ томъ, что весь народъ желаетъ этого, изъ разныхъ епархій стали посылать въ Порту прошенія подобныя тому, какое было представлено Константинопольскими Болгарами.

Правительство видя, что число прошеній, поступающихъ въ Порту отъ Болгаръ, увеличивается, и уклоняясь отъ признанія ихъ особеннымъ народомъ, обѣщало даровать имъ природныхъ архипастырей, если докажутъ, что таковые были у нихъ прежде когда нибудь. Должно полагать, что оно этимъ обѣщаніемъ думало заставить Болгаръ отказаться отъ своихъ домогательствъ, такъ какъ Греческое духовенство увѣряло, что будто оно ископѣ вѣка имѣетъ духовную власть надъ ними. Но Болгаре и въ этомъ обѣщаніи видѣли готовность правительства удовлетворить ихъ просьбу, даже въ большихъ размѣрахъ и возвратить имъ права, отнятыя у нихъ Греками. Посему, недовольствуясь желаніемъ быть признанными особеннымъ народомъ и имѣть природныхъ архипастырей, хотя бы и въ зависимости отъ Патріарха Константинопольскаго, стали домогаться возобновленія независимости Болгарскаго духовенства на этомъ основаніи, что они нѣкогда имѣли его съ Патріархомъ въ главѣ его, и на это обратили исключительно свое вниманіе, полагая, что съ полученіемъ его главная цѣль, быть признанными особеннымъ народомъ, совершенно достигается.

Правительство медлило исполнить свое обѣщаніе, но Болгаре вѣрили въ искренность его, и чтобы ускорить дѣло, изъ многихъ епархій послали своихъ повѣренныхъ въ Константинополь или назначили таковыхъ изъ проживающихъ тутъ по собственнымъ дѣламъ лицъ ходатайствовать уже не о признаніи ихъ особеннымъ народомъ, а о дарованіи Болгарскому народу независимаго духовенства. Повѣренные эти въ своихъ представленіяхъ Портѣ, говорили о патріархатѣ Болгарскомъ, не съ тѣмъ однако, чтобы возстановить его, а какъ объ учрежденіи, нѣкогда существовавшемъ, на которомъ можно основать доказательства правъ Болгарской церкви на независимость; ибо въ Турціи, гдѣ все основано на обычаяхъ, вѣрнѣйшее средство къ достиженію чего либо составляетъ доказательство, что оно и прежде существовало. Теперь они довольствуются тѣмъ, чтобы, въ главѣ ихъ духовенства было лице съ какимъ быто ни было названіемъ митрополита или архіепископа болгарскаго, которое, оставаясь догматически соединеннымъ съ Патріархомъ Константинопольскимъ, подобно Патріархамъ Іерусалимскому, Антиохійскому и Александрійскому, управляло бы Болгарскою церковію независимо отъ него.

Греческое духовенство увидѣвъ, что Болгаре неотступно требуютъ возстановленія своихъ правъ и не желая потерять господства надъ ними и тѣмъ лишиться главнѣйшихъ своихъ доходовъ, вооружилось всѣми средствами, чтобы воспрепятствовать достиженію цѣли. Между прочимъ оно увѣряло правительства, что будто народъ Болгарскій совершенно доволенъ своимъ положеніемъ, но нѣкоторые только изъ Болгаръ, по внушенію иностранныхъ агентовъ возымѣли неумѣстное желаніе отдѣлиться отъ Константинопольской церкви, и что будто это дѣлается въ пользу панславизма по проискамъ Россіи.

Между тѣмъ произошла распря между Митрополитомъ Тернова, екзархомъ всей Болгаріи (такъ онъ титулуется) и его паствою. Правительство воспользовалось этимъ, чтобы пріостановить дѣло, по общимъ просьбамъ Болгаръ, будто для того, чтобы рѣшить прежде дѣло Терновскаго Митрополита, но собственно, чтобы удостовериться не въ самомъ ли дѣлѣ иностранные агенты возбуждаютъ Болгаръ просить для себя независимаго духовенства и проч. Для сего оно послало своихъ чиновниковъ чтобы развѣдать знаетъ ли народъ о чемъ ходатайствуютъ его повѣренные въ Константинополь и согласенъ ли онъ съ ними въ этомъ. Распоряженіе это было секретно, и изъ послѣдствій его извѣстно только то, что Мухлизъ-ефенди, Полякъ, объѣздившій съ такимъ порученіемъ всю Болгарію отъ Варны до Видина, въ доносеніяхъ своихъ оправдываетъ желанія Болгаръ освободиться отъ духовнаго ига Грековъ, которое, по словамъ его, столь обременительно для нихъ, что скоро выведетъ ихъ изъ терпѣнія, и тогда разрывъ будетъ имѣть непріятныя послѣдствія и для господства Турокъ. Въ томъ же смыслѣ дѣлалъ представленія правительству полковникъ Нусретъ-бей, который также объѣздилъ Болгарію съ порученіемъ преслѣдовать разбойниковъ, и находясь въ Терновѣ въ то время, когда произошла распря между Митрополитомъ и христіанами, принялъ сторону послѣднихъ и по этому долженъ былъ поѣхать въ Константинополь.

Въ тоже время Митрополитъ Филиппопольскій, которому не удалось осуществить свои замысли противъ паствы, сдѣлалъ черезъ Патріарха ложный доносъ правительству, что будто Болгаре его епархіи волнуются и требуютъ новведеній, противныхъ видамъ правительства. Такой поступокъ Митрополита, который, безъ всякой причины, хотѣлъ вооружить правительство противъ Болгаръ, послужилъ новымъ доказательствомъ, что сіи послѣдніе доведены до крайности поведеніемъ архіереевъ-Грековъ, и потому ищутъ возможности избавиться отъ нихъ.

Само правительство наконецъ убѣдилось, что нынѣшній порядокъ не можетъ быть терпимъ долѣе, и потому надобно измѣнить его. Но напуганное наветами Греческаго духовенства, что будто Болгаре домогаются природныхъ архипастырей съ опаснымъ для власти Султана намѣреніемъ, уклоняется отъ удовлетворенія ихъ просьбъ и приняло совсѣмъ другія мѣры. Оно предписало Патріарху созвать соборъ изъ народныхъ старшинъ и предложить ему выбрать изъ среди себя комитетъ, который бы составилъ проэктъ о назначеніи жалованья высшему духовенству и объ устроеніи церковнаго управленія по гагги-гумаюну 6/18 Февраля. Дѣлая это распоряженіе, правительство какъ будто забыло о Болгарахъ и не хотѣло даже объявить повѣреннымъ ихъ, которые находились въ Константинополь, что предписываетъ Патріарху принять надлежащія мѣры для преобразованія управленія церкви, въ устра-

неніе на будущее время злоупотребленіи, на которыхъ они жаловались. Изъ этого повѣренныя убѣдились, что правительство ненамѣрено удовлетворить просьбы народа, хотя и не отказываетъ прямо, и рѣшили разѣхаться, условившись между собою выждать болѣе благопріятнаго времени для возобновленія своихъ домогательствъ.

Между тѣмъ Патріархъ и Синодъ хотѣли рѣшить дѣло о преобразованіяхъ, какъ обыкновенно, съ одними Константинопольскими старшинами безъ участія христіанъ епархій, чтобы опять устроить все въ свою пользу. Но князь Богоридисъ предупредилъ это, внушивъ Портѣ предписать Патріарху, для рѣшенія этого вопроса вызвать представителей изъ всѣхъ епархій, изъ большихъ по два, изъ меньшихъ по одному. Теперь надобно ожидать, чтобы были вызваны представители и тогда приступить къ дѣлу.

Нѣкоторые полагаютъ, что будто Болгаре стремятся къ отдѣленію отъ Константинопольской церкви по внушенію западныхъ. Это предположеніе невѣрно: Болгаре съ давнихъ поръ, далеко до усиленія западныхъ на Востокѣ, помогались освобожденія Греческаго духовенства. Доказательствомъ этому служатъ, между прочимъ, прошенія, которыя съ этою цѣлью подавались ими Султану въ разныя времена и изъ разныхъ мѣстъ. Нѣкоторыя изъ этихъ прошеній доводились до свѣдѣнія Русскаго Консульства въ Букарестѣ и должны быть извѣстны Министерству Иностранныхъ Дѣлъ. Тоже самое подтверждаетъ и прошеніе, поданное Константинопольскими Болгарами князю Меншикову въ бытности его въ Константинополь, равно какъ и прошеніе, представленное въ 1853 г. Императору Николаю I Болгарами, живущими въ Молдавіи и Валахіи. Справедливо только то, что посланники западныхъ державъ въ Константинополь, узнавъ, что Болгаре просятъ о чемъ-то Султана, посылаютъ къ нимъ своихъ агентовъ, чтобы узнать въ чемъ дѣло и какое въ немъ они могутъ принять участіе. Но сами Болгаре не имѣли съ ними никакихъ сношеній по этому дѣлу и дѣйствовали по своему разумѣнію безъ всякаго посторонняго вліянія.

Другіе утверждаютъ, что Турецкое правительство подстрекаетъ Болгаръ просить объ отдѣленіи отъ Константинопольской Церкви съ тѣмъ чтобы раздѣлить православныхъ христіанъ имперіи на части и ослабить ихъ.*) Невѣрность этого предположенія видна изъ того, что правительство не уважало просьбы Болгаръ. Сами Болгаре рассчитывали на это, но правительство видитъ, что правило: раздѣлить, чтобы ослабить, не можетъ быть приложено въ этомъ случаѣ. Оказывается, что оно находитъ выгоднѣйшимъ для себя держать Греческихъ архіереевъ на стражѣ у Болгаръ. По мнѣнію его, освободить Болгаръ отъ духовнаго ига Грековъ и дать имъ природное, еще и независимое духовенство значитъ снять съ нихъ оковы и пустить на волю. Оно и не можетъ думать иначе, потому что Болгаре жалуются на нынѣшнихъ архіереевъ за неисполненіе ими своихъ обязанностей, а оно въ этомъ именно находитъ свою выгоду.

Другіе еще обвиняютъ Болгаръ за то, что они не обратились къ Патріарху и Синоду съ просьбою о возстановленіи правъ ихъ, полагая, что этимъ путемъ скорѣе бы достигли цѣли. Но Болгаре не могутъ уже обманывать себя такою надеждою, потому что долговременный опытъ увѣрилъ ихъ, что Греческое духовенство ни за что не хочетъ измѣнить свои отношенія къ нимъ. Бывало, что они жалуются на какого нибудь архіерея, но Патріархъ и Синодъ или во все не слушаютъ ихъ жалобъ, или посылаютъ имъ другаго худшаго, какъ бы въ наказаніе непокорнымъ, и никогда не соглашалось посвятить имъ въ архіереи кого нибудь по ихъ выбору, если таковой, по выраженію самыхъ архіереевъ, не варился въ Кара-казанѣ (черномъ котлѣ), т. е. если не былъ на службѣ у архіереевъ, чтобы быть посвященнымъ въ ихъ таинства. А такъ какъ въ этомъ кара-казанѣ перевариваются и выходятъ оттуда всѣ одинаково настроенными противъ Болгаръ, то сіи послѣдніе хотятъ окончательно избавиться отъ нихъ.**)

*) Единственный случай раздѣленія Болгаръ и Грековъ при назначеніи членовъ въ уголовномъ судѣ въ Адрианополь въ прошломъ году не есть доказательство, что правительство поощряетъ раздѣленіе. Это было сдѣлано предсѣдателемъ суда Нишетъ-беемъ по настоянію Болгаръ.

**) Тая записка е была подана Князю Виктору Иларіоновичу Васильчикову съ идного письма отъ 24 Мая 1857 г. изъ Одесса, ведно съ пѣрвата записка отъ 29 Априля 1857 изъ Цариградъ.

124. — Геровъ пристига въ лошъ часъ въ Пловдивъ. Разпря между българетъ и Хрисанта. Геровъ наклеветенъ за главенъ подбудитель. Гръкото духовенство не може да го търпи. Защита отъ руската мисия. Аргиропуло прикрива гърцитъ. Неприятно впечатление у българетъ. Врѣди за славѣнството. Западнитъ държави се ползуютъ отъ случая. Отчаянието на Герова. Съгласието му да стане официаленъ руски агентъ.

Коп. кн. 2.

Его Сіятельству Князю В. И.
Васильчикову, etc. etc. etc.

Милостивый Государь

Князь Викторъ Иларіоновичъ!

Въ исполненіе распоряженія Вашего Сіятельства я поѣхалъ въ Филиппополь. Къ несчастію случилось мнѣ пріѣхать туда въ то время, когда митрополитъ Хрисанъ имѣлъ распри съ хрістіанами, важнѣе обыкновенныхъ ежедневныхъ, и сдѣлалъ доносъ правительству на Болгаръ, что будто они волнуются и требуютъ нововведеній, опасныхъ для самага правительства. Дѣло ето описано въ прилагаемой присемъ запискѣ.

Признанный виновнымъ въ клеветѣ, митрополитъ, чтобы оправдать себя, увѣрялъ генераль-губернатора Адрианопольскаго, пріѣхавшаго въ Филиппополь въ слѣдствіе доноса Его Высокопреосвященства, что будто я внушилъ Болгарамъ подозрѣніе противъ благонамѣренности его и возбудилъ противъ него оппозицію, которою онъ былъ вынужденъ сдѣлать доносъ. Митрополитъ обвинялъ меня въ томъ, что происходило до моего прізда, надывая меня агентомъ, посланнымъ отъ Русскаго Правительства возбуждать Болгаръ къ возстанію противъ власти Султана. Въ слѣдствіе этого генераль-губернаторъ, уѣзжая изъ Филиппополя, приказалъ пригласить меня удалиться оттуда.

Я зналъ, что митрополитъ съ своими единомышленниками по прежнему не будетъ терпѣть меня за то, что я былъ виновникомъ основанія въ Филиппополѣ Болгарскаго училище Св. Кирилла и Меѳодія; но полагалъ, что Миссія не будетъ находить по прежнему неумѣстнымъ мое усердіе трудиться на пользу этого заведенія, когда оно имѣетъ недоброхотовъ. Къ сожалѣнію, надежды мои не оправдались. Такъ какъ возведенная на меня клевета обидна для самага Правительства ИМПЕРАТОРСКАГО, то я полагалъ, и этого ожидали и благотворители упомянутаго училища, равно какъ и всѣ хрістіане епархіи, что Миссія воспользуется случаемъ чтобы избавить заведеніе отъ злѣйшаго противника и хрістіанъ отъ митрополита, который за то, что не удалось ему осуществить свои непростительные замыслы противъ паствы, вздумалъ вооружить Турокъ противъ нихъ, чтобы истребить лучшихъ изъ нихъ. Но Г. Аргиропуло и теперь, какъ при князѣ Меншиковѣ, увѣрилъ Миссію, что Его Высокопреосвященство самый благонамѣренный пастырь, и Господинъ Посланникъ не хотѣлъ беспокоить его, а предложилъ мнѣ, въ удовлетвореніе за причиненное мнѣ оскорбленіе, возвратиться въ Филиппополь въ качествѣ officialнаго агента.

Трудно было мнѣ рѣшиться на это, потому что возвращеніемъ въ Филиппополь съ officialнымъ характеромъ я лишаясь возможности принимать открыто участіе въ дѣлѣ образованія своихъ единоплеменниковъ; комуужъ жалованье агента 500 руб. въ годъ недостаточно, чтобы жить; при этомъ еще другъ митрополита Хрисанъ предупредилъ меня, что мнѣ будетъ нехорошо отъ этого. Но съ другой стороны, надобно было получить хоть какое нибудь удовлетвореніе, потому что безъ этого произойдетъ невыгодное измѣненіе въ мнѣніи туземцевъ о значеніи Миссии, въ ущербъ ея вліянія, а Господинъ Посланникъ не считалъ нужнымъ требовать другаго удовлетворенія.

Сообразивъ все это, я рѣшилъ лучше пожертвовать собою и отказаться отъ занятій на пользу своихъ единоплеменниковъ, чтобы спасти честь Русскаго имени, и согласился возвратиться на время въ Филиппополь въ качествѣ officialнаго агента, чтобы возстановить общественное мнѣніе въ пользу Россіи, и потомъ съ честію удалиться отъ родины навсегда. Дѣло пошло въ ходъ, но ничего еще нерѣшено. Турки признали клеветою возведенныя на меня обвиненія, а Миссія не пользуется этимъ, чтобы оправдать меня, какъ будто въ самомъ дѣлѣ я виноватъ, и это по-

тому, что я Болгаринъ и имѣлъ несчастіе посвятить себя дѣлу образованія своихъ единоплеменниковъ, что Греки ставятъ намъ въ преступленіе.

Теперь митрополитъ и приверженцы его торжествуютъ, что, по выраженію ихъ, успѣли выгнать Болгарина, котораго и до войны желали удалить изъ Филиппополя, но не смѣли, по причинѣ Русскаго его подданства, такъ какъ тогда Русскіе консула имѣли сильное вліяніе въ Турціи. Напротивъ Болгаре думали, что и теперь не останется безъ наказанія такой поступокъ противъ Рускаго подданнаго, котораго Миссія по ихъ мнѣнію, не по одной причинѣ Русскаго подданства должна покровительствовать. Проволочка дѣла утверждаетъ первыхъ въ мысли, что Русскіе консула и Миссія не имѣютъ теперь прежняго значенія, и производитъ невыгодное измѣненіе въ мнѣніи вторыхъ о Россіи. Болгаре, не имѣя возможности избавиться отъ митрополита, который своимъ поведеніемъ довелъ ихъ до отчаянія, ожидаютъ, что Миссія избавитъ ихъ отъ него. Напротивъ митрополитъ увѣренъ и увѣряетъ и другихъ, что по его желанію удерживаетъ меня Миссія въ Константинополѣ и не пустилъ возвратиться въ Филиппополь, что отчасти и справедливо.

Для нашихъ общихъ дѣлъ вредно еще то, что Миссію нельзя увѣрить, что митрополитъ оклеветалъ меня изъ личной ненависти ко мнѣ. Она думаетъ, что меня преслѣдовали какъ Русскаго агента, и выводитъ изъ этого невыгодныя заключенія. Митрополитъ и его приверженцы и до войны часто дѣлали мнѣ непріятности, но тогда Консульство постоянно мнѣ твердило, что какъ учителя не будетъ покровительствовать меня, и я переносилъ все, чтобы обойтись и безъ его покровительства. Если бы зналъ, что Миссія такъ поступитъ, я бы и теперь не доводилъ дѣла до нея, а воспользовался бы тѣмъ, что генераль-губернаторъ призналъ меня невиннымъ что бы возвратиться въ Филиппополь изъ Адрианополя.

Вотъ какъ вмѣсто того, чтобы имѣть подпору въ Миссіи и пользоваться ея покровительствомъ, я долженъ жертвовать собою и выгодами своихъ единоплеменниковъ, чтобы поддержать выгодное о ней мнѣніе; вмѣсто того, чтобы имѣть въ ней поддержку въ дѣлѣ образованія моихъ одноплеменниковъ, я, по милости ея, лишаясь возможности жить среди ихъ. При этомъ за мою трехлѣтнюю службу, которую я исправлялъ до войны совсѣмъ безвозмездно, единственно для того, чтобы возбудить въ ней сочувствіе къ своимъ единоплеменникамъ, — службу, за которую она поставила меня въ такое положеніе, что, при первомъ извѣстии о прекращеніи дипломатическихъ сношеній съ Портою, я долженъ былъ бросить все и уйти изъ Филиппополя и до сихъ поръ, въ продолженіи четырехъ лѣтъ, оставаться безъ службы и терпѣть всякаго рода лишенія и недостатки, — теперь принимаетъ меня за такого человѣка, что лучше было бы вовсе не быть извѣстнымъ ей.

Участіе Миссіи въ общихъ дѣлахъ Болгаръ, располагаетъ ихъ, къ сожаленію, также не въ ея пользу. Послѣ того, какъ я имѣлъ честь писать Вашему Сіятельству отъ 27 Декабря прошлаго года о домогательствахъ Болгаръ, изъ Константинополя пронесся въ провинціяхъ слухъ, что Миссія и Консула Русскіе противостоятъ имъ въ этомъ, въ пользу Греческаго духовенства. Слухъ этотъ произвелъ невыгодное впечатлѣніе, потому что никто не думалъ, что Русскіе будутъ поддерживать господство Греческаго духовенства, источникъ всего зла для Болгаръ.

Въ прилагаемой при семъ запискѣ изложено подробно дѣло Болгаръ и смѣю увѣрять, что описаніе это вѣрно, потому что я составилъ его послѣ того, какъ изучилъ совершенно вопросъ проѣздомъ въ Болгарію потомъ въ двухмѣсячномъ пребываніи въ Константинополѣ, гдѣ я каждый день видѣлся съ повѣренными народа по этому дѣлу и участвовалъ въ ихъ совѣщаніяхъ.

Когда поѣхалъ я въ Константинополь, въ концѣ Февраля, Миссія пребывала еще въ томъ убѣжденіи, что домогательства Болгаръ суть не что иное, какъ стремленіе отдѣлиться отъ православной церкви, возбужденное происками западныхъ и поддерживаемое ими. Это потому, что она получаетъ свѣдѣнія о Болгарахъ только отъ ея противниковъ, какъ наприм. отъ Патріарха, который, въ одно и тоже время, Русскому Посланнику жалуется на вліяніе католицизма, а Англійскаго и Французскаго проситъ защитить его отъ угрожающаго Панславизма. И эти свѣдѣнія передаются Миссіи черезъ драгомана Грека, ревностнѣйшаго защитника Греческаго духовенства, который твердитъ каждому, что послѣдняя война произошла отъ раздѣленія народностей въ Турціи, и потому, въ избѣженіе другой такой войны, надобно стараться уничтожить всякое различіе между ними, или, другими словами, огречить

всѣхъ православныхъ. Въ то же время Болгаре были уже увѣрены, что Русскіе употребляютъ свое вліяніе, чтобы осуетить домогательства ихъ, и имѣли въ рукахъ неоспоримыя тому доказательства, и нѣкоторые изъ нихъ, въ негодованіи своемъ за это, хотѣли употребить ихъ, чтобы доказать Портѣ, что они просятъ о восстановленіи своихъ правъ не по побужденію Русскихъ, какъ увѣряютъ противники. Я не раздѣляю мнѣнія Болгаръ о совершенномъ недоброжелательствѣ Миссіи, но не могу не согласиться, что она подала имъ поводъ думать такъ объ ней.

Для отстраненія недоразумѣній, я старался объяснить Миссіи, что стремленіе Болгаръ освободиться отъ духовнаго ига Грековъ проявилось еще въ то время, когда западные и не знали объ нихъ, и что если Французскій посланникъ знаетъ весь ходъ дѣла ихъ, то это не потому, что оно совершается подъ его руководствомъ, а потому, что онъ имѣетъ хорошихъ агентовъ, которые доставляютъ ему вѣрныя свѣдѣнія.

Болгаръ нельзя было увѣрять, что Русскіе агенты не противодѣйствовали народному стремленію, потому что они имѣли въ рукахъ, какъ выше сказано, неопровержимыя тому доказательства. Но я убѣдилъ ихъ въ томъ, что они личныя убѣжденія агентовъ и произвольныя по нимъ дѣйствія ихъ приняли за политику самаго правительства. При этомъ я многое долженъ былъ утаить отъ нихъ и многое объяснить невѣрно, и такимъ образомъ едва успѣлъ возстановить въ нихъ довѣріе къ доброжелательству Миссіи.

Къ съжалѣнію я не могу еще быть увѣреннымъ, что это довѣріе прочно. Для того, чтобы утвердить его, надобно дѣлать что нибудь, а не дѣлается ничего. Болгаре узнаютъ отъ своихъ противниковъ, что Русское правительство дѣлаетъ многое на пользу Болгаръ и приглашаетъ ихъ посылать для образованія молодыхъ людей въ Русскихъ учебныхъ заведеніяхъ на казенный счетъ, а на дѣлѣ ничего не видятъ, или оказывается, что воспользоваться этими благодѣяніями такъ трудно, какъ доставать золото со дна моря. Между тѣмъ Англичане и Французы, не распространяя никакихъ слуховъ, дѣлаютъ дѣло. Они искали и нашли нѣсколько мальчиковъ, которыхъ отправили на Мальту, на Іоническіе острова и во Францію для обученія. А тѣ которые приготовляются для поступленія въ Русскія учебныя заведенія, теряютъ даромъ время въ ожиданіи рѣшенія ихъ участи. И при этомъ говорится, что Болгарамъ дѣлается добро, но они не умѣютъ пользоваться имъ.

Покорнѣйше прошу Ваше Сіятельство извинить меня за откровенное объясненіе, которое я счелъ необходимымъ для отвращенія недоразумѣній. Мнѣ крайнѣ непріятно, что я долженъ былъ выставить все это на видъ, и потому молчалъ до сихъ поръ; но наконецъ надобно объясниться для оправданія какъ себя, такъ и своихъ единоплеменниковъ.

Видя, что дѣло мое не подвигается впередъ и не имѣя возможности ждать долѣе, я просилъ Г-на Посланника увольнить меня; но Его Высокопревосходительство не хотѣлъ отпустить, въ надеждѣ, что еще успѣетъ отправить меня агентомъ въ Филиппополь. Въ ожиданіи этого я пріѣхалъ на время въ Одессу. 30-го Мая поѣду обратно въ Константинополя, и если дѣло еще не будетъ рѣшено, то я откажусь отъ всего и поѣду въ Букарестъ искать для себя занятія. Въ Филиппополь нельзя будетъ мнѣ возвратиться иначе, какъ отказавшись отъ русскаго подданства; но я не сдѣлаю этого, чтобы уничтожить разомъ все, что дѣлалъ въ продолженіе многихъ лѣтъ для поддержанія въ своихъ единоплеменникахъ выгоднаго мнѣнія о Россіи.

Съ слѣдующею почтою буду имѣть честь послать Вашему Сіятельству свѣдѣнія о Филиппопольскомъ училищѣ.

Съ чувствомъ глубокаго уваженія и совершенной преданности честь имѣю быть,

Одесса

24-го Мая 1857 г.

Милосивый Государь,

Вашего Сіятельства

покорнѣйшій слуга

Н. Геровъ.

125.*) — Криво схващане народния въпросъ отъ страна на руската мисия. Недоволството на българетѣ. Интригитѣ на разнитѣ държави прѣдъ Портата. Старанията на Герова. Неуспѣстни натяквания.

Коп. кн. 2.

Его Сіятельству Князю
В. И. Васильчикову etc. etc. etc.

Милостивый Государь,
Князь Викторъ Иларіоновичъ!

Въ письмѣ своемъ отъ 27 Декабря прошлаго года я имѣлъ честь объяснить Вашему Сіятельству, въ чемъ именно состоятъ современные домогательства Болгаръ, которыхъ противники ихъ называютъ стремленіемъ отдѣлиться отъ православной церкви. Послѣ этого я изучилъ вопросъ основательнѣе, въ особенности въ продолженіи двухмѣсячнаго своего пребыванія въ Константинополѣ, гдѣ я каждый день видѣлся съ повѣренными народа по этому дѣлу и участвовалъ въ ихъ совѣщаніяхъ, и тогда составилъ о немъ прилагаемую при семъ записку, въ коей весь ходъ дѣла описанъ, смѣю увѣрять, совершенно вѣрно.

При семъ долгомъ считаю присовокупить, что участіе ИМПЕРАТОРСКОЙ Миссіи въ этомъ дѣлѣ располагаетъ Болгаръ, къ сожалѣнію, не въ ея пользу. Въ Генварѣ разнесся слухъ изъ Константинополя по всей Болгаріи, что будто она, вмѣстѣ съ консулами, противодѣйствуютъ домогательствамъ Болгаръ. Слухъ этотъ произвелъ невыгодное впечатлѣніе, потому что никто не могъ предполагать, что Русскіе будутъ поддерживать незаконное господство Греческаго духовенства, которое до сихъ поръ было источникомъ всѣхъ золъ для Болгаръ.

Когда поѣхалъ я въ Константинополь, въ концѣ Февраля, нашелъ, что Миссія пребываетъ въ томъ убѣжденіи, что домогательства Болгаръ суть не что иное, какъ стремленіе отдѣлиться отъ православной церкви, возбужденное происками западныхъ и поддерживаемое ими. Напротивъ Болгаре были въ это время совершенно увѣрены, что Русскіе употребляютъ свое вліяніе, чтобы осушить домогательства ихъ, и имѣли въ рукахъ неоспоримыя тому доказательства. Нѣкоторые, въ негодованіи своемъ, думали употребить эти доказательства, чтобы опровергнуть передъ Портою увѣренія противниковъ, что будто Болгаре по внушенію Россіи просятъ о возстановленіи своихъ правъ.

Я не раздѣляю мнѣнія Болгаръ о совершенномъ недоброжелательствѣ Миссіи, но не могу не согласиться, что она подала имъ поводъ думать такъ объ ней. А Миссія сама не знала что собственно домогаются Болгаре, потому что она получала свѣдѣнія объ нихъ только отъ ихъ противниковъ, какъ напримѣръ, отъ Патріарха, который, въ одно и тоже время, Русскому Посланнику жалуется на вліяніе Католицизма, а Англійскаго и Французскаго проситъ защитить его отъ угрожающаго Панславизма. И эти свѣдѣнія передаются Миссіи черезъ драгомана Грека, ревностнѣйшаго защитника Греческаго духовенства, который твердитъ каждому, что послѣдняя война произошла отъ раздѣленія народностей въ Турціи, и потому, въ избѣженіе другой такой войны, надобно стараться уничтожить всякое различіе между ними, другими словами, огречить всѣхъ православныхъ. Сами Болгаре не смѣютъ войти въ сношеніе съ Миссіею, чтобы объясниться съ нею, потому что и теперь, какъ передъ войною, подобныя сношенія доводятся немедленно до свѣдѣнія Патріарха, который доноситъ объ нихъ въ Порту.

Для отстраненія недоразумѣній, я старался объяснить Миссіи, что стремленіе Болгаръ освободиться отъ духовнаго ига Грековъ проявилось еще въ то время, когда западные и не знали о нихъ, и теперь рѣшительнѣе только принялись за это; а если Французскій посланникъ знаетъ теперешній ходъ дѣла, то это не потому, что оно совершается подъ его руководствомъ, а потому, что онъ имѣетъ хорошихъ агентовъ, которые доставляютъ ему вѣрныя свѣдѣнія.

Болгаръ нельзя было увѣрять, что Русскіе агенты не противодѣйствовали народному стремленію, потому что они имѣли въ рукахъ, какъ выше сказано, неопровержимыя тому доказательства. Но я убѣдилъ ихъ въ томъ, что они личныя убѣжденія аген-

*) Изпратено на Алекс. Виктор. Рачински съ писмо отъ 30 мая 1857.

товъ и произвольныя по нимъ дѣйствія ихъ приняли за политику самаго Правительства. При этомъ я многое долженъ былъ утаить отъ нихъ и многое объяснять невѣрно, и такимъ образомъ едва успѣлъ возстановить довѣріе къ доброжелательству Миссіи. Но какъ только это сдѣлано, Патріархъ уже зналъ, что я былъ проводникомъ объясненій Болгаръ съ Миссіею, ко вреду Греческаго духовенства. Я бы не повѣрилъ, еслибы не услышалъ этого отъ фанариотовъ.

Теперь для поддержанія довѣрія Болгаръ къ доброжелательству Миссіи, надобно, чтобы она дѣлала что нибудь. Болгаре слушаютъ отъ своихъ противниковъ, что Русское правительство дѣлаетъ имъ огромное вспомошествованіе для образованія ихъ и приглашаетъ посылать молодыхъ людей воспитываться въ Русскихъ учебныхъ заведеніяхъ на казенный счетъ. Патріархъ и Синодъ знаютъ, что, по приказанію ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА, Миссія должна обращать особенное вниманіе на Болгаръ и принимать въ нихъ самое дѣятельное участіе, и на этомъ основаніи увѣряютъ Порту, что Русскіе побуждаютъ Болгаръ просить о дарованіи имъ независимаго духовенства и пр. Однако на дѣлѣ ничего не видно, или оказывается, что, воспользоваться этими благодѣяніями, такъ трудно, какъ доставать золото со дна моря. Между тѣмъ Англичане и Французы, не распространяя никакихъ слуховъ, дѣлаютъ дѣло. Они нашли и отправили нѣсколько мальчиковъ на воспитаніе въ Малту, на Іоническіе острова и въ Францію. Тѣ сами искали и нашли ихъ, напротивъ молодые люди, которые просятъ въ Русскія учебныя заведенія, теряютъ даромъ время въ невѣрныхъ ожиданіяхъ. И при этомъ говорятъ, что Болгарамъ дѣлается добро, но они неумѣютъ или нехотятъ пользоваться имъ, и въ добавокъ упрекаютъ ихъ за наклонность къ западнымъ.

Съ чувствомъ глубокаго уваженія и совершенной преданности честь имѣю быть,

Одесса
24-го Мая 1857 г.

Милостивый Государь,
Вашего Сіятельства
покорнѣйшій слуга
Н. Геровъ.

126.*) — Васильчиковъ се разпорежда съ устройствомъ на централнотомъ училищѣ. Геровъ пристига въ Пловдивъ въ разгара на разпритъ между българе и гръци. Клеветитъ на Хрисанта. Геровъ напуща Пловдивъ. Мисията и Аргиропуло зимать страната на Хрисанта. Мавриди и другаретъ му противъ Герова.

Коп. кн. 2.

Его Сіятельству Князю В. И.
Васильчикову, etc, etc. etc.

Милостивый Государь,
Князь Викторъ Иларіоновичъ!

Въ исполненіе распоряженія Вашего Сіятельства я поѣхалъ въ Филиппополь. Къ несчастію случилось мнѣ приѣхать туда въ такое время, когда Митрополитъ Хрисанъ имѣлъ распри съ христіанами, важнѣе обыкновенныхъ ежедневныхъ, и сдѣлалъ доносъ правительству на Болгаръ, что будто они волнуются и требуютъ нововведеній, опасныхъ для него. Дѣло это описано въ прилагаемой при семъ запискѣ.

Признанный виновнымъ въ клеветѣ, Митрополитъ, чтобы оправдать себя, увѣрялъ генераль-губернатора Адрианопольскаго, приѣхавшаго, вслѣдствіе доноса Его Высокопреосвященства, въ Филиппополь, что будто я внушилъ Болгарамъ подозрѣніе противъ благонамѣренности его и возбудилъ противъ него оппозицію, которою онъ былъ вынужденъ сдѣлать доносъ. Митрополитъ обвинялъ меня въ томъ что происходило до моего приѣзда, называя меня агентомъ, посланнымъ отъ Русскаго Правительства возбуждать Болгаръ къ возстанію противъ власти Султана. Въ слѣдствіе этого генераль-губернаторъ, уѣзжая изъ Филиппополя, приказалъ пригласить меня удалиться оттуда.

Я зналъ, что Митрополитъ съ своими единомышленниками по прежнему не будетъ терпѣть меня за то, что я былъ виновникомъ основанія въ Филиппополѣ

*) Пратено пакъ Рачинскому.

Болгарскаго училища Св. Кирилла и Меѳодія; но полагалъ, что Миссія не будетъ находить по прежнему неумѣстнымъ мое усердіе трудиться на пользу этого заведенія, когда оно имѣетъ недоброхотовъ. Къ сожалѣнію, мои надежды не оправдались. Такъ какъ возведенная на меня клевета обидна для самаго Правительства ИМПЕРАТОРСКАГО, то я полагалъ и этого ожидали и благотворители упомянутаго училища, равно какъ и всѣ хрістіане епархіи, что Миссія воспользуется случаемъ, чтобы избавить заведеніе отъ злѣйшаго противника, а хрістіанъ отъ Митрополита, который за то, что не удалось ему осуществить свои непростительные замыслы противъ паствы, вздумалъ вооружить Турокъ, чтобы истребить лучшихъ изъ нихъ. Но Г. Аргиропуло и теперь какъ при Князѣ Меншиковѣ, увѣрилъ Миссію, что Его Высоко Преосвященство самый благонамѣренный пастырь, и Господинъ Посланникъ не хотѣлъ беспокоить его, а предложилъ мнѣ, въ удовлетвореніе за причиненное мнѣ оскорбленіе, возвратиться въ Филиппополь въ качествѣ officialнаго агента.

Я затруднялся принять это предложеніе, потому что возвращеніемъ въ Филиппополь съ officialнымъ характеромъ я лишюсь возможности принимать открыто участіе въ дѣлѣ образованія своихъ единоплеменниковъ; комуужъ жалованье агента 500 руб. въ годъ недостаточно, чтобы жить; при этомъ еще другъ Митрополита Хрисанѳа предупредилъ меня, что мнѣ будетъ нехорошо, если я возвращусь въ Филиппополь въ качествѣ агента. Но съ другой стороны надобно было получить хоть какое нибудь удовлетвореніе, потому что, безъ этого произойдетъ невыгодное измѣненіе въ мнѣніи туземцевъ о значеніи Миссіи въ ущербъ ея влиянію, а Господинъ Посланникъ не счелъ нужнымъ требовать другаго удовлетворенія. Правда, онъ предписалъ Консульству въ Адрианополѣ вызвать туда изъ Филиппополя Россійско-подданнаго Мавриди, который участвовалъ въ клеветѣ, воздвигнутой на меня митрополитомъ, и въ распрѣ Его Высокопреосвященства съ хрістіанами, больше всѣхъ интриговалъ противъ Болгаръ; но и это сдѣлано такъ, что будетъ имѣть непріятныя послѣдствія для благотворителей училища Св. Кирилла и Меѳодія. Самъ Мавриди бывший банкротъ, нынѣ ростовщикъ, который лѣтъ пятнадцать выдаетъ себя за Русскаго агента въ Филиппополѣ, чтобы безпрепятственно дѣлать свои, не всегда честные обороты.

Сообразивъ всѣ обстоятельства я рѣшился на все, что отъ меня зависитъ, для спасенія чести Русскаго имени, а именно, отказаться отъ занятій на пользу своихъ единоплеменниковъ и пренебречь всѣми угрозами, и согласился возвратиться хоть на короткое время въ Филиппополь, чтобы возстановить общественное мнѣніе въ пользу Миссіи, и потомъ съ честію удалюсь изъ родины навсегда, потому что тѣ, которые не хотятъ теперь, чтобы я возвратился туда, не позволяютъ мнѣ долго тутъ оставаться.

Дѣло пошло въ ходъ. Прошли два мѣсяца, и ничего не было сдѣлано. Турки признали клеветою возведенныя на меня обвиненія, а Миссія не пользуется этимъ чтобы оправдать меня,

127. — Пловдивско централно училище. Участието на влашкитѣ българе въ събуждането на братията имъ въ Българско. Каква помощъ трѣбва да имъ даватъ рускитѣ консули.

Пак. 4.

(Проектъ коп.)

Милостивый Государь,
Князь Викторъ Иларіоновичъ!

Долгомъ считаю доложить Вашему Сіятельству, что данное мнѣ порученіе насчетъ предполагаемаго училища, должно полагать, будетъ исполнено до конца Декабря, но свѣдѣнія о результатѣ не могутъ быть доставлены раньше конца Генваря. Это потому, что я былъ задержанъ какъ въ Одессѣ, такъ и въ Княжествахъ дольше, чѣмъ предполагалось.

Честъ имѣю приложить при семъ копію съ письма къ Егору Петровичу Ковалескому, въ которомъ изложенъ краткій выводъ изъ наблюденій надъ расположеніемъ умовъ у Болгаръ, проживающихъ въ княжествахъ, — наблюденій, сдѣланныхъ мною, проѣздомъ въ нѣкоторыхъ городахъ. Прибавлю еще, что для того, чтобы злѣйшіе Болгаре приняли надлежащее участіе въ дѣлѣ образованія своихъ собратій

за Дунаемъ, надобно прежде оградить ихъ народность въ княжествахъ. Мѣстное начальство не терпитъ проявленія этой народности, и потому Болгаре должны ограничиваться соблюденіемъ личныхъ интересовъ, а предпріятій въ пользу своей народности принуждены избѣгать для того, чтобы не быть преслѣдуемы и поставлять себя въ худшемъ положеніи. Въ тоже время толпа, не видя ничего такого, что могло бы поддерживать въ нихъ чувство народности, забываетъ свое происхожденіе и многіе дѣлаются Валахами и Молдованами.

Оградить Болгарскую народность въ Княжествахъ могутъ Русскія консульства, если станутъ принимать въ Русское подданство тѣхъ изъ Болгаръ, которые пожелаютъ этого, и будутъ покровительствовать ихъ такъ, какъ это дѣлаютъ консулы другихъ державъ. Въ такомъ случаѣ многіе изъ Болгаръ, пользующіеся вліяніемъ на другихъ, располагающіе средствами и желающіе быть полезными своему народу, подъ покровительствомъ консуловъ, могутъ начать, а другіе послѣдуютъ за ними и такимъ образомъ будетъ сдѣлано много хорошаго. Теперь никто не смѣетъ начать, чтобы не подвергнуться преслѣдованіямъ и потому, если и говорится кое что, напр. построить Болгарскую церковь, производить сборъ въ пользу бѣдныхъ Болгаръ, но все ограничивается только словами, а на дѣлѣ ничего не начато. Ожидаютъ пріѣзда консула, чтобы прежде узнать будетъ ли онъ поддерживать Болгаръ въ подобныхъ предпріятіяхъ и тогда начинать, потому что безъ поддержки консула они не будутъ имѣть успѣха ни въ чемъ.

27. ФИЛИПЪ ВЕЛЕВЪ.

128. — Искать се сръбски вѣстници и алфавитари французски.

Пак. 9.

Казанлъкъ 8 Февруаря 1853.

Любезный ми Господине!
въ Пловдивъ.

веднѣждъ само имахъ честь да ся запозная съ васъ, когато дохождахте въ Казанлъкъ, и отъ тогава нити писменно можохме да подновимъ пріятельството си, което почти увѣтхя, и мысля да сте мя забравили. Колкото отъ моя страна азъ го имамъ за хвалѣ да говоря многожды, какъ имамъ познаинство съ васъ, и кога говоря за васъ говоря съ восхишеніе и увѣрявамъ ви безъ ласкагелство. Днесъ Господинъ Стоянчо Груевичъ, мя нареди да ви поздравя отъ негова страна, и да ви смысля да ся постараете да испроводите по скоричко Сърбскы-те вѣстници защото отъ време не смы ги пріели. При това моля ви, Господине да ми проводите до 7 алфавитары французски. и да ми забележите да ви проводя цѣната, и Составя себеси пакъ изнову въ благородната ви любовь.

Филиппъ веліевичъ.

129. — Искать се тетрадитѣ отъ Илиядата.

Пак. 9.

Приято 18 Окт. 1872. Отгов. 25 Окт.

Господине Консуле!
въ Пловдивъ

Като вѣрвамъ че сте прегледали тетрады-ты ми що ви дадохъ, когато заминахте презъ казанлъкъ, моляж Вы сега да ги превржчите на приносящій писмо то ми.

Крайно ще ви бѣдѣ за длѣженъ и акы ги придружите съ ваши-ты критически забѣлѣжки, а като ви поздравяж отъ сърдце оставамъ

Вашего высокоблагородія

Казанлъкъ.

Покорень слуга

1872 8врій 15

Ф. Веліевъ

130. — Изпращатъ се статистически свѣдѣнія за нуфузитѣ
и за ашара въ Казанлъшко.

Пак. 9.

Казанлъжъ. 20 10вр. 872.

Господине Консуле!
въ Пловдивъ

Не можехъ да ви отговоря поскоричко на писмо-то, и за туй моля да ми
простите.

Причина-та дѣто закъснѣхмы толко, та ви не пратихмы статистика-та быде,
че не бы възможно да земемъ число-то на нуфузы-ты отъ тукашны-ты власти, а
другадѣ освенъ на конака ся не намиратъ.

Най послѣ ся принудихмы да искамы свѣдѣнія отъ мухтары-ты, и тѣхъ из-
дирихмы само онези които ся записаны на тѣхны-ты книги, то естѣ само онези
ко плащатъ виргія, слѣдователно туй число не вѣрвамъ да може да удовлетвори
въпросъ-тъ ви, но нѣма що да ся стори. Сичкы-ты други числа, кои-то ще видите
въ проведена-та ми таблица, сж точны.

Колкото за ашаръ-тъ онѣзъ година ся държя за правителствена смѣтка, а
тѣзъ година ся продаде за 16¹/₂ юкя, а среденъ прѣдѣлъ цѣна-та му е нѣщо по-
вече отъ 2 милиона.

Като ви пожелаж да празнувате съ пълно веселіе и благополучно здравіе
опасителны-ты празници на многая лѣта заедно съ нова-та година оставамъ съ над-
лѣжно-то си почитаніе

Ф. Веліевъ

~~~~~
28. КУЗМА ВЕЛИЧКОВЪ.

131. — Привикналъ съ званіето на селски учитель.

Пак. 9.

Кжджаларъ 5-ый Юлій 1858 л.

Милостивый Господарю!

Съ настояще-то не разборно писмо пріимамъ честь да поздравж покорно и
рабскы Ваше Высокоблагородіе и моля Всеблагаго азъ нижайшій дано Всемогща
Ржка Негова Ви закриля и Ви дарува всегда многоцѣнно-то здравіе, което е най-
драго нѣчто чловѣку.

Азъ, слава Богу! до тосъ чясъ отъ всякж странж съмь добръ. Нѣколко въ
притѣсненіе ся намирахъ, догдѣ да ся поупознаж съ селяны-ты и догдѣ да ся на-
учжъ и тий, нѣ сега благодарж Богу! като че съмь си на моето село. Благодарж
такожде отъ все срьдце и на Ваше Прѣвѣсходителство, зачто-то така могж да рѣкж,
че Ви бѣхте причина-та на това добро. Обаче исповѣдвамъ си, че нещехъ да
бждж въ сьстояніе, за да опишж безконечнж-тж си благодарность, която ся тае
въ глжбоченж-тж на мое-то отъ желаніе и мечтанія уморѣно срьдце, ако да бы ся
исплънило и ако ся исплѣне Ваше-то честно обѣщаніе. Дори и сега пакъ надѣж-
ды-ты на Васъ, които отъ толкова врѣмя ми бѣхж подпоркж, за да не паднж въ
отчаяніе, не сж ся изгубели отъ умъ-тъ ми. И, съ мысль, че щж постигнж жела-
ніе-то си, ако благоизволи Ваша Свѣтлость, не прѣзъ това лѣто, а поне прѣзъ
слѣдующе-то, утѣшавамъ ся и дръзаж да ся нарѣкж

Вашъ Покорный слуга
К. Величковъ

132. — Изпращатъ се разни видове монети да се прѣда-
ватъ на баща му.

Пак. 9.

Приято 15 Юнія 1859.

Карджаларъ. 1859 л. Юній 11.

Милостивый Господарю!

Съ настояще-то си прихождамъ дръзновено съ кръстосаны ржцѣ прѣдъ Ваше
Прѣвѣсходителство и честь пріимамъ да принесж покорно-то си робско по здрав-

лѣніе. Като странно ми иди какъ азъ низшайшій пріимамъ дръзновение да Ви обезпокоявамъ и отегчявамъ съ мои-ты ничтожны работы, че желая чрѣзъ Ваше Высокоблагородіе да испроводж пары-ты си на баща ми. Обаче като разсжихъ, че съ другъ способъ не можъ гы проводж, па може-бы и да ся изубятъ, освѣнь чрѣзъ Васъ, затова откакъ Ви гы испровождамъ: прося още и прошкж заради дръзость-та си заради трудъ-тъ Ви. Учителю! Ваше Высокоблагородіе ми казвахте завчера да земж отъ баща ми записъ заради пары-ты колкото му испровождамъ, нъ нещж можъ смѣж да му рѣкж това, понеже мя е срамъ. За това прочее искамъ да ся допытамъ до Васъ съ какъвъ начинъ могълъ быхъ да земж, или ако да е възможно и благосклонно чрѣзъ Ваше Высокоблагородіе да ся извѣсти баща ми за това нѣчто, когато дойде въ Пловдивъ да зимж пары-ты, които сж слѣдующи-ты:

минцове	$8 \times 82 = 656$
фжнджци	$3 \times 80 = 240$
рубіи	$10 \times 20 = 200$
ирмелиц. жлѣт.	$2 \times 38 = 76$
ирмел.	$3 \times 40 = 120$
икилиц. бѣл.	$6 \times 18 = 108$
единъ иливанъ	35
полов. махмуд.	80
и русско копейче	5
	1520 гр.

Вашъ Покорный
Слуга К. Величковъ.

29. ЮРІЙ ИВ. ВЕНЕЛИНЪ.

133. — Възпомянтеленъ надписъ въ единъ албомъ.

Пак. 9.

У всякаго Барона своя фантазія, сказалъ одинъ Чортъ Ивановъ, а я скажу у всякаго Боярина свой расчетъ

Юрій Венелинъ

отъ единъ албомъ.

30. ДИМИТЪРЪ ВИТАНОВЪ.

134. — Одеското българско настоятелство си иска паритѣ отъ Димитъръ Витановъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 21 Марта 1870.

Господине Димитрие Витановъ,

Одесско-то Българско Настоятелство ся научило, че ужъ сте были учитель въ Пловдивъ, та ми проводи да Ви вржжъ притворено-то писмо, въ което Ви пише да ми брое 75 рубли, что имате земены отъ него заимообразно на 9 Авг. 1867, та да му гы испратж. Азъ ся научявамъ, че сте были въ Габрово, та счетовъ за длѣжность да Ви проводж писмо-то отъ Настоятелство-то, заедно съ настояще-то ми, което ще Ви вржи Георгій Вльковъ, чловѣкъ на тукашницъ тръговецъ Г-нъ Атанасій Томиди, та може да брое нему пары-ты 75 рубли, а азъ щж гы земж тука отъ господаря му, за да гы проводж на Настоятелство-то.

Въ ожидание отговоръ отъ Васъ, желаю Ви да сте здрави и честити.

Н. Геровъ.

31. ИВАНЪ С. ВЛАДИКИНЪ.

135. — Изпращатъ се ржкописи: Владиславъ и Велики
Князь Борисъ.

Коп. кн. 5. 70.

Пловдивъ, 2 Мая 1870.

Господине Иване С. Владикинъ,
въ Букурещъ.

За отговоръ на писмо-то Ви отъ 5 Априлия идж да Ви явиж, какво Ви про-
важдамъ днесъ по Австрийскж-тж пощж, свободны отъ пощенскы разноскы, Ваши-ты
ржкописы: Владиславъ и Великий Князь Борисъ, что имахте у мене, та
ся погрыжѣте да гы приберете, и ако не Ви е трудъ, явѣте ми за приеманіе-то имъ.
Ползувамся отъ случая, за да Ви искажиж мой за Васъ почетъ.

Н. Геровъ.

32. А. ВЛАНГАЛИ.

136. Н. В. Чалики на пжтъ за Парижъ. Впечатления. Же-
ланіе за новини изъ Турско. Влангали оставя Бѣлградъ.

Пак. 42.

Бѣлградъ, $\frac{4}{16}$ Іюня 1863 г.

Милостивый Государь,

Г. Николай Чалики, проѣхавъ чрезъ Бѣлградъ во Францію, передалъ мнѣ обя-
зательное письмо Ваше отъ 17 Апрѣля. Вмѣстѣ съ тѣмъ, онъ мнѣ передалъ жела-
ніе Ваше находится со здѣшнимъ Консульствомъ въ перепискѣ. Признаюсь, я самъ
также давно этаго желалъ, потому что не получая достовѣрныхъ свѣдѣній изъ вну-
тренности Болгаріи, можно подвергаться вліянію побасенокъ, рассказываемымъ раз-
ными пришельцами изъ тѣхъ мѣстъ. Къ сожалѣнію, мнѣ едва ли придется привести
въ исполненіи мое желаніе, потому что въ скоромъ времени я уступаю мѣсто свое
въ Бѣлградѣ Н. П. Шишкину, который, безъ сомнѣнія, будетъ стараться быть съ
Вами въ сношеніяхъ.

Г. Чалики показался мнѣ очень интереснымъ человѣкомъ и сколько я могъ
примѣтить, хорошо понимающемъ страну. Я просилъ его, на обратномъ пути, оста-
новиться по долѣе въ Бѣлградѣ; но присутствіемъ его уже воспользуется Н. П.
Шишкинъ.

Въ заключеніи, позвольте мнѣ еще разъ выразить Вамъ, Милостивый Госу-
дарь, сколько я жалѣю что не имѣлъ случая съ Вами лично познакомиться. Я слы-
шалъ столь много лестныхъ о Васъ отзывохъ отъ Всѣхъ, что почелъ бы особымъ
удовольствіемъ быть съ Вами знакомымъ и въ сношеніяхъ.

Покорнѣйше прошу Васъ принять увѣренія въ совершенномъ моемъ почтеніи.

А. Влангали.

Господину Н. Герову
В.-К. въ Филиппополи etc. etc.

33. Д-РЪ Г. ВЪЛКОВИЧЪ.

137. — Искать се свѣдѣнія за братъ и сестренци. Прѣд-
лазительни мѣрки.

Пак. 9.

14/26 х/вріа 1877 Шамъ

Почитаеміи Пріятелю!

Не знамъ каде ще ва намѣри това мое писмо, даже и ако ще ва намери но
не може да се въздржа отъ да ви пиша и да ви искамъ една малка за васъ, но
превелика за мене заслуга; Отъ четири месѣца на самъ немамъ никакво извѣстіе
отъ брата си ако и да му самъ писалъ много пжти и му самъ далъ срѣството да

ми пиши безопасно, сичките ми писма остана безъ отзивъ и това крайно ма обезпокоява и притуря на сичките другите телесните и душевните злини които сѣки день са натруповатъ врось мене! безпокойствието ми стана по големо отъ ка са научихъ, посрѣдствено, чи Василии и Георгии отидоха си отъ Парижъ безъ да ми пишатъ за каде отидоха по кое врѣме и при кого; Ида убо да ви са мола да благоволите да ми дадете нуждните извѣстіа за здравіето и положеніето на брата ми както и на двата ми сестреника сось това ще ма заджлжите крайно и услугата ви ще я повна дори живѣя! Понеже настоящето ми смѣтамъ чи ще стигни при васъ близо до новата година, желая да я посрѣшните съ здравіе и радостно сѣрдце и да даде Богъ да се видимъ на скоро за да приминимъ новата година тѣй благополучно дано да забравиме вехтата. Дай Боже!

Покорните ми почитанія на Г-жа сопруга ви дѣцата ви топло пригржшамъ и до скоро свиденіе

Вашъ покорніи
Д-ръ Г. Вълковичъ

Н. В. За да ми пишете безъ никакъвъ страхъ требова да турите писмото ви во втори пликъ и да го подпишете: Monsieur

Mr Caromi Lavech
Damas (Syrie).

но понеже не трѣбова да се видатъ врось писмото на Г-на Кароми Лавек. пуловете и тѣмбрите на Влашката поща, требова не пременно да пратите писмото ви въ Бечъ та отъ тамо да го дадатъ на пощата, по този начинъ можете да ми пишете свободно. —

34. ВАСИЛЪ х. ВЪЛКОВЪ.

138. — Членове отъ общинска комисія даватъ оставката си.

Пак. 31.

Ваше словесіе

Господине Найдене!

Познавате, че прѣди нѣколко врѣмя ся нарѣди тука комисія отъ дванадесять мина, която да ся грижи за добро-то на общество-то ны. Нъ за несчастіе произлезе противно-то. Зачто-то комисары-ты съ тѣхны ты пристрастны дѣйствія, поченаха да нападатъ на честны лица и да ги обезчестяватъ; имянно: нападахъ най-напрѣдъ на Господина Николая Т. Пуліева, да му искатъ с/ткж Училищнж, и като имъ отговори, че е прѣдавалъ врѣмянно такава с/ткж: нъ и сега като ся вжрне отъ Баны-ты, ще имъ прѣдаде другж отъ начяло до свръшованіе-то. Комисія-та безъ да чака дохожданіе-то му, пиши на Почтеннж-тж тамошнж Общинж, че не ѝ дава никаквж с/ткж. — Сжщото постжпова и съ старецътъ ни Отца Протосингела, сирѣчь като му поиска пръвѣй пжтъ с/тка за Училището исходяща отъ събираніе-то му за вулы Владиковы. Той ѝ даде; неодобрена тя даде ѝ другж пѣрѣдовнж на всякж годинж отдѣлно. На послѣдокъ, като неодобряватъ и неж исиповатъ множество хулы срѣщж му прѣдъ събраніе-то, които Светыняму може да Вые извѣстила и пишжтъ на тамошнж-тж общинж да го викж, да го сжди и иска друга с/ткж подробнж. — По тая причина пиши му Архимандритъ Г-нъ Дамаскинъ, или да удовлетвори на комисары-ты, или да дойде тамо самъ. Мы като мыслимъ, че да се явява такава подробнж с/ткж прѣдъ простыатъ народъ е врѣдителна. За това и не допушамы да имъ удовлетвори. А. Светыняму съ благодареніе шеше да дойде тамо, ако не страдаеше отъ болестъ. — По слѣдствіе на тѣя тѣхны постжпки и по другы много безчинія, които дръзнуватъ сами да правятъ, ся отсрамявамы да не подпаднимъ и мы подъ нѣкаквж отговорность прѣдъ Правителство-то. За това ся принудихмы, та писахмы на Господина Георгакий, че какъ за напрѣдъ не познавамы таж комисіж и да си искамы подписыты, съ които прѣди врѣмя ѣх оздравихмы. А Васъ смирено молимъ, да ся потрудите да разскажете на Господина

Георгакий, тия наши недоуменія, които по-надлъко ще Вы раскажи и Господинъ Никола Т. Пулиевъ, съ който трудъ ще ны доставите признателность.

Като Вы принесемъ отличны-ты си поздравленія сме

Карлово, 20 Февруарій 1865.

Ваши Признателны,

Ив. Х. Димитровъ.

Василь Х. Вълковъ.

Господину

Найдену Герову Россійско-ИМПЕРАТОРСКОМУ

Вицъ-консулу

Въ Пловдивъ.

35. ХРИСТОДУЛЪ ВЪЛЧЕВЪ.

139. — Хасковската община урежда смѣтката си за Т. Запряновъ.

Коп. кн. 3. 186.

Пловдивъ 26 Февруар. 1858.

Господине Христодуле Вълчевъ!

Въ Хасково

Господинъ Хаджи Ставре Примовъ дохожда при мене, та ся разумѣхме съ него за хесапа на Тодора Запряновъ и останахме сговорни да ми даде 2837 гр. за да ся наплати всичкий борчъ на Тодора, что има, та да му наброятъ тия пары отъ общинж-тж Ви. Въ тжж суммж прихващаме 1131 грош. что има да давамъ Г-ну Паскалу за брашно, та като земе Г-нъ Хаджи Ставре отъ общинж-тж 2937 гр. ще брой отъ тѣхъ Г-ну Паскалу 1131 грош. Моляж Ви ся да подканите общинж-тж да брой по-скоро тия пары, зачтото си искать хора-та пары-ты, что сж давали за Тодора. Поздравявамъ Ви и остоямъ

Вашъ

Н. Геровъ.

140. — Хаджи Ставре бръка на народнитъ работи въ Хасково.

Коп. кн. 2.

Г-ну Х. Вълчеву

въ Хасково.

Пловдивъ, 17 Февруарія 1860.

Господине Христодуле!

Податель-тъ на това писмо ми донесе писмо-то Ви отъ 15-й Февруария, отъ което разумѣхъ, какво Хаджи Ставре ся показва като Русскій подданикъ и съ това Ви бръка на общи-ты работи въ града Ви. Какъвъ Русскій подданикъ е той, азъ шж изпытамъ, а Вамъ явявамъ, какво русскы-ти подданици нѣмжтъ изволеніе да ся бръкатъ въ никаквж общж работж, и не трѣбва да го оставяте да ся мѣшя на ничто!

Приимѣте увѣреніе за истинный ми за Васъ почетъ.

Н. Геровъ.

141. — По прѣпращане пари Т. Запрянову въ Москва.

Коп. кн. 4. 53.

Пловдивъ, 27 Юнія 1860.

Господине Христодуле Вълчевъ!

Въ Хасково.

Прияхъ обще писмо отъ Хасковскы-ты Господаре отъ 24 Юлія, въ което ми явявате за Г-на Тодора З. Ковачева, че щялъ да трѣгне отъ Москвж и Ви пише да му проводите пары-ты за Цариградъ, та ми казвате да направж съ оныя пары,

что ми сте дали да му проводж, спорядъ писмо-то му до Васъ, което сте ми притворили за да го видж.

За отговоръ на това идж да Ви кажж, че пары-ты сж проводени отъ Цариградъ по пощж-тж въ начало Юния на негово име, та на тръгване отъ Москвж, ако не е оставилъ нѣкого векиль да гы прибере, то трѣбва отъ Цариградъ да направи нѣкого векиль съ писмо да гы земе отъ пощж-тж, да заплати отъ тѣхъ длъга му, а другы-ты да му врьне назадъ. Азъ шж прѣпратж Вашето писмо въ Цариградъ Г-ну Тодору и щж му пишж какъ трѣбва да сврьши.

Отъ тоя хесапъ азъ имамъ да тръсж отъ Васъ още до 150 грош. както шете видите отъ смѣтж-тж, кождо щж Ви проводж до пжти.

Примѣте приятелскый поздравъ отъ Вашъ

Н. Геровъ.

П. П. Писмо-то отъ Г-на Тодора до Васъ Ви врьщамъ. —

36. П. ГАНОВИЧЪ.

142. — Наредѣ за купуване церковни книги.

Коп. кн. 5. 73.

Пловдивъ, 15 Мая 1870.

Господине П. Гановичъ,

въ Одессж.

Притварямъ Ви единъ пакетъ адресованъ: Въ Духовный Соборъ Кіевской Печерской Лавры. Мољж Вы да турите при тоя пакетъ 180 руб. отъ пары-ты отъ банковы-ты билеты, что Ви пратихъ на 9 Април. да ся продаджъ, та да гы пратите въ казаный съборъ въ Кіевъ въ писмо отъ Вашж странж, написано, както Ви бѣлѣжямъ долу. Тия пары сж за церковны книги, които пишж на събора да ми прати и ако бы да не стигать тия, съборъ-тъ ще Ви пише да му проводите за доплатж още 40 или 50 руб. нѣчто, та Ви мољж да му пратите и тѣхъ.

Поздравявамъ Вы и остаямъ.

Вашъ

Н. Геровъ.

Писмо-то въ Събора може да напишете така:

Въ Духовный Соборъ Кіевской Печерской Лавры.

По порученію Г-на Русскаго Консула въ Фулиппополѣ Герова, честь имѣю препроводить при семъ посланный имъ ко мнѣ пакетъ на имя Духовнаго Собора Кіевской Печерской Лавры и при немъ 180 руб. за книги, которыя Г. Геровъ проситъ Соборъ послать къ нему. Въ случаѣ если эта сумма недостаточна для уплаты всѣхъ требуемыхъ книгъ, покорнѣйше прошу Соборъ увѣдомить меня объ этомъ, чтобы послать сколько еще нужно будетъ для окончательнаго расчета.

Забѣлѣжямъ Ви това не за друго, а за да бжде писмо-то Ви съгласно съ онова, что съмъ писалъ азъ.

143. — Наставление за прѣпращане книги.

Коп. кн. 5. 373.

Пловдивъ, 9 Марта 1873.

Господину П. Гановичъ,

въ Одессж

Г-нъ Глазуновъ Иванъ Ильичъ отъ С. Петербургъ ще проводи до Васъ единъ или два сандѣка книги, адресованы до Россійско-Императорско-то Посолство въ Цариградъ, за да ся прѣпратятъ въ Россійско-Императорско-то Вице-консульство въ Филиппополь. Само гы приемете, изволѣте да заплатите за тѣхъ, за мож смѣтж, колкото негова милость опрѣдѣли, което ще е нѣчто около двѣстѣ рубли, и да ми гы прѣпратите по начинъ, който азъ щж Ви явж на право.

Поздравлявамъ Ви и остаямъ.

Вашъ

Н. Геровъ.

Изъ архивата на Н. Геровъ.

144. — Посрѣдничество за прѣпрашане книги.

Коп. кн. 5 377.

Пловдивъ, 16 Марта 1873.

Господине П. Гановичъ,
въ Одессѣ

Г. Глазуновъ книгопродавецъ въ Петербургъ ще проводи до Васъ единъ или два санджъка съ книги, заедно съ едно отворено писмо отъ мене, въ което Ви пише, като ги приемете, да платите за тѣхъ, колкото негова милость Ви опрѣдѣли, нѣчто около 200 рубли, и да ми ги прѣпратите. Санджци-ти щѣтъ ся адресованы до Россійско-императорско-то посолство въ Цариградъ за да ся прѣпратятъ въ Россійско-императорско-то Вице консулство въ Филиппополь. Като ги приемете, моля Ви да ги прѣдадете въ Дипломатическж-тж канцелария на новороссійскій и Бессарабскій Генералъ Губернаторъ, за да ги испрати до Посолство-то въ Цариградъ. За да ги приеме канцелярия-та и испрати въ Цариградъ, притварямъ Ви рекомендацїи до неж за това. Нѣ ако бы да дойдѣтъ санджцы-ты отъ Петербургъ безъ да сж надписани както казахъ по-горѣ въ такъвъ случай, подпишете ги вие така: Въ Россійское Императорское Посольство въ Константинополь, для пересылки въ Россійское Императорское Вице-Консулство въ Филиппополь, па тогава ги дайте въ Дипломатическж-тж канцелария.

Пары-ты, колкото брoите за книги-ты, запишете ги на смѣткѣ на Г-на Евлогія въ Букурешъ и явѣте ми, колко сж, за да ся разумѣжъ съ неговж милость Поздравление на Тодоракыя. Нему писахъ на 10 тоя Марта.
Прощайте, че Ви давамъ трудъ. Поздравявамъ Вы и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

Притворено-то за Г-на Маразли моля прѣдайте.

37. НИКОЛА ГАНЧОВЪ.

145. — Искане се помощь за продължаване учението.

Пак. 129.

Ваше Высокоблагородіе
Милостивый Господарю!

Познаваме колко благонаклонно приimate всякого, кой-то прибѣгне къмъ Ваше Высокоблагородіе и по проси помощь; Заради това и мы смиренны ваши рабы дръзнаме да ся явимъ прѣдъ васъ съ настояще-то си молѣбно писмо, като признателны чада прѣдъ милостивъ отецъ и благодѣтель и покорно молимъ Ваше Высокоблагородіе да ны послушете молбж-тж.

Мы колко-то и да сме малкы и слабы въ ученіе-то, нѣ можемъ ся похвали, че сме познали вече сладкы-ты нѣговы плодове; а за това длѣженствуваме признателность на родители-ты си и учителя-ты, кои-то ны ся учили и учятъ. Нѣ колко за насъ е тѣжко и мжно, като родители-ти ны ся отричатъ сега да ны дръжѣтъ въ училище-то и искѣтъ да ны отдѣлѣтъ отъ него! а какъ можемъ търпѣ да ся лишимъ отъ благодѣтелно-то това завѣденіе. Слѣдователно и да останемъ просты и невѣжи? — Заради това като нѣмаме кому да прибѣгнемъ за помощь, припадаме Вашему Высокоблагородію и ся молимъ да ны улесните както да продължаваме науки-ты, на кои-то едвамъ прѣвы-ты плодове сме вкусили.

Увѣренны прочее, че ще приемнете милостиво смиренно-то ны това прошеніе, приимаемъ смѣлость и да ся нарѣчемъ.

Вашего Высокоблагородіе

Всепрѣданнѣишый рабы

Пловдивъ
6-ый Августа 1857.

Христо Михайловъ
Никола Ганчовъ

38. АРТЮНЪ ГЕДИКОВЪ.

146. — Голѣмо наводнение въ западна Тракия. Пакости въ Пловдивъ, Пазарджикъ и Станимака.

Пак. 141.

Приято 5 Септ. 1858. Отгов. 9 Септ.

Високоблагороднѣйшей.

На 29 'Августа по тѣлеграфическо йсвѣстїе сѧ наѹчихъ зѧ добротовѣ стигване въ Е'дрене й сѧ радувамъ. Зѧ доброто ви Здравїе, й не забавно въ той день писахъ зѧ Карлово й ѡбадихъ нѧ домашните ви щото нѣ донѣсе телеграфо ѡтъ Карлово получихъ. На 31 'Августа ѡтъ Гна Евлогія пѣсмо й мѣ писѹва радѣ собру. Гджа Марѣка сѧ радувала нѧ добро здравїе й будѣтѣ спокойнѣ.

Завчера въ Неделя валиха дождеве толико за голѣмѣ кѧкту другѣ патъ. Не саѣ повнїло, й тако претекуха рѣкѣте Най паче марѣца толико много, кѧкту плувнѧ сичкѣо марашъ й Каршіака, въ вода и тѧко чѣловѣцѣте въ 30 сахата киснаха сѧ вода до шѣа а кой Нѧ тавѧно ѧ кой Нѧ керемѣдите, Замъ да сѣ совершѣй душѣ-та. Нѧ марашо Нѣкой дѡ 7 кѣщѣ сѧ совершѣха а дрѹгитѣ йспадаха. богъ За чѹва чѣловѣцитѣ да сѧ Неудѧвѣ нѣкой Нѧ марашо. Но Нѧ Каршіака ѡ каимъ ѡ не се кѣщѣте, й повѣчето шеовѣ ѹдѧвиха се й дѡ 8. чѣловѣцѣ й мѹже жѣнѣй й дѣца й турци й хрѣстіяне ѡвдѣ сѧ сорѣя говѣда разлѣчнѣй много ѡ Нѣсе водѧта, водѣнѣйци дѣй н кове, много сраборѧ, и сѧ ѣдинъ рѣчъ голѣмъ зарѧръ сѧ докара Нѧ Градатнѣ. такѣва дождеве лискавѣцѣй грѣмотѣне, нѣ сѧ вѣди че й На Ноевѣа потопъ Не са билѣй толикострашнѣй, вѣкъ реване плачене, милостъ голѣмъ потеглѣхме въ Недѣля й въ понѣделникъ, й слава богу чѣ сѧ ѡправѣ времето въ Торнѣкъ й огрѣ хубаво сѣнѣце за да можатъ чѣловѣцитѣ да сѣй й сушатъ дрехитѣ, й много хора щатъ да сѣ повредатъ й Загѹбатъ й Настѣнка чѣ дѡ акжло блѣзу дѧ стоятъ кой 20 сахата кой 30 въ вѡда вѧтре каквѡ Здравїе щѣ да вѣди после богъ дѧ ймъ ѣстъ Нѧ помѡщь. Научувамсе чѣ й Пазарчѣкъ такѣва Зараре На прѧтила марѣца кѧкту ѡ кѧ йспадале толико кашѣ приказуватъ чѣ й зѧ Николакѧ Христовѧ кѣща чѣ патнала кѧкту й Кировѧта Нѧ незнаема дѧ лѣй ѣстъ найстина че ѡ Нѣкой добри чѣловѣка Не сѧ Научихъ Нѡ сѧ говорѣй тако, й ще Нѣ сѧ ѣсте преработилъ патю Замъ дѧ дойде нѣкой познѧтъ дѧ са Наѹча пѡ право, слава бѡгу че тѧмо са слѹчило предѣ денѣй й мѧло време дѣржало, Но й чѣловѣците никой не сѧ ѣстъ повредѣлъ.

Нѧ Гна сѧлѣа Чѡмѧкова ѡ не се динкѧта Нова що ймаше На Каршіака сѧ Хамбарето бараберъ й На Гна Георгѧкѣ Стояновѣча на ѧдѧта однѣ се бичекли кому дувѧрето, Новѣо дюкѧнъ що бешѣ Надъ кѹприѧта, развали му темело и другѣ.

Нѧ дермендере и тѧмъ чудо повредѣла водѧта На станимака ѡ Нѣсе Новѣойтъ мостъ кемѣръ покрай мѡста що ймаше магазѣй й кивкѣръ развали й дѡ 50 кѣщи ѡ Нѣ се, Нѧ бачковскѣо пѣтъ ѧднѧта кѹпрѣа ѡ нѣ се, Научувамсе чѣ й Нѧ кемѣро моста развалилъ мнѡго й много чудесѣй стѧнаха. богъ дѧ Зачува Едренѣто. слава бѡгу че даждеве ѡ черпѣлѣа кадѣ Карлово Казанлѣкъ Неѣ ймало й никакъ нѣй вѧлѣло, само ѡ пазарчѣкъ дѡ мѧнѧстѣра молдѧва й мѧло даждеве анѣ на друго мѣсто. На 3. 7врѣа 1858. фѣлибе

Артюнь Гедиковъ
(по арменски)

Йего високоблагородному Гну Найдену Герову вице Консоль Йего Ймператорскаго величества всѣ Росѣйскаго и фѣлиппа въ Адриѧнополъ.

39. Д. А. ГЕНОВИЧЪ.

147. — Какви реформи и права сѣ искали бѣлгаритѣ ѡтъ турцитѣ прѣзъ 1875 год.

Пак. 10

Дадѣна на комиссиѣж-тѣж въ Захарѣ на излѣзъ 1875 л.

Ето какво искатъ Бѣлгарѣ-тѣ ѡтъ Господствѹющѣй сѣ народъ:

Слѣдѹющѣ-тѣ 15-тъ точки сѧ искани ѡтъ Бѣлгарѣ-тѣ въ прикѹченѣ-то Старо-Загорско въ 1875 год. прѣзъ Окт. и Ноемвр. ѡтъ тѣхно Прѣвѣсх. Нуршидъ Паша Одринскѣй Валѣа и Тосумъ Паша Пловдивскѣй Мѹтесарѣфинъ.

1). Свободеиъ печатъ, както е позволено у други-ты Автономни дръжави. Така сжщо и у насъ Българи-ти да бжде.

2). Българскій языкъ да бжде официаленъ и да са хваща свидетелство-то на Българи-ты.

3). Да бждатъ чиновници и отъ насъ Българи-ты отъ горній и долній класове.

4). Да ся взима и отъ насъ рядовна войска, и тя да си има законно-то право както и турскж-тж.

5). Тжзи войска да има право да бжде облечена въ свож-тж си народна форма, и да носи Българското народно знамя останало отъ прѣды-ты му.

6). Равенство-то, което бѣше дадено още 1856—58 години потвърдено съ Хатихумаюнъ-тъ и Хатишерифъ-тъ, кой-то ся чете на Долма бахча въ Цариградъ да ся даде и да ся тури въ дѣйствиѣ по-скоро.

7). Системж-тж на Мюлтизислство-то съвсемъ да се унищожи. А села-та даси останватъ върху султанъ-тъ и земно-то произведение на десетокъ-тъ да ся събира на десетъ-тѣхъ едно право и тжчно отъ негови мждри и свѣстни чиновници. А не както до сега ся е събирало на едното едно на 4-тѣхъ едно и пр. И тѣзи чиновници ако злоупотребяватъ да имъ ся отнима този чинъ и дася назоватъ споредъ законъ-тъ.

8). На горны-ты тѣзи чиновници да се опрѣдели еднж смѣсенна Комисіѣ, която да ги контролира нѣколко пжти въ годинж-тж; нъ така право споредъ законж-тъ.

9). Данъкъ-тъ понеже е тяжекъ, затуй трѣбва да ся смали. Друго яче сиромасы-ты щжтъ станатъ още по-вече; зачото много богати ще осиромашеятъ.

10). Често-то променение на тапій-ты за притежанія-та да ся вдигне; зачото-то Българи-ты притежаніе-то си напр. нивато, сжщы-ты си ги купуватъ по стотини пжти съ тѣзи тапій. А много хора и отъ това осиромашеха.

11). Интиапыты, когато се разнесатъ на врѣмьто имъ за избирание кандидати за Ихтияръ Мезлиши было по градовети было по села-та, данеги назначава и избира Правителство-то, а народа, безъ дася гледа по богатство и по сродство, а по достоинство.

12). Както черкезы-ты и други-ты народности, които сж подъ власть-тж на Отоманы-ты, и иматъ право да носятъ оржжіе-то си винаги съ тѣхъ си свободно: така сжщо и ній Българи-ты искаме да носимъ оржіето си всякогашъ съ насъ си свободно.

13). Угнетение-то на Българи-ты, отъ страна на Отоманы-ты съвсемъ да ся здигни; зачото то отъ пять вѣкове на самъ ся неизброими скръбны-ты и плачевни сугъни, които сж за сърцераздираще.

14). Когато ся прѣдстави нѣкой Българинъ на Правителство-то, былъ гражданинъ или селянинъ да ся взима подъ вниманіе и дася разглѣжда работж-тж му.—прошение-то му и на часа да му ся даде удовлетворение, а не да чяка: день, два, пять, седемъ и пр.

15). Рушветы-ты отъ Отомански-тѣ чиновници съвсемъ да ся вдигнатъ вече. Аи данеся разглеждатъ работы-ты по родство и пр.

Прибавленіе.

16). Да ся даде удовлетворение на изгорены-ты села и пострадавши-ты невинни Българи въ Пловдивскы-ты и Пазарджишки окръжж, които пострадаха отъ башибозуцы-ты.

40. ЕВЛОГИ ГЕОРГИЕВЪ.

148. — Изпраща се Т. Хр. Пулевъ на учение при Н. Герова
въ Пловдивъ.

Пак. 11.

Г. Найдине Геровъ.

Карлово. 1850. 8 врія 11.

Ето спорядъ разговоратъ ни днесъ испращамъ съ Даскала Райна момчето Тодораки на Покойныатъ уйчо ми Христа. Ви моля да го приемите при васъ, и да го наредите да постъжи въ ученіето. Азъ съ друго ще Ви пиша по наджлго, защото сега немахъ врѣме.—

Ви са кланямъ, и оставамъ

вашъ покорный пріятель
Евлогій Георгіевъ.

149. — Прѣпоръчва се Т. Хр. Пулевъ на грижитъ на Н. Геровъ.

Пак. 11.

Г. Найдине Геровъ.
въ Филибе.

Карлово. 1850. 8 врія 13-го

Завчера съ Даскалатъ Райна ви пратихъ Тодораки момчето на Покойныатъ уйчо ми. тогива ви писахъ само да го приемите при васъ. Сега прихождамъ да Ви са помоля да го приемите като вашъ, и да му имате грижата ви за сичко както и за хранянѣто заедно съ другитъ потребности, да го наредите да постъпи ученіето си на колкото е възможнъ. Познавамъ ревността ви и попеченіето, които имате заради доброто воспитаніе и образуванѣ на младитъ Единородны, за това сжда чи не е и нужда да ви продължавамъ колкото за тия неща. само ви моля да пригледовате Тодораки добрѣ, като да не прави злоупотребленіета и на здравіе го си.

Азъ като бѣхъ тамо мисляхъ да дойда да са срещна съ васъ още единъ пжтъ, и да са разговора по наджлго за потребнитъ на Тодораки. но стана тржгнованіето ми на бжрзо, чи неможихъ да дойда. Днесъ пиша тамо на Протосиггелатъ Г. Кирила да дойди при васъ да са разговорите съ него за сичко що е потребно за Тодораки, при това и за заплатата. чи така каквото наредите, ви са моля съ първо ми известете за знаянѣ ми,

Приносямъ ви сердечнитъ си цѣлуваніета, и оставамъ за всегда задълженъ

вашъ покорный пріятель.
Евлогій Георгіевъ.

150. — Съвѣтъ Т. Хр. Пулеву да слѣдва наукитъ си при
Костадинъ Геровъ. Церковни книги.

Пак. 11.

Господине Константине Геровъ

Благодарно пріяхъ вашето честно отъ днесъ. и ви ся отговарямъ. — На Тодоракия пишъж да си седи на мѣстото, и да слѣдова науки ты си редовно. — Книгыты църковны не ви пратихъ до сега, защото преислихъ, чи може да искжтъ да ги отварятъ тамо на Мостатъ. Ако щете, пишете ми, до кого да ги испрата.—

Като приемите отъ брата си писмо, да явите и мене нещо колкото е благословно.

Поздравете Г. Стоянчо Доктора. Явете ми Г. Аргирчо Зааралиатъ тамо ли си е.
Оставамъ

вашъ пріятель
Ев. Георгіевъ.

151. — Евл. Георгиевъ се готви да заmine за Букурещъ като руски подданикъ. Мѣрки за запазване интереситѣ си.

Пак. 11.

Господине Найдене Геровъ
Въ Едрене

Карлово 18 Маія 1853

На 14 сжщого ви писахъ потребны ты чрезъ брата ви въ Филибе. Сега ви извѣствувамъ, какъ Тескерето ми подписаха въ Филибе за Свищовъ, и така ся готова до 2. 3. дена да тръгнѣ ще заръчамъ на Наши ты тука, ако бы да ми дойди отъ тамо Пашапортъ, да го прататъ подирѣ ми за Свищовъ. Направихъ протеста заедно съ Тефтеръ за колкото имамъ да зимамъ, и за стокыты, дѣто оставямъ тука, само пагубѣ что може да ма постигне като ми ся забавятъ работы ты, него неможихъ да опрѣдѣлѣ зашто неможихъ никакъ да разсжда каквы пагубы, колко, и какъ требова да прѣмина. Азъ вы моля като преглѣдате Протеста ми и Тефтерятъ, ако намѣрите нешто не добрѣ прѣминато, да ми явите, какъ да управа погрѣшкѣ тѣ си, и ако е възможно и има време да направя другъ Тефтеръ за да прата дѣто прилича. Това писмо дѣто можете да ми пишите, щѣ заръчамъ на Наши ты тука да го прататъ съ нароченъ чловѣкъ подирѣ ми. Кажете ми и каквы и колко пагубы е благословно да прѣмина. Само да знайте и това, зашто азъ днесъ за днесъ колкото вересіи и стокы имамъ тука записалъ сжмъ въ Тефтера; нѣ послѣ тръгнованіето ми, може да ся случи да събержѣ Наши ти нешто отъ вересіи ты, или да испрататъ нѣкоя часть на стокыты, които имамъ въ Тефтера назначены. За това требава да ми кажете и за него какъ става, зашто азъ другъ пжѣ несжмъ врялъ въ такыва работы, и не познавамъ какво излиза.

Протеста, Тефтера за вересіи ты и стокы ты, както и това кжмъ васъ писмото ми притварямъ тамо до Г. Консулството. Пликать до г. Консулството пращамъ прѣзъ Г. Міх. Варсаміди въ филибе, пишж му да го прати съ нароченъ чловѣкъ направо въ Г. Консулството, или презъ нѣкой познайѣ пріятель като да не пропадни. Отговоръ моля вы да имамъ презъ сжщото средство. — Простете ма моля за тяготы ты дѣто ви давамъ, и знайте, че ще бждѣ сякогы готовъ на повелѣніета та ви. Добро видѣніе

сички вашъ
Евлогій Георгіевъ.

ако разсждате, зашто Пашапортатъ и тескерето дѣто имамъ на ржцѣ спорядѣ както ви писахъ отъ 14. сего, чи можѣ да пжтувамъ съ тяхъ свободно до Букурещъ, може да не ми пращате другъ пашапортъ отъ тамо. Ако ли не, да гледате да ми ся прати поскору.—

Сжщый.

За крадены ты полимперіалы не писахъ нищо. — По лане дѣто ходихъ въ Видянь за конятъ и шеювы ты на Покойникатъ уйка ми, неможихъ да сврыши нищо. Тогива остана да пиши Мезличатъ въ Никополь за тѣя работы, и послѣ да ми явжѣ. Нѣ така си остана и до сега.—

Сжщый.

152. — Евл. Георгиевъ въ Влашко, Н. Геровъ въ Одеса бѣжанци. Отечеството страда. Пари на заемъ отъ гражданетѣ, реквизиция отъ селѣнетѣ. Жѣдя за новини изъ Пловдивско.

Пак. 11.

Господине Найдене Геровъ
въ Одесса.

Галацъ 8. Авг. 1853.—

На 20. Маія тръгнахъ отъ Карлово, и едвамъ преминалжѣ седмицѣ престигнахъ тука благополучно. Въ Свищовъ ся забавихъ дестина дена, и въ Букурещъ повече отъ 40. дена.—Отъ 31. Іулія ми пиши Г. Тошковичъ, чи ся намѣрате тамо, и ми дума, чи сте щели да ми пишите. до сега такова писмо неможихъ да пріема отъ васъ. Най крайно писмо ваше имамъ на ржцѣ отъ 26. Маія изъ Едрине. Обстоятелствата ны пропждиха. нѣ прибѣгнахмы на здравы мѣста. нѣ соотечествен-

ницы ти ни, слушамя, чи много страдатъ. не ви описовамя страдаіята имъ. защото ся надѣвамъ да ги познавате ви по добръ отъ мене. По пжтишата и селата е пълно съ злодѣйци, обыватъ, обыратъ, и праватъ различни злины. Хората секи день ходятъ да купаятъ, и да носятъ прѣстъ по Калетата. Въ градовѣ ты ся зематъ пары на заемъ отъ странжта на Правительството. По селата зематъ жито, брашно и масло безъ пары. даватъ само квитанції. Отъ Нашыты изъ филибе отъ 29. Іулія имахъ днесъ писмо. нищо ново не ми пишжтъ, защото не смеятъ. Виі требова да имате писма изъ филибе, кажете ми, ако ви пишжтъ нещо любопытно, извѣстете ми за негово Преосвященство и за школжтж ви какъ останаха. При това явете ми отъ колко време сте тамо, какъ прѣминувате, и до кога мыслите да ся забавите. Явете ми и за политическы ты работы нещо здраво. Тука ся хоротуватъ много, нѣ вярвамъ, чи никой нищо непознава. —

Вы поздравлява

вашій пріятель

Ев. Георгіевъ.

Надѣвамъ ся, чи не преставате да работите за нашы ты соотечесвенници.

153. — Милѣяне за отечеството. Злини и ангарии изъ българско. Насилия въ Котелъ. Мнимъ бунтъ тамъ. Латински аскеръ. Свѣдѣнія за Н. Хр. Палаузовъ.

Пак. 11.

Господине Найдене Геровъ.

Галаць 1 7врія 1853. —

Съ голѣмо благодареніе пріяхъ ваши ты писма отъ 14 и 28 Августа. Първото ви пріяхъ малко късно по пощжтж, нѣ ма зарадова много, защото ми носише жежаемы ты ми извѣстіята за сичко. Азъ мысляхъ, защо ще ви е твърдѣ пріятно, като сте отишли тамо, нѣ на противъ, глѣдамъ, чи въздышате за филибе. ще ся каже чи се едно сме расположены за оныя мѣста. Отъ истиннж мѣстата сж весма добры, нѣ сж испаднали на злы владѣтели. друго нищо не ся слуша отъ тамо, освѣнь убійства, убыранія та, Ангаріи различни, и данаци. — На Свищовъ ся дошле до 700 души Аскеръ башибозукъ латины, и правжтъ много зулумы: вѣнь отъ граджтъ неможе челоуѣкъ да излезе. Въ общѣ изъ сичкж Българіж такыва добрины ся слушаютъ. Отъ Карлово ми пишжтъ, чи сжкж къщж работи шаекъ. Дойде единъ пріятель отъ Сопотъ, и ми казова, чи и на филибе дошле Аскеръ Латины, и правжтъ различни злины. — Преди единъ мѣць като бѣхъ на Гюргево, чюхъ, чи отъ Котелъ дали за Шумянъ 40. кола да работятъ на калето, 17. хіл. ѿ брашно и 700. ок. масло и платили и по 10. пар. на окжтж за транспортитѣ на брашното и маслото до Шумянъ. Освѣнь това дошълъ послѣ нѣкой турчанъ отъ Шумянъ пратенъ за още кола да вдигни отъ Котелъ. Селянити му казали, че нѣмжтъ другы кола, а той имъ предложилъ да даджтъ конѣ. тиі му казали, защо и конѣ не ся намѣржтъ въ селото имъ. имжтъ само по единъ конъ нѣкой, дѣто имжтъ нуждж да ходятъ по кѣратъ. Така добрыатъ турчанъ извадилъ сабятж си, като ся расърдилъ, и наченалъ съ неж да удря. — Отъ селяны ты нѣкои за да избѣгнжтъ злото, спуснали ся, тж го хванъли, и му зели сабятж. А той подирь това врьща ся на Шумянъ и казова на Френкъ Юмеръ Паша, чи Котлянци ти не сж итаатліи на царскы ты заповѣды, и искали да го убіятъ и другы подобны. и така Юмеръ Паша праща до 1000. души аскеръ, да заграджтъ Котелъ. — Това бѣхъ научилъ тогивж за Котелъ. — Сега друго незнаж, освѣнь чи пиши единъ пріятель отъ 20. Авг. отъ Котелъ на Ортака си тука, чи неможе да испрати стокжтж си, защото сичкы ты кола и конѣ сж вдигнаты за шумянъ. освѣнь това казова, чи щѣлъ да му пиши повече, нѣ неможелъ, защото было тогивж подъ голѣмж сакантія, друго нящо не дума. — Хората ги е страхъ да писуватъ такыва работы да не бы да имъ ся уловятъ писмата, защото Правителството дири. — Незнаж до кога ще страджтъ еднородны ти ни. Злины ты отъ день на день ся умножявжтъ. Надежджтж е на Бога, и на Православнаго Царя. —

Много ся упечялихъ, като видѣхъ да ми казовате, чи Браделътъ, Грънчаръ тѣ, и Огърлицата сж станали неразлжчни. Сега намѣроха вѣмѣ да си правжтъ щенія та

та. вѣрвамъ, чи отъ каквото имъ иди отъ рѣцѣ, нищо назадъ не щѣтъ остави. още ще страждѣ нашии и отъ тяхъ. Зло връсь зло. Нѣма что, освѣнь търпение.

Преминжалата недѣля ся хоротуваше тукъ чи Европейскыты силы ся пратили нѣкоя Нотж другж на севѣръ, чи ще пренуджѣ Султанатъ да подпиши исканіята та на Россіѣж, само мирѣтъ да ся уварди. Това ся умалчя сега. Какво ще стане. Богъ знай.

Хоротува ся, чи преминалата недѣля дошле на Варнж 6 хіл. души арапы съ турскы Вапоры. — Пишете ми по начесто за сичко, и вамъ като ви ся оправи работж тж, явете ми. — Дано изработите нещо за общж ползж. Знайте сичкыты нужды на Народа. — Незнаѣж да ли ся подаде прошеніето гдѣто требоваше за святиня му, което бѣше ся направело отъ голѣмыты наши села. —

Бабка ти отишла на банж . . . .

Добро видѣніе Сжмъ

сички вашъ
Ев. Георгиевъ.

Кажете ми имате ли пріятелство съ Николая Христофоровича Палаузова, и какжвъ човѣкъ е, ми ся чини да е отъ добрыты Българы. —

154. — Свѣдѣнія за турскитѣ войски. Покупки съ кванции. Задрѣжане търговскитѣ стоки. Карантина въ Русчукъ. Табиитѣ по Балкана. Свѣдѣнія за бакъра.

Пак 11.

Господине Найдене Геровъ
въ Одесса. —

Галаць 15 7врія 1853. —

Благодарно пріяхъ писмото ви отъ 11. сжщаго. Прочетохъ го добрѣ, и ви давамъ правдж за сичко что ми пишете. нѣ други цяръ нѣма освѣнь търпение. Имахъ за нѣколко работы да ви пытамъ за да ми докажете добрѣ. нѣ гы изоставихъ за друго време. Сега само ви моляж да ми кажете, ако е възможно, като каквы работы сте наченали да връшите — За Политическыты и тука ничто не може да ся отбере още. виждатъ ся само твърдѣ начумерены. — Нашии твърдѣ злѣ страждѣ въ срещж. это что ми пиши единъ пріятелъ отъ 13. сего изъ Гюргево за срещж. На 9. сего престигналь въ русчукъ единъ прочутъ Арнаутянь Тафилъ Бѣзи съ 2500. души арнауты Чами съ лифе по гр. 150 на мѣста на секи едногo. сичкы ти, казува, друго нищо не глѣджѣ, освѣнь да обиратъ. Престигнали тамо и 3. Паши Арапы, които чякали подъ Командата си 5. х. души аскеръ Арапы изъ Шумянь. Ималона Карасуу и другы 2500. душ. арапы. нѣ за тяхъ не сж знай, на кадѣ ся щели да отидатъ. Въ русчукъ имало аскеръ повече отъ 10 х. души, купили сичкыты сюречи волски и кравешки за яденѣ. Сичкити турци малки и голѣми разхождатъ ся вооружени, и чякатъ часжѣ да имъ ся даде воля да колятъ Хрістіяныты, и да минжѣ въ Влашко. По тая причинж хрістіяныты сж твърдѣ много уплашени. — Богати ти Търговци отъ Турциты отворели въ русчукъ съ свои си разноскы 3. къщы, въ които ся готовятъ ястіете, и отвожда кой да е турчанъ тж яде и піе безъ пары. — На русчукъ има Карантинж за хората и писмата, дѣто отвождатъ отъ тука и Влахія. Писмата пушжѣ, чи гы даватъ. хората пазятъ 5. дена Карантинж въ магазинты на х. Атанаса х. Петковъ край Дунаватъ. Тая Карантинж можи да ся кажи Политическа, а не за Болясть. зацото Каикчінти отъ русчукъ минуватъ секи день въ Карантинжж гюргювскж, и като зематъ пары, и пріематъ стоки, връщжѣ ся въ русчукъ безъ Карантинж. — Въ Свищовъ има до 4. х. души аскеръ. искжѣ да имъ ся изпразднжѣ 300. къщы въ еднж махалж, за да влѣзжѣ, сичко съ кванции купувжѣ, искжѣ 100. чов. Оризъ безъ пары, съ кванции, и не оставятъ да ся натовари Търговски Оризъ за страныты ни, догдѣ не имъ ся даджѣ 100. тѣхъ чов. Оризъ. Нии имамы до 400. чов. Оризъ въ Свищов, и ни пиши Коміонеринатъ ни, чи не го оставятъ да го натовари. — На много мѣста изъ Българіѣж, слушама, че Правителството е земало подписы отъ хрістіяныты, чи ся проминуватъ добрѣ съ Турциты, и чи сж благодарни отъ Правителството. знайте съ какво сърдце сж давали Българи ти такыва подписы. — уголиха ся вече хората отъ даваніето, Ангариѣ, грабежы, и никой не смѣѣ да излезе

по кърать за работж тж си. — Другж годинж сж ся товарили отъ русчукъ за узунджово до 300 кола съ стоки. тая годинж сж се натоварели само 12. кола. На Габровскіятъ Балканъ сѣчатъ дръвѣта и правятъ табіи. — Много такыва има за писанѣ. нъ гы оставямъ, защото виі требова да гы познавате по добрѣ. — Щж вы мољж за еднж работж, която ако ви приляга свършете, само искамъ да бжди тайнж. — Да идите тамо въ Кантората на Демидовжтж фабриж, и да пытате ако има готовъ Бакъръ кюлче за проданъ, колко количество, и съ каква цѣнж най-крайнж може да го даде съ начтенны или и съ вадѣ, чи каквото ся научите съ първж пощж непременно да ми явите. — Ако можите, испитайте и съ каква цѣнж ся е продалъ тамо топтанъ хубавіятъ чарвенъ хавіяръ на язици, чи едновременно ми изявете и за него. Това сичко то искамъ да ся свърши тайно така, като никакъ да не усетятъ хората на Г. Стеф. Д. Тошковича, защото друго яче ми докача интересатъ. — Ако видите, чи самъ нещете да можите да го свършите, а виі наредете други нѣкого пріятеля да испита. стига само да бжди тайно.

Вы поздравлявамъ и остановамъ

вашъ

Ев. Георгиевъ.

155. — Работата на Сава И. Радуловъ. Скелята въ Русчукъ затворена. Потягане калетата.

Пак. 11.

Господине Найдене Геровъ.

Въ Одесса.

Галацъ 1. 8врія 1853. —

Благодарно пріяхъ вашиты пріятелскы отъ 20 и 25 престаналый, съдържаніето въ които добрѣ проумѣхъ. —

Притварямъ ви писмо за Г. Савва И. Радуловъ. Неговжтж работж въ Брайла ся свърши. Парыты му ся прашатъ по Г. Тошковича. — Американскый Консулъ има само тука. въ друго мѣсто въ Молдовалахиіж нѣма, и въ управленіе ви.

Вчера пріяхъ изъ Гюргево писмо, отъ което ся извѣстихъ че и на Русчукъ затворели скелжтж. непушжтъ никого да мини за Валахиіж. Табіиты на калето, казватъ, че твърдѣ бързо наченали да правятъ пакъ. Тука нищо здраво за Политическыты работы не ся знай. Колкото ся хоратувжтъ ще гы научите отъ Г. Тошковича. Дано ся управжтъ поскору работы ты, защото Наши ти срещж твърдѣ много страдаять.

Вы поздравлявамъ, и оставамъ

за всегда вашъ

Евлогій Георгіевъ.

156. — Сношенията съ край-дунавскитѣ страни прѣкж-снати. Турцитѣ завзели острова срѣщо Видинъ. Рашко Петровъ отива на учение въ Австрия.

Пак. 11.

Госп. Найдене Геровъ

Галацъ 20 8врія 1853.

Временно пріяхъ вашето честно отъ 12. сего, и съ преминалыатъ Вапоръ испратихъ приключеното ви за Ц/градъ до Г. Гавріила Морovenовъ. —

Ваше момче Рашко Петровъ дойде отъ Ц/градъ преди еднж недѣля, и вчера трѣгнж за Віеннж съ Вапорѣтъ. отъ тамо ще отиди за Прага. — Преди 20. дена Турското Правителство затвори сичкыты Край Дунавскы скелы, и въспрѣха излизаніето на стоки ты. — Наши оризы около 350. чов. и другы разны стоки узунджовскы останаха въ Свишов. — Преди 3. 4. дена и тука по высокж заповѣдъ самныты страны прекъснаха сякакво сношеніе съ срещныты край Дунавскы. Само за Ц/градъ е свободно още. — По такава заповѣдъ и корабіиты подъ Пандеры Руска, Влашка, и Молдованска, Запрѣтиха ся да товаржтъ. — Отъ срещж турцити се ся готовиха да минжтъ въ Принципаты ты, нъ и до сега не ся го свършили. само отъ Видянъ срѣщо Калафатъ въ Островатъ ся минъли до 800. души турци, чи послѣ

друго ся не чу. Не имъ дръжи . . . Нищо нѣма да можтъ да направтъ, само Нашии Българи много страждтъ отъ тяхъ. Дано не отидеше за много време. Ни тука сме мирно, и имаи руска войска, чи ны пази добрѣ. — Букурешкіатъ Князь си далъ Оставкѣж, и на 16. сего тръгналъ за Виенна Заедно съ сына си Полковникатъ. — Кажете ми кога ще можете да дойдите за тука. — Добро видѣніе,

вашъ пріятель

Ев. Георгіевъ

157. — Упжтване на Герова за-въ Галацъ. Прѣпращане писма.

Пак. 11.

Г. Найд. Геровъ

Галацъ 31 8врія 1853.

Писмото ви отъ Димитровъ-денъ пріяхъ и разумѣхъ писанныи ви. — Мене можете да ма намѣрите твърдѣ лесно тука въ скелятъ край Дунава. Ако дойдите отъ Рени ще мините по край магазинѣж ми. — На 27. сего ви пратихъ чрезъ Г. Ташковича писмо ц-градско.

— Вы моляж да кажите на Г. Ник. Хр. Палаузова, чи писмото му отъ 12-и 26 сего. пріяхъ, и приключенныи му на време распоредихъ. — На Г. Ник. Мир. Тошковъ кажете, чи писмото му отъ 26. сего пріяхъ послѣ тръгнованіе то на Вапора за Ц/градъ, и така писмата му останаха да испрата за Ц/градъ; съ приходящия Вапоръ на 4. 9врія. — Виенскыи Вапори недойдоха тая недѣля на горе по Дунава нече да е мирно. Тука имаи спокойствіе.

Вы желаѣж добръ пжтъ за насамъ.

Добро видѣніе

вашъ

Ев. Георгіевъ.

158. — Скрѣбъ за Герова, който отива за Петербургъ. Мжнотии за търговията.

Пак. 11.

Галацъ 13 Мартія. 1855.

Г. Найдене Геровъ

Въ Гюргево.

Разни ваши писма временно пріимахъ, нъ не ви ся отговорихъ, защото и времето не ма прощаваше твърдѣ. За да ся не явя обаче совсѣмъ ленивъ. приходямъ да ви посрещна съ настоящото си въ пжтъ, и да ви кажа, какъ отъ една страна ма скърби отдалечяваніе то ви отъ страныи ни, а отъ друга страна ся утѣшявамъ, защото вѣрвамъ, чи вии нема да ма заборавете, макаръ и въ краятъ на земята да отидите, и се ще имамъ по некогы драгыи ми ваши писамца. — Дано ви бжди путешествіе то счастливо, и да сполучите каквото желайте, чи за скоро да вы имаи пакъ назадъ, и ся съберемъ, както и другъ пжтъ сме ся съберали, и сме си приказовали. — Исахъ да узная нещо повече отъ васъ заради отдалечяваніе то ви, нъ не го протентерямъ, защото можи да вы уграничовжтъ обстоятелствата, оставямъ сичко за другъ пжтъ. — За сякогы вы моля да ми явявате где ся намирате. Поздравленіе то носете на Г. Хр. Гешовъ въ Виенна. Кажете му, чи пратенныи му стоки прѣзъ Брашовъ за чріемваніе то ми, още не сж ся явили, и нити незнаѣж гдѣ ся намѣрятъ. — Отъ измайлскіатъ четаль още не сж освобождены Геміиы, и никой незнаѣж какво ще бжди. — Добръ пжтъ, добръ пжтъ, и добро видѣніе. —

Сичкии вашъ

Ев. Георгіевъ

159. — Тѣга за отечеството. Надежда за добро отъ невидѣно.

Коп. кн. 1.

Г-ну Евл. Георгиеву, въ Галацъ.

С. Петербургъ 2 Яннуария 1856.

Любезный Приятелю!

Право да ти кажиж, не помниж навѣрно, писалъ ли ти съмь оттука или не: нѣ и да не ти съмь писалъ, мыслилъ съмь да ти пишѣж, за това ми ся чини, че ти съмь писалъ. Не чюдися на заплеса ми: въ такова мѣсто съмь паднѣлъ, дѣто не мож още да ся окопитѣж, дѣ съмь и какво съмь. Едно само познавамъ, че не съмь на свое мѣсто. Хубавъ е Петербургъ; азъ го хвалѣж; нѣ очи-ты ми все камъ Филибе глѣдѣть. Затова сега на новѣ годинѣ най-голѣмо-то ми желание е да ны сподоби Господъ да ся видимъ тѣж годинѣ въ отечеството. Охъ, Боже! че да ли быше! Както лани надѣжды-ты не ся сбѣднѣхѣж, така може и тѣж годинѣ да не ся сбѣднѣть; нѣ отъ другѣ странѣ, както отъ начяло на тѣж войнѣ всичкы-ты работы излизѣть не така, както гы смѣта свѣтъ-тъ, а съвсѣмъ друго-яче, дано така отъ невидимѣ странѣ докара нѣчто миръ. — Да тя дарѣж за сурѣвѣ годинѣ съ новинѣ отъ Филибе. Ако си ѣж научилъ по-напрѣдъ, то виждѣ, че и азъ ѣж знаѣж, ако ли не, то да ми отвърнешъ съ другы новины отъ ваши-ты мѣста по за-въ работѣ. Моя-та комшійка Фроса ся е годила за Цока Каблешкова. Свѣтъ-тъ си върши работѣ, а мы гонимъ босы-ты. — Азъ ти пишѣж прѣзъ Вѣнѣж, зачѣто-то тука не приѣмѣть на пощѣ-тѣ писма за княжества-та; нѣ ты можешъ да ми пишешъ право за тука. Адресъ-тъ ми е: Monsieur Naïden Guérof à S. Petersburg, у Каменнаго моста въ домѣ Буха № 30. Щѣ ся надѣж да приѣмѣ скоро писмо отъ тебе, и не праздно, а за-въ работѣ, тѣче да ся прикара случѣй, щѣ ти ся отсрамѣж както приличѣ.

Добро видѣніе!

Твой
Найденъ.

Поздравление на вси приятели.

160. — Скрѣбъ отъ прѣкѣсната кореспонденция. Сърадване за сполука въ работата.

Пак. 11.

Любезный Г. Найдене Геровъ.

Въ Одесса.

Галацъ 15 Септемвр. 1856.

Отъ какъ сте трѣгнали отъ Букурещъ, ми ся чини, чи само догдѣ бяхте въ Виенна ви писахъ. Познавамъ, чи сѣмъ виновенъ, зачѣто прекъснахъ переписката помежду ни, като не ви ся отговорихъ на неколко писма, нѣ искамъ извиненіе, и Бѣдете увѣрени, чи азъ сѣмъ се сѣшиѣтъ къмъ васъ, макаръ и да не сѣмъ ви писувалъ. — Отъ писмата ви къмъ Брата ми сякога сѣмъ ималъ преписы. тѣя много ма правиха да ся радовамъ. Най послѣ добихъ еднѣ особна радость, като видѣхъ чи ви добывѣте средство за да можете за напредъ да изпълняѣте онова, за което сте ся трудили сякогы. — Оставамъ за другъ пѣтъ да ви пишѣж по надѣлго. сега само ви поздравлявамъ отъ все сърдце.

Не ся сомнявамъ, чи като стигните тамо, ще ми понапишѣте нещечко, и ще ми кажѣте гдѣ ще можимъ да ся видимъ по напредъ.

Щѣ ви кажѣ еднѣ филбелишка новина, която ви можете и да знаѣте. — Николаки Х. Васіліу ся е сгодилъ за Солтаніца на Немцоглу. Добро видѣніе

вашъ искренный
Ев. Георгиевъ

Имѣте и притворенно отъ Брата ми. —

161. — Н. Геровъ на пжтъ за България. Евл. Георг. жали,
че не могълъ да го испрати.

Пак. 11.

Г. Найдине Геровъ
въ Брайла.

Галаць 17 9врія 1856.

Искамъ извиненіе, защото нещж можа да дойда да ви испратя отъ тамо спорядъ обѣщаніето си. — Незнаж какъ преминахте вчерашніятъ пжтъ. мене сноше ми бѣше криво, като не ви имахъ при мене си, за да си поприкажимъ, като немахъ и сънь. Дано ся случи да ся видимъ на пролѣтъ. Ви желаж добро пжтешествіе, и добро видѣніе.

Обычайте ма, както и азъ вы обычамъ, и не ма заборавайте

вашъ
Ев. Георгіевъ.

Вапоратъ за Гюргево ще тръгни послѣ обѣдъ. — Прикажете си съ Г. Ник. Цену.

162. — Н. Геровъ въ Цариградъ. Евл. Георг. жали за теглата негови и на народа. Голѣмъ интересъ за народнитѣ работи въ Цариградъ. Вѣстникарски статии.

Пак. 11.

Г. Найдене Геровъ.
Въ Ц/градъ.

Галаць 17 Мартія 1857. —

Пріятелското ви отъ 2 сего на време пріяхъ, и притвореното ви испратихъ за Одесса по единъ Англійски Вапоръ, който тръгна отъ тука на 8. сжщого.

Братъ ми отъ Букурещъ дохожда тука, и вчера тръгна съ Вапоратъ назадъ презъ Гюргево. — Отъ писмата ви къмъ него научихъ сичко кое какъ е станало, и сте оставили Пловдивъ. — Много имама още да теглилъ каквото ся вижда. Вій ако да небѣхте страненъ поданикъ, кой знай кадѣ можахте да стигните до сега. — Къмъ Брата ми писмото ви отъ 4 сего прочетохъ, то ми дава някакъ добры надежды, и дано земише поскору добръ конецъ както вашата работа така и народната. — Вій вѣрвамъ, чи ще ся позабавите въ Ц/градъ. то неще бжди за зло, защото ще успѣйте да разумѣйте стѣпкыты на Нашыты, които врьшжтъ народны работы. желалъ бѣхъ да знаж, кой праща изъ Търново нѣкои статіи и ся съобщавжтъ въ Пресъ де Оріенте и послѣ въ Българскіатъ Вѣстникъ, Статіиты оныя разумѣвамъ, които докачжтъ и поврежджтъ народатъ. — Кажете ми молж вы, каквы книги бяха оныя, дѣто казуваше Вѣстникатъ, чи сж хванаты на Гюмрукатъ. — Кажете ми въ коя школа е момчето на Грююоглу отъ Казанлжкъ, и на Г. Хр. Тѣпчилешова, и каква е тая школа. —

Съ другіатъ Вапоръ можа да Ви понапишж повече. Грьците сж хитри, и нашити требова да си врьшжтъ работыты по здраво, и безъ много приказуваніе на вѣнь. — Вы поздравлявамъ вашъ

Ев. Георгіевъ.

Австр. Вапоръ начена вчера таксітыты си за Одесса редовно сяка седмица.

163. — Хрисантъ и българетѣ въ Пловдивъ. Търновци и владиката имъ. Вѣстникарски прѣпирни. Алекс Екзарховъ и церковнитѣ книги. Бебешка френска школа. Владика Панаретъ. Община за българска книжнина.

Коп. кн 1.

Цариградъ 27 Марта 1857.

Господине Евлогие !

Писмо-то Ви отъ 17 Марта на врѣмя пріяхъ и въ него найдохъ друго отъ Г-на Христа. Идж да отговорѣж и на двоицж Ви изеднашъ, та като прочетете това писмо, пратѣте го Г-ну Христу. Вѣрвамъ, че Г-нъ Христо ще Ви е съобщилъ писмо-то ми отъ 18 Марта, та не щж повтарямъ писано-то въ него.

Филибенска-га работа стои на оный рядъ, както ж обаждахъ на 18 Марта. Хоратилоса е въ Патриаршишж-тж да пишжтъ и сж писали на владыкж-тж Хрисанта,

ако го повика Едренскый паша да ся сѣди, той да отговори, че въ Едрене не може да ся сѣди, а ше чяка, ако му пише начялство-то му, сир. Патриаршия-та, тогава може да иде въ Цариградъ, та тамъ да си види работж-тж, а не въ Едрене. Ако ли го повика паша-та просто безъ да му казва, зачго го выка, той да иде въ Едрене, таче кога му кажѣтъ, че сж го выкали да ся сѣди, той да каже, че иска да дойде тука да ся сѣди. Видися, че Хрисантъ праша доста пары тука, за да откупува капии; нѣ да дава колкото ше, купѣ-тъ е безъ дѣно, та нѣма да ся наплѣни, а негова-та кисия, колко голѣма да е, ше ся испраздни. Пишѣтъ отъ Филибе, какво казвалъ, че колкото пары е спечялилъ откакъ е дошълъ въ епархиѣ-тж, всичкы-ты ше похарчи, само да не падне долу. Той писалъ на ефора си тука да ся помоли на наши-ты да го покровителствувать. Наши-ти отговорили, че не само не щѣтъ да го покровителствувать, кога ся влада така неприлично, а още и даваджии му сж, зачтото мя е клеветилъ безъ никаквж причинж.

Членове-ти, който ся печатать въ Прессъ д'Оріанъ отъ Тръново, както ми ся чини, ся съчинявать повечето тука отъ писма-та, които иджтъ отъ Тръново отъ тарафа, что е срѣща владыж-тж. За това азъ шж испыта пò-хубавѣ и шж Вы отписа. Наши-ти тука на Балъ-капанъ-ханъ имжтъ тѣя членове за тврьдѣ полезны за народнж тж ни работж; нѣ азъ не съмь на тжж мысль; Грьци-ти ся ползувать отъ тѣхъ за да ны клеветять, че ужъ имаме сговоръ съ Франрузы и другы Европейци и че ужъ по тѣхно внушение искаме да имаме свое духовенство, и Турци-ти ги вѣрвать, та ся боятъ да исплѣнять желание-то ни. И Русси-ти, като глѣдять, че ся сближаваме съ другы-ты, добывать различни подозрѣния. Отъ другж странж и чюжденци-ти, като видять, че имъ попрѣстанемъ малко нѣчто, подлѣстываются повече за да ся поведемъ по тѣхъ повече. Наши-ти обаче не щѣтъ да разумѣжтъ, че ся лъжемъ, а мыслятъ, че тии лъжять другы-ты, и така отвождать съ главж-тж надолу.

Прессъ д'Оріанъ отговори на онова, что бѣ писала срѣща него Βυζαντίς въ брой 55-й отъ 14 Марта, а тя ся готви да отговори на тоя отговоръ. На Βυζαντίς ся написа добъръ отговоръ отъ нашиж странж и ше сж даде ней, та да го напеча.та.

Въ 57-й брой на Βυζαντίς пишѣтъ отъ Едрене, че Грьцкый консулъ ся научилъ тамъ, какво двоица Грьцкы подданици ся брькать на общи-ты работы въ Филибе за ползж на Блѣгары-ты и той ги выкалъ въ Едрене за да имъ запрѣти да не ся мѣсятъ, като что сж чюжденци. Това е лъжя, а измыслили го сж, зачтото, както ся види, научили сж, че е заповѣдано Ступину да махне Мавриди отъ Филибе, зачтото той много интригува тамъ срѣща мене и срѣща всичкы-ты наши за ползж на владыж-тж. Той е подписалъ оныя прошения, за които спомянувамъ въ писмо-то си отъ 18 Марта. Журналъ де Константинополь зима странж-тж на Βυζαντίς, напеча.та прѣводъ отъ онова, что е писала тя срѣща Прессъ д'Орианъ, и ше пише и той срѣща послѣднж-тж.

Правителство-то не е хващало въ гюмука никаквы книги Блѣгарскы, а дѣто пишяхж въ тукашни-ты газеты, че сж уловены нѣкаквы книги, въ които има молитвы за да събори Господь Турско-то Царство и да го прѣдаде на православный царь, това е работа на Алекс. Екзарховъ. Негова милость напеча.та апостолъ, спечяли отъ него и заслади, та му ся ше да напеча.та и другы церковны книги. Нѣ за да може да печята такывы книги, трѣбва да земе изволение отъ правителство-то, и за да сполучи пò-лесно, намыслилъ да покори съ нѣчто книги-ты, что иджтъ отъ Россиѣ. Съ това намѣрение той ровилъ церковны-ты книги и нашѣлъ въ псалтыря на края спомяникъ, който кадугери-ти трѣбва да четжтъ всякой день откакъ свръшять молитвы-ты си. Въ тоя спомяникъ помежду друго пише и това: Мерзское и бугохулное агарянское царство вскорѣ испровержи и православнымъ царемъ предаждь: правовѣрие же утверди и воздвигни рогъ христіанскій и ниспосли на насъ милости твоя богатыя. Това нѣчто той показалъ на министра на иностранны-ты дѣла, Етхемъ-пашѣ, та спорядъ него е заповѣдано на газеты-ты да пишѣтъ, че ужъ хванжли едѣ-каквы си книги. На турци-ты ся обясни, че тая молитва е писана още прѣди да ся явять тии въ историѣ-тж, че сж ѣж съчинили Грьци-ты не срѣща тѣхъ, зачтото тии не сж Агаряне, а срѣща Арабы-ты, които чясто бияхж империи-тж имъ, и че сега никой не чете тоя спомяникъ, а печатать го въ псалтыра, само зачтото така е осталъ обычай още отъ старо врѣмя.

Школа-та, въ коѣто ся учять лѣца-та на Груеоглу отъ Казанлжкъ и Хр. Тѣпчилещева, ся намира на Бебекъ въ Боаза. Тя е французска. И управительтъ ѣи

наставници-ти сж французи духовни лица, Лазаристи Іезуити. Науки-ты ся прѣдавать на французскый языкъ. Азъ не могъ да вѣрвамъ, че наши-ты Българчета, които ся учять въ неж. щжть станать людѣ. Може да се изучать добрѣ, нъ не на работы, тѣмъ потрѣбни, и дѣто влѣзжть тии послѣ помежду Българы-ты, щжть сж като люта язва. Православный катихизисъ не ся прѣдава въ тѣжж школж, та си помыслѣте, каквы щжть сж оныя Българчета, които ся отхранватъ въ такъвъ калабалкѣ отъ дѣца всякаквж вѣрж и народность на начинъ, съвсѣмъ чюждый за насъ. Нъ нашъ Тѣпчилещевъ и другы не щжть да знажть и сякаты, че въ тѣжж школж ще падне Св. Духъ на дѣца-та имъ. Азъ ходихъ въ тѣжж школж на 22 Марта и видѣхъ всичкы-ты Българчета, числомъ 13, отъ Калоферъ, Казанлжкѣ, Захарж, Шюменъ и Вратжж. Управитель-тъ Боре ги хвали, че ся учять хубавѣ. Казвать, че начялство-то на училище-то искало да хване единъ полъ да прѣдава православный катихизисъ; нъ Великата Церква не допуца.

Откакъ съмъ дошълъ тука, все испытвамъ да видж, какво мнѣние имжть тукашни-ты наши за Прѣосв. Панарета, и съ жялость ся научвамъ, че тии го нѣмжть на почетъ. Казвать да е лицемѣрецъ и по нѣрава сжщий Гръцкый Калугеръ. Въ Филибе склоняватъ да го искать за владыкж; нъ тукашни-ти не го намиратъ за добръ и не пристаятъ да го искаме. Въ вѣстника пише, че сж дошли отъ епархиж-тж му Погонияниж да го искать да си иде тамъ. Не знаж истинно ли е това. Какъ да е, спорядъ мнѣние-то, което имжть тука наши-ти за него, мжно ще дойде да го искаме за владыкж за Филибе.

Основатели-ти на общинж-тж за Българскж-тж книжнинж щяхъ да дойджть вчера при мене, за да ми обадятъ намѣрение-то си, та да разсждимъ, что трѣбва да ся прави, за да ся постигне това намѣрение; нъ нѣчто ги сбръкало, та останж да ся сберемъ слѣдъ два дни. Като познаж добрѣ намѣрение-то имъ, не щж ся забавж да Ви го обадж. Замѣчания-та, дѣто имъ сте направили, ми четохж. И азъ имъ правихъ замѣчания. Описание покръщение-то на Българы-ты и раздѣление церкви-ты, что има въ историж-тж Българскж въ Мѣсяцослова на общинж-тж, като да е писано отъ думы-ты на католикъ или прѣписано отъ католическж историж. За това основатели-ти на общинж-тж казвать, какво така го сж нашли въ истории-ты, отъ които сж вадили Българскж-тж историж и които истина сж Французскы, таче отъ ядъ, что имжть възъ Гръци-ты, не сж могли да познажть, че това описание не е право, зачтото поноси на католици-ты. Казвать обаче, че сж готови да исправятъ всичкы-ты си погрѣшки като чтомъ имъ ги покажжтъ. Въ другой день щж видж, искренни ли сж.

Замѣчания-та, что сж направени на вѣстникоиздателя, не съмъ челъ, нъ чюхъ да казвать за тѣхъ, че сж были много люты, та и кучета-та не ги ѣджтъ. И наистинж Александръ, кога ги приялъ, не е могълъ да ся побере въ кожж-тж си, и ходилъ при Никола Тѣпчилещева да ся оплаква, зачтото той му е още приятель. Азъ още не съмъ ся видвалъ съ Александра; ходилъ съмъ два пжти да го тръсж, нъ не съмъ могълъ да го найдж, а той не дохожда при мене, та ся види, че не ще да ся срѣщнемъ. За него щж Ви кажж, че нѣмамъ вече надѣждж да ся оправи и да тури нарядъ Вѣстника: той продава народа за свож ползж, та е потрѣбно да ся погрыжимъ нѣкакъ да ся направи да ся вадѣ другъ вѣстникъ нѣйдѣ или тука. Не бива ли да стане това въ Букурещъ. Гръци-ты залѣгатъ да му запржтъ Вѣстника и го клеветять, че има сношения, непростены, съ чюжденци-ты и намѣрения не добры, затова и има типографиж-тж и канторж-тж си на едно мѣсто съ типографиж-тж и канторж-тж на Прессъ д'Орианъ.

За князя Богориди, чирака му Гаврила и за Тѣпчилещева каквы людѣ сж, щж Ви пишиж на 1 Апр. съ Русскж-тж пощж. Тогава щж Ви кажж и за общж-тж работж за владыкы-ты, какъ е подхванжтж, какъ врьви и каквы надѣжды има. Днесъ искахъ да сврышиж тсва, ала не щж пристигнж.

Да Ви кажж двѣ думы и за моиж-тж работж. Пишижть ми отъ Едрене, какво съ истж-тж пощж паня-та отговаря на pytanie-то отъ капиж-тж: зачто да направи така съ мене; нъ что отговаря не знажть. Утрѣ щж ся научж, прѣдала ли е Капния-та тоя отговоръ на Посолство-то и какъвъ е той.

Въ Одессж нѣма да ходж; щж правж тука Великдень. Дано и работа-та ми да ся сврыши по-скоро, да си идж въ Филибе да мирясамъ, че ми омръзнж вече

блъсканіе нагорѣ надолу. Само при Васъ быхъ дошълъ да правимъ заедно Великденъ съ благодарение, ала не знаяхъ отнапрѣдъ, че ще бжде така работа-та, та да ъж нагласяхъ да Ви дойдж. Нъ като не станж това, азъ се надѣж вече, Г-не Евлогие, да ся видямъ тѣж пролѣтъ въ Филибе, и щемъ идемъ заедно на бани-ты, макаръ и на Карловскы-ты. Вѣрвамъ, че щешъ стоишь на думж-тж си. Дойди, дойди да населимъ въ Филибе еднж чисто Българскж махалж подъ мевлихане-то, та да си гядаме боль-боль и Карлово и Копривщицж. Азъ пазарѣ тамъ едно мѣсто.

Много здравіе отъ Г. Гаврила Мореновъ. Азъ съмъ у него на конакъ и твърдѣ добрѣ съмъ, само далечъ ми иде да ходж отъ Фенеръ на Бейолу.

Желаѣ Ви да празнувате весело Великденъ и въ веселбж-тж и мене не забравяйте.

Поздравѣте вси приятели отъ мене.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

164. — Хр. Георгиевъ да не бърза съ извѣстното писмо.

Коп. кн. I.

Цариградъ 20 Априлия 1857.

Господине Евлогие!

На 27 Марта ти писахъ едно писмо дълго безъ край, а ты не ми отговори, баремъ колко да мы обадишь, че си приялъ писмо-то ми, та да не съмъ на мысль. За това и азъ, и да имахъ днесъ врѣмя, не шяхъ да смѣж да ти пишѣж пакъ пространно.

Пиши, моляж ти ся, Г-ну Христу да не ся бърза да ся пише онова писмо, за което му казахъ въ писмо-то си отъ 15 Април. че е потрѣбно да стане. Работа-та ся обрѣнж друго-яче и ся туря сега на рядъ. Съ пощж-тж направо щж пишѣж Г-ну Христу доста и приятны новины. Намѣсто да му пишешъ, прати му това мое писмо.

Моя-та работа все еднакво врьви.

Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

165. — Геровъ въ Одеса. Освѣтление одескитѣ българе по церковнитѣ работи.

Коп. кн. I.

Одесса 8 Мая 1857.

Бае Евлогие!

Ето мя че стигнѣхъ и до Одессж. Дошълъ съмъ тука за малко врѣмя, колко да ся повидѣж съ наши-ты, таче слѣдъ десѣтинж дни щж ся врьнѣж пакъ въ Цариградъ. Нѣмахъ голѣмж работж въ Одессж, ала дѣто шяхъ да ся маѣж въ Цариградъ, прѣдпочетохъ да дойдж тука, за да обяснѣж на наши-ты, какъ отхожда обща-та работа за владыкы-ты, зачтото и за тѣхъ наши-ты въ Цариградъ имахъ таково мнѣние, каквото и за Букурещскы-ты съотечественници, та трѣбваше да ся разсѣе това недоразумѣние. Цариграждане-ти познахъ, че сж били излѣгани; трѣбваше и на тыя да ся обясни работа-та по тънко, та отъ ничто нѣчто да не правятъ таватуръ, зачтото непрѣтеле-ти ни гядають само да найдѣть нѣчто причинѣ да ны оклеветѣть прѣдъ правителство-то и да покажѣть, че ужъ ные гонимъ други, не добры работы, а не че искаме да ся тури на рядъ духовенство-то ни.

Приключено-то писмо за Г-на Христа, откакъ прочетешъ, испрати му го, заедно съ твое-то.

Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

166. — Прѣпоржка за Г. Кръстевичъ. Съвѣти за дѣйцитѣ въ Цариградъ. Раздаване декорации.

Пак. 11.

Г. Найд. Геровъ
въ Одесса.

Галацъ 11 Мая 1857.

Имамъ на рѣцѣ пріятелското ви отъ 8 сего, отъ което ся возрадувахъ за доброто ви здравіе.

Ваше-то ходеніе до Ц/градъ виждамъ; че ще бжди не малко полезно за Народатъ ни. дано и въ Одесса дохожданието ви бждише счастливо, и донесе добро.

Като ся върните въ Ц/градъ, поопытайте пакъ работыты какъ варвжтъ. На Г. Гавр. Кръстовича похортувайте потрѣбныты. той е, ми ся чини, отъ добрыты Българи, и ще можимъ что годи да ся ползувамы и отъ него. Внушете и на другыты наши Българи пакъ, чи требова съгласно да врьшимъ работыты си, и съ добры основы безъ таватуры. Дано Князътъ бждише отъ сега такъвъ, какъвто ви ся е показалъ, като да не излезимъ излъганы.

Вѣстникатъ ни въ Ц/градъ иска поправянѣ. Като ся върните въ Ц/градъ, явете ми какъвъ конецъ ще земи и вашата работа, и каквото по ново става, и кога ще тръгните за филибе. Азъ до сега несжмъ рѣшилъ за Карлово.

Знайте добрѣ, чи Міхайлъ Генковичъ Авраамовъ отъ Гюргево, и Симеонъ Златювъ отъ Русчукъ стояха двѣ години на Ц/градъ въ желѣза, и похарчиха и не малко. — На Міх. Генковича сж пратилы сребарна медала, не знаж обаче, по чія рекомандація. азъ казувамъ, чи нему требоваше да му ся даде нещо повече, и не требоваше да се забораваи совѣмъ и Симеонъ. Ако щете кажете гы тыя на Г. Ник. Хр. Палаузова. — Оставамъ

твой
Ев. Георгиевъ.

167. — Мнѣние за Кръстевича и за Богориди. Цариградски Вѣстникъ. Неприятни статии за Българетѣ. Ал. Екзарховъ и Ногесъ. Полза отъ геровото ходене въ Цариградъ и Одеса.

Коп. кн. 1.

Г-ну Евл. Георгиеву, въ Галацъ.

Одесса 15 Мая 1857.

Господине Евлогие!

Писмо-то Ви отъ 11 Мая прияхъ и за отговоръ идж да Ви кажж макаръ на кжсо объяснение на нѣкои работы, что ми спомянувате въ него.

Г. Гавр. Кръстевичъ е твърдѣ благонамѣренъ чловѣкъ, добъръ Българинъ; нъ всичко врьши опипомъ и истина, друго-яче той не може да прави, зачтото е чиновникъ на Капиж-тж, та не трѣбва да излиза вѣнъ отъ прѣдѣлы-ты, които тя пази. Затова той не ся мѣси въ такывы голѣмы работы, каквото что искать наши-ти духовенство независимо и проч. а дѣто види, че нѣчто може да ся сврьши безъ да докача, тамъ помага. Като да има нѣкой въ Цариградъ да поподканя и него и всичкы-ты, все пѣ-добрѣ ще иде работа-та

За князя Богориди ми казвате дано да не излъземъ излъганы. Дай, Боже. Нъ може да се случи и противно-то. Негово Сиятелство не е такъвъ лошъ чловѣкъ, каквото го казвать нѣкои, и на старо врѣмя ся води, та лесно може наши-ти неприятели да го отклонять отъ онова, чтото иска да направи за народа си. Затова е потрѣбно да има нѣкой безпрѣстанно да го поддръжя въ добры-ты за насъ намѣрения. Най-послѣ и лошъ чловѣкъ да е Богориди, пакъ трѣбва да ся сближять наши-ти съ него, зачтото безъ него ничто не ся врьши. Дойди зло, че безъ тебе пѣ-зло.

За Цариградскій Вѣстникъ казвате, че иска поправяне. Това всичкы познаваме освѣнъ издатель-тъ му. Негова-та глава не зима отъ ничто. Отдѣ не му казвать това? Нъ той не слушы. Затова най-послѣ ще му дойде до главж-тж онова, за което никакъ не ся надѣе. За него щж Ви кажж, что ся научихъ на трѣгане отъ Цариградъ.

Въ Журналъ de Constantinople ся помѣстихж два члена срѣща Българи-ты за дѣто искать да си имжтъ независимо духовенство. Въ второй членъ имаше нѣчто

и срѣща Алекс. Екзархова. Както ся научвамъ, редакторъ-тъ на тѣжъ газета, Ногесъ, пише срѣщъ нашъ-тъ работъ само отъ личнъ ненавистъ срѣща Екзархова. Тая ненавистъ е зачтото Екзарховъ си е далъ типографиъ-тъ да ся печята въ неѣ газета *Presse d'Orient*, на редактора на коѣто Ногесъ е заклѣтъ врагъ. Ногесъ казва, че пристая да печята всякакви писма отъ Българиѣ срѣща Гръцко-то духовенство, — писма, въ които да ся подкрѣпява народна-та ни работа, ала да има въ тѣхъ и нѣчто срѣща Екзархова, за да го събори. Отъ другъ странъ пакъ Ногесъ казва, какво Капия-та мисли, че Алекс. Екз. е подбутнѣлъ Българи-ты да си искатъ независимо духовенство, таче и той е подбутнѣтъ отъ други, та иска тя да го събори, нѣ не смѣе за да не оскръби съ това Българи-ты, които го имѣтъ ужъ за свой прѣдставитель. Познавате, колко е излѣгана Капия-та на това. Алекс. днесъ тѣчетъ докарва на народа, а не ползъ, нѣ не трѣбва мы да подкачимъ да ся погубваме единъ другий, и още повече зачтото като е увѣрена Капия-та така, кога ся събори Алекс. ще мисли вече, какво у насъ нѣма обществено мнѣние, та не ще слуша жалбы-ты ни, зачтото мисли, че сѣ внушени за зло ней. Напротивъ трѣбва да ѣ ся докаже, че сегашне-то духовенство като не залѣга за народа, дава причинъ и възможность на всякого като Александра да постигне да бѣде като прѣдставитель на народа. Да ся тури на пѣтъ духовенство-то, и всичко ще трѣгне на рядъ, както трѣбва. Въ тоя разумъ мислѣ да напишѣ кжсичѣкъ отговоръ на Журн. де Конст. кога идѣ въ Цариградъ.

Казвате ми, че ходене-то ми въ Цариградъ е было полезно, та дано и дохождение-то ми въ Одесъ да има ползъ. Колко за мене, и едно-то и друго-то мя отвлѣча отъ моѣ-тъ ми работъ, та ми омръзнѣ ходене. Особено сега ми ся ще да си ся приберѣ, зачтото съмъ намыслилъ еднъ работъ, която може да принесе неизказанъ ползъ, и работъ, коѣто можъ да свръшѣ, пѣ-добрѣ отъ всякъ другъ. Нѣ трѣбва да ся настанѣ и да бѣдѣ на миръ баремъ еднъ годинъ, та да ѣ врѣшѣ. А ако да съмъ жененъ, та да има кой да ми врѣти кжща-та за да не ся грыжѣ за ничто, тогава ще свръши белкимъ и пѣ-скоро.

За Мих. Авраамовичъ и Симеона Златевъ до пѣти щѣ Ви пишѣ.

Г-ну Христу не пишѣ днесъ; пратѣте му това писмо, като го прочетете. Твърдѣ на брѣзо писахъ. Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

За Карлово слагайте да идите когато да ся намѣрѣ и азъ въ оныя мѣста.

Единъ чловѣкъ иска да праща за наши-ты мѣста книги учебны и церковны, по нѣкога и даръ, та пыта изъ кой пѣтъ и какъ да ги праща. Не щете ли помогнѣ вые на прѣпращане-то? кажѣте ми баремъ какъ може да стане това. Азъ може да трѣгна оттука на 21 или на 22 Мая, та има врѣмя да ми отговорите на това питане. Отъ васъ ся иска само прѣдстояване.

168. — Прѣпращане книги църковни и учебни. П. Р. Славейковъ на пѣтъ за Цариградъ. Руско подданство. Одеското настоятелство.

Пак. 11.

Г. Найдине Геровъ.*

Въ Одесса.

Галацъ 18 Маѣ 1857. —

Благодарно прѣяхъ прѣятелското ви отъ 15 сего, на което съдържаніето проумѣхъ, и ви ся отговарямъ на кѣсо зачтото не прѣстигамъ, чи Вапоратъ трѣгнува.

Книги учебны и църковны кога има да ся испращѣтъ за даръ, требова по напредъ да явявѣтъ мене тука за дѣ каквы и колко сѣ, и послѣ азъ щѣ имъ казувамъ какъ да ги испращѣтъ, като ся проумѣвамъ съ кореспонденты-ты си въ Русчукъ или Свищовъ по напредъ за тяхъ. — Тѣя книги требова да ся препращѣтъ въ сандѣци или балоти съ Нумера, и сякогы да ги съдружявѣтъ до мене съ белѣжка за количествата и видовѣты спорядъ Нумерацията ѣмъ, и нека ви служи.

Отъ Ц/градъ вы молѣ да ми пишѣте каквото става. Искане сичко тихо да ся врѣши, и както е възможно, чи дано и нѣи сполучимъ что годи. — Г. Петко Рачовъ Славейковъ вчера замина за Ц/градъ, идише отъ Търново.

Изъ архивата на Н. Геровъ.

Не зная да ли ще ся позволи на Рускыты консульства въ Княжествата да правжтъ подданици безъ да ходять въ Россія. Това ако станише, нещеше бжди зло.

Тамошното Настоятелство ако успѣва въ намѣреніето си, желаяхъ да знаѣхъ, и кога имате време, кажете ми нешо.

Вы поздравлявамъ, и останавливамъ

вашъ
Ев. Георгіевъ.

169. — Прѣпорѣчителни за Петръ Ангеловичъ. Покупка церковни книги. Янко чорбаджи Недѣлевъ.

Пак. 11.

Г. Найдене Геровъ.

Въ Одесса.

Галацъ 25 Маія 1857.

Пріятелското ви отъ 22. сего пріяхъ.

Подательтъ на настоящето ми е Г. Петръ Ангеловичъ отъ Букурещъ. негова милость ще отиди за Кіево, Москва, и Петербургъ, и вы моляхъ да ся споразумейте съ Г. Тошковича, и да му дадете рекомандателны писма до пріятелы за реченныты Градове да му предстожтъ и помогнжтъ на каквото земе нужда, и ще ма задължите премного.

Имамъ порѣчанны църковны книги чарвенословны на Г. Тошковича за неколко мѣста отъ довольно време, и виждамъ, чи негова милость се ми писува, чи ся чякжтъ. Вы моляхъ, подканете дѣто требова за да ся нареди да ся донесжтъ поскорую тамо такыва книги повече, за да можать Нашити кога ѣмъ потребовжтъ, да си купувжтъ по лесно, и да не ся принуждавжтъ да купувжтъ отъ оныя чтото сж печатаны въ Австріѣ. Безъ по ново вы поздравлявамъ, и останавливамъ

вашъ
Ев. Георгіевъ.

Кажете ми, Янко Н. Чалики на кждѣ ся намѣра, и какво врьши, и пары имали още у майка му. — Тука когато бѣше зема отъ Едного и другого пары за да ся храни, и отъ послѣ виждамъ, че нити на умъ нема за да плати. —

Сжщіать.

170. — Инокенти умрѣлъ. На Герова работата се свършила. Райчо Николовъ дворянинъ.

Коп. кн. 1.

Одесса 29 Мая 1857.

Господине Евлогие!

Писмо-то Ви отъ 25 Мая, по Г. Петра Ангеловича, пріяхъ. За неговж милость щж сврьшж чтото ми пишете. Той трѣбва утрѣ да врьви за Кіевъ.

Тыя дни ни ся прилучи тврьдѣ голѣма скръбъ. Поминжся владыка-та Прѣосвященный Инокентій. Това е тврьдѣ голѣма загуба за насъ. Мжчно ще ся найде нѣкой на мѣсто-то му, дѣто тжй добрѣ да разумѣва работы-ты и да може да гы врьши. Днесъ щятъ го погребжтъ.

Снощи пріяхъ извѣстие отъ Цариградъ, какво ми ся сврьшило работа-та. Останжлы само нѣкои формальности, които до еднж недѣлж сж щяли да ся сврьшять. И така, азъ утрѣ, ако ще Господъ, щж врьвж за Цариградъ и тамъ вече нѣма да ся маж много, а трѣбва да идж въ Пловдивъ. Сега кажѣте ми и Вы щете ли си дойдете скоро.

Церковны книги трѣбва скоро да Ви прати Г. С. Тошковичъ. Тыя сж ся забавили да дойджтъ, зачтото не е имало печатаны. За напрѣдъ щемъ гы имѣ боль.

Янко Н. Чалжкы е въ Филибе и ся намира както всякога. Пары и да има у майкж му, не щятъ да сж много.

Азъ ся научихъ още въ Цариградъ, че въ Букурещъ и Галацъ ставать вече наши подданици и че ужъ Вы знаете това, та искахъ да Вы пытамъ истина ли е. Едного такъвъ видѣхъ.

Райче Николовъ, что прѣплува Дунава е направенъ потомственный Русский Дворянинъ за подвига си.

У г. Романенко има, между други-ты, еднѣ медаль за нѣкой-си Никола учитель въ Мачинѣ. Такъвъ чловѣкъ нѣма: той е съ погрѣшкѣ записанъ. Не бива ли да ся направи да ся даде тая медаль Марину Златеву? Поговорѣте за това съ Г. Романенко. Отъ Цариградъ щѣ Ви писа повече.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

Да не забравите да пишете Г-ну Христу, че ми ся е свършила работа въ Цариградъ, та нѣма да ся маж много тамъ.

Работы-ты на настоятелство-то, спорядъ смръть-тѣ на владыкѣ-тѣ, оставать нѣколко назадъ. Тѣя дни ся чѣкаше отъ мѣсто утвърждение-то му, та да подкачи дѣйстви-та си.

На Г-на Христа не пишѣ днесъ, зачтото брѣзамъ да идѣ на погребение-то. Пишѣте Вые за владыкѣ-тѣ, за моѣ-тѣ работѣ, че е свършена, и за Райчѣ Николовъ, или му пратѣте това писмо.

171. Русско подданство. Учитель Никола Калоферецъ.

Пак. 11.

Г. Найд. Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Галацъ 30 Маѣя 1857.

Този часъ прѣяхъ писамцето ви отъ вчера изъ Одесса. Наскѣрби ма премного за смръть тѣ на Владыката. — Писанныты ви щѣ съобщѣ на брата си въ Букур.

Въ Букурещъ сѣ станали нѣкои подданици наши, и тука Г. Романенко е далъ Белѣтъ на нашъ Гаврѣйла. Нѣ тѣя сѣ работы частны. Г. Георг. Петровичъ отъ Браїла искаше да стани подданикъ, и знаѣ чѣ Г. Романенко му каза, чѣ е писалъ въ Петербургъ, нѣ още рѣшеніе нема

Въ Мачинѣ има учитель Никола който е Калоферецъ, и по войнѣта ся нахождаше въ Рени, сега е пакъ въ Мачинѣ. — Кажете ми какъ ся свѣрши вашата работа, и нещѣ новости за Владицѣты.

Остановамъ

вашъ
Ев. Георгиевъ.

172.—Ферманъ и бератъ Герову за консулъ въ Пловдивъ.
Борба на пловдивци съ владиката. Хрисантови постѣпки. Грѣцки
изстѣпления.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 12 Юнѣя 1857.

Господине Евлогѣе!

Письмце-то Ви отъ 30 Маѣя прѣяхъ и едва днесъ пристигамъ да Ви отговорѣ.

Вчера излѣзе ферманъ-тѣ и бератъ-тѣ ми за да идѣ за Филибе агентъ. Днесъ щѣ идѣ въ Буюкѣ-дере, дѣто ся намира посолство-то, за да туримъ окончателно на рядъ работѣ-тѣ за отхождане-то ми, каквото по-скоро да си врьвѣ. Азъ слагамъ да правѣ Петровъ-денъ въ Едрене и въ начѣло Юлѣя да идѣ въ Филибе.

Едно е зло, че ся докарва да идѣ въ Филибе, когато е то най-разбрѣкано. Прѣдставители-ти отъ по-голѣмы-ты села и отъ градовы-ты, что бѣхѣ отишли отъ нѣколко врѣмя въ Едрене, съ жѣлбы отъ всѣхѣ-тѣ епархиѣ да ся оплакватъ отъ Хрисанта, направѣхѣ каквото пашѣ-та Едренскѣй, съ изволение отъ високо-то правителство, да прѣти диванъ-ефенди да вдигне владыкѣ-тѣ отъ Филибе да го закара въ Едрене, за да ся сѣди съ даваджѣ-ты си. Отъ Филибе отишли за Едрене заедно съ владыкѣ-тѣ Г. г. Салче Чомаковъ, Георгѣй С. Чѣлжковъ, Павелъ-Куртовѣчъ и Х. Янакѣй Х. Ганчевъ, все негови даваджѣ. Кога стигнѣли въ Хаскѣй, владыка-та ся прѣсторилъ на боленъ и останѣлъ тамъ, а други-ти отишли да го чѣкатъ въ Едрене. Прѣди чѣтыре дни дохожда тука извѣстѣе отъ Едрене по телеграфа, какво Хрисантъ ся врьнѣлъ за Филибе. Съ послѣднѣхѣ-тѣ почтѣ пишѣтъ отъ Филибе, че го посрѣщнѣли съ твърдѣ голѣмъ алай. Дѣца-та отъ всѣхѣ-ты училища, освѣнъ Блѣгарско-то, съ вѣйкѣ отъ врьбѣ въ рѣцѣ, момѣчета-та отъ

женско-то училище въ бѣло облѣчени, свѣщеници-ти въ плъно облачение излѣзли на срѣщж му. Хрисантъ въ Митрополиѣж-тж казалъ слово. Единъ билюкъ-пияници, напоени въ митрополиѣж-тж, ходили всичкый день и до полунощъ по улици-ты изъ града съ свирни и пѣсни, пушкали, врьгали фишеци и выкали : да е живъ Хрисантъ, да пукнжтъ Блъгаре-ти. И другы много маскаралжци сж станжли. Насилж съ Бой сж вдигали хора-та отъ дюкяны-ты да иджтъ да посрѣщатъ владыкж-тж. Свѣтъня му ся е врьнжлъ отъ само-себе, ужъ да ся приготви за да дойде въ Цариградъ.

Като прочетете това писмо, пратѣте го и Г-ну Христу да види, что ся чини въ Филибе.

Когато вече нагъкмж да тръгнж за Филибе, щж Ви пишж пакъ. А и Вые ми кажѣте, скоро ли щете си дойдете. Азъ щж Вы чякамъ тая есенъ.

Добро видѣние !

Вашъ
Н. Геровъ.

173. — Честитяване Герову консулски чинъ. Деликатното му положение. Искане новини за народнитѣ работи. Работата на Конковичъ. Правата на агентъ.

Пак. II.

Приято 12 Дек.

Г. Найд. Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Галацъ 22 Іунія 1857.

Пріятелското ви отъ 12. сжщаго на време пріяхъ отъ него преписъ едвѣмъ вчера пратихъ на Брата си въ Букурешъ, зашто ходихъ на Тулчя, и немахъ време.

Видѣхъ чи сте ся наредили веке Агентъ за Филибе — ви поздравлявамъ, и ви желаѣж и по высокъ стѣпъ. — Отъ еднж странж е добрѣ, зашто ще изпълните учыты на непріятелыты. незнаѣж само какъ ще можете да си врьшите и другжта работа. нъ нли какъ да е, ви лесно можете да са улесните за сичко, зашто вѣрвамъ, чи ще направите Правителството и секиго да ви обикни, зашто неще тичате по луды работы като другы. — Виждамъ, чи ще отидите въ филибе като е най-разбръкано, и това е доста непріятно нъ ви можете да позабавите отвожданието си ако ви прощавжтъ обстоятелствата, или като отидите, неземайте никаква странж догдѣ ся помиржтъ работыты.

Много чудна ми са видя филибелишката работа за Владыката. азъ мысля да е подбудена отъ Высокото Духовенство, и да видимъ кадѣ ще ѣ отиде краятъ. Ето съ какво искжтъ да помиржтъ хората.

Споредъ обѣщаніето ви чякамъ да пріема и друго ваше писмо прѣдъ да тръгните за филибе. — Желаѣж да ми понапишете какъ варвжтъ тамо народныты работы като за Духовенството и школата. Какво става Търновската и филебелишката работа за Пастырыты още и какво ново нящо има тамо и вѣрвате ли, чи ще може да ся турятъ сичкыты работы на редъ като да ся изпълнява хати-хумаюматъ, и да липсжтъ най напредъ баремъ обійствата по Румели, и другы подобны. — Кажете ми какъ ви ся види на Бебекъ францушката школа. Драганъ какво прави, и мысли.

Г. Апостолъ Конковичъ е тука, и ви поздравлява. — Моли вы да незаборавите за колкото ви е хоратувалъ, и азъ отъ моя странж казувамъ, чи требова да му предстоите.

Намѣреніе се имамъ за Карлово, нъ и днесъ не можа да рѣшж кога ще бжди. — Слушамъ, чи не сж чисты и пѣтищата по оныя страны. то много ма безпокой.

Кажете ми, Агенството дѣто ви ся дава, щели да е познайто и отъ Петрсбургъ. Въ Канцаларіята ви щели има и царски печатъ, и други подобны.

Вы поздравлявамъ, и оставамъ за всегда

вашъ
Ев. Георгиевъ.

Кажете ми какъвъ конецъ зе вашата работа. —

Писмо сжмъ пріялъ за което ми поменувате нъ нищо неразумѣвамъ, зашто е совѣмъ непознайто на мене мястото. — На Г-на Д. Х. Божиноу честитихъ отъ странжта ви, и негова милость ви желай . . . . .

Не вѣрвамъ да посрѣщнатъ и васъ както и Владыката въ Филибе. — щели имате и Пандера; Сакаловъ въ Видянъ сичко има.

Настоятелството въ Одесса нити ся не чува. —

174. — Пропаднало писмо. Жаль за това. Евл. Георг. за
Букурещъ.

Пак. 11.

19 Юлія 1857

Г. Найдене Геровъ
въ Ц/градъ.

Галацъ 6 Юлія 1857. —

На 22 престаналаго ви писахъ чрѣзъ Г. Хр. П. Тѣпчилешова. Това писмо ми ся чини чи е пропаднало, и ми е жално, защото ви писахъ за повече работы, и преписъ не задръжахъ. Дано ся намѣрише защото ми ся нещеше да падни и въ чужди рѣцѣ, за много причини.

Не знаѣхъ да ли ще ви застигни настоящето ми тамо, чи за това не ви пишѣхъ надълго, само вы моѣхъ, кога ми пишете, да ми разкажете за сичко какво става, и какъ варвятъ работыты

Азъ по свършование на той мѣцъ вознамѣрувамъ да отидя за Букурещъ, чи отъ тамо вече или за Карлово, или пакъ назадъ.

Вы поздравлявамъ, и останавамъ

вашъ
Ев. Георгіевъ.

175. — Благополучно пристигане на Евл. Георгиевъ въ
Карлово.

Пак. 11.

Приято 15 окт. 1857

Господине Н. Геровъ
въ Пловдивъ

Карлово 13 8врія 1857.

Намѣреніето на настоящото ми е да Ви принеся покорныты си поздравленіята, и да ви извѣстѣхъ, чи вечерьтъ на 11. текущаго престигнахъ тука благополучно. — Притварямъ ви тры разны писма отъ Брата си, отъ Г. А. Конковича, и отъ Г. Касапски.

Отъ Г. Йордана Деблева, и Хр. Мустаковъ имате поздравленіята.

Отъ Галацъ бѣхъ ви честитилъ Консулското положеніе, нѣ по нещастіе писмото ми онова пропадна, и така остава да ви го подновя устно като ся срещнимъ кога дойда тамо.

Не ви пишѣхъ като на консулъ, ами като на първыя Найд. Герова, и извинете заради дерзностьтъ ми.

На 6. сего въ Галацъ ся е вѣнчалъ Г. Димитръ Х. Божинъ. За момиче на Г. Х. Иванча Х. Васіліу Шумнянецъ. Отъ него имате поздравленіята —

Добро видѣніе

вашъ
Ев. Георгіевъ.

176. — Кашкавалъ армаганъ.

Пак. 11.

Приято 29 Окт. 1857

Господ. Найд. Геровъ.
въ Пловдивъ

Карлово 24 8врія 1857.

Вашето пріятелско отъ 15 сего на време пріяхъ, и ся возрадовахъ премного за доброто ви здравіе.

По подательтъ Г. Тотя Сахатчи прашамъ ви 1. глава кашкавалъ, и моѣхъ вы да го пріемете, и ядете съ здравіе. — Друго повече не ви писувамъ сега, защото изоставямъ сичко кога дойда тамо да го искажимъ. Тука нищо не може да ся научава челоуѣкъ. Поздравленіята отъ уйча ми Никола.

Добро видѣніе

вашъ
Ев. Георгіевъ.

177. — Александръ В. Чаликовъ. Цѣна на анасона. Хр. П.
Тѣпчилешовъ на заточение.

Пак. 11.

Приято 29 Ноемвр. 1857.

Господ. Найдене Геровъ.
Въ Пловдивъ.

Карлово 29 9врія 1857. —

По пжтять преминахъ твърдѣ добръ, макаръ и да имаше голѣмичакъ студъ. Вчера препратихъ писмото ви за Свишовъ, и въ знаяніе ви.

Уйчо Никола ви испратилъ 2. коша съ ябълки ако не сж помръзналы, моляж вы, дайте отъ тяхъ и на Г. Ст. Чомакова до 25 оқы, когото поздравлявамъ.

Отъ брата си пріяхъ писма, който вы и поздравлява той ми пиши, чи Г. Гавріилъ Моравеновъ отъ Цариградъ му писалъ да пріеми на работата си Алек. В. Чаликова, и за това ми дума да испытамъ за това момче какво е, и какво учение има, чи да му явж. Мысляж, чи ваша милость ще го познавате добръ, и моляж вы да ми явите.

Единъ вашъ чаршавъ съ грѣшка сжмъ донесалъ тука, и щж вы го пратя, като ся упире.

За анасонятъ каквото извѣстіе пріемите отъ Хаскию, моляж вы да ми го съобщите. Ако ся посрешни, можимъ да направимъ сумата по голѣма.

Вчера чухъ отъ единъ Калоферець еднж вѣсть. — Г. Хр. П. Тѣпчилешовъ щялъ да отиди на заточение, защото му уловили некакво писмо за Терново, избавили го нѣкои паши неговы пріятелы. Това истинна ли е, и писмото какво е было, неможихъ да ся научя. Ако има такова нещо, моляж вы, явете ми когато ви прилегни да ми пишите.

Цѣлувамъ ржкжата на Баба Хаджійка. — Поздравлявамъ вы, и оставамъ на брьзо

вашъ пок. пр.
Ев. Георгиевъ.

178. — Цѣна на анасона. Търговски работи. Писаръ за Букурещъ. Искать се свѣдѣнія за сѣянето на ориза. Чошмата на Шушула въ Карлово. Армагавъ риба за Пловдивъ.

Пак. 11.

Приято 15 Декемвр. 1857.

Карлово 14. 10врія 1857.

Господине Н. Геровъ.

Радостно пріяхъ вашето приятелско отъ 10 сжцаго, и ви ся отговарямъ.

Като знаяхъ, чи си имате много работы, не мысляхъ нищо до сега, защо забавихте да ми отпишите. Нѣ сега като чухъ отъ васъ, чи ще пишите на дълго и на широко подиръ испращаніето на тази недѣляшната Поща, щж чякамъ вече отъ васъ по начесто писма, въ които да намирамъ и нещо новичко, защото тука отъ никадѣ нищо неможе да научи челоувѣкъ.

За анасонятъ цѣната по гр. 3¹/₂ предаденъ въ Пловдивъ е висока. Ако навѣрно е спадналъ по селата до 2¹/₂ гр. като испытате отъ здраво място, явете ми, още и каквото извѣстіе по ново пріемите отъ Хаскию, съобщете ми го, и ще ма задължите

За Александра В. Чалики чтото ми пишите, щж го явж на брата си въ Букурещъ. само моляж вы да ми кажите и за Г. Искровото момче въ Одесса какъ го познавате, защото въ Букурещъ имамы нужда за единъ писаръ, който да знае и нѣкой страненъ языкъ, и да има понятіе отъ търговіж.

Братъ ми отъ Букурещъ иска да му напишж кога и какъ ся сеятъ оризити и анасонятъ, и какъ ся работжтъ още иска да му пратя и малко семе отъ едното и другото за да посея Г. Нанчо на Мошіята. Мысляж, чи отъ Г. Г. Мавріди може да ся узнай това сичко, може и отъ други нѣкого, и моляж вы, ако ви прощава времето, да искате отъ него еднж белѣшка да ви направи за сичко безъ да явявате,

чи е за мене, и послѣ да ми я пратите. Семето отъ оризатъ другъ пжтъ знаѣ чѣ бѣше запрѣтено да ся износя, може това сѣщото и сега да е, нѣ азъ мисля, чѣ вѣй ще можете да намѣрите на тайно десетина оки чрезъ нѣкой прѣитель, като заплатите чтото струва. —

Отъ Г. Петка Метаксата имамы да земамы съ записъ отъ 30 април. 1853 гр. 2000. Негова милость както знайте усиромаша на времето, и така останаха и нашыты пары не заплатены. Сега като бѣхъ тамо хоротувахъ му единъ день за тыя пары, а той каза чѣ Ахланліатъ ще плати по 50%, защото той поелъ сичкіятъ му дългъ отъ горѣ си да плати на Кредиторыты му по 50% както и платилъ на другыты. Азъ тогива потърсихъ ахланліатъ за да го пытамъ, нѣ ми казаха чѣ былъ на Хаскию, както и догдѣ да си трѣгна, не бѣше ся завърналъ, и така нищо не можихъ да свършы. Моля вы да речете на Вашіатъ терджоманинъ Ход. Гарабета да испыта какъ стои таѣ работа, и отъ кого щѣ можа да зема тыя пары, и напълно ли, или само по 50%. — Ми ся чини, чѣ Ахланліатъ е билъ ортакъ на Метаксата, нѣ какъ ся е отхвърлилъ, и ся е потъкмилъ съ Кредиторыты по 50% да плати, незнаѣ. Ако да имаше доказателство, чѣ Ахланліатъ е былъ ортакъ на Метаксата, когато той въспря плащаніята си, ми ся чини, чѣ щѣ имамъ сичко право да търся парыты си отъ Ахланліатъ напълно заедно съ лихвата. Това сичко вѣрвамъ, чѣ ще можете да узнайте чрезъ ходжа Гарабета, и да ми явите.

Нѣкой день кога ся случите насамо съ Янка Недѣлювъ, моля вы да му научите за да ми плати дългаты си. Като бѣхъ тамо казуваше ми, чѣ ще ми ги плати заедно съ лихвата, нѣ отлагаше работата отъ день на день догдѣ си и трѣгнахъ безъ да зема нити парж. —

Не ми явихте, ако сте платили парыты за човалыты на х. Киворка ханджіятъ на Астарджискіятъ ханъ, вѣи на трѣгнованіето ми задрѣяхте за тяхъ белѣжка. Сумата ще да имъ е около гр. 700. —

Простете ма заради разныты тяготы дѣто ви давамъ. Колкото отъ тяхъ не ви прости времето за да свършите, не разваля ако останжтъ и не свършены. —

Не ми казахте и за мястата Аргирчово и друго ако връшите нещо.

Притварямъ ви свидѣтелството на Дяда Тодора Шушула за чешмжта, което ми бѣхте дали за да покажж тука на Махаленыты отъ Св. Богородица. — Речената чешмж сега тече, и казувжтъ ми, чѣ неколко пжты е подправяна отъ църквата, а сега послѣдно ся е подправяли Махаленити, защото епитропити църковни нити непознавжтъ, чѣ е имало такова писмо. — Колкото за подправяніето, до сега или какъ, се е ставало, нѣ отъ сега ако стани нужда да ся преправи изъ ново на садѣ, защото е и увехтяла, тогива виждамъ, чѣ Махаленити отъ църквжта да не разумѣвжтъ за да харчжтъ да я правжтъ, защото ще отдатъ повече отъ 1500. гр. и казувжтъ чѣ тѣза не е тѣхна длѣжность, защото лихвата на гр. 200 не може да подправя еднж чешмж кога ся поврежда, и послѣ като увехтей, да я направи изъ ново сичката. — Казувжтъ, чѣ ако нещжтъ наслѣдницити на Дяда Тодора да похарчжтъ да я направжтъ изъ ново когато стани нужда, тогива ще ся принудятъ махаленити на чешмжта да похарчжтъ отъ себе си за да я направжтъ. — съ еднж речъ махаленити отъ църквата разумѣвжтъ само за частно подправянѣ да плащжтъ, а не за правяніето на сичката изъ ново. На това ми ся чини, чѣ имжтъ и нещо право.

По Стояна Костова Камзамалина тукашни пращамъ ви 1. каче съ моруна рыбж подѣ ЕГ, и 1. врыска съ вашіатъ чаршавъ. — По тайра Молла Мурадоглу пращамъ ви 2. кутіы съ черъ хавіаръ, и 1. врыска съ ксерихъ рыбж, и имайте грѣжата за здравето ѣмъ прѣемваніе. — Отъ хавіара еднжта кутія, дайте на Г. Стоянча Чомакова, когото поздравлявамъ, дайте му и отъ рыбата ксерихатъ половината, ако щете и малко моруна. — Дано бѣди ви оставела кашлицата, за да можете да си похапнувате отъ тыя солены работы. — Тыя дны бѣхъ понастиналъ малко, и така добихъ и азъ еднж кашличка. — Дохожданіето ми за тамо още не е извѣстно кога ще бѣди. — Между тыя поздравлявамъ вы, и останавливамъ

вашъ
Ев. Георгіевъ

179. — Армаганъ френско масло. Търговски работи. Голѣма служба на нова година. Мѣлва за годежа на Н. Геровъ. Приятелски закачки. Епидемия. Новини отъ Цариградъ.

Пак. 11.

Приято 30 Декемвр. 1857. Отгов. 31 Декемвр.

Карлово 29 Декемвр. 1857.

Господ. Найдене Геровъ!

Имамъ на ржцѣ чѣтеры ваши пріятелскы, двѣты отъ 18. а другыты отъ 22 и 23. сжцаго, и ви ся отговарямъ.

Двѣты стѣкла съ французско масло пріяхъ, и вы благодарѣж. Тойзи вашіатъ армаганъ надмина моятъ, защото тука въ Карлово, никой никогы не е ималъ французско масло.

Дано ся посрещнише да ся изврѣши порѣчаніето ви по селата за анасонъ, защото цѣнжта ми ся вижда доста сходна. не разваля ако сумата му неможе да стане яко голѣма. Ако видите, чи ще ся свѣрши нѣщо, явете ми за да ви внесж пары.

За оризъ и анасонъ сѣмя щж чакамъ отъ васъ, едновременно и белѣжка какъ ся работятъ.

Зехъ въ забелѣженіе, чи сте заплатили на Х. Киворка гр. 694¹/₂, и вы благодарѣж. Тяхъ щж ви внесж заедно съ другы, дѣто можете да ми поискате за анасонъ.

Притварямъ ви записатъ на П. Метаксѣтъ съ остатокъ отъ гр. 2000 отъ 1853. Януар. 15 и дано успѣй вашіатъ Г. Гарабетъ (когото поздравлявамъ) да свѣрши нѣщо.

Когато ви прощава времето, и ми писувате, моляж вы да ми белѣжите и цѣнитѣ текущи на оризыты тамо, и на лирѣтъ турскѣ въ Ц/градъ.

Благодарѣж ви за новиныты дѣто ми предавате, и моляж вы да послѣдуйте, защото тука отъ никадѣ нищо неможе да научи чѣловѣкъ.

Поздравленіята на Учителятъ Г. Іоакима. Благодарѣж му за новиныты, дѣто ми писа.

Желаѣж, като нещж можа да дойда тамо за Нова година за да присуствувамъ и азъ на голѣмѣтъ литургиѣ, дѣто ще служите. Желалъ бѣхъ да знаѣж обаче по каква причина ще стани тая Литургиѣ.

Азъ и сега неможа да ви кажа, кога щж дойда за тамо, защото имамъ тука работы, които нужда е да свѣрши по напредъ.

Явете ми кое е мѣстото съ кжщж, дѣто казувате, чи имате на око, и съ колко ще може да ся земе.

Пишите ми, чи отъ садѣ ви казватъ и пишѣтъ, чи сте годены, и пытате да ли е наистинѣ. Азъ отъ моя странѣ щж кажж, чи и да не е было наистинѣ до сега, скоро требова да стане и наистинѣ, защото сяко нѣщо като земе да ся хоротува много отъ хората, збѣднюва ся. И тука по насъ отъ много души сѣмъ чулъ, чи виіе сте годены. Кажете ми като ще ся годявате, имате ли прѣстень готовъ, и на мнѣніе ли сте да стане годяваніето ви тайно;

Казувате ми, чи сте набрали цѣло стадо отъ момы за мене. желалъ бѣхъ да знаѣж нѣкои отъ тяхъ, които сж по за въ работѣ.

На Уйча ми Иванча най-голѣмото момче на возрастъ около 12 години злѣ е болно отъ гърло, гори твѣрдѣ много, и заносѣ ся, чи хоротува лудешко, неможе и нищо да прегѣлни. Като немамы Докторы за въ работѣ да го цѣрѣтъ, чи твѣрдѣ сме смутени сички.

Като нещж можа да дойда тамо за новѣ годинѣ, и да ви я честитѣ устно, честитявамъ ви я съ настоящото си, и желаѣж ви я здрава и благополучна на всичко, съ младѣ булкѣ, и съ по высокъ степенъ.

Имате поздравленіята отъ Уйча ми Никола, и добро видѣніе.

сички вашъ
Ев. Георгіевъ.

Като щѣхъ да затворѣж писмото си пріяхъ и вчерашното ви. донесе ми го отъ Сопотъ единъ чѣловѣкъ, и ми каза, чи го донесалъ Гавазинъ отъ Пловдивъ, нѣ неможа да ми докажи ако е дошелъ и Г. Карабетъ. Утрѣ ако е времето добро, щж отида самъ на Сопотъ, и ако намѣря Г. Карабета, щж го моляж да ма остави

да дойда за Пловдивъ послѣ празднициты, и ся надѣвамъ да го склонж на това. —
Кой е станъль Везиръ сега; Има хазъ да направжтъ Гърцити за да дойди въ Плов-
дивъ Владыка пакъ Хрисантъ. Кога ще дойди Пансій. Сжщятъ.

180. — Моми за Евл. Георгиевъ. Геровъ се годява тайно.

Коп. кн. 3. 132.

Пловдивъ, 31 Декемврия 1857.

Господине Евлогие!

За по-тяжки-ты работы да Вы пишж особно.

Дѣвойки-ты, что Ви казвахъ по-прѣди, че съмъ набралъ за Васъ много, сж
извѣстны-ты, като Кентинтеноглу, Стояновичъ, Моровенче-то, Стоянчева-та братаница
и пр. и всички-ты сж нетръпѣливы за да ся сврши по-скоро работа-та. Оттука да
Ви казвамъ то бива дълго, а дойдѣте по-скоро, та да изберемъ едно да ся сврши
работа.

За мож-тж годявжж пръстенъ-тъ е готовъ. Ако и да казва свѣтътъ, че съмъ
вече годенъ, азъ быхъ желалъ да стане годяване-то ми тайно, исто така и вѣнча-
ване-то, не зачтото има нѣчто да бръка, а зачтото, кога стане явно гюрултия-та
му е много, а азъ си имамъ другы работы, които не прилѣга да ся оставятъ на-
задъ. Отъ другж странж, за да стане нѣчто явно, трѣбва много готвеніе, та ра-
бота-та ще иде много на дълго, а азъ быхъ желалъ, ако е да стане, да ся сврши
сега прѣзъ мѣсници.

Ако искате пръстеня, пишѣте ми да Ви го пратж.

Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геровъ.

181. — Новъ забитинъ въ Карлово. Прѣпоржка за него
Цѣна на анасона. Периодическо списание. Вѣстникъ „Нѣра“.

Пак. 11.

Приято 6 Яннуария 1858.

Карлово 5 Януар. 1858.

Господине Найдене Геровъ.

Временно пріяхъ вашыты пріятелскы отъ 31 престаналаго мѣца и года, и отъ
2 текущаго. Благодарж вы премного за новиныты дѣто ми явявате едно подиръ
друго, и за предстояваніето ви за нуждыты ни. Болното ни дѣте стана добрѣ. Каш-
лицжта ми поуемкна.

Желаяхъ да знаж, кой ся е наредилъ за тука забитянъ. Ако ся случи нѣкой
вашъ познайникъ, мољж вы да ма рекомандувате на него.

За анасонъ чякамъ съ нетърпеніе да узнаж что ся е свършило по селлага, за-
щото ма интересарува.

Послѣдувайте, мољж вы, да ми явявате текущыты за оризатъ, и за лиржта
турска въ Ц/градъ.

Тютюнъ до 2¹/₂ ок. донесе ми Петръ Печовъ, и ми казува чи другіатъ оста-
вилъ тамо зашто не малъ място дѣ да го тури обѣщава ми ся като дойди тамо
тыя дны, да ми донесе и остатокатъ. — Той има сждъ съ единъ тукашенъ за конъ,
мољж вы, ако не вы докача, да кажете на Г. Карабета (когото поздравлявамъ) да
му помогни на мезличжтъ съ нѣкоя хоратж, ако ся случи на сждьбжта ѣмъ.

Періодическото списаніе ако ся е явило, кажете на Г. Іоакима да прати и
мене поскуру. — Кажете ми имали извѣстіе отъ Ц/градъ, чи е тръгналъ Пансій.

Сега веке сте станали пріятели съ Гюмушъ-гердана. дали е ходилъ и при
франц. консулъ;

Книгопродавецатъ тамошни праща ми Вѣстникатъ „Нѣра“. Лыстжтъ дѣто е
дошолъ тамо още на 1. сего, и до сега не ми го е пратилъ, и мољж вы, порьчайте
на нѣкое ваше момче кога го срещни да му науми, чи требова да ми праща лы-
стове на време.

Отъ Букурещъ скорошны писма немамъ още. още немамъ отвѣтъ и на оныя
дѣто писувахъ отъ Пловдивъ чрезъ васъ, и незнаж да ли сж отишле на време. —

Безъ друго вы поздравлявамъ, и остановамъ

вашъ
Ев. Георгиевъ.

182. — Съгласие да стане годежътъ на Н. Геровъ съ Мария Хр. Пулева тайно.

Пак, 11

Карлово 5 Януар. 1858.

Господ. Найдене Геровъ.

Ето ви и отговоръ за по тяжкыты работы. —

Азъ рѣшително неможя да ви кажъ и сега, кога щж дойда за тамо. съ сичкото това щж бръзамъ да дойда.

Съгласенъ съмъ и азъ съ васъ за да стане годяваніето и вѣнчаваніето ви тайно. За сега пратете ми пръстена си за да стане годявкѣта ви, и като ся наготви и отъ тука други пръстенъ, щж ви го пратя за да бждите и ви увѣрени, чи е свършено. А колкото за вѣнчаваніето ви требова да остане послѣ Великъ-день, защото сега е времето късо, и преуготовленіе нѣма още никакво, освѣнь това има и други нѣкаквы спѣньки, които, като дойда тамо щж ви раскажя самъ. Увѣренъ съмъ, чи ви неще ся покажите противни на това, и отъ другъ странъ, чи ще имате сичко тайно, за да не ставжтъ по хората тамо и по турциты тукашны хораты, защото сж лошы, и да не рѣнчжтъ върху ни, освѣнь това и за да може да стане и вѣнчаваніето ви подиръ Великъ-день тайно и безъ гюрултиж, която и азъ отбѣгвамъ. — Пръстенатъ пратете на тайно безъ друго нѣщо, защото хората отъ малко нѣщо подушжтъ. Тука никому не пишете за тая работж, защото тогива не ще бжди тайно.

Желаж да бжди на добръ часъ, и добро видѣніе.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

183. — Н. Геровъ праша пръстенъ за годежа си. Прѣговори за свадбата.

Пак. 11.

Пловдивъ, 9 Яннуария 1858.

Господине Евлогие !

Като ся посрѣщатъ желанія-та ни, нека е съ Богомъ да Ви станж роднина. Ето спорядъ писмо-то Ви отъ 5 Яннуария, прашамъ Ви пръстена си да го вржчите на браточядкж си Марийкж, кождо, като свож вече годеницж, заочно цѣлувамъ.

Така годявката ни е вече свършена. За вѣнчяваніе-то сме съгласни и двѣ-ты страны да стане тайно. Остава да ся сговоримъ, кога да бжде и то. Вые ми казвате, че трѣбва да остане за слѣдъ Великъ-день, защото сега е врѣмя-то късо и приуготовление нѣма никакво, освѣнь това има и други нѣкаквы спѣньки. Мене ако питате, ето что имамъ азъ да Ви кажж :

На годеный и деньтъ му ся види година, а мѣсяць край нѣма. Вые това не отбирате, че не сте годявани, нъ азъ Ви говорж по опытъ.

Приготовление нѣмало никакво. Азъ и не желаж да ся готвятъ много работы, които набрѣзо ставатъ съ голѣмъ трудъ и много разность, та че испослѣ да останжтъ да не врьдватъ за ничто. Добрѣ, че е далъ Господъ да има съ что да ся прави чтото трѣбва, та правеніе-то нека остане и за посяѣ, за да става спорядъ врѣмя-то и потрѣбы-ты.

За спѣньки-ты, които не допушатъ да ся свърши сега работа и които оставяте да ми кажете, кога дойдете тука, не знаж какви сж ; ала чини ми сж, че каквы да сж, добрѣ ще бы да ся надвижтъ за да не бы до Великъ-день да ся родятъ по-голѣмы. Вые искате никой да не знае за годявкж-тж ни, както за да не стане потрѣба да бжде вѣнчяваніе-то ни съ гюрултиж, така и по други причины. Ала мыслите ли, че може да бжде това скрито толкова врѣмя? Азъ, право да Ви кажж, не вѣрвамъ да е възможно и бож ся съ простиране-то да не стигнемъ до онова, коѣто искаме да избѣгнемъ.

Спорядъ всичко това азъ намыслихъ да Ви пратж пръстена съ драгомана си Г-на Карабета, прѣво за да не е тврьдѣ потутана годявка-та ни, и второ, да ся наговорите съ неговж милость да не ся оставя за слѣдъ Великъ-день, и да ся свърши сега работа, че отъ провличяніе-то, вѣрвайте, нѣма ничто добро да излѣзе.

че не го криете до толкова, искамъ сама Марийка да ми пише, че го е прияла. Азъ щяхъ пишж сега и на Марийкж, ала Вие ми заповѣдате да не пишж никому другому освѣнь Вамъ за да бжде работата скрита. За пръвъ пжтъ Вы послушяхъ, ала ся надѣж че не криете толкова, дѣто и Марийка дане знае, и за да ся увѣрж че е така, искамъ сама тя да ми пише, че е пояла прѣстена. А отъ моѣ странж Вамъ оставямъ да ѣ кажете отъ мене, чтото знаете, най-добро и най-разговорно. Добро видѣние!

Вашъ

Найденъ Геровъ.

184. — По кои причини годещтъ да се държи тайно и свадбата да стане слѣдъ Великъ-день.

Пак. 11.

Приято 12 Яннуар. 1858.

Карлово 11 Януар. 1858.

Господине Найдене.

Радостно пріяхъ частното ви отъ 9. сего по Г. Карабета, Едновременно пріяхъ и прѣстена ви, когото превручихъ на братовчядкжта си Марійкж, и стана годявкжта ви. Желаймъ прочее сички всedomовно отъ все сърдце да е на добръ часъ. Нѣи отъ тука като наготвимъ другъ прѣстенъ; щж дойда самъ за да ви го донесж за да ви отвърнимъ честѣтж, която ни направихте, чи пратихте вашіатъ прѣстенъ съ драгоманина си Г. Карабета. Друго нищо не ви пращамъ и нещемъ ви пращамъ въ растояваніето до свадбжта ви, молимъ вы, сжщото да послѣдувате и вѣи за да не бы да стане причинж да излези на явно годявката ви, понеже нѣи искамъ да е тайно както ви казахъ и съ предишното си.

Колкото за да стане вѣнчаваніето ви сега, казувамъ ви пакъ, чи има много спѣньки дѣто не доущжтъ, и требова да остане послѣ Великъ-день. За васъ сичко лесно и възможно ся вижда, нѣ за насъ не е така. Вѣи виждамъ, чи сякакъ ся трудите да ма придумате за да стане сега вѣнчаваніето ви, нѣ бждете увѣрени чи това не завися само отъ мене Уйчиная ми Елисавета е слабж, отъ малко простудяванъ ся поврежда, да стане сега въ срядъ зима да дойди за тамо, не ся наима. Друго, уйчиная ми Анна е лихуса, и неможе да трѣгни на пжтъ, а безъ тяхъ да знайте, чи неще стане вѣнчаваніето, още може да иска да дойди и Николчо отъ Букурещъ. Освѣнь тѣя Уйчинайты ми не склонявжтъ да стане вѣнчаваніето безъ да има нѣщо преуготовено.

Не знаѣж, вѣи кога опѣтахте, чи на годенѣя деньтъ му ся виждалъ година; а мѣсяцатъ край немалъ, тж казувате, чи по опѣтъ говорите.

Думате, чи ако ся прости вѣнчаваніето ви за слѣдъ Великъ-день, неще може ся окрый годявкжта ви. азъ не съмъ до тамъ на това мнѣніе. Нѣи отъ нашж странж ще го имамъ тайно, требова и вѣи да го имате така, зашто друго-яче не ни износя. тогива нещжтъ да можятъ хората да узнаѣжтъ и да хоратувжтъ повече отъ колкото сж хоротували до сега, когато не ѣмъ ся обаждаотъ источника нѣщо здраво.

Тѣща ви а мене уйчиная Елисавета вы поздравлява, подобно вы поздравлявжтъ и Уйчо ми Никола съ супругжтж си; и леля ми Теодосіа. Молитствува ви и дядо Протосингелъ. Годеницжта ви Марійкж цѣлува ржкжта ви. тя пріа прѣстена ви съ благодареніе, нѣ сама не ви пиши, зашто ся срамува, и знайте, чи тука нема такъвъ навѣкъ да писува годеницжта сама на годеникатъ си, и за това не требова и вѣи да бждите толкова *ἀπαύτῃχοι*. Когато дойда тамо остава тогива да ся сговоримъ за сичко какъ да стане. На баба хаджѣйка поздравленіжта принесете отъ сичкыты роднины.

Роднино, тайно да имате сичко, и добро видѣніе.

сички вашъ
Ев. Георгиевъ.

Г. Карабетъ ма увѣрѣваше сноше, чи имате тайно тая работж. сега като щяхъ да затворѣж писмото, научихъ ся, чи знаѣ Гавазинѣтъ, и Петръ Печевъ това не малко хатѣрно ми стана, като ви пишахъ да го имате тайно, а вѣи го разказахте, незнаѣ что да кажѣ.

185. — Роднински поздрави за годежа.

Пак. 11.

Пловдивъ, 15 Яннуария 1858 л.

Баче Евлогие !

Отговарямъ на писмо-то ти отъ 11 Яннуария, ала на кжсо зачтото пощата что дойде днеска ми донесе работж та бръзамъ.

Отъ срьдце Ви благодарѣж, че приемате да мя направите зять и ти ся моля да изъявишъ благодарность-тж ми на тьщж ми, на чичя Никола. На годеницж-тж си Марийка пишж особно. Стрынж Николицж, и леля Теодосиѣж роднинскы поздравявамъ и цѣлувамъ ржкж на дѣда Протосингела. Азъ съ нетръпѣние чякамъ да сполучѣж врѣмя възъ недѣлж-тж или прѣзъ сырницж да дойдж въ Карлово, та да са запознаѣж по-отблизо поне съ най-ближни-ты роднинж, кога отъ други-ты трѣбва да крьемъ до врѣмя годявкж-тж ми.

За други-ты работы, спорядъ кжсотж-тж на врѣмя-то не ти отговарямъ сега, а оставямъ, да ся разговоримъ когато ся видимъ. Щж ти кажѣж, само какъ не отъ мож, а отъ Вашѣж странж ся е чуло, че ся годявамъ за Марийкж, ала не трѣбва да ся грыжимъ за това.

Добро видѣние

Майка ми вы поздравява всичкыты роднины.

Вашъ
Найденъ Геровъ.186. — Новъ забить въ Карлово. Рекомендация за него.
Периодическо списание. Приятелски и търговски поръчки.

Пак. 11.

Приято 15 февр. 1858. Отгов. 15 февр.

Карлово 12 февр. 1858.

Господине Найдене Геровъ.

Имамъ на ржцѣ вашыты пріятелскы отъ 14. 17. 24. престаналаго, отъ чистыятъ понедѣлникъ, и отъ 6. текущаго, и ви ся отговарямъ.

Двѣты послѣдны писма пріяхъ едновременно на 9 сжщаго потърсихъ на часътъ Петра Печова за да му обадя за кюрка, нъ ми казаха, чи преди малко тръгналъ за Градътъ ви той на тръгнованіето си отъ тука, търсилъ ма за да ми обади, чи ще дойди за тамо, нъ нема намѣрилъ. Мислѣж, чи той ще е зелъ съ него си и кюрка, и така не ся сомнѣвамъ, чи ще ви го е и далъ до сега.

Благодарѣж вы заради рекомендаціѣта дѣто бѣхте дали на новыятъ тукашинъ забить Хасана—а, зашто намѣрохъ случай, и ся запознахъ съ него азъ ходя при него, и той ми дохождѣ той отъ истиннж е твърдѣ добъръ чловѣкъ, само ми ся вижда малко мягкъ.

Притворенното ви за Свищовъ до Г. Ал. Е. Шишмановича утрѣ наздраво щж упжтя, не грѣжете ся.

Още чякамъ гжбы отъ троянъ за да ви пратя три пжты писовахъ за да намѣржтъ и да ми испратжтъ поскору, и на два пжты ми ся отговориха, чи се търсятъ, нъ неможле да намѣржтъ, и пакъ щели да търсятъ.

Отъ длъгътъ ви гр. 3372¹/₈ свалихмы гр. 378 които казувате, чи търсите за нашъ Тодоракый до Мая мѣца 1853 и така оставате длъжни гр. 2994¹/₈ съ брата ви Костадина нищо не намѣрамъ прихванжто за Тодоракый, и пытайте го ако има нѣщо, чи да ся прихвани.

Разумѣва ся, чи за анасонъ нищо не ся е свършило по селата, като не ми белѣжите нѣщо до сега.

Сѣмя отъ оризъ и анасонъ чякамъ заедно съ наставленіе за сѣяніето ймъ.

Пращамъ ви по подательтъ 2. бръсначы, и пріимете гы. Простете ма, моляж вы, за забавжта, зашто бѣхъ заборавилъ.

Книжта отъ Періодическото изданіе пріяхъ и вы благодарѣж. — Отъ Ц/градъ направо презъ Калоферъ пратиха и тука 15. книжки.

Кажете ми, моляж вы, какво става съ Алепліятъ, и съ Я. Чалики.

Книгопродавецатъ отъ тамо не ми праща редовно Вѣстникитѣ „Нрѣра“. Послѣ № 123 отъ 10/22 Яннуар. другъ лысть по новъ не съмъ пріялъ молжъ вы, ако ся случи да го видите да му направите приличното преглѣдованіе. Ако ще гы праща така безрядно, щжъ ся принудя да му кажя, да въспре и да не ми праща никакъ. Нѣкаквы новины ако имате, явете ми. Поздравлявамъ вы

вашъ
Ев. Георгіевъ.

Оризатъ каква цѣнжъ има тамо, и лиржта въ Ц/градъ.

187. — Роднински. Слухъ за утравяне Н. Герова.

Пак. 11.

Карлово 12. Февр. 1858.

Господ. Найдене Геровъ.

Временно пріяхъ чястныты ви отъ 15. 24 Яннуар. и 6 Февр. и ви ся отговарямъ.

Имате сичкото право да ми натяковате, и да ми ся сърдите, чи не съмъ ви ся отговарялъ на време, защото се трѣбваше да ви явявамъ баремъ, чи приімамъ писмата ви, макаръ чи азъ ся каняхъ отъ день на день да дойда тамо, и изоставахъ да ви ся отговоря устно за сичко. Виждамъ, чи съмъ виновенъ, и нещжъ ся трудя да ся оправдавамъ, ами искамъ прошкжъ бждете само увѣрени, чи азъ съмъ по-добъръ сега къмъ васъ отъ както ма знайте отъ преди, защото сега ви съмъ Бачо. Старите людіе можятъ да имжтъ право да казватъ, чи ветъхъ пріятель е по-добро отъ новъ роднинжъ, нъ на това трѣбва да има нѣйдѣ изятіе.

Ви на нѣкаквы работы ся въздржате за да ми ся отговорите устно: това сжщото щжъ послѣдувамъ и азъ на колкото не намирате тука отговоратъ ми.

Казвате ми за да дойда поскору тамо, защото имало работы, за които слѣдъ двѣ недѣли щяло да бжди късно, и не можятъ ся свърши тогива. Азъ за дохожданіе се си имамъ на умъ, нъ имамъ нѣщо работжъ, дѣто ма бави още, освѣнъ това и времето е твърдѣ студено, чи не ми ся ще да ходя да мръзнжъ, ами чякамъ да ся постопли. Добрѣ бѣше да ми бѣхте позагакнали кои сж тыя работы, чи белкимъ ма подканяха да напусна тука сичко, и да стана да дойда безъ да глѣдамъ, чи студатъ ще умножи мархавецжта ми, която ма е хванала сега 3—4 дена.

Преминалыатъ мѣтъ като бѣше тамо Уйчо Никола, тука ся разнесоха хораты неприяты за васъ, ушъ чи турили тамо нѣкои слугинята ви да тури утровожъ въ ястіето ви: азъ на мястото си го оставихъ това, защото познавамъ отъ близо слугинята ви коя е. Уйчо Никола като си дойде, каза ми, чи такова нѣщо не познава да е имало, и вижда ся, чи сж хораты отъ неприятели. Богъ да пази. —

Испълнихъ заповѣдь-тжъ ви, и казахъ на Марійкжъ отъ вашжъ странжъ най-доброто. Тя отъ сърдце ми каза да ви пишжъ, чи ви ся кланя и цѣлува ржка-та на Свежървжъ си. Отъ нея отговоръ на писмото ви, щжъ ви донесжъ азъ самъ, защото ще бжди тежакъ, и неможе секи да го носи. На това отгорѣ имамъ да ви кажжъ и друго нѣщо кога ся срещнимъ, и дано не забрава. Отъ тыщжъ си, чичя, стрынжъ, и леля имате любезны поздравленіята.

Тука имамы великій Постъ; секи день ся мжчжъ съ фасулъ, бопъ, и армеа, а Копривщяски ми ся чини пресоль.

Добро видѣніе.

вашъ
Ев. Георгіевъ.

188. — Наставления за сѣяне оризъ и анасонъ. Смѣтка за Т. Хр. Пулевъ като ученикъ. Убийство въ Карлово.

Пак. 11.

Приято 26 февр. 1858. Отгов. 27 февр.

Карлово 24. февр. 1858.

Господине Найдене.

Наумѣвамъ ви крайното си отъ 22. сего по Г. Тотя Карловскіятъ Векилянъ, и ви извѣстнувамъ, чи вчера пріяхъ пріятелското ви отъ 20 сжщаго, въ което намѣ-

рихъ притворены наставленія за сѣянiе оризъ и анасонъ, и ви благодарѣ онова за ориза ми ся вижда недостатъчно, защото не съдържава нищо за жѣтвѣта му и други нѣ колкото за това нека остани да ся допълни, когато дойда азъ самъ тамо. За сега чякамъ сѣмята, и дано ви прилегнише да ги испратите по-скоричко.

За смѣткѣ на Тодораки намѣрамъ въ книгыты, чи е четено на вашіатъ братъ Костадина на 8врія мѣа 1854, гр. 108. за доплатж, и ся показува да ся набира, чи е сѣдалъ Тодораки при него 7 мѣа спорядъ както виждате въ краятъ, друго повече не намирамъ преминато и незнаѣ гдѣ и какъ му сѣ четены други пары. Пакъ щѣ преглѣдамъ, и ако намѣра нѣщо повече щѣ ви явѣ, и управлявайте ся. —

Отъ Вѣстникатъ „Ѹмѣра“ не съмъ получилъ по новъ листь отъ № 125 ще остани кога дойда азъ самъ тамо да ся проумѣя съ него за непорядкыты му.

Безъ по ново поздравлявамъ ви

вашъ

Ев. Георгиевъ.

Белѣжкѣ за Тодоракѣ.

На	14. Маѣа	1853.	отишолъ отъ тука за Пловдивъ.	
„	17. Юлія	1853.	върналъ ся тука = 2 мѣа сѣдалъ	
„	16. Януар.	1854.	отишолъ пакъ.	} = 2 ¹ / ₂ „ „
„	1. Април.	1854.	върналъ ся.	
„	8. Маѣа	1854.	отишолъ пакъ.	} = 2 ¹ / ₂ „ „
„	21. Юлія	1854.	върналъ ся.	
				7. мѣа

На 22 сего повечеря на Гюмѣтата въ Павликианскыты ливады при Гюпсѣта едно тукашно турче на 18 години прободи съ ножъ одного пакъ тукашнаго Младъ турчина уженинъ, който въ 2 часа отгорѣ умрѣлъ скарали ся за едно колче дѣто връзувѣтъ юрецкыты, и става това зло. — Убийцатъ заедно съ другарыты му днесъ докараха тука, и ги туриха въ тѣмницѣ-та. На убийцатъ баща му е живъ, и той има съ време изядены нѣкои христіаны. — Ето ви Карловска новина.

сѣщіатъ.

189. — По пожара въ Пловдивъ. Пратеници отъ общинитѣ да поздравятъ новия владика. Прѣговори за народнитѣ работи. Извѣстия за Раковски.

Пак. 11.

Приято 3 Април. 1858. Отгов. 4. Април.

Карлово 2. Априлія 1858. —

Г. Найдене Геровъ.

Отговарямъ ся на чѣстното ви отъ 27. престаналаго.

Прѣдъ Марійкѣ или колко мунафѣжкѣци да правя за васъ осѣщамъ, чи не щѣтъ хващатъ място. Тя на Великѣ-день не ви писа, защото нѣмаше време, понеже Майка ѣ бѣше болна, и трѣбваше да я глѣда, освѣнъ това бѣше принудена да приѣма и посѣщеніята за Великѣ-день сама. Отъ нея и днесъ нѣмате писмо, защото пишѣ въ чаршіѣжѣ на бързо, и нещѣ можѣ да слезѣ долу, да ѣ обади за да ви пише тя вѣрвамъ, чи ще да ми ся порасърди чи ѣ несъмъ обади, нѣ азъ щѣ я прѣговоря. Отъ нея съ първо ще имате писмо непременно. — Отъ завчера не ви писахъ, защото бѣхъ по Сопотъ, и Калоферъ.

Наскърби ма яко много извѣстіе за пожара, дѣто станалъ тамо на третий день отъ Великѣ день. Ви трѣба да чуйте голѣмы благодареніята, като сте ся трудили за огасяваніе на огня. — Чухъ, чи Кентинтеноглу былъ твърдѣ злѣ боленъ.

Отъ общиныты въ Карлово, Калоферъ, Сопотъ и Адѣяръ готвятъ ся да трѣгнѣтъ въ понедѣлникъ за да дойдѣтъ тамо да поздравѣтъ Владыкѣта. Хоротувахъ съ Калоферци на тайно, и видѣхъ, чи сѣ съгласни за да искатъ да ся постави въ Митрополіѣжѣ прѣдставитель Г. Салчо, на това сѣ съгласни и Карловци навѣрно казвамъ, чи и другыты нещѣтъ бѣдятъ противни. — Уйчо Никола писа днесъ на Клисуре за да нагласѣтъ и отъ тамо хора да отидѣтъ въ понедѣлникъ за Пловдивъ.

Кажете на Г. Стоянча за да пиши и на Копришянци да ся намѣржтъ по сжщото време въ Пловдивъ не разваля ако сполучи оказія да пиши и на Клисурци потребныты. — Казвате ми, чи отъ тамо ся е пратилъ образъ за жалбж къмъ Митрополѣжта за прѣдставитель, нѣ тука и до сега не ся е явило такова нѣщо, и по тая причинж общиныты не сж правили жалбы, и въ знаяніе ви. — На Г. Салчя трѣбва да ся хоротувжтъ потребныты за да не ся изстудявжтъ хората.

Сноше дойде отъ Ц/градъ Драганчо Котленецатъ за сждѣжта на Сопотскыты балканы.

Отъ Галацъ ми пишжтъ чи Раковски былъ тамо, и щялъ да отиде въ Брюксель да издава Дневници на французски и бжлгарски. — Авраамовичъ, Каймакаматъ Богорили, и други щели да му помогнжтъ за потребныты разноскы.

Поздравленіята на Ходжа Артина и Ход. Карабета на послѣдныя кажете да иска отъ Пашоватъ Кехая Кефиликатъ на Г. Бр. Ив. Гешеви за Атан. Поповича, защото тука мехкемето е зело парыты отъ Поповича.

Възглавницыты и мендерыты ако сж готовы, помолете отъ странжта ми ходжа Карабета да нареди да ся свържжгъ хубаво и да ми ся испратятъ съ нѣкоя коля.

Отъ нашыты изъ Букур. новы писма нѣмамъ.

Тыщж ви още ся докача отъ трескжта сега я лѣкува Яковаки спорядъ наставленіята отъ Г. Стоянча — Писмото отъ Г. Стоянча съ лѣкатъ пріяхъ —

Г. Хр. Караминковъ ми пиши, чи купилъ столове, менджери, и сандѣци.

Бръзамъ, и за това не ви пишж повече.

Добро видѣніе.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

190. — Прибиране търговски пари. Разлика на паритѣ.

Пак. 11.

Приято 9 Април. 1858.

Карлово 8. Априлія 1858. —

Благородный Господ. Найдене Геровъ!

Благодарно ся отговарямъ на Вашето честно писмо отъ 4 текущаго, което едвамъ сноше късно пріяхъ.

Виждамъ да ми казвате, чи Г. Алеплія пристава да издължи 2-ты хіліады гроша само съ половинжтж, и ми предлагате ако е възможно да склонѣж на това. — Азъ Господине Консуле, и отъ край ви казахъ, чи не разумѣвамъ да оставя нити еднж парж отъ 2-ты хіліады гроша, защото освѣнь дѣто са прѣминахж толкова години, и стояхж парыты ми безъ ползж, губя сега нѣ малко и отъ разликжтж на монедыты, защото на врѣмето когато щѣхж да ми ся плащжтъ тыя пары, минцатъ имаше 52. гр. а сега има 70. гр. — Мољж вы прочее да го принудите или както знайте, за да земете поскору и напълно тыя пары, даже ако е възможно да искате и лихвж, защото шестѣтж година подкачи отъ какъ стоѣтъ тыя пары.

Увѣренъ съмъ, чи щете защитите правото ми това исканіе, и щж имамъ съ първо и парыты, и така вы поздравлявамъ, и остаямъ.

Вашъ пок. слуга
Ев. Георгиевъ.

191. — Освѣщение църква. Готвятъ се да посрѣщатъ гости.

Пак. 11.

Приято 23 Априлія 1858. Отгов. 24 и 26 Апр.

Карлово 22. априлія 1858.

Господ. Найдене Геровъ!

Имамъ на рждѣ вашыты любезны писма отъ 12. и 18 сего, и радовамъ ся за благополучното ви врьщынѣ отъ Пазарджикъ.

Отъ Сатиржтж малко можй Уйчо Никола да ми докажи. — Отъ него научавамъ, чи много гостіе отъ тамо щжтъ дойджтъ за освященіето, при другыты и консулити. Азъ желаяхъ да имамъ отъ васъ на време по-положително извѣстіе, кой

отъ по-първыты фамиліи щжтъ дойджтъ, за да подканя тука махаленыты да натък-
мжтъ съ време и конациты. Тука къщя яко добры нѣма, подобно и такъмы, тж
незнаѣж какъ щжтъ да можятъ да ся отсрамжтъ на гостиеты. Віи ще слезите у
уйчовы Николовы, нѣ за францушкіатъ консулъ, който вѣрвамъ, чи ще бжди съ-
друженъ и отъ Драгоманина си, не зная да ли ще може да му ся намѣри спосо-
бенъ конакъ . . . . .

Отварятъ ми ся нѣкои работи, тж незнаѣж да ли щжтъ мя простѣжтъ да дойда
тамо, за да можа да ся върна заедно съ васъ за освященіето . . . . .

192. — Готвежъ за посрѣщане госте. Страхотини изъ Кар-
ловско. Заплашителни писма. Арнаути пакостници.

Пак. 11.

Приято 5 Мая 1858. Отгов. 5 Мая.

Карлово 3. Маія 1858. —

Господине Найдене Геровъ.

Имамъ на ржцѣ вашыты чястны отъ 26. и 28. априлія, и отъ 1. и 2. Маія, и
ви ся отговарямъ.

На чорбаджіыты обадихъ, чи трѣбва да ся поканятъ пакъ французскый и ав-
стрійскый Консулъ, ако щжтъ да ги имжтъ на освященіето, и казаха, чи щжтъ
свършжтъ мене не ми иди яко много да ги подканямъ на това, защото трѣбва да
зема азъ отгорѣ си сичко чтото ще потрѣбва за тяхъ.

Віи щете слѣзите у уйча Никола, нѣ за французскыты консулъ нѣма тамо мѣсто,
защото еднж одаж има само, въ която спя азъ, и щете спите и віи. За него ще
ся търси другж къщж, нѣ неще може да ся намѣри наблизо. — Като ще дойди
Г. Салчо самъ и Г. Докторъ Чомаковъ съ женж си, и щжтъ слѣзжтъ у Г. Ив. Х.
Димитріева, кажете ми, быва ли да слѣзи тамо и францушкіатъ Консулъ. — Казвате,
чи ще дойди и Г. Артюнъ, и трѣбва да ся търси и за него мѣсто, освѣнь ако
остане да спите віи съ него наедно, а азъ да отидя у тыщж ви. — Тука турцити
не слушатъ съ благодареніе, чи щжтъ дойджтъ консули за освященіето . . . . .

Ако ся научите, чи има да дойджтъ отъ тамо и други за освященіето, явете
ми. Едновременно забелѣжете ми, и віи кога смѣтате да тръгните за тука . . . . .

Тука сме въ голѣмо неспокойствіе и страхъ, защото става на троица души
дѣто имъ прашжтъ писма нѣкои харсѣзи, и имъ назначавжтъ мѣста за да имъ пра-
тятъ пары, царвулы, барутъ, и крошумы, друго-яче ги плашжтъ съ различни злины.
Писмата сж писани просто Български, двѣ има до Тоне Бангея Чифчія, 2. до Ивана
фрунаджиски Гайтанджія, и едно до Василя Х. Вълкова, който днесъ рано го на-
мѣри пуснато изъ рясжж въ дюкяна му. Другити намѣраха писмата прѣдъ портыты
си. — Отъ 3/4 дена насамъ вартжтъ ся и нѣкои арнаути капасѣзи изъ Карлово-
никой не ги попытва отъ дѣ сж, и что сж. На Г. Христати Немцоглу доказа нѣ-
кой си вчера, чи реченнити арнаути възнамѣрувжтъ да го подирятъ, като си тръгни
за Пловдивъ, и така негова милость ся уплаши, и не смѣя да тръгни днесъ остана
за утрѣ рано да тръгни презъ Сопотскіатъ пжтъ съдруженъ съ троица турци, и
другы Хрістіяны. — Много страшно стана, ношемъ сме въ голѣмо неспокойствіе.
Тыя ви пишжж, и съмъ пьленъ отъ страхъ. — . . . . .

На нашыты Баны е страшно сега да ся ходи, освѣнь ако има добры пазачи.

Тая недѣля Вѣстникъ „Нѣрѣхъ“ не пріяхъ. Мољж вы, попытайте книгопрода-
веца, какво става послѣдно Нумеро, съмъ пріялъ, е 136. —

Имате любезны поздравленія отъ сичкыты.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

Кажете ми, ще ли дойди и Драгоманинатъ на францушкіатъ Консулъ. — Като
е дала капіѣжж нотж на Посолствата за чюждыты подданици отъ рая, дали неще
докачи и насъ нѣщо; —

193. — Депутация да кани госте за освещението. Приготовление на Карловци.

Пак. 11.

Приято 6 Мая 1858. Отгов. 7 Мая.

Карлово 5. Маія 1858.—

Господ. Найдене Геровъ.

На 3. сего ви писахъ по Дамяна Шопать отъ тука.

Сега ви явж, чи днесъ иджтъ за тамо Духовникъ Х. Василия, и Г. Тотю Миновъ векилинатъ тукашни за да доведжтъ Владыката за освещението църквжта тѣа имжтъ заповѣдь отъ началнициты тукашны да поканжтъ и консулыты, за това казвамъ, чи е добръ да кажите на Г. Евстратіа Гешоглу за да похоротува съ Духовникатъ и съ векилинатъ, и да имъ докаже, кога и какъ да иджтъ да поканжтъ консулыты, за да не ся случи нѣщо пакъ неприятно . . . . .

Такъмы за софра чыкамъ отъ Букур. както за уйча Ник. така и за покойника уйча ми, нѣ каквото виждамъ неще гы имамы за освещението.

За францускіатъ Консулъ чыкамъ да ми кажите, ако бива да слѣзи у Г. Ив. Х. Димитріева негова милость има двѣ добры къщы отдѣленны еднж отъ другж въ сжщыатъ дворъ. Г. Чомаковъ гы познава добръ положението имъ е добро, и вѣрвамъ, чи ще да ся благодари консулатъ. — За Немскіатъ консулъ конакатъ е готовъ спорядъ вашето щение.

По нашіа Петра въ срядж искамъ да ми пишите, и да ми кажите, нуждж ли е да ся посрещнжтъ консулыты, и какъ азъ мысля, чи ако излезжтъ нѣкои хрістіяни безъ да има и отъ агыты ни нѣкои хора, чи не бива за да не ставжтъ хораты по турциты, чи Българити тичжтъ подиръ консулыты съ еднж речъ кажете ми виі какъ да стане за сичко. —

Ахчіатъ трѣбва да си доведете. —

Кажете на Г. Гешоглу за да раскажи на Векилинатъ ни кои и колко фаміліи ся готвятъ за да дойдатъ тука, за да може да яви съ време.

Можя да имамъ още нѣщо да ви пишж нѣ бръзамъ, и не ми иде наумъ. — Добро видѣніе.

Вашъ
Ев. Георгіевъ.

194. — Изпращане дописка съ описание освещението въ Карлово.

Пак. 11.

Приято 21 Мая 1858. Отгов. 21 и 22 Мая.

Карлово 20. Маія 1858. —

Г. Найдене Геровъ.

На 16. сего послѣ тръгнованіето ви отъ тука ви писахъ чрезъ Г-да Гешевы.

Г. Ботю написа сичко, что ся е случило въ Карлово, като дохождаха гостыты отъ Пловдивъ за освещението Църквжта. Азъ ви притварямъ това за да го преглѣдате, и да го дадете на Г. Стоянча за да го прати въ Ц/градъ да ся напечати въ Вѣстникатъ, нѣщо поправянѣ ако иска нека стане. —

Ми ся чини, чи тука съединеніето на църквыты неще отиди напрѣдъ, и дано излезя изльганъ. —

За Вѣстникатъ „Нрѣра“ чыкамъ да узнаж что казва книгопродавецатъ.

Явете ми какъ ся продава оризатъ, нѣщо и за анасоня, ако знайте забелжете ми и парыты какъ варвжтъ сега.

Каквыте новини имате, мољж вы да ми явите. —

Безъ друго вы поздравлявамъ.

Вашъ
Ев. Георгіевъ

195. — Прѣговори за сватбата на Н. Геровъ. Страхове отъ
нѣкакви спънки.

Пак. 11.

Приято 28 Мая 1858. Отгов. 29 Мая.

Карлово 27. Маія 1858. —

Господ. Найдене Геровъ.

Чястныты вы отъ 21 и 24. сего пріяхъ, на които съдържаніето проумѣхъ до-
брѣ, и ви ся отговарямъ.

Планътъ, по когото казвате да стане вѣнчяваніето ви въ Карлово, одобрявамъ,
макаръ и да не ми ся щеше никакъ да стане това тука одобрявамъ го защото
друго-яче можътъ да станътъ повече затрудненіята и спънки. Деньтъ обаче, въ
когото трѣбва да ся свърши таж работа не ви отряждамъ сега, само ви казвамъ,
чи на Тыщж ви ся иска да е недѣлянъ день. Колкото за таж недѣля что е отъ
предѣ ни, неше може да стане, а за другжта има врѣме да ся нагласимъ, кажете
ми само, виі какъ мыслите да дойдите тука, сами или съ други-нѣкого, съ конь
или съ талигж. Азъ мыслж, чи ще бжди по-добрѣ да дойдите сами, и да слѣзите
у уйчови Николови, нѣ така както пишете да стигните вечерътж сахататъ по единъ
въ деньтъ, въ когото ще стане вѣнчяваніето ви. Това за сега трѣбва да го имате
много тайно, както и ниі щемъ го имамы, за да ся позамълчжтъ хората, и повече
за да не бы да ся породжтъ нѣкои спънки.

Фустаныты и прѣстеныты халкыты още не сж дошле, нѣ тыя дны гы чякамы,
не ся знай да си не доіди и Николчо презъ другжтж недѣля.

Свадбата ви ще стане совсѣмъ потупана, а за да ся направи сърдцето чтогоды
на Тыщж ви искамъ да ся наготвятъ за вѣчяваніето ви свящы бѣли съ тантелы
свързаны, вѣнци хубавы, тѣлѣ хубавъ, и конфета. Тука такыва работы не ся намѣ-
ржтъ, за това вы молж да гы натъкмите виі отъ тамо не разумѣвамъ обаче да гы
купувате виі сами, ами да нарядите тайно други нѣкого отъ странж да ги наготвы,
и да ми гы испрати така, като нити онзи что гы донесе да не познай, чи сж та-
кыва работы, нека ся купятъ и тры пазовы шиты заедно и тры чиф. ржавы за
Марійкж, и да ми ся прятятъ изедно.

Повелѣніе отъ Владыката за вѣнчяваніето ви до Протосингела е нужно, нѣ
това казвамъ да не земате отъ сега, ами като наближи врѣме да дойдите.

Отъ какъ сте тръгнали отъ тука, день ся не е минало безъ дъждъ, и така
никадѣ неможе да излѣзи чловѣкъ, отъ сноше е наченалъ единъ кротакъ дъждъ,
който и до сега се си вали. Азъ чякамъ да попрестанжтъ дъждоветы за да отидя
на Бая да постоя нѣкой день, зашото искамъ да опытамъ, ще ли ма ползува
нѣщо на Маясья.

Уйчо Ник. е простиналъ, и отъ еднж недѣля насамъ е на постелкжтж вчера
поизлези малко негова милость не познава още что гласимъ за вѣнчяваніето ви
това не познава и други освѣнъ Тыщж ви.

Поздравленіята ви къмъ сичкыты казахъ отъ тяхъ имате и виі взаимни.

За новиныты, дѣто ми предавате, вы благодарж. Тука съединеніето на църк-
выты не ще може, ми ся чини, да отиди напрѣдъ.

Тыя дны като сполучя Благовреміе, пакъ ще ви пишж относительно за нагла-
сываніето.

Добро видѣніе.

Вашъ
Ев. Георгіевъ

196. — Уговоренъ день за вѣвчавката.

Пак. 11.

Приято 3 Юлія 1858. Отгов. 5 Юлія.

Карлово 2. Юнія 1858.

Господ. Найдене Геровъ.

въ Пловдивъ.

Отговарямъ ся на чястното ви отъ 29. — Маія. —

За вѣнчяніето ви останахмы сговорни съ уйча Никола и Тыщж ви да стане
до недѣля на 15 Юнія, и да е на добръ часъ дано само не ся случите нѣкой

спѣнка, за да може да ся свърши таж работж съ Благодареніе и на двѣты страны. Ви вѣке имайте това за уздравено, и распорядете ся въ работы-ты си, както го изискувжтъ обстоятелствата и положеніето ви.

Дохожданието ви за тука не докача нищо, ако стане съ Г. Артюна, или съ Г. Карабета, стига само да е тайно до врѣмето. Отъ моѣж странж щж кажя, чи е пѣд-добрѣ да земите ходжа Артюна, нѣ пакъ както е и вашата воля.

Повелѣніе-то отъ Владыкжтъ до Протосингела за вѣнчанието ви, когато ви прилѣга, земете: моята хоратж бѣше да не го искате прѣди да наближи врѣме, защото негово Прѣосве. не сомнено ще накара Писаря си да го напиши, и така мыслж, неще бжди тайно.

На бабж хаджикж може да ѣ е криво, чи неще ся найде на вѣнчанието ви, и незнаж, какъ бываше да стане друго-яче.

Фустаныты, халкыты, и другыты вѣщы за Марійка, пишжтъ ми отъ Свищовъ, чи ги натоварили за тука: таж недѣля ако не дойджтъ, до недѣля несомнено щемъ ги имаы тука. Братъ ми отъ Букурещъ ми казва, че праша и 1 пелерина връхна дрѣхж за вѣнчаніе-то . . . . .

На Тышж ви и Марійкж както и срына ви, разумѣвамъ, чи ся искаше да отиджтъ на Баныты Исарскы. сега като ся рѣши вѣнчанието ви за 15. Юнія. разумѣ ся, че неще може да ся изпѣлни желаніето имъ. — Азъ щж трѣся врѣме да отидя на нашыты Баны, защото имамъ нуждж, за нѣкой день ако прилѣгни можжтъ да отиджтъ и сичкити наши.

Цѣлувамъ ржкж на Бабж хаджикж: любезно ви поздравлявжтъ всичкити роднини, особено и Марійкж която цѣлува ржкж и на свекървж си.

Добро видѣніе.

Вашъ
Ев. Георгиевъ

дано не чуѣж, че сте сж расърдили, като ся простря работата до 15. Юнія. —

197. — Страхове, насилия и обири въ Карловско.

Пак. 11.

Приято 11 Юнія 1858. Отгов. 12 Юнія.

Карлово 7. Юнія 1858.

Г-не Найдене Геровъ
въ Пловдивъ.

Отговарямъ ся на двѣ ваши честны отъ 5 сего, на които съгласныты умѣлчявамъ. . . . .

Около Градѣтъ ни, хоротува ся, че ходятъ харсѣзи, даже ся рече, че имали намѣреніе да бастисжтъ нѣкоя чорбаджиска къщж тука. Азъ не смѣж да излѣза вѣнъ отъ Градѣтъ, раставихъ ся и отъ Баня, макаръ и да имахъ нуждж да отидж. — Завчера въ четвъртъкъ сахата по 12. вечерѣтъ на Кишишъ Махале далечъ 1. сахатъ отъ тука 6. души харсѣзи бастисаха единъ богатъ циганинъ на имя Х. Салтъкъ въ кжщжтъ му, и го извлѣкоха до едно мѣсто, нѣ като видѣли, че нещжтъ да можжтъ да го отвлѣчжтъ на далечъ, защото застигнали селянити да го отървжтъ, ударили го съ крушумъ, и го оставели та побѣгнали. Планатъ имъ былъ да го отвлѣчжтъ по Балканя, и да пратжтъ да искжтъ пары отъ сыноветы му: обитіятъ е още живъ, нѣ казвжтъ, че неще уздрави. — Никой нѣма да търси злодѣйциты, и така си ходятъ кадѣто и както щжтъ. — Тука хората като ся исплашиха искаха воля отъ забитина, и Метевелія, и нарядиха 10. души пандуры българы съдружены съ 5. заптіета отъ конака, и ходятъ нощемъ въ Българскжтъ Махалж, та пазжтъ. Ми ся чини, че Гражданити ся готвятъ да пишжтъ на Г. Салча за да ся уплачжтъ. —

Имате вѣтрѣ и чястно.

Поздравлявамъ вы, и остановамъ

Вашъ
Ев. Георгиевъ.

198. — Движение на редифетъ въ Карлово. Неприятни извѣстия.

Пак. 11.

Приято 13 Юнія 1858. Отгов. 13 Юнія.

Карлово 11. Юнія 1858.

Г-не Найдене Геровъ
Въ Пловдивъ.

Вчера ви писахъ по Пара Кендискія Кабзамалинъ, и надѣвамъ ся да приѣмте писмо-то ми на врѣме. —

Сега по Троенеца Радка Петкова ви пращамъ 2 ты бурета, и 1 каче черъ хавіаръ, което ви праща Г. Апостолъ Конковъ отъ Свищовъ, и като гы приѣмте, явете ми.

Вчера дойде тука заповѣдь отъ Пловдивъ, за да ся вдигнѣтъ сичкы ты редифы за тамо, а отъ тамо за кадѣ щѣтъ отидѣтъ, не ся знай. — Мыслѣж, че злодѣйцити щѣтъ ся умножѣтъ въ тыя обстоятелства. — Тойзи часъ ся научихъ отъ здраво мѣсто, че вчера е имало въ градътъ ви тилеграфическо извѣстіе отъ Ц/градъ, какъ лирата тур. ся покачила до 157¹/₂ гр. — Тыя работы твърдѣ ма безпокожѣтъ, защото мыслѣж, че сж слѣдствие на нѣкои неприятны политическы работы. Ако има нѣщо таково, зе да ми минува презъ умътъ, че ще отложите дохождане-то си за тука за друго врѣме.

Съ нетърпение чякамъ да приѣма отъ васъ нѣкое по-ново писмо за да видя какъ отвождѣтъ работы ты.

Новъ Вѣстникъ „Нѣра“ ако е дошолъ, молѣж вы прѣдстоете да ми сж прати поскору. Добро видѣние.

Вашъ
Ев. Георгиевъ.

199. — Оглеждане мома въ Казанлъкъ. Даскаловъ снима прѣписи отъ паметницитѣ на „Св. Четиредесетъ мъченици“ въ Търново. Землетърсение въ Свищовъ.

Пак. 11.

Приято 15 Окт. 1858. Отгов. 23 Окт.

Свищовъ 5. Октоврія 1858.

Г-не Найдене Геровъ
Въ Пловдивъ.

На търгованіето си отъ Карлово ви писахъ за потребныти, и писмо-то оставихъ на Нашы-ты за да ви го испратѣтъ. Сега прихождамъ да ви извѣстѣж, че завчера на 3. сего вечеръ-тж стигнахъ тука благополучно.

По пѣтя ся забавихъ, защото въ Казанлъкъ прѣсѣдяхъ единъ день, и въ Търново два дена, и щж ви раскажя что то видѣхъ и чухъ по оныя мѣста.

Въ Казанлъкъ бѣхъ въ недѣля, и ходихъ по гостиѣ. У Г-на Манеоглу ходихъ три пѣты, нѣ момичето му яко можихъ да видя. На първо-то ми ходянѣ въ недѣля подирѣ църковж заедно съ другы пріятелы излѣзе момчето, и ни даде само сладко, тапа си отиди вътрѣ безъ да ся яви вѣче. Второто ми ходянѣ бѣше въ недѣля по мракнало, тогива излѣзе момичето тж ни даде по еднж ракіѣж, и пакъ безъ да ся замая, отиди си вътрѣ третый пѣтъ отидохъ въ понедѣльникъ сутрень-тж, тогива не излѣзе никакъ момичето и мыслѣж, че или ся не бѣше наготвило още, или защото имаше тамо и турчанъ, тж по тажж причинж не излѣзе. Г-нъ Манеоглу и на трыты ми ходяніята у тяхъ, се въ Градинж-тж при шадразана ме прикани, тж сѣдяхъ, и така въ къщж-тж му вътрѣ никакъ не влѣзохъ. Момичето колкото за хубость-тж ми ся видя добро, само твърдѣ тънко още ми ся видя опѣрено и брьзо, нѣ главж-тж си дръжѣше много навѣдено, и стоеше като гжрбавко, и незнаж дали за сякогы е така, или само тогива отъ срамъ бѣше. А колкото за вътрешны-ты му добрины и достоинства нищо неможихъ да узнаѣж, защото нѣмаше отъ кого да научя. Майка му ми ся показа жена весела, и хоратлива, а баща му напротивъ навъсенъ и затворенъ, още и развали-партиѣж въ дрехы-ты. — Въ недѣля вечеръ

Г-нъ Груеоглу ма прикани, тж спяхъ у тяхъ негова милость помежду различни разговори, отвори хоратж за Г-на Манеоглу, и доста ми го покори, а за момичето нити зло нити добро рече. Жената на Г-на Груеоглу ми каза, че ся хоротувало изъ Казанлжкъ, защо съмъ щялъ да стана зятъ на Г-на Манеоглу. Въ Габрово като минахъ, намѣрохъ ся съ Даскала Христодула, и негова милость помежду други разговори ми каза, че тамошниятъ имъ Докторъ Шумнянецъ искалъ да зема това момиче, нъ Г-нъ Манеоглу не щялъ да му го даде. Докторътъ ходилъ въ Казанлжкъ тж глѣдалъ момичето, и казвалъ, че е добро. Това е сичко чтото можж да ви кажж сега за момичето. Отъ Казанлжкъ писахъ въ Карлово на леля Теодосіа ако има врѣме да отиди да види момичето и да распита за него съ способъ, и каквото научи да ми яви сичко.

Даскаловъ чтото ся учише въ Москва, дохождалъ на Търново, и пакъ ся върналъ назадъ, той съдруженъ отъ Г-на Димитра Х. Ничова ходилъ въ църквж-тж Св. 40 мученици, — сега Джаміж която е долу при Митрополіж-тж до Янтрж-тж, и намѣрилъ на двѣ колони надписы, и на единъ надгробенъ камякъ. На еднж-тж колона надписатъ е на Български, и казва че царъ Асенъ сынъ Великаго Асена на правилъ таж църквж и проч. На другж-тж колона надписатъ е на Гречески, и казва друго нѣщо а на надгробния камакъ надписатъ е на Български. Отъ сичкыты Тия зели преписы, и чегохъ оныя что сж у Г-на Х. Ничова, и зарачихъ на Г-на Ив. Д. Гешова, да ги земе, и да ги прѣпиши, че да ви ги прати.

Отъ Г-на Апостола Конкова имате вѣтрѣ писмо заедно и преписъ отъ прошеніе, и нѣка ви служи.

Г-нъ Шампоазо сноще стигна тука, и днесъ сахата по 7 тръгна за Виенна заедно съ Гавазина си и слугж-тж си, Зарача ми да ви пишж поздравленіята, който вы и моли да обадите у тяхъ, че е стигналъ тука Благополучно, и че днесъ е тръгналъ за Виенна. Негова милость ся видя тука съ Г-на Апостола Конкова, и днесъ го порасходихмы изъ Свищовъ. —

Поздравленіята на Марійкж, кажете ѝ, че писмото ѝ отъ 30. Септемвр. отъ Карлово пріяхъ днесъ, и остава да ѝ ся отговоря отъ Букурещъ.

Азъ таж нощъ чякамъ отъ горѣ Вапоратъ за да тръгнж за Гюргево, и отъ тамо за Букурещъ, а послѣ за Галацъ.

Забравихъ да ви кажж, че Г-нъ Манеоглу трѣбва да е много сребролюбецъ, защото много ся оплакуваше, че харчове-ты станалы голѣмы, а печяла нѣмало.

Отъ Букурещъ щж ви пишж пакъ, нъ и ваша милость пишете ми начесто, и ми явявайте когато има нѣщо любопытно.

Днесъ ходихъ тука на свадбж.

Поздравленія-та на сичкы-ты пріятелы.

Добро видѣніе.

Вашъ

Ев. Георгиевъ.

Като свършовахъ писмото, осѣтихъ землетресеніе, нъ не силно.

5. 8врія вечеръ сах. 5. —

Сжщыатъ.

200. — Църковни книги. Заповѣдь до митнициѣ да прѣглеждатъ книгитѣ Кашкавалъ и кравешко масло.

Пак. 11.

Пріято 22 Окт. 1858. Отгов. 23 Окт.

Букур. 11 Октовр. 1858.

Г-не Найдене Геровъ

Въ Пловдивъ.

На 5 сего ви писахъ отъ Свищовъ чрезъ Нашыты въ Карлово. Сега бръзамъ да ви пишж пакъ, и да ви явж, че на 7 сжщяго стигнжхъ тука благополучно, и намѣрихъ сичкыты живо и здраво.

Г-нъ Д. Ангелиди книгопродавецатъ отъ Пловидъ бѣше дохождалъ тука, и завчера си тръгнж за назадъ по него ви прати нашъ Никола шапкж, чтото му сте были поржчали да ви земе тя ми ся видя, да е станала голѣмичка, и незнаж дали ще ви дойде добрѣ.

За църковныты книги нѣма още никакво извѣстіе отъ Одесса, тыя дны като отидж въ Галацъ, щж пишж на Г-на Тошковича, и щж го пытамъ что става за тяхъ. Въ Свищовъ като бѣхъ казаха ми Г-на Д. Начовичъ и І. Станчогу, че Видянскіятъ Паша е писалъ на тамошніятъ Мудирянъ да преглѣдова каквы книги иджтъ отъ вѣнь за Българіж и да му явява. Не ся знай, тая мѣра да не направи нѣкоя спѣнкж за внасяніето на църковны-ты книги въ турскж-тж Дръжява: това ще стане явно, като дойджтъ нѣкому такыва книги въ Гюмрукатъ.

Хубавыятъ кашкавалъ още не е излѣзалъ. Научихъ ся, че на Бузово излѣзалъ кашкавалъ по-добрь и отъ оногова, что имахмы лане, и за това Братъ ми ще пиши утрѣ на одного пріятеля въ Бузово за да купи 40/50 главы, и да му го прати тука. Отъ него ще отдѣли и за васъ, нѣ трѣбва съ врѣме да му явите колко главы да ви прати.

За кравецко масло е писалъ Братъ ми въ Гюргево за да направжтъ двѣ качета по 50 ок. едното за васъ а другото за Нашыты въ Карлово: тыя дны трѣбва да ся наготви и да ся испрати за Карлово. —

Друго чтото искате да купж отъ Галацъ трѣбва да ми явите съ врѣме какво и колко. —

Нашъ Тодорака намѣрохъ тука, че ся занимава само съ Немскіятъ языкъ, и виждамъ, че си губи врѣмето, заради това мыслж да рѣшж за да го пратимъ на друго нѣкое мѣсто за да учи.

Отъ Янка Чалики дано ви прилѣгнине да събирете парыты.

Поздравленія-та на Братовчядж-тж ми Марійкж отъ мене, отъ Брата ми, и отъ Братія-та й.

Поздравете отъ странж-тж ми, мољж ви, Доктора Г-на Стоянча, Г-да Гешевы, Ходжа Аргюна, Ходжа Карабета, и Г-на Якима Груева.

Тука нищо ново нѣма, освѣнь че ся чяка ферманъ отъ Ц/градъ за новж-тж нарядбж за Княжества-та. Алжшъ-веришити сж много слаби, за което вѣрвамъ, че васъ малко ви е гріжж.

Имате поздравленія-та отъ Г-на Іордана, и отъ другы-ты пріятелы.

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгіевъ.

201. — Прѣпоржчва се Х. Ваклидовъ.

Пак. 11

Цариградъ, 30 Септемвр. 1861

Господине Евлогие !

Податель-тъ на това писмо, Господинъ Х. Ваклидовъ иде въ Галацъ, за да ся настани въ нѣкож тръговскж кжщж за писаръ, и, понеже нѣма тамъ познайници, мољж Ви ся да му прѣдстоите Вые и да се погрыжите да му нацете нѣкое добро мѣсто между Вашите пріятелы и познайници и съ това много щете мя задлѣжите, за което и прѣдварямъ да Ви изявж мож-тж отъ срьдце благодарность.

202. — Унията се разтуря. Др. Цанковъ заминува за Трѣвна, а Ваклидовъ за Галацъ-Браила.

Пак. 11.

Цариградъ, 30 Септемвр. 1861

Господине Евлогие !

За да не Ви ся види чюдно, прѣдварямъ да Ви явж, что мя накара да Ви пишж днесъ. За да ся растури окончателно унія-та, трѣбваше да ѣж напустнжтъ главатары-ты й. Това желаяхж и залѣгахж да стане всичкы-ты тукашни благоразумни блѣгаре, и сполучихж най-послѣ да прѣдуматъ Цанкова и Ваклидова да ся оттеглятъ и да прѣкжснжтъ изданіето на Вѣст. Българія. Цанковъ отхожда въ Трѣвна, а Ваклидовъ иска да му намѣрятъ мѣсто въ нѣкоя тръговскж кжщж въ Галацъ или въ Ибраилж, та мя поканихж да му дамъ рекомендаціж до Васъ. Отъ само-себе азъ никога не щж Ви досадж съ ничто, нѣ въ общи-ты работы чястны-ты отношенія не

трѣбва да ся гледать, та и азъ дадохъ писмо Ваклидову до Васъ. Въ тоя случай трѣбваше да Ви ся помоля да прѣдстоите какъ какъ да му ся намѣри нѣкое добро мѣсто, каквото да ся захване тамъ, та да ся отвлѣче отъ тѣжъ толкова пагубнъ за народа унижъ, нѣ като знажъ, че откакъ станахме роднина, дума-та ми не чини ничто прѣдъ Васъ, и че молбата ми не може да има освѣнь противно дѣйствиѣ, за това ся ограничавамъ само да Ви кажъ, че тукашни-ти блѣгаре искать тѣжъ службъ на народа отъ Васъ, а колкото отъ можъ странжъ, азъ оставамъ на Ваше-то благоразумѣние да свршите, както мыслите, че е добрѣ, безъ да марите както обыкновенно за мене.

Н. Геровъ.

203. — Грижа да се намѣстятъ паритѣ отъ отецъ Кирилъ Нектариевъ за Пловдивското Епархиално Училище.

Пак. 11.

Пловдивъ, 31 Мая 1866.

Г. Евлогие,

Тѣжъ дни бяхъ въ Карлово и дѣдо Протосингелъ Кирилъ ми ся моли много да Ви пишъ, за прѣдставление-то, което съмъ направилъ на Министерство-то за пары-ты, что завѣщава за женско училище. Отъ можъ странжъ азъ мыслъ, това за излишне послѣ откакъ святыня му, както казва, Ви е писалъ за това, нѣ като го иска толкова азъ, както и другъ единъ пѣтъ ся е случвало да направъ, така и сега мыслъ не брѣка нѣщо на отношения-та, въ които ся намираме, ако Ви пишъ колко да Ви явъ, че съмъ писалъ на министерство-то да ся моля да приеме правителство-то тѣя пары съ еднъ лихвъ по-голѣмъ отъ онжъ, что дава банка-та и ся надѣжъ при учяние-то, което Императорско-то Правителство зима въ образование-то на ниши-ты единоплеменници, да ся чюе молба-та ми и скоро да приемъ приятень отговоръ.

Съ приличенъ почить остаямъ

204. — Карловци ще градятъ ново училище. Наслѣдницитѣ на Хр. Т. Пулиевъ жѣртвувать 500 царски жѣлтици.

Пак. 11.

Прѣписъ

Галацъ, 1 Ноемврій 1868

Г-да Цръковно-Училищни Настоятели!

въ Карлово.

Отговарямъ ся на честны-ты Ви отъ 27 и 28 прѣстаналаго Авг.

Матю Стояновъ на основа на свидѣтелството, что му сте дали, прибра всичкото състояніе на Покойникъ-а брата си Никола, и още на 22 истекшаго Септемврія тржгна си назадъ. Отъ него събрахъ за приключеннѣжъ Ви запискъ. # Австрійскы 80, и днесъ пишъ въ Пловдивъ Г-ну Нейдену Герову да Ви ги внесе; прочее като приѣмите, отговорѣте ми за рѣдовното. —

Радвамъ ся, че общити Ви работи влизать въ добаръ съединителенъ рѣдъ и ви молителствувамъ съгласіе и напрѣдокъ. Желая да знажъ въ какво състояніе са намира Цръковно-Училищна-та Ви Касса, кои учителіе имате, при тѣжъ и на кое мѣсто възнамѣровате да построите ново зданіе за училище и имате ли начертанъ нѣкакъвъ планъ за това зданіе, благоизволѣте прочее да ми дадете изискаеми-ты свѣденія.

Отъ 1 Яннуарія 1864 отдѣлихме отъ имѣніето на покойникъ-а вуйка ми Хр. Т. Пуліева # царскы 500 за тамошното училище, и това стана съ съгласіето на наслѣдници-ты на рѣченъ Покойникъ: Тѣя пары са намиратъ у насъ, и на края на текущъ-тѣ годинъ щъ Ви пратѣжъ рѣдовнъ с/ткж; и тогава щъ Ви кажъ потрѣбны-ты за тѣхъ.

Приѣмете въ тойзи случай увѣреніе-то на доброжелателны-ты ми къмъ васъ чувства.

(Подпись) Ев. Георгиевъ

205. — За Христо Ботевъ. Кирилъ Нектариевъ боленъ.

Коп. кн. 5. 78.

Карлово, 29 Мая 1870.

Господине Евлогие,

. . . . . Тия дни ходихъ въ Калоферъ. Тамъ Г-жа Ботевица ми даде притворено-то писмо да го проводж чрѣзъ Васъ и да Ви помолиж да сторите добро да прѣдумате сына ѝ Христа да си дойде въ Калоферъ, та да ся хване тука нѣйдѣ за учитель, за да може да ѣж пригладва, че е остала безъ ничто нидѣ и твърдѣ мжно ся поминува, особено като има и сакатый сынъ, когото трѣбва да гледа.

Дѣдо Протосингелъ Вы молитствува. За него не мож да Ви кажж, че е добръ. Отъ нѣколко врѣмя насамъ болѣсть-та му го прихваща всякой день и го мжи много . . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

206 — Изпраща се прѣписъ отъ завѣщанията на Кирилъ Нектариевъ.

Коп. кн. 5. 118.

Пловдивъ, 9 Октомвр. 1870.

Господине Евлогие,

Днесъ проваждамъ Г-ну Христу прѣписъ отъ завѣщания-та на покойный дѣда Протосингела Кирилла и му пишж, что е остало отъ святыниж му. Исто-то трѣбваше да направж и за Васъ, като что сте наименовани и Вые исплнители на завѣщаніе-то; нъ за да не повтарямъ едно-то два пжти, азъ пишж Г-ну Христу да Ви проводи писмо-то ми до него, заедно съ прѣписа отъ завѣщания-та, за да видите, какво е работа-та, и да нарядите и Вые потрѣбното-то въ тоя случай. И така щж чякамъ Вашъ отговоръ.

Поздравявамъ Вы и остаямъ.

Вашъ
Н. Геровъ

207. — Нещастното положение на Ботевица Петкова. Молба да се прѣдума синъ ѝ Христо да се завърне въ Калоферъ на работа.

Коп. кн. 5. 225.

Карлово, 22 Юлия 1871.

Господине Евлогие,

Г-жя Ботевица Петкова дохожда сама въ Карлово да ми донесе притворены-ты двѣ отворены писма едно до Васъ и друго до сына ѝ Христа, и да ми ся моли да Ви гы испратж и да Ви помолиж и азъ да ся потрудите да прѣдумате сына ѝ да си дойде, да ся хване тука нѣйдѣ за учитель, та да пригладва и неж съ други-ты ѝ дѣца, зачтото ся намира въ голѣмж оскждность.

И истина, както ся научявамъ и отъ странж, нейна милость ся намира въ весма стѣснено положение, особено като има и единъ сакатъ сынъ, който не е за ничто, затова голѣмо добро щете сторите, ако да послушате молбж-тж ѝ и да прѣдумате Христа да си дойди, като го увѣрите, че тука може да си намѣри мѣсто за учитель съ добрж заплатж. Всичкж-тж си надѣждж Г-жя Ботевица въ тоя случай има на Васъ.

Поздравявамъ Вы и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ

208. — Искатъ се лихвитѣ отъ капитала на завѣщанитѣ отъ Кир. Нектариевъ пари за пловдивското училище,

Коп. кн. 5. 260.

Пловдивъ, 13 Октовр. 1871.

Господине Евлогие,

На 1-й тоя Октовр. бяхъ писалъ Г-ну Христу, че настояници-ты на Пловдивско-то Женско училище подканятъ да имъ дадемъ лихвѣ-тѣ отъ пожрътованый отъ дѣда Протосингела Кирилла за това заведение капиталъ, отъ деня на смръть-тѣ на покойный, спорядъ както той е нарядилъ. За отговоръ на това Г. Христо ми пише отъ 13 тоя Октовр. да ся отнесж до Васъ за тѣж работж, зачтото тази смѣтка была при Васъ и Вие само можете да ѣж направите. За това Вы моляж да сторите добръ да нарядите да ся плати по-скоро казана-та лихва, зачтото, по причинж на голѣмж-тѣ оскъждность прѣзъ минжлж-тѣ годинж, онова, что ся зима отъ население-то на казж-тѣ за училища-та, не ся е събрало, а тѣж годинж ся притури още единъ учитель и така разноскы-ты станжжж повече, та има нуждж за пары. Дѣдо Протосингелъ ся е поминжлъ на 16 Септемвр. Нъ 15 дни не е ничто, та, като ся начина учебна-та година отъ 1 Септ. добръ ще е мыслиж, и лихва-та да ся смѣта отъ тоя день.

Евлогий чичевъ Николовъ, както ся научявамъ, е трѣгнжлъ отъ Карлово за Галаць прѣди десѣтинж дни нѣчто, нъ кой день именно не мож да кажж, зачтото тыя дни не съмъ приималъ писмо отъ тѣхны-ты.

Въ ожидание отговоръ отъ Васъ поздравявамъ Вы и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

209. — Смѣтка на завѣщанитѣ отъ протосингела Кирила Нектариева пари за пловдивското дѣвическо училище. Внасятъ се въ Руска банка.

Пак. 12.

Приято 16 Мая 1872. Отгов. 31 Мая.

Букурещъ 9 Маія. 1872.

Г-не Найдень Геровъ!
въ Петербургъ.

Имамъ на ръцѣ почтенно-то ви писмо отъ 26 престанало изъ Виенна, на което съдържаніе-то проумѣхъ добръ. —

За портретъ-а на покойныя брата ми щж пишж на Г-да Бр. Е. Паница въ Виенна потребны-ты, и не грижете ся.

Вчера рано пріяхъ слѣдоуща-та ви депеша отъ 7/19 сего „Envoyer la lettre de change plutôt possible“; съ сичко че не ми обяснявате добръ, нъ азъ разумѣхъ, че желаете да вы внесж пары-ты на покойныя Протосингела Кирила Нектаріева Лир. Тур. 1800, за да гы настаните тамо въ нѣкож правителственнж Банкж спорядъ желаніе-то на Пок. Протосингела, за да ся зема само лихвата ѣмъ въ полза на Дѣвическото училище въ Пловдивъ; приключавамъ вы проче двѣ първи мѣнителници съ 3/мѣа отъ днесъ среща Mavro Valieri. et C-ie въ Лондра.

„една отъ Lst 800“ „и друга отъ Lst 845. 4/„.

Наедно Lst 1645. 4/„, съ произведеніе-то на които ся уравнива стойность-та на речены-ты Лир. Тур. 1800, както белѣжка-та ми въ края; вторы-ты мѣнителници за горны-ты Lst 1645. 4/ ще имате съ слѣдоуще-то ми и управлявайте ся. —

Чякамъ ваше по-ново, за да видя какъ преминувате съ Дяда Маринча, и какво става по оныя мѣста. —

Отъ тука немамъ что друго да ви кажж, освѣнъ, че сме живо и здраво. — Имате поздравленія отъ Г-жа Елисавета, която сега е по-добръ, и отиде на 6 сего на Комана за едно съ Г-жа Христина и Тодорока, и утрѣ можатъ да ся върнжтъ.

Голѣма суша и топлина имаме, бѣдствуватъ почти сички-ти сѣидби. —

Притварямъ вы препись отъ писмо отъ Г-на Апостола Конковича Свищовеца изъ Александрия, и ако вы приляга помогнете му нѣщо.

Купете мы една малка кутійка сребрена за кибриты.
Имате вътрѣ чястно, и нека ви служи.
Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

Бѣлѣжка. За см/ка на покойн. Протосинг. Кирила лир. тур. 1800 „22⁸⁵/00
Fr. 41,130. Противъ тѣхъ ви вносямъ. Lst 1645 4/„ 25 Fr. 41,130.

210. — По завѣщанитѣ пари отъ К. Нектариевъ. Владика
Панаретъ иска да завѣщае пари за семинарія въ Търново. Пен-
сія на Апостолъ Конковъ.

Пак. 12.

9 Май 1872.

Г-нъ Зиновіевъ на 7 сего тръгна за Одесса за да ся срещни тамо съ Генер.
Игнатіева, кои-то щялъ да замини днесъ или утрѣ за Петресбургъ. —

Надѣвамъ ся, че ще имате веке писмо на пжтъ, съ кое-то да ми обяснявате,
какъ ще ся наряджтъ тамо пари-ти на Пок. Дяда Протосингела не ся сомнѣвамъ,
че сте говорили и за пары-ты на Дяда Владыка, кои-то Негово Преосвѣщенство
желай да завѣщай за семинарія въ Търново. —

Отъ Ц/градъ нищо по-ново за въпросъ-а, мыслж, че 11 Маія може да рѣши
нѣщо: ви вѣрвамъ че ще можете да научите по на прѣдъ отъ насъ.

Като прочетете преписъ-а отъ писмо-то на Апостола Конковича, подѣствувайте,
ако ви приляга, дѣто требова, за да му ся наряди една макаръ и малка пенсія до
животъ-а му. Знаж че ви сж познайти негови-ти услуги, и за това считамъ за
излишно да ви гы изброявамъ: той е бѣденъ, и понеже не можи да ся завърни
веке въ Отечество-то, зашто-то е компрометиранъ, пенсія-та ще бжди за него едно
голѣмо облегченіе: той е доста старъ, и отпадналъ, и е истинна за съжалюванѣ. —

Вашый

Кутійка за кибри-ты разумѣвамъ за въ джебъ да ся носи. — Принесете
искренны-ты ми поздравленія на Дяда М. Бенли.

Сжщый.

211. — Букурешки Панаретъ готовъ да внесе въ Руска
банка 10,000 австр. жълтици за семинарія въ В. Търново. Енкол-
пионъ за викарина на букурешкия митрополитъ.

Пак. 12.

Приято 30 Мая 1872. Отгов. 31. Мая.

Букур. 23 Маія 1872.

Г-не Найд. Геровъ.

Въ Петербургъ,

Подтверждавамъ ви послѣдно-то си отъ 9 текущаго по поща-та съдружено съ
двѣ първы менителници заедно отъ Lst 1645. 4/среща Mavro Valieri & С-о въ
Лондра за 9/21 Августа за уравниеніе на дългъ-а ми въ Галацъ къмъ Пок. Прото-
сингела Кирила, и отговарямъ ся на частно-то ви отъ 10 сжщаго, на кое-то съдър-
жаніето проучихъ, и ся зарадовахъ за доброто ви здравіе. Отъ това ваше писмо
азъ чяхахъ да научя между другы-ты, и гдѣ и какъ ще нарядите пары-ты на Пок.
Протосингела и съ каквы проценты, освѣнь това и какво сте успѣли да издѣйстви-
вате и пары-ты на Дяда Владыка Панарета, нъ по несчастіе нити за едно-то нити
за друго-то намѣрохъ обясненіе. — Дядо Владыка ми даде писменна заповѣдь да вне-
сж # австрійскы шестъ хіліады, № 6000 на нѣкоя Государственна Банка въ Петер-
сбургъ или Москва за да останжтъ вѣчно съ процентъ по-голѣмъ и на сякакъ слу-
чай не по-малакъ отъ 5⁰/0 за въ полза, на Една Семинарія въ Велико Търново и
съ условіе да зема той самъ проценты-ты имъ до гдѣ е живъ. Негово Преосвѣщен-
ство ми каза вчера, че е готовъ да ми даде и друга заповѣдь за другы # 4000.
За да стани количество-то # 10,000, и така поговорете ви тамо дѣто требова за
натѣкмяваніе-то имъ, и ако бръзате да ся върните, останете съгласни до кого тре-
бова да ся внесжтъ на ваше отсжтствіе, и така като ся завърните тука да наредимъ
потребны-ты. —

Пок. Братъ ми ся былъ обѣщаль тука на Викарина отъ Митрополіж-та да му донесе отъ Петербургъ едно Енколпѣонъ, и понеже азъ желяхъ да изпълня обѣщаніе-то на Покойника, за това вы моляхъ да купите едно добро Енколпѣонъ, и да ми го донесете. величина-та му нека бѣди като онова дѣто сте были купили на нашыя Дяда Владика, съ Іисусъ Христосъ на тронъ Благословяющъ, замалпъ-тъ да бѣди по-темянъ, и съ ланцъ (синджиръ) приличанъ, вътрѣ имате и една мярка за Икона-та му колко голѣма да бѣди цѣна може да платите отъ 40 до 60 # австріиски, разумѣвате, че требова да бѣди нѣщо прилично, и управлявайте ся. —

Дядо Владика вы моли да не заборавете да му купите както ви е поръчалъ 40 лахты шийритъ, и митра сжщый ми прибави да ви наумж за да разгледате и за учитель на Богословія-та.

Притварямъ вы вторы-ты Менителници за горѣреченны-ты Lst 1645.4/ за да ви служатъ. — Вътрѣ имате и частно. —

Поздравлявжтъ вы Г-жа Елисавета, Христина, Г-нъ Зиновіевъ, и други-ти прѣатели. —

Отъ една седмица насамъ имамы добры дѣждове общы, и хора-та ся поуспокоиха за сейдбы-ты, които отъ сушыта бѣдствуваха съвършенно. —

Поздравлявамъ вы.

Вашъ
Ев. Георгіевъ.

Днесъ вознамѣрувамъ да ви телеграфисамъ за да чякате настояще-то ми писмо. — Поздравете Дяда Маринча.

Сжщый.

212. — Български церковенъ въпросъ прѣдъ ромѣнската църква. Вситѣ православни малки церкви ще послѣдватъ руската. Сждбата С. Беронъ и Теохаръ.

Пак. 12.

Приято 30 Мая 1872. Отгов. 31 Мая.

Букур. 23 Маія 1872.

Г-не Найд. Геровъ.

Въ Петресбургъ,

Научили сте ся веке, че Ексархъ-тъ заедно съ троица-та ни Владыци е служилъ на 11 сего въ Българска-та църква на Балата безъ воля на Патріархъ-а, който по слѣдствіе на това гы е изверзалъ и афоресалъ. —

Прѣди 11 Маія Ексархъ-тъ прати тука на Митрополита едно писмо относительно за положеніе-то на църковны-ты ни работы. Митрополитъ още на знаж ако е прочелъ това писмо, зашто-то както ся научихъ отъ Викарина му, то е писано на български и не е имало кой да му го прочете. — Имахъ дѣлагъ разговоръ съ Викарина за въпросъ-а ни искахъ да узнаж, на коя страна ще бѣди Романска-та църква, ако Патріархъ-тъ достигни да провъзгласи българы-ты схизматици, на това нищо категорически не ми отговори, каза ми само, че Ромѣнский народъ е малакъ, и сяогы ще послѣдува за такова едно важно нѣщо Русскыя Синодъ, още ми каза, че като ималъ разговоръ за тоя въпросъ съ Митрополитъ-а, реклъ Митрополитъ-тъ че Патріархъ-тъ направи голѣма грѣшка, дѣто не удовлетвори още отъ начало малкы-ты исканія на Българы-ты.

Българы-ты както станаха работы-ты не вѣрвамъ да ся повърнжтъ отъ пжтъ-а дѣто сж тръгнали, нѣ щжтъ ли да ся обявжтъ въ полза на Българы-ты Независимы-ты Православни церкви, това е дѣто занимава на нѣкои отъ нашы-ты духове-ти теглото ще натегне както ся разумѣва тамо, дѣто бжджтъ Руси-ти, за това казвамъ, че е добръ да попыгате тамо дѣто требова какво мыслятъ Русски-ти. —

На брьзо ви писахъ, и извинявайте ако има и нѣщо не добръ изяснено. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгіевъ.

С. Беронъ бѣше завчера тука, ушъ пакъ искаше да ся тѣкми съ Теохара, нѣ нищо не ся свърши. Теох. и Веричану ся готвятъ да отидятъ утрѣ за Крабова, и тамо или ще ся потѣкмжтъ съ Берона, или ще ся сжджтъ. — Отъ Пловдивъ, Едрине, и Котель не ся явиха Пълномощны-ты. —

213. — Ходатайство да се даде стипендия на Богданъ Горановъ да се доучи въ странство.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 21 Юлия 1872.

Баче Евлогие,

Въ Русчюкъ ми казахъ, че оный день, когато стигнахъ тамъ, ми были проводили едно писмо до Васъ съ реципись. Това писмо е было отъ Богдана, чичевъ Юванчевъ, който, на заминувание то ми отъ Тръново, ми яви съдържание-то му. Той, както знаете, бѣше учитель въ Софиѣ и сега има сѣще-то звание въ Тръново. Нѣ като не ся е училъ въ нѣкое по-высоко училище, нѣма оный почетъ, что имѣтъ онии отъ наши-ты учителя, които сѣ свършили учение-то си въ университетъ и по тѣ причинѣ той напустнѣлъ отъ Софиѣ и скоро ще ся принуди да остави и Тръново. Затова желае да иде нѣкъдѣ да ся доучи, та като ся научилъ, че Г. Романенко казвалъ на бащѣ му какво Вы имате добръ волѣ да помогнете на фамилиѣ-тѣ му и да проводите нѣкое отъ дѣца-та му да ся учи съ Ваше иждивение, писалъ ми да испытѣмъ, не щете ли направи това за него, та да може да ся доучи, каквото да може послѣ да ся посвяти съ достоинство на учителско-то звание. Той желае да иде да ся учи въ Прага или въ другъ нѣкой малѣкъ Нѣмскый градъ. И не ся е отнеслъ направо до Васъ, зачтото не знае щете испълните ли молбѣ-тѣ му, та да не бы отказъ-тъ Ви да направи още по-лоши и безъ това недобры-ты отношения на бащѣ му съ Васъ. Затова и мене са моли прѣвѣ да испытѣмъ отъ странѣ и ако видѣ, че щемъ сполучимъ, тогава да Вы поканиѣ да свършите ; нѣ ако е да склоните да испълните желание-то му, то трѣбва да му ся яви по-скоро, не по-натѣкъ отъ 15 Августа, за да знае и той, какво да прави за идѣщѣ-тѣ годинѣ, сир. да си трѣси ли пакъ мѣсто за учитель, или не ; затова азъ рѣшихъ да Ви явиѣ направо желание-то му, съ увѣреніе, че, ако не е да свършите, то ще остане помежду ны.

Мене ако да пытате, азъ щѣ кажиѣ, че Богданъ не е лошъ учитель, нѣ е слабичѣкъ въ учение-то, та ако ся поучи още, ще стане по-добръ за това звание. Азъ го пытахъ, като съ колко може да ся помине и той каза, че, кога былъ въ Прага, ся поминувалъ съ 70 фиор. на мѣсяцъ, а сега, колко щѣтъ му трѣбватъ, не знае.

Молиѣ Вы, каквото рѣшите за това, да ми явите по-скоро.—Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геровъ.

214. — Н. Геровъ за връвежа на карловското училище.

Пак. 12.

Карлово, 3 Августа 1872.

Любезный Баче Евлогие,

Като ся наканихме да дойдемъ въ Карлово, азъ желаяхъ дано да ся намѣриѣ тука на испытѣние-то, за да видѣ какво е было учение-то прѣзъ годинѣ-тѣ. Нѣ испытѣние-то станало по-напрѣдъ, та застигнахъ само за трѣжествено-то събрѣние, което станѣ въ недѣлѣ на 30 Юлия, за да ся прочете въ него смѣтѣкъ за успѣха на ученици-ты.

Отъ тѣхъ смѣтѣкъ, разумѣвася, азъ не мож да сѣдѣ какво е было учение-то, нѣ Карловци увѣрватъ, че тѣхъ годинѣ, при новыи имъ учитель, училище-то е врѣвѣло по-добръ отъ каквото было досега. Това трѣбва да е истина, зачтото сестриница ми, Пловдивска-та учителка е дошла въ Карлово еднѣ недѣлѣ прѣди насъ и ся намѣрила на испытѣние-то въ Женско-то училище, въ което е прѣдавалъ нѣчто и казаный учитель, та хвали отговори-ты на ученици-ты отъ оныя науки, които тыя сѣ слушали отъ него.

Слѣдъ трѣжествено-то събрѣніе настоятели-ти училищни, заедно съ нѣкои другы дойдохъ у дома, и въ разговори-ты за училище-то станѣ дума за прихода отъ оныя пары, които сте отдѣлили за него отъ имѣ на покойны дѣда Христа и Митка. Азъ имъ казахъ, че сме говорили съ Васъ за това, и Вы сте на мнѣніе

че бива да ся дава той приходъ само въ такъвъ случай, ако е да послужи това да ся тури на по-добрь рядъ; ако ли е да бжде то все каквото е было досега, то по-добрь да расте капиталъ-тъ.

Тѣхна милость увѣрять, че желятъ да турять училище-то на по-добрь рядъ, и истина залѣгать за това, нѣ страдать отъ общж-тж на всичкы-ты наши градове и по-голѣмы села болѣсть — да ся мжять да повдигнжть по-горни-ты си училища, а за прьвоначалны-ты училища не марять.

Това е главна-та причина, дѣто образование-то въ Българиѣ не отыва на прѣдъ, както трѣбва. При сегашнж-то състояние на прьвоначалны-ты училища.

(Липсува свѣршжкътъ).

215. — Стипендия на Богданъ Горановъ. Работа за сина на Петръ Спасовъ. Момче на учение отъ Банско. Делегати за празника на Бѣлградъ. Неудобряване „Една стѣпка на прѣдъ.“

Пак. 12.

Приято 14 Авг. 1872. Отгов. 22 Авг.

Букур. 4 Август. 1872

Г-не Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Имамъ на ржцѣ тры ваши чястны, двѣ отъ 21 и едно отъ 28 истекшаго, и приходямъ да ся отговоря, като ви кажж най-напрѣдъ, че ся зарадовахъ премного за благополучното ви пристигнованіе въ Пловдивъ.

Видѣхъ колко-то ми пишете относительно за Богдана, уйчова Иванчовъ, и съ сичко че баща му не ма осгави въ спокой, и послѣ помощь-та и обѣщанія-та дѣто му направихъ чрезъ Г-на Ал. Романенка, съ сичко това ако вии сте убѣдени, че Богданъ като отиди въ Прага или другагдѣ не ще отиди само за да живѣй, ами ще положи всяко стараніе за да ся доучи, на такъвъ случай давамъ ви воля да му обѣщайте, че ще можете да му издѣйствувате отъ мене за продѣленіе на двѣ или ако е нужда я на тры години по $\#$ царскы 150 на година-та безъ друго нѣщо повече, и ако той склони на това тогива можете да му пишете и да трыгнѣ, и да нарядите Г-да Бр. Е. Паница въ Виенна за да му давжть трымесячно по $37\frac{1}{2}$ $\#$ царскы, и да имъ кажите, че ще бждять за моѣ смѣтка както и азъ послѣ щж имъ пишж потребны-ты, забелѣжете само че желяж тая работа да я земите вии направо отъ горѣ си, защото не искамъ да имамъ нити сега нити послѣ переписка съ Богдана. Какво-то стани, явете ми на врѣме за управление ми.

Писмо-то отъ Г-на Петра Спасова прочетохъ: сынъ му Георги за писаръ не е, за какъвто азъ имамъ сега потреба за въ магазинъ-та чловѣци имамъ по настоящемъ самото мѣсто дѣто можа да го настанж сега е на нѣкоя мошѣж, дѣто требована да стои да прави чараклжкъ двѣ тры години съ заплата отъ 40—50 $\#$ царскы на година-та и послѣ ако ся укажи достоенъ и дѣятеленъ, тогива може да ся премысли за него и повече. Това моѣж вы передайте за сега Г-ну Спасову за отговоръ на писмо-то му. —

Явете на Банска-та община въ Разлогъ, че писмо-то ѣ за Добродѣтелна-та Дружина ся предаде, нѣ понеже двама отъ Настоятелы-ты отсжтствувжть по настоящемъ, остава като ся завърнжть, да имъ пишжть за кадѣ и кога да испратять избранно-то момче за наука. —

По слѣдствие на приглашеніе отъ Белиградска-та община, тукашна-та Българска община испраща утрѣ за Белиградъ двама прѣдставители Докторы-ты Атанасовича и Василіади за да присжтствувжть на празникъ-а 10 августа отъ търговци-ты не пріе никой за да отиди онѣи дѣто можеха да пріемжть, отсжтствувжть —

Какъ ви ся вижджть разногласія-та, дѣто ся сж появили при Ексархія-та тежко и горко на Народъ-а! — Тукашни-ты българи не удобриха членъ-а „Една стѣпка на прѣдъ“ помѣстенъ въ Читалеще-то брой 17 и 18. —

Поздравленія на сичкы-ты както отъ мене, така и отъ уйчиная Елисавета —
Безъ друго поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

Кажете ми, ако имате отговоръ отъ Петресбургъ за пары-ты на Владыката ни. —

216. — Дяконъ Евтиміи Кръстевъ иска позволение да се учи въ московския университетъ.

Пак. 12.

Букур. 21 август. 1872.

Г-не Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Наумѣвамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 4 текущаго, и отговарямъ ся на чястно-то ви отъ 7 сжшаго изъ Карлово.

На Дякона Евтиміа Кръстевъ издѣйствувахмы воля отъ Митрополіа-та, и дойде тука той подаде прошеніе въ Русско-то Консулство за да проси воля да отиди въ Москва, и да влезе въ Университета да ся учи на Царско иждивеніе; Г-нъ Зиновіевъ ся обѣща да подѣйствува при Министерство-то въ Петресбургъ за да испълни желаніе-то му. —

Кажете ми, какъ ви ся вижджтъ народны-ты ни работы въ Ц/градъ. —
Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгіевъ.

Кажете ми какъ варвжтъ училища-та въ Карлово. —

217. — Церковниятъ въпросъ. Лудостъта на гръцитѣ. Схизмата.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 9 Септемвр. 1872.

Господине Евлогие,

За училище-то въ Карлово и за разговора, что имахъ съ настоятели-ты му за него, имамъ да Ви пишиж повече, та оставлямъ за до пжти, а сега шж Ви кажж само, че минжлж-та учебнж годинж то е было пд-добро отъ каквото напрѣдъ, а за начнжлж-тж-ся сега учебнж годинж ся наряди още по-добрѣ, и каквото усрьдие показвать сега карловци, ако дръжжтъ и занепрѣдъ така, то ще може да ся турн на такъвъ рядъ, каквото го иска врѣмя-то.

За връвежя на церковный въпросъ тука отдалечъ не можемъ да знаемъ всичко по тънко, а каквото сочи работа-та, видися, че Цареградскы-ти Гръци сж полудѣли да обявжтъ схизматици, ако не всичкы-ты Българы, то поне владыци-ты и прѣводители-ты имъ. Казвамъ полудѣли сж, зачтото злѣ ще бжде за Българы-ты или добрѣ, а за тѣхъ ще бжде пд-голѣмо зло. Нъ по послѣдни-ты извѣстія, конто и до Васъ сж достигнжли досега, на да ли щжтъ можтъ да направжтъ това, като Іерусалимскый Патриархъ е противенъ на такжвж еднж мѣрж, па като не пристава той на това, може да го послѣдува и Антиохийскый Патриархъ. Излиза, че Цареграждане-ти въ лудость-тж може да ся забораважтъ, та и сами да останжтъ пакъ да обявжтъ Българы-ты за схизматици; нъ това ще вече да заприличя на приглашение-то папж-тж за непогрѣшимъ. Колко за наши-ты тии да имжтъ сговоръ и да ся дръжжтъ добрѣ, па да ся не боятъ отъ ничто.

Подиръ другы-ты владыци, конто вече сж отышли въ епархii-ты си, тыя дни и Панаретъ ще трѣгне за Пловдивъ. Негово-то дохождане тука ще смае много Гръци-ты.

Митхадъ-пашя, каквото ся види, на да ли ще може да ся задрѣжи много врѣмя на везирство-то.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

218. — Приписване мюлкове на наслѣдници. Законитѣ за това. Правата на мютевелията. Схизмата окончателно избавя българетѣ отъ Фенеръ. Тържественото посрѣщане българския владика въ Пловдивъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 20 Октовр. 1872.

Господине Евлогие,

Ваше чястно писмо отъ 7 тоя Октовр. прияхъ тоя чясъ и оставямъ за другъ пжтъ дѣто бяхъ начнжлъ да Ви пишж днесъ, за да отговорж на него, та да Ви обяснж причины-ты, по които приписахъ мюлкове-ты на покойный тѣстъ ми въ Карлово възъ наслѣдници-ты Николча, Тодоракия и Марийкж, за да видите, че това станж, зачтото трѣбваше да ся сврши и не можаше да бжде другояче, а не по нѣкаквы други съображения.

Законъ-тъ е, кога умре нѣкой, мюлкове-ти му да ся прѣпишжтъ възъ наслѣдници-ты, и това трѣбва да ся направи въ опрѣдѣлено врѣмя, а който остави да прѣмине това врѣмя, трѣбва да плати двойно. Той законъ огнапрѣдъ не ся дръжаше здраво, а сега има заповѣдь да ся изпълнява строго. Освѣнъ това чясто ся случавать и други по-голѣмы несподы за мюлкове, които на врѣмя не ся прѣписаны възъ когото трѣбва.

Другъ законъ има да ся конфискува за ползж на правителство-то оная чясть отъ наслѣдство недвижимъ имотъ, която ся пада на оногова, който, отъ Турскый подданикъ, е приялъ чюждо подданство. Той законъ намъ не врѣди, зачтото Николче и Марийка, които ся четжтъ Русскы подданици, когато сж станжли такыви, сж были тии сайбии на дѣла си, зачтото баща имъ ся е поминжлъ прѣди да станжтъ тии чюжди подданици; нѣ като не е записанъ мюлкъ-тъ възъ тѣхъ, правителство-то, както гядаме, че прави, може да поиска да конфискува тѣхный дѣлъ, и въ такъвъ случай, за да гы отнемемъ, трѣбва да ся положи трудъ повече отъ колкото чини мюлкъ-тъ.

За да ся прѣварять пагубы-ты, които ставать отъ несвоеврѣменно-то прѣписване мюлка възъ наслѣдници-ты, и за да не бы да ся изгуби и една чясть, повечето, отъ мюлка, трѣбваше да ся прѣпише той възъ наслѣдници-ты, и нѣмаше врѣмя за отлагане, затова го и прѣписахме.

Нѣ казвате, че това не е станжло съ подѣлителный актъ на имота покойниковъ. Да видимъ така ли е.

Кога умре нѣкой, евкафъ-тъ не може да направи другояче освѣнъ да прѣпише недвижимъ му имотъ на наслѣдници-ты. Това трѣбва да стане единъ пжтъ, па ако имжтъ наслѣдници-ти нѣкакъвъ сговоръ помежду си да оставять имота само възъ одного отъ тѣхъ, или да го даджтъ другому нѣкому отъ странж, тии трѣбва да сторять такриръ, че ще го продавать. Другояче не може да бжде. Въ тоя случай наслѣдници сж само Николче, Тодоракый, Марийка и покойный Митко, зачтото майка имъ отъ вакуфъ, по закона, не зима наслѣдство. Затова ся писахж мюлкове-ти възъ тѣхъ. Сега, за да ся изпълни подѣлителный актъ, спорядъ който кжща-та съ градинж-тж ся оставять възъ тѣхъ ми, трѣбва тии да сторять такриръ, че ѝ гы продавать, и като щжтъ да направять това, то прѣписваніе-то мюлкове-ты възъ тѣхъ не само че не брѣка да го направять, напротивъ дава имъ възможность да го свршять, зачтото то не можаше да стане прѣди да ся прѣпишжтъ мюлкове-ти възъ тѣхъ. Ако ли пакъ не щжтъ тии да направять това, то и да не сж прѣписаны мюлкове-ти възъ тѣхъ, и не само съ подѣлителный актъ, нѣ и тии сами съ свой подписъ да имжтъ дадено писмо, че оставять кжщж-тж и градинж-тж на майкж си, евкафъ-тъ нѣма да ѝ ж познае за сайбиж, доклѣ не сторять такриръ, че ѝ го продавать. Това може да Ви ся види чюдно, нѣ тии сж работы, които расправяме всякой день, та гы знаемъ добрѣ, и не Ви казвамъ нѣчто, дѣто не е така.

Сега да дойдемъ за Митковый дѣлъ. Когато умрѣ нѣкой, който има имотъ вакуфъ, ако нѣма дѣца, имотъ-тъ му пада махлюль и го зима Евкафъ-тъ. Въ такъвъ случай евкафъ-тъ изважда имота на мезать и който даде повече, нему го продава, съ това само прѣдпочтение на роднины-ты, че ако даджтъ и тии, колкото дава другъ, то имотъ-тъ трѣбва да ся даде тѣмъ, а не другому. Така дѣлове-ты на покойный Митка и Юванча, сир. $\frac{2}{5}$ отъ вснчкы-ты мюлкове въ Карлово, трѣбваше мютевелия-тъ да ги извади на мезать, па колкото даджтъ за тѣхъ, да земе толкова

отъ наслѣдници-ты, та да имъ ги даде; ако ли не даджъ тии толкова, да ги даде другому. Това като е така, азъ сполучихъ да ги земж безъ до платж ничто, зачтото, дѣто съмъ платилъ 25 лиры, то е едва за прѣписване-то, — зехъ ги бадива, и ги прѣписахъ възъ наслѣдници-ты. Възъ майкж имъ не можаше да ся прѣпишжтъ, зачтото въ такъвъ случай трѣбваше да ся направятъ, и ся продаватъ, а така трѣбваше да ся плати за тѣхъ; пакъ като ся прѣписахж възъ наслѣдници-ты, направи ся като да не е имало други братие. И това трѣбваше да ся направи по-скоро, зачтото прѣди малко дойде заповѣдъ, коѣто може да сте видѣли въ газетите-ты, понеже мнозина укривать отъ вакуфа имоты, панджли махлюль, който обади таково нѣчто, да му сѣ дава извѣстенъ процентъ отъ цѣнж-тж на имота, по коѣто ся продаде.

Ето зачто счетохъ за моѣ длѣжностъ да свршыж тѣж работж за да упазж имоты-ты за фамилиѣ-тж непожтнжты, и мыслж да съмъ направилъ добрѣ. Сговоръ съ Николчя и Тодоракыя никакъвъ не съмъ ималъ, а когато свршихъ, писахъ и тѣмъ, както и Вамъ, какво съмъ направилъ, и чякамъ да видж, какво щжтъ кажжтъ. Ако го одобрите всичкы, и тии, и Вые заедно съ тѣж ми, добро; ако ли не, кажѣте ми, азъ можж да си земж отъ мютевелиѣж назадъ 25-ты лиры, та да останжтъ мюлкове-ти както сж были досега, па както щжтъ, нека правятъ. Нѣ трѣбва да Ви кажжж, че, въ такъвъ случай, съ половинж-тж почти на мюлкове-ты щжтъ ся извадятъ, както ся казва, очи-ты на евкафа.

Да не забораваж, да Ви кажжж, че прѣписване-то станж само за земж-тж, или, така да речемъ, за мѣсто-то на имоты-ты, а за бины-ты, дѣто има на тѣхъ, като кжщж-тж и кафене-то, тыя не зависятъ отъ мютевелиѣж и ся прѣписватъ въ мехкеме-то, нѣ за тѣкъ не врѣди толкова, и тыя не падатъ махлюль, та тѣхъ не съмъ прѣписалъ.

Азъ мысляхъ, ако ся одобри прѣписване-то на Карловскы-ты мюлкове, да прѣдложж да прѣпишемъ и други-ты, что сж повънъ (на които прѣписване-то не вѣрвамъ да може да стане безъ мжнотии и така евтино), зачтото и отъ тѣхъ може да ся изгуби; нѣ като не одобрявате, нѣма да бутамъ.

Объявление Блѣгары-ты схизматици отъ странж на Грьцкый съборъ тука ся прия като събытие, което окончателно освободи всичкый Блѣгарскый народъ отъ Фенерско-то иго. И така мыслятъ не само интеллигентна-та чясть на народа, нѣ и прости-ти Блѣгаре. Немарение-то отъ странж на народа за тѣж Грьцкж ухваткж ся показа напълно въ посрѣщане владыкж-тж, който стигнж тука въ недѣлж на 15 Окт. Не казвамъ за трѣжество-то, което направихж Блѣгаре-ти въ тоя случай и каквото едвали е ставало тука другъ пжтъ нѣкога, откакъ сж прѣвзяли Турци-ты тыя мѣста; а да видяхте съ какво въодушевление го посрѣщахж селене-ти, да ся почюдите, какъ не е останжлъ нѣкой отъ тѣхъ да не съчювствува на освобождение-то отъ Грьцко-то духовно иго.

Богданъ чичевъ Юванчевъ съ голѣмо благодарение прия благодарение-то Ви за да иде да ся доучи, и тыя дни ще врѣви. Забавися да отыде, зачтото писмо-то ми, съ което му явявахъ, че ми сте дали изволение да изпълнж желание-то му, ся губило много врѣмя. За това щж Ви пишж до пощж. Сега брѣзамъ да свршыж, за да не закъснѣж. . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

На Прѣосв-ый Панарета отговоръ до недѣлж.

219 — Положението на карловскитѣ училища. Тѣхното подобрене. Нужда отъ парични помощи. Да се отпущатъ лихвитѣ отъ капиталитѣ отъ Хр. Т. Пулевъ и отъ сина му Димитръ. Надзоръ надъ училищата.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 27 Октовр. 1872.

Господине Евлогие,

Вые ми пишяхте по-прѣди да Ви явж, какъ отыва училище-то въ Карлово, и азъ Ви ся обрекохъ да направж това, както за удовлетворение Ваше-то любопытство, така и зачтото съмъ натоваренъ отъ Карловци да Ви опишж състояние-то на

училище-то имъ и тѣхно-то желание да го нарядятъ както трѣбва, за да имъ ся помогне на това. Ето сега идж да изпълнѣмъ обѣщание-то си.

Училище-то въ Карлово, както Ви писахъ и по-прѣди, минѣлж-тѣ учебнѣ години е было по-добре отъ каквото напрѣдъ, и Карловци задружно залѣгатъ да го нарядятъ още по-добре. Нъ при все това, то имаше напълно оный главенъ недостатокъ, който имѣтъ всички-ты училища на наши-ты мѣста, та затова даватъ плодъ, много малкъ сравнително съ труда и съ разноски-ты, които ся правятъ за поддръжаніе-то имъ.

Той недостатокъ е, че насждѣ ся грьжатъ само за, така наречены-ты, главны училища, а за прѣвоначальны-ты никакъ не мыслятъ и ги сж оставили въ такова едно прѣнебрежение, дѣто дѣца-та ходятъ по 3—4 години въ тѣхъ, па излизать безъ да знаѣтъ да прочитатъ и да записватъ. Така, ако да земемъ число-то на оныя, които въ сегашно врѣмя ся учятъ, та да го сравнимъ съ числото на оныя, които прѣди 25—30 години сж ходили въ училище, щемъ намѣримъ, че сега относително по-малко душъ излизать отъ училища-та да знаѣтъ да четѣтъ и да записватъ, при всичко че нѣкога-си учение-то бѣ по-мѣчно, зашто ся учяхъ по книги, които не ся разбирають, като наустница и псалтирь, а сега, по нынѣшни-ты книги, е много по-лесно. Па не е и само това лоше-то, нъ освѣнь дѣто твърдѣ малко отъ учящи-ты ся излизать да знаѣтъ да четѣтъ и да пишѣтъ, а и онии, които имѣтъ врѣмя да ся учятъ повече, като подкачили открай злѣ, и когато прѣминѣтъ въ по-голѣмы-ты пакъ си врьвятъ, както навѣкнѣли отъ начало, и учятъ безъ да разбирають, что четѣтъ и что имъ ся казва.

Въ прѣбывание-то си въ Карлово, азъ чясто говорихъ за това и съ настоятели-ты на училище-то, и съ учители-ты, и съ когото какъ ся срѣщняхъ и сприкажяхъ, за да имъ докажѣмъ, че, за да си турятъ училище-то, както трѣбва, нарядъ, да подкачатъ отъ основѣ, сир. да си нарядятъ прѣвоначально-то училище така, чтото едно дѣте, като ся учи въ него двѣ години, да ся научи да прочита нѣколко свободно и да записва и да навѣкне онова, чтото чете, да иска да го разумѣва; зашто така само приготвены дѣца можѣтъ да учятъ повече нѣчто, както трѣбва.

Слѣдъ много говореніе за това Карловци най-послѣ ся убѣдихъ, че така трѣбва да направятъ, и си натѣкнихъ както мѣжско-то, така и женско-то училища така, каквото учение-то да врьви открай рядовно.

Нъ за да направятъ това, трѣбваше да умножатъ число-то на учители-ты за въ прѣвоначальны-ты си училища и да не правятъ както досега да имѣтъ учители за тѣхъ по съ 500 и 1000 гр. които сами ничто не разбирають, а да хванѣтъ учители достойни. А така ся натоварихъ съ повече разноски, които нѣма отдѣ да посрѣщнѣтъ.

Затова, кога да си дойдемъ отъ Карлово, тии мя поканихъ единъ день въ събрание-то си въ училище-то, за да ми прѣдставятъ състояние-то му. Отъ смѣткж-тѣ имъ за ланскж-тѣ години ся види, че приходѣ-тѣ имъ за училища-та възлиза до 22,000 грош. отъ които близо половина-та сж случайни и може да бждѣтъ и повече и по-малко; а разноски-ты за настоящж-тѣ учебнѣ години сж прѣсмѣтнѣти на 32,000 грош. За да допѣлнятъ дефицита, събрание-то ми ся моли да посрѣдствовамъ прѣдъ Васъ, зананпрѣдъ да имъ ся дава лихва-та отъ капитала, что сте отдѣлили за училище-то отъ имота на покойны тѣстѣ ми и Митка. Азъ се обрекохъ да Ви пишѣмъ за това, нъ казахъ имъ, че отъ колкото съмъ говорилъ съ Васъ за това нѣчто, разумѣлъ съмъ, че това тѣхно желание може да ся испѣлни само съ условие, че онова, чтото ще имъ ся дава, малко много, ще послужи за удобреніе на училище-то имъ, та, за да бжде така, трѣбва да имаме надзоръ за употребленіе-то на прихода отъ казанж-тѣ лихвѣ. На това събрание-то отговори, че приема всичко, что може да послужи за добрый врьвежъ и успѣхъ на училища-та имъ.

Затова азъ щѣ Ви моля да испѣлните за сега желание-то на Карловци, да подкачите да имъ давате лихвж-тѣ отъ казаны-ты капиталы, а азъ отъ моѣ странѣ щѣ имамъ за длѣжностъ да настоявамъ да ся употребява тя съ колкото може по-голѣмж ползж за училище-то. За това щѣ чякамъ отъ Васъ отговоръ.

Поздравлявамъ Вы и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

220. — Владика Панаретъ настоява да се наредатъ паритѣ му. По стипендията на Богданъ Горановъ.

Пак. 12.

Приято 11 Ноемвр. 1872. Отгов. 16. Дек.

Букур. 3 Ноемвр. 1872,

Г-не Найд. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Отговарямъ ся на частно-то ви отъ 20 престаналаго. —

Дядо Владика Панаретъ много на често начена да ма пита, какво съмъ направилъ за парыты му, кои-то опредѣли за Семинаріа въ Търново, и за това ви моля да ми явите съ първо какво ви пишжтъ отъ Петресбургъ за тия пары, и кога и кому требова да ся внесжтъ, за управление ми. —

За пары-ты на Пок. Дяда Протосингела Кирила помнете да ми напишите официално, че съмъ ги далъ, и какъ ся сж нарядили. —

На Богдана уйчовъ Иванчовъ требова да му докажете чисто, че азъ не щж му давамъ друго нищо повече освѣнъ $\neq$ царскы Австрійскы 150 годишно спорядъ както ви бѣхъ писалъ врѣменно.

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

221. — Евл. Георгиевъ благодари Н. Герову за изложението за карловскитѣ училища. Помощъ за тѣхъ отъ покойнитѣ Хр. Т. Пулиевъ и Дим. Хр. Пулиевъ. Ромжнската църква не гледа на българетѣ като на схизматици. Доброд. бълг. дружина кани Банската община да изпрати момче на учение.

Пак. 12.

Приято 18 Ноемвр. 1872. Отгов. 16 Дек.

Букур. 10 Ноемвр. 1872 —

Г-не Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Послѣдно-то ми частно стана отъ 3 текущаго. —

Отговарямъ ся на частно-то ви отъ 27 престаналаго. —

Благодарѣ ви заради сведѣнія-та дѣто ми давате за състояніе-то на Карловско-то училище, и удобрявамъ постѣпка-та, дѣто сте направили при Карловци, за да си удобржтъ първоначалны-ты училища, както мжжско-то така и женско-то, и радовамъ ся, че тии ся обѣдили за това. —

Видѣхъ да ми разказовате, че приходѣтъ за училища-та имъ е около гр. 22000, и е недостаточенъ за да покрій разноска-ты за настояща-та учебна година, и по тая причина съгласно съ тѣхното желаніе прѣдлагате ми за да начена да имъ давамъ лихва-та отъ капитала, что е отдѣленъ за училище-то отъ имотъ-а на покойныя уйка ми Христа, и на пок. братовчеда ми Димитраки. — Това ваше прѣдложение азъ съмъ съгласенъ да положя въ изпълненіе, нъ требова да склучя по-напрѣдъ смѣтки-ты, за да видя на колко възлиза капеталъ-тъ, и тогива да ви кажж опредѣлително какъвъ отговоръ да дадеге на Карловци забелѣжете, че тия смѣтки не щж можя да наготви прѣди идущаго Януарія мца, зашто-то сега съмъ много занятъ, и немамъ свободно врѣме. — Отъ капетала на пок. Димитракия ако има нѣщо отдѣлено за училище-то въ Карлово, не съмъ въ положеніе днесъ да ви кажж, зашто-то още не съмъ преглѣдалъ смѣтки-ты по тоя въпросъ отъ Пок. брата ми, и остава и за това послѣ да ви кажж.

Приходѣтъ за училища-та въ Карлово спорядъ както ми доказвате яко ма-лакъ ми ся вижда, азъ мысляхъ, че и църкви-ти давжтъ годишна помощъ за училище-та не е злѣ да испытате за това, ако е така. —

Ромънска-та църква не глѣда днесъ българи-ты за схизматици. Митрополитъ-тъ пріе Патріершескыя О"росъ, пріе и окружно-то писмо отъ Ексархъ-тъ, нъ и двѣтъ е турилъ подъ мендеръ-а, и никакъвъ гласъ на вѣнь не дава.

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгіевъ.

Дядо Владыка иска отговоръ за парыты си. — Доб. Бълг. Дружина пита, какво стана момче-то отъ Разлогъ, че не ся яви и до сега. —

Сжщый

222. — Обиране пощата при Орхание. Димитръ Общи изказалъ всичко. Комисия за изслѣдване работата. Василъ Левски и случката.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 2 Декемвр. 1872.

Господине Евлогие,

Тыя дни мя е налѣгнала толкова работа, дѣто за другъ пжтъ оставямъ да Ви пишѣ онова, дѣто има да си пишѣмъ, а сега щж Ви кажѣ едно нѣчто, което може и да ся е дочюло до Васъ, нъ не съвсѣмъ вѣрно.

Знаете, че прѣди два мѣсяца нѣчто ся разби поща-та при градъ Орхание въ Софійско. Мѣстны-ты начялства най-послѣ издирили хайдуты-ты, които сж българе. Помежду тѣхъ имало нѣкой-си Димитръ, който е пò-пръвъ отъ нихъ. Той е пришлецъ неизвѣстно отдѣ. Турци-ти го наричатъ Сръбъ Димитръ, а българе-ти го иматъ за Гръкъ. Той изказалъ, че имало единъ революционенъ комитетъ, който работи за освобождение българи-ты, и показалъ мнозинж като членове на тоя комитетъ, та иззатворили 60—70 душъ. Сега ся испращатъ отъ Цариградъ Министръ-тъ на полициѣ-тж, бывший муавинъ на Мидхадъ-Пашѣ и Хаджи Јованче Пенчевичъ да испытатъ работж-тж. За комитета е казано, че е въ Влашко.

Всичко това е работа на бывший дяконъ Василій Львскій, Карловець, който 3—4 годинъ ходи изъ Българіѣ да проповѣдува, че ужъ има нѣкакъвъ комитетъ, който приготвява освобождение-то на българи-ты, и е излѣгалъ мнозинж да му ся поведжтъ. . . . .

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

223. — За паритѣ на Панарета. Момче отъ Разлога неизпратено. За члена „за калимавитѣ“ въ в. „Право“.

Пак. 12.

Приято 9 Дек. 1872. Отгов. 16 Дек.

Букур. 2 Декемвр. 1872. —

Г-не Н. Геровъ.

В. Пловдивъ.

Напомнювамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 10 престаналаго, и отговарямъ ся на частно-то ви отъ 11 сжщего. —

Дѣдо Владыка не престава да ма пита за пары-ты за семинаріѣ, кога ще ся наряджтъ, и митра-та, что сте му купили, кадѣ ся намѣра, и кога ще дойди добръ ше сторите да му отговорите съ първо за тыя питанія. —

Момчето отъ Разлогъ не ся яви до сега, и Доброд. Българска Дружина иска да знай, ако не ще дойди, да намѣри друго на мѣсто-то му, и молж вы, явете ми съ първо, какво да ѣ отговоря.

Членъ-тъ въ Право брой 36 за калимавиты доста добръ е написанъ не знаж да ли сте имали вѣн тоя брой. —

Кажете ми, какъ отвожда Дѣдо Панаретъ, и вѣцъ въ коя църква ходите. — Имате поздравленія отъ Г-жа Елисавета и отъ Г-жа Христина.

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгіевъ.

224. — Владика Панаретъ нетърпѣливъ. Да се намѣри добро момче отъ Разлога за стипендията на Доброд. Бѣлг. Дружина въ Букурещъ. Неодобряване постѣпката на Гавр. Кръстевичъ.

Пак. 12.

Приято 27 Яннуар. Отгов. 3 Февр.

Букур. 19 Януар. 1873. —

Г-не Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Имамъ на рѣцѣ частны-ты ви отъ 2 и 16 Дек. 1872, на кои-то съдържаніе-то проумѣхъ добръ.

Дядо Владыка Панаретъ съ нетърпеніе чяка да чуй, че ся сж натѣкмили посвятенни-ти отъ него пари за Семинаріа въ Търново, и иска да знай и что става митра-та му.

Настоеете за да ся намѣри отъ Разлогъ добро момче, и испратете го кадѣ конца февруарія за тука до Бѣлг. Доб. Дружина аа да може да ся испрати по начало Мартія за Віенна.

За Карловско-то училище другъ пѣтъ щж ви пишѣж. —

Църковни-ти ни работи много ся заплетоха пакъ какво казвате за постѣпката на Г-на Гавр. Кръстевича; Слушамъ, че Г-нъ Чомаковъ и другари-ти му одобрявали промѣненіе-то на фермана мене не ми аресова това. —

Имате поздравленія отъ Г-жа Елисавета и Г-жа Христина. —

Пишѣж ви на бръзу, и поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

225. — Богданъ Горановъ иска да му се уголѣми стипендията. Церковниятъ въпросъ въ Цариградъ. Дѣлата на Чомакова и на другаритѣ му.

Пак. 12.

Приято 17 февр. 1873. Отгов. 9 Марта.

Букур. 9 февр. 1873. —

Г-не Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Наумявамъ ви послѣдно-то си отъ 19 престаналаго, и отговарямъ ся на частны-ты ви отъ 6 и 20 сжцаго.

Благодарѣж ви отъ душа за честитяваніе-то ви за нова-та година, и прося извененіе че пропуснахъ да ви кажѣ съ горно-то си, че депеша-та ви отъ 2 Януар. пріяхъ на врѣме. —

Притварямъ ви преписъ отъ писмото отъ Богдана Горанова изъ Мюнхенъ, което пріяхъ на 2 сего отговоръ по настоящемъ азъ не щж му дамъ, и оставямъ да му пишите виі потребны-ты азъ отъ 4 Августа и 3 Ноемврія истекшаго года казахъ ви, че освѣнъ ꙗ царскы 150 годишно друго нищо не разумѣвамъ да му дамъ ето че той сега иска ꙗ царскы 300 за година сирѣчь двойно отъ онова что му е обѣщано можете да кажите, че той прѣдлага да му отстѣпя повечето съ каквы-то условія поискамъ, нъ азъ не желанъ въ никаквы условія да влизамъ съ него, и по тая причина не щж нити да испытювамъ, ако той има потреба като ученикъ отъ такова голѣмо количество. — Г-не Найдине, ако благоразсжждате, и ако мыслите, че пари-ти нема да отидятъ безъ да хванѣтъ мѣсто, можете да му обѣщайте, че ще подѣйствувате да му умножѣ годишна-та помощъ на ꙗ царскы 180 най много, коя-то да начени отъ третю-то тримесячіе.

Какво мыслите за церковны-ты ни работи кой отъ наши-ты въ Ц/градъ дѣйствува искрено; много ся говори за Г-на Чомакова съ другары-ты му, нъ не знаѣж кое е за вѣрванъ истина-та е, че Правителство-то днешно е противъ насъ, може зашто-то сме ся намѣрили славяны. — Какво знайте за новыа Визиръ;

Г-жа Елисавета и Г-жа Христина още на 4 сего отидоха съ нашыа Христо за Галацъ, нъ кога ще ся завърнжтъ още не знажъ пжтуваніето имъ е само за разходка. —

Благодарѣж на Марійка заради поздравленіята, дѣто ми направи за нова година поздравете сичкы-ты. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

226. — По стипендіята на Богданъ Горановъ. Несъгласія и интриги въ Екзархіята.

Пак. 12.

Букур. 30 Мартіа 1873.—

Г-не Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ. —

Отговарямъ ся на частны-ты ви отъ 9 и 17 текущаго. —

Какъ е станало и ви сж дошле писма-та ми отъ 23 февр. въ пликъ отъ Посолство-то, това не разумѣвамъ, катъ азъ ги предадохъ тука на поща-та направо до васъ въ Пловдивъ. —

Отъ Богдана Горанова изъ Мюнхенъ пріяхъ и друго писмо отъ кое-то ви притварямъ прѣписъ: азъ немамъ намѣрене да му отговоря, зашто-то съмъ много занятъ, и немамъ врѣме да отварямъ нова преписка, за това моляж ви пишете му виі потребны-ты азъ отъ можъ странж казахъ ви отъ 9 февруарія мнѣніе-то си за него.

Новы извѣстія за църковны-ты ни работы въ цариградъ немамъ, нъ до колко-то чувамъ отъ вѣнь, породили ся въ Ексархія-та нѣ малкы несъгласія-та и интригы. Жално вѣистинна!

За момче-то отъ Разлогъ нищо не пишете веке.

Притворенно-то ви за А. Михайлова въ Галацъ испратихъ на врѣме. —

Добро видѣніе.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

Преписъ

Пак. 12.

Господине Евлогые Георгиевъ,

Въ Букурещъ.

Става почти три месеца отъ кжкъ сжмъ ся отдѣлилъ отъ тжрновско-то си учителствованіе и почти 1¹/₂ мѣа отъ какъ съмъ пристигналъ тука.

Предпочетохъ Мюнхемъ за штуды ты си, зашто-то е градъ снабденъ съ сичкы-ты преимущества за едно серіозно и основно научно развитіе, а въ сжщо-то врѣме и за живѣяне по економически отъ сичкы-ты нему подобны градовъ. Не е нужно, мисляж, да ви излагамъ че опытностьта отъ шестгодишно-то ми учителствуване и отъ обстоятелства-та ми вжобще ма кара да сжмъ крайно внимателенъ, както въ пистеніе-то тжй и въ прилично-то оцѣненіе на врѣме-то си и на положеніе-то си, ласкаж ся даже че сжмъ, може би, единственныатъ между странствующы-ты по ученіе Българъ, който да знае всестранно да поіеме приличныатъ обіемъ на наука-та.

Избралъ сжмъ си естественны-ты науки съ особенно вниманіе на онжзи чясть коя-то ся касае до главныатъ съставъ на земя-та (сир. за минералы-ты, за рудницы-ты и пр.) Чрезъ тойзи наученъ клонъ, мыслиж да можъ съ врѣме най-добрѣ да послужи на благоденствіе-то на отечественно то си общество, и тжй поне отъ чясты да ся отплатж косвенно и за пожертвованія-та на изджржаніето ми, и да бждж вещественна подпорка поне на най-ближниты си. А за това ми е нужно най-пжлното теоретическо и практическо усъвершенствованіе на наука-та. —

Отъ разговори-ты що имахъ съ Г-на Найдена при послѣдньо-то му минуваніе презъ Тжрново, азъ ся научихъ твждѣ добрѣ да цѣнж доброжелателно-то развитіе на отечественны-ты ни интигентны дѣятелы вжобще, отъ колкото да можъ сега поне най-малко да ся сомневамъ че мене особенно ще откажете прилична-та

вещественна помощъ за сжщж-тж цѣль. — Сѣщамъ ся нравственно заджлженъ да исповѣдамъ искрено, че пріето-то ми за три месеца количество (37^{1/2}) $\neq$ отъ Г-да Бр. Паница едва ли е достаточно, въ Прага или тука, за поддържаніе-то на едно просто дѣтинско „ходенѣ на училище-то“ а не ли за серіозны штудіи на единъ мжжъ. За това, Г-не земамъ свобода-та да ви помоля да дадете заповѣдь на Г-да Бр. Паница да ми дотжкмижтъ нуждны-ты двадесетъ и петъ жалтицы на мѣ; ако е потрѣбно азъ ся задѣлжавамъ да исплащамъ една чясть отъ тѣхъ слѣдъ свжршованіе-то на курсъ-тъ си (2 ¹/₂ год.), или вжобще готовъ сжмъ да ги пріѣма подъ какво-то условіе обичяте: предпочитамъ сичко друго, а само да не бждж съ врѣме въ числото на тѣзи учены недучени, кои-то пжлнжтъ сега Българіж. —

Гледамъ съ пжлно увѣреніе на Вази, и надѣя ся че ще оцѣните мысли-ты ми; за това юще отъ сега смѣж съ гордость да ви увѣрж че ще бждете на пжлно задоволенъ отъ нравствнны-атъ плодъ на свои-ты пожертвованія. — И тжй за сега ще чякамъ отговоръ-тъ ви единъ часъ по скоричко, за да мож пжлно и спокойно да ся прѣдамъ на заниманія-та си. —

При тыя, Господине, желанж да сте здрави и честить

10 | февруар. } 1873
20 | яннуар. }

под. Б. Горанъ.

Мюнхенъ.

Schillingstrasse № 31.

Препись

Пак. 12.

Господине Евлогіе Георгіевъ!

Въ Букурещъ.

Въ писмо отъ 10 февруаріи бѣхъ Ви изложилъ недостаточность-та на издържанието ми, и като и до сега неможахъ да научж воляж-та Ви въ това отношеніе, и като немамъ отъ друго мѣсто да ся надѣвамъ за нѣкаква помощъ, то ще извините че (тжй да рѣкж) злоупотребявамъ, може бы, добрата ви воля съ второ писмо. —

Прѣдполагамъ, Г-не, че Ви е познато, какви угромни душевни усилия и какви вещественни пожъртвуванія се изискуватъ за да може човѣкъ поне що годѣ да спечели това коз-то интеллигентный-тъ светъ нарича Наука, отъ своія страна трудж ся до колко-то вече силы-ты ми позволяватъ, а отъ Васъ, Г-не, искамъ вещественж-тж подпорка; недейте ми я отказва.

Пары-ты кои-то съмъ пріялъ отъ Г-да Паница за шесть мѣ, при една извънредна икономія въ нормалны-ты разноска, едва ли ме изкаржжж. За четири мѣ; затова голѣма радость ще ми бжде като кажите, единъ часъ по скоричко, на речены-ты Г-да Паница да ма неоставжтъ въ сегашното ускудно положенія, зашто-то ми е несносно —

На конецъ, за прикъсване на секакви неприятности смѣж да Ви помоля, Г-не, съ първо да ми извѣстите отговора си, и самъ

3/4 73 Мюнхемъ

(под.) Б. Горановъ.

227. — Смѣтка на завѣщанитѣ отъ протос. Кир. Нектаріевъ пари. Помощъ за карловскитѣ училища. Холера въ Влашко.

Пак. 12.

Пріято 21 Юлія 1873. Отгов. 2 Августа.

Букур. 13 Юлія 1873. —

Г-не Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Имамъ на ржцѣ честны-ты ви отъ 25 Маія, 22 и 29 Юнія: не ви отговорихъ на врѣме, защото отъ една страна съмъ много занятъ по причина дѣто извадихъ писаръ-а си Петра Керемекчова, и отъ друга зашто-то ма заболяха два прѣста отъ дясна-та ржкж, и твърдѣ трудно пишж. —

За да ся избѣгнѣтъ сякакви незадоволствія, и да престани сяка переписка по между ни относително за лихва-та на лир. тур. 1800 смѣтка Пок. Дяда Протосингела отъ 1 януар. до 30 априлія 1872. пишѣж ви днесъ въ рядовно-то си да заплатите на Настоятелство-то на тамошны-ты училища тая лихва, и молѣж вы распорядете ся да извършите.

Смѣтка-та за пары-ты, что сѣ отдѣлени за Карловско-то училище отъ имотъ-а на покойника уйка ми Христа, още не съмъ направилъ, прѣчина-та е зашто-то не ми позволи врѣме-то, нѣ при първо улесненіе щѣ видя да извърши, и кажете на карловци да имѣтъ още малко търпеніе. — Сега съмъ въ съгласіе да зема единъ новъ писаръ отъ Ц/градъ, който ся обѣщава да дойди тука презъ идущаго Септемврія мѣца и тогива надѣвамъ ся че щѣ бѣдѣ въ положеніе да туря въ порядокъ сички-ты нерадены смѣтки. — Отъ имотъ-а на Пок. Димитракия ако има нѣщо отдѣлено и за Карловско-то училище не познавамъ, зашто-то не съмъ преглѣдалъ още тия смѣтки, и нека ви служи. —

Желаѣж да ми обясните, до колко-то можете да познавате, какъ ся намѣрѣтъ сега Г-да Бр. Гешови съ търговіята, и какъвъ капеталъ ся смѣта, че можѣтъ да имѣтъ сички-ты Братія това просѣж да остане тайно по между ни. —

Въ Галацъ, Брайла, и други мѣста, Романія има холера, нѣ не яко много, и почти на хора, които не ся пазѣтъ отъ нищо. — Въ градъ-а ни има холерина. —

Притварямъ ви писмо за Марійка.

Имате поздравленія отъ учиная Елисавета, и Г-жа Христина. —

Поздравлявамъ вы

вашъ
Ев. Георгиевъ.

228. — Изпраща се Георги Ивановъ отъ Банско да го подѣржа Благотворителната Дружина.

Коп. кн. 5. 404.

Карлово, 25 Юлія 1873.

Господине Евлогие Георгиевъ,
въ Букурещъ.

Податель-тъ на това писмо, Георгій Іовановъ, е оный момѣкъ отъ Банско въ Разлогъ, който е избранъ, по прѣдложение отъ Добродѣтелнѣ-тѣ Дружинѣ, за да ся проводи да ся учи отъ прихода отъ завѣщаный за това отъ покойны Козмѣ Тричковъ и Докторъ Селеминскый имотъ, та като стигне въ Букурещъ, сторѣте добрѣ да го прѣдставите на Дружинѣ-тѣ. Той е слабичѣкъ въ учение-то, нѣ по-добрѣ не могли да намѣрѣтъ, а инакъ ся види добро момче.

За тогози Георгия имамъ разнесено нѣчто въ Пловдивъ, давамъ му и за разность за-въ пѣтъ, та става всичко-то 2 1/2 лиры тур., съ които задлѣжихъ Васъ, а Вые ся разумѣйте съ Дружинѣ-тѣ.

Писма-та Ви отъ 13 тѣя Юлія приѣхъ, нѣ остоямъ по пощѣ-тѣ да отговорѣ на тѣхъ. Сега щѣ Ви кажѣ само, че на 19 Юлія теглихъ възъ Г-на Хр. Д. Караминкова за Вашѣ смѣтѣ сто лир. тур., които записахъ на смѣтѣ на брато-чядѣж Ви Маріѣж.

Поздравявамъ Вы и остоямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

229. — Министерството въ Петербургъ приема пожѣртвуванитѣ отъ Панаретъ Рашевъ 10000 австр. жѣлтици.

Пак. 12.

Приято 22 Юнія 1874. Отгов. 26 Юнія.

Букур. 15 Юнія 1874. —

Г-не Найд. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Напомнювамъ ви послѣдно-то си частно отъ 8 текущаго и като съмъ безъ ваше частно по-ново, извѣствувамъ, че Министерство-то отъ Петресбургъ пиши на Тукашно-то Консулство, че ще приѣми познаты-ты ви 10 хіл. $\neq$ царскы отъ Вла-

дыка-та Панарета Рашеева за Семинаріа въ Търново както прія и пары-ты на пок. дяда Протосингела сега остава да ся внесжтъ тыя пары отъ тука на реченно-то Министерство, и понеже това требова да извършя азъ, за това вы моляж да ми явите съ първо, на чій ординъ да направя полици-ты, кои то щж испратя среща Лондра, за да ги препродаджтъ въ Петресбургъ, и ако требова да направя азъ писмо до министерство-то, и какво да пишж, за да ся управлявамъ. —

Г-нъ Зиновіевъ иска 10 ок. тютюнъ добръ, искамъ и азъ други толкова, нъ понеже искжтъ по 10 ок. и двама-та Братія Романенко, за това вы моляж да ми явите съ първо, ако можете намѣри до 40 оки тютюнъ енедже добръ, и съ каква цѣна можете да го купите.

Поздравлявамъ вы. —

вашъ
Ев. Георгиевъ.

230. — К. Помяновъ до Евл. Георгиевъ.

Пак. 12.

Прѣпись.

Прага 1874 Юлія 31.

Почитаемій благодѣтель.

Слѣдъ три години и половина зетъ подъ Ваши-тѣ отеческы старанія достигнахъ да правія матуритетъ (испитъ зрѣлости) който, както знаете е врата, коя-то води въ университета. Матуритетъ-тъ нашія захвана на 22 текущаго, а трае до 25-й. Ако и Вый никога да не ми натяквате относительно до успѣхы-тѣ ми, разумѣва ся защото ся несъмнявате за моето добросъвѣстно прилѣжаніе, при всичко това, понеже вѣрвамъ, че свѣденія въ туй отношеніе не ще намѣржтъ непривѣтственъ пріемъ у Васъ, поканихъ ся да Ви испроводія днесъ матуритетното си свидѣтелство, кое-то свидѣтельствува за отличный ми успѣхъ, и на кое-то може чловѣкъ когато е потрѣбно, по сигурно да вѣрва нежели на сухи думи, които бы макаръ съ най красны чърти характеризували най голѣмо прилѣжаніе.

Съ ваше благоизволеніе, милый благодѣтелю, щя ся запишія съ туй свидѣтелство подиръ два мѣсяца ваканція, като рѣдовень студень въ университета, гдѣто отъ много клонове на наукжтж трѣбва да изберія единъ. Нъ кой именно? Ето въпросъ когото отдавна имахъ за рѣшенъ но въ рѣшеніето бѣхъ ся много измамилъ. Азъ сирѣчь, до лани мога да кажія желаяхъ цѣль да ся посвѣтж въ филологіжтж. Туй желаніе обаче трѣбваше да отстѣпи за да завладѣе силна страсть Класическа филологія малко по малко прѣстаяше да мя занимава. Тя ми ся прѣдставляваше като прѣжила баба, която живѣе нѣ защото е неизбежно потрѣбна, ами защото стотина години вече сжществува, или простижжтж да кажія, защото намирятъ ся ѣще на свѣта много едностранни и прѣхласнжты хора, които увѣржаватъ, че всичко красно, идеално, цѣла хуманита отъ неж произлиза; освѣнъ туй приписватъ ѣ твърдѣ митическо вліяніе върху разборното устроеніе на модерны тѣ язици. Този образъ по живъ ми ся виждаше, колкото по-глубоко вниквахъ въ неж, особенно като сравнявахъ наши-тѣ обстоятелства съ тукашнитѣ. За напрѣдъ класическа филологія да ся завземе въ Българско и да вирѣ въ такъвъ степень както тука ако не кажя че е съвсѣмъ невъзможно то поне трѣбнало бы за туй много дълго и прѣдълго время. Туи съображеніе, както и постепенното познаваніе, че всичка мждрость отъ неія нѣма начялото си, направиха да прѣкъснія съ неія подалекы сношенія. Въ всякій случай, мысля, че е доста колкото съмъ начърпалъ въ гимназіжтж отъ тоя источникъ. Рѣшилъ съмъ ся да слѣдвамъ въ Университета физико-математикжтж особенно модернжтж философія, които ще съставляватъ главнж задачж въ будещето ми поприще. По този начинъ мысля, че ще остоіж да испълнж Вашето патриотическо желаніе, и моія святж обязаность не само като учитель или журналистъ ами и негли и съ нѣщо повече.

Ако имамъ повычко время шѣ ми ся ѣще първжтж годинж да слушамъ и професора на Славянскж-тж филологія-тж Г-на Hattala. Проче многото лекціи, съ които ся съмъ натоваренъ въ университета и за които много по скжпо ся плаща отъ колкото въ Гимназія тж послѣ и моитѣ по голѣми потрѣби, както за книги така и за поминуваніето ми (спорѣдъ изрѣченото: колкото повече чловѣкъ расте, толкова

повече и нуждитъ му ся уголѣмявать) даватъ ми смѣлость, като зная, че Вашытъ къмъ менѣ засвидѣтелствуваны, блага расположенія не позволяватъ въ нишо нуждѣ да трѣпѣжъ, да Ви попросія да земите прѣдъ очы тѣхъ смиреннѣ забѣлѣжжъ, която негли и безъ моето припомнюваніе ще найде мѣсто у Васъ, за своѣ обаче длѣжностъ броя самъ да попросія когато искамъ да ми ся даде.

Сега когато настая нова епоха на моитѣ студія подновявамъ съ неописаннѣ радость, сръдечнѣ-тѣ си признателность и старѣтѣ прѣданность къмъ моя неоцѣнителный попечитель, за здравіето и благоденствието на когото денонощно моля Всевышнаго да ги захрани подъ своѣя щитъ и успорѣ съ своѣта неисчерпателнѣ щедрость.

Искамъ много да ся похвалія колкото ся относи до здравіето ми, цѣлѣ годинѣ като извадимъ нѣколко пѣти силно главоболие былъ съмъ здоровъ, както повече не може нито да бѣде. Въ нашето прѣдградіе на край издига ся единъ красенъ хлѣмъ (Belvédère) гдѣто ся намиратъ токо-рѣчи най хубавы-тѣ разходки въ нашыя градъ. Въ лѣтно время рано въ 5 часѣтъ веднѣжъ да го забыколія за да ся наситія отъ неговыя здоровъ въздухъ было ми всякога една отъ повиннытъ работи.

Готвя ся тѣя дни да оставія Прага, и да ся упѣтѣя къмъ сѣверно Ческо. Пръвата ми грижа тамъ ще бѣди да ся обучаватъ въ нѣмскыя языкъ, най потрѣбно то нѣщо въ бѣдущето ми образование; защото тука наистина университетѣтъ по историческы права е Ческый, нѣ днесъ е въ рѣцѣтъ на Нѣмцытъ, и тѣй съ малкы исключеніе всичко ся прѣдава на нѣмскый языкъ. Наистинна, ако и да съмъ былъ прѣтоваренъ съ работѣ, пакъ сегыжъ-тогыжъ не съмъ ся лѣнилъ да земія въ рѣцѣтъ си нѣкоя нѣмскѣ книгѣ, и да ся трудія съ помощѣтъ на Грамматикѣтъ и словарѣ да ѣ разберія. Нѣ тѣй полученытъ познанія сѣ далечъ отъ да удовлетворятъ поне до такъвъ степенъ, щото да можія на бѣдущыты лекціи добрѣ да разумявамъ. За това трѣбва ваканціятѣ да жертвовамъ за нѣмскый языкъ.

Най сетнѣ примѣрната точность въ правилното внасяніе на потрѣбнытъ ми, налагатъ ми длѣжностъ да изразія крайны-тѣ си благодаренія къмъ Г-да Бр. Е. Паница.

Съ сыновнѣ любовь и почитаніе остаямъ за всякога въ глѣбокѣ признателность.

Вашъ възпитанникъ
(подп.) К. Помяновъ.

231. — Убийство въ Галацъ. Убийцитѣ открыти. Христо Н. Пулиевъ наклеветенъ и затворенъ.

Пак. 12.

Приято 25 Янн. 1875. Отгов. 25 Янн.

Букур. 17 Януар. 1875. —

Г-не Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Много съмъ смутенъ и слисанъ почти отъ двѣ седмици насамъ, по тая причина съ преминала-та поща не ви писахъ нищо, зашто-то тогива бѣхъ и въ Галацъ сега като ви напомня крайно-то си частно отъ 3 текущаго, и като ви кажжъ, че частны-ты ви отъ 27 Дек. 1874 и 3 владѣющаго пріяхъ на врѣме, щж ся ограничя да ви извѣстѣя на късо причина-та на ново-то ми безпокойствіе.

На 4 текущаго мѣа вечерѣта открыха ся въ Галацъ убійци-ти на слугины-ты ми въ къщѣ, и кой быле; Градинаръ-тъ мой Велико, и Маринъ момче около 20 години, кой-то бѣше слуга въ къща-та ми въ Галацъ, и по свършованіе преминалаго Юнія Христю нашъ бѣше му далъ смѣтка-та съ мое споразумѣніе, и си излезіа разумѣвате, че и двама-та убійци сѣ быле мой хора, тапа и двама-та българи. Не щж стоѣжъ сега да ви разказовамъ, какъ е станало открытіе-то, зашто-то съмъ много смутенъ, и не ми ся ще да ся простирамъ, щж ви кажжъ само, че тѣи черни души уплетоха и Христа и Гавраїла, кои-то ги арестува Правителство-то, и сега сѣ на испытѣ отъ жудекатора де инструкція (ἀπὸ τοῦ ἀνακριτοῦ) главно-то обвиненіе на Христа е, че Маринъ казалъ, че Велико го былъ увѣрилъ, че и Христю е съгласенъ да направѣтъ това убійство, и че той ще ѣмъ даде и подарокъ # царскы 500,

а Велико е казалъ че не истинна това, и че Христю нити най-малко-то познаніе е ималъ отъ тая гнусна работа: това сж казвали убійци-ти при първо-то ѫмъ откритіе, по тая причина и Христю е арестуванъ още на 4 сего вечеръ-та. — Гавріїла арестуваха на 10 сего, нъ коя е главна-та причина на негово-то арестуваніе, това не ми е извѣстно, защо-то испити-ти ставжтъ секретно, а отъ вѣнь ся говори различно, онова дѣто можя азъ да мислж е, че требова да има и върху него нѣкоя клеветж отъ странж на убійци-ты. За невинность-та на Христа и на Гавріїла не можя нити най-малкото сомненіе да имамъ, даже нити прѣзъ умъ не може да ми мини едно такова обвиненіе, и секи единъ благоразуменъ човѣкъ, кой-то познава отъ близу лица-та, сжщо-то мысли, нъ жустиція-та не можи освѣнь да си направи длѣжность-та, и вѣрвамъ че тѣхна-та невинность скору ще излези на явѣ. — Голѣмы грѣхове съмъ ималъ, нъ нема друго что да правя освѣнь да търпж. — На 10 сего бѣхъ въ Галацъ, и посѣтихъ Христа: той е въ особна камара, и има сичкы-ты си нужды, намѣрохъ го здравъ, и му казахъ да има търпеніе, и да ся не безпокой, защо-то жустиція-та си прави длѣжность-та. — Вчера имажъ извѣстіе отъ нашыа Димитра изъ Галацъ, че посѣтилъ Христа и Гавріїла, и че сж здрави. —

Ако узнай арестуваніе-то на Христа майка му разумѣва ся, че ще ся смути и наскърби много, нъ ви посовѣтуйте я да не ся гріжи никакъ, защо-то сичко ще ся управи. —

Извинете, че не ви пишж днесъ нищо за другыты работы.

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

232. — Смѣтка за подаренитѣ на карловскитѣ училища
разни суми отъ Хр. Т. Пулиевъ и отъ братия Георгиеви.

Пак. 12.

Приято 7 Февр. 1875. Отгов. 28 Февр.

Букурещъ 31 Яннуарія 1875

Г-не Н. Геровъ!

въ Пловдивъ.

Наумѣвамъ вы послѣдно-то си отъ 24 текущаго, и като съмъ безъ ваше по-ново, извѣствувамъ вы, че вы завѣрихъ съ Тур. гр. 10880²⁵/₁₀₀ спорядъ белѣжка-та вы. пратихте ми съ писмото си отъ 11 текущаго, за разнесенны-ты ви отъ 1 Септемврія до 31 Декемвр. 1874 за къщж-тж на пок. вуйка ми Н. Т. Пуліева въ Карлово. —

Пратете ми извлеченіе отъ текуща-та ми при васъ Сткж за истекла-та година, за да го сравниж съ книги-ты си; дано чрезъ това извлеченіе дадете край и на ветхыа си къмъ мене дългъ, спорядъ белѣжжж-тж прагихъ вы врѣменно, за да не ся провлачя вече. —

Броете моля вы на Настоятелство-то на Българско-то училище въ Карлово # Австр. осемдесетъ № 80 лихвж годишниж по 8% за год. 1874 върху # австр. 1000 произведеніе набрано и останало у мене до 31 Декемвр. 1873 отъ завѣщаны-ты пары въ име-то на пок. вуйка ми Хр. Г. Пуліева; броете и на Женско-то Дружество въ Карлово Лир. Тур. 24 лихвж тоже за 1874 год. върху Лир. Тур. 300 подарены отъ мене, покойныа Брата ми и Г-жа Елисавета Хр. Пуліева; дайте гдѣто требова и Тур. гр. 600 лихвж сѣ за 1874 год. върху оставенны-ты у мене гр. Тур. 10000 отъ пок. протосингела Кирила Нектаріева, и като направите сичкы-ты тая платкы задължете ма, и ми явете. —

За посрещаніе на гореизложенны-ты платкы пишж днесъ на Г-на Хр. Д. Караминкова въ Ц/градъ да поеме за смтми ваше тегленіе отъ лиры Тур. 100, и распорядете ся на потребны-ты, и на врѣме ми явете извършенны-ты ви. —

Поздравлявамъ вы

вашъ

Ев. Георгиевъ.

233. — К. Поменовъ иска позволение да се прѣмѣсти въ другъ градъ и моли за съвѣтъ кой факултетъ да слѣдва.

Пак. 12

Прѣписъ

Прага 4-й Марта 1875.

Почитаемый благодѣтелю!

Ако и да не е никакъ важнѣ работѣ, при всичко туй за своя длѣжность броѣмъ да искамъ отъ Васъ позволеніе за да ся попрѣселѣмъ изъ Прага въ Германіѣ. Причина-та е твърде проста. Тукашнѣй Универзитетъ сирѣчь, ако и на врѣмя то да е былъ направенъ за чехы-ты, е почти цѣль Немскѣй. Относително-то Число на Ческы-ты преданія е твърде незначително. А Человѣкъ Славянинъ да иска въ този инакъ Славянскѣй градъ да изучи Нѣмскѣй языкъ, необходимо потрѣбенъ на единъ Слушатель въ Университета е туй му исканія повече отъ дръзко. — Наистина азъ съмъ ся обучавалъ доста въ Немскѣй языкъ, какво-то да не ми причинява голѣмы затрудненія въ работѣ-тѣ: Нѣ зашто да не ся отстранжѣ и останжлыты, но колко и да сѣ малкы припятствія кои-то е възможно да ся примѣстѣ отъ тука? Колко-то За Университеты-ты, както е Вамъ познато, тѣ имѣтъ на всеждѣ по Австріѣ и Германіѣ същѣ-тѣ програмѣ. Никакъ слѣдователно не вреди слѣдъ свършваніе-то на Семестра да приминувжѣ Студенты-ты отъ единъ Универзитетъ въ другъ. Менѣ пакъ ще туй много ползува, кога-то приминѣ въ Нѣмскѣй градъ. Отъ своя страна прѣдложихъ бѣхъ за Студуваніе въ единъ отъ прочуты-ты Университетъ въ Хайделбергъ, Јеннѣ или Халле. На Васъ остая да удобрите кой-то и да е единъ отъ тѣхъ, или другъ да ми назначите. Само учтиво просѣмъ по скоро да изразите волѣта си, каквото да можѣ слѣдъ свършваніе-то на този Семестръ (13 Мартъ) да оставѣмъ Прагѣ. —

Незнамъ и до сега, достопочитаемый благодѣтелю, да ли удобрявате туй дѣто студувамъ въ философскѣй факултетъ. Много быхъ молихъ да узнаѣмъ, догдѣ-то е още врѣмѣмъ, Какво-то е Ваше-то мнѣніе относително до Студіѣ-тѣ ми; Ваше-то пакъ мнѣніе азъ съмъ длѣженъ да уважавамъ. Почулъ бѣхъ прѣди неколко врѣмя отъ стѣрнѣ, че сте желаяли да видите единъ день да излѣзе отъ мене достоенъ журналистъ. Незная до колко е туй истинно, нѣ ако бѣде истинно, то трѣбѣ азъ да гледамъ да студувамъ най-вече *Jus* (право) гдѣто при другѣ-тѣ работѣ ще ся запознаѣмъ съ така Нарѣченнѣ-тѣ държавнѣ Наукѣ, и съ важнѣ-тѣ Политическѣ Икономіѣ. Въ тоя факултетъ нарѣченъ Вридическѣй, мыслихъ че быхъ слѣдовалъ съ подобенъ успѣхъ, както въ философскѣй, стига да зная че е такъва воля-та на благодѣтеля ми. — Че пакъ тогава въ по широкъ Кругъ быхъ былъ полезенъ на Отечество-то си, то нѣма никакво съмненіе. Бѣдно-то Наше Отечество ся Нуждае отъ всичко, особенно отъ хора, кои-то бы могли добросѣвѣстно да бранжѣ интересы-ты и да го Запознажѣтъ шо годѣ съ Европа. Не можемъ отказа, че то Клѣто-то има журналисти. Кои-то като непосвятени въ предмѣтѣ си, не можѣтъ и при всичкѣ добрѣ волѣмъ благополучно да работжѣ. Стига, както спомѣнахъ и горѣ, веднажъ да ся научѣмъ кѣкво е единственнѣ-то желаніе на Благодѣтеля ми и съмъ всякога готовъ съ него да ся съобразявамъ. — Разбира ся само по себе, че като студувамъ *jus*, можѣ не само като свестенъ журналистъ, ами и като Учитель и пр. въ Българско да служѣмъ. — Да нѣ ся удостояхъ да ми почетете съ двѣ три думы въ този наистина твърде важенъ въпросъ.

Съ приличны-ты си Поздравленія остановамъ въ сыновнѣ Почитаніе

Вашъ възпитанникъ

(Под) К. Помяновъ.

234. — Пловдивското Бѣлг. Читалище иска помощъ.

Пак. 12

Приято 26 Апр. 1875

Букур. 19 Априлія 1875

Отговарямъ ся на чястны-ты ви отъ 5 и 12 текущаго. —

Благодарѣмъ ви за честитяваніе-то за празникъ-а, желямъ и азъ отъ все сърдце да го дочяковате и испращате весдомовно съ здравіе и веселіе на много години. —

Отъ Настоятелство-то на Българското Читалище въ Пловдивъ подъ прѣдседателство-то на Х. Д. Павлова пріяхъ едно писмо отъ 11 текущаго съ кое-то като ми описвжтъ намѣреніе-то и положеніе-то на това читалище, призовавжтъ ма за щедра помощъ. азъ желяж да ми кажите на отговоръ заслужова ли това Читалище, нѣкоя помощъ за да ся управлявамъ, нъ на сякакъвъ случай забелѣжете че не съмъ расположенъ за голѣми работы, Защо-то имамъ по настоящемъ да посрещамъ и други разны обѣщанія.

Знаж, че на Русскы-ты Консулы ся увеличиха заплати-ти, срадовамъ прочее и васъ за това увеличеніе. —

Поздравлявамъ вы

вашъ
Ев. Георгиевъ.

235. — Приима се дяконъ Евтими Кръстевъ да се учи въ Русия.

Пак. 12.

Приято 9 Юнія 1875. Отгов. 13 Юнія.

Букурещъ 31 Маія 1875

Г-не Н. Геровъ

Въ Пловдивъ.

Въ 1872 год. бѣхте ми писали да подѣйствувамъ при тукашно-то Русско Генерално Консулство за да ся приеме въ Руссія на ученіе съ Правителственно иждивене нѣкой си діаконъ имѣнемъ Евтимій Крестовъ, и Консулство-то още тогива писа потребны-ты до Азіатскыя Департаментъ, и едвамъ сега е пріяло отговоръ, отъ кого-то вы притварямъ препись, и явете ми какво да отговоря на Г-на Зиновіева, или можете и вый самъ направо да му пишете нужды-ты.

На чястно-то ви отъ 24 сжцаго не пристигамъ да отговоря днесъ.

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

Копія съ отношенія Азіат. Департамента отъ 24 Маія 1875 № 1530 къ Дѣйств. Стат. Совѣтника Зиновьева

Отношеніемъ отъ 25 Августа 1872 № 330 В. Прев-ство ходатайствовали о принятіи на Казенный Счетъ въ Московскую Дух. Акедемію Болгарскаго уроженца Евтимія Крестева.

Нынѣ, вслѣдствіе имѣющихъ открыться ваканціи въ нашихъ Духовныхъ Учеб. Завѣденіяхъ. Азіат. Департаментъ покорнѣйше просить увѣдомить оный гдѣ въ настоящее время находится Крестевъ и не промѣнилъ ли онъ своего намѣренія. —

236. — Помощъ на пловдивското читалище. По завѣщаніето на Беронъ.

Пак. 12.

Приято 27 Юнія 1875

Букур. 21 Юнія 1875. —

Г-не Н. Геровъ.

Въ Едрене.

Имамъ на рждѣ чястны-ты ви отъ 24 Маія, и отъ 6 и 13 текущаго не ви отговорихъ на врѣме, зашто-то при други-ты работы бѣхъ занятъ и съ сждба-та на убійци-ты въ Галашка-та ми кжца. — На 15 сего ходихмы въ фоктанъ за тая сждба азъ, Христю, Гаврійль и други-ти момчета отъ Галашка-та ми кантора, нъ неприятното е че сждба-та не ся разиска, ами ся отложи за идущаго Септемврія.

Знаж, че отъ много мѣсто чякатъ да направя голѣмы пожертвованія за благотворны заведенія въ отечество-то, и съ сичко че и мое-то желаніе е да направя

нѣщо, нѣ прѣдъ да си нарядж тука работы-ты, и да ся разплатж, дѣто имамъ да давамъ, за да видя съ какво щж ся отбырж, не щж можя нищо друго до тогива да направя освѣнь онова кое-то и сега на горѣ на долу давамъ. — На читалището въ Пловдивъ, като казвате че то подрѣжа разны училища тамо, можя да пратя сега една помощъ отъ л. тур. 50, нѣ това щж направя ако и ви го удобрите, и управлявайте ся. —

Отъ Берово-то завѣщаніе нищо нема за Едренци-ты, зашто-то мошіа-та както знайте бѣше продадена, нѣ азъ заедно съ други троица отъ наши-ты тука направили и зехмы мошіа-та назадъ като платихме нѣколко хіліади жълтици разноски и дългове, и намѣреніето ни е като земимъ пары-ты что сме дали, остатокъ-тъ да остане за едно училище въ Отечество-то ни: това училище когато бы да ся рѣши за да стани, щж ся стараж да ся опредѣли да стани въ Едрене, нѣ понеже това не е още рѣшено, и нити врѣме-то може отъ сега да ся назначи, за това казвамъ да не обаждате никому, зашто-то нѣкои отъ оныя кои-то имжтъ право да подаджтъ гласъ, за дѣ да стани училище-то, искатъ да ся опредѣли за Търново, и добръ е да не ся поражджтъ сега хораты: азъ съмъ увѣренъ че ще ся рѣши за Едрене, зашто-то повече-то сме на това мнѣніе.

За Дяконъ Евтиміа безъ да расправамъ повече Г-ну Зиновіеву щж му кажж, че нема да отиди да ся учи.

Г-нъ Зиновіевъ иска 30 оки тютюнъ, нѣ добръ нѣ като оня на Няге, кажете ми можете ли да намѣрите добръ. —

Около 24 сего ще замини Генералъ Игнатіевъ презъ Галацъ направо за Германія, и готвжтъ ся консулити да го посрещнжтъ, сжщо-то ще направи и Правителство-то.

Свършамъ, зашто-то стана късно за поща-та.

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

237. — Не е въ състояние да дава помощи. Изнудително писмо до Христа Н. Пулиевъ.

Пак. 12.

Приято 5 Марта. Отгов. 13 Марта.

Букур. 24 февр. 1876. —

Г-не Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Отговарямъ ся на частны-ты ви отъ 7—14 и 21 текущаго. —

При днешны-ты обстоятелства, и при положеніе-то на работы-ты ми, кои-то още не сж въ порядокъ, не пропушамъ пакъ да ви кажж; че не щж можя по настоящемъ да изпѣля желаніе-то на тамошна-та община за помощъ-та, что ми иска за Българско-то Дѣвическо училище. Отъ вѣнь секи е свободенъ да мысли и да сжди както ще. — Казвате че насждѣ са надѣвжтъ, че щж направя нѣчто за споменъ на покойныя си братъ, и че го глѣджтъ като косуръ, дѣто до сега не съмъ го направиль. — Азъ отъ чясты какво-то благоразсждамъ сѣ правя и сега, а доволно пары разносямъ тука и по вѣнь, и когато си туря наредъ работы-ты, тогива щж видя какво можя повече да направя, до тогива нека ма критикувжтъ, и кой какъ ще нека говорю. —

Притварямъ ви препись отъ писмо отъ нѣкой си Карловецъ изъ Букурещъ, кое-то пріялъ нашъ Христо въ Галацъ: ето каквы патриоты имамы! Азъ мыслж, че не требова да убаждае относительно за това на учиная ми Николица. — Поздравлявамъ вы.

Поздравете Марійка отъ мене и нене й.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

5 Марта 1876.

Препись

1876 февр. день на 12.

Г. Христо Н. Пулиевъ, поздравлявамъ та да разбырете какъ сме живу и здраву до тоя чясъ, и молимъ Бога за ваше-то здраві. Но днеска приходямъ нарочну за ви извѣстя като на искрененъ патріотинъ, и като на съотечественникъ, зашто-то може даже да намыслите още когато бѣхъ дошолъ отъ Цариградъ като българинъ и азъ слязохъ при ваша милость като новъ непознатъ отъ никого, даже не разбырахъ ни отъ Влашки языкъ низнаяхъ ни най малко за вода какъ ще ся кажи, нъ ваша милость щомъ като влезохъ изъ вжтрѣ врата-та, на мѣсту да ми кажишъ далъ ти Господь добро като на съотечественникъ катъ ви поздравихъ, и азъ да ся зарадовамъ ако и да съмъ избягалъ отъ Проклеты-ты азиатски кучета та изгубихъ отечество-то си, но и тука има съотечественници и патріоти, които разбыратъ какво ще ся кажи патріотизмъ, но Господство ви отъ веднжжъ като че ви сторихъ нѣкоя голѣма пакость ма попитахте, ти на ли си на Хайдугина Василь Левски братъ. По-добрѣ да ма ударите съ ножъ отъ колко-то да ми кажитѣ тая дума но сега ти ся умолявамъ твърдѣ много за да ми испроводишъ 10 лиры за да си зема нѣкои потребности, кои-то ми сж най-много потребны за напролѣтъ. Ако да не испроводишъ тогива ще да позная зашто-то не си ми нито съотечественникъ нито патріотинъ, тогива да знаймъ, зашто-то като отидя въ Карлово, първо и първо щѣ да убия майка ти, послѣ да изгорж и мишки-ты ви.

Остаямъ въ надежда съ голѣмо нетърпеніе за отговоръ-а ви. Букурещъ Каля Мошилоръ № 40 Стойку Брагаджіа, нъ да не направишъ нѣщо на човѣкъ-тъ, зашто-то той не е виноватъ ни най-малко, зашто-то не мога ся насмя. — Азъ вашъ покорный Петръ Караивановъ трети Левски. —

238. — Прѣпоржчва се прѣдставительтъ на Ed. Pears, за да се прѣпрашатъ депешитѣ му до Лондонъ. Разносцитѣ се минуватъ на Герова смѣтка.

Пак. 141.

A Mr Eulogio Georgieff.

Constantinople, le 19/31 Juillet 1876.

Le porteur de la présente qui Vous sera recommandé par le Consulat des États-Unis d'Amérique, Vous remettra de temps en temps des reçus pour des dépêches télégraphiques qu'il aura expédiées de Bucarest et dont le montant je Vous prie de vouloir bien lui payer contre récépissé avec déclaration d'avoir reçu cette somme pour compte de Mr Ed. Pears, que Vous voudrez bien m'envoyer avec les reçus du télégraphe, en passant la somme déboursée en mon compte.

239. — Ed. Pears кореспондентъ на Dayle News. Какъ се изпрашатъ депешитѣ му.

Пак. 141.

Г-ну Евл. Георгиеву.

Цариградъ, 20 Юлия 1876.

На 19 тоя Юлия Ви писахъ на кжсо, колко да Ви явѣж, че съмъ стигнѣлъ живо и здраво въ Цариградъ. И днесъ нѣма да ся простирамъ, по причинѣ, че мя чякатъ да идж да ся сговоримъ за работж-тж, что Ви приказвахъ.

Вчера дадохъ едно отворено писмо до Васъ на французскы, въ което Ви казвамъ, че податель-тъ на това писмо ще Ви ся прѣдстави отъ Американско-то Консулство и отъ врѣмя на врѣмя ще Ви дава разпискы отъ телеграфа за депеши, които е пращалъ, та да му броите пары-ты, колкото е далъ за тѣя депеши подъ разпискж, че зима тѣя пары за смѣткж на Г-на Ед. Пиерса (Ed Pears), а тѣжж разпискж заедно съ разпискы-ты отъ телеграфа да гы пращате до мене и колкото пары дадете да гы записвате на моѣ смѣткж.

Тоя Ед. Пиерсъ е Англичанинъ, който пише извѣстны-ты кореспонденци въ Dayle News за безчиния-та отъ Турци-тѣ въ Българинъ, а депеши-тѣ, за които Ви пишѣж да плащате пары-ты, ще гы праща той въ Букурещъ да ся удрятъ, че тука не гы приематъ.

Прощавайте, че Ви пишѣж твърдѣ на брѣзо.

240. — Тѣмътъ се прѣдставители да обходятъ европейскитѣ дворове. Европейска комисия въ Пловдивъ за турскитѣ звѣрства.

Пак. 141.

Г-ну Евлогию Георгиеву.

Островъ Халки, 29 Юлия 1876.

Послѣдне Ви съмъ писалъ на 20 Юлия. Оттогава, по причинъ, че ся прѣнесохме на островъ Халки и съ прѣхождане-то оттамъ въ Буюкдере, за което трѣбватъ седемъ чясове да ся иде и да ся дойде, не ся случи да съмъ свободенъ въ деня на пощж-тж, та да Ви пишж, па и нѣмаше нѣчто ново да Ви обадж.

Писмо-то Ви отъ 20 Юл. прияхъ. На него щж отговорж рядовно до пощж, а сега щж Ви кажж само, че бѣлѣжка-та, что сте притурили за святынж му, е права, затова той нѣма да ся кжтне. А дружина-та му ся натъкми да отыде възъ недѣлж-тж. Сега щж Ви кажж за тѣхнж милость, дѣто ся готвяхж да отыдѣтъ за прѣдставители. Тии ся забавихж по причинъ доклѣ да ся натъкмятъ, нѣ възъ недѣлж-тж шжтъ отыдѣтъ непрѣмѣнно. Тии сж двоица, отъ които единый е онова лице, за което Ви говорихъ. Кога да трѣгнѣтъ, тогава щж Ви пишж подробно за тѣхъ. . . . .

Знаете, че имаше изпратены въ Пловдивъ комисии Английска и Американска за да испытатъ на мѣсто, истинно ли е дѣто ся приказва, че ся правила Турци-ти по поводъ на така наречено-то въстание. Тия комисии сж научили и видѣли по села-та такывы нѣчта, дѣто не остава никакво съмнѣние, че Турци-ти сж ся владали въ тоя случай съ най-безчловѣчный начинъ.

Поздр. . . . .

241. — Кои сж членовѣтъ на комисията. Защо е избранъ Др. Цанковъ. Прѣзъ дѣ ще трѣгнатъ. Кой имъ тегли разноскитѣ.

Пак. 141.

Г-ну Евл. Георгиеву.

Островъ Халки, 3 Августа 1876.

На 29 Юлия Ви писахъ, а на другой день, послѣ откакъ проводихъ писмо-то си на пощж-тж, прияхъ Ваше писмо отъ 27 Юлия.

Днесъ трѣга за Града Вы Г-нъ Д. Цанковъ, който ся отряди за извѣстнж-тж работж заедно съ онова лице, за което Ви казвахъ, когато бѣхъ при Васъ. Другарь-тъ му ще трѣгне съ слѣдующий пароходъ и ще отыде право за Вѣнж, тамъ да ся срѣщнѣтъ. Духовно лице не ще има съ тѣхъ, зачтото не ся намира каквото трѣбва.

Г-нъ Цанковъ ся избра прѣдпочтително отъ други лица за тѣжж службж по много причинны, които сега не щж Ви изброявамъ. Не щж Ви расправамъ такожде за наставления-та, что имъ ся давать, а оставамъ негова милость да Ви раскаже подробно за всичко.

На неговж милость дадохъ 50 лиры Турскы, а на другаря му, кога да трѣгне, щж брож сто лиры, и щж Ви задлѣжж съ тѣхъ.

Мољж Ви ся да ми явите, прияхте ли извѣстия за училища-та въ Швейцариж, за които ми ся обрекохте да испытате. . . . .

Поздравл. . . . .

242. — Г. М. Балабановъ трѣга за Вѣна. Черногорска побѣда. Женско благотворително дружество въ Букурещъ.

Пак. 141.

Г-ну Евлогию Георгиеву.

Халки, 6 Августа 1876.

На 3 тоя Августа Ви писахъ по-на дълго, днесъ не щж ся простирамъ по причинъ, че не ся усѣтихъ да приготвѣж писмо-то си отъ вчера, а пароходы да отыватъ отъ тука за-въ града има само сутренж рано, та, ако ся забавж, не ще има послѣ какъ да го пратж на пощж-тж; затова пишж сега на кжсо.

Другарь-тъ на Цанкова ще тръгне утрѣ прѣзь Триестъ право за Вѣнж, тамъ ся срѣщнѣтъ.

Вчера ся разнесе тука слухъ, който ся види да е истиненъ, че Черногорци-ти разбили още веднашъ Турци-ты и добрѣ.

Въ „Московскы-ты Вѣдомости“ има обявление отъ Славянскый Благотвор. Комитетъ, че въ Букурещъ имало Женско Благотворително Дружество (дружество-то на Мадамъ Цѣновичъ), та нему да ся прашать помощи-ты, които ся собирать за пострадалы-ты Българи. Въ сжщый листъ отъ 25 Юлия бр. 188 е напечатано и едно възвание отъ Дружество-то камъ Руссы-ты.

Поздравл. . . . .

243. — Първа помощ на Др. Цанковъ и на М. Балабановъ за пжтуването имъ по царскитѣ дворе.

Пак. 12.

Приято 13 Авг. 1876. Отгов. 19 Авг.

Букур. 10 Августа 1876

Г-не Н. Геровъ

Въ Цариградъ.

Отговарямъ ся на чястны-ты ви отъ 29 престаналаго и отъ 3 и 6 текущаго.

Нашій Христю свършилъ кура-та си въ Hall, и тая седмица ще ся завърни въ Галацъ азъ щж му пишж да ся проумѣй съ майка си за мюлкове-ты ймъ той ми прати завчера едно писмо отъ сестра си Елисавета за да го прочетж, отъ кое-то ви притварямъ препись за да видите, че тя ся жалова че нема дѣ да ся учи, и иска да отиди въ Ц/градъ за да ся учи азъ отъ моѣ странж мыслж, че тя е веке мома на възраст, и не за испращанѣ по вѣнь да ся учи освѣнь това тя въ Ц/градъ ще иска и много разноска, а знайте че пары много нема отъ дѣ да ся разносятъ, нѣ или какъ да е азъ сѣ желяж да ми кажите и вии ваше-то си мнѣние относительно за това. — За Олга съмъ съгласенъ да ся испрати въ Кіевъ да ся учи спорядъ както ви бѣхъ писалъ врѣменно, и понеже и Христю и майка му сж съгласны въ това, моѣж вы земете потребны-ты мѣры за да ся тури въ дѣйствие тойзи проектъ. —

Учиная ми Николица требова да е още въ Пловдивъ, и мнѣние-то ми е да ѣ пишите да не ся врьща въ Карлово прѣдъ да ся завърните вии въ Пловдивъ. —

Съ Г-на Цанкова ся срещнахъ, той замина на 7 сего за Вѣнна подъ негово расположение и на другарь-а му что е щялъ да тръгни чрезъ Триесті, внесохъ на Бр. Е. Паница въ Вѣнна завчера fr. 2067.06, и слѣдователно щж внесж на други, нѣ желалъ бѣхъ да ми кажите, и вии каквы споразумѣнія сте зели съ тяхъ за тоя въпросъ, за управление ми. —

За Швейцарскы-ты училища не пріяхъ до сега никакво извѣстіе, зашто-то отсѣтствува отъ Галацъ пріятель-тъ отъ кого-то бѣхъ искалъ сведѣнія.

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ

244. — Цанковъ и Балабановъ чакатъ въ Вѣна потрѣбнитѣ прѣпоржчителни. Комитетъ въ Пловдивъ за помагаве на пострадалитѣ.

Пак. 12.

Приято 27 Авг. Отгов. 31 Августа.

Букур. 24 Август. 1876. —

Г-не Н. Геровъ

Въ Ц/градъ.

Напомнювамъ ви послѣдно-то си частно отъ 20 текущаго чрезъ Посолство-то тамо, и отговарямъ ся на чястны ты ви отъ 17 и 19 сжщаго, кои-то не пріяхъ рядовно както други пжтъ първо-то пріяхъ на 22 сего, а второ-то едвамъ днесъ.

Притварямъ ви нѣкои сведѣнія за швейцарскы-ты училища, и за разноскы-ты кои-то можѣтъ да послѣдуютъ тамо за фамилиѣ-та ви за една година тѣя сведѣнія както виждате ми ся предадоха отъ единъ търговецъ Швейцарецъ въ Галацъ, нѣ ако ви искате да имате такыва и по-обширни, то не става друго освѣнъ да ся отправите къмъ С. Mayer Bychner въ Aarau (Suisse), на когото да приложите и писамце-то отъ J. Rychner изъ Галацъ.

Удобрявамъ мнѣніе-то ви за да ся направи така дѣто да ся учѣтъ дѣщери-ти на уйча Никола у домъ-а си, нѣ въ такъвъ случай требова да ся намѣри нѣкоя учителка (гувернанта), като за място-то, коя-то да гы учи на наука и на работа, нѣ дѣ и какъ може да ся намѣри такава, остава ви да ми обясните.

Имамъ извѣстіе отъ Виенна отъ 21 сего, че пріятелити отъ Ц/градъ още сѣ тамо, защо-то не намѣрили очакваны-ты книги, и лице-то, при кое-то гы търсили, казвало, че никакво извѣстіе до него день не было пріяло разумѣвате, че това е доста непріятно, защо-то врѣмето прѣминува удивително ми ся вижда какъ ви не ми помянувате нищо относително за това, и още повече че не ми разяснихте каквы споразумѣнія сте имали съ тѣя пріятелити за поддържаніе-то имъ, за което ви питахъ съ писмо-то си отъ 10 Августа.

Научавамъ ся, че въ Пловдивъ ся е съставило Дружество отъ консулы и други за да събырѣтъ помощи за Бѣдныты пострадали фамилиѣ Българскы, кажете ми, какво е ваше-то мнѣніе за това Дружество, и ако ся събыре и тука нѣкоя помощъ, прѣзъ дѣ, какъ, и до кого бива да ся отправи. —

Чякамъ отговоръ и на рядовны-ты си отъ 27 Юлія, и 10 Августа, и да ми дадете и бѣлѣжка ако сте броили за мене некадѣ пары и колко, за управление ми.

Писма-та си давайте на врѣме на поща-та, за да можя да гы пріимамъ и азъ тука на врѣме. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

245. — Драганъ Цанковъ дава свѣдѣнія за хода на мисията. Трѣбва да се посѣти Лондонъ. Мисли за това.

Пак. 12.

Копие.

Виенна 1/13 7/врія 1876.

Г. Савва ви е давалъ свѣдѣнія за хода на нашата работа до тоя часъ. Вие сте разбрали кои сѣ припятствія, за да можемъ да слѣдуваме работѣтъ си.

Както ви е извѣстно първата стѣпка на нашата мисія е да идимъ въ Лондонъ да изявимъ признателностѣтъ на Българ. народъ къмъ сичкитѣ оныя лица, които сполучихъ да измѣнѣтъ мнѣніето на Англійското правителство въ наша полза, послѣ това ній трѣбова да прѣдставимъ на Евр. двореце въ единъ мемуаръ мѣрkitѣ, които трѣбва да ся зематъ за бѣдѣщето управление на мѣстата заселени отъ бѣлг. народъ. Втората ни стѣпка, цѣльта на нашата мисія, е толкозъ свързана съ първата, щото, ако ги отдѣлимъ, една отъ друга, страшно е за несполука. И наистина, кой отъ Англійскитѣ мѣже, прѣдъ които да ся прѣдставимъ да изявимъ признателностѣтъ на Българитѣ, не ще ни попита за цѣльта на мисіята ни, а слѣдователно и за мѣрkitѣ, които трѣбува да ся зематъ за улучшеніето на състояніето на бѣлг. народъ? При това можемъ ли, въ продълженіе на времето на благодареніето си да отбѣгнуваме мѣжетѣ, които съставятъ днесъ Англійското правителство; Намъ ни ся струва, че въ Лондонъ ній трѣбува да извършимъ сичко, което трѣбува да направимъ при сѣки други дворъ, пита се сега, че като идемъ въ Лондонъ не трѣбува ли да имамы съ себе си и мемуара?

Вій знайте, че въ Ц/градъ е начертанъ тоя мемуаръ отъ лица, които представляватъ общото мнѣніе на Българскія народъ. Тоя мемуаръ трѣбаше да го намѣримъ въ Виенна или да го пріемемъ тамъ. До тоя часъ това не стана; Но не стига това само: до тая минута ній не можихмы да пріемемъ отъ Цариградъ никакви други наставленія.

Прочее, намъ не ни остава друго; освѣнъ или да чякамы да получимъ, този мемуаръ и да губимъ драгоцѣнното време, или пѣкъ да си съставимъ ній, по собственитѣ убѣжденія, единъ мемуаръ и да си слѣдуваме работѣтъ.

Изъ архивата на Н. Геровъ.

10

За да постъпимъ споредъ послѣдното рѣшеніе; ній желаймы да имамы вашето удобреніе. Молимъ ви прочее, размыслете и, ако го удобрявате, телеграфисайте на Г. Савва, за да тръгна поскоро за Парисъ, и отъ тамо наедно съ Г. Балабанова за Лондонъ, та каквото даде Господъ.

Лицето, за което вчера Г. Савва ви писа, отбѣгна да ся види съсь мене. Вчера молихъ едно лице ближно нему, да му говори. Огговоръ ще има идущата сѣбота. Но нѣмамъ голѣма надѣжда, защото ся научавамъ отъ здраво мѣсто, че това почтенно лице имало лична умраза на едно друго лице и мысли че ужъ това лице съчувствува на нашата работа

Пріимете и пр.

246. — Балабановъ и Цанковъ още чакать въ Виена. Тѣ искать и други пари. Помощи за Пловдивъ.

Пак. 12.

Приято 7 Септ. 1876. Отгов. 9 Септ.

Букур. 3 Септемвр 1876. —

Г-не Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Подтверждавамъ ви послѣдны-ты си чястны отъ 20 и 24 престаналаго, първо-то чрѣзь Консулство-то тука, а второ-то на право по поща-та, и като съмъ безъ ваше по-ново, извѣствувамъ ви, че отъ Виенна имамъ извѣстіе отъ 29/11 сего, че очакваны-ты книги още не быле пристигнали, и първый отъ пріятелы-ты сѣ стои тамо да гы чяка разумѣвате, че това извѣстіе не е никакъ пріятно, зашто-то врѣме-то минува, а тука наши-ты ми натяковжтъ, като че азъ съмъ виновный на това. Моля вы, настоеете да ся поправи тойзи неприятокъ, и съ първо явете ми потребны-ты, за да ся управлявамъ. —

Бр. Е. Паница отъ Виенна ми пишжтъ, че пріятелы-ти искжтъ да имъ внесж и други пары, и върху тоя въпросъ чякамъ отъ васъ нѣкои обясненія както ви писахъ и съ горны-ты си.

Кажете ми, прѣзь дѣ, и какъ, и до кого въ Пловдивъ може да ся испрати отъ тука нѣкоя помощъ за пострадалы-ты Българскы фамиліи по тамошны-ты околности.

Поздравлявамъ ви

вашъ
Ев. Георгиевъ.

247. — Цанковъ трѣга за Парижъ. Геровъ имъ далъ 150 лир. тур. Помощъ за пострадалитѣ.

Пак. 12.

Приято 17 Септ. 1876. Отгов. 21 и 23 Септ.

Букур. 10 7врія 1876. —

Г-не Н. Геровъ

Въ Ц/градъ.

Напомнювамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 3 текущаго чрѣзь тукашно-то Русско Консулство, и отговарямъ ся на чястно-то ви отъ 31 прѣстаналаго съ прибавленіе отъ 3 владѣющаго.

На 5 сего телеграфисахъ въ Виенна на първыа пріятель да тръгни за Парижъ, и като земи тамо чяканны-ты книги да тръгни заедно съ другаръ-а си за Лондра. —

Помощъ-та коя-то ще ся рѣши тука за да ся испрати за пострадалы-ты българскы фамиліи въ околности-ты на Пловдивъ и Пазарджикъ, щж настож за да ся препрати чрѣзь васъ. —

Знаж, че сте броили на пріятелы-ты за тукашна смѣтка л. тур. 150, и щж видя да ви гы внесж нѣ не знаж чрѣзь какво средство да направя това, като лица не намѣрамъ сега за градъ-а ви.

Чрѣзь Консулство-то ви испращамъ препись отъ Виенско писмо. Съ слѣдуща-та поща ще ви ся испрати Благодарително за Ed. Pears. — Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ

248. — Балабановъ и Цанковъ въ Лондонъ. Колко пари имъ сж броени. Помощь на пострадалиѣ, Благодарително на Ed. Pears.

Пак, 12.

Приято 25 Септ. 1876. Отгов. 30 Септ.

Букур. 17 Септемвр. 1876.

Г-не Н. Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Послѣдно-то ми чястно стана отъ 10 текущаго чрѣзъ тукашно-то Русско Консулство. — Ваши-ты чястны отъ 9 и 14 сжщаго пріяхъ на врѣме. —

Отъ пріятелы ты изъ Лондра никакъвъ гласъ още жално е че ти много ся бавиха въ Виенна тямъ имъ съмъ внесалъ до сега на два пжты чрезъ Бр. Е Паница въ Виенна fr. 4567.06 тия пары сж освѣнь лиры тур. 150, что имъ сте дали ви, и въ знаянѣ ви.

Освѣнь л. тур. 150, что имамъ да внасямъ вамъ, имамъ да внасямъ и други пары за градъ-а ви, нъ не намѣрамъ да направя вносянія чрезъ полици, и чудж ся какъ да ся распоряджъ дано успѣйте да намѣрите ви отъ тамо да ми теглите реченны-ты л. тур. 150. Ще требова да ся внесжтъ отъ тука пары и за помощь-та за пострадалы-ты фамиліи въ Пловдивско, и ако ся не намѣри друго средство, требова най-послѣ да стани въ групъ по поща-та. —

Заради фамилиѣ-та на Пок. уйка ми Никола распоряждайте ся както благо-разсжждате.

Работи-ти търговски както и земеделчески не варвжтъ добрѣ, отъ друга страна нужди за помощи нѣ малко секи день ся указватъ, та по тия причины просбата на Учителя Макакова не можя дя испълня по настоящемъ, и мољж вы съобщете му потребны-ты, за да ся управлява. —

Помощь-та отъ тука за Пловдивъ не е ли пò-добрѣ да ся испрати чрезъ васъ до международно-то Дружество ;

Вътрѣ имате писмо благодарително до Ed. Pears отъ страна на тукашното Чловѣколюбиво Настоятелство то е написано Български, прочетете го, и ако го удобрявате, прѣвржчете му го то бѣше пò-добрѣ да стани на францушки, нъ между насъ нѣмаше кой да го напиши добрѣ, та за това стана на български ако някакъ мыслите, че безъ друго требоваше да стани на францушки, на такъвъ случай направете го ви отъ тамо, и пратете ми го за да ся препиши тука и да ся подпиши, и тогива да ви ся испрати за да го прѣвручите, нъ въ сжщо-то врѣме забелѣжете ми, ако е пò-добрѣ да стани отъ страна на цялата ни община за да ся подпиши и отъ повече лица. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

249. — Балабановъ и Цанковъ отъ Лондонъ искать повече пари.

Пак. 12.

Приято 4 Окт. 1876. Отгов. 4 Окт.

Букур. 1 Октов. 1876

Г-не Н. Геровъ

Въ Ц/градъ.

Напомявамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 17 истекшаго чрезъ тукашно-то Русско Консулство, и отговарямъ ся на ваши-ты чястны отъ 17—21 и 23 сжщаго.

Удивително ми е, какъ не сте были пріяли до 23 престаналаго горню-то ми отъ 17 дано не бжди пропаднало. —

Пріятелы-ти отъ Лондра ми пишжтъ, че разноски-ти за пжтуваніе-то имъ были пò-голѣмы отъ както пресмѣтали, и ся мољжтъ да ся погрѣжимъ да имъ приготвимъ отъ тука пò-голѣмо количество отъ опредѣленно-то. — Отъ тука за сега нема какъ да ся наготвы повече, и погрѣжете ся ви отъ тамо да ги улесните. —

Не знаѣхъ да ли бива да ви внесѣхъ пары въ полица среща Лондра
Г-жа Елисавета отъ десетъ дни е въ Галацъ, отиди да кръсти на нашъ Гавріѣла
дъщеря. —

вашъ
Ев. Георгиевъ.

250. — Смѣтка за депешы по народни работи. 500 лир.
тур. помощъ отъ Бѣлг. Человѣколюбиво Настоятелство въ Бу-
курещъ за пострадалихъ въ Пловдивско.

Пак. 12.

Приято 13 Окт. 1876.

Букурещъ 8 8/врія 1876.

Г-не Н. Геровъ
въ Ц/градъ.

Наумѣвамъ вы послѣдното си отъ 21 престаналаго 7/врія, и като съмъ безъ
ваше по-ново, извѣстнувамъ вы, че освѣнъ fr. 301.75 кои-то съ горньо-то си вы
казахъ, че заплатихъ за депешы, платихъ и на 2 сего и днесъ за такива депешы
още fr- 811.75; за сичкы-ты не уварямъ днесъ да вы пратя разписка отъ препорѣ-
чанно-то ви лице, и остава това съ второ да извършж, забелѣжвамъ же сега сумы-
ты, за да гы искате отъ кого-то требова. —

Пишж днесъ на Наши-ты въ Галацъ да поемжтъ ваши тегленія за около 700
лиры Тур. отъ кои-то около 200 лир. Тур. сж кои-то ми казвате въ едно частно,
че надминувжтъ ваши пары въ смѣткж-тж по между ны, а 500 лир. Тур. сж за да
гы внесете на международныятъ Комитетъ въ Пловдивъ за помощъ на пострадали-
ты по оныя страны, кои-то пары ся испращжтъ отъ тукашно-то Бѣлгарско Человѣ-
колюбиво Настоятелство, прочее като внесете пары-ты за Комитетъ-тъ въ Пловдивъ
забелѣжете му да отговори до речено-то тукашно Бѣл. Человѣколюбиво Настоятел-
ство (Сава Vergului № 6 près de L'Eglise Bulgare). За приѣмваніе-то ѣмъ, и вый мене
на врѣме явете извършенны-ты ви, за управление ми. —

Имате вътрѣ и частно. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

251. — Н. Геровъ мисли да иде въ Европа. Двѣ партии
въ Цариградъ. Неискренность на единъ отъ депутатитѣ.

Пак. 12.

Приято 13 Окт. 1876.

Букур. 8 Октомвр. 1876. —

Г-не Н. Геровъ
Въ Цариградъ.

Отговарямъ ся на частны-ты ви отъ 30 престаналаго и 4 текущаго.

Не износя по настоящемъ да ви направя внасянія отъ тука въ полица среща
Лондра, и така теглете ми отъ тамо колко-то смѣтате, че ви оставамъ длѣженъ.

Ако рѣшите да отидите за Европа, желалъ бѣхъ да ся срещна съ васъ, нъ
не бива ли вмѣсто да отидите отъ Русчукъ по Дунавъ-а съ Вапоръ-а да мините
презъ тука, и отъ тука да трѣгните съ желѣзница-та, и да стигните въ Виѣнна за
42 часа, дѣто да не останите по-късно отъ отиваніето ви съ Вапоръ-а чрезъ Базіашъ;

Научявамъ ся, че въ градъ-а ви има двѣ партии, и една-та е противъ депо-
таты-ты; даже нѣкой искжтъ да изкажжтъ, че единый отъ тѣхъ не е яко искрененъ,
разумѣвамъ по-старыя.

Не знаѣхъ, защо требова да ся писува, и въ Петресбургъ за Олга уйчова Ни-
колова, кога-то тя ще ся учи на свое иждивеніе.

На брѣзу поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

252. — Още за помощта на пострадалитѣ. Отъ депута-
цията нѣма извѣстие.

Пак. 12

Приято 18 Окт. 1876.

Букур. 12 8врія 1876. —

Г-не Н. Геровъ.
Въ Ц/градъ.

Потвърждавамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 8 текушаго, и като съмъ безъ
ваше по-ново, извѣствувамъ ви, че отъ познаты-ты ви приятели никакво по-ново
извѣстие немамъ, и нити знамъ кадѣ ся намиржтъ за да имъ внесж и остатокъ-а
отъ обѣщанны-ты ми пары. —

Съ рядовно-то си отъ 8 сего ви извѣстихъ, че тукашно-то Българско Чловѣ-
колюбиво Настоятелство рѣши да испрати Лир. тур. 500 чрезъ васъ на Между-
народно-то общество въ Пловдивъ за помощъ на пострадалы-ты отъ приключенія-та
по тамошны ты околности, и ви казахъ да ся разпорядите да ми теглите това коли-
чество за да го внесете дѣто требова, и чякамъ отъ васъ отговоръ за да видя
какво сте успѣли да направите. Забелѣжете, че Настоятелство-то отъ тука оставя
на васъ грѣжж-та за да нарядите въ Пловдивъ ако е нужда, какъ да распоряди
Международно-то общество тия пары. —

Знамъ веке, че Генералъ Игнатіевъ ся е завърналъ въ Ц/градъ и чякамъ да
научя отъ васъ нѣщо по-ново, и да узнамъ, и да узнамъ, ако вии ще ся завърните
сега въ Пловдивъ, или нѣ. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

253. — Депутатитѣ искатъ рекомандателни и пари.

Пак. 12

Приято 18 Окт. 1876.

Букур. 15 8врія 1876.

Г-не Н. Геровъ.
Въ Ц/градъ.

Напомнювамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 12 текушаго, и като съмъ безъ
ваше по-ново, извѣствувамъ ви, че днесъ пріяхъ писмо подъ мѣсловіе 6/18 сего
отъ пріятели-ты изъ Лондра: тии казватъ, че послѣ двѣ седмици отъ него день
можжтъ да оставжтъ Лондра, и да отидатъ за Парижъ, нѣ жаловжтъ ся, че писали
тры писма въ Ц/градъ, и отговоръ не пріяли: най-голѣмо-то негодование имъ е, че
спорядъ разговоръ-а, дѣто имали прѣдъ да тргнжтъ отъ тамо, не имъ ся пратили
частны рекомандацы до частны лица, и тия имъ быле яко потребны: най-послѣ пакъ
ми казватъ, че разноски-ти имъ сж голѣмы, и ся моляжтъ за повече пары: отъ тука
нема какъ да имъ ся наготви повече отъ онова количество, что ви е познато, и
подѣйствувайте вии тамо да настожтъ да ги улеснжтъ съ нѣщо повече. —

Писахъ въ Галацъ да ми пратяжъ Рекомандателно, кое-то желайте за Швей-
царія, и не грижете ся. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

254. — Депешы по народнитѣ работи.

Пак. 12

Приято 23 Окт. 1876.

Букур. 19 8врія 1876.

Г-не Н. Геровъ
въ Ц/градъ.

Наумѣвамъ вы послѣдно-то си отъ 15 текушаго по поща-та, и като съмъ безъ
ваше по-ново, ограничовамъ ся да вы притвора двѣ разпискы отъ тукашното теле-
графическо писалище за 2 депешы за Лондра, за кои-то заплатихъ наедно fr. 233.

75 или Лир. тур. 10³⁰/₀₀, съ кои-то вы задължихъ, и съ силж на особнж-тж тукъ приключенж распискж отъ извѣстно-то ви лице постарайте ся да събырете тия пары отъ кого-то требова. —

Тойзи часъ ми донесоха 2 депешы за да ся даджтъ на телеграфъ-а за Лондра; за тѣхъ ще платѣжтъ около 150 francs, и въ знаніе ви.

Препоръчително писмо за Швейцарія имамъ тука готово.

Частно-то ви отъ 14 сего пріяхъ.

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ

255. — Искатъ се дѣвойки българки за възпитание въ Москва. Пак. 12.

Букур. 28 8врія 1876. —

Г-не Н. Геровъ

Въ Ц/градъ.

Отговарямъ ся на частны-ты ви отъ 14 и 19 текущаго. —

Рекомандація-та за Герча за въ Швейцаря е готова. За него писахъ на Илія Теодорова въ Гюргево потребны-ты, и не гріжете ся.

Днесъ имаме тука извѣстіе, че Порта-та подписа два месечно прѣмиріе дано въ преговорыты дѣто ще станжтъ, добьемъ и нии нѣщо повече азъ вы молж, да ми явявате на врѣме какво-то по-ново узнавате.

Мысльж, че е добрѣ да ся пиши на депотатыты да побръзовжтъ съ обхождане-то си.

За Христа Данова отъ Пловдивъ бѣхъ далъ въ Віенна поручителство за фіорины 4000 за престаналыа мцъ Юлія, нъ той като не заплати на падежъ-а дългъ-а си, принудихъ ся и го заплатихъ азъ — желалъ быхъ да знаж, кадѣ ся намѣра сега тойзи пріятель, и ако имате извѣстіе, явете ми отъ друга страна ако той сега е въ Пловдивъ, молж вы, напишете му, че искамъ да ми внесе безъ друго пары за исплащаніе на дългъ-а си, за кого-то е слово-то.

Отъ приключенныа препись отъ писмо изъ Москва отъ Дамско-то отдѣленіе на Сл. Благотворителенъ Комитетъ до Баронъ Стуартъ ще разбырете, че това отдѣленіе е завзело мысль-та и рѣшило да въспытае на свой разноски 50 югославянки, между кои-то 15 българскы това писмо е донесено тука отъ Г-жа Драгиня Стефановичъ, Полковница Сърбска, препоручена и до мене, и натоварена отъ какъ събыре ѝ земе съ себе момичета въ Сърбско да мини презъ Букурещъ, и да прибыре българскы-ты дѣвици. Баронъ Стуартъ ся отнесе до насъ тука за да удовлетворимъ благородно-то и похвално желаніе на Русскы-ты благодѣтелкы и азъ като виждамъ, че това най добрѣ и най-лесно може да ся свърши презъ васъ, молж Вы да употребите своето съдѣйствіе дѣто треба за изнамѣрваніето на дѣвици българкы съ изискванны-ты качества, и още да ми извѣстите какъ ще бжди по-добрѣ за испращаніе-то ѣмъ, отъ Ц/градъ ли да дойди Г-жа Стефановичъ да ги прибыре, това кое-то тя може да стори, или да ся изпроводжтъ до тука. — Забелѣжете само, че Г-жа Стефановичъ казва, че отъ Москва е писано за тоя прѣдмѣтъ до Ексархія-та ни въ Ц/градъ нъ тя нити не ся отговорила.

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

256. — Смѣтка за депешы по народни работи.

Пак. 12.

Букурещъ 22 8/врія 1876.

Г-не Н. Геровъ

Въ Ц/градъ

Наумѣвамъ вы послѣдно-то си отъ 19 текущаго по поща-та съдружено съ распискы за fr. 233.75 платены за депешы за Лондра; Сега вы притварямъ пакъ еднж распискж № 1940 отъ тукашно-то телеграфическо писалище съдруженж и съ

доказателство отъ извѣстно-то ви лице за fr. 144⁵⁰/₀₀ или Лир. Тур. 6³³/₀₀ платены отъ мене на 19 сего за еднѣ депешѣ тоже за Лондра, и постарайте ся да прибырете пары-ты, и ма завѣрете, явете ми же на врѣме за благочиніе. —

Притварямъ вы частно.

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгіевъ.

257. — Слухове за война. Помощъ за пострадалиѣ. Депутацията да замине за Петербургъ. Трѣбватъ ѱ пари.

Пак. 12.

Букур. 8 Ноемвр. 1876.

Г-не Н. Геровъ.

Въ Ц/градъ. —

Потвърдявамъ ви послѣдны-ты си частни отъ 22 и 25 престаналаго, и като съмъ безъ ваше по-ново, заключавамъ, че сте отишли за Пловдивъ, и тамо сте ся забавили, та по тая причина немамъ отъ васъ ново писмо. —

Спорядъ извѣстія, дѣто иджтъ тука отъ Европа, вижда ся, че безъ война нема да ся въстанови миръ-тъ. Азъ желямъ да ми явявате и вии ваше-то мнѣніе, най-паче като мислѣ, че вии сте близу при работы-ты, и ще бждите въ положеніе да узнавате нѣщо по-положително. — При днешна-та неизвѣстность на политическы-ты работы требова да знайте, че много страдажтъ и търговски-ти ни работы. —

Единъ мѣъ стана отъ какъ ви съмъ писалъ да ми теглите 500 л. турскы, за да внесете другы толкова на международно-то общество въ Пловдивъ за пострадали-ты отъ приключенія-та, тапа и до сега не знамъ, ако ся е извършило това, а тука Настоятелство-то ма пыта секи день. — Дано първо-то ви ми извѣсти, че парити сж дадени, и да имамъ и расписка-та имъ: азъ съмъ готовъ щомъ видя, че вии не сте намѣрили да ми теглите тыя пары, да ви гы внесж отъ тука въ полица среща Лондра, или въ групъ по поща-та, и нека ви служи. —

Приятелити отъ Лондра ми пишиха отъ 26/7 сего че имъ ся казало да брѣжжтъ да отиджтъ за Петресбургъ, и смѣтамъ, че тыя дны требова да отидятъ — Чини мисся, че ще имжтъ потреба и отъ пары, нѣ отъ тука нема да имъ испращжтъ веке, зашто-то врѣменно имъ ся испрати онова что бѣше опредѣленно, и така требова да земите грѣжж-та отъ тамо. —

Чякамъ съ нетѣрпеніе по-скорошныя ви отговоръ за сичко; и като вы поздравж, оставамъ

вашъ
Ев. Георгіевъ.

258. — Изплащане депешы за народни работы.

Пак. 12.

Букурещъ 8 9/врія 1876.

Г-не Н. Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Наумѣвамъ вы послѣдно-то си отъ 29 престаналаго съдружено съ двѣ распискы на едно отъ fr. 365, платены за депешы, и като съмъ безъ ваше по-ново, ограничавамъ ся да вы притворя пакъ една завчерашна рецеписа подъ № 1105 отъ тукашно-то телеграфическо писалище за fr. 29.75 за еднѣ депешѣ за Лондрж, при това и особно доказателство отъ извѣстно-то ви лице, и постарайте ся да събырете отъ кого-то надлѣжи и тыя пары кои-то струвжтъ Л. Тур. 13¹/₀₀, за вѣрж на дѣлбжж ми, и на врѣме ми явете.

Притварямъ вы и частно.

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгіевъ.

259. — Депутацията тръга за Римъ и Виѣна.

Пак. 12.

Приято 7 Дек. 1876. Отгов. 10 Дек.

Букур. 22 Ноемвр. 1876. —

Г-не Н. Геровъ.

Въ Ц/градъ. —

Наумѣвамъ ви послѣдны-ты си чястны отъ 22 и 25 истекшаго, и отъ 8 текущаго, и отговарямъ ся на ваше-то чястно отъ 5 владѣющаго изъ Пловдивъ.

За 500 Л. Турскы, кои-то ви нарядихъ врѣменно да дадете на Международно-то общество въ Пловдивъ отъ страна на тукашный чловѣколюбивый Български Комитетъ, чякамъ да ми пратите рядовно расписка, за да я прѣдамъ дѣто требова. —

Пріятели-ти отъ Лондра като дойдоха въ Парижъ на 8/20 текущаго бѣха останали съгласни съ насъ отъ тука, да тръгнжтъ отъ тамо направо за Петербургъ и това по високо разрѣшеніе отъ Петресбургъ, нъ прѣдъ да тръгнжтъ цариградско писмо имъ промѣнило планътъ, и така на 16/28 сего щели да тръгнжтъ за Римъ, и отъ тамо за Виѣнна това на наши-ты тука не ареса, зашто-то врѣме-то минува, а присѣтствіе-то имъ въ Петресбургъ бѣше нужно. — Ти пріятели пишжтъ, че едвамъ ще имъ стигнжтъ пари-ти, что имжтъ, до Виѣнна, и да имъ ся опредѣлжтъ и други количества отъ тука за сега нищо не можи да стани, и дано отъ градътъ ви имъ ся испратише достаточно количество азъ за сякакъвъ случай желаж да знаж, какво имъ ся испрати отъ градъ-а ви, за управленіе ми. —

Имамъ извѣстіе отъ 18 сего изъ Ц/градъ, че ви и до него день не сте ся были завърнали отъ Пловдивъ, и нити знаяли още кога ще ся завърните и най-зло-то е, че Марійка пиши на майка си, че желѣзница-та отъ Пловдивъ до Ц/градъ была развалена. —

Не ми казахте, ако възнамѣрявате да земите съ васъ Олга Уйчева Николова за да я препратите за Кіево. —

Чякамъ съ нетърпеніе рядовенъ отговоръ на сичкы-ты си писма, и дано първа поща ми го донесеше.

Поздравлявамъ вы

вашъ

Ев. Георгиевъ.

260. — Смѣтка за депешы по народни работи.

Пак. 12.

Букурещъ 6 Декемвр. 1876

Г-не Н. Геровъ

въ Ц/градъ.

Наумѣвамъ вы послѣдно-то си отъ 29 престаналаго по поща-та съдружено съ распискж отъ fr. 38²⁵/₀₀ за еднж депешж отъ Лондра; Сега като съмъ безъ ваше по-ново, притварямъ вы пакъ двѣ распискы отъ тукашно-то телеграфическо писалище наедно отъ fr. 650²⁵/₀₀ и особно доказателство отъ извѣстно-то ви лице чета тая сума е заплатенж отъ мене вчера за двѣ депешы за Лондра, прочее постарайте ся за събыраніе-то на пары-ты отъ кого-то требова, и ма завѣрете съ доносяніе-то имъ Лир. Тур. 28⁶⁴⁵/₀₀₀ или гр. Тур. 2979¹⁰/₀₀ спорядъ белѣжка-та ми въ края.

Послѣдно-то ми частно стана отъ 3 сего. —

Чякамъ съ нетърпеніе рядовны отговоры отъ васъ на сичкы-ты ми писма както рядовны така и чястны.

Поздравлявамъ вы

вашъ

Ев. Георгиевъ.

Белѣжка. За заплатены-ты вчера за двѣ депешы за Лондра, а именно

Рецеписа № 1280	fr. 199.75
„ „ 1281	„ 450.50
	fr. 650.25

22.70 Л. Т. 28⁶⁴⁵/₀₀₀ × 104

въ задълженіе ви. гр. Т. 2979.10

261. — Изпратени депешы по народнитѣ работи.

Пак. 12.

Букурещъ 10 Декемвр. 1876

Г-не Н. Геровъ

въ Ц/градъ.

Наумѣвамъ вы послѣдно-то си отъ 6 текущаго съдружено съ расписки отъ fr. 650^{25/00} платены отъ мене за депешы за Лондра; Сега като съмъ безъ ваше по-ново, ограничовамъ ся да вы извѣстя, че и днесъ заплатихъ за тры депешы за Лондра fr. 216^{45/00}, и ако уваржъ ще вы притворя надлѣжни-ты расписки; тая сума донося Лиры Турскы 9^{548/000} или по 104=гр. Тур. 993., съ кои-то вы задължихъ, и постарайте ся за събыраніето ѿмъ и ма завѣрете. —

Чякамъ отъ васъ съ нетѣрпеніе рядовны отговоры на сичкы-ты ми писма както чястны така и рядовны, и дано и първа-та поща ми гы донесе. —

Поздравлявамъ ви.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

П. П. Притварямъ ви расписки-ты отъ Тукашно-то Телеграфическо Писалище и отъ извѣстно-то вы лице за горнопоменѣтата сума fr. 216^{75/00} и нѣка ви служатъ.

Белѣжка.

За днесъ-платенны-ты депешы за Лондра

№ 1583	ф. 170
„ 1586	„ 8.50
„ 1588	„ 38.25
22.70=Л. Т. 9 ^{548/104} .	fr. 216.75
въ задълженіе ви гр. Тур. 993. „	

262. — Изплащане депешы по народни работи.

Пак. 12.

Приято 27 Дек. 1876.

Букурещъ 13 Декемвр. 1876.

Г-не Н. Геровъ.

въ Ц/градъ. —

Наумѣвамъ вы послѣдно-то си отъ 10 текущаго по поща-та съдружено съ расписка отъ fr. 216^{75/00} за тры депешы за Лондра; Сега като съмъ пакъ безъ ваше по-ново, ограничовамъ ся да вы притворя расписка № 1750 отъ тукашно-то телеграфическо писалище и особно доказателство отъ извѣстно-то ви лице за fr. 106.25 платены отъ мене днесъ за една депешъ за Лондра, и постарайте ся за събыраніето ѿмъ има завѣрете съ донасяніе-то ѿмъ Лиры Тур. 4^{681/000} или пре-смѣтнаты по 104 гр. Тур. 486.80; благоизволете же на врѣме да ми явите как-то за тая, така и за сичкы-ты другы за кои-то още не сте ми отговорили. —

Жалѣжъ доста много, че не познавамъ нити дѣ ся намѣрате по настоящемъ ако сте сж завърнали въ Ц/градъ, не пропускайте да ся отговорите по-скору на сичкы-ты ми писма, за да знаѣжъ что става и за пары-ты, които вы съмъ нарядилъ да събырате. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

263. — Цанковъ и Балабановъ свършили мисията си и чакатъ въ Виена. Колко пари имъ сж внесени. Да идатъ ли повторно въ Англия? Дѣвойки българи въ Москва.

Пак. 13.

Бук. 3 Януар. 1877. —

Г-не Н. Геровъ.
въ Ц/градъ.

Най-послѣдно-то ми чястно за васъ стана отъ 3 Дек. 1876.

Отъ депеша-та ви отъ 1 сего изъ Пловдивъ, съ коя-то ми честитявате Нова-та година, и за което ви благодарѣхъ, видѣхъ че ви тая седмица ще бждите въ Ц/градъ, и така прихождамъ чрезъ настояще-то си да ви извѣстѣхъ, че частны-ты ви отъ 10—15 и 24 престаналаго мѣца и года отъ Пловдивъ, пріяхъ на врѣме. —

Намѣрихъ притворенны-ты ви расписки за Л. тур. 400 и 100, и ги предадохъ дѣто принадлежеше. —

За други момичета не ви телеграфисахъ, защото Баронъ Стюартъ ми каза, че требова да пита за тоя въпросъ по напрѣдъ въ Москва, и тогива да ми кажи какво требова да стани или какъ да е азъ мислѣхъ, че за сега не ще да сж потребни други. —

Требова да сте ся извѣстили прѣди днесъ, че пріатели-ты обходиха сичкы-ты мѣста, и на садѣ бѣха добрѣ приемены, и най-послѣ останаха въ Виенна. Желаяхъ съ първо да ми кажите какво е ваше-то мнѣніе за тяхъ, сирѣчь намѣрате ли за нужно да отидѣтъ пакъ за Англія, или да останѣтъ за сега въ Виенна. Тамъ освѣнь. fr. 12000 пратихъ имъ послѣдно и fr. 3000 желаю да знаѣхъ какво имъ ся прати и отъ градъ-а ви. —

Пріяхъ на нова година отъ Тодорака и Марійка депеша, съ коя-то ни честитяваха нова-та година, и имъ благодаримъ. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

Чякамъ съ нетърпеніе да приема отъ васъ нѣкое по положително извѣстіе за работы-ты.

264. — Неизвѣстность на положението. Щети за търговцитѣ. За депутацията.

Пак. 13.

Приято 20 Яни. 1877. Отгов. 20 Яни.

Букур. 14 Януар. 1877. —

Г-не Н. Геровъ.
Въ Ц/градъ.

Подтверждавамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 3 текущаго, и отговарямъ ся на чястно-то ви отъ 30 престаналаго мѣца и года изъ Пловдивъ. —

Спорядъ извѣстія-та, дѣто ми передадохте азъ смѣтамъ, че ви най-късно до 6 сего сте были въ Ц/градъ отъ тогива преминаха двѣ пощы, нѣ отъ васъ писмо не пріяхъ, и не знаѣхъ на какво да отдамъ това или какъ да е азъ вы моля да отговорите съ първо на сичкы-ты ми писма. Както рядовны, така и чястны. — Чякамъ повече съ нетърпеніе да узнаѣхъ, ако ви ще отидите назадъ въ Пловдивъ, или ще останите за сега въ Ц/градъ, за да ся управлявамъ. —

Не ся сомнѣвамъ, че ви като ми пишете, ще ми раскажете нѣщо и за политическы-ты работы. Неизвѣстность-та, въ която ся намѣрамы, голѣма вреда прави и на търговіѣ-та ни, и дано не отиди на дълго. —

Желаяхъ да ма увѣдомите, колко пары ся испратиха отъ тамо на познаты-ты ви пріатели. Единый отъ тяхъ по-старый ся завърна тука, а другый остана въ Виенна.

Поздравлявамъ вы

вашъ
Ев. Георгиевъ.

265. — Н. Геровъ се тъкми за Петербургъ. Депутатитѣ
искатъ пари. На карловското женско дружество внесена помощъ.

Пак. 13.

Приято 31 Яни. 1877. Отгов. 31 Яни.

Букур. 28 Януар. 1877.

Г-не Н. Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Напомнювамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 21 текущаго, и отговарямъ ся на
ваше чястно отъ 20 сушаго. —

Не е злѣ да отидите въ Петербургъ, ако ви давжтъ воля тука Баронъ Сту-
артъ на често ма пыта за васъ, и той удобрява отиваніе-то ви въ Петербургъ.

Пріятели-ти сж изхарчили сичко что имъ ся даде отъ тука, и днесъ както
узнавамъ имжтъ нужда, заради това настоете или какъ да имъ ся испрати отъ
градъ-а ви сичко онова, что имъ е обѣщано., Защо-то не е право да останжтъ да
страдаятъ по чуждина при днешны-ты обстоятелства. —

Пишете ми ако е възможно съ сяка поща за сичкыты потребности. —

Тойзи чась ми донесоха чястно-то ви отъ 25 сего.

Иванъ Г. Джиджевъ самъ ми пишете, че има пары готови и да го нарядж да брои
на женско-то Дружество въ Карлово за мене л. тур. 24, и така пишете ако ви
приляга потребныты и на Дружеството. —

Отъ Хр. Дановъ не имамъ никакво извѣстіе чухъ, че дохождалъ въ Русчукъ,
нѣ нити не ми писа нѣщо, — Явете ми ако знайте, кадѣ ся намѣра той сега.

Настоете ако е възможно да ся пратятъ на пріятелы-ты повече пары, азъ щж
имъ Броѣ лиры тур. 75, и щж ви кажж въ рядовно за да ма завѣрите. —

За нашы-ты работы отъ тука никой нищо не познава, и послѣдствіе на това,
нити можи да отиди за да говори дѣто требова. —

Ако ви позволява врѣме-то и обстоятелствата Заминете до тука за да ся по-
видимъ, и да ся разговоримъ заради овысенны-ты ни смѣтки.

Имате поздравленія отъ Учиная ми Елисавета, тя желай да знай, ако пріимате
писма отъ Герчя. —

Тыя дны имамы врѣме яко добро, денемъ слънце добро, а ношемъ мръзни
по малко. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

266. — Депутацията иска пари. Геровъ рѣшилъ да иде въ
Петербургъ. Евл. Георгиевъ го кани да мине прѣзь Букурещъ.

Пак. 13

Приято 14 ферв. 1877. Отгов. 15 ферв.

Букур. 11 ферв. 1877.

Г-не Н. Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Отговарямъ ся на чястното ви отъ 7 текущаго. —

За пріятелы-ты требова или какъ да нарядите да ся събыре нѣчто повече,
защото имжтъ голѣма нужда, и не е пжтно да останжтъ въ Бѣдность. — Кажете
на Димитра да пиши на зетъ-а си, че е задрьжалъ за смт. му л. тур. 40. —

Видѣхъ, че сте рѣшили вече да отидите въ Петербургъ, и че прѣдпочитате
да направите пжтуваніе-то направо презъ Одесса, зашто-то ще похарчите така по-
малко отъ колко-то ако минете презъ Букурещъ ако бжди причина-та само за раз-
носкы-ты, дѣто не щете да мините прѣзь Букурещъ, то на такъвъ случай азъ при-
имамъ да ви заплатж оново что ще разнесете за Вapopъ-а и желѣзница-та презъ
Варна, Русчукъ, и Букурещъ до Кишново, кое-то не ще бжди повече отъ fr. 250,
и така щж сж надѣвамъ, че ще ся съгласите да мините прѣзь тука. — Забелѣжете,
че отъ тука желѣзница-та за Кишново работи сега направо безъ прекъсваніе по-
пжтъ-а. —

На нашыя Евлогія пишжтъ отъ Пловдивъ, че дали сестра му Елисавета да ся учи францушки при нѣкои калугеркы францушки, кои-то отворили тамо училище. не знаѣ ако ви познавате това, и ако го удобрявате, мене май не ми ареса. —

Имате поздравленія отъ учиная ми Елисавета ви и Марійка, коя-то и азъ поздравлявамъ. —

Врѣме имахмы днесъ добро, и ако послѣдува така, вѣрвамъ че пжтуваніето ви за тука ще бѣди пріятно.

Добро видѣніе.

вашъ

Ев. Георгіевъ.

267. -- Н. Геровъ въ Петербургъ на работа по народнитѣ
ни дѣла.

Пак. 13.

Букур. 11 Мартія 1877.

Г-не Найдене Геровъ.

Въ Петербургъ.

Притварямъ ви писмо отъ Др. Цанкова. той ви пиши нѣщо относительно за делигаты-ты, и настоеете при Г-на Гирса ако е възможно да ся даде отговоръ по телеграфъ-а на Баронъ Стуарта тука, за да знаймъ что да правимъ. —

Отъ заминуваніе-то ви отъ тука никакво извѣстіе не пріяхъ отъ васъ, съ сичко това азъ смѣтамъ, че ви най-късно сте быле въ Петербургъ на 8 сего, и чякамъ отъ часъ на часъ отъ васъ депеша спорядъ както ся бѣхмы проумѣли. —

Тука ся намѣрамы въ голѣма неизвѣстность. говори ся, пиши ся, за единъ Протоколъ дѣто стана въ Лондра, нѣ какво положително съдържава тойзи протоколъ, и ако той ся е подписалъ, ни тука още не знаймъ.

Не ся сомнѣвамъ, че ви ще прѣдставите дѣто требува сичко онова, за кое-то вы моли тукашна та Община, и чякамъ да ми разкажете подробно отговори-ты, които ще пріемите, за да гы съобщж на нашы-ты тука.

Като ми пишете, явете ми ще ли ся бавите тамо много, какъ вы пріемжтъ дѣто отидите.

Имате поздравленія отъ учиная ми Елисавета. желяжъ ви здравіе и сполука. Добро видѣніе.

вашъ

Ев. Георгіевъ.

268. — Князь Черкаски праща Хр. Данова въ Вѣна да
купи автолитографии.

Пак. 13.

Свищовъ, 30 Юнія 1877.

Г-ну Евлогию Георгиеву.

Г-нъ Христо Дановъ ся провожда въ Вѣнж по заповѣдь отъ Н. С. Князя Черкаскый, за да купи тамъ и донесе тука единадесять автолитографии, отъ които всякоя ще струва по стотинж фиорины нѣчто. Пары-ты за тыя литографи, по заповѣдь отъ Н. С. моляжъ Вы да пишете на Вашия кореспондентъ въ Вѣнж да гы плати, така и разноска-ты за прѣносяние-то имъ и за пжтуваніе-то на Г. Данова и на врѣмя-то да ми проводите смѣткж за да нарядимъ да Ви ся броятъ.

Поздравля. . . . .

269. — Покупка литографии въ Букурещъ. Работници за
тѣхъ.

Пак. 13.

Свищовъ, 3 Юлія 1877

Г-ну Евл. Георгіеву.

Г-нъ Христо Стояновъ иде въ Букурещъ съ поржчение да купи 3 „три литографии“ съ потрѣбно-то за тѣхъ количество мастило, и книги и да земе по единъ работникъ за всякожъ. Като пристигне Н. М. въ града ви, потрудѣтеся, моляжъ ви ся, да му прѣдстоите, да изврыши поржчение-то си, и колкото пары трѣбватъ за тыя нѣчта, да гы броите вые, и да ми пратите смѣткж за тѣхъ та да ви ги врьнемъ.

270. — Покупки за князь Черкаски.

Пак. 13.

Приято 21 Юлія 1877. Отгов. 23 Юл.

Букурещъ 18 Юлія 1877.

Господине Н. Геровъ.

въ Свищовъ.

Наумѣвамъ вы послѣдно-то си отъ 16 текущаго по Петка Поппова, и отговарямъ ся на честно-то ви отъ също-то мѣсловіе. —

Столове за писанѣ каквы-то искате как-то и столъ съ бурмъ ако намѣря щж земж и вы испратя. —

Г-нъ Хр. Г. Дановъ ми пише отъ вчера изъ Слатина, че пристигналъ тамо, и отъ тамо направо презъ Зимнича заминува за Свищовъ; той ми белѣжи, че отъ Турну-Северинъ прѣдалъ на желѣзницж-тж до къщж-тж ни въ Галацъ еднж прессж, за да ся препрати за Тулчя; за нея азъ писахъ на Нашы-ты, като пристигне, да я препратятъ, съ споразумѣніе на Г-на Ал. Романенка до Губернаторъ-тъ въ Тулчя. —

Г-нъ Хр. Г. Дановъ е зелъ отъ Г-да Бр. Е. Паница въ Віенна 1400 fior, за които щж вы дамъ белѣжка колко francs струвжтъ като приѣмж и отъ Галацъ белѣжка за разноска-ты, кои-то може да послѣдовжтъ за препращаніе-то на прессж-тж за Тулчя.

Днесъ пріяхъ отъ князь Черкаскій изъ Търново депеша отъ 16 сего за да му купя мастило и книги за літографія, и да му ги испратя по-скору, и така покупихъ и ги предадохъ Г-ну Бобчеву за да му ги занесе. За тяхъ заплатихъ fr. 107, и желяжъ да ми кажете ако бива да премина и тая сумма при стойность-та на испратенны-ты ми до васъ літографіи.

Броихъ на нашъ Найдена за смтка на Г-на Др. Цанкова 10 Наполеоны, и преминахъ въ задълженіе ви fr. 209, и управлявайте ся.

Книжни-ти Рубли тия дни никакъ не ся търсятъ въ пѣца-та ни, и днесъ не струвжтъ по 2'60

Имате притворенно отъ Марійка, и другы тры за да распорядите спорятъ надписы-ты.

Кажете ми, кадѣ ся намѣра сега Г-нъ Чалики. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгіевъ.

271. — Смущение въ Свищовъ. Мисль да се въздигне паметникъ на царъ Александръ.

Пак. 13.

Приято 27 Юл. 1877.

Букур. 23 Юлія 1877.

Г-не Найд. Геровъ.

Въ Свищовъ.

Послѣдно-то ми чястно стана отъ 16 текущаго.

Сега като ся намѣрамъ безъ ваше по-ново, притварямъ ви писмо отъ Марійка, и ви извѣстивамъ, че чякамъ съ нетърпеніе ваше писмо за да узная, коя е была причина-та за смущеніе-то, което е станало въ градъ-а ви на 19 сего. — Ако бы да не сте ми писали, и нити имате врѣме за да ми пишете, то поне кажете на Тодораки да ми пиши.

Наши-ти Доктори, като ся завърнаха отъ пжтешествіе-то си по страны-ты ви, казаха ми, че сте говорили за въздиганіе-то на единъ Мономентъ на Царъ Александра въ Свищовъ това не е злѣ да стани, нъ мисльж че сега е още рано за да ся положи въ дѣйствіе. За сякакъвъ случай азъ желяжъ да чууж вашето мнѣніе относительно за това.

Тука различно ся говори за военны-ты движенія отъ самъ и отъ отвѣдъ Балканъ-а, нъ истинна-та е че никой нищо положително не знай най-много по настоящемъ занимава публика-та Плѣвень.

Имате поздравленія отъ учиная ми

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгіевъ.

272. — Поржчка печати за разнитѣ управления и общини въ завзета България. Пари за князь Черкаски.

Пак. 13.

Приято 3 Авг. 1877. Отгов. 21 Авг.

Букурещъ 30 Юлія 1876.

Г-не Н. Геровъ.

въ Свищовъ.

Наумѣвамъ ви послѣдно-то си отъ 26 текущаго по Ник. Хр. Пулева, който на 27 сего вечерь-тж тръгна за Гюргево, за да замине за Зимнича; въ пликъ-тъ до васъ бѣхъ притворилъ писмо за Г-да А. М. К. Бешкови съдружающе 2 прокуры и извѣстны-ты ви полици на Сюлеиманъ Х. Асаноглу. —

По Ник. Хр. Пулева пратихъ ви едни очила, стойность-та на кои-то съмъ заминалъ въ задълженіе ви fr. 10. „ —

Спорядъ желаніе-то ви изказано въ частно-то ви отъ 26 сего съгласихъ двама печатари; условіе-то ми съ тѣхъ е слѣдующе-то. Да имъ ся плати за 60 печати съ форматъ като бѣлѣжка-та ви по 6 fr. за секи печать отъ кои-то 3—4 да бѣдѣтъ на парчета, и особно по 2½ fr. на котія съ блажно мастило, колкото котии искате да земите; за пътешествіе-то имъ отъ тука до Зимнича да имъ дамъ fr. 50, и ако ся върнѣтъ назадъ като свѣршѣтъ 60-тѣхъ печати, кои-то вий ще имъ порѣчате, да имъ ся ладѣтъ пакъ 50 fr. за връщаніе-то, ако ли останѣтъ тамо за пѣ-вече врѣме или заминѣтъ на вѣтрѣ да търсѣтъ друга работ-а, на такъвъ случай нѣма да имъ ся дава нищо за връщанѣ. — Тѣмъ сега броехъ 50 fr. за пъть и 100 fr. среща стойность-тж на печати-ты и завѣрете ма съ fr. 150. — Отъ тѣхъ единнатъ заминува утрѣ чрезъ Георгево за Зимнича, той ся нарича Хаймъ Карніоль, по него вы прашамъ настояще-то си заедно съ 1 бурканъ мастило fr. 3.50 и 1 стькло прахъ отъ Мустарда fr. 3, кои-то купихъ по исканіето ви съ горереченно-то ви частно, и вы задължихъ съ fr. 6.50, другарь-тъ му Исрайль Шварцъ може да тръгне у други день. —

Притварямъ выи направена-та отъ печатары-ты торба, ако нѣщо не вы аресва тии можѣтъ да го поправѣтъ.

Чякамъ да ми донесѣтъ пикетенжтж покривкж, и ако можж, щж вы я испратя по Carniol. —

Столови-ти за писанѣ, каза ми ся, че до въ сряда ще бѣдѣтъ готовы. —

Г-нъ Ал. Романенко ми яви чрезъ Нашиги отъ Галащъ, че ще ми прати 400 Лир. Тур; за да гы внесж на Князь-а Черказскіи въ Търново, моля вы прочее да ми явите, ако пратя вамъ тья пары имате ли средство да гы виесете въ Търнова. —

Пращамъ ви и Пикетна покривка, за която заплатихъ fr. 31; и вы задължихъ.

Имате вѣтрѣ чястно, имате и писмо отъ Марійка, и другы разны, кои-то моляж да распорядите спорядъ надписы-ты.

Поздравлявамъ вы

вашъ

Ев. Георгиевъ.

273. — Прѣпращане разни вещи отъ Славянскія Благотворителенъ Комитетъ до княза Черкаски.

Пак. 13.

Приято 7 Авг. 1877. Отгов. 11 Авг.

Букурещъ 4 Августа 1877.

Господине Н. Геровъ.

въ Свищовъ.

Отговарямъ ся на честны-ты ви двѣ отъ 31 престаналаго съ прибавленіе въ двѣ-ты отъ 1-во Августа текущаго.

Тодораки загубилъ белѣжки-ты за порѣчки-ты ви, та телеграфиса днесъ на П. Попповича да гы търси въ канторжтж си, и ако не гы намѣри, да ви яви за да испратите други. —

Отъ Князѣ Черкасски изъ Търново пріяхъ сноше депеша съ слѣдующе-то съдържаніе: Потрудитесь отправить Герову всѣ вещи Славянскаго Комитета находящіяся въ Болгарской Церкви расходы будутъ уплочены“ прочее азъ вы испратихъ днесъ направо за Свищовъ въ три кола вещи-ты за кои-то е слово-то въ горня-та депеша, а именно: 39 врьски обвити въ рогоскы и 1 сьндѣкъ. 40 колета сичкы наедно за /о/ ки 2000 по същы-ты кола испращамъ вы три-ты массы за Писалище и единъ столъ по вашъ порѣчкж; тѣ минаха въ Товарително-то писмо за оки 200; испращамъ вы съ тыя кола и едно сьндѣче съдържающе порѣчанны-ты ви вѣщы за Литографія по исканіе-то на Князѣ Черкасски; Киріята на тыя кола е съгласена направо до Свищовъ по 12 fr. 0/о оки, противъ коя-то съмъ далъ предплата fr. 60 кои-то минахъ въ задълженіе на Князѣ Черкасски заедно съ още 6 fr. дадохъ посрѣдничество за колата и му пишѣ днесъ, че вый ще му дадете белѣжка за остатокъ-тъ кирія, коя-то ще платите вый за 41 колетъ сирѣчь fr. 180.

Стѣтка-та на Князѣ Черкасски при мене стои сега задължена:

За първа-та посилка по Бобчева	fr. 107 „
„ сьндѣче-то кое-то испращамъ до васъ	fr. 122 „
„ предплата Кирія и посрѣдничество за колата на 41 колетъ.	fr. 66 „
Сичко fr. 295	

и въ знаніе ви. —

Долу имате подробна белѣжка за оцѣненіе-то на три-тѣхъ массы и единъ столъ, за кои-то вы задължихъ съ fr. 387.50

Спорядъ заповѣдь-та ви внесохъ днесъ на Г-жа Бурмовъ въ Montpellier Напол. 75 въ възелъ по поща-та, и вы задължило съ fr. 1500 разноскы-ты за тойзи възелъ минахъ въ задълженіе на Г-на Т. Бурмова.

За 400-тѣхъ Лиры Тур., кой-то бѣхъ ви казалъ че Г-нъ Романенко отъ Галацъ ималъ да внося на Князѣ Черкасски въ Търново, не ми повториха вече нищо наши-ти отъ Галацъ, за това азъ ѣмъ писахъ да ми кажѣтъ, ако тѣ сж още разположены за вносянѣ, за да ви пишѣ да гы внесете, а напротивъ щж вы кажѣ да ми направите вносяніе тука —

Като дойде сынъ-тъ на Г-на Н. Хр. Палаузова при мене щж го опѣтя за градъа ви. —

Другарь-тъ на печатарь-тъ Carniol още не е тръгналъ за тамо, подъ предлогъ че чяка депеша отъ Carniol съ коя-то да му каже да тръгне, тѣй ужъ были останали съгласны; ако той требова да дойде тамо по-скоро, кажете на Carniol да му телеграфиса да не ся бави вече. —

По податель-тъ на настояще-то ми Г-на Коста Христова испращамъ вы една котія съдържающа единъ козунакъ отъ Г-жа Марійка за васъ, и една книга отъ Аксакова за Г-на Др. Цанкова. —

Между притворенны-ты тукъ за разны лица има едно за Г-на Артамонова, което испратете по-скоро дѣто ся намѣра, като му забѣлѣжите, че до сега съмъ му испратилъ другы 4 такыва писма чрезъ тукашното Русско Генер. Консулство, кое-то гы е препратило чрезъ Нелидова. —

Поздравлявамъ Вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

Столъ-тъ что вы испращамъ, чини ми ся, че не стана яко добръ, и ако е така, тогива можете да ми пишѣте да порѣчамъ другъ. —

Сжщый.

Бележка.

1 маса съ долапы	fr. 170
2 маса съ по 3 чекмеджета	„ 160
1 столъ за сѣденѣ	„ 25
Платно, рогоскы важж и канапъ за emballage	„ 32.50

въ дългъ ви fr. 387.50

274. — Лоши слухове за-отвждъ Балкана. Руситѣ недоволни отъ българетѣ. Мърки за това. Роптание противъ князь Черкаски.

Пак. 13.

Приято 10 Авг. 1877. Отгов. 11 Авг.

Букур. 7 август. 1877

Г-не Н. Геровъ.

Въ Свищовъ.

Подтверждавамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 30 истекшаго, и като съмъ безъ ваше по-ново, извѣствувамъ ви, че тия дни тука много жални извѣстія иджтъ отъ наши-ты страны отвждъ Балкан-а казватъ между другы-ты че въ Карлово башибозуци-ти изсекли християныты, и въ Пловдивъ арестували всичкы-ты по-първы българы, а на Х. Калча сынъ-тъ убесили голѣмо зло вѣстинна, и не знаж до кога образуваната Европа ще гледа съ такова хладнокрвие тия турскы звѣрства. Тука различно ся говори не само за Карлово, нъ и за сичкы-ты околны страны като за Сопотъ, Калоферъ, Казанлъкъ, и Ески-Заара ви тамо можете да имате по-точны сведѣнія отъ оныя что сж избѣгали, и кога ми пишите, передайте ми какво-то сте научили. —

Днесъ бѣхъ при Баронъ Стюартъ, и при други разговоръ съ него каза ми, че русски-ти офицери что иджтъ тука отъ кадѣ страны-ты ви, много ся уплаковжтъ отъ българы-ты, казовжтъ че не само за сичко искжтъ цѣны огромны, нъ и на много мѣста какво и да имъ поискжтъ съ пары сѣ казватъ че немжтъ това азъ никогы не бѣхъ щялъ да вѣрвамъ, ако да не бѣше ся случувало да научявамъ такыва подобны извѣстія и отъ наши българы, кои-то иджтъ отъ място-то.

За Търново много лошо ся говори тука, казва ся, че българи добри между жители-ты нема, и по тая причина и нищо въ порядокъ нема.

Повѣрително щж ви кажж, че и за княза Черкаски не говоржтъ добръ Русси-ти, даже чухъ и наши българи да казватъ, че той никого за нищо не слуша, и за това и управа нема. —

Поговорете съ Г-на Драгана Цанкова, и вижде не можи ли да подѣйствува някакъ така, дѣто да ся поправжтъ что-годы работи-ти както по Градове-ты така и по села-та, за да не ся жалова толкова много Русска-та войска отъ българы-ты. — Добръ бы было по мое мнѣніе да ся наряди нѣкоя комисія отъ 3-4 или 5 лица отъ хора честны, искренны, и способны и кои-то познавжтъ добръ мѣста-та, и да ходятъ да разглѣдувжтъ, и дѣто намѣржтъ неприятели да ги прѣдставлявжтъ за поправление; требова секи добросовѣстенъ (чловѣкъ) българинъ до колкото е възможно да поработи за добрыя порядокъ.

— Не знаж что работи сега въ Търново Г-нъ Гр. Д. Начовичъ, азъ за него имамъ добро мнѣніе да ли не можи да земи той нѣкое участіе въ тия работы заедно и съ други нѣкого за да стани нѣкое поправление;

Позволихъ си, та ви написахъ тия редове не за друго нъ само зашто-то не желяж да чувамъ уплакованія отъ русскы-ты офицеры противъ българы-ты, особено сега кога-то Россія прави такыва жертвы за българы-ты. —

Димитръ Гешовъ е въ Баденъ при Виенна. — Много души сж побѣгнали отъ Ц/градъ за Виенна, и нѣкои дойдоха тука. —

Поздравлява вы учиная мы. — Марійка съ дѣца-та е добръ. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

275. — Лошотии отвждъ планината. Недоразумѣнія между руси и българе.

Пак. 13.

Свищовъ, 11 Августа 1877.

Г-не Евлогие,

Забавихъ ся да отговорѣ на рядовны-ты Ви пять писма, на които отговарямъ днесъ по причинж, че на излѣзъ на миналж-тж недѣлж ходихъ въ главнж-тж квартирж, а откакъ съмъ си дошълъ оттамъ, случихъ ся толкова и такыва работы, дѣто

не ми оставяше нито минута свободно врѣмя. Тия работы сж толкова, дѣто и днесъ щѣхъ да бждж захванжтъ съ тѣхъ, нѣ отвчера ми ся развали малко стомахъ-тъ и лѣкаръ-тъ ми каза да лежиж днесъ, та ся ползувамъ отъ тоя случай, чтото въ почивание-то си да Ви напишиж нѣколко рядове и да отговорѣж и на чястно-то Ви писмо отъ 7 Августа.

И тука, както Ви писахъ и по-прѣди, ся носятъ недобри слухове за наши-ты мѣста отвждѣ Балкана; и истинж тамъ щжтъ да ся станжли доста злины, нѣ какво именно е станжло, положително не ся знае; и сами бѣженци-ти като сж дошли отъ тамъ не знажтъ, какво е станжло слѣдъ бѣгание-то имъ. Отъ Калоферъ помѣжду бѣженци-ты, които сж отишли въ Габрово има и нѣколко калугеркы и въ тѣхно-то число сж и Христина Печева и Екатерина Недева. Отъ Христинж прияхъ вчера писмо, въ което между друго тя ми пише да ѣ пратѣж пары, та като намѣрѣж чело-вѣкъ щж и проводж.

Истинна е, че мнозина отъ Русскы-ты офицеры ся оплакватъ отъ бѣлгары-ты, нѣ ако има причинж за оплакванѣ, то е отъ неразбориж и отъ двѣ-тѣ страны, и както Руси-ти ся оплакватъ, че Бѣлгари-ти имъ зимать за всичко скжпо, тжй и Бѣлгари ся оплакватъ, че Руси-ти вдигатъ снопе-то отъ нивы-тѣ имъ безъ пары, откарватъ добытка имъ, развалятъ бостаны-ты или лозя-та и пр. и трѣбва да кажемъ, че и едно-то и друго-то е вѣрно, нѣ ни едни-ты, ни други-ты не можемъ да обвинимъ за това, зачтото ето какъ е достигнжло до тамъ: като ся сж натру-пали толкова войска на едно тжй малко пространство, разумѣва ся, че всичко-то ся испоѣло и испотрѣбило та другояче чело-вѣкъ неможе да намѣри нѣчто освѣнъ съ много пары, а да има у Бѣлгары-ты нѣчто та да казватъ, че нѣмжтъ и не даватъ, това да не вѣрвате. Отъ другж странж пѣкъ между стотины хиляды людѣе неможе да нѣма и такывы, които не разбиратъ съ какво намѣрение сж дошли тука и имъ ся чини, като да сж въ неприятелскж земѣж, та немислятъ какво правятъ. И това не може да иде другояче, освѣнъ така доклѣ да ся унищожи турска-та войска въ Плѣвенъ и да иджтъ Руссы-ты на прѣдъ, а всичко друго каквото и да ся прави, напраздно ще е.

276. — Купуване коси да се коси сѣно за войската.

Пак. 13.

Приято 12 Авг. 1877. Отгов. 16 Авг.

Букурещъ 8 Август. 1877.

Г-не Н. Геровъ
въ Свищовъ.

Вчера ви писахъ по Г-жа Радка Др. Цанковъ; Сега ви извѣстивамъ, че таж заранъ прѣяхъ вчерашнж-тж ви депешж отъ Горный Студенъ съ слѣдующе-то съдър-жаніе „купите немедленно пятьсотъ косъ или сколько наидется для кошенія сѣна, и пошлите возможно скорѣе въ Свищовъ“.

Днесъ едвамъ намѣрихъ тука тры касы по 100 косы, и вы гы испратихъ съ една кола направо за Свищовъ съ кирія за 120 Н по 12 fr. ⁵/₀ Н, коя-то ще запла-тите вый; за тѣхъ завѣрете ма съ fr. 390. — По-вече косы тука не ся намѣржгъ.—

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

277. — Прѣпращане вещи отъ Бѣлгарското Человѣколю-биво Настоятелство за спиталето на бѣлгарското опѣлчение.

Пак. 13.

Приято 15 Авг. 1877. Отгов. 16 Авг.

Букурещъ 13 Августа 1877.

Г-не Н. Геровъ
въ Свищовъ.

Наумѣвамъ вы послѣдно-то си отъ 9 текущаго чрезъ Зимнича и отговарямъ ся на честно-то ви отъ 11 същаго.

Изъ архивата на Н. Геровъ.

Преминахъ въ задълженіе на вашж-тж дѣлбж fr. 295, които ми дължеше Н. С. Князь Черкаскій въ три пера. —

Столъ какъ-то искате щж видя дано намѣря готовъ, или ако поръчамъ щж настоя да стане спорядъ желаніе-то ви. —

Вчера по единъ кираджія Евреинъ съ кола-та на кого-то испратихъ стоки направо до Свищовъ за Г-на Г. Е. Паница и другы, отправихъ и до васъ 3 колеты подъ знакъ Б Ч N № 1/3 съдържащи разны вещи за Спиталъ, минаты въ Товари-телно-то писмо за омы 300, кои-то като пріемите противъ надлѣжащж-тж кирія по 11 fr. на 0/0 Н, задръжете подъ расположе-ніе-то на Н. С. К. Черкасски за кого-то вы притварямъ писмо, тыя вѣщи ся испращжтъ отъ тукашно-то Бѣлг. Человѣколю-биво Настоятелство назначены за Спитали. — ты на Бѣлг. Ополченіе, полага-тъ ся обаче подъ расположе-ніе-то на Н. С. Князя Черкасски, за гы распоряди как-то намѣри за благословно. —

Печатарь-тъ Карніолъ повикахъ, та дохожда преди малко при мене, и ма увѣ-ряваше, че той ще ся дръжи на задълженіето си макаръ и въ случай на негова загуба, и че ще вы испрати другъ майсторъ, който да изработи печаты-ты, тъй как-то гы искате, че дано не излѣзеше пакъ наопаки, за да ся отървете и вый отъ това главоболіе.

Притворенно-то ви за Марійкж испратихъ днесъ. —

Киріята 33 fr. коя-то ще заплатите за три-ты колета Б Ч N минете върху ми за да гы мина и азъ върху Настоятелство-то.

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

278. — Искане съвѣтъ дѣ да се прати 4-5 хиляди франка
помощъ за пострадали-тъ тракийци.

Пак. 13.

Приято 17 Авг. 1877.

Букур. 14 Август. 1877.

Г-не Н. Геровъ.

Въ Свищовъ.

Отговарямъ ся на чястно-то ви отъ 11 текущаго. —

На Г-жа Христина можете да пратите пары и да ми кажите да вы завѣрж.

Ако научите нѣщо положително за Карлово передайте ми моляж вы тука ся говори много лошо за тамо.

Въ градъ-а ви ся е съставило Настоятелство за събыраніе помощи за пострада-далы-ты отъ отвждъ Балкана, и Прѣдсѣдатель-тъ на това Настоятелство Икономъ попъ Христю пиши тука на нашето Настоятелство за да му испрати помощъ. Ту-кашно-то Настоятелство както знайте има разнесены много пары отъ лане насамъ за разни народны нужды, даже и до сега сѣ продължава да помага по малко съ средства-та что има още, и как-то ся вижда тука нужди-ти нема да ся прекратжтъ. Защо-то наченаха нѣкои отъ пострада-далы-ты въ Тракіа да иджтъ и тука. — Сега искамъ да ми кажите и ви, ако е много нужно да ся прати отъ тука нѣкоя по-мощъ въ Свищовъ, или е по-добрѣ да ся прати въ Търново, или Габрово, или въ друго нѣкое мѣсто тамо, та да настож дано можи да ся прати отъ тука 3-4 или 5000 fr. разумѣвамъ да ся испрати тамо дѣто е нужда-та най-голѣма, и да ми раз-кажете, кому и какъ разсжждате да ся испрати тая помощъ, за да не падни въ ржцѣ да ся злоупотреби. — Познавамъ, че помощъ ся изискова голѣма за пострада-далы-ты, нѣ что да прави чловѣкъ, като тука има такыва бѣлгари, дѣто нити лане, нити сега ще даджтъ паржъ онѣи что даватъ сж малко, и така всичко сѣ на тѣхъ пада.

Желаю да имамъ отговоръ-а ви за тоя прѣдмѣтъ по-скору. —

Поздравленіе отъ учиная ми Елисавета. Марійка и дѣца-та сж добрѣ.

Поздравлявамъ Вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

279. — Приемане разни нѣща. Работата съ печатаретѣ.
Свѣдѣния за разни лица.

Пак. 13.

Свищовъ, 16 Августа 1877 г.

Господине Евлогие Георгиевъ,
въ Бук.

На 11 тоя мѣсяць Ви писахъ, за отговоръ на писмата Ви, что бѣхъ приялъ до тогава; послѣ на 13 Августа Ви писахъ кжсо, само колкото да Ви явѣж, че Ви съмь пратилъ по Г-на Д. Попова отъ Казанлжкъ сто полуимпериялы запечатаны, които не ся съмнѣвамъ че сте пріяли досега.

Сега отговарямъ на Ваши писма отъ 8, 9 и 13 тоя Августа.

Три-ты кассы косы, что сте ми проводили, сж дошли тука у тръговеца, съ стокж-тж на когото сж были проводены, та когато потрѣбвать, щж гы приберж. За тѣхъ Ви завѣрихъ съ фр. 390.

Кога дамъ за нашъ Тод. Хр. Пулевъ ф. 1000, щж Вы задлъжж съ тѣхъ, и щж Ви явж да го завѣрите.

Благодарѣж Ви за дѣто сте писали Г-ну Василию Рашееву въ Одессж да испълни съ врѣмя поржчж-тж за униформж и др.

Притворены-ты писма за Г-на М. Д. Балабанова прѣпратихъ, а оныя за Г-на Каракановскый, който ся намираше тука, прѣдадохъ лично.

Три-ты колеты съ разны вещи за шпиталь на бѣл. опълчение проводены съ стоки за Г-на Паницж, още не сж стигнжли.

Кога дойджтъ щж направѣж съ тѣхъ както ми пишете, и съ кириж-тж дѣто щж платж за тѣхъ 33 фр. щж Ви задлъжж.

Печати-ти, които ми е направилъ досега Шварць, сж далечъ отъ да бжджтъ каквото трѣбва, нѣ като сж потрѣбны за скоро нѣмамъ, какво да правѣж, освѣнъ да гы земж.

Щж Ви ся помолѣж, когато ся испратятъ ония нѣща, които сж поржчяны чрѣзъ Тодоракия да ся обвиятъ и натоварятъ така, дѣто да не ся развалятъ въ пжтъ; за-что то отъ масы-ты, что ми пратихте, голѣма-та съ долапы-ты отъ еднж странж е доста истрѣкана.

Печатарь-тъ Шварць, когото е пратилъ Карниолъ не работи хубаво, казва, че нѣмалъ инструменты, и че го излѣгалъ Карниолъ, та трѣбва да принудите Карниола или да дойде да сврѣши работж-тж или да поврѣне пары-ты, дѣто гы е зелъ, та да трѣсимъ другыго да направи печаты-ты.

Ако е Г-нъ Шоповъ въ Букурещъ, кажете му, че като прияхъ писмо-то му направихъ да ся телеграфише на зетя му Хаджи Недѣлча въ Габрово, нѣ както ся научихъ послѣ той былъ въ Дрѣново и днесъ утрѣ шялъ да дойде тука съ фами-лиж-тж си, за да иде въ Измаилъ.

Притварямъ Ви писмо за Герчовый учитель Беранекъ. Молѣж Вы заедно съ това писмо и съ надпись, какѣвто има на него да проводите Г-ну Беранеку 35 на-полеона и да гы запишете на смѣтж-тж ми.

280. — Напливъ бѣжанци въ Свищовъ. Нужда отъ помощъ.
Букурешкитѣ бѣлгаре да отворятъ подписа за нова помощъ.

Пак. 13.

Свищовъ, 16 Августа 1877 л.

Господине Евлогие,

На 11 Августа писахъ пѣ-пространо, сега нѣмамъ нѣщо поново да Ви явѣж; щж Ви кажѣж само, че тука ни дойдохж доста бѣженци отвждъ Старж-Планинж и отъ день на день всѣ прихождаж.

Тука още отначяло, кога подкачихж да дохождатъ бѣжянци, ся учрѣди една коммиссия, която да ся погрыжи за тѣхъ; нѣ число-то на бѣженци-ты ся умножи така много: чгото тая коммиссия не пристига вече да имъ даде ни най-малж помощъ; за това не ще ли можя Ваше-то челоуѣколюбиво общество да ни прати что-годѣ нѣчто помощъ за тѣхъ.

Азъ мисля, че ще да е добръ Ваше-то чловѣколюбиво общество да отвори новъ подписъ за събиране помощи за тия злочестны, зачото както скоро и да ся прѣвземжъ оныя мѣста, та да може да иде всякой на мѣсто-то си при опустошение-то, което е направено тамъ, население-то никакъ не ще може да искара зимъ-тъ безъ помощь отвънъ.

Добръ ще е и женското дружество да ни прати нѣчто помощь за тия злочестници. Врѣмя-то е кжсо, та не щж мож да пристигнж сега да пишж на Нене за това, нъ ако благодѣяние-то дойде безъ подканяне, ще има по-голѣмъ цѣнж.

Онова, дѣто Ви писахъ въ послѣдно-то си писмо за Шипкж излиза истинно. Турци има избиты доста много, нъ колкото гы бижтъ, тии по-вече напиратъ да отгонятъ оттамъ Руссы-ты и да прѣвземжъ прохода прѣзъ планинъ-тъ, та и до-сега още ставатъ тамъ боеве.

281. — Позивъ за помощи. Дѣ да се употрѣбятъ? Нарискинъ прѣдставитель на Славян. комитетъ. Бобриковъ пловдивски губернаторъ. Закрила на карловския мютевелия Решидъ Ефенди.

Пак. 13.

Приято 18 Авг. 1877

Букур. 16 Август. 1877.

Г-не Н. Геровъ.

Въ Свищовъ.

Подтверждавамъ въ послѣдно-то си чястно на 14 текущаго, и като съмъ безъ ваше по-ново, извѣствувамъ ви, че тука Българско-то чловѣколюбиво Настоятелство рѣши да направи ново призованіе къмъ Българи-ты и къмъ другы-ты Народности въ Романія за помощь за пострадалы-ты фамиліи отъ тракія, и надѣвамъ ся да ся събыре нѣщо и какво-то стани щж ви съобщж на врѣме. — Сега искамъ да ми кажитѣ и ви ваше-то мнѣніе, гдѣ и какъ мыслите за по-добръ да ся употреби помощта, что ще ся събыре. Вамъ е извѣстно че Нарискинъ ся намира сега въ Българія, кой-то е испратинъ отъ Петербургскыя и Московскыя Комитеты съ пары за да помага на пострадалы-ты Българи отъ война-та, трѣбова да испытате и да ми явите гдѣ и какво врьши той освѣнъ това искамъ да ми кажите, ако Князь Черкасскій зема нѣкакво учястіе въ тия работы, за управление ми.

Ако е тамо Полковникъ Бобриковъ, принесете му искренны-ты ми поздравленія, и поблагодарете го отъ странъ-та ми за добро-то мнѣніе что има за мене азъ ся радувамъ, че той ся е нарядилъ за Губернаторъ Пловдивски, и че ще има при него си и Гр. Д. Начевича. — Г-нъ Бобриковъ пиши на Барона Стурта да ми обади, че като стигни въ Пловдивъ, ще ми пиши сичко что ся е случило въ Карлово азъ желяж да бжди счастливъ за да стигни на назначеніе-то си колко-то е возможно по-скору. — Ако негова милость узнай че въ Карлово Мютевелиатъ Решидъ-Ефенди ся е владалъ съ Българи-ти добръ, желаніе-то ми е да ми го яви, за да му направя една благодарителна Адресса. —

Имате поздравленія отъ учиная ми. — Марійка съ дѣца-та е добръ. —

Ако познавате нѣщо вѣрно за Шипка и Плевенъ явете ми тука за Шипка ся говори различно. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

282. — Какъ се раздаватъ помощи по Габровско и Търновско. Нужда отъ помощь въ Свищовско. Бобриковъ и Дриновъ на съвѣтъ при Н. Герова.

Пак. 13

Свищовъ 18-й Августа 1877 л.

Г. Евлогие Георгиевъ

въ Букурещъ.

Писмата Ви отъ 14 и 16 тоя Августа прияхъ прьво-то вчера, второ-то днесъ; отговоръ на тѣхъ имате отчясти въ писмо-то ми отъ 16 Августа, а за допълнение на това щж Ви кажж, че Г-нъ Нарискинъ ся повика оттука, като чтомъ подка-

чихъ да бѣгатъ отсамъ жители-ти отвждъ планинж-тж и прѣди три четири дни му ся испроводихъ и пары-ты, които бѣше оставилъ тука, за да раздава помощъ на бѣженци-ты, а прѣди това сж были испратени въ Габрово офицеры и съ тѣхъ заедно и Чалыки, за да раздавать помощъ.

Така по Тръновско и Габровско горѣ-долѣ знаж работа ся врыши, а тука освѣнь помощъ-тж отъ тукашны-ты жители, нѣма отъ нидѣ ничто; за това Ви писахъ, ако е възможно, Ваше-то челолюбиво настоятелство да ни прати малко помощъ. Добрѣ е сторило настоятелство-то Ви, дѣто е рѣшило да направи възвание къмъ Българи-ты и други-ты народности въ Румжнийж за помощъ за пострадали-ты отъ Тракиж, нѣ като сега е нарядено да ся помага отъ Слав. Комитетъ на бѣженци по Тръновско и Габровско. и другадѣ, азъ бы казалъ, че добрѣ ще е, помощъ-та, дѣто ще събере Ваше-то настоятелство, да ся повъздрыжя за послѣ, зачтото отпослѣ може да стане нужда и да нѣма отдѣ да ся посрѣщне.

Помощъ-та отъ Славянскій благотворителенъ комитетъ ся раздава подъ надзоръ и нарядж отъ Князя Черкасскій.

Кажѣте, моляж Вы, на Тодоракия да даде да направятъ по-скоро калжа, за да ся правятъ тенекии за шяпки-ты на стражары-ты спорядъ изображение-то дѣто му съмь далъ.

Полковникъ Бобриковъ е тука и щж му прѣдамъ това, дѣто ми пишете. Той е дошълъ тука съ Дринова за съвѣщание съ мене за нѣкои работы по управление-то; нѣ още ничто не смы сврѣшили, зачтото прѣди нѣколко дни азъ не бѣхъ здравъ, а отъ три четири дни, той е боленъ, та не сме могли да ся съберемъ, за да поработимъ.

Като сврѣшвахъ това писмо дойде при мене дядо Кырко Цвѣтковъ (Киороглу) който заедно съ други-ты е избѣгнжлъ отъ Сопотъ и ся е намиралъ въ Севлиево. Дошълъ е да иска да му дамъ малко пары, зачтото отъ Сопотъ сж избѣгнжли само съ дрѣхы-ты на гржба. Дадохъ му за него и за Попъ Јоникия тридесетъ полуимпериалы, както разумѣва ся, и на други-ты роднины на Дяда протосингела, които сж намиратъ при тѣхъ. Той мя увѣрява, че въ Карлово нѣма нито еднж кжщж да е изгоряла, нѣ казва да сж избити тамъ по-добри-ти на възраст да носятъ оружие хора.

Ако бы настоятелство-то Ви да прати помощъ за тука, то нека ъж испроводи до мене.

283. — Кроене да се постави въ Свищовъ паметникъ-бѣлѣгъ императору Александру.

Пак. 13

Свищовъ, 26 Августа 1877 л.

Господине Евлогие,

Вѣрвамъ, че сте стигнжли благополучно въ Букурещъ.

Слѣдъ Ваше-то отывание оттука случи ся да ся натрупатъ едно по друго толкова работы, дѣто отзавчера искамъ да Ви пишж, нѣ не намирамъ врѣмя.

Не знаж какво сте рѣшили за онова, дѣто говорихмы тука за паметникъ, или по-право да кажж да ся постави тука единъ знакъ за спомянъ, че Свищовъ е пръвый градъ ошастливенъ съ посѣщение-то отъ Императора слѣдъ прѣминуване-то на Дунава отъ Русскж-тж войскж за избавление Българскій народъ отъ Турско-то господство. Ако сте нагласили това нѣчто, то азъ мыслж, че не ще да е злѣ, освѣнь дѣто щете прѣдставите на Консула за това, да телеграфишете и менѣ отъ странж на Българскж-тж общинж, нѣ така, какво-то телеграма-та да дойде сутрень-тж рано на 30 Августа, чтото въ сжщій день да телеграфишж и азъ тамъ дѣто трѣбва да ся яви това.

Телеграма-та Ви трѣбва да е на Русскы да сж прати по Рускый телеграфъ.

Колко за надписа на Паметника като щомъ останж малко свободенъ, щж помыслж какъ да стане и щж Ви явж, а ако не пристигнж да сврѣшж това до 30 Августа, въ такъвъ случай може да ся каже само, да ся изгради паметникъ съ съотвѣтственъ надписъ.

Поржчяны-ты вещи още не сж стигнжли, дано да пристигнжть съ врѣмя, та да ся нарядимъ за 30 Августа.

284. — По въздигане паметникъ въ Свищовъ. Бѣжанци и въ Букурешъ.

Пак. 13.

Приято 3 Септ. Отгов. 4 и 5 Септ.

Букур. 31 Август. 1877.

Г-не Н. Геровъ.

Въ Свищовъ.

Отъ почтенно-то ви отъ 26 съ прибавление отъ 27 кончающаго ся видѣхъ, че сте пріали чястно-то ми отъ 25 сжшаго. —

За паметникъ за Императора по съвѣтъ-а на Баронъ Стурта отложихмы за по-късно, и така какво-то слѣдователно ся рѣши, щж ви явж на врѣме. Баронъ Стуртъ каза, че ще ся распоряди по-напрѣдъ да изяви дѣто требова това что мыслижтъ Бѣлгари-ти, и какво-то му ся каже ще ни го събщи. — По-добрѣ стана дѣто ся отлага тая работа, зашто-то и готовъ паметникъ что-годы да прилича не ся намѣра, а за да ся преуготови иска врѣме. —

Завчера дойдоха тука до 20 бѣжанци, и казватъ, че и други можжтъ да дойдатъ това по мое мнѣніе не є никакъ добрѣ да става, зашто-то ще ся изгубятъ тыя хора тука да сж само мжжіе не є нищо, ами и жени и дѣца. —

Тука вчера ся празднува празникъ-тъ на Императора торжественно. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ.

Ев. Георгіевъ.

285. — Несправедливости, вършени отъ Бѣлочерковца въ Тулча.

Пак. 13.

Приято 9 Окт. 1877. Отгов. 17 Окт.

Букур. 5 Октовр. 1877

Г-не Н. Геровъ

Въ Свищовъ

Имамъ на ржцѣ чястны-ты ви отъ 29 престаналаго, и 1 текущаго. —

По мой работы ся намѣра въ Магурелы и Зимнича Иваница Симеоновъ отъ Свищовъ азъ му писахъ кога му ся случи работа да дойди въ Свищовъ, да дойди и при васъ, за да види ако ще потребвжтъ дръва за Императора и Главна-та Квартира, и така ако ви ся прѣдстави, раскажете му чтото є нужно за тоя прѣдметъ той ако вы поиска и съвѣтъ за нѣщо, мољж вы дайте му.

Не знажъ какво съдържаваха до край писма-та отъ Тулча за Бѣлоцерковца, зашто-то немахъ врѣме да прочетж сичко, нѣ или какъ да є ви добрѣ сте направили дѣто сте щели да пратите конфиденціално препись отъ тяхъ до Князь-а Черкаскій, зашто-то Бѣлгари-ти въ Тулчя много ся сж докачили отъ Бѣлоцерковца — Вътрѣ ви притварямъ друго писмо отъ Тулчански житель Доктора Янколова, отъ кое-то ще видите какъ ся оплаковжтъ Тулчански-ти Бѣлгари отъ Бѣлоцерковца, зашто-то отишолъ та арестувалъ и 6 души по причина на едно прошеніе дѣто му подали съ 63 подписы, по слѣдствие на една публикація за изборы-ты отъ коя-то ви притварямъ препись. — Имамъ и друго писмо отъ тулчанецъ изъ Виенна, и ми описова и той постжпка-та на Бѣлочерковца съ Бѣлгары-ты. — Тулчански-ти Бѣлгари както ми ся доказа много сж быле задоволни отъ Іосифовича и не знажъ зашто — є премѣстенъ. — Дано Князь Черкаскій земеше тая работа отъ близу за да ся поправи зло-то по-скору, зашто-то друго-яче ще бжди много неприятно. — Както ми ся каза, чини ми ся, че Тулчански-ти бѣлгари съ сичкото си търпеніе ще бждатъ най-послѣ принудены да ся оплачжтъ на Князь Черкаскій, разумѣва ся ако не ся поправи работа-та. —

Ако сте пратили на Князь Черкаскій прѣводъ-а отъ Тулчанскы-ты писма, азъ вы мољж да ми явите какво-то ви отговори. —

Каріолъ работи печаты-ты, и щомъ гы наготви щж ви гы испратя. —

Поздравлявамъ вы

вашъ

Ев. Георгіевъ

Марійка и дѣцата сж добрѣ. —

фр. чен. — —

Бумешки-ти спаднаха на 2-38 и 2-34 за Рубла. —

286. — Честитяване Герову Св. Владимиръ. Пакъ за Бѣло-
черковца въ Тулча.

Пак. 13.

Приято 10 Окт. Отгов. 17 Окт.

Букур. 8 Октомвр. 1877. —

Г-не Н. Геровъ.

Въ Свищовъ.

Подтверждавамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 5 текущаго по поща-та чрезъ
Зимнича, и отговарямъ ся на чястно-то ви отъ сжщо то мѣсловіе.

Честитявамъ ви Ординъ-а Св. Владимиръ, и желяж да бждите счастливи за
да добійте и пѣ-высоки.

За недобро-то поведеніе на Бѣлоцерковца въ Тулча съ българи-ты имамъ
сведѣнія и отъ измайль и отъ Галацъ. Зло-то требова да ся поправи. —

Дѣто ви казахъ, че съ земаніе-то на къщж-та и за напрѣдъ преваря ся пѣ-
голѣма загуба и главоболіе, не разумѣвахъ че фамиліа-та ви безъ друго требова
да остани тука до Гергевъ-день, и да дръжите къщж на двѣ мѣста, ами пре-
мыслихъ че не ще бжди нужда на Димитровъ-день безъ друго да излезе отъ
къщж-та, и че ще можи да живѣй вжтрѣ до гдѣ ви прилегни да дойте да я земи-
те, и послѣ къщж-та съ нѣкоя загуба отъ 15—20 # царскы на единъ случай мо-
жише да ся даде другиму съ киріж, ако не можише да стани това совсѣмъ безъ
загуба. — Ето виждамъ, че ви пакъ пишете, че още не ся знай кога ще дойди
Императоръ-тъ въ Свищовъ. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

287. — По тулчанската работа.

Пак. 13.

Приято 13 Окт. Отгов. 17 Окт.

Букур. 11 Октомвр. 1877.

Г-не Н. Геровъ

Въ Свищовъ.

Наумѣвамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 8 текущаго, и като съмъ безъ ваше
пѣ-ново притварямъ ви писмо отъ Тулча отъ страна на уполномощенны-ты отъ Бѣл-
гарско-то общество, и като го прочетете, върнете ми го. — Чякамъ съ нетърпе-
ніе да узнаж, какъ-въ отговоръ сте пріяли отъ Князь Черкаскій за тулчанскы-ты
работы. —

Щомъ узнайте на вѣрно, че Императоръ-тъ и Главна-та квартира ще ся пре-
мѣстятъ въ Свищовъ, и че ще требовятъ дърва, явете ми незабавно. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

288. — Несполучлива работа съ печатигѣ. Евл. Георгиевъ
жъртува 80000 фр. за рускитѣ войски.

Пак. 13.

Приято 16 Ноемвр.

Букур. 13 Ноемвр. 1877.

Г-не Н. Геровъ.

Въ Свищовъ.

Отговарямъ ся на чястны-ты ви отъ 24 престаналаго и 9 текущаго. —

Карниолъ е направилъ нѣколко печяты, и казалъ че скороу ще свърши сичкы-
ты, нѣ главното е че азъ видѣхъ нѣкои отъ тыя печяты, и не ми аресаха, и не
знаж что да направя съ сжщыя не можихъ азъ самъ да ся срещна, съ сичко че
и самъ ходихъ два пжты на дюкянъ-а му да го търсж утрѣ щж отидя пакъ на

дюкянъ-а му, и ако не го намѣря, щж го теглж на сждь, защото не щялъ да даде назадъ нити начертанія-та аа печяты-ты, кои-то ми бяхте пратили ви. — Голѣмо несчастье и съ ты печяты. —

Не знаж, какво стана въ главнж-та квартирж съ Бѣлоцерковца, ако познавате нѣщо, явете ми. —

Очила ви купихъ, и щж ви гж испратя. За тяхъ щж ви пишж въ рядовно да ма завѣрите съ fr. 11 заедно съ кутійка-та ѳмъ.

Немжтъ право хора-та на Князь Черкасскій дѣто сж говорили прѣдъ Доктора Бонева, че азъ съмь далъ само 8000 fr. за обѣщаннѣ-ты ми 80000 fr. — По телеграфическо исканіе отъ Князь Черкасскій къмъ Барона Стюартъ, азъ броехъ напълно 80,000 fr. въ тукашно-то Полевое Казначейство, и расписка-та, коя-то дръжж, показахъ и на Доктора Бонева. — Баронъ Стюартъ е телеграфисалъ на Князь Черкасскій, че азъ броехъ тѣя пары въ Казначейство-то, и не знаж какъ хора-та му не сж разумѣли добрѣ. —

Въпросъ-тъ за кжща-та оставямъ на страна, кога ся срещнимъ, щж ви раскажж потребны-ты за да ся обѣдите че немаше защо да ся сърдите. —

Баронъ Стюартъ ма пыташе единъ день за отговоръ отъ васъ на едно негово писмо.

Поздравлявамъ вы.

вашъ
Ев. Георгиевъ.

289. — Прѣпоржчително.

Пак. 13.

Приято 21 Ноемвр. 1877

Ваше Превосходительство.

Приносящій настояще-то ми Г-нъ А. Савичъ познатъ мене българинъ отъ Браила иде за градъ-а ви, за да търси да ся настани на нѣкоя административнж службж, моляж вы помогнете му да ся настани, ако има нѣкое мѣсто за кое-то той може да е способенъ.

Приемете отличны-ты ми поздравленія.

Ев. Георгиевъ.

Букурещъ

14 Ноемвр. 1877

На Н. П. Г-на Н. Герова

Губернаторъа въ Свищовъ.

290. — Прѣпоржчва се А. Савичъ отъ Браила за служба.

Пак 13.

Приято 16 Ноемвр.

Букур. 14 Ноемвр. 1877

Г-не Н. Геровъ

Въ Свищовъ.

Послѣдно-то ми чястно стана отъ вчера. Сега ви явж, че днесъ ся срещнахъ съ Карніола, и послѣ много припирны, останахъ съгласенъ ушъ съ него да наготви до въ петъкъ всичкы-гы печяты, и да ми гы донесе онѣя что бѣше направилъ, и не ми аресоваха, ще гы поправи и да видимъ. —

Днесъ дадохъ на А. Савича отъ Браила едно рекомандателно до васъ за да го настаните на нѣкоя Административна служба той бѣше едно врѣме писаръ въ Австрійското Консульство въ Браила, послѣ го извадиха, чини ми ся защото бѣше писалъ и говорилъ противъ Австрійци-ты, кога-то убиха турци-ти на Русчукъ въ Австрійскыя Вапоръ двама българинъ той е фамилистъ, и има нужда отъ служба, лошъ не можа да го кажж, нѣ много говори не бѣхъ щялъ да му дамъ рекоман-

дателно до васъ, нъ не можихъ да ся отървжъ казахъ му да бжди по-сериозенъ, и да говори по-малко, той ся обѣща: опитайте го, и нарядете го на нѣкое мѣсто, ако ви иди на смѣтка-та не е злѣ да му ся направи добро, ако приляга. — Той е родомъ Свищовецъ. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

291. — Софійски Милети въ Букурещъ. Семейство Гешевци. Свищовската община и наслѣдството отъ Милановича.

Пак. 13.

Приято 30 Ноемвр.

Букур. 27 Ноемвр. 1877.

Г-не Н. Геровъ

Въ Свищовъ.

Подтверждавамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 19 текущаго. — Като не приимамъ отъ васъ рядовны отговори на писма-та си, нити знамъ ако приимате рядовно писма-та ми. —

Днесъ пріяхъ белѣжка-та ви отъ 23 сжщаго съ притворенно писмо до Марійка, кое-то ѝ пратихъ въ кашѣ: сега надвечаръ видѣхъ Марійка, и искахъ писмото ви до неж за да го прочетжъ, нъ ми каза, че го нѣма при себе си: тя ми прибави, че вѣи както пишете ще оставите Свищовъ, и че ще отидите въ Главна-та Квартира: азъ щж чякамъ отъ васъ по-ново писмо, за да видя кога ще тръгните, и какъ да ви испращамъ писма-та.

Тука е дошолъ отъ Ц/градъ Софійскій Митрополитъ Мелетій: той ся видѣ съ Генералъ Игнатіева, и му каза че ся тура на расположение-то на Руссы-ты въ България. Генералъ Игнатіевъ му отговори, че като отиди въ Главна-та Квартира ще поговори за него съ Великия Князь, и съ Князь Черкасскій, и ще му пиши, ако бива да замини въ България и за кадѣ. — Ако ся случи да видите Генералъ Игнатіева, напомнете му за реченныя Митрополитъ, или поговорете за него на Князь Черкасскій. —

За Гешовци отъ Ц/градъ по-ново извѣстіе немамъ. — Послѣдно ми пишише Г-нъ Димитръ Из. Гешовъ отъ Виенна, че има депеша отъ Цариградъ, че гы освободили, нъ въ сжщото врѣме ми прибавя, че ся старали пріятели да направжтъ да гы оставятъ да живѣжтъ въ Цариградъ: тука виждамъ едно противорѣчіе, и не знамъ какъ да го разсжда.

Нашъ Христо отъ Галацъ ми пиши, че ся распорядилъ чрезъ Зарифи въ Ц/градъ, дано можи да земи воля да извади отъ Пловдивъ майка му, и сестры-ты му, и да гы препрати чрезъ Триестъ за Виенна, и отъ тамо за Галацъ. — Знайте, че Зарифи има голѣмо вліяніе въ турско-то Правителство.

Имахъ писмо отъ учиная си Николица изъ Пловдивъ отъ 8 текущаго, каза ми, че сж на голѣмъ страхъ, и още иска да ѝ пишжъ, отъ кого да зема пары за разноска, като сватове-ти гы немало. —

Свищовска-та община не ще направи злѣ да подѣйствува чрезъ Генер. Игнатіева, или Князь Чаркаски при Великия Князь Главнокомандающа за да ся поговори на Князь Карола за Ауторизація Княжеска за наслѣдство-то на Милановича: истинна че Князь Каролъ безъ Министры-ты си не може да направи това, нъ когато той ще, може да кажи на Министры-ты за да ся направи: това ако да е да ся дѣйствува, требова да стани по-скору за да можжтъ да станжтъ исканни-ти форми най-късно до свършованѣ Декемврія. —

Пишете ми, какво прѣдвиждате съ вашето премѣстюваніе отъ Свищовъ. —

Поздравлявамъ вы.

вашъ

Ев. Георгиевъ.

292. — Бѣлоцерковецъ прѣмѣстенъ. Сждба за наслѣд-
ството отъ Милановичъ. Семейство Гешеви.

Пак. 13.

Приято 22 Ноемвр.

Букур. 19 9врія 1877

Г-не Н. Геровъ.

Въ Свищовъ.

Напомнювамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 14 текущаго, и отговарямъ ся на чястно-то ви отъ 12 сжцаго, кое-то едвамъ днесъ пріяхъ.

Дано излези вѣрно онова что сте научили за Бѣлоцерковецъ най-добрѣ ще бжди ако го вдигнѣтъ отъ Тулчя азъ съ него на връщаніе-то му отъ Главна-та Квартира не съмъ се срещалъ. —

Печати-ти трѣбова утрѣ да бждятъ готовы, освѣнь ако Карніолъ не ма излѣжи пакъ, щомъ ги зема щж ви ги изпратя.

Сждбж-та за наслѣдство-то отъ Милановича ся отложи за 11 Януар. 1878, причина-та на отлаганіе-то ще ви раскажи Атанасъ Николовъ. — Баронъ Стуртъ много работи по тоя въпросъ, и ужъ бѣше му ся обрѣкалъ Министратъ, че ще направи да ся даде Княжеска Ауторизація за да приеми Свищовска-та община наслѣдство-то, нъ не извърши, и по слѣдствие на това Баронъ-тъ много незадоволенъ остана. — Причина-та за несполука-та знай Ат. Николовъ, и той ще ви я убади, нъ моляж вы да я имате тайно, зашто-то не иди добрѣ за мене да ся раздава по много причины. — Тоя дни щж земж разговоръ пакъ съ Баронъ Стурта за тоя въпросъ, и тогива щж ви пишиж, ако бива да ся отнесе Свищовска-та община къмъ Князь Черкасскій за тая работа.

Нашъ Тодораки замина за градъ-а ви съ намѣреніе да захвани нѣкоя работа съ Иванча Грозювича по желѣзныя пжтъ не знаж тая работа ако е лесна и ползовита, нъ онова дѣто виждамъ е. че въ Зимничъ и Свищовъ има сега много работы, отъ кои-то може да ся ползува чловѣкъ добрѣ азъ му казахъ, че можя да му дамъ нѣщо пары за да направи нѣкоя работа самъ, или ако ще можя да го нарядж азъ на работа.

Тодораки вѣрвамъ, че ви е обадилъ, че сичка-та фамилія Гешови отъ Пловдивъ е закарана за Цариградъ това му пишише Павловъ отъ Цариградъ, сжщо-то е писалъ и Дим. Ив. Гешовъ отъ Віенна на нашыя Христа въ Галацъ по слѣдствие на това азъ бѣхъ зелъ мѣри да дѣйствувамъ тука за да ся пиши на Немскыя Посланникъ въ Ц/градъ за да подѣйствува за освобожденіе-то на тая злощастна фамилія, нъ сноше пріяхъ една радостна депеша отъ нашъ Христа изъ Галацъ, съ коя-то ми казва, че пріялъ депешата отъ Віенна, съ коя-то му извѣстявжтъ, че зетъ-тъ Иванчо е освободенъ, друго повече не казва, нъ азъ мыслиж, че като Иванчо е освободенъ, требова и всичката фамилія да е освободена.

Поздравлявамъ вы.

фланела щж ви изпратя,

вашъ

Ев. Георгиевъ.

293. — Лоши послѣдствия отъ Берлинскія Конгресъ. Мисль да се изпрати депутация изъ Европа.

Пак. 13.

Букур. 12 Юлія 1878.

Г-не Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Наумѣвамъ ви послѣдно-то си чястно отъ 5 текущаго, и отговарямъ ся на чястно-то ви отъ 4 сжцаго.

Късно бѣше кога-то прѣдложихте и ви да ся изпрати депотация въ Европа, зашто-то немаше достаточно врѣме за да ся проумѣймъ. Сега каквы-то мѣры ся нуждны да ся земжтъ требова да ся не пропушжтъ, и добрѣ сте щели да направите, дѣто сте щели да ся съберете тамо съ другы отъ нашы-ты за да размыслите върху тоя въпросъ, и така каквото рѣшите явете и мене съ първо. — Най-главно-то е да ся намѣржтъ хора способны за тая работа, разумѣвамъ хора патріоты и искренны.

Вървамъ. че сте прочели веке Берлинскыя Трактатъ: той както ся вижда благодарно само Англія и Австрія: днесъ видѣхъ нова карта отъ Kierpert отъ 13 Юлія 1878 с. н. отъ Берлинъ направена спорядъ Берлинскыя Трактатъ. Румелія въсточна е тъй украсена дѣто не мяза на нищо, и да видимъ какво ще излези и отъ това.—

Спорятъ Берлинскыя Трактатъ Турци-ты отъ Българія си оставжтъ ступани на недвижими-ты си имущества, и така вървамъ че мойти длъжници отъ Свишовъ ще можжтъ да продажтъ отъ имущества-та си за да ми заплатжтъ. Азъ за сякакъвъ случай вознамѣрявамъ да подамъ тука въ Консулство-то прошеніе, и да изложя что имамъ да земамъ отъ тыя Турци, и щж моля да ся испрати на Посолство-то въ Ц/градъ. Баронъ Стуартъ е съгласенъ на това.

Gianpetri редакторъ-тъ на Courrier d'orient въ Ц/градъ пиши на Док. Протича, че иска да направи една брошура за въ полза на Българи-ты, и да я прати въ Букур. за да я напечатамы. Док. Протичъ му отговори днесъ, че приемамы това. Ако ся случи да отидите въ Ц/градъ не е злѣ да ся срещните съ реченныя редакторъ и да поговорите за колко-то е нужно. —

Отъ Г-на Гр. Д. Начовича никакъвъ гласъ и до сега.

Кажете ми, кадѣ ся намѣржтъ сега Док. Чомаковъ, и Х. Иванчо Пенчовичъ, и: какво работятъ. —

Учиная ми Елизавета съ Дѣянка още сж въ Галацъ, нъ пишжтъ че тая седмица ще ся върнжтъ.

Поздравлявамъ вы

вашъ
Ев. Георгиевъ.

294. Помощъ на централното благотворително настоятелство въ Пловдивъ.

Пак. 13.

Букурещъ 16 8/врія 1878.

Г-не Н. Геровъ.

въ Адрианополю.

Като тръгнахте послѣдно отъ тука дадохъ вы белѣжжж. и устно вы казахъ да искате отъ Г-да Ив. С. Саллабашовъ и сынове въ Заара 10,000 frs въ Пол-Импер, по fr 20.60 или Напол. по 20 frs, за да ги дадете на Централното благотворително Настоятелство въ Пловдивъ отъ странж на тукашното Бѣлг. Человѣко-любиво Настоятелство; Сега вы прибавямъ, че ако на случай Г-да Саллабашовъ забавжтъ да вы доставжтъ реченно-то количество, дайте го вый отъ ваши пары на помянѣто-то Настоятелство и ми явете, за да вы завѣрж.

Имате вътрѣ и чястно.

Поздравлявамъ вы

вашъ
Ев. Георгиевъ.

Пратете на Гжа Неда Горанова, извѣстны-ты вы отъ ланы 40 Лир. Тур.

295. — Помощъ отъ Измаилъ на централното благотворително настоятелство въ Пловдивъ.

Пак. 13.

Приято 1 Ноемврий 1878. Отгов. 24 Ноемвр.

Букурещъ 30 8/врія 1878.

Г-не Н. Геровъ

въ Пловдивъ. —

Наумѣвамъ вы послѣдно-то си отъ 23 текущаго по пощж-тж направо за Пловдивъ и вы моля да броите на тамошно-то Централно благотворително Настоятелство francs 939 ⁶⁰/₁₀₀, кои-то спорядъ тукъ притворенныя листъ, събралъ Г-нъ Георг. В. Шоповъ въ Измаилъ и ми внесе, и да нарѣдите да ся обнародвжтъ тыя да ми явите же на врѣме, за да вы завѣрж.

Кажете ми ако внесохте на Г-жа Неда Г. Горанова извѣстны-ты ви 40 Лиръ Турски, за кои-то вы имамъ завѣренъ. —

Имате вътрѣ чястно.

Поздравлявамъ вы

вашъ
Ев. Георгиевъ.

296. — Пакъ за помощитѣ на централното благотворително
настоятелство въ Пловдивъ.

Пак. 13.

Приято 20 Ноемвр. 1878. Отгов. 24 Ноемвр.

Букурещъ 13 Ноемврія 1878.

Г-не Н. Геровъ
въ Пловдивъ

Наумѣвамъ ви писма-та си отъ 16, 23 и 30 миналаго, първо-то за Едрене и
послѣдны-ты двѣ за Пловдивъ.

Не ми явихте ако сте броили на тамошно-то Централно благотворително На-
стоятелство 10000 fr. за кои-то на тръгнованіе-то ви тука дадохъ ви белѣжка,
припомнихъ ви же и съ писмо-то си отъ 23 престаналаго; ако тыя пары още не
сте дали, не отлагайте да ги дадете или отъ ваши пары или да ги земете отъ
Г-да Ив. С. Саллабашова и сынове въ Заара, и на врѣме да ми пратите доказа-
телство за приѣмваніе-то имъ отъ реченно-то Настоятелство къмъ тукашно-то Бъл-
гарско Человѣколюбиво Настоятелство. —

Припомнювамъ ви и за тыя fr. 939^{60/100} за кои-то съ писмо-то си отъ 30 ми-
налаго ви казахъ да броите на горѣпоменъ-то Централно благотв. Настоятелство
въ Пловдивъ за други толкова събраны въ Измаилъ. —

Чякамъ да чуя че сж ся внесли и на Г-жа Неда Г. Горанова извѣстны-ты ви
40 Лир. Тур.

Чястно-то ви отъ 7 текущаго пріяхъ.

На бръзу поздравлявамъ ви

вашъ

Ев. Георгиевъ.

41. ХРИСТО ГЕОРГИЕВЪ.

297. — Доротей въ Плѣвень. Свиждане въ Рахово. Слухо-
ве за миръ. Пуснати неутрални гемии.

Пак. 14.

Господ. Н. Геровъ.
Въ Виѣнна.

Буку. 1855. априліа, а.

Писжмцѣто ви отъ 13. Мартіа изъ Георгѣво на времѣ пріяхъ, за друго по
нову дѣту нямамъ быхъ сж оплакалъ аку нѣбѣхъ вчѣра пріель отъ Г. Гешовича
писмо отъ 23. м. и да, сж увѣрж чѣ до тогивж нистѣ былѣ стигнали тамо. — Про-
чѣе или кжкѣ вярвамъ Воскресѣніе дастиго направили въ Виѣнна. Отъ епискогъ вашъ
пріяхъ писмо до вази което ви и затварямъ. Отъ писмото дѣто пиши и до мѣня
разумявамъ защо Svѣт. до 16 Мартіа е былъ ощи въ Плѣвянъ, и вярвамъ да стіго
чакали доволну времѣ въ рахювж.

Отъ кжмто новинитѣ смы совсемъ прости, повѣчето казуютъ чѣ конферен-
ціитѣ скору щѣ ни донисжтъ опціатъ Миръ, отъ вчѣра насжмъ излѣзи слухъ чѣ
конференціитѣ престали и безъ да можжтъ да даджтъ мирянъ конѣцъ на днешнитѣ
разлики, и тжка нѣзнаемъ коѣ да вярвамы кату непознавамы истината и вярвамъ
чѣ няма тжи скору да нж заборавитѣ.

Русытѣ пустнаха да преминатъ сичкитѣ неутрални Геміи презъ измаилъ, и по-
вѣче отъ 300 Геміи имж сега дошлѣ на Галацъ и браилж, отъ които имж и нѣколко
пжлни съ Стокж. За излазаніето имъ назадъ още нѣвозможи да сж разумѣи, аку щѣ
имжтъ Воля сичкитѣ да излазятъ товарни съ хранж, или само Австр. — Аку пред-
виждатѣ защо конференціитѣ на сигурно скору щѣ ни донисжтъ Миръ, то безъ да
губитѣ времѣ по телеграфатъ кажете ми само полкува. „стокитѣ дѣту имате на ржцѣ
ніги въздржжитѣ амѣ ги продаваитѣ“ и отъ това разумявамъ ази чѣ мѣржтъ е сигурянъ.

Поздравленіето ви на пріятелитѣ ви раздадохъ, които почти сичкитѣ сж добрѣ —
Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ва.

Хр. Георгиевъ.

298. — Мжчотии въ пжтуването. Орташки стоки. Слухове за миръ.

Пак. 14

Господ. Н. Геровъ.

Въ Виѣнж.

Буку.^с 1855. априліа 20.

Ви наумявамъ крайното си отъ 13 сего, и преминувамъ въ отвѣтъ на вашето чѣстно отъ 9 сжцаго.

Тѣглото дѣту стѣ тѣглили въ Оряхово и въ пжтятъ доломъ непознавамъ, знамъ само чи виѣ тѣшко дѣту чи напраздно излазяхте тамо, и наи млогу дѣто неможихте да стигнитѣ да направите Праздникатъ въ Виѣнж, нѣ сичкитѣ тѣа сж заборавжтъ кату стигни чѣловѣкъ благополучно.

Стокитѣ дѣту имамъ на ржка Орташки спорядъ совѣтованіето ви щѣ ги по въздържжмъ, нѣ гледаите добрѣ да сж нѣ каимъ отъ послѣ, понеже руското началство кату остави свободно да влазатъ неутрални Геміи съ стоки въ Дунаватъ и да преминуватъ за браилж и Галацъ, сѣга послѣдно обяви Г. Лидересъ чи сж давж воля, и на сичкитѣ геміи съ неутрални пандери да излазятъ и товаряни съ хранж за чернѣ морѣ, нѣ сяка въ държаватж сн да стовари. — Кату гледж чѣловѣкъ тѣзи работи, му иди да повярвж какво миржтъ ѣ твждѣ близо, чи неznamъ вѣкі аку щѣ излези истинж.

Кажете ми имате ли намѣреніе да сж забавите млогу въ Виѣннж ощи, нѣ повнѣте и дѣго ви казахъ до 10 Маія да стоите непремѣнно тамо — забележете ми дѣсте на квартира и какжвъ Нумаръ имж кжщжта ви.

Негов. Прѣосвя Г. Панаретъ ви поржчалъ за 1. Вѣстникъ франкфортски, и вище чи наредѣте да му сж праша, и колкоту платите кажете ми да ги сжберж.

Адашъ тѣе добрѣ, но сѣи безъ работж.

Добро събираніе и давно поскору!

ш
ва.

Христо Георгіевъ.

299. — Да чака Н. Геровъ въ Виѣна. Да си писватъ по-често.

Пак. 14

Г. Геровъ.

Пріятелатъ които ви дади рекомандація, ми кажж за да ви пишж какъ до свършованіето сего мца да го чакате въ Виѣнж, понеже възнамѣрювж да доди и тои тамо по оновж времѣ. Моля ви да мж незабравяти и когито ви прощавж времѣто да мж удостояватѣ по съ нѣкоѣ писамцѣ, защото щѣ ги расчитамъ съ голямо благодареніе, ази и аку нѣви пишж чѣсто щемж простите понеже познавате чи работитѣ мисж повичку.

ш
ва:

300. — Какъ да си прѣдаватъ тайни новини.

Пак. 14.

Г. Геровъ

Нѣщо по тжино коги имате да ми пишите, правѣтіго на малку равашчи кату моіото, и го надписуваите отъ вжнѣ до мѣня сжщіатъ за да го не чите Нікола, а колкоту трябовж да посочж и на Г. Чокана, тѣа подобрѣ и да ги бележитѣ Гречески, за да види и тои чиѣ отъ васъ писану, можи и право до него да пишитѣ, но каквоту и тука ви казахъ цялъ нисж предаваите на него, чи по вжжнѣтѣ нека ги знаимъ помежду си.

На 4. априліа 1855.

ш
ва:

Буку.^с

Хр. Георгіевъ.

301. — Първи извѣстия за печатане рѣчника. Помощникъ.
Да чака Н. Геровъ приятеля.

Пак. 14.

Господинъ Геровъ.

Букурещъ 1855. Маѣ 5.

Писъмцѣта ви отъ 14. 20. 22 и 27 прѣминалаго пріяхъ, на които писаннитѣ ви проумѣхъ, зарадвахъ сѣ твърди млогу за извѣстіето дѣто сте пріели отъ пріятелатъ ви, и ви давъ надежда чи имъ леснинъ готовъ за да си напечати Лексиконави и сѣ ползъ ви-това отъ истина е доста вѣжно за Вази, понеже щѣ сѣ турите на работъ която ви прѣличъ, и покрай тѣзи щѣ можете да си гледате кѣкто трѣбовъ и другатъ работъ, понеже сѣмъ увѣрянъ чи вѣа никоги нищѣ оставите и неѣ въ бездѣліе. — Вѣа вярвамъ чи сѣга бѣрзатѣ да трѣгнитѣ за коѣто ви и намѣрамъ правото, нѣ понеже тукашніятъ пріятель ощи сѣ нѣ е наготвилъ, ви моѣа да потѣрпите тамо ощи 10-15 дѣна догдѣ доди, защото и вѣра бѣхъ при неѣо и ми казъ чи жѣлаи дасъ срещни сѣ вази, и трѣбовъ да му направите Волята, тои ми казъ чи и сѣмъ щѣ ви пиши презъ Гика. — Кату отидите на опредѣленното въ мѣсто. И започнитѣ да работитѣ, вярвамъ чи нищѣ заборавите да явите и мѣнъ кѣки отвождатъ работитѣ ви за да зная и сѣ радвамъ — кату идите тамо аку видите чи щѣ имате нужда отъ помощникъ, то можете да ми кажите, и нищѣ ни бѣде мѣчину да ви проводимъ Г. Конкова, нѣ на по голямъ случаи можи да доди и нѣкои отъ насъ.

Аку пріятелатъ неможи дасъ наготви да трѣгни неѣти до 10-15 дѣна, то бѣдетѣ увѣрени, чи щѣ насилъ да ви явъ по телеграфатъ за да нечакати напразно — Простѣте мѣ дѣто нѣви пишъ повече защото познаватѣ чи и работатъ мѣ млогу — Днесъ сичкитѣ чѣловѣцы сѣ на цѣркова нѣ асъ пишъ у дома писмъ. —

Адашатъ ви е на Гюргюво за да натовари по-скору стокитѣ ми, тои отъ тамо щѣ ви пиши по Г. Рафаилъ конту въ други дѣнъ трѣгнова отъ тука за Градъ ви сѣ жѣна си.

Ва поздравлявамъ.

ш
ва:

Христо Георгіевъ.

302. — Искатъ се новини отъ Герова. Новини отъ срѣща
и отъ бойното поле.

Пак. 14.

Госп. Геровъ.

Буку^с. 1855. Маѣ 19.

Писъмцата ви отъ 10 и 12 сѣщаго пріяхъ на които писаннитѣ ви разчѣтохъ сѣ вниманіе, и кату. прави дѣто сѣ нищѣ противъ тѣхъ нямамъ да кажъ — потрѣтитѣ ги пріяхъ, отъ които дадохъ на Г. Юрдана еѣнію, а другіа на адашатъ ти, понеже тои още отъ Гюргево сѣго бѣше зѣлъ, и нерачихъ да му развалъ кѣфатъ.

Виждамъ защо вѣе дотѣгнало векі да сѣ маятѣ тамо и ви намѣрамъ сичкото праву, нѣ за хатѣратъ на пріятелатъ трѣбовъ да почакате ощи нѣкои дѣнъ кѣкто и отъ затворѣното щѣ разумѣите чи възнамѣрѣовъ да доди и вищѣ таѣо икономіишѣ да ви даде баримъ харчѣтъ за дѣту го чакахѣте.

Тукашната Газѣта вѣра ни напечати нѣщо неблагодарно, отъ коѣто ви и прашамъ прѣписъ, нѣ истината на това нѣщо сѣ отъ васъ чакамы да чуемъ — прощавайте мѣ дѣту нѣви пишъ чѣсто и широко, защото знаитѣ чи и работата мѣ не прощавъ, коги бѣ да трѣгнитѣ да ми пишѣтѣ пакъ. Такъ и коги стигнитѣ на мѣстото си да мѣ незаборавѣтѣ тѣшко мѣ дѣто Г. Гѣшовъ нѣви прибралъ при неѣо, ами ви оставилъ да стоите на ханатъ да харчѣтѣ толкува былъ адамлѣкатъ му. Писъмцата ви сичкитѣ ги чѣте Г. І. Бакалоглу, и причѣтатъ дѣтовѣе писалъ нѣе вархуви, ами варху противницѣтѣ.

Въ Сѣлистра сѣ събрали до 30 хѣл. души салахори отъ нашѣтѣ, и какво щѣ праватъ сѣ тѣхъ нѣсѣ знаи.

Сѣга отъ срѣща сѣ чака да започнатъ спо. новото повѣлѣніе на султанатъ да сѣбиратъ и отъ нашѣ сулѣдѣти.

оставамъ. Добро видѣніе.

Христо Георгіевъ.

Отъ Рухчукъ Saidъ паша пиши тука на Селюманъ паша телеграфатъ отъ Каржмъ донесе тѣзи извѣстія.

Въ миналія четвъртакъ 40 Геміи отъ флотатъ сѣюзнѣ тржгна за Керч въ теснінитѣ на Еникале, и бомбардирани калето това страшно, дѣто руситѣ като турнали оганъ на крѣпоститѣ и сж вдигнали на вѣтаратъ, изгорили 30. Геміи отъ 63. Вапора дѣту сж намѣрали тамо, тѣи и 620.000 чова съ захиръ, и побягнали руситѣ кату оставилѣ въ рацѣтѣ на сѣюзницитѣ 50 топа и 30 Геміи.

303. Прѣдчувствие за славното бждаще на Герова. Нечовѣшко отношение на филибелинитѣ. Вѣра въ Герова. Приятелски сѣвѣти.

Пак. 14.

Господинѣ Н. Геровъ.

Въ Виѣнж.

Буку. 1855. Юніа 7.

Вашитѣ писамцѣ отъ 24/5 и 27/8 пріяхъ и писанитѣ ви разумѣхъ — Видѣхъ дѣто отъ ходяніето ви въ прага доволну сте сж ползували, и сж благодарихъ немалку — оскърбихъ сж обаче за филибелишкитѣ работи които ніги невярвахъ да чуя тѣи' наи паче когии и Чомаговъ тамъ, нѣ друго няма какво да направитѣ освѣнъ да тарпите юнашки, чи Господъ е добаръ, мѣня бие Совѣстъ какво Вашетъ сетнина ще бжди славна, и давно ладеше Господъ да не излезж излжганъ асъ думамъ защо ние злѣ за това доста просто отнасяніе на филибелишкитѣ настоятели да пишитѣ едно писамцѣ доста хубавичку на кичину на Г. Чомагова, чи нека му доди и малку тежичку.

Ви затварямъ писмо отъ опціатъ пріятель отъ което ще видите зашо тои не-пременно на 13 сего тржгва отъ Гюргюво за Градж ви — Прочее кату сж срещните съ него аку е пжтно явете ми и мѣни до колкоту мыслитѣ чи е потрѣбж за да знаа и асъ — за да сж отнесете съ него кжкто трѣбовж, безъ да му развалите кефатъ, нети пакъ да му обадите онова което смятате чи насъ вреди.

За сѣюзницитѣ сж хоротувж чи въ азофското море сѣсипали орталжкатъ и тѣжа тѣхнитѣ сж весмж радостливи, нѣ и другата странж твѣрдѣ ние оскорбленж коту гледа чи за Севастопулъ нищо непишатъ.

Сосъ Владыката скору нисжмъ сж срещалъ но тои се пыта за Вази, ми струвж обаче чи Вѣстникатъ лѣто вие поржчалъ ощи ние започналъ да му дохожда, и каквоту сж види е 'Заборавилъ. Г. Гешовъ.

Друго нѣщо по нову няма що да ви кажж освѣнъ да ви сѣопшж какво пріятелитѣ ви сичкитѣ сж здраво, и се пытатъ за васъ, а кату бжди адашатъ ви тои никакъ ниви заборавя, тешко мие само дѣту тои ощи безъ работж стои — Ви желая добаръ пжтъ и добро сполучваніе, Вярвамъ чи кату отидите на мѣстото няма да мж заборавите и тамъ — Мжкаръ чи вѣя по добрѣ познавате сичко и нямате нужда кату отъ мѣня за совѣтъ, нѣ за да ви докажж чи отъ сжрдцѣ ви желая доброто, и чи сжмъ готовъ на сякакъвъ нуждянъ случаи да ви помогна съ каквоту можж, Ви сѣвѣтувамъ за вашитѣ Ц/радски пріятѣли нищо зло да не хоротувате на явѣ, освѣнъ аку ви прилегни отъ странж нѣщо да подбутнитѣ и безъ да сж усети чие отъ васъ зашоту и тѣя си иматъ тѣхнитѣ протетори, и кату по голѣми дѣту сж тѣя сж са послушатъ за нашо добро колкоту е възможно трудеті сж, нѣ пжрва грѣжж да имате да сж наредите вѣя на работата си добрѣ, и като чуя това ще сж зарадвамъ наи млогу, понеже вярвамъ чи презъ презъ онѣзи които ще работите ваша работж, презъ тяхъ наи добрѣ ще можите да помогнитѣ и нази.

Тжрговщината ни отвожда слабичкж, и главното и зашото стоки млогу и каквоту сж продавж отвожда безъ ползж.

Ви поздравлявамъ братски.

III
ва :

Христо Георгиевъ.

304. — Приятельтъ търга за Виена. Да плати той разно-
скитѣ. Съвѣтъ съ него. Геровъ да не мисли за материални по-
трѣби.

Пак. 14.

Госп. Н. Геровъ.

Буку.^с 1855. Юнія. 19.

Вашето писамцѣ отъ 9/21 сжцаго пріяхъ, и разумѣхъ писаннитѣ ви — никакъ нисж благодарихъ кату виждамъ да ми думате чи нисте добрѣ, ами страдаите отъ сѣдалото си, давно съ банитѣ дѣто віе казалъ лѣкаратъ да направите ви бжди преминало, коєто и желая да чуя поскору за да ся утѣшж — Вярвамъ да віе доста тѣшко дѣту сж обавихте толкувж млогу тамо за да чакате пріятелатъ тукашанъ, за коєто ви и давамъ праву нъ кату и на пріятелатъ работите млогу, неможи да префтасж да ги нареди, сосъ сичкото това тои векі днсь тржгновж, кжкто и на Гика явява по Телеграфатъ за да можите да научите и вія за да знаите —

За разносжитѣ ви дѣту направели тамо за да чакате пріятелатъ, съ колаи му доказахъ, и вярвамъ чи ще ви улєсни, нъ и аку ниви улєсни, вія за пары негріжеті-ся. Защото ази кжкто ви казахъ и въ предишнѣтоси сжмъ готовъ да ви улєсня стига само да ми кажите чи имате нужда и тжка вія за тжзи странж гріжж нѣмайте, нъ си гледаите пжтятъ и работатж по която сте тржгнали, пры това имаите предъ видъ колкуто є възможно даси пазите. здравієто да го неповредите, и колкутоє възможно гріжите отбѣгнуваите ги, защото онова дѣту жда стани неможе чєловѣкъ съ гріжата да го отбѣгни — ась предвиждамъ защо Вашата карієра за напрєтъ ще бжди славна, заради това и пакъ ви пофтарямъ здравієто си да пазите, защото ще имами нужда отъ васъ.

Сосъ пріятелатъ кату сж срєшнитѣ спорєдъ духж ми и ще му отговорите за сичко кжкто трѣбовж, аколкоту мыслите чи ще нисж у врѣдъ кату ги узнаи и тои, тяхъ ниму обаждаите, тѣзи работи в тука сме ги хоротували, заради това и мисля чиніє потрѣбж да ви ги наповнювамъ — Сички тука здравимъ, тжи и братъ ми. адашъ ви сж прокопца съ Мушія и сосъ горж се на єдно място, Въ мошіята ще влєзи отъ Гіоргіовдєнъ, авъ горжта отъ сєга, и тжка ще напустни векі отъ да мѣри улицитѣ букурєшки. Праву да ви кажж чи аку бяхте тука щѣхъ да ви накарамъ да бждєте заєдно, защото сжмъ той се нище можи да ги гледа и двѣтѣ.

Ви желая отъ всѣ сѣрдцѣ добаръ пжтъ и добрж срєща, и добра и пріятна сполучія и на двѣтѣ ви работи.

Новинитѣ нисж пріятни. вія тамо трябва да ги знаите по добрѣ — на Владиката Газетата ощи я няма, и пытаите Г. Гєшова кои прєчината дѣту нєдохожда.

Оставамъ

ш
ва:

Христо Георгієвъ.

Писмжтаси оставяйте ги да ги плащамъ ази тука.

305. — Прѣвзимане Севастополъ. Неприятелитѣ се радватъ,
българетѣ скърбятъ. Зетѣтъ на чорбаджи Салчо убитѣ.

Пак. 14.

Отгов. 6 Октовр.

Госп. Наидинє Геровъ,

Буку.^с 1855. Августъ 31.

Писамцѣто ви отъ 21 Юлія изъ Варшавж пріяхъ, и съ зарадовахъ за благополучното ви стигваніє до тамо тѣшко міє обаче кату неможихъ до сєга да пріємж по ново писмо отъ васъ за да съ увѣрж и за стигванієто ви до опредѣленното ви мѣсто и съ успокоя.

Пріятелитѣ почти сичкитѣ здравѣятъ тжи и ась, нъ трѣбовж да знаите чи кефатъ-ніє совсемъ разваленъ, понеже тука на 28 сєго обявиха официално, чи съюзницитѣ кату зєли Малаковъ, руситѣ изгорили флотатъ си и сичкитѣ окреплѣнієта на въздухъ фарлили, и напуснали совсемъ Севастопулъ, това отъ истина нисъ види много чудно, и никакъ неможи да ни стигни умѣтъ кжкъ руситѣ съ рѣшиха тжи

безъ бои да напустнатъ тжживж здрави укрепленіѣта, давно ладеніе Господъ да излези лажж — Противницѣтъ отъ радость веки нѣможатъ нѣти на земята да стапатъ, днесъ три дена ставж дѣто се топови фарлятъ смислете веки кату ги виждамъ и слушама какво сжрдце имамы, Надеждата мѣ вѣя да мѣ зарадуютъ съ нѣщо.

Отъ Пловдивъ пишатъ защо упушнали на Дерменъ Дерѣ. Дим. Гюмюшъ Герданова, и тжка момъта на Г. Салча останж Млада Вдовица

Ви поздравлявамъ братски и оставамъ

ш
ва:

Христо Георгиевъ.

306. — Руската академия ще печата геровия рѣчникъ.
Какво ще плаща на листъ. Пратенъ енголпионъ за Панарета.
Иска се рѣчникътъ на Живкова.

Коп. кн. 1.

Г-ну Х. Георгиеву.

Петербургъ 6 Октомвр. 1855.

Господине Христо!

Двѣ писма мои трѣбва да имате на ржка, а третето съ погрѣшкж остало тука непратено, та кой знае какво си мыслите за мене? Истина е, че три писма въ два мѣсяца е малко; нѣ надѣжся, че на досегашне-то нѣма да ми виждате кусуръ, а отсега занапрѣдъ щж бждж исправенъ. Досега друго-яче не можяхъ да правж, зачтото заминжлый мѣсяць съмъ писалъ толкозъ работж, колкото никога не съмъ връшилъ. И потрѣбно е да не оставямъ ничто назадъ, доклѣ да си турж работж-тж нарядъ. Нали и Вашя милость мя съвѣтовате да гядамъ най-напрѣдъ да натъкмиж работж-тж си? И, слава Богу, азъ сега си найдохъ мѣсто-то. Академія-та ще печата лексикона ми и за всякож колж печатнж ще ми дава опрѣдѣленж заплатж, която ще ся опрѣдѣли, спорядъ достоинство-то на труда ми, кога ся напечатать двѣ-три коли отъ него, и ще бжде отъ 20—30 руб. Въ начяло Ноемвр. ще подкачи да ся печата. Досега писахъ други работы по поржчяніе отъ Академіж-тж, които такожде щжтъ ся печатать и ще ми ся плати и за тѣхъ. Работа-та е, че лексиконъ-тъ ми оставя мѣсяць назадъ. Отсега вече облѣгамъ само на лексикона и щж знаж ряда на работж-тж си, та не щж оставямъ да ся минува много врѣмя безъ да Ви пишж.

Тыя дни кога вече сполучихъ врѣмя да Ви пишж, прѣяхъ Ваше писмо отъ 31 Августа. Отъ него видя жалость-тж Ви, кожто и самъ си прѣдставяхъ на ума; нѣ утѣшѣтеся: това не можаше да не бжде, нѣ не само, че не побръква работж-тж, а отъ много страны е пѣ-добро.

Енголпиона, что Ви пратихъ за Пр. Панарета на 1-й Августа, трѣбва да сте прѣяли досега и за пары-ты му да сте писали Г-ну Х. Гешеву да слѣдува чтото му поржчямъ. Нѣ пары сега нѣма да ми трѣбовать, та пѣ-добрѣ бы было ако е възможно да ми испратите за тѣхъ прѣзъ Австріж транзитъ тютюнъ гюбекъ хубавъ. Азъ пишж Г-ну Гешеву да Ви обади какъвъ разность може да има за прѣпращаніе-то му до тука. Тука има гюмрукъ шестъ рубли на пуда, а продаванъ топтанъ на тютюнджии-ты по 20 рубл. нѣчто пудъ-тъ. Малко количество сир. до 30—40 пуд. може да разнесе чловѣкъ и по 30 рубл. пудъ-тъ и прѣатели да хване. Смѣтнѣте, ако износи, пратѣте ми нѣколко пудове, ако ли не, то да сѣдятъ пары-ты у Васъ.

Нѣчто интересно нѣмамъ да Ви пишж. Вы трѣбва да знаете всичко отъ газеты-ты. А повѣрвайте, че да научж нѣчто, което може да Ви интересува, той чясъ щж Ви го обадж.

Слѣдъ 3—4 дни пакъ щж Ви пишж. За напрѣдъ, надѣжся, да имамъ врѣмя пѣ-часто да ся събирамъ съ людѣе, за да ся научвамъ нѣчто.

Научвамся, че х. Александръ Живковъ (Живѣтъ) напечаталъ нѣкакъвъ лексиконъ, та Ви ся мољж да ми пратите еднж книгж.

Поздравленіе на вси прѣатели. Мољж гы да не мя заборавають. Азъ съмъ тука на голѣмж самотіж, та чясто Вы смышлявамъ всинца Вы.

Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геровъ.

307 — Ще излѣзе първиятъ листъ отъ рѣчника. Геровъ
още не нареденъ. Искать се тютюнъ.

Коп. кн. 1.

Петрово 22 Ноемвр. 1855.

Господине Христо!

Откакъ съмъ дошълъ тука, само едно писмо имамъ отъ Васъ. Не вѣрвамъ да не сте ми писали и вторий пжтъ, а трѣбва писмо-то Ви да ся е закачило нѣйдѣ. И какъ ми е мжно като не мож да Ви разберж толкова врѣмя!

Азъ, слава Богу, добрѣ съмъ досега; запознахся съ нѣкои и други людие и помежду тѣхъ добрѣ ся поминувамъ; само работж имамъ много, та не мож да живѣж твърдѣ разслабно. Лексиконъ-тъ ми подкачи да ся печята. Слѣдъ 3—4 дни ще излѣзе прѣва-та кола. Съ нетрпѣніе чякамъ азъ това, за да видж, какво ще ми ся отряди за работж-тж ми.

Другж-тж си работж още не мож да турж на пжтъ; тя по-мжно врьви отъ какво-то ся надѣяхъ, нъ нѣмамъ какво да кажж, зачтото и врѣмена-та не помагаты. Нъ все колко-годѣ ѣж пустихъ на пжтъ, та въ сгодно врѣме трѣбва да ся тури на рядъ.

Въ едно отъ прѣдиджщи-ты си писма Ви писахъ, ако е възможно, да ми пратите тютюнъ прѣзъ Австріж транзитъ; писахъ и Г-ну Х. Гешеу да Ви даде по-трѣбны-ты за това извѣстія, а нѣмамъ никакъвъ отвѣтъ отъ него. И той само единъ пжтъ ми е писалъ. Писалъ Ви бѣхъ такожде да ми пратите лексикона, что е извадилъ Х. Александръ Живковъ. — Ново нѣчто нѣма никакво да Ви обадж. — Поздравленіе на вси пріатели. — Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Мушекъ.

308. — Да се грижимъ по-напрѣдъ за себе-си. Грижа за общитѣ работи. Енголпионъ за владиката, Тютюнъ. Лексиконъ отъ Алекс. Живковъ. Приятелски извѣстія.

Пак. 14.

Приято 28 Дек. Отгов. 2 Ян. 1856.

Г. Найдинѣ Геровъ.

5 10вріа 1855. Буку.

Доста млогу времѣ съ мина дѣту нѣви писахъ, и незнамъ аку мыслитѣ и вія за меня кѣкту и асъ За васъ. — Пречината на дългото ми мълчаніе бѣдетъ увѣрени чи нѣе друго ничто, освѣнъ чи работитѣ ми инаи паче боклуцитѣ нѣмй давахж времѣ. Нъ сега кату съ видѣхъ по олекченъ непреставамъ да испълнж дългаты си, и кату распитамъ пжрво за доброто ви здравіе коетое наи главното ми желаніе За да научвамъ често, Ви извѣстявамъ какво пріятелскитѣ ви отъ 19. августа 1. 7вріа и 6: 8вріа на времѣ съмъ пріялъ, на които писаннитѣ проумѣхъ—Доста Благодарянь остахъ кату видѣхъ въ послѣдното ви да ми казувате чи работатж ви отвожда по добрѣ отъ каквоту мыслихтѣ, тѣи дѣту сте започнали да типарите Лексиконатъ си, ви казувамъ зашто отъ все сжрцѣ ви срадувамъ, и ви желая наи добріятъ оспѣхъ на сичкитѣ ви работи. Какво трѣбовж секі пжро за себе си да съ гріжи, това мисъ струвж да е свято, и секі трѣбовж да го исполнява. Заради това кату ви потвѣрдж пакъ какво гріжата за себеси трѣбовж сякоги дая имате наи пжрво, ви моля да не заборавете и наша работа и коги каквоту трябовж трудетисж да изваршувате чи Господъ е добаръ—Нія тука мислимъ чи кефаты на нащы дае добаръ и за напредъ да отыдаты работитѣ имъ ощи по добрѣ, и даи божѣ, заштоу и надеждата ни за да бждимъ инія добрѣ мисля само съ този начинъ можни да съ испълни.

Енголпионатъ го пріяхъ, и предадохъ на Владыката, и му ареса, нъ мѣи му съ видя скѣпичакъ, и най повечето заштоу каквоту го оспѣшамъ надявалъ съи да го икономисате безъ пари — Прочѣе мѣкаръ чи ази до сега нисжмъ зель парытѣ отъ Владыката нъ днесъ нареждамъ Г. Гешова въ Віѣнж коги му поишетѣ 57/4 рубли да имъ да виги проводи.

За тютюнатъ нищо нѣми писа Г. Гешовъ нъ днесъ му пишж азъ да ми яви, сосъ сичкото това ако тамо съ продавж 20/30 руб, пудаты, нѣе нищо за ползж.

Защото и тука хубавия титюнъ нѣго даватъ нѣти съ 2 рубли /о/ та, и тѣка кату прѣтури човѣкъ и разносикѣ му до тамо коѣто навѣрно няма да бѣдатъ малки, нѣвѣрвамъ да намѣрите добаръ хесапъ отъ тази испеколация, чи пакъ кѣкту обычатъ ази съмъ готовъ да ви купж и испрата. Х. Алек. Живко е типарилъ Лѣксиконъ, нѣ нѣщо достойно, за вижданѣ, ази имамъ отъ нѣго нѣ днѣсъ нѣви пращамъ, защото наструва онова дѣту щѣ платимъ на почтатж нѣ когито сполучж благоврѣмѣ за Виѣнж пратища ви.

Пріятелитѣ сичкитѣ отъ тука неспреставатъ чѣсто да мѣ пытатъ за васъ наипачѣ Г. Юрданъ и адаштѣ ви, Колю и тодораки съ живо и здраво, нѣ послѣдніятъ твѣрдѣ тѣжко варви съ учѣніето, чи нѣзнамъ како щѣ съ прави.

Въ писмото си отъ 6. 8врѣя ми думатъ какво подиръ 3/4 дѣна щѣ ми пишитѣ пакъ, нѣ виждамъ чи два мѣца отъ тогива ставж а ази друго писмо отъ вази нѣможихъ да пріемж, на това отгорѣ нямамъ праву да ви правж съгледованіе. Защото и ази нѣви писахъ наскору, нѣ отъ сѣга ще гледамъ давно по честичку ви пишж, нѣ искамъ и виѣ баримъ на мѣцатъ поведнашъ да ми пишитѣ, Защото познавате съ каквж голѣмъ благодарностъ расчитамъ писмата ви. Незаборавайтѣ моля ви и коги имъ по нѣчто за насъ или да съ вжрши или дѣ съ пріказува за добро, да ми назначаватѣ, понѣжъ азъ отъ васъ чякамъ да научж.

Ви поздравлявамъ братски, и добро виденіе да даде Господъ поскору.

Вашъ:

Христо Георгіевъ.

309. — Нѣма писма отъ Хр. Георгиева. Слухове за миръ.
Иска се кредитъ.

Коп. кн. 1.

Петрово 19 Декемвр. 1855.

Господине Христо!

На 22 Ноемврѣя Ви съмъ писалъ послѣдне-то си писмо; и досега, както и кога Ви писахъ послѣдній пжтъ, все съмъ съ едно Ваше писмо и второ не съмъ пріялъ. Можете си прѣдстави колко ми е мжчно това; нѣ азъ все съмъ на тѣжж мысль, какво писма-та ся запиратъ нѣидѣ. Ако е тая причина, то занепрѣдъ не ще бжде така, зачтото нарядихъ какъ да ми ся пращатъ писма-та, та да не ся бавятъ. — Нѣмамъ что да Ви кажж любопытно, а Ви пишж да Ви докарамъ на умъ за себе и да Ви пожелаж да празднувате весело настѣпажщы-ты праздници и да посрѣщнете съ здравіе новж годинж. — Въ иностраины-ты газеты пишжтъ доста за миръ, нѣ мы тука още ничто не знаемъ. Да има тѣкжвж надѣждж колко-годѣ основателна, Вы знаете какъ ще ма зарадва това, и азъ не щж ся страж да не Вы пишж. — Като нѣмамъ отъ Васъ писмо, нито отъ Г. Гешева, не знаж ще може ли да ся сврши, что Ви бѣхъ писалъ за тютюнъ, затова днесъ пишж Г-ну Гешеву да ми отвори кредитъ у Г. Денкоглу за 57 рубли, и 20 коп. за енголпіона, что Ви пратихъ. Може и да не ми дотрѣбватъ тѣя пары; нѣ въ всякой случай добрѣ е да ги имамъ подъ ржжж. — Отъ лексикона ми има напечатаны двѣ колы; нѣ щжтъ ся пустятъ навѣнъ прѣзъ Яннуар. И тогава вече щжтъ подкачатъ да ми плащатъ за него. — Поздравленіе на вси пріятѣли. — Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геровъ.

310. Радость за прието писмо. Рѣчникътъ на Живкова.
Енголпионътъ на Панарета. Ковачевичъ. Свадбата на велики князь. Дипломатически промѣни.

Коп. кн. 1

Петр. 2 Яннуарія 1855 (? 1856).

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурешъ.

Честита нова година! Желаж Ви да жж прѣминете съ здравіе, веселие и благополучіе въ всичко. Дано даде Господъ да ся видимъ тѣжж годинж! Не могж да Ви искажж съ каквж радость пріяхъ писмо-то Ви отъ 5 Декемвр. а право, докри-

вяло ми беше, като нѣмахъ отъ нидѣ писмо. — Видѣхъ что ми пишете за тютюна; кога е така работа-та, по-добрѣ не ся трудѣте да ми прашате. За лексикона Х. Александровъ азъ и самъ угаждамъ, какво е нѣчто, зачтото знаѣ съчинителя му; нѣ все ми ся ще да го имамъ. — Пишете ми, какво Прѣосв. Панаретъ ся надѣялъ да му дойде енголпионъ-тъ даръ. Това и азъ знаѣ; нѣ не можяхъ да свръшѣ ничто работа, едно, зачтото нѣмаше Г. Денкоглу въ Москвѣ, когато бяхъ азъ тамъ, и друго, зачтото негова милость, както ми казахъ, по Ковачевича е намразилъ всички-ты калугеры, та не ще и да му продумать за тѣхъ. Отъ писмо-то Ви видѣ, че сте на добръ мысль за кефа на наши-ты и право имате. — Нѣчто ново нѣмамъ да Ви пишѣ. Чтото става, научвате го отъ газеты-ты, а что има да стане, това никакъ не може ся научи. Прѣди да приемете това писмо, трѣбва да ся научите отъ газеты-ты, какво на 27 Декемвр. стана годежъ-тъ на царскій братъ Николая Николаевича, за дъщерѣ на принцъ Олденбургскій. Тоя принцъ има за женѣ еднѣ отъ Русскы-ты великы княгыни и ся намира въ Русскѣ службѣ. Дъщеря му е родена и расла въ Россіѣ. Исто скоро трѣбва да ся научите отъ газеты-ты, какво генералъ Лидеръ ся отрядява намѣсто князя Горчакова, а той послѣдний намѣсто князя Паскевича. Има рядъ сега вече да подкѣчѣ да връшѣ и Вашѣ-тѣ работѣ; нѣ трѣбва да ми прашате наставления что да чинѣ, да ми изѣявявате, кое какъ е, съ еднѣ рѣчь, да ми давате потрѣбны-ты извѣстия за състояние-то и рядъ-тъ, на който ся намира работа-та, та да знаѣ что да връшѣ; а бждѣте увѣрени, че за Васъ съмъ готовъ всичко да направѣ, камо ли такъжѣ работѣ, която никакъ не мя бръка на моѣ-тѣ.

Поздравление на вси приятели и особно чичю Іорд., адашю, Колю и Тодору. Дѣ ся намира Костадинъ и зачто не отговаря на писма-та ми? Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Мушекъ.

311. — Испраша се лексиконъ-тъ отъ х. Александра. Вла-
дишки енголпионъ. Тютюнъ за Петербургъ. Геровиятъ рѣчникъ
се печата. Извѣстия за мира.

Пак. 14.

Госп. Н. Геровъ.

Буку. 1856 Януа: 8.

Вашы двѣ пріятелски писмѣ отъ 22. 9вріа и 19 10вріа вчѣра изедно пріяхъ, и искренно ви обаждамъ защо твѣрдѣ многу съ възблагодарихъ, понеже като почти 21/2 мѣа нѣбѣхъ пріялъ отъ васъ писмо бѣхъ твѣрдѣ неспокоѣнъ, то естъ въ сѣщата болѣстъ въ която стѣсъ намѣрвали и віа додѣ стѣ пріяли писмото ми отъ 5 10вріа, за коѣто ми пиши Г. Гешевъ чи виго испратилъ сигурно.

Лексиконатъ на х. Александра ніе нѣщо за вижданѣ нѣ кату виждамъ чи пакъ ми пишете за него, то утрѣ го предавамъ на почтата за Віѣнѣ до бр. Ив. Гешовы, за да ви го препрататъ тіа отъ тамо.

Енголпионатъ го ареса Владыката, нѣ му съ видиши мѣи скѣпичакъ, нѣ кату му казахъ чи аку го неще да миго даде за да продамъ німу доди добрѣ, Съ види чи му съ искаше да му го пратите даръ отъ Дянколу.

За тютюнятъ въ предишното си ви назначихъ. Защо спорядъ цѣнѣта дѣту ми бележите чи сѣ продава тамо, ніе спѣкола за предпріемванѣ, зашоту ползата му ше бжди малкѣ кату разноскитѣ съ голѣми сосѣ сичкото, това аку желанте непремѣнно да имате то кажете ми за да порѣчамъ въ Ц/градъ съ правъ Паракходъ да ми прататъ, чи отъ Галацъ да съ прати праву за Віѣнѣ отъ тука да купѣ титюнъ иви прата него намѣрамъ полѣзно, зашоту тука за добріятъ титюнъ искатъ 20 и до 22 1/2 грѣ за /о/ та.

Въ пѣрвото ви писмо ми думашъ какво кату излези отъ Лексиконатъ ви една хола типарѣна ще висѣ опредѣли и платата, нѣ виждамъ въ послѣдното да ми казувате какво двѣ коли имѣ готови; апакъ платата ваша кѣкъ-сѣи опредѣлила, и желаялъ бѣхъ колкуто поскору да съ научѣ за да съ радовамъ, зашоту нисѣмъ въ сумненіе чи ше бжди достойна за забележваніе. — Ми думате какво другата ви ра-

бота не отвожда лѣко кѣкто вѣ съ надѣяхте, то нѣе нищо. Защото сяко начало е мъчину, кату познавамъ обаче вашата ревностъ, и съ какво стараніе предприемате извършованіето на сякаква работа, смѣя да речъ, чи до сега сте турили на най добріятъ пжтъ, защото мисля, чи нѣе веки за изоставани.

Ми думате какво иностранныѣ Газети пишатъ доста за миръ, а вѣя тамо нищо не знаите, и нѣти имате нѣкаквж тѣкавж основателна надеждж нѣе то да ви обаждж и тука какво съществува. — Въ Газетитѣ сте видели защо се за миръ хоротуватъ нѣе завчера на 6 сего доди тука изъ Вѣнж по телеграфатъ извѣстіе какво императоръ Александра пріялъ предложеніятата на Естирхази и мирътъ го иматъ веки Вѣнезитѣ кату свършанъ това праву да ви обаждж никакъ мисля нѣе добро за наша търговія, защото няще можимъ дасъ отбиремъ сосъ нищо — Доста чудно мисъ види за да повярвамъ кжкъ росія склони лесно на предложеніята на Ех. Защото аку бѣдатъ чляновитѣ онѣзи които ги пишатъ по Газетитѣ, никакъ нисъ почтени за Росія. Сосъ сичкитѣ тѣзи новини дѣту имамы днесъ тука. За миръ, ази няма да повервамъ предъ да кажѣте ивѣя и разумѣте веки съ колку нѣтѣрпеніе чакамъ да научъ това отъ васъ хоротувасъ ощи чи по предложеніето Австр. ще съ отворатъ нови конференції и 3. мѣна ардмистіція, тѣзи аку инстинствуватъ, то можж да рѣжж чи ощи далечъ миржтъ — Сички желаемы мирътъ но да бжди сосъ почеттж на нашы.

Братъ ми Коліо Тодораки адашатъ ви сичкитѣ съ добрѣ, нѣе адашатъ ви веки стои навжнъ кату сѣки арендаханъ. Чичо е Іорданъ е добрѣ завчера понеже бѣше и денжтъ му бяхъ ми цялъ денъ у него, тои отъ новинжта него-дѣншна нѣму добрѣ и знаите защо.

Г. Сакалову принесете поклоненіето ми желаніето ви за да посрѣщна новата година съ здравіе съ испълни кѣкто трѣбовж, и кату ви пожелаея и асъ това същото ви молиствовамъ ощи за дави бѣди настоящата година благополучна на сичкитѣ ви предприятия кѣкто желаяте и желая.

Добро видѣніе.

ш
ва:

Христо Георгиевъ.

312. — Българетѣ искатъ отъ Портата народно духовенство. Портата иска доказателства, че сж имали нѣкога таково. Геровъ да намѣри. Да се допита до Григоровича за това.

Пак. 14.

Господ. Геровъ.

Нашытѣ въ Ц/градъ сж подали прошеніе на В. Порта, и главнотоимъ исканіе е за да сж отрѣджтъ отъ нашы Владыцы по сичка бжлгарія тракія и Македонія, на което и нисж посача портата спо. каквоту пишатъ отъ Ц/градъ нѣе иска началството да докажатъ нашытѣ чи сж имали нѣкои Владыцы бжлгари, и тогивж да сж представатъ чи съ тѣзи доказателства да имъ сж даде и правото — нѣя отъ тука кѣкто и отъ среца нашитѣ ще сж стараимъ да изнамѣримъ доказателства, нѣе понеже мислж чи на васъ по тамо можж да сж намѣратъ повече и по-добри то потрудетісж ивѣя да намѣрите нѣкакво доказателство, и прѣпись отъ тяхъ пратѣте ми поскуру ми казувж Г. Мустаковъ защо профѣсоратъ Григоровичъ които въ лѣто 1845 бѣше проведенъ въ Европешка туркія отъ минист. на просвѣщеніето за да прѣгледа манастиритѣ Светогорски, и изъ румели, и на други мѣстж дѣто бы да научи чи иматъ ветхи вѣщи и списаніята, които и на многу сполучилъ, и на вржщаніето си прѣзъ тука отъ онѣзи дѣто имаше съ нѣго си, понеже повечето билъ испратилъ по напредъ прѣзъ Ц/градъ показалъ единъ помѣлникъ когото билъ намѣрилъ на ста горж на Манастирятъ Стый Наумъ, и въ нѣго имало минати именжта на царѣтѣ и царицытѣ бжлгарски, кѣктоги помянували на Проскомодіата ощи показалъ и едно писмо отъ Молдавскіятъ Клиръ и боляръ кжмъ бжлгарскіятъ Патріархъ въ ахрида, иго заповѣдали за доди да имъ хиротонисалъ Митрополитъ, защото вдовивала епархіята имъ та Патріархатъ отрядилъ Влаш. Митрополитъ на нѣгово място да отиди да го хиротониса защото сжщіатъ нѣго прощавали обстоятелствата да отиди, ималъ идруги ощи любопитни нѣщж и тѣжж казувамъ чи нѣе злѣ да испытате и него сжщіатъ. — той казувалъ тука чи кату сж завжрни ще направи изложеніе на сичкото нѣгово прѣминуванѣ отъ срѣща, и белешкж на сичкитѣ списаніята дѣтои можилъ да намѣри, и аку имж тѣковж нѣщо, то тогивж наи доброн.

313. — Прѣдварителенъ миръ Неприятни условия. Цѣла Европа иска мира. Неумѣло захваната война.

Коп. кн. 1.

Петерб. 6 Февр. 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

Писмо-то Ви отъ 8 Яннуар. пріяхъ на 24 истый мѣсяць и Ви съмъ твърдѣ благодаренъ за него. Забавихся да Ви отговорѣ. зачтото тыя дни имамъ работж, която не трѣпи ниго единъ чясъ да ѣ забавѣ. Имамъ още два-три дни да ѣ работж; нѣ понеже днесъ ми ся случи крайня потрѣба да пишѣ за Вѣнж, отдѣлямъ нѣколко минути, за да Ви повторѣ пакъ, какво има твърдѣ голѣмы надѣжды за миръ слѣдъ това, что отпуска Россія. Плѣномошнѣ-ти оттука отидохъ за Парижъ, и тыя дни трѣба да ся отворятъ тамъ конференціи-ты за миръ. Прѣдварителны-ты условия за миръ трѣба да знаете отъ газеты-ты, та не Ви ги повтарямъ. Може да не Ви аресвать, нѣ ако не сѣ ставали кіой-башѣи, то може да знаете отъ уйчя си, че кога иска едно нѣчто всичко село, трѣба то да стане. И тука всичка Европа иска миръ и такъвъ миръ, трѣба да имъ пристанемъ, а занапрѣдъ добръ е Господъ. Тая война както трѣгнѣ отъ начяло, така отыде и до край. Имаме много душманы, та дано стане миръ. Да ся надѣмъ за миръ, нѣ да не забораваме, че и лани ставахъ конференціи. Сега има повече надѣждѣ за миръ; нѣ може минѣ мышка пѣтъ. Отговоръ на писмо-то ти отъ 8 яннуар. щѣ ти пишѣ до пѣти.

Вашъ

Н. Геровъ.

314. — Геровъ прѣтрупанъ съ работа. Паришкитѣ конференціи и мирътъ. Печатане рѣчника. Прѣпорѣка за Герова. Приятелски свѣдѣнія.

Коп. кн. 1.

Петр. 25 Февр. 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

На 6 Февр. Ви писахъ на кжсо и ся обричахъ да Ви пишѣ по-пространно слѣдъ 4—5 дни; нѣ работа-та, която тогава не ми допусти да ся простирамъ, провлѣчеся повече, и при неѣ ся притури и друга, та едва днесъ свръшихъ. Да знаете что съмъ работилъ, не щете ми ся срьдите, че съмъ ся заборавилъ да Ви пишѣ. Едва тыя дни ми ся прѣдстави случай да турѣ нѣколко нарядъ работж-тѣ, за коѣто съмъ дошълъ, та затова оставихъ всичкы-ты другы работы на странѣ за нѣколко врѣмя. Сега ся надѣѣ вече и тая работа да трѣгне на пѣтъ. На врѣмя щѣ Ви обадѣ, что съмъ свръшилъ. — Азъ знаѣ, че слухтите да чюете, что ся врьши на конференціи-ты въ Парижъ. Скоро и тѣмъ ще ся чюе гласъ-тъ. Азъ съмъ почти увѣренъ, че ще бжде миръ; нѣ кога стане, щете го научите отъ телеграфа, та не щѣ могъ азъ да Ви земѣ мюжде-то. Затова азъ быхъ рекълъ, че ако Ви дойде това писмо, прѣди да приемете извѣстіе по телеграфа, какъ е заключенъ миръ, то мюжде-то ся стои менѣ. — За лексикона си Ви споманхъ въ послѣдне-то си писмо весма кратко. Той ся печята. Досега сѣ излѣзли само 4 листа. За листа ми ся плаща отъ Академіѣ-тѣ по 30 рубли, отъ които давамъ 7—8 за всякой листъ, та ми ся печятатъ по 1000 тѣла за мой хесапъ. Всичкый лексиконъ ще бжде до 80 листове. Добро-то му е, че той ми отвара пѣтъ за другѣ-тѣ работж, а безъ него ничто не бы свръшилъ. — Отъ г. Х. Гешева пріяхъ за енголпіона 57 р. и 20 к. — Ново нѣчто оттука какво да Ви пишѣ. Особенно нѣчто нѣма. Халчинскый прѣди 5—6 дни умря. Съ Соколова ся видѣхъ единъ пѣтъ, когато Ви писахъ много здравіе отъ него, и пакъ тыя дни второй пѣтъ ся видѣхъ, та му казахъ много здравіе отъ Васъ. — Азъ сега смѣтамъ, какъ да нагласѣ работж-тѣ си, та като ся заключи миръ, да си идѣ по-скоро оттука. Обѣщаніе-то си помнѣ, что Ви съмъ далъ да минѣ прѣзъ града Ви да си видимъ хесапа. Нѣ нова-та ми работа може да мя задрѣжи тука нѣчто повече. — Въ писмо-то си отъ 2 Яннуар. Вы пытахъ, дѣ ся намира Костадинъ и зачто не отговаря на писма-та ми. Откакъ

сме ся раздѣлили въ Вѣнж, азъ не го съмь разбиралъ; затова и прѣстанжхъ да му пишж, а желалъ быхъ да му кажж нѣчто. Ако имате възможность, прѣдайте му желаніе-то ми да го разберж, и ми напишете что-годѣ за него. — Баю Евлогію съмь писалъ на 2 Яннуар. Чякамъ отговоръ отъ него. Поздравѣте го отъ мене, така и вси приятели и особенно Коля, чия Юрдана, адашя, Беронче-то, Г. Бакалоглу и пр. Не помнж, писалъ ли Ви съмь, какво Живко и Цеко сж тука; дошли сж още прѣзъ Юлія и оттогава досега Живко е все въ спиталя: лѣжи боленъ отъ нечисты болѣсти. Азъ още не съмь го видвалъ, а съ Цека ся срѣщамъ понѣкога.

Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Мушекъ.

315. — Народнитѣ нитереси. Геровъ ги добрѣ познава. Парижкитѣ миръ. Султановитѣ правдини нѣма да се приложатъ. Убийства и насилия въ Турско. Търговията спрѣла.

Пак. 14.

Господ. Н. Геровъ
Въ Петерб.

Буку. 1856 фѣвру 29.

Вашитѣ писамцж отъ 2. Яну^с. и 6. кончающаго пріяхъ, и писаннитѣ ви разумѣхъ. — Радувамъ сж дѣто чи здравѣитѣ, зашоту когито стѣ здрави Вярвамъ чи или колку работа млогу имате сѣ ще бждите въ състояніе дая посрѣшнитѣ. Второ сж благодарихъ дѣто чи и работата ви съ лексиконатъ отвожда добрѣ, понеже платата дѣту земате кату ще висѣ даджтѣ и 1000 тѣла, нѣ нѣщо за укоряванѣ.

Въ пжрвото си писмо ми думате чи кефатѣ на Нашитѣ е добрѣ, и чіе времѣ да подкачитѣ да вжршитѣ и наща работа, нѣ желеате да ви давамъ наставленіята, нѣ ази мысля чи нѣе нужда да ви давамъ никакви наставленіята, зашоту работитѣ съ намѣратѣ и въ сжщото състояніе, кжкто бяха и напредъ, и кату вія познавате отъ секиго по добрѣ пжрвото състояніе на работитѣ ни, безъ ползае и аку ви опишж, и тѣкж оставж вія да вършите кжкто е по добрѣ за насъ мнѣніето ви за надеждата за миръ видѣхъ и тѣи и тука сичкитѣ мыслятъ чи въ договоритѣ Сегашни у Парижъ ще сѣ склучи миржтѣ, нѣ до сега тука нищо незнамъ какво сѣ работи тамо. Защо казуватѣ чи каквоту вжрши го иматѣ твжрдѣ тайно и навжнѣ не излаза. Прѣдварителнитѣ условія за миръ до колку ми аресоватѣ това го познавате добрѣ и нѣе нужда да виго потвѣрждавамъ. — Кию башіа нисжмъ былъ, нѣ сжмъ слушалъ отъ Воикаси, чи когжто иска да свжрши нѣкоя работа опща, пжрво си нагласява и тарафатѣ и тѣкж работата му варви напредъ случавасѣ по нѣкога и да му сѣ несрѣщни планатѣ. кату сѣ противницитѣ му млогу, нѣ тои на тѣкжвѣ случай представа на исканіето зѣлско, нѣ послѣ малку врѣмѣ зема други подобни мѣрки инакѣ испжлніова Волата си, чи давно ивія бждите отъ тяхъ. Султанатѣ дѣто дава правдинитѣ на християнитѣ отъ срѣща, трѣбова да стѣ ги видяли у Газетети тія нисѣ прости удобрѣніята, аку сѣ туриха на пълно въ дѣиствіе, нѣ маи нѣвярвамъ, зашоту оправителитѣ нищатѣ да ги екзикутароватѣ, и тѣкж мѣкарѣ чи имж Султанатѣ добра вола за християнитѣ, нѣ мѣчину ще може дая испжлни.

Отъ срѣща пжтищата сѣ млогу лошава, и нѣсмѣятѣ хората да ходатѣ поработата си, до сега убійства сѣ случаваха само на Гражданитѣ нѣ сега и на селянитѣ, чи веки давно Господъ сичко на добро обжрни.

Г. Константинъ е тука, и каза чи ще ви пиши.

На Г. Сакалова поклоненіе.

Сички здравѣимъ, нѣ търговщината ни отъ кжкѣ сѣ чу за миржтѣ млогу назадъ отиди, зашоту сѣ уловихми сосѣ продукти тукашни скжпи апакѣ сега непрестанно спадатѣ цѣнитѣ, и нисѣ показува пагоба, нѣ и това ще го претарпимъ, и ще кажемъ чи отъ дѣто сми спечели сега ще загубимъ.

Добро Видѣніе.

вашъ
Хр. Георгиевъ.

316. — Конференцията въ Парижъ. Геровъ кйой-башия въ Пловдивъ. Работата му въ Петербургъ. Свѣдѣния за бакъра въ Росия.

Пак. 14.

Буку^с 1856. Марта 12.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

На 29. февруарія ви писахъ, и съ отговорихъ на двѣ ваши честни отъ 2. Януарія и 6. февру. — Сега ви казувамъ какво вчера пріяхъ и честното ви отъ 25. миналаго на което писаннитѣ ви разчетехъ сосъ вниманіе и въ отвѣтъ слѣдовамъ. — Задѣто забавихтѣ да ми отговорите никакъ нѣвисж бѣхъ сжрдилъ, защото си въобразявахъ чи трѣбовж да сте имали млогу работж и която забавж даніе търпяла, кѣкто и отъ писмото ви разумявамъ. а аку бжди былж за въ ползж на нашж работж, то въ мѣсто да ви сж расжрда, щѣви благодарж отъ горѣ, повнѣте обаче защо голѣмо желаніе имамъ За да зная що-годѣ какво стѣ. свжршили, и каквж надежда можж да хранж за работатани — Въ конвенціитѣ у Парижъ какво сж вжрши отъ истинж сички слухтимъ да научимъ, понеже и търговія-та си чакамы отъ тамошнитѣ извѣстіята да оправливами, нѣ навѣрно и рѣшително ощи нищо не-знамъ, опщо обаче съ говори чи миръ ще съ склучи, нѣ накакви основаніята и кжкж. това нѣго познавамы, защото различно съ говори, кѣкто и газетитѣ различно пишатъ, чи пакъ истината отъ васъ чакамъ да чуя, а колкуто за мѣждѣто дѣто искате, сжмъ готовъ да ви дамъ, стига само за да стани миръ, нѣ да аресж шо годѣ и намъ — Платата дѣто ви даватъ за Лексиконатъ нѣ за укоряванѣ и твжрдѣ добрѣ стѣ сторели дѣто Типаритѣ и за вази 1000 тѣла, защото отъ тяхъ имж надежда да извадите ^{1000/2000} # ски.

Доста сж благодарихъ кату виждамъ чи повнѣте обѣщаніе-то си, сирѣчь на връщаніето си да минитѣ презъ тука, което непременно искамъ да овардита, защото имамъ за млогу работи да съ нахоротувамъ съ вази, понеже каквоту висжмъ казалъ ощи кату быхте тука желаніето мѣе да отида близъ роднинитѣ си да живѣя, и да можя да отида знаите що трябва да бжди, освѣнъ това нужда да си нарѣдите работа кату за можите да бждите въ Пловдивъ. Кюю-башіа, Защото кату отида и азъ тамо да живѣя надеждата мѣе дасъ подпирамъ у васъ. — ми думате чи кату сж заключи миръ ще гледате да си наредите работатж ида си додите поскору, което и азъ отъ сжрдѣ желая, нѣ прибавяте чи новатж ви работж можи да ви забави, то нѣе нищо кату бжди за нея да стани забаватави, нѣ искахъ да узная на по-сокж до коги можи да ви забави.

Констандинъ предъ 7 — 8 дѣнь отиди за Яшъ и подиръ други толковж трѣбовж да сж завърни ще му съопшж колкуто ми бележитѣ. Желалъ быхъ обаче и азъ да зная нѣчтото, ако чи интересанто за мене или за работата ни.

На пріятелитѣ ви поздравленіята ви предадохъ, отъ които сжщото ви сж въздавж — Братъ ми Колю чичо іорданъ Бакалоглу адашѣтъ ви сичкитѣ здравеятъ, и желаятъ сжщото да чуватъ и за васъ. — За работатж ни ви писахъ въ предишното си. и ничто друго нѣви казувамъ сега. Отъ спрѣсасъ четюха ферманитѣ за Правдинитѣ дѣто дава Султанатъ, нѣ турцитѣ си отговарятъ чи това нѣвозможи да бжди, и какво ферманитѣ ще иматъ сила 24 часа, сосъ еднж рѣчь до сегасіе се ветхото, и съ види чи мжчино ще съ тури новото нарѣтъ, и давно излеза излаганъ. — Ми думате какво миржтъ ницѣ бжди тѣи лошъ каквоту мисѣи сторило и давно излезите истинна вашо, знаите обаче чи голѣмо нѣтърпѣніе имамъ догдѣ научимъ вѣрно на какви основаніята ще бжди.

Търговіята ни от новж година се назадъ варви, и главната прѣчина на това видисъ да е слухатъ за миржтъ, защото сичкосъ бѣ въскачило, а сега се спада.

Познавамъ добрѣ чи Демидовъ имж кантора въ Градж ви, Прочее аку нѣви тежи и ви прощавж времѣто да отидите да испытате имали бжкаръ готовъ, и работили му фабриката, и аку стани миръ коги можи да свалжтъ въ Одесса, и сосъ кжквж цѣнж го оставятъ предаденъ въ Одесса; и пріемали да предпродаде 10 хіл. пуда предаденъ въ Одесса, и паритѣ платени тогивж когито стигни стокатж тамо, освѣнъ това пытаите само кюлчели работатъ или и табли, и кжквж дибелинж и широчинж иматъ и еднитѣ идругитѣ, и колку теглатъ — това отъ истинани тяготж

за васъ, нъ ази искамъ да го свършите когито ви прости времето, и безъ поврѣда на работата ви.

Въ Карлово катугіе страхъ хората отъ хайдуцы даходатъ по кжратъ, послѣдно зѣ да гіе страхъ ивъ Граджтъ зашто бастисали ношемъ Васілія х Вжлолу въ кжщата му, и му зели колкуто пары намѣрили даже и дрехитѣ му отъ Гарбжтъ.

Добро видѣніе

■
ва :

Хр. Георгиевъ.

Ви затварямъ писмо отъ Владыката, и вище чи му купете друго енголпѣонъ, зашто онова го продади безъ да загуби.

317. — Миръ още нѣма. Четери листа отъ рѣчника напечатани. Ще се печата и руско-български рѣчникъ. Другата работа на Герова отива напредъ.

Коп. кн. 1.

Петр. 15 Марта 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

Смѣтамъ да сте пріяли тѣя дни писмо-то ми отъ 25 Февр. Кога Ви пишяхъ него писмо, не вѣрвахъ, ще ли стигне то до Васъ прѣди да се научите, че е заключенъ миръ. Сега, слѣдъ 20 дни мож да Ви кажѣ, какво и това ми писмо може да Ви стигне прѣди да стане миръ-тъ. Така е неизвѣстно, кога ще се сврши тая работа, что всичкій свѣтъ съ нетръпѣніе чяка. При всичко-то обаче провлачяніе пакъ ся надѣмъ, че ще бжде миръ. — Послѣдне-то писмо, что имамъ отъ Васъ, е отъ 8 Яннуар. Пѣ-ново не съмъ приималъ, а щяше ми ся твърдѣ да ся удостоѣ съ пѣ-ново Ваше писмо, за отговоръ на мое-то отъ 2 Яннуар. и чякамъ отъ день на день да ми дадете потрѣбны-ты извѣстія за работж-тж. — За мои-ты работы идж да Ви дамъ днесъ пріятны извѣстія и за двѣ-тѣ. Да Ви пишѣ прѣвѣ за лексикона. Прѣви-ти 4 листове ся пустнѣхъ въ свѣтъ и ми печелятъ добръ ихтибаръ. Другы 4 листове шжтъ излѣзжтъ кждѣ великдень. Освѣнь това онія компанія, за кождо Ви пишяхъ отъ Вѣнж, че иска да печята лексикона ми, дава ми сега срѣдства да напечатамъ Русско-Българскій рѣчникъ, когото кждѣ великдень такожде щемъ подкачимъ да печатаме. Така отъ еднашъ щемъ добьемъ и Българско-Русскій и Русско-Българскій рѣчникъ. — Друга-та ми работа такожде ся повдигнѣ много напредъ. Прѣди нѣколко дни изложихъ на писмо тжж работж на какъвго рядъ ся намира сега, и това изложеніе ся подаде, дѣто трѣбва, та щж чякамъ скоро отговоръ, и ся надѣж за добро нѣчто; само ако потрѣбва да ся прави нѣчто разность, то щж да ся утѣснѣ. — Рѣчника отъ г. Х. Алекс. Живк. что сте ми пратили, пріяхъ прѣди еднѣ недѣлѣж. Благодарѣ Ви отъ сръдце за него. Той е слаба работа; нъ все трѣбваше да го имамъ, и съмъ благодаренъ, че го добыхъ. — Кога найдж случай, щж Ви пратж напечатаны-ты листа отъ моя рѣчникъ. — Повече нѣчто сега нѣмамъ да Ви кажѣ, та да пытамъ Васъ, пакъ Вые да ми кажете нѣчто любопытно отъ Ваши-ты мѣста. Какво впечатлѣніе направи Султанскій Хатишерифъ отъ 18 Февр., съ който ся даватъ права на Христіаны-ты? Въ Европейскы-ты газеты пишѣтъ, какво не сж доволни отъ него нито Турци-ти, нито Христіане-ти. Истинно ли е това, и зашто да е така? Казвать, че Христіане-ти и Ерменліи-ти сж протестували противъ него. Пишѣте ми зели ли сж нѣкаквы мѣры въ провинціи-ты за да турять на дѣло Хаттишерифа. Одес. пріятели не шжтъ да вѣрвать, че не сте ми дали ничто, кога да трѣгнѣ отъ града Ви, и мыслятъ, че азъ крыѣ. — Лани по това врѣмя бѣхъ на пжтъ и ся намирахъ въ пролѣтъ, А сега тука зимній снѣгъ още не е почелъ да ся топи. Днесъ имаме студъ до 16 град. — Царь-тъ е въ Финландіѣж. — Поздравленіе на вси пріятели. Добро видѣніе.

Вашъ

Н. Мушекъ.

318. — Извѣстия за мира. Тържествено извѣстяване под-
писването му. Геровъ да се побере.

Пак. 14.

Господине Н. Геровъ.

Буку^с 1856. Мартѣ 22.

Послѣдното ми станж отъ 12. сѣго чрезъ Виѣнж. Г. Братія Ив. Гешовы, съ него предъ другитѣ потребности ви молимъ за да испытате въ кантората Демидова коя цѣнж искатъ бжкарать ключето и таблитѣ, и аку приѣмж кантората поржчваніе да предаде стокатж въ Одесса, и до коги можи я преда, чи аку сж можи и ми сж види що годѣ износно да ви пиша за да поржчатѣ.

Г. Констандинъ си доди отъ вжнъ комуто и съопшихъ писаннитѣ ви за него, и мисъ обрече чи ще ви пиши, и ще ми прати днесъ и писмото ви за да ви го затворж въ моето.

На 18. сѣго вѣчартж кжсно доди извѣстіе по Телеграватъ какво него денъ ся подписалъ миржтъ въ Парижъ, на утрѣто на 19 извѣстіето това нисж обяви овициално сосъ листъ екстра-ординари, а на 20 агитѣ ни фжрлиха и 105 топа, и тжка зехми почти, сички да вярвамы чи миржтъ е свжршенъ, и мюждето отъ истинж сж пада Вамъ. — На кжкви основи обаче сжи заключилъ миржтъ, какво добро имж за нащи, а аку е честенъ и добаръ за Ващы кжкто желяемъ това до сега ніго познавамы, нъ душманитѣ ни казвжтъ чие срамотинъ за Ващы, и аку излези тяхната никакъ німи аресовж, Вѣстницитѣ вярвамъ скору да започнатъ да пишатъ за тѣзи работи, нъ незнамъ дали ще пишжтъ правото, заради това желяялъ быхъ да чуя истината отъ васъ за да сж урахата.

Сега вѣчі миржтъ сж склучи, заради това вѣя нуждае да гледати поскору да си наредите работата (незабравяйте, обаче и нащж която сѣ на вази гледа) чи да сж завжрнатѣ, защото отъ васъ смятамъ ще имамы голяма нужда, нъ гледанте каквоту ви казахъ и въ предишното си давно сполучите да додите кююбашія въ Филюбе чи кату бжди тжи тогивж надявамъ сж да можимъ да сполучимъ да донисемъ тамо отъ тука Негов. Пр. Г. Панарѣта, освѣнъ това желяя да зная кои ще сж опредѣли Министаръ въ Ц/градъ, тжкж и тука Консолъ, и давно бѣдиха отъ онѣзи които желяятъ за насъ и да ни помагатъ.

На Г. Сакалова принесете поклоненіето ми. и кажете ми аку ще доди пакъ тука за да сж радвамъ.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва: като братъ
Хр. Георгиевъ.

319. — Миръ. Султански хати-хумаюнъ. Полза отъ него.
Посолство въ Цариградъ.

Коп. кн. 1.

Петр. 22 Марта 1856.

Господине Христо Георгиевъ !

Въ Букурешъ.

Не ся съмнѣвамъ, какво извѣстіе, че е заключенъ миръ, е дошло по телеграфа до Васъ въ исто-то врѣмя, когато дойде и до насъ, та идж не да Ви обадж тжж голѣмж новинж, а да Ви честитж за неж. Спорялъ тоя случай азъ имамъ твърдѣ много работж, та сега Ви пишиж твърдѣ на кжсо. А слѣдъ нѣкой день шж Ви пратж писмо и нѣчто-си на право. Договора за мира трѣбва скоро да четете въ газеты-ты. За кюй-башялжка съмъ на еднж мысль съ Васъ. — Писмо-то Ви отъ 29 Февр. пріяхъ. По-пространенъ отговоръ за него до пжти, Жялѣж отъ срьдце, дѣто миръ-тѣ не Вы намира добрѣ съ тръговинж-тж; нъ добъръ е Господъ. Азъ Ви писахъ послѣдне на 15 Марта. Слѣдъ нѣкой день шж пишиж Константину. — Работата ми отъ день на день врьви добрѣ. — Султанскый хаттихумаюнъ за правдины-ты на христіяны-ты е влѣзълъ въ трактата, та трѣбва да ся испльни. За тья работы до пжти по-простанно шж Ви пишиж, а сега шж Ви кажж само, какво за насъ е доста

добрѣ. Отъ Баджака едно парче отхожда. Поздравленіе на вси пріятели. Оттука ще иде сега скоро посолъ въ Цариградъ да обади Султану за въцареніе-то на новъй ИМПЕРАТОРЪ; а посолство-то и консулства-та кога щѣтъ идѣтъ още не ся знае.

Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геговъ.

320. — Условіята за мира още тайни. По султанския хатихумаюнъ. Подобрене за християнетѣ. Дунавскитѣ княжества. Черноморската флота. Геровъ си наредилъ работата. Грижи за пловдивското училище. Церковни книги. Геровъ ся готви да си връви.

Коп. кн. 1.

Петр. 30 Марта 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

Тамамъ бѣхъ ся наготвилъ и шяхъ да Ви пишѣ, и ето, че прияхъ Ваше писмо отъ 12 Марта, та заедно щѣ Ви отговорѣ и на него. На 22 Марта Ви писахъ на кжсо, колко да Ви честигъ мира. Подробны извѣстія за условия-та на мира не Ви давахъ въ прѣдыдѣще-то си писмо, и сега не мож да Ви дамъ, зачото тыя още не сѣ извѣстны на тънко. Тыя щѣтъ ся дръжатъ тайны, доклѣ да ся ратификува трактатъ-тъ та едва слѣдъ двѣ три недѣли може да ги напечата въ газеты-ты. За сега мож да Ви кажѣ, какво отъ тѣхъ войнѣ печелятъ малко-много само християне-ти въ Турско. Что обрича Султанъ-тъ въ хаттихумаюна си отъ 6/18 Февр. трѣбва да ся исплѣни колкото е възможно, зачото, както ся види, ще има въ Цариградъ смѣсенѣ комиссиѣ отъ великы-ты дръжявы да настоява и да глѣда да ся турятъ на дѣло всичкы-ты обѣщания. Отъ другѣ странѣ християне-ти въ Турско вече обръщатъ внимание-то на великы-ты силы на себе, та занарѣдъ щѣтъ ги глѣдаты съ другы очи. Княжества-та какъ щѣтъ ся нарядятъ, това не ся знае още, и на да ли бива да ся надѣжтъ за да ся исплѣни желание-то на млддцы-ты. Ако излѣзжтъ съ бѣло лице, то имъ стига. Друго нѣчто особено въ трактата не не ще има, освѣнь потѣкмяване-то за Черноморскый флотъ и за границѣ-тъ въ Бессарабиѣ. Тука Россія ся е поддала малко нѣчто, за да стане по-лесно миръ; нѣ поддаване-то ѣ не е важно нѣчто, както щете видите отъ императорскый манифестъ отъ 19 Марта, който тыя дни трѣбва да стигне да ся напечата и въ вашенскы-ты газеты.

Сега да дойдемъ на нашѣ-тъ си работѣ. Азъ почти пристигнѣхъ да ѣ нагласѣ така, каквото да мож да си оставѣ адвокатъ, векулъ, за да ми ѣ врыши, и това окончателно щѣ турѣ нарядъ, ако ще Господъ, подиръ праздницы-ты. Всичкы-ты работы нагласихъ така, каквото да нѣма да брѣка занарѣдъ нѣчто. Комуто трѣбваше разяснихъ всичко хубавѣ, и склонихъ го на моѣ странѣ. Така ся надѣжъ какво занарѣдъ ще иде тая работа тврдѣ добрѣ. И обстоятелства-та ми помагаты. Като натѣкмѣ всичко, щѣ Ви обадѣ, кое какъ съмъ нарядилъ.

Сега залѣгамъ още да си натѣкмѣ всичко, чтото ми трѣбва за заведение-то ми въ Пловдивъ. Искамъ да го турѣ на такъвъ рядъ, както съмъ мыслилъ открай, кога го съмъ отворилъ, и надѣжся, че ще мож да сврѣшѣ това.

Сега има рядъ да ся заврѣши една добричка трѣговска работа. Отъ нѣколко години насамъ не сѣ носены въ наши-ты мѣста церковны книги, та сега има, какво ся научявамъ, доста голѣмѣ потрѣбѣ за тѣхъ, и на Узонджовскый панаиръ може да ся похарчи доста стока отъ тѣхъ. Азъ гласѣ оттука работѣ-тъ така, каквото да посрѣщѣ тѣхъ съ по-лесенъ начинъ и ся надѣжъ да сврѣшѣ. Ако не сполучѣ (което на да ли ще бы) тогава щѣ Ви прѣдложѣ да сврѣшимъ тѣхъ работѣ съ обыкновенъ рядъ.

Обѣщание-то си да ся врынѣ прѣзъ града Ви щѣ увардѣ. Това е потрѣбно за работѣ-тъ ми. Драго ми е, дѣто и Вые оставате на прѣвѣ-тъ си мысль да ся поселимъ на велеятъ; нѣ не знаѣ не ще ли ся докара спорядъ работѣ-тъ ми да дохаждамъ пакъ тука. Кога ѣ натѣкмиѣ тука рѣшително, тогава ще стане явно.

всичко, какъ ще бжде, а мое-то желание е да поставѣж другаго да връши за мене тѣж работѣ, та азъ да си живѣж повечето у дома. Кога щѣ излѣзѣж оттука, това опрѣдѣлено не могѣ да кажѣ сега, нѣ все ся надѣж да бжде на лѣто. Най-много, дѣто могѣ да ся забавѣ, е до есень. Ако останѣ дотогава, щѣ видѣ баремъ коронование-то на Императора, което ще стане не по-късно отъ Августа, а може и много по-рано. — Кіюй-башия въ Пловдивъ не трѣсѣ да станѣ, защото това брѣка на тукашнѣ-тѣ ми работѣ; а да ся сврѣши тя, тогава, който да бжде кіюй-башия, за насъ все ще е едно, той или азъ.

Лексикона отъ нѣколко дни съмъ напустилъ, та ничто не съмъ писалъ, защото отъ день на день ся раждатъ новы работы отъ другый ми маслахатъ, за които ми ся докарва доста да пишѣ. Не трѣбва да оставямъ въ немарение тѣя работы; защото сега му е врѣмя да ся нагласи маслахатъ-тъ така, каквото послѣ да ся връши и безъ мене, като си оставѣж векулъ. А за лексикона не брѣка ничто, ако остане да го дописвамъ и послѣ у дома.

На трѣговиѣ-тѣ миръ-тъ може да има влияние сега въ начало, доклѣ едни имѣтъ на рѣка скѣпѣ стокѣ, а на другы ся отваря пѣтъ да продаватъ или да купуватъ, по-евтино. Това ще трае нѣколко врѣмя, доклѣ да дойдѣтъ работы-ты пакъ въ нормално положение: Трактатъ-тъ, чини ми ся, нѣма да измѣни ничто на трѣговиѣ-тѣ.

Прѣосв. Панарету щѣ отговорѣж до недѣлѣж. Что ми порѣчя въ писмо-то, ще бжде сврѣшено всичко и хубаво.

Днесъ щѣ пытамъ на пошѣ-тѣ, приематъ ли вече писма направо за града Ви, та да не ги пишѣ прѣзъ Вѣнѣж.

Костадинъ настаяше да си нарядѣ работѣ-тѣ така, каквото да си оставѣж векулъ, та искахъ да му кажѣ, какво ще стане всичко спорѣдъ волѣж-тѣ му, както го бѣхме прѣговорили, нѣ до недѣлѣж дано могѣ да му пишѣ, и то пакъ чрѣзъ Васъ.

31 Марта. Намѣсто да Ви пратѣ това писмо вчера, оставихъ го за днесъ, за да испытѣмъ, что ми порѣчяте за мѣдъ; нѣ не можяхъ да найдѣ познайника си, отъ когото могѣ да ся научѣ, дѣ е кантора-та на Демидова. И така останѣ съ второ да Ви дамъ тѣ извѣстия. Право да Ви кажѣ, не ми аресва, дѣто ми порѣчяте това тѣй съ много церемонии. Това не е работа за цѣлы дны, а за единъ сахатъ или два, а толкова врѣмя азъ всякога могѣ да найдѣ, защото не бива да сѣдѣ дома отъ заранъ-тѣ до вечеръ-тѣ постоянно наведенъ да пишѣ. И повече врѣмя да трѣбва, пакъ щѣ бждѣ всякога готовъ да сврѣшѣж за Васъ всичко, чтото ми речете.

На много мѣста ставатъ, както ми пишете и за Карлово, обири и убийства, и това зло трѣбва да иде още нѣкой и другъ мѣсяцъ, доклѣ ся турятъ работы-ты на рядъ. Зачто наши-ти не си отврѣщатъ? Отврѣщане-то е едно срѣдство срѣша тѣя покушения.

У насъ вече ся топи зимний снѣгъ, нѣ вчера още ся видяхъ шини въ града. Ледъ-тъ още и не мысли да ся махне отъ рѣкы-ты.

Въ писмо-то си отъ 15 Марта Ви пишяхъ, какво и то може да Ви дойде прѣди да приемете извѣстие за мира. Азъ не бяхъ отбралъ добрѣ. Намѣсто една недѣля разбралъ бѣхъ единъ мѣсяцъ. То бѣ моя погрѣшка.

Това писмо ще Ви стигне на Великдень, та прихващайте, че лично ся явявамъ да Ви честитѣж. Поздравѣте и вси прѣятѣли отъ мене. За Великдень трѣбва да сте или у г. В. Недѣлковичъ, или у г. Моска. Поздравѣте ги и двама-та отъ мене.

На писмо-то ми не виждайте кусуръ. Баю Евлогью не пишѣ, особно, оставямъ Ви да му кажете много здраве отъ мене. За дохождание-то си пакъ щѣ Ви кажѣ, какво сега не ся знае кога ще бжде. Може и по-скоро, може и да ся позабави. Нашъ Фуадъ ся промѣнява. Добро видѣние!

Вашъ
Найденъ.

321. Разсжждения за парижкия миръ. Той е унизителенъ за Росія. Радость за геровата сполука. Хр. Георгиевъ внася пари за народнитѣ работи. Несполука на султанскитѣ правдини.

Пак. 14

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Буку. 1856. априліа 4.

Въ знаянѣ ви какво на 12 и 22 миналаго ви писахъ чресъ Г. Гешева, и искамъ да повярвамъ чи пжрвото ми предъ днесъ дасте пріяли. — Вашето честно отъ 15. подобно миналаго на а! сего пріяхъ, и писаннитѣ ви въ него добрѣ проумѣхъ, и въ кратцѣ слѣдовамъ да ви отговоря на по потрѣбнитѣ.

Миржтъ чи сж свърши и какво рускитѣ портови сж отвориша за излазяніе на сякакъвъ видъ стокж това вече го знаимъ, нъ кату непознаваме до сега на кѣк-ви условіята сая заключилъ, никакъ нѣни тѣрпи душата, и чакамъ съ нетерпѣніе да научж отъ васъ истината. — Тука сж говори чи княжествата Молдовлашки ще сж съединжтъ и ще ги направжтъ независими, освѣнъ това искать да кажжтъ чи Росія ще отступи на княжествата и басарабіята, и аку сичкото тово бжди истина, то съ види чи този бои само за Власытѣ былъ, още сж говори чи на Росія сж възбранява да имж веки арсенали и флотъ Военный въ Чърно морѣ, заради това и Николаевъ имж да стани Тарговски портъ, и Гемія Военни дѣту имж тамо да сж обжрнатъ на търговски, и сякашъ чи нисж срѣща сосъ онова дѣто ми хоротувахте тука коги бѣхте.

Видѣхъ дѣто Листовитѣ отъ Лексиконатъ ви сж дали на свѣтъ, и ви печѣлятъ добаръ ихтибаръ, и мѣжрѣ чи работитѣ ни не отидоха кжкто желаяхмы, и отъ тазъ-годишнитѣ ни предпріятіята ся чувствителна пагобж нисж посачжтъ, нъ сосъ сичкитѣ тѣзи непріятности дѣто имамъ, ази сж зарадвахъ твжрди млогу дѣто чи ваша работа отива добрѣ, и да знаите чи сега имж да празднувамъ Воскресеніе сосъ весело сжрдцѣ, зашото каквоту загубимъ тази година ще навалимъ отъ кярать на миналата, чи нека бжди здрави. — Ми думате какво и другата ви работа сж повдигнала млогу напрѣдъ, и за нея сте изложили на писмо на какжвъ редъ сж намѣрж, и това изложение сж дало дѣто трябовж, и отъ това ви извѣстіе яко сж благодарихъ, нъ желаяхъ быхъ да узная поскору и каковъ отвѣтъ ви сж дади кжквж добрж надежда можж да хранж за наша работж, а колкуто за пары дѣто казувате чи аку дотрябовать да сж разнесжтъ ще сж отѣснитѣ, то за да нѣви доде мжчино, ази давамъ днесъ Воля на Г. Гешова въ Віѣнж когито би да му поищите пары до 4/500 гол. да имж да ви внесе, които ще бждатъ само отъ меня, зашото отъ другого няма отъ кого да земж, ази сжмъ увѣренъ чи вія на пусто разность нямате да направите, нети пакъ на мѣстж които можатъ и безъ това, нъ аку ви прошавж се желаялъ быхъ да узная.

Султанскіатъ хатишерифъ отъ 18 февруар. сж чете на садѣ отъ среща, нъ нѣиди никакво впечатление не направи, можѣ Волята Царска да е добрж и да искж да го тури въ дѣиствіе, нъ ази невярвамъ чи ще бжди това, зашото като опщо народатъ турскіе противянъ на това, то и оправителитѣ сжщата Водж ги носи, чи веки мыслете кжкъ ще сж тури въ дѣиствіе. Газетети европейски дѣто казувать чи и христіанитѣ ни сж благодарни отъ новитѣ правдини, то нѣе право тѣи понеже христіанитѣ сж благодарни, нъ тогивж когито ги видать турнитѣ сичкитѣ нарѣдъ, а сега догдѣ тѣрпжтъ по лошо отъ напрѣдъ, и ги убивать повече отъ кату други, ми сж струвж чи иматъ голяма правда да викатъ чи ни сж благодарни, кои знаи какво имж още да имъ тегли кожате, а колкуто дѣто казувате чи сасж протестарали христіанитѣ и то нѣе истина — за срещнитѣ работи подиръ 10 дни имж да ви пратж въ пликъ по пространно описаніе, и нека ви служи.

Отъ Одеса кату нѣви вярватъ чи вія отъ тука нисте зели пары то нека попытатъ Г. Ив. Бакалогу за да сж научатъ истината.

Нія тука отъ два мца кжкъ нямамы снягъ, и тѣзи дни беше доста тепло времѣто, нъ злотои чи джждъ нямаме, отъ млогу времѣ, и е страшно да сж не развалжтъ зимнитѣ сѣянїята чи незнамъ веки какж ще бжди и касметжтъ на адашатъ ви, днесъ започна малку да хроми джждецъ и давно послѣдовашъ, за да отиди и работата на адашатъ ви напредъ. —

Явете ми кои сж отрежда тука консулъ, и кои въ Идрина, въ Пловдивъ желаятъ быхъ да вида васъ, аку вѣ възможно небеше зло да мѣ рекомандаритѣ по добрѣ на консулатъ дѣто ще доди за тука, кажете ми и Сакаловъ ще ли да доди пакъ тука. — Не забравяйте при това да ми явите и колкуто ви пытахъ за бакжратъ.

Отъ 2/3 дена сж разнеси слухъ чи съюзницитѣ ще сж теглатъ завсемъ отъ сичка турція и аку това бжди праву, то за сигурно казувамъ чи Султанатъ мѣжрѣ ида ише пакъ нѣше можи да тури въ дѣйствиѣ новитѣ правдини що ги давж.

Забележете ми коги смятате чи ще можете да си додите затука.

Ви поздравлявамъ братски и оставамъ.

III
ва: искренный
Христо Георгиевъ.

322. — Свѣдѣния за покупка мѣдъ. Горчаковъ министръ на външнитѣ работи.

Коп. кн. 1.

Петр. 7 Априлия 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

На 30 Марта Ви писахъ доста пространно. Сега идж да Ви дамъ извѣстие за бакжра, что искате да ся научите. Въ канторж-тж на Демидова ми казахъ, какво тая година всичкий бакжрѣ е упжтенъ за тука; зачтото ся го продали Барону Штиглицу. Въ Одессж сега и канторж нѣмжтъ и не могжтъ да продаджтъ другому нито пудъ за износяние вънъ отъ границж-тж, зачтото така имжтъ уврзано съ Штиглица за тжж годинж, а за до годинж може да ся направи нѣчто договоръ ако шете. Штиглицу е продаденъ бакжрѣ-тж по 11 руб. и 40 коп. пудъ-тж. Азъ ходихъ вчера и въ канторж-тж на Штиглица за да ся научж тамъ могжтъ ли да продаджтъ нѣчто бакжрѣ и какъ и по каквж цѣнж; нѣ не можяхъ да заварж тамъ когото трѣбваше. Днесъ не могж да идж пакъ прѣди да испратя писмо-то, зачтото щж закъснѣж; така остава за-до пжти да Ви пишж. Въ канторж-тж на Демидова ми казахъ, какво и тука и въ Одессж, кога имжтъ тамъ канторж, по еднж цѣнж продаватъ бакжрѣ-тж, зачтото разнось за прѣносяние-то става еднакъвъ и за тука и за Одессж. — Има тука и други продавачи на бакжрѣ отъ други модели, нѣ не знаж каква е тѣхна-та стока. Азъ щж глдамъ да ся научж по-подробно за това и щж Ви обадж.

Ново нѣчто нѣмамъ да Ви обадж. На трактата подробности-ты още не сж извѣстны. Моя-та работа полека лека ся врши и до нѣкой день трѣбва да иде доста напрѣдъ. — Право за Княжества-та още не приематъ на пощж-тж писма. Кн. Горчаковъ, что бѣ въ Вѣнж, става министръ за иностранны-ты дѣла. Прѣосв. Панарету оставихъ да пишж по праздника, зачтото тогава щж могж да му пратж и изображение отъ енголпиона, что съмъ поржчалъ да му направятъ. Той ще бжде и по-хубавъ отъ пръвый и много по-добрѣ направенъ, а цѣна-та му почти иста-та ще бжде. — Поздравление на вси приятели. Добро видѣние.

Вашъ
Н. Геровъ.

323. — Комисари за наредбата на Дунавскитѣ Княжества. Врѣме е българтѣ да запазятъ правата си.

Коп. кн. 1.

Петр. 16 Априлия 1856.

Христось воскресе!

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

На 7 Април. сутрена Ви писахъ, а надвечеръ прияхъ Ваше писмо отъ 28 Марта и въ него друго отъ г. Костадин. Забавихся малко да Ви отговорж, зачтото послѣдня-та недѣля на поста трѣбваше да побрѣзвамъ, за да приготвиж за великденъ

всичко, что ся относи до работж-тж ми. И сега не щж Ви пишж много, зачтото станж потрѣбно да прибавж нѣчто камъ онова, което бяхъ приготвилъ, и трѣбва утрѣ и то да е готово. Да сврьшж и него, таче щж чякамъ рѣшение, кой пжтъ да хванж.

Въ Конторж-тж на Щиглица пытахъ за бакжра. Тии го продаватъ тука, а за въ Одессж не обричатъ, зачтото всичкый е упжтенъ за тука. Искать за пуда 11 руб. и 50 коп. . . . платены напредъ, сир. сега, а други-ты прѣзъ Юлия, кога ся прѣдава стока-та. Има и кюлче и таблы различнж голѣминж, а именно каквж, не можяхж да ми кажжтъ. Въ други-ты канторы не можяхъ да пытамъ; нѣ тая недѣля непрѣменно щж сврьшж това.

За въ града Ви консулъ нѣма да ся прати сега, а ще дойде комисаръ, който заедно съ комисары-ты отъ други-ты дръжявы великы да земе учястие въ свѣщанія-та, какъ да ся нарядятъ Княжества та. Трѣбва да сте ся научили, какво конференция-та въ Парижъ е рѣшила, какво да стане една комиссия отъ членове, поставены по единъ отъ всичкы-ты великы дръжявы, които да дойджтъ тамъ и спорядъ потрѣбы-ты на мѣсто-то и на народа да нарядятъ Княжества-та. Сега е врѣмя да ся възбуди оный въпросъ, за който Костади чясто спомянуваше нѣкога, и именно: да ся врьнжтъ на Българе-ты оныя правдины и привилегии, които имъ сж даваны, когато сж ся прѣселвали въ Княжества-та, за които дѣдо Нико прави давиж. Спомянѣте Костади за това и съ други-ты прѣговорѣте. Азъ слѣдъ два дни щж Ви пишж, кой ще е комиссаръ и нѣчто по-подробно за това, щж пишж и особно Костади.

Утрѣ е день-тъ на рождение-то на Царь-тъ. Готвися чюдна иллюминація; прѣдъ всякж кжщж има изградено нѣчто. Утрѣ трѣбва да бжджтъ много новы обявления и повышения. Като ся тури на рядъ бечкый приятель, той ще ми помогне на работж-тж.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Мушекъ.

324. — Благодарность за отворенъ кредитъ. Свѣдѣния за бакжръ. Условията на мира. Загуба за Россія. Дипломатически назначения. Наредата на княжества. Геровата работа. Султански хатихумаюнъ не се държи. Разни новини.

Коп. кн. 1

Петр. 23 Април. 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

Прѣди два дни прияхъ писмо-то Ви отъ 4 Апр. Въ него ми казвате, какво сте поржчали Г-ну Х. Гешеву да ми внесе до 4/500 фиор. когато му поискамъ. Това е отъ вашж странж ново доказателство колко сте добры за мене, ако и да не съмъ заслужилъ съ ничто това, показва още какъ ся грыжите за нашж-тж работж. Щж залѣгамъ, колкото е възможно, да оправдаж Вашж-тж довѣренность, и честитъ щж бждж, ако постигнж да заврьшж нѣчто спорядъ обще-то ни желание.

Въ дополнение на това, что Ви съмъ писалъ въ прѣдыджщы-ты си писма за бакжра, идж да Вы кажж, какво всичкы-ти продавци сж продали за тжж годинж стокж-тж си, та отъ вторы ржцѣ може да ся купи. Всичкый бакжръ е упжтенъ тая година за тука, та не е възможно да ся получи въ Одессж, освѣнъ, ако да има тамъ други продавци, които нѣмжтъ тука канторы. Нѣ видися такывы продавци да нѣма въ Одессж, зачтото тукашни-ти напредъ имахж и тамъ канторы, а отъ по-лани сж ги затворили спорядъ войнж-тж. Освѣнъ Демидовскый бакжръ има още Пошковскый и той е по-хубавъ, та ся продава сега (отъ вторы ржцѣ) по 12 руб. пудъ-тъ. И хазна-та продава бакжръ, и той е по-хубавъ отъ Демидовскый, нѣ и той ся купува отъ вторы ржцѣ. Оттука може да ся прати стока по море-то за нѣкой Английскый портъ или за Ливорно, и оттамъ за Цариградъ. Право за Цариградъ мжно ся намира гемия. Може още да ся прати оттука нѣчто по море-то до Щетинъ въ Пруссииж и оттамъ до Вѣнж по желѣзный пжтъ, а по-нататкъ по Ду-

нава. Испрво сега навло-то трѣбва да бжде скжпичко. Тья дни ся махва съвсѣмъ ледъ-тъ, та трѣбва да дойджть гемии. Тья извѣстия за бакжръ сж отъ бурсж-тж.

Въ тукашни-ты газеты обнародвахж мирный трактатъ. Надѣмся, че прѣди да приемете това писмо, той ще ся напечята и въ вашенскы-ты газеты, та щете видете, че не е всичко, така, както ся казваше у Васъ. Россия дава не Бессарабиѣ, а еднж ивицж отъ Бессарабиѣ покрай Дунава, и на това мѣсто има само 40 хил. души жителе. Работа-та е само да не е Дунавъ-тъ граница. Флотъ пакъ ще има Россия въ Черно море, нѣ ограниченъ, и това не е голѣма тѣщета, защото тя въ Черно море никога не може да дръжи флотъ толкова голѣмъ, като да стои срѣща флотове-ты на другы-ты дръжави, а срѣща Турскый флотъ. Нахимовъ показа, че сж доста 5—6 гемии. Истина е, че е речено да нѣма арсеналы, нѣ това е казано само за край море-то, а единъ-два сахаты отъ море-то може да ся има всичко, и когато има желѣзны пѣтища, то е все едно като да е край море-то. За Севастополь и Николаевъ не е казано ничто, и тии щжть си бжджть, каквото сж были и напрѣдъ. За Николаевъ и думж нѣма, зачтото той не е край море-то, а на рѣкж, която ся втича въ море-то. Укрѣпления и калета край море-то си оставать, както сж были, и за тѣхъ дума нѣма въ трактата. Така само за флота и за границж-тж въ Бессарабиѣ ся е поподдала Россия, нѣ нѣмаше какво да ся прави: Австрия ѣж сили да пристане, Прусия ѣж съвѣтува исто-то, съ Австриѣ и Прусия е всичка Германия; Швеция заключи съжзъ съ Франциѣ и Англиѣ. Въ такъвъ случай трѣбваше да ся направи, както, спорядъ уичево-то Ви казване, правять кюй-башии-ти. Кога ся обнародувать протоколи-ти на конгреса Парижскый, тогава можа щемъ белкы да научимъ повече нѣчто.

На 16 Апр. Ви писахъ, какво слѣдъ 2—3 дны щж Ви кажж, кой ще дойде за комиссаръ въ Букурещъ; нѣ това още и до днесъ не е рѣшено. Весма вѣроятно е да бжде Базили, напрѣшний консулъ въ Бейрутъ, Грькъ, роднина на женж-тж на Пантели Аврамовичъ отъ Галацъ. Той бѣше и въ Парижъ на конгреса и още не е дошълъ оттамъ. До еднж недѣлж трѣбва да ся отряди на здраво кой ще да е и да врьви за града Ви. Азъ щж гядамъ да ся прикажемъ, колкото е възможно, съ него.

За Цариградъ кой ще ся отряди посланикъ и дѣ кои щжть ся пратять за консулы, това сега не ся знае. Князь Горчаковъ сега около 10 Мая ще отиде съ Царя въ Варшавж, оттамъ ще иде въ Вѣнж да земе прощж, та чякъ, кога ся врьне, тогава щжть ся отрядять посланикъ и консулы, а за по-напрѣдъ не ся прѣдвиди сега ничто. Приличя да бжде посланикъ Устиновъ или Дашковъ, что бѣ нѣкога въ Букурещъ; нѣ за пръвый е пѣ-вѣроятно. Пизани тья дни отвожда за Цариградъ за да отвори тръговскж-тж канцеляриѣ. Екстраординарный посланикъ не ше ся праша. Аргиропуло за сега трѣбва да бжде пакъ пръвъ драгоманъ.

За Румунскы-ты Княжества-та какъ да ся нарядять комиссия-та ще рѣши. Може белкымъ да ги съединять на едно; нѣ твърдѣ вѣроятно е, че щжть си останжть раздѣлены. Сега Россия прѣстава вече да имъ е пѣкровигелница, нѣ Порто-та добыва повече власть надъ тѣхъ и въ работы-ты имъ щжть ся брькать всичкы-ты великы дръжавы, ужъ за да гарантировать сжществование-то имъ, та никакъ не мож да вѣрвамъ прѣди да видж, че тая война е была, както казвате, за тяхж ползж. Нека да ся даде сега право на Европейци-ты да си купувать тамъ и мюлкове, та да ся наржгать тамъ всякаквы чюжденци, да турять ржж на всичко, тогава да видимъ, добрѣ ли ще бжде за Румуны-ты.

Азъ пишж Г-ну Хр. Гешеву да ми отвори кредитъ тука чрѣзъ Денкоглу, та кога ми потрѣбвать пары да земж колкото ми потрѣбвать, зачтото негова милость ми пише азъ да му теглж оттука полицж. Пары за мой-си разность азъ, слава Богу, имамъ; а отъ тья, что ми назначявате Вые, мож да земж, ако бы да ми ся докара нѣкакъвъ извънряденъ харчъ. За такъвъ харчъ не ми стига ржка, зачтото и обыкновеный ми разность е доста голѣмъ: на мѣсяць разносямъ повече отъ 50 рубл. и то безъ да харчж напусто. Въ театра съмъ ходилъ всичко еднашъ, а другы увеселения и зрѣлища още не съмъ ималъ врьмя да споходж. Трѣбва още да Ви кажж, какво отъ Вѣнж съмъ си донесълъ всичко, дрѣхы, обуща и проч. та ничто не съмъ купувалъ досега тука, а занaprѣдъ ще ми трѣбва да си направж нѣчто, зачтото тука новы-ты дрѣхы лесно увехтявать, че чясто ся обличять.

Спорядъ напръшни-ты ми писма трѣбва да мыслите да ся е турила работа-та ми на единъ рядъ, та трѣбва да Ви кажѣ, какво това още не ся е сврѣшило, зачтото, както знаете, министръ-тъ ся промѣни, та останж да ѣж врьши новъи министръ, а той сега въ начяло има много работы, та още не е дошло рядъ за моѣж-тж да ся рѣши окончателно, и още повече, зачтото има другы работы, които трѣбва да ся натѣкмятъ по-напръдъ, та спорядъ тѣхъ да ся отряди и моя-та. Затова тыя дни, като трѣгнжтъ нѣкои оттука за града Ви, шж Ви пишѣ подробно по тѣхъ. Щж Ви кажѣ сега само, какво за тѣж работж залѣга такъвъ чловѣкъ, който вторый за такжвж работж нѣма.

Пишѣтъ ми и отъ Филибе за злины-ты, что ставать тамъ спорядъ обнародование-то хатти-хумаюна. Видися, че най-послѣ шжтъ докарать работж-тж дотамъ, дѣто да останжтъ съюзнически войска въ Турско за неопрѣдѣлено врѣмя, ако и да пише въ трактата да ся очистять, както може по-скоро. Уйче Ви Никола ся е прѣнесълъ въ Филибе съ фамилиѣж-тж си и добрѣ е сторилъ.

Притварямъ Ви писмо за Костадина. За да не повтарямъ и Вамъ това, что му пишѣ, оставямъ писмо-то отворено да го прочетете. Тая работа трѣбва да ся сврѣши непрѣмѣнно и азъ съмъ увѣренъ, че щете залѣгнете всичкы за неѣж, за да не испустимъ тыя толкова сгодны обстоятелства да иджтъ безъ ползж за насъ. Азъ пишѣ право Костадину, зачтото отъ разговоръ съ него съмъ позналъ, че той има това твърдѣ на срьдце, и какъвто е кжякъ, ще залѣга да го сврѣши, стига само да му ся пусти муха. Не ся бойте отъ ничто: Султанскый хатти-хумаюнъ дава и намъ, както и на всичкы-ты народы, право да залѣгатъ да ся припознае народность-та ни. Въ Турско ако трепжтъ и биѣтъ, въ Княжества-та нѣма кой да ся противи откритс на желанія-та ни, та гядайте да ся сврѣши тая работа, и това ще бжде голѣма печяла за насъ отъ войнж-тж.

Днесъ не втасахъ да пишѣ Г-ну Панарету, какъвъ енголпионъ съмъ заржчялъ да му направять, та остава за до пжти. Кога бжде готовъ, шж го заплатж отъ пары-ты, что ми прашате Вые, ако не найдж отъ нѣйдѣ нѣкоѣж помощь за него, а Вые тамъ ся справѣте съ него.

Иллюминация-та станж не на 17 Апр. зачтото бѣ дѣждовно врѣмя-то, а на 19, нѣ и тогава валяше дѣждъ. На главны-ты улици кжщы-ты отгорѣ до долу бѣхж само огънь.

Още нѣколко думы за черноморскый флотъ. Ограничено е число-то на въоружены-ты гемии, а невъоружены, за прѣнасяние едно друго може да ся имжтъ и повече.

Мое-то отхождане оттука кога ще бжде, това не ся знае и нѣма, чини ми ся, да ся рѣши, прѣди да ся отряди посланикъ за-въ Цариградъ.

Пликъ-тъ, что ми обричате да ми пратите слѣдъ 10 дни, когато да дойдѣ, все ще ми бжде полезенъ; нѣ ако да го имахъ сега на ржцѣ, още по добрѣ бжше.

Твърдѣ ми е мжно, като ся научвамъ, че работы-ты Ви не отхождатъ, както желаете, така и за адашя твърдѣ ще ми е жяль, ако бы да му не работи бахтъ-тъ съ мушиѣж-тж. Дано Господъ обрѣне всичко на добро. Съ г. Соколова не съмъ ся видвалъ, зачтото той рѣдко ходи въ Департамента. Тыя дни щж идж у лома му да го найдж; трѣбва и той да дойде скоро въ града Ви. Отъ газеты-ты трѣбва да сте ся научили, какво царь-тъ ще ся коронува прѣзъ Августа.

Това писмо съмъ начнжлъ да пишѣ на 20, а сврѣшямъ го днесъ на 26 Апр. Въ надѣждж, че слѣдъ недѣлѣж най-много шж можж да Ви пратж по нѣкого подробно изложение за работж-тж ми, сега не Ви пишѣ много за неѣж.

Азъ быхъ писалъ въ Ибраиль и Галаць това, что пишѣ Костадину, нѣ вѣрвамъ, че е доста Вые да имъ обадите. Костадиново-то писмо запечатѣте и надпишѣте.

Отъ чясто прѣкжсване писмо-то ми работы-ты въ него не сж изложены съ рядъ, нѣ не виждайте кусуръ. Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

325. — Бутеневъ назначенъ за посланикъ руски въ Цариградъ.

Коп. кн. 1.

Петр. 28 Април. 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

Прѣди два дни Ви пратихъ писмо, наченжто на 20 и свръшено на 26 Април, Въ него Ви пишяхъ, какво нѣма да ся отряди скоро посланикъ за-въ Цариградъ и какво ся готвятъ за тоя постъ Устиновъ и Дашковъ. Писмо-то си дадохъ на пошж-тж и до вечеръ-тж ся научихъ, какво наспорядъ тоя день вечеръ-та отрядили за посланикъ въ Царигр. Бутенева, който бяхе и напрѣдъ послан. въ Цар. Прѣди Титова. За него напрѣдъ и думж нѣмаше, та за това и ничто не Ви пишяхъ. Така става и за мож-тж работж: единъ пжтъ ся посочя така, другъ пжтъ друго-яче, та отъ това и бива противорѣчие въ писма-та ми. Консули още за нидѣ не сж отрядени, нито комиссаръ за града Ви. Не ся знае такожде, кога ще врьви Бутеневъ за Цариградъ; трѣбва да бжде, когато ся врьне Кн. Горчаковъ отъ Вѣнж. — Снощи бяхъ на кръщение у Ступина, кръстникъ бѣ Устиновъ.

Прѣдыдже-то ми писмо бѣ много длъго, та днесъ нѣма что да Ви пишж повече.

Вашъ

Найд. Геровъ.

326. — Ковалевски директоръ на Азиатския Департаментъ. Това поноси Герову. Кои ще се назначатъ въ Букурещъ.

Коп. кн. 1.

Петр. 5 Мая 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

На 26 Април. Ви писахъ доста пространно и на 28 Ви пратихъ кратко писмце. Днесъ идж да Ви обадж приятнж новинж. За Директоръ на Азиатскій Департаментъ ся отряди Генералъ Ковалевскій. Това нѣчто азъ почитамъ за твърдѣ благоприятно, зачтото въ тоя департаментъ ся врьши моя-та работа, а негова милость е оный чловѣкъ, за когото Ви пишяхъ, че нѣма вторый като него да залѣга за тжж работж. И истина, той има тжж работж на срьдце не пѣ-малко отъ мене, та ся надѣж всичкы-ты ми надѣжды да ся исплѣнятъ. Затова той и не бръзаше яко съ мож-тж работж, доклѣ да мине на тоя рядъ, та пѣ-хубаво да ж заврьши. Князь Горчаковъ отхожда днесъ за Вѣнж, а Царь-тъ утрѣ за Варшавж. За-въ града Ви комиссаръ, види ся, ще бжде Базили, нѣ кога ще дойде, не ся знае. Г. Соколовъ ся жени, не ми помага бахтъ-тъ да ся видж съ него; ходихъ у дома му, не го наидохъ. Въ Филибе сега скоро нѣма да ся отряди консулъ, а въ Едрене трѣбва да бжде пакъ Ступинъ, въ Яшь нѣкой-си Незлобинъ. Моя-та работа ще ся сврьши окончателно, кога ся врьне Князь-тъ отъ Бечъ, а до тогава ми дадохж изинъ да идж въ Москвж да нарядж да ся подкачи печатание-то на Рус. Блѣг. лексиконъ. Щж идж слѣдъ 2 дни и до 2 недѣли съмъ пакъ тука.

Въ Филибе ся е отрядилъ Австрийскій консулъ. — Ген. Ковалевскій е оный полковникъ Ковал. който ходяше по Чернж-горж.

Много здравие на вси приятели. Отъ Москвж пакъ щж Ви пишж. Тука не сме видѣли още зеленж трѣвж.

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

327. — Геровъ въ Москва да наряди печатането на Руско-българския рѣчникъ. Соколовъ назначенъ за Бѣлградъ. Работата за българскитѣ правдини въ Влашко да се свърши.

Коп. кн. 1.

Москва 11 Мая 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

Въ писмо-то си отъ 5 Мая Ви казвахъ, какво ся канѣхъ да дойдѣхъ въ Москвѣ, и наистинѣхъ дойдохъ на 9 Мая. Още не съмъ можялъ да ся срѣщнахъ съ всички-ты господаре, съ които желяхъ да ся видѣхъ; нѣ отъ разговора съ оныя, съ които ся видѣхъ, познавася, че тука свѣтъ-тъ е по-добъръ за насъ, нежели въ Петр. Тука намирамъ по-големо съчувствие; нѣ что може да излѣзе отъ него, това ще ся види, когато ся сблизѣхъ повече съ тукашны-ты. Отъ Петр. нѣкои любопытны новины нѣмамъ да Ви обадѣхъ. Щѣхъ Ви кажехъ само какво г. Соколовъ е отряденъ за въ Бѣлградъ при консула Злобина. За-въ града Ви е избранъ другъ нѣкой намѣсто Соколова; нѣ той ся намира сега въ Бессарабиѣ, та не го знаехъ кой е и какъвъ чловѣкъ е. Казватъ да е добъръ чловѣкъ. За-въ Цариградъ посолство-то, казватъ, нѣма да иде по-рано отъ конецъ Юния, а у Васъ кога ще дойде комиссаръ, това още не ся знае.

Надѣхъ ся да ми обадите скоро, на какво мнѣние сте за онѣхъ работѣ, за коѣхъ Ви споменахъ въ писмо-то си отъ 16 Апр, и послѣ писахъ Костадину на 25 Апр. което писмо Ви пратихъ отворено. Тая работа трѣбва да ся свърши, защото отъ неѣхъ може да има твърдѣ добры послѣдствия.

Слѣдъ писмо-то Ви отъ 4 Април. друго по-ново не съмъ приималъ. Въ Петр. нарядихъ, ако ся приематъ писма на мое имя, да ми ги прашатъ тука. За мое-то дохождане въ града Ви още ничто не можѣхъ да Ви кажехъ положително кога ще бѣде.

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

328. — Гостоприемството на руситѣ въ Москва. Тѣхната доброта.

Коп. кн. 1.

Москва 20 Мая 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

Въ писмо-то си отъ 4 Април. ми казвате, какво слѣдъ десетинѣ дни щете ми пишете; нѣ откакъ съмъ приялъ това писмо, цѣлъ мѣсяць ся е изминѣло и все още нѣмамъ друго писмо по-ново, та съмъ на мысль да не ся е случило нѣчто нѣждѣ. — Тия дни трѣга оттука за Бессарабиѣ сынъ-тъ на Питару Григоръ, за да ся види тамъ съ бащѣ си, който слѣдъ това ще дойде въ града Ви, та по него Ви пишѣхъ по-подробно; нѣ сега щѣхъ Ви кажехъ само, какво тука въ Москвѣ истина има такывы людие, каквыто си прѣдставяме мы Русы-ты, и такыва людие сѣ доста тука.

Слѣдъ недѣлѣхъ трѣбва да си врьвѣхъ въ Петерб. За дохождане-то ми въ отечество-то не можѣхъ още да Ви кажехъ навѣрно, кога ще бѣде, ако останѣхъ въ Росиѣ до Августа, щѣхъ дойдѣхъ тука за коронациѣ-тъ, защото ми ся обрекохъ да ми дадѣхъ възможность да видѣхъ всичко и насждѣхъ да бѣдѣхъ, имамъ вече и конакъ за тогава. Добри сѣ тукашни-ти людие.

Дано да Ви стигне по-скоро писмо-то ми что Ви прашамъ прѣзъ Бессарабиѣ. Много здравѣ на вси приятели.

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ,

329. — Герову испратени свѣдѣния за-въ Турско. Турцитѣ противъ прѣобразованіята. Работитѣ въ Влашко. Руски консули. Руситѣ развалятъ твърдѣлитѣ на Измаилъ и Килия. Д-ръ Беронъ прѣминалъ въ Турско.

Пак. 14.

Господ. Наид. Геровъ
Въ Пѣтр.

Буку. 1856. Маія 22.

На рѣцѣ имамъ ваши 4 чѣстни отъ 16. 23. 28 апрілія, и 5 настоящаго, на които писанитѣ ви проумѣхъ, и висж отговарямъ кату умълчж съгласнитѣ.

Споредъ обѣщаніето ми ви пратихъ пликать заедно и сосъ единъ лыстъ отъ Ц/гр. Вѣстникъ и отъ тяхъ ще проумѣите щогоди кжкъ варвжтъ работитѣ по насъ, и съдете веки аку бывж да вярвамы чи хать-хумаюна ще сж тури, въ дѣиствіе, отъ кату турцытѣ само дѣто чи сж прочете станаха звѣрови, съ една рѣчь отъ срѣща вмѣсто да съ успокоятъ хрістієнитѣ, то по злѣ тжрпжтъ сѣга. Вярвамъ чи Султанатъ да иска да тури въ дѣиствіе новитѣ закони, нъ кату турцытѣ ги тълкуватъ чи сж противни на вѣржта ѿмъ то мъчину ми иди да повярвамъ чи ще сж турнатъ въ дѣиствіе, и давно бждж излаганъ. Право ви казувамъ защо сѣрцѣто ми иска да отида да живѣя отъ срѣща, нъ нерешавамъ да направж това прѣдъ да вида отъ срѣща работитѣ чи сж постжпили въ добріятъ рѣдъ, спорядъ новото проглашаваніе на султанатъ.

Писмото ви на Констандина предадохъ, като пжрво прочетохъ и азъ, тои сж весма благодарни, а за онова дѣто му пишете остая да сж мысли и работи коги додѣтъ комисар. аку чисж бывж понеже вашата позиція съ нашата нѣ сѣ еднж. — Вія виждамъ зѣлисте да забораваѣти тукашнитѣ работи, и сичко лѣсно висж вижда отъ тамо, имамъ млогу дасж прѣпирамъ сосъ васъ нъ ги вардж коги сж срѣшнимъ.

За бакжратъ проумѣхъ колкоту ми пишете, нъ цѣнитѣ сж високи и нѣструва за тука.

Министаръ въ Ц/градъ Консулъ въ Едренъ и яшъ разумѣхъ кои сасж отрядили, нъ нѣзнамъ защо нѣми бѣлѣжитѣ и за тука кои ще бжди, освѣнъ това коги ще доди и тука Канцаларіята отъ кату въ Ц/градъ отиди.

За Сакалова ми казуватѣ чи сж жѣни нъ азъ быхъ жѣлалъ да ми кажете отъ каквж фамилія зѣмж, и кату сж ужѣни имали намѣреніе да доди пакъ тука или не.

Зарадовахъ сж твжрди млогу кату глѣдамъ чи ми казуватѣ чи иматѣ добрж надежда за работата ви сосъ отрѣжданіето на Новіатъ Дирѣкторъ и давно сполучахте, зашото нѣя тука зѣхми да си изгубямы надеждата.

Чудно мѣа защо да сж нѣ отряди консулъ и въ Пловдивъ, отъ кату имж тамо сѣга австр.

Турцытѣ зѣха млогу възъ себе, кату, глѣдатъ чи руситѣ развалятъ на измаилъ и Келія Калетата, и ги оставятъ подъ Султанатъ.

Доста злѣ стигнахмы и нѣможимъ да си извадимъ главжта никадѣ.

Тука сѣга имамы топлинъ доста голямъ, и житото искласи, адашатъ ви за сѣга отвожда добрѣ, нѣговіатъ пропѣтарянь иска едно епітафіонъ шито съ сжрма, и сжмъ далъ да му извадатъ типаръ, чи кату сж наготви ще ви го провада за купите едно тъкова коѣто да даржи до тука около 100 ₺ ски, и коги си додите да го донисете.

Ви поздравлявамъ отъ сжрдцѣ и оставамъ.

ш
ва:

Христо Георгиевъ.

Берончиту сж прѣмѣсти отъ срѣща да лякува, нъ оши нѣ знамъ да ви кажѣ дѣ ще остани, тои отъ тука отиди за рухчукъ. нъ можи да сж примѣсти и на котялъ да остане.

330. — Нѣмане възможность за другъ миръ. Дипломатически назначения. Нездорово положение.

Коп. кн. 1.

Петр. 9 Юния 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

На 30 Мая Ви пратихъ писмо, спорядъ както Ви ся збрекохъ въ писмо-то си отъ 25 Мая. Вчера си дойдохъ отъ Москвѣ и наидохъ тука Ваше писмо отъ 22 Мая. Пликъ-тъ съ писмо и съ Цареградскій Вѣстникъ мя намѣри въ Москвѣ, и ще свръши работѣ. Въ послѣдне-то си писмо ми пишете, какво виждате, че съмъ зель да заборавамъ вашенскы-ты работы, та имате да ся прѣпираете за много нѣчто. За отговоръ на това щѣ Ви кажѣ, какво азъ не съмъ заборавилъ ничто, а нѣма какво да чинѣ, като гледамъ, че отсѣдѣ е тѣсно, та трѣбва да си ударимъ главѣ-тъ и самъ и тамъ, дано отѣ-годѣ да излѣзе нѣчто. Познавамъ за право, что ми казвате, че има за какво да ся прѣпираме, и затова щѣ Ви кажѣ, че твърдѣ добрѣ правите, дѣто вардите, доклѣ да ся срѣшнемъ. Дотогава работы-ты трѣбва да ся оправятъ на единъ рядъ и ще ся види, что е врьшено, какъ е врьшено и могло ли е да бѣде друго-яче. За всичко бѣдѣте така трѣпливи; и да видите нѣчто, което не Ви аресва, не го зимайте твърдѣ на срьдце. Оставѣте недоброжелатели-ты да си поглѣчатъ, зачтото сега на тѣхнѣ-тъ улицѣ е празникъ, и вѣрвайте, че не ще имъ е това за много.

Въ едно отъ прѣдыдѣщи-ты си писма Ви казахъ, кой ся отряди за-въ града Ви за комиссаръ въ комиссиѣ-тъ, която ще Ви нарядѣ Княжества-та. Той ще бѣде и консулъ и кои щѣтъ сѣ при него други чиновници и кога щѣтъ дойдѣтъ въ града Ви, това не можъ Ви каза. Работы-ты още не сѣ опрѣдѣлены на здраво. — Посланикъ-тъ трѣбва да иде за Цариградъ слѣдъ двѣ недѣли. За Г. Соколова не можъ да Ви кажѣ сега, чтото искате да знаете за него, та оставямъ за до-пѣти да Ви пишѣ за него. Въ Пловдивъ и въ други нѣкои мѣста щѣтъ бѣдѣтъ консули, нѣ не сега, а слѣдъ нѣкой мѣсяць. — Отъ срьдце ся радвамъ за адашя, че отвожда добрѣ. На проприетара му щѣ купѣ епитафионъ, кога ми пратите юрнека му. Сега не Ви пишѣ много, зачтото брѣзамъ да излѣзѣ да ся повидѣ съ нѣкои людѣ, дано да научѣ нѣчто. Много здравѣ на вси приятели.

Да не Ви ся види чюдно, дѣто не излиза всичко така, както Ви пишѣ, зачтото не че азъ не Ви казвамъ право, а работы-ты още не сѣ отрядены на здраво, та ся обръщатъ то така, то иначе, доклѣ да ся турятъ на единъ рядъ; нѣ бѣдѣте увѣрени, че ся врьши чтото трѣбва.

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

331. — Надежда за скорошно възобновление на дипломатическитѣ сношения между Росія и Турция.

Коп. кн. 1.

Петр. 16 Юния 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

На 9 Юния Ви писахъ и сега пакъ Ви пишѣ, нѣ само колко да ся разберемъ. Ново нѣчто нѣмамъ да Ви кажѣ освѣнь това. какво приличя да дойде пакъ въ града Ви Г. Соколовъ, каквото что е былъ напрѣдъ. Негова милость е отишълъ въ Ревель да прави сватѣ-тъ си; женися за еднѣ Финляндкѣ, нѣ каквѣ и отъ какъвъ родъ, това не можъ Ви каза. Видите ли, бае Христо? свѣтъ-тъ ся жени, а ные что мыслимъ? Азъ на Васъ ся надѣѣ. — Новины нѣмамъ сега, зачтото онии людѣ, отъ които да ся научѣ нѣчто сѣ така захванѣти сега съ работѣ, чтото рѣдко ся видѣ съ тѣхъ, и то на минуткѣ. — Казватъ тука, че Турско-то правителство иска по-скоро да възобнови дипломатическы-ты сношения, та затова трѣбва скоро да иде посланикъ оттука.

Писмо-то съ вѣстника приличя да свърши работж. — Тука тыя дни нѣмаме нощъ. Въ 12 сахата нощъ е така видѣло, както по насъ, кога зайде слънце-то прѣди да притъмнѣе. Всичката нощъ може да ся чете вѣнъ безъ свѣщъ.

Добро видѣние !

Вашъ

Н. Геровъ.

Азъ на да ли щж излѣзж оттука прѣди Септемврія.

332. — Геровото мѣние за московчанетъ. Д-ръ Беронъ се установилъ въ Търново. Новини изъ Влашко. Работитъ въ Турско лоши.

Пак. 14.

Господ. Найдинъ Геровъ

Въ Петр.

1856. Буку.^с Юнія 18-го.

Предъ видъ имамъ ваши двѣ честни отъ 11—25 Маіа изъ Москва, въ отвѣтъ на които и слѣдовамъ, кату пжрво ви кажж, чи крайното ми станж отъ 22 маіа, което предъ днесъ надывамъ сж да сте получили, и да сте сж успокоили за джлгото ми мълчаніе.

Жално мѣ кату виждамъ да ми казувате чи Г. Сакаловъ сжи отрядилъ за въ Бѣлиградъ, защото съ него сж познавахмы, и беше доста добаръ за насъ. На Новіатъ дѣто казувате чисжи отрядилъ тука на мястото му кату научите имято набавете да ми явите, освѣнъ това и кои тѣжмъ можимъ да съ сближимъ съ него по добрѣ, ощи повнѣте щомъ сж отряди консулъ за тука да ми явите. тѣжж и коги ще доди за тука. Чудно мисж види кату въ Ц/градъ отиди канцаларіата защо и тука недоди досѣга. — За Г. Саколова ми казувате чи е отредѣнъ за бѣлѣградъ, нъ нѣми казувате за консулъ ли, или Оправителъ Канцаларіски, и забележете ми моля ви.

Разумѣхъ дѣто въ Москва сте намѣрили свѣтъ-тъ по добаръ за ваша работа, и съ по голѣмо съчюствіе, и сж радувамъ, нъ да видимъ и какво добро можи да излѣзи за работата ви. — Сынжтъ на Питара Григори до днесъ нѣ дошолъ тука, освѣнъ това и башамъ сж намѣрвж се въ болгардъ, заради това и незнамъ коги ще можж да пріемж писмото дѣто ми сте пратили по него, По добрѣ беше това писмо да го бяхте рекомандарали Г. Шопову въ Измаилъ, и шахъ да го имамъ на времѣ —

Въ прѣдишното си ви спомянжхъ чи ще ви поржчамъ единъ епитафіонъ за Нанчовіа Пропіетарянъ, нъ сега ви пращамъ и типаратъ спорядъ какъвто трѣбова да стане, а на голѣминж-тж да бжде 2¹/₂ лахты наши длѣжин. и пр. за да го дописете коги додите. — На Г. Гешова въ Вѣнж ви отварямъ кредитъ ощи за 300 гоф. то естъ сичко съ пжрвитѣ 800 гоф. и нека ви служи.

На коронаціята гледайте хубаво сичко да видите за да можете да ми разкажете добрѣ за сичко, нъ искамъ да зная и коги ще можете да си свършите работата тамо, и коги трѣбовж да ви чакамъ тука.

Г. Хр. Мустаков прѣди 5/6 дѣна си доди. — Берончито отиди отъ срѣща и ми пиши чи останалъ въ Търново за Лѣкаръ, това е добро за насъ нан паче кату и желаніето на Г. Кефалавай за да стани тамо Общи Спиталъ.

Комисаритѣ тукашни до сега нисж дошлѣ, нѣти пакъ веки знаимъ коги ще додате, опщо сж хоротува чи нема да додате предъ да излѣзатъ отъ тука Войскытѣ австріиски, които гледамъ запряха за сега варвжжатъ си, и коги ще сж вдигнатъ — незнаимъ — вія аку познавате нѣщо явете ми тѣжж и коисж опредѣли отъ Руската странж комисаръ. — Въ Басарабія ощи работатъ комисаритѣ за предѣлитѣ, и сж казувж чи иматъ нѣкакво несъгласіе, нъ вярвамъ чи ще сж погудатъ.

За отъ срѣща нямамъ какво по нову да ви кажж освѣнъ да ви потвѣрдж чи се вѣхтитѣ съществуватъ, и нищо ново нѣси наредило, нъ не само по навжнѣ. нъ нѣвъ сжнціатъ царствующи градъ, чи веки чудасж и асъ кжжъ трѣбовж да вярзамъ чи ще сж туратъ новитѣ наредби въ дѣйствиѣ и-да отидимъ и нѣя да живѣимъ тамо.

Забележете ми щели стани скоро желѣзніатъ пѣтъ отъ Москва за Одесса, и работилисж —

Каdifето за Епитафiонатъ да бжди алянукіа.

Ви поздравлявамъ и оставамъ добро видѣніе.

III
ва:

Христо Георгіевъ.

333. — Стиска се сърце Герову за башинията му. Не на-
писто е сѣдѣлъ въ Росія. Соколовъ опрѣдѣленъ за Букурещъ.
Енголпионъ за владиката. Приятелски закачки.

Коп. кн. 1.

Петр. 22 Юния 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

Полека-лека приближава врѣмя да ся видимъ, и азъ вече като на трѣние седж. Истина, още не ми ся знае, кога щж излѣзж оттука; нъ все трѣбва да не бжде по-късно отъ два мѣсяца; а два мѣсяца щжть ся минжть като два дни. Неще да ми бжде жяль, че съмъ губилъ врѣмя да дохождамъ тука: работа-та ми ще ся свръши, както Ви писахъ на 30 Мая, и нѣчто по-добрѣ. Кога ся видимъ, ако е животъ и здравіе, ще има какво да приказваме.

Съ Г-на Соколова ся видѣхъ прѣди 4 дни. Той си е дошълъ съ младж булкж, и мя покани да му идж у дома му; нъ оттогава насамъ всякой день вали дъждъ, та не съмъ могълъ да го посѣтж, и още повече, зачтото негова милость сѣди много далечъ. Въ началю на слѣдующий мѣсяць той трѣбва да тръгне за града Ви; нъ прѣди това азъ щж му идж, да видж булкж-тж му, за да Ви пишж, каква е. До еднж недѣлж ще стане явно, въ кой день ще тръгне оттука г. Соколовъ, и кои щжть да сж дружина-та му за-въ града Ви.

По г. Соколовъ щж пратж енголпиона Прѣосв. Панарету. Тоя енголпионъ станж едно нѣчто. Истина, ще бжде по-скжпъ десятина рубли, нъ и чини. И самъ Нег. Прѣосв. ще види, че струва толкова. Само синджиръ-тж чини нѣколко рубли повече. Да не бяхъ ся боялъ да дамъ до 30 рубли повече, та намѣсто тоя енголпионъ да яптжрдишяхъ другъ пакъ такъвъ съ каменіе аквамаринъ (aigue-marine), то при него не трѣбваше чисто-алмазень; нъ страхъ мя бы да не ся покаже скжпъ.

Въ началю на слѣдующий мѣсяць трѣбва да врьви посолство то за Цариградъ и консулства-та за-въ Турско. За това до недѣлж по-подробно.

Много здравіе на вси приятели!

Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геровъ.

334. — Послѣдни дипломатически наредби и назначения.
Въ Пловдивъ отворено австрийско консулство.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 2 Юлія 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

Послѣдне-то писмо, что имамъ отъ Васъ, е отъ 22 Мая. Откакъ го съмъ при-
ялъ, азъ Вы съмъ писалъ три пѣти, на 9, 16 и 22 Юнія; нъ ничто особенно не
Ви съмъ казалъ. Сега мож да Ви кажж, какво за посланикъ въ Цариградъ ся
рѣши вече да бжде Бутеневъ. Слѣдъ два дни ще ся рѣши вече, дѣ и кои щжть
бжджть консули, и кога трѣбва тии да врьвятъ. А слѣдъ еднж недѣлж ще бжде
рѣшена и моя-та работа окончателно. Тя е и сега рѣшена, а до еднж недѣлж
трѣбва да ся подтвърди, и тогава вече щж съмъ въ положеніе да Ви обадж, кой
пѣтъ щж хванж. Не ми ся чиня да мож да си излѣзж по-рано отъ конецъ Августа
по различни причины, и още, зачтото трѣбва да чякамъ брата си Костадина, който
ся кани да дойде тука, за да ся доучи въ Московскій университетъ.

У г. Соколова ходихъ, ала не можяхъ да го найдъ, зачото спяше, та ми казахъ, че го нѣма у дома му. Послѣ ся видяхъ въ Департамента, та го пытахъ, доне ли ще Енголпиона на Нег. Пр. г. Пан. Той не ми ся врене да го земе, та щъ тръсж другъ случай да го испратж.

Много здраве на вси приятели. Баю Евлогью съ кола. — Въ Филибе Австр. консулъ вдигнжлъ пандерж.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

335. — Новини за влашкитѣ българе. Епитафiонъ. Коронацията на царя. Синджапи. Щиръ-бей си далъ оставката, Алекс. Д. Гика на негово мѣсто.

Пак. 14.

Буку. 1856. Юлія 9.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Петр.

Ви потвѣрждавамъ крайното си отъ 18 миналаго, и сж отговарямъ на Ваши 3 честни отъ 9. 16 и 22. миналаго, и писаннитѣ ви проумѣхъ, и сж радвамъ за благополучното ви възвржжаніе, и още повече чи работата ви щесж сврши спорядъ желаніето ни. Знайте Само защо писмото ви отъ 30 Маія и до сега нисжмъ пріялъ, и кои знаи кадягои зафарлилъ Питарувіа Сынъ — За Г. Мустакова ви казахъ чи си доди, нъ Питару Григоръ Поповичъ ощи сж намѣрвж на боль-градъ кѣкто и Г. Хаджи ощи на Одесса, кату си нѣ дошолъ ощи Питару Григоръ тука то вярвамъ чи и сынму няма да доди до тука, и можи да сж завржни отъ Басарабіата назадъ за Москва.

Зарадвахъ ся яко многу кату гледамъ въ послѣдніото си казувате чи Сакаловъ ще доди пакъ за тука, понеже ще имамы баримъ єдного отъ ветхитѣ пріатели, и сѣи по добрѣ. — Кату казувате чи по начало Сего мѣа ще тржгни за тука Г. Сакаловъ, то изкамъ да повярвамъ чи подиръ 10 д на ще го имамы тука.

Юрнекъ за епитафiонатъ за Нанчовіа Пропіетарянъ ви пратихъ Прѣключенъ въ прѣдишното си писмо, за което и имамъ извѣстіе отъ Віѣнж чи ви го испратили, и кату нисж съмнявамъ за пріемваніето му до сега. Ви моля да сѣ потрудите да стани епитафiонатъ добричакъ и напълно спорятъ каквоту ви забележихъ нъ и да не костіса повече отъ 300 рубли, а прѣпращаніето му аку є възможно и пжтно, нека стани коги си додите вія, чи сѣ ще икономисаме нѣщо отъ разносжитѣ.

За коронацията на царятъ вярвамъ чи ще отидите на Москвж понеже и квартиратъ трѣбова да сѣ си наготвели кату бяхте тамо, Прочее ви моля аку нѣви тежи кату слезите тамо, аку цѣнжта на синджапитѣ нежди поголяма отъ обыкновенната. да купите ⁴⁰⁰/₅₀₀ парчета, нъ гледайте да бждатъ и добрички а прѣпращаніето имъ за тука наредете Г Дянкоглу да направи презъ рѣни за тука, заедно съ стокитѣ на тукашнитѣ Меркадани.

Енголпионатъ за Владыката давно бжди направянъ здраво, защото пжрвіатъ сж изпочупи, и немяза на нищо. —

Кату виждамъ да казувате чи наблѣжавж врѣмѣ да си додите, смыслете веки колку нестерпнѣе имамъ коги поскору дасж видимъ, нъ забележете чи коги додите тука наи малку 20 дѣна трябовж да стоите, защото имамъ доволну да приказувамъ съ васъ и да сж препирамъ.

Князатъ ни Щиръ-бей на 25 Юнія си дади оставката и на 3 сего доди повѣленіе по телеграфътъ отъ Ц/градъ за да земи оправленіето бывший Князь Алек. Д. Гика кату каймакамъ. коиту и поє оправленіето, нъ ощи ферманятъ му нѣ дошолъ. — Францушкитѣ комисаръ за княжествата имж 6 дѣна кѣкъ є дошолъ, и на годинитѣ нѣ поголямъ отъ насъ. — Младитѣ тукашни му подадохъ Прошеніе и наи пжрвото имъ исканіе є за съединяваніето на Княжествата, и казуватъ чи ушъ го намѣрили сколянъ натова, подиръ 4/5 дѣна тои тржгнува презъ Яшъ за Ц/градъ. — За отъ срѣща няма какво да ви кажъ, понеже нищо ново до сѣга нѣсж наредило, и сичкитѣ Познаитѣ ви лошашины Владѣатъ.

Добро видѣніе.

ш
ва:

Христо Георгиевъ.

336. — Наградени българе съ ордени. Плащаница. Синодикъ царя Бориса. Ступинъ и Соколовъ на пжть за постоветъ си. Разпореди за княжествата.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 26 Юлия 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

Послѣдне-то ми писмо за Васъ станж отъ 2 Юлия. Оттогава досега има три недѣли, нъ какъ ся е минжло това врѣмя, азъ не съмъ усѣтиль, зачтото бѣхъ захванжть съ брѣзж работж. Друго-яче не щяхъ оставж да ся мине толкова врѣмя безъ да Ви пишж, та Ви ся мољж да не виждате кусуръ. Имамъ что да кажж за оправдание, нъ оставямъ всичко на странж, за да Ви обадж новинж, която ся отъноси право до Васъ и за коѣто ми е твърдѣ драго, че азъ пръвъ Ви ѣж обаждамъ.

За Ваши-ты заслуги дадена Ви е отъ Царя медаль за носене на шиѣж-тж, чини ми ся, на Андреевскж лентж. Да Ви е честита, да ѣж носите съ здравіе и да Ви поживи Господъ да заслужите, съ добро за народа, и пò-голѣмъ орденъ.

Исто такава медаль е дарована и Г-ну Мустакову и Г. Бакалогу, а баю Евлогью за носеніе въ петелкж. Има медаль и за г. Ап. Конк. чини ми ся и 100 руб. отгорѣ. И за г. Пант. Аврамовичъ има нѣчто, нъ не могж да Ви кажж, кръстъ ли или медаль; азъ четохъ за всички-ты, нъ не можяхъ да запомнж всичко, че сж мнозина, на които е дадено нѣчто. На Костакый Поповичъ кръстъ Станислава. И мене не сж заборавили, та ми сж дали медаль за носеніе въ петелкж. Вашя-та медаль е като на Тошковичя, на Тошкова и пр. Още никому не сж пратены медали-ты, и азъ не съмъ прияль своѣж-тж, а вчера четохъ въ Департаментж каталога, кому что е дадено.

Ваши-ты писма отъ 18 Юния и 9 Юлия съмъ прияль послѣдне-то отсутра, и отъ срьдце Ви благодарж за новини-ты, что ми съобщавате.

Въ прьво-то ми пишете, какво ми отваряте кредитъ у Г-на Гешевъ още за 300 f. Отъ душѣж Ви благодарж за тья олеснения, които твърдѣ, твърдѣ много ми помагатъ. За тья 300 f. не съмъ писалъ ничто Г-ну Гешеву, зачтото прѣдни-ти 500 ми сж още цѣлы.

Образеца за епитафіона прияхъ въ писмо-то Ви отъ 18 Юния и распытвахъ да ся научж, какъ може да стане такава една плащаница, Триста рубли иджть при-малко, зачто-то работа-та ѣ много. Дрѣхы-ты на свѣтые-ты трѣбва да сж отъ нѣкаквж златнж тъканъ, пришиты така, като да ся шиены пò кадифе-то. Ако ли искате и дрѣхы-ты да сж шиты съ калабаданъ, както щжть бжджть цвѣтя-та наоколо, то не става и съ 5 и съ 6 нито съ 700 рубли. Нъ и отъ тъканъ да сж дрѣхы-ты, пакъ стои твърдѣ хубаво като да сж шиты. Такжвж плащаницж готовж за проданъ има въ тукашний дѣвическый монастырь. Тя е безъ рясы по края, и наоколѣ украшения-та сж пò-малко, и пакъ, искать за неѣж 400 рубл. зачтото всички-ты онии, что шиѣжть такывы работы, захванжты сж сега съ много работж за коронациѣж-тж, та не щжть да знаѣжть ничто. Слѣдъ 15—20 дни, може щемъ, ако прилѣгне, да нагласимъ нѣчто. Такывы церковны работы ся шиѣжть евтино вжтрѣ въ Россіѣж, въ женскы монастыри, дѣто за работж ся зима твърдѣ малко нѣчто. Ако бы да нагласимъ работж, образи-ти щжть бжджть, както что гы правятъ тука, изображены на мушамж и пришиты на мѣсто-то си.

Днесъ Ви прашамъ чрѣзъ Г. Гешева въ особенъ пликъ еднж книжицж „Синодикъ Царя Бориса.“

Пишете ми кога да дойдж въ града Ви да тѣкмж работы-ты си така, каквото да могж да прѣсѣдѣж у Васъ до 20 дни, зачтото имате да ся прѣпирате за много нѣчто съ мене. Менѣ и безъ това ще е приятно да ся повидж съ Васъ пò-на-длѣго, и въ това врѣмя, то ся знае, ще има пламенны разговоры помежду ны. Нъ азъ отсега да Ви кажж, че имамъ да Ви дамъ объясненіе за всичко, и ся надѣѣж да ся съгласите съ мене. Щете ся съгласите, зачтото азъ не щж трѣсж да потвърдѣж прѣжнѣи-ты си . . . . ., а щж Ви казвамъ онова, чтото е наистинж. Сега, слава Богу, видѣхме работы-ты пò-отблизо, та гы попознахме пò-хубавѣ, та сега могж да Ви кажж много нѣчто, което не ще Ви ареса; нъ имамъ да Ви обадж и много нѣчто, което ще Вы зарадва.

Коммисарь-тъ за Княжества-та г. Базили отыде оттука за Цариградъ прѣзъ Вѣнж на 28 Юлия. Г-нъ Соколовъ ще трѣгне оттука за града Ви на 28 Юлия, та-кожде прѣзъ Вѣнж. Въ газеты-ты Европейскы много пишѣтъ, какво Власи-ти и Молдоване-ти искать да ся съединять княжества-та; нѣ менѣ ми ся чини, какво това искать само млади-ти, а стари-ти не щѣтъ яко да теглятъ за съединение.

За Едрене трѣга утрѣ или въ другый день Г. Ступинъ. Той ще управлява тамъ консулство-то. Ваши-ти, кога имѣтъ нѣкож работж, съ Ваше имя или съ имя на г. Евлогия да идѣтъ при него или да му пишѣтъ слободно, и той всичко ще имъ сврѣши, както быхъ имъ сврѣшилъ и азъ.

Радвамся за г. Берона, че ся е настанилъ въ Тръново. Това е твърдѣ добрѣ, особено, кога г. Кефаловъ завѣщава да ся направи тамъ болница.

Сынъ-тъ на г. Григ. Поповича отыде въ Болградъ, за да ся види съ бащж си, и тамъ ще му даде писмо-то ми да Ви го донесе. Чрѣзъ г. Шопова не можъ Ви пишѣж, зачтото не му знаѣж адреса. Писахъ въ Москвж да ми го обадѣтъ, нѣ още не ми сж отговорили.

Енголпюнъ-тъ за Прѣосв. Панарета е направенъ така, дѣто ничто не е страшно, че ще ся поквари.

Прѣди двѣ-три недѣли ся поминж въ Москвж Хаджиоглу, пѣ-старый, и остави за училище-то въ Русчюкъ 20 хыл. сребр. рубли. На това богоугодно дѣло го на-годи г. Денкоглу. Богъ да прости единый и да е на помощь на другый.

Прѣди 10 дни дохожда тука Адмиралъ Непиръ, за да исплѣни желание-то си, да закуси въ Кронщатъ и да обѣдва въ Петербургъ (Така правятъ всички-ти что дохождатъ съ парохода по море), и да докаже на приятели-ты си, че не е было възможно да ся земе Кронщатъ. И наистинж Кронщатскы-ты укрѣпления сж страшно нѣчто. Азъ ги видѣхъ отблизко.

Мое-то дохождение, кога и какъ да бжде, ще ся рѣши до 3—4 дни и азъ не щж ся забавж да Ви обадж.

Пишете ми да Ви купж въ Москвж 400/500 парчета синджапы. Азъ, право да Ви кажж, не знаѣж какво нѣчто е това, за ѣденіе или за носеніе. Щж пытамъ дѣдо Денкоглу. Той сега е отишълъ на Панаиръ, нѣ камъ излѣзъ Августа ще си дойде.

Поздравление на вси приятели. — Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

Г-не Христо!

Отъ книжицж-тж, что Ви пращамъ въ особенъ пликъ „Синодикъ царя Бориса“ щете видите, какво у Палаузова Спиридона има единый спомяникъ, писанъ прѣди 500 год. нѣчто. Въ тоя спомяникъ ся казва какъ царь Асентъ искалъ отъ 4-ты Патриарсы, Цареградскы, Іерусалимскы, Антиохійскый и Александрійскый и отъ Гръцкый Императоръ да ся постави изново Българскый Патриархъ, и тии при-станжли на това. Патриархъ Българскый е имало и прѣди това врѣмя, нѣ Гръци-ти като прѣвзяхж въ 10-й вѣкъ Българско-то Царство за нѣколко врѣмя, унищожили Българско-то Патриаршество. Въ тоя спомяникъ ся спомянуватъ нѣколко патриарси, и по него ясно ся види, че Българе-ти сж имали своя самостоятелнж црѣквж, въ това врѣмя, кога сж имали и царство. И не само тогава, а и послѣ въ Турско врѣмя Българскый народъ е ималъ свой Патріархъ и владыци отъ свой родъ. За това нѣчто има ржкописно историческо изслѣдованіе въ Одессж, та азъ щж пишѣж тамъ на наши-ты да го прѣпишѣтъ и испратятъ въ Цариградъ. Тамъ ясно ся доказва съ историческы доказателства, до кое врѣмя Българе-ти сж имали владыкы отъ свой родъ. Щж пишѣж и профессору Григоровичу да ни съобщи чтото знае. Днесъ ходихъ при Палаузова да земж още едиж книжицж „Синодикъ царя Бориса“, за да пратж право въ Цариградъ; нѣ не го наидохъ дома му.

Добрѣ бы было да имаме тука копиж отъ прошение-то, что сж подали наши-ты на Султана.

Европейскы-ты дръжавы сж склонны да съединять княжества-та Влашко и Молдовж. Само Австрия и Турция не щѣтъ това, нѣ на да ли щѣтъ можѣтъ да устоятъ срѣща другы-ты. А като видятъ тии, че не можѣтъ да запрѣтъ съединение-то, съ драгость бы помогнали на Българы-ты, что живѣжтъ въ княжества-та, да добыжѣтъ

и ти нѣкаквы правдини и да ся познае и тѣхня-та народность, за да не бжде едно народонаселение-то въ бжджще-то княжество. Тыя обстоятелства сж доста благоприятны за Българы-ты, и добръ бы было Костадинъ да ся разговори съ кіюй-башинъ си за тѣж работж. Не трѣбва да ся пропусцать такывы благоприятны обстоятелства безъ да ся извлѣче полза отъ тѣхъ.

Вашъ
Н. Гер.

Пак. 14.

Г-не Найдинъ Геровъ.

Прости ма за дерзнаста.

Брате какъ сми са разделели несамъ ви безъ покоиль, обаче колку пѣте съ писалъ призтамо и вѣе писалъ все сме са при разумели днесъ ни имѣя друго средство споредъ каквоту се научувамъ какво писмитуми неще прѣстѣгне Г-на Сакалова, прѣключвамъ къ васъ тези обявлѣенета камто Г. Будберони плюсъ единъ халатъ за коятова моля кату ги пречетети даги запечатете въ пликъ идамуги вручите ива моля зада земите каковъ ответъ шеви дади за да забележите камто приятеля зада ми кажи ще разомеишъ какво прося изакаковъ сосъ този случаи са рекомандувамъ вашъ искрѣнни кату братъ и покорна слуга Н. Йорданъ Ив. Деблѣвъ.

На пиши му титла какво ту трѣбува пакъ запечети въ Конвертъ.

337. — Награденитѣ съ руски медали неблагодарни отъ наградата. Не я приематъ. Наставления за епитафиона. Разни новини.

Пак. 14.

Господ. Н. Геровъ
Въ Петербургъ.

Буку. 1856. Августъ 15.

Вашето чѣстно отъ 25. Юлія пріяхъ, заедно и съопжтѣнніятъ ви пликъ съ „Синодикъ царя Бориса“ на което и висж отговарямъ, кату пжрво ви благодаря, за дѣто изпълнявате за сичко каквото ви пишж съ драго сжрдцѣ.

Новинжта която ми давате и която сж отнася право до меня, сирѣчь чи мѣ дадена отъ царятъ медаль за носяни на шіята, зехъ въ забележъ и мѣжжрь чи вамъ вѣе было драго за да ми съопшитѣ новинжта тѣзи, нъ трѣбовж да знаите чи ази совсѣмъ неблагодарянь сжмъ отъ това, и ето защо — Вія твжрѣ добръ знаите склонность която имамы кжмъ началство руско и почти сичкіатъ нашъ народъ, и сякои за сичко быдохмы готови да послужимъ съ каквото иколкуто повече можахмъ, и това го направихми и ще направимъ аку стани нужда и за напрѣдъ съ драго сжрдцѣ пакъ, безъ да мысли никои отъ насъ тука за награжденіе, нъ кату гледамъ чи руското началство награждавж кѣкто меня тѣи и старія, Мустакова и Бакалоглу съ медаль, искрѣнно ви казувамъ чи зехъ да съ истудявамъ, и не само азъ нъ и другитѣ наши братія, защото това нѣе награжденіе за насъ, нъ униженіе, и млогу по добръ бѣше нищо да ни недаватъ и шяхми да бѣдимъ млогу по благодарни, отъ кату дани наградытъ сосъ медалы — Руското началство кату е имало добрж Воля за да ни награди, трѣбоваше да ни даде кржстови, а не мѣдали, нъ съ види чи на насъ на Българитѣ непрѣлича такова нѣщо, нъ само на Власитѣ отъ които млогу по долни отъ нази и безъ да направатъ нищо зѣха кржстови и отъ горѣ сж и ползуваха. На конецъ да ви обадж ази кѣкто и Г. Мустаковъ и Бакалоглу, няма да пріемимъ мѣдалитѣ шо нисж даровани отъ царятъ, и ще ги отрѣчемъ формално, нъ за неставж теватуръ, азъ ви моля аку сж можи и нѣви вреди вази нѣщо, да обадите дѣто сж прѣличж за да не прашатъ на нази на тримани мѣдалитѣ, защото мѣжжрь или какво да бжди няма да ги пріемимъ и доста благодарни ще бждимъ безъ нищо отъ кату съ мѣдалитѣ. Власитѣ секи денъ нисж прѣсмиватъ чи като луды тичамы да помагамы на руското началство безъ дасж ползувж нищо народни, змыслете сѣга кату чуютъ чи нисж дадени мѣдали, кжкъ трѣбовж да съ отнесжтъ сосъ насъ, и можели тѣрпя човѣкъ. Ази отъ моя странж неможж ги тѣрпя да съ смѣятъ сосъ мене, заради това сжмъ и решенъ да непріемж мѣдалатъ. — Право ви казувамъ

защо доста простъ е бѣлъ рекомандагелатъ, сирѣчь нѣ познавалъ нѣти какво нѣщо сж бжлгаритѣ нѣти лицѣта, които тои е рекумандовалъ за награжденіе, и никаквж винж ненамѣрамъ на Високото началство.

Епитаціонатъ нищж да бжди посжжпъ отъ 300 рубли и дрехитѣ на свититѣ трѣбовж да бждатъ шіти, ане такани, нъ не на кадифето, нъ на друга матеріа чи прешитѣ отъ горѣ, кжкто и образитѣ изобретени на мошамж и прешиты на мястото си, освѣнъ това трѣбовж да имж около вржсъ и реситѣ си. — За такжвъ епитаціонъ трябова да испитате въ Москва и надѣя сж тамо да намѣрите спорядъ желаніею ми и сосъ опредѣленната ми цѣнж. Защото тука шо го имж на сѣга Нікола на цѣрквата, е сжщи кжкто го ишж ази, и е купянъ отъ Москна съ 300 рубли. Сосъ еднж речъ аку сж можѣ тѣи кжкто ви пиша наредете да стани, аку ли нисж можѣ, ато дайте преминуванѣ. Защото и тука за тѣкафъ епитаціонъ за какжфто ви пиша ази, кату платж 400 рубли ставж и тука, нъ прѣчинатаи да го донисѣмъ отъ Росія по ефтанъ, и да благодаримъ боляринатъ Нанчовъ.

Комисарятъ руски утрѣ ще мини прѣзъ Гюргюво за Ц/градъ, и Г. Юрданъ отиди вчѣра на Гюргюво да му сж прѣстави, защото тѣи му сж заповѣда — Г. Сакаловъ ощи нѣ дошолъ. — Благодарж ви отъ всѣ сжрдцѣ за наставленіе дѣто сте дали на Г. Ступина за нащы работи отъ срѣща.

Питару Григоръ ощи нѣ дошолъ заради това и пратеннитѣ ви нѣщж сосъ сына му до сѣга нисжмъ пріялъ, адресатъ на Г. Шопова е „Георгіз В. Шоповъ“.

Г. Мухинъ доди изавчѣра на 12. съ ужѣни.

Синджапитѣ сж кожи за носинѣ тяхъ ги викатъ руски . . . . . отъ такивж работи трѣбовж да проумѣвж дядо Дянколу, тѣкж сѣге на Москвж ще намѣрите и Дим. Мінку отъ тука, и отъ него щѣсж научитѣ ощи по добрѣ за синджапитѣ какво сж щосж и кои сж добритѣ.

Повѣчѣ нѣви пишж, защото сж надявамъ скору да сж видимъ. Нія сички здравѣимъ, и утрѣ възнамѣрювамъ да отида да посѣтж адашатъ ви; за да вида и какъвои направиль.

Ви поздравлявамъ братски и оставамъ

III
ва:

Христо Георгіевъ.

Синджапитѣ сж викатъ Нѣмски fie, а руски нѣзнамъ, нъ можѣ да е коніци.

338. — Геровъ назначенъ консулъ въ Пловдивъ. Условія.
Упжтване. Правата на бжлгаретѣ въ Влашко да се запазятъ.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 24 Августа 1856,

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

Послѣдне Ви съмъ писалъ 8 Августа; слѣдъ това можяхъ и имажъ врѣмя и причинж пакъ да Ви пишж; нъ мжчно ми бѣ да подкажж, зачтото съ добро-то заедно трѣбва да Ви кажж и работы не лошявы, нъ неприятны, зачтото не ставатъ спорядъ вољж-тж ни. Сега да начнемъ отъ пѣ-приятны-ты.

На приятеля Ви Мушека натоварихж кійобашжлжка въ Пловдивъ. Нъ понеже това може да му брька на неговы-ты работы, оставятъ на вољж-гж му, като иде въ Цариградъ да види, какъ ще му прилѣга, така да го сюрдисва и расправж. Това извѣстие трѣбва да Ви ареса, нъ азъ не го намирамъ за тврьдѣ добро и каза щж Ви зачто, кога ся видимъ.

Това е добро-то чо имамъ да Ви кажж, а неприятно-то е, че не можж да идж на коронованіе-то въ Москвж. Работы-ты ми не ми допустихж да идж прѣди десятинж дни, за да ся натѣкнж, какво го да можж да видж всичко хубавѣ. А дватри дни прѣди деня на коронованіе-то да идж, то ще да е напраздно, таче пакъ това ходеніе ще мя направи да ся прѣмаж тука повече 20—30 дни и работа-га не ще бжде свръшена безъ мене, както трѣбва. Коронованіе-то ще бжде слѣдъ два дни и до днесъ азъ все залѣгахъ лано да найдж врѣмя да идж въ Москвж; нъ безъ тшетж на работж-тж ми никакъ не прилѣга да ся иде, и азъ вече рѣ-

шихъ да не ходж. Въ тоя случай послѣдовахъ вашъ свѣтъ: най-напрѣдъ да глѣдамъ своѣ-тж работж. Празденства за коронование-то щжть ставать и тука и въ исто-то врѣмя, когато и въ Москвж; и тука ся готви голѣма иллюминация, та не щемъ останемъ невидѣли ничто. И така менѣ не е твърдѣ мжчно, дѣто не щж ся найдж въ Москвж на коронов. а ми е мжчно друго, което щж Ви кажж сега,

Работы-ты мя докарвать да не исплѣнж думж-тж си, что Ви съмь далъ, на тоя начинъ както быхъ желалъ. Не мя оставять да дойдж оттука право въ града Ви, а трѣбва да идж пръвѣ въ Цариградъ, таче оттамъ, ако щж, да Ви дойдж на гостіе за нѣколко дни и послѣ да ся врънж пакъ въ Цариградъ, та оттамъ да си идж у дома. Това е прѣво доказателство, какво съмь азъ правъ въ онова, что Ви пишяхъ пѣ-прѣди, че ще мя брька, ако да ся захванж на нѣкаквж постояннж службж, та да не съмь слободенъ. Какъ да е азъ не само за да исплѣнж думж-тж си, а и безъ това, желяж да ся повидж съ Васъ и щж глѣдамъ да найдж врѣмя да Ви подойдж, та ми напишѣте, Вые какъ намирате това за пѣ-лесно. Писмо-то пратѣте въ Одессж.

Азъ трѣбва да излѣзж оттука, ако ще Господъ, около 15 Септемвр. та за тука вече не трѣбва да ми пишете.

За епитафона пытахъ насждѣ дѣто правять такывы работы. Спорядъ юрнека съ всичко както ми пишете да го направж, тука не ся зимать да го изработять и съ 500 рубл. Остава, като идж въ Москвж или на пжтувание-то си въ Киевъ да видж дано въ нѣкой монастырь да ся земжть да го направять.

Вы не намирате за възможно да искать Блѣгаре-ти въ Княжества-та да ся познае тѣхна-та народность; а Еврее-ти въ Молдовж правять това за себе, още и онии отъ тѣхъ, които сж чюжди подданныи и съставлявать весма ограничено число. Кога тии правять това, то 5—6 стот. хыл. Блѣгаре трѣбваше още пѣ-напрѣдъ да го свръшять за себе.

Прѣди трѣгане оттука щж Ви пишж още и еднашь и двашь. Сега ново нѣчто не Ви обаждамъ; кога ся видимъ, разказа щемъ си всичко. Може белкимъ и да ся докара работа-та така, чтото отъ Одессж да дойдж въ града Ви, послѣ да идж въ Цариградъ; нъ това малко мжчничко може да стане.

Поздравление на вси приятели.

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

Пишѣте ми, какъ намирате това, что Ви, обаждамъ за Мушека. — Послѣдне Ваше писмо, что съмь приялъ, е отъ 9 Юлія. Послѣдне-то ми писмо, что Ви съмь писалъ, е отъ 25 Юлія, а не отъ 8 Августа както Ви пишж пѣ-горѣ.

339. — Случка въ Габровскія балканъ. Да се даде гласность въ вѣстницѣ за нея. Искане прѣпоржжа.

Пак. 14.

Господ. Наидинъ Геровъ.

Въ Пѣтрово.

Бук. 1856. августа 27.

Послѣдно ви писахъ на 15 сѣго по наджлго, и ви отговорихъ на честното ви отъ 25 Юлія, сега кату сж намѣрамъ обачѣ б зѣ ваше по нову прѣчинж за продолжяваніе нямамъ, освѣнъ да ви пр творя єднж забѣлѣжка, за нѣщо си щосж случи въ Габровскіатъ балканъ, и нѣ злѣ да го дад-тѣ дасж натиари и въ тамошніатъ вѣстникъ. — Отъ сжщата тази забѣлѣжка проводихъ и Г. Богоеву за да я вмѣсти въ Паришкитъ Вѣстницы, ако ли някакъ нисж можи (коєто нѣвярвамъ) то тогивж да го проводи въ блѣжіа дасж натиара.

За мѣдалитъ що нисж даровни отъ царятъ ви писахъ въ предишното си по наджлго, нъ исѣга пакъ ви казувамъ да прѣдстоитѣ или кжкъ да нисж прататъ тука, понежѣ ще стани смущеніе въ Консулството кату нія веднашь смѣ рѣшени да ги непрѣимимъ мѣкаръ или каквоту ще да бжди.

Въ писмото си отъ 28 Юлія ми думате какво подиръ 3 дѣна ще сж рѣши и за ваша работа и ще ми пишете, нъ виждамъ чи отъ тогивж повѣче отъ 15 дѣна

сж минувж; а пакъ отъ васъ и до сѣга наможихъ да пріемж по нову писмо, и незнамъ щозъ прѣчината — Вчѣра бѣше дѣнятъ за коронаціята на царятъ, и спорядъ временното ви казваніе, искамъ да повървамъ за дасте сѣга и вія въ Москва, и нагледаити сж добръ чи коги додѣте да ми разкажете за сичко.

За епитафіонатъ незаборавяте, и защото сѣга веки прѣминж коронаціята то вярвамъ чи ще сполучитѣ да Пазарите спорядъ кжкто го ищж и нѣ по съ скжпа цѣнж отъ опредѣленната ми, нѣ ако нѣвозможи да сж свърши додѣте ви тамо, то аку е възможно даитѣ този трудъ Г. Дянкоглу, за да извърши когито сполучи на опредѣленната ми цѣнж, и кжкто го ищж.

Въ Москва нямамъ никого познаиника, желаялъ бихъ за да мѣ упознаитѣ ви съ нѣкого, и аку бивж и го намѣритѣ благословно нѣка бжди съ Г. Дянкоглу — упознаваніето ми ще имж слѣдствіе за да го пытамъ по нѣкогичъ за цѣнитѣ на нѣкои стоки, и кога ми сж видатъ угодні да го нареждамъ да ми купи и прати; и веки разумяватѣ какжвъ пріятель искамъ — аку мѣ рекумандуватѣ нѣ Г. Дянкоглу то за да съ увѣри съ какжвъ човѣкъ имж да прави, нѣка сж допыта и отъ Г. Гешова изъ Віѣнж, защото ми сж струва чи имж съ него перѣписка.

Г. Сакаловъ на 17 сѣго доди тука съ жѣна си, се тогивж заминж и Василия за Ц/градъ, нѣ фаміліята си оставилъ въ Бадѣнъ — Консулството оцѣ нѣ отворяну защото оправителатъ Г. Щолѣтниковъ го няма, и нѣтисж чувж дѣсж намѣрж.

Новинитѣ ни сж тѣзи. Австріяцитѣ нѣрчатѣ да напуснатѣ приндзипатитѣ, отъ друга странж чувасж чи тѣзи дни минали на Калафатъ до 2000 души турцы, чи незнамъ веку кжкъ варви тази работа.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва :

Христо Георгіевъ.

Г-нѣ съ нѣ терпени чакамъ да възрадватѣ споретъ обещаніето на В. Господаръ или каковъ ответъ получатѣ добаръ (недаи Господи залъ) пиши сакаловъ даде съ млада невеста, нисме вси здраво и виси кланяи.

Ю. Ив. Деблевъ.

340. — Кожѣ зинджапи. Плащаница. Коронаціята на царя.
Костадинъ Геровъ въ Петербургъ.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 31 Августа 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

На 24 Августа Ви писахъ и вчера прияхъ Ваше писмо отъ 19 Авг. което направи да ми минжтъ прѣзъ умъ много работы, что чясто прѣмишлявамъ, нѣ за тѣхъ послѣ щемъ си поговори. — За зинджапы-ты разумѣхъ какво нѣчто сж и като минж, на отхождане-то си оттука прѣзъ Москвж, щж глядамъ да свършж. Утрѣ шж пиши дѣду Денкоглу, че щж да трѣсж такжвъ стокж, та да испыта, какъ е и что е тя сега, за да ми обади, като идж въ Москвж. Чрѣзъ него може да ся свърши такава работа, зачтото той отбира и знае. Азъ не му писахъ пѣ-прѣди, зачтото той бѣ отишълъ на Нижегородскій панаиръ и си е дошълъ въ Москвж на 27 Авг. Врѣмя-то още трае, зачтото такава стока дохожда отъ реченый панаиръ въ прѣвж-тж половинж на Септемврия.

За епитафіона Ви пиши въ прѣдыджще-то си писмо, че остава да пытаме въ Москвж, може ли станж съ опрѣдѣленж-тж Ви цѣнж, и за това сме съгласны. Нѣ спорядъ както искатѣ тука скжпо, то не ми ся вѣрва, че може станж, макаръ и въ Москвж, съ тжж цѣнж, шито, както го искате, таче видѣ щемъ.

Въ Москвж не ходихъ на коронаціж-тж; нѣ конто ходихж казватѣ, че тука иллюминация-та (вчера бѣ третій пжтъ) станжла пѣ-добра, нежели въ Москвж. Тамъ бѣ любопытно да ся види трѣжественно-то шествіе отъ царскій палатъ до церквж-тж, въ кожто става коронуваніе-то (до 100 стжпкы мѣсто); нѣ и за това може да има чловѣкъ наумъ и безъ да види, само като прочете церемоніяла, ко-

гото азъ имамъ, та щемъ го четемъ заедно, кога ся видимъ. А колко за други-ты увеселения, балове, угощения и пр. които щжтъ ся провлѣкжтъ до 18 Септ. сега нѣмамъ врѣмя нито да мыслѣж за тѣхъ, а не да искамы да ги видж. Ако пристигнѣ да трѣгнѣ оттука прѣди 18 Септ. то мож да затекж да видж нѣчто, доклѣ ся помаж въ Москвѣ.

За ходение-то ми оттука не още уречено, кой день ще бжде, нѣ ми е казано да ся готвѣж, та до 15 Септ. трѣбва да трѣгнѣж. Братъ ми Костадинъ стигнѣ тука, та, като да си идж, щж го водж въ Москвѣ да ся учи тамъ въ университета съ иждивение отъ дѣда Денкоглу. Съ него е дошълъ и единъ отъ ученици-ты му, пратенъ отъ Хаскѣйскѣ-тѣ общинѣ да ся учи. Той помежду други-ты работы ми казва и много добро нѣчто за наши-ты мѣста.

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

Р. С. Брату си бѣхъ писалъ въ Вѣнѣ да смѣта, когато стигне тука да има за всякой случай при себе 50—60 руб. та, ако нѣкакъ ся случи да не мя затече тука, то да има за разность, доклѣ да иде въ Москвѣ, зачтото тука, ако да нѣма мене, не ще има отдѣ да земе. Ако види, че не щжтъ му останжтъ за тука толкова пары, той да земе отъ г. Гешева. Така е зель 40 f. отъ оныя 300, за които сте ми отворили кредитъ.

Вѣрвамъ, че сте поминжли добрѣ у адашя, кога сте му ходили на гостіе. Можя ли щемъ да му идемы пакъ, кога дойдж и азъ, ако и да бжде есень!

341. — Геровъ ще мине прѣзъ Букурещъ. Палаузовъ кривъ за медалитѣ.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 3 7врія 1856.

Господине Христо Георгиевъ!

Въ Букурещъ.

На 31 Августа Ви писахъ, какво щж трѣсж всякъкъ колайлжкъ на пжтувание-то си оттука да Ви дойдж на гостіе прѣди да идж въ Цариградъ. Тоя пжтъ обстоятелства-та ми помогнѣхж да устож на думж-тѣ си, и ето днесъ нагласихъ работж-тѣ така, каквото оттука да идж за Одессѣ, а оттамъ за града Ви, послѣ да си идж въ Цариградъ и пр. Така ми ся иска да Ви дойдж въ града, Вамъ на гостіе, дѣто, като чтомъ ми ся даде воля да исплѣнѣж желание-то си, той си чясъ сѣднѣхъ да Ви пишѣж, за да Ви обадж колко ся радвамъ, че щемъ ся видимъ по-скоро. И така за Пятковдень, съ волюж Божиѣ, щж бждж у Васъ, и тогава имамъ да Ви кажѣ много добры нѣчта.

За медалы-ты имаше днесъ рядъ да спомянѣж нѣчто, нѣ разговоръ-тѣ ни бѣ за работы добры, които и Вамъ щжтъ аресать, та не найдохъ за пжтно да посолѣж съ пиперъ тоя сладкъ разговоръ. И това още повече, зачтото тукашни-ти разумѣвать работы-ты по тѣхно си, та отнапрѣдъ трѣбвало да имъ ся прѣдстави друго-яче, а дѣто е прѣдставено така, това сж криви пакъ наши-ти Пал. Азъ былъ желалъ работа-та за приеманіе или неприеманіе мед. да остане не рѣшена, доклѣ дойдж азъ, та да си поговоримъ. — До десятиѣ дни трѣбва да трѣгнѣж оттука.

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

Писмо-то писахъ тврьдѣ на брьзо, та не му издирвайте по тънко.

342. — По назначението на Н. Герова за консулъ въ Пловдивъ.

Пак. 14.

Господ. Наидинѣ Геровъ
Въ Одесса.

Буку^с. 1856. 7вріа 10.

Краино ви сжмъ писалъ за Петресбургъ на 13 и 27 августа презъ Віѣнж, и за здравето ѣмъ пріемванѣ на времѣ нисж съмнявамъ, понеже Г. Гешовъ ми потвѣрдявж прѣпращаніето ѣмъ, и давно за колкото ви молихъ въ тяхъ дастѣ имали времѣ да турите наредѣ и твждѣ благодарянѣ ще бжда. — Вашето чѣстно отъ 24 подобно миналаго пріяхъ, и писаннитѣ ви въ него добрѣ проумѣхъ. — Видѣхъ дѣто на пріятела ми Г. Мушѣка натоварели кюибашалака въ Пловдивъ, и вѣсмж благодарянѣ останахъ отъ това, понеже знаити чи отъ край беше волята моя такавж, и такж кату му чѣститж за това пжрво отряжданѣ негово, желая да му подари богъ здрави, и да му помогни колкуто поскору да стигни и на по высокъ стѣпъ, и нѣка бжди увѣрянъ чи няма да му бжрка никакъ на работата му стига само тои дае искреннянъ кжмъ своитѣ си. — Притова видѣхъ дѣто чи нещѣ можите да испжлнитѣ обѣщаніето си, сирѣчъ да додите пжрво тука, чи отъ сѣтня да отидите въ Ц/градъ, знаите обаче защо меня нети за това нѣ ми криво, и по благодарянѣ сжмъ кѣкто азъ тѣи и извѣстнѣя ви пріятѣлъ пжрво да отидите въ Ц/градъ ачи отъ сѣтня да додите тука, нъ това непр.менно да извжршите, зашото аку не испжлните, мѣкжрѣ или какво да ми предложите за причинж, няма да ви удобсрж, и ще бжда за сякоги н-благодарянѣ.

Кату стигнитѣ въ Одесса, и съ опжтитѣ за Ц/градъ аку иматѣ леснинж пишете ми зада зная защо можж да ви понапышж и за тамо понѣшоси.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва: слуга
Христо Георгіевъ.

343. — Зинджипитѣ много скжпи. Изборъ на търговски кореспондентъ отъ Москва.

Коп. кн. 1.

Москва 29 Септ. 1856.

Господине Христо Георгиевъ!
Въ Букурешъ.

Слава Богу отъ Петерб. ся избавихъ и слѣдъ сахатъ трѣгамъ оттука за Одессж, а оттамъ за града Ви. Така, като пріемете това писмо, до 5—6 дни и азъ щж стигнж, па тогава щемъ приказва на длѣго.

Зинджипи-ти не ся за купуваніе заштото сж много скжпи тая година. — За кореспондентъ дѣдо Денкоглу не може да Ви бжде, зашото той прѣкжсва вече работж-тж си, а рекомандува Г. Зафирія Сарж-оглу, Блѣгарина, за когото може да ся научите въ Букурешъ отъ г. Христофора Стояновичя. Азъ говорихъ съ Сарж-оглу, и той е готовъ да Ви слугува. — Епитафіонъ заржчяхъ каквото искате. — Азъ теглж оттука полицж Г. Гешеву въ Вѣнж за 203 руб. че трѣбваше тука, помежду друго, да промѣнж на брата си и на другара му банкноты, които имъ сж надавали отъ Вѣнж. За тѣя пары ще ся разправж съ Васъ въ Букурешъ.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

344. — Геровъ въ Русчукъ. Работитѣ тамъ. Искѣ се руско-френски рѣчникъ.

Коп. кн. 1.

Русчукъ 14 Декемвр. 1856.

Господине Христо !

Съ Божиѣ помощъ стигнѣхъ благополучно въ Русчукъ Прѣминѣлъ съмъ вчера, днесъ ся повидѣхъ съ тукашни-ты господаре.---- Атанаса, Мавриди и други, и утрѣ, ако ще Господъ, трѣгамъ за Тръново съ минзилъ, когато нѣма друго-яче какъ да ся иде. Тука добро нѣчто още не съмъ видѣлъ, а отъ скжпотниж-тж ми ся уплаши око-то. Ако е и пѣ-нататакъ така, то е голѣмъ разсыпъ.

Съ сбирание-то си за пѣтъ прибрѣзахъ малко, та заборавихъ да си земѣ Руско-Французскій лексиконъ, что го имахъ на Колева столъ. Моляся Колю да стори добро да ми го испрати пѣ-скоро, зачтото безъ него съмъ като безъ ржжж.

Много здравие на вси приятели.

Добро видѣние пѣ-скоро.

Вашъ

Н. Геровъ.

Г-ну Хр. Георгиеву въ Букурещъ.

345. — Геровъ въ Тръново. Повдигъ възъ владиката. Двѣ партии. По завѣщанието на Кефалова. Направа болница. Д-ръ Беронъ.

Коп. кн. 1.

Тръново 17 Декемвр. 1856.

Господине Христо !

Съ Божиѣ помощъ стигнѣхъ благополучно въ Тръново; само на край града въ Боаза ѣдохъ единъ дѣждъ. Днесъ, ако ще Господъ, трѣгамъ за Габрово съ врѣмя, какъ хубаво като лѣтне.

Тукъ найдохъ въ града голѣмъ възваржъ: вдигнѣли сж ся да промѣнятъ владыкж-тж си, та е плѣно съ селены отъ околны-ты села. Има обаче еднѣ партиѣ, която поддрѣжѣ владыкж-тж, и въ неѣ е и Вашъ приятель Г. Дим. х. Ничевъ. Работа-та е повдигнѣтж съ голѣмъ таватуръ, нѣ малко лудешкы, та не ѣ ся прѣдвиди край.

Съ нѣколко души отъ тукашни-ты господаре ся видѣхъ и разговорихъ, отворихъ имъ думѣ и за болницж-тж; нѣ сега умове-ти сж захванѣты съ владыкж-тж работж и сж раздѣлены на партии, та не може да ся познае здраво обще-то мнѣние. Освѣнъ това Керемидчиоглу още не имъ е донеслъ писма-та отъ г. Кефалова, та затова граждане-ти още нѣмжтъ основание да подкачѣтъ работж-тж; чякатъ да имъ дойдѣтъ прѣвѣ писма-та. Така моля Ви ся, обадеѣте г-ну Кефалову. Какъ да е работа-та все приличѣ да стане.

Г. Чоканъ писалъ на владыкж-тж, самъ владыка-та ми казва, че иска и той да направи болницж. Нег. Прѣосв. дава митрополиѣж-тж за болницж, а за митроп. да му купѣтъ мѣсто въ града; нѣ граждане-ти не приставѣтъ, таче и тамъ не е добро мѣсто-то.

Добро видѣние !

Вашъ

Н. Геровъ.

Г-нъ Беронъ е добръ, врѣши работж. Снощи бѣхъ у него съ нѣкои отъ господаре-ты и сѣдѣхъ до 5¹/₂ сах. Турскы. Ходихъ и на Арбанасъ.

346. — Изпратени ржкописи. Скъпотия въ Русчукъ. Владишки въпросъ въ Търново. Църковниятъ въпросъ. Агитация да се пратятъ народни избраници въ Цариградъ. Кандидати владци за Търново и Пловдивъ. Наслѣдството отъ Никола папа Мина.

Пак. 14.

Отгов. 7 февр. 1857.

Буку. 1856. 10вріа 30.

Господ. Наидинѣ Геровъ

Въ Пловдивъ.

Вашето писамцѣ отъ 14 сего изъ рухчукъ на времѣ пріяхъ и писаннитѣ ви проумѣхъ.

Лексиконатъ ви ощи на 20 сего го проводихъ до нашытѣ у Карлово презъ Свишовъ, на които казахъ кату го прізматъ безъ забавж да ви испрататъ, и гріжетисж да го прізмите, нѣ освѣнъ него стѣ заборавели и една харта, която вчѣра намѣри Тодораки, и ще вида кату намѣрж оказія за Свишов. да вія испрата и неѣ.

Ми думатѣ какво въ рухчукъ висж оплашило окото отъ скъпотіята, нѣ азъ быхъ ви молилъ да сж нѣ плашите отъ такивж дребни работи, освѣнъ това искамъ да повярвамъ какво въ филюбѣ да ніе до тамъ скжпо. —

Спорядъ каквото ми пиши Докторъ Беронъ отъ 15 сего въ Търново по него времѣ ималу голямъ мжтешъ заратъ Владиката, и понеже сж былъ на два тарафа, то вярвамъ чи ивія, понеже въ това времѣ сж намѣрихте тамо, да сте по предстоѣли, и да сте придумали тарафатъ Владишки да сж обжрни кжмъ чисто Бжлгарскіатъ. — Отъ Ц/градъ ми пишатъ защото надеждата за да изгонятъ Владыцитѣ Гржцы изъ Бжлгарія ѣ голѣма нѣ понеже Патріархіото послѣдно предложило на Портата, чи исканіето това за да сж нареджтъ на бжлгаритѣ Владыци отъ рода имъ ніе опщонародно, ами отъ частни чѣловѣцы заради това Портата казала на нашытѣ за да пишитѣ по сичкитѣ Градиша и села голѣми за да проведатъ по единъ представитѣль въ Ц/градъ съ Векилѣти Градски. за да докажжтъ чи това исканіе ѣ опщонародно, и такж да имъ сж даде правото. Прочѣя познавамъ добрѣ чи изъ Бжлгарія тая работа сега сж вжрши. и отъ Свишовъ сж опредѣли апостола Конкова да отиди, което никакъ ніе зло, незнамъ сега и отъ кждѣ насъ дали ще отидатъ тѣквива представители, и добрѣ ѣ да подбутнитѣ вія за да сж проведатъ и да бждатъ човѣцы достойни Любородни. — За въ филюбѣ Пастеръ не трѣбовж да искагъ другиго по добаръ отъ Панарѣта, а за въ Търново мысля нише бжди лошъ Иларіонъ, съ когото вярвамъ дастѣ сж срещнали въ Търново. —

Положеніето и относяніето на Берончито въ Търново вярвамъ да сте узнали добрѣ тѣкж и аку мяза да направи сирянѣ по тамо, и желаялъ быхъ коги иматѣ свободно времѣ да ми понапышите и мѣни за този предмѣтъ, освѣнъ по напишете ми кжкъ ѣ положеніето на нашытѣ въ филюбѣ сосъ Грекоманитѣ, и навиватли пжрвитѣ послѣднитѣ.

Познаватѣ мисж струвж, добрѣ чи Нікола Папа минж отъ Панагюрище кату умрѣ остави наслѣдникъ Щиръ беѣ, нѣщо совѣмъ незаконно, нѣ понеже въ него времѣ и до сега бяха оправители братъ му и тои, то нямамъ какво да му стори а сега понеже тія сж изгоняни, и днѣшніятъ оправитель трѣбовж да имъ ѣ противянъ, то казувамъ чи сегаи времѣта му дасж катигориса адіата та на Пок. и аку нисж земи Мошіата назадъ нѣ вярвамъ чи можатъ да сж извадатъ отъ Щиръ-беѣ 1000/2000 # заради това аку обычатѣ пишете въ Панагюрище на маика му да ви направи Векилѣтъ рядовянъ на имято ви когото да потвѣрдите и отъ Митрополітатъ, чи отъ послѣ обарнетіго вія на отворянъ ординъ и ми го пратете, нѣ подписатъ вашъ потвѣрдете отъ консолството руско, чи да видимъ давно извадимъ нѣщо. — Сосъ майката на Папа-Минж трѣбовж да овѣржите каквоту сж извади да сж раздѣли на 3 части, еднж да земи тя, вторжта да остани за улищата бжлгарски, а третята за Векилянъ за разносжитѣ, защото такивж работи тука безъ жертви неставатъ.

Друго нѣщо по любопытно няма какво да ви кажж освѣнъ чи сички здравѣимъ.

Ви бѣхъ рѣкалъ кату бехте тука за да ми направите отворено писмо за Москва до пріятелатъ чресъ когото поржчахте епитафіонатъ, нѣ са види заборавихте,

заради това ви моля побжрзайте да ми пратите тъкова едно писмо. въ което да казвате на Пріятелатъ за да си приѣми отъ мѣня 300 тѣхъ буб. за него, и да слуша Волята ми.

За 75. лир. тур. шо ми оставихте на тржгваніето си, до сега нищо нисж ми писали отъ Одеса.

Желая ви новата година да ви бжди благополучна на сичкитѣ ви предпріятія. Ви поздравлявамъ братски и оставамъ

III
ва :

Христо Георгіевъ.

347. — Геровъ въ Пловдивъ. Какъ реди работата си. Нашиѣ работи въ Цариградъ. Пловдивското училище. Борба на българетѣ съ гърцитѣ въ Пловдивъ. Лошото положение на карловското училище. Похвала за Хр. Георгиевъ.

Коп. кн. 1.

Пловдивъ 29 Яннуар. 1857.

Господине Христо !

Като чтомъ дойдохъ въ Фидибѣ, Ви писахъ, колко да Ви обадж, че съмъ стигналъ, таче послѣ не можяхъ вече да повторѣхъ да Ви пишѣхъ. Причина-та е дѣто не можяхъ да си найдѣхъ кжшж, въ кождо да можѣхъ да ся затворѣхъ, та да си работѣхъ на мирѣ. Така двѣ недѣли ходихъ по гостіе, безъ да хванѣхъ работѣхъ, та ся трупаше отъ день на день повече, дѣто отпослѣ трѣбваше да работѣхъ и денѣ и нощѣ и пакъ не можяхъ да пристигахъ да изврышѣхъ всичко. Като не можяхъ да си найдѣхъ кжшж за сѣдѣніе, азъ ся възползувахъ отъ добринж-тѣхъ на г. Георгакий С. Чалжковъ, който мя покани да идѣхъ у него, та сега за нѣколко врѣмя, доклѣ да идѣхъ въ Стамболъ, съмъ въ кжшж-тѣхъ му. Не съмъ ходилъ още и въ Копривщицѣхъ да видѣхъ майкж си; щѣхъ идѣхъ днесъ. По това познайте, колко работѣхъ съмъ ималъ, та мя простѣте, дѣто ся забавихъ да повторѣхъ да Ви пишѣхъ. Имамъ и другъ кабахатъ прѣдъ Васъ, дѣто още не Ви съмъ честитилъ новж годинж; нѣ моляхъ Ви ся сега отъ началю да ми простите всички-ты кабахаты, доклѣ ся настанѣхъ хубавѣ тука, та да ся оправѣхъ на работж-тѣхъ си за да не брѣкамъ вече, а азъ, макаръ и кѣсничко, пакъ си изпълнювамъ длѣжностъ-тѣхъ и желаяхъ да прѣминете новж-тѣхъ годинж живо и здраво, съ благополучіе въ всичко, и до годинж съ младж булкж.

Азъ си посвръшихъ тука работж; има още нѣчто да ся врѣши; нѣ трѣбва да побрѣзвамъ да идѣхъ въ Цариградъ, зачото и тамъ има работж. Наши-ты народны работи тамъ ся врѣшатъ; нѣ не врѣвятъ чевръсто както трѣбва. Причина-та е, че и отъ странѣхъ трѣбва нѣчто да ся посвръши, а наши-ти ничто не правятъ: мыслятъ че е доста, дѣто въ два-та мѣсяца еднажъ щѣтъ ся видятъ съ визиря или съ харджіе-то; пакъ противници-ты на всякой день, и денѣ и нощѣ насждѣ ровятъ. Азъ мысляхъ да ся врѣнѣхъ тука отъ Копривщицѣхъ за сырно заговѣване, таче прѣзъ сырницѣхъ да врѣвѣхъ за Париградъ. Въ Едрене трѣбва да се прѣмаѣхъ три-четыре дни. Оттамъ щѣхъ Ви пишѣхъ; и оттука прѣди да трѣгнѣхъ за Цариградъ, щѣхъ Ви пишѣхъ.

Училище-то ни тука ся нагласява добрѣ; имѣхъ надѣждѣхъ да стане таково, както го желаемъ. Направихме да выкатъ даскалъ Райна въ него за учитель на Гръцкый языкъ. Гешевци му сѣхъ писали, ала още нѣма отъ него отговоръ.

Тука ся научили за кіюбашжлжка на Мушека, таче правятъ голѣмж шяматж. Пріятѣли-ти му го канятъ да го приеме, а противници-ти сѣхъ като попарени и не щѣтъ да стане това. Послѣдни-ти броятъ стѣпки-ты му и гледатъ да найдѣтъ причинѣхъ да кажѣтъ нѣчто.

Тука отъ нѣкой день Гръци-ти пакъ имѣтъ прѣпирни съ Блѣгары-ты отъ различни причины, отъ които една е, че Гръцкый учитель Бончиди каза слово въ Церквѣхъ на Св. Антонія и помежду другы хулы каза: *ὁ χριστιανισμός καὶ ὁ Ἑλληνισμός ἀποκαταστήσουσι τὸν ἀνθρώπου θεόν.** Гръци-ты обрѣнѣхъхъ да казватъ, че, като чтомъ дойде Найдѣнъ, кавгы-ты пакъ ся подкачихъ.

Тыя дни дойде Едренскый паша Измаилъ, за да прѣгляда нѣкои злоупотрѣбленія, что сѣхъ ставали въ войскж-тѣхъ

*) Само чрѣзъ християнството и чрѣзъ елинизма човѣкъ се приближава до Бога.

Училище-то Ви въ Карлово, както ся научвамъ, твърдѣ злѣ е стигнжло, толкова злѣ, дѣто не щяхъ да мя пустнжть да идж да го видж, кога бяхъ въ Карлово. Причинна-та на това е само немарение-то отъ чорбаджии-тѣ. Добрѣ бы было да посберете за това нѣчто ума на бая Никола да не е така немарливъ. Другы-ти гледать на него, а той никакъ не ся подканж, и така ничто не ся врыши. Надѣжся, че и вые не щете одобрите това.

Имя-то Ви грѣми тука съ похвалж за участие-то, което сте приемали и приемате въ народны-ты работы. Азъ ся радвамъ да слушамя. Така ся и стои.

Французскый си лексионъ, что бяхъ заборавилъ у Васъ, прияхъ.

Трѣбва да похвалж браточядка Ви Марийкж: чюдна дѣвойка е. При такывы селенкы нѣма съ что да ся голѣмжть филибенкы-ты.

Филибе не ми ярадиса отъ начяло: като чтомъ дойдохъ, хванж мя еднж кашлица и хрема, дѣто още не могж да ся избавж отъ неж.

Голѣма грижя ми е, кога ся врьнж отъ Цариградъ, дѣ щж да ся запряж. Кжщж нѣма за-въ работж да си хванж съ кыриж. И дѣто гы има, за лѣтне врѣмя вече, какъ да е, поминувася чловѣкъ въ тѣхъ, а за-въ зимне врѣмя какво ще ся прави? Ето и сега въ тукашни-ты студены одаи, дѣто да испишж нѣчто въ единъ день, пишж го три дни. Кжщж голѣмж не трѣсж, а само да може ся сѣди лесно въ неж. Затова Ви ся моляхъ още въ Букурещъ да можяше да ся направи на уйчево-то Ви мѣсто малко кжщенце, та да го земж съ кыриж.

Баю Евлогью тоя пжть не пишж, оставямъ за-до пжти, а Васъ моля сега да го поздравите отъ мене. Колю и Тодоракью много здравіе, така и чичю Йордану и на вси приятели.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

348. — Искане новини изъ Пловдивско. Какъ е посрѣщ-
нать Н. Геровъ. Уравнение на смѣткитѣ.

Пак. 14.

Буку^с. 1857. Януа. 31.

Госп. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

На 30 миналаго года мѣа ви писахъ по пространно чрѣсъ нашытѣ у Карлово, сега ви казувамъ какво Вашето отъ Коляда пріяхъ, и млогу сж зарадвахъ за благополучното ви стигваніе, чакамъ обаче съ нетѣрпѣніе и второто ви за да ми раскажете кжкъ варвжть по тамо работитѣ въ кои пжть сж намѣржть Тамошнитѣ, и щели можи да сж нареди онова дѣто мысляхмѣ, освѣнъ това желая да зная кжкъ варвжть нашытѣ по тамо сосъ Брадатіягъ, и имали и отъ тамо да сж отишли за Ц/градъ за тази работа и положеніето ваше кжкъ ѣ, то естъ съ какво око ви гледать нашытѣ, и съ какво агытѣ и суленитѣ.

Отъ Віѣнж. Г. Бр. Ив. Гешовы ми минувать въ смѣткатж си за вази освѣнъ пжрвитѣ 300 рубли и други 148 гоѣ що платили тамо за васъ на 20 7врія и отъ 8врія 31. други 321. гоѣ. за теглинлица вашж отъ 203 рубли, колкото за послѣдното ви теглянїе повнж чи ми казахте, а за 148 гоѣ. нищо ні ми казахте — Прочее кату оставимъ на странж 300 рубли, за 148 гоѣ. и 321 гоѣ. искамъ отъ васъ гроша тука $3168^{22}/_{40}$ искамъ при това и гро: 18. за разносжитѣ вы на джаманданатъ отъ Гюргюво които німи платихте, то естъ заедно гр.- $3,186^{22}/_{40}$ отъ които кату испадна 70. рубли гроша = 435 fr. за енголпїонатъ на Владыката остояте гр. 3351 : 2. да ми давате, които до бронзволете да ги читете на нашытѣ отъ Карлово въ $\pm$ чар. по 32 гр. и мене явете на времѣ за благочинїе.

Коги ми пишете писмжта пращайте ги презъ нашытѣ у Карлово.

Ви поздравлявамъ и остава

^ш
ва: прїятель.
Хр. Георгіевъ.

349. — Постѣпкитѣ на Хрисанта. Полития. Избиране членове. Владишка мѣстителность. Димогеронтия. Вината на Герова. Гръцки клевети противъ него. Геровъ сюрдюонъ. Поляци турски комисари. Разни други.

Коп. кн. 1.

Пловдивъ 7 февруар. 1857.

Господине Христо!

Писмо-то Ви отъ 30 декемвр. прияхъ снощи, като си дойдохъ отъ Копривщицѣ и днесъ бръзамъ да Ви отговорѣя. Кога сте писали това писмо, видися, не сте были прияли мое-то отъ 17 Дек. что Ви писахъ отъ Тръново. Оттука Ви съмъ писалъ послѣдне на 29 Яннуария.

Тука имаме сега голѣмы новини и по злочестие не добры. Да Ви прикажѣмъ открай какъ е работа-та.

Тукашнѣи владыка Хрисантъ поискалъ да направи по-рядовно онова събрание, което става отодавна врѣмя въ митрополиѣ-тѣ въ уречены дни за да сѣди работы, които не сѣ за мехкеме. Таково урядено събрание (полития) има въ Едрене и по други мѣста. Така избрали членове отъ всякоѣ махалѣ по двоицѣ людие; свѣтѣния му написалъ правила и въ церкви-ты далъ да сѣ чете писмо за това събрание и пр. Избрани-ти членове написали нѣколко друго-яче правила и сѣ събралъ съборъ по праздници-ты въ митрополиѣ-тѣ за да потвърдятъ наряды-ты. Тогава Хрисантъ видѣлъ, че това събрание не ще бѣде, както го той тѣкмилъ, за своѣ машѣ да си прави что-то ще: сторило му сѣ, че той ще бѣде за ползѣ на Българы-ты, та не допусти да стане. И откакъ го развали, за да не бы да сѣ поднови, казалъ на пашѣ-тѣ, че граждане-ти искатъ да правятъ нѣкаквы си френскы меджлисы и проч. а на Цариградъ писалъ на патриарха, ужъ че Българе-ти сѣ вдигнали главѣ да въведѣтъ съ силѣ тука французскѣи урядъ и други такывы клеветы. Патриархъ-тѣ далъ такриръ на Поргѣ-тѣ за това и отъ Цариградъ пишѣтъ на Едренскѣи валиѣ да дойде по-скоро да умири бунѣ-тѣ. Пашѣ-та дойде тука съ увѣреніе, че ще найде голѣмы бръкотии, а тука никой хаберь нѣма за таково нѣчто. Най-послѣ работа-та, да не продлѣжявамъ, излѣзе явно каква е была, и пашѣ-та откакъ сѣ увѣри, че това е было клевета, отишѣлъ си въ Едрене прѣди два дни и зель съ себе и Гергакыя чорбаджи Стояновъ и Павла Куртовичѣ за да справятъ работѣ-тѣ, и тии шѣтъ вдигнѣтъ давиѣ възъ владыкѣ-тѣ. Граждане-ти имъ сѣ дали свидѣтельство: какъ е станѣло да сѣ прави онова събрание (δημογεροντία), кой е искалъ да го прави, и пакъ кой го развали и проч. Дали имъ сѣ още и другъ записъ, съ кой-то ги правятъ отъ града векры, за да исправятъ тѣѣ работѣ, да искаратъ всичко на явно, какъ е было. Само 7 душъ грѣци не сѣ сѣ подписали.

Ето каквы работы сѣ врѣшатъ тука: владыка-та намѣсто да прѣдстоява за народа отхожда за единъ капризъ да ны погуби за права Бога. Комуто поноси нека да трѣпи такывы владыкы.

Грѣци-ти отъ ядѣ казватъ, че азъ съмъ причина на тѣѣ ровениѣ, ужъ че като съмъ дошѣлъ азъ оттогава сѣ подкачили пакъ прѣпирни между Българы и Грѣци. Съ тѣѣ клеветѣ искатъ да излѣжѣтъ простодушны-ты, зачтото които размышляватъ тии знаѣтъ, че работа-та за събрание-то и за владыкы-ты е подкачена прѣди да си дойдѣ азъ. При всичко това Грѣци-ти искатъ да мя оклеветятъ, за да мя махнѣтъ оттука, та сѣ казвали на пашѣ-тѣ, че нѣкой-си бейзаде Найдень, Русскѣи судить отъ Копривщицѣ ходи по казѣ-тѣ съ лошяво намѣрение и проч. И истина азъ въ това врѣмя бяхъ въ Копривщицѣ, нѣ по-напрѣдъ бяхъ ходилъ при пашѣ-тѣ та мя знаеше. Негова милость, видися, сторилъ шюпе, таче за да не направи гюрултиѣ, повыкалъ А. Захаралиѣ, съ когото бяхъ ходилъ при него, и му порѣчялъ да прати нарочно чловѣкъ да мя повыка да дойдѣ по-скоро тука. (Пашѣ-та знаеше, че шѣ идѣ въ Копривщицѣ) Сѣщѣи день до вечерѣ-тѣ и азъ си дойдохъ, и озарана ходихъ при него. Той ми казва какво Едренскѣи пашѣ, като да си иде, порѣчялъ на кѣмера на кѣханѣ-тѣ му да му каже да мя испрати по-скоро оттука. Азъ го пытахъ, коя е причина-та дѣто мя не шѣтъ тука, а той ми каза, какво сѣ хоратили на Едренскѣи пашѣ нѣчто лошяво за мене, та за това е порѣчялъ да си идѣ оттука. Тукашнѣи пашѣ мя свѣтува, ужъ за добро-то ми да идѣ на Едрене да земѣ тамъ отъ валиѣ-тѣ разрѣшеніе да живѣѣ тука, та така

да ся връж. Казва ми още какво не може да мя испжди съ силж, нъ ако не идж ще пише на пашж-тж въ Едрене. Азъ му казахъ, че ще идж, зачтото и безъ това трѣбва да връж за Цариградъ; нъ не кабулж да ся говори лошяво и лъжя за мене, та въ Едрене има да пытамъ, кому что съмъ сторилъ и кой е оный что е говорилъ лошяво за мене.

Така въ понедѣльникъ на сырницж щж трѣгнж оттука, и иска ми ся въ Едрене да направж малко гюрултиж за тжж работж, каквото да ся види что теглимъ отъ Владыкы-ты.

Писмо-то ми отъ 17 Дек. отъ Тръново трѣбва да сте прияли досега, та не щж Ви повтарямъ онова, что Ви пишяхъ въ него. За допълнение само щж Ви кажж, какво съ Илариона не ся видвахъ, нъ той и пратие-то му дръжатъ откамъ владыкж-тж. Съ другы-ты отъ владышкый тарафъ ся видвахъ и говорихъ; нъ какво да гы чинишь, кога не слушать разсждъка си, а само страсти-ты.

Тука въ Пловдивъ за владышкы-ты работы ся дръжатъ твърдѣ добрѣ и направили сж векулы въ Цариградъ Гг. Хр. Тъпчилещева и Дим. Гешева. Сегашня-та бръкотия отъ владыкж-тж ни ще послужи за доказателство, че мы имаме правдинж да не щемъ такывы владыкы.

Правителство-то е пратило комиссары нѣкои Поляци по Българинж да испытывать, истина ли народъ-тъ иска да ся избави отъ Грьци владыкы и дали ще ся благодари съ нѣкои обѣщания, които е начерталь единъ Българинъ въ Цариградъ. Отъ тыя обѣщания и да ся изпълнять мы ничто не придобываме, затова, които отбирать, не щжтъ да ся благодарять отъ толкова нѣчто.

За Беронче-то пакъ щж Ви кажж, какво добрѣ ся влада, та го похвалявать всичкы-ты. Той е добрѣ и съ два-та тарафа и ся надѣе да гы сговори.

Работа-та за спитала Ви писахъ отъ Тръново, каква е.

На Никола папа Мина майка му е умрѣла, нъ живѣе сестра му, та нагласихме тя да направи мене векулъ за да ся тръси что е остало отъ брата ѳ. Векулеме-то ще стане, както ми пишете, нъ не знаж да ли ще бжде добро, зачтото не знаемъ тука потънко, какъ е работа-та, какъ са наричя мушня-та и пр. Затова ще пише въ него просто да ся тръси това, что е остало отъ Никола. Векулеме-то съ договора, что щемъ направимъ съ Николовж-тж сестрж, щжтъ ми ся пратять въ Цариградъ, та да свръшж за по-нататакъ.

За Панарета съмъ говорилъ дѣто трѣбва, и намирать го мунасжпъ. Можя ще белкимъ и да ся свръщи работа сега.

Лексикона си прияхъ на врѣмя. Хартж-тж още нѣма. За срамотж съмъ гы забравилъ, да мыслите, че, дѣто съмъ ходилъ, все така съмъ си оставялъ вещи-ты.

По тукашны-ты мѣста е нѣколко по-евтино отъ каквото покрай Дунава; нъ сравнително съ напрѣшне-то, все е твърдѣ скжпо. Трѣбва обаче да поспадне скжпия-та.

Снощи, като си идяхъ отъ Копривщицж, давихся край Филибе. Конь-тъ ми потънж въ водж, та ся загуби съвсѣмъ, и азъ на него потънжхъ до шиж; нъ пакъ ся удръжяхъ отгорѣ му, та исплувахъ отъ другж-тж странж безъ да паднж и виръ вода влѣзохъ въ Филибе.

Сега Ви пишж твърдѣ на брѣзо. зачтото на трѣгане имамъ много работы. Затова Ви ся молж да не ми виждате кусуръ на писмо-то. Дано по-скоро да проработи Русска-та почта, та да Ви пращамъ направо писма-та си.

Грьци-ти тука видѣхж, че съ тѣхно-то немируване работы-ты отыдохж твърдѣ далечъ, и то за нашж ползж, та ся кажтъ, че го докарахж дотамъ, нъ пакъ ужъ за да гы обрнжтъ за тѣхнж ползж не мирувать, та още повече гы разровувать и отъ деиъ на деиъ все губять. Отъ това много Грькомани познахж рода си.

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

Р. С. Щж Ви пишж пакъ отъ Едрене.

350. — Гръцка стратегия. Да се готвимъ и ние.

Коп. кн. 1.

Пловдивъ 7 Февруар. 1857.

Господине Христо!

Отъ това, что Ви пишѣ въ днешне-то си писмо, видите, че Гръци-ти искать да мя махнѣтъ оттука и всякога щѣтъ интригувать срѣща мене. Заради това наши-ти ми казвать да ся врьнѣ не както съмь дошѣлъ сега, а, както ся е рекло, консулъ. Това нѣчто, както знаете, може да стане; нѣ може да ся случать и нѣкои прѣпятствия. Гръци-ти не мирувать въ Цариградъ и, както ся види по нѣкои работы, пообрьнжли сж ума на нашій. То ся разумѣва, че и сега, както и отнапрѣдъ, залѣгать да ми подкопажтъ ихтибара. Отъ другъ странъ има да ся свръшять нѣкои работы, които никакъ не бѣва да ся оставять. Трѣбва отсждѣ да ся обеспечимъ срѣща Гръци-ты, трѣбва насждѣ да прикажемъ за отношения-та, и да ги разумѣжтъ каквото что сж наистинѣ, зачтото Гръци-ти насждѣ си правять капии, та щѣтъ ны оборять, ако не земемъ мѣры срѣща всичкы-ты тѣхны козни. Сега му е врѣмя да ся свръши това, ако ли остане и сега несвръшено, то ще иде така още много врѣмя. Трѣбва най-паче на правителство-то да ся даде да разумѣе, какъ е работа-та, та да не ся лѣже отъ другы-ты и да ны гляда съ криво око. Сега като мя корять мене Гръци-ти, азъ трѣбва да земѣ отъ това причинѣ и да ся воспользувамъ отъ онова, что знаѣ, та да имъ ся затвори най-добра-та капия, да имъ ся подкопае най-яката подпора. На това нѣчто можъ доста да помогнѣ, нѣ може да ся докара работа-та така, дѣто, за да увардѣ достоинство-то си, да ся отрекѣ отъ службѣ, отъ полжѣтъ си, съ еднѣ думѣ, да си загубѣ хлѣба. Азъ съмь готовъ на всичко това, само да ся свръши работа, да ся избавимъ отъ тыя врьлы Гръци. Ако бы да ся докара да си изгубѣ хлѣба, азъ тогава на Васъ щѣ ся надѣжъ: Вые щете ми намѣри работѣ да ся поминѣ по край Васъ. Азъ съмь вече Вашъ и щѣ врьщѣ, както мя научите, та ми пишѣте по-скоро за Цариградъ, какво да правѣ тамъ, общѣ-тѣ ли работѣ да глѣдамъ, или да оставѣ нежъ на странѣ, та да си глѣдамъ своѣ-тѣ полжѣ. Щѣ чѣкамъ писмо отъ Васъ. — Тука ми вадять различни думы, казвать, че кюрка, что носѣ, ми е подарила царица-та, че съмь донесѣ съ човали пары да ги раздавамъ и другы такывы безумщины.

Имамъ и другы работы да Ви пишѣ, ама вече до пѣти.

Вашъ

Н. Геровъ.

351. — Пещаницата и Сава Филаретовъ. Разправията на Герова съ Хрисанта и мѣстнитѣ власти. Едренскитѣ паша и геровата работа. Българе делегати противъ Хрисанта.

Коп. кн. 1.

Едрене 19 февруар. 1857.

Господине Христо!

На 7 Февр. Ви писахъ, нѣ отъ брѣзане заборавахъ да Ви кажѣ, какво на трѣгане отъ Букурещъ Ви оставихъ, спорядъ както бяхме говорили, писмо до Г. Савва Филаретова, въ което му пишяхъ да слуша Вашѣ-тѣ заповѣдѣ за епитафийона и че Вые щете му кажете, отдѣ да земе пары да го плати. Така сега не трѣбва друго писмо, а Вые, когато щете, пишѣте Г-ну Филаретову, и работа-та ще бѣде свръшена. Писмо-то му пратѣте или до г. И. Денкоглу или право до него въ Правленіе Университета. Може да го дадете и г. Стояновичу да го прати чрѣзъ г. Саржоглу. Пълный адресъ на Филаретова е: Его Благородію, Саввѣ Васильевичу Филаретову. Въ Москвѣ, въ Правленіи Университета.

Въ писмо-то си отъ 7 февр. Ви пишяхъ, какъ станѣ да излѣзѣ отъ Филибе прѣди врѣмя. Сега да Ви раскажѣ тѣжъ работѣ и по-нататѣкъ. Прѣди да трѣгнѣ отъ Филибе, азъ писахъ Г-ну Ступину и той, прѣди да дойдѣ азъ, ходилъ тука при пашѣ-тѣ, та го пыталъ, зачто да поржѣ да ми кажѣтъ да си идѣ отъ Филибе. Паша-та отговорилъ, че му казвали, какво ходѣ по казѣ-тѣ, та учѣ бълга-

ры-ты на работы негодны за правителството; прѣглядвамъ училища-та и заповѣдамъ да прѣдаватъ въ тѣхъ Българскж-тж историчъ и да казватъ на ученици-ты всичко онова, что докарва на умъ за прѣжне-то състояние на Българи-ты; че ходжъ съ самуръ кюркъ изъ града и казвамъ, че ми го е подарила Царица-та; че казвамъ, какво съмъ пратенъ отъ ИМПЕРАТОРА да учя Българи-ты, что да чинятъ, и че азъ съмъ причина, дѣто станж неговоръ между владыкж-тж и Христиани-ты за димогеронтиж-тж. Заради това пашя-та почелъ за потрѣбно да заповѣда да ся махнж отъ Филибе, доклѣ да ся оправятъ владышкы-ты работы.

Като дойдохъ тука, ходихме при пашж-тж пакъ заедно съ г. Ступина, който писменно го пыта, зачто да заповѣда да идж азъ отъ Филибе. Днесъ щемъ имаме отговоръ отъ пашж-тж пакъ на писмо, та да видимъ, что ще ни каже. Азъ ся видѣхъ вчера на само съ пашж-тж и му приказахъ за причины-ты, по които мои-ты неприятеле распушатъ такывы думы за мене. Пашя-та казва, че е отбралъ, какво всичко-то е было отъ клеветж и завистъ, и че ще даде такъвъ отговоръ, каквото азъ да бждж оправданъ. Спорядъ отговора щемъ врьшимъ и ные пò-нататакъ.

Тука ся научвамъ, какво въ Стамбулъ мя чякатъ да идж за да мя пратятъ агентъ за Филибе. Азъ, каквото знаете, не щяхъ службж; нъ като станж така, трѣбва да ся врьнж въ Пловдивъ пѣтель, та щж приемж това назначение. На трѣгане отъ Пловдивъ наши-ты ми думахж да не ся врьсамъ друго-яче освѣнь агентъ. И така, по неволж, трѣбва да влѣзж на службж баремъ за малко врьмя, доклѣ да испльнж очи-ты на неприятели-ты. Нъ може да ся случи да ся разсрди на мене посланникъ-тъ, ако му даджъ да разбере ужъ, че азъ съмъ кривъ дѣто станж така, та да ми каже нѣчто противно; тогава вече трѣбва да оставж всичко, та да идж въ Петрово за да прикажж, какъ отхождатъ работы-ты ны. Освѣнь това има работы, за които негова милость е излѣганъ, та трѣбва да му ся расправятъ и нему и пò-нататакъ, та все ми ся чини, че ще ся докара, откакъ си поговоримъ съ него, да отыде работа-та и пò-нататакъ. Трѣбва или каукъ да ся салдисва, или да ся казва чтото е, направо. Нъ въ второй случай може да не бжде тврьдѣ сгодно на оногова, който ще каже истинж-тж, а трѣбва да ся каже тя, та ся чюдж какво да правж. Желаж да знаж и Ваше-то мнѣние, та ся надѣж да найдж въ Ц/градъ отъ Васъ отговоръ на писмо-то ми отъ 7 Февр.

За онжж работж, за кож-то тукашний пашя ходи въ Пловдивъ, ся чяка утрѣ съ пощж-тж отговоръ отъ Цариградъ. Г. г. Георгакий и Павлакый сж още тука. Сега е врьмя да можяше Панаретъ да слѣзе въ Цариградъ ужъ че си има работж, та да ся найде тамъ, и работа-та ще ся сврьши. Хрисантъ нѣма да устои.

На писмо-то ми не виждайте кусуръ: на всякой образъ по десятинж пжти съмъ ставалъ отъ писмо-то.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

За Цариградъ щж врьвж слѣдъ 3—4 дни.

352. — Книжовна община въ Цариградъ. Нейното направление. Недовѣрието на букурешкитѣ българи къмъ нея. Интриги противъ Н. Герова.

Пак 14.

Господ. Наид. Геровъ
Въ Пловдивъ.

Буку. 1857. февру 21-го.

Кату ви наумж крайното си отъ 31 прошлаго чресъ нашытѣ у Карлово, приходямъ да ви кажж какво отъ васъ неможихъ до сега да пріемж друго писмо освѣнь онова отъ Коляда, и такж твжрди неблагодаренъ сжмъ, и сж намѣрамъ наипаче кату непознавамъ пречината. — Ви моля прочее аку ѣ възможно кату пріемите настоящето ми безъ забавж да ми отговорите за да съ утѣшж. —

Въ Ц/градъ чи съи съставила книжовна общинж навѣрно чи виє познаито, нъ тукашнитѣ еднородци кату прочетохъ извѣстіето неино, ні имъ твжрдѣ ареса, една зашого цѣлтж която тя ще гони няма никаквж вжжность, и друго искатъ да ка-

жжтъ какво предпріятіето тѣхно да не общополѣзно, нѣ торговско, освѣнъ това и на оправителитѣ няматъ пжлно увѣреніе, наи паче кату и Драганъ ѣ вжтрѣ въ тяхъ, чи веки кажете ми и віа мненіето си за тая общинж, защото вярвамъ или кжкъ віа отъ Тамо по добрѣ да познавате. За неиното намѣреніе ощи не арѣсова на тукашнитѣ и отнасяніето на Вѣстникоиздателятъ ни, и съмнявамъ да ѣ подзластнатъ кжмъ странжта на противницитѣ ни. На конецъ ви казувамъ какво тука пишатъ отъ Ц/градъ чи нѣкои си агенти руски бжлгари противодѣиствуватъ на Народнитѣ ни работи, и наи паче отъ Градж ви, съ което сж разумява чи за вази искатъ да кажатъ, ази никоги неможж да повярвамъ чи віа да сте постжпили въ такжвъ пжтъ, и трѣбовж да имж голѣми интриги за васъ, и понеже въ Ц/градъ тѣи мыслятъ за васъ, то вище кжкто знаите тѣ имъ докажете за да немыслятъ тѣи за васъ, и да излези истината на лицѣ.

Оставамъ.

Христо Георгіевъ

На външната страна писмото е надписано: На Господ. Наидина Герова. Въ Пловдивъ. Минало е по тоя пжтъ: Чрезъ вашите Приятели. Карлово 1857 г. Марта 6.

Николай Т. Пуліевъ.

Чрезъ вашите Приятелите Брат. Ив. Гешоглу.

Пловдивъ 1857. Марта 13.

353. — Пари за обща работа, дадени отъ Денкоглу на Бакалоглу.

Пак. 14.

Г. Геровъ!

Парытѣ дѣтои проводилъ дядо Денкоглу на Г. Бакалоглу, отъ гдѣ ще знаите віа какво сж станали, кату ази тука незная, не само какво сж станали, нѣ неты колкуса, нѣ понеже віе далъ причина Г. Дянкоглу за това нѣщо, то отъ една странж кату му кажите чи віа непознавате, отъ друга странж подканетіго за да пиши тука едно опщо писмо до синца ни, и да ни пыта за да му явимъ какво сж стани парытѣ щое пратилъ на Г. Бакалоглу, като забележи и количеството имъ, и такж съ това писмо ще имамы прѣчинж да искамы отъ Г. Бакалоглу хесапъ за парытѣ тѣзи. — Писмото това отвжнъ нека го надпиши дядо Дянкоглу до Г. Бакалоглу, защото невярвамъ да ніго посочи. —

пи
ва:

Хр. Георгіевъ.

354. — Геровъ въ Цариградъ за защита противъ гърци и турски власти. Вмѣсто таенъ консулъ Геровъ ще стане явенъ. Неизносно положение. Разни други.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 4 Марта 1857.

Господине Христо!

Отъ писма-та ми отъ 7 и 19 февруар. отъ Пловдивъ и Едрене, които трѣбва да сте прияли досега научили сте ся за мое-то излизане отъ Пловдивъ. Въ послѣд-не-то Ви пишяхъ още, какъ подкачихме работж-тж въ Едрене за да видимъ, кой и за что е станжлъ причина да мя поканятъ да оставж Пловдивъ. Сега щж Ви раскажж работж-тж по-нататакъ.

Пашя-та Едренскый съ думж каза, какво владыка-та и другы нѣкои му сж говорили за мене онова, что Ви писахъ въ писмо-то си отъ 19 февр. а на писмо за отговоръ на pytanie-то отъ г. Ступина казва така: „Въ кавгы-ты между митрополита Пловдивскый и христианы-ты сж станжлы думы и за Найдена, че ужъ едѣ-какъ говори, едѣ-что прави, та, за да не го докачатъ тыя думы, нарядихъ да го покани Пловдивскый пашя да ся махне отъ Пловдивъ, доклѣ да ся оправи владыш-ка-та работа, а като видѣхъ лично Найдена, и по лице-то и по думы-ты му поз-нахъ, че той е благоразумень чловѣкъ.“ Тоя отговоръ азъ не можяхъ да приемж

за достаточно оправдание и подадохъ протестъ въ Консулство-то. Протестъ-тъ ся испрати въ Посолство-то; донесохъ го азъ самъ.

Тука Посланникъ-тъ мя прия твърдѣ милостиво и подхванъ добръ работж-тж ми. Ще пише въ Капиж-тж да пита, зашто да ми направи това пашя-та, кога нѣма право да дава такывы наряды за чюждѣ подданикъ, безъ да обади на Консулство-то. А за удовлетворение мене иска да мя прати въ Пловдивъ за Консулъ. Обаче, понеже владыка-та ми е неприятель, то и занапрѣдъ не шемъ можемъ да ся погосимъ съ него, та шемъ почякаме малко, доклѣ да ся види негова-та кавга съ християны-ты, отъ коѣто той непрѣмѣнно трѣбва да падне.

Ето на кой рядъ е сега моя-та работа. Никакъ не ми ся щяше консулство, каквото что познавате. Нѣ видѣся, че неприятели-ти ни не щятъ мя оставятъ на миръ да си живѣж като чястенъ чловѣкъ, та и по неволѣж трѣбва да станъ консулъ за да си врьшж работж.

Доклѣ да ми ся сврьши работа, дѣто щж сѣдѣ тука да губѣж врѣмя; може да идж до Одессж, за да ся оправѣж съ тамошни-ты приятели. Това щж направѣж, ако ми пишѣжтъ оттамъ да идж.

Ще ми ся твърдѣ да ся повидѣж съ Васъ пакъ; нѣ не ся надѣвамъ да прилѣгне сега, а желалъ быхъ да си попрѣговорѣж съ Васъ за нѣчто си?

Отъ газеты-ты ся научвамъ, че бояринъ-тъ Ви Вакареско умрялъ. Наистинж ли?

Сега Ви пишѣж нажсо и нехубаво, зачтото днесъ имаме пошж за много мѣста, та бръзамъ. Нѣ оттука чясто шемъ ся разбираме.

Тука ми е дохождало писмо отъ Васъ и е пратено на Едрене, дѣто е и стигнжло послѣ откакъ съмъ излѣзълъ оттамъ. Трѣбва то пакъ да доиде тука.

Азъ излѣзохъ отъ Едрене на 25 февр. по пладне и стигнжхъ тука на 28 сутрена.

Поздравление на вси приятели.

За общи-ты работы щж Ви писа до пжти. Тыя и въ вѣстници-ты ся излагать.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

355. — Хр. Георгиевъ се безпокои за Н. Герова. Писма безъ политика. Работа противъ владицитѣ гърци. Да разкрие Геровъ интригитѣ. Букур. българе се страхувать отъ цариградскитѣ за тѣхното западничество. Драганъ Цанковъ. Геровъ да се не бои. Мѣстото му е готово въ Букурещъ.

Пак. 14.

Господ. Н. Геровъ

Въ Ц/градъ.

Галацъ 1857. Мартѣ 12.

На 8 сего късно додохъ тука за да сж повида сосъ братаси, и да вида и азъ Галацъ и Браилж, понеже до сега небѣхъ дохождалъ никоги тука, а предъ тржгваніето ми отъ Букурещъ за тука съ 2 дена напредъ пріяхъ ваши 3. чѣстни отъ 29 януар. и 7 февруар. изъ Пловдивъ, и 19 февру. изъ Едренъ, писаннитѣ на които расчетохъ сосъ вниманіе, нѣ праву ви казувамъ чи извѣстіятата дѣто ми давате нѣмж твърдѣ благодариха, и бѣхъ твърдѣ угрѣж кату нѣзнаяхъ съ какво ще ви посрещни и Посланникатъ въ Ц/градъ, нѣ щомъ додохъ тука братъ ми мя посрещна съ вѣстъ добрж отъ вази, сирѣчь чи сте стигняли благополучно въ Ц/градъ, и какво Посланникатъ ви пріялъ добръ, и такж сега сжмъ порахатъ, нѣ съ нѣтерпѣніе голѣмо ождавамъ да вида какво по наджлго ще ми разкажете за ваща работа въ писмото ви, коѣто сте щели да ми испратите на праву по почтатж въ Букурещъ.

За забавжта дѣто нѣми писахте на дълго врѣмѣ ми беше мѣи кривичко, не за друго, нѣ зашто искахъ да узная кжкъ ви пріяха нашытѣ единородцы въ Пловдивъ, нѣ сосъ сичкото това кату знаяхъ чи вія или кжкъ наскору ще испжлните желаніето ми утѣшавахъ сж, и такж сега сжмъ спокоянъ, едно само мѣе тежко дѣто чи политикатж нѣя оставяте на странж, отъ кату тя помѣжду насъ двамани никакъ си няма мѣстото, и трѣбовж за сичко безъ политикж да си пишмъ, и понеже ази този пжтъ и даржж, то ви моля и вія занапредъ да оставите политикатж на странж—

За злото относяніе на Владиката въ Пловдивъ, німі е твърдѣ жално, понеже смятамъ, кѣкто и вѣя мыслите, чи ще бѣди въ ползжъ нашъ стига само и нашѣтъ да бѣдять съгласни помежду си, и постоянни на опредѣленіето си. — Сега нека напустнимъ филиобелишкитѣ работи, и дадоимъ въ Ц/градскитѣ. — Сосъ миналата почтѣ ми бележише Г. Хр. Тапчилешовъ за паданіето на тѣрчовскитѣ Митрополитѣ, и понеже казувате чи и филибелитѣ здраво сѣ държѣтъ противъ тамошніятѣ то вярвамъ чи скоро ще испѣти и тои сѣшото, нѣ това мысля нѣ доволно за насъ, зашто аку тяхъ извадатъ и турѣтъ други пакъ Грѣци, нѣ сѣ ничто нисѣ ползувамъ, нѣ губимъ, зашто вадатъ Сѣтъти, чи турятъ Гладни, заради това трѣбовѣ яко да сѣ опратъ нашѣтъ, за да непріиматъ вѣкі Грѣци Владици, и понеже и вѣя сте сега тамо, товище та предстоете и вѣя сосъ сичката си сила, та давно сполучимы. — Отъ писмѣта на Г. Тапчилешова разумявамъ чи Тамошнитѣ Бѣлгари сѣ въ мнѣніе чи посолството Руско противодѣйствувало противъ народнитѣ ни работи, сирѣчъ чи подкрепявало Грѣцѣтъ Владици, освѣнъ това сѣшото мнѣніе иматъ и за васъ, ази отъ моя странѣ сѣмъ въ пѣлно увѣреніе чи вѣя никоги няма да противодѣйствувате варху или какво да ѣ дѣто ѣ въ ползжъ за народани, това сѣшото искамъ да повярвамъ и за Посолското Руско Тамошно, нѣ отъ дѣе влязло въ главѣтъ на нашѣтъ тамо, чи вѣя и посолството сте противни, тоза нѣго разумявамъ, и смѣя да кажѣ или нѣкоя грѣшкѣ даѣ станала, или дасіе чиста интрига отъ нѣкои противници, нѣ или кѣкъ да ѣ вѣя кату сега сте тамо трѣбовѣ да сѣ потрудите да извадите изъ главѣтъ на нашѣтъ тамо това лошаво мнѣніе, зашто меня нѣми аресова да чувамъ тѣкивѣ работи наи паче за васъ.

Поляцѣтъ комисари, дѣто казувате чи сѣ дошлѣ отъ странѣта на Началството за да испытватъ истина ли народъ-тъ иска да сѣ отарвѣ отъ Грѣцѣтъ Владици, вярвамъ чи насадѣ сѣги посрѣщнали чи желаятъ това нѣчто, и кату ни сѣ съмнявамъ на това, желаялъ бѣхъ да ми забележите и каквисѣ начертаніятата дѣтои на правилѣ Бѣлгаринъ-тъ Нашъ въ Ц/градъ.

Майка му на Никола Папа Минѣ кату ѣ умряла то отъ странѣта на сестрѣ му, и аку зѣмите Векилетѣ нищо няма да свѣршимъ, зашто сестрата неможи да развали завѣщаніето на брата си, а само маиката, и аку можите икономиса такѣвъ Векилетѣ добрѣ, ако не ато даите преминуванѣ.

Панарѣтъ неможи сега да доди въ Ц/градъ, зашто безъ воля отъ Патріархіото неможи да направи това, нѣ турѣте наредъ работатѣ за да го искатъ нашѣтъ за Митрополитѣ, чи кату му сѣ пиши, тои сѣ драго сѣрдиѣ ще го пріеми.

За епитафіонатѣ писахъ на Филарѣтова, и му проводихъ и пары презъ Дянкулу, чи вѣкі да видимъ коги ще мѣго проводи и щѣли бѣди добарѣ и безъ косурѣ.

Кату работитѣ въ Филіубѣ стигнахъ тѣи чи были варху ви, тои азъ казувамъ чи трѣбовѣ да поѣмите агѣнтликатѣ баримъ за малко времѣ, чи отъ послѣ пакъ кѣкто по добрѣ ви доди тѣи можите да направите.

Въ отвѣтъ на особното ви писамѣтъ ви казувамъ чи мнѣніето мѣе да си турите сичката сила и дѣто трѣбовѣ да докажете за нашѣ страданіе, за да сѣ отарвѣ народани отъ тѣзи Грѣци, чи и аку да изгубите службата си и ползата си, то мястото вѣе готово при мене, и вярвамъ чи нище промините злѣ, и за това никакъ немыслете.

На тукашнитѣ бѣлгари сирѣчъ Букурѣшкитѣ нѣимъ аресова относяніето на Вѣстникоиздателатѣ, неѣи пакъ предпріятіето на новосъставената опциѣнѣ бѣлгарска въ Ц/градъ, заради това и сѣ принудиха чи ѣмъ направиха прѣличнитѣ прѣгледованіета и аку искате да ги видите, то отъ тѣхъ прѣписи ще намѣрите у Нѣк. Тапчилешова нашѣты въ Букурѣшъ мыслятъ за предпріятіето на речѣнитѣ да ѣ сѣ духъ западанъ, наи паче кату послѣднитѣ иматъ за Главатѣрѣ Драганъ Цанкова, а тои чѣе *блѣдѣ*, на западнитѣ, никакво съмненіе немамы нѣ или кѣкъ вѣя сега кату сте тамо, вярвамъ чи ще познаите работитѣ ѣмъ и намѣреніето ѣмъ по добрѣ отъ кату сѣкиго другого, и желаялъ бѣхъ когисѣ улѣсните да ми по напишите по пространо за относяніето и намѣреніето тѣхно какво сте узнали и въ какво мненіе сте и вѣя, освѣнъ това забележете ми какво ѣ относяніето и на Тапчилешовци, зашто тука нѣкои мыслятъ чи и Нѣкола да ѣ прѣвѣрѣженникъ на западнитѣ отъ кѣмъ вѣратъ, чи вѣкі отъ васъ чакамъ да научѣ истината. Небѣше злѣ аку ми забележихте нѣщо и за Вогорѣди и за неговѣя Чаракъ Гавріила, и какво участіе зѣха за Грѣцѣтъ Владици.

Поздравленіе Г. Д. Гешову и Ап. Конкову, нъ послѣдніатъ некамж прости. дѣто чи нѣму отговорихъ на писмото му отъ 13 февруар.

Ази днѣсъ и утрѣ сжмъ тука, а въ други день ще си варвж за Букур.
Ви поздравлявамъ братски и оставамъ.

ш
ва:

Христо Георгіевъ.

Г. Сакаловъ ще отиди Консулъ Въ Видинъ, тои нѣ лошъ за тамъ, нъ язикатъ нѣго помагж.

На гърба на писмото е писано: При семъ прошу принять усерднѣйшее почтеніе отъ покорнѣйшаго слуга.

Х. Буюклу.

356. — Прошения за защита на Хрисанта. Владишкиятъ въпросъ въ Търново. Църковниятъ въпросъ. Участието на руситѣ. Българска община за книжнината. Геровата работа.

Коп. кн. 1.

Г-ну Хр. Георгиеву въ Букурещъ.

Цариградъ 18 Марта 1857.

Господине Христо!

Ваши двѣ писма отъ 31 Яннуар. и 21 Февр. прияхъ, прѣво-то прѣди три дни, второ-то вчера. Въ второ-то ми тукате, че съмъ ся забавилъ да Ви пишж. Истина и азъ ся забавихъ, ала и писма-та прѣзъ Карлово тврьдѣ полекка врьвятъ. Надѣжся сега вече да сте прияли мои писма отъ 29 Яннуар. и 7 Февруария отъ Филибе, отъ 19 Февр. отъ Едрене и отъ 4 Марта отъ Цариградъ, и чякамъ отговоръ. Отъ тѣя мои писма сте научили за много работы, за които мя питате. Сега идж да Ви отговорж и за други-ты.

Хесапа шж прѣглядамъ и щж пишж на Филибе да броятъ на Ваши-ты, колкото ми пишете, зачтото тука не съмъ донеслъ пары, та да гы бройж тука нѣкому.

Работа-та на Филибешкый владыка знаете отъ прѣвы-ты ми писма. Сега щж Ви кажж протокж-тж ѣ. На владыкж-тж ся заповѣда да иде въ Едрене и тамъ ще ся види давия-та. Той ся намира на тѣсно, та е прѣдумалъ нѣкои-си въ Филибе да напишжтъ прошения на Патриарха за добро-то му. Тѣя прошения сж напечатаны въ 55-й брой на газетж Βοζαντίς отъ 14 марта. Въ тѣхъ сж писаны само лъжи и клеветы, а подписаны сж отъ людѣе, дошли въ Филибе отъ несврѣтж, отъ чюжды подданици, отъ дѣца и отъ простаци, които искать да ся добрѣ съ всичкый свѣтъ, та подписвать всичко. Какъ да е Хрисантъ вече ще ся махне отъ Пловдивъ; нъ да видимъ какъ ще ся сврыши тая работа.

Отъ Тръново имаше тука векры за владышкый расправъ и отъ два-та тарафа. Прѣди 4-5 дня поканихж отъ капиж-тж и едны-ты и други-ты да си иджтъ въ Тръново; казали, че правителство-то разбрало, какъ е работа-та, и е заповѣдало да дойде владыка-та тука, а на новый каймакамъ, что отхожда сега въ Тръново, е заповѣдало, что трѣбва да врыши, Казвать, че ужъ правителство-то заповѣдало на каймакама, ако има осталы въ Тръново владышкы людѣе и калабалжци. да гы испрати да не стоятъ тамъ.

Обща-та работа за владыкы-ты стои неподвижно. Правителство-то ѣж отклонява ужъ за да види прѣвѣ чястны-ты Тръновскж-тж и Филибенска-та; нъ каквото ся види, намирася въ нерѣшимость что да прави, зачтото не му ся вѣрва, че блъгаре-ти сами сж ся подканили да си искать правдины-ты, что имъ сж отняли нѣкога-си Грыци-ти, а чини му ся, че гы е подбутнжлъ нѣкой, таче не знае кой.

Русси-ти не сж противни на наши ты желанія и искать и тии да ся излѣкува язва-та, что ся е вкоренила въ церквж-тж ны; нъ не сж съвсѣмъ съгласны съ насъ за лѣка, дѣто трѣбва да ся употрѣби срѣща тжж язвж. Нъ наши-ти, право да Ви кажж, неразбраны главы, нито отбирать что врышать, нито врышать чтото трѣбва. Работы-ты имъ сж тврьдѣ лежы, че не гы хващать изъ темель, та не знаж, щжтъ ли можтъ да сврышать нѣчто. За тѣя работы щж Ви писа подробно съ Галацкый

пароходъ, че сега не щж пристигнѣ. Записалъ съмъ отъ единъ сахата, сега е девять и ето не могж да свръшѣ.

Тыя дни щжть ся сбержть основателе-ти на общинѣ-тѣ за Българскѣ-тѣ книжинѣ и щжть повикать и мене да ся разговоримъ на какъвъ рядъ може да ся тури тя, та тогава щж Ви отписа какво нѣчто е тя.

Цареградскій вѣстникъ истина не врѣви добрѣ.

За мож-тѣ работѣ е даденъ отъ посолство-то такриръ въ капия-та, а тя иска обяснения отъ Едренскій паша, зашто да направи така съ мене. Да видимъ какъвъ отговоръ ще дойде. Писано е и въ Петербургъ, та ся чяка и оттамъ отговоръ, та още 2-3 недѣли щж съмъ тука. . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

357. — Да се не замѣнятъ едни владици гърци съ други гърци. Нѣмаме ли по-добри водители, да работимъ съ каквито имаме. Свѣдѣния за българската книжнина. Василъ е уменъ и хитъръ, ала все грѣкъ.

Пак. 14.

Господ. Н. Геровъ
Въ Ц/градъ.

Буку^с. 1857. Мартѣ 30.

На 16 сего отъ Галацъ ви писахъ на джлго, и сж отговорихъ на вашитѣ честны отъ 29 Януар. 7 Февр. и 4 Мартѣ а сега ви казувамъ какво прѣяхъ и послѣдното ви отъ 18 сего, и висж отговарямъ на кжсо.

Хесапатъ ми кату пригледате, и наредете въ Филибе за да читжть паритѣ на нашитѣ въ Карлово да ми явите и мѣня за да зная—Г. Ив. Д. Х. Бакалогу ми искж за вашж смѣтка 50 рубли, за други толкосъ спорядъ волята ви броили въ Москвѣ на брата ви, и ще му ги заплатж.

За дасж махни Хрисантъ отъ Филюбе, и Неофитъ отъ Тжрново, мысля чия нисж доволни за насъ аку чи на тѣхнитѣ мѣстѣ нисж туратъ чисти бжлгари.—

Ми думате какво на нашитѣ тамо що врѣшатъ за опщитѣ работи, сж неразбрани глави, и не отбирамъ що врѣшатъ, и нѣти врѣшжть што трѣбовж, азия сичкитѣ ги вярвамъ, зашто знамъ чи и тѣ на дипломатиката нисж по прокопцани отъ мѣня, нѣ кату други съ по добри глави няма ми азъ казувамъ чи трябовж дасж благодаримъ и на тяхъ, сосъ сичкото това кату и вѣа сега стѣ тамо по совѣтуваитеги по кои пжтъ да варвжтъ, и аку ѣ възможно презъ вашитѣ помогнете ѣмъ и вѣа на работата.

За бжлгарската книжнина чакамъ да ми кажите нѣчто по ясно, такж и за Владышкитѣ работи, за които аку и сега нисж сврѣши ничто, право ви казувамъ чи ще умрж безъ благодарностъ. — За вашж работж каквоту врѣшите и каквоту пишатъ отъ Петрово, нисж съмнявамъ чи ще ми явяватѣ и давно сполучите кѣкто желанте.

За работата на Чалики проумѣхъ, нѣ Иванчо сж намѣрж на Браилж, и нека пиши Чалики на брата ми въ Галацъ за да хоратувж на Нидѣлковича.

Г. Васили доди, при когото и ходихмы и Мустаковъ, Бакалогу и азъ, и наистина ѣ умянъ човѣкъ, и хитаръ като Гржкъ, нѣ за насъ невярвамъ да бжди до тамъ добаръ, зашто отъ пржво вижданѣ, смѣя да ви кажж чи и тои даржи здраво партѣдата на Гржцкитѣ Владыцы, и за по нататакъ ощи можи дасж отвори. —

Г. Сакаловъ сж готви да отиди за Видянъ, нѣ и отъ него голѣмы работи нечакамъ, тои ѣ добродушемъ, нѣ нѣ дѣятелянъ човѣкъ, и малку тежакъ ѣ. —

Ви поздравлявамъ братски и сжмъ.

III
ва: искренный
Хр. Георгиевъ.

358. — Дѣйствиата на Хрисанта и на гърцитѣ въ Пловдивъ. Участието на Мавриди. Мекостъта на Ступина Геровъ недоволенъ. Послѣдни опити.

Коп. кн. 1.

Г-ну Хр. Георгиеву, въ Букурещъ.

Цариградъ 1 Априлия 1857.

Господине Христо!

На 27 Марта писахъ Г-ну Евлогью и му казвахъ, като прочете писмо-то да го прати и Вамъ, зашто въ него пишяхъ отговоръ и на Ваше-то писмо отъ Галацъ. Въ него писмо Ви ся обричяхъ да Ви пишѣ днесъ за общъ-тѣ работѣ за духовенство-то ни какъ врьви тя, на кой рядъ ся намира, какъ е подхванжта испрьво и проч. и прѣзъ недѣлж-тѣ готвяхъ описание-то, зачтото ще ми трѣбва и на други да съобщѣ това. Нѣ вчера и днесъ изненадѣйно ми ся случихъ работи, та не щѣ пристигнѣ да го прѣпишѣ, и го оставямъ за-до пощѣ. По вапора прѣзъ Галацъ не ми ся ще да го прашамъ.

Днесъ пакъ да Ви прикажѣ протокъ-тѣ на наши-ты Филибенскы работы. Владыка-та иска да надвие. Тука, както ся види, кое съ пары, кое съ интригы, си е оздравилъ работъ-тѣ. Паша-та въ Едрене чяка отъ Капиж-тѣ отговоръ на прѣдставления-та си и не може да го дочяка. А въ Филибе Гръчюлята и уобще владышкый тарафъ отъ день на день добывать жилы, като гледать, че не можемъ да ги спрѣнемъ, и искать съвсѣмъ да потѣпчѣтъ Българы-ты. Най-много рови и лыта Мавриди. Наши-ти ужъ щяхъ да направятъ нѣчто да го спънѣтъ, таче ничто не сторихъ. За тѣхъ тѣхнѣ немарливостъ азъ писахъ Ступину, та го насолихъ добрѣ, както му приличяше. Едренскый паша не е отговорилъ заминжлж-тѣ недѣлж за моуж-тѣ работѣ, а съ вчерашнѣ-тѣ пощѣ ми пишѣтъ отъ Едрене, какво казалъ, че ще отговори исто както е отговорилъ и на пыгане-то отъ Ступина. Г-нъ Георгакий Чялжковъ ми пише да ся благодарѣ на тоя отговоръ и да не брѣкамъ повече тѣхъ работѣ, а да гледамъ да идѣ въ Филибе за консулъ, та това е доста да ми послужи за удовлетворение. Нѣ кажѣте ми съ кои очи да идѣ въ Филибе, като остава владыка-та тамъ, и Мавриди безнаказано може да рови и да интригува врьзъ мене? Че тии щѣтъ направятъ послѣ истина да мя испѣдятъ таче тогава какво да правѣ? Да нѣмамъ очи прѣдъ никого да продумамъ. Ето Миссия-та и консулството ничто не направихъ сега, дѣто нѣма ничто да ми ся поставя за винъ, а ако да найдѣтъ неприятели-ти ми случай да мя окривятъ, а още може да искать и да мя накажѣтъ. Най-много мя е ядъ на Ступина: той, ако не за друго, баремъ за личны-ты ни отношения бѣше праведно да прѣдстои за мене.

Като гледамъ така работы-ты, нѣколко дни станѣ прѣмышлявамъ си всичко открай и видѣ, че:

Съ прѣданость-тѣ и слугуване-то си на тыя людіе достигамъ до положеніе да не знаѣ что да чинѣ, а тии намѣсто да ми отплатятъ не щѣтъ и да знаѣтъ за мене.

Отъ другъ странѣ увѣренъ съмъ, като правятъ така, не исплѣняватъ длѣжность-тѣ си.

За това намыслихъ послѣднѣ пѣтъ да ся испытамъ или да оправѣ работъ-тѣ си, или ако не, да ся махнѣ отъ тѣхъ и да ги оставѣ да правятъ что имъ драго, пакъ азъ да си трѣсѣ лѣкъ на главъ-тѣ. Много нѣчто прѣтърпѣхъ, ама сегашне-то вече не ся поглѣща: да загубѣ възможность и на отечество-то си да ся врьнѣ! Спорядъ както подхватихъ работъ-тѣ още отъ начяло слабо и спорядъ други нѣкои нѣчта, сега вече да пристанѣ и съ унижение да ся врьнѣ въ Филибе, пакъ ще трѣбва да ся мажъ тука още доста. И така рѣшихъ да оставѣ всичко та да идѣ въ Петербургъ, за да си оправѣ работъ-тѣ. Тамъ расправа-та ще бѣде кжса, и, само ако съмъ здравъ; скоро трѣбва да ся врьнѣ, или така или инакъ.

Утрѣ щѣ идѣ при посланика да му кажѣ, че, като достигнѣхъ така работы-ты въ Филибе, то вече мжно ще е да ся врьнѣ азъ тамъ, та му ся моѣ да ми подпише паспорта да ся врьнѣ въ Петербургъ.

Да не речете, че сега ми е дотягнѣло нѣчто, та въ яда си казвамъ, че щѣ направѣ така. Цѣла недѣля станѣ, дѣто мислѣ, какъ да излѣзѣ честно отъ нынѣшне-то положение, и другъ край не намирамъ, за да може и отпослѣ да е до-

брѣ. Да видимъ, какво ще ми каже посланикъ-тъ; нѣ както да направи, мы пад-
нахмѣ долни. Сега и да ся земжъ стягнжты мѣры, които напрѣдъ можяхж да спрѣ-
варять зло-то тѣя вече не ползувать, че е кжсно. Трѣбва други мѣры по-стягнжты,
которые, вѣрвамъ не щжть приемжть.

Тѣя работы, моляж Ви ся знайте гы само Вые, доклѣ пакъ да Ви пишж.
Ако бы да идж въ Петербургъ, трѣбва да трѣгнж оттука слѣдъ праздника.

Повече нѣчто въ това писмо не щж Ви пишж, едно зачтото и врѣмя нѣма,
и друго зачтото не трѣбва да чете другъ това, что Ви пишж въ него. Не трѣбва
да изстудяваме наши-ты, зачтото тѣя работы ся врьшять, така не отъ главж-тж, а
зачто онии, които гы врьшять, не исполнявать длѣжности-ты си както трѣбва.

Желаж Ви да празнувате весело Великдень.

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

359. — Положението на церковния ни въпросъ. Криво раз-
бирание на въпроса. Нѣмане свѣсни водители. Князь Богориди
и Д. Гешовъ. Отваряне българско училище въ Цариградъ. Хри-
сантови клевети.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 15 Априлия 1857.

Господине Христо!

Слѣдъ поздравление-то ми съ „Христосъ възкресе“ идж да Ви обадж, какво
прияхъ вчера писмо-то Ви отъ 30 Марта, и да Ви кажж, какво отъ много и не-
надѣйны още и нерядовны работы и чясто опаки никакъ не мож да сврьшж
что то смѣтамъ и така съ всяко писмо, като да Вы лѣжж, че щж Ви пишж допжти
това или онова, таче не сврьшж. Какво да чинж? Като не врьвять работы-ты съ
рядъ, и азъ щж бждж неуряденъ, и така и днесъ не Ви пишж открай, какъ ся е
подкачила народна-та работа за владыкы-ты и какъ е врьвяла досега (това имамъ
описано, нѣ досга напространно, та не намирамъ врѣмя да го прѣпишж), а щж
прикажж само на кой рядъ ся намира сега, зачтото това е по-потрѣбно сега, а
друго-то като заминжло вече, и послѣ да го научите, все едно е.

Правителство-то като да заборава нашж-тж работж и чегато не знае, че има
тука прѣдставители отъ народа дошли тука нарочно за това. То, както видите отъ
тукашни-ты газеты, заповѣда на патриарха да направи съборъ отъ старѣйшины-ты
Гръцкы, за да ся разсжди, какъ да ся турять на рядъ церковны-ты и духовны-ты
работы спорядъ Хатти хумаюна, а на Българы-ты, что сж дошли отъ толкова врѣ-
мя и толкова мѣста да ходатайствовать за тѣя работы, нито имъ казва нѣчто, нито
имъ обажда, че поржчя на патриарха да наряди тѣя работи съ Христианы-ты, та
да иджть да ся сговорять съ него. Отъ другж странж въ Journal de Constantinople
(Прочетѣте № 798 отъ 19 Апр.), който ся чете органъ на правителство-то, прѣд-
ставять наши-ты желанія като злонамѣрены и тврьдѣ пагубны за правителство-то.
Това и много други работы показвать, че правителство-то глѣда съ недовѣрие ра-
ботж-тж ни и за желанія-та ни мысли, че сж внушѣны отъ чюдденци неговы не-
приятеле.

Има много причины, по кои-то правителство-то е разбрало тжж работж така
криво и най-много сж криви за това наши-ты тука. дѣто ся намирать въ работж-тж.
Тии не ѣж ся подкачили както приличя, и не сж врьшили онова, что трѣбва, а на-
дѣвали сж ся. че: като е правдина-та на нашж странж правителство-то непрѣмѣнно
ще исплѣни желанія-та ни, безъ да ся погрыжять да му докажжть, че имаме правдж.
А най-голѣма-та имъ вина е тая. Отъ Портж-тж още въ начяло имъ казали да
иджть при князя Богориди, та чрѣзъ него да врьшять что то трѣбва. Тии, намѣсто
да посдушять да иджть при нег. Сіятелство да го склонять на свож странж (това
е было лесно, зачтото той ся води), та да ходатайствова за работж-тж ни, отишли
да го склонять и отговорили, какво не щжть да иджть при него, зачтото той има
интересъ да не ся исплѣнятъ наши-ты желанія, а да си останжть работы-ты както
сж сега. Смыслѣте вече, какво трѣбва да мысли слѣдъ това правителство-то за

нашиж-тж работж. Богориди толкова години слугува вѣрно на Капиж-тж, по-вѣрно отъ всякой Турчинъ, а той не глѣда съ добро око, не одобрява наши-ты желанія; ще рече истина тыя сж противны на правителство-то. Нѣ наши-ти не смислили това, и така развалихж работж-тж, та ничто нѣма да стане.

Днесъ има съборъ въ патриаршиж-тж. Отъ Българы-ты сж выкали само г. Д. Гешева, и то пакъ кн. Богориди е настанжлъ да го выкатъ. Наши-ти обаче рѣшихж да не иде той, и това добрѣ направихж. Дѣто ще е единъ, и той да не е. Така Гръци-ти пакъ сами безъ насъ щжть наряджть работы-ты, какво-то тѣмъ да е по-добрѣ. Намъ остава сега едно: да ся дръжимъ на странж, та да не ся рече, че съ наше съгласие ся наряджа онова, что ще ся наряди, тамъ, ако не ни поноси, да можемъ пакъ да подновимъ жалбы-ты си въ по-сгодно вѣмя и да искаме правдины-ты си.

Наши-ти сега познахж, че безъ прѣдводитель, който да е познатъ на правителство-то, ничто не може ся свръши, та видятъ, че злѣ сторихж, дѣто не отыдохж, при кн. Богориди. Само г. Ник. Тѣпчилеша още не лѣга и казва, че Богориди само зло ще направи, а добро никого. Да речемъ, че е лошъ той, нѣ и безъ него нищо не щемъ можемъ да направимъ. Дойди зло, че безъ тебе по-зло.

Всичко това Ви приказвамъ по тѣжж причинж:

Наши-ти рѣшихж да учредятъ тука училище, едно, за да ся покажжть, и друго да има дѣ да ся учятъ Българчета-та, та да не ходятъ въ училища-та на друговѣрци-ты да ся развращавать. На това сж подканени отъ кн. Богориди, Негово Сіятел. дава Синайскый метохъ, въ него да бжде училище-то, при Българ. церквж, доклѣ да ся направи нарочито за това уграда, та да не ся плаща кырия. Всичкы-ти приставать на това, само Ник. Тѣпчилеша не ще да има и князь-тъ ржжж въ тѣжж работж. Той ся води по Ал. Екзархова, а отъ капиж-тж още отъ начяло имъ сж казали да не приемать да ся мѣси въ работы-ты Ал. Екзарховъ, зачтото това не е угодно на правителство-то. А азъ, като глѣдамъ, какъ врьвятъ работы-ты, почти за вѣрно можж да кажж, че ако не прѣдстои Богориди, нѣма да ся даде изволение отъ капиж-тж да ся направи училище. Христо Тѣпчилеша отъ 2—3 мѣсяци проси за Драгана Цанкова да му ся даде изволение да отвори типографиж. Правителство-то все му обричяше, таче най-послѣ докара работж-тж да ся пыта отъ Патриарха, какъвъ е той чловѣкъ и бива ли да му ся даде изволение, а Патриаршия-та го глѣда съ криво око, та не знаж ще ли сполучи,

Азъ ся мжчихъ и щж ся мжчжж още да дамъ на Ник. Тѣпчил. да разумѣе, че безъ кн. Богориди ничто не ще ся свръши, а Вые оттамъ, ужъ като че не знаете ничто, пишѣте едно обще писмо до тукашни-ты, пытайте гы, какъ отива народна-та работа, и гы съвѣтуйте да дѣйствувать чрѣзь Богориди; кажѣте, че само чрѣзь него можемъ сполучи нѣчто.

Отъ Филибенскж-тж епархижж сж дошли въ Едрене 8 душъ да ся оплакватъ отъ владыкж-тж; щжть дойджть и тука.

На 2-й день на великдень владыка-та въ Филибе отышълъ по обыкновение въ церквж Св. Богородица и слѣдъ литургыж-тж раздавалъ нафорж. Никой отъ Българы-ты не пристжпилъ да си земе, и Хрисантъ у никого отъ тѣхъ не ходилъ на честито.

Хрисантъ наклеветилъ Българы-ты, че ужъ искали да вдигнжть главж възъ Турци-ты на Великдень.

Хр. Тѣпчил. Д. Гешевъ и Х. Никола Тръновець отыдохж на Великдень у патриарха, той не гы погляднж. Отыдохж при Щаклийскый владыкж, той заповѣда да не имъ отворять.

За другы-ты работы щж Ви пишж или съ Нѣмскж-тж пощж или прѣзь Галаць.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

360. — Интригитѣ на Аргиропуло. Ще трѣбва да ходи Геровъ въ Петербургъ.

Коп. кн. 1.

Царигр. 15 Апр. 1857.

Господине Христо !

Каквото ся види, ще стане онова, что Ви пишѣ въ писмо то си отъ 1 Април. да идѣ въ Петербургъ. Мой приятель Аргиропуло прави и докарва различни мжчнотии за връщане-то ми въ Пловдивъ. Като станѣ на кракъ, щѣ ся врънѣ, ала не ми ся ще да ся унижавамъ. Щѣ ся владамъ мжжскы, таче добъръ е Господъ. Отъ пашѣ-тѣ Едренскый е дошълъ отговоръ прѣди еднѣ недѣлѣ, а негова милость още не го е зелъ отъ пашѣ-тѣ. До три-четыре дни ще ся рѣши работа-тѣ на единъ или на другъ край, и азъ щѣ Ви отпишѣ съ врѣмя.

Дѣ ся заврѣнемъ и каквѣ работѣ да подкачимъ, все дяволъ Гръкъ (прости Господи!) ще ся испрѣчи да бръка.

Н. Геровъ.

361. — Геровъ отчаянъ. Рѣшителенъ докладъ. Колѣбанието на Герова.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 24 Април. 1857.

Господине Христо !

Тетива-та на трѣпѣние-то ми, при всичкѣ-тѣ си дебелинѣ и якотѣ, най-послѣ ся скжснѣ. Вчера дадохъ на господаря писмо, въ което му казвахъ, кои сѣ причини-ты, что мя накарахъ да пристанѣ да влѣзѣ въ службѣ; право и ясно му показахъ, че това правѣ не за своѣ ползѣ, а за честь-тѣ на тѣхно-то имя и му дадохъ да разумѣе, че за мене по-полезно е да съмъ на своѣ главѣ, както съмъ былъ досега. Най-послѣ му казахъ, че сега ми ся прѣдставя случай да ся турѣ на работѣ по-съобразнѣ съ мои ты намѣрения и по-полезнѣ за мене, та като не можѣ досега да ми тури на рядѣ, то моля му ся да ми даде изволение да идѣ да си трѣсѣ кжсмета, и да ми подпише паспорта за Букурешъ. Това направихъ не да подканѣ да ми ся сврѣши по-скоро работа, а зачото гледамъ, че работы-ты не връвятъ както трѣбва и както ся заповѣда отъ мѣсто, та не ми ся ще и не ми поноси да ся уврѣзвамъ. Негова милость мя пита, какво щѣ правѣ въ Букурешъ. Азъ му казахъ въ каквы отношения ся намирамъ съ Васъ, колко сте были Вые добри за мене, и рекохъ му, че сега ми обаждате, че имате работѣ, на коѣто може да турите мене, та и неѣ да връшѣ и да ся ползувамъ по-добрѣ отъ каквото при тѣхъ, и своѣ-тѣ работѣ да връшѣ. Той ся моли да почякамъ още малко, та може да ся сврѣши работа. Азъ му казахъ, че не ще е благоразумно отъ моѣ странѣ да оставѣ онова, что имамъ на ржцѣ, та да чякамъ онова, что има да стане, а може и да не стане и е по-долне отъ прѣво-то. Освѣнъ това тѣхна-та работа менѣ не износи, та и да пристанѣ сега да идѣ да ѣ оправѣ, нѣма да останѣ на неѣ повече отъ шесть мѣсяци, послѣ дѣ да найдѣ онова, что ми ся прѣдставя сега. Най-послѣ се раздѣлихме, негова милость съ мыслѣ да залѣга да сврѣши по-скоро работѣ, а азъ съ рѣшение въ срѣдѣ на 1 Мая да трѣгнѣ оттука, и това си казахме единъ другый. Сега да не му пристанѣ, наши-ти на велеятъ не знаѣтъ, какво е работа-та, та това ще направи лошяво впечатлѣние; да пристанѣ пакъ не ми поноси. Какво да правѣ, не знаѣ. На 29 щѣ Ви пишѣ съ нашѣ-тѣ почтѣ, какъ връви работа-та.

Добро видѣние !

Вашъ
Н. Геровъ.

362. — Прѣпорѣка за Петра Ангеловичъ. Общо писмо отъ букурешкитѣ българи до цариградскитѣ.

Пак. 14.

Господ. Н. Г. ровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку.^с 1857. Априліа 30.

На рѣцѣ имамъ ваши 3 чѣстни отъ 18. 27 Мартіа и 15 априліа, на които писаннитѣ ви за сичко добрѣ проумѣхъ, нѣ няма какво друго повечѣ да ви кажъ, освѣнъ чи в смѣхъ неблагодарянъ останахъ, кату виждамъ да ми казувате, за народнитѣ ни работи чи не варвѣтъ напрѣдъ, кѣкто и Вашитѣ, и нека дава Господъ терпѣніе и умъ за добата —

На Г. Бакалогу платихъ за вази 50 рубли, и съ цѣнѣта имъ ви задължихъ, и ви затварямъ и расписката отъ брата ми за рублиѣ тѣзи.

Петра Ангеловичъ, сынъ на Ангела Недѣлковича зарафина на 8. Маіа отвожда за Кіево презъ Од са, и отъ тамо съ брата си Лазара що сѣ учи тамо да отиди за Москва, Пет рбургъ, и да сѣ върни пръзъ Віѣнѣ и пон же въ Москва и Петр. непознаважъ никого, то ви моля аку сѣ можи да му направитѣ систатика и за двата тіа Градовѣ до нѣкои ваши добари пріятѣли за да му прѣстоятъ и да го расхотѣтъ да види, каквоту кату сѣ вѣрни да имѣхъ какво да праказува, писмата тѣзи пратѣте ги въ Од са на Г. Тошковича и му кажѣте чи кату сѣ яви тамо Петр. Ангеловичъ да му ги даде, и щѣмъ задължите не малку и за това.

Кажѣте ми нѣщичко за книжовната опциѣ, и кѣкъ варви.

Спорядъ совѣтованіѣ ви направихмѣ опщо писмо до тамошнитѣ єдинородци, които и го пращамъ до Г. Хр. Тапчиѣшова, и вярвамъ ги щѣ го намѣрите и віа за добро.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

■
ва:

Хр. Георгіевъ.

363. — Пловдивскіятъ владика и търновскіятъ се дѣржатъ. Униїе между българиѣ. Нетактичностъ на рускитѣ прѣдставители. Врѣда отъ това за славянството.

Пак. 14.

Господинѣ Г. ровъ!

Въ Ц/градъ.

Буку.^с 1857. Априліа 30.

Вашитѣ особни писмѣ отъ 1. 15 и 24 сего пріяхъ, и писанитѣ въ тѣхъ проумѣхъ, и слѣдовамъ да ви сѣ отговоря на потребнитѣ.

Писмото ви къмъ брата ми го пріяхъ и н.го, и съ другото си ви отговарямъ на него.

Доста мѣ тежко кату виждамъ да ми казуватѣ чи распрѣтѣ съ филиобелишкіятъ Владика нищѣ сѣ свѣрши спо. желаніеѣ нашѣ, нѣти пакъ въ ползѣ на българиѣ, а наи, многото дѣто мѣ н благодари ѣ. защото кату нашитѣ неможатъ нито с га да сторѣтъ нищо на Владыката ще си загубатъ куражатъ, и други пѣтъ нѣти ще помислѣтъ да дѣйствуватъ нѣко противъ Владыката, че такъ отъ распрѣтѣ тѣзи вмѣсто да сѣ ползувами, то виждамъ чи загубихмѣ, това сѣщото мисѣ струвѣ, ще быдѣ и съ Тѣрновскіятъ Владыка, защото и тѣи кату маслото се отъ гори стои чудно мисѣ вижда зашо Мавриди да бѣди партіа Грѣцка и противѣнъ на българиѣ, кату и тѣи ѣ отъ нашитѣ, ощи пов чѣ сѣ удивлявамъ за Ступина зашо да ненаправи сичко що сѣ можи за ползѣ вашѣ, кату толкува отъ близосѣ познаватѣ — Ето и ползѣтѣ ни отъ Руситѣ, коги имъ врѣшешъ работа отъ тебе по добарѣ н ма, а на някуизорѣ когито трѣбовѣ да та помогнатъ, тіа та оставѣтъ въ калѣ, и такъ казувамъ чи Руситѣ ощи сѣ дал ко да влезѣтъ въ прѣвіѣтъ пѣтъ, защото на саду ги виждамъ, че сѣ пѣрвитѣ глави иматъ, нѣ нищо дѣто чи въ Пѣтрово мислѣтъ иначе, защото тіа само съ мислѣніеѣ си остаѣтъ и нищо повечѣ —

За да сж владатъ мжшки, и ничто съ унижениѣ ваше да не приемате, и азъ го намѣрамъ за пжтно, и држщисж яку чи аку н можитъ да сполучите, то тогива додете тука, за да сж уловитъ на тарговія, и да няматъ веки нужда отъ тѣхъ, защото съ тяхъ на глявж ни сж излаза. — При Базилія ходихмы съ Г. Бакалогу и Г. Мустакова и пжрвата му приказкж бѣше да подкрепи Гржцытѣ Владыцы, и други такивж, които нази никакъ кату н ползувагъ нъ можж да ви кажж чи ини вреджтъ, и ето оправатж на руското Министерство, аку тука по тѣзи страни трѣбоваше да проведе гржкж.

Прикаскитѣ дѣто стѣ имали съ Господаря си видѣхъ, и вярвамъ да му са сж запалили Гжщитѣ кату вида чи искате да ви подпиши Паспорта за тука, понеже тои осѣщж чи вѣя нищѣ премълчите това що тѣя вржшатъ, безъ да го явите дѣто пр личж, и отъ истина трѣбовж да сж яви, и да имъ сж докажи чи съ това отосяниѣ на тѣхнитѣ службаши, нашитѣ нес мо чи щѣ бжгатъ веки отъ тѣхъ, нъ за скороу ще ги видатъ прелипени при западнитѣ, чи отъ послѣ сичко напраздно. —

За да отидите въ Пловдивъ Кіои башія баримъ за 5 -6 мца нѣ злѣ, защото това ш даде малку куражъ на нашитѣ, нъ нежелая да чуя чи това сте направили съ ваше униженіе.

Остава

ш

ва :

Хр. Георгіевъ.

364. — Депутация при князь Богориди. Участието на Г. Кръстевичъ. Българското училище. Д. Мутевъ неговъ началникъ. Церковниятъ въпросъ. Патриаршески съборъ.

Коп. кн. 1.

Г-ну Хр. Георгиеву, въ Букурещъ.

Одесса 8 Мая 1857.

Господине Христо !

На 29 Април Ви писахъ отъ Цариградъ твърдѣ на кжсо, колко да Ви кажж; че тоя день мя сбръкахж, та не можяхъ да Ви пишж, чтото искахъ. Въ исто-то писмо Ви казвахъ, че ся канж да дойдж въ Одессж, и ето че дойдохъ. Тоя пжтъ не щж могж да Ви пишж пространно, колкото желяж, а щж Ви кажж само за нѣкои работы, за пѣлюбопытны-тѣ.

Послѣ откакъ Ви писахъ на 15 Апр. да подканите съ обще писмо наши-ты въ Цариградъ да ся прилѣпятъ при князя Богориди, та чрѣзь него да си вржшатъ работж, азъ пакъ гы прѣдумвахъ, и тии пристанжжх да свржшягъ това. Така на 20 Април. ходихме при негово Сиягелство Г. Г. Хр. Тъчилеца, Д. Гешевъ, Іованче Захаралия и азъ. Князь-тъ ми ся видѣ чловѣкѣ, който на старосѣ прѣди смръть-тж си иска да свржши за народа си что-годѣ отъ онова, което е былъ длѣженъ да вржши прѣзь всичкий си животъ, та можемъ ся ползува отъ него. ако умѣемъ да го подхванемъ. Трѣбва само г-нъ Г. Кръстевичъ, като неговъ чловѣкъ и всякой день при него. да го подржжя въ добры-ты му намѣрения. Това г-нъ Кръстевичъ прави доста добрѣ.

Така останжхме съгласни за училище-то да ся отвори то отъ Септемврия, и прѣдуготовления-та за него ся подкачихж. Отъ Цариградъ щж Ви пишж, на кой рядъ ще ся тури тая работа, а сега щж Ви кажж само, какво и да не щяхъ азъ отъ себе да дойдж тука, наши-ти искахж да мя прятать, за да поканиж Д. Мутева да иде въ Цариградъ за начяльникъ на това училище и да ся намира и за другы работы тамъ. Князь-тъ е готвилъ да отвори училище и безъ да приемжъ наши-ты учястїе; нъ сега станж пѣ-добрѣ дѣто ся придружжватъ и тии.

Колко за церковны-ты работы, съборъ-тъ. что станж въ патриаршиж-тж на 15 Април. ничто почти не рѣши, и то зачтото князь-тъ не бѣше отышълъ, а той не отыде, зачтото видѣ, че владыкы ты искать да нагласять работж-тж както гѣмъ поноси. Князь-тъ ни казва, какво ще стане другъ съборъ, въ който щжтъ избержтъ едно настоятелство за да наряди работж-тж за заплатж-тж на владыкы-гы и послѣ да уряди и другы-ты работы за управление церквж-тж и проч. Въ това настоятелство князь-тъ ще бжде прѣдсѣдатель и ще има при себе и г-на Кръстевича, а членове щжтъ сж троїца владыкы, и четворица бѣлци, двоїца отъ Румелиж и двоїца

отъ Анадолъ. Румелийци-ти князьтъ иска да сж Българе. И наистинж, правителство-то огмѣта всичкы-ты оныя, които избира патриаршия-та, и заповѣда да ся выкатъ за събора прѣдставители отъ всичкы-ты епархи. отъ голѣмы-ты по двоицж, отъ малкы-ты по единъ. Князь-тъ ся види добъръ християнинъ още и богословъ и ще умѣе какъ да наряди церковны ты работы, какво да докара владыкы ты на пжть, и видися, че иска да имъ дойде отъ хакъ. Отъ прѣдсѣдателство-то му въ настоятелство-то владыкы-ты твърдѣ ся боятъ.

Посланикъ-тъ и други ты около него мя прѣдумахж да почыкамъ още малко и работа-та ще ся свршы за да идж за агентъ въ Пловдивъ. Азъ пристанжхъ, нъ казахъ имъ, че, като ся врънж отъ Одессж, ако не е свршена работа-та, нѣма да чыкамъ нито день. Оттука мыслж да тръгнж за Цариградъ между 15 и 20 Апр.

Въ Едрене има до 10 душъ отъ градове-ты и по-голѣмы-ты села въ Пловдивскж-тж епархиж, дошли да ся оплакватъ отъ владыкж-тж.

Тука наидохъ писмо отъ Савва Филаретова отъ Москвж, въ което ми пише, какво майсторъ-тъ на плащаницж-тж отпослѣ ся помѣтнжлъ, та не ъж давалъ за 300 рубли, и дѣдо Денкоглу го съвѣтовалъ да придаде още 50 рубл. Така съ испращаніе-то до Одессж плащаница-та е станжла 350 руб.; пратили сте 309 рубл. още 71 рубл. Ви ся моли Савва да му испратите, зачото гы е зелъ на заемъ, та да откупи плащаницж-тж, зачото безъ пары не ъж давалъ майсторъ-тъ.

Дѣдо Денкоглу иска да му пишж, что сж станжлы пары-ты, что е испратиль чрѣзъ г. Бакалогу на епитропиж-тж. Отдѣ знаж азъ това?

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

365. — Князьтъ ще направи добро за българитѣ. Българско училище въ Цариградъ. Мутиевъ неговъ начальникъ. Поржчаната плащаница.

Пак. 14.

Господ. Наидинѣ Геровъ.
Въ Ц/градъ.

Буку^с 1857. Маіа 14-го.

На 30 прошлаго мѣа ви писахъ за Ц/градъ, което писмо доди пакъ тука, и сега ви го затварямъ. — Вашитѣ честни отъ 29 прошлаго и 8. сего отъ Одесса прїяхъ и писанитѣ ви проумѣхъ, и отъ истина ви казувамъ чи доста радостливо бы това писмо за м.ня, понеже спорядъ каквоту казувате чи князатъ има добрж воля за да направи нѣчто добро за от-чеството си сега на старинитѣ, вярвамъ чи или кжкъ трѣбовж да сж отарв мѣ отъ Гржцытѣ Владыни. —

За училището шо щ сж отвори въ Ц/градъ, ж.лаялъ быхъ да ми назначите по пространно за неговата нар дба, я кжкъ шесж саджржа, такж и Г. Мутіевъ аку пріе да бжли начальникъ на това училище.

Ваша работа н разумявамъ кояя прчината дѣто Посланникатъ тая бави, нъ или кжкъ какжфъ-то пжтъ з ме желяялъ быхъ да зная, и нищо н.пріемаите, което ви докача на иг моникото.

За плащаницата никакъ нисжмъ благодарянъ кату сж я платили 350 рубли, освѣнъ това т.шки мисж видатъ и разносжитѣ и до Од сса 27 рубли и за какво и защо сж ладени толкува рубли и ась чуда, освѣнъ това още по за чудянѣ мисж вижда, кату Г. Фил ратовъ ми пиши чи плагиль Тамо разноси за Вжзятъ шо му пратихъ отъ 60. поли 3. рубли, за таможна и други, нѣщо дѣто до сѣга нисжмъ чулъ за пары таможна да сж плати, ази за Вжзятъ си плагихъ тука на почтата за Возуні то и за сигуритата, чи в.кі за каквое плащаль тамъ Филаретовъ оставямъ васъ да сждите — хіляди пжти станахъ пишманъ съ поржчвані-то на плащаницата нъ отиди в кі.

Ви поздравлявамъ братски и оставамъ

ш
ва:

Хр. Георгіевъ.

366. — Геровъ отреденъ за Пловдивъ. Българе депутати въ Цариградъ. Д-ръ Селемински прѣдставитель на букурешкитѣ българе.

Пак. 14.

Господ. Н. Геровъ!
Въ Ц/градъ.

Буку^с 1857. Юнія 4.

Отъ писмото ви къмъ брата ми отъ 29 прошлаго разумѣхъ дѣто чи на утрето сте щели да варвите за Ц/градъ, и какво работата ви тамо сж свършила, и отъ извѣстито това доволну благодарянъ останахъ — Прочез кату стигните въ Ц/градъ двѣ мои писмж ще намѣрите таму у Г. Хр. П. Тапчилещова, на които аку ви прости времѣто отговорете предъ да тржгните за Пловдивъ, освѣнъ това забележете ми до коги ѣ опредѣлено да сж сбиржтъ въ Ц/градъ депутатитѣ отъ бжлгарія, за да избиржтъ членовитѣ що ще нареджтъ ирархіата, заштого намъ отъ тука нисж иска да проводимъ Доктора Селимински за да сж намѣри и тои тамо въ тія времѣнж, и отъ странж да совѣтува и помага на нашитѣ, и кажете ми намѣратилиго вѣя това за пжтно и щели бжди полѣзянъ тои, кату да нехарчимъ напусто пары. — Испытайте и коги сж чака Георги Золотовичъ да си доди чи ми явете.

Ви поздравлявамъ братски и оставамъ

^ш
ва: приятель

Хр. Георгиевъ.

367. — Работата нагласена да иде Геровъ консулъ въ Пловдивъ. Искатъ го и българетѣ. Прѣпоржчително писмо. Д. Мутевъ въ Цариградъ. Вдигане на пловдивския владика.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 10 Юнія 1857.

Господине Христо!

Като ся врънжхъ отъ Одессж, найдохъ тука три Ваши писма, двѣ отъ 30 Април. и едно отъ 14 Мая, и идж да Ви отговорж макаръ на кжсо, колко за да ся дръжи рядъ. Нѣ по-напрѣдъ да Ви кажж за мож-тж работж.

Доклѣ съмъ ходилъ азъ въ Одессж, Посланикъ-тъ самъ нагласилъ работж-тж съ Капиж-тж, за да идж въ Пловдивъ за агентъ. И наистинж, той открай искаше да ся свръши това, затова, когато му искахъ да ми даде вољж да идж да си тръсж кжсмета, той не мя пустнж; нѣ моя-тъ всегдашень неприятель разваляше работж-тж, обаче познася, че той отъ ядж прави това, та залѣгане-то му не хванж мѣсто. Сега работа-та ся има вече за свръшенж, ферманъ-тъ е написанъ, остава само тамъ печатъ ли, турж ли да му ся тури, не знаж. и то ще бжде свръшено днесъ утрѣ, та ся стягамъ полекка за да връвж за Филибе. Азъ бяхъ по-благодарень да нѣмамъ официаленъ характеръ, нѣ нѣма какво да сторж. Освѣнъ другы-ты работы, дѣто мя накарахж да пристанж на това, наши-ти беспрѣстанно ми пишжтъ отъ Пловдивъ и искатъ непрѣменно да ся врънж консулъ. Отъ другж странж неприятель-тъ ми, който досега ми правеша толкова спѣнжы, отсега занапрѣдъ не ще може вече да ми бръка работж-тж. И така, надѣжся до излѣзъ тоя мѣсяць да ся настанж.

Въ писмо-то Ви отъ 30 Април. найдохъ распискж-тж съ кожто братъ ми Костадинъ е зелъ въ Москвж 50 руб. та сте ги заплатили на Г. Бакалогу. Както за тѣзи руб. така и за 2451 грош. още не съмъ писалъ въ Филибе да гы броятъ на Ваши-ты. Причина-та е тая. Като отхождаше така на криво работа-та ми, трѣбваше за всякой случай да имамъ готовы нѣколко пары, а отдѣто имаше да земж, сега девятый мѣсяць, ничто не съмъ зелъ, и съ Хаскѳйци-ты имамъ хесапъ, отъ които ничто не щж мога да земж, доклѣ не ся срѣщнж съ тѣхъ, та ако да брояхъ Ваши-ты пары, шяхъ останж съ голы ржцѣ. Затова Ви ся мољж да не ми виждате ку-суръ, че ся забавихъ да свръшж.

Съ Г. Петра А. Недѣлковичя ся срѣщнжхъ въ Одессж и му дадохъ писмо за брата си въ Москвж. Тамъ наши-ти щжтъ му показжтъ всичко. Нѣ жялно ми е че въ Петербургъ нѣмамъ такъвъ познайникъ, който да му покаже града. Онии

люде, до които можяхъ да му дамъ писмо, не сж за поклащане. Може дѣдо Денкоглу и г. Филаретовъ да ся случать въ Петербургъ, кога стигне той, та тии щжъ му прѣдстоятъ за всичко.

За общинж-тж за книжнинж-тж сега не Ви пишжъ ничто, зачтото не можж Ви каза ничто рѣшително. Утрѣ щжъ имжъ наши-ти събрание за неж, та чтото ся рѣши, съобщи щж Ви го.

Г. Мутевъ дойде съ мене тука отъ Одессж, нъ още не ся обрича да остане за чтото го выкать.

Обще-то Ви писмо до г-на Хр. Тѣпчилешова още не съмъ челъ. Довечера щж съмъ на гостѣ у неговж милость съ г-на Мутева, та щж отворѣ думж и за това.

За общи-ты работы днесъ не можж ничто да Ви пишжъ.

Едренский паша пратилъ диванъ-ефенди — то ся знае — по повелѣние отука, да вдигне Пловдивский владикж да го закара на Едрене, за де ся сждять съ него наши-ты. Съ владыкж-тж заедно трѣгнжли отъ Филибе г. г. Салче Чомаковъ, Георгакий С. Чялжковъ и Павелъ Куртовичъ. Кога отишли въ Хаскіой, владыка-та останжлъ тамъ, че ужъ ся разболѣлъ, а другы-ты отишли въ Едрене и завчера по телеграфа обадижж, че Хрисантъ ся врынжлъ въ Пловдивъ. Днесъ още не съмъ ся видвалъ съ наши-ты за да ся научжъ что имъ пишжтъ по пощж-тж.

За наше злочестие, Одесский владыка Иннокентій ся поминж. Това ще забави нѣколко работж-тж ни. Прѣмникъ-тъ му, кой да е, за нѣкои работы може да бжде и пѣ-добъръ отъ него, нъ за много работы ще бжде пѣ-долень.

Настоятелство-то чяка да му ся потвърди наряда-та.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

368. — Церковниятъ въпросъ дрѣме. Потрѣба Иорданъ Селемински да е въ Цариградъ. Д. Мутевъ остава за редакторъ на Български Книжици. Хрисантъ и демонстрациитѣ на гърцитѣ въ Пловдивъ.

Коп. кн. 5.

Цариградъ 19 Юния 1857.

Господине Христо!

На 10 Юния Ви писахъ, на 12 Юния писахъ на Г. Евлогия и му казвахъ да прати писмо-то и Вамъ да го прочетете. Послѣ на 14 Юния прияхъ Ваше писмо отъ 4 Юния. За отговоръ на него идж да Ви кажж:

Никакъ не е извѣстно, кога щжъ ся сбержтъ прѣдставителитѣ отъ епархии-ты за да нарядятъ церковны-ты работы. Не ся знае и дали сж выкани, и научвамся, че още не сж повыкани. Нѣма кой да бута работж-тж, та мя е страхъ да не заспи. Видися, че Капия-та не отъ желание да наряди церковны-ты работы, а само да направи да ся махнжтъ Българе-ти отъ искание-то да си имжтъ свое духовенство, заповѣда да ся земжтъ мѣры, за да ся тури церковно-то управление нарядъ спорядъ хатти-хумаюна. А сега, като ся притаихж Българе-ти, видися, никой не мысли да испльни Царско-то повелѣние.

За Г-на І. Селеминский пѣ-прѣди станж думж тука да го повыкать да ся намира за сжщи-ты потрѣбы, за които и Вые сте намыслили да го пратите. Нъ не смѣяхж да го повыкать, за да не имъ намѣрятъ отъ нѣйдѣ маханж. Обаче, като го пратите Вые, никого нѣма да докача. И така направѣте, чтото сте намыслили: пратѣте г-на Селем. Това ще бжде твърдѣ полезно и щете си имате чловѣкъ, който да Ви извѣстява за всичко, зачтото наши-ти ся боятъ да пишжтъ, да не бы да имъ истлѣкувать писма-та на криво. Е че наши-ти неприятели праведны-ты наши жалбы възъ Гръцко-то духовенство и желание-то нѣ да си имаме владыкы каквото трѣбва обяснявать все на криво.

Азъ, както Вы пишяхъ и въ прѣдыджде-то си писмо, мыслиж да правж Петровъ-день въ Едрене. Прѣди да трѣгнж оттука, на 24 Юния щж Ви пишжъ пакъ.

Едва вчера ся сѣбрахме, та прѣдумахме г-на Мутева да остане тука, за да ся тури на рядъ работа-та за книжнинж-тж, и да ся подкачи періодическо издание. Тия дни ще ся отряди какво трѣбва да ся врыши, което на врѣмя ще Ви явиж.

Въ исто-то събрание ся отряди да ся отвори и училище, за което щж Ви писа до пжти.

Г. Георгий Золотовичъ си е дошълъ тука на 1-й Юния

Хрисангъ ся е канилъ да тръгне отъ Филибе за Цариградъ. Нъ научвамеся, че Капия-та не е дала разрѣшение да дойде тука. Царско ираде е станжло да ся сжди въ Едрене, та трѣбва така да стане. Ираде-то нѣма да съ измѣни. Въ Филибе Гръци-ты правятъ голѣмы лудости, които николко неразличятъ отъ революціонны из'явления. Даскали-ти и други млади момци отъ добры-ты фамилии, заедно съ чапкжны-ты, ходятъ вечеръ по улици-ты, та пѣжтъ пѣсни за похвалж на Еллинизма и за укоръ на Българы-ты. Владыка та, каго ся врьнжлъ въ Филибе, слѣзълъ право въ церквж, направилъ благодарственъ молебенъ и казалъ слово, което ся начинжло така: „Събрахъся фарисеи-ти и книжници-ти да сждятъ Господа“ и пр.

Братскы Вы поздравлявамъ и остаямъ

Вашъ
Н. Мушекъ.

369. — Мутевъ и редакцията на списанието. Парични помощи. Ученигъ да пишатъ. Слухъ за политически движения.

Коп. кн. I.

Цариградъ 24 Юния 1857.

Господине Христо!

На тръгане-то ми оттука ся натрупахъ много работы, та днесъ не щж могж да Ви пишж колкото желяж, а щж Ви забѣлжжж най-потрѣбно-то.

Г-нъ Д. Мутевъ ся обрече да пойме редакциж-тж на периодическо-то издание отъ общинж-тж за книжнинж-тж. Останж само да ся земе изволение отъ правителство-то за таково издание. Изволение-то щжтъ искать тука наши-ти, а доклѣ да излѣзе то, г-нъ Мутевъ ще иде въ Одессж да си свръши тамъ нѣкои работы и да ся приготви, та каквото отъ Септемврия да ся подкачи издание-то. Когато излѣзе изволение-то, ще ся напечята и обявление. Като да ся подкачи издание-то, тогава и община-та ще ся наряди както допущать сега врѣмена-та. Колко за периодическо-то издание, както поя редакциж-тж г. Мутевъ, азъ съмъ кефилъ, че то ще бжде добро. Остава само отъ нашеж странж да олеснимъ работж тж, сир. прьво да съберемъ повече членове на общинж-тж, и освѣнь членове-ты, да приканимъ и други да ся пишжтъ спомоществователи само за периодическо-то издание; второ наши-ти учени да ся подканятъ да пишжтъ по нѣчто, за да ся печята въ издание-то. За прьво-то ся надѣямъ много на Васъ, а за второ-то много можтъ да свръшятъ Г. г. Атанасиевичъ и А. Хаджи, и азъ съмъ увѣренъ, че тии и сами ся подканятъ; нъ пакъ имъ ся молимъ да си имжтъ на умъ, та да поприготвятъ нѣчто.

Въ едно врѣмя щжтъ искать наши-ти отъ правителство-то изволение и за училище-то.

Тыя дни ми влѣзе въ уши нѣчто тврьдѣ не-добро. Научвамся, че ужъ нѣкои отъ наши-ты, като Райковский, ся готвятъ въ Браилж и Галацъ да направятъ нѣчто като Габровскж-гж работж, что станж лани прѣзъ Августа Дано да е лжжя това нѣчто, зачтото отъ такжвж еднж работж ничто добро нѣма да излѣзе, а много злины има да станжтъ. Вые сами познавате, каквы злины можтъ да излѣзктъ, та затова не ся простирамъ, щж Ви кажж само, че трѣбва, като сте пѣ-близо, да испытате хубавѣ, ако има таково нѣчто, да употрѣбите всичко-то си влияние, за да ся въспре такава една толкова вредна работа.

Цанковъ взе изволение за да отвори типографиж-тж си въ Цариградъ.

За Г. Х. Jordana пакъ щж Ви кажж, че ще е добра да го пратите да ся намира тука за всякой случай.

Слѣдъ два три дни азъ трѣгамъ оттука за Пловдивъ. Прощавайте за писмо-го ми дѣто не е хубаво. Братскы Вы поздравявамъ и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

370. — Геровъ пловдивски консулъ. Настърчение за българетѣ. Цариградскитѣ работи и д-ръ Селемински. Плащаницата приета. Книжовна община въ Цариградъ и помощи за нея. Отнимане църквата въ Лукачъ. Раковски.

Пак. 14.

Приято 16 Августа 1857. Отг. 19. Авг.

Господ. Наидинѣ Геровъ!

Въ Пловдивъ.

Буку. 1857. Юлія 10.

На ржцѣ имамъ ваши 3. честни отъ 10—19 и 24 прошлаго, на които писанитѣ ви за сичко добрѣ проумѣхъ, и висж отговарямъ кату оставямъ умѣлчени съгласнитѣ и онѣзи които не ищатъ повтаряѣ.

Видѣхъ съ благодареніе ми дѣто чи висж свършила работата за агентъ въ Пловдивъ, и спорядъ каквоту ми казувате въ послѣднюту си чи подиръ 3/4 сж готвитѣ да тржгните отъ Ц/градъ, искамъ да повярвамъ чи сега дасж намѣрате на опредѣленното място, и такж като ви честитж за Агентликатъ за да бжди на добаръ часъ, ви желая за да бжди и съ добри успѣхи и пріятны напреднованіета, нъ за да испжлните малку очитѣ на Гржцытѣ, ніе злѣ дирѣкатъ за Пандіерата да бжди по высочакъ. — Прочее кату в ки станахте агентъ, искамъ да повярвамъ чи не-пріятелитѣ ви нише можатъ вѣки да ви мжтатъ воджта, отъ друга странж вярвамъ чи и наши ще зематъ сега повече куражъ, и више тѣги наредете за да даржжтъ здраво несамо за дане приематъ Хрисанта вѣкі тамо, нъ нети другиго Гжрка, ами или Бжлгарянъ или никакавъ, защото стига вѣкі толкува мжки отъ тѣзи проклети Гржцы Владицы, сякатъ чи доховнеството въ Българія ѣмъ остало отъ баща ѣмъ.

За Госп. Сѣлимински тука рѣшихмы за да му теглимъ харчтж и да го проводимъ въ Ц/градъ, за да помагж тамо на нашытѣ додѣ сж наредатъ Владышкитѣ работи, и кату ще бжди тамо и Г. Мутіевъ и Геор. Золотовичъ кату ѣ тамо, то вярвамъ чи доста ползж можи да донисжтъ на опшото, защото Господ. Сѣлимински никакъ ніго мързи да пиши, тапж и доста мржзи Гржцытѣ Владицы, кѣкто достigna и сички даги намразимъ. — За опредѣленіето ни това завчера съ почтата писахмы на Г. Сѣмилиински, и надявамъ сж да приеме предложеніето ни, и такж кату нисж отговори чи приемж да отиди за Ц/градъ, няма да забавимъ да го улеснимъ съ потрѣбнитѣ за патуваніето му. Забележете защо Г. Шулепниковъ прія Сѣлимински подъ покровителство руско, чи сега можи да отиди и съ Пашапортъ руски въ Ц/градъ.

Кату съ улесните и читете на нашытѣ у Карлово парытѣ дѣто стѣ ми длжж-ни явете ми и меня за да зная и ги прѣминж на прѣличното ѣмъ мѣсто.

Плащаницата я пріяхъ, и малку повредена дѣто беше отъ единъ пиронъ, я поправихъ тука, и отъ истина макжръ и да ѣ цѣнжтаи голѣмичка, нъ остахъ благодарянъ защото ѣ доста добрѣ работена, и такж кату завжрни Г. Дянколу въ Москва ще му благодарж, и ще му пишж да поржча ощи еднж такавъ, защото искатъ Лофчалитѣ за тамошната цѣрка, освѣтнъ това понеже неговж милостъ въ писмото си кжмъ меня съ показж чіе готовъ да ми послужи и на други нѣща, възнамѣрювамъ да му дамъ и поржчванѣ и за други стоки отъ тамо до за 2/3 хіл. руб. ср. да ми купи и испрати, нъ понеже не зная по кое времѣ щесж вжрни въ Москва, чуда сж коги да му пиша, нъ аку вія познавате по кое времѣ можи да сж завжрни въ Москва, то не струвате злѣ да ми явите за да знамъ коги да му пишж отъ тука.

Книжовната общинж въ Ц/градъ кату зѣми изволеніе, и наряди работата си за да започни да рабоги, и ни извѣстжтъ и намъ тука; щесж погрижимъ инія тука опшо сички да принесемъ по нѣщо, ще подканж и Г. Хаджіи и Г. Атанасовича за да приготватъ по нѣчто, нъ нѣбы было злѣ като сж даде воля да ѣмъ пишите ивія съми да ги подканите, и да ѣмъ наумите кату какво нѣщо сега изъ начало да приготватъ тія. — Забележете защо нія тука тія съ мжчимъ да направимъ цѣрквата отъ Лукачъ българска, и вярвамъ да сполучимъ зашто ктиторатъ ѣ българянъ, кату това сполучимъ, тогива ще наредимъ и епотропи цѣрковни, и се изѣдно да започнимъ да събираме и годишна помощь за да направимъ се тамо и едно училище

българско, което трѣбовж наредено добрѣ, защото това ѣ средството съ което ще можимъ да по распалимъ нашыѣ тука за дасж побългарчатъ.

За Раковски колкуто сте научили ѣ лажж, и нима нищо такова нѣти въ Бра-
лж нѣти въ Галацъ да сж вржши, и бждете спокоини отъ тази странж.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва : искр. пріателъ

Хр. Георгіевъ.

Кажете ми Мавриди дѣсж намѣра, и щели стои на Едрене догдѣ доди въ
Пловдивъ българынъ Владыка.

371. — Н. Геровъ иска за стопаница братовчедката на Хр.
Георгиева, Мария Хр. Пулиева.

Пак. 14.

Едрене 10 Юлия 1857.

Господине Христо!

Въ послѣдне-то си прѣбывание въ Букурещъ Ви ся обрекохъ ако ми ся при-
лучи да ся женж, то прѣди да наченж нѣчто, да Ви обадж намѣрение-то си и да
ся посвѣтувамъ съ Васъ. Увѣренъ въ Вашето доброжелателство идж сега да Ви
прикажж желание-то си съ откровеностъ, каквжто само прѣдъ Васъ мож да имамъ,
зачто то знаж, че и Вые щете бждете исто така откровени и искренни прѣдъ мене.

Откакъ станж извѣстно, какво ся отрядихъ за Консулъ въ Филибе, отъ нѣ-
кои мѣста почехж да ми прѣдлагать да ся ожениж; нѣ ако и да сж добры тыя
мѣста, никое не ми лѣга на срьдце, и то си има причина. Различны обстоятелства
или по право да кажемъ, еднакво желание и у двама ни да бждемъ полезни на
рода си ны сведе и сблжи като братіе; а Вашя-та добрина, что показате за мене
мя направи да ся прѣдамъ още повече на Васъ и да Вы имамъ по-напрѣдъ и отъ
братъ. Послѣ, кога зимасъ минжхъ прѣзъ Карлово и видѣхъ братовчядкж Ви Ма-
рійкж, тутакси ся възбуди въ мене желание и съ сродство да скрѣпимъ нашж-тж
дружбж. Нѣ тогава не бѣ врѣмя да Ви явж това. И сега врѣмя-то още трае, нѣ
като си приказахме единъ другому положение-то съ г-на Ступина, които е единъ
отъ най-голѣмы-ты ми приятели и доброжелатели, негова милость като знае мои-ты
съ Васъ отношения не ми даде никакъ да отлагамъ намѣрение-то си до врѣмя, а
мя накара тутакси да Ви пишж макаръ и на брьзо за да пратж писмо-то по Ру-
скж-тж пощж, та да не минува прѣзъ други ржцѣ. Понеже е това за мож ползж
азъ ся ободрихъ отъ свѣты-ты на неговж милость и идж да Ви явж желание-то си
да станемъ роднина. Възъ това щж Ви кажж : знаете положение-то ми, Вые мя по-
знавате добрѣ и мене, разсждѣте сгодно ли е и за двѣ-ты страны това что желаж
та ако намѣрите това за добро съ Божіж вољж то да бжде. Азъ на Васъ ся по-
лагамъ като на братъ и на бащж, и друго не искамъ мољж Ви ся само да бждете
откровени като мене та това мое прѣдложение, каквито послѣдствия и да има
да не измѣни досегашни-ты ни отношения, повече нѣчто не мож Ви кажж сега
отъ брьзание. Това писмо пишж у г. Ступина и го запечатвамъ съ неговъ печатъ.

372. — Какъ е посрѣщнатъ Геровъ въ Пловдивъ. Офи-
циални визити. Д-ръ Селемински да иде въ Цариградъ. Извѣстия
за Денкоглу.

Коп. кн. 3. 20.

Г-ну Х. Георгиеву въ Букурещъ.

Пловдивъ 19 Августа 1857.

Приятелю Господине Христо!

Писмо-то Ви отъ 10 Юлия е стигнжло въ Пловдивъ едва на 14 Августа, а
азъ го прияхъ на 17 Августа. Прѣди да Ви отговорж на него, щж Ви прикажж
по-напрѣдъ за дохождане-то ми въ Пловдивъ. Още по-напрѣдъ щж Ви ся помољж
да не ми виждате кусуръ, дѣто цѣль мѣсяць станж какъ съмь дошълъ тука, а още

не Ви съмъ писалъ. Причина-та на млъчение-то ми е дѣто отъ много посѣщения, что ми правятъ и граждане-ти и селене-ти, неможъ сполучи въ время да свърши нито работы-ты на службѣ-тъ си.

Кога стигнахъ отъ Стамболъ въ Едрене, наидохъ тамъ въ Консулство-то писмо отъ Русскій подданикъ Артинъ Гедиковъ, който мя кани да слѣзъ въ Филибе въ неговъ-тъ къщъ, доклѣ да си наймъ другъ съ кириѣ. Пишяхъ и Г-ну Ступину, както и менѣ да обадъ по телеграфа кой день излизамъ отъ Едрене и да гледамъ да стигна въ Филибе въ недѣлѣ, за да мя посрѣщнатъ съ алай. Прѣдложение-то отъ Г-на А. Гедикова ми ареса и азъ съ благодарение го прияхъ, а посрѣщане съ голѣмъ гюрултиѣ не ми ся шеше, та не обадихме по телеграфа, кой день трѣгамъ отъ Едрене, и докарахъ да стигна въ Пловдивъ въ пощанскій день, въ срѣдъ 17 Юлія, каквото да ся захванжы на работѣ Пловдивци-ти, та да не можтъ да излѣзжы да мя посрѣщнатъ. Отъ послѣдний конакъ, Ени-махале, пратихъ да обадъ на наши-ты подданици, че идж, за да ми приготвятъ конака. Тоя хаберь е дошълъ въ Пловдивъ пять сахати прѣди да стигна въ Пловдивъ, и кога доидохъ на кемера, два сахати далечъ отъ града, тамъ мя чяхахъ посрѣщаче драгомани-ти на Французскій и Австрійскій Консулы, всички-ты Русскы подданици, двама Павликианскы попове отъ странѣ на Павликианскій владыкъ и мнозинъ отъ граждане-ты. Доклѣ да стигнемъ до града, още мнозинъ отъ граждане-ты ни доидохъ на срѣщъ, и отъ странѣ на пашѣ-тъ — тюфекчи-башиятъ съ шесть заптиета, така дѣто, кога да влѣземъ въ града имаше повече отъ сто душъ на коніе, а улици-ты чякъ до къщѣ-тъ, дѣто шяхъ слѣзж, бяхъ пълни съ народъ, Българе, Турци, мѣжие, жени, дѣца. Тогава си помислихъ: какъ мя испратихъ прѣди пять мѣсяци, какъ мя посрѣщатъ сега.

Слѣдъ дохождение-то ми въ Филибе испрѣврвѣся почти всичкій градъ, за да ми честитяватъ. Доиде ми и епископъ-тъ Левкійскій заедно съ по-пръвы-ты отъ Гръци-ты, нѣ по-късно, на четвъртый день. На третій день азъ ходихъ при пашѣ-тъ съ пълнъ униформъ и отъ него при моллѣ-тъ. Това бѣ на Курбанъ-Байрамъ. На другой день паша-та и молла-та съ много други чиновници съ тюфекчи-башиятъ и съ сеимень башиятъ и повече отъ 40 заптиета доидохъ да ми врьжъ визитѣ-тъ. Забравихъ да кажъ, че на утрѣшний день слѣдъ дохождение-то ми паша-та прати кехаѣ-тъ си и малъ мидюра да ми честитятъ за дохождение-то. Слѣдъ еднѣ недѣлѣ четохъ фермана ми въ меджлиса и като да си идж паша-та мя испрати до-вънъ отъ одаѣ-тъ си.

Сега вече видѣхъ и неприятеле-ти въ Пловдивъ, че азъ съмъ сжщій консулъ каквото и други-ти консули, а тука консулъ имжъ за голѣмо нѣчто, та щъ не щъ, трѣбва да ся навдигамъ. Изъ града ходж все съ гавазинъ, облѣченъ съ червены дрѣхы, обшиты съ сѣрма. Ала, прачо да Ви кажъ, като въ клещи съмъ. Отъ еднѣ странѣ не можъ да си ходж слободно. Отъ другъ странѣ и Българе и Арменци, и Еврее казвать за мене „нашій консулъ“, таче отъ заранъ-тъ до вечеръ-тъ дохождатъ при мене, едни само за да ся повидимъ, други да искатъ да имъ помогнъ на работѣ-тъ имъ, та никакъ не ми остава свободно въ время да си видж работѣ, затова ся и забавихъ да Ви пишъ. Нѣкои-си, като чтомъ чули, че щъ доидж тука за консулъ, поржчали да отсѣкжъ дирекъ за прапореца, по-высокъ отъ колкото е на Французскій консулъ, и така има приготвены два дирекъ. Нѣ прапорецъ нѣма да вдигнъ, доклѣ не ся оправятъ политическы-ты работы, и пръвѣ да си найдж къщъ. Сега съмъ още на гостіе у Артуна Гедикова, зачтото не можъ да найдж къщъ, и не че не аресвамъ, а зачтото нѣма. Азъ знамъ, че не ся намиратъ тука къщи за хващане съ кириѣ, та загова Ви думамъ да изградите къщъ на Ваше-то мѣсто и да ми ѣ дадете съ кириѣ нѣ все ся надѣяхъ да намѣрѣмъ каквъ годѣ, а сега като не ся намира, не знамъ какво ще правѣ.

Консулство-то тука поноси.

Работа та за тукашній владыкъ Хрисанта какъ станж трѣбва да сте ся научили нѣчто отъ Цариградъ. Ные тука чякаме извѣстія съ иджѣ-тъ почтѣ, та послѣ, до пѣти щъ Ви писа по-подробно за нежъ.

За Г-на Селеминскій твърдѣ добръ сте сторили, дѣто сте нагласили да го пратите въ Цариградъ да ся намира тамъ за наши-ты церковны работы. Азъ казахъ това тука на наши-ты, и тии отъ сръдце ся зарадовахъ и ми поржчяхъ да Ви пишъ и похвалиж и благодареніе отъ тѣхнѣ странѣ. Г-нъ Селеминскій нѣма да изгуби ничто, ако иде въ Цариградъ, зачто всички-ты пашы въ Балъ-Капанъ-ханъ ся

обричатъ да го имжтъ за лѣкаръ, и това е доста за него. Исто така ся зарадвахъ наши-ти тука и отъ намѣрение-то Ви да побългарите церквж-тж на Лукачъ въ града Ви и да учредите при неж училище и проч.

Добрѣ че сте ся благодарили отъ плащаниж-тж, зачтото спорятъ онова что ми пишяхте отъ-напрѣдъ за неж, и мене бѣше ядѣ, че не е на сгодж.

Дѣдо Денкоглу, спорядъ извѣстия-та, что имахъ за него, трѣбваше да иде въ Вѣнж още на излѣзъ Юния; нѣ той ся забавилъ, та отишълъ, както ся научвамъ отъ странж, и не знаж и истина ли е, въ начало Августа и ужъ, че щялъ да иде оттамъ за Софиж заедно съ С. Филаретова. Кога ся научж по-извѣстно за него, писа щж Ви.

Г. Никола Вашъ бѣ въ Пазарджикъ откакъ съмъ дошълъ тука и щяше да дойде въ Филибе, та го чякахъ да му брож пары-ты. Нѣ отъ пять шестъ дни на самъ азъ ходихъ съ другы ты консулы на Станимаж и Бачковский монастырь, а Г-нъ Никола дохождалъ тукъ и си отишълъ безъ да ся видимъ, та като найдж тука сега нѣкой карловецъ, щж му пратж пары-ты въ Карлово.

За да ми дохождатъ писма-та Ви по-скоро, пращайте ги съ Австрийскж-тж пощж до Monsieur E. Z. Sakellaria à Andrinople, за да ми ги прѣпраща тука. И азъ така щж правж. Негова милость е драгоманъ Г-ну Ступину.

Мавриди си е въ Филибе още отъ Мая.

Добро видѣние!

Вашъ искрененъ приятель

Н. Геровъ.

Г-нъ Евлогий, спорядъ както ми пише отъ 6 Юлия, трѣбва да е сега въ Букурешъ, а може и на пжтъ за тука, та затова не му пишж особно. Писмо-то му отъ 22 Юния не съмъ приялъ.

373. — Пловдивски митрополитъ падналъ. Вдигната пандера.

Коп. кн. 3. 60

Г-ну Х. Георгиеву въ Букурешъ.

Едрене, 25 Септемврия 1857.

Приятелю, Господине Христо.

На 16 Августа Ви писахъ отъ Пловдивъ и ся надѣж да сте прияли писмо-то ми; нѣ отговоръ още нѣмамъ; послѣдне-то писмо, что съмъ приялъ отъ Васъ, е отъ 10 Юлия.

Азъ ходихъ на Узунджова за панаира и оттамъ прѣскокнжхъ до Едрене, за да ся повидимъ съ Г-на Ступина, таче до еднж недѣлж отъ днесъ пакъ щж ся врьвж за Пловдивъ.

Днесъ нѣмамъ врѣмя да Ви пишж на длъго, а щж Ви кажж само какво Пловдивскый митрополитъ паднж. ала садрязамъ-тъ го подржя, та това му давж още надѣждж да ся оправи и врьне пакъ въ Пловдивъ, което на да ли ще бы, само на наши-ты чорбаджии въ Стамболъ ще стане повече трудъ.

Въ недѣлж на 1 Септемврия вдигнжхъ пандерж-тж. Това станж съ трѣжество доста замѣчтелно и небывало досега въ Пловдивъ. Кога ся врьнж въ Пловдивъ, ако сполучж врѣмя, описа щж Ви тжж церемониж.

Г-нъ Никола, чиче Ви дойде въ Пловдивъ прѣди Узунджовж, та му казахъ да земе, когато ще отъ Гешевы за мене 80 минцове, а той ги зе на Узунджовж. Казахъ му 80 минцове на посокж, зачтото откакъ съмъ отишълъ въ Пловдивъ, като сѣдѣхъ на чюждж кжщж не съмъ растурилъ още калабалжка си, та да найдж книгы-ты да видж, колко има да Ви давамъ. Кога ся врьнж въ Пловдивъ, тогава щемъ исправи хесапа.

На Г-на Евлогия ся надѣяме да си дойде тыя дни, ако не е дошълъ досега.

Поздравлявамъ Ви и остаямъ

Вашъ искренъ приятель

Н. Геровъ.

Дѣдо Денкоглу е ходилъ въ Софиж оттамъ е отишълъ въ Лайпцигъ и по-слѣ ще си иде въ Москвж.

374. Евлогий Георгиевъ въ Пловдивъ, гостъ на Н. Герова.

Коп. кн. 3. 92.

Г-ну Х. Георгиеву, въ Букурещъ.

Пловдивъ, 14 Ноемврия 1857.

Господине Христо!

Писмо-то Ви отъ 29 Септемврия прияхъ на врѣмя, а отъ еднѣ недѣлѣж на-самъ е у мене на гостѣ и Г-нъ Евлогий, та отъ него по-подробно ся учѣж нови-ны-ты отъ града Ви.

Оттука има новины да Ви ся обадятъ, нѣ понеже Г-нъ Евлогий сега иде отъ при Васъ, та знае кои работы сж по любопытны за-тамъ, за това оставямъ, той да Ви ги пише. Азъ съмъ записанъ още съ да си готвиж кжщж-тж за зимасъ.

Какво направихте съ Г-на Селеминскый, шете ли го пратите въ Цариградъ? До пжти щж Ви писа повече; сега врѣмя-то е кжсо. Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

375. — Геровъ се годилъ. Кавга въ Едрене между българе и гръци по богоявление.

Коп. кн. 3. 147.

Г-ну Х. Георгиеву, въ Букурещъ.

Пловдивъ, 17 Яннуар. 1858.

Господине Христо!

Шестъ мѣсяци станж какъ нѣмамъ писмо отъ Васъ. Коя е причина-та дѣто не ми-писувате, не знаѣж. Ако е нѣчто срьдня, то сега трѣбва да ми ся прѣдварите, зачтото Ви ставамъ роднина: азъ ся сгодохъ съ браточядкж Ви Марийкж. Това станж прѣди еднѣ недѣлѣж. Азъ пратихъ нарочито Драгомана си съ гавазина ми да ѣ занесжтъ прѣстена ми, ала дръжимъ работж-тж скрито отъ свѣта, ако и да ся говори отъ еднѣ годинж насамъ, че съмъ годежъ. Вѣнчяние-то, спорядъ волиж-тж на Ваши-ты, оставяме за слѣдъ Великъ-день. И така нека Ви съмъ честитъ и Вые да ми сте честити.

Прѣзъ сырницж щж идж въ Карлово на гостѣ на годеницж-тж си, и щж земж Бая Евлогия да го доведж тука, та да гядамъ да годинимъ и него. Не ся ми-нува день да не дойде нѣкой да ми дума да го канѣж съ нѣкое момиче.

Новины оттука да Ви пишѣж, вѣрвамъ, не е потрѣбно. Г-нъ Евлогий трѣбва да Ви пише за всичко, това таче, право да Ви кажѣж, днесъ и врѣмя-то ми е кжсо. Замѣчательно нѣчто, което негова милость още не знае, е кавга-та, что е станжла въ Едрене между Българы-ты и Гръци-ты по Богоявление, която е тврьдъ голѣма и ще има, надѣжся, важны послѣдствия. Подробности-ты още не знаѣж по-тънко да Ви ги опишѣж.

Желаѣж Ви да прѣминете новж-тж годинж и още много други съ здравие и благополучие въ всичко.

Поздравѣте, молиж Ви ся, отъ мене шюрее-ты ми и всичкы-ты приятели.

Добро Видѣние!

Вашъ

Найденъ Геровъ.

376. — Българетѣ молятъ патриарха да позволи да се чете въ пловдивскитѣ черкеси и български. Гърцитѣ противодѣй-ствовать.

Коп. кн. 3. 171.

Пловдивъ, 12 Марта 1858.

Господине Христо!

Ваше писмо отъ 31 Яннуар. на 15 февруар. прияхъ и притворено-то въ него за Ваши-ты въ Карлово тогава си испратихъ.

Послѣдне Ви съмь писалъ на 17 Яннуар. и надѣмся да сте прияли съ врѣмя писмо-то ми. Вые ми понатяквате, че ужъ Вы съмь заборавиль, нѣ то не е истина, а причина-та дѣто не Ви пишѣж чясто като напрѣдъ е, че отъ единъ странж и нѣма что да Ви пишѣж, а отъ другъ и не ми даватъ врѣмя да пишѣж : отъ заранѣ-тж до вечерѣ-тж дохождатъ то единъ, то другъ та не мя оставятъ да работж. За това отъ тѣж странж Консулство-то не ми аресва. ала трѣбва вече да ся трае доклѣ да му ся намѣри край да ся олеснятъ работы-ты.

Най-любопытна-та новина оттука е тая : прѣди нѣколко врѣмя тукашни-ти Българе пратихж прошение до патриарха, съ което му ся молятъ да разрѣши да ся чете въ Пловдивскы-ты церкви и Българскы по нѣкога или постоянно въ единъ само Българскы. Гръци-ти ся научили и сж пратили друго прошение на патриарха, та му ся молятъ да не допусти това, че ужъ Българе-ти повдигнжти отъ по-добры хора правятъ това съ нѣкакво политическо намѣрение. Да видимъ кои ще послушя Негово Святѣйшество.

Азъ кръстихъ тука завчера дѣте на Г. Костадина Нешевъ и му дадохъ имя Найдень.

Г-нъ Евлогий, кой ми е сега гостъ, ми казва, че Ви е писалъ да направите единъ халкж съ имя-то на Марийкж за вѣнчило-то. Такжвж халкж трѣбва да направѣж и азъ та, за да сж и двѣ-ты еднаквы, моляж Ви ся да заржчяте да направятъ и за мене единъ, кото каквжто сте заржчяли за Марийкж, съ имя-то ми Найдень, и да ми ѣж пратите чрѣзъ Ваши-ты въ Карлово.

Отъ Г. Юрд. Деблева писмо не съмь приималъ, та ако има нѣчто, за да му отговорѣж, да ми пише пакъ.

Поздравление на шюрее-ты ми и на вси приятели.

Поздравявамъ Вы и осяямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

377. — Вѣнчавката на Герова. Новиятъ владика въ Пловдивъ. Испитание въ българското училище. Помощь се иска за училището.

Коп. кн. 3. 227.

Г-ну Х. Георгиеву.

Пловдивъ, 12 Юлия 1858.

Господине Христо !

Отъ писма-та отъ Г-на Евлогия сте ся научили какво на 15 Юния ся вѣнчяхме съ браточядкж Ви Марийкж. Вѣнчяние-то ни станж въ Карлово. Азъ имахъ отъ владыкж-тж повеление до нашый Протосингелъ, койго е сега неговъ епитропъ, да ны вѣнчяе съ алай, нѣ не шахме таватуръ, а на 2 сахата турскы вечерѣ-тж стигнжхъ въ Карлово и на 4 ся вѣнчяхме у дома безъ да има нѣкой отъ вѣнъ. Така вече станжхме роднина и Ви ся моляж да мя обычяте не само като приятель, а и като свой.

Слѣдъ вѣнчяние-то ни стояхме въ Карлово осемъ дни, а на 24 Юния трѣгнжхме за тука съ тышж ми и Г-на Евлогия. Тука двѣ недѣли нарядъ примахме беспрѣстанно визиты. Вчера испратихме баче Евлогия за Карлово.

Азъ ся канѣж да идж прѣзъ Августа до Русчюкъ, кждѣто смѣтамъ да стигнж кждѣ 20 Августа. Щж искамъ изволение да подойдж за 3—4 дни и въ Букурещъ, и какво-то ми ся отговорятъ, щж Ви обадж съ врѣмя. Дано да сполучяхъ та да ся повидимъ и да Ви прикажж Пловдивскы-ты новины.

Новый ни владыка ще да е или твърдѣ хытьръ, или доста добъръ чловѣкъ. Врѣмя-то ще покаже, кое отъ двѣ-ты е, а засега той пристая на Българы-ты и врьви по воляж-тж имъ.

Тыя дни станж испытание въ тукашно-то Българско училище. За общо благодарение на Българы-ты и за ядъ на Гръци-ты, ученици-ти ся отговорихж твърдѣ добрѣ. Това направи още по-добро впечатлѣние, зачтото Гръцко-то училище отъ мѣсяць и половинж насамъ е затворено за бунж-тж, кожто ученици-ти направихж възъ ефоры-ты и възъ учителя, таче нѣма, кой да настан да ся отвори.

Не можете ли събра тамъ нѣчто спомоществование за Българско-то тукашно училище, защото искаме да ся хване още единъ учитель, а приходъ-тъ му е твърдѣ кжсь?

Поща-та Австрійска промѣни дни-ты, въ които ще минува оттука, и ще зима писма на право за Букурещъ, та слагамъ, че слѣдъ еднѣ недѣльж откакъ е писано писмо, ще ся приема тамъ, и пакъ за толкова врѣмя ще стига оттамъ тука. Трѣбва само да ся надписвагъ оттука: въ Букурещъ прѣзъ Едрене, и оттамъ въ Филибе прѣзъ Едрене.

Пригварямъ Ви писмо отъ Марийкж. Тѣща ми Вы поздравява. Много здравіе отъ всички ны до Тодоракыя. За Никола още нѣмаме извѣстие да е стигнжлъ въ Карлово.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

378. — Прѣпорѣчва се Илия Икономовъ за учитель.

Пак. 14.

Приято 20 Окт. 1858.

Господ. Н. Геровъ!
Въ Пловдивъ

Буку^с. 1858. Августъ 20.

Полателатъ на настоящето ми Г. Илия Икономовъ дохожда отъ срѣща за да ся наряди неиди по тамо учитель, прочез го препоручовамъ вамъ, и ви моля да му прелстоите за да ся нареди на нѣкои добро мѣсто, можи и въ Пловдивъ аку го намѣрити за способно, на конецъ дѣто смятате чи ще бжди по добрѣ тамо нека бжди. — Млалятъ този сж види да имж обходи добри, а въ наукитѣ каквж сила имж и познавамъ. Знамъ само чѣ свършилъ курсатъ семинарич.ски въ Кі-въ. —

Ви поздравлявамъ братски и оставамъ

III
Ва:

Хр. Георгиевъ.

379. — Положението на българското и на гръцкото училище въ Пловдивъ. Отношенията на Герова къмъ пловдивчане.

Коп. кн. 3. 245.

Пловдивъ, 23 Октоврия 1858.

Господине Христо!

Не можж Ви исказа, колко ми е мжно, като не можяхме да нагласимъ лѣтось, кога ходихъ до Тръново да ся видимъ. Каго не ми дадохж изволение да дойдж до Букурещъ, азъ мыслихъ да Ви поканиж да слѣзете въ Гюргево, та или тамъ или въ Русчюкъ да ся срѣщнемъ, алж, каго знаяхъ, че сте сами и имате много работж, не дръзняхъ да направихъ това. Послѣ, като прияхъ писмо-то Ви отъ 20 Августа и видѣхъ отъ него, че и Вые сте желали това, много мя е ядъ дѣто така направихъ. Ако е животъ и здравіе, напролѣтъ пакъ може да ми ся случи да идж до нѣкждѣ, тогава вече щж гядамы непрѣмѣнно да ся срѣщнемъ.

За тукашни-ты работы трѣбва да Ви е исприказалъ Г-нъ Евлогий, та за излишне почитамъ да Ви пѣвтарямъ. Щж Вы явиж само, какво въ тукашно-то Българско училище турихж учитель и за Гръцкый и Французскый языкъ, и сега то така добрѣ врѣви, дѣто ученици-ти отъ Гръцко-то училище зехж да прѣминувать въ него. Въ Гръцкото сж остави само 13 душъ ученици и то полекка-лекка ще ся затвори съвсѣмъ. Нъ и за Българско-то азъ не съмъ миренъ, защото харчове-ти му станжжх голѣми, а срѣдствата му сж твърдѣ кжсы, пакъ отдѣто ся надѣяхме за помощъ още ж нѣма, та не знаж, какъ ще ся излѣзе на главж. Затова Ви ся моля да прѣдстоите, ако е възможно, да ся събере нѣчто помощъ въ града Ви. Ако видите, че ще ся сврши нѣчто, явѣте ми, та да кажж на настойници-ты да отпишжтъ едно писмо до Васъ и до когото още трѣбва, та дано ся събере что-годѣ.

За мене ако искате да знаете, какъ ся поминувамъ, азъ съмъ твърдѣ добръ съ всички свѣтъ. Турци ти, и п между си и прѣдъ други-ты казвагъ, че Русскый консулъ е най-добъръ отъ всички-ты консулы, и отъ другъ странж наши-ты работы сж врышягъ най-добръ. Нъ и азъ ся пазж да не подкачямъ ни еднж работж, въ кождо оная страна, что щж покровителствувамъ, може да излѣзе неправа. Пашия-та, что си отыде прѣзь Септ. самъ е казвалъ прѣдъ нѣкои отъ наши-ты, че само азъ единъ отъ всички-ты консулы ся пазя отъ буклучявы работы и вардж достоинство-то си.

Нѣмска-та поща не ходи вече отъ Цариградъ за Букурешъ, та остава пакъ да си прашае писма само чрѣзь наши-ты въ Карлово.

Притварямъ Ви писмо отъ Марийкж. Тя ся научи въ Пловдивъ, та вече не ѝ е мжно за Карлово. За да не ся утѣснява тука сама, азъ прѣдумахъ тыщж си, та дойде и тя да сѣди при насъ тая зима. Азъ быхъ желалъ, това иска и Марийка, да остане за всякога да сѣди при насъ. Тя Вы поздравява.

Отъ Коля прияхъ снощи писмо, щж му отговорѣхъ до недѣлж. Шяпкж-тж прияхъ.

Поздравление на вси приятели.

Братскы Вы поздравлявамъ и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

П. П. Г-нъ Евлогий ми пише, че сте рѣшили да пратите Тодоракыя нѣкждѣ да ся учи. То е добро. Нъ ако мыслите да го правите тръговецъ, трѣбва да земете мѣры, за да не ся истѣнчи, та послѣ да му ся чини тръговия-та долне нѣчто.

380. — Да се намѣри работа на Алекс. Чалики. Н внятъ грѣцки владыка въ Пловдивъ. Илиа Икономовъ учитель въ Пазарджикъ.

Коп. кн. 3. 271.

Г-ну Х. Георгиеву.

Пловдивъ, 4 Декемврия 1858,

Господине Христо!

На 23 Октоврия Ви писахъ и на 13 Ноемвр. повторихъ. Надѣхся да сте прияли и двѣ-ты ми писма, и чякамъ отговоръ за дѣто Вы пытахъ, не е ли възможно да ся събере въ града Ви нѣчто помощъ за тукашно-то Блъгаско училище.

Сега идж да Ви явж, какво Александръ Чалики писалъ на майкж си, че Ё. Русевичъ му обадилъ, какво занапрѣдъ нѣма работж за него, та да си трѣси мѣсто, и той пита, да ли да си дойде тука, или тамъ да си трѣси мѣсто. Майка му му отговаря, ако може, да ся хване при Васъ, и менѣ дума да Вы поканѣж, да го приберете, ако Ви трѣбва чловѣкъ. Той пише Блъгарскы, Грѣцкы и Французскы и трѣбва сега да ся е научилъ и Влашкы. Още може да е и аджамия. ала може да ся научи, като падне на ржцѣ-ты на чловѣка, който знае да го врьти добръ. Има си и мадко пары, та съ врьмя, като стане достоенъ, може да го направите на нѣчто и ортакъ.

Ново нѣчто оттука нѣмамъ да Ви явж. Тръговия-та е съвсѣмъ запряла. Турци-ти отъ день на день ставать по-аинаджии, така дѣто прѣди боя сж были много по добри отъ сега. Новый владыка маже и глади, ала все е Грѣкъ, и ничто още не е направилъ за Блъгары-ты. Вѣнъ като ходи по девира си, е глобявалъ села-та, колко-то е можълъ.

Поздравление отъ тыщж ми и отъ Марийкж.

Добро-видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

Илиж Икономовичя настанихме въ Пазарджикъ за учитель. Пригварямъ Ви прьво писмо отъ Митка, за отговоръ на което и азъ заедно съ писмо ся надѣж да дойде нѣчто армаганъ за поощрение.

381. — Геровъ ще обиколи часть отъ България. Искане да се срѣщне съ Хр. Георгиевъ.

Коп. кн. 3. 412.

Пловдивъ, 2 Септемвр. 1859.

Господине Христо!

Отодавна не Ви съмъ писалъ, ала мыслиж, че това не е кусуръ, като и Вы не сте ми писали цѣлж годинж. Доклѣ бяхме само приятели, помнихмеся и си пишяхме, а като станяхме роднина, съвсѣмъ мя заборавахте както Вы, така и Г-нъ Евлогий. Спорядъ това и азъ не трѣбва да ся въсползувамъ отъ случая, който има да ми ся прѣдстави тѣжж есенъ за да наминж въ Букурешъ да ся видямъ. Ето какъвъ е тоя случай. Сега, като идж въ Узунджовж за панаира, шж слѣзж и до Едрене, и тамъ, вѣрвамъ, ще ми дойде заповѣлъ да идж и до Цариградъ. Така ако стане, ще ми ся отъ Цариградъ да излѣзж занасамъ прѣзъ Дунава, та мѡжяхъ да излѣзж на Гюргово за да дойдж въ Букурешъ за два-три дни да ся повидмъ; нъ за что ни е да ся видимъ, кога не щемъ нито да ся разбираме?

Притворено-то писмо е отъ Петра Печевъ, чловѣкъ на чичя Никола.

Поздравлявамъ Вы и остаямъ

Вашъ

Н. Геровъ.

Р. С. Заборавахъ да Ви пишж:

Г-нъ Костакый Мореновъ си е дошълъ въ Пловдивъ прѣди 20 дни нѣчто, и ми казва, какво сега има врѣмя да дойде при Васъ на службж, та, ако Ви трѣбва, явѣте ми, нъ по-скоро, на каквы условия можете да го приемете. Може да ми пишете за Едрене и да рекомандувате писмо-то до Г-на Ступина.

382. — Българогръцкитѣ разпри въ Пловдивъ. Патриаршеско разрѣшение да се чете и български въ черковитѣ.

Коп. кн. 3. 469.

Г-ну Х. Георгиеву.

Пловдивъ, 8 Яннуария 1860 л.

Господине-Христо!

Честита Ви нова година! Желаяж Ви да ѣж прѣминете весело, съ здравие и благополучие въ всичко.

Писмо-то Ви отъ 21 Декемвр. прияхъ и явихж опрѣдѣление-то Ви Г-ну К. Моравенову. Негова милость намира платж-тж, что му обричате, 150 ₺ за годинж и квартиръ отъ него, твърдѣ малкж, та не може да дойде съ неж. Той ми казва, че кога бжде да стои три годинъ съ заплатж, отъ 800 карбовны и квартиръ отъ Васъ по-малко не му износи. Казва, че другы му сж обричали толкова, нъ той прѣдпочита да бжде при Васъ, ако му дадете исто-то.

Оризъ-тъ нѣма да спадне по-долу отъ 24 гр. Сега и съ тѣжж цѣнж вече не може ся земе. Хубавый оризъ има сега 25 1/2 — 26 гр.

Распри-ты за четение Блѣгацкы и Гръцкы въ тукашни-ты церкви знаете отъ вѣстницы-ты. Шж Ви кажж само, че на 20 Дек. кога ся чете въ ц. Св. Богородицж патриаршеско-то разрѣшение да ся чете и Българскы, Гръци-ти поискаж да бижтъ Българы-ты; нъ който отъ тѣхж пошавнж, ѣде лобуть и быде изнесенъ изъ церквж напрѣкы. А другы-ти Гръци, като видѣхж, сами бѣгахж, та останахъ въ церквж само Българе, които тогава вече подкачихж да четжтъ Българскы. Владыка-та дрѣжя странж тж на Блѣгацкы-ты, та трѣбва и тии да го забранятъ отъ гонения-та отъ Гръци-ты. Сега въ ц. Св. Богородицж ся чете и служи само Българскы.

Писмо-то си свръшате противъ обыкновеніе-то си, съ: добро видѣніе. Ако сте намыслили да си подойдете много щемъ Ви ся радваме.

Марийка и тыща ми Ви благодарятъ за поздравления-та и взаимно Вы поздравяватъ. — Добро видѣніе!

Вашъ

Н. Геровъ.

Притворено-то Ви писмо испроводихъ въ Карлово. Кашкавала чякамъ да дойде и Ви благодарж за него.

383. — Геровъ ще ходи въ Едрене. Разпритѣ между гръци и българе за църквата Св. Богородица въ Пловдивъ още продължаватъ. Владиката гръкъ зима българската страна.

Коп. кн. 2.

Г-ну Х. Георгиеву.

Пловдивъ, 17 Марта 1860.

Господине Христо !

Писмо-то Ви отъ 4 Февруар. прияхъ едва прѣди еднѣ недѣли и бръзамъ да Ви отговорѣ.

Съ Г-на К. Моренова говорихъ. Той не ся отрича отъ прѣдложения-та Ви, нѣ има надѣждѣ тука за едно мѣсто, та ако не сполучи, тогава вече може рѣши да дойде на Вашѣ службѣ. И това трѣбва скоро да стане явно, какво ще прави.

Съ голѣмѣ радостъ ся научихъ отъ сжще-то Ви писмо за намѣрение-то Ви да си подойдете, ако Ви допустятъ работы-ты. Всички желаемъ да стане това.

Прѣзъ свѣтлѣ-тѣ недѣли, по заповѣдъ отъ начялство-то, трѣбва да идѣ на Едрене за 10—15 дни нѣчто, и искамъ да водѣ и Марийкѣ и тыщѣ ми, та на връщанѣ да минемъ прѣзъ Загарѣ и Казанлѣкѣ, за да оглядаме годеницѣ на Г-на Евлогия. Отъ чия Никола зехме изволение за това. Вѣрвамъ, че и Вы щете одобритѣ намѣрение-то ни.

Распри-ты Гръко-български въ града ны още не ся свръшятъ. Гръци-ти още ся надѣжтѣ да отнемѣтъ църквѣ Св. Богородицѣ, и правятъ такывы лудости, на които слѣдствие-то ще е побългарение още еднѣ или двѣ църквы. Съ неразмыслено-то си тии направихъ и владыка-та, ако и Гръкъ, да земе странѣ-тѣ на Българе-ты. И друго-яче не можаше да бжде, зашто всички-ты имъ работы сѣ единъ рядъ отъ глупавины.

Марийка и тыща ми Вы поздравляватъ. Сынъ ми, Геро, Ви цѣлува рѣжж. Добро видѣние !

Вашъ
Н. Геровъ.

384.* — Поржчане печатъ и щемпелъ за консулството.

Пак. 15.

Г-ну Христу Георгиеву
въ Букурещъ.

Филибе 17 Февруаря 1861.

Понеже нѣма тука художници, които да работятъ добрѣ, моля Ви ся да сторите трудъ да поржчатѣ въ града Ви да направятъ за вѣвѣренно-то менѣ Императорско-то Вице-Консулство въ Филибе:

1. Единъ печатъ издѣланъ за запечатване съ воскъ, съ надписъ: Росс. Импер. Вице-Консулство въ Филиппополѣ, на голѣминѣ колкото показанъ на притворенѣ-тѣ книгѣ юрнекъ, орелъ-тѣ да ся направи спорядъ сегашнѣ-тѣ формѣ, като на приложенъ на това писмо съ мастило печатъ. Въ града Ви има печатарѣ, които знайтъ Русско писмо, та отъ тѣхъ нѣкому да ся поржча печатъ-тѣ, какво-то да направи слова-та хубаво. Най-добрѣ е да ся поржча на онѣй печатаръ, что работи за тамошно-то Русско Консулство.

2. Единъ щемпелъ спорядъ приложенъ юрнекъ за печатанѣ бланкы за Вице Консулство-то. Той ще стане испжкнѣлъ, та да ся печата съ него съ мастило.

Съ това моля Ви да ми купите и еднѣ отъ тенекии-ты съ мастило за печатанѣ (*tampon à réservoir*), нѣ да е отъ пѣ-голѣмы-ты, и съ черно мастило.

Тыя нѣчта моля Ви ся да прѣдстоите да ся направятъ пѣ-скоро и да ми ги проводите по Австрійскѣ-тѣ пощѣ. Ако ли нѣкакъ не може да станѣтъ скоро и три-ты, то печатъ-тѣ да стане нѣкакѣ по-скоро и да ми го испратите, а щемпелъ-тѣ и да ся позабави бѣва.

Приимѣте, моля Ви увѣрение за истинното ми за Васъ почтеніе.

* Писано отъ секретаря.

PS. Щемпелъ-тъ да ся направи така, каквото да захваща мѣсто по-малко отъ приложеный юрнекъ.

Цѣнж-тж на печята и проч. кога ми явите, щж заплатж на Ваши-ты въ Карлово.

385. — Ст. Чомаковъ прѣдставитель на пловдивската епархия. Руситѣ подържатъ грѣцкото духовенство. Ступина прѣмѣщатъ.

Пак. 15.

Приято 11 Марта 1861. Отгов. 31 Марта.

Господ. Наид. Геровъ
Въ Пловдивъ.

Буку. 1861. февр. 17-го.

Вашето честно отъ 3. сего пріяхъ, и писаннитѣ ви въ него проумѣхъ.

Жално мѣ да слушамъ чи ощи се страдаите, отъ треската, понеже тази дяволска болясть е доста лошава, наи паче зимно времѣ, и за да ся отарвете отъ нея трѣбовж Діета голѣмж отъ сѣкакво нѣщо. Меня аку питате по настоящемъ сжмъ яко добрѣ кжмъ здравіето, нѣ грѣжитѣ мисж млогу, и ми тѣжжтъ най паче по тѣзи 2/3 години, като торговскитѣ работи варвжтъ твжрди тежко, тапж и безъ повече, нѣ няма друго какво да сж прави освѣнъ терпѣніе догдѣ сполучимъ по угодно времѣ за дасж прибиремъ.

Научавамъ ся отъ Ц/градъ какво епархіята Пловдивска избрала за представителъ за Народныатъ ни Цѣрковни Въпросъ Г. Стоянча Чомакова, което твѣрди млогу мѣ благодари, понеже е самыатъ които имж сичкитѣ преимущества за тжзи работж давно и отъ другитѣ епархii отбиряхж човѣцы здрави и сосъ характеръ постоянъ, за да можи да земи поскору конецъ този Въпросъ въ ползж цяла на Народни.

Ц/градскитѣ някакъ сж плачатъ какво изъ начало руситѣ дѣиствовали противъ исканіето ни народно, което отъ истина мисж вижда доста чудно, и мжчѣну за вѣрванѣ.

Ми думатѣ какво тамошнитѣ бжлгари поджржатъ Владыката Гржцки, неразумявамъ обаче защо толкувж любовь кжмъ него отъ странжта на бжлгаритѣ, наи паче на днешното времѣ когито нія тичамы да сж отарвемъ отъ Гжрцитѣ, ато да ги поджржамы мысля ниси имж мѣстото.

Господ. Ступина дѣто го вдигатъ отъ Едрине нѣмж благодаря, понеже мысля тои беше добаръ за нашитѣ, освѣнъ това виждамъ въ Вѣстницитѣ Гржцки да пиши какво и вази ви вдигатъ отъ Пловдивъ, и това ощи по млогу мѣ наскѣрби, защото кои знаи на кадѣ ще ви прататъ, тѣзи сж наи голѣми косури на началството руско, дѣто незнаи хората, и да остави секиго дѣто му преличж.

Ви затварямъ писмо за Г. Филаретова и пратете му го.

Желая ви добро здравіе, и давно помогни Господъ и поскору да сж видимъ.

Ви поздравлявамъ и оставамъ

ш
ва :

Хр. Георгіевъ.

386. — Чомаковъ отива прѣдставитель отъ Пловдивъ за Цариградъ. Криво тълкуване на руската намѣса въ церковния въпросъ. Защо бжлгаретѣ подържатъ пловдивския владика макаръ и грѣкъ. Нѣмане удобна кжща въ Пловдивъ. Пловдивчане отхвѣрлятъ патриарха.

Коп. кн. 2.

Г. Х. Георгиеву.

Пловдивъ, 31 Марта 1861 г.

Господине Христо,

Имамъ на ржцѣ двѣ Ваши писма отъ 17 Февр. и 6 Марта и отговарямъ и на двѣ-ты. — Треска-та мя остави отъ два мѣсяца насамъ и сега съмъ добрѣ. Нѣ за

да ся оправѣж хубаво искалъ съмь отпускъ прѣзь тоя мѣсяць, и ако ми доде, щѣ употрѣбѣж това врѣмя за да идѣ на бани-ты и да направѣж малко расходъ.

Г. Стоянче трѣгнѣмъ завчера за-въ Цариградъ за прѣдставитель отъ Пловдивскѣ-тѣ епархиѣ. Той ся забави, зачтото бѣше боленъ, ала това неврѣди, зачтото прѣзь рамазана ничто не ся врѣшаше.

Мнозина мыслятъ както ми пишете, че наше-то посѣлство въ Цариградъ е противодѣйствовало на искания-та на Българскый народъ. Причина-та на тѣхъ невѣрнѣж мысль е, че Русси-ти свѣтѣвахъ Българы-ты да не искать онова, чтото тии прѣдвѣждахъ, че нѣма да ся сполучи, а да ся благодарять съ толкова, колкото можаше да имъ ся даде; но въ исто-то врѣмя тии свѣтѣвахъ и Патриаршиѣ-тѣ да удовлетвори праведны-ты жалбы на Българы-ты, за да не стане по-злѣ. Ни едни-ти, ни друга-та не послушяхъ тогава, затова достигнѣж работа-та много надалечъ и не е добрѣ ни за едни-ты, ни за другы-ты. За Българы-ты е злѣ, зачтото простѣхъ много надалечъ искания-та си, и ако не сполучать, ще имъ е мѣчно, а за Патриаршиѣ-тѣ такожде злѣ, зачтото съ дрѣжане-то да не даде ничто на Българы-ты, изгуби много.

Пловдивскы-ти Българе поддрѣжътъ сегашный си владыкѣ, ако и да е Гръкъ, зачтото той ся отврѣли отъ Патриархѣ-тѣ и познѣж правдинѣ-тѣ на Българы-ты. Освѣнъ това той имъ е даденъ отъ Али-пашѣ, и не можяхъ да го махнѣтъ, та стига и дѣто го обрѣнѣхъ на своѣж странѣ.

Г-нъ Ступинъ е отышълъ за Цариградъ. И за мене много говорятъ и пишѣтъ, нѣмъ напраздно. А азъ зехъ да не ся благодарѣмъ отъ Пловдивъ и ето по коѣж причинѣ. Три годинѣ протеглихъ черно тегло въ кѣшѣ-тѣ, дѣто сѣдѣхъ, и развалихъ здраве-то си въ неѣж отъ влажность-тѣ. Есенесъ като бяхме болни не щяхъ вече да сѣдѣмъ въ неѣж и ся прѣмѣстихме въ другѣ кѣшѣ по-малкѣ и въ по-лоше мѣсто, само да е по-стягнѣтѣ. Нѣмъ тя освѣнъ голѣмѣ-тѣ тѣснотѣ, сега като ся по-сгрѣмъ врѣмя-то, начнѣмъ да вонѣе толкова, чтото слѣдъ единъ мѣсяць, кога стане по-топло, не ще е край да ся сѣди въ неѣж. А другѣ кѣшѣ нѣма да ся дава съ кириѣж. Ето Ингелизскый консулъ, който е дошълъ прѣди четири мѣсяци, гостува у Г. Стоянче Г. Чалоглу, зачтото не намира кѣшѣ. И не ли не можяхъ да намѣри досега готовѣ кѣшѣ или да ми направятъ новѣ съ условиѣ-тѣ, дѣто прѣдлагахъ (да дамъ 20,000 гр. напрѣдъ, та да ся прихващатъ на кириѣ-тѣ), нѣма вече надѣждѣ да ся намѣри, и това мя прави да желямъ, макаръ и днесъ, да мя прѣмѣстятъ отъ Пловдивъ.

Г-ну Филаретову проводихъ писмо-то.

Писмо-то Ви отъ 6 Марта прияхъ на 20 Марта. Оттогава два пѣти дохожда Австрийска-та поща, а печати, что пишете, че ми сте проводили, още нѣма. Не знаѣмъ, что е станѣло.

За бланкы-ты азъ мысляхъ, че ще бѣде по-добрѣ да ся литографировать. Нѣмъ зачтото не можѣ да пишѣмъ на всякоѣж книгѣ, затова искахъ да имамъ шемпелъ, та да го удрямъ на каквыто книги азъ можѣ да пишѣмъ. Ала като сте порѣчѣли да литографировать, по-добрѣ.

Да Ви пишѣмъ новины оттука.

За отговоръ на Патриарха за отлѣчение-то на Пловдивскый митрополитъ, както и за Т. П. Илариона и Авксентия Тукашный Паисий служи въ недѣлѣж православнѣж трѣжественѣж службѣ съ 24 душъ священники отъ околны-ты градове и голѣмы-ты села. На тѣхъ службѣ отврѣлихъ патриархѣ и послѣ подписахъ акта на отдѣленіе-то. Исто-то ся повтори послѣ и въ другы-ты градове на епархиѣ-тѣ и въ по-голѣмы-ты села отъ попове-ты на по-малкы-ты околны села, и съ по-голѣмы демонстрации.

Тука ся чуяше, че Прѣосв. Панаретъ щѣлъ да иде отъ Букурешъ въ Цариградъ при Българскѣ-тѣ церквѣ. Истинно ли е?

Пишѣтъ отъ Цариградъ, че ще дойде заповѣдъ отъ патриарха, подкрѣпена съ заповѣдъ отъ правителство-то, да ся чете въ всичкы-ты церкви въ Пловдивъ наполовинѣ българскы.

Поздравлявамъ Ви и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

387. — Своеобразно рѣшение на църковния въпросъ.

Пак. 15.

Приято 3 Апр. 1861.

Господ. Найдине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку.^с 1861. Априліа 12-го.

Ви потвърждавамъ крайното си отъ 24 прошлаго чресъ Свищовъ и Карлово-Нашитѣ, когито ви проводихъ и адреситѣ литографисани. Вашето чѣстно отъ 31 подобно миналаго пріяхъ, на което писаннитѣ ви проумѣхъ, и слѣдовамъ да висж отговоръ на потрѣбнитѣ.

Г. Стоячо дѣтои отишолъ за представителъ отъ Пловдивската епархія, ѣ доста добръ понеже освѣнъ дѣто ѣ човѣкъ ученъ изнаи кжкъ да пипа такива работи, нъ надявамъ сж да бжди и сосъ дерзостъ, и на такивж случаи дерзостж прави многу нѣща. — Относяніето на Руситѣ или кжкъ за народнія ни въпросъ, нѣможж да го пріемж за добро, нете пакъ разумявамъ защо да совѣтувате тія бжлгаритѣ за дасж благодаржтъ съ толкува колкуто и каквоту щжтъ Гжрцытѣ да ни даджтъ, кату чили бжлгаритѣ сж и роби на Гржцытѣ. Руситѣ отъ краіа кжкто и сега послѣдно трѣбовжше явно да стжпатъ на кракъ, и да задължатъ портата за да упознаи правитѣ исканія на бжлгаритѣ, понеже тія освѣнъ дѣто сж пѣтъ пжти по голямъ народъ отъ Гржцытѣ нъ и не искатъ нѣщо дѣто нисж имали, и имъ ги потжпкали Гжрцитѣ и доволно веки дѣто и до сега сж тарпели бжлгаритѣ. На конецъ азъ отъ моя странж казувамъ чи Нашитѣ твжрди добръ сториха дѣто нисж благодариха сосъ совѣтитѣ руски, исосъ малкитѣ отступки дѣто имъ прави Гржцкіатъ Патрикъ, понеже нія догдѣ смы сосъ тѣзи хитри фанаріоти и ниси добіемъ своя независима иерархія, никоги нище можимъ да сж просвѣтимъ, и кату смы сосъ тыхъ заедно секи день разни спжнки ще ни праватъ. — Нашитѣ едно само сбжркаха тія лани на Велигдянь кату отфжрлиха отъ църковитѣ ни имято на Гржцкіатъ патрикъ, трѣбоваше едновременно да прогласжтъ и Патрикъ бжлгарски, и отъ портата нетрябоваше да искатъ нети воля нети удобреніе, ами само сѣтно обявленіе, кжкто кжмъ портата, тѣй и кжмъ сичкитѣ сили „чи народатъ бжлгарски си избрж за представителъ главянь на църковата едикогоси, и за напредъ каквоту иматъ съ него да сж разумяватъ, ачи нѣка портата да зѣми да разваля онова дѣто нія църковно и за вѣржтаси вжршимъ, и да видимъ съ какво право, на конецъ това и сега по добръ стввж, понеже спорядъ проклятіето на Гржцкіатъ Патрикъ, и на нашитѣ кжмъ него и на синода му, нія веки сж отцѣпихмы совсемъ и религіозно отъ Гржцитѣ, исѣга друго нини оставя освѣнъ да прогласимъ Патрикатъ си безъ да питами никого, и конечно дѣло — това ѣ мнѣнето на сичкитѣ тука: бжлгари, и тжи сж писа и на Нашитѣ въ Ц/градъ да направатъ, и нѣ подалеко, ами сега на Велигдянь, и давно послушаха да направатъ, чи да видимъ кои ще излѣзи да го развали и защо — и какво праву имж или какту други дасж мѣси на църковнитѣ ни работи, сосъ еднж речъ ази нѣвиждамъ веки за нѣвъзможно да сж удовлетвори исканіято бжлгарско, иска само постоянство куражъ, и съгласіе понеже за църковни работи никон не кожи да доде да сиче сосъ сжбія бжлгаритѣ.

Печататъ ви нѣрачи почтата астріиска да го пріеми за направу, и такж бѣхъ принуденъ да го пратж презъ Ц/градъ Г. Хр. П. Тапчилешова което се сжщятъ день свжршихъ, и міе чудно за щосж го убавили толкувж многу въ Ц/градъ.

Нашія Владика Панаретъ отъ истина тія дни ще отиди за Ц/градъ, и намѣреніето муи, щомъ стигни тамо да си даде оставкатж отъ Гржцкіатъ Патрикъ, и да сж фжрли на бжлгарската църкова. Многу чудно и скърбно мисж вижда относяніето на Вашія Доротеа, и каквж главж бѣше тѣзи неговата дѣто отиди въ Ц/градъ при Патрикатъ Гржцки и сж подписа и тои въ актатъ Гржцки протѣвъ нашитѣ Владыци, отъ истина тои сж показа наи высокъ нароубіецъ, и такжва падасж бжлгаритѣ, когито Патрикатъ Гржцки го проводи въ Нишъ да убіатъ съ камани, за расплата на неговитѣ работи — Заповѣттѣ патріаршеска можи и да доди подкрепена и отъ портата, нъ бжлгаритѣ нѣ трѣбовж дасж плашатъ отъ това, ами отговоратъ да имъ бжди какво тія веки непознаватъ патрикатъ Гржпки за единовѣрецъ, и тія си иматъ

веки тѣхніатъ начальникъ, заради това и неможатъ да слѣдоватъ спо: ординитѣ на Гржцкіа Патрикъ, идруги подобни.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва:

Хр. Георгіевъ.

388. — Заточението на тримата ни владици.

Пак. 15.

Приято 17 Мая 1861. Отгов. 19 Мая.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку.^с 1861. Маіа 9.

Краино ви писахъ на 12. прошлаго чресъ Нашитѣ у Карлово. Вашитѣ честны отъ 5 и 14 подобнаго пріяхъ, тѣка и онова отъ 21 отъ Мариіка на които и висж отговарямъ.

Чи желая отъ все сърдцѣ да сж повидимъ, за това прикаска нищѣ и тѣка не само чи ви по. . . . за да мините на врѣщаніето си презъ тука да сж видимъ, нѣ и аку някакъ нѣви даджѣ воля за да додите презъ тука, то и натакжвѣ случаи казувамъ да мините презъ Рухчукъ, чи кату додите тамо дохождамъ ази да сж видимъ.

Началството турско нисж благодари само сосъ сюрдусованіето на Пловдивскіатъ Митрополитъ, нѣ сюрдисаха и двамата ни Владици отъ бѣл. цѣрква, и това отъ истина голѣмо впечатленіе ни направи, и неразумявамъ защо и кжкъ изпълнява тѣи точно опредѣленіето на Гржц. Патрикъ, мыслиж чи случаи бѣше сега и явенъ покровителъ да бѣше излязалъ нашіятъ Л.* Нѣ неznamъ и тѣя до коги тѣи сѣ щѣсж кріятъ, а французитѣ работатъ. — Даите куражъ тамо на нашитѣ дасж даржѣтъ яко, тапж ина Л. хоротуваите да бѣди по явенъ покровителъ.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва:

Хр. Георгіевъ.

389. — Рѣшителность по народния въпросъ. Патрикътъ вика Панарета Рашеевъ. Страхътъ му.

Пак. 15.

Приято 22 Мая 1861.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку.^с 1861. Маіа 16.

Народніа ни Въпросъ за да зѣми пріятенъ конецъ предстоѣше и вія по дѣствително, такж и пр. Л. зашто сегаи времѣто му.

Нашія Панаретъ го вика Патрикътъ Гржцки и които бѣше, готовъ да тржгни аку нѣму правиха Епитропитѣ му толкува затрудненіята, освѣнъ това днешніа Патрикъ ѣ голямъ непріятелъ неговъ, и кату му рѣжи сега ножатъ на Патрикътъ нѣ чудно и да му и наготвилъ иляматъ за да го сюрдиши, шомъ кату стигни тамо, или кои знаи икакво друго по лошава можи да му направи и такж и да сж наготви, пакъ го е страхъ да тржгни за да нѣби да го обезчестѣтъ, и кату вія стѣ тамо сега испытайте отъ близо за него, и ми явѣте текущитѣ и мнѣніето си.

Ви поздравлявамъ и добро видѣніе.

ш
ва:

Христо Георгіевъ.

* Лобановъ, рускиятъ посланикъ въ Цариградъ.

390 — Панаретъ Рашеевъ не дава смѣтка. Комисія за народния въпросъ.

Пак. 15.

Приято 29 Мая 1861. Отгов. 2 Юнія.

Господ. Наидинъ Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку. 1861. Маѣ 23.

Вашето честно отъ 19. сего пріяхъ, и сосъ голѣмо благодареніе видѣхъ благополучното ви прѣстигваніе въ този градъ, такж и дѣто ми казувате дасж несъмнявамъ чи пребиваніето си тамо ще употрѣбите и въ ползж на опшатж работж.

За да можете да додите на вржщаніе презъ тука за дасж повидимъ, то ви подканямъ отъ сега за да бждите по икономи на харчовѣтъ сы, дѣто да останите мѣсто да додите и тука.

За Г. Панарета каквото повече научите яветъ ми, тои хесапъ до сега ние далъ, нети пакъ ще даде, нъ разни интриги му праватъ тѣзи що гіе отрѣдилъ Патрикатъ Гржцки Епитропи.

За българскіятъ въпросъ чи ще стани. Комисія за да го пригледа и рѣши, то веки съмненіе нище, отъ представителитъ чи имж съ достоинството хора това вярвамъ ивѣя да го потвѣрдите, меня мѣи страхъ отъ парятъ Гржцки, и отъ намѣслюваніето на силитъ, понеже кѣкто сж доказа явно, тія сичкитъ гледатъ за свои джопъ.

Ви поздравлявамъ

ш
ва :

Хр. Георгіевъ.

391. — Доротей въ Видинъ. Неговитъ закани противъ Софіянци. Прѣселение на видински българе въ Росія. Възмжщеніе отъ това. Брошура противъ Росія.

Пак. 15.

Приято 29 Мая 1861. Отгов. 2 Юнія.

Господине !

Вашѣа Доротеа кату излязалъ на Видянъ млогу сж фалилъ, чи кату отиди на Софія имж да сюрдиса сума българи които стоятъ противни на Гржц. Даховѣнство и други млогу, оставамъ и дѣто сж подписа че тои на Патришкото афоризмо противъ Наши Свѣщенночальници отъ истина този човѣкъ сж показува голямъ убѣецъ на народани, и сега чакъ повярвахъ, дѣто чи толкува времѣ дѣто выкаха епархіотитъ отъ неговитъ злоупотребленіята сж сичкитъ истина. — Вярвахъ чи сичко що вжрши тои да бжди отъ простотія, нъ кату стигнж на това времѣ когато българитъ сж отрѣкаха отъ Гр. Патрикъ, тои да земж службж отъ него. то веке не можж да му простж чіе отъ простотія амъ навѣрно трѣбовж да имж зло повѣденіе, и мѣа млогу жално кжкъ вѣя кату роднина ніго совѣтовахте да доди въ себѣ си, и даварви въ пржвѣятъ пжтъ, ази вярвамъ да сте си сторили този дългъ, нъ кжкъ да ви не послуша мисж струва чудно, кату чи вѣя имахте голѣмъ обичъ кжмъ него.

Руситъ сж отворили въ Видянъ явна канцаларія за да примѣстюватъ българитъ съ Семѣиството имъ и вседомовно въ Рѣсія, на това кжкъ е склонила Турція не познавамъ, и аку сж можи желаялъ быхъ да научж отъ васъ — Постжпката тжзи отъ странжта на Русія за нашѣа бѣдны народъ е убійство, понеже съ това ще истреби веки націонализматъ, нестига дѣто съ сичкитъ боювѣ привлѣчи толкува българи и въ Русія и въ Влашко и отъ сетнѣ имъ проводи на главитъ толкува татари, ами сега ходи пакъ и совсемъ да ги истреби. — Сжразумява чи дѣто испжди тж татаритъ, и ги нахлупи турското Нач. на българитъ планатъ отъ тогива трѣбовж да е былъ скроенъ, за да тегли българитъ на мѣстото. — Клетитъ българи незнамъ защо-сж считамъ веки православни, и не зематъ предъ очитъ си и да станатъ друга нѣкаквж Легіона. — Тукаи дошолъ единъ българинъ, ище типари еднж брошурж на български относительно за това, и твжрди лошо и по нѣиди сосъ рѣзонъ хули Русія, мѣчимъ сж да я васпрѣмъ, нъ нищемъ можимъ. Защо тука типарятъ е свободенъ.

392. — Панаретъ Рашеевъ се наситилъ на гърцитѣ. Прѣселението отъ Видинско. Иосифъ Соколски и уніята. Доротей посрѣщнатъ злѣ въ София.

Пак. 15.

Приято 21 Юнія 1861. Отгов. 23 Юнія.

Госпд. Наидинѣ Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку^с. 1861. Юнія 13-го.

Предъ видъ имамъ ваши двѣ честны отъ 2 и 9 сѣго, на които писаннитѣ ви проумѣхъ добрѣ, и слѣдовамъ да висж отговорж.

За работата на Шишмановича незаборавайте да испытате въ Канцеларіата кжкъ, и да ми явите, нѣ се заедно и да предстоите тамо за дасж тури нарѣтъ исканіето ми, което ѣ доста право и законно.

Нашія Панаретъ сж мѣи нжсити отъ Гржцытѣ, понеже сичкитѣ го гонатъ и гледатъ на криву и жѣлаи и тои за независима иерархія, за да отиди и тои да служи при братіятата си.

За прѣселеніето на българитѣ отъ Видянско, проводисж и отъ тука човѣкъ за да ги совѣтува да останатъ на мѣстото си, и давно послушатъ, защото инакъ упостояваж земята ни.

Дѣдо Јосифъ за да сж възвжрни отъ уніята пакъ на православната цѣрква, ѣ добро и свѣто нѣщо за нази, нѣ аку бжди побягналъ въ Одѣса, мѣи нѣми аресува, и не за друго, нѣ за да недоди нѣкакви мысли лошави на Портата, и да поврѣди цѣрковніа ни Въпросъ.

Доротѣа дѣто сж го посрѣщнали тѣи злѣ въ Софія ѣ твжрди добро нѣщо, такж и отвѣтатъ дѣто сж дали българитѣ за това на Али паша ѣ намѣстото си. —

Чякамъ отъ пжрвото ви да научж що сж свжршили Депотатитѣ ни кату сж представиха на Везира по моіото мнѣніе казвамъ чи трѣбовж да постоянството да искатъ да завжрнатъ и тримата Владыци отъ Сюржонлукатъ, и такж да сж разгледа Въпросани.

Добро Видѣніе.

ш
ва:

Хр. Георгіевъ.

393. — Брошура за видинското прѣселение. Церковниятъ въпросъ. Патрикѣтъ иска да вдигне българската цѣрква въ Фенеръ.

Пак. 15.

Приято 8 Юлія 1861. Отгов. 21 Юлія.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку^с. 1861. Юнія. 27.

Вашето честно отъ 23 сѣго пріяхъ снощи, и слѣдовамъ да ви отговорж. —

Проумѣхъ дѣто чи моята причинж сосъ Шишмановича лѣжала тамо балта, и благодарж дѣто вія сте наредили да сж пиши вторично на Посолството Австрійско, подканѣте обаче давно това сж свжрши догдѣ вія сте тамо, защото отъ послѣ пакъ тѣи бжлта ще ѣ оставатъ.

Отъ брошуритѣ за прѣселеніето отъ тука Консулството прати 3. въ Пѣтр. Мѣня ми беше остала само еднж, и която ѣ пратихъ завѣра на брата си, и днесъ му пишж да ѣ прати вамъ аку ми падне идруга пратища ви ощи еднж.

Отвѣтатъ дѣтои далъ Али паша и Везирятъ на представителитѣ народни относительно за цѣрковніа на Въпросъ го чякахъ да го чуя, защото не прѣмянно кату сж на мазани добрѣ отъ Патрикатъ трѣбовж и да даржжтъ сосъ него, нѣ сосъ това не трѣбовж дасж отчаюватъ нашитѣ, и да даржжтъ яко за независима иерархія, понеже правото иматъ по сѣки начинъ ощи повече кату началството потвѣрди такова право на 20 души покатоличани българи. — Бурмовъ отъ истина не трѣбоваше съ този начинъ да вмѣсти артиколатъ за мнѣніето си варху решеніето на

народнія ни Въпросъ, защото едно чи убѣзкоражава нашѣтъ, идруго прави хората да мислятъ, чи инѣго гуе подмазалъ патрикатъ Грѣцки, кѣкто и екзарха, което нѣе чудно за да бѣди и тѣи. — Онова дѣто си турналъ Патрикатъ Гр. на умѣтъ за да иска отъ правителството да махнѣ тамошната бѣлгарска цѣркова; защото тя ѣ гнѣздото на бунтовницѣтъ, пекъ гюзелъ пекъ монаасипъ за тяхъ нѣ азъ му казувамъ чи нѣтои, ами и сѣщѣатъ Султантъ да ще неможи сѣга веки да мѣхни цѣрквата ни, а дѣто мисли Патрикатъ Грѣцки чи бѣлгарската работа я имѣж свѣршѣна то неразумявамъ отъ дѣ тѣжавѣж сигуранца. Нашѣтъ представители щѣха да типарѣтъ единъ Мѣморандумъ, незнамъ що станѣж, жѣлаимъ инѣя тука да го видимъ, освѣнъ това жѣлая да зная защо нашѣтъ представители не искатъ да сѣж вѣрнатъ Владицѣтъ ни, и на предложеніето али пашовъ и Вѣзирюво за да не ищатъ независима иерархѣя що отговориха, и накакво мнѣниѣ сѣж намѣратъ.

За Костакъ Моравеновиѣ катѣ додите тука щѣмъ хоратава, и за други повече нѣща.

Добро Видѣниѣ.

ш
ва :

Хр. Георгиевъ.

394. — Ковалевски падналъ. Причината. Генералъ Игнатіевъ. Церковниѣтъ въпросъ. Работата съ Шишмановичъ.

Пак. 15.

Приято 2 Августа 1861. Отгов. 6 Авг.

Господ. Наид. Гѣровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку^с. 1861. Юліа 25.

Вашето чѣстно отъ 21 сѣго прѣяхъ вѣчера, на което и бѣрзамъ да висѣж отговорѣж. Паданіето на Ковалевски отъ Дирѣторлукатъ спо. кѣкто сѣж научавамъ отъ тука причинатаи дѣто тои ѣ одобрилъ примѣстюваніето на бѣлгаритѣ. Вѣя добрѣ станѣж дѣто сѣж упознаихте сосъ Генер. Игнатіева, нѣ незнамъ дали можете да му понапѣлните главѣта, катѣ за присѣляваніето на Нашѣтъ да го оставатъ долу и да го нѣбутатъ никоги това, освѣнъ това да бѣдатъ издрави защитници за цѣрковниѣ Въпросъ, и да насилатъ да стани, понеже ѣ право, икату тѣя предстоѣтъ нѣма кѣкъ да сѣж противатъ другитѣ и наи сѣтня да мислятъ иза крайно избавленіѣ защото това ѣ спасѣніето. — Нашѣтъ представитѣлитѣ спор. моіото мнѣниѣ трѣбоваше да искатъ чисто и ясно независима иерархѣя, катѣ да нѣма веки причина портата да праща преписи отъ исканіятата имъ на Патрикатъ Грѣцки и да иска мнѣнието му, едно и едно правятъ двѣ, нѣя сѣж отказахми вѣдна: отъ Гр. Патрикъ, и неможи веки да бѣдимъ заедно, и кончѣно дѣло, нѣя нѣ искамы нѣщо дѣто нисмѣ имали, нѣти пакъ да завладѣимъ Грѣцѣтъ, злотои само дѣто Нашѣтъ сѣж срашливи, и по некади и тарафи. За работата на Шишмановича подканѣте управѣтелатъ на канцаларѣята за да го отговори тука на консулство, и да му съопѣши отвѣтетъ дѣто сѣж прѣяли отъ посолството австрѣиско, чи ази ще имъ дамъ прѣличниѣтъ отвѣтъ. — Законитѣ тарговски Г. Гѣровъ сѣж зичкитѣ едно, и единъ мюхлюзенъ, когито кредиторитѣ 2/3 части склонѣтъ на сговоръ сѣж свѣрша, и катѣ премини 8 дѣна, нисѣж прѣѣмѣж протѣстѣя, това ѣ законно, нѣ законатъ казувѣж идруго нѣщо сакого мюхлюзина подиръ сговора му или когито отъ кредиторитѣ му или които былъ докажи чи тои имѣж състояніѣ скрито, и което нѣе минато въ катаграфѣята му, освѣнъ дѣто имѣж право да сѣж убѣзпагуби отъ него състояніѣ, нѣ и крѣминалически сѣж наказува мюхлюзинатъ, такова състояніѣ на мюхлюзинатъ мои ѣ кѣщата му, дюкѣнитѣ му ханъ, воденица, осѣбна и покащнината му, оставамъ дѣто тои имѣж издадени полици на едногито отъ кредиторитѣ ми изъ Вѣѣнѣж съ 3 мѣца напредъ прѣди да сѣж погоди, и комуто ѣ платилъ по 80 за 100, отъ полицѣтъ тѣзи дарѣжж ази преписи, и които преписи ми гѣе проводилъ сѣщѣятъ кредиторѣянъ, и по законатъ влаѣя и тои виновѣнъ съ мюхлюзинатъ, нѣ зичкитѣ тѣя оставамъ да ги подбутна, катѣ вида отвѣтатъ, на Немѣцѣтъ, и аку нѣви тѣжи докажете ги на управѣтелѣтъ, и нека небѣдатъ до

тамъ „*ἀδελφοί*“ на интереситѣ на поданицитѣ си, защото ѣ непрелично и нети имъ прави чѣстъ, това сжщото пжщамы и сосъ балабіна отъ Віѣнж сосъ паритѣ на пок. х Руса за рухчу.кото училище, нѣрачи да зѣми участіе да извади паритѣ отъ Немцытѣ, ами каквыто прикаска му кажатъ Немцытѣ, и тои тыхъ съопшавж бѣзъ да расжди правилисж или не.

Ми думатѣ какво отъ Австр. посолство казватъ чи былѣ дали мѣна 25,000. нѣ отъ дѣ нѣкжкъ происхожда това нѣразумявамъ, ази не 25 хіл. гро.: нети 25 пары, нисжмъ зелъ, и нети знамъ и 50 тѣхъ на 0/0 аку гие депозитараль споредъ сговорни.

Да бешѣ тука причината тжзи, знаяхъ ази кжкъ лесно, ивъ ползж моя дая свжрша, нѣ это чи Ц/градтлитѣ нишжтъ нети да знаятъ за чуждитѣ интереси, и мие твжрди жално.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва:

Хр. Георгиевъ.

395. — Къбръзлиятъ падналъ, Али-паша го замѣстилъ. Отговоръ отъ патриаршията.

Пак. 15.

Приято 5 Августа 1861. Отгов. 6 Авг.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Ц/градъ.

с
Буку. 1861. Августъ 1.

На 25. издѣхналаго ви писахъ, и ви отговорихъ на чѣстното ви отъ 21. Сѣга прихождамъ да сж отговорж и на чѣстното отъ 28. подобнаго.

Отговоратъ дѣто ми бележити чи готови да даде Патріархіото за цѣрковніатъ ни Въпросъ, мысля чіе добаръ за насъ, понеже съ този начинъ само сосъ тѣхното постоянство ше можимъ ния да ся отцѣпимъ отъ тѣхъ, ачи исканіето това ние на нѣколцина българи това сичкіатъ святъ го знаи. — Видѣхъ дѣто падналъ кжбризли и го намѣстилъ али паша, и мыслите чи това можи да помогни на българската работа, даи боже. — Ними бележите обаче кои влажж на алипашовото мѣсто.

Паданіето на кжбризли аку наистина происхожда отъ Генер. игнатіева тоѣ доста значително нѣщо, и желаялъ быхъ да зная причината.

Чудно мисж вижда случката сосъ Ѫ Ивановія сынъ, желаялъ быхъ да зная какво го накарж за да сж коли.

Хр. Георгиевъ.

396. — Наслѣдството отъ Д. х. Русетъ за русчукското училище.

Пак. 15.

Господ. Найдинѣ Геровъ.

Въ Ц/градъ.

с
Буку. 1861. Августъ 6.

Покоиніатъ Д. х. Русетъ баща на Алѣк. хаджіи живѣше въ Брашовъ, и кату пропіетаринъ бѣше станалъ и поданникъ Австріиски, тои понежѣ нямаше дѣца сосъ завѣщаніе съ сичкитѣ си форми бѣше нарѣдилъ кжкъ да сж раздаде иманіето му, и кату оставя на сичкитѣ си роднини що живѣятъ тука и въ Рухчукъ, остая иза Рухчушкото училище 10 хіл. гоф, сребарни за които остая тука трима епитропи подъ назирателството на тукашното Генѣр. Руско Консулство, за да пріематъ тія паритѣ тѣзи и да ги нарѣджтъ сосъ лихва, чи кату сж удвоятъ тогива да даватъ лихвата въ Рухчукъ, тѣзи пары епитропитѣ ги искаха отъ Брашовъ нѣ началството отъ тамо нѣрачи даги даде, и иска отъ епитропитѣ да докажатъ, аку и турскіатъ законъ прощавж на єдного поданника турски да си остави състояніето на єдного поданника Австріиски идр. подобни, това кату не бѣше работа на епитропитѣ за да го докажатъ защото тія непознаватъ трактатитѣ царски, отнесохасж на консул-

ството Руско, и го молиха за да посрѣствова то да извади парятѣ тѣзи, консулството рекомандува прошеніето ѣ въ Виѣнж на Министратъ Руски, нѣ и тамо Г. Ба-лабинъ нищо не свѣрши, понеже тои сж уграничи само на еднѣ форма, повечи нищо, т. е. Нѣмцытѣ отъ Виѣнж му отговориха сжщото онова дѣто отговориха и отъ брашовъ на епитропитѣ и пакъ нищо не свѣрши, и парятѣ стоятъ и до днесъ въ рацѣтѣ на Нѣмцытѣ, и ако бяху сж те зели съ времѣ, до сега щяха и да сж удво-ятъ. Проче ви моля ако го намѣрате за пжтно представете причината тѣзи на Г. Лабанова ивише шо казува тои, и приѣмали тои за да посрѣдствова презъ дѣту смята чіе прилично за да сж извадатъ парятѣ тѣзи, защо тои язжкъ да сж изгу-батъ, отъ епитропитѣ единъ сжмъ и ази — забележете итова какво Нѣмцытѣ ни-каквж противностъ непоказаха на наслѣдницитѣ Х. Русетови турско поданицы, и имъ дадоха опредѣленното спо: завѣщаніето, а като доди за парятѣ школки, то-гава излязи законатъ този тяханъ противніатъ на мѣгданъ

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва:

Хр. Георгиевъ.

397. — Все по наслѣдството отъ Д. Х. Русетъ.

Пак. 15.

Господ. Наид. Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку^с. 1861. августъ 8.

Краино ви писахъ на 1. сѣго, и писмото ви проводихъ чресъ Г. Хр. П. Тап-чилешова, сега кату съ вчерашната почтж ниможихъ да приѣмж отъ васъ по нову писмо, уграничавамъ сж да ви затворж едно изложеніе за едни цары на рухчуш-кото училище, и за които дайте си ивиѣ мнѣніето кжкъ трѣбовж дасж подѣиствува за да сж извадатъ парятѣ тѣзи.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва:

Хр. Георгиевъ.

398. — Частно мнѣние за рѣшение церковния въпросъ.
Руситѣ прѣселяватъ българе изъ Видинско. Негодование про-тивъ това.

Пак. 15.

Приято 29 Авг. 1861. Отгов. 30 Авг.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку^с. 1861. Августъ 21.

Вашето честно отъ 6 сѣго на времѣ пріяхъ, на което и слѣдовамъ да ви сж отговорж, кату пжрво ви кажж какво краино ви писахъ на 8. сѣго чресъ Г. бр. Ив. Гешовы.

Нашитѣ представители по моето мнѣніе, нетрѣбоваше да си промѣнжтъ опре-дѣленіето, ами да постоянствуватъ да искатъ независимж иерархія, защото Начал-ството Турско съ начинатъ които сж владж сосъ Патріархатъ Гржцки, няма да имъ удобри нѣти исканіята шо сж ги представили, и такж казувамъ чи отъ кату нищо и никакво по добрѣ нищо, и представителитѣ нека кончатъ мисіята си съ единъ протестъ добаръ кжмъ Портата и кжмъ сичкитѣ Европейски сили, и въ него ясно да кажжтъ чи тія вещи сж считатъ отдѣлени отъ Гржцката вѣрж, и такж никакавъ Пастиръ отъ Гр. Патріаръ дѣто имъ сж прати ніго иматъ за тѣхянь, а отъ друга странж пропагандата повжнъ да работи, и да непочитатъ веки за нищо Владицытѣ, даже и въ цѣрквата да го не оставямъ, или коги доди той да бягатъ сичкитѣ чида сж насилатъ сами да бягатъ.

Руситѣ слѣдоватѣ да влечжтъ българитѣ отъ Виданско за Каржмъ, и до сѣга доста отидоха, голѣмо зло ни направиха, нестига дѣто ни проводиха толкува татари, ами да извлечжтъ и нащитѣ отъ огнището имъ. тѣзи ѣ добринжта дѣто чакахмы отъ тяхъ да ни мѣсти кату чилисмы кулебари, и това ще бѣди за Наука на Нашитѣ.

За работата на Шишмановича давно бѣдише свѣршила спорядъ каквоту ви писахъ.

Отъ насъ нѣкои чи ще отиди зимжсъ на Карлово това ѣ веки вѣрно, ачи ми сж иска ази да отида и натова съмнѣніе да няматѣ, нѣ незнамъ работитѣ ми кого пов.чѣ ще допуснатѣ.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

III
ва :

Хр. Георгіевъ.

399. — Церковниятъ въпросъ. Прѣселението изъ Видинско.
Поддържане народнитѣ прѣдставители.

Пак. 13.

Приято 23 Септ. 1861. Отгов. 24 Септ.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Ц/градъ

Буку. 1861. 7вріа 12.

Вашитѣ честни отъ 28. прошлаго и 3. настоящаго на времѣ пріяхъ, и писанитѣ ви въ тѣхъ проумѣхъ добрѣ. Меня аку пытате азъ быхъ желалъ да мините презъ тука за дасж повидимъ, нѣ понеже станж веки кжсно, и отъ сега сж чите веки зимно времѣ, то отъ истина пжтуваніето съ дѣча и калабалацы многу трудно, заради това и нисж противяхъ да си отидите презъ по кжсыатъ пжтъ, чи видящимъ сж ина Пловдивъ.

Патрикатъ Гржцки ніе, злѣ аку падни, зашто сж вижда ѣ страшенъ гонителъ на българитѣ, и постоянъ на лощавинитѣ си, сосъ сичко това неговото паданіе, мысля никаквж ползж неможи да донесе на народнія ни Въпросъ зашто ще влезн други Гржкъ, които се сжшитѣ идеи ще имж, зашто тѣи го ишатъ интереситѣ тѣхни — По моіото мнѣніе казувамъ чи аку капіята искаше чистосжрдечно да удовлетвори българитѣ, то не трѣбоваше толкува канинита на Патріархатъ не трѣбоваше да прави али паша, ами щеше да удобри правитѣ исканіята на българитѣ, и на Патріархатъ да го рекомондува да ги упознаи, и кончено дѣло, сичкото дѣто играятъ турцитѣ политиката тѣзи ніе друго ами да забаватъ работата, и да направатъ прѣдставителитѣ да бактишатъ, чи да напуснатъ да си отидатъ, тази вярвамъ да ѣ политиката турска, и друго ничто.

За присѣляваніето на българитѣ въ Росія, сосъ сичко чи казувате вія какво руситѣ нисж криви на това нѣ ази се постояннствовамъ на моіото си опредѣленіе, и єто защо, Българитѣ що живѣятъ отъ среща чи сж намѣратъ въ зло полеженіе отъ сяка странж, на това никои неможи да сж противи, заштои нѣчто дѣто сж види, нѣ аку фжрлимъ око на миналото времѣ, ще видимъ, зашто българитѣ сж таглили и по голѣми тяготи, и нисж напустнали отечеството си, освѣнъ това аку руситѣ нѣ даваха пары на българитѣ, то нети единъ нямаше да отиди за Росія, сега да видимъ аку Росія искаше доброто на българитѣ не трѣбоваше да имъ проводи татаритѣ на главжта, или трѣбоваше даги даржи намѣстото си, тука сж вижда чисто и ясно чи Росія ощи кату за давж пжтятъ на татаритѣ, тури сж на умжтъ за да ги намѣсти съ българи, заради това и староисала да направи тжкави трактатъ, съ турцитѣ, това сж доказва и отъ паритѣ дѣто разнася Росія подиръ тази работа. — Почти сичкитѣ работи на Росія сякоги сж былѣ за българитѣ, се за свои интересъ, и никои за български, чи които ще нека имъ даржи партіда. — Виждамъ чи окото вія се варху българитѣ които живѣятъ вжнъ отъ Българія, до ниди иматъ право за тяхъ да говорите, нѣ не толкува млогу да ги обвинявате, пжрво зашто българи богати почти никждѣ нямамы, второ българитѣ които живѣятъ въ Влашко, исж родени тука сж извлѣхчени, и не намѣрашъ чувства български у тяхъ, третю трѣбовж

да знаите чи малкото българи които сж по тука, икоито иматъ по нѣчто чувство българско, доста разноси праватъ сяка година сѣ за българи, понеже нѣ единъ ни сж двама дѣто дохождатъ тука по разни причини, и сѣ помощъ искатъ за Българитѣ за да иматъ представители въ Ц/градъ, това ѣ потрѣбно нѣчто, и трѣбоваше отъ давна да го направатъ, нѣ да кажите да ги задържатъ само Вънкашнитѣ българи то ѣ тежко нѣчто, защото кѣкто ви казахъ по гори българитѣ повжнѣ съ чувство българско сж малко, можи да помогнатъ на това и вънкашнитѣ българи, нѣ трѣбовж и тамошнитѣ, и аку нѣ съ млогу то баримъ секи Градъ да давж на годината по 1000 гро: надявамъ и тука отъ Букорѣщъ за таковж нѣчто баримъ 100 # ски годишна помощъ да сж извади, това го земамъ ази и варху си.

Обществото за образование що ѣ станало тука, то ѣ отъ нашія Никола, ази отъ това нищо непознавамъ.

За работата на Шишмановича нарѣдете поскору да сж отговори тука на Консулството.

Състояніето на Х Руся беше въ движимо инедвижимо, послѣдното го раздяла по роднинитѣ си, а отъ Движимото оставя на Рухчушкото училище 10 хил. гоѣ.

Добро видѣніе.

Хр. Георгиевъ.

400. — Хванато писмо. Врѣдното направление на „Дунавски Лебедъ“. Некадърността на „Цариградски Вѣстникъ“ и на „Книжици“. Нужда отъ единъ народенъ органъ. Да се откупи „България“. Пари да се събератъ отъ букурешкитѣ българе.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 28 Декемвр. 1861.

Господине Христо,

Откакъ сме излѣзли отъ Цариградъ, близо три мѣсяци, нѣмамъ писмо отъ Васъ. Научавамъ, че въ Тръново началство-то хванжло у нѣкой си Васила Стойновъ Ваше писмо до Райковскій въ Бѣлградъ, което ужъ докачало Турско-то правителство. Спорядъ извѣстия-та, что имамъ, истина е, че е найдено у тогова Ваше писмо, и Вие трѣбва да сте ся научили това. А колко за съдрѣжание-то му, не вѣрвамъ да е нѣчто твърдѣ противно, нѣ всяко, нѣколко двосмыслено, изречение въ писмо до издателя на „Дунавскій Лебедъ“, който отъ нѣкое врѣмя е развилъ явно байрякъ, не може другояче, освѣнъ злѣ да ся тлѣкува отъ Турцы-ты. Загова трѣбва да е чловѣкъ внимателенъ.

Мене ако да питате, азъ намирамъ начина, съ който ся издава „Дунавскій Лебедъ“, не толкова за Турско-то правителство врѣденъ, колкото за Българы-ты неудовлетворителенъ и противенъ на тѣхны-ты интересы. И това казвамъ, безъ да ся свянувамъ, зачтото живѣж помежду народа, та го видж отблизо, и го гледамъ, че е много далечъ отъ да бжде готовъ за онова, чтото тѣкми „Дунавскій Лебедъ“, и нетръпѣливы-ты побуждения на тоя послѣдний внушаватъ само подозрѣние на правителство-то, вредно за свободж-тж на нѣравствено-то развитие на Българы-ты, а може и да извадятъ отъ главж нѣкои легковѣрны и несмыслены, и отъ това още по-злѣ. Много по-полезно цѣаше да е, на мѣсто да гони вѣтъра, да настанява народа на онова, чтото му е потрѣбно за да дойде въ съзнание, и да го ржководи въ развитие-то му за да не бы да ся поведе отъ нѣкого отъ много-то искуители, които ся мжчатъ да го прѣлѣстятъ.

Истина, жално е, зачто да нѣмаме ни единъ органъ, който да удовлетворява тѣжж потрѣбж. „Цареградскій Вѣстникъ“ не само е далечъ отъ да бжде каквото трѣбва, а е и съврѣшено ничтоженъ. А пакъ „Книжици-ты“ като да искатъ съ прѣдставление другы-ты лоши да повдигнатъ Българы-ты на по-высоко, га че ли нѣма за тѣхъ нѣчто по-учително отъ лошотии ги на другы-ты. Дунавскій Лебедъ не ся благодари да кори другы-ты само прѣдъ Българы, а иска да ги хока и въ очи-ты имъ въ французскж-тж си часть, като да сме врьдни сами за нѣчто, та не ни трѣбва съчувствие-то на другы-ты, и като, че е по-добрѣ да ги имаме противници. Не казвамъ за Руссы-ты, тии сж лоши, зачтото не плащатъ да ги псуваме, а за другы-ты Европейци. Съ такывы органы малко щемъ прокопсаме. Плънж правж имжтъ Българе-ти, дѣто ся не подписватъ на тѣхъ, зачтото нито ся учятъ нѣчто отъ тѣхъ,

нито пакъ нѣкаквж сладость усѣщать отъ четение-то имъ. Така врѣмена та ся мѣнявать, а Българе-ти стоятъ каквито си сж, и что-то и да бжде, други щжть ся ползывать, а тии щжть си иджть така до край.

Това не щяше да е тжй, ако да имаше нѣкакъвъ органъ, който да просвѣтлява народа и, безъ да го тегли на еднж и на другж странж, дѣто не знае, что ще го посрѣщне, да залѣга просто да го развива за да бжде готовъ за-въ всѣкакъвъ случай.

Доклѣ нѣма такъвъ органъ все вѣтърь ще носи Българы-ты. Затова, азъ мѣсжж, прѣва-та работа на родолюбци-ты е да ся погрыжжтъ за таково нѣчто. Истина, малко късно е сега, нѣ по-добрѣ и по врѣмя, межели никога. Нѣ за такъвъ органъ трѣбва редакторъ не като Екзарха, Цанкова, Райковский и други, а чловѣкъ вѣждь и положителенъ. Пакъ такъвъ чловѣкъ не прѣдприема работж на вѣтърь, та послѣ да ся принудява да иска помощь отъ пропаганды-ты, Фенеръ и други, и да става тѣхно мекере, а иска прѣвѣ да ся оздрави за срѣдства-та на прѣдприете-то, та родолюбци-ти дѣто щжть поддрѣжжтъ речены-ты прѣскачи, трѣбва малко да ся постегнжтъ да направятъ нѣчто за-въ работж. Истина, за таково нѣчто трѣбва по-голѣма жертва, ала само отъ неж може да бжде полза, а дѣто се прѣска по малко, то отива съврѣшено напраздно.

Сега има добръ случай. Цанковъ, изпжденъ отъ Тръново отъ начялство-то, прѣди нѣколко дни дохожда тука и отиде прѣзъ Казанлжкъ за Цариградъ. Като не го прияхж Българе-ти поврнжтъ отъ унижтж той ходи да си трѣси кжсмета. Отъ разговоры-ты му разбрахъ, че ще ся опита въ Цариградъ да поднови издание-то на „България“ съ помощь отъ Българы-ты, таче, ако не сполучи, ще ся продаде пакъ на католическж-тж пропагандж. Много добръ щяше да е да стане едно спомоществование, та да ся купи вѣстникъ-тъ му и да ся направи народенъ органъ, каквото трѣбва. Въ такъвъ случай освѣнъ дѣто придобываъ Българе-ти онова, что-то имъ трѣбва, и безъ което не сж за ничто, пропаганда-та католическа не ще земе пакъ въ ржцѣ това пагубно за народа орждие.

Това нѣчто може да заврѣшите пакъ Вые Букурушлии-ти. За родолюбие-то Ви не ся съмнѣвамъ, нѣ сега щж видж, какъ разумѣвате потрѣбы-ты на народа, и чякамъ по-скоро отговоръ отъ Васъ.

На врыщание-то си отъ Цариградъ ся надѣяхъ да намѣрж тука бланкы-ты, что Ви писахъ лани да напечатате за Вице-Консулство-то, нѣ не гы найдохъ, и до сега не можяхъ да изпытамъ, дѣ сж остали. Така принудявамся да пишж въ Цариградъ да ми направятъ други.

Желаю Ви да посрѣщнете и да минете весело настжпающж-тж новж годинж, съ здравие и благополучие въ всичко.

Вашъ
Н. Геровъ.

Кждѣ остана Ваше-то дохождение тука? И то ще бжде като нашето дохождение въ Букурещъ.

401. — Наслѣдството отъ Х. Русета.

Пак. 15.

Господ. Наидинѣ Геровъ
Въ Пловдивъ.

Букур. 1862 Яну^с. 6.

За парытъ на покойниѣ Х. Русета писахъ въ Рухчукъ потрѣбнытъ отдавна, и надявамъ сж да висж писали, ивище аку ще можете да свжршите нѣщо добръ, аку не то трѣбовж и тазы причина въ сждъ да ся бжкни.

Поздравлявамъ братовчѣткатж си Мариика и кату ви поздравя братски оставамъ

ш
ва :

Хр. Георгиевъ.

402. — Обяснения за хванатото въ Търново писмо. Направленіето на „Дунавски лебедъ“. Нужда отъ единъ народенъ органъ. Помощъ за него отъ влашкитѣ българи. Условия за тая помощъ. Главенъ редакторъ. Уніята въ Одринско. Прѣписъ отъ писмо до Раковски.

Пак. 15.

Приято 23 февр. 1862. Отгов. 23 февр.

Господ. Наидинъ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1862. февруар 10-го.

Краино ви писахъ на 6. сѣго чрезъ Нашитѣ у Карлово, и което ся надявамъ до сѣга да сте пріяли. — Вашето чѣстно отъ 28. прошлаго года и мѣа пріяхъ, на което писаннитѣ ви проумѣхъ добрѣ, и слѣдовамъ дависж отговорж.

Отъ истина въ тѣрново Началството ѣ намѣрило у Василя Стоикова писмо тоѣ до раковски, за което кѣкто ся научавамъ го сж талкували кату бунтовничѣско, и това сж види ставж послѣдствіѣ дѣто чи началство турско сж види чи имж веки раковски на този редъ, та пж освѣнъ това и Цанковъ дѣтои прѣдалъ Василя за такжви гои наклонилъ, и такж давамъ сичкото право на началството за да тълкувж писмото ми двоѣмысленно — този Василь Стоиковъ ѣ момче младо, и отъ тука тржгна за да отиди въ бѣлиградъ да влazi въ тамошното училищѣ дася учи, и цѣлтж на писмата що имаше отъ тука сж за това нѣ той защо и за какво ѣ отишолъ да сж скита по тѣрново дяволъ да го знаи. — Отъ писмото ми що сѣи уловило въ тѣрново, ви пращамъ прѣписъ за да видите и вія съдѣржаніето му. — Дѣто казувамъ на Раковски за отиваніето му за отечѣство, и аку напролятъ ще опази обѣщаніето си, това нѣ друго нищо, освѣнъ тои кату бѣше миналото лѣто тука, биха остали съгласни сосъ Г. Алак. хаджіи, които готвѣши да направи новж харта за бѣлгаріа, съ тълкуваніѣ дѣ каква нація живѣятъ, и колку, и понеже Власцитѣ сж дали изесненіе на одного французина изисненіета твжрди криви, и французинатъ този въ списаніѣтоси, казува чи само въ бѣлгаріа живѣяли 2. міліони Власцы, и чи кадѣ Враца и Доброча живѣяли се Власцы, освѣнъ онѣзи въ Макѣдоніа, за които казува чи сж ощи повѣче, зе отъ гориси раковски за да направи единъ вояжъ по бѣлгаріа и до Макѣдоніа, за да опиши дѣ какви живѣятъ, и аку сж можи прѣзъ учителитѣ да стани и списокъ, за количѣството на народа бѣлгарски, защото до сѣга никои правото незнаи, това послѣднето изясненіе го искаше Г. Хаджіи, защото работиши и еднж исторія за бѣлгаритѣ доста пространна и добрѣ написана, на конецъ кѣкто хартата тѣи и исторіята останаха долу иза което мѣе млогу жално и криво, а причината и защото Г. Хаджіи прѣзъ 9вріа мѣа отъ едно люто простудяванѣ за три дѣна отгори умря, и отъ истина нѣя бѣлгаритѣ изгубихмы единъ млогу важѣнъ човѣкъ за нази. Второ споменувамъ въ писмото си до Раковски за чернія камикъ дѣгои завжрлилъ, истрували ощи нѣщо, тука разумявамъ за едно попче бѣлгарчѣ отъ бѣлиградчиската кааза, и което кату побягнало въ Сърбіа сосъ жена и дѣча, било дошло тука за да отиди и то въ росіа и да си вдигни и фамиліята за тамо, нѣ тукашни нѣкои родолюбцы отъ бѣлгаритѣ, придумаха и го раставиха отъ намѣреніето му и такж съ пашапортъ руски го върнаха за Сърбіа съ рѣкомандація и до Раковски, за да му даде рукопомощъ, за да подѣйствува попчето по бѣлгаритѣ дѣто сж побягнали въ Сърбіа да си останатъ тамо, и да неходатъ въ росіа дася примѣстятъ, понеже попчето за тазі цѣлъ беши дошолъ тука тжзи ѣ сичката ми корешподенца, която ѣ доста чиста нѣ что чи по обстоятелствата сж талкува и другояче, или кжкъ обаче мѣне мѣе яко тѣшко дѣто сж улови това писмо мои, най пачѣ кату началството турско муѣ дало други тълкованіета, нѣ това веки станж, и ще са тарпи, а за напредъ не само ще бжда внимателенъ, нѣ нѣти ще турамъ ракж да пишж на хора подозрителни, тапж коги му писахъ тои ощи нѣбеше развилъ баирякатъ да пиши тѣи свободно.

Начинатъ по когото варви Дунавскія Лебедъ, отъ истина чи нище излези въ ползж за народани, понеже онова дѣто тѣкми тои нашитѣ сж далечъ и такж напраздно тура народа ни въ подузрѣніе предъ началството му, но на неговата вягарничявж главж кои можа да му даде да разумѣи. — Чи нямамы единъ Вѣстникъ

за въ работа, дѣто да пиши онова дѣто трѣбовж, и да руководстова народа въ развитіето му, това секи благоразумянь човѣкъ неможи да го откажи, нашытѣ Вѣстникоиздатѣли сж уловили пжтягъ на Влашкытѣ Газетари, които огъ кату иматъ типаретъ свободянь, сж занимаватъ да пишатъ за сосѣдницытѣ си се лошави нѣща, нѣ тѣя или кжкъ сеси иматъ независимостж, а нашытѣ дѣто нѣматъ нищо, иматъ нужда отъ съчувствіето на сичкитѣ, и такж вмѣсто да пишатъ зло за другитѣ, по добрѣ бѣше да пишатъ добро, и се повзче можиха да ползуютъ, нѣ нищжтѣ да пишатъ добро за другитѣ, то баримъ да мълчжтѣ и да непишатъ нети зло. — Сбжркаха малку и руситѣ съ присѣлзніето на българитѣ, спорядъ послѣднытѣ циркуляри на Минист. руско ся вижда, чи и вѣнското началство не жѣлаи пресѣляваніето на българитѣ; и злото произходе огъ малкытѣ, които мыслиха чи сосъ това ще покажатъ служба на началствотоси. — На конецъ ви казувамъ какво сосъ нашытѣ тука рудолобцы, що ся 10 души, сж разговорихъ за да стани единъ органъ народѣнь, които да ся оправлява отъ човѣкъ здравъ, и да ржководстова народани въ развитіето му, които го и удобриха това, и смѣя да ви кажж чи отъ тука можи да излези годишна помощъ до 500 ₪ски, писасж и въ браила за това, тж и тамо надявамисж да излезатъ други толкусь сосъ еднж рѣчь, аку повече нистанатъ, нѣ хілядо ₪ски можи да станатъ, нѣ да видимъ сега стигатли тѣзи, и кои ще оправлява този органъ, тука нѣя непознавамъ никого достоянь за тжкава работж, и кажете ми аку познавате вѣя по тамо нѣкого тжкавъ за да го съопжж на родолубивитѣ тукашны, чи аку го намѣратъ и тѣ за способянь да ся тури и въ дѣиствіе да стани спомощж, се заедно обаче нужда е да ми обадите и можили съ 1000 ₪ски годишна помощъ да сж обджржа Вѣстникатъ този, защото отъ тука току тѣи повече нище да излезатъ освѣнь това изджтелятѣ трѣбовж да ѣ задѣлженъ да праша даромъ по сичкитѣ мѣста изъ българско дѣто непріематъ Вѣстникатъ. Нѣкои отъ нашытѣ казуватъ, чи такжви органъ по добро би было да сж издавж тука, нѣ азъ ѣмъ казахъ какво за повече рѣчи, по добрѣ и въ Ц/градъ отъ кату тука. —

Пишатъ по Вѣстницытѣ, какво по Едирнянско станали млогу католици Българи и Гжрци, до колку истинствова онова желалъ быхъ да зная.

Бланкитѣ що искахте ощи миналата година презъ Мартія мца ви ги пратихъ чрезъ нашытѣ у Карлово, и които знамъ чи ги пріяха, и тжка щомъ пріехъ писмото ви, писахъ на нашытѣ за да ви явжтѣ що сж станали.

Дохожданіето наше нѣе останало при Вашето тука, нѣ то ще бжди кадѣ Велигдянь кату сж стопли времето, нѣ по причинж на писмото мою дѣто сж улови въ Тжрново, меня току мѣи нѣмисж ще да дода отъ срѣша, и тжка сега за работитѣ ни можи да доди се братъ ми, а ази ще остани да дода по късну само за расходка.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва :

Хр. Георгіевъ.

Настоящето ми висж праша чресъ Консулатъ руски у Андрианополь и се презъ него ми отговорете и вѣя, и писмото надпишете до мене.

Сжщіатъ.

Пак. 15.

Прѣписъ.

Господ. Р. S. Раковски

Въ Бѣлиградъ.

с
Буку. 1861. 8вріа 19.

Вашето честно отъ 29 прошлаго на времѣ пріяхъ и писаннитѣ ви въ него проумѣхъ.

Видѣхъ дѣто патуваніето ви за отѣчеството остая за напролѣтъ, и имате сичкото право, зашто отъ сегаи зимж, и по старж планинж мжчину сж патува, не знамъ обаче аку и на пролѣтъ ще сж даржитѣ на хоратжта си, — средства ви за пжтуваніето знамъ чисж малки, нѣ нема какво да направитѣ, кату нисте можлѣ да съберете отъ дѣто имяхте да земате.

На Г. Алех. хаджи, принесохъ поздравленіето ви, тои беше болянъ на смъртъ, но прискочи трапжтъ, и сега зе да ся оправя. Желая да зная какво ставж чернія камикъ, и кадѣ го захвърлихте, и стрували ощи нѣщо. —

Приносящія настоящото ми Василь Стоиковъ отъ Сливянь дохажда за тамо за да сж нарѣди въ тамошното училище да ся учи, и кату безъ средства, то сторе тѣ му дайте рукопомощъ за дасж нарѣди безъ плата.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

Хр. Георгиевъ.

403. — Неудобрение дѣлата на Раковски. Похвала за обѣщаната годишна помощъ за общъ народенъ вѣстникъ. Разпореждане за достоинъ редакторъ.

Коп. кн. 2.

Г-ну Хр. Георгиеву.

Пловдивъ, 23 Февруар. 1862.

Господине Христо,

Писмо-то Ви отъ 10 Февруар. прияхъ днесъ и бръзамъ да Ви отговорѣ макаръ и на кжсо.

Съ благодарение видѣхъ Ваше-то нерасположение за прѣдпріятия-та на Раковский, които сж вѣтрничевы и не могатъ да имжтъ други освѣнь пагубны сетини.

Още повече ся благодарихъ отъ усръдие-то, което сж показали тамошни-ты родолюбци да помогнжтъ за издание и распространение въ народа единъ вѣстникъ, каквото что трѣбва. Днесъ пишж въ Цариградъ за това похвално Ваше расположение и казвамъ да ся погрыжятъ и тамъ за достоинъ редакторъ. Истина е, че нѣмаме сега нѣкого прѣдъ очи, нѣ пѣмчно бѣше за срѣдства да ся найджтъ, а кога има срѣдства, и редакторъ ся намира. Обѣщана-та отъ Васъ помощъ сама не стига, нѣ тя е доста, заедно съ другы-ты источники, за поддръжане таково прѣдпріятие, което ще да е за истинж ползж на народа.

Добрѣ сте намыслили да не дохождате на пролѣтъ насамъ, зачто-то може да истлѣкуватъ дохождане-то спорядъ хванжто-то Ви писмо, та да не бы да имате неприятности. Пѣ-нататѣкъ бива да дойдете.

Много ми станж жялно отъ извѣстие-то за смръть-тж на А. Хаджи. Истина е, че губимъ много.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

404. — Турско правителство дири комитетъ въ Търново. Геровъ иска позволение да иде въ Букурешъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 9 Марта 1862.

Господине Христо,

На 23 Февруар. Ви писахъ. Надѣмся да сте прияли писмо-то ми досега. Днесъ идж да Ви явиж, какво си добыхъ още единъ сынъ.

Научавамся, че Турско-то правителство е пратило нарочито чиновникъ въ Търново за да испита и открие, ако има нѣкаквж завѣрж по оныя мѣста. Пишжтъ ми отъ Едрене, че ужъ и Кибризли Мехмедъ-паша ся канилъ да иде по Балкана съ исто-то намѣрение, нѣ, като е отышълъ въ Търновъ другъ, той не вѣрвамъ да иде.

Повече не Ви пишж сега, зачто-то е врѣмя-то кжсо.

Притворено-то дайте, моляж Вы, Г. Мустакову.

Ако ми даджтъ изволение, дошълъ быхъ Ви кждѣ лѣто на гостіе, нѣ не вѣрвамъ да мя пустнжтъ.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

405. — Унията въ Одринско. Причина на разпространението ѝ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 30 Марта 1862.

Господине Христо,

Послѣдне Ви писахъ на 9 тоя Марта и Ви казвахъ, че Ви притварямъ писмо за Г-на К. Мустакова, нъ, съ погрѣшкж, писмо-то е остало тука, та Ви го притварямъ сега и Вы моляж да го вржчите.

Пѡ-прѣди мя пытахте, истина ли унія-та ся распространява по Едренско, спорядъ както пишжтъ въ Французскы-ты Цареградскы газеты. Спорядъ покровительство-то, което тамошній губернаторъ, Кибризли Мехмедъ-паша, показва на уніаты-ты, хора-та ся лъжатъ, че унія-та гы освободява отъ данъци и отъ длъгове-ты имъ; нъ послѣ като видятъ, че не е така, пакъ ся отвърщатъ.

На Цариградъ писахъ да ся разумѣжтъ направо съ Васъ за прѣдполагаемый вѣстникъ.

Оттука нѣмамъ ничто ново да Ви явиж.

Поздравление отъ Марийкж и тыщж ми.

Притворено-то е отъ ния Никола.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

406. — Геровъ ходилъ въ Битоля. По габровската работа.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 28 Юлія 1862.

Господине Христо,

Послѣдне Ви съмъ писалъ на 30 Мая, нъ отговоръ отъ Васъ нѣмамъ.

Прѣзь Юния ходихъ въ Манастиръ (Битоляж). Това е прѣво-то ми ходене въ Македонияж. Досега не знаяхъ тыя мѣста.

Габровскж-тж работж, что станж прѣзь Юния, трѣбва да знаете пѡ-добрѣ отъ насъ. Нѣкои искатъ да кажжтъ, че въ Букурещъ ся е варила. Не знаж, право ли е това, или не, нъ щж кажж, че дѣто и да е печена излѣзе истинно Габровска работа. Да знаж, че връшите тамъ такывы работы, дошълъ быхъ, слѣдъ Узунджовж, малко въ Букурещъ да ся научж нѣчто. Пишѣте ми, има ли нѣчто да ся научж, ако дойдж. Писмо-то пратѣте изъ тоя пжтъ, по който азъ Ви провождамъ това, сир. съ нашж-тж пощж.

Азъ съмъ сега бекяръ у дома: Марийка е отышла въ Карлово, още кога съмъ былъ азъ въ Манастиръ, таче не втасвамъ да идж да ѣж земж.

Чиче Никола е въ Пазарджикъ на Мараша. Надѣж му ся днесъ утрѣ да дойде, та да идемъ на бани-ты.

Чякамъ отговоръ отъ Васъ и пѡ-скоро.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

407. — По геровото ходене въ Битоля. Помощъ на Ап. Конковъ.

Пак. 15.

Приято 10 Септ. 1862. Отгов. 23 Септ.

Господ. Наид. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1862. Августъ. 9.

На писмото ви отъ 30. Маѣа ви отговорихъ на 25. Юлія презъ Свищовъ и чресъ нашытъ у Карлово. Сѣга прихождамъ да сж отговорж на честнотови отъ 28. подобнаго, на което писаннитѣ ви проумѣхъ добрѣ.

Изъ архивата на Н. Геровъ.

Видѣхъ дѣто сте сж расходили по Битолж, това отъ истина мѣ благодари яко млогу, понеже по краи вашыѣ работи, трѣбовж да сте направили и нѣщо добро за нашыѣ.

За да додите тука да сж повидимъ и разговоримъ ѣ яко нужно, и вище аку сж можи то елати и предъ Озунджовж, защото подиръ сж раскалюватъ пѣтищата и ѣ тешко за патуванѣ тѣ чи пакъ както ви уидиши.

Господ. Ап. Конковъ който нѣ ѣ потрѣбянъ, наи паче сега, ми казувж защо имж опредѣлени по 500. на годината отъ ващы, и това ѣ станало на Юлія 18. 1861 подъ № 2168 което познавати вѣя отъ близо, и това щяло дасж вжрши презъ вази, прочее годината минува а тои нищо неприемж, и жѣлаи да знаи що ѣ причината, а отъ друга странж ви моля да подѣиствувати часъ напрѣтъ да му сж свжрши работата, или аку вамъ неприляга то кажете ми бывали презъ вашыѣ тука да поище да му сж прататъ.

Поздравлявамъ братски братовчеткатж си и кату ви поздравж. Оставамъ съ надежда да сж видимъ поскору,

ва:

Хр. Георгіевъ.

408. — Христо Георгиевъ иска да се види съ Герова за общия интересъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 22 Августа 1862.

Господине Христо,

На 28 Юлія Ви писахъ и не ся съмнѣвамъ, че сте прияли писмо-то ми на врѣмя, защото го изпратихъ съ нашѣж-тж пощж до консулство-то въ града Ви.

Слѣдъ това прияхъ Ваше писмо отъ 25 Юлія, въ което ми казвате, че было потрѣбно за много нѣща (наши интересы) да ся срѣщнемъ, та да дойдж азъ въ Русчукъ, а Вые въ Гюргеви, да са видимъ, нѣ да не бжде това по-късно отъ 25 Августа.

Това не бѣ възможно да стане, зачтото писмо-то Ви прияхъ на 15 Августа на Калоферскый монастырь, та нѣмаше врѣмя до 25-й да ся приготвиж и да дойдж, зачтото, както знаете, безъ да земж изволение отъ Цариградъ, не можж да оставиж тука. Нѣ за по-нататакъ, сир. по излѣзъ Септемврия или въ начяло Октоврия, може да нагласимъ да ся видимъ, и това быва така:

Ако работа-та, за коѣжто искате да ся срѣщнемъ, е оная, за коѣжто Ви пишяхъ въ писмо-то си отъ 28 Юлія, то азъ правѣж какво правѣж щж дойдж да ся видимъ. Нѣ понеже трѣбва врѣмя за да земж изволение отъ Цариградъ, то, за да пристигнемъ, като чтомъ приеете писмо-то ми, ударѣте ми телеграфъ. А за да не ся отбере за какво е, зачтото всяко мое излизане оттука за каква да е работа, ся прѣтълкува криво и още повече думы ставать, когато излѣзж подиръ приемваніе-то нѣкой телеграфъ; телеграфишѣте ми ужъ да мя пытате, каква е тая година тука реколта-та на ориза и коя е цѣна-та му.

Ако ли пакъ искате да ся видимъ за другж нѣкожж работж, то, понеже не можж да ся усѣтж, кои сж тии интереси, за които е потрѣбно да ся срѣщнемъ, жѣлалъ быхъ по-напрѣдъ да ми явите, зачтото тука ходеніе-то освѣнь дѣто е мжчно, и е много харчевито, особенно въ мое-то положение (да идж до Русчукъ и да ся врьнж, не ми стигать три хиляды грош.), та безъ доста потрѣбж да не става толкова разность.

Писмо-то ми отъ 30 Мая, което слѣдъ два мѣсяца сте прияли, не помнж, на пощж-тж ли го дадохъ тука, или го проведихъ на Цариградъ оттамъ да Ви го прѣпратятъ. . . . .

Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геровъ.

409. — По работата на Ап. Конковичъ. Газета нова въ Цариградъ подъ редакцията на Бурмова. Недоволство на влашкитѣ българе. Похвала на Чомакова и на Гешоглу.

Пак. 15.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1862. 8вріа 11.

Краиното ми станж отъ 28. прешлаго по. Г. Симеона Тепавски, Вашето чѣстно отъ 23. подобнаго изъ Озунджовж на времѣ пріяхъ и писанитѣ ви въ него проумѣхъ, Ви благодарж за увѣдомленіето що ми давате за стокитѣ по цѣнытѣ които сж былѣ тамо.

На предишното ви писмо нѣви отговорихъ до сега, нѣти по телеграфа ви писахъ, защото пресмѣтнахъ чи подиръ Озунджовж да додите тука ѣ тѣшко за вази, защото ѣ зимѣ веки, и нѣка остани за други пжтъ давно сж улѣсняхъ да дода ази тамо.

За Апостола Конковича вище давно поскуру ми явите кжкъ стои работата му чи можѣ и отъ тука да му ся помогни, кату знаимъ кжкъ ѣ и шо ѣ.

Отъ Ц/градъ пишатъ чи ще започнатъ да издаватъ Газета вародна оправляема отъ Г. Бурмова, сж види чи имж ощи нѣщо да пиши за тайната полиція на руситѣ, което нѣможж да довѣрши въ книжницитѣ си. Нашитѣ по тука и въ Браила твърди зли идеи си направиха за Ц/градскитѣ бжлгари слѣдствие на едного прітели що ходи тамо, и имъ расказж текущитѣ, като ги и вервамъ, защото отъ нашитѣ сж рѣдко чистосердечни хора, хвала на Чомагова и Гешоглу, нѣ само двама, чи сж загабятъ помѣжду другитѣ. — Нашитѣ мѣй сега нисж расположены за да помогнатъ за издаваніето на Газетата, по причинитѣ ви казахъ отвжди, и имъ сж иска да си направатъ тука Газета. . . . .

Ви поздравлявамъ и оставамъ

III
ва:

Христо Георгиевъ.

410. — Букурешлинтѣ и браилцитѣ измѣнили рѣшението си да помагатъ за общъ вѣстникъ. Причинитѣ и оборването имъ. Газетата трѣбва да излиза въ Цариградъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 3 Ноемвр. 1862.

Господине Христо,

Писмо-то Ви отъ 11 Октовр. пріяхъ, и Ви благодарж за труда, что сте сторили за да ми купите хамуты . . . . .

Писмо-то Ви отъ 28 Септ. по Симеона Тепавский не съмъ пріялъ.

Обричятеся да си подойдете да ся видимъ. Това е добро, нѣ не вѣрвамъ да го направите.

Жялно ми, че не можяхъ да дойдж азъ въ Букурешъ, като гядамъ, че нѣкои работы разумѣвате, както не трѣбва, та не ся връши ничто. Нѣ да оставимъ сега другы-ты, та да видимъ за новъ вѣстникъ, что има да излѣзе въ Цариградъ. Вые ми казвате, че извѣстия-та, что Ви донелъ нѣкой-си отъ Цариградъ за тамошни-ты Българи, измѣнили расположение-то, което Букурешлиити и Браилцити имахж за да помогнатъ за тоя вѣстникъ, че ужъ Цареградскы-ти Българе не были искрени. Това е, да мя прощавате, една причина, която може да послужи, само когато чловѣкъ желае да не даде обѣщано-то, зачтото неискренность-та на едни не само, че не трѣбва да удрѣжя другы-ты да не връшятъ общж-тж работж, а трѣбва да ги подканѣ да свръшятъ повече нѣчто за да ся навакса изгубено-то отъ неискренность-тж на другы-ты. Таче и коя е неискренность-та на Цареградскы-ты Българи? Щете кажете, че нѣмжтъ чисто патриотичесы чюства? Нѣ каквы нравствены побуждения може да иска чловѣкъ отъ такывы людие, каквыто что сж нѣкои (да не имъ казвамъ имена-та, за да не докажж нѣкого), които сж на толкова низкж стѣпень отъ нѣравствено развитие. Отъ тѣхъ стига, дѣто връшятъ нѣчто, та каквыто

да сж, нека сж побуждения-та имъ. А за корыстолюбие азъ не знамъ да ли сж показали нѣкои отъ по-пръвы-ты, въ общи-ты работы, освѣнь ако нѣкои отъ тѣхъ да искать, отдѣ да было, да си земжть назадъ пары-ты, что сж дали назаемъ за непрѣмыслено-то добръ прѣдприятие да ся изгради народна церква не по силж-тж на народа.

Така е работа-та, бае Христо, и ако имате родолюбие, трѣбва да помогнете, за да ся уреди единъ народный органъ, което днесъ е най-голѣма-та потрѣба. Въ Букурещъ или въ Браила да издавате газетж ничто не ще знаменува. Кога едно просто писмо оттамъ едва за мѣсяць стига тука, а вѣстници-ты какъ шжть дохождатъ. И освѣнь тжж, колко още други несгоды има! Колко за редактора на вѣстника, азъ Вы увѣрявамъ, че не ще е Бурмовъ.

Имамъ още много нѣчто да Ви кажжъ, ала брѣзамъ, та шж свръшжъ.
Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

411. — Българетѣ искать потикъ за помощъ. Газети въ Цариградъ и въ Влашко.

Пак. 15.

Приято 8 февр. 1863. Отгов. 2 Марта.

Господинѣ Наидинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. Януаг. 20. 1863.

Прѣдъ видъ имамъ Вашитѣ честни отъ 3. Ноемвріа, и 1. 8. Дѣкемвріа прошлаго года, писаннитѣ ви въ които проумѣхъ, и слѣдовамъ да висж отговоря. —

Баия Наидинѣ въ опщѣ нашитѣ бжлгари славы патріотически чувства имать, и за наи малкуто нѣщо трѣбовж да ги бута човѣкъ кату бивулатъ сосъ устѣнатъ, нъ кату бжди Ц/градскитѣ бжлгари, тія сж совсѣмъ назадъ, казувамъ назадъ зашто тамо сж главатаритѣ на Народатъ ни, и тія трѣбовать да служатъ за примѣръ на другитѣ, нъ това и други многу сж далечъ отъ тяхъ. — Браилцитѣ вѣки опредѣлиха да издаватъ и въ Браила Вѣстникъ, нъ и тѣхніа оправителъ Г. Ваклидовъ нѣ по гори отъ Ц/градскіатъ Г. Бурмова, макаръ чи вѣя казуватъ какво нищѣ бжди тои издателатъ, нъ отъ Ц/градъ не виждамъ да споменувать за другиго. — На нашитѣ тука тжи и по Браила и Галацъ имъ сж влезли други черви изъ главжта, и балнуватъ се голѣми работи, акату доди за пары тогива закачатъ дасж таятъ — бжлгари въ Влашко и сосъ состояніе добро имж доста, нъ чувство патріотическо нѣмать, та заради това и недаватъ нищо — които ви писахъ за помощж която можни да стани отъ Влашко за единъ народенъ Вѣстникъ днешнитѣ черви нѣмаши изъ главитѣ на тукашнитѣ, сосъ січко това ази познавамъ чиѣ нужда единъ народянъ Вѣстникъ да имамы въ Ц/градъ, неразвала ивъ браила да имамы, понѣже коги сж два се по добръ, заради това и рѣшихъ тж писахъ, въ Ц/градъ на Г. Караминкова за Вѣстникатъ тамошанъ отъ странжта на букурѣшкитѣ бжлгари за пжрвата година помощъ до 150 #, а на браилскіатъ Вѣстникъ други 100 #, чи аку послѣдовать сжщия примѣръ браилцитѣ, Галацлитѣ и Ц/граденитѣ, тж чи никакавъ косуръ нѣматъ нѣти Пловдивцитѣ, то не само чи ще можатъ да сж задържжтъ Вѣстницитѣ, нъ и капиталъ можни да направатъ . . . . .

За Апостола Конковича ви бѣхъ писалъ едно врѣмѣ за да ми явите за неговата пенсія изъ Росія кѣкъ ѣ наредена, и дѣсж губи чи німу сж давж, ми казахте чи сосъ втору ще ми отговорите за това, отъ тогива хаилѣ писма пріѣмамъ отъ васъ, и виждамъ чи нищо німи спомянувате за това, и нѣразумявамъ зашто преминувате въ мълчаніе, ази быхъ желалъ или кжкъ да ми расправите за това нѣщо. —

Ми думате чи отъ да потикати собата стѣси погурили рацѣтѣ, и неможите да даржите перото отъ студъ, за единъ юнакъ кату вази, най паче коприщанницъ, дѣто излезатъ наи юнацитѣ бѣгликчи, небыхъ желалъ да чуя такива оплакваніята, нъ нѣ чудно да ви сж измѣнила кравтж отъ каквоту ви познавамъ ази.

Сосъ благодареніе видѣхъ дѣто чисте си купили мѣсто, и на лѣто щѣси правити кжща. нѣ нищо дѣто чиѣ въ турската махала, понѣже кату сж примѣститѣ вѣя

тамо, то скороу шы стани и тя махала християнска, и кату ѝ беиски турски конакъ сосъ два двора, то имате доста мѣсто за да си направите каквоту щете.

Ви поздравлявамъ и оставамъ

III
ва; приятель
Хр. Георгиевъ.

412. — Какъ стои работата съ помощта за общъ народенъ вѣстникъ? Готвятъ се чети да минатъ отъ Влашко. Не е врѣме за това. Трѣбва сговоръ и отъ двѣтъ страни. Страхъ да се не повтори габровската работа.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 6 февруар. 1863.

Господине Христо,

На 3 Ноемврия Ви съмъ писалъ и оттогава два пжти Вы подканямъ да ми отговорите, Вые си мльчите, безъ да си помyslите, че така мя докарвате въ неприятно положение прѣдъ Цареградскы-ты Бългaры, на които азъ, спорядъ Ваши-ты обѣщания, явихъ, че ще има отъ Влашко добрж помощъ за новый вѣстникъ, что има да излѣзе, таче сега не мож да имъ кажж, нито че ще бжде, нито че не ще бжде тая помощъ. Може да сте ся разумѣли направо съ Цареградци-ты за това, нъ и въ такъвъ случай трѣбваше да явите и менѣ да знаж, та да не зимаъмъ всичкый срамъ възъ мене и да не смѣж да продлѣжявамъ сношения-та си съ наши-ты въ Цариградъ.

Тука мыслятъ, че въ Влашко има да ся готвятъ волентири Бългaре съ намѣрение на пролѣтъ или на лѣто да минжтъ отсамъ Дунава за да направятъ възстание. Спорядъ тыя слухове, безъ да има вѣрны извѣстия и безъ никакво споразумѣние и оттука нѣкои ся готвятъ да приемжтъ участие въ работж-тж. Така божся да не бы да стане нѣкоя габровска работа като ланскж-тж, отъ кожто ползж николко не може да има, а само вредъ. Затова добрѣ щете сторите да ми явите, има ли истинно нѣчто, или ся лѣжятъ тукашни-ты, за да имъ дадемъ да разумѣжтъ да не направятъ нѣкаквж лудость. Азъ и лани Ви писахъ нѣколко пжти за тыя работы, а Вые не шяхте ничто да ми отговорите. Ако е, че нѣмате довѣрие на мене, кажете ми, та да не Ви досаждамъ. Ако ли пакъ ся боите да не бы да пропадне писмо-то Ви, азъ Вы увѣрявамъ, че, като го дадете въ тамошно-то консулство, за да го испратятъ съ нашиж-тж пощж въ Едрене, то дохожда вѣрно, зачтото отъ Едрене писма-та ми ся прашатъ съ нароченъ чловѣкъ. А за пò-голѣмж вѣрность можете да надписвате и Вые на писма-та си да ся прѣпращатъ отъ Едрене съ курьера на консулство-то, и азъ пишж на консула Ваши-ты писма да гы праша не по пощж-тж, а съ курьера. И така съ пръвж пощж щж чякамъ отговоръ отъ Васъ.

Вашъ
Н. Геровъ.

413. — Влашкитѣ бългaре намалили обѣщаната отъ тѣхъ помощъ за общия вѣстникъ. Натякванията на Герова. Разваляне оградата на църквата въ Ески-Загора отъ турцитѣ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 2 Марта 1863.

Господине Христо,

Кога прияхъ писмо-то Ви стъ 20 Яннуар. прѣди да го отворѣж, помyslихъ, че съмъ прибрѣзалъ, дѣто Ви тяхахъ въ писмо-то си отъ 6 Февр. че не сте отговорили съ врѣмя на писмо-то ми отъ 3 Ноемвр. Нъ послѣ като го прочетохъ та видѣхъ до колко е слѣзла обѣщана-та за новый Българскый вѣстникъ помощъ, не намирамъ ничто да си земж назадъ отъ онова, что Ви съмъ писалъ.

Въ писмо-то Ви глyдамъ още да казвате, че Цареградскы-ты Бългaре сж глaватаре-ти на народа и трѣбва да служатъ за примѣръ на другы-ты. Азъ не разбирамъ, зачто да имaме тѣхъ за огледало та да не залѣга всякой да изврѣши онова, за което е вряденъ, а да чякаме всичко отъ тѣхъ. Или зачтото ся е случило да ся намѣрятъ въ Цариградъ, та затова трѣбва да носятъ тии всичкый товаръ. Най-послѣ

ако тии не исплѣняватъ добрѣ длѣжности-ты си, то пакъ не сж нѣкои привилегировани, та всѣкой може да мине на това мѣсто тѣхно и да сврѣши повече, стига само да има добръ волюж.

Писалъ быхъ Ви и повече за това, нѣ брѣзамъ, както видите отъ писмо-то ми.

За работж-тж на Апостола още нѣмамъ отговоръ . . . . .

Въ Ески-Загарж тѣя дни Турци-ти сж направили едно нѣчто, което ще направи шяматж. Христѣане-ти заграждали едно мѣсто, въ единъ край на града, за да изградятъ послѣ въ него церквж. Въ недѣлж на 24 Февр. по пладне ся събержтъ Турци-ти до 500 душъ, та събарятъ дувары-ты. Има и единъ попъ битъ.

. . . . .
Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

414. — Спомоществование отъ букурешкитѣ българи на цариградския народенъ вѣстникъ.

Пак. 15.

Господине Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1863. Мартѣ 11.

Вашего честно отъ 6. прошлаго на времѣ прѣяхъ, и писаннитѣ ви въ него проумѣхъ, на което и слѣдовамъ да висж отговорж.

Кжмъ ц/градскитѣ бжлгари, няма за какво да ви докарвамъ въ неприятно положеніе, понеже вѣя сте имъ съопщили, нѣща които висж предали и вамъ други, на конецъ ви казувамъ какво ази отъ тука имъ направихъ слѣдующитѣ спомощницы „11 души съ годишна помощъ по 10⁺ски, 30.—, — съ определенната плата на Вѣстника, дѣто ще сж кажи става тѣ около 170.⁺ помощж отъ тука, за което и съпщисъ ощи на 19 Февру^с. на Г. Хр. Д. Караминкова, даи боже и вѣя филиобелитѣ, кѣк то и Ц/градянитѣ да ни засрамытѣ съсъ по значителна помощъ, надявамъ ся и браилцитѣ съ Галацлитѣ да спомогнатъ и тѣя доволну.

Неможите да си помыслите отъ Военното времѣ насамъ, колку бѣдни дохождатъ тука за Милостъ, и сега се варвжтъ, и никого сосъ праздни ржцѣ невращама, а тѣзи дѣту даватъ нисж повече отъ 10 персони.

За другото ви питаніе що ми правите въ гореченното ви писмо, неможж да ви пишж, защото тѣя сж непишатъ ами само сж говорятъ, и нека ви служи. —

Ви поздравлявамъ и оставамъ

Добро Видѣние

III
ва:
Хр. Георгіевъ.

415.* — „Бранитель“ и „Българска Пчела“ противъ народнитѣ прѣдставители, Геровъ ги защищава. Похвала за Чомакова и за другитѣ. Апатия на народа.

Пак. 15.

Цариградъ, 27 Юлия 1864.

Господине Христо.

Вчера случайно ми паднж на ржцѣ 1-ий брой отъ вѣстникъ Бранитель, поченатъ сега въ града Ви, и съ голѣмо благодареніе прочетохъ въ него члена за положеніето на Вѣроизповедный нашъ Въпросъ (по право да кажемъ Церковный Въпросъ, зачто-то вѣроисповѣданіе-то тука нѣма ничто да прави, а работа-та е само за управление Церквж-тж). Много добрѣ щяше да е да ся имаше почаство и повече въ тоя разумъ, зачтото народъ-тѣ ничто почти не врыши за рѣшеніето на тоя въпросъ.

* Писано донѣйдѣ отъ Мария Н. Герова, а довършено отъ сжщия Н. Геровъ.

Но колкото за прѣдставители-ты народни по тоя въпросъ Бранительтъ е злѣ излѣганъ отъ Стамболскый си дописникъ, който въ всяко друго (друго) отношеніе можи да заслужи пълно довѣріе, нѣ въ тоя случай не казва право, позлочестіе, за голѣмъ вредъ на работж-тж.

За да видите, колко сж убийственны такывы дописки, щж Ви раскажж на кжсо положеніето на въпросж спорядъ както го гледамъ на мѣсто.

Испрѣво народътъ ся поклати добрѣ за да въздвигне потѣпкжны-ты му отъ Гръци-ти религиозны правдени, и правителство-то или зачто-то позна законносттаж на това движеніе, или по другж, каква да е причинж зе въ вниманіе желаніето на блжгари-ты за Освобожденіе отъ чуждото и незаконно, речи и без-законно духовно иго.

Нѣ като чтомъ ся учреди смѣшанжта Блѣгаро-Гръцка комиссія за да рѣши тоя въпросъ на основаніе на предложенны-ты отъ Блѣгарыты осемъ точки, народжтъ ся ослони на прѣдставителиты и чяка тии да му свръшжтъ работжтж, безъ никакво съдѣйствіе отъ неговж стржжж. И колкото повече отъ день на день ся распостранява и укрѣпява въ народж мысль-тж за освобожденіе отъ Гръцкото духовенство, толкова повече ослабва нравственж-тж подрѣжка която прѣдставителиты трѣбоваше да иматъ отъ народж, за да можтъ да вржшятъ работж. Сега неглѣдашъ друго, освѣнъ да пишатъ прѣдставителиты, бива ли да изгонжтъ владициты фанариотскы бива ли да не имъ даватъ пари, и другы такывы; така чтото, ако да отговарятъ прѣдставители-ты на тыя питанія, работж-тж ще приеми такъвъ видъ, въ какжвто я прѣдставятъ противниците, сирѣчь, че ужъ самозванны-ты, както ги наричжтъ тии, прѣдставителиты подбуждають народа да иска това и онова.

Гръциты гледать тоя врьвежъ на работата и постоянствовжтъ да не остѣпятъ нищо, съ надѣждж че съ время народж-тъ ще ся раслаби още повече, да ся забравжтъ и Русчюскы-ты събытія, та да останжтъ прѣдставителиты безъ никаквж подрѣжжжж и работж-тж да падне отъ самосебе си.

Отъ другж странж Правителството, и да положимъ, че иска да ся свръши тоя въпросъ, не може то само да го рѣши, зачтото отъ много мѣста и поразлични причины щжтъ му направятъ замѣчаніе, че не е негова работа това, та ся благодари дето няма напоръ отъ народж за да ѣж провлачя доклѣ врьмято да ѣж докарж да сж рѣши тѣи или инакъ, а може, (това да кажемъ помежду си) и да искж то да ся ползува въ тоя случай за да унизи Патриаршиж-тж и да обори Гръцы-ты безъ да даде и нѣчто на Блѣгары-ты.

Така работа-та стои сега само на прѣдставители-ты и ако сж дръжжтъ тии още тука, то е зачто-то Правителство-то не иска дадокачи и да разбуди пакъ народа съ испращаніето имъ отъ тукж. Нѣ когато тии станжтъ омразни на народж тогава може и да имъ кажжтъ да си врьвжтъ отдѣто ся дошли, безъ всякоя грижжж, че това ще има нѣкои послѣдствія.

Дописникатъ на Бранителя и на Блѣг. пчелж съ укориты които трупжтъ възъ прѣдставителиты отъ не разборъ или по другж причинж, незнаж, правятъ поскоро да стане това, и така убивать въпроса.

Истина че съ испращане прѣдставители-ты оттукж, народатъ неще прѣстане да иска правдины-ты си, нѣ работа-та остая за много врьмя назадъ.

Учредителиты на Бранителя и на Блѣг. пчелж, безъ съмненіе, нежелають това, та трѣбваше нито да вѣрватъ, нито да обнародвать такывы дописки, които не само че не преносятъ никаквж ползж нѣ и докарвать голѣма вреда. А ако искать да имъ бжджтъ организимъ полезни трѣбва да свѣстятъ народа дане чякж на готово, а да врыши онова чтото е потрѣбно за благоприятното рѣшеніе на въпросж; зачто прѣдставителиты можтъ да прѣдставятъ на Правителство-то желаніе-то на народж и да мољжтъ да ся испълни; нѣ ако това свое желаніе народж-тъ не показва самъ никакъ, прѣдставителиты както и да го прѣдставятъ, все на пусто.

Това на кжсо за въпросж уобще, а за личност-тж на прѣдставители-ты, които дописнициты на Бранителя и Пчелж-тж така врьло коржтъ, азъ щж Ви кажж за Г. Ч. ние можемъ да го кажемъ съ всичко-то му име Чомаковъ той е единъ отъ колкото знаж азъ въ народж, който остави сгодното положеніе и хубавото си имане та отиде да гони тоя въпросъ и отъ сърдце му желяж, когато ся заврѣне пакъ на прѣватж си работж по малко да ся кае, че ѣж е оставилъ за да иде да управля свѣта, та паднжлъ въ таково растроиство. А за гладаніе-то му безъ да казвамъ, че е непогрѣшителенъ, можж да Вы увѣржж, че по разумѣние-то си, работи

отъ все сръдце, съ всичкж-тж си силж и добросъвѣстно за благоприятно рѣшение въпроса. Дано да имаше и други, които да оставятъ съвсѣмъ свои-ти работы, та да налѣгнжтъ така само за народны-ты, много щяхме да сме напрѣдъ сега.

За други-ты прѣвенцы и прѣдставители за дѣто казва дописникъ-тъ, че ако да нѣмахж чрѣзъ народно-то имя олеснение за особены-ты си интересы по тиджарета, по малие-то и пр. та не щяхж ни да смислятъ ни за народъ ни за народны интересы, на това щж му отговорж на кжсо. Азъ желяж отъ сръдце, като глядамъ, че, освѣнь тыя прѣвенцы и прѣдставители, откакъ има толкова други отъ наши-ты, които ходятъ по тиджарета и малие-то по свои работы, никой отъ тѣхъ не ся погрыжва покрай свои-ты работы да свръши нѣчто и за народнж-тж, та ако оставятъ Чомакова да си иде като иска и да ся махнжтъ и други-ты, тогава незнаж кой ще пойме работж-тж и могж да кажж, че не ще да е никой отъ такжма на дописника, които искатъ да станжтъ начялници безъ да ся погрыжватъ прѣво да ся приготвятъ за това, а пакъ ще трѣбва да дойджтъ отвѣнь людие, колко-годѣ вряли въ работы-ты.

416. — Доказательства за Руско поданство.

Пак. 15.

Г-не Христо

Не мыслиж обаче, че личны-ты ми отношения съ кого да было трѣбва да ся бръкатъ съ служебны-ты ми длѣжности и съ длѣжности за народа, та затоа Ви пишж сега да Ви явж.

1. По единъ сговоръ между Портж-тж и наше-то Посолство насждѣ въ Турциж Русскы-ты подданици които отъ Турскы подданици сж прияли Русско подданство щжтъ ся прѣгледать кога и какъ сж прияли това подданство; и онии който го сж прияли прѣди 5 Мая 1858 г. щжтъ сж знажтъ за правы Русскы подданици; а отъ оныя които сж станали Руссы слѣдъ 5 Мая 1858 г. който не е стоялъ три годинъ въ Российж или прѣди да иде да стане Руссець не е былъ познатъ отъ мѣстно-то начялство за чюждѣ подданикъ, трѣбва или да ся възвръне въ Турско подданство или да иде да стои три годинъ въ Руссийж та тогава да ся познае за Русский подданикъ.

Вые и братъ Ви, понеже сте отъ мѣсто, подвѣдомствено на мое-то консулство и имате тамъ интересы и Ваши и на Ваши роднины подъ имя на Г. Евлогия, азъ мыслиж че е потрѣбно да покажж и Васъ въ число-то на Русскы-ты подданици, за да не бы послѣ, когато нѣкога ся завърнете въ отечество-то или ся прѣдстави нѣкоя работа на Ваше имя да не ще Турско-то начялство да Вы познае за Руссы, та да трѣбва да ся тръсятъ изново доказательства, че сте такывы отдавна, а не новы.

Нъ за това е потрѣбно да ми явите както Вые, така и Г. Евлогий кога и какъ сте ся записали Русскы подданици, и ако имате тезкерета турскы отъ когато сте ходили въ Карлово да ми ги проводите, или ако не, да ми явите поне по кое врѣмя сте дохождали, та да ся види на каида, че още тогава сте были Русскы подданици, та не сте нови слѣдъ 5 Мая. 1858 г.

417. — Кой отъ кога е руски подданикъ. Дописка отъ Млъчанъ. Критика на Чомакова и на другитѣ народни прѣдставители. Народътъ не е за укоръ.

Пак. 15.

Господ. Наид. Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку. 1864. Августъ 28.

Вашытѣ писмж отъ 27 и 30 Юлія пріяхъ, и писаннитѣ ви въ тѣхъ проумѣхъ.

Азъ на 1845 сжмъ сж записалъ Руски поданикъ, и отъ тогивж въ турско нисжмъ дохождалъ, Братъ ми коги сж и записалъ нѣ знамъ добрѣ, нѣгови тескерета турски 3. намѣрахъ тука въ нѣгови книги, и ви ги претварямъ, можн да имж и други такивж, нъ мысля чіе излишно повече доказателство.

Писмата ви съ подписъ Мълчанъ пратихъ въ Браила, за да ги обнародоватъ въ тамошниятъ Вѣстникъ безъ да сж явява, нети моето, нети Вашето име, и вярвамъ чи ще ги минатъ въ Вѣстникатъ, за да чакамъ да сж обнародоватъ тия въ бранителатъ нерѣшихъ, понеже неговото издаваніе ощи не е вѣрно, кату акціонаритъ му малку, и безъ таковж средство, няма кжкъ да сж задаржи.

Виждамъ чи ви е чудно, кѣкто за Браилитъ тѣка и за Букур., дѣто тѣи превъртно мислятъ за представителитъ иза Первенцитъ Ц/градски, нѣ азъ отъ моя странж ви казувамъ, чи тѣи нисж виновни, зашто кореспондентитъ отъ Ц/градъ, на този начинъ представляватъ работитъ, и винжта ѣ на оныя разумнитъ, дѣто познаватъ работитъ, добрѣ, и нещжтъ някоги да явжтъ нѣкому, сосъ сичко това азъ и Г. Атанасовичъ никоги не дадохми увѣреніе на тѣзъ извѣстіята понеже сме увѣрени чи Г. Чомаковъ и Г. Гешоглу, никоги не щжтъ да бждатъ противъ народнія интересъ, тѣшко ни е само, дѣто нѣ писахми на Г. Чомакова, кату беше тамо Влашкїятъ князъ, за да сж срещни сосъ Главниятъ докторъ тукашянъ, когѣто можеше и да помоли за да подѣиствувж при князатъ, когѣто сж сряща сосъ Али паша да му поговори иза Въпросани, нѣ неговж милостъ освѣнъ дѣто не удобри да сж срещни, нѣ не щя нети да нисж отговори. — Тука имж извѣстіе какво представителитъ на Чорбаджїитъ рекомандували Доротеа, за да го прїематъ Софіицитъ за Пастиръ, сжшто писж и Пчелжта, мене и това нѣми иди да повѣрвамъ, понеже тѣкавж еднж постѣпка отъ странж на представителитъ ни ѣ (по моѣо мнѣніе) убиство за цѣрковнія ни Въпросъ.

Казвате чи народатъ недѣиствувалъ веке нищо за Въпросатъ, и ся оставилъ само на представителитъ за да му свжршатъ тѣя работыты. — Колкото за това мисж чини, чи Народътъ не е за укоръ, зашто едно времѣ съвѣтникатъ каза, чи тая работж не е веки на Народатъ ами на представителитъ.

Ви поздравлявамъ и оставамъ

ш
ва:

Хр. Георгіевъ.

418. — Изпращане брошуритъ хайдутъ Енчо, подлистникъ отъ Бранителъ и Церковниятъ въпросъ отъ Раковски. Събиране годишна помощъ за централното училище въ Пловдивъ.

Пак. 15.

Приято 2. Марта 1865.

Господ. Наид. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1865. февру. 21.

Ви затварямъ двѣ писмж едното за Г-жа Мариика, коѣто ще и вручите, а друго за уича Никола въ Карлово, коѣто ви моля безъ наи малкатж забавж даму го испратите. — Вашитъ честни отъ 25. януарїя и 8. настоящаго имамъ предъ видъ, на които висж и отговарямъ въ кратцѣ.

Спорядъ желанїето ви ви пращамъ книшкитъ „хайдутъ енча“, приказатъ що сте видѣли въ подълистника на Бранителатъ, и трето едно списаніе за цѣрковнія ни Въпросъ, що написа Раковски, и за сичкитъ тѣя ще платите на уича Никола 5 fs. sf. притова ще му дадете и единъ полимперїалъ Руски за портъ на писмата калугерски що ми пратихте и ги дадохъ на почтатж Руска. Печятитъ що бѣха на тяхъ, нищо неструватъ вжнъ отъ Границата, и за сичкитъ писмж сж плати напжлно портатъ.

Писматж отъ настоиницитъ на тамошното училище прїяхъ, и онѣзи дѣто сж за Галацъ и Браила ще ги испратж, и ще подкрѣпж и просбатж на настоятелитъ, ще сж погрїжж и тука, давно направж нѣщо помощъ годишна. За нѣколко години макаръ чи тукашнитъ сж въ мнѣніе пжрво въ Тжрново да стани Чентрално училище, за старото имя що носи този градъ, чи отъ послѣ въ Пловдивъ, нѣ ази сж съгласявамъ сосъ вашето мнѣніе, зашто знамъ чи въ тжрново нямами достойни хора.

Ви затварямъ еднж расписка на Д. В. Манчова за # ски 8. що му дадохъ тука въ заимъ и кату ги съберете даите ги и тяхъ на уича Никола

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва: прїятелъ

Хр. Георгіевъ.

419. — Прѣдимствата на Пловдивъ прѣдъ Търново да има той централното училище.

Пак. 15.

Пловдивъ, 8 Марта 1865 л.

Господине Христо Георгиевъ,
Въ Букурещъ.

Ваше честно отъ 21 Февруар. на врѣмя прияхъ и притворены-ты въ него прѣдадохъ Марийки и чичю Николу, който тогава бѣ дошълъ и сега още е тука. При-тварямъ Ви и отговоръ отъ тѣхъ.

На настойници-ты на училище-то ни явихъ за добринж-тж, дѣто сте имали пръво да прѣпратите писма-та имъ за Галаць и Браилж и да подкрѣпите и отъ Вашѣ странж молбж-тж имъ за помощъ, и второ да ся погрыжите да направите годишно спомоществование. Тии Ви сж весма благодарни за тоя трудъ. Отъ моѣ странж азъ щж Ви кажѣ че помощъ за такжвж работж е всякога добрѣ дошла, нъ има врѣмена, когато може да послужи двойно. Така сега ся прѣдставя случай на мѣсто досегашний учитель на французскый языкъ да ся хване другъ, който врьдва много повече. Нъ настойници-ти не можтъ да го сговорятъ прѣди да ся оздравятъ отъ дѣ ще излиза заплата-та му, така да можяхте да турите по съ врѣмя въ дѣйствиe обѣщание-то си да направите годишно спомоществование, каквото да не ся испусне тоя чловѣкъ, добро-то ще хване два пжти мѣсто.

Колко за мнѣнието на наши-ты въ Букурещъ съотечественици, че пръвѣ въ Търново трѣбва да стане централно училище за старо-то имя, дѣто носи този градъ и то е добро въ основание-то си. Нъ на Историческо-то значение на Търново трѣбва да поставимъ Географическо-то положение на Пловдивъ въ срѣдж-тж на земи-ты, населены отъ Блѣгары, та по-лесно иде оттукъ да ся разнесе образование-то по всичкый народъ. Па като не ся видятъ сега въ Търново хора врьдны да рядятъ таково заведение, то чини ми ся, не трѣбова за имя-то на тоя градъ да ся изоставя назадъ исплѣнение-то на насжщнж-тж потрѣбж за народа.

420. — Бива ли да се иска помощъ отъ князь Куза за пловдивското централно училище.

Пак. 15.

Пловдивъ, 3 Априлия 1865.

Господине Христо,

Притварямъ Ви едно писмо за чичя Юванчя Горана, което Вы мољж да прѣпратите, както може по-скоро, дѣто ся намира, зачтото е за еднж брѣзж неговж работж. Азъ не знаѣ дѣ ся намира, за да му проводж на право писмо-то, за това давамъ Вамъ тоя трудъ.

Тыя дни, въ разговоръ за тукашно-то училище, станж тая дума: Не бива ли Букурещкы-ти Блѣгаре да попросятъ отъ Князя Кузж нѣчто помощъ за това заведение? Ато да гядаме относяне на неговж свѣтлость камъ Блѣгары-ты — относяне, което може и да има причины, дѣто и да не поносятъ намъ, нъ ные да си знаемъ работж-тж — азъ мыслѣ, че той не ще откаже въ тоя случай, нъ настойници-ти, които можтъ безъ да ся стѣснявать, да приематъ помощъ отъ всякого, който имъ даде, не смѣжтъ и не бива да ся относятся сами до такывы лица, за което Турско-то Правителство може да имъ намѣри винж. Затова е по-добрѣ да можтъ Букурещкы-ти Блѣгари въ тоя случай безъ тѣхъ да свръшатъ работж. Щж ся надѣж да ми кажете какъ намирате тѣжж мысль.

421. — Отъ Браила и Галацъ отказватъ помощъ за централното училище въ Пловдивъ. Отъ Букурещъ обричатъ стотина жълтици. Нетактичностъ на народнитѣ прѣдставители къмъ князь Куза въ Цариградъ.

Пак. 15.

Приято 26 Апр. 1865.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку.^c 1865. априліа 19.

Вашитѣ честни отъ 8. Мартіа и 3. настоящаго на времѣ пріяхъ и писанитѣ ви въ тѣхъ проумѣхъ, на които и слѣдовамъ да ви сж отговорж.

Отъ Браила и Галацъ слабаи надеждата за помощъ за училището ви, пжрвитѣ сж плачатъ чи иматъ нужда и тіа за тѣхното българско училище за подарженіето му, а вторитѣ казватъ чи иматъ цѣрква българска зафаната да правжтъ и неможжтъ да намѣратъ пари да я свжршатъ, и тѣка кажи чи и еднитѣ и другитѣ отказватъ. отъ тука ще стани нѣщо, нѣ ощи сигурно нищо неможж да ви кажж. отъ нѣколко години и работитѣ на тарговиата не отвождатъ добрѣ, тѣж заради това и човѣцитѣ неиматъ воля добрж за да давжтъ за такивж работи, сосъ сичко това ази ще сж погрѣжж, и надявамъ сж да сполучя да направж да сж прашатъ годишна помощъ 100 ₪ски за тамошното училище, а колкуто дѣто казвате за да сж отнесжтъ тукашнитѣ бѣлгари кжмъ князатъ за да искатъ помощъ за училището тамо. то нѣти си имж мѣстото, нѣти сж пакъ — можи — каквои относяніето на князатъ къмъ бѣлгаритѣ то ѣ явно, нѣ кои сж причинитѣ дѣто вамъ непонасятъ това нѣго зная, знамъ само чи въ Медицинското училище тука имж 33 момчета бѣлгарчита дѣто сж поджржатъ сосъ харчѣ на началството, нѣщо коѣто по ближнитѣ наши нисж направили, и за тази добринж неговж нашитѣ народни прѣдставители нѣрачиха нѣти да му благодаржтъ кату той бѣше той въ Ц/градъ. Закоѣто имъ бѣха писали тукашнитѣ бѣлгари, нѣ освѣнъ дѣто не отидоха да му благодаржтъ несториха нѣти кабулъ да отговоржтъ на тукашнитѣ бѣлгари.

Отъ затворѣнитѣ ми едното предаите на братовчѣтката ми, а другото испратете за Карлово.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва :

Хр. Георгіевъ.

422. — За Рада Гугова и Парашкева Шушулова, свѣршили въ Киевъ.

Пак. 15.

Приято 29 Авг. 1866. Отгов. 7 Септ.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку.^c 1866. Августъ 21.

Ви потвѣрждавамъ предишнитѣ си отъ 24 прошлаго и 7. настоящаго чресъ консулството и по почтата руска. — Пжрвото ми писмо кжкъ до 9. сѣго нисте пріяли, неразумявамъ, сж види чи тука на консулството да сж забавило писмото това. — Вашето честно отъ 9 сжщаго пріяхъ на коѣто и слѣдовамъ да висж отговорж.

Рада Гугова и Параскева Шушулова на вращаніето имъ отъ Киевъ, аку би да минатъ презъ тука, и додатъ при мѣня, ще вида да имъ предстоя, и да имъ купж по нѣкоя дрешка прелична, и колкуто разнесж ще ги минж върху ви, и вамъ ще явж.

Сѣга на 15. сѣго за сѣа богородица ходихми на монастырятъ пасжри се лѣля Теодосія и г-жа Елисавета, дѣто намѣрохмы и вашата лѣля г-жа Методія, коѣто смѣя да ви кажж чѣзъ млогу по юнакъ отъ лѣля.

Затворѣнното ми испратете за Карлово.

Ви поздравлявамъ и Оставамъ

ва :

Хр. Георгіевъ.

423. — Букурещкиятъ комитетъ. Богданъ Горановъ за учителъ.

Пак. 15.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1866. 9врія 13.

За народянъ български комитетъ въ Букус. Знамъ чи различно сж хоратувж отъ среща нъ повѣето и звонъ, а работа нищо, писмото отъ тамошнитѣ бжлгари що ми пратихты, само ази Атанасовичъ го знаи, и никои, други, и не трѣбовж да имати съмненіе, чи отъ това писмо ѣ произлигло нѣщо дѣто да тури тамошнитѣ бжлгари въ подозрѣніе.

За да сж настани богданъ за учителъ въ Пловдивъ нещѣ бжди злѣ защото чувамъ чіе добро момчи, нъ ази никакъ ніго познавамъ.

Ви поздравлявамъ.

Хр. Георгіевъ.

424. — Потрѣбно е Геровъ да иде въ Букурещъ. Тамъ ще издаватъ вѣстникъ. Дири се редакторъ. Бурмовъ и Ив. Добровичъ.

Пак. 15.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1866. Декѣмвріа 12.

Времѣнжта сж твжрди дѣликатни, на пролѣтъ мися струвж чи ше имами работа, и заради това казувамъ чи ше бжди нужда дасж срещнимъ, и кажѣте ми щели можите да сторите това и коги — Баронъ Афембергъ отвожда утри за Петербургъ, и понеже и тои ніе противянъ за да ся срещнимъ сосъ вази, го молихъ и ми обрѣчи да хоратувж дѣто трябовж, чи когито вія поискате воля за да додите за тука, да висж даде, освѣнъ това ніи тука исками да направимъ да издавами единъ Вѣстникъ на Бжлгарски и Влашки комуто цѣлтж да бжди да поджржа правдинитѣ бжлгарски, и да брани въ опщѣ сичко славянско нѣщо, нъ тжкави способянъ човѣкъ тука нямами, и незнамъ отъдѣ да го зѣмимъ, прочеи кажѣте ми и вія по тамо иматели нѣкои тжкави способѣнъ човѣкъ и кжкъ намѣрате Бурмова и Иванъ Добровича, що е зѣга на Сливянъ, а някоги издаваше мирозрѣніето въ Віѣнж, струватъ ли за тжзи работа, и сосъ кжква платж годишна можатъ да сж благодаржтъ, и аку намѣрати за способянъ Добровича, то можите и да му пишите, за да ви кажи дали дохожда чи да ми явите поскору за да зная.

Ви працамъ по почтатж въ еднж котія еднж вржхна дрѣха за Маріика, които и ѣ праща Г-жа Елисавета за нова година и да ѣ носи сосъ здрави

Ви поздравлявамъ

ш
ва :

Хр. Георгіевъ.

425. — Политическото положение въ Влашко.

Слухжтъ дѣто владѣи тамо, чи по нашитѣ мѣста голѣми работи сж вжршатъ и чи Власитѣ сж готвятъ на пролѣтъ да развіятъ пряпореца на свободжта и да го принесжтъ отвждѣ Дунаватъ, отъ чясти иматъ и право хората по тамо да вѣрватъ едно такова нѣщо. Защото на главатарятъ Влашки пофаткити сж тжкива, нъ тія сж повечето да плашатъ Европеицитѣ, ніе чудно и да сж лжжи глжвжтарятъ Влашки, чи можи и да направи бжлгаритѣ да сж повдигнатъ, аку ся случи да сж советува съ предводителятъ бжлгарски що направи и Габровскіятъ буклукъ които помѣжду нашитѣ що мислжтъ по узрѣло кату нѣма никаква тяготж можж да кажж чи сношеніе нѣма, сосъ еднж речъ смѣя да ви рѣкж чи нити Главжтарятъ Влашки ше развіи баирякжтъ на пролѣтъ но само ше да плаши за негова си скопъ, тжчи и аку сж случи даго развіи нѣщо което ази нивярвжмъ то ви казувамъ чи отъ нашитѣ не ше да намѣри учястници, исключавжмъ главатаржтъ бжлгарски, и нѣколко

слаби хора които можи да сж повлачжтъ подиръ него, сосъ намѣреніе за плячка, нищо сериозно не чакайте, тжчи нети пакъ вярвжмъ какво нашытѣ отъ среща и наи проститѣ да сж земагъ подиръ вѣтровита та главж на Главатарятъ Български.

Забѣлѣжка. Писано е съ друга ржка, а поправяно отъ Хр. Георгиева.

426.— Голѣма потрѣба да иде Геровъ въ Букурешъ. Уни-
зително прошение отъ народнитѣ прѣдставители до Султана.

Пак. 15.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1867. яну. 10.

Ви напомніювамъ предишното си отъ 26 прошлаго года и мѣа по почтатж руска.

Вашето честно отъ подобнаго пріяхъ, нѣ по причина на нѣкоя си пакостъ нѣпредвида дѣто ми сж случи, отлагамъ прѣличніатъ отвѣтъ на писмото ви това да ви дамъ съ приходящата почтж, а сѣга ще ви кажж какво нуждата за да сж видимъ поскору ѣ веки нѣизбежима, и трѣбовж да сж распорѣдите за воля и да видите да додите колкуто поскору — на Баронъ Офембѣрга освѣнъ дѣто му хоратувахъ за да подѣиствувж дѣто трѣбовж за да висж дади воля да додите до тука, нѣ завчера кату му писахъ за Петербургъ му наповнихъ пакъ и затова, и коги искате волята, да искате отъ Началството и разносжитѣ ви да висж освободжтъ, това го удобри и баронатъ.

Тѣлеграфатъ Марикианъ вчѣра пріяхъ отъ когото разумѣхъ дѣто чи сте красти дѣвоичето си на Г-жа Елисавета, извѣстіето ви това го предадохъ на Г-жа Елисавета, която и благодари кѣкто на Мариика тѣи и вамъ за добрата ви воля кжмъ нея, тя сѣгаи по добрѣ въ здравіето си.

Нашытѣ прѣдставители въ Ц/градъ сж подали до султанатъ прошеніе, и което сте прочѣли и вія въ Вѣстницитѣ бжлгарски, нѣе ми чудно никакъ за сичкитѣ дѣто сж подписали това Прошеніе, само за Госп. Ст. Чомакова ми сж види чудно, а чи на това тои ѣ причината и тжзи ѣ неговата политика, то ѣ почти вѣрно. — Ази ни сжмъ противанъ за да сж дадеше прошеніе на султанатъ и да му кажи нѣщо чи Бжлгаритѣ мируватъ и не участвуватъ въ Бунтовническитѣ движеніята днѣшни, и да искатъ рѣшеніето на цѣрковніятъ Въпросъ, нѣ не сосъ такжвъ унижитѣлянъ начинъ сж види чи такавж ще бжди французката политика.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

III
ва:

Хр. Георгіевъ.

Ви честитявамъ и новатж година, даи божѣ всѣдомовно да преминимъ здраво весело и благополучно, и добро отѣчество.

427.—Търсене редакторъ за кроенъ вѣстникъ. Мнѣние за
Славейковъ.

Пак. 15.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1867. Януа. 22.

Ви потвѣрждавамъ предишното си отъ 10. зего по почтатж руска, и сж отговарямъ на честнитѣ ви отъ 26 прошлаго и 10. Настоящаго на които съгласнитѣ прѣмълчавамъ.

За редокторъ на Вѣстникатъ що исками да вадимъ тука, отъ истината чи нямами способенъ човѣкъ, тука отъ Власитѣ сж намѣржтъ тжживж добри, нѣ злотун чи на тяхъ неможи да сж увѣри човѣкъ. — Ми думатѣ чи Вашытѣ тамо намѣржтъ

по сгоденъ Славейкова отъ кату Брумовъ, на това и ази, нисжмъ противенъ, нъ тои освѣнъ дѣто нѣ ученъ дотамъ, нъ ми сж струва чи да незнаи и французки, и то є голѣмъ косуръ, освѣнъ това ми сж струвж, аку нисж лжжа чи Славейковъ да бжди и подлизица на Протестантитѣ, и аку това бжди вѣрно, то ощи по неспособенъ ставж за тжзи работа — отъ младитѣ аку имж нѣкои по способенъ небы было злѣ нѣ нищо дѣто казвате чи тѣ сж увличатъ защото тука ще сж намѣри кои да го въздржа. кои є Нѣмцовъ непозчавамъ. . . . .

Надявамъ сж споредъ каквоту ви писахъ въ предишното си да стѣ сж распорядили за да искате воля да додите тука, чи като додите тогивж ще ви разкажж за сичко що имж по тука — За да знаите и вѣя що да казвате. . . . .

За додите съ Маріика и съ дѣчжта, освѣнъ разноски повече дѣто ще ви послѣдуватъ нъ є и трудно за пжтуваніето ви, и по добрѣ да додите самички, а коги додите повнете да ми донесете семя отъ кычистіятаъ сытянъ босиликъ, и семя отъ добріятаъ кичастъ шибон, кату забележети защо онова семж дѣто ни пратихте лани излези повечето пулякъ.

Отъ затвореннитѣ ми єдното пратете за Карлово, а другото за Калоферъ.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва :

Хр. Георгіевъ.

423. — Брошура „България прѣдъ Европа“.

Пак. 15.

Господ. Наидинъ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1867. Февру^с. 6.

. . . . .
Видѣхъ дѣто стѣ писали за да искате воля да додите тука и отива добрѣ, надывамъ сж да не посрѣщните противностъ, кату работатаи нагласено отъ по напредъ.

Отъ Брошуритѣ „България прѣдъ Европа“ ви пращамъ и ази днесъ двѣ, єднж български, и друга французки на Гржцки няма преведена. . . . .

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

ш
ва :

Хр. Георгіевъ.

429. — Прѣпоржчва се Алекс. Тулчановъ отъ Измаилъ.

Пак. 15.

Господ. Наидинъ Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку^с. 1867. Мартѣ 29.

Приносжція настоящото ми Госп. Алек. Тулчановъ отъ Измаилъ добаръ Патриотъ и мои ближанъ пріятель, ви го рекомандувамъ и се заедно ви умолявамъ да му дадете отъ вашж странж сяка възможна ржкопомощъ кату имате прѣдъ видъ чи каквоту направите за него, ще бжди като за мѣня сжцаго. —

Ви поздравлявамъ.

ш
ва :

Хр. Георгіевъ.

430. — По съюза съ сѣрбитѣ. Генералъ Коцебу. Събрание-то въ Одеса. Тайниятъ комитетъ вика Громадова въ Букурещъ и чрѣзъ Калянджи кани Зинджифова за редакторъ на вѣстникъ.

Пак. 15.

Г. Хр. Георгиеву.

Одесса. 29 Мая 1867 г.

Г-не Христо,

Съ Божиѣхъ помощъ стигнахъ благополучно въ Одесѣ и тутакси ся турихъ на работѣ, за да исплѣнѣхъ дадено-то ми порѣчение. Нѣ засега още не могъ да Ви кажѣхъ ничто рѣшително, за какъ ще иде тука работа-та. Отдѣлно говорихъ съ всички/ты приятели, които приематъ участие въ прѣдприятие-то ни, и тии ся показватъ съгласни съ мене, а на дѣло такывы ли сѣ, това ще ся види довечера въ събрание-то, което има да стане, за да прѣговоримъ по-положително за работѣ-тѣ и да ся рѣши какво трѣбува да ся прави.

У Генерала Коцебу ходихъ, нѣ той формално ми обѣяви, че не може да даде никаквы олесненія на съдружество-то и това исто-то е казвалъ и на наши-ты тука, та го знаѣтъ и тии, нѣ, прѣди да го научатъ, сѣ писали на други-ты, че оттука ще се даде помощъ за прѣдприятие-то имъ и тя е приготвена. Довечера въ събрание-то щѣ имъ дамъ да разберѣтъ, колко брѣка брѣзаніе-то въ тѣя работы.

Отъ Г. Шопова сте ся научили, че ся срѣснихме съ него въ парахода, дѣто тои ми разказа на кжсо, какво е сврѣшилъ. Той като счита сговоръ-тѣ вече сврѣшенъ, порѣча ми да нагласимъ тука да ся привыкатъ и испрататъ въ Букурещъ по-трѣбны-ты хора, като Станишевъ и др. за писары и проч. Азъ щѣ поговорѣхъ довечера въ събрание-то и за това, нѣ чини ми ся по-добрѣ ще е само да ся разумѣемъ за сега, па да ся чѣка да пишете отъ Букурещъ тогыва да ги привыкатъ и испратятъ. Истина, че така ся забавя нѣколко работа-та, нѣ за да не бы да ся сбрѣка съ брѣзаніе-то, азъ го разсѣдихъ така за добрѣ.

Добрѣ бѣше да бяхъ видѣлъ проекта, что носѣше Шоповъ за какъ да ся начне и води работата, зачото тука искатъ да знаѣтъ това, та да имъ раскажѣхъ, колкото бѣва.

Сега да Ви прикажѣхъ пакъ други новины.

Тайный комитетъ телеграфисвалъ Громадову да го выка да иде въ Букурещъ и тои мя пита, може ли да ся положи на тѣхны-ты думы. Азъ му казахъ, какво нѣчто е тайный комитетъ и го съвѣтувахъ да не ся увличѣ и да не брѣза. Колко затова може той да послушѣ, нѣ за повече види ми ся да е все оный лудый Кіорчоглу.

И друго за тайный комитетъ: Калянджи отъ Исмаилъ писалъ Зинджифову, че тайный комитетъ го выка за редакторъ на Вѣстникъ что иска да издава, а Зинджифовъ пише Палаузову да го пита, да приеме ли това приглашение. Палаузовъ още не е отговорилъ.

Колко за вѣстникъ притварямъ Ви прѣписъ отъ едно писмо отъ Славейкова до мене, което наидохъ тука.

431. — Колони се върналъ отъ Бѣлградъ. Инструкции за комитети изъ Българско. Маринчо пратеникъ отъ Влашко. Пазайотъ въ Сливенъ и сношения съ него.

Пак. 15.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку^с. 1867. Юнія 12.

Предъ видъ имамъ Вашѣтъ честни отъ 3. 6. настоящаго и 29. прошлаго, двѣтъ изъ Одесса, а едното отъ Ц/градъ, на които писаннитѣ ви проумѣхъ и слѣдовамъ да висѣхъ отговоръ на потрѣбнитѣ.

Господ. Колони сѣ завжрна веки тука, отъ него научихме сичко за Одесса, и радвамъ сѣ дѣто можиха одесчанитѣ да сѣ разумѣятъ и да си поправѣтъ грѣшкитѣ баримъ за напретъ.

Отъ Госп. Колони сте научили на дълго за сичко що сж и прѣминало въ Бѣлиградъ, и намѣрамъ за излишно да ви ги пишж ази, и тѣка на това отъ гори сж уграничавамъ да ви съдружж прѣписъ отъ инструкціитѣ що пріяхми изъ бѣлиградъ спорядъ тяхъ виждатѣ чи нія трѣбовж да наредимъ на саду отъ срѣща комитѣти за да знаятъ кжкъ стои работата, да приготвюватъ народатъ, и да ни съопшаватъ сичко що ставж и що имж по тамо, нѣ кату това сѣгаи трудно да стани отъ тука, защото отъ срѣща нѣти можатъ да додатъ хора, нѣти пакъ отъ тука да отидатъ безъ да даджтъ сумнѣніе заради това опредѣлихми да пратимъ Господ. Маринча право въ Ц/градъ до вази, за да наредитѣ вѣя отъ тамо работата за одваднитѣ странн т. е. за Пловдивъ, Софія Сливянь и Ц/градъ, ана вращаніето си Господ. Маринча да види тури наредъ въ Варна, шумянь, рухчукъ, аку сж можи и въ Кюстанджа нише бжди злѣ, за Тѣрново, Свишовъ и Видянь остая вѣки нія отъ тука да нарѣдимъ кату сж по олеснимъ — Господинъ Маринчо щѣ доди съ паша-портъ руски, ина вржщаніето му, белѣшкитѣ за инструкціитѣ на комитѣти и чифритѣ за тяхъ, ще ги пратитѣ вѣя до Вѣрнинскіатъ и рухчушкіатъ руски консулъ въ пликъ до Маринча, чи кату стигни тамо да си ги зѣми, и нарѣди, и на двамата тѣя консули вѣя трѣбовж да имъ пишитѣ чи кои имъ даджтъ писмж онѣзи които имъ назначи Госп. Маринчо да ги пріѣмжтъ, идани ги испращатъ съ почтата руска до консулство тука, това сжщото щѣ наредитѣ да ставж и въ Пловдивъ за дѣто вярвамъ да сжи нарѣдило почтж руска — Въ Пловдивъ кои щѣ бждатъ нашитѣ агѣнти, то ѣ вашж работж тѣи ивъ Карлово Калоферъ Сопотъ Коприщица Клисурепополи, кои трѣбовж да бждатъ, сѣ вѣя щѣ наредитѣ въ Пловдивъ кого да нарѣджтъ отъ Пловдивскитѣ единъ щѣ бжди и Докторъ Рашка, и които щѣ бжди отъ Главнитѣ, понежѣ тои щѣ сж разумѣвж и сосъ Сливнялитѣ и сосъ Панаюта на Г. Маринча възнамѣрювами да дадемъ и едно момчѣ за до го извади на бургасъ, и отъ тамо да отиди съ писмо до Панаюта, нѣ кату незнамъ щѣли да разбѣи да отиди, казувамъ да намѣритѣ ивѣя тамо другиго да пратитѣ презъ Сливянь до Панаюта съ сжщото писмо, отъ коѣто ви съдружавамъ прѣписъ — писмото дѣто пращамъ на панаюта ѣ сосъ цифри, отъ онѣзи що му дадохтѣ вѣя.

На Господ. Маринча щѣ му дадемъ 300 лири за да имж да раздадѣ по главнитѣ комитѣти по колкуто намѣритѣ за благословно, за да имжтъ да плащатъ разносжитѣ, коги сж случи да проведатъ по нѣкади хора за работата ни, и сѣки комитѣтъ да даржи еднж белѣшкж, чи аку сж случи да похарчи повѣче щѣ му сж платжтъ сѣ отъ тука,

Въ Ц/градъ сж разумява чи трѣбовж да имами здрави корѣшподѣнти, и които писма тж си да ни пращатъ чресъ посолството Руско тамо.

За таиніятъ К. имамъ доста да ви кажж, нѣ остая вѣки усмѣнно да ви ги раскажи Г. Маринчо.

Сосъ сичко чи сжрбитѣ казватъ колку скору да ся нарѣджтъ комитѣтъ ни, и отъ послѣ да мыслимъ за голѣмото прѣдпріятіе, нѣ както виждатѣ щѣ сж позабавимъ, нашѣто мнѣніе, и опредѣленіе ѣ да силимъ дѣто до на ѣсянь да сж започни опщото дѣло.

За Вѣстникъ тука и други подобни що ми пишитѣ остая кату додите тука да видимъ какво можимъ да направимъ.

Коконитѣ днѣсъ ще ги завѣдж на улмѣнь, за да постоятъ 10/15 дена, а ази въ други денъ ще сж вѣрна.

Тосъ часъ пріяхъ и частното ви отъ 9 сѣго и писаннитѣ ви разумѣхъ — на Вѣлкова Никола пишѣтѣ. да имъ даджтъ паритѣ, защото вѣя можитѣ да сж забавите.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

III
ва:

Хр. Георгіевъ.

432. — Мнѣнието на посланика. Геровъ главенъ ръководителъ. Мироновичъ не мирува. Громадовъ въ Галацъ. Тошковъ бръза. Зах. Княжески въ Русчукъ и Даскаловъ въ Варна агенти на комитета. Вѣнчавката на Кудашова.

Пак. 15.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Ц/градъ.

Буку^с 1867. Юнія 27.

Предъ видъ имамъ Вашитѣ честни отъ 16 и 23 сего, на които писаннитѣ ви проумѣхъ, и слѣдовамъ да висж отговорж въ кратцѣ за сичко.

Мнѣнието на Посланика за да не бжрзми сжмъ отъ чясти съгласянь и ази, нѣ не за да чаками за да стани баркотія въ Европа, нѣ за да сж наготвимъ нія съ пріятелитѣ наши, защото имж доста за приготвювани, и които ще ви ги обадж кату додита тука—жалѣя за колкуто ми пишете за посланикъ, и дѣто чи нѣви оставилъ да излезите при князатъ, сж види чи той варви се спорядъ ст-реотипната Политика, заради това и азъ казувамъ чи ѣ нужда да сж отнесемъ до главжта, за което и писахъ предварително на нашитѣ братія за да бжди и сосъ тѣхното удобрѣние, чи кату додите тука ще видимъ да нарѣдимъ и това.

За работа на Маринча ви писахъ колкуто мисляхъ за нужно, ви проводихъ и начертанието на братіята ни чи веки остая вѣя кѣкто благорасждите да наредите, вѣя по добрѣ познаватѣ кжкъ можатъ да бждатъ нарѣдени тѣзи и спорядъ обстоятелствата онова дѣто сж можи и ще бжди полѣзно, да видите часъ напредъ да сж нарѣди.

Писмото ви отъ 23. вчера пріяхъ иднѣсъ рану ходихъ при Баронатъ, и комуто доказахъ чи имамъ нужда за вази за да додите поскору тука, иза което тои днѣсъ пише потрѣбнитѣ на Посланика, и вярвамъ чи кату пріеми писмото това Бароново, да ви даде воля за да додите предложихъ на Баронатъ иза да телеграфиса за това, нѣ тои го намѣри излишно кату днѣсъ ѣ руската почтж за Ц/градъ. Баронатъ пиши на посланикатъ освѣнъ дѣто да ви даде воля за да додите тука, нѣ да сте и волни да отидите ивъ Одесса и на друго мѣсто аку стани нужда, и нека ви служи.

Таинитѣ ги приплѣжихъ, тяхната работа была совсемъ нищо и никакво, нѣ злотуи дѣто Мироновичъ немирувж, понеже освѣнъ дѣто пиши да имъ сж даджтѣ 200 тѣхъ $\frac{1}{2}$ ски що ги бѣха проводили по Тодорака, и които ази няма да ги дамъ догдѣ недовдите нѣя. нѣ сега провозда и Грамадова, сосъ рекомандація до тяхъ, тои ѣ стигналъ на Галацъ и тѣя дни трѣбовж да доди и тука, ази знаите чи сжмъ отъ краи за дадоди сега тука Грамадовъ, тж чи сега ощи повече, нѣ съ кого да сж разумѣишъ съ вѣтарничавата главж на Тошкова, тои човѣкъ отъ истина съ неговитѣ глупости достига опасянь, и наи насетнѣ ще бждемъ принудѣни да сж отнесемъ противъ него чакъ на Министерството, за което говорихъ исъ баронатъ, тои иска се бжрзи работи тж чи билѣ вѣтарничиви него малку го ѣня, защото сѣди въ Одесса, и на сяко несполучіе други сж очерніоватъ твжрди ми излезе изъ очитѣ този човѣкъ, дяволъ да му зѣми и паритѣ, по добрѣ беше нѣти да знаи нашата работа. нѣ кои мислѣши даи такжва лѣкъ човѣкъ.

Въ Рухчукъ смѣ писали на Г. Зах. Княжески и въ Варна на Даскалова, за да увѣдомлаватъ за тамошнитѣ работи, иза да знаите що искаме отъ тѣхъ ви пращамъ и преписъ отъ писмата тѣзи, чи кату додите за тука да мините презъ това и да имъ поговорите потрѣбнитѣ и вѣя — Вашія пріятелъ що ѣ въ Рухчукъ Консулъ, кѣкто сж научавамъ е по нечувствителенъ и отъ прѣжде бившии и добрѣ ѣ да му наплжнитѣ главжта за даразумѣи какво трѣбовж да прави, и кой пжтъ да даржи—Варнаскіятъ консулъ ѣ тука болянь, нѣ праву ви казувамъ чи тои доста добрѣ разумява нашитѣ работи, и яко мж благодари това.

За Кудашова хоротувахъ сосъ нашія Владика, нѣ тои казувж чи нѣти въ Ц/градъ нѣти тука можатъ да го вѣнчѣятъ бѣзъ да зѣми распустно писмо отъ Владиката на Епархіата дѣто щѣсж вѣнчен, сосъ сичко това аку тои можи да зѣми распустно писмо тамо отъ Патріархагъ, тогивж той кату вѣрховенъ управителъ на цжрквата, съ неговото распустно писмо можи да доди и тука да сж вѣнчан, и нека

направи тѣи, аку ли нѣсполучи, то тогивж кату додите тука щемъ сж помжчи давно направимъ това да стани презъ сжрбытѣ.

Ази утри щѣ отида при коконитѣ за да ги доведж, и щѣ занисж и на Марінка писмото ви.

Ви поздравлявамъ.

ш
ва:

Хр. Георгіевъ.

433. — Искѣ се позволеніе да идатѣ бѣлгаре депутація при руския царь.

Пак. 15.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Буку.

Улменъ 1867. Августа 6.

Нія снощи стигнахми благополучно, и днѣсь тржгвами за Галацъ.

На баронатъ кату му доди отвѣтъ отъ петрѣсбургъ аку никакъ бжди непріятенъ, т. е. да пишатъ за да неходи дѣпотаціята наша при царятъ (нѣщо козто ази нѣвярвамъ да сж случи) то натакжвъ случаи кажете на баронатъ отъ моя и ваша странж, чи отказованіето това ще направи лошо впечатленіе на нашытѣ бжлгари, сичкитѣ щѣ закачатъ да мислжтъ, чи Русытѣ отбжгватъ бжлгаритѣ, и ніе добро това нѣти за наши нѣти за русытѣ и да стори добрѣ да телеграфиса вторично и да имъ расправи, за да даджтъ воля да пратимъ дѣпотаціята на царятъ, зашто инакъ ще бжди доста непріятно, и вія разумявате кжкжвж врѣдъ можи да ни донисѣ това.

Ви поздравлявамъ.

ш
ва:

Хр. Георгіевъ.

434. — Министерска промѣна въ Бѣлградъ.

Пак. 15.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Віѣнж 1867. Ноѣмвріа 25.

Нія на 21. сѣго стигнахми тука благополучно, забавихъ ми сж зашто единъ денъ присѣдохми въ Варшавж, отъ тука възнамѣрювами да патувами за Пѣща на 28. сѣго, непріятно ѣ само дѣто чи агѣнціята обява вѣра какво няма в.ки Вапоритѣ отъ Пѣща да плуватъ по Дунаватъ зашто лѣдовѣтѣ краи бѣлиградъ и надолу былѣ голѣми, и ніе чудно и да замржзни това никакъ нѣмж благодари, зашто щѣ сж ходи сѣ по сухо, тж чи да нѣбѣшѣ сосѣ нази и кокона Елисавета сѣ н бѣше тѣи тѣшко за нази — телеграфическо извѣстіе отъ Бѣлиградъ извѣстява чи и Христичъ нѣ осталъ на Министерството, зашто былъ послѣдователъ на Гарашанина, и турили на мѣстото му Петрановича, които до сѣга б.ше с.кретаръ на Гарашини, той нѣ можи даніѣ сѣ отъ сжщата система, само кату младъ, и нѣ сѣ добро имѣ отъ башаси да нѣнаправи нѣкоѣ зло впечатленіе на народатъ Ви пращамъ чрѣсъ Госп. Паница 40. наполеона, и който щѣ ги мине варху ви. . . . .

На Марінка утре щѣ пишж зашто само въ нѣдѣля отвожда пощата. За Пловдивъ.

Поздравленіѣ ви отъ кокона Елисавета и отъ Г. Шопова.

Затворѣното предайте спорядъ надписа му.

Ви поздравлявамъ

ш
ва:

Хр. Георгіевъ.

435.—Всеславянско общество. Проектът на Митхадъ паша за общи училища. Сръбски работи. Славянски съборъ въ Ъѣна.

Пак. 78.

Господ. Н. Мълчанъ*

Віѣнъ 1867. Ноемвриа 25.

Писмото ви отъ 20. сего снощи пріяхъ, на което писаннитѣ ви разумѣхъ, и висж отговарямъ въ кратцѣ. новината дѣто ми предавате за опществото що искатъ да направятъ тамо за да помжчатъ за развитието на всичкитѣ славяни и за сближаваніето имъ съ русцитѣ е добро нѣщо, и макаръ чи доста късно става, нѣ по добръ късну отъ кату никога, относително за това можете да поговорите и вія дѣто трѣбовж за да сж даде по скору воля на това опщество за да влезе въ дѣйствіа, понеже нуждытѣ наши ще бждатъ по голѣми отъ кату сякоги, тж чи и забавж можи да нетарпжтъ.

Споредъ Вѣстницитѣ бжлгарски, управителатъ на Дунавскія Вілаетъ сж види чи ша испълни намѣреніето си за да затвори бжлгарскитѣ училища, ѣ ги размѣси съ турскитѣ, на такжвъ случай други царъ няма освѣнъ да ся отвори единъ Пансіонъ въ Буку: съ интернатъ за 100 момчета безъ платж да сж учатъ, и тѣй и инакъ товаи много нужно за нази нѣ за да ся тури въ дѣйствіе имаи нужда отъ помощъ годишна по 2000 # ски и за което ми ся иска да пишж на нашія пріятель чястно кату стигна на мѣстото си, и аку ви доди на ракж можи и да го предопредите и отъ сега.

За сжрбитѣ онова дѣтои говорилъ тамошнія ученъ, току тѣй е истина, нѣ няма що да сж прави, трѣбовж да сж стараимъ полегато и нія за поправяніето и нарежданіето имъ, нія каквото направимъ по тамо като минити, ще го узнаите отъ Г. Шишкина, и аку бжди нужда можи да му оставимъ и нѣкои писамца до вази тука снощи имаше събраніе отъ славянитѣ за да рѣшжтъ кои языкъ да бжди опщи за славянитѣ, и сж казувж чи повечето сж за рускіатъ, сасъ сичко чи Правителството препятствова млогу на това, аку узнаж за това какво сж и рѣшило снощи догдѣ затворж писмото ще ви забележж отдолу.

На киселіатъ добръ ще сторите да му кажите да постои тамо ощи 15—20 дена догдѣ сж вида и ази съ братіятата и сасъ нашитѣ, защото ази сжмъ въ мнѣніе да бжди и тои близо нази, кату отъ нашитѣ и разумява отъ Военни нѣща, коги му сж пиши да доди, ще пишимъ и на пріятелатъ за да му сж даде воля да доди, и да си земе заплата отъ тамо рѣдовно.

Оставамъ

ш
ва :

Иванъ Парвановъ.**

436. — Мнѣние за сръбско посрѣдство по церковния въпросъ. Образуване клонове отъ букурешкото настоятелство. Съѣдѣнія за Любомиръ Младеновъ.

Пак. 78.

Господ. Н. Геровъ!

Бѣлградъ 1867. Декем. 5.

Отъ Віѣнж ви писахъ и ви проводиохъ. 40. Наполеона, сега ви казувамъ чи нія до тука стигнахми благополучно, нѣ какво притеглихми догдѣ додохми тука ще го приказувами за млогу времѣ. — Днесъ съ божіята воля трѣгвами за базіяшъ и отъ тамъ напатъкъ ми сж струва ще патувами по сухо, понеже Дунаватъ влачи лѣдовѣ, и Вапоритѣ нешжтъ да варвжтъ, това е доста неприятно за нази, защото и багажъ млогу имаи, тж чи и кокона Елисавета сосъ нази. Нія тука по тука що направихме и що сме говорили сичко го предадохме и Г-ну Шишкину и отъ него ще сж научите. — Вія кату сж видите тука сосо министра Петроніевича, отворете му разговоръ, за цѣрковниятъ ни въпросъ, и му прибавете чи за развѣрзованіето негово добръ бы было, Сжрбското Началство кату съюзници сега съ Гржцкото, да

* Псевдонимъ на Н. Герова.

** Псевдонимъ на Хр. Георгиева.

подѣйствува и то при Патріархатъ, за да свърши поскору Въпросатъ български, сосъ нѣкакви отступки по пріятни, защото при Великото предприятие дѣто сж готви трѣбовж и бжлгаритѣ да бждатъ утешени на този начинъ подѣйствахъ и ази. — отъ тука кату мините презъ Нишъ Софія, Берковица, Пазарджикъ, Клисуре, Копришица, Карлово, Калоферж, Враца, Троянъ, Заара Казанлъжъ, Хаскію Чирпанъ, Самоковъ, Панагюрище, по сичкитѣ тіа мѣста распорядете сж незабавно да нарѣдите членовѣ на настоятелството наше Буку: и на секо мѣсто да дадете и знаци различни, и дѣ които наредите и каквито знаци му дадете да ми явите въ Буку: за сичкитѣ тіа да кажите чи коги доди времѣто да стани въстаніето, да иматъ предъ видъ да совѣтуватъ народагъ да не прави никакво зло на жителитѣ турци, кату да можатъ и тіа да останатъ кату зрители, да имъ казуватъ, чи тіа сж повдигатъ върху лошото управление, и да улектжтъ счастіето на сичкитѣ и да живѣятъ братски това отъ еднж странж да имъ сж казува на турцитѣ, а отъ друга да имъ сж кажи чи аку тіа не сиджтъ мирни, то тогивж и бжлгаритѣ ще бждатъ принудени да земжтъ противни мѣрки, това трѣбовж да сж вджхни тѣи на народагъ, за да можи да сж укроти фанатизматъ турски.

Вія мисля да знаите дѣ сж намирж сега учитель Любемиръ Младеновъ, и сторети добрѣ отъ тука да пишете въ Вжршицъ у Банатъ на Г. Тодора Георгиевича дѣ сж намѣря, защото кату бѣхми тамо му сж обрекохми да му явимъ

и
ва: познаитъ.

437. — Голѣми думи. Недобри отношения между Герова и Игнатиева. Митрополитъ Филаретъ. Кишелски се иска въ Букурещъ.

Пак. 78.

Господ. Наид. Геровъ.

Буку. 1867. Декемвріа 27.

Послѣдно ви писахъ изъ Белиградъ, и писмото го оставихъ Г-ну Шишкину за да ви го даде коги замините отъ тамо. — Вашето честно отъ 11 сжщаго имамъ предъ видъ, писаннитѣ ви въ него проумѣхъ, и слѣдовамъ да ви сж отговорж на потрѣбнитѣ.

Жалъ мие дѣто казувате чи нисте можлѣ да видити нѣчто добро, нѣ само думи голѣми и сладки, отъ кату нія отъ тамо чакаме по малко думи, а повечето дѣла.

Извѣстіето дѣто ми давате за вашата работа никакъ нѣмж благодари, и мие чудно кжкъ и защо вашія началникъ, ощи преди 2. години да сіе турналь на умжтъ да ви мжхни отъ тамо, кату тогива мыслж бяхти доста добрѣ съ него — За Вашія началникъ нѣкои говорятъ чи съ дохажданіето му въ Пет. да намѣсти ужъ тои Горчакова, Баронатъ обаче това нѣго потвърждава — ази кату видѣхъ чи віа сте тѣи злѣ сосъ началника си зехъ разговоръ съ Баронатъ, и остахми съгласни за да пиши тои напаву нему, и да му кажи чи кату сжмъ былъ ази тамо сжмъ сж научилъ чи тои стараи да развали консулството въ Пловдивъ. и понеже това ако стани за назіе голѣмж врѣда, кѣкто и доказахъ на Баронатъ, да му пиши не само да не постоиствовж на това негово опредѣленіе, нѣ за напредъ самъ той да защищява това консулство, и да бжди сякога подъ оправленіето ваше. Защото аку тѣзи двѣтѣ ни сж опазатъ, нія тогивж сичкитѣ разумявами чи Руситѣ нищжтъ нашето добро, и за това сичко що можи да ни принесе ползж, тіа го развалятъ, чи веки да мыслятъ впечатленіе ще направи на нашитѣ. — Това мысля да стани добрѣ на този начинъ.

Проумѣхъ дѣто Негово Прѣосв. Филаретъ проумѣлъ добрѣ причината наша, и я зель на сжрдцѣ, и което сж доказувж отъ писмото що е былъ писалъ тои, отъ истина чи тои высокъ човѣкъ беше, и незнамъ аку ще имж втори други да го наслѣди кату него, и заради това сички трѣбова да жалѣмъ за неговото умирање.

Чи сжмъ съгласенъ на вашето мнѣніе, т. е. да постоите тамо догдѣ доди и чорбаджія ви, и видите що ставж, тж да увѣдомите и мене трѣбовж да сже разумѣли отъ телеграфатъ що теги на 24 сего баронатъ, за да ви кажжтъ чи ази сжмъ стигналъ тука, и ще ви пишж по почтатж Немскж.

Отъ Виѣнж до тука додохме се по сухо, и направихми 27. дена по причина на тешката зимж, чи какво сме теглили мыслете, благодарж на бога дѣто стигнахме благополучно.

За Киселски рѣшихми да доди тука, и за което остаи да пиши баронатъ на Министерството, за да го проведатъ, и да си полочава платата си отъ тамо, ще пишимъ и въ Москва за Станишова, за да издавами единъ Вѣстникъ, понеже тайнитѣ вадатъ, и различно брашулеватъ, въ 12 № и за вази доста хоратуватъ.

Ви поздравлявамъ

III
ва : познаитъ

438. — Влашка депутация въ Русия. Вика се Вас. Стояновъ. В. в. „Народность“, „Дунавска Зора“. Прошението на протосингелъ Кирилъ Нектариевъ.

Пак. 16.

Приято 11 февр. 1868. Отгов. 17 фев.

Господине Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

C
Буку. 1868. Януас. 31.

Писмата ви отъ 29 Декемврія изъ Виѣнж, 3 януас изъ Бѣлиградъ, и 19 януарія изъ Пловдивъ пріяхъ сяко едно на времѣто му, писаннитѣ ви въ тѣхъ проумѣхъ и слѣдовамъ да ви отговорж на потрѣбнитѣ.

Виждамъ чи отъ бѣлиградъ до Пловдивъ сте направили почти двѣ 7 мѣци пѣтъ, сж разумява чи и вѣя сте имали пѣтъ тежакъ, нѣ кату и нашіатъ небеше по добаръ, то нети да приказувами за това и да сж благодаримъ дѣто чи стигнахми живо и здраво.

Видѣхъ дѣто чи сте были на суфра съ на: братіяно — тѣ дни началството Влашко проводи два души Депотати за Петресбургъ при началството Руско, отъ които единія ѣ Владика, и сж разумява чи ще имж да практикуватъ и нѣщо черковни или за манастирскитѣ работи, народатъ съ благодареніе вижда това приближаванѣ.

Печататъ съ писмото ви ощи несжмъ пріялъ и нека ви служи.

Ми думате чи ортакатъ ми сж оплаква чи нисме му проводили обѣщанія помощникъ, имж право да сж плачи тои, нѣ и ази го нямахъ готовъ, тж изведнашъ да го пратж, освѣнъ това и зимно врямѣ мжчену сж патува, нѣ Дунаватъ отъ Гюргіво на гори сжи очистилъ отъ лѣтъ, и скороу трѣбовж да слази нѣкои Вапоръ, и ще отиди и Вашіятъ съученикъ В. Мустаковъ.

На писмото ми отъ 10врія чакамъ преличанъ и пріятенъ отвѣтъ, когито сж улесните и сполучити оказія здравж —

На Вас. Стоянова му сж проводи 50 # ски отъ тука за да доди, защото тои таковж желаніе ѣ показалъ.

За печататъ ще ви увѣрж съ 25. к. книжяни.

Прошението отъ странжта на Дяда Протосингела вярвамъ до сега дасте пратили, и давно поскору додехи рѣшеніето, зада сж нарѣджтъ паритѣ му, догдѣи тои живѣ.

Отъ Вѣстника „Народность“, сяка 7мѣца ще висж праща направо по австр. почта, а излезлите листовѣ до сега, кату сж случи нѣкои куроеріенъ отъ Вашата почтж, ще ви ги пратж за да ги прочетете за любопитство. — Сега презъ зимата само веднашъ въ Четвѣртакъ имами почтж австріиска за Ц/градъ и нека ви служи. За Дунавската Зора ще пишж въ Браила за да висж праща и тя.

Ви затварямъ разни писма отъ пріятелатъ вашъ Госп. Конковича, и испалнете желаніето му.

Ви съдружявамъ и единъ записъ на обществото сопотско отъ 14. Януа: 1867 съ почакъ за еднж година, иза когото волята моя да приберетя паритѣ сосъ фандата барабаръ, аку линисж можи то промѣнетито ощи за еднж годинж, се кѣктои тои.

Ви поздравлявамъ

III
ва :

Хр. Георгіевъ.

439. — Изпраща се в. „Народность“. Вика се Станишевъ за редакторъ на вѣстникъ. Приготовленията въ Влашко.

Пак. 16.

Господ. Наидине Геровъ.
Въ Пловдивъ.

Буку. 1868. февру. 22.

Ви наповнювамъ предишното си отъ 31 прошлаго съ което ви съобщихъ разни писмъ и единъ записъ отъ гро: на опществото Сопотско. Сега при-хождамъ да сж отговоръ на честнигъ ви отъ 19.27 прошлаго, и 2.10. настоящаго, кату ви кажж чи пріяхъ и писмото ви отъ 29 10вріа до Ивана Парвана.

Жалѣя отъ сжрдцѣ за смърта на Уика ни Никола ощи повече кату имж и толкувж невъсвржстни дѣчж, нъ станалото нисж враща, и нужда є да видимъ на какъвъ рѣдъ да сж тури фамиліята му. — Сосъ кадіята мысля чи добрѣ сте сторили дѣто сте свжршили за ресиматъ сосъ 18. Лири, зашто инакъ, кату имж толкувж мюлкуви можеше да земи двоино и троино аку беше влызалъ въ подробности.

За мошіята що ми казвате чи сж продавж тамо на Мезатъ, и която имж 8,000 уврата а доходъ 70,000 до 80,000, и мж подканата да я не оставимъ да ѣ земи Гюмушъ Гердана, разумѣхъ сичко това, нъ за да сж рѣшж за таковж едно нѣщо, пжрво трѣбовж да знамъ аку началството Турско остая на странни поданници да купуватъ тамо направо мюлкуви, второ прихолатъ този дѣто ми назначавате чи имж мошіята, можн ли да сж земи и топганъ коги сж даде нѣкому подъ аренда. трѣтю искамъ да зная и коги ще сж свжрши мѣзататъ и до каквж цѣнж смятати чи ще ся земи, понеже вія бележите чи Гюмушъ Герданатъ далъ 650,000 ане казувати до колку можн да сж земи, и мѣе нужда да зная сичкитѣ тѣзи, освѣнъ това искамъ да зная и тамошнитѣ уврати колку стѣнджи на патрати имж; нашія погонъ имж стѣнджини 1296.

Отъ Вѣстника Народность ви пращамъ днесъ направо по Австр. почтж два листа, а предишнитѣ листове заедно съ настоящето ми писмо ви пращамъ по рускіатъ Куроеринъ, ще пишж днесъ въ Брзила, за да ви пращатъ и два листа Дунавскж зора, за два листа отъ Народность за 6. мца ще увѣрите партідата ми съ 2. # ски.

Нія писахми на Станишова да доди да извадимн наш. Вѣстникъ, нъ ощи нѣ дошолъ, пишатъ и за Кисяліатъ чи спо. исканіето ни ще ни го прататъ, и скороу трѣбовж да го имами тука, сичкитѣ Европейски Вѣстници викатъ чи въ Влашко имж банди Български, и чи ще мицатъ отъ среща, а нѣкои казуватъ чи и минали отъ тѣхъ, това сичкотои лажж. тія сж пешекерлици французки, понеже кату виждатъ чи Князатъ клони сега на наша странж и сосъ Нашіетѣ братія приближенъ, силатсж сосъ лажи давно направатъ да стани тука размирица, и намѣратъ прилежъ за да направжтъ нжвазіи — и други подобни, отъ тѣзи сичкитѣ сж разумява чи Европа сж страхувж отъ нашето каняни, и нѣ чудно да привари сосъ разни интриги да земи участіе, и това сичкото го вжрши франца презъ Австріа сосъ унгаритѣ съгласно; по тая причина казува тука Мае, чи Вашитѣ казали на тѣхнитѣ да тарпжтъ по настоящемъ.

Днесъ тржгва дядо Колони съ Васіля Мустакова вашія съоченикъ за да го остави другаръ на Вашія Ш.

Кату доди Киселіатъ ще нарѣдимъ дѣто и нашата работа да бжди по добрѣ наредена, коги доди времѣ да сж работи.

Ви поздравлявамъ и оставамъ

■
ва :

Хр. Георгиевъ.

440 — По паритѣ на Кирилъ Нектариевъ.

Пак. 16.

Приято 9 Марта 1868. Отгов. 15 Марта.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1868. Февру. 29,

Крайно ви писахъ на 22 скончившагося по уреринатъ руски пресъ Ц/градъ, сега приходямъ да сж отговорж на честното ви отъ 17 сжшаго, което завчера пріехъ по Немската почтж.

Билѣтитѣ за Дядовитѣ Протосингелови пари мысля да сж въ Одеса, нъ колку сж тія и какви нумера носатъ непознавамъ, писахъ обаче на братаси за да ми яви за сичко и съ приходящата почтж мысля да бжди въ положеніе да ви явж.

Ви пращамъ и два листа отъ Вѣстникъ Народностъ.

и кату ви поздравж оставамъ

ш
ва:

Хр. Георгіевъ.

441. — Кирилъ Нектариевъ въ Пловдивъ. Прави разпореждания за паритѣ си. Вѣстникарски прѣувеличения. На каракачанетѣ забранено да лѣтуватъ по Стара Планина.

Коп. кн. 4. 345.

Пловдивъ, 1 Марта 1868.

Господине Христо,

Минѣлж-тж недѣлж не Ви писахъ, зачтото заминж поща-та единъ день пò-рано. Тя пролѣтъ промѣнува деня всякога, нъ тжж годинж го промѣни пò-рано, та бы ненадѣйно.

. . . . . Дѣдо Протосингелъ и леля Теодосия сж тука отъ десетинж дни. Прощение-то за неговж-тж работж приготвихъ и остава само да ся подпише; нъ чякамъ утрѣ да дойде поща-та да видж, ще ли ми пишете, както Ви бѣлѣжяхъ, пò-прѣди, съ кой начинъ щжть ся внесжть пары-ты. Ако ли не приемж утрѣ отъ Васъ никакво извѣстие, въ такъвъ случай щж пишиж въ прошение-то, че пары-ты сж у Васъ, и ся прѣдставя менѣ да ся сговорж съ Васъ, съ кой начинъ да ги прѣдставимъ въ Министерство-то зяедно съ прошение-то, зачтото трѣбва да ся каже въ него, какъ щжть ся внесжть . . . . .

Ново нѣчто оттука нѣмамъ да Ви явж. Газеты-ты явяватъ и онова, дѣто не е было сир. че ужъ тука ставали различни възбудителны демонстраціи, и че народъ-тъ ся противилъ да плаща данъка, и другы такывы лъжи. Истино нѣчто ако искате, то е, че Правителство ся беспокои отъ тыя слухове и е явило на Каракачены-ты, които лѣтуватъ съ овце-ты си на Балкана, за напрѣдъ да не дохождатъ по тыя мѣста, зачто нѣма да ги пустятъ на планины-ты. То е за да нѣма, дѣ да ся хранятъ четы-ты. . . . .

Вашъ

Н. Геровъ.

442. — Намѣщане паритѣ на Кир. Нектариевъ.

Пак. 16.

Приято 23 Марта 1868.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1868. Мартѣ 14.

На 22. прошлаго ви писахъ на дълго по рускіатъ куроеринъ чресъ Ц/градъ, а на 29. подобнаго ви писахъ послѣдно чресъ Австріиската почта по която ви пра-

щамъ и настоящето си съдружено и сосъ два листа отъ Газетата Народность — Сега прихождамъ да сж отговорж на честното ви отъ 1 сжщаго.

За парытѣ Дядови Протосингелови кажете въ прошеніето чи братъ ми ще ги внесе на Министерството чресъ Консулство руско у Галацъ, нъ отъ прошеніето пратете и намъ препись за да знаи братъ ми на кои начинъ.

ш
ва :

Хр. Георгиевъ.

443. — Европейцитѣ дѣбнатъ да влѣзатъ въ Турско Бѣл-
гаретѣ да пипатъ прѣдпазливо. Въ Сливенъ духоветѣ възбудени.

Пак. 78.

Букурещъ, 21 Мартъ 1868.

Господине,

Пріятелско-то ви отъ 19 прошлаго тозъ часъ пріехъ и побързувамъ да ви отговоря на кратко съ куриерина който тржгнува подиръ нѣколко минути.

Работи-ти въ Европа ни показватъ очевидно чи прехвално-то начало на ненамѣсване-то няма да ся варди срещу вѣсточни-ти народи. Още по-вече, глѣдами чи западни-ти употрѣбаватъ всички-ти средства за да намѣрятъ сега нѣкоя причина догдѣ дядо Иванъ не е готовъ да влѣзатъ въ Турско, Руманія и Сърбія и да подѣйствуватъ тжй щото желаніе-то за освобожденіе на тези народи да ся удари безкрайно назадъ.

Отъ тѣзи увѣренія които ни ся дадоха отъ достовѣрни источники ви проумявате ный колко осторожни треба да бждимъ въ работи-ти си и да отбѣгвами всякой случай който бы далъ на Запада причина да ни сасипи догдѣто ся усигори помощъ-та отъ която ни бы имали нужда въ врѣмето на дѣйствуваніе-то.

Нуждно е прочее щото ви да употребите всички-ти възможни срѣдства за да ся кажи на народъ-тъ да чака врѣмето което ще муся предизвѣсти и да не ся по-влича подиръ някой извѣтряли глави ако въ случай някой таквези направятъ някой народоубійственни поступки.

Пріехми извѣстіе отъ Сливенъ чи въ този градъ духовете ся много пламнали и е за страхуваніе да не стане нящо; ный отъ тука ако и да писахми за да ся стараятъ да уталожатъ това распаленіе но и васъ молимъ да ся погрижите и ви особено върху това и да ги увѣриге чи треба да ся чяка по удобно време и да ся приготвимъ по-сериозно.

Приемете моляви сърдечни-ти ми поздравленія.

Иванъ Парвановъ.

444. — Турски приготовления противъ сѣрбитѣ.

Коп. кн. 4. 354.

Пловдивъ, 12 Априлия 1868.

Господине Христо,

Засага ново нѣчто нѣмамъ да Ви явиж. Тука друга хората не става сега освѣнъ за приготовления-та, които ся правятъ за срѣща Сѣрбиѣж. Редифъ-тъ ся събира и ся проважда кждѣ Сѣрбскы-ты граници. А что има да стане, никой не знае, и всичкий свѣтъ стои като на тръне.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

445. — Паритѣ на Кирилъ Нектариевъ. Готвене за въстание. Съгласие между сърби, българе, власи и руси. Интриги на Наполеона. Да се чака. Киселски въ Влашко. Вас. Стояновъ редакторъ.

Пак. 16.

Приято 28 Април. 1869. Отгов. 2. Май.

Господ. Наидине Геровъ

Въ Пловдивъ

Буку.^c 1868. Априліа 12.

Ви наповнювамъ предишното си отъ 25 прошлаго по почтата австріиска, и сж отговарямъ на честнитѣ ви отъ 18 и 22 Мартіа, кату ви кажж чи първого ви едвамъ днесъ пріяхъ, виждамъ обаче чи писмото ми отъ 22 февру. се нисте пріели, и неразумявамъ защо толкувж безъ рядовно да ходатъ Вашитѣ куроери.

Парыгѣ на Дяда Протосингела мисж струвж чи сж 1378. лири и сосъ кондиція за колкото времѣ стоятъ у брата ми да имъ плати лихва по 6 на 0/0 нъ колку станали парыгѣ, ази не познавамъ, и неможа да ви кажж нищо точно за това — ази утри ще провода за Галацъ кѣкто писмото на дяда Протосингела тѣй и копіата отъ Прошеніе-то негово, и препись и отъ Вашитѣ писмж, и ще пишж на брата си да побжрза да сж свжрши предмѣтатъ този, и да ми яви презъ дѣ възнамѣровж да положи билѣтитѣ на Министерството, и кату пріемж отвѣта ще ви го съопщж.

Въ Вѣстницитѣ виждамъ чи въ Градъ ви дошолъ но:^b Владика Гжркъ, а віа виждамъ нищо німи казахте за това, и желаялъ быхъ да зная кжкъ сж отфжрли Панаретъ, и нарѣди Патріархатъ други. — Баронатъ сж види на Рухчукъ сосъ Чорбаджіа ви, нъ кату тамъ неможлѣ да говоратъ нищо, зашото баронатъ имаше тогива работа въ Галацъ сосъ комисіата Дунавска, отвожда утрѣ за Ц/градъ за да сж видатъ и въ знаянѣ ви.

Писмото ми отъ 25 Мартіа ви пратихъ чресъ Свищовъ.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

^m
ва:

Хр. Георгиевъ.

По тука нашитѣ Воиводари сесж готватъ ужъ да минатъ отъ среща, нъ кату нія сми противни на това, нище можатъ да намѣратъ срѣдство за да минатъ — Турцитѣ чи сж готватъ на саду го знаемъ, такж и дѣто чи гіе страхъ отъ Сжрбитѣ, кату ги гледатъ чи тіа сж готватъ, сосъ сичко това макаръ и да бжрзатъ Гжрцитѣ, да сж закачи работата, зашото тямъ нѣмъ понася да сж бави, кату критенитѣ не можатъ да даржжтъ веки, нъ кѣкто сж види това лято няма да бжди нищо, зашото русцы-ты ни казуватъ да стоимъ додѣ сж наготватъ и тіа понеже безъ земжтъ и тіа участіе нище сж свжрши работа, кату Наполень ѣ нарѣдилъ веки австріакатъ, щомъ кату сж започни нѣщо въ Бжлгарско или Сжрбія, той да направи укопация въ Босна можи и въ Влашко и на такжвъ случаи русцитѣ неможатъ да останжтъ безъ да земжтъ учястіе, заради това кѣкто нази тѣи и Сжрбитѣ, ни совѣтоватъ русцитѣ за да стоимъ мирни, баримъ догдѣ сж кончатъ пжтищата желѣзни до Кишновъ и Одесса, и за които казува баронатъ чи до на есѣнъ можатъ да сж свжршатъ. Сжрбитѣ отъ чясти сж проумѣха сосъ Власитѣ, и послѣднитѣ тіа сж доста приближени при Русцитѣ сега наи паче князатъ, изаради това Наполеонъ дѣиствува давно да стани тука бунтъ варху князатъ, нъ невярвамъ да сполучатъ. — Киселски доди тои ще бжди млогу полезенъ за нази, тои по настоящемъ за да го негледатъ тука отиди за Одесса, и ще бжди въ релация сосъ нази. — Нашитѣ братія сжрби не отиватъ въ пржвія пжтъ, то мѣи ся подмазуватъ и на Австріицитѣ, сж види съ намѣреніе да каптишатъ босна безъ бои, и догдѣ тіа сж гордѣятъ чи сж Главатары и на бжлгарите нъ нія зехми мѣри и направо и презъ русцитѣ, да имъ дадемъ да разумѣятъ за да си оправжтѣ грѣшкитѣ, и да влезатъ въ пржвіятъ пжтъ. Зашото кату ги напуснатъ сега бжлгаритѣ за сякоги ще бждатъ напустнати отъ тяхъ и да нисж шагуватъ. — Говорихъ ми доста и на Магазиновича, които предъ 4. 5. дена отиди за белиградъ, проводихми и нія Начовича за да окро-

тява тамо момчетата. — Станишовъ недоди за Газетата що искаме да вадимъ, и такъ нарѣдохми да доди Вас. Стояновъ и да започнимъ сосъ него. — Тука е и Ив. Добровичъ, тж можи и тои по нѣщо да пиши.

446. — Изпраща се Георги Софелията въ Букурещъ да изучи хлѣбопечението.

Коп. кн. 4. 356.

Пловдивъ, 16 Априлия 1868.

Господине Христо,

На 14 тоя Април. тръгнж оттука Георгий Петровъ Спасовъ, когото провождамъ спорядъ както бяхъ Ви писалъ, да го дадете да ся поучи тамъ да прави тамошень хлѣбъ, та Ви ся моля да прѣдстоите да ся настаните каквото да испече добръ тоя занаятъ. Вие ми казвахте, да може да го настаните у нѣкой си хлѣбаръ, който има и воденицж. То ще да е по-добръ, за да научи не само хлѣба да прави, а и брашно-то да приготвява и сортирува брашно-то. Георгий е добръ момъкъ, та трудътъ Ви ще хване мѣсто . . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

447. — Ученикъ въ европейска фурна и воденица.

Пак. 16.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1868. Април. 27.

Краиното ми станж отъ 12 сего по куроеринатъ руски чресъ Ц/градъ, съ което ви съопжитихъ и писмо за Георг. Кировича въ Карлово, комуто ще пратите и Л, Турски 57 $\frac{57}{63}$ къкто ви назначихъ въ тогивашното си.

Вашитѣ чястни отъ 12. 13 и 16. Сжцаго имамъ предъ видъ, и на които слѣдовамъ да ви сж отговорж. —

Георги П. Спасова стигна благополучно. и идущата 7 мѣа ще го дамъ на Мастора, наи отъ пжрвитѣ, които кату пріятель ближенъ ще го нагледовж добръ, малку тежичко само ще му доди, кату тои незнаи Влашки, и освѣнъ това казува мастора чи само съ теорія не бива, ами трѣбовж и да научи сичко да можи да прави сжмъ, и най тешко можи да му бжди, дѣто чи сичко сж работи носямъ. тои кату научи сичко на фурната, отъ сетни ще го тури на воденицата дасж научи за брашното, и за което казува чи ние нети мѣчену нети тешко.

Ви поздравлявамъ

^и
ва : пріятель
Хр. Георгиевъ.

448. — За паритѣ на Кирилъ Нектариевъ.

Пак. 16.

Приято 15 Мая. 1868. Отгов. 24 и 31. Мая.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1868. Маѣа 5.

Ви съдружавамъ и пълномощното отъ х. Божиана спорядъ желаніето ви. — Братъ ми ходи на Одесса, нъ билѣти отъ заема за Дяда Протосингела незель, защото ги намѣрилъ въскачени на 1300/0, защо и кжкъ това въскачени ази неразумявамъ, и нети пакъ намѣрамъ нѣкоя смѣткж добра за дасж купатъ сосъ тжзи цѣнж, ми прибавж братъ ми чи скору шяло да стани и трети заемъ и тогива не-

пременно чи ще сж навалжтъ цѣнытъ, и кажете ми бивали да сж почака догдѣ излезѣ и третѣтъ заемъ, или да купи отъ пжрвіа и вторѣа съ текущѣтъ цѣни.

Сосъ Австр. почта вчера ви проводихъ вѣстницѣтъ и писмо отъ Георга.

Ви поздравлявамъ.

III
ва :

Хр. Георгиевъ.

449. — Герови ще идатъ въ Чепино. Рада Гугова оставила училището. Причинитѣ. Проектъ за отваряне на частно училище. Неумѣстно изпращане в. „Дунавска Зора“.

Коп. кн. 4. 373.

Пловдивъ, 12 Юлія 1868.

Господине Христо,

Послѣдне Ви писахъ на 28 Юнія и Ви казахъ, че съмъ приялъ писмо-то Ви отъ 11 Юнія, а друго по-ново и досега нѣмамъ; надѣжся по утрѣшнѣ-тѣ пощѣ да приемѣ.

Ные ся канимъ на 17 на тоя мѣсяць да идемъ на бани, нѣ не на Исара, нито на Карловскѣ-ты, а въ Чепенѣ. Това мѣсто е едно малко поле въ Родопскѣ-ты планины и ся пада въ Пазарджискѣ-тѣ казѣ 14 часове далечъ оттука; пжтъ-тѣ е шесть часове по поле-то и осемъ изъ планинѣ-тѣ. Мѣсто-то въ Чепенѣ е много хубаво — азъ съмъ само заминувалъ оттамъ, а бани-ты сж отъ най-добры-ты; население-то седемъ села сж помашкѣ и едно христѣанско. Чепена ся споменува въ Блѣгарскѣ-тѣ историѣ. . . . .

Аргорос за учителкѣ-тѣ. Отъ Вѣстникъ Македонѣа знаете, че тя остави училище-то. Причина-та на това безъ да продължавамъ шж Ви кажѣ на кжсо, е небрежение-то отъ странѣ на настоянѣцы-ты, които при всѣчко-то подканяне, что имъ ся повтора много пжти, не станжжх мукаятъ да исплѣнятъ договора, что имахж, и работа-та достигнѣ така, дѣто трѣбваше или да исплѣнятъ обѣщанѣ-та си или учителка-та да излѣзе, която и направи това. Да бѣше друга нѣкоя, азъ щяхъ да гледамъ да не допустѣ да дойде работа-та дотамъ; нѣ като е тя моя сестринѣца, можяхж да си помыслятъ нѣкои, че залѣгамъ не за обще-то добро, а за неж, каквото обыкновенено правятъ тука: да ставятъ личный интересъ по-горѣ отъ общественѣй; затова ся въздрѣжяхъ. Той случай ми даде да разберѣ, че за да можѣ да съдѣйствувамъ съ влияние-то си за напрѣдѣка въ училища-та, трѣбва да нѣмамъ въ тѣхъ роднинѣ; затова рѣшихъ да не оставямъ вече сестринѣцѣ си да влѣзе пакъ въ училище-то, ако и да ѣж искать. Нѣ за да не иде на праздно дѣто е учѣла, и зачто-то нѣмаме сега въ Блѣгарѣнѣ учителка по-добрѣ отъ неж, намыслихъ да направѣж нѣчто, което да бѣде и за общѣ ползѣ и намъ олеснение за прѣвоначѣлно изучение дѣца-та ни. Именно: да приканѣж по-голѣмы-ты села въ епархѣнѣ-тѣ да проводятъ по едно момѣче по-голѣмо и нѣколко изучено, та въ двѣ три годинѣ да може да доучѣ за учителкѣ. Така да ся сбержтъ 7-8, не повече, момѣчета, при тѣхъ да турѣж и Герчѣ, па ако изволите и чѣчовѣ-ты Нѣколовѣ дѣца Еленѣ и Олгѣ, та да гѣ учѣ сестринѣца ми. Отъ това ще бѣде тѣя полза: 1) за двѣ-три години щѣтъ ся образувать доста добры учителкѣ за по-голѣмы-ты села, зачто-то и да имѣ сега нѣкои да знажтъ доста нѣчто, прѣдавать съ такѣвъ начинѣ, дѣто дѣца-та учѣтъ само наизустъ безъ да разбирать, а такова учение не е за ничто; 2) и наши-ты дѣца шжтъ ся учѣтъ по-добрѣ, зачто-то да гѣ пращаме въ училище-то, тамъ повече ся развратѣватъ отъ колкото учѣтъ. Тѣжж можѣ мысль азъ явихъ на нѣкой отъ селѣны-ты, и тѣи ѣж намирать за добрѣ и ся обрѣчатъ да проводятъ момѣчета, как-выто казахъ по-горѣ; нѣ общѣны-ты ни, както знаете, не обычатъ, па и не можѣтъ да даватъ много пары, та да платѣтъ за всякое момѣче едва колко за хранѣ-тѣ му и за кириѣ-тѣ на кжщѣ-тѣ, дѣто шжтъ сѣдѣтъ, а за учителкѣ-тѣ за труда ѣ нѣма да остане ничто; пакъ да поймѣ азъ да плащамъ всѣчѣ-тѣ ѣ заплатѣ, ще ми дойде тяжко. За това шж просѣж помощь, и ся мољѣ на нене да помогне и тѣя. Много не искамъ 2-3 хиляды грош. а полза-та отъ изучение достойны учителкѣ за по-голѣмы-ты ни села ще бѣде толкова голѣма, дѣто да прѣмыслите добрѣ и да прѣд-ставите на нене, увѣренъ съмъ, че нѣма да отврѣли молбѣ-тѣ ми. Така шж чѣкамъ

добър отговоръ, както за помощъ отъ нене, така и за дѣца-та чичовы Николовы, какво ще кажете, та ако е да ся свръши работа да гледамъ да приготвѣя да ся начне отъ Септемврия.

Коне-ти чичеви Николови още не сж ся продали. Причина-та е, че не даватъ за тѣхъ толкова, за колкото сж купени, та не имъ ся ще да ги харамосать. Но тая смѣтка не е права. Да бяхъ ся дали на врѣме-то за половинъ цѣнъ, пакъ щяше остане отъ тѣхъ повече отъ колкото да ся даждъ и съ по-горниъ цѣнъ сега, послѣ откакъ изѣдохъ толкова; и ако ся дръжатъ още, тии щжъ иджъ съвсѣмъ бадинава, та за да ся продаждъ по-скоро, чини ми ся, не трѣбва pytanie. Вие какво щете кажете за това.

Отъ Ибраилъ прашать заедно съ моѣ-тъ газетъ „Дунавска зора“ и други, отъ които една съ надписъ за Пловдивско-то училище. Оттука никой не е писалъ за неѣ и не правятъ добръ дѣто ѣж прашать. Истина, че тя дохожда по Австрійскъ-тъ пошъ, нъ Турско-то правителство е сговорено съ Австрійци-ты да прѣслѣдвать, до кого ся прашать газетъ, и това и за мене не е добръ да знажъ, че чрѣзъ мене ся разносятъ такывы газетъ тука; нъ мене да оставятъ на странъ, та за общинъ-тъ тукашнъ и за училище-то може да повреди. За това Ви ся моѣж, ако Ви е възможно, да явите на редакциѣ-тъ да не прашать за училища та такывы газетъ. Онии что ги провождать, може да ны укорятъ, че сме страшливи, нъ тѣмъ е широко тамъ, а тука може да пострада отъ това мнозина и да ся затвори училище-то, и азъ не желяж да бждъ орджие неволно на такова едно зло.

Да прощавате за не хубость-тъ на писмо-то и за длѣжинъ-тъ му че писахъ на брѣзо. — Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

450. — Минуване на чети изъ Влашко. Несполука на Тотю. Противници на това. Сърбитѣ изневѣрили. Противоречиви извѣстия за дѣйствиата на четитѣ.

Пак. 78.

1868. Julia 28.

Господине!

Чулисте веки минуваніето на четитѣ отъ Влашко презъ Дунавъ въ българско, тѣя кѣтосъ казува нисъ были повечи отъ 250 души, подиръ тяхъ е щялъ да мине и вѣститиатъ Тотю съ други толкосъ, но несполучи, кату началството зе мѣри и пази сякакво мжданіе строго, и додѣ не умѣкни пазаніето. Предпріятіето това станъ совсемъ безъ наше знаніе, билъ аку питате бѣхмѣ и противни, кѣкто нѣя тѣи и Б. нъ нямаши кои да слуша, тѣя отъ тяхъ си сосъ просія сж наготвиха, и рѣшиха да отидатъ, това станъ повечето отъ момчетата що додоха отъ бѣлградъ, които кату немаха на какво да сж залувжъ, изнамѣриха помѣждуси да сж заловжъ у тази работа. Нашиѣ братія Сърби сж отнесоха многу магарешки, тѣя кату сж сблизиха ощи на врѣмето на Михаила сосъ турцитѣ сж види сж задължиха да испадатъ изъ училището и момчетата българчитата, което и станъ, безъ да имъ нѣкоя причина добръ казана, и понеже и днешното имъ началство е се сжщото, то нема какво по добро да чака човѣкъ отъ тяхъ, напраздно чи сж едноплемжници —. Да видимъ кжкъ ще отидатъ работитѣ чи можи белкимъ да стани нѣщо и съ тука. — Сосъ сичко чи кѣкто казахъ гори прѣминуваніето не станъ сосъ наше удобреніе, нъ кату нѣщо станало, мысля чіе добръ да сж задържи, и аку сж увѣримъ чи тѣя сж даржжъ добръ, и са сж умножили кѣкто сж казува по тука, то тогивж кѣкто нѣя тѣи и вѣя тамо трѣбова да подѣйствувати за подкрепленіе, и за срѣдства ще му търсимъ леснина — По тука противната странъ казуватъ чи ги избили сичкитѣ, а другитѣ казуватъ чи сокрушили многу турчулякъ шо сж приближилъ при тѣхъ, и чи тѣя владѣятъ Балканжъ и споредъ нѣкои и балканжъ. Вѣя кату по близо тамо вервамъ да познавате по-добръ, и вище дани дадете поскору здраво извѣстіе за сичко кжкъ сж нахожда нъ кату извѣстіето ви това можи да забави, то казувамъ кату пріемити това аку въздигнатитѣ стоятъ въ балканъ и сж даржжъ добръ, да явите по телеграфатъ на 5. чи писмото ми отъ 28 Юліа сте пріяли и

ще ся грїжите да съберете паритѣ, аку ли не отиватъ добрѣ, и неше могатъ да сж задържагъ, тогива телеграфисаите, съ този начинъ „писмото ви отъ 28 прїято, нѣ длжжницитѣ сига парн няматъ.

III
ва: прїатель
Ив. Парвановъ.

451. — По случката съ Рада Гугова въ Пловдивъ.

Пак. 16.

Приято 10 Авг. 1868.

Господ. Наидине Геровъ.
Въ Пловдивъ.

Улмень 1868. Юлія 31.

На 28 Скончившагося ви писахъ отъ Букур. чресъ Консулството руско. — Сега приходямъ да сж отговорж на честнитѣ ви отъ 12 и 16 сжщаго.

Жалѣя за приключеніето съ сестренницата ви и добрѣ беше да нестигаше работа дѣто да напустни училището, понеже отъ истина самыа Градъ въ когото тя можиши да принесе полза ѣ Пловдивъ, и за сякеко случаи добрѣи да премѣрите работитѣ — За да предложж сега на Г-жа да помогни на учителката ви съ 2—3 хїл. гро: на годината за да турите планатъ си въ дѣиствіе. Сега нищж можж да направж зашто достаи разнела по подобни нѣща по мою подканіваніе, нѣ подиръ новж можи и това да бжди, сега обаче ази немамъ куражъ даи предложж, и нека ви служи — Колкото за дѣчята учови Николови кѣкто благорасждате тѣи направете.

Въ Браила ще кажж да не прашатъ веки отъ Вѣстникатъ до училището, зашто нети ази ніго намѣрамъ разумна.

За писаръ имомче кату испитате явете ми подробно за тяхъ какви и що сж, безъ да опредѣлявате догдѣ ви не пишж ази, и какво знаятъ да ми забележите и Г-жа Елисаветан тука на бжрзо.

Хр. Георгиевъ.

452. — Лъжливи слухове за Христо Георгиевъ.

Коп. кн. 4. 381.

Пловдивъ, 8 Августа 1868.

Господине Христо,

.....
Една грѣцка газета въ Цариградъ писала и Македония го повтори, че по слѣдствие на дѣто прѣминжли нѣкой чети отъ Влашко, арестовали Васъ като съучастникъ на това движение. Това не мж безпокои, зачтото знаж, че това не само че не е Вашя работа, нѣ и сте противны на такывы прѣдпрїятія, които могатъ да имжтъ само лошыавы послѣдствія. Нѣ отпослѣ ся научихъ че Турско-то Правителство, кой знае какъ излѣгано, има Васъ за пръвъ главатаръ на това движение, и то зачтото ужъ Вые сте ся прѣдставили на принцъ Наполеона, заедно съ Стоянова, Берона и още нѣкой-си. Азъ не вѣрвамъ и това, да сте ходили съ речены-ты лица да ся прѣдставяте, нѣ все ся беспокож отъ тѣя извѣстія, и искахъ да телеграфишж съ цифры до Консулство-то въ Букурешъ да пытамъ, ала това може да даде подозрѣние за нѣчто, та ся въздрѣяхъ. Много щж ся благодарж, ако бы, каточто приемете това писмо, да ми ударите какъвъ да е телеграфъ, на примѣръ, да проводж Елисаветж по-скоро. Азъ като приемж телеграфа, щж знаж, чи сте свободни и щж ся успокож.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

453. — Битки съ четитѣ. Тѣхното юначество. Възбудително дѣйствие. Безполезни жертви.

Коп. кн. 4. 383.

Пловдивъ, 16 Августа 1868.

Господине Христо,

Като нѣмамъ друго что да Ви пишѣж, да Ви кажѣж нѣчто за четж-тж, която спорядъ общото казване Влашко-то правит-во ужъ пратило отсамъ Дунава. Азъ както знаете, съ ходене-то си на бани, не ся намѣрихъ тука, когато ся ставали тия работы, та ничто не знаяхъ, зачтото тамъ въ Чепенж ничто не ся чюяше, и сега като си дойдохъ, ся научвамъ за всичко. Спорядъ обще-то казване Българе-ти отъ четж-тж сж ся били съ голѣмо юначество и избили доста Турци, а онии, които, наранени въ боя, ся уловили, въ сжда отговаряли съ голѣмъ куражъ, и осждени на смръть, врьвѣли прѣди заптиета-та съ накривенж шапкж и проповѣдували на народа да не ся грыжи, че гы бѣсятъ, зачтото слѣдъ тѣхъ има да дойджтъ други повече. Това прави Турци-ти да мислятъ и не имъ ся ше да иджтъ пакъ да ся бижтъ. Нъ при всичкж-тж си храбрость едни отъ четж-тж сж ся избили, други сж ся распрьснжли, та и да ся намиратъ отъ тѣхъ нѣгдѣ засега, тии ся крыжтъ. Тая ненадѣйна храбрость, разумѣвася, илектризува христианы-ты, нъ да не мысли нѣкои, че тии щжтъ ся поведжтъ по такжвж еднж ничтожнж четж, та да ся вдигнжтъ, и всяко такова прѣдприятіе ше си остане само съ това, дѣто че щжтъ ся избижтъ хора и отъ двѣ-ты страны. Въ единъ само случай може да има нѣкож надѣждж да ся присъединятъ и отсамъ Дунава нѣкои, ако бы които дойджтъ отвждъ, да можтъ да ся утвърдятъ на нѣкое мѣсто; а това не може да бжде, та напраздно такыви юнаци, както казвать, че сж были чета-та, отывать и тии да мржтъ и други да турятъ въ беляж. Въ тоя случай трѣбва да отдадемъ правдинж на правителството, че нѣма, като лани, да бѣси и да наказва кого заврьне, та да изплаши свѣта, зачтото лани съ такова владение пропжди мнозинж. които тжжж годинж дойдохж да си отврьнжтъ, а сега тии, каквото трѣсихж, намирахж, а други нѣма да пострадать.

Вѣстникъ „Народность“ повече отъ мѣсяць сега не ми дохожда. Не знаѣж зачто.

Писмото Ви отъ 31 Юлия прияхъ и щж отговорѣж съ нашж-тж пощж. — Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

454. — Новъ вѣстникъ въ Букурещъ.

Пак. 16.

Приято 7 Септ. 1868. Отгов. 13. Септ.

Господ. Наид. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1868. Августъ 24.

Тука започна да излиза единъ Вѣстникъ на францу: „Звѣжджта на Въстокъ“ и отъ когото ви пращамъ 6 броя. Народность 3. 4мѣца не излезе, а сосѣ миналата почтж ви проводихъ.

На чястното ше ви отговорѣж по Вашія куроеринъ.

Ви поздравлявамъ

III
ва:

Хр. Георгиевъ.

455. — Редакторътъ на „Народность“ затворенъ. Такожле
и Тотйо.

Пак. 16.

Приято 28 Септ. 1868. Отгов. 4 Окт.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1868. 7врія 17.

Газатарътъ на Народность е затворенъ за членатъ отъ болгаръ, и тогѣ безъ причина и него го държатъ тука подъ арестъ. — Австрійската почта неприяма въстника Народность да го носи, и такъ послѣдніятъ листъ заедно съ Etual ви го проводихъ по рускіятъ куроеринъ.

Ви поздравлявамъ на бжрзо.

ш
ва :

Христо Георгиевъ.

456. — Г. Спасовъ изучва хлѣбарството. Да се опитатъ и
пловдивскитъ брашна.

Пак. 16.

Приято 5 Окт. 1868. Отгов. 14 Ок.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1868. 7врія 21.

Краиното ми станъ отъ 17. Сего по почтата Австрійска, съ което при другитъ потребности ви казахъ, чи аку бадемитъ могатъ да сж земжтъ съ 7 гр.: да ми купите и до 3000 /о/. — Сега приходямъ да сж отговорж на честното ви отъ 13. сжцаго, което снощи прѣяхъ.

Видѣхъ дѣто чи на 14 сте щели да отидите за Озунджово сосъ дѣчжта, а Джиджова сте проводили по нѣредъ, сичко добро, и отъ първото ви чякамъ да научж какво сте можли да свършите на Озунджово. — Моятъ телегра: за тамо, ми сж струвж чи сж запрялъ на Шуменъ. . . . .

Георги Спасовъ спо. казваніето на мастора му зимжсъ ще може да доди тамо да прави хлѣпъ, и распорядетесж отъ сега на потребнитъ, нъ за знаи по добрѣ, колку вода вдига тамошното жито, казувамъ макаръ и по почтата да ми проводи 5 /о/ жито загарія, и 5 /о/ червенка суха за да го види и мастора му и му кажи на кое колку вода трѣбовж да тури.

Ви пращамъ Газетата францу: а Народность кату нѣ приѣмж почтата ще вѣ пратж по Рускія куроерянь.

Ви поздравлявамъ.

ш
ва :

Хр. Георгиевъ.

457. — По хлѣбарството.

Пак. 16.

Приято 12 Окт. 1868. Отгов. 15 Окт.

Господ. Н. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1868. 8врія 5.

За Георги азъ казувамъ чи кату тои знаи кжкъ сж прави хлѣбатъ Влашки и Немски и брашното кжкъ сж мѣли, му е доста, за да научи и франзели да прави и други подобни, освѣнъ дѣто му трѣбовж ощи млогу времѣ, нъ това мѣчену става,

защото тамо няма тжкавж воденица, иза таковато брашно требова водичаръ компетентъ, и аку питате мене ази нисжмъ на това мнѣніе, чи кѣкто кажите, тѣи щемъ го нарѣди.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

и
ва:
Хр. Георгиевъ.

458. — Пакъ по хлѣбарството. Писмо отъ Христа Ботевъ.

Пак. 16.

Приято 27 Окт. 1868. Отгов. 31. Окт.

Господ. Наидине Геровъ.
Въ Пловдивъ.

с
Буку. 1868. 8вріа 16.

За броенитѣ ви на Петра Спасова 10 $\neq$ ски ви завѣрихъ партідата.

Писмото ви кжмъ Георгия прочетохъ, и онѣзи що му пишете ви. Сѣки день му држкамъ и ази, и вервамъ да доди приготвянъ отъ сичко, освенъ за франзели и други такива за които аку даржите да научи трябовж да остани и тжзи зимж тука.

Газетитѣ бжлгарски и францу ви проводихъ презъ Консулството.

Ви поздравлявамъ и оставамъ

и
ва:
Хр. Георгиевъ.

Ви затварямъ писмо отъ Христо Ботюва и за колкуто ви пиши вище тж му предстоете, за да нестои тука да сж губи.

459. — Окаяното положение на Христа Ботева. Да му се помогне.

Пак. 16.

Приято 7 Дек. 1868.

Господ. Наидине Геровъ.
Въ Пловдивъ.

с
Буку. 1868. Декемвріа 1.

Сось рѣдовното си ви писахъ на дълго потрѣбнитѣ и сось това прихождамъ да сж отговорж на чястнитѣ ви отъ 31. 8вріа изъ Карлово, и 15 Ноемвріа изъ Пловдивъ.

Христо Ботевъ до колкуто можихъ да разумѣя за него е малко лекичакъ на умжтъ, и заради това стига да бжди и непостоянъ на опредѣленіето си, тои злѣ сторилъ ощи отъ край дѣто напустналъ Одесса, и не стоялъ тамо да си довжрши наукитѣ, отъ послѣ безъ никаква основж стоялъ по Браила да слогува на издалитѣ на Зоржта дѣто наи сятня достигналъ и голъ и бось, отъ тамъ кату доди тука влязалъ въ Медицинското училище нѣ и тамъ нестоя догдѣ да види да си намѣри друго място или друго срѣдство, ами напустна, и сега да влезе пакъ не сж можѣ, и днесъ за днесъ кату дрехи зимни няма, няма нети нужднитѣ за приживяванѣ, и сегись тогись му давамъ ази, тои за да влезе при нѣкои тарговецъ освѣнѣ дѣто нѣму тегли сърдцѣто, нѣ нѣ нети способянъ за таковж нѣщо, ази сж трудж давно го настанж въ александріа за втори учителъ, нѣ незнамъ щели сж срешши кату тои незнаи Влашки, инакъ какво можѣ да стани съ него и ази незнамъ.

На Елисавета Янкова отъ странж на Г-жа Елисавета дантеи еднж Лир. гур. да си купи дарвж, иза дължете мя за нея. На Рашка Милевъ Сынжтъ ми го реко-

мандува та за Писеръ, и сж надевате чи ще бжда благодаренъ отъ сека странж, съ разписка чи француз. не знаи, нъ ще сж научи, въ отвѣтъ на тѣзи ви казувамъ какво освѣнъ дѣто писаратъ мои требова да знаи и француз.: и споредъ него лесно научавж и Влашкитѣ, нъ за да можи да рѣшж да го земж трѣбоваше да ми опишете за него по нашироко, т. е. колку годишянъ ѣ какво правилъ до сега какви науки и какви езици познавж, иконага му на писмото каквои, и претенціяга му за заплатата кжкваи, Сичкитѣ тѣзи аку ми бехти забеляжили лесно можахъ и сега да ви кажж рѣшително за него — Младіатъ този за да бжди мои писаръ сега нисж можи нъ помощникъ на Кермикчиолу можи и да бжди сега, чи около него подиръ 2/3. Години, да можи да стани и за Главенъ писаръ, и по настоящемъ току тѣи такжви ми требова. Младія този вашж сродникъ аку нѣ по голямъ отъ 20—24 години пиши частичко знаи и други нѣкои языкъ освѣнъ български склони да доди при мене на служба за три години, плата 200 до 250 ₺. За 3тѣ години, и отъ мене да имж яденѣ и квартиръ, нъ квартиръ му ще бжди на едно мѣсто дѣто стоятъ и другитѣ двѣтѣ момчета отъ Канторатъ. особна одая нямамъ. нети пакъ можж да му дамъ, а колкуто за ѣленито аку е чистичакъ, можи да го туря и да яде съ нази заедно. — Кату приѣмите писмото ми тоза. явете ми свжршованіето ви тутакси по телеграфатъ сосъ слѣдующіятъ начинъ, т. е. аку младіатъ имж качества дѣто ви пишж и склонява да доди на моитѣ кондиції кажете ми тѣи „пари колкуто ми трябватъ ще тегла въ Ц/градъ вржсѣ Хр. И Тапчилещова“ или аку склонява да доди а платата му сж види малка, то тогива за колкуто желтици тои приѣмж да доди за 3. години плата, ще ми кажите чи толкува пари ще теглите за Ц/градъ, аку ли неще да доди, тогива ще ми кажите по телеграфатъ, чи нищо отъ поржчваніето ми неще можите да свжршите, иза това няма да теглите нищо. За Ц/градъ аку моитѣ кондиції сж приѣти, то можи да свжршите съ Младіатъ и да го порнисати за тука, безъ да чакате втори ординъ.

Ви поздравлявамъ

III
ва :
Хр. Георгіевъ.

460. — Мнѣние за Христа Ботевъ.

Пак. 16.

Приято 21 Дек. 1868.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

с
Буку. 1868. 10вріа 15.

Въ отвѣтъ на чястното ви отъ 22. спѣ. щж дави кажж какво писмо що ми прашате за христа ботіова му го дадохъ чрезъ Георгя На^{III}: за него ви казахъ чи да влезе пакъ въ медицинското училище освѣнъ дѣто нисж можи нъ и няма какво да научи въ това училище тои нише можи да бжди учитель нети въ Александріа, дѣто имж готово мѣсто сега защото неможи да даде испитаніе, и такж казувамъ чи за него други царъ няма, освѣнъ да сж вжрни назадъ, и да намѣри тамо неиди да стани учитель, защото доколкото можахъ да узная отъ него, той няма наклоненіе на друго освѣнъ на учитель на хаиляска работа. — Нему за да сж стегни на пжтъ наистина ще му трябватъ 10—12 лири, защото и голъ, когито вія ми пишете да му дамъ за вашж смѣткж сжмъ готовъ да испжлна.

Въ Браила писахъ да прашатъ Вѣстникатъ Зоржта до мене, и които ви ги прашамъ чресъ консулството наше листа три и два отъ Народностъ, а францу. ви прашамъ по почтата австріиска.

Ви поздравлявамъ.

III
ва :
Хр. Георгіевъ.

461.—Турското началство въ Русчукъ повръща вѣстникъ.

Пак. 16.

Приято 19 Янн. Отгов. 25 Янн.

Господ. Наидинѣ Геровъ
Въ Пловдивъ.

с
Буку. 1868. Януарія 5.

Тази францу. „Звѣздката„ мѣя вжрна завчара почтата, защото въ Рухчукъ нѣя оставяли вяки, и такъ и нѣи, кѣкту и другигѣ ща ви ги пращамъ сѣ презъ консулството. и нѣка ви служи.

Ви поздравлявамъ и оставамъ.

Ba:

Хр. Георгиевъ,

462. — Ученицитѣ въ медицинското училище покварени; послѣдователи сж на Касабова и не заслужватъ помощъ.

Пак. 16.

Приято 15 февр. 1869. Отгов. 28 февр.

Господ. Найдинъ Геровъ.
Въ Пловдивъ.

Буку. 1869. февр. 9.

Ученцытъ въ Медицинското училище (освѣнъ Х Вжлкова сынъ) сичкитѣ тичатъ по полигика и сж послѣдователи на Касабова, и такж отъ моя странж ви казувамъ чи ниструватъ за никаквж помошъ, и сичкитѣ добрытъ българи нератчатъ н ти да ги видатъ. Камо ли пакъ и пари да имъ дадѣтъ, Главатаритѣ на развалнитѣ и на развалата сж онѣзи отъ Заара. . . . .

Ви поздравлявамъ

Ba :

Хр. Георгієвъ.

463. — Редакторъ на вѣстникъ нетърп мѣ. Канятъ се Дриновъ, Станишевъ и послѣ Л. Каравеловъ.

Пак. 16.

Прято 9 Март. 1869. Отгов. 14 Март.

Господ. Наидинъ Геровъ.
Въ Пловдивъ.

Буку. 1869. февр. 23.

Вѣстникарьтъ тукашанъ стигна и тарпимъ поискахъ нашыѣ да доведжъ Дринова пай Станишова, нъ и двамата отказаха, искатъ да сѣ назоваватъ Патріоти отъ постелката си, ничтожни хора, сега писаха на Любена Каравелова ва: съотечественикъ, кажете ми какъ го познавате, и добаръ лѣе за тѣкава работа. . . . .

Ви поздравлявамъ

Ba :

Хр. Георгіевъ.

464. — По паритѣ на Кирилъ Нектариевъ. Мурафетътъ на Георги Спасовъ.

Пак. 16.

Приято 15 Марта 1869. Отгов. 20 Мар.

Господ. Найдине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1869. Мартѣ 2.

Паритѣ на Дяда Протосингела у Покоиніа уика ни кату биле тѣи сбирщина, то и ази не намѣрамъ право да му сж плати лихва, и съгласно спорѣдъ назначеніа ви ази удобрихъ отъ 1 януар. 1869. 240. лири тур. на Дяда Протосингела, и съ други толкосъ задължихъ партідата на Покоиніатъ, и направете да ся минатъ и въ книгитѣ на покоиніятъ съгласно . . . . .

Сосъ нетерпѣніе чакамъ да чуя за Георгіоватъ Мураветъ, и давно нимѣ. Засрамеше на негово мѣсто аку беше дошолъ баща му по добрѣ щеше да бжди, защото тои хлапѣ и сж види чи зичко безъ вниманіе вжршилъ, на конецъ аку несполучи Георги, тогива трѣбовж да търса да ви провода единъ човѣкъ здравъ. . . .

Двѣ газети отъ Н-родностъ, 1 отъ Заржта, и друга отъ звѣздата ще ги дамъ днесъ на почтата австріиска, чи да видимъ щели ги зематъ, ищели ги прі митѣ.

За матъ руски въ Од-сса ѣ стигналъ да сж продавж 145⁰/₀ и за да ся облѣчжтъ сега паритѣ Дядови Протосингелови не иди никакъ на хесапъ. азъ казувамъ чи нище бжди злѣ да ся облѣчжтъ въ за матъ Влашки Оpenhaim, за когото кату ся плаща рѣдовно на сѣки 6. мѣа лихвата по 8⁰/₀ на годината, имж кжци нарочно отр д ни кѣкто тука, тѣи и въ Бѣрлинъ Вѣнъ и Парижъ за да плащатъ фаидитѣ рѣдовно освѣнъ това и кріанцитѣ отъ заиматъ този ся копуватъ съ 89⁰/₀, тои имж ощи 18 години догдѣ ся свжрши да ся исплати — относительно затова ази говорихъ и съ Баронъ Офемберга, и тои ми кажж чи кату пр дложите на Министерството за това, и докажитѣ чи кату билѣтитѣ отъ рускіятъ заимъ сж млогу скжпи, и фаиджта не остая повече отъ 3 на ⁰/₀ апакъ Вл^а: заимъ плаща 8 на ⁰/₀, и фаиджта можѣ да ся събира и тука и въ Бѣрлинъ, вярва чи ще пріѣми и удобри Министерството предложѣніето ви, и аку ѣ нужда пріѣма да пиши и той.

Ви поздравлявамъ.

III
ва :

Хр. Георгіевъ.

465. — Геровъ се готви за Букурещъ. Ще има миръ. Турски шпионе въ Влашко. Тѣхни шантажи.

Пак. 16.

Приято 15 Марта 1869. Отгов. 21 Марта.

Господ. Найдине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1869.

Чястното ви отъ 8 сѣго имамъ предъ видъ и на което слѣдовамъ въ кратцѣ да ви отговорѣж.

Писарагъ за когото ми пишете неструва за меня, защото неможѣ да бжди нѣти главянъ нѣти втори. Заради това ви казувамъ пакъ да разследете за другѣго. които кату небжди повече отъ 20—22 години, да знаи добрѣ бѣлгарски и Гръцки, и ази тука да го научя французки, понеже безъ Европейски языкъ нашата работа нисж вѣрши, таковж едно момче чякамъ ази за сега.

Газегитѣ ги давамъ на почтата, иаку нѣги пріѣматъ отзадъ на писмото ви ще ви забележи човѣкатъ ми за да знаити.

За да додѣти презъ това лѣто тука да ся расходите нѣ лошо, ощи повече сѣга кату имамъ и новж кжща, и дѣчѣта имж дѣ да тичатъ. — Тѣзи година вяр-

вамъ да имами миръ, и аку искати воля можи ида висж даде. — Баронътъ ся кани тѣ дни да отиди за Ц/градъ и ще го моля да хоротувъ за това на посланникатъ, кѣкто и за друго дѣто сж страхувате вѣя, и напроотиванъ случаи аку стани нужда можи да пишж и самъ на Стрѣмухова.

Потрѣтатъ на Маріика нѣ извадинъ добрѣ ази ощи нѣможж да склонѣж Кокона Елисавета за да отидимъ да си извади и тя потрѣтатъ и да ви ги проводимъ.

Поздравленіе на Маріика и на дѣчята.

ш
ва:

Хр. Георгиевъ.

Казахъ и казувамъ чи ще имами миръ, защото ученитѣ хора това желаятъ, и това ѣ потрѣбно по настоящемъ, турцитѣ дѣто увѣряватъ чи комитѣтъ готви да направи пакъ нѣкакви смущенія, тѣ извѣстія неможатъ да бждатъ отъ другого освѣнъ отъ лажливитѣ шпіони шо ся распратили по тука отъ началството турско, които за да покажатъ чи варшатъ работа и да плашатъ турцитѣ чи тука имж нѣщо, сж силатъ аку сж можи да накаратъ пакъ нѣкои луди да преминатъ. Главатарятъ на шпіонитѣ тука ѣ нашія Раиновъ, а Главніятъ помощникъ неговъ ѣ Касабовъ и компаніята, тѣ дни тѣзи таифа типари прокламаціи на турски языкъ отъ странж ушъ на блѣгаритѣ изъ балканатъ, и които сж кжмъ народатъ турски за да сж съединятъ кжмъ началството тѣ прокламаціи кату сж раздаджтъ, то началството турско ощи по голѣмо съмненіе ще земе, и ето кжкъ сж вжршатъ тѣзи работи. Началството днешно Влашко усѣти тѣзи прокламаціи нѣ никакви мѣрки, строги варху това незе, сж види чи щесж прави глухо на подобни нѣща, можи да имъ сж иска прѣ-обращаніе. —

466. — Изпращане газети. Баронъ Офембергъ въ Цариградъ. Слуша се, че ще мѣстятъ Н. Герова. Касабовъ редакторъ на „Народность“. Дружбата му съ турскитѣ шпіони Подкупени бѣлгарски вѣстникаре. Нова газета. Нейни дописници изъ Турско. Да се не вѣрва Левски.

Пак. 16.

Приято 24 Юл. 1869.

Господ. Найдинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1869. Мартія. 11.

Краино ви писахъ на 2. сѣго по почтата австріиска тогива ви казахъ чи ви пращамъ Вѣстницитѣ по почтата Нѣмска, нѣ кату нѣги зѣха ви ги проводихъ презъ консулството Руско. — Завчера на 9. сѣго проводихъ ви пакъ газ-титѣ, двѣ нѣродность, двѣ Зорж, и иднж отъ Звѣзджта, по Австріиската почтж. дѣто ни и казахъ чи за напретъ ще ги прѣматъ веки рѣдовно.

Баронъ офѣмбергъ отвожда днѣсъ за Ц/градъ, и тѣка по него ви пращамъ днѣсъ два листа отъ Нѣродность и единъ таблоу отъ исканнитѣ ви.

Отъ двѣ 7мцы насжмъ имами сѣ дѣждовно врѣмѣ, и коѣто ни прави спжнка тж. неможимъ да работимъ въ Градината си да я нарѣдимъ.

Бѣзъ по нову Ви поздравлявамъ и оставамъ

ш
ва:

Хр. Георгиевъ.

На Баронатъ му казахъ чи ушъ сжмъ чуль какво вазн искатъ да ви мѣстятъ отъ мѣстото ви тои ми отговори чи нѣвярва, тж чи и аку бѣди требовж да ви даджтъ мѣсто по добро, му казахъ чи товаи зло за нази, защото нѣя на негово мѣсто ни можимъ да имаме другого кату него, и нашитѣ ще постраджтъ млогу отъ сѣка странж, и да посрѣдствова тои да нѣ бы някакъ да стани таковж преминуваніе, и тои ми обрѣчи чи тои имж да говори нарочно за това на Игнатіева. — Нашія Касабовъ ще издавж Вѣстника Нѣродность, кату сж и приближилъ цѣль съсъ поляцитѣ, отъ нѣколко врѣмѣне станалъ частакъ прѣятѣль и сосѣ нашія Теофанъ Раиновъ, които отъ тѣзи есѣнъ сж намѣрва тука, сосѣ мисія главнѣ шпіонѣ турски казувамъ главенъ, защото имж идруги малки, които няматъ пари въ расположеніето

си, нѣ Теофанъ имѣ, които освѣнѣ дѣто харчи за сѣбѣси добрѣ, нѣ мѣжи добрѣ, и колята на Касабова, иза да нападни да критикува прошеніе то дѣто дадохми на Конф ренцата, казуватъ чи Раиновъ да е далъ на Касабова 300. лири, освѣнѣ това Раиновъ е далъ нѣщо пари и на издателатъ на Звѣздѣта само за да мълчи и де непиши въ ползѣ на прошеніето, понеже тои напроотивъ н можеши да пиши чи нѣа сми му направили 100 абопати. — Ето кжкѣ сж тука работитѣ. — Раиновъ чѣз шпіонинѣ турски го знаятъ сичкитѣ българи, и го приближаватъ само онѣзи, които мязатъ кату на Касабова, за кокалъ — Раиновъ въ Ц/градъ, сж разумява съ нѣкого си Николаиди главніятъ шпіонѣ. — Завчера имаше баронатъ т.л графъ отъ Ц/градъ, чи иди тука идруги шпіонинѣ българинѣ Джаноглу, нѣ до сега нѣе дошолъ, ази смятамъ да нѣе Джаноглу, ами Геноглу, отъ всичкитѣ тѣя ся разумява чи турцитѣ се иматъ страхъ отъ тука. — Добрѣ бѣше наредена работата. въ Сърбиѣ нѣ М. Обр. новичъ излѣзи ничтоженъ човѣкъ и за тяхъ и за нази тамъ сосѣ днешното хлапѣ, аку нестани промен нѣе нищо неставѣ, тука можи да стани нѣщо защото князатъ балнува независимостъ, нѣ ще сж позабави, освѣнѣ това тука сосѣ днешното Министерство такивѣ работи неставатъ, и когито бж да стани се чарв нитѣ и Братяновцитѣ, ще го направатъ. — Власитѣ отъ чѣсти с сж готватъ, оръже иматъ сѣга доста, и наредатъ войскѣта, и народната Милиція спо: систематъ Пруски, и бж да бждатъ тѣя готови нѣа трѣбовѣ да мирувами, защото нищо добро отъ нашето мжрданіе не можи да излѣзи.

Нѣа или кжкѣ скороу ще започнимъ да издаваме на^ш: Вѣстникъ, и въ такжѣ случаи за злоупотрбленіята срещни искаме да имаме кореспондентинѣ вази и Г. Каракановски въ Ц/градъ, и наредете го вѣя това тѣи кату сж разумѣтѣ и сосѣ Г. Каракановски. Викахми Станишова отъ Москва и Дринова отъ Прага, нѣ и двамата отказаха, ничтожни хора сж показаха и єдинія и другіятъ. Нашитѣ ушѣ учини Млади, сж показаха єдни по лоши отъ неучанигѣ, а други совсѣмъ нечувствителни.

Стига сега толкува, на прикаскитѣ на Дяконатъ кажете данѣ даватъ увѣрніѣ.

467. — Л. Каравеловъ за редакторъ на вѣстникъ. Мнѣнието на Н. Геровъ за в. „Народность“.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 14 Марта 1869.

Господине Христо,

Въ писмо-то си отъ 23 Февруар. ми казвате, че вѣстникъ „Народность“ достигнѣлъ да стане нетрѣпимъ, та искали нѣкои си въ Букурешъ да го отмѣнятъ съ другъ вѣстникъ и выкали Л. Каравелова за редакторъ, та мя питате, добъръ ли е за такжѣ работѣ.

Азъ не знаѣ, такѣвъ єдинъ вѣстникъ, какѣвто е „Народность“, за тамошнитѣ Българи какво значение може да има, а за отсамъ Дунавъ отъ него нѣма никакѣ ползѣ, зачтото съ начина, съ кѣйто ся пише, тука никой не може да го приема. Добрѣ бѣше да ся издава єдинъ вѣстникъ народенъ, нѣ писанъ съ умѣреностъ, каквото да не му е забранено да дохожда и по тѣя мѣста. Нѣ за такѣвъ вѣстникъ Каравеловъ, колкото го азъ знаѣ, не вѣрвамъ да го скопоса. Истина, че азъ лично го познавамъ само кога бѣше още дѣте и ся учѣше при мене, а откакъ е станѣлъ чловѣкъ, не го съмъ видѣлъ, нѣ отъ онова, что съмъ слушалъ за него, мыслиѣ, че той ще го прѣкара повече отъ сегашнитѣ редакторы на „Народность“. Пѣ-лани той былъ проведенъ въ Бѣлградъ отъ редакциѣ-тѣ на єднѣ газетѣ за кореспондентъ, нѣ давалъ такиѣ извѣстия, дѣто редакция-та откакъ гѣ обнародува, принудявалася послѣ сама да гѣ опроверѣгава. И не можѣше да бжде другояче, зачтото, намѣсто да пише онова, что става, той писалъ онова, чтото слушалъ нѣкога отъ бабѣ си и отъ дѣда си, и го приказва като да става сега. И най-послѣ не знаѣ, какво бѣ правилъ, та бѣше го испждило правителство то отъ Бѣлградъ. А отлани газетѣ-тѣ пишѣхѣ, че и той е запренъ въ Маджарско по причинѣ на убийство-то на Князя Михаила, и азъ не знаѣ, избавилъ ли ся е и какъ. Това е дѣто мож да Ви кажѣ за Каравелова, па испытайте и отъ други.

Н. Геровъ.

468. — Каравеловъ редакторъ. Пжтуването на Герова се слѣди отъ турското началство. Човѣкъ хлѣбаръ. Христо Бѣтевъ прѣпорѣчанъ за учителъ въ Александрия.

Пак. 16.

Приято 19 Апр. 1869.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1869. Априліа 2.

Отговарямъ сж на чястнитѣ ви отъ 4 и 21 миналаго, на които съгласнитѣ умълчавамъ.

Видѣхъ колкото ми пишете за Караб лова, и можи да бждатъ сичкитѣ точни, нѣ кату по настоящемъ други подобаръ нямами, и неродностъ станж в ки чуждо оруді, сноши решихми за да повиками Караб лова да доиди да издава по настоящемъ той вѣстника, догдѣ сполучимъ други по добаръ. — Забележете обаче чи редакторатъ този нише бжди независимъ, нѣ подчиненъ на еднж комисія която и ще го подържа. — Вѣстникатъ този отъ начало ще гледами да бжди полезенъ за тукашнитѣ българи, ачи отъ послѣ и за срещнитѣ, мысля обаче чи колку добрѣ да бжди писанъ той, отъ среща началството се нема да го остави. — отъ нашитѣ нѣкои казаха да викатъ и Брумова, и сосъ сичко чи нисж знаи аку ще дадоди. нѣ вѣя дѣто го познавате по добрѣ, кажете ми що мыслите за н го.

Дохождани то ви тука сосъ дѣцата отъ истина ставж съ голѣми разноси, и имате право да сж плашите, нѣ кату работитѣ отъ среща варвжтъ се наопакѣ, то ѣ невѣзможно да ви додимъ нѣя на гости. — За да додите вѣя сжмъ мысля чи нише бжди добрѣ за вази, зашто изведнашъ ще кажи началството Турско чи ходишъ незнамъ по какви работи.

Помощникъ за писаръ аку ми намѣрите нѣкои добрѣ момче, неше бжди злѣ — Влахчета и Гарчета сж намѣратъ доста, нѣ ази даржя да бждатъ българчита хората ми. Сосъ сичко чи тѣа по нѣкоги излезатъ, по кіолханіи отъ другитѣ.

Човѣкъ за хлѣпъ можи да ся намѣри, нѣ по съ малка плата отъ 100 ₺ на годината ниша склони да доиди особно ед ніето. — ази казувамъ аку Георги непознавж дѣ грѣши, да доди пакъ той тука да пригледа изъ ново, и тогива вярвамъ да можи да управи грѣшкигѣ си, и това смятамъ наи сносна за вази.

Вѣстници ви провождамъ рѣдовно сяка 7 мца 2 Н родностъ, 2 Зорж и 2. Звѣжда. ачи какъ нѣги пріемите, и разумявамъ не можи да бжди друга спжнка, нѣся види чи на Рухчукъ началството ги васпира, иаку бжди тѣи, то по добрѣ, да ви ги пращамъ презъ консулството.

Христа Ботіова го рекомандувахъ ушъ въ Александріа за учителъ, нѣ какво направи тамо вѣрно незнамъ да ви кажж.

На Тинка писмото го пратихъ въ Галацъ, и казахъ на Брата си да му кажи за да пиши на майка си по често.

Поздравленіа и отъ Г-жа Елисавета и отъ мене на Маріика, тѣи и на дѣчата. и кату ви поздравж и вази оставамъ

м
ва:

Хр. Георгіевъ.

Стоилъ х Атанасовичъ зетъ отъ Карлово донесалъ еднж вржска сосъ чорапи, нѣ кату изгубилъ писмото незнамъ отъ кого сж и за когосж, и пишете въ Карлово да ни явжтъ.

469. — Дири се калугерка Екатерина отъ Казанлъшко. За паритѣ на Кирилъ Нектаріевъ.

Пак. 16.

Приято 19 Апр. 1869.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1869. Априліа 2.

Ви потвѣрждавамъ крайното си отъ 16 прошлаго по почтата Вла: които ви проводихъ и единъ пликъ съ Вѣстници, 2 Неродностъ, 2. Дунавска Зорж. и 1.

Звѣздъ, а сосѣ миналата почта писмо нѣви писахъ защото ми ся случи работа, нѣ Вѣстницитѣ ви проводихъ сичкитѣ. въ които и маша и три отъ Звѣздъта, защото сега излазя по начесто. — Ваши три чстни отъ 7. 14 и 21 миналаго имамъ предъ видъ на които и слѣдовамъ да ви ся отговорж. . . . .

За калугерката Екатерина отъ Казанлъшко шо питате аку ѣ дохождала тѣзи зимж по тука смѣя да ви кажж чи нѣз понеже освѣнъ дѣто нѣз видѣлъ никои, нѣ аку беше дошла тя тука, непременно щѣше да сж яви и у нази, страшно ѣ аку ѣ имала повечко пари и сая оѣтили да небждатъ я очистили нѣиди.

Дядовитѣ Протосингелови пари наи добрѣи да сж облечжтъ въ книги отъ Влашкіатъ заемъ, защото Рускитѣ нисж за приближаванѣ, ачи трѣбовж за това да сж пита Министерството то ѣ право, нѣ ази вярвамъ чи ще прѣми, понеже тяготж таи почти се еднаква. . . . .

Ви поздравлявамъ имате и чястно.

III
ва :

Хр. Георгиевъ

Вѣстницитѣ шо ви пращамъ днесъ сж два листа Народностъ 2. Зорж, и 4. Звѣздъ, и нека ви служи.

470. — Бурмовъ отказалъ. Каравеловъ пристигналъ Готви се литературно дружество въ Букурещъ. Работни сили: Друмевъ, Балабановъ, Бончевъ.

Пак. 16.

Приято 17 Мая 1869. Отгов. 23 Мая.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

с
Буку. 1869. Маѣа 3.

Краино ви писахъ чястно на 14. прошлаго, съ което при другитѣ потрѣбности ви казахъ за момакатъ отъ Казанлъжкъ Петко Сандова дасж распорѣдите да ми го пратите. Сега приходямъ да ся отговорж на чястното ви отъ 25.

Бурмовъ отговори чи неможи да доди да издавж Вѣстника, защото ималъ служба. Сосѣ зичко това Каравеловъ ѣ дошолъ снощи тука, и мисж струвж чи по настоящемъ ще започнимъ издаваніето на Вѣстника сосѣ него, кату по добаръ нѣмами намъ ще ни трябовж скору 2/3 баримъ, за литералното дружество, за което ся готватъ статут ти и сж гитатъ и помагачитѣ, и аку сполучимъ да направимъ единъ капиталъ отъ 30—40 хѣл. # ски, кѣкто ся надявами, надявамъ ся да стани добро, нѣ да видимъ дѣ ще намѣримъ такивж учени и умни за да водатъ таковж дѣло. — Шоповъ рекомандува нѣкогоси „Друмевъ“ шо свжрши сега наукитѣ си въ Кіевъ, кажете ми и вія какъ намѣрати за тѣзи работа Балабанова и Бончова отъ Москва.

Маріика чіе станало добрѣ ся благодари млогу Г-жа Елисавета.

Ви поздравлявамъ

III
ва :

Хр. Георгиевъ.

471. — Миѣнието на Н. Герова за нашитѣ млади учени. Балабачовъ и Бончевъ за редактори. Казанлъшката община и нѣкакво завѣщание за нейна полза.

Коп. кн. 2.

(Отъ писмо до Г. Христо Георгиева 23 Мая 1869)

Пытате мя, какъ намирамъ Балабанова и Бончева отъ Москвж за литературно-то общество, което мыслите да нарядите въ града Ви. За Балабанова ничто не мож да Ви кажж, че не го знаж, а Бончевъ ѣ добръ, стига само да пристане да дойде. Въ тоя случай азъ шж Ви забѣлѣжж едно нѣчто. Наши-ти, които, слѣдъ учението си, не сж ся връщали въ отечество-то си да ся турятъ на работж, та на

дѣло да познаѣтъ състояние-то на народа и нужды-ты му, често ся увеличатъ и искать голѣмы работы, каквыто чули и видѣли, че има по свѣта, безъ да прѣмыслятъ, че ные още не сме въ положение да искараме на главѣ такывы голѣмы нѣчта. Таково фрѣчане на високо е причина, дѣто много прѣдприятия, подкачени ужъ за общѣ ползѣ, не можяхъ да идѣтъ на прѣдъ и въ начало-то си още паднѣхъ. Напротивъ работы, подкачени отъ начало на малко, отъ годинѣ на годинѣ растѣтъ отгивать на прѣдъ. Това, чини ми ся, добрѣ ще бжде да земете въ внимание за общество-то, което искате да учредите, и по между учены-ты дѣятели въ него трѣбва да има и нѣкой, който е живѣлъ помежду народа, та познава нужды-ты му. Кога ся приготвятъ статуты-ты, желалъ быхъ, ако е възможно, да ги видимъ тука. Друмева, когото рекомандува Шоповъ, не познавамъ.

Притварямъ Ви писмо отъ Казанлыкскѣ-тѣ общинѣ до Добродѣтелнѣ-тѣ Дружинѣ. Въ него пытать, какво станѣ имане-то, что има завѣщано нѣкой-си за Казанлыкско-то Дѣвическо Училище, и бѣ подѣ туторство на покойный Бакалогу. Пишѣтъ и менѣ, имѣтъ порѣчяно и Петку Сандову да ся помолимъ за отговоръ.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

472. — Василъ Левски въ Пловдивско. Неговитѣ прокламации: Всѣду Дяконѣтъ иска и пари.

Коп. кн. 2.

Христу Георгиеву.

30 Мая 1869.

Прѣди 6—7 дни заминѣлъ оттука дяконѣ-тѣ, и както тука, така и насѣдѣ, отдѣто е минѣлъ, е показвалъ прокламациѣ еднѣ на Българскый языкъ за Българы-ты съ печатъ отъ „Приврѣмено Българско Правителство,“ а другѣ на Турскый языкъ за Турци-ты; нѣ и отъ двѣ-ты е ималъ само по еднѣ, та ги е показвалъ, а не е оставялъ отъ тѣхъ нидѣ. Азъ ги видвахъ. Турскѣ-тѣ не можяхъ да прочетѣ, а Българска-та не чини, праздна работа, — и мя е страхъ да не ся излѣжѣтъ нѣкои простодушни да ся поведѣтъ, та и тии да теглятъ и на други белѣ да докарать. И друго едно шюпе ми дава това нѣчто. Дяконѣ-тѣ, дѣто ходи, все иска да му даватъ и пары за харашлѣжѣ, та да не бы да лѣже хора-та само да зима пары!

473. — Турскитѣ шпиони на работа въ Влашко. Дяконѣтъ и Касабовъ. Петко Сандовъ некадѣренъ. Книжовното Дружество. Младитѣ учени.

Пак. 16.

Приято 28 Юния 1869. Отгов. 18 Юлия.

Господ. Наидине Геровъ.
Въ Пловдивъ.

Буку. 1869. Юніа 14.

Частнитѣ ви отъ 16. 23 и 30 прошлаго имамъ предѣ видѣ, и на които слѣдовамъ въ кратѣ да ви отговорѣ.

Димитриковатъ синъ ѣ тука, когото случайно видѣхъ и ази по улицата, и съ здрависахми безъ млогу приказки. — Състояніето на башинія му братъ кѣкто казвать и колкуто познавамъ ази неможи да бѣди повече отъ 10—12 хл. # ски, и това състояніе аку чи нисѣ посочать нѣкои претенціи непознаите имѣ да ся подѣли на 5 паж, отъ които единіятъ ще земи Димитриковатъ синъ, тѣзи сѣ зичкитѣ миліони наслѣдството. — Баша Киркои ходилъ при нашитѣ само при Дяда Владика и чи ще научи млогу дѣтои каваларія да земи слабаи надеждата, да беше тука Главніатъ шпионинъ Теофанъ Раиновъ се можеша да го слѣжи нѣщо или да го понаучи какъ да ся отнесе, нѣ за злѣ частъ го няма, трѣгна за Парижъ кѣкто казывать, чи какви ще ги рови и по тамо незнамъ, сега остая вѣки аку можи да научи нѣщо отъ намѣстника на Раинова Касабова.

Прокламаціѣ што сте видѣли у Діаконатъ тѣа ся типариха тука отъ Раинова и Касабова, и сж придадохъ сичкитѣ на Діаконатъ за да ги раздаде. Діаконатъ е онзи дѣто прави лажливитѣ писмж на Раинова за да ся рекомандува чіе добарѣ шпионинѣ, какъвто Раиновъ такъвъ ѣ и Діаконатъ и двамата за пари и баща си продаватъ.

Петко Сандовъ доди го прибрахъ у дома, нѣ до колкото ся вижда до сега освѣнѣ дѣто непознавж нищо, нѣ и млогу заспалѣ и мързяливичакѣ, акату бжди писмото му неструва за нищо, имж и друго зло тои му влязло у Главжта чи ще бжди писарѣ, и това го направило да земи и вѣтарѣ въ Главжта си сосѣ еднж речѣ ази за сега го намѣрамъ отъ сека странж по недостоенѣ отъ момчетата що имамъ, и мжчену ми иди да повярвамъ чи тои, ще сж отвори някоги за да стани по живѣ, му казахъ да види да си оправи иконата на писмото, защото до тогива неможа да му дамъ да прѣпиши нити едно писмо, нѣ виждамъ чи тои с:неговата си знаи, съ басмжта си въ ракж сж развява изъ дворатъ вчерз му говорихъ доста, и аку и сега сж не оправи ще бжда принудемъ да му дамъ пжтжтѣ, това му го казахъ и нему. Пжрвіатѣ денѣ кату доди, безъ даго знамъ колкуму плаща кожата излжгахъ сж да го туря, на софрата при нази нѣ какъво да видишѣ едно говедо което не знаи нети да фани фурколицата, право ви казувамъ чи тжкавж проста Лѣгіона невярвахъ да ми пратите, ази ся надявахъ да ми пратите нѣкое момче, краинѣ мѣри кату Ивана Джиджова а не такъвъ хапля.

За 30) гро. що сте дали на Петка ви завѣрихъ, нѣ за сега смѣя да ви кажж язѣкъ за паритѣ.

Забележитѣ ви за Книжовното Дружество сж изрядни и си иматъ мѣстото, отъ истина чи нашитѣ учени сж се вѣтарничиви и се голѣми работи гонатѣ, а нія немами не ти малки — Нашето опредѣланіе отъ малки работи да закачимъ, и добрѣ би било да намѣримъ отъ онѣзи що ся живѣли по малко въ Българско и подирѣ ученіето си, защото по добрѣ ще познавж нуждитѣ, и нема дасж превозна-сж. — този косурѣ го видяхъ и у Васи́ла Стоіянова и у Дринова, нище бжди по долянѣ мысля и Бончовѣ, азъ казувамъ чи мѣжду Другитѣ нище бжди лошѣ и Шишковѣ що ѣ учитель въ Тжрново, и кажете ми що мыслитѣ вія за него.

Ви благодаримъ за потретитѣ.

На казалнжшкото опшество отговори Добро дѣтелната Дружина, и имѣ прашатѣ и 70 Лир. тур. безъ 4 гosas.

Ви поздравлявамъ.

ш
ва:

Хр. Георгіевъ.

Каруцата пазарена 31 # а ази ви телеграфисахъ чіе за 35 #. Ч.ти тжзи година невярвамъ да излезатѣ понеже сѣки ѣ противянѣ на това, отъ таму аку излезатѣ, то ніе тукашна работа.

474.—Не сж за удобряване нападкитѣ на Славейкова възъ владицитѣ ни и народнитѣ прѣдставители.

Пак. 16.

Приятѣ 5 Юлія 1869. Отгов. 18 Юлія.

Господ. Наидиче Геровъ.

въ Пловдивъ.

Улменѣ 1869. Юнія 24.

Вашѣ Петко ни остави безъ да ся обади баримъ. — славѣйковѣ отъ едно врѣмѣ напжда и варху Владицитѣ и варху прѣдставителитѣ ни, мене неми аресова постжпката му, макарѣ и да сж вжрши колкуто пиши тои, понеже съ този начинѣ нія сами ставами за срамъ прѣдѣ чуждитѣ. — Кажете ми що познавате вія за тѣзи работи.

Поздравъ оставамъ

ш
ва:

Хр. Георгіевъ.

475. — Сполука въ хлѣбопечението. Несполука съ Каравелова.

Пак. 15.

Приято 19 Юлия 1869. Отгов. 29 Авг.

Господине Наидинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1869. Юлія 8.

На 14 Прошлого ви писахъ отъ тука на право по почтата, и на 24 пакъ отъ улменъ чресъ Ц/грацъ Госп. Хр. Д. Караминкова — сега приходямъ да сж отговорж на ч стнигъ ви отъ 20 и 27 подобно миналаго.

Сосъ благодареніе видѣхъ дѣто чи предпрі тіето ви сосъ хлябатъ отива добрѣ, и Г-жа Елисавета е много благодарна за това, и даи да сполучите на сичко, тжи сигуръ тарговщина и пагуба неможи да бжди никои. — Житата и по тука тжзи година сж слабички. сир. упалини и съ малко тягота, заради това и брашна малку ще иматъ сосъ сичко това спо: казваніето на хлѣбаритѣ ни по добрѣ да работата жито размѣснху сосъ ново и не само в тха — сосъ сичката слаба реколта по тука на житата, цѣнитѣ на Олт ница на добритѣ жита нѣ повече отъ 7 #ски кило; защото отъ Европа пишатъ до сега чи ушъ реколтата имъ излазя добрж, чи веки по кжснху можи да бжди ни сж знаи. . . . .

Сосъ Каравелова незнамъ аку ви казахъ чи доди и заключихми кондрактъ да изваждами Вѣстникъ, за което бѣха готови и обѣвленіятата, и добрѣ чи ги не раздалохми. понеже съ него сж растура работата, и подобрѣ чи станж тѣи, зашото тои билъ по лошъ, и отъ колкуго ми преставихти вія, язкъ. за 25 # дѣто ни изеди, за него повече ще ви пишж коги имамъ свободно времѣ, а сега ще ви кажж чи нашты половина учени. кату си зели въ главжта чи сж голѣми хора станали, а пѣкъ няматъ пари да живѣятъ, достигатъ за пари и наи мржснитѣ работи да правжтъ просто нѣщо баю Наидине, и тежко и Горко на бжлгаритѣ аку чякатъ отъ такивж учени да сж прокопцатъ.

Поздравлені: на Маріка и отъ м.нѣ и отъ Г-жа Елисавета, тѣи и на дѣчята и като ви поздравж и вази оставамъ

ш
ва:

Хр. Георгіевъ.

476. — Петко Сандовъ и неговото поведение. Мнѣнието на Н. Герова за Шишкова. Бончевъ миналъ прѣзъ Пловдивъ. Василъ Левски въ Сопотъ. Случка съ палтото му. Мнозина затворени. Поведението на Славейкова.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 18 Юлия 1869.

Господине Христо,

Отговарямъ на Ваше чястно писмо отъ 14 Юния. Извѣстия-та, что ми давате за Петка Сандовъ, мя правятъ да ся чюдж и да не знаж, что да кажж. За прилѣжяние-то на тоя момъкъ не можяхъ да ся съмнѣвамъ, зачто-то и малко-то онова, что знае Грьцкы и Французскы не може да научи чловѣкъ въ Казанлыкъ, при състояние-то на тамошно-то училище, ако да не е отъ само-себе прилѣженъ. А за желание-то да ся учи и за усрьдие-то му за работж, кой да е, щяше да ся увѣри, кога той казваше, че не иска ни заплатж ни ничто, и е готовъ всичко да врьши, само да стане чловѣкъ. Какъ послѣ, като чтомъ дошълъ тамъ, да ся навлигне и да ся покаже така тяжкъ, па най-послѣ и да си иде и безъ да ся обади, това е нѣчто, което не могж да разумѣж, а трѣбва да има нѣкаквж причинж. която най-послѣ може и да разберемъ. Едно могж да кажж, че бѣ съвсѣмъ неопытенъ, нѣ това азъ не го имахъ за кусуръ. зачтого съ прилѣжяние и усрьдие лесно може ся научи, и ще ся научи, както вие искате.

Пытате мя за Шишкова, что е учитель въ Трьново, какъ мыслж за него. Азъ го знаж, кога бѣше учитель въ Эски-Захарж и ми ся видяше отрѣсенъ и достоинъ момъкъ, па и прилѣженъ и родолюбивъ. Послѣ ходи да ся учи въ Фран-

циж, и оттогава не го съмь видвалъ, нъ ако ся е врьнжлъ оттамъ, така да рекж, цѣлокупенъ, той ше е сега по-добръ. Дано да бжде така, зачтото тръпимъ голѣмж оскждность отъ учители. Затука не ся намѣри сега поне още единъ учитель, речете, че занапрѣдъ училище-то ни ше е затворено.

Бончевъ заминж прѣзъ Пловдивъ прѣди нѣколко дни, нъ само еднж ношъ прѣсѣдѣ тука, та нѣма врѣмя да ся разговоримъ на длъго. Обрече ся обаче на връщане да прѣстои тука нѣкой день, та да ся видимъ по-надлъго. Той не ся надѣва, че Каравеловъ ше може да служи за редакторъ.

Прѣди нѣкой день Василий Левскый (дяконъ-тъ) ся намиралъ въ Сопотъ, и нѣкой-си смѣкнжлъ сюртука му отъ грѣба, че ужъ былъ краденъ, та го занеслъ въ Карлово на забитина. Тамъ намѣрили въ джобове-ты на сюртука прокламациж, печаты отъ восъкъ и нѣколко тезкерета. отъ които едно е на нѣкой-си момѣкъ отъ Калѣферъ. Той момѣкъ е сега затворенъ тука. Басгисвали сж и нѣкои кжщи въ Карлово и Калѣферъ да трѣсятъ. нъ ничто не сж нашли. Дяконъ-тъ ся е загубилъ, и кждѣ е отышълъ, не ся знае. . . . .

За Славейкова и тука сме на едно мнѣние съ Васъ, че не трѣбва да напада така на владыци-ты и прѣдставители-ты, и му ся писа да бжде по-въздръженъ, нъ той не слуша. Казвать, че съ това нападане той иска да разбрѣка работж-тж, за да ѣж потыкне напредъ. Нъ и това да е намѣрение-то му. и да нѣма другж, заднж мысль. пакъ не прави добрѣ, зачтото смжтjава умове-ты на оныя, които не знажтъ работы-ты. . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

477. — Прѣпращане писмо на Христа Ботевъ.

Пак. 16.

Приято 12 Август. 1869. Отгов. 29 Авг.

Госпд. Наидини Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1869 Юлія 26.

На Христа Ботіова писмото ше му го пратя въ Александріа, и ше кажж да му искать отвѣтъ.

На чястното ви остая допжти да ви пишж, зачтото днесъ мѣз времѣто кжсо.

Князь Каролъ на 1 августа отвожда на ливадіа да сж срещни съ царъ Александра, съ него ше отиди и Баронатъ.

Затворенното предаите на Джиджова Ви поздравлявамъ и оставамъ.

III
ва:

Хр. Георгиевъ.

478. — Даскалъ Ботіо се поминалъ. Кани се Христо Ботевъ да се върне въ отечеството си.

Коп. кн. 5. 1.

Пловдивъ, 5 Септемвр. 1869.

Господине Христо,

. . . . . Боте Петковъ ся поминж. Сынъ му ми пише и се моли да ся мољж Вамъ да привыкате брата му Христо и да го накарате да имъ помогне, зачтото ся намиратъ въ бѣдно състояние. Още ся моли да го настаните въ медицинско-то училище. Притварямъ Ви прѣписъ отъ писмо-то му и Вы мољж, ако е възможно да ся помогне нѣчто на фамилиж-тж имъ, която, истина, е въ злочесто положение, а пакъ сиромыхъ Боте е заслужилъ на народа . . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

479. — Христо Ботевъ щукналь отъ Александрия. Медицинското училище въ Букурещъ.

Пак. 16.

Приято 27 Септ. 1869. Отгов. 3 Окт.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Букур. 1869. 7врія 15.

Синъ му на Боте Петковъ Христа го нема въ Александрия напустналь икадѣи отишолъ нисж знаи, чухъ чи ушъ билъ на Измаилъ, и понеже утри възнамѣрювамъ да отида за Галацъ, ще испитамъ и аку е тамо ще нарѣдж Г. Шопова да му говори потрѣбныты а колкото за тукашното Медицинско училище, оставямъ чи сега нема място, биле и някои що бяха прѣ ти отъ Давила ги испадиха, нъ отъ моя странж ви казувамъ чи въ тукашното Медицинско училище няма какво да научи човѣкъ освѣнь политика, и тя е на Давиловата система. т. е. западна срѣща Славинизматъ азъ по мою мнѣніе нечакамъ нищо добро отъ ученцытъ що сж тука въ медицинското училище, а зло сж можи, чи веки даи божи ази да излеза излжанъ.

Вѣстникатъ „Отечество“ излазж рѣдовно и висж праша рѣдовно, а дѣто ніго пріемате сж види да е причината отъ началството ще нарѣдж да ви сж прашатъ и презъ, руското консулство, и въ знаянѣ ви.

Ви поздравлявамъ

ш
ва :

Христо Георгиевъ.

480. — Прѣпраща се писмо за Христа Ботевъ.

Коп. кл. 5. 11.

Узунджова, 19 Септемвр. 1869.

Господине Христо,

Притварямъ Ви писмо за Христа Ботевъ отъ домашни-ты му, които ми пишжтъ, че той имъ писалъ, какво Правителството го прѣмѣстило въ Измаилъ за учитель и скоро ще го тури на по-голѣмж честь. Да ли е истина, или той не хваща мѣсто нидѣ?

Вашъ

Н. Геровъ.

481. — Христо Ботевъ учитель въ Измаилъ. В. „Отечество“.

Пак. 16.

Приято 18 Окт. 1869. Отговор. 24 Окт.

Господ. Наид. Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1869. 8врія 10.

Христо Ботѣвъ наистина отишолъ на измаилъ, и тамои сега учитель, писмата негови, ги пратихъ Г-ну Шопову за да му гидаде.

За отечеството каквоту имате працаитего тука до Пандели Кесимова, и до Ивана Адженова.

И кату ви поздравя оставямъ

ш
ва :

Хр. Георгиевъ.

482. — Христо Георгиевъ иска да му се повърне разписката отъ Кирилъ Нектариевъ.

Коп. кн. 5. 107.

Пловдивъ, 11 Ноемвр. 1870.

Господине Христо,

Притварямъ Ви писмо отъ днешний день съ различни смѣтки, за които Ви пишѣж подробно въ него, а съ това отговарямъ на Ваше честно отъ 11 Августа.

Пишете ми да земѣж отъ дѣда протосингела, та да Ви пратѣж распискѣж-тѣж, коѣжто му е далѣж пок. чичо Никола, когато зелѣж пары-ты, что сѣж у Васѣж. Нѣж писмо-то Ви азѣж прияхѣж на трѣгане отъ Карлово, та нѣжмаше врѣмя да сврѣшѣж това, отъ другѣж странѣж отъ онова, что съмѣж ималѣж разговорѣж съ дѣда протосингела, разбирамѣж, че нему ще сѣж покаже нерядовно да даде горѣказанѣж-тѣж распискѣж, прѣди да сѣж прѣдадѣжтъ пары-ты на министерство-то; затова не му спомянѣжхѣж ничто и особено, зачтото отъ болестѣж-тѣж сѣж е станѣжлѣж тврѣдѣж чювствителенѣж, та да не бы да му стане мѣжчно. А че ще стои расписка-та у него това чини ми сѣж, нѣжма ничто, едно, че въ неѣж пишете само какво чичо Никола е поелѣж тѣя пары, за да гѣж испрати Г-ну Евлогию, а второ Вые сѣж Г-на Евлогия имате отъ свѣтыня му писмо, въ което Ви казва, че посвятва тѣя пары на женско-то училище въ Пловдивѣж, и наярѣжда, дѣж да гѣж дадете да сѣж натѣжкмятъ спорѣждѣж желание-то му.

Дѣдо Протосингелѣж отъ нѣжколко дни насамѣж сѣж поправи и отъ день на день отива по-добрѣж, нѣж както е ослабѣжнѣжлѣж. да го хване още еднашѣж болѣстѣж-та му така силно едва ли ще може да прѣкара пакѣж. А баба х. Атанасица, за коѣжто ми казвате, ако може да прѣмине въ кѣжщѣж-тѣж на Нене, за да не остане тамѣж безѣж чловѣкѣж, ако бы да сѣж случи смрътѣж на дѣда протосингела, тѣж е сѣжвѣсѣжмѣж грухнѣжла и едва дохождаше до насѣж да сѣж видимѣж, та не ще може да сврѣши . . .

Добро видѣние!

Вашѣж
Н. Геровѣж.

483. — Въ Карлово основано женско дружество. Елисавета Хр. Пулиева жѣртвува за него 2600 гр.

Пак. 16.

Господ. Наид. Геровѣж.

Въ Пловдивѣж.

Буку^с. 1869. Ноемвриа 21.

Въ Карлово станало женско Дружество за въспитаніе на дѣвоики въ които сѣж вижда чи ѣж зела участіе и нашата Г-жа Аница и когато аку несѣж лѣжжа трябова да ѣж станало и сосѣж вашето удобреніе, това извѣстіе подкани и Г-жа Елисавета да, принесе и тѣж нѣжщо, и кѣжкто ще видите отъ писмото що праща тѣж до Г-жа Аница дарува и тѣж за това Дружество гроша 2600. турски и желаніето, обаче на Г-жа Елисавета, тогива да проводите писмото на Г-жа Аница, тѣж и парѣжтѣж, когѣжто и вѣжя удобрявате това, и вярвате чи Дружество наредено добрѣж и на здрави основи, и ще можи да принесе плодѣжтъ дѣжто трябовѣж дѣж сѣж учакова . . .

Ви поздравлявамѣж и оставамѣж

ш
ва :

Хр. Георгіевѣж.

484. — При цѣрквата въ Букурещѣж се отваря бѣлгарско училище. Дири се главенѣж учитель. Друмевѣж. Книжовното Дружество.

Пак. 16.

Господ. Найденѣж Геровѣж.

Въ Пловдивѣж.

Букурещѣж 21 Ноемвриа 1869.

Вѣрвамѣж да имате извѣстіе чи при бѣлгарската цѣркова що сѣж сѣжстави въ градѣжни чрезѣж стараніята и жѣртвата на нашѣжтъ добри патріоти, сѣж нареди и от-

вори едно училище за дѣца, за тва училище рѣшихме да доведеме Верховенъ учитель Г. Друмева (макаръ чи за сега немаме такива ученицы за повисока наука нѣ за време) който и да помага и на редакціята на „отечество и той кжго бѣше ся споразумѣлъ съ нази и му проводихме и пари зада доди, вмѣсто да постжпи кжто човѣкъ съ характеръ, безъ даже да ны отговори, останалъ въ Браила кжто членъ на Книжевното дружество шо сж е отворило тамо, коего дружество каковъ му ѣ варвежтъ, вярвамъ да сте видѣли въ 1-и брой на Вѣстн. Македонія отъ текущиятъ мѣцъ, извѣстіе дѣдено отъ самите дѣятелни членове, и незнамъ какъ мѣжи да напредне тва дружество кога сж го съставяли помного лица коиго тжржтъ чрезъ него само едно свое собствено поддържаніе, когато главната часть на нашите добри патриоти отъ градъжны, отъ Галацъ, Браила, Исмилъ и пр. коиго желаяха тва предприятие и готови сж да жертвуватъ, кжто видѣхъ наредбата му ся оттеглиха и нещѣха, нито шжтъ, да взематъ участіе въ таково едно дружество безъ никаква благоразумна и здрава основа, и при това дружество остана нашиятъ Друмевъ. А като неможи да ся намѣри тука единъ учитель такъжвъ както погорѣ ви писахъ чи имаме потреба, и смѣтахме за Друмева чи сме го сполучили, защото и колкого ги познавамъ тука отъ нашите по ученички млади то за злочестъ сж хора почти безъ характеръ и добра отхвана, за тва бѣхме писали тези дни и на Дра Стоенча Чомакова ако познава нѣкой достоенъ младъ да ны препоржча; сжщо и да днесъ да ви молж и вази ако познавате нѣкого, който при познаніяга си да съединява и характеръ и добронаравіе, за да ми извѣстите както съвременно и за условіятаму съ които иска да постжпи за учитель верховни и сътрудникъ и на Вѣстникжгъ „Отечество“, —

Кжто ви чакамъ отговоръ Ви поздравлявамъ и оставамъ Вашъ пріятель
Хр. Георгиевъ.

Р. С. Научвамсж чи при редакціята на Вѣстник. Македонія имало единъ младъ на име Сапуновъ ако го познавате, явете и за него какъ го намираете щели бжди добжръ за тука. —

(Писано цѣлото съ друга рѣка).

485. — Нѣма учитель за-въ Букурещъ. Сапуновъ оставилъ в. „Македония“. Книжовното Дружество. Оплакване противъ Офенберга.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 13 Декемвр. 1869.

Господине Христо,

Въ частно-то си писмо отъ 21 Неомвр. мя пытата, не намирали ся тука нѣкой, който да може да послужи за пръвъ учитель въ новоотворено-то при Българскж-тж церквж въ града Ви Българско училище, и въ исто-то врѣмя да помага и на Редакцияж-тж на вѣстникъ „Отечество“. За жялость тука нѣмаме такывы хора, и знаете, че лани малко останж да ся затвори тукашно-то училище; по причинж че нѣмаше учители, та едва тжж годинж сполучихж да го нарядатъ както приличя.

За Г-на Сапунова, който е при редакцияж тж на „Македонія“, не мѣж да Ви кажж ничто, защото не го познавамъ. Нѣ пріяга-та днесъ притурка на 42 брой на в. „Турція“ казва, че сътрудникъ-тъ на „Македонія“ оставилъ внезапно и тайно Цариградъ, та може негова милость да е дошълъ въ Букурещъ.

Колкото за Книжовно-то Дружество, на което Г. Друмевъ прѣдпочелъ да ся хване за членъ послѣ откакъ ся былъ сговорилъ за горѣказанж-тж службж, азъ не съмъ видѣлъ устава му, та не го познавамъ, нѣ право не разбирамъ, какво е това дружество съ членове съ такъжж заплагж. За това до ижти ижж Ви пишж повече.

Научявамся, че млади-ти отъ града Ви искали да ся оплачжтъ въ Петербургъ отъ Барона Офенберга, нѣ за чо, не знамъ.

Мой-тъ драгоманъ, който бжше въ Цариградъ, та си дойде тья дни, ми казва, че Генераль Игнатиевъ, прѣдлага, ако ижж, да мя прагятъ въ Галацъ за Консулъ. Азъ не мыслиж да се мѣстж отука, нѣ пакъ Ви молж да ми кажете мненіе-то си, какво бы было то Консулство за мене.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

486. — Приемане в. в. „Свобода“ и „Отечество“. Защо нѣ-
ма абонати за тѣхъ. Има ли запрѣни въ Букурещъ отъ глава-
таритѣ.

Коп. ки. 2.

Пловдивъ, 27 Декемвр. 1869.

Господине Христо,

По причинъ на дъждове-ты, что имаме отпрѣзъ дни ты, днесъ още не е
стигнѣла поща-та да видѣ шѣ имамъ ли писмо отъ Васъ, а чякамъ ѣж съ нетръ-
пѣние дано да ми донесе 16 и 17-й броеве отъ „Отечество“, които, както Ви бѣ-
лѣжахъ и по прѣди, не ми дойдохъ, а има нѣчто, коего мя прави любопытень да
знаѣж, что е имало въ тѣя броеве, затова Ви ся моляж, ако не ми ся испратени
досега, да нарядите да ми ги проводятъ.

Съ послѣдни-ты двѣ пощы приемамъ по пять листове отъ „Отечество“. Ви-
дися, че ми ги пращатъ за да намѣрѣж нѣкои спомощ-ствователи. Нѣ тука е страхъ
хора-та да приематъ тоя вѣстникъ, за да не ги земе Правителство-то въ подозрѣ-
ние, а да не е той страхъ, мнозина щѣтъ ся подпишѣтъ

Казвахъ ми, че въ нѣкой и Цариградскый Гръцкый вѣстникъ писало, че ушь
имало телеграфическы извѣстия отъ Букурещъ, по които Влашко-то Правителство
запряло главатары-ты на ланско-то Българско движение, зачото усѣтило, че ся гот-
вили да направятъ пакъ напролѣтъ нѣкои смущения. Имали истина таково нѣчто?

Желаѣж Вы да посрѣщнете съ здравие новж-тж годинж.

Вашъ

Н. Геровъ.

По послѣднѣ-тж пощж прияхъ 5-й брой отъ вѣстникъ „Свобода“. Моляж Вы
да мя подпишете на него и да поржчате да ми пратятъ отъ прѣвый брой всички-ты
колко-то има излѣзли.

487. — Сапуновъ въ Букурещъ. Искане се Благоевъ. Коми-
тетътъ на младитѣ въ Букурещъ. Всички мируватъ. Книжов-
ното Дружество.

Пак. 16.

Приято 31 Ян. 1870. Отг. 21 февр.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку.^с 1870. Януас. 14.

Сосъ рѣдовното си отъ 29 прошлаго мѣа и года ви писахъ тогивашнитѣ по-
трѣбности сосъ това приходямъ да сж отговорж на чѣстнитѣ ви отъ 13 и 27 по-
добно миналаго.

Сапуновъ шо беше при редакціята на Македонія, дохожда тука, нѣ не по
наше приканюваніе, и предъ 5 6 дена тржгна отъ тука за Бѣлградъ да види май-
каси и отъ тамо да отиди спорядъ казаніето му за Прага да довжрши наукитѣ
си. — Нія ушь Гюве писахми въ Одесса и чяками да ни доди отъ тамо нѣкои си
Благоевъ, шо ѣ свжршилъ сега наукитѣ си въ Кіева заедно сосъ Друмева, ази го
познавамъ и лично Благоева, тои ѣ доста хрисямъ, нѣ до колкуи развитъ въ уче-
ніето, това незнамъ, и остая кату доди да го видимъ.

Коги чувате за младитѣ отъ тука. трѣбовж да знаите, че тѣе нисж други
освѣнъ Касабовъ, Каравеловъ, нѣкои си Мжнзовъ, Цанковъ на Драгана братъ, и
Димитаръ Ценовича, които кату по уголж, тжрси отъ дѣ да закачи нѣщо, и тѣя
сж дѣто сж напжватъ да сж представятъ кату партия на младитѣ, и то не за
друго за пари, даи му пари, чи и противъ башаси пиши. Каравеловъ сега глади
сжрбитѣ за да му даватъ кокалъ, и представителатъ имъ днешанъ кату полякъ отъ
Магаз. и твжрди добрѣ непознавж работитѣ или можи тѣи да имъ иди на хесапъ,
защото тямъ имъ трябоватъ Машини, можи белкимъ и да вярва, чи сосъ тяхъ ще
можи да си играи Конятъ (праздна работа). Вашіятъ Емишаріа ѣ сжщо кѣкто ми
го бяхте описали, и скороу вярвамъ ще му излезе аромата на явѣ. — Вжрху Баро-
натъ сж бежа оплакали на Игнатіева отъ странж на тукаш.: називаеми млади и това

е станало презъ агентъ Сърбски, сѣсѣ плакали и Одешкитѣ. Прочутіаѣ Ник. Хр. Палаузовъ, които иска да направи монополъ Българизматъ, нѣ за сичко що казуваха тѣ имъ ся отговори кѣкто требоваше.

Книжовното дружество не отива напредъ, понеже то кату нѣ на основи добри, добрыѣ българи и които можаха да жертвуватъ повече незиха очастіе.

За да сѣ премѣстите вѣе въ Галацъ кату Консулъ, ази мысля чи това нѣ зло за вази, подъ сѣѣки видъ.

Отъ отечеството висѣ проводиха броеватъ 16 и 17 вторично, а дѣто висѣ прашатъ по 5. Листа, това ази го нарѣдихъ, чи аку неможи да ги дадемъ никому неразвала.

Готвяни за да направятъ смущеніе на пролѣтъ няма, нѣ началството тукашно за да направи повече то волята на турцитѣ е затворило тота, и го даржи затворянъ.

Отъ свободжта на Каравелова ще нарѣдѣ да ви ся праща единъ листъ отъ № 1. Благодарѣ ви за честитяваніето и за рождество и за новата година.

Г-жа Елисавета поздравлява Маріика и дѣчжта ги цѣлува.

Писмото що ви пратихъ отъ странѣ на Г-жа Елисавета до Карловското женско Дружество да го недавате понеже тя сѣ съгласила заедно съ нази да доли и тя.

Ви поздравлявамъ

и
ва :

Хр. Георгиевъ.

488. — Свещеникъ за бѣлг. църква въ Букурещъ. Да се подири отецъ Аверки Петровичъ.

Коп. кн. 3. 46.

Пловдивъ, 17 Яннуар. 1870.

Господине Христо,

. . . . . За свѣщеникъ щѣ пытамъ, та дано да ся намѣри нѣкой какъвто Ви трѣбва за църквѣ-тѣ. А испытайте и Вые за Отца Аверкия отъ Сопотъ, какъвъ е сега. Той ся намира нѣйдѣ въ Сръбиѣ, чини ми ся, въ Гурусовацъ. Той, когато го знаѣ азъ, идяше за таково мѣсто, и послѣ ся учи въ Россіѣ и въ Германиѣ та трѣбва още да ся е отрѣкалъ, само ако не ся е развалилъ нѣчто. Г. Евлогій го знае. Той ны вѣнчява. . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

489. — Правителството зима мѣрки противъ готвеното възстание. Завѣщанието на Петръ Беронъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 21 Февруар. 1870.

Господине Христо,

. . . . . Вые ми казвате, че никакво готвеніе за смущеніе на пролѣтъ нѣма, а тукашнѣй мутесарифъ има официално извѣстіе отъ Правителство-то си, че тайни-ти бѣлгарскы комитети ся готвятъ да направятъ движение въ Бѣлгариѣ на пролѣтъ. Затова, ако да трѣгнемъ ные за Букурещъ, Турско-то Правителство ще помысли, че отивамъ за тѣя приготовления, па ако бы да ся случи нѣчто, ще мысли, че и азъ съмъ работилъ за буны.

Тѣя дни дойде тука до Абаджийскыи иснафъ копия отъ завѣщание-то, което си е направилъ Петръ Беронъ, който нарядѣ съ приходы-ты отъ иманія-та да ся правятъ доста голѣми нѣчѣта, такывы нѣчѣта, за които всякая година трѣбва да ся харчатъ баремъ по 20—30 хиляды жльтици. И понеже и за Пловдивскы-ты села има отрядено да ся направятъ десять училища мѣжжкы и толкова женскы, добрѣ бы было да знаемъ на посокѣ като каквы можѣтъ да бѣждѣ тѣя училища, а за това трѣбва да познаваме прихода отъ иманія-та му, за да прѣсмѣтнемъ какво може да ся падне на всякое училище. Затова Вы моля да сторите добрѣ да ми явите, какъвъ приходъ даватъ мушии-ты на Берона и кѣщи-ты му въ Крайовѣ. . . .

Легкы пости и на Великъ-день съ здравіе.

Вашъ
Н. Геровъ.

490. — Нѣма да има и това лѣто никакво движение. Игра на Теофанъ Райновъ. Завѣщанието на Д-ръ П. Беронъ.

Пак. 16.

Приято 28 Марта 1870.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1870. Мартѣ 11.

Частното ви отъ 21 прошлаго мѣца пріяхъ предъ 3 дена, на което и слѣдовамъ да ви отговорѣ въ кратцѣ.

За да доидимъ тамо на расходка и ази желая отъ все сѣрци, нѣ освѣнъ обстоятелствата дѣто ни пречатъ, неможж лесно да напустна и работатъ си. Защото нѣмамъ човѣкъ здравъ дѣто да я оправлява, несчасіе голѣмо за нази. . . . .

Отъ тука навѣрно можж да ви кажж чи готвяни туй лѣто за смущеніе нема, и Вашіатъ мутесарифянь дѣто има официално извѣстіе отъ правителството си, чи таинитѣ комитети тукашни готвѣтъ да направатъ движение да направжтъ движение въ Българія, и това го разумявамъ какъои. тѣзи сѣ шпекулации на шпионитѣ, и ето какъ трябовж да бжди това. Райновъ теофанъ отъ миналата година ощи е влязалъ въ служба при Началството Турско „за шпионинъ“ и по такъва служба и тука въ Влашко, и кату вижда чи няма нищо тука да сж работи за движение въ Българско, защото умнитѣ хора прости и ничтожни боклуцы неправатъ, тои сжи сношилъ сега отъ близо съ Каравелова и Касабова (съ послѣдніятъ отъ начало сѣи сближилъ) и сосъ тяхъ правжтъ секакви лажовни корешподенции, да увѣржтъ Началството Турско чи тука ушъ гове сж работи нѣщо такова. Само и само за да експлоатасуватъ Началството турско. Райновъ съ Касабовъ миналата година типарихж прокламаціитѣ писани на турски и български, и които ги бежа дали на Діаконатъ да ги раздавж, можи и сега пакъ нѣщо таковж да типаржтъ. Наи сетнж ако имъ Райновъ да е донесалъ повече можи и да излжгатъ нѣкои простодушни хора за да ги прататъ отъ среца да ги изгинатъ бесъ вина, нѣ ази отъ кату невярвамъ чи ще имъ уидиса нѣкои наумжтъ, вярвамъ чи началството няма да ги остави да направжтъ такивж работи, изаради това повтарямъ да кажж чи няма да бжди нищо таковж — аку додите за тука и когито додите, можете да довѣдете и Марінка учова Николова, това е желаніето на Г-жа Елисавета.

Състояніето на Доктора Петра Беронъ неможи да бжди по голѣмъ приходъ Годишенъ отъ мошіата му и кжщата му отъ 2000 до 2500 # ски, нѣ до колкото познавамъ ази тои сие малку по развалилъ умжтъ, и затова и направилъ таковж завѣщаніе безъ краи и безъ главж. — тія го бяха проводили тука на отечеството за да го типаримъ, нѣ кату и тѣи безъ основа направено вжрнаха му го назадъ.

Ви поздравлявамъ

ш
ва :

Хр. Георгиевъ.

491. — Рѣшеніето на церковния въпросъ. Моавински въпросъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 14 Марта 1870.

Господине Христо,

Да Ви кажж нѣколко думы за рѣшеніе-то на Церковный въпросъ. Ферманъ-тъ пристигнж вече тука, та знаемъ напълно, каквы правдини дава той на Българи-ты. Наши-ти тука намиратъ, че въ тоя случай Правителство-то Турско дава на Българи-ты, ако не колкото можяхме да желаемъ, то повече отъ колкото можяхме да ся надѣемъ, че ще ни даде. И наистинж, дава ни независимж іерархиж. Казвамъ: независимж, зачтото да спомянува Българскый Екзархатъ самъ имя-то на Патриарха и да зема Българскый синодъ миро отъ Негово Свят-во, това не е ниго бѣлѣгъ, а само една сѣнка на подчинение. Отъ другж странж прѣдоставя на всички-ты Българскы епархии, които досега небяхж сж обадили, когато щжтъ, и тыя да ся съединятъ съ Българскж-тж церквж — нѣчто, което не вѣрвахме да ся даде на оныя,

Изъ архивата на Н. Геровъ.

20

които не го искахъ. Истина, че това право сж даде само на оныя епархии, въ които българи има не по-малко отъ два пжти, колкото Гърци, а въ които епархии Българе-ти сж по малко отъ двѣ трети, тамъ тии оставать подъ Гръцкый Патриархъ; нъ тука и на това сж благодарни за-сега, зачтото и за толкова не ся надѣяхъ. Опрѣдѣление-то за Пловдивъ — освѣнь енориѣ Св. Богородица — да си остане заедно съ десять села, пакъ подъ Патриарха, испрѣво направи тука неприятно впечатлѣние; нъ отъ-послѣ като ся прѣмысли добрѣ и ся видѣ, какво дѣйствие произведе на Гърци-ты и на погръчени-ты Българи, показася отсега, че то ще направи погръчени-ты Българе да ся свѣстятъ и да си станжтъ пакъ Българе, а малкото чисти Гърци, что има, да останжтъ сами, та да ся скапе тука гръцизмъ-тъ. Напротивъ, ако да ся подчини сега и градъ-тъ Пловдивъ, заедно съ епархиѣ-тъ на Българскъ-тъ церквѣ, Гърци-ти съ погръчени-ты, като по-хытри, властолюбивы, богати и влиятелни, щжтъ ся вмѣкнжтъ прѣви въ Митрополиѣ-тъ, та епархия-та ще ся чете Българска, а Гърци щжтъ ѣж расправятъ и рядятъ както тѣмъ поноси, та е по-добрѣ да нѣма помежду ны тѣжъ вѣрж.

Така, каквото и да е имало на умъ Правителство-то, кога да рѣши въпроса, рѣшение-то е излѣзло добро за насъ, та затова мыслятъ тука, че трѣбва да ся покажемъ благодарны, каквото да дадемъ на Правителство-то да разбере, че съ даване надлѣжащи-ты ни правдины може да ны одоброволи, та да остави да ся направи и уставъ-тъ за управление церквѣ-тъ ни както трѣбва, и да не бы да иска въ него да намали правдины-ты, что дава съ фермана. Не знаѣж, на кой умъ сж вѣстникоиздатели-ти въ града Ви, нъ мыслимъ, че добрѣ щжтъ сторятъ да посмякчятъ сега языка си и да попохвалятъ Али-Пашѣж, зачтото, какго ся знае, той е, дѣто рѣшява въпроса и отъ него ся дръжи всичко.

Ако не сте ся научили досега, то, доклѣ да приемете това писмо, щете научите, че моавинлици-ти (служба-та помощникъ на губернатора) ся унищожихъ въ всичкѣ-тъ дръжавѣ. Така десятина-та душѣ, что имаше отъ христианы-ты, моавини си зехъ двѣ-ты пары и оставать само съ ефендилика си. Стига имъ гѣдина и половина, дѣто ся турчѣяхъ, стига и прѣстига, че нѣкои отъ тѣхъ бяхъ станжли сжщи Турци, та трѣбваше да гы повърнжтъ да дойджтъ малко на вѣрж, или — кой знае какъ да кажемъ — стига толкова честь на христианы-ты . . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

492. — Миѣние за фермана по церковния въпросъ. Завѣ-
щание отъ Козма Тричковъ за врачанската община.

Пак. 16.

Приято 4 Апр. 1870. Отгов. 10 Ап.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку.^с 1870. Мартѣ 18.

Ви напомнивамъ предишното си отъ 11 сего по почтата, и сж отговарямъ на честното ви отъ 28 прошлаго, което на 14 сего прѣяхъ . . . . .

Ферманжтъ за Църковниатъ Въпросъ отдавна доди тука, За него азъ бѣхъ научилъ по съ времѣ чрезъ Баронатъ — тои нѣ дотамъ удовлетворителенъ за бжлгаритѣ, ощи повече кату и Вашѣятъ Пловдивъ го оставя въ ржцѣгѣ на Гжрцитѣ, нъ или кжкъ сѣи добрѣ, недостаткитѣ мысля можать да сж управнжтъ полекѣ, наи главното и управители добри да сж нарѣджтъ дѣто да нарѣджтъ кѣкго требовж работи, отъ това зависе за да привлечжтъ и сичкитѣ записани бжлгари . . . . .

Ви съдружавамъ писмо отворено за Враца до Г. Стоенча Тричкова братъ на поконниѣ Козма Тричкова, отъ коего ще видите че училището тамошно имж да земж отъ тука за кирѣя на подареннага кжща отъ Покойниатъ 3620 гро: Вла: до 1870 апрѣлія 23. нъ отъ тѣхъ ще сж васпржтъ за импозитъ гр. 3⁴/₁₄, и аку проведатъ нѣкого до вази, или ви проведатъ направо преличната расписка даите имъ паритѣ, и минете ги въ джлгъ на дѣлбата ми, а за посрѣщаніе тѣхно теглете въ Ц/градъ врсъ Госп. Хр. Д. Караминкова.

Поздравленіе на Мариика и отъ мене и отъ Г-жа Елисавета, дѣчжта ги цѣлувами, и вази кату ви поздравж оставамъ

ш
ва :

Хр. Георгиевъ.

493. — Благодарни отъ рѣшението на церковния въпросъ.
„Свобода“ противна. Моавинската служба. Попъ и дяконъ за
букурешката българска църква.

Пак. 16.

Приято 18 Апр. 1870.

Господ. Н. Геровъ!

Въ Пловдивъ.

Букурещъ 4 Априлія 1870.

Въ отвѣтъ ида на почитаемото ви отъ 14-и преходящиятъ мѣцъ на което съдържаемите разбрахъ; за рѣшеніето на черков. въпросъ и ны тука приехме и видѣхме съдържаніето на фермана шо сж дади отъ Правителството Турско за българскіятъ народъ, и сподѣлямъ вашето мнѣніе относително за товн рѣшеніе, най паче 10-й членъ които дава правдина да сж питатъ народонаселеніята, не можи да бжди по благопріятно за нази, съ една дума въпроса сж рѣши въ наша полза и за тжзи работа сме задоволни отъ Правителството, както можите да видите отъ издаваемиятъ тука български вѣстн. „Огечество“, които доста учтиво взе да ся отзовава за Турското Правителство отъ кжто взе рѣшеніе въпросяни, нъ шо да кажа за другія вѣстникъ „Свобода“, шо ся издава тукъ, той ся намира подъ други вліянія а и редакгора му го познавате чи е единъ людъ човѣкъ а нито можи нѣкои да го вразуми, найпаче кжто ся помага, споредъ както осѣщамъ отъ сжрбите и отъ друга странж и отъ турските шпіоны Райнова и пр. за това той да обжрне едно направление по друго неми иди да вѣрвамъ.

За оничтожаваніето на моавинската служба го научихъ съ време както и за нѣкой и други отъ нашите българи шо имаха тжзи служба и сж бѣха утурчили чи сега останаха безъ работа.

Съ времѣ бѣхъ ви писалъ чи черквата ны тукашна има потреба отъ единъ попъ и единъ дяконъ, и сега иди пакъ да ви препомня ако можете да видите за да сж намѣри ити отъ Рилскіятъ Мънстаръ или отъ други нѣкой тези лица за черковата ны тука, които ся иска съ соглашеніе за 3—4 години и на които можи да имъ сж плати, На попа по восемь желтицы # на мѣца, а на діакона 7 #-ски, чи ако испитате и намѣрите сторете добрѣ чи мы явете по телеграфа, за да ви наредж и да свършете съ тѣхъ и да ги проводите за тука —

Вы поздравямъ

ш
ва :

(Цѣло писано съ чужда ржка).

Хр. Георгиевъ.

494. — По завѣщанитѣ отъ Кирилъ Нектариевъ пари за
пловдивското епархиално дѣвическо училище.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 8 Мая 1870.

Господине Христо,

Спорядъ както съмъ писалъ послѣдне на Министерство-то за дѣдовы-ты Протосингеловы пары, вѣрвамъ сега скоро да Ви ги поискать чрѣзъ Генералното Консулство въ Букурещъ или въ облигации отъ Влашкый заемъ Опенхائمъ, или въ брой, спорядъ както рѣшять да ги приемжть. Азъ писахъ, че тия пары сж у Васъ въ облигации отъ казаныи заемъ, та дано да ги приемжть така, за да ся зима повече лихва; и за да не ся продлъжява работа-та, писахъ да Ви ги искать направо чрѣзъ Букурешско-го Консулство, та да ся свръши по-скоро, зачтото ся притѣснява дѣто Протосингелъ.

Да Ви кажъ еднъ новинъ за себе. Вчера ми дойде извѣстие че ми е дадена нова декорация св. Станиславъ 2-й стъпень. Това извѣстие е устно, нъ вѣрвамъ да е истинно, защото знамъ, че Посолство-то мя бѣ прѣдставило за Велиденъ за награда.

По послѣднѣ тж пощъ прияхъ само единъ листъ отъ „Отечество.“ Ако не щжтъ да ми прашать занаярѣдъ, както досега, повече листове, то нека да ми проваждатъ по два, защото ся яви единъ спомоществователъ, който и плати, та задлъжѣте партидж-тж ми съ еднъ лирж Тур.

Добро видѣние !

Вашъ
Н. Геровъ.

495. — Козма Тричковъ. Христо, Евлогия Георгиеви и Елисавета Хр. Пулева подаряватъ по сто лир. тур. на карловското женско дружество.

Коп. кн. 5. 74.

Карлово, 30 Мая 1870.

Господине Христо,

..... Писмо-то за Вражъ испроводихме съ врѣмя, и оттамъ отговорихъ, че братъ-тъ на покойный Козмж Тричковъ былъ въ Болградъ та като ся заврне оттамъ, щжтъ го проводить въ Пловдивъ да донесе потрѣбнѣ-тж распискж и да прибере пары-ты.

Тыя дни Г. Митко Астарджиевъ прия писмо отъ Г. Евлогия, които пише, че той, Вые и неие подарявате на тукашно-то женско дружество по 100 лиры тур. Това благодари много карловци и направи друго едно добро. Тука имжтъ потрѣбж да си сградятъ дѣвическо училищѣ, нъ имжтъ разногласие за мѣстото, дѣ да ся изгради. Въ недѣлж выкахъ и мене въ събрание-то си да помогнж да ся сговорять и поикарахме малко работж-тж камъ сговоръ, а извѣстие-то за Ваше-то пожрътование направи всичкы-ты да пристанжтъ да ся изгради училище-то тамъ, дѣто казваше дѣдо протосингелъ, сирѣчь на онова мѣсто при церквж Св. Богородицж, което нѣкога покойный тѣсть ми и послѣ чиче Никола сж приготвили за женско училище. Ваше-то пожрътование, както сте нарядили само приходъ-тъ отъ него да ся употребява, ще послужи още да ся задръжи за всегда дружество-то, зашто иначе, като нѣма нѣкакъвъ здравъ приходъ, може и да ся растури. . . . .

Вашъ
Н. Геровъ.

496. — Карловското женско училище ще се гради.

Пак. 16.

Приято 27 Юнія 1870. Отгов. 9 Юл.

Буку. 1870. Юнія 16.

Краиното ми стана отъ 27 прошлаго по почтата съ което ви писахъ на дълго за сичкитѣ тогивашни потрѣбности, и чакамъ преличнѣ ви отвѣтъ — Вашето чястно отъ 30 прошлаго вчера пріехъ, и слѣдовамъ да ви отговорж. . . . .

Сосъ брагодареніе видѣхъ дѣто чи нашытѣ Карловци сж съгласни дѣ да стани училището имъ женско. ощи повечи мж благодари това, кату тамъ е била и волята на Дяда Протосингела да стини, тж чи и покойнитѣ уики. За подържаніето тѣхно, понеже ще завися отъ насъ, то страхъ за растуриованѣ няма.

Имате и чястно.

Ви поздравлявамъ.

ва :
Хр. Георгиевъ.

497. — Какъ да се наредатъ завѣщаванитѣ пари отъ Кирилъ Нектариевъ. Потрѣба отъ направа одаи за пансионъ при дѣвич. училище въ Пловдивъ. Дѣдо протосингелъ отслабналъ.

Коп. кн. 5. 84.

Карлово 9 Юлия 1870.

Господине Христо.

..... Онова, что мя пытате за вакуфскы-ты имоты, и могжть ли чюжденци да купувать тука недвижимъ имотъ, щж Ви изложж подробно до пощж. Засага щж Ви кажж само, че ираде нѣма още да ся продаватъ вакуфы-ты.

Притварьмъ Ви писмо отъ дѣда Протосингела, който, помежду друго, Ви пише, че го съмъ увѣрилъ какво пары-ты что има у Васъ, та гы жрѣтвува за капиталъ на Пловдивско-то женско училище, до единъ мѣсяць щжть ся намѣстятъ спорядъ желанье-то му. То е, че азъ ся надѣж, ако досега да не е писано отъ министерство-то на Консулството въ Букурещъ за това, та скоро да пишжть.

Волята на дѣда Протосингела е да ся даджть за капиталъ на училище-то пары-ты, что има у Васъ, заедно съ лихвж-тж имъ досега. А като гы пойме министерство-то, на кой да было начинъ, тогава да си зима той лихвж-тж доклѣ е живъ, та слѣдъ смрѣть-тж му да подкачи да жж зема училище-то. Нъ на училище-то ся показа непрѣдвидѣна потрѣба. Тя е, че околны-ты общины искать да прятать въ него момичета за да ся изучать за учителкы, а въ училище-то нѣма мѣсто, дѣ да сѣдять дошли отвѣнъ момичета, пакъ общины-ты не искать да гы дававатъ вѣнъ отъ училище-то по кжщи-ты, та е потрѣбно да ся направятъ въ двора на училище-2—3 одаи за това. А понеже училището нѣма срѣдство, настоятелство-то ми ся моли да прѣдумаъ дѣда протосингела да помогне да ся направятъ тыя одаи. Така зехъ изволение отъ святыня му отсега занапрѣдъ, като минжть пары-ты у Министерство-то понеже лихва-та ще дохожда чрѣзъ мене, когато дойде да дамъ нему само една третж чясть отъ неж, а други-тѣ двѣ трети да дамъ за направж одаи въ училище-то. Така работа-та ся сврѣшва, нъ на половинж, зачтото лихва-та отъ пары-ты ще дойде по врѣмя, а одаи ты трѣбва да ся направятъ сега, затова настоятелството на училище-то ми ся моли да имъ дамъ пары съ лихвж да направятъ сега одаи-ты, па когато дойде лихва-та отъ дѣдово-то протосингелово пожрѣтвованье, да си ги прихванж. Азъ нѣмаъ врѣмя да давамъ пары съ лихвж, нъ като глдамъ, колко е потрѣбно да ся направятъ одаи-ты, трѣбва да глдамъ да сврѣшж. Тая потрѣба става сега пѣ-голѣма, зачтото испытание-то излѣзе тврѣдѣ добро, та като ся расчю повѣнъ, че сж ся учили хубаво момичета-та, то отъ повече общины ся обадиж да искать да проводятъ занапрѣдъ дѣвойкы да ся учять въ училище-то

Като станж дума за дѣда протосингела, щж Ви кажж, че той е тврѣдѣ ослабнжлъ и пѣ-лоше-то е, че болѣсть-та му сега всякой день го прѣхваща и все пѣ-силно, та спорядъ казванье-то отъ хекымы-ты не приличя да иде за много, па и това е зло, че болѣсть-та му е такава, дѣто подъ конецъ може да го мжчи много. Азъ мыслиж, че добрѣ щете сторите да нарядите съ врѣмя, какво да ся прави съ кжщж-тж, каквото да не остане безъ чловѣкъ.

Жѣтва-та ся сврѣши тука. Нивя-та бяхж доста рѣдки, но класове-ти бяхж доста плѣни и зрѣно-то рѣдко быва така хубаво като сега; нъ още не сж зели да врѣшять, та да ся види, доколко има да излѣзе жито. А лѣтнина-та отъ сушж-тж загына почти съвсѣмъ и жж нѣма никаквж.

Вые тамъ пѣ-добрѣ знаете, ще ся потрѣси ли жито-то или не, та Вы можж да ми явите, за да знаемъ какъ да нарядимъ за жито за фурнж-тж. ....

Добро видѣние !

Вашъ
Н. Геровъ.

498. — Врачане искатъ да се учатъ тѣхни момчета. Стоянъ Тричковъ прибира паритѣ отъ брата си.

Коп. кн. 5. 87.

Карлово, 15 Юлия 1870.

Господине Христо,

. . . . . Вратчяне ми пишжтъ едно писмо съ 13 подписи, въ което ми ся молятъ да посрѣдствувамъ прѣдъ изпълнители-ты на завѣщанието на пок. Козмж Тричковъ, та оныя двама момци, които, спорядъ завѣщание-то, шжтъ ся испратятъ въ Европж да ся учятъ, и единый отъ тѣхъ трѣбва да бжде отъ Вратцж, за пръвъ пжтъ да бжджтъ и двама-та отъ Вратцж, та единый да ся изучи за учителъ, а другый за лѣкарь за града имъ. Азъ прѣдавамъ Вамъ тжж тѣхнж молба и вѣрвамъ, че бива да ся изпълни желание-то на Вратчяны.

Притварямъ Ви отворено писмо отъ Стоянъ Тричковъ, койго дойде отъ странж на Вратчяны да прибере пары-ты. Той ся допытва до мене, какво трѣбва да станжтъ завѣщаны-ты отъ пок. Козмж Тричковъ на братовы-ты му сирачета пары по 200 #, като сж умряли тыя сирачета. Менѣ ся чини, че понеже тыя сирачета сж били въ Турско и Тур. подданици, то съ останжло-то отъ тѣхъ наслѣдство трѣбва да ся постжпи по турскый законъ, и въ такъвъ случай и на Стоянче ся пада една чясть, та Ви ся моли и той да прѣстоите да ся свршы това, както намѣрите за рядовно. . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

499. — Кирилъ Нектариевъ злѣ боленъ.

Пак 16.

Карлово, 22 Юлия 1870.

Господине Христо,

Отговарямъ на чястно-то Ви писмо отъ 6 тоя Юлия, което прияхъ завчера на 20 Юлия по Г-ла Ивана Минчева. . . . .

Азъ невѣрвамъ да мож да сполучж да мя прѣмѣстятъ въ Русчюкъ, зачтото тамъ е Генерално Консулство, та ще да има да го искать другы, които имжтъ и покровителство, та по-лесно шжтъ сполучятъ. Азъ, на място това, друго нѣчто быхъ желалъ, което до пжти щж Ви каза.

Дядо Протосингелъ не отыва, добрѣ отъ день на день ослабва и е много отпаднжлъ, и зло-то е, че го мжчи много болѣсть-та му.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

500. — Мжчно е да стане Геровъ консулъ въ Русчукъ. Геровъ иска помощникъ, та да се занимава и съ писменостъта. Какъ да сполучи това.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ. 31 Юлия 1870.

Господине Христо,

За отговоръ на онова, дѣто ми пишете отъ 6 тоя Юлия, че нашый консулъ въ Русчюкъ, Сученко, былъ боленъ, и ще ся промѣни, та да искамъ да даджтъ менѣ това мѣсто, азъ Ви писахъ на 22 Юлия, че не вѣрвамъ да сполучж това, зачтото въ Русчюкъ е генерално консулство, та ще има мнозинж да гонятъ тоя постъ, и Ви казахъ, че азъ желяж друго, за което щж Ви пишж до пжти. Сега да Ви кажж, кое е мое-то желание.

На пѣ-голѣмъ постъ ще има и работж повече, а азъ и тука, дѣто съмъ, не намирамъ врѣмя да поработвамъ по нѣчто и за нашж-тж писменостъ, та съ жялость гядамы, че мои-ти тридесятгодишни трудове, что съмъ положилъ да правж наблюдения надъ Българскый языкъ и да събирамъ материалъ за рѣчникъ, шжтъ иджтъ на праздно, ако бы да не намѣрж врѣмя да уработж събранный материалъ, за да го издамъ въ свѣтъ. А причина-та, дѣто не намирамъ врѣмя да работж на това

отгорѣ, е, освѣнь много чужды работы, и това, че колкото повече врѣмя ся минува откакъ съмь излѣзль отъ Россіѣ, толкова по-мжно ми става да пишѣ Русскы, та колко малко и да имамъ да пишѣ по службѣ-тѣ си, все ми трѣбва много врѣмя. Така, за да можѣ да работѣ нѣчто и нашѣ-тѣ писменность, друго срѣдство нѣма освѣнь да имамъ помощникъ на службѣ-тѣ си, който да знае добръ Русский языкъ. Азъ мыслиж, че можѣ сполучи това, нѣ трѣбва да идѣ въ Петербургъ. А да поискамъ да идѣ въ Петербургъ, боѣся, че това не ще е угодно на Генерала, та да не направи, като по-лани, да пише злѣ за мене, та тогава ще е мжно да свръшѣ нѣчто. Най-добръ бы было да може да ся нагласи така като не че искамъ азъ да идѣ, а като че мя прашать или мя ѣкать оттамъ. Да ли не щете можѣ да нагласите Вые таково нѣчто, ужъ като че не знаѣ азъ? Да стане таково нѣчто, ще има ползѣ и отъ другѣ странѣ, зачтото има много работы, които въ Петербургъ не знаѣтъ, или криво ги познаватъ, та трѣбва да имъ ся обѣясняватъ.

Моляъ Вы, размыслете за това и явѣте ми мнѣние-то си. А азъ мыслиж, че ако сполучѣ да имамъ помощникъ на службѣ-тѣ си, та да можѣ да работѣ нѣчто за писменность-тѣ, то не само за народа ще има ползѣ отъ това, нѣ и азъ щѣ ся ползувамъ материално отъ издание въ свѣтъ списания-та си. . . . .

Тука е страшна горящина, затова брѣзѣме да идемъ пакъ въ Карлово по-скоро. Отъ тѣжъ горящинѣ и отъ нѣмане дѣждъ, лѣтнины-ты съвсѣмъ изгорѣхъ.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

501. — За паритѣ на Кирилъ Нектаріевъ. Войната между Франция и Прусія. Врачанската община и ученицитѣ.

Пак. 16.

Приято 29 Авг. 1870. Отгов. 11 Септ.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1870. Августъ 11.

Предъ видъ имамъ Ваши 4 честни отъ 9, 15, 22 и 29 прошлаго, на които и слѣдовамъ да ви отговорѣ на пстрѣбны-тѣ. . . . .

За Дядовитѣ Протосингелови до сега нисме купили акціи отъ желѣзницѣ пѣтъ Влашки и причинатаи, зашто отъ Министерството няма ощи нищо да сѣ писали за това на консулството тука, нѣ кату доди извѣстіе чи сѣ пріемѣ предложеніетови, то ние тежко тутакси да сѣ изврѣши това, нѣ за сякакавъ случаи добръ е вѣя да повторите на министерството за да пишѣтъ поскоро тука на консулството, и това кату стани тогива работатаи свѣршена. — Ми казувате за Дяда Протосингела чіе отслабналъ, и болѣстѣ го префаща на често, жалѣя млогу дѣто ази нища сѣ удостоя лично да го вида, ощи повече пакъ Г-жа Елисавета, на която нии излаза никоги изъ умѣтъ Добринитѣ негови. — Покоиніа уикани когито беше зель паѣйтѣ отъ Дяда Протосингела пишеше чи му далъ и расписка, и сторете добръ да я земите и да мѣя пратите . . . . .

Французитѣ обѣвиха война на Прусія, и тѣ го пріе това, нѣ до колкуто сѣ вижда до сега, пѣрвитѣ несполучихъ, и сѣ говори чи скору Пруситѣ ще бѣдѣтъ въ Парижъ безчастіе голѣмо за французкитѣ — подиръ това скору трѣбовѣ да бѣди и конгресъ за да нарѣди мирѣтъ, и споредъ нѣкоси можи да сѣ нарѣди нѣщо иза Вапросѣтъ Вѣсточенъ. . . . .

За брѣенитѣ ви на опшинѣта Врачанска лири тур. 54 $\frac{9}{10}$. За смѣткѣ на Пок. Козма, ви завѣрихъ партідата, и негрѣжети сѣ. — желаніето на Врачанитѣ за да бѣдѣтъ и двамата момци отъ тамо дѣто щесѣ учѣтъ, мѣи е тежко да сѣ исплѣни, нѣ сосѣ сичко това ази ще предстоѣ давно стани тѣй моіото мнѣние е момчетата тѣзи да сѣ пратѣтъ да сѣ учѣтъ въ Николевъ — нѣя имаи едно тамо и друго въ Прага, и кажете ми спорѣтъ Вашето мнѣние, ксен за предпочитани. . . . .

На Маріика и дѣчѣта поздравленіе и вази кату поздравѣ оставямъ.

ш
ва:
Хр. Георгіевъ.

502. -- Кирилъ Нектариевъ се поминалъ. Наредѣ да се запази гробътъ му.

Коп. кн. 5. 111.

Узунджово, 19 Септемвр. 1870.

Господине Христо,

..... Азъ стигнахъ тука по вчера на 16 Септ. и въ истый день прияхъ телеграммъ отъ Пловдивъ, съ който ми явяватъ, че него день сугрень-тж по 9 сахата турскы Святыня му (дѣто Протосингелъ) ся поминжлъ. Господъ да го упокои въ царство небесное съ праведны-ты. Въ тоя случай азъ трѣбва да идж по-скоро въ Карлово за да натъкнимъ онова, което е нарядилъ святыня му; нъ не може и тука да оставж безъ врѣмя, и отъ другж сгранж чякамъ, че ще дойде тука да ся видимъ нашый консулъ отъ Едрене, та щж ся забавж още нѣкой день, а като чтомъ ся връжж въ Пловдивъ, щж глдамъ, както може по-скоро да идж въ Карлово. Въ завѣщание-то си, което азъ знаж, дѣдо Протосингелъ наряджа, заедно съ другы нѣкои лица, и Васъ за изпълнитель на послѣднж-тж му вољж. По подробно за тыя работы щж Ви пишж, послѣ откаж идж въ Карлово, а сега щж Ви кажж само да сторите добрѣ да ми кажете кого да поставимъ въ кжщж-тж да пази. Доклѣ да приемж за това отговоръ отъ Васъ, азъ щж нарядж да стои тамъ калугерка-та Екатерина, която бѣше при дѣда Протосингея.

Въ писмо-то си отъ 9 Юлия Ви явявахъ, какво дѣдо Протосингелъ бѣше обѣщаль да даде отъ лихвж-тж за тжж годинж отъ пары-ты, что има у Васъ, за да ся направятъ одаи въ женско-то училище въ Пловдивъ, та ми простѣте да Ви наумж кога да прѣдадете тыя пары на Министерство-то, да задржжте лихвж-тж за тжж годинж, та да ся даде спорядъ назначение-то си. . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

503. — Кирилъ Нектариевъ оставилъ двѣ завѣщания. Неговото състояние. Какво се е намѣрило слѣдъ смрътьта му. Разпореждания приживѣ.

Коп. кн. 5 115.

Пловдивъ, 9 Октовр. 1870.

Господине Христо,

На 1 тоя Октовр. Ви писахъ отъ Карлово на кжсо колко да Ви обадж, че съмъ отышълъ тамъ, за да нарядимъ онова, което трѣбваше по случай на смръть-тж на дѣда Протосингела Кирилла. Сега идж да Ви явж подробно за тыя работы.

Отъ дѣда Протосингела има остали двѣ завѣщания, отъ които едно-то е доплънение на друго-то. Притварямъ Ви прѣписъ и отъ двѣ-ты. Съ прьво-то отъ тѣхъ святыня му располага грош. 71925, за които е оставилъ и еднж бѣлѣжжж, съ неговъ подписъ, дѣ и у кого сж раздадени съ лихвж. На тжж бѣлѣжжж, за кождо пише и въ завѣщание-то има показаны грош. 118,108, нъ отъ тѣхъ нѣкои е събралъ на скоро прѣди смръть-тж си, когато бяхме още ные въ Карлово. Тыя сж 900 грош. отъ Кунчя Вѣлевъ, 3250 грош. отъ село Дермень махале, и чини ми ся, 1000 грош. отъ Омаръ обж. Другы мжчно щжтъ ся събержтъ и може и да ся загуби нѣчто, а съ двоицж отъ длѣжници-ты Рачя В. Трангея и Генчя Пѣва, ся е погодилъ на мехкеме-то, съ прьвый да земе само 120 ₺ въ четири срока по 6 мѣс. а съ вторый съ 140 лир. тур. въ пять срока по 6 мѣс. Така ще намалѣ горня-та сумма, нъ все трѣбва да излѣзе повече отъ колкото е писалъ святыня му да ся раздажтъ. Въ това число сж и ония 2500 грош. что има у Васъ, 60 лир. тур. у мене и 100 у Г-на Хр. Д. Караминковъ.

Съ второ-то си завѣщание дѣдо Протосингелъ си наряджа това, что му ся е намирало въ брой готовы пары. Съ него, располага 69960 грош. А намѣрихъ му ся готовы пары това: прьво една кисия запечатана, за кождо, кога да си дойдемъ отъ Карлово, святыня му ми казва, че ѣж има закопанж на едно мѣсто въ тенекыж и има въ неж злато колко до 500 лир. тур. Тжж кисияж ископали прѣди да идж азъ въ Карлово и, като отыдохъ дадохъ ми ѣж както си е запечатана, та да ся отвори прѣдъ всичкы-ты изпълнители на завѣщание-то. Освѣнь тжж кисияж, намѣ-

рили въ санджци-ты му, подъ миндеры-ты и другѣдѣ още 18,436 грош. които заедно съ оныя что ся въ кисиж-тж, — ако имжть и тыя до 500 лиры — правятъ нѣчто до 70,000 грош. вси-ты тыя дадохъ да стоятъ у мене доклѣ да потрѣбватъ.

Онии, что е нарядилъ дѣдо Протосингелъ за исплѣнители на завѣщание-то му, които ся намирахъ въ Карлово прочетохъ завѣщание-то и ся сговорихме съ тѣхъ да явимъ и Вамъ, Г-ну Евлогию и Г-ну Хр. Д. Караминкову, като что сте и Вые и троицата отрядени за исплѣнители, и да Ви поканимъ да си нарядите плѣно-мощенъ отъ Вашъ странъ за да прѣдстои да ся тури въ дѣйствиe завѣщание-то. За това Ви явявамъ всичко това и щж чякамъ отговоръ отъ Васъ.

За да не пишжъ особно Г-ну Евлогию и да повтарямъ исто-то, моляъ Вы да му проводите, ако е възможно, това писмо съ притвореный прѣписъ отъ завѣщания-та да гы прочете и негова милость и да направи потрѣбно-то въ тоя случай.

За вещи-ты си: дрѣхы, покжщнинж и проч. дѣдо Протосингелъ, както щете видите въ завѣщание-то, оставя настойници полъ Іоаникия, Харитинж Петковж, Екатеринж Недевж и Христинж Печевж да гы раздажтъ, та ся оставихъ тѣмъ да гы расправятъ както знажтъ. А за пары-ты, мыслж, добрѣ ще е колкото може по-скоро да ся събержтъ отдѣто има да ся зимать и да ся раздажтъ спорядъ завѣщание-то. И понеже има нѣкои пары да ся забавятъ да ся сбержтъ, то трѣбва да ся подкачи отъ оныя, които може да ся земжтъ сега; та ако намирате и Вые, че трѣбва да ся направи така, то трѣбва, да нарядите потрѣбно-то за оныя 25.000 грош. что има у Васъ, зачтото освѣнь тѣхъ и оныя, что има у мене 60 лиры и у Г-на Хр. Д. Караминкова 100 лир. други пары нѣма да ся земжтъ сега изеднашъ и щжть ся прибиратъ по-малко.

Въ ожидание Вашъ отговоръ поздравявамъ Вы и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

504. — Смъртъта на Кирилъ Нектариевъ. Мѣрки за кжщата и за неговото състояние.

Пак. 16.

Приято 25 Окт. 1870. Отгов. 31. Окт.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1870. 8вріа 13.

Предъ видъ имамъ Ваши 4 честни отъ 11 7вріа изъ Пловдивъ 19 изъ Озунджово, и 1 настоящаго изъ Карлово, писанигѣ ви въ тѣхъ проумѣхъ добрѣ, и слѣдовамъ въ кратцѣ да ви отговорж.

Миказувате чи по ново писмо того отъ 11. августа нисте приимали, това Мисж види чудно, ази висжмъ писалъ едно на 23 августа чресъ Ц/град. посолство, и друго на 22 7вріа по намѣстната ни почта, иза сякака случаи ви пращамъ прѣписъ отъ послѣдното си.

Видѣхъ дѣто чи Дѣдо Протосингелъ сж поминалъ, Господъ да го успокои въ Царство небѣсно, извѣстіето ви това го съобщихъ и на Г-жа Елисавета и на брата сі, и сички заедно жалѣимъ отъ все сжрдцѣ дѣто неможихми да го видимъ предъ да испжлни тжзи опща длжжность — Чакамъ спорядъ послѣдното ви да ми явите що сте наредили въ Карлово за Дяда Протосингела и какво има остало отъ него. притова и кату ми пратите прѣписъ отъ завѣщаніето му, едновременно искамъ да ми изясните аку, завѣщаніето му е законно, и можи да сж опази да го недокачатъ роднинитѣ му товаи наи главното за нази да знаимъ.

Колкуто за кжщата кжкъ да сж пази съопщихъ на Г-жа Елисавета мѣриге временни що сти зели, а за напрѣдъ кжкъ да наредите, тжзи гріжж остаи Г-жа Елисавета вржсъ вази. и кжкто вія благорасждите тѣи да наредите — ази отъ моя странъ ще кажж чи понеже Иванъ Джиджовъ стои въ дюкянатъ, то можите да наредите да стои се тои и въ кжщата що стоеше дядо Протосингелъ, чи аку пріеми да стои тамо и Г-жа Христича Печева, то тя нека стои въ Горнята кжщата на долніа кжтъ. Сичката причини да сж пазатъ кжщата нѣщата добрѣ. . . . .

Отъ Дядовитѣ Протосингелови пари да опремятъ отъ лихвата за одаите дѣто ще ся праватъ за женското училище въ Пловдивъ, мѣи тешка работа тѣзи, кату нѣя нѣмами за порядокъ тѣжовжъ писмо отъ него. — Желая да зная намѣрихтели въ книгитѣ му и записката на уича Никола за паритѣ дѣто му беше броилъ, нея записка трѣбовжъ да мѣя пратите мене — отъ Министерството за паритѣ никакво извѣстїе нѣма тука до Консулството, и нека ви служи.

Поздравленіе на Маріика отъ Г-жа Елисавета и отъ мене, дѣчжта ги цѣлуваами, и вази кату ви поздравлявамъ оставамъ.

м
ва:

Хр. Георгіевъ.

505. — Законно ли е завѣщанието на Кирилъ Нектаріевъ? Може ли да се развали? За направа одаи при пловдивското женско училище.

Коп. кн. 5. 127.

Пловдивъ, 31 Октовр. 1870.

Господине Христо,

Ваше честно писмо отъ 13 тоя Октовр. прияхъ. Въ него наидохъ и прѣписъ отъ писмо-то Ви отъ 22 Септ. което азъ съмъ приялъ и на 9 Октовр. Ви отговорихъ на него. А писмо-то Ви отъ 23 Августа, за което ми казвате, че сте го проводили прѣзъ посолство-то въ Цариградъ, още не е дошло по причинжъ, че оттогава азъ не съмъ приималъ писма отъ посолство-то; нѣ днесъ отыде куриеръ-тъ ми въ Едрене та ся надѣжъ да ми донесе и него.

Сега отговарямъ на писмо-то Ви отъ 13 Октовр.

Искате ми да Ви кажъ, да ли е законно завѣщание-то на дѣда Протосингела и може ли да ся упазѣ да не го докачатъ роднини-ты му. То е каквото обыкновенно ставатъ тука завѣщания, и завѣщатель-тъ нѣма прави наслѣдници, а за наслѣдници отъ странжъ не е така лесно да развалятъ завѣщание. Освѣнь това, отъ калугеръ роднини-ты нѣмжтъ право да трѣсятъ наслѣдство и имотъ-тъ на умрѣлъ калугеръ остава на мѣнастыра, въ който ся е той калугерилъ и живѣлъ, а дѣдо Протосингелъ като не е живѣлъ въ мѣнастыра си и е спечялилъ иманіе-то си вѣнь отъ него, то и мѣнастыръ-тъ нѣма право да трѣси отъ него наслѣдство, та е былъ свободенъ, както ще, така да расположи имота си.

Така и да ся повдигне нѣкой да иска да развали завѣщание-то, не ще може да го направи, па азъ мыслижъ, че нѣма и кой да иска да го разваля. Нѣ ето кое намирамъ азъ недобро въ завѣщание-то: то е, че на сестрини-ты си дѣца и унуци дѣдо Протосингелъ е оставилъ твърдѣ малко нѣчто, а отъ тѣхъ нѣкой има твърдѣ сиромаси та пѣ-добрѣ щяше да е да имъ остави повечко нѣчто. Това ето какъ може да ся исправи: Въ прѣвото си завѣщание той располага нѣчто до 70 хил. грош. а въ тевтера, что е оставилъ срѣща тѣя 70 хил. грош. има до 120 хил. гр. Всички-ты тѣя пары нѣма да излѣзжтъ, нѣ все вѣрвамъ да излѣзжтъ повече отъ 70 хил. За повечето, колкото излѣзжтъ, пише въ завѣщание-то да ся раздаджтъ на сиромасы та кога дойде работа-та дотамъ, азъ мыслижъ, трѣбова да ся прѣдпочетатъ онии сиромасы, които сж неговѣ роднина,

Казвате ми, че ще да е тѣжко да запрете тѣзгодишнж-тѣ лихвж отъ пары-ты на дѣда Протосингела, что има у Васъ, за напражъ одаи въ женско-то училище тука, зачтото не сте имали таково писмо отъ него. Дѣто нѣмате писмо причина-та е, че тука повечето работи си врышимъ съ думжъ, та да му спомяняхъ да даде писмо, съ това той щяше ся докачи много, а обричаніе то му станжъ така явно, дѣто отъ тукашнж-тѣ общинжъ му писахъ и благодарително писмо, така чтото, ако да не ся даджтъ тѣя пары, това щжтъ земжтъ като едно посягателство отъ нашжъ странжъ възъ правдини-ты на училище то, и още повече ще имъ ся зловиди, зачтото, като не прилѣгнжъ лѣтось да ся направятъ одаи ты, рѣши ся съ пары-ты отъ казанж-тѣ лихвжъ заедно съ оныя десѣтъ хил. които дѣдо Протосингелъ е оставилъ за истый прѣдмѣтъ въ старо-то си завѣщание, на лѣто да ся прѣправи сжвѣсмъ училище-то изъ ново, зачтото е никакво сега. Това ся каза и въ слово-то, което ся приказва въ училище-то на 26 Октом. когато тукашна-та община прави пара-

стасъ на дѣда Протосингела за благодарение-то, което е той направилилъ на училище-то, и зе и портрета му да го има въ училище-то като на благодарѣтель. Това слово щете видите и въ вѣстници-ты и може да Ви ся види не добро, дѣто прибрѣзахъ да обнародуватъ тѣя работы, нѣ кои можяше да ги запре да не правятъ това, кога още прѣди смръть-тж на дѣда Протосингела бѣ извѣстно всичко дѣ что оставя, та не забавно слѣдъ смръть-тж му искахъ да го обнародуватъ и едвамъ ги удрѣжахъ до сега. Така слѣдъ толкова разг. ашение да ся направи нѣчто друго, ще ся повдигне тука такъвъ выкъ, дѣто не може ся сѣдѣ отъ него, и по-добрѣ ще да е въ такъвъ случай да извадж отъ себе си да дамъ десетинж хиляды грош. та не да ся изложѣ отъ тоя выкъ . . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

506. — Наполеонъ плѣнникъ. Може да има конференция. Ще трѣбва и българтѣ да изложатъ исканията си. Да се споразумѣятъ за тѣхъ. Кого да пратятъ прѣдставитель.

Пак. 39.

Приято 7 Ноемвр. 1870.

Господине!

Телеграфитѣ които додоха тука вчера, извѣстятъ чи Прусацитѣ разбили совершенно и Наполеонъ съ 80000 Воискъ сж предали роби; Голямъ срамъ и тешко нѣщо за Французитѣ, никои невярваше чи тѣя ще стигнатъ на този халъ, сж види Наполеона го стигна грѣхътъ отъ кримешкіатъ бои. Щели иматъ Французитѣ куражъ за да слѣдоватъ още боятъ ни сж знаи, за вѣрно сж счита обаче чи трѣбовж да станатъ предложеніята за миръ отъ вжнкашнитѣ сили, и аку това ся приеми ще стани и конгресъ, аку ли сж неприематъ предложеніята на Неутралнитѣ сили, тогива нѣе чудно и кату за вѣрну сж счита, чи ще зематъ учасіе и другитѣ сили, нѣ и въ такъвъ случай кату сж побятъ пакъ на конгресъ ще стигнатъ. — Въ този конгресъ можи да сж тури на тапетъ и Вѣсточніатъ Вѣпросъ, и още по вѣрно ще бжди това аку имж нѣкои да го побутни. — Прочее казувамъ чи кжкто стоятъ днесъ работитѣ, Русія въ тжзи конферанція можи да играи голямъ ролъ, и аку имж добрж воля за бжлгаритѣ (за което ази несж съмнявамъ), можи да направи голѣмо нѣщо въ конферанцата тжзи дасж явжтъ и представители бжлгарски съ белешка на исканията си. Таковж едно представленіе по рѣдовно би было да стани отъ бжлгаритѣ тамошни, нѣ аку това несж бивж, то можи да стани и отъ Влашкитѣ бжлгари, нѣ нужда е на такъвъ случаи предложеніята дѣто ще станатъ, да ги знаятъ и нашитѣ ц/градски бжлгари, и да бждимъ съгласни на сичко, и сичко да стани и сосъ тяхно знаяніе — Вія и нашытѣ отъ ц/градъ кату Чомаковъ Кржстовичъ и други подобни, мысля да сте наи способни, за да начертаити таковато предложеніе, и което трѣбовж да стани колкуто поскору, защото времѣто мысля да е кжсо, и нетарпи забавж многу — Нія отъ тука бихми проводили човѣкъ за ц/градъ за да сж проумѣи за сичко съ нашытѣ тамо, нѣ кату тои трѣбовж отъ познатитѣ да бжди, страхувамисж да ніго тури въ подозреніе Нач. Т., и тогивж нище можи за нищо да сж проумѣи, защото ще го отбегноватъ сичкитѣ, можахми да виками тука и Доктора Каракановски, нѣ кату ніго познавами добрѣ никои отъ нази, и кату незнаимъ колку му плаша главжта, нети пакъ какво увѣреніе иматъ нашыты въ ц/градъ у него, казувамъ ази отъ мени си, чи най добрѣ ще бжди да отидити вія сжми въ ц/градъ, и кату сж проумѣите за сичко съ нашытѣ тамо, да додите отъ тамо тука да сж разумѣимъ за сичко — колкуто за да висж даде воля нашѣа тука Б. О. сж обрича да пиши за да висж даде воля. Прочее аку сте съгласни съ моіото мнѣніе, то кату приеми те настоящето ми направете си пресбата за волята и я пратете, нѣ едновременно телеграфисаите и меня съ слѣдующитѣ думи „Тодораки е въ Карлово и коги тржгни ще ви провода платното“ аку ли не можите да додите, и удобрявате да повиками Каракановски, тогива телеграфисаите ми кжкъ слѣдова „Тодораки е тука, и кату тржгни ще сж вжрни съ него и Христо“ — Забележете и това чи ще трѣбоватъ и двама представители способни, и вище въ

Ц/градъ неможиле сж намѣри нѣкои такжвъ, Чомаковъ мысле да е добаръ за такжва работа, нъ незнамъ щели сж рѣши да отиди, чувамъ чи и Балабановъ е тамо, нъ до колку е способенъ и тои отъ вази чакамъ да научж.

Оставамъ

III
ва :

507. — Потрѣба Геровъ да иде въ Букурещъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 14 Ноемвр. 1870.

Господине Христо,

Отговарямъ на частното Ви писмо отъ 23 Августа.

Пишете ми, че трѣбва да дойдж въ Букурещъ, за да ся разумѣмъ за нѣкои си работы. Азъ не можяхъ да направж това, едно, зачтото прияхъ това писмо късно, а друго, зачтото, както знаете, нѣмаше Посланика ни въ Цариградъ, та не вѣрвахъ безъ него да ми даджть отпускъ, та и не ся опитахъ да искамъ изволение. Сега Посланикъ-тъ си е дошълъ, нъ, като ся минж врѣмя и обстоятелства-та ся промѣнихж, не знаж, какво щете кажете Вые. А мене ако да пытате, мнѣние-то ми е, че не трѣбва да ся оставять тыя работы и колкото бѣ потрѣбно тогава да дойдж, толкова е потрѣбно и сега да ся видимъ да си туримъ на рядъ работы-ты зачтото не знаемъ, что може да стане, та да не бы да останемъ ни самъ ни тамъ. Затова щж чякамъ да видж, какво щете ми пишете, па ако не сега, то на пролѣтъ, и да не мя выкате, щж дойдж.

Пытате мя за Караконовскый може ли Ви свръши нѣкож работж въ Цариградъ, ако да ся отнесете до него. Азъ мыслиж, че той не е за тръговскы работы, та, и да ще, малко ще Ви бжде полезенъ.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

508. — По завѣщанието отъ Кирилъ Нектариевъ.

Пак. 16.

Приято 21 Ноемвр. 1870. Отгов. 21. Ноем.

Господ. Наидине Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку^с. 1870. 9вріа 11.

Наи крайното ми станж отъ 21 прошлаго по почтата направо сега прихождамъ да сж отговорж на честнитѣ ви отъ 7 и 17 подобно миналаго кату оставямъ съгласнитѣ умълчени.

Отъ завѣщаніята на Дяда Протосингела пратихъ преписи на Братаси. кѣкто и отъ писмото, ваше, нъ до сега отвѣтъ за тяхъ, нямамъ, и такж днесъ нищо неможж да ви кажж за това, и остая кату ми отговори братъ ми да ви кажж потрѣбните затова.

Ви поздравлявамъ и оставамъ

III
ва :
Хр. Георгиевъ.

509. — Трѣбва ли Геровъ по-скоро да иде въ Букурещъ?

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 29 Ноемвр. 1870.

Господине Христо.

На 14 тоя Ноемвр. Ви писахъ за отговоръ на частно-то Ви отъ 23 Авг. и Ви казвахъ, че какъ да е все е потрѣбно да дойдж въ Букурещъ да си натъкнимъ работж-тж. Отговоръ още нѣмамъ, нъ все ся надѣж да ся съгласите и Вые съ

мене, особено сега, като гледаме, че работи-ты достигнаха така, както ся мисляше да стане. Вървамъ, че съ грядиш-тж пощж щж имамъ отговоръ на пръво то си писмо, нъ за всякой случай рекохъ пакъ да Ви подканя и да Ви кажж, ако видите, че е потрѣбно да дойдж по-скоро, да ми телеграфишете така: Писмо-то Ви прияхъ, нъ ваше то лично присѣствие тука е неизбѣжно потрѣбно. Казвамъ да ми телеграфишете, защото азъ не могж да тръгна тоя си чясъ, а трѣбва по-напрѣдъ да искамъ изволение отъ началство-то, та ся минува врѣмя.

Повече нѣчто сега не Ви пишж, че бы на брѣзо.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

510. — Геровъ се наранилъ. По изпълнение завѣщанието на Кирилъ Нектариевъ.

Коп. кн. 5. 146.

Пловдивъ, 5 Декемврия 1870.

Господине Христо,

На 23 Ноемврия Ви писахъ, че чякамъ да мя повикате да додж въ Букурещъ. Сега брѣзамъ да Ви явяж, че до двѣ три недѣли немогж ся поклати отъ тука, по причинж, че ми ся случи едно малко злочестие, та както видите, и самъ не Ви пишж. На 1 Декемврия, излязохъ малко вѣнъ отъ градъ-тъ и нѣкакъ си ся случи, та си наранихъ съ пушкж-тж палець-тъ на дѣснж-тж ржкж. Раната, слава Богу, не е голѣма, нъ три четири недѣли не щж могж да пишж, и прѣстъ-тъ ще ми остане по кжсъ. Благодаря Бога, че не ся случи повече нѣщо.

На 21 Ноемвр. Ви писахъ, че Г-нъ Хр. Д. Караминковъ, прави мене плано-мошенъ отъ свож странж за изпълнение завѣщание-то на покойный Дѣда Протосингела. Днесъ прияхъ писмо отъ попъ Юникия братанецъ на покойный, които такожде е поставенъ изпълнителъ на завѣщание-то, въ което писмо святынж му ми пише, че нѣкои отъ общины-ты, на които е оставено нѣщо, пытатъ, кога ще имъ ся даде то, още повече роднины-ты на Дѣда Протосингела, желяжтъ да земжтъ по-скоро завѣщанж-тж тѣмъ часть, защото въ мѣста-та ны влада голѣмж оскудность, та имжтъ нуждж. За това добрѣ ще да сторите да нарядите и отъ Вашж странж потрѣбно-то, за да ся сврѣши тая работа.

Друго нѣщо нѣмамъ за сега да Ви пишж. Поща-та днесъ не е дошла още, да видж, да ли щж имамъ писмо отъ Васъ.

Бурилчето съ масло-то и седемъ питы кашкавалъ дойдохж завчера, щж чякамъ да ми пишете, дѣ да дадемъ отъ кашкавалъ-тъ,

За да видите, че раната ми не е голѣма, щж ся опитамъ да подпишж самъ това писмо.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

511. — Уреждане смѣткитѣ на Кирилъ Нектариевъ. Изплащане лихвитѣ на карловската община. По наслѣдството отъ Кузма Тричковъ.

Пак. 19.

Приято 2 февр. 1870. Отгов. 13 февр.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1871. яну. 19.

Ви напомнювамъ предишното си отъ 29 прошлаго года и мѣа чрѣсъ Госп. А. М. башкова въ Свищовъ, съ което ви проводихъ и еднж котіика армаганъ за дѣчжта, и пълномощно отъ моя странж за изпълнѣніето на Завѣщаніето дядово протосингелово, с-га приходя въ редованъ отвѣтъ на писмжта ви отъ 14-29. 9вріа и 5. 10вріа, кату ви кажж чи завчера пріяхъ и чѣстното ви отъ 3 сега. — . . . . .

За дългата ми кжмъ дяда протосингела отъ лир. тус 240, и които сж лихвата сгаватъ лир. $254\frac{4}{9}$, ще сторите добръ да ги заплатите вѣя, и срецо тяхъ за посрещованіе свободно можете да теглите, сжщото това количество въ Ц/градъ вржсь Госп. Хр. П. Топчилещова, комуто ази днесъ писахъ потрѣбнитѣ за това — освѣнъ това имати добринѣта за да платите въ Карюво на женското дружество едно лири тур. 16. за файджта на капиталатъ 200 лири тус подарени отъ м ня и брата ми, и други 8 лири сѣ файдж за подаренитѣ 100 лири отъ Г-жа Елисавета, отъ дѣто ще земите и расписки рѣдовни и щѣ ми ги пратите, а сосъ цѣнжта тѣхна ще задължите партията ми, и за платага тѣзи ще теглите вржсь Г. Хр. П. Топчилещова. — . . . . .

Разумѣхъ дѣто чи нѣви даватъ воля, защото нѣбило времѣ, това вярвамъ, защото яко страшивъ ся показувж нѣ: Иванъ, и съ когото доста препирни имамъ, азъ постоянствовамъ да кажж чи сега и времѣто да спечелимъ парички, догдѣто Европа и разбѣркана и тамошнитѣ шпеколанти нѣсмѣятъ да ся мѣрдатъ — ази ще предстои за волята и кату вида чіе времѣ да направимъ по голяма работа, ще ви телиграфисамъ кѣкто ми бележите въ писмото ви отъ 29. 9вріа . . . . .

Видѣхъ и дѣто стеси наранили ражта отъ пушката жалѣя млогу за приключеніето — и повечѣ кату казувате чи прѣстатъ ви ще остани по кжсь. — Добръ правж ази чи нетурямъ раж на пушката, и ся уграничавамъ на готовіа ловъ, когото намирами доста тѣзи година, адашатъ вашъ предъ праздницитѣ ни бѣше проводилъ сто дропѣи нѣ злото бѣше, чи тогива Г-жа Елисавета бѣше тѣжко болно. —

Г-жа Елисавета е по добръ, нѣ сосъ сичкото това Докторитѣ сѣ по двапѣти на дѣнятъ дохождатъ и ощи нѣя оставатъ отъ кжщи да излезѣ, дос га яди само чорба и печено, и въ софаалжеріинницата дѣто ядемъ ощи нѣе излязла, и на 2—3 дена сѣя уловя болѣстж на стомаха, и товаи дѣто я мѣчи сега млогу, днесъ 7. мѣа отъ кату нѣе излязла изъ одаята си. — . . . . .

И кату ви поздравж оставамъ

III
ва:

Хр. Георгиевъ.

Въ отвѣтъ на писмото ви отъ 23-й престаналіятъ мѣцъ, за гдѣто ми казвате чи жената на покойниятъ братъ (Георги) на покойн Козма Тришковичъ, ся е споразумѣла съ живіятъ братъ на Козма, Стоенча, и чи трѣгнала или дошла въ градъ нѣ зада сж мѣчи да вземе 600 ₺ ски шо има завѣщано за мажж ѣ или за дѣцата ѣ ако бы чи има, за тѣя ви казвамъ чи такава жена до сега не ся е явявала тука, нѣ и ако бы да сж яви зада тѣрси споредъ завѣта, то тя тогива можи да пріеме, когато донесе формално доказателство чи е жена на покойниятъ братъ Козмовъ, а чи и доказателство формално чи има дѣца отъ покойниятъ Георги, въ такжвъ случай нема шо да сж прави, нѣ азъ не вярвамъ чи братіята сѣрби ще достигнѣтъ до такива низости за да дадѣтъ лажовни сѣвидѣтелства. —

Сжщиятъ. —

512. — Раната на Герова заздравѣла. Геровъ чака пълномощно и отъ Евлогія Георгиевъ.

Коп. кн. 5. 161.

Пловдивъ, 30 яннуар. 1871.

Господине Христо,

Минжлж-тж недѣлж Ви писахъ, нѣ поща та заминж единъ день по-напрѣдъ отъ другъ пѣтъ, та не пристигнѣхъ да дамъ писмо-то си.

Сега Ви пишж самъ, зачтото рана-та ми ся вече затвори, нѣ рѣжа та ми е оше виѣнена, та не мож да дръжж здраво перо-то, па и не трѣбва да ѣж насилвамъ, затова не щж ся просирамъ.

Писмо-то Ви отъ 29 Декемвр. прияхъ на 26 Яннуария, заедно съ кутиж тж. Въ него намѣрихъ и записа, въ който ми давате пълномощно отъ Вашѣ странж за изпълнение завѣщание-то на дѣда Протосингела. Сега трѣбва да чякамъ пълномощие

и отъ Г-на Евлогия, та като дойде и отъ него, тогава да свършимъ. И дано да не ся забавяше да прати, зачтото роднини-ты на дѣдо протосингела припирагъ да имъ ся даде онова, чтото имъ е отрядено въ завѣщание-то, че сж сиромаси, а тая година е така усилна, дѣто много сиромаси като тѣхъ нѣмжтъ хлѣбъ да яджтъ, и азъ ся принудихъ да дамъ на попъ Йоаникия да имъ даде по нѣчто сега и послѣ да ся прихване, когато имъ ся дава чтото имъ е отрядено въ завѣщание-то.

За да исплѣнимъ завѣщание-то, ще трѣбва да ни пратите ония 25 хил. гр. что има у Васъ, зачтото освѣнь тѣхъ и сто лиры тур. у Г-на Хр. Д. Караминкова и шестдесетъ лиры у мене, другы ты пары, что има по вѣнь, не можтъ, както Ви съмъ писалъ и другъ пжтъ, да ся земжтъ сега и щжтъ се събиратъ полекка. Може да задръжите отъ тья 25 хил. грош. само десять хиляды или лиры тур. $96\frac{16}{100}$, които да ся облѣкжтъ въ Влашкый заемъ за оныя, что има завѣщаны за болницж въ Карлово, а на мѣсто тѣхъ да извадимъ тука десять хил. гр. отъ готовы-ты пары, отъ които сж завѣщаны толкова за болницж. А за другы-ты 25 хил. гр. ако бива, да ми явите, възъ кого да теглж.

За другы пары, что има у Васъ и сж дадены за тукашно-то дѣвическо училище, министерство-то ми пише, че не гы приема друго яче освѣнь въ русскы книги. За това щж Ви пишж до пощж . . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

513. — Разпореждане за изпълнение завѣщанието на
Кирилъ Нектариевъ.

Коп. кн. 5. 163.

Пловдивъ, 13 Февруар. 1871.

Господине Христо,

На 30 Яннуар. Ви писахъ, послѣ слѣдъ два дни прияхъ Ваше писмо отъ 19 Яннуар. на което и отговарямъ. Нъ по-напрѣдъ щж Ви кажж, че не Ви пишж самъ, ако и да ся затвори съвсѣмъ рана-та ми, зачто-то ржка-та ми е още слаба, и хикими ти ми заповѣдватъ два три мѣсяца да не ся насилвамъ.

Отъ записа Сопотскый колко-то пари има още да ся зимжтъ, останжжж, както Ви писахъ и лѣтось, да гы земемы иджше-то лѣто, и друго-яче неможе, зачтото въ сегашний кесатлжкъ мжчпо ся зима нѣчто отъ село.

За дльга Ви дѣду Протосингелу щж теглж, както ми пишете, възъ Г-на Христа Тапчилѣцова когато потрѣбватъ пары. Нъ щж оставж, както Ви писахъ и на 30 Яннуар. 10,000 грош. които е завѣщаль Дѣдо Протосингелъ на болницж въ Карлово, та да гы облѣчете въ Влашкы облигации спорядъ завѣщание-то

На Женско-то Дружество въ Карлово щж внесж лихвж-тж отъ пожертвование-то Ваше, на Г-на Евлогия и тыщж ми тья дни съ прѣдставители-ты, които сж дошли тука за Православнж-тж недѣлж, и като земж распискж щж Ви ъж проводж.

Както Ви казахъ по-горѣ, хеками-ти ми заповѣдватъ да не пишж два три мѣсяца, за да не насилвамъ ржкж-тж си, а като азъ немогж да стож безъ работж и нешж могж да се сдржя да не пишж. Затова щж искамъ отъ Посолство-то изволение да дойдж въ това врѣме въ Букурещъ, и за да не ми отговорятъ, че не бива, щж кажж, че имамъ домашни работы, за които трѣбва непрѣменно да дойдж въ Букурещъ. Пакъ обаче ся съмнѣвамъ, да ли щжтъ ми даджтъ изволение, та, ако бива, кажете на баронъ Офенбергъ, да пиша на Посолство-то, че имаме работы, та дано така да мя пустнжтъ да дойдж. . . . .

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

514. — Пълномощници за изпълнение завѣщанието на Кирилъ Нектариевъ.

Пак. 16.

Приято 28 февр. 1871. Отгов. 13 Марта.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1871. февру. 16.

Краиното ми стана отъ 9 сѣго по почтата съ което при другитѣ ви казахъ чи за смѣткѣ на Хр. Н. Пулиѣва що вѣ телеграфисаль братъ ми чи отговори за 350 лири, ако чи му сж свърши работата, да тѣглите количеството това въ Ц/градъ вржсѣ Госп. Хр. Д. Караминкова —. Сега приходямъ да сж отговорѣ на честното ви отъ 30 прошлаго, коетона 12 сѣго прѣяхъ.

Писмото що казувате чи стѣ ми писали съ миналата почтѣ нисжмъ прѣялъ и до днесъ, чи веки аку сте го пратили или не неznamъ.

Сосъ благодарение видѣхъ дѣто чи раната ви сж затворила, тя по така ще си доди въ силата си. —

Братъ ми направилъ пълномощенъ отъ своя странѣ за изпълненіето на завѣщанието Дядово Протосингелово, Госп. Хр. Гешова, и писмото съ пълномощното го проводихъ ази приди 4 дѣна чресъ Свищовъ Госп. Бечкова, и вярвамъ да стигни предъ настоящето ми. —

За паритѣ Дядови Протосингелови що сж у мене ви казахъ чи свободно можите да ги тѣглите вржсѣ Госп. Хр. П. Тапчилѣшова, ачи аку искате онѣзи що сж болницата Карловска да ги облѣчѣ съ облигации отъ заема Влашки, то и това ѣ лесно, исжмъ готовъ да свърша кжкто ми кажите жалѣя кату гледамъ да казувате чи министерството отказало да прѣеми Дядовитѣ протосингелови въ други книги освѣтъ руски. . . . .

Сѣмя отъ чарвена лахана ще ви провода утри чресъ Свищовъ, и вярвамъ да го прѣемите по наплетъ отъ кату съ почтата.

Ви поздравлявамъ.

III
ва:

Хр. Георгиевъ.

515. — Евл. Георгиевъ упълномощилъ Хр. Гешевъ. При-
стжнено къмъ изпълнение завѣщанието.

Коп. кн. 180.

Пловдивъ, 13 Марта 1871.

Господине Христо,

. . . . . Пълномощие-то, което Г. Евлогий е пратилъ Г-ну Хр. Гешеву, дойде и нарядихме потрѣбно-то за изпълнение завѣщание-то на покойный дѣда протосингела.

За дълга Ви дѣду Протосингелу 25000 грош. шж теглѣж възъ недѣлѣж-тѣ Г-ну Хр. Д. Караминкову, иъ шж оставѣж отъ тѣхъ 10000 гр. които има завѣщаны за болницѣ въ Карлово, та да ги облѣчете въ Влашкый заемъ.

За други-ты пары, что има у Васъ, дѣто ги е далъ дѣдо Протосингелъ на тукашното Българско женско училище, не Ви пишѣж сега, зачтото чякамъ днесъ утрѣ отговоръ на което съмъ писалъ да искамъ изволение да дойдѣ въ Букурещъ, та ако мя пустятъ да дойдѣ да свършимъ, ако ли не, тогава да Ви пишѣж. . . . .

Добро видѣние.

Вашъ
Н. Геровъ.

516. — Протосингелъ Нектариевъ оставилъ пари и за болница въ Карлово.

Пак. 16.

Господ. Наидинъ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку.^c 1871. Мартѣ 30.

На 2 сѣго ви писахъ по почтата на дълго за сичкитѣ тогавашни потрѣбности, отъ послѣ на 16. пакъ ви писахъ чресъ Свищовъ колкуто да ви извѣстѣ за нѣщата що ви пращамъ презъ тамо.

Колкуто за 96 лири тур. отъ Дядовитѣ протосингелови пари що остоятъ у менѣ, и които сѣ за капеталъ на болницата у Карлово що ще стани, съгласно спорядъ опредѣленіето ви ще купя за тяхъ книга отъ Заема Власки, и нямайте грижа и за това. —

Ви поздравлявамъ и оставамъ

ш
ва

Хр. Георгіевъ.

517. — Какъ да се нареди, та да иде Геровъ и до Петербургъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 24 Мая 1871.

Господине Христо,

Вые може вече да ми ся надѣвате отъ день на день да пристигнѣ въ Букурещъ, а азъ още не съмъ трѣгнѣлъ оттука. Причина-та на това е, че още не съмъ приялъ отговоръ на pytanie-то ми, бива ли като нѣма драгомана на Консулство-то тука, да идѣ и азъ прѣди да си дойде той.

Отъ другъ странъ като не бы да дойдѣ досега, азъ мыслиж, не ще ли бы по-добрѣ да оставиж това ходение ва на есень по тѣжъ причинѣ: Може да сте ся научили, че Видинско-то и Варнянско-то Вице-Консулство ся унищожихъ, та може господство му Генералъ-тѣ да крои исто-то и за наше-то; затова добрѣ ще е да поидѣ азъ въ Петербургъ, нѣ врѣмя за тамъ сега не е, зашто оныя лица, които трѣбва да видѣ тамъ, въ това врѣмя сѣ распрѣснѣты повечето повѣнь, та трѣбва да ся чѣка до есень. А за да намѣриж благословниж причинѣ да идѣ въ Петербургъ, може да кажемъ, че отывамъ да занесѣ пожертвование-то отъ дѣда Протосингела за тукашно-то дѣвическо училище, та да го намѣстимъ както може по-износно за училище-то. Вые какъ щете кажете на това?

Повече не Ви пишѣ за сега, че бы на брѣзо.

Добро видѣние!

Вашѣ

Н. Геровъ.

По-ново писмо отъ Васъ отъ онова отъ 20 Априлия нѣмамъ, а на него Ви отговорихъ на 7 Мая.

518. — Руситѣ затварятъ консулствата въ Видинъ и Варна.

Пак. 16.

Приято 19 Юния 1871. Отгов. 2. Юлия.

Господ. Наидинъ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку.^c 1871. Юніа 8.

Предъ видѣ имамъ Вашитѣ двѣ чѣстни отъ 24 и 28 прошлаго, на които и слѣдовамъ да ви отговорѣ, катуви кажѣ чи писмото ви презъ Ц/градъ прияхъ съ два д-на отъ послѣ.

За унищожаваніето на Видинското и Варнанското консулство сѣ научихъ и ази, нѣ спорядъ менѣ смѣя да кажѣ чи проста икономія ѣ направило началството,

Изъ архивата на Н. Геровъ.

и двата пункта тѣзи бяха нуждни на руситѣ да ги пазатъ, и аку Генералатъ вашъ молрува за да развали и тамошното консулство, то смѣя да кажа чи яко злѣ ще направи — ази кату намѣрж способно времѣ ще поговорж за това на Баронатъ. —

За да отиде въ Петербургъ и ази казувамъ чи нѣ сега времѣ, понеже сичкиѣ сж по расходъ, и по-добрѣ и да направитѣ това на есѣнъ, когито сж голѣмцитѣ тамо, а за да намѣрити причина за това, можи да предложитѣ чи отвождате за да настаните паритѣ отъ дяда Протосингела за Дѣвическото училище. —

Поздравленіе отъ Г-жа Елисавета на Мариика и на дѣчѣта, сжщо и отъ мѣня, и кату поздравж и вази.

Оставамъ

Хр. Георгиевъ.

519. — Нѣкои роднини на Кирилъ Нектариевъ се вдигатъ да развалятъ завѣщанието му.

Коп. кн. 5. 234.

Карлово, 19 Августа 1871.

Господине Христо,

..... Единъ пжтъ мя пытахте, ако бы да ся повдигнатъ роднини-ти на дѣда Протосингела, можтъ ли да развалятъ завѣщание-то. Отъ всички-ты роднини на святыняж му само троица сж, които спорядъ турскы-ты законы, шяхж да му бжджтъ наслѣдници, ако да нѣмаше завѣщание. Тии троица-та сж братови и сестрини сынове, а всички-ты му други живы роднини сж единъ поясъ по-далечь, сир. тии сж дѣца отъ братовы му и сестрины сынове и дѣщери, които сж умрѣли. Прѣви-ти троица припознаватъ завѣщание-то му и не искатъ да го развалятъ, а отъ послѣдни-ты единъ, сынъ на братовъ му сынъ Манче Ивановъ, който ся учи въ Цариградъ въ лѣкарско-то училище иска чрѣзъ Турско-то правителство въ Цариградъ да трѣси наслѣдство. Нѣ на заповѣдь-тж, която дойде въ Пловдивъ затова, азъ дадохъ потрѣбны-ты обьяснения и искание-то му ся отвърли. Така отъ странж на роднини-ты не остава никакво прѣпятствие за исплнение завѣщание-то, и колкото има нарядено да ся раздаватъ пары, повече отъ двѣ трети сж раздадени и други-ты като ся събержтъ, шжтъ ся раздаджтъ и тыя. Нѣ има други двѣ нѣчта въ завѣщание-то, които не можтъ да ся исплнятъ. Тыя сж за нивж-тж, что оставя на женскый монастырь въ Калоферъ, и за воденицж-тж, что е завѣщана на женскы-ты училища въ Карлово, Сопотъ и Калоферъ. И двѣ-ты тыя недвижности сж вакуфъ, а спорядъ закона, кога умре нѣкои безъ дѣца и нѣма братъ или сестрж живы, въ такъвъ случай колкото недвижимъ имотъ има умрѣлый вакуфъ всичкый тоизи имотъ остава на Правителство-то, и въ отношение на такъвъ имотъ никакво завѣщание нѣма силж. Доскоро такъвъ имотъ само дѣца на умрѣлый наслѣдовахж и отъ 3—4 годинъ на насамъ наслѣдовать и братіе и родители и унуку отъ дѣца; нѣ братовы дѣца и сега не наслѣдовать. Така нива-та и воденица-та сега, спорядъ закона трѣбва да ся проладжтъ на мезатъ и пары-ты ще земе Правителството. И ако до сега Правителство-то не ги е продало, то е зачтото Евкафъ-тъ още не ся е научилъ, че му ся е паднжлъ той келепиръ за воденицж-тж, а нивж тж, която е въ Карлово, мютевелія-тъ до сега не е продалъ, че чякалъ да дойдж азъ, и за мой хатжръ пристава да не ѣж продава на мезатъ, а да ся погодимъ съ него на право. Това Ви казвамъ сега да знаете и Вые, па каквото направимъ шж Ви явж.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

520. — Геровъ ще иде въ Букурещъ. Карловското училище ненаредено. Броени пари на врачанци.

Коп. кн. 5. 241.

Карлово, 25 Августа 1871.

Господине Христо,

..... По прѣди Ви писахъ, че съмъ искалъ изволение да идж въ Петербургъ, та на огывание-то ми за тамъ да минж и прѣзъ Букурещъ; нѣ дойде ли,

или не, разрѣшение да идж въ Петербургъ, азъ щж гледамъ да дойдж въ Букурещъ кждѣ излѣзъ Септемврия, та да могж за 1 октомвр. да идж въ Браилж да ся намѣрж на събрание-то, което ще да има тоя день Книжевно-то дружество, да видж, какво е нѣчто то, зачтото тука ные не знаемъ ничто за него и не сме видвали нето еднж отъ книги-ты, които е то издало.

Училище-то Карловско останж и тѣж годинж не нарядено както трѣбва, та Евлогий чичевъ Николовъ, ако да стои тука, ще си губи напраздно врѣмя-то, за това азъ мыслж да го водимъ въ Пловдивъ. Тамъ училище-то е сега добрѣ нарядено, има и добрѣ учитель за французскый языкъ, а за ученици, дошли отвънъ да ся учять, има пансионъ, та мыслж за Евлогия да го дадемъ въ пансиона. Заплата-та тамъ за жилище, хранж, пране и проч. е 150—160 грош. на мѣсяць.

Добро видѣние :

Вашъ
Н. Геровъ.

П. П. Заборавихъ по-горѣ да Ви кажж, че на 20 Августа броехъ на Вратчяны кириж-та отъ кжщж-тж на пок. Козмж Тричковъ 5083 35/40 грош. на лиры тур. по 100 грош. и днесъ теглж за тѣхъ полицж възъ Г-на Хр. П. Тапчилещовъ въ Цариградъ за 5084 грош. на лиры тур. по сто грош. съ пять дни откакъ сж яви.

Н. Геровъ.

521. — По ходенето на Герова въ Букурещъ и Петербургъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 1 Октомвр. 1871.

Господине Христо.

Мое-то дохождане въ Букурещъ пакъ ся въспря за нѣколко врѣмя. Драгоманинъ-тъ ми ми пише отъ Цариградъ, че отъ Министерство-то дошло разрѣшение да идж въ Петербургъ, нѣ Посланикъ-тъ казалъ, че ще забави да ми го съобщи, зачтото трѣбвало сега нѣколко врѣмя да ся намѣрж тука. Като е така, и като не можяхъ да идж досега, та настѣпи зима, щж не щж, рѣшихъ да отложж ходение-то до новж годинж, та да идж кждѣ излѣзъ Яннуар., каквото отивание-то ми ако бжде въ студено врѣмя, то поне дохождане-то ми да е на топло. Това отлагане не ми ся ревне, нѣ нѣма какво да ся прави, като заповѣдать така; и трѣбваше да направж, че го приемамъ ужъ съ добро сръдце, та писахъ Чаликыю да каже на Посланика, че като останж досега, то и азъ прѣдпочитамъ да отложж ходение-то си дождѣ Яннуар.

Добро видѣние !

Вашъ
Н. Геровъ.

522. — Училищното настоятелство въ Пловдивъ иска прихода отъ завѣщанитѣ пари отъ протосингела Нектариевъ, Голѣма потрѣба отъ тѣхъ. Уголѣмень разходъ.

Коп. кн. 5. 253

• Пловдивъ, 1 Октовр. 1871.

Господине Христо,

На 24 Септемвр. Ви писахъ за отговоръ на Ваши честни отъ 1 и 3 Септемвр. Отъ тѣхъ по-ново писмо отъ Васъ нѣмамъ.

Настойници-ти на женско-то тука училище мя подканять да имъ дадемъ лихвъ-тж отъ пожрътованый отъ дѣда Протосингела за това училище капиталъ. Наистина трѣбва да имъ ся даде, зачтото, по причинж на голѣмж-тж оскѣдность прѣзъ минжлж-тж годинж, онова, что ся зима отъ население-то на казж-тж за училище-то, не ся е още събрало, а тѣж годинж притурихж още единъ учитель, та разноски-ты повече; затова имжтъ нуждъ за пары, и чтото имъ ся даде сегж, ще бжде като харизано. Дѣдо Протосингелъ ся поминж на 16 Септемвр. лани та оттогава

училище-то има право да тръси лихвж-тж отъ пожрътувание-то ми, нъ отъ 15 дни не е ничто, та като ся начина учебна-та година на 1 Септ., добръ ще е, мысльж, и лихва-та да ся зима отъ 1 Септ. И така щж чякамъ да ми кажете какъ да ъж платж.

Отъ Сопотненци откжснжхъ още 5000 грош. за дълга, что има село-то имъ на нене, та ставатъ 20000 грош. всичко что имамъ, а записъ-тъ е за 22,260 гр. заедно съ лихвж-тж за годинж отъ 14 Яннуар. 1867, та като смѣтнемъ и лихвж-тж остава да ся зима още 8000 грош. нѣчто. Нъ тѣхна милость, като ми дадохж сега 5000 грош. Явихж ми, че съ тѣхъ ся наплащатъ и не мыслятъ да даватъ повече, и ето, какъ смѣтатъ, та броятъ, че сж ся наплатили и още и наддали нѣчто отгорѣ; тыя пары сж были малко нѣчто и сж нарасли толкова отъ лихвж, която е смѣтана кой знае по колко, а спорядъ сегашний законъ, които е давалъ лихвж повече отъ 12% на годинж, и дългъ-тъ му стои неисплатенъ, има, право да прѣгляда открай смѣткы-ты си съ заимодавеца, и колкото излѣзе, че е далъ за лихвж повече отъ 12% на годинж, да го свали отъ дълга си. Спорядъ тоя законъ, казватъ Сопотненци, да ся направи смѣткж, ще излѣзе не само че сж ся наплатили, а и че сж наддали нѣчто повече. Азъ не знаж, кога сж дадени тыя пары и колко сж были тогава, та да видж истинно ли това, что казватъ Сопотненци, че лихва-та е смѣтана голѣма, та може, спорядъ закона, да ся свали нѣчто отъ неж; но онова, което е вѣрно, то е че прѣзъ години-ты, като имаше Сопотъ давиж съ Троянъ за нѣкои планины, чорбаджии-ти му го натоварихж съ толкова дългъ, дѣто селене-ти сега не знажтъ, какъ да го исплатятъ, и гледатъ отдѣ да откжснжтъ нѣчто, и така мжчно плащатъ, дѣто напрѣдъ азъ никакъ не вѣрвахъ, че тжй лесно щемъ земемъ и толкова колкото зехме. Покойный чиче Никола си видѣ чюдо, доклѣ да ги накара само да промѣнятъ записа. Сега като казватъ, че не щжтъ вече да даватъ повече нѣчто за тоя дългъ, азъ не знаж, какво да чинж, и щж чякамъ Вые да ми кажете, что да правж.

Поздравление отъ Марийкж. На нене цѣлуваме ржкж.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

Имате и чястно писмо.

П. П. Мољж Ви ся да ми пратите 25—36 оки масло отъ ряпицж. Вѣтхо-то бурилче не пращаме, зачто-то ся е развалило, та не дръжи масло-то, па и трѣбва да ся плати толкова кирия, за колкото ще ся купи ново.

523.—Атанасаки Малеевъ въ Букурещъ по завѣщанието на Берона. Нѣкой пушкалъ възъ Христа Георгиева.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 6 Ноемвр. 1871.

Господине Христо,

Тыя дни си дойде отъ Влашко Атанасий Малеевъ, който бѣ проведенъ отъ тукашний абаджийскый еснафъ въ Крайова за завѣщание-то на покойный Берона и ни донесе едно неприятно извѣстие за Васъ, което научилъ въ Русчюкъ: че ужъ нѣкой-си отъ хора-та Ви пушкалъ възъ Васъ. Това извѣстие ны обеспокои твърдѣ много, ако и да ны увѣри негова милость, че покушение-то не сполучило. Затова чякахъ съ нетръпѣние днешнж-тж пошж, за да ся научимъ, има ли истина таково нѣчто, което желаемъ отъ все срьдце дано да излѣзе лъжя. Нъ поща-та дойде, а отъ Васъ нѣмаме писмо, та още повече ся беспокоимъ; затова Вы молимъ да сториге добръ да ны явите по-скоро, че нѣма ничто, за да ся успокоимъ. Азъ мысляхъ да Ви ударж телеграфъ въ тоя случай, па, като не знаж, има ли нѣчто или не, намыслихъ за по-добръ да не правж съ това да ся распространи повече той слухъ, който може и да е лъжовень, та не Ви телеграфисахъ.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

524. — Колко сж паритѣ, завѣщани отъ Кирилъ Нектариевъ на Пловдивското Епархиално Дѣвическо Училище.

Пак. 16.

Приято 24 Дек. 1871. Отгов. 31 Дек.

Господ. Наидинѣ Геровъ.

Въ Пловдивъ.

Буку. 1871. Декемвр. 14.

Ви напомнювамъ крайното си отъ 8 сѣго по почтата, и кату сжмъ безъ ваше понову, уграничавамъ сж да ви съдружж смѣткатж за Дядовитѣ Протосингелови пари що сж у брата ми въ Галацъ, и които сж подарени на женското училище тамо, за да имъ земж приходатъ. — Смѣткатж станж склучена до 31 10вріа 1870, сосъ сичко чи Вашето желаніе баше до 1 7вріа 1870 да сж склучи, нъ ази нѣ направихъ тѣи, и нѣ за друго, нъ само за да бжди количеството еднж сума равна, и за да смѣ на това притурихъ и отъ нѣзи лир. 1 : 61, и станж сумата сичката 1800 лир. на свѣршованіето 10вріа 1870. Прочее лихвата тѣхна за годината 1871 струва лир. тур. 108, и която сума свободно можете да теглите въ Ц/градъ врѣзъ Г. Хр. Д. Караминкова, комуто ази пишѣ днесъ потрѣбнитѣ за това, и кату дадете паритѣ на настоятелството тамо, земѣте и расписка рѣдовна, която ми проводѣте мѣня тука. Сосъ предишното си сжмъ притекалъ да ви забележж сумата на паритѣ дѣтои зялъ Джиджовъ въ Галацъ, и за които ази задължихъ вашата смѣткж, тѣя сж наполеона 20, изавѣрете партидата ми сосъ стоиностж тѣхна, и други толкосъ събѣрете отъ Джиджова. —

ш
ва:

Хр. Георгиевъ.

525. — Общинитѣ искатъ лихвитѣ на завѣщанитѣ отъ Кирилъ Нектариевъ суми. Разни други.

Коп. кн. 5. 267.

Пловдивъ, 18 Декемвр. 1871.

Господине Христо,

На 6 тоя Декемвр. Ви писахъ на кжсо, а минжлж-тж недѣлѣж мысляхъ да Ви пишѣ повече, нъ поща-та минж день по рано отъ каквото другъ пѣтъ, та не можяхъ. И отъ Васъ друго писмо, по-ново отъ онова отъ 8 Ноемвр. нѣмамъ.

Отъ Г-на Евлогия нѣмамъ отговоръ на онова, что му съмъ писалъ за лихвж-тж отъ пожрътвование-то отъ дѣда Протосингела за тукашно-то дѣвическо училище, та Вы молиж, ако е възможно, да го подканите да свръши, зачтото училищно-то настоятельство има нуждѣ за пары и азъ му съмъ далъ 60 лиры тур. на заемъ, та да си гы задрѣжж отъ казанж-тж лихвж. Може да Ви ся види, че съмъ побрѣзалъ съ това, нъ трѣбваше да го направѣж.

И карловци мя подканихж за лихвж-тж отъ десять-ты хил. грош. что е оставилъ дѣдо протосингелъ за капиталъ въ Карлово, та поржчяхъ Ивану Г. Джиджеву да брои на общинж-тж имъ 600 грош. и да настои да ся натѣкмятъ спорядъ завѣщание-то.

Като помянувамъ за завѣщание-то на дѣда Протосингела да Ви кажѣ още че, за да ся исплѣни то наплѣно, трѣбва да ся раздадѣтъ още до 20 хил. грош. нѣчто. Толкова пары близо имаме събраны и азъ обадихъ, дѣто има да ся дава, да ми пратятъ расписки, та да имъ броѣж, чтото имъ е писано да ся свръши . . . . .

Елисавета е въ Копривщицѣ учителка на тамошни-ты момы за ржкодѣлия-та съ заплатѣ 2500 грош. и осемъ мѣсяца прѣзъ годинж-тж да работятъ за неѣж.

Съ Сопотненци ще остане да ся расправяме пакъ на лѣто, кога идемъ на Карлово, а за сега азъ имъ явихъ, че щемъ трѣсимъ пары-ты наплѣно . . . . .

Желаѣж Ви да празнувате весело настѣпаѣщы-ты праздници и да посрѣщнете съ здравіе новж годинж.

Вашъ
Н. Геровъ.

526. — Графъ Игнатиевъ не е благодаренъ, дѣто Геровъ
ще иде въ Петербургъ. Прѣчки отъ негова страна.

Коп. кн. 2

Пловдивъ, 22 Яннуар. 1872.

Господине Христо,

Вчера прибрѣзахъ да Ви пишиж день по-рано, по причинж, че подѣ пролѣтъ австр. поща мѣнува день-тъ, та да не бы да мине днесъ рано. А понеже още не е минжла, да Ви прикажиж още нѣчто.

Отъ писма-та ми знаете, че още на 18 Дек. ми е дошло разрѣшеніе да идж въ Петербургъ. Нѣ съ разрѣшеніе-то нѣмаше паспортъ, та писахъ въ Посолство-го да ми пратятъ паспортъ и ся надѣяхъ да ми дойде съ снощиж-тж пощиж, нѣ нѣма да дойде. Наший Господаръ, който не глѣда съ добро око това мое ходеніе, още повече ще иска да не идж сега, като прия такъвъ видъ церковный въпросъ съ служение-то на владыци-ты на 6 Яннуар. Затова не ми остава друго да правиж, освѣнъ да чякамъ още едниж недѣлж, па ако не ми дойде и съ иджиж-тж пощиж паспортъ, да му пишиж, че домашни нѣкои работы искатъ да ся намѣрж по-скоро въ Букурещъ, та шж трѣгнж, и го молиж, тамъ да ми прати паспорта въ Букурещъ, па да станж да дойдж.

Писмо-то Ви отъ 14 Яннуар. прияхъ днесъ. То е прѣво дѣто дохожда така скоро. Ако да стигне това мое писмо до Васъ и то така скоро, то щете го приемете, доклѣ съмъ азъ още тука, като остава отхождане-то ми, по горни-ты причини, едниж недѣлж по-послѣ, та Ви молиж, ако дотогава прѣмине епидемия-та по дѣца-та, да ми явите по телеграфа, да доведа Герчя, зачтото му ся иска много да дойде, па и менѣ не ми ся ще да го оставиж тука, да не бы въ мое отсъствие да хване да не слуша майкж си и да земе да ходи нагорѣ надолу да ся исхайти. Тукашни-ти хекыми казватъ, че и да имж епидемиж, нѣ ако е тя на заминувание, и вече не мржтъ отъ неж, то бива да го водж.

Добро видѣние!

Вашъ
Н Геровъ.

42. ПАВЕЛЪ ГЕРДЖИКОВЪ.

527. — Гръцки интриги за Найдень Геровъ, че ужъ билъ
училъ момчетата на талимъ.

Нак. 17

Словешнеишемъ

Господинъ даскал' наиденъ х: герофъ сосъ
благо ползчно емъ со здраве
у село копрѣища.

По здравляють Г: даскале Найдень

1847: 13: маія Плѣвня

„приходимъ тата по разговорѣмъ Сосъ нашето в'кратце начерътанѣ понеже кѣгито бѣхме вовъ село асъ ви са обещахъ защо щемъ да ви обявимъ заради нѣкое дѣло щото ма пита вашъ отецъ Сосъ Вашъ Х: Иованъ заради нѣкоя лакѣрьдѣя щото са бѣше хотило нацари гратъ заради госпотство оти та бѣхъ позачѣлъ ѿ нашиятъ Чорбаѣи Салчо вкратъце понеже небѣхса на чѣлъ известно тасегѣ катомѣ обяви прѣчината каково бѣло и асъ ви обявямъ даси исплатѣмъ обещанѣто.

лани лѣто единъ день като билъ девлетлю нафѣсъ паша сфѣндимисъ на хахкѣми адлиѣ на мѣзлѣчатъ тамоз бѣлъ и патрѣкатъ таса прохотило защо на филѣбѣшката кази дошаль някои ѿ московѣята та зчѣлъ дѣцата наталѣмъ и нафѣсъ паша рекалъ на тоя лафъ цеванъ ѿ какъ даз на филѣбѣ или пофилѣбѣлѣшката каза асъ са изнадѣямъ даѣма такоова нящо тадамѣ необадатъ Салчо сякоѣ дѣнь хотѣва сосъ менъ нищо дастане нафилѣбѣ обявлявамѣ таза това нящо защо дамѣ необадѣ: затова нящо може да са назча асъ известно сѣщо какъ е и като си дошаль на конакатъ викалъ чорбаѣи Салчо та му рекалъ Салчо днескаса хотѣи на хахкѣми адлиѣ на мѣзлѣчатъ защо дошаль ѿ московѣята здинъ даскалъ на чафашата фѣлѣбѣлѣшка каза

тае училъ талимъ децата това нящо дамѣ обявилъ кактѣ сѣщо. — рекалъ му чорбаѣ Салчо това нящо явлѣнъ казано нѣя имахме ѿ селото си едѣнъ человекъ даскалъ танѣ ичеше децата каквотѣгѣ учѣ идоднѣска товамѣ занаятатъ инѣмъ като порасте едно момче иса наѣчѣ пешѣнъ тѣкъ на нашатасѣ кнѣга имаше башамъ роднѣна вовъ адеса таго прати тамо неколѣко годѣнѣ сѣдя тамо таса учѣ на тамошното школо дачетѣ и като совершѣнѣ ичениетоси доде пакъ прѣ башасѣ и прѣ маѣкасѣ и прѣ братѣтоси таго са туриле нашколотонѣ да проказва на момчетата ларадѣ каквотѣнѣ гравдаси слѣгуваме на вярата

товае нящо мѣтлакъ така и пашатаго тѣгѣва повярвалъ и го обявилъ така сѣщото каквотѣе итѣгѣва казалъ начорбаѣѣятъ защо вѣса владѣѣти много дѣшманѣ защо ѿ тяхъ излязло тая дѣума пер'во и рекалъ пашата сега иска царятъ и наѣ простѣятъ селачѣнѣ даѣ простветѣнъ и това нящо неѣе кѣсѣръ зацар'ствотонѣ даси учѣ сякои на вяратасѣ шото му ѣ нужно

тольковатѣ обявлявамъ Господѣне идражаѣшѣ моѣ прѣятелю горѣ рѣченѣи: такатѣ са молѣмъ да поздравѣшъ и дѣяда хаѣѣя: Г: и Х: Иованъ идаимъ обявилъ това писмо и прочая молѣмътѣся дамѣ се ѿтговоришъ сосъ ваше некѣе пѣсмо сосъ тѣя человекѣи шотовѣ дадатъ това пѣсмо давѣ разберѣмъ какво са намиратѣ и ако има неѣщо новѣна ѿпишѣте ни и поздравѣи и прочѣи прѣятеле наше и коѣтѣ питатъ занасъ и добро здравѣ и добро вѣденѣе амѣнъ

Павелъ Иоановичъ.

и това пѣсмо вѣ праша нашиятъ кѣтѣпѣнъ ѿ Едрѣнѣ ангелаколѣ коѣнѣ та муса ѿговорѣте ако обичатѣ и ако вѣ допѣща времѣто

и другѣто писмѣе ѿ Х: ѣвстатѣя Х. Теодоровъ има и добратамъ писмо. —

поздравлявамъ идаскалъ Хрѣста идама простѣи защо немахъ време дамъ пиша другѣо пѣсмо токмо дамъ кажѣи идамѣ ѿпише печататъ дѣтѣщѣе да мѣго япѣтѣръдѣсва какво стана шелѣдаго баде илѣ не това да сторѣ захметъ дамѣ ѿпише едно пѣсмо като нашъ прѣятелъ итакѣ остаю като другѣмъ

Павелъ Иоановичъ.

528. — Благодарность за благопожелания. Защо Геровъ не отишълъ въ Копривщица. Прѣпорѣчва се Димитѣръ Хр. Тонджоровъ за учитель въ Копривщица.

Кпо. кн. 1.

Пловдивъ 17 Яннуарѣя 1857.

Господинѣ Павле Ј. Герджиковъ!

Въ Копривщицѣ.

Вашѣе прѣятелско писмо отъ 15 Яннуарѣя прѣяхъ. Отъ срдѣце Ви благодарѣжъ за поздравленѣя-та и честитѣяванѣ-то, и оѣе повѣче за прѣятелскѣ-тѣ любовѣ, отъ коѣшто стѣ ся повдѣгали два пѣти да мя посрѣщатѣ. Тврѣдѣ ми ѣ жѣлно, дѣто ся докара така, та два пѣти да ся трудитѣ, и пакъ напраздно; нѣ надѣѣжся, че не щѣте ми замиратѣ, зачѣтѣо азъ не искахъ това, а така ся случи. За новѣ годѣнѣж и за Богоявленѣе не можяхъ да дойдѣ отъ зло врѣмѣя, а пакъ завчера отъ работѣж. Не знаяхъ и че щѣ ся забавѣж толкова, та да Ви пишѣж: азъ ся канѣяхъ отъ дѣнѣ на дѣнѣ да дойдѣ. И сега пакъ имамъ исто-то намѣренѣе, не могѣ обаче да опрѣдѣлѣж, коѣ дѣнѣ ще бѣде това; щѣж кажѣж само, че трѣбѣва да бѣде скоро, зачѣтѣо щѣж брѣзамъ дѣя идѣж въ Цариградъ.

Онѣй момѣкъ, что ѣ дошѣлъ дѣтука съ менѣ, ѣ г. Димитѣръ Христовъ Тонджаровъ, отъ Самоковъ. Азъ го доведѣхъ само за да го намѣстѣмъ нѣйдѣ за учитель. Той пристава да дойдѣ въ Копривщицѣ за учитель съ заплатѣж за прѣвъ пѣтъ, около 5000 грѣш. Азъ му съмъ далъ и пей. Ако го щѣте, пишѣте ми да Ви го пратѣж. Той отѣде въ Самоковъ да ся види съ родители-ты си, ала до 15 дѣнѣ грѣбѣва да ся врѣне тука.

Поздравѣте, молѣж Ви ся, отъ менѣ всѣ прѣятеле.

Добро видѣнѣе!

Вашъ прѣятель
Найдѣнъ Геровъ.

529. — Опълномощава се Н. Геровъ да услови Димитра самоковеца за учителъ въ Копривщица.

Пак. 17.

Копривщица 22 янзари 1857

Господине Наидене Геровъ!

з пловдифъ

Приехме щотони прати писмото № 17 настоящаго ивидохме щотони пишете за учителъ за село Г: Димитрия Самоковецъ щотъ е дошалъ Сосъ ваша милость ѿ русия, иния като са Собрахме помеждуси та са по разговорихме и рѣшихме дави пишѣмъ опщо писмо какво ви прави ме пълномощници ѿ наша стѣрна заради учителя Г: Димитрия даниго пратите насело сосъ 5: хиляди гро заплата загодината като госте видѣлѣ вашамилость богословно инияго примаемъ така бѣдетѣ известни и такиви Поздравляваме и остаямъ

вашъ доброжелатель Павелъ И. Герджиковъ

петко р: моравень

Никола дончо каблешко

Нетко Костовъ, чѣрковни епитропъ

Стефа. Г. Топалатъ

рашко велко моровен.

Илия в: Кабл.^м

Х. Иванъ Спасовъ

Танчо Нетко

Феодоръ десиовичъ

Никола десовичъ

Костантин П. Догановъ

Лѣлчо ф: каблешко

рале либенъ

530 — Павле Герджиковъ прѣдставитель отъ Копривщица за борба съ Хрисанта. Да идатъ въ Цариградъ. Прѣдъ Ступина да е откровенъ.

Коп. кн. 1.

Г-ну П. Герджикову, въ Едрене.

Цариградъ 15 Априлия 1857.

Господине Павле! Христось воскресе!

Азъ така мысляхъ, че и твоя милость трѣбва да си помежду оныя душъ, что иджтъ да ся оплакватъ отъ изѣдникъ и крѣвникъ Хрисанта, и днесъ отъ писмо-то ти отъ 11 Апр. видѣхъ, че не съмъ излъганъ. Нѣмамъ врѣмя да ти отписвамъ на дълго, зачтото сега-хе прияхъ писмо-то ти и тоя-си чясъ трѣбва да отговорѣ за да не закѣснѣж. Щж ти кажѣ само, правѣте какво правите въ Едрене, таче глѣдайте тука да дойдете, ако искате по-скоро да ся сврѣши работа.

Притварямъ ти писмо до г-на Ступина. Прѣдъ неговж милость каукъ да не салладисвашъ, да си му казвашъ всичко, както мыслишь и да стоишь насрѣщж както за общи-ты работы, така и за Хрисанта. Не глѣдай, че той друго мысли.

Дано съ Австрийскж-тж пощж да могж да ти пишѣж повече, че сега нѣма врѣмя. Пиши ми кон сж други-ти ти дружина.

Добро видѣние!

Твой

Н. Геровъ.

531. — Съвѣти какъ да се сврѣши борбата съ Хрисанта. Геровъ ще ходи въ Одеса.

Коп. кн. 1.

Г-ну П. Герджикову, въ Едрене.

Цариградъ 29 Априлия 1857.

Господине Павле!

Отъ много работы заминжалж-тж недѣлж не можяхъ да ти пишѣж ничто, а сега шж ти пишѣж тврѣдѣ нажсо, колко да ти кажѣ, че съ сѣдѣние въ Едрене мжчно щете сврѣшите работж и много щете ся бавите. Ако не прилѣга всички да дойдете тука, прагѣте баремъ нѣколко душъ отъ Васъ, три-четворицж; донди и ты. Така лесно ще ся сврѣши.

Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

Пак. 17.

Приято 20 Декемвр. 1857.

Сердечніими приятелю Г-нє Геровъ !

В: пловдивъ.

новиятъ пловдивски паисия доде ѿ измиръ тѹка ѹзаминалата среда иходихме таго видохме итѡиниса ѿвѹнка налицето много зарадва и сосѹ ѹстата сегѡ много мажѹ и глади иса обещава чѹ нещѹ даѹ като хрисанда дадели бѹлгаре и грѹци и казва дамѹса намери некои даскалъ бѹлгарски даго наѹчи летѹргията да слѹжи и други такѡива много но братѹ мои като грѹци сичкитѡ обещаватѹ инищо неправатѹ само дѹрдеса докопаятъ до назѹ да ни смѹчатѹ крѹфта понѹже идо толкова щѹмѹ дасмѹ сѹга благодарѡ ѿ нѹждата хрисантова щото тѹглѹхмѹ ѿ грекоманете. тая седмица давно трѹгнемѹ со Г-на Салча и Х: Янаки за велѹятѹ такаса надѹямѹ я ѹсряда я ѹчетврѹтакѹ Г-на Георгаки зафчера ѹ пѹтокѹ на балѹ капанѹ собирахаги сосѹ Г-на димитрика и ѿ по прѹвитѹ лица даимѹ видатѹ щѡимѹ ѹ маразата и донѹидѹ го докараха ипакѹ ѹторникѹ щатѹ даса собѹратѹ иститѹ лѡца довно ги помиратѹ повѹчѹ иния за това остоямѹ довно са сврѹшѹ нещо . . . . .

Безъ друго поздравлявамъви и остаямъ

вашъ искренній пріятель

1857 10/ври 16: цар Град:.

П: И: Гѣрджиковъ.

533. — Честитяване Герову женидбата.

Пак. 17.

Ваше високородиє Драгими Приятелю!

в Пловдивъ

радостній слухъ Достигна идонась за вашето честное Сопряженіе и венчаніе
Ѣ блѣгарьски родъ сосъ добро воеъ питаніе нѣвеста радваемся сосъ васъ заедно
всички ваши приятели за доброту и благо получено избраніе, благо получено са
считамъ днесъ и азъ единъ отъ послѣдните ваши приятели като приимамъ чѣсть
дави чѣстита радостъ и чѣстно задоменіе, желая и сердечно дави подари все благии
Бѣ животь дълговеченъ здравіе весело, чадородіе шасливо, благополучіе нѣизмѣ-
нено, сугласіе илюбовъ до глѣбока старость. . . .

Примете желателъни ми приятелю сѣрдечнитени честитяванія и поздравленія;
и позволете да са именувамъ

Копривщица 1858:

на ваше високородиє

иҗния 24:

искренній приятель

П: И: Гѣрдѣиковъ

43. ХАДЖИ ГЕРО ДОБРЕВИЧЪ МУШЕКЪ.

534. — Н. Геровъ прѣвожда двѣ книги. Генералъ Стурза го упжтва. Ще печата книгитѣ синодатъ. Какво се иска за това. Участието на Априлова въ тая работа. Воронцовъ и българетѣ. Стипендианти българчета.

Пак. '26

Съ писъмами Г. Вулка Славчовича.

Въ — Константинополь.

Милостивому Господину "Х: Геру Добревичу

Въ Копривщица.

Дражайшій Родителіе!

Новата година Ви желая благополучна и душеспасителна, подобно и други много години.

Не зная, какво сега се побржкахме съ писмата, чтого не можа да се разгъмѣя на каде сме; причината на това быде утопленіето на параходатъ. На 7 и 21 Декемврія писахъ въ Цариградъ на байка и никаковъ отвѣтъ не самъ получилъ, и това ми е малко досадно; тогава искахъ да пиша и вамъ но понеже имахме экзаменъ (испытаніе) не можахъ да ползча благовреміе. Отъ 13 день на настоящійтъ мѣсяцъ се начала ученіе пакъ.

Въ писмото отъ 21 прошедшаго мѣсяца пишехъ на байка, какво Священникъ, дѣто ны учи Законъ Божій, отецъ Михайлъ Павловскій, ми даде двѣ книги да преведа на Болгарски, отъ които едната веке преведохъ, и тази недѣля ще я свърши отъ преписванъето. Но преди да начала да я преписвамъ, отидохъ при отца Михаила да се посовѣтзвамъ какъ да я препиша и прочая. Той ми каза, какво казалъ на единъ тукашенъ Генералъ, прозываемый Стурза, (другата книга, дѣто ми я е далъ отецъ М. да я преведа е Стурзово сочиненіе) че превождамъ тія книги, той обѣщаль да ми подари една отъ тія книги на грѣцки языкъ, защото той я е писалъ на Грѣцки, а отецъ М. ми даде на руски, за да се управлявамъ и отъ двѣте. Тойзи генералъ извѣстный по сичката Россія, не само съ услугитѣ на царството, но и съ превосходнитѣ си, особенно церковни списанія, рекль отцу М. да ме заведе при него, обѣщаль да пише на Синодатъ (той има голѣмо вліяніе въ Синодатъ) за да напечататъ тая книга, дѣто самъ я превелъ, а пакъ другата понеже е негово сочиненіе, то ся обѣщаль да помогне самъ да се напечата и послѣ иска да преведа още една негова квива, Взаимнописаніе между младъ и старъ Священникъ, книга весма полезна за сегашното состояніе на нашето духовенство, за да я напечата той и нея. Сега като препиша преведената книга, ще ме заведе отецъ М. при него да му я занеса, и да ми поговори за другата книга, да ми даде и грѣцка. Това добро. Но тѣи се совѣтовали съ отца М. какъ да увѣрятъ синодатъ да ли е добръ преведена, защото тѣкъ не оставятъ да се напечата книга, долѣ я непрегледатъ, особенно церковна, а цензоритѣ, дѣто са определенни да прегледватъ книгитѣ, не знаятъ болгарски и така е мѣчно да се увѣри синодатъ. На концъ тѣи измыслиха да я дамъ тѣкъ на нѣколко Болгаре да се подпишатъ какво е добръ преведена и така лесно може да се увѣри синодатъ, и като се увѣри за една книга, тогава и сичкитѣ ми други книги лесно ще позволяватъ да се печататъ. Спорелъ това, като преписахъ половината отъ книгата, отидохъ та се помолихъ на Г. Априлова, като що е той по тая часть първи, да ми прегледа преписаннигѣ тетради, долѣ да препиша и другитѣ, та да се подпише: той, макаръ и да не знае болгарскійтъ языкъ добръ, знае, че можа да я преведа добръ, и може даже да посуди да ли е добръ преведена, или не. Но негова милость веднажъ казва, че не знае добръ болгарски, а други пать, че нѣма време, и така неше да се подпише, макаръ и да може да се сварши и безъ неговыйтъ подписъ. Причината, дѣто неше да се подпише е тая: въ това време, когато ми даде отецъ М. тія книги да ги преведа, Г. Апр. ми даваше да преведа Географія; азъ го попытахъ като преведа тая географія, щели я напечатате, за да ми не останатъ праздни трудове, или не? а той ми рече: преведи я, та може нѣкога си да се случи да се напечата; тогава азъ му рекохъ: по добръ това, дѣто ще по скоро да се напечата,

него да преведа. На това той не противорѣчи, но каквото се види не е доволенъ, не защото не преведохъ Географіята, а, каквото заключавамъ отъ други извѣстнѣйши миѣ работи, той иска сичко нѣщо, дѣто стане за нашитѣ, отъ него да е, той да има участіе, той да е первый, той да се слави; а сего въ тая работа понеже нѣма той участіе, та мѣ се искаше да не бжде това: даже и като я преведохъ, той ушка да ме совѣтува какъ да права, а то гледаше да ме лиши отъ това, дѣто нѣкоиси животатъ си изнуряватъ за да го подчагъ, на не можатъ, а менѣ безъ да го тжрса ми доде; защото мене друго яче никога нещеше да ме узнае Синодътъ, а сега, като що първи патъ ще да се печата книга въ Россія на Болгарски, то несомнѣнно ще да е добрѣ за мене. За увѣреніе на това, дѣто ви пиша какво е истинно, писувамъ ви за едно произшествіе, дѣто се случи между Болгарете Лани въ тія дни единъ Болгаринъ, именуемый Маразли, защото е отъ Филибе отъ марашката махала, отъ когото по богатъ нѣма въ Одесса, даде балъ (балъ се вика това: призовава когото ще у дома си та играятъ и ги погости) на тоя балъ бѣше и тукашниятъ губернаторъ (управитель) Графъ Воронцовъ и Г. Априловъ. Графатъ повикалъ Апр. при себе, говорилъ съ него и мѣ рекалъ да иде у дома му да поговорятъ. Причината на това е слѣдующата: Графатъ читалъ въ Венелиновата книга, о зародышѣ новой болгарской литературы (въ която нищо право мѣма) и видялъ тамъ, че са упомянуты Г. Априловъ и Палаузовъ, та иска да се научи добрѣ какъ е работата. Тогава Г. Апр. ми даде, та преписахъ хрисоволатъ Шишмановъ така както е первообразныйтъ, за да го подари на Графатъ, понеже е и той членъ на Одесското общество древностей, и отидоха при Графатъ Г. Апр. Палаузовъ и Стефанъ Тошковичъ а Евстаѣій Мутъевъ понеже бѣше боленъ не можа да иде. Тамъ Апр. предложилъ на Графатъ да стане попечитель на Габровската школа, Графатъ отговорилъ споретъ тукашната политика: хорошо (но той не струва кабулъ да стане попечитель ни на тукашниятъ лицей, защото таковъ голямъ челоуѣкъ никога неще се смали на такава малка степенъ; а не на Габровското училище, което е по долньо и отъ най простото Одесско училище, обаче отговорилъ хорошо). Графатъ ги пыталъ, какво добро да направи за Болгаретѣ, тѣи мѣ казали, че нѣмаме учении, та да измоли отъ царятъ да се учатъ две Болгарчета въ Лицейтъ а две въ Семинаріята съ царско иждивеніе, та послѣ да идатъ въ Болгарія. На конецъ като ходи Графатъ въ Петербургъ, измоли отъ царятъ, но само въ Семинаріята, каквото пишехъ по напредъ. Тошковичъ ималъ договоръ съ Апр. и Палауз. едно отъ четиритѣ момчета да е отъ Калоферъ, а другитѣ отъ дѣто намѣри Априловъ. Сега като позволи царятъ да се учатъ, Тошковичъ и Мутъевъ искатъ да доведатъ отъ Калоферъ едно момче споретъ договоратъ, а Април. неще, защото е писалъ на други да дойдатъ. Притомъ се научиха какво Априловъ (той това още не знае) отъ какъ позволиха да прѣиматъ момчета въ Семинаріята до сега колкото писма е писалъ за различни страны и лица, въ сяко писмо писалъ така: „понеже Графъ Воронцовъ знае Габровцытѣ отъ послѣдната война, благоволитъ да стане попечитель на школата ни (габровската), и испроси отъ царятъ да се учатъ въ Одесската Семинарія четири Болгарчета съ царско иждивеніе за нашата школа.“ Това ги привеле въ негодованіе, защото въ оказатъ (ферманатъ) пише така: споретъ прошеніето на Одесскитѣ Бжлгаре, Априлова, Палаузова и Тошковича позволявасе на Одесската Семинарія да прѣема по четири болгарчета, които тѣи представатъ, да се учатъ, и прочая и нѣма да пише за Габровската школа а за сичка Болгарія. И така сега Тошковичъ иска да земе копіята отъ оказатъ, та да я прати по сичкитѣ мѣста, дѣто е прашалъ Апр. писма, да видятъ, че не за Габровската школа а за Болгарія, и прочая. Това Ви пиша да знаете какъ са работитѣ, та когато чуете нѣщо, то да не ви удивлява, защото тукъ е друго яче, а гамъ совсѣмъ друго яче се чуе. Други патъ ща ви писа още такива новости, и други подобны. На отца Аѳанасія писахъ по напредъ да дойде, каквото ми рече Г. Апр. за него има мѣсто въ семинаріята. Съ него, Вы моля, да ми пратите рукописната книга, дѣто има житіето на Святаго Харалампія; и има други книги та се гржклятъ по килеретѣ, рѣкописны садраны, да ми пратите и тяхъ, колкото соберете, даже и по едно листо, дѣто има отъ тяхъ скжсано, се да ги соберете колкото има да ми ги пратите защото ще мя ползуютъ. Ако да бѣхъ знаялъ напредъ, че може да ми потрябватъ, та нещехъ да ги пренебрегавамъ дѣто ги вида; повече друго нищо да ми не прашате, освенъ чорапе ако ми пратите.

Парытъ на Г. Х. Анастаса са у Г. Апр. чакаме да се размржне морето да проработи параходатъ за да ги пратимъ или каквото пишехъ на байка, или какъ да е за да се свърши да се успокоимъ. По напредъ ви пратихъ писмо отъ Г. Христѣа за Едрене тоже писахъ и на байка като да мине презъ Едрене да види, и прочая, защото тукъ съ нетерпѣніе се чака отвѣтатъ на това писмо. Приключенното писмо е за Карлово, та когато идете, да испытате тайно тая жена, Марія Чернецка, (на срядъ пазаратъ, дѣто има три дюкяна, та са тяхни) и да и прочетете тайно писмото безъ да знае някой, защото има закачка съ **ДЕОЕНЪ** и прочая, та да се не чуе. Ако ли се случи да не е жива тая жена, то да испытате кой е близки роднина на дѣцата ѝ, та нему да кажете защото покойникатъ така завѣщаль, да ги дадатъ ней, ако ли не е тя, то на дѣцата и, а на мъжатъ и да ги не даватъ, каквото ще видите отъ писмото. Втори пѣгъ кога ви пиша, ще ви извѣста какво самъ направилъ съ преведенѣ тѣ книга и прочая. сега оставамъ

25 Іаннуарія 1841

Одесса

покорнѣйшій сынъ

Найденъ Х: Г: Мушековъ.

Поздравете отъ Г. Христѣа братіята му и сичките сродници, за книга, дѣто му пишехте да прати на Христѣа, като проработи пароходатъ ще да му прати.

чрезъ назе койтота ^дпоздравляваме. Братіе Л. ѝ Р. Н. Моренови Цариградъ 20 Февр. 1841.

1841 ѿ Іанѡаріи 25 полѡчихго мар: 1:

535. — Св. История и Катихизисъ прѣведени отъ Герова и изпратени въ Петербургъ. Стурза, Априловъ и Геровъ. Двѣстѣ рубли за софійскитѣ бѣдни. Хр. Пулековъ да прѣведе нѣщо.

Пак. 126.

Милостивому Господину х. Геру Добревичу

Въ Копривщица.

Дражайшіи Родителѣ!

На 25 Феврарія полѡчихъ писмо отъ Байка изъ Царьградъ, писанно 30 Іаннуарія; въ това писмо ми пише да купя книги за Отца Галактіона на тѣя цѣнѣ, която му бѣхъ назначилъ, и щото останатъ отъ парытъ на Г. х. Анастаса да ги пратя, но за наше нещастіе, минеетъ, дѣто бѣха тукъ, се продали, та не зная какво да правя съ парытъ; искахъ да ги прата, но понеже тойзи, дѣто продава книгитѣ ми казва че до една недѣля слѣдъ великденъ ще дойдатъ книги непременно, то рекохъ да почакамъ веке още двѣ недѣли, па ако не дойдатъ додѣ пакъ да трѣгне пароходатъ тогава нече гледамъ нищо, ами ща ги прата, зацо тѣя пары не ми даватъ никога спокойствіе. Причината, дѣто ви пишехъ рѣдко, е тая: зимата дѣржа много време, та не можа да проработи пароходатъ скоро и почтытъ на време не стигаха; заради това ви моля да се не безпокоите отъ камъ тѣя странѣ.

Священнѣгѣ исторія и катихизисатъ преведохъ, и ги дадохъ на Отца Михаила та ги даде на Генераль Стурза, при когото и азъ ходихъ. Той ги прати въ Петербургъ въ 23 день на настоящійтъ мѣсяць съ едного, който отиде въ Петербургъ за свадбѣгѣ на Наслѣдникатъ Всероссійскій, и сме въ надеждѣ да прииме успѣхъ това наше дѣло споретъ жаланіето ни. А другѣтѣ книга, която е сочиненіе на тогова истыйтъ Генераль Стурза, сега превождамъ, и се надѣямъ съ Божія помощъ до петъ мѣсяцы да я свърша.

Азъ благодаря Бога, че ме сподоби да се запозная съ таковъ предобръ челоуѣкъ, и се надѣямъ чрезъ него, съ Божія воля, много нѣщо да можа да направя. Той ми дава совѣты и наставленія весма полезны; рече ми да хода при него да ми дава книги да прочитамъ (вчера ходихъ при него та ми даде да прочитамъ „пѣтествіе по Святимъ мѣстамъ т. е. по Іерусалиму“, въ 1830, книга дилъ добра и ми зарѣча като я прочетѣ да му я занесѣ да ми даде друга.

Не почитамъ за излишно да ви кажѣ и това: добро дѣло секога има гонители. Каго що встѣпихъ въ лицейтъ да се учѣ, начнахъ да познавамъ по добре какъ върватъ работытъ и зехъ да залягамъ да избирамъ кои науки са полезни за

мене, дѣто да можатъ да ми покажѣтъ по лесно правѣ пѣтъ, и за тѣя работы не слушахъ совѣтъ на Г. Априлова; защото покойникъ Игнатъ беше ги слушалъ преди мене, па като видя, че напраздно си изгубилъ времето, дѣто сѣдя въ Одессѣ, той совѣтува мене, какъ да правя, що да ся уча и дѣ да се уча, за да не пострадая като него, за което секога ще помня, че му сѣмъ одолженъ. Но това почти не е нищо, а като видя Господинъ Априловъ, че азъ се запознахъ съ тоя чловѣкъ (косто не е малка работа) и ще направѣ чрезъ него много нѣщо, ако не се случи нѣкакво препятствіе, то, каквото ся види, убоясе да не бы азъ по време нѣкога направилъ такива работы, дѣто да превосходятъ неговитъ (това азъ заключавамъ отъ други случаи) та отъ тогава почти совсѣмъ въ друго расположение се находя камъ мене. Той иска да ме отклони отъ това предпріятіе, но съ искусство безъ да се усѣта, и ето каквы причины ми представлява: дума ми че Стърза обыча само церковны книги, та и церковны ще ми дава и да превождамъ, и да четѣ, които малко полза ще ми принесѣтъ; а Стърза нѣ каквы книги ме совѣтува и ми дава да четѣ: Исторія на чловѣка, исторія на църквата, исторія на народытъ и послѣ други книги. И вые сега разсуждавайте кого да слушамъ, таче като имамъ такава подпорѣ само отъ Бога се боя. Това ви пишѣ за кога чуете нѣщо да заключавате какъ е, това ме прави и да желая да зная какво ви е писалъ Г. Априловъ преди малко дни.

Поздравлява ви Г. Априловъ, кога пратите писмо на Даскалъ Захарія въ Софія да му пишете, какво чловѣкагъ, дѣто беше пратилъ по напредъ книгитъ, Денго, праца на Абаджыскійтъ иснафъ 200 рубли да ги раздадѣтъ на сиромаситъ Абаджии та да видатъ да ги зематъ отъ Филибе отъ Христѣя Кироглу, комуто ги прати Г. Априловъ. Оставамъ

Вашъ Любезный Сынъ

Н. х. Г. Мушекъ.

Желая да празнувате наступающіе праздники весело, и да ги дочакате още на много години.

Приключеныйтъ листъ дайте Г. Христѣу Пулеку и кога го преведе да ми го пратите. То е една глава отъ тѣя книгѣ, дѣто я сега провождамъ.

Поздравлява вы и Г. Христѣо, и да поздравите сичкытъ имъ роднины. За писмо отъ Едрене отъ Неша Пърли свиня се надѣяме по скоро да ни пратите.

полѣчнхго априліи 15.

536. — Изпращане пари. Покупка церковни книги. Стойо Бояджи калоферецъ ще излѣзе за село. Животътъ на Герова въ Одеса.

Пак. 126.

Милостивому Господину Х: Геру Добревичу

Въ Копривщица.

Дражайшіи Родителье!

Съ Христосъ воскресе Вы поздравлявамъ.

На 26 истекшаго Марта Ви пратихъ писмо, въ което Ви пишехъ, какво со сегашныйтъ пароходъ ще ви пратѣ или книги за Отца Галактіона за парытъ на Г: Х: Анастаса, или парытъ. Книги до сега не дойдоха, и книгопродавецѣтъ ми казва, че ще дойдатъ скоро само минее, а тріоди не ще да има; заради това не щяхъ веке да чакамъ, ами, споретъ както ми пишеше Байко, дадохъ Г: Николаю Вулковичу Чалики парытъ четиристотинъ № 400 рубли, и зехъ отъ него записъ, какво ги е ползчилъ отъ мене, та го пратихъ Г: Вулкъ Славчовичъ, и му писахъ да ги прави каквото му е реклъ Байко. А книгитъ ако искате пакъ да пратѣ, то ми пишете по скоро та можа или отъ Москвѣ да гетирдишемъ, или тѣкъ ако дойдѣтъ презъ летото та да ги пратѣ до есень на Цариградъ, та за парытъ азъ щѣ му намѣри колаитъ, стига само за такива работы да писвате по скоро, защо инакъ мѣчно се вѣршатъ. Со слѣдующийтъ пароходъ ще си излѣзе дѣдо Стойо Бояджи Калоферецъ, та съ него ще пишѣ вамъ и още комъто требува. Азъ се радвамъ, че ще си иде той, та ще ви каже сичко за мене каквото що е и се надѣямъ да ба-

дете доволни. Той ми знае сичко динъ добре, и азъ освенъ него, други не самъ намѣрилъ тѣкъ да ми говори и да ме совѣтова чистосердечно. Само кога ида при него и при Г: Христѣа (тѣи живѣять наедно) тогава оставамъ благодаренъ, защото видѣ въ нихъ истинны ми доброжелателье. Той е старъ вашъ пріятель; и азъ познахъ, че е искренни пріятель. До сега имахъ да ви пишѣ за другѣ работѣ, сирѣчь, за паритѣ, пакъ време имахъ малко, та не можехъ да Ви пишѣ новости; сега веќе го секоѣ пароходъ ще ви пишѣ новости, но моля вы, и вы да ми писувате по често; защото сега толкосъ време стана, какъ ви самъ пратилъ писмо за Едрене до Неша Пърли-свиня. и толкова пѣги писахъ и вамъ и на Байка, па още не самъ получилъ никакъвъ отвѣтъ, пакъ отъ това происхождатъ други работы. По напредъ Ви пратихъ писмо за Карлово до еднѣ женѣ, та се надѣяме за отвѣтъ. Когато Вы не можете да ми пишете, то тогава нека ми пише Костадинъ, Колкото може, за мене е доволно само да получавамъ отъ Васъ баремъ на мѣсець писмо; зашто като не получавамъ та ми е досадно.

Преди нѣколко време пратихъ Отцѣ Аѣанасію Георгіевичу писмо, и въ него приключихъ дръго до Костадинча Нешовичъ Чалики; надѣямсе да получѣ отвѣтъ съ Отца Аѣанасія, като дойде. Поздравете отъ мене сичкитѣ свои роднины, и нека да ми пише Костадинъ самъ що учи. За мене друго нѣщо нѣмамъ да Ви пишѣ; за переводѣтъ още не е дошло извѣстіе отъ Петербѣргъ, ще ли го печататъ, а отъ другѣта книгѣ преведохъ еднѣ третя частъ; и се надѣямъ да се ползѣвямъ отъ нея; въ праздницитѣ съ нея си разгонвамъ сѣкалдисванъето. Оставамъ вашъ

19 Априлія 1841

Олесса.

Покорнѣйшій сынъ

Найденъ Х. Г. Мушекъ.

Отсрешнѣото одерете, та го данте Г: Х: Пулеку.

537. — Указъ за да се печататъ прѣведенитѣ отъ Герова книги. Какво мисли да прави Геровъ и какво го съвѣтува Априловъ.

Пак. 126.

Дражайшіи Родителъе!

Сега едва получихъ писмата ви отъ 24 Іаннуарія, и въ него отъ Неша Пърли-свинскій писмо, друго отъ 20 Априлія и третѣ отъ 5 Маія. Незная дѣ са се маяли, Видисе, че тоя дѣто ги е ималъ, ако да не беше намѣрилъ и сега человекъ да дойде тѣкъ та да ги прати съ него, още щеше да ги дѣржи. Дѣто ми пишете, че ми сте пратиле дръго писмо, но не помните кога и дръго, двѣ недѣли преди великденъ, не самъ ги получилъ, та не зная какво ми сте писали въ нихъ. Съ дѣда Стояна писахъ само вамъ едно писѣмце и повече не щяхъ да пишѣ; защото още не бѣхме разбрали тѣкъ какъ вѣреатъ работитѣ по тамъ. До сега се надѣямъ да сте получили паритѣ отъ Г. Вѣлка Славчовича; защото пише, че Ви пратилъ полица. Писмата Ви получихъ сега преди единъ день, а единъ человекъ, пріятель на Г. Априлова отхожда за Цариградъ, та рекохъ да се восползувамъ съ тоя слугаѣ да напишѣ тѣя писма, що Ви ги пращамъ, които, като прочетете да ги запечатате; а Вамъ пиша весма кратко, че не остава време, а со слѣдующійтъ пароходъ, ако бѣда живъ, може да Ви пишѣ по пространно и по весело. Сега само това Ви извѣстѣявамъ: на дѣда Стояна Порязѣтъ ще пишемъ за Иванча. Той не беше далъ Иванчу колкото беше обѣщалъ въ писмото си, а само 500 рублы; беше му далъ и едно писмо до сичкити свои, какво да правятъ съ тѣя рублы, та го превоздахъ на Бѣлгарскій азъ самъ, за да го разумѣятъ тамъ. Книгитѣ на Св. Димитрія Ростовскаго и други, що ми пишете, може со слѣдующійтъ пароходъ или съ нѣкоя гемія да Ви пратѣ. Преди 20 дни дойде на тѣкашнѣйтъ Архіерей указъ (ферманъ) Отъ Его ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА НИКОЛАЯ ПАВЛОВИЧА, заедно и мойтъ преводъ, и пише така указатъ, на когото копіяга имамъ: Да намѣри тукашнѣйтъ Архіерей человекъ да види да ли е добре преведено и да кажемъ какъ да го напечататъ, дѣ и колко, та да пише въ С. Петербургъ за да издаде Царѣтъ указъ да се напечата. Сега прочее Архіерейтъ е согласенъ да пише на Кіевскійтъ Митрополитъ да праги отъ тамъ Церковны буквы за да го напечатаме тѣкъ; защото тѣкъ

има само гражданскій печатъ. А Г. Априловъ ми дума да идѣ въ Кіевъ за да го напечатамъ тамъ и да напечатамъ и неговы нѣкои книги; защото тукъ печататъ два пѣти по скѣпо отъ Кіевъ. И менѣ се иска да видѣ Кіевъ, древнята столица на Русскитѣ Князове, пълна съ монастыри, но на още що размышлявамъ: да донесатъ тѣхъ церковны буквы да се намиратъ, за мене ще да е по-добре, че като превода и други книги неща се нуждавамъ да ходѣ на друго мѣсто да ги печатамъ; а дѣто е скѣпо тѣхъ, за мене е се едно; защото книгата ми ще се печата съ царско иждивеніе, а типографіята градска, и така нимъ все едно плаща. А ако ли идѣ въ Кіевъ може да се замае, и да стане това причина да седѣ една година повече тѣхъ. При томъ се чуе слухъ, че ще дойде царьтъ въ Одесса, та желая, едно да го видѣ, а друго това ще благопріятствова на слѣдующее мое намѣреніе: Азъ се совѣтовахъ съ директоратъ (управительатъ) на лицейтъ (предобрѣйшій человекъ, и се е училъ въ младостта си заедно съ царьтъ) да превода исторія на Русскійтъ народъ на Български, па да я посвета на Царьтъ, защото таково нѣщо таковому прилича. Той, като що самъ лицейски ученикъ, поощряваме да го направя това и чака да си дойде тия дни отъ Германія Попечительатъ на Лицейтъ, та да содѣйствуватъ да бѣде това нѣщо. азъ ако искамъ да ми иматъ успѣхъ работитѣ требува да не шавра на самъ и на тамъ, защо доде самъ въ лицейтъ до тогава сѣ чалащисватъ за мене лицейскитѣ, а послѣ никое не ще да ме знае. другъ никой не знае това освенъ мене и Директоратъ и вамъ дѣто пишѣ сега, и ако не стане нѣма другъ никой да го чуе. а за другата книга со слѣдующійтъ пароходъ ще ви пишѣ дѣка ще се печатѣ а пакъ съ други пароходъ, дай Боже здравье, може да Ви пратѣ нѣколко веке напечатаны и добре повезаны, за да дадете на които ви назначѣ. Требува да благодаря Бога, че дойде работата до тѣхъ, та отъ тѣхъ сама си вѣрви. Въ Августа като ме испытватъ, дѣто ми дадатъ свидѣтелството какъ самъ отговорилъ ще го пратѣ вамъ. Сега веке прощавайте за повече. добро видѣніе.

21 Юнія 1841

Одесса.

Вашъ Любезнѣйшій Сынъ

Найденъ Х Геровъ.

Отецъ Атанасъ още не е стигналъ, надѣяме му се сега скоро да стигне.

Отъ приключенитѣ книжички една да оставите за себе, а другитѣ да дадете комуто сѣ подписаны отъ Г. Априлова. Приключенитѣ, пратете до баба Иваница Гешова, съ нѣкой человекъ.

полѣчихго іѹлїй 16 вечерта. — іѹлїй 17 іспратихъ на даскалъ рѣнна фїлѣдичката, и надаскалъ Бранка Х геновъ посланїето ѿ Одесса което вѣше. по нонча Х грѣвѣ. іѹлїй 22. іспратихъ ѿ на даскалъ захарїа фїлѣдичката ѿ писмо мое постана Батѣла. іѹлїй 25 іспратихъ ѿ на даскалъ Г: неѹфѣта фїлѣдата по вѣлка савовъ ѿ панагюри и писмото наїденево вѣхъ забѣдравилъ таго пратихъ іѹлїй 29 пакъ до вѣлка.

538. — Приемане пергаментни рѣкописи. Сжждение за цензурата. Изпращане церковни книги на разни лица. По печатане геровитѣ рѣводи. Извѣстїя за Априлова и за други.

Пак. 126.

Дражайшіи Родителие!

Съ неизреченна радость полѣчихъ вашитѣ писма двѣ съ Аѹнасіа Георгїевича, едно съ пароходатъ отъ 24 Юнія и едно отъ Байка, въ което ми пише Байо Нончо, какво е полѣчилъ паритѣ отъ Г. Вѹлка Славчовича; чолѣчихъ по Аѹнасіа Софро-нїево толкованїе, ваша рѣкописна книга и шесть чифта чорапе, благодаря Ви отъ души за сичкитѣ тїя работы, благодаря и Г. Христѹ Пулеку за 13 1/2 листа пергаментны отъ старо евангелїе и за парьето. За пергаментнитѣ листа ще ви пиша другъ пѣтъ, колко сж стары и проч. За Евангелїето Ви пиша, защо истинно отъ завистъ ги сж събрали. Кога тѣхъ, дѣто има цензурный комитетъ, та прегледва книгитѣ, що влазатъ да не сѣ и нѣщо вредни, пѣснахѣ ги да влезѣтъ тѣхъ, та тїи ли ги познѣха, че сѣ криви. Разсмѣтъ тамъ не е повреденъ хичъ, а друго знаелъ

ли преводчикѣтъ добрѣ языкѣтъ или не, та го превелъ гладко или не, това не вреди, кога излава се единъ разумъ. Тамъ дѣто казва: Йоаннъ ялъ властаре и дивъ медъ; това може да не е властаре, защото и сега има въ тѣя пустыня скакалцы съ четири крака, които и сега ядятъ тамъ, та може да е скакалци а не властаре; но и скакалци да е и властаре да е, се показва, че Йоанъ не е ялъ банища, а со скудна пища се е хранилъ; но было какво да было за насъ беше добро сега. За книги що ми пишете, щото се намѣрихъ тѣкъ это че испрашамъ Ви: книги на Свят. Димитрія Ростовскаго въ 5 части 129 грош. и 20 пар. двѣ библии по 30 гр. 60 и 10 гр. и 20 пар. за харчъ до Цариградъ та ставатъ сичкитѣ двесте № 200 гроша тѣрски. Тѣя книги пращаме заедно съ другы иа Даскала Неофита до Г. Вулка Славчовича, и мѣ пишемъ даскаловитѣ да преврѣчи на нѣкоиси Рылцы, що сж въ Цариградъ, защо така пише той, а вашитѣ да преврѣчи на Господина Гавриила Мореновъ, до когото и азъ пишѣ сега да ви ги испрати. А вы като полѣчите това мое писмо, требѣва по скоро да пратите на Г. Лѣка Мореновъ въ Филибе 200 гроша и да му пишете, съ первѣ почтѣ като пише въ Цариградъ да заповѣда Г. Гавриилъ Мореновъ да ги заплати Г. Вѣлку Славчовичъ, каквого да се вѣршатъ скоро работитѣ, а Г. В. Славчовичъ ще си види хесапѣтъ съ Г. Априлова. Архїерейскій Служебникъ напредъ имаше тѣкъ, а сега се продалъ. Сега ще рекѣ на книгопродавецѣтъ да ми гетирдише Архїерескій служебникъ минее и прочая. При книгитѣ има и едно светче, него да дадете на киръ Христѣа Искровъ отъ чича мѣ Христѣа. А за Марїа Чернецкѣ що ми пишете, кога си дойде Г. Христѣо, че го нѣма сега тѣкъ, тогава да видимъ какво ще рече, та щемъ ви отписѣ. ако рече да и прати аманетѣтъ, ще задрѣ отъ паритѣ колко за книгитѣ, що ще гетирдишѣ отъ Кїевъ, та Вы да ги заплатите тамъ. За книгѣта ми писаха въ Петербургъ, какво е добре преведена, и просихме да напечататъ 10000 за да се раздаватъ. Азъ размахнахъ да идѣ въ Кїевъ; защото Г. Априловъ искаше да седѣ цѣлѣ година тамъ, а то ми неприлега и проч. Отъ Даскалъ Кесарїа полѣчихъ писмо и ще мѣ отговоря со слѣдующїитѣ пароходъ, че отива единъ челоуѣкъ та да не плащаме, подобно и на Даскала Неофита, на Г. Хр. Пулека и още другимъ. На Отца Михаила ще Ви кажѣ какъ требува да мѣ пишете кога се напечата книгата ми. За дѣцата на сестра ми Ивана се опечалихъ до крайности дай Боже здравье па на живитѣ. Г. Евстаѣй Мѣтѣвъ тѣя дни излезе отъ градѣтъ. Г. Стефана Тошковица поздравихъ отъ Васъ. Въ нїхнѣта кѣща ходѣ почти ката день, но у нїхъ по рѣдко, а повече при дѣцата на покойнаго Стефана Мѣтѣва, т. е. при вѣзцитѣ на Г. Христѣа Кирилъ. Г. Априловъ е писалъ на Панагюрцитѣ за книгитѣ. На Йоанна Георгїевича на Филибе ще пишѣ со слѣдующїитѣ пароходъ, отъ чорапетѣ два чифта дадохъ Г. Христѣу а другитѣ останахѣ у мене. На 5 Августа се начина экзаменъ (испытанїе) тогава ще ви прата свидѣтелство какво самъ отговорилъ. Приключенното писмо пратете на Панагюрише и отъ тамъ кога Ви прататъ друго допратете ми го, та щото стане харчъ сайбїитѣ мѣ тѣкъ ще ми плати. Сега прощавайте за повече, добро видѣніе да подари Богъ.

12 Юлія 1841

Одесса.

Вашъ Любезнѣйшїй Сынъ

Найденъ Х: Геровъ.

539. — Изпращане церковни книги. Работата на Марїа Черницка. Геровъ има изпитъ.

Пак. 126.

Дражайшїй Родителїе!

На 11 истекнаго Юлія Ви пратихъ писмо и единъ такѣмъ книги Св. Димитрія Ростовскаго, двѣ библии и едно Светче, надѣвамсе до сега да ги сте получили. Господинъ Христѣо още не си е дошелъ, та не зная какво ще рече за работѣтъ на Марїа Черницка, за това вторїй пѣтъ щѣ ви писа. Повече нѣщо не Ви пишѣ сега; защото тѣя дни се начина веке экзаменъ (испытанїе) та требува да се приготвлявамъ, и освенъ това, тѣя дни ми се случи друга работа на която ме нареди Г. Априловъ да му я свѣршѣ. Книгата ми още не се е печатала, но скоро ще се печата. Со слѣдующїитѣ пароходъ се надѣвамъ да получѣ отъ Васъ писмо; тогава

ще Ви пишж какво е станатъ экзаменжтъ и пр. Ако пишете на Даскалъ Кесарія, кажете му, какво Г. В. Славчовичъ ми пише кога ми прати пары, тогава да му пратж книги, азъ другъ пжтъ ще му писа самъ, че сега не мож. Съ истинно къ Вамъ почтеніе оставамъ.

3 Августа 1841

Одесса.

Вашъ покорнѣйшій сынъ

Найденъ Х. Геровъ.

Поздравлява Вы Г. Аѳанасій Георгіевъ.

540. — Длъжностни лица въ лицея и тѣхнитѣ права. Какъ Геровъ дрѣжалъ испитъ и какви бѣлѣжки получилъ.

Пак. 126.

Дражайшіи Родителіе !

Тѣзи дни се надѣяхъ да полжж отъ Васъ писмо, за да се нажж да ли сте полжчили книгытѣ, що Ви пратихъ. Заключавамъ да сте ми писали, но нѣкаде се е замаяло писмото.

Въ писмото ми, що Ви пратихъ отъ 22 Августа, обѣщавахъ Ви се да Ви пишж какъ сжмъ свжршилъ экзаменжтъ. Но преди това требе да Ви пишж за слѣдзущее :

Най големо лице въ Лицейтъ е Попечительжтъ (той сега е въ Нѣмско); второ Директоржтъ (управитель); третьо Инспекторжтъ; послѣ членовѣтъ на Лицейската Канцелярія и Профессорытѣ, сирѣчь учительѣтъ, шо предаватъ въ Лицейтъ т. е. въ трытѣ послѣдны классове, и помощникжтъ на Инспекторжтъ; послѣ учительѣтъ, шо предаватъ въ гимназіятж, т. е. въ первытѣ седемъ классове, и надзирательѣтъ и проч. Инспектора ни зехж преди малко време за друго мѣсто, а доклѣ да дойде другъ инспекторъ должностятж мж испжлнява помощникжтъ на Инспекторжтъ. Секой си знае свояж должностъ и требува да я испжлнява. Гимназистытѣ т. е. ученицытѣ на первытѣ седемъ классове испытватъ Директоржтъ, Инспекторжтъ, помощникжтъ на Инспекторжтъ, нѣкои профессеры и учительѣтъ. въ вторыйтъ, третійтъ, четвертыйтъ и петыйтъ классове понеже има много ученицы, та е мжно да сж въ еднж одая, за това тѣи сж раздѣлены по на два, и единыйтъ се нарича основной а другійтъ параллельный, но и въ двата едно предаватъ. Азъ се учехъ въ петыйтъ параллельный; зашого въ него имаше едно Бжлгарче. На экзаменжтъ и двата класса заедно испытватъ. Като испытватъ ученицытѣ, тжрятъ имъ отмѣкы 0, 1, 2 до 5. т. е. записватъ какъ сж отговорили. О значи нишо не знае, 1 лошо знае, 2 посреда, 3 добрѣ, 4 изрядно, 5 превосходно. Койго има отмѣткж отъ сичкыты предметы т. е. отъ математикж, русскый, латинскый и проч. по 4, той полжчва награждение, а 5 отъ сичкытѣ предметы рѣдко се случва. Когато свжршатъ гимназіятж т. е. седемьтъ классове, тогава ги испытватъ пакъ за сичкытѣ классове; и когато нѣкой постжпи изново въ нѣкой классъ испытватъ го за сичкытѣ по долны классове. Азъ когато постжпихъ лани, не ме испытвахж, а сега нѣкои учители, които не преподаватъ въ тоя классъ, шо бѣхъ азъ въ него, искахж да ме испытватъ по обычаю въ канцеляріята за сичкытѣ предиджшы классове, а Директоржтъ не ги слуша а ми ме испытва отъ тѣя предметы, които той испытваше, заедно съ другытѣ ученицы въ классжтъ, и така отъ исторіятж, Законъ Божій и математикжтъ получихъ отмѣткж по петъ, а съ другытѣ предметы останахъ да се испытвамъ въ канцеляріятж. Подирь экзаменжтъ помощникжтъ на инспекторжтъ ме выка да идж въ канцеляріятж да ме испытватъ. Като отидохъ, директоржтъ за да ме облеghi, рече на учительѣтъ, зашо по добрѣ да ме оставятъ сега да холж въ седмыйтъ классъ, та до годинж да ме испытатъ изведнашъ за сичкжтъ гимназія, зашо е много трѣдно за мене и сега и до годинж да давамъ такавъ голямъ экзаменъ и така сега ходж въ седмыйтъ классъ. другъ пжтъ ще ви писа повече сега прощавайте.

13 Септемврія 1841

Одесса.

Любезный Вашъ сынъ

Найденъ Х. Геровъ.

541. — Смѣтка на изпратени церковни книги.

Пак. 126.

Дражайшіи Родителѣе

Въ преднѣото ми писмо Ви пишехъ, какво оставамъ за пролѣтъ да прата книгѣ; но понеже сега Г. Василь Станьовичъ стори намѣреніе да си иде, азъ намыслихъ за добръ да ги прата съ него. Сичкитѣ книги що ми пишете не Ви пращамъ, че не се намѣрихъ тѣкъ. Пращамъ Ви само слѣдующитѣ съ назначеннѣтъ имъ цѣнѣ.

	Рубл.	Грош.
дванаесетъ минее за секой мѣсець по единъ	200	1000
единъ тріодъ	25	125
единъ пентикостаръ.	15	75
петъ псалтира по 7 рубл. или по 35 гроша	35	175
двадесетъ часослови по 3 рубл. по 15 гроша	60	300
сичкитѣ чинятъ	335	1675

Освень това книгитѣ иматъ отъ Москва до Одесса кирія по 40 копѣйки на фунтъ, що ще рече по шесть гроша на оката, та може да видите колко иде на секоя книга, споретъ тяготата ѳ, додѣ да влезатъ тѣкъ въ гемія иматъ още харчъ 4 рубли 20 грош. Отъ Г. Васи́ла Станьова зехъ петдесетъ и петъ талире дирекліи и единаесетъ карбовнеца (рубли сребжрны) та мѣ дадохъ записъ да му ги платите тамъ на тане. Сега повече неможж да ви пиша, защото ми не позволява времето. Оставамъ

Вашъ покорный сынъ

Найденъ Х: Геровъ.

1842 іанѣарѣи 18 полѣчихъго тѣкаѣ на книгите хесапо цюса прѣтени: минее и триѣде и прѣч за игѣмено апрѣтениса ѿ 12 декѣврѣи 1841.

542. — Роднински поздравления и новини. Какви художества учи Геровъ. Семейството на попечителя. Да му се прати старопечатно евангелие. Мѣсечно затмение.

Пак. 126.

Дражайшіи Родителѣе.

Одесса 20 Априлія 1844.

Поздравлявамъ Вы съ Свѣтлото Христово воскресеніе и Ви желая да го посрѣшнете и празднуете още много пѣти весело и богоугодно. Вашето прежелательно ми писмо отъ 1 Априлія пріяхъ 16 тогоже Априлія съ весма голѣма радость, защото отъ заговяванье сирѣчь, 6 феврѣарія до сега не бѣхъ пріималъ отъ Васъ писмо. Съ голѣма печаль ся наѣчихъ отъ писмото, какво толкова време не сте мя разбрали. Да оставимъ другитѣ веке писма, ами баремъ отъ 20 Марта, за което писахъ на Г. Никола Чалики и му ся молихъ, както може по-скоро да Ви испрати, какъ баре то не е стигнало на време азъ не мога да разумѣя. Въ три писма Ви пишехъ второй пѣтъ за въ Кжржмъ какво сме видѣли и ни едно отъ нихъ, видися, не сте пріяли. Въ едно писмо Ви пишехъ какво уча тукъ и бѣхъ го написалъ съ гова истото синьо мастило, което направихъ отъ синило, що самъ го самичакъ правилъ. Дано да пріемете тія писма, макаръ и кжсно да видите, какво азъ не мога да трѣпя много време безъ да Ви пиша. Азъ не зная до кого да пращамъ писмата въ Цариградъ, та да дейдисватъ на време, кога г. Н. Чалики не ги испраща увреме. Това писмо ще дамъ на Мутеви да го приключатъ въ нихнитѣ до Димитраки дано да стигне по-скоро. Писмото Ви отъ 17 феврѣарія, дѣто ми пишете, че сте ми испратили, още не самъ пріялъ и весма жалѣя. Весма много ся огорчихъ отъ началото на писмото, като ся наѣчихъ, че толкова време не сте пріяли мое писмо. Като прочетохъ обаче по-надолѣ и видяхъ, че сте годили сестра ми Елена, толкова ся зарадвахъ, дѣто да имаше способъ тоя си часъ да фржкна да дойда да я поздравя и да ѳ пожелаю да бжде щастлива съ будущіатъ си мжжъ. Съ другіатъ пороходъ

ща испрата нѣколко книги и съ нихъ заедно ща испрата и ней нѣщо нишанъ на моята радостъ. Любезно поздравлявамъ и годеникатъ г. Ганча; азъ весма добръ го помня още отъ онова време, когато ся учеше въ школото. Поздравлявамъ Байка и булката съ новородената имъ дщерка и имъ желая отъ Бога животъ и здравье да дочакатъ да видатъ отъ нея и унуки. Азъ желяехъ въ особенно писмо да имъ покажа какъ ся радвамъ на нихното добро, но понеже имамъ да дамъ писмото на Мутеви да го приключатъ не трябва да бжде тежко. Каквото бѣхъ писалъ на байка отъ 30 ноемврія за художествата шоги уча, така и по пространно писахъ и Вамъ, чинимися 20 февруарія. Сичкитѣ работы дѣто ми пишете, за боите, напримѣръ какъ ся бойдисва съ синило въ студена вода и проч. ще да учимъ до година, а нѣкои сега знаемъ. Сичкитѣ мадеме какъ ся чистатъ и претопяватъ подробно учихме. Сега като зема въ ржката си нѣкой пясъкъ или камжкъ, можа или отъ погледъ да позная какавъ мадемъ има, или ако не отъ погледъ, то съ другъ способъ отъ едно парче, като пшенично зърно, мога да вида какви работы може да извади чловѣкъ отъ тоя камыкъ или пясъкъ. За тоя пясъкъ, дѣто ми пишете, като испратите малко, може да ви отпиша послѣ какво е. Сякоя година слѣдъ экзаменатъ излизатъ такива филиди, каквато Ви пратихъ лани. И тазъ година като излѣзатъ ща ви испратя пакъ. Днесъ утрѣ ся надѣямъ да дойде отъ Москва това, щото бѣхъ пратилъ да ся печата.

На попечителятъ името е Димитрій Максимовичъ Княжевичъ, на жена му Антонія Францовна, сыноветѣ мѣса Максимъ и Антонинъ, а дщеритѣ мѣ Марія, Елисавета и Екатерина, двѣтъ ся въ возрастъ а Екатерина до 10 годинъ. Утре ща премина да сѣда у нихъ за да ся пригготовляваме за экзаменатъ съ Антонина. Въ послѣднѣото писмо Ви пишехъ и Вы, молахъ да ми испратите онова Евангеліе, което пишехте, че сте намѣрили и е печатано преди триста и 30 годинъ. Азъ казвахъ за него на попечителятъ и той желяе да го има, и иска или да го купи или друго ново да даде за него. Понеже той отхожда сега въ Петербургъ, азъ имамъ да го моля за нѣкой работы, които ако свржши, и нѣма сомнѣніе какво ще ги свржши, ще мя ошастливы, затова и азъ желяехъ преди да иде въ Петербургъ да е да мѣ дадохъ Евангеліето, та тогава по уйдисва да го проса да ми свржши тия работы. Той още ще посѣди и може да пристигне Евангеліето, ако го по скоро пратите. Кога го пратите, напишете отъ горе: Его Превосходительству, господину Попечителю Одесскаго учебнаго округа, Димитрію Максимовичу Княжевичу въ Одессѣ. и пишете въ Стамболъ да го дадатъ на параходагъ; така най вѣрно може да дойде. Съ това Евангеліе ніе най много можемъ да отблагодаримъ попечителятъ. Отъ сега нататакъ сякои 20 дни, а нѣкой пжтъ и 10, каквото е было и до сега, ща Ви прашамъ писма, та ако бы да не ги приимате, то трябва да ся попыта г. Н. Чалики; азъ отодавна не самъ приималъ отъ него писма. На 19 маія презъ ношъта сир. споредъ 20 мая въ полунощъ ще да бжде затмѣніе на лѣната. Въ Одесса споредъ тѣкашніатъ сахатъ ще ся начне въ 10 и 11 минуты, сир. 49 минуты до полунощъ. Оставамъ вашъ покорный сынъ

Найденъ Х: Геровъ.

полѣчихго на маіѣ: 3: 1844 и вжрнѣхмѣ ѿвѣто. 17 маіа и други ѿвѣтъ върнахъ на 1 іюніа сосъ ганча.

543. — Пѣсъкъ изпратенъ по Палаузова. Наставления за старопечатни книги.

Пак. 126.

Дражайшіи Родителье.

Одесса 30 Маія 1844.

Писмото Ви отъ 17 Маія съ голѣма радостъ пріяхъ 26 тогожде Маія. Тоя пжтъ ся позабавихъ съ писмо, защото тамамъ сега имаме экзаменъ, та самъ много зафанатъ съ работа. Сега Ви пиша колко да ся разберемъ, и като свржшимъ экзаменатъ на 13 іунія, тогава ще Ви пиша пространно. г. Палаузовъ си дойде и сега въ карантинатъ, и щото ми пишехте, че сте оставили на Филибе пѣсокъ и чорапе,

да ги земе, донеслъ е съ себеси. Съ голѣма радость прочетохъ въ писмото Ви, какво сте записали евангелието, за което Ви пишехъ, и добрѣ бы было ако си дойде г. Димитрій Мутевъ по скоро. да го испратите съ него; като шомъ свржшимъ экзаменатъ, азъ ща испрата заедно съ други книги и ново Евангеліе и апостолъ за сайбіятъ мѣ. Пратете и кожаныягъ апостолъ и други такиви книги, дѣто ся намѣрятъ и пыгайте сайбіетѣ, новы ли книги искать за нихъ или пары. за да имъ испрати самъ попечителягъ отъ тѣкъ. Весма жалѣя, дѣто не мога сега да поздрава съ особенно писмо сестра си Елена и Зетягъ, такожде и байя Нонча и Донча; сичко оставямъ за слѣдъ экзаменатъ. Писмото отъ 17 февруарія не самъ пріятъ и не зная какво е станало. На г. Христия П. ще отговоря слѣдъ экзаменатъ. Сега прощавайте за повече. Добро видѣніе да подари Богъ.

Вашъ покорный сынъ

Найденъ х. Геровъ.

„полѣчиѣго іѣніи 8: рано на 1 сахататъ сѣтрента вѣтъ филиубѣ: 1844 тогожде днѣ сиречъ іѣніи 8 вѣрнѣхмѣ ѿвѣто паки ѿ филиубѣ.

544. — Тайнствени разправии. Подарени книги и утвари на габровскитѣ черкови. Разправия съ Неофита Рилски. Изпитване минералъ. Цѣна на нѣкои церковни книги.

Пак. 126.

Дражайшій Родителъ,

На 20 текущаго Марта Ви испрагихъ отвѣтъ на Вашето писмо отъ 5 марта. Въ него писмо азъ не можихъ да Ви ся отговоря подробно, защото не бѣхъ още пріятъ по прѣвото Ви писмо отъ 28 февруарія. Сега съ тоя пароходъ пріяхъ и това писмо и ето, че Ви отговарямъ и на него.

Ако и да желая отъ все срдце да ся направи ѣвклзцеѣвѣ, никакъ не мога да си зема отгѣкъ ордѣе повелително за да ми ся слѣзша тамъ дѣмата; защото никой не може да заповѣда въ чужда кжща. За това нѣщо треба да ся иска на мѣсто изинъ, и тамъ може да ся испроси, стига само да знае чловѣкъ какъ да иска, а ищѣшему дастся. Цѣната на таково нѣщо бѣва различна, споредъ каквото желае чловѣкъ да го направи. Отъ писмото Ви вида, какво ще бѣде мжчно да ся направи това, доклѣ самъ тѣкъ. Кога е така, азъ мысля да е по добрѣ, каквото ми пишете, да остане, за кога си дойда. Само отъ една страна бѣше добрѣ да ся свржши сега; защото можѣхъ тѣкъ да приготва сичко, што е потрѣбно, и това щѣше да стане по лесно.

Вчера пріяхъ отвѣтъ отъ сынатъ на попечителягъ. Той ми пише, какво чичо мѣ ся обѣщаль да походатайствува да мя направятъ плнѣхо. На лѣто той има намѣреніе да дойде въ Одесса. Сичкото ми желаніе и намѣреніе, каквото що Ви пишехъ и отъ 20 Марта, е това: да ся захвана на нѣкоя работа още отгѣкъ, та кога си дойда, съ Божіа воля, да ся ненадѣвамъ на одного и на другиго, а самъ да си зная дѣлото. Ето за това азъ искамъ да стана плнѣхо. Нишо не зная на здраво какъ ще да ся слѣчи, а само съ една надежда живѣя, па каквото Богъ даде. Едно само ща ся мжча, да си дойда по скоро.

Уйчо Христо си дохожда тія дни въ Одесса, каквото що Ви писахъ и на 20 Марта. Азъ ся разговорихъ съ него за дохожданѣ. Мжчно ще му бѣде да си излѣзе сега съ мене. Той рече да Ви пиша, какво иска да остане тѣкъ и тая година. Азъ отъ дѣша желая да си дойдемъ заедно, и още имамъ надежда, какво ще стане това.

Дѣто Ви е казвать нѣкойси чловѣкъ, че Габровскитѣ церкви иматъ книги подарени това е истина. Априловъ проси тѣкашніатъ владыка, а владыката проси свѣтѣйшій синодъ, та имъ дадохъ тія книги. Трѣбва да ся пыта владыката, ако ще да походатайствува да подарятъ и на нашитѣ церкви книги, то може да мѣ ся напише прошеніе. Азъ не мога самъ да го пыгамъ, аща помоля другъ единъ чловѣкъ, той да попыта и на 10 Априлія ща Ви отпиша за това.

Времето ми отъ день на день ся смалява. Остава ми още три мѣсяца безъ 10 дни доклѣ да свржша. Това време е най трѣдно и най много треба да ся работи.

Отца Неофиту азъ не самъ писалъ отодавна не безъ причина. Азъ зная, че моитѣ писма мѣ са совершенно непотрѣбны. Ако ся случи да му пишете писмо, може да го извѣстите, какво сега настѣпя време на экзаменатъ, та не самъ свободень и Вамъ да пиша по често. Скоро, ако бѣда здоровъ, та си дойда, и тогава лично ще ся разговоримъ. Азъ желяехъ открай да си пишемъ по често. но Априловъ не стана каилъ. Той пося плѣвели между ученикъ и учитель, и Даскалъ Неофитъ му още и помогна на това. Сега доклѣ ся не вида лично съ отца Неофита, азъ нищо не мога да мѣ пиша.

На 10 марта Ви писахъ, за кѣкво стрѣва онова камыче, что то бѣхте ми испратили. Азъ тогава не Ви споменахъ, какво въ такыва камычета ся намира и злато. Въ това камыче имали таково нѣщо не мога да Ви кажа, защото то бѣ малко, та не може да ся испита по него само.

Принесете г. Петку Догановъ низакъ поклонъ отъ мене, такожде и на Леля Рада.

Житіята на святиитѣ ся продаватъ 475 гр. когато ся повезани сичкитѣ на четири книги; а ако са повезани на 12 книги, тогава ся продаватъ за 550 гроша. Пролозитѣ чинятъ 200 гроша. Архїерейски требникъ тѣкъ нема. Не самъ можалъ да ся наѣча. намиралися тая книга въ Москва или на дръго нѣкое мѣсто.

Поздравлявамъ сичкитѣ братѣе и сестры и сичкитѣ роднины. Желая Ви да празнувате радостно свѣтло Христово воскресеніе. Добро видѣніе да подари Богъ.

Одесса

30 Марта 1845.

вашъ покорный сынъ

Найденъ

полѣчнѣго 7 апрѣлѣа и вѣрнѣхмѣ ѿвѣсто 9: апрѣлѣа и вторѣ ѿвѣстѣ ѿ фѣлюкѣ 26: апрѣлѣа.

545. — Геровъ въ Бѣлградѣ да печата физиката. Не устоялъ на думата си. Свищовчане канятъ Герова за учитель. Дѣе по-добрѣ?

Пак. 22.

„чѣдо дражѣишее, зрѣвствѣи ѿгдѣ многолѣтно, ѿ дѣшеспасно.

Нашето писмо ѿ 1 тѣкѣраго полѣчнѣхъ, ѿ възрѣдокахомѣа сички за вашето добрѣ здравіе. ѿ писмото за дръго не наѣчѣхѣа, рѣзвѣ шѣса по засрамѣхъ ѿ г. ч. п: катомѣа по пѣта че гдѣ ѿстѣна, писмото коѣто вѣше прѣтѣно замене, ѿлѣгн скрѣватѣ. По добрее, дасѣ не ѿвѣщѣваа чѣловѣкъ кѣто гѣ не принѣдаваа нѣкой, ѿ да сврѣши неѣро, нѣжели дасѣ ѿвѣщѣваа ѿ данѣ сврѣшѣваа нѣщо, въ лицеѣтѣ было послѣдното ѿспитѣніе, ѿ вѣдѣсѣа че нещѣ даѣ было за 3: ѿлѣ 4 часѣа, а былоѣе за полѣ часѣа ѿлѣ шѣртѣ та немахѣте времѣ дѣнѣ за малѣко равѣхѣе да напишѣте колѣотѣ дасѣ ѿспѣлѣни ѿвѣщѣанѣето, но сѣа волѣзѣнѣхъ нѣстѣ кѣ смѣрти. ѿзѣ прочѣе ѿмамѣ ѿ досѣго днѣа еднѣо таѣовѣо прѣвѣе та кѣгѣтѣ стѣорѣмѣ намерѣніе за да поздравѣмѣ нѣкъго сѣсъ писмо, то не чѣкалѣмѣ ѿрѣчѣнѣа дѣнѣ въ кѣнтѣ шѣмѣ дагѣ ѿспрѣтѣмѣа ѿ прѣготѣвѣмѣа сѣго прѣжде нѣколко дѣнѣа ѿ вѣвѣлѣи гѣтѣовѣо за ѿрѣчѣнѣмѣа дѣнѣа прѣѣрѣванѣте. въ замѣналѣта сѣдмѣца писахѣмѣти вѣратѣѣ ѿ надѣѣлѣмѣса днѣсѣ ѿѣтрѣ дагѣо полѣчнѣте. маѣнкѣти ѿ константѣнѣхъ ходѣхѣа на: ѣ: ѿѣанѣна, ѿ доѣдохѣси вѣлѣгополѣчно, константѣнѣхъ ходѣи сѣсъ маѣнкаси, но ѿ ѿзѣ жѣлаѣмѣхъ, ѿ прѣосѣмѣхъ ѿ гдѣа зрѣвѣе, ѿ дасѣ доѣдѣшѣ ѿ тѣвоѣа мѣлѣостѣ вѣлѣгополѣчно та ѿ ѿзѣ нѣкѣлѣи дасѣ спѣдѣбѣмѣхъ сѣсъ тѣвоѣа мѣлѣостѣ, подѣждѣхъ Гдѣи. въ замѣналѣта сѣдмѣца шѣотѣи писѣвахѣхъ за писмо ѿ свищѣвѣхъ, полѣчнѣхѣго, то было ѿ г: хъ нѣандѣна—пазарѣиклѣѣмѣа кнѣгопрѣдѣвѣцо писано на 14 ѿѣнѣа въ коѣтѣоти пѣише, че ѿ ѿ него по наѣрѣшѣхъ писѣлѣти ѿ дръго писмо ѿвѣѣче него несѣмѣ полѣчнѣле, а вѣвъѣ таѣа гѣовѣри: кѣто замѣналѣхъ прѣлѣцѣмѣхъ на свищѣовѣхъ ѿ разгѣовѣрилѣсѣа сѣсъ г: х: п: ѿ со прѣчѣиѣте гѣспѣдѣари, ѿ тѣѣмѣхъ зарѣчѣлѣи за

радвахъ като развѣхъ каквѣ докарва и твѣта мисалъ по нѣгдѣ какъ
и азъ мислимъ, то естъ заради цюмъ писма за подѣнаво даслѣзешъ до-
свищовъ, за това ако даприлѣгне да сторишъ така чинимиса че така по-
добре да стане, а нѣмъ доброто самата милтъ Бжѣ да оустроитъ и миже
вѣстъ съдѣбѣми. желаемъ прѣче и дани ѿпишешъ оцѣ колко време пишъ.
дасѣ забавишъ тамо, и за книгитети на примѣръ покоѣ цѣна прѣтъ да-
тиса напечататъ и за колко книги имашъ спомоществователи, и сѣчките
книги колкошатъ да станатъ, радѣюса же и заради ѿ: гавриїловото писмо
цотѣ прѣтъ до гоѣ братѣта, и самѣго христѣодѣлова за да заплашатъ
тѣ книгитети, товае весма добре станало и за по добре бѣтъ мѣтивни да
напомощъ. не знаѣ прѣче оцѣ за коѣ рѣдѣтъ дати пишешъ въ пѣзар-
цѣнкъ по гѣлѣмитѣ, чаршѣ се изгорѣха, коѣ сѣрезъ много пожъръ станало
казватъ че до 17 цѣркви изгорѣли, подобно и коѣ мѣга тржново весма
много изгорѣло, бѣтъ да сохранитъ. ѿ сѣчките наши домашни и скѣй братѣ
и сестри сродници и прѣтели сеживоса и зѣраво и вѣсъ поздравяватъ, въ
тѣ недѣли свѣдѣти, и шенлицы весма многѣ коѣ сѣло, бѣтъ мѣтивни
даподари и оцѣ помного да вѣдатъ и до нѣсе да застѣгнатъ и дани за-
радватъ по желѣнѣю оцѣ нѣшемъ. за константина давнѣми ѿпишешъ нецѣ
за добрѣтомъ. акоѣ тѣрилъ нѣщо нарѣдъ за датѣносашъ нѣщо вѣкѣрѣчѣта
цѣсѣ разговѣрѣхъме то извѣстѣми, прощѣванте сѣгъ за поѣче, добро видѣнѣ
бѣтъ дани подарѣ.

1849: іѣлѣи 18: копрѣщица.

: х: гр: дв: м^ш.

и за рѣченити оуѣщанса нѣшѣти вѣхъ писалъ желаемъ дамиса ѿго-
воришъ и тѣ радѣтѣса и ѿжидаватъ за дѣлото рѣченѣ.

547. — Полза отъ минуване прѣзъ Свищовъ. Чорбаджи
Стоянъ Теодоровичъ Чалжковъ гради училище въ Пловдивъ. Да
побѣрза Геровъ за Узунджовския панаиръ.

Пак. 22.

„Господѣнъ нѣдѣнъ гѣровъ ѿ копрѣщица,
чрѣзъ ѿ братѣ ѿ: христѣодѣлова съ чѣстѣю.
„въ вѣлѣ гра.“

„чадо дражѣише, здравѣствѣи оѣдѣ многолѣтно и дѣшесѣсно.

„Писмѣтати ѿ 29: истѣкшаго мѣца іѣлѣи и ѿ 5: текѣщаго аѣгѣста, по-
лѣчихъме и двѣте въ сорочното време. товае писмо и на двѣте ѿговѣратъ.
радѣамѣса прѣче за вѣшѣто добрѣ здравѣе, и преминѣвамѣси днѣте соѣсъ на-
дѣждѣта ѡжидаѣюще вѣшѣгѣо добѣраго пришѣствѣа. покѣрно вѣгодарѣнѣе имамѣ
и на ѿ: пѣи ѿ: заради вѣлѣката лѣбѣвъ коѣтѣе покѣзалъ на тебе, и тѣе
задолѣжавамъ ѿ глѣбинѣи сѣрдѣчнѣа, намѣе мѣсто (сѣрѣчѣ) заради мене да
мѣ цѣлѣетъ чѣстѣнѣо дѣснѣцѣ соѣсъ нѣжѣишѣто моѣ покѣлонѣнѣе, и при това
оцѣ желѣемъ за даго имѣ вѣтори ѿтѣцъ, и колкѣтѣ тѣе бѣтъ прѣвѣкти
тако даго поздравѣишъ ѿ нѣша странѣ. а не спрѣти нашѣто невѣжѣсто. Бѣно-
ти аѣданѣсъ днѣсъ пѣтѣшѣствѣетъ за въ цѣри градъ соѣсъ негѣти испѣраѣамъ
това писмо до фѣлюбѣе. заради тѣоѣто пѣтѣшѣствѣе ако да прилѣгне по дѣ-
наво до свищѣвъ, то весма добрѣче да вѣдѣе. понеже и на тѣмошнѣте вѣ-
тѣа имѣтъ дасѣ оѣдовѣтѣворѣтъ сѣрдѣцѣта имъ кѣгѣса вѣдѣте и разговѣритѣ
соѣсъ нѣхъ, тоѣе да имамѣ по междѣ нѣсе оцѣ по горѣча лѣбѣвъ пѣче

548. — Хаджи Геро развалимъ калимерата съ даскалъ Георги сърбина. Иоакимъ Груевъ още не условенъ. Тежкото положение на Хаджи Гера.

Пак. 22.

„Здрáвствѣните ѿдѣ чáдца дражáишый ѿ: нáидене ѿ константíне, мнó-голѣтно ѿ дѣшеспáсно.

„Днѣсь намѣрихъ врѣме дависа по ѿговóримъ за слѣдѣющíите. ѣдíнъ фишѣкъ мангъре полѣчи^х на прѣ^ш за 13:20 ѿ послѣ ѿще два фишека занíхъ нестѣми писáли цѣнáта, полѣчихъ ѿ сахáтчето ѿ дáдхъимго ѿ зѣхъ 12 грошъ ѿбáче везъ ключóмогъ полѣчихме. ѿ кошíнцето сóсъ вáмíте полѣчихме, ѿ ѣднò тесте ѡчилà 12: танета, ѿ едно гърне слáдко за хá христíови за 4 гроша, за тíзи сичките вещи трѣбва дагí хесапíте кóлкотъ стáнватъ сичките за дагí знáемъ, áнтерíята íспрáшаме полѣлавн грѣда. нýе сóсъ дáскалъ геѡргíа срѣвино ѿ втóрникъ насамъ 3: текѣщаго нѣроси развалíхме калимѣрата не мáлко, ѿ такаса^м днесъ на едно таквози състоáнíе въ коѣто ми дохóжда заданѣ сѣдíмъ ни ѣдíнъ денъ вóвъ ѡучилището ѿ: íоакíмъ дондѣ сорóко, ѿ замíна, ѿще несаго повíкали даса совѣтѣватъ шѣлиго íматъ за напрешъ íли дрѣги намеренíа íматъ. за вратáмъ геѡргíа ми пíшете чѣще дадойде привáзе, áзъги пíтамъ, нíщо неми ѿго-вáратъ, ѿ неможемъ нíщо дасà наѣчимъ ѿтíзи дѣла. на 24: íстѣкшаго пíшемí константíнъ честемъ рекíи за дадондемъ чѣ зарачíлъ í стоáнчо за това трѣбва дамí ѿпíшете íзвѣстно, та áкò даѣ нíщо за потрѣвно дѣло то да глѣдамъ кáкъ, да намѣримъ колай за дапóндемъ, áкоlíе сáмо за видѣнíе, то кѣгíтъ ни прилѣгне тегíва дадóндемъ, ѿбáче давнò даѣ íро годѣ нíщо за себѣпъ катò дасà помáхнемъ ѿ áзъ ѿселò нѣгли 6: íли 3: мíца та áкощевы въ нýхъ слѣчíлоса ѿ кóсти да ѡстáвимъ въ стрáнствíи. за-ради манета не знáа сóсъ кáковъ спосóбъ дагí íспрáтимъ, áкò дондѣ геѡргíи, íли дрѣги некон катò нíго тотакá мóже даса íспрататъ áдрѣго жче незнáа кáкъ ѿ сóсъ кѣгò дагí íспрáтимъ, ѿ менѣми дохóжда срáмно катò íзлáz-ваме лъжóвни за мáлка рáбота, но давнò дамъ намѣри^м колáатъ задагí íс-прáтимъ. невѣстата ѣдвà ѿ мáлко, дíпъ малкосае по ѡпрáвила, неможе, ѿбáче везъ тоáга да стъпи до прáгатъ, женà вѣхме довѣли за да подоава дѣтетò ѿ тíа нíще вѣке даседи, ѿ ще да ѡстáви, незнáа кáкъ íремъ да прáвимъ, ѿ мáнкавие порабоцáна въ сичкиятъ денъ тáмо, ѿ неможе дасí вíдн своáта рáбота, áто íмъ мъчно, но ѿ áзъ цо да стóримъ, хáрчовеса трѣпатъ, ѿ: панаг^г дохóжда на всàкъ дѣ^н ѿ по 2: ѿ по 3: пъти, ѿ до послѣ не знáемъ ѿ тóй сóсъ кóлкоще дасà возблагодарí, á ѿ áданáса ѿ до днѣсь ѿще ѿкасíе ѿишѣлъ несме полѣчиле пíсмо, кирацíиете íмъ дондохаси, но ѿ сóсъ нíхъ нѣма пíсмо, ѿ незнáемъ далíса свѣсни, зíма на ближáва, сичко трѣбва дасà приготви. ѿ нýхъ нѣма до сегí ни глáсъ ни слышанíе, ѿ вáша мýлость цѣхте да прáтите нíщо пóмощь до сегí, ѿ то не быдѣ, ѿ áзъ не знаа цо да творю. ѿ ѡчилáта зѣ по^н генчо ѣднí, á трí ѡстанва врозъ мене глѣданте нѣгли по 6 грошъ áкогí недада^т по 5: á ѡсемтѣхви íс-прáшамъ надíра сíсъ лѣлави грѣда, дáдхгíи ѿ нóвите дíсаги козинáви тагí привѣрете ѿ íспратетеннги заради кавѣрма áкò íскате то ѿпíшетени давí направимъ, ѿпíсмотомí цѣте дама познáете кáксамъ заплесна^т сóсъ ѡмóси, давнò намѣрите чíста трагíа тани зѣмете половина ѡка. íспрáшаме-ви по ѿ: павла дѣдовъ стоáновъ едно парче кавѣрма 500: дрáма тíае го-вѣжда ѿ не много задръжѣне но позготвѣтеси кáктъ ѡбíчатѣ ѿ íзрѣчантеа

сѡсъ здравѣ некавие сла́дичко. ѿ процѣванте заповече: добро виденіе бѣтъ данѣи подарѣи.

„1850 ѡктѡврѣй 7: копрѣица.

: ѿ: гр: дѣ: м:

поздравѣте ко ѡбще сѣчките сродницы ѿ приѣтели ѿ момчѣтата кой-тѣса привѣзе.

549. — Чорбаджи Стоянъ Теодоровичъ Чалъковъ умрѣлъ.
Разпрашатъ се извѣстѣя за това. Хаджи Геро му чете псалтирь.

Пак. 22.

„ча́дѣца дража́ишый, здра́вствѣйте ѡгдѣ мно́голѣтно ѿ дѣшеспа́сно.

„вчѣра ѡутрѣнта ѿспра́тихъ-ви ѣднѡ пи́сма со́съ грѣчески на́дписъ, назна́чи хго ѿ ѡзъ какъ-да давѣ намери полѣсно. ѿ кѣга вѣдѣ въ 4: го часа при-стигна^х ми ѿ ва́шите писма́ со́съ помѣницыте пк: ѿ: чѡрбаджи стеѣна, ѿ со́съ приключѣните ѿ ѿва́нови ѡцари гра, додѣхъ-ме прочее речѣните на ѿ чорбаджи петка. ѿ: тодораки, ѿ: павла гер: ѿ: ѿвакѣма трѣбва дадо́мъ ѿ на моровенцыте нѣгѣи ѣднѡ на двамѣната. ѡзадрѣгите не знаѣа дали ѿматъ класѣрчене газѣти, ѿли дапрѣтимъ ѿтамо ѣднѡ, подобно ѿ на сопотъ. ѡ на тѣтѡвине неѡмѣнно трѣбва да ѿспра́тимъ ѣднѡ, ѡ за панагѣорѣица не знаѣа затова трѣбва дали ѡтпишете докреане така да ѡчѣнимъ катѡ дасѡ помѣне покрѣицытъ, понѣже ѿ менѣмне мѡло заради не́го, ѿ не́мамъ дрѣга никаква сѣла, рѣзѣѣ ѣдинъ, ѿли два ѡалти́ра дамиѣ прочетѣмъ, ѿ то не знаѣмъ цѣли даѣ прѣѣтно катонисѡ ѿспадалѣ зѣвѣте та немо́жемъ да говѡримъ чисто, знаѣмъ ѡ ѡче дѣмѣте чѣстичко вовѣ ѡумѡси зато ѿ надѣѣмосѡ задаги прѣимѣѣ бѣтъ мѣтивнѣи задовѣре, ѿво мѡногажди ѿ грѣшницыте посла́шѡ бѣтъ кѣгѡса мо́латъ.

добро виденіе бѣтъ данѣи подарѣи.

1850: ноѣмвр и 1: копрѣица.

: ѿ: гр: дѣ: м:

поздравѣте всѣчките рѡдныни ѿ прѣѣтели.

550. — Съвѣти ѡтъ дѣдо Либенъ на унука му Либенъ Каравеловъ. Обири и убийства около Копривщица.

Пак. 22

Хрѣтѡсъ Носкрѣ

мо́ливѣса дѣдо ли́бенъ задасѡ намерѣнте со́съ чѡловѣкѡ ѡхѣгѡтъ сѣди стѡнчѡкѡто момче ли́чо дамиѣ зарѣчатѣ мѡло стегнатичко даго ѿматъ, ѿ дамиѣ не допѣшатъ да ходѣи ни́гдѣ вѣзъ дасѡ не допѣтѡ. подобо да совѣтѣватѣ ѿ ли́ча хѣкаво да са́шѡ, ѿ доврѣ дасѡ ѡвѣжда, ѿ данѣ ходѣи поширеко, ѿ кѣгѣтѣѣ да ѿдѣ нѣгѣи ѿвѣсѡ до кѡйзѡ ѿ пѡи замѡло дѣло. то пѣрѡ дасѡ допѣта ѿ така да ѿдѣ. ѡ вѣзъ дасѡ допѣта да не ходѣи ѡниѡдѣ. пи́смотѡ коѡ кѣше за кѡѣти ли́бѣна ко́мѣго ѡста́вихѣте, трѣбваше дамиѣго ѿспра́тите, ѿли дазарѣчатѣ дамиѣго ѿспра́тѣтъ нѣгѣи поскѡро дамиѣ земѣмъ ѡѡкто че дохѡждатъ кѡта дѣнъ да ми досѣждатъ кѡто че ѿспра́тиаѣ домиѣ ѿскѡмоѡ. ѡ ѡзъ ѿмъ нека́звамъ, за това́мне мѣжно. ѡпишѣтеми ѡѡѣѣ, та ѡкоѣ ѡста́ло ѡѡѡѡѡ ѡѡѡѡѡ ѿспра́тѣте. ѿѡѡми пи́шѣте, дамиѣ прѣѣ

Ѣ поприжде трѣбва дастеса навчиле станѧха ѡколѡ село таквѣзи грозни мишелни, преди воскрѣніе загина челоувѣкъ наклисѡрскиѧт пѧтъ ѡ цѡтоѡ имѧлѡ ѡ чѡждѡ ѡ свое вархѡ себеси ѡзгѡвнса сѣчкѡто ѡ така сегѡ оуловѣса нишѧнѡ ѡднѡ торбѡ оуловѣха ѡ тогѡ оуѡица ѡ кѧктѡса вѣди ѡ познѡ тои сѣе ѡвно кѧктѡе хѡротилѡ самѣчекѡ, ѡ сегаги закарватѡ на пловдивѡ не знѧемѡ проче цѡциатѡ даги прѧватѡ. ѡ дрѡго вѡ 30 дѡ заминалиѧт мѣцѡ ѡпрѣлѡи дѡидатѡ за пазаратѡ вѡвѡ село пачеже за пѧкѡстѡ, некои три чѡтери дѡшмѧне лаженци сѡци ѡ таквѣзи ѡ тѡе, ѡвѡвѡ село теглѣха ножѡве на неконси челоувѣцы, то несѡсѡа но ѡ пѡсле кѡтѡси ѡишли ѡ село навѣнѡ срепрѧтѡ некой женски чѡлѡди кѡнтѡси ѡшлѡ ѡвѡденица ѡ тѣеги оуловатѡ ѡ даватѡги кѡто вѡлци, ѡ възчѡстатѡ ги ѡ такаги ѡстѧватѡ ѡ саминатѡ, ѡ нѡма даги трѡси нѣкои. тоѡа гдѣе бѡло ѡ кѧкса трѡе. ѡзѡви пѣша само дастѡ ѡзѡѡстѡни ѡстѡто, не трѣбва ѡбѧче да казѡте нѣкомѡ чѡ висѧмѡ пи-салѡ, рѧзѡѡ ѡкѡ видѣте бѡгѡсловѡно на рѡченѡмѡтѡ. прѡцѡѡанѣте за пѡвѡче дѡбро видѣніе бѣѡ дѧни подѡрѡи.

: $\dot{\chi}$: $\Gamma\rho$: $\Delta\mathbf{B}$: $\mathbf{M}^{\mathbf{W}}$:

Приключёното писмо превърнете на 6 стоанича съсъ своа ваша рѣка ѿ
поздравителю ѿвсичкини.

Пак. 22.

„вчѣрѣви ѿспрати́хмѣ по ꙗ́: стоѡна векѣлатъ ѣдно малѣнко кошѣнце со́съ зеленъ ꙗ́сѣлатъ, ѿ ѣдно весма малѡ равахче, ꙗ́кѡ не падне въ тѣѡ дни слава то ѿма ѿ за втори пѣтъ дави прѣтимъ гледаса ꙗ́сѣло ѣдаръ ѡбаче геврекъ ѣ ѿ хѣбаво оуѡира, на даскало ꙗ́: геѡргѣѡ момѣето мѡлошъ трѣбва веке до сеги дае засти́гнало во́въ берлѣнъ при кнѡза мѣхаѣла мл^ш ѡбрѣнова понеже днесъ ѿма 33: дѣна ѡкасеѡго ѿспратиле, ѿ надеѡмеса веке неѡмѣнно за писмо ѡ тамо понеже ѿ ѡзъ вѣхъ писалъ не́що молебнѡ. безъ дазнае нѣкой ѿ не трѣбва дазнае, дори не доде ѡтамо ѡговоръ давиди^м щѣли да хване прошенѣето нѡше не́що мѣтъ, и тогива да ѡбѡви^м. ѿма ѿ даскалъ геѡргѣѡ писмо ѡ вѣкѡрешъ, ѿ такамѡ пиша^т какво на 10: денъ текѡшаго мѣѡ ѣ трѣгнѡло ѿзъ белѣгра^а за внемско, трѣбва прѡ́чее да гледате ѿ ваша мѡлость че ꙗ́ко дондѡтъ не́що писма тѣе трѣбва чрезъ христѡдѡловите брѣтѣѡ, до ꙗ́: кѡстѡки морѡвенкова кѡготѡ ѿ поздравѡлемъ за това ѡзѡви вѣхъ писалъ ѿ попрѣжде чинимѣса ѿ дважди ѡ ваша мѡлость нестеми ѡтговѡрили, та за товави поканѡмъ за дѡси ѿмѡте на оу́мъ ѿ дасте мѡкаѡтъ ꙗ́ко дондѡтъ не́що писма то ваша мѡлость щѣте да ги прѣимате ѡ ꙗ́ кѡстѡки ѿ даги ѿспра́щате до нѡзе. ѿ задрѡги некакѡи малѡки рѡботѡ щѡвѣсамъ писалъ нема не́що дами ѡтговѡрите, по добрее дави непи́шемъ за не́що неѡжа ѡбѡче да сѡ стѣрпимъ, та пакѡи пи́шемъ, за какѡрма ꙗ́кѡ ѿщѣте то пишѣтѣни дави направимъ ѿ кѡлко, потакмѣхѣтелиса наздравѡ за напрѣшъ, ѿ ѿ ѡще несте, пишѣшѣми константи́нъ по прѣжде за книжѣта зерцѡло хрѣстиѡнское, нема оу́нѡзе ѡныхъ чинимѣса за да ѿмахъ ѡзъ ѣдно ѡ ѡдѡвна ѿ неѡжихъ даго

553. — Свѣдѣния за женското училище на Хаджи Гера.
Доротей посветенъ за епископъ.

Пак. 22.

„чѣдца дражайшый зрѣвствѣните ѿгдѣ многолѣтно ѿ дѣшеспаісно.

„вѣше писмо ѿ 28 де" на замѣналихъ мѣцъ ноѣмврїи полѣчихме со съ стѣ ѿ двѣдѣсетъ гро" заедно ѿ ѿ спаса раба хче ѿ преврѣчихъ парїте на сѣстрави рада кѣктѣси вѣха запечатани. дръго цюмїи пишете заради книгите дагїи преврѣчимъ на школските настѣиницы, такацїемъ направи. заради ко нѣхъ гѣнчовъ кѣктѣса вїди прилїча да нестѣимъ далѣ пишо. мангѣло по лѣчихме здравъ. ѿ атанаса киволѣро пѣдѣсетъ скѣмрїи полѣчихме. хесапо на какави ѿвѣна добрее дасѣ не продолжава. заради моличетата цюмѣ питате, до сегїи намиртѣса блїзѣ до шѣсѣдѣсетъ дѣца. ѿ нѣхъ ѿма шѣсѣ коитѣса чѣли ѿалтїро ѿ повнатсїгѣ, ѿ сегїи четѣтъ въ ѿпѣтоло ѿ въ свѣтчетѣ, мо жѣтъ ѿ дапрочетѣтъ нѣцѣси вѣзѣ да ѿмъ прокажемъ дагѣ набѣчатъ. ѿ дръги пакъ ѿма пѣтъ шѣсѣ коїто начѣнѣватъ сегїи ѿалтїро тїеса ѿце по мѣжнички, ѿбѣче ѿчасти добресѣ ѿ трѣбва вѣке ѿсегїи ѿ тїе дасѣ ѿпрѣватъ по добре ѿ нѣхъ ѣднѣтаѣ нашіата тѣта. ѿ дръги пѣнѣхъ ѿма ѿце нѣколко цѣса дїпъ помѣлко запознѣли, ѿ дръгите помноготѣса слѣви, ѿма до трї десѣтъ коитѣса нѣви ѿ а в: по набѣченикитѣса коїто вѣха ѿлѣни примене въ гѣлѣмотѣ ѿучїлище ѿ прѣжде. ѿкоѣ потребно пишѣтеми даѣи пиша всѣч китѣ по ѿме. за хѣ дорѣдѣа кѣктѣса набѣчихме то вѣке трѣбва кѣктѣни донѣ сѣха хѣбѣро, на 30 дѣнъ ноѣмврїа дагѣса посѣатїли за вѣртѣа, плѣвѣнъ, ѿ ѿрѣховѣ, натїзи трїте ѣпархїи владѣка, гдѣ да ѿмъ ѣ напѣмѣщъ за дасѣ пасѣтъ дѣврѣ. преврѣченное ѣмѣ стадо. за нѣго пѣвѣче цїѣте дасѣ набѣчитѣ ѿ приключенѣто кѣтогѣ прочетѣте запечатѣнѣто ѿ ѿспратѣтѣго съ пѣрѣвата пѣща спорѣдъ наѣдписѣ на бѣлѣви хѣ ѿвѣна. пѣнѣо дѣѣдовъ дїнчовъ ѿде тїмо за нѣхнаси рѣбота, ѿкосѣа приключи нѣцѣо дамѣ потрѣбва то слѣвомъ ѿмѣте да проговоритѣ дамѣ помогнетѣ кѣтѣ да мѣже дамѣса свѣрѣши по лѣсно рѣбота. ѿковїи прилѣгне прѣтетѣни трїи четїри по дѣврїи кѣрена керевизѣ чрезъ пѣнѣа ѿ не вѣше. даѣидимъ въ тїа днїи цїсѣемъ ѿце дасѣ набѣчи" та пакъ цїем вї ѿпиѣса ѿ сегїи процїѣванѣте запѣвѣче, ѿ вѣша мѣлѣосѣ наѣмъ ѿпиѣсѣванѣте за сїчѣко, добрѣо вїдѣнїѣ вѣтъ даѣни подарїи.

1852: дѣкѣмвр ѿ 2: копїїщица.

: хѣ: гр: дѣ: мѣ:

554. — Нарѣченъ прѣтеникъ ѿтъ Тѣрново да ѣбаѣи за посѣщенїѣто на Доротѣя.

Пак. 22.

„чѣдца дражайшый зрѣвствѣните

„снощи прифѣтѣса драгѣи ѿ тѣрново, со съ нѣво ѿзвѣстѣе, вѣтъ да даѣ даѣ хѣнрїѣа, чѣстїтъ вїи прѣчѣе вїнѣкъ нѣво ѿсѣлѣнѣнъ владѣка г: г: дорѣ дїи завѣчера на 6: дѣнъ въ прѣзїнѣка свѣтѣтелѣ ѿѣа нїколѣа, ѣ корѣнѣсанъ, некамѣе чѣстїто. пишѣе ѿ мѣне ѿсѣбно, въ коѣто ѿ вѣзе поздравлѣва сїчѣкѣви, тѣицѣе да сѣдїи въ тѣрново дорїи дамѣса напѣлѣнатъ 40: днїи по посѣлѣнїѣнїѣто, ѿкоѣ ѿбѣчѣте пишѣтемѣ ѿвѣша страна поздравлѣнїѣе кѣктѣ знаѣте, ѿ ѿспратѣтѣго донѣзе дамѣго ѿспратимъ, некамѣ пишѣе ѿснасъ ѿсѣбно добре вѣїва. вѣчерѣви писѣа прѣстрѣнно чрезъ дѣѣда мїхѣлѣа кїсѣлка, наѣѣамѣса за ѿвѣѣтъ. здравствѣните прѣчѣе ѿ спасѣнитѣса

1852: дѣкѣмвр 10: копїїщица.

: хѣ: гр: дѣ: мѣ:

2 Яннуарія 1853.

На владыкж-тж прашамъ особно писмо.
Добро видѣніе!

ОИЗН ДЕНЪ ВЪ СЛВБОТА ВЕЧЕРЪ ДОНДЕ ПАКИ КОШНАЧЕТО И ДІАКОНО НА І:
 Х ДОРОТѢ. И ОЦЕ ЕДИНЪ ТЪРЧИНЪ, ЗАЕДНО СОСЪ НІХЪ ПОЛИЦАТА ВАША ЗА
 ПЕТЪ ХІЛЕДИ ПРИЛИИ ТАМО И ОБЩІАЛИСА ДАДЪ ЗАПЛАТАТЪ, А НА І: НІКОЛА ДЕ-
 СИОВЪ ПОЛИЦАТА ДОНДЕ НАДІРА, И ТѢИ СЕГІ ПРАЦА ПАКИ ЧЕЛОВѢКЪ СОСЪ ВОШ-
 НАКА ЗАЕДНО НА ФИЛИКЕ ЗА ПАРІИ И КАКЪ ДАЕ ТРЕККА ДА ЗЕМАТЪ СЕГІ ІІ ТАМО
 ПАРІИ, ОБАЧЕ НЕЩЕ ДАМОЖАТЪ РАВНО ЗА КОЛКОТЪ ІІМЪ ПІШЕ, А ПІШЕ И НАМЪ
 І: Х ДОРОТѢ⁶¹ ОБСѢНО ПАКИ И ВАВЕ ДА ПОЗДРАВНАТЪ И ДАВИ ПІШЕЛЪ ДАСА ПО-
 ТРЪДИТЕ И ДА ПРЕДСТОИТЕ ДАВНО ДАМЪ НАМѢРИТЕ НІГЛИ ДО ДЕСЕТИНА ХІЛЕДИ
 ГРОША, АКОВЫ И ДАСА СОСЪ МАЛКО КАШЪ СІРЕЧЪ И ПО СЖИНИЧКИ КАКТЪГИ ОУПО-

23

бождисано синіо ти знаешъ кактиє казвала та ако ти прилегне то земй а за парите азепаги да колкотъ бждатъ.

прошаванте сегй за повече, добрѣ виденіе бѣтъ данй подарй, ѿманка вй. ѿ братіа. и ѿ сестры, и сродници, мали. и велики, любезнови поздравленіе.

1853: марѣ 31: копрѣница.

Отецъ ва^ш: х^а: гр: дв: м^ш:

562. — Хаджи Геро въ Враца. Доротей иска да се види съ Герова.

Пак. 22.

„Хрѣтѣсъ воскрѣ

„чадца дражайшый, здравствите ѿгдѣ многолѣтно и дѣшеспадно,

„и ныѣ слава бѣѣ намирамеса въ живыхъ и во зрѣвіе, досегѣ днѣ, еже и ѡвѣсъ желаемъ. азъ прочее писахъ вамъ на 27: дѣнь заминалиахъ мѣтъ апрѣлѣй, чрезъ баави х^а ивана, ипакы второ на 2 дѣ^н текѣщаго мѣца маіа чрезъ г^р: калча ѿклизрата, и надѣлмеса давнѣ дастѣги полѣчили, нынѣ же ѡужѣ третѣ пишемви само колкотъ дасѣ разбираме по наскѣро. нашъ прочее. и вашъ свѣщенноначалникъ г^р: х^а доротѣй, весьма много желаетъ за дасѣ видите поскѣро съсъ нѣгово прѣѡсвѣщенство, коитѣ и самичекъ вамъ пишетъ своерѣчно, и добрѣ ѣ ако да можете испросити времѣ ѿ господарити тамошни ваши и наши коитѣ и ныѣ сердѣчно поздравляемъ, и молимса, нѣгли дави дозволятъ за мало времѣ да доидешъ за дасѣ видите, понеже много тѣжитъ и желаетъ за васъ, само дасѣ видите не задрѣго нѣкое дѣло, и така на скѣро пакы дави испратимъ дасѣ ѡидете съсъ зрѣвіе на своѣта ваша слѣжба, и ако да доидешъ то ще дасѣ повидишъ и съсъ мѣне, и съсъ манкаси, и дасѣ разговоримъ катѣ родитѣли съсъ любезнѣишее чадо, понеже и ныѣ не можѣхмѣ дамы развалимъ хатѣро, и ѡстанахмѣ дапосѣднимъ при нѣго за мало времѣ. а не знаемъ кѣгаще данй дозволи дасѣ ѡидемъ. нынѣ прочее аковы дави недопѣща времѣто ѡниѣтъ за дадондете сегй наскѣро: то молимви: ѡпишетѣни по скѣричко за кѣга, и покоѣ времѣ дависа надѣлмѣ, и така дасѣ мирни ѡжидѣюще рѣченото времѣ, прошаванте сегй за повече добро виденіе бѣтъ данй подарй.

1853: маіѣ 8, враца.

Отецъ ва^ш: х^а: гр: дв: м^ш:

поздравѣте ѿ наша страна сѣчкитѣ господарй, и сродници же, и приѣтели во ѡвѣре, мали же и велики. ѡсѣбно г^р константинча и атанасаки и кѣмницѣте старѣ и младѣ.

563. — Костадинъ Геровъ да остане учитель въ Пловдивъ намѣсто брата си.

Пак. 22.

„чадо константинѣ здравствѣи ѿгдѣ многолѣтно и дѣшеспадно.

„ѡ 25: дѣ^н истѣкшаго мѣца августѣ твоѣ писмо полѣчихъ тогожде въ 29 дѣнь съсъ приключеното ѿ баати нандена заедно, и возрадовахса за вашето добрѣ здравіе. прочетше же разѣмѣхъ цюмй пишешъ заради ѡучѣницѣто токаѣ весьма добре, сыно на тѣзи времена требва какъ да былѣ скѣпо

ѣфтино, нелига двѣчатъ ѿ ѿшатъ господарити ѿ настоѣтелите то треба не премѣнно да сѣдишъ ѿ добре да предстоѣвашъ на дѣлотоси колкото бѣтъ ви вразѣми, понеже като плѣвдивъ дръго по добро мѣсто азъ не познахъ като за назе, но ѿ бакоти наиденъ какъ пѣше, давно бѣтъ мѣтивни ѿ него поскоро да донесе съсъ зѣвѣе таче за после живъ гдѣ бѣтъ, онъ самъ да оустроитъ доброе ѿмиже вѣстъ сѣдѣбѣми. тѣже чадо тако последѣван какъти пѣша ѿгоре не премѣнно, бѣтъ же мѣтивни за всегда да вѣдетъ съ вами на помошь. кѣга пѣшешъ на баѣси наидена поздравляванго ѿ ѿ назе, владыката сегѣса намира въ плевенъ, треба да сѣ премае тамо неколко време. ѿ тѣ гледи давно да сѣ наѣчишъ малко ѿ на тѣрско писмо чѣе весма по-требно. поздравѣ прочѣе Г: чорваджѣ салча, Г: челеби геѡргѣки съсъ бра Г: деодѡраки, ѿ братѣа сѣни ѿѡванѡвичѣ гѣшовѣ ѿ прочѣи прѣѣтели маѣи ѿ велики во ѡбще. ѡсобно кѣмѣцо Г: константѣнча не ѿ ѿ любѣмичагомѣ коконъ мѡи танко (аданѣсаки) стрѣнати неѡновица, ѿ млѣдата кѣмица, подобно всичките сѣбѣдници, въ прочѣмъ же здравствѣните ѿ спасѣнтеса.

1853: септѣмври 1: вѣща

Отецъ твоѣ: Х: гр: дѣ: м:

44. АТАНАСЪ ХАДЖИ ГЕРОВЪ.

564. — Безпокойство за пари. Отговори на изпитанието. Кои книги прѣвожда Геровъ. Участието на протоиерей Михаилъ Павловски въ това. Отецъ Атанасѣ Георгиевъ ѿ Софрониевото толкование.

Пак. 126.

Дражайшѣ Братѣ!

На 7 настоящаго мѣсяца ви писахъ дипъ на скоро, и се надѣямъ да сте получили това писмо досѣга. Въ него пѣрво ви обявлявахъ за пароходѣтъ, какво потѣналъ и какви вещи бѣхмѣ прѣтили съ него по Иванча Цанѡвичъ. Сега нѣмамъ что да ви пишѣ, токмо за парѣтъ. Тѣрѣхмѣ тѣ дни полицѣ, и неможехмѣ да намѣримъ, защото сега зимно време гѣмѣтъ не работѣтъ, хората не прѣпращѣтъ стѡкѣ, и се си имѣтъ исправенъ хѣсапѣтъ, а пакъ да ги испратимъ съ пощѣтъ на пары требова много харѣ. Отъ лѣтѡска не ми писахте, та имѣше способъ да се испратѣтъ по лесно. Отъ какъ додохте вѣе на Цариградъ барѣмъ да бѣха работили пароходѣтъ, а сега скоро и вѣе треба да си идѣте скоро въ село, та не зная какъ ще ги испратимъ. Тѣя пары много безпокойствѣе ми правѣтъ; азъ не глѣдамъ, дѣто си оставямъ работѣтъ, та ходѣ да ся моля на Г: Априлова и на дѣруги да ми найдѣтъ полицѣ, ами това ми ѣ сичкото безпокойствѣе, че тѣто ѣ меракѣя, па си мысли да ли ще ги прѣтимъ или не, и не знаѣ, че днесъ да намѣримъ способъ ще ги испратимъ. Азъ като мысли, че тѣто не ѣ спокоенъ, та и самъ не сѣмъ спокоенъ. Сега веке не се надѣямъ да сѣдите на Цариградъ до дѣ дойдѣ дѣруга поща, та и да намѣримъ случѣй, не ще ги прѣщаемѣ, да си не намѣримъ пѣкъ дѣруга бѣля. Ако знаѣте дѣруги нѣкой способъ пишѣте ми да ги прѣтимъ; ако ли не, то на азъ що сѣмъ намыслилъ: да ми пишѣте кой ви ѣ устабѣшиѣтъ и на кой ханъ сѣди, та като земе да работѣ пароходѣтъ, да кѣпѣ книгѣтъ, дѣто за Г: Галѣѡна и книгѣтъ свѣятаго Димѣтрѣя Ростовскаго които ще сторѣтъ 1171, 24 гроша и еднѣ-дѣвъ библиѣ по 30 гроша да ги прѣтъ до Г: В. Славѡвичѣ да ги прѣвѣрѣчи на устабѣшиѣтъ да ви ги прѣти въ село. А пакъ чтоѡ останѣтъ пары; дѣскалъ Захарѣя бѣшеми писалъ за едѣнъ лексиконъ, та ако ще него да мѣ прѣтъ, и Г: Априловъ се кани да прѣти на Дѣскалъ Неѡфѣта таѡвъ лексиконъ; а Г: Х: Пѣлякъ ми пишѣше за карты, та и немѣ отписувамъ сега, като прѣтимъ тѣя книги ще полѣчите парѣтъ тамъ та ще да ся свѣрѣши тѣя работѣ, за да бѣда и азъ спокоенъ и да послѣжѣ на прѣтелѣтъ си, да сѣ доволни и тѣи отъ мене; това азъ тѣй намирамъ за добѣтъ, а вѣе ако видѣте дѣруго яче по добѣтъ, кажѣте ми така да слѣдувамъ.

Друго не ми приляга сега да ви пишж повече но понеже ми пише тато да мѹ пишж често що учж, за да бжде спокоенъ, сега ви пишж малко, че не приляга да се прашатъ яко голѣми писма, па като испратимъ еднажъ паритѣ, тогава не ще имамъ други маслахатъ да ви пишж, освѣнь това.

Прѣди да дойдете на Цариградъ, азъ ви писахъ що се учж. това писмо, несомнѣнно е стигнало, та требува да знае тато какво учж. Сега на Екзаменжтъ (ἐξέτασις) отговорихъ на сичкитѣ наѹки най добрѣ отъ сичкитѣ ученицы, что сж въ тоя классъ, а на французскійтъ языкъ посрѣда, и то не злѣ защото другитѣ сж се учили по петъ годинъ, а азъ само три мѣсяцы; но на другійтъ экзаменъ се надѣямъ, съ Божія помощъ, и на франфюзскійтъ языкъ да отговора дипъ добрѣ, тогава ще ви прата и свидѣтельство, дѣто даватъ на ученицитѣ какво сж отговорили. Сегашныйтъ экзаменъ е полгодишенъ, и бива просто, а на годишныйтъ е сичката церемонія; тогава ги и превеждатъ отъ единъ классъ въ други. Священникжтъ, дѣто ни учи Богословіе. Протоіерей отецъ Михаилъ Павловскій, даде ми, каквото ви пишехъ, двѣ книги да ги преведж на Болгарскійтъ языкъ да ги прати на Святѣйшійтъ Синодъ да ги печата; еднжтж отъ нихъ, краткж Священнж Исторія и Катихизисъ за дѣцата, дѣто го предаватъ и въ лицейтъ въ первыйтъ классъ, по праздницитѣ сега ще свржшж; а другжтж, Ручная книжкж Православнаго Христіанина, до волно голямж, ще начинж послѣ празднижжтъ. Тія книги много полза ще ми принесжтъ, и ще ме направятъ извѣстенъ, само, помози Боже, да ги преведж. Тойзи истыйтъ отецъ Михаилъ ми се обѣща да помоли владыкжтж да ме научатъ неговитѣ пѣвцы да пѣя, и да ходж въ неговжтж церквж да наѹчж черковнитѣ обряды и прочая. На! отъ такива хора чловѣкъ да чака ползж и да ги почита, а не отъ такива, дѣто само еде какъ си. Той и въ классжтъ най добрѣ ме има отъ сичкитѣ ученицы. Съ второ писмо ще пишж на тата, какъ да мѹ пише едно писмо да ми го прати да мѹ го дамъ, и тогава по ще да заляга за мене. Отъ отца Аѳанасія получихъ тія дни писмо, и отвѣтъ дадохъ Г: Евстатию Мутьеву да го приключи въ писмата на Г. Христѣа Кирилъ. Писахъ мѹ да си земе сичкитѣ болгарски книги, а за Софроніево то толкованіе забравихъ да мѹ напоменж именно, та мѹ кажете ако има (чинимисе да има) нека го земе съ себеси, аколи нѣма, като мѹ прилегне да земе отъ нѣкаде. Въ преднѣото ми писмо забравихъ да ви пишж, какво бехъ пратилъ съ Иванча Цанчовичъ еднж торбж съ дрехитѣ ми, които бехъ ви назначилъ въ писмото, не знамъ веке що сж станали. Кога ми пишете, извѣстете ми за него да ли се е спасалъ.

Писмата дѣто беше пратилъ Господинъ А. съ пароходжтъ, ще ги испрати пакъ, тогава щете видя и други новости; тогава и азъ ще ви пишж по пространно. Отъ Букорещъ пишжтъ, че Г: Игнатъ се преставилъ; Богъ да го упокои въ царство небесное: горестно кога смисли чловѣкъ съ какво намѣреніе си отиде. впрочемъ оставамъ съ истинно почитаніе

21 Декабря 1840
Одесса.

Н. Х. Г. Мушековъ.

За тата особенно писмо не пишж, това мысля да е довольно, — а на слѣдующій пжтъ ще пишж до него.

Желая да праздновате радостно наступающитѣ праздницы.

Ако бива така да направимъ за книгитѣ, каквото ви пишж, ато дайте на Христѣа и на Д. Захарія писмото, ако ли не, то имъ ги не давайте, и ми пишете какво сте направили. Христѣо да прочете на Д. З. писмото.

565. — Изпращане церковни книги. Георги П. Илиевичъ
отъ Батакъ и наукитѣ въ Елада.

Пак. 126.

Милостивому Г. Аѳанасу Х. Герову
Въ Константинополь.

Дражайшій Брате!

На 28 истекшаго Септемврія получихъ отъ тата писмо отъ 27 августа; споредъ каквото ми пише тато, до сега треба да сте въ Цариградъ. Азъ усѣщамъ

големъ радость въ себе, като мисля, че сте сега по близо при мене. Пише ми тато, какво не сте были получили книгытъ, що ви пратихъ, но азъ се надѣямъ до сега да ги е получилъ. А за другытъ книги, що писахме въ Москвѣ, още не сж дошли; надѣвамсе обаче да дойджтъ тѣзи дни. Пише ми още тате да му извѣстж за нѣкое си момче отъ Батакъ, което се учило въ Атинѣ та незнало само два языка, та дошло тукъ да ги научи и нихъ. Това момче се именува Георгій П. Илиевичъ, и беше едно време иподидаскалъ на Даскалъ Янко на Филибе; Христѣо П. го знае. Той не само два языка не знае, а салтъ единъ знае Греческій и чорбаджи Стоянъ не го пратилъ, а той самъ си дошелъ, и сега отиде въ Москвѣ. Сега понеже нѣмахъ време, та не писахъ тату, а съ другийтъ пароходъ ще му пишж за Георгій и какво може да се научи челоуѣкъ въ Елладж, и пр. Господина Гавриила А. Моренова поздрави отъ мене; съ татовото писмо получиохъ и негово. и другъ пжтъ ще му отговоря. Нему сжмъ прасалъ нѣкой пжтъ писма съ пароходжтъ, та е заплашалъ за нихъ на пароходжтъ, моля вы се тамъ исправете тоя хесапъ. При него има едно момче отъ Битоля, Константинъ Глобаровъ, поздравете го отъ мене; отъ него можете се научи нѣкои новости отъ тука, можетъ быти, не безъ увеличеніе. Поздравлявамъ и Байя Нонча, и му се моля, кога ми пишете, да ми пише и той баремъ малко въ истото писмо; да ми пише и какво прави сега Дончо. За повече оставямъ другъ пжтъ, а сега прощавайте.

4 Септември 1841

Одесса.

Твой дражайшій братъ

Найденъ Х. Геровъ.

Приключеното писмо прати тату да го испрати споретъ надписатьъ му.

566. — Отношението на одеската българска колония къмъ новодошлитъ българчета. Априловъ и отношенията му къмъ Герова. Какъ е поставенъ Геровъ въ Одеса между тамкашнитъ българе. Да се прѣдпазватъ писмата.

Пак. 126.

22 Ноември 1841 Одесса.

Дражайшій Брате!

Получихъ съ Вжля Станьовъ писмата Ви, и Ви благодарѣ. Ще пишж въ кратцѣ какво сжмъ съ тѣкашнитъ Бжлгаре, не че ви ся хвалѣ или оплаквамъ, а само да Ви запознаѣ съ нравжтъ имъ.

Когато дойде нѣкое момче тѣкъ да се учи, като иде пржвъ пжтъ при Априлова и мж казва добръ день, той отговаря, а бе, че ты си былъ големъ, или ты ли си, дѣто си дошелъ! Съ младайтъ Бжлгаре нече да говори бжлгарски, а гржцки; кога иде нѣкой у него, ако сѣдне, той го кори предъ држгытъ, за да се усѣщатъ да му воздаватъ честь. Другытъ Бжлгаре, като Палаузова, Тошковича, Тошкова, Естаѣя Мутьева, така е омаялъ, щото както имъ свирѣ, така играйтъ, а той си вжрши работж. Нѣкой ако иска да направи нѣщо, той гледа да го развали за да не се чуе држгъ, освень него. Сега той напечата еднж книгж на Русски, та сега е още у повезачжтъ да я повезва, той никому не казва, че е печаталъ книгж доклѣ да излѣзе со всѣмъ, но азъ по случаю дадохъ на повезачжтъ да ми повезва еднж книгж, и като видяхъ у него Априловжтж книгж искахъ, таѣ прочетохъ. Въ нея той описва бжлгарскытъ училища, и така право, щото като я четехъ та отъ истинж кжщата прашеше, като да иска да се съборѣ. Азъ му преведохъ неговж книжицж „Бжлгарски книжници“ отъ Русски, що беше пратилъ по напредъ на тата, той исправя преводжтъ та го направи нищо и нидѣ, па когато го напечата, отидохъ при него, та мж се молихъ, та едва ми подари еднж книжицж за труджтъ. Сега ме кара да преведж еднж малкж географіѣ и послѣ другж големж да ми сбере тѣкъ спомоществованіе да ѣ напечатамъ, но иска да пишж, какво сжмъ я превелъ подъ негово ржководство, че тогава ще я купуватъ повече Бжлгаретѣ, ужкакъ много го знаятъ Бжлгаретѣ. Той понеже види, че мойтъ е най-добръ отъ сичкытъ, та иска съ менъ да се прослави ужкакъ знае добръ бжлгарскыятъ языкъ, та ме поправлялъ. Азъ гледамъ да се обхождамъ така, каквото нито него да сжрдж, нито пакъ да

може той да прави на мене своитѣ хитрости, а отъ тамъ на татакъ да прави що ще. Азъ ще гледамъ да заврѣтъ работѣтъ така, каквото да преведѣ Географіѣтъ, да спечелѣ стотина двѣсти рублы, а неговитѣ хитрости пакъ да си останѣтъ праздни. Блаженъ, който може и стрѣлытъ на противницитѣ си да обрѣщѣ въ свой ползѣ. Той знае само да дава совѣты, и то се въ своя ползѣ. Когато излязохъ отъ карантинтъ, на вторийтъ день обѣдвахъ у Палаузова, послѣ пакъ еднажъ на светый Никола и еднажъ на суравѣ годинѣ ходихъ въ кѣщѣтъ му, па отъ тогава веќе не сѣмъ, салтъ въ магазѣтъ му ходѣ; той не ме кани да се качѣ въ кѣщѣтъ му, и азъ неходѣ не каненъ да имъ се натоварямъ. Лятосъ жени дѣщерѣ си, менъ не покани да идѣ у тѣхъ; слѣдъ малко време му умря дѣте, тогава дохожда сынъ му у дома съ дрожкѣ (съ малкы колца, съ които ходѣтъ тѣкъ по пѣтътъ) да ме земе да отидемъ на гробищата, а азъ бѣхъ се накарналъ да идѣ на панаирѣтъ, що става тѣкъ извѣнъ градѣтъ презъ септемврія, та нещѣхъ, а за да не ставатъ неудобствія, азъ рекохъ, че ще идѣ въ школѣтъ, ато беше сряда, а въ срядѣ слѣдъ обѣдъ нечетѣтъ. Когато бѣхъ дошелъ на скоро Тошковичъ ме завари еднажъ у Априлова, и ми казва, че былъ прѣятеľ съ башами, а нещѣ да ми рече да идѣ нѣкога у тѣхъ, затова и не ходихъ. Слѣдъ половинѣ година чакъ нейна милость Г-жа Тошковица поиска да ме види, и така единъ день тя се разхождаше по бульварѣтъ со сынѣтъ си, а азъ сосъ Христѣа Мутѣевъ, като се срещнахме, казахъ и, че сѣмъ азъ Найдѣнъ, що иска да ме види, тя ме проси да идѣ нѣкой пѣтъ у тѣхъ, и азъ отъ тогава начнахъ да ходѣ, но рѣдко. еднажъ за работѣ отидохъ, та ги заварихъ, че ядѣтъ, та ме гостихъ и менъ, и пакъ сега на Светый Димитрій вечерѣта ме викахъ на чай, защото голѣмыйтъ имъ сынъ се нарича Димитръ. Когато дойде преднійтъ пароходъ Тошковичъ ми прати со сынѣтъ си твойто писмо въ което беше приключено и татовото, и ми иска та му заплатихъ за пароходѣтъ. Кога слѣдъ петънаесѣтъ дни срящамъ единъ Грѣкъ, и той ме пыта получвалъ ли сѣмъ писмо, защото ми донесълъ той писмо отъ Цариградъ, та не зная дали друго писмо ми е пратилъ нѣкой, или това е зель Тошковичъ отъ карантинѣтъ отъ тоя человекъ, па ми зе пары, ужкакъ го е зель отъ пароходѣтъ. Вчера обѣдвахъ у Евстаѣія Мутѣева. Два три пѣти сѣмъ обѣдвалъ у Тошкова. Той има сестринъ сынъ тѣкъ та се учи въ лицейтъ, той ходи до менъ и азъ до него повече никаде. У Мутѣевы, унуцытъ на Хината, за които ми казваше едно време, че се учили у Карловиносъ, ходѣ весма често. Тѣи иматъ салтъ бабѣ, безъ бащѣ, безъ майкѣ, безъ роднинѣ, за това ме и прииматъ благосклонно. Това Ви пишѣ за да знаете каквы сѣ тѣкъ бѣлгарете, да не сякате, че сѣ като тамошнытъ; менъ не е грижа каквы да были. азъ гледамъ така да сѣмъ каквото за менъ да е се едно каквыто да сѣ тѣи.

За здравѣто ми ако пытате, поздравъ сѣмъ сега, нежели кога бѣхъ въ село: това ми и требува. Г. Гавріилъ Моровеновъ ми пише, че платилъ на Г. В. Славчовича двесте гроша за книгытъ, а В. Славчовичъ, не пише на Априлова, че ги прѣелъ, треба да се оправи тая работа. Понеже сега е веќе глубока есень и тато ми пише за още книги, та не можехъ сега да ги натѣкма сичкытъ, затова оставихъ да ги пратѣ веќе на пролѣтъ. Тато ми пише въ преднѣото писмо, че былъ на Филибе 11 дни за людскѣ работѣ. Желая да се научѣ каква е тая работа та се маялъ толкова дни. Пишете ми какво е алѣшъ веришѣтъ въ Стамболъ, и до кога мѣрите да сѣдите тамъ. За новости не знамъ що да Ви пишѣ, тѣкъ се чуе се добро миръ. ако чуєте вые тамъ нѣщо, пишете ми, защо не зная чуе ли се тамъ нѣщо та ви пишѣ да ли е истина това, щото се чуе или не. писмата добръ ще сторите да ги неказвате секому що Ви ги пращамъ, защото по напредъ едно момче, що живѣеше съ менъ заедно ходи на Цариградъ, и тамъ Богъ знае, що бѣхъ му казвали за менъ, дѣто нито ви сѣмъ писалъ нито ви сѣмъ казвалъ, това се види да е отъ устѣтисе. Приключеното писмо дайте на Г. Моровенова да го прати дѣто се намира Стоянчо Чомакатъ. Сега прощавайте за повече.

Дражайшій Вашъ Братъ
Найдѣнъ Х. Геровъ.

567. — Доротей въ Едрене. Иска му се да иде на Света
Гора. Либенъ Шушулъ ще го изпраща.

Пак. 20.

Цари Гра̃ 14 ѡктомвриа 1846

Любѣзнѣйшій Брате здравствуй.

Писмото ти ѿ 26., септемвриа пріяхъ за едно соѣ книгите, кѣгатѣ испратишъ писмо за Г: Димитріа М. щемъ дамѣ пратимъ соѣ писмото заедно и книгите въ ѡдесса. ние сѣнца смѣ живо и здраво дотѡзи часъ желаемъ дастѣ ивѣ здрави. кѣгаси доде тѣто ѿ бѣжрещъ желаемъ дані ѿпишете дасѣ наѣчимъ сахатъ ѡще не смети кѣпилѣ за щѡсме ѡще вовъ гаилѣ инемѡжемъ да ѡстанемъ аилякъ тѣзи днѣ щемъ дагледаме даземемъ едѣ сахатъ ифесъ ичекія икатоги земемъ щемъ дагледаме давнѡ мѡжемъ по скѡро датѣги испратимъ. поздравлявата баѡ хаѣія и испращати еднѣ кѣтія соѣ рахатѣлокѣмъ дасѣ хапнете испращамъ иѣзе дѣветъ ендезета гизія намаріа лѣлина нѡнина щомѣ бѣше заржѣла. Гизіатаѣ кѣпена за 64: грѡ и 20., пари Гизіата и кѣтіата испратихме на 10., ѡктомвриа попѣтка цицелковъ дагѣ дѣрите ѿнего киріа-тамѣ самъ платилъ ѣзе тѣка гизіата кѣтѡ полѣчите даѣ даде намаріа лѣлина нѡнина. соѣ пѣтка писмо не смѣ писале исамо шѣѡветемѣсме далѣ. ѡсобно дапоздравѣшъ сѣстрами рада и сѣчкитеѣмъ дѣцѣ ѿмѣне и ѿ бѣя хаѣія. хаѣі дѡнчѡ ѣтишалъ на едренѣ изапрѣлса ѡѣбаѣѡви либенѡви тані ѿписва баѡ либенъ кѣкѣво не прѣменно ииска хаѣі дѡнчѡ даѣде насветѣ горѣ тасѣ допѣтва баѡ либенъ соѣ писмотѡси бѣвали дагѡ испрати и пишени баѡ либенъ чѣнамѣрилъ чѡвекъ соѣ кѣгѡ дагѡ прати и баѡ хаѣія писѣ на баѡ либенѣ нелі ииска самсѣ даѣде ѿ свѡя вѡля тѡи дагѡ испрати баѡ либенъ и надѣямѣса да ни ѿпише баѡ либенъ пратѣллигѡѣ икѣгатѡни ѿпише баѡ либенъ пакъ ви щемъ писѣ да поздравѣшъ маиками соѣ сичкитеѣни домѣшни имѡлимѡви дані ѿписвашъ пѡчѣсто соѣ пѡщѣта по еднѡ малѣо писамѣѣ и за пѡ лѣсно дагѡ испращашъ дагѡ даватъ на лѣлча дѡнчѡвѡ каблѣшко тѡи праща соѣ сѣка пѡща на бѣратѣси цѡка писмо та да прикѣчѣватъ итѡѣѣто писмо вовъ тѣхнѡто та дагѡ полѣчваме лѣсно въ прѡчѣмъ здравствѣите во ѡбще сѣнца и прѡщѣвантѣ.

тѡѡи любѣзнѣи братѣ

ѡѡанасъ х: герѡ

наѡѣчихса изнѣкоѣ нѡва радѡстъ чѣѣ станѣло ѡбѣче ѡчѣжди хѡра та не зная найстиналиѣ ѡкоѣ найстина даѣ чѣстѣто ихаирлія дѡбреби билѡ ѡкѡ дабисѣ ѡѣдо-стѡилъ чѡвѣкъ дасѣ наѡѣчи ѡсѡдѣте ѡбѣче даѣ благодарѣнъ и начѣждѣте итолѣкоѣ стига кѣтѡ намѣнѣ. поздравѣи снахѣси и стѡика максѣсъ.

полѣчихме днѣсъ другѡ писмо ѿ едренѣ ѿ бѣя либенѣ тани пише за х. дѡнча чѣгѡ прѣдѣмалъ дасѣдѣи докѣдѣя воскрѣсеніѣ наѣдренѣ изавоскрѣсеніѣ ималъ баѡ либенъ нѣетъ да иѣде насветѣ горѣ тѣтѣгава да заведѣ и хаѣі дѡнча соѣ сѣбѣси и до тѣгѣваще дагѡ има баѡ либенъ по кѣжшлѣте при ѡвѣѣте тѣѣни пише баѡ либенъ. дрѣхѣте щѡ бѣха пратѣлѣ х: дѡнчу побѣя крѣстя радѡмира пратѣхмѣмѣгги на едренѣ соѣ пѣтка цицелѣѡ.

ѡт Сѣредѡтѡчія Сѣрдѣа ви цѣлуѡвам: Господи^ѡ Наидѣнѣ, и молимѡви прѣѣтѣлѣѡ дани незабѡравѣтѣ, ѡѣѡданѣѣ ѡсобно писмо маѣар: и ѡу чѣжди тѣ:

Стоѣѣ: д: каблѣш:

568. — Касапски въ Калоферъ. Атанаси Чолаковъ въ
Смирна. Доротей ѡтишѣлъ на Света Гора.

Пак. 20.

Цари Градъ 29 септемвриа 1847.

Любѣзнѣишѣи Брате здравствуй

Писмотѡви ѿ 6., септемвриа соѣ радѡстъ пріяхъ иразѣмѣхъ засѣчѣѡ щѡми пишешъ прикѣчѣнните писмѣ до касѣпски и до ѡтанасіѣ чѡлаѣѡвѡ сѣдатъ касѣпски си ѡѣтѣде заѣалѡферъ и ѡѡанасіѣ ѡѣтишалъ на иѣмѣръ и зарадѣ тѡѡ не мѡжѣхъ да

да йска пари ѿтѣхъ а оутѣхъ други тимисюкъ грѣѡвъ да йскатъ тѣѣ ѡного пари нѣ аланъ нѣ сатанъ белли арифъ бланъ аннаръ. За трико щомѣси писѣтъ днѣстѣща дазѣма дати йспрата сосъ кирацѣетѣ. тата максѣсъ поздравлявамъ кѣсѣръ дами невѣжда ченѣ мѣсамъ писѣлъ ѡсобно пѣсмо костадинъ додѣ завчера пристигна максѣсъ ви много здравѣ й ѡного насѣнцави живо й здравое дагѡ немѣслите тои щѣ да ви пѣше йсамси писмо сосъ кирацѣетѣ ѡсобно поздравлявамъ манками сосъ сичкитени домашни. поздравлявѣи стоянчо баѣѡвъ лѣбенѡвъ синцѣви днѣсѣ бѣше на нашата ѡдай. поздравлявѣи баѣѡ хаѣиа й гѣро маѣсѣсъ. да поздравитѣ баѣѡвитѣ хаѣиѡви дѣца оудѡмаму ѡбѣа хаѣѣа й ѡгѣра живо й здравѡса въпрѡчемъ здравствѣитѣ и добрѡ видѣнѣ да харижѣ бѡгъ

твоѣй любезныи братъ ѿѿанась х: гѣр^ѣω.

570. — Прѣпращане писма Церковни книги у Тошковича. Разправия съ него за тѣхъ.

Пак. 20.

Цари Гра: 22 „ноёмвриа 1848“

Любѣзный Братѣ здравствуй,

Твои двѣ писма ѿ 18 ноѣмврія щостѣги Пратїле ѿ филїбѣ ползчихги, на 8 „ноѣмврія бѣхти пратїлѣ писмѡ ѿ ѡдеса ѿмѣтева заедно сосѣ хесѡпатѣ на кнїгитѣ за коїтѣ ми пїшешѣ че несѡта заварїле всѣло. ѿ на 15 „ноѣмврія пратїхви друзги писма чрезѣ Г: цѡка к: тѣхѣ писмами донесе калѡферчетѡ карѡ мїнковчетѡ требе дасїги ползчилѣ запѡстѡта за тѣхѣ писмѡ заплатїлсамѣ цѡкѣ ѿ сѣкогѣ кѣгѡ прѡщамѣ ѿтѣка писма заплащамѣги тѣка. ѡзарѡна ходїхѣ при тѡшковичѡ давіда ѡкоѣ прибрѡлѣ ѿ послешнїте кнїгѣ ѿ гюмрѣкатѣ дагї зѣма дагї донесе на нѡшѡта ѡдѡ тѡї бѣшегѣ прибрѡлѣ ѿкатѡмѣ рѣкѣхѣ дагї зѣма тѡї поїска стѡ ѿпедесѣтѣ рѣбли дамѣ заплатѡ за кнїгитѣ ѿ стѡ ѿкѡлко грѡша казѡ че ѿмѡтѣ хѡрчѣ встѡмболѣ та дамѣ заплатѡ ѿрѣблїте ѿ хѡрчатѣ та тѣгѡва да зѣма кнїгитѣ четѡїгѣ бїлѣ заплатїлѣ намѣтева таказѡ чѣщѣ да ѿска ѿфаїсѣ напарїте чѣмѣсѡса за бѡвїле ѣдїнѣ мѣсѡцѣ ѡзе кѣгѡтѡ хорѡтѣ ѡзарѡна сѡсѣ тѡшковичѡ ѡще небѣхѣ приѣлѣ писмѡтавї та нѣзнѡхѣ кѡкѣ дамѣ кѡжѡ запарїте: казахмѣ чѣсѡ надѣямѣ днѣсѣ давнѡ ползчѡ ѿвѡзе пїсмѡ та ѡкомї пїшете ѡзе дамѣ заплатѡ зарѡнѣ парїте ѿ дѡзѣма кнїгитѣ та ѡставїхмѣ рѡботѡтѡ за зарѡнѣ менѣмї пїшешѣ мѣтевѣ заеднѡ сѡсѣ тѡвїте писмѡ ѿ сосѣ хесѡпатѣ на кнїгитѣ ѡкѡ ѿмамѣ заповѣдѣ ѿгѣбѣ тѡ да заплатѡ стѡ ѿ педесѣтѣ рѣбли за кнїгитѣ на тѡшковичѡ ѡзе понѣже нѣмахѣ тѣгѡва ѿвѡзе заповѣдѣ рѣкѣхмѣ да пїшѡ довѡзе писмѡ та ѡкомї заповѣдѡте ѡзе дамѣ заплатѡ ѿ тѡї рѡче бївѡ тѣжї ѡ ѡзарѡна дѣтѣмї, казѡ чѣѣ за платїлѣ намѣтевѡ ѡще тѣгївѡ парїте тѡсѡ рїдї че нѣѣ тѣжї зашѡ мѣтевѣ мї пїшешѣ да дамѣ на тѡшковичѣ парїте за кнїгитѣ та да мѣгѣ ѿспрѡтї пѡ скѡрѡ ѡбѡчѣ тѣжї врѣвїї свѣгѡтѣ сѣгѡ да ѡсгавїмѣ сїчкѡтѡ ѡзе зарѡнѡ шѡ да ѿдѡ при тѡшковичѡ зашѡ денѣсѡ нѣзнѡмїрѡ на ѡдѡйтѡсї ѿшѡ дамѣ заплатѡ кнїгитѣ сѡсѣ хѡрчатѣ заеднѡ дагї прїбѣрѡ дагї донесѡ на ѡдѡйтѡ ѿ кѣгѡ намѣрїмѣ кїрѡцїѡ шѣмѣ дагї ѿспрѡтїмѣ днѣсѣ трѣгѡ дѣдѡ дїнчѡ свѡтѡтѣ нї дасї дѡдѣ всѣло ѿ ѿспрѡшѡ бѡїѡ хѡцїѡ понѣгѡ двѣ хїлѣдї грѡ парї ѿ вїѣ збѣрѣте двѣ хїлѣдї ѿсѣдемѣ стѡтїнѣ грѡша за стѡ ѿ педесѣтѣ рѣбли тагї даїтѣ оѣ бѡїѡвї хѡцїѡвї на сѣстрѡ нї ѿ дѣдѡ дїнчѡ кѡтѡсї дѡдѣ да прїбѣратѣ ѿѡнѣгѡ двѣтѣ хїлѣдї грѡша оѣбѡїѡвї хѡцїѡвї тѡстанѡвѣтѣ чѣтерї хїлѣдї ѿ сѣдемѣ стѡтїнѣ грѡ сїчкїтѣ парї ѿ тѣхѣ да дадѡтѣ чѣтерї стѡтїнѣ грѡша на пѣткѡ дїнчѡвїчїнѣ терзїѡтѣ ѿ ѿмѡ тїмїсїѡкѣ бѡїѡвѣ хѡцїѡвѣ за толкѡ грѡ оѣпѣгѡ дагѡ прїбѣрѣте ѿдѡтѣслїмїтѣ парїте на нѣгѡ тапѡ дѡсѣдїї тїмїсїѡкатѣ оѣбѡїѡвї хѡцїѡвї ѿсѣдемѣ стѡтїнѣ ѿпедесѣтѣ ѿпѣтѣ грѡша пѡкѣ ѿтѣхѣ парї давїдїтѣ коїтѣсѡ хѡрчатѣ помѡчно всѣло да ѿзбѣрѣте да гї прѡтїтѣ наоѣстѡ влѣчѡ тащѣ дагї заплатї тѡї зарѡдї нѡзѣ на нїкѡїсї юрѣкѣ за ѡбїї тѡїї пїшѣ бѡїѡ хѡцїѡ оѣстѡ влѣчѣ ѡсѡбно пїсмѡ ѿ прѡщѡвїгѡ ѡтѡрѣнѡ тѡзѡеднѡ сѡсѣ пїсмотѡ прѡгѣтемѣ ѿ парїте тѡнїщѣгї рѡспрѡвї ѡкѣсѣрѣ парїте дѡсѣдѡтѣ оѣбѡїѡвї хѡцїѡвї сѡбрѡнї та дѡ недѣлѡ шѣмѡвї пїсѡ дѣщѡтѣ дѡсѡ дадѡтѣ така сврѣшѣте тѡзї рѡботѡ ѿ кѡгѡсѡ сврѣшї тѡнї ѿтпїшѣте задѡсї ѡпрѡвїмѣ тѣкѣ хесѡпатѣ сѡсѣ бѡїѡ хѡцїѡ. ѡдѣтѣ ѿмѡ дрѣбѣсѡсї ѿнапрѣдї ѿгѡврїїлѡвїтѣ

оути́дхха ко́нятъ ѿпи́ротъ ѿще тѹгиваси допрати го чичо йванчо со́съ сички такѹмъ йконя́тъ здра́въ впреднотомѣ писмо щота питахмѣ радвамѣса на ѿвѣ́ татви йкатоси доде саибѣа́тъ ѿдѣ́тхе оути́шалъ щемъ дамѹ ка́жемъ какъ мѹтлакъ щеса сврѹши тази работа неко́лко ймена йма потпи́сани за по́дна книжица й на значавамвиги ѿодвадната страна нагази книга максѹ́ поздравля́вави ба́йо х: йва^н йсичките имъ домашни поздравля́ватви йсичките ни сестри йсродни́цы желая да сте здра́ви й да-виса сврѹши работа дасѣ́ доде поскоро́ дѹлесмѣси йни́е тѹка даса ви́димъ про́чез добрѹ́ видѣ́нїе

Бра́тъ твои́ аѿанасъ Х: герѹ^в

„Зра́вствуй ѿ гдѣ́ чадо дража́ише, катѹ́ проче́тѹхъ пи́смототи ѿ 24 истѣ́кшаго мѣ́ца йспѹ́лнихсѹ́ со́съ не́йзрече́нна ра́дость, не́ са́мо а́зъ но йпро́чїите на́ши който зна́жтъ, йже́лаемъ йпро́симъ ѿ гда́ ва́мъ й на́мъ добро́ зра́вїе, йта́ко по сватѣ́й воли е́гѹ́ да подарѣ́и задаса йспѹ́лни йѹ́божотони же́ла́нїе. Днесъ́ йли оу́тре на́де́лмеса насѣ́чките дасѣ́ до́идатъ ѿ мнѣ́и, тре́бва да ѹ́ба́димъ йнане́гова ми́лость катѹ́ дасѣ́ бжде́ й ѹ́нъ ми́ренъ й ра́достенъ. На 20 і́ѹнїа про́ведихти пи́смо на́де́лмса дасѣ́го полѹ́чилъ. ѿ 10 де́на́ прѣ́жде дошлѹ́ти ѿ свищѹ́въ пи́смо, йма́ло й за са́моковъ писма́ йтакѹ́ нѣ́кїта хѹ́бави шарлаганѣ́и́а да зе́ме й тво́ето пи́смо а́нлжшъ йда́го занесе́ на са́моковъ йне́знаемъ ѿ́ кѹ́го́е было, кѹ́гаси дойде́ нѣ́кїта й а́кого не бжде́ пропа́дїсалъ тощѣ́м да́го проче́темъ че́ а́ко́е нѣ́жно то щемъ дати́го йспра́тимъ, йли щемъ ти йзвѣ́сти щотѣ́ пи́шатъ, писа́щемъ йнатѣ́хна ми́лость какса́е забавило пи́смото ймъ та затова́ не́сме́имса ѿ́ говори́ле на ско́ро. мо́же да́е не́що запѹ́лза но що́ дастѹ́римъ, вса́ко́е препѣ́тствїе́ дїа́ калонъ́ гїне́те, а́ко ѹ́бїчашъ́ катоса́ разго-ва́рлхмѣ ѿ́ прѣ́жде за да направи́шъ та́мо по не́коа́: ѿ́ ѿ́ ѿ́: та́мошни й́ли, ка́ктѹ́ самѣ́чекъ а́ресвашъ́ за то направи́ та по́сле щемъ дамѹ́ на́меримъ кола́а́тъ ѿ́ ѹ́двад-на́та страна́ да й́зле́зе а́конї́и подарѣ́и гдѣ́ зра́ве, до не́делѣ́ щемти ѿ́писа́ ѿ́ще по й́звѣ́стно. й катѹ́ ка́жемъ на тѣ́хна ми́лость за разгово́ратни, й́ тїе́ мо́жатъ да по-й́ска́тъ не́що врѣ́ска й́ нї́е безъ́ тебе́ не́щемъ да да́демъ, тре́бва ѹ́ба́че дани ѿ́ пи́шешъ́ нї́е даси́ зна́емъ, та кѹ́гїтѹ́ изблї́жи вре́ме за ва́шето до́бро́е прише́ствїе́, тогї́ва мо́жемъ да да́демъ оу́шъ́ катѹ́ бе́зъ те́бе́, а́ко да принѹ́длватъ, а́колиси й́ма́т терпѣ́нїето́ то бѹ́ди во́ла бжїа́ та кѹ́гїтѹ́си дойде́^ш самѣ́чекъ, й́ сї́чкото ве́днѣ́га за дру́ги ра́боти щотоса́ работатъ́ катѹ́ чинї́те крж́кла й́ про́чїи занѣ́те не тре́бва да́та подка́на́а́тъ товаси́ й́машъ́ сї́чкото на оу́мъ, мо́жете ѿ́ та́мошни ве́щи койтѹ́са не на́мїратъ́ по на́зи да зе́мете по ма́лко колкѹ́тѹ́ за́пру́ба (їорне́къ) неоу́сещамса ѿ́ще шо́ да́вї пи́ша про́шава́те се́ги за́по́вече́ добро ви́дѣ́нїе Бгѣ́ дани́и подарѣ́и. —

О́тець твои́: Х: гр: дб: м^ш:

За константи́на а́комѹ́ на́мери́шъ не́ко́е до́бро мѣ́сто бї́ва да́го пра́тимъ а́ко ви́дите́ благослѹ́вно а́ко́ще й́ той самѣ́чекъ.

Максѹ́съ поздравля́емти кї́ръ Найде́не ѿ́синци́ни ѿ́дома наѿ́вѣ́татъ на атана-совото пи́смо щота́ питахмѣ́ чего́ ви́ждашъ́ задо́бре да́стане тї́ й насѣ́нцани́ са ви́ди че́е до́бре да́стане й́ако по́йскатъ́ пей щеме́ да́го пейле́дїше́ме Х й́ванъ спасѹ́въ.

Потпи́си за́физиката́ да й́мъ за́пи́шешъ́ й́мената

Книги

1: бо́ико лѹ́лчо^в

1: велї́ѹ то́дарѹ^в ми́рчо^в

1: лѹ́лчо ма́леїѹ^в

1: тончо́ ненчѹ́въ драгиски

1: лѹ́лчо ненчо^в кра́дле. до́тѹ́ка прѣ́з оу́са крж́стїѹ^в ру́ка.

кажатъ дагò вмести вовъ в: ѿ дагò питатъ кòлкò заплата ще ѿска за 100, ѡсобни ѡб'явлѣніѣта ѿ ща ѿда презнедѣлята дасà наѹча ѿшави пиша сдрѹгата пòща, принайдена внастойщето в: нехòди нѣкои та ѿ ѿзе несаммуса ѿговòрилъ напѣсмотому наи послѣшно щомѣго прати сосъ твоето за едно. приключеното пѣсмо дапреврѹчишъ навѣрно на ѿнгѣлаки х: неновиатъ зетъ чемѣ пѣшатъ че ѿма внего ѿтимисѹцы: таданепропаднатъ. кажи ѿнгѣлакъ данò бадѣми писàлъ спощата задеветъ стòтинъ ѿ деведесетъ грòша що ѿма ѹмене техни парѣ кжквò даги стòра чѣса канимъ ѿ нѣ дасѣ ѿзлеземъ та а̀кò намѣримъ дружѣина вознедѣлята можѣмъ дасѣ ѿзлеземъ а̀кò пѣшете всело пѣсмо поздраветеги ѿ ѿмѣне. поздравленіе спàсѹ прочѣе добрò видѣніе.

Братъ твоѣ 'Аѡанась

другото приключѣно за бая хаѣиа писмо данòго ѿспратишъ пò скòро чѣе потребно дайде скòрò

575. — Хаджи Геро Добревичъ умрѣлъ въ Враца отъ на-
прасна смрть.

Пак. 20.

Копрѣщица 6 а̀прѣліа 1852 (? 1854)

Любѣзный Брате

Сòсъ товà пѣсмо щави ѿавà неприя̀тно ѿзвѣстіе, коѣтѹ намъ случѣса вчѣра заранъ рàно, кàзаное чѣ сѣчко свѣтòвное сѹетно ѿ непостоянно товà дàдесе намъ вчѣра заранъ рàно скорбѣнъ слѹчаи, татоми писàлъ пѣсмо на 1, а̀прѣліа коѣтѹго прѣѣхъ ночовекатъ кòитугò донесе запря̀лго владѣката да преседи за 2, а̀прѣліа за да пише ѿ тòй баѹ хаѣиѹ пѣсмо ѿнапѣсалго ѿ тòй довечертà на 1, а̀прѣліа. тàто катò видялъ чѣ ѡсталъ човекатъ да ѿзлѣзе на 2, а̀прѣліа тои прѣправиль впѣсмотосѣ дѣнятъ тагò нап̀равиль на 2, а̀прѣліа, ѿтѣѣни пише владѣката вовъ своѣтосѣ пѣсмо, чѣ гòркиатни ѡтець неможѣлъ дадочàка до втòри а̀прѣліа, вечерта на 1, а̀прѣліа вечерелѣ ѿ добрѣ бѣлъ ѿсѣделе сахатъ двà тасà разговарѣле. ѿпослему припад̀нало (баялдѣсалъ) ѿкатого подкрѣпилѣ тòиса свѣстѣлъ ѿ варилему каивѣ тапѣлъ ѿпослеса разговарѣле сòсъ дѣаконатъ нѣколко време ѿ припад̀налому пакъ на шѣсъ сахататъ ѿдѹдѣ да слѣзе владѣката дагò вѣди тòи прѣдалъ дѹхъ бòгѹ ѿ ѡстàвилъ намъ ѿвамъ здравѣ ѿтѣѣ лишихмеса ѿ прѣдòбриатни ѡтець, бòгъ дагò прости ѿ ѡѹпо̀кòи на царство небѣсное. пише владѣката чѣ на 2, а̀прѣліа на 9 сахататъ щеле дагò погребатъ вцѣркòвнѣи дворъ на ѿзбрàнно мѣсто, ѿстина чѣскрѣ̀бно ѿзвѣстіевѣ дàваме нò бòгѹ бѣлò такà ѡѹгòдно. сѹдбѣ ѿгò неѣспѣтаны.

катоса прилѹчи втѣжѣва днѣ тасà непомянѹва пишѣму ѣдѣнъ сарандàрь на церквата на свѣта богорòдица щòе на ѣнѹриатави ѿ ѣдѣнъ на каршѣякалѣската церква ѿлѣи накойтѹ тѣ вѣдишъ мѹнасѣпъ ѿ а̀кò ѿма дружѣина подобреѣ дасѣ додѣшъ за воскресѣніе, ѿ дани кѹпишъ єдна ѡкà шекеръ ѿвѹлѣните (напѣтѣта) щотò продаватъ тòие цѣ̀кленъ ѿ продаваса карашѣкъ, червенъ бѣлъ жлѣтъ. ѿ даѣ намалки пѣтѣта, чѣщѣ трѣбѣва. а̀кò ѿма врѣме пиши ѿ наидѣнѹ сòсъ пòщата щосмѣ ѿзврѣшиле нѣе тѹка.

ѡѹдомà всѣчкѣте здравѣса ѿпоздравлѣватѣ прочѣе добрò видѣніе

Братъ твоѣ 'Аѡанась.

576. — По смртьта на Хаджи Геро Добревичъ.

Пак. 20.

Копрѣщица 16 Іѹнѣа 1854

Любѣзный Брате

Послѣднетò пѣсмо, коѣтосамъ прѣѣлъ ѿтебѣ бѣшѣ ѿ 12 марта, ѿ катò немахмѣ досегѣ дрѹго пѣсмо ѿтебѣ. цѣлѣи 3 мѣсѣци мнòго мѣчнòни бѣшѣ насѣнцани. на 14 Іѹнѣа прѣѣхъ твоѣ пѣсмо, коетусѣ пратѣлъ ѿзъ бѹжѹрѣщъ на братани костадѣина, ѿкатоса наѹчихмѣ ѿнѣго писмо чѣстѣ здравѣ, радѣамѣса ѿ желàемъ данò дастѣ за-всегда здравѣ. нѣе ѹдомà здравѣсѣ сѣнцà, а̀мнòгосѣ жàлни ѿскорбни заради тàта,

сказва, кога си дойдж. — Мами цѣлувамъ ржжж и поздравлявамъ булкж-тж, сестры-ты и всичкы-ты роднины. — Добро видѣніе.

Твой братъ
Найденъ.

579. — Да се готви Костадинъ Геровъ да трѣгне за Росия.

Коп. кн. 1.

Петр. 5. Мая 1856.

Любезный брате!

Толкова дни сж ся минали отъ праздника, а азъ още не съмъ нашълъ врѣмя да тя поздравяжъ съ Христосъ Воскресе: така бѣхъ захванжтъ прѣзъ дни-ты съ работж. Сега съмъ по-слободенъ и помалко ся готвж, за да ся вдигнж оттука и да си дойдж. На вѣрно не мож да кажж, кога щж излѣзж оттука, зачтото намѣрихме мѣсто Костадину тука да ся поучи нѣколко врѣмя, та трѣбва пръвѣ него да натѣкмимъ. Мѣсто-то е готово, а трѣбва азъ да ся виджъ съ Костадина, та му пишж да ми обади, какъ прилѣга нему, да побрѣза ли да мя завари тука, или да мя чяка тамъ, та спорядъ това и азъ или да ся позамажъ или да брѣзамъ да си дойдж по-скоро. Какъ да е азъ кждѣ есень, ако не по-напрѣдъ, съ Божижъ воляж щж си дойдж, и, чини ми ся, че прѣзъ Цариградъ щж минж. Мами може да стане мжчно, ако да трѣгне Костадинъ за насамъ прѣди да си дойдж азъ; нѣ тамъ вече прѣговаряйте ж както знаете. Много здравіе на всичкы-ты у дома и на всичкы ты роднины. Добро видѣніе!

Твой братъ
Найденъ.

Слѣдъ три дни отхождамъ въ Москвж за еднж-двѣ недѣли и послѣ пакъ щж ся връжъ тука.

580. — Костадинъ Геровъ се чака въ Петербургъ. Ступинъ на пжть за Едрене.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 6 Августа 1856.

Любезный брате!

Тыя дни ся надѣж Костадину да стигне тука, та да ся научж отъ него подробно за всичко у дома. Като дойде Костадинъ азъ щж подкажж да ся справямъ за пжть и прѣзъ Септември, съ воляж Божиж, щж излѣзж оттука. Така прѣзъ Октомври трѣбва да ся видимъ въ Цариградъ, а дома, ако не по-рано, за колядно заговение трѣбва да стигнж. За да ся научишь за мене, нѣчто повече, като отхождашь въ Цариградъ, намини въ Едрене у нашия консулъ, г. Николая Д. Ступина, и му ся прикажи, той ще ти раскаже за мене дѣ съмъ и какъ съмъ. Въ Едрене може да ся научишь у баевы Любеновы, дѣ му е конакътъ. Ако ли да не е стигнжлъ въ Едрене, когато отхождашь за Цариградъ, то въ Цариградъ пытай Г. Гавр-Моровенова дѣ може да го найдешъ, та ся вишь съ него непрѣмѣнно. Желалъ быхъ да пратж мамѣ нѣчто, нѣ оттука не прилѣга, затова съмъ далъ Г-ну Ступину до хилядо грош. за да има да отдаде, ако му поискашь за мой хесапъ, та ти ся моляж, на трѣганіе за Цариградъ да дадешъ мамѣ, колкото намѣришь мунаспж, и каки Марии и каки Јовани ако ся нуждавать, дай и тѣмъ отъ мене по стотинж грошя. А кога ся видишь съ Г-на Ступина, той самъ ще ти каже, че може да ти даде за мой хесапъ до хилядо грошя; тогава земи отъ него колкото си далъ за мене мамѣ и на сестры-ты безъ да му казвашъ, че ти съмъ писалъ азъ, какво имамъ у него пары. Така направи, ако да найдешъ Ступина въ Едрене. Ако ли ся видишь съ него въ Цариградъ, по-добрѣ е само да му кажешъ, че искашь отъ мене толкова пары, нѣ щешъ чякашь, ако не си дойдж азъ тжж есень, то да гы земешъ отъ него въ Едрене, кога ся връщашъ отъ Цариградъ. Колкото пары земешъ отъ него, щешъ му дадешъ записъ два ряда, какво гы земашь за мой хесапъ.

Поздравление на всичкы-ты у дома.

Добро видѣніе!

Твой братъ
Найденъ.

581. — Геровъ въ Одеса. Неговиятъ пжтъ за Пловдивъ.
Костадинъ Геровъ натъкменъ въ Москва.

• Коп. кн. 1.

Одессж 23 Октомвр. 1856.

Любезный Брате!

Съ Божижъ помощъ стигнахъ до Одессж, нъ малко кжсно, зачтото ся маяхъ по пжтя въ Москвж, Киевъ и Николаевъ. Тука съмъ стигналъ прѣди пять дни и щж ся помажъ още 5—6 дни. Кога тръгахъ отъ Петербургъ, тъкмахъ оттука да идж въ Букурещъ, а оттамъ въ Цариградъ, таче послѣ да си идж въ село. Сега работа-та ся измѣни нѣколко: оттука щж идж въ Букурещъ, оттамъ мыслж да идж право за въ село да си посѣдж 4—5 дни у дома, послѣ да идж въ Пловдивъ да ся прѣмажъ и тамъ 4—5 дни, таче да дойдж въ Цариградъ. И така надѣж ся, съ Божижъ помощъ, да правимъ рождество заедно, а слѣдъ новж годинж дано и ты да си свршилъ работж въ Цариградъ, та да си идемъ заедно камъ велеятъ. Като ся врънж отъ Цариградъ, щж ся поселжъ вече въ Пловдивъ.

Костадина натъкмихъ въ Москвж. Прѣди да подкачи да ходи да ся учи, той бѣ надтягналъ, зачтото не знаеше какъ е работа-та. А като отиде единъ пжтъ въ университета, за обѣдъ ся врънж твърдѣ веселъ, че разумѣва хубавѣ учение-то. Азъ знаяхъ, че той е приготвенъ добрѣ, та затова искахъ да подкачи да ся учи още доклѣ съмъ азъ тамъ, та да го оставжъ веселъ. Тука пріяхъ писмо отъ него и видж, че е твърдѣ добрѣ сега и е благодаренъ за всичко. Като чгомъ влѣзохме въ Москвж, видѣхме Царя. — Добро видѣние!

Твой братъ Найдень

Много здравіе Геру и на всичкы-тѣ наши, Г-ну Моравену и пр.

582. — Геровъ въ Турско. Кога тъкми да стигне въ Пловдивъ.

Коп. кн. 1.

Русчюкъ 14 Декемв. 1856.

Любезный Брате!

Ето мя вече на Турскж земж, въ Русчюкъ. Вчера прѣминувахъ Дунава и утрѣ, ако ще Господъ, щж тръгнж за Тръново съ минзилъ. Щж гледамъ за Рождество да стигнж въ Филибе, а за суровж годинж въ село. Не ти пишж много сега, зачтото не прилѣга; отъ Филибе щж ти пишж повече. Пиши ми пò-скоро, до кога приличя да ся маешъ въ Цариградъ, за да знаж, щж ли мож да тя заварж тамъ.

Желаж да празднувате весело настжпажщи-ты праздници.

Отъ Костадина пріяхъ писмо въ Букурещъ.

Много здравіе на вси приятели.

Твой братъ Найдень

583. — По кои причини Геровъ не билъ още ходилъ въ
Коприщица.

Коп. кн. 1.

Пловдивъ 16 Яннуар. 1857.

Любезный Брате!

Твой двѣ писма отъ 17 и 31 Дек. пріяхъ въ Пловдивъ и щж ти отговорж на тѣхъ съ австрийскж-тж пощж въ другой день.

Въ село още не съмъ си ходилъ. За новж годинж и Богоявление не можяхъ отъ лоше врѣмя, а послѣ дойде бае Хаджи Јованъ ужъ да си идемъ заедно, нъ пакъ не можяхъ, че ми ся прилучи работа. Азъ трѣбва да сж помажъ тука още до единъ мѣсяць, таче тогава щж идж въ Цариградъ. Дано да си дойдешъ пò-скоро, та заедно да си идемъ въ село. Тамъ азъ не щж мож ся мажъ повече отъ пять дни.

Твърдѣ на брьзо ти пишж сега, та не виждай кусуръ, че е кжсо писмо-то ми.
Добро видѣние!

Твой братъ Найдень.

584. — Изпращане пари Костадину Герову.

Коп. кн. 1.

Пловдивъ 18 Яннуар. 1857.

Любезный Брате!

Днешний праздникъ на имя-то ти да ти е честить; и съ молитвж-тж на Покровителя ти св. Атанасия Господь да тя поживи на многа лѣта и да тя сподоби съ всичко добро.

Завчера на 16 Яннуар. ти писахъ твърдѣ на кжсо. Сега идж да ти отговорѣхъ на писмата отъ 17 и 31 Декемвр.

Кутийче-то, что ти е далъ г. Ступинъ съ кръсте въ него да го пратишь г-ну Костадинчу Нешеву, е дошло тука и е дадено дѣто трѣбва.

Что ти пише Костадинъ да му пратишь пары, азъ нѣмамъ извѣстие, таче и писмо скоро нѣмамъ отъ него; нѣ спорядъ както ми пишяше отъ пѣнапрѣдъ, видися, на хаскѣйче-то, что е съ него, още не сж пратили пары, та затова не имъ стигать оныя, что съмъ оставилъ азъ за Костадина, та иска да му ся пратятъ още. Пакъ тука азъ още не съмъ можялъ да ся видж съ Хаскѣйци-ты, та ако не сж пратили пары, да ги подканѣхъ да пратятъ. Затова ты побръзай да пратишь Костадину сто карбовны за мой хесапъ, та послѣ ные щемъ ся справи. Купи еднж полицж за сто карбовны отъ г. Тѣпчилещж, или отъ г. Золотовичя или какъ да е, каквото прилѣга, да земешъ единъ записъ съ повелѣние до Г. Стефана Тошковичя въ Одессж да ти брои стои рубли, та ги прати Г-ну С. Тошковичю, и пиши му тыя пары да прати Костадину.

Писма-та, что си пратилъ до г. Костакыя Моравенова отъ Костадина, дошли сж и ги е раздалъ.

За дохождане-то си въ Цариградъ ти писахъ и завчера. Азъ мыслѣхъ да трѣгнж оттука по заговѣванѣ. Дано да си дойдешъ по-скоро да идемъ заедно въ село, та да ся повидимъ по-на длъго. — Много здравѣ Геру и на всичкы-ты наши.

Въ писмо-то ти отъ 31 Дек. наидохъ друго за дома ти и го турихъ въ джеба да го носж въ село, таче, като не отыдохъ, заборавахъ го у мене, та го пратихъ вчера.

Купи ми половинж топъ пощянскы книги като тыя, на които ты пишешъ писма.

Добро видѣние!

Твой братъ

Найденъ

585. — Геровъ се тѣкми за Цариградъ.

Коп. кн. 1.

Пловдивъ 23 Яннуар. 1857.

Любезный Брате!

Притворено-то писмо написахъ, за да го пратж по нѣмскж-тж пощж, таче нѣма кому да го дамъ да го притвори, та останж. Повече нѣчто нѣмамъ днесъ да ти пишж, само щж ти кажж, какво сж канѣхъ да трѣгнж оттука за Цариградъ, като чтомъ заговѣмъ за великы-посты. Остая вече на тебе да докарашь работж-тж, та или тука да мя застигнешъ, или азъ да тя застигнж въ Цариградъ, спорядъ както ти прилѣга на работж-тж. Ако да трѣгнешъ отъ Цариградъ въ начяло февруар., то можешъ мя застигнж тука. Кога дойдж въ Цариградъ, не мыслѣхъ да сж маж тамъ повече отъ двѣ-три недѣли. За-въ село да си идж ся канѣхъ възъ недѣлж-тж. Да знаж, че ще си дойдешъ за сырницж, тогава оставяхъ да идемъ заедно да ѣхъ правимъ въ-село.

У дома въ-село всичкы-ты сж живо и здорово.

Добро видѣние!

Твой братъ

Найденъ.

586. — Прѣпращатъ се писма до Иоакима Груевъ, до отца Хрисанта въ Хасково и до Захария Крушева въ Едрене.

Пак. 20.

Цари Градъ 4 февруарѣа 1857.

Любѣзный Брате

Тази неделя немамъ ѿ тебе писмо, азети писахъ заминалата неделя по-странно ѿ сегѣти пиша вкратцѣ колко запоздравленіе. приключеното писмо е ѿкостадѣна снего заедно ѿма ѡще три писма погулеми ѿ него едното за Иоакима Груева и второто за ѡца Хрисанда оучителя вовъ Хасково и третѣото за Захарѣа Крушева оучителя вовъ Едрене тяхъ непращамъ спочтата зашотуса гулеми та ѿска дасѣ да-датъ много пари напочтата аща даги ѿспрата заранъ со съ пжтници че ѿма даси ѿлезатъ нашенцы завелеятъ, ѿ заминалата неделя бяхти приключилъ писмо за хасково трябва даимъ зематъ почта парасѣ зачтоту ѿзе плащамъ записмата и ѿодеса до цари Градъ засѣчките почта парасѣ. приключеното за ангелаки хатжиненовиатъ зетъ писмо даимуго незабавно томуе платено започтата тадаму неѣскашъ пари, азе акое воля Божѣа тази неделя прилича дафтасамъ даси ѿлезе ѿ цари градъ засѣло незная дешеса случи дасѣ видимъ, за дома непѣша ѡсобно писмо поздравиги всѣчките, желаяви проче добрѣо здравіе и леки пости проче добрѣо видѣніе.

Братъ твой Аѳанасъ.

587. — Геровъ въ Цариградъ. Работата му тамъ отива добрѣ.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 4 Марта 1857.

Любезный брате!

На 25 февр. трѣгнжхъ по пладне отъ Едрене и на 28 сутрена стигнжхъ благополучно въ Цариградъ все по сухо.

Работа-та ми тука трѣгнж добрѣ и тука ще ся сврѣши, та нѣма да ходж на друго мѣсто. Така по великденъ трѣбва да ся врѣнж въ Пловдивъ както трѣбва. Може белкимъ, дѣто да ся маж тука, да идж за еднж недѣлж до Одессж, нѣ и то, ако ми пишжтъ оттамъ, и то не е за мож-тж работж.

Поздрави бая Хаджия и му кажи по кож причинж не кондисахъ при Гера, както что говорихме въ Едрене. Азъ кондисахъ у Г. Гавр. Моравенова и най-на-прѣдъ отыдохъ при Гера, та обѣдвахъ у него и послѣ отыдохъ по работж-тж си. Вчера щяхъ го водж въ нашж-тж церквж, ала побрѣка врѣмя-то, че приличаше на дѣждъ.

Много здравіе на всѣчкы-ты у дома и на всѣчкы-ты роднины. Мами сега не пишж особно; писа щж и до недѣлж. Пиши ми по-скоро, Герче и Цонка слушать ли, както имъ съмъ заржчалъ, та да знаж, какъвъ армаганъ да имъ донесж оттука.

Добро видѣніе!

Твой братъ
Найденъ.

588. — Геровъ прѣодолѣлъ всѣчки спѣнки. Работата му е на редъ. Той ще ходи въ Одеса.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 29 Априля 1857.

Любезный брате!

Отъ двѣ три недѣли нѣмамъ писмо отъ тебе. Ты не ми пишешъ, зачтото мыслишь, че не ще мя завари писмо-то ти тука, а азъ ся забавихъ повече отъ колкото мысляхъ; нѣ, слава Богу, всѣчкы-ты мжнотин ся сврѣшихж и работа-та ми ся тури на рядъ. Доклѣ да излѣзе ферманъ-тъ ми, азъ щж идж въ Одессж. Това ходение е, за да си искарамъ харчя, что съмъ разнеслъ доклѣ сѣдяхъ тука, да си сврѣшихж нѣчто си мож работж и да си купж чтото ще ми трѣбва, а не ся намира тука. Десять дни ми ся дава ваде да идж и да дойдж. Кога ся врѣнж тука, всѣчко

трѣбва да ми е готово, за да си дойдж. Мами не трѣбва да казвашъ, че щж ходж въ Одессж, за да не мысли, че щж ся забавж тамъ, та да ся грыжи.

Много здравіе на всичкы-ты у дома и на всичкы-ты роднины.

Видися, че азъ тжж пролѣтъ не щж мож да идж на Врацж, та, ако трѣбва непрѣмѣнно да ся изгребе сега покойный ни баща, то трѣбва да свръшите безъ мене, какго знаете.

На попъ Марка сынъ-тъ днесъ си отхожда за-въ село. Азъ ся надѣж кждѣ есенъ да свръшж нѣчто за него. Така кажи на бащж му; нѣ дума вънъ да не ся чюе.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

589. — Геровъ въ Одеса. Владиката боленъ.

Коп. кн. 1.

Одесса 21 Мая 1857.

Любезный брате!

На 29 Април. ти писахъ, какво ся канѣ да дойдж въ Одессж и щж ся маѣ тука само десятина дни. и истина трѣгнѣхъ отъ Цариградъ на 1 Мая и стигнѣхъ въ Одессж на 3-й. Тука трѣбваше да ся видж съ владыкѣтж, а то го нѣмаше, таче послѣ си дойде боленъ, та затова останѣхъ да ся помаѣ, доклѣ да ся стягне, та да ся видимъ за работж-тж. Така съ вторый пароходъ на 30 Мая ся канѣ мутлакъ да трѣгна за Цариградъ, ако ще Господъ.

Мами цѣлувамъ ржкж и поздравлявамъ всичкы-ты у дома, сестры-ты, бая Х. Ювана и всичкы-ты роднины.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

590. — Геровъ готовъ за консулъ. Кога ще трѣгне за Пловдивъ и кога ще стигне тамъ.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 17 Юния 1857.

Любезный брате!

Азъ ся канѣ да трѣгнѣ оттука на 24 този мѣсяць, съ Божиѣ волиж, да правѣ Петровъ-день въ Едрене и въ недѣлѣ на 7 Юлия да стигнѣ въ Филибе. Ферманъ-тъ и всичкы-ты ми книги сж готови, остая само да си купѣ и натѣкмѣ нѣкои работы, что ще ми трѣбватъ, като пандерж и другы. Надѣж ся, че щешъ имашъ работж да ходишъ въ Филибе, та щемъ ся видимъ скоро. Не ще ли можя на 7 Юлия да ся найдешъ въ Филибе? Менѣ не ще прилѣгне скоро да си дойдж въ село; трѣбва да ся минжтъ единъ два мѣсяца, та тогава да мож да оставѣ. А въ това врѣмя мама, ако иска да ся видимъ пѣ-скоро, може да дойде въ Филибе, като си хванѣ кжщж.

Не ми писа, какъ сте кръстили дѣте-то.

Баю Хаджию много здравіе.

Вчера ся срѣщнѣхъ съ Никола Хрелкж, та ми каза отъ Панчя Грудинъ много здравіе.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

591. — Пловдивскитѣ консули на разходка по околнитѣ монастири.

Коп. кн. 3. 19.

Атанасу.

Пловдивъ 17 Августа 1857.

Любезный брате!

Писмо-то ти отъ 13 Августа прияхъ днесъ заедно съ двѣ луканкы, за които благодарѣ.

Отъ завчера ходихъ заедно съ французскій консулъ на монастиръ Св. Петкъ при Водинъ на Станимакъ и Бачковскій монастиръ. Австрийскій консулъ дойде отпослѣ та ны найде на Бачковскій монастиръ, та заедно правихме тамъ Св. Богородицѣ. Азъ си дойдохъ снощи, зачтото си имамъ работѣ, и други-ти консули остахъ да ся расхождатъ и по други монастиры.

Къшѣ още не съмъ си хванѣлъ, ала днесъ утрѣ ще хванѣ на ортака на Янка Помака или Янковѣ-тѣ, и тогава шѣ Ви пишѣ да пратите мамѣ.

Тоти шѣ отговорѣ на писмо-то допѣти. Поздравление на всички-ты у дома и на всички-ты роднины. — Добро видѣние!

Твой братъ

Найденъ.

592. — Геровъ се настанилъ въ къща. Ще вдига байрякъ. Работитѣ се умирили.

Коп. кн. 3. 37.

Пловдивъ 27 Августа 1857.

Любезный брате!

Сега вече си найдохъ къщѣ и подкачихъ да ѣхъ стягамъ и постиламъ и искамъ да свръшѣ това до-въ недѣлѣ, та въ недѣлѣ на 1 Септемврия да вдигнѣ пандерж-тѣ. За това ся моля дано да можаше да ми допратите тѣхъ недѣлѣ възглавници-ты, козиновѣ-тѣ чергѣ, юрганы-ты, люшека и още чтото има донесено оттука.

Да Ви канѣ съ бая Хаджия да дойдете за-въ недѣлѣ тука да ся намѣрите, когато да вдигнѣ пандерж-тѣ, знаѣ че сега си имате много работѣ, затова оставямъ на Вашѣ воля, ако имате врѣмя, да дойдете, ако ли не, то здравіе.

Поздравление на всички-ты у дома и на роднины-ты.

Добро видѣние!

Твой братъ

Найденъ.

Политическы-ты работы ся оправихъ и въ Цариградѣ илчи-ты пакъ сѣ вдигнѣли пандеры-ты.

593. — Геровъ се готви да иде въ Узунджово и Едрене. Вика майка си да сѣди при него.

Коп. кн. 3. 43.

Атанасу.

Пловдивъ 30 Авг. 1857.

Любезный брате!

Писмо-то ти отъ 27 Августа прияхъ. Азъ сега съмъ записанъ съ много работѣ, зачтото, както ти пишяхъ въ послѣдне-то си писмо, въ другъй день въ недѣлѣ шѣ прѣминѣ въ къщѣ-тѣ си и шѣ вдигнѣ пандерж-тѣ.

Възъ недѣлѣ-тѣ въ четвъртъкъ, въ пятъкъ трѣбва да идѣ до Узунджова и оттамъ шѣ идѣ за Едрене да ся помаѣ десѣтинѣ дни нѣчто, таче послѣ шѣ си дойдѣ тука. Така шѣ ся забавѣ да ся видѣ съ мамѣ. Това може да ѣ е мѣчно. За това ако намирате мунашпѣ пратѣте ѣхъ като чтомъ приемете писмо-то ми, как-вото да стигне тука въ понедѣльникъ или въ вторникъ, та доклѣ ходѣ азъ на Узунджово и въ Едрене, тя да сѣди тука. А за да не ся сѣжѣдисва пратѣте съ неѣ Герчя и Цонкѣ. Герчя азъ и безъ това искамъ да ми го пратите тѣхъ есень. Не глѣдай, че ще стане нѣчто повече харчѣ, ако да прибрѣзате да пратите мамѣ тука. Азъ шѣхъ пратѣ гавазина си да ѣхъ доведе, ала тоя рядѣ ми трѣбва тука.

Добро видѣние!

Твой братъ

Найденъ.

594. — Какъ да се изпратятъ пари въ Москва.

Коп. кн. 3. 105.

Пловдивъ 27 Ноемвр. 1857.

Любезный брате !

Притварямъ ти писмо за Константина, распечатано. Еъ него пишж Константину, че ти казвамъ да му пратишь 21 полуимперіалъ, та направи такывы пары и гы занеси на Русскжтж пощж въ канцеляриж-тж, та гы дай заедно съ писмо-то да му гы носятъ. Пары-ты щешъ занесешъ на пощж-тж распечатаны и да имашъ при тебеси печята, та тамъ да ся запечатать, ала трѣбва да имашъ приготвено нѣчто да ся връжатъ въ него. И писмо-то занеси распечатано на пощж-тж, че може белкимъ, като земжтъ вжзела съ пары-ты, да ти даджтъ каршялжкъ, който да трѣбва да пратишь Костадину, та съ него да гы тръси. Въ всякой случай щжтъ ти даджтъ каршалжкъ, който да остане у тебе. За да не трѣбва да расправяшь много дѣ и кому щжтъ иджтъ тыя пари, кажи, че щжтъ иджтъ тамъ, дѣто и писмо-то, което е надписано, както трѣбва. Ако щешъ, пиши и ты Костадину и тури писмо-то въ мое-то плико. Колкото пары дадешъ на пощж-тж, пиши гы възъ мене.

Писмо-то ти отъ 18 Ноемвр. прияхъ и разумѣхъ что ми пишешъ за Пѣвж-тж работж. Като видите, че нѣма да ся земе ничто отъ Анастаса, прагѣте ми полицж-тж и протесто-то ми на ваде-то, спорядъ договора ни тука, да земж пары-ты.

Мама та поздравява. — Добро видѣние !

Твой братъ.

Найденъ.

Додохж ли оныя книги, за които ти пишяхъ пò-прѣди !

Отъ Тотж имахъ писмо минжлж-тж недѣлж. У дома сж были все живо и здорово. Днесъ още не е дошълъ никой.

595 — Цѣна на разнитѣ монети въ Турско.

Коп. кн. 3. 205.

Атанасу въ Копривщицж.

Пловдивъ, 2 Мая 1858.

Любезный брате !

Писмо-то ти отъ 28 Априлия прияхъ и спорядъ както ми пишешъ да теглж полицж Геру тжж недѣлж, за да свръшж, направихъ така. Пазарихъ да земж по 137 гр. за лирж-тж и да дамъ полицж съ 21 день дата отъ 30 Април. ала, спорядъ кжсотж-тж на врѣмя-то, останж да дамъ полицж-тж днесъ и да и земж пары-ты, а завчера зехъ само 3990 $\frac{1}{2}$ гр. и писахъ Геру, че му теглж полицж съ 21 день дата, която трѣбва да ся заплати по 20-21 мая, та да гляда дотова врѣмя, когато му прилѣгне, да приготви лиры-ты. Слѣдъ това ся научихъ че дошло эмирнаме да ся свалятъ пары-ты, лира-та на 100 гр. и другы-ты всичкы-ты наспорядъ неж, и за това ся дава 11 дни ваде. Никой не вѣрва, че ще може да ся свалятъ пары-ты, нѣ какъ да е азъ шж глдамъ да провлѣкж работж-тж нѣколко врѣмя, та да видж ако щжтъ слѣзжтъ пары-ты, да направж полицж сега само за 50 лиры, зачтото ся хванжхъ, та вече не уйдисва да ся поврнж съвсѣмъ, ако ли нѣма да слѣзжтъ то да направж за 100 лиры, както сме ся сговорили. Пары-ты, что съмъ зель, три хиляди и девять стотинъ и девятдесетъ грошя и половинж спорядъ долнж-тж бѣлжжж, ти пращамъ по Г-на Илия Л. Каблешковъ запечатаны въ кисиж, съ надпись А: Х: Н, та да ся погрыжишь да гы приберешъ.

Захере-то тука ся покачи, като нѣмаше дѣждъ. Вчера валя та да видимъ вече въ четвъртъкъ на пазаря, ще ли слѣзе пакъ или не.

Двадесать-ты лиры, что имашъ у мене, сега мож да ти гы врнж та ми пиши, ако ты трѣбовать да ти гы пратж ако ли не още, то и да посѣдятъ быва.

На гостѣ мож Ви до кждѣ Петровдень или прѣзъ Юлия, на 9 Мая щж идж въ Карлово за освящение церквж-тж и може прилѣгнж да свръшимъ и другж-тж работж. Не прилѣга ли ти да идешъ и ты? Освящение-то ще бжде 11 Мая.

Мама и Герче Ви поздравяватъ. Герче врьви твърдѣ добръ. Много здравіе на
всичкы-ты отъ мене.
Добро видѣние.

Твой братъ
Найденъ.

6	софорины	по	210	.	.	.	.	гр.	1260
9½	маджари	"	69	.	.	.	.	"	655½
13	рубии —	"	17	.	.	.	.	"	221
4	мжсжри —	"	36	.	.	.	.	"	144
22	меджид. бѣлы	"	27	.	.	.	.	"	594
6	моралискы	"	27	.	.	.	.	"	162
2	иланлии —	"	27	.	.	.	.	"	54
30	пятифранкы	"	30	.	.	.	.	"	900
									гр. 3990½

Рубии-ты мжчать тука съ 17½ и 18 гр.
Днесъ е Св. Атанасъ та ти чиститявамъ за очно и ти желая да си живъ и
здравъ да празнувашъ тоя день за много години.

596. — Убийства и обири около Копривщица. Пак. 20.

Приято 11 Августъ 1859. Отгов. 13 Авг.
Копривщица 4, августа 1859.

Любезный Брате

Писмототи ѿ 29, Іуліа прїяхъ, ходжа артинъ проводими захесапатси 1900,,
гроша впазарджикъ, пусхлатамуде оумене спореть пусхлата остая дадава още 51 грѣ.
парите чтоса остале оутебе ако имашъ колаилжкъ пратимиги тази неделя всич-
ките аколи немашъ колаилжкъ тими прати половината тази неделя а половинат а
донедела.
требва дастеса научиле заминалата неделя чтосме пострададе като оутивяхме
на пазарджикъ йкакъ оубиха х: рашка х: нешовъ, днесъ йдаты ѿселянете задавяа
вовъ филибе за х: рашка йщеса научите потжнко какъе станала тази работа захаджи
рашка. молависа колкѣту можете да предстѣите даимъ помогнете даноса хванать
оубициите защѣ неса джлечни амиса ѿ селата тамошни йкатоса држжй стегнато да-
віата ймалко катоса даде зоръ настрелченете йнатѣрцыте й наблжгарете щаты даги
йзвадаты намеиданъ чеги знаятъ коиса само йска дайма стегнаты даваджиа да држжи
стегнато давиата защѣ ако не стане иджира това нечто тѣ много злѣ показва за
сички наши селяне копришене. помежду тизи две села османово йстрелча ѿ проле-
цемъ загинваты неколко души човецы, клисѣрцы двоица, новоселець, х: рашко, й
дрѣги некои си й аконеса дираты й намераты оубициите й даса накажаты добре, то
щаты дафанаты дани пресрящаты дани обираты й дани колаты като овце амивиса
мола колкѣтѣвие возможно да предстѣите натази работа
много здраве ѿвсичкини мамы ймаріики, желаемви насинца ви добрѣ здравіе
прочее добро виденіе

Аѳанасъ Х: Герѣ.

597. — Начало и устройство на унията въ Цариградъ. Пак. 20.

Приято 6 Яннуар. 1861. Отгов. 11 Яннуар.
Цари Градъ 2 Іануарѣа 1861.

Любезный Брате

Колко залюбопитни работи что ставаты тоги пишаты вовъ вѣстницыте тастеса
научиле но дави забележа й азе нечто щогоде преди рождество една неделя не-

колко бжлгаре ѿнесухаса при армено католишкиятъ владыка за даимъ въздвигне оушъ іераршиа ѿ дадѹха си подписите немѹ ѿтоимса ѡбѣщаль чеще стане това нешто ѿчетои щеги покровителствува. ѿ дадѹхай нагалата на едно место кжща потъ която направиха си въ 5 деня церква ѿпоткачиха сефте нарождество даслужатъ внея ѿслужатси ѿсега. натия Б: що са ѿтнесуха тамъ предводителетеимса четворица еди-ниатъ драганъ цанковъ вториатъ Геѡрги мирковичъ сливнелиа третиатъ манолъ ѿва-новъ ѿзагара четврѣтиатъ никола ѡвтимовъ сапѹновъ ѿгабрво ѿсосъ тяхъ заедно стоянъ джеиковъ ѿ ѿванъ клисѹрецъ. а архимандритимъ ѡ макаріа хилендарецъ коитѹ бѣ навраца. ѿ иосифъ ѿ габровскиятъ манастиръ старъ много. ѿ ѡще двоица попове тиеймъ слѹжатъ вчерковата ѿдопосле познаваса чеще эле даймъ ѿде ра-ботата зачтотѹ ѿсегиса подкачили даса каратъ ѿдаса ѿтврѣщѣ единъ по единъ. за повече незная чтодати пиша

желаяви навсичкиви сосъ здраве ѿ благополѹчно да преминете новата година. прочее добрѡ виденіе

Твой братъ

Аѡанасъ

Мами пратихъ три крѹпи ѿсините по лѹлча христовъ биволарски ѿ треба даигие донелъ.

598. — Доротей влѣлъ въ митрополията въ София съ сила.

Пак. 20.

Приято 26 Юнія 1861. Отгов. 26 юн.

Копривщица 20 Іѹнїи 1861

Любезный Брате

Писмототи ѿ 12 Іѹнїа прїяхъ, радвамса за здравїетови, желаемъ всички ѿ за-напреди дасте здрави. ѿ ние всички дотоизи часъ здрависме

Завчера внеделя казаха тѹка чеси дошалъ някои ѿсофія ѿ казалъ че доро : влялъ вмитрополията сосъ три чѣтери стотинъ души вардаче ѿ воините ѿ на това ѿмало сеирджие само ѡврѣете всички, а ѿ христиенете някои, незная ѿстиналие кѹгими пишешъ занего пишими на ѡсобна книга за чтотѹ понекугишъ можа да прочета писмотови ѿ предъ Б. хаджиа ѿтомѹса неще даче чее тѣи за д : . . . много здраве марїики ѿ герѹѹ ѿ всичкини желаемви добрѡ здравіе навсичкиви прочее добрѡ виденіе

Твой Братъ Аѡанасъ.

599.—Смрѣтъта на геровата майка, погребението ѿ и поменитъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 10 Октоврия 1862.

Любезный Брате,

Вчера прїяхъ печално извѣстие отъ дома. Любезна-та ни майка ся поминѣла спорядъ сѣбботѣ прѣвъ ношъ-тѣ слѣдъ еднѣ кжсѣ болѣсть и прѣзъ деня ѿж по-гребли. Господъ да ѿж упокои въ царство небесное съ праведны-ты. Бае Хаджи-Јованъ ми пише, че направили погребение-то както е обычай въ село и мя пыта, какъ да ѿж помянувать до 40 дни и послѣ. Азъ щѣ му пишѣ да направятъ всичко, каквото е обыкновено въ село. Исто-то щѣ пишѣ и на булкѣ-тѣ и, ако ми при-лѣгне, мож и оты до село за 2—3 дни . . . . .

Повече не ти пишѣ днесъ, че не ми ся може.

Добро видѣние !

Твой братъ

Найденъ.

600. — Костадинъ Геровъ умрѣлъ въ Вѣнж.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 26 Ноемврия 1863.

Любезный Брате,

Минжлж-тж недѣлж ти писахъ, че имамъ извѣстие отъ Спаса за брата ни Костадина, какво болѣсть-та му отыва на злѣ. Вчера прияхъ друго писмо отъ Спаса, въ което ми пише, че, за голѣмж нашж жялость, Костадинъ ся поминжлъ на 16 на тоя мѣсяць, и на 18 щяли да го погребжтъ. Това жялостно извѣстие мя наскрѣби бескрайно, особено, като мыслж, че, намѣсто да иде въ Вѣнж, дѣто климатъ-тъ е тврдѣ лошъ за неговж-тж болѣсть, да бѣ дошълъ тука, можяше негли да му ся помогне да поживѣе. Нѣ да речемъ че така было нарядено отъ Бога, и Господъ да го прости и да го упокои съ праведны-ты.

Утрѣ щж пишж Д. Трайковичю, ако има нѣчто неговѣ вещи, като книги и другы, да гы прибержтъ. Той друго ако не, книги трѣбва да е ималъ, и може Геро и Веле Христовъ да знажтъ дѣ му сж, та испытай да гы приберемъ да не ся распрѣснжтъ.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

601. — Холерата въ Пловдивъ. Атанасъ П. Торомановъ умрѣлъ отъ нея. Искать се нѣща за дезинфекция.

Пак. 75.

Брату Атанасу

12 октовр. 1865.

Любезный Брате,

Минжлж-тж недѣлж не ти писахъ, зачтото, въ деня на пощж-тж ни ся прилучи нечаяно злочестие та бяхъ записанъ. Холера-та, която отъ 15 дни нѣчто никакъ не ся чюяше, въ вторникъ, 5 окт. ся показа на едно мѣсто, и вечеръ-та ся разболѣ отъ неж и нашъ Атанасъ. Тутакси выкахме хекымы, (Г-на Рашко нѣмаше тука), нѣ ничто не можяхж да му помогнжтъ, та на другый день въ срѣдж по 7 сахата ся поминж. Ные ся поуплашихме, като сж разболѣ Атанасъ изеднашъ, кога хекыми-ти казвать, че тая болѣсть нехваща изеднашъ, а все ще ся покаже съ нѣчто баремъ единаъ день напрѣдъ, нѣ послѣ ся научявамъ, че той отъ два дни ималъ нѣчто разваленъ стомаха си, па не е казвалъ и вечеръ-та, кога да ся разболѣе, чякалъ, та три пжти го искарало, па тогава ми казахж. Па най-послѣ да речемъ така было писано, и Господъ да го прости.

Ные излѣзохме отъ кжщж-тж още оный день кога ся случи смръть-та, и сега сме на другж кжщж, доклѣ да очистимъ нашж-тж. Нѣ тука нѣма оныя нѣчта, съ които чистять въ такъвъ случай кжщы-ты, та пишж въ притворено-то писмо на Г. Каракановскый да ми гы купи въ Цариградъ и да ти гы даде да ми гы проводишь. Дано да намѣришь по-скоро Г. Каракановскый да му дадешъ писмо-то, та да приготви тья работы, каквото, ако не може съ Турскж-тж, то съ Австрійскж-тж пощж въ срѣдж на 20 окт. да ми гы пратишь, ако не теглять повече отъ еднж окж, и да сж увръзаны добрѣ, каквото да не ся натрѣсать. За колкото бжджтъ купены щешъ гы заплатишь.

За Герчя щяхъ пишж да дойде, па, като станж така, оставихъ за пò-послѣ. За него азъ гласж да го настанимъ съ единъ начинъ, койго, ако стане, чини ми ся ще е тврдѣ добръ и за него и за повече работж. За това до пжти щж ти писа какъ е работа-та.

Добро вид.

602. — Хаджи Иванъ Спасовъ Абрашовъ умрѣлъ.

Пак. 20.

Приято 8 Янн. 1874.

Копривщица 7 Января 1874.

Любезный брате

Пишати накжсо колко дави честита новата година давиe благополучна и дая преминете сосъ здраве иблагополучие сосъ всичкитеви домашни изамного години.

Баио х. иванъ по напреднята сжбота кугато беше ивладыката тѣкъ Баию Хаджиу стана малко зле ѿ бодешъ вгрждите ипослему замина ибѣше добре ивпетака испратихме владыката запловдивъ икатоса вжрна ловчанскиягъ владыка ѿпратенето вечерта впетакъ остана сосъ дружинатаси убаиови хаджиови и ѿвечерята после неколко иразговаряхася сосъ бая Хаджия и добре издравѣше и презъ всичката ноцъ ѿвсжботаму доде пакъ тжи бодежатъ иусилиго повечко ипоиска самичакъ даса причести исполучи таса причести хубаво, но бодежатъму непремина и едва утряя вчера дочетири сахататъ ипредаде Богъ духъ иднесъ на осемъ сахататъ щемего погребемъ и гдѣтоса готвехме имислехмече днесъ шеса соберемъ даму доде^м займетому на честито атощеса соберемъ идодемы на погребениетому игова гуляма скржбъ ижалостни нанесе насжнцани но божиата воля тжи било ание дамуса помо^{лим} даго упокои вцарство небесное съ праведните заедно, баио хаджиа добаръ конецъ прия исосъ исповѣданието испричастението кактуго изисква християнскиягъ законъ че иуматму иговоренетому неса промени дуде предаде духъ богу иутидеси смир^м даму бжде вѣчна память.

вие затова ще обадите и на владиката и Г. спасу по обиколно данее изведна^ш и ще ги поутѣшите колкотувие возможно зачто всичкище да преминемъ ѿ тоизи свѣтъ идаидемъ вбждушиатъ тиеса разумни изнаять таданежалать безмѣрно нодаса помолимъ всички Богу даго упокои вцарство небесное анаживите дададе добро здравие итерпение.

притвореното даите Г-ну спасу да купи чтотому забеляжаме друго непишемъ нему виещему кажете

Твой братъ

Атанасъ.

603. — Джорджо Г. попъ Черневъ наредилъ да се учать двѣ момчета отъ Копривщица въ Бѣлградъ съ иждивение отъ сръбския князь. Кои сж избрани.

Пак. 20.

Приято 25 Април. 1875.

Копривщица 15 Априли 1875

Любезный брате.

Писмототи ѿ 10. тоизи Априли прияхъ гдѣтома питашь за Тодора Грудина, джорджо Г. попъ черневъ още лани катоси доходи тѣкъ той нареди таса пратиха две момчета ѿтѣкъ даса учать вбѣль градъ исеги още ѿзимасе писалъ на общинаретени даприготватъ други две по ячки ичтогоде ученички чеще пише дапрататъ итяхъ ичешеса учать скняжеско иждивение четои изискалъ това ѿ сръбскиатъ князь когитое доходилъ вцари градъ или врѣхчѣкъ, нашитеса казале замомчето на танча биволаратъ и Тодоръ грудинъ даса приготватъ тагъшь тяхъ дапрататъ истото како ипо на вярно може даса нагчишь ѿ джорджа или ѿ братмѣ но акима че азе незная добре како работата

замене кугито намеришь свободно време безъ даса притеснявашъ тѣгивами пиши за всичките писма

желаяви добро здравие на всичкиви

Твои братъ

Атанасъ х. Геровъ.

604. — Геровъ повиква Т. Панчева да се учи въ Пловдивъ.

Пак. 22.

Приято 21 Яннуар. 1876.

Коприщица 20 Јанѹари 1875.

Любезный брате.

Писмототи ѿ 15 тоизи Јанѹариа прияхъ петачетата 214. гроша донесухами тодара гꙋдинъ испращаме днесъ скираджиатꙋ пазарихме единъ карбонъ кирия за тодора за снахави нее нꙋжда да остави безвреме даси доде пишави набрѣзо желая навсичкиви добро здравие прочее добро видѣние

Твои братъ
Атанасъ х. Геровъ.

45. КОСТАДИНЪ ГЕРОВЪ.

605. — Животътъ на Кост. Геровъ въ Цариградъ

Пак. 21.

„возлюбленный ми Братъ здравствуй

1847 Ноѣмврїй 24.

„Съ голѣма радость прїяхъ твоето, прѣсладкое писамце отъ 18 Ноѣмврїя съ което са научихъ чѣсте живо ѿ здраво Азъ желая да сте още подобре ти ме питахъ отъ Коя причина ѿскамъ да остава Баїови Хажїови Азъ несамъ дꙋмалъ колко хакъ да ми дадатъ несамъ дꙋмалъ колко да седа мѣнми рече Байко ти седи при насъ та нїе нещѣмъ та остави това нїе сичката дꙋма а Баїа Хажїа немїе дꙋмалъ нищо заради това ѿ Азъ искамъ да остава тїе знаятъ че ѿскамъ да ги остава за що когато додохмѣ тꙋкъ тои доде единъ челоувѣкъ да иска момче ѿ Азъ тꙋгива искяхъ да ида при него да шїя а Байко и Баїа хажїа ми рекоха нїе немаме ѿзинъ ѿ деда хажїа ѿ Баїати найдѣна та небива ѿ Азъ седа при тѣхъ много мїе добре обаче ѿскамъ да ида на друго мѣсто но сега Азъ ща да седа до колѣда при Баїови хажїови тїе шагъ да иматъ работи до колѣда, та ще да работа ѿ ѿ колѣда имамъ намѣренїе да са фана на Галата на фрѣнски Конакъ но Ако не харѣсамъ тамъ защо неznamъ харнилиса челоуеци та Ако Харѣсамъ тамъ Азъ ща да са фана за година ѿ половина Акоми не харѣса тамъ Азъ ща да гледамъ да са фана пакъ на некой конакъ ѿли фрѣнски ѿли тꙋрски ѿли грѣцки дѣтꙋ вида че є подобре тамъ ща да ида дасанаꙋча ѿ други работи контꙋниси полезни защо знаѣшъ ѿти Байко чesамъ много бꙋдала не зная нищо много Би било добре да Бѣхъ сѣдялъ при тебе да са поꙋча макаръ още половинъ година Ако не повече Колко щѣшѣ дамїе файдалїа това ученїе Азъ имамъ намѣренїе даса фана на некой конакъ но прѣво та питамъ Ако Бива да си дода лятꙋсъ да седа при тѣбе даса поꙋча малко нещо донѣсенъ Азъ нищо неша да мисла нищо ами ща да си дода Ако ми рѣчете небива вѣкѣ даса-учишъ тꙋгива ща да си дира мѣсто молатиса Байко както видишъ че є подобре отпишими поскоро Азъ нещѣмъ да прѣстꙋпимъ твойта заповѣдъ молимте даме про-стишъ защо не зная що права каквото мѣ знаѣшъ ѿ ти прощавай за повече добро виденїе.

вашъ покорный Братъ

Константинъ х: Геровъ.

Баїа хажїа ѿли Баико трѣбва да си доде некои ѿ нихъ за колѣда та ща ти отпиша по тѣхъ пакъ едно пїсмо Ако ли останатъ за напoконъ Азъ ща ти и отпиша сосъ пощата. —

606. — Братски поздравъ. Абитъ продадени.

Пак. 21.

Господину наидену Х. геровъ
въ Коприщица.

Любезный ми брате

Цариградъ 1848 іаннуаріа 4.

Кратко то ми писъмце не служи за друго токмо да те поздрава Ако питашъ за насъ благодаримъ на Всемиловитого Бога намирамеса сички въ здравіе. Поздравъ тата и мама и сичкитъ ни домашни Прочее нема що да ти пиша защо са на деяме тѣ дни даси доидемъ и нѣе. въ прочемъ остаю

вашъ любезный братъ
Константинъ Х. Геровъ.

дету прати тато хабите що додоха ушихме ги на калцуне и са продадуха сосъ пешинъ пари.

607. — Всичко наредъ. Коньтъ докаранъ. Поклонение на Св. Иванъ.

Пак. 21.

Копривщица 20 Іюнія 1849.

Любезный ми Брате!

Писмо-то Ви отъ 10 Іюнія съ радость пріяхме и научихмеса за всичко что-то ни пишешъ. За това что-то ни пишеше да кажемъ Байку и баію Хаджію и на други нѣкой си, свършихме всичко така, както ни пишехте. Коньтъ ни докарахъ на 7 Іюнія здравъ както го сте пратили и щяхме да Ви пишемъ въ напредне-то писмо, чесме го пріяли, обаче когато го докарахъ ми бѣхме запѣчятили писмата, та не уйдиса да Ви пишемъ. —

Днесъ хванахме кыраджія за да идемъ съ мама на святой Іоанъ, и ако сме здрави щемъ тргнемъ въ 24 д.

Вашъ братъ
Кост. Х. Геровъ.

608. — Училището на Іоакимъ Груевъ въ Копривщица. Испитание въ Панагюрище.

Пак. 21.

Копривщица 1849 Іуліи 19.

Любезный ми брате!

Идж да Ви извѣстж съ това мое писмо, какво ся намирамъ въ здравіе, и добро поминувамъ. Въ училище-то ходж всякой день и откакъ сме Ви испратили, не съмъ остоялъ никога да не ходж въ училище-то, освѣнъ когато ходихме на Святого Іоана; обаче доклъ ходихме Баіа Іоакимъ не бѣше казвалъ ничто на другы ты момчета, та не съмъ останжлъ назадъ отъ уроцы-ты си. Ви ми рѣкохте да ходя при баіа Іоакима, да ни казва съ брата му Георгіи това что-то му сте рекли, и азъ направихъ така, та ходехъ и казвашени Баіа Іоакимъ Допіж скритурж, и прехождяхме отъ исторіѣж за срѣдны-ты вѣкове на българскы; обаче отъ еднж неделж на самъ не ни казва вече, зачто-то начнахме да прѣговаряме за испитаніе. Въ заминалж-тж седмицж дойде на Баіа Іоакима калеска отъ Отецъ Атанасій за да иде на панагюрище на испитаніето, което почнахъ въ 17 текущаго, той каза, че ще да иде. и азъ поискахъ отъ тата дозволеніе да идж и азъ, той мя пустна, та ходихме съ Баіа Іоакима заедно и седѣхме тамъ въ неделж до обѣдъ, послѣ си додохме. Научихся, че доклъ бѣхме на Святого Іоана, тато Ви е думалъ нечто въ писмо за мене, обаче не знаж что е и истинно ли е; за това Ви ся мољж, ако е истинно, да не мыслите че азъ пакъ съмъ правилъ такыва работы, каквито правехъ прѣдъ

Васъ сир. да искамъ да оставж учение-то, и други лоши работы, зашто-то азъ познахъ какво добро произлѣзе отъ тыя работы които азъ правихъ, и какво добро щяше произлѣзе за мене, ако не бѣхъ правилъ такыва лоши работи; увѣрихся, че желаете за доброто ми и че ако изпълнявамъ Ваши-ты заповѣды неисказано добро щж получж, за това ничто друго не желаж освѣнъ да правж така, както мя учите и да съмъ всякога Вашъ слуга.

Вашъ братъ
Константинъ Х. Геровъ.

609. — Училището въ Копривщица. Турски езикъ.

Пак. 21.

Господину Нейдену Герову

Чрѣзъ Господаре братія Христодул.

Въ Бѣлградъ.

Копривщица 1849. 16 Августа.

Любезный ми брате!

Двѣ недѣли става, какво съмъ пріялъ Ваше-то писмо пратено на 18 Іюлія, нѣ можяхъ да Ви ся отговорж, правихме испитаніе та нѣмахъ врѣмя.

Азъ ся надѣяхъ, че като свршимъ испитаніе-то щемъ да си учимъ, какво-то си учемъ и напрѣдъ, обаче, като свршихме испитаніе-то, чорбаджій-ти хванахъ и другъ новъ учитель да ны учи Турскы языкъ, той гледа да учимъ повече Турскы, а други-ты уроци смалява, той ны нареди така: заранъ да четемъ при Баіа Іоакыма това, что-то си учимъ, а вечеръ да оставиме други-ты си уроци, та да четемъ при него Турскы, ни така правимъ, нѣ незнаемъ какъ ше стане испослѣ. Надѣямся дано си додете по-скоро, та да видите както е по-добрѣ, така да правимъ.

Добровидѣніе.

Вашъ Доброжелательный братъ
Константинъ Г.

Байка испращаме днесъ за въ Цари-градъ.

610. — Таенъ съвѣтъ съ отецъ Игуменъ. Мисль за пока-
лугеряване.

Пак. 21.

Господину Найдено Геруву

Въ Филибе.

Копривщица 1849 Ноемвр. 23.

Любезный ми брате!

Вчера като Ви испратихме, отидохъ при отецъ Игумена да му занесж книги-ты за въ Панагюрище, и като бѣхъ при него, доде ми една такъва мысль что-то не можяхъ да ся удрьжя да му ѣхъ изява, догдѣ не пытамъ Васъ бывали. Мысль-та ми бяхъ тая: да му ся моля да ми прѣдстои за голѣмото желаніе, което знаеги и Вы, и като му рѣкохъ, той мя попыта знаели другъ нѣкой че съмъ отишалъ при него, азъ му казахъ, че незнае никой, а той ми каза варди ся да не кажешъ нѣкому, че си дохождалъ при менъ, и още ми рече: добрѣ си сторилъ, че ма пыташъ, зашто кой пыта той не пыпа. Най напоконъ ми каза: до Р. Х. щж ти бждж помощникъ, и ша ся намѣра съ Баія ти та му рѣкж, ужъ че ты не ми си думалъ ничто, а Азъ отъ самосебѣ искамъ да ти бждж помощникъ.

Вашъ братъ
К. Г.

Моля ги се байко ако ти уйднше пратими писмо, та мя научи какъ да чина, ако ми дума пакъ нѣчто игумена до гдѣ сте вы въ Филибе.

611. — Поради войната Геровъ напуща Пловдивъ. Изпълнение на неговитѣ распореждания. Пловдивски новини.

Пак. 21.

Пловдивъ 1853 л. Маѣй 23-ый.

Любезный Брате!

Ваши писма отъ 19-ый и 22-ый пріяхъ и приключены-ты въ първо-то раздахъ тогава-си спорядъ надписы-ты имъ. На Г-на Евлогія испратихме и прьво-то писмо и послѣднето, чтомъ додохъ; послѣдне-то незнамъ да ли го е заварило въ Карлово, зачто-то той писалъ на михаила, че ще да си иде на 22-ый отъ Маѣя. Книгы-ты още не ми сж пратили отъ Карлово, азъ писахъ на Г-на Евлогія, да ми ги прати, и той отговори, че ще да ги прати, нъ не ги прати. Вчера писахъ и на Г-на Никола за да ми ги пратятъ. Завчера въ неделя шяхъ да Ви пишж съ немскж-тж пошж, и приготвихъ вече писмо-то, нъ неможяхъ да намѣрж рано Гарабета да напише писмо чему съмъ далъ 1000 хылядо гр. та закжсняхж писма-та, затова не ни ги пріяхж на пошж-тж. Сега Гарабетъ писа на Г-на Ступина, че зель отъ менъ хылядо гр. Чтото ми пишяхте въ прьво то писмо, шж сврьшж всичко, на Боза ерменлія дадохъ 40 гр. а той иска още 40 четыредесеть, азъ му казахъ че толкова ми е заржчано да му дамъ. На папа Јочевы казахъ за подплатж-тж, тій казвать че сж были 4 четыре парчета мило, и че неможе да ся подплатятъ двѣ салтамаркы съ 2 парчета, и искать пакъ толкова, колкото Ви сж казали. До сега сме добрѣ въ училище-то съ дѣца-та, та не ся грыжѣте. Ако ся забавите много, то съ голѣмы-ты нешемъ да сме толкова добрѣ, както знаете, нъ сега сме добрѣ. Г. Костакый Пападатыи ми иска 35 гр. за писмо да ли му дамъ? на Г-на Николакый В. дадохъ книгы-ты, и той ми каза, че иска отъ насъ около 50 гр. Поздравява Ви стрина Нешевица, Г. Искро ми каза да Ви поздравж отъ него и отъ вси роднины. Г. Цоко Каблешко ми каза да Ви поздравж отъ него и отъ всичко филибе и пр. . . . Поздравява Ви и Г. Григорый. Той си дохожда рядовно, както и напрѣдъ. Най ново нѣчто тука е това че Г-нъ Янко Мушу врьлилъ топа та запалилъ мнозина. Нѣгдѣси има велика радость, че нѣкойси богъ пратилъ нѣкого си бога въ заточеніе та нѣкои си сж ся освободили. . . . Г. Гюро Пазарджиклій замина вчера отъ тука, дохожда и у насъ та ми каза много здраве отъ Васъ и заржчями да Ви поздравж отъ неговж странж. Днесъ ся надѣямъ да доде Бае Хаджія отъ село, та съ него да натъкнимъ да пратимъ въ село нѣкой работи, за които ми пишете. Отъ Лука Павловъ зехъ 105 гр. за гдѣто е седѣлъ у насъ, не знамъ трѣбва ли да му искамъ още. Отъ приключены-ты писма едно-то е отъ село отъ бае Атанаса друго отъ Г-на Михала Варсамооглу да ся даде спорѣдъ надписа. Бае Атанасъ ми пише че всичкы въ село сж добрѣ, пишеми че бае Хаджія неще да доде тая неделя, а до неделя.

Добро видѣніе.

Вашъ братъ

К. Геровъ.

Приключявамъ Ви само баево-то Атанасово писмо, а не Г. Михайлово-то —

612. — Зимане-даване. Изпращане книгитѣ на Герова.

Пак. 21.

Пловдивъ 1853 л. Маѣй 31-ый.

Любезный Брате!

Пріяхъ Ваше писмо отъ 16-ый Маѣя и приключены-ты въ него пратихъ спорядъ надписы-ты имъ тогава-си. Отъ Г-на Константинчя нешевъ не зехъ тимисюка, че той казва, зачто имаме да му даваме 226 гр. 20 пар. Двѣстѣ и двадесять и шесъ грошя и половина. Отъ тѣхъ 87 гр. 20 пар. сж за панталонлукъ на пазарджійскый учитель и 225 гр. ладени Вамъ да ги похарчите, когато щяли да слѣзатъ пары-ты, та ставатъ 312 сичкы-ты, что имаме да му даваме още, нъ той сваля отъ друго мѣсто, незнамъ отъ файда-ли, или отъ что, та остаеме сега, споредъ както казва той, длѣжни още 226 гр. и 20 пар., та за това става потрѣба да ми пишете какъ да кажж. Книги-ти още не ми сж пратили отъ Карлово. Азъ пи-

сахъ Г-ну Николу Пулеву пакъ да ми ги прати, та ако доджъ скоро, азъ щж да Ви прагж оныя, за които ми пишяхте, да стигнжть тамъ за 4-ый Юнія. Нѣма нѣчто ново сега да Ви пишж. Въ срѣдж щж Ви пишж пакъ, и надѣямся, че ще Вы завари писмо-то ми въ Едрене.

Вашъ братъ
К. Геровъ.

Особно Вы поздравлява Бае Христе Лелинъ Маринъ.

613. — Изпращане книги Герову. Важни страници въ тѣхъ.

Пак. 21.

Пловдивъ 1853 л. Юній 3.

Любезный брате!

Вчера пріяхъ книги-ты отъ Карлово и отъ тѣхъ двѣ-ты, за които ми пишяхте. Ви пращамъ днесъ съ пощж-тж запечатаны, зачто-то отъ вчера неможяхъ да намѣриж по кого да Ви ги пратж да стигнжть за 4-ый Юнія въ Едрене. Бае Хаджія доде днесъ тука, и ще да ся помае нѣкой день. Г. Стоянче Чомаковъ ми рече да Вы пытамъ, плащали ли Ви сж отъ Едрене таблицы-ты, които сте пратили отъ тука? Нѣчто ново ново нема тука станало, за да Ви пишж. Поздравлява Вы Г. Николай Пуліоглу отъ Карлово; той ми е пратилъ книги-ты.

Добро видѣніе.

Вашъ братъ
К. Геровъ.

113-ый листъ отъ пръвый томъ (по-голѣма-та книга) непрѣмено да прочетѣте, чтомъ пріѣмете книги-ты. Такожде да прочетѣте и 281-ый листъ.

А отъ 2-ый вторы томъ да прочетѣте 209-ый листъ, и чтомъ пріѣмете книги-ты. Прочетѣте и 229 листъ. —

Хаджи Христе Искровъ е далъ не 3000 гр. а 200 и Бае Хаджія иска още 1000 и нѣколко гр. та виждте както е по-добрѣ да спомянѣте за тѣхъ на уйча Хаджія да-но да ся испратятъ зачто-то на Бае Хаджія зачто-то сж много потрѣбны.

614. — Пакъ за книгитѣ.

Пак. 21.

Пловдивъ 1853 л. Іуній 7-ый.

Любезный брате!

Днесъ Ви пишж, колко да Ви извѣстж, че пріяхъ Ваше писмо отъ 2-ый Іунія и приключены-ты въ него за байка и за Г. Георгакия чялики дадохъ. Въ срѣдж щж Ви пишж по-пространно за всичко, зачто-то днесъ не ми прилѣга. За-вчера въ срѣдж Ви пратихъ съ пощж-тж писмо и двѣ-ты книги, за които ми пишяхте по прѣди да Ви пратж, и бѣхъ турилъ въ тѣхъ писма; трѣбва да сте получили книги-ты и да сте намѣрили въ тѣхъ писма та.

Особно Вы поздравлява бае Хаджія, той си отиде отъ тука въ пятъкъ завчера. Добро видѣніе.

Вашъ братъ
К. Геровъ.

615. — Разни разпореждания. Принудителенъ заемъ. Любенъ Каравеловъ оставилъ училището. Д-ръ Ст. Чомаковъ наглежда училище-то. Обранъ манастиръ въ Панагюрско.

Пак 21.

Пловдивъ 1853 л. Іуній 17-ый

Любезный Брате!

Заминала-та неделя въ срѣдж съ турскж-тж пощж не Ви писахъ, зачто-то не ми прилѣгна; а само Ви пратихъ едно писмо отъ село пратено до менъ да Ви го прагж; трѣбва да го сте получили. Завчера въ неделж написахъ писмо за Васъ и дадохъ на ерменлія, комуто всякога даваме писма, за да го испрати съ нѣмскж-тж пощж както и други пжтъ; той незнамъ зачто не го пратилъ, та ми го врънж вчера,

и каза ми, че му неприлѣгало да го прати. Приключено-то писмо е отъ Бае Атанаса още отъ заминалж-тж неделж. Книгы-ты что ми прати Г. Евлогый, раздадохъ, спорядъ както ми пишяхте по прѣди, нъ пары-ты още не съмъ събралъ сичкы-ты; днесъ утрѣ щж ги съберж. Отъ твой-ты книги не съмъ пращаль въ село, нъ съмъ ги приготвилъ за прашаніе. Бае Хаджія ще доде до неделя та може съ него да испратимъ нѣкой отъ тѣхъ, и кога ми пишете, можемъ испрати и всичкы-ты. Бае хаджія порече, че е по добрѣ да сѣдѣтъ книги-ты тука, доклѣ распустнемъ момчета-та, послѣ да ги пратимъ въ село. За други-ты работы, что ми пишяхте, все добрѣ съмъ свршилъ, само не съмъ още събралъ всичкы-ты пары. Утрѣ въ другый день, надѣямся да ги събера. Съ Гг. Папа Іочевы щж Ви пишж съ нѣмскж-тж пощж какъ сме свршили.

Поздравлява Ви Г. Искро. Той ми каза да Ви пишж, че нощесъ сж ся събирали на конака, и Пашя-та имъ казалъ, какво царство-то иска до нѣколко дни тасъ-годишны-ты и догодишны-ты данъци. И освѣнь това иска отъ тукашны-ты чорбаджій назаемъ до 500 хыляды ли? или повече бѣхж, неразбрахъ какъ ми каза. Тия пары ся искать бешлицы.

Ваше писмото отъ 8-ый Іунія пріяхъ, и приключены въ него дадохъ спорядъ надписы-ты имъ.

Поздравлявать Вы Г. Григорый Гого, които ся надѣя да му пратите писмо, Гг. Варсамовы и бае Христе лелинъ Маринъ.

Нѣкой си Стафанъ П. Іоановъ Вы пыта събрали ли сте спомоществователи за книгж-тж му, зачто-то щялъ да ѣж печата. Той ся намира въ Врацж.

Отъ Бае Атанаса пріяхъ вчера писмо, пише ми, че сж добрѣ всичкы-ти.

Момчета-та сж сичкы-ти тука и дохождатъ рядовно, освѣнь Личе Стоичевъ и Христе Тодоровъ, които става една неделж, какъ си сж отишли въ село, че имъ пратихж коніе да си иджтъ.

Г. Стоянче е дохождалъ въ училище-то дори веднашъ. Азъ го намирамъ всякая вечеръ на спицаріж-тж. Той си doby джщерж, прѣди еднж неделж, не знаж въ кой день.

Сега застигна още едно писмо отъ Бае Атанаса, което Ви приключявамъ заедно съ напредне-то.

Може бы да сте ся научили, че прѣди двѣ недели разбойници обрали Монастыра Св. Николая при Панагюрище. Егуменъ-тъ Отецъ Галактіонъ дохожда тукъ да ся оплаква, незнаж вече, что стори. Разбойници-ты до толкова обрали монастыра, чтото неостало на тамошни-ты человекы ни риза да ся прѣоблекжтъ. Тій влѣзли 7 душъ по 9 чяса, та обирали до 12 и половина чяса. —

Вашъ братъ
Константинъ Геровъ.

616. — Зимане-даване. Пловдивски разпри.

Пак. 21.

Пловдивъ 1853 л. Іуній 24-ый.

Любезный Брате !

Пріяхъ Ваше писмо отъ 16-ый Іунія, и приключеното въ него дадохъ на Г. Теодора Догановъ, който тогава бѣше тука. Заминала-та неделя Ви пратихъ писмо съ Турскж-тж пощж, трѣбва да го сте пріяли.

Приключены-ты писма сж отъ Господина Николакія Чялъкый. Съ Папа Іочевы оправихме, като имъ дадохъ още 50 грошя. Много добрѣ ще да е, ако ми пратите съ пръвж пощж хесапа на Г. Константинчя Нешева, зачто-то безъ него ничто нещж да можж да свршж; и трѣбва подробно да ми назначите кога что сте дали и зели отъ Г. Константинче, зачто-то той както казва иска му ся да земе пакъ 225 гр. за които ми пишете Вы, че самъ той има въ записа си писано, че ги е зель.

Ничто ново немамъ да Ви пишж. Завчера въ понеделникъ ся помина дъщеря на Бае рашко малеевъ невѣста-та на Г. Петракыя захаралія. Поздравлява Ви Г. Тодаракый Власаковъ, и Г. Варсамоолу и Г. Григорче.

Вашъ братъ
К. Геровъ.

617. — Испитание въ пловдивското училище. Искро Кесяковъ иска свѣдѣнія за свой роднина въ Акерманъ. Смѣтка за Любенъ Каравеловъ.

Пак. 21.

Пловдивъ 1853 л. Юлій 15-ый

Любезный брате!

Пріяхъ Ваши двѣ писма отъ заминжлж-тж едно отъ 29-ый Юній друго отъ 4 Юлій. Завчера на 12 и на 13-ый отъ Юлія правихме испытаніе. И голѣмый и малкый владыка бѣхж дошли и вси-ти чорбаджіи, освѣнь Гюмюшь Герданъ и Цукала, и много множество други чловѣци, които не са събрахж вжтрѣ, а бѣхж ся накачили по пенджурѣ-ты да гледать. Ученици-ти ся отговорихж по добрѣ отъ колкото ся надѣяхъ. Мнозина неможяхж да ся стрѣпятъ да не рекжтъ весма добрѣ и когато речяхъ азъ на нѣкого стига вече, ти казвахж: още, още нека казва; а най много ся благодарихж слушатели-то, когато ся казваше чтеніе отъ Евангеліе-то. Самый Владыка милваше деца-та откакъ искажтъ и думаше: да живѣете. Мнозина рѣкохж, че отъ лани станало по добрѣ испытаніе-то; ако и да немало высокы науки. Спасъ и Илія казваха отъ Логыкж и риторикж. Само отъ Пазарджикъ бѣше дошелъ Г. Константинъ други учитель нѣмаше; ако и да бѣхме поканили мнозина да додять. Чтомъ стана испытаніе-то, выкахж ме у Чорбаджи Салчеви, та ми говорихж весма добрѣ, показажж ся, че сж благодарни отъ испытаніе-то. Въ другой день въ неделя щжтъ правятъ Грыци-ти испытаніе, та тогава щемъ распуснемъ и ны дѣцата. Г. Искро чорбаджи Ви моли да пытате въ Аккерманъ за нѣкой си хаджи Пенче Хаджи Радовъ Кесахъ тѣхънь роднина живъ ли е и какъвъ животъ живѣе, да му извѣстишь, кога ми пишешъ. Байко ми пише, че Г. Теодоръ доганъ иска хесапа да му пратишь что има да Ви дава, зачтото казва че Ви е платилъ за Христѣ, та остая само за Личѣ да дава Г. Стойче Каравела. И не дава онъя пары, за които му пишяхте пò-прѣди. Доклѣ бѣхте на Едрене Ви писахъ да пратите хесапа на Г. К. Нешева, и надѣяхся до сега да получжж, нѣ нема да ми доде.

Добро видѣние.

Братъ Вашъ
К. Геровъ.

618. — Неопрѣдѣлено положеніе на училището. Груеолу ще изпрати сина си на учение.

Пак. 31.

Пловдивъ 1853 л. 30-ый отъ Авг.

Любезный брате!

Пріяхъ Ваше писмо отъ 20-ый Авг. По послѣдній параходъ не сте получили отъ мене писмо зачтото не бѣхъ Ви пратилъ. Сега пространо не Ви пишж, че ми е малко злѣ само Ви извѣстѣвамъ, какво Чорбаджи-ти оставихж за напрѣдъ мене въ училище-то, и утрѣ въ понедѣльникъ щемъ съберемъ дѣца-та, нѣ неми е опрѣдѣлено още какъ щж да сѣдж. Днесъ, утрѣ може да ми опрѣдѣлятъ. Вы ми пишяхте напрѣдъ, че е добрѣ да остана за напрѣдъ въ училище-то, а не ми пишете съ какъвъ договоръ да остана. Какъ да е, азъ щж отворж училище-то и щж сѣдж вжтрѣ, зачтото неискамы да врышж друго освѣнь, чтото мя нарядите Вы, да не бы да забрькамъ нѣчто. Байко може да тръгне тая неделя за въ Стамболъ, та по него щж Ви пратж палта-та, за които ми пишяхте пò-прѣди, зачтото до сега нема нѣкон да иджтъ надолу, та неможяхъ да Ви гы пратж. Когато ми опрѣдѣлятъ какъ щж сѣдж въ училище-то, тогава щж Ви пишж подробно за всечко. Мољж да по здравите отъ мене уйчѣ Хаджія и Г. Пея Теодоровъ.

Г. Стоянче Груеолу отъ Казанлъкъ бѣше завчера тукъ и мя выка, та удумах-ме да прати момчето си да ся учѣ у насъ и да сѣди при насъ; ще го прати по св. Димитрія.

Вашъ братъ
К. Геровъ.

619. — За училището. Хр. Г. Дановъ и Кост. Геровъ искать гръцко-руски рѣчници.

Пак. 21.

Пловдивъ 1853 л. Септемвр. 16-ый.

Любезный брате!

Въ другой день въ неделѣ съ нѣмскж-тж пощж шж Ви извѣстѣ вече подробно за всичко и за училище-то ни и за други работы. Сега Ви пишѣ само, че много добрѣ врьви училище-то ни, а за поряды ты въ него какъ сж? шж Ви пишѣ допжти. Заминѣла-та поща не Ви писахъ. Писмо-то Ви отъ 20-ый Авг. пріяхъ и поздравихъ вси-ты за които ми пишяхте. Утрѣ ся налѣж за писмо отъ Васъ съ нѣкой новы вѣсти. Ако ви прилега купѣте за менъ и за Христа Гр. Клисур. по единъ рѣчникъ Гръцко-русскый отъ най плъны-ты и ни гы пратѣте по-скоро, ако нещете да си додете скоро.

Вашъ братъ
К. Геровъ.

620. — По училищнитѣ работи. Нови ученици. Хр. Г. Дановъ се тѣкми за помощникъ.

Пак 21.

Господинъ Найдѣнъ хѣцѣй Геровъ Благополѣчнѣ
вовъ Оѣсса.

Пловдивъ 1853. 30-ый Септемвр.

Любезный брате!

Отъ день на день чякамъ да ми оправятъ чорбаджіи-ти какъ шж седж за на-прѣдъ въ училище-то, нѣ още не ми опрѣдѣляватъ ничто. За това и азъ немамъ что да Ви пишѣ. Видися, че чекать да ся научятъ за Васъ щете ли да додете, та тогава да знаятъ какъ да ми хоратятъ. Какъ да е, училище-то отива много добрѣ, ученици нови надодохж, отъ Перушицж, зачтото Христѣ остави оттамъ. Чорбаджіи-ти ся врькохж, че шжтъ да хванжтъ и Христа клисурчето да ми помага, зачтото азъ имъ казахъ, че немогж самъ да сѣдж. Поздравяватъ Вы отъ въ село отъ дома; вси-ти здрави и надѣватся да си додете.

Вашъ братъ
К. Геровъ.

621. — Неопрѣдѣлено положение на учителитѣ. Мжчна мисия. Смѣтки.

Пак. 21.

Господину Гавріилу Моровен. да го прати
Господину Найдѣну Герову
Въ Одессж.

Пловдивъ 1853 лѣто 7-ый Октомвр.

Любезный Брате!

Спасъ ми каза, че му пишете, какво не сте пріяли отодавна писмо отъ мене, както что пишяхте по напрѣдъ и менѣ. Истина не Ви писахъ нѣколко пощи, зачтото бѣхъ боленъ, та неможяхъ да пишѣ, а накарвахъ Спасж да Ви пише; и сега съмъ злѣ та не знаж чтошж да правж. Азъ не щяхъ да Ви пишѣ, че съмъ боленъ, нѣ видѣхъ какъ е потрѣбно да Ви пишѣ, за да не мыслите зачто не съмъ писалъ. Види ся, какво чорбаджіи-ти чякатъ или Васъ или друго, та не ми опрѣдѣляватъ ничто. Г. Христѣ Груевъ става две недѣли, че ми помага, нѣ иска сега да си иде, зачтото и нему ничто не опрѣдѣляватъ. Азъ боленъ здравъ, шж ся мжчж доклѣ пишете на господары-ты да мя оставятъ, зачто само съ мож думж нещжтъ да мя оставятъ, че нема кой да доде да седи безъ заплатж като менъ цѣлы години и най-сетнѣ да поглядне на смръть. Пролетось ми пишяхте отъ Едрене да седж до испытаніе-то въ училище-то и да молж Г. Стоянчя да дожда да ми не е мжчно, той доде само еднаж, нѣ никаква ползж отъ дохожданіе-то му, както кога дохож-

даше и при Васъ. Вы знаете какъ бѣше мѣчно да сѣдите сами безъ помощникъ, а мене оставихте самъ да ся мѣчѣж. Сетѣ ся види, че сте заборавили мѣчнотѣи-ти, та ми пишете да останѣ пакъ въ училище то, ако мя поканѣтъ чорбаджѣи-ти, азъ, какго Ви писахъ и напрѣдъ, остахъ за да не направѣжъ нѣкакъ Вамъ противно и шѣ сѣдѣж доклѣ има отъ Ваши пары да ямъ и доклѣ не остане душѣж въ мене, сѣтѣ шѣ оставѣж дѣца-та да си чѣкамъ смръть-тѣж (на мѣсто да идѣж да ся учѣжъ нѣгдѣ). Г. Георгакий ми даде само 1802 гр. и казва, че толкова пари има да ти дава. Имамъ отъ Ваши пары още 200 гр. до неделѣж шѣж Ви пратѣж гдѣ що съмъ похарчилъ отъ пары-ты.

Вашъ Прѣлюбящѣи Вы братъ

К. Геровъ. —

622. — Кост. Геровъ условенъ за учитель. Хр. Г. Дановъ неговъ помощникъ Заплатата имъ. Уредъ и програма въ училището. Григорий Гоча учитель на турски и грѣцки езици. Пансионъ. Хаджи Геру нещастие въ Враца. Пловдивски новини.

Пак. 21.

Господину Найдену Герову

Въ Одессѣж.

Пловдивъ 1853 л. Декемвр. 15-ый

Любезный Брате!

Прѣяхъ Ваше писмо отъ 29-ый Ноемвр. До сега все съмъ ся надѣялъ отъ день на день да ми опрѣдѣлятъ какъ шѣж сѣдѣж, та да Ви пишѣж, спорѣдъ както Ви ся обѣщавахъ; та едва сега ми опрѣдѣлихъ настояници-ти, какъ шѣж сѣдѣж въ училище-то. Ето какъ мя нарядихъ: да ми дадѣтъ заплатѣж 2500 гр. за годинѣж и на Г. Христѣ Груевъ клисур. 1500 гр. зада ми помага; и да прѣдаваме, чтото шемъ и както ся съгласимъ съ Христѣ. Азъ шѣж сѣдѣж какъ да е въ училище-то, така и Г. Христѣ, зачтото, ако оставимъ, видѣся, че нематъ на умъ да трѣсятъ другѣго, че ше ся затвори училище-то, а трѣбѣва да не се затварѣя, зачтото добрѣ отива, нѣ пакъ шѣж са надѣямъ да ми пишете, добрѣ ли сме направили. Ученици-ти ни сѣж 56 душѣ, които дохождатъ рядовно и ся учѣтъ добрѣ. Другъ пѣтъ шѣж Ви пишѣж кои отъ дѣсѣж и что учѣтъ и какъ сѣж раздѣлены. Сега Ви пишѣж само за голѣмы-ты что учѣтъ. Ето что: Простр. Катихизисъ, Землеописанѣя гражданско и математическо, Физикѣж, Геометриѣж, Русскѣж Грамат. и русскы разговоръ. Всеобща Истор. упражненѣе въ Аритмет. и познанѣе отъ Алгебрѣж, упражненѣе въ Българскы языкъ. Начѣло отъ Турскый языкъ и Греческый языкъ при Г. Григорѣя Гоча, както си учѣхъ и лани. При менъ въ училище сѣдѣтъ тыя момчѣта: Тодоракий Х. Пулевъ, Спасъ Х. Јвановъ, Луко Рашковъ, Тодоръ Запряновъ отъ Куру Чешме, Василакый Жековъ отъ Хаскѣой, Георгый Калчевъ отъ Хаджаръ, Јованъ Хитевъ отъ Карлово, и Г. Христѣ гр. клисур сѣди въ моѣж-тѣж одаѣж. Вси-ти тыя сѣж по-голѣмы отъ Тодоракий Х. П. и така да рекѣж добрѣ ся обхождатъ. Заплата-та отъ тѣхъ, какго слагамъ, дохожда ми отъ одного по 850 гр. на годинѣж и даватъ ми пары съ врѣмѣя. Димитрий Найленовъ сѣди при мене, и ходи, та купѣва едно друго. Ако ми пишете писмо, и ако бѣва пишете на момчѣта-та нѣщичко особено, зачтото много имъ е прѣятно кога ся говори за Васъ, и всякоя недѣля пытать имали писмо, за да пишете, че шете си додете. Могѣж да рѣкѣж сега че съмъ добрѣ, ако и да ми ся опрѣдѣли малко заплатѣж. Само това мя брѣка, че чѣсто ми става лоше; не съмъ още испытѣлъ отъ что е това, ако е отъ работѣж-тѣж ми, то ше ся познѣе сега по празници-ты, като си починемъ. За Рождество Христово шѣж си идѣж въ село, та шѣж видѣж, что е потрѣбно за мамѣж и за другы и шѣж Ви пишѣж. Мама си е въ село при Булка-та, Тату ся случило нѣчто въ Врацѣж, за което, ако не сте ся научили, пытайте Баѣ Атан. той ше Ви оправи по-добрѣ, зачтото азъ незнаѣж добрѣ что е станало. Ако бѣва, подканѣте чорбаджѣи-ты да ми дадѣтъ нѣчто за лани макаръ за три-те мѣсяци, въ които сѣдѣхъ самъ въ училището, че азъ гы подканѣхъ тѣи си млѣчатъ. Сега имамъ много прѣятѣли, които отнапрѣдъ не съмъ знаѣлъ, и които Васъ мыслятъ, та дохождатъ при мене да мя пытать, что ми пишѣхте, дѣ ся намиратѣ и шете ли скоро да додете. Всякоя недѣля въ четвѣртакъ и срѣдѣж не-

прѣстано има у менъ отъ села-та людіе, които, както рѣкохъ, дохождатъ заради Васъ. Полумѣсячни-ти отъ день на день и голѣмо и малко ся събиратъ съ тимпонъ и кадѣ ходятъ не знаѣ. Отъ вчера отъ завчера е много студено, та онѣи които сж ся писали развалени главы, даватъ кон и другы работы, за да гы отпишатъ.

Поздравява Ви коконж Елисавета, кокона Ралу и кокона Теофану. Кокон Ралу Ви моли да научите оня шивъ, за когото сте и казвали, тада ѣж научите какъ ся шіе, зачтото тука никой не знае тоя шивъ. г. Николакий ми каза да Ви пишѣж, да си обрѣснете онѣж чясть отъ главж-тж, отъ коѣж-то самъ Ви назначава на приключенж-тж отъ него пусулка а да не си оставяте послѣ косж-тж длѣга, а всякога да ѣж рѣжете кжсо. Ако щешъ дай да ти извадятъ отъ ейца масло, та и съ него си мажѣте главж-тж, че и то помагало. Кокон Елисавета казва, че не е крива коса-та, а е крива старость-та. Г. Николакий ще ви пише до неделя, а сега ми рѣче да Ви пишѣж това: ако щѣтъ да додятъ тука р . . . . то да му пратите рекомандателни писма да ся познае съ тѣхъ. Той иска да му извѣстите истина ли ся е оженила Мутева, за да ѣ честити и моли Ви да поздравите отъ него вси неговы прѣатели и прѣателкы. Втора-та пусулка е отъ Г. Цока, той ми каза да Ви пишѣж това: той непыта за напрѣдъ какъ да врыши, и врыши работж-тж. Особно Ви поздравлява г. Никола Малеооглу. Въ напрѣдни-ты мой писма имаше приключено едно писмо отъ Х. Христа Искровъ до уйчя Хаджія, ако сте получили това писмо, пишѣте ми да кажѣж Х. Христю. Той е тука сега и праща и друго писмо Уичю Хаджію. Така и Искро Нешевъ е тука и той праща писмо чичю си. Хаджи Христе шіе аскерскы дрѣхи, а Искро не знаѣж что чини. Г. Костакый Моравеновъ рѣче, че ще Ви прати писмо. Цѣлувамъ десница уйчю Х. Христю, такожде и на Отець Савво Радуловъ. Остаямъ съ надеждж да ся видимъ пѣ-скоро. —

Вашъ братъ
К. Геровъ.

623. — Кост. Геровъ за великдень въ Копривщица.

Пак. 21.

Милостивому Государю Степану Дмитриевичу Тошковичу
Въ Одессѣ.

Для передачи Г-ну Найдену Герову.

Пловдивъ 1854 Апр. 20-й

Байко!

Тоя си чясъ си доходъ отъ село, та нѣма врѣмя да Ви пишѣж много, другъ пѣтъ щѣ да Ви пишѣж. Пращамъ Ви приключено-то писмо, да го прочетете; то стана причина да си ида въ село за Великдень.

Въ село вси сж добрѣ.

К. Геровъ.

624. — Покана за кръщавка. Попъ Златанъ, сливенски Се-
рафимъ.

Пак. 21.

Чрѣзь Г-на Христа Гешева
Въ Вѣнж

Господину Найдену Герову
Въ Вѣнж

Любезный ми Брате!

Приключено-то писмо донесе сега Г. Костакый Нешевъ да ти пратѣж. Незнамъ зачто е то, нѣ мыслѣж че е за калеска да кръщавашъ, зачтото е наближило врѣмя. Друго сега не ти пишѣж зачтото не е врѣмя за да ти пишѣж сега.

К. Геровъ.

Поздравлявамъ ви и азъ П. Златанъ отъ душж, който непрестанно ви молит-
ствувамъ у Бога лѣта длѣга, мирна и благополучна, и желанъ дано пакъ да ся ви-
димъ въ живота, и ви не мя забуравяйте. —

625. — Изпитание въ училището. Пловдивски новини.

Пак. 21.

Въ Букурешъ

Господину Христю Георгиеву Пулеву
да го прѣвржи на Г. Найдена Герова.

Пловдивъ 1854 Іулій 1-ый

Любезный Брате!

Пріяхъ Ваше писмо отъ 20-ый Маій и прашахъ го и на село да го прочетъ. Байко грѣбва да Ви пише за въ село какъ сж, а колко за тука Ви извѣстявамъ до сега, че сме се добрѣ на 11-ый на тоя мѣсяць шемъ да направимъ испытание; слѣдъ испытанието незнаж, что да правж, не мыслж още ничто опрѣдѣлено; щж да чакамъ да ми пишете Ви что да правж. Поздравява Вы кокона Елисавета съ дѣщеры-ты си и съ зетя си Г. Цска. Г. Зоица Власакыева ся ожени за Г. Стефана Лулчевъ Гаджовъ. Поздравява Вы и кумець-тъ Костантинъ съ кумицж-тж. Ако си недодете до начяло на Септемврѣ кумица-та неше вече да Вы чяка да крыщавате, а намѣсто Васъ щж бждж азе; зачтото крыщелникъ-тъ е вече на пжть. Слагамъ, че отъ 15-ый Декемвр. на самъ има три четьре писма да Ви съмъ пратилъ, въ едно Ви бѣхъ приключилъ и мое писмо отъ Бае Ат. въ което ми извѣстяваше за баша ми че ся е поминалъ сега Ви приключявамъ друго Баево Атанасово писмо, та ако не сте пріали друго-то писмо, то щете ся научите сега отъ това за баша ни.

К. Геровъ.

Надѣвамся, че щете ми отпишете, до кждѣ Августъ мѣсяць что да правж.

626. — Списъкъ на изпратенитѣ книги. Пловдивски новини.

Пак. 21.

Пловдивъ 1854 л. Ноемвр. 20-ый.

Любезный брате

Пріяхъ твое писмо отъ 23-ый Октомвр. заедно съ двѣ таблицы и поздравихъ Тота споредъ както ми бѣхте назначили на малкж тж книжкж; тя ще да Ви пише отговоръ другъ пжть.

Азъ стигнахъ тука още на 1-ый Октомвр. и съмъ си на работж-тж; писмо не съмъ Ви прашалъ откакъ съмъ си дошълъ.

Прѣди двѣ недѣли пратихъ въ Карлово Г-ну Николу книги-ты, за които ми заржчяхте и надѣвамся да Ви ги е пратилъ. Книгы-ты сж тия:

Печатны:

Остромирово Еванг.
Простр. Гр. Греча и Въсток.
Филологическы наблюденія
Славянское народонаселеніе
Географ. Соколовскаго една чясть
Географія Обадовскаго
Геогр. за Турц. на фр. языкъ
Словянска Грам. Добровск. и
друга печатана въ Земунъ

Ржкописи:

запискы за Блъг. Грамм.
Българскы Грами
землеописаніе

Ржкописни книги.

Само Българс. словарь.

Ржкописна Славянска Грам. ненамерихъ такожде и три Гръцки Географіи, като ги намѣрж щж да Ви ги пратж заедно съ Додаткъкъ къ С. Петербургскимъ вѣдом. и съ Географія Соколовскаго другы-ты двѣ чясти. И пословици българскы ненамерихъ, ако ги намерж щж ги пратж.

Поздравявамъ усердно Г. Христѣ и Г. Николчѣ. Завчера на заговѣване ся годи Харитинка Салчева за Димитракыя Гюмюш. Герданъ. Всичкы които бѣхж на годѣвкж-тж бѣхж весели, нъ Г. Стоянъ бѣше най веселъ; отъ радостъ хлѣбъ неможялъ да яде кога му казали, че ще ся годи Харитинка за Димитракыи. Трѣбва да сте

ся научили че Г. Цоко остана вдовецъ на Петковденъ, зачтото кокона Ралу добыла и ся поболѣла повече колкото Ви казахъ и на Петковденъ прѣдаде Духъ Богу. Богъ дажъ прости! Детенце-то Јованче е живо.

Въ село сж сички добрѣ, Тота ни праща сякоя неделя писма. Биевы Атанасовы тая година сж най-добрѣ, зачтото си продали сичка-тж стока съ напрѣдъ пары и тыя дни трѣбва да си додять.

Тука е голѣма скѣпя, жито, което купувахме лани по 30 гр. кыло-то сега го купуваме по 60 гр. споредъ житото сж и други-ты работы така скѣпи.

Вашъ братъ
Конст. Геровъ.

627. — Кост. Геровъ въ Бѣлъ-градъ. Пловдивски новини.
Стоянъ Костовъ вранянце за помощникъ.

Пак. 21.

Господину Христю Гешову
Въ Вѣнж.

За Г-на Найдена Герова
Въ Петерб.

Пловдивъ 1854 Декемвр. 8-ый

Любезными ми брате!

Отъ послѣдне-то твое писмо писано въ Петерб. на 6-ый Октомвр. разумѣвамъ, че си ся научилъ за ходеніе-то ми въ Бѣлъ градъ и че си ся страхувалъ да не бы да срѣщнѣ нѣкое злополучіе по пѣтя. Слава Богу! ходихъ и си ся прибрахъ тука благополучно. Като си додохъ намѣрихъ твои двѣ писма писаны въ Вѣнж на трѣгване, слѣдъ тѣхъ получихъ и други писма твои, едно отъ Варшавѣ и други двѣ отъ Петерб. ни на едно отъ тыя писма не съмъ ти отговорилъ; и сега незнамъ ще да може ли да ся прати това писмо, зачтото Г. г. Гешевы нещѣтъ да прашать за Вѣнж. Ти ми ся обѣщахъ да го пратять, чрѣзъ другуго, нѣ ако можтъ, ако ли не, то ще остане, както что ми останахъ и други писма непратены. Отъ послѣдно-то ти писмо разумѣхъ, какво отъ Ноемвр. мѣсяцъ ще да начне да ся печята рѣчникъ-тъ ти; радвамъ ся, че като ся напечята прѣвый листъ щете ми пратите да го видж. Г. Цоко Каблешковъ ся годи за кокона Фроса комшія-тж ни, сега прѣзъ мѣсници ще прави сватба. Той ми бѣше порѣчалъ прѣди мѣсяцъ да Ви пишѣ нѣщо си, азъ писахъ, таче, като неможяхъ да ти пратѣ писмото, трѣбва да ти пишѣ сега пакъ. Г. Цоко пыта помнишь ли чо сте говорили нѣкога си съ него? и стоишь ли си на дума-та? ако си стоишь, то трѣбва да му пишешъ, да не влѣзе той послѣ въ грѣхъ, че е възпиралъ работѣ-тж. Какъ да е? Цоко иска отговоръ. Бие Атанасъ ми пише, че е пріялъ отъ тебе писмо; той трѣбва тая неделя да мине прѣзъ тука зада си иде въ село. Въ село сж добрѣ сички-ти. Г. Алаксандръ Вѣлковичъ си доде отъ Цариградъ; той прѣдава на наши-ты ученици французскій языкъ. Г. Георгій Груевъ прѣди двѣ недели отиде въ Цариградъ при Караминкови трѣговецъ. Азъ съмъ самичакъ въ училище-то, че Г. Христе оста въ Бѣлъ градъ и още не се е прибралъ Г. Стоянъ, Вранянчето Костовъ, ми пише да го пріемѣ намѣсто Христя Груевъ, азъ не съмъ ся още рѣшилъ никакъ. Ученици-ти ми сж доволно мношко и добричко ся учять. За други-ты работы училищны ничто не ти пишѣ, зачтото, чтото да ти пишѣ все ще да тя ядоса, затова подобрѣ да ся ядосвамъ самъ, а не да задавамъ и тебе ядове, които ти сж само заврѣдъ. Ако да имаше възможность да бѣдѣ по-благополученъ то быхъ ти писалъ всичко-то си злополучіе за да мя оправишь, нѣ сега каго видж, че не може никакъ да бѣдѣ по добрѣ отъ както съмъ, трѣбва да си млѣжъ та послѣ вече до каѣто стигна.

Желаѣ да ся научѣ подробничко за рѣчника ти какъ ще бѣде, и други нѣкой твой книги щешъ ли да печяташь сега скоро. —

Г. Јоакимъ Груевъ остана и тая година въ село. —

Кога ти пишѣ другъ пѣтъ, можъ ти писа повечко нѣчто за училище-то ни. Незнамъ научихте ли ся че убихъ лѣтось на Дермендере Димитрикія Г. Герданъ чорбаджи Салчевый зеть. —

628. — Разни братски и роднински.

Пак. 21.

Пловдивъ 1854 л. Декемвр. 21-ый

Любезный Брате!

Прѣди четыре дни пріѣхъ твое писмо отъ 12-ый Ноемвр. Днесъ пакъ пріяхъ двѣ едно отъ 26-ый друго отъ 2-ый Ноемвр. съ приключено въ него писмо за Тота. Види ся че това послѣдне-то ся е маяло нѣгдѣ. Понапрѣдъ въ друго твое писмо пріяхъ двѣ таблици.

Тотиното писмо прочетохъ и азъ и видѣхъ что ѱ пишешь.

Надѣвамся да сте пріали до сега книги-ты, които Ви пратихъ около 10-ый Ноемвр. Нъ по-напрѣдъ ся надѣвамъ, че още едно писмо щж пріемж като првы-ты та послѣ друго, зачтото, ако и да съмъ много дебелъ пакъ почювствувахъ че Ви е било много жално зачтото не Ви съмъ пратилъ книги-ты.

Това чтото ми пишете е малко за мож-тж дебелж главж, затова трѣбва още повече така да ми пише-те.

За Р. Х. щж да си идж въ село и щж дамъ Тоти писмо, което бѣхте прі-ключили въ мое-то. —

Ново нѣчто немамъ да Ви пишж.

Когато намѣрж друга таблица то щж Ви прати и азъ.

Вашъ

Неврѣдный и немарливый братъ
К. Геровъ.

629. — Майчини тжги. Копривщенски новини.

Пак. 21.

Въ Карлово Господину Николу Пулеву

За Господина Найдена Герова

Въ Букурещъ.

Копривщица 1854 л. Дек. 27-ый

Любезный Брате!

Заминалата неделя Ви писахъ отъ Филиб. и Вы пратихъ писмо-то чрѣзь Г. Никола Пулева. Днесъ отивать нѣкой нашенци на Карлово, затова рѣкохъ пакъ да ти пишж и да тя поздравж отъ сички-ты сестры и роднины, най много отъ мама. Става днесъ три дни четыре дни откакъ съмъ си дошялъ въ село; прѣзь тыя дни непрѣстава мама дама пыта за тебе; гдѣ си, здоровъ ли си, что врышишь щешъ ли да си додешъ скоро и пр. азъ ся мжчяхъ колкото можяхъ да ѱ кажж, че си добрѣ и тя ся поувърява нѣ нетолкова добрѣ; Ако да има отъ Васъ писмо, то може да ся поутиши. Азъ ѱ казахъ че си щялъ да ѱ пратишь, нѣ си чякалъ да ся научишь прво за мене дошялъ ли съмъ си, та послѣ да ѱ пишешъ, а тя казва така: Ако не бѣ си дошялъ ты, то Найдень нещяше ли вече да ми прати писмо; азъ не и намѣрихъ отговоръ. Тя ся надѣя сега непрѣменно особно писмо да ѱ пишешъ до неж надписано да ѱ го прочете Тота. —

Много ходихъ по честито въ село, не намѣрихъ мѣсто гдѣто да не спомянать покойный баща и да непыгать за тебе и всякой ми заржча да та поздрава, затова и азъ тя поздравявамъ отъ сички-ты ти пріятели.

Отъ приключены-ты писма едно-то е Герчево, а друго-то Тотино

нпслшн.

К. Геровъ.

630. — По изпращане печатни и ржкописни книги.

Пак. 21.

Пловдивъ 1885 л. Іануарій 13-ый

Любезный Брате !

Днесъ пріяхъ твоє писмо отъ 13-ый Декемвр. Отъ него ся научихъ, че сте пріяли само ржкописны-ты книги а печатаны-ты не сте още. Когатоти съмъ пратилъ книги ты, чини ми ся, че съмъ турилъ при печатны-ты и грамат. Блъга, цѣла та-кожде и землеописаніе, нъ отъ немареніе-то си неповнѣ добрѣ, за това щѣ чя-камъ доклѣ ми пишешъ, че си пріялъ и печатны-ты и си видѣлъ имали и грам. и землеопис. та ако нема то да ти пратѣ оныя листове за които ми пишешъ.

Ембориконъ Есхиридїонъ пратихъ Г-ну Николу въ Карлово. Г. Стоянчя нема въ филибе, та не му съмъ казалъ чо ми пишете за годежя Харитинкинъ. На г. Елисавета дадохъ писмо-то. Г. Николакий Чяликий си доде отъ Бѣлъ градъ прѣди 3 или 4 недели. —

Неврѣдный К. Геровъ.

631. — Прѣпращане книги. Пловдивски новини. Приятелски поздраві. Абониране „Срѣбски Новини“ и „Срѣбски Дневникъ“.

Пак. 21.

Портатъ Платите.

Господину Найдѣну Герову

Въ Букуре щѣ.

Пріято 20 Февруар. 1855. Отгов. 24 Февруар.

Пловдивъ 1855 л. Іануарій 25-ый

Любезный Брате !

Пріяхъ твоє писмо отъ 31-ый Декемвр. и приключены-ты въ него пратихъ въ село, тыя щятъ да зарадвать много домашны-ты, а най повече майка ми, която е много жяловна.

Отъ писмо-то ти ся научихъ, че си пріялъ и печатны-ты книги. Попрѣди пратихъ Г-ну Николаю П. книгж „Εμπορικόν Ἐσχειρίδιον“ и ся надѣвамъ да сте ѣж пріяли и Вы до сега. —

Заминалата неделя ми писаха, че Баю Атанасу ся добыло момче, незная въ кой день, и кръстили го Найдѣнъ. —

Заедно съ това писмо прашамъ Г-ну Николаю и Славянсколатинский словарь и Додаткъкъ къ С. Петербурскимъ Новинама —

Завчера ся вѣнча Г. Харитинка съ Г. Д. Гюмюш-Гер. на 20-ый Іануарій. Г. Стоянчя немаше въ Пловдивъ отъ пѣ-прѣди, той си доде единъ день прѣди вѣнчявкж-тѣ Харитинкинѣ та неможяхъ да намѣрѣ врѣме да му кажѣ что ми пишете за годежя хар. Когато му кажѣ чтото ми рече щѣ ти пишѣ. Отъ колкото знамъ азъ Г. Стоянче е на твоє-то мнѣніе.

На коконѣ Теофану честитихъ зарадъ тебе праздника ѣ, ты ся благодари, че сте ѣж смыслили и поздравлява Вы. Поздравлява Вы и Г. Елисавета В. и Г. Николакий за когото непомнѣ извѣстихъ ли Ви, че си е дошлѣ тука. Съ какѣ Иванѣ щѣ оправѣ, чтото ми пишешъ. —

Кога пріяхъ послѣдно-то ти писмо, въ което ми пишете да поздравѣ пріатели, поздравихъ всичкы, за които ся усѣтихъ, че сѣ твой пріатели и имъ казвахъ така, че ми пишете да имъ честитѣ новѣ годинѣ зарадъ Васѣ.

Ако да назначѣ имена-та на вси-ты, които ты поздравлявать и които съ жядность пытать за тебе трѣбѣ да исплнѣ цѣлѣ книгж, за това казвамъ общо поздравлявать ты вси пріатели.

Г. Христѣ Груева другаря ми поздравихъ. —

Особно ты поздравлява Госпожѣ Зой даскалица-та. Приключено-то писмо, ако Ви прилѣга, пратете въ Александрїа. —

Костантинъ Геровъ.

Прѣди новѣ годинѣ писахъ прошеніе Г-ну М. Поповичю въ Бѣлъ-градъ да праша на ученици-ты ми тая година едны Срѣбскы новины-дарѣ, така и Г-ну Ме-

даковикю въ Новый садъ да ни праша Сръбскій Дневникъ. Пръвый не ми отговори, второй отъ начало на годинж-тж праша всякога редовно неделны-ты листове съ надпись до ученици-ты въ Българско-то въ Пловдивъ училище.

Незная намирать ли ся Цръковно-Славянскы книги въ Букурещъ, ако ся намирать извѣстѣте ми и пишѣте ми колко ся дава едно коло. —

Сжшый.

632. — Пловдивски училищни работи и новини. Лоше финансово положение. Нови ученици отъ Захара. Новъ трудъ на учителя.

Пак. 21.

Пловдивъ 1855 л. Мартъ 9-ый

Любезный Брате!

Пряхъ твои двѣ писма едно отъ 25 Януаріа друго отъ 29-ый. Книги-ты, что ми пишяхте да Ви пратж не Ви пратихъ, че неможяхъ да намѣрж ни еднж тогава наскоро, а въ послѣдно-то Ви писмо пишяхте, да гы непращамъ, ако не съмъ ги пратилъ, и азъ не гы пратихъ, зачтото истина несяхъ да Ви заварятъ книги-ти на мѣсто, понеже пряхъ писма-та Ви кжно. Бае Атанасъ си доде и дадохъ му писмо-то, което ми бѣхте приключили въ послѣдне-то писмо, чтото ми пишяхте казахъ баю Атанасу, той ми пише отъ село писмо и извѣстява ми, че тѣя дни ще да ми прати писмо, да Ви го пратж. Види ся, че бае Хаджія не щялъ да иде въ Орѣхово, зачтото ми пише, че ще да доде тѣя дни въ филибе. Така и бае Атанасъ ми пише какво не можя да наряди да иде за въ Орѣхово. —

Прѣди 10 дни отиде г-нъ Стоянче въ Плевенъ да глѣда нѣкой си болникъ и сега е още тамъ. Щж ся надѣвамъ, спорядъ както ми пишяхте, да ми извѣстите зачто сте отишли при Спаса. Незнаж щетели да можете да ми пратите скоро писмо, за това Ви моляж сега да ми дадете наставленіе какво да правж послѣ откакъ ми ся свръши опрѣдѣлено-то врѣмя за сѣденіе въ училище-то.

Колко-то за училище-то можж свободно да рѣкж, че е добрѣ, както ще Ви пише Христе Груевъ за отговоръ на писмо-то Ви, което му пратихте чрѣзъ мене, ученици-тѣ сж ся умножили до 70 душ.

За насъ, ако желаетъ да ся научиш добрѣ ли сме, можж да Ви кажж това: Пръво и пръво за два-та ми мѣсяци, кога сѣдѣхъ следъ Васъ не ми сж платили, второ отъ ланскж-тж ми заплата имамъ да зимамъ още 1000 грошия, кюмюръ купуваме съ мулета по 30, 40 оки на недѣля, тая година още не сме видѣли пара въ ржцѣ-ты си; нѣ пакъ хора та ни вѣрвахъ, та ни давахъ меджидіета есенесъ на заемъ по 105 гр. сега си искать и ны земаме отъ другы хора по 130 гр. меджидіе-то и гы даваме на заимодавцы-ты по 105 и лихвж отгорѣ. Така, ако бждемъ мы и грядуща-та година, то ще врьви училище-то добрѣ, ако ли рѣчемъ да ся оправимъ мы. то можемъ забрька училище-то. Надѣвамъ ся да сте изкусили тѣя работи добрѣ, кога бѣхте тука, та щете ми дадѣте добро наставленіе. Азъ, доклѣ ми нерѣчете Вы, или доклѣ ся ненамѣри нѣкой да ся турне на моуж работж, щж да сѣдж тука, зачтото съмъ позналъ, че обычате да сѣдж. —

Г. Георгакый не ми е далъ още твои-ты пары, които Ви казахъ есенесъ, че отбива. Г. Стоянче съ дума много добрѣ искрамжій, гостолубивъ обѣщава ся, че сичко ще да направи; кога доде врѣмя за пары, той не ся брька. —

Тѣя дни додохъ отъ Захарж 3 голѣми момчета, да ся учять и да ся готвать за лѣкары. Г. Стоянче, понеже до него гы прашать, настанява да гы имамъ особенъ чинъ, а тый сж толкова слаби въ науки-ты чтото трѣбва да учять съ най малкы-ты момчета, нѣ за да ся учять по-скоро, Г. Стоянче иска особно да имъ казвамъ, та става да си стори мили очи прѣдъ хора-та, безъ да мысли, че мене е тяжко. Менѣ не пада мжно за това, зачтото Г. Стоянче знае что врьши, а азъ не разбирамъ негово-то добро.

Бае Атанасъ ми пише отъ село, че сж добрѣ, Тота и Герче пріяли писма-та си. Съ какъж Јованж свръшихъ както ми пишяхте. Пиши ми прѣзъ гдѣ да Ви пращамъ писмо доклѣ сте при Спаса. Ако ся намѣрите съ Станислава Самоковлія живописца поздравѣте го отъ насъ. —

Добро видѣніе

К. Геровъ.

633. — Постоянство на поста си. Вѣра у гражданетѣ. Искане руски царски портрети. Сръбски журнали.

Пак. 21.

Слободно ду Бѣлъ градъ.

Господину Христю Гешеву

За Господина Найдена Герова

Въ Вѣнж.

Пловдивъ 1855 л. Апр. 13-ый

Любезный брате!

Прѣди нѣколко дни пріяхъ твое писмо отъ Свищовъ, вчера пакъ пріяхъ друго отъ Вѣнж писано на 4 Апр. радвамся, че си стигналъ благополучно на мѣсто; желая и други-ты ти намѣренія да ся исплнятъ благополучно. Азъ отдавна съмъ ти писалъ, че не щж да оставя училище-то доклѣ ми не пишешъ ты, или доклѣ не ся случи неизбѣжнж нужда за оставяніе това ново заведеніе. За това щж да трая не десетина дни, както что ми пишете, нъ щж трѣбж доклѣ има душж въ мене, зачтото, ако и да ми правятъ мжчнотіи отъ еднж странж епитропи-ты, нъ отъ другж странж челоуѣци-тѣ мя почитатъ много повече отколкото что трѣбва и вѣрватъ мя та ми даватъ парици на заемъ, безъ да знаятъ кога щж имъ гы връж. Видж че училище-то ми е дало такъж честь, и че ако и да бѣхъ оставилъ училище-то, незнаж кждѣ щяхъ да ся дѣнж; за това пакъ думамъ: нещж да оставямъ училище-то, че неможж да връшж ничто друго, а сега, безъ да връшж нѣкож работж неможж ся поминж съ сѣденіе.

Като гледамъ други-ты челоуѣци, каквы по голѣмы мжчнотій срѣщатъ въ поминъка си имамся за честить, че имамъ легкъ поминъкъ спорядъ тѣхъ, и съ това ся утѣшавамъ. Едно само мя трови много, то е това; често ми дохожда наумъ и познавамъ, че тоя мой поминъкъ неще може да мя храни за много врѣмя, може бы и сега скоро да бѣга отъ мене; а азъ, като неспособенъ да връшж другж работж и като неспособенъ вече и да ся научж да връшж, трѣбва да срѣщамъ мжчнотіи. Тапа само азъ ли съмъ така? добръ е Господъ!

Приключено-то писмо е дошло тука още оная неделя отъ бае Атанаса, нъ неможяхъ да ти го пратж. Бае Атанасъ е сега тука въ Пловдивъ, нъ не ще да може да ти пише писмо. Бае Хаджи Јоанъ дохожда миналата неделя тука, той ти ся моли отъ душж и сръдце да прѣдстоите за Спаса колкото можете. Кака Јована щяла да ти пише писмо, нъ оставила за донедельж. На Г. Костакыя Моравеневъ, казахъ чтото ми пишешъ.

Сега ми доде и друго писмо до тебе отъ Х. Христя което ти приключявамъ.

Училище-то е въ най-добро състояніе откамъ ученици-ты уроцы-ты и други работы, които ся относятся до учителя и до ученици-ты.

За Г. Медаковичя, чтото ми пишете шж свръшж.

Спаса и Рашка поздравямъ. Спасу щяхъ пишж и сега да му кажж что сме говорили съ баща му, нъ рѣкохъ да почякамъ дано ми отговори на писмо-то, та послѣ да му пишж.

К. Геровъ.

Ако е възможно извѣстѣте ми имали Царскж-тж фамиљж Рускж на кадры и до колко може да ся земать лица-та на всичкж-тж фамиљж зачтото пытать тука нѣкой. Пишѣте ми и давалъ ли Ви е г. Стоянче Груеглу заплатж за Сръбскы-ты новины, зачтото мя пыта той колко пары да ми прати. Пишими и отъ село Копривщицж плащали ли ти сж за тыя новины, за чтото доста врѣмя съмъ имъ гы зималъ, отъ пощж-тж азъ, ако не си гы зималъ, то азъ имамъ способъ да гы земж.

Сжщій

Тодоръ Какинъ Иванинъ ся учи живописаніе въ Св. Горж. —

634. — Стефанъ Верковичъ въ Пловдивъ. Положение на училището и на учителя. Искане съвѣти.

Пак. 21.

Чрѣзъ Г-на Христя Гешева

Господину Найдено Герову

Въ Вѣнж.

Пловдивъ 1855 л. Апр. 21-ый

Любезный Брате!

Заминала-та неделя ти писахъ отвѣтъ на писмо-то отъ 4 Апр. Тая неделя не съмъ пріялъ отъ тебе друго писмо. Вчера ся видѣхме тука съ единъ Пловдивчанинъ, който ми каза, че ты видвалъ въ Оршавж. Той человекъ е Константинъ Стуиловичъ.

Снощи вечеряхъ у насъ Г. Степанъ Верковичъ бѣлогражданинъ, архѣологъ и Г. Димитаръ Стайковъ басм. много ся благодарихъ отъ тѣхъ, Г. Димитаръ ми приказва за тръговихъ-тъ си, а Г. Степанъ ми показа различни древни монеты, които не бѣхъ видвалъ, между тѣхъ имаше и една отъ Кралъ Марко. За нежъ ми каза Г. Стефанъ, че была многоцѣна. Той бѣше рекомандуванъ отъ Бѣл-градъ до г. Николакия Чаликия и ходи тука помного монастыри и имаше събраны у него много древности славянскы. Може да ся видите съ него въ Бѣл-градъ. Отъ Бае Атанаса имамъ днесъ писмо, той добръ ми пише. Въ Бае Атанасово-то писмо ми пише бае Хаджи Йоанъ пакъ да Ви ся помолъж за Спаса, и когато ми пишете за него да му извѣстж азъ отъ тука за Спаса что ми пишете.

Ако бждемъ здрави отъ начяло на Маія или отъ половинж щемъ да начнемъ да готвимъ за испытаніе зачтото тая година искаме да направимъ по-рано една двѣ недѣли. Послѣ незнажъ какво да правжъ, ако си недодешъ ты до тогава; незнажъ и шжть ли мя поканятъ епитропи-ти да седж за напрѣдъ въ училище-то, я шж ли да бждж въ сѣстояніе да мож си врышж работж-тъ и зананпрѣдъ, зачто-то съмъ много ослабналъ. Завчера ми бѣше докрывяло нѣщо, та ти съмъ писалъ, чтото нешж да пишж когато съмъ веселъ. Ако бы да сж забавишь шж ся надѣвамъ да мя съвѣтовашъ какъ да врышж за напрѣдъ, както что ми пишяхте напрѣдъ, че щешъ да ми пишешъ. Г. К. Стуиловичъ казвалъ тука, че въ разговора си му сте казали, че щете да идете въ Тріестъ ~~тыя дни~~ прѣзъ ~~малъ~~, та отъ него сж ся научили нѣкои отъ тръговци-ты, ако щете истина да идете желяжъ Ви добръ пжтъ. —

Поздравѣте Спаса и Рашка.

Константинъ Геровъ. —

635. — Искане кадра на велики хора.

Пак. 21.

Пловдивъ 1855 л. Апр. 28-ый.

Любезный Брате!

Накжсо ти отговарямъ на писмо-то отъ 18-ый Апр. което пріяхъ заедно съ приключено-то въ него за Бае Атанаса и за Тота; научихся отъ писмо-то ти, че щешъ да ми пратишь нѣщо по Х. Яни, не знажъ что е то за това ти ся, ако има нѣкой добри нѣчга за мене напр. кадри отъ великы лица и другы нѣкой съ които да мож да ся хвалж тука ты ми купи, и колкото стане харчъ шж го плати на Гешевы та тамъ да си го земешъ отъ Г. Христя Гешевъ.

Допжти шж ти пишж по-пространно. Заминала-та неделя ти пратихъ писмо трѣбва да го си получилъ.

К. Геровъ.

636. — Колѣбаніе за отиване въ чужбина на учение.

Пак. 21.

Господину Найдѣну Герову
Въ Вѣнж.

Пловдивъ 1855 л. Маіѣ 11-ый

Любезный Брате!

Заминала-та неделя пріяхъ твое писмо отъ 25-ый Апр. и приключено-то въ него дадохъ Г-ну Христю Гешеву. Тая неделя пріяхъ друго отъ 2-ый Маіѣ и приключено-то за Г. Николакий дадохъ, а на Г. Христя Гешевъ не съмъ го даль, защото не е потрѣбно да ся даде.

Отъ Г. Гешевы зехъ 20 жлѣтици минцове. Г. Атанасакый Самоковчето тя поздравява и благодари ты за извѣстіе-то, че щете пратите брату му писмо-то. Г. Цоко Каблешковъ тя поздравява, той жѣлае когато ся молитѣ да думате: помени Господи раба твоего Цока. За да додж при тебе слѣдъ испытаніе-то, ако мя повыкашь, не знаѣж щж ли да можж, както что ся и не знае щешъ ли да можешъ да мя повыкашь, затова сега и ничто не ты казвамъ. Ако бы даль Богъ отъ невиденж странж възможность да можж рядовно съ лошотии-ти си да ся доучж добрѣ, то можж ся рѣши на тоза, ако ли е невъзможно това, то здраве да е, на другж обаче работж не ся опрѣдѣлявамъ рѣшително, защото ся познавамъ неврѣденъ сега за никакво дѣло. —

Желаѣж ти добрж сполукж.

К. Геровъ.

637. — Чакане армаганъ. К. Геровъ билъ въ Букурещъ.
Уравнение на смѣтки. Безпаричіе. Зимане пари съ лихва. Пловдивски новини.

Пак. 21.

Отговор. 27 Юнія.

Пловдивъ 1855 л. Јуніѣ 9-ый.

Любезный брате!

Вчера пріяхъ твое писмо отъ 30-ый Маія, въ което имаше приключено Спасово писмо до мене и твое до бае Атанаса. Още не съмъ получилъ оныя нѣчта, които сте ми прагили чрѣзъ Владыкж-тж, кога гы получж щж запрж у мене, които ми назначавате, а другы-ты щж пратж Байку въ село. —

Ясенесь кога бѣхъ въ Букурещъ ми ся чины, че мя пытахте прибралъ ли съмъ сичкы-ты пары, за които ми бѣхте назначили въ пусулж отъ Едрене, и азъ Ви казахъ, че Г. Георгакий ми даде около 400 чѣтыре стот. гр. по малко отъ колкото ми бѣше назначено да искамъ. Още Ситовчене-ти отбихж 25 гр. отъ колко-то имажж да даватъ, ужъ за даръ на черковж-тж, а вси-ты другы назначены въ пусулж-тж прибрахъ и дадохъ на вси-ты мѣста, колко-то имаше назначено въ другж пусула да дамъ освѣнь назначены-ты въ пусулж-тж даль съмъ нѣколко гр. на К. Папада-тый и на Николакий Левкий, и за тѣхъ Ви съмъ писалъ. Така нема да давате нигдѣ. Ако има да ся дава нѣкому нѣчто за което ми не е извѣстно, то е друга работа, нѣ види ся, че неще да има зачго-то никой не ся е обадилъ да иска нѣчто. Имаше да ся даватъ на Слави, при Папазовж-тж маазж, за кафе и шикеръ, него платихъ и не съмъ ти писалъ. Вчера съмъ платилъ на единъ человекъ за тебе 7 гр. Той человекъ казва, че былъ на казино-то каведжія, та остало отъ тамъ да му давате 7 гр.

Така насждѣ е платено гдѣто има да ся дава. — Зимасъ ми бѣше пратилъ отъ Стамболъ Г. Стоянъ Джейковъ съ полицж 6,000 гр. и попрѣди по Св. Троцж си доде тука и си гы поиска, азъ понеже бѣхъ похарчилъ около 1000 гр. отъ тѣхъ немахъ да му гы дотѣкмж, дадохмо колкото имажъ, а за другы-ты му рѣкохъ, че щж да си идж за Св. Конст. въ село та щж да му гы дамъ. Послѣ кавахъ за това Г-ну Стоянчу и молихму ся да ми даджъ пары да си платж длѣжность-тж, той ми отлага отъ день на день доклѣ да си идж въ село, а когато да си идж той мя прѣсатаняся и не ми даде пары, азъ бѣхъ вече нарядилъ да си идж, та

неможяше да размахнѣ ходеніе-то; а понеже нѣмахъ пары и за харчъ по пѣтя, зехъ на заемъ отъ Г. Костак. Мор. 73 гр. та си ходихъ въ село; тамъ зада избѣгнѣ отъ безчестіе прѣдъ Г. Стояна Джейковъ и прѣдъ другы, които знаехъ, че имамъ да му давамъ наплатихъ му ся съ твой-ты пары, които бѣхъ земалъ въ село да дамъ каковы Жованы и каковы Маріи и Мами. А пакъ на какъ Иванъ и баю Атанасу и Мами казахъ, че си пратилъ пары-ты каковы Иванины, нѣ сж още въ Филибе у Гешеви, та кога ты земъ щъ ты пратъ въ село, и на дѣяхся, че какъ щѣтъ ми дадать епитропы-ты пары, та щъ ся наплатъ на какъ Иванъ на мѣсто тебе, нѣ и до днесъ не съмъ видѣлъ паръ отъ училище-то. Сега вече приближава да ся сврѣши годинъ-тъ ми, та щѣтъ ми дадѣтъ пары, и азъ щъ ты дамъ на какъ Иванъ затова бѣдѣтъ безгрижны. Вчера зехъ отъ Г. Цока Кабл. 404 гр. съ лихвъ на заемъ за харашлъкъ, и то съ посрѣдство отъ твое-то поздравленіе, а не другояче.

Г. Гешоглу бѣше ми давалъ ланы пары на мѣсто епитропы-ты, и понеже епитропы-ти, не му доплатили 100 гр. зарадъ мене отъ ланы той си ты прихванъ отъ твой пары, които ми пратихте; това е сврѣшилъ Г. Гешоглу съ мене, може и за това да Ви е писалъ да ся негрижите, че той ще тури на редъ работъ-тъ. Друго ничто не е сврѣшилъ нито ми е подумалъ, за онова чтото му пишяхте. Ето сега доде бае Хаджія при мене отъ село и Ви поздравлява заедно съ Спасъ. —

На Г. Салчо ся добихъ тыя дни близнета момче и момиче Жованче и Еленка.

К. Геровъ.

Г. Николакий Чяликий е сега при мене та чете Новине Сръбске, отъ сръдце Ви поздравлява.

638. — Въ Пловдивъ холера. Испитанието се размахва. Всички бѣгатъ. Хр. Гр. Дановъ въ Клисурѣ. К. Геровъ въ Копривщица. По заплатата. Владиката (Доротей) присвоилъ армѣгана. К. Геровъ въ Бѣлъ-градъ да печата полъ-Златанова книга.

Пак. 21.

Пловдивъ 1855 л. Юлій 14-ый

Любезный ми брате!

Заминала та неделя Ви писахъ писмо нѣ го закѣснихъ, та нема врѣмя да го земать Г. г. Гешеви. Испитаніе готвехме да правимъ на 10-ый Юлій завчера въ неделя, нѣ ненаправихме, че отъ еднѣ неделя насамъ има тука холера, та сж ся разбѣгали и чорбаджи-ти и подолны-ты хора. Чорбаджи-ти и Владыката намѣрихъ за добръ да не се правятъ испитанія въ това лошо врѣме ни на наше-то училище ни на гръцко-то. Така още завчера въ пятъкъ распрѣтахме сичкы-ты момчета, та си отидохъ кое отъ гдѣто е и Христе Г. си отиде въ Клисурѣ, че го бѣше много страхъ. Азъ отъ завчера бѣхъ на Дермендере у чорбаджи Салчеви. Снощи си додохъ тука и намѣрихъ Баевый Атанасовый конъ пратенъ отъ село за да си идъ, така днесъ, ако е воля Божія щъ си трѣгна отъ тука имамъ и добри дружина. За напрѣдъ вече не пиши писма-та си до менъ нѣ до Бае Атанаса, зачтото азъ нещъ скоро да дождъ тука. Като бѣхъ на Дермендере ми рѣче чорбаджи Салче, че трѣбва да си должъ пакъ да си отворъ училище-то на 1 Септ. и дадеми само 2500 гр. и заръча ми да земъ отъ село още 1000, а другы-ты ми пары оставятъ за кога да должъ пакъ, нѣ нищо друго, не ми сж хоратили за напрѣдъ, зачтото не сж ся събирали сега като е лоше врѣмя-то. Владыка-та е пратилъ въ село само единъ твой образъ съ колелато черчеви и другы заедно съ Спасовый на Бае Хаджіа, а друго ничто не е пратилъ и не пише, че е имало сандѣче до мене. Сега сж дошло въ село врачанци за да правятъ сватба-та. Байко пыталъ Костакыя язаджія Владышкы дохождало ли е отъ тѣбѣ сандѣче до мене, той казалъ че дошло и было само надписано до К. Геровъ. Владыка-та искалъ да види что е вжтрѣ, и разковалъ и така казвать ужъ, че намѣрилъ вжтрѣ само два-та образи и друго ничто. Така ничто не съмъ получилъ отъ чтото ми пишяхте че сте пратили. За минала-та неделя прѣяхъ твое писмо, въ кое-то ми пишяхте заради чорбаджи ты.

Колко-то за сега щъ си сврѣшъ работъ съ тыя пары что ми дадохъ, та за послѣ какъ щъ правъ ще покаже врѣмя-то.

Днесъ трѣгамъ отъ тѣка и нигдѣ нещъ са мая а щъ да врьвж за въ Бѣлградъ да печатамъ сега по распуста П. Златановж книгж, ще доде и Христе Груевъ Клис. съ мене, та послѣ, ако има врѣмя за маяніе тамъ, да остане Христе, а азъ да си додж. Да ли неможемъ ся събра нѣгдѣ по Дунава да ся видимъ! азъ чтомъ додж въ Бѣлградъ щж пишж Г-ну Христю Гешову, та ако сте тамъ да направите както е добрѣ. Щж минж прѣзъ Врацж на пѣтя си да ся видж и съ Владыкж-тж.

К. Геровъ.

Всело станала Маріина-та сватба завчера въ неделя сватове-ти врачянци сж были въ нашж-тж кжщж, и това е было по Воля-тж на Владыкж-тж, ако и да ся не е щяло баю Атанасу, като си има сега работж. Така ми пише Бае Атанасъ. —

Сжщій.

639. — Неумѣстно канене да се иде въ Бѣлградъ. Кога ще се почне рѣчникътъ и кой ще го печата? Молба за събиране рѣчи.

Коп. кн. 1.

Петербургъ 6 Октомвр. 1855.

Любезный Брате!

На 30 Септ. пріяхъ твое писмо отъ 14 Юлія. Въ него ми пишешъ, че си щялъ да идешъ въ Бѣлградъ и като чтомъ стигнешъ тамъ да пишешъ Г-ну Гешеву да тя извѣсти ако съмъ въ Бечъ, да дойдешъ да ся видимъ. Азъ имамъ отъ Г. Гешева писмо отъ 10 Септ. и той ничто не ми спомянува за тебе, та това мя прави да съмъ немиренъ, че ходеніе-то въ твѣя немирни и болѣстни врѣмена не си е никакво. Кога си ималъ таково намѣреніе, зашто да не ми пишешъ еднж недѣлж по-напрѣдъ, та да тя чякамъ въ Вѣнж? Надѣжся твѣя дни да пріемж писмо отъ тебе, та да ся умириж.

Азъ не знаж, какъ може да не е имало въ санджче-то, что бяхъ пратилъ до владыкж-тж съ портрета си, оныя работы, за които ти пишяхъ, че съмъ намѣстилъ вжтрѣ въ него. На ли си щялъ да ходишь въ Вратцж, тамъ трѣбва да ся научишь, какъ е станало това.

Рѣчника ми ще подкачи да ся печята прѣзъ Ноемвр. сир. слѣдъ мѣсяць. Ще го печята академѣж-тж. Чрѣзъ него можя щж белкимъ да ти исходатайствамъ мѣсто въ университета. Всякой листъ, като чтомъ ся напечята, щж ти го пращамъ. Моляж ти ся да събирашь рѣчи и въ всяко писмо да ми гы забѣлжяшь. Подкани и Якима и Георгія Груева и Христа Груева да правятъ това исто-то, каквото и азъ самъ имъ съмъ писалъ. Които рѣчи не застигнжтъ да ся напечата на ряда си, щжтъ ся печататъ въ прибавленіе. Добро видѣніе!

Твой братъ
Найденъ.

Мами щж пишж допжти слѣдъ 3—4 дни.

640. — Н. Геровъ иска отъ брата си народни пѣсни за примѣри въ рѣчника.

Коп. кн. 1.

• Петрово 1 Ноемвр. 1855.

Любезный Брате!

На 6 Октомврѣя ти писахъ за отговоръ на писмо-то ти отъ 14 Юлія. Друго писмо слѣдъ това отъ тебе нѣмамъ, та съмъ на мысль. — Твѣя дни трѣбва да подкачи да ся печята рѣчникътъ ми. Начяло-то му прѣдставихъ въ Академѣж-тж. Като го пишж, чясто ми става потрѣба да казвамъ изрѣченія за примѣры на нѣкои рѣчи. За такыва примѣры можтъ да послужатъ народны изрѣченія, народны пословици и пѣсни. Затова ти ся моляж да ся потрудишь да ми написавашъ въ писма-та си

отъ недѣлж на недѣлж по нѣколко пѣсни отъ оныя, что имамъ събрани въ мои-ты книги. Ты трѣбва да ги си видѣлъ. Най-напрѣдъ ми прѣпиши отъ оныя, които сж писаны съ моѣ ржкж, въ еднж тетрадж отъ много листа отъ дебелж черникавж и гръзделивж книгж. Нѣкои има писаны на-пошянскж книгж: тѣхъ може да ми пратишь исты-ты. Моли ся и Г-ну Хр. Груеву да ти помогне и той, та по-скоро да ся сврши. Може да накарашь и нѣкой отъ ученицы-ты, който пише чистичко, да прѣпише нѣколко. Нека да ся написаны, колкото може гжсто и на тънкж книгж и всякож недѣлж да ми прашашъ по нѣколко, зачтото ми сж тврьдѣ потрѣбны . . .

Твой братъ
Найденъ.

22 Ноемвр.

Не можяхъ да ти испратж това писмо на врѣмя, та остана до днесъ тука. И до днесъ нѣмамъ писмо отъ тебе. Молиж ти ся да свршишь това, что ти пишж горѣ за пѣсни-ты, съ тѣхъ щешъ ми направишь голѣмж добрж. Рѣчникъ-тъ ся печята. . . . .

641. — Академията печата рѣчника и за труда плаща Н. Герову по 30 рубл. на листъ.

Коп. кн. 1.

Петрово 29 Декемвр. 1855

Любезный Брате !

Вчера прияхъ твое писмо отъ 8 Декемвр. То мя тврьдѣ зарадва, а напрѣдъ бяхъ тврьдѣ на мысль, като нѣмахъ пять мѣсяци писмо отъ тебе. Рѣчникъ-тъ ми подкачи да ся печята, нъ прѣзъ Януарія ще ся пустне начяло-то му въ свѣтъ, та тогава щж ти пратж прѣвы-ты двѣ или три тетрады. Печята го, както ти писахъ по-прѣди, Академiя-та и мене за труда се плаща по 30 рубл. за печатный листъ. Какъвъ е рѣчникъ-тъ не ти пишж по-тънко, зачтото самъ си щешъ го видишь, кога слѣдъ нѣкой день ти пратж прѣвы-ты листове. Слѣдъ рѣчника може да напечатать грамматикж. Жялно ми е, дѣто работы ты на училище-то врьвятъ така, та не може да си доволенъ; но азъ ся надѣж занаяпрѣдъ да бжде добрѣ, каквото да ся наплати досегашно-то тегло, само да даде Господь да ся оправятъ врѣмена-та по-скоро та да си дойдж. Тврьдѣ добрѣ е, дѣто ся е зель г. Александръ да прѣдава французскый языкъ въ училище-то. — До пжти щж ти пишж нѣчто за твое-то доучванiе, че сега не прилѣга да ся пише. — За Стояна Костовъ ты самъ можешъ да разсждишь, бива ли да го земешъ вмѣсто Христа, както видишь, че ти прилѣга. — Г-ну Цоку Каблешкову дай приключено-то писмо за поздравление за жененiе-то му, а за отговоръ на това, что ти е поржчялъ да ми пишешъ, кажи му, че помнж, что ми е говорилъ, и азъ не ся отмѣтамъ отъ думж-тж си и все съмъ на единъ умъ. Нъ негова милость, за да не влѣзе въ грѣхъ не трѣбва да прави на ветхо село новъ законъ, да не иска азъ да му пишж напрѣдъ, зачтото не е така Пловдивскый обычай и зачтото азъ не знаж что да му пишж, а нека ми напише прѣвѣ той за тжж работж, и да бжде увѣренъ, че щж му дамъ отговоръ, както да му ареса. — Не ми пишешъ, прiя ли дрехы-ты, что ти пратихъ отъ Вѣнж, и Г. Христо Гешевъ пратилъ ли ти е нѣчто до 400 грош. за които ти спомянувамъ въ припискж-тж отъ 22 Ноемвр. на писмо отъ 1 Ноемвр. Въ исто-то писмо ти пишяхъ и за пѣсни что имамъ събраны да ми ги прѣпишешъ и испратишь. Молиж ти ся по-скоро да свршишь това. — Поздрави отъ мене вси прiатели. — Желаж ти да посрѣщнешъ съ здраве и весело новж годинж. Добро видѣнiе.

Твой братъ
Найденъ.

642. — Н. Геровъ изходатайствувалъ за брата си Костадина да се доучи въ руски университетъ.

Коп. кн. 1.

Петр. 2 Януар. 1856.

Любезный Брате !

Честита нова година ! Дано ны сподоби Господь да ся видимъ тѣхъ годинъ живо и здраво. На 29 Дек. ти писахъ за отговоръ на писмо-то ти отъ 8 Дек. Сега нѣмамъ друго да ти кажѣ освѣтъ да ти обадѣ, какво има възможность да ся изходатайствува изволение, за да дойдешъ да ся доучишь въ нѣкой отъ тукашны-ты университеты. Ако имашъ волю да дойдешъ, пиши ми, та да заврѣшѣ тѣхъ работѣ за пролѣтъ, та на лѣто да можешъ да дойдешъ. Нѣ прѣмисли си хубавѣ, та чтото рѣшишь сега, да бжде на здраво рѣшено, да не ся поврѣнешъ послѣ, че не иде добрѣ. Отговоръ за това ми прати пò-скоро, зачтото такыва работы отеднажъ не ставать, а ся провличать, та трѣбва у врѣмя да ся подкачять. Пиши ми пò-часто и пò-подробничко, какъ ся поминувашъ и прочее, что знаешъ, че е любопытно за мене. Въ едно отъ послѣдни-ты си писма, что ти съмъ пратилъ отъ Вѣнж, бяхъ ти заблѣжилъ нѣколко рѣчи, за да испыташь за знаменование-то имъ и да ми го напишешъ, ты ничто не ми обаждашъ за това, пиши пріялъ ли си това писмо.

Приключено-то писмо отъ Станислава, дай спорядъ надписа му. И есенесь ти прашахъ отъ него писма и не знаѣхъ, пріялъ ли ги си.

Поздрави отъ мене вси пріятели. Попытай г. К. Моренова, зачто мя е забравилъ. Кога бжде сватба-та на г. Ц. Каблешкова, обади ми.

Добро видѣние !

Твой братъ
Найденъ.

643. — Рѣчникътъ се печата. Желание да се печата и грамматиката. К. Геровъ готовъ да иде да се доучи. Положение на училището. Слово за Св. Кирилъ и Методія Пловдивски новини. Богоевъ въ Пловдивъ. Церковни книги. Поучителни книжки.

Пак. 21.

Господину Найдену Герову
Въ Вѣнж.

Пловдивъ 1856 л. февр. 15.

Любезный ми Брате !

Твои писма отъ 22 Ноемвр. 29 Декемвр. 2 Януар. пріяхъ. Радостничко ми е, че ся печата рѣчникъ-тъ ти, дано да може да ся напечати и Грамматика-та, зачто-то блѣгарскы-ты филолози отъ день на день врьвять по дырѣ-тъ на твоѣ-тъ грамматикѣ. Още повече ми е радостно, че можешъ да изходатайсвовашъ да ся доучѣхъ; това е- зарадъ мене най-радостна вѣстъ. Азъ ся допытахъ до Г. Костакыя М. и до Г. Стоянчя и до другы нѣкой, тѣмъ ми казахъ, че е много добрѣ, стига само да имамъ волю да ся учѣхъ и да може да ся изходатайствува, зачто-то азъ отъ тука въ три годинѣ врѣмя, както знаешъ, не съмъ придобилъ ни парѣ, та отъ мене си ничто не можъ си помогнѣхъ и чтото си имамъ малко нѣчто то ще ми трѣбва нѣкога за нужденъ случай. Давамъ ти добрѣ отговоръ, че съмъ готовъ когато мя повыкашь да додѣхъ и слободно врьши работѣ-тъ безъ да ся съмнявашъ отъ мене, зачтото азъ размышлявахъ добрѣ и ся допытахъ, та че тогава ти пишѣхъ. Само едно може да прѣпятсвова, тоестъ смрътъ, нѣ и тогава може ся намѣсти другъ нѣкой на мое мѣсто, та заради това, колко можешъ дѣйствуй. Азъ щѣхъ си направѣхъ пò-ранко тая година испытаніе, зада можъ да си попочина, та лѣтось или на есень, спорядъ както ми пишешъ, да съмъ готовъ; това ми е мненіе. —

Училище-то ни отъ день на день ся оправя и азъ съмъ нѣколко пò-добрѣ отъ каквото бѣхъ, ако и да не съмъ както трѣбва добрѣ. На пролѣтъ на Св. Кирилъ и Методій готвимъ да свѣтимъ водѣ въ училище-то и да положимъ въ него икона на Покровители-ты училищны, която сега ся пишѣ. Тогава ще да трѣбва и да ся каже нѣчто, на които ся съберѣхъ. Азъ щѣхъ залѣгамъ отъ сега да приготвѣхъ нѣщичко,

что то мож вече, нъ колкото и да залѣгамъ, знаѣж че все нещж да мож да направж такова нѣчто, отъ което да почувствовать заспалы-ты срьдца на наши-ти; за това ти ся мољж да ми съчинишь нѣщичко, ако имашь врѣмя и да ми го пратишь до речено-то врѣмя. То неще да е много нѣчто, а колко да не мине безъ ничто, че не е прилика безъ слово да ся мине. —

На г. Цока дадохъ писмо-то отъ тебе, и бѣхъ въ тоя день у тѣхъ (у кокона Еленка) на вечеря. Г. Цоко прочете писмо-то ти прѣдъ стопаницж си Фросж, съ коѣто ся вѣнчя прѣди мѣсяць врѣме и прѣдъ други-ты имъ домашни. Всички-ты ся благодарихж отъ писмо-то ти и всички пихме на трапезж-тж за твое здраве и скорый доходъ. Кога ми пишешь пакъ писмо, пиши много здраве и до тѣхъ, така и Гг. Бр. Гешевы и Гг. братія Захарлій, до Г. Варсамооглу, до Гг. братія Стояновы Георг. г. Теодор. Повечко нѣщо, до уйчя Христя и до Шюрей му Бончиди, който сега скоро си доде отъ Атинж и до др. зачтото всички-ты тя поздравлявать. Ако щешь пиши нѣколко думы особно и до К. Н. Кумеца и Кумицж-тж, която ся налѣваме напролѣтъ да добые. Чрѣзь тыя поздравленія, има съ какво да поидж тукъ тамъ и да ся разговорж. Госпож. Теофану Чял. както Ви пише Г. Костакый ся годи по Јовановъ день. На г. Атанасакый дадохъ писмо-то отъ брата му. Есенесь не съмь пріималъ други писма заради Г. Атанасакыя отъ братаму Станислава. Други любопитны работы за тебе нема да ти пишж. На женско-то училище доведохж новж даскалицж, а вехта-та си отиде. Пѣсни-ты пращамъ нѣколко сега и до неделѣж щж ти пратж повече. Г. Христе Гешевъ ми прати около 400 гр. дрѣхы-ты пріяхъ, както ми пишете прѣзь Свищовъ. Г. Богоевъ дохождалъ есенесь въ Пловдивъ, та искалъ отъ Гешевы пары за да ся доучва, тии му дали за еднж годинж, и Г. Пуліоглу му далъ за другж годинж и тогава си отишелъ въ Парижъ за да ся доучва лѣкарство. нъ отъ тогава нема извѣстіе кждѣ е, въ Парижъ ли е; или е на друго мѣсто. Тука често ся дирять церковны книги и житія свягыхъ, лексиконе като наши-ты и Греческо Рускы, харты геогр. отъ които иска и Г. Костакій Мор. едни отъ най добры-ты; много ся дирять и наусници и псалтире. Ако имашь возможность да ни сло-быешь съ такива то когато прилегне прѣди да изнесе нѣкой другъ изнесъ нѣколко, та можть ся похарчи. На Узунджово на есень, колкото церковны книги да има можть ся похарчи. Така и сферы голѣмы и малкы небесны и земны, рѣкы врѣ-мень и др. сж все за харченіе. Ако видимъ че е добрѣ и че може, то можемъ залѣгна и отъ тука да ти найдемъ нѣколко пары, ако немашь, когато ти трѣбвать. Ако има малкы поучителны книжки за момичета, можешь напеча-та и отъ тѣхъ, че нема такыва книжки, такожде и за училища-та по села-та сж потрѣбны дребны по-учителны книжки, каквы-то сж Св. Исторій твой-те, които сж много харчять. Г. Ка-сапскый прѣпеча-та твоите исторіи св. та гы побрька и направи гы ничто и никакво, та и тѣхъ неможе вече да разумѣвать дѣца-та, тапа неможть и да пишжть, та е голѣма мжкж. —

К. Геровъ.

Любѣзный Братъ.

Твои двѣ писма ѿ 29 Декѣмв : ѿ другото ѿ 2. Јанваріа пріяхъ, тизи писмани зарадваха сѣнциани като додохъ наскоро ѿдно по дрѣго катѣ дасѣ ѿ близж ѿспрагѣни. У дома всѣчки здрависме дотѣзи чѣсъ. Жѣлаемъ данѣ и вѣ дасте здрави Баіа Хажі ѿвѣнъ заржчани максѣсъ датѣ поздрава ѿ негова страна ѿ ѿ всичките ѿмъ домашни, ѿтѣи самси щѣтѣ пѣше допжти. Госполѣнъ Іоакѣмъ Грѣвѣ каза че щѣти пѣше пѣсмо. Поздравляватьви всичкитѣ сѣстрѣи ѿ сродницы. Моѣто простран-но писмоѣ говѣ датѣ ѿва кжкво сѣнца ѿ сжрѣж жѣлаемъ поскоро дасѣ видимъ та дасѣ разговѣримъ засѣчко пространно ѿ ѿтжкъ сосъ пѣсмо датѣ пѣша по про-странно несѣ оуѣсѣщамъ какъ, ѿзъ понѣжѣ днѣсъ намѣрихса вѣвъ филибѣ замояси работа ѿзарадѣи товѣ нѣтѣ писахъ ѿсобно но вкостадинового пѣсмо заданѣстая много харчѣ желати прочѣе добрѣо здравѣи ѿ добрѣо видѣніе.

Братъ твой Аѣанасъ.

До неделѣж щж ти пишж и задружы нечѣта, че сега не ми прилѣгна, пѣсни не пращамъ сега. —

К. Геровъ.

644. — Пращатъ се първитѣ листове отъ рѣчника. Надежда за миръ.

Коп. кн. 1.

Петрово 25 Февруар. 1856.

Любезный брате!

Откакъ съмъ дошълъ тука, става седемь мѣсяца, а само едно писмо имамъ отъ тебе отъ 8 Декемвр. на което ти отговорихъ на 29 Дек. и послѣ пакъ ти писахъ на 2 Януарія. Твърдѣ ми е мжно, дѣто не ми пишешъ, и ничто не ми отговаряшъ на това, что ти ся моля да ми свръшишъ. Нѣ трѣбнѣе. —

Тыя дни щж ти испратж првы-ты четьре листове отъ рѣчника ми, что има напечатаны до сега.

Твърдѣ приличя да ся заключи миръ прѣзь Марта, та ако бжде животъ и здравіе, прѣзь лѣто трѣбва да си доидж.

Приключены-ты писма прати за дома.

Повече не ти пишж, че, като не ми пишешъ ты, може да не щешъ и азъ да ти пишж.

Добро видѣнѣе!

Твой братъ
Найденъ.

645. — Убийство въ Карнаре. Тържествено четене хатумаюна. Лъжливъ слухъ какво Н. Геровъ е въ Парижъ.

Пак. 21.

Пловдивъ 1856 л. Марта првый

Любезный ми Брате!

Заминала-та неделя ти пратихъ отъ кумеца ни Конст. Нешевъ писмо, приключено въ мое писмо. Днесъ ти пращамъ нѣколко пѣсни, които сж забръканы въ реда на прѣпискж-тж нѣ има белѣжки, та щѣшь ся усѣтишь какъ сж. Приключавамъ ти писмо отъ роднины-ты уйчевы Х. Христовы и изявлявамъ ти отъ тѣхнж странж, че много ти ся молятъ, ты пакъ да имъ пишешъ подробничко за смръть-тж на покойнаго и за имѣніетому, и гдѣ ся е поминалъ покойный. Още ся молятъ да имъ явишь по кой начинъ можать да си трѣсятъ наслѣдство-то кога ся умирать врѣмена-та. Ти освѣнь тебе никому другому не ся надѣвать, затова ти ся и молятъ отъ душж и сръдце да имъ извѣстишь, какъ да правять. Тая недѣля умрѣхж и двѣтъ близнечета лѣтошны Г. Салчевы Чом. отъ шярулка-та. Попрѣди Г. Н. Чаликий и Г. Георги Стояновъ, пратихж Кумана Касапина да имъ бере овце прѣзь планинж-тж. Когато да мине Куманъ прѣзь Крънаре-то за да влѣзе въ Троянскж-тж планинж, поискалъ отъ Крънаре-то заптіе, а билюкъ башія-та му рѣкълъ: азъ съмъ пратилъ напрѣдъ по пжтя человекѣ, та не ся бой и бръзай да ги стигнешъ. Като что ся поотдалечилъ малко Куманъ и пушкы припукали въвъ него, той сиротникъ-тъ, безъ да каже нѣчто, падналъ мрътавъ. Сега Г. Никол. доведе тука Билюкъ башія-та и прави тяжка давія, незнаж вече кадѣ ще да имъ излѣзе край-тъ. Той билюкъ башія е одавнашенъ тамъ выкать го Еминнаа, може да го знаешъ.

Завчера ся чете тука на конака Хати-Хумаюнъ царскый съ голѣмъ алай на сръдѣ двора. Освѣнь паша-та и другы-ты голѣмци турци и наши-ти чорбаджій, бѣхж всичкы-ты владыци съ попове-ти си, и толкова много другы бѣхж ся събрали что то неможяхж да ся поберять въ конака. Като ся изчете Хат. Хумаюна, Чорбаджій-ты и владыци-ти пихж при пашж-тж по едно кафе, таче отъ тамъ стар. Влад., Левкий, Архыд. и др. на коніе, слѣдъ тѣхъ попове-те и чорбаджій-ти послѣ простый народъ, трѣжествено додохж въ цр. Св. Богор. Тамъ каза Влад. Слово относительно за Султана. Послѣ Архыд. чете Хат. хумаюна на амвона на Гръцкый языкъ, слѣдъ това, Григорче каза второ слово, таче послѣ псалтове-те пѣхж благодарственны молитвы Богу и похвалны пѣсни Султану за добрины-ты въ хат-хумаюна. Когато ся чете хат-хумаюн. на конака, тогава пушкахж съ топове-ти.

Тука ся чуе, че си отишълъ въ Парижъ съ посланици-ти, и ся вѣрва добрѣ, ако и да казвамъ азъ че не е истина това. Надѣвамъ ся да ми пратишь првы-ты листове отъ лексикона и нѣщичко зада кажж въ училише-то кога свѣтимъ вода на

пролѣтъ. Г. Цоко Каблешковъ прави иконата на Св. Кир. и Мет. за поменъ на покойнѣ-тѣ Ралу Чалжкова.

Вчера имахъ отъ Бае Атанаса писмо, много ти здраве отъ него и отъ дома отъ всички-ты

До неделѣ шѣ ти прати повече пѣсни. —

К. Геровъ.

646. — Почетъ къмъ кумъ. Наставление за кръщене. Радость за успѣха на училището. Работата на Костадинъ Геровъ наредена. Начина се печатането на руско-българския рѣчникъ. Свѣдѣния за печатница. Сърадване на Бончиди. Слово за Св. Кирилъ и Методи.

Коп. кн. 1.

Петр. 15 Марта 1856.

Любезный Брате!

Прѣди еднѣ недѣлѣ пріяхъ твое писмо отъ 15 Февр. Отъ него съ душевнѣ радость ся научихъ, какво кумци-ты ми сѣ на пѣтъ да си добыжѣ чядо. Завчера пріяхъ писмо и отъ истый кумець Костадинчя, и той ми обажда, какво ся надѣжѣ скоро да ся испълни това тѣхно и наше ожиданіе и мя кани да ти дамъ изволеніе да кръстишъ ти намѣсто мене отроче-то, что има да ся роди. Въ тоя случай кумець-тѣ дръжи здраво народный обичай, и ны причита като законны кумове. Това ми е твърдѣ пріятно, и вѣрвамъ, че и тебѣ ще е драго да мя отмѣнишъ и да кръстишъ на мѣсто мене. И така азъ, като благословѣ заочно кръщеника и ся поможъ Богу да му прати благодать и даръ отъ Святаго Духа, прѣдоставямъ тебѣ да му бжде въспріемникъ на дѣло. Нѣ азъ быхъ желалъ да му дадешъ имя спорѣдъ народный обичай. Ты знаешъ какво у насъ има обичай да подмладявать най-напрѣдъ стары-ты родители въ унуку-ты имъ. Съгласно съ тоя обичай, трѣбва, ако бжде кръщеникъ-тѣ момче, да го кръстишъ Юванчо на имя-то на живый му дѣдо, ако ли е момиче, то да го отречешъ Анка на бабѣ му. Христіанскый обичай е при кръщеніе-то въспріемникъ-тѣ да дава на кръщеника си кръсте, което той носи на себе доклѣ живъ бжде. Той обичай, узаконенъ отъ церквѣ-тѣ, не ся варди у насъ, а въ филибе намѣсто кръсте правятъ друго нѣчто; азъ быхъ желалъ ты да глѣдашъ чисто христіанскый обичай и да приготвишъ за кръщеника хубавичко кръстенце. Азъ быхъ ти пратилъ оттука такова кръсте, нѣ не ще стигне на вѣрмя, та оставямъ тамъ да направишъ. Кога ся добые отроче-то и го кръстишъ, да ми извѣстишъ по-скоро подробно за всичко, какъ е станжло.

Отъ сръдце ся радвамъ като ся научвамъ отъ писмо-то ти, какво училище-то е по-добрѣ отъ напрѣдъ. Намѣреніе-то ви да поставите въ него образъ на покровители-ты му Святы Кир. и Меѳ. показва, какво настояници-ти сѣ зели да радятъ за него. Това ми е твърдѣ пріятно, зачтото отъ все сръдце желяжъ добро-то на това заведение, и ся надѣжъ занапрѣдъ да му бждѣ полезенъ по нѣкой начинъ. Поздрави отъ мене настояници-ты, Г. Салчя, Г. Георгакия и Тодоракия Стояновичи, Гг. Гешевы и пр. и кажи имъ, какво има мнозинѣ, които желяжѣтъ успѣха на това заведение, и шжѣтъ ся радвать, като чюжѣтъ че то врьви напрѣдъ.

Твоѣ-тѣ работѣ за доучваніе-то ти повдигнѣхъ напрѣдъ и ѣж имамъ почти за вѣрнѣ. Само давно миръ да ся заключи по-скоро, зачтото ако не бжде миръ то мжно ще ся приведе въ дѣло. Нѣ за вѣрно ся има, че ще ся заключи миръ, и тогава безъ съмнѣніе и твоя-та работа ще ся сврьши. Трѣбва обаче да обадишъ уврѣмя на настояници-ты на училище-то да ся погрыжѣтъ да найдѣтъ другого на мѣсто тебе да врьти училище-то, ако не за много врьмя, то баремъ доклѣ си дойдѣ азъ, та тогава щемъ намѣри нѣкакъ способъ да го туримъ на по-добъръ рядъ. Менѣ може прилѣгнѣ да си дойдѣ и по-скоро; нѣ като стане да дойдешъ ты тука, шжѣ ты чякамъ да ты намѣстѣ, та че тогава да си врьвишъ. За да не се заборава тази работа, трѣбва често да ся напомнимъ; за това не трѣбва занапрѣдъ да пропушашъ нито еднѣ пошѣ безъ да ми пишешъ, та като пріемамъ твои-ты писма, шжѣ имамъ причинѣ да отварямъ думѣ за тебе.

Може да ти се види чюдно че съ писма-та ти шжѣ добывамъ възможность да ти сврьшишъ работѣ; нѣ за да ся увѣришъ, че е така, азъ ти казвамъ, какво само двѣ писма твои сѣмъ пріялъ тука, и съ тыя само два случая сѣмъ сврьшилъ, чгото

е свършено, а да беше ми писалъ по-често, досега можеше окончателно да ся рѣши работа-та. Колко да имашъ работж, като щешъ, все щешъ найдешъ врѣмя да ми пишешъ. И причинж всякога може да намѣришь за какво да ми пишешъ, напр. колко ученици имашъ въ училище-то, какви сж и отъ дѣ сж, что имъ прѣдавашъ, каквы новы книги има излѣзли въ послѣдне-то врѣмя и др. так. работы, за които нѣма да ся боишь, че щжть ти докарать нѣкаквж беляж. А послѣдне-то ти писмо, въ което ми си приключилъ писмо отъ Кумеца, и въ което нѣма нито мѣсяць, нито день, откогато е писано, азъ не можъ и да го имамъ за писмо, особено кога съ тжжъ пощж чякахъ спорядъ прѣдыджше-то ти писмо, да приежмъ пѣсни.

Пръвы-ты 4 листове отъ рѣчника ти испращамъ утрѣ, нъ тѣ трѣбва да ся бавятъ по пжть. Тыя дни ся начина печатане-то и на Русско-Българскый рѣчникъ. За него помагатъ да ся напечата нѣкои-си чястни людие; така азъ щж имамъ сега работж повече, доклѣ да тя чякамъ да дойдешъ. Книгы церковны, карты и пр. щж нейдж възможность да изнесж. — Другы книги освѣнь рѣчници-ты сега не ми прилѣга да печатамъ; нъ занапрѣдъ ся надѣжъ да имамъ възможность и повече нѣчто да издамъ. — Пишжть отъ Вѣнж, че си пыталъ Спаса за колко може да ся купятъ потрѣбы-ты за типографіж. Пиши ми кой иска да учреди типографіж. — Обаждашь ми, че сж довели въ Филибе новж даскалицж, а не ми обаждашь отъ-дѣ и каквж. — Честити отъ мене на Кок. Елисаветж и на Кок. Теофану за годежя на послѣднж-тж. Азъ и самъ щж имъ пишжъ да имъ честитж; нъ допжти, зачто-то днесъ не щж пристигнж. — Г-на К. Моренова благодарж за писмо-то; щж му отговорж съ слѣдущж-тж пощж. Поздрави отъ мене Гг. Захаралии, нашъ бая Христа и браточядкж ни (сестра му) Анастасиж съ всичкы-ты имъ домашни, такожде и вси пріятели. Скоро, надѣжся, щж ся видж съ всичкы-ты. Ако ся видвашъ съ Г-на Бончиди, кажи му отъ мене поздравленіе. Радвамся за благополучно-то връщаніе въ отечество-то и ся надѣж, че ще остане въ града ни, за да му бжде полезенъ съ познанія-та, що е спечялилъ по чужбинж. Комшиж Г-на Цока и невѣстж Цоковицж поздрави комшискы отъ мене. Г-нъ Павелъ Куртовъ въ Филибе ли е? Ако е тамъ, кажи му много — много здравіе. Что правятъ и (не се чете)?

Като имате учитель за франц. яз. въ училище-то, добрѣ бы было да ся учишь французскы, за да ти бжде по-лесно да влѣзешъ въ Университета. — Мжчно ще ми бжде да улучж, както трѣбва да напишж слово за праздника на училище-то, что ще бжде въ деня на Св. Кир. и Мет.; зачтого азъ не знажъ какъ сж тамъ сега работы-ты; нъ все щж напишж нѣчто, та може да го прѣправите, за да бжде, както трѣбва.

Не ми пишешъ, что си сторилъ съ пары-ты 400 гр. что ти пратихъ чрѣзь г. Гешева; нито за тимисюка ми, что имамъ у Костадинчя что си направилъ.

Добро видѣние.

Твой братъ Найдень.

Пѣсни чякамъ по-скоро. Имамъ още да ти пишж, нъ допжти.

Пиши ми какво впечатлѣніе направи царскый хатишерифъ, съ който Христіани-ти ся уравниватъ съ Турци-ты. Зехж ли ся мѣры, за да ся приведе той въ дѣйствіе? Нейку, Тоти и Герчю щж пишж до пжти. — Послѣдне ти съмъ писалъ на 25 Февр.

647. — Изпращане народни пѣсни. Поржчане кръсте за новородено дѣте.

Пак. 21.

Пловдивъ 1856 л. Мартъ 16-ый

Любезный ми Брате!

Вчера пріяхъ твое писмо отъ 25-ый февр. и приключено-то за байка пратихъ въ село.

Пращамъ ти и сега още нѣколко пѣсни народны и попрѣди ти пратихъ двѣ три. Г. К. Нешевъ ти ся моли да му направишь едно кръсте малко, нъ да е съ витло да ся отваря да ся туря нѣчто въ него, да има отъ страны-ты лучи и да е нашяренко съ нѣкаквы камъчета, нъ да не е посжпо отъ 200 гр. то кръсте ще да е за ожидаемо-то му чедо, на което ся надѣватъ по въскрѣсеніе.

К. Геровъ.

Не помнж до сега 4 или 5 писма ти съмъ пратилъ, пратихъ ти и отъ Герчя и Тота.

648. — Мирътъ заключенъ. Пощата изъ другъ пѣтъ. Н. Геровъ не е билъ въ Парижъ.

Коп. кн. 1

Петр. 24 Марта 1856.

Любезный Брате!

Писмо-то ти отъ 1-й Марта пріяхъ съ всичко, что бѣ притворено въ него. Продлѣжявай да ми пишешъ всякая недѣля така. Азъ днесъ не можъ да ти пишѣ на длѣго, зачтото имамъ тврдѣ брѣзж и голѣмж работж. — Досега трѣбва да сте ся научили и Вые, какво ся заключи миръ. Листове-гы отъ словаря не ти пратихъ прѣзъ Вѣнж, зачтото сега, като станж миръ, шж ти гы пратж съ други нѣкои книжета по другъ пѣтъ пѣ-кжсъ. За себе не можъ да ти пишѣ сега ничто, зачтото трѣбва прѣвѣ да ся отберемъ на кждѣ сме и да туримъ работж-тж на рядъ за на-прѣдъ. Шж ти кажѣ само, че надѣжды-ты ми сж добры. Нѣмамъ врѣмя да пишѣ Мами, та ѣ обади ты, какво сега, като станж миръ, азъ вече шж глядамъ да си дойдж това лѣто, какъ да е по рано или пѣ-кжсно, шж си дойдж, ако е животъ и здравіе. И твоя-та работа ще бжде свръшена. — Въ Парижъ не съмъ ходилъ, нѣ оттука свръшихъ работж колкото ся можяше. — Г-ну К. Моровенову и тжж недѣлъж не можяхъ да пишѣ. На 15 Марта писахъ и тебе и на Кумеца Кост. Мами и байку шж пишѣ до недѣлъж. Добро видѣніе!

Твой братъ
Найденъ.

649. — Голѣма надежда за връщане въ отечеството.

Коп. кн. 1.

Петр. 31 Марта 1856.

Любезный Брате!

На 24 Марта ти писахъ на кжсо. И сега нѣма да ся продлѣжявамъ. Шж ти кажѣ само, какво подыръ Великдень работа-та ми трѣбва да сж туря на рядъ така, каквото да стане вече явно, кога и какъ шж можъ да си дойдж. Нѣ желалъ быхъ да знаѣ, ако ся случи да чякамъ да дойдешъ прѣвѣ ты тука, таче тогава азъ да си дойдж, то училище-то на какъвъ рядъ остава. Разговори ся за това съ настояници-ты, та да ми извѣстишъ, зачтото е потрѣбно да го знаѣ, че и азъ врышѣ нѣчто си, та да не иде на пусто. До недѣлъж дано да можъ да ти пратж слово за праздника на училище то.

Ако идешъ за Великдень на село, това писмо може да тя найде тамъ. Увѣри мамж какво това лѣто, ако съмъ живъ и здравъ, шж си дойдж.

Г-ну К. Моровенову до недѣлъж вече шж му пишѣ.

Книгы церковны ся надѣж да донесж и пѣ-евтино отъ каквото гы продаватъ други-ты. За това допжти пѣ-пространно. —

Добро видѣніе!

Твой братъ
Найденъ.

650. — Писма за просене помощъ за училището. Иоакимъ Груевъ приемникъ на К. Геровъ. Учители въ Каршиака. Първи-тѣ ученици. Ученицитѣ отдѣ сж? Руски езикъ. Голѣмо желание за учение. Хатихумаюнътъ — цариградски вѣтъръ. Послѣд-ствия отъ него.

Пак. 21.

Господину Христю Гешеву
За Г-на Наидена Герова
Въ Вѣнж.

Пловдивъ 1856 л. Апр. 4-ый

Любезный ми брате!

Вчера пріяхъ твое писмо отъ 15-ый Марта. Видж че си пріялъ и второ мое писмо отъ 15-ый Февр. Сега за сега ничто не ти пишѣ за кумци-ги ни, зачтото нѣма и что да ти пишѣ.

Кога ся роди отроче-то азъ щж ти пишж подробничко. Училище-то ми отива добрѣ! Тѣя дни настояници-ти сж приготвили молебнo писмо да пратятъ въ Цар. градъ и въ Букурещъ да просятъ помощъ, така и на другы мѣста. Днесъ говорихме съ Гешеви, тѣи много ся радватъ че залягашъ и че мыслишь за училище-то ни. Тѣй пытать имали кому да ся помолятъ за помощъ отъ училищнж странж; ако има, то да имъ пратишь копіе какъ да пишятъ, доклѣ си ти тамъ, и да поканятъ тебе по-срѣдникъ въ това. Казахъ имъ, че може да мя повыкашь, та да ся грыжатъ отъ сега куго да турятъ въ училище-то. Тѣй казахж че иматъ наумъ за Г. Ј. Груева, та ако бы да мя повыкашь, то съврѣменно пиши и Г. Жоакиму да доде като го поканятъ.

Г. Марко Карловецъ учитель въ каршжяка остави вчера училище-то и намѣсто него поставихме учитель Г. Жоакимъ Ганчевъ отъ Клисурж мой ученикъ отъ прѣвый класъ съ заплата 5000 гроша Г. Христо Груевъ Дановъ е учитель въ Клисурж. Менѣ помага Кузманъ Величковъ, зачтото съ него съмъ пазаренъ. Г. Кузманъ В. Г. Жоак. Ганчевъ и Г. Богданъ Запряновъ сж прѣвый класъ отъ ученици-ты, ми до скоро бѣше и Г. Х. Х. Цвѣтковъ нѣ сега го зехж Г. г. Гешеви при тѣхъ. Тѣй ученици изучихж физикж-тж цѣлж, психологіж-тж, коѣто учихме мы, цѣлж, логыкж до нѣгдѣ, Антропологыж и др. руский языкъ ся научили до толкова колкото знаехме мы кога ны остави ты. Другы чинове имамъ още 4 и все ся добрѣ. Все-ты ученици сж около 60 душъ и сж отъ Хажяръ, Софіж, Троянъ, Плѣвенъ, Пазарджикъ, Панагюрище, Копривщицж, Перушицж (перушенскы-ты ученици сж голѣмы и разумны и ся научихж добрѣ, единъ е Поповъ сынъ, жененъ, мой врьсникъ, сабуденъ мжжъ, тая годинж щжтъ да излѣзатъ отъ училище-то). Имамъ още ученици и отъ Хаскiой, Куручешме, Бойково, Самоковъ. —

Азъ съмъ научилъ руский языкъ, така добрѣ чтото ся надѣвамъ, че и най высокы философическы науки да начнж да слушамя на руский языкъ, щж да разбирамя добрѣ. Нѣ французскый незнамъ; понаучихъ и отъ него нѣчто чатъ-патъ нѣ все на малко, сега щж гледамъ що годѣ да научж и отъ него. Азъ намирамя себе си много пò добрѣ въ познанія-та си, отъ както мя си оставилъ! Незнаж дали така ми ся чини или, истина съмъ подобрѣ? Какъ да е, азъ вѣрвамъ, че ако имамъ честь да мя повыкашь да ся учж, нещж да ся убожъ отъ мжчны науки и щж да излѣзж на главж. А ще ли да можешъ да мя повыкашь; това Господъ знае! и ты знаешъ!

Азъ ти ся моля само да гледашь какъ да е да явишь щели мя повыкашь, ако нещешъ, то пакъ да ми явишь пò скоро да мя избавишь отъ 8 годишнж-тж ми надеждж, коѣто ми побѣли главж-тж и ми стѣсни грѣды-ты и тогава уврѣме да начнж да повтарямъ лирическы-ты стихове на дивный Пушкинъ:

„Я пережилъ мои желанія,
Я разлюбилъ свои мечты!
Остались мнѣ однѣ страданія
Плоды сердечной пустоты,
Подъ бурями судьбы жестокой
Увяль цвѣтущій мой вѣнецъ!

. . . . .

Азъ вѣрвамъ, че ся грыжишь за мене, нѣ вѣрвамъ че може ѣ да ся случятъ прѣпятствія да неможе да стане чтото мыслишь да направишь за мене. За това си размышлявамъ что щж да правя ако благоволи честь-та ми да останж самъ безъ чуждж помощъ; и тая мысль мя накара да пытамъ въ Бѣчь колко ся дава типографія-та съ наряды-ты си, за коѣто има мнозина желатели да спомогнатъ да ся отвори. Сега има много работы за мене, нѣ ни на еднж не ся вдавамъ, и ни отъ еднж не ся отмѣтамъ, зачтото незнаж послѣдній твой отговоръ какъвъ ще да е; той зарадъ мене най желаемо-то нѣчто, затова го чякамъ и поскоричко, зачтото вече не останж силж у мене да крыж надеждж вече, а трѣбва или да ѣж постигнж или да ѣ дамъ пжтя да си иде отъ гдѣто е дошла и така да стори мѣсто на другж. Стига и вече гдѣто мя ѣде 8 години. Турци-ти гукашны наричатъ хатихумаюна вѣтръ цареградскый. Еще въ сжщій день кога се чете, быхж единъ гявуръ на чершіж-тж, та щяхж да го смажеть. Енизъ Ефенди и Изетъ бей пакъ поробихж села-та да копажтъ челтика. Откакъ се чете хатихумаюна, въ Карлово обрахж хайдуци-ты кжщж на нѣкой Василь и него оставихж едва живъ, палихж чершіж-тж въ Карлово,

така и въ захарж. Йоакимъ Теод. Мирчевъ отъ село уловихъ прѣди двѣ недѣли и сега ся научяваме, че го закладе завчера при Хаджаръ. Днесъ хванѣха 4 души въ хана тука хайдуци и други 8 души въ хамама, гдѣто дошли да ся кѣпять тѣй ся изказахъ че были 23 души. Пары имать сумма.

Бае Атанасъ бѣше тука тая недѣля въ село сж добрѣ.

Сега доде Г. Н. Ч. та ми донесе писмо за тебе и ми каза да ти пиша така за хатихумаюна: нема ни христ. ни турчинъ да вѣрвать, че ще ся тури въ дѣйствія, той е само подбуда на турскый фанатизмъ противъ христіане-ты.

Турцы-ты сега горять, палять, трѣпать повече отъ напредъ. Ако недоде француз. немск. Енгл. и руска войска и консули и Вице консули тѣхны, тежко на христіане-те отъ хатихумаюна подобрѣ и имя-то му да не бѣся чуло, да разярява турци-ты.

Приключено-то писмо праща Г. Атанасакый брату си Станиславу чрѣзъ тебе и моли ти ся и той и азъ да го прѣвручишь незабавно Г-ну Станиславу и да му искашь отговоръ, пакъ чрѣзъ тебе да прати, и ты да ни пишешъ за него нѣщичко.

Господинъ Никола Пулеоглу дойде да живѣе въ филибе съ фамилиѣ-тѣ си.

651. — Погрѣшени пѣсни. Н. Геровъ готви слово за Св. Кирила и Методия. Какъ да се празнува празникътъ имъ. Кога да стане изпитанието.

Коп. кн. 1.

Петр. 7. Априлия 1856.

Любезный Брате!

На 31 Марта ти писахъ и ти приключихъ писмо за мамж, за байка и за дѣца-та. Тѣ дни пріяхъ твое писъмце отъ 16 Марта и нѣколко пѣсни. Тѣ пѣсни, что ми си пратилъ, не сж отъ тѣхъ тетрадж, отъ коѣто трѣбваше да прѣпишешъ, спорядъ писмо-то ми отъ 1-й Ноемвр. Въ тѣхъ тетрадж прѣва пѣсень коя е не помнѣ, а втора е: „Откакъ ся е зора зазорила, отъ тогазъ е войска проврѣвала.“ Какъ да е повече недѣй ми праща пѣсни, зачто-то или азъ щж си дойдж скоро или ты може да ми гы донесешъ изеднашь всичкы-ты. Крысте за ожидаемый кръщеникъ щж направѣ. — Тая недѣля искахъ да ти пратж слово за праздника на училище-то, нѣ не можяхъ да го прѣпишѣ, та останж за до недѣлѣ, и слагамъ да ти стигне на 2 или на 3 Мая. Празникътъ на Св. Методия чини ми ся да е около половинѣ Мая. Нѣмамъ при себе такавж книгж за да видж, кога е. Добрѣ бы было да ся обади на чорбаджии-ты на пѣ-голѣмы-ты села, та, ако щѣтъ, да ся намѣрять на праздника. — За мое-то дохождане тамъ и твое-то тука, ще стане явно, както ти пишяхъ въ прѣдыдѣще-то си писмо (ще стане явно) слѣдъ Великдень. Ты ся готви да направишь испытание-то на излѣзъ Юния, таче ако стане да си дойдж кждѣ това врѣмя, то азъ щж ти пишѣ у врѣмя, та да почыкашь да ся найдж и азъ на испытание-то. — Поздрави всичкы-ты у дома. — Не ми пишешъ кого имашъ помощникъ. Пиши ми, въ пѣ-голѣмы-ты села, кои сж намирать сега за учители.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

652. — На пѣтъ за Перушица. Черковни книги. Пловдивски новини. Новъ австрийски консулъ въ Пловдивъ. Молба да се намѣсти К. И. Кесяковъ въ царско училище.

Пак. 21.

Свободно до Вѣнж
Господину Найдену Герову
Въ Вѣнж.

Пловдивъ 1856 л. Апр. 11-ый

Любезный ми Брате!

Христось воскресе!

Твое писмо отъ 25-ый Марта пріяхъ и пратихъ го въ село Байку и мамѣ, зачто-то ся надѣвать и тѣй за писмо. Радвамся, че налѣто щешъ да си додешъ. Г.

Атанасакыю дадохъ писмо-то г. Станиславо. Г. Кост. Мор. желеа дано намѣсто писмо отъ тебе да ся видите лично по-скоро! Дай Боже сега ничто нема повече да ти пишж освѣнь, че имаме хубаво врѣмя и весело минахме отъ вчера празника. Сега сега трѣгамъ заедно съ ученици мои 4-ма за въ Перушицж та накрака ти пишж, зачтото оная неделя, доклѣ да дамъ писмо-то ви на Г. г. Гешеви, ти пратили своите писма, та неможахъ да ти пратж. За церковны книги дано намѣришь способъ да пратишь до 20 тѣла и то колкото можешъ по-скоро. Кумица-та още не е родила, кога роди азъ щж ти пишж. Утрѣ ще да доде Нѣмскый консулъ тука за въ Пловдивъ. Готвать да го срѣщнжтъ. Г. Искро и сынъ му Теодоракый, нарочно мя выкахж снощи затова: много ти ся молятъ да имъ пишешъ можешъ ли намѣсти тѣхънъ Костакый въ нѣкое царско училище воено или законовѣдено зада ся учи, ако не съ царскы харчъ, то тѣй могжтъ си тѣглатъ харча му, нѣ все жележтъ дано му ся помогне нѣчтичко и отъ тамъ и непрѣменно жележтъ да имъ отговоришь или може или не може, та тогава тѣй желеятъ по-добрѣ законовѣдство. Г. Костакый Искровъ сега има добро поведеніе та нещешъ напраздно да залѣгашъ. Надѣвамся за мене че ся е свршило.

На Перушицж отиваме съ дружинж, та не е страшно. —
Прощавай сега.

К. Геровъ.

653. — Усилна работа. Словото за другъ пжтъ. Цѣната на церковнитѣ книги.

Коп. кн. 1.

Петр. 16 Априлия 1856.

Христось воскресе!

Любезный Брате!

На 7 Апр. ти писахъ и ти казвахъ, какво тая недѣля щж ти пратж слово за празника на училище-то. Нѣ послѣдня-та недѣля ми ся случи непрѣдвидено да добръзвамъ за Великдень нѣкои работы, тврьдѣ важны, които никакъ не бываше да ся оставятъ за подыря, работы, отъ които зависи наша-та будущность, та неможяхъ да прѣпишж слово-то. Па и утрѣ има да довършж нѣчто за добавление при другы-ты работы, съ които бѣхъ захванжтъ послѣдня-та недѣля, таче оставамъ свободень и щж ти приготвж слово-то, което трѣбва да ти дойде на 9 Мая, два дни прѣди празника.

За церковны книги можешъ да обадишь, дѣто трѣбва, че щемъ имаме всичкый плънъ кржгъ, единъ такжмъ отъ 1800 до 2000 гр. и другъ такжмъ отъ 2200 до 2500 гр. рубл. по 18 гр. или единъ такжмъ около 100 рубл. а др. около 120 рубл. тамъ да ся продаватъ. И въ два-та такжма различіе въ 12 минее нѣма, а въпросны-ты книги, что влизать въ кржга, щжтъ бжджтъ различнж величинж. Другъ така евтино неможе гы да. Повече не ти пишж сегы, че бръзамъ. Днесъ ся надѣж да приемж твое писмо. Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

654. — Геровъ праща словото; наредилъ да се доучи братъ му Костадинъ. Прѣговори за срѣщане.

Коп. кн. 1.

Петр. 21 Април. 1856.

Любезный Брате!

На 16 Апр. ти писахъ на кратко и сега нѣма да ся простирамъ, бръзамъ да ти притворж слово-то за празника на училище-то, какво-то можяхъ да го напишж, като крадено отъ другы много работы. Написахъ го на дебелж книгж, та ако нѣма врѣмя до го прѣпишешъ, то и така да го прочетешъ. Ако има врѣмя може да прѣправишь, чтото найдешъ погрѣбно. Ако дойде владыка-та, трѣбва въ начяло да кажешъ: прѣосв. владыко, почт. господ.

Днесъ мож да ти позарадвамъ съ добро извѣстие. Освѣнь дѣто врьшяхъ работж за да ся намѣстишь нѣйдѣ да ся изучишь, отвори ся още друго едно нѣчто, дѣто азъ и не ся надѣяхъ, и по-добро. Така твоя-та работа ся има за свръшена. До еднж недѣльж щж научиж всичкы-ты подробности за ново-то мѣсто (въ Москвж въ университета) и щж ти пишж. Въ исто-то врѣмя може да стане явно, кога щж си врьвж оттукъ, та да рѣшимъ, ты ли да мя чыкашь тамъ, или азъ тука. А трѣбва непрѣмѣнно да ся видимъ.

Повече не ти пишж сега. Добро видѣние!

Въ газеты-ты пишжтъ, какво въ Филибе убили единъ хекымъ. Какъ не ми пишешъ ты това!

Твой братъ
Найденъ.

655. — Грижа за училището. Неговото усигоряване. Църковни книги. Чорбаджи-Салчовиятъ патриотизмъ. Домашни новини.

Пак. 21.

Свободно до Вѣнж.

Господину Найдену Герову
Въ Вѣнж.

Пловдивъ 1856 л. Апр. 26-ый

Любезный ми Брате!

Завчера въ неделя спорядъ Гергевденъ, си додохъ отъ Перушицж намѣрихъ твое писмо отъ 25-ый Марта заедно съ приключены-ты за въ село, конто дадохъ баю Атанасу че той е тука сега. Вчера пѣкъ пріяхъ твое писмо отъ 7-ый Апр. и дадохъ приключено-то г. К. Мор. Какъ ще стане училище-то слѣдъ мене, писахъ ти пò-прѣди и сега пакъ ти пишж, че мыслятъ г. Ј. Груева да доведжтъ. Вчера ся разговорихъ съ епитропы-ты и днеска на само съ г. Салчо Чом. Той каза, че имжтъ голѣмж грижж за училище-то, и сж готови всичко да правятъ само да го удържатъ, а то не както е сега, нѣ по-добрѣ, само да има чловѣци да го управятъ. Азъ пакъ отъ мойж странж тя увѣрявамъ, че много залѣгатъ за училище-то, както ще видишь, кога си додешъ. Нѣ за да го направятъ както трѣбва, потрѣбны сж много пары, та съ четьре очи гледать да сберать чтò-годѣ, както и посбрахж. Тебѣ ся молятъ общо сичкы-ти дано измолишь, отъ тамъ нѣчто, зачто-то тебѣ ся надѣвать да оправишь училище-то, както го си и отворилъ. —

За повече не ты пишж че трѣбва да ся усѣдъшь самъ, что трѣбва за училище-то. —

П. Златанъ иска цѣло коло церковны книги и едни пролози. Лексиконе като нашы-ты сж потрѣбны, такожде наусници Псалтире свѣтче-та полустовче-та и др. и то съ червены слова размѣсены. Най-много сж потрѣбны зборничета и другы вече каквы-то знаешь ты; такожде сж потрѣбны свери и харти и изображенія на знамени-ти лица. —

Пары ако потрѣбвать, то можемъ ты прати. Епитропи-ти най-добрѣ намирать да направж испытаніе въ конца на Јунія послѣ да додж при тебе, доклѣ правятъ дѣца-та почивка, и ты до Септ. да си додешъ, та да видишь какъ трѣбва да го нарядишь, и менѣ ся чини да е добрѣ така, таче както видишь и ты за добрѣ. Азъ и да ма выкашь и да не ма выкашь отъ конца на Јунія щж оставж училище-то. —

Г. Салче ми каза да ти пишж така, че доклѣ е живъ той триста Цукаловци, неможтъ развали училище-то ни. само ты трѣбва да залѣгашъ за добро-то му, зачгото училище-то е твое. Наши-та сестра Груда е много злѣ, доводихме ѣж при Г. Стоянчя, нѣ ничто! очи-ты и сж много развалены и уста-та испришени, така и нусъ-тъ и снага-та незнаемъ какво да ѣж правиме.

К. Геровъ.

656. — Стипендията отъ Ив. Н. Денкоглу обречена Костадину Герову. Има мѣсто и въ медикохирургическата академия въ Петербургъ. К. Геровъ да се готви за пѣтъ. Той ще държи коректурата на рѣчника.

Коп. кн. 1.

Петр. 28. Април. 1856.

Любезный Брате!

На 21 Април. ти писахъ, какво ся отваря мѣсто за тебе да ся доучишь въ Московскій университетъ. Още не съмъ приялъ всичкы-ты извѣстия и за това мѣсто, които быхъ желалъ да имамъ; нъ азъ го знаѣхъ колко-годѣ и можъ да ти пишѣхъ да ся готвишь за да трѣгнешъ насамъ около половинѣ Юния. За мѣсто-то можъ да ти кажѣхъ това: единъ блѣгаринъ г. Јованъ Ник. Денкоглу е далъ въ университета по-трѣбно-то количество пары та отъ фаизъ-тъ имъ да ся дръжи всякога по единъ ученикъ въ университета. Оный, който ся учи сега, свръшы до лѣто сир. въ 1857 лѣто, та слѣдъ него тѣкмимъ да минешъ ты на това мѣсто, а трѣбва да дойдешъ нѣколко по-напрѣдъ, за да ся приготвишь да дръжишь испытъ, зачтото безъ испытъ не приематъ въ университета. Истина, ты знаешъ толкова колкото е по-трѣбно, за да слушашъ университетскы-ты науки; нъ тука искатъ да знае чловѣкъ подробно Русскѣ Географіѣ, Статистикѣ и Исторіѣ, така и Исторіѣ на Русскѣ-тѣ литературѣ и др. нѣкои работы които тамъ не трѣбваше да ги учимъ. А ако можемъ направи да влѣзешъ въ университета безъ да дръжишь испытъ отъ тыя работы, тогава може да встѣпишь още грядѣщъ-тѣ есенъ, та печелимъ еднѣ годинѣ. Въ университета учение-то ся продлѣжява четири годинѣ. Има сега възможность да ся намѣстишь и въ медико—хирургическѣ-тѣ Академіѣ тука, зачтото тыя дни ся отряди попечитель въ неѣ единъ мой познайникъ, който ми ся обрича да свръши тѣѣ работѣ; нъ тукашній климатъ е твърдѣ лошъ, та не знаѣхъ щешъ можешъ ли да удръжишь пять годинѣ (въ неѣ 5 год. ся продлѣжява курсъ-тъ). Въ Московскій университетъ, ако да ся учишь съ спомоществование отъ г. Денкоглу, трѣбва да си непрѣменно въ Филологическій факултетъ. Московскій университетъ ся чете за най-добъръ въ Россіѣ. Въ Москвѣ прѣвѣ-тѣ годинѣ може да имашъ за рѣководитель г. Саввѣ Филаретовъ, който ся учи сега съ спомоществование-то отъ г. Денкоглу; той е твърдѣ добъръ момѣкъ и може да ти бѣде весма полезенъ. Тамъ има и други Блѣгары. Какъ да е, или въ Москвѣ, или тука, ако искашь, като чтомъ дойдешъ и да влѣзешъ въ университета или въ Академіѣ-тѣ, трѣбва въ начяло Августа да си тука, или въ Москвѣ, за това глядай до начяло Юния да свръшишь тамъ съ испытание-то въ училище-то. Въ исто-то врѣмя трѣбва да приберешъ всичкы-ты ми книги и др. работы, за да не ся разпрѣснѣтъ, като ги оставишь. До начяло Юния щешъ приемешъ отъ мене друго писмо, въ което щѣ ты пишѣхъ, кога да трѣгнешъ и прѣзъ дѣ да дойдешъ, а за да си тогава готовъ, то отнапрѣдъ ся готви. Напиши каталогъ на книги-ты ми, что оставашъ, а за исты-ты книги до недѣлѣ щѣ ти пишѣхъ, какво да ги правишь. За готвение-то си да трѣгнешъ за насамъ быва да кажешъ само на настояници-ты на училище-то, а прѣдъ други не трѣбва да расправашъ. За дохождание дотука надѣжся да имашъ пары отъ 2 до 3000 гр., а за тука прѣва-та година, доклѣ да минешъ на спомощ. отъ г. Денкоглу, щемъ му найдемъ колая.

За дома щѣ пишѣхъ до недѣлѣ, какво ти казвамъ да дойдешъ за насамъ, доклѣ съмъ тука. Тогава щѣ пишѣхъ и Јоакыму да иде на твое мѣсто.

Писмо-то ти отъ 4 Апр. прияхъ. Много бы было добрѣ всякоя недѣля да ми си писалъ такывы писма. Пишешъ ми, че има много работы сега за тебе. Това азъ познавамъ и знаѣхъ, че още повече има да ся отварятъ отъ тѣѣ годинѣ за напрѣдъ; ето сега сполучваме още възможность и да ся доучишь. Азъ не можъ ти казѣхъ, кой пѣтъ да изберешъ. Ты самъ прѣмысли всичко и ся рѣши на онова, което ти ся види по-добро. Азъ имамъ тѣѣ ползѣ отъ тебе, ако дойдешъ да ся доучишь, че като си идѣ оттука, ты щешъ исправашъ въ типографіѣ-тѣ рѣчника ми, като ся печята (щешъ дръжишь корректурѣ, и тѣѣ работѣ можешъ да врѣшишь все еднакво и тука да си и въ Москвѣ, а за неѣ ще ти трѣбва въ недѣлѣ-тѣ по 3—4 сахаты врѣмя. Прѣмысли хубавичко всичко, и си избери, което ти аресва. Доклѣ да трѣгнешъ оттамъ, пиши ми всякоѣ недѣлѣ.

Станиславу днесъ може да дамъ писмо-то. Той ся готви кждѣ есень да си излѣзе за-камъ отечество-то.

Отговоръ отъ него до недѣлж.

Г-ну Н. Чялыкый кажи, како прияхъ писмо-то му и тыя дни щж испытать, мож ли да му свръшж работж безъ да имамъ формалнж довѣренность огъ него, та до недѣлж да му пишж.

Засага не трѣбва да имамъ писмо отъ училище-то, зачтото ся надѣж да свръшж работж и безъ него, а да му попросж спомоществование. Може ся случи намѣсто да ти пишж да дойдешъ тука, да дойдж азъ самъ да тя доведж; нъ това е още тврьдѣ съмнително, та не трѣбва да го казвашъ. До 4 дни чтото ще бжде, ще бжде.

Кажи много здравіе отъ мене за дома.

Това писмо трѣбва да пріемешъ пять—шестина дни прѣди праздника си. Желаж ти да празнувашъ тоя день весело. Поздрави отъ мене кумеца тоя день за праздника му. Кръсте за дѣте-то му съмъ заржчалъ, та ся прави сега.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

657. — Защо е приетъ К. Геровъ за стипендиятъ; задълженията му. Братски съвѣти. Грижи за пловдивското училище.

Коп. кн. 1.

Петр. 4 Мая 1856.

Любезный Брате!

На 28 Април. ти писахъ, какво ся открыва мѣсто въ Московскый университетъ да ся доучишь съ спомоществование отъ Г. Юв. Денкоглу, та да ся готвишь да тръгнешъ за насамъ около половинж Юния.

Вчера прияхъ подробны извѣстия за това мѣсто и идж да ти ги обадж. Г. Денкоглу окончателно е рѣшилъ да земе тебе на това мѣсто слѣдъ С. Филаретова. Като ся научилъ, какво ты и до сега си былъ полезенъ на народа съ учителствование-то си, той прѣдпочелъ тебе прѣдъ другы-ты, които искать да минжтъ на това мѣсто. Това мѣсто остава свободно отъ Августа въ гряджще-то 1857 лѣго, и тогава щешъ минешъ ты на него, а дотогава азъ трѣбва да ти найдж съ что да ся поминешъ и това е вече моя гржя. Който ся учи съ спомоществование отъ г. Денкоглу, уречено е самъ той да си избере факултетъ въ университета, който ще, нъ кога свръши учение-то си, трѣбва непрѣмѣнно да ся врьне въ Българиѣж и тамъ да бжде учитель, въ който градъ си найде мѣсто и съ заплатж, каквжто найде. Така и ты за друго нѣчто нѣма да ся задлъжишь освѣнь това когато свръшишь въ университета, да ся врьнешъ пакъ въ отечество-то и да бждешъ нѣйдѣ учитель, за да ползувашъ народа съ учение-то си, а дѣ да бждешъ учитель и съ каквж заплатж, на това никой нѣма да ти заповѣда или да ти ся брька нѣчто. Отъ това, что щешъ похарчишь, доклѣ ся учишь, нѣма да врьщашъ назадъ нито парж.

Менѣ ся чини, че тыя условия сж доста добры откажъ тебе, та затова азъ почитамъ вече таж работж за свръшенж, и не щж да тръсж възможность да тя намѣстж въ Медико-хирургическж-тж академиѣж, още повече, зачтото никакъ не ся надѣж да удръжишь на тукашный климатъ и страхъ мя е да не ся принждишь да ся врьнешъ оттука прѣди врѣмя, че такывы примѣры имаме нѣколко.

За да бжде учение-то ти по основателно, по-добрѣ е тжж годинж, сир. гряджщж-тж есень да не влизашъ въ университета, а да ся по приготвишь напрѣдъ хубавичко таче до есень, сир. въ Августа 1857 да подкачишь университетско-то си учение, нъ отъ другж странж трѣбвж и врѣмя-то да смѣтаме. Отъ моѣж странж азъ щж ти кажж, че по-добрѣ е да влѣзешъ въ университета по-скоро, за да свръшишь по-скоро, зачтото врѣмя-то минува и не ся врьща; нъ тврьдѣ ся съмнѣвамъ да можешъ да влѣзешъ тжж годинж въ университета. За това и оставямъ, ако щешъ да ся опыташь на есень да влѣзешъ въ университета; аколи неможешъ за едиж годинж, то да оставишь за другж есень. Това щж ти кажж само, какво, ако искашь да ся опыташь да влѣзешъ гряджщж-тж есень въ университета, то трѣбва да тръгнешъ оттамъ не по-късно отъ 15 Юния, за да стигнешъ въ Москвж

до 15 Юлия; ако ли мыслишь да оставишь до другъ-тъж есень да влѣзешъ въ университета, то все едно е и мѣсяць и два по-късно да дойдешъ. Ты си прѣмысли и едно-то и друго-то, таче което изберешъ, спорядъ него тъкми и трѣганіе-то си оттамъ. Ако намыслишь да оставишь за до другъ есень да влѣзешъ въ университет-та то по-добрѣ ще е въ такъвъ случай за много работы да мя чыкашь да си дойдж, та че тогава да трѣгнешъ за насамъ. Тогава навѣрно може да смѣтаме че щемъ да ся видимъ, зачто-то отхожданіе отгука не зависи отъ мѡж воляж, та тврьдѣ лесно може да ся случи да ся разминемъ по пжтъ. Азъ, какъ да е, прѣзъ Августа, трѣбва да си дойдж. Въ всякой случай въ Москвж можешъ да ся обидешъ и безъ мене, като е тамъ Сава Филаретовъ, който за всичко ще ти бжде тврьдѣ добрь ржководитель, а имі работы, за които трѣбва лично да си поговоримъ, че не прилѣга да се пише за тѣхъ. Затова, като приемешъ това писмо, съ пръвк пощж ми пиши, щешъ брьзашъ ли да мя заваришь тука или щешъ мя чыкашь тамъ, та дано ми дойде писмо-то ти по-сврьмя да ся научж отъ него намѣрение-то ти, за да залѣгамъ, колкото зависи отъ мене или да ся позамажъ тука, или да брьзамъ да си дойдж по-скоро.

Притварямъ ти писма за мамж и за байка, въ които имъ обаждамъ какво ти пишж да дойдешъ тука; оставямъ гы отворены и ты да гы прочетешъ. Притварямъ ти писмо и за Іоак. Груева, въ което му пишж да мине на твое мѣсто, ако го поканять. Ты щешъ му пратишь това писмо ако допустять настойници-ти на училище-то, за което трѣбва напрѣдъ да гы попыташь, зачто-то може да тъкмятъ другыго на твое-то мѣсто. Какъ да е глѣдайте да ся не разтури училище-то слѣдъ тебе, зачто азъ имамъ почти вѣрнж надѣждж, че занаяпрѣдъ щемъ можемъ да го туримъ нарядъ, както ти казвахъ онжж годинж, кога ся видѣхме, ако да помнишь. Ако да сторишь намѣрение да трѣгнешъ прѣди да си дойдж азъ, трѣбва да идешъ за Свищовъ; тамъ да сѣднешъ на парохода пакъ за до Бечъ. Вапоръ-тъ ся запира въ по-главны-ты градове, Оршовж, Землинж, Новый Садъ, Будж и Пещж доста врѣмя, колко да гы видишь, та не ти трѣбва да ся изнасяшь нѣйдѣ и да чыкашь другъ пароходъ, та да губишь врѣмя и да харчишь пары. За да не разносяшь много пары, на парохода земи второ мѣсто. Въ Свищовъ попытай има ли тамъ чловѣкъ на Селвелия отъ Тръново. Ако има такъвъ чловѣкъ, ты него пытай да тя научи какъ да трѣгнешъ отъ Свищовъ; азъ щж пишж на ортака имъ въ Вѣнж да му заповѣда да прѣдстои. Тезкере си земи отъ Филибе за Вѣнж, а не за тука да давашъ подозрѣние. Въ Вѣнж като излѣзешъ отъ парохода, тамъ щешъ видишь кола (кареты), седни въ едни и кажи на кочияшя: алтеръ флайшмарктъ Вайсе Волфъ, и той ще тя заведе въ гостиницж Вайсе Волфъ (бѣль-влѣкъ). На врата-та ще тя срѣшне капуджия-тъ съ шапкж съ сърменъ ширитъ. Кажи му сръбскый да ти даджтъ одажъ по-евтиничкж. Тая гостиница е на дѣно-то въ единъ чикмазъ-сокакъ, а при входа въ тоя сокакъ на кѣше-то отдѣсно като излизашъ изъ него е Грьцко-то кафене. Въ товѣ кафене попытай за г. Х. Гешева или за г. Селвили, тии щжтъ знажтъ, че щешъ идешъ въ Вѣнж, и у тѣхъ щешъ найдешъ писмо отъ мене, въ което щж ти пишж, какъ да продължавашъ пжтуваніе-то си оттамъ за насамъ. Книгы не ти трѣбва никаквы да земашъ печатны освѣнь Русско-фр. и Франц. Русск. словарь Ольдекопа, който ще ти трѣбва тука; а ако да найдешъ нѣкого да го купи, по-добрѣ е да му земешъ пары-ты отъ 4 до 5 рубл. та съ тѣхъ да си купишь другъ тука. Писма запечатаны да не взимашъ, че е забранено, та ти докарва белж. Въ Свищовъ ся научи ако има сребро-то и злато-то нѣчто башъ прѣдъ книгы-ты (банкноты); та въ такъвъ случай тамъ заплати на парахода само до Оршовж, а въ Оршовж, доклѣ ся помаете, промѣни нѣколко жлѣтици на книгы и тамъ заплати съ банкноты на парохода до Вѣнж. Нѣ научи ся хубаво въ Свищовъ за тоя хесапъ та да не тя излѣжжтъ. Пары, что понесешъ, да сж половинж-тъж минцове за Австриж и половина-та полуимперияли за тука.

Прѣди да трѣгнешъ за насамъ, трѣбва да си поидешъ въ село за нѣколко дни. На роднины-ты на уйчя Христа кажи, че отъ Одессж нѣмамъ още никаквы извѣстия, и кога ся научж какъ е работа-та, ще имъ пишж.

Азъ отхождамъ слѣдъ два дни въ Москвж, а слѣдъ двѣ недѣли щж ся врънж пакъ тука.

Добро видѣние!

До недѣлж пакъ щж ти пишж.

Твой братъ

Найденъ

658. — Пакъ по стипендията и заминуването на К. Герова.

Коп. кн. 1.

Москва 10 Мая 1856.

Любезный Брате!

Завчера излѣзохъ отъ Петр. и вчера стигнахъ въ Москвѣ. Тука най-напрѣдъ гледахъ да научѣхъ всички-ты подробности за твоѣ-тѣ работѣ. Окончателно е рѣшено да влѣзешъ ты въ университета слѣдъ г-на С. Филаретова да ся учишь съ вспомошествование-то отъ Г-на Денкоглу. Азъ прѣхоратихъ и съ истый Г-на Денкоглу, и това рѣшение е вече така здраво, дѣто нѣма да е страшно, че може ся отмѣни. Така въ допълнение на това, что ти съмъ писалъ въ прѣдыдѣще-то си писмо отъ 4 Мая, идѣ още да ти кажѣхъ, какво тука може да ся учишь, ако щешъ и по медицинскый факултетъ, нѣ тая есенъ мжно ще ти бжде ако не съвсѣмъ невъзможно, да влѣзешъ въ университета. Ако бы и да сполучишь да влѣзешъ тая есенъ, това не ще да е голѣма печяла, зачтото ще да ти е мжно испослѣ да слѣдувашъ науки-ты си и все щешъ куцашъ. Затова пò-добрѣ да ся поприготишь на прѣдъ, та до годинѣ на есенъ да влѣзешъ въ университета. Така го намирать мунасѣпъ всички ти. И така не трѣбва да ся стѣснявашъ и да брѣзашъ, а да располагаешъ работи-ты си пò-свободно, каквото да не стане трѣгане-то ти оттамъ при брѣзано и безъ врѣмя за училище-то. Тука и прѣзъ септември да дойдешъ бива: то не ще е кжно. Притварямъ ти писмо отъ Станислава. Колкото има харчъ отъ Вѣнѣ до Филибе, земи го отъ брата му. — Слѣдъ двѣ недѣли нѣчто щѣ ся врънѣ въ Петербургъ. За харчъ щешъ имашъ въ годинѣ-тѣ около 230 карбовны. Ты ми пиши пò-скоро, кога мислишь, че можешъ да трѣгнешъ оттамъ. Повече не ти пишѣ сега, че бы набрѣзо.

Добро видѣние!

Твой братъ
Наиденъ.

659. Неопрѣдѣленъ отговоръ. Освѣщаване църквата Св. Марина. Кръщаване кръщелниче.

Пак. 21.

Пловдивъ 1856 л. Маѣй 24-ый

Любезный ми Брате!

Заминала-та неделя прѣяхъ твой двѣ писма, така и вчера прѣяхъ друго отъ 4-ый Маѣя. Послѣдне-то е много длѣго та много трѣбва и азъ да отговорѣхъ за него, нѣ отъ вчера до днесъ нѣма врѣме да размыслѣхъ какъ рѣшително да ти пишѣхъ за това оставямъ донедѣлѣхъ, споредъ писмо-то ти видѣхъ, че е потрѣбно да ти пишѣхъ сега рѣшително, нѣ не е възможно това днесъ; както да е азъ щѣ додѣхъ непрѣменно, нѣ прѣди да си додешъ ли, или послѣ, това щѣ ти пишѣхъ до недѣлѣхъ, за това сега ти пишѣхъ кратко, че става двѣ недѣли какъ не съмъ ти писалъ. Отъ минѣлѣ-тѣ неделѣхъ ми сѣди писмо-то и до сега готово, нѣ понеже Г. г. не прашахъ, то и мое-то писмо оста. Байко ти праша приключено то писмо. Днесъ е празникъ, та незнаѣхъ и това писмо щѣ ли да можѣхъ да ти пратѣхъ. Знамъ, че сега ся надѣвашъ много, за да ти пишѣхъ пространно, нѣ никакъ ми непрѣлѣга, за това оставямъ за за донедѣлѣхъ. Ако можѣхъ писа щѣ ти съ Немскѣ-тѣ пошѣхъ въ понеделникъ въ другый день за по-скоро. Сега можѣхъ само да ти кажѣхъ, че мислѣхъ, какво е пò-добрѣ да додѣхъ сега доклѣхъ си ти тамъ; таче да видимъ донедѣлѣхъ пò-рѣшително. —

К. Геровъ.

Завчера на Св. Константинъ Освятѣхъ Митрополѣйскѣ-тѣ църквѣ Св. Маринѣ, която ся прѣправи изново. —

На К. Нешевъ дано пратишь кръсте поскоро единъ чясъ, зачтото му ся роди сынъ на 3-ый Маѣй и на 13-ый го кръстихъ Иоанъ. Крыщавка-та бы добрѣ. —

660. — Стипендията навѣрно усигорена. Търгане за Москва слѣдъ изпитанието. Рилци. Свирка и каваль.

Коп. кн. 1.

Москва 24 Мая 1856.

Любезный Брате!

Твои двѣ писма отъ 16 и 26 Април. пряхъ изеднашъ. Вчера ся надѣяхъ да приемж пò-ново писмо, нъ надѣжда-та ми не ся исплѣни. Отъ писма-та ми отъ 4 и 10 Мая щешъ ся научишь, какво ти ся приготви мѣсто тука въ университета, та трѣбва да ся стягнешъ да дойдешъ насамъ. Пжтуваніе-то си щешъ натъкмишь, спорядъ както ти пишж въ писмо-то отъ 4 Мая.

Съ исто-то писмо ти пратихъ и другы за дома и за г. Як. Груева. Най-добрѣ ще бжде да сторишь, както ми пишешъ, въ писмо-то си отъ 26 Апр., че располагашь, сир. въ конецъ Юния да направишь испытание и послѣ да трѣгнешъ за насамъ. На настояници-ты на училище-то кажи, какво азъ имамъ надѣждж да сврѣшж работж повече, отъ колкото си мыслять тии, нъ не ся знае щж мож ли да стигнж да си дойдж за Септемврия, та трѣбва да поставять тии Якыма да врьти училище-то, доклѣ да си дойдж, та да го туримъ тогава на рядъ. Надѣжся скоро да приемж отъ тебе писмо, за да се научж, какъ ся канишь за трѣганіе-то си оттамъ. Напиши ми, кой е въ Рылскый монаст. игумень, и въ наше село и наоколо по другы-ты села духовници отъ Рылцы-ты. — Кога трѣгнешъ за насамъ, земи си еднж хубавж свиркж и кавала, ако знаешъ да свиришь Българскы пѣсни. — Слѣдъ недѣлж азъ щж си врьвж за Петерб. — Ще ми ся да останж тамъ до конецъ Августа, та да дойдж пакъ тука за коронование-то на Императора.—Добро видѣние!

Много здравіе Г-ну Гр. Гогу отъ мене и отъ съученика му Антима.

Твой братъ
Найденъ.

661. — Оставяне училището. Иоакимъ Груевъ замѣстникъ. Австрийска пандера въ Пловдивъ.

Пак. 21.

Пловдивъ 1856 л. Маій 30-ый.

Любезный ми Брате!

Вчера пряхъ твое писмо отъ 10-ый Маій писано въ Москвж. Отъ него видж, че може и да ся помажъ тука тоя мѣсяць, та че тогава да трѣгна. Азъ ти писахъ минала-та неделя, кратко и ти казвахъ, какво тая неделя щж ти пишж, кога щж трѣгнж. Ето сега ти извѣстявамъ: спорядъ както искать настояници-ти училищни трѣбва да седж тука до Петровдень, та че тогава да оставж училище-то, така е и добрѣ. Като чтомъ оставж училище-то щж бръзамъ единъ чясъ пò скоро да додж доклѣ си ты тамъ да не ся притеснявамъ сѣтнѣ, каго непознавамъ никого. Така ми ся чини, че е добрѣ, та па както речешъ и ты. Азъ бѣхъ приготвилъ да ти пишж, че е по-добрѣ догодина да влѣзж въ университета, нъ мысляхъ, че може до тогава да ся обрьне работа-та другояче, та все ми ся искаше да влѣзж тжж година. Сега, като е така здраво рѣшено за мене да намѣстя Г. С. Ф. то мыслиж и азъ че е много пò-добрѣ догодинж да начнж, нъ непрѣменно трѣбва сега да додж, доклѣ си ты тамъ да мя настанишь и запознаешъ съ оныя людѣ, съ които щж живѣж.

Много е добро за мене, че мож да ся учж въ кои щж факултетъ, и още пò добро е, че щж бждж послѣ свободенъ. Трѣбва сега да ся считамъ за благополученъ. Видѣхъ че щж имамъ на годинж-тж 230 рубли; тыя сж доста пары спорядъ тука, нъ спорядъ тамъ незнаж доста ли сж, за това щж ся надѣямъ съ прьво писмо да ми явишь шжть ли да ми трѣбвать и другы пары възъ 230-тѣ рубли, и какво друго още ще да ми е потрѣбно отъ тука да си земж. Г. Станиславо-то писмо дадухъ брату му Атанасакию. —

Можешъ ли ми писа живъ ли е Николай Христофоровъ Тангжровъ захарець, който е былъ пратенъ въ Петербургъ чрѣзь Х. Захарія Кн. да ся учи въ политехническо училище. Зачтогъ захарци-ти ся научили, че былъ умрѣлъ. Той е отишълъ въ Петербургъ прѣди 4 – 5 год.

Г. Іоакимъ Груевъ ся обѣщава да остане на мое мѣсто. Днесъ дигна Немскый тукашный консулъ дерекъ и въ неделя ще да окачи прѣпорецъ Немскый. Турцы-ти му ся остряты отъ сега, таче да видимъ какъ ще стане. Заминала-та неделя ти прати хъ писмо-то чрѣзъ Бр. Христодул. зачтото неможяхъ чрѣзъ тукашенъ нѣкой. Утрѣ въ другой день може да си поиджъ въ село за Св. Троица, това ми допушавать и Епытропи-ти.

Надѣвамъ ся, че щешъ да можешъ да мя чыкашъ, затова и азъ щж брѣзамъ по-скоро да додж. Най-кжсно ще да ми е трѣганіе-то отъ тука около 10 Десѣтый Іулія, а може и по-рано, та както мысля да стигна тамъ въ начяло на Августа.

Друго сега немамъ что да ти пишж. Дано да е здраво това опрѣделение, да можж да ся учж въ кой щж факултетъ, та кога додж то щемъ намысли, кое е подобрѣ да учж.

Добро виденіе.

К. Геровъ.

662. — Поржчъ за нови бѣлгарски книги. Наставления за по пжтя.

Коп. кн. 1.

Петр. 9 Юнія 1856.

Любезный Брате!

Надѣжся да си приялъ до сега писма-та ми отъ 4 и 10 Мая и спорядъ тѣхъ да ся готвишь вече да дойдешъ занасамъ. Сега нѣмамъ да ти кажж повече нѣчто, освѣнь да глядашь да ся готвишь, спорядъ както ти прилѣга, та на врѣмя да трѣгнешъ оттамъ. Не брѣзай яко, та отъ брѣзаніе да оставишь училище-то ни самъ ни тамъ, нѣ и безъ потрѣбж не ся май. Като стигнешъ въ Вѣнж тамъ щешъ найдешъ писмо, въ което да ти пишж, съ кой начинъ да трѣгнешъ за насамъ. — Ако има да сж излѣзлы въ послѣдни-ты три-четыре години нѣкаквы новы Бѣлгарскы книги, ты земи съ себе си, кога да трѣгнешъ за насамъ, по еднж отъ всичкы-ты, та азъ ти пишж въ Вѣнж, какво да правишь съ тѣхъ.

Дрѣхы не ти трѣбва да си правишь въ Филибе никаквы, кога да трѣгнешъ; а чтото ще ти е потрѣбно да имашъ за тука, азъ щж ти пишж въ Вѣнж да си натъкмишь. Може да земешъ моя суртукъ съ синж-тж якж, зачтото той ще ти потрѣбва тука, нѣ добрѣ ще бжде да му отперешъ копчи-ты и якж-тж, за да не му ся вглядвать по пжтя на гюмури-ты.

Азъ си дойдохъ вчера отъ Москвж. — Слѣдъ писмото ти отъ 26 Апр. друго по-ново не съмъ приималъ, днесъ-утрѣ ся надѣж да приемж и да сж научж какъ сте трѣжествували праздника на училище-то. За дома не пишж особно писмо, та пиши ты какво съмъ живо и здраво. Пиши ми, какъ отвожда Груда. Въ Москвж нарядихъ да подкачи да ся печята Русско-Бѣлгарскый рѣчникъ.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

663. — Хасковци и перущичане изпращатъ момчета на учение. Монастирски духовници по метоситѣ. Пловдивски новини.

Пак. 21.

Господину Христю Гешеву

За Г-на Найдена Герова

Въ Вѣнж.

Пловдивъ 1856 л. Јуній 12-ый

Пріяхъ твое писмо отъ 24-ый Маія писано въ Москвж. Азъ ти съмъ писалъ въ двѣ писма, кога ся готвж да трѣгнж отъ тука, сега пакъ ти пишж какво най кжсно може да трѣгнж отъ тука въ конца на Јулій, та дано можж да стигнж въ конца на Августъ. Азъ искахъ и порано да оставж училище-то нѣ быде нѣвъзможно. Сега щемъ правимъ испытаніе или на Петровденъ или една недѣлж напредъ. —

Хаскѣйци-ти искагъ да прагягъ едно момче да ся учи съ помощь отъ общи-

нж-тж имъ. Това момче се учи при мене и добро е, на възраст е около 21—22 год. Така и отъ Перушица ся готви друго момче и то мои ученикъ; нъ още не имъ е оправена работж-тж. Донеделж щж ти пишж по-пространно за тия момчета, като стане явно щжть ли да иджть да ся учятъ. То сж знае, че щешъ да считашь така, чтото послѣдны-ты ти писма домене да можть да мя стигнатъ тука около 20-ый Юлій, а не по кжсно. Игуменъ въ Рилскыи монастырь е нѣкой си калугеръ именемъ Јосифъ родомъ отъ Батакъ при Пазарджикъ. Тука въ града ни рилскый Духовникъ е отецъ Герасимъ, който е дошълъ тука прѣди 7 — 8 мѣсеци, той е добръ за манастира, нъ е простъ човѣкъ, неотбира ни отъ родъ ни отъ отечество, нито друго нѣчто таково. Той ся чете духовникъ рилскы. Зачтото въ Карлово, Сопотъ, Калоферъ нема други нѣкой. Въ Хаскiой е духовникъ рил. хаци Агапiй братъ на оный, когото испжди Владыка-та ни отъ Хаскiой. Той е чудно родолюбивъ и ученичакъ, нъ много грѣши въ родолюбiе-то си, зачтото незнае кое какъ да врьши и до кого да ся допитва, та може и той да получи като брата си. Въ село си е още духовникъ Доротей, въ Пазарджикъ Дух. Игнатiй. Тая година Владыка-та зима отъ попове и отъ други мѣста двойно и тройно отколко-то е зималъ отнапредъ. На Калоферъ учители сж Г. Цаню огъ Казанлъкъ за взаимно-то училище, и Г. Зафириади учитель на Греческый языкъ, Г. Касапскый е напустнатъ. На Карлово е Г. Боте П. На Сопотъ Г. Юрданъ Неновъ, на Клисуря Х. Груевъ Данов. на Панагюрище става година какъ нема учитель, а Јорданови ученици врьтятъ училище-то. На Пазарджикъ ся затвори блъгарско-то училище зачто Г. К. Василевъ отиде на Мустаа-паша за учитель. Въ Едрене е Г. Захарiя Крушя отъ Самоковъ на мѣсто Г. Груе Маневъ. Тука на Марашя е още К. Павловъ и на каршжяка Јоакимъ Ганчевъ. Отъ Клисурж. На кумеца ни дано пратишь поскоро крѣсте, зачтото мя пыта всякоя поща пратилъ ли си. Завчера ми дохожда кумица-та заедно съ крѣщелника ми Јованче 40 дни слѣдъ рожденiе-то му. Спорядъ по прѣдне-то ти писмо щж мож да пжтувамъ, както мя упжтвашъ. Тука вече, както ти писахъ и по-прѣди, ся вее Немска пандера.

Отъ село ми пишать, че сж добръ. Твои-ти писма за въ село пратихъ. —

К. Геровъ. —

664. — По пжтуването на К. Геровъ. Паспортъ на Чалжки.
Свѣдѣния Искру Кесякову за правовѣдѣнието.

Коп. кн. 1.

Петр. 16 Юния 1856.

Любезный Брате!

На 9 Юния ти писахъ, а на 12 прiяхъ твое писмо отъ 24 Мая. Ты на 3-4 недѣли еднажъ ми пишешъ и писмо то ти колко да ся рече, че ми си писалъ. Не ми обаждашь нито праздника на училище-то какъ сте направили, а колко още други работы има, за които и ти съмъ писалъ, и съмъ тя пыталъ, и ты отъ само-себе трѣбваше да ми обадишь, а ничто не ми си казалъ. — За дохождане-то ти тука нѣма да ти кажж ново нѣчто. Щешъ ся оправяшь отъ прѣдыдущи-ты ми писма да трѣгнешъ оттамъ когато ти прилѣгне и вѣроятно е, че щешъ мя заваришь тука.

Честити на кумеца и на кумицж-тж сынъ за мене. Азъ щж имъ пишж до недѣлж. — На г. Ник. Чялыкый не пристигнжхъ да пишж сега; щж му отговорж, кога ми прилѣгне а ты му кажи сега, какво Артыновъ въ Нѣжинъ е ослѣплъ и не приема да врьши никаквж работж. Така нѣма кому да пишж да му земе пашпортъ, и най-паче зачтото нѣмалъ на ржцѣ ветхый пашпортъ на г. Николая, нито формалнж довѣренность отъ него за тжж работж. Г. Искру кажи, какво тука има училище за правовѣдѣние (Законовѣдѣние) и въ всякой университетъ има юридическый факултетъ, въ който учятъ законы-ты; нъ да влѣзе нѣкой въ университета, трѣбва да знае онова, что ся учи въ гимназиж-тж. Въ университеты-ты и въ гимназ. ся прiема всякой, а за спомоществование оттука сега ничто не мож му каза.

Добро видѣние!

На Байково-то письмце щж отговорж до пжти.

Твой братъ

Найденъ.

665. — Грижа за училището. Кръсте за кръщелникъ.

Коп. кн. 1.

Петр. 23 Юния 1856.

Любезный Брате!

Пишѣ ти това, безъ да знаѣ, ще ли тя затече то въ Филибе или не. Тая недѣля не съмъ приялъ отъ тебе писмо, та не знаѣ още, какво е намѣрение-то ти за дохождане-то ти тука. За това още и не съмъ писалъ въ Вѣнж, какво да правишь, като стигнешъ тамъ; и немогъ да пишѣ прѣди да ся научѣ, что тѣкмишь да правишь. Трѣбва, баремъ за тѣж работж, като е чисто твоя си, да бждешъ по-исправенъ и да ми пишешъ съ врѣмя и за всичко.

На настояници-ты на училище-то кажи да гледать да дръжатъ училище-то на истый рядъ, както до сега, доклѣ си дойдж, таче послѣ щемъ го натѣкми по-добрѣ. Азъ му имамъ грижѣ-тѣ и щж сврѣшѣ онова, за что то сж надѣжтъ отъ мене, може и нѣчто по-вече.

Кръсте-то за кръщеника е готово; нѣ оттука е твърдѣ мжно да ся прати, та ако не намѣрѣ случай да го проводж, ще остане самъ да го донесж. Честити на кумеца и на кумицѣ-тѣ за мене, азъ до недѣлѣ щж имъ пишѣ. Много здраве на вси приятели.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

666. — Приготовление за трѣгане. Домашни новини.

Пак. 21.

Пловдивъ 1856 л. Юнѣй 28-ый

Любезный Брате!

Снощи прѣяхъ твое писмо отъ 9 Юнѣй; така и отъ 4 и 10 Маѣя съмъ прѣялъ писма-та ти. Азъ сега спорядъ тѣхъ съмъ свободенъ, зачто то ми иде лесно спорядъ както мя наряджашъ да идж до Вѣнж.

Повече нѣчто за трѣганѣ-то ми нема что да ти пишѣ освѣнъ, че въ конца на Юлѣя щж гледамъ да съмъ на пѣтъ. Въ другѣй день въ неделя щемъ да имаме испытанѣ и съврѣменно ще стане и водосвященѣ въ училище-то и ще да ся положи въ него и икона-та Св. Кирилъ и Метод., която на врѣмя-то непристигнахме да поставимъ. Книгы блѣгарскѣ щж земж колкото сж излѣзли. Груда сега незнаѣ каква е, прѣди двѣ недѣли бѣше байко тука, та ми кязва, че и постанало добрѣ, послѣ пакъ ся испришва лицето ѣ, очи-те и сж лоши, на врататъ има нарасле жлеги (грамуды), уста-та ѣ болятъ и пр. сега что то вече да ти пишѣ повече нече е замѣчтелно, за това прощай за повече сега, че си имамъ работж. До неделѣ щж ти пишѣ пространно какъ е станало испытанѣ-то, така и за всичко друго, зачто то вече щж да съмъ свободенъ отъ работж. —

На кумеца какъ да е да направишь кръсте.

К. Геровъ.

Кумець-тѣ е сега чоходжѣ при дѣда си Нѣмцооглу въ новж-тѣ неговж маажж при Пападатѣи и добрѣ е.

667. — Сѣ по пѣтуването на К. Герова. Хаскѣйой и Перу-щица ще пратятъ момчета да се учать въ Росѣя.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 2 Юлѣя 1856.

Любезный Брате!

Вчера прѣяхъ изеднажъ твои двѣ писма отъ 30 Маѣя и 12 Юнѣя. Видѣхъ, что ми пишешъ за трѣганѣ-то си за насамъ. Добрѣ си нарядилъ да излѣзешъ оттамъ кждѣ излѣзъ Юлѣя, нѣ по пѣтъ да не ся маешъ, за да можешъ да мя застигнешъ тука. Като стигнешъ въ Вѣнж тамъ щемъ найденъ мое писмо, въ което ти пишѣ, какъ да дойдешъ оттамъ дотука. Колкото въ Москвѣ, тамъ можешъ да ся поминешъ

и безъ мене, като дойдешъ при г. С. Филаретова, зачтото и той ще ти направи исто-то, чтото можъ ти направи и азъ, че той заврши работж да минешъ на негово мѣсто слѣдъ него; нъ азъ искамъ да ся видж съ тебе, зачтото имамъ да си прѣхоратж за много нѣчто, което ще ти бжде полезно, а не прилѣга да ти ся пише. Онова что ти е опрѣдѣлено за харчя, ще ти стига и ты нещешъ имашъ грыжжъ за друго, освѣнь да си глядашъ учение-то. Да не си мыслишь, какво тая работа може да ся отгѣни, та намѣсто тебе другъ да ся натѣкми на това мѣсто; това е невъзможно. Ако да имаше малко съмнѣние, азъ не быхъ ся рѣшилъ да ти пишж да дойдешъ, та послѣ да останешъ ни самъ ни тамъ. Тжж грыжжъ остави менѣ. Друго-то всичко е така както ти съмъ писалъ въ прѣдыджщы-ты си писма, та не го повтарямъ сега. Иоак. Груевъ и менѣ пише, че пристая да мине на твое мѣсто, ако го поканятъ. Отъ Хаскіой и Перушицж да пратятъ момчета да се учятъ тука, добрѣ щжтъ сторятъ. Не ми пишешъ съ тебе ли мыслятъ да гы проводятъ, та да пишж и за тѣхъ въ Вѣнж да имъ ся извадятъ паспорти за тука. Кога да трѣгнешъ за тука, ако ти прилѣга, остави мами, како Марии, ако трѣбва и како Іовани по стотинж грошя, та тука азъ щж ти гы дамъ. За кръсте-то за кръщеника ти писахъ въ прѣдыджше-то си писмо какво мжчно може ся испрати. Ще го испратж, нъ ще стигне прѣзъ Августа. — Прѣди трѣгане-то си да ми пишешъ. За дома пиши много здравіе отъ мене.

За да ти стигне това писмо на вѣрно на 18 Юлія, трѣбваше да го пишж прѣди два дни. Нъ прѣди два дни не щяхъ да ти пишж, като щѣли 3 недѣли нѣмахъ писмо отъ тебе, и вчера като пріяхъ писма-та ти, промѣнихъ намѣрение-то си. Азъ ти съмъ писалъ на 9, 16 и 23 Юнія.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

668. — Испитание въ пловдивското училище. Отпжтуване въ Коприщица.

Пак. 21.

Чрѣзъ Г. г. Братія Гешеви въ Вѣнж

Господину Найдену Герову

Въ Вѣнж.

Пловдивъ 1856 л. Іуліи 5-ый

Любезный ми Брате!

Бръзамъ да ти извѣстж, какво завчера въ неделж на 1-ый Іулій и въ понеделникъ на 2-ый направихме испытаніе. Общо да ти кажж, зачтото много добрѣ стана това испытаніе. Людіе бѣхж сж събрали много и пръвый и вторый день, така и владыка-та дохожда и пръвый и вторый. Немахме никаквж смутнж въ испытаніе-то, зачтото бѣхме ся приготвили добричко, и ученици-ти ми ся отговорихж на всичко, чтото гы пытахъ, имаме за испытъ и въ третій день, нъ ненаправихме. Понапрѣдъ ти писахъ, че не сме поставили иконж-тж на Св. К. и М. на врѣме-то, кога ся видимъ азъ щж ти кажж зачто неприлѣгна тогава. Сега за да тя зарадвамъ извѣстявамъ ти какво на 1-ый Іулія служи Владыка-та заради училище-то ни на Св. Богор. гдѣто бѣше донесена и икона-та въ олтаря, за да ся освети. Въ службж-тж Владыка-та спомена училище-то и епытропы-ты и основатели-ты му. Послѣ донесохме иконж-тж въ училище-то, гдѣто дойде и самъ Владыка-та и направи водосвященіе прѣдъ иконж-тж, ржси присжтствующи-тѣ на испытаніе-то. Въ начало на испытаніе-то казахъ твое-то слово, что ми бѣ пратилъ, азъ бѣхъ попритурилъ самъ тамъ още нещичко, нъ много малко. Въ конца на слово-то си казахъ на Грыцкій языкъ късо нѣчто, въ което изявихъ на граждане-ти благодарность-тж си за честь-тж, кождо ми сж показвали 6 год. доклѣ имъ съмъ былъ съгражданинъ и пр. молихъ гы да ме простятъ въ погрѣшкы-ты и да мя незабавятъ въ отсутвіе-то ми. Особно отнесохъ къмъ владыка-та благодарность-тж си, че ми е олегчявалъ много трудно-то поприще на учителство-то ми съ отеческы-ты и мудры-ты си сѣвѣты, които ми е давалъ въ различни врѣмена. Особно благодарихъ на Епытропы-ты, че мя сж обычали и ми ся увеличавали честь-тж

прѣдъ други-ты. На кжсо да ти кажи. Все останахъ благодарни слѣдъ слово-то и слѣдъ испытаніе-то. Владыка-та прѣдъ народа ми въздаде хвала за, че съмь ся обнелъ добръ толкова год. и че съмь си гядалъ работж-тж добръ такожде похвали и ученици-ты за добрый отговоръ. Слѣдъ отхождане-то на Владыка-та мнозина останахъ отъ приятели-ти да ми честитятъ добро свръшване испытаніе-то, и ми напихъ за здравіе и благополучіе въ отсутствіе-то ми отъ Пловдивъ. Общо да кажъ пряхъ честь, за кождо не съмь достоенъ и кождо не съмь ни сънувалъ, че щж добыж. Считаьмь ся сега за благополученъ, че слѣдъ шесть години излазяьмь отъ Филибе съ честь и че ся удостоихъ да ми кажатъ нѣкой отъ наши-ты българе: че гдѣто да идж и за каквото да добыж нуждж, тій щжть ми помагать, стига само да имамъ на умъ за отечество-то си. Въистина съмь благополученъ. Друго незнаж сега что да ти пишж. като нема ничто. Сега съмь разтуренъ, че събираьмь утрѣ да си идж въ село, гдѣто щж да сѣдж най много до конецъ Іулія и послѣ щж тръгна напжть. Твои-ты книги щж да приберж въ сандѣци и щж гы оставж или у Гешевы или Конст. Нешевъ и щж имамъ записано, что оставямъ въ тѣхъ. Като си идж въ село, щж ти пишж пакъ отъ тамъ доклѣ да тръгна. Нѣкои си рекли за училище-то ны така: мы ся надѣваме отъ день на день да ся затвори това училище, а пакъ днесъ что слушаемъ! Литургииж ся служи за него, иконж ся поставя вжтрѣ, и водж ся осветява и ся казва, че изново отъ сега ше то да врьви напрѣдъ. Истина че е чудно и неприятно това на неприатели-ты училищны. Аргырчевица Захарійка-та си доде тыя дни отъ Вѣнж прѣзъ Морж-тж. Нѣчто ново друго немае въ града. Не ся знае да не доде съ мене още едно момче мой ученикъ, което искать хасковци да пратятъ да ся учи. —

К. Геровъ.

Приключявати Г. Димытро книгопродавеца писмо писано чрѣзъ Г Костакый; кога ся видимъ щж ти кажж и устно, что иска г. Д.

Икона-та е много хубава вси ѣж одобрихж, цѣна-та и е до 1050 хылядо и пятдесеть грошя. —

669. — Въ Копривщица. Домашни новини.

Пак. 21.

Свободно.

Господину Найдену Герову

Въ Вѣнж.

Копр. 1856 л. Јулія 17-ый.

Байко!

Завчера си додохъ тука и днесъ утрѣ ся готвж да тръгнж за пжть за Свищовъ. У дома вси сж добръ и тя поздравяватъ. Груда сега е добръ, само очи-ти ѣ сж позатекли малко, нѣ си врьши работж. Дѣца-та Байкови сж здрави. Нанко ходи, нѣ не може още да хорати, нѣ сега е най за милване, че е весель и хубавичякъ черноокъ, та па е и кротакъ, разбира что му говорятъ, носи на баща си чибукъ-тъ и др. т. весели прави. Мама е здрава, нѣ е запрѣла вече. Тука около нема да са чуе страшно, та безъ страхъ щемь да пжтуваме. Поздравляватъ тя общо всички домашны: мама, байко, булка-та съ дѣца-та и вси роднины. Желаніе-то имъ да си додешъ е твърдѣ голѣмо и туй ще гы направи нѣколко да не скръбятъ за мене, когато тръгна. Друго нема что да ти пишж отъ тука. На тръганіе отъ Филибе пакъ ми поржчихж чорбаджии-ти да ти пишж прѣди да тръгнж да имъ пишешъ особно, щешъ ли да сѣдишъ въ училище-то, като додешъ или нещешъ, ако щешъ то тій щжть да та чякатъ, ако ли нещешъ, то незабавно да имъ пишешъ да пазарятъ другого. За тебе както ти явихъ и напрѣдъ можть да чякатъ и единъ мѣсяць слѣдъ септемврій. Сега много момчета и голѣмы отъ различни мѣста чякатъ да додешъ, та да ся учятъ при тебе. Отъ това мож да рѣкж, че ако си въ училище-то ты, то ще чудно да тръгне напрѣдъ. Както чорбаджій-ти ся надѣватъ за писмо особно отъ тебе. Ако стане нѣчто потрѣбж, то щж ти прати писмо и донеделя прѣди да тръгнж. Попжть щж бръзамъ много да тя заварж и щж гледамъ дано стигнж за корон. царско. —

К. Геровъ.

670. — Маршрутъ на К. Геровъ. Най-подробни наставления
за изъ пѣтя.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 25 Юлия 1856.

Любезный Брате !

Като стигнешъ въ Вѣнж и приемешъ това писмо, прѣва работа да ти е да занесешъ притворено-то Отцу Михаилу Раевскому, священникъ при Русско-то Посолство. Нека да тя заведжъ Спасъ и Рашко при него. Кога идешъ прѣвъ пѣтъ при святыня му, цалувай му рѣкъ безъ поклонъ. Азъ му пишж, че идешъ за тука да ся учишь въ Московскій университетъ, и му се моляж да тя научи и да ти прѣдстои да си извадишь паспортъ за насамъ, и да ти каже какъ и прѣзъ дѣ е по-добрѣ да дойдешъ тука.

За пашпортъ святыня му, надѣж ся, ще прѣдстои да ти ся извади лесно и скоро, а за дохожданиѣ-то ти отъ Вѣнж дотука чини ми се, че най-лесно е да бжде прѣзъ Пруссия до Щетинъ по желѣзный пѣтъ, а оттамъ на параходъ по Балтійско море дотука. Бываше да идешъ по желѣзный пѣтъ до Варшавж, а оттамъ въ почтовж-тж каретж право за Москвж безъ да дохождашь тука. Нѣ сега отсждѣ отхождатъ мнозина за Москвж за коронацияж-тж, та мя е страхъ, че не щешъ найдешъ мѣсто въ почтовж-тж каретж, и така щешъ ся маешъ много врѣмя по пѣтъ. Затова е добрѣ да дойдешъ прѣзъ Щетинъ тука, а оттука отхождаме заедно въ Москвж.

Отъ Щетинъ трѣга параходъ за тукъ всякож сжбботж, сир. 4. 11. 18 и 25 Августа, та трѣбва да излѣзешъ отъ Вѣнж най-късно въ Четвѣртѣкъ вечеръ право за Щетинъ, безъ да ся запирашь нѣйдѣ. Отъ Вѣнж до Щетинъ трѣбва да ся ходи по желѣзный пѣтъ около 30 сахаты. По-добрѣ ще бжде да испыташъ кога трѣбва да трѣгнешъ отъ Вѣнж за да ся найдешъ въ Щетинъ въ Сжбботж сутрена, каквото да пристигнешъ да ся качишь на парахода. Въ Вѣнж си земи билетъ на желѣзный пѣтъ чякъ до Щетинъ, зачтото инакъ, като не знаешъ нѣмскый языкъ, може да не пристигнешъ въ Сжбботж за парахода въ Щетинъ и тогава оставашъ цѣлж недѣлж назадъ и много пары щешъ похарчишь. Да знаяше нѣмскый языкъ, тогава бываше да трѣгнешъ отъ Вѣнж единъ день по-напрѣдъ, та да ся запрешъ въ нѣкой градъ да видишь нѣчто, а сега напраздно щешъ ся маешъ и да харчишь пары. По-добрѣ ще бжде да оставишь прѣгледваниѣ-то за на врыщаниѣ: тогава, ако е животъ и здравіе, щешъ знаешъ языкъ и щешъ можешъ да видишь всичко по-добрѣ.

Отъ Вѣнж до Щетинъ на желѣзный пѣтъ, земи трете-то мѣсто за да ти бжде по-евтино; нѣ глядай да имашъ нѣчто да си подложишь, за да не сѣдишь на голж дѣскж. По пѣтя щете мѣнувате кола-та на нѣкои мѣста, та глѣдай да не влѣзешъ въ кола, които отхождатъ на друго мѣсто, та да побрѣкашь пѣтя. Въ такывы случаяи, като да влѣзешъ въ новы кола, обаждай на кондуктора закждѣ отхождашь, та той ще ти каже, тыя ли сж кола-та, въ които трѣбва да влѣзешъ. На станции-ты, дѣто ся запираше, глядай хубавѣ да не останешъ нѣйдѣ, като чтомъ удари звѣнецъ-тъ ты брѣзай по-скоро да сѣднешь въ кола-та. Дѣто ся запираше да ѣджтъ, хапни что хапнешъ и глядай по-скоро да платишь, тапа сѣдай въ кола-та.

Въ Вѣнж, доклѣ да ся маешъ, за да си вадишь пашпорта, нека Спасъ и Рашко да тя заведжъ самъ-тамъ да видишь по-примѣчательны-ты работы. Въ исто-то врѣмя си направи, чтото ти трѣбва затука, а именно, единъ чистичѣкъ суртюкъ, единъ елекъ черенъ, два чифта черны панталоны . . . и 3-4 ризы хубавичкы памучны. Това ти стига; зачтото слѣдъ годинж, като влѣзешъ въ университета, трѣбва да си направишь дрѣхы по формж-тж. Ако имашъ отъ Филибе нѣкои такыва дрѣхы, каквы-то ти забѣлѣжамъ да си направишь, то стига само да ги допълнишь за да имашъ толкова, колко-то ти пишж. Купи и единъ фракъ отъ черно сукно, да струва до 25 фиорины. Прѣмѣри го да е на широчинж тебѣ тамамъ, а на длѣжинж да е отъ единъ до 2 прѣста по-длѣгъ. Тоя фракъ ще бжде за мене, а тебѣ азъ щж дамъ тукъ другой. Както за фрака, така и за другы-ты дрѣхы покани Г. Хаджи Атанаса Михайлова да тя заведе да ги купите готовы. Ако нѣмашь доста гащи, купи си 5—6 чифта. За зимнж дрѣхж не ти трѣбва тамъ ничто да си правишь.

Книгы нѣкаквы печатны, ако носишь, ако бы да идешъ прѣзъ Варшавж, ты ги остави Отцу Михаилу Раевскому да ги прати профессору Бодянскому въ Москвж,

та тамъ щешъ си ги земешъ. Азъ пишъ за това Отцу Михаилу. Ако ли дойдешъ право за тука прѣзь Щетинъ, то земи всички-ты книги съ себе си.

За ходеніе-то по желѣзний пѣть распитай г. Х. Атанаса и др. та да знаешъ, какъ бива.

Пашапортъ-тъ ти за тука трѣбва да ся яви въ Вѣнж въ Пруско-то посолство.

На парахода, на който щешъ дойдешъ отъ Щетинъ за тука, има три мѣста; прѣво-то е скѣпо, второ-то е 40 реисхъ-таллири или 37¹/₂ рубли сребрьны, а трето-то 23¹/₂ реисхъ-таллири или 22 рубли. Това е заплата и за возеніе-то и за ѣденіе-то дотука, та за въ парохода не ти трѣбва да зимашъ ничто отвънъ за ѣденіе. Тамъ добрѣ хранятъ, стига само да не тя хваща море-то, та да можешъ да ѣдешъ. Ты земи на парохода второ-то мѣсто, зачтото трете-то, чини ми ся, е отгорѣ на покрыва и е открыто, а дѣждъ вали често, та да не настынешъ нѣчто. Въ Вѣнж ся научи отъ Г. Хр. Гешева, что правятъ 40 реисхъ-таллири и си приготи такивы пары за да имашъ да платишь на парохода. Повечето пары что ти артишятъ за тука освѣнъ нѣколко что ще ти трѣбватъ за ѣденіе до Щетинъ, да ти ги измѣни г. Х. Гешевъ на полуимперіалы или на минцове.

Пашпорта си и билеты-ты на желѣзний пѣть и на парахода трѣбва да имашъ при себе на лесно, зачтото ги искѣтъ да ги гледать на много мѣста въ пѣтя. Нѣ да глѣдашь да не ги загубишь нѣгдѣ, зачтото си остаяшь отъ пѣтя и си намирашь белѣж-тѣ.

Параходъ-тъ на който излѣзешъ изъ Щетинъ, ше вы занесе до Кроншатъ, а тамъ щете прѣсѣднете на другъ малкъ пароходъ да вы донесе въ Петербургъ. Ты трѣбва да излѣзешъ отъ Вѣнж въ четвѣртѣкъ, та ако да можешъ въ Сѣбботѣ прѣди тоя четвѣртѣкъ, сир. пять дни напрѣдъ, да ми пишешъ, кой день щешъ излѣзешъ отъ Вѣнж, то азъ щѣ знаѣ въ кой день щешъ стигнешъ тука, та щѣ идѣ въ Кроншатъ да тя срѣщнѣ. Въ всякой случай, като чтомъ стигнешъ въ Вѣнж, въ истый день ми напиши че си дошълъ тамъ, та да смѣтамъ, та ако не въ Кроншатъ, то баре тука да тя срѣщнѣ на парохода. Ако ли нѣкакъ побрѣка нѣчто да не можѣ да направѣ и това, то като излѣзешъ отъ парохода на Невѣ, тамъ на пристанище-то има много малкы кола за ѣзденіе въ града, та тури на едны калабалжка си и ся качи и ты на тѣхъ, таче кажи на кочияшя: въ домъ Буха у Каменнаго моста на углу Спасскаго переулка. Така ше тя доведе въ кѣщѣ-тѣ, дѣто сѣдѣ азъ. Тая кѣща е голѣма и боядисана пембе боя. На врата-та трѣбва да има нѣкой, та попытай „Номеръ квартиры 30-й. Като ти кажѣтъ дѣ е това, ты речи на извощика (на кочияшя) да ти земе калабалжка и да го донесе въ одаѣж-тѣ ми. Ако ся намѣрѣ у дома, добрѣ, ако ли не, ты дай на извощика 25 копѣйки или кажи на измиѣрѣж-тѣ да му даде отъ оныя, что има въ одаѣж-тѣ ми на стола тапа мя чѣкай, доклѣ да си дойдѣ.

Азъ ся надѣѣ да съмъ въ Петербургъ доклѣ дойдешъ; нѣ може да ся докара непрѣдвидена потрѣба да идѣ нѣкѣдѣ. Въ такѣвъ случай, азъ щѣ оставѣ писмо да ти го даджѣ, като дойдешъ тука въ одаѣж-тѣ ми, и въ него щѣ ти пишѣ, какво да правишь. Въ такѣвъ случай трѣбва да имашъ до 50 рубли сребрьны. Ты може да смѣтнешъ колко пары щешъ имашъ, кога дойдешъ тука, та ако видишь, че не ще ти останѣтъ до 50 рубли, ты поискай въ Вѣнж отъ г. Хр. Гешева сто фиорины; азъ му пишѣ да ти даде, ако ти потрѣбватъ. Въ всякой случай трѣбва да брѣзашъ да дойдешъ по-скоро, за да мя заваришь тука.

Като мыслиѣ да ся маѣ тука, доклѣ да стигнешъ ты, то по-добрѣ е да дойдешъ прѣзь Щетинъ въ Петербургъ, та оттука да идемъ заедно въ Москвѣ. Ако ли нѣкакъ ся случи да идешъ отъ Вѣнж право за Москвѣ прѣзь Варшавѣ безъ да дохождашь тука то въ Москвѣ щешъ стигнешъ ноцѣ, та остани да спишь въ конгорѣ-тѣ, дѣто ся запира почтова-та карета, и сутренъ-та земи едни кола (дрожкы) та качи калабалжка си, сѣдни и ты и кажи да тя занесѣтъ: у Никитскихъ воротъ въ домъ Ивлева входъ съ переулка. Тамъ въ кѣщѣ-тѣ на Ивлева пытай за квартирѣ г-жи Грачевой студента Даскалова. Като найдешъ одаѣж-тѣ на г-на Даскалова и да го нѣма него тамъ, ты си свали въ неѣж калабалжка. Като ся видишь съ неговѣ милость, прикажи му ся; той е Блѣгаринъ и знае за тебе и ще те заведе при г. С. Филаретова, а негова милость ше ти каже, какво да правишь; у него може да найдешъ и мое писмо.

Ако да идешъ прѣзъ Варшавъ за въ Москвѣ, то въ Варшавѣ щешъ ся качишь въ почтовѣ-тѣ каретѣ до Брестъ-Литовскій, а отъ тамъ до Бобруйскъ и отъ Бобруйскъ до Москвѣ. Въ каретѣ-тѣ да зимашъ вѣнкашно-то (наружное) мѣсто, зачтото вѣтрѣшно-то е скжпо. Вѣнкашно-то е добро, че е закрыто отгорѣ, а кога вали дѣждъ, закрыва ся и отпрѣдъ. Пѣ-добрѣ да дойдешъ тука прѣзъ Щетинѣ.

По пѣтя пары нѣкому на заемъ, или за какво да е, да не давашъ. Никакво зиманѣ-даванѣ да нѣмашъ. Пары-ты си крый при тебе, отгорѣ си, хубаво.

Ако земешъ съ себе нѣкое момче отъ наши-ты мѣста, то прѣзъ дѣто дойдешъ ты, прѣзъ тамъ да дойде и то заедно съ тебе. —

Писмо-то за Отца Михаила прочети, таче прилѣпи вулинѣ-тѣ съ плика и тогава му го занеси.. . . . .

Прочети това писмо и дваѣ и триѣ и забѣлѣжи, что ти пишѣ, за да не сбръкашъ нѣчто.

Добро видѣнѣ.

Твой братъ

Найденъ.

Отъ Вѣнъ за тука ся прашать писма по пощѣ-тѣ всякой день. Писмо за мене надписвай така:

Monsieur Naïden Gueroï

à S. Petersbourg.

у каменнаго моста въ д. Буха № 30.

671. — Костадинъ Геровъ въ Вѣна.

Пак. 21.

Господину Найдену Герову

Въ Петроградѣ.

Вѣна 1856 л. Августъ 19-ый

Любезный ми Брате!

Вчера стигнахме тука съ другаря ми Теодоръ Запряновъ живо и здраво. Още ничто незнаѣ, за това и ничто не ти пишѣ. У Г. Х. Геш. намѣрихъ твое писмо до мене. —

Утрѣ щѣ ти пишѣ кога щемъ да трѣгнемъ отъ тука и прѣзъ гдѣ щемъ да минемъ, и за всичко чтото трѣбва, щѣ ти пишѣ утрѣ, откакъ идѣ самъ-тамъ и откакъ ся разговорѣ съ тукашни нѣкой чловѣци, които да мя настанѣтъ какъ да правѣ. —

К. Геровъ.

672. — Кост. Геровъ въ Москва. Неговото учене.

Пак. 21.

Москва 1856 Септ. 17-ый

Любезный ми Брате!

Оный понеделникъ ти писахъ за дати извѣстѣ, че сме занесли сандѣци-ты у Г. И. Дек. Сега ти извѣстѣвамъ че ти вече сѣ пратени въ Одесса до Г. Тошковица, незнаѣ въ кой день. Капела-та ми донесохъ отъ Князь Оболенскій. Въ университетѣ си ходѣ рядовно. При Ошмянцова учимъ французскій языкъ. Кога ти падне случай поблагодариму съ писмо за това. И дома при бае Савва четемъ франц. отъ Телемакъ и това чтото четемъ прѣвождаме го сами на русскій языкъ, и послѣ ни го исправя Бае Савва; така съврѣменно съ франц. да ся оправяме и на русс. Отъ всякъ странѣ ни е сгодно, само отъ Бога здравѣ да имаме, та полекка щемъ да научимъ и едно и друго. Азъ съмъ сега много спокоенъ; надѣямся за напрѣдъ, като трѣгнѣ пѣ-рядовно съ науки-ты си да бѣдѣ още пѣ-спокоенъ, зачтото сега нема и отъ что да ся безпокоѣ, апакъ занепрѣдъ добръ е Господъ. Отъ тебе немамъ още писмо и не знаѣ гдѣ ще ты намѣри писмо-то ми. Баю Атанасу пишѣ днесъ за въ Цариградѣ прѣзъ Вѣнъ. Въ Одесса, както да е, трѣбва да поговоришъ

съ нѣкого да ми поима писма-та и да ги испраща и да ни извѣстишь, съ кого си нагласилъ и какъ да си подписвамъ писма-та до него. Нѣчто ново незнаѣ да ти пишѣж сега. Бае Савва ти пише особно и той вече трѣбва да ти пише всичко, щото трѣбва да ти ся пише. Като ся случи нѣчто замѣчтелно, азъ щѣж ти пишѣж.

Добро виденіе.

Твой братъ К. Геровъ.

673. — Изпращане книгитѣ Герову. Ошмянцовъ иска географически свѣдѣнія.

Пак. 21.

Москва 1856 л. Октомвр. 4-ый.

Любезный ми Брате!

Слава Богу! Добрѣ сме досега. Желаетъ и ты да си былъ добрѣ по пѣть да си стигнешъ живо и здраво на мѣсто. На второй день откакъ тя испратихме, занесохме сандѣци-ты у Г. Денкоглу да ги испрати до Одесъ. Дома ги нарядихме добрѣ и ги заковахме само съ ветхы-ты пироне, че немахме готовы другы. Бае Савва ни каза, че е най-добрѣ да ги занесемъ така у Г. Денкоглу, че тамъ да ги заковемъ по-добрѣ и да ги обвѣемъ съ хасжре, като ги занесохме, то момче-то Г. Ден. ни каза, че ще ги закове и обивѣе само, та да ги оставимъ така, азъ му казахъ гдѣ трѣбва да ся зачукать пироне и оставихъ да ги прави то само на другой день, зачтото Бае Савва ни заржчя, ако поиска момчето да ги кове и врѣзва само, да не ся буимъ, а да ги оставимъ, че момче-то не е за не вѣрж. Азъ все ся боѣж да не бы нѣкакъ да сѣ останали ненаправени дѣбрѣ сандѣци-ты, за това ти забѣлѣжвамъ, та може въ Одесѣж да ся прѣгледать пакъ, да не сѣ развалили. Марката имъ е ГГ и на два-та и №1 № 2. До днесъ трѣбва да ги сѣ испратили. Снощи прѣвъ пѣть четохме при Ошмянцова французскій языкъ, той самъ ми каза да ти извѣстѣж за това. Щемъ да ся учимъ по метода Роберсона. Азъ му прочетохъ и что годѣ прѣведохъ, че ся случи, та знаехъ това, чтото мя пыта, така и Теодоръ му прочете. Испрѣво щемъ да му правимъ голѣмо главоболіе, нѣ ся надѣямъ скоро да привикнемъ, зачтото най голѣма-та мѣчнотія ни е въ произношеніе-то. Въ университета си ходѣж и щѣж ходѣж рядовно и отвынь щѣж да ся приготвлявамъ отъ ранно дано тая година да мина наредѣ съ другы-ты студенты въ второй класъ. Азъ твърдѣ ся надѣвамъ да бжде това. Г. Ошмянцовъ пише днесъ самъ Г-ну Павлу Герджикову. Писма-та что ми остави ти пратихъ спорядѣ надписы-ты имъ. Кога идешъ въ Букурешъ кажи много здраве Баю Агапію отъ мене. Желаетъ да знаѣж за твоѣж-тѣ ланскѣ работы въ Букурешъ, ще ли може да ся сврѣши сега или ѣж е сврѣшилъ другъ нѣкой. Писма за тебе отъ никждѣ не сѣ дошли. Капелѣж-тѣ донесохъ отъ князь Оболенскій. Азъ ся надѣвамъ до двѣ три недели да получѣж отъ тебе писмо, че си си стигнѣж въ Одесѣж благополучно. Тука е врѣмя-то добро. Дано и по пѣть да Ви е было добро! Съ Г. Филаретова сме добрѣ, той ще да сѣди гдѣто сѣдѣхме мы съ Теодора въ одаѣж-тѣ, а пѣкъ мы щемъ да сѣдимъ въ неговѣж-тѣ, та да не плащаме за три одаи, кога можемъ да поминемъ въ двѣ-ты до напролѣтъ, та че тогава добрѣ е Господъ! Всичко добро сега, само отъ Бога здраве. Пакъ ти желаетъ добро здравіе и сполука по пѣть-тѣ, да можешъ по-скоро да си стигнешъ у дома живо и здраво. —

Добро видѣніе!

Твой братъ

Констант. Геровъ.

674. — Срѣща съ Рачински въ Киевѣ. Пѣтуване съ него. Чакане князя Василчикова. Парични грижи и улесненія.

Коп. кн. 1.

Николаевъ 15 Октовр. 1856.

Любезный Брате!

Съ Божиѣж помощъ стигнѣхъ въ Николаевъ, 120 версты отъ Одесѣж, още на 10 Окт. и ся маѣж тука да чякамъ князя Васильчикова. Нег. Сіят. трѣбва да дойде днесъ. Може и да е тука вече тоя чясъ. Пѣтуваніе-то ми бѣ твърдѣ благополучно,

нѣ малко ся продлъжи, зачтото до Кыевъ ходихме изъ обыколны пѣтища, та вмѣсто 800 версты, направихме до 1100. Пѣтувахме и денѣ и нощиѣ; запирахме ся само да ѣдемъ и да пиемъ чай; нѣ никакъ не ся уморихъ, зачтото кола-та ни бѣхъ добры. Въ Киевъ ся прѣмаяхъ два дни, нѣ отъ ходеніе нагорѣ надолу не можяхъ да Ви пишеѣ. Тамъ ся срѣщнихъ съ г. Рачинскій и доука дойдохме заедно съ него. Може и по-нататкъ да идж пакъ съ него. Пишеѣ ти на брѣзо, на кжсо, зачтото тука ми ся отвори работа да пишеѣ доста, та ми е кжсо врѣмя-то. Отъ Одессѣ щж ти писа повече. Като ся видж съ Нег. Сіят. щж си врьвѣ оттука.

На трѣгание отъ Москвѣ съмъ можялъ да ти оставѣ повече пары, зачтото до тука ми станж харчѣ на половинѣ по-малко отъ колкото мысляхъ, че ще ми стане; нѣ не сме смѣтали право. Освѣнъ това трѣбваше да ти оставѣ повече нѣчто, зачтото като платишь кыриѣ за санджци-ты съ книги-ты до Одессѣ, то малко пары щжть ти останжть. Нѣ тжѣ погрѣшкѣ щемъ исправимъ отъ Одессѣ: оттамъ щж нарядж да ти ся отвори кредитъ въ Москвѣ за да земашь пары, когато ти потрѣбватъ. За пары и сега и занапрѣдъ да не берешъ никаквѣ грыжѣ, само у врѣмя да обаждашъ, какъ си съ харашлѣжа си, та да ся прифтасва да ти ся праша.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

Поздравление дѣду Денкоглу и на вси приятели.

675. — Н. Геровъ ся замаялъ въ Одеса да врьши народни работи. Благодаренъ за тѣхния успѣхъ. К. Герову отворено кредитъ. Пѣтътъ на Н. Герова за отечеството му.

Коп. кн. 1.

Одесса 1 Ноемвр. 1856.

Любезный Брате!

Тука найдохъ твое писмо отъ 4 Октомвр. и снощи пріяхъ друго отъ 17 Окт. Отъ Николаевъ ти писахъ на кжсо и сега нѣма да ся простирамъ много, зачтото врѣмя-то ми е тврьдѣ припріано. Днесъ става двѣ недѣли, какъ съмъ дошьлъ тука, и слѣдъ два дни, съ Божиѣ волю, щж си врьвѣ. Замаяхся тука за наши-ты общы работы, нѣ не бы напраздно, зачтото тыя работы ся повдигать напрѣдъ.

Тврьдѣ съмъ радъ, като видж отъ писма-та ти, че си доволенъ, въ нынѣш-не-то си положеніе и си спокоенъ. И наистина, нѣма за какво да ся безпокоишь, ты си глѣдай само учение-то и повече за ничто не мысли; друго-то е моя грыжѣ, и то не ще ми е въ тягость, зачтото работа-та ми за напрѣдъ отхожда по-добрѣ.

Съ Г-на С. Тошковичѣ говорихъ да ти ся отвори кредитъ за 50-60 руб. въ Москвѣ, нѣ негова милость нѣма кому да пише, и заради това нарядихме сега така: когато видишь, че ти ся приврьшять пары-ты и щжть ти трѣбватъ, двѣ недѣли напрѣдъ му пиши да ти прати отука 50-60 рубл. Така, когато щешъ, може да му пишешъ да ти прати пары, а въ Букурешъ азъ щж нарядж чрѣзъ г. Христа Георгиева да ти ся отвори постояненъ кредитъ у г. З. Саржоглу въ Москвѣ за нѣколко пары.

Отъ Букурешъ щж врьвѣ право за Копривщицѣ, а оттамъ въ Филибе, послѣ въ Рылѣ (ты си знай) и тогава въ Цариградъ и пакъ назадъ въ Филибе.

Писма-та си за мене прашай въ конвертъ до г. С. Тошковичѣ, така и писма-та си за байка.

На бая Саввѣ пишеѣ за плащаницѣ; — настоявай и ты да ся ушие по-скоро и по-хубаво.

Доклѣ да си идж у дома и да ся настанж, писма-та ми щжть бжджть все като това, прибрѣзаны и неплѣны; та не имъ ся взирай.

Много здравіе Тодару и на всичкы-ты наши. Пары прѣди новѣ годинѣ не щж да ти прашамъ, та когато потрѣбватъ, пиши г. Тошковичю да ти прати. Азъ съмъ ся сговорилъ съ него за това.

Ал. Он. Ошмянцеву благодарѣ за дѣто ви учи французскы; щж му пишеѣ отъ Букурешъ.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

676. — Голѣма зима. Братски смѣтки. Наставления за пж-туването. Съ кого да се запознае. Ошмянцовъ и Павле Герджиковъ.

Пак. 21.

Москва 1856 л. Ноемвр. 15-ый

Любезный ми Брате!

Твои двѣ писма пріяхъ едно отъ 15 Окт. изъ Николаевъ и друго отъ 16-ый Ноемвр. изъ Одес. радвамся за благополучно-то ти пжтешествіе. Дай Боже да пжтувашъ така благополучно и понататѣкъ. Прѣди всичко ти извѣстявамъ пакъ, че съмъ добръ отъ всякъ странж и много ся радвамъ като ми пишешъ да ся негрижж за пары. Това е зарадъ мене най утѣшително зачтото само когато имамъ достаточнo пары щж мож да живѣж добръ, спорядъ това щж мож и да ся учж добръ. Тука, откакъ излѣзе ты, захвана голѣмъ студъ, таче отъ день на день става по-студено. Затова трѣбва да си купж добры постелкы и завивкы и топли долни дрехы да не бы нѣкакъ да простинж; за това ще трѣбва да похарчя повече пары за тыя вѣщи, нѣ все щж гледамъ да нехарчж напусто и чгто рече и Бае Савва, че ми е нужно него щж купувамъ; така не си мысли че щж харчж безъ потрѣбж. И безъ да ти пишж азъ оттука надѣвамся, спорядъ както мы пишешъ, че щешъ да глядашъ, какъ да е, да мя снабдявашъ съ пары, зачтото друго яче никакъ не може. Доклѣ е Бае Савва тука можешъ ми праша пары чрѣзь него, та да си спокоенъ, че азъ не щж харчж безъ мѣрж. Азъ ти казахъ тука, че съмъ оставилъ на мамж записъ-тъ отъ твои-ты книги и вѣщи, что съмъ оставилъ въ Филибе, нѣ сега намѣрихъ тоя записъ въ тевтерче-то си, и щж ти го пратж незабавно чрѣзь Бае Атанаса. У мама е само отключъ-тъ отъ онжж стажъ въ Пловдивско-то училище въ кожто сѣдѣхъ азъ, въ неж одаж сж вѣщи-ти твои, что съмъ оставилъ тамъ. Баю Атанасу пишж чрѣзь Одес. Отъ Турско немамъ още нѣ едно писмо. На г. Тошкoвичъ писахме да ни прати рубли 50, зачтото скоро щжтъ ни трѣбвать спорядъ както ни каза бае Савва. Можеше да не ми потрѣбвать, нѣ зачтото хаскюйци-ти не сж още пратили Тодору пары, то трѣбваше и заради него да харчимъ отъ мои-ты, доклѣ му пратятъ. Глядай дано нарядишь и за Тодора въ Хаскюй да му пращатъ рядовно пары, зачтото отъ тукъ никой неще да му даде. Като наговорите съ Г. Христа въ Букурещъ да ми праша той пары чрѣзь Г. Саржоглу въ Москвж, пиши ми и какъ сте нарядили. Чини ми ся, че ще да е добръ да пишешъ и ти писмо до Г. Саржоглу, ако ся познавашъ съ него. Много здраве Баю Агапію и на невѣстж-тж му — съ дѣца-та. Много здраве и на Г. Николчя Пулевъ и на г. Теодоракый брата му, ако е въ Букурещъ. На всичкы-ты сопотненци, които мя знаятъ много здраве. Кога пишешъ прѣзь Сопотъ поздрави отъ мене всичкы-ты, които ти кажатъ че ма знаятъ, и кажи имъ, какво съмъ ти казалъ че мя се испращали до Крынаре-то Г. Теодор. Илиевъ, Г. Георгый Х. Николовъ и Г. Димчо Хамамѣевъ. На г. Калиста Иліевъ особно много здраве. Г. Тодоракый Иліевъ и Г. Калиста ми казвахж, че ще имъ трѣбвать харти и другы книги за въ училище-то, ако щжтъ, нека ми пишятъ и пратятъ пары да имъ пратж. Въ Троянъ глядай да ся познаешъ добръ съ Г. Спаса Мариновъ чорбаѣя и съ брата му. Ти сж много добри хора и може да ти бжде полезно познайство-то съ тѣхъ. На Г. Димитрія исалтъ-тъ въ Троянъ много здраве. Той ми бѣше далъ записъ за церковны книги за въ троянскый монастырь, той записъ остана у тебе. Ако щжтъ, нагласѣте отъ тамъ, да имъ пратж, като ми пишешъ. Ты тука има много евтины церковны киигы. Г. Димитр. Ангелъ въ Филибе, ако ще, нагласѣте и съ него да му пращамъ книги, кога ми пише. За словаря Гръцко русскы кажи на П. Златана и на другы нѣкои, ако щжтъ да имъ пратж. На Бае Стояна книгопродавеца, кажи ако ще наусници и псалтире, да ми пише чрѣзь тебе да му пратж. Въ село много здраве на синца; особно много здраве Г-ну Павлю Герджикову. Кога ся случи да пращаме отъ тука нѣчто, щж да му пратж калсидаръ съ образеты на святциты, за които ми е заржчалъ. На г. Немцоглу въ Филибе щж да пратя ножове и бунелы, кога пращаме отъ тука нѣчто. Г. Ошмянцовъ ся надѣя да му врыне Г. Павле Герджиковъ отвѣтъ на писмо-то, что му прагихме отъ тука чрѣзь Г. Гешоглу въ Вѣнж. Въ Свишовъ на Г. г. Бр. Кабакѣевы много здраве, поблагодари имъ, че мя сж посрѣщнжли добръ и ми сж прѣдстояли напжтъ, много здраве и на г. Конкооглу и на г. Папазооглу и на другы които мя знаятъ. На Ловечъ на г. Бенковъ много здраве, така и на учителя-ты

тамошни. Бае Савва не ти пише сега ничто, зачтото остави за другъ пжтъ. Плащаница, спорядъ както казва бае Савва, ще да е готова до единъ мѣсяць. Другъ пжтъ щж ти писа пакъ, а сега вече прощавай.

Твой братъ
Константинъ.

На Хаскюйци-ты е по-добрѣ да покажете какъ да пращатъ пары Теодору чрѣзъ Цариградъ и чрѣзъ Одесса, за по-скоро.

677. — Съвѣти Костадину Герову по кой факултетъ да слѣдва.

Коп. кн. 1.

Галаць 15 Ноемвр. 1856.

Любезный Брате !

На трѣганіе отъ Одессж не могахъ да ти пишж, та брѣзамъ сега да ти забѣлжжж нѣколко думы. — Пише ми бае Савва, че си на мысль по кой факултетъ да ся учишь, та иска да си кажж и азъ мысль-тж за това нѣчто. Азъ му написахъ что мислж. Ты знаешь мысли-ты ми и щешъ видишь, че това пишж и баю Савву. Възъ това щж прибавж: филологъ ще тя кани да учишь филологиж, математикъ — математикж, медикъ — медицинж и пр. ты слушай всички-ты, па си знай работж-тж: учи онова що видишь, че щешъ научишь, и което ти е на срьдце: не глядай голѣмо-то, а възможно-то. Ты самъ можешъ разсжди, что е полезно и възможно за тебе въ положение-то ти, стига само да не ся поддавашъ на убѣждения-та отъ одного и другаго, а да мыслишь самостоятелно. Азъ съмъ увѣренъ, че ты самъ можешъ най-добрѣ да изберешъ добро-то за себе-си, за това и не ти натурямъ ничто, а ти самъ да си изберешъ факултетъ, безъ да слушашъ нѣкого, зачтото всякой ще ти хвали свое-то, ако и да не е то най-хубаво.

У г. С. Тошковичя ти отворихъ кредитъ за 80 рубл. Кога ти потрѣбвать пары, пиши му и той ще ти прати. Отъ Букурешъ щж ти отворж кредитъ у нѣкого въ Москвж. Сега мож да ти кажж за по-здраво отъ напрѣдъ за пары не ся gryжи, само работж-тж си глядай.

Утрѣ трѣгамъ за Ибраиловъ.

Много здравіе Тодору. Г. Ошм. щж пишж отъ Букурешъ. Г-нъ Рачинский ще ти каже, что врьшихме въ Одессж.

Добро видѣние !

Твой братъ
Найденъ.

678 — Парични нареди. Да си дѣлятъ паритѣ съ Запрянова. Н. Геровъ търга отъ Букурешъ.

Коп. кн. 1.

Букурешъ 11 Декемвр. 1856.

Любезный Брате !

Писмо-то ти отъ 15 Ноемвр. пріяхъ тука въ Букурешъ. На длъго нещж мож сега да ти отговорж; щж ти кажж само да не ся стѣснявашъ за пары, а когато ти трѣбвать, да пишешъ Г-ну Ст. Тошковичю во Одессж да ти прати; та чтото ти трѣбва да си купувашъ, за да си на рахата си и да глядашъ работж-тж си добрѣ. Азъ ти съмъ отворилъ кредитъ у г. Тошковичя за 80 рубли, както что ти пишж въ писмо-то си отъ 15 Ноемвр. отъ Галаць. Когато ми пишешъ, че си му искалъ и ти е испратилъ толкова пары; щж му пишж и за другы. А оттука ти пращамъ писмо отворено до нѣкой-си Костадинъ Коди, съ което ти ся отваря кредитъ за 50 р. Тыя 50 руб. да ти сѣдятъ за нѣкой извънряденъ случай, ако ти потрѣбвагы пары, а за обыкновеныя си харчъ щешъ писвашъ Г-ну Тошковичю да ти праша. Друго-яче не може, зачтото не намѣрихме нѣкого да направимъ друго-яче, а г. Хр. Георгиевъ нѣма работж въ Москвж. Нѣ и така не е злѣ. Писмо-то щешъ дадешъ Г-ну Коди като чтомъ го пріемешъ, а за пары му кажи, че щешъ му искашь, кога ти потрѣб-

вать, и кога гы земешъ щешъ му дадешъ записъ. — Азъ си тръгамъ оттука, ако ще Господъ, утрѣ, и за рождество щж съмъ въ Филибе.

Сега си дѣлѣте пары-ты съ Тодора, та азъ като чтомъ стигнѣ въ Филибе щж направѣ да пратятъ и нему пары. Братъ ни Агапія е живъ и здравъ, само по-малко-то момиче му е умрѣло. Той тя поздравлява.

Извѣстна-та работа тука пакъ не прѣкъснѣхме, остава за на пролѣтъ да видимъ ще ли прилѣгне да ся сврѣши или не. Г-ну Ошмянцову щж пишѣ особно. Много здравіе Тодору. Добро видѣние!

Твой братъ

Найденъ.

679. — По честито за нова година. Успѣхъ по френския езикъ. Зимане-даване. Роднински новини. Ошмянцовъ иска географически свѣдѣния. Рачински, Грамадовъ и Погодинъ. Тодоръ Запряновъ и хасковци. Абониране на вѣстници.

Пак. 21.

Москва 1857 Януар. 3-ый

Любезный ми Брате!

Честита ти нова година!

Попрѣди получи бае Савва твое писмо отъ 18-ый Ноемвр. отъ Ибраила. Въ него пишешъ че си пратилъ друго отъ 15 Ноемвр. отъ Галацъ, нъ ны не сме го получили до днесъ и незнамъ, кадѣ е пропаднало, трѣсихме, пытахме и на пощж-тж нъ нема. По-скорошно писмо отъ 18 Ноемвр. твое, не сме получили. Азъ незнамъ что и да ти пишѣ сега, като неможяхъ да получѣ твое-то писмо да видѣ что ми пишешъ; па и нѣма нѣчто особно за писаніе. Вчера ходихме на честито у Г. Г. Погодина и Велтмана 8 душъ Българе заедно и явно ся видѣ, че съ драго сръдце ни пріяхъ, ходихме и на другы мѣста, нъ ненамѣрихме дома, които трѣбваше. Най-напрѣдъ отидохме у Дѣдовы Денкови, та му честитихме вси Българе заедно, той ни приказва много Българскы приказници отъ Старо врѣмя смѣшны и прч. проч. Пыта имали отъ тебе писмо и зарѣча да ти пишѣ да му пратишь поскоро хесапа, что имате съ него. Види ся, че той не е можаль да се убѣди добрѣ за 60-тѣ рубли, които остахъ да зимамъ азъ отъ него, и които прѣди нѣколко врѣмя зехме заедно съ Бае Савва. Добрѣ е да му ся прати хесапъ. При Г. Ошмянцова ходиме по веднажъ въ недѣлж-тж, нъ мож да ти ся похвалѣ че доста научихме отъ фр. языкъ; и съ бае Савва нѣкога чегемъ франц. Въ университета ходѣ да слушаемъ. Съ еднѣ рѣчь всичко добро. Мыслѣ, че не е злѣ да ти забѣлѣжѣ, че съ здравіе-то съмъ посрѣдѣ, ако не по-злѣ отъ както мя остави ты, то не и по-добрѣ. Ходихме при прѣвый Докторъ въ клиникж-тж съ бае Савва, та мя видя и ми прѣдписа нѣкой лѣкарства да зимамъ, та че да видимъ, какъ щж бѣдѣ, азъ скоро щж ти извѣстѣ за това. На Дѣда Тошковичъ писахме, та ми прати 50 рубли, за които му пращаме днесъ записъ, че гы съмъ получилъ. На Едрене пращаме отъ Г-на Ошмянцова вопросы които ти сѣ извѣстни. Кажѣ на Г. Захарія Крушя, комуто ги пращаме какъ може да ни отговори и дано може, что-годѣ да отговори. Поздрави въ Едрене роднини-ты ни: Леля Грудж, Бае Либена, Г. Стоянча и Стратійча и пр. Г. Янакия Христова, когото молиж да ми пише чрѣзь тебе, да ми ся обади, че искамъ да му пишѣ и азъ отъ тука, нъ незнамъ въ Едрене ли си е, той сега ходилъ вече на горѣ на долѣ, та може и той да каже нѣколко за Ошмянцова, като види въпросы-ты у Г. Захарія Крушя. —

Надѣвамся скоро писмо отъ тебе да получѣ, и чтомъ получѣ щж ти пишѣ пакъ. За въ Филибе имамъ много да ти пишѣ, нъ оставямъ вече за послѣ когато ся научѣ, че си осталъ вече тамъ за повече врѣмя. Отъ Г. Йоакима Груева пріяхъ писмо отъ Филибе, въ коего ми извѣстѣва, че е захванѣлъ тамъ работж-тж си въ наше-то училище. Г. Рачинскій одавна е дошѣлъ въ Смоленскъ, надѣваме му ся да доде скоро съ другы двѣ Българчета, които води съ себе си отъ Одеса и още съ Г. Грамадова. Г. Грамадовъ още отъ Есень сѣди въ Смоленскъ да чяка Г. Рачинскій. Вчера ми чеге Г. Погодинъ писма отъ Прѣосѣщ. Инокентія относительно за Българе-ты. Надѣваме ся и отъ Г. Рачинскій да ся научимъ нѣчто за наши-ты ра-

боты. Съ Бае Савва сме добрѣ. Другарь-тъ ми Теодоръ много добрѣ съ здравіето си и си ходи въ Гимназ. Азъ ся надѣвамъ вече да нарядишь както да е да пратятъ Хаскѳиѳи-ти пары за Теодора, зачто-то, както знаешъ, азъ съмъ похарчилъ за него доста. Отъ Вѣнж имъ писахме да пратятъ Г-ну Христѳу Гешову 180 фѳорины, които зехме за Тодора, нѣ както ми пише Г. Христе, още не сж му ги пратили. Може дя имъ ся види, че много пары, щжтъ похарчатъ тая година, нѣ щешъ да имъ кажешъ, че не е възможно прѣва-та година да не ся похарчатъ повече пары. Сега трѣбва да пратятъ около 150 рубли, че да ся исплати Теодоръ и мене и Баю Саву и да му остане иѣтничко и за послѣ. Най добрѣ е чрѣзъ Г. Христя Гешевъ да пратятъ. Мы имъ писахме отъ тука попрѣди, писахме имъ и отъ Петерб. и отъ Вѣнж, нѣ до сега нема ни едно писмо отъ тѣхъ. Тодора не е ни касаветъ, нѣ трѣбва да имъ ся каже, че той ся грижи много, като нему пишжтъ.

К. Геровъ. —

Ошмянцовъ иска да пише и въ Брацигово, за това мя накара, че написахъ Вопросы и гы пр-тихъ до Г. Йоакима, зачтото незнаж сега; кой е тамъ учитель. Настанете да ся испратятъ тыя вѣпроси въ Брацигово, дано можтъ отговори нѣчто, че немаме рахатъ отъ Ошмянцова.

Ако видишь, че е добрѣ и че бѣва, подпиши мя за единъ Цариградски Вѣстникъ и за Вѣстникъ Анатоли, когото лани получавахъ въ Филибе. Г. Георги Груевъ въ Цариградъ знае. —

680. — Парични разправии. Софійски новини. Нередовность на хасковци.

Коп. кн. 1.

Пловдивъ 23 Яннуар. 1857.

Любезный Брате!

На 24 Декемвр. съмъ стигнжлъ въ Пловдивъ, и оттогава едва сега намирамъ врѣмя да ти пишж, и то само нѣколко думы, колко да ся разберемъ. Азъ отъ много работж и нѣколко отъ несгодж, не съмъ си ходилъ още въ Копривщицж да ся видж съ мамж и съ другы-ты наши. Канж ся да идж възъ недѣлж-тж. Бае Хаджи Јованъ дохожда тука да ся видимъ. У дома всичкы ти сж живо здраво. Послѣдно писмо отъ тебе, чго имамъ е отъ 13 Ноемвр. което прияхъ въ Букурещъ. Друго по ново нѣмамъ. Пише бае Атанасъ отъ Цариградъ отъ 17 Дек. че му си писалъ да ти прати сто рубли, и той е трѣсилъ колайлжкъ да ти гы прати. Писмото ще было отишло въ село, та заминжлж-та недѣлж ми го допратихж и азъ писахъ байку да ти прати толкова пары чрезъ г. Ст. Тошковичя, ако не е пратилъ до сега. Вѣрвамъ, че Тодору още не сж пратили пары, та затова вы сж притрѣбвали. Инакъ колкото ти оставихъ и поржчяхъ г. С. Тошковичю да ти прати, ако му поискашь, тыя трѣбваше да ти стигнжтъ доста врѣмя. Отъ Букурещъ ти пратихъ едно писмо, съ което да можешъ да земешъ пятьдесятъ рубли, които да вардишь да ти ся намѣрятъ за въ краенъ случай.

Баю Савву много здравѳе. Честити му за мене новж годинж. Молж му ся да мя прости, дѣто не му пишж особно : искамъ, а не могж, нѣма врѣмя. Исто-то кажи и Г-ну Ошмянцеву. Дѣда Денкоглу поздрави отъ мене и му кажи, какво тыя дни дойде тука отъ Софиж г. Г. Михалковичъ, та го пытахъ за въ Софиж за всичко, какъ е и до пощж щж му пишж. Тогава щж пишж и баю Савву и г. Ошмянцеву. Много здравѳе и Тодору. Съ Хасковци-ты още не съмъ ся видѣлъ да ся разумѣемъ за него.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ.

681. — Здравословно положение. Редовно посѣщение университета. По кои прѣдмети слуша К. Геровъ.

Пак. 21.

Господину Найдену Герову.

Москва 1857 л. Яннуар. 24-ый

Любезный ми Брате!

Заминала-та неделѣж ти писахъ писмо, въ което, между друго, ти замѣчавахъ, че здравіе-то ми не е на мѣсто. Сега бръзамъ да ти кажж, че съмъ добрѣ. Лѣкарство-то ми отъ доктора бѣше само за очистеніе. Сега вече нито при доктора ходж, нито лѣкарство зимахъ, защото немахъ потрѣбж. Писмо-то ти отъ Галацъ пріяхме, ако и кжсно. За отвѣтъ на него ти казвамъ, че азъ си ходж постоянно въ унив. и слушахъ по физиком. фак. чтото ми е достѣпно, и когато имамъ врѣмя слушахъ и по другы-ты факулт. Съ еднж рѣчь азъ съмъ си на тѣхъ мысль, чтото си намыслихме тука заедно и чтото ни пишешъ въ писмо-то отъ Галацъ. До неделѣж щж да ти пишж пространо, что е мыслилъ бае Савва когато ти е писалъ, че ся мыслж по кой факултетъ да постѣпж. Сега ти пишж, колко да ти кажж че немахъ никакво недоуменіе за факултеты-ты. —

Добро видѣніе.

Твой братъ
Констант. Геровъ.

Тыя дни щж да ти пишж писмо по франц. яз. да видишь до колко сме научили при г. Ошмянцъ.

682. — Н. Геровъ въ Цариградъ. Разпрavia съ одринския валия. Статистика на силиврийската епархия. Български села до-самѣ Цариградъ.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 19 Марта 1857.

Любезный Брате!

Твои двѣ писма отъ 24 Януар. и 6 Февр. пріяхъ днесъ изеднажъ. Дѣ сж ся маяли, не знаж. Днесъ сж дошли съ парахода отъ Одессж. Днесъ отхожда другъ пароходъ за Одессж, та бръзамъ да ти ся обадж, защото отъ 23 Януар. не ти съмъ писалъ, а по-пространно щж ти пишж до пжти.

Азъ съмъ дошълъ въ Цариградъ на 28 Февр. оттогава до-сега отъ работы още не съмъ нашълъ врѣмя да ти пишж.

Въ писма-та ти найдохъ въпросы-ты отъ г. Ошмянцова. Нему щж пишж до-пжти, а сега му-кажи, че съмъ въ таково положение, дѣто при хиляды добры воли не могж да свршж сега чтото ми пише. Сврши щж что-годѣ, ако не всичко-то ала по врѣмя или ако найдж нѣкоги чловѣкъ да прѣдамъ нѣму работж-тж то ще станж и по-напрѣдъ.

Отъ слѣдюще-то писмо, что щж Ви пишж, ще види той самъ, че сега ничто не могж да вршж, защото имамъ разпрavии съ Едренскій Валия Измаилъ пашж. Тука съмъ дошълъ съ Минзилъ. Бая Атанасъ срѣшнахъ въ Едрене, та ся видѣхме. Въ село си ходихъ та сѣдѣхъ само пять дни. Тамъ всичкы-ти сж добрѣ. — При-тварямъ ти писма отъ Кузм. Величковъ и отъ Зах. Крушж и другы 2 за Тодора и г. Даскалова. Много здравіе баю Савву и на всичкы-ты. Азъ съмъ тука още 2-3 недѣли. Послѣ щж идж пакъ въ Филибе. Кажи г. Ошмянцову, че въ Силиврийскж-тж епархиж сж 16 села и отъ тѣхъ 11 сж Българскы. Имамъ имъ имена-та, зель ги съмъ отъ владыкж-тж. 2 сахата отъ Стамбулъ има села Българскы. —

Добро видѣніе!

Твой братъ
Найденъ.

683. — Костадинъ Геровъ болнавъ. Здравето прѣди всичко.

Коп. кн. 1.

Одесса 13 Мая 1857.

Любезный Брате !

Не ти повтарямъ онова, что пишж Г-ну Савву, зачтото вѣрвамъ, че заедно щете четете писма-та. Оставямъ за допжти да пишж за нѣкои работы, дѣто имамъ да ти кажж, зачтото днесъ не щж могж да пишж на длъго.

Отъ тебе писмо нѣмамъ, а г. Савва ми пише, че си прислабъ съ здравіе-то. Това мя тури на грыжж, та писахъ Г-ну Савву да ти каже, и тебѣ пакъ пишж сега, ако видишь че здравіе-то ти не врьви добрѣ, трѣбва у врьмя да ся оставишь отъ всичко, та да си ся врьнешъ въ отечество-то. Да не речешъ обаче, че менѣ не е мжно да тя видж врьнжлся прѣди да сврьшишь. Това азъ никакъ не желяж, нъ срѣща естество-то не ся врьви, и ако е да изгубишь живота си, то пѡ-добрѣ е да ся благодаришь, что имашъ, малко много, зачтото и то е доста, за да можешъ да ся поминешъ, особено въ нынѣшне врьмя. Ты не си малъкъ, та самъ разумѣвашъ кое е пѡ-добро-то, само глядай да не ся увличяшь безъ разборъ. Азъ съмъ длъженъ да ти кажж мнѣние-то си и да тя посвѣтувамъ, като пѡ-старъ братъ, таче тамъ ты знаешъ.

Тодору сж пратили пары отъ Цариградъ, нъ до кого сж пратены тука не знаж. До г-на Тошковичя не сж. Нему щж пишж до пощж.

Азъ съмъ тука още 5—6 дни. Прѣди тръганіе щж ти пишж.

Добро видѣние !

Твой братъ
Найденъ

684. — Подробна смѣтка съ Гешевци. Харчъ за Тодора. Абониране вѣстници.

Коп. кн. 1.

Одесса 20 Мая 1857.

Любезный Брате !

На 13 Мая ти писахъ на кжсо, и сега не щж ся продлъживамъ, че отъ много други работы не намирамъ врьмя.

Отпиши ми, както можешъ пѡ-скоро, когато заминжхте въ Вѣнж, колко пары сте зели отъ Г-на Хр. Гешева, за колко ви ся купили дрѣхы и отъ земены-ты пары и дрѣхы, что е было за тебе и что за Тод. Запряновъ. Това ми е потрѣбно, за да си видж хесапа съ г. Хр. Гешева и съ Хаскѡйци-ты, та ми отпиши както може пѡ-скоро.

Съ това заедно ми пиши, и Тодоръ да ми пише, колко пары е похарчилъ досега и отдѣ гы е зель, та като заминж прѣзъ Хаскѡй, да нагласж да му пратятъ пары колкото трѣбва и за напрѣдъ да му ся прашать рядовно.

Пиши ми и за себе-си, что си похарчилъ прѣзъ-купъ и что имашъ за да знаж что ти трѣбва. Нъ пиши пѡ-скоро, така и Тодоръ за да мя застигнжть писма-та въ Цариградъ, че инакъ пакъ остава работа-та назадъ. Азъ останжхъ тука до 30 Мая. Въ Цариградъ дано не ся мажъ повече отъ 20 дни.

На тръганіе оттука щж ти отворж пакъ кредитъ у г. Тошковичя за нѣколко пары и щж ти пишж тогава.

За "Цариградскій Вѣстникъ," и за "Анатоли," что искашь да ти ся праша по-чякай да ся натъкмиж, таче и това ще бжде.

Въ писмо-то си отъ 3 Янн. ми пишешъ да пратж хесапа дѣду Денкоглу. Азъ го ударихъ на глухо, зачтото никакъвъ хесапъ нѣмамъ съ него.

Азъ зехъ и дадохъ съ полици, които ся платихж, та повече ничто не знаж. Хесапъ-тъ за масло-то не е мой хесапъ. Что-то ми бѣ далъ отъ него да продамъ, хванжхме го на хесапа ми, кога му дадохъ полицж. Ако ти каже нѣчто, кажи му че ми си писалъ и повече ничто не знаешъ. Притворено-то писмо прочети на сво-Содно врьмя.

Добро видѣние !

Твой братъ
Найденъ.

685. — Костадинова немарливостъ. Тщети отъ нея. Братско смъртуване.

Коп. кн. 1.

Одесса 20 Мая 1857.

Кога ти пишяхъ лани отъ Петербургъ да ми прѣпишешъ и испратишъ нѣкои пѣсни и твърдѣ ясно ти казвахъ кои, а ты ми пращаше съвсѣмъ други, азъ мысляхъ, че отъ немареніе правишъ това, а то причина-та была друга, още по-лоша. Тыя пѣсни си ги былъ загубилъ, та ги наидохъ сега въ Цариградъ у младый Груеолу. Това едно; второ дѣто ти поржчяхъ въ Букурещъ въ 1854, заедно съ други-ты книги да ми пратишъ и тетрадж-тж съ пословици, что имамъ събраны, а ты ми писа, че не си ъж нашълъ; трете, дѣто щяше да ми дадешъ каталогъ на книги-ты ми, что имамъ си оставены въ Филибе, таче то затуренъ го имашъ нѣидѣ, то не знаѣж что си, та не ми го даде и не ми каза биле, дѣ и какъ си оставилъ книги-ты ми, та да знаѣж отъ кого да ги трѣсж; и други много работы ми показывать, какво, доклѣ съмъ ходилъ отъ невољж нагорѣ надолу да ся разобарямъ, у дома ми е ставалъ разборъ още по-голѣмъ; губили ми сж ся работы, които сж единственно-то ми иманіе, что съ голѣмъ трудъ съмъ събиралъ и что не ся купува съ пары, а съ години ся събира. Право да ти кажѣ, ако и да ми ся е докарало много пжти да видѣж, че не маришъ за ничто, но никакъ не можяхъ да мыслѣж, че до толкова ще стигне немареніе-то ти. Никакъ не ми ся ще да ти казвамъ това, нѣ и какъ да го прѣмълѣж? Като прочетешъ това писмо и ти мине пръвый ядъ, тогава помисли, ако да бѣше ты на мое мѣсто, да ти ся случи такава несгода, а азъ да ся владамъ, както ты, какво щяше да ти е, таче ако ти ся стори, че отъ такъвъ единъ случай нѣма да ти дойде тяжко, кажи ми, та азъ да ти искамъ тогава прощж, дѣто невинно ти тякамъ. Менѣ много е мжно това, зачтото мя докачя тцета, ала мож да ся утѣшявамъ, че това не ще иде до край така, зачтото случай-тѣ, кой-то мя постави въ таково положение, рѣдко става. Обаче твърдѣ мжно ми е за тебе, като глѣдамъ, че отъ край и до сега си исто така немарливъ и за свои-ты работы, та ще дойде врѣмя, дѣто за тебе да е злѣ. — Примѣры за немарение-то ти за свои-ты работы имамъ много да ти кажѣ, нѣ доста е и единъ най-новый. Ты помнишъ, че ти думахъ въ Петерб. и въ Москвѣ да ми пишешъ у врѣмя за нужды-ты и потрѣбы-ты си и за всичко въобще, за да знаѣж да ги спрѣварямъ, а ты ничто не ми казвашъ. Зелъ си отъ Костадина Коди 50 рубл. спорядъ отворено-то писмо, что ти бѣхъ пратилъ отъ Букурещъ отъ 11 Дек., а ничто не ми пишешъ. Сега тыи пары искать отъ мене, и азъ трѣбва или да ги заплатж, безъ да знаѣж, зелъ ли ги си, или да не ги плащамъ, доклѣ да тя пытамъ зелъ ли ги си, та съ това маяніе да направѣж още еднашъ, ако ся докара пакъ да добьемъ потрѣбж отъ тыя людѣ, да не шжтъ да ны знаѣжтъ. Като ти пратихъ това писмо, то вече знаѣж, че рано или кжно, щешъ земешъ пары-ты, нѣ ты трѣбваше, като чтомъ ги земешъ, да ми пишешъ, че ги си зелъ. Оная година ти пратихъ отъ Вѣнж 90 жльтици, за да платишъ на какж Јованж, что имашъ нейны пары у мене, а ты не ѣ ги си далъ. Знаѣж, че когато си приялъ жльтици-ты, не си можѣлъ да ѣ ги дадешъ, че си ималъ тогава нуждж за пары, нѣ послѣ не трѣбваше ли да ѣ ги дадешъ, или най-послѣ да ми кажешъ че не ѣ си ги далъ? Таче и бываше ли да не ѣ ги дадешъ, кога въ това врѣмя ты малко или много, все печѣляше, колко да си покрѣшъ харчѣ-тѣ. Отъ моѣж странж, чини ми ся, стигаше ти, чтото ти оставихъ на трѣганіе отъ Филибе, за което толкова врѣмя ти искахъ хесапъ, не да ми врѣнешъ, чтото е остало на-възъ тебе, а колко да знаѣж, платилъ ли си дѣ что имаше да ся плаща та не щѣ да сврѣшишъ, и което нѣма вече да трѣсж, както что ти казахъ въ Петербургъ. — Съ книги-ты ми ти оставихъ въ Москвѣ и еднж лѣтнж горнѣж дрѣхж да ми ѣж пратишъ, ты не си ѣж пратилъ, и ако ти е трѣбвала, добрѣ ся сторилъ, дѣто си ѣж оставилъ, нѣ зачто да не ми пишешъ, та да не похарчвамъ тука цѣлж рублж, за да отварямъ сандѣци-ты да ѣж трѣсѣж въ тѣхъ. И за Словарь Академін Рос. бѣхъ ти казалъ да го затрѣжишъ, зачтото азъ имамъ такъвъ въ Филибе, и кой не си плаща кырнѣж-тж, ты не го си задрѣжѣлъ.

Знаѣж, че ще ти дойде мжно отъ това писмо, нѣ желалъ бѣхъ не да направимъ като онѣж годинж, кога бѣхъ въ Букурещъ, да ми отговоримъ съ двѣ три ерѣдиты писма съ подписъ немарливый и др. т. таче послѣ пакъ да не щешъ да знаешъ ничто, а да залѣганъ да бждешъ по-исправенъ, зачтото, за мене ако е

было доста злѣ отъ неисправность-тж ти, за тебе за напрѣдъ ще бжде по-злѣ, та трѣбва да ся спрѣвари зло-то.

Твой братъ
Найденъ.

686. — Географически свѣдѣния за Ошмянцова. Роднински новини.

Пак. 21.

Москва 1857 Маѣй 24

Милъ ми Брайно !

Писмо-то ти отъ 19-ый Марта изъ Цариградъ пріяхъ завчера на 14-ый Маѣя; оттогава вече не съмъ получвалъ твое писмо, нъ ся надѣямъ скоро да получѣж, спорядъ както ми пишешъ. Азъ мысляж, че Бае Савва ти е писалъ и извѣстилъ, чтото ти трѣбва да знаешъ, за това азъ не ти пишѣж повече освѣнь за много здраве. —

На Г. Я. О. Ошмянцова казахъ за сивириски-ты села и за друго, чтото ми пишешъ да му кажѣж, той ся много зарадва.

Видж отъ писмо-то ти, че си имашъ много работы и расправи, които не тя оставять да си врьшишь чтото щешъ, и знаѣж, че си готовъ да сврьшишь всичко за добро-то ни, когато имашъ врѣмя; нъ пакъ щж ти ся помољж, глѣдай какъ годѣ и мжно да е вече, та отговори на Г. Ошмянцова за какво-то ти е писалъ да испыташъ и да му извѣстишь, зачто-то той отъ день на день чяка да му пратишь и ти географ. извѣстія за допълненіе и тогава да начне да печята, затова, колкото повече и поскоро му пишешъ, толкова по-плънж и по-скоро ще излѣзе на свѣтъ харта-та.

Г. Я. О. Ошмянцовъ, только много застая за добро-то на синца ны, особно зарадъ мене и Теодора Запряновъ, чтото никога и съ ничто неможемъ му ся отсрами. Той е готовъ да сврьши всичко чтото е възможно за насъ и за напрѣдъ, като си иде Бае Савва, той ще ни е и за майка и за баща и за братъ и за наставникъ. За това ти сж мољж, гледай та отговори какъ-годѣ и прихващай, че съ това щешъ да направишь на синца ни голѣмо добро, особено менѣ и Теодору.

Друго не ти пишѣж повече, че ся надѣямъ да ти е писалъ и да ти пише Бае Савва, както спомняхъ горѣ. Кога си иде вече той, тогава азъ щж ти пишѣж за всичко, что трѣбва да ти са пише. Въ конца на тоя мѣсяць Бае Савва ще си сврьши работж-тж и тогава вече ще прѣдстави мене на свое мѣсто. Чтото и както наредимъ тогава, то ще да е вече рѣшеніе за мое-то бждще, тогава вече щж ти пишѣж за всичко. Колко за сега мож да кажѣж, че нетрѣбва да ся грыжишь вече за мене, зачтото Бае Савва ще мя нареди, както трѣбва, а и за сетнѣ добръ е Господъ.

Конст. Геровъ. —

Оная неделя писахъ баю Атанасу и мами прѣзь Вѣнж.

Кога ся врьнешъ въ Едрене цѣлувай ржка на лелѣж Грудж зарадъ мене. Баю Любену и на сынове-ты му Г. Стоянчя, Г. Стратійчя, Г. Янакы и другы. така и чичу Јованчу Шушула и на сынове-ты Г. Неся, Г. Лука, Г. Рашка, Г. Геор. и др. Много здраве на Г. Янакия Христовъ на баща му Г. Христ. много здраве. —

687. — Геровъ се връща въ Цариградъ. Работата му свръшена. Пари Т. Запрянову.

Коп. кн. 1.

Одесса 30 Мая 1857.

Любезный Брате !

Азъ днесъ, съ Божижъ помощь, трѣгамъ за Цариградъ. Завчера, пріяхъ оттамъ извѣстіе, какво моя-та работа ся сврьшила, за да идж за въ Филибе консулъ, и така ще бжде вече. Въ Цариградъ все трѣбва да ся маж двѣ недѣли или двадесять дни.

Тука думахъ Г-ну С. Тошковичю, когато му поискашь пары, да ти праща, а той му иде мжно, затова оставихъ да наредж въ Цариградъ Г-ре Бр. Гешеви да ти прашать право по русскж-тж пощж, която работи огъ Цариградъ прѣзь Влашко за всичкж Россіж. Само трѣбва да ми пратишь адреса си или да кажешъ быва

ли да ти адресуваме писма-та въ Правление-то на Университета. Писмо, кога ми пишешъ, за брѣзо да стигне, пращай го чрѣзь Г-на Тошковичя, а други-ты давай право за въ турско на пошж-тж съ надпись: Въ Адрианоуполь въ Россійско-Императорское Генеральное Консульство для пересылки Г-ну Найденоу Герову въ Филиппополь.

Пары-ты что сж были пратены Тодору, сж ся губили, та тыя дни дойдохж до Г. Тошковичя и той гы изпрати до дѣда Денкоглу. Азъ щж настанж да му ся пратятъ Тодору отъ Цариградъ сега още 100 руб.

Писма чрѣзь Г. Тошковичя да пращашъ само когато сж на мое имя, че ся срьди, задѣто му си пращаль други толкова писма, за коитѣ платихъ до 6 руб. портъ.

Добро видѣние!

Твой братъ.

Найденъ.

688. — Изпращане пари. Уреждане смѣтки съ Сава Филаретовъ.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 24 Юнія 1857.

Любезный брате!

Снощи прияхъ двѣ твои писма отъ 27 и 21 (вѣроятно 31) Мая. Днесъ не мож ти писа много, щж ти кажж само, какво слѣдъ два дни щж пишж въ Вѣнж да даджъ Г-ну Савва Филаретову колкото му си длѣженъ. Да видж что щж мож да направж оттука и за онова, что му е длѣженъ Тодоръ. Азъ не ся надѣяхъ, че ще Ви стане толкова харчъ, таче мысляхъ и бае Атанасъ да ти е пратилъ сто рубли, та сякахъ да не сте имали толкова утѣснение за пары. Затова трѣбваше да помнишь, чтото ти казвахъ, кога да се раздѣлимъ, да ми пишешъ за всичко, что ся относи до тебе, подробно и съ врѣмя, нѣ какъ да было, за напрѣдъ баре отъ уврѣмя смѣтай, что ти трѣбва, и обаждай. Днесъ нѣма врѣме, кога да приготвиж и да ти пратж съ пошж-тж пары, а на 26 ще иде оттука за Одессж съ парахода г. Д. Мутевъ, та по него щж ти пратж пары.

Писма-та си за мене пращай право за тука, съ надпись: Messieurs Ghéchooglou frères à Constantinople, а Kytchouk-eni-chap. Да ся прѣпрати Г-ну Н. Герову въ Филибе.

Слѣдъ 2-3 дни азъ се канж да идж въ Филибе за агентъ. Въ Хаскіой щж прѣсѣджд еднж ношъ, за да нагласж да ся пращатъ Тодору рядовно пары.

Писма-та отъ бае Саввж отъ 28 и отъ Тодора отъ 31 Мая прияхъ.

Г-ну Ошмянцеву отговарямъ. Притварямъ ти писмо отъ бае Атанаса.

Добро видѣние!

Твой братъ

Найденъ.

689. Кост. Геровъ редовенъ студентъ. Стипендіята му. Тодоръ Запряновъ.

Пак. 21.

Господину Найденоу Герову.

Въ Филибе.

Отговор. 27 Ноемвр. 1857.

Москва 1857 л. Септемвр. 14-ый

Любезный Брате!

Азъ не самъ получвалъ отъ тебе писмо слѣдъ онова, что ми си пратилъ чрѣзь Г. Мутева отъ 24 Юнія съ 50 рубли. Отъ 15 Август. тая година, по окончаніе вступительный въ университета экзамень, ся считамъ въ число то на студенти-те. Отъ 15 Октомвр. щжть начнать да ми даватъ по 14 рубли отъ стипендіята на Денкоглу. Надѣямса да сте са виделе съ Г. С. Филаретова до сега и да си са научилъ какъ бѣхме тука доде да си иде той; оттогава насамъ все така сме си. Съ Теодора Запрянова живѣмъ, както и лани заедно.

К. Геровъ.

690. — Любенъ Каравеловъ и Кост. Кесяковъ въ Москва.
Запряновъ и хасковци.

Пак. 21.

Приято 7. Декемвр. 1857. Отговор. 21 Декемвр.

Москва 1857 Ноемвр. 13-ый

Любезный Брате!

Последне твое писмо что съмъ получилъ бѣше отъ 23 Юнія изъ Ц. гр. отто-
гава несъмъ получвалъ отъ тебе писмо. Азъ ти съмъ пратилъ три писма и Тодоръ
З. тѣй; незнажъ получилъ ли ги си. Прѣди двѣ недели додохъ тука К. Искровъ и
Л. С. Каравеловъ. Азъ пишжъ Г. Стоян. Чомакову за тѣхъ, зачтото незнажъ ти въ
Филибе ли си. Заминала-та неделя получихъ изъ Софія писмо отъ Филаретова отъ
16-ый Октомвр. Незнажъ знакомъ ли си съ Погодина Михаила Петровича; той же-
лае да му пишешь, ако имашъ време, за тамошны-ты ти работы. Съ Хомякова не-
знажъ въ какво отношение си; не бывали да му пишешь, кога ти прилѣгне чрѣзъ
мене. Ошмянцовъ нети знае тегло-то, ами ся срьди, че не му пишешь. Мнозина
тукашны распытвать за тебе. Слѣдъ два дни щж получж на вѣрно 15 р. сер. отъ
степендиж-тж и занепрѣдъ щж получавамъ редовно по 15 р. всякой мѣсяць. За
мене вече не ти говорж много да не ти притурямъ още главоболіе при това что
си имашъ, а за Т. Запрянова не може ми нѣкакъ да натукнешъ хаскойци-ти да му
пращать пары, ако щжтъ, ако ли не, то нека му писать, да не са надѣж и да си
дири лѣкъ на главж-тж. Съ г. Новикова Евг. Петр. са видвахъ тука, той ми каза
затебе кое что. Тукашны-ты блѣгаре сж все живо и здорово. Любенъ Стойчевъ ти
пише особено сега, а К. Искровъ ти благодари чрѣзъ мене, че си предстоявалъ да
му позволи баша му да доде въ Россіѣ; той ще ти пише до неделѣж. Новиковъ
неможялъ да сврѣши ничто за Кост. и Лича!

За пары не ти пишж. Ты кога имашъ възможность можешь ми прати, колкото
ти стига ржка. —

К. Геровъ.

691. — Прѣпращать се пари Запрянову въ Москва.

Коп. кн. 3. 104.

Пловдивъ 27 Ноемвр. 1857.

Любезный Брате!

Послѣдне-то писмо, что съмъ приялъ отъ тебе, е отъ 14 Септ. въ което друго
не ми казвашъ, освѣнь, че по окончаніе вступителный въ университета экзаменъ
ся считаешь въ число-то на студенты-ты и отъ 15 октомвр. щжтъ наченжтъ да ти
давать по 14 руб. отъ стипендиж-тж на (Господина нѣма) Денкоглу.

Не ли ты не си намѣрилъ за потрѣбно да ми кажешь поне въ кой факулеть
си влѣзлъ, то напраздно ще е да тя пытамъ азъ; за това си мълчж. Днесъ.

Днесъ прашамъ на бая Атанаса 21 полуимперіялъ да ги прати по русскж-тж
почтж до тебе. Като ги приемешъ дай ги Тодору Запряну. Азъ щяхъ ги пратж
право до него, ала не му знажъ адреса.

Н. Геровъ.

Р. S. Кога дадешъ пары-ты Запрянову, земи отъ него единъ записъ, че ги е
приялъ, та ми го испрати по-скоро. Доклѣ не дойде такъвъ записъ, другы пары
нѣма да му ся пратять.

692. — Смѣткитѣ на Запрянова. Пакъ за Любенъ Караве-
ловъ и Кост. Кесяковъ. Срѣща съ Новикова.

Пак. 21.

Господину Найдено Герову

Въ Цариградъ.

Москва 1857 л. Декемвр. 10-ый

Любезный Брате!

Това е седмо писмо что ти прашамъ безъ да знажъ получилъ си 6. Послѣдне
твое писмо что съмъ получилъ е отъ 26 Юнія изъ Цариградъ. Азъ съмъ живо и

Изъ архивата на Н. Геровъ.

здрaво, дай Боже и тебѣ добро здраве! Отъ Филаретова получихъ писмо отъ Софія отъ 16-ый Октомвр. Той ми напише ничто за тебе. само ми извѣстѣва, че Г. Христе Гешоглу му далъ зарадъ мене пари-ти, что ми бѣше издавалъ Филаретовъ, а зарадъ Тодоръ Запряновъ не му далъ нѣ ми пише да неказвамъ Тодору за това да са не беспокои, а пакъ Филаретовъ съ тебе ще оправи работа-та си съ Хаскіюйци-ты. Азъ получихъ завчера на 6 Декемвр. 14 рубли и 28 копейки за Ноемвр. мѣсяцъ отъ Степендіѣ-тж на Денкоглу, и за напрѣдъ шж вече да получавамъ сякой мѣсяцъ по толкова редовно. Много здраве на вси домашни наши и познайници. —

Костаки Искровъ и Любенъ Стойчевъ сега за сега сж при мене въ Москва, та че занапрѣдъ добръ е Господь. Азъ писахъ за тѣхъ Г. Искру и Стоянчу Чомакову повече, зачтото незная ты гдѣ си. Коста и Личе сж обогатѣли съ сыромашиѣ, та незнаѣтъ кадѣ щжтъ да са дѣнатъ съ това богатство, ако не имъ прататъ пары пò-скоро, да нетеглятъ баремъ тѣе, а то другы ны вече пала палила; кой какъ найде тжй ще прави.

Прощавай К. Геровъ.

Съ Г. Новикова Евг. Петровича са видвахъ тука, кога отиваше за въ Цар. градъ, нѣ накъсо зачтото бѣше боленъ кога ходихме при него съ Лича и Костаки. Той ми каза, че ужъ ся получаватъ въ Петерб. извѣстія отъ тебе.

693. — Братски натяквания и съвѣти. Изпратени пари. Любенъ Каравеловъ и Костадинъ Кесяковъ въ Москва. Искатъ съвѣти отъ Н. Герова.

Коп. кн. 3. 120

Пловдивъ, 22 Декемвр. 1857.

Любезный Брате!

Прияхъ твое писмо отъ 13 Ноемвр., въ което ми пишешь за много чюжды работы, а за тебе си ничто. А отъ другж странж прѣдъ хора-та ся okayвашъ, че честь-та ти тя е врьлила тамъ, дѣто само мечкы-ты живѣжтъ и мене кориишъ прѣдъ тѣхъ, че ся намирамъ въ заблуждение, та почитамъ мечкы-ты за людѣ и пр. Ако ти е злѣ, никой не ти е кривъ, че чтото трѣсишъ и както ся владашъ, това и нахождашъ, това те и постига. Чтото теглишъ, отъ главж-тж си го теглишъ. На врѣмя-та, когато ти направихъ капиѣ да идешъ при мечкы-ты, азъ ти казахъ да прѣмислишъ хубавѣ и ти спомянувахъ, че е пò-добрѣ да не ходишъ; ты иска, та отыде. Послѣ ти казахъ толкова, какъ трѣбва да правишъ, за да ся олеснявашъ за всичко, а ты не кабулишъ да ми пишешь за нѣчто: азъ не знаѣ, въ кой си факултетъ, не знаѣ приялъ ли си пары-ты, что ти съмъ пратилъ; писахъ ти толкова пжти, нѣ азъ ти пишѣж едно, ты ми отговаряшъ друго; та какъ да ти ся грыжѣж за нужды-ты? Колко за мое-то заблуждение азъ да ти кажѣж за отговоръ, че азъ видѣхъ добро отъ мечкы-ты, та тѣхъ познавамъ, съ тѣхъ ся дръжѣж и тѣмъ слугувамъ, а ты виждъ та разбери свѣта пò-добрѣ, найди пò-добры ты людѣ, стани и ты чловѣкъ, каквото трѣбва, та да идж да ся поведж и азъ по тебе да излѣзж изъ заблуждение-то. Щешъ намирашъ маханж на Г. Стоянче, че ми е далъ писмо-то ти да го четж: нѣ знай, че Г. Стоянче не е нито толкова безуменъ, нито ми е пакъ неприятель, за да крые това отъ мене, та да го казва на другы. Не е, кажѣж, безуменъ и неприятель, зачтото гова, что правишъ ты, та ми събаряшъ ихтибара прѣдъ другы-ты, това е или тврьдѣ голѣмо безумие, или още пò-голѣмо зложелателство. Другояче, ты ако си разбралъ работж-тж, че е така, трѣбваше съ мене да ся обяснишъ. Не думашъ ли ти азъ толкова да бждешъ искрененъ съ мене? Такывы душманлжци или глупавины отъ тебе за моѣж тшетж азъ видѣхъ доста и има още да видж. За нѣкои съмъ ги писалъ; да ти обадж и сега за единъ. Кога да идж оттука прѣди боя, оставихъ ти единъ тимискъ отъ стринж Тодориѣж Сирачж-тж нѣкой за 10—12 хыляды грош. които ты имаше да зима отъ Х. Костадина, Станимакалия; оставихъ ти го да ѣ го дадешъ, а ты не си ѣ го далъ. Сега ты си иска или тимисюка или пары-ты и има правдж да си ги земи съ фанза до 30,000 гр. Виждъ каквж работж ми си сврьшилъ.

Тыя работы ти казвамъ съ ожалѣло срьдце, зачтото не сж добры. Казвамъ ти ги дано да ги разберешъ, че сж кривы, та за напрѣдъ да не ги правишъ и да

ся владашь, както трѣбва, както ти съмъ казалъ на врѣмято, та отъ мойж странж азъ всичко, что е было досега, щж забораваж и пакъ щж правиж онова, что съмъ ся обрелъ. Ама ако и занепрѣдъ правишь така, азъ, право да ти кажж, не мож да бждж равнодушенъ, да мя пытать хората, каквы науки учишь, а азъ да незнаж, что да кажж. Въ такъвъ случай прави чтото знаешь.

На П. Погодина, Хомякова и Ошмянцова щж пишж сега наскоро слѣдъ нѣкой день.

Прѣди нѣколко дни пратихъ баю Атанасу 21 полуимпериялъ да ти ги прати, да ги дадешъ Тодору Запрянову.

Притварямъ ти писмо отъ Г. Искра Кесяковъ за сына му Костадина. Личе Каравеловъ ся пази да не го видж азъ, кога да трѣгне отъ Цариградъ и Костадинъ не ма слуша да чяка тамъ рѣшение-то на работж-тж му. Послѣ откакъ сбръкахъ така, азъ оттука никакъвъ свѣтъ, не мож да имъ дамъ. На Костадина баща му ся срьди за непослушание-то му и нито борця му плаща, нито нѣчто ще му прати, а Личевъ баща какво ще каже, не знаж. Оттука друго не мож да имъ кажж, освѣнь, ако нѣма възможность (и вѣрвамъ да нѣма) да влѣзжтъ въ нѣкое училище, то да ся хванжтъ на нѣкож работж да си искарватъ хлѣбъ и да станжтъ люде. За тѣхъ до недѣлж пакъ щж ти писа.

Желаж ти да си здоровъ.

Твой братъ

Найденъ.

До недѣлж щж пишж и Г-ну Рачинскому.

694. — Да ся погрижи за Кост. Кесяковъ и за Лича Каравеловъ да се намѣстятъ на работа.

Коп кн. 3. 131.

Пловдивъ, 24 Декемвр. 1857.

Любезный Брате!

Завчера на 21 Декемвр. ти писахъ, прѣзъ Вѣнж. Днесъ ти притварямъ писмо отъ Г. С. Филаретова, което завчера не испратихъ за да не стане пликъ-тъ твърдѣ дебелъ. Въ завчерашне-то писмо ти писахъ за Костадина Искровъ и сега пакъ ти повтарямъ да глѣда той до ся натѣкми, ако не на учение, то на нѣкож работж, зачтото инакъ да не чяка отъ бащж си помощь. И ты глѣдай да имъ прѣдстоишь и да имъ си полезенъ, ала безъ да имъ давашь пары или да ся задлѣжявашъ за тѣхъ, зачтото нѣма кой да плати за тѣхъ, та да не теглишь послѣ утѣснение.

Мама е при мене въ Филибе и тя поздравлява. Тя е тука още отъ есенесь. Желаж ти да посрѣщнешъ и прѣмнешъ съ здравѣ новж годинж.

Добро видѣние!

Твой братъ

Найденъ.

695. — Кировичъ и Кишелски. Кокаревъ ще подѣржа Люб. Каравелова и Кост. Кесякова

Пак. 21.

Господину Найдѣну Герову.

Москва 1857 Декемвр. 28-ый.

Любезный Брате!

Отъ 26 Юніа не съмъ получвалъ отъ тебе писмо, незная прашашъ ли ми и получашъ ли мой-тъ писма, отъ които това е седмо, что отпрашамъ безъ да знаж получашъ ли ги. Азъ съмъ живо и здорово. Дай Боже да сте и Вы тамъ добрѣ.

Вчера ми пишеть отъ Петерб. че Г. Кировичъ получилъ отъ тебе писмо и жѣлае да та поздравя отъ негова странж. Прѣди една неделж отиде за въ Петерб. Г. Киселскій за да служи въ Азіятскій Департаментъ; той та поздравява. Костаки Искровъ и Любенъ Стойчевъ като не са прѣѣха въ Кад. корп. Г. Рачинскій ги прѣдѣви Г. Кокареву богатому купцу въ Москва и той даде обѣщание вчера, да ги

въспита на свой счетъ, а Г. Рачински и Бодянскіи да опрѣдѣлятъ въ какво училище да ги воспытвать. Кога опрѣдѣлятъ, то щж ти писа, что сж опрѣдѣлили. Така прилича вече, че Кост. и Личо щжть останатъ тука да са учатъ. Тіе щжть пишатъ на родители-ты си, като ги настанатъ вече въ нѣкое училище. Много здраве на роднины и пріятели.

К. Геровъ.

696. — Братски недоразумѣния. Участьта на Любенъ Каравеловъ и Кост. Кесяковъ. Какво мислятъ за Н. Герова славѣнофилитѣ. Свѣдѣнія за павликянетѣ въ Пловдивско. Смѣтка за живота. Домашни новини.

Пак. 21.

Приято 22 Февр. 1858. Отгов. 4, 11 и 18 Марта.

Москва 1858 л. Януар. 20-ый Февруар. 1-ый

Любезный Брате!

Слѣдъ писмо-то ти отъ 26-ый Юній изъ Цар. гр. прѣво писмо что съмь получилъ отъ тебе е това: отъ 21-ый Дек. 1857 л.. което получихъ прѣди еднж неделж и на което ти отговарямъ сега.

Пишешъ ми, че въ писмо-то си отъ 13 Ноемвр. ти пишж много чужды работы, а за себе си ничто не ти пишж. Не! Азъ помежду немногото чужды работы, пишж ти, че съмь ти пращаль писма и не знаж получилъ ли ги си като немамъ отъ тебе извѣстіе и не знаж навѣрно гдѣ си? Затова и пишж Г-ну Стояну повече за К. Искр. а не тебѣ; и по долу ти отговарямъ на зададеный ми въпрѣсъ въ писмо-то ти отъ 30 Маія изъ Одессж „пиши ми откога щешъ да подкачишь да зимашъ пары отъ стипендіж-тж на Дѣдо Денкоглу и колко?“ че щж получавамъ по 15 р. ср. (тогава не знаехъ добрѣ, затова сега ти казвамъ, че не 15, а 14 р. и 28 коп.), на които са обѣщавахъ още лѣтось да ти отговорж. Още ти пишж, че съмь здравъ и пр. Слѣд. пишж ти въ писмо-то си отъ 3 Ноемвр. соразмѣрно съ чуждыты работы, и за себе си нѣчто, (а не ничто). Нѣ ако е това малко, то азъ и сега ти казвамъ, това сжщо-то, че немамъ друго что да ти кажж. Колко за словаря, азъ ти писахъ още лѣтось (може и Филаретовъ), че нема вече оргиналъ готовъ, че сичкый са напечатъ. Мжслж, че е лышно да ти повтарямъ това пакъ. Още лѣтось ти писахъ, че тука може да са живѣе и съ много и съ малко и че ты знаешъ колко ни ставаше харчъ (приблизительно) кога живѣехме съ Филарет. у Мадамъ Наиенсъ, че и това считамъ лышно да ти повтарямъ и да ти досаждамъ. Още ми пишешъ: „А отъ другж странж прѣдъ хора-та са okayвашъ, че честь-та ти та е врьлила тамъ, гдѣто само мечкы-ты живѣжтъ, и мене коришь прѣдъ тѣхъ, че са намирамъ въ заблужденіе та почитамъ мечкы-ты за людіе и пр.“ Азъ прѣдъ никого не съмь са okayвалъ и възставалъ противъ честь-тж си, че ма е врьлила при мечкы-ты. Въ това можежъ да са убѣдишь отъ тоя источникъ, отъ които си почерпнялъ, че съмь са okayвалъ и възставалъ противъ честь-та си; а пакъ това что казвашь, че съмь та кориль прѣдъ хора-та, че си въ заблужденіе, та почиташъ мечкы-ты, е толкова основательно, колкото това: „Баю казва, че было много сладко прѣсно мяко съ орись, че му казвале, че глядале като ялъ кадій-тъ.“ Още ми пишешъ: „Ако ти е злѣ, никой ти не е кривъ, че чтото тръсишь, това и нахождашь, и както са владашь, това та и постига, чтото теглишь отъ главж-тж си го теглишь.“ Това го знае и татовый сынъ най-малкый, че быва нѣкога така, а нѣкога са случва, та не можешъ да найдешъ чтото тръсишь, че спрѣвалили другы-ти и го нашли по наирѣдъ. За отговоръ на това твое условно предложеніе: „ако ти е злѣ и пр. и пр. ти казвамъ, че не ми е злѣ и затова никому не можж да рѣкж, че ми е злѣ. Азъ истина, чтото тръсихъ, това и найдохъ (както казвашь ты) и то пакъ чрезъ тебе, ако и не во врѣме и както трѣбваше. Азъ желаехъ да са подоучж и, слава богу, сега азъ са учж ако и трудничко, като не е во врѣме, нѣ това е зарадъ мене пріятно, та нещж никому да са оплаквамъ. А колкото за хава-та, че е лоша тука, и че е студено, и че тукашны-ты хора думать, че Господъ далъ тыя мѣста за мечкы-ты, а тіе сж заселили хора (това казвать хора-та тукашны какту пишж Г-ну Стоянчу, а не азъ), пакъ го потвърждавамъ и предъ тебе и сега и за всякога; зачтото, както хора-та

говорятъ, така и ты самъ ми пишешъ нанадолу за това че е тжй, и, че ми си писалъ още лани кога да додж. Така нито хора-та правѣж на мечкы, нито пакъ тебе корж че си въ заблужд. та гы почиташъ. Хора-та си са хора, мечкы-ты си сж мечкы и ты си какъвъ-то си си зачтото азъ никого немогж да прѣтворѣж. А пакъ мене какъвъ-то щешъ ма наречи: глупавъ ли, душманинъ ли, какво-то вече щешъ; уста не искать кирѣж кога говорятъ. Азъ немогж да си дамъ прѣкоръ самъ зачтото испитахъ, че „трудно е да познае чловѣкъ себеси.“ Тебе, както ти казахъ, не съмъ okayвалъ, че са намирашъ въ заблужденіе, а съмъ та okayвалъ споредъ писмо-то ти, въ което пишеше Филаретову, че си былъ готовъ да издрѣжишъ 10 като неговый экзаменъ, нежели да претеглишъ това чтото си теглилъ. И въ това съмъ та okayвалъ предъ тебе кога ти пишехъ, че Ошмянцовъ не ти знае тегло-то, ами са срьди, че му не пишешъ; нъ тука нема никакво заблужденіе. Г-ну Стоянчу пишехъ, че незнаѣж коя е причина-та да доде тука Кост. и Личе, и казвамъ, че ако е братъ ми (споредъ както казвахъ Кост. и Лич.) чудно е! Нъ и тука не видж и думамъ никакво заблужденіе; а и сега ти казвамъ, че ако да бѣше ти причина да доджъ, то щеше да ми е чудно, като знаешъ ти каква е хавата особенно въ Петерб. дѣто отивахъ К. и Л. Ако съмъ кривъ, че съмъ си казалъ мысль-тж прѣдъ Г-нъ Стоянча, то за оправданіе ти казвамъ, че Кост. откакъ е дошълъ не е совсѣмъ здоровъ, сега вече напролѣтъ може да привыкне. (за да бждешъ и ты не безуменъ като Г-на Стоянча, иди кажи Г-ну Искру, че Кост. не е здоровъ. Ако ти е тежко, че съмъ писалъ Г-ну Стоянчу, а не тебе, то знай, че азъ отъ 26-ый Юлій не съмъ получилъ отъ тебе писмо, и не знаехъ гдѣ са намирашъ и може ли да са пише до тебе за всякакви работы послѣ такыва изм. А пакъ за К. и Л. трѣбваше да са извѣсти по-скоро. Азъ си мыслѣхъ, че Г-нъ Стоянче, като домашенъ чловѣкъ, трѣбва да си е въ Филиб. затова и писахъ нему. Ако съмъ виноватъ, то вина-та ми е това: что ми трѣбва да идж да плачж по чужды работы, та безъ белѣж да си добиѣж белѣж. Нъ не знаѣж отъ что не можяхъ да бждж равнодушенъ къмъ затруднително-то положеніе на К. и Л. нъ са измамихъ, та навѣрихъ около 100 рубл. че имъ дадохъ (тука сега, ако тегла отъ глава-та си тегла), нъ чини ми са, че не само азъ, нъ и другы да бѣше щеше са рѣши да потегли, като видѣше злочестно-то положеніе на Л. и К. Небезпокой са, ако тегла зарадъ това, то не ми си ти кривъ, познавамъ. Срьдишъ ми са че, ты ми едно пишешъ азъ ти отговарямъ друго. Ето начто не съмъ ти отговорилъ на врѣме: Ты ма пыташъ колко пары щж получавамъ отъ степ. и отъ кога щж начнѣж да гы получавамъ? А пакъ азъ та пытахъ за това още отъ Филибе и ты ми каза тука че щж получавамъ 20 р. и отъ Маія мѣс. 1857 г. Кога ма пыташе ты, азъ не знаехъ ничто повече освѣнь това чтото ми си казалъ ты (т. е. 20 р. отъ Маія мѣс.) и трѣбваше да ти повторж твой-ты думы. Нъ щешъ да речешъ: зачто не ми писа, като видѣ, че не 20, а 15 р. и не отъ Маія, а отъ Октомвр. щешъ получаваешъ, та да оправимъ и допълнимъ чтото недостига. Истина е така. Нъ въ това врѣме трѣбваше и да ти напишж, както ты пишешъ мене, че, или отъ небрѣжностъ не си узналъ добрѣ колко и отъ кога щж получавамъ, или че ми си былъ душманинъ, та не ми си казалъ правдѣ-тж Нъ ни едно-то ни друго-то не ти писахъ, зачтото слава Богу, такиви работы не могжтъ да потрѣсжтъ тжй дльбоко душж-тж ми, чтото да назовж брата си душманинъ, въ порывѣ гнѣва, безъ да имамъ вѣрно свидѣтелство за душманлъка му. За отвѣтъ на въ кой съмъ факултетъ? то казвамъ, че ако да бѣхъ дошълъ съ рѣшително намѣр. за въ Юрид. Физик. Мат. или Медицинск. то трѣбваше да са върнѣж, зачтото степендія-та е учреждена за Филолог. фак. Нъ ще речешъ: менѣ така казвахъ затова азъ не съмъ виноватъ въ това. Азъ незнаѣж кой е виноватъ, затова и не ти пишѣж въ кой съмъ фак. зачтото, ако да ти пишехъ, трѣбваше да кажж за нѣкого, че е виноватъ, а зачтото не искамъ никого да обвинявамъ, то азъ трѣбва да си мълчж. Само това могж да кажж че поступленіе-то ми по филолог. фак. бѣше, и е по волюж-тж ми и съмъ доволенъ отъ него. Колко за хора-та които та пытать что учж могж да ти кажж, че тѣмъ, ако трѣбваше да знаѣжтъ за мене и ако са интересувать отъ мене, то нека не забравятъ, че азъ бѣхъ при тѣхъ 5 години въ Филибе и никой не мя пыташе что връшж и что учж; а пакъ сега отъ 100 конаци мѣсто не щж да ходж да имъ расправлямъ за себе си; ако дочакамъ да ся додж, видѣ щжтъ, что съмъ училъ, а сега и азъ още не знаѣж что ще бжде съ мене. А тебе, ако е мжно, че не знаешъ что да имъ кажешъ, то знай, че и менѣ кога ма пытахъ 6—7 мѣс. Погод.

Аксакови, Хомяк. Ошмянц. и др. гдѣ теперь находится Н. Геровъ и что дѣлаеть? бѣше много мжно като не знаехъ да имъ отговорж, а още повече ми бѣше мжно, кога вече начнахъ всичкы-ти да подозрѣвать на мене, че ужъ азъ знахъ, нъ крыж. Може да не е было потрѣбно да знаемъ твое-то положеніе и мѣстопрѣбываніе. Въ такъвъ случай прощавай, че ти досаждамъ. Пишешъ ми, че си видѣлъ такывы душманлъци и глупавины много за твожъ тшетж и има още много да видишь. Истина е така. Азъ имамъ много погрѣшки, и, едва ли щешъ да успѣешь да ги видишь сичкы-ты, и ако ти са малко мои-ты, то разглядай твоя си животъ и вишь, че тамъ щешъ да найдешъ още много; ако щешъ пытай и мама като е при тебе да ти раскаже нѣкои, които не помнишь. И азъ быхъ ти казалъ нѣкои, нъ не съмъ охотникъ до изслѣдованій чужихъ пороковъ. Пишешъ ми: „тыя работы ти казвамъ съ сожалено срьдце, (азъ мыслж да е было срьдце-то ти въ голѣмо волненіе кога си писалъ писмо-то, така чтото не е имало въ него мѣсто за ожаленіе), зачтото не сж добры; казвамъ ти ги дано да ги разберешъ, че сж кривы, та занапрѣдъ да не ги правишь и да са владашь както трѣбва и пр. и пр. Азъ — както всякога, така и сега приемамъ и прочитамъ твои-ты писма и совѣты съ благоговѣніе и за отвѣтъ на прѣжны-ты ти подобны писма, азъ сохранявахъ глубоко мълчаніе, което е знакъ на пълно сознание виновность-та ми, а сега за отвѣтъ на послѣдне-то ти писмо нарушихъ това мълчаніе. Азъ разбирамъ работы-ты си и познавамъ, че което е така както ми пишешъ, така е, а което не е то не е. Колко за това что ми пишешъ, че ако са владамъ добрѣ то и ты ще врышишь, чтото си са обѣщаль, ако ли не, то ты не може да бждешъ равнодушенъ къмъ мене. Азъ не могж да дамъ залогъ или кефилъ за владане-то си, зачтото владане-то не е колело и Насрадинъ Хоцова кжща, да го тръкаляшь на кждѣ щешъ за да угаждашь сякому. Ты ако си са обѣщаваль нѣчто, то е было не отъ принужденіе, а отъ добрж-тж ти воляж; така пакъ отъ добрж-тж си воляж можешъ или да си изпълнявашъ обѣщаніе-то, или не. Колкото зарадъ мене, прави чтото ти е отъ срьдце, зачтото азъ не желяж да са стѣснявашъ ты зарадъ мене.

Въ той день, кога да идешъ на Едрене прѣди войнж тж, отъ зарань-тж до вечерь-тж та немаше дома. Вечерь-та си доде, та ми каза че щешъ да идешъ заранъ на Едрене, събра си дрехы, отидохме у Казакъ Гарабетъ, послѣ у Салчевы и пр. и прѣзъ ночь-тж спа ти у Гарабета и зарань-тж на другой день въ темно си отидохте съ Ступина. Ты не успѣ ничто да ми кажешъ какво щж да правж, затова ми писа едно друго отъ Едрене. Може и да не помнж, нъ и не намирамъ врѣме, въ което да мыслж, че си можель ты тогава, въ толкова брызотіж да ми прѣдадешъ тимисюкъ за 30,000 гр. зачтото, тоя день ты ни косьмъ не ми поржча и ни прѣдаде; това и ты трѣбва да помнишь, като смыслишь добрѣ онова врѣме. Азъ зачтото не помнж добрѣ, могж да положж, че ми си го далъ и ми си заржчалъ да го дамъ стрини Тодарици. Нъ като помыслж, че азъ често видвахъ тоя тимисюкъ между книги-ты ти и често ми пишеше стрина Тодорица зарадъ Яне Парасалия-та нъ че имаше Яне да и дава пары и въ село са видвахме съ стринж Тодорицж, то тогава заключавамъ, че непрѣменно трѣбваше да ми доде на умъ да дамъ тимисюка стрини Тодарици. Азъ знахъ, че между книги-ты имаше тимисюкъ, не-помнж за колко хыляды, на простж дебалж книгж написанъ, принадлежашій Ненчу Сиракову да зима той отъ нѣкого Сима Пирдоплия-та (така ми е остало въ ума, а не Х. К. Станимакалия-та, както ми пишешъ, нъ може и да съмъ янлъшь). И тоя тимисюкъ много пжти ми са мяркаше, та чисто помнж и форма-та му какъвъ бѣше: спрѣгнжть на 4, увалянъ много и могж да кажж, че бѣше и покойный нашъ бае Петръ Торманъ писанъ вжтрѣ мартуръ. Тимисюкъ тъ са начинаше така: „знайно буди какъ придохме и пр.“ Това сичко помнж много добрѣ и могж да кажж, че тимисюкъ-тъ е между книги-ты, зачтото азъ нигдѣ не съмъ го дѣваль. Помнж что ми си писалъ отъ Едрене Цар. гр. Одессъ Бук. ако и да не съмъ сврышваль сичко-то, нъ за тимисюкъ ничто не помнж. Ако са е загубилъ тимисюка, то тогава е виновата моя-та невнимательность и небрѣжность. Ты прѣди да идешъ на Едрене, знаеше, че азъ съмъ глупавъ и небреженъ, зачто ми оставяшь такывы работы, които могжть да ти навлѣчжть главоболие отъ мое вполнѣ испытано отъ тебе небрѣженіе? Не е лудъ който ѣде зелника, а е лудъ, който му го дава. Ако не си тръсилъ добрѣ между книги-ты, то потрьси, зачтото азъ ги оставихъ въ голѣмъ безпорядокъ, та може нѣгдѣ да е загубленъ тимисюка. Азъ на рукописны-ты ти книги ре-

еестръ не правихъ, зачтото ти даже и на печатны-ты немаше кога отиде на Едрене, а направихъ само на печатны-ты, и щехъ лани да ти го пратж въ Филибе, нъ ти ми писа, че азъ съмъ та лъгалъ, че има реестръ на книги-ты ти и даже не съмъ ти казалъ, кадѣ съмъ оставилъ книги-ты. Истина, че не основателно и гнило ми пишеше тогава. Разсуди самъ, може ли да бжде това: да ти кажж въ Петерб. че имамъ реестръ на книги-ты ти, а да не ти кажж кждѣ сж книги-ты оставены? Истина неможе. Нъ да рѣчемъ, че азъ не съмъ ти казалъ, ами тебе кадѣ бѣха уста-та да ма попиташъ за твои-ты си книги кадѣ съмъ ти ги оставилъ да си ги найдешъ, та да са не луташъ въ Филибе да ги диришъ (както ми пишешъ лѣтось). Азъ ако съмъ былъ небрѣженъ, та не съмъ ти казалъ, то ты си былъ по небрѣженъ, зачтото не си пыталъ, за твои-ты си книги. Реестръ-тъ не ти пратихъ тогава, зачтото трѣбваше, ако ти го пратѣхъ, да ти пишж както сега, да ти покажж, че не та лъжж, както ми пишешъ. Сега вече за да видишъ, че истина не та лъжж, ще ти го пратж, ако и да е безполезенъ.

Писмо-то ти отъ 23 Дек. пріяхъ заедно съ включено-то отъ Филар.

Моляж ти са, ако ти прилѣга, пиши ми съ пръвж пощж или съ вторж за Павликияне-те напр. приблизително, колко сж въ Филибе и колко села съ колко жители има около Филибе Павликияне, колко попове има настоящи Павлик. и колко Итал. и отъ кога е направенж черковж-тж имъ и отъ кога е дошълъ Владыка-та имъ и сѣди ли още учителя, что ни учи Латинск. яз. съ Спаса? Ако ти не прилѣга то ми пиши да знаж че неможе. Надѣямся, че скоро щешъ да ма хокашъ пакъ и ето зашто: Понеже до Ноемвр. мѣс. неможяхъ да си ушіѣ студенч. облѣкло и понеже началство-то университетско ми совѣтова да пишж на Денкооглу да ми прати пары да си ушіѣ дрехы, както давалъ и на други-ты степендіанты. Азъ му писахъ и имамъ копіе-то на писмо-то. Той ми прати 30 рубл. и въ това врѣме ми пише че ти пратилъ полица за 50 р. та като ѣж наплатишъ, той ще ми прати още 20 р. Може ти да са усумнишъ че азъ съмъ писалъ на Денкооглу да направи тѣж; затова ти казвамъ, че азъ на Денкооглу не съмъ споменалъ въ писмо-то си за тебе ни чернж ни бѣлж, както показва копіе-то.

Това писмо съмъ приготвилъ още на 20 Іаннуар. нъ до днесъ 1-ый Февр. не ти го пратихъ, че немахъ пары за пощж-тж. На мѣсто 7 рубли за квартирж както плащаме лани, азъ сега плащамъ 4¹/₂ р. и на мѣсто 8 за обѣдъ, пакъ 4¹/₂ плащамъ и на слуга-та ни 1¹/₂ р. а други-ти 4¹/₂ что остоятъ отъ степендіѣж-тж употреблявамъ за пране, свѣщи, чай и пр. и пр.

Груда наша сестра ни оздраве ли? Мами цѣлувамъ ржжж-тж. Получихъ 21 полуим. дадохъ ги Запрянову и ти приключавамъ отъ него свидѣтельство.

Тука тыя дни са врыши интересно дѣло за насъ, нъ още не е оправено, до недѣлѣж щж ти пишж, като са оправи, и като, получж твои-ты писма, за Погод. Хом. Ошм. и пр.

Моляж ти са пакъ за Павлик. дано ми пишешъ, Г. Искро трѣбва да знае за тѣхни-ты села добрѣ.

И сега немамъ пары, нъ са научихъ, че зимать писма на Пощж-тж и безъ платж тука, та да плати въ Вѣнж.

697. — Географически свѣдѣнія за Ошмянцова.

Пак. 21.

Любезный Брате!

Послѣдне твое писмо что съмъ пріялъ е отъ 24 Декемвр. на което ти съмъ отговорилъ одавна.

На Г. Ошмянцова казахъ много здраве отъ тебе и кога получихъ писмо-то ти отъ 21-ый Декем. и послѣ кога отъ 23-ый Декемвр. 1857 г. за което ти благодари. Яковъ Онисимовичъ скоро вече ще почне да печата картж-тж си, за това ти са моли, да му напишешъ что годѣ за отвѣтъ на извѣстны-ты въпросы, че нема вече врѣме да чака. Ако ли видишъ, че не щешъ можешъ (което азъ никакъ не мыслѣж), то му напиши да са ненадѣж. Азъ бѣхъ тыя дни у него и той самъ ми казва това, което ти пишж сега. Не быва ли да са попроси и Г. Жоак. Груевъ отъ странж на Г. Ошмянцова за таж работж? Г. Ошмянцовъ не ще да остави труда

му за лудо; той искаше и сега да му праги нѣколко рубли, та че и по напечатаніе-то карт. той ще възблагодари повече, не само него, а и всички, които са потруждать да му пратятъ свѣдѣнія. Той самъ казва това.

К. Геровъ.

Москва 1858 Мартъ 16-ый.

Прѣди нѣколко врѣме ми прати И. Н. Денк. още 20 рубл. ср. и ничто не ми пише за тѣхъ. Господину Николаю Митрофану писахме въ Бръцигово зя тѣж работж (и за Геогр. Вопр.) моляж ти са, попроси и него да са потруди сега, и обѣщай му навѣрно че ще бже възблагодаренъ, за труда си отъ издателя на картж-тж.

698. — Братски сръдни и оправни.

Коп. кн. 3. 182.

Костадину, въ Москвж.

Пловдивъ, 4 Априлия 1858.

Любезный Брате!

Писмо-то ти отъ 20 яннуар. писано и на 1-ий Февр. испратено прияхъ. Сега щж подкачж да ти отговарямъ на рядъ за всичко, что ми пишешъ въ него и щж напишж колко-то пристигнж сега, а за друго-то до пжти.

Казвашъ ми, че въ много-то писма, что ми си пратилъ, писалъ ми си всичко, чтото трѣбва. Писма-та ти стоятъ и азъ щж гы пазж, та кога бже животъ и здравіе да си дойдешъ, да видишь, что ми си писалъ. Азъ въ тѣхъ не намирамъ друго ничто, освѣнь да ми казвашъ, че не знаешъ дѣ съмь, дѣ ся намирамъ, и да ми дадешъ да разберж, че трѣбва да ти пратж пары. Прьво-то е лъжя: Въ писмо-то си отъ 24 Юния 1857 л. за което ми пишешъ, че си го приялъ и въ притворено-то въ него за Г-на Ошмянцова азъ пишж, че слѣдъ 2—3 дни щж тръгнж за Филибе. Послѣ, като си ся видвалъ съ Г-на Новикова не може да не си научилъ отъ него, че съмь тръгнжлъ отъ Цариградъ за Филибе, и пакъ Костакый Искровъ не може да не ти е казалъ, че съмь вече стигнжлъ въ Филибе. При всичко това, ты намѣсто да ся зарадвашъ, че слѣдъ толкова ходеніе безъ работж и азъ най-послѣ ся настанихъ — да ся зарадвашъ, ако не за мене, а то баремъ за тебе-си че ти съмь потрѣбенъ, ты ся правишь, като че не мя знаешъ, дѣ ся губж; не щя нито лицемѣрно да ми кажешъ двѣ сладкы думы за честитяваніе. При таково твое владаніе азъ никакъ не намирахъ потрѣбно да ти пишж, нъ пакъ ти писахъ не еднашь (копии-ты отъ писма-та имамъ). Второ-то что ми давашъ да разберж отъ писма-та си, сир. че трѣбва да ти пратж пары, това азъ тврьдѣ добрѣ разбирамъ, ала не го сврышвамъ, зачтото и ты не врышишь това, което си длъженъ да правишь сръща това, което азъ правж за тебе не по длъжность, а отъ добрж воляж. Какъ да продлъжявамъ да ти прашамъ пары, кога ты не само на врѣмя-то, когато си зель пары, не ми си писалъ за да знаж, кога си гы поискахъ хора-та че сж земены (отъ Константина Коди): нъ и послѣ откакъ ти писахъ на 20 Мая отъ Одессж, че гы искать отъ мене, пакъ не щя да ми пишешъ, че гы си зель. Така трѣбва или да платж тыя пары безъ да знаж зель ли гы си, каквото что гы и платихъ, или да ся карамъ съ хора-та, и за кожж можж личнж ползж? Година ся минж, е че и втора ще ся исплѣни, ты още не ми си пратилъ хесапъ, колко пары си зель и за какво гы си похарчилъ. Ты ако искашь да харчишь пары безъ хесапъ, азъ гы нѣмамъ да ти гы давамъ безъ хесапъ и послѣ, който въ онова врѣмя, кога азъ ся губяхъ по свѣта безъ никаквж работж, отъ кожто да печелж нѣчто баремъ колко за харчя си, не само че не си употрѣбилъ всички-ты пары что ти оставихъ на тръганіе оттука да събирашь за да платишь длъгове-ты ми, нъ и оныя 20 жль-тици, что ти пратихъ отъ Вѣнж за сестрж ми Јованж, които азъ знаж какъ съмь събралъ, та не си гы далъ. Ако не пожяли менѣ, не дожялѣ ли ти за сестрж ни съ сирачета-та и? Сега разумѣвамъ, зачто не щя никакъ да ми прѣдадешъ хесапъ. Нъ то какъ да было вече ся минжло, а занаяпрѣдъ, ако искашь да ти прашамъ пары, трѣбва да ми пратишь хесапъ за оныя, чтото съмь испращаль досега, ако ли не имъ знаешъ хесапа да ми пишешъ, че не знаешъ, тапа занаяпрѣдъ да дръжишь

хесапъ. Ако не свръшишь това, азъ нѣма да ти пратж ничто. Ако речешъ за оправдание да ми казвашъ пакъ, что-то ми пишешъ сега, сир. да не ти съмь оставялъ, кога да трѣгнж отъ тука, работы-ты си възъ тебе, че не си былъ врьденъ отъ мене, който ти оставихъ тыя работы въ такывы обстоятелства, въ каквы-то на чловѣка и чюжды людѣ помогать, не остава друго, освѣнь да ма имашъ за такъвъ както самъ ся оцѣнямамъ, сир. не както братъ за брата си.

Да ти кажж сега и что трѣбваше неизбѣжно да ми пишешъ, та не ми си писалъ. Трѣбваше:

1-о. Да ми пишешъ че щешъ идешъ по филологическый факултетъ и отъ воляж ли го правишь това.

Менѣ бяхж казали, както что ти пишяхъ на врьмя-то, че отъ тебе зависи да си изберешъ факултетъ; нѣ работа-та не было така, та трѣбваше съ врьмя да ми обадишь, че мя сж излѣгали та съмь тя излѣгалъ, за да ся погрыжимъ, дано да оправимъ погрѣшкж-тж. Азъ не мож да вѣрвамъ, че ты щешъ станешъ добъръ филологъ; таче и да станешъ такъвъ, какво бжджще тука можешъ да имашъ. За това жяль ми е за пары-ты, дѣто щж гы похарчж за тебе, таче послѣ, кога ся врьнешъ въ отечество-то да тя гядамъ, че ся чюдишь какво да чинишь. Азъ быхъ и сега желалъ нека да загубишь еднж годинж повече, та да прѣминешъ въ другъ факултетъ и въ такъвъ случай пожертвовалъ быхъ и повече нѣчто за тебе, когато щж да имамъ надѣждж, че като излѣзешъ отъ университета щешъ имашъ отпрѣди си нѣ-каково бжджще. Нѣ съ твое-то, не знаж какво да кажж, владаніе ще ли може да бжде това?

2. Не трѣбваше ли да ми обадишь оныя работы, които сж правила Българчета-та въ Москвж и които ми сж обадени като лудости, та да знаж, какво е и что е, и ты вжтрѣ ли си или не, та да съмь миренъ? Ты не маришь за тыя работы, ала азъ не мож да не ся грыжж, зачтото положение-то ми е таково, дѣто, ако да направж азъ лудость, тебе не докача, а ты ако да направишь нѣчто повече-то азъ щж отдѣвамъ.

11 Априлия.

Азъ ты пишяхъ, че ма е срамъ да мя пытать хора-та, по кой факултетъ ся учишь, а азъ да не знаж. На това ми отговаряшь, че и тебе было срамъ, като не знаешъ, что да отговоришь на които тя пытать, дѣ ся намирамъ. И въ тоя хытьрь отговоръ азъ не видж друго, освѣнь истж-тж логикж, коуж-то сега учишь въ филологическый факултетъ и която насждѣ ся жби въ писмо-то ти. Ты не можаше да не знаешъ, дѣ съмь, зачтото ти съмь писалъ за кждѣ съмь отишьлъ. А ако не ти съмь писалъ, че съмь стигнжлъ, за кждѣто ти пишяхъ, че съмь трѣгнжлъ, то не е за друго, а само зачтото ты никакво съчювствіе не щя да ми из'явишь, за че съмь ся настанилъ за да мож да ся поминж за напрѣдъ, и да артирдосамъ нѣчто за да мож да ти помагамъ колкото ти съмь ся обреклъ.

Азъ ти писахъ за нѣкои твои кусуры относительно спорядъ мене, а ты ми отговаряшь, че и азъ имамъ кусуры, и да пытамъ мамж да ми гы каже. Азъ знаж че имамъ кусуръ и особенно относительно спорядъ мамж, за които, срамувамъ ся, кога ми дойджтъ на умъ. Нѣ кажи ми, кои ми ся кусури-ты, съ които докачамъ азъ тебе нѣчто, както ты мя докачашъ съ кусуры-ты си, които ти съмь казалъ и каквито още ще трѣбва да ти кажж, кога прѣгядамъ книги-ты и ржкописы-ты си, които тыя дни отворихъ и отъ единъ поглядъ отгорѣ видѣхъ, че интересны работы ми нѣма. Нѣ ако тя е нарядила мама да мя наказвашъ за кусуры-ты ми, съ които и съмь прѣгрѣшявалъ, тогава и пѣ-голѣмо зло да ми направишь, стой ми ся, нѣ отъ другж странж все трѣбва да не забравишь и личны-ты ны отношения помежду, та наказание-то да бжде наказание, а не злоторение.

18 Апр.

За да ти отговорж на всичко, трѣбва да дръжж писмо-то още 2—3 недѣли. За това днесъ свръшвамъ и нѣма да ти пишж вече прѣди да приемж отъ тебе писмо, което да възстанови приличны-ты помежду ны отношения, сир. да ми пишешъ: прьво, колко пары досега си приялъ отъ мене и какъ гы си разнеслъ, имашъ ли борчъ и колко; по колко ти трѣбвать пары на мѣсяць (то ся знае, да

живѣешь простячко). 2. нѣма ли възможность да прѣминешъ въ другъ факултетъ съ какъвъ да е начинъ и желаешъ ли и ты това, или не, 3) да ми пратишъ каталогъ-тъ за книги-ты, които си оставилъ тука, като казвашъ че го имашъ, или ако го нѣмашъ, да ми кажешъ, че го нѣмашъ. Такова писмо като ми пишешъ, азъ щж забораважъ всичко, чтото е было до сега, и щж гледамъ да олесняжъ мжчнотии-ты ти, и занаяпрѣдъ по-често щж ти пишж, зачтото сега, право да ти кажж, ядъ мя е и да хванжъ перо-то, като трѣбва да ти пишжъ работы, които никакъ не трѣбваше да бжджтъ така. Истина, ты можешъ и безъ мене да ся поминешъ, та да не ти мине прѣзъ ума, че азъ не разбирамъ това, та искамъ да тя направж, щешъ не щешъ, да припаднешъ съ молбж, не. Азъ искамъ само да ти дамъ да познаешъ, че не съмъ дотолкова безуменъ, дѣто да не отбирамъ ничто, както нѣкои твои работы показвать, да мыслишь за мене. Искамъ още владаніе-то и на двоицж-тж ни, единъ на спорядъ другий, да бжде истинно братскы. За да бжде така, отъ твожъ воляжъ зависи. Мысли и прави както знаешъ.

За 50 рубли, които е зель Г-нъ Денкоглу за тебе отъ Г-на Гешоглу, та гы платихъ азъ, какъ гы си искалъ и что си писалъ, не знаж. А Г-нъ Денкоглу ми пише такова писмо, дѣто не за брата, а за себе-си чловѣкъ не може го кабули, нъ азъ прѣтърпѣхъ и това за тебе и не отговорихъ както ся стояше. Ты щешъ познаешъ ли или не ты знаешъ.

Азъ ся годихъ прѣзъ мясници за Марийкж Пулевж, сестрж на Тодоракый. Ала имаме още скрито работж-тж, и тайно щж ся вѣнчяжъ прѣзъ Мая та да нѣма да си . . . . .

Мама отъ есенесь все е при мене. Тыя дни доведохъ и Герче баевъ Атанасовъ.

Притварямъ ти извѣстие за число-то на павликяны-ты съобщено отъ павликянский даскаль.

Кажи Г-ну Запрянову, че едва прѣди малко врѣмя зехъ пары отъ Хасковци-ты, колко да платжъ Г-ну Филаретову и пр. Отсега щж гледамъ да земжъ пары за да му испратж; нъ да гледа по-малко да харчи.

Притварямъ ти писма за Г-на Рачинский, Запрянова и К. Искрова.

Твой братъ

Н. Геровъ.

699. — Честитяване женидба. Братски недоразумѣния. Назначението на Н. Герова. Взаимни разправии. Абониране на вѣстници.

Москва 1858 5-й Юній.

Любезный Брате!

Твое писмо отъ Април. начнато 4 и сврышено 18 Апр. получилъ на 6-й Маія. Отъ него са научихъ, че си са годилъ навѣрно (азъ и напрѣдъ знаехъ, но чакахъ да ми пишешъ и ты). Сега мож да ти честитжъ радость. Прѣди двѣ недели научихъ, че свадьба-та ти щяла да бжде на Св. Духъ (духовъ-день), ако е това истина, то честита ти и булка! Повече не мож да ти пишж за това, зачто са види, че ты мыслишь зарадъ мене совсѣмъ другояче и ма туряшь на рядъ съ твои-ты най-го-лѣмы душмане и недоброжелатели и така, като зложелатель твой, чтото и да ти пожелаж, то ще да е отъ луково сръдце (това пишжъ спорядъ писмо-то ти). Человѣкъ е свободенъ да мысли какъ ще, а и ты си человекъ, слѣдоват. мысли какъ щешъ.

Въ писмо-то си ми казвашъ, че лъжж, дѣто съмъ ти писалъ какъ незнаж, че си въ Филибе и ми показвашъ, что ми си писалъ отъ Цари-градъ, какво слѣдъ 2—3 дни щешъ идешъ въ Филибе. Добрѣ азъ имамъ това писмо, но имамъ и друго твое писмо отъ Вѣнжъ пратено за отвѣтъ на мое писмо въ което ми пишешъ, че много са безпокойшь, като не знаешъ върналъ ли съмъ се здравъ въ Филибе отъ Бѣль-градъ, като немашь още извѣстіе отишьль ли съмъ си въ Филибе, както ти пишехъ, че за 1-ый Септемвр. щж брызямъ да си идж. Слѣд. ако тя лъжа азъ вече, то и ты тогава си лъгалъ, че незнаешъ отишьль ли съмъ си или не, ако и да ти пишяхъ, че скоро щж си идж! Разсуди самъ таче пакъ ми пиши, че лъжж. Азъ не считамъ нужно да ти доказвамъ, че не съмъ знаялъ, че си въ Филибе зач-

тото ты самъ го добрѣ видишь, нѣ ако е нужно да ти са доказва като на дѣте, то азъ мож да ти докажж съ твои-ты писма пакъ. Пишешъ ми още, че трѣбва и Г. Новиковъ да ми е казалъ, че си въ Филибе и това съ такъва увѣренность, что по твое мнѣніе не е было вѣроятно да ми не каже Новиковъ; но спорядъ мене това е много возможно зачгото Новиковъ ми каза само, че вмѣсто 600 получавашъ 1200 и повече ничто, разумѣваса, че и друго хорати, но все посторонны работы. Но зашто ми нехорати повече опрѣдѣлено? Ако трѣбва, азъ щж ти писа, кога ти потрѣбва. Но ако и да бѣше ми казалъ Новиковъ пакъ за отвѣтъ щяхъ ти кажж пословицж-тж за прѣсно-то мляко и симида кадійски. Зачтото такъвъ отвѣтъ ся стуи тука на твож-тж беззжбж логикж (противоп. на мож-тж жбестж както казвашъ). Азъ немамъ нуждж да та лжж особенно тамъ, дѣто самичакъ видишь, че нѣма мѣсто за лжж! Ако искашь да видишь что е лжж? на да ти кажж! Во врѣмя-та на войнж-тж ми пишеше ты изъ Одессж, че не знамъ отъ гдѣ си щяло да ти доде слѣдъ 2 дни рѣшительно опрѣдѣленіе зарадъ мене, въ какво училище ми си отворилъ (испросилъ) мѣсто да са учж и чтомъ ти доде писмо-то щешъ ми извѣстишь. Оттогава има 5 год. и ты ничто не ми си спомяналъ! Може и истина да е было това, кой тя знае что си врышилъ? Нѣ все азъ мож пò скоро да кажж, че това е лжж (нѣ не ти съмъ казалъ) като не го повторя вече, а не ты да ми кажешъ, че лжжж като пишж, какво не знаж въ Филибе ли си. Азъ имамъ много случай да са сомнѣвамъ, че ма си лгалъ, нѣ никога не смѣяхъ така рѣшительно да ти кажж лжешь, а ты зашто, при озжбенж истинж ми казвашъ, че лжжж? незнаж! Но прощавай може менѣ, лжжя-та моя, да ми са види за голѣмж правдж. Въ такъвъ случай прощавай! Ты ми пишешъ още: Костаки Искровъ не може да ти не е казалъ, че съмъ въ Филибе. На какво основаніе казвашъ не може, не знаж. На Костаки Искровъ никой ни рѣчь не пише за тебе (ако мыслишь, че му пишять), само му казвать да си праща писма-та прѣзь мене. Зачто си зелъ да стжпяшь тжй слабо незнаж, ако е да ми докажешъ мои-тѣ слабости, то глядай да не стжпяшь пò-слабо отъ мене! а азъ познавамъ слабости-тѣ си. Пишешъ ми още: ты намѣсто да са зарадвашъ, че съмъ са настанилъ, слѣдъ толкова врѣме, на работж, ако не зарадъ мене, то зарадъ тебе, че съмъ ти потрѣбенъ, ты ми пишешъ, че незнаешъ гдѣ са губж и не щя баремъ двѣ сладкы думы да ми пишешъ за честитяване. Прѣкрасно! но азъ съ жбестж-тж си логикж, не можяхъ да кажж това, ако да бѣхъ на твое мѣсто. Азъ още въ Петербургъ са зарадвахъ, че си са настанилъ, кога ми каза ты самъ, но ако ты разумѣвашъ подъ име настаняване явно консулство, а не тайно, както бѣше настаненъ отъ Петербургъ, то азъ и сега да ти кажж, че, намѣсто да са зарадвамъ, както что са зарадвахъ въ Петербургъ, че ты по желаніе-то си отивашъ тайно, азъ са опечалихъ, кога са научихъ, че ты отивашъ явенъ консулъ въ Филибе, зашто по твоити разговоры въ Петерб. явно-то консулство не ти е по вољж. Азъ помнж всичко това добрѣ. Слѣдовательно, ако трѣбваше да почувствувамъ нѣчто отъ измѣненіе-то на твое тайно консулство въ явно, то трѣбваше да не е радость, зачтото това е противъ твои-ты въ Петерб. желанія. Азъ толкова знаж! Казвашъ ми още, че при такъво мое владане (което казахъ прѣди) ты не считаешь нужно да ми пишешъ, нѣ пакъ ми пишешъ. Азъ показахъ мое-то владане пò-ясно и така ты можешъ сега или да ми пишешъ, или не, а не да мыслишь, че не е нужно да ми пишешъ и въ това сжщо-то врѣме пакъ пишешъ. Това е като дѣтинско-то изрѣченіе у насъ: Мамо! щж ти кажж нѣщо, ама нещж да ти кажж. Еще казвашъ: Второ-то что ми давашъ да разберж е да ти пратж пары, това азъ тврьдѣ добрѣ го разбирамъ; нѣ не го свръшвамъ, зачтото и ты не врышишь онова, което си длъженъ да правишь срѣща онова, което азъ правж не по длъжность а отъ добрж вољж. Отлично!! Азъ много пжти съмъ ти писалъ, че ты всичко правишь отъ добрж вољж зарадъ мене, за това е лишно да ми го казвашъ ты. Знаж добрѣ, че азъ, не врышж чтото трѣбва, но ако врысяхъ, тогава вече ты не отъ добрж вољж, а по длъжность щеше ми правишь добро, зачтото и азъ ти слугувамъ. Но такъво добро азъ не считамъ за добро; такъво добро тука може да са найде пò-лесно, като пристанж нѣкому да му бждж и Ахчія и чубукчія и кафеждія и прасажія и пощажія; да го водж нощъ по балы-ты да му са намирамъ дома кога иде на дермендере. Копривщ. Перущ. Пазарджикъ, Едрене, да прѣдавамъ на два класа, да работж съ грѣнчаре-ты и съ Генче Младеновъ, да му цѣпж дръвж да му чистж постале-ты, да му колорисвамъ

рызи (и кога не приготвж да ми са срьди) то щж намѣрж хлѣбъ да ѣмъ и да ма облѣкжть съ ветхы свои дрехы, и кога намѣрж врѣме да ходж да са учж, както что правехъ при тебе тѣзъ. Трѣбва най напрѣдъ да ти поблагодарж, че ма доведе и на тѣжъ степень на която съмъ сега и второ да ти кажж, че азъ заслужено благодарѣніе, не считамъ за благодарѣніе, а ты ако правишь добро отъ добрж волж, прави го! ако ли не, не си каляй ржцѣ-тѣ зачтото никой та не накарва зорленъ. Че въ много случаи съмъ та оскарбилъ до безконечность, че много пѣти съмъ постѣпилъ къмъ тебе, както никой не е постѣпилъ съ брата си, азъ самъ си казвамъ, нѣ ако са основавашъ на мои-ты лоши постѣпки и ма туряшь гдѣто не трѣбва, тогава прави както знаешь? Пинешъ ми: Какъ да ти пращамъ пары кога година са мина и втора ще са испълни, ты още не ми си пратилъ хесапъ колко пары си зелъ и за какво си гы похарчилъ. Ты ако искашь да харчишь безъ хесапъ пары азъ гы немамъ да ти гы давамъ тебѣ, който, кога азъ са губехъ по свѣта безъ никаквж работж, не само, че не си употребилъ всички-ты пары что ти оставихъ на трѣганіе отъ тука да съберешъ, за да наплатишь длѣгове-ты ми, но и оныя 20 жльтици за какж Јованж не си далъ и пр. . . И тука на сждѣ въ писмо-то ти са види мое-то робство и твое-то господарство надъ мене, като Никола и Чорбажи Салчо. Добрѣ! добрѣ! Прьво и прьво ти казвамъ, че азъ за себе си дръжж хесапъ, нѣ отнюдъ не считамъ нужно да ти давамъ отчетъ колко съмъ получилъ, и безъ хесапъ не мож да харчж, а харчж колко ми трѣбва и колко ми си пратилъ. Но тебѣ трѣбва да си знаешь что ми пращашъ, зачтото ако ми пращашъ безъ да хесапишь что ми си пратилъ, то е твоя кривдина, а не моя, зачтото зорленъ не та накарахъ да ми пращашъ пары. Ако ли си заборавилъ колко ми си испратилъ, то трѣбваше да ми пишешъ, че си заборавилъ да ти кажж хесапа, а не да ми искашь хесапа като заимодавецъ, и да ми казвашъ, че немашь пары да ми давашъ безъ хесапъ. Казвашъ ми още: сега разумѣвамъ зачто не щя никакъ да ми предадешъ хесапа. Нѣ какъ да было вече са минжло, а за напрѣдъ ако искашь да ти пращамъ пары трѣбва да ми пратишь хесапъ . . . Азъ не знажъ что си разумѣлъ и за да ти дамъ да разумѣешь, азъ щж ти воврж въ очи-ты всичкый хесапъ да видишь, че ни едиж парж не съмъ ти изялъ, та да не ми гризешъ царвулы-ты толкова пѣти и да ми казвашъ и отъ Петерб. въ писмо-то си и въ Петерб. и тука и отъ Филибе толкова пѣти, че было що было, ты щешъ да го забравишь и слѣдъ мѣсяць ты още повече повтаряшь и новы работы напр. въ послѣдн. писмо, че не съмъ ти наплатилъ насждѣ борча (кромѣ Каки Ивани) Сега да ти неговорж много на праздно щж ти воврж въ очи-ты всичко подробно, което, ты видиса, че си испарилъ изъ главж-тж си и ти са чини, че ти съмъ ѣлъ пары-ты безъ хесапъ. Тая неделя си трѣга отъ тука Г. Василій Чолаковъ и по него щж ти пратж и реестръ на книги и всички хесапъ, да са успокои возмутено-то ти срьдце, гдѣто толкова пѣти са осѣщава да забрави и още повече возвира. Може да речешъ зачто на врѣме-то не ми даде хесапъ? Рѣчи ми да ти кажж зачто? Ако да рѣкж да ти пишж за всичко то трѣбва още двѣ книги и още 40 копѣйки повече на пощж-тж, а азъ съ 40 копѣйки обѣдвамъ 4 пѣти. Само на твой думы щж да ти отговорж: Истина, ты можешъ и безъ мене да са поминешъ, та да ти не мине прѣзъ ума, че азъ не разбирамъ това, та искамъ да та направж щешъ не щешъ да припаднешъ съ молбж. Велче кога му ся искаше петмесь той выкаше: цичо Костадине! да ми е пълно паниче петмесь изядамъ го! помысли и твои-то не е ли тѣж, когато самъ въ сжщо-то писмо ми пишешъ, че ако ти не пишж и возстановж прѣжны-ты ни отношенія съ тебѣ (т. е. мой-тъ хизмикярлѣкъ) то ты нещешъ да ми пращашъ пары. Ты противорѣчишь самъ себѣ си (както и за себеси ми пишешъ въ сжщо-то писмо че си страдалъ толкова врѣме по чужбинж. Не! Ты самъ трѣбва добрѣ да знаешь, че не мож безъ помощь да поминж (ако ходж да са учж въ университета както трѣбва, аколи измикярувамъ то може), ты казвашъ че разбирашь добрѣ и съ това показвашъ, че не разбирашь. Но, зачтото цѣла годинж не ми си пращалъ пары и знаешь, че азъ съмъ още живъ, ты невольно трѣбва да заключавашь, че може да са помине само съ глѣтане воздухъ. Нѣ ты са брѣкашь много! Азъ незнажъ въ другы мѣста по Европж какъ е, но въ Москвж, особенно зимѣ много чясто са находятъ хора не ѣли и замръзнале въ избы-ты, а азъ живѣжъ въ избж. Не дай Господи да заболѣжъ (ако не съмъ заболѣлъ) тогава и съ мене ще са случи чтото са случва обыкновенно тука и ты щешъ повѣрвашъ че е

трудно да са помине безъ пары (азъ не ходж да просж, да не та засрамж, както други нѣкои правятъ). За да ти е мирна глава-та, не ти трѣбва ни пары да ми прашашъ, ни писмо да ми пишешъ, и да ми пратишъ пары да знаешъ че посенова не щж ги пріемж, а щж ти ги врънж назадъ, а колкото ми си пратилъ досега и колкото съмъ ти изялъ безъ хесапъ, то пакъ тебѣ са молж да ми кажешъ какъ да ти отмъдж. Не си губи времеце-то напрасно да ми пишешъ писма и не ми прашай пары да та боли сръдце-то за тѣхъ. Азъ ако ми позволи сръдце да ти отвѣтж на всичкото писмо добрѣ, ако ли, то стига и толкова; прощавай.

Надѣвамъ, че скоро щж получж допълненіе на послѣдното ти писмо!

К. Геровъ.

До сега не ти писахъ, че имахме тоя мѣсець (Маій) испытаніе, което са продължава до 3-ый Іуній. Азъ не трѣбва да ти казвамъ, че е срамота, ако узнаятъ хора-та наше-то отношеніе! Отъ мож странж никой не знае, таче и нема да узнае, като и азъ вече не ти пишж и ты (както казвашъ) не щешъ да ми пишешъ.

Още лани познахъ, че скоро щешъ да прѣстанешъ да ми прашашъ пары и именно, кога тя просихъ да ми прашашъ Цар. Вѣстникъ. Мене бѣше лесно (и сега е лесно) да получавамъ нѣ твой-та честь щеше да пострада, както ти пострада, като просихъ отъ Денкоглу пары да си ушіж студенчески дрехы. На Денкоглу ничто не съмъ писалъ за тебе, ни чернж ни бѣлж, а той зашто и какво ти е писалъ не знаж! расправяйте си са сами съ него.

Считамъ нужно да ти обадж, че щж да са постараж да получавамъ Цар. Вѣстн., Българс. Книж. и Византисъ за да са упражнявамъ въ Гръцкій языкъ, да не бы и това да тя оскорби както просбж-тж ми на Денкоглу, и, безъ твое позволеніе нещж го направж, заштото може да не е добрѣ. Ты не ся безпокой да ми прашашъ само ми пиши бива ли азъ самъ безъ тебе да си получавамъ, че имамъ случай сега за това.

700. — Списъкъ на книгитѣ на Н. Герова. Подробни смѣтки. Училищенъ въпросъ. Доротей Врачански. Грижа за бждащето. Экзаменъ.

Москва 1858 6-ый Іулій.

Реестръ на книги-ты.

Книги въ червеный сандѣкъ № 1-й.

Энциклопедически Лексиконъ	14	Начертаніе Церк. Библейск. Исторій	1
Гимназич. Курсъ чистой Математики.	1	Математика на Греческ. языкъ	1
Путешествіе Всеволожскаго	2	Іоанъ Раичъ	1
Стихія тисъ пираматикисъ филикисъ	1	Начальныя Основанія Геометрій	1
Математика Франкера	1	Вѣкъ Болгарскаго Царя Симеона	1
Ботаника Декандоля части	2	Руководство къ Всеобщей Исторій	4
Физика на Француз. языкъ части	3	Корнесловъ Русск. языка	1
Чтеніе изъ четырехъ Евангелистовъ	1	Ростиславъ Михайловичъ	1
Статистика	1	Частная Риторика	1
Историческое чтеніе изъ книгъ Ветх. Завѣта	1	Піитика	1
Посланникъ (писмовн.) Греческ.	1	Стихіоерисъ Географія	1
Папистиконъ Елениконъ	2	Писменница на Славянск. языкъ	1
Архологія	1	Краткая Географія	1
Разговоры Фр. Рус. Греческ.	1	Руководство къ Словѣнстѣй Грам- матицѣ	1
Основанія Геометрій	1	Мѣсяцословъ на 1845	1
Хымія	1	Сочиненіе Богдановича части	4
Физика	1	Начальное руководство къ изучен. Франц языка	1
Одигосъ тисъ евсевіасъ	1	Елемень де ла граммеръ франсе	1
Критическ. Изслѣдован. Венелин.	1	Курсъ чистой Математики погорѣс.	1
Физика части	4	Общая Риторика	1
Пространный Катихизисъ Русск.	1	Частная Риторика Команскаго	1
Статистика Россійск. Имперій	2		

Синдомость геники Исторія	1	Греческое Евангеліе	1
Логическая Грамматика	1	Зерцало Христіанско	1
Руская Грамматика Греча	1	Българскы-ты Книжици	1
Сводъ законовъ Россійской Имперіи	1	Стоянь и Рада	1
Мыслословль	1	Учебная Книга Всеобщ. Географій .	1
Исторія Петра Великаго	1	Всеобщая Исторія	3
Общая Риторика Команскаго	1	Судебникъ	1
Грамматики ту Ламу	1	Пространный Катихизисъ Касапски .	1
Логаритми	1	Билеты	1
Славянск. Древн. Шафарика части .	3	Книжевной узаимности Славяна . .	1
Древные и нынѣшн. Болгаре части	2	Библия на Турскій языкъ	1
Журнале (библиот. для чтенія и др.)	13	Фабль Руссь	1
Латинская Грамматика	1	Лукианось	1
Латинско-Русскій Лексиконъ	1	Климакъ тисъ Еллин. Глоссисъ . .	1
Руководство къ Аритметикѣ	1	Исторія Грецій	1
Заради возражданіето Новой Бол-		Отчетъ Одесскаго Учебн. Округа .	1
гарской Литературѣ	1	Молитвенниче	1
Скандинавоманія	1	Мечъ и перо	1
Стихійны уроци Землеопис.	1	Циркулярно	1
Цвѣтъ Младости	1	Объ Источникѣ Народной Поезії .	1

Въ Бѣль Сѣндъкъ № 2-ый.

Исторія Генуезскихъ поселеніи въ		Евангеліе Слависъ	1
Крымъ	1	Всеобщій Франц. Русск. Словарь .	1
Диплунъ параллилонъ	1	Фабль Руссь	1
Невене слоге	4	Кратко извѣстіе объ Одесск. учебн.	
Физика двѣ части	2	округъ	1
Зоологія часть прѣва	1	Журналь Общест. свѣдений	1
Индики аллилографія	1	Новый Магазинъ	1
Селскій Домашный Лечебникъ	1	Блага вѣсть	1
О зародышѣ новой Болгарск. Лите-		Царственникъ	1
ратур.	1	Руководство къ Славѣнстѣй Грамат.	1
Правила противъ холера	1	Вале-алба	1
Критико Историческое изслѣдованіе		Грамматики тисъ лалуменикиъ Елл.	
о русск. языкѣ	1	Глос.	1
Анекдоты Отоманскаго двора	1	Хаџи бей	1
Инструкція объ управленіи Лѣсною		Цвѣтособраніе	1
частію	1	Преводъ на Хаттишерифа	1
О характерѣ народныхъ пѣснь Сла-		Новые разговоры Греко-русск. . . .	1
вянь	1	Писмовници	6
Наполеонъ Бонапартъ	1	Водитель	7
Опытъ постепенныхъ развитіи Мышл.	1	Михаль	5
Русская Грамматика	1	Граѣна за Србску Грамматике	1
Географія Соколовск. часть I	1	Исторія срѣдныхъ вѣковъ	1
Журнале (библ. для чтенія и др.) .	4	Българска Аритметика	1
Рѣчи произнесенныя въ торжеств.		Одисось тисъ евсевіасъ	1
собраній	2	Рукописна грамматика и Аритметика	1
Отчетъ простаго изложенія системы		Завѣтъ Априлова	1
шелков.	1	Славено българское дѣтоводство .	3
Годишній актъ въ Риншелевск. лицѣ		Слово Святаго Ефрема рукопись .	1
и стихотворенія Хомякова	1	Ксенофонтгови знаменитости	2
Вхожденіе-то въ Исторіи-тж на бъл-		Забаве за деца	2
гар. славян.	1	Кратка Исторія Грека и Турака . . .	1
Словарь Церковн. Слав. и Русск.		Антропологія Сръбска	2
языка	1	Стари рукописи български	8
Цуво диксіонеръ	1	Допълненъ съ газетъ различни . . .	
Описаніе войны великаго Княз. Свя-		Новая Исторія	1
тослава	1	Задачи Ариѳметическія	1
Указъ Императорск. Величества . .	1	Таблицы	

Сички ти книги ли сж тука, что съмъ записалъ, не помнж; може и да съмъ загубилъ нѣкое парче отъ реестара (зачтото на 4-тики книги съмъ записвалъ. Въ продълженіе 3-годишно врѣме може да ти съмъ изгубилъ много книги и други нѣчта, това знаж, нѣ что съмъ загубилъ не могж да ти кажж, че ты не ми остави реестръ на книги-ты си, та да видѣхъ что нема между оставены-ты книги. Едно само помни, че и ты самъ на много мѣста си далъ книги и си заборавилъ кадѣ сж. А колко за това что ми пишеше зимасъ, че не съмъ ти казалъ кадѣ ти сж книги-ты, та гы си дирилъ изъ Филибе, азъ ти казахъ, какъ сж у Константинчови на маазж-тж. На училищны-ты книги, като имаше реестръ, азъ по реестера гы и прѣдадохъ Г. Стояновичу и С. Чомакову и знаехъ что има и что нема. Колкото за тимисюка на стрина Тодорица, за който ничто не ми си казалъ напрѣдъ и който, азъ мыслѣхъ, че трѣбва да е потрѣбенъ и много добръ помнж, че го кріехъ нѣгдѣ между книги-ты, както ти пишехъ по прѣди да го диришь. Сега случайно го наидохъ при реестера на книги-ты и ми доде на умъ, че азъ го зехъ тогава съ мене да ти го дамъ да не са загуби. Ако не друго, то макаръ това ще покаже, че азъ колко годѣ, съмъ ималъ мысль и зарадъ тебе добрж, а не съмъ ти душманинъ, както ми пишешъ. Тимисюкъ-тъ е за 11380 гр. . . . (Слѣдва отъ кого колко е земено).

Такъвъ хесапъ трѣбва да имашъ и ты и затова ти са чини че трѣбва да ти съмъ изялъ 3915 гр. Нѣ слушай да ти кажж още: ты знаешъ, че менѣ са набираше едно на друго прѣзъ 3-тѣ години въ Филибе да зимамъ заплатж за труда си по 2500 гр. които едва ми стигахж да са облекж и да си посрѣщнж неизбѣжный харчъ. Слѣд. за всичко друго что съмъ харчилъ гдѣто е было необходимо, трѣбвало, да харчж готовы пары. Затова трѣбва да ти кажж прьво това, та че послѣ още и друго: 1) Отъ Маія мѣсяць, кога си отиде ты на Едрене, до Септемвр. доклѣ да ма пазарать, азъ трѣбваше да харчж готовы пары за ѣденіе и за да си идж въ село и да си дойдж. 2) трѣбваше да плащамъ фаизъ зачтото не ми давахж пары съ врѣмя (на Хаѣи Калча само имамъ записано прѣзъ 3-тѣ год. че съмъ издавалъ 317 гр. Фаизъ). 3) Да си идж и додж отъ село и да купж за дома макаръ малко нѣчто, всяка година по два пжти, ты знаешъ что трѣбва. 4) Да плащашъ само зарадъ твой писма както пречетохъ вчера колкото събрахъ: 18 изъ Одессж и Едрене 12 изъ Букурещъ. 11 изъ Вѣнж 22 изъ Петерб. (кромѣ оныя които нѣмамъ на ржжж, още и за отвѣтъ на тыя писма: едно на друго за получане и отвѣтъ что трѣбва, ами на бае Атанаса и на бае Хаѣія въ Цар. градъ и у дома и за други писма? За Сръбски Новини и за Цар. Вѣстникъ, които не можеше да не получавамъ, да ся заплатятъ и за пощж-тж, колко трѣбва? Не заборавай, че азъ въ тыя три години имажъ много повече харчъ отъ колкото ты. Пытай Яна да ти каже че много пжти отъ Калоферци, Карловци, Сопот., Копривци, Клисур., Пазардж, Казанлъкъ., Захар., Хаскѣюци Чирпанци, които и за работж и безъ работж идехж въ Филибе да научятъ нѣчто, неможехъ да втасамъ да ѣмъ хлѣбъ, а ты знаешъ какъ са посрѣщатъ и отпращатъ такивы хора. Нѣ ты не мысли, че тыя зарадъ мене тяжкы харчеве съмъ посрѣщаль съ твои пары. Не! Азъ щж ти кажж сега кадѣ прихващамъ твои-ты 3915 гр. Ето гдѣ: . . . (Слѣдва подробно кому какво е дадено).

И други и други. Истина че освѣнъ горѣказанны-ты твои 6054 гр. 20 пар. може да има още и други у мене, нѣ въ това исто-то врѣме и азъ може да съмъ харчилъ още зарадъ тебе като напр. гдѣто пращахъ газеты на Груйооглу, които му пращаше ты, и пр. Нѣ ако и да съмъ ти изялъ, ты не помнишь ли колко врѣме, година и половина, ми си казвалъ, че щжтъ ми даджтъ чорбаѣи-ти заплатж за труда ми въ училище-то и ми не дадохж? Не помнишь ли что ми повтаряше въ всяко писмо и лично въ Букурещъ, че трѣбва да трѣпж доклѣ са настанишь, та че послѣ имашъ надѣждж и отъ чорбаѣи-ты да ми земешъ пары и за напрѣдъ и за послѣдни-ти 4 мѣсяци слѣдъ тебе? Ако не помнишь на да ти кажж: отъ Одеесъ 23 Февр. 1854. Трѣбва да сме довольни съ тоя рядъ, на който са находи училище-то, зачтото, по-добро сега не може да бжде. Истина заплата-та ти е малко, но азъ са надѣжж послѣ да бждешь възмъзденъ. Стига за сега Господъ да ти дава здраве да врѣшишь работж-тж си добръ, та за послѣ ще бжде добро, азъ съмъ увѣренъ. За 3 мѣсяци отъ минжлж-тж годинж, които ты слугува въ училище-то все щемъ земемъ нѣчто и то ще е твое, нѣ сега не прилѣга да пишж на чорбаѣи-ты. Повече не ти пишж, а повта-

рямъ ти пакъ да си глѣдашь училище-то добрѣ, и всичко ще бжде добрѣ. Освѣнь това много, много пжти повтаря и потретва и въ писма-та си и лично (въ Букурещъ), че трѣбва да са трудж, а трудове-ти ми не щжтъ сж напраздно и азъ, съ надѣждж, са трудихъ трудихъ догдѣ станахъ като вѣйка и ми побѣля глава-та отъ трудъ. Тука дѣто страдамъ е отъ мене си, зачтото азъ самъ искахъ та доходъ тука. Нъ и тука пакъ ти си причина-та, зачто-то, кога щяхме да идемъ въ Одессъ въ семинаріѣ-тж, ты каза, че щешъ найдешъ по-хубаво мѣсто. Истина тука щеше да е по-хубаво отъ семинаріѣ-тж, нъ ако да получавахъ 230 рубл. и да можехъ да живѣѣхъ съ тѣхъ добрѣ, както ми пишеше по лани, а сега е по-боклукъ отъ 2 семинаріи. Нъ было что было, то отишло!!! Колкото за факултета что съмъ избралъ, доста добрѣ знаешъ още отъ тука работж-тж, нъ нали пыташь да ти кажж. Менѣ бѣше по сръдце медицинск. факултетъ, зачтото той общава добрж сѣтнинж, нъ ся мжчихъ лани да привыкнж да глѣдамъ въ Анатомич. театръ и тамъ гдѣто колатъ кучета мечкы и другы животны, нъ не можахъ зачтото истина не добро. Юридическій да оставимъ на странж. А между Математ. и Филологич. ако и да има голѣма разлика въ науки-ты, за насъ и два-та тыя сж сухи, зачтото у насъ още не е това врѣме, гдѣто Мат. и Фил. факултегы да сж тѣѣ полезны и удобны за поминѣкъ както тука сж полезны, за това все едно, на които и да съмъ факултетъ поминѣкъ-тъ ми ще е еднакъвъ (освѣнь Медиц. разумѣвамъ). Азъ мыслж, че е тѣѣ, нъ ако не е тѣѣ и има по-голѣмж ползж отъ Мат. Факултетъ, то азъ съмъ готовъ да минж на него, нъ когато ми са покаже по-наглядно по-гуляма-та ползж отъ Мат. факулт. Ако мыслишь, че може да са примѣни у насъ нѣкоя наука отъ Мат. фак. кажи ми коя е и какъ зачтото истина, може и да не ся усѣщамъ азъ. Нъ сега за сега ми са чини, че това е трудно. Ако да бѣше въ Технологическій институтъ, то другояче; така още е добрѣ въ Лазаревск. Институтъ восточныхъ языковъ, зачтото послѣ има прѣголѣмы добрины (по окончаніе-то), нъ тамъ нема вече и малка степендія, а не голѣма; а най надеждна за добъръ поминѣкъ е духовна-та Академія, зачтото, ако не друго, то макаръ попъ можж да станж и да живѣѣхъ спокойно, нъ у насъ можж да бждж и безъ Академія попъ, а не като тука не е возможно. Освѣнь това никой не знае що ще да стане и какъ ще си помине. Ты вѣрвамъ, че не си мыслить, че ще бждешъ консулъ, когато си са учить, въ Филибе. Нашій Владыка Дороеѣй Врачанскій кога шіехме заедно съ него. ни на умъ не си е турялъ, че ще стане Владыка, Филиппополскій Хрисанѣъ никога не можеше да повѣрва (така и Цукала-та) че единъ варваринъ изъ балкана ще стане причина да го испждятъ изъ Филибе и пр. и пр. Менѣ ся свиди за мене си, за това азъ съмъ готовъ по-скоро на добро-то си, а не зло-то си! Право казвашь, че азъ не щж бждж добръ Филологъ (това е весма рѣдкый случай да бжде нѣкой добръ филологъ), нъ още по-редко излизать добры математици. Отъ насъ нито ты си добръ Математикъ нито Филар. добръ Филологъ и пр. и никой отъ насъ не може да бжде добръ ученъ, зачтото добры-ты Матем. и Филолози и Медици прѣди да влѣзатъ въ университета, знаятъ повече отъ колко-то мы знаемъ кога излизаме отъ университета, а то въ противенъ случай Москва щяше да е пълнж съ добры филолози и матем., които сега можешъ да ги пречетешъ на прѣсте-то си. Както да е азъ все съмъ съгласенъ, че може да съмъ сбръкалъ много, гдѣто съмъ избралъ факулт. и това може весма добрѣ да познаѣж, кога ми са покаже по-наглядно по-голѣмж-тж ползж отъ Матем. факулт. у насъ. Освѣнь това, да оставимъ всичко на странж, та да припомнимъ, че азъ по длѣжностъ за степендіѣ-тж трѣбва да бждж учитель нѣгдѣ, и по необходимости трѣбва да прѣдавамъ Аритметика, Начална Геометрія Начална Физика Матем. Географія и др. (които и безъ университета можихъ криво лѣво да прѣдавамъ колко годѣ) зачтото у насъ пространна Физика, Высшая Математ., Химія, Минералог. и др. не е возможно сега да са прѣдаватъ при такъво сѣстоѣніе на отечество-то ни, зачто-то още много нѣчто трѣбва покрай тыя науки, коего у насъ нема. Нъ пакъ съмъ съгласенъ, че може да е по-добрѣ на Мат. Факулт.

Азъ не ходж въ театръ, ни въ собранія, ни на разходжж ни нигдѣ гдѣто ходятъ хора-та за развлеченіе послѣ трудове-ты си зачто това всичко быва съ пары. Хора-та като глѣдять скромный ми (по тѣхны-ты думы) животъ чясто ми думать да идж въ Академіѣ-тж духовнж. Ты не знаѣтъ че нѣмамъ пары!

Азъ лани са мыслехъ много что да захванж да учж и ся возехъ по совѣты-ты на мнозина, а сега гжѣ привыкнахъ къмъ Фил. факулт. чтото както и да ми хора-

тятъ други-ти, не може тѣхный разговоръ да ма поколебае, зачтото азъ видж, че всякой хвали това что е испыталь самъ за себе като добро и което за друго може по различни причины, да не е тѣй добро. Нѣ братскы и благодѣтелски совѣтъ всякога съмъ готовъ да послушамъ, ако и да не могж всякога да го изпълнѣ и че е истина това азъ щж го потвърдж: прѣди да получж писмо-то послѣдне бѣхъ много спокоенъ и непремыслявахъ хорски мысли за факултеты-ты, нѣ когато получихъ твое-то (во време-то на самы-ты экзамены) толкова много ся размыслихъ, чтого едва ся и не рѣшихъ да ся отрѣкж и стѣ экзамена; така подѣйствова на менъ писмо-то ти. Азъ са экзаменовахъ изъ 8 предметы. Отъ 5-тѣ предмѣти получихъ по 5 най-голѣмъ балъ, а отъ 3-тѣ които са четатъ не факултетски получихъ по 4. Това получихж само 5 душ отъ всичкѣй курсъ. Экзамены-ти ни са свршихж 3-ый Юнѣй за това забавихъ да ти пишж пѣ-скоро когато трѣбваше.

К. Геровъ.

Мами честити радость за годявкж-тж си отъ моуж странж, и ако си са оженѣлъ, както ся научихъ азъ одавна, то ѣ честити и снаха. Азъ всякога са мжчехъ да ѣ увѣрявамъ, че ты скоро шешъ и додешъ и ще бжде добрѣ. Сега ми е много драго, като ты сама е при тебе и види твое-то добро, което ты на синца желаше да види като добрж майкж, и въ това сжщо-то время участвова въ него.

701. — Прѣпращатъ се пари на Тодора Запряновъ.

Коп. кн 3. 314.

Костадину.

Пловдивъ, 4 февруар. 1859.

Любезный Брате!

На 14 Яннуар. ты писахъ и ся надѣж да си приялъ досега писмо-то ми. Днесъ пишж на сестринеца ни Гера Х. Јовановъ въ Цариградъ да ти прати по пощж-тж тридесать в девять полуимперѣялы, които, като приемешъ, да гы дадешъ на Г. Тодора Запряновъ и да му земешъ записъ отъ ржцѣ-ты, какъ е приялъ толкова пары отъ мене чрезъ тебе пратены му отъ Хасковскы-ты гражданы и да ми го испратишь. Щяхъ гы пратж, пары-ты, право Тодору, нѣ не му знаѣж адреса, за това гы пращамъ до тебе.

Братъ ни Атанасъ си дойде отъ Цариградъ. Чоляковъ не му е давалъ кюрка ти.

Мама и всичкы-ты у дома въ село здраво сж. Мама ще дойде слѣдъ заговѣване въ Пловдивъ. Герче е отъ есенесъ при мене. Жена ми, Марийка, ты поздравява. Добро видѣние!

Твой братъ

Н. Геровъ.

Отъ едно мѣсто ми ся обрекохж да ми даджъ хартж отъ Анакареовото пжтешество. Ако ѣ земж, щж ѣ пратж Г-ну Ошмянцову незабавно.

702. — Метрическо свидѣтельство за Радомировъ.

Пак. 21.

Господину Найдено Герову

Въ Филибе.

Приято 3 Дек. 1861. Отгов. 24 Янн. 1862.

Бае Найдене!

Господинъ Петко Кръстевъ Радомира, Копривщенецъ, ты са моли чрезъ мене да пратишь приключено-то писмо или на майка му, или на чича му Панче, зашто-то Господинъ Петко не знае какъ да си прати писмо-то чрезъ друго. Той проси родители-те си да му прататъ метрическо свидѣтельство и имъ совѣтова да попытатъ

Изъ архивата на Н. Геровъ.

тебе, какъ да го напишатъ? По добръ, защото мнозина са дохаждали тука съ недобръ написано метрическо свидѣтельство, и са срѣщали затрудненіе относительно свидѣтельство-то.

Конст. Геровъ.

Москва
1861 октомвр. 13-ый.

703. — Положението на К. Геровъ въ София. Прѣговори
за братанецъ и сестринецъ.

Пак. 21.

Господину Атанасу Хаджи Герову
Въ Копривщица.

Софія 1863 Августъ 1-ый.

Любезный ми Брате!

Преди десетина дѣня Ви писахъ писмо и го дадохъ да Ви го пратятъ. Не зная получили ли го сте. Азъ сега съмъ ужъ пò-добръ малко съ здраве-то си но се съмъ още боленъ. За Герча още не можа да Ви пиша опредѣлено, защото и азъ самъ не зная още навѣрно щѣ ли да остана тука. Тая недѣля ще стане явно тая работа и тогава щѣ Ви пиша и Вамъ и на Г. Велча Х. Иванова, комуто тѣй сжщо не съмъ далъ и не мога още да дамъ вѣренъ отговоръ на писано-то му. Сега като си е и Бае Найдень въ село, можете да поговорите и съ него за Герча мунасжпъ ли е да доде тука, защото азъ вѣрвамъ, че Вые се щете пò-да одобрите що Ви каже Бае Найдень, а не що Ви кажа азъ.

Азъ мислехъ да си подода въ село, но нели е дошълъ тамъ Бае Найдень, то вече зарадъ мене е опасно да дохождамъ сега наскоро тамъ, да не бы да го исталкува нѣкой другояче.

Прощавайте за првече че съмъ боленъ.

К. Геровъ.

704. — Болезнено състояние. Мжнотия за лѣкуване. Братски длъгъ. К. Геровъ условенъ за учитель. Съвѣти за плѣмницитѣ.

Пак. 21.

Господину Атанасу Хаджи Герову.
Въ Копривщица.

Софія 1863 Августъ 6-ый.

Любезный ми Брате!

Днесъ пріяхъ Ваше писмо отъ 3 Авг. чрезъ Г. Христа Налбантина, което сте писале, както ся види, преди да получите мои двѣ писма, които азъ Ви пратихъ по Господина Тодора Моравенеконъ преди една неделя. Радвамса, че сте живы и здравы сички и Ви поздравлявамъ съ зетъ. Желая на Тота, дъщеря Ви, и на Нейка, зетъ Ви, да живѣятъ благополучно съ изобиліе въ кжщж-тж имъ. Вые желаете да ся научвате пò-често за състояніе-то ми, не не знаете щете ли сполучите това нѣщо. За отговоръ на това щѣ Ви кажа да си припомните въ какво състояніе бѣше Бае Найдень, кога си доде отъ Одессъ, та да разберете въ какво състояніе съмъ и азъ сега. Разлика-та е само това, че Бае Найдень си доде въ село при родители-те си, а азъ съмъ въ чужди градъ, въ който още никого не познавамъ и сички-те са вардатъ отъ мене сега като съмъ още новъ и имамъ не знамъ какъвъ си братъ, да не бы да имъ докарамъ нѣкоя бѣда на главы-те. Причина-та, по която азъ забавихъ да Ви отговора на писмо-то и за която ма пытате е тая, че азъ бѣхъ злѣ боленъ и не можехъ да врыша нищо; тука нема добръ хекиминъ, та за това и азъ можахъ да падна тѣй злѣ боленъ. Сега отъ една недѣля насамъ съмъ ужъ като пò-добръ и излазямъ да хода по малко и са надѣямъ да стана още пò-добръ, че пріимамъ илаче, които ми прати Г. Рашко Петровъ, като му извѣстихъ азъ отъ тука що ми е болѣсть-та. Тапа вече Воля Божія, що рече Господь!

Прѣди една неделя получихъ писмо отъ Г. Гера Нешевъ, на което не съмъ още отговорилъ, та Ви са мола да му кажете много здраве и да го помолите да прошава, че не му отговарямъ и сега. Азъ му съмъ длъженъ около 1500 или 1650 гроша, които мислехъ, че до сега ще мога да му ги прата да си ги вложи въ стока доклѣ има време, нѣ са случи, та заболяхъ и похарчихъ и тыя пары що имахъ, а отъ тука още не съмъ получилъ пары, защото, като бѣхъ боленъ, не можихъ да връща нищо съ граждани-те за моята работа. Тая недѣля, като са поисправихъ, тые са събраха и ми казаха, че отъ паша-та тые иматъ изинъ да ма задръжатъ за учитель и си рекохме и казахме всичко що е потрѣбно и азъ веке сега са чета за Софійскій учитель и ако бжде животъ и здраве, слѣдъ Св. Богородица ще захвана да прѣподавамъ въ училище то, защото сега ученицы-тте си почиватъ слѣдъ испытание-то, което стана по Св. Илія.

Много здраве на всички роднини и свои. Зарадъ Герча и зарадъ Велча Х. Ивановъ още не са рѣшавамъ да Ви кажа нищо опредѣлено, защото азъ още не съмъ видялъ кжша-та, която ми е опрѣдѣлила община-та тукашна да живѣя и не зная ще ли да има свободно мѣсто да мога да ги приема при мене да живѣятъ, азъ мисла, че Вые, ако ги пратите, ще искате да живѣятъ при мене, но азъ сега и самичакъ още живѣя на чужда кжша и трѣбва по напрѣдъ да премина въ оная, която е назначена за мене, да си купа такъмъ, постелкы, паницы, сахане, тенджуры ибрицы и др. и др. което знаете, че изведнажъ и на скоро не ся връши! А преди да си нареди кжша-та азъ не быхъ желалъ да Ви пиша за Герча и за Велча; но като са нареди съ домашны-те си работы както трѣбва, ще Ви пиша, та ако сте говорили и съ Н. и сте намериле мунасжпъ да пратите тука Герча и Велча, то да ги пратите.

Прощавайте сега за повече защото и това що Ви пиша е твърдѣ много споредъ сегашно-то ми здраве.

К. Геровъ.

705. — Кост. Геровъ тежко боленъ. Лѣкуване при воененъ лѣкарь. Заплата и условия на К. Геровъ. Зимане-даване. Искане кредитъ.

Пак. 21.

Господину Атанасу Х. Герову

Въ Копривщица.

Софія 1863 Авг. 24.

Любезный ми Брате!

Азъ Ви пратихъ 2 писма чрезъ Г. Тодара Моравенче-то, не помна въ кой день, но доста одавна, слѣдъ това получихъ писмо отъ Васъ чрѣзъ Г. Христия Налбантина, въ което между другы-те работы, Вые ма пытате защо не Ви съмъ писалъ скоро и да нема нѣкаква си причина. Азъ Ви отговорихъ пакъ чрезъ Г. Хр Налбантина и Ви казвахъ, че сичка-та причина е това, че съмъ боленъ. Вые може да не сте повѣрвале думы-те ми и за това може бы и да не ми сте пратиле до сега писмо, ако и да желаехте въ едно ваше до мене писмо да си пишемъ сякоя недѣля.

Азъ сега Ви казвамъ като на братъ по-старъ отъ мене и които сякога е былъ добръ за мене, че азъ истина съмъ твърдѣ боленъ и Богъ знае накардѣ ще ся обърне болѣсть-тж ми, за която азъ не съмъ Ви казвалъ до сега каква е.

Наскоро кога додохъ тука, не зная какъ настинахъ твърдѣ злѣ и като нема добръ хекиминъ да спревари болѣсть-та у време, удари ма настинка-та у грды-те и ма захвана лоша кашлица, която ма изсуши до кожа и кости и едва си стоя на крака-та, това са продлѣжава и до сега съ мене и повечето лежа. Запретена ми е всякаква работа. Преди една недѣля ся научихъ, че имало тука някой си Аазисъ бей, хекиминъ на аскера, и ученикъ отъ Цариградско-то училище хекимско Галата-Сарай. Азъ са показахъ нему, той ма разгледа добръ и ми слуша грды-те и ми опредѣли за 6 дни илаче, таче слѣдъ тыя илаче да видимъ накардѣ ще ся обърни болѣсть-тж ми, която е такава, чтото е твърдѣ вѣроятно, че може да ся продлѣжи и много време.

Азъ съмъ цѣненъ тука за 4 години по 100 сто лиры турски на година и мислехъ си вече, че най-сѣтнѣ и азъ са захванахъ тука за работа — хемъ да са поминувамъ хемъ да си исплата борча, защото тука е много ефтино за живѣяне, така щото още отъ първа година межахъ да си исплата 5—6 хыл. гр. отъ борча, които имамъ да давамъ тебѣ и на др. нѣкой; но види ся, че урисници-те ми были опредѣлили да права още борчове. Азъ отъ граждани-те не съмъ зималъ още никаквы пары защото, като съмъ боленъ, не можа да връша работа-та си въ училище-то. Ако да бѣхъ здравъ азъ шехъ да получа за 3 мѣсяцы напредъ заплата-та си споредъ както сме се договорили въ контракта и шехъ да можа сега да прата и на Г. Гера Нешевъ досега 1500 гр. защото година-та ми са начина отъ 15-ый Авг. Сега азъ остаямъ тука да лѣжа боленъ и Богъ знае до кога, а пары-те ми са довършнха. Тука немамъ познайникъ отъ кого да зема на заемъ, за това като пре-мыслихъ всичко друго обръщамся пакъ къмъ тебе да ти кажа нужда-та си и да ти са помола, ако имашъ колай и ако намирашъ че е прилично и възможно да ми пратишь едно довѣрително писмо до Господина Димитрія Трайковича распечатено, та азъ да му го дамъ и да помолите Г. Димитрія да ми дава пары за лѣчене и за др. доклѣ съмъ боленъ и да му опредѣлите едно число, до колко да има свобода отъ Ваша страна да похарчи за мене. Ако е възможно това отъ Ваша страна азъ ся надѣямъ, че скоро ще да ми отговорите, ако ли не, то пакъ ми отговорете да си тръса колая отъ друго мѣсто.

Ако ми даде Господъ здраве да си захвана пò-скоро работа-та то ша си исплата и борча, ако ли ся случи да заболѣя и да . . . — то тогава ша Ви остана вѣчно длѣженъ.

Това щото Ви пиша може да го казвате и другому, но само-то ми писмо Ви са мола да го не давате никому да го чете, защото е писмо на боленъ чловѣкъ.

Ако ми отворите кредитъ (довѣріе) у Г. Дим. Трайк. то, кога похарчи той за мене нѣщо, ша му давамъ записъ за пары-те, че ги съмъ получилъ. Азъ не зная знаете ли са съ Г. Дим., но и да са не знаете, той ще кабули Ваше-то писмо, и ще ми дава що ми трѣбва за нужда. Може бы споредъ това писмо, като види Г. Дим. че немамъ пары, да нареди да ми даде община-та отъ заплата-та ми напредъ, ако и да не съмъ захваналъ още да предавамъ въ училище-то; и тогава ще стане много добрѣ; но сега я немамъ право да имъ искамъ пары напредъ безъ да съмъ влѣзалъ още въ училище-то.

Мола Ви са, помислѣте си и на щото са склоните, извѣстете ми единъ день пò-скоро да зная що да връша, защото и тая мысль много ми усилява болѣсть-та.

Това що Ви пиша можете да го кажете и Баю Найдену, но устно, а да чете той мое-то писмо, мола Ви са, не бива.

Твой братъ

К. Геровъ.

706. — Братово нещастие. Ходѣтъ на болѣстьта.

Пак. 21.

Господину Атанасу Х. Герову

Въ Копрившица.

Софія 1862 Септемвр. 2-ый.

Любезный ми Брате!

Съ голяма радость получилхъ Ваше-то писмо отъ 21 Августа, но много са огорчихъ като видяхъ въ него какво зло Вы е постигнало у дома, особенно ми са кжса душа-та отъ досада, като си мисла сега какво голѣмо безпокойствіе Ви е направило мое-то писмо, което Ви пратихъ преди три четери дня отъ тука и което сте получили, кога сте имали на глава-та си такава тешка грыжа. Но съ грыжене и съ кжсане не може да са врьне нищо и азъ вѣрвамъ, че Вые не щете да ми видите кусуръ, като знаете, че азъ когато Ви съмъ писалъ писмо-то не съмъ знаялъ какво зло Ви е постигнало. Сега не остая нищо друго освѣнь да ся молимъ Богу да ни прати слѣдъ зло-то и добро. И азъ са надѣямъ и отъ душа ша са радвамъ, ако ми пишете, че снаха ми е была пò-добрѣ съ здраве-то си, кога-то сте получили писмо-то ми и Вые сте были пò-весели. Съ нетѣрпѣніе ша чекамъ да са науча за

здраве-то на снаха си и на дѣца-та Ви. Азъ са налѣжахъ боленъ и ми дотегна много, за това много ми е мжно като чуя, че нѣкой е боленъ.

Азъ Ви писахъ завчера, че съмъ началъ да ся лѣча у Аскерскиатъ хекиминъ; сега мога да Ви кажа, че отъ неговы-те илаче ми стана малко пѣ-добрѣ за това са надѣямъ да ми стане за напредъ още пѣ-добрѣ. За Велча и за Герча сега не мога да Ви пиша да ги пратите, но като оздрава азъ бяхъ ги срѣщналъ съ голѣма радость и бяхъ ги глѣдалъ и бяхъ са грыжилъ за тѣхъ както за себе си, но сега като съмъ не здоровъ не смѣя да Ви пиша да ги пратите, защото нема кой да ги посрѣщне както трѣбва и тямъ ше да домжнѣе тука още отъ пръвъ день.

Благодара на Г. Никола Петровъ, сестренеца ми, за много-то много здраве което ми прати той чрезъ Г. Рашка по когото Вые ми пратихте писмо-то си.

Дано до сега снаха ми да е здрава, та да я поздравите отъ мене съ добро оздравяване!

Прощавайте сега за повече.

К. Геровъ.

707. — Братско пожелание за добръ пжтъ и добра търговия.

Пак. 21.

Господину Атанасу Хаджи Герову

Въ Копривщица.

Софія 1863 Септ. 5-й

Любезный ми Брате

Съ радость получихъ твое писмо отъ 2-й Септемвр. Тжй сжщо и друго отъ Г. Гера Нешева. Азъ истина съмъ забръкалъ деня на писмо-то, въ което съмъ писалъ 2-й Септ. И бѣхъ Ви писалъ завчера преди 4—5 деня писмо, въ което Ви молахъ да ми простите голѣма-та погрѣшка. Въ него писмо имаше и писма за Г. Гера Нешева и за Г. Веля х. Иванова, но днесъ са научихъ, че тыя писма седать още у ханджия, комуто бѣхъ ги далъ да Ви ги прати, че немало нашенцы да идать за въ село. Затова днесъ бръзамъ съ поща-та да Ви спревара и да Ви пожелаая добръ пжтъ и добра тржговія и да Ви поблагодара за онова, което ми обѣщавате да направите съ Б. Найд. Той сега не благоволи къмъ мене споредъ мои-те отношенія къмъ него, но сега като съмъ боленъ може другояче да мысли за това; па както да е азъ отъ тебе са надѣямъ. Здраве-то ми е ужъ пѣ добро. Прощавайте сега, че нема време за повече. Отъ Г. Гера Неш. получихъ писмо-то и ща свръша както ми пише.

К. Геровъ.

708. — Н. Геровъ кани брата си Костадина да дойде въ Пловдивъ да се лѣкува.

Коп. кн. 3.

Пловдивъ, 26 Септемвр. 1863.

Брате Костадине!

Бае Атанасъ, на заминувание-то си оттука за Цариградъ ми казва, че си былъ боленъ и прочее, что му си писалъ за себе си. Сега пакъ зять ни Панче, който прѣди нѣколко дни е былъ въ Софиѣ и вчера дойде тука, ми казва, че ужъ-си искалъ да идешъ въ Вѣнж или въ Букурещъ да ся лѣкувашъ. Не знаѣж, разбралъ ли е той добръ, или не, а отъ казвание-то му ся познава, че не си здоровъ и имашъ потрѣбж за лѣкувание. Да знаѣж, че имашъ възможность да идешъ въ Вѣнж или другдѣ, щяхъ си млѣчж, за да не бы да изтлѣкувашъ и това писмо като другы, прѣвратно; нъ отъ онова, что ми е казалъ Бае Атанасъ, че му си писалъ, мыслиж да нѣмашъ срѣдства за толкова далеченъ пжтъ, та не могж да ся удрѣжж да не тя поканиж да дойдешъ тука да ся поглядашъ. Въ Пловдивъ сега има добры лѣкари, който могжтъ да ти помогнжтъ. Не трѣбва да ти разправамъ за леснотии-ты за дохождание-то тука, прѣдъ ходение-то въ Вѣнж или другадѣ. Ты

самъ ги познавашъ. Увѣрявамъ тя само въ искренность-тъ на братскы-ты си чувства, които мя побудихъ да те каня въ тоя случай да дойдешъ тука. А колкото за вънкашны-ты причини, по които може да се стѣснявашъ и да се страхувашъ, че дохождение-то ти тука може да вреди на работж-тъ ти, азъ мисля, че най-напрѣдъ трѣбва да гледашъ здравие-то си, та за понататѣкъ добъръ е Господъ.

Повтарямъ ти изражение-то на братскы-ты си чувства и оставамъ съ надѣждж за отговоръ.

Добро видѣние!

Твой братъ
Найденъ Геровъ.

709. — Кост. Геровъ на пжтъ за Вѣна да се лѣкува. Смѣтка. Послѣдне братско прости и Богъ да прости.

Пак. 21.

Господину Атанасу Х. Герову
Въ Копривница.

Ломъ 28 Септемврія 1863.

Любезный ми Брате!

Бржзамъ да ти извѣста какъсо какво въ послѣдне време болестъ-та ми погледна изведнашъ много на зле. Азъ бехъ намислилъ да ида въ Филибе даса лѣча, но едно нечаянно обстоятелство (за което ще ви пиша другъ пжтъ, че сега му не е времето) докара работата да тржгна за вѣна утре рано ще тржгна отъ тука съ брѣзятъ вампоръ и следъ три четири дѣня съмъ въ вѣна съ божія воля но какъ ще стигна тамъ незная защото много ми са боздиса здравіето таче докле додохъ дотука отъ софія 4 дѣня съмъ миналъ безъ йлачъ и безъ хекиминъ тапа и пжтя ма разобори много таче и до вѣна докле даида ще да мина безъ йлачъ още 3—4 дѣня, тапа вече що даде Господъ!

На тръгане йзъ софія зехъ съ твое име отъ Трайковича не хилядо гроша. А две хиледи. но защото ти му пишеше само за хилядо, то Ако немашъ колаи за две хиледи можешъ да не кабулишъ хилядото тие нема да му останатъ неплатени и тои нищо нече да рече Ако некабулишъ едното хилядо;

Ако платите сега и двете хиледи Азъ ще Ви съмъ длженъ;

Сто рубли които ми пратихте въ Москва още пржвата година, кога утидохъ тамъ;

седемдесетъ и петъ рубли които ми пратихте пакъ въ москва слѣдъ две години;

две хиледи гроша които щете да пратите на трайковича споредъ моя записъ у него за две хиледи гроша на ваше име;

Ако съмъ здравъ ще ви са обаждамъ где съмъ и какъ съмъ, Аколи чуετε че самъ ся скончалъ негде то друго не остая за васъ, освенъ да ми речете братски едно богъ да го прости!

Вашъ братъ К. Геровъ
(много боленъ)

Азъ Аннатжрдисахъ на трайковича да ви непраща сега скоро записа ми за парите да го наплащате и тои са обеща че не ще сега скоро да ви го прати,

Костадинъ Геровъ.

46. НИКОЛА ГЕРОВЪ.

710. — Търси се свещеникъ българинъ.

Пак. 17.

Приято 28 Октовр. 1857.

1857 22-рый отъ Октовр. Въ Сжтж-бегъ.

Учителю !

здравствуйте !!

На многая лѣта честитъ чинъ.

По поздравленіе-то ми приходямъ днѣсь писменно до Г. Вы, да ся помолимъ заедно добро да ны свръшите, зашто-то мы сме немошни, нъ Вы ако прѣдстоите може ся свръши. Азъ сега ся намирамъ въ село Сжтж-бегъ, свѣщеникъ немамъ въ село-то дохождаше единъ отъ село Хаджилесь два часа растоїніе и той гржцкы, и сега утиде на Јеросалимъ на поклоненіе остави двама намѣстници отъ Дервентъ-тъ, единый гржкъ и други блжгаринъ съ заплатж что падне отъ Крышеньъ и Венчанъе и проч. да го дѣлять братскы, сега ся обърна гржка та неще блжгарина а селяне-ты, като распжди той блжгарина ще испждять пакъ тѣй него, нъ като ся н-намира другъ св. ще сѣди. Г. Димитръ Паничковъ Калоферецъ мы казваше прѣди единъ мѣсяцъ, зашто имало въ Калоферъ праздѣнь свѣщ. и изповѣд. калугерскы трѣсиль си мѣсто, за това Вы ся молимъ да го повикате да дойде на наше то село да ся избавимъ отъ тѣя гржци, има и друго село 40 кжщи Баджрліи единъ четвѣртъ на часа растоїніе съ него заедно, може за напрѣдъ да земе и Папазліи зачтото и тамъ ся Дѣвеитскы попове а намъ е близичко.

Оставамъ Вашъ покорный

Никола Геровъ Копривщ.

47. СЕМЕЙСТВО ГЕШЕВИ.

711. — Кост. Геровъ въ Петербургъ. Праздникъ коронация.
Свѣѣти за училището.

Пак. 21.

Петербургъ 1856 л. Августъ 31-ый

Почтенный Господаре Братіе И. Гешеви !

Съ Вољж Божіѣж стигнахме тука въ Пет. благополучно завчера въ вторникъ и до десятиѣж дни щемъ да сѣдимъ още тука и послѣ, съ брата ми заедно щемъ да идемъ въ Москвж, азъ шж да останж тамъ, а братъ ми ще си трѣгне за въ отечество-то безъ да ся мае тука.

Тѣя дни празднувать тука коронуваніе-то на Царя, съврѣменно и празника на имя-то му, та завчера и вчера градъ-тъ бѣше чудно освѣтенъ ношѣ и още почудно развеселенъ съ свирны и пѣсни, та отколкото е хубавъ, намъ ся видѣ много по-хубавъ, че ся прилучи та додохме въ торжественно врѣмя На Александровденъ видѣхме и духовно торжество много чудесно, чтото съ думж неможе ся искаже. —

Въ Вѣнж ся прѣмаяхъ три чѣтыре дни при Вашъ Г. Христя, той ми прѣдстоя тамъ за всичко, что ми трѣбваше и мя оправи на пжть. —

Съ брата ми ся разговорихме пространно за всичко, и помежду друго, той каза, че трѣбва да цѣните Г. Јоакима Груева за въ наше-то училище. Азъ писахъ три, чѣтыре пжти Г-ну Стоянчу за да цѣните Г. Јоакима и ся надѣвамъ да го сте цѣнили до сега, нъ ако не сте го цѣнили непрѣменно трѣбва да го цѣните. Братъ ми, както Ви казахъ ще си доде скоро и ще да наряди всичко чтото трѣбва за да ся тури на рядъ училище-то, както е прилично; трѣбва само училищны-ти епитропи да не унивають, а да дерзаѣжтъ, зачтото работа-та ни за училище-то е здрава и нема съмненіе, че ще напрѣдва това заведеніе; на брата ми прѣва грыжя е было то, па и сега е то прѣва и главна негова грыжя и не е напраздно грыжя-та му. Това Ви пише на мѣсто брата ми, а повече ще те научите отъ самага него, кога ся

видите. На Г. К. Моров. Г. Ц. Каблешк. Г. Стоянча Ч. съмъ писалъ; кланямся Г-ну Салчу Чом. и Г-ну Георгакыю Стоянову: —

Моля Вы да пратите приключены-ты писма за въ село по нѣкой вѣренъ человекъ, така и писма-та за въ Хаскію, колкото ся набере пощепарасж, братъ ми ще Ви ги плати. —

Съ истинно почтеніе къмъ Васъ остаямъ

Вашъ Нижайшій

К. Геровъ. —

712. — Д. Мутевъ склонилъ да слѣзе до Цариградъ. Свѣдѣния за борбата съ владиката.

Коп. кн. 1.

Одесса 21 Мая 1857.

Господине Димитре Гешевъ!

Въ Цариградъ.

На тръганіе отъ Цариградъ мысляхъ да ся мажъ тука не повече отъ десять дни, защото не съмъ знаелъ колко работы мя чакать. Сега твърдѣ съмъ благодаренъ, че щж мож да свръшж до 30 Мая, та да мож въ тоя день да тръгнж за Цариградъ.

Г-на Д. Мутева едвамъ прѣдумахъ да дойде за малко врѣмя да види зашто и за какво го выкагъ, таче, ако му ареса, да стои. Всичкы-ти тука залѣгать да го испратятъ, и той самъ отнапрѣдъ е ималъ намѣрение да дойде; нѣ отъ нѣколко врѣмя има еднж работж, която го удръжа, ала, какъ да е, щемъ го откачимъ.

Пишѣте ми, моляж Ви ся, что направихж наши-ти съ владыкж-тж, щжть можтъ ли да го врълятъ? Това ми е потрѣбно да знаж прѣди да тръгнж оттука.

Азъ сякахъ, че чрѣзъ г-на С. Тошковиця сте пратили сто-тѣхъ рубли Тод. Запрянову въ Москвж. Тука ся научвамъ, че не сж проводены чрѣзъ него, та Ви ся моляж да ми пишете чрѣзъ кого ги сте испратили.

На Г-на Атанасакый пашпортъ-тъ ще излѣзе.

Другому отъ наши-ты не пишж, че скоро щж си дойдж. Така ги поздравѣте, моляж Ви ся отъ мене. За да спестж врѣмя-то, че е кжсо, не пишж нито Г-ну Г. Моренову.

Перушинежъ Ви съмъ купилъ.

Добро видѣние, ако ще Господъ, на 1-й Юния!

Вашъ

Н. Геровъ.

Моя приятель Лука цалунѣте за мене.

713. — Пълномощно за получване консулската заплата.

Коп. кн. 3. 46.

Пловдивъ, 4 Септември 1857.

Господине Димитре И. Гешевъ,

въ Цариградъ.

Господинъ Ступинъ ще Ви прати чрѣзъ Г-на Еммануила Сакеллариди еднж довѣренность, съ кожто азъ правж векилъ Вашъ Атанасакый Стояновичъ да зима отъ Русскж-тж канцеляриж колкото пары тя сега и занапрѣдъ отъ врѣмя на врѣмя ще има да ми дава. Като приемете тжж довѣренность, моляж Ви ся, нарядѣте Атанасакый да иде въ Канцеляриж-тж да земе колкото пары му даджъ сега, та да ми ги испратите тука до Ваши-ты. Занапрѣдъ, когато пакъ има да ся зема нѣчто, азъ щж Ви пишж. Кога земе Атанасакый пары, ще ся подписва, че ги зима за мене. Азъ направихъ векилъ Атанасакыя, защото е Русский подданикъ, таче и за него е добрѣ да го познажтъ пò-хубаво въ канцеляриж-тж: не трѣбва обаче на вѣнъ да ся разправя това никому.

Въ недѣльж на 1. Септемвриа вдигнжхъ пандерж-тж. Това станж съ торжество, невидѣно досега въ Пловдивъ. Повече нека Ви казвать други.

Наряда за пашпорты-ты е дошла отъ Петербургъ, та до недѣльж щж пишж на Атанасакый какво трѣбва да прави.

Поздравявамъ Вы и остоямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

Поздравѣте, моляж Вы, всичкы-ты приятели отъ мене.

714. — Гръцизмътъ се усила въ Търново. Църква Св. Спасъ се погрчила.

Пак. 23.

Приято 7 Яннуар. 1858

Г-не Наиденъ Геровъ,
Въ Пловдивъ

Търново на 31 10врия 1857.

Бѣхмы длжжни по съ време да ви пишимъ по времето такова, че не ны улесни, затовъ и да смы виновати отдаите винж та на времето. Напредъ желяж да сж науча за здравѣто ви, и друго да ви кажж че ние тука смы се гржцы и Бжлгари, че незнамъ ду кога ли това зло, има Свѣти Спасъ черкова въ граджтъ ны която отъ две години на самъ ся бѣше побжлгарила, сега пакъ отъ малко време ся погржчи че послѣ малко можи да сж нарече Храмаъ Ἀγίος Σπᾶς, както нѣкои гу балнувать; но нека сж порадвать още гржцы тѣ, догде сж истріе раждясалиатъ въ тѣхъ гржцизмъ.

Новата 1858 година да ви ѣ честита и доброчестна и съ добръ успѣхъ въ дѣлжта сѣки му и на гржцытѣ наши добръ умъ, аминъ!

Ви поздравявамъ и сжмъ

^{III}
ва пріятедь
Ив. Д. Гешевъ.

715. — Даскаловъ снелъ прѣписъ отъ надписитѣ въ църква Св. четиредесетъ мжченици.

Пак. 23.

Приято 13 окт. 1858.

Г-не Наидине Геровъ.
Въ Пловдивъ

Търново на 5/8врия 1858.

Презъ денеси като бѣше тука господ. Хр. Даскаловъ сполучи на конецъ съ предруженѣто на Г-на Ха^Ч. Димитра Ничовъ да влезе въ църквата (която ѣ потурчена) святыхъ 40 мжчениковъ и като найдоха прилично време извадиха отъ колонитѣ нѣколко много важни надписи както и надпись-жтѣ единъ надгробенъ камакъ лежащъ въ сжщата църква. Тѣа драгоцѣнни надписи за наше та древность голѣмо впечатленѣ нанесоха сѣкиму чувствителному еднородцу. Тѣе сжшитѣ прьвообразно написани надписи ви приключвамъ днесъ за които сжмъ увѣренъ че ще доста задоволни да устаните като ги прочетете. Само единътъ надпись може да изясни г-нъ Даскаловъ адругитѣ неможи съвржшенно да изясни и остана отъ негово то си мѣсто да ны ги проводи изяснени. Господство му онжзи недѣля си тржгна за мѣсто то си. Завчера въ петъкъ тржгна и Г-нъ Евлогіа за Букурещъ чрезъ Свищовъ.

Ва поздравлявамъ и сжмъ

^{III}
ва признателенъ
Ив. Д. Гешевъ

716. — Изпратенъ енголпионъ. Да му се внесатъ паритъ.

Коп. кн. 1.

Петербургъ 19/31 Декемвр. 1855.

Господине Христо!

На 12 Ноемврія ти писахъ и ся надѣяхъ за отговоръ; нъ напраздно. И до днесъ си оставамъ съ едно твое писмо отъ 10 Септемвр. Въ начало на тоя мѣсяцъ пріяхъ писмо отъ Хаджи А. отъ 3-й Октовр. и по това мыслѣхъ да ми сте писали, нъ писма-та стоятъ нѣйдѣ. Какъ да было, занепрѣдъ дано не бжде така.

Азъ още нѣмамъ отъ г. Христа Георгиева писмо, за да ся научѣхъ, пріяхъ ли е енголпиона, что Ви пратихъ да му го прѣпроводите, нъ все ся надѣхъ да го е пріяхъ и да Ви е писалъ да ми пратите 57 рубл. и 20 коп. Затова ти ся моляхъ да ми отворишь кредитъ у Г. И. Денкоглу за толкова пары, та ако бы нѣкога да добыхъ нуждѣхъ, та да можъ да ги земѣхъ отъ него. Нъ моляхъ ти ся по-скоро да свършишь това, зачтото ако бы да ми дотрѣбать пары, то сега скоро може да бжде това, или никакъ нѣма да ся докара. Вые ми пратѣте само едно письмце до Г. Денкоглу отъ Васъ или отъ кореспондента му Г. Лека, въ което да му пише, ако му поискамъ толкова пары, да ми даде.

Тыя дни ся надѣхъ да пріемѣхъ отъ Васъ писмо и тогава щѣхъ Ви пишѣхъ по-пространно на всички Ви. А за сега кажѣте много здравіе отъ мене на вси пріатели. — Утрѣ ся начина Вашенска-та нова година; и азъ Ви ѣхъ честитявамъ съ малкѣ-тѣ благословіѣхъ, а голѣмѣ-тѣ благословіѣхъ вардѣхъ за нашенскѣ-тѣ новѣ години. — Съ послѣдне-то си писмо ти пратихъ и 36 f. и 40 кр. Пиши ми съ по-щѣ-тѣ. Адресъ-тъ ми е: Naïden Guerof à S. Pétersbourg у Каменнаго моста въ домѣ Буха № 30. Добро видѣніе!

Вашъ

Н. Геровъ.

Приключено-то писмо прѣпрати Г-ну Хр. Георгиеву и порта за него пиши възъ Г. Христа.

717. — Н. Геровъ погълнатъ отъ работа.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 26 Февр. 1856.

Господине Христо Гешевъ!

Въ Вѣнѣ

На 6 Февр. Ви писахъ твърдѣхъ на кжсо, само колко да Ви ся помоляхъ да прѣпратите притворено-то писмо Г-ну Х. Георгиеву и друго да прѣдадете Спасу. Оттогава едва днесъ сполучвамъ свободно врѣмя да Ви пишѣхъ пакъ; нъ и сега не щѣхъ ся простирамъ, зачтото ми ся ще да походѣхъ изъ града да видѣхъ какъ ся весели свѣтъ-тъ тука прѣзъ сырницѣхъ. Днесъ е сѣбота на сырницѣхъ, а азъ още не съмъ видѣлъ ничто: така съмъ заваленъ съ работѣхъ, и съ работѣхъ, която ми е драга, та не ми дава сръдце да ѣхъ оставѣхъ.

Отъ Г-на И. Денкоглу пріяхъ 57 руб. и 20 коп.

Ново нѣчгѣ оттука нѣмамъ да Ви пишѣхъ. Ные ся надѣмъ на миръ както и Вые, и трѣбва да стане, а когато стане, Вы щете го научите по-скоро нѣкой и другый часъ, зачтото Парисъ при Васъ е по-близо.

Кога Ви притварямъ писмо за г. Х. Георгиева, азъ оставамъ да платите порта му Вые за хесапъ на г. Христа, зачтото той ми е писалъ така да правѣхъ.

Нѣмате ли нѣкаквы извѣстія отъ наши-ты мѣста? Сега тамъ отъ новы-ты права, что ся даватъ на Христіаны-ты, свѣтъ-тъ ще си отвори очи-ты като жябы-ты въ кала.

На Хаджи А. Мих. щѣхъ пишѣхъ до пѣти. На 11 Февруар. му пратихъ по по-щѣ-тѣ свидѣтелства за Спаса и Рашка. Не знаѣхъ пріяхъ ли ги е. Писмо-то бѣ сигурирано.

Добро видѣніе!

Вашъ

Н. Геровъ.

718. — Правдинитѣ още не сж осжществени. Всичко си отива още по старому. Искатѣ се свѣдѣния за една пълна типография.

Пак. 23.

Господинѣ Н. Геровъ ! Въ Петербургъ

Віенна на 5/17 Марта 1856.

На 28/11 текушаго ви писахъ по пощата ѣ приклѣчихъ писмо ѡтъ Филибе. Сега са ѡтговарямъ на вашето пріятелско ѡтъ 25 прошлаго, ѣ за доброто ви здравіе са радовамъ. Приключеното ви за Букурешъ ѣспратихъ завчера, такождѣ ѣ за Филибе ѣспрашамъ днесъ по пощата. Ви приключавамъ писмо за вази. ѡтъ нашити мѣста немами нещо ѡсобно дави кажимъ, великити правдини шото подари Султанинатъ на Хрістіани ни направили са големо впечатленіе по сичкити мѣста, нѡ ѡщи сичко стой си на вѣхтото положеніе, ѡтъ сега дали щатъ да можатъ даса туратъ въ дѣйствиѣ тези нови закѡни Богъ знай, можи чѣловѣкъ вѣроятно да кажи какво безъ Европѣиска помощъ нище да стани нѣщо, ѣ това ѡстава слѣдователно да видимъ ѡко Европѣискити сили поткрѣпатъ тези правдини. Братъ ви ѡтъ Филибе пиши на Спаса даму ѣви кѡлко можи да костиса една печатна машина сосъ сичкити нареди, сосъ тези нови правдини дали неще даможи сега да са земи лесно ѣзволеніе ѡтъ Турското Правителство да са направи типографіа неиди въ Българіата? това нещо чинимиса да бѣди сега лесно, ѣ требова сега да поискатъ родолюбивити това даса направи. Надѣвамъ са нашето духовенство даса ѡсвободи ѡтъ сега ѡтъ владеніето на Гръцкото, ѣ да пристани сѣкакво припятствіе шото са правили до сега Гръцкити Владици. ѡтъ Патріархатъ ѣ ѡтъ Владичити вдига са веки свѣтѡвната властъ, ѣ ѣмъ са ѡпредѣлява заплата ѡтъ правителство, ѣ така ще да пристани притесненіето шото правиха на Хрістіанити. Въ ви поздравлявамъ ѣ прибѣваю.

Много здрави ѡтъ пріятелити Хачіата вчера ѡтиди на Пеща ѣ ѣтри са връща.

вашъ пріятель
Христо Д. Гешовъ.

719. — Правдини за хрістіанетѣ въ Турско. Мирътъ наближава. Какво ни чака тогава.

Коп. кн. 1.

С. Петерб. 15/27 Марта 1856.

Господине Христо Гешевъ !

Въ Вѣнж.

Имамъ на ржцѣ двѣ Ваши писма, ѡтъ 28/11 и 5/17 Марта. Притворены-ты въ тѣхъ ѡтъ Филибе найдохъ и Вы благодарѣ за скоро-то имъ прѣпращаніе. Послѣдне-то бѣ ѡтъ кумеца ми Кост. Нешевъ. Негова милость мя извѣстява, какво скоро ще ми ся добые кръщеникъ, та да брѣзамъ пѡ-скоро да дамъ изволение брату си да кръсти вмѣсто. Затова Ви ся моля да испратите пѡ-скоро притворено-то писмо до Костадинчя.

И азъ часто размышлявамъ за онова, что има да излѣзе ѡтъ оныя права, что дава Султанъ-тъ на хрістіанскы-ты си поданны; нѣ сега ничто вѣрно не може да ся каже. Кога стане миръ, тогава щемъ видѣ, за какво можемъ да ся надѣмъ. Сега едно може да кажемъ: какво занарѣдъ не ще бжде така, както е было досега.

Миръ трѣбва да бжде; нѣ на да ли ще стане така скоро, както го пророкувать газеты-ты. Чини ми ся, че конференци-ты щжт ся провлѣкжтъ нѣчто повече. — Слѣдъ мира надѣмся да можемъ да си имаме типографіи, да туримъ духовенство-то си нарядъ, и другы такывы добры работы.

Рѣчника, что Ви е пратенъ ѡтъ Букурешъ да ми го прѣпратите, пріяхъ и вы благодарѣ. Слѣдъ 2—3 дни имамъ да пратж до хаджія прѣзъ Свят. му нѣкои книги, за които щж му пишѣж тогава, какво да гы прави. — Тыя дни начинаме да печатаме и другъ рѣчникъ Русско-Българскый.

Спасъ и Рашко не ми пишѣжт, пріяхж ли свидѣтельства-та, что имъ пратихъ, и връшатъ ли имъ работж. — Азъ Ви пишѣж накжсо, зачтото кога пишѣж Вамъ, пишѣж и много другы писма, та едва пристигамъ.

Добро видѣніе !

Вашъ
Н. Геровъ.

720. — Н. Геровъ прѣпорѣчва брата си Костадина.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ, 27/8 Августа 1856.

Господине Христо Гешевъ!

Въ Вѣнж.

Притварямъ Ви писмо за брата си Костадина да му го вржчте, кога дойде въ града Ви. Въ това писмо пишѣж Костадину, какъ да натѣкми пѣтуваніе-то си дотука и ся молиж и Вамъ да го понаучите и настаните за всичко, чтото трѣбва да сврѣши, за да дойде по-скоро да мя затече тука. Ако му потрѣбватъ пары и Ви поиска, дайте му до сто фиорины отъ оныя триста-ты, за които ми пише Г-нъ Христо Георгиевъ, че ми е отворилъ кредитъ у Васъ.

Спорядъ писмо-то Ви отъ 10/22 Юлія видися, че, дѣто ся расхождахме така често лани, кога бяхъ въ Вѣнж, причина-та съмъ былъ азъ. Това ми е драго, нъ отъ другж странж ми е тврдѣ мжно, дѣто тжж годинж нито Вамъ мож да направж удовольствие, нито азъ самъ мож да ся пораспустж. Това казвамъ само за Васъ, а Хаджия, както видж отъ писмо-то му, тжж годинж бѣсиѣ повече отъ лани и трѣбва да е благодаренъ, че нѣма кой да го брѣка. Него сега тояга кукерица не може удръжа; трѣбва съ веригы да го вежете, за да не полудѣ момче-то съвсѣмъ, та да иде зянь-зибилъ.

Есень настѣпя, та искамъ да си врьвж по-скоро оттука и ся стягамъ за начало Септемврия. Добро видѣние въ Пловдивъ!

Вашъ

Н. Геровъ.

На 25/6 Августа Ви притворихъ писмо и особно единъ пликъ за г. Хр. Георгиева. Надѣмся да гы примете и прѣпратите съ врьмя.

721. — Костадинъ Геровъ въ Виена.

Пак. 23.

Господине Наїдене Геровъ.

Вієнна 23/3 7вріа 1856.

Вашето чєснѣе ѡтъ 27/8 прошлаго такождѣ ѡ други-ти ви писамца наподири врьмєнно прїєхъ, ѡ за доброто ви здравїє са радовамъ. На брата ви Г. Констандіна вручихъ писмото ви до него ѡдо попатъ, който на 18/30 прошлаго пристигна ѡвдѣ благополучно, ѡ ѣтри вѣчеръ такми да трѣгни ѡтъ тука за градътъ ви чрѣзь Щєтинъ, ѡ жєлѣя даго прїємити благополучно. Нїа шємъ даму прєдстоимъ за потрѣбнїти напатуванїто му такождѣ щѣ му дамъ ѡ колкото пари щѣтъ даму потрѣбоватъ за пѣтятъ, ѡ будєти спокоины. Зѣєдно сосѣ нєго ѡди ѡ єдно момче отъ хаскюи-ската ѡпщина за да слѣдова наукити си въ Москва. Вамъ ѡко потрѣбуватъ парїити щото ма ѡпредєлява Г. Христо Георгїєвъ дави дамъ f. 300, щє ти ми писа дави ги провода. Приклучавамъ ви писмо ѡтъ Г. Христа, ѡ друго єдно малко ѡтъ брата ви ѡзѣ филибє кѣєто задържахъ дѣ сєта, додє прїєма за вази друго писмо, дави го провода заєдно задани плащати ѡсобно портъ за него.

Жѣлнонїє дѣто нищє даможити да са вьрнїти чрѣзь градътъ ни, но давно Богъ подари поскоро дѣса видимъ въ Пловдивъ. Въ тѣмъ ви поздравлявамъ ѡ ѡстаю

вашъ прїятель

Христо Д. Гєшовъ.

Млого зрави ѡтъ Хачичєто.

722. — Геровъ припира за писмо. Той ще си върви отъ Петербургъ. Не може да мине прѣзъ Вѣна.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 25/6 Септемвр. 1856.

Господине Христо Гешевъ !

Въ Вѣнж.

Что бы това толкова врѣмя отнидѣ да нѣмамъ писмо? Братъ ми Костадинъ стигнѣ ли въ Вѣнж, ще ли дойде тука, отнидѣ никакво извѣстие. Что е това не знаѣж. Напишѣте ми Вые баремъ что-годѣ.

Азъ ся готвѣж да си връвѣж оттука кждѣ 10—15 Септемврия нашенскый. Като чтомъ приемоте това писмо, може да ми пишете за тука, а послѣ, ако до 10/22 Септ. Ви дойдѣтъ отъ нѣйдѣ писма за мене, бѣва да ми ги пратите въ Москвѣ до г. Денкоглу. Слѣдъ 10/22 Септ. всичкы-ти писма, които Ви дойдѣтъ за мене, потрудѣтеся да ми ги пратите въ Цариградъ до Ваши-ты, да мя чякатъ тамъ. Кога стигнѣ въ Филибе, тогава щемъ си исправи хесапа за прѣпращанѣ-то писма-та ми.

Жяль ми е, че не могж да минж прѣзъ Вѣнж за да ся повидимъ пакъ, нѣ нѣма что да чинѣж : не е отъ моѣж вољж.

Кога да трѣгнѣж отъ Вѣнж за насамъ, оставихъ Спасу нѣколко книги. Тѣя не му сж потрѣбны, та, ако не Ви е тяжко, потрудѣтеся да ги приемоте отъ него и испратите за Пловдивъ, ако може, тая есенъ.

Поздравление на Хаджия и на вси приятели да не мя забораваѣтъ.

Азъ отъ работж, да брѣзамъ да си идж оттука пѣ-скоро, не втасахъ да идж въ Москвѣ на коронование-то.

Добро видѣние въ отечество-то.

Вашъ

Н. Геровъ.

723. — Геровъ въ Букурешъ. Молба да го подпишатъ на в. „Le Nord“.

Коп. кн. 1.

Букурешъ 3 Декемвр. 1856.

Господине Христо Гешевъ !

Въ Вѣнж.

Вые трѣбѣва да сякате, че съмъ стигнѣлъ въ Филибе, а азъ още ся скытамъ нагорѣ надолу. Въ Букурешъ какъ съмъ дошѣлъ, десять дни стаѣва. Слѣдъ два-три дни, ако ще Господъ, щж връвѣж оттука право за Филибе, прѣзъ Карлово; нѣ тоя пѣтъ не щж ся запряж тамъ, а имамъ да походж още малко, таче послѣ щж ся врънж да ся настанж за повече врѣмя.

Мољж Ви ся да ся потрудите да мя подпишете за шесть мѣсяца на газетж „Le Nord“, да ѣж приемамъ по Австрийскж-тж пощж въ Филибе, та да ся учимъ колко-годѣ, что стаѣва по свѣта. Колкото платите, пишѣте ми да ся наплатж съ Ваши-ты въ Пловдивъ.

Писма за мене ако Ви дойдѣтъ отъ нѣйдѣ, пратѣте ми и тѣхъ въ Филибе до Ваши-ты, таче и Вые сами, ако не Ви е тяжко, пописѣйте ми понѣкога : азъ обѣчямъ да ся разбираме.

Притворено-то писмо дайте Г-ну Х. А. Михайлову. Нека да чете той, та да му падне сръдце на мѣсто, че той иска да му пишѣтъ, а самъ не ся подканѣж да напише кога-годѣ, ако да не го повдигатъ съ лостове.

Кажѣте, мољж Ви ся, Спасу и Рашку, че ся надѣж да найдж въ Пловдивъ отъ тѣхъ писмо.

Поздравление на вси приятели, кой пыта за насъ.

Добро видѣние !

Вашъ

Н. Геровъ.

724. — Мжчотни за Герова. Церковниятъ въпросъ. Борба съ Хрисанта.

Коп. кн. 1.

Г-ну Х. Д. Гешеву, въ Вѣнж.

Цариградъ 12/24 Юния 1857.

Господине Христо!

Вамъ ако е мжчно, дѣто не Ви съмъ писалъ отодавна, менѣ е дващъ по-мжчно, нѣ какво да сторѣжъ като имаме толкова неприятеле, които не ны оставятъ на миръ да си гядаме работж-тж? Отыдохъ въ Филибе и доклѣ да ся видж дѣ съмъ, душмани направихъ да ся махнж оттамъ. Дойдохъ въ Цариградъ, и тука гы найдохъ още по-много, та трѣбваше да работж денѣ и нощѣ, за да излѣзж на главж. Ходихъ и въ Одессж оттука, та прѣкарахъ тамъ цѣлъ Мая и на 1-й Юния ся врънхъ пакъ въ Цариградъ. Сега вече, ако ще Господъ, като идж въ Филибе, щж мирясамъ и щж мож тогава да ся разберж съ приятели. Мыслж да трѣгнж оттука за Филибе камъ излѣзъ Юния, и отвождамъ тамъ за Русскій консулъ.

Искате да Ви пишж нѣчто, дѣто го нѣма въ вѣстници-ты. Таково нѣчто е блъгарскій въпросъ за духовенство-то, нѣ то е длъга работа, та сега не щж мож да Ви прикажж всичко, за това оставямъ да Ви опишж отъ Филибе тжж работж какъ ся е почела, какъ е връвяла и до дѣ е стигнжала. Сега щж Ви кажж само, какво Гръци-ти сж ся повдигнжли твърдѣ злѣ възъ насъ, зачтото си трѣсимъ правдини-ты, та искатъ да ны прѣмахнжтъ.

Да Ви прикажж за Филибенскы-ты работы. И тыя не сж малкы. Филибенскій владыка Хрисантъ чтото направи, другъ не е направилъ. Трѣбва да знаете, че той, безъ всякж причинж, наклопа блъгары-ты, че ужкакъ сж ся възбунили, та искатъ да въведжтъ въ управление-то новъ французскій рядъ. Спорядъ това отыдохъ въ Едрене десятина душъ, по единъ отъ градове-ты и по-голѣмы-ты села, съ жялбы отъ всичкж-тж епархиѣ, да ся оплакватъ отъ святынь му. Едренскій паша съ изволение отъ високо-то правителство прати диванъ-ефенди да вдигне Хрисанта да го закара на Едрене да ся сжди съ даваджии-ты си. Съ Хрисанта трѣгнхж отъ Филибе за Едрене Г. Г. Салче Чомаковъ, Георгакий С. Чялжковъ, Павелъ Куртовичъ и х. Янакий х. Ганчевъ миллетъ-векили, все негови даваджии. Въ Хаскѣой Хрисантъ ся прѣсторилъ на боленъ, та останжлъ тамъ, а другы-ти отишли въ Едрене да го чякатъ. Нѣ съ послѣднж-тж пощж дойде извѣстие, какво святыня му ся врънжлъ въ Филибе, и тамъ го посрѣщнжли съ голѣмъ алай. Цѣлъ день и цѣла нощъ билиукъ людѣ пияни, напоени въ митрополиѣ-тж, ходили изъ града съ свирни и пѣсни, пушкали, връгали фишеци и выкали: да е живъ Хрисантъ, да пукнжтъ блъгаре-ти. Всичко това ще излѣзе изъ носа на Хрисанта, нѣ зашто е дѣто толкова душъ сж оставили работж-тж си, та да ся расправятъ съ него.

Хаджи Атанасъ мя вече заборава. По-добрѣ открай да ми бѣше правилъ по-малко икрамъ, та да стигне за повече врѣмя.

Дѣдо Денкоглу трѣбва да дойде прѣзъ Юлия въ града Ви. Съ слѣдущж-тж пощж щж Ви пратж едно писмо за него.

Не ми виждайте кусуръ на писмо-то ми, че не е длъго и хубаво: крадешкомъ го съмъ писалъ.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

Притворено-то писмо дайте, моляж Ви ся, Спасу.

725. — Цукаловата брошура възъ Герова и блъгаретѣ въ Пловдивъ.

Коп. кн. 3 347.

Г-ну Х. Гешоглу въ Вѣнж.

Пловдивъ, 19/31 Марта 1859.

Господине Христо!

Тука имаме разговоржъ съ единъ Цукаловж либелнж книгж, коькто е издалъ Цукалж въ Цариградъ възъ мене и тукашни-ты блъгары и ѣ свръшва съ описание

сегашний, комуто приписва най-гнусны-ты пороци. Тая книга ще стане причина да ся изгони той урсезинъ оттука, а за блъгары-ты, колко и да е укорна, ще принесе голѣмъ ползж. Гюмушгерданъ, който е платилъ за неж въ типографиѣ-тж, трѣбва да ѣ е проводилъ на зетя си та сте ѣ видѣли.

Братскы Вы поздравявамъ и остаямъ

цѣлъ Вашъ
Н. Геровъ.

726. — Насърчава се Христо Д. Гешевъ да се прѣсели въ
Пловдивъ.

Коп. кн. 3. 431.

Пловдивъ, $\frac{27 \text{ Ноемвр.}}{9 \text{ Декемвр.}}$ 1859 л.

Господине Христо Д. Гешевъ!

Въ Вѣнж.

Отодавна не Ви съмъ писалъ; причина-та е, че не бяхъ въ Пловдивъ, та вѣр-
вамъ, че не щете видите кусуръ. Есенесь прѣди да идж оттука братъ Ви Г-нъ
Јованче дохожда отъ Тръново и ми казва, че сте ся сговорили и двама да ся прѣ-
селите въ Пловдивъ. Това обрадва всичкы-ты Ви приятели, и желятъ по-скоро да
Вы имаме тука. Кога дойдете вѣрвамъ, че щете ся благодарите, зачтото, градъ-тъ
ни сега е много отличенъ отъ онова, чтото знаете.

Желалъ быхъ да знаж лѣдо Денкоглу въ Вѣнж ли е, и мысли ли да ся мае
много врѣмѣ тамъ.

Притворены-ты писма дайте, моляж Вы, спорядъ надписа имъ.

Поздравявамъ Вы и остаямъ

Вашъ приятель Н. Геровъ.

48. АЛЕКСАНДРЪ Ѳ. ГИЛЬФЕРДИНГЪ.

727. — Покана да посѣти Гилфердингъ нашитѣ мѣста. Же-
лание да си писватъ.

Коп. кн. 1.

А. Ѳ. Гильфердингу.

Филиппополь 10 Января 1857.

Милостивый Государь,

Александръ Ѳеодоровичъ!

Сего дня я узналъ изъ Сербскихъ газетъ, что Вы въ Бѣлградѣ и спѣшу по-
здравить Васъ съ новымъ годомъ и пожелать Вамъ успѣха и счастья во всемъ.

Я прѣѣхалъ изъ Петербурга на канунъ Рождества послѣ трехмѣсячнаго путе-
шествія. Въ половину Февраля долженъ поѣхать въ Константинополь и къ концу
Марта полагаю возвратиться опять въ Филиппополь на поселеніе. Не вздумаете ли
Вы прѣѣхать весною къ намъ? Я бы желалъ знать это, чтобы устроить встрѣтиться
съ Вами. Если же Вы не намѣрены посѣтить нашъ край, то я прошу Васъ покор-
нѣйше написать мнѣ, гдѣ будете находиться, чтобы я могъ писать къ Вамъ и до-
ставлять Вамъ матеріалы для Болгарской исторіи, если таковыя найдутся. Письмо
ко мнѣ можете адресовать въ Филиппополь Братямъ Гешоглу съ передачею мнѣ.

Спѣшу кончить письмо, чтобы не опоздать на почту. Прошу принять увѣреніе
въ истинномъ моемъ почтеніи и преданности.

Н. Геровъ.

728. — Гилфердингъ консулъ въ Сараево. Ще се занима-
ва съ исторіята на южнитѣ славяне. Искѣ свѣдѣнія изъ Бѣл-
гарско. Дири старини.

Пак. 24.

Бѣлградъ 20 Янв. 1857. Дубликатъ

Душевно благодарю Васъ за вѣсть о себѣ, почтеннѣйшій Найдень Юрьевичъ!
Я чрезвычайно ей обрадовался. Спрашивалъ объ Васъ въ Вѣнѣ, у Гешоглу, но ни-
чего не могъ узнать, а вотъ Вы гдѣ!

Бду я въ Турцію, но не въ Вашъ край. Мнѣ поручено временно консульство въ Сараевѣ. Черезъ нѣсколько дней отправляюсь черезъ Вѣну въ Рагузу, откуда поѣду въ Боснію. Прошу Васъ адресовать пока въ Росс. Ген. Конс. въ Рагузѣ.

Уже изъ новаго моего назначенія Вы видите, что Задунайскій край не перестаетъ меня интересовать. Дѣйствительно, я рѣшился принять мѣсто въ Сараевѣ главнымъ образомъ въ надеждѣ имѣть тамъ случай обогатиться полезными матеріалами для древней исторіи Славянскаго юга. Вы мнѣ окажете, стало быть, истинное благодареніе если позаботитесь о собираніи для меня въ Болгаріи рукописей, надписей, преданій и т. п. Я думалъ обратиться письменно въ Рильскій мон. къ Неофиту прося его переписать для меня Житія Болг. Святыхъ и другіе историческіе памятники, которые могутъ тамъ находиться. Теперь прошу Васъ принять на себя трудъ извѣстить его о моемъ желаніи и о готовности моей вознаградить такую работу. Не знаю, къ кому обратиться въ Болгаріи кромѣ Васъ съ просьбою объ отыскиваніи и доставкѣ рукописей; а хотѣлось бы мнѣ найти корреспондентовъ въ разныхъ мѣстахъ ея. Не могли ли бы Вы поручить это дѣло своимъ знакомымъ. Главное чтобы люди знали что есть запросъ на старинный хламъ и рылись съ этою цѣлю, проѣздомъ, въ развалинахъ, въ погребехъ церквей, въ монастырахъ и т. п., собирая всякій лоскутокъ стариннаго письма.

Доставлять ко мнѣ можно съ оказіями въ Бѣлградъ (къ Ген. Консулу) или въ посольство Константинопольское, гдѣ я попрошу Евгенія Петровича Новикова быть моимъ корреспондентомъ. Но нужно, чтобы написано было всегда: „съ просьбою переслать такому-то“.

Пришлите какія нибудь пѣсни, сказки, описанія обрядовъ и т. п. Я ихъ обрабатываю и буду доставлять „Бесѣдѣ“, или Вы сами обрабатываете и доставляете.

Что дѣлаютъ Словари?

Подпишитесь для меня на Цареградскій Вѣстникъ и велите доставлять въ Рагузу. Если въ прежнихъ годахъ есть матеріалы историч., этнографич. или статистич., то очень обяжете сообщеніемъ этихъ номеровъ.

Прощайте, будьте здоровы. Желаю Вамъ всякаго успѣха.

Преданнѣйшій Вамъ

А. Гильфердингъ.

Не знаете ли о нѣкомъ Верковичѣ, собирающемъ древности въ окрестностяхъ Сереса и въ Македоніи? Если случится, скажите ему, пусть онъ со мною вступитъ въ сношеніе.

729. — Разправія на Герова съ Хрисанта. Желание да
си писвать.

Коп. кн. 3. 6.

А. Ѳ. Гильфердингу, въ Сараевѣ.

Филиппополь, 1 Августа 1857 г.

Милостивый Государь,

Александръ Ѳеодоровичъ,

Наконецъ я у себя дома въ Филиппополѣ и надѣюсь остаться на долго здѣсь, чтобы заняться чѣмъ нибудь дѣльнымъ.

Со мною были разныя неприятныя приключенія. Зимою мѣстное начальство почетнымъ образомъ удалило меня отсюда, такъ что я потерялъ напрасно шесть мѣсяцевъ. Причиною тому былъ Митрополитъ Филиппопольскій Хрисанъ, который, между прочимъ, оклеветалъ здѣшнихъ Болгаръ въ мятежническихъ замыслахъ противъ Правительства. Но Богъ устроилъ такъ, что я былъ назначенъ Русскимъ Консульскимъ Агентомъ, или по Турецки, Вице-Консуломъ въ Филиппополь, а Его Выс. Преосв. позванъ въ Константинополь къ суду за возведенію имъ на Болгаръ клевету, такъ что, когда я ѣхалъ сюда, онъ ѣхалъ въ Константинополь.

Я пріѣхалъ недавно и еще не устроился и потому теперь пишу Вамъ немного, чтобы только напомнить о себѣ.

Если Вамъ угодно, Вы можете писать ко мнѣ или прямо по почтѣ или чрезъ подателя сего, г. Симоначо.

Покорно прошу принять увѣреніе въ моемъ почтеніи и преданности.

Н. Геровъ.

Я подписалъ Васъ на „Цареградскій Вѣстникъ.“ Не знаю получаете ли Вы его.

730. — Гилфердингъ се връща въ Петербургъ съ много ржкописи. Свършилъ е втората часть на „Письма объ Исторіи Сербовъ и Болгаръ“. Искá разни свѣдѣнія отъ Герова.

Пак. 24.

Рагуза 4 Апрѣля 1858.

Почтенѣйшій Найдень Юрьевичъ,

Я давно собирался написать къ Вамъ, чтобы сказать, что я, по обѣщанію данному мнѣ Министерствомъ, послѣ года проведеннаго въ Турціи, освобожденъ отъ нея и возвращаюсь въ Петербургъ. Годъ этотъ прошелъ для меня не даромъ, по крайней мѣрѣ въ ученомъ отношеніи. Я привезъ съ собою изъ поѣздки въ Призренъ и по монастырямъ старой Сербіи и Герцеговины богатый запасъ рукописей, въ томъ числѣ и древнихъ, по преимуществу, разумѣется, Сербской редакціи. Я окончилъ въ Сараевѣ 2-ую часть своихъ Писемъ объ Исторіи Сербовъ и Болгаръ и буду теперь ее печатать. Одесское Болгарское общество поручило мнѣ составить краткую исторію Болгаръ, для школъ и народнаго чтенія. Задача трудная, но важная, и я теперь хочу приняться за нее. Потому и обращаюсь къ Вамъ съ покорнѣйшею просьбой: 1) если случится, доставлять мнѣ свѣдѣнія по части исторіи Вашего народа и 2) присылать мнѣ въ Петербургъ (адресъ всегда въ Азіятскій Деп-тъ) все то, что печатается у Васъ въ Болгаріи скольконибудь любопытнаго, и въ особенности все то, что относится къ исторіи, этнографіи или топографіи Болгарской земли хоть бы и самое мелочное. Очень этимъ обяжете и поможете при исполненіи моей задачи. Но я надѣюсь, что Вы будете извѣщать меня о цѣнѣ посылаемого, а не поступите такъ, какъ при подпискѣ на Ц. Вѣстникъ, за который не знаю еще кому и сколько я долженъ.

Еще одна покорнѣйшая просьба: пришлите мнѣ пожалуйста окъ 30 хорошаго, крѣпкаго румелійскаго табаку въ листахъ. Я думаю, Вамъ легко будетъ доставить его торговымъ путемъ въ Одессу и попросить тамъ когонибудь такимъ же путемъ направить въ Питеръ, по тому же адресу. Если бы можно было окъ 10 послать скоро, а остальное (т. е. 20 и даже 30) съ болѣе медленнымъ транспортомъ, было бы еще лучше. Напишите, куда адресовать уплату. Надѣюсь, что это не затруднитъ Васъ, пребывающихъ въ сердцѣ Румеліи, и что Вы, въ замѣнъ всѣхъ этихъ услугъ, также безцеремонно какъ я будете мнѣ поручать что Вамъ нужно въ Петербургѣ.

Будьте здоровы и не забивайте

Преданнѣйшаго Вамъ

А. Гильфердинга.

731. — Прѣпраща се прѣписъ отъ нѣкаква старина изъ Рилския монастырь. Гилфердингъ изъ Македония,

Пак. 24.

Г-ну Гильфердингу

11 Апрѣля 1869 г.

М. Г.

Александръ Ѳеодоровичъ,

Игуменъ Рыльскаго монастыря послалъ ко мнѣ, пакетъ содержащій выписку изъ рукописи, сдѣланную по Вашему порученію, съ просьбою переслать его къ Вамъ. Въ исполненіе просьбы О. Кирилла пакетъ этотъ посланъ мною, съ курьеромъ ввѣреннаго мнѣ Вице-консульства, чрезъ Константинополь въ Азіятскій Департаментъ

Изъ архивата на Н. Геровъ.

30

при донесеніи отъ 2-го сего Апрѣля за № 18, и не сомнѣваюсь въ исправномъ доставленіи его, при всемъ томъ неизлишнимъ считаю увѣдомить Васъ объ этомъ, чтобы озаботились полученіемъ его.

Узнавъ, что Вы проѣхали чрезъ Константинополь въ Македонію, я все ожидалъ, что на обратномъ пути заѣдете также и въ нашъ край, но, должно быть, Вы не сочли его достойнымъ вниманія историка и археолога.

Кто-то говорилъ мнѣ, что Вы недавно печатали что-то изъ исторіи Болгаръ. Изъ Вашихъ сочиненій по этой части я имѣю только первый и второй выпускъ писемъ объ исторіи Болгаръ и Сербовъ. Больше ничего не видалъ и не знаю. Если имѣете еще что нибудь такое, покорнѣйше прошу Васъ быть такъ добрыми послать мнѣ одинъ экземпляръ, чтобы сдѣлать его извѣстнымъ здѣсь.

Прошу Васъ, Милостивый Государь, принять увѣреніе въ истинномъ моемъ почтеніи и совершенной преданности.

49. ИВАНЪ ИЛЬИЧЪ ГЛАЗУНОВЪ.

732. — Искать се книги. По кой пжть и какъ да се изпрятать. Коп. кн. 5. 370.

Филиппополь, 9 Марта 1873. г.

Милостивый Государь,
Иванъ Ильичъ.

Въ бытности своей въ Петербургѣ въ прошломъ году, я согласился съ Вами, какъ, безъ сомнѣнія, помните объ этомъ, что бы каждый разъ, когда понадобится, выписывать у Васъ Русскія книги, съ тѣмъ, чтобы деньги за нихъ были уплачиваемы въ Одессѣ моимъ корреспондентомъ, купцомъ П. Гановичемъ при доставленіи книгъ нѣ ему.

На основаніи этого соглашенія прошу Васъ покорнѣйше выслать мнѣ означенныя въ прилагаемомъ у сего списка книгъ, которыя извольте послать въ Одессу къ помянутому Г-ну Гановичу съ прилагаемымъ у сего открытымъ письмомъ къ нему, въ которомъ пишу ему, при полученіи книгъ, заплатить слѣдующія за нихъ деньги.

Къ этимъ книгамъ прошу прибавить также одинъ экземпляръ каталога книгъ, изданнымъ въ послѣдніе три года если таковой напечатанъ у Васъ.

При семъ нужнымъ считаю присовокупить, что книги, которыя въ прошломъ году Вы послали мнѣ тѣмже путемъ, вслѣдствіе ошибки при отправленіи ихъ изъ Одессы едва недавно были получены въ Константинополь и только на дняхъ ожидаю получить ихъ здѣсь. Да бы и теперь не случилось такая ошибка, покорнѣйше прошу Васъ поставить на ящикѣ съ книгами слѣдующій адресъ:

Въ Константинополь, въ Россійское Императорское Посольство, для пересылки въ Россійское Императорское Вице-Консульство въ Филиппополь. Съ этимъ адресомъ отправить книги въ Одессу къ Г-ну Гановичу и счетъ прошу послать мнѣ по почтѣ по нижеозначенному адресу.

Порученіе это прошу исполнить по возможности скорѣе.

Позвольте мнѣ прибавить еще, что книги эти я выписываю для воспитанниковъ здѣшняго Болгарскаго училища, которые, за неимѣніемъ здѣсь никакихъ почти книгъ для чтенія и по скудости своихъ средствъ для приобрѣтенія оныхъ, сложились между собою для составленія небольшой общей библіотеки, чтобы всѣмъ пользоваться ею. Посему если Вамъ угодно будетъ сдѣлать въ этомъ случаѣ нѣкоторую уступку въ цѣнѣ книгъ, или къ означеннымъ въ списокѣ книгамъ прибавить еще нѣкоторыя даромъ, то это будетъ принято съ особенною признательностью, которую общество воспитанниковъ не оставитъ, при полученіи книгъ засвидѣтельствовать особеннымъ письмомъ къ Вамъ.

Въ ожиданіи Вашего отвѣта, прошу Васъ, Милостивый Государь, принять увѣреніе въ истинномъ моемъ почтеніи и совершенной преданности.

50. БОГДАНЪ ГОРАНОВЪ.

733. — Б. Горановъ прѣвелъ трагедия „Димитър Иванович.“ Моли за спомошествователи.

Пак. 25.

Приято 11 Августа 1865. Отгов. 13/25 Авг.

Благородний Господине !

Като съм увѣрен, че забавна-та писменност помага от части за образование-то на един народ, за това съм са заузел, спорѣд сили-тѣ си, да подпомагам таа писменност, знайте, че не материално нѣ нравствено. Първо-то начало направих като прѣведох една твърдѣ добра забавна книжка. Аз Вы познавам, Г-не, като любител на Българския-т народ и слѣдователно и на просвѣщението му, за това никак са нечюдете, че главния-т прѣдмѣт на това ми писмо е, да Вы моля да ми спомогните със спомошествования за напечатанието на горѣпоменжта-та книжка. — Ако небѣше това, друго яче аз небѣх дързал да Вы пишѣ и да Вы правѣх утекчениа със писма-та си. — Знаю че в'градъ-т Вы има много души, които познават. каква цѣна има писменност-та, затова са надѣвам за пѣ-значително количество от там, а найпаче като мисля, че благородния-т Гн. Геров, за штастието оште и мой Роднина, никак неште да ми отрѣче от да даде повѣлението си за исвършванието на таа работа. Незнаю как е то, нѣ мисля че от Вас ако не произлазя тоа труд, тази книжка никак неште можи да са напечати.

Таа книжка е една трагедия, писана на чески язык. повече за четение от колко-то за прѣдставляване, и въобще цѣла-та ѣ цѣна е такава, што-то можи сѣкой Българин който понѣ малко разумава от писменност, да ѣ чете и да ѣ разумѣва; таа и до сега има цѣна у Чеси-тѣ. Прѣмѣтъ-т ѣ земен из Руска-та история; колко-то затова са отнася, мисля че е достаточо като Вы кажѣ че са нарича: „Димитър Иванович“. От историческа-та истина само толкува са различава, колко-то е изисквало за да са тури в'границы-тѣ на поезия-та, разумѣва са според въображението на стихотворецъ-т ѣ. А онова, което от мѣне зависи, аз съм са трудил колко-то е възможно да го удовлетвори. За да изпълнѣх рефератъ-т си за неж, дозволете да Ви кажѣ че таа ште бжди голѣма седам печатни книги и ште са продава по два турски петака сир 10 гр. тѣ. пари, цѣна както виждате, за пловдивчѣни твърдѣ износна. Спомошествования-та благоизволете да ми изпратите до 20-ят идуштаго мѣа, зашто-то имам намѣрението да свѣрша печатанието около конецъ-т на 7/бр.

Като на Сродник имам оште много да Вы пишѣ, нѣ мисъл-та, че можи да сте ма забравил а и оште нѣшто повече, — знайте какви сѣ обстоятелства-та ма накара за сега да са здържѣ; нѣ бждете увѣрен че с най-голѣма радост ште Вы пишѣ (ако не Вы утекчявам, като са научѣ че работа-та не е тѣй, както аз мисля. Какво има пѣ-добро нѣшто, от колко-то сродници да имат съчувствие един към другиг? нѣ . . . ?!!

За сега ште земѣ чест-та да принесѣ искренни-тѣ си поздравления, и да молитствувам штастието, както Вам тѣй и на Г-жа Съпруга-та Ви.

27 Юлиа 1865 В Прага
8 ав.

Ваш.
Богдан Ив. Горанов.

Приймете сърдечни-тѣ „много-здрави“ от сестри-тѣ ми.

Адреса-та ми е:

Prag Wassergasse № 698 — II.

734. — Животътъ въ Прага. Какво учи Горановъ. Далъ да се печата въ Русе книжката „Димитър Иванович.“

Пак. 25.

Драгий и почтений ми Г-не !

Сѣкога съм был готов да отговарям бързо на писма, кои-то със съдържаниѣ-то си ми приносятъ на мило-то чувство, които ми изнавѣватъ обыч за менѣ доброплодна; нѣ за този пѣт ще Ви са моляж за извинѣниѣ че толкова са забавих с отговорѣ-т си на Ваше-то писамце отъ 13/25 Августа, коѣ-то, искрено казвам, причини ми твърдѣ голѣма радост. Причина-та на това ми забавѣниѣ, мисляж че ѣ извинителна: три години ставаше откак са занимавах с гимназиални-тѣ науки, и сега — на конецъ-т на третѣ-та — ги свърших, затова поизлѣзох малко на пѣт по Чехия и по Саксония; тѣкмо когато са намирах на това си пѣтуваниѣ, пристигнало писамце-то Ви в Прага; неможѣли да го изпратѣжт на менѣ, защото-то незнаѣли на кѣдѣ са намирам (аз пѣтувах повечето по села-та, за да можѣж по-добрѣ да познаѣж и селскиѣ-т тукашѣн живот), за това то трѣбвало да ма чака в Прага додѣ са върна. Аз са върнѣх около половина-та на миналия-т мѣ, и намѣрих го тука; Чаках да Ви отговорѣж, като са натѣкмѣж съвършенно в бѣдѣще-то си училиште — университетѣ-т. Сега съм със сичко готов, за това бързам да Ви пишѣж за сичко штото Ви си желаете и што-то аз замислям. Дано Ви неотекчѣше !

Никога не съм мислил, Г-не, че ште са намирате към нас вразположениѣ нам шкѣжливо, нѣ да Ви са искрено признаѣж, мислѣх си че в това отношении сте като повечето от Баштини-тѣ ми роднина, сирѣч че сте неутралѣн; разположениѣ, коѣето сѣкой има право да си тѣлкува както ште. Нѣ сега, като виждам във Вас ѣдного отъ най-добри-тѣ си роднина, наистина че са виждам принужден да искам извинѣниѣ, че тѣй съм мислил за Вас; направлявах това, стига само да знаѣх, че ваше-то великодушнѣ ми допушта такова постѣпваниѣ. За сега бѣдете увѣрен че носѣж в сърдце-то си за Вас най-искренни-тѣ роднински и приѣтелски чувства; за сега казвам словом, нѣ да ште Бог и дѣлом да докажѣж таѣ си наклонност. —

Книшка-та си оставям да издам прѣз 9/бр; ште са печати в Русе в Цар. Книгопечатница, коѣато, надѣвам са, да Ви ѣ пратила до сега и печатано обѣвѣниѣ. Писал бѣх да Ви пратѣжт повечето обѣвѣниѣ, за които, Ви моляж да ги разпратите по околни-тѣ Ви градове, като Станимѣжа, Пазарѣжик и пр. та дано са допълнѣше по-добрѣ броя-т на спомошѣтствуваниѣ-та, кой-то ѣ нуждѣн-потрѣбѣн за да издѣржи издаваниѣ-то. Изпращаниѣ-то на обѣвѣниѣ-то можи са задѣржа 5-6 дена по-кѣсно, от колкото ѣ назначено в него. Книжка-та, както ште познайте от обѣвѣниѣ-то несѣдѣржѣва ништо такова, за коѣ-то Вѣла ми споменувахте. Такова книжки, оставям на наши-тѣ Бѣлгарски славолѣбци и честолѣбци да издават; аз за сега ште издавам такова, кои-то можѣжт да прѣнесѣж полза и на други-тѣ и на менѣ. На конец, знайте твърдѣ добрѣ, че и аз ѣ имам нужда-та, имам на-и то твърдѣ много. . . . .

Споменах Ви по-горѣ за учениѣ-то си, и ѣето, като желаете, ште Ви го доприкажѣж. Тѣзи година влѣзѣх като рядовѣн ученик във философишкиѣ-т факултет, гдѣ-то слушам философия и история; зех си нѣшто и от права-та: народно право. Сички-тѣ тѣѣ прѣдмети почнѣхѣж от 20 дена насам да са прѣдават, и аз намирам добро удоволствиѣ в тѣх; не съм са излѣгал в избиѣраниѣ-то. Тѣзи година ште останѣж тука, тѣчи до година, мисляж, да са върне вече в Карлово. Твърдѣ ми ѣ вече домилѣло за роднини-тѣ ми: седем годин става откак ги несѣм видѣл. При това надѣвам са, че като има свидѣтелства за онуй, што-то съм учил и най-паче като имам такѣв роднински протектор като Вас, надѣвам са, че ште намѣриж татака нѣкой добѣр даскалѣж. . . . .

Благоизволете, моляж Ви, та пренесете искренни-тѣ ми роднински „многоздрави“ на кака Марийка и прѣдайте ѣ притворенна-та фотография;

Сестри-тѣ ми Ека и Мина поздравѣват както Вас тѣй и Кака Марийка и дѣчица-та и с първо ште пишѣжт на Кака Марийка.

Герче и Дѣѣанка цѣлувам.

При тѣѣ, Г-не, приѣмете сърдечни-тѣ ми поздравлениѣ и незабравѣйте

14/26 8/бр. 1865 В. Прага

698/II

Вашиѣ-т

Богданъ Ив. Горановъ.

Извинете, че ще Ви са помоля за юште нѣшто. Іедин добър Чех ма моли да му изкарам нѣколко си фотографии из Българско, кои-то да прѣдставлѣват лица с български кройове, и иска да си ги заплати както трѣбва, стига само да ги приѣме. Незнам да ли фотографисват въ градъ-т Ви; нѣ ако има подобно нѣшто, аз твърдѣ ще Ви са моля да ми пратите нѣколко фотографии, макар и максус за това фотографисани; нека сж мже и жени, граждани и селяни. Стойност-та ми с първо ще Ви внесж. . . . . Тоя сжстина-т чех има образи от сички-тѣ славѣнски и въобще іевропеиски народи (разумѣва са от селяни-тѣ), а само от Българи-тѣ нѣма; с тѣх мисли да допълни съвсѣм сбирка-та.

Сжстина-т.

735. — Ходатайството на Герова прѣдъ Евлогия Георгиевъ удовлетворено. Отпусната стипендия Горанову да се доучи.

Коп. кн. 5. 290.

Узунджова, 20 Септемвр. 1872.

Господине Богдане,

Ваше писмо отъ 16 тоя Септемвр. прияхъ тука въ Узунджовж и брѣзамъ да Ви отговорѣж.

Писмо-то, что Ви съмъ писалъ отъ Калоферъ, азъ дадохъ тогава на Г-жѣ Екж ужъ да го проводи въ Казанлжкъ по чловѣкъ, който да го даде тамъ на пощж-тж та не ся съмнѣвахъ, че сте го прияли и много пжти съмъ си мислилъ, за что ли не ми отговорихте.

Въ него писмо Ви явявахъ за резултата на опытваніе-то, что направихъ, по Ваше желание за да склонѣж Г-на Евлогия да Ви прѣдстои да идете въ Прагж, или другждѣ нѣкждѣ въ Нѣмско, да ся доучите. На мое-то за това прѣдложение негова милость ми отговори, че оставя на мене, ако видж, че това ще Ви бжде полезно да Ви обрекж за двѣ години, а ако бжде потрѣбно, то и за повече, по 150 жль-тици австр. на годинж-тж и да нарядж да Ви ся даватъ въ Вѣнж всякои три мѣсяца по 37¹/₂ жльтици; и това да сврѣшж азъ направо съ Васъ.

Така, ако на тоя начинъ ся удовлетворява желание-то Ви, Вые можете, безъ да ся бавите, да трѣгнете за дѣто сте намыслили да идете да ся учите, и въ исто-то врѣмя да ми явите, че отивате, та да пишѣж на Г-ре Братѣ Паницж въ Вѣнж да Ви даватъ опрѣдѣлено-то съдрѣжание по 37¹/₂ жльтици австр. всякои три мѣсяци.

Повече не Ви пишѣж сега, че тука на панаира, врѣмя-то е кжсо.

На браточядкж Ви прѣдадохъ поздравления-та Ви. Тя е тука съ дѣца-та и та-кожде Ви поздравява.

Не знаж, ще Ви затече ли това писмо въ Калоферъ та щж Ви проводиж прѣ-писъ отъ него по нѣкой тръновецъ и въ Тръново.

Поздравявамъ Вы и остаямъ.

Вашъ

Н. Геровъ.

736. — Потвърдява се казаното въ пѣ-горнето писмо.

Коп. кн. 5. 292.

Пловдивъ, 25 Септемвр. 1872.

Господине Богдане,

На 20 тоя Септ. Ви писахъ отъ Узунджовж за отговоръ на Ваше писмо отъ 16 Септ. Писмо-то си Ви пратихъ въ Калоферъ и, за въ случай, ако да не може то да Ви затече тамъ, проводихъ Ви прѣписъ отъ него въ Тръново.

Снощи, като си дойдохъ отъ Узунджово, намѣрихъ отъ Васъ телеграфъ отъ Казанлжкъ, въ който ми казвате, че сте прияли писмо-то что Ви съмъ писалъ отъ Калоферъ, и искате да Ви явѣж въ Тръново по телеграфа, какво съмъ сврѣшилъ за работж-тж Ви.

Отъ тоя телеграмъ азъ не могж да разберж, какво още искате да Ви явѣж, зачтото въ писмо-то си отъ Калоферъ азъ Ви казахъ, что съмъ сврѣшилъ, и повече

нѣма что да Ви кажѣ. Нѣ за да не излѣзе нѣкакво недоразумѣние, да Ви повторѣ онова, чтого Ви съмъ писалъ, както отъ Калоферъ, така и отъ Узунджовъ.

На мое-то поканваніе да Ви прѣдстои да идете въ Прагъ или другдѣ нѣкдѣ въ Нѣмско да ся доучите, Г. Евлогій ми отговори, че оставя на мене, ако намирамъ, че това ще Ви бжде полезно, да Ви обрежъ за двѣ години, а ако бжде потрѣбно, то и за повече, по 150 австр. жльтици на годинъ-тж, и да нарядж да Ви ся даватъ тѣя пары въ Вѣнж, всякои три мѣсяци по 37¹/₂ жльтици и това да свръшѣ направо съ Васъ. Така, ако сж удовлетворява съ тоя начинъ желание-то Ви, друго не остава, освѣнь да врьвите за дѣто сте намыслили да идете да ся учите, като ми явите по-напрѣдъ, че отивате за да пишѣ на Г-ре Братіе Паницъ въ Вѣнж да Ви даватъ опрѣдѣлено-то съдръжаніе, по 37¹/₂ жльтици австр. всякои три мѣсяца.

Желаѣ Ви да сте здрави и честити и остаямъ.

Вашъ
Н. Геровъ.

737. — Наредѣ да се дава стипендіята на Горанова. Съвѣтъ за неговото учение.

Коп. кн. 5. 311.

Пловдивъ, 27 Октовр. 1872.

Господине Богдане,

Съ Вашій телеграмъ отъ 22 тоя Октовр. излѣзе quiproquo, нѣ у кого е погрѣшка-та, не знаѣ. Азъ Ви писахъ на 18 Окт. и Ви притворихъ и полицъ за 25 лир. тур. за Русчюкъ. Затова, като прияхъ телеграма Ви, въ който ми казвате, че сте прияли писмо-то ми отъ 18 Окт. и сте готови да трѣгнете, нѣ чякате потрѣбны-ты, помыслихъ, че щете да чякате да Ви проводж и рекомедателно писмо за Виенж, та тогава да отидете. Затова Ви отговорихъ, че, като сте прияли писмо-то ми отъ 18 Окт. не остава друго, освѣнь да трѣгнете, а потрѣбны-ты, щете намѣрите въ Вѣнж. Послѣ, като прияхъ и второй Ви телеграмъ, тогава разумѣхъ, че сте прияли не онова писмо, което Ви съмъ писалъ на 18 Окт. а друго едно, което Ви бяхъ писалъ прѣди два дни; нѣ азъ ли съмъ сбръкалъ, та съмъ писалъ на онова писмо 18 Окт. Когато е писано на 16 Окт. или Вые не сте съгядали датж-тж добръ, това не можъ да знаѣ, зачтото нѣмамъ копиѣ отъ него писмо.

Истина, чюдно е, какъ въ тѣхъ работж, още отъ станж бръкотия въ отиваніе-то и дохожданіе-то на писма-та ни, та ся забавихте, нѣ нека това да е кривд-то та занапрѣдъ да имате добръ успѣхъ.

Това писмо щете намѣрите у Г-ре Брате Паницъ въ Вѣнж, на които пишѣ днесъ да Ви даватъ всякои три мѣсяца по 37¹/₂ жльтици австр. за иждивение, а Вые ся споразумѣйте съ тѣхъ, кждѣ да Ви гы провождатъ.

Въ писмо-то си отъ 8 Окт. ми казвате прѣдначрътания-та си за учение-то Ви и мя питате, добры ли сж. На това азъ щж Ви кажѣ: Вые не сте дѣте, имате вече опытъ и сами можете да разсждите, что може да Ви бжде полезно повече, та него да учите. А кждѣ да отидете да ся учите, въ Прагъ ли, или въ друго нѣкое мѣсто, за това азъ не можъ да кажѣ ничто, зачтото не познавамъ тамошни-ты училища.

Свидѣтелство за учителствование-то Ви тука и въ Софиѣ не можѣ да пристигне за днесъ та останж до пощж да Ви го проводж. То ще бжде потвърдено отъ тукашно-то Австр. Консулство.

Питате мя, може ли да пишете писмо до мене, което да може да прочете и Г-нъ Евлогій. Разумѣвася, че азъ трѣбва да пишѣ на неговъ милость, какъ сте прияли благодарѣние-то му, и добръ ще е да можъ да засвѣдѣтелствамъ това и съ Ваши думы.

Желаѣ Ви да сте здрави и честити и да имате добръ успѣхъ въ работы-ты си.

Вашъ
Н. Геровъ.

738. — Стипендията малка. Трѣбвало Горановъ отъ рано да прѣдвиди това.

Коп. кн. 5. 347.

Пловдивъ, 11/23 Яннуар. 1873.

Господине Богдане,

Ваше писмо отъ 13/25 Декемвр. прияхъ на 1 тоя Яннуар. Съ пръвж пощж не можяхъ да Ви отговорѣ по причинж, че него день имахъ много да пишж, та не пристигнѣхъ.

Въ това, както и въ прѣдължше-то си писмо, ми давате да видж, че това, что Ви е отрядено да Ви ся дава за разность, 150 жльтици австр. на годинж-тж, не стига за да слѣдовате науки-ты си, както трѣбва. Какво да Ви кажѣ на това, право не знаѣ, зачтото Г-нъ Евлогий, както Ви явихъ на врѣмя-то, само толкова, не повече, е обрекалъ да дава. Сега да му пишж, че то не Ви стига знаѣ, какво ще ми отговори, сир. че трѣбвало напрѣдъ да си прѣсмѣтнете. Така за сега ничто не мож да Ви кажѣ, а ако сполучѣ, както желаѣ, на пролѣтъ да идж въ Букурещъ тогава може да ся разговорѣ съ неговж милость и каквото направѣ щж Ви явѣ.

Писма-та Ви за Г-жѣ Екж проводихъ и Ви притварямъ отговоръ отъ неж.

Като не Ви знаѣ адреса въ Мюнхенъ провождамъ това писмо до Г-ре Бр. Паницж въ Вѣнж да Ви го прѣпратятъ. Вѣрвамъ тѣхна милость да знаѣтъ адреса Ви.

Желаѣ Ви да прѣминете новж-тж годинж съ здравие и благополучие.

Вашъ
Н. Геровъ.

739. — Геровъ се отказва да ходатайствува за по-голъма стипендия Горанову.

Коп. кн. 5. 368.

Пловдивъ, 2/14 Марта 1873.

Господине Богдане,

Да отговорѣ на писмо-то Ви отъ 10 Февруар. както трѣбва, ще иде на дълго и широко. За това щж Ви кажѣ на кжсо, че, като имамъ прѣдъ видъ онова, что ми е писалъ Г. Евлогий относително за помощъ-тж, колкото Ви е опрѣдѣлилъ за да идете да ся доучите, да повгарямъ да му пишж да удвои тѣжж помощъ, то ще е само да ставамъ безобразенъ, безъ да имамъ ни най-малкж надѣждж да сврьшѣ нѣчто. За това азъ не му съмъ писалъ и за оныя 25 лиры, что Ви проводихъ на трѣганѣ-то Ви отъ Тръново, и чякамъ, кога идж въ Букурещъ, да му го явѣ лично, за да видж, какъ ще го приеме, та спорядъ това да искамъ да гы отнесѣ, или не, на неговж смѣткж. Тогава мож да му говорѣ дано да го прѣдумамъ да притури още нѣчто възъ опрѣдѣлены-ты 150 жльтици. Нъ трѣбва да Ви кажѣ, че, отъ онова, чтото знаѣ, вѣрвамъ, че и да го прѣдумамъ да прибави нѣчто, то не ще бжде повече отъ 20—30 жльтици на годинж-тж. А прѣди да ся разумѣж съ неговж милость, да пишж на Г-ре Паницж да Вы олеснятъ въ нужды-ты, да мя простите, дѣто не мож да направѣ това, зачтото може да ся докара послѣ да плащамъ, а азъ нѣмамъ това врѣмя.

Желаѣ Вы да сте здрави и честити и остоямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

740. — Горановъ недоволенъ отъ стипендията. Искане уголъмение. Геровъ отъ себе му прикача. За повече да се разправя съ Евл. Георгиевъ.

Коп. кн. 5. 380.

Пловдивъ, $\frac{23 \text{ Марта}}{4 \text{ Април.}}$ 1873.

Господине Богдане,

Снощи прияхъ отъ Мюнхенъ единъ телеграмъ съ подписъ Brandu, който казва така: Bin das tsockanen tons nun statt procurez telegraphiquement argent pour pouvoir rester ici ou retourner.

Като нѣмамъ да знаѣхъ нѣкого въ Мюнхенъ на име Brandu, па и отъ съдържание-то на телеграма разумѣвамъ, че той е отъ Васъ, та идж да Ви отговорѣхъ.

Азъ нѣмамъ нѣкой банкиеръ или поне какъвъ да е познайникъ въ Мюнхенъ, та да мож да имъ кажѣхъ по телеграфа да Ви даджъ пары. Отъ другъ странъ азъ Ви съмъ писалъ, че да Ви давамъ пары отъ мене си нѣмамъ врѣме, а да Ви пратѣхъ за смѣткѣхъ на Г-на Евлогия не мож прѣди да ся разумѣхъ съ него, зачтото той на врѣмя-то ми е писалъ, и азъ Ви го съмъ явилъ, че само 150 жльтици е обрекалъ да Ви дава на годинѣхъ-тѣхъ, а повече не.

Това като е така, друго нѣма какво да правѣхъ, освѣнъ да проводѣхъ утрѣ по пощѣхъ-тѣхъ телеграма Ви Г-ну Евлогию, та той каквото ще нека направи. А за да не мислите, че азъ отъ моѣхъ странъ не залѣгамъ за Васъ, обричамъ Ви, при оныя 150 жльтици австр. что сѣхъ опрѣдѣлены да Ви ся даватъ, да притуримъ още 30 жльтици (тридесетъ) та отсега за напрѣдъ, забѣлѣжете добрѣ — отсега за напрѣдъ да Ви ся даватъ по 180 жльтици на годинѣхъ-тѣхъ. За това, както мож, щѣхъ ся разумѣхъ съ Г-на Евлогия. Пакъ ако и това не Ви стига, и искате повече, прѣдварямъ да Ви кажѣхъ, че то излиза вече отъ прѣдѣлы-ты на онова, което ми е възможно да направѣхъ, та напраздно и да не ми пишете таково нѣчто.

Да не Ви ся свиди за рѣзкий тонъ на писма-та ми, както на това, така и на онова отъ 2 Марта. Кога Вы мислите, както ми го казвате въ писмо-то си отъ 10/22 Февруар., че си играемъ смѣшнѣхъ игрѣхъ и ми подмѣтате изрѣчение-то „Timeo Danaos et dona ferentes“, което тука никакъ не иде, трѣбваше да Ви пишѣхъ така, каквото писма-та ми да не можѣхъ да ся тлѣкуватъ обонѣдно.

Поздравлявамъ Вы и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

741. — Геровъ прѣдумалъ Евл. Георгиевъ да уголѣми стипендията на Горанова.

Коп. кн. 5. 400.

Пловдивъ, 6/18 Юлия 1873.

Господине Богдане,

За отговоръ на Ваше писмо отъ 7 тоя Юлия бръзамъ да Ви кажѣхъ, какво въ прѣбывание-то си въ Букурещъ, нѣколко пѣти говорихъ съ Г-на Евлогия за Васъ, за да го прѣдумамъ да умножи съдържание-то Ви, нѣ повече не можѣхъ да направѣхъ ничто, само го склонихъ при 150 жльтици австр. что Ви е опрѣдѣлилъ, да притури още 30 жльтици, та да станѣхъ по 180 жльтици на годинѣхъ-тѣхъ. За повече нѣма никаквѣхъ надѣждѣхъ, и това трѣба да го знаете за рѣшително. Говорихъ и за това ако бы да не можете да ся поминете съ 180 жльтици на годинѣхъ-тѣхъ, та да искате пары за да си дойдете, быва ли да Вы пратимъ за неговѣхъ смѣткѣхъ, по негова милость каза, че не приема да гы плати.

Поздравлявамъ Вы и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

742. — Геровъ ще се погрижи да прѣдума Евл. Георгиевъ да уголѣми още стипендията на Горанова.

Коп. кн. 5. 475.

Пловдивъ, 28 Декемвр. 1873.

Г-не Б. Горановъ,

За отговоръ на Ваши писма отъ 23 Ноемвр. и 17 Декемвр. щѣхъ Ви кажѣхъ, че пакъ щѣхъ ся помѣчѣхъ дано да склонихъ Г-на Евлогия да прибави още нѣчто възъ онова, что има отрядено да Ви ся дава за съдържание-то Ви, и ся надѣхъ да пристане да притури още до 20 жльтици за вторѣхъ-тѣхъ годинѣхъ. Повече нѣчто както Ви съмъ казалъ и другъ пѣтъ не мож да направѣхъ.

Сестра Ви Г-жа Ека отъ есенесь насамъ е въ Цариградъ.

Желаѣхъ Ви да сте здрави.

Н. Геровъ.

51. ПЕТЪРЪ ГОРГОВИЧЪ.

743. — Сърбинъ събира у Пиротъ спомоществатели за българска физика.

Пак. 24.

вашега високомудрословесіа!

Господинъ учитель!

въ Первомъ желаю разумѣти, радъ Сладчайшиягъ ми вашягъ здравля, И благополучногъ Путешествія до бѣлій Градъ; въ второмъ же радъ Есмь разумѣти радъ Предъ начинателно дѣло Естели Почели Типарисати Книги; радъ коє ви йспраћуемъ ѿше 24 Пренумеранта. —

А за Грамматиѣа авраама Мразовича, ако бы Потрѣвили Познатогъ ѿ доброгъ човека йспратѣте ѿ; а коли небы могли намѣритъ таквогъ човека; да чекаю макръ сосъ ваше кнѣгъ да дѣйду. въ Прочемъ умоляю васъ! радъ Онъ Препорученъ вещи, коесте вы записали на вашу Протоколицу Пазучну. Т: Е: Подъ на корѣ подъ злато що подмазуютъ —. И да верникъ —. ѿ радъ кнѣгъ коисѣ родове у Бѣлоградску Типографію. на лаза, ѿ на коя Е по колико цѣна. —

Къ симъ же ѿ то васъ умоляю! Прѣ пришествія вашегъ да бы ѿше ѿзъ Типографія Послали Препоруку да се новѣ Собираютъ. При сихъже ѿ ѿбратно васъ цѣлюѣи, ѿ желаюѣи вашему начнутомъ дѣлу благополучный конецъ есмь.

вашегъ високомудрословесіа

Неложный Пріатель.

у Пирратъ.

18-гъ Јуніа

849

Петръ Горговиѣъ учитель
Пирротски.

52. КНЯЗЬ АЛ. М. ГОРЧАКОВЪ.

744. — Съставяне брошури на български и на сръбски за Кръмската война. Проекты за сношение съ славянскитѣ народи и за образуване всеславянско общество.

Пак. 26.

Копія письма къ Е. С. Князю Александру Михайловичу Горчакову.

Ваше Сіятельство!

Великая война, начавшаяся въ 1853 году, была предпринята Россіей на защиту вѣры и правъ православнаго населенія Турціи, — въ этомъ каждый изъ насъ убѣжденъ, въ этомъ старались Русскіе агенты убѣдить и своихъ единовѣрцевъ въ Турціи. Вашему Сіятельству извѣстно, что въ числѣ такихъ агентовъ находился и я въ средѣ Славянскихъ племенъ, дѣйствуя съ тоюже цѣлю, а потому Вы совершенно поймете побужденія, которыя нынѣ заставляютъ высказать Славянамъ причины заключенія мира, какъ нѣкогда я объяснялъ причины объявленія войны, изложить просто и ясно на ихъ родномъ языкѣ, что если война прекращена, то только потому, что цѣль ся достигнута; наконецъ доказать, что право и свобода вѣроисповѣданія для раіевъ добыты собственно Россіей, а не другими державами. Эго помоему тѣмъ необходимо сдѣлать, что уже появилось много брошюръ и газетныхъ статей, стремящихся увѣритъ Славянъ въ противномъ, въ совершенный ущербъ нашего на нихъ вліянія.

Вотъ настоящая причина, побудившая меня издать на Болгарскомъ и Сербскомъ языкѣ прилагаемую здѣсь статью вмѣстѣ съ Хатти-хумаюномъ и Высочайшимъ Манифестомъ по случаю заключенія мира. Я нужнымъ счелъ представить Вашему Сіятельству Русскій переводъ статьи; изъ него Вы изволите сами видѣть, съ какою осторожностью составлена она и какъ тщательно избѣгалъ я всякаго повода, чтобы затронуть достоинство Турецкой Имперіи, и потому смѣю думать, что Вы исходатайствуете дозволенія напечатать ее особыми брошюрами. Изданіе брошюры на Сербскомъ и Болгарскомъ языкѣ, а равно отправку ея куда слѣдуетъ путями, мнѣ извѣстными, я устрою своими средствами.

Не позволите ли Ваше Сіятельство сказать мнѣ еще нѣсколько словъ о предметѣ, столь близкомъ для меня по моимъ отношеніямъ? До сихъ поръ, сколько мнѣ извѣстно, едва ли не черезъ одного меня поддерживаются нѣкоторыя сношенія съ Славянскими племенами; Вамъ извѣстно, какъ шатки и невѣрны эти сношенія, а потому не найдете ли Вы полезнымъ и даже необходимымъ имѣть агентовъ изъ самыхъ мѣстныхъ жителей, хотя при нашихъ консульствахъ, число которыхъ необходимо увеличить, и довѣренныхъ и депутатовъ отъ Славянскихъ племенъ Турціи въ Петербургѣ, которые бы объяснили здѣсь о нуждахъ народныхъ и поддерживали вліяніе наше на Славянъ, подрываемое Европейскими агентами. Довѣренные эти могутъ оставаться здѣсь не съ цѣлью политической, но въ качествѣ людей, наблюдающихъ за воспитаніемъ своихъ единовѣрцевъ, число которыхъ необходимо увеличить, чтобы тѣмъ отвлечь ихъ отъ училищъ Вѣны и Парижа. Можетъ быть правительство не пожелаетъ тратить суммы какъ на содержаніе воспитанниковъ Славянскихъ племенъ, такъ и на многосложныя сношенія съ ними или найдетъ это почему либо затруднительнымъ, въ такомъ случай оно оказало бы важную услугу нашимъ единовѣрцамъ въ Турціи, еслибы разрѣшило составить общество въ видахъ поддержанія церкви, развитія просвѣщенія и вспомошествованія бѣднымъ единоплеменникамъ нашимъ. Я слишкомъ далекъ отъ мысли, чтобы общество это было въ состояніи соревновать съ всесильнымъ обществомъ католической пропаганды, имѣющимъ такое благотѣльное вліяніе на своихъ единовѣрцевъ въ Турціи, однако надѣюсь, что оно найдетъ сочувствія въ Россіи и между православнымъ населеніемъ другихъ земель. Довольно вспомнить о тѣхъ огромныхъ жертвахъ, которыхъ православные всѣхъ земель Епропы принесли при послѣднихъ усиліяхъ освобожденія Христіанъ отъ ига Турецкаго, чтобы имѣть поводъ надѣяться на поддержку между ними и этого общества.

Въ заключеніе долгомъ поставляю, представить Вашему Сіятельству 1-е записку, присланную Болгарами о доставленіи для церквей книгъ, за которыя они готовы даже заплатить, только по здѣшнимъ цѣнамъ; потребность въ этихъ книгахъ еще ощутительнѣе въ Босніи и Герцеговинѣ. 2-е записку о состояніи православной церкви въ Турціи, составленной Болгариномъ съ его точки зрѣнія, и 3-е выписки изъ послѣднихъ полученныхъ изъ Болгаріи писемъ.

Съ чувствомъ глубокаго уваженія и совершенной преданности имѣю честь остаться.

Апрѣля 11-го д. 1856 г.

В. С.
etc. etc.

53. ХАДЖИ ПЕТКО ГОСПОДИНОВЪ.

745. — Уйчото на Геровъ се поминалъ. Молба да се запази останалото отъ него имущество.

Коп. кн. 1.

Петербургъ 2 Декемвр. 1855.

Почтенѣйшій дѣдо Хаджи Петко Господиновъ!

Съ душевнѣж скръбъ ся научихъ, какво мой любезный уйче Христо ся поминалъ и, за голѣмѣж нашѣж жялость, отъ напраснѣж смръть. Не мож да изжялѣж добрый си уйче; нѣ нали е было така угодно Богу, да ся молимъ да го упокои Господь въ царство небесное.

Молиж Ви ся, Дѣдо Хаджи Петко, да сторите добро да ми напишете, въ кой день ся поминѣж покойный, какъ станѣж смръть-та му и что останѣж отъ него и прочяя, и пратѣте ми писмо то или чрѣзь Г-на Х. Захарія Княжевскый или чрѣзь Г-на Стефана Тонковичя, а може и по почтѣж-тж. Адрессъ-тъ ми е: Найдену Герову въ Петербургъ, въ домѣ Буха на углу Спасскаго переулка и Екатериненской канавы № 30. Поздравленіе баби Хаджійкы, Г-ну Каленику и на всичкы-ты ваши.

Желаѣж Ви да имате добро здравіе.

Найденъ Геровъ.

54. А. П. ГРАНИТСКИ.

746. — Запознаване съ писмо. Благодарность за честитяване.

Коп. кн. 1.

Г-ну А. П. Гранитскому.

Въ Цариградъ.

Пловдивъ 21 Яннуар. 1857.

Почтенѣйший Господине!

Ваше поздравително писмо прияхъ. Благодарѣ Ви отъ все срьдце, че ми давате причинѣ да ся запознаемъ макаръ писменно. Хвалѣ Ви за честитяваніе новѣ годинѣ и взаимно Ви желаѣ да ѣ прѣминете и Вые живо и здраво съ благополучіе въ всички-ты си добры начинанія. Моля Ви ся да мя простите, дѣто ся забавихъ да Ви отговорѣ: сега съмъ още новъ въ Пловдивъ, та не съмъ ся оправилъ на работѣ.

Поздравления-та Ви Г.г. С. Чомакову, Ј. Груеву и Н. Чялику прѣдадохъ.

Приимѣте, моля Вы, увѣреніе за истинно-то ми за Васъ почтение.

Н. Геровъ.

747. — Изпраща се обявление за книга. Искать се спомоществователи. Гранитски тъкми да издава в. „Българска звѣзда“.

Пак. 26.

Милостивому Господарю

Н. Герову Вице-Консулу Россійскому.

Въ Пловдивъ.

Милостивый Господарю,

Любезный ми пріятелю!

Земамъ честь да Вы поздравѣ любезно и да Вы моля да ся постарайте, ако изволявате да подпишѣтъ нѣкои за книги-ты които ще Вы препорѣчи приключеното обявленіе.

Почтенни-ти имена на спомоществователи-ты заедно съ прѣдплащаніе-то имъ можѣ да ся допратѣ до нижеозначеннаго въ Книгопечатницѣ-тѣ на Јосифа Романовъ и Съдр. въ Букурещъ.

Главнo-то же спомоществованіе имама отъ родолюбиваго Г-на К. Чокана.

Съ тыя съмъ

Букурещъ

12/24 Яннуаріа 1859

Вашъ покорнѣйшій Слуга

А. П. Гранитскій

Моля Вы покорно поздравете отъ мож странѣ ГГ. Н. Чялики и Учителя Ј. Груевъ, и прочіи-ты пріятели.

Истыятъ

Послѣ нѣколко дни надѣвамъ да Вы пратѣ първы-ты листове отъ Българскѣ-тѣ Звѣздѣ, коѣ-то газетѣ имамъ намѣреніе да издавамъ тука въ Букурещъ по Български.

Истыятъ.

55. В. ГРИГОРЬЕВЪ.

748. — Искать се свѣдѣнія за политехнически институтъ въ Петербургъ. Приети экземпляре „Стоянъ и Рада“. М. А. Соловьевъ. Съвѣсти Герову за доброто на отечеството му.

Пак. 27.

17 Сентября 1845. Спб.

Сей часъ получилъ ваше письмо, любезнѣйшій Г. Геровъ, и отвѣчаю не медля ни минуты, чтобъ мое могло застѣ Васъ въ Одессѣ. Поспѣшность эта къ сожа-

лѣнію не удовлетворитъ вашего ожиданія. Я ничего не могу сказать, ничего не могу разъяснить относительно предмета вашего любопытства, по самой простѣйшей изъ причинъ: Политехническаго института, о которомъ спрашиваете Вы — нѣтъ и никогда не бывало въ Петербургѣ. Здѣсь много разнаго рода учебныхъ заведеній, носящихъ имя институтовъ, но политехническаго не учреждено, и даже въ виду не имѣется учредить. Съ вашей стороны въ чемъ-нибудь да есть ошибка, о чемъ и имѣю неудовольствіе Вамъ сообщить, прибавляя, что съ моей готовъ на всякія услуги и справки, ради просвѣщенія болгаръ, когда только могутъ пригодиться такія услуги.

Благодарю за присылку мнѣ экземпляра Стояна и Рады. Другой передалъ я по назначенію М. А. Соловьеву, который проживши съ годъ въ Петербургѣ, и возстановивъ нѣсколько свое здоровье, уѣхалъ этимъ лѣтомъ опять въ деревню съ тѣмъ кажется, что бы остаться тамъ навсегда. Ему также весьма пріятно было получить ваше произведеніе какъ доказательство, что тѣ, которыхъ любилъ онъ въ Одессѣ, не забываютъ объ немъ и въ отсутствіи.

И такъ вы отправляетесь на родину. Дай Богъ Вамъ всякаго успѣха лично, и еще болѣе, что бы пребываніе Ваше въ Болгаріи было полезно вашимъ соотечественникамъ. Вы молоды, образованы, съ дарованіями съ желаніемъ дѣйствовать: если захотите — можете сдѣлать многое во благо и славу отчизни; но — позвольте напутствовать Васъ однимъ добрымъ совѣтомъ — не давайте воли самолюбію, и интересы общіе ставьте впереди вашихъ собственныхъ; иначе—все что вы ни будете дѣлать, не пойдетъ въ прокъ. Впрочемъ, что много толковать объ этомъ: Вы могли видѣть на Априловѣ до какихъ гадостей можетъ довести человека самолюбіе и себялюбіе.

Увидите Мутьева, передайте ему мой поклонъ, а въ Одессѣ засвидѣтельствуйте мое почтеніе доброму Степану Мироновичу и брату его Димитрію.

Доброй путь! Не забывайте въ Болгаріи искренно любящаго Васъ

В. Григорьева.

56. ИЛИЯ ГРУДОВЪ.

749. — Молба да се намѣсти за учитель въ Пловдивъ.

Пак. 27.

Господинъ Найдень!

Най-послѣднѣ-то ми къ вамъ писмо беше отъ въ Онерско-то лѣто; и отъ тогава до сега нѣмамъ никакво извѣстіе отъ ваша страна: не знамъ за коя причинъ ся отрекохте отъ мене? Азъ, като виджъ нѣкого филиббилія или копривщеница, се пытамъ за ваша милость, и вотъ сега ся извѣстихъ за васъ какво, чи сте ся опредѣлили за въ Филиббе учитель, закоето твърдѣ много ся възрадовахъ, и Ви желямъ всякой успѣхъ здравіе и благополучіе. За мене, ако ви е желателно да знаете, и азъ до сега се съмъ живо и здраво съ Божіжъ волю; но като ми ся наскучи веке да седжъ въ Габрово, то желямъ да си премѣстѣжъ жителството на нѣкое друго мѣсто. — Извѣстямся чи у Филиббе потребенъ былъ още единъ учитель Български, ако е правда, то моляжъ ви ся, сторете добро да ме намѣстите, ако ме почитате за достоенъ; защото много ми е мило и твърдѣ много желямъ Филиббе-то. азъ не мога да ся фалая, ви знаете моего знаніе. Колкото за: Българскж и Славенскж Грамм., Законъ Божій, Свящ. Исторія, Географія пълна и Ариѳметикж не ся боя. ако и да съмъ учи по-высоки науки както: Ритор. Логик. Психолог. и проч. и прочая но учителетъ на тія науки сж професори Академисти, каквото знаете, и тжй, то не е моя работа.

Моляжъ, отпишете ми за възможность-тж на той подлогъ.

12 Мар. 1850

Габрово.

Вашъ —. Илія Грудовъ.

57. ИОАКИМЪ ГРУЕВЪ.

750. — Геровъ въ Бѣлградъ. Книгитѣ на Г. С. Йошева. Караминковата Диплогафия. Искать се сръбски книги.

Пак. 46.

Почитаемый ми Господине!

Покорно благодарж за Ваше-то писмо отъ 1. Јул., и весма съмь радъ за благосклонность-тж, коуж-то показвате къмь менъ.

Сега отъ странж на дѣда Хаджія Ви извѣстывамъ, какво писмо-то Ви отъ 15 Јул. прія го, и споредъ както пишяхте, праца Ви едно обявление за книгж „Часови Благоговѣїнія“. Тжж неделж не Ви писа той, зачто-то, казва, нѣма да му пишете за нѣчто та да Ви отговори.

Мољж Вы да ны отпишете за книги-ты на г. Г. С. Йошева щжть ли ся печатать скоро. Съ голѣмо нетръпѣніе чякаме да видимъ и Вашж-тж Физикж по-скоро.

Оттукъ нѣма нѣчто да Ви пишж, само Ви извѣстывамъ, какво вчера пріяхъ писмо отъ Калоферчетата отъ Цариградъ, та ми изявлявать, какво сж написали на блъгарскый языкъ книгж „Диплогафіж“ наукж за дръжаніе тръговскы книги и пратили сж вече и обявленія.

Между много-то главоболія, кои-то Ви съмь правилъ, идж пакъ да Ви ся помољж да ми сторите едно добро, да ся потрудите та да ми земете, ако ся намирать, отъ тыя книжки „Основи Ратни. Правила о четничкой (партизанской) войны. (отъ Матіе Бана). Невенъ-слоге и еднж пѣ-добрж сръбскж Грамматикж. Съ това изново щете мя задлъжите безкрайно.

Поздравлявать Вы сичкы-ти Ви пріятели. Г. Павелъ Дойчевъ, кой-то Ви е былъ далъ едно писмо за г. Христа Іенчевъ, желае да ся научи дали сте разбрали на кждѣ е г. Христе.

Имамъ честь да бждж

Въ Копривщицж
1849. Јул. 26.

Вашъ
Иоакимъ Груевъ.

751. — Прѣпращать се вѣстници. Искать се книги.

Пак. 46.

Копривщица, 1850. Окт. 5

Почитаемый ми Господине!

Спротивъ писмо-то Ви отъ 29-ый на заминжлый мѣсяць, дадохъ на г. Стояна Костовъ книгж „Аритметическы примѣри“.

Газеты-ты пріяхме, нъ за Блѣгарскы-ты газ. хора-та не ся обвѣрвать да ся пишять. Пращамъ Ви сега 27-ый брой отъ Сръбскы-ты Новины.

Зарадъ нашъ Георгій ако го пустять чорбаджи-ти щемъ го пратимъ; досега още не сж ся събирали, та да видимъ, что щжть рѣкжть.

Мољж Вы, ако ся намирать отъ грѣцкы-ты книги „Диѡті, Диѡті“, испратѣте ми еднж, и отпишѣте ми за цѣнж-тж ѱ.

Въ надеждж за Вашъ отвѣтъ, остаямъ

Вашъ
Иоакимъ Груевъ.

Дѣдо Хаджія не можѣ да Ви пише сега, нъ за това что-то му сте писали, ще глѣда да Ви го испрати съ Бабж Грудж.

попрежде пишехтеми за да подондемъ, а неми пишете сѣмо за виденіе ли: ѱли: ѱ задрѣги некои себѣтъ, трѣбва дами ѱзвѣстїте, ако е нецю заповѣтка то да се трѣдимъ давно подѣбидемъ понеже сеѣ не сме ни на каково состоѣніе, ѱ дома ѱ въ оучилището.

752. — Груевъ остава учитель въ Копривщица. Павелъ Герджикъ абонатъ на Цариградски вѣстникъ.

Пак. 46.

Почитаемый ми Господине !

Пріяхъ книги-ты, что-то ми бѣхте пратили, и, спротивъ както ми пишіяхте, пары-ты имъ дадохъ на дѣдж Хаджіжъ.

Г. Павелъ Герджиковъ желае да приима Цариградскій Вѣстникъ, та за това ми рѣче да Ви пишж за да го подпишете на него.

Азъ за напрѣдъ пакъ ся сговорихъ да останж въ училище-то.
Поздравлявамъ Вы отъ все срьдце и мољж да не забуравяте

Копривщица
1850. Окт. 31.

Вашій
Иоакимъ Груевъ.

753. — Георги Груевъ помощникъ на хаджи Гера Добревичъ въ училището.

Пак 27.

Копривщица 1850. Ноем. 15.

Почитаемый ми Господине !

Примамъ честь да попытамъ за здравіе-то Ви, какъ ся намирате, послѣ да Ви изявж, какво Георги нашъ, заради когото ми споменувате, за напрѣдъ никакъ не ще да остане въ училище-то, нъ сега догдѣ му дойде врѣме-то, никакъ не прилѣга да остави: зачто-то наши-ти чорбаджіи за сега другого не сж намѣрили. А ако да остави той сега, дѣдо хаджій безъ помощникъ, ше види голѣмж мжнотіжъ.

Мољж Вы, ако Ви дойде на умъ, сторѣте добро та дано ми испратите книгж „Δια τί? Διότι“ понеже мыслж по неж да ся ржководж та да напишж за да научятъ дѣца-та нѣкои познанія отъ физикж-тж.

Поздравлявамъ Вы и мољж да не забуравяте

Вашій
Иоакимъ Груевъ.

754. — Изпращатъ се двѣ жлѣтици антики да се изучатъ.

Пак. 46.

Копривщица 1850. Декем. 4.

Почитаемый ми Господине !

Примамъ честь да Ви изявж, какво Ви пращамъ сега по г. Иванча Шушуловъ 2 жлѣтици вѣтхы за да гы видите каквы сж и дано да гы разберете отъ кой сж царь. Тья жлѣтици едва съ голѣмж молбж сполучихъ да испросж само за нѣколко дни отъ едного, който желае да остане имя-то му неизвѣстно.

Мољж като ги видите да сторите добро да ми гы испратите пакъ назадъ безъ да усѣти нѣкой отъ нашенци. Ако да бы да сж тья монеты рѣдкы, Вы ми отпишѣте и заедно и до колко да дадемъ за еднж-тж, ако бы ся случило да измољж нѣкож отъ тѣхъ. Сжщій чловѣкъ има още двѣ вѣтхы жлѣтици другъ родъ, обаче сега гы не даде.

Безъ друго съ надѣждж за отвѣта Ви остоямъ за всегда

Вашъ
Иоакимъ Груевъ.

755. — Въ кои училища въ Росія да се намѣстятъ Георги Груевъ и Костадинъ Геровъ. Посрѣдството на Александръ Екзархъ.

Пак. 46.

Копривщица. 1850. 10/вр. 18.

Господине мой !

Съ голѣмж радость прочетохъ сжщи-гы думи на г. Александра Екз архова кои-то ми рѣписвате въ писмо-то си.

Искате да Ви ся отговорж, что мыслиж за Георгія. Какво-то ся учиж азъ сега отъ Георгій той съ Константина были писали още пролѣтно до самый Губернаторъ въ Одессж. Азъ сега, като не познавамъ добръ тѣж работж, не могж да Ви дамъ рѣшителенъ отговоръ: не могж да знаж, кои училища разумѣва г. Экзарховъ подъ имя Херсонскы училища, уѣздны-ты ли училища, что ся по Херсонскж-тж Губерніж, или по-голѣмы-ты училища, какво-то Семинаріж или Гимназіж; не познавамъ още нито подъ каквы условія гы прибирать.

Затова моляж Васъ, Господине, да благоизволите да ся научите за това нѣчто отъ Негово Благородіе, г. Александра, който непрѣменно трѣбува да е извѣстенъ въ кое училище щжть гы прибержть и още по каквы условія. Колкото за отхождание-то имъ, то ся знае, че сега прѣзъ зимж-тж не щжть да могжть да излѣзжть, а трѣбува да ся замажжть до на пролѣтъ. Желалъ быхъ да знаж, что мыслите Вы за Константина, щете ли го оставите да иде или не.

Книжж-тж Δα τί? Δί ὅτι . . . пріяхъ съ безкрайнж благодарность и щж ѣж заплатж на дѣдж Хаджіж.

За Сръбскы-ты Новины азъ Ви бѣхъ платилъ лани 22 гр. а сега понеже година-та имъ ся свръшва наскоро, моляж Вы да ми отпишете колко остоятъ още да Ви доплащамъ, та да гы платж и още желаж да знаж за напрѣдъ обычате ли да гы пакъ общи, или изволявате да гы имате особено; ако изволявате за прьво-то, то и азъ съмъ готовъ, ако ли обычате да гы имате особено, то моли-щж Вы да подпишете и мене на нихъ особено.

Желаж Ви сега лека пжть къмъ Едрене, гдѣто имате намѣреніе да отидете, и остоямъ въ надеждж на отговоръ.

Вашій

Иоакимъ Груевъ.

Моляж изпатѣте по нѣкой отъ ученицы-ты си включено-то писмо до Магажж-тж на г. Яковакий Севастиди, отъ гдѣ-то щжть земжть двѣ мои календарчета турскы, за да ми гы испратятъ.

756. — Такса за учене турски езикъ.

Пак. 46.

Копривщица, 1852. Ян. 15.

Почитаемый ми Господине!

Пріяхъ едно Ваше писмо, съ кое-то ми являвате, какво Ви искали за брата ми Георгія 200 гр. зарадъ зачто-то ся учи при Ходжж-тж. Азъ заплатихъ на Башж Ви тукъ 200 гр. спротивъ както ми пишѣхте, та Вы щете плати на ходжж-тж зарадъ брата ми.

Покорно моляж да ми испратите ако има, по-новы новины.

Вашъ

Иоакимъ Груевъ.

757. — Приятелско желание да си писватъ и да не се забравятъ.

Пак. 46.

Отгов. 20 Юнія 1855.

Почитаемый ми Господине!

Двѣ години цѣлы прѣминжжж откакъ ся отдалечихте отъ отечеството-то ни, и азъ едва сега намирамъ благопріятно врѣмя за да Ви пишж. Колко-то и да ни бѣ тяжело и мжно, зачто-то ся лишихме отъ честь-тж лично да ся виждеме, много по-мжно ни бѣше, зачто-то настоящи-ты опасны обстоятелства не позволявахж ни нито писменно да могж да ся отнасямъ до Васъ, та да подновявамъ израженіе за искренны-ты и отличны-ты си камъ Вашж Честность чувствованія. Отъ нѣколко врѣмя обаче, като разбрахъ, зачто сте минжли и честито сте стигжли въ Вѣнж, прѣдстави ми ся сгоденъ случай да Ви пишж та да повторж изново отлично-то си камъ Вашж Честность высокопочитаніе и да Вы помоляж за да благоизволите

та и за напрѣдъ да мя не заборавете нъ да мя имате, както и доклѣ бѣхте си тука, като едного, кой-то искренно Вы почита и уважава. Мы за сега добръ сме и, както познавате, поминуваме сжщо така, както и напрѣдъ. Весма много ще ми е драго да ся учѣ и да разбирамъ, че сте добръ въ здравіе-то си. Просж Вашѣ-тж благосклонность и остаямъ въ надеждж за добро видѣніе.

3. Маія 1855. Копривщица.

Вашъ задлъженный
Иоакимъ Груевъ.

758. — Кани се Иоакимъ Груевъ да дойде въ Пловдивъ за учитель вмѣсто Кост. Геровъ.

Коп. кн. 1.

Петр. 5 Мая 1856.

Господине Иоакиме Груевъ!

Братъ ми Костадинъ ся кани да дойде тука, та трѣбва да остави Пловдивско-то училище, и настойници-ти на това заведение, спорядъ както ся научвамъ, имжтъ намѣрение да повыкатъ Васъ на Костадиново мѣсто. Ако Вы поканяте, азъ быхъ Вы съвѣтувалъ да не ся отричате, зачтото имамъ надѣждж, че скоро щемъ добьемъ възможность да туримъ това училище на твърдѣ добъръ рядъ, и тогава и за Васъ ще е добръ. За друго мѣсто азъ не быхъ Вы реклъ да оставите Копривщенско-то училище; нъ за Пловдивско-то азъ имамъ твърдѣ голѣмы надѣжды и увѣренъ съмъ, че въ него Вы щете бждете по-полезны за просвѣщение-то въ народа ни, та ми ся чини, че бива да оставите Копривщицж за Филибе.

На лѣто или кждѣ есенъ трѣбва да си дойдж, ако е животъ и здравіе.

Лани Ви съмъ писалъ отъ Вѣнж, нъ отговоръ не съмъ приялъ.

Поздравѣте отъ мене вси приятели.

Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геровъ.

759. — Иоакимъ Груевъ скланя да замѣсти Костадина Геровъ въ пловдивското училище.

Пак. 46.

Копривщица, 29 Маія, 1856.

Почитаемый ми Господине!

Съ неисканж радость и благодарность получилъ ваше-то отъ 5-ый на настоящаго честно писмо, въ отговоръ на което намирамъ слукж за да изрѣкж повторително свои-ты искренны чувствования отъ глжбокж-тж си признательность ради благосклонность-тж, по кож-то всегда мя имате въ ума си.

Отъ все срьдце вникнжхъ въ съвѣты-ты, что ми подавате за да бѣхъ отишьлъ за въ Пловдивско-то училище, ако бы мя поканили насгойници-ты му, слѣдъ като остави братъ Ви г. Константинъ. Нъ отъ врѣмя като съгядвамъ, какъ на спротивъ тяжнинж-тж на работы-ты по наши-ты училища, полза-та е весма малко и успѣхъ-тъ още по-малкъ, азъ бѣхъ си наумилъ вече да ся оставж отъ учителско-то званіе та да потръсж случай, за да влѣзж, ако е возможно на другж нѣкож работж. При все това обаче, на спротивъ изясненіе-то Ви, като има надѣжда за да ся тури на добъръ рядъ казано-то училище та да покаже приличенъ успѣхъ, азъ не шж ся забавж въ да ся съобразж съ желаніе то Вы, ако бы ся докарало да мя повыкатъ настойници-ты му.

На ланско-то Вы отъ Вѣнж писмо щеше ми ся да Вы ся изяснж по-напросто, и по таж причинж като глдахъ да найдж по-свободно и сгодно врѣмя изостанжхъ най-сѣтнѣ и до днесъ безъ да Вы отговорж. За това обаче просж милостивж прощж.

Съ повторителны израженія и увѣренія за особено-то ми камъ Вашѣ Милость высокопочитаніе остаямъ завъ добро видѣніе

Вашъ
Иоакимъ Груевъ.

760. — Изпращатъ се етнографически въпроси за картата на Ошмянцова.

Коп. кн. 1.

С. Петерб., 6 Августа 1856.

Господине Йоакиме!

Притварямъ Ви едни тетрадки съ нѣкои географически и етнографически въпроси за Турско. Тия въпроси е писалъ самъ на Българскій языкъ единъ отъ Русскы-ты писатели, Ошмянцевъ, който готви да издаде картж за Турциж, весма подробнж, и желае да научи нѣкои работы по-добре и по-верно. Вы можете да му помогнете на това, та ми поржчя да Ви ся помолж отъ неговж странж да испытате, спорядъ приложены-ты въпроси, за оныя работы, чо иска да научи. Всичко това може да ся испыта отъ копривщены-ты, отъ Гг. П. Герджика, Т. Догана, отъ бащж Вы и отъ други-ты бегликчи и джелепы. И азъ Ви ся молж да свръшите това по-скоричко и отвѣты-ты да пратите въ Москвж съ надпись: Милостивому Государю Ивану Николаевичу Денкоглу въ Москвѣ. Для передачи С. В. Филаретову. Филаретовъ е Българинъ, студентъ въ университета. Той, като приеме отвѣты-ты, ще ги прѣдаде Г-ну Ошмянцеву. Вы не чякайте да испытате за всичко, таче тогава да пишете, а като добыете отговори на нѣкои само отвѣты, напишѣте и испратѣте ги, послѣ пакъ пытайте за други-ты. — Прѣзъ Септември, ако е животъ и здравѣ, щж излѣзж оттука, за да си дойдж; затова сега не Ви пишж пространно. —

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

761. — Искатъ се прѣписи отъ ръководства училищни.

Коп. кн. 3. 57.

Г-ну Я. Груеву.

Узунджова, 28 Септемвр. 1857.

Господине Якиме,

Притварямъ едно писмо отъ Г-на Саввж Филаретова до мене, въ което негова милость ся моли за нѣкои работы да му ся свръшатъ. Понеже не ся намѣрихъ въ Филибе и щж ся забавж десетинж дни да дойдж, молж Ви ся да прѣдстоите да му ся свръши чтото иска. Подкачѣте най напрѣдъ отъ ръководства-та: запла-тѣте нѣкому да ги прѣпише, таче колкото пары дадете, азъ щж Ви ги врънж. Като ся прѣпише по нѣчто отъ начяло отъ всичко пратѣте го, таче послѣ да ся прѣписва и по-нататкъ. С. Филаретовъ е твърдѣ добъръ и врьденъ момъкъ та да му попрѣдстоимъ сега, че отъ послѣ и той ще ни бжде весма полезенъ. —

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

762. — Кани се Иоакимъ Груевъ да устои на думата си да дойде учителъ въ Пловдивъ.

Коп. кн. 3. 409.

Пловдивъ, 26 Августъ 1859.

Господине Якиме!

Господинъ Стоянче ми каза, че сте му писували да Ви явжтъ, да ли ся е наредило что-то трѣбва за училище-то, и още трѣбва ли да дойдете и за напрѣдъ. За училище-то ся зехж мѣры и ще ся нареди добрѣ; а колкото за Васъ, то ся говори още кога-то бѣхте тука, и Вы ся обѣщаште да дойдете, и всички сме увѣрени, че сте на думж-тж си, и днесъ Ви пишжтъ за това. Кога-то бяхъ на Карлово, нарочно повикахъ отъ Габарево попскый сынъ, който ми ся обѣща, чтомъ да му ся пише, да дойде, и кога-то да ся отвори училище-то, щжтъ му пишжтъ. Увѣренъ съмъ, че щете си исплѣните обѣщаніе-то. Молж Вы да не прѣмѣните намѣреніе-то

Изъ архивата на Н. Геровъ.

си, че щете станете причина да ся развали училище-то, а отъ това, познавате сами, каква лоша вина ще произлѣзе : затова азъ вѣрвамъ, че щете устоите на думж-тж си. Добро видѣние !

Вашъ
Н Геровъ.

763. — Искать се книги за прочитъ.

Пак. 27.

Г-не Геровъ !

Едно врѣмя ми казвахте, че сте имали нѣкожъ новж книгж за статистикж-тж на Турціѣж, както и Etudes Pratiques sur la question d'Orient. Ако е възможно, займѣте ми ги за малко врѣмя да ги прочетж.

Пловдивъ
1870 Мар. 4.

Вашъ
J. Груевъ.

764. — Крамола на великдень въ църква между българетъ и гръкоманетъ въ Дермендере.

Пак. 46.

Учителю Иоакиме !

Идж да Ви явж еднж, много жалостнж новинж. Попъ Михалъ, като минуваше прѣзе Дер. Дер. за Станимехъ, захвана го снѣгъ-тъ и той ся принуди да направи празникъ-тъ Р. Хр. въ Дер. Дер. въ кжшж-тж си, при дѣца-та си. Въ сжщій день на Р. Хр. цръква почна отъ десять, а Попъ М. дойде на дванадесять чяса и завари на катавасіи-ты. Мы, като бѣхмы утрудены много, поканихме П. М. да пѣе, който и почна свѣт. и хвалите отъ лѣво. Нъ веднага попъ Димитъръ, който е смж-тилъ почти цѣлж епархія и ся има за праведень, а всички-ты блъгаре за не православны, извыква отъ олтарь-тъ на дѣтето, което канеруваше, горе, горе носи минейтъ на пѣвецъ-тъ; законъ-тъ недопушава да пѣе П. М., че е афоресанъ (а той самъ чистъ като поміѣж). П. М. оттова разсърдены, минува отъ лѣвж тж странж, на деснж-тж и почнува да пѣе пакъ, като каза на праведныя П. Димитра да си млчи. Тогава веднага приверженныя грекофилъ, Българинъ-тъ Філіпъ чорбаджи дохожда раздыханъ отъ пангалъ-тъ, грабнува книга-та отъ П. Михала, съ малко остана да го удари, нъ не го направи, само сж задоволи да каже на П. М. нѣколко думы. Клетый П. М. испжденъ отъ цръквж-тж, отиде у дома си богу да ся моли. Тая постжпка оскръби всички чувствителны блггарскы сръдца, които бѣхж въ цръквж, нъ помлъчахж, догдѣ да пуци цръква. Подиръ отпусъ-тъ церковный, кои яли, кои не яли (че какъ ше може да ся яде), почнахж да ся собирать на училището, гдѣто ся събрахж 30 душъ, направихж до Бл. Нач. въ Плов. жалбж за Българскый Народный Попъ, пратихж три пжти кехаята да выка българогръци-ты, който сж 7 душъ, да имъ кажатъ, какъ ній тоя Фанариѳтинъ П. Димитра не щемъ и, ній утрѣ на вторыя день искаме да ни служатъ Българскы-ты попове П. Мих. и Попъ Иванъ отъ Изворъ, доведенъ нарочно за това; нъ тѣ нерачихж да дойджтъ на училището при събраніето, а рѣшавать въ цръквж и да почнжтъ вечернина-та, което и стана. Тогава всичкото събраніе отъ училище-то заедно съ двата Бл. попа отхожда на цръквж заварува на стихиры-ты на Господи въздавахъ, поповети влизать въ олтарь-тъ, народъ-тъ ся спрѣ мирно. Нъ като поискахж да земжтъ миней-тъ, отъ дѣтето, что канеруваше за да не пѣе Попъ Димитъръ, тогава веднага ся сипна градушката : свѣшници, мангале, свѣшнѣ работехж низъ цръквж-тж, обаче безъ успѣхъ; зачтото единъ казуваше ты ми си братъ, азъ тебе нешж, а другый друго, а между това измѣшахж ся и жены-ты, пойде единъ выкотъ въ цр. до толкова, чтото ся напълни цр. отъ выкането имъ. При това Попъ Димитъръ влиза въ олтарь-тъ, бутнува П. Ивана на земж-тж, струнувать ся на него, а Попъ Димитъръ въ олтарь-тъ почнува да дави Попъ Михала, народъ-тъ виде, спусна ся въ олтарь-тъ и избутува отгамо Фан. П. Димитра. А догдѣ ся занимавахж въ олтарь-тъ, спуснувать ся нѣколцина чапкжне съ ножове да промушатъ Родол. Павла П. нъ благодареніе на жена му и на калфата му, които едва го оттрѣвахж. Попъ Иванъ испж-

день вѣнка, мушнува го единъ гръкоманинъ съ ножъ, нѣ несполучи. Най сѣтнѣ българогръцити съ чепкжне-ты излезохъ изъ црѣквж, Българе-ти четохъ вечерни-на-та, а наутрето црѣквата быде заключена отъ нѣкои си.

Фаврикаджии-ты дойдохъ съ ножове и дръвѣ да вардатъ црѣквж-тж за да не бы българе-ти нѣкакъ отворятъ црѣквата и служатъ. А кога съмна хубаво отворихъ црѣквж-тж.

Молятъ тя, учителю, всички българе това нечто да го съобщишь на свѣт-ника въ Ц-дѣ за да ся типоше, за да види цѣль свѣтъ, что страдаме ний отъ гръкомане ты. Обаче обадете и на Челебіж-тж

Остаямъ до животъ

Вашъ Ученикъ

Стоянъ П. Цв.

Моляж моето имя да ся не спомене въ Свѣтъ, нѣ само : единъ Българинъ отъ Дер. Дере.

58. ЗЛАТАНЪ ГРУЙОВЪ.

765. — Събиратъ се спомоществователи за физиката.

Пак. 27.

Господинъ Найдене!

въ Копривщица

Здравствй

изъ пирд. 22-го Апр. „49.

Прѣяхъ ваши две обявленія, отъ които пратихъ едно-то въ Мирково (но не-самъ още нищо отъ тамо получилъ), съ друго тоже подканихъ нашы те селены да се подпишатъ, но никой, като видоха че по 25 грошове ще бжда^т двѣ те книги, нещѣ да се подпишатъ. За това азъ, за да не ся явиме совсемъ неблагодарни на труда ви, принудихъ ги та по два и по три души се подписаха по за едно тѣло : и така едвამъ за 5 тѣла се собраха. Кой днесъ провождамъ имена та заедно сосъ пары те т. е. 75, седемдесетъ и петъ грошове, та ги прѣимете отъ приносящаго ви настояще то, и гледайте като излязатъ книги те, да незабавно ги испроводите, азъ же останувамъ

вашъ искренный другъ

Златанъ Груйовъ.

59. СТОЯНЧО ГРУЙОЛУ.

766. — Прѣпоржчва се Русуматчиятъ. Намѣрение на Герова да посѣти Казанлъкъ.

Коп. кн. 4. 27.

Г-ну С. Груеоглу.

Пловдивъ, 9 Мая 1860.

Господине Стоянче!

Податель-тъ на това писмо, Г-нъ Јованесъ Пашангоглу, Русуматчия, иде за града Ви, и понеже не познава тамъ никого, иска ми да го прѣдставѣ на Господство Ви. Ползовамъ отъ тоя случай за да Ви докарамъ на умъ за себе-си, зачто-то отодавна не сме ся разбирали. Азъ бяхъ сторилъ по Великъ-день намѣрение да идж съ фамилиж-тж си въ Едрене и оттамъ да ся врънж прѣзь Загорж и Казанлъкъ, та щяхме да можемъ да ся повидимъ; нѣ сбръка ны студъ-тъ, та ходихъ самъ и ся врънжхъ пакъ изъ правый пѣтъ.

Приимѣте, моляж Вы, увѣрение за истинный за Васъ почитъ.

Н. Геровъ.

767. — Събиране войници за казашкитѣ полкове. Геровъ съвѣтува да се ползватъ българетѣ отъ даденитѣ правдини.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 7 Юния 1860.

Господине Стоянче!

Г-нъ Атанасъ Н. Чалжковъ иде въ Казанлъжъ, за да пише войска за-въ казацкый плѣкъ отъ христианы-ты. Не се съмнявамъ, че Господство Ви щете му прѣдстоите, за да може да напише повече душъ. Трѣбва да ся ползватъ блъгаре-ти отъ правдини-ты, что имъ дава царь-тъ за да могжтъ и тии да влизать въ службж, и да глядать на това нѣчто не като на тяготж, а като на право, съ което царь-тъ ги дари за вѣрность-тж имъ.

Ползвамся отъ тоя случай, за да Ви изъявж мое-то за Васъ почтеніе, съ което съмъ

Вашъ
Н. Геровъ.

768. — Геровъ иска свѣдѣния за положението на страната и новини за всичко що става и що се чуе въ Казанлъшко.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 9 Юлия 1860.

Господине Стоянчо!

Податель-тъ на това писмо, Г-нъ Киркоръ Тапаровъ, нашъ подданикъ, когото Господство Ви знаете, иде въ града Ви да продава яшыра. Пользувамся отъ тоя случай за да ся разговорж съ Васъ заочно, и то колко да ся разберемъ само, за-что то добро нѣчто нѣмамъ да Ви прикажж, а лошывины ты има и по Васъ, вѣр-вамъ, не по-малко оттука, та трѣбва да Ви сж омръзнжли да ги слушате. Колко за мене, понеже обычамъ да знаж, что става, и добро и зло, и до сега ничто добро не съмъ научилъ, а все зло слушамъ, то вече и не пытамъ за добро-то, а щж Ви ся моля да ми поприкажете само за зло-то, что става по Ваши-ты мѣста. Именно, желяж да ся научж, колко душъ има убиты и обраны отъ хайдуты прѣзь 1858 и 1859 лѣто и отъ пролѣтось насамъ, нъ по имя, кой дѣ е убитъ или обранъ, и хванжти ли сж хайдуты-ти или не, и ако сж хванжти, то что имъ е сторено. То ся знае, че е мжно да ся припомни всичко сега, ако не е записвано на вѣмя-то, нъ азъ Ви ся моля да нарядите нѣкого да сврши, колкото е възможно, и щж Ви бждж твърдѣ благодаренъ.

Колко за заминжло-то така, а за напрѣдъ да нарядите нѣкого да ми явява за всичко, дѣто нѣкой друговѣрецъ докачи христианина, на честь-тж, на имота му или на живота му, сирѣчь, за всякож неправдъ и насилие, исто и кога христианинъ докачи нѣкой друговѣрецъ, нъ по имя всякога; съ това щете мя задлъжите твърдѣ много.

Трѣбва да сте ся научили отъ газеты-ты, что е станжло въ Шамъ; съ визиря сте ся видвали въ Свищовъ; Сопотска-та работа сте чули. Тья и други такывы работы по разны мѣста, общій кесатлжкъ отъ пары, наopakый врьвежъ на всичко сж докарали свѣта въ доста напрягнжто положеніе и правять да ся мысли, дѣ ще му излѣзе край тъ на тжж болѣсть.

Приимѣте, моля Вы, искренный поздравъ отъ

Вашъ приятель
Н. Геровъ.

60. КОН. АРК. ГУБАСТОВЪ.

769. — Чести пожари въ Одринъ. Мълви за тѣхъ. По убийството на сръбския князь Михаилъ. Стояновичъ въ Едрене.

Пак. 28.

Приято 6 Юния 1868.

Адрплъ, 2 Юния 1868.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ,

.....
Новости наши весьма грустны: здѣшнее народонаселеніе находится въ весьма напряженномъ и тревожномъ состояніи отъ безпрестанныхъ пожаровъ. По городу ходятъ всевозможные слухи; приписываютъ даже поджоги мѣстнымъ властямъ (будто бы съ цѣлю расширить Адрианопольскія улицы), большая же часть думаетъ, что это демонстраціи, со стороны турокъ, противъ Хуршидъ-Паши.

Вы конечно знаете о гнусномъ убійствѣ благороднаго князя Михаила и двухъ его родственниковъ? Бѣдный Михаилъ и, скажу даже, бѣдная Сербія!! . . . . . Такъ какъ я не думаю добаться въ Адрианопольской трущобѣ до истинной причины этого мерзкаго и злодѣйскаго убійства, то будьте добры, многоуважаемый Найденъ Геровичъ, сообщить мнѣ что Вамъ будетъ достовѣрно извѣстно объ этомъ событіи. Въ скромности же моей я увѣренъ, что Вы не можете сомнѣваться?

Стояновичъ былъ принятъ весьма любезно здѣшними властями, но впрочемъ безъ особенной торжественности.

Прощайте, будьте здоровы и вѣрьте искренней преданности

уважающаго Васъ
К. Губастова.

770. — Турската поща обрана. Джавидъ паша дири крадцигъ.

Пак. 28.

Приято 26 Авг. 1868.

Адрплъ, 20 Августа

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ,

.....
Вы вѣроятно уже слышали, что на прошлой недѣлѣ ограбили почту, шедшую изъ Рущука въ Адрплъ. Турецкія власти предполагаютъ что это дѣло Арнаутовъ, которые проживаютъ близъ Сливны, такъ какъ разграбленіе произошло неподалеку отъ этого города. Украдено — 180/т. піастровъ и убито два заптіе. Джавидъ Паша (Мутесарифъ Сливны) съ находящимися у него Драгунами оцѣпилъ Арнаутскія деревни и производитъ строгое слѣдствіе.

Вѣрьте чувствамъ искренней преданности

К. Губастова.

771. — Прѣдложение Герову да стане турски чиновникъ. Ата-бей отстраненъ. Проекты за разрѣшеніе церковнія въпросъ. Разни други.

Пак. 28.

Адрплъ, 19 Октября 1868.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ,

Десять разъ, á la lettre, прочиталъ я Ваше секретное донесеніе и все мнѣ кажется, что я видѣлъ во снѣ эти строки — а не на бумагѣ.

Если бы я могъ думать, что предложеніе Аали Паши (такъ какъ Ата бей, въ этомъ случаѣ, былъ не болѣе какъ органъ) было сдѣлано Вамъ серьезно, то я бы

положительно сказалъ, что этотъ „геніальный“ дипломатъ—просто на просто болванъ; но, такъ какъ я готовъ думать, что мы не отгадали еще съ Вами задней мысли этого, по внѣшности, бессмысленнаго предложенія, то я и рекомендую Вамъ вникнуть въ него поглубже и рассмотреть его съ различныхъ сторонъ.

Вы, конечно, уже знаете, что Ата-бей отставленъ отъ своей должности. Здѣсь говорятъ, что Али-бей (Тырновскій Мутесарифъ) будетъ назначенъ на его мѣсто.

Вчера, Блондъ прислалъ мнѣ 2 проекта, выработанные Портою, касательно рѣшенія Болгарско Церковнаго вопроса, которые были посланы 3 Октября Патріарху. Вы, конечно, уже знаете ихъ содержаніе?

До свѣдѣнія Вашего дошло разумѣется также, что Порта отправляя на рассмотрение Патріарха эти проекты, присовокупила: если В-ше Святѣйш-во не приметъ ни одинъ изъ настоящихъ проектовъ, то Турецкое Правит. введетъ на практику тотъ изъ нихъ, который ему вздумается.

Посмотримъ чѣмъ кончатся угрозы Порты, которая (бѣдная!! . . . .) крайне озабочена, въ настоящую минуту, дѣлами въ Румынскихъ Княжествахъ.

Читали Вы въ газетахъ объясненіе Бейста: *les relations de l'Autriche avec la France et l'Angleterre sont excellentes, avec l'Italie—très amicales; avec la Prusse et la Russie — tendues et froides. „La Roumanie est un grand arsenal“* . . . . .

Я обѣщалъ племянницѣ Вашей французскихъ книгъ; посылаю ей на этотъ разъ тѣ сочиненія, которыя по моему мнѣнію, болѣе всего будутъ соответствовать ея возрасту. Не знаю будутъ ли онѣ также соответствовать ея вкусу? . . . .

Если мой курьеръ привезетъ экспедиціи на Ваше имя, то я Васъ увѣдомлю по телеграфу.

Передайте мой низкій поклонъ супругѣ и племянницѣ Вашей.

Крѣпко жму Вашу руку.

К. Губастовъ.

772. — Какъ Ата-бей е направилъ прѣдложеніето на Герова. Постѣпката на Герова къмъ Ата-бея.

Пак. 28.

Пловдивъ, 22 Ноября 1868 г.

Многоуважаемый Константинъ Аркадьевичъ,

Отвѣчаю теперь на досугъ на Ваше письмо отъ 19 Октября.

Вы удивляетесь тому, какъ Ата-Бей могъ сдѣлать мнѣ такое предложеніе, потому что не знаете, какъ это случилось, а какъ узнаете, не будете больше дивиться, посему я расскажу Вамъ вкратцѣ. Предубѣжденный въ началѣ противъ Болгаръ вообще и противъ меня въ особенности, полученными отъ правительства при назначеніи его губернаторомъ Филиппополя инструкціями, которыми предписывалось ему наблюдать за сношеніями Болгаръ съ мною, Ата-бей напрасно старался открыть что нибудь такое, что оправдывало бы подозрѣніе Правительства, и старался вывѣдать что нибудь у меня. Я пользовался этимъ, чтобы увѣрить его, что подстрекательство, которое Правительство его приписываетъ Россіи, происходитъ не отъ насъ, а отъ одной изъ—западныхъ державъ, которая, чтобы скрыть свои виды, пользуется внушенною имъ еяже руссофобіею Турокъ, и собственныя интриги приписываетъ Россіи. Напротивъ Россія, которая не желаетъ видѣть никого изъ западныхъ на мѣстѣ турокъ помѣшать исполненію замысловъ этой державѣ не находитъ другаго средства кромѣ примиренія христіанъ съ Турецкимъ Правительствомъ, поэтому она и хлопочетъ о реформахъ въ пользу христіанъ; но Турецкіе министры, обманываемые западными Послами, понимаютъ все въ противномъ смыслѣ. Въ подтвержденіе этого я приводилъ разные факты, которые можно было (было) объяснить въ этомъ смыслѣ, и каждый разъ повторялъ ему, что и я самъ убѣжденъ, что для Болгаръ, которыхъ такъ люблю, нѣтъ другаго спасенія какъ совмѣстное существованіе съ Турками, и потому остаюсь въ Русской службѣ, что мои убѣжденія въ этомъ отношеніи сходятся съ видами Императорскаго кабинета. Между прочимъ я ставилъ ему на видъ и то, что возмущеніе Болгаръ строится въ Валахіи, а Румуны, какъ извѣстно, преданы не Россіи, а Франціи — такъ было тогда —. Переходъ изъ Валахіи Бол-

гарскихъ инсургентовъ вскорѣ послѣ посѣщенія Букареста Принцемъ Наполеономъ, дало мнѣ возможность увѣрить Ата-Бей на основаніи полученныхъ будто мною извѣстій оттуда, что подстрекательство идетъ отъ Наполеона, который подготавливаетъ политическую почву такъ, что бы въ крайнемъ случаѣ отвести грозу на Востокъ. Нѣсколько дней спустя послѣ каждого такого разговора, Ата-Бей обращался ко мнѣ съ такими вопросами, по которымъ видно было, что онъ доноситъ о нашихъ разговорахъ своему начальству и получаетъ отъ него инструкции, и каждый разъ повторялъ ему тоже самое съ приведеніемъ новыхъ фактовъ, какіе можно было придумать, въ доказательство. При этомъ я каждый разъ повторялъ Ата-Бею, что будто и я самъ лично убѣжденъ, что для Болгаръ нѣтъ другаго исхода какъ совместно е существованіе съ Турками и остаюсь въ Русской службѣ потому, что мои убѣжденія въ этомъ отношеніи сходятся съ политикою Императорскаго кабинета такъ что служа Россіи, я служу своему народу, котораго такъ люблю, что ни за что въ свѣтѣ не пошелъ бы противъ его интересовъ. Турецкое же Правительство, которое не можетъ смотрѣть равнодушно на соблазнительное для Болгаръ положеніе Русскаго консула, произшедшаго изъ среды ихъ и имѣя въ виду впечатлѣніе, которое промѣненіе мною Русской службы на Турецкую произведетъ на Болгаръ, воспользовалось моимъ заявленіемъ, что я службою Россіи служу своимъ единоплеменникамъ, чтобы самъ министръ иностранныхъ дѣлъ предписалъ Ата-Бею объявить мнѣ, что Министерство увѣрилось въ моемъ доброжелательствѣ и желая доставить мнѣ возможность быть болѣе полезнымъ своимъ единоплеменникамъ, предлагаетъ мнѣ поступить у него на службу. Но отъ этого предложенія я такъ отдѣлался, что если бы описать его подробно, не сомнѣваюсь, что найдете его не менѣе курьезнымъ. Все это я долженъ былъ въ свое время довести до свѣдѣнія Посолства.

773. — Свѣдѣнія за Ковачевича. Едренскія Митрополитъ боленъ. Гръцкія въпросъ въ Едрене. Моавининъ въ Сливенъ.

Пак. 28.

Приято 13 Декемвр. 1868.

Адрплъ, 10 Декабря.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ,

Лишь въ воскресенье вечеромъ возвратился Николаки изъ Констля, и на другой же день я спѣшу отправить Вашего курьера, который, на этотъ разъ, до того зажилъ у насъ, что даже соскучился по Филиппополю.

Я было хотѣлъ отвѣчать Вамъ на Вашу шифрованную телеграмму, но отложилъ свое намѣреніе въ надеждѣ, что первая же почта привезетъ мнѣ необходимаго объясненія и дополненія. Такъ оно и „случилось“. Изъ послѣдняго письма Вашего, я убѣдился, что Вы предполагаете извѣстнымъ мнѣ — настоящее мѣстопробываніе — Ковачевича. Но, на самомъ дѣлѣ, я его давно потерялъ изъ виду. Въ Габрово онъ не возвращался — это вѣрно. О. Евѣимій-же мнѣ говорилъ, что онъ намѣревается остаться совсѣмъ въ Македоніи. Вотъ и все, что мнѣ извѣстно объ этомъ юношѣ . . . . Вы же мнѣ телеграфировали: „пришлите его въ Филиппополь съ курьеромъ,“ — стало быть Вы предполагали, что Ковачевичъ находится въ настоящую минуту въ Адрплѣ.

Я готовъ написать ему (чрезъ наше Консульство въ Битоли) — но Вы знаете какъ ходятъ здѣшнія почты: развѣ только къ концу будущаго года удастся намъ получить его отвѣтъ! Во всякомъ случаѣ я жду Вашихъ инструкцій.

Здѣшній Митрополитъ слегъ въ постель отъ сильныхъ волненій, причиненныхъ ему Болгарскимъ вопросомъ. — По этому поводу, мнѣ пришла въ голову слѣдующая русская пословица: „не все коту — масляница, насталь, наконецъ, и великій постъ“! . . . .

Греческій вопросъ, само собою разумѣется, по примѣру всей Европы и у насъ занимаетъ, въ настоящую минуту, первое мѣсто. Не пускаясь въ излишнія мудрствованія по этому поводу, я Вамъ скажу нѣсколько словъ о томъ, что происходитъ въ нашей труппѣ.

Метакса уѣзжаетъ послѣ завтра изъ Адрпль, держа себя все это время, съ свойственною ему безтактностью. Большая часть здѣшнихъ „Греческихъ патриотовъ“ (?) не краснѣя и безъ всякаго зазрѣнія Совѣсти поспѣшила укрыться подъ защиту какого нибудь Консульства; Мастеровые и прочіе бѣдняки приняли Турецкое подданство (отъ котораго они на этотъ разъ уже не отдѣлаются) — Уѣзжающихъ весьма и весьма немного. Откровенно говоря, подобное поведение грековъ, въ первую минуту, меня ужасно бѣсило, теперь же я хохочу какъ сумашедшій при видѣ моихъ растерявшихся грековъ. По истинѣ: *ce n'est qu'une race dégénérée et abâtardée!* . . . . .

Георгій Карамихайловъ, говорятъ, будетъ назначенъ моавиномъ въ Сливно. Золотаревы вернулись на прошлой недѣлѣ въ Констплъ.

Прощайте, дорогой Найдень Геровичъ, будьте здоровы и вѣрьте

искренней преданности

К. Губастова

Передайте мой низкій поклонъ Вашимъ барынямъ.

Р. С. Я совершилъ большое преступленіе и прибѣгаю къ Вашему милосердію. Отправляя Иванчо черезъ нѣсколько часовъ по приѣздѣ моего курьера, я не успѣлъ прочитать „Голосъ“ и позволилъ себѣ его задержать на нѣсколько дней, въ той надеждѣ что такъ какъ Вы получаете другіе журналы, то слѣдовательно лишніе №№ газеты за Августа, Сентября и Октября мѣсяцы не составятъ для Васъ большого развлеченія, а мнѣ же они доставятъ нѣкоторое удовольствіе.

Во всякомъ случаѣ я понимаю свою вину и прошу меня извинить.

774. — Блондъ и рускиятъ консулъ въ Едрене. Влько Нейчовъ. Димитъръ Керековъ.

Пак. 42.

Адрплъ, 19 Января 69

Многоуважаемый

Найдень Геровичъ,

Нашъ общій другъ Блондъ, не имѣя возможности устроить мнѣ интригу съ мѣстными властями, рѣшилъ недавно впутать меня въ исторію со Садыкъ Пашою. Насколько это ему удалось — Вы легко убѣдитесь изъ прилагаемой при семъ переписки моей съ Хуршидъ Пашою. Но чтобы все дѣло было для Васъ понятнѣе, я посылаю Вамъ также на прочтеніе черновка донесеніе мое Игнатьеву по этому поводу.

Я Васъ попрошу возвратить мнѣ съ первою оказіею всѣ эти документы.

Слухи о замѣщеніи Хуршидъ Паши — умолкли, и хоть есть още вѣроятность, что онъ не устоитъ на своемъ мѣстѣ, однако положительно ничего не извѣстно.

Скажите мнѣ пожалуйста, что за человекъ — Г. Нейчовъ? Меня этотъ франтъ крайне заинтересовалъ и я уже давно хотѣлъ было Васъ спросить о немъ, но все забывалъ.

Недавно сюда пріѣхалъ, Дим. Кирековъ (Вы его кажется знаете?) и мы хотимъ его помѣстить Учителемъ въ Болгарскую здѣшнюю школу, но не знаемъ позволить ему его здоровье принять эту должность — у него чахотка въ сильномъ градусѣ.

Иванова я жду недѣль черезъ 5, 6.

Мнѣ крайне досадно, что я не могу исполнить Ваше желаніе — послать Вамъ Русскихъ авторовъ.

Кромѣ одного романа Леонтьева, у меня рѣшительно нѣтъ ни одного русскаго сочиненія по беллетристикѣ.

Прощайте, крѣпко жму Вашу руку.

К. Губастовъ.

На всякій случай, посылаю Вамъ 2 русскихъ Вѣстника и одного современника. Быть можетъ Вы не читали — „Отцы и дѣти“ и „Ив. Савичъ Подсабринъ“? Обѣ превосходныя повѣсти.

775. — Прѣпорѣчва се Димитъръ Керековъ за учитель въ нѣкое бѣлгарско училище.

Пак. 42.

Приято 15 Февр. 1869. Отгов. 21 Февр.

Адрплъ, 14 Февраля 69

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ,

Въ одномъ изъ моихъ писемъ, я упоминалъ Вамъ о прїѣздѣ сюда Димитрія Кирекова, молодого болгарина студента 3-го курса Историко-Филологическаго Факультета Одесскаго Университета. Здѣшніе болгары какъ-то боятся принять его Учителемъ въ здѣшнюю школу. (Вы понимаете — почему? . . .) Молодой же человекъ (чрезвычайно прилежный, серьезный и много начитанный) желаетъ работать. Не можете-ли Вы его помѣстить преподавателемъ и Гувернеромъ въ Филиппопольскую Гимназію? Если Вамъ это удастся, то Вы окажете огромную услугу Кирекову и сдѣлаете отличное пріобрѣтеніе для Болгарской Гимназіи.

Крѣпко жму Вашу руку и прошу передать мое глубокое уваженіе Вашему семейству.

К. Губастовъ.

Жду Вашего отвѣта.

776. — Потурчена жена иска да се повърне въ християнството.

Пак. 28.

Приято 9 Март. 1869. Отгов. 14 Март.

Адрплъ, 5 Марта 69.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ,

Нашъ общій знакомый Константинъ Васильевъ рассказываетъ въ письмѣ своемъ къ Г. Манолаци о какой-то женщинѣ которая сдѣлавшись мусульманкою, начала, въ настоящее время, раскаяваться въ своемъ необдуманномъ поступкѣ и желаетъ вновь возвратиться въ Православіе. Женщина эта, какъ Вы увидите изъ прилагаемаго при семъ письма Констант. Васильева, находится въ Эски-Заара, — слѣдовательно, если кто ей и можетъ еще въ настоящую минуту помочь — то конечно только Вы, а потому я и предлагаю это дѣло на Ваше благоусмотрѣніе.

Г. Ивановъ хотѣлъ было Вамъ написать съ настоящею почтою письмо, но долженъ былъ отложить исполнить свое намѣреніе до слѣдующаго раза, такъ какъ визиты и проч. не оставляютъ ему свободной минуты времени.

Я уѣзжаю въ Россію (по Костплъ) на 3-й недѣли поста. Если есть у Васъ какія-либо порученія то прошу располагать мною безъ малѣйшей церемоніи.

Крѣпко, крѣпко жму Вашу руку, много разъ обнимаю и прошу не поминать меня лихомъ.

Низкій поклонъ Вашимъ дамамъ.

Искренно Вамъ прѣданный
К. Губастовъ.

777. — Пита се да ли Станиславовъ ще приготви Павла Стояновъ да постѣпи въ руска живописна школа.

Пак. 28.

Приято 27 Дек. 1869.

Видинъ, 19 Декабря 1869.

Я не знаю получили-ли Вы, Многоуважаемый Найденъ Геровичъ, письмо мое, которое я писалъ Вамъ въ началѣ Ноября (съ турецкою почтою) въ отвѣтъ на Вашу телеграмму? Если, впрочемъ, и не получили его, то бѣды въ этомъ большой нѣтъ.

Книги мои доставлены были мнѣ въ совершенной исправности; деньги я заплатилъ Вашему корреспонденту въ Систовѣ, и спѣшу еще разъ Васъ отъ души поблагодарить за всѣ принятыя Вами на себя хлопоты.

Настоящее письмо мое вызвано слѣдующимъ обстоятельствомъ: на дняхъ явился ко мнѣ Албанецъ, живописецъ-самоучка, по имени Павелъ Стояновъ, котораго предшественникъ мой (а прогос — Вы спрашивали меня куда онъ дѣвался? Онъ назначенъ Консулъ въ Черновицы — въ Буковинѣ, на мѣсто Назимова, перемѣщеннаго въ Парижъ) хотѣлъ помѣстить въ какое-то Русское заведеніе, гдѣ бы онъ могъ усовершенствоваться въ живописи.

Не зная у насъ никакого другого заведенія кромѣ Птрбской Академіи Художествъ, куда, конечно, не примутъ Албанца-Самоучку (едва умѣющаго читать по болгарски), мы рѣшили съ нимъ, что лучше всего ему попытаться поучиться у знаменитаго Станислава. Но, такъ какъ я незнакомъ съ симъ артистомъ, то и не могу снабдить Албанца рекомендательнымъ письмомъ къ самому Станиславу, а потому прибѣгаю къ Вашему любезному посредничеству и прошу Васъ спросить Станислава согласится ли онъ взять къ себѣ въ ученики сказаннаго Стоянова, который согласенъ даже платить ему за уроки.

Я слышалъ, что въ Карловѣ (а можетъ и въ Калоферѣ) выдѣлываютъ прекрасную бѣлую легкую шерстаную матерію для верхнихъ платій. Если это правда, то нельзя-ли мнѣ будетъ поразжиться нѣсколькими аршинами этой матеріи? . . . .

У насъ новаго ничего нѣтъ. Дѣла у меня рѣшительно никакихъ нѣтъ, и если подобное бездѣйствіе будетъ еще продолжаться, то я рѣшительно не знаю за что мнѣ Правительство будетъ платить деньги. —

Желаю Вамъ проводить весело Праздники, и прошу передать мои поздравленія Вашему семейству.

Будьте здоровы и вѣрьте чувствамъ искренняго уваженія и Вашъ

К. Губастовъ.

Передайте мой поклонъ Н. Чалики, какъ онъ съѣздилъ въ Констпль?

778. — Поржчанъ български шаекъ. Албанецътъ да се учи живописство въ Росия. Церковниятъ въпросъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 8 Апрѣля 1870 г.

Многоуважаемый

Константинъ Аркадьевичъ,

Въ исполненіе Вашего желанія я поручилъ въ Калоферѣ приготовить лучшаго бѣлаго шаяка, котораго получилъ третьяго дня и съ первою оказіею пошлю Вамъ 20 аршинъ онаго чрезъ Систовъ; но кажется это будетъ послѣ праздниковъ, потому что теперь, передъ самыми праздниками, едва ли найдется кираджи.

Съ Доспѣвскимъ я только на дняхъ успѣлъ переговорить, но оказывается невозможнымъ, чтобы Вашъ Албанецъ научился у него живописи до полученія разрѣшенія отправить его въ Россію. Что касается невѣжества его, то это не помѣшаетъ ему учиться въ Академіи Художествъ. Вѣль и Доспѣвскій, кромѣ простаго чтенія и письма ничего не знаетъ. Вашего Албанца я думаю, можно помѣстить чрезъ Славянскій Благотворительный Комитетъ, въ училище живописи въ Москвѣ.

Интереснаго ничего не имѣю отсюда сообщить Вамъ. Мы здѣсь еще подъ впечатлѣніемъ рѣшенія церковно Болгарскаго вопроса. Въ самомъ дѣлѣ, какъ Вамъ кажется это рѣшеніе? Я, право, никогда не надѣялся, чтобы Турецкое Правительство показалось такъ благосклоннымъ къ Болгарамъ въ этомъ дѣлѣ.

Желаю провести Вамъ весело наступающіе праздники и остаюсь

искренно преданный Вамъ

Н. Геровъ.

Шаякъ со всѣми расходами по пересылкѣ до Систова обойдется въ 12¹/₂ піастр. аршинъ.

779. — Шаектъ приетъ. Съвѣтъ да се отвори въ Цариградъ магазинъ съ български произведения.

Пак. 28.

Приято 20 Юня 1873. Отгов. 21 Юн.

Буюкдере, 16/28 Юня 1873.

Премного благодаренъ Вамъ, Многоуважаемый Найдень Геровичъ, за любезное исполненіе Ваше моего порученія. Кн. Цертелевъ доставилъ мнѣ три ящика, изъ коихъ два съ „шаикомъ“ (бѣлымъ и сѣрымъ), а третій съ различными болгарскими произведеніями, както то: чулками, полотенцами, рубашками, салфетками и т. п. Признавъ первые два ящика за предназначенные мнѣ, я оставилъ третій пока у себя испрашивая указаній Вашихъ о томъ кому принадлежать эти вещи и кому должны онѣ быть доставлены. Каждый предметъ носить маленькій билетикъ, съ надписью отъ кого онъ приобрѣтенъ, — но кому (?) онъ предназначается этого добиться было невозможно. Полагая, что ящикъ этотъ доставленъ мнѣ по ошибкѣ, покорнѣйше прошу Васъ, Любезнѣйшій Найдень Геровичъ, извѣстить меня какъ я долженъ съ нимъ поступить. Вмѣстѣ съ тѣмъ сообщить мнѣ также, что состою я Вамъ, долженъ за шаикъ, котораго единственный недостатокъ — это малое количество онаго сравнительно съ запросомъ. Вы не повѣрите въ какую моду ввелъ я эту матерію. Всѣ рѣшительно ухаживаютъ за мною, чтобы получить себѣ этой матеріи на костюмъ и въ ужасной на меня претензіи за отказъ. Я увѣренъ, что Вы не безъ удовольствія взглянули бы на насъ, облеченныхъ въ изящное произведеніе искусныхъ болгарскихъ рукъ? Шутки въ сторону, я положительно ручаюсь, что если теперь, съ проведеніемъ желѣзной дороги, какой нибудь Филиппопольскій торговецъ откроетъ въ Перѣ депо шаика — то онъ будетъ не въ убыткѣ. Поговорите-ка серьезно на этотъ счетъ съ извѣстнымъ Вамъ негоціантомъ, постарайтесь задѣтъ его національное самолюбіе, а главное болгарскую нерѣшительность и апатію, и если Вамъ удастся устроить это дѣло, — то Вы окажете большую услугу — въ 1-хъ болгарской мануфактурѣ, которая найдетъ въ Константинополѣ болѣе выгодный и скорѣйшій сбытъ своихъ произведеній, чѣмъ въ маленькихъ городахъ Болгаріи; сбытъ этотъ подвинетъ и улучшить выдѣлку шаика и разовьетъ ту отрасль болгарской промышленности, которая находится еще также въ младенчествующемъ состояніи. Во 2-хъ, Вы окажете услугу всѣмъ намъ, а за тѣмъ и другимъ Перскимъ *élégants*, которые будутъ носить прекрасные костюмы изъ отличной, солидной и во всѣхъ отношеніяхъ прекрасной матеріи; наконецъ въ 3-хъ, услуга будетъ указана и тому болгарскому негоціанту, который приметъ на рискъ за это дѣло и въ послѣдствіи наживетъ себѣ большія деньги.

По моему мнѣнію предметъ этотъ заслуживаетъ серьезнаго вниманія и обсужденія и зная Васъ за человѣка опытнаго, пользующагося громаднымъ и вполне заслуженнымъ вліяніемъ во всей обширной Болгаріи, за человѣка практическаго, энергическаго, я позволяю себѣ набросать эти бѣглыя и отрывочныя замѣтки, въ полной увѣренности, что если Вы раздѣлите мой взглядъ, — то дѣло будетъ непременно устроено — *Vous n'entreprenez pas d'autres*.

Я такъ заговорился, по поводу возлюбленнаго мною шаика, объ экономическихъ и финансовыхъ вопросахъ, что не остается даже мѣста поговорить ни о чемъ другомъ. Впрочемъ, многого и нечего сообщить. Игнатъевъ еще не рѣшилъ о времени своего отъѣзда; — но нада полагать, что до половины Юля онъ не выѣдетъ въ Россію.

Отчего Вы не проѣхали въ Кнстпль? Охота Вамъ было мыкаться по Рушукскимъ карантинамъ, — лучше бы сдѣлали — проѣхавъ изъ Букареста на Одессу въ Кнстпль, и намъ бы доставили удовольствіе, которые всегда рады такому дорогому гостю — какъ Вы.

Посолъ собирается со всею свитою проѣхать въ Адрпль и Филиппополь, но трудно сказать, когда именно поѣздка эта состоится, — если обстоятельства позволять — то пріѣдемъ теперь, т. е. дѣтомъ, а не то — такъ во время Узунджовской ярмарки. Я Васъ своевременно объ этомъ извѣщу.

Прощайте, будьте здоровы и не забывайте

искренно и глубоко Васъ уважающаго

К. Губастова.

Николу Чалики мой поклонъ.

780. — Губастовъ и Цертелевъ въ Одринъ. Подозрѣнія
на турскитѣ чиновники. Бурмовъ въ Петербургъ.

Пак. 28.

Приято 21 Февр. 1876. Отгов. 26 Февр.

Пера, 14 Февраля 1876.

Мнѣ уже давно слѣдовало бы, Многоуважаемый Найдень Геровичъ, отвѣтить Вамъ на Ваше послѣднее письмо и поблагодарить Васъ за труды по удовлетвореніи моей монетоманіи . . . . .

Я ѣздилъ недавно съ пріятелемъ моимъ Цертелевымъ въ Адрплъ, гдѣ пробыли три дня, проводя время въ обильной ѣдѣ и въ танцахъ. Мнѣ доставило большое удовольствіе побывать въ этомъ городѣ, гдѣ я началъ почти свою службу и пови-
дать моихъ добрыхъ и старыхъ знакомыхъ. Очень сожалѣлъ, что Вамъ нельзя было назначить тамъ rendez-vous, что конечно произвело бы толки и мудрствующій Азизъ-Паша Вашъ непременно пустился бы въ различныхъ туманныхъ толкованіи о при-
чинахъ нашего rendez-vous. Эти восточные люди никакъ не могутъ вбить себѣ въ свою вѣчно подозрительную голову, что есть люди, которые передвигаются иногда съ мѣста на мѣсто безъ всякой особенной побудительной и скрытой причины — просто такъ себѣ: есть свободное время, лишнія деньги и желаніе поразсѣяться ну и уѣдешь въ другой городъ. Нѣтъ, непременно нужно видѣть въ самомъ невинномъ развлеченіи — комплотъ, тайную миссію, порученіе организовать возстаніе и т. п. Даже Омеръ-Февзи, непоходящій на туманнаго Азиза, и тотъ, угощая насъ папиро-
сами, вглядывался въ наши лица и старался подъ рукою провѣдать зачѣмъ насъ Богъ принесъ въ управляемую имъ провинцію . . . . .

Вчера уѣхалъ Бурмовъ въ Петербургъ. Ваши успѣхи по службѣ не даютъ ему покою и онъ хочетъ непременно идти по Вашимъ стопамъ; хочетъ добиться принятія своего на дѣйствительную службу и быть если не посломъ — то по край-
нѣй мѣрѣ Диплом. Агентомъ при одномъ изъ будущихъ *** королей!

Фирманъ нигдѣ рѣшительно не имѣлъ почета и вездѣ б. принятъ съ большимъ недоверіемъ. Сообщайте намъ побольше фактовъ (безъ общихъ соображеній) о томъ, что дѣлается въ противность Фирману, а то всѣ только заваливаютъ общими раз-
сужденіями, которыя остаются лишь въ архивахъ. Факты же будутъ сообщаться Портѣ и будутъ больше колоть глаза министрамъ-реформаторамъ. Этотъ совѣтъ передаю Вамъ свыше.

Крѣпко жму Вашу руку и прошу вѣрить чувствамъ неизмѣннаго и искреннаго уваженія готоваго къ услугамъ Вашимъ

К. Губастова.

781. — Геровъ да стои на поста си.

Пак. 28.

Приято 5 Марга 1876 г. Отгов. 10 Марта.

Пера, 2 Марта 1876.

Я ничего не зналъ, Многоуважаемый Найдень Геровичъ, о Вашей просьбѣ прибыть сюда до полученія письма Вашего. Секр. донесеніе меня какъ-то миновало, и я только вчера могъ спросить Посла о его резолюціи. Касательно Вашего хода-
тайства, Н. Павлов. долго раздумывалъ и наконецъ поручилъ мнѣ просить Васъ отложить поѣздку на нѣкоторое время. Причины на это много и онъ самъ не вы-
сказался мнѣ опредѣленно, только повторилъ нѣсколько разъ: „нѣтъ просите луч-
ше Герова не отлучатся теперь изъ Филиппополя, гдѣ его присутствіе очень необ-
ходимо; все же что у него есть интереснаго, пускай пишетъ подробнѣе.“

Черезъ нѣсколько времени онъ намѣревается Васъ сюда вызвать дней на де-
сять. . . . .

Я уѣзжаю на 5-й недѣлѣ и жалѣю что не увижу Васъ въ Константинополѣ.

Будьте здоровы. Крѣпко жму Вашу руку. Здѣсь начинается „Иалабалыкъ“
изрядный.

Неизмѣнно преданный Вамъ

К. Губастовъ.

782. — Искать се свѣдѣнія по работата на Пант. Наботковъ

Пак. 28.

Получ. 29-го. Юня 1876 г.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ,

Посоль спрашиваетъ Васъ: какъ же поступить намъ съ Наботковымъ?

Необходимо дать самыя положительныя инструкціи Кн. Цертелеву и Посоль не знаетъ какъ бы лучше повернуть дѣло, въ которое мы запутались?

Напишите пожалуйста мнѣ и придумайте какую нибудь комбинацію.

Вашъ

К. Губастовъ.

783. — Какъ П. Наботковъ е придобилъ руско покровителство.

Пак. 28.

Г-ну Губастову. 29-го Юня 1876 г.

Многоуваж.

Кост. Аркадьевичъ.

Наботковъ, какъ я объяснилъ въ донесеніи о немъ, выписанъ былъ мною въ Филиппополь и былъ учителемъ моихъ дѣтей. Онъ ни въ чемъ не виноватъ, арестовали его только потому, что ходилъ каждый день въ Вице Консульство, чтобы выпытать у него, не участвовалъ ли и я какъ нибудь въ возбужденіи Болгаръ къ возстанію. Посему я счелъ себя нравственно обязаннымъ вступить за него тѣмъ болѣе, что онъ былъ извѣстенъ тутъ какъ Русско-подданный.

Теперь по свѣдѣніямъ отъ Чалики, послѣ 30-дневнаго содержанія Наботкова подъ арестомъ, Филиппопольское начальство требуетъ предъявленія его паспорта. Я думаю, что не надобно соглашаться на такое несвоевременное требованіе, но если Посольство находитъ, что нельзя отвернуть его, въ такомъ случаѣ можно будетъ объявить, что паспортъ Наботкова, за истеченіемъ срока, посланъ для возобновленія какъто бываетъ обыкновенно, и посему не можетъ быть предъявленъ теперь.

Завтра приѣду въ Буюкдере, чтобы переговорить объ этомъ.

784. — Изпращать се вещи за изгорѣлитъ въ Пловдивско
Леди Странфоръ се оплаква отъ студенината на Н. Герова. Политическото положение.

Пак. 28.

Приято 26 Дек. 1876. Отгов. 31 Дек.

Пера, 22 Декабря 1876.

Многоуважаемый Найденъ Геровичъ,

Мы посылаемъ сегодня въ Международный Комитетъ 3 ящика и 9 тюковъ, наполненныхъ теплымъ платьемъ, одеждами, одѣялами и т. п. высланными намъ изъ Кишинева для раздачи болгарамъ. Не сѣуйте на насъ, что мы высылаемъ эти вещи не въ В. Консульство. Это дѣлается по двумъ причинамъ: 1) Общ. жел. дороги вызвалось перевозить даромъ все вещи, отправляемыя въ Благотворительный Комитетъ (чего требовать для вещей, адресованыя въ В. Консульство нельзя намъ) и 2, такъ какъ ящики и тюки имѣютъ довольно неблаговидный и позрительный видъ — то въ избѣженіе недоразумѣній съ властями и полиціею, которыя могли бы Вамъ сдѣлать непріятности о придиркѣ.

Если Вы найдете удобнымъ и возможнымъ — то наблюдайте и пособиите Обществу при раздачѣ этихъ пожертвованій.

Что же это Вы ничего не написали намъ объ стѣздѣ болгарскихъ сиротъ? Это здѣсь не понравилось и Вы только совершенно напрасно доказываете намъ Ваше озлобленіе.

Лэди Странгфоръ выразила намъ сожалѣніе что Вы не захотѣли установить съ нею добрыхъ и искреннихъ отношеній, во время пребыванія ея въ Филиппополѣ. Мы объяснили это случайнымъ недоразумѣніемъ, въ которомъ Вы быть можете совсѣмъ невиноваты, такъ какъ мы не можемъ допустить, что бы въ поведеніи Рускаго Агента могло быть что нибудь умышленное по отношеніи къ такой почтенной благотворительницѣ на пользу нашихъ единоплеменниковъ. Она скоро опять возвращается туда и Вы конечно не замедлите изгладить первое ея впечатлѣніе.

Все это я позволилъ себѣ Вамъ высказать въ силу нашей старинной и ничѣмъ непрерывавшейся дружбы и постоянной искренней готовности быть Вамъ полезнымъ, въ чемъ у Васъ, кажется, было достаточно доказательствъ. Если мнѣ пришлось Вамъ сегодня не сдѣлать никакого удовольствія — то долгъ истинной дружбы обязываетъ говорить прежде всего правду, и только сожалѣть если она не будетъ имѣть никакого благаго результата.

Вы меня довольно близко знаете, чтобы судить объ искренности моихъ намѣреній.

Здѣшняя каша еще до сихъ поръ не распуталась и никто не знаетъ, что изъ всего можетъ выйти. Турки очевидно не примутъ требованія Державъ. Но что дальше будетъ. *C'est là la question.*

Крѣпко жму Вашу руку и прошу быть попрежнему увѣреннымъ въ чувствахъ неизмѣнной преданности

Уважающаго Васъ
К. Губастова.

61. ГЮРДЖИ АЛИ-АГА.

785. — Желание да бждатъ добри приятели. Изпраща се армаганъ барабой и ябълки.

Пак. 60.

Приято 18 Декемвр. 1857. Отгов. 19 Декемвр.

Сопотъ. 1264. Жемазель Евель 14.

Почтеннѣйшій-ми Господине Найдене !

Не щете ся почюди, като видите въ настояще-то мое посланіе, имя само единъ пжтъ прѣдъ Васъ ся явило. Азъ отъ прьво-то ми вижданье, като имяхъ честь да ся видимъ, ми оста въ срьдце-то склонность за да бждж всякога неотдѣлимъ отъ Ваше-то дружество; зачто друго ничто не прѣдпочетохъ на тоя свѣтъ, само да имамъ сношеніе съ великы лица, а азъ къмъ нихъ что съмъ; само да ма познавать, за което не губж надеждж, че шж бждж и отъ Васъ пріягъ. — Само моляж Вы, подъ мое-то имя Турско, да мя неразумѣвате подобно съ другы-ти ми едновѣрци—необразувани. Азъ считамъ себе си прѣдъ Васъ за виноватъ, че прьво като, ся видѣхъ съ Васъ, не си испълнихъ пристойнж-тж длъжность да си дамъ: останете съ Богомъ! нъ това ми го отямна обстоятелство-то, за кое-то просиж извиненіе. Подающій-тъ настоящето ми ще Ви прѣвржчи малко барабой и ябълки подарокъ отъ мене, за които да благоволите да гы пріемнете.

Вашъ
всепризнательный
Сопотскый Забитинъ
Али-ага.

786. — Приятелско до турчинъ забитинъ. Кашкавалъ ар-маганъ.

Коп. ии. 3. 118.

Сопотскый забить Али-Ага.

Пловдивъ 19 Декемврия 1857.

Почтенѣйшій Али-Ага!

Ваше приятелско писмо отъ 14 Джемазъ-ель-евель, заедно съ единъ кошъ яблъкы и барабой, съ които мя сте почели, прияхъ и отъ все срьдце Вы благодарѣ и за дара и за добры-ты Ви чувства за мене. И азъ не по-малко отъ Васъ ся благодарихъ отъ дѣто ся запознахъ съ Васъ и ся радвамъ за добринж-тж Ви, зачтото съ Ваши-ты добры намѣрения можете да сте тврьдѣ полезни на поста, дѣто ся намирате. Пріимѣте мољж Ви, едно келле кашкавалъ, който тыя дни ми дойде отъ Едрене, и го вкусѣте на здравіе.

Поздравлявамъ вы и остаямъ

Вашъ приятель

Н. Геровъ.

787.— Услуга отъ Гюрджи Герову. Благодарность за приятелство.

Пак. 60.

Приято 24 Декемвр. 1857.

За Пловдювъ.

1857, 10вріе, 23, Сопотъ

Висок, Г., Наид, Х, Гер—

Прехождамъ за даса отговора на честно-то ви съ големо благодареніе, и са возрадувахъ премногу за щотоса одостои да получа отговоръ кату отъ ваше височество за коету ази нисамъ достоенъ, и радуста детумо е обладала ниможе нити писменно да я престава и изражж, по свичко това покорно ви молимъ да ни заборавете слугата ви.

Следователно, по должности, прехождамъ за да ви дамъ извѣстіе за Г-на Геюргіа В. Шишеджіевъ коитуте подъ вашету за криліе, по коготуми бехти проводили писму заповѣдително, за Г-на Василь Геіюка и синовы, за даму зема порочителство (кифилинъ), За джлгатъ на Г-на Геюргіа В., коготу кату превикахъ, иму доказахъ споретъ вашето повиленіе, на коету дади отговоръ, защоту нидава, и джматъ можи да наплати после две години.

И споретъ отговоратъ на Г-на Василя ни беше пріятъ на Г-на Геіор, В. коитуте ми доказа за дагу имамъ подъ запъ докжтуй даде извѣстіе на ваше височество, за това и нѣа потоя начинъ последувахми и очекувами вашету повиленіе, и сме ваши за всегда покорній слуга

Гюрджу Али.

788. — Съжаление дѣто не се видѣли на тръгане.

Пак. 60

Приято 15 Яннуар. 1858.

Высочайшій Господа Н. Геровъ

Въ Пловдевъ

Имамъ честь да Вы се изражя чи съвсѣмъ осѣшамъ себесе за благополученъ, отъ кя можехъ да получа съставжтъ на Ваше Высочество — А наипаче оставамъ задълженъ отъ Вашите Высокоблагородны чувства кжмъ мене — Позлополучію сжмъ огорченъ чи мя недопостижа обстоятелства ми на тржгнуванъ-то ми да Вы една малка Визита — Нъ бждете увѣрены чи или дѣ да сжмъ неща заборава Вашите благородны чувства.

Покорный Вы слуга
Али

Сопотъ 13/25 Яннуарій 858,

789. — Гюрджи въ Търново. Голѣма благодарность.

Пак. 60.

Приято 14 Февр. 1858.

Търново 28 Јаннуарія 1858.

Благороднѣйшій Г-не Найднне Геровъ

Почитаемый мой пріятелю!

во Филибе.

Днесъ спѣша да Ви обявѣж за благополучно-то мое пристигванье въ Търново, и да ся отговорѣж на Почтенно-то ми Ваше от ходяшаго въ което писаны-тъ Ви проумѣхъ и Кашкавалъятъ съ голѣмо благодареніе пріехъ на-пълно, съ кой-то като мя почетохте, (а най вече съ писмо-то си) задлъжавяте мя крайно, съ това убо искамъ да Вы увѣрѣж че не щѣ заборава Ваша-та дружба никога, нито любовъта, която покажете и показвате къмъ мене. (Тука съмъ за нѣколко дны, и сѣгнѣ ще са отправиж за Русчукъ). Тѣй и за всегда желаѣж да ме имате, за да ся именувамъ до край

Вашъ искренный Достъ
Аали-Ага.

790. — Гюрджи ще иде въ Русчукъ.

Пак. 60.

Приято 15 Февр. 1858. Отгов. не трѣбва

Търново 28, Јаннуар. 858.

Благороднѣйшій и Почитаемѣйшій ми Пріятелю

У Филибе.

Пріемамъ честь да Ви поднесѣж днесъ достопочитаемому мое къ Вамъ почитаніе съсъ сърдечното си поздравленіе, и да Ви изяснѣж благополучно-то си до Търново достигванье, гдѣто ще съмъ за нѣколко дны споредъ Емиръятъ на Паш. Еф. и тогава ще са управѣж къмъ Русчукъ, гдѣто като пристигна обяви щѣ Ви пакъ. Сега само Вы молѣж да мя имате всегда въ благоволеніе-то си, и да не забравяте.

Вашыятъ Покорн. пріятель
Али-Ага.

791. — Гюрджи въ Трѣвна. Желание да се види съ Герова.

Пак. 60.

Приято 30 Април. 1858.

Ваше Высокоблагородіе!

За малко врѣме отгорѣ бѣхъ честитъ да спечелѣж драгоцѣнна-та за мене Ваша дружба, но не са надѣяхъ да бжде толкози мало врѣменна, не ми дава сѣрце да мыслиж, а повече да вѣрвамъ че до предѣли-тъ на Балкана са простирала, мене чест-та ми ма завлече отъ вждѣ Балкана, а дружба-та Ви не ма подыри, Права была Българска-та пословица „Лице не виждано скоро са забравиж“. За това и азъ днесъ ѣще трѣгвамъ за Търново да искамъ волиж отъ Паша Ефендимись за Пловдивъ да са видимъ и да подновимъ знакомство-то, а като предтеча на идваніе-то си пращамъ настояще-то си съсъ сѣрдечны-тъ си привѣты до Васъ, до Вашыя собратъ Францушкыя дѣецъ, и до другы-тъ знакомы, че да но бждж честитъ съ подновеніе-то на знакомство-то сега да добыѣж и трайливостъ-тѣ на дружба-та. Ви за която толкози желаѣж и смѣѣж да са наричамъ

Вашъ немодный Другъ
Али Гюрджи

22. Априлія, 858.
Трѣвна.

792. — Прѣпоржчанъ на владиката. Молба да се отмѣни повикването му въ Цариградъ.

Пак. 60.

Приято 26 Яннуар. 1859.

Ваше Высокопрѣвосходительство
Милостивый Господарю

Поздравлявамъ Ви сръдечно, и моляж Бога денонощно заради Ваше-то добро здравіе, да Ви го продлъжи Богъ Вѣчно.

Като взехъ отъ Ваше Прѣвосходительство писмо-то, спорядъ заповѣдь-тж ви, утидохъ при Владыкж-тж, кой-то спорядъ Ваше-то похвално писмо, мене, къмъ негово прѣосвященство, пріе мя на драго сръдцѣ. И заради онаж работж; гдѣ-то ся бѣхме разговаряли на Царій-градъ, искать мя. Оттова ся намирамъ въ голѣмо утѣсненіе, та ако е възможно съ нѣкъкъвъ способъ, смирънно Ви ся молимъ да ни отпишете какво да правимъ. И ся надѣяме на Ваше Высокопрѣвосходительство да ни спомогнете, та да но мя не откарять на низамъ.

Моляж Ви ся да поздравите Ходжа Артинъ и Ходжа Гарабетъ и Стоянчо докторътъ.

Вашъ покорный слуга
ахметъ Ага

Вратца 1859 Яннуарій 21-ій

62. ДИМО ГЮРОВЪ.

793. — Искать се свѣдѣнія за успѣха на ученикъ и се моли Геровъ да ради за него.

Пак. 28.

Господине Найдене учителю!

850., 8., вріа 23., Батакъ.

„Не ме принуди друго ѡсвѣнь моята къ вамъ горяща любовь, да приидемъ съ настоящетоми да ви поздравимъ, ѡ въ знакъ на моята къ вамъ честь ѡспрашамъ ви 1., ѡка сетунъ, когото молимъ да приимете съсь всяко ѡсирдіе. ѡдрѹго вы молимъ да ми обявите за Ангела какво ѣ въ ѹроцытѣ си, воспослѣдували гы ѡли не; ѡ прѣди кога бѣхъ и тува ѡмаха съ Вельоти мало причка, ѡ отъ детѣ то до днесъ немамъ никакво ѡзвѣстіе ѡ съмъ въ мысль, затѹ вы молимъ да ми ѡбъявити какво сж, ѡ да предстоявате за него катѹ за свое дѣти ѡ да радити, ѡ ѡзъ ѹтъ сенова нема да го ѡзваждамъ, ѡко ѡ рѣж тж отъ гржбѹ да си продамъ, ѡ за вашѹа трудъ ѡзъ не съмъ възможенъ да ви возмездимъ, по достоянію, зато молимъ до толко да ни ѡздирувати, ѡ ѡзъ безъ друго ѡстаемъ ѡ се подписувамъ

Готовъ на вашитѣ повелѣнія,
Димо Гюровъ.

63. ЗАХАРИЯ ХАДЖИ ГЮРОВЪ.

794. — Прѣпоржчва се Захари Круша да му се помогне на работата.

Коп. кн. 4. 25.

Пловдивъ, 5 Мая 1860.

Господине Захарие Х. Гюровъ!

Безъ да имамъ честь да ся познавамъ лично съ Господство Ви, като слушаемъ добро-то Ви имя, смѣж да Ви ся помоляж за Г-на Захариж Крушж, Вашъ съотечественикъ и мой учитель, като дойде въ Самоковъ да му прѣдстоите съ Ваше-то влияние да сврѣши по-скоро работы-ты, что има тамъ, за да може да иде на службж-тж си, и щж ви бждж весма благодаренъ за това.

Приимѣте, моляж Вы, увѣрение за истинный ми за Васъ почитъ.

Н. Геровъ.

795. — Ходатайство за Захария Круша да се настани на служба.

Коп. кн. 4. 51.

• Пловдивъ, 12 Юния 1860.

Господаре Братѣ Х. Гюрови!

На 5 Мая Ви писахъ за да Ви ся помоля да прѣдстоите съ влияние-то си на Г-на Захариѣ Крушѣ за да си сврши нѣкои работы, что има въ Самоковъ. Сега ся научявамъ, че работа-та, что има съ единъ священникъ — за чешмѣ, стои още несвршена, та пакъ идж да Ви ся помоля да сторите добро да дадете край на тѣж работѣ. Азъ знамъ, че Господство Ви както щете, така можете да ѣ свршите. А Г-нъ Захария е човѣкъ, който всичкый си животъ е прѣминялъ въ службѣ на народа си, и за това прилично е такыва Господари, като Васъ, не за такъва малкѣ работѣ, а и за повече нѣчто да не го оставятъ, и азъ желямъ да чюмъ, че откакъ му сте свршили тѣж работѣ, щете го нарядите още и на нѣкоѣ службѣ за да може да ся поминува. Не искамъ и на священника пагубѣ-тѣ, нъ Г-нъ Захария, както и сами знаете, ся е излѣгълъ на врѣме-то, та е жялно и за него. Прочее оставамъ съ надѣждж, че молба-та ми ще мине и спрѣварямъ отнапрѣдъ да Вы поблагодарѣ за добринѣ-тѣ, что ще покажете, и заедно Вы моля да приемете увѣреніе за истинно-то за Васъ почтение.

Н. Геровъ.

796.* — Молба да се помогне на Михаилъ Кара-Спасовъ да иде въ Росія на учение.

Пак. 63.

Господини умолявати се покорно заради нашето Беднѣото бѣтчество нинѣ, защо ѿтолкѣва времи ѿчекѣва ѿ ваша милосъ писмо което нее полхчилъ досега зада иде въ русія за даса учи тамъ затовави умолявамъ учинитемъ това добро и сахатъ по напрегъ са и ги пратити за да врви по скоро и така ще да ни задлжити за по големи ваши нѣкои чизмети.

вашъ покорни ви приятель

Захария х^ч. Гюровъ.

12-го Сентебря 1866 года.

Константинополь.

797. — Да се помогне на Христофоръ Заховски да му се запази башинията.

Коп. кн. 5. 456

Пловдивъ, 4 Ноемвр. 1873.

Почтенѣйший Господине

Захарие Х. Гюровъ,

Вашъ съотечественикъ Г-нъ Христофоръ Заховскій, който ся намира на учение въ Москвѣ, ми е проводилъ притворены-ты писма, за да ги прѣпратѣ до Самоковъ, и ми пише, че нѣкой-си отъ Самоковци искалъ да усвои башинный му мюлкъ, че ималъ да зима нѣчто отъ башѣ му; затова ми ся моли да ся помоля и азъ Вамъ да прѣдстоите да ся запре работа-та, доклѣ да дойде той.

Азъ не познавамъ, какъ е тая работа, и желалъ быхъ да ся научѣ; нъ както и да е, щж Ви ся моля дано да може да нагласите да не ся зима мюлкъ-тъ доклѣ си дойде Г-нъ Христофоръ, та да ся расправи съ заимодавци-ты на башѣ си.

Примѣте, Господине, увѣреніе за истинный ми за Васъ почетъ.

Н. Геровъ.

* Приписано въ писмо на Михаилъ Кара-Спасовъ до Н. Герова отъ сжия день.

64. АРХИМАНДРИТЪ ДАМАСКИНЪ.

798. — Молба за помощъ да си купи книги и други учебни потрѣби.

Пак. 29.

Ѡучителю господѣну Найдѣну радоватися!

† Макарь защо нѣсмѣса Ѡпознаѣе Ѡчевѣдно но славно: о вы ѣме нѣ принѣждава дася запознаѣмъ перво писменемъ ѣзъ самъ чѣлъ Ѡ мойте родители ѣ сродницы да сѣ хвалятъ Ѡ ваше словесіе но причината щоѣ незнаѣ! Сѣмо заключавамъ даѣ заради Ѡтечестволѣбіето ѣ заради това ѣ ѣзъ приходимъ даѣ поздравѣ соѣ ѣдно крѣтко писамцѣ, ѣ понеже саѣ чѣлъ защо радите за просвѣщеніето рода своегѣ затѣ приходѣ ѣ ѣзъ даѣ си помѣла да помѣгнете ѣ мѣне като на соотечественникъ, ѣ ѣко нѣ задрѣго ѣ то за любѣвь брата моегѣ Стѣпана, ѣ знаѣ защо шѣви досѣлиѣ но залюбѣвъ ради своегѣ помѣгнетеми днеска та ѣко сме живи мѣищѣме ѣ дасѣ Ѡ плѣтимѣ по сѣлѣ, ѣ прочѣе мѣлбата ми ѣ понеже ѣзъ каквѣ даѣ влѣзохъ оу богослѣвското оучѣлище но сегѣ като що знаѣте потрѣбаха книги ѣ прочѣя ѣ ѣзѣ нѣмаѣ Ѡ никадѣ надѣжда написѣхъ Гѣ: чорбаѣи Стоѣну ѣ Г чорбаѣи Димитрѣку тѣя дамѣи предстоятъ каквѣ знѣятъ защо нашите калѣгерѣ понѣже мразат оучѣніето нещѣтъ ни да мѣи помѣгнаѣ ѣначорбаѣиите са мѣже ѣ зѣрлѣ даѣи накѣратъ ѣ затѣ ви мѣлимъ продѣмѣйте ѣмъ каквѣ знѣете защо сѣ принѣждавамъ да Ѡстаѣиѣ оучѣлището като нѣмаѣ потрѣбните вѣши, ѣ ѣзъ когѣ поѣдохъ надахса защо соѣ малко шѣ са помѣнѣ но като доѣдѣ по дѣйствѣ дѣяволѣу разболѣхся ѣ 2 мѣсеѣи оустѣмболъ Болѣѣ чѣвѣкъ знаѣте каквѣ ѣ харчѣта ѣ сегѣ за оукорѣніе родѣу наѣшему принѣждавамъ да Ѡстаѣиѣ ѣи накадѣ даѣдѣ не знаѣмъ ѣ затѣ пѣки са молиѣ вашему словесію дамѣи напѣравите това добрѣ ѣ даѣи оумѣлите дама неѣоставѣт дазагѣбимъ ѣтова шѣтѣ саѣ досѣга соѣ тѣлько трѣдѣ понагѣчилъ, сѣякѣ ѣзѣвѣстію вашему мѣдрѣсловѣсіе ѣшѣ ѣ досѣдѣих многѣглаголаніѣѣ, и Ѡстаю оѣвѣрѣнъ на ѣскренната помѣщъ ѣ благонадѣждеѣ на добраго ви Ѡвѣта ѣ ѣсмъ

Дамаскиѣ Јѣромѣ Хѣ: Дѣпчѣвъ

1850 Авгѣст: 27

ѣзѣ хѣлки

799. — Кюстендилскіятъ владыка Диониси гонитель на Дамаскина. Молба да се испратятъ дѣца на учение.

Пак. 29.

Пріято 11 Юнѣя 1861.

отъ дѣши васъ привѣтствѣвамъ Гѣ: Нѣ: Гѣровъ!

Като ви самъ позналъ не само мой но и во общѣ за доброжелатель. Пріѣмамъ дерзѣсть да ви изѣвѣстимъ чѣ са доказа оти наистинна ма гѣни прѣжде Кюстендилскіѣ владыка. Гѣ: Діонисіѣ чрѣзъ различни сплѣтни и клевети и затѣва молимъ да мѣи спомѣгнете. послѣ ви казѣвамъ чѣ соѣ всяка поѣца мѣи пишѣтъ отъ Кюстендилъ за дѣтетѣ Геѣрги ангѣловъ на 14 години возрастъ, каквѣ да им сѣ отговоримъ; сѣрѣчь каквѣ да го правѣтъ; знаѣте чѣ понашѣте мѣста чѣвѣцыте са тѣсносѣрдѣчни, а пакъ и нѣждни, та за данѣизгѣбатъ ѣдинъ дѣнъ, тѣя загѣбѣватъ и цѣлъ животъ и свѣтло щѣстіѣ. На това дѣтѣ баѣца мѣѣ ѣ возможѣнъ да го испрати до мѣсто, соѣ нѣждните мѣѣ, мѣже и послѣ по малко нѣщо да мѣѣ даѣа, но совершѣ харча, като що знаѣте подобно и за другѣте двѣ дѣца на возрастъ 16 годишни ѣко са пріѣти; молимъ ѣко ѣ возможно пишѣте мѣи каквѣ да имъ сѣ отговоримъ; Най послѣ ви молимъ ѣга да убѣдите братѣнеца мѣи Христо Дѣпчѣвъ да прѣтина родѣлитѣ сѣи посѣкѣро утѣшеніѣ, Увѣрѣнъ на добрѣлюбіето оѣстѣямъ благонадѣжденъ на особѣтата комѣѣѣ ваша любѣвь 1861. Јѣнѣя 7. Пловдивъ

Вашѣму родѣлюбію познатѣи

Сѣященѣоучѣтель и сѣѣѣнопроповѣдниѣ :

архимандрѣтъ Дамаскиѣ : Јѣ: Рѣ:

800. — Отецъ Дамаскинъ безъ работа въ Пловдивъ. Прѣ-
пращатъ се пари, икона и жития въ Панагюрище. Да се нареди
Георги Ангеловъ нѣйдѣ на учение.

Пак. 29.

Приято 14 Авг. 1861

Благувѣтливо васъ цѣлзю Г^н : Н: Геровъ!

Ако и да зна^а че ви досажда^а: со^ѡ писмата си, но увѣре^а : на родолюбіето
ви; а особито на любовта която познах чехранити ка^а мене пак дерзаемъ да ви
изявимъ как са скитам и още из Пловдивъ без никаква служба! и за напре^а незна^а
що ще да стане^а! послѣви казва^а как са испратиха днѣ^ѡ до братами въ Панагюри-
ще испратените от братанеца ми Карбовни. който пише че испратил и едно жетіе и
една икона които и още неса са появили. тѣмже и пиши^а мѹ да са несмѹщава за
карбовн: и моли^а дамѹ испратите приключаното. Най послѣ ви казва^а че всяка по-
ща ми пишат от Кюстендил за дѣтето, Георги Ангеловъ, и утѣсняват са за отго-
вор! за това молимъ ако има нѣкакво рѣшеніе да ни извѣстите за да ги утѣша че
ми надѹмват, като прости и неопытни човецы, че им са^а был направил тѣцета. Увѣ-
рен на любовта и снисхожденіето ви за досажденіе то и недостатките ми остая^а за
всѣгда Вашъ

1861 август 11 Пловдивъ

привѣрженикъ
архимандритъ Дамаски^н : J: P:

65. ОТЕЦЪ ДАНАИЛЬ, РИЛЕЦЪ.

801. — Изпращатъ се церковни книги въ Едрене.

Коп. кн. 6. 34.

Пловдивъ, 15 Април. 1874.

Прѣподобнѣйшій Отче Данииле,

Спорядъ обѣщание-то си, провождамъ Ви по негово Прѣосвященство Г-нъ
Панарета Пловдивскій двѣ тѣла минеи, въ два денка по едно тѣло, въ всякой
денкѣ. Пары-ты за тѣхъ 1140 грош. по 570 грош. тѣло-то, зехъ отъ негово Прѣ-
освященство, та гы бройте нему.

Другы-ты книги, что имате поржчяны, сж на пжть и слѣдъ нѣкой день шжть
дойджъ. Като стигнжть, шж Ви пратж и тѣхъ. Нѣ въ тѣхъ Апостоль и Псалтирь
слѣдованыи има само малкы, а голѣмы нѣма, та, ако искате непрѣмѣно голѣмы,
трѣбва да почякате да пишемъ да пратяъ.

Имаме и житія святыхъ голѣмы. Цѣна-та имъ е до 30 грош. Ако Ви трѣб-
вать, можемъ да Вы пратимъ и отъ тѣхъ.

Прѣдавамся на Ваши-ты святы молитвы.

Н. Геровъ.

66. ХР. ГР. ДАНОВЪ.

802. — Дановъ учитель въ Стрѣлча. Благодаренъ отъ по-
ложението си.

Пак. 29.

Прѣлюбезный ми Учителю!

Неисказано ся възрадвахъ, като чюхъ прѣлюбезно-то ми Ваше устно поздра-
вленіе чрезъ Г-на Ангела М. И тѣжъ радость отъ много врѣмя чюствува срьдце-то
ми, обаче тя-ся умножи още повече: отъ кога то познахъ че ми желаете добро-то
сир. отъ кога-то ме съвѣтувахте за подобрѣ да идж въ Стрѣлчиж, а не да останж
въ Копр. въ кож-то извѣстно бѣ ми збрѣкваніе-то спорядъ както чюж, че никого
още не сж хванжлѣ въ учил. Учителю, 1500 грош^ш неможяхъ да искарамъ както ми
думахте Вы, а останахъ пакъ на пръвѣа пазаръ: както думахмѣ въ Копр., обаче Діа-
конъ-гъ ми остави сичко, что бѣше си приготвилъ за прѣпитаніе безъ пары още и

діскосъ ми бѣржтъ въ Праздникъ и така остоямъ благодаренъ. Само отъ това ще да ми е мжно; че нѣмамъ до кого да ся допитамъ за нѣчто-си и ученіе нѣма както въ Копр. нѣ нека бждѣ здоровіе. За напрѣдъ дано да мя сподоби Вишья. Богъ да посѣдѣ при Васъ поне мало время и тогава щѣ получи что-то желяж. А за получено-то ми до сега хылядо благодаренія мои малко сж чѣ непрѣстанно ся молж Богу: Той да Ви заплати съ това, что Вы жлаете. При това молж Ви ся и въ слѣдѣжще-то не мя заборавайте; както и азъ свободно да мож да ся наричамъ:

Вашъ

1850 Янн. 27-ый
изъ Стрелчѣ.

Покорный ученикъ и слуга
Христе Г. Дановъ.

Поздравлявамъ дѣдо Х. Геро нарочно и съ поклона ми до земѣ-тѣ цѣлувамъ му честнѣ-тѣ дѣсницѣ, подобно и бабы Хаджійкы.

Нарочно Вы поздравлява Г. Ангѣлъ М. и Г. Нѣше Филипповъ.

803. — Дановъ се записалъ за филологически изслѣдования, иска и Венелиновата история и споменъ за чорбаджи Стояна.

Пак. 62.

Прѣлюбезный ми учителю!

Вчера, кога-то ся подписахъ за онѣжъ книгѣ „филологическы изслѣдованія“ щяхъ да ся подпишѣ и за Венелиновѣ-тѣ исторіѣ па заборавахъ; нѣ молж да мя подпишете за еднѣ. Вашъ Костадинъ ми казва, че освѣнъ въ вѣстника имале стѣ няпечятанъ спомина Чорб. Стояновъ и на особны книги, та молж, ако имате още нѣкой, проводѣте ми единъ; че заборавахъ и за него да Ви рѣкж вчера. Въ на-дѣждѣ, какво щете ми исплѣните желаніе-то за горѣрѣчени-тѣ нѣчта остоямъ

Вашъ

1850 31-ый отъ окт.
изъ Перушица

Покорный Ученикъ
Христо Груевъ.

804. — Цариградски Вѣстникъ; нередовното му дохождане. Сръбски вѣстници.

Пак. 29.

Перущ. 10-й отъ Апр. 1853 л.

Любезный ми Учителю!

Слѣдъ покорны-ты ми ученическы поздравленія земамъ честь да Ви изьявж, какво пріяхме само 114-й брой на Ц. Вѣстн. още по-оный четвр. а отъ тогыва вече нѣма да дойде другъ. Незнаемъ да ли отъ Ваши-ты бѣхте ны го проводиле, или бѣше начало на наши-ты, та послѣ отъ нѣкакво си прѣпятствіе ся въспрѣ слѣдованіе-то му. Ако бжде заради пары-ты, тыи сж готовы, и щжтъ гы донесжтъ тія, кои-то сж ся подписале. — За Сръбскы-ты В. дѣто ми говорихте, ако имате време сега, ако ли нѣ; кога-то вече бжде, провождайте ми гы, спорядъ какъ-то говорихме. За причинѣ-тѣ на горне-то мољж Ви да ми извѣстите чрѣзь О. Егумена Севастіана, та да знаемъ.

Вашъ

Покорный Ученикъ
Христо Г. Дановъ.

805. — Взаимно услужване съ вѣстници. Исканіе се боевое землеописание. Ржкописно землеописание Турция.

Пак. 29.

Господину Константину Герову. Въ Пловдивъ.

Друже!

По оный дѣнь Ви проводихъ Вѣстн. до Мѣнкова люганъ, а послѣ ся раскаяхъ, зачто-то непрочетохъ вѣстѣны-ты отъ Вѣст. „ѣноу“ членове заради правди-

ны-ты на духовенство-то; молиж Вы, проводѣте ми Вѣст. заедно съ други-ты, когато гы вѣче прочетѣте. — Казахъ ми, че сте щяле да ми провождате писмо, нѣ не е дошло още. — Костантине, молиж, попитайте, дано ми намѣрите нѣкое Божиево землеописаніе отъ новы-ты, нѣ отъ 10 гр. повече дано не бжде цѣна-та му, ако ли нѣ, то проводѣте ми землеоп. на Евр. Турциѣ отъ дѣца-та дѣто сж гы учили, че земахъ харѣж-тѣ отъ Лука, а земл. нѣма. Отпиши ми може ли да земешъ още пары или не, че щемъ земемъ Ростовск. книги отъ реченіи, та щж си прихванѣ пары-ты, та да проводж ваши-ты.

2-й отъ іуліа.

Христо Г. Дано

На мѣсячина го писахъ. Моля Вы не ми ся противяйте, дѣто захванахъ много свободно да Ви повелявамъ зачтото происходитъ отъ голѣмѣ любовь. Молиж Ви пакъ и за завчерашино-то.

806. — Дановъ иска учителско мѣсто въ Пловдивъ. Радъ е да бжде замѣстникъ Кост. Герову. Иоакимъ Груевъ на испитаніето въ Панагюрище. Сръбски Новини.

Пак. 29.

Господину Константину Герову. Въ Пловдивъ.

Перущ. 30-й отъ іул. 1853.

Друже!

Съ Божіѣ помощъ дойдохъ си на 29-й отъ сжщ. съ здравіе и неповредимъ въ Пер. На трѣганіе изъ Отечество-то ми пріяхъ отъ 24-й тогож. Дружеско-то Вы писмо, съ кое-то безкрайно мя възблагодарихте: зачтото сички-ты описаны въ него нѣчта бѣхъ тыя, за кои-то непрѣстанно мя боряше любопытство-то съ мысли, кое какъ ли ще стане?

Добрѣ щяше да бжде въ Св. Тр. уч. обаче като неприляга, нѣка е здравіе! Ако ли пакъ бждете Вы честити за да . . . то ще бжде пò-добрѣ за мене, ако влезж на мѣсто-то Вы, нѣ да ли ще токо бы? Азъ знаѣ извѣстно, че Вамъ е не-угодно това, что-то Ви сж говорилъ слѣдъ испитаніе-то у Чорбаджи Салчевы, зачтото иде съвсѣмъ противно на горяще-то Ви и отдавножелаемо намѣреніе, затова колко-то Вы, азъ пò-вече ся молиж и щж ся молиж и занапрѣди Богу, ага нѣкакъ Вы осж-ществи намѣреніе-то, зачтото мое-то щастіе сега зависи отъ Ваше-то, та ако стане за Васъ добрѣ, то ся знае, че само тога можъ постигнѣ и азъ колко-годѣ желаніе-то си. — Пишете ми спорядъ реченіе-то Г. Стоянчево, че пò оставяніе-то Вы отъ учил. ако ся прилучж азъ готовъ, напремѣнно можъ Вы стана замѣстникъ, че какъ не ще бы това? Азъ съмъ, друже, сѣкога готовъ, нѣ да ли щж потрѣбвж? незнаѣ!

На дохожданіе минжхъ прѣзъ Коприщ. нѣ като за огнь. Тамъ ся видѣхъ и разговорихъ съ сички-ты ны знаѣмы на брѣзѣ. Дас. Иоакимъ ся готвеше да иде прѣзъ тѣжъ недѣлѣж въ Панагюрище на испитан. и отъ тамъ, като дойдать да направятъ въ Коприщ. испитаніе-то, коѣто оставиле за въ 2-й отъ Авг. че имъ не-дошле отъ вѣнъ учители въ минжлѣж-тѣ недѣлѣж. Много ся е искало Г. Иоакиму да ся намѣри на Ваше-то испит. нѣ Доганска-та свадба го убрѣкала. Слѣдъ испитаніе-то канися да подойде въ Пловдивъ на видѣніе. — Съ писмо неможемъ подробно да ся разговоримъ за сичко, затова отъ Пазарджикъ бѣхъ хванѣлъ талигъ, та да минж и прѣзъ Пловдивъ послѣ мя раздумахъ Перущане дане забикалямъ, нѣ много мя е ядъ за това. — Молиж Ви ся явѣте ми, ако сте ся научили нѣчто ново за Байка Ви или за Васъ отъ тѣжъ почтѣж.

Поздравлява Вы нарочно Г-нъ Константинъ Пазарджишкый уч. Той ми каза, че сте ся разговаряле за Сръб. Новини да гы провождате Вы менѣ въ Перущ. а пакъ азъ нему въ Пазардж. та ако е истина и ако имате време да ми гы проводите, явѣте ми за това да знаѣж.

Вашъ

Хр. Г. Дановъ.

807. — Дановъ на испитанието въ Ситово. Събралъ пѣсни
и думи за геровия рѣчникъ.

Пак. 29.

Пловд. 7-й отъ Іани. 1855 л.

Любезный ми и Почитаемый Учителю!

Честита Ви нова година! желяж да ъж прѣминете съ здравіе и благополучіе въ вси-ты Ви прѣдпріятія.

Мы дочѣкахме праздници-ты съ здравіе и весело гы празднувахме, а сега ся оправяме пакъ на работж-тж си, съ кождо весма добрѣ отивами, спорядъ силж-тж ны. Всичко-то друго е, спорядъ както Ви е извѣстно.

Лѣтось ходихъ въ Ситово на расходъ по испитание-то. Тамъ чюхъ еднж пѣснь, прѣписахъ ъж и проводихъ Ви ъж съ книги-ты. Има и другы, нѣ въ тжж понеже има рѣчь въ Дат. падежъ отъ Множеств. число за това Ви ъж проводихъ. Събралъ бѣхъ Ви и нѣколко рѣчи, както тии, така и пѣснь-та, бѣхъ написаны какво-годно, та незнаѣ да ли имъ ся усѣтихте. Въ пѣснь-тж ся спомянува: вѣвъ Даха въ Деридеръ; рѣчь Дахъ наричатъ гора или планина, отъ това и чловѣци-ты ся наричатъ Даалие.

Учителю, познавамъ себе до толкова за виноватъ, что никое извиненіе не е довольно да мя оправдае прѣдъ Васъ за длъговрѣменно-то ми млѣчаніе. Това бы все отъ небрѣженіе, което мя показва съвсѣмъ неблагодаренъ прѣдъ Васъ за учинены-ты Вы мѣнь благодѣнія, нѣ моляж да ма простите; азъ си ся самъ осждамъ за това и въ слѣдѣжще-то щж глядамъ да не бждж такъвъ.

Съ истины почтеніе и признателность особно къмъ Васъ остоямъ до-гроба да бждж:

Вашъ

Покоренъ ученикъ
Христе Г. Дановъ.

808. — Статистика на ученицитѣ въ пловдивското училище.
Програма и класове на училище-то. Родопски помашки пѣсни.

Пак. 29.

Пловд. 10-й отъ Марта 1855.

Почитаемый Учителю!

Съ голѣмо удовольствіе пріяхъ Ваше-то отъ 9-й Февр. писмо. Отъ него видѣхъ желаніе-то Ви за пò-подробно извѣстіе за училищно-то състояніе, за това, колкото е възможно, являвамъ Ви слѣдѣжще-то: прѣзъ тжж годинж число-то ученическо възлѣзе около 70. Тии сж зборъ отъ тыя мѣста: 3 отъ Карлово, 1 Копривщ. 2. Каратопр., 2. Клисур., 2 Плѣвненц., 2 Троянц., 2 Хаскыевц., 1 Куручешм., 1 отъ Тетово и 3 отъ Дбръ (Македонци), 2 Пѣрущ., 3 Софіен., 1 Бойковче, 1 Чынакѣевче, 1 Брѣтциговче, 1 Тръновче и 3 Захарци, а остали-ты сж отъ Пловд. Вси-ти сж раздѣлены на 4 чинове. Въ прѣвый чинъ учять: Св. Истор. Словопр. отъ Блѣг. Грамм., Аритм. и земл. за Европж; въ второй — Простр. Катихыз, Словосъч. отъ Бл. Гр. Всеобщ. Бытоп. за дрѣвны-ты вѣкове, Аритм. отъ Дробя; въ третій — Простр. Кат., Словосъч. отъ Блѣг. Грам., Словопр. отъ Славенск. Грам., Всеобщ. Бытоп. за Срѣдн. вѣк., Аритмет. отъ Тройно правило; въ четвр. - Простр. Кат., Физикж, Геометр., Алгебр., Статист. Реторическы познанія, Стихосложеніе, Всеобщ. Быт. за нов. вѣк. и Русский языкъ. Има и второ прѣвый чинъ, въ който учять всичко отъ начяло, что ся учи въ прѣвый чинъ. Освѣнь тѣхъ и горѣрѣчены-ти трима Захарци, съврѣшени мжжіе на вжзраст дошли сж, та покрай Захарско-то си ученіе да посѣдятъ и въ Д. Найденово-то училище двѣ или три години, и, като ся приготвятъ добрѣ, щжт иджтъ да слудуѣтъ Медицинскы-ты науки въ Парижъ; тии съставляватъ 6-й чинъ за всичко, что учять.

Мы до-сега бѣхме добрѣ въ всяко нѣчто и сега сме добрѣ, а за напрѣди, какъ ще Богъ.

Г. Никола Геровъ проводи тыя дни до 150 планинскы пѣсни, въ които има много рѣчи за забѣлѣжваніе, нѣ неможать вече да ся проводятъ; че стигнахъ късно.

Балканскый (план. Родопа) языкъ, ако и да непрѣобрази нинѣшній пишемый Бл. языкъ, може да му послужи за допълненіе, обаче нѣма още ничто списано на това нарѣчіе, освѣнь едни пѣсни.

Желаѣ Ви добро здравіе и благополучны сѣтнины.

Вашъ
Хр. Г. Дановъ.

809. — Честитяване Герову консулски чинъ. Дановъ учитель въ Клисуре. Отваря мжжко общинско училище и дѣвическо въ отечеството си. Животътъ му въ опасность.

Пак. 29.

Приято 8 Ноемвр. 1857.

Клисура. 4-й Ноемвр. 1857.

Многопочитаемый ми учителю!

Прѣди всичко моляъ Вы да мя простите за дѣто остахъ най-послѣденъ съ поздравленіе-то ми. Това быде така, зачтото желаяхъ да дойдѣ самъ, та да Вы повидѣ лично, а то ми непрілѣгна дори и доднѣсь, та затова сега пакъ прѣзъ писмо Вы поднасямъ покорны-ты ми от-срѣдце поздравленія съ добръ дошълъ и честитявамъ Ви Конзулскый чинъ.

Учителю, неизказано ся радваме всичкы за това високо Вамъ даденое званіе. Желаяъ да Вы подари Богъ и съ длѣгъ животъ и добро здравіе, та дано видять край всичкы Ви желанія и прѣдположенія за добро-то . . . .

Колкото заради мене явавамъ Ви, какво откакъ ся отдѣлихъ отъ Г. Константина отидохъ си въ село, гдѣто отъ чястенъ на 20 ученици учитель, слѣдъ малко врѣмя направиха мя общій и отъ работж-тж ся убѣдиха селяне, та слѣдъ нѣколко мѣсяци ся съгласиха, изновосъставиха едно добро училище за момчета-та, и сега съмъ азъ заедно съ другы двама въ него учитель. Освѣнь това, сега отъ Св. Димитр. отворихме и дѣвическо училище, което не бѣ до-сега въ отечество-то ни, съ еднѣ рѣчь да рѣкж и наша Клисура вече ся успоряди съ другы-ты общины, които бѣха иж изоставили отъ тжж странж, та и тя вече заедно съ нихъ постѣпя въ просвѣщеніе-то. Тжсь-годишне-го ми остояніе въ село быде съ много прѣнія, чтото опасенъ е и самый ми животъ отъ мнозина непріатели и мои и училищни, нѣ доклѣ сте живи Вы, надѣямъ, че нещж пострада.

Съ истинно почтеніе камъ Васъ остоямъ за всегда

Вашъ
Покорный ученикъ
Христе Г. Дановъ.

810. — Исканіе се съвѣтъ за наслѣдството отъ Д-ръ П. Беронъ.

Пак. 29.

Приято 11 Авг. 1871. Отгов. 12 Авг.

Пловдивъ, 8 Авг. 1871.

Господине Н. Геровъ,

Прѣди десѣтинѣ дни професорътъ на физикжтж въ Болградскжтж Гимназіѣ испроводи тукъ до Г-на І. Груева писмо относительно до наслѣдіето на покойный Д-ръ П. Беронъ. Наши-ти общинари както и абаджискый еснафъ го прочетохж, нѣ още сж въ недоумѣніе за какъ да постѣпятъ съ избираніе и испращаніе пълномощникъ въ Кралево, едно зашто нито срѣдства, нито пакъ такъвъ достоенъ чловѣкъ нѣма, а друго ако да быхж упълномощили нѣкого въ Романіѣ, то незнажтъ кого, още и отъ странж на началство-то ли трѣбва да ся подтвърди пълномощіето му, или само отъ общинжтж ни тукъ, та послѣ дася испроводи на подтвържденіе въ Царигра. отъ Ромжнскый агентинъ. Заради това мя натоварихж да Вы помолжъ отъ тѣхнѣ странж като го прочетете и въ Вашжтж опитность изнайдете кое какъ

трѣбва да стане за подобръ, да имъ дадеге мѣнието Ви за да знаѣтъ що да правятъ за да ся избави имущество-то на покойный за въ народнѣ ползѣ.

Съ приличныты ми къмъ Васъ поздравленія и уваженіе оставамъ за всегда

Вашъ

Хр. Г. Дановъ.

811. — Завѣщанието на Д-ръ Петъръ Беронъ. Какъ да се постѣпи съ имота му за да се изпълни завѣщанието.

Пак. 29.

Болградъ 5 Юліа 1871.

Господине,

Прѣди нѣколко мѣсеци умръ тукъ, въ Романіѣ единъ родолюбивъ Българинъ — Докторъ Петъръ Беронъ за литературнѣтъ дѣятелность на кого-то, мислѣ, че Ви сте чували. Слѣдъ смъртъ-тъ си покойный-тъ остави недвижимо иманіе въ Романіѣ, което състои отъ еднѣ мошѣ и отъ домове въ града Краюва. Всичкото имущество на покойныя ся цѣни, както казватъ, около осъмдесѣтъ хыляды австрійски жълтици. Отъ това завѣщаніе той завѣщава повече-то за въ ползѣ на Българско-то просвѣщеніе, както щѣ Ви обяснѣ по-долу. При живота си горѣказаный Петъръ Беронъ правилъ нѣколко завѣщанія, послѣдното си, което единственно има силѣ, той направилъ минжлѣ-тъ 1870 годинѣ, и оригинала на това послѣдне завѣщаніе испратилъ до Професора на физикѣтъ въ Болградскѣтъ Гимназіѣ, (кой-то постъ азъ занимавамъ днесъ въ тѣзи гимназіѣ) за да ся прѣдаде на съхраненіе въ канцеларіѣтъ на Гимназіѣтъ. Главно-то съдържаніе на това завѣщаніе е слѣдущето: Отъ доходи-ты на мошѣ-тъ както и на домовете въ Крайово да се построятъ и обдържатъ въ продълженіе на 33 години една школа въ Романіѣ, гдѣ-то ся намира мошіята, 30 школи въ Трако-Македоніѣ, 10 школи въ Адрианополскѣтъ каазѣ, 10 школи въ Филиппополскѣтъ каазѣ и 10 школи въ Котленскѣтъ каазѣ (села). Екзекутори (настоятели) на завѣщаніе-то си покойный-тъ назначява слѣдущи-ты лица: Професоръ-тъ на физикѣтъ въ Болградскѣтъ гимназіѣ, и устѣбашіи-ти на абаджиски-ти еснафи въ градищата Адрианополь, Филиппополь и Котель; тѣзи лица ще ся грыжатъ за точното изпълненіе на завѣщаніето: тѣзи обязанность епитропите съхраневать, догдѣто сѣ на поста си, или службѣтъ си, а щѣ ги замѣнятъ други лица, тогава послѣдните щѣ земѣтъ на себе си тѣзи обязанность, а управитель, който да изпълнява инструкции-ти на горѣказанити епитропи, назначява нѣкого си Данилъ Кирчевичъ отъ Турно-Северинъ. Освѣнъ горѣказанити епитропи, кои-то нарича морални личности въ завѣщаніето си, покойный-тъ неоставя никакви други наслѣдници, които да имѣтъ право да присвоятъ имущество-то. Слѣдъ 33 години доходи-ты на школы-ты ся вѣчь прѣкъсватъ и школити вѣчь оставатъ на попеченіе на мѣстны-ты общины; защото мошіята ще остане собственность на мѣстны-ты бѣдни жители, които и ще ѣ обработватъ въ продълженіе на горѣказаны-ты 33 години, а домовете слѣдъ това врѣме ся назначаватъ да живѣѣтъ въ тѣхъ мжѣе учени, които да имѣтъ възраст отъ 45 години нагорѣ. Такова е главното съдържаніе назавѣщаніето. Да Ви обяснѣ сега причинѣ-тъ, по коѣто ся принудихъ да ви пишѣ. Като непознавамъ никого въ градѣтъ Ви, обръщамъ се собственно къмъ Васъ съ надѣждѣ, че Вы щете земете този трудъ на себе си за да ся распоряди работата, както щѣ Ви кажѣ по-долу. Азъ казахъ по горѣ, че покойный-тъ неостави други наслѣдници въ завѣщаніето си, освѣнъ горѣказаны-ти епитропи, които щѣ ся грыжатъ щото имуществото да си достигне своето назначеніе въ народнѣ ползѣ; но наскоро слѣдъ смъртъ-тъ на покойный явихъ ся нѣкои си личности, кои-то казватъ, че были негови роднини и искатъ да отнѣматъ имущество-то съ цѣль да го усвоятъ. Тѣзи личности сѣ: Дръ Василь С. Беронъ, кой-то живѣе въ Болградъ, а другий-тъ е Стефанъ Беронъ, кой-то живѣе въ Браила. Роднина ли сѣ тѣзи личности на покойный-тъ или не, това азъ незнаѣ, нѣ знаѣ само, че тии сѣ положили всичкыты си старанія за да присвоятъ имуществото, надъ което, спорядъ завѣщаніето тии нѣматъ право макаръ и да сѣ роднина, съ тѣзи цѣль тые личности, придружени съ адвокати, отнесли ся до Крайовскій-тъ трибуналъ съ цѣль да съборятъ завѣщаніето, та тѣхъ да признаѣтъ за наслѣдници за да

могъть да присвоятъ имущество-то. Трибуналь-тъ отъ своиѣ странѣ испратилъ приглашенія задася викатъ както епитропи-ти на завѣщаніето, тъй и мнимити тѣзи наслѣдници за да ся рѣши кому да принадлежи имуществото, на наслѣдници ли, за кои-то нищо не ся споменува въ завѣщаніето, или на епитропыти, за които единственно ся говори въ него. Терминъ, за да ся свикать горѣказани-ти лица бѣше назначень 10-ий Юліа; таково приглашеніе и азъ (като единъ отъ епитропи-ти) получихъ, и на свои разноски ходихъ въ Крайова, нъ по причинѣ на нѣкои си прѣпятствія по пѣтъ не можихъ да стигнѣ на опрѣдѣленный терминъ. Тамъ ся научихъ, че ужъ подобни приглашенія ся пратили и до други-ти епитропи, нъ тѣи получихъ ли тѣзи прѣглашенія или не, това азъ незнаѣ, знаѣ само, че отъ тѣхнѣ странѣ никой не ся яви въ трибунала, освѣнъ мними-ти наслѣдници, кои-то можали тъй да ся распорядятъ, щото трибуналь-тъ рѣшилъ да ся прѣдаде тѣмъ на расположеніе имуществото до вторый терминъ; когато пакъ щѣтъ ся свикать всички-ти горѣказани лица задася рѣши окончателно, кому ще ся прѣдостави имуществото на мнимы-ти наслѣдници или на епитропити; такъвъ терминъ е назначень 18-ий отъ идущий Октовр. мѣсяцъ. Сега, Господіе, работата стои тъй, ако епитропити и вторично ся не явятъ прѣдъ трибуналь-тъ за да защитятъ завѣщаніето, то наслѣдници-ти щѣтъ ся възползувать даго съборать и да присвоятъ имуществото. Ако ли напротивъ епитропи-ти ся постарають да защитятъ завѣщаніето и да отстранятъ наслѣдници-ти, тогава Българскій-тъ народъ ще ся възползува въ продълженіе на 33 години съ 30 школи. Пита ся сега какъ да ся постѣпи щото това народно дѣло да ся не изгуби; единственно срѣдство задася спечели работата въ народнѣ ползѣ остава това: трѣбва устабашіи-ти сами да отидѣтъ въ Цариградъ да си завѣрятъ документи-ти у ромжнскій консулъ и послѣ да дойдѣтъ въ Романіѣ или право при мене или да ми извѣстятъ гдѣ трѣбва да се срѣщнемъ и тъй като ся съединимъ да отидемъ въ Букурещъ зада упълномощимъ отъ своиѣ странѣ единъ добъръ адвокатинъ, кой-то самъ да ся бори въ Трибунала за тѣзи работѣ, и да ся условимъ съ него тъй, щото като сполучи да изиграе процесъ-тъ да си получи възнагражденіе за труда отъ сѣщето имущество въ опрѣдѣлени проценти. Въ случай ако горѣказани-ти устабашіи на абаджискити еснафи или че немогъть да дойдѣтъ, или нѣмать готови пари да харчатъ, то тѣи да ся споразумѣять помежду си и да упълномощять или мене или друго нѣкое надѣждно лице и упълномощіета имъ да бждатъ сигурни прѣво завѣрени отъ мѣстното началство, а послѣ и отъ Ромжнскій консулъ въ Константинополъ. Но това за да могъть да направятъ устабашіи-ти трѣбватъ ся хора развити, които да имъ прѣдставятъ важность-тѣ на дѣлото и добръ да имъ обяснятъ та да знаѣтъ какъ да постѣпятъ. За това и азъ ся обращаю сега собственно къмъ Васъ, Господине, съ надѣждѣ че Ви сами или заедно съ нѣкои по-развити граждани ще ся потрудите да ся изработи въ Вашій-тъ градъ подобно едно пълномощіе, и ако е възможно да ся споразумѣете и съ други-ты горѣказаны два градища, въ кои-то и азъ самъ щѣ пише.

При това като ся надѣжъ, че Ви нѣма да откажете отъ да ся постараете за такъвъ еднѣ важнѣ народнѣ работѣ и, колкото е възможно поскоро, остаямъ за всегда Вашъ искренній приятель.

Димитрій Ямболовъ.

67. ГЕОРГИ ДАНЧОВЪ.

812. — Носни и типове изъ разни страни на Българско.

Пак. 29.

Ваше високородіе Консолъ Рус.

Найденъ Геровъ

Споредъ както ми порѣчахъ те за форми-ти, Грижихъ ся до тоя чясъ и ги свржихъ. Направата на шаровете по дрехи-ти е истинска, както сѣмъ ги глѣдалъ по Каранобатъ и други-ти градове само седянка-та и свадбата сѣ по въображеніе направени, нъ и тѣхъ сѣмъ глѣдалъ лично. На лицата имъ шаръ не одарихъ едно че неостана време а друго да имъ неразвала черти-ти наскоро съ шара. Направихъ

имъ и Номера както ми казахте пращамъ ви две картинки отъ тракійско хоро литогра.

Поздравлявамъ ви и Оставамъ,

Вашъ Покорни

Г. Данчевъ.

1867 II-рый Г. Чирпанъ.

№ Надпись на формы ты мжжки и женски

1., Каранобатски ти села	10., Свѣшеникъ чете четиридесятница
2., Сливенски ти села	на жена
3., Ени Захарски ти села	11., булка
4., Ески Захарски ти села	12., рачениската (посенница) игра
5., Чирпански ти села	13., Свадба
6., Хаскюйлиски ти села	14., Седянка
7., Караджа дахиеси	15., Пловдянки
8., Шопи ихтиманци	16., Софіянци
9., Чобани	

68. Н. ДАСКАЛОВЪ.

813. — Искать се свѣдѣнія да ли Д. В. Манчевъ е компрометиранъ нѣщо въ тракійското движение.

Пак. 30.

Многоуважаемый Г. Геровъ,

По поржченіе на Г. Манчева возвращающагося изъ Віена идж да Ва умоля да ся потрудите съ пѣрвъ случай да извѣстите. Катастима-та на рѣченнаго, или лично той нѣчто компромитиранъ ли е въ послѣднытъ Оракійскіи происшествія, или не.

Милость тж му очаква тукъ благопріятный Вашъ отвѣтъ, а азъ ся ползувамъ отъ тоя случай да возобновѣж отличнытъ си къмъ Васъ почитанія съ които имамъ честь всегда да бжда

Варна, 20 8/врій
1875.

душею преданныи Вы
Н. Даскаловъ.

69. ГАВРИЛЪ ДЕНКОВЪ.

814. — Дѣ да се изпратятъ отговоритѣ на зададенитѣ въпроси. Нѣма бунтове. Владишки интриги.

Коп. кн. 1.

Филибе 7 Февруар. 1857.

Господине Гавриле Денковъ!

Въ Свищовъ.

Писмо то Ви отъ 15 Яннуар заедно съ пакета, что Ви е пратенъ отъ Георгево, снощи прияхъ и Ви благодарѣж за здраво-то прѣпращаніе.

Отъ Русчюкъ и Тръново не найдохъ врѣмя да Ви пишѣж, за дѣ да ми пратите отвѣты-ты на оныя въпросы, които бяхъ далъ на г. Н. Х. Поповъ въ Букурещъ да Ви ги прати. А сега слѣдъ два три дни ся канѣж да трѣгнѣж за Цариградъ, та, ако бива, пратѣте ми ги за тамъ до г-на Хр. Тѣпчилещова, ако ли не, то ми явѣте, та да Ви кажѣж, за дѣ да ми ги пратите. Отъ срьдце Ви благодарѣж, дѣто сте ся потрудили да натѣкмите тыя отвѣты, и Ви ся моляж да пристанете да си отписваме по нѣкога за общи-ты работы.

И тука дохожда тыя дни Едренскій валия, каквото и Видинскій е ходилъ въ Тръново да умири бунѣж, която нито е была, нито ще бжде, а владыци-ты ни измышлявать такывы работы, каквото да турятъ въ подозрѣние у правителство-то

всичкый ни народъ. Нѣмамъ врѣмя сега да Ви описвамъ всичко-то какъ е станжло, щѣ Ви кажѣ само, че такывы работы отъ странѣ на владыци-ты не сѣ вече за трѣпѣнѣ.

Съ г. А. Конкова щемъ ся видимъ въ Цариградъ.
Поздравлявамъ Вы и остоямъ

Вашъ прїятель
Н. Геровъ.

Поздравѣте, моляж Вы, отъ мене Г-на Христа Попова.

70. ИВ. НИКОЛАЕВИЧЪ ДЕНКОГЛУ.

815. — Похвала Денкоглу за неговата ревность за просвѣщеніе на бѣлгаретѣ.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 11 Яннуаріа 1856.

Почтенѣйшій Господине,
Юване Николаевичъ Денкоглу!

Приключявамъ Ви отворено писмо отъ Г.г. Братѣ Леко отъ 8 Яннуар. въ което Ви пишѣтъ да ми броите 57 рубли и 20 коп. и Ви ся моляж да ся потрудите до ми допратите толкова пары или, по-добрѣ, да пишете, ако бѣва, нѣкому отъ тукашни-ты Ви познайници да ми ги брои.

Твърдѣ ми е прїятно, Господине, че спорядъ тѣхъ малкѣ работѣ сега ми ся прѣдставя случай да исплѣнѣ одавнашне-то си желаніе да Ви ся прикажѣ. На пѣтуваніе-то си за Петербургъ есенесъ минѣхъ прѣзъ Москвѣ, най-много за да ся видѣ съ Васъ. Щѣше ми ся лично да Ви раскажѣ, какво благодѣтелно влїаніе на съотечественици-ты има примѣрна-та Ваша ревность за просвѣщеніе-то въ отечество-то ни, и какво добро чѣка народъ-тѣ отъ Ваши-ты пожрѣтованія за неговѣ ползѣ, спорядъ както можѣхъ да познаѣ, за хвалѣ Вашиѣ, доклѣ бѣхъ въ Бѣлгаріѣ. Нѣ като не бѣ честь да Вы заварѣ тогава въ Москвѣ, ще ми е все мѣчно. доклѣ ся исплѣни желаніе-то ми да ся срѣшнемъ нѣйдѣ.

Прїимѣте, моляж Вы, увѣреніе за истинно-то ми за Васъ почтеніе.

Вашъ покоренъ слуга
Н. Геровъ.

816. — Похвала Герову за неговата народополезна старательность.

Пак. 20.

Москва 1856 Іан. 19.

Уважаемый Соотечественникъ
Г. Найдене!

Поехъ Ваше-то почтенно писмо отъ 11 с. м. на кое идѣ сега и да Ви отговорѣ. Колко за парѣтъ 57 р. и 20 к. с. азъ пишѣ въ П.-Бургъ Николаю Николаевичу Хаджоглу за да Вы ги брои, щомъ му ги поискате. Той живѣе въ еднѣ кѣщѣ съ Ст. Ник. Пачаузова.

Азъ отколѣ слушамъ и отъ Филаретова и отъ мнозинѣ другы нашенцы, кои не можѣтъ да ся нахвалижѣ съ Ваше-то име и Ваши-тѣ добросовѣстны и примѣрны старанія, кои Вы тѣй усердно, неутомимо и умно прилагате за распространіе-то на образованіе-то между наши-тѣ злочесты братѣ и тѣй мѣжки сте ся борили срѣщо наши-тѣ вѣчны гонители и недоброжелатели. Това исто-то ми потвърджѣтъ и прїатели-тѣ отъ Віенѣ. Сичко това ми внуши братскѣ любовь и уваженіе къмъ Васъ и, то ся знае, че и менѣ щеше да ми е много прїятно да ся видимъ и запознаемъ лично. Като ся нахождаме сега тѣй близо азъ ся надѣвамъ че скоро ще ся представи случай да ся видимъ и упознаемъ.

Благодарѣ Ви за братскы чувства и любовь. — Млого ся радвамъ кога слушамъ отъ Филаретова за сегашны-тѣ Ваши полезны занятія. Богъ да Ви е на помощь!

Вашъ съотечественникъ и братъ
Иванъ Денкогло.

817. — Приети пари. Благодарение за похвала. Добри благопожелания.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 25 Яннуарія 1856.

Почтенѣйшій Господине

Иване Николаевичъ Денкоглу!

Ваше честно писмо отъ 19 Яннуарія пріяхъ отъ Николая Николаевича Хаджоглу, такожде и 57 р. и 20 коп. за които и дадохъ и распискж на неговж милость.

Отъ все срьдце Ви благодарѣ за добро-то мнѣніе, что имате за мене и желаю до край да го оправдаж. Господъ да помага и Вамъ и намъ и на всичкы братѣ, кои имжтъ на срьдце обще-то добро, та дано съ обще залѣганіе да постигнемъ да ся просвѣти колко-годѣ и нашій злочестый народъ, ега да види и той нѣкога бѣль день.

Приключено-то писмо прѣдайте моляж Вы Г-ну С. Филаретову.

Пріимѣте увѣреніе за истинно-то ми за Васъ почтеніе.

Вашъ покоренъ слуга
Н. Геровъ.

818. — Прѣпоржчва се призрѣнецъ Симо Михайловичъ.

Пак. 30.

Москва 1856 Апр. 17.

Христось—Воскресъ!

Любезнѣйшій Г. Найдене!

Податель-тѣ на това письмце нашъ братъ Българинъ, на имя Симо Михайловичъ, отъ Призрѣнь, иди въ Петербургъ по нѣкои работы, за кои той самси ще Ви разскажи подробно. И като соотечественникъ, и като челякъ, кой-то споредъ силж-тж си ся нахождалъ въ усиленно врѣме на другы наши братѣ, а сега по несчастіе самси пострадалъ и испаднжлъ на чуждз земж, то ся знае, че нѣи не можемъ да го не жалимъ и пристояваме колко можемъ за да облегчимъ неговж-тж мжчнотіж. Увѣренъ съмъ че Вы знаете тѣзи работы по-добрѣ отъ мене и за това не (на) нахождамъ за нужно да Вы канж за пристояванѣ на този сиромыхъ. Знаж, че Вы ще му пристоите и насочите както трѣба и кждѣ-то трѣба.

Радвамся много, кога ся научавамъ отъ Филаретова за Ваши-тѣ полезны трудове: азъ даже имахъ удовольствіе да видж отъ тѣхъ нѣщо си и въ печать. Богъ да Ви е на помощь!

Тія дни поехъ пратено-то отъ Віѣнж гюлово масло. За 800 лота за кои бѣхж ми писали първоначално азъ бѣхж имъ отговорилъ, че такова количество азъ поемамъ отъ горѣ си; апа тѣи сега ми пратили около 3000 лота, на мѣсто 800, и пишжтъ да имъ пратж стойность-тж на сичко-то. За 800 лота азъ ще испълнж воляж-тж имъ, ала за друго-то ще имъ напишж да ма извѣстжтъ какво да го правж. Ако обычжтъ, можатъ го остави да имъ го продамъ за тѣхенъ счетъ. —

Желаж Ви добро здравіе и успѣхи въ работж-тж и оставамъ Вашъ искренній

доброжелатель
Иванъ Денкоглу.

Р. С. Хомяковъ ми каза да отидж утрѣ-вечеръ у него за да ся видж съ г. Гильфердинга.

С. Филаретовъ.

819. — Търговски разправии.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 23 Април. 1856.

Христосъ воскресе!

Почтенѣйшій Господине,

Иване Николаевичъ Денкоглу!

Ваше честно писмо отъ 17 Април. по г. Сима Михайловичя прияхъ. Спорядъ Вашѣхъ тѣхъ рекомендацїѣхъ щѣхъ залѣгамъ да бѣдѣхъ полезень на тоя нашъ братъ, колкото могъ.

За гюлово-то масло, что Ви ся пратили отъ Вѣнѣхъ, азъ не знаѣхъ, колко е и каквое е, зачтото нѣмамъ никаквѣхъ намѣшѣхъ въ него, а Вые щете направите както намирате за добръ.

Азъ имамъ да приемѣхъ отъ Вѣнѣхъ до 500 фїорины, та ми пишѣхъ отъ тамъ да нарядѣхъ, какъ да ми гы пратятъ. Азъ щѣхъ пишѣхъ, ако ми позволите, да ми отворятъ за толкова кредитъ у Васъ и щѣхъ моляхъ да пишете тука Г-ну Н. Хаджиоглу да ми гы дава тука на чясти, когато ми потрѣбватъ.

Приимѣте, моляхъ Вы, увѣреніе за истинно-то ми за Васъ почтение.

Вашъ покорень слуга.

Н. Геровъ.

820. — Костадинъ Геровъ и Тод. Запряновъ въ Москва.
Ковалевски ще пише за тѣхъ въ университета.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 31 Августа 1856.

Милостивый Государь,

Иванъ Николаевичъ!

Господинъ Станиславъ прїѣхалъ вчера изъ Москвы и сообщилъ мнѣ, что Вы возвратились благополучно съ ярмарки. Спѣшу поздравить Васъ съ прїѣздомъ и пожелать Вамъ здоровья и счастїя во всемъ.

При семъ честь имѣю увѣдомить Васъ о томъ, что мой братъ уже прїѣхалъ 28 сего Августа. Съ нимъ вмѣстѣ прїѣхалъ еще одинъ молодой человекъ, изъ его учениковъ, также учиться. Онъ посланъ общиною города Хаскова на ея содержанїи и съ уговоромъ, чтобы, по окончанїи курса наукъ въ университетѣ быть учителемъ въ означенномъ городѣ. Генераль Ковалевскій обѣщаль написать объ нихъ офиціально отъ Азіятскаго Департамента Попечителю Московскаго учебнаго округа и поручить ихъ особенному вниманїю Начальства. Пока это будетъ сдѣлано, и я приготавлиюсь ѣхать на родину и проѣздомъ привезу ихъ въ Москву и передамъ брата Вамъ, его благодѣтелю, на распоряженіе.

Масло я продалъ по 80 коп. золотникъ и выручилъ за него 145 рубл. Пробу 2³/₄ зол. долженъ былъ отдать въ придачу; иначе торгъ не состоялся бы. Денегъ не посылаю Вамъ, потому что имѣю получать изъ Вѣны около 150 руб. и буду просить Васъ, если можно дать Вамъ за нихъ вексель на Вѣну. Еслиже находите это почему либо неудобнымъ, то дайте мнѣ знать, хоть черезъ г. Филаретова, чтобы распорядиться иначе.

Вмѣсто новостей могу сообщить Вамъ, хоть и не совсѣмъ опредѣленно теперь, что въ будущемъ будемъ имѣть средства для образованїя народа. Объ этомъ буду имѣть болѣе точныя свѣдѣнїя къ прїѣзду моему въ Москву, и тогда поговоримъ подробнѣе.

Покорнѣйше прошу принять увѣреніе въ истинномъ моемъ почтенїи и преданности.

Вашъ покорный слуга

Н. Геровъ.

821. — Геровъ въ Букурещъ. Колони живѣе до Букурещъ.
Мустаковъ ще изпълни поржката.

Коп. кн. 1.

Букарестъ 11 Декабря 1856.

Милостивый Государь,
Иванъ Николаевичъ !

До сихъ поръ еще не имѣлъ честь писать къ Вамъ, потому что я все еще въ дорогѣ и не имѣю ничего замѣчательнаго. Когда буду въ Филиппополѣ, оттуда постараюсь написать Вамъ побольше интересныхъ новостей. Здѣшніе Ваши знакоміе спрашиваютъ съ участіемъ объ Васъ и всѣ кланяются Вамъ.

Г. Колони живетъ въ помѣстии недалеко отъ Букареста. Г. Христофоръ Мустаковъ взялъ на себя трудъ видѣться съ нимъ, когда пріѣдетъ въ городъ, и передать ему Ваше порученіе, чтобы онъ распорядился на счетъ билета, который находится у Васъ.

Я собираюсь завтра уѣхать отсюда прямо въ Филиппополь.

Прошу принять увѣреніе въ истинномъ моемъ почтеніи и преданности.

Н. Геровъ.

822. — Привѣтствіе Денкоглу за благополучното му пристигане въ София.

Коп. кн. 3. 40.

И. Н. Денкоглу, въ Софиѣ.

Филибе 29 Августа 1857.

Почтенѣйшій Господине, Иване Николаевичъ !

Вчера, като чтомъ дойде почта-та отъ Софиѣ двоица отъ Софиенци-ты, что живѣжтъ тука, дойдохъ при мене съ засмѣни лица да ми обадятъ, че сте стигнали живо и здраво въ Софиѣ съ Г-на С. Филаретова. Толкова ся радвать за дохожданіе-то Ви въ отечество-то. Тѣжъ радость усѣщамъ и азъ заедно съ мнозинъ наши тукашни, и идж да Ви кажжъ: добрѣ дошли и да Ви пожелажъ животъ и здравіе за ползж на отечество-то.

Като си попочинете въ Софиѣ, надѣжж се, щете подойдете и до нашій градъ, та Ви ся мољж да слѣзете право въ моѣж-тж кѣщж.

Приимѣте, мољж Вы, увѣреніе за истинно-то ми за Васъ пичтение.

Н. Геровъ.

823. — Натякване Герову, дѣто не писва на приятелитѣ си и не се грижи за брата си.

Пак. 30.

Приято 29 Декемвр. 1857. Отгов. 4/16 Яннуар. 1858

Въ Віеннѣ 19/31 Декембрия 1857.

Г. Найдень Геровъ,
Здравствуйте !

Не имѣя честь получить Вашего писма, я осмѣлился самъ Вамъ писать, наипаче на побужденіе Вашего Брата въ Москвѣ, отъ котораго я уже два писма имѣю. Я очень радуюсь его успѣхамъ и честномъ его поведеніи во всемъ; однако меня то очень оскорбило, что онъ на васъ сердечно жалуется, даже думаетъ, что вы его конечно забыли, и ему ни писать не хотите, для чего и я по той причинѣ думаю, что онъ правду имѣетъ, ибоэстѣли вы Братъ его родной, его писмами вашими не утѣшаете, и добрыми совѣтами не наставляете, не ободряете, по издержаніи его не стараетесь, то кто его сдѣлаетъ, и на кого онъ надежду свою положить?

Въ второмъ же его писмѣ представляетъ онъ мнѣ нужду свою о Неимѣніи Студентскаго Платѣя, описуетъ мнѣ и угроженія его Профессоровъ, что, эстѣли онъ

себѣ въ краткомъ времени таковое Платѣе не сдѣлаетъ — потому что онъ столько одинъ въ своемъ цивилномъ платѣ находится то извергнуть его изъ Университета.

Въ такомъ Недоумѣніи не зналъ онъ куду обратится, къ вамъ ли? но вы чрезъ столь долгое время его ни писма вашего не удостоили! А по какой Причинѣ? то вы сами знаете. Я слыхалъ и здѣсь подобныя жалованія на васъ отъ нѣкихъ Пріятелей вашихъ, которые очень удивляются молчанію вашему, и изслѣдываютъ Причины въ чемъ они васъ, повредили и оскорбили, и не находятъ такихъ, которые бы могли оправдать ваше къ нимъ хладнокровіе. И сколько они во время вашего здѣсь. Бытія иъ вами хвалились и величались, столько болше теперь видя себя почти презрѣнныхъ на васъ жалуются. Они всѣ удивляются объ этомъ премѣненіи, и что такое съ вами сдѣлалось, имъ понять не можно, однако извините любезно мое настоящее примѣчаніе, ибо, — я боюсь — что и съ вами случилось то, что нѣкогда и съ однимъ Папою Римскимъ, который всегда держалъ Обѣдъ свой на столѣ застертомъ мрежею, а когда его на Папство избрали, опровергнулъ мрежу, говоря: „Уже всѣ рыбы уловлены!“ Еда и вы такъ дѣлаете, когда имѣли нужду до пріятелей. тогда ихъ искали, а теперь, когда „рыбы уловлены“ нѣтъ нужды до пріятелей, для чего и такъ скоро ихъ забываете. Можно что, нынѣшнее положеніе ваше не позволяетъ вамъ имѣть сношеніе съ ними, однако, что вы даже и къ родному Брату вашему столь холодни и равнодушни, я думаю, что это непростительно:

Въ прочемъ вы знаете, что я на благонадежныхъ юношъ любезнаго намъ Отечества, довольно Иждивеніи имѣю, между которыхъ принялъ я и Вашего Брата, сдѣлать съ нимъ по могуществу, а что далшаго его иждивенія за платѣе и прочая касается, то не находится въ моей силѣ, объ томъ должны вы стараться, чтобъ его не исключывали изъ числа прочихъ Студентовъ, которые въ форму Университета одѣяны. Однако видя я притѣсненное его положеніе изъ его писма, не хотѣлъ его оставить бороться съ Отчаяніемъ, и писавъ въ Москву, опредѣлилъ дать ему Пятдесять Рублей серебромъ на счетъ вашъ, увѣренъ что это вамъ угодно будетъ, что я прошеніе вашего Брата исполнилъ. Для чего и прошу васъ исплатить реченныхъ пятьдесятъ Рублей въ филиппополи на Ординъ Г. Христо Гошоглу, абіе вамъ Листъ мой или вексель покажется.

Не изоставляю просить васъ, чтобъ честше Брату вашему писали, его къ всякой добродѣтели и подвигамъ побуждали, объ его издержаніи лучше какъ прежде старались, чтобъ и онъ могъ во свое время послужить любезной своей Отчизнѣ, ибо я увѣрился еще въ Москвѣ бывъ объ его успѣхахъ, и съ радостію надѣюсь, что онъ оправдитъ на токмо мои но и ваши ожиданія.

Я преживу здѣсь еще до весны, а тогда Божіею помощію повернусь опять въ Москву, и возрадуюсь, естли услышу Брата вашего хвалящась съ вами, и что вы по мнѣнію его, никакъ его не забыли, но паче всѣ нуждныя Наставленія ему для щастливой его Будущности подали, а и о нуждномъ его издержаніи постарались.

И любезно васъ поздравляя остаюсь всегда.

вашимъ Доброжелателемъ.

Иванъ Денкоглу.

824. — Геровъ не е кривъ, дѣто братъ му Костадинъ не си знае смѣткитъ.

Коп. кн. 3. 133.

И. Н. Денкоглу, въ Вѣнѣ.

Филиппополь, 4/16 Января 1858 г.

Милостивый Государь,

Иванъ Николаевичъ,

Слѣшу поздравить Васъ съ новымъ годомъ и пожелать Вамъ здоровья и благополучія во всемъ.

Письмо Ваше отъ 19/31 Декабря истекшаго года я получилъ и только изъ него узналъ, что Вы находитесь въ Вѣнѣ. Вы упрекаете меня въ томъ, что я не пишу часто своимъ знакомымъ, и въ особенности своему брату.

Если-бы Вы были здѣсь, я въ оправданіе свое, показалъ бы Вамъ копію своихъ писемъ, что бы видѣть, сколь много я пишу. Тогда бы и Вы согласились, что нѣтъ возможности писать чаще. Что же касается до моего брата, то я ему пишу довольно часто и удивляюсь, по чему онъ не получаетъ моихъ писемъ. А на счетъ того, что онъ остался безъ денегъ, это чисто его вина. Сколько я ни говорилъ ему, когда разставался съ нимъ, чтобы онъ давалъ мнѣ подробныя свѣдѣнія о себѣ, онъ не пишетъ мнѣ, какіе расходы имѣетъ и не говоритъ даже, по какому факультету пошелъ.

Вексель Вашъ въ 50 руб. сер. данныхъ Вами моему брату, я принялъ и заплачу въ свое время.

Новостей любопытныхъ не имѣю, что бы сообщить Вамъ, посему прошу покорно принять увѣреніе въ моемъ почтеніи и преданности.

Н. Геровъ.

825. — Похвала за софійското училище, за Филаретова и за благодаренія на Денкоглу. Искать се евангелие.

Коп. кн. 3. 289.

Г-ну I. Н. Денкоглу, въ Москвѣ.

Филибе, 10 Января. 1859.

Почтенѣйшій Господине Юване Николаевичъ!

Отдавна не Ви съмъ писалъ, зачтото нѣмамъ вѣрно извѣстие, прибрали ли сте ся въ Москвѣ слѣдъ пѣтуваніе-то си по Европѣ. Сега идѣ да Ви честитѣ новъ годинѣ и да Ви пожелаѣ да ѣ прѣминете съ здравіе и весело на много лѣта.

Добро нѣчто нѣмамъ да Ви обадѣ. Тукашни-ты работы врьвятъ тврдѣ злѣ, и нѣма надеждѣ да ся оправятъ. Турци-ти все сѣ турци.

Не могѣ да не Ви похваляѣ Софійско-то училище. Г-нѣ Филаретовѣ за малко врѣмя го тури на тврдѣ добъръ рядѣ, и Софійци-ти не могѣтъ да ся нахвалятъ съ учителя си, и още повече, съ Вашѣ милость, дѣто сте го изучили и натѣмили на това мѣсто. Г-нѣ Филаретовѣ дохожда лѣтось въ Филибе, когато отхождаше да ся види съ родителе-ты си. Азѣ го показахъ Русскій подданикъ и му извадихъ отъ отъ пашѣ-тѣ буюрултиѣ, та да ходи безъ страхъ отъ хайдуты. Отъ есенесъ отворихѣ и женско училище въ Софійѣ. Учителѣ имѣ испратихъ азѣ отъ Сопотѣ, а виновникѣ на това е Г-нѣ Филаретовѣ, който, истина, съ всякой начинѣ ся труди за образование-то на народа. Ваши-ти трудове за да го изучите приносятъ вече плодѣ. Азѣ желяѣ и ся надѣѣ и братѣ ми, който минѣ на негово мѣсто въ университета на Вашѣ-тѣ стипендиѣ, кога свръши учение-то си, да бѣде полезенъ на народа като Г-на Филаретова.

Ваше-то залѣганіе да украшавате церковы-ты на наше-то бѣдно отечество ми дава дерзость да Ви ся помоляѣ да сторите трудѣ да ми купите едно Евангелие въ восьмую долю, обковано съ сребро и позлатено и на срѣдѣ-тѣ и четири-ты кіюшета съ финифтяны изображенія Вскръсение и четири-ты Евангелисты. Цѣнѣ-тѣ му да е отъ 100 до 120 рубли сребрьны или по скѣпо нѣколко, само да е хубаво, и да го пратите по пощѣ-тѣ до Г.г. Братѣ Ив. Гешоглу въ Цариградѣ въ Кичюкѣ-ени-ханѣ, за да ми го прѣпроводятъ тука. За пары-ты теглѣте полицѣ до исты-ты Братѣ Ив. Гешоглу въ Цариградѣ или до Г-на Христа Гешева въ Вѣнѣ, дѣто иде по-лесно. Не быхъ Ви далѣ тоя трудѣ, нѣ нѣма, кому другому да порѣчямъ. Братѣ ми може купи Евангелие-то, нѣ за пары-ты е мѣчно да намѣри, като не е познатъ на трѣговци-ты, та да може да тегли полицѣ.

Съ истинно почтение имамъ честь да бѣдѣ

Вашъ покоренъ слуга.

Н. Геровъ.

826. — Изпраща се евангелие.

Пак. 30.

Приято 8 Април. 1859.

Москва 1859 Года Марта 19 числа.

Господинъ Наиденъ Геровъ
Милостивой Государь.

Писмо вашѣе отъ 10 генвара чesть имѣлъ получить. Содержаніе коего видалъ попричини писанію вашему Евангеліе осмушеное заказалъ согласно какъ пишыте которое я и получить и 17-го Марта отпразилъ попочте въ Царьградъ наима Братъевъ Гешоглу Стойности Евангеліе тритцать шесть рублей серебромъ Ящикъ клеенку и почтовыя Разходы 3 Руб. 80 коп. Всего 39 Руб: 80 коп: Серебромъ, которыя благоволити написать Въ Венну Г-ну Гешеглу чтобы оныя деньги Помоему претписанію кому я напишу выдалъ 39 Ру. 80 коп. Серебромъ и приполученіе миня уведомить.

Затемъ Остаю ся съ почитаньемъ

Вашъ покорнѣйшій Слуга
Иванъ Денкоглу.

827. — Недоразумѣнія по смѣтка и геровата правота.

Пак. 30.

Филиппополь, 26 февраля 1860 г.

Милостивый Государь,
Иванъ Николаевичъ,

Я имѣлъ честь получить Ваше письмо отъ 12/24 Февраля и съ сожалѣніемъ вижу изъ него, что Вамъ дали невѣрныя свѣдѣнія о моемъ отзывѣ о счетѣ въ 63 руб. 40 коп. сер. представленномъ мнѣ Вами чрезъ Г-дѣ Гешоглу, почему спѣшу объяснить. Изъ 63 руб. 40 коп. значащихся по представленному мнѣ счету, 38 руб. 90 ст. данные Вами на покупку и пересылку Евангелія, признаны моимъ долгомъ безъ всякаго возраженія и занесены Г-мъ Гешоглу на мой счетъ. А что касается до остальныхъ 25 руб. которые мой братъ взялъ у Васъ для своей надобности, то я не заплатилъ ихъ не потому, что сомнѣваюсь, что Вы дали ихъ, потому что это видно изъ счета, подписаннаго братомъ, но для того, чтобы научить брата исправности; потому что не въ первый разъ теперь беретъ деньги на мой счетъ, не увѣдомляя меня уплаты взятыхъ имъ денегъ. Годъ тому назадъ я послалъ ему 251 руб. 45 коп. для передачи Θεодору Запрянову и до сихъ поръ не имѣю извѣстія отъ него, получилъ ли эти деньги и доставилъ ли по назначенію и если бы теперь жители Хаскова, которые дали мнѣ эти деньги для пересылки ихъ Запрянову, потребовали отъ меня удостовѣренія что онѣ доставлены по назначенію, то, кромѣ расписки почтовой конторы, я больше ничѣмъ немогу удостовѣрить ихъ въ этомъ.

Я готовъ помогать брату и впредь, какъ спомагалъ ему прежде, но съ тѣмъ, чтобы и онъ со своей сторны дѣлалъ, то что нужно; и покорнѣйше прошу Васъ, благодѣтеля его, посовѣтовать ему быть аккуратнѣе. А когда напишетъ мнѣ, что получилъ означенные 251 руб. 85 коп. сер. и доставилъ ихъ Запрянову подъ расписку, какъ я писалъ къ нему въ то время, то я заплату 25 руб. которые взялъ у Васъ. Въ противномъ случаѣ я не считаю себя обязаннымъ—платить деньги, которыя онъ беретъ безъ моего разрѣшенія все не увѣдомляя меня объ этомъ.

Покорно прошу принять увѣреніе въ совершенномъ моемъ почтеніи и преданости.

Н. Геровъ.

71. ИВАНЪ Г. ДЖИДЖЕВЪ.

828. — Прѣпорѣчва се Стефанъ Цвѣтковъ Златевъ за учителъ въ Карлово.

Коп. кн. 5. 135.

Пловдивъ, 8 Ноемвр. 1870.

Господине Иване Г. Джиджевъ,
въ Карлово.

. . . . . Пате дюлгеръ-тъ ми пише, че оставилъ да не прави училище-то, защото не му давали пары. Явѣте ми, моляж Вы, какъ е станжло това и не е ли възможно да ся найджтъ потрѣбны-ты пары за да ся свръши училище-то.

Нѣкой си Стефанъ Цвѣтковъ Златевъ отъ Троянъ свръшилъ учение-то си въ Одессж, ся научилъ въ Галацъ отъ Г-на Евлогия, че трѣсятъ за-въ Карлово учителъ, та ми пише да поканяж Карловци да земжтъ него на тжж службж. Азъ споманжхъ това Г-ну Ив. Кескинову, нъ за да не заборава той, потрудѣтея Вые та прѣговорѣте съ когото трѣбва за това и ми явѣте пò-скоро рѣшавать ли да земжтъ неговж милость за учителъ и каквж заплатж можжтъ да му даджтъ.

Поздравявамъ Вы и остаямъ.

Вашъ
Н. Геровъ.

829. — Прѣдстояване да се свѣрши пò-скоро училището женско въ Карлово.

Коп. кн. 5. 139.

Пловдивъ, 11 Ноемвр. 1870.

Господине Иване Г. Джиджевъ,
въ Карлово.

Писмо-то Ви отъ 6 тоя Ноемвр. едва сега прияхъ и за отговоръ брѣзамъ да Ви кажж, какво пары-ты что има да ся броятъ на церковный епитропъ, до 2000 гроша за свѣщи и другы разноскы за погребение-то и проч. на пок. дѣда Прото-сингела, шж платж азъ. А понеже църква-та длъжи на женско-то училище добро ще е да ся прѣмѣтнжтъ тыя пары да ся броятъ на дюлгерина Пате, за да ся свръши пò-скоро училище-то. Прѣговорѣте за това съ церковны-ты епитропы и съ когото трѣбва, та ако одобрятъ да ся направи така, Вые бройте тыя пари Патю и ми теглѣте полицж за тѣхъ. Нъ въ сжщо-то врѣмя да ми пратите и смѣткж отъ епитропы-ты за какво сж тыя пары, подписанж отъ тѣхъ, защото тя ще ми бжде потрѣбна, кога да прѣдавамъ смѣткж на исплнители-ты на завѣщание-то.

Колкото за дѣто трѣбва да ся плати на свѣщеници-ты проводѣте бѣлѣжжж за какво има да имъ ся плаща та да проводж пары да ся плати и тѣмъ

За друго дѣто ми пишете, щете намѣрите отговоръ въ писмо-то ми отъ 8 Ноемвр.

Поздравявамъ Вы и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

Г-нъ Христо Георгиевъ отъ Букурещъ ми пише да Ви кажж, че абы-ты Ви стигнжли и гы далъ на Хр. Х. Костова, а разноскы-тѣ за тѣхъ платилъ той.

830. — Да се раздадатъ на сиромаси приходитѣ отъ завѣщани пари отъ Кирила Нектариева.

Коп. кн. 6. 20.

Пловдивъ, 15 Марта 1874.

Господине Ив. Г. Джиджевъ,
въ Карлово.

Завчера на 12 Марта Ви писахъ за огговоръ на Ваше писмо отъ 7 Марта.

Сега щж Ви ся помоляж да прѣдстоите да ся раздаде за Велидень на сиромасы лихва-та за 1873 л. отъ капитала, что е оставилъ покойный дѣдо Протосингелъ Кирилъ за спиталь въ Карлово. Тя е, както знаете, 600 гроша които да нарядите да ся раздаджтъ както есенесь ся раздадохж за 1872 лѣто. Тыя 600 гроша дайте Вые и гы запишѣте на смѣткж-тж ми.

Поздравлявамъ Вы и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

Митрофан' Јеромонах' димович

74. ХРИСТО ДИПЧЕВЪ.

833. — Изпраща се плащаница и икона за Панагюрище

Пак. 142.

Приято 6 Юнія 1861.

Добрѣйшій Господине

Найденъ Геровъ

Испаднами случай сега пакъ да Ви пиша и побеспокоя съ това крадко писамце. По совѣта на дядо Тошковъ и Н. Мироновича, не намерихме по за вярно и харно какъ чрезъ Васъ дастане слѣдующето нѣщо. испрашамъ една Плащаница и една икона завъ село Панагюрище: до Васъ. съ Яковъ Вальсамидесь, и още съ двама Ерменцы, които додоха даса преписвать Русско подданни. та имъ прикажете да донесать санджка у Васъ, защо азъ така писахъ въ село даго земать отъ Васъ, и ако има нѣщо разходъ дадаждъ Вамъ парите.

Слушамъ за Н. Д. Ступинъ зашому вжрвать добре работите Въ петербургъ дай Боже, още не самъ получилъ паритеси отъ него, детому направихъ полица за 5 хиледе да препрати додома, но по случаи неприяностж неги испратиль, прощайте покорный Вашъ Слуга Х. Дипчевъ.

Одесса 1861 г.

Юнія 3-го дне

Долуподписании жители отъ Панигюрище прияхме за церкви-ты въ село-то ни, проведеный отъ Одессж отъ Христофора Дипчева чрезъ Русский Консулъ Г-на Герова единъ санджкъ съ плащаницж и еднж икона. Изаувѣрение даваме тоя записъ.

Пловдивъ, 2 Марта 1862.

П. Лука П. Д.

Дѣнчо Стояновъ

Х^а. манчо П. Н. Златаръ

Нѣсторъ Радовъ

75. МИХ. ДМИТРЕВСКІЙ.

834. — Наредено да се даде Герову задграниченъ пашапортъ.

Пак. 142.

Милостивый Государь

Максимъ Дмитриевичъ.

Если угодно Вамъ писать къ Герову, то извольте извѣстить его объ окончаніи дѣла его. Графъ Нессельроде согласился съ мнѣніемъ Г. М-ра Вн. Д. и въ слѣдствіе отзываетъ его о семь, вчера подписана бумага къ Испр. дол. Новор. и Бессар. Ген. Губ. въ коей предоставлено ему распорядиться выдачею паспорта Герову на отѣздъ въ Вѣну. — *

Поспѣшая извѣстить Васъ объ этомъ, согласно желанію Вашему, имѣю честь быть съ совершеннымъ почтеніемъ и преданностію Вашимъ покорнѣйшимъ слугою

Михаиль Дмитревскій.

28 Феврал. 1846 г.

Сего дня утромъ я заѣзжалъ къ Вамъ, что бы лично сказать о семъ, но не засталъ уже Васъ дома. — Каково здоровье Софіи Христіановны? —

* На това мѣсто Максимъ Дмитриевичъ приписалъ: Федоровъ уже прежде объявилъ, что онъ не затруднится выдачею Вамъ паспорта въ Вѣну, по окончаніи дѣлъ, я его еще не видалъ, но увѣренъ что всѣ распоряженія съ его стороны уже сдѣланы.

76. К. П. ДОГАНОВЪ.

835. — Изпраща се статистика на убийствата въ Коприв-
щенско.

Пак. 31.

Приято 22 Юния 1860. Отгов. 23 Юния.

Ваше Высокоблагородіе
Господине Н. Геровичъ!

Слѣдъ покорны-ты ми поздравленія, идж да Ви явж какво спротивъ Ваше-то високо желаніе да быхте ся извѣстили за досѣгаши-ты убійства, кои-то сж ся случили въ растояніе на 8-10 години въ отечество-то ни; азъ чтомъ дойдохъ въ село отъ Пловдивъ веднага ся потрудихъ да положъ въ дѣйствиѣ това нѣчто. И начнахъ да издирвамъ, и колко-то могохъ да ся испытать назначихъ гы въ еднж книгж, коя-то Ви и приключявамъ та ще видите. Па освенъ тѣхъ колко други има, кои-то никъкъ имъ ся незнае и дирь-тж на убіеніе-то имъ! А ако быхъ пакъ взялъ да исписвамъ подробно и тыя, кои-то сж обраны и водены по горж-тж за пары! — Наистинна че трѣбвало бы человѣку доста врѣмя да ся занимава, какво-то да бы гы забѣлѣжилъ всичкы-ты. За това колко за сега описахъ само тыя что сж убити; нъ ако е нужно то исписваме и тыя что сж обраны и то като ни явите съ второ. За обраны-ты не е мжно мысля да ся заключи отъ убиты-ты? Зачто-то като поглядне человѣкъ на толкова убити; то лесно познава доколко сж и обраны. Безъ друго въ глѣбоко страхопочитаніе останувамъ и съмъ за всегда

Копривщица
1860 Јун. 21.Вашъ
Покорный слуга
К. П. Догановъ.836. — Изпраща се списъкъ на обранитѣ и убититѣ ко-
привщенци.

Пак. 31.

Ваше Благородіе Г-не Н. Геровичъ!

Слѣдъ покорны-ты ми поздравленія прихождамъ да Ви явж какво пріяхъ Ваше-то писмо отъ Заминалж-тж седмица; и въ това врѣмянно ако и да Ви ся неотговорихъ; то вѣрвамъ, че не щете ми припишѣте нѣкъкъвъ недостатъкъ. Зачтото едно разны обстоятелства не быдохъ поволны, а друго понеже желаете да ся испытать както обраны-ты отъ село человѣцы така и колко пары сж ся издавали отъ оджяцы-ты; За това останж до сега; какво-то като ся забѣлѣжятъ нѣкои и други; съ тѣхъ заедно и писмо да Ви проводж. И ето сега колко-то ся можя потрудихъ ся, и колко-то быде възможно да забѣлѣжихъ само тыя които Ви съобщявамъ въ единъ расписъ приключенъ въ настоящето ми. Наистинна го много гы има обраны; нъ за сега това можяхъ да ся испытать; а за испослѣ, колко-то могжтъ още да ся забѣлѣжятъ съобщащемъ Ви гы врѣмянно. Дано Богъ помогнеше за тыя убійства и обиріе да бы наказалъ и тыя злодѣйцы!

Безъ друго имамъ честь да ся наричамъ за всегда.

Копривщица
1860 Јул. 5.Вашъ
К. П. Догановъ.

837. — Селяне искатъ наказаніе на убийци турци.

Пак. 31

Ваше Высокородіе
Г-не Найдене!

Нии сме увѣрени, че колкото и да ви умоляваме, Ваше Выс. побудени отъ ревность и сѣрдечнж любовь кѣмъ ваши съотечественници, роднины и пріатели повече щете ся потрудите за давиж-тж на покойный Х. Рашка, като имате сега при васъ и стопаниж-тж съ дѣца-та на покойный. Прочее покорно ви умоляваме, всичкы ваши съотечественници, да не пожялите трудъ въ тжж работж, но да прѣд-

стоите строго прѣдъ Правителство-то въ тѣхъ дѣлѣхъ за двѣ работы: първо, дано ся извадехъ пары отъ разбойници-ты за прѣпитаніе на сирачета-та, и второ, неотмѣнно да ся накажѣтъ убійци-ти съ смъртно наказаніе; на най послѣ ако и пары да не излезѣтъ, то баре убійци-ти да не можѣтъ да избѣгнѣтъ отъ смъртно-то наказаніе. Зачѣго другояче ако ся оставятъ убійци-ти живи, то голѣмы жертвы има да дава отечество-то ни за много врѣмя. Ваше Выс. много по добрѣ разумѣвате отъ насъ тѣя работы, за това и имаме голѣмъ надеждѣ, че щете ги извършите по добрѣ, отъ колко-то ни проумѣваме.

Надѣямеся на любовь-тѣ ви къмъ отечество-то, и остануваме

Въ Копривщицѣ 1860. Јул. 5-и

Х Никола Влѣковъ сѣлски векиль

Х: Тодоръ Ганчовъ

Драго А Гѣ:

Георги Петровъ

Дончо Проичовъ

рашко в. моровень

лука искровъ

ваши съотечественници

селяни Копривщенскіи.

К. П. Догановъ

печко ра^ш моровень

Тодаръ Димо.

838. — Молба за посрѣдничество да се намѣсти Догановъ на учение.

Пак. 31.

Ц-градъ 1865 Ноемвр. 30-ый

Ваше Благородіе

Изясненіишій ми Г-не Н. Геровъ.

Вашы-тѣ неуморни трудове и всегдашни желанія за усъвършенствуваніе на народа ни а най паче на съотечественицы-тѣ си отдаваме смѣлость да се отнѣся врѣху единъ отъ насъ Вашъ съотечественикъ К. Догановъ. които отъ прѣди три години бѣхъ ся довелъ въ Ц-градъ отъ страна на Сродника ни Г-на Чомакова. да мя вмѣсти въ Царското Мѣдецинско Училище Галѣтѣ Сарай. при все това като ся употрѣби всяко едно срѣдство, не бѣше възможно за мѣнъ Горки! да постигна желаніето си за да ся усъвършенствувамъ. почти една година стояхъ празенъ, и така видѣхъ зачѣто наи драгоцѣнно-то врѣмице си изгубвамъ съвсѣмъ на празно, припаднахъ на Баща ми които и той ся намира въ най бѣдно сѣстояніе, и кано жаркъ камъ мѣнъ откъснѣва отъ насущіятъ си хлѣбець за да быхъ ся и Азъ въспиталъ. Та поврѣмя да можатъ ся нещичко ползуватъ бѣдните ми родители като склони на това Баща ми отъ най голѣмата бѣдность да ми иждивява една година да бѣда въ училище гдѣто влѣзѣхъ въ едно отъ Цароградскы-ты французки училища (Collège des frères). и слѣдувахъ тамо догдѣто можа и Баща ми да иждивява по това глѣдамъ зачѣто и бѣдніятъ ми Бащица спря отъ да ми иждивява като нема отъ кадѣ и онъ да си посрѣдне мѣжнотѣе принудихъ ся да остава отъ това училище, като е това училище и недотолко добро отъ кѣмъ науки-ты зачѣто то тѣхнѣтъ най Прѣва цѣль е да разпространяватъ католизимътъ и всичкы-ты прѣдаванія на уроцы-ты ся повече релігіозни както ги и знаете освѣнъ отъ единіятъ языкъ може ся ползува ученикъ и то практически. Доклѣ бѣхъ още и въ училището припадахъ на Г-на Чомакова да но бы нѣкакъ си издѣйствува да ся вмѣста и Азъ въ кое и да бы было Царско училище въ Ц-градъ, както и сега всякои день му ся моля нѣ като глѣдамъ че съвсѣмъ ми дава празна надѣжда днесъ ще тя вмѣста утрѣ тоестъ прихожда осемъ мѣсяца какъ съмъ оставилъ отъ училището и все съ тая надѣжда че ще некакси издѣйствува Г-нъ Чомаковъ да си постигна желаніето. Азъ като глѣдамъ че най драгоцѣнно-то врѣмицѣ си изгубвамъ съвсѣмъ бѣзъ полза което ся вече непостига, Ахъ! . . . . . бѣдни Азъ оттолкова врѣме ми ся даваше празна надѣжда като лишенъ отъ всяко едно срѣдство, гдѣто на бѣдните трѣбува да помагаме а то на противъ бѣдните ся прѣзиратъ а на богатите помагатъ, сирѣчь на богатите синовѣтъ бѣше възможно да ся вмѣстятъ въ Царско училище гдѣ-то можехъ и самите имъ родители да ги подржатъ за образуваніе-то имъ. а за бѣдните неможе ся издѣйствува, за това припадамъ въ Ваше Благородію чѣто Ако бы было некакси възможно да издѣйствувате за мѣнъ бѣдны Блѣгар. чрѣзъ славно-то російско посолство; да быхъ ся испроводилъ въ Военното Московско завѣданіе или въ какво и да бы было въ Москвѣ училище, бѣхъ ся счелъ извънрѣдно честить и съ отворени очи ще бѣда дене ноцѣ въ

надѣжда че неше прѣнебрежитѣ труда си за менѣ бѣдни, гладенѣ за ученіе. Нѣ сме въувѣніе че ще ни пожалите за поскурошній ни отговорѣ отъ голѣма жар-костѣ писахъ писамцѣто си и прашамъ ги на Ваше Благородіе.

Честъ имамъ да бжда за всегда въ надѣжда на Вашій отговорѣ.

Остаямъ въ дълбоко почитаніе
Вашъ най понизній услуга

К. П. Догановъ.

77. А. Х. ДОЙЧИНОВИЧЪ.

839.*— Сърдване Герову за добрия му успѣхъ отъ страна на учащитѣ се въ Киевѣ българе. Осждаче статията на Босфорскія Телеграфъ противъ Герова.

Пак. 106.

Любезнѣйшій друже и сътрудниче нашъ,
Найдене Геровъ!

На тѣя дни като посрѣшнахме извѣстнаго Вамъ изъ наши собратія В. Чолакова, кого-то оттука испратихме това лѣто да се види съ свои роднины и като го испитахме, какъ живѣтъ наши отцы и братія тамъ, чюхмѣ отъ него радостнѣ и весма пріятнѣ вѣсть: что подѣ мудро и благодѣтельно управленіе и покровителство на Великаго нашего Самодѣржавца се възвдигатъ повсегдѣка въ наши страны порядочны училища и тѣя училища показуватъ благи плодове, и что Самъ Великій Султанъ подава еже-дневно свой высокій примѣръ на образование и просвѣщеніе народно. Слушающъ това, говоримѣ, всесърдечно и отъ всичкѣ душѣ се возрадовахме и възблагодарихме Господа Бога и Великаго Покровителя на такво народно добро и шастіе и се посели въ душѣ-тѣ ни неизсказанна надеждѣ, чи неше останатъ всуе и наши трудовѣ, кои то преносимѣ мы тука и другіи наши братія въ различны Европейски учебны заведенія и чи подѣ такво благодѣтелно и високо покровителство ще да можемѣ и мы да се явимѣ полезни членове на мирно то Му царство. Но, любезный друже и сътрудниче нашъ, не по мало се возрадувахмѣ мы и за Ваши прилѣжанія и попеченія за образование и просвѣщеніе на млади-тѣ сърдца, кои то са ввѣрени Вамъ въ Пловдивско то Ваше училище. Успѣхи на дѣца та ако и неса явни намъ подробно, но мы, читающихъ распрѣдѣленіята на научны тѣ чиновѣ Ваши, съвършенно чувствуемѣ ги, чи са доволно достаточни и добри и още повыше изъ това видимѣ, что при испытаніе то на ученицы тѣ Ви наши недобромыслители не могли да ги стѣрпятъ, изъ кои то недобромыслители единъ изострилъ свое перо противъ Васъ и Вашъ успѣхъ и помѣстилъ е свои малоразсудны слова въ Босфорскій-а Телеграфъ, зада може съ това нѣчто да приведе въ сумнѣніе наши тѣ єдинородны и просто-сърдечны братія и да имъ охлади сърдца та камъ народно то образование и просвѣщеніе. Обаче като читамѣ Вашъ благоразумный и удовлетворительный отговорѣ на тѣя неговы слова, кои то са противни на общо то добро, то общєбратствєнно смѣ се возрадовали; понеже съ това стѣ показали на єдинородцы тѣ наши недоброжелателство то на тѣя злонамѣренны и за царство то пакостны чєловѣцы и понеже стѣ открыли предъ всички тѣ, колку нашъ народъ има близки противницы на свое то благодєнствіе, кое то му жєлає Самъ Великій Царь-Мудрый и Науколюбивый Абдулъ Меджидъ! И вѣистинѣ, да пыта чєловѣкъ тѣя общи недоброжелатели, какво добро може да бѣде тамъ, гдѣто не е проникналъ свѣтъ на образование то и просвѣщеніе то? Но на той часъ, ни се чини да не е нужно, за да Ви пишемѣ пространно за това нѣчто и за да доказуемѣ и на нихъ, чє они сами требѣ да се радуватъ и помагатъ на образование то и просвѣщеніе то наше ако не отъ друго нѣчто, то; по крайней мѣрѣ, за това, зашто то и Самый-а Царь, кой то непрестанно покровителствува на науки тѣ, за това се грыжи и се радува на народный-а успѣхъ въ образование то и просвѣщеніе то. Заради това сега идемѣ общєбратствєнно токмо да Ви принесемѣ нашѣ искреннѣ и сѣрдечнѣ благодарность за Ваши тѣ прилѣжанія за

* Писмото е писано отъ иеромонаха Натанаила Стояновича, а е подписано саморѣчно отъ другитѣ.

училище то Ви, образование то на наши тѣ младежи и за благоразумный-а Ви и радостный-а за всички насъ отговоръ.

Приемете, любезный друже и съревнителю, тѣж нашъ благодарность за Ваши тѣ трудове и кажете какво то на други соотечественницы и братія наши, така и на тыя, кои то предстойватъ за училище то Ви, чи и мы съвършенно Ви съчувствуваме и желаемъ по голѣмы успѣхи на Ваши тѣ трудове и намѣренія, съ кое то желаніе и остануваме на всегда

Ваши сътрудницы и друзи

† А: Х: Дойчиновичъ.

Окончившій курсъ Академическаго образованія

Іеромонахъ Наѳанаилъ Стояновичъ.

Студенты Университета Св. Владиміра:

Иванъ Каленжи-Ивановъ, Петръ Ангеловъ, Иванъ Кишелскій.

Ученицы Гимназіи:

Николай Поповъ,

Василій Поповичъ,

Григорій Мустаковъ,

Іоаннъ Деблевъ.

Ученицы Духов. Семинаріи:

Θеодоръ Стояновъ,

Христофоръ Филипповъ,

Василій Чолаковъ,

Димитрій Поповъ,

Димитрій Тенжеревъ,

Илія Христовичъ,

Илія Экономовичъ,

Симеонъ Нѣгковичъ.

1851. 26 Октомврія

Кіевъ.

78. ГЕОРГИ ДОНЧОВЪ.

840. — Неволя на бждещъ учитель или свещеникъ.

Пак. 32.

Перушица, Манастиръ С-го Θеодора Тир.

Г-не ви и дами неспоминявати азъ самичакъ скорбя и са пичала; въ каква главоболица ви турихъ, дету така не мисляхъ: азъ въ тоя манастиръ живея туку за идинъ хлѣбъ, и да науча церковното правило, ами аку са уминявати таги дайти; дуде са поправи времето, тогава ще ида въ Градъ та давно са олисна; обаче заради дрешкити много са нуждая, нѣма Г-не кому да казувамъ, каквото и видите сига зимянь день; ща ма изидатъ гатъ, какво сториха таги не испратиха! Наидинчо выя мени това добро сторети, а Вишный Богъ да ви исполни стократно жиланіето, и азъ аку бжда живъ не ви забравямъ доброто.

Бждети здрави и прощавайте покорный слуга вамъ

1850-го Янну. 30-го.

Георгій Дончовъ.

841. — Книгопродавнически разправиѣ.

Пак. 32.

Г-не Найдине!

Енциклопедіите ниса продаватъ безъ онія те, искатги цели 22-е лиса или 24-ако бждатъ излезли испратети и отъ тях, и отъ физиките несамъ продавъ нищо; но шеви моля нешто ако би да праватъ у Филибе по Бжлгарските училища испитаніе; да пристоите и да помолите Епитропите, дето ще даватъ даръ на дицата друго нешто: то да дадемъ отъ мойте календарчета, асъ можи да ги дамъ на долня цина: т. е. по 25 пари; и тѣй отпишетими поне 2-е думи одветъ щели да можи или не; а ако можи за въ Копривщица и Панагюрище попитайте, безъ друго и останувамъ вашъ Георгій Дончовъ Книгопродавиць

1851-е Маія 23-и д. — Калоферъ.

842. — Искатъ се енциклопедии, физики и мирозрѣние за проданъ на Узунджово.

Пак. 32.

Г-не Найдинчо !

Дѣтоми дадохте записката да зема отъ Г-на Аѳанасакія книгите, ась га да тржгна не можахъ даго намера та даполуча отъ енциклопедіите но пакъ вѣа потрудетися, тами испратети по Аѳанасакж Нешува или по други някуи прѣятель; на узонѣово, отъ 14-и нагори да станатъ съ . . . . . и чинимиса че думайте за Мирозрѣнія та ако има и отъ тяхъ испратете, и цината назначете, и мола ви пригледайте добре хисапатъ за физиките, тами пишете: вашъ — Георгій Дончовъ книгопродавецъ.

851-е Августа 27-и день.

Калоферъ.

843. — Цѣната на енциклопедіитѣ. Смѣтка за физикитѣ.

Пак. 32.

Господине Наидине !

За инциклопедіите казуватъ нашанци чи ги куповали отъ Филибе по 15-и гроша сжсъ подвржската; а вѣа ми ги давати по 22-и гроша телото, и азъ незная как даги продавамъ, мола ви отъпишетими как е тая рабута; и за физиките оправетими колкуса сичките тела детосамъ получилъ отъ васъ, да си знаимъ хисапатъ вашъ

1851-е Дикемврія 3-й д.
Калоферъ.

Георгій Дончовъ К —
книгопродавецъ

844. — Искатъ се физики. На попъ Златанъ книгитѣ не се продаватъ.

Пак 32.

Г-не Наидине !

Давамъ 100-и гро или сто гроша пари на Г-на Аѳанасакия Нешува, даги земити отъ брата му Костакя; обаче—на тиглотоса тжкмо дубре; и дами испроводишъ ощи 20-и или двайсятъ физики обаче идинъ день напрегъ да бжди, чи ше отида слатъ 10-и дена за рухчукъ, и да ги пратишъ до Г-на Аѳанасакия чи ась отивамъ тука до идно село Трявна на зборъ; — поздравети Отца Златана и Г-на Веля и други които питатъ; а П-нь З-нь зная чиса отиснява за пари обаче книгити му ни са продадини ощи! ась дету самъ пріелъ и отъ Оадея Дивичана за повичи отъ 6000-и хилѣа гроша разни книги аманетъ! и пакъ които сѣ питатъ теса продаватъ. . . . .

11-го Ноеврія

Георгій Дончовъ
К. Книгопродавецъ
Тжрново.

845. — Искатъ се физики за проданъ.

Пак. 32.

Пряго 10 Марта 1858.

Калоферъ, 1858-е Мар-9-и д.

Ваше Превосходительство Г-н. Г-не Найд— Геровичъ! смеяли дави обезпокоя и да ви явж какво чи сжмъ ощи тука; та нисжмъ трагнжлъ за въ Букорещъ, но обаче дето мисж врекохты за физики и за шярка за шапкатави, ду сега нищо не получихъ чи нестеги испратили; но молимви по тогова подателя единъ часъ по напрегъ давно миги испратите, а физики ако нѣмате въ Пловдивъ, или на примеръ ако имате одвжтъ балканатъ а Вѣа ми на пишеге иднж рукомандация да земж колкото ми по-трябувагъ, и оставамъ благонадежденъ на вашего одвята покорнии слуга вашъ:

Георгій Дончовъ
книгопродавецъ.

79. ДОРОТЕЙ ВРАЧАНСКИ.

Пак. 33.

Цари Градъ декѣмбѣ: 11 де^н: 11: 11

Здравствуй много лѣтно дядо Хаця

Хилѣндарецъ.

. Пак. 33.

Ѽ душі ѿ сѣрдцѧ моли́тствую ва́сь

† Врачанскіи Дороѣзи

Коп. кн. 1.

Филибе 7 Февруария 1857

Прѣосвященѣйшій Владыко !

Колко за онова, что имамъ да Ви каажъ, то едно щж Ви писа, друго пакъ щемъ остави да си прикажемъ, кога ны сподоби Богъ да ся видимъ. Азъ ся надѣж

да сполучиш на пролѣтъ или на лѣто свободно врѣмя да подойдѣ къдѣ Васѣ да ся видимъ.

Слѣдъ два дни ся канѣ да трѣгнѣ оттука за Цариградъ, та ако да имате тамъ нѣкоя работѣ, коя да мож да Ви сврѣшѣ азъ, пишѣте ми да Ви ѣж заврѣшѣ. Прѣди да трѣгнѣ оттука, азъ пакъ шѣ Ви пишѣ.

Просѣ отъ Васѣ благословеніе и остоямъ

Вашѣ

Найденѣ Геровѣ.

Р. С. Въ Цариградъ бива да ми прашате писма-та си до Гг. Димитрия Гешева, Христа Тѣпчилешева или до г. Гаврила Моренова.

849. — Извѣстѣва се назначеніето на Н. Герова за консулъ въ Пловдивъ и се иска благословіята на владиката.

Коп. кн. 3. 1.

Прѣосв-му Доротею, Епископу Вратчанскому.

Пловдивъ 22 Юлія 1857.

Прѣосвященѣйшій Владыко!

Идѣ да явѣ на Ваше Прѣосвященство, какво ся отрядихъ за Россійско-ИМПЕРАТОРСКИЙ Вице-консулъ въ Пловдивъ и на 17 на тоя мѣсяцъ съмъ стигнѣлъ на мѣсто-то на службѣ-тѣ си. Молѣмъ Вы да мя благословите и Вые на новѣ-тѣ ми службѣ.

Отъ Цариградъ не Ви писахъ за назначение-то си, зачото до послѣдний чѣсъ на прѣбываніе-то си тамъ ся намирахъ на работы, които ми отнимахъ всичко-то врѣмя. И сега Ви пишѣ на кѣсо, само колко да Ви ся обадѣ, таче кога ся мине нѣкой и другъ день, та да ся натѣкнѣмъ и останѣмъ по-свободенъ, тогава шѣ Ви пишѣ повече. Сега като сме на-близо, трѣбва по-чѣсто да си отписваме. А ако е животъ и здравіе, напролѣтъ шѣ глѣдамъ да найдѣмъ възможность да дойдѣ да ся повидимъ.

Оставямъ на Ваши-ты святы молитвы.

Вашѣ покоренѣ слуга

Найденѣ Геровѣ.

850. — Свѣтъ Доротею да се влада кротко и умно.

Коп. кн. 3. 10.

Прѣосв-му Доротею, Епископу Вратчанскому.

Пловдивъ 2 Августа 1857.

Прѣосвященѣйшій Владыко!

На 22 Юлія Ви писахъ колко да Ви ся обадѣ, че съмъ дошѣлъ у Пловдивъ. Още не съмъ ся настанилъ добрѣ, за да имамъ свободно врѣмя да Ви пишѣмъ пространно. Нѣ понеже имамъ случай сега да Ви пратѣмъ писмо на здраво да стигне до Ваше Прѣосвященство, прибѣрѣхъ, макаръ и на кѣсо, роднинскы да Ви забѣлѣжѣмъ нѣкои работы.

Сегашно-то врѣмя вече не е каквото е было напролѣтъ, особено за по-высоко-то духовенство. Въ Цариградъ ся зиматъ мѣры за да ся турятъ владыкы-ты на новъ рядъ и заради това ся сѣгледѣ и испытѣва за всякого отъ тѣхъ какво прави и какъ ся поминуѣ съ христианы-ты въ епархиѣ-тѣ си, какъ ся влада съ Турци-ты. За Ваше Прѣосвященство има думѣ, че по-малко залѣгате за оныя работы, които на Васѣ глѣдатъ, каквото за церкви-ты, за училища-та и проч., а повече обычатѣ да врѣшите и расправяте съ Турци-ты работы, които нито ползѣмъ Ви приносятъ нито ся относятъ до Васѣ, и отъ това излизатъ свары, вредны за Васѣ. Това Ви казвамъ като роднина, зачото знаѣмъ, че ще остане помежду ны, и Ваше Прѣосвященство шѣте ся възползуѣте, каквото съ кротко и умно владаніе да отклоните отъ себе тоя укорѣ.

Прѣдавамъ на Ваши-ты святы молитвы.

Вашѣ покоренѣ слуга

Н. Геровѣ.

851 — Честитяване новъ чинъ. Ще се погрижи за добъръ конь.

Приято 20 Августа 1857. Отговор. 21 Авг.

Ваше Высокоблагородіе

Отъ всичкж душж молитствуваме

Вашето писмо отъ 22, ый на прѣминалыя мѣсяцъ безпрѣдѣлно мя зарадва като поглѣднахъ че сте стигнали въ Пловдивъ отрѣдени за Російско-Императорскій Вице Консулъ. Молитствувамъ прочее Всевышняго да ви сподоби и на повысокъ стѣпень высокія Царскія службы. —

Господинъ Ламбро, слѣдъ стигваньето си прѣдложи ми че имате нуждж отъ единъ добръ конь, това като почитамъ за длъгъ мой казвамъ ви че тука по настоящемъ не ся намѣрва такжвъ, кой то да бжде на вашж тж угодж, нъ слѣдъ малко като идж на Вратцж щж глядамъ да сполучж желаніе то си давно зема коня едного оооманина, кой то вѣрвамъ да благодари желаніетови.

Между тѣмъ дарявамъ ви съ благословеніето си и прѣбывавамъ Вашего Благородія

тѣплый о Христѣ молѣбникъ

† Врачанскій Дѣроѣзи.

1857: Авг: 15

852. — Иска се конь. Хекимъ шарлатанинъ.

Коп. кн. 3. 28.

Прѣосв-му Доротею, Епископу Вратчанскому.

Пловдивъ 21 Августа 1857.

Прѣосвященѣйшій Владыко!

Имамъ честь да приемж Ваше молитвенно писмо отъ 15 Августа. Отъ душж благодарж за молитствованія-та Ви.

Видѣхъ что ми пишете за разговора, что сте имали съ Г-на Ламбрия за конь. Азъ, истина, имамъ потрѣбж за конь; нъ нѣмамъ нуждж да брѣзамъ да го придобыж пѣ-скоро; нека е слѣдъ два, слѣдъ три мѣсяци, все едно. При това щж Ви кажж да е хубавъ конь-тъ, ала да не е яко скжпъ, зачтото азъ сега отъ начяло имамъ потрѣбж за много работы, та трѣбва да ся благодарж и съ пѣ-простичко. Главно-то е да има добръ ходъ конь-тъ.

Г-нъ Кентинтеноглу заедно съ писмо-то Ви ми даде и другы писма, писаны отъ нѣкой-си Михаилъ Жоржевичъ. Отъ писма-та ся види, че той чловѣкъ е лъжець, както го сте познали, та отъ еднж странж лъже селены-ты, та имъ зима пары-ты ужъ като хекымъ, а отъ другж въводи свѣта въ заблужденіе. На такывы людѣ не трѣбва никакъ да ся дава вѣра.

Оставямся на Ваши-ты святы молитвы.

На Ваше прѣосвященство покоренъ слуга

Найденъ Геровъ.

853. — Моли се владиката да помѣгне на ученика Христо Михайловъ да се доучи.

Коп. кн. 3. 36.

Прѣосв-му Доротею, Епископу Вратчанскому.

Пловдивъ 24 Августа 1857.

Прѣосвященѣйшій Владыко!

Христо Михайловъ отъ Долний-Джбникъ, когото Ваше Прѣосвященство знаете, зачтото е сѣдѣлъ въ Митрополиж-тж Ви, ся учи въ тукашно-то Българско училище и на испытание-то отговаряше пѣ-добрѣ отъ всичкы-ты си съученици, та ся види, че съ врѣмя ще ся изучи хубаво. Нъ баща му не го оставя да ся учи, зачтото

нѣма силж да му тегли харчя, та Ви ся моли Христо съ притворено-то писмо да му помогнете да може още да ся поучи. И азъ Ви ся моляж за него, зачтото видж, че приема и ще ся изучи хубаво, та благодарѣние-то Ви ще хване мѣсто. И така недѣйте отмѣта молбж-тж ни, а свръшѣте еднж добрж работж; прѣдстойте Христу баремъ за еднж годинж та послѣ азъ щж ся погрыжи за пѣ-нататакъ.

Оставямся на Ваши-ты свѣты молитвы.

Вашъ покоренъ слуга
Н. Геровъ.

854. — Пакъ се кани владиката да помогне на ученика Христа Михайловъ.

Коп. кн. 3. 18.

Прѣосв-му Доротею, Епископу Вратчанскому.

Узунджова, 10 Септемвр. 1857.

Прѣосвященѣйшій Владыко!

На 21 и 24 Августа Ви писахъ по Ваший ясакчкия Мустафа и ся надѣж да сте прияли и двѣ-ты писма. Въ второто писмо Ви пишяхъ за Христа Михайлова, отъ когото Ви и притворихъ писмо, и Ви ся моляхъ заедно съ него да му прѣдстоите да ся поучи. Надѣж ся за отговоръ.

Въ Пловдивъ и тукъ ся видѣхъ съ Валий и нашій зять, нъ и едно-то и друго-то виждане бѣ твърдѣ накжсо, та едва ся запознахме. Въ Филибе азъ още на чюждж кжщж сѣдѣхъ, таче и негова милость бръзаше да връви за Узунджовж, а тука отъ работы не останж врѣмя да ся видимъ пѣ надлѣго. Остава вече за на пролѣтъ, ако е животъ и здравіе, кога Ви дойдж въ Вратцж, да ся видимъ пѣ-хубаво.

Оттука азъ мысляж да идж за Едрене за еднж недѣлж нѣчто и послѣ пакъ щж ся врънж въ Пловдивъ.

Оставямся на Ваши-ты молитвы.

Вашъ покоренъ слуга
Найденъ Геровъ.

855. — Владиката се отказва да поддържа Христа Михайловъ. Мжчнотии отъ това.

Коп. кн. 3. 176.

(Безъ дата. Писано е прѣзъ Марта 1858).

Прѣосв-му Доротею, Епископу Вратчанскому.

Прѣосвященѣйшій Владыко!

Отъ много врѣмя ся надѣяхъ за писмо отъ Ваше Прѣосвященство, та едва сега прияхъ едно отъ 12 Марта. Въ него ми казвате, че не можете сега да ми обадите причины-ты, по които сте оставили писма-та ми безъ отговоръ толкова врѣмя. То, азъ щж кажж, е Ваше знаянїе. Азъ ся благодарж само, че ся научихъ за добро-то Ви здравіе.

Колко за Христо сынъ на Михалчя отъ Долний Джбникъ, за когото Ви съмь ся молилъ да му прѣдстоите да ся поучи, Ваший отговоръ сега мя поставя въ доста мжчно положение. На врѣмя-то азъ Ви писахъ, и Ваше Прѣосвященство ми пратихте думж по башж си, че щете му прѣдстоите, та спорядъ това и азъ не оставихъ да го земе баща му, кога бѣ дошълъ зимасъ нарочито за това, и съмь броилъ и съмь ся задлѣжилъ до шесть стотинъ грош. Това не щяше да стигне дотамъ, ако да не бяхте дали надѣждж, а съ врѣмя да ми бяхте отговорили, че не щете да можете да му прѣдстоите. Сега вече не остава, что да ся прави друго, освѣнь щж Ви ся помоляж да ся потрудите да обадите на башж му, или да донде да си го земе, или да даде изволеніе да ся главн нѣйдѣ на нѣкож работж и да ми прати четири стотинъ грош. Что съмь далъ за дѣто е сѣдѣлъ напрѣдъ въ еднж кжщж. А откакъ е дожаждалъ баща му досега, зачтото го запряхъ да не го води, азъ щж плати. За повече не мож да плащамъ за него, зачтото пѣ-напрѣдъ съмь ся обре-

клъ да плащамъ за други дѣца. И моляж Ви ся по-скоричко да свръшите. Нъ пакъ щж Ви кажж, че е по-добръ тжж годинж да можете да му прѣдстоите, та за до годинж добръ е Господъ, таче пакъ както знаете.

Оставямся на Ваши-ты святы молитвы.

Вашъ
Н. Геровъ.

856. — Доротей се обѣщава да подържа Хр. Михайлова прѣзъ слѣдняя година.

Пак. 33.

Приято 18 Марта 1858. Отгов. тогава си

Ваше благородіе
Сърдечно Молитствуваме

Като ся испровожда ясакчіа те наша въ Пловдивъ за да доведе дѣцете на тукашныѣ прѣвенцы сега за Вѣскресеніе, извѣстяваме В. Благородіе че ся намѣрваме сега въ Плѣвенъ, и като направиме святлый Осмодневный празникъ Вѣскресеніе Христово ще трѣгнеме пакъ за Вратцж, гдѣто тога ще бжде и майкж ми да ся видиме. Не ми съгледвайте моляж, че не ви отговорихме на писмата, които до тоя часъ прияхъ останахъ безъ отвѣтъ, и да ны ся ще тоя редъ не можеме ви прѣдстави причиныѣ, чрѣзъ които ся възбранихме да свръшиме това. — Колко то за Михалчово то момче отъ долный Джбникъ че не свръшихме онова което ся почита за свято, причина-та е, че немаме това улѣсненіе още, ако е воля Божія, като познавамъ дѣтето има добръ напрѣдакъ въ ученіе то, ще направж й това, нъ отъ слѣдъ еднж годинж.

Съ воляжъ на вышняго до тоя часъ много добръ сме съ здравѣто си, желатели бываеме да слушаеме сжщото й за васъ, Молитствуваме баба Хаджикж й тѣй оставаме Вашего Благородіе

1858: Мартъ 12

тѣплій О Христѣ
Молѣбникъ
† Врачанскіи Дѣрооен

857. — Молба да се събератъ на Боте Петковъ паритѣ за историята му. Да се намѣсти Ахмедъ на работа. Коп. кн. 3. 282.

Прѣосв-му Доротейу, епископу Вратчанскому
etc. etc.

Пловдивъ 23 Декемврія 1858.

Прѣосвященѣйшій Владыко!

Отодавна не съмъ ималъ честь да приемж Ваше писмо, и не знаж по кояж причинж не мя смышлявате вече. Ако Ви съмъ нѣчто прѣгрѣшилъ, то е станжло въ незнаяніе, та да мя прощавате.

Податель-тъ на това писмо Ахмедъ отъ Изворъ отъ Ловченско беше мой гавазинъ и ми слугува добръ и вѣрно. Послѣ ся разболѣ и отиде на село-то си и сега, като оздравѣлъ дойде пакъ при мене, ала азъ си хванжхъ другъ гавазинъ та нѣмамъ мѣсто, за него, а спорядъ желание-то му моляж ся на Ваше Прѣосвященство да го настаните, ако е възможно, нѣчто на работж, и надѣжся, че ще Ви слугува добръ.

Г-нъ Боте Петко учитель, напрѣдъ въ Карлово, сега въ Калоферъ, ми пише да Ви ся помоляж да съберете въ Вратцж и по околини-ты села пары-ты за историж-тж му.

Жена ми, нана Ви, Ви цѣлува ржжж.

Прѣдавамся на Ваши-ти молитвы и съмъ на Ваше Прѣосвященство

покоренъ слуга
Н. Геровъ.

858. — Д-ръ Чомаковъ и Геровъ съдружници. Дългътъ на владиката къмъ тѣхния съдружникъ.

Коп. кн. 3. 312.

Прѣосв-му Доротею, Епископу Вратчанскому.

Пловдивъ, 30 Яннуария 1859.

Прѣосвященѣйший Владыко!

Ако и да нѣмамъ отъ Васъ писмо отодавна, азъ не щж да млѣчж, за да не бы съвсѣмъ да ся заборавимъ. Ваше Прѣосвященство трѣбва да имате нѣчто възъ-мене, та за това не ми пишете, ала азъ не знаѣж, что е.

Сдружихмесь съ Г-на Стоянчя Чомаковъ да направимъ малкж трѣговиѣ съ овце и прашае третий си ортакъ, Г-на Ламбре Атанасиевъ, въ епархиѣ-тж Ви, за да купи стокж. Молимся на Ваше Прѣосвященство да имате сега Г. Ламбре като нашъ чловѣкъ и да го олесните на работж-тж му, колко-то е възможно.

Г-нъ Сотиракий Константиновъ имаше тука сждбж съ Г-на Х. Калчя за влѣнж. Въ тжж сждбж ся сбрѣкахж и парыты на кюркове, които Ваше Прѣосвященство сте зели отъ Г-на Ламбре. На това отгорѣ и Ваше-то имя ся спомянува въ тиджя-рета. Най-послѣ ся отсжди да трѣси Ламбре тѣя пары отъ Васъ, та трѣбва да му ги дадете, като чтомъ дойде въ Вратцж, за да не бы Сотиракий да поклати пакъ давиѣж-тж, та да ся поноси имя-то Ви.

Съ истинно за Васъ почтение ся прѣдавамъ на Ваши-ты молитвы

на Ваше Прѣосвященство
покоренъ слуга
Н. Геровъ.

859. — Доротей се страхува да пише често Герову. По съдружничеството съ Чомакова.

Пак. 33.

Пріято 16 Април. 1859. Отгов. 16 Април.

Вседушевно Молитствуваме ви

Дали и мене ся неиска да ви пишж често, и колко отъ другж странж съ благодареніе щѣхъ да врышж това когато си помысляхъ кому щж пишж, нѣ что, кога по причинж ся вардж, а повече като често слушамъ да бѣва разговоръ между противници тѣ мои, иновѣрцы, които всегдашно желаятъ злото ми, че имамъ уйка рускій Консулъ, и проч. тж чрѣзъ това като избѣгвамъ да правѣж потрѣбното, и което мене е най по вольтж, мыслиж че и вамъ не ще да е до тамъ криво. . . .

Послѣдно то Ваше писмо по Г. Ламбре получихъ и крайно мя благодари за съдрѣжеството, което сте направили съ Г. Стоянчя, въ него писмо ми прѣпоржчавахте и трѣтій-тъ вашъ ортакъ, и молите да го имамъ като мой чловѣкъ, и въ сяко нѣгово прѣдпріятіе да го улѣснявамъ, това азъ и безъ молбж врѣквяхъ ся за вашъ хатжрь да му прѣдстоявамъ въ всякж работж по възможность. Нѣ ето по злж чьсть что ся случи съ Господство му безъ да можя да му подѣйствува нашж-тж помощь ничтичко въ ползж.

Господство му Ламбре доклѣ былъ още въ Пловдивъ спорядъ нѣговото казване за да не загуби ужъ тамо чьсть тжси прѣдъ трѣговци тѣ, и прѣдъ васъ нови тѣ си Господаре, прѣнуденъ ся намѣрилъ безъ ни най малкжъ разсждъ да склони на всяко Сотиракіево нему прѣдложение (за хесапъ-тъ си колкото имали помежду си отъ илтизамъ ѣ проч.) съ еднж рѣчь, той като ся блазнилъ и мамилъ отъ акъ-лъ-тъ си, че ще може тврьдѣ лѣсно да по втори тука прѣглѣжданіе на хесапъ тѣ си, и сполучи, далъ на Сотиракія саморжчно *ἑξουχισμός*, че дали конецъ на всяко даване и земанье помежду си, освѣнъ особенъ единъ другъ хесапъ, подписалъ съ своѣж ржжж беланць-тъ и при тѣя съ увѣрителнж запискж задлѣжава ся тридесять и толко хиляди грошове да плати почтенно въ опрѣдѣлено време. До присѣтствіе-то тука Сотиракіево, никому Ламбре не казалъ че съ измамж сж обврѣзалъ тѣй, и като дошялъ Сотиракій и поиска пары тѣси, отговориломуся че не му ся дава нито пара, и че потрѣбно было да ся прѣгледа хесапъ-тъ прѣдъ трѣговцы тѣка второй пѣтъ. Въ това время всякій отъ отряденныѣ отъ мѣстный меджлисъ почтенны трѣговцы за прѣглѣждане хесапъ-тъ имъ по наше убѣжденіе искаше да помогне на Ламбре, като отъ другж странж ся виждаше да има право, безъ и до него чясъ

да бѣше откриль никому сжшинж-тж. Въ това засѣданіе, въ което праведно и не интересно трѣбваше да сжди и говори всякій, Г. Сотиракій въ прѣво прѣдставлѣніе прѣдстави саморжчны тѣ записки три, чѣтыри Ламбреви, които рядовно като ся прѣглѣдали, никой отъ тѣхъ не посмѣяль да издаде гласъ за да проговори нѣчто пріятно за Ламбре отсвѣнъ това и сжщому не останало ничто друго да говори, само че за да запази честь убѣдилъ ся ѣ далъ Сотиракію подписъ на какви то записки му поискать и спорядъ таквози прѣдставленіе съвсѣмъ безразсждно, прѣглѣдале тѣ хесапъ-тѣ да ли на Сотиракія илямъ, какъ праведно има да зема 35000 гроша отъ Ламбре, на когото съ силж тж ся прѣдаде Ламбре въ ржцѣтѣ на гражданскж тж власть доклѣ брое реченно то количество. При 35000 тѣхъ гроша спорядъ Сотиракіево то казванье Ламбре ще ся задлѣжи още до 20000 гроша отъ другъ хесапъ, кого то обема и илямъ тѣ че остава за по-послѣ, и за когото хесапъ особенъ записъ има на ржцѣтѣ си Сотираки ѿ Ламбровж странж. Отъ това като ся прѣдвещава непріятни слѣдствія, пращамъ нарочно ясякчіатъ ся, и безъ да ви разказвамъ по пространно, казвамъ ви безъ да губите време да проводите вашъ нѣкой чѣловѣкъ зада тури ржжж на събранжтж стокж, за коѣто и да ся грижи, като Ламбре шимдиликъ не ся пропуша нито два раскрача отъ градъ тѣ. Сотиракій прѣди два дни три дни искаше да заптеттиса стокж тж коѣто е събраль, а отъ послѣ като ся остави отъ това намѣреніе, говори тѣй. Нека Г. Найдѣнъ сега извади да му плати борчъ-тѣ, и да направи сжщо тѣй, както и мене обори въ Филибе неправедно прѣдъ тиджаретъ-тѣ съ илямъ, когото имамъ на ржцѣтѣ си за да платж три годишенъ борчъ Ламбревъ на Хаджи Калчж, че былъ мой чѣловѣкъ. Спорядъ отсждъ-тѣ, когото той направи, сжщо нека и той ми заплати сега, като Ламбре е нѣговъ чѣловѣкъ и съ нѣгови пары зема стокж. — Съ хиляды нокте да сж мжче Ламбре не може избѣгна отъ тоя борчъ, когото саморжчно засвидѣтельствува самъ той, было истина, или по измама. — Азъ отъ своѣж странж сж трудж сега да посрѣдствувамъ нѣкакъ за добро по между имъ, и ако то влѣзе въ дѣйствіе, може тогава сполучи Ламбре време да дойде до Филибе, тж да видиме.

Постжпокъ-тѣ Ламбровъ не дава знакъ да благодари желаніе то ви, прѣдпріимете мѣрки, какви то вися видятъ по згодны, и направете както прѣдрѣкохъ.

Тешко да нѣмахте трѣтій той ортакъ, а да бѣхте пратиле до мене само единъ добръ овчаръ, тж азъ чрѣзъ свои чѣловѣцы за хатжрѣ-тѣ ви дасѣмъ свршилиъ только работж и отъ както подобрѣ ся надѣяхме, нѣ не файдасж, заминало.

Молитствувамъ нанж си, любезната ваша съпруга, Молитствующи жеви отъ Бога да прѣминете свѣтлы-тѣ тія праздницы. Въскрѣсеніе то Христово, съ здравіе ѣ веселіе прѣбывавамъ. 1859: Април. 10: рахово.

Вашего В. Благородія

Тѣплѣйший о Христѣ молѣбнікъ
† Врачанскіи Дѣровѣи.

Сега, когато бѣхъ май далъ конецъ на писмо-то си, Ламбре припозна борчъ-тѣ си отъ 35000 гроша когото на здраво ся задлѣжи тѣй 20000 гр. да прѣдплати, отъ които десѣтъ хиляды гроша ще даде самъ, а за десѣтъ хиляды гроша задлѣжявамъ ся азъ Г. Сотиракію за гдѣто имахъ да давамъ Ламбру отъ кюрковѣтѣ, и отъ другъ единъ хесапъ, а за остатокъ-тѣ 15000 гр. задлѣжавася слѣдъ тридѣсѣтъ и единъ день да му ги брое. За борчъ-тѣ же, колко то ще му ся посочи отъ другій хесапъ, когото тія дни ще смѣтжтѣ, ще ся задлѣжи да го плати слѣдъ опрѣдѣленіе едногодишно. Да има Ламбре свой капеталь не ми ся вѣрва, и това мя прави да ся съмнявамъ, че десѣтъ-тѣхъ хиляды гроша, които ще брое на Сотиракія сега да бжджтѣ отъ ваши пары, сжщо ми ся иска да вѣрвамъ и за остатокъ-тѣ, че трѣбва да мисли Господство му да го плаща отъ ваши пары, и за да направите както за подобрѣ възнамѣрите, нека ви бжде това въ извѣстіе.

Отвждподписаний

Молитствувамъ сѣрдечно Г. Стоянчя доктора съдружникъ-тѣ вашъ. — Здрависватъ тя братья Каракашеви отъ Свищовъ, отъ които Г. Григории ся намѣрва тѣка по работж. До довечера до утрѣ надѣж ся и за баща ми. —

Сжщій нашій ясякчія не ся провожда което му ся отвори друга работа, а приносящій настоящето ми, който и той ся счита като за нашъ.

860. — Молба да прѣдстои Доротей да се уреди работата на Герова и Чомакова.

Коп. кн. 3. 361.

Пловдивъ, 16 Април. 1859.

Прѣосвященѣйший Владыко!

Съ благодарение отъ все срьдце прияхъ Ваше молитвенно писмо отъ 10 Априлия, което Ваше прѣосвященство сте имали добринж да ми пратите съ нарочито проведенъ чловѣкъ, за да ми явите, какво наший чловѣкъ, Ламбре Атанасовъ, когото сме пратили по оныя мѣста съ Г-на Стояна Чомаковъ да ни събере овце, ся тегли отъ Г-на Сотирия Константииниди за нѣкои-си ветхы смѣтки, и нашя-та стока и интереси-ти ни бѣдствувать. Спорядъ това извѣстие отъ Ваше Прѣосвященство, прашае до Орѣхово драгомана ми, Г-на Карабета Задурова, за да прибере стокж-тж и наряди тамъ чтото трѣбва, и молимъ Ви ся да прѣдстоите и Ваше прѣосвященство за да ся свръши работа.

Повтарямъ заедно съ Г-на Стоянчя, срьдечны-ты си благодарения за добринж-тж, что сте имали да ни явите за тжж работж и Ви оставаме задлъжени за всегда.

Жена ми благодари за молитствования-та Ви и заедно съ майкж ми, бабж Ви, ся прѣдаваме на Ваши-ты святи молитвы.

Вашъ покоренъ слуга
Н. Геровъ.

861. — Иска се закрилата на сопотненецъ да се избави отъ голѣмо даване на селото.

Пак. 33.

Приято 20 Мая 1859.

Ваше благородіе
Вседушевно Молиствуваме

Тойзи чловѣкъ, който ви носи писмото на име Тодоръ Арменій е отъ Сопотъ, той дохожда при насъ за нѣкаквж помощь, на коѣто съ силжтж да може ся освободи отъ всяко даване, което му ся иска отъ прьвенцытѣ сопотчяне за сынъ-тъ му, който отъ годинж време насамъ ся намѣрва на нашж службж, като ѣ особенно и духовенъ чинъ, и при това попроси ни писмо съ плачь до васъ. Като направляме по неговото желаніе, молиме ви и отъ своѣж странж, ако е прилика нѣкакъ да му спомогнѣте въ това прѣдъ мѣстнжтж тамошнж власть, като и рѣчено то сѣло е наклонено на Пловдивъ, и самъ чловѣкътъ желае да му дозволите за да ви прѣдстави колкото неправедно сж наляга отъ соселачетѣ си. —

Прѣбывавамъ же Вашего благородія тѣплѣйший о Христѣ Молѣбникъ

† Врачанскіи Дѣрѣеи

1859 : Април. 15 :
Оряхова.

862. — Прѣпоржчва се джелепинъ да не плаща двоенъ бегликъ.

Коп. кн. 3. 385.

Прѣосвященѣйший Владыко!

Податель-тъ на това писмо, Стоянъ Мрынковъ отъ Копривщицж купилъ овце въ Ряховско и платилъ беглика на Ряховскій Мидюръ таче гы прѣкаралъ въ Пловдивско. Тукашний бегликчия го хванжлъ, та му иска още еднашь да му земе бегликъ съ причинж, че Мидюръ-тъ нѣма власть да зима ондалжкъ, прѣди да дойде бегликчия-тъ. Азъ искахъ да му прѣдстоѣж, за да не го закачатъ тука, нѣ като ся обсжди работа-та добрѣ, намѣрися, че ако да трѣбваше мидюри-ти да земать беглика на оныя овце, които ся искарватъ отъ казж-тж прѣди да дойде бегликчия-тъ, то и тука трѣбваше да има такжж заповѣдь отъ високо-то начялство. На това нѣма что да ся каже, та извадихъ отъ Нашж-тж писмо до Ряховскій мидюринъ,

да иде съ него Стоянъ да ся расправи. Моляся и на Ваше Прѣосвященство да прѣдстоите, каквото да не ся глобява Стоянъ два пѣти напусто.

Прѣдавамся на Ваши-ты святы молитвы и имамъ честь да съмъ

на Ваше прѣосвященство
покоренъ слуга

Пловдивъ, 3 Юния 1859.

Н. Геровъ.

863. — Изпраща се на владиката евангелие. Подканя се да
прибърза съ статистическитѣ свѣдѣнія.

Коп. кн. 3. 456.

Прѣос-му Доротею, Епискому Вратчанскому etc. etc.

Прѣосвященѣйший Владыко!

Случися да заmine оттука Г-нъ Димитръ Хр. Бошнякъ отъ Вратцж, нъ брѣза да си врьви, та не мож да Ви пишѣ на длъго. Щж Ви явѣ само, какво Ви проваждамъ по неговж милость едно Евангелие обковано съ смалто на срѣдж-тж и на чѣтыре-ты кіошета, та ако Ви ареса, задрѣжте го за Вазе си; ако ли имате по-добро, то бѣва да го дадете на новоизграденый монастырь св. Илия.

При това много Ви ся моля да сторите добро да ми проводите, нъ по-скоричко, описание на церкви-ты въ епархиѣ-тж, по притвореный іорнекъ, и щж Ви бждж весма благодаренъ.

Съ неговж милость ся разговорихме добрѣ и ще Ви каже.

Прѣдавамся на Ваши-ты святы молитвы и съмъ

на Ваше Прѣосвященство
покоренъ слуга

Пловдивъ,
19 Декемвр. 1859.

Н. Геровъ.

864. — Борбата на Доротей съ своитѣ епархиоти и съ митрополита търновски. Интригитѣ и на двамата. Доротеево желание да стане независимъ митрополитъ. Кон му помагатъ за това.

Пак. 33.

Приято 27 Дек. 1859. Отгов. 28 Дек.

Всесърдечно ви молитствуваме.

И да не съмъ ви забѣлѣжилъ ничто за това, вѣрвамъ че ви станахж вече добрѣ извѣстни безмѣстнытѣ гоненія противъ насъ отъ малцина нѣкои заблудени и отчаяни партизани и интриганти въ Пльванъ, още че ти то ва не подѣйствувахж отъ своѣ главж нито отъ своеиме, нито за славолубіе, а по само подстрѣкване и наущеніе отъ търновскій митрополитъ ужъ мнимъ нашъ кириархинъ и покровитель. Н. Прѣосвященство е сичката причина на тѣжк раздразж, на това противъ насъ незаконно нападеніе, сжщій той е, който три мѣсяцы цѣли задрѣжя нѣколко любосмѣтители при себеси въ Търново, за да ги учи какъ по умно, по хитро, и по лукаво да дразнятъ народътъ противъ насъ, чрѣзъ което споредъ планътъ си ако не успѣе да свали мене отъ Врачанското Епископско сѣдалище, и намѣсто своятъ архидяконъ, баремъ негли ся въспользува отъ това безсѣвѣстно кряканье противъ насъ да мя съблече отъ врѣхнѣтж до най послѣднѣтж дрѣхж, както направи съ мене въ прѣвостигване, и въ прѣво разсѣждане на търновскій тронъ. — Коварствата на тоя фанариотинъ ся открьхж наявѣ отъ одного, който въ прѣвото ны пакъ въ Търново гоненіе бѣше глава на неж партіѣ, и който позналъ заблужденіето ся отхвърли. Той исповѣда тоя планъ, той исповѣда наговоръ-тъ имъ какъжв е былъ въ Търново съ архидіаконъ-тъ му Мелетіе, той исповѣда, что имъ ся обѣщавало съ записъ прѣдъ одного търновца, чистъ бльгаринъ, ако сполучятъ архидіаконътъ за Епископъ, и на конецъ самъ исповѣда, че въ онова време когато ны гонихж, самъ Митрополитъ тѣ имъ казалъ — Ени гелмишъ олдугумданъ шимдиликъ олмасъ, факатъ ючъ мактайсора гелинъ бенъ коваржмъ шу эрифи. — Сичкитѣ тия

сж повторини отъ реченнаго въ сжщитѣ очн Григоріеви сега въ Търново, когато бѣхж отишли нѣколцина прѣдставители отъ епархіѣтж ни зада опровергаятъ лично безсѣвѣстниты клѣвети на противници тѣ, съ които бѣше и Господство му, нѣ всичко за него бѣше лжжа, инкяръ, и че немалъ какво извѣстіе за дѣлата на архиѣаконовъ-тъ си, а отъ другж странж сичкитѣ прѣдставлѣнія на реченитѣ, относительно невиностж ны противъ безсѣвѣстнитѣ си почитатели отъ Н. Прѣосвещенство за неприятни като не интересатни за него, ѿ като недостойни за какво вниманіе. — Безъ да ся простирамъ по надлъго щж ви забѣлѣжж по нѣчто и заслѣдствіята на това гоненіе, спорядъ писмо то, което прияхме и приемаме отъ Кехаята си, и какво да е отъ благодѣтель тѣ си Св. Селенишкаго Г. Исофита, прѣдмѣстникъ тѣ Григоріевъ. Нѣгово Кириаршество Г. Григорій, като непримиримъ гонителъ испратилъ прошеніе противъ насъ отъ Плѣвянъ, ѿ Второ до Валижтж увѣрявж безъ да испроводи и принесенитѣ му отъ тритѣ казы за достаточны прошенія, прошенія испечатани съ три и четири пжти толко печати ѿ колкото. сегж на нихнитѣ махзары, и чрѣзъ особенно свое писмо изысквалъ опрѣдѣленіе на двойца Ексарни, Видинскій Митрополитъ и Ловечкій Епископъ, да ся отрѣджтж, да посѣтжтж Епархіите ны и да испытатъ поведеніята ны, което сж ѿ удостило абіе споредъ вољжтж му, нѣ слѣдъ стигваньето и прѣдставлѣніето на синодѣтж другитѣ прошенія испратени отъ Епархіѣтж ни, придружени съ мазбаты и илями отъ мѣстнитѣ началства, въ които ся засвидѣтелсѣвуваше невинностжтж ны, и голѣмо то негодование на жителитѣ противъ Григорія, и малцината клѣветници, ѿ чрѣзъ прѣдстателство то на благодѣтели тѣ ни Исофита, възвърнало ся това синодическо рѣшеніе, и желаніето Григоріево съвсѣмъ ся оничтожило и угаждаме че приличж да му ся е писало да употреби съвсѣмъ други мѣрки, тж спорядъ това е далъ пжть-тъ на клѣветницитѣ ны да се върнжтж на мѣстото си, каѣ имъ былъ казалъ ушъ, че не щж да се нарадвамъ на мѣстото си, и че до мѣсець тѣ Мартъ ще действува разновидно ѿ фанариотскы, какъ какъ да постигне користолюбивата своя цѣль ѿ нихното желаніе.

По слѣдствию на незаконнитѣ тія Кириаршескы намѣренія, ѿ безчеловѣчны наказы, Епархіютитѣ ми, единодушно, и едногласно, за вѣдворяванье общото нихно въ Епархіѣтж имъ спокойствіе, прѣдприяхж съ силно желаніе да просятъ отъ Великжтж Христовж църквж чрѣзъ садразамскж странж (за по лѣсно сполучванье) независимость отъ търновскжтж Митрополія, съ еднж рѣчь произведение Вратчанско то Епископско сѣдалище на Митрополитско сѣдалище, чрѣзъ което, само тогасъ можтж сполучи Всегдашно спокойствіе и тишинж въ Епархіѣтж, и ето какъ стана. — Вратчанскій тукашнѣй Мидюринъ, али риза Ефенди, води сестра на михюрдаринъ-тъ Садразамскій, нѣйсе, както и да го приговорихж известнѣтѣ, обѣща ся да направи тази добринж, писа до Михюрдаринъ тѣ, и прия отговоръ, въ когото пише: Башъ юстюне — и че тврьдѣ лѣсно можѣ да направятъ това, въ това врѣме, когато ѿ синодскы тѣ старцы желаятъ да спечелятъ милость тж ѿ покровителство то на днешный Садразаминъ къмъ нихенъ собственъ интересъ въ различни работы, само нужно было да ся испроводятъ до нихъ отъ тритѣ казы по едно прошеніе до Великжтж църквж и друго до садразаминъ тѣ, въ които да прѣдставятъ жителитѣ негодованіето си противъ търновскій митрополитъ и горящото си желаніе за независимость отъ Търновскжтж Митрополія тія прошенія ся направихж както трѣбваше, на печатахж съ довольно печати, и ся испроводихж съ прѣдишнж тж още пощж, които до сега сж стигнали, и подали гдѣто трѣбва, въ това прѣдпріятіе ще бжде извѣстенъ и Тапчи Леша, и той ся умоли съ писмо отъ общество то на Епархіѣтж ны за да съдѣйствува спорядъ опжтствуваньето на реченый Михюрдаринъ, десять пжти можж да кажж, че ще бжде това спорядъ желаніето на жителитѣ, и еднаждъ че не ще, когато „грушъ арада варъ“. Нѣ сладчайшій ми! послушайте моето намѣреніе! послушайте жаркото и нелицѣмерно то желаніе на сестринѣй ви сынъ! послушайте това което основателно съмъ прѣдпріалъ, и възнамѣрилъ за свято и спасително да направж, което чрезъ силжтж на старецъ тѣ си Неофита блазнж ся да вѣрвамъ че щж го сполучж, и ето това ѣ. — съ жалость ви говорж, омръзна ми вече Вратчанска та Епархія, натегнахж ми тукашнитѣ духове, съ безобразнитѣ си докарванія, и голѣмитѣ грабителства на нѣ малцына Вратчане и Плѣвненчжне. Отъ годинж врѣме на самъ въ крайно изступленіе, и жалостно положеніе ся намѣрвамъ, като размысля за бжджщето, и че въ старость тж си не щж бждж друго, освѣнъ чистъ единъ прѣосвященъ просякъ! Самичекъ азъ знаж за колко ми станахж тритѣ гоне-

ния! самъ знаѣхъ кому колко съмъ далъ на оня Епархїотѣ си (щепъ нещепъ), и освѣтъ другѣтъ ны разноски които обыкновенно правѣ всяка година за училище, учители и проч. което никой Владыка смѣхъ да кажѣ не е направилъ до сега, не имъ ся теглятъ и корулмацѣтъ, които сѣхъ, че направили добро, че показали родолюбїе, че прѣзрѣли своѣтъ работѣ и гонили вѣтрѣти по Търново, пакъ отъ другѣ странѣхъ, че Духовенството лошаво, несносно, и грабливо, че Драганъ добръ и проч. — Не мислете молѣхъ, че невѣрливостѣта ми и неопытностѣта ми ги сѣхъ докарали до тая стѣпень не, сичката причина на безобразїето имъ, съ което ся отнасятъ къмъ насъ е, че мя познаватъ още отъ простъ калугеринъ, и чрѣзъ това неможяхъ да имъ ся покажѣ като грѣкъ Владыка, отъ другѣ странѣхъ, като и нещяхъ, че съмъ божемъ българинъ за да не говорѣтъ послѣ тѣй и тѣй съ такъвъ характеръ сѣхъ человекѣ днесъ за днесъ, что то можѣ да кажѣ, че другъ Владыка мѣчно може да прѣбжде цѣла година миренъ и спокоенъ. — Сичкѣтъ тѣзи нѣхни безсѣвѣсни на-выцы като смѣтатъ прѣдъ себе си, прѣдвѣщава ми ся жялостно едно бѣдаще, и за да не загубѣ днитѣ си безъ време съ катадневны печальни и несносни досажданїя, прѣдизбрахъ за спасително да ся натоварѣ съ още борчъ за едно промѣненїе отъ тѣзи Епархїѣхъ на Митрополитскѣ нѣкоѣхъ Епархїѣхъ ако не погорнѣ отъ тѣзи, не и по долнѣхъ на доходѣтъ, което съхранявамъ тайно, и безъ никому другому да е извѣстно. Съ прѣминжлитѣ двѣ пощи открьхъ това на прѣдишнѣй си Кирїаршисъ и старецъ Неофита, прося му да съжѣли бѣдно то ми състояние, и подѣйствува съгласно съ желанїе то на чиракѣтъ си за сполучванѣе таквози едно промѣненїе, което за мене ще бѣде както предрекохъ най спасително, и при това му забѣлѣжвахъ, че Вратчанската Епископїя и да стане Митрополїя, пакъ не съмъ благодаренъ да остана тѣка, ако щѣхъ остана и съвѣмъ безъ постъ, и това ако Богъ дадѣше да ся исплѣни, и мя наслѣди нѣкой грѣкъ, тогасъ щѣтъ познаятъ Вратчане и Плѣвняни какъвъ е былъ Доротей, колко ѣ струвалъ, и ако истинна пастырскѣ и отечески благодѣянїя е правилъ той въ управлѣнїе то си къмъ вѣрненното му стадо. — Писалъ съмъ ви . . . . два пѣти за това, нѣхъ още отговоръ не съмъ получилъ толко затова, колкото и что щѣтъ подѣйствуватъ и прошенїята на Епархїотѣтъ ми за произведенїе Вратчанската Епископїя на Митрополїѣхъ, като получиме отговора не ще загубиме време да ви съобщиме подробности нови.

Г. Христо Тапчи Лещѣ види ся че има наклонностъ за да ни спомага въ нѣкой работѣ сегисъ тогисъ, за което и отъ нашѣхъ странѣхъ му се пишѣ веднѣждъ. и дваждъ, споредъ писмо то ви което прїяхме отъ Царїйградъ по одного Вратчанина, по което послѣ получихме отъ другого и честнѣй въ дарецъ, едно руско Евангелїе, за което ви прѣблагодариме.

Слушамъ че Самоковскїй Митрополитъ ся вдигналъ за Цариградъ, и постѣтъ му е още безъ намѣстникъ, ще ли ми е допростено, да ви спомя като на свой, да подбудите нѣкой ваши приятели. тамъ ако имате, за . . . . разумѣвате что искамъ да кажѣ, или ако вамъ ся това недопада да ми отговорите по съ време, тѣ азъ щѣхъ прѣдложѣ и това на Неофита, който вѣрвамъ, че мя обыча (като има и за какво), и че ще ся старѣе да исплѣни прозбата ми. —

Съобщавамъ ви на конецъ и друго едно любопытно нѣчто, което нема мѣстото, и което по принужденїе го правѣ. — Нѣкой си Вратчанецъ Саво Христовъ въ 1829: год. заслужилъ съ нѣчто си на нѣкой си полкъ рускїй, бывшъ подъ командѣ на нѣкого си Генералъ Кишелевъ и за вѣрнитѣ му услуги дадено му Аттестатъ. Голѣмѣй сынъ на реченѣй покойнѣй Саво Христовъ имѣющъ сега на рѣцѣтъ си тойзи Аттестатъ, който ѣ и единъ отъ тукашнитѣ прѣвенцы, умолили да ви проводиме оргиналъ на него, и да ви пытаме, ако господствому може да се надѣѣ чрѣзъ него нѣчто ползѣхъ, было въ това врѣмя било за по послѣ, тѣ като ви го приключавамъ, молѣхъ да ми забѣлѣжите нѣчто въ писмото си за това да му отгорѣ, Българска работа!

Не ще е, непотрѣбно нѣчто, ако ви допрошава врѣмето чрѣзъ едно писмце да подканите пакъ Г. Христо Тапчи Лещѣ за да ни прѣдстоява по възможностъ, за каквато бы работа ся умолява отъ странѣтъхъ ны, съ което прѣмного щѣте мя благодари.

Голѣмо безпокойствїе и досѣга ви направихъ съ настоящето си което по длѣжинѣтъхъ си надмина и Андреевы тѣ канони, за което прося извиненїе.

Вседомовно молитвующь ви отъ Бога да достигнете и прѣкарате господскитѣ праздницы съ благополучіе и веселіе прѣбывавамъ.

1859 :Деке. 22: Вратца.

Вашего Благородія
тѣплѣйшій О. Христѣ Молѣбникъ
† Врачанскіи Дѣроуеи

Молитствувамъ отъ всичкѣ душѣ нанѣ ми, почтената ви съпруга и баба хаджийка. —

865. — Какъвъ трѣбва да бѣде единъ владика. Врачанската епархія не може да бѣде независима. Геровъ ще гледа да прѣпорѣча Доротея за самоковски владика.

Коп. кн. 3. 460.

Прѣосв-му Доротею, Епископу Вратчанскому и пр. и пр.

Прѣосвященѣйшій Владыко !

Имахъ честь да приемѣ Ваше молитвено писмо отъ 22 тоя Декемврия, въ което довѣрително като на роднинѣ, ми явявате сегашно-то си мѣчно положение въ Вратцѣ, спорядъ немирность-тѣ на нѣколцина отъ гражданы-ты и корыстолюбие-то на началника Ви, тръновскій митрополитъ, и прѣдначрѣтания-та Ви занепрѣдъ за да бѣдете мирни на старость. Прѣди да Ви кажеж мысль-тѣ си за прѣдположения-та Ви, приятнѣ длѣжность считамъ да Ви изявѣж благодарность-тѣ си за довѣрие-то, което сте показали камъ мене. Послѣ съ истѣж-тѣ искренность щѣ Ви кажеж какво прѣдположение-то Ви да ся направи Вратчанската епископія независима отъ Тръновскій Митрополитъ, ми ся види не само мѣчно, нѣ и невѣзможно въ сегашне врѣмя, помежду друго, и зачтото Вие сте родомъ Българинъ. Истина, михурдаръ-тѣ на Садразама ся е обреклъ да направи, и садразамъ-тѣ да помогне на това, нѣ, както видите, садразами-ти ся мѣнуватъ така чѣсто, чтото сега вече не е оный, на чие-то врѣмя Ви е дадено това обѣщание. Освѣнъ това, садразамъ-тѣ нѣма право да иска да ся направи таково едно измѣнение въ церковны-ты наряды, освѣнъ ако има нѣкакъж причинѣ да иска синодъ-тѣ да го одоброволи, та за хатѣрѣ да направи това нѣчто. Заради това мой-тѣ совѣтъ Вамъ е хубавѣ да ся пазите да не бы да дадете напрѣдъ пары за тѣжѣ работѣ, зачтото, може и тѣхъ да загубите и работа да не ся сврѣши. Колко за Неофита Солунскій митрополитъ, азъ вѣрвамъ, че, дѣто Ви покровителствува отъ гонения-та на Тръновскій Григория, не е толкова отъ обычѣ за Васъ, колкото отъ другы причины. За това добрѣ ще бѣде да не сте сврѣшено довѣрени и прѣдадени нему, а да ся опытвате дѣ стѣпяте. Щѣ Ви забѣлѣжеж още, че откакъ проводихѣ синодскы-ты старци на епархии-ты имъ, работы-ты въ патриаршиѣж-тѣ сѣ измѣнихѣж нѣколко, и сега вече единъ Неофитъ, или единъ Герасимъ, не може да прави каквото ще, а такава една работа, каквото что е освѣбождение Вратчанскѣж-тѣ епархиѣж отъ зависимость-тѣ отъ Тръновскій митрополитъ, трѣбва да ся рѣши отъ събрание-то, което сега нарядѣ церковны-ты работы. За това ми ся види мѣчно да ся сврѣши сега таково нѣчто, и събрание-то трѣбва да е нарядило вече отношения-та на епископии-ты, каквото что е Вратчанската и другы.

Колко за желание-то Ви да земете Самоковскѣж-тѣ епархиѣж, то ми ся види пѣ-лесно, и азъ, ако да значѣхъ това, прѣди пять-шестинѣ дни, имавъ твѣрдѣ добрѣ случай за да докарамъ на умъ на нѣкои отъ Самоковци ты за Васъ. И сега пакъ щѣж гледамъ да направѣж нѣкакъ това; нѣ и тамъ, както и насѣдѣ, има люде на-учены да ся ползуютъ отъ владыкѣж-тѣ, и не мируватъ, ако нѣма кокалъ да гложда-ть. Така насѣдѣ положение-то на владыци-ты е твѣрдѣ мѣчно: добрый владыка срѣща мѣчнотии отъ оныя, които сѣ научени да ся ползуютъ отъ злоупотрѣбленія-та на лошявы-ты владыци, а лошій владыка не може вече сега да прави лошявины-ты си беспрѣпятственно и быва омразенъ на повече-то отъ епархиоты-ты. Трѣбва чловѣкъ твѣрдѣ умно да ся влада, за да благодари стадо-то си и да ся не докача отъ нѣколко своекорыстны, които непрѣмѣнно ще има въ епархиѣж-тѣ си. Ако бы да рѣшите да турите въ дѣйствие намѣрение-то си за Самоковъ, то про-

стѣте ми да Ви дамъ единъ свѣтъ: трѣбва да хващате работж-тж здраво и да не ся обвѣрвате на всякого, зачтото мнозина щжть ся найджть да искать да ся въсползувать отъ лекковѣрие-то Ви, и не само не щжть Ви помогжть, а може и много да Ви повредять. Въ всякой случай трѣбва да ся вардите да не влѣзете въ голѣмъ борчъ, зачтото събрание-то въ Цариградъ е наредило да ся турять владыци-ты подъ заплатж, и това събрание до два-три мѣсяци ще сврѣши работы-ты си, тогава наряды-ты му щжть ся турять въ дѣйствие, и послѣ вече ще бжде мжно за владыци-ты да плащать борчъ.

Прѣди десетинж дни заминж оттука Вратчянецъ Г-нъ Димигръ Бошнякъ, та Ви проводихъ по него едно евангелие обковано и отъ двѣ-ты страны, отъ единж-тж странж позлатено и съ змалто на 4-ты кіюшета и срѣдж-тж. Обкова-та му, ако и да не е сребърна, доста е хубавичка, та ако обычате, може да го задржите за Вазе-си, ако ли не, дайте го на новоизградений монастырь св. Илия.

Пишж Ви доста на брѣзо, зачтото на сврѣшване годинж-тж, и особенно сега, имамъ доста работы.

Прѣдавамъ на Ваши-ты святы молитвы и съмъ

на Ваше Прѣосвященство
покорень слуга
Н. Геровъ.

Майка ми и жена ми просятъ молитвы-ты Ви.

Въ доплънение на писмо-то ми щж Ви кажж още, какво азъ може да докарамъ на умъ на Самоковци-ты за Васъ, ала не знаж, какъ скоро щж мож да сврѣшж това. Ако щете, може и Вые да пишете Неофиту; нъ страхъ мя е да не Ви поиска той много нѣчто, таче сегашний Самоковский владыка има брата си, който може да му помага. Азъ ако да мож да подканж Самоковци-ты и да видж, че щж сврѣшж нѣчто, щж Ви явж.

Г-ну Х. Тѣпчилещеву хоратихъ за Васъ въ Цариградъ и сега пакъ щж му пишж. Трѣбва обаче и Вые да му пишете пѣ-често и да му казвате, че го имате като свой настойникъ и проч.

Свидѣтелство-то на Саввж Христовъ видѣхъ. Въ нѣкой случай то може да послужи на сына му, нъ не толкова за ползж, колкото за почетъ. Въ всякой случай да го пази, та може нѣкога да види добро отъ него.

Моляж Вы да ми направите пѣ-скоричко описание за церкви-ты спорядъ образа, что Ви пратихъ съ писмо-то си отъ 14. Декемвр.

Тръновский митрополитъ, Григория, ако и да Ви гони, трѣбва за очи да го почитате като начяльникъ, и явно съпротивление да не му показвате.

28. Декемвр. 1859.

Н. Геровъ.

866. — Ще изпрати исканитѣ статистически свѣдѣния. Хр. Тѣпчилещевъ работи за Доротей.

Пак. 33.

Сѣрдечно ви молиствувамъ. —

Искренно то ми ваше чрезъ майка ми с' нарочито чловѣкъ предъ нѣколко дѣна пріѣхъ ѣ разумѣхъ содержаніе то му, щѣхъ да ви пиша по пространно, но като ми нема поснастоящему тука граматико кой то отиде на Плевенъ за негова си работа, оставамъ като дойдѣ да прѣпишемъ Церквитѣ както ми писувате ѣ ще ги испровада незабавно. Презъ тия дѣна получихъ едно писмо отъ баща ми кой то ми писува защо работите отивали добрѣ в' Цариградъ и че Г: Христо Тапчилещъ билъ залѣгалъ за добро то ни за коѣто са надѣвамъ да сте му писали вия ѣ ви ѣмолявамъ да му пишете пакъ дѣто и азъ като дойдѣ граматико ми ще му пиша. За сега като ви молиствувамъ добро здраве давамъ конецъ на писмо то ви.

1860: Яннуаріа 18: Вратца.

Вашъ ѡ Христѣ Тѣплій молебникъ
† Врачанскіи Дѣрошен

867. — Борба на Доротей съ търновския митрополитъ.
Срѣдствата на послѣдния.

Пак. 33.

Приято 5 Февр. 1860 Отгов. 6 Февр.

Вседушевно ви Молитвувамъ.

Писмата ви отъ 19 и 28 на прѣминалыя мѣсяць сж въ рѣцѣтъ ми, че не ви отговорихъ на тѣхъ до сега, причина та е че писарьтъ ми вчера сж завърнѣ тука, и по причинѣ пакъ на друго ново гоненіе сега, което е. Кириархинътъ ми Григорій, кого то еднакво почитамъ и до тоя чясъ, безъ да е послѣдувало отъ странжтъ ми къмъ него до сега ни най малко явно съпротивлѣніе, види ся, че позна за что то и да проводяше Истилямджии отъ странжтъ си, подвластни тѣ свои епископи, спорѣдъ както му ся налагаше повѣлительно отъ Велижтѣ църквѣ, никаквѣ сполукѣ не щяше да посрѣщне въ планътъ си, възнамѣри за подобро, да подпрати чело-вѣкъ съ писма до Плѣвнянски тѣ и Вратчански тѣ наши гонители, да набѣжтъ съ измамѣ по нѣколко печати на бѣлѣ празнѣ книгѣ, и да се затечать къмъ него. Десятина Кумехай души отъ Плѣвнянъ и Вратцѣ отъ седмь осмь дни насамъ сж въ Търново, безъ да познаваме что Н. Прѣосвящ. иска да ся възпользува отъ второ то това нхно притичанье въ Търново, както да е множество то пакъ показва готовность срящу колко то селѣ нуждни да бѣдѣтъ кѣмъ новѣтъ тази поклетѣ, и надѣждно е че тѣзи дни немирници тѣ, кои то сега сж въ Търново да станѣтъ идатъ въ Видинъ отъ мѣстный Губернаторъ спорѣдъ обемътъ на писмата пратени отъ 16 дѣнът ми неплномощни векиле, пратени прѣдъ нѣколко дни отъ странжтъ на града Враца и Казѣтъ. Ничто друго и отъ това Кириаршеско повдиганье, освѣнъ доволно умрази, главоболия, и разноски. — щѣ съмъ благодаренъ да ви съобщѣ и какви слѣдствія ще даде това. — Приключавамъ ви и описаніе на църквитѣ въ Еноріѣтъ си. Спорѣдъ писмата ви щяхъ да ви опишѣ само църквитѣ, а спорѣдъ притворенный ви образъ възимѣхъ да искате и сичкитѣ сѣла на Еноріѣтъ ми тѣ чрѣзъ него така ви ги и описахъ.

Щѣ ви моля за нѣчто, което е или възможно, или не възможно. Немамъ си архіерейски одежды, и незнамъ възможно ли ви е да ми издѣйствувате нѣкакъ изъ Россіѣ единъ такѣмъ одѣжды, ако не цѣлый такѣмъ, а то по нѣчто отъ нхъ даръ, (извинете за голѣмѣтъ ми тѣзи дързость), ако ли то е съвсѣмъ невъзможно, моля пакъ да ми изнесете цѣлъ единъ такѣмъ съ коронѣтъ и прочъ съ по умѣренѣ цѣнѣ, и това добро при много-то други като ми сторите вѣчно щѣ ви остана задлъженъ, и съ благодареніе щѣ гледамъ и азъ съ нѣчто да ви сж отсрама за много то благодаренія, които отъ нѣколко врѣмя на самъ ми направихте, и правите, и чрѣзъ които въ животѣтъ си сжществувамъ много по-дързостенъ.

Отъ всичкѣ душѣ и сърдце молиствуящъ бабѣ Хаджіѣкъ, любезнѣйшѣтъ ви съпрѣжѣ, прѣбѣждамъ както и всекогаждѣ.

1860 : Янну. 28 : Вр.

Вашего Влагородія
Тѣплѣйшій о Христѣ
Молѣбникъ

† Врачанскій Доротеѣ

Съ жялость ви съобщявамъ и друга най прѣсна новина. сынътъ на гонителя ны Василя Крѣстеняка въ Вратцѣ, Георгій Василовъ прѣзъ тѣ дни ся покуси да мя отрови чрѣзъ едногo отъ слугитѣ ми. като му обѣщавалъ двѣ хиледи гроша, Сеизинътъ ми като сѣкій простъ селачъ обрѣкалъ ся и трѣсилъ згодно врѣме прѣзъ два дни три тни да хвърли отровѣтъ въ нѣчто, нѣ стрѣснатъ отъ Бога, и уплашенъ нени отрови и другогo нѣкого. Снощи сахатѣтъ по пять съ растрѣперены рѣцѣ, главѣ и крака исповѣда това, като показва и отровата на явѣ обвита въ книгѣ, дадена му отъ Георгія Василова, до тоя чясъ ся издири и Еврейна, отъ кого то е купена, нѣ момчето което е ѣж купило още се не издири, утрѣ ще стане испитъ за това меджлисъ, гдѣто ще присутствувать и прѣвенцитѣ тукашны и ще ся испита по тънко за това, какъвъ то караръ ся даде за адското това покушеніе щѣ ви го съобщѣ. —

срѣщуподписаный

868. — Съвѣти Доротею за сговоръ съ епархиотитѣ. Владиката проси архиерейски одежди.

Кон. кн. 2.

Прѣосвященѣйшему Доротею,

Епископу Вратчанскому.

Прѣосвященѣйший Владыко!

Имахъ честь да приемж Ваше молитвенно писмо отъ 28 Яннуария, отъ което съ жялость голѣмж ся научихъ за новы-ты гонения, повдигнжты възъ Васъ по побуждение отъ Тръновскый Митрополитъ. И разумѣвася, че Негово Выс-прѣосв-во нѣма да Вы остави на миръ, като знае, че ся работи, за да ся направи Вратчанска-та епархия независима отъ него. И вѣрвамъ, че въ Цариградъ на тоя рядъ повячето щжть ся на неговж странж, зачтото той е Грькъ, а Ваше Прѣосвященство сте Блъгаринъ. Затова бѣ добръ баремъ отъ епархиоты-ты да нѣмате противници. Затова мое-то мѣние е, че ще бжде весма добръ да ся сговорите съ противници-ты си. Тогава вѣрвамъ, че Негово Выс-прѣосв-во ничго не ще може да Ви стори. А доклѣ ся намирать въ епархиѣ-тж Вы такыви отчаяни противници, които дору да искать да Вы тровжть (ако излѣзе истина това, зачтото чловѣкъ-тъ, что казва да сж го турнжли да свръши това, може да лѣже съ нѣкакво намѣрение, както чясто ся случва) Ваше-то положение все ще е усилено. Азъ съ нетръпѣние щж чякамъ да ся научж, какъ ще иде работа та.

Прѣди двѣ недѣли Господъ ми подари сынъ, когото, мољж Вы, да благословите макаръ и заочно. Сега ся готвимъ да го кръстимъ, та сме на работж, затова Ви пишж набрѣзо.

Прѣдавамся на Ваши-ты святы молитвы и имамъ честь да съмъ

Пловдивъ,
10 Февруария 1860 г.

На Ваше Прѣосвященство
покорень слуга
Н. Геровъ.

Желание-то Ви да Ви испросж архиерейски одежды, не знаж навѣрно щж ли можж да исплѣнж, нѣ щж ся опытамъ; трѣбва обаче да ми пишете едно писмо само за това. Истина че това писмо азъ нѣма да проводж никждѣ, ала трѣбва да го имамъ на ржцѣ, та така да пишж. На основание на писмо-то Ви отъ 28 Яннуария не можж да пишж за това, зачтото има въ него и други работы. Радъ щж бждж, ако сполучж да изврѣшж това.

Прѣдположения-та Ви за Самоковъ не приличя да можть да ся осжществятъ. Матей има голѣмы аркы въ Цариградъ, та че и патріаршия-та си има нейны-ты намѣрения.

Описание-то за церкви-ты прияхъ и Ви благодарж отъ срьдце. Щж Ви ся помолж още да ми проводите описание и за монастыры-ты въ епархиѣ-тж Ви, нѣ то да бжде малко пò-подробно, сир. каквы сж, колко калугеры има, на какво мѣсто ся намирать и проч. и щж Ви бждж весма благодарень.

Н. Г.

869. — Тръновскый митрополитъ прави постѣпки за вдигането на Доротея. Народътъ се противи. По тровенето на Доротея. Изпращатъ се статистически свѣдѣния.

Пак. 33.

Вседушевно ви молитствуваме

Радостно пріяхъ ваше то писмо отъ 6., Владѣющаго мѣсяца, на което съдрѣжяньето разумѣхъ. По новытѣ, за работытѣ, отъ кои то и до сега ся обезпокоявамъ сж тія. Нашій Кириархинъ, послѣ вдиганьето на двойца тройца отъ Ілѣвянъ и толко отъ Вратцж въ Тръново, провожда Діаконътъ въ Видинъ съ писмо отъ своѣ странж до мѣстный губернаторъ, за да земе боюрултіѣ, съ силж тж на кождо истерь, истемесъ да мя вдигни за Тръново, нѣ силното това нѣгово изыскванье безъ извѣстіето на Патріаршиѣ-тж ся оничтожило, като отговорилъ Пашата, че усулданъ деилдиръ да даде таквази боюрултіѣ, както и да е, Діаконътъ му съ второ

повѣленіе чрѣзь телеграфътъ, става отъ Видинъ и дохождз въ Вратцъ само съ неговж едни Епистоліж, съ коѣто мя призовава неизбѣжно въ тръново. Раздраженъ народъ-тъ, по причинж на незаконны тѣ постыпки на Митрополитъ-тъ, безъ да губи врѣмя фукнася въ Епископіѣж-ны, и изговори прѣдъ Діаконъ-тъ колкото станж потрѣбни както и причинитѣ чрезъ които въспрѣхж рѣшеніе то ми за Тръново, съвсѣмъ что и азъ ужъ ся готвяхъ за тръгване. Діаконъ-тъ си отиде, и по него ся отправи магзаръ до Митрополитъ-тъ какъвто трѣбваше. Днесъ утрѣ ся надѣваме за чловѣкъ-тъ да дойде (единъ ѿ пръвенцытъ тукашни), който отнесе магзаръ-тъ, каквито новости ся породятъ, колкото отъ къмъ Тръново, толко и отъ тука слѣдователно съ благодареніе щж ви ги изложж. —

Противници тѣ ми ся малцына, харекети немамъ, немамъ и никакво съмнѣніе, и съ само едно за инатъ, и безъ причинж — истемеисъ —, мыслиж, че не ще ся збждни по нѣхж волиж. Всичкото е че отъ пары отпаднахъ.

Работата за тровеньето май ся разслаби, като Еврейнъ-тъ, когото му прѣдставяхж говореше, че не е и тоя, комуто продадохъ отровж-тъ, видися че ся подкупи да не каже истинж-тъ.

Благославямъ на конецъ сынъ-тъ ви, когото Богъ ви е подарилъ, отъ всичкж душж и сѣрдце, молиствувамъ му отъ Бога пжлно здравіе, и дълги години за голѣмж радостъ на родителитѣ му. Да ѣ живъ!

Молиствувамъ женж ви, любезнѣйшж-тъ ви сыругж и бабж Хаджікж и по това прѣбждамъ както всякогаждъ.

1860: февр. 19: Вратцъ.

Вашего благородія
тѣплѣйшій о Христѣ молѣбникъ
† Врачанскій Дѣровеи.

Проваждамъ ви и описаніе на Мънастырѣтъ въ Епархіѣж-тъ ны спорядъ желаніето ви.

Сжщій.

870. — Доротей иска архиерейски одежди отъ Росія.

Пак. 33.

Ваше благородіе
Вседушевно Молиствуваме

Слѣдъ отечески тѣ наши молитвы идж да ви извѣстж какъ съ благодать-тъ Божіѣ намѣрваме ся до днесъ въ здравіе. По нуждж смыслихмѣ да ся отправимъ чрѣзь Ваше благородіе за едни архиерейскж цѣлж утваръ отъ Святж-тъ Россіѣж, която спорядъ убѣжденіето ми като милосѣрдна и благоутробна майка на немощни тѣ си събратія вездѣ находящи ся непрѣстава да показва въ всяко врѣме и обстоятелство различни благодѣнія, нравственны и матеріалны, които произхождатъ отъ нейны тѣ благочестиви и благородны чюства за христіанско улѣсненіе и украшеніе. Като въ пълно увѣренъ и азъ въ нейното великодушіе, благонадежденъ съмъ да попросж чрезъ Ваше благородіе реченный подарокъ, съ когото да изпълнямъ безкровнж-тъ жъртвж Господа нашего Іисуса Христа въ умоленіе и прошеніе на нашето Христіанско бѣдно стадо, което ще глѣда съ благоговѣніе величіето на църковното наше украшеніе, за да благодари на всегда главата на Святж-тъ нашж непорочнж вѣрж, въ коѣто ся удостоихж, за да бждж-тъ наслѣдници на небесно то царство.

Молимъ ви да пишете гдѣто знаете за да получимъ изпълненіето на нашето свято прошеніе, за което ще остане това благодѣніе въ незабвенж-тъ нашж паметъ. Прѣбываваме же.

1860: февруар. 20: Вратца

Вашего Благородія
тѣплѣйшій о Христѣ
молѣбникъ
† Врачанскій Дѣровеи

871. — Доротей повиканъ въ Цариградъ прѣдъ синода.
Плѣвенци подаватъ ржка за примиріе.

Пак. 33.

Приято 27 Мая 1860.

отъ всичкж душж ви Молитствувамъ

Тука въ плѣвянъ, гдѣто выше отъ 20 дни има какъ сме дошли, получихме ваше и друго писмо отъ 26., прѣминалаго мѣсеца отъ Едрене ѿ разумѣхме съдържаніе-то му. Съ отговорѣтъ си напрѣждъ като ви благодариме за колко то искрено ни нанасяте да земеме прѣдъ очи прѣдварително, извѣстяваме, че прѣдъ почти три сѣдмицы получихме една Епистолія, чрѣзъ коѣто ся призоваваме въ Царій градъ относително за оплакванія та на противници тѣ ны, което не щемъ избѣгна да направимъ послѣ като наредиме сичкитѣ си работы въ Епархіѣтж цѣль та на това Синодно призованіе никакъ нени устрашава, колко то сме писали, и колкото ни пишатъ като туряме прѣдъ очи сѣдиме че не е за поврѣдѣтж ны, а, за колкото ся блазниме отъ толко время, което ако сполучиме повече ще ны облагополучи отъ колкото до сега. При това забѣлѣжвамъ и друго, което какжвъ край ще даде пакъ щж ви пишж. Противницитѣ ны тука въ Плѣвянъ, гдѣто сж и повече, като познахж че невъзможно е да сполучятъ намѣреніето си, за което отъ толко време сж ся заловили, клонятъ на примиреніе, и подаватъ ржжж сякакъ за това, което надѣждно е да стане прѣзъ тѣя дни, и то е най доброто.

Спорядъ както ни пишаше баща ми утрѣ или въ другій день трѣбва да стигне тука любопытни сме да чюеме и отъ него новини които остояше за сега да ни прикаже. . . . .

Молитствуваме ви на конецъ домашно и прѣбиваваме както и всекогаждъ.

1860: Маѣ 18: Плѣвянъ.

Вашего благородія
тѣплѣйшій о Христѣ молѣбникъ
† Врачанскій Дѡрѡеи

872. — Отказва се помощ на дяконъ да се доучи.

Пак. 33.

Приято 14 Апр. 1861.

Молитствувамъ ви.

Писмо то ви ѡт' 22: прешедшаго пріехме, ѿ съ благодареніе го прочетохме, ѿ разумехме за колко то ны пишете, ѿ много ся возрадвахъ като ся ѿзвѣстихъ за ради Тайчѣто че сте го пріѣли, за коѣго ѿ ние знаеме че ще стане добро, което да го ѿмате съ здравіе. 'А, колкото за ради Діаконж, че ѿскалъ да се ѿчи, ние немаме за сегж това време, докле не се ѿправимъ на ѣднѣ странж, ѿ ако ѣ ѿскалъ за да се ползѣва, да ѣ седелъ на мѣсто то си, докле се вжрнеме, а за ради че ѣ млада; той ѣ ѡт' ѡніж кюсетж коіто ги казватъ цѣндемъ кюсеси, когото, ѿ слѣдъ десѣтъ години да го видимъ, пакъ ще го видимъ съ тази ѿликіж, колко то за сегашны новены нема другги, ѡсвѣнъ коіто станахж, ѡт' вчерж, ѿ завчерж, ѿзлезе ѣдно ѿраде ѡт' портагж което ѣ за ради петнадесѣтъ-тѣхъ бѣнтове Патріаршѣски, за да се потвердатъ, ѡт' коіто ви ѿ приключаваме ѣдно, за да видите, ако не сте виждали, тжѿ ѿ ѡт' рановитѣ ѿзданіе тж ѣдно, ѿ за сегж друго като нема какво да ви пишж ново, дарены бждете съ благословеніе то ны.

1861: 'Апрілій 1: Цариградъ

Ѧ Христѣ молитвенникъ
† Врачанскій Дѡрѡеи

Молитвувамъ баба Хаджіѿкж, ѿ нана ми, ѿ Герчж. —

да подчиниме вѣлгарскій тѣ народъ подѣ грѣцката дѣховна власть, чрѣзъ което сме излѣзли отъ очи на сичкитѣ вѣлгаре, че съ насѣла сме искаме да сѣ натѣрѣме насѣфѣанцытѣ завладѣка, че, че, че, и проч, инаконецъ срѣдството было за да избѣгнемѣ щогодѣ отъ гнѣвъ тѣ на вѣлгаретѣ, да станемѣ текрарѣ да сѣ завърнемѣ въ цариградѣ, и да хвърлимѣ произволно чѣковѣтѣ си прѣдѣ патриарха, и сѣ едно слово, това като направимѣ неотмѣнно вѣлгарскій тѣ народъ щѣла да сполѣчи въ прѣдприѣтїетѣси, кога то и сами тѣ царѣ не можѣли да противостѣятъ на общо то желанїе на народы тѣ. въ отговорѣ прочее нареченны тѣ азъ щѣви за вѣлѣжа сѣдѣющы тѣ, коитѣ съобщѣте на прїѣтелѣтѣ ны, кой то ви пише. — нѣн съ насѣла нѣкогда не сме и помыслили да сѣ натѣрѣме за деспотѣ на тѣкашны тѣ, ни то пакъ отъ своѣ вола сме дошли тѣка сѣкій едниѣ го познава, че нѣн сѣ проводихме както и дрѣги тѣ досѣга владыцы съ ферма" отъ портата, и сѣ щѣдобренїе то на вѣлика та цѣрква, не обаче притворно и подѣ вѣлчешка кожа както сѣ иска на съплѣмѣнницы тѣ ми да го и сповѣдатъ. нѣн въ сѣфѣа ако сме дошли, кѣлѣдѣжмѣ хакѣ ичинѣ гѣлмѣдикѣ, вѣрѣдомѣ почти сѣ навчѣха че нѣн тѣка прѣсѣщѣнахмѣ и непрѣстанно всѣкій денѣ прѣтегляваме иай засмѣхъ, иай голѣми, иай нечюти и иай вѣзсѣвѣстни порѣганїѣ за честѣ на вѣрата и чинѣтѣ, отъ горѣщѣи тѣ патриѣти на това мѣсто, и нѣн акмѣсѣнѣ карамѣсѣнѣ агѣжмѣжѣ ачмаджкѣ, всѣкій едниѣ кой то каже че сме щѣпотрѣбѣлавали лѣкави и адски нѣкои мѣрки за нашѣто на мѣстѣване надѣ сѣфѣанцы тѣ лѣжи, и говори противѣ съвѣстѣ тѣ си, всѣкій кой то иска да ны нарече прѣдѣтелѣ на отечѣството си измамѣнѣ е, и сѣ прѣстрастїе го говори, доброто кой то не иска и не мѣ е защѣтѣникѣ, аллахъ вѣлѣсѣжнѣ версинѣ, и въ това народно прѣдприѣтїе ако сѣмѣ повинѣнѣ, вышнѣи нека мѣ сѣди, кой то щѣ сѣди и сички тѣ дрѣги, азъ въ цариградѣ докѣ вѣхъ още спорѣдѣ възможностѣ тѣ си чѣтѣ патѣ пораспытахъ отъ нѣкои си какви можѣтъ адѣжа да вѣдатъ слѣдствїѣ та на тѣсѣ работа, ино зла честѣли да кажа, можѣхъ да чюѣа онова, което не сѣ съгласѣва съ това, което отъ множество то сѣ почита за постижимо, пакъ тогѣсѣ и немахъ време да направѣ инакѣ, спорѣдѣ коетѣ неотмѣнно щѣхъ ѿ далѣчна страна да глѣдамѣ и сѣлшамѣ Іѣрахѣвзискѣтели тѣ да си глѣдатъ работы тѣ, и дѣси ети щѣирдисѣватъ кѣфѣтѣ азъ да си свѣличамѣ кожа та и да плача вѣдно то си състоѣнїе, въ което пропаднахъ при мнѣими тѣ гравѣтелѣства. да прави общѣи добринѣ за спомаѣнѣ на инархїѣтѣси. — че не щѣ вѣда прїѣтѣ тѣка за владыка нека мыслѣтъ онѣа, кѣнто мѣ сѣ проводили, иче гнѣвъ тѣ на вѣлгаре тѣ може ли причини жалѣстно нѣкѣое вѣдѣще, и това щѣ го испытамѣ съ велѣкодѣшїе что то сѣмѣ иай грѣшенѣ. —

При тѣмъ да кажемѣ и иай послѣдно то сирѣчѣ да сѣ завърнемѣ въ цариградѣ спорѣдѣ опѣтѣствѣванїе то на прїѣтелѣтѣ, което ны е нарѣжѣ и можемѣ го на прави, но трѣбѣва да знаѣтъ и сѣдѣтъ положѣнїе то ны, то естѣ че нѣн днѣсѣ за днѣсѣ сѣ ограничѣваме отъ крайна нѣмѣтїѣа при долговѣтѣси, и спорѣдѣ смѣщѣнїѣа та коитѣ слѣдѣватъ не можемѣ сполѣчи отъ нигдѣ сѣга за сѣга ни иай малѣко вѣлѣсѣненїе отъ пари, и извѣстно, че при такѣвази нѣмѣотїѣа и вѣзсѣребрїе не че не можемѣ само да иѣдемѣ въ царѣградѣ, и да дѣйствѣваме съ гласно сънихъ, нѣ не можемѣ сѣ поклати и отъ мѣстѣтѣоси, нека, молимѣ, народни тѣ коитѣ хѣлади пѣти повѣче сѣ желѣтели отъ насѣ за добро то, ми сѣ намѣкратъ въ това вѣрѣмѣ съ едно количѣство отъ двѣста и тѣндѣсѣтъ хѣлади гроша, не дарѣ, нѣ съ записѣ да

имъ ги наплатимъ почтенно слѣдъ една година пакъ, отъ кои то пари 130: хил: гроша ще са дадѣтъ тамъ, и сто тѣхъ да ни са внесатъ тѣка, отъ кои то 60: и тѣка като броеме борджмѣза беделъ, долгове отъ кои то най много са притѣснѣваме сега, да ни артисатъ и 30—40: хил: гроша, съ кои то то гасъ на радо сърдце са завръщамъ въ цари градъ, и съ-каѣтва са обещавамъ да дѣйствѣвамъ и азъ споредъ силтаси, и споредъ совѣстното на станѣване нишно, и въ сакакжвъ слѣчай да бѣдѣ жертвѣ тогасъ, срѣцно общенародното желаніе при честнѣйшето царско правителство, това тъй както прѣдрѣкохъ могаго направи, а инакъ никакъ, и пра траа великански срѣцно всичкитѣ непріятности кои то можтъ ми са прилѣчи, доклѣ вече са вдигне праведный-тъ гнѣвъ божин. —

876. — Доротей въ Едрене. Крон се нѣщо за рѣшение на церковния въпросъ.

Пак. 33.

Приято 31 Дек. 1861 Оггов. 3 Яннуар. 1862.

Ваше Благородіе

Вседушевно молитствуваме

Като испытваме прѣдварително за многоцѣнното ми ваше здравіе извѣстяваме, че завчера въ недѣлж вечертж благополучно стигнахме въ Едрене, гдѣто не слѣзохме на И. Шушуловж тж кжшж, по причинж че въ неж прѣбывавагъ Театристи нѣкой си, а хванахме друга особенна кжща за живѣяне. Любочестно пріяхъ ся отъ Н. В. Кжбразліата, съ когото като продлжихме разговоръ, въ първото си това прѣдъ него прѣдставленіе незабравихъ да му прѣдложж опытно и за колкото ся съ васъ разговаряхме, и смѣж да ви кажж че за пръвъ пжтъ доста ся по поведи, тж колкото още станжтъ между насъ слѣдовательно щж ви ги обясня. По нѣкакжж си причинж тука ся намѣрватъ и митрополити тѣ Димотийшкій Литишкій и вчера прѣдъ тукашны митрополитъ ся разговорихме за рѣшеніето на Българскій въпросъ, и скроихме единъ планъ кой то тія дни ще ся напише, подпише отъ насъ четьрма Архіереи, и испроводи на Патріарха за да го удобри и потвърди ако ще, тоя нашъ договоръ ся извѣсти и на Кжбржзліата, и самъ той го удобрява колкото поскоро да стане, и а ако ся удобри отъ Св. Синодъ оничтожаватъ ся съвсѣмъ първитѣ Патріаршески пунктове, потвърдени и отъ Портж тж, и ще бжде, мыслиме, не малко ползовитъ и за Българскій народъ, само и само да ся поправятъ работитѣ, и да исчезнатъ непріятности тѣ, които испытва Църквата отъ толко време за срамъ на православіе то. Казваме го и пакъ че ще ся ползувать отъ таж нарѣдбж бльгаретѣ ако стане, и ако го припознаятъ и тіи послѣ, ако ли ся основаватъ на нѣчто си, и мыслятъ че щжтъ можтъ сполучи равно онова което искатъ, добръ имъ часть. Писмото, както прѣдрѣкохъ, за Патріарха тія дни ще стане, и слѣдовательно щж ви испроводж прѣписъ на него, и отъ него ясно ще разумѣете работата, която сме прѣдпріали въ порядокъ да туриме, то ще ся подаде и на Н. Высочество. Нека, мољж, ако е възможно да съхраните тія тайно за сега безъ да ги откривате на други, тж по послѣ ваша воля е. Приключавамъ ви прѣписъ отъ Емирнамета та Садразамски, до Видинскій Валіа, и Софійскій Мютесарифинъ, съ които въ отсуствіето си отъ Ц/градъ ся придружавахъ, отъ Кжбразліата разумѣвася, който въ него врѣмя бѣше Великъ Везиръ. — За поголѣмо обезпеченіе на писмата ми, извѣстете, мољж, тукашный консулъ да ги приема съ благодареніе отъ насъ, и ви ги испровожда чрѣзъ когото нека получавамъ и желателни тѣ ми ваши.

Молитствувамъ всесърдечно домашни тѣ, на които за здравіето желаѣ да ся научавамъ честичко, и оставамъ.

1861 : Декер. 28 : Едрене.

Вашего Благородія

тѣилый въ Бога молѣбникый Всеусърднейшии

† Софінскіи Доротей

877. — Кроежъ за спогодба българе съ Гърци. Правителствено изложение за буната въ София възъ Доротей.

Пак. 33.

Ваше Благородіе

Вседушевно молитствуваме

И отъ 3., на' тоя мѣсяцъ получихъ ваше то писмо и радвамъ ся за здравето ви. По желаніе ваше, извѣстявамъ, че онова, което бѣхме предприяли да направиме Владышки, относително на църковнѣ тж Българо-грѣцкѣ работѣ за до Патріарха, колкото и да ся забави по причинѣ, че на тѣхно прѣосвященство не ся виждаше только добро, пакъ въ дѣйствиѣ ся тури, и ще стане тѣя дни, на което образъ тѣ като земѣ щѣ ви го приключѣ. Въ първѣ тж Патріаршескѣ Епистолѣ, коѣто слѣдъ стигванѣ то си тука получихъ. Н. Всесвятѣйшество ми излагаше рѣчь по рѣчь само телеграфа на мюесарифина Софійскій до Портѣ тж, въ кого то той като прѣувеличилъ работата (бывше то тамъ врѣху ни смѣщеніе), още и това за мѣчаніе прави отъ странѣ тж си, че — ако за сега остане Владыката тука, не избѣжно е нужно деня и ношѣ прѣдъ капитѣ на Митрополѣ тж му, да ся намѣрва царскій аскеръ за обезпеченіе на животѣ тж му и проч.—разумѣвася че споредъ таквото безмѣстно извѣстіе, стана нашето вдиганѣ отъ тамъ. Тѣй вѣнъ и далечъ отъ истинѣ тж като ся е писало, не изгубихъ и азъ врѣме да моля Патріархъ тж да издѣйствува, за да ся съдиме прѣдъ Баба Алиѣ съ реченный мюесарифинъ врѣхъ лъжливото му даденно извѣстіе за собствено свое спокойствіе повече, тж ако имамъ нѣкой отвѣтъ за това щѣ ви пишѣ слѣдователно. За тази работѣ и самъ Н. Высочество Кѣбрѣзліа та писа, нѣ и той още каршилѣ не получи. За любопитство приключва ви ся образъ тж на двѣ писма, които получихъ съ сегашнѣ-тж пошѣ, отъ Патріархъ тж едно то, а друго то отъ намѣстникъ тж на капи Кехаята ны Никомидійскій. Н. Всесвятѣйшество особенно пише и на тукашный Митрополѣ да ни прави добри церемонии, което саме ми каза, и като не ми чете писмото си, подозрѣніе имамъ че му е писано още нѣчто. Една или двѣ пощи още щѣ чякамъ тука, и тога щѣ драпамъ за Цариградъ, за гдѣто, да ми ся дозволи да идѣ щѣ просѣмъ якичката. За сега толко, до пѣтъ щѣ ви писа по пространно. Молитствувамъ домашнитѣ ви и оставамъ.

1862: Янну^с: 11: Едрене.

Вашего Благородія тѣплѣйшій о Христѣ
молебникъ и Всеусърднѣйшій
† Софійскій Дѣроуеи.

П. П. Человѣкъ нѣкой си на Гюмюшъ Гердана, кой то прѣбывава тука днесъ дохожда при мене, и ми принесе поздравленіе отъ Н. Странѣ, съ че работы тѣ въ Ц/градъ добрѣ врьватъ да сѣмъ въ добро расположеніе и да му пишѣ за работы тѣ си и проч.

878. — Доротей иска пари отъ баща си. Геровъ да по-
срѣдствува.

Пак. 33.

Приято 25 Яннуар. 1862. Отгов. 26 Янн.

Ваше благородіе

Всесърдечно молитствуваме.

Приключавамъ ви срѣщенѣ то си писмо до баща ми, което моля да му испратите отъ тамъ. Пишѣмъ му при другитѣ да ми ся намѣри съ до три хиляди гроша, които да ми внесе тука чрезъ васъ. Акобы непокаже кокозлукъ и прати до васъ, забравяйте да запрѣте седмьстотини тѣхъ грошове, които ви ся одлъжихъ въ прѣминуванѣто си отъ Пловдивъ, а остатѣкъ тж да благоволите за да ми ся прати тука по пошѣ тж. Не е злѣ, ако бы да му ся пише и отъ вашѣ странѣ, да му забѣлѣжите че тѣя пары неще му ся загубятъ, и че работы тѣ за всега тѣй и въ едното състояніе не щѣтъ да останатъ, като той, както го знаете, сѣди на много широко и дълго. Молитствувамъ ви домашнитѣ и оставамъ.

Вашего благородія

горящъ въ Бога молѣбникъ

† Софійскій Дѣроуеи.

1862: Яннуа: 23: Едрене.

Ако има новини ѿ пощата щѣ ви пиша.

879. — Геровъ изпраща Доротею исканитѣ пари.

Коп. кн. 4. 145.

Прѣосв-му Доротею,
Митрополиту Софийскому и пр. и пр.

Пловдивъ, 2 Февруар. 1862.

Прѣосвященѣйший Владыко,

Днесъ прияхъ писмо-то Ви по пощж-тж и щж Ви отговорѣж донедѣлж. Сега на брѣзо Ви пишж, колко да Ви явж, че прияхъ този чясъ писмо отъ бащж Ви, който ми пише, че макаръ и да ся намира сега на сжкжжитиѣж за пары спорядъ въскачваніе-то на монетж-тж въ Цариградъ, нѣ за да Ви олесни, казва ми да Ви проводж двѣ хиляды грош. за неговж смѣтжж. Спорядъ това негово съизволение Ви провождамъ отворено писмо до Г. Матесоглу Карабетъ, който ся намира въ Едрене на скелж-тж да Ви брои тамъ четырестотинъ бешлици, та ся погрыжете да гы земете и да ми явите, че сте гы прияли. Като не ми писа баща Ви да Ви пратж на плѣно колкото искате, азъ не щяхъ да запрж седемь-ты стотинъ грош. отъ двѣ-ты хиляды, за да не Ви дойджть малко. —

Повече не Ви пишж, че бѣ тврѣдѣ на брѣзо.

Прощавайте

Вашъ
Н. Геровъ.

880. — Срѣдната на Доротей. Неблагоразумието му, хвалитѣ и заканата му. Какъ да постжия той.

Коп. кн. 2.

Прѣосвященному Доротею, Епископу Софийскому и пр. и пр.

Пловдивъ, 12 Априлия 1862.

Прѣосвященѣйший Владыко,

На писмо-то си отъ 2 февруар. нѣмамъ отговоръ отъ Васъ. Коя е была причина-та, дѣто не ми сте писали, не знаж. Сега ся научвамъ отъ Г. Шишкина и отъ брата си, че ми сте срѣдити, зачтото ужъ съмъ былъ показаль нѣкому си емирна-мета-та, коиго Ви сж были дали, когато да идете въ Влашко, а той казалъ на Мехмедъ пашж, та Ви ся разсрѣдилъ и Вы хокалъ за това.

Чюдно ми е, какъ може да ся срѣдите за това, кога не сте ми показвали таквы емирнамета и никога не съмъ чюлъ да ся говори нѣйдѣ за тѣхъ. Слущялъ съмъ да ся говори само онова, което Ви казвахъ, кога минжхте оттука, сир. че сте ся полггали отъ строгость-тж на везирскы-ты емирнамета, та сте отышли въ Софиѣж и това всичкий свѣтъ, и който чюлъ и който не вѣрва, че сте испратени за Софиѣж, снабдени съ всичко, чтото можяше да принуди тамошни-ты христианы да Вы познажтъ за духовенъ начяльникъ. Така, не трѣбваше азъ да казвамъ каквы емирнамета сте имали, а трѣбваше Вые да разумѣете, че оный, който е говорилъ на пашж-тж, употрѣбилъ е клеветж, за да Вы развали прѣдъ негово Прѣввсходителство, каквото, за да Вы развали тука прѣдъ Българы-ты, казваше прѣдъ тѣхъ, че ужъ Вые блазните Мехмедъ пашж, че Българе-ти ся готвили да ся повдигнжтъ, та за това щялъ да иде по Балкана, за да открье завѣрж-тж.

Научявамся още, че сте ся хвалили да покажете писма-та ми на Мехмедъ-Пашж и че имало да бжде и за мене зло нѣчто, та Вые сте го спрѣварили да не стане. Не щж испытвамъ, истина ли е това, зачтото, ако види Мехмедъ Пашя писма-та ми, отъ това друго нѣма да бжде, освѣнъ, че ще излѣзе отъ единъ голѣмъ меракъ что има, като не намѣри ничто противно въ тѣхъ. А за отговоръ щж Ви кажж, че добрѣ щете правите, кога чюете така нѣчто, да не ся прѣвзимате изеднашъ, а да го прѣмыслите хубавѣ и щете видите, че онии, коиго го казвать, искать, съ хытрость да изчевръкать нѣчто изъ-помежду ны, зачтото мыслятъ, че има, Богъ знае, каквы работы. А колко за мене, азъ и да не съмъ съгласенъ съ Ваши-ты мысли, никога не щж си допусгж ниго да помыслж да Вы направж зло, нито Вамъ, нито ни-кому отъ роднины-ты си, и можете да бждете съврѣшенно мирни отъ тжж странж.

Съ испрошение Ваши-ты молитвы оставамъ

На Ваше Прѣосвященство
покоренъ слуга Н. Геровъ.

881. — Доротеево оправяне за сръдната. Какъ я разбира владиката.

Пак. 33.

Приято 3 Мая 1862. Отгов. 11 Мая.

Ваше Благородіе

Вседушевно молитствувамъ

,На писмото отъ 2 Февр. струвами ся да ви е отговорено, ако това е несвършено по забравянье, слѣдъ испрошеніе на прошкж, сега ви извѣстявамъ, че то ваше писмо ся прія, пріяхж ся же ѿ 2000:тѣ грошове отъ Матосъ оглутука, за които толко на баща ни, колкото и вамъ благодарж.

Разбрали сте отъ нѣкой си че съмъ ви былъ сѣрдитъ, говорите въ писмо то си отъ 12., починалаго мѣсяца, което завчера пріяхъ и правите ми убѣжденія да вѣрвамъ че ничто ѿ вашж странж не е говорено и дадено на познатый вамъ ѿ мене, но той своевольно и съ измыслиж е хоротуваль прѣдъ Мехметъ паша и искалъ е прѣдъ него съ клѣветж да мя очърни. Работата както и да е была тамъ, азъ ви казвамъ пакъ и пакъ, че той тука отъ като е плѣскалъ прѣдъ Н. Прѣвосходителство, прѣдъ Елинскій тука консулъ, прѣдъ Г. Шишкина, прѣдъ Г. Барочя, и прѣдъ още нѣколко значителни лица, сочилъ имъ е послѣ и копіе на Емирна-мета нѣкакви си и пр. Речени тѣ прочее като ми съобщихж това, мыслж да не сж человекъ, които да искривяватъ истинж тж, и да ми казватъ повече отъ колко то между нихъ, и вашій пріятель, нашій непріятель, е говорено. Тешко и мжно ще ми е наистинна да оставя подъ невниманіе ѿ прѣзрѣніе работа, кождо ясна ясна глѣдамъ прѣдъ очитѣ си, и въ кождо убѣжденія ми зехж мѣсто, а да ся склоня да дамъ довѣріе наработж тъмнж ѿ кривж, кождо изпослѣ нѣкой си иска да ѿ поправи съ противоположни рѣчы. —

Нито съмъ ся хвалилъ, нито пакъ съмъ говорилъ че щялъ съмъ да покажж ваши писма нѣкомуси, отъ което ужъ и за васъ зло имало да бжде, съвсѣмъ что и мене никое зло недокачи тука отъ безмѣстнытѣ брѣщолѣвенія на пріятель тѣ. Немамъ прочее ѿ никакво право да ся сѣрдж, когато и азъ самъ себе си познавамъ че съмъ человекъ, който чрѣзъ неопытность-тж си постжпихъ противъ чистж тж съвѣсть отъ толко време, като не съгласенъ съ желаніята на народъ тѣ. —

Направете добро, мољж, приключенното безъ забавж да ся ѿспрати до баща ми, съ което ще мя одлъжите. — Прѣбывавамъ же както ѿ всякогаждъ. —

Вашего благородія

1862: Маіа 1/13 Едрене

тѣплѣйшій

О Христѣ молѣбникъ

† Софіискіи Дѣроѣен.

882. — Доротей иска пакъ пари.

Пак. 33.

Ваше Благородіе

Вседушевно молитствувамъ

Въ писмо то си отъ 11., того мѣсяца ми назначавате че баща ми ви извѣстилъ, какъ възъ нѣдѣлж тж, сирѣчъ съ прѣминжлж тж пощж щялъ да ми отговори на писмото ѿ прати малко нѣчто пары, нъ за голѣмж моѣж жялость, нито отъ васъ нито отъ него получихъ писмо, толко съ маліе то, колкото и съ Австрійскж тж пощж. За да отблѣснж прочее всяко безпокойствіе отъ мене си, мољж да мя уведомяте съ пощж тж сега, кождо тука въ петжкъ стига послѣдното на баща ми рѣшеніе, което инакъ ако ся е измѣнило да търся съ врѣмя отъ друго мѣсто мехлемъ на ранж тж си и удовлѣтвореніе на нуждж тж си. —

За Еленкж, дщериж покойнаго Либена, ви казвамъ, че нагласили се съ г. Георгіа Кара Михайловъ, сега слѣдъ десятина дни като втаса копринж тж, да излѣзжтъ изъ кжщж тж да ся продаде, за кождо мющери ся показватъ. Зетъ тѣ е скмонилъ като ся продаде кжщата и му ся брожтѣ пари да ся вѣнчае, то време като наближи ще ви ся даде извѣстіе да благоволите и пратите гривны тѣ спорядъ обѣща-

ніе то си, за което добро вѣчно щя ви ся признателствува отъ странж тж на зло-
чястж тж Еленѣж.

Молитвуваме ви домашно, и прѣбываваме
Вашего благородія

1862: Маѣ 22., Едрене

тѣплый во Христѣ молѣбникъ
† Софійскій Доротеи

883. — Геровъ прѣпраща Доротею пари.

Коп. кн. 4. 159.

Прѣосв-му Доротею,
Митрополиту Софійскому и пр. и пр.

Пловдивъ, 23 Мая 1862.

Прѣосвященѣйшій Владыко,

Притварямъ Ви отворено писмо до Г-на Карабета Хаджи Матосоглу, въ което
ся пише на неговж милость да Ви брои двѣ хиляды (2000) грош. на бешликъ, что
ми е проводилъ баша Ви да Ви прѣпратж, та ся погрыжѣте да гы приберете, и
благоволѣте да ми явите, че сте гы прияли.

Прѣдавамся на Ваши-ты святы молитвы и съмь

Вашъ покоренъ слуга
Н. Геровъ.

884. — Доротей приелъ пратенитѣ пари.

Пак. 33.

Ваше Благородіе

Вседушевно молитствуваме!

Извѣстывамъ ви че пріяхъ съ благодареніе и отъ 23., трающаго още мѣсяца
вашето писмо, въ което намѣрихъ друго отворено до Г-на Гарабета Хаджи Мато-
соглу. Послѣдно то, спорядъ както ми пишете, прѣдаде ся на Господство му, отъ
когого пріяхъ двѣ хиляды 2000 гр. на бешликъ, пары что ми провожда баша ми
прѣзъ васъ. за което добро благодариме толко вамъ. Колко то ѣ баци си.

Молитвуваме и благославяме всесърдечно прѣлюбезнѣйшж тж ви фамиліѣж, и
прѣбываваме.

Вашего благородія

1862: Маѣ 29: Едрене

Горящъ въ Бога молѣбникъ
ѣ всеусърднѣйшій
† Софійскій Доротеи

885. — Доротей иска да стане уніятинъ. Съвѣтитѣ, конто
му дава Геровъ.

Коп. кн. 2.

Прѣосвященѣйшему Доротею,
Митрополиту Софійскому и пр. и пр.

Пловдивъ, 1 Декемвр. 1862.

Прѣосвященѣйшій Владыко,

Прѣди десятиж дни писарь-тѣ Ви Костадиновъ на заминуваніе-то си оттука
ми оставилъ едно писмо, което ми донесохж послѣ откакъ си отишълъ той. Въ това
писмо той ми пише за Васъ нѣчто, което азъ не можяхъ да разумѣж, и искахъ
да Вы пытамъ, какво е. Нъ доклѣ да ся наканѣж да Ви пишиж, днесъ ся научывамъ
отъ писма и отъ вѣстницы-ты, че сте отишли въ Цариградъ за да станете уніатъ. —

Лани, на заминуваніе-то си оттука за Едрене, ми त्याхте, че толкова врѣмя,
доклѣ бяхте въ Софіѣж, не Ви съмь писалъ ни еднашь, та, като роднинж, да Вы по-

свѣтувамъ въ мжно-то положение, въ което ся намирахте тамъ. За да не чюж и другъ пжть отъ Васъ тоя укоръ, че не съмъ исплѣнилъ роднинскж-тж си длѣжность, ето сега Ви казвамъ мысли-ты си, които ми докара това ново извѣстие за Васъ. Прьво, дойде ми наумъ да Ви докарамъ на память онова, что Вые сами казвахте за тогавашни-ты уніаты; а отъ себе не трѣбва да притуржъ ничто, зачтото тогава Вые тврьдѣ добрѣ оцѣнявахте тѣхнж-тж постжпкж и ся клѣняхте, че нѣма да послѣдуйте примѣра имъ въ никакъвъ случай. Мыслж и размышлявамъ, ако станете уніатъ, какво ще бжде това лично за Васъ. Не знажъ, что Ви обричатъ за това, нѣ ако да глѣдамы оныя, които прѣди Васъ прияхж униж-тж, трѣбва и Вые като тѣхъ да стоите безъ работж да чякате да видите, какво ще бжде. Това бездѣйствие, лоше или добро за тѣхъ, за Васъ, съ Ваший дѣятелный нѣравъ, ще бжде пагубно. Помыслѣте, до какво може да Вы докара това бездѣйствие, кога за малко врѣмя, дѣто остахте безъ работж въ Едрене, ся утѣснихте до толкова, дѣто да ся рѣшите да свршите онова, което напрѣдъ толкова зло Ви ся показваше, и да оставите сега да Ви излѣжжтъ, послѣ откакъ Вые цѣлы двѣ годинъ, както ми казвахте сами и ми ся хваляхте, сте гы лѣгали. Затова мой роднинскій свѣтъ Вамъ, въ тоя случай, е, прѣди да рѣшите окончателно, кой пжть да хванете, да прѣгледате добрѣ отъ край и досега, какво е была и какво е сега унія-та, и да не глѣдате, какво Ви обричатъ, а какъ сж исплѣнили онова, что прѣди Васъ сж обричали на другы, па тогава да изберете какво да правите, зачтото лесно е да ся отдѣлите отъ народа, нѣ мжно ще бжде да ся поврнете. Това е свѣтъ-тъ, что може да Ви даде сега на брѣзо Ваший роднина, за доброжелательство-то на когото и за искренность-тж вѣрвамъ да не ся съмнѣвате.

Отъ срьдце прѣданный Вамъ Вашъ уйче
Найдентъ.

886. — Защо Доротей ставалъ уніятинъ. Какво извършилъ.

Пак. 33.

,молитствувамъви

„Ѡ і, текущаго писмото ви пріяхъ Ѡ разумехъ содержанието мж което останахъ преблагодаренъ, жалноміе защо толкова време неможахте да познаете роднината си кжавъ ѣ Ѡ що мисли, ние минахмѣ насрѣща дадохмѣ на нашите Ѡзгубени католици даразумеятъ Ѡвжрнахаса мнозина момчетата Ѡ школата доведухмеги на патриканата зехимъ таината філада Ѡсповедъ които става католикъ Ѡ священните лица зехъ ѣпископатъ Ѡ куржафата додохмѣ на фенеръ дастѣ звѣрени защо уніята вовъ едрене Ѡ корено щеса сурине до друга поща ще давидите вгазетите това свржшихъ ако ви хареса радвайтеса аколи не срдете са молитвувамъ нана Ѡ герча, щема одолжите ако Ѡматѣ време щомъ приѣмнете писмото ми да ударите прездруга ржка телеграфъ на веля учорапчи ханъ дами даде три Ѡли четѣри хиледи които ми са нжждни ако нема време баштами давиגי даде повреме аща ви ги плати заповече прощаванте.

862, деке 10, фенеръ

Ѡ хртѣ молитвенникъ
† Софійскій Двороеи.

887. — Геровъ изпраща пакъ пари Доротейо.

Коп. кн. 4. 180.

Пловдивъ, 14 Декемвр. 1862.

Прѣосвященѣйшій Владыко,

Писмо-то Ви отъ 10 Декемвр. пріяхъ тоя-си часъ, и понеже нѣма сега врѣмя, оставлямъ за другъ пжть да Ви отговоржъ, а сега Ви явявамъ само, че пишжъ днесъ Велю Христову да Ви даде двадесать лиры турскы. Вые ми пишете да свршжъ това по телеграфа, ала не прилѣгаше да направжъ така. При това щж Ви забѣлѣжжъ, че баща Ви, въ което положение ся намира сега, не вѣрвамъ, да ми поврне тыя пары.

Прощавайте сега за повече, зачтото бы тврьдѣ на брѣзо.

Прѣдавамъ на Ваши-ты молитвы.

Вашъ
Н. Геровъ.

888. — Ще се продава залогътъ, даденъ отъ Доротей на униатитѣ срѣщо заемъ.

Коп. кн. 2.

Прѣосвященѣйшему
Митрополиту Софійскому,
Господину Доротею и пр. и пр.

Пловдивъ, 26 Декемвріѣ 1862.

Прѣосвященѣйший Владыко!

Днесъ, спорядъ праздници-ты, не мож да Ви пишѣ надлъго, само бръзамъ да Ви явиѣ, че французскій консулъ отъ Едрене пише на тукашнѣи си векилъ да ми каже, какъ Ваше Прѣосвященство сте зели тамъ назаемъ отъ униаты-ты 12,000 гр. за които сте имъ дали залогъ нѣкаквы си вещи, които чинятъ до 30,000 гр. и униати-ты искатъ сега да ги продадѣтъ на мезатъ, за да си приберѣтъ дадены-ты Вамъ пары, та мя подканя, да ги купѣ азъ, за да ся не продадѣтъ на долнѣи цѣнѣи и съ тщетѣ. Колкото и да нѣмамъ врѣмя да ги откупѣ, за длѣжность почитамъ да Ви обадѣ, та съ прѣвѣи пощѣ, мољѣ Вы, да ми явите, истина ли е това нѣчто, каквы сѣ тыя вещи, дѣто имате дадени залогъ, и какво трѣба да ся направи, за да не ся продадѣтъ.

Прѣдавамъ на Ваши-ты свѣты молитвы и остаямъ

на Ваше Прѣосвященство
покорный слуга
Н. Геровъ.

889. — Колко струватъ заложенитѣ вещи. Какъ да се откупятъ.

Пак. 33.

„Молитвѣвамъи

„Писмото ви ѿ 26, текѣщаго прѣяхъ ѣи разѣмѣхъ шомѣи писѣхуватѣ ѿ ѣниятѣ не самъ зель нито една пара, ала сичкитѣ ми архиерагика ѣи сребренни работи колкото ѣмамъ ѣи такѣме кихлибарѣни колкото бѣхъ зель захѣдно тѣи ѣи замѣнеси тѣи сичкитѣ нестрѣватъ триѣсетъ днѣска неможатъ са купи нито за пѣдѣсетъ хилѣди само ѣдинио сакосъ ѣи короната ми са направени за пѣтнаѣсетъ хилѣди ѣи колко гроша като пишѣмѣ много пѣти на патрикѣната нищо тѣиса принѣдихмѣ ѿ гѣлямы нѣжды за да не ставатъ чѣловецѣтѣи рѣзилъ на софѣи, костѣи зѣбира горѣпомянѣтитѣ вѣшти вовъ ѣдинъ сандѣкъ привикѣа нѣкои си фансѣзинъ на ѣме лѣшѣзъ които бѣшѣ телеграфѣчѣи зѣма ѿ него 12, хилѣди гроша давамъ давамъ своѣи записка за два мѣсеци какѣщѣи платѣ слихѣата аѣонапрѣтивъ нѣги платѣ тогѣива да ги продаѣ ѣи си зѣмѣ паритѣ тѣи ѣи костѣи ѣма ѿ него записъ стоѣи начинъ ѿ моѣи стѣрна нѣмамъ нито записка нито писмо донѣкѣго работѣата ѣ тѣи, както казѣа ѣи тѣрската пословица бѣнъ рѣзилъ олаѣаама малѣма рѣзилъ олсѣнъ, асѣи аѣо искѣтѣ нѣкѣкъ да поправитѣ таѣи работѣа пѣрво ви молимъ прѣдъ фансѣскиѣо консѣлъ да не спомянѣватѣ нищо да нѣшѣтѣ да знаѣтѣ заѣо аѣо би нѣщо дѣса намѣситѣ явно то нѣзабавно работѣи голѣми които ѣи нѣсѣнъ не смѣ видѣлѣ ѣили нѣкѣга помислилѣ както станѣа ѣи чрѣзъ блонѣта познаватѣ врѣмѣната не ѣ нѣжда повѣчѣ дави дрѣжнѣкамъ, аѣо можѣтѣ направи чрѣзъ нѣкои прѣятѣль всофѣи даги прибѣрѣ ѣимъ платѣ паритѣ послѣ нѣкаси зѣмѣ ѣи лихѣата ѣитои мислѣ полѣсно щѣи да на софѣиѣнѣцъ понѣжѣ мислѣи ѣи познаѣа чѣнисѣа непрѣятѣлѣ ѣи нѣка стоѣитъ рѣхимъ само дѣса нѣпродаватъ аѣо ѣма нѣкоѣи срѣдѣсто аѣо ли нѣма живъ господъ кѣкъво да правимѣ, на костѣи пишѣа аѣоби нѣкои да мѣ телеграфѣисѣа ѿ софѣи за сѣнѣтѣтъ шѣ ѣи ѣниѣго даго ѣиспратѣи снарѣчно чѣловекъ тои са намира сѣги наплѣвенъ, молитвѣвамъи да прѣмѣнинѣтѣ блѣгополѣжно новѣата година, ѣискахъ повѣчѣ дави пишѣа но нѣмамъ врѣмѣ кѣтови блѣгославѣямъ ѣи остаямъ.

862, дѣк, 31, фѣнѣръ

ѿ хрѣтѣи молитѣвенникъ
† Софѣиѣскѣи Дѣроѣѣи.

890. — Молба да посрѣдствува Геровъ да се откупи залогътъ на Доротей.

Пак. 33.

Приято 9 Марта 1863. Отгов. 13 Марта.

„Молитствувамъ

Попрѣди пишехте ми има питахте какви вѣщи имамъ дадени на рѣхимъ и това истинствѣвали което ви са ѿговорихъ на длъго и широко какъ е работата; сега ви мола като роднина ако щете или обичате да ми сторите това добро само ако искате да са потрудите а не да ми харижете нещо, да задлъжите някои пріятель ѿ филибе далише на софія донекѹго да иде при нашъ Димитра ѹкогото са сѣнѣтете на франсузино парите са дванаесѣтъ хиляди гро да прегледа спорѣдъ записѣте колко лихва трѣба да са плати да броятъ парите да прибератъ сичките ствари да ги испратятъ до филибе и ѿтамъ да ги испратите презъ друга рѣка въ едрене до някои ерменлія, тѣя шѣове сичките са вофъ единъ санджкъ; нека ги прегледатъ сичките после да ги миѹюрлѣдише Димитаръ, като додатъ на едрене ще испрата архидіаконаси да ги прибере като наброи количеството заедно слихвата до приѣмнѹванието имъ заедно сосъ разноските имъ; щѣхъ да испрата сегн архидіакона си причината е че подиръ десѣтъ или най-много, 15, дни ще даземемъ тѹка пари после неможатъ да пристигнатъ за воскресение, като познавамъ че нѣмате нещо пагѹба ѿ тая работа и можете да сврѣшите затавави пиша и ви мола; но притова сичкото остана навашието остроумие, аковие поволята ще сврѣшите ако ли не ѿговорѣте ми са ако е възможно спрѣвата поща; ние ще пишемъ сѣмската поща на Димитра да е известенъ, наконѣцъ като молитвувамъ и благославямъ нана си герча и богданчя остаямъ

863, Мар, 4, фенѣръ

ѿ хрѣтъ молитвенникъ
† Софійскій Дѹроѣи.

891. — По заема и залога на владика Доротей.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 13 Марта 1863.

Прѣосвященѣйшій Владыко,

За отговоръ на писмо-то Ви отъ 4 тоя Марта, брѣзамъ да Ви явиж, какво можяхъ белкимъ намѣри срѣдство да ся броятъ пары-ты, что имате да давате на французина въ Софиѹ, та да ся приберѣтъ вещи-ты Ви и да Ви ся проводятъ съ начинъ, както ми пишете. Нѣ така скоро не можемъ сврѣши. Затова ако искате да имате непрѣмѣнно за Великъ-день вещи-ты си, то трѣбѹва да употрѣбите друго срѣдство, за да ги получите; ако ли може да остане за послѣ, то да гледате тука да сврѣшимъ. Така, щѣ чякамъ отговоръ отъ Васъ.

Марийка и Герче Вы благодарятъ за молитствования-та Ви, а Богданче ни остави здравіе; той ся поминѣ на 23/24 Февруар.

Прѣдавамъ на Ваши-ты святы молитвы и остаямъ

на Ваше Прѣосвященство
покоренъ слуга
Н. Геровъ.

892. — Заложениѣ вещи прѣнесени въ Пловдивъ. Геровъ ще ги изкупи.

Пак. 33.

Пловдивъ, 1 Мая 1863.

Прѣосвященѣйшій Владыко,

Извѣстно Ви е, какво чловѣкъ-тъ Ви Димитръ ся сговорилъ съ французина Лашеза да ся прѣдадѣтъ менѣ вещи-ты Ви, които имате залогъ у него. Тѣя вещи, когато дойде тука Димитръ, прѣди двѣ недѣли, бяхъ, спорѣдъ казване-то на французскій консулъ, въ Едрене.

Днесъ ми обадихъ отъ французско-то консулство, че пакъ дошли тѣя вещи

тука, та да ги приберж. Така днесъ утрѣ щж гы земж, та да ми кажете, кому да гы прѣдамъ.

Добрѣ быше Димитръ да нагласи друго-яче тжж работж, та да не ся врьши чрѣзъ мене, та безъ да има нѣчто помежду ны, да сѣкатъ хората, че имаме зимане и даване, което нѣкога може и да докачи. —

893. — Моли се Доротей да помогне на хаджи Христа.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 20 Ноемвр. 1870.

Прѣосвященѣйший Владыко,

Отъ нѣколко врѣмя насамъ слушахъ, че идете камъ наши-ты мѣста, та ся надѣяхъ, че щете дойдете и въ Пловдивъ, и ся радвахъ, че щемъ ся повидимъ, за-что то има доста врѣмя, откакъ не сме ся видвали. Нѣ сега съ жялость ся научямъ, че сте отминжли града ни, та желание-то ми да ся повидимъ не ще ся исплѣни. Затова рекохъ да ся прикажемъ баремъ съ писмо, че и това не правимъ, та, ако отива така, щемъ ся заборавамъ.

При това простѣте ми да Ви кажж и нѣколко думы за Христа Хаджи Ганчевъ Кжлевъ. Той като го сте оставили въ Цариградъ, отышьль при католици-ты и заедно съ униатскый епископъ Рафаила отышьль въ Едрене, а оттамъ дойде въ Пловдивъ. Тукъ нѣмаше за какво да го дръжж, та намыслихъ за пò-добро да го пратж въ Копрившицж да ся учи въ тамошно-то училище. Нѣ ще ли да ся запре и тамъ, не знаж. Въ всякой случай ные не трѣбва да го оставимъ безъ да ся помжчимъ да го вкараме въ правый пжть. Азъ отъ мож странж щж го поддрьжж, колкото мож : нѣ то само не ще стигне, та мољж и Васъ да му прѣдстоите съ нѣчто и Вые и, особено, да подканите и башж му да му помогне съ нѣчто, та дано да го приврьтимъ и да го направимъ да заборава католици-ты. Съ това щете направите едно добро, за което и азъ щж Ви бждж душевно благодаренъ.

Желаж да ся научж, щете ли ся забавите повечко въ село, и за кждѣ мыслите оттамъ да идете.

Прѣдавамъ на Ваши-ты святы молитвы, просж Ваше Слагословение и остаямъ

Вашъ Н. Геровъ.

894. — Искать се свѣдѣния за изпратени изъ Росия церковни вещи.

Пак. 33.

3 Февр. 1872.

Выс-прѣосв-му Доротею.

Выс-проосв-ный Владыко,

Има години дѣто не сме си писали. Сега като ми ся даде причина отъ работж-тж, за кожто Ви пишж въ притвореното писмо, азъ съ благодарение идж да Ви ся прикажж и да Ви явж, че съ Божиж помощь и съ Ваши-ты молитвы сме все живо и здраво досега.

При това щж Вы мољж да ми простите да притурж оше нѣколко думы за работж-тж, за кожто Ви пишж въ притворено-то писмо. Ако церковны-ты вещи, за които ми е заповѣдано да Вы пытамъ, принимали ли сте гы, не сж минжлы прѣзъ Ваши ржцѣ, добрѣ щете сторите да испытате да не сж отышлы нѣкакъ въ монастыра изъ другъ пжть, зачто то ако отговорите просто само, че не сте поржчали на Павла Дукова да купува такывы нѣща, въ такъвъ случай щжть испытвать, какъ ся пратены тыя вещи, до кого сж проведены и той пакъ до кого гы е препратилъ и най-послѣ ще ся испытъ дѣ сж отышлы тыя, па ако излѣзе, че сж дошлы въ епархиж-тж Ви, това може да даде поводъ да помыслятъ, че Вые сте знаяли какъ е работа-та, па искате да ѣж скрываете. А таково нѣчто разумѣвася, че не щете, и не е добрѣ да мыслятъ за Васъ.

Азъ ся каныж слѣдъ малко врѣмя да идж въ Цариградъ, нѣ Вые може да ми пишете за тука, па ако не мя завари писмо-то Ви, то щжть ми го проводить въ

Цариградъ. И ако има да ми кажете повече нѣщо, можете да ми пишете особно, а въ писмо-то, дѣто щете ми пишете за работж-тж, да нѣма друго ничто повече отъ онова, чтоо щете кажете за неж.

Въ заключение пакъ щж Ви помолъж да ми отговорите по-скоро, зачтото ми е заповѣдано да гледамъ както може по скоро да земж отъ Васъ отговоръ.

895. — Доротей моли Герова да намѣсти въ Росия на учение двѣ сопотненчета.

Пак. 33.

Ваше Высокоблагородіе!

Молитствувамъ Вы отъ душиж.

Рѣшителность-та ми да служиж народу си, подъ защитж-тж на Милостиваго ни Царя Н. И. В. Султанъ Азизъ Ефендимизъ, въ духовно отношеніе, спорядъ силж-тж си съмъ ся старалъ колкото е възможно и никога не щж ся отчяж, или уморж отъ да не дѣйствувамъ. При това длъженъ съмъ, като Архіерей, да бжда снисходителенъ и къмъ младото Българско жядно за наукж поколение и отчясти да му подавамъ ржкопомощъ, когато ся отнесе до насъ и ми ся укаже случай. —

Нѣколко пѣти ми ся подаватъ прошенія отъ двѣ Сопотнѣнчета: Маноила М. Шишеджіевъ и Пенка Митевъ, молящи ся да ся постараж да ги нарядж на благодѣяніе въ нѣкое изъ Росіѣ училище, а особно въ Николаевскій-тъ на Г. Минкова Пансіонъ; нъ азъ, непознаващъ тамъ никого и безъ да размислѣ серіозно ще ми бжде възможно или не, дадохъ честно слово, че щж могж да удовлетвориж пламенно-то имъ желаніе, заради тоза възлагамъ на влаговоленіе-то Ви рѣченж-тж бѣд-нѣйшѣ двоицж, като съмъ твърдо увѣренъ, че не щете прѣзрите молбж-тж ми, нъ съ най-голѣмж дѣятелность ще ся постараете да ѣж прѣпоржчите еднж минутж по-скоро Господину Минкову да ги приеме и настани въ Гимназіѣ-тж. Ако въ случай нѣма тамъ мѣсто, то отъ Васъ ся изисква да ги нарядите, дѣто знаете за подобръ. Твърдо съмъ увѣренъ, че ще земите у внимание настоящето ми и еднж минутж по-скоро ще ся постараете да ся усжществи цѣль-тж му.

Замолявамъ Вы на всякакъвъ начинъ да ся постараете да издѣйствувате да постѣпятъ сега въ нѣкое училище, а не да ся отлага постѣпваніето имъ послѣ еднж годинж. Това зависи отъ Ваше-то благоволеніе и снисхожденіе и увѣренъ съмъ, че гдѣто да ги прѣпоржчите, не щжтъ бжджтъ прѣзрени.

Съ нетѣрпеніе учяквамъ еднж минутж по-скоро благопріятенъ отговоръ отъ Васъ. —

На конецъ сърдечно като молитствувамъ и благославямъ Нанж съ всичко-то Ви домочадіе, оставамъ

1874 Авг. 22-ый.

Цариградъ

Орта-кіой

Вашего Высокоблагородія

Во Христѣ теплый молитствователь.

† Скопскій Доротей

896. — Пловдивската митрополия обажда Герову, че Доротей е умрѣлъ.

Пак. 33.

Ваше Прѣвѣсходителство!

За жялость и душевно наше наскръбленіе вчера съ единъ Ехзархійскій телеграмъ ни ся извѣсти, че Негово В. Прѣосвященство Г-нъ Г-нъ Доротей, ся прѣставиль о Господѣ, вѣчная му память!

Сяждъ това ми жялостно извѣстіе остаямъ

На Ваше Прѣвѣсходителство

11-ый Августъ 1875.

нам. Св. Пловдивскаго

Пловдивъ.

Протос. Меводін

На Негово Прѣвѣсходителство Вице Консула Руссійскаго Г-на Г-на Н. Герова.
Въ Карлово.

80. СТАНИСЛАВЪ ДОСПѢВСКИ.

897. — Връщането на Доспѣвски въ Самоковъ. Какъ ще му се прѣпрати атестатътъ.

Пак. 34.

Отговор. 21 Януар. 1857.

Ваше Высокоблагородіе Милостивій
Госпударъ Найдень, здравствуйте!!

1856 Декабря 29-го Самоковъ

Спѣшу принесть вамъ маіе от души братское поздравленіе и съ пріездомъ поздравить васъ, ваши слова исполнились що вы мнѣ предвѣщали въ Петербургъ, — Я изъ Петербурга поехалъ черезъ Варшаву на 27-го Октября много трудно я провель на дарогу по причини холоду пріехавъ Вънѣ я не имѣлъ время остано- вится болѣе 5. — дней по причини отезда послѣднаго парахода изъ Пѣща до зе- мнь тоже съ трудомъ а удовольствій мало, въ Бѣлградѣ пребылъ 4, дня тоже по причини холоду зимнаго пути, и такъ благополучно прибылъ я 4-го Декабря въ Самоковъ я бы очень желалъ съ вами повидатся лично и поговорить съ вами Естли вы будете въ филиппополь въ Мартѣ, я имѣю отъ Г. Кавалевскаго едно рекомѣндательно писмо отъ Департамента писмо Г-ну Ступину я напосилаю его по- томущо имѣю кощо съ вами по говорить въ каторомъ объявляютъ ему що вес- ною пошлютъ ему мой Атестатъ и Медаль, за катораго я подалъ прошеніе въ Ака- демій Художествъ що послѣ акта въ Апреля мѣсяцѣ 1857-год. Академія посилютъ мой медаль и Атестатъ въ Департаментѣ. Департаментъ пошлютъ на Имя Г. Сту- пина съ передачею Г-ну Герову въ филиппополь я надяюс що вы не откажете така- вово обремененія, и като получите нека віе чѣститъ! ась напрасно тогива останахъ да чакамъ за актатъ каторай былъ опять отложенъ весною! Я самъ понастоящемъ здравъ но мало чувствую себе слабымъ для това теперь немогу къ вамъ пріехать но подажду поправится мнѣ до великаго поста и тагда пріеду повидитъся и тогда намереня чрезъ васъ написать Г-ну Ступину и писмо ему послать, меня посовѣто- вали въ Департаментѣ що бы я просилъ Г. Ступина по полученій маего Атестата съ Медалію каторій будетъ по руски що бы они благоволили перевезти на турецкомъ и на грѣцескомъ языкахъ що и необходимо будетъ въ турецкой Имберій для всякой причини но опять хочу вашего братско совѣта какъ и всегда я понастоящемъ Ту- рецкій подданій остаюсъ какъ и вами юже извѣстни причини, мой рускій паспортъ остался въ Бѣлградѣ и оттудава на проездъ я получилъ тѣскере. Много быми было пріятно естлибъ я могъ получить отвѣтъ на етомъ писмѣ естли будетъ и позволить вамъ время имѣ писать и каквы полагаете въ Мартѣ будетели въ филибе естли будетъ у васъ що нибудь новенкое или полезное за нашего отечества обрадувайте меня и развеселите меня по тому що я очень убытъ горѣмъ по пріездѣ моемъ я узналъ що потерялъ свою Матушку: и съ тѣхъ поръ нищо меня не радуєтъ на светѣ всяю грусте хажду и ничѣмъ я не могу развеселится. мой отецъ очень радостень объ моіомъ пріездѣ и доволенъ моіми трудами приобретеннаго искуства я начну пожа заниматься съ моими братія, покамесь. Остаю на вашего отвѣта вашъ всегдашній братъ и другъ художникъ

Станиславъ Доспѣвскій

Прошу принесете моѣто покорно поздравленіе Г. Кокони Елисавети, подобно и К: Теофану. Г: Николаки. Ча: и прочимъ.

898. — Кога Геровъ ще отиде въ Цариградъ. Атестатътъ ще бжде прѣпратенъ.

Коп. кн. 1.

Г-ну Станиславу Доспѣвскому.

Въ Самоковъ.

Филибе 21 Яннуария 1857.

Господине Станиславе!

Писмо-то Ви отъ 29 Декаврия пріяхъ на врѣмя. Молиж Ви ся да мя про- стите, дѣто ся забавихъ да Ви отговорѣж, че това не бы отъ немареніе, а отъ не-

сгодж. Радвамся, че сте стигнали благополучно въ отечество и желая Ви добъръ успѣхъ за всички-ты Ви работи. И азъ, едва слѣдъ три мѣсяци пътуваніе, съмъ стигналъ въ Филибе живо и здраво. Щж посѣдж тука до заговѣваніе, таче въ началю на поста ся канѣ да връвѣж за Цариградъ, нъ до излѣзъ Априлия ся надѣж пакъ да ся врънѣж въ Филибе.

Аттестатъ-тъ и медаля-та Ви като дойдѣтъ въ Едрене, щжъ Ви ся изпратятъ. Азъ щж поговорѣж за това съ г. Ступина и Вые не берѣте никаквж грыжѣж. Ако е потрѣбно да ся прѣведе аттестатъ-тъ Ви, то може да ся сврѣши и това. Ако не щете можете да дойдете тука до заговѣваніе, то вече ще остане да ся видимъ прѣзъ Маия. А писмо-то до Г-на Ступина, като щете, може да ми го допратите сега да му го носж.

Моляж Ви ся да мя простите, че не Ви пишж надлъго: отъ много работж не мож си отворѣж очи-ты. Кога ся видимъ, приказва щемъ изъ уста повече. Новини любопытни нѣмамъ сега да Ви обадж. Добро видѣние! Много здравіе отъ приятели.

Вашъ
Н. Геровъ.

899. — Да се прѣподава рисование въ българскитѣ училища. Познаинство съ баронъ Ливенъ и съ Бруни. Намѣрение за Бачковския манастиръ.

Пак. 34.

Самоковъ 1857. Яноарій 30.

Любезный ми друже Господине Наидене!

Братскитя поздравлявамъ!

Вашето ми любезно писмо получиохъ за което вы благодаримъ, ась расудиохъ за да не отлагамъ, за благовременно вы проваждамъ писмото за Г: Ступина, и мое-то писмо оставамъ открыто даго прочетите и даго за печатите за да му знаете содържаніе, на васъ останахъ и надѣвамъся, пакъ ще вы напомня за нашите Петербурски планове послѣ вашето отхождане ась повдигнахъ повечко нашата потрѣбность въ отечеството ни защо има равна нужда и отрисованіе което е нужно да са предава заедно сос другите науки, Ась са блиско познакомихъ сос Барона Ливена писахму удомаму едно копію съ портре дачеры его преди саміат мой поездъ и имамъ от него и от Баронесата му по единъ даръ сребрени вещи за благодарность, ионма обнадежди каза когато имате потреба която можеме да участвуваме готовсамъ всегда и позволими да му пращамъ писма чрезъ Беліградскіатъ посланникъ, Подобно и съ моіатъ Г. Ректоръ Бруни и сос него са рѣстанахми големи пріятели и показаса по любезень от колкото беше, и предложими нѣкой порученіи които ако имаме счастье даги удовлетвори ще иматъ добры сетнини за нашата будущность, ась мислимъ ако намерите благовреміе да си поговорите сос чорбаджи Димитрика предварително за тези работи, та и ась като дода у филибе да имамъ честь да си поразговора сос него тое доброжелатель и достоенъ человекъ и ась ще му сакамъ позволеніе за да отидемъ до бачково и да по трѣсимъ тамо като у древній монастырь некой рѣткости за койтоми нарѣча и Бруни, заради това ако намерите време предварително да му поговорите та после катоса соберемъ ще дѣйствуваме общими силами ась самъ намѣренъ около средата на постите да дода на филибе, ако намирате возможно принесете мое покорно поздравленіе, на К: Леляни (бабани) Елисавета подобно и мадамъ Теофану и Г: Николаки кажете имъ неимъ пиша чи още не е готовъ подарокатъ нихенъ, авіе даса по оправите та като доде портретатъ вы да ви испиша, ваши стары монетиса у мене ако изволявате давиги провода. Гледахаги и не найдохъ потреба за да оставатъ въ Ермитажатъ добаръ пѣтъ и добро виденіе.

вашъ братъ
Станиславъ Доспѣвскій

900. — Захарій Круша руски поданикъ. И Доспѣвски иска да стане такъвъ.

Пак. 34.

Приято 1 Августа 1857. Отгов. 8 Авг.

Любезній ми Болгаро Російскій Друже да здравствуватъ заедно сос сите наши Болгаре!!!

Поздравлявамъ съ пріездомъ, и желаемъ ви добры сетнини, и желаемъ лично и устно дави поздрава!! и даси испишемъ вашіатъ портретъ, ако быдемъ живъ и здравъ слѣдъ тры четиры недели имамъ намѣреніе дави подода на филибе, и тогива шемъ исприказва по пространно за сичко що е нужно.

Като са разговорихъ сос моіатъ согражданинъ Г: Захарій Круша като е сега станалъ вашъ поданикъ надѣмса на вашето родолюбиво сердце чи неще да віе въ отяченіе да ви напомнимъ преждевременно докле несамъ получилъ Атестататъ да пріемете попеченіе чрезъ Г-на Ступина да ма удостоите да станемъ и азъ вашъ поданикъ по тоя начинъ каквото е пріялъ Г. Захарій віе знаете моите желанія и моето сердце, остаемъ на Вашего лицезрєнія.

1857 Иулій 29.

Со мо ко в ъ

Вашъ братъ

Станиславъ Д: Доспевскій.

901.—Благодарность Доспѣвскому. Желаніето му ще бжде изпѣлнено. Прѣпраща се писмо въ Рилскія монастырь.

Коп. кн. 3. 16.

Г-ну С. Доспѣвскому, въ Самоковъ.

Пловдивъ 8 Августа 1857.

Господине Станиславе,

Приятелско-то Ви поздравително писмо отъ 29 Юлія пріяхъ и Ви благодарѣ отъ срьдце за честитяваніе-то Ви. Това, что ми пишете да ся направи за Васъ, кога дойдете тука, ще стане, само дано дадеше Господъ да ся оправятъ работы-ты, зачтото сега сж тврьдѣ заплетены въ Цариградъ.

Моляжъ Вы да испратите притворено-то писмо за Рылскій монастырь, нъ наздрово.

Да мя простите, че тврьдѣ набрьзо Ви пишѣж.

Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геровъ.

Много здравіе Г-ну Захарию Крушы.

902. — Доспѣвски жененъ. Руски гербъ нарисованъ

Пак. 34.

Приято 24 Октовр. 1857. Отгов. 29 Окт. 1857.

Почитаемій ми Г-не Найдене!!

1857. 22 Окто. Пазаржикъ

Като получихъ вашето писмо сос приключените прошенія конто преписахъ и провождамъ выги пакъ, сос вашето попеченіе щема задолжите много за което чувствително ще ви познавамъ, Гербатъ написахъ но като исъхне добре ще задолжимъ дедоми да виго проводи сос некой вѣренъ чловѣкъ зада може го сохрани нсъ пытатъ понеже асъ ще си трѣгнемъ на 23, оттува за Самоковъ заедно сос млада булка и сопровождаемъ отъ двама ми братія за да пристигнемъ на 26, на бащами на именини който жєлає да ни види на тоія день у домагъ ни. Го: Кара Никола нема иоще въ пазаржикъ комуго сакахъ да поговоримъ за моіатъ шура Атанаски Бошковичъ, но умолявамъ ви като заминне утвєрдѣте това добро дѣло за което еон говорилъ и на дедоми но требува даса поткани, за това и асъ щѣму оставимъ удомаму едно писмо и свидѣтельство отъ учителя за успѣхите на детѣто.

Остаю всегдашній Вашъ
Станиславъ Доспѣвскій.

903. — Повърнати прошения. Гербътъ приетъ.

Кон. кн. 3. 80.

Г-ну С. Доспѣвскому, въ Самоковъ.

Пловдивъ, 29 Октовр. 1857.

Господине Станиславе!

Ваше писмо отъ 22 Октоврия съ двѣ прошения едно до Консулство-то, друго до Академиж-тж прияхъ на врѣмя; нѣ второ-то прошение не врыши работж, зачтото е написано на половинж книгж. За това и не го пращамъ, а щж чякамъ да напишете друго прошение. Прѣпишѣте и двѣ-ты прошения по на цѣлж книгж, па гы запечатѣте въ единъ конвертж, кога гы отворѣж тука, да сж цѣлы и чисты, тогава да свръшѣж чтото трѣбва.

Герба прияхъ. Той е добръ направенъ, та Ви благодарѣж за него отъ все срьдце. Тѣя дни щж го приковж на мѣсто-то му.

За шюрея Ви Атанаса Бошкова щж залѣгамъ, дано ся свръши работа-та, когато дойде Г-нъ Кара-Никола.

Бждѣте здрави и честити.

Вашъ
Н. Геровъ.

904. — Размишления за изящнитѣ изкуства. Да се въведе рисуваніето въ бѣлгарскитѣ училища. Какъ да се направи. Помощь отъ руското правителство.

Пак. 34.

Ваше Высокоблагородіе Милостивій Государю!

Г: Найдене!! Здравствуйте.

Краткото ни вижданѣ не ни позволи даса разговорыме пространно за некой нужни работы, Вамъ е извѣстно и да вы бѣдѣ по известно моемо желаніе, съ цѣль зада можа да принесе полза на народностани и начало отъ моемо познаніе на искусство-то въ живописаніе-то, или первоначалното рисуваніе което може да принесе голѣма полза на нашето Болгарско юношество и на двата пола, което е руководителъ на сичките искусства рукодѣлія и ремесла, на секой класъ народа е потребно да вкуси отново искусство за да приучи зреніето си камъ изящното на светатъ, товае нужно даси введе въ две три училища въ Болгаріята, баремъ въ Пловдивъ и въ Софія. Асъ като си седамъ у дома и си пиша икони отъ които е нужно да изводи насущніати хлебъ, азъ сос тази работа само за себе си, а за народноста или да предамъ другиму от моемо познаніе нее возможно и не е местото въ Самоковъ и немамъ средства за да можа да построя некое такова заведение, говорымъ на себеси, навази моите трудове когато лежатъ бесъ полза затворени моите портрети, пятигодишни мой трудове Академически, като мислимъ така многажди рѣшихъ да виса ожалувамъ давноми по олекне на моите чувства понеже само Вамъ може даса говори такива неща иможете да участвувае най повечъ от сичкитени родолюбцы, асъ вы говорехъ и въ Петербур. като ми казвахте чи се е опредѣлила комісія на расмотреніе за построеніе въ Болгарія високо училище асъ тогива мислехъ ако имаме счастье тогива можеше лесно даса устрои единъ класъ живописи, и рисуваніе и за церковната живопись зада я поддержиме която е упаднала много а церкви на секое село строятъ ежегодно а украшения и икони добри почти нѣма нито у най големите градове, асъ самичакъ колкото да работа мислимъ никоя ползз, а Акобы имѣли ми средства да си устроиме некое класическое заведение за да можатъ и самите иконописцы по Болгаріята щого са да дохождатъ да са ползувагъ отъ искусството церковной живописи, и асъ бы желалъ да отидемъ посичката Болгарія да прегледамъ сичките церкви и даимъ дадемъ некой направленія за украшеніето що се касае от живописи и архитектура. Колкобы било добро и полза за напредованіе на сичко шо се касае до мене, а сега асъ самъ долже да седимъ на едно место и да работимъ самъ за себе кактое имоіатъ отецъ писалъ икони не чув-

ствуя болѣе потребности, азъ чувствувамъ и още друга потребность асъ да имамъ средства време и свобода трѣбва да седнемъ даси облудамъ ида начнемъ да сочинявамъ една Историческа Картина да изложиме кистью нашата Болгарска Исторія каквото сичките просвещенни народи но и затова немаме време и възможность, асъ преди да тръгнемъ от С. Петербургъ разказувахъ на моіагъ професоръ Θ : А: Бруни, защото имаме потребность от едно училище от живописаніе и рисуваніе и архитектура, защото сме далеко отъ росіята и нѣма възможность нашио народъ да си провжда юношеството въ далнитѣ страни и колкото що испратиха въ чужди страни не са върнаха живи во отечеството си; азъ като му приказувахъ и още подобни много наши недостатѣки наши, той изведнашъ се обръща съ убѣдительными взорами и ми говори, Станиславъ Д: товае най лесното на настоящето време понеже си ти художникъ Императорской Академіи и си удостоинъ награда Медали вашио народъ като има такава потребность може така да направи Като си отидешъ въ отечеството си Вашето Болгарское общество ще напише прошеніе до Государя Императора формально сос подтвержденіе на посланико ина консулите, така може да направи вашето общество и дави провждатъ сос такива народни прошенія въ С: Петербургъ и други прошенія до Сѣѣшаго Синода казувами той Асъ самъ видѣлъ една кладовая комната полка от церковнихъ вещи коитоса пращани от сичката Росія задаса испрататъ по Болгаріята и Сербія и они така лежатъ неги допущатъ дѣлата задаса испрататъ тия вѣщи по назначеннитѣ имъ мѣста, Евангелія. Икони подсвещницы, одежди сосуди церковнія и прочая. Сосъ таковъ единъ случай може дадете причина на повечъ неща и Государь Императоръ може да обрѣне вниманіе на вашио народъ за да получатъ прошеніето си вполнѣ и може тебе да постави на царското жалованіе да исполнявашъ тая должностъ, тогива и асъ мога да поучаствувамъ от моя страна що са касае домене. Каквото сте мой ученикъ и художникъ на Императорската Академія сос медали такиами говореше сос убѣжденія моіагъ професоръ и други много разговори които не мога дави опиша, асъ оттогава насамъ като гледамъ немаше спокойно време от секастрана задави пиша и дави прѣдставимъ на рассужденіе това народно добро на което можете да имате голѣмо вліяніе отъ Ваша страна защото имате понятіе на тамошните чиновне на царството, а колкото що са касае отъ моя страна асъ съ радостію чувствувамъ ако ми послужи здравіето да може да бъдемъ полезенъ за това дѣло понеже самъ известень на Академіята на други големи лица. Който нее живеялъ въ С. Петербургъ той не може да сврѣши тия должности както е и вамъ известно, споредъ разговоратъ на моіагъ професоръ я мислимъ зашо ако и да бы са состояло такова прошеніе от народо то первоцеса касае довасъ за много работи и за прошеніята, а послѣ ако бы пожелали дама принудатъ зада ида асъ, то требува по крайнѣ мѣры Една цела година да пожертвуваме, единъ подобенъ случай стана въ времето на Николай Павловичъ, асъ иоше бехъ въ Мосха, от Ямака единъ художникъ воспитанникъ Академіи дойде съ прошеніе от тамошното общество, което са виде угодно Господарю и быде вознагражденно тяхното желаніе вполнѣ тоже и отъ Академіята съ разни принадлежности художественни быдоха отпущено съ повеленіето Императорско, сега спомнихъ тогивашните слова на одного професора Г. Мокритскій който ми рассказвашетоя случа (понеже бе написа въ новините С. Петербурски) така Г. Станиславъ и вамъ нужно будетъ такъ здѣлать, получить званіе художника и отправится на родину вам нужно завѣсть школу въ вашей сгранѣ, но асъ тогива са и не надѣхъ чище получа чинъ от Академіята та миса видеше невѣроятно.

Оставамъ навашето рассужденіе моите предложенія и остаю за всегда Вашъ Соотечественникъ.

1858.

6. Иануарій
Самоковъ

Художникъ Императорской С:
Петербургской Академіи
Станиславъ Доспѣвскій Болгаръ.

905. — Карловци искатъ да имъ се изпишатъ църквитѣ.

Пак. 34

Приято 30 Марта 1858.

Милостивый Государу

Г-не Наидене!!

Днесъ бжрзамъ дави съобщимъ шома питахте за Карловците, преминалата про-
летъ, първо: азъ получихъ едно писмо пригласително отъ Г-нь Никола Пулюва, въ
което обявяваше че желаятъ да имъ испишемъ иконите за църквите, и азъ имъ са
обие одговорихъ и му са обѣщахъ слѣдъ ѱзѣнцово да са намѣримъ на филіббѣ, и
така слѣдъ реченото време се видохме съ Г. Пуловъ и разговорихмесе, тогива ме
приглашаваше да отидеме на Карлово, на което се и азъ склонихъ, но той заджр-
жень биде за полытыческій работи тогива, но и азъ нѣмахъ времѣ дагочакамъ мно-
гу,, и тржгнахси за Самоковъ, и послѣдніа ны разговоръ съ Г. Пуловъ быде така да
ни испрати мѣрките за иконите, и тогива да имъ са одговоримъ за цѣната, защото
не ѣ извѣстно, тогива му се обѣщахъ като се согласимъ и опредѣлимъ цѣната щѣхъ
да имъ направа двѣ ѿ четиры иконы зимжскж,, Но одъ тяхъ нема никакво из-
вѣстие до днесъ,, Но ако желаятъ да ни испрататъ мѣрките, и сужетѣ-те да наз-
начатъ, та и ный споредъ величината и сужетѣ-те да имъ назначимъ цѣната

и тако остаю вашъ

1858., Мартъ 25 Самоковъ

Станиславъ Димитріевъ Доспѣвскій

906. — Медальтъ на Доспѣвски пристигналъ.

Пак. 34.

Приято 10 Апрѣля 1858 г.

Почитаемій Г-не Наидене здравствуйте!!

Благодаримви за медальа! колкото зада миго испроводите може даго прѣвру-
читѣ на братами Атанасаки Димитріевичъ и той ще миго проводи. Азъ мисляхъ
наще ли да ѣ нужденъ когато ми испратите рускіа Пашапортъ за едно съ него,
ако ѣ нужденъ нека сѣди ѱ васъ до тогива,

И за Карловците ви са одговорихме съ по преминалата поща и ако желаятъ
да ми испрататъ пригласително писмо азъ самъ готовъ, простѣте ми защото немо-
жахъ саморучно дави пиша пространно защото ма болеше палецатъ на раката.

1838 8., Априля
Самоковъ.

Остаю Вашъ Станиславъ Доспѣвскій

Приключавамъ ви и расписката за по лученіето на Медаля и Атѣстата моля ви
да ма не забравяте. —

907. — Доспѣвски ще иде въ Карлово. Дано Геровъ се
намѣри тамъ.

Пак. 34.

Приято 22 Апр. 1858. Отгов. 24 Апр.

Господине Наидене!

Пріяхъ писмото отъ Г-на Никола Пулюва и рѣшавамъ са да дойда, но азъ
бы желалъ да дойда по напредни при Васъ даса повылимъ и разговоримъ. Вѣроятно
ако бы и Віе участвовали на Освященіето Въ Карлово то ась быхъ желалъ да
отида сос васъ или даса случите Віе на Пазарлъкатни да не бы да стане не со-
гласіе и отъ двѣте страни. та тогива ще ѣ навсуз моите трудове и денгубенъ. но
като стѣ віе по междунни увѣрѣнь съмъ та ще стане удовлетворително и двѣте
страни. Понежъ малко показахъ непостоянство споретъ обѣщаніето ми! що ви пи-
шихъ по преди Отговоратъ за тяхъ.

Остаю за Всегда вашъ

1858 Апр. 19.
Самоковъ.Станиславъ Доспѣвскій
художникъ.

908. — Какви икони рисува Доспѣвски. За кои церкви сж тѣ. Пак. 34.

Приято 3 Юлия 1858.

Ваше Высокоблагородіе Милостивій Государю

Господине Найдене Геровъ.

1858 Иуній 29. Самоковъ

Известень самъ чище віе драго катови обява моето добро здравіе, което и вамъ желяемъ сос сичките вы домашни ась начнахъ иконата ст а Богородица за митрополията и четиры икони за Карлово. и сос тяхъ заедно ще дасе работатъ три четиры и за Перушица, та сичките тія до есень като станатъ Готовы заедно може да са испроводатъ сос една кола даги зарадваме по малко; ась до есень не мога да отида за Карлово както имъ и казахъ преди да тръгна оттамо, а за на пролетъ като пожелають да им испиша кубето тогива мога да отида, въ Перушица не отрезахме цѣната но товае лесно като ги выдатъ, ще са погодимъ сось тяхъ и акови донесатъ пары прииметегі и знайте че имсьмъ зафаналь иконите.

Остаю вашъ Всегдашній
Станиславъ Доспевскій

Поздравлявамъ Ходжа Артуна.

909. — Честитяване Герову булка.

Пак. 34.

Приято 30 Юлия 1858. Безъ отгов.

Ваше Высокоблагородіе Господине Найдене Геровъ.

Като пріяхъ поздравленіе чрезъ брата ми, който ми яви вашіатъ Священій Сьюзъ Венчаніе и Бракъ.

Днесъ радостно приходимъ да ва честитимъ заедно сос моята супруга. Маріолка Бошкова.

Давіе честита Невястата и давіе честитъ вѣнецъ Богъ Всемогій дави благовости чрезъ нашего желаніе и дави дарува Аврамовъ Иссааковъ Берекетъ.

На вашата Почтенноблагородна Невяста честитимъ Драгій Супругъ и добріи Господаръ да сте честити и долговѣчни.

На вашата чодолубыва Мака баба Хаджіика целувамъ и раката да и честита младенцы и честитаи снаха, съ желаніе оставамъ и устно да ви изразимъ моите поздравленія и моята признателность къ вамъ.

Остаю у здравіе и радость.

1858. Иулій 20.

Самоковъ.

Вашъ всегдашній
Станиславъ Д. Доспевскій
Маріола Бошкова

910. — Какви икони сж свръшени. Не бива ли да стане въ Пловдивъ изложение съ тѣхъ.

Пак. 34

Приято 15 Февр. 1859.

Милостивій Господине.

Найдене Геровъ.

Ида да ви попитамъ за драгоцѣнного ми ваше здравіе, и да ви принеса дуизвното си поздравленіе заедно сос милатави супруга Госпожа Марія Х:

Ась сос здравіею сьмъ добре и съ прилежаніе залягамъ на начатага ми рабоба, заради то сѣшнимъ дави съобщимъ и да са по совѣтувамъ, за Карловските икони ще станатъ готови да имги испроводимъ за Воскресеніе, да ги зарадвамъ,

заради тови молимъ да имъ явите да препоручать некому въ Пазарджикъ, за да имъги испроводи от тамо до Карлово, защото ась до Пазарджи лесно ще ги про- вода, такато начнатъ коли да отиватъ около Мартъ 20. Ако ли пакъ желаете да направиме едно Изложение у Васъ. тогива ще требува расходи по више за даги докарамъ въ Пловдивъ. Както и по напрешнители четири.

Заради това вы сообщавамъ за благовременно зада има време да ми са отго- ворите какъ ще да рѣшите и какъ е за подобро.

Ась натъкмявамъ си работите тѣй, щото да можемъ летось да работа въ Пловдивъ,

Иконата С: Кирилъ и С: Меводіи за Копривщица итя ще стане готова сос другите рамката дае Готова, да са постараете.

Оставамъ на Вашіатъ отговоръ. Вашъ покорній Художникъ

Станиславъ Доспѣвскій

1859 Февроарій 10. Самоковъ.

Дойде ми на уматъ ако бихме ги докарали въ Пловдивъ. Можели да са при- канять тогива некой от родолубивите спомоществователи, да си напишатъ имената както Г-да Чомакови и Г-да Гешовы. ако бы станаль такавъ случай щемъ воспол- зова църквата и да дадемъ средство за прочіите Церковни украшения.

911. — Доспѣвски работи портрета на Александра II. Цѣ- ната на изработената отъ него картина „Мадона“.

Пак. 34.

Приято 23 Юнія 1860.

Почитаемій ми Господине Наидене Геровичъ.

1860, Иунія 18, Самоковъ.

Като си дойдохъ благополучно въ Самоковъ честь имѣ да ви поздравимъ сич- ките домашни купно, и дави явимъ какво начнахъ портретатъ Государя, да го рабо- та, отъ камъ здравіето самъ добре, ама друга страна ще ви са ожасимъ чими при- несе големо неспокойствие, поступиките на Г-на Паисія, дотолкова ма обиде щото сос приминалата поща писахъ писмо от мѣка та иась не помна що самъ писалъ въ- тре, благодарави чи сте посовѣтвали брата ми да му го не дава, а Вие ще ми из- вините акобы дабѣше неприлично написано, то е было от досада, Картината мадона рафаель за която ся е обыдѣлъ ась мусамъ казалъ и още от време чіне цѣната 600, гроша, атой от като ми не заплати за портретите и сака харизмо дая земе, при това и още е должень за иконата въ митрополіята идая пазары сос менъ за 2000, гр: ась самъ получилъ 1500, и още 500, стотинъ віесте свидѣтели чи той ще плати предъ васъ говори, ась като видохъ чи нема намѣреніе да плаща земахси нехаризаната картина безъ даго питамъ, совѣстами не упрекава чи си сакам онова дамиго заплати коѣто имамъ правда, и пакъ да му се моля писменно дами плати неми до пуша честолубыето понѣже самъ поступавамъ благородно, заради това не ми дава сърцето да му пиша писмо, а оставамъ на ваше благоразумно распоряже- ніе каквото намерите благословно тѣй да направите віе ма познавате и дѣлото віе известно, що сѣ е казало от моя страна, политика, уваженіе, услуги, исполнително му самъ уработилъ работата както сте и очеvidцы, были, а виноватсамъ въ това защото си посакахъ парите, и защото немамъ за харизване вѣщцы, молимъ раскажите на брата ми устно какъ требува ась да поступавамъ въ тоя случай. остаю на вашъ отговоръ.

Всегдашній Вашъ покорній

Художникъ Станиславъ Доспѣвскій.

912. — Помага се на затворникъ. Какъ да се върне той
въ Пловдивъ.

Пак. 34.

Приято 24 Авг. 1860. Отгов. 25 Авг.

Почитаемий ми Господине Найдень Геровичъ,
за Пловдивъ 21. Августъ 1860. Самоковъ.

Вашето писмо отъ 18. пріяхъ, за причината щоми пишете не губыхъ време отидохъ на правителството и намерыхъ сущіатъ человекъ докаранъ сос други виновници въ синджири и сос големо притѣсненіе заради това се и разболелъ исъ пжта, болеста му треска, извадихго отъ затворотъ, и го заведохъ на новата ни Болница при църквата Стаго Николая, която завчаря омиха и чистиха от постройката, и первіятъ боленъ гостъ прія тоя бѣдній странникъ, и докторатъ повикахме за да му помогне на болката, надѣвамъ са кату му помогне докторатъ ще дае въ состояніе да са върне въ Пловдивъ споредъ Вашето желаніе, казахами от правителството чи имало за него особенна Бюрултія, та заради това требува и віе да извадите от-тамошното правителство особенно за връщанието му назадъ, асъ станахъ кифиль за даго воспра и даго извада от затворотъ вѣнь за до поща отъ менъ ще го търсатъ следъ 8 дена сетне, отпишете ми да му фанали кираджія защото нее въ состояние да ходи пеши и колко гроша да дадемъ за ис пътатъ бѣдніятъ голъ и бось докаранъ от тамо и ключовете ми появи от дукинатму у джобатъ, и начна да плаче като виде чи пріяхъ участіе за освобожденіетому, моли миса дави пиша целувави ржката и доживота са обѣщава дае Вашъ. За попространно оставамъ той да ви раскаже за сичко, асъ ви молимъ от моя страна да принесете моето нижайшее поздравленіе на Г-жа Марійка супруга Ваша заедно съ любезніатви Герчо, и баба Хаджійка, и Г-жа Елисавета сос Г. Митко, и така оставамъ за вашъ отговоръ и готовъ на вашето желаніе,

Вашъ
Художникъ Станиславъ Доспѣвскій.

913. — Бащата на Доспѣвски умрѣлъ. Земане-даване. Изпраща се поржчанъ шаекъ.

Пак. 34.

Почитаемий Господине Найдень Геровичъ!

1860., Октомври 14. Самоковъ

Въ неделя угромъ трѣгнахъ от Филибе, и братаси земахъ отъ Пазарджикъ сосъ мензилатъ дойдохме на вечерта на Самоковъ на 5., часовъ, но нашиятъ покойній Отець веке лежеше мертавъ 4., часове така быде нашата участъ и испроводихмего въ невозвратніатъ гробъ въ торникъ, и като престоимъ тува 10 дена зада по-турымъ наредъ домашнитени работи асъ ще да дойда пакъ въ Пловдивъ, задаси свръшимъ захванатите работы, дано и васъ за станемъ, за да миса очисти хѣсапатъ и ог Владиката, асъ бехъ писалъ на Епитропатъ отъ Едрене, за иконите парите даги проводи до васъ и ониса 3000., гроша за дветѣ икони.

За шаякътъ като дойдохъ и го заварыхъ и още не пратенъ и сос такова согласіе беше го зель братами, та можяхме него да оставиме та по малко парче дави земеме до 40 аршина и по первіа щото щѣхме давнго проводимъ беше до 60 ар. Сега братми избра тоя шаякъ за подобаръ и по ефтинъ по 4 гр: 20., а за по первіо 5 гро: и ако си земе колкови требува а що остане братмиго зема за негоси. На скоро остаю Вашъ

Станиславъ Доспѣвскій.

Сос това писмо ще получите и 40 аршина шаякъ увигъ въ една бохча. отъ ортакагъ на брата ми, Г-нъ Димитраки Хабаджи.

914. — Прѣпраша се селско прошение за помощъ на църква.

Пак. 34.

Ваше Високоблагородіе Милостивіа Господару
Господине Найдень Геровъ.

Съ настоящето ми първо питамъ за доброто ви здравіе заедно сос Драгоцѣн-
нотови сѣмейство, подобно и от супругами,

На приключеното прошеніе като прегледате съдържаніето ще разумѣете при-
чината за коятови го пращатъ сущите селяне. — Тія катоса научили защо имало
такова поощреніе от Росія на селските църкви; ась имъ казахъ защото отъ Госпо-
дина Герова не ми сае прилучило да чуя за такова нещо но съ голѣмо убѣжденіе
ма просиха да ви престава това нихно прошеніе коетови и провождамъ, и надеемса
какого пріймете дани дадете рѣшителный отговоръ, тія селяне са достойни за по-
хвала защото споредъ другите села, големъ успѣхъ направиха въ чѣрквата. селото
състой от 20 кжщи християне, а прочіите турцы, та за тѣхното усердіе достойниса
за милость, попереди ви бехъ писалъ едно писмо въ което ви питахъ за куручѣш-
малійте какво направихте сос тяхъ молимви като стане потреба да кажете на бра-
тами дами сообщи писмено за тѣхната работа, и дама посовѣтувате какви мѣрки
требува да зимаме за благовременно, остаю на Вашіятъ отговоръ. Вашъ всегдашній

1862. Декемврій 7,

художникъ Станиславъ Доспѣвскій.

Т. Пазарджикъ.

915. — Изпращатъ се копие отъ картина „Ангелъ“ и етюдъ
отъ натура за да ги прѣпрати Геровъ нѣйдѣ.

Пак. 34.

Приято 3. Янн. 1863.

1-виі Јаноарій 1863. Пазарджикъ.

Милостивіи Господару! Найдень Геровъ.

Имамъ честь купно сос домочадіетоси дави пожелаемъ будущій 1863, въ здра-
віе и благополучіе. Почитаемото ми Ваше отъ 29 писано като прияхме бързамъ да-
ви поблагодара за Благословіятави, която и вамъ домочадно желаемъ. . . . .

Колкото за дохаждане по настоящемъ не ми допущатъ обстоятелствата, рѣ-
шихъ и ви изпровождамъ едно копіе отъ Ангелатъ който беше у васъ и второто е
Етутъ съ натура, Ангелатъ беше приготвенъ за Г. Витило които мигъ порѣча, но
ако би да се продаде това копіе тамо ась друго ше му направа и надѣвамса даса
не обиди на това Г: Витило бехму назначилъ цѣна 600 гроша а етудатъ нее толко
за да го купи нѣкой повечъ е художественно а по малко Ентересно, като го ис-
проводите чрезъ правителството пакъ ше ни го проведатъ на затъ Етудатъ, а Ан-
гелатъ може даса продаде, а другите ми вещи щото имамъ повечетоса церковни и
притомъ и колесални, а на книги щото имамъ по важни тія требува даса туратъ
подъ стекло и самичакъ художникъ да ги постави и за испровождане неудобно.
Може да отворите сандѣкатъ да видите картинките и пакъ сушо да ги сковете и
предадете дето е вамъ извѣстно.

на Вашето распорѣжение.

Вашъ художникъ.

Станиславъ Д. Доспѣвскій.

916. — Разкопки на старъ монастиръ.

Пак. 34.

1865 Иуній 5, Т. Пазарджикъ

Ваше Високоблагородіе Милостивіи Господару,
Найдень Геровичъ,

Като ви принесемъ достойното ми почитаніе и ви поздравимъ заедно сос сич-
кото си домочадіе; бързамъ да ви съобща причината за замедлѣніето на вашето по-
рученіе, причинатае защото игуменатъ беше излезалъ по селата и немаше отъ кого

Изъ архивата на Н. Геровъ.

36

да са извѣста подробно, но сега като се прибра, и го испитахъ подробно, от разказетому нищо важно неса намерили, неколко обломки отъ бариліефи които са турани по зданіята, и защото са заминало много време оттогива та ищотоса испани на времето ги испразнели, а други ги истрошили работниците така ми каза игуменатъ, и ась неможахъ нищо намѣра нито знакъ на антични вещи каквито сме виждали въ Петербургскіятъ музей, въ Ермитажътъ въ древностите, но въ прочемъ ась пакъ ще испитувемъ и по други мѣста ако да ми се окаже нещо такова ще ви сообшимъ и ако е възможно ще ся стараемъ и дави доставимъ нещо ако го познаемъ за важно, ... Молимви и желаемъ да са научимъ отъ Куручешме донесоха ли парите, и ако са донесени молимви да ги предадете на братами Г: Атанасія Д: и той ще ми ги испроводи ще ма задалжите по премного, защото имамъ потреба по настоящемъ отъ пари, както ви разказавахъ когато бѣхъ при Васъ

Остаю на Вашіятъ отговоръ.
и Есьмъ Вашъ. художникъ
Станиславъ Д: Доспѣвскій.

917. — Доспѣвскій посѣтилъ Осоговскіи манастирь. Проектъ за щампата на манастиря.

Пак. 34.

Ваше Благородіе.

Милостивій Господару. Найдень Геровъ!

Честъ имамъ да ви принесемъ сердечното си поздравленіе заедно сос сичкото ви домочадіе, и да ви известимъ моето пътуваніе по Макѣдонія, което ходихъ до Щипъ по моя работа, и като са връщахъ чрезъ Паланка, попросихама отъ манастирагъ Осоговскій декатосте го посѣтили Вие, и по Вашето приказаніе рѣклисте когато замина ась да сочинимъ ресунакатъ на една книга и давиго предамъ от което ще имъ направите въ Росія единъ калѣпъ да си печататъ щампи, споредъ тяхнію расказъ, на Вашето приказаніе, ась отидохъ и извадихъ единъ екскизъ очеркатъ на църквата и на зданіето, и на четирите угла на щампата желаятъ по една чудеса да са изобрази, и ась сега требува да седна да го увеличимъ и да го направа сос сичките му точности за да го гравируватъ. Перво желаемъ отъ Васъ да ми раскажете каква величина ще има щампата. второ, нащо ще са гравирова, на стальли, или на медъ, зада знаемъ и ась да приготвимъ оригиналатъ както е потребно. Ето ви и писмотъ отъ Манастиратъ.

Умолявамъ ви за парите ми от Куручешмеліите шо ги имате у Васъ, да ги предадете на Братами Г: Николай Димитр: който лично ще ви предаде писмата, и остаю на Вашіятъ отговоръ

Септември 27.
1865. Пазарджикъ. —

Вашъ Всегдашній, художникъ
Станиславъ Д: Доспѣвскій.

Колко за поздравленіе и за Благословеніе, от сжщата градина детоя е садилъ стій Иоакимъ. Осоговскій. по преданіе Историческо проводихави от плодовете круши, по пътатъ са по развалили и малкото щото са увардили цѣли ще ги приемете отъ Брата ми Н: Д:

918 — Щампата на св. Иоакима Осоговски.

Пак. 34.

1866 Ианоаріи 5. Т. Пазарджикъ.

Почитаемій ми Г. Геровъ здравствуйте сос любезното ми Ваше домочадіе.

Честъ имамъ да ви поздравимъ сос Новата 1866 година, дави бѣде здрава и благополучна и весела.

Вашіятъ Куріеръ каго замина дойде и у дома но номоже дами расправи добре зацого беше и забравилъ, но ась по догатки ни сумиѣвамса чи ще да е било порученіе-го. за Паланченскіятъ манастирь за щампата, която щехъ отъ много време да вѣя провада, но ась чакахъ отъ Васъ отговоръ на писматами да ми покажете въ каква величина да я начертаемъ, но каго не получихъ от васъ отговоръ за ве-

личината на шампата, ась я опредѣлихъ средень форматъ, и която ще получите сос сущото писмо, по желанието на общината турихме и чѣтире чудесій на стїи Иоакима, Двете си на животатъ а двете по смерта. Поддържавахмеса от старата имъ книжица която стея и виждали така подобно и за текстатъ ако е потребно може и даса притуры и още нешо и така оставамъ на Вашіатъ отговоръ

Вашъ художникъ

Станиславъ Д: Доспѣвскій.

919. — Женско общество поржчало Доспѣвскому художественна картина.

Пак. 34.

1866 Февроарія 16. Т. П:

Брате Атанасіе здравствуй сос Змарайдица и сос Гостете!

Писмото ви сос Г. Феодора получиохъ тази утрина и бързамъ да виса отговора по сос време. Едно са радувамъ за благородніатъ подвигъ на нашите Госпожи, и похвалявамъ воистину високото имъ чувство. Но друго ма оскорблява защо художниците обичатъ да имъ поржчатъ такива сужети Важни, но требува по крайнее мѣры 3—4. месецы да имъ дадатъ време, а сега не остава отъ единъ мѣсець повече за работа и сами нека судатъ, ако да е възможно да отложатъ времето по добре ще стане за мене, ако ли напротивъ отнюдь не е възможно до друго време да са отлага и е потребно да са направи за празника, то ще направиме голямо усилие за да са сврѣши дотогива, новсякомъ случае такава картина ще да са направи на мушама ане на дѣска, и по живописно ще са направи на мушамата а на Даската става сос злато цѣрковно иконописно, и като стане на мушама по живописень вкусъ тогива ще стане и едно черчиве изоколу сичкото позлатено което ще стане искусно украшенно. Но такава картина и сос рамката заедно може да са направи за 2000., на такава величина. Да. Хиляди гр. художественно ане иконописно, такава икона сме писали и за Търново но Иконописно и безъ рамка за 1500 гр. . . . . Така ще имъ прочетете и раскажете споретъ вираженіето и ако пожелаятъ да са начне на мушама ане Дѣска то ще имъ земете за пей 1000 гр. и безъ забава, ще ми отпишете по скоро защото е голѣмо затрудненіе да са соверши въ това растояніе.

Наскорими отговоръ

Остаю. Вашъ братъ

Станиславъ Д: Доспѣвскій
художникъ Рускій.

920. — Атанасъ Бошковъ, неврокопски учитель, ще се сѣди въ Пловдивъ за грѣцки разправии.

Пак. 34.

Милостивій Государу.

Найденъ, Геровъ;

Честъ имамъ дави принесемъ моето сердечно поздравленіе заедно сос сичкото ми домочадіе, така подобно и Г-жа Марійка сос Любезнитеви чада . . . . . желаемъ ви добро здравіе . . . . . От много време несмеви писали новіе ще да ни извините, защото и още са занимаваме сос достроуваніето на Новата ни кжща, днесъ нашія шура Г. Атанасъ Бошковъ учитель Неврокопскій който дохожда въ Пловдивъ, по некой причини грѣцы и бѣлгаре, въ Неврокопъ, провождатъ го даса суди при пашата, който и самичакъ ще ви раскаже причината подробно да разумѣете, умолявамъ да го сънабдите сос Вашите совѣти и наставленія и Вашето покровительство. Той е един от младите родолюбцы и распалень пагріотъ но по Возраста му и още не опитенъ и младъ въ дѣлата.

Катови пожелаемъ добро здравіе сос сичкото ви Домочадіе и добро виденіе.

1866, Мартъ 15.

Вашъ. Художникъ.

Т. Пазарджикъ

Станиславъ Д: Доспѣвскій

Куматъ ми Г. Чалики когото поздравлявамъ, сос Домашните. Пріяхму писмото за мадамъ Блонди и одобрихм го.

921. — На Атанасъ Бошковъ забранено да учителствува въ Неврокопъ. Да се намѣсти другадъ.

Пак. 34.

Ваше Высокоблагородіе!

Милостивый ми Государю Господине Найдене Геровичъ!

Въ Пловдивъ.

Като бѣхъ прѣди нѣколко дни въ Пловдивъ, бѣхъ Вы прѣдложилъ за взаимный-тъ ны учитель Г-нъ Никола чи е изваденъ отъ тука и тржси мѣсто. Вы ми казахте, чи щомъ като си дойда безъ друго да го проводж въ Пловдивъ за взаименъ учитель и пѣвецъ: нъ тука партіи-ты, кои-то ся бѣха породили помириха ся, и за напрѣдъ го пакъ съгласиха. По тѣхъ причинж немогохъ да го испроводж.

Вы добрѣ знаете, шура ми по каквж причинж быде изгоненъ прѣди 5 мѣсяци отъ Неврокопъ, гдѣ-то бѣше стоялъ три години въ учителско званіе. Той съ надеждж, чи тамошни-ти Българіе ще издѣйствувать пакъ да земжтъ него, стоя до сега празденъ; нъ прѣди нѣколко дни тѣ писаха до тука, чи имъ ся дало свобода за Българскій-тъ языкъ; нъ той да отиде запрѣтило ся отъ тамошне-то мѣстно правителство: и така завчера ся проводи отъ тука другъ учитель, а той остана празденъ. За то Вы умолявамъ Милостивый ми Государю! чи ако бы да ся тржси на нѣкое мѣсто учитель да испроводите него, кой-то съ тригодишный си трудъ при Гръцко-то гоненіе, е заслужилъ на народа. Нъ пакъ Вы моляж да е таквози мѣсто, гдѣ-то да не искатъ отъ него цръковно пѣніе: понеже е слабъ съ гласа. Съ томъ Вы остаямъ задлъженъ за всегда.

Пазарджикъ

Станиславъ Д: Д:

1866 Августъ 17-й

922. — Молба да ходатайствова Геровъ да се пуснатъ невинно затворени селѣне.

Пак. 34.

1868., Јаноарій 24., Т: Пазарджикъ.

Почитаемій ми Господине Наидене Геровъ,

Здравствуйте! Вседомовно.

Искреннови поздравлявамъ заедно сос, Почитаемани Госпожа Марійка и Герча и Діанка, от сичкони домочадіе вы желаеме добро здравіе.

„Като заминахте презъ Пазарджикъ, послѣ единъ день дойдоха селянето от Сени тово. За които ви рассказхъ зашто имать двама затворени въ Пловдивъ, и отъ година повсѣчъ стана лежатъ за правда бездаса ги уловили у тахвина, по расказать на вѣрни чловѣцы, и приносяціатъ това писмо щевѣ извѣсти подробно. . . на тія двама затворени дечицата имъ бѣдствувать голи боси и гладни едните останали и безъ майка таса скитать по селото да просать хлѣбъ даса нахранать, зашто и кѣщите имса са распаднали таси нематъ де даса подслонать безъ бащи и безъ майки. Селането ги доведоха тука задаги представать предъ Васъ сираците и дави молятъ да имъ избавите отъ затворать бащите. Единствената надежда имать на Васъ и на Бога. . . като неможеха да ви заварать удома задависа помолятъ устно; убѣдително ма умолиха сос слѣзи плачеа и рассказваха, ась да ви пиша и дави представа нихната жалба и нихната молба що имать до Васъ и това просать отъ Васъ Богаради за освобожденіе на тія двата чловѣцы, и бащи на нещастните си Дечица. . . селянето казуватъ ніе отивахмѣ много пѣти да ги пунцимѣ и турците ни казаха и оше на Годианата зашто ще ги испущать зашо са не уловиха у това щоги обвиниха. Само имъ казуватъ да донесете пари даги пунцимѣ. За това ги держать сега загворени селянето казуватъ зашто тія чловѣцы неимъ остана нищо сичко имъ си расипа нито имъ стока остана нито имать нещо да продадять за откупъ да са освободадъ; Заради това провождамъ този чловѣкъ отъ страна на сичките селяне койго ще ви предаде писмото и ще ви раскаже устно сичко зашто и той е лежалъ 40 дена загворенъ за тая работа и като му земали 10 лиры пуснали го, и затворените ако бѣха имали пари щеха да ги испуснатъ до сега, и ась от

моѣа страна ви умолявамъ като видохъ сос очите си тѣя нещастни дечица голи да плачатъ доведени при Васъ. Невинно прослезихъ какъ страдатъ наши бракъ безъ защита. . . . Големо благодѣяніе ще направите ако освободите тѣя двама злощастни Бащи. . .

Като ви пожелаемъ Добро здравіе. Остаю за всегда.

Вашъ сос сичкотоси Домочадіе.

Станиславъ Д: Доспѣвскій.

Приключенните пари са 74. що дадохте на Ехтиманъ на пощата за ради мене.—

923. — Изпращатъ се портретитѣ на Кирилъ Нектариевъ
и на Елисавета Хр. Пулиева. Глупаво турско разпореждане.

Пак. 34.

Приято 3 Дек. 1868.

1868., Ноемврій 28. Т: Пазарджикъ.

Ваше Высокоблагородіе милостивій Государю

Найденъ Геровъ!

Честъ имамъ давнимъ давно дави пиша и дави поздрава заедно сос сичкото ми почитаемо Ваше домочадіе подобнови поздравлява супругатами, и ви желаеме добро здравіе, въ което и нѣ днесъ ся намираме сички!

Съ настоящето ми ще получите портретатъ на отца Кирила и на Госпожа-та и копію отъ пѣрвію портретъ споредъ желаніето на старецатъ двата безъ рамки. Причината за замедленіето е това защото са боехъ даса занимавамъ заради защо миса бѣха повредили очите ошъ отъ лани, а сега самъ по добре, ако ма питате за цѣната на работата що ве провождамъ, асъ самъ увѣренъ защото віе по добре ще да я оцѣните отъ мене, и ще укажете на притяжателите дамя благодаратъ. Като немаме по любопитно и добро нещо въ градатъни, дави сообщимъ и една правителствена турска глупостъ, вчера въ среда пазаренъ день затвориша на народа дукянето и на сичките селяне ралата, та да излезнатъ по кърать и по механите безъ работа да пѣянуватъ, и който има пушка и баруть да исхфърли по неколко пѣти, асъ бидохъ очевидецъ на тѣя сцени, и мнозина ми се оплакаха отъ селянето защото съ заплашуваніе сос джеза имъ оставили ралата, когато я още челоуѣцыте несаси посеяли нивите. днѣшніатъ день е скѣпъ за насъ. казуваха. . . . .

Остаемъ даса научимъ за добротови здравіе на сички.

Вашъ

Станиславъ Д: Доспѣвскій.

924. — Описъ и оцѣнка на сградитѣ въ Т. Пазарджикъ.
Злоупотрѣбленія на комисията.

Пак. 34.

Приято 19 Февр. 1869.

Казано брату му да му даде потрѣбный отговоръ.

1869, Фервуарій 18., Т: Пазарджикъ.

Почитаемій ми Господине,

Найденъ Геровъ,

Съ почитаніе поздравлявамъ вы заедно сос Господжа Марійка и Герча и Діанка.

Бързамъ дави сообщимъ въ нашіатъ градъ начнаха да писуватъ кжцята, и по турцыте много съ долна цѣна писаха, а по христіане-то много скѣпо, (даліе така Царската заповѣдь). кога дойдоха до нашата, и като влезнаха въ кицатани попитахама какъвси подданникъ, асъ имъ отговорыхъ Россійскій, и тѣя като прегледаха писалия 60000, гроша, безъ даса допитуватъ сос тукашнитѣ граждане, конго като гледаха неправдата нещеха нито да ходатъ сос тях.

На Мустаа бѣй конака писали 50000. гр., а моіата къща има колко негова конюшина. судете каквае правина у насъ, на минутата ась имсе не противихъ нищо само имъ казахъ защото твърде много голѣма цѣна сте назначили на моіата къща, и притуряхъ защото Господинъ консулъ неще дасе склони на толкозь преувеличена цѣна, за която е похарче половина отъ тая цѣна, и тѣа миса отговориха съ уваженіе къмъ Васъ, ако Господинъ консулъ намѣры зашо е много то нѣе ще уступимъ, катови сообщавамъ сущото, и молимви да ми дадете вашите совѣти какъ Требува да поступимъ въ тои случай, сосъ време да небы да остане сос тая цѣна да ни изгоратъ, молимъ вы яветеми акое возможно щели да иматъ право и на чуждите подданныцы да туратъ тои данокъ който ще туратъ и на своите поддани, както къщата така и на ихтибаръ, и колкото печели въ годината, да плаща. И на землята на нивите щели да плашатъ другъ данокъ отъ ондалѣко башка.

Като ви пожелаемъ на сичкото ви домочадіе добро здравіе. Осмѣлявамсе давы попросимъ да ма одобрите и утѣшитѣ сосъ Вашиите отечески совѣты, и наставленія и съ желаніе чакамъ Вашиятъ отговоръ. и Есь Вашъ покорнѣишій.

Станиславъ Д. Доспѣвскій.

Супругатами която Ви искрено поздравлява заедно сос Г-жа Марика и либѣзнитевы Чада. —

925. — Никола Кривошіевъ онеправданъ и притиснатъ отъ Гюмюшгердана.

Пак. 34.

Почитаемій ми Господине Найдень Геровъ.

Съ почитаніе ида дави поздрава заедно сос сичкотови домочадіе. По приказаніе-то Ваше проводихъ на Калагларцыте да зематъ 1000 гр. и да дойдатъ при Васъ да си получатъ книгите. . . . Приносящіятъ, Никола Кривошіовъ, страда днесъ отъ Гюмюшгерданатъ и сос горки сълзи прибѣгнува при Ваше Благородіе и желае Вашиите отечески совѣти и участіе, сакатъ да му отнематъ чифлико и да го испъдатъ отъ къщата му и пр. . . той като не намира тука покровители, прибѣгнува при Васъ и ще ви раскаже жалбите си и страданията отъ горереченія и отъ Костаци Ахланліатъ, и той ся надѣе некакъ да са икономически освободи отъ тоіа хищникъ. Чрезъ Ваше Благородіе. което ще ви раскаже устно и подробно. и

1869

Декември. 4-тій
Т. Пазарджикъ.

такое остаю. за Всегда Вашъ
Станиславъ Д. Доспѣвскій.

926. — Изпраща се Герову поржчаната икона.

Пак. 34.

Прято 16 Марта 1874.

Почитаемій ми Господарю.

Найдень Геровъ.

Честъ имамъ днесъ давы поздрава заедно сосъ Господжа Марійка подобно вы поздравлява супруга ми, Днесъ ще получите съ настоящето ми и желаемата Ваша икона, давно самъ сполучилъ задави быде угодна, какъто Вамъ, така сущо и на Г-жа Марійка. Съ нетерпеніе ще чакамъ доброто и пріятно извѣстіе, какъто цѣло и здоровото пріятіе, така и за одобреніето вы

остаю. за Всегда Вашъ Почитающивы.
Станиславъ Д. Доспѣвскій.

1874 Мартъ 15. Т: Пазарджикъ.

Катоя расковете прахта да и отмете-те сос перо чисто Гъсчено.

927.—Подканя се Геровъ да изпрати обѣщания Аали бею тай.

Пак. 34.

Приято 20 Февр. 1876.

Почитаеми ми Господине

Н: Геровъ!

„Преди сичко честъ имамъ да ви принеса моето поздравленіе, подобно и на почитаемата Ваша супруга Г-жа Марійка, така сушо Ви поздравлява и моята Домакиня сос сичкото ни Домочадіе!

„Завчера са срещнахъ сос Аали бей, който попита за Васъ и за добротови здравіе, асъ го увѣдомихъ за Добротови здравіе, на сичкотовы Домочадіе,

„Убѣдительно мя моли дави пиша нарочно обѣщалисте да му пратите еднъ тай, и колкото поскорое възможно да му го испратите и щего чака съ негерпѣніе, така ми каза.

Катови пожелавамъ на сички добро здравіе

Остаямъ Вашъ.

Станиславъ Д: Доспѣвскій.

1876., Февріарій 18. Т: Пазарджикъ.

928. — Свѣдѣния по Априлското възстание. Палежи,обири и убийства въ Пазарджишко.

Пак. 34.

Приято 27 Април. 1876.

Почитаемый Г-не Н. Геровъ!

Трѣбва да сте се научили вече за станало-то приключение въ града ни; но дали сте се научили и за това що става сега посела-та? не знаѣхъ. Азъ считамъ прочее за свѣта длѣжностъ да Вы уведомиж за това.

Отъ смущение-то, което стана на 21 Априлий въ срѣда, цѣло то окрѣжне заедно съ града ни е станало една много жалостна сѣсна, цѣлата кааза Пазарджишка е въ ужасъ и трепетъ. Макаръ и да се намира войска, която се распраги вече въ окрѣжностѣ; но никакъвъ порѣдѣкъ. Напротивъ повече-то села се изгориха съвършено, бѣдни селени и съвсемъ невини се исклаха и сички-тѣ имъ имущества ставатъ плячка. Отъ четвъртакъ почнаха да се горѣтъ села-та и сега още се продължава. Най напрѣдъ се изгориха нѣколко села на сѣверъ отъ града; но кой ги е изгорилъ? До сега не са е научило още наздраво. Аза тѣзи села които се отъ къмъ югъ и които нѣкои сѣ вече на пепель, се изгориха отъ самитѣ баши-бозуци а жителитѣ имъ мирни и невинни поданици, станахъ жертва на необузданната баши-бозушка буйностъ. Жално и много жално за тѣзи села, които явно е че сѣ пострадали невинно. Случая-тъ на приключение-то въ града и въ пазаренъ день, стана причина да се затриятъ толкози невини села. А ето какъ трѣбва да е станало. Въ срѣда, когато стана смущеніето въ града имаше почти отъ сичкитѣ села дошли за пазаря. Селенитѣ сѣ много оплашили отъ смущение то и невидѣли какъ избѣгали; нѣкои, които бѣха докарали овце, отъ страхъ оставили си овцетѣ и побѣгнали. Разбира се че като ся отишли въ села-та си, разказали сѣ за случка-та въ града. Оплашени крайно отъ това извѣстие и безъ да знаѣтъ каква е работа-та нѣкои отъ сѣла-та стоели си въ село-то събрани на купъ, а други намислили да побѣгнатъ въ поголѣмитѣ села за безопасностъ. Въ четвъртакъ и петъкъ испращатъ се баши-бозуци да гонятъ размиритѣ ли тѣ, но тѣ намѣсто да гонятъ тѣхъ, отиватъ та заобикалятъ, мирнитѣ и исплашени отъ страхъ селени, изсичатъ ги като ягнета а селата имъ направятъ на пепель, това е много жално! Баши-бозуцитѣ сѣ захванали села-та на рѣдъ, едно по едно да ги горятъ. Азъ вѣрвамъ, че тѣзи села гдѣто сѣ си седели въ село-то два три дена подиръ смущение-то въ града, а послѣ, като зеха да върлуватъ баши-бозуци-тѣ, отъ страхъ зели да бѣгатъ въ поголѣмитѣ села, сѣ съвсемъ невини и неопростимо е за баши-бозуци-тѣ гдѣто сѣ ги погубили но не мыслете че ся е свършило вече сичко, както Вы казахъ, баши-бозуци-тѣ сѣ захванали села-та нарѣдъ а не глѣдатъ виновати и невини, общо опустошение. Види ся царско-то правителство нема извѣстие за тѣзи неразмислени мѣрки на баши-

бозуцитѣ, а пъкъ доде се извѣсти, не знаѣхъ дали ще остане нѣкое село неизгорено. Азъ мислѣхъ че баши-бозуци-тѣ бѣзъ заповѣдъ постѣпватъ тъй, но отъ друга страна ми е чудно какъ не ся е научилъ негово прѣвзходителство Пловдивскій мютесарифинъ за тѣзи имъ не чловѣколюбиви постѣпки? желателно е щото това да достигнеше по скоро до милостивото централно правителство въ Ц/градъ, което да даде нови заповѣди на тукашнитѣ началства да се запазѣтъ поне останали невинни и покорни селени. А че трѣбва да се накажатъ размирителитѣ, които разбира се побѣгнахъ ся въ планинитѣ това сѣки иска; но пъкъ и сѣки чловѣколюбивъ скръби за това дѣто да се погубватъ мирнитѣ и чисти отъ сека вина, селени, отъ буйството само на едни неразмислени баши-бозуци. Това е мислѣхъ голѣма загуба и за правителство-то.

Вътрѣ въ града се биятъ и трѣпѣтъ чловѣци отъ баши-бозуцитѣ. Не смѣе никой да излезе внѣ отъ къща-та си, защото знае сигорно, че ще го сполѣти нѣкоя бѣда. Голѣмъ страхъ е обзелъ сички. При всичко, че толкози войска пази града ни, хора-та, пакъ не можѣтъ да се поржчатъ за живота си, защото нѣма никакъвъ порѣдѣкъ въ града. Настанали са за тука, види се онези врѣмена, въ които да нема, кой да покровителствува невинитѣ и мирни поданници. Не знаемъ вече, какво ще стане за напредъ, но днесъ за днесъ такова е положение-то на Пазарджиска-та кааза.

Поздравлява ми Вы съ домочадие-то си

Вашъ, Станиславъ Д. Досп.

81. МАРИНЪ ДРИНОВЪ.

929. — Покана за свиждане съ Попова, секретаръ на славѣнскія благотворителенъ комитетъ въ Москва.

Пак. 35.

Добихъ отговоръ отъ Г. Попова. Пише ми, че утрѣ (въ срѣда) ще да слѣзе въ Москва, и около 12 ч., прѣзъ деньтъ, ще да дойде на моята квартира, гдѣто, умолява, да бждете и Вие около това време. — И тъй, очаквамъ Ви! Доведѣте ми и Г. Маринча на госте.

Вторникъ
13-го Юня.

Вашъ
М. Дриновъ.

930. — Годишно събрание на Книжовното Дружество. Второ общо събрание. Разногласие съ букурешкитѣ българе. Геровъ да бжде посрѣдникъ. Излѣзлитѣ книги. Дриновата статия за Паисия.

Пак. 35.

Приято 11 Септ. 1871.

Многоуважаемый бае Геровъ !

Отъ много пѣтнически и различни други записи едвамъ сега намѣрвамъ свободно време за да Ви напишѣхъ. Годишното събрание на Българ. Книжовно Дружество, поради което азъ неможихъ да се помажъ повечко въ отечеството ни, не можѣ да стане, защото не се събра нужното число отъ прѣдставители. Причината е, види се, епидемията, която по онова време върхлѣеше въ Браила. — Имаше да бѣхъ дошли прѣдставители отъ Цариградъ, Тулча, Русе, Свиштовъ и Търново, които все пакъ можѣхъ да се запознаѣтъ съ печалното положение на Дружеството, за поправянието на което тѣ обѣштахъ горешто съдѣйствиe. — Рѣши се да се свика ново събрание за 1 Октомври, което нѣма съмнѣние, че ще да бжде пълно. — Имашъ случай да се разговорѣхъ съ мнозина отъ Руминскитѣ членове на Дружеството за желаемий сговоръ съ Букурешкитѣ ни родолюбци. — Тѣ сжшѣ както и Одескитѣ, искрено желаѣтъ да се достигне този сговоръ едѣнъ день по скоро и готови сж да направѣтъ въ уставътъ и въ наредбата на Дружеството всякакви измѣнявания, които вишегласието намѣри нужно да станѣтъ. До колкото можѣ да разберѣхъ отъ думитѣ и на двѣтъ противни страни, причинитѣ на раздѣланието имъ сж

твърдѣ дребни и лесно могатъ да се отстранжтъ чрѣзь едно споразумѣванье помежду имъ. И азъ мож да Ви увѣря, че ако станете посрѣдникътъ за това споразумѣванье, трудътъ Ви нѣма да бжде всуе. Отъ Браила съ голѣма готовность ми се врекохъ да Ви испратжтъ напечатанитѣ вече три книги отъ Периодическото списание. — Сега се печата вече и 4-та, която до половината на Септемврия ште бжде готова. Въ неж е помѣстена моята статья за Паисия, а не въ 3-та, както мислѣхъ. — Недѣйте бива твърдѣ строгъ сѣдия за тѣзи първи трудове на Дружеството: то оште неможе да се сдобие съ колкогоде добрѣ наредена и пълна печатница, и е принждено да печати това, што може да се печати съ български шривтъ за половинъ кола и съ църковнословенски за половинъ страница. —

Прѣди нѣколко дни се срѣшнжхъ въ Рейхенхаль съ Ѳеодора Н. Левашова, който се е запозналъ съ Васъ прѣди 10-тина годинъ въ Пловдивъ. Той се много зарадва, като чу отъ мене извѣстие за Васъ, за супругата Ви и за Герча и ме задължи да Ви засвидѣтелствамъ неговото джлбоко почтение. Въ Виена се срѣшнжхъ съ Г-жа Пулева която Ви прашта много здраве.

Прѣдайте моето почтение на много уважаемата ви супруга и искрено поздравление на Герча и на Г. Радомирова.

Въ надежда да Ви дочакамъ благополучно въ Москва съ добри извѣстия оставамъ

Прага 1871
Септемвр. 5.

Вашъ слуга
М. Дриновъ.

931. — Жилището на Дринова въ Панагюрище ограбено и изгорено. Братята на Дринова затворени. Молба за защита.

Пак. 35.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

На дняхъ я получилъ отъ одного изъ моихъ константинопольскихъ знакомыхъ письмо, изъ котораго узналъ, что башибузуки въ Панагюрищѣ, между прочимъ, ограбили и домъ въ которомъ живеть моя мать съ семьею, сожгли одну нашу мыловарню (сапунжійницу) и лавку (дюкянъ), расхитили и имущество моихъ братьевъ, которые почемуто арестованы, отведены въ Пловдивъ и брошены тамъ въ тюрьму, — мать и остальные члены нашего семейства остались въ пустомъ домѣ безъ всякихъ средствъ къ жизни. — По прочтеніи этихъ скорбныхъ извѣстій я осмѣлился отправить Вамъ телеграмму, которую, надѣюсь, Вы получили уже и въ дополненіе къ которой пишу Вамъ настоящее письмо. — Прежде всего я ещо разъ покорнѣйше прошу Васъ принять участіе въ несчастной судьбѣ моихъ родныхъ, освѣδοмитесь, чрезъ кого нибудь изъ проживающихъ въ Пловдивѣ Панигюрцевъ или чрезъ нарочнаго (гонца), объ ихъ нуждахъ и ссудить ихъ необходимыми для удовлетворенія этихъ нуждъ деньгами. — Ссуду эту, а равно и всѣ издержки, которыя Вы сдѣлаете по исполненію моей просьбы, я уплачу Вамъ немедленно съ величайшею благодарностію. — За симъ считаю нужнымъ довести до свѣдѣнія Вашего, что ограбленный домъ принадлежитъ мнѣ: въ прошломъ году я его перестраивалъ, отдѣлывалъ, снабдилъ мебелью и разнаго рода домашнею утварью, оставилъ въ немъ и часть своего дорожного багажа, такъ какъ намѣрвался и нынѣшнее лѣто провести въ Панагюрищѣ, въ кругу родныхъ. Хочу сказать, что и расхищенные изъ этого дома вещи были моими. — Моею была и большая часть расхищенного имущества моихъ братьевъ, заключавшагося главнымъ образомъ въ разныхъ товарахъ, которыми они торговали и которые покупали большею частію на мои деньги. Третья часть стоимости сожженной мыловарни и лавки принадлежала также мнѣ. Поставляя Васъ въ извѣстность обо всемъ этомъ, надѣюсь, что въ случаѣ, если полученныя мною извѣстія окажутся вѣрными, Вы не оставите безнаказаннымъ такое хищническое вторженіе со стороны турецкихъ войскъ въ мое жилище и потребуеете вознагражденія за причиненные ими мнѣ убытки.

Мнѣ неизвѣстно, за что именно мои братья содержатся въ тюрьмѣ, но зная, что они всецѣло были преданы своимъ торговымъ дѣламъ которыя вели съ примѣрною честностію, я не думаю, что бы они совершили какое нибудь тяжкое преступленіе. Вся вина ихъ заключалась, вѣроятно, въ томъ, что они во время расхи-

иценія нашего имущества, должно быть, оказали какое нибудь сопротивление или же, предвидя это опустошеніе, принимали мѣры къ предотвращенію его. Въ виду этого я думаю, что Вы найдете возможность похлопотать о ихъ скорѣйшемъ освобожденіи и возвращеніи въ семью, которая крайне нуждается въ ихъ помощи и опекѣ. — Излишнимъ считаю распространяться о томъ, какъ много Вы всѣмъ этимъ обяжете меня.

Съ истиннымъ почтеніемъ и совершенною преданностію имѣю честь быть

Прага 1876

Вашимъ покорнѣйшимъ слугою

2/14 Юля.

М. Дриновъ.

Адресъ мой по 15/27 Юля: Prag, Hôtel Erzherzog Stephan — съ 15-го Юля по 15/27 Августа: Wien, Laurenzerberg № 3 — Herrn Nikola Kovatschov для передачи и пр. — Съ конца Августа: Харьковъ, правленіе Университета — Профессору М. С. Дринову.

82. ДИМ. Т. ДУШАНОВЪ.

932. — Порѣчани книги. Чака се тѣхното пристигане.

Пак. 35.

Благородный Гне Консуле!

Въ Пловдивъ.

Обычямъ да вѣрвамъ, че не сте забравили да земете подъ вниманіе това, что Ви ся моляхъ въ Узунджово, сир. да пишете да ми свалите отъ Россіѣ нѣкои други учебници.

Отъ тогава кожямити время ся е минжло, и ся надѣя да сте получили до сега нѣкакво извѣстіе за тѣхъ, че сжгы испратили, или нѣ. — Какго и да е, имайте добрицж-тж, моляж, да ся погрыжите за поскорото имъ дохождане. — Давно не останяхж за подиръ зимж-тж.

Съвременно съ прѣпращаніе-то имъ за тука, когато пристигнжтъ, Ваше Благородіе ще бждете добъръ, да ми изложите и смѣтж-тж на стойность-тж имъ, кож-то веднага съмъ готовъ, да Ви внесж.

Вижте за каквы книги Вы молихъ тогава: Цѣлъ гымназіаленъ курсъ учебници, най-ново изданіе, — и справочны-ты Академически лексико въ 12 или колко-то сжгы части, всички добръ подвързаны.

Пріимѣте свидѣтельство за искренны-ты камъ Ваше Благородіе почитанія на вынагы Вашія

23. 8/брія 869

Хаскюй

Покорень пріятель

Д. Т. Душановъ.

Срѣщу Н. Благородіе Г. Консула Н. Герова. Въ Пловдивъ.

933.—Книгитѣ се забавили. Молба за по-скоро изпращане.

Пак. 35.

Пріято 30 Янн. 1870. Отгов. 20 Янн.

Благородный Гне Консуле!

Въ Пловдивъ.

Наумявамъ Ви прѣдитовашно-то си отъ 23. 8/врія на прѣминжж-тж годинж, и за пріиманіе-то му нѣсьмъ въ сжмнѣніе.

Съ него, какго и съ сегашне-то си смѣяхъ да напомнж на Ваше Благородіе, за книги-ты, гдѣ-то ми ся обѣщаште по Узунджово, да ми гетирдисате изъ Россіѣ. — Мене ми ся иска, да вѣрвамъ, че сичко сте зѣли подъ вниманіе, и не ми остая, освѣнъ да ся надѣя да ми доиджтъ единъ день желаемы-ты книги.

Тѣ наистинж много ся забавихж, и азъ ся пакъ неотчайвамъ, като знамъ колко обычае да заслужвате на отечество-то, и мислж да отдамъ това че може да

гы не пропускайте отъ тамъ бѣзъ пары. Ако е това, моля Ви ся, кажѣте ми колко пары отсичать, та да побързамъ да Ви ги внесж.

Истиннж голѣмо главоболіе Ви правя съ това, нѣ простѣте мя и не виждайте ку суръ, защото нѣмамъ друго средство да ся слобыжъ съ тѣхъ, кои-то ми трябвають толкози.

Привѣтствувамъ Вы и съ почитаніето си съмъ

Хаскюй

15 Янну. 870.

Вашъ покоренъ

Д. Т. Душановъ.

934. — Нѣкои отъ книгитѣ пристигнали. Искане се смѣтка за тѣхъ. Какъ да се изпратятъ паритѣ.

Пак. 35.

Приято 31. Янн. 1870.

Хаскюй 29. Яннуар. 1870.

Благородный Гне Консуле!

Въ Пловдивъ.

Отъ 20 того честното Ви получихъ, и бързамъ да Ви отговоря.

Благодаря Ви, гдѣ-то ся погряжихте да ми свалите поръчени ты книги, кои-то да бы ми пристигнжлы поскоричко тука, добръ ще е, да ги прѣдадете Г-ну Хр. Г. Данову, за да ми ги пропрати съ нѣкои кола, кои-то почасто ся случватъ да трѣбватъ отъ тамъ за насамъ.

За Справочный словарь Старчевскаго побързайте моля Вы, да пишете, давно дойдяше и той посоро, и ще Ви съмъ много признателенъ за добрини-ты, които ми направихте.

Стойность-тж на книги-ты, ще Ви внесж, чтомъ сполучя нѣкого вѣренъ за града Ви, нѣ давно не забравите да ми забѣлѣжите и цѣнж-тж на Словаря, та всичко изедно.

Ако напротивъ несполучя твърдѣ скоро съ кого да Ви внесж, ще чякамъ като дойджтъ наши-ти за Недѣльж Православія, или пжкъ ще глѣдамъ да економисамъ нѣкакъ си прѣзь търговци-ты, ако е възможно.

На От. Хрисанта казахъ чтото ми пишете за Служебника, и макаръ отъ Кыево той ся надѣе да го получи.

Поздравлявамъ Вы и съ почитаніе-то си остаямъ

Вашъ покоренъ

Д. Т. Душановъ.

935. — Прѣпоръчва се Тодораки Жечковъ да му се помогне на работата му.

Пак. 35.

Приято 2 Февр. 1870.

Хаскюй 31. Яннуарія 870.

Благородный Г-не Консуле!

Въ Пловдивъ.

Писмоносець-тъ ми, тукашенъ почтенъ гражданинъ и търговецъ, Г-нъ Тодораки Жечковъ, сплетенъ въ интересы-ты си съ нѣкого въ Едрене Христофора Новаковъ русский подданикъ, както щете го чюете и самъ да Ви расправи за работы-ты си, уѣща нужда отъ помощь-тж Ви, та Ви го припоржчамъ, и моля да имате добринж-тж, да му помогнете.

Ослоненъ на благородны-ты Ви чюства, Вы поздравлявамъ и съ почитаніе-то си съмъ

Вашъ покоренъ

Д. Т. Душановъ.

936. — Изпращатъ се поржчанитѣ книги. Отецъ Хрисантъ
иска набедреникъ и филонъ.

Пак. 35.

Приято 2 Февр. 1870.

Хаскюй 31. Яннуарія 1870.

Благородный Г-не Консуле!

Въ Пловдивъ.

Завчера съ пощж-тж Ви писахъ да отговорѣ на послѣдне-то Ви, и за приі-
маніе-то му несѣмъ въ сжмѣніе.

Днесъ кога то трѣгватъ тукашни ти аазіи за града Ви, пакъ Ви пишѣ, да
Ви помолижъ, да се погрыжите да приѣмете отъ писмоносеца ми Г-на Тодоракы Жеч-
кова 4 чѣтыри лиры Турскы, като му прѣдадете и книги-ты, да ми ги донесе или
испрати.

Отъ 4-тѣ лиры ще задържите колкото ся иска за тѣхъ, и остатъкъ-тъ нѣка
Ви служи срѣщу Справочныя Словарь Старчевскаго, кой-то молижъ Ви,
побързайте да пишете, давно дойдеша по-скоро, и ако потрябува още да платѣ
нѣщо повече срѣщу него отъ това, что то Ви внасямъ, Вые ще бждете добъръ да
ми явите, и щж Ви го внесѣ.

Отецъ Хрисантъ Ви поздравлява, и Ви напoмни за набедренника, кой-то сте
му ся обѣщали да му пратите; Той още Ви моли, да земете подъ вниманіе да му
промыслите и единъ фелонъ, кой-то да е добъръ, та че не вреди ако е скжпичкъ,
и колко то поскоро му ги промыслите толкова помного ще го благодарите.

Поздравлявамъ Ви и съ почитаніето си остаямъ

Вашъ покорень

Д. Т. Душановъ

Словарь-тъ, както и книги-ты давно бждѣтъ подвезани.

Сжщій.

937. — Искать се нови други книги учебници.

Пак. 35.

Благородный Г-не Консуле!

Въ Пловдивъ.

Наумявамъ Ви послѣдниты си двѣ: едното чрѣзь Г-на Хр. Г. Данова, и дру-
гото по тукашныя Г-нъ Т. Жечковъ заедно съ 4 чѣтыри лиры Турскы, срѣщу по-
ржчены-ты ми книги, та за приіманіе то имъ несѣмъ въ сжмѣніе, нѣ сѣмъ лишень
оше отговора Ви.

Книги-ты, вѣрвамъ, че сте прѣдали на Т. Жечкова, както Ви пишяхъ, и чя-
камъ да ми ги донесе.

Като пишете за Словаря Старчевскаго, забравяйте молижъ Ви ся, да
поржчате и за еднж Хымія, Исторія на Литтературж-тж и еднж рито-
рикж, да сж отъ най-послѣдне Изданіе, или кои-то познавате Ваше благородіе за
най-добры и Методическы, та че давно дойдяхъ поскоричко заедно съ Словаря
всѣ подвезаны чистичко, ако ся ненамерять въ Одессж, то нѣка ся погрыжатъ отъ
гдѣ-то ги има, стига, молижъ, да не останж безъ тѣхъ, та че стойность-тж имъ като
ми кажете колко, ще побързамъ, да Ви внесѣ.

Прошавайте мя за смѣлость тж ми, гдѣ-то Ви беспокожъ, съ поржчкы-ты си.
Това правѣ нѣсамо, че нѣмамъ друго средство да ги добыжъ, нѣ и зацо то сѣмъ
увѣренъ, че Ви не тежи да спомагате всяко-яче на отечеството.

Поздравлявамъ Вы и съ почитаніе-то си остаямъ

Вашъ покорень

Д. Т. Душановъ.

Х а с к ю й

8. Февр. 870.

938 — Се по поржчяне и приемане нови книги и учебници.

Пак. 35.

Приято 11. Марта 1870.

Благородный Г-не Консуле!

Въ Пловдивъ.

Отъ Г-на А. Малеева получихъ книги ты, что ми испратихте: едниъ физикъ, Ботаникъ, Зоологыж, Исторіѣж, двѣ аритметикы, Алгебръ, Геометріѣж и двѣ Географіи, и Ви благодарѣж, нѣ Геологыж и Минералогыж отъ курса на Естественнѣж Исторіѣж нѣма, та Ви моѣж, имайте добринѣж да ми дотѣкните и тѣхъ, зашто то другаяче остоятъ сакаты.

Тѣ сж отъ Григорева, и ако не е готова още тая чясть отъ тѣхъ отъ сжшыя, то нѣка е и друго изданіе, стига да е добро и най-ново. Мене ми ся щеше да е съчиненіе-то на Д-ра А. Циммермана: Миръ до сътворенія чело-вѣка, прѣводъ на Павла Олхина, съ 194 политипажя, второ изданіе прѣработено и печатано въ С. Петербургъ на 1865 въ типографіѣж-тж М. О. Волфа, та че ако познавате Ваше Благородіе нѣкое поново и подобро съчиненіе, това да остане, зашто не е оснѣнъ за про-читаніе.

Отъ сжшыя Д-ръ А. Циммермана има и чело-вѣкъ, тайнственныя явле-нія нравственной и физической его природы, Популярно изложеніе въ 2 чясти: първата на 1865, а втората на 1866 печатаны въ С. Петербургъ у сжщж тж все печатницѣж. и съ тыя книги желяж да мя сдобыете, ако нѣма по ново съчиненіе до сега по тоя родъ.

Въ Исторіѣж-тж и земеописаніе то, които получихъ несрѣщамъ нищо относи-телно до Руссыты, види ся, че тѣ Спеціално учятъ тыя прѣдмѣты за тѣхъ си, та желяж да мя снабдите и съ тыя двѣ книги, чястнѣж тж имъ Исторіѣж и Геогра-фія, разбира ся най-новы да бжджтъ.

Отець Архымандритъ ми каза, че намѣсто Справочныя словарь Стар-чевскаго, сте писали за Настолныя, за кого има обявление въ края на ис-пратено то ми землеописаніе, нѣ азъ желяж да имамъ и едина и другыя, та моѣж недѣйте мя лишява и отъ тѣхъ.

Сега виждате, че при прѣдпоржчяны-ты ми, ще ся притурять и горѣназна-чены-ты още, кои-то обычамъ да ся надѣж, че много по скоро ще можтъ да при-стигнжтъ, кога то отъ день на день излизамы на лѣто и врѣмято става по-хубаво.

Азъ знамъ, че аманъ! ще выкнете вече отъ мене, като Вы не оставямъ на мира, зашто то срамъ е, като ѣж докарахъ до тамъ, да си приспособите Турскѣж тж пословицѣж съ мене: „Селямъ вердикъ, борчлу чиктъкъ“; нѣ недѣйте моѣж Ви ся, зашто то искамъ нѣ само самъ да ся ползувамъ, нѣ и да послужѣж по-вече народу си, а не намирамъ друго средство, да направѣж това, освѣнъ чрѣзь Ваше Благородіе.

Увѣрявамъ Вы за искренны-ты си камъ Васъ почитанія и остоямъ

Хаскюй

Вашъ покоренъ

8 Март. 870.

Д. Т. Душановъ

До Н. Благородіе Г. Н. Герова.

939. — Подканя се за по-скорошно искане поржчанитѣ книги.

Пак. 35.

Приято 7. Юния 1870.

Благородный Г. Консуле!

Въ Пловдивъ.

Коджемити врѣмя станж, отъ като сте ми убавили, че сте писали и за послѣдниты ми поржчены книги, както и за пространнѣжтж Всеобщѣж Исторія и Атлаза на Естественнѣжтж, за които бѣхъ честитъ по Великъ день да Вы помолѣж самъ въ дома Ви, та мыслѣж да сте прѣбли до сега нѣкакавъ хаберъ за тѣхъ; нѣ

отъ мирака си не мож да ся стърпѣж да Ви непопытамъ прѣди да ми кажете това самъ.

Въ нетърпѣніе-то и голѣмж-тж си нуждж за тѣхъ, азъ Вы беспокоѣж и съ днешното си, и Вы моѣж да имате добринж-тж да повторите да пишете пакъ, ако несте получили до сега нѣкакво извѣстіе, что то поскоро да мож да ся слобѣж съ тѣхъ, и ще Ви съмъ до животъ признателенъ за това толко голѣмо за мене добро, Имайте увѣреніе за искренны ты камъ В. благородіе почитанія на

Хаскюй
31. Маій 870.

Покорныя Ви
Д. Т. Душановъ.

940. — Душановъ напуша Хаскюй. Искъ прѣпорѣжа за нѣ-
коя друга община.

Пак. 35.

Приято 10 Ноемвр. 1870. Отгов. 11 Ноемвр.

Благородный Г-не Консуле!
Въ Пловдивъ.

Спроти както бѣхъ честитъ да ми кажете послѣдне въ Узунджево, надѣѣж ся, да ми сж прѣстигнѣжлы до сега порѣжены ты книги въ Пловдивъ, та отъ день на день все съмъ ги учакувалъ, да дойдѣж и до тука. — А когато недойдохъ до сега, пѣжкъ ные смы прѣнудени, по причинѣ на побърканыты тукашни работы, да сж дръпнемъ вече въ Кѣзанлъкъ, и да си учакуваме отъ тамъ къ сметѣя другадѣ, то потрябува да Ви пишѣж пакъ, и да Вы помоѣж:

Да имате добринж-тж, ако сж дошлы книги ты ми, да задлѣжите или Г-на Манчева, или Г-на Данова, да ми ги испратѣж най-късно до 17 того тука, а послѣ до Кѣзанлъкъ, за гдѣ-то ще ся потеглимъ на 18-ый; Пѣжкъ Ваше Благородіе давно не забравите да ми изложите смѣтѣж-тж имъ, както и на тыя что съмъ приѣлъ та да глѣдамъ какъ поскоро да Ви внесѣж стойность-тж имъ, когато толкова много мя задлѣжихте.

При това Вы моѣж още, да подѣѣствувае да ны припорѣчѣте до нѣкоѣж общинѣж, коѣж-то познавате, че има нужда като отъ насъ учитель и учителѣж, и при коѣж-то ще можемъ поспокойничко да поживѣемъ.

Покланямъ Ви ся и съ приличны почитанія съмъ Ви

Хаскюй
8 9/врія 870.

Признателенъ
Д. Т. Душановъ.

941. — Пристигнали книги. Прѣдадени Хр. Г. Данову да ги прѣпрати. Карлово дири учитель.

Коп. кн. 5. 140

Пловдивъ, 11 Ноемвр. 1870.

Господине Д. Т. Душановъ,

За отговоръ на писмо-то Ви отъ 8 тоя Ноемвр. брѣзамъ да Ви явиѣж какво книги-ты, които имате порѣчѣны, дойдохъ, и на 2 Ноемвр. съмъ ги далъ въ Книжарницѣж-тж на Г-на Данова да Ви ги испратѣж; нѣ снощи ся научихъ, че още не ги сж пратили, та имъ казахъ да глѣдаж да Ви ги пратѣж, по-скоро, за да Вы застигнѣж въ Хасково.

Притварямъ Ви и смѣтѣж-тж за тѣхъ, по коѣжто Вые ми оставате длѣжни 865 3/4 грош. За обясненіе на тѣж смѣтѣж щѣж Ви кажиѣж, че Атласи-ты съмъ записалъ въ неѣж 6 руб. 50 коп. безъ да знаѣж добрѣ тѣкмо за толкова ли сж земли, зачѣго тѣ сж купени отпослѣ съ другъ атласъ заедно и не ми сж писали отдѣлно цѣнѣж-тж за всякой, а ги забѣлѣжили прѣзь купъ, та ги отдѣлихъ азъ по посокъ; загова може и да не е съвсѣмъ право.

За напѣрѣжи-ты книги Ви провождахъ смѣтѣж, та въ сегашнѣж-тж съмъ забѣлѣжилъ само суммѣж-тж имъ.

Съ жялость видѣхъ, че оставяте Хасково. Добрѣ бяхе да не стигне работата дотамъ. Въ Карлово имѣть потрѣбъ за учитель, та може да опитате тамъ да ся намѣстите. Азъ пустнѣхъ думъ тамъ за Васъ.

Приимѣте приятелскій ми поздравъ и увѣреніе за истинный ми за Васъ почетъ.

Н. Геровъ.

942. — Душановъ срѣща мжнотии съ хаскюйци. Благодарни за прѣпоржката въ Карлово.

Пак. 35.

Приято 14 Ноемвр. 1870.

Благородный Г-не Консуле!

Въ Пловдивъ.

Този чясъ получихъ честното Ви отъ 11 того и бързамъ да Ви отговорѣ. Намѣрихъ и притворенъ-тж Ви смѣткж на поржченыты ми книги, по коуж-то ще побързамъ да Ви испратж останжлото отъ дълга ми Гр. 865, 30, туку чтомъ си стигнемъ въ Кжзанлъкъ, за гдѣ-то ще потеглимъ или въ Недѣлж, или въ Пондѣлникъ.

Мые си испратихмы вече тжзи заранъ калабалъци ты, и не смы останжли за друго, само да си изравнимъ смѣткж тж съ тукашныты, които толко страшно мя мжчатъ, чото кой знае какъ ще ся потѣкнимъ, и дали не ще ма пратятъ въ Пловдивъ. Много съмъ ся уплашилъ отъ опачинъ тж и твърдоглавіе-то на тыя хора.

Ако ми прилѣгне, може и отъ тука да Ви ся издѣлжж стига само да прѣсѣчемъ смѣткы ты си поскоро.

Г. Дановъ и до сега не ми е пратилъ книги ты; ще гы чякамъ и утрѣ, че ако недойджъ вече въ Кжзанлъкъ ще имъ ся надѣж.

Благодарѣ Ви за добринъ тж коя-то сте имали да ни припоржчате въ Карлово, гдѣ-то ще ся отнесж, като си отидемъ.

Покланямъ Ви ся, и съ прилично почитаніе съмъ

Вашъ Слуга

Д. Т. Душановъ

Хаскюй

13. 9/врія 870.

943. — Моли се Геровъ да прѣпоржча пакъ Душанова на карловци. Ходатайство да се намѣсти момъкъ на учение въ Росія.

Пак. 35.

К/къ 16 10/врія 870.

Благородный Гне консуле!

Въ Пловдивъ.

За приеманіето на послѣдныты ми заедно съ пять 5 лири турски нѣсьмъ въ стѣнѣніе, и сега не ми остая, освѣнъ да глѣдамъ поскоро да Ви пратж и останжлото отъ дълга си, за който по причина на капусуслъка си ся ограничявамъ, съ молбж да имате добринъ-тж, да мя почякате, додѣто ся настанимъ.

Книгы ты получихъ и Ви благодарѣ съ най-голѣмж тж си камъ В. Благородіе признателность зарадъ тѣхъ.

Отъ Карлово, като ми ся видѣли извѣстіе то въ листоветы, и приготвени отъ В. Благородіе, все ся надѣхъ до сега да ны поканятъ, нъ като не сполучихмы и до сега това, днесъ имъ писахъ, както Ви бѣхъ казалъ и въ едно отъ писмата си, че ще имъ пишж, и имъ спомянжхъ че В. Благородіе сте мя сумясали, гдѣ-то тамошне то учителско положеніе е празно, та Вы моиж, ако го намирате за добрѣ, да ми подтвърдите писмото тамъ, като ны припоржчате, както е прилично.

Отъ ученицкыты ми въ Хаскюй, единъ и най-добрый, а сыромахъ ми ся моли, да ся настани нейдѣ въ Россіж да учи даромъ. Ако Ви е възможно да ся намѣсти

нейдѣ тамъ, увѣрявамъ Вы, че не ше Ви иджть трудове ти на вѣтъра, когато доста добро ся обѣщава на отечество то отъ тоя младъ, спроти както съмъ можялъ да уцѣнжъ.
Кланямъ Ви ся и съ приличны почитанія Ви съмъ

Слуга
Д. Т. Душановъ.

944. — Душановъ безъ работа. Молба за нѣкое учителско мѣсто.

Пак. 35.

Приято 13 февр. 1871. Отгов. 14 Февр.

Благородный Гне Консуле!
Въ Пловдивъ.

Срамъ мя е вече, като Вы безспокож толкози чясто съ писмата си: Нѣ какво можемъ ные слабити учители, ако въ таквы случаи ся неотправлямы за помощь при лица, които ни разбиратъ отъ теглата, и които само можтъ да ни помогнжтъ?

Цѣль-та ми е, да кажж на Ваше Благородіе, че иоще смы празни, и незнаж гдѣ да ся отнесж, дано намѣримъ поскоро положеніе.

Въ Карлово го имахъ готово, нѣ туку-речи ся обезнадѣждихъ и отъ тамъ, като имъ писахъ, кога то послѣдне бѣхъ писалъ и до В. Благородіе, па до сега нищо ми ся неотговорихъ. Знаемъ ли какъ ся и тамошни ты работы?!

Ваше Благородіе навѣрно гы познавате доста добрѣ, за това и сичкы ты си надѣжды Вамъ възлагамъ, когато съ едно отъ писмата си ми гы зададохте. Моляж Ви ся прочее не ны забравяйте.

За длѣга си просж снисходительность-тж Ви, догдѣ-то ся настанимъ.
Кланямъ Ви ся

Кжзанлъкъ
9. Февр. 871.

Вашъ покорень
Д. Т. Душановъ.

945. — Условията за учитель и учителка. Аресва се Копривщица.

Пак. 35

Приято 4. Марта 1871.

Благородный Гне Консуле!
Въ Пловдивъ.

Отъ 13 минжлаго Ваше-то почитаемо писмо, ако и късно, получихъ, и бързамъ да Ви отговорж.

Състраждамъ Вы за злото, което Вы е сполѣтѣло на ржкж-тж, и Ви молитвувамъ поскоро прѣминуваніе. — Дай Боже! до сега да сте оздравѣли!

Благодарж Ви, гдѣ-то мя не забравяте, и ся грыжите да ны настаните поскоро нѣйдѣ, защото ми ся е додѣяло вече да губимъ врѣмя.

Пытате мя: аресва ли ми отечеството Ви, Копривщицж и каквж за платж ще искамы, та да ся погрыжите за намѣстваніе то ни въ тамкашны ты училища.

Защо да ни неаресва, когато тѣ ны аресать? — Ные двамъ съ учителкж тж по обще условіе въ Хаскюй имахмы за годинж 120 сто и двадесать лиры турскы, кжщж за живѣніе и огрѣвъ, та ако Ваши ти съотечественници ни непринесжтъ повече, то ще ся задоволимъ пакъ съ сжщы ты, а другояче ще е ухрабно за насъ, които отъ толко врѣмя праздни смы изгубили много.

По наставленіе-то Ви сичко ще пазж тайно и дано сми честити да сполучимъ!
Кланямъ Ви ся и съ почитаніе то си остаямъ

Кжзанлъкъ
1. Мартъ 871.

Вашъ покорень
Д. Т. Душановъ.

946. — Душанови учителъ и учителка въ Казанлъкъ.
Искать се нови книги.

Пак. 35.

Приято 28 Април. 1871.

Благородный Гне Консуле!

Въ Пловдивъ.

Ные останжме вече тука за едни годинж, и двамата съ учителкж-тж за въ Дѣвическо то училище, нъ съ твърдѣ ухрабнж заплатж; защото община та несжществува, а само Женско то Дружество ще ны поддържа. Както и да е неможяхмы да излѣземъ изъ хатъра на съотечественкы ты си и прѣстанжхмы.

Отъ Г-на Я. Трувчева ще ся погрыжите да приемете иоше 3 три лиры турскы срѣщу дълга ми, отъ кой-то остая иоше малко остатъкъ, та ще го изравнж изедно съ стойность-тъ на недошлыты иоше отъ поржчены ты ми книги.

Тѣ сж пространно то ржководство отъ Всеобщж Исторіж, което имате Ваше Благородіе, или пжкъ поново ако има друго като него, Исторія Литтературы, Химіж, Риторикж, най новы изданія, и сега ще приложите при тѣхъ иоше Църковна Исторія и третя та часть отъ Естественнж тж Исторіж Григорьева, кожто имамъ, ако е излѣзла, рѣшеніе Алгебрическы задачи Сиксъ; Природа, Книга для чтенія дома и въ школѣ Берлинъ. Естественна Исторія для образованныхъ читателей и юношества, Франклинъ.

Съ новыты си тья поржкы Ви правж новы главоболія, нъ моляж Ви ся бждѣте добъръ да мя сдобыете поскоричко съ тѣхъ, та не ще Ви забравямъ никога добрины ты.

Кланямъ Ви ся и съ почитаніето си остаямъ

Кжзанлъкъ

21. Април. 871.

Вашъ покоренъ

Д. Т. Душановъ.

947. — Раздаване помощи на общини. Поржчане нови книги. Казанлъшкитѣ калугерки. Отваряне дѣвическо училище въ манастиря или въ града. Калугеричини хитрини.

Пак. 35

Благородный Гне Консуле!

Въ Карлово.

Отъ като съмъ ся върнжлъ тукъ, едва днесъ сполучвамъ да Ви пишж. Повечето съмъ ся бавилъ до сега, за да приберж свидѣтельства та срѣщу пары ты, които ми дадохте да раздамъ, та че най-много — това отъ Турійци ты, които едва вчера си ги прибрахж, макаръ съ врѣмя да имъ бѣхъ изявилъ еднижъ и дваждъ; нъ настоятелство то имъ слисано съ направж тж на ново то имъ училище ся забавило да слѣзе въ града.

Тжй днесъ Ви притварямъ четири таквы свидѣтельства, — двѣ-тѣ отъ поповеты — и двѣ-тѣ: отъ Женско-то тукашно Дружество и Турійци ты, та ще имате добринж-тж да ги приемете.

На Калугеркы ты расправихъ все, что ми поржчяхте, и имъ придадохъ писмо то, което ми бѣхте дали, та негли Ви сж го върнжли до сега.

Като е думата за тѣхъ, нѣка ми ся позволи, да Ви раскажж нѣщичко и за работы ты имъ: Когато имъ придавахъ писмо то Ви, казахъ имъ Вашето желаніе, гдѣ-то имате, да ся наредятъ монастырскы ты имъ работы подъ надзора на тукашнето общество, и прибавихъ че на Есень ще слѣзете и самъ за това. — Това ми ся стори, не имъ угоди толкози, и слѣдъ нѣкой день ся бѣхж подпрѣтнжлы пакъ самы безъ позволеніето на обществото да доведжтъ нѣкое момиче отъ Желѣзникъ за учителка въ манастиря си.

Общество то ги съвѣтва да не правятъ това, зашто то по-голѣмо зло ще причинятъ на отечеството (асла неукопытено още отъ растройство), като поставятъ едно некадърно дѣте съ хилядо или двѣ хыляды гроша, да учи 2—3 дѣвойчета приготвяны за калугеркы, ами да ся съобразятъ съ Женско то Дружество, и да съучаствовать въ поддржжаніето на тукашното Дѣвическо училище, гдѣ-то можтъ

си испраща и тѣ възпитанници ты. — Това нестаета, отговорихъ, и толко ся пока-захъ противни, что-то неискахъ былъ да слушають тыя наставления.

Тогава Общество то имъ приложи, че само тогава имъ ся бы позволило, да отворять особно училище, ако се наемжъ да го нарядять какво то да отговаря на нужды ты на народа, съ обѣщаніе даже да имъ помага и то, като уничижи сегашно то си Дѣвовъспиталище; — инакъ тѣ никогы не щжъ да имжъ такво училище, какво то нскать, само да лѣжжъ странни ты посѣтители съ него.

Наши ти искать да ся наряди едно до нейдѣ баремъ добро Дѣвиче училище тука съ нѣколко учителкы, та че было при тѣхъ въ монастыря, или извънь него въ града, малко гы е грыжя, стига да отговаря на народнжъ тж цѣль.

Другы ты имъ прѣсны злоупотребленія, както и поведеніе то имъ прѣмълчявамъ, да гы чюете и научите когато вече дойдете.

По наставленія та, които ми дадохте за книги ты, съ които желая да мя сдобыете, Ви приключвамъ тоже расписъ, и вѣрвамъ, че ще гы имамъ слѣдъ заврѣщаніе то Ви отъ Россіѣ.

Кланямъ Ви ся и съ прилично почитаніе съмъ

Кжзанлъкъ

1. 7/врія 1871.

Вашъ покоренъ

Д. Т. Душановъ.

948. — Списъкъ на удобренитѣ съ Фингова книги.

Пак. 35.

Гне Геровъ.

Въ срѣщаніе то си съ Гна Фингова, който ся върнжъ тыя дни отъ Одессж, ся разговорихмы за книги ты, които си купишь отъ тамъ, и като ги намѣрихъ почти съгласны съ тыя които Ви бѣхъ забѣлѣжилъ въ испратенія си расписъ, па и да бждать като неговы ты сжще, сега Ви пращамъ тоя расписъ, а първый нѣка ся уничижи.

Кжзанлъкъ

24. 7/врий 871.

Д. Т. Душановъ.

Расписъ на слѣдующы ты книги, които ще ми сHEME Н. Благородіе Гнъ Н. Геровъ изъ Россіѣ.

Етимолого-филологический Словарь, Славяно-Църковно-Русскаго языка, най ново и пълно изданіе, съ което ся служатъ Руссити.

Риторика }
Химія } най-новы и най-добры изданія, които аресате.

Всеобща Исторія, Шлоссера, пълно и пространно ржководство въ 19 тома.

Всеобща Исторія Литтературы, Шерра.

Исторія Славянской Литтературы, Пипина и Спасовича.

Всеобща Исторія Църковна, най ново изданіе, кое-то аресате.

Исторія Болгарской, Сърбской и Молдо-Влашкой църкви, въ 1 томъ С. Голубинникова.

Исторія Славяня, най-ново изданіе, което аресате.

Исторія Философїи, сжщо по угодж-тж Ви.

Гылфердинговы ты съчиненія за Българы ты и сърбы ты.

Саксъ. Рѣшеніе Алгебрическихъ задачъ, Мейера Гирша.

Берлинъ. Природа. Книга для чтенія дома и въ школѣ, прѣв. П. Евстафьева.

Фрактинъ. Естественна Исторія для образованныхъ чигателей и юношества, Прѣводъ Н. Филлиппова.

Минералогія, Григорьева, ако е излѣзла.

Физиологія челоуѣка, Дренера въ 4. тома. и Анатомія, коя-то аресате.

Книгы ты на Ж. Ж. Руссо, колкото сж тоже прѣведены.

Книгы ты на Волней, колкото сж тоже прѣведены.

Архытектурные чъртежи древныхъ Болгаръ, грзвировани на 13 полулиста, и издани на 1832, ако нѣма по-подирне изданіе.

Тыя книги и да ся все подвързаны.

Кжзанлъкъ

10. 7/врий 871.

Д. Т. Душановъ.

949. — Душанови въ Плѣвенъ. Уравнява се смѣтка.

Пак. 35.

Приято 4 Септ. 1872.

Благородный Г-не Консуле!

Въ Пловдивъ.

На излизаніе отъ Кжзанлъкъ за насамъ Ви писахъ, за да Ви помоля, да ми ся прѣдадѣтъ книги-ты Гну Хр. Г. Лануву, да ми ги испрати.

Това обычямъ да вѣрвамъ, че е станжло вече, и чякамъ поскоро да ми пристигнѣтъ, като бждете добъръ да ми изложите и смѣткѣ тѣ имъ.

По неж, колкото Ви оставамъ длѣженъ ѣще, ще благоволите да приберете за изравненіе потрѣбно-то количество отъ сѣщия Г-на Хр. Г. Данова, съ кой-то смы ся споразумѣли.

Дано не забравите, моля Вы, да ми ся испрати за едно съ книги-ты и распи-сѣтъ, за кой-то ми казвахте, че сте зѣли съ себе си отъ книжарницѣ-тѣ въ Петъръ-бургъ, и слѣдъ като си избира нѣкои книги изъ него, да Ви го върнѣж поскоро.

Съ надѣжда, че ще намѣри приличный отзывъ гласъ-тъ ми, Ви ся покланямъ и съ почитаніета си остаямъ за вынагы покоренъ

Плѣвенъ
18. Августъ 872.

Вашъ приятель
Д. Т. Душановъ.

950. — Нетърпѣливо се чакатъ новитѣ книги.

Пак. 35.

Приято 29 Окт. 1872.

Благородный Г-не!

На тръгваніе отъ Кжзанлъкъ за насамъ, а по послѣ и отъ тука Ви писахъ, и обычямъ да вѣрвамъ, че сте ми получили писмата.

И съ тѣхъ, като съ днешно то си, Ви ся моляхъ да имате добринѣ тѣ, да прѣ-далеге пристигнали ты ми навѣрно до сега въ града Ви, купены отъ Ваше Благо-родіе книги на книжарницѣ тѣ Г-на Христа Г. Дановъ и Сіе, за да ми ги пропрятѣтъ за насамъ, дѣто ги чякамъ толкози нетърпеливо; а знаѣ ли что? — Забавихъ ся.

Да ги нѣма иоше въ Пловдивъ невѣрвамъ, кога то Ваше Благородіе въ зами-нуваніе то си прѣзъ Кжзанлъкъ мысляхте, че треба, да сѣ слѣзли иоше тогава въ Ц/градъ.

А да сѣ ги спрѣли нѣкакъ на книжарницѣ-тѣ, и то ми ся не вѣрва, кога то сме ся споразумѣли вече, нѣсамо да ми ги испратѣтъ поскоро, ами и да Ви до-платѣтъ зарадъ мене онова, кое то треба да ся доплаща оше за тѣхъ.

Ако ли въ спекулации-ты си не сѣ щѣли да испълнятъ не просто обѣщаніе, ами единъ свой длѣгъ камъ мене, невѣрвамъ Ваше Благородіе да сте отказали, да имъ ги прѣдадете, като знаѣ, колко добъръ сте были камъ мене въ свалѣніе-то на първи-ты ми книги.

Тѣж, азъ обычямъ, да вѣрвамъ, че поне сега могѣ да ги получѣ съ пос-коро отговоръ на настояще то си дѣто ще имъ намѣрѣж и смѣткѣ тѣ.

Кланямъ Ви ся и съ почитаніета си съмъ за вынагы

Плѣвенъ
9. 7/врія 872.

Вашъ покоренъ
Д. Т. Душановъ.

951. — Приети нѣкои книги. Молба и за други.

Пак. 35.

Благородный Г-не Консуле!

Въ Пловдивъ.

По испращаніе то на Г-на Хр. Г. Дановъ и Сіе получихъ еднѣ чѣсть отъ кни-гы-ты, които сѣ обѣщахте да ми доставите, и Ви благодарѣж, остаящецъ да ся на-дѣж, да получѣж поскоро и останжлы-ты,

Приглѣдахъ имъ и цѣнорасписа, намѣрихъ го съгласенъ и завѣрихъ спроти него смѣткж тж имъ съ 37, 35 рубли или 597 ²⁴/₄₀ грош.; нъ нѣка ми ся позволи, Благородный Г-не, да кажж, че ми ся види, като да е станжло нѣкаквж погѣшкж отъ мѣсто то още за Естественнж тж Исторіж Фраклинъ, зашто първата чясть, за животны-ты, само ми ся испраща, а е уцѣнена за 7 рубли.

Да ли ще бы възможно, да е толкози скжпа, една само книга, кога то 6-тѣ книги отъ Лоренца ся иѣнятъ за 10 р. и 3-тѣ отъ Хыміж-тж за 6?—Навѣрно трѣбва да сж останжли тамъ още двѣтѣ и други чясти, та неще е злѣ, да ся подирять.

Съ тыя заедно зашто недойдохж и останжлы-ты, трѣбва да Ви сж писали; нъ азъ пакъ Вы мољж, имайте добринж тж, да ся погрыжите, дано ся не забавять за дълго.

Тѣ сж :

Етимолого-филологический Словарь Славяно-Църковно-Русскаго языка (най послѣднето допълнено изданіе).

Риториката (най-нова та).

Всеобщата Исторія Шлоссера въ 19 чясти.

Всеобщата Исторія Литтературы Шерра (защото само обзоръ исторіи Славянскихъ Литтературъ отъ него, прѣводъ Пипина и Спировича ми е дошълъ).

Църковната Исторія Болгарской, Сърбской и Молдо-Влахійской църкви Е. Голубинскаго.

Исторіята Славянъ.

Историята Философіи.

Гильфердинговы ты съчиненія за Бѣлгары-ты и Сърбы-ты.

Минералогія та Григорьева.

Прѣведены ты книги на Ж. Ж. Руссо и тыя на Волней.

Вѣрвамъ, че не ще Ви дотягне безпокойствіе-то ми, като драговољно обычате да ползувате народа си.

Кланямъ Ви ся и съ почитаніята си съмъ Ви вынагы

Плѣвень
15. Юній 873.

Покоренъ
Д. Т. Душановъ.

952. — Сѣ по приемане поржчанитѣ книги.

Пак. 35.

Приято 2 Февр. 1873.

Благородный Гне Консуле !

Съ послѣдне то си писмо Г-нъ Хр. Г. Дановъ ми пишяше, за книги ты ми, че не были дошли още отъ Ц/градъ. Отъ тогава сж почти три мѣсяца и вѣрвамъ, че сте ги получици до сега, та Ви мољж, да имате добринж тж да ги придадете сж-шему, да ми ги испрати.

Азъ му съмъ писалъ да Ви ги и доплати, като ги приеме; нъ знамъ ли, да ли ще мя послуша? За това въ противень случай ще чякамъ поскоро смѣткж тж имъ, за да Ви ги внесж съ пощж-тж.

Сега вече съмъ напълно увѣренъ, че скоро ще ги получиж, като сж дошли въ Пловдивъ, та нѣма да Вы заецвамъ и болиж главж-тж да ся грыжите съ сваляние то имъ, съ което тоя пжтъ Вы толко убезпокоиохъ; а Ви благодарж и съ поклонъ ты си осяямъ за вынаги

Плѣвень
19, Янну. 873,

Вашъ покоренъ
Д. Т. Душановъ.

953. — Душановъ избѣгалъ прѣзъ Балкана. Лошото му положение. Молба за служба и за помощъ.

Пак. 35.

Приято 26 Авг. 1877.

Ваше Прѣвѣсходителство!

Бждѣте снисходителенъ, за дѣто нѣсмы могълъ до сега да бждж какъвто приличяше, къмъ то най добрия нашъ доброжелатель и бжджщъ благодѣтель, провъзведенъ честито съ освобождаваніе-то ни по сжщинскж тж си способность и достоинство най-законно и най праведно на Губернаторско-то сѣдалище въ Свищовъ, — сир. за дѣто обстоятелства та не сж щѣлы да ми позволятъ, да мож да Вы приветствувамъ и честитѣж за това.

Извинѣте мя, моляж, ако чякъ днесъ правѣж това, и Ви молитствувамъ да сполучите, поскоро и погоренъ чинъ; нѣ недѣйте забравѣж и насъ — смиренны-тѣ, кои-то, жертва на неочякваны тѣ пожары и грабежи, сами знаемъ какъ смы могли да спазимъ едничкыя си само животъ, лишени и отъ жилище, и отъ имотъ, и отъ облѣкло, и отъ всичко, на което смы могли малко-много да ся радуваме до прѣди 30 дни, когато на 20 прѣминжлаго Юлія потеглихме да излѣземъ заедно съ войски-тѣ изъ злочестыя за сега Кжзанлъкъ.

Въ таквози положеніе ные едва смы могли пѣшкомъ прѣди еднж седмицж да допѣплемъ до тука, нѣсамо безъ прибѣжище, а лишени даже и отъ насжщныя си хлѣбъ, та Ви се молимъ най-смирено, бждѣте добъръ да ны смислите и ми посочите каквж годѣ службж тамъ, поне да се прѣхранимъ и пооблѣчемъ, дордѣ ны не е сварило и зима, — инакъ Ваше Прѣвѣсходителство, смы изгубени.

И тука не смы хранили ные помалкы надѣжды за това; нѣ увѣрявамъ Вы, че мя досрамя, да си изложж тѣй искренно състояніето прѣдъ лица, които малко познаваме, та сичкы си надѣжды възлагамы на Ваше Прѣвѣсходителство, молящецъ ся и да Ви недотяжавамы.

Въ краенъ случай даже, ако не смы честити, да има готова служба като за мене, ные смѣло Ви ся молимъ да бждете добъръ, да ни сторите и друго добро, сир. да ны заемете съ колкото жълтици видите за добръ да си поолекчимъ живота, дордѣ ни помогняше сждбата, и ми ся открояше каква-годѣ служба, за да поспи-търхамы и Ви ся отплатѣж.

Ако Вые, Ваше Прѣвѣсходителство, небждете добъръ да ни помогнете въ това злочесто положеніе, то нѣма дѣ другадѣ, да ся възвиемъ за помощъ, когато търговцитѣ само глѣдате да спекулиратъ и трупать, безъ да показватъ ни най-малкж милость къмъ то озлощастены тѣ.

Истина, че ные не смы съвсѣмъ отъ испаднжлы-тѣ, когато въ портфейля си имамы единъ записъ отъ сто 100 Л., спазены за черны деніе; нѣ какво да правимъ съ него, когато нито единъ иска да го купи, а издатель-тѣ му, който си е закопалъ имота въ Кжзанлъкъ, ся извинява, че само въ падежа му, кой-то спада около края на идущыя Яннуарія, може да го осребри?

Убѣдени най-послѣ, че ще ны зарадуютъ по едина, или по другыя начинъ, ные Ви ся кланямы и съ приличны почитанія съмы Вашего Прѣвѣсходителства смиренъ

Търново
20. Август. 877.

Приятель и слуга
Д. Т. Душановъ.

954. — Отчаяното положение на Душанова. Молба за подкрѣпа.

Пак. 35,

Приято 9 Септ.

Ваше Высоко-Прѣвѣсходителство!

Негли мя бы взѣли и за безочливъ вече, като смѣж повторително да Ви пишѣж и наумѣж прѣди товашното си отъ 20 прѣминалаго. Нѣ зло-то, кое-то ны е сполѣтѣло мя прави, що-то да не мож и да опазѣж онова даже благоприличіе, кое-то смы длѣжни къмъто най-добры-тѣ наши приятели и благодѣтели.

Тжй Ваше Высоко Прѣвсходителство! за това бждѣте моиж Ви ся, снисходителенъ, ако толкози смѣло повтарямъ да Ви кажж, че смы злѣ испаднжли и опропастени, и че неможемъ другадѣ за сега да намѣримъ спасеніе то си, освѣнь въ покровителствуваніе-то и подкрѣпяваніе-то Ви.

Ные смы доста великодушни и търпѣливи, а и това едничко наше противъ злочестинж-тж оржжіе бѣдствува да ся изгуби, ако чрѣзъ съдѣйствіе-то и благоволеніе-то Ви ся ненарядяхъ поскоро на каквж-годѣ работж, та смиренно Ви ся молимъ, бждѣте добѣръ, да ны смыслите, иначе и сами не знаемъ що друго има да стане съ насъ, ако не да загинемъ отъ гладѣ.

Убѣденъ, че поне съ отговора на това ми смиренно ще бждемъ честити, да ны зарадувате, азъ Вы приветствувамъ и съ почитанията си съмъ Вашій

Търново
6. 7/врія 877.

Слуга и Приятель
Д. Т. Душановъ

955. — Гладуване. Молба за служба.

Пак. 35.

Приято 18 Окт. 1877. Отгов. чрѣзъ Балабанова.

Ваше Прѣвосходителство!

Много пжти Ви съмъ писалъ, да Вы безпокож съ писмата си, безъ да съмъ былъ честитъ до сега да постигнж кое-то желяж. Нѣка Ви пишж, рѣкохъ пакъ, да Вы посмыслж зарадъ насъ, и дано бждж поне тоя пжть честитъ да сполучж въ молбж тж си.

Вые знаете вече злочестото ни положеніе, отъ кое-то само една сполучна служба може ны избави, та дано несте забравили да ми ж промыслите на нѣкадѣ, иначе ще загинеме злощастници полуголи, безъ нуждны-тѣ постелкы и завивкы отъ студъ, като пѣрва жьртвж на когото вече дадохмы завчера старыя си бащж.

Богъ да го прости! той ся вече избави да нетегли, когато ные оставамы да ся наказвамы най-злѣ, като награда, разбира ся, срѣщу 19-годишны тѣ трудове на едина и 12-годишны тѣ на другж-тж въ свѣстяваніе-то на народа си, кой-то днесъ не ще даже и да ся извърне да ни поглѣдне, а комо ли да ни ся притече на помощь.

Заради това смилѣте ся, моиж Ви, надъ насъ, и дайте ми еднж работж, ако нѣ тамъ, то въ Никополь, дано да ся по облѣчемъ и изглѣдамы прѣзъ зимж тж, че на пролѣтъ Добѣръ Господъ!

Ако да бѣхмы само двама, дору душыта ни да излѣзе, ще търпимъ, както смы търпѣли; но що да правж съ сестрж си и старж тж си майкж, вече баща ми умрѣ та ся избави, завиль съмъ ся и съмъ ся замаялъ.

Вѣрвайте мя, Ваше Прѣвсходителство, че ми е дотягналъ вече животъ тѣ. Приветствувамъ Вы, и съ особы почитанія съмъ Вашій

Търново
8. 8/врія 877.

убѣднѣлъ
Д. Т. Душановъ

83. АЛЕКСАНДЪРЪ СТОИЛОВИЧЪ БОЙОГЛУ ЕКЗАРХЪ.

956 — Подкана за подновяване абонамента за Цариградски Вѣстникъ.

Пак. 36.

Цареградъ, 28 Януарія 1857.

Родолюбивый Г-нъ Конст. х. Геровъ!

Оная година подписахте за 3 листа и на врѣме платихте и цѣната. Сега като имъ ся сверши време-то, пакъ ожидаваме да ны пишите и гы подновявате. Съ тая убо надѣжда поздравляваме ви днесъ и имаме честь да сме

во все готовый вашъ
Алек. С. б. Екзархъ.

957. — Да не се забравятъ. Получава ли се редовно вѣстникътъ?

Пак. 36.

Приято 17 Април. 1858. Отговор. 21 Април.

Цареградъ, 14 Априлія 1858.

Господине Н. Геровъ!

Забравихме ся веке; нищо веке не си пишиме. Да-ли вещество нема или обстоятелства-та не позволяватъ. Какъ да е отъ моя страна вземамъ перо-то, та слѣдъ поздравленіе-то ми, приходямъ да Ви попитамъ ако не за друго, поне за Вѣстникъ-тъ ако редовно го получавате. Безъ друго оставамъ

всичкій вашъ

Алек. С. б. Екзархъ.

958.—Изплаща се абонаментътъ за „Цариградски Вѣстникъ.“ Коп. кн. 3. 194.

Пловдивъ, 21 Априлия 1858 л.

Господине А. Екзарховъ!

Въ Цариградъ.

Ваше писмо отъ 14 Априлия прияхъ и Вы благодарѣхъ, че мя сте смислили. Казвате ми да сме ся заборабили, та не си пишемъ ничто. Колко отъ мой странж, причина-та на млѣчаніе-то ми е, че не намирамъ врѣмя да мож, спорядъ както желаж, да Ви пишѣхъ по нѣчто и за Вѣстника и това не е отъ много работы, а за-что то тука ничто не бива съ рядъ, та ся губи много врѣмя на праздно.

Вѣстника прѣмамъ рядовно; само по нѣкогашъ ако и рѣдко, незнажъ за-что не дохожда. За тѣжъ годинжъ азъ още не Ви съмъ платилъ, та Ви притварямъ единъ записъ до сестринеца си Гера Хаджи Јовановъ, отъ него да земе-те седемъ и полови-нжъ меджидиета бѣлы. Сега Геро не ся намира въ Цариградъ, ала до 20 дни трѣб-ва да стигне тамъ.

Поздравявамъ Вы и остаямъ.

Вашъ
Н. Геровъ.

959. — Изплаща се абонаментътъ на „Цариградски Вѣстникъ“. Сатира отъ Цукала.

Коп. кн. 3. 331.

Пловдивъ, 18 февруар. 1859.

Господине Александре Екзарховъ!

Въ Цариградъ.

Лани на 21 Априлия Ви писахъ и Ви притворихъ записъ, за да земе-те съ не-го отъ сестринеца ми, Гера х. Јовановъ, седемъ и полови-нжъ меджидиета бѣлы, за-платж за Вѣстника за 1858 л. что ми провождате. Сега Ви притварямъ отворено писмо пакъ до истый Гера, въ което му пишѣхъ да Ви брой лирж и полови-нжъ за Вѣстника за текжщж-тж 1859 годинж, отъ начяло на кожто до сега прие-мамъ листа Ви рядовно.

Ново нѣчто нѣмамъ да Ви кажѣхъ, освѣнь че отъ 4—5 дни насамъ градъ-тъ ни има разговоржъ съ новж-тж брошюрж на Цукалж, единъ, весма гнусенъ либеллъ.

Поздравлявамъ Вы и остаямъ.

Вашъ
Н. Геровъ.

Пловдивъ, 18 Февруар. 1859.

Господине Геро х. Јовановъ.

Въ Цариградъ.

Моля Ви ся да заплатите на прѣдѣвителя на това письмце еднж и полови-нжъ лирж турскж, заплатж за „Цариградскый Вѣстникъ“, за текжщж-тж 1859 годинж, които пары азъ щж брожъ тука на бащъ Ви.

Н. Геровъ.

960. — Чака се да напише Геровъ нѣщо за вѣстника. Нови сѣяни мисли. Какъ мисли Геровъ. Трѣбва да сме бодри. Да прѣпятствуваме на злото. Д-ръ Чомаковъ не пише.

Пак. 36.

Приято 11 Юнія 1859.

Цариградъ, 8 юнія 1859.

Господине Наиденъ Георовъ !

Време много ся минá отъ какъ нищо не си пишете. Едно време ми писахте и обѣщахте ми ся да пишете нещо за Вѣстникъ-агъ, и азъ всегда въ надѣжда живѣя. Но какъ ви ся виждатъ нови-те тѣя отъ нѣколко време сѣяни мысли? Отъ моя страна, не зная сбѣркахъ ли, или священна должностъ исполнихъ и протестиравахъ ся. Мысля че то е единъ огнь, кой-то голѣмо зло на народъ-агъ да причини може. Тукъ ся наружава не само нашый народъ, ами още и оныя, кои-то за насъ добро мыслятъ. За то должностъ имаме да стоиме бодри, зашто въ зли времена сме достигнали. Имамe нужда отъ образованіе, и това образованіе нужно е соразмѣрно съ сили-те ни да става, ако не искаме да ся загубиме и на нищо не заприличаме. Вый имате родолюбіе, имате и положеніе и мысля да можете съ проникателность на това да мыслите, а още и да наблюдавате щото това зло не сполучи нѣкакъвъ корень да вземе между простодушный нашъ народъ.

Поздравлявамъ Г-на Стоянча. Той веке не ме пише.

Усрьдный вашъ
А. С. б. Екзархъ.

961. — Подкана за писане въ вѣстника. Плѣвенци се плачатъ отъ Доротея. Екзархъ работи за негова полза.

Пак. 36.

Ц-градъ, 4 Априлія 1860.

Г-нъ Н. Геровъ ! Христосъ воскресе.

Ето причта-та 'ся исполни :

Обѣщахте ся да пишете и нищо досега не писахте. Но mieux vaut tard que jamais.

Плевненцы са дошли да ся плачатъ противъ Владыка-та си. Говорихъ имъ много и много да ся помирятъ, они постоянствуватъ, но пакъ ще гледаме и правиме. Пиша често и на св. Враченскій; онъ ся не отговаря. Моля да пишете и да го посовѣтовате. Вый сте му роднина и може повече да ви слуша.

Вашъ
А. С. б. Екзархъ.

962. — Искá се спомоществованието за Цариградски Вѣстникъ.

Пак. 36.

Ц-градъ, 27 Май 1864.

Господине Н. Геровъ !

Слѣдъ като ви поздравя земамъ честь да ви помоля да благоволите да ми внесете 3 меджедіета, кои-то остана да давате за шестъ мѣсячно спомоществованіе на Вѣстникъ-тъ ми. Срамота е да пиша за толко малка работа, но що да сторимъ, времена-та така го докараха.

оставамъ всички вашъ
Александръ С. б. Екзархъ.

84. ГЕОРГИ ЕКОНОМОВЪ.

963. — Статистически свѣдѣния за карловското училище и за учителитѣ въ него.

Пак. 45.

1851., 10врія 11-й Карлояо

Господине Найдене!

Съ голѣмо удоволствіе въспріехъ Ваше-то дружеско отъ 4-й на текущій писмо, на кое-то Ви ся днесъ отговарямъ. Пръво за Васила Габровъ: кой-то е воистину способенъ за онова село за учитель, нъ понастоящему намиря ми ся помощникъ (взаимнуч:) и съгласенъ за годинж, та неможе да остави. — Второто за училище-то и ученици-ты, кои-то имамъ отдѣлени на три чинове, въ пръвий чинъ сж: 12,, душъ и слѣдуютъ, слѣдующи-ти уроци.

Прѣдъ обѣдъ.

чинъ А!	чинъ В!	чинъ Г!
Пон: Еллин: Грам:	блѣгар: Грам. и Гръц. урокъ	блѣгар. Грам:
втор: Земл: Мати: и Еллин: урокъ.	Землео: Полит: и Гръц: урокъ.	Крат: цръков: Јстор.
ср: Еллин: урокъ.	само Гръц. урокъ.	блѣгарс: Грам:
чет: Ветх: Всеобщж Јстор. и Еллин: Грам:	Блѣгар. Грам. и Гръц. урокъ	Гръц: урокъ и Аритмет.
пят: Комерціж и Еллин. Грам:	Гръц. урокъ и Аритмет.	Художносл. блѣгар.
сжб. Катихызисъ.	Священ. Јстор.	Крат: цръков. Јсторіж.

Слѣдъ обѣдъ.

чинъ А!	чинъ В!	чинъ Г!
Пон: Славено-блѣг. Грам:	худ: блѣгар. и Гр: ур:	худ: блѣг: и Красн.
вт: Худ: слав: и Еллин:	Арит: и Чтеніе	Аритмет.
ср. Худ: Еллинск.	Священ: Јстор:	Чтен. и красноп.
чет. прѣводъ отъ псалтир:	Чтеніе	Чтеніе.
пят. Славен: Грам: и Худж: Еллинск:	Худож: блѣгар.	Гр. урокъ
сжб. Чтеніе	Чтеніе	Чтеніе.

Пѣ-горѣ казахъ, че имамъ три чинове и въ пръвий чинъ 12 душъ, въ 2-ый 15, а въ 3-ий до 25. и всѣкій единъ чинъ въ прѣданіе-то си трае до единъ часъ и полъ; други нѣкакви новини да Ви пишж отъ Карлово немамъ, освѣнь, за да скалъ райна, че влѣзе отъ заминалый понеделникъ въ училище-то и прѣдава Гръцки: Поздравлявамъ Ви отъ сръце и мољж да не забравяте

Вашій
Геор: Економовъ.

964. — Поздравително за консулски чинъ.

Пак. 45.

Получено 7 Окт. 1857.

Ваше Высокоблагородіе!
Господине Н. Геровъ

Самоковъ 1857 7/врій 12-ий
Въ Пловдивъ.

Сръцето ми ся е наплънило съ радость, като чюхъ Вашето Произведеніе на Консулскж въ Пловдивъ степень; а това не ми е за чюдо зачто-то; добродѣтелнитѣ челоуѣцы всегда желяжтъ високи достоинства и сполучявать. — Затова и азъ, почти послѣ всѣхъ, Пріемамъ честь да Вы поздравя съ счастливото ново Начялство до-

стойно-возложено Вамъ отъ Негово Императорско Величество Царя Александра II. (ему же царство его буди вѣчно и непобѣдимо амин!!)

Пріимете Высокоблагороднѣйшій усердно то ми поздравленіе, който желаѣхъ, что то Вашитѣ достоинства и Вашата ревностна служба да Вы возведе выше и выше!! — *Θρισίμβευε Παῖς Θρισίμβευε!!*

А моята къмъ Васъ дружба е непрѣмѣнна, дай Боже! что то и Вашата къмъ менѣ да быде сжше.

Моето единственно и всегдашно стараніе е да покажѣхъ за что съмъ за всегда усерднѣйшій и послушный

Вашего Высокоблагородія
Георгій Экономовъ.

965. — Разбойници въ Дупнишко. Плѣнници; освобожденіе имъ отъ християнска потѣря. Християнетѣ виновни. За-сѣдничество на владиката.

Пак. 45.

Кюстендилъ

Господине Найдене!

1859 Априлій 29-ій

Въ Пловдивъ.

Азъ, за въскръсеніе като бѣхъ на отечество, гдѣто посрѣснахъ и весело прѣ-проводихъ свѣтлитѣ (праздни) дни, (като у дома си).

Надѣвамся, Вие тукъ съ тукашното Вы благородно дружество още по-весело да сте гы прѣпроводили, дай боже! и други много години. . . . .

Приносящій настояше то ми е изъ Полшж именемъ , който ми показва за що иде въ Пловдивъ за Терджюманъ на Француското консулато; а е обдаренъ съ нѣколко Европейски Языцы — Пожелахъ да Вы писменно поздравѣхъ и явѣхъ какъ, на две мои писма отговоръ отъ Васъ нѣмамъ и това третьо. — Изъ мое отечество нѣмамъ нищо ново двѣро да Вы явимъ, освенъ въ Самоковъ и Дупницѣ голѣми несогласія и вражди между челоуѣцѣтъ, съ което (зло) сж си запустили училищата. — Страстнатѣ недѣлѣж, бѣхъ ся появили една компанѣ отъ 18, душъ злодѣйци въ Дупничкото окружіе (бобошево) отъ гдѣто бѣха повлекли съ себе шестима челоуѣцы врѣзани та послѣ или селянитѣ имъ да гы отъ купувать или роднинитѣ имъ, като гледатъ простодушнитѣ селяны злѣятъ постѣпокъ на тыя варвары арнауты събиратся отъ всяко село по двоица бежа да яватъ на правителството и послѣдватъ злодѣйцыгѣ, та гы вкарать въ Кюстендилскжта кааза гдѣто гы удриха на 12-ій април: четворица на место сж падна, а ранени не ся знаѣтъ колцина сж, а отъ гонителитѣ (християни) ни единъ, и така освободиха всички заробени, освенъ одного злодѣйцыгѣ убили (отъ врѣзанитѣ), като удрили тогова що го е водилъ, като го ударили и падналъ и той тогава извадилъ пишоля си и го опразнилъ у окаянныйятъ сыракъ врѣзанъ, та само той е загиналъ, а другитѣ послѣ предали на Кюстендилскій Булюкбаша за похвала нему, който гы завелъ въ Кюстендилъ и гы представилъ Каймакаму за едно Bravo! но ся види за що ще пострадать оныя християни (гонителитѣ) за що-то искарувать злодѣйцыгѣ започтени людіе и Булюкбашиски челоуѣцы, за това нарочно ходихъ на Самоковъ да представа на лудата глава Самоковскій Владыка (които ми е познатъ и пріятель по-добрѣ да не е!) ако бы въ противенъ случай да гы обвинать да покаже своѣтъ шедрѣ милость и защитѣ къмъ невинныгѣ тыя много страдатели, който ми ся искренно обѣща за что въ всякий случай има да имъ помогне и покрее, по добрѣ той у земли да ся скрие и отъ лица земли загине! и така на 28-ій текущаго потеглихъ за Велесъ като пътникъ немогъ ся повече отпущамъ Испратеный ми Вы палашъ, надѣвамся че ще те ми го испрати чрѣзъ Г-на Стояна (Вашій ученикъ) учителя въ Скопѣ. — Съ това останувамъ исмѣж да ся наричамъ до край

Вашъ най-последный
Г. Экономовъ.

Молижъ, Поздравете ми Г-на Стоянча Ч. съ Г-да Бр. Гешеви и Проч.

истый

966. — Българското училище въ Битоля затворено. В. Манчевъ вдигнатъ. Изпраща се македонче да му се грижи Геровъ.

Пак. 45

Приято 25 Мая 1866.

Ваше Высокоблагородіе!

Господине Н. Геровъ.

Случай ми прѣдстави злощастіето на Мацедоніѣ да Вы забележа нещечко: Вы, прѣди двѣ-три години, като бѣхте на Битоля мыслѣж, да ся запознакомихте съ Г. Василия Манчева (свищовца) Той, родолюбивый мъжъ, като цѣли 6, години ся труди за да ся установи едно постоянно Българско училище въ тоя градъ и съ толку трудове, като ся отвори едно такова училище, подъ управленіето на единъ старикъ Влахъ побългаренъ, едва днесъ нефабрикаса Митрополиата, презъ Юсни Паша да ся вдигне В. Манчевъ изъ града; когото по онай вторникъ (на 6-й Апр:) вдигнаха съ трима жяндармы за Солунъ, а оттамъ незнаеме за кадѣ! И така Български учитель несмѣе да ся найме за оныя бѣдни невинны българчета; увѣренъ на Вашето родолюбіе, като до сега само Българіа ся восползува отъ Вашитѣ благодѣнія, пожелахъ, на което и Вы истый сте доброжелатель: да ся восползува и Мацедонія поне съ одного потомка, когото нарочно Вы испращамъ, ако и безъ прѣварително извѣстіе, понеже врѣмя то го застави: Момчето е способно и снабдно за науки да слуша, та испослѣ да быде полезенъ и себе си и своему отечеству, нъ като ся лишава отъ най нуждното срѣдство (денгыхъ) прибѣгнуваме до щедрата и родолюбива Ваша милость за гдѣто намери благословно да го уставите, презъ което ще быде воспоминаніе на цѣлото Ви потомство въ всичкѣ Мацедонія.

Ако ми позволите, да Вы прѣдстава и моего прѣвороднаго ми сына Александра, който сега вступува въ 13 година и го приуготовлявамъ за гдѣ щете ми позволите! — Знаете състояніето ми! не е нужда да Ви многословимъ. Всичката ми надѣжда е прѣво на бога, второ, на Васъ! Даскалъ Ботя го благодарствуваште со сына му, та мене ще-ли мя забоварите? не буди!

Азъ безъ друго останувамъ до край Вашего Высокоблагородія

1866., Май 1-ый

Прилѣпъ.

послушливый слуга

Георгій Економовъ.

85. АЛЕКС. Ѳ. ЕЛИСИЦЫНЪ.

967. — Радость за назначаване българе на руска служба. Възпитаникъ на Н. Геровъ. Мнѣние за Априловъ.

Пак. 36.

Букарестъ, 21 Октября 1862.

Милостивый Государь

Найденъ Геровичъ,

Можетъ быть Вы уже забыли стараго Вашего знакомаго и по происхожденію Габровскаго Славянина Александра Ѳеодосьева сына Елисицына, но мнѣ памятно все прошлое, невозвратное. Перечитывая приказы М. Ин. Дѣлъ, мнѣ весьма пріятно было слѣдить за будушею карьерою всѣхъ моихъ знакомыхъ и тѣмъ болѣе Болгаръ: Вы Вице-консулъ въ Филиппополѣ, Г. Даскаловъ секретарь Генеральнаго Консульства въ Бѣлградѣ, Княжескій драгоманъ въ Тьерновѣ. Все это новая система нашего Правительства, поставлять славянскую . . . . . между Славянскими племенами, заслуживаетъ особаго уваженія и одобренія. — Къ счастію, я, состоявшій подъ Вашимъ руководствомъ еще въ Одессѣ, въ настоящее время состою драгоманомъ при Ген. К-вѣ въ Букарестѣ и трудомъ своимъ приобрѣлъ право нашего М-ства на выдержаніе постановленнаго экзамена и въ послѣдствіи принятія меня на официальную службу. —

Матушка моя находится при мнѣ, если Вы ее помните, и мы живемъ семейною жизнею довольно спокойно, вспоминая иногда о Васъ и о всѣхъ добрыхъ нашихъ знакомыхъ. — Какъ мнѣ сообщилъ Г. Христе Георгіу Вы уже семейный глава и утѣшаетесь наслѣдниками и наслѣдницами. Да благословить Господь Богъ во

всѣхъ предпріятіяхъ въ жизни Вашей. Пусть будетъ это вознагражденіемъ моей благодарности въ память того счастливаго дня когда Вы меня опредѣлили въ Гимназію; иначе я былъ бы пропащей человѣкъ подъ руководствомъ покойнаго Априлова, который, добромъ будь помянутъ, не умѣлъ избирать системы направленія необходимой для образованія молодыхъ людей, которымъ онъ оказывалъ свое покровительство.

Въ знакъ памяти посылаю Вамъ при семъ письмѣ два экземпляра моей брошюры о Княжествахъ, за которой я удостоился получить благодарность нашего Министрства. — Хвалюсь предъ Вами какъ предъ своимъ бывшимъ руководителемъ, будучи увѣренъ, что и Вамъ равнымъ образомъ пріятно будетъ воспоминаніе прошлаго. Маменька моя также кланяется Вамъ и желаетъ Вамъ всѣхъ благъ, а я остаюсь особеннымъ уваженіемъ преданный Вамъ

А. Елисицынъ.

968. — Прѣпорѣчва се Иванъ Христофоровъ.

Пак 36.

(Безъ дата и мѣсто).

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Податель сего нашъ добрый соотечественникъ Иванъ Христофоровъ, бывший учителемъ въ Рушукѣ и извѣстный лично какъ мнѣ такъ и Г. Крылову съ самой отличной стороны. Съ нимъ случилось несчастье, которое онъ Вамъ расскажетъ въ короткихъ словахъ, но это несчастье недостойно и несоотвѣтственно тѣмъ принципамъ нравственности, въ которыхъ воспитанъ Г. Христофоровъ. Пристройте его если это возможно и оправдаетъ вполнѣ наше къ нему довѣріе и загладитъ тѣмъ пятно, которое по недоразумѣнію было на него наброшено.

Надѣюсь на Ваше доброе сердце, что Вы примете живое участіе въ этомъ молодомъ человѣкѣ. Искренно Васъ уважающій

А. Елисицынъ.

86. ЯНАКИ ЕМАНОИЛОВЪ.

969. — Геровъ посѣтилъ Брацигово. Лоши слухове за учителя. Неблагодаренъ отъ Герова. Селѣнетъ не искать помощь.

Пак. 36.

Брацигово 30, Ноем. 1850.

Господине . . . . . !

„разумному мало требуется“

Благодарѣ ви, зашто дойдохте на посѣщеніе. Не можахъ ничто да ви възблагодарѣ, нѣ прощеніе сподобляйте. И азъ не разбрахъ зашто дойдохте, за добро ли, или за зло ?

Научихся отъ селены-ты, зашто сте мыслили да проводите вашъ человѣкъ за Учителя на Брацигово; Добро, благодарѣ ! азъ сиромыхъ, нека подъ срамъ останѣ.

Споредъ Ваше-то повелѣніе шяхъ да напишѣ и ученицы-ты, нѣ като чухъ това (нѣщо), загубихамися чувства-та. незнаѣ, незнаѣ . . . . ! Нѣ пакъ ся надѣвамъ на Ваше Величество да ме не изфжрлите на:

Нашы-ты селяны съ тупоуміе-то си нешатъ школски приходъ. Казаха ми, зашто тоя приходъ е лицемѣрный: ще ни прататъ приходъ Гр. 800, и Даскалъ ще ни проводить за Гр. 4000 или 5000. Ние сме научены Да фашамы учителя по Гр. 500. тоя приходъ (казаха) Гр. 800, ще ни отвлече Гр. 8000.

Найстина наши-ты селяны не радѣтъ за просвѣщеніе-то народно, нѣ за услѣпленіе-то. Ето ревность-а на наши-ты селяны.

Вашъ

Янаки Еманоиловъ

Поздравете отъ наша странѣ Г. Алеко Вулковича, и Д. Велю и Г. Костаки. Моля те Г. Златане да проводишь това писмо на Филибе на Даскалъ-а Найдень Х. Геровича отъ Копривницѣ.

87. А. ЕМЕЛЬЯНОВЪ.

970. — Чудосии на гръцки консулъ. Холерата върлува.
Търговия съ робе.

Пак. 36.

Приято 28 Септ. 1871. Отгов. 2 Окт.

Андріанополь, 22 Сентября 1871 г.

Милостивый Государь

Найденъ Георгіевичъ,

Я пріѣхалъ въ Андріанополь благополучно. Мой греческій колегъ чудиль дорогой, нисколько не измѣняя своему великогреческому характеру, и доходилъ иногда до смѣшнаго. — Дорогой еще я узналъ, что 1-о у Камерлохера одинъ изъ сыновей умеръ; 2-о, что въ Константинополѣ свирѣпствуетъ холера, которая будто идеть прогрессивно. Здѣсь впрочемъ всё спокойно, никто не тревожится; даже съ трудомъ вѣрятъ въ существованіе язвы.

Вашъ пріятель Кіамиль-Паша пришёлъ мнѣ въ голову съ своею покупкою съ публичнаго торгу. Смѣшно, а главное грустно и глупо! Да, скажите мнѣ пожалуйста, покупки принадлежали къ числу слугъ покойнаго Мухасебеджи, или же къ числу харемныхъ женъ? Удовлетворите моему лично му любопытству, и я Вамъ буду очень благодаренъ. — Письмо это я посылаю въ Узунджову, полагая, что Вы еще тамъ. —

За тѣмъ — будьте здоровы.

Преданный Вамъ: А Емельяновъ.

971. — Евгенидисъ се заканва на всички славѣнофили.

Пак. 36.

Приято 16 Окт. 1871. Отгов. 18 Окт.

Андріанополь, 14-го Октября 1871 года.

Милостивый Государь

Найденъ Георгіевичъ,

Ивана Александровича еще нѣтъ. Если онъ не пріѣдетъ, то я думаю отправить курьера 25 ч. сего Октября; къ этому дню я буду ожидать Вашего курьера.

Греческій Коллежъ г. Евгенидисъ кричитъ во всеуслышаніе, что онъ будетъ бороться противъ Булгаризма, что это его миссія; что онъ покажетъ всѣмъ! т. е. славянофиламъ. — Берегитесь! Говорю это по секрету.

Будьте здоровы.

Вашъ покорный слуга: А. Емельяновъ.

972. — Емельяновъ си отива, благодаренъ отъ Герова.

Пак. 36.

Приято 23 Ноемвр. 1871.

Андріанополь, 11 Ноября 1871 года.

Милостивый Государь

Найденъ Георгіевичъ,

Не стану Васъ утруждать длиннымъ письмомъ; теперь Ив. Александровичъ пріѣхалъ; очень просто мнѣ слѣдуетъ убираться. Мнѣ очень пріятно было познакомиться съ Вами; знакомство Ваше оставитъ на' всегда пріятное воспоминаніе во мнѣ. Богъ знаетъ, когда увидимся; теперь же позвольте мнѣ поблагодарить Васъ за Ваши добрыя письма и пожелать всякаго благополучія. Прощайте! Черезъ нѣсколько дней я уѣзжаю въ Константинополь — въ объятія холеры.

Г. Чалики мой поклонъ.

Вашъ покорный слуга А. Емельяновъ.

88. П. К. ЕМИДОВЪ.

973. — Свѣдѣнія за капитанъ Илия. Замѣстникътъ на Ступина въ Едрене.

Пак. 88.

Адрианополь 1 Марта 1861 г.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ,

Я имѣлъ честь получить два письма Ваши о Кап. Илиѣ и Г. Шампуазомъ и содержаніе ихъ сообщилъ въ Миссію.

Въ слѣдствіе приказанія Князя Алексѣя Борисовича, Г. Ивановъ вступилъ въ управленіе нашимъ Консульствомъ въ Адрианополѣ и сообщить Вамъ предписаніе Его Сіательства о Кап. Илиѣ. Князь желаетъ, что бы Вы, Милостивый Государь, продолжали извѣщать Адрианопольскаго Консульства о ходѣ Болгарскаго вопроса въ Филиппополѣ, сообщая Г. Иванову и все то, что по мнѣнію Вашему, можетъ быть ему полезно.

Пользуюсь симъ случаемъ, что бы просить Васъ, Милостивый Государь, принять увѣреніи въ совершенномъ моемъ почтеніи и таковой же преданности.

П. К. Емидовъ.

89. Х. АЛЕКС. х. Т. ЖИВКОВЪ.

974. — Благодарность отъ единъ ученикъ. Да се изпратятъ физикитѣ на записанитѣ спомоществователи.

Пак. 37.

Плѣвень 4-го Февруарія 1850.

Почитаемый ми учителю!

Братското ми повиканье мя понуди да ся раздѣлж отъ благородіето Ви безврѣменно, зачото, освѣнъ нуждж тж, коѣто имахъ да ся поокончаѣ въ матерный-а си езыхъ, желяехъ да распротрж колкото е възможно послѣдованьето си при учитель, който мя обыхна като да му бѣхъ братъ, и състави толко на мене попеченія. Зарадъ това надтурихте на мене такыва священи дльжности, каквыто сж оныя които дльженствувамъ къмъ родителитѣ си . . . още тука и въ свѣтовнытѣ краища дѣто щастіето щѣше да мя донесе, ще имамъ всякогашъ неизлишны отъ памятьтж си мждрытѣ Ви свѣтванія и благодарѣнія.

Срадвамъ Ви ся и молиствувамъ отъ срьдце добръ коньць на Физическото Ви изданіе. Молиме Ви испратете колкото е възможно поскоро физыкытѣ, за които сж ся написали нѣколко спомогатели отъ Отечеството ни, понеже мя насмѣтсхж (като нѣма х. Евстатія братъ ми тука) за да си земжть грошоветѣ които сж дали за спомогванье, зачто сж заминахж толко мѣсяци отъ опрѣдѣленьето.

Принесете, молиж, покорнытѣ ми поклоненія на родителитѣ Ви и на всичкытѣ домашны.

Чекамъ прочее безпокойно горнытѣ, и останвамъ съ дльбочайшж почестъ

на Вашето мждрословесіе
слуга благопокорнѣйшій

Х. Александръ Х. Т. Живковъ.

Молиж Вы, кога напечатате вторжтж чясть, подпишеге и мене спомогатель.

Молиж Вы, испратете отговоръ не забавно, за да ся извѣстиме за вжтрѣ говоримы-ты и есмь

Сжщій.

90. К. ЖИНЗИФОВЪ.

975. — Искъ се още една срѣща прѣдъ заминуване въ отечеството.

Пак. 37.

Многоуважаемые Г. г. Н. Геровъ и М. Бенли!

Такъ какъ не можъ да знамъ навѣрно дали ще успѣжъ да ве посѣтжъ още единъ пжтъ передъ търгваніе-то Ви за-въ отечество-то ни, то покорнѣйше просжъ Васъ, ако намѣрете свободно време въ сжбботж, бждете тжй добры, погрудетесж да видите мое-то скрѣмно жилище, сосъ что ще ме обяжете твърдѣ много. Въ сжбботж ще ве чекамъ отъ 6, до 7. ч. вечер. Ако-ли пакъ не ви се удаде да до-дете при мене, то тогава я и г. Дриновъ ще дойдимъ при Ваша милость около 9 ч. вечер. 1872. Юн. 15. Москва.

Уважающій Васъ
К. Жинзѣфовъ.

91. ТОДОРЪ ЗАПРЯНОВЪ.

976. — Благодарно за благодарѣнія. Молба за ходатайство прѣдъ хасковци за помощъ.

Пак. 38.

Москва 1857 Февр. 28-ый

Родолубивый бай Найдене!

До смръть Ви оставамъ благодаренъ за благодарѣнія-та, които ми направихте, въ Петербургъ и затова, дѣто мя така добрѣ настанихте и посрѣщнахте, зачтото ако да бѣхъ самъ, щеха да мя посрѣщнатъ весма голѣми неприяности. Зная, защо Вы сте нарѣдили съ Хасковци-ты; какъ по лесно да ми испращатъ обѣщано-то годишно иждивеніе; ако сте стигнали тамъ, нъ само Вы моля, да имъ пишете дано по-скоро да ми испрататъ; зачто начна да мя срамъ, да искамъ отъ бай Савва; ако той съ драго сръдце да ми дава всичко, чтого му поискамъ. Ные тукъ слава Богу вси сме добрѣ. На вторый день отъ сырнж-тж неделж, ны выка Погодинъ на блины; а на третій бѣхме вси блъгаре въ театръ-тъ и новый блъгаринъ съ кого то сте сж видели въ Одессж. Поздрава Вы: бай К. бай Савва и всички блъгаре.

Вашъ покорный Тодоръ Запряновъ.

977. — Нѣма помощъ отъ Хасково. Запряновъ въ затруд- нително положеніе.

Пак. 38.

Москва 1857 Апр. 21.

Родолубивый Бай Найдене!

Споредъ Ваши-ты обѣщанія, азъ съмъ уверенъ, зачто Вы сте говорили на Хасковци-ты, да ми испрататъ обѣщано-то тѣхно иждиваніе. Нъ ето сега 7 мѣсяца, отъ какъ съмъ излѣзалъ отъ Турцко; не съмъ получилъ нито писмо, нито една ко-пейка; затова сега ся намирамъ въ много голѣмо затрудненіе, зачтото немамъ ази, вече да поискамъ отъ нѣкого нито една копейка. Ето остава още два мѣсяца, да сѣди тука бай Савва, и послѣ ще си трѣгне, нъ азъ отъ дѣще зема, да му плата за 5 мѣсяца, незная? Затова много Выся моля; сторете трудець, та пише-те въ Хасково, дано по-скоро да испрататъ. Со жядность чакамъ Ваши-те за мѣне совети.

Азъ има мѣсяць отъ какъ не имъ съмъ писалъ и сега не пиша зачтото нема зачто да пиша.

Вашъ покорный Тодоръ Запр.

978. — Геровъ се виждалъ съ родителитѣ на Запрянова.
Изпращатъ му се пари.

Коп. кн. 1.

Г-ну Т. Запрянову, въ Москвѣ.

Одесса 20 Мая 1857.

Имамъ на рѣцѣ двѣ Ваши писма, любезный Тодоре, отъ 28 Февр. и 20 Април. За отговоръ на тѣхъ шж Ви кажѣ, какво кога минжѣ прѣзъ Куручешме на 12 Февр. обѣдвахъ у дома Ви, и баща Ви ми казва, какво Ви ся испратили пары. Въ Хаской теглихъ право на мензилхане-то и ся маяхъ само $\frac{1}{2}$ сахатъ, доклѣ да промѣнятъ конѣ-ты, та съ никого не ся видѣхъ, и друго-яче не можяхъ да направѣ. Въ Цариградъ Г-нъ Д. Гешевъ ми каза, че има да Ви прати 100 руб. и азъ го подканихъ, та Ви гы проводи по-скоро. Азъ мысляхъ, че гы е пратилъ чрѣзъ г-на С. Тошковиця, нъ тука ся научвамъ, че не е чрѣзъ него, а чрѣзъ кого е, не знаѣ.

Пишѣте ми по-скоро, что сте похарчили досега и кому что сте длѣжни, та като заминѣ прѣзъ Хаской на отхождане-то ми отъ Цариградъ за Пловдивъ, да настоѣж да Ви ся пратятъ пары да ся наплатите и да имате и занапрѣдъ. Нъ побрѣзайте, за да мя завари писмо-то Ви въ Цариградъ.

Желаѣ Ви да сте здрави и честити.

Вашъ
Н. Геровъ.

979. — Прѣпращатъ се пари на Т. Запряновъ въ Москва.

Коп. кн. 3. 103.

Г-ну Т. Запрянову, въ Москвѣ.

Пловдивъ, 23 Ноемвр. 1857.

Едва завчера, Любезный Тодоре, ми дадохъ Хасковци-ти 250 рубли да прихванѣ еднѣ чясть за това, что сте длѣжни Г. Филаретову, а другѣ чясть да пратѣ Вамъ. Така днесъ пишѣ въ Стамболъ да пратятъ брату ми Константину 21 полуимперіала, за да Ви гы прѣдаде. Азъ щяхъ пишѣ да Ви гы пратятъ право до Васъ, ала не Ви знаѣ адреса. Отъ тѣя пары десять-ты рубли сѣ отъ бащѣ Ви. Той ми гы е далъ отодавна да Ви гы испратѣ, ала чякахъ да земѣ и другы пары отъ хасковци-ты, та отеднашъ да ся пратятъ.

Като земете тѣя пары отъ Костадина, дайте му единъ записъ, че сте гы приѣли, да ми го прати.

Желаѣ Ви да сте здрави и честити.

Н. Геровъ.

980. — Доставяне пари Теодору Запрянову въ Москва.

Коп. кн. 3. 291.

Пловдивъ, 14 Яннуар. 1859.

Господине Тодоре!

На 6. Окт. Ви писахъ и ся надѣѣ да сте приѣли писмо-то ми. Сега Ви явявамъ, какво Хасковци ти ми ся обрекохъ до еднѣ недѣлѣ да ми пратятъ пары за Васъ. Каго чтомъ приѣмѣ, щѣ Ви гы пратѣ. А за напрѣдъ другояче никога не щете имате на врѣмя пары, освѣнь. ако отъ врѣмя на врѣмя ми пращате полицѣ възъ Хасковци ты, каго да сте зели отъ мене пары, та съ полицѣ-тѣ азъ да гы зимахъ отъ тѣхъ и да Ви гы пращамъ. Какъ да правите това и какъ да пишете полицѣ-тѣ, щѣ Ви явиѣ съ слѣдующе-то писмо, което щѣ Ви пишѣ, кога Ви проведѣ пары-ты, что сѣ обрекли Хасковци-ти да ми пратятъ до еднѣ недѣлѣ.

Н. Геровъ,

981. — Прѣпращатъ се пари Тодору Запрянову. Геровъ му натаква, дѣто не отговаря.

Коп. кн. 4. 29.

Г-ну Т. Запрянову Ковачеву. —

Пловдивъ, 18 Мая 1860 л.

Господине Тодоре!

Хасковски-ти чорбаджии бяхъ тия дни тука и ми оставихъ сто и шестдесать и пять $\frac{1}{165}$ минцове да ги проводж Вамъ въ Москвж. Азъ не щяхъ да поимж тоя трудъ, зачото и лани така прѣзъ Февруария Ви съмъ проводилъ 49 полуимпериалы и до сега нито менѣ, ниго на Хасковци-ты сте писали, че ги сте прияли, нъ за голѣмъ хаѣжъ на тѣхнж милость пристанжхъ да свръшж, и днесъ провождамъ тия минцове въ Цариградъ до Г-ре Братю Ив. Гешоглу, за да Ви ги пратятъ по пощж-тж съ това писмо. Нъ като чтомъ ги приемете да отпишете и менѣ и на Хасковци-ты, че сж Ви дошли.

Лански-ти 49 полуимпериали сж дадени въ Цариградъ на пощж-тж отъ мое имя на 16 Февр. 1859 л. и ся записани въ книгж-тж подъ № 9-ий. А пратены сж до брата ми Костадина, зачото не Ви знаяхъ адреса, както и сега не го знаж добрѣ, и пишж да ся даде писмо-то въ правление-то на университета.

Желаю Ви да сте здрави и честити и съмъ

Вашъ
Н. Геровъ.

982. — Искане се посредство за изпращане книги. Какъ се става Руски подданикъ?

Пак. 38.

Приято 31. Марта 1861. Отгов. 13. Апр.

Хасково 1861 Мар. 29-ый.

Родолубивый Найдене!

Чрѣзъ настоящето си писмо ида да Ви принеса сръдечны-ти си поздравленія и да Ви попытамъ заради драгоцѣнното Ви здравіе, което Богъ да продължи на много годинъ! —

Моля Вы, ако е възможно да ся препратятъ мой те книги, които испратили отъ Москвж за въ Одесж, чрѣзъ Руското посолство въ Цариградъ; то моля Вы пишете до нѣкой Вашъ пріятель, който дано да ги препрати тѣж, зачото иначе, ще ги отворятъ на Турскж-тж границж и има много книги, които нещжтъ да препуснжтъ. Въ Одесса ще ги пріѣме Г-нъ Хр. Дипчевъ, а отъ тамъ трѣбва да ся препратятъ до Г-да Бр. Ив. Гешовы въ Цариградъ, кои то ся извѣстны за това. Книгы-ты ще сж два съндѣка. — Моля Вы можели отъ тука да стана Русски подданы? зачото не съмъ добрѣ извѣстенъ за това

Вашъ слуга
Т. Запряновъ.

983. — Т. Запряновъ на пжтъ за Бесарабія. Лошото му положение въ Браила.

Пак. 38.

Браила 1864 Јун.

Родолубы Г-не Н. Геровъ!

Слѣдъ като Вы принесж сръдечното си поздравленіе извѣстивамъ Вы, че отъ Букурещъ Ви писахъ едно писмо, което незнамъ да ли сте пріѣли, понеже го пратихъ не чрѣзъ гдѣто бѣхме говори. Въ нѣго Вы пишяхъ за въ Букурещъ и че азъ ся отправямъ за въ Бессарабія. И тѣж сѣга спорѣдъ писмото виждате, че съмъ близу да Бесс. нъ ще ли мож оти тамъ, то е още неизвѣстно; зачото нѣма съ что. И тукъ живѣж; нъ какъ? само Богъ види, свършихъ ся и пары и всичко и ся въртя като паткж изъ мжглж; нъ при всички-ты пжкъ цѣль-тж ми си е цѣль;

Изъ архивата на Н. Геровъ.

38

нъ нѣще може тукъ да я сполучи, зачтото чтото търся нѣмаго. За Г-на Ангела, чтото има да ми дава, щѣхъ да Ви извѣстятъ кога дойди, зачтото щялъ да дойди, та да земате пары-ты отъ нѣго, извѣсти ми по-скоро, моля. Вы дошелъ ли е или не. Ако ся рѣши нѣчто, телеграфійса ми, зачтото нѣмогъ да сѣдя мно и да чякамъ писменъ отговоръ да си дойдъ. Ако прашате нѣчто пратетего до Г-на Д-тра Балджи въ Браила хотель де S. Петеръбургъ

Вашъ прѣданъ

Т. Запряновъ.

Р. S. прашамъ Ви настоящето си отъ Галацъ чрѣзь Г-нъ Ив. Горанова. Тукъ дойдохъ апостолскы съ намѣреніе да намѣря нѣкое мѣсто колко да ся прѣхранъ.

984 — Запряновъ се скиталъ изъ България съ политическа цѣль. Учителствуване въ Гюргево.

Пак. 38.

Гюргево 1864 Ок. 25-ый

Г-не Н. Геровъ!

Пролѣтось, отъ Галацъ Ви бѣхъ пратилъ едно писмо, което незнамъ да ли сте приѣли. Въ нѣго писмо Ви бѣлѣжихъ, че по несполучване-то цѣль-тж си отивамъ за въ Бессарабіѣ. Нъ като ся повърнахъ въ Браила намѣрихъ това, чтото търсѣхъ. И тжй по Петровъ день минахме прѣзь Гюргево за Свищовъ, а отъ тамъ гдѣто ни очи видятъ. Тукъ трѣбваше да Вы обадж, что вършихме, нъ вършенето е незначитель по нѣкои причины, за което го и прѣмълчявамъ. Всичко-то скытаніе, което бѣше три цѣли мѣсяци, бѣше съпряжено съ голѣмы опасности, нъ Богъ ни опази всички и ся върнахме здрави. Исками ся да по дойдъ къмъ Пловдивъ, нъ дано съберъж малко пары, съ учительството, което правж сѣгы въ Гюргево, че да видимъ напролѣтъ, что ще даде дядю Господъ. Имахъ много разговоркы съ Р. и той е съгласенъ по тоя планъ, както говорѣхте и Вы. Ако ся видимъ лично щж Вы прикажъ всичко подробно а въ писмо нѣмога; затова простете мя и съмъ

Вашъ усрьдень

Т. Запряновъ.

985*. — Защо е бродилъ Запряновъ изъ Турско.

Пак. 30.

Гюргево 1864 Ок. 25-ый

Г-не Д-ре Рашко!

Честита Вы булкж, жаламъ Вы взаимна любовь!

Поздравлявамъ Вы срьдечно, като Вы пожелажъ добро здравіе. Пролѣтъ Вы бѣхъ писалъ едно писмо, което вѣрвамъ да сте приѣли. Въ нѣго писмо Ви забѣлѣжахъ, че това что търся нѣможихъ да намѣра и утивамъ за въ Бессарабіѣ; нъ като отидѣхъ въ Браила, тамъ найдѣхъ чтото търсѣхъ и тжй ся върнахъ отъ тамъ пакъ за въ Букурещъ и като посгодохме какъсо что бѣше потрѣбно, отправихме ся за въ Гюргево гдѣто минахме за въ Свищовъ и отъ тамъ вече гонихме пята си. И тжй дѣто ще рѣче близо три мѣсяци ся скытахме; зачтото минахме по Петровъ день, а върнахме ся по Кръстовдень. Дѣйствія-та ни ся ограничихъ съ малкы нѣкои работы понеже не бѣше всичко сгодно както трѣбваше. Не Ви описвамъ всичко подробно . . . Доста е само да сте извѣстне, че удовлетворихъ отъ чясти желаніе-то си. Нъ нѣка знаете само, че страданія-та ны бѣхъ доволно. — Като си дойдѣхме, понеже нѣмаше что друго да ся прави останахъ за учитель въ Гюргево въ Българското училище, гдѣто и Г-нъ Ив. Касабовъ, когото вѣрвамъ че познавате. Дано всичко отъ горнето да си остане тайно.

Вашъ усрьдень

Т. Запряновъ

Р. S. Поздрaвете Г-на J. Груева и Т. Искрова.

* Изпратено е чрѣзь Герова на извѣстния въ Пловдивъ Д-ръ Рашко Петровъ, ала е оставено било пакъ у Н. Герова.

986. — Прѣпраща се нѣкаква полезна книга. Запряновъ.
иска да учителствува изъ Българско.

Пак. 38.

Приято 2 Яннуар. 1866. Отг. 10. Яннуар.

Гюргево 1865 Д. 27-ый

Р-вый Н. Геровъ!

Като знамъ, че обичате да имате все что е интересно за Българи-ты, пращамъ Ви настоящ-тж книгж, която прѣзъ тѣзъ дни излѣзе изъ подъ печатъ. По языка щете познаете чие съчинение е. зашто-то на корж-тж не е напечатано името на съчинителя ꙗ по причинж, че е гонимо отъ Тур. правителство. Вѣрвамъ че ще Ви ся допадне и ще ся радвамъ ако бы да е тѣй. Еднж мољж прѣдпратете Г-ну Ј. Груеву, кой-то вѣрвамъ, че като любитель и Наставникъ на Българско-то юношество, ще има благодареніе да љ има. Друго ново нѣмаме. Азъ съмъ въ Гюргево учит. въ Българско-то уч. нѣ нѣкакъ не ми ся нѣрави тука и съ радость быхъ ся върналъ, ако быхъ намѣриль нѣкое мѣсто тамъ къмъ насъ-си близо или къмъ Македоніѣ. —

Мољж — две. рѣда за приѣмана-то на книгж-тж.

Поздравявамъ Вы сърдечно и съмъ за всѣкога

Ващъ

Т. Запряновъ.

987. — „Българска Старина“ приета. Искатъ се свѣдѣния
за приготовленията на власитѣ.

Пак. 38.

Пловдивъ, 10 Яннуар. 1866.

Господине Т. Запряновъ,

Ваше писмо отъ 27 Декемвр. заедно съ книгж „Българска Старина“, прияхъ и Ви благодарѣмъ отъ сръдце и за едно-то и за друго-то.

Писмо-то Ви дойде на врѣмя, когато чяхахъ да ся научѣмъ отъ нѣйдѣ за слухове-ты, что ся носятъ тука, че ушь Власи-ти ся готвятъ или за напролѣтъ да прѣминѣтъ Дунава като избавители на Христіанскы-ты народы въ Турско, и правятъ да повдигнѣтъ и Българи-ты. Нѣ Вые не пишете ничто и отъ писмо-то Ви ся види, като да нѣма никакъ такова нѣчто, а пакъ отъ другж странж и нѣкой отъ Европейскы-ты вѣстници пишѣтъ за тыя приготовления, та не знамъ, какво да вѣрваме. Весма благодаренъ щж Ви съмъ, ако ми явите онова, что знаете за тѣж работж.

Притворено-то писмо и еднж отъ книги-ты „Българска Старина“ прѣдадохъ Г. Якому.

Желаѣмъ Ви да прѣминете новж-тж годинж и пр.

988. — Романъ Ясень І. Нѣма никакви приготовления въ
Влашко. Упражненията на народа.

Пак. 38.

Гюргево 1866 Ян. 24-ый

Г-не Н. Геровъ!

Ваше то отъ 10-ый настоящаго приѣхъ; много ся радвамъ, че съмъ Ви угодилъ съ книгж-тж. Съ тѣж пощж искахъ да Ви пратж още единъ романъ изъ Българскж-тж Историѣ нѣ мислѣхъ, че може да сте го чели въ Вѣстоко, дѣто бѣше като подлистникъ; тя е подъ насловъ Ясень І. съчинена отъ Садѣкъ паша на Полскы, а прѣди врѣмя е прѣведена и на Българскы; нѣ въ Турско е запретена. — Питате мя за нѣкой си слухове, кои-то ходѣтъ по тамъ и кои-то ся потвърждавали дори и отъ чюждестранны-ты вѣстници; нѣ тѣхъ чюж и научавамъ отъ Ваше-то писмо; зашто-то тука нѣма ничто такъво да ся говори нито пише а при това и невѣрвамъ Власи-ти да прѣдприѣматъ такъво не по тѣхнж-тж силж дѣло, тѣмъ дай мамалигж! Влаха бѣга отъ пушкж като отъ дявола. А колко-то дѣто че тия слу-

хове ся потвърждаватъ и отъ чуждестранни вѣстници; то вѣрвамъ и мыслиж да е отъ Нѣмцы ты или отъ Гръцкы-ты. Отъ Нѣмцы-ты зачто-то Нѣмци-ти ся стараѣтъ да насърдчатъ Турско противъ Влашко, по причина, че последне-то нѣкакъ-си бѣлнува за Трансилваниѣ, а отъ Гръцкы-ты, зачто то отъ рѣцѣтъ имъ хвъркнѣхъ мѣнастирскы-ты доходи. Новины тукашни колко-то за сѣга сѣ слѣдни-ты: Правителството ся старае да направи народа въоруженъ, както въ Сърбиѣ, и да го приучи на пушкыныа гърмежъ, затова бѣ заповѣдало: въ сѣка недѣлѣж дюканете да ся затварятъ и всички народъ да ходи на край града да ся упражнява съ пушканѣ, нѣ народа нѣкакъ не ся подава на това, зачто-то вчера бѣ недѣлѣж и вси дюкене бѣхъ пакъ отворени и никого нѣмаше вѣнъ на упражнение.

Правителство-то както върви не ся угажда народу, затова той никакъ не е благодаренъ отъ него и ся говореше за днесъ пакъ за бунъ, както и прѣзъ Августа; нѣ до сѣга ничто още нѣма: чьловѣци-ти, които дойдѣха отъ Букурещъ, донеса новины, че на вратѣ-тѣ на палата князевъ е имало сатира, коя-то при друго-то на послѣ гласяла тѣй: на 24-ы Ян. вѣнъ отъ тукъ куче! Това ся е отнасяло къмъ Куза. Днесъ има освѣщение по причинѣ на въсканѣ-то кнзеве на прѣстола; нѣ какъ ще ся свърши не знаемъ още. —

Много Вы молиж прѣпратете приключеныа пакетъ Трувчеву, то сѣ обявления за Фенелоновы-ты басни, кои-то съмъ рѣшилъ да напечатамъ, и за кои-то по прѣди извѣстихъ чрѣзъ Врѣмято.

Приимете сърдено-то ми поздравлѣне и съмъ

Вашъ
Т. Запряновъ

989. — Покана за записване спомоществователи за „Фенелоновы-ты басни“.

Пак. 38.

Обявление.

Драгы Господа!

Въ 20-ый брой на Вѣстника ВРѢМЯ извѣстихъ, че съмъ приготвилъ да печатѣхъ ФЕНЕЛОНОВЫ-ТЫ БАСНЫ. Ято сѣга драгы Г-да и обявление за сѣщы-ты басни. Тѣ ще станатъ на двѣ чѣсти, на кои-то голѣмина-та и на двѣ-тѣ заедно ще бжде около 7 п. л. въ 18⁰ и щѣтъ обѣмать 120 листа. Цѣна-та и на двѣ-тѣ чѣсти е 1½ Нѣмско цванче. Ония Г-да, у кои-то ся намѣри настояще-то обявление и ся постараѣтъ да съберѣтъ спомоществователи, молиж гы, да ся потрудятъ да гы испратятъ незабавно до мене сѣщаго прѣзъ нѣмца-та поща въ Гюргево; а ония Г-да, кои-то нѣматъ това улѣсненіе, нѣка ся потрудятъ да гы испратятъ до Г-на Ред. на Вѣстника ВРѢМЯ Т. С. Бурмова въ Цариградъ или до Г-на І. Трувчева Българ. книгопродавецъ въ Пловдивъ.

Надѣж ся, че Г-да учители щѣтъ прѣдставятъ настояще-то на драгы-ты си ученици за да ся подпишѣтъ за тѣхъ добръ и за тѣхъ полѣзна книжкѣ.

Кой-то събире десять спомоществователи, ще получи десятѣкъ.

Колко-то по-скоро ся съберѣтъ спомоществователи-ти, толкова по-скоро ще ся напечатъ и книжка-та.

1866 Голѣмилъ (Іануар.) 5-ый.
Гюргево.

вашъ
Б. Запряновъ.

990. — Прѣвратъ въ Влашко. Кузо изгоненъ.

Пак. 38.

Гюргево 1866 Февр. 14-ы.

Г-не Н. Геровъ!

Съ понапрѣдне-то си Ви отговорихъ, спорѣдъ колко-то можяхъ и знаяхъ за выпросы-ты, кои-то ми прѣдлагахте; а още Ви явихъ и нѣчто ново, кое-то ся готвяше да стане. На 24-ы миналаго слуховете нѣможяхъ да ся изпълнятъ, нѣ на 10-ы настояаго ся сбѣднѣхъ. Въ петѣкъ на 11-ы чѣохме, че Куза изгоненъ; вечерь-та

сж четъхъ по хотеле-ти и кафенета-та прокламації, въ кои-то и казваше : зашто е изгоненъ и кой е избранъ за напредъ. Въ недѣлж на 15-ы ся служи въ църквж общж службж, за присягане на клѣтвж, гдѣ-то присѣствувахъ вси по първы граждane и начялници военны и гражданскы и единъ кумисаръ пратенъ отъ Букурещъ; такыва има пратено по вси градове. При всичко друго, кумисара говори слово, въ кое-то най важно-то е дѣто съвѣтоване народа да иска народнж гвардия; а народа бѣга най-много оттова. Избранъ, на кого-то желахъ да ся ввѣржтъ; е Бѣлгыйскы князь Филипъ I-ый, кого-то, говори ся, ще посрѣщнатъ въ имя-то царъ; — Куза, флореско министра иностранны, Маргылеманъ префекта Букурешкы сж затворены и търсятъ отъ тѣхъ смѣткж, за хылядо м. жълтици дѣ ся отишли. Сѣга за сѣга е мирно, нъ говори ся, че ще ся разбръка, зашто-то два или три regimenta, не ся от-хж отъ Куза. Нѣгого заставнхъ сыломъ да подпише оставкж-тж си, като влѣзахъ въ стаж-тж му нѣколко души въоружены съ револвери и като подписалъ го завлѣкахъ въ тъмницж-тж.

Опросте те ми дѣто писмо то е малко замарано; пышж го много наскоро и при тови съмъ и болѣнъ.

Приимете сърдечны-ты ми поздравления и съмъ

Вашъ
Б. Запряновъ.

991. — Прѣпраща се политическа брошура да се распрѣсне въ Пловдивско.

Пак. 38.

Гюргево 1867 Ян. 25-ый

Г-не Н. Геровъ!

Слѣдъ като вы сърдечно поздравж; просж прощж, за гдѣто малко късно ви прѣпращамъ приключены-ты брошюры; то е за това, дѣ-то, като ся прати еднж и на Метхатъ-пашж, заповѣда строго да ся прѣтърсва всякой, кой и да былъ въ приминуваніе-то на границж-тж и по това ваши-ти куриери ся бояхъ да взѣматъ съ себе си догдѣ-то най-послѣ сѣга имъ дойдѣ повѣленіе за да взиматъ. Отъ тѣхъ за държте : еднж, за васъ си, другж дайте Г-ну Груеву, а третия Г-ну Челеби Георгакью; а други-ты, мыслж щете бждете тѣй добры да гы распратите на важны-ты сѣла и градове на около. Имамъ доста новины, кои-то быхъте желали да знаете; нъ не ся рѣшавамъ, да ви явж; едно дѣто ся боя въ сѣгашне врѣмя да не пропадне нѣкакъ писмо-то и второ спорѣдъ даденж-тж ми клѣтвж да ги некажя на нѣкой свой приятель прѣди да взѣма отъ нѣго клѣтва, че ще гы държи тайно....

Приѣмете сърдечното ми и искрено поздравлѣніе и

съмъ вашъ
Ө. Запряновъ.

992. — Насилствени помощи за мохамеданитѣ въ Критъ. Готви се нѣщо. Възвара въ Турско.

Пак. 38.

Гюргево 1867 Февр. 7-ый

Г-не Н. Геровъ!

Съ прѣдидушж-тж пощж ви пратихъ единъ пакетъ, кого-то вѣрвамъ да сте приѣли въ цѣлость. Зимамъ дързость, спорѣдъ вашж-тж народность, да ви пратж съ настоящж-тж пощж още единъ. Като съмъ увѣренъ, както въ себеси, че знаете за какво ви пращамъ, то нѣшж да ви говорж. — Въ Ендендасъ белжъ, четохмe, че въ Тракыж ся запалила еднж казармж и оржжие-то ся разграбило отъ жители? нъ не обявява въ кой градъ. Метъ-хатъ паша уговарж Бѣлгари-ты да спомогнжтъ доброволно за испаднжлы-ты турскы фамилии въ Критъ; нъ най послѣ казва, че кой-то не спомогне ще ся счита като противникъ; или по право бунтовникъ противъ Тур. правителство. Тѣзъ дни има да стане нѣщо важно, кое-то ся сѣга работи; кога ся свърши съ първа пощж ще ви извѣстя. — Въ Руссе на около по сѣла-та събиратъ оржжіето отъ Турцы и отъ Бѣлгари, нъ отъ странж на Турцы-ты ся пакъ дава. — Ходятъ и събиратъ подписи отъ села-та, но не казватъ за какво,

ако нѣкой мохтаръ ся противи да удары мюхюра показватъ му оржие-то, това дори и въ Руссе главны-ты лица отъ Бѣл. не знаѣтъ. —

Поздравлявамъ сърдечно и съмъ вашъ искренъ

Б. Запряновъ.

993. — Прѣпраша се мемурандумътъ по народнитѣ ни работи. Какъ да се държи народътъ.

Пак. 38.

Гюргево 1867 Мар. 9-ый

Родолубивый Г-не Н. Геровъ!

Ако и да сж не удостоихъ да приѣма отговоръ на първы-ты двѣ писма, азъ все продължавамъ да ви пишѣмъ и да ви обезпокоявамъ: нѣ като знамъ ваше-то сърдце, че желае добро-то на мылыа ны народъ, то не вѣрвамъ да грѣшижъ въ нѣщо, и — да ви ся види тягостно. Съ настояще-то ви пращамъ единъ мемурандумъ въ кои-то вѣрвамъ ще намѣры-ты основы-ты, на които трѣбва да ся основе бждѣще-то добро на страждущий ны народъ въ чѣтири вѣкове въ робство. Той е вечъ пратенъ на Султана, както и на вѣлики-ты сылы.

Пращамъ и повече-то по това, за да узнае народа онова, което ся върши за нѣгово-то добро. Народаны, ако бы да ся повика да си прати депутаты, нѣтрѣбва да праща, нѣ трѣбва да ся откаже, като казва, „четова, кое-то ся излага въ менурандума, оканыся даде, щемъ бждемъ най-вѣрны и привързани при Портата“, ако ли ся не даде, тогава е приготвено всичко, кое-то е потрѣбно за да ся добые това, кое-то ся проси сѣга съ молба. —

Молижъ бждете добръ и раздайте приключены-ты писма спорѣдъ надписы-ты имъ; — вѣрвамъ, че ще мя опростити.

Приѣмете сърдечны ми поздравлѣнія и съмъ

вашъ

Б. Запряновъ.

P. S. послѣ еднѣ недѣлѣж или двѣ ще ви пратѣж по Българскы за по сѣлата.

92. СТЕФАНЪ ЗАХАРИЕВЪ.

994. — Иска се съдѣйствието на Герова да се извадятъ паритѣ на единъ християнинъ отъ потисника Каванозоглу.

Пак. 39.

Приято 15 Дек. 1858.

Високблагороднѣишеы Господине!

„Имамъ честь да вѣрвамъ чѣ иматы и менѣ на рѣдѣтъ на малкыты ваши пріятелы, тогѣ ради дернѣж да вы препоруча покорно, познатый вамъ Г: ангель попъ германовъ, който по злощастіе има да зимѣж отъ много времѣ едно количество отъ Каванозоглу Мехметъ бей, ѣ неможе да намери никакъжъ способъ замъ да си искарѣж париты, понеже сега дохожда сущиятъ ведно съ мезлича, рѣши ѣ негова милость да доиде, та съ предстатѣлството на ваше благородіе, да сж намери нѣкои достойныи вашъ подданикъ да сж покажы че ѣма да зима отъ г: ангела, ѣ понеже не има увѣреніе на него, да ише отъ мехметъ бей за това количество другы тавилъ возъ себесы, макаръ и за подиръ една годинѣж да ги брои на онова лице, само да можѣтъ да сж оздравѣтъ, ѣ обещава са съ благодареніе да жертвува вде хыяды гроша или колкоѣ благословно, само даси ѣзвади парыты, за конто надѣяся спорѣди обикновеніето ваше да правиты всяка милость и благодарѣнія, да благоволиты, да помогниты словомъ или дѣломъ на тая работа колкоѣ возможно, съ коѣто ише сториты голѣмо добро на тогози любородчикъ, ѣ менѣ ише да задѣлжжыты краино, замъ дасѣ наричамъ вашъ покорныи слугѣ

На 14: Декемврія: 1858.

Въ пазарчикъ.

Стефанъ Захаріевичъ

ио^н пензѣвъ

995. — Училището обърнато на казарма. Учителъ Илия Икономовъ протестува. Гръцки клевети. Ходатайството на Ст. Захариевъ.

Пак. 39.

Вашему Високоблагородіу Господине Н: Геровъ
покорно сж покланямъ съ Христосъ Воскресе!

„Изѣстно вие лани като имахмы пуждж за единъ добжръ учитель бехмы сж молилы и вамъ да благоволети даны намериты единъ такжвъ ако знаѣты ѣ ваше любородіе имахты добротж дани препоржчиты Господ: Иліа Јкономовича отъ когото смы благодарны, ивы остамы за всѣгда признателны, но преди два мѣсяцы отъ малкж причинж развалисж хармоніжтж на добріягъ порядокъ дето съ голѣмъ трудъ бехмы съставили въ окаяніягъ градъ нашъ, за която причинж и училището фана оскудѣвж но беши надѣждж да задоволимъ мнимото любочестіе на нѣкоицы обезчестѣны отъ познатія народни гонителъ Д: малама, но видисж даѣ орисжно на нашѣто училище всѣгда да страда, понеже въ вѣлики четвѣртжкъ викалы кметоветы наши, г: Н: Христовичъ, Г: Гюро и анастасъ ханчія на медличать даги поканжтъ да пріемжтъ по единъ бинбашия въ домоветесы и да намержтъ заради миріалаягъ една сама кжщж дето неседи други въ нея, и тѣы кото направили прегледванія защо сега презъ тѣя дны имамы голѣмы праздницы ѣ молилы имъ ся тагы намѣстихж по агиты, а за миріалаяѣ показали училището за приличенъ конакъ, нѣ Мудиринжтъ намерилъ други подобенъ конакъ и заради училището заповѣдалъ да туржтъ сто души воины, на коѣто неможѣлы дасж отречжтъ кметовиты, и такж въ распѣти петжкъ срѣщж черквжтж училището беше пжлно съ воины които навлазихж и въ черквжтж и макаръ дане дирнахж никого жениты и дѣцатж неможихж по обичаягъ да иджтъ да сж поклонжтъ на Епітафіягъ, и срамотно беше като пїягъ чигары въ сѣта черквж, азъ като настоятель училищны по должно да посрещнж това нападаніе на народнжтж честъ тутакси принудихъ сѣти Еритронъ Епископжтъ Митрополитскы та прати епитропжтъ до мудиринжтъ да му каже понеже имж толковж хановы празны да тури воиниты на некои ханъ, нѣ тои мусж отговори защо чорбаджіиты такого нашли благословно, и конакчіжтж вѣче билъ го записжлъ та неможило друго яче да бжди, отидохъ при речениты Господары таимъ казахъ защоѣ срамотно това щосж правила дето никади нѣ било до сѣгж, тѣя казахъ сега вече стана за една вѣчеръ нежж преспжтъ, и така извадихж учітеля да лежи въ черквжтж ѣ всичко шо имаши въ училището, та влезѣ аскерж дето потрошили чиноветы шо четжтъ децатж ѣ катого направили бербатъ отидоха си вутринтж, тогавж господ: Гюро казалъ на учителж дасж принесѣ въ училището, ѣ да тури жени да миягъ и чловѣцы даго очистжтъ, и тои клетія пощосж пренѣси ѣ очисты всичко дохождж па конакчія съ запіета отъ конакж, таму заповѣдвжтъ да излѣзи защо ще доиджтъ воины, и тои поврѣденъ отъ пѣтжкъ пратимы едно протесто и пишы понеже съ контрактото смы го поставалы главни оправитѣль на училището, вчерашніягъ день ради оважѣніето кѣмъ речениты бесчестіето претжрпѣлъ, но и па ако слѣдуютъ да туржтъ воины въ училището да го правжтъ кжшла, протестирувжсж отъ сѣгж и ѡбъявлявж защо ще остави училището, и азъ казахъ на Епископжтъ та писа до сѣти пловдискія, и отидохъ при господарети та имъ показжхъ протестото. и паимъ хоратихъ потребниты и така рѣшихъ да отидѣ Г: Гюро дасж моли на мудиржтъ дане туржтъ вече воины въ училището, и тои мусж обещалъ че неще да прати вече воины, но днескж въ свѣтлое христово воскресеніе, ненадано па доидохж сто души воины въ училището, и напжлнихж училище и почерквжтж когато правихмы второто въскрѣсеніе, но само стоѣхж мирно та глѣдхж, незнжмъ отъ това повѣденіе на мудиржтъ шо да мислж, дали отисж сабирамы понекогж за общы работы въ училището, или отъ клеветиты на гжрцыти подпадналъ ѣ народжтъ въ подозреніе, понеже мудиринжтъ нѣ много христїанскы гонителъ, та съ това трѣсжтъ причинж дани покажжтъ като зломисленицы на Царствогю, понеже пашатж шо беши съ воиниты въ пѣтжкъ презъ ношж вика г: Н: христовичъ, гюро, караникола и анастасъ ханчи ушѣ да слушжтъ музикиты, и пощюги испитувалъ каквѣ поминувжтъ съ агиты, ималы чюзды поданницы и чюзденцы или сж вситы туземцы рѣкълъ имъ вїы сж видиты дасти минопамѣтны чловѣцы (услу акълж) сега имж едни младищж които немислжтъ право и неразсжжджтъ времената, вїы нихъ данегледаты, нѣ щощѣ видѣлы отъ бащиты сы и отъ дедитысы това да правиты ѣ така да

живѣити и тѣ дѣти всичкити дернѣ дави извѣстѣ понеже това опичтоженіе училищно нараними сѣрцето много, ѿ вамъ като препоручитель на Г: илія тоино писанъ и на Г: Д: С чомакъ, да благоволити дасѣ разговорити за потребнитѣ мѣрки които прилича дасѣ взѣмѣтъ за училището, и заради учителя, и благонадѣждень за искреното ваше родолюбіе, катови желая Великденѣ да преминити благополучно съ радостъ и Веселіе, остаю за всѣгда.

На 12: апріля. 1859.

Въ пазарчикъ.

Вашъ покорный слугѣ.

Стефанъ Захаріевичъ.

996. — Искать се статистически свѣдѣнія за черковитѣ и монастиритѣ въ Татарпазарджишко.

Коп. кн. 3. 433.

Пловдивъ, 27 Ноемврия 1859.

Господине Стефане Захаріевичъ!

Въ Пазарджикъ.

Желаю да имамъ описание на церкви-ты въ казѣ-тѣ Ви, и вѣрвамъ, че вы знаете Ваша Милость, та Ви ся молю да сторите добро да ми вы опишете по начинъ, на който Ви притварямъ юрнекъ и щѣ Ви бѣдѣ весьма благодаренъ за това. Желаю обаче да стане по-скоричко сир. до двѣ недѣли най-много. Добрѣ щете сторите такожде да опишете и монастыри-ты въ казѣ-тѣ Ви и особено, дѣ ся намирать тѣи. Съ надѣждѣ, че щете чуете молбѣ-тѣ ми оставамъ

Вашъ пріятель

Н. Геровъ.

П. П. Проваждамъ Ви и книги начезосаны, та на тѣхъ да напавите описание-то.

997. — Ст. Захаріевъ ще направи исканіѣ статистически свѣдѣнія. Изпратилъ до Драгана Цанковъ описание на Чепинско. Готви описание и на Т. Пазарджишко.

Пак. 39

Пріято Дек. 3, 1859.

Пазарчикъ 30: Ноемврия: 1859:

въ Пловдивъ.

Високблагороднѣйшый Господине Найдене Геровъ,
покорно кланяювыся!

Съ благодареніе пріяхъ отъ Г: х^н: Гарабетъ вашето честно писмо, отъ 27-ый окончавшагося, радостно видѣхъ щомъ пишити, и за щастливъ ся считамъ, детомъ одостоявѣти съ вашити заповѣды и щеса старая по възможности да заслужъ съ готовость вашето желаніе, само това ще мие мѣчно да вы забѣлежѣ имѣнатѣ на всякъ черквѣ и на коя годинае граденѣ, понеже намирать ся черквы много стары, което неможе нито за единъ мѣсяць дасѣ сбѣди, нѣ ще глѣдѣмъ колко можа по свѣршено да стане описваніето. Господине! азъ преди неколко време макаръ и дасѣмъ свѣсѣмъ неучень на матерниятъ ны языкъ, бѣхъ предпріяхъ да направѣ едно описваніе на нашіятъ градъ съ всичкѣтѣ казѣ отъ ревность къмъ народността мы, да опишѣ въ сяко село колкося житѣлитѣ бѣлгары и турцы колко кѣшѣ, колко черквы, колко свѣщеницы колко училища и колко ученицы, и послѣ да го дамъ на некои ученъ еднородчикъ даго преправи по правописаніе и даго обнародвѣ, или на бѣлгарскѣтѣ книжнинѣ даго вмѣсты въ книжницитѣ, както, и неодавнѣ испратилсѣмъ особно описваніе на Чепинатѣ първото бѣлгарско насѣленіе въ тѣя области, и заради независтѣта имъ отъ Великѣтѣ Черквѣ и пловдивскитѣ Владицы, чрезъ Г: Дрг: Цанковѣ, което невидѣхъ дасѣ вмѣстили нѣнде, и което дело въ една частъ свѣршено, нѣ неможа дасѣ занимавѣмъ всѣ на това нещѣ, понеже сѣмъ принуденъ отъ една страна дасѣ старая за препитаніето на домохадіето

мы, и отъ другъ страна да посрѣщамъ спжикиты и гоненіята на инородциты и на некои простацы отъ нашиты които неможътъ да оценжтъ родолюбіето на единокровчикиты свои, нъ надѣяся съ божія помощъ да извжршж съ врѣми предпріятіето си, колкото за вашето повелѣніе бждеты спокоины, до две недѣли можеби и по напреди, давы испратж описваніето, и като препорѣчавъмъ себѣси на вашжтж любовъ, увѣрявъмъ вы за моето къмъ васъ високопочитаніе и дълбокжтж почестъ съ която и остаю за всѣгда,

Покорный вашъ слугж
Стефанъ Захаріевичъ.

998. — Изпращатъ се статистически свѣдѣнія за Пазарджишко. Церквата въ Пателеница. Гръцки надпись въ монастиръ Св. Петъръ. Крамоли между пазарджичане.

Пак. 39.

Вашему Високблагородіу Любороднѣишы
Господине Наидене покорно кланяюся!

Съ настоящето мы като питъмъ за вашето драгоценно здравіе, извѣщавъмъ вы, както спорѣди заповѣстѣта вы, описжхъ колко би възможно. Кжщятж и черквиты въ пазарчижжтж казж порядочно, само на некоицы отъ старо осталы не-преправяны черквы лѣтописаніето може да неѣ правилно, нъ по преданіе, и по многото ся преправяны отъ стары осталы черкы коитоса били всѣ Българскы, както и въ тія щосж намярътъ надписиты на свѣтиыты ся всѣ по български съ добъръ живопись, въ срѣдното състояніе назначихъ които черквы нисж нито красны нито бѣдно нъ новы и здравы, а повѣчето нематъ богослужебны книги, и които имжтъ нисж тъкмо, освѣнъ по гравниты сѣла, само пателенскжтж старж черквж сти димитрія куркулѣщицж отъ некоицы: Γρεγορίου Δυχοῦ τῆς κερκῆς въ царуваніето на гърциты и надписиты бѣхж по греческы, нъ отъ горе надолу написаны които замазжхж сега съвсѣмъ съ киречъ, нъ има една мраморж плочж съ грѣцкы надпись коятося намирж въ мостѣрж сти петъръ, както и другы идолчетж. съ жалостъ вы явж Господине! зашто завистливъ діаволь е, влѣзналъ между нашиты съгражданы, коитоса за сега намирътъ въ голѣмо разногласіе, и Еснафскиты чловѣцы коитоса отличавжхж съ любородство, подбодены ѿ пристрастіжтъ Г: Кара Никола, и гъркоманътъ панаютаки Х. Гороздовъ, присрала сж наи горѣщіятъ българскы гонитель димитъръ маламатж дагы предводи, ушъ да исправжтъ работиты, които ся оправяжж досѣга отъ Г: Н: Христовичъ и отъ другы любородны лица, съ намереніе да подновжтъ гърцизмътъ, безъ ся осѣтътъ нашиты просты съгражданы, нъ и мы на-противъ начнахмы и отъ двѣты страны въ черквжтж по български да четемъ, само ще сторѣтъ препятствіе на училищниты приходы, замъ да възпирѣтъ успѣхиты по българскы, бждеты увѣрены Господине, за моего къмъ васъ високопочитаніе и дълбокжтж преданность, съ която и остаю за всѣгда,

на: 8: декемврія
1859:
Въ пазарчикъ.

Готовъ вашъ слугж,
Стефанъ Захаріевичъ.

999. — Пита се, приети ли сж изпратенитѣ статистически свѣдѣнія.

Пак. 39.

Високблагороднѣишыи Господине!

Онія дны испратихъ вы, описваніето на червиты по нашжтж кжжж съ единъ петричлія, нъ незная дали гы получихты заради това моляж вы, дамы ся отговориты съ два рѣдж писмо за спокоисгвотомы, покорно вы ся кланяж, и остаю съ високопочитаніе за всѣгда,

на: 20: 10/врія 1859:
Въ пазарчикъ.

Вашъ покорны слугж
Стефанъ Захаріевичъ.

1000. — Статистическитѣ свѣдѣнія приети. Благодарность
за тѣхъ.

Кон. кн. 3. 458.

Пловдивъ, 22 Декемврия 1859.

Господине Стефане Захаріевичъ !

Моляж Ви ся да не виждате кусуръ за погрѣшкж-тж что станж, та не сте прияли съ врѣмя извѣстие, какво съмъ приялъ описание-то на церкви-ты въ кажж-тж Ви. Ето какъ станж това: като прияхъ писмо-то Ви, азъ поржчяхъ на чловѣка, что го донесе, да дойде да земе отговоръ, който и написахъ и го дадохъ на слугы-ты да го даджтъ на чловѣка, кога дойде да го иска. Вчера като прияхъ писмо-то Ви отъ 20 Дек. попытахъ и видѣхъ, че мое-то писмо не е проведено, та пакъ Ви ся моляж да мя простите за тжж неисправность.

Отъ срьдце Ви благодарж за описание-то на церкви-ты, то е доста плъно за колкото искахъ да знаж. И кога дойдете тука, щж Ви докажж благодарность-тж си и другояче. А сега Ви ся моляж да ми направите и малко пѣ-подробно описаніе за монастыри-ты.

Писахъ Ви тврѣдѣ на брѣзо, та да прощавате.

Вашъ
Н. Геровъ.

1001. — Описание монастыритѣ въ Т. Пазарджишко.

Пак. 39.

Високоблагороднѣишы Господине Н: Геровъ
покорно кланяемся !

Вашиятъ Честный отговоръ съ благодареніе пріяхъ, и прося прощеніе заради щовы отяхчихъ съ писматж мы за приемваніето на описваніето черковно, и сега спорѣди заповѣстѣта вы, съ готовость описвѣмъ колкото зньмъ подробно нашиты два монастыры въ които нищо старо ся не намирж освѣнъ стары развалины на прѣдниты имъ основы, и приказкы на околныгы села отъ старцы. Монастирж сти Петъръ и павель въ една високж равнинж на политы на рилж планинж, която мы наричамы, отъ боазж дето истича изъ Чепинжтж рекатж Іелидере, до батачкжтж долинж каркарія, два часж къмъ югозападъ далечъ отъ пазарчикъ, казвѣтъ дае съ-граденъ на местото на едно Елинско капище въ грѣчкото царуваніе отъ същіяты дуксъ Григорія Куркуа, които е правилъ и осталжтж черквж отъ старинж въ пагеленицж сти куркулѣщицж сега сти димитъръ, на които монастырь били дадены съ хрисовулж за подражаніе областѣта на близныты села, пагелѣницж, баткѣнъ, хліяово, и кюсемуратово, която и досегж ся вакуфъ и десятокж имъ ся продавж башка, вие дися турциты когася завладѣлы тия места, дасжго разоралы съвсѣмъ, и после само стениты му вънкашни съградены на стариты основы и черкжтж на дървенж посл-когато ходилы хаититы съ гюрчи паша изгорилыго съвсѣмъ, и щое било останало старо опленилы и разорилы, послѣ трети пѣтъ съграденъ отъ бѣлгариты жителѣ тукашны на сегашнотому състояніе, на половинжтж и по малко мѣсто отъ колкое билъ напреды, както и черквжтж му, мы заварихмы тамъ само грѣчкы книги, които паскоро исключихж, лани игуменьтъ като копаль сѣверъ на стариты основы да правы новиты сегашны стаы, ископаль до десѣтъ идолы дльбаны на мраморны плочы нѣ простж работж и които стоятъ до днескж, друго любопитно нешто нѣма.

Монастиря сѣти Николаи въ една малкж равнинж на единъ клонъ отъ ерегоріето до рѣкжтж тополницж, три часж и полвинж къмъ северовжстокъ далечъ отъ пазарчикъ, казвѣтъ дае познать само въ царствуваніето на крѣстоносциты латилы въ Цариградъ които ся имали метохѣтъ сы детое сега селото калугерово латинскиты калугеры, и покраи метохѣтъ ся заселило отъ бѣлгариты сегашното кулегерово, некое времы имало много латинскы книги стари въ монастырж нѣ послѣшныты нашы игуменіе изгорилыгы, видися и тои дае разорѣнъ въ обладаніето турско и послѣ въ бѣдно състояніе отъ бѣлгариты съграденъ безъ черквж която скоро по-коніятъ нашъ Епископъ Дионисія нощемъ билъ съградилъ скрито съ дозволеніе на Каванозоглу хасанъ бей, въ бѣдно състояніе, по онѣзь годинж сегашніятъ игумень

Г: Галактіонъ като разтури севернѣтѣ странѣ на монастирѣ даго гради иново, основити като копалъ намерилъ единъ гробъ (λάρυαξ) като ковчегъ мраморенъ съ дръгъ мраморъ дебелъ покритъ като нв Евреискити гробовы, съ латински надписы, които назначавтъ именатѣ на игумены и други калугеры и поповы латинскы дето казвтъ намѣрилъ голѣмо количество злато, съ което направи много мюлковы на монастиря и единъ Великолѣпны метохъ въ панагюрище, и отъ глупостъ унѣ дася неосѣти това нещѣ, избрисълъ писматѣ отъ камькѣтъ които са намирѣ фърленъ на единъ край, въ севернѣтѣ странѣ двора монастирски паленъ е, съ такивѣ гробовы нѣ съ тувлы съ зиджны, монастирѣ оставенъ на расипваніе, въздухѣтъ муе среденъ и водата малко и не добра, както иместо положеніе тоу безъ изглѣдъ, нѣ сѣти петрѣ за живописното место положеніе чистіятъ и здравіятъ му въздухъ и многото и изряднѣ студенѣ водѣ може дасты ся научили и отъ другы, както и за стараніе тоу игуменѣ. Г: Герасима да украси съ много стѣи и сыгради тоя оскудны отъ приходы и заѣлженъ монастирѣ, друго нѣщо немѣмъ да вы пишѣ за тоя предметъ, и ако мѣ съдиты достоинъ и за друго готовъ съмъ давы послужѣ радостно, и като вы увѣрявѣмъ за моето къмъ васъ високо почитаніе и дълбокѣтъ преданность съ която остаѣмъ за всѣгда.

на: 12: януарія: 1860:
въ пазарчикъ.

Вашъ покорный слугѣ
Стефанъ Захаріевъ.

1002. — Общитѣ работи отиватъ злѣ. На учителя не се плаща. Той се оплаква Герову.

Пак. 39.

Приято 17 Дек. 1861. Отгов. 19 Дек.

Високоблагороднѣиши Господине Н. Геровъ!

„Съ уваженіе приѣхъ вашето честно писмо отъ: 5:-ты текущаго и ся зарадвѣхъ за драгоцѣнноты здравіе, и на отговоръ вы казвѣмъ зачтѣто въ градѣтъ ны по причинѣ на сѣгашнѣтъ анархія, родолюбивѣтъ искрѣ съвѣмъ ще изгасне, съ жалость вы извѣщавѣмъ че днѣсъ черковниты приходы по злѣщастіе повѣренися на чловѣцы нечюствителны и (φωδισβέταξ) които желаятъ само черквѣтъ да украсявѣтъ, та училището и да ся затвори, нѣ имѣ важны лица които ся показвѣтъ че ревнуватъ за просвѣщеніе тоу, подъ видомъ любородности подкопвѣтъ основѣтъ на просвѣщеніе тоу, заради това и неможа нищѣ дася издѣистувѣ за исплащаніе тоу на учитѣлъ илія, които и дохождѣ при васъ да проси предстателството вы, за платкѣтъ си, и щевы разкаже причиниты, покорно ви ся покланямъ и съ дълбокѣтъ почестъ остаю за всѣгда.

на: 16: Декавря. 1861:
въ пазарджикъ.

Вашъ
Стефанъ Захаріевъ.

1003. — Молба да се прѣпрати писмо въ Влашко.

Пак. 39.

Т. Пазарджикъ 24 Юнія 1873.

Ваше благородіе Господине Найдене Геровъ

Въ Пловдивъ.

Когато имахъ честь да дойдѣ при Васъ въ Пловдивъ азъ Ви бѣхъ разказвала, че имамъ сынъ въ Браилѣ въ Влашко и че ся затруднявамъ да му испращамъ писма на сына си по причинѣ че незнаяхъ чрезъ кого да му испращамъ. Въ това ми положеніе, Ваше Благородіе, катосъчувствувахте имахте добринѣтъ да ми предложите да испращамъ писма та за сына си чрезъ Васъ. Заради това сега, молихъ Вы смиренно, пріемете пликѣтъ ми за до Г-на Ивана Брегова и спратете го до него. Поздравлявамъ Вы отъ сръдце, сѣщо и, Госпожѣ Майкѣ.

Имамъ честь да съмъ съ почитаніе тоу си къмъ Васъ,

Рада С. Захаріевъ.

93. ХРИСТОФОРЪ Д. ЗАХОВСКИ.

1004. — Отбѣгналъ уніята. Въ одеската семинарія. Желаніе да постѣпи въ московската академія.

Пак. 39.

Ваше Высокоблагородіе !

Почти три години става какъ съмъ тукъ въ Одесса, и въ продолженіе на това време азъ споредъ обязанность-та си, не можехъ да Ви пиша изведнажъ послѣ установленіето си. За дълговременното млчаніе, мисля, ще мя обвинитѣ не совѣмъ, отъ кѣто зметѣ во вниманіе причинитѣ и обстоятелствата, които мя окружаватъ.

Азъ много съмъ обязанъ на Васъ, и никога нещѣ забравя онѣ Ваши старанія, които бежа все за моето бъдуще благо. Тѣ, послужиха като предверіе на моята съдба. Особенно въ това време, когато ся вече бѣхъ отчаялъ въ надеждитѣ си, тогава азъ бѣхъ подобенъ на единъ корабль, които ся нахожда въ опасно положеніе отъ волнитѣ морски. Тѣй съще говора, и азъ бѣхъ въ едно такова волненіе душевно, кѣто претърпѣхъ разни препятствія и неудачи, а пакъ отъ друга страна ми ся показвахъ такива благодѣянія, които, не толко сѣ вредителны, а и нема никакъвъ плодъ да принесжтъ на Отечеството ни. Такива сѣ : Уніятското или Језуитското, отъ което, като се прелстихъ нѣкои отъ нашитѣ Българчета, не само чи нещжтъ получи напълно образованіето си, а и ще бъдатъ на всегда орудіе Језуитско, всегда губителны на народѣтъ ни. Такива примки и на менъ бежа, во время пребываніето ми въ Ц-градъ; но азъ сичко това разрушихъ мъжественно, отъ кѣто имахъ твърдѣ голѣмо постоянство въ надеждата, която бѣхъ возложилъ на Васъ, която, говора надежда и быде осущественна наконѣцъ.

За дохожданіето въ Одесса и приѣмваніето ми въ Семинаріята, да се не простирамъ надълго, ще кажа : чи поступихъ право въ класъ Словесности, гдѣто и прослушахъ цѣлыйтъ курсъ, а послѣ преидохъ въ класѣтъ Философскій, гдѣто слѣдувамъ и сега.

Но кѣто видѣхъ чи предмѣтитѣ, дѣто ся преподаватъ втората година въ този класъ не сѣ твърдѣ полезны; така нѣкои предмети и въ класѣтъ Богословскій, исключая едно Богословіе, то азъ да не губа времето си подадохъ Св. Синоду прошеніе да постѣпа въ Московската Академія, отъ кѣто держа вступителный экзаменъ. На това Св. Синодъ уполномочи упомянутата Академія, ти да пита Семинаріята за моитѣ успѣхи, силы, и ще ли мога слѣдува въ Академіята и проч. Презъ този мѣсяцъ дойде отношеніе до Семинаріята отъ сказанната нами Академія, а Семинаріята твърдѣ добрѣ ся отговори за менъ, отъ кѣто посла и отмѣткитѣ ми по сичкитѣ предмети, които съмъ прошелъ. А тѣ са : по Словесность : Риторика, Піитика, Алгебра, Геометрія, Всеоб. Исторіѣ Св. Пис. Правосл. Испов. Церк. Уст. Греч. и Франц. языки. По Философіи : Психологія, Логика, Физика, Химія, Ботаника, Минералогія, Биб. и Руск. Исторіи, Св. Пис. и Нѣмецки языкъ.

Сега азъ ся готова като повтарамъ миналитѣ предмети, и съ нетерпѣніе очекувамъ резолюціята на отговорѣтъ на Семинаріята. Занапредъ както ще бѣде азъ ще Ви отпиша. Поздравете О. Дамаскина и други наши съотечественници.

1864 г. Юнія 20 д.

Одесса.

Вашъ признателный

Христофоръ Д. Заховскій.

1005. — Заховски въ Харьковъ. Искановъ паспортъ.

Пак. 39.

Пріято 11 Окт. 1869:

Ваше Высокоблагородіе !

Като окончихъ курсъ въ Херсонската Семинарія въ 1867 година, я поступихъ учитель въ уѣздно училище; но за подобре на конецъ рѣшихся да продължа образованіето въ университетъ, заради това и дойдохъ въ Харьковъ, гдѣто и выдержажъ вступительный экзаменъ.

Но при зачисленіето въ студенты я срещнахъ затрудненіе, по причина, чи изгубихъ по пята билетъ на жительство. Заради това азъ покорно прося Ваше Высокоблагородіе проведете приключенното писмце въ Самоковъ до монте ро-

дители, задами испратагъ новъ паспортъ и метрическо свидѣтельство. Като получите поименованните документи моля Васъ преводетеги въ Цариградъ до Г-на Тъпчилешова за да ги испроводи той въ Одесса до Г-на Васил. Николаевича Рашеева съ передачею Г. Радіону Петровичу Умникову. Надѣвамъ ся, чи Ваше Высокоблагородіе ще вникнете въ моето затруднително положеніе, и ускорите моите документи, тъй като азъ не получавамъ стипендія догдѣ не дойдатъ документиѣ.

Харьковъ
27 Сентемврія 1869 година.

Вашъ покорный слуга
Христофоръ Заховскій.

1006. — Заховски се лута изъ университетъ въ университетъ. Става студентъ въ Лазаревскія институтъ за источнитѣ езици.

Пак. 39.

Приято 15 Янн. 1873.

Москва, 26 Декабря 1872 года.

Многоуважаемый, Найдень Геровъ!

Съдбата по нѣкоги хвърля чловѣка въ голѣмо и тежко испытаніе и блазее, както казватъ, на тоя чловѣкъ който пренасѣж сички невзгоды съ терпѣніе и не ся отчаява въ своитѣ си предпріятія.

Такова едно испытаніе обрушися и надъ мене, подыръ свършваніето ми въ Одессѣ. Вый добре знаете, чи въ първото си дохожданѣ въ Россія, князь Лабановъ Ростовскій, незная що е ималъ тогава у видъ адресувалъ ме въ Петербургъ подъ видомъ діакона и, когато издържахъ въ Харьковскія университетъ экзаменъ въ 69 год. не мя зачисляваха въ студенти, а слѣд. и стипендія не ми даваха по причина на това, чи, като немахъ метрическо свидѣтельство, въ него време Ректора ся снесе съ Семинаріята, която, за мое несчастіе, отвѣти, чи азъ съмъ принятъ былъ по билету, выданнаго мнѣ изъ Россійскаго посольства въ Констант. подъ именемъ діакона. Метрическото свидѣтельство, което Вый ми проводихте въ него време, распута малко нѣщо вопросж, за което Вы попремного благодарж, и подыръ като ми изслѣдуваха на консилиумъ раката, дознася, чи това поврежденіе ми отъ дѣтството, а слѣд. и не съмъ могълъ да приема онзи санъ, който ми приписалъ Алексѣй Борисовичъ Лабановъ-Ростовскій. Но както и да е, работата, относительно за стипендіята прія другъ оборотъ и азъ подыръ много хлопоты не можехъ да я получа. И тжй, благодаря на Ректора, Кочетова, той мя снабдяваше цѣла година отъ себеси по 10 руб. въ мѣсяца. Но на слѣдующата година, като преминахъ въ 2-й курсъ, съ надежда чи, Славянскія комитетъ ще мя снабди съ стипендія, прейдохъ въ Московскія университетъ, гдѣто и преминахъ отъ Естеств. на Юрид. факультетъ и, за зла честь Комитета ми отказа, подъ прѣдлогъ, чи нематъ средства. Подыръ туй нѣщо, разумѣва ся, азъ требваше да ся удаля на време, и пакъ да ся събера, тжй да кажа, съ новы силы, за да ся боржъ съ обстоятелствата и да ся стремжъ да преслѣдувамъ своето си желаніе. И это сега, подыръ едногодышного мое учительствованѣ, въ едно изъ уѣздныѣ училища пакъ ся зехъ за учебницитѣ, но не университетски лекцій, а за Арабскій, Турскій, Персидскій и други. Вый отъ разумѣватѣ, чи азъ поступихъ на факультетъ или, както казватъ тука Специальныѣ классове въ Лазаревскія Институтъ. Видися, чи съдбата наконенъ съжалися надъ мене и благодаря на своитѣ си успѣхи (дѣто, разумѣвася за менъ е по-лесно, нежели на рускитѣ), профессорытѣ ми исхлопотаха стипендія и сега за напредъ надѣвамся да ся воспользувамъ отъ доброто вниманіе и уваженіе, което азъ имамъ при Института. Тукъ, както и на факултетѣтъ восточн. яз. при Петербургскія университетъ, твърдѣ малко хора има (у насъ сички сме 8 чел. а тамъ 7 чловѣка на сичкитѣ отдѣла). А между това Русситѣ, които поступаваѣтъ подыръ единъ мѣсець преминуваѣтъ въ университета и тжй, както ся види изъ бумагата, която презъ тія дни дойде въ Института, предписувася, по возможности да ся стараяѣтъ да приѣмваѣтъ хора православны, и подыръ да ги проваждатъ, подыръ свършванѣто при восточното отдѣленіе на Азіатскія Департаментъ, отъ гдѣто, разумѣвася, смотря по успѣхитѣ тоя часть ще ги проваждатъ на мѣста, зашото има голѣма нужда въ такива

хора. Както и да е, но азъ мисля чи макаръ и да самъ изгубилъ много време, като ся бихъ натамъ насямъ, като нѣкой корабль, който ся бори съсь морскитѣ валны — достигнахъ наподыря своето назначеніе тѣй да кажа, защото и у насъ ся требвать тѣя языцы, особенно у послѣдното време, когато Българитѣ наши ся пробудиха отъ дълговременныя сънь и содраха гръцкото покрывало отъ лицето си, което имъ беше навлекло Греческата патріаршія.

Моля Вы ся проводете приключенното писмо до Самоковъ на родителитѣ ми и Вы убѣдительно просѣж, ако бы да получите отъ тѣхъ за менъ письмо, ще мя обяжете много и много, като го проводите по слѣдующія Адресъ: Студенту Лазаревскаго Института восточныхъ языковъ Христофору Заховскому въ Москвѣ.

Вашъ покорный слуга
Заховскій.

1007. — Два пѣтя прѣдъ Заховски: руска или турска служба. Кой пѣтъ да хване? Съвѣтъ съ Герова. Допитване до Кямилъ паша.

Пак. 39.

Многоуважаемый Господине
Найдене Геровъ!

Нееднократно съмъ Вы писалъ и почти наскучалъ съ своитѣ си письма, като съмъ излагалъ въ тѣхъ неудачитѣ си въ трехъ годишната за менъ злочеста сѣдбина, която мя преслѣдваше на сѣкадѣ по окончаніето ми курса въ Одеса. Никога не щж забрава това, чи Вый сте первый и послѣдній мой благодѣтель, и чи на Васъ съмъ обязанъ за своето си нравственно развитіе. Богъ знаеше, щехъ ли азъ да си добія цѣльта при това положеніе въ шестидесятыхъ годахъ което азъ подыръж наченахъ да разумѣвамъ, ако вый не бехтеса случили, за мое счастіе, въ то время въ Цариградъ, когато ся просихъ у бывшіятъ Рускій Посланникъ Г. Лобанова Ростовскаго за да мя проводи въ Россія да ся уча. Это вече четьрнаесеть години какъ живѣжъ въ Россія, далечъ отъ своего мило отечество, за возрожденіето на което съмъ слѣдилъ и слѣдж денонощно въ журналы, брошюры и газеты. Незная на колко ще ся осуществятъ моиты планове, които съмъ ималъ още при поступленіето си на факультета восточныхъ языцы, но несомнѣнно е това, чи на друго лѣто свършвамъ своята спеціальность и менъ предстоятъ два, тѣй да кажа, лагеря. Утвердительно не мож да кажа въ кой лагерь ще пристана; това, разумѣвася зависи отъ стеченіето на обстоятелствата които ще мя окружають на бѣдущето лѣто въ Петербургъ.

Вый като съотечественникъ и благодѣтель мой, предъ Васъ толко и мога да изложа нѣкои свои съображенія и да проса отъ Васъ отеческо наставленіе и разрѣшеніе на моитѣ недоумѣнія, които мя волнують, както бурята—кораблятъ на морето.

Вамъ е тврдѣ добрѣ извѣстно, чи отъ нѣколко години насямъ Россія стана да гледа на насъ, бжлгаретѣ, като сквозъ призма, тѣй да кажа, което стана вече ясно за секи единъ здравомыслящій нашъ съотечественникъ, отъ като погледне по близу на работитѣ и си даде отчетъ за сичко едно нѣщо, което ся вжрши въ насъ, около насъ, и за насъ. Разумѣвася, кромѣ извѣстныхъ Вамъ цѣли, тукъ са много виноваты и нашигѣ, особенно тѣя, които са останали въ Россія. Ето защо азъ и по сегашното време не получавамъ стипендія нито даже пособія, какго отъ Комитета, тѣй и отъ Министерството Иностранныхъ Дѣлъ, а живѣя, благодаря на поддержката на нашіятъ факультетъ, който състои изъ профессеры родомъ Армяне и Арабы, и — на уроцы. Както и да е, но като Българинъ и виждамъ чи моето мило отечество служи яблокомъ раздора мѣду мнозина, азъ съмъ обязанъ и не мож да бѣда хладнокровенъ да не приема участіе, споредъ силата си въ неговата сѣдба, макаръ съ какъвъ начинъ и да е: „Цѣльта оправдава средствата“, казва поговорката. Не ще ся простирамъ на дълго въ какво положеніе ся е намирало нашето мило отечество до паденіето на Наполеона 3, който беше двигателъ на Европейската коалиція; въ какво ся намира сега и на колкоса удобопримѣними верху насъ предпріятіята на нашитѣ, както тайны тѣй и явны, — сичко това Вы е добрѣ познато. Нема съмнѣніе, чи наша България ся нуждава въ хора, които бы занимали това или друго мѣсто въ государственныя организмъ въ Турція и могли бы да при-

лагать въ жизнь това или друго средство, смотря по времето и требваніето на обстоятелствата. Это отъ гдѣ излази причината че поступихъ на този факультетъ, отъ когото азъ мисля толко и мога да получа и достигна онова, което азъ желая и — съмъ призванъ съ какво да е да послужи на милото си отечество.

Разумѣвася, специалността мя веде, както погоре казахъ къмъ това, чи азъ трябва да поступа или на Русска служба и тѣй да ся пжхна въ общеславянскіятъ круговоротъ, отъ който тѣй сѣще мога да извлека за насъ онова което ся трябва, илиже да бѣда органъ и проводникъ на Турско-то правителство, отъ гдѣто азъ неся отчаявамъ мога да извлекавамъ не помалку, ако не повече, полъза за милото си отечество. Впрочемъ да успокоя совѣстѣта си азъ написахъ писъмо до Г-на Хитрово, консулатъ въ Цариградъ, въ което, както ся трябва, изложихъ твърдѣ острожно и въ духѣ всеславянскомъ онова което азъ, като Русски възпитаникъ, намѣрихъ съобразно съ духа на времето, и тѣй сѣщо проса неговото ходатайство, ако е възможно да исполна назначението си подъ защита на Сѣверныѣ законы. Тукъ, разумѣвася, Вый можете да ми окажете едно изъ величайшитѣ благодѣнія, ако е възможно да приемете участіе и присоедините своето ходатайство къмъ ходатайството на Г-на Хитрово, или тѣй да кажа да го побудите къмъ такова ходатайство, за което ще мя вѣчно задължите. Что ся касае за да поступа на Турска служба тукъ, не ся представляватъ никакви затрудненія, както ся убѣдихъ въ прошло-то лѣто отъ Кіамилъ Паша въ Петербургъ, гдѣто отивахъ по свои частны работы, като ми одобри специалността и обѣщава да ми даде мѣсто или при своето посольство или рекомендація за въ Цариградъ.

Изъ това мое писъмо Вый виждате ясно цѣльта ми, но къмъ кой лагеръ ще пристана, това както погоре казахъ, зависи отъ положеніето на обстоятелствата и, — отъ желаніето на извѣстныѣ Вамъ . . . да бѣда тамъ или тука, на тоя или онай пѣтъ. Колко и да ся расхождатъ тѣя два пѣта другъ отъ друга, но главното е цѣльта ми ся достига и тукъ и тамъ.

Ето причината, която мя побуди да Вы напиша, и прося отеческо наставленіе и совѣтъ, какъ да постѣпа, и кое, Вый намирате за подобрѣ. Надѣвамъ ся, чи Вый не ще ми откажете въ искренніятъ Вашъ отвѣтъ, като первый мой благодѣтель и съотечественникъ, съ който сѣвѣтъ ще увѣнчаєте, тѣй да кажа, менъ съ най драгоцѣнныѣ за секиго бѣлгарина наставленія въ това возраждающеся за насъ время на попрището ако не историческо, то пока національно.

За всегда пребывавамъ

Москва,
16-е Августа 1874 година.

Вашъ покорнѣйшій слуга
Христофоръ Заховскій.

94. М. СТ. ЗЕГА.

1008. — Молба да се прѣпрати писмо въ Одеса.

Пак. 146.

Приято 20 юн. 1869.

Уважајеми Господине Конзул.!

Као добар пријатељ Тодораки Пулиева, с'којим у преписки стојм, узјмам себј слободу умољти Вас наиучтивије, да бј толко добри били, ѣ приложено писмо у Одессу до Тодораки сигурнѣм путем одправили. —

Надајучисе да ће те смѣлост моју извинитѣ, ѣ просбу моју ѣсполнитѣ, јербо је за странг у овим странама весма трудно пѣсмо за границу сигурно одправити, изразујем Вам у напред моју наивишу Благодрност ;

Дозволите мѣ јоште уважајемѣ Господине ѣзјаснит Вам, као знаменитом ѣ добром Родолубу, увѣрене мојег отлѣчног почитанија, с'којим имам чест бити

у Бане 19-и Јулија 69.

Ваш покорен
М. Степанов. Зега.

Ps. Ја овде употребујем Бане противу Реоматисма на којем страдам ѣ скоро полазим опет за Одессу.

95. СИМЕОНЪ ЗЛАТЕВЪ.

1009. — Искане се награда отъ руското правителство за принесени нему услуги прѣзъ крѣмската война.

Пак. 40.

Приято 21 Марта 1858.

Благородный Господине!

Цѣли почти шесть мѣсяца има откакъ долуподписанный зехъ чссть, когато бѣхте тука, да Ви сж помолжъ, като на единъ отъ най-Любородны-ты Българи, зада подѣйствуваате, да ми сж подари едно възмездіе за послуженіята които въ заминжли обстоятелства до колкото ми бѣ възможно принесохъ на Высославно-то Правителство, което въ Васъ е добило единъ толкова добръ чиновникъ. Нъ противъ пжлнжтж ми надѣждж, за сполукж на правдинжтж ми, когато другарь-тъ ми Михаилъ Генковичъ Авраамовъ въ Гюргево быде честитъ да сполучи прѣди много врѣме, заплата за заслуженіята си, които при мои-те можжтъ, смѣж да рекж, да сж счѣтжтъ за помаловажны; за злж можъ честь до сега отговоръ сж неустоихъ да добыя, за да бждж въ знаніе за добро желателны ты Ви за мене дѣйствуванія.

За това, Благородный Господине, зимамъ дѣрзость днесъ съ настоящото си, да Ви помолжъ изново, да благоизволите и прѣставитѣ нижайшжтж ми тажъ прозбж, гдѣто надлѣжи, зада сж извлече за мене пристойно възмездіе, съ което вмѣсто здравіе-то си и малко то си състояніе, които изчерпахъ въ растояніе на двѣгодишното ми въ терсанж тж прѣбиваніе да сж утѣшавамъ.

Ако ли за истинж тж на писаныты ми при вашето дѣйствуваніе сж нужды особяно мое прошеніе и довѣреніе, на които да може да се положи всяка основа, то благоизволете да ми извѣстите и съмъ готовъ да Ви принесж такива, отъ мнозина съврѣмено въ Валахія прѣбивающы Руски чиновници и търговци.

Добронадѣждень, Господине, чи настояща-та ми просба ще намѣри отзивъ въ Вашето великодушіе, и че поне чрѣзъ третѣе лице щж пріемж отъ Васъ макаръ двѣ рѣчи за отговоръ на настоящо то ми, оставямъ съ глѣбоко почитаніе

Цариградъ. 17. Марта. 1858.

На Ваше Благородіе
нижайшій слуга
Симеонъ С. Златовъ.

96. СТЕФАНЪ ЦВѢТКОВЪ ЗЛАТЕВЪ.

1010. — Молба за учителско мѣсто.

Пак. 40.

Приято 5 Ноемвр. 1870.

Многоуважаемый

Господинъ Геровъ!

Макаръ и да немапознавате лично, но като съмъ увѣренъ че Ви нема да ми откажете въ моятж камъ Васъ молбж; то азъ смело ся обржщжмъ кжмъ Васъ. Като съмъ сторилъ намирение да са вжрна въ Бжлгаріж да заемна въ нѣкой гратъ учителско мѣсто; като са нерѣшавамъ да си додж доръ-дѣ не си намѣрж мѣсто, заратъ това азъ додохъ до Галацъ до Господина Евлогія Георгіева, и като са поразговорихми заратъ това мой желаніе, то той ми каза че Ви сте му писали преди нѣколко время, какъ въ Карлово има мѣсто и са трѣбова учитель, за да предложи на Г. Христия Б. Петкова; но той са отказалъ, защото са бой и сега за сега има хубаво имѣсто въ Смаилъ. Зато Господъ Евлогія ми предложи да са отнесж до Васъ съ писмо, да Ви питамъ сигорно, ако е възможно, има нужда и сега за учитель въ Карлово; то азъ Би просж да постарайте да ми устроите това или друго мѣсто, за да можж да са вжрнж прямо и да заемна учителско мѣсто, за да неходж да са лютамъ. —

А заратъ менъ ако искате да узнайте кои съмъ? Азъ съмъ отъ Троянь, свжршилъ съмъ въ Одесскжтж Семинаріж въ 1867 го. и постжпихъ дѣйствителній студентъ въ Новороссійскіятъ университетъ и слушахъ тамъ двѣ години професорски

лекции въ първи и втори курсъ и като неможахъ да продължавамъ повичъ, азъ си уволнихъ и получихъ „Свидѣтелство“ отъ Новоросійскія университетъ за тези двѣ години свидѣтелство какъ съмъ слушалъ професорски лекции. А да са, полужително увѣрите за сичкото горѣ казано, Ви можете да питате Господина Х. Павлова, Калоферца, съ когото съмъ живялъ сичкото времѣ въ Одессж.

Ако земите на себе си този трудъ и ми намѣрите учителско мѣсто и положително направите условія съ Карловскатж или друга нѣкоя общинж, то Ви, молявж! можете да ма извѣстите чрѣзъ Г-на Евлогія Георгіева въ Галацъ съ телеграма до дѣ е още времето топло за да можж да са додж полесно, защото сега вече настѣпя зимж —. Остаемъ Вашъ най вѣрний и задалженъ слуга

Галацъ
9 и Октовр. 1870 го.

Стефанъ
Цвѣтковъ Zlateff

Адресать ми е Стефану Ц. Златеву.

97. ЯКОВЪ ДИМОВЪ ЗМЕЙКОВИЧЪ.

1011. — Руски великъ князь въ Цариградъ. Българскія черковенъ въпросъ. Христо Георгиевъ се прѣслѣдва.

Пак. 65.

Милостивый Господине!

Удостоихся да приѣмж почитаемо-то ми Ваше писмо, което мя прави да ся считамъ за честить. Писмо-то Ви носи датж 5-й юлія а азъ го пріяхъ на 22-й текущаго; види ся да го забравили у дома; и слѣдъ двѣ недѣли имъ дошло на ума да ми го испратятъ. За това моляж Вы недѣйте ми брой за немареніе закжснелія отговоръ. Благодарж Ви, че не забуравяте нижайшія си слуга, който Ви има на мѣсто башж си и пръвъ благодѣтель слѣдъ Бога.

Обѣщаль бѣхъ Ви ся да Ви пишж новины, нъ немж какво да Ви пишж; зачтото, новины-ты, които има да Ви пишж Ви трѣбва да гы знаете отъ вѣстницы-ты. Пѣ-прѣди, когато Русскія князь бѣ въ Царій-градъ, имяхъ честь тж да го видж въ Садразамскія край морскій палатъ, гдѣто бѣхъ отишълъ съ нашія Бей и съ Д. Чомакова; Н. В. дойде тамъ заедно съ Посланника и другы 7—8 души на царскій каикъ, когото тегляхж 10 души лопатары, който носеше 2 знамена на прѣди Русско-то и отзадъ Турското, на когото и принадлежеше. Слѣдъ тридневнo прѣсѣдваніе, трьгнж, и отъ всичкы страны топовны гръмеже го испровождахж и царскы ты музыки му свиряхж, насрѣщж вапоръ-тъ, на когото ся качваше за да трьгне. Българскія въпросъ си сѣди на сжщо-то мѣсто; зачтото тогава намирахж за причинж празника и дохожданіе-то на французскія князь и сѣтнѣ на рускія, а сега бунтъ-тъ въ Българіж. Господинъ Чомаковъ всякой день ходѣше при садразама, който му ся обѣщаваше, „че утрѣ или другой день шж Ви дамъ рѣшеніе-то, което го ималь написано“. Веднажъ заедно съ нашія Бей отидохж на В. П. съ сжщж надѣждж да земать рѣшеніе-то, зачтото бѣ имъ ся обѣщаль Н. В. че утрѣ отъ какъ го прочете на съвѣта, безъ друго ще имъ го вржчи, нъ и тогава радость-тж имъ бы напраздно; зачтото когато влѣзнжли при него, друго закачилъ да гы пыта, и за случкы ты въ Българія кой край ще земать. И тѣй работата си сѣди такава каква то и на прѣди. Митхатъ папья кога то отиде за Българіж повыка нашія Бей на особено и строго му заржчж да пише въ Пловдивъ, что то никой отъ жители-ты да не е ималь сношеніе съ Христа Георгиевъ, който е былъ главенъ членъ на Бунтовническія комитетъ, зачтото, ако ся улови нѣкой строго ще ся накаже; за това нѣчто бейятъ прѣминж-тж нѣдѣлж писа на общинж-тж да ся вардятъ добрѣ.

Азъ досега съ Воляж Божіж съмъ здравъ, обаче служба-та ми е голѣма, зачтото, освѣнъ, гдѣто врьшж условнж-тж службж, врьшж и отъ долны-ты службы, като напр. да метж и да миж кжщж-тж, когато неходимъ на В. портж; и съ еднж рѣчь не съмъ отдѣленъ отъ другы-ты слугы, а освѣнъ това и много жестоко ся обхожда както съ мене тѣй и съ другы-ты. Много тирякія е станаль, что то все на крака стоимъ, и не можемъ да си хванемъ своіж работж, нъ както и да е тѣзъ годинж ще ся влѣче игото. Моляж Вы недѣйте казва, че ви пишя новины, зачтото

ми е запрѣтено. Жялно ми е, че нешж могж да Ви пишж по често и да не бы да забравя языцы ты и науки ты, като не ми ся пада врѣмя прѣговарямъ. Всякой день ходж съ бейя набаба Алие и токо рѣчи разбрахъ рядове ты, който дръжатъ; само шюрай-девлетъ приличя малко за съвѣтъ, нѣ все си е турска работа и т. н. т.

Като Вы поздравж срьдечно цѣлувамъ Ви ржжж, сжщо и на коконж-тж, и остаямъ Вашъ

Покорный слуга Яковъ Димовъ

с. — з. македонецъ.

Простѣте ми, че на конецъ ми ся развали писмо-то, че бѣ ми збрькалъ нѣкой нѣчто въ мастило-то, когато мя повикахж горѣ за нѣчто прѣди да сврьшж писмо то, а да го прѣпишж нѣмахъ врѣмя.

1012. — Смѣсена комисия за черковния въпросъ и нейнитѣ членове и дѣятельность.

Пак. 40.

Цариградъ Мартъ 19-и 1869

Милостивый Господине!

Герчово-то писмо мя подка ня да Ви пишж. Наистинж азъ си забравихъ длѣжности-ты си които имамъ камъ Васъ, и тѣй кажи сж показахъ недостоенъ за благодарѣнїи-тж Ви, който съмъ прїялъ, обаче на дѣж ся, че щете мя простите. Азъ много пжти мыслж да Ви пишж спорядъ както и Ви ся обѣскахъ, обаче като мыслж, че нишо ново нѣмамъ да Ви пишж, не мисляше само празно писмо да Ви испрашамъ; зачто новины-ты, които бы ви съобщилъ, както за въпроса, тѣй и за другы-ты нѣчта Ви гы четете въ вѣстникъ Македонїя; и тѣй за мене не остоя что да Ви пишж. За въпросж има съставена еднж комисїи отъ 6 души членове, които сж отъ Блѣгаре-ты: нашїя Г. Бей Стояновичъ Х. Иванчо Пенчовичъ отъ Руссчюкъ, членове на дръжавнїя съвѣтъ и Гавріилъ ефенди Кръстовичъ членъ на дивани Ах-кямъ, а отъ грцы ты Хриstackы ефенди, Александъръ Кара-Теодориди и Фотиади Бей; Фотиади Бей си отиде на службжтж въ Атинж, ана негово мѣсто не знаж кого ще поставжтъ. Отъ какъ си отиде Ф. Бей и по причинж на Байрама, близо двѣ седмицы ся минжхж отъ какъ не е засѣдявала комисїята; нѣ и тая комисїа не е вѣрно да испече работжтж, зачто то неможтъ да ся съгласятъ по между си за смѣсены-ты епархїи.

И на двата Байрама ходихъ съ Бейятъ въ Царскїя Сарай на Долма Бахче и по конацы-ты на пашы-ты, и изглядахъ имъ всичкы-ты салтанаты.

Мољж все Вышняго да Ви удостои да прѣчякате святое Въскрьсенїе Христово за много години здрави, весели благополучни и радостны, и като Ви цѣлунж ржжж, смѣж да ся наричамъ за всѣкога

Вашъ нижайшїй слуга

Яковъ Димовъ Змейковичъ.

Незнаж да ли сте прїяли всичкы-ты брошюры, които сж печатани за въпроса нагрѣцкы и французскы, отъ Цариградскж-тж Блѣгарскж общинж.

1013. — Змейковичъ настаненъ въ Малко Габрово — Скененско. Благодаренъ отъ положението си. Признателенъ Герову. Искану се да се повиди съ него.

Пак. 10.

Прято 29 Янн. 1875.

Малко Габрово 10-врїй 10-й 1874

Благородный Г-не Н. Геровъ!

Долуподписанїятъ Вашъ покорный слуга и признателенъ въспытаникъ, съ покорно-то ми идж прѣдъ Ваше Высоко благородїе, да принесж покорны-тѣ ми почитанїя и да цѣлунж благодарѣтелна-та Ви десницж. Слѣдъ това научете ся, че съ Вољж на Всемилостиваго живѣж здравъ до настоящїя чясъ. Прѣди шесть години, т. е. на

1868 лѣто, когато тръгнѣхъ за цариградъ съ Челеби Георгаки Стояновича, оставихъ единъ ковчегъ съ книги въ кѣшъ-тъ Ви при старѣ-тъ Ви библиотека на тавана върхъ писалище-то Ви, за които безъ друго надѣж ся, честоятъ неповредены; ако имате сгоденъ случай съ носящаго настоящее-то ми отговорѣте ми. До когато бѣхъ въ Цариградъ писахъ Ви нѣколко пѣти, на които писма и прѣяхъ отговоръ, обаче откажъ ся отстранихъ въ тозый край не ми ся паднѣ случай да Ви пиша. Сега като ся научихъ, че мѣстото на службѣ-тъ Ви е още Пловдивъ, дръзнѣхъ да ся отнесѣ писменно до Васъ моего Благодѣтеля, за да подновѣ сношеніе-то. Като брѣзахъ свръшвамъ вкратцѣ за което просѣ снисходительность-тъ Ви.

Поздравлявамъ Вы сръечно, цѣлувамъ рѣкѣ и на супругѣ Ви Г-жѣ Марія, поздравлявамъ и сына Вы Г-на Герча и Госпожицѣ дѣянѣ и прочитѣ

Вашъ слуга Я. Д. Змейковичъ
Скопйянецъ

Ако ида не съмъ Ви писвалъ, нѣ никакъ нещѣ забурави Вашитѣ свѣти и благодѣнія, въ врѣмя на прѣбываніе-то ми въ Пловдивъ, желяж да Ви видѣ съ дѣца-та Ви, и имамъ намѣреніе съ Воляж Божіѣ.

1014. — Змейковичъ си иска книгитѣ, които нѣкога си билъ оставилъ у Герова.

Пак. 40.

Благородный Г-не Настоятелю на кѣшъ-тъ Найденова Геровъ, прѣжде бывшій Рускій консулъ въ Пловдивъ, здравствуйте!

Азъ Долуподписанный, бывшій ученикъ въ Пловдивското Централно училище, въ врѣмято на учителствуваніе то на Я. Груева и Сп. Зафирова, бѣхъ идомашиный учитель на Г-на Герча Найденовъ Геровъ. Слѣдовательно, около 1868 лѣто, като ся случи да отидѣ въ Ц-градъ съ Георгія Стояновичъ Чжлоглу, оставихъ си единъ синъ сѣнджѣкъ съ книги-тѣ ми, при старата библиотека Герова, т. е. на тавана върхъ писалище-то му, за което минѣлѣтъ-тъ есенъ бѣхъ писалъ и писмо отъ Габрово, на което прѣяхъ изустный отговоръ, че не може дасѣ прѣдаты книги-тѣ ми, зачтото Г. Геровъ не е былъ тука. Прѣди Българско-то востаніе азъ имамъ взаимнописаніе съ Герова и съ сына му Герча, които ми писуваха, че сѣндѣкатъ съ книги-тѣ ми, си стой заключенъ, както съмъго оставилъ, и когото челоуѣка ида прата съмое писмо щѣтъ му ги прѣдаты; обаче тогава не ми трѣбѣваха, та негызехъ, и зачтото имамъ намѣреніе да минѣ прѣзъ Пловдивъ, та да си ги зема самичѣкъ, нѣ като учителствувамъ отъ нѣколко години по тукашны-тѣ мѣста, неми допрошава врѣмето да минѣ тамо. Затова моляж Ви ся, ако не ся изгубилъ сандикатъ въ бунтовно-то врѣмя, дадѣте го на несящаго настоящето ми Александра Ангеловъ, Даридерецъ, единъ отъ прѣвитѣ трѣговци Абаджисѣ; Апакъ ако не вѣрватъ него попытайте Атанасаѣ Самоковліята, както за него, тѣй и замене. Апакъ отъ моите книги нѣма нужда нито Г. Геровъ, нито нѣкой, зачто сѣ стары и различни и повечето сбиршинѣ и рѣкописы и турскы и грѣцкы, които наспротивъ сегашны-ты ново-напечатаны и хубавы книги, моите не за служаватъ, никакво вниманіе, та е безъ полезно да стоятъ затворены тамъ, а Азъ да ся лишявамъ въ учительство-то отъ книги-тѣ си. Ако ли по Благополучію, ся случи тука Г. Геровъ или Г-жа Марія Герова, или сынъ му Герчо, моляж ги, да ми подарятъ нѣкоѣ досто-забѣлѣжителнѣ книга отъ Ново напечатаны-тѣ, было Българска, било Руска или Френска, освѣнъ като прѣдаты мойтѣ на казана го А. Ангеловъ, мойтѣ сегашный Господаръ. Както и да е моля Ви или прѣдадете, или непрѣдадете книги-тѣ ми, удостоемя ако ви е възможно съ едно писмо, като ми расѣжете на кратко и за Герова и задѣцата му, зачтото желя да ся научя, като за мой бывшій Благодѣтель. Като сѣ надѣж, че ще сторите трудъ даисплѣните желаніето и моленіето ми, Поздравлявамъ Ви и остаямъ за всегда вашъ

Юлія 6-й 1880 въ
Дари-Дере

Пріятель и слуга Яковъ Димовъ
Змейковичъ Скопскій Македонецъ,
учитель въ Дари-дере, Гюмюрджинско

98. ЗАХАРИ Х. ЗОГРАФЪ.

1015. — Физикитѣ се харчатъ. Невѣжеството на самоков-
ци. Училището е за оплакване.

Пак. 40.

из Сѣмоковъ

Мудрословѣсний ѿучитлю Г. Найдене Х. Геровъ.

1850-ѡктовріа 5-ий д.

Писахъ ви ѿпонапрѣшъ, но незнамъ получихъте ли писмѡтоми, ѡбаче ѿ Сегѡви пѣша, книгити, като ѿмъ збѣра парѣте ѿ като намера челоувѣкъ сѣгуренъ, шевиги провѡда, ѿ като похарчимъ ѿ ѡстанѡли те 3- или 4- но знай защо шѣги по харча по прѣителите си, ѿ ѡзъ две зѣхъ, ѿщеме пѣшете за две (синдромитѣсь) каквѡто ѿшови пѣшехъ пространно ѿ ѡу понапрѣшнотомѣ писмо. Знай защѡ нашіѡ Сѣмоков, Сермѣятамъ Голѣмото варварство, ѿ царѣва Голѣмо несогласіе, Понѣже нашіѡ Болгарски родъ ѡбикновенно ѿма несогласіето, ѿ ѡтъ товѡ ѡбщитѣ работѣ мѣртви лежатъ. „ѡтъ Грѣби ѿ прости челоувѣци народна, ѿли ѡтѣчественна полза небѣва нѣкога“ но Бѡгъ нѣка промишлява за просвѣщеніето ѿмъ. сколѡтоніе достѡйно за ѡплакване,

Любящій ви като Братъ.

Захарѣя Х: Зографъ.

99. МИХАИЛЬ ИГНАТЬЕВИЧЪ ЗОЛОТАРЕВЪ.

1016. — Доротей е длъженъ. Има аманетъ срѣщо дълга
си. Кой да го плаща. Униятитѣ сѣ нерѣшительни. Аали паша
остава министръ.

Пак. 41.

Приято 5 Янн: 1862. Отгов. 11 Янн.

Адрианополь, 4. Января 1862.

Добрѣйшій Найденъ Геровичъ, письма Ваши отъ 26. и 29. Декабря получилъ я исправно. — Что касается Дороея, то онъ дѣйствительно долженъ 12,000 пістр., но только не въ Адрианополь, а въ Софіи; — цѣнность те вещей положительно никто не могъ мнѣ опредѣлить; — какъ-бы то ни было, мнѣ кажется что Вамъ нѣтъ никакой надобности выкупать его вещи, во первыхъ потому что вѣроятно самъ Патріархъ уплатитъ его долги, а быть можетъ и Дороей, съ своей стороны, найдетъ къ тому возможность, такъ какъ ему обѣщали всѣтѣ недоимки крѣя остались за Софійской Епархіей; — а, во вторыхъ если тѣмъ и можно будетъ доказать соучастіе фран. Консула въ Католической пропагандѣ, то на это не обратятъ большаго вниманія и не рѣшатся упрекнуть въ томъ фран. Прав-ва, тогда какъ содѣйствіе ея намъ нужно во многихъ другихъ, болѣе важныхъ, вопросовъ возникающихъ въ Царьградѣ. —

Куру-Кыржи возвратился; но Уніаты пока колеблются. —

Мнѣ пишутъ изъ Костѣппля, что Аали Паша остался въ Министерствѣ съ тѣмъ только условіемъ чтобы Султанъ издалъ новый Хаттъ крѣмъ объявилбы что онъ будетъ продолжать ту же политику которой руководствовался до нынѣ. — Хаттъ этотъ появился, — онъ очень любопытенъ. — Что же касается смѣны Фуада, то это я полагаю обычная гаремная интрига. —

Весь Вашъ

Золотаревъ.

P. S. — Увѣдомьте меня, пожалуйста, нѣтъ-ли въ Вашемъ краѣ Болгарскаго Монастыря Св. Кирилла и Параскевы.

1017. — Блонтъ ще помага Чаликию. Между униятѣ има смущение. Рафаилъ се колебае. Ще се чете български въ българскитѣ черкови въ Едрене.

Пак. 41.

Адрианополь, 20. Дек. 1862. —

На дняхъ я получилъ любезное письмо Ваше, добръйшій Найдень Геровичъ, равно какъ и депеши Ваши въ Миссію; — а теперь прилагаю нѣсколько писемъ полученныхъ здѣсь на Ваше имя.

Я говорилъ Блонту о дѣлѣ Чалики, и онъ обѣщалъ приложить все свое стараніе къ скорѣйшему его окричанію. —

Не стану распространяться здѣсь о Церковно-Болгарскомъ вопросѣ, — Вамъ онъ ближе извѣстенъ нежели мнѣ. — Куру-Кыржу, Дорооея и Хрисанфа ждутъ сюда на дняхъ; — между Уніятами большое смущеніе, говорятъ что даже Рафаель питаетъ надежду ѣхать въ Россію для окончанія своего образованія. — Какъ быто нибыло, въ настоящее время, Греческое духовенство не будетъ имѣть возможность препятствовать Богослуженію на Болгарскомъ языкѣ, — такъ какъ церкви въ Керечь-Ханѣ и Кіикѣ принадлежатъ исключительно Болгаръ. —

Я начинаю скучать смертельно и не вижу минуты когда можно будетъ ускользнуть изъ Адрианополя; — оставаться здѣсь болѣе двухъ мѣсяцевъ я ненамѣренъ. —

Какъ идетъ у Васъ Греческая пропаганда? Блонтъ ужасно ее страшится. — Крѣпко жму Вашу руку и прошу забывать преданнаго Вамъ

Золотарева.

1018. — Патриаршіята и отказалитѣ се отъ уніята Доро-тей и другитѣ

Пак. 41.

Адрианополь, 17. Января 1863.

Письмо Ваше, добръйшій Найдень Геровичъ, отъ 11. Января получено мною исправно. —

При семъ прилагаю отношеніе Аз.-го Деп.-та на Ваше имя и прошу вѣрить въ искренность чувствъ

душевно преданнаго Вамъ

Золотарева.

Филаретовъ мнѣ пишетъ, что Дорооея, и Хрисанфа очень ласкали въ Патріархію въ то время когда они бросили Унію и обнадежили возвратить въ Адрианополь съ назначеніемъ, но теперь какъ будто позабыли объ этомъ и отложили дѣло въ долгій ящикъ.

1019. — Искать се български шаекъ. Животътъ на европейската колонія въ Едрене. Къбръзлията е добръ съ руситѣ. Уніята не върви.

Пак. 41.

Адрианополь, 1/13 Февраля 1863. г.

Добръйшій Найдень Геровичъ, отправляю къ Вамъ сего дня нарочнаго курьера для доставленія новыхъ полосокъ; — такъ какъ старыя требуются обратно въ Министерство, то Вы можете возвратить ихъ съ тѣмъ же кавасомъ. —

Пользуюсь Вашею любезною предупредительностію чтобы обратиться къ Вамъ съ просьбою заказать семьдесятъ: (70): пикъ лѣтней матеріи по прилагаемому у сего образчику. — Матерія эта, какъ говоритъ Madame Blunі дѣлается въ одномъ изъ окрестныхъ монастырей Филиппополя и должна быть точъ въ точъ какъ образчикъ. — Вы меня крайне обяжете если прикажете изготovitъ ee какъ можно скорѣе. —

Французскій нашъ коллегъ находится нынѣ въ мѣстѣ Вашей резиденціи; Вы вѣроятно узнаете причину побудившую его къ этой поѣздкѣ. — Съ нимъ же выдаюсь я очень рѣдко, — онъ все боленъ и сидитъ преимущественно дома. — Съ Англичанами же выдаюсь два раза въ день, — они премилые и прелюбезные люди, безъ нихъ я не могъ-бы пережить Адрианопольской жизни. — Здешняя европейская колонія сильно предаётся танцманію, не проходитъ почти вечера безъ пляски; — на прошлой недѣли мы разыгрывали у Блонтъ французскій водевиль, и къ завтрашнему дню готовимъ такой-же спектакль. —

Съ Киприслой нахожусь я въ самыхъ выгодныхъ отношеніяхъ; онъ всячески старается загладить дурное впечатлѣніе произведенное поведеніемъ его во время Болгарскаго переселенія.—Дѣло Уніатовъ подвигается очень медленно; Куру-Кыржи, какъ видно, не пользуется достаточнымъ моральнымъ вліяніемъ чтобы искоренить Унію. — Хрисанфъ въ настоящее время здѣсь, онъ назначенъ Викаріемъ въ Демотику.

Если пребываніе мое здѣсь продолжится до лѣта, то я Васъ весною непременно навѣщу. —

Крѣпко жму Вашу руку и прошу забывать

душевно Вамъ преданнаго

М. Золотарева.

1020. — По случката съ новата черкова въ Стара Загора. Уніатитѣ се отказватъ отъ уніята. Оплакванія възъ Кирила.

Пак. 41.

Приято 9 Марта 1863. Отгов. 9 Марта.

Адріанополь, 4/16 Марта 1863.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, только что получилъ отношеніе Ваше отъ 1-го с. мца за № 16, касательно происшествій случившихся въ Ески-Загорѣ, о крыхъ я прежде имѣлъ неточныя свѣдѣнія. — Здѣсь утверждаютъ что поводомъ къ тому послужило желаніе Христіанъ строить церковь на мѣстности гдѣ во врѣмя оно находилось турецкое кладбище, и если мѣстные власти рѣшились уступить Христіанамъ эту землю, то это потому что они были ими подкуплены. — Не знаю справедливо-ли это обстоятельство? —

Въ послѣдніе три дня, 39. Уніатскихъ семействъ вернулись въ Патріархатъ и я надѣюсь что въ само короткое время въ Адріанополь не будетъ болѣе ни одного Уніата. — Мнѣ пришла счастливая мысль предложить Митрополиту Кириллу составить между старшинами подписку на покрытіе состоящихъ за уніатскими семействами недоимокъ, — что и послужило поводомъ къ сему результату. —

Здѣшніе Старшины снова подали просьбу на Кирилла; — распри эти ничѣмъ неоправдываются и проистекаютъ лишь изъ личныхъ интригъ.

Крѣпко жму Вашу руку и прошу забывать

душевно Вамъ преданнаго

Золотарева.

1021. — Малчински отвара католически училища. Въ Едре-не уніатитѣ намалѣватъ. Размѣстванія на рускитѣ консули. Къбръзли паша е приятель на руситѣ.

Пак. 41.

Приято 6 Априлия 1863.

Адріанополь, 4/16 Апрѣля 1863.

Отношенія Ваши, добрѣйшій Найдень Геровичъ, касательно мѣръ принятыхъ Турками по поводу беспорядковъ въ Ески Загорѣ и дѣятельности католической пропаганды, получены были мною исправно. — Мальчинскій кажется и въ Адріанополь намѣревается учредить школу, въ томъ убѣжденіи что это единственное средство къ поддержанію распадающейся Уніи; — въ городѣ остается не болѣе 12.-хъ семействъ Уніатовъ. . . . .

Влангали вернулся въ Бѣлградъ, а Шишкинъ отправился въ отпускъ въ Петербургъ, и потому кто и когда будетъ назначенъ Консуломъ въ Адріанополь положительно еще неизвѣстно; — быть може даже что и Шишкинъ вернется, потому что назначеніе Влангали Министромъ въ Китай не состоялось. —

Съ Киприслой Пашей мы въ большой дружбѣ, такъ что до сихъ поръ во всѣхъ дѣлахъ нашихъ подданныхъ онъ ни въ чемъ мнѣ не отказывалъ; вообще я нахожу его очень разсудительнымъ. —

Если, паче чаянія, пребываніе мое здѣсь продолжится еще, то я намѣренъ Васъ навести и поблагодарить Васъ лично за доброе Ваше ко мнѣ расположеніе.

Поклонитесь пожалуйста Вашей женѣ и вѣрьте искренности чувствъ преданнаго Вамъ

Золотарева.

1022. — Въ махала Каикъ въ Едрене не останалъ ни единъ уніятинъ.

Пак. 41.

Адрианополь, 11. Апрѣля 63.

Препровождаю къ Вамъ, добръйшій Найденъ Геровичъ, полученное здѣсь на Ваше имя письмо. —

Новаго пока ничего нѣтъ; — Уніаты мало-по-мало испаряются, такъ что въ Каикъ ни одного уже семейства не осталось. —

душевно Вамъ преданный
Золотаревъ.

1023. — Българетъ отъ Каикъ се оплакватъ отъ француз-
нѣя драгоманинъ. Шампуазо въ Самотраки за археологически
разкопки. Аргиропуло уволенъ.

Пак. 41.

Приято 27 Апр. 1863. Отгов. 3 Мая.

Адрианополь, 14. Апрѣля 1863.

Добръйшій Найденъ Геровичъ, спѣшу обрадовать Васъ пріятною новостію, — Уніаты прѣдмѣстѣя Каика, вернувшись къ Православію представили Генераль Губернатору прошеніе въ коемъ сѣгуются на интриги Французскаго Драгомана Подгойскаго: Кибрисли възбѣшенъ на подобное вѣшателство иностранца, и льшу себя надеждою что это даромъ ему не обойдется. —

Я давно ищу случая чтобы вывѣсти Поляка этого на чистую воду, и только теперь мнѣ удалось. — Пожалуйста чтобы это осталось между нами. —

Жара становится у насъ невыносимая, такъ что только вечеромъ выѣзжаю кататься верхомъ. —

Шампуазо долженъ вернуться сегодня изъ Самотраки гдѣ онъ отыскалъ хорошую, говорятъ, статую. — Новаго французскаго консула, Пласа, также ожидаютъ на дняхъ. —

Вотъ Вамъ новость: Полковникъ Богуславскій назначенъ Первымъ Драгоманомъ при Миссіи въ Константинополь, на мѣсто добраго нашего старика Аргиропуло, которому дали 3.000 р. сер. пенсіи и 10.000. р. с. единовременнаго пособія; — для семейства Аргиропуло этого мало, но больше выхлопотать не могли.

Что подблывается у Васъ новаго? — Говорятъ что партія Гюмюшгердана беретъ верхъ.

Поклонитесь пожалуйста женѣ Вашей и вѣрьте въ искренность чувствъ

душевно Вамъ преданнаго
Золотарева.

1024 — Събитія въ Т. Пазарджикъ и Къбръзли паша.
Къбръзлията приналъ подаркъ отъ руския царь.

Пак. 41

Адрианополь, 23. Мая 1863. г.

Любезнѣйшій Найденъ Геровичъ, препровождаю къ Вамъ у сего два отношенія изъ Миссіи и письмо отъ Филаретова. —

Событія имѣвшія мѣсто въ Татаръ-Базарджикъ были сообщены мною Киприслъ Пашѣ, который обѣщался пригласить Филиппопольскаго Губернатора заняться этимъ дѣломъ. — Киприсли получили отъ Государя въ подарокъ экземпляръ великолѣпнаго иллюстрированнаго описанія Коронаціи Ихъ Величествъ, такъ какъ онъ присутствовалъ при этомъ торжествѣ Чрезвычайнаго Посла Султана. —

Увѣдомте меня пожалуйста сколько слѣдуетъ за жакетку и матерію: — если же за жакетку требуютъ деньги сейчасъ, то потрудитесь заплатить, а я немедленно Вамъ ихъ возарану. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1025. — Искать се статистически свѣдѣнія за чифтлицѣ въ Пловдивско. Руски и грѣцки подданици въ Пловдивъ.

Пак. 41.

Собирая нѣкоторыя статистическія свѣдѣнія, Вы меня крайне обязали-бы, любезнѣйшій Найдень Геровичъ, доставивъ мнѣ подробности по нижеслѣдующимъ вопросамъ :

1-о. Сколько приблизительно дунумовъ занимаетъ большинство Чифтликотвъ въ Филиппопольскомъ Санджакѣ, и относительная численность Чифтликотвъ превышающихъ 2000. дунумовъ, — заключающихъ въ себѣ отъ 400. до 2000, отъ 200. до 400, отъ 40 до 100, и менѣе 40. дунумовъ. —

2-о. Сколько дунумовъ долженъ заключать въ себѣ Чифтликъ чтобы хозяева онаго принуждены были обрабатывать наймомъ, — и, въ такомъ случаѣ, сколько каждый рабочій получаетъ вознагражденія въ годъ, или въ мѣсяцъ, или же въ день.

3-о. Сколько жителей въ Филиппопольскомъ Санджакѣ, и относительная численность Турокъ, Грековъ, Болгаръ и Армянъ. —

4-о. Сбытъ товаровъ производится сухимъ путемъ, или же по судоходнымъ рѣкамъ. —

5-о. Сколько стоитъ лошадь и мулъ, употребляемые для полевыхъ работъ.

6-о. Относительное количество дунумовъ, употребляемыхъ на обработку хлѣбныхъ продуктовъ, винограда, шелковичнаго дерева, риса и проч.

7-о. Хозяева чифтликотвъ занимаютъ ли деньги до посѣва, и въ такомъ случаѣ сколько платятъ интересы въ годъ, — и что даютъ въ залогъ. — Кредиторъ теряетъ-ли что-нибудь при подобнаго займа. —

Заранѣе благодарю Васъ за свѣдѣнія, которыя Вы будете имѣть доброту мнѣ сообщить.

Киприсли Паша мнѣ говорилъ нынче что Филиппопольскій Губернаторъ донесъ ему что въ послѣднее время появилось тамъ множество турецкихъ подданныхъ съ греческими и русскими паспортами; — Киприсли отвѣтилъ ему на это чтобы русскихъ всѣхъ призналъ въ качествѣ нашихъ подданныхъ, Грековъ же нѣтъ. —

Шишкинъ уже женился и долженъ быть на дняхъ въ Бѣлградѣ. —

Адрианополь
20. Мая 1863.

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1026. — Искать се статистически свѣдѣнія за земледѣльческіѣ домакинства и за плодородіе на земята въ Пловдивско.

Пак. 14.

Адрианополь, 4. Юня 1863. г.

Позвольте, добрѣйшій Найдень Геровичъ, попросить Васъ доставить еще нѣкоторыя подробности касательно земледѣлія въ Филиппопольскомъ Санджакѣ.

1-о. Какова цѣнность Чифтликотвъ въ 4.000. дунумовъ?

2-о. Сколько дохода приноситъ подобный Чифтликъ и сколько расхода требуется на содержаніе онаго въ годъ? —

3-о. Личный составъ подобнаго Чифтлика; — число нанятыхъ на годъ рабочихъ, жалованье ихъ, стоимость ихъ прокормленія; число оракачи, (поденщиковъ): и ихъ жалованье. — Количество рогатаго и другого скота, стоимость ихъ прокормленія. Подати которые платитъ правительству хозяинъ подобной фермы и стоимость десятины. — Сколько дунумовъ изъ этихъ 4,000. обрабатывается ежегодно. —

Вообще всѣ подробности относящіяся къ управленію Чифтликотвъ въ Филиппопольскомъ Санджакѣ. — Свѣдѣнія эти мнѣ желательно было-бы имѣть чтобы имѣть сравнительное понятіе между земледѣліемъ нашихъ двухъ провинцій. —

Для Адрианополя я составилъ слѣдующій образчикъ. — Личный составъ фермы 1. Назиръ, — 1. Анахтарджи, — 1. Чифтчи-баши, — 1. Куруджи, — 20. Рабочихъ, — 30. Поденщиковъ. Итогъ расхода. Итогъ дохода. — Чтобы имѣть понятіе о плодородіи Филиппопольской почвы, мнѣ нужно было-бы знать сколько 4. дунумовъ земли производятъ пшеницы, ячменя, маиса, овса, риса и сусамовые сѣмена.

Благодаря Васъ еще разъ и прося извинить за трудъ и скуку которые я Вамъ доставляю, остаюсь

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1027. — По татарпазарджишкото събитие. Хасанъ паша съучастникъ съ Гюмушъ-гердана. Къбръзлията недоволенъ. Католицитѣ ще отварятъ училища въ Пловдивъ и Едрене.

Пак. 41.

Адрианополь, 8. Юля 1863.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, — прочитавъ донесеніе Ваше касательно Татаръ-Базарджикскаго событія, я тотчасъ сдѣлалъ изъ онаго выписку на французскомъ языкѣ для Киприслы Паши, которая и была имъ препровождена въ Филиппополь съ приглашеніемъ тамошнему Губернатору нарядить по этому дѣлу слѣдствіе, — поэтому, я полагаю что это никто иное какъ Хасанъ Паша передалъ Гюмушгердану. — Подобный со стороны вашего Губернатора поступокъ положительно доказываетъ соучастіе его съ Гюмушемъ, и я не оставляю поставить оный на видъ Киприслѣ Пашѣ который намылитъ ему за это голову. . . . .

Въ настоящее время находится здѣсь Брунонь; — Аббатъ Галоберъ отправляется на дняхъ въ Филиппополь для открытія тамъ католической школы; — сюдаже пріѣхалъ полякъ съ тою же самою цѣлью. —

Жму Вашу руку и прошу не забывать

душевно преданнаго
Золотарева.

Вы меня крайне обязали-бы доставивъ мнѣ днемъ ранѣ свѣдѣнія которыя я у Васъ просилъ.

1028. — Епископъ Брунонь въ Едрене. Угощения въ негова честь. Созополскія владика и димотишкыя изслѣдвать обвиненія противъ едренскія митрополитъ.

Пак. 41.

Адрианополь, 23. Юля 1863.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ,

. . . . .
На прошлой недѣли здѣшняя Католическая колонія кутила въ честь пробывшаго здѣсь дней восемь Епископа Брунана; — именнитые Бодетти и Вернацца старались перещеголять другъ друга роскошными обѣдами; — результатомъ этихъ обѣдовъ, носившихъ характеръ чисто религіозный и на которые иновѣрные консулы приглашенными быть не удостоились, — было сильное разстройство Архипастырскаго желудка. — Брунонь ѣздилъ въ Керечь-ханы и служилъ тамъ обѣдню. —

Въ настоящее время находятся здѣсь Сизопольскій и Демотискій Архіепископы; — имъ поручено изслѣдованіе обвиненій взводимыхъ на здѣшняго Митрополита. — Дѣло пока ничѣмъ не кончилось; — какъ бы то ни было, мнѣ кажется, что обвиненія эти не основаны ни на какихъ положительныхъ данныхъ, и только служатъ результатомъ интригъ. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

Надѣюсь получить съ будущею почтою статистическія свѣдѣнія.

1029. — Благодарность за изпратенитѣ статистически свѣдѣнія. Блонтъ недоволенъ отъ Хасанъ-паша. Землетръсение въ Едрене.

Пак. 41.

Прято 29 Августа 1863 г.

Адрианополь, 23. Августа 1863.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, сейчасъ получилъ письмо Ваше отъ 21. числа, и пользуюсь сегодняшнимъ отъѣздомъ Гешоглу въ Филиппополь чтобы выразить Вамъ сердечную мою благодарность за любопытныя и подробныя свѣдѣнія; — онѣ заключаютъ въ себѣ все что только можно желать. — Вмѣстѣ съ выраженіемъ благодарности, я прошу Васъ извинить меня если я Васъ затруднилъ. —

Съ первымъ русскимъ курьеромъ напишу Вамъ обстоятельнѣе. — Чтоже касается Хасана-Паши, то и Блонтъ крайне имъ недоволенъ, особенно послѣ Андрониковскаго дѣла. —

Не знаю удатся-ли съѣздить въ Узунджово; во всякомъ случаѣ постараюсь. —

Сердечно Вамъ преданный
Золотаревъ.

Неужто Вы еще не отдѣлались отъ проклятой лихорадки? — говорятъ что въ Филиппополѣ она въ настоящее время свирѣпствуетъ. —

Третьяго дня по утру мы были разбужены сильнымъ землетрясеніемъ.

1030. — Дипломатически размѣстванія и назначенія. Едренскія митрополитъ оправданъ. Гръцкіе старѣйшины въ Едрене злоупотребили голѣми суми християнски общи пари. Ново землетрясение.

Пак. 41.

Адрианополь, 27 Августа 63.

Еще разъ благодарю Васъ, добрыйшій Найдень Геровичъ, за трудъ который Вы на себя приняли и за присылку статистическихъ свѣдѣній. —

Назначеніе Влангали Посланникомъ въ Китай, а Гирса въ Персію состоялось лишь на дняхъ: — о замѣщеніи же Константинопольскаго поста ничего еще положительнаго неизвѣстно, — ходили слухи о прибытіи въ Цариградъ Балобина, но они опять канули въ воду. — Я полагаю что предстоящія назначенія въ Турціи состоятся лишь по минованіи Польскаго кризиса. —

Слѣдствіе производимое надъ Адрианопольскимъ Митрополитомъ, Архіереями Сизопольскимъ и Демотикскимъ кончилось ничѣмъ; — обвиненія взводимыя на него неимѣли никакого основанія. — Многочисленныя жалобы на разтрату Греческими Старшинами суммъ принадлежащихъ Православной общинѣ, побудили Пашу составить комиссію изъ Христіанъ подъ предсѣдательствомъ Диванъ-Ефенди для обревизованія счетовъ начиная съ 1853. г. — Занятія комиссіи приходятъ къ окончанію; — но хотя разтрата дѣйствительно грамадная, вѣроятно все будетъ замазано и заплпено, благодаря добровольному приношенію въ пользу турецкаго слѣдователя. —

На прошлой недѣли у насъ было довольно сильное замлетрясеніе; — вчера также мы чувствовали маленькій ударъ. —

.....

Крѣпко жму Вашу руку и прошу забывать

душевно Вамъ преданнаго
Золотарева.

1031. — Законъ за носене оружје. Кѣбрьзлията благоприятствува на руситѣ. Французки консулъ Пласъ не е съгласенъ съ пропагандата. Страхътъ отъ полската школа въ Едрене. Мисль да се отвори централно бългaрско училище.

Пак. 41.

Адрианополь, 11. Сентебря 63.

Письмо это, добрыйшій Найдень Геровичъ, застанетъ Васъ вѣроятно въ Узунджовѣ куда и мнѣ хотѣлось-бы пріѣхать, — къ сожалѣнію нѣкоторые обстоятельства мѣшаютъ мнѣ придпринять поѣздку эту. —

Въ послѣднемъ Вашемъ донесеніи въ Миссію Вы упомянули о запрещеніи носить оружје въ путешествія; — мѣра эта принятая отчасти и здѣсь, не была въ точности понята Филиппопольскими властями. Здѣсь продолжаютъ ежедневно выдавать тескере на ношеніе оружія, но съ тою только разницею что прежде документы эти выдавались на цѣлый годъ и предъявитель онаго могъ ѣздить вооруженнымъ куда заблагоразсудилось-бы, — а теперь тескере выдается лишь на единъ переѣздъ и съ тѣмъ чтобы владѣтель онаго не уклонялся отъ большаго пути. — Распоряженіе это имѣло въ виду уменьшить убійствъ въ деревняхъ. — Хасанъ-паша, по своему обыкновенію пересолилъ и не хотѣлъ понять настоящаго примѣненія этой мѣры. —

Что же касается Киприслы, то я не могу пожаловаться на поведеніе его въ отношеніе русскихъ подданныхъ; — тѣ изъ нихъ кои и не имѣютъ еще положительнаго права на наше покровительство, продолжаютъ пользоваться имъ до окончательнаго уясненія вопроса о національности. — Многіе же изъ нашихъ подданныхъ слишкомъ взыскательны и самы не знаютъ чего хотятъ. — Вообще, я нахожусь съ Киприслой въ очень выгодныхъ отношеніяхъ.

Ново-назначенный Французскій Консулъ, Пласъ не возвращался еще изъ отпуска; — во время 2.-хъ недѣльнаго пребыванія его между нами я имѣлъ случай замѣтить что онъ относится къ идеямъ пропагандистовъ съ необыкновенной холодностью и даже слышалъ отъ него отзывъ что пора-бы оставить попытку обратить въ католицизмъ Болгаръ. — Дѣйствительно, нынѣшнее поколѣніе не поддается лживымъ внушеніямъ, — но что меня пугаетъ это намѣреніе польскихъ священниковъ устроить въ Адрианоуполь католическую школу, тѣмъ болѣе что здѣшнія училища не будутъ въ состояніи выдержать подобную конкуренцію, и, быть можетъ, многіе Болгаре будутъ помѣщать дѣтей своихъ къ католикамъ; — вслѣдствіе чего, будущее поколѣніе, если оно получитъ воспитаніе подъ руководствомъ Поляковъ, подчинится естественно католическому вліянію. — Молодые же болгаре, получившіе образованіе въ Россіи, не приносятъ, по извѣстнымъ Вамъ причинамъ, той пользы народу, которую мы имѣли въ виду. — Потому, я совершенно того мнѣнія что слѣдовало бы серьезно подумать объ этомъ и позаботиться объ устройствѣ въ одномъ изъ здѣшнихъ городѣ центральной школы по примѣру нашихъ гимназій. — Въ сегоднешнемъ моемъ донесеніи я распространился объ этомъ дѣлѣ довольно длино; — не знаю только какъ разсужденія эти будутъ приняты. —

Погода у насъ великолѣпная; — мы еще всѣ въ Карагачѣ. — Въ городѣ же я перемѣнилъ жилище; — Блонтъ, какъ Вамъ извѣстно, купилъ себѣ домъ, а я удержалъ за собою прежнюю его квартиру, которая несравненно лучше и удобнѣе моей старой. —

Рогали поѣхалъ въ Константинополь совѣтоваться съ медикомъ о болѣзни жены. —

Крѣпко жму Вашу руку и прошу помнить

искренно Вамъ преданнаго
Золотарева.

1032. — На Узунджово зимане-даването слабо. Вѣроятность да бжде избранъ патриархъ призренскій митрополитъ-българинъ.

Пак. 11.

Приято 26 Септ. 1863. Отгов. 29 Септ.

Адрианоуполь, 24. Сент. 63.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, отправляясь завтра на недѣлю въ Константинополь, спѣшу прѣдложить Вамъ мои услуги въ случаѣ если-бы они Вамъ понадобились. — Къ слѣдующему русскому курьеру я буду непремѣнно назадъ; а до того Вы можете разоку написать мнѣ въ Царьградъ. — Письмо Ваше въ Терново будетъ отправлено. —

Говорятъ что сбытъ товара въ Узунджово былъ въ нынѣшнемъ годѣ крайне плохой. —

Если судить по полученнымъ здѣсь извѣстіямъ, надо полагать что Рашско-призренскій Митрополитъ будетъ избранъ Патриархомъ; — онъ родомъ Болгаринъ, — я съ нимъ познакомился въ Албаніи. —

Говорятъ что у Васъ новый драгоманъ, и вообще всѣ его здѣсь очень хвалятъ. —

Поклонитесь, прошу Васъ, женѣ Вашей и вѣрьте въ искренность чувствъ

преданнаго Вамъ
Золотарева.

1033. — Донесението на Герова за централно училище възприето и отъ Новикова. Направата на католическо училище въ Едрене спрѣна отъ Къбръзлията. Пантелеимонъ проповѣдва ересь.

Пак. 41.

Адрианополь, 24 Октября 63.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, донесеніе Ваше о центральной школѣ получено было въ Константинополь при мнѣ, и Новиковъ намѣревался изготovitъ депешу въ Министерство съ тѣмъ чтобы рекомендовать учрежденіе подобнаго училища на деньги употребляемыя до селѣ на воспитаніе Болгаръ въ Россіи.

Пропагандисты приступили было къ постройкѣ въ Адрианополь Католической школы на новокупленной землѣ, какъ другъ Киприслы Паша приказалъ прервать работы, подѣ тѣмъ предлогомъ что они не испрашивали на то разрѣшеніе правительства. — Теперь они обратились въ Константинополь; — но какъ бы то ни было, распоряженіе Киприслы Пашы послужить народонаселенію доказательствомъ что онъ неблагоклонно смотритъ на попытки Католическихъ Агентовъ. — Разрѣшеніе изъ Царьграда еще не приходило и работы остаются прерванными. —

Въ настоящее время находится здѣсь какой-то монахъ подѣ именемъ Пантелеимонъ; — онъ проповѣдуетъ ересь и успѣлъ уже образовать довольно прозелитовъ. Сегодня я пишу въ Миссію прося рекомендовать Патріархату заточеніе его на Аѳонъ. . . . .

Новиковъ мнѣ сказалъ что о Чаликѣ Вы должны написать въ Азіятскій Департаментъ; во всякомъ случаѣ, увѣдомьте меня пожалуйста какъ Вы намѣрены поступить. —

О Гюмушгерданѣ я уже говорилъ Мехмедъ-Киприслы-Пашѣ, которому уже извѣстны всѣ его злоупотребленія; — онъ обѣщался написать по сему поводу въ Константинополь.

Жму Вашу руку и прошу забывать

преданнаго Вамъ
Золотарева.

Прилагаемый у сего пакетъ потрудитесь передать Я н ко К и р о.

1034. — Настроението на търновскитѣ българе е миролюбиво. Свѣдѣніята на Чалики сж противоположни. Дѣ е истината?

Пак. 41.

Адрианополь, 6/18 Ноября 63.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, — перелистывая бумаги полученные въ Миссіи въ мое отсутствіе; мнѣ попался рапортъ Кожевникова въ коемъ онъ подробно описываетъ настроеніе умовъ въ Болгаріи. — По его свѣдѣніямъ, Терновскіе жители далеко не сочувствуютъ направленію Болгаръ находящихся за границею, а особенно тѣхъ кои находятся въ Букарестѣ и Ибраилѣ; — вмѣсто того чтобы желать разрушеніе Турецкой Имперіи, они стараются въ настоящее время поддержать ее чтобы въ мутной водѣ рыбу ловить; — всѣ стремленія ихъ клонятся только къ тому чтобы замѣстить Грековъ въ духовномъ управленіи. — Вслѣдствіе чего, имъ желательно было отдалить разрѣшеніе восточнаго вопроса на извѣстное время. — Мирное настроеніе Болгаръ находится въ совершенномъ противоречіи съ тѣмъ что сообщилъ мнѣ Чалики; — по его мнѣнію, къ будущей веснѣ Болгаре готовятъ кажется движеніе подѣ настроеніемъ Букурестскаго Комитета, и что Сербія не чужда этимъ попыткамъ.

Вы меня крайне обязали-бы сообщивъ мнѣ какое изъ этихъ двухъ мнѣній кажется Вамъ правдоподобнѣе. —

Войны, повидимому, у насъ не будетъ; — образъ дѣйствій Англіи изолировать не Россію, а Францію. — Чтоже касается Турціи, то поведеніе ея въ Польскомъ вопросѣ безукоризненно; — она всячески старается предупредить военныя столкновения. —

Чалики ѣдетъ завтра въ Константинополь съ нашею почтою.

На дняхъ отправляются къ Вамъ пять Французскихъ священниковъ. —

Поклонитесь, пожалуйста, женѣ Вашей и вѣрьте въ дружбу

преданнаго Вамъ
Золотарева.

1035. — Положението на унията въ Одринско. Пахомия и унията. Прѣговори да се отмѣтне отъ нея.

Пак. 41.

Адрианополь, 20. Ноября 63.

Благодарю Васъ, добръйшій Найдень Геровичъ, за яблоки, какъ отъ себя, такъ и отъ Г-на Рогало. —

Изъ нынѣшней моей къ Вамъ экспедицію Вы усмотрите о положеній въ здѣшнемъ краѣ уніи и объ образѣ дѣйствій Киприслы-Паши. — Съ будущей почтой я доставлю Вамъ копію съ донесенія отъ сегодняшняго числа, — оно касается намѣренія Архимандрита Пахомія, находящагося въ с. Маломъ-Терновѣ и челоука весьма умнаго и образованнаго, признать главенство Папы. — Переговоры мои съ нимъ еще не кончились, но я надѣюсь отклонить его отъ подобнаго безумія. — Губернаторъ дѣйствуетъ, въ этомъ случаѣ, безукоризненно. —

Посылаю Вамъ при семъ свою фотографическую карточку; — не знаю узнаете ли Вы меня по ней. —

Курьера я ожидаю съ минуты на минуту, и если будетъ что нибудь особенно новое, то припишу. —

Поклонитесь, пожалуйста, женѣ Вашей, и вѣрьте въ дружбу

преданнаго Вамъ
Золотарева.

1036. — Прѣговори съ архимандритъ Пахомия за да се отрече отъ унията. Интригитъ на Гюмушъ-герданъ.

Пак. 41.

Адрианополь, 4. Декабря 63.

Добръйшій Найдень Геровичъ. — Изъ прилагаемой при семъ копію съ депеши моей за № 233. Вамъ будетъ извѣстно о ходѣ Уніатскаго вопроса. — Нѣсколько дней тому назадъ, я получилъ шифрованный телеграммъ отъ Новикова коимъ онъ передалъ мнѣ уполномоченіе со стороны Вселенскаго Патріарха удостовѣрить письменно Архимандрита Пахомія, что его не вызовутъ въ Константинополь, что онъ можетъ оставаться здѣсь и даже получать попрежнему жалованье, лишь только покинулъ-бы Унію. — Вчера я имѣлъ свиданіе съ Архимандритомъ: — сначала онъ было настаивалъ чтобы немедленно уплатили ему 14.000. піастр. которыя онъ будто истратилъ въ Терновѣ, — и я съ большимъ трудомъ убѣдилъ его не считать уплату денегъ какъ непремѣнное условіе возвращенія къ Православію, но предоставитъ мнѣ потомъ ходатайство по сему дѣлу. — Принявъ отъ меня вышеозначенное письменное удостовѣреніе, Пахомій обѣщался покинуть Уніатовъ и отправиться сегодня къ Митрополиту. — И такъ, дѣло это можно пока считать оконченнымъ, — нельзя толко знать согласится ли Патріархія уплатить 14.000 піастр.? —

Какъ быто ни было, Пахомій не произвелъ на меня благоприятнаго впечатлѣнія и не вселилъ никакого довѣрія. —

Происки Гюмушгердана коротко извѣстны Киприслъ-Пашѣ, и онъ намѣревается написать по сему поводу Гассанъ-Пашѣ дружественное, но наставительное письмо.

Кто у Васъ забавляется корреспонденціею въ „Courrier d'Orient;“ — послѣдняя превзошла всѣ предшествовавшія. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1037. — Архимандритъ Пахоми изигралъ православитѣ. Уніятскія въпросъ срѣдство за парични спекуляции. Успѣхъ на католичествомъ зависи отъ рѣшеніето на българския въпросъ. Оплакування противъ Хасанъ паша и Гюмушъ-гердана.

Пак. 41.

Адрианополь, 19/31 Декабря 63.

Вчерашній курьеръ пріѣхалъ такъ рано что засталъ меня еще въ постелѣ, и потому я не успѣлъ Вамъ написать, добръйшій Найдень Геровичъ. — Не смотря на обѣщаніе произнесенное самымъ торжественнымъ образомъ, присоединиться снова

къ Православной Церкви, Архимандритъ Пахомій меня надулъ и остался, по прежнему между Католиками. — Возвращеніе свое въ Православіе онъ обусловливаетъ уплатою ему 14.000. піастровъ, истраченныхъ, будго-бы, имъ въ счетъ Патріархата. — Уніятскій вопросъ можетъ легко принять видъ денежной спекуляціи, и потому не слѣдуетъ, кажется, поощрять подобныя сдѣлки. —

Я совершенно согласенъ съ Вами что успѣхъ или поражение Католической Пропаганды зависитъ вполне отъ тѣхъ мѣръ которыя будутъ приняты Вселенскимъ Патріархомъ относительно Болгарскаго вопроса. —

Извѣстно-ли Вамъ, что Филиппопольскіе Болгары подали прошеніе въ Порту противъ Хассанъ-Паши и Гюмушгердана; — Упомяная объ этомъ, я просилъ Новикова рекомендовать В-му Визирю назначеніе Киприсли-Паши Коммиссаромъ и порученіе ему слѣдствія по Филиппопольскому Санджаку; — Киприслъ всѣ интриги и происки эти коротко извѣстны. —

Съ прошлою почтою я забылъ упомянуть о смерти Филаретова, который скончался въ Александріи. —

душевно Вамъ преданный
Золотаревъ.

1038. — Искать да заточать Пантелеимона. Послѣдователитъ му го не даватъ. Властьта отстѣпя. Пантелеимонъ ще става уніятинъ.

Пак. 41.

Адрианополь, 24. Дек. 63.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, — очень радъ что телеграммъ мой доставилъ Вамъ удовольствіе; — но такъ какъ свѣдѣнія эти не совершенно еще положительны, то желательно было-бы чтобы слухъ о нихъ не выходилъ изъ извѣстнаго кружка. — Состоялось-ли Мазбата въ пользу Губернатора, или нѣтъ? . . . . .

Вслѣдствіе настояній Новикова Порты прислала сюда Мубашира съ приказаніемъ взять Пантелеймона и свести его на Аѳонъ; — мѣра эта не могла быть приведенной въ исполненіе вслѣдствіе сопротивленія приверженцевъ его; — до 200. сотъ женщинъ приходили намеренны къ Пашѣ съ воплями и криками, такъ что должны были оставить его во покоѣ. — Между тѣмъ, Пантелеймонъ намѣревался было также сдѣлаться Уніятонъ, но, къ счастью, раздумался. —

Я буду съ нетерпѣніемъ ожидать извѣстій о проискахъ Хасанъ-Паши.

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1039. — Демонстрація противъ заточеніи на Пантелеимона. Властьта иска нови наставленія. Пантелеимонъ у Уніятитѣ. Брунонъ неговъ защитникъ. Патриаршіята трѣбва да настаява. Церковниятъ въпросъ.

Пак 41.

Приято 4 Янн. 1864. Отгов. 4. Янн.

Адрианополь, 31. Декабря 63.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, — сейчасъ получилъ письмо Ваше отъ 28. Дек., и не замедлю доставить къ Вамъ депеши которыя могутъ прибыть съ завтрашнею почтою. — между тѣмъ, прошу Васъ передать прилагаемое у сего письмо Стояновичу. —

Вслѣдствіе настоятельства Патріархата, порта прислала сюда Мубашира съ приказаніемъ схватить Пантелеймона и свести его на Аѳонъ въ заточеніе. — Слухъ объ этомъ пронесся быстро, и тотчасъ партизаны этого раскольника собрались на дворъ Конака и требовали оставить Пантелеймона въ покоѣ, между тѣмъ какъ сей послѣдній успѣлъ скрыться у Уніатовъ въ Керечь-Ханѣ. —

Демонстрація эта вынудила Пашу обратиться, по телеграфу, за новыми инструкціями, а Католическіе Агенты адресовали депешу Брунона съ просьбою употребить свое вліяніе въ Портѣ чтобы отмѣнить распоряженіе о ссылкѣ Пантелеймона, обѣщая склонить его и партизановъ къ Уніи. —

По моему мнѣнію, Патріархатъ долженъ настоять на ссылкѣ сего раскольника, ибо, въ противномъ случаѣ, если всякій монахъ будетъ имѣть возможность избѣгнуть заслуженное наказаніе прибѣгнувъ къ покровительству Пропандистовъ, — кредитъ Патріарха пострадаетъ какъ въ духовномъ отношеніи, такъ и съ точки зрѣнія подчиненности. —

Болгарскій вопросъ не подвигается; — я боюсь чтобы упорство Патриархата не доставило ему случай раскаиваться. — Въ такомъ случаѣ, останется только желать чтобы Болгарское народонаселеніе не поддавалось внушеніямъ Католикавъ, а послѣдовало-бы, по крайней мѣрѣ примѣру Пловдивскихъ Болгаръ. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1040. — Консулски забавления. Статія противъ Гюмюшгердана, писана отъ Золотарева.

Пак. 41.

Пріято 1 Февр. 1864 г. Отгов. 5 Февр.

Адрианополь, 30, Января 1864. —

Добрѣйшій Найдень Геровичъ. —

Вчера я не успѣлъ написать Вамъ и двухъ строкъ, потому что третьяго дня мы бѣсились до пяти часовъ утра. — Гостинная моя обращена въ театральную залу, и во вторникъ всѣ Консула играли въ одномъ водевилѣ, Камерлахеръ, Гизъ, Блонтъ игралъ женскую роль, а Рогали представилъ съ большимъ успѣхомъ три личности: Англійскаго Милорда, Итальянскаго Синьора и Французскаго помѣщика. — Въ остальныхъ пьесахъ играли M-mes Blunt и Guys. — Публики было много, и пріѣхалъ даже Киприслы Паша, крый въ продолженіи всего карнавала не былъ рѣшительно ни у кого; — изъ особой деликатности онъ надѣлъ по сему случаю лишь русскую звѣзду Бѣлаго Орла. —

Въ одномъ изъ Вашихъ писемъ Вы упомянули о впечатлѣніи произведенія въ Филиппополѣ статьею въ „Courrier d'Orient“, касательно Гюмюшгердана. — Статя эта была написана мною, и Блонтъ передалъ ее одному изъ здѣшнихъ пріятелей который служитъ корреспондентомъ; — сей послѣдній получилъ вчера письмо отъ редактора въ которомъ онъ извѣщаетъ его что партизаны Гюмюшгердана „jetten feu et flamme“, и адресуютъ ему письма въ опроверженіе Адрианопольской корреспонденціи; но письма эти не будутъ напечатаны до тѣхъ поръ пока самъ Гюмюшгерданъ неподпишется. — Редакторъ, который питаетъ большое уваженіе къ здѣшнему корреспонденту, присовокупляетъ что противники могутъ обратиться въ Порту, а потому онъ проситъ, нельзя-ли, для того чтобы выйти изъ дѣла этого побѣдителемъ, доставить письменное удостовѣреніе въ томъ что дѣйствительно Губ-ръ бросилъ въ печь декретованную изъ росписку и обратился къ Мал-мудиръ съ извѣстнымъ Вамъ выраженіемъ.

Прежде всего, я совѣтвалъ корреспонденту отвѣтить въ слѣдующемъ духѣ: „извѣстившись о содержаніи просьбы отправленной Филиппопольскими жителями въ Порту на Гассанъ Пашу и Гюмюшгердана, мнѣ не могъ показаться не правдоподобнымъ слухъ о поведеніи Губ.-ра въ присутствіи Меджлиса; — не смотря на то что молва объ этомъ приключеніи была всеобщая какъ здѣсь такъ и въ Пловдивѣ, я тѣмъ не менѣе счелъ нужнымъ, прежде нежели Вамъ его сообщить, провѣрить; — нѣкоторые изъ здѣшнихъ Консуловъ, въ разговорахъ со мною, увѣряли меня, что ими были получены тождественныя свѣдѣнія по поводу образа дѣйствій и рѣчи приписываемыхъ Гассанъ-Пашѣ. — Если не вѣрить официальнымъ источникамъ, то на чемъ же основывать корреспонденцію свою. — Поведеніе Гюмюшгердана извѣстно Портѣ изъ помянутой просьбы; — если же она хочетъ еще болѣе удостовѣриться, то можетъ нарядить слѣдствіе, или же обратиться за свѣдѣніями къ Иностраннымъ Посольствамъ“. —

Я надѣюсь что, въ случаѣ нужды, подобный отвѣтъ закроетъ ротъ Портѣ и что Гюмюшгерданъ не посмѣетъ затѣять дѣла. — Какъ-бы то ни было, я полагаю

что ктонибудь изъ Вашихъ пріятелей могъ-бы адресовать редактору „*Courier d'Orient*“ письмо слѣдующаго содержанія:

„Ayant appris indirectement que les partisans de Gumuchguerdan s'efforcent à démenter les faits relatés dans une correspondance, qui vous a été adressée d'Andrinople, ainsi que le langage tenu par Hassan Pacha en plein Medjlis, — je crois de mon devoir de vous informer que la conduite de Gumuchguerdan est trop bien dépeinte dans la pétition des habitans de Philippopoli à la S. Porte, pour qu'il me soit nécessaire d'y-revenir. — Quant à Hassan Pacha, il est ici de notariété publique que ce fonctionnaire avait prononcé les paroles mentionnées dans la susdite correspondance et que le reçu décrété par le Gouv-r avait été en effet jeté par lui dans le poêle. — Ces faits pourraient être facilement établis si la Porte consultait les témoins oculaires.“ —

Быть можетъ Чалики согласится написать письмо это, или кто-нибудь другой. — Во всякомъ случаѣ, хорошо-бы если кто-либо сдѣлалъ это; — если уже принялись за Пашу и Гюмушгердана, то надо доконать ихъ до конца. —

Вчера я получилъ отъ Новикова слѣдующее отношеніе: — „Par suite de votre rapport du 18. Déc., sur la conduite irrégulière de Hassan Pacha, je n'ai pas manqué d'appeler l'attention du Ministre Ottoman des aff. etr., sur les actes de ce fonctionnaire.—Par la réponse que m'a donnée Aali Pacha et qui se trouve reproduite dans l'office ci-joint à cachet-volant à M-r. Guérow, vous verrez que la Porte n'a pas une haute opinion de Hassan Pacha.“ —

Отношеніе же къ Вамъ, кромѣ того кое касалось Софійскаго Губ-ра, и препровожденнаго къ Вамъ со вчерашнымъ курьеромъ, — въ пакетѣ не нашлось; — вѣроятно Симонъ забылъ вложить, — во всякомъ случаѣ я не замедлю справиться.—

Несмотря на то что преподобный Пантелеймонъ призналъ главенство Папы, — Киприслы Паша отправилъ его подъ конвоемъ въ Кистипль.— Польскіе священники хотѣли было телеграфировать Брунони, но Ген. Губ-ъ запретилъ передачу депеши, и объявилъ пропагандистамъ что онъ не признаетъ за ними права оказывать покровительство лицамъ преслѣдуемымъ законной духовной власти.

Передайте, прошу Васъ, прилагаемое письмо Стояновичу, кромѣ поклонитесь отъ меня, ровно какъ и Чалики. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1041. — Прието писмо-дописка. Хасанъ-паша дѣржи страната на гърцитѣ. Къбръзлията не удобрява това.

Пак. 41.

Адріанополь, 11. Февр. 64. —

Душевно благодарю какъ Васъ, добрѣйшій Найдень Геровичъ, такъ и Чалики за доставленіе письма къ редактору „*Courier d'Orient*“. — Письмо это будетъ употреблено лишь при крайнемъ случаѣ. —

Быть можетъ съ нынѣшнимъ курьеромъ мы узнаемъ что-нибудь о Хасанъ-Пашѣ; — сей послѣдній писалъ Киприслы-Пашѣ и жаловался ему на то, что ходятъ слухи будтобы сей послѣдній настаиваетъ въ Портѣ на необходимость смѣнить Филиппопольскаго Губ.-ра. — Киприслы-Паша отвѣтилъ ему, что, хотя онъ и ничего не писалъ въ Костипль противъ него, но, вмѣстѣ съ тѣмъ, не можетъ одобрить его поведеніе; — что вмѣсто того чтобы принимать съ такимъ остервененіемъ сторону Грековъ, слѣдовало-бы, напротивъ, держаться настоящей середины. —

Вотъ какъ, по крайней отзывается Киприслы. —

Новаго ничего нѣтъ. — Куда собираетесь въ отпускъ? — быть можетъ Вы пройдете чрезъ Адріанополь? — И на сколько времени. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

Меня зовутъ не Михаиломъ Феодоровичемъ, а Михаиломъ Игнатьевичемъ; — въ Министерскомъ спискѣ вкралась ошибка. —

1042. — Турска поща обрана отъ морски разбойници. Гръцки владика насилствено събира данъкъ въ Демотика. Къбръзлията защитникъ на сиромаситъ християне.

Пак. 41.

Адрианополь, 20. Февр. 64.

Сегодня я долженъ, добрыйшій Найдень Геровичъ, представиться къ Вамъ съ повинною головою; — опоздавъ нѣсколькими днями, Рушукскій курьеръ пріѣхалъ лишь вчера поутру, въ то время какъ я былъ еще въ постелѣ. — Не успѣлъ я еще протереть глаза какъ камердинеръ вручилъ мнѣ какой-то пакетъ; — будучи увѣренъ что онъ адресованъ мнѣ, я и не взглянулъ на надпись, а тотчасъ распечаталъ. — Оказалось на дѣлѣ, что письмо это было отъ Кожевникова на Ваше имя. — Не ставъ въ Ески-Загарѣ каваса, курьеръ привезъ письмо это сюда для возвращенія въ Филиппополь. — Препровождая оное къ Вамъ, прошу еще разъ извинить меня если я совершилъ подобный проступокъ. — Телеграммомъ полученнымъ мною на дняхъ изъ Петербурга, Генераль-Адъютантъ Игнатьевъ имѣлъ любезность увѣдомить меня, что я окончательно утвержденъ въ Адрианополѣ и что 1500. р. сер. дано мнѣ на первоначальное обзаведеніе. —

Румелійская турецкая почта была ограблена въ окрестностяхъ Силивріи; — пираты Мраморнаго моря въ числѣ 40. человекъ застигли ее близъ берега, убили семь Суруджи, одного Заптіе, и унесли на судно всю корреспонденцію и деньги. — Одинъ лишь Суруджи, съ тремя лошадьми, успѣлъ скрыться. — Тотчасъ изъ Констанля было отправлено въ погонь три парахода. —

Въ Демотикѣ произошелъ маленькій скандалъ; — епархія эта, хотя очень маленькая, должна ежегодно вносить Митрополиту 70,000. п., такъ что всякій домъ платитъ 20. п.; сумма довольно значительная для бѣднаго семейства. — Народъ отказался отъ платежа, а Митрополитъ, взявъ съ собою нѣсколько поповъ, пошелъ по домамъ, и, въ замѣнъ платежа, у кого взялъ сквороду, у кого кострюлю. — Узнавъ объ этомъ, Киприслы-Паша отправилъ тотчасъ нарочнаго съ приказаніемъ Архіерею возвратитъ немедленно забранныя вещи, угрожая въ противномъ случаѣ, привезти его самого сюда подъ стражею. Можно-ли, при подобныхъ условіяхъ, обвинить Турокъ, въ томъ что они иногда обращаются съ Греческими Архіереями по военному? — Я думаю что нѣтъ. —

Вслѣдствіе настоятельныхъ требованій Новикова, здѣшній Викарій Хрисанъ былъ отозванъ въ Царьградъ; — но такъ какъ онъ уѣхалъ съ Уніатскимъ Попомъ Рафаиломъ, то я боюсь чтобы онъ снова не призвалъ бы покровительство Рима. — Какъ-бы то ни было, все таки лучше что онъ удаленъ изъ Адрианополя. —

Я видѣлъ сына Стояновича, который, пробывъ одинъ день у Блонта, отправился въ Констанполь; — мальчикъ довольно расторопный. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1043. — Прѣдложение отъ старозагорци на търновци за изпращане прѣдставители въ Цариградъ. Търновци на два тарафа.

Пак. 41.

Адрианополь, 3. Мартъ 1864 г.

По послѣднимъ донесеніямъ Кожевникова видно, что Эски-Загарскіе Болгаре обратились съ письменнымъ посланіемъ къ Терновцамъ предлагая имъ выслать въ Константинополь депутатовъ для ходатайства по церковно Болгарскому вопросу. — Терновскіе жители раздѣлились на два стана; — одни соглашаются на предложеніе это, другіе-же предпочитаютъ предоставить ходатайство по сему предмету мѣстнымъ властямъ. — Но до сихъ поръ никакого рѣшенія еще не принято. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1044. — Блонтъ иска свѣдѣнія за памука въ Тракия.

Пак. 146.

Адрианополь, 3. Марта 64.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, — собирая подробныя свѣдѣнія о хлопчатной бумагѣ, Блонтъ обращается къ Вашей обязательной снисходительности и проситъ Васъ убѣдительно доставить отвѣты по нижеслѣдующимъ вопросамъ. — Если Вы не найдете это слишкомъ для Васъ затруднительнымъ, то потрудитесь переслать мнѣ эти свѣдѣнія на русскаго языка, а я прииму на себя перевести ихъ. —

1-о) Quelle a été la quantité d'ocques de graines de coton d'Egypte et de celui d'Amérique distribuée parmi les villages des Philippopolis en 1863? —

2-о) Quelle a été la quantité d'ocques ensemencées en 1863, et combien de dunums de terre ont été affectés à la culture du coton? —

3-о) Quels en ont été les résultats en 1863? — c'est-à-dire, quelle est la graine, celle d'Amérique ou d'Egypte, qui a le mieux réussi? — Combien d'ocques de coton brut a produit le Sandjak de Philippopolis en 1863? — Quelle est la valeur: (en piastres par ocque): du coton brut et du coton égrené sur la place de Philippopolis? —

4-о) Y-a-t-il eu en 1863. du coton exporté? — En ce cas, indiquez la quantité, ainsi que le lieu de destination.

5-о) Les Autorités locales encouragent-elles la culture du coton? — En ce cas, indiquez les mesures prises par elles. —

6-о) Combien de dunums de terre ont été affectés à cette culture en 1864. et combien d'ocques de graine d'Egypte et de celle d'Amérique ont été ensemencés. —

Бульверъ ничего пока не отвѣчалъ по дѣлу Фортунато.

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1045. — Оплакването на Герова отъ Хасанъ Паша не бже подържано. Размѣстване на френски консули. Гизъ равнодушенъ къмъ пропагандата.

Пак. 41.

Адрианополь, 25. Марта 64.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, вполнѣ раздѣляя мнѣніе Ваше касательно жалобы на Хасанъ Пашу, буду ожидать депешу Вашу, и поступлю потомъ согласно Вашему желанію. —

Что же касается дѣла Вашего съ Конокори, — я тотчасъ напишу Стаалю и попрошу его поговорить серьезно съ Новиковымъ; — о результатѣ же, Вы будете немедленно поставлены въ извѣстность. —

Шампуазо собирается на дняхъ въ Филиппополь и приведетъ къ Вамъ и молодую жену свою. — Очень сожалею что Вы будете снова имѣть такого безпокойнаго коллега; — между тѣмъ какъ здѣшній Французскій Консулъ Гизъ, пріятель и добрый человѣкъ; — онъ нисколько не вмѣшивается въ церковныя дѣла и смотритъ на Унію совершенно другими глазами нежели Шампуазо. —

Жму Вашу руку и прошу не забывать

преданнаго Вамъ
Золотарева.

1046. — Уніята въ Малко-Търново пропаднала. Архимандритъ Пахоми клеветникъ и крадецъ. Справедливостъта на Къбръзлията. Пахоми въ драголника.

Пак. 41.

Адрианополь, 31. Марта 1864.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, — письма Ваши отъ 28. Марта получены были мною вчера, и съ первымъ русскимъ курьеромъ возвращу Вамъ документы по дѣлу Чалики и, вмѣстѣ съ тѣмъ, сообщу Вамъ мѣры которыя будутъ приняты Блонтъ, возвратившимся на дняхъ изъ Смирны, къ понужденію Киро. — Онъ обѣщаль мнѣ пригласитъ его уплатить долгъ этотъ въ мѣсячный срокъ; — а если онъ несообразуется съ этимъ рѣшеніемъ, отнять у него Англійское покровительство. —

Интересно будетъ знать чѣмъ и какъ кончится слѣдствіе производимое надъ Ангеликой. — Вотъ до чего доводитъ ревность; — одно только не понимаю, какимъ образомъ Фортунато, который долженъ быть въ лѣтахъ, могъ внушить такую непреодолимую страсть. —

Я Вамъ уже писалъ что Архимандритъ Пахомій, признавъ главенство Папы, отправился въ Мало-Терново съ тѣмъ чтобы увлечь за собою жителей этой мѣстности. — Неуспѣвъ въ своихъ попыткахъ, потому что сіи послѣдніе не хотѣли и слышать объ Уніи, Пахомій прибѣжалъ сюда съ жалбою на Старшинъ, которые намѣревались, будто-бы, убить его; — въ тоже время, онъ обратился ко мнѣ за покровительствомъ обѣщая покинута Католиковъ. — Зная коротко что это за личность, я разумѣется отправилъ его прогуляться. — Старшины же, прибывшіе сюда по приглашенію Генераль-Губернатора, обвинили Пахомія въ покражѣ церковныхъ принадлежностяхъ Мало-Терновской церкви; — дѣйствительно, было доказано что онъ унесъ серебрянную утварь и, превративъ ее въ слитки, пытался продать ее на здѣшнемъ базарѣ. — Киприслы-Паша принялъ дѣло съ большимъ безпристрастіемъ, и отправилъ Пахомія въ тюрьму гдѣ онъ содержится до сихъ поръ. — Думаютъ даже что онъ будетъ приговоренъ къ пятилѣтней каторгѣ. — Святитель этотъ подозрѣваемъ, кромѣ того въ покражѣ учиненной нѣсколько лѣтъ тому назадъ въ Константинополь у одного изъ Пашей; — унесенныя оттуда серебрянныя вещи были ровно превращены въ слитки и привезены въ Мало-Терново. — Надѣюсь что обстоятельство это раскроетъ глаза Агентамъ Пропанды, которые увидятъ что за лица покидаютъ религію свою и признаютъ главенство Папы. —

Греческія Консульства обращены въ Вице-Консульства, а сіи послѣдніе въ Агенства; — потому, Доско покидаетъ, къ всеобщему удовольствію, окончательно Адрианополь и отправляется въ Аѣины. — Не знаю, что сдѣлаетъ Конокоро. —

Поблагодарите, пожалуйста, Стояновича за любезное письмо его полученное мною вчера. —

Надѣюсь что если Вы проѣдете чрезъ Адрианополь, то остановитесь у меня и погостите нѣсколько дней; — Вы и жена Ваша вѣроятно не откажете мнѣ въ этомъ удовольствіи. — Домъ у меня чрезвычайно просторный и можетъ всѣхъ помѣстить. —

душевно преданный Вамъ
Золотаревъ.

1047. — Разпри въ Пловдивъ. Слухъ за желѣзница отъ Цариграда за Одринъ. Геровъ иска отпущъ.

Пак. 41.

Адрианополь, $\frac{7}{19}$ Апрѣля 1864.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, — оба письма Ваши по дѣлу Фортунато получены были исправно, и я не земедлилъ сообщить заключавшіеся въ нихъ подробности Блонту, который, съ своей стороны, представилъ обстоятельство это на обсужденіе Посольства. — Если Вы будете имѣть доброту передать лично прилагаемый у сего пакетъ Берто, то узнаете отъ него все что было сдѣлано по сему дѣлу Блонтонъ. — Безъ всякаго сомнѣнія, образъ дѣйствій Гассанъ-Паши не будетъ одобренъ въ Константинополь; — но, какъ-бы то ни было, не худо-бы чтобы онъ еще болѣе скомпрометировался и поставилъ-бы себя тѣмъ въ безвыходное положеніе. —

Мы всѣ убѣждены въ невинности Фортунато и вполне раздѣлаемъ мнѣніе Ваше касательно той задней мысли которая служить двигателемъ въ сѣмъ случаѣ какъ для Конокоро, такъ и для Гюмушгердана. — Надѣмся также что поступокъ этотъ не останется безнаказаннымъ. —

Ходятъ слухи, за достовѣрность которыхъ нельзя впрочемъ поручиться, что будетъ въ скоромъ времени приступлено къ постройкѣ желѣзной дороги отсюда въ Константинополь. —

Зная характеръ Новикова, я заранѣе могу Вамъ сказать что онъ не рѣшится принять на себя отвѣтственность давъ Вамъ отпущъ, а обратится съ прѣдварительнымъ запросомъ въ Министерство. — Потому Вы хорошо поступили озаботившись объ этомъ заблаговременно. —

И у насъ погода была скверная; снѣгъ и морозъ напомнили намъ зиму. — Но теперь все обратилось къ лѣту. —

Поклонитесь, прошу Васъ, женѣ Вашей и вѣрьте искренней дружбѣ

преданнаго Вамъ
Золотарева.

1048. — Отношения на мѣстнитѣ чиновники и консулитѣ.
Интриги помежду имъ.

Пак. 41.

Адріанополь, 23. Апрѣля 64.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, едва успѣваю написать Вамъ нѣсколько строкъ чтобы увѣдомить Васъ о полученіи дополнительныхъ писемъ къ дѣлу Фортунато. — Блонть крайне благодаренъ Вамъ за участіе принятое въ этомъ дѣлѣ; — съ прошлою почтою онъ писалъ Вамъ и просилъ продолжать оказывать содѣйствіе. —

Кромѣ того, дабы нанести окончательный ударъ Хассанъ-Пашѣ, Блонть проситъ Васъ отпустить ему уздечку и устроить дѣло такимъ образомъ чтобы Губернаторъ скомпрометировалъ себя окончательно. — Мнѣ также кажется что это было бы всего лучше. —

Кибрислы-Паша отозванъ въ Царьградъ; — Какъ-бы то ни было, я отправилъ въ Петербургъ шифрованный телеграммъ съ просьбою поддержать этого сановника. —

Блонть мнѣ говорилъ, что Шампуазо не принялъ къ себѣ Болгарскихъ Старшинъ; — надѣюсь что послѣ этого сіи послѣдніе не возобновятъ визитъ. —

До свиданіи

Весь Вашъ
М. Золотаревъ.

1049. — Блонть благодаренъ Герову за свѣдѣнія. Разбойники изъ Одринско. Взаимнитѣ отношения на турскитѣ
министры.

Пак. 41.

Адріанополь, $\frac{19.}{31.}$ Мая 64.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, Блонть Вамъ очень благодаренъ за собранныя свѣдѣнія о хлопчатой Бумагѣ, — а я за вчерашній телеграммъ. — Если лошади еще не нашли, скажите пожалуйста Стояновичу чтобы онъ повременилъ, потому что я, въ настоящее время, прѣдпочитаю обойтись и ограничиться тою, которая находится у меня. —

Со времени отъѣзда Киприслы-Паши разбои снова появились на пути въ Родосто и Галлиполи; не проходитъ дня безъ того чтобы кто-нибудь не былъ ограбленъ. — Сулейманъ долженъ прибыть сюда въ пятницу или субботу. —

По свѣдѣніямъ полученнымъ мною изъ Константинополя отзывъ Киприслы объясняется слѣдующимъ образомъ: Фуадъ выписалъ изъ Смирны Кобумъ-Пашу, съ намѣреніемъ назначить его министромъ иностранныхъ Дѣлъ; — Аали Паша, взбѣшенный подобною выходкою В.-го Визиря и чтобы противодействовать его попыткамъ, устроилъ такимъ образомъ дабы вызвали изъ Адріанопля Киприслы съ которыми онъ намѣревался соединиться противъ Фуада. —

Нынѣже, ожидаютъ въ Царьградѣ сильную борьбу между двумя этими тузами. — За достовѣрность слуховъ этихъ нельзя впрочемъ поручиться. —

Щулепниковъ получилъ отпускъ и, по всей вѣроятности, болѣе не вернется въ Сараево, гдѣ онъ временно замѣщенъ Бѣлградскимъ Секретаремъ, Ивановымъ, — не тѣмъ который былъ здѣсь, а другимъ. —

Носятся слухи, которыя я Вамъ пока передаю подъ большимъ секретомъ, о предстоящемъ назначеніи Игнатьева посланникомъ въ Константинополь и о замѣщеніи его въ Азіатскомъ Департаментѣ Новиковымъ, — слухи эти были мнѣ вновь подтверждены. —

Если будутъ для Васъ письма, то пришлю съ завтрашнимъ курьеромъ. —

душевно преданный Вамъ
Золотаревъ.

1050. — Нехайството на чиновницѣ въ руската мисия въ Цариградъ. Прѣходното положеніе на Новикова. Безполезно ходене на Чалики въ Цариградъ.

Пак. 41.

Адрианополь, $\frac{2}{14}$ Юня 1864.

Получивъ третьяго дня письмо Ваше, Добрѣйшій Найдень Геровичъ, я тотчасъ изготовилъ шифрованный телеграммъ чтобы увѣдомить Васъ что, при настоящихъ обстоятельствахъ, поѣздка Чалики въ Константинополь мнѣ кажется безполезною; — но на станціи сказали Кавасу что, за неимѣніемъ нынѣ въ Филиппополѣ Французскаго чиновника, депеша моя не можетъ быть передана; — потому, вынужденъ я былъ обратиться къ турецкому телеграмму. —

Теперь, позвольте мнѣ, вслѣдствіе даннаго Вами разрѣшенія, изложить здѣсь нѣкоторыя соображенія, которыя разумѣется должны остаться между нами. — Сильной и энергической поддержки Миссіи ожидать никоимъ образомъ нельзя; — слабость и небрежность нашего Перваго Драгомана неизчислимы, кромѣ того онъ такъ грубъ и невежливъ что я опасаюсь чтобы не вышло какой-либо непріятности между Богуславскимъ и Чалики. — Съ другой стороны, Новиковъ, не надѣясь быть утвержденнымъ Посланникомъ, неgleжируетъ дѣлами. — Потому, мнѣ казалось-бы болѣе удобнѣе отложить ходатайство по дѣламъ до утвержденія Посланника, или до прибытія Вашего въ Царьградъ, — ибо я болѣе нежели увѣренъ что Министерство разрѣшитъ Вамъ отпускъ, а Чалики будетъ управлять Консульствомъ въ Ваше отсутствіе. —

Извините, пожалуйста, добрѣйшій Найдень Геровичъ, если я рѣшился высказать откровенно мое мнѣніе; — во первыхъ, я сдѣлалъ это вслѣдствіе Вашего разрѣшенія, а во вторыхъ, изъ желанія устроить дѣло какъ можно лучше. —

Я не понимаю какимъ образомъ слухи принимаютъ такіе огромные размѣры какъ напримѣръ тѣ которые были даны выбитію стеколъ у Блонта. — Я былъ у нихъ въ тотъ вечеръ какъ проходящій мальчишка бросилъ камушекъ въ окно; дѣло тѣмъ и кончилось и не произвело никакого впечатлѣнія. —

Сулейманъ-Паша прибылъ на дняхъ въ Адрианополь; — здѣшній Митрополитъ Кириллъ вернулся также изъ Кистнпя. —

Болгарскій вопросъ идетъ, какъ говорятъ, хуже нежели въ прошломъ году; — Патриархъ объявилъ что не признаетъ національныхъ стремленій и что въ его глазахъ нѣтъ ни Грековъ ни Болгаръ, а всѣ составляютъ единую паству; — между тѣмъ Греческій языкъ останется господствующимъ во всѣхъ Церквахъ. —

Если завтрашній курьеръ привезетъ что нибудь о Вашемъ отпускѣ, то не замедлю извѣстить Васъ по телеграфу. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1051. — Руситѣ прѣкжсватъ помощта за пловдивскитѣ училища. Ще подържатъ югославянския пансионъ въ Николаевъ.

Пак. 41.

Получ. 4 Яннуар. 1865. Отгов. 15 Яннуар.

Москва, 25. Ноября 1864. г.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ, — давно не писалъ Вамъ вслѣдствіе разныхъ обстоятельствъ побудившихъ меня покинуть какъ можно скорѣе Бѣлградъ; — но пріѣхавши сюда я засталъ мать мою не въ такомъ опасномъ положеніи въ коемъ я предполагалъ; — здоровье ея поправляется и выздоровленіе почти обезпечено. —

На счетъ школы надо въ настоящее время отложить всякое попеченіе; — они хотятъ испытать на дѣлѣ новоучрежденную гимназію въ Николаевѣ, и если года чрезъ три результаты не будутъ тѣ которые они предполагаютъ, то уже тогда приведутъ въ исполненіе нашъ прое́ктъ. —

Я пробылъ въ Петербургѣ слишкомъ мало времени чтобы имѣть возможность сообщить Вамъ Министерскія новости, — я знаю только что Стааль будетъ назначенъ Совѣтникомъ въ Константинополь, Кумани — 1-мъ Секретаремъ, а Хитрово —

2-мъ. — А кто на мѣсто сего послѣдняго — неизвѣстно. — Въ Москвѣ я также мало кого видѣлъ. — Какъ только будетъ что нибудь поинтереснѣе, то не премину сообщить. —

Поклонитесь, пожалуйста, женѣ Вашей и Чалики. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

Я перемѣняю квартиру въ Москвѣ, почему и передаю Вамъ новый мой адрессъ: Близъ Арбаты въ Атанасьевскомъ переулкѣ, въ домѣ Козариновой.

1052. — Проектъ на Герова за пловдивското училище.
Купуване мѣсто за ново училище. Молба до московитянетъ за помощи. За службата на Чалики.

Пак. 41.

Г-ну Золотареву.

Пловдивъ, 15 января 1865 г.

Многоуважаемый Михаилъ Игнатьевичъ,

Письмо Ваше отъ 25 Ноября я получилъ съ послѣднимъ курьеромъ. Вы сдѣлали прекрасно сообщивъ мнѣ свой адрессъ, потому что, я давно желаю писать Вамъ, но не зналъ куда адрессовать письмо. Именно я хотѣлъ просить Вашего содѣйствія для училища Св. Кирилла и Меѳодія въ Филиппополѣ. Въ бытности своей въ Константинополѣ я увѣрился, что нельзя будетъ теперь добиться пособія для возведенія его на степень высшаго центрального училища. Но увѣренный что и новоучрежденная гимназія въ Николаевѣ не будетъ имѣть желаемого результата, я не могу перестать хлопотать о немъ, въ томъ убѣжденіи, что Филиппополь самое способное мѣсто для такого заведенія. Мое убѣжденіе основано на томъ, что это заведеніе только учрежденно съ этою цѣлью, и еще далеко отъ этого чтобы соотвѣтствовать своему назначенію, а уже наполнено воспитанниками изъ разныхъ мѣстъ Болгаріи, такъ что зданіе его сдѣлалось недостаточнымъ для помѣщенія всѣхъ ихъ.

Посему когда на дняхъ представился случай приобрѣсть мѣсто въ центрѣ города, на которомъ можно построить зданіе, достаточное для помѣщенія такого учебного заведенія, кокое предполагается сдѣлать изъ училища Св. Кирилла и Меѳ. я употребилъ всѣ средства чтобы склонить старостъ купить его, чтобы построить на немъ зданіе, какое необходимо теперь и которое, въ случаѣ надобности, можно было бы распространить, а зданіе, въ которомъ помѣщается теперь училище Св. Кир. и Меѳ. обратить въ женскую гимназію. Для сего я долженъ былъ обѣщать имъ нѣкоторое пособіе потому что собственныя средства ихъ, какъ Вамъ извѣстно, недостаточны.

Я пользуюсь Вашимъ нахожденіемъ въ Москвѣ чтобы попросить Васъ быть такъ добрыми, чтобы испросить у частной благотворительности нѣкоторое пособіе. Вы знаете необходимость такого заведенія и пользу, которую оно принесетъ, а положеніе Ваше, Ваши знакомства и связи ручаются за успѣхъ, и я вполнѣ надѣюсь что обѣщанное мною пособіе. . . . .

Объ этомъ предметѣ пишетъ Вамъ и Чалики въ прилагаемомъ у сего письмѣ.

По возвращеніи моемъ изъ Константинополя, я представилъ Чалики къ награждѣ за управленіе В. Консульствомъ въ моемъ отсутствіи, равно и объ извѣстномъ Вамъ условіи поступленія его въ Драгоманы. Генераль Игнатьевъ отвѣчалъ мнѣ, что принятіе его въ дѣйствительную службу едвали возможно при постановленіи держать въ этомъ случаѣ приѣмный экзаменъ, а награжденіе орденомъ за двулѣтнюю службу (я писалъ за управленіе В. Консульства въ моемъ отсутствіи) едвали справедливо, а о назначеніи ему жалованья пишетъ мнѣ обратиться съ ходатайствомъ въ Азіат. Деп-тъ. Посему я пишу въ Д-тѣ и донесеніе свое прилагаю при семъ къ Вамъ съ просьбою представить по принадлежности и подкрѣпить по возможности.

1053. — Мѣрки за Чалики. Ще се погрижи Золотаревъ за помощи за училището.

Пак. 41.

Москва, 20 Февраля 65.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ. —

Только что вернувшись изъ Петербурга и несмотря на страшную болѣзнь моей матери которой быть можетъ остается лишь нѣсколько дней существованія вслѣдствіе сильныхъ страданій отъ внутренняго рака, — спѣшу передать Вамъ вкратцѣ и на скорую руку результатъ моихъ ходатайствъ по Вашимъ порученіямъ. —

Принять Чалики на дѣйствительную службу не предвидится никакой возможности; — что же касается назначенія ему жалованья и пожалованія креста, Директоръ Азіятскаго Департамента, вслѣдствіе бывшаго между нами разговора, согласился на это. — Но такъ какъ Стремоуховъ, по заведенному порядку, не можетъ сдѣлать это безъ представленія Константинопольскаго Посланника, мы сговорились съ Директоромъ поступить слѣдующимъ образомъ: — я обращусь частнымъ письмомъ къ Генералу Игнатьеву прося его принять во вниманіе ходатайство Ваше и вмѣстѣ съ тѣмъ сообщу что Министерство никакого къ этому препятствія не имѣетъ. — Съ другой стороны, Стремоуховъ самъ напишетъ объ этомъ частнымъ образомъ Николаю Павловичу. —

Надѣюсь что мѣры эти приведутъ къ желанному результату; — сожалѣю только что долженъ промедлить нѣсколько дней и подождать нравственнаго успокоенія чтобы написать Г. Игнатьеву. —

Теперь я слишкомъ . . . . . и озабоченъ, — но какъ только успокоюсь, займусь ревностно сборомъ пожертвованій въ пользу Филиппопольскаго училища. — Между прочимъ скажите тамошнимъ Старшинамъ чтобы они адресовали мнѣ письмо и переслали бы сюда, въ коемъ они уполномочиваютъ меня обратиться къ частнымъ Московскимъ благотворителямъ, особенно въ Славянскій Комитетъ, для посильныхъ пособій. — Постарайтесь чтобы письмо это было написано въ сколь возможно пріятныхъ для Московскихъ дѣятелей выраженіяхъ. —

Поклонитесь женѣ Вашей и Чалики, и скажите сему послѣднему что не имѣю возможности писать ему нынѣ.

Весь Вашъ

Золотаревъ.

1054.—Майката на Золотарева умрѣла. Смрътъта ѝ му побъркала да сбира помощи за училището. Разрѣшено на казанлъшкитѣ калугерки да идатъ да сбиратъ милостиня изъ Росия.

Пак. 41.

Приято 26 Апр. 1865.

Москва, 31. Марта 1865. г.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ,

Грустныя предсказанія здѣшнихъ докторовъ сбылись; — послѣ тяжкихъ и продолжительныхъ страданій, мать моя сканчалась 26. числа сего мѣсяца и была погребена 29. — Несмотря на то что, вслѣдствіе присужденія медиковъ, я уже началъ было свыкаться съ мыслию потерять ее на вѣки, тѣмъ не менѣе минута несчастнаго этого событія была для меня невыразимо грустная. — Что же сдѣлать, надо покоряться волѣ Всевышняго и готовиться всякому покончить земное свое странствіе имѣя какъ можно менѣе того въ чемъ-бы себя попрекнуть. —

Окруженный такими печальными событіями и находясь въ подобномъ настроеніи духа, я ничего пока не сдѣлалъ по Вашему порученію касательно сбора денегъ въ пользу Пловдивскаго училища, но все таки, до возвращенія моего въ Адріанополь, надѣюсь, хоть что нибудь набрать. — Начну я съ Митрополита Филарета и Генераль-Губернатора, а потомъ уже доберусь до прочихъ благотворительныхъ лицъ; — жаль что Блудова и Протасовъ въ Ницѣ, а то-бы они помогли въ этомъ дѣлѣ. —

Не знаю пока какой результатъ принесетъ письмо писанное мною Генералу Игнатьеву касательно Чалики; — надобно надѣяться что либо онъ, либо Стааль, меня о томъ увѣдомятъ. —

Ничего также не знаю о томъ когда мнѣ возможно будетъ вернуться; — надѣюсь, однако, пробыть здѣсь по крайней мѣрѣ мѣсяца полтора. —

Давненько уже не получалъ отъ Васъ извѣстій, и надѣюсь что Вы не оставите меня безъ оныхъ. — Мы часто говоримъ о Васъ съ Генераломъ Левшиномъ, который здѣсь Попечителемъ Учебнаго Округа и сохранилъ о Васъ самую пріятную память.

Извините меня, пожалуйста, предъ Чалики, которому я до сихъ поръ не писалъ; — право мнѣ было уже не до того. —

При проѣздѣ моемъ чрезъ Казанлыкъ я посѣтилъ находящійся тамъ женскій Монастырь Св. Введенія, отстроенный на Русскіе деньги, — найдя что Монахини тамошнія употребили какъ нельзя лучше собранныя у насъ подаянія, я ходатайствовалъ въ Петербургѣ о разрѣшеніи имъ вновь выслать сюда для дополнительнаго сбора; — такъ какъ, въ настоящее время, по новому положенію, не можетъ быть въ Россіи болѣе какъ шесть сборщиковъ изъ Иностранныхъ Монастырей, — то было встрѣтилось затрудненіе. — Но, въ вниманіе къ моему ходатайству, Императрица писала изъ Ницы въ Св-ій Синодъ съ просьбою сдѣлать исключеніе; — Синодъ же не замедлилъ разрѣшить. — Поэтому Вы можете передать пріятную новость эту Капитолинѣ и другой, имя которой я забылъ. —

Шишкины пріѣхали вчера въ Москву, — Демидова также сюда ждутъ. —

Поклонитесь, прошу Васъ, женѣ Вашей, и вѣрьте неизмѣнной дружбѣ

преданнаго Вамъ

М. Золотарева.

1055. — Золотаревъ ще се върне въ Едрене прѣзъ Бѣлградъ — София Искать се свѣдѣнія и свѣти за-изъ пжтя.

Пак. 41.

Москва, 27. Апрѣля 1865. г.

Добрѣйшій Надень Геровичъ,

Чрѣзъ мѣсяцъ я думаю покинуть Москву и возвратиться восвояси, съ тѣмъ чтобы изъ Бѣлграда отправиться сухимъ путемъ и посѣтить Нишъ, Софію и Филиппополь. — Думаю также завѣрнуть въ Рыльскій Монастырь, — но такъ какъ всѣ эти мѣстности Вамъ разумѣется лучше извѣстны нежели мнѣ, то потрудитесь пожалуйста указать мнѣ нѣкоторыя изъ тѣхъ которыя заслуживаютъ какое либо вниманіе и которыя расположены не вдалекъ отъ предполагаема мною пути. —

Затрудняюсь я лишь въ одномъ, а именно въ драгоманѣ, и въ этомъ случаѣ полагаюсь совершенно на Васъ. — Отъ Бѣлграда до Турецкой границы я буду имѣть при себѣ переводчика Сербскаго; — но оттуда, не знаю какъ поступить. — Не можете-ли Вы устроить, добрѣйшій Надень Геровичъ, такъ чтобы я имѣлъ отъ Турецкой границы до Ниша на примѣръ, хорошаго Болгарина знающаго немного по русски, оттуда до Софіи другаго Болгарина, а отъ Софіи до Пловдива третьяго; — найти же такого переводчика который сопровождалъ бы меня вплоть до Адрианополя мнѣ кажется трудно. — Во всякомъ случаѣ, устроите такъ, какъ Вы найдете удобнѣе. —

Потрудитесь, пожалуйста, увѣдомить меня обо всемъ этого письмомъ въ Бѣлградъ, адресуемо такъ: M-r Zolotareff, Consulat Général de Russie, Belgrad. —

Поклонитесь женѣ Вашей и вѣрьте дружбѣ

преданнаго Вамъ

Золотарева.

1056. — Геровъ дава свѣдѣнія за-изъ пжтя. По-забѣлѣ-жителни мѣстности.

Пак. 41.

Г-ну Золотареву. 28 Мая 1865 г.

Многоуважаемый Мих. Игнатьевичъ,

Въ отвѣтъ на Ваше письмо отъ 27 Апрѣля, спѣшу предупредить Васъ о невозможности, къ сожалѣнію, исполнить Вашего порученія относительно проводни-

ковъ изъ Ниша въ Софію и оттуда въ Филиппополь, по той простой причинѣ, что нѣтъ людей, знающихъ другіе языки, кромѣ мѣстныхъ Турецкаго, Болгарскаго и Греческаго. Посему лучше поискать въ Бѣлградѣ проводника, который бы проводилъ Вася до Филиппополя. Я бы съ удовольствіемъ принялъ на себя эту пріятную для меня должность изъ Софіи, какъ я уже писалъ Вамъ, что желаю поѣхать туда на встрѣчу Вамъ, и тѣмъ охотнѣе сдѣлаю это теперь, узнавъ, что Вы думаете поѣхать и въ Рылскій монастырь, въ которомъ, къ крайнему сожаленію моему, я еще не былъ, но безъ позволенія не смѣю, а просить позволенія не рѣшаюсь, чтобы не подвергаться отказу. Этотъ отказъ, въ которомъ я почти увѣренъ, можетъ быть не будетъ сдѣланъ Вамъ, но времени не будетъ написать объ этомъ изъ Бѣлграда въ Константинополь и дожидаться отвѣта, а по телеграфу устроить это, кажется мнѣ неудобнымъ, чтобы просить Вашего посредства.

По вопросу о достопримѣчательностяхъ на пути изъ Ниша въ Филиппополь, не многое могу сказать Вамъ, что почти ничего замѣчательнаго нѣтъ кромѣ живописности нѣкоторыхъ мѣстъ, если не всей дороги. Вы вѣроятно знаете о существованіи въ Ниссѣ башни, построенной изъ Сербскихъ головъ, павшихъ въ борьбѣ за независимость.

Недалеко отъ Софіи на разстояніи двухъ часовъ ѣзды, у подошвы горы Витоши есть селеніе Бояна, съ церковью, построенною до паденія Болгарскаго королевства, и въ ней на стѣнѣ изображеніе Болгарскаго Царя Иоанна Александра и царицы Ирины.

Помянутая гора Витоша, замѣчательна минералами, въ томъ числѣ горный кристалъ, который находится тутъ въ значительныхъ кускахъ, заслуживаетъ вниманіе.

Въ Самоковѣ на дорогѣ изъ Рылскаго монастыря въ Филиппополь можно посмотреть на желѣзные заводы. Тутъ же указываютъ на мѣсто, гдѣ происходила битва между послѣднимъ царемъ Болгарскимъ, Шишманомъ и Турками.

Въ Бѣлградѣ находится извѣстный капитанъ Ілія. Не найдете ли Вы возможнымъ повидаться съ нимъ и поговорить о намѣреніяхъ его!

1057. — Холерата въ Пловдивъ. Узунджовскія панаиръ.
Церковникъ въпросъ.

Пак 41.

Перушица, 6 Сентября 1865 г.

Многоуважаемый Михаилъ Игнатьевичъ,

Холера не шутя посѣтила нашъ городъ, обойдя Адрианополь. Изъ Карши-яки она перескочила въ Павликианскую часть города, гдѣ ежедневно уноситъ 8 — 10 жертвъ. Посему изъ христіанъ всѣ, кто могъ, уѣхали изъ города, не исключая и Шампазо, который, Вы помните, хвасталъ, что ни въ какомъ случаѣ не выѣдетъ изъ города, а какъ только увѣрился въ дѣйствительности появленія болѣзни, поѣхалъ въ Хисаръ будто на воды.

Не знаю, что будетъ съ Узунджовскою ярмарку, на которой другіе годы въ это время уже съѣзжались купцы, а теперь по причинѣ холеры изъ Филиппополя никто еще не поѣхалъ.

Кстати объ Узунджовской ярмаркѣ. Вы знаете что я ѣзжу на оную каждый годъ не столько для покровительства нашимъ купцамъ и для наблюденія за торговыми оборотами, сколько потому, что туда пріѣзжаютъ изъ всѣхъ почти городовъ Турціи купцы, отъ которыхъ я узнаю многое и разговоры съ которыми имѣютъ обоюдную пользу и не остаются безъ послѣдствія. Посему ненужно было-бы пренебрегать такимъ удобнымъ случаемъ для пріобрѣтенія свѣдѣній и распространенія нашего вліянія въ особенности теперь, когда Турецкія власти слѣдятъ за сношеніями Турецкихъ подданныхъ съ иностранными и прѣимущественно съ Русскими консулами, такъ что нельзя переписываться съ ними безъ опасенія компрометировать ихъ. Но при новомъ постановленіи, по которому въ счетъ чрезвычайныхъ издержекъ за поѣздку нельзя ставить больше 2 руб. 15 коп. за часъ, я затрудняюсь поѣхать на ярмарку, потому что сумма, которую, по этому расчету, можно поставить въ счетъ чрезвычай. издержекъ, едва станетъ только на поѣздку туда съ драгоманомъ, а другіе на обратный путь расходы както на нанятіе квартиры и проч. должны прибав-

вигъ отъ себя. Посему не знаю на что рѣшиться, ѣхать ли или нѣтъ. Думаю также, что многіе изъ здѣшнихъ жителей, которые понимаютъ и объясняютъ все по своему, могутъ объяснить невыгодно отсутствіе нашего флага, который они привыкли видѣть ежегодно на ярмаркѣ.

Въ журналѣ В р е м я пишутъ, что Болгарскіе представители были на дняхъ у Аали-паши, чтобы напомнить ему о Церковномъ вопросѣ. Изъ Миссіи ничего не пишутъ по сему предмету, чтобы можно было во время дать надлежащія наставленія Чомакову, который, не имѣя положительныхъ свѣдѣній о томъ, что готовится въ Патріаркатѣ, долженъ, подобно всѣмъ Болгарамъ сомнѣваться искренности расположения его къ примиренію, и въ увѣренности, что Греки хотятъ обмануть Болгаръ, можетъ поступать не какъ бы слѣдовало, и тогда будутъ обвинять его въ нежеланіи разрѣшенія вопроса изъ преданности Туркамъ и т. под.

1058. — Тежкитѣ данъци. Притискане за събирането имъ.

Пак. 41.

Адрианополь, 5. Октября 65.

Благодарю Васъ, добрыйшій Найдень Геровичъ, за любезное письмо Ваше отъ 1-го числа,—и очень жалѣю что Вы все болѣете; — надѣюсь впрочемъ что лихорадка Васъ уже покинула. —

Въ прилагаемыхъ бумагахъ Вы увидите отзывъ Игнатьева о предполагаемомъ торговомъ-обществѣ. —

Новаго ничего нѣтъ, развѣ что нищета и бѣдствія сельскаго населенія вслѣдствіе усиленныхъ стараній мѣстныхъ властей къ сбору десятины и постоянныхъ требованій Правительства о высылкѣ недоимокъ. — Напримѣръ одно близлежащее селеніе заключающее въ себѣ 15. семействъ и которое лишь въ урожайные годы можетъ уплатить десятину въ 30.000 піастр., нынѣ обложено въ 90.000. — Крикъ и стоны ужасные, Мусульмане также кричатъ по случаю Вакуфовъ; — не знаю право какъ и скоро-ли все это кончится. —

Поклонитесь женѣ Вашей и вѣрьте дружбѣ

преданнаго Вамъ
Золотарева.

1059. — Искать се свѣдѣнія за килимъ, видѣнъ въ Рилския монастырь.

Пак. 41.

Адрианополь, 14. Октября 65.

Чалики увѣдомилъ меня, добрыйшій Найдень Геровичъ, о несчастіи Васъ постигшемъ; — воображаю какъ это было для Васъ грустно и непріятно. —

По просьбѣ М.-те Гизо, я обращаюсь къ Вамъ сегодня съ маленькимъ порученіемъ; помните-ли Вы коверъ который мы видѣли въ келліи выстроенной О. Неофитомъ при церкви св. Луки, близъ Рила. М.-те Гизо проситъ Васъ сообщить изъ чего сдѣланъ этотъ коверъ, гдѣ отъ ткется и сколько приблизительно стоитъ. — Вы мнѣ все это говорили, но я позабылъ. — Быть можетъ, Вы найдете возможнымъ достать намъ образчикъ подобнаго ковра. —

Вотъ еще одно маленькое порученіе: — въ Болгарской газетѣ издаваемой въ Рушукѣ должно было бытъ помѣщено подробное изложеніе устройства нынѣшняго Вилаета; если Вы найдете у себя этотъ нумеръ, пришлите мнѣ его на недѣлю. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1060. — Прѣпорѣчва се Мирчо Петко за учитель въ Казанлъкъ или въ Ески Загора.

Пак. 41.

Адрианополь, 19. Октября 65.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ.

Пользуюсь нѣсколькими свободными минутами чтобы настроичить немного словъ и попросить Васъ оказать мнѣ доброе содѣйствіе въ одномъ маленькомъ дѣлѣ. —

Нѣкто молодой Болгаринъ, 24-хъ лѣтъ, весьма способной, желалъ-бы получить мѣсто учителя, хотя-бы и не первокласнаго, въ Казанлъкъ или въ Ески Загорѣ, — предпочтительно въ первомъ изъ этихъ городовъ, потому что родомъ онъ изъ Казанлыка. — Зовутъ его Мирчо Петко. — Мнѣ бы очень хотѣлось исполнить его желаніе, и потому убѣдительно Васъ прошу употребить, если можно, вліяніе Ваше въ пользу этого молодаго человѣка. —

Въ ожиданіи вѣсточки,

душевно преданный Вамъ
Золотаревъ.

1061. — Инженеры изучаютъ трасето за желѣзницата. Аарифъ паша иска свѣдѣнія за словѣнската пропаганда въ Пловдивъ.

Пак. 41.

Адрианополь, 16. Ноября 1865. г.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ

Очень радъ былъ узнать что жители Ахиръ-Челеби не дали себя ограбить; — быть можетъ это откроетъ глаза Туркамъ и сдѣлаетъ ихъ осторожнѣе касательно непомѣрныхъ требованій по десятинному сбору. —

По дошедшимъ до меня слухамъ, Аарифъ-Паша обратился къ одному изъ Филиппопольскихъ Греческихъ Старшинъ, — если не ошибаюсь къ Гюмушгердану, — съ письмомъ слѣдующаго содержанія: — „По приказанію высшаго Начальства, „прошу Васъ сообщить мнѣ о томъ въ какомъ положеніи находится Славянофильская пропаганда, и кто именно находится въ главѣ этого движенія. — Не зазнаются-ли болгары? — Увѣдомьте меня какъ себя держитъ Хассанъ-Паша.“ —

Если я не ошибаюсь, Порта предписала Генералъ-Губернатору разузнать о Филиппопольскихъ дѣлахъ вслѣдствіе жалобы на Пашу; — но очень жаль что Аарифъ обратился за свѣдѣніями къ Гюмушгердану который разумѣется не упуститъ случая наклеветать что нибудь на Болгаръ и принять сторону Хассанъ-Паши. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1062. — Руситѣ защитници на сѣрбитѣ. Основанието на нѣкакъвъ монастирь.

Пак. 41.

Приято 2 Дек. 1865.

Адрианополь, 23. Ноября 65.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ.

Письмо это будетъ Вамъ передано Алкабецомъ, Сербскимъ подданнымъ, который ѣдетъ въ Филиппополь по дѣлу своему съ Калефомъ, Итальянскимъ подданнымъ. — Въ предѣлахъ Турецкой Имперіи, Сербы, равно какъ и Молдо-Валахи, въ процессахъ своихъ съ иностранцами, имѣютъ право на покровительство какой либо, по ихъ выбору, изъ Великихъ Державъ подписавшихъ Парижскій трактатъ; — потому, усердно прошу Васъ оказать Алкобецу покровительство Ваше. —

Не смотря на производство Игнатъева въ Генералъ-Лейтенанты, все-таки слѣдуетъ титуловать его Генералъ-Адъютантомъ. —

Не мѣшаетъ также увѣдомить Миссію о перемѣнѣ Консуловъ Австрійскаго и Французскаго. —

Амфилохій передалъ мнѣ письмо Ваше. Онъ, какъ иностранный подданный, не можетъ разумѣться принять на себя инициативу устройства Монастыря, который можетъ быть основанъ только вслѣдствіе ходатайства самихъ мѣстныхъ жителей. —

Что касается до писаря, Вы, мнѣ кажется, хорошо бы сдѣлали, въ ожиданіи дальнѣйшихъ обстоятельствъ, назначивъ Чалики на этой должности, тѣмъ болѣе что мѣра эта была бы временная, а переписки у Васъ немного и дурной почеркъ его не можетъ быть помѣхою. —

Буду ожидать подробную записку о компаніи для торговли съ Россією; — постарайтесь прислать ее поскорѣе, потому что ковать желѣзо надо пока оно горячо.

Крѣпко жму Вашу руку

Весь Вашъ
Золотаревъ.

Благодарю за яблокъ, которыя чрезвычайно вкусны. —

1063. — Ахжръ-Челебийского събитіе. Искъ се копие отъ
прошеніе противъ пловдивскія паша.

Пак. 41.

Адріанополь, 30. Ноября 65.

Благодарю Васъ, добрый Найдень Геровичъ, за сообщеніе интересныхъ свѣдѣній объ Ахиръ-Челебскихъ событіяхъ и о донесеніи Вашемъ касательно Хассанъ-Паши. — Надо надѣяться что попытки эти увѣнчаются успѣхомъ. —

Блонтъ вернулся вчера, чрезъ Русчукъ и Шумлу; — жена его останется до весны въ Бѣлградѣ. Онъ проситъ Васъ прислать намъ сюда съ первымъ курьеромъ Австрійскимъ либо Турецкимъ копію съ прошенія посланнаго противъ Паши въ Константинополь. —

Пришлите, пожалуйста, поскорѣе записку о торговлѣ. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1064. — Турски паша търси изцѣление при християнски
свещеникъ. Чудесното му оздравяне. Искъ се разписка за по-
мощъ на софийнци.

Пак. 41.

Адріанополь, 9.-го Декабря 65.

Добрый Найдень Геровичъ.

Благодарю Васъ за послѣднее письмо Ваше доставленное русскимъ курьеромъ; — я не замедлилъ тотчасъ-же сообщить Генералу Игнатьеву свѣдѣнія касательно новыхъ происковъ Хассанъ-Паши по поводу жалобы на него. —

Впродолженіи прошлой недѣли, общественное мнѣніе было сильно заинтересо-
вано событіемъ неслыханнымъ въ Турціи. — Адріанопольскій Генераль-Губерна-
торъ, находясь слишкомъ мѣсяцъ въ отчаянномъ болѣзненномъ положеніи, послать
на дняхъ проситъ Митрополита прислать ему почтеннаго Священника съ Евангеліемъ;
— по приходѣ сего послѣдняго, Аарифъ-Паша велѣлъ надѣть ему Епитрахиль, на-
крылъ концемъ ея себѣ голову, и положивъ на грудь Крестъ Распятія, пригласилъ
его приступить къ чтенію Евангелія, которое продолжалось слишкомъ часъ. — По
стеченію странныхъ обстоятельствъ, онъ на другой день почувствовалъ нѣкоторое
облегченіе, приписанное имъ вліянію Православія, и хотѣлъ было выѣхать кататься,
но доктора съ трудомъ его удержали, сознавая что облегченіе это лишь минутное.
— Паша — старый закоренѣлый Турокъ, и поступокъ его удивилъ и обрадовалъ
Христіанъ, а Мусульманъ взбѣсилъ. — Такъ какъ впродолженіи всей его болѣзни,
я одинъ изъ Консуловъ видѣлъ его въ постели, немудрено что народонаселеніе
принимаетъ мнѣ это обращеніе, хотя разумѣется я не въ силахъ былъ-бы произ-
вести въ Туркѣ подобный переломъ. —

Напишите, прошу Васъ, Трайковичу чтобы онъ доставилъ мнѣ какъ можно
скорѣе, прямо въ Адріанополь, два экземпляра расписокъ въ полученіи отъ
меня триста сорокъ рублей 71 1/4 коп.: (310. руб. 71 1/4 к. с.): по жер-

творенныхъ разными благотворителями въ возобновленіе Собора Св.-го Стефана и 8. Церквей поврежденныхъ землетрясеніемъ въ Софіи. — Какъ только получу расписку эту, которою должны подписать всѣ Старшины Православной Общины, не замедлю тотчасъ же доставить деньги. —

Не можете-ли Вы, любезнѣйшій Найдень Геровичъ, доставить мнѣ нѣкоторыя краткія свѣдѣнія о бывшей Узунджовской ярмаркѣ, и нѣкоторыя подробности касательно количества и рода русскихъ товаровъ бывшихъ на ярмаркѣ и на какую сумму русскіе товары были проданы. —

Поклонитесь женѣ Вашей и Чалики.

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1065. — Отворя се едренски вилаетъ. Новитѣ чиновници въ него. Свѣдѣнія за Шевкетъ паша. Славѣнско богослужение въ Едрене.

Пак. 11.

Адріанополь, 28. Декабря 65.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ.

Долго я хворалъ лихородкою, но благодаря хининѣ и строгой діетѣ, кажется поковитался съ нею окончательно.

Адріанополь сдѣланъ Вилаіетомъ, на подобіе Рущука; — Генераль-Губернаторомъ назначенъ сюда Министръ Финансовъ, Хуршидъ-Паша; — не знаю что за личность. — Говорятъ что къ вамъ Каймакамомъ будетъ посланъ Али-Шевкетъ-Паша, одинъ изъ моихъ пріятелей. — Вы должны его знать; онъ сынъ знаменитаго Хуссейнъ-Паши и жилъ постоянно въ Адріанополѣ; — нѣсколько мѣсяцовъ тому назадъ, онъ продалъ многочисленные свои Чифлики и отправился въ Царыградъ отыскивать мѣсто. — Онъ въ большой дружбѣ съ Найденовичемъ, и для Болгаръ будетъ очень хорошъ. — Жаль только что онъ склоненъ къ крѣпкимъ напиткамъ, и имѣетъ зятя весьма расторопнаго, который можетъ захватить всю власть въ свои руки. — Но вѣроятно Вы сойдетесь съ Али-Пашею и удержите его отъ чуждестраннаго вліянія.

Наконецъ удалось мнѣ добыть изъ Константинополя предписаніе за подписью Патріарха и всѣхъ Членовъ Синода касательно Киречь-ханы; — въ воскресенье, Митрополитъ отправляется туда и приступаетъ къ введенію Словянскаго богослуженія.

На дняхъ прибылъ сюда разбойникъ Рафаиль, и въ Уніятской церквѣ проповѣдывалъ преимущество Католическаго вѣроисповѣданія. — Въ сопровожденіи Польскихъ поповъ, онъ прогуливался, въ епископскомъ облаченіи, по всему Киречь-Ханѣ. —

Поздравляю Васъ съ новымъ годомъ, равно какъ и жену Вашу.

Душевно Вамъ преданный
Золотаревъ.

1066. — Назначенитѣ чиновници въ новообразуванія едренски вилаетъ.

Пак. 11.

Адріанополь, 20. Января 66.—

Добрѣйшій Найдень Геровичъ.

Съ русскую почту напишу Вамъ подробно о здѣшнихъ дѣлахъ; — нынче же передаю Вамъ только официальные извѣстія полученные вчера вечеромъ по телеграфу. —

Хуршидъ-Паша покидаетъ Константинополь и ѣдетъ сюда 22. Рамазана; — Риза-Бей, бывшій Посланникомъ въ С. Петербургѣ, — назначенъ Каймакамомъ Адріанопольскаго Санджака; —

Рифаатъ-Бей, бывшій Мухалебеджи Дунайскаго Вилаіета, — опредѣленъ въ должность Мухалебеджи здѣшняго Вилаіета. —

Зіа-Бей, сынъ Сандъ-Паши Салоникскаго Генераль-Губернатора, — Мектубджи Вилаіета. —

Али-бей, или Халилъ, не помню навѣрное; — Каймакамомъ въ Филиппополь. —
 Мустафа-Ефенди, бывший Варнскій Каймакамъ, — въ Сливну. —
 Азизъ-Паша, бывший Филиппопольскій Мутесаррифъ, — Каймакамомъ въ
 Галипполи. — Вотъ и все. —

Вчера поутру распространился было слухъ что Хуршидъ-Паша отзывается изъ
 Адрианополя, и что на его мѣсто назначенъ будетъ Мухлисъ-Паша изъ Дамаска и
 бывший въ Филиппополь. — Но вечерняя, официальная телеграмма показала что
 слухи эти были ложны. —

Съ интересомъ прочелъ Вашу послѣднюю экспедицію, которую тотчасъ же,
 съ тѣмъ же курьеромъ, отправилъ въ Царьградъ. —

Крѣпко жму Вашу руку. —

Весь Вашъ
 Золотаревъ.

1067. — Отношенія между консулитѣ. Блонтъ двоеликъ
 въ дѣлѣ на Чалики.

Пак. 41.

Г-ну Золотареву. 22 Января 1866 г.

Многоуш. Мих. Игнат.

Я получилъ сей-часъ письмо Ваше отъ 20 Января. Очень Вамъ благодаренъ
 за извѣстія о новыхъ назначеніяхъ, потому что тѣже свѣдѣнія получены вчера здѣсь
 по телеграфу, но свою смѣну Гасанъ-Паша скрываетъ и честь пополненія этихъ свѣ-
 дѣній извѣстіемъ объ его азилликѣ пожнетъ опять Чалики.

Теперь съ образованіемъ Вилаэта отношенія наши измѣняются. До сихъ поръ
 по дѣламъ подданныхъ я относился къ Миссии, а теперь долженъ обращаться къ
 Вамъ. Это пріятно какъ мнѣ, такъ и всѣмъ здѣшнимъ подданнымъ, потому что дѣла
 пойдутъ скорѣе. Но мнѣ кажется, что хорошо было бы переговорить намъ о но-
 выхъ нашихъ отношеніяхъ, посему если и Вы находите это нужнымъ то можете
 истребовать разрѣшенія вызвать меня въ Адрианополь для переговоровъ. Я съ удо-
 вольствіемъ сдѣлаю эту прогулку.

Вамъ извѣстно дѣло Чалики съ Янко Киро. Оно еще не кончено. Киро одна-
 кожъ собирается на дняхъ въ Константинополь, и если Гасанъ-Паша позволитъ ему
 ѣхать, то я буду просить Васъ по телеграфу задержать его въ Адрианополь. Чалики
 боится посредства Блонта въ пользу Киро потому, что Блонтъ поступилъ въ этомъ
 случаѣ дволично, увѣряя насъ, что онъ отрѣшилъ его отъ службы драгомана до
 сдѣлки Чалики и все таки, употребляя его въ этой должности. Но я увѣрилъ его,
 что въ этомъ случаѣ нечего ему бояться, потому, что Вы не пропустите сдѣлать
 нужное.

1068. — Дава се изволѣние Герову да слѣзе до Едрене.
 Славѣнско богослужение въведено въ двѣ градски черкови.
 Гръцитѣ противодѣйствуютъ. Неуспѣхитѣ на Рафаила. Правос-
 лавнитѣ странятъ отъ поляцитѣ.

Пак. 41.

Адрианополь, 25. Января 1866.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ.

Вчера получилъ письмо Ваше отъ 22. сего мѣсяца. — Неужто дѣло Янко Киро
 съ Чалики нисколько неподвижилось; — если такъ, то тотчасъ по отъѣздѣ Янко,
 потрудитесь протелеграфировать мнѣ съ просьбою задержать его, а я обращусь
 официально къ Блонту; — если даже я его здѣсь не задержу, то по крайней мѣрѣ
 возьму съ Блонта какую нибудь письменную гарантію въ томъ что онъ приметъ
 мѣры къ окончанію этого дѣла. —

Я полагаю что можно обойтись безъ всякаго предварительнаго разрѣшенія
 Миссии касательно Вашего путешествія въ Адрианополь; — я могу взять это на свою
 отвѣтственность и увѣдомить потомъ Генераль Игнатьева, а Вы, по исчисленіи треть,
 выставите на счетъ чрезвычайн-хъ издержекъ, на поѣздку въ Адрианополь по дѣламъ

службы. — Впрочемъ не мѣшаетъ повременить; — хорошо-бы если Вы пріѣхали сюда чрезъ мѣсяцъ, когда уже Вилаіетъ будетъ приведенъ въ дѣйствіе. — Въ свое время, я Васъ увѣдомлю. —

Усилія мои отчасти увѣнчались успѣхомъ, отчасти лопнули; — мнѣ удалось ввести Славянское служеніе въ двухъ городскихъ церквахъ, — въ Илдырымѣ и въ Кыикѣ, куда иногда ѣзжу я къ обѣдни и гдѣ Литургія совершается на половину по Славянски, на половину по Гречески. — Но въ Киречь-Ханѣ затрудненія страшныя; — я Вамъ уже говорилъ, что вслѣдствіе моихъ настояній, Патріархъ прислалъ сюда бумагу за подписью всѣхъ Членовъ Синода касательно этого нововведенія; — Митрополитъ выходитъ изъ себя чтобы привести оное въ исполненіе, но все напрасно. — Два раза ѣздилъ онъ въ Киречь-Хану, и оба раза заставлялъ служить по Славянски; — когда онъ тамъ то слушаются, а какъ только уѣдетъ; — въ слѣдующее воскресенье Греки недопускаютъ Болгарскихъ пѣвцовъ. — Въ виду преодолѣнія всѣхъ этихъ затрудненій, я заставилъ Митрополита и Греческаго Консула которые дѣйствуютъ нынѣ совершенно въ моемъ духѣ, принять послѣднюю мѣру; — мы согласились написать, каждый со своей стороны, въ Константинополь и требовать ссылки одного изъ тамошнихъ Греческихъ Старшинъ, который всѣхъ болѣе мутитъ. — Увидимъ, произойдетъ-ли изъ этого чтонибудь дѣльное; — если Греки въ Илдырымѣ и Кыикѣ не препятствуютъ, почему противятся этому Киречь-Ханскіе мошенники. —

Рафаиль, несмотря на всѣ старанія и содѣйствіе Французовъ и поляковъ, не увеличилъ пока своей паствы; — боюсь я только одного, чтобы при устройствѣ Вилаета не посадили въ Меджлисъ Уніятскаго Представителя. —

Здѣшнее Православное населеніе держитъ Польскихъ Офицеровъ въ черномъ тѣлѣ; — Полковникъ Казаскаго полка Туфанъ-бей: (Кочеминскій); который ищетъ популярности, вздумалъ было дать блестящій пиръ на который созвалъ до ста Православныхъ семействъ, — но ни одинъ Болгаръ ни Грекъ не явился на это Торжество. —

Мнѣ удалось устроить Дмитро Карамихайлова; — его Игнатьевъ намѣревается послать вольнонаемнымъ драгоманомъ въ Видинъ. —

Когдаже Вы составите подробную записку о торговлѣ съ Россіею? — Бутовскій вѣроятно ее ожидаетъ. — Хорошо если-бы Вы мнѣ доставили ее немного прежде. — Напишите, пожалуйста, Трайковичу, чтобы онъ прислалъ мнѣ какъ можно скорѣе расписку; — деньги залеживаются, а въ Департаментѣ ожидаютъ моего увѣдомленія. —

Поклонитесь, прошу Васъ, женѣ Вашей и поцалуйте Герчо. — Мой поклонъ Чалики, Стояновичамъ и всѣмъ нашимъ общимъ знакомымъ. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1069. — Недоразумѣнія между Герова и посланика. Геровъ иска да остави службата.

Пак. 41.

Г-ну Золотареву. 13 Марта 1866 г.

Многоуваж. Мих. Игнат.

Вѣроятно Вы читали предписаніе Посланника ко мнѣ по послѣднѣй почтѣ по дѣлу Загарли. Оно меня удивило, потому что отношеніе Генеральнаго Консульства на которое онъ требуетъ отвѣта съ выговоромъ за то, что медлилъ имъ, получено мною съ предпослѣднею почтою, такъ что развѣ по телеграфу можно было отвѣчать такъ скоро, а по почтѣ это было физически невозможно. Если пріѣду въ Адрианополь, расскажу Вамъ подробности, а геперь, чтобы не распространяться, скажу только, что жалѣю о томъ, что не исполнилъ извѣстное Вамъ давнишнее свое желаніе выйдти изъ службы, пока могъ сдѣлать это съ честію. Хотѣлось устроить такъ, чтобы, по выходѣ изъ службы, имѣть хоть какую нибудь пенсію, но теперь понимаю свою ошибку и вмѣстѣ съ отвѣтомъ на означенное предписаніе Посланника съ первою нашею почтою пошлю также просьбу объ отсавкѣ, хотя бы

пришлось потомъ и умирать съ голоду, пока не разразилась туча, собирающаяся надо мною, и хуже той, которая поразила Ступина.

Кавасъ Австр. В. Консульства посланъ связаннымъ и съ конвоемъ неизвѣстно куда.

1070. — Золотаревъ ще изглади недоразумѣнія. Споръ между протестантитѣ и Рилския монастырь.

Пак. 41.

Приято 25 Марта 1866. Оггов. 25 Марта.

Адрианополь, 19. Марта 66.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ.

Пользуюсь отъездомъ Каблешкова чгобы написать Вамъ нѣсколько строкъ и стереть первое испріятное впечатлѣніе произведеное на Васъ предписаніемъ Миссіи. — Все эго произошло вѣроятно вслѣдствіе какого-либо недоразумѣнія, которое я не премину разъяснить. — Сегодня же, съ Австрійскою почтою, я написалъ по сему предмету Генералу, а тотчасъ послѣ Пасхи я отправлюсь самъ въ Константинополь и устрою такъ что впредь не возобновлялись подобныя недоразумѣнія. —

Поэтому, прошу Васъ* убѣдительно покинуть намѣреніе Ваше касательно отставки. —

О дѣлѣ Каблешкова я говорилъ Азизъ-Пашѣ, а завтра переговорю объ этомъ съ Хуршидомъ. —

Съ нашимъ курьеромъ напишу Вамъ подробнѣе, а нынче прибавлю только что дѣло Протестанскихъ Миссіонеровъ съ Рыльскимъ Монастыремъ кажется принимаетъ большіе размѣры. — Блонтъ адресовалъ ноту Туркамъ съ требованіемъ освободить монаха Васьянова изъ Рыло. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1071. — Пожаръ въ острова на Георгаки Чалооглу. Хода-тайство на Герова да се прѣмѣсти Енисъ ефенди. Насилие надъ Рилския монастырь.

Пак. 41.

Г-ну Золотареву. 4 Апрѣля 1866 г.

Многоуваж. Мих. Игнат.

Вчерашній Вашъ телеграммъ разстроилъ нѣсколько сегодняшнее мое отправленіе, которое было написано въ предположеніи, что Вы въ Константинополь, такъ что надобно было задержать нѣкоторые изъ депешъ для перемѣны ихъ.

Изъ донесенія моего Посланнику за № 36 Вы увидите, что былъ новый пожаръ на островѣ Стояновича и надѣюсь согласитесь, что опускать такія преступленія, когда они остаются безъ наказанія со стороны властей, значить поощрять негодяевъ къ новымъ и большимъ злодѣяніямъ. Вы сдѣлаете намъ большое одолженіе если будете такъ добры подкрѣпить мое ходатайство объ удаленіи Энисъ-эфенди отсюда. Конечно этого нельзя требовать на томъ основаніи, что онъ послалъ поджигателей, потому что Турецкомъ судопроизводствѣ трудно доказать это, не то не одинъ Энисъ-эфенди оказался бы виновнымъ. Но намъ не могутъ отказать въ требованіи вызвать его въ Константинополь для принужденія его заплатить долгъ Чалики и Мавриди, который здѣсь онъ никогда не заплатитъ.

Сего дня получено извѣстіе, что мидюръ осадилъ Рыльскій Монастырь съ 18 ю жандармами и силою взялъ оттуда Подиевкта и отвелъ его въ Софію. Поэтому случаю изъ здѣшнихъ Болгаръ обращаются ко мнѣ съ слѣдующимъ вопросомъ: когда иностранные и новѣрческіе агенты вмѣшиваются официальнымъ образомъ въ эгого рода дѣла для совращенія Православныхъ, то не имѣемъ ли мы права дѣлать тоже самое для сохранения ихъ въ Православіи и огражденія отъ нарушенія привилегій, дарованныхъ имъ Султанами и подтвержденныхъ Гатти-гумаюномъ? Дѣло Подиевкта подлежитъ духовному суду и гражданская власть не имѣетъ рѣшительно никакого права вмѣшиваться въ оное. Теперь не было времени написать объ этомъ въ Миссію и думаю сдѣлать это съ Австрійскою почтою.

По несговорчивости хозяина моего дома и въ невозможности найти другой, я рѣшилъ построить собственный домъ на мѣстѣ, доставшимся въ наслѣдство отъ отца моей женѣ, и на слѣдующей недѣлѣ начинаю постройку въ избѣженіе непріятностей, которыя имѣлъ въ прошломъ году. Въ званіи В. Консула это нѣсколько неразчетливо, но въ моемъ намѣреніи выйти изъ службы и утвердиться на всегда въ Пловдивѣ, необходимо завестись собственнымъ домомъ.

1072. — Слухъ какво Геровъ ще бжде прѣмѣстенъ въ Цариградъ.

Пак. 41.

Г-ну Золотареву. 29 Апрѣля 1866 г.

Многоу. Мих. Игнат.

Я получилъ Вашъ телеграмъ съ увѣдомленіемъ объ отправленіи въ Константинополь. Надѣюсь, что Вы пробудете тутъ до полученія нашей почты, съ которой кое что по дѣламъ нашихъ подданныхъ и желалъ бы, чтобы это донесеніе было получено въ Вашемъ присутствіи.

Если вѣрить словамъ одного изъ братьевъ Гешоглу, который на дняхъ пріѣхалъ изъ Константинополя, тутъ говорилось о томъ, что меня переведутъ туда на упразднившееся мѣсто секретаря или драгомана не знаю. Эта новость, вѣроятно, невѣрная вовсе не радуетъ меня, потому что, какъ Вы знаете, еслибы я и не думалъ выйти изъ службы, и въ такомъ случаѣ не желалъ бы перейти въ другое мѣсто.

Изъ Конст-ля пишутъ о какомъто союзѣ, заключенномъ между Россією и Турцією. Есть ли въ самомъ дѣлѣ что нибудь такое?

1073. — Ата бей мѣмранъ. Той е омекналъ и станалъ внимателенъ.

Пак. 41.

Г-ну Золотареву. 14 Юня 1866 г.

Нѣсколько дней теперь я не совсѣмъ здоровъ и пишу Вамъ сего дня только по необходимости.

На дняхъ Ата-бей получилъ, по Вашему распоряженію, отъ Генераль-Губернатора выговоръ за неисполнительность по дѣламъ нашихъ подданныхъ. Еще до полученія выговора, при извѣстіяхъ о сближеніи между нашимъ и Турецкимъ правительствами Ата-Бей сдѣлался очень любезнымъ со мною и общается сдѣлать все. Но, какъ Вамъ извѣстно, наши подданные съ давнихъ поръ, имѣютъ дѣла со всѣми членами меджлиса и прочими Турецкими приматами, такъ что, съ одной стороны, подсудимые въ тоже время и судьи, съ другой, противъ такихъ господъ Губернаторъ ничего не можетъ. Посему я согласился съ Ата-Беемъ, чтобы, по возвращеніи Вашемъ, этого рода дѣла перенести въ Адрианополь. И дѣйствительно, чтобы кончить съ этими господами нѣтъ другаго средства какъ позвать ихъ на судъ въ Константинополь или Адрианополь, потому что никто изъ нихъ не можетъ тронуться съ мѣста, и чтобы не ѣздить, заплатить свой долгъ. Примѣръ тому Вы видѣли здѣсь въ дѣлѣ Чалики съ Хаджи-Рустемомъ.

По дѣлу Каблешкова и Чалики мы также остались согласными, чтобы я вызвалъ Визиріальное предписаніе, чтобы дѣло было или вновь пересмотрѣно здѣсь, или перенесено въ Адрианополь. а до тѣхъ поръ Ата-Бей общалъ не отдавать чифтлика противникамъ Каблешкова, но просить ускорить дѣло, потому что не только отъ Генераль-Губернатора, но, по проискавъ Гюмушгердана, и отъ новаго Визиря уже имѣлъ предписаніе сдать чифтликъ противникамъ Каблешкова. Посему я прошу Васъ покорнѣйше поспѣшить истребованіемъ Визиріальнаго предписанія по сему предмету, потому что мы не мало теряемъ въ мнѣніи народонаселенія, когда другіе такъ легко получаютъ Визиріальныя письма, а намъ нужно ждать ихъ такъ долго.

8-го Юня здѣсь былъ одинъ случай холеры, но до сихъ поръ не повторялся. Дай Богъ, чтобы не было больше.

На дняхъ я собираюсь на воды въ Карловскую Баню и слѣдующую почту оттуда отправлю.

Р. S. Отецъ Пантелеимонъ спрашиваетъ, получено ли разрѣшеніе послать двухъ молодыхъ монаховъ въ Московскую Семинарію.

1074. — Молба да се освободятъ затворенитѣ поради из-
бавянето руския отъ черкезе.

Пак. 41.

Г-ну Золотареву. 12 Юля 1866 г.

Многоуваж. Мих. Игнатьевичъ

Бога ради похлопочите о скорѣйшемъ освобожденіи изъ-подъ ареста семей-
ство, освободившаго Рускую дѣвушку изъ плѣна у Черкесовъ. Изъ сегодняшняго
моего донесенія по сему предмету Вы увидите какъ пострадало оно. Я не знаю
что сдѣлалъ Кожевниковъ для него, но мало надѣюсь, когда шесть мѣсяцевъ те-
перь онъ ничего не сдѣлалъ для Русскаго богомольца Григорьева, который былъ за-
держанъ въ Дупницѣ еще въ Декабрѣ и до сихъ поръ гніетъ въ Софіи. Представьте
себѣ какія могутъ быть для нашего вліянія въ тѣхъ мѣстахъ послѣдствія, когда мы
ни пострадавшихъ изъ преданности къ намъ, ни собственныхъ нашихъ подданныхъ
не можемъ или не хотимъ защитить отъ притѣсненія. . . . .

Будьте такъ добры узнать позволятъ ли мнѣ наконецъ поѣхать на нѣкоторое
время въ Букарестъ. Мнѣ такъ нужно это, что я немогу откладывать на неопредѣ-
ленное время, пока событія въ Княжествахъ примутъ другой видъ.

1075. — Отговорътъ на руския синодъ за черковнія въ-
просъ. Мнѣнието на Филарета.

Пак. 41.

Буюкдере, понедѣльникъ, 25. Юля 66.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ.

О задержанныхъ Болгарахъ въ Сомоковѣ мы уже писали Кожевникову съ по-
рученіемъ устроить дѣло это какъ можно скорѣе и успѣшнѣе.

Митрополитъ Московскій сообщилъ недавно Синоду свое мнѣніе касательно
Церковнаго вопроса, — гдѣ опровергаетъ мысль Грековъ что канонически Церковь
не можетъ допустить различія національностей. — вотъ выраженія самаго Фила-
рета: „Греки отвергають начало національности; но, въ самомъ дѣлѣ дѣйствуютъ
„для сохраненія господства своей національности, и не воспоминають, что Духъ
„Святыи призналъ начало національностей, когда низпослалъ Церкви даръ язы-
„ковъ чтобы каждая національность на своемъ языкѣ имѣла учителей вѣры и Бого-
„служенія.“

Каковъ аргументъ? — Кажется подобнаго никто еще не приводилъ для обез-
оруженія Грековъ. — Жаль только что толку изъ этого будетъ мало. —

Новаго ничего нѣтъ. — Завтра Игнатьевъ собирается ѣхать на Аѳонъ. — Хо-
четъ меня взять съ собою, но я упираюсь и предпочитаю остаться здѣсь. —

Весь Вашъ
Золотаревъ.

1076. — Искъ се нѣщо за этнографическото изложение въ
Москва.

Пак. 41.

Адріанополь, 15. Декабря 1866. г.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ.

Препровождаю къ Вамъ при семъ письмо отъ Шушуловой. —

Какъ Ваше здоровье, и когда думаете насъ посѣтить. —

Если Вы собрали что нибудь для этнографической выставки, — привезите вещи
сюда. — Нельзя-ли, кромѣ того, собрать нѣкоторые матеріалы для краткаго этно-
графическаго описанія Болгарскаго народа. —

преданный Вамъ
Золотаревъ.

1077. — Хати-хумаюнътъ не приложенъ. Злоупотрѣбленія сн слѣдвать. По этнографическому изложению въ Москва.

Пак. 41.

Г-ну Золотареву. 17 Декабря 1866 г.

Многоуваж. Мих. Игнат.

Съ нашею почтою я не могъ и посему теперь отвѣчаю на Ваше письмо. Начну съ моего приѣзда въ Адрианоуполь. Теперь я могъ бы приѣхать, хотя жена моя еще и не оправилась совершенно послѣ родовъ. Но думаю что прежде надобно исполнить циркулярное предписание Миссии № . . . , а это я начинаю теперь, потому что до сихъ поръ не былъ въ положеніи писать.

Я кабы предвидѣлъ, что когда нибудь такой запросъ и посему никогда не переставалъ собирать факты, по которымъ можно было дать самыя вѣрныя и неоспоримыя свѣдѣнія по сему предмету. Всѣхъ фактовъ теперь я не представлю: ихъ такъ много, что станетъ на цѣлую книгу. Но по нимъ напишу отвѣтъ, чтобы показать, что ничего изъ Гатти-гумаюна не исполнено, и если изданы нѣкоторыя поставленія кабы-бы для исполненія его, по исполненію оказываются совершенно противными смыслу его. Факты же приберегу, чтобы, въ случаѣ надобности, подтвердить ими справедливость моего возрѣнія.

Такимъ образомъ я замедлю приѣхать въ Адрианоуполь, но во всякомъ желаю непременно видѣться съ Вами передъ Вашимъ отъѣздомъ въ Константинополь, и надѣюсь, что Вы не поѣдете такъ. Я думаю, если не успѣю быть у Васъ на новый годъ, то на второй день новаго года выѣхать отсюда.

Вы спрашиваете меня, что сдѣлалъ для выставки. Совѣстно мнѣ отвѣчать что почти ничего не сдѣлалъ. Здѣсь такъ много разныхъ костюмовъ у поселянъ, что не знаешь какому дать предпочтеніе, а сдѣлать всѣхъ на это нужны издержки не по моихъ средствъ. Другое затрудненіе невозможность сдѣлать манекенъ. Но чтобы хоть чѣмъ нибудь отвѣчать на предложеніе общества, я поручилъ одному изъ жителей достать мнѣ костюмъ Граховскаго окружія, замѣчательный по своей оригинальности, и поставилъ послѣдній срокъ для доставленія его ко мнѣ Ноябрь мѣсяцъ. И въ то время когда ожидалъ костюмъ, получилъ увѣдомленіе, что не могли сдѣлать его.

1078. — Владишки разправии въ Пловдивъ.

Пак. 41.

Пловдивъ, 11 Апрѣля (1868?).

Многоуважаемый

Михаилъ Игнатьевичъ,

Здѣсь разыгрывается теперь комедія, которая Богъ знаетъ, къ чему можетъ повести. Вы знаете, что епископъ Иринупольскій Игнатій, посланный сюда въ качествѣ викарія Филиппопольскаго митрополита Панарета, исключилъ имя сего послѣдняго отъ поминовенія въ богослуженіи и заставилъ и священниковъ Греческихъ церквей сдѣлать тоже самое. Патріархъ, который за такое отступленіе отъ принятаго порядка отлучилъ отъ церкви и послалъ въ заточеніе Болгарскихъ архіереевъ, оставилъ безъ вниманія жалобу Митрополита Панарета на викарія его, который до сихъ поръ продолжаетъ это отступленіе отъ церковныхъ каноновъ. Теперь находится проѣздомъ въ Филиппополь Нишавскій Митрополитъ Парѣеній и, съ разрѣшенія Митрополита Панарета, служить въ Болгарской Церквѣ для рукоположенія священниковъ, въ которыхъ епархія нуждается. Патріархъ жаловался Портѣ, что Нишавскій Митрополитъ во-преки каноновъ церкви служить въ чужой епархіи и просилъ приказать ему возвратиться въ свою епархію. Жалоба Патріарха препровождена по телеграфу мутесарифу, который сообщилъ ее вчера Митрополиту Партецію. На это сообщеніе Парѣеній отвѣчалъ, что онъ находится здѣсь проѣздомъ въ Константинополь и служить потому, что Митрополитъ Панаретъ просилъ его посвятить нѣсколько священниковъ, и послѣ этого отвѣта сегодня опять служилъ и будетъ продолжать служить. Посмотримъ, чѣмъ кончится это.

Вотъ дневная новость у насъ, которая встревожила слишкомъ Грековъ. За исключеніемъ ея нѣтъ ничего любопытнаго.

Искренно преданный Вамъ
Н. Геровъ.

1079. — Чомаковъ противъ руситѣ. Желаніе на руското посолство да бжде смѣненъ. Геровъ декориранъ.

Пак. 41.

Пера, 16. Апрѣля 1868 г.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ.

Принимаясь чертить строки эти, не могу не выразить Вамъ упрека касательно забвенія, коему Вы меня обрекли; — со времени Вашего возвращенія въ Пловдивъ, я получилъ только одно письмо. — Убѣдительно прошу Васъ не забывать меня и располагать безъ всякой церемоніи слабыми но посильными моими услугами, всякій разъ какъ только заблагоразсудите. —

Н. П. Игнатьевъ поручаетъ мнѣ переговорить съ Вами письменно о Чомаковѣ; — по свѣдѣніямъ доставленнымъ Послу, Филиппопольскій представитель всячески старается распространить слухъ, что церковнополитическій вопросъ былъ почти уже рѣшенъ въ пользу Болгаръ, когда возвращеніе Игнатьева разстроило всѣ планы и усугубило упорство Грековъ. — Кромѣ того, появилась на дняхъ брошура, за подписью Чомакова, направленная противъ насъ. — Нельзя-ли замѣстить Филиппопольскаго представителя кѣмъ либо менѣе скомпрометированнымъ въ этомъ дѣлѣ? Напишите мнѣ, пожалуйста, съ первою отходящею почтою, подробное и откровенное мнѣніе Ваше касательно Чомакова и вообще Болгарскаго дѣла, чтобы я имѣлъ возможность сообщить оное Послу. —

душевно Вамъ преданный
Золотаревъ.

Nous venons de recevoir le dernier Приказъ, d'après le quel Vous avez reçu la croix de S. - te Anne; — je Vous en félicite sincèrement. — Sur la demande du Gouv. - t Ottoman, on vient d'instituer à la Porte une commission internationale pour l'examen du Règlement relatif aux immunités douanières accordées aux Consuls étrangers. — Je suis nommé délégué Russe pour cette Commission;—je m'appliquerai donc à soutenir avec énergie les droits Consulaires. —

1080. — Геровъ защищава Чомакова. Кои разпространяватъ противни слухове.

Пак. 41.

Г-ну Золотареву.

Карлово, 25 Апрѣля 1868 г.

Многоуважаемый Михаилъ Игнатьевичъ,

Письмо Ваше отъ 16-го сего Апрѣля было получено мною въ то время, когда, послѣ многократнаго откладыванія въ теченіе 40 дней, наконецъ собрался было въ Карлово для составленія описи и приведенія въ извѣстность имущество умершаго роднаго дяди моей жены, что я долженъ сдѣлать какъ по обязанности службы, потому что покойникъ былъ товарищемъ по торговлѣ Русско-подданныхъ Христо и Евлогія Георгіевыхъ, такъ и еще больше изъ признательности потому что покойникъ вмѣстѣ съ помянутыми братьями Георгіевыми, въ 13 лѣтъ управленія увеличилъ въ семь разъ наслѣдство оставшееся моей женѣ отъ отца. Посему съ этою почтою, я не могу исполнить Ваше порученіе — написать Вамъ подробно и откровенно мое мнѣніе о Чомаковѣ и вообще о Болгарскомъ дѣлѣ, такъ чтобы можно было сообщить оное Г-ну Послу. Но съ слѣдующею почтою постараюсь сдѣлать это, а теперь ограничусь немногими строками относительно распространившихся слуховъ, что будто „церковнополитическій вопросъ былъ почти уже рѣшенъ въ пользу

„Болгаръ, но возвращеніе Генерала Игнатъева разстроило всѣ планы и усугубило „упорство Грековъ.“

Слухи въ этомъ родѣ пронесли и въ Филиппополѣ, но совсѣмъ изъ другаго источника. Ихъ распространяють Греческій Вице-Консулъ и новопріѣхавшій Епископъ. Съ тѣхъ поръ какъ приѣхалъ Епископъ Игнатій, Г. Вроско не перестаетъ увѣрять всѣхъ что будто Его Преос-во привезъ мнѣ отъ Генерала Игнатъева письмо посланное Его Превосх-вомъ изъ Петербурга, съ предписаніемъ оказать ему, Епископу свое содѣйствіе для возстановленія власти Патріарха въ Филиппопольской епархіи. А теперь оба вмѣстѣ, и Епископъ и Консулъ рассказываютъ всѣмъ и каждому, что Его Превосх-во привезъ такіе подарки Патріарху и сдѣлалъ ему такія заявленія, что Его Свят-во совсѣмъ успокоился и знать не хочетъ больше о домогательствахъ Болгаръ.

Напротивъ Чомаковъ въ письмѣ къ своимъ довѣрителямъ не только что не упоминаетъ ни о какихъ препятствіяхъ, но теперь положительнѣе чѣмъ когда либо увѣряетъ, что вопросъ будетъ рѣшенъ въ самомъ скоромъ времени.

Сообщая Вамъ все это, я вовсе не думаю отрицать, что Чомаковъ въ Константинополѣ распространялъ приписываемые ему слухи. Можетъ быть что въ Филиппополѣ пишетъ одно, а въ Константинополѣ говоритъ другое. Впрочемъ, чтобы онъ ни писалъ и чтобы ни говорили Греч. Вице-Консулъ и Епископъ здѣсь не вѣрятъ ни ему ни тѣмъ, потому что изъ опыта извѣстно, что всякій слухъ происходящій изъ Греческаго источника есть не что иное, какъ ухищреніе съ цѣлью обмануть Болгаръ, а Чомаковъ, какъ знаете, постоянно увѣряетъ, что вопросъ будетъ рѣшенъ въ скоромъ времени, а на дѣлѣ ничего нѣтъ, такъ что больше не вѣрятъ ему. Правда, что въ послѣднемъ письмѣ онъ пишетъ такъ положительно, что можно подумать, что теперь и самъ увѣренъ въ этомъ, но онъ слишкомъ часто обманывался, чтобы здѣсь повѣрили ему прежде нежели увидятъ что нибудь на дѣлѣ.

Вы меня упрекаете, что я забылъ Васъ. Вы прави только въ томъ, что не получали отъ меня письма, но если я не писалъ Вамъ, то не потому что я забылъ Васъ, а по нѣкоторымъ соображеніямъ, которыя сообщу Вамъ другой разъ.

Покорнѣйше благодарю Васъ за извѣстіе о награжденіи меня орденомъ. Хорошо что послѣ семи лѣтъ наконецъ вспомнили обо мнѣ.

Не сомнѣваюсь, что Вы получили мое письмо отъ 19 Апрѣля.

Оканчиваю потому что курьеръ пришелъ за письмомъ.

1081. — Игнатіевъ залѣга за церковнія въпросъ. Надѣжда за отстѣпки отъ патриаршіята.

Пак. 41.

Пера, 1-го Мая 1868. г.

Многоуважаемый и добрѣйшій

Найденъ Геровичъ,

Въ ожиданіи обѣщаннаго Вами подробнаго отзыва о Чумаковѣ и Болгарскомъ дѣлѣ вообще, я передалъ Игнатъеву содержаніе полученнаго вчера письма Вашего отъ 25-го Апрѣля. —

Посолъ принимается горячо за Церковный вопросъ и очень встревоженъ нынѣшнимъ положеніемъ дѣлъ. — Я же, съ моей стороны, стараюсь поддержать его въ этомъ настроеніи, въ надеждѣ что удастся намъ склонить Грековъ къ благоразумной сговорчивости. —

Назначеніе Епископа Игнатія было несвоевременно и неполитично; — это же самое мнѣніе было выражено мною и Патріарху. —

Съ нетерпѣніемъ ожидаю подобнаго изложенія причинъ или соображеній, помѣшавшихъ Вамъ мнѣ писать; — какія же могутъ быть соображенія? — не понимаю. —

Въ послѣднемъ письмѣ Вы говорите что писали мнѣ 19-го Апрѣля; — этого письма я не получалъ. — Надо полагать что оно затерялось на почтѣ. —

Искренно Вамъ преданный
Золотаревъ.

1082. — За поведението на епископъ Игнати. Иларионъ и Паиси проклели Чомакова.

Пак. 41.

Приято 16 Мая 1868. Отгов. 16 Мая.

Пера, 8. Мая 1868.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ.

Письмо Ваше отъ 18. Апрѣля прибыло ко мнѣ запоздалымъ. —

Мы не замедлили сдѣлать выписку и сообщить Патріарху о поведеніи Епископа Игнатія касательно Панарета. — Увидимъ что сдѣлаетъ Патріархъ. —

Съ нетерпѣніемъ ждемъ обѣщанную Вами замѣтку. —

Вы вѣроятно уже знаете, что на послѣднемъ Болгарскомъ совѣщаніи, Чомаковъ былъ проклятъ Иларіономъ и Паисіемъ. —

Мой поклонъ всѣмъ Вашимъ.

Душевно преданный
Золотаревъ.

1083. — Вълненията на Герова за черковния въпросъ. Постъжпкитѣ на Чомакова и посолството. Невѣренъ слухъ за проклинане Чомакова.

Пак. 41.

Г. Золотареву.

Пловдивъ, 16 Май 1868. г.

Многоуваж. Мих. Игнатьевичъ,

Въ исполненіе Вашего порученія написать Вамъ подробное и откровенное свое мнѣніе о Чомаковѣ и вообще о Болгарскомъ дѣлѣ, я три раза писалъ записку объ этомъ и каждый разъ уничтожалъ ее, потому что по прочтеніи находилъ, что выходитъ болѣе или менѣе то самое, что я писалъ объ этомъ предметѣ два и три года назадъ. А писанное мною тогда принято начальствомъ въ томъ смыслѣ, что будто я поддерживаю Чомакова и вмѣстѣ съ нимъ мѣшаю рѣшенію вопроса, и посему былъ вычеркнутъ изъ списка представленныхъ къ наградѣ въ свѣтлый праздникъ прошлаго года, и даже былъ вопросъ объ упраздненіи Филиппопольскаго Вице-Консульства и переведеніи меня въ другое мѣсто, откуда не могъ бы противо-дѣйствовать.

Послѣ этого повторять опять, что Чомаковъ виноватъ тѣмъ, что своею безтактностію возбудилъ многихъ противъ себя и, по причинѣ неудачи, впалъ въ такую раздражительность, что съ нимъ уже невозможно имѣть дѣло, и посему дѣлалъ и дѣлаетъ много безразсуднаго, но по мнѣнію здѣшнихъ Болгаръ, вопросъ не рѣшается по неуступчивости Грековъ, и указывать на факты, которые они приводятъ въ подтвержденіе дѣйствительности этого, объяснять также, что на предложеніе замѣстить Чомакова другимъ представителемъ, довѣрители его, Болгаре спрашиваютъ, къ чему это послужитъ для нихъ и какимъ образомъ это облегчитъ рѣшеніе вопроса когда Патріархъ съ Греками заранѣе объявляютъ, что никоимъ образомъ не допустятъ причислить Филиппопольску епархію къ Болгарскому — такъ что недовольно Чомакова не послать и другаго на мѣсто его, чтобы сойдти съ ума подобно ему; повтореніе, говорю, всего этого послѣ того, какъ дано мнѣ почувствовать, что такой образъ мыслей объясненій не одобряется, врядъ ли будетъ практичнымъ. Посему мнѣ кажется лучше будетъ совсѣмъ молчать.

А еслибы было позволено мнѣ высказать свое мнѣніе безъ опасенія подвергнуться обвиненію, то я думаю, что дѣло довольно созрѣло, чтобы можно было теперь окончить его такъ, чтобы честь досталась нашему Посольству. Но чтобы достигнуть этого надобно принятъ за оное какъ слѣдуетъ и имѣть для сего людей, которыя не только знали бы оное хорошо въ всѣхъ его подробностяхъ, но и посвятили бы себя ему безъ всякой предвзятой мысли и пользовались бы также и довѣріемъ Болгаръ.

Р. S. Сей часъ я получилъ Ваше письмо отъ 8-го Мая. Здѣсь ничего не знаютъ о ссорѣ Чомакова съ Паисіемъ и Иларіономъ. Напротивъ извѣстія отъ тогоже

числа гласятъ, что за день передъ тѣмъ, т. е. 7 Мая, Чомаковъ съ Иларіономъ и другими былъ у Фуадъ-Паши, чтобы освѣдомиться, какъ идетъ дѣло, и Министръ отвѣчалъ имъ, что скоро будетъ сообщено имъ рѣшеніе.

Епископъ Игнатіи получилъ разъ по телеграфу и два раза по почтѣ предписаніе поминать имя Панарета, но онъ не слушается. Посмотримъ, что сдѣлаетъ Великая Церковь.

1084. — Золотаревъ съгласенъ съ Герова. Надѣжда какво Игнатиевъ ще се съгласи съ него по черковния въпросъ.

Пак. 41.

Приято 1 Юнія 1868.

Пера, 29. Мая 1868. г.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ.

Содержаніе письма Вашего отъ 16. Мая было сообщено мною Н. П. Игнатьеву. — Вполнѣ раздѣляя изложенныя въ ономъ соображенія, я надѣюсь, что онѣ произведутъ впечатлѣніе и повліяють на дальнѣйшій ходъ застоявшагося такъ долго дѣла. — При будущемъ свиданіи, я постараюсь еще разъ подробно переговорить съ посломъ и тогда сообщу Вамъ рѣшеніе, на которомъ онъ остановится. —

Епископу Игнатію было на дняхъ послано Синодальное письмо, за подписью всѣхъ членовъ, со строгимъ приказаніемъ поминать Панарета. —

Нѣтъ никакого сомнѣнія, что при всѣхъ своихъ личныхъ качествахъ, Стояновичъ не будетъ въ состояніи сдѣлаться полезнымъ въ новой своей должности. — Всѣ смѣются надъ Государственнымъ Совѣтомъ и никто отъ него ничего не ожидаетъ. —

На дняхъ ожидаютъ сюда принца Наполеона, — а въ началѣ Юля пріѣдетъ сюда опять Вел. Князь Алексѣй Александровичъ. — . . . . .

Передайте мой поклонъ всѣмъ Вашимъ и не поминайте лихомъ

душевно Вамъ преданнаго
Золотарева.

На прошлой недѣлѣ у меня родился сынъ.

1085. — Убийството на князя Михаила не измѣнило нищо. Золотаревъ иска да напусне Едрене.

Пак. 41.

Пера, 12. Юнія 1868. г.

Добрѣйшій и любезнѣйшій
Найдень Геровичъ,

Прибывшій вчера изъ Адрианополя курьеръ передалъ мнѣ Вашу пачку, которую съ первымъ отходящимъ пароходомъ я не премину отправить въ Одессу на имя Палаузова. —

Смертоубійство Кн. Михаила не произвело, какъ въ дипломатическихъ кругахъ такъ и на биржахъ, ожидаемаго впечатлѣнія. — Все идетъ естественнымъ порядкомъ. — По случаю малолѣтства имѣющаго быть выбраннымъ молодаго Князя Милана, будетъ, до совершеннолѣтія его, назначено опекунство; — въ числѣ опекуновъ, Ристичу предстоитъ играть самую видную роль. —

Адрианопольская жизнь мнѣ до того пріѣлась, что возвратиться къ ней я болѣе не намѣренъ; — я ходатайствовалъ уже о зачисленіи меня къ посольству, до открытія какой-либо пріятной для меня вакансіи. —

Черезъ мѣсяцъ, мы собираемся въ Петербургъ, а въ половинѣ Октября надѣмся быть назадъ. —

Крѣпко жму Вашу руку и прошу передать поклонъ всему Вашему семейству

искренно Вамъ преданный
Золотаревъ.

1086. — Геровъ изпратилъ рапортъ за черковный въпросъ.
Слухове за Чомакова и Тъпчилещева. Бурмовъ противъ тѣхъ.

Пак. 41.

Г-ну Золотареву. 28 Юня 1868 г.

Многоуваж. Мих. Игнатьевичъ,

На послѣднія Ваши два письма я замедлилъ отвѣчать, потому что въ дни отхода почты бывалъ въ отсутствіи. На прошлой недѣлѣ я былъ въ извѣстномъ Вамъ монастырѣ Св. Петра при Татаръ-Базарджикѣ, и въ окрестностяхъ его.

Поздравляю Васъ съ сыномъ и желаю ему счастія и всевозможныхъ благъ.

Очень жалѣю о томъ, что Вы покидаете Адрианополь, но если Вамъ не нравится тутъ, то это Ваше дѣло.

Я писалъ вамъ, что не желалъ бы ничего писать по Болгарскому вопросу. Но полученныя въ послѣднее время одно за другимъ разныя извѣстія по сему предмету, произвели такой переворотъ въ возрѣніи здѣшнихъ Болгаръ, что не довести это до свѣдѣнія начальства было-бы упущеніемъ съ моей стороны. Посему я посылаю сего дня довольно длинный рапортъ объ этомъ, но, признаюсь, не безъ отвращенія.

Кстати объ этомъ дѣлѣ сюда ли доходятъ только ложныя извѣстія о происхожденіи въ Константинополѣ или тутъ все такъ перемешано, что нельзя добиться истины и невѣрныя извѣстія находятъ болѣе отголоска. Такъ, на примѣръ, здѣсь мы не знаемъ, чтобы Паисіи и Иларіонъ прокляли Чомакова, чтобы Чомаковъ и Тапчилещовъ были удалены отъ дѣлъ и т. п. А знаемъ только, что происходила ссора, но и то не потому что отъ Чомакова и Иларіона требовали отчета въ издержанныхъ по преслѣдованію дѣла деньгахъ, а о томъ, какъ употребить десятокъ тысячъ піастровъ, которые были получены откудато (и въ этомъ случаѣ по крайней мѣрѣ Бурмовъ долженъ бы остаться довольнымъ Чомаковымъ и Тапчилещовымъ, на которыхъ онъ такъ нападаетъ въ двухъ своихъ брошюрахъ, но которые ссорились изъ-за того чтобы деньги эти обратить на уплату ему общаго долга). Если Вы мнѣ разрѣшите это сомнѣніе, то я Вамъ буду очень признателенъ. Во всякомъ случаѣ, убѣдительнѣйше прошу Васъ, чтобы это осталось между нами.

При проѣздѣ моемъ черезъ Софію на обратномъ пути изъ Петербурга меня спрашивали тутъ что стало съ деньгами, которыя два года назадъ были получены въ Адрианополь для ихъ церквей. Но я было забылъ объ этомъ, и теперь опять мнѣ напомнили, посему прошу Васъ сказать мнѣ какъ отвѣчать имъ.

Надѣюсь, что передъ отъѣздомъ въ Россію Вы мнѣ пошлете свой адресъ, чтобы я могъ писать Вамъ.

1087. — Чалики въ Цариградѣ. Игнатіевъ доволенъ отъ него.

Пак. 41.

Приято 4 Окт. 1869.

Буюкдере, 23. Сентября 69.

Добрѣйшій и любезнѣйшій

Найденъ Геровичъ. —

Я очень обрадовался пріѣзду Чалики, который пробылъ у меня въ Буюкдере два дня и обѣщалъ пріѣхать еще на нѣсколько дней. — Игнатьеву онъ очень понравился, равно какъ и всѣмъ моимъ сотоварищамъ; — я его свелъ также съ Богуславскимъ и Ону, который далъ слова сдѣлать все зависящее къ окончаніи дѣлъ о коихъ Вы писали, равно какъ и процесса Каблешко. —

Новаго здѣсь ничего нѣтъ; — Иванову я не пишу потому что не знаю гдѣ онъ, быть можетъ даже въ Филиппополѣ. . . . .

искренно Васъ любящій
Золотаревъ.

1088. Първо извѣстие за фирмана за самостоятелна българска църква. Чалики награденъ.

Пак. 41.

Приято 7 Марта 1870. Отгов. 9 Марта.

Пера, 1.-го Марта 1870.

Добрѣйшій Найдень Геровичъ,

Въ слѣдствіе желанія выраженнаго Вами въ частномъ письмѣ ко мнѣ, Посоль протелеграфировалъ Вамъ на дняхъ по вопросу о Болгарскомъ фирманѣ. — Увидимъ сбудутся ли обѣщанія верховнаго визиря. — Если да, то я предложу Игнатьеву снова Вамъ протелеграфировать. —

Наконецъ, мнѣ удалось послѣ не малой борьбы убѣдить посла въ пользу Чалики. — Завтра мы отправляемъ въ Петербургъ представленіе его къ ордену Св. Станислава 3-й ст. — Вы можете объявить ему это конфиденціально. —

Вы также не были забыты въ представленіяхъ по Консульствамъ, такъ что я надѣюсь имѣть возможность поздравить Васъ въ Пасху съ новой наградой. —

Поклонитесь, пожалуйста, доброму Вашему семейству и вѣрьте дружбѣ

преданнаго Вамъ
Золотарева.

1089. — Какво впечатлѣніе е произвело върху гърцитѣ въ Пловдивъ рѣшението на черковния въпросъ.

Пак. 41.

Г-ну Золотареву. 9. Марта 1870,

Многоуважаемый

Михаилъ Игнатьевичъ,

Спѣшу отвѣчать на Ваше письмо отъ 1 сего Марта. Чувствительнѣйше благодарю Васъ за распоряженіе, чтобы я первый здѣсь былъ увѣдомленъ объ изданіи фирмана по Болгарскому дѣлу. Произведенное этимъ дѣйствіе представлено мною въ короткѣ въ донесеніи отъ 2-го Марта за № 19. Подробнѣе же напишу объ этомъ курьеромъ, а теперь въ отплату за Вашу доброту сообщу Вамъ нѣкоторыя свѣдѣнія о впечатлѣніи, произведенномъ на здѣшнихъ Грековъ извѣстіемъ о рѣшеніи Болгарскаго вопроса.

Извѣстіе это поразило Грековъ не смотря на то, что, по фирману, Филиппополь (за исключеніемъ Успенскаго прихода) съ нѣсколькими деревнями остаются за Патріархомъ, и въ своей досадѣ въ тотже день епископъ, а на другой день и всѣ Греки жаловались Мутесарифу, что будто по этому случаю Болгаре дѣлаютъ имъ разныя оскорбленія. Но по произведенному Мутесарифомъ слѣдствію жалобы ихъ оказались вовсе неосновательными. И иначе не могло быть, потому что при первомъ извѣстіи объ изданіи фирмана въ собраніи Болгаръ было говорено, что надобно относиться въ этомъ случаѣ къ Грекамъ съ умѣренностію и въ церкви при благодарственномъ молебствіи архимандритъ, предсѣдатель Церковнаго Настоятельства говорилъ въ своей рѣчи довольно объ этомъ, и вчера въ своей проповѣди въ церкви повторилъ тѣже увѣщанія.

Когда прошло первое впечатлѣніе, Греки стали разсуждать между собою, что если Филиппопольская епархія должна непременно отойти въ Болгарскій экзархатъ, въ такомъ случаѣ лучше будетъ и имъ подчиниться оному, нежели имѣть отдѣльнаго епископа въ зависимости отъ Патріарха. Говорятъ даже, что сего днѣ посылаютъ къ Его Св.-ву просьбу не допускать, чтобы Филиппопольская епархія вошла въ составъ Болгарскаго экзархата, а въ случаѣ если нельзя добиться этого, то разрѣшить имъ со всѣмъ Филиппополемъ и означенными въ Фирманѣ десятью селами подчиниться также Болгарскому экзархату вмѣстѣ со всею епархіею. Впрочемъ это послѣднее передаю Вамъ какъ слухъ и только какъ слухъ прошу сообщить Г-ну Послу, а когда узнаю положительно объ этомъ, не премину донести.

Что касается Болгаръ, то за исключеніемъ постановленія о городѣ Филиппополѣ и Варнѣ, они совершенно довольны даруемыми имъ Фирманомъ правами, если они дѣйствительно таковы, какъ объявлены въ газетахъ (копія съ фирмана еще не получалась здѣсь), и всѣ сознаются, что они превышаютъ ожиданія ихъ. Обѣ же

стороны, Греки и Болгаре съ нетерпѣніемъ ожидаютъ узнать, какъ Патріархъ приметъ фирманъ.

Здѣшніе Турки, которые имѣють отвращеніе къ предполагаемой желѣзной дороги, часто спрашиваютъ меня состоитъ это предпріятіе или нѣтъ. Посему если оно рухнетъ, то хорошо было бы намъ сообщить имъ эту пріятную для нихъ новость.

Чалики благодарить Васъ за Ваши старанія въ пользу его, а съ нимъ вмѣстѣ и я благодарю Васъ за это, равно и за извѣстіе о представленій меня къ новой наградѣ.

100. ГЕОРГИ ЗОЛотовИЧЪ.

1090. — Мнѣніе за Маринъ Дриновъ и за Нешо Бончевъ.
Какъ да се учать.

Коп. кн. 3. 29.

Г-ну Г. Золотовичю, въ Цариградъ.

Пловдивъ 22 Августа 1857.

Господине Георгие!

Молю Ви ся да не ми ся противите, дѣто ся забавихъ да Ви пишехъ: сега отъ начало, доклѣ да ся настанж и да си турж работы-ты на рядъ още не владамъ на врѣмя-то си, затова и не Ви ся обадиохъ досега.

Маринъ Дриновъ отъ Панагюрище дохожда при мене въ Пловдивъ та го видѣхъ. Той има доста познанія, нѣ все може още да ся поучи въ тукашно-то Българско училище една или двѣ години, та по-малко да стои послѣ въ Европж. И той самъ мысли, че така е по-добрѣ.

Неше Бончевъ, който заедно съ Марина е учитель въ Панагюрище, желае такожде да ся поучи още нѣчто и не пада по-долу отъ Марина. Спорядъ мое-то мнѣніе, дѣто да ся прати сега единый отъ тия двоицж-тж въ Европж, по-добрѣ е съ истый разность да ся поддържатъ и двама-та тука да ся поучать една-двѣ години, таче който отъ тѣхъ ся покаже по-достойнъ, той да ся испрати и на друго мѣсто да ся доучи.

Приимѣте молю увѣреніе за истинно-то ми за Васъ почтеніе.

Н. Геровъ.

1091. — Да се доучатъ Дриновъ и Нешо Бончовъ. Какво да се прави съ тѣхъ. Нехайство на българетѣ въ Цариградъ. Мутевъ иска да ся връща. Слухъ за наредба българскитѣ училища въ ромунска Бесарабия.

Пак. 40.

Приято 21 Септ. 1857.

Ѣ Цареграда 16-го 7врія 1857.

Г-не Н., Геровъ!

Отговарямъ ся на вашето Ѣ 22. изтекшаго, радуюся чи здравейте. За давися противя зачгто ся забавихте да ми пишете не само нѣмахъ право, но още и щяхъ дасамъ кривъ, зачто знаяхъ чи ся намирахте въ извънрѣдны обстоятелства.

Пріятно ми е като вида чи сте намѣриле достойны за поддержаніе двамата юноши панагюрцы, Марина и Неша, и какво разудждавате чи е нужно идвамата съ единый харчъ дасж поучать въ Пловдивското блжгарско училище още година идвѣхъ, пакъ послѣ да ся изпратятъ идвамата или единыйтъ въ Европа нѣгдѣ дася доучаватъ, затова и говорихъ тука на нашите кметовы, но ничто рѣшително нито надѣжно отъ нихъ нѣма за сега. Совсѣмъ тѣмъ азъ ви ся моля да ми явите съ перво като колко харчъ годишенъ мой да стига въ филибе за двамата и колко за единатъ само, и ако бы дася ни намѣре срѣдство за двамата, кого предпочитате да доде въ Пловдивъ, твае нужно за да вида ако мой ся направи нечто, ато да ся яви и тямъ вавреме, и на Панагюрцыге задаси натакматъ учителя, зачто иданапуснатъ така изъ веднашъ училището ние добро.

ѿ писма часны и ѿ вѣстницыте ся научихме съ какво тържество ся е развиль флăгаты на Държавата, която вий приставлявате въ Пловдивъ и желаемъ за далго време между двѣте Държавы Миръ илюбовъ за благоденствіе обаюдно! Колкото за сношеніето ви съ мѣстните началства, нѣмамъ сомненіе чи ще да бжде всегда съ обаюдно удоволствіе, закоето ся ручае прежде всѣхъ вашето всегда разумно поведеніе.

За тукашните работы ничто пріятно нѣмамъ дави ява, зачто навремето ся обѣщаха за да доведатъ кой двама кой трима или четворица ипетъ ученика, ися собираха до 20. най малко, сега нема ни единъ, и така безъ ученицы училище ако станова, ниго зная, между тѣмъ Г. Славейковъ доде тія дни.

Доде и Г-нъ Мутѣвъ съ Сапругата си, но отъ что и отъ какво низная, научамъ чи такми даси иде или утри или на 20. того, днеска щемъ дася видимъ, да узная истинната ися надѣя ако нѣма важны причины, да го прикарамъ даустане тука, и да слѣдова періодическото изданіе.

За друго по ново низная за сега, зачто въ четвѣртокъ ся ходили пакъ на судище Пловдуюцы, но что ся е правило или рѣшило, низная още. давно баде за добро на Народатъ! Надѣяся зачто ся виде чи правителството предъ почита правото на многото, а не на едны лица частны! дай боже даизлезе така!

Безъ друго прибываю вашъ пріятель и слуга

Георгій Золотовичъ.

П. П. Явете ако по трѣбова учитель за Панагюрище, имали нѣкой добръ нараки!

Сущіятъ.

Вчера ми казува тука единъ Пріятель гржкъ ѿ букорещъ родний ѿ Крък-кисія какво некой си Г-нъ Јонеско Молдованинъ, чловѣкъ ученъ инай паче по Земеделческата часть, когото Турското Правителство бѣше нарѣдило да ходе по Европейска Турція да пригледува и испитува почвите на разныте мѣста, и който много статьи по тая часть обнародува по французските тука вѣстныцы, тогова Г-на Сега Молдавското Правителство отгѣрдило да тури надобръ рѣдъ Молдавската часть ѿ бессарабіѣта, затова, като обиколить тамо оступината часть, видѣлъ чи имало доста села важни балгарски, и савиде чи тѣ му са изявили желаніето си да иматъ училище на своятъ сиязыкъ, итака онъ пише на горніятъ гржкъ именемъ Симониди даму яви имали некой достойнъ балгаринъ ученъ чловѣкъ, който да познава ифранцузкіятъ языкъ, замъ да ся корриспондува съ Началството по него, та тоя чловѣкъ да ся поставе да тури нарѣдъ балгарските тамъ училища, и да призове колкото учители станатъ нужны. Затова явете ми, какво виса виде тоя предмѣтъ и знайте ли некого такава или не. . . . .

Сущіятъ.

1092. — Моли се Геровъ да посрѣдствува за опрощаване длѣгъ за учене синъ.

Пак. 112.

Его благородію Г-ну Н. Герову
въ Пера

Г-не Геровъ!

Тоя е ученикатъ, за когото въ бѣхъ хортувалъ, чи му са не даде диплома, зачтото неща да пріеме духовно званіе прѣди да свржши законните си лѣта.

Сега принуждава патріархото баща му да плати харчавете, което нему нне лесно, зачто е чловѣкъ бѣдянь, за тва ви са мола да пристоните по возможности, давно ся намери средство да ся освободи баща му ѿ тоя долгъ съ което ще много да удолжите и мене

Галата 9-го Августа 1861.

вашего слуга

Г. Зологовича.

Приписано отъ Герова:

Константинъ Хаджи у Никомидійскый владыка сврышилъ прѣди 6 год. — Георгій сѣди при Ангорскый. — Архидяконъ-тъ патришкый слѣдъ 5—6 годинъ ся посвятилъ. — Константинъ Валиадесъ слѣдъ новый канонизмъ.

101. ДИМИТЪРЪ И. ЗОЛОТОВИЧЪ.

1093. — Молба за намѣщане синъ да се учи въ Росія.

Пак. 40.

Благороднійми

Г-не Найдене Геровъ !

въ Пловдевъ

отъ Одесса 18 юня 1866.

Кату зная чисте просвѣщаннолюбители, изатичати сѣвга занародното подражаніе и просвѣщеніе, това ма подбуди задави пиша, идавися по мола акуе възможно, закоето щадависамъ удалженъ ипризнатяленъ за всегда.

Понеже земаніятата идаваніетата бѣ някуя година насамъ якоса побракаха, иазъ като фамелитъ каквоту изнаите, катуса намерихъ въ нужда даси промена мястоту зада можа даси искарвамъ расноскити на кжщата, пренудихса да остава Цариградъ и да тржса на другу място работа, но като имамъ инеизбежна нужда иза изучованіето на чадатаси, премислихъ чи аку закача въ Одесса работа, щадаможа дана такма некои отъ чадатаси, или баримъ по големиятми синъ Владислава, нацарску иждивеніе, въ Одесса, или въ Николаевъ, итакаса решихъ таса примястихъ самъ въ Одесса, изаработа иза натякмаване на чадата ми. Но по зло счастіе ниса слочи нито едното нити другуту. но колкуту заработка щадаса чака дуновити жита, аколкотуса однаси занатакмяване на чадата ми, кату са примолихъ на Г-да Палаузови и Г-да С. Тошковича и Н. мироновича, казаха ми защо прѣди неколко време тукашното настоятелство имаше това право зада тисе ида на местюва момчета балгарчета, но отъ неколко време насамъ, е вдигнато вяче тукашното настоятелство, ие вазложнно наконсолити, щоса намиратъ въ Турску кату близу при балгарити.—тачи по добра познаватъ. — и така кату премислихъ чи нямамъ другиго познадъ комуто даса на дявамъ за това добро, освенъ едного васъ, затова препадамъ на вашито добросердечіе ичаловеколюбіе, като обичати, и престоаявати съ секи начинъ, заученіе то, молави даса постарайте съ секи начинъ да издѣйствовате такова мясту засинами владислава Д. Золотовичъ, акуе възможно на царску иждивяніе или въ Николаевъ или акуса случи въ Одесса подубре защо аку бада иазъ въ Одесса ща дагу на глядовамъ, иаку трябува някуе прошеніе отъ моя страна, (азъ пиша на Г-на А. А. Стояновича коитое известенъ за тая моя прозба ище дави прикажи усно мое то состояніе) даса направи копията на прозбата по формата да мися проводи задая подпиша или каквоту трябова даса направи идая провода пакъ назадъ, иви моля да прощавати задетови турямъ въ трудъ защо имамъ тая дѣрзосъ кату съотечественникъ, поздравети молави и сопругатави съ чадатави

остаямъ вашъ покорень и слуга

Димитаръ И Золотовичъ.

102. ИВАНЪ АЛЕКСАНДРОВИЧЪ ИВАНОВЪ.

1094. — Данъкъ десетъкъ. Митрополитъ Кирилъ и запрѣнитъ въ Одринъ българе.

Пак. 42.

Адріанополь, Января 8 дня 1869.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

Јованчо пріѣхаль сюда весъма кстати. Вамъ прислали изъ посольства весъма грузный пакетъ, который трудно было послать по почтѣ. Потому я было отдѣлилъ двѣ книги, чтобы задержать ихъ до пріѣзда Јованчо, а пакеты хотѣлъ послать съ Австрійцами. Но пріѣздъ Јованчо перемѣнилъ дѣло и я посылаю Вамъ всю почту пришедшую на Ваше имя.

Книга „Турецкая Имперія“ посланная Вамъ мною чрезъ г. Чалики въ полномъ Вашемъ распоряженіи. У меня есть другой экземпляръ, который я привезъ съ собою изъ Петербурга.

Въ разговорѣ съ Асимъ-пашею я постараюсь намекнуть ему о слабости Алибея къ Гумушгердану и о томъ что уже если хотятъ чтобы платили дѣсятину, то нужно платить всѣмъ.

Я объяснился съ Митрополитомъ Кирилломъ по поводу приведенныхъ Болгаръ и заключенныхъ въ тюрьму. Ихъ уже впрочемъ выпустили. Кириллъ объяснилъ мнѣ, что хотя онъ и требуетъ деньги, которые ему должны прагославные здѣшняго Виллета, кто бы они ни были Греки или Болгаре, но что силой онъ никого сюда не приводилъ, и что Болгаре, о которыхъ я слышалъ были заключены по подозрѣнію въ убійствѣ какого-то Турка. Объясненіе съ митрополитомъ вышло вообще удовлетворительно, но затрудненія Греко-болгарскаго вопроса отъ этого конечно не уменьшились, и нельзя не желать, чтобы все это поскорѣе окончилось, конечно то что касается Церкви, такъ какъ вопросы эти всегда самые щекотливые. Внѣ этого вопроса дѣйствовать всегда легче, даже при самомъ открытомъ антагонизмѣ двухъ національностей.

У насъ погода стоитъ тоже совершенно весенняя. Вчера Марица жестоко разлилась и нѣкоторыя изъ здѣшнихъ улицъ совершенно затоплены.

Я все собираюсь поѣхать въ Константинополь и все не могу собраться. Вѣроятно такъ и придется продолжать до Пасхи. А хотѣлось бы поговорить съ Игнатьевымъ чтобы узнать болѣе или менѣе взглядъ его на здѣшнія дѣла.

Желая Вамъ всего лучшаго остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

Не откажите поклониться Чалики и Вроски.

1095. — Прѣпорѣчва се Керековъ за учитель. Българетѣ градятъ черкова въ Киречь-хане. Униятитѣ противни.

Пак 42.

Приято 11 Апр. 1869. Отгов. 18 Апр.

Адріанополь, Апрѣля 7 дня 1869 г.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ.

Я получилъ Вашу почту и немедленно же отправляю ее въ Константинополь. Поздравляю Васъ съ рожденіемъ сына и желаю ему отъ души всего лучшаго.

Кажется на Ваше имя будетъ довольно пакетовъ изъ Константинополя. По крайнѣй мѣрѣ такъ пишетъ мнѣ Губастовъ. Если это пакеты заключающіе „Голосъ“ высылаемый Вамъ изъ Петербурга, то я пошлю ихъ съ кѣмънибудь изъ ѣдущихъ въ Филиппополь, если же будутъ официальные пакеты то или по Австрійской почтѣ или же подожду Вашего курьера.

Новаго здѣсь покуда ничего нѣтъ, поговариваютъ только что Хуршидь-Паша не вернется, но вѣрно ли это еще неизвѣстно.

О Керековѣ писалъ въ Филиппополь Блонтъ. Нельзя ли узнать что изъ этого выйдетъ и будетъ ли ему дано какое нибудь мѣсто. Керековъ славный молодой человекъ по видимому, и понимаетъ вѣрно интересы Славянъ. Мнѣ кажется что онъ былъ бы очень на мѣстѣ учителемъ въ какой нибудь школѣ. Пожалуйста уведомьте меня объ этомъ дѣлѣ.

Наши Болгары начали строить церковь въ Киречь-хане, и Слава Богу, а то баракъ въ которомъ же служатъ обѣдню ни начто не похожъ. Я боюсь только какъ бы опять не было ссоръ съ Греками. Впрочемъ покуда все идетъ тихо. Уніаты конечно не довольны строящеюся церковью и дѣлаютъ интриги, но Богъ дастъ все это пройдетъ благополучно.

Затѣмъ, прощайте, будьте здоровы и не отказывайте въ свѣдѣніяхъ что у Васъ дѣлается.

Преданный Вамъ
Ивановъ.

Если будетъ что новое изъ Царьграда не замедлю Васъ уведомить.
Когда же Вы соберетесь ко мнѣ?

1096. — Слухове за рѣшение черковния въпросъ. Часть
отъ уніятитѣ—Пантелеймоновци се връщатъ въ православието.
Интриги на католицитѣ.

Пак. 42.

Получ. 28 Апрель. 1869.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ.

Отсылаю Вамъ Вашего курьера немедленно же на другой день т. е. Завтра 24 Апрель. Новаго покуда ничего нѣтъ, кромѣ извѣстій о разрѣшеніи Болгарскаго вопроса. По письмамъ изъ Константинополя, конечно частнымъ, кажется что Адрианополь и южная часть Эракии отходитъ Грекамъ, все же остальное Болгарамъ, т. е. относительно церковной власти. Говорятъ что комбинаціею этою Болгаре очень довольны. Впрочемъ прибавляю еще разъ, все это только слухи, вѣрнаго же и officialнаго ничего нѣтъ. По этому на всѣ дѣлаемые мнѣ вопросы, я ничего не отвѣчаю кромѣ того что напечатано въ газетахъ. — У насъ часть Пантелеймоновцевъ перешла въ Православіе, но Католики крѣпко интригуютъ и не знаю еще чѣмъ дѣло кончится. Вообще Адрианополь сквернѣйшій городъ въ этомъ отношеніи. Я еще здѣсь недавно, а интриги уже мнѣ крѣпко надоѣли. Нельзя сѣздить въ Керечь-хане къ бѣднымъ Болгарамъ къ обѣднѣ безъ того чтобы сейчасъ же не начали говорить вздоръ въ народѣ. — Мнѣ пишутъ что Игнатъевъ уѣзжаетъ въ Вторникъ на слѣдующей недѣлѣ въ Россію.

Неужели Вамъ необходимо разрѣшеніе чтобы пріѣхать сюда? Вѣдь мы въ одномъ виляемъ. — Передалъ все что нужно Керекову. Желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Весь Вашъ
Ивановъ.

1097. — Спѣнки на училищѣ се въ Росія да бждатъ учители въ Турско. Уніятитѣ се сждятъ. Тѣхни защитници.

Пак. 42.

Прято 17 Мая 1869. Отгов. 18 и 30 Мая.

Адрианополь, Мая 15 дня 1869.

Милостивый Государь
Найденъ Геровичъ.

Я все ожидалъ отъ Васъ двухъ словъ что бы узнать объ исправномъ полученіи послѣдней почты, хотя officialно объ этомъ Васъ и не просилъ. — Керековъ уже вѣроятно у Васъ, и Вы знаете все о ходѣ его дѣла. На дняхъ я писалъ о затрудненіяхъ которыя встрѣчаетъ молодежь воспитывавшаяся въ Россіи получать учительскія мѣста. Игнатъевъ увѣдомляетъ что онъ говорилъ объ этомъ съ Аали-Пашей, и что Аали-Паша обѣщалъ писать здѣшнему Генераль-Губернатору не дѣлать никакихъ затрудненій и безпрепятственно опредѣлять молодыхъ людей учившимся въ Россіи учителями со всѣми другими.

У меня былъ нѣсколько разъ Киро агентъ Блонта. Онъ показался мнѣ любезнымъ Господиномъ, но записнымъ и отчаяннымъ Грекомъ. Что Вы думаете объ немъ?

По газетамъ полученнымъ сегодня Игнатъевъ уже уѣхалъ.

Затѣмъ пожелавъ Вамъ всего лучшаго

Остаюсь преданный Вамъ
Ивановъ.

Дѣло Пантелеймоновцевъ еще судится. Чѣмъ окончится предсказывать трудно. Французы и Австрійцы жестоко интригуютъ, впрочемъ втихомолку.

1098. — Новъ валия въ Едрене. Пантелеимоновцитѣ се сж-
дятъ съ унятитѣ.

Пак. 42.

Приято 24 Мая 1869. Отгов. 26 Мая.

Четвертокъ, Мая 22 дня 1869.

Милостивый Государь,
Найденъ Геровичъ.

Препровождаю Вамъ три официальныхъ пакета № № 907, 1369, 1461, о получении которыхъ не оставьте уведомленіемъ.

Письмо Ваше получилъ съ турецкой почтой. Новый Вали кажется приѣдетъ въ концѣ слѣдующей недѣли, вѣщи его уже здѣсь, но телеграфическаго извѣстія еще никакого нѣтъ относительно дня приѣзда.

Особеннаго здѣсь ничего нѣтъ. Пантелеймоновцы пересоединившись снова въ православіе еще судягъ, т. е. разбираютъ кому принадлежитъ чифтликъ Пантелеймона. Турки кажется изъ желанія угодить французамъ изгадятъ все дѣло несмотря на всѣ мои старанія. Впрочемъ увидимъ еще что будетъ дальше.

Будьте здоровы, и не забывайте Вашими посланіями

Преданнаго Вамъ
И. Иванова.

1099. — Али бей като чиновникъ бива го. Иоакимъ Груевъ
въ Едрене. Какво мисли Геровъ за Киро.

Пак. 42.

Г-ну Иванову. 30 Мая 1869 г.

М. Г. Иванъ Александровичъ,

Я писалъ Вамъ по Тур. почтѣ 26 мая, но сомнѣваюсь въ полученіи письма.

Завтра отправляется въ Адрианоуполь нашъ Мутесарифъ Али-Бей для представленія новому Вали. Не знаю, придется ли Вамъ видѣться съ нимъ. Сравнительно съ другими Турецкими чиновниками это посредственность, но мы не должны жаловаться на него, потому что и тѣ дѣла, которыя чрезъ него обдѣлываемъ здѣсь какъ нибудь въ Адрианоуполь ихъ портятъ, о чемъ я на дняхъ принесу Вамъ жалобу.

Съ мутесарифомъ приѣдетъ въ Адрианоуполь и моавинъ его Иоакимъ Груевъ, который изъ учителя здѣшняго Болгарскаго училища Св. Кирилла и Меѳодія въ Филиппополь принятъ въ эту должность. Это мой ученикъ, но съ нимъ ужъ вѣрно не увидите, развѣ если встрѣтитесь у Блондта, и въ семъ послѣднемъ случаѣ, предупреждаю Васъ не судить о Болгарахъ по немъ; потому что съ тѣхъ поръ какъ отъ назначенъ моавиномъ, бѣдный всячески старается показываться туркомъ больше самыхъ турокъ, чтобы расположить послѣднихъ къ себѣ, но напрасно, и я думаю не ошибаться увѣряя, что ему надоѣла эта служба и онъ раскаивается, что поступилъ въ нее. — Таково положеніе христіанъ въ турецкой службѣ. Вы читали мое донесеніе № 32 объ учрежденіи должности моавиновъ.

Спрашиваете меня, что я думаю о Киро. Это обанкротившійся бездѣльный, а теперь agent-drogman — Званіе выдуманное Блондтомъ — чтобы доносить ему о дѣйствіяхъ Болгаръ, а въ эту должность не могъ быть избранъ другой какъ записной и отчаянный Грекъ, какимъ Киро показался. Теперь не хотите ли знать какое вознагражденіе Киро получаетъ Киро за эту службу? — Ему позволено сутырить сколько можетъ, и посему онъ цѣлый день въ Портѣ и сутяжничество главный его промыслъ которымъ онъ живетъ.

1100 — Злоупотрѣбленія на гърци руски поданици съ руското име. Новиятъ валия залѣга за добро. Иоакимъ Груевъ и Блонтъ.

Пак. 42.

Приято 21 Юнія 1869. Отгов. 24 Юн.

Адріанополь, Юня 16 дня 1869.

Милостивый Государь,
Найденъ Геровичъ.

Сегодня ночью ѣду я въ Родосто, гдѣ мнѣ необходимо привести въ порядокъ нѣсколько дѣла нашихъ подданныхъ. Вамъ вѣроятно извѣстно что это за господа: горсть грекосовъ, забравшихъ себѣ русскіе паспорта, съ цѣлями сребролюбія. Все-го досаднѣе что эти господа Богъ знаетъ что себѣ воображаютъ, полагая что Россія должна считать за особенную честь пріобрѣтеніе нѣсколькихъ поклонниковъ великой идей, обирающихъ честный народъ. Къ сожаленію тутъ ничего не подѣлаешь, и надо защищать честь русскаго паспорта.

Въ Родосто я пробуду два, три дня, и въ концѣ недѣли опять буду въ Адріанополь.

Въ самомъ началѣ Юля т. е. 1 или 2 числа я пошлю своего куріера въ Константинополь, и потому прошу Васъ приготовить и прислать сюда и Вашу экспедицію къ этому времени.

Новый Вали порядочный человѣкъ, и желаетъ что нибудь сдѣлать полезнаго для края. Удастся ли это ему при безобразіи турецкой администраціи—знаетъ одинъ Богъ. Для меня уже и то приятно, что Ассимъ паша человѣкъ, съ которымъ можно дѣльно разсуждать о всякомъ дѣлѣ.

Я все покуда одинъ, и иногда письма довольно. Губастовъ пишетъ что ранѣе конца Августа онъ изъ Петербурга невыѣдетъ. Признаюсь Вамъ, что одиночество мнѣ крѣпко надоѣло, и я былъ бы очень радъ его пріѣзду. Между прочимъ Губастову обѣщано повышеніе при первомъ удобномъ случаѣ.

Новаго здѣсь почти что ничего нѣтъ. Вашъ Мутессарифъ и Муавинъ не пріѣхали сюда вслѣдствіе прямаго приглашенія Вали заняться сборомъ десятины въ Филиппополь. Блонтъ весьма жалѣетъ, что Вашъ муавинъ не пользуется популярностью, и что противу него будто бы интригуютъ.

Такъ какъ времени до отъѣзда остается немного, то пожелавши Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

Если Вы песоберетесь сюда ранѣе, то я Богъ дастъ повидаясь съ Вами въ Узунджовѣ.

1101. — Новъ грѣцки консулъ въ Едрене. Гърцитѣ се готвятъ за работа въ Македония. Новиятъ валия ще обходи вилаета. Вроски грѣцки консулъ въ Пловдивъ.

Пак. 42.

Приято 10 Юлія 1869. Отгов. 16 Юлія.

Адріанополь, Юля 4 дня 1869.

Милостивый Государь,
Найденъ Геровичъ.

Курріеръ Вашъ, котораго я уже ожидалъ съ нетерпѣніемъ, и потому телеграфировалъ Вамъ, наконецъ благополучно добрался сюда, и почта Ваша вмѣстѣ съ моею немедленно же направилась въ Константинополь. Увидя Ваши полновѣсныя пакеты я понялъ что Вамъ пришлось крѣпко поработать, и что слѣдовательно времени ушло не мало на то чтобы исписать столько листовъ. На этотъ разъ мы наградили съ Вами Миссію и Министерство порядочнымъ количествомъ листовъ, такъ какъ и моя почта отличалась сильною полновѣсностію.

Новѣйшее здѣсь есть конечно прїѣздъ сюда Метаксы, греческаго Консула, который сегодня дѣлаетъ намъ свои официальные визиты. Объ этомъ господинъ Вы уже вѣроятно знаете: по отзывамъ это какойто безалаберный оригиналъ. Сколько мнѣ кажется мы особенными друзьями съ нимъ не будемъ. Впрочемъ надо поприглядѣться поближе.

При этомъ я не могу не сообщить Вамъ конфиденціально вещь довольно интересную. Блонтъ сообщилъ мнѣ конечно по секрету, что ему извѣстно изъ Греціи, будто бы греки, рѣшились, въ виду развитія болгарскаго народнаго движенія, усилить работу эллинизировація Македоніи и Фракіи и что для этого будутъ сформированы во многихъ мѣстностяхъ тайные комитеты. — Это конечно вещь весьма важная, и я донесъ кому слѣдуетъ, хотя сознаваясь при этомъ что необходимы дальнѣйшія подтвержденія. Въ настоящее время я и слѣжу за ходомъ этой работы.

Можетъ быть дошло и до Васъ, что здѣшній французскій Консулъ имѣлъ маленькое столкновение съ какимъ-то софтей, который замахнулся на него въ то время какъ Куртуа толкнулъ его рукою. Софту схватили, усадили въ тюрьму и дѣло это, неимѣющее значенія, хотя объ немъ и толкуютъ, на дняхъ будетъ кончено.

Новый вали человекъ очень пріятный и образованный. Ему не достаетъ только нѣкоторой опытности, но я увѣренъ онъ поставитъ себя хорошо на своемъ мѣстѣ. Пріемы его всѣхъ вообще сдержанны и онъ ни передъ кѣмъ въ дружескія изліянія не пускается. Для дѣла это конечно лучше.

О дѣлѣ Оомиди я собираю свѣдѣнія. Говорятъ что нашъ русскій подданный при этомъ работаетъ не по своему дѣлу, а есть только повѣренный турецкаго вчинателя иска. Если это правда то намъ конечно прямо дѣйствовать не придется, хотя я и готовъ поговорить какъ слѣдуетъ съ Пашею объ этомъ дѣлѣ. Новый Вали говорилъ мнѣ недавно о своемъ намѣреніи объѣзжать виляетъ, и тогда при прїѣздѣ въ Филиппополь Вамъ удобно будетъ сообщить ему о тиджаретѣ. Что касается до тиджарета Адрианопольскаго, то я конечно за него не поручусь вообще, но для русскихъ дѣлъ куда все идетъ хорошо, и особенныхъ жалобъ мнѣ дѣлать не приходилось. Если же турецкихъ подданныхъ тамъ иногда и поприжимаютъ, то мнѣ конечно все равно — всего на свѣтѣ не исправишь. Конечно я никогда не напишу что все идетъ отлично въ виляетъ какъ дѣлаетъ это Блонтъ, но оппозиція моя, внѣ важныхъ случаевъ, этимъ и ограничивается.

Вроски прогостилъ у меня нѣсколько дней т. е. два дня, и по странности своей не захотѣлъ отдохнуть здѣсь долѣе, торопясь всѣми силами ѣхать въ Филиппополь. Я ему шутя намекнулъ, что онъ еще успѣетъ огречить нашихъ бѣдныхъ Славянъ, на что онъ мнѣ отвѣчалъ намеками на Панславизмъ. Впрочемъ я люблю Вроски, это отличный малый, съ которымъ можно жить по пріятельски, безъ всякихъ для себя непріятностей.

Записку о церковномъ вопросѣ я съ удовольствіемъ отдамъ Вамъ въ вѣчное владѣніе и пришлю при слѣдующей поѣздкѣ куріера. Иванчо сегодня торопится назадъ, и я еще не успѣлъ справиться со всѣми бумагами, которыя у меня лежатъ на столѣ. Вообще мы набрали столько подданныхъ, что теперь дѣла полны руки. Кстати есть ли у Васъ ново-русскіе подданные т. е. такіе которые пріобрѣли русскіе паспорта послѣ 1858 года и въ 1864 г. не были въ Коммисіи которая была составлена для разбора этого дѣла. Напишите мнѣ пожалуйста объ этомъ, такъ какъ скоро у меня составлена будетъ новая коммисія по дѣламъ о подданствѣ.

Затѣмъ, многоуважаемый Найдень Геровичъ, прѣдлагаю на Вашу доброту просьбу чисто домашняго свойства. У Васъ въ Филиппополѣ хорошее масло. Нельзя ли при удобномъ случаѣ выслать мнѣ окъ 25 этого продукта. Я съ величайшей благодарностію рассчитаюсь съ Вами при полученіи объ этомъ извѣстія. Извините за безпокойство, но здѣсь ничего не подѣлаешь и Адрианопольское масло ѣсть трудно.

Желая Вамъ отъ души всего лучшаго, остаюсь

преданный Вамъ
Ивановъ.

Куріеръ мой прїѣдетъ изъ Константинополя вѣроятно въ Четвергъ или Пятницу на слѣдующей недѣлѣ. Все что будетъ новаго конечно немедленно сообщу Вамъ.

1102. — Гръцка лотария за нови училища. Нѣма энергия въ българската община въ Едрене.

Пак. 42.

Приято 12 Юлия 1869. Отгов. 16 Юлия.

Адрианополь, Юля 10/22 дня 1869.

Милостивый Государь,
Найденъ Геровичъ.

Ваше письмо отъ 4 Юля, какъ и всѣ предъидущія получены мною исправно. Новаго ничего нѣтъ. Жду куріера сегодня или завтра, при чемъ къ сожалѣнію телеграммы отъ него еще нѣтъ. Думаю переслать Вамъ, что конечно можно, по Австрійской почтѣ, въ случаѣ же необходимости извѣщу Васъ своевременно о полученіи тѣхъ пакетовъ на Ваше имя, относительно которыхъ, можно подождать Вашего куріера.

Справки наведенныя мною о дѣлѣ Оомиди подтверждаютъ, что это дѣло русско-подданнаго прямо не касается, такъ какъ Оомиди только повѣренный турецкихъ подданныхъ имѣющихъ дѣло съ Турецкою администраціею. При этомъ конечно какъ Вамъ извѣстно прямого русскаго дѣйствія быть не можетъ, такъ какъ дѣло судится при чисто турецкихъ интересахъ.

Что же касается до жалобы на филиппополскій тиджаретъ, то я не премину поговорить какъ слѣдуетъ съ Валіемъ и приготовить его къ тѣмъ перемѣнамъ въ составѣ тиджарета которыя по Вашему мнѣнію необходимы.

Впрочемъ я буду писать Вамъ офиціальныи отвѣтъ на Ваше отношеніе, гдѣ выскажу окончательное мнѣніе свое по дѣлу Оомиди, которое незнаю какимъ образомъ прошло сначала какъ почти русское тогда какъ турки въ Меджлисѣ прямо говорятъ что тутъ русскаго интереса они не видятъ.

Будьте такъ добры передайте прилагаемое письмо Вроски. Въ немъ я благодарю съ нимъ за то, что онъ не погостилъ — подолѣе въ Адрианополѣ.

Свѣдѣнія мои о Греческихъ продѣлкахъ подтверждаются. Вдругъ явились двѣ лотереи съ цѣлію собрать денегъ на устройства школъ: одну здѣсь въ Кыикѣ, а другую въ Киркъ-Килиссе. Билеты видно что напечатаны въ Аѳинахъ.

Жаль что здѣсь нѣтъ и духу болгарской общины. Третьяго дня я былъ на экзаменѣ въ болгарской школѣ, и собрались все бѣдняки и вообще люди, которымъ трудно помочь дѣлу образованія Болгаръ. Главнѣйшій изъ приматовъ Карамихаловъ и носа не показалъ на экзаменъ, такъ что только Митрополитъ, французскій В. Консулъ, да я отличались на первомъ планѣ.

Это тѣмъ болѣе жалко что Уніатскія интриги не перестаютъ и изрѣдка, хотя и слабо, заявляютъ себя.

Затѣмъ желаю Вамъ отъ души всего лучшаго и остаюсь

преданный Вамъ
Ивановъ.

Что дѣлаетъ Димитро Керекъ? объ немъ ровно ничего не слышно.

1103. — Брошура Гърция и Панславизмъ. Ученіето на поляцитѣ за произхожденіето на помацитѣ. Испитание въ българско училище. Униятитѣ бъркатъ. Българската църква отива напредъ.

Пак. 42.

Приято 24 Юлия 1869.

Адрианополь, Юля 20 дня 1869,

Понедѣльникъ.

Милостивый Государь,
Найденъ Геровичъ.

Иванчо, появившійся сегодня по утру объявляетъ мнѣ, что такъ какъ онъ замедлитъ нѣсколько, то проситъ отпустить его сегодня же въ 6 часовъ по турецки,

на что я конечно отвѣтилъ согласіемъ и тѣмъ болѣе что Ваша почта и безъ этого прогостила на этотъ разъ у меня цѣлую недѣлю. . . . .

При всемъ стараніи я не могъ достать брошюры о которой Вы говорили: Греція и Панславизмъ. Не осталось ли у Васъ экземпляра для прочтенія на нѣсколько дней.

Я съ нетерпѣніемъ жду Сентября мѣсяца и непременно увижу Васъ или въ Узунджовѣ или Филиппополѣ, такъ какъ мнѣ необходимо поговорить съ Вами о нѣкоторыхъ дѣлахъ здѣшнихъ краевъ. Въ Адрианополѣ то бѣда, что мы окружены Греками и Болгарскій голосъ слышится слабо.

Говорятъ что Поляки стараются распространить мысль что Помаки и Полякъ все одно и то же, т. е. что Помаки переселенцы изъ Польши. Игнатъевъ просилъ мѣсяца два тому назадъ всячески стараться не дать укорениться этой мысли.

Я самъ ходилъ по экзаменамъ и мальчики Болгарскіе, по большей части бѣдняки, учатся исправно. Жаль мнѣ, что Уніатская пропаганда, хотя особенныхъ успѣховъ и не имѣетъ, но мутитъ дѣло, благодаря деньгамъ и попамъ Франціи и Австріи. Я впрочемъ слѣжу за этими продѣлками. Радуюсь что наша Православная Болгарская церковь растетъ не поднимъ, а почасамъ и въ Октябрѣ вѣроятно будетъ совсѣмъ готова. Жаль только что Болгарская здѣшняя община не совсѣмъ между собою согласна, не смотря на всѣ мои совѣты. Да правда и представителей-то видныхъ здѣсь нѣтъ кромѣ робкаго Карамихайлова. Чтоже тутъ подѣлаешь.

Что это Керековъ засидѣлся въ Калоферѣ? Какъ идетъ дѣло о поступленіи его учителемъ. . . . .

Затѣмъ, желая Вамъ всего лучшаго, а главное здоровья, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

. . . . .

1104. — Осжденъ и обѣсенъ отъ турцитѣ възстаникъ
оживѣва. Неговиятъ хайдушки животъ. Тактика на Мидхатъ
паша. Полякъ инженеръ и пловдивскія паша.

Пак. 42.

Г-ну Иванову. 22 Авг. 1869.

Намъ не посчастливилось въ Исарѣ. Кромѣ зубной боли, отъ которой я до сихъ поръ не могу освободиться, у меня заболѣли дѣти лихорадкою, посему долженъ былъ возвратиться въ Пловдивъ раньше нежели предполагалъ.

Пріѣхавъ вчера поздно, я еще не успѣлъ ничего узнать, чтобы сообщить Вамъ что нибудь новое, посему, разкажу Вамъ старую, но удивительную до невѣроятности, а при всемъ томъ совершенно вѣрную штуку. Проживающій въ Адрианополѣ нашъ подданный Новаковъ представитъ Вамъ молодаго человѣка, пришельца съ того свѣта. Не думайте что я шучу. Дѣйствительно это пришелецъ съ того свѣта, если только невретъ органъ Мидхадъ паши, газета „Дунай“, которая въ одномъ изъ своихъ номеровъ за 1867 г. разказала, что этотъ молодой человѣкъ (имени и мѣста рожденія его я не скажу; онъ самъ скажетъ ихъ Вамъ) былъ пойманъ въ шайкѣ партизановъ, которые перешли изъ Валахіи для возбужденія Болгаръ къ востанію, былъ судимъ и осужденъ какъ бунтовникъ. А вотъ какъ это произошло. Не смотря на увѣренія газеты „Дунай“, этотъ молодой человѣкъ никогда не былъ въ означенной шайкѣ, а еще до перехода ея изъ за Дуная отправился съ нѣкоторыми товарищами въ горы искать поживы насчетъ путниковъ изъ Турокъ. Но съ появленіемъ Болгарскихъ инсургентовъ за ними были посланы многочисленныя погоны, при которыхъ не большая дружина, въ которой былъ нашъ герой, не могла скрываться въ горахъ и должна была разойтись. Этимъ кончились похождения молодаго человѣка. Но Мидхадъ-паша крый, кромѣ двухъ раненныхъ, немогъ поймать больше никого изъ Болгарскихъ партизановъ, перешедшихъ изъ Валахіи, чтобы показать своему Правительству, что будто онъ переловилъ большую часть ихъ, а другихъ перебилъ и такимъ образомъ освободилъ страну отъ нихъ, повѣсилъ нѣсколько Болгаръ изъ находившихся въ тюрьмахъ за небольшія преступленія и объявилъ въ газетахъ, что будто они пойманы изъ Болгарскихъ партиза-

новъ, а для вѣроятность далъ этимъ несчастнымъ имена людей, корые были извѣстны какъ хайдуки. Вотъ какъ этотъ молодой человекъ попалъ въ число Болгарскихъ инсургентовъ, и какъ таковой осужденъ на бумагѣ. А кромѣ его я знаю еще двоихъ, о крыхъ газета „Дунай“ формально объявляла, что были пойманы и повѣшены, но которые во все не были инсургентами и хотя и были нѣкогда хайдуками, но никогда не попадались въ руки властей, чтобы быть судимы, и до сихъ поръ здравствуютъ. Сии послѣдніе находятся въ другихъ мѣстахъ, а первый скрывался въ здѣшнемъ краѣ теперь два года. Но жить вѣчно въ укрывательствѣ нельзя, и онъ отправился на дняхъ въ Адрианополь и тутъ будетъ просить Вашего содѣйствія для дальнѣйшаго слѣдованія въ Валахію. Вы сдѣлаете доброе дѣло, если поможете ему для избавленія. Но позвольте попросить Васъ, чтобы никто, ни даже Вашъ драгоманъ, не зналъ ъ немъ. Такая предосторожность можетъ показаться неумѣстною, но при свиданіи, я Вамъ объясню причины ея и надѣюсь, что Вы оправдаете меня.

Нашъ мутесарифъ поѣхалъ вчера въ Адрианополь для представленія Вали-пашѣ и вмѣстѣ для оправданія себя отъ обвиненій, возведенныхъ на него главнымъ изъ здѣшнихъ инжинеровъ, Полякомъ Сокульскимъ, въ томъ, что употребленный имъ способъ постройки дорогъ довелъ народонаселенія до крайности. Обвиненіе это основательно, но Сокульскій донесъ объ этомъ не изъ доброжелательства къ населенію провинціи, а потому что при этомъ способѣ онъ не можетъ грабить, какъ это дѣлалъ прежде какъ инженеръ.

1105. — Сора между православни и унияти въ Керечь-хане. Намѣса на консули и правителството.

Пак. 42.

Приято 27 Септ. 1869. Отгов. 3 Окт.

Адрианополь, Сентября 25 дня 1869.

Прежде всего спѣшу отъ души благодарить Васъ, многоуважаемый Найдень Геровичъ, за Ваше радушное гостепріимство въ Узунджовѣ, оставышее во мнѣ самыя пріятныя воспоминанія. До Адрианополя добрался я благополучно, но не въ одинъ день, какъ обѣщаль талигаджи, а въ полтора. По пріѣздѣ сюда нашелъ все въ порядкѣ. Только въ Керечь-Хане Православные поссорились порядочно съ Уніятами причемъ произошла драка, вызванная братомъ Рафаила. Куртуа и Камерлохеръ ходили къ Пашѣ, и пять человекъ Православныхъ были заключены въ тюрьму. На другой день они однако были выпущены за исключеніемъ одного, который также долженъ былъ выйти скоро на свободу.

Тѣмъ дѣло покуда и кончилось.

Камерлохеръ уѣзжаетъ на дняхъ въ отпускъ на четыре мѣсяца. Онъ надѣется что или постъ въ Адрианополь будетъ поставленъ въ лучшія условія, или же онъ будетъ назначенъ гдѣ нибудь въ другомъ мѣстѣ. Положительнаго однако ничего еще нѣтъ.

Если капитанъ Артамоновъ еще у Васъ, то не откажите ему пожать руку и пожелать ему всего лучшаго . . . . .

Новаго ничего нѣтъ изъ Константинополя. Поговариваютъ только о фирманѣ который будто бы скоро явится по греко-болгарскому вопросу.

Желая Вамъ всего лучшаго, а главное добраго здоровья, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1106. — Униятитѣ недоволни отъ турцитѣ. Тѣхнитѣ протести. Рафаиль въ Цариградъ. Руситѣ и бѣлгарското пробуждане.

Пак. 42.

Приято 16 окт. 1869.

Извините, впередъ за скороспѣнное письмо, многоуважаемый Найдень Геровичъ: всегда приходится писать при отпращиваніи почты, особенно безъ секретаря, столько что наконецъ перо изъ рукъ валится.

Иванчо передалъ почту исправно и Ваши четыре пакета почью полетятъ въ Константинополь, гдѣ будутъ чрезъ 25 часовъ.

Новаго мало, но есть. Главнѣйшее то что Уніаты разгнѣвавшись на Турокъ за неудачи понесенныя ими въ послѣднее время, рѣшились подать въ лице Рафаила нѣчто въ родѣ протеста, въ которомъ высказавъ свои жалобы, объявляютъ, что Рафаиль уѣдетъ въ Константинополь если чрезъ три дня не будетъ дано категорическаго отвѣта. Мутессарифъ энергически отвѣчалъ на эту ноту и чуть чуть не побранились съ Рафаиломъ. Асимъ-паша же нѣсколько сгладилъ дѣло. Затѣмъ Рафаиль уѣхалъ въ Константинополь. Я конечно увѣдомилъ обо всемъ Посольство и надѣюсь что узнаю что сдѣлаетъ Рафаиль въ Константинополѣ.

Вы писали обо мнѣ въ Константинополь, а я писалъ недавно объ Васъ. Вотъ извлеченіе изъ моего донесенія. „Затѣмъ нельзя не сознаться что наше вліяніе на Болгаръ нѣсколько поколеблено. Со времени несчастнаго удаленія отсюда Ступина оставившаго въ Болгаріи память можно сказать своей исторической дѣятельности, мы понесли грамадную потерю. Въ Адрианополѣ гдѣ и тогда еще были только начатки, не было затѣмъ возможности создать какую либо болгарскую общину. Остается Филиппополь съ своимъ округомъ, гдѣ благодаря замѣчательнымъ заслугамъ нашего консула болгарская жизнь развилась въ національномъ духѣ и въ такихъ размѣрахъ, что она будетъ съ успѣхомъ противустоять всевозможнымъ неудачамъ.“ Далѣе я говорю что проводить намъ и въ Филиппополѣ русскія идеи трудно, такъ, како развитыя Болгаре не могли не истолковать брака русской княжны съ греческимъ королемъ, и нашихъ робкихъ дѣйствій въ Церковномъ Вопросѣ благопріятно для себя. Сейчасъ получилъ Ваше письмо по Австрійской почтѣ. Я переговорю съ Пашею о долгахъ за десятину и о неравной для всѣхъ справедливости.

Поблагодарите Вроски за его любезное приглашеніе въ Узунджовѣ остано- виться у него при пріѣздѣ въ Филиппополь. Можетъ быть при удобной минутѣ я и соберусь дня на три чрезъ нѣсколько времени.

Въ Константинополь небуду. Надо подождать назначенія секретаря. Затѣмъ прощайте, будьте счастливы и здоровы.

весь Вашъ
Ивановъ.

Я Вамъ говорилъ о маленькой денежной помощи отъ Болгаръ для церкви въ Киречь-Хане. Нельзя ли чего нибудь сдѣлать?

1107. — Рафаиль награденъ. Императрица Евгения дала помощь на уніатитѣ. Пантелеимоновцитѣ отнесли имотитѣ си. Българската черкова въ Киречь-хане и уніята.

Пак. 42.

Приято 1 Ноемвр. 1869. Отгов. 7 Ноем.

Адрианопись, Октября 30 дня 1869.

Милостивый Государь,
Найденъ Геровичъ.

Видя, что г. Чалики окончательно запалъ въ Константинополь, я не рѣшился дожидаться его еще далѣе, и посылаю Вамъ пакетъ Вашъ изъ Константинополя по Австрійской почтѣ. По полученіи пожалуйста увѣдомьте меня поскорѣе, такъ какъ можетъ быть кромѣ газетъ въ посылкѣ есть и официальные бумаги.

Новаго у насъ ничего нѣтъ; все какъто затихло, и разговоры идутъ только о бывшемъ пріѣздѣ въ Константинополь Евгеніи и Франца Јосифа. Вамъ вѣроятно уже извѣстно изъ газетъ о наградѣ данной Рафаилу Епископу Уніатовъ, Камерлохеру и Лучилло, одному изъ здѣшнихъ Австрійскихъ торговцевъ, бывшему члену депутаціи.

Уніатамъ между прочимъ Евгенія выдала 8000 франковъ, которыя говорятъ и пересланы сюда.

Пантелеимоновцы въ Сарыкъ-Мейданѣ наконецъ вошли въ свои дома и я радъ радехонекъ, что дѣло это удалось кончить какъ слѣдуетъ. Конечно интриги като-

ликовъ могутъ еще возобновиться противъ этихъ людей, но едва ли что нибудь серьезное можетъ быть ими сдѣлано.

Церковь въ Киречь-хане почти совершенно окончена и кажется 10-го Ноября въ день Архангела Михаила мы будемъ тамъ у обѣдни. Постройка православнаго болгарскаго храма произвела здѣсь прекрасное впечатлѣніе, и можно надѣяться на хорошія ея результаты. Уніатизмъ въ Киречь-Ханѣ, какъ главномъ своемъ центрѣ, понесетъ чувствительныя потери. Жалко только, что въ началѣ Болгарскіе патріоты отнеслись холодно къ этому дѣлу и можно только приписать истинному чуду что церковь наконецъ выстроилась. При бѣдности здѣшнихъ Болгаръ, я просто не зналъ что дѣлать, чтобы подвигать это дѣло.

Сейчасъ получилъ Ваше письмо чрезъ Немць-оглу. Надѣюсь помочь этимъ господамъ насколько возможно. Вся впрочемъ помощь сосгоить въ томъ чтобы попросить Валія. Этого при такомъ порядочномъ человѣкѣ какъ Асимъ-паша довольно вѣроятно будетъ.

Затѣмъ, желая Вамъ всего лучшаго, многоуважаемый Найдень Геровичъ, остаюсь

преданный Вамъ
Ивановъ.

1108. — Интригитѣ на Блонта. Отношения на уніятитѣ,
католицитѣ и турцитѣ.

Пак. 42

Адрианополь, Ноября 13 дня 1869.

Многоуважаемый
Найдень Геровичъ,

. . . . .
Чалики ни слухомъ слышать, ни видомъ видать. Письмо Ваше къ нему лежитъ у меня на столѣ во ожиданіи его прибытія. Должно быть ему понравился Константинополь, такъ какъ онъ загостился тамъ довольно долго.

О продѣлкахъ Блонта я давно зналъ, и конечно Болгаре хорошо дѣлаютъ что пользуются его услугами, не забывая пользы своей національности, и интересовъ своего народнаго развитія . . . .

Изъ Посольства новаго ничего нѣтъ. Должно быть тамъ все еще заняты бывшими визитами коронованныхъ особъ и послѣдствіями ихъ на дѣла Востока. Игнатевъ впрочемъ въ Египтѣ.

Уніаты и католики здѣсь порядочно раздражены противъ Турокъ за ихъ къ нимъ нерасположеніе, и по этому поводу было напечатано въ разныхъ газетахъ нѣсколько корреспонденцій, на которыя было отвѣчено въ „Эдрене“, официальномъ журналѣ. Пусть ихъ между собою ссорятся. Отъ этого мы не проиграемъ.

Пишу Вамъ ночью. У меня обѣдали Ассимъ-паша и Мутессарифъ, Куртуа и Блонтъ, и только что уѣхали. Я же принялся писать Вамъ настоящія строки.

Затѣмъ будьте здоровы. Желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1109. — Прѣпоржчва се отмѣтникъ уніятинъ за учитель
въ Пловдивско.

Пак. 42.

Адрианополь, Декабря 1 дня 1869.

Милостивый Государь,
Найдень Геровичъ.

Податель настоящаго письма моего Ставри, въ духовномъ званіи Діаконъ Се-
рафимъ. Молодой человѣкъ этотъ, весьма недостаточно образованный увлеченъ былъ нѣсколько времени тому назадъ въ Унію, причемъ и посвященъ былъ Епископомъ Уніатскимъ Рафанломъ въ Діаконское званіе. Вслѣдствіе угрызенія совѣсти и въ

особенности совѣтовъ матери и брата его учителя здѣшняго Болгарскаго Училища, онъ отказался отъ Уніи и рѣшился, съ полнымъ по словамъ его раскаяніемъ, служить Православію.

При ложномъ положеніи, которое создалъ себѣ здѣсь Ставри, мнѣ весьма трудно было пристроить его гдѣ либо здѣсь. Мнѣ вмѣстѣ съ тѣмъ казалось, что молодой человѣкъ этотъ среди эдноплеменныхъ ему Болгаръ въ Пловдивѣ можетъ окончательно исправиться. На этомъ основаніи покорнѣйше прошу Васъ, если возможно оказать ему содѣйствіе къ опредѣленію на какое либо мѣсто гдѣ бы онъ подъ руководствомъ и въ особенности въ началѣ подъ неослабнымъ наблюдениемъ могъ снискать какое либо пропитаніе. Въ увѣренности что Вы не откажете въ моей покорнѣйшей просьбѣ, вызванной желаніемъ добра раскаявшемуся нашему единоплеменнику, остаюсь

Душевнопреданный Вамъ
И. Ивановъ

1110. — Затворени българе за владишки борчъ. Българското училище стои затворено. Прѣчки и отъ гърци и отъ владиката. Блонтъ работи за българетъ.

Пак. 42.

Приято 24 Дек. 1869. Отгов. 3. Янн. 1870.

Адрианополь, Декабря 19 дня 1869.

Получивъ Вашу почту, многоуважаемый Найдень Геровичъ, чрезъ нѣсколько же часовъ отправилъ ее долѣе въ Константинополь.

Признаюсь Вамъ и я равно какъ и Вы усталъ переписывая свои донесенія, такъ что въ заключеніе просто не могъ смотрѣть на бумагу и перья.

У насъ впрочемъ особенно интереснаго ничего не произошло. Только на этой недѣлѣ сюда притащили было шесть человѣкъ Болгаръ изъ за 15 часовъ, вслѣдствіе требованія Митрополита о платѣ ему денегъ. Поселяне не соглашались. Я конечно сей часъ же нашолъ нужнымъ убѣждать Митрополита шума не дѣлать, такъ какъ иначе Уніаты опять могли бы поднять какую либо исторію. Увижу сегодня чѣмъ дѣло кончится.

Учитель, пріѣхавшій изъ Филиппополя, до сихъ поръ немогъ открыть школы вслѣдствіе греческихъ интригъ, но надѣюсь это дѣло кончится благополучно.

Равно митрополитъ не хотѣлъ было посвящать Болгарскаго Діакона изъ одного изъ окрестныхъ сель, однако это я уже устроилъ, и діаконъ служилъ уже обѣдню.

Все это заставляеть еще болѣе желать скорѣйшаго разрѣшенія церковнаго вопроса, но дѣло это къ сожаленію совсѣмъ остановилось и неизвѣстно что же наконецъ сдѣлаетъ Али-паша. А желательно было бы увидать всѣ эти церковныя исторіи поконченными.

Серафимъ, пишете Вы, нехотѣлъ жить въ Монастырѣ. Это весьма жаль. Впрочемъ этого господина ласкать нѣтъ особенной нужды. Я ему прямо сказалъ, что прошедшее его не рекомендуетъ, а потому онъ долженъ загладить его настоящимъ. Онъ отвѣчалъ что онъ готовъ дѣлать что прикажутъ лишь бы былъ кусокъ хлѣба. Такъ ему можно и сказать или живи въ монастырѣ или же иди съ Богомъ куда знаешь. Главное что бы онъ не забрался въ какое нибудь село и не принялся бы опять за старыя продѣлки. Вотъ почему маленькое наблюдение за нимъ необходимо.

Я отдалъ Јованчо 2 лиры за масло, которыя онъ и препроводить Вамъ. При этомъ еще благодарю Васъ за дружескую услугу.

Благодарю Васъ равно за обѣщаніе набрать для меня старыхъ монетъ. Я Вамъ весьма буду обязанъ, и не замедлю препроводить деньги которыя Вы истратите на покупку.

О президентѣ тиджарета нечего беспокоиться. Подождите какъ пойдетъ послѣ Байрама и если онъ остается на своемъ мѣстѣ, то я примусь за Пашу.

Асимъ Паша впрочемъ показалъ мнѣ бумагу въ которой онъ пишетъ Министру торговли о необходимости преобразовать Филиппопольскій тиджаретъ, и устроить здѣсь въ Адрианополь особенный Трибуналъ для апелляцій.

Въ послѣднихъ моихъ рапортахъ объясняя положеніе здѣсь дѣлъ, гѣворилъ о важности Филиппополя, и при этомъ не могъ не сказать что посольство должно себя считать счастливымъ имѣя Агентомъ — рускимъ въ этомъ городѣ Васъ. Мнѣ хочется, чтобы это наконецъ хорошо поняли въ Константинополѣ. Блонъ не пропускаетъ случая тянуть болгаръ къ себѣ всякими играми и надо сказать правду бываетъ имъ полезенъ своими сношеніями съ Турками. На это впрочемъ сердиться не слѣдуетъ, пусть Англія помогаетъ Болгарамъ устроиться, лишь бы не терялось чувство и ихъ народности.

Затѣмъ, многоуважаемый Найдень Геровичъ, позвольте поздравить Васъ и все Ваше семейство съ наступающими праздниками Рождество и пожелать Вамъ на этотъ случай какъ всегда всего лучшаго

весь Вашъ
Ивановъ.

1111. — Пименовото училище отворено. Злонамѣренитѣ
прѣдложения на гърцитѣ.

Пак. 42.

Приято 7 февр. 1870.

Адріанополь, Февраля 4 дня 1870.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Давно не писалъ я Вамъ, и впрочемъ по весьма простой причинѣ: писать не было о чемъ; дѣла идутъ тихо и спокойно и новаго было весьма мало.

Школа Пименова въ Кыикѣ наконецъ установилась. Дней пятнадцать тому назадъ тамъ отслужили молебень, при чемъ священникъ изъ Киречь-Хане Евѡимій освятилъ воду, и сказаны были рѣчи. Говорятъ что Греки не только теперь не противодѣйствуютъ, но даже предлагаютъ болгарскому учителю завѣдывать и школою греческою, говоря что держать трехъ учителей и три училища дорого и лучше соединиться. Болгаре понимаютъ это желаніе Грековъ какъ цѣль уничтожить независимость Болгарскаго Училища и изгладить его характеръ соединеніемъ съ Греческимъ преподаваніемъ.

Вчера здѣсь узнали изъ газетъ о разрѣшеніи Греко-болгарскаго церковнаго вопроса. Многіе Греки находятъ что во всѣмъ этомъ выигрываютъ болѣе Болгаре, хотя умѣренные греки и радуются окончанію антагонизма религіознаго между двумя православными народами.

Главнѣйшая цѣль настоящаго письма увѣдомить Васъ, что около 20 числа февраля куріеръ мой поѣдетъ въ Константинополь. Слѣдовательно прошу и Васъ прислать къ тому времени Вашу экспедицію.

Я все собираюсь съѣздить на нѣсколько дней въ Константинополь и все немогу собраться. Постараюсь устроить это путешествіе въ Мартѣ или Апрель мѣсяцѣ.

Затѣмъ, желая Вамъ отъ души всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

Пишу мало потому что усталъ написавши нѣсколько листовъ въ Родосто, гдѣ у меня шумятъ нѣсколько русскіе подданные.

1112. — Изучва се трасето за желѣзния пжтъ. Училището
въ Каикъ отива добрѣ. Старанията на Иванова за повдигане
българския духъ въ Едрене. Шампуазо въ Пловдивъ.

Пак. 42.

Приято 26 Февр. 1870 г.

Адріанополь, Февраля 22 дня 1870.

Многоуважаемый

Найдень Геровичъ,

По полученіи Вашей экспедиціи, вся она цѣликомъ немедленно же отправлена по назначенію въ Константинополь. Два частныхъ письма переданы Мнѣ Сандиссонъ и Вернаццѣ.

Новаго и въ Адрианополѣ мало. Приѣхали только новые инженеры, которые снимаютъ планъ для желѣзной дороги въ Еносъ. Говорятъ будто эта дорога окончательно утверждена, но я все еще не вѣрю.

Болгарская школа въ Кыикѣ, подѣ начальствомъ Пименова пошла недурно. Вообще Болгаре радуютъ меня за послѣднее время, весьма дѣльно идя впередъ. Идея поднять въ Адрианополѣ болгарскій духъ великолѣпна. Здѣсь какъ ни ищи болгарской общины, не найдешь и слѣдовъ. До сихъ поръ никто не хочетъ за дѣло принятыя какъ слѣдуетъ, и я только стараюсь примирять тѣхъ, которыхъ по крайнѣй мѣрѣ считаютъ представителями Болгаръ въ Адрианополѣ.

Къ Вамъ въ Филиппополь ѣдетъ на дняхъ Шампуазо. Цѣль путешествія положительно еще неизвѣстна. Поговариваютъ опять объ учрежденіи лицея. Шампуазо поѣдетъ до Софій. Мнѣ онъ говорилъ что ѣдетъ въ видѣ прогулки. Куртуа же объяснялъ, что Шампуазо дали половину содержанія въ Филиппополѣ и половину въ Кандіи, и для только чтобы это дѣло приличнымъ, ему дали нѣчто въ видѣ порученія. Какъ быто не было Вы узнаете въ чемъ дѣло. Не откажите увѣдомить и меня что будетъ выдѣлывать Шампуазо.

Посылаю Вамъ книгу Чалики, которую прошу Васъ передать ему и поблагодарить отъ моего имени.

Равно не откажите передать прилагаемые при семъ 234 піастра Јованчо. Я купилъ кусокъ шаяка въ 36 аршинъ по 6¹/₂ піастровъ, что и составляетъ 234 піастра.

Удалось ли Вамъ, многоуважаемый Найдень Геровичъ, найти какихъ нибудь старыхъ медалей серебряныхъ или мѣдныхъ. Если представится случай не забудьте моей просьбы; деньги я Вамъ вышлю немедленно.

Посылаю Вамъ халвы на Великій постъ.

Думаю что чрезъ мѣсяць мнѣ удастся съѣздить въ Константинополь на нѣсколько дней, хотя до сихъ поръ еще отвѣта не имѣю о томъ когда именно можно будетъ совершить это маленькое путешествіе.

Затѣмъ желая Вамъ всего лучшаго какъ равно и вашему семейству, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1113. — По мисіята на Шампуазо. Българска община въ Едрене. Нейната дѣятелность. Гърцитѣ умърлушени.

Пак. 42.

Приято 19 Марта 1870. Отгов. 28 Марта.

Адрианополь, Марта 16 дня 1870.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Изъ отвѣтной телеграммы Вашей вижу что Вы должны были бысть удивлены моему запросу по телеграфу о моей экспедиціи, отправленной къ Вамъ съ Астрійскою почтою. Дѣло въ томъ, что я отъ Васъ никаго письма по турецкой почтѣ, гдѣ бы Вы писали о полученіи Вами экспедиціи, — не получалъ. Правда пришло отъ Васъ письмо по Турецкой почтѣ, но по вскрытіи пакета я нашелъ въ немъ только письмо на имя Золотарева, которое немедленно же и отправилъ въ Константинополь, ко мнѣ же тамъ ни одной строчки не было. Я себѣ это дѣло такъ объясняю, что вѣроятно въ хлопотахъ Вы или позабыли вложить листокъ писанный мнѣ, или же только собирались писать и въ хлопотахъ думали уже что написали. Какъ бы то нибыло я радъ былъ по полученіи телеграфа, узнавши что экспедиція къ Вамъ дошла благополучно. На пакетѣ мною наклепана была печатная марка: *Expedition officielle*.

Я уже Вамъ писалъ объ отъѣздѣ въ Ваши страны Шампуазо, и вѣроятно Вы узнаете и сообщите мнѣ, что выдѣлываетъ этотъ господинъ.

Здѣшніе Болгаре крѣпко принялись за дѣло. Они уже образовали общину, написали окружныя письма и ждутъ только полученія окончательныхъ извѣстій изъ Константинополя, чтобы офиціально просить Пашу объ утвержденіи состава ихъ общины. Въ церкви въ первое Воскресенье было множество Болгаръ, произнесены

были двѣ рѣчи политическаго содержанія направленные противъ Грековъ. Вообще если дѣло такъ пойдетъ и далѣе, то не пройдетъ и трехъ лѣтъ, какъ Болгаре здѣсь окрѣпнутъ и установятся. Что пріятнѣе всего, то это то что Уніатизмъ повидимому непременно упадетъ. Въ этомъ отношеніи можно особенно надѣяться на Доганъ-оглу, который ревностно занялся дѣлами новой общины. — Греки вообще пріуныли и начинаютъ поговаривать о томъ что при множествѣ Болгаръ, положеніе ихъ будетъ затруднительно въ будущемъ.

Исторія Блонта и Куртуа съ Садыкъ пашею пустяки. Дѣло въ томъ что эти господа отправились на похороны одного умершаго Польскаго офицера, и Садыкъ паша замѣтилъ мнѣ, что они напрасно беспокоились. Вслѣдствіе этого конечно произошелъ крупный разговоръ, и объ всемъ затѣмъ написано въ Константинополь. Вѣроятно все кончится визитомъ или извиненіемъ.

Затѣмъ, прощайте, будьте здоровы.

Преданный Вамъ
Ивановъ.

Письмо съ сѣменами въ Букарестъ Георгіеву отправлено уже недѣли тому назадъ.

1114. — Ивановъ въ Цариградъ. Гърцитѣ се ободрили. Уніатитѣ и павликянѣ клонятъ къ православию. Отношенія на Садъкъ паша съ Блонта.

Пак. 42.

Пріято 1 Апр. 1870.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ.

Я уже Вамъ телеграфировалъ о Вашемъ письмѣ ко мнѣ отъ 9 Марга. Поошибкѣ оно попало въ Константинопольскій пакетъ, и его мнѣ переслала Миссія со слѣдующею почтою.

Сегодня я опять Вамъ телеграфирую прося Васъ чтобы Вашъ куріеръ непременно пріѣхалъ сюда въ пятницу. Дѣло въ томъ что Посольство разрѣшилъ мнѣ пребыть на нѣсколько дней въ Константинополь. Думаю пребыть тамъ не болѣе 15 или 20 дней такъ какъ чувствую, что никого здѣсь изъ чиновниковъ не имѣя, трудно оставить дѣло. Если Вамъ что нибудь нужно узнать въ Константинополь, то напишите мнѣ въ Посольство, и мнѣ весьма пріятно будетъ быть Вамъ полезнымъ. Вообще располагайте мною при этомъ случаѣ какъ Вашей душѣ угодно.

Дѣло церковное пріостановилось. Греки здѣшніе въ сильномъ уныніи вдругъ проявились. Говорятъ что будто бы Патріархатъ несоглашается на X параграфъ, котораго греки больше всего и трусятъ. Покуда у насъ все спокойно, но въ душѣ Греки и Болгары другъ къ другу далеко не расположены, и если бы кто либо вздумалъ подразнить тотъ или другой народъ, вышла бы порядочная сумятица.

Уніаты по большей части склоняются къ единенію съ Православными, но ихъ хитростію удерживаютъ. Да, кстати, Ассимъ Паша какъ то недавно въ разговорѣ увѣрялъ меня что и Павликяне по всѣмъ вѣроятіямъ присоединятся скоро къ Православнымъ. Какъ Вы объ этомъ думаете? Мнѣ кажется, что едва ли на это можно надѣяться.

При отъѣздѣ Вашего куріера, если что будетъ новое напишу Вамъ. Исторія Садыкъ-Паша со Блонтомъ и Куртуа еще не кончена, но вѣроятно все кончится извиненіемъ со стороны Садыкъ-Паша.

Прощайте, будьте здоровы. Поздравляю Васъ съ наступающимъ Праздникомъ Пасхи.

Весь Вашъ
Ивановъ.

1115. — Гърцитѣ и рѣшението на черковния въпросъ.
Трима българе въ желѣза за Цариградъ. Слухъ за тѣхъ.

Пак. 41.

Приято 10 Апр. 1870. Отгов. 11 Апр.

Адрианополь, Апрѣля 3/15 1870.

Многоуважаемый и добрый
Найденъ Геровичъ.

Иванчо совершенно навремени поспѣлъ въ Адрианополь. Я получилъ Вашу экспедицію въ самую минуту укладки вещей въ чемоданъ, куда положилъ и Ваши пакеты. Какъ Вы уже изъ моего послѣдняго письма отъ прошедшаго Понедѣльника видѣли, я самъ на этотъ разъ ѣду въ Константинополь, гдѣ и думаю пробыть дней 25. т. е. быть снова въ Адрианополѣ около 1-го Мая. Признаюсь Вамъ что я не безъ интереса услышу о Константинопольскихъ дѣлахъ въ Посольствѣ. На первомъ планѣ конечно стоитъ дѣло болгарское, которое, какъ Вы конечно видѣли изъ газетъ, снова тормозятъ Греки. Чѣмъ все это кончится не знаю, но смотрѣть на подобныя вещи невесело. И чего Греки горячатся, когда ихъ можно по пальцамъ перечесть. . . . .

Къ Вамъ посылаю маленькій групъ на церковь въ Софію, о чемъ Вы увидите впрочемъ изъ официальнаго моего отношенія.

При возвращеніи моемъ пришлите курьера такъ какъ будутъ пакеты. Я впрочемъ напишу Вамъ объ этомъ изъ Константинополя.

Вчера здѣсь провезли трехъ Болгаръ прилично одѣтыхъ въ цѣпяхъ въ Константинополь. Люди эти пробыли здѣсь всего полчаса. Потому трудно было узнать въ чемъ дѣло. Мнѣ удалось впрочемъ провѣдать, что будто это три емиссара изъ Букареста, схваченные въ Рушукѣ. Что это за исторія?

Затѣмъ, прощайте, дражайшій Найденъ Геровичъ, будьте здоровы и веселы.

Весь Вашъ
Ивановъ.

1116. — Али паша, Патриархъ и Черковный въпросъ.
Лавирането на руситѣ въ Цариградъ. Шестима българе на учение въ Росія. Дѣ да се установи екзархията. Положението на Игнатиева.

Пак 42.

Приято 1 Мая 1870. Отгов. 2. Мая.

Адрианополь, Апрѣля 29 дня 1870.

Вотъ я и опять въ Адрианополѣ, многоуважаемый Найденъ Геровичъ, послѣ своей быстрой поѣздки въ Истамбулъ и обратно. Особенно новаго въ Константинополѣ не слышалъ. Греко-болгарскій вопросъ остановился на одной точкѣ и съ одной стороны Али паша объявляетъ что ему назадъ идти послѣ фирмана невозможно, Патриархъ же настаиваетъ на каноническихъ тонкостяхъ. Все это было уже намъ извѣстно и прежде. Что касается до Русской политики въ этомъ вопросѣ, то оно еще не обозначилось, и я скорѣе вижу, что, при желаніи избѣгнуть крупныхъ несогласій, мы не знаемъ что намъ дѣлать. Тѣмъ неменѣе дѣлу на сколько могутъ помогать. Шесть молодыхъ Болгаръ ѣдутъ въ Россію учиться въ семинаріяхъ, такъ какъ Болгарскій Синодъ въ Константинополѣ прежде всего нуждается въ дѣтеляхъ духовныхъ, просвѣщенныхъ наукою. Двое изъ этихъ шесть уже діаконы и одинъ изъ нихъ Григорій славный молодой человѣкъ. Видѣлъ я и Мелетія, секретаря Болгарскаго синода. Болгаре особенно заняты разъясненіемъ вопроса гдѣ сконцентрировать имъ духовную власть въ Константинополѣ, или же гдѣ либо въ провинціи, какъ напримѣръ въ Терновѣ. Мнѣнія по этому различны.

Игнатевъ веселъ и доволенъ и какъ всѣ сознаютъ положеніе его теперь относительно Турокъ весьма хорошее.

Докторъ Каракановскій хотѣлъ писать Вамъ письмо, но почемуто не прислалъ его мнѣ предъ отъѣздомъ. Онъ впрочемъ порядочно занятъ, особенно по отправленію своего брата на Кавказъ, гдѣ Каракановскій приобрѣлъ землю около Новороссійска.

Почту я думаю отправить въ Константинополь около 15 или 16 Мая, и прошу Васъ къ этому времени выслать сюда Вашу экспедицію.

По приѣздѣ нашелъ много дѣла и приходится писать во всѣ стороны.

Затѣмъ, прощайте, многоуважаемый Найдень Геровичъ, желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь,

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1117. — Движеніе на турскіе воиски къ Черна Гора. Българскіи церковенъ въпросъ въ Петербургъ. Какъ ще е раздѣленъ Пловдивъ.

Пак. 42.

Приято 9 Мая 1870. Отгов. 14 Мая.

Адрианополь, Мая 6 дня 1870 г.

Многоуважаемый
Найдень Геровичъ.

Я получилъ два Ваши письма отъ 2 и 4 Мая, и спѣшу Вамъ отвѣчать на нихъ, пользуясь нѣсколькими свободными минутами.

Циркулярное прѣдписаніе за № 746 не имѣетъ той важности, которую Вы предполагаете. Оно касается вообще консульской дѣятельности на Востокъ и какъ я слышалъ въ Константинополь вызвано было слѣдующимъ обстоятельствомъ: консулъ нашъ въ Рагузѣ увѣдомилъ по телеграфу Министерство о томъ что Турки собрали много войскъ на границѣ Черногоріи. Изъ Петербурга сей часъ же посланы были всюду телеграммы съ приглашеніемъ остановить турокъ въ ихъ движеніи къ Черногоріи. По провѣркѣ же оказалось, что войскъ Турецкихъ въ тѣхъ краяхъ было весьма немного и что движеній никакихъ не было. Потому и послѣдовалъ циркуляръ о доставкѣ только самыхъ достовѣрныхъ извѣстій.

Во всякомъ впрочемъ случаѣ, если будете когда писать Горчакову, то пишите М. Г. Князь Алек. Мих. и на адрессѣ Его Сіятелству Кн. Ал. М. Горч. Г-ну Государствен. Канцлеру.

Сегодня получилъ я записку Вашу о дѣлѣ Кедикова съ Гумюшгирданомъ и препровождаю ее Пашѣ. Что воспослѣдуетъ увѣдомлю немедленно.

Новаго ничего нѣтъ. Надѣюсь на завтрашнюю почту. Можетъ быть узнаемъ что нибудь о Греко-болгарскомъ вопросѣ. Изъ частныхъ свѣдѣній вижу что въ Петербургѣ еще не отдають себѣ яснаго отчета во всемъ дѣлѣ, и задумываются. Нельзя не пожалѣть, если бы у насъ вздумали передать дѣло въ Синодъ, который едвали по моему мнѣнію компетентенъ въ дѣлѣ чисто политическомъ, хотя и съ религіознымъ оттѣнкомъ. Я пишу большое донесеніе о греко-болгарскомъ вопросѣ, и нестѣсняясь высказываю правду. Незнаю всѣмъ ли это понравится, но я объ этомъ и не очень хлопочу.

Въ слѣдующій разъ напишу Вамъ по подробнѣе.

Кстати Вамъ уже вѣроятно извѣстно существованіе плана подѣлить Пловдивъ на двѣ части отдѣленные рѣкою: болгарскую и греческую. Объ этомъ говорилось въ Константинополь.

Прощайте будьте здоровы

весь Вашъ
Ивановъ.

1118. — Какъ искать чужденцѣ да изпользовать черковния въпросъ за врѣда на Росия. Трѣбва да се пише за това въ Петербургъ.

Пак. 42.

Адрианополь, Мая 17 дня 1870.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Пишу Вамъ въ самую минуту отправленія почты въ Константинополь, такъ что два куріера сразу выѣзжаютъ изъ Адрианополя одинъ въ Филиппополь, другой въ Стамбулъ. У меня на этотъ разъ дѣла было не мало, и я писалъ во всѣ лаптки.

Я самъ какъ и Вы опасаюсь за конецъ церковно-болгарскаго вопроса, а потому съ полнѣйшею откровенностію пишу Игнатѣву и въ Петербургъ, доказывая что у насъ надѣются оторвать симпатіи Болгаръ отъ Россіи, и что надобно смотрѣть въ оба глаза. Я было намѣревался послать Вамъ выписку изъ моей депеши, но времени совсѣмъ не было. Јованчо, у котораго лошадь заболѣла на дорогѣ, торопится выѣхать и я его немедленно же отправляю назадъ. . . . .

Желаю Вамъ пріятно провести время въ Карловѣ. Я самъ думаю поѣхать въ Ортакой пить желѣзную воду. Благодарю Васъ отъ души за готовность купить для меня старыхъ монетъ. Только дорого не давайте, за большую серебряную можно дать 10 франк. но не болѣе. Я получилъ изъ Франціи каталогъ съ цѣнами монетъ и вижу что тамъ онѣ стоятъ дешевле чѣмъ здѣсь. Во всякомъ случаѣ что истратите напишите мнѣ и я Вамъ немедленно вышлю деньги.

О пріѣздѣ Государя ничего не слыхать. Новости изъ Константинополя сообщу Вамъ по пріѣздѣ курріера.

Прощайте, добрѣйшій Найдень Геровичъ, будьте здоровы

весь Вашъ
Ивановъ.

Пишите въ посольство и Петербургъ о греко-болгарскомъ вопросѣ. Теперь имъ весьма интересуются.

1119. — Пруско-френската война. Испити училищни. Неуредени български училища. Руска помощъ за училищата. Продажбата на йошура и Гюмюшгердантъ.

Пак. 42.

Пріято 19 Юлія 1870.

Адріанополь, Юлія 14 дня 1870.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Куріеръ Вашъ Јованчо подѣхалъ какъ разъ ко времени, такъ что почта наша безъ всякаго замедленія направилась въ Константинополь.

Новаго и здѣсь ничего нѣтъ. Точно также какъ и у Васъ. Здѣсь только и толковъ что о войнѣ Пруссіи съ Франціею. Особенное впечатленіе на христіанъ произвела поѣздка князя Горчакова въ Парижъ, о которой говорилось въ послѣднихъ депешахъ. Что изъ этого выйдетъ конечно будетъ весьма интересно узнать поподробнѣе. Можетъ быть узнаю что либо изъ Константинополя по пріѣздѣ курріера, и тогда конечно сообщу Вамъ.

Здѣсь экзамены окончились, и признаюсь не безъ грусти замѣтилъ я, что у грековъ дѣло идетъ лучше. Болгары до сихъ поръ не могли еще устроить экзамена въ своихъ школахъ. Изъ трехъ болгарскихъ школъ лучше другихъ идетъ школа въ Кыикѣ Пименова. Двѣ же другія въ крѣпости и Киречь-хане, изъ рукъ вонъ плохи, да и учениковъ весьма мало. Недавно я передалъ въ общину, что такъ дѣло идти не можетъ, и что имъ необходимо принять мѣры къ улучшенію дѣла образованія такъ какъ только при такихъ условіяхъ мнѣ можно будетъ выдавать пособіе отъ Правительства въ 6000 п. въ годъ. Жалко одно что болгарская община мало объ этомъ старается. Нѣтъ хорошаго руководителя, Болгары всѣ свои надежды возлагаютъ на пріѣзъ Архіерея, но когда кончится церковный вопросъ, и когда пріѣдетъ Архіерей знаетъ одинъ Богъ.

Гюмюшгирдану едва ли удастся взять десятину на нынѣшній годъ. Асимъ-паша въ разговорѣ со мною говорилъ мнѣ, что онъ ожидаетъ уплаты долговъ Правительству, которые числятся на Гюмюшгирданѣ, и что едвали Али-бей допуститъ его до какихъ либо сдѣлокъ прежде уплаты этихъ долговъ. Вообще въ Вали я не вижу никакого пристрастія къ Гюмюшгирдану, и его кажется только и протезируетъ Али бей. Если Аса-паша поѣдетъ опять въ Филиппополь въ Сентябрь мѣсяцъ. какъ онъ имѣлъ намѣреніе, то я увѣренъ, что онъ сейчасъ же заговоритъ тамъ объ этомъ дѣлѣ.

Затѣмъ, желая Вамъ всего лучшаго, а главное здоровья, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1120. — Ивановъ въ Пловдивъ. Рускиятъ царь на пжть за Крѣмъ. Константинъ Василевъ затворенъ. Убийството на бурмовата балдѣза.

Пак. 42.

Приято 10 Окт. 1870. Отгов. 13 Окт.

Адрианополь, Октября 5 дня 1870.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Прежде всего спѣшу еще разъ поблагодарить Васъ за Ваше любезное гостеприимство въ Пловдивъ, какъ равно и все Ваше любезное семейство.

Выѣхавши изъ Кемеръ, я ночевалъ въ Јени Махлие, потомъ въ Херманлы, а на третій день вечеромъ досрался благополучно до Адрианополя. Здѣсь нашелъ все благополучно, новаго ничего не было и изъ Посольства никакихъ извѣстій. Носится только слухъ что Государь проѣздомъ въ Крымъ, остановится въ Одессѣ, куда Султанъ говорятъ намѣревается послать Али-пашу для привѣтствій. Здѣсь еще толкуютъ о томъ будтобы Россія сильно вооружается но въ какой степени это справедливо Богъ знаетъ. Мнѣ изъ Петербурга рѣшительно ничего не пишутъ, и приходится довольствоваться здѣшними толками, которымъ я безъ сомнѣнія цѣны не придаю.

Въ Мустафѣ-Пашѣ я имѣлъ небольшую исторію. Константинъ Васильевъ воспитывавшійся въ Россіи, при ссорѣ наканунѣ моего приѣзда былъ побитъ однимъ забтіе, и посаженъ въ тюрьму. На другой день его выпустили. Тѣмъ неменѣе я былъ у каймакама и потребовалъ наказаніе забтіе. Каймакамъ былъ сильно обезпокоенъ моимъ приходомъ и не зналъ что дѣлать. Весь меджлисъ поднялся на ноги и выбѣжалъ мнѣ навстрѣчу. На другой день я слышалъ что забтіе и кажется двое или трое были дѣйствительно посажены въ тюрьму. Какъ пошло дѣло дальше мнѣ неизвѣстно.

Я сообщилъ Вали-пашѣ объ убійствѣ сестры жены Бурмова. Онъ мнѣ отвѣчалъ что дѣло это ему извѣстно, и что въ послѣднее время надѣялись найти виновныхъ. Отсюда конечно трудно слѣдить за дѣломъ и Вамъ лучше все извѣстно и возможно нѣе чрезъ Али-бея заставить дѣйствовать въ духѣ справедливости турокъ.

Не откажите поклониться Чалики и сообщить ему, что ему кланяются здѣшнія дамы, которымъ я передалъ отъ него поклонъ.

Желая Вамъ отъ души всего лучшаго и еще разъ благодаря Васъ, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

Куріеръ мой поѣдетъ 16-го Октября.

1121. — Хаджи Христо въ Едрене се разкайва. Исканіе му се да се побере при православнитѣ. Миѣнието на Иванова за това. Казацитѣ въ Едрене и Садѣкъ паша.

Пак. 42.

Приято 16 Окт. 1870. Отгов. 17 Окт.

Адрианополь, Октября 12 дня 1870.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Три дня тому назадъ приѣхалъ сюда Рафаиль, Епископъ Уніатовъ изъ Константинополя. Чрезъ нѣсколько часовъ по приѣздѣ его явился вдругъ ко мнѣ какойто молодой человекъ, который объявилъ мнѣ, что онъ Вашъ родственникъ, а именно сынъ сестры Вашей Елены, что онъ учился въ Гизирѣ, затѣмъ въ прошломъ году былъ въ Филиппополь, откуда скрылся и поступилъ въ службу при Рафаилѣ, съ которымъ онъ и путешествовалъ. Господинъ этотъ, лѣтъ 18 по имени Хаджи Христо, прибавилъ что онъ раскаявается, и желалъ бы удалиться отъ католиковъ, но не смѣетъ, такъ какъ католики, желая посвятить его въ священники, слѣдятъ за нимъ.

Незная ничего объ этой исторіи, я конечно укорялъ Хаджи Христо въ измѣнѣ своей вѣрѣ и въ заключеніе, не дѣлая ему никакихъ обѣщаній, сказалъ только что я напишу обо всемъ Вамъ. Хаджи Христо объявилъ мнѣ на это, что онъ меня только объ этомъ и проситъ въ настоящее время.

Сообщая Вамъ объ этомъ, покорнѣйше прошу Васъ написать мнѣ что Вы знаете объ исторіи этого молодаго человѣка. Если бы все что онъ говорилъ было правда, то при желаніи его удалиться отъ Уніатовъ, самое лучшее средство для этого было бы конечно, если бы кто либо изъ Болгаръ устроилъ все это внѣ консульства, такъ чтобы Хаджи Христо уѣхалъ отсюда, безъ нашей явной помощи. Это тѣмъ было бы разумнѣе, что по виду Хаджи Христо не внушаетъ мнѣ особаго довѣрія. Богъ знаетъ какъ онъ можетъ измѣнить свои мысли, кромѣ того что намъ неизвѣстно, что онъ дѣлалъ у Рафаила, какую тамъ исполнялъ должность и вообще какія его отношенія къ Уніатамъ. Вслѣдствіе всего этого чѣмъ тише свершаются такого рода дѣла, тѣмъ онѣ и успѣшнѣе.

Новаго ничего здѣсь, кромѣ прихода изъ Шумлы казаковъ. Садыкъ-паша въ Константинополь, и говорятъ получилъ отставку. Блонтъ полагаетъ, что это сдѣлалось отчасти вслѣдствіе его исторіи.

Почту Вашу жду въ концѣ недѣли.

Не откажите поклониться Вашей супругѣ, дѣтямъ и Г-ну Чалики.

Желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1122. — Кой е Хаджи Христо и какъ е станалъ католикъ.
Неговиятъ животъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 17 Октября 1870 г.

Многоуважаемый

Иванъ Александровичъ,

Я получилъ Ваше письмо отъ 12 Окт. въ то время, когда самъ собирался писать Вамъ о Хаджи Христо, о которомъ получилъ на дняхъ извѣстіе изъ Константинополя, что онъ поѣхалъ оттуда въ Адрианополь.

Это дѣйствительно сынъ моей родной сестры, которая умерла въ Константинополь, и мужъ ея женился потомъ тутъ на гречанкѣ, которая, какъ обыкновенно бываетъ въ подобныхъ случаяхъ, не терпѣла пасынка, посему отецъ, чтобы избавиться отъ домашнихъ непріятностей воспользовался тѣмъ, что католическая пропаганда вербовала молодыхъ Болгаръ для воспитанія и приготовленія изъ нихъ дѣятелей для обращенія Болгаръ въ католичество, и отдалъ сына туда, самъ не понимая, что дѣлаетъ этимъ.

Съ тѣхъ поръ мы ничего не знали о Хаджи Христо, куда отвезенъ, гдѣ находится и что дѣлаетъ, какъ вдругъ прошлою зимою онъ пріѣхалъ нечаянно въ Пловдивъ. Тогда только я узналъ, что онъ имѣлъ несчастье быть посланнымъ въ Гизиръ, гдѣ Езуиты, какъ я замѣтилъ въ короткое пребываніе его въ Пловдивъ, дали ему пресквернѣйшее воспитаніе. Къ сожалѣнію онъ не попалъ въ числѣ тѣхъ молодыхъ Болгаръ, которые посланы въ Загребъ, въ Кроаціи, гдѣ хотя и воспитывались въ католическихъ заведеніяхъ, но возвратились оттуда съ направленіемъ, совсѣмъ противоположнымъ тому, которое пропаганда думала дать имъ.

Дней чрезъ пять послѣ своего пріѣзда въ Пловдивъ, Хаджи Христо просилъ у меня позволенія пойти въ католическую церковь исповѣдаться и пріобщиться. Тогда въ длинномъ объясненіи съ нимъ я далъ ему понять, что если хочетъ оставаться въ католичествѣ, то этимъ, какъ отступникъ, отказывается отъ своихъ родственниковъ и не въ правѣ ожидать отъ нихъ никакого сочувствія къ себѣ. Послѣ этого разговора онъ вышелъ изъ дому и въ тотъ же день уѣхалъ въ Копривщицу не сказавши никому объ этомъ.

Изъ Копривщицы я писалъ послать его къ отцу, который находится въ Берковцѣ, гдѣ постригся въ монахи и получилъ отъ Митрополита Дорогея, моего племянника, должность настоятеля въ одномъ монастырѣ. Оттуда, не знаю уже, когда и какъ, поѣхалъ въ Константинополь, откуда лѣтомъ я получилъ отъ него письмо, въ которомъ просилъ прощенія отъ меня и присовокуплялъ, что въ случаѣ если я не прошу его, то возвратится опять къ Езунгамъ, которые приглашаютъ его опять къ себѣ. На это я отвѣчалъ ему, что я не имѣю ничего на него и радъ тому, что

онъ раскаивается въ прежнихъ своихъ поступкахъ, и съ этимъ вмѣстѣ я объяснилъ ему, въ какое положеніе онъ поставитъ себя и какъ будутъ смотрѣть на него какъ родственники, такъ и всѣ единоплеменники его, если возвратится опять къ Езуитамъ. Письмо мое, какъ мнѣ пишетъ теперь одинъ изъ его родственниковъ изъ Константинополя, онъ получилъ своевременно, но все таки поѣхалъ съ уніятскимъ епископомъ Рафаиломъ въ Адрианоуполь, подъ тѣмъ предлогомъ, что будто не получилъ отъ меня прощенія.

Я рассказалъ Вамъ всю эту исторію для того, чтобы Вы знали, что говорить ему, въ случаѣ если онъ опять явится къ Вамъ. Что касается меня, я бы сдѣлалъ все возможное, чтобы оторвать его отъ католиковъ, но я не знаю, чего онъ хочетъ, и что нужно сдѣлать для этого. Принять его у себя въ домѣ на долгое время я бы не желалъ, потому что изъ того, что я видѣлъ въ короткое пребываніе его здѣсь прошлою зимою, я боюсь для своихъ дѣтей соприкосновенія ихъ съ нимъ, и при томъ онъ можетъ и здѣсь пойти къ католикамъ, и это будетъ скандалъ. Посему лучше чтобы онъ во все не пріѣзжалъ сюда. А тамъ если Вы можете сдѣлать что нибудь для него, чтобы оторвать его отъ католиковъ, я Вамъ буду крайне признателенъ. Я думаю, что самое лучше будетъ отослать его къ отцу въ Берковцу. А если нѣтъ, то, если, какъ говорятъ, митрополитъ Дорошей пріѣдетъ въ Адрианоуполь, можно попросить его увезти его оттуда. О томъ что будутъ говорить католики, мало мнѣ нужды, и никакія соображенія не должны остановить меня отъ того, чтобы оторвать отъ нихъ племянника, котораго они взяли десятилѣтнимъ мальчикомъ и окатоличили его.

Въ надѣждѣ, что Вы не откажете сдѣлать въ этомъ случаѣ возможное для спасенія заблудшаго, я заранѣе благодарю Васъ за участіе, которое угодно будетъ Вамъ принять въ этомъ дѣлѣ.

Искренно преданный Вамъ
Н. Геровъ.

1123. — Турцитѣ мжчатъ варварски. Слухове за война между Росія и Турція. Измѣненіе на Парижкия трактатъ.

Пак. 42.

Адрианоуполь, Октября 17 дня 1870.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Иванчо прибылъ во время и почта Ваша немедленно же отослана мною въ Константиноуполь.

Признаюсь Вамъ, донесенія Ваши произвели на меня сильное впечатлѣніе; въ обоихъ Вы рассказываете о питкахъ которыя Турки производили надъ Христіанами. У меня волосы стали дыбомъ когда я прочелъ какъ человѣку вырывали ногти на рукахъ. Я не сомнѣваюсь что если эти донесенія попадутся въ добрую минуту на глаза Стремоухову то Вашему каймакаму Али-бею несдобровать, и его поменьшей мѣрѣ выгонять въ оставку. Жалѣю что генераль Игнатъевъ уѣхалъ въ Россію, а то бы онъ распорядился какъ слѣдуетъ.

У насъ ничего новаго нѣтъ. И здѣсь говорятъ кое что о войнѣ будтобы имѣющей быть между Россіею и Турціею, но кажется все это бошѣ-лакерды, хотя можно допустить что идутъ сильныя переговоры объ уничтоженіи парижскаго трактата. Можетъ быть что объ этомъ зайдетъ рѣчь и на конгрессѣ при заключеніи мира между Пруссіею и Франціею.

Если что будетъ новое изъ Константинополя, напишу Вамъ по пріѣздѣ куріера.

Не откажите поклониться Вашей супругѣ, и поцаловать Вашихъ дѣтей. Кланяюсь Г. Чалики, и моимъ Филиппопольскимъ знакомымъ.

Желая Вамъ отъ души всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1124. — Защо Н. Геровъ не иска сестринеца си хаджи Христа въ кжщата си. Ковачевъ иска книгитѣ си отъ руското ед-ренско консулство.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 24 Октября 1870 г.

Многоуважаемый Иванъ Александровичъ,

Въ письмѣ своемъ отъ 17-го Октября я разсказалъ Вамъ исторію моего племянника Хаджи Христо. Вслѣдъ за тѣмъ въ письмѣ Вашемъ отъ тогоже числа я нашелъ другое отъ самага Хаджи Христо, который пишетъ мнѣ, что пріѣдетъ сюда какъ только я позову его. Тоже самое пишетъ мнѣ и о. Евѣимій.

Это хорошо, но, какъ я уже объяснилъ Вамъ въ означенномъ письмѣ, есть причины, по которымъ я не желаю и не могу имѣть его здѣсь, и надѣюсь, что и Вы согласитесь со мною въ томъ, что, при непостоянствѣ его пріѣздъ его сюда можетъ имѣть только непріятности для меня безъ всякой пользы для него. И въ самомъ дѣлѣ, какой скандалъ будетъ, если онъ пойдетъ къ католикамъ здѣсь, гдѣ до сихъ поръ не было примѣра, чтобы кто нибудь изъ православныхъ принялъ унию или обратился въ католичество! Обѣщаніямъ его, что не сдѣлаетъ этого я не вѣрю. Притомъ, какъ я уже писалъ Вамъ, я не могу допустить, чтобы мои дѣти были въ сообщеніи съ человѣкомъ съ такимъ направленіемъ какъ онъ, а отстранить его во все отъ моего дому, это послужить къ тому, чтобы онъ поскорѣе пошелъ къ католикамъ. Посему лучше, чтобы онъ во все не пріѣзжалъ сюда.

Но объяснить Хаджи Христо причины, по которымъ я не хочу, чтобы онъ находился въ Филиппополѣ, я не могу и не долженъ дѣлать этого, потому что онъ узнаетъ, чего я опасаюсь, и Богъ знаетъ, что можетъ сдѣлать. Я думаю, что и о. Евѣимій не долженъ знать этого, чтобы не проговорился передъ нимъ, и посему ничего не пишу ему. Имъ надобно представить дѣло иначе. Для сего я прошу Васъ покорнѣйше поручить о. Евѣимію объяснить Хаджи Христо, что пребываніе его въ Пловдивѣ для него самага будетъ непріятнымъ, если не невозможнымъ, потому что католики и здѣсь не оставляютъ его въ покоѣ, а если онъ и здѣсь хочетъ оставаться католикомъ или имѣть какія бы то ни было сношенія съ ними, въ такомъ случаѣ я не буду считать его больше своимъ родственникомъ и откажусь отъ него. А что еще хуже для него, католики здѣсь въ большомъ презрѣніи у другихъ народовъ, и названіе Павликианъ такъ уничижительно, что ему не будетъ покоя здѣсь отъ насмѣшекъ, что онъ былъ Павликианомъ. Этимъ можетъ быть удасться отговорить его отъ желанія пріѣхать сюда и убѣдить поѣхать индѣ, если дѣйствительно желаетъ отдѣлаться отъ католиковъ. Я думаю, лучше всего будетъ доставить ему возможность поѣхать къ отцу и оставаться при немъ нѣкоторое время, пока забудетъ нѣсколько о католикахъ, а потомъ увидимъ что дѣлать.

На дняхъ я получилъ письмо отъ воспитанника, кажется, Кіевской Духовной Академіи Ковачева изъ Штипа (въ Македоніи), который пишетъ мнѣ слѣдующее:

„Недавно одинъ мой знакомый изъ Адрианополя писалъ мнѣ, что мой аттестатъ полученъ въ тамошнемъ Русскомъ Консульствѣ, и что высланныя на мое имя Кіев. Духовн. Академіею книги проданы тѣмъже Консульствомъ, безъ предварительнаго моего соизволенія. Посему прошу Васъ постараться о доставленіи мнѣ помянутаго аттестата и спросить у названнаго Консульства о причинахъ, побудившихъ его продать мои книги, лежавшія доселѣ у него единственно потому, что я не въ состояніи былъ потребовать ихъ (Требовалось отъ меня, еще въ бытности моей въ Габровѣ, 100 руб. сер. тогда какъ самыя книги въ трехъ сундукахъ стоятъ не болѣе 100 руб. сер.).“

Что прикажете отвѣчать этому Г-ну?

Расписка въ полученіи 8 тур. лиръ 10 піастровъ на конецъ получена и деньги выданы. Расписку пошлю съ курьеромъ.

Спѣшу кончить, чтобы не опоздать на почту.

Искренно преданный Вамъ
Н. Геровъ.

1125. — Хаджи Христо щукналъ изъ Едрене. Новата руска политика.

Пак. 42.

Приято 7 Ноемвр. 1870.

Вторникъ, Ноября 3 дня 1870.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Посылаю Вамъ весьма тяжелую почту: въ ней найдете большую золотую медаль. Вѣроятно это для Чалики. Въ такомъ случаѣ прошу Васъ поздравить его и пожелать ему при этомъ, какъ и всегда всего лучшаго.

Племянникъ Вашъ вдругъ, не увѣдомивши, нанялъ лошадей и куда то выѣхалъ. Отецъ Евтимій говоритъ мнѣ, что онъ поѣхалъ въ Пловдивъ, другіе же говорятъ что въ Сливно къ Преосвященному Дорошею. Когда придетъ настоящее мое письмо, Вамъ все уже будетъ конечно извѣстно, и возможно распорядиться какъ лучше.

Генералъ Игнатъевъ долженъ былъ пріѣхать вчера въ Константинополь. Увидимъ какъ теперь онъ поведетъ дѣло, и какая будетъ наша политика. По русскимъ газетамъ видно, что въ Россіи идутъ сылныя вооруженія. Слышно о конгрессѣ. Вообще дѣла довольно серіозныя, и чрѣзъ нѣсколько дней можно будетъ судить какъ пойдетъ европейская политика.

Вы не выслали мнѣ расписки изъ Софіи. Пожалуйста не забудьте прислать къ слѣдующей почтѣ. Я думаю послать куріера 1-го Декабря въ Константинополь, и прошу Васъ заготовить къ тому времени Вашу почту. Если же произойдетъ какая либо перемѣна въ отправленіи куріера, я Васъ увѣдомлю по телеграфу. Посылаю Вамъ листъ Голоса съ выигрышами. Немножко поздно, но все равно. Если что нибудь выиграли всегда можете получить свои деньги.

Поклонитесь Вашей супругѣ и поцалуйте дѣтей. Пловдивскимъ знакомымъ моимъ поклонъ.

Будьте здоровы.

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1126. — Руската политика и Турция. Турцитѣ се готвятъ за война. Ролята на англичанетѣ. Хаджи Христо.

Пак. 42.

Адрианополь, Ноября 23 дня 1870 г.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ.

Вотъ уже двѣ недѣли какъ я не получалъ отъ Васъ никакого извѣстія и рѣшаюсь писать Вамъ сегодня чтобы напомнить что 1-го Декабря идетъ наша почта въ Константинополь и что къ этому времени я буду ждать Вашей экспедиціи.

Вашего племянника Вы уже конечно видѣли въ Филиппополѣ. Молодой человекъ этотъ вдругъ собравшись въ дорогу, выѣхалъ въ Филиппополь. Учитель же здѣшней болгарской школы увѣрялъ меня что онъ уѣхалъ въ Сливно. Только отецъ Евтимій утверждалъ положительно что онъ никуда кромѣ Филиппополя ѣхать не хочетъ, и поѣхалъ туда.

Новости распространяемыя здѣсь телеграфомъ и газетами конечно производятъ большое впечатлѣніе. Война французовъ съ Пруссаками отошла на второй планъ, и глядятъ теперь съ большимъ вниманіемъ на вопросъ русскій. Говорятъ, что поэтому вопросу уже составилось соглашеніе и что будетъ образована конференція въ Лондонѣ. Между тѣмъ я вижу, что турки все собираютъ войска, и какъ будто готовятся къ войнѣ. Неужели Англичане втянутъ Турокъ опять въ войну? Мнѣ что то не вѣрится, и я легче допускаю мирное соглашеніе на конференціи.

Новаго о болгарскомъ церковномъ дѣлѣ ничего нѣтъ. Греки радуются, что Али паша допускаетъ вселенскій соборъ.

Затѣмъ въ ожиданіи отъ Васъ вѣсточекъ, остаюсь

Преданный Вамъ
И. Ивановъ.

1127. — Политическото положение въ Цариградъ. Свѣдѣнія за войската въ Пловдивско. Разкопаване могилата Св. Духъ при Перушица. Купуване антики.

Пак. 42.

Адрианополь, Декабря 4 дня 1870.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Ваша почта пришла весьма исправно, такъ что запечатавши немедленно же всѣ пакеты, я отправилъ экспедицію сегодня ночью съ Четверга на Пятницу въ Константинополь, и надѣюсь что въ Субботу утромъ Посольство будетъ уже читать наши донесенія.

Минуты настоящія довольно серіозныя. Изъ Константинополя частныя извѣстія сообщаютъ объ общемъ страхѣ вооруженнаго столкновенія. Между тѣмъ положеніе нашего посольства, говорятъ, очень хорошее; и пріемъ Султана Игнатьеву былъ весьма дружественный. Вообще впрочемъ какъ всегда при такихъ обстоятельствахъ явились двѣ партіи: мира и войны. При этомъ первая преобладаетъ покуда въ Константинополѣ, и есть надежды что все пройдетъ мирно, хотя утверждать положительно это конечно трудно.

Кстати будьте такъ добры сообщить мнѣ краткимъ образомъ, естьли въ Филиппопольскомъ санджакѣ войска низама; затѣмъ сколько у Васъ редифа ихтіята и забтіе. Однимъ словомъ не откажите сообщить мнѣ нѣсколько свѣдѣній о военныхъ силахъ Филиппопольскаго санджака. Свѣдѣнія эти конечно конфиденціальны, и потому требуютъ секрета. Я Вамъ буду очень благодаренъ.

Новаго за тѣмъ здѣсь ничего нѣтъ. О войнѣ говорятъ много, и Блонтъ хлопотеть съ Пашею болѣе Аали-паши.

Я получилъ присланные Вами яблоки. Они превосходны, и я отъ души благодарю Васъ за Вашъ подарокъ. Не откажите принять и отъ меня Адрианопольской халвы, которую я посылаю Вамъ съ Иванчо.

Вы думаете поѣхать, какъ вижу изъ Вашего письма, въ то село, гдѣ мы разрывали съ Вами курганъ. Желаю Вамъ успѣха. Кто знаетъ? можетъ быть въ срединѣ его Вы и найдете что нибудь замѣчательное? Это весьма вѣроятно.

Я думаю самъ поѣхать дня на два поохоту во ожиданіи почты изъ Константинополя.

Я позабылъ спросить Васъ приходилъ ли къ Вамъ русскій подданный изъ Станимаха, за которымъ мы посылали наканунѣ моего отъѣзда изъ Филиппополя. Если онъ нашелъ какія нибудь медали, то купите на мой счетъ на сумму 3 или 4 турецкихъ лиръ. Я немедленно же по извѣщеніи Вашемъ вышлю Вамъ деньги.

Затѣмъ желаю Вамъ всего лучшаго. Поклонитесь супругѣ Вашей и дѣтямъ, равно и Г. Чалики, которому я напишу при первомъ случаѣ въ отвѣтъ на его любезное письмо.

Преданный Вамъ
Ивановъ.

Въ донесеніи Вашемъ о дѣлѣ Мавриди сказано что Вы препровождаете отвѣтъ Мавриди на турецкомъ языкѣ, но такой бумаги не оказалось. Вѣроятно въ хлопотахъ Вы позабыли вложить ее въ Вашъ рапортъ.

1128. — Свѣдѣнія за турскитѣ воиски. Геровъ раненъ. Невѣрна дописка въ вѣстникъ.

Пак. 43.

Пловдивъ, 15-го Декабря 1870.

Многоуважаемый

Иванъ Александровичъ,

Согласну моему письму отъ вчерашняго числа, посылаю къ Вамъ курьера съ свѣдѣніями о войскѣ, которыми Вы можете пополнить свои. Можетъ быть это уже поздно, посему если Вы уже послали свои свѣдѣнія, то я прошу Васъ покорнѣйше, распорядиться доставленіемъ и моихъ въ Посольство, какъ Вы найдете за лучше.

При этомъ покорнѣйше прошу Васъ, если нужно, дать знать въ Посольство, что я по причинѣ раны, долженъ по неволи имѣть нѣкоторое время ваканцію.

Я уже писалъ объ этомъ Д-ру Караконовскому, на другой день послѣ того, какъ случилось со мною это несчастіе, но незнаю, сообщилъ ли онъ это кому слѣдуетъ. Подписывать бумаги мнѣ скоро можно будетъ, и теперь еще могу дѣлать это кое какъ, но не должно насиловать руки. А писать депеши, для сего нужно будетъ еще порядочное время, по крайнѣй мѣрѣ мѣсяцъ.

Я читалъ сего дня въ „Correspondance Slave“ корреспонденцію изъ Букареста, по которой баронъ Офенбергъ поѣхалъ въ Константинополь заступать мѣсто Генерала Игнатьева, который будто вызванъ въ Петербургъ. Это я думаю, вздоръ, потому что, въ случаѣ вызова Посла, управлять Посольствомъ будетъ, конечно, Г. Стааль.

Искренно преданный Вамъ
За Н. Герова В. Јовановъ.

1129. — Камиль паша и неговата служба. Отношеніето му
къмъ руситѣ. Разправия съ Нури бея.

Пак. 42.

Пріято 13 Марта 1871.

Адрианополь, Марта 9 дня 1871.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ.

Јованчо пріѣхалъ во время и Ваши пакеты немедленно же по прибытіи, пошли въ Константинополь.

Новаго здѣсь ничего нѣтъ. На прошедшей недѣлѣ былъ здѣсь Камиль-паша, Вашъ Филиппопольскій губернаторъ. По лицу я его уже давно знаю. Я былъ у него съ визитомъ, и онъ былъ у меня, при чемъ мы съ нимъ долго разговаривали. Камиль-паша былъ въ Россіи первымъ Секретаремъ и повѣреннымъ въ дѣлахъ. Затѣмъ онъ былъ въ Крыму и обѣдалъ у Государя съ Фуадъ пашей. Онъ вмѣстѣ съ тѣмъ знаетъ очень хорошо лично Игнатьева и многихъ нашихъ чиновниковъ Министерства. Вообще Камиль-паша очень пріятный человѣкъ въ обществѣ, но каковъ будетъ въ дѣлахъ — Богъ знаетъ. Самое лучшее конечно встать съ нимъ въ хорошія отношенія. Онъ какъ видно и расположенъ къ этому, потому что весьма хорошо отзывался о своихъ сношеніяхъ въ Јерусалимѣ съ нашимъ Консульствомъ.

Извините, что мнѣ приходится не исполнить просьбы Вашей по дѣлу Нури-бея. Какъ я его не повертывалъ, все оказывается, что прямо ни съ того ни съ сего тащить сюда этого господина невозможно. Попробуйте уладить съ новымъ Мутесарифомъ это дѣло. Поставьте его какъ слѣдуетъ, а въ случаѣ надобности напишите сюда. Я вышлю Вамъ Эмиръ-наме. Если же и это не поможетъ, тогда напишемъ и въ Константинополь.

О назначеніи въ Смирну ни слуху, ни духу, да и слава Богу. Лучше подождать здѣсь мнѣ еще пять, шесть мѣсяцевъ да и ѣхать за тѣмъ въ Россію.

Я не имѣю еще никакого извѣстія отъ Игнатьева касательно поѣздки дней на 15 или 20 въ Константинополь. Если разрѣшить то поѣду въ началѣ Апрѣля мѣсяца.

За тѣмъ, желаю Вамъ и всему Вашему семейству здоровья и всего лучшаго.

Преданный Вамъ
Ивановъ.

Фредерика Вернаццу назначать у Васъ французскимъ агентомъ. По крайнѣй мѣрѣ Куртуа писалъ объ этомъ въ Константинополь. Это, какъ Вамъ извѣстно уже весьма ловкій человѣкъ, и въ добавокъ страшный католикъ. Не затѣялъ бы онъ въ Пловдивѣ пропаганды. Мнѣ кажется впрочемъ что это не легко будетъ.

1130. — Ивановъ се жени за дъщерята на Иенидуня. Той ще си остане пакъ славѣнинъ. Черковниятъ въпросъ още неуреденъ. Сора между православни и унииати въ Топузларе.

Пак. 42.

Приято 7 Мая 1871. Отгов. 8 Мая.

Адрианополь, Мая 3 дня 1871.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Спѣшу сообщить Вамъ новость, которая безъ сомнѣнія нѣсколько удивитъ Васъ, такъ какъ событіе о которомъ я буду ниже писать совершилось вдругъ, почти безъ всѣкой предварительной подготовки.

Въ бытность мою въ Константинополь я познакомился съ семействомъ весьма почтеннымъ Јенидуни, негоціанта ведущаго торговлю съ Англіей. Дочь его Марія, 20 лѣтъ, мнѣ понравилась, и я сдѣлалъ ей предложеніе, которое было принято, такъ что въ началѣ Юля я поѣду въ Константинополь, гдѣ и обвѣнчаюсь.

Будущая жена моя недурна собою, а главное имѣетъ весьма доброе сердце, на которое я больше всего и польстился. Состояніе у моей будущей небольшое.

Женясь на Гречанкѣ, весьма патріархальнаго семейства, въ которомъ политикой незанимаются, я надѣюсь выдержать безъ колебанія свою славянскую политику, въ которой по моему мнѣнію зародышъ будущаго счастья и величія Россіи, такъ что бракъ мой съ Гречанкой на политикѣ не отразится, хотя я и живу въ краѣ гдѣ развивается греко-болгарскій вопросъ.

Пишетъ ли Вамъ что Чалики по греко-болгарскому вопросу? Въ Константинополь все идетъ таже кутерьма, такъ что трудно и сказать какой же и когда конецъ этому дѣлу.

Какъ Вы живете съ новымъ пашею? Въ посольствѣ увѣряютъ, что этотъ человекъ имѣетъ большую будущность и повышеніе его куда нибудь изъ Филипополя несомнѣнно.

Я думаю послать куріера въ Константинополь въ этомъ мѣсяцѣ отъ 15 до 25 Мая. Напишите мнѣ когда Вы пришлете Јованчо съ Вашей экспедиціей, я такъ распоржусь и съ моею.

У насъ въ Адрианополь нѣтъ ничего новаго, кромѣ обученія редифовъ.

Сегодня мнѣ сообщили только что въ Топузларе, въ Кизиль-агачскомъ-казѣ, Болгары православны поссорились съ Уніатами Болгарами, и что по этому поводу здѣсь будетъ слѣдствіе. Говорятъ что Православные Болгаре разорвали будто бы портретъ Папы, на-что озлились католики.

Скоро къ Вамъ въ Пловдивъ думаетъ ѣхать Куртуа, и гдѣ то тамъ въ окрестностяхъ будетъ купаться въ горячемъ источникѣ.

Будьте счастливы и здоровы. Поклонитесь Вашему семейству.

Прѣданный Вамъ
Ивановъ.

1131. — Черковниятъ въпросъ ще се продължи. Какво от-
стъпя патриархътъ. Геровъ ще отива въ Петербургъ.

Пак. 42.

Приято 23 Ноем. 1871. Отгов. 27 Ноем.

Адрианополь, Ноября 11 дня 1871.

Многоуважаемый

Найдень Геровичъ,

Только что добрался я съ женою, послѣ дороги долгой и тяжелой, въ Адрианополь, и пишу Вамъ настоящія строки. Похожденія мои Вы знаете: послѣ самага грустнаго путешествія въ Россію, гдѣ у меня чуть не умерла жена, я воротился въ Константинополь, гдѣ и прожилъ нѣсколько дней. Писать о Константинополь нечего. Г. Чалики, недавно возвратившійся въ Пловдивъ, вѣроятно передавалъ Вамъ какъ идуть дѣла въ Царьградѣ, гдѣ впрочемъ кромѣ смѣнь пашей и чиновниковъ ничего

особеннаго невидно и не слышно. О болгарскомъ вопросѣ Вамъ вѣроятно лучше извѣстно все чѣмъ кому либо другому. Иные вѣрятъ въ скорое разрѣшеніе болгарско-греческой распри, другіе нѣтъ. Я въ числѣ послѣднихъ хотя сознаюсь что люди очень компетентные увѣряли меня что Патріархъ дѣлаетъ большія уступки, и кончить тѣмъ что устроить Екзархатъ, какъ хотятъ Болгары, только въ болѣе ограниченныхъ предѣлахъ.

Мнѣ говорили что Вы получили отпускъ. Васъ ждутъ и въ Петербургѣ, гдѣ мнѣ говорили о Вашемъ пріѣздѣ въ Департаментъ. Въ Петербургѣ политикой занимаются мало, и кромѣ Стремоухова едвали кто хорошо понимаетъ дѣло. Извините что больше не пишу Вамъ сегодня: усталъ смертельно. Поклонитесь отъ меня Вашей супругѣ, Вашимъ дѣтямъ и Г-ну Чалики.

Свидѣтельствуя Вамъ свое почтеніе, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1132. — Не може да се чака добро отъ гърцитѣ. Едренскиятъ владика студень. Фанатикъ гръцки консулъ.

Пак 42.

Приято 3 Дек. 1871.

Адрианополь, Ноября 29 дня 1871.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ.

Вчера куріеръ Посольства, проѣзжающій въ Бѣлградъ, оставилъ мнѣ пакетъ и на Ваше имя. Неимѣя другой оказіи, я посылаю его съ турецкой почтой, въ надеждѣ, что онъ дойдетъ къ Вамъ благополучно.

Новость, которую сообщилъ мнѣ куріеръ и которая весьма печальна для одного изъ нашихъ сослуживцевъ есть смерть сына Тимофѣева въ Одессѣ отъ удара. По всѣмъ вѣроятіямъ трудно будетъ перенести Тимофѣеву подобный ударъ, тѣмъ болѣе что умеръ сынъ его Сергѣй подававшій самыя лучшія надежды.

Дѣло болгарское, которое почти совсѣмъ оканчивалось при отъѣздѣ моемъ изъ Константинополя (не по моему мнѣнію, а по мнѣнію весьма многихъ лицъ знающихъ Константинопольскія дѣла) что то опять заглохло, и мнѣ ровно ничего не пишутъ. Должно бысть трудно ждать добромъ чего либо отъ грековъ.

Я получилъ Вашу телеграмму изъ которой увидѣлъ, что Јованчо еще въ Пловдивѣ къ Вамъ не пріѣзжалъ. Онъ впрочемъ и думалъ заѣхать сперва въ Казанликъ. Какъ бы то нибыло, я счелъ нужнымъ Вамъ протелеграфировать въ отвѣтъ на Ваше письмо, увѣдомляя когда выѣхалъ Јованчо.

Въ Адрианополѣ все по старому. Только я замѣчаю, что Митрополитъ что то оказываетъ намъ холодность. Богъ съ нимъ. Я только стремлюсь узнать не напѣли ли ему чего небудь о крайнемъ эллинизмѣ здѣшній новый греческій консулъ Евгениди, который самый ярый эллинистъ, чего и самъ не скрываетъ. Я еще не имѣлъ времени раскусить этого господина, потому что видѣлъ его всего два раза, но по рассказамъ судя, это одинъ изъ тѣхъ отчаянныхъ патріотовъ, которые если не возьмутъ Константинополя, то скорѣе согласятся сдѣлаться турецкими подданными. Признаюсь, я не безъ нѣкотораго интереса наблюдаю за этимъ субъектомъ.

Затѣмъ, во ожиданій отъ Васъ извѣстій о Вашемъ здоровьи, и въ особенности о томъ когда Вы думаете ѣхать въ Россію какимъ путемъ, остаюсь преданный Вамъ

Ивановъ.

Супругѣ Вашей и Г-ну Чалики поклонъ.

Куріеръ мой поѣдетъ 16 числа Декабря въ Константинополь, къ каковому числу прошу прислать и Вашу почту.

1133. — Дѣлото Мавриди—Иенидуња. Българскія въ-
просъ. Новиятъ паша въ Едрене. Прѣпорѣка за българетъ.

Пак. 42.

Приято 23 Дек. 1871. Отгов. 3 Янн. 1872.

Адрианополь Декабря 20 дня 1871.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

Почта Ваша пришла во время и отправлена мною немедленно же въ Константинополь. Јованчо же выѣхалъ въ Кешанъ по дѣламъ и возвратится сюда въ концѣ недѣли.

Поздравляю Васъ отъ души съ новорожденнымъ, какъ равно и Вашу супругу, желая Вамъ вырастить его и радоваться.

По дѣлу Јенидуњи съ Мавриди и я получилъ предписаніе дѣйствовать въ духѣ справедливости противу незаконно завладѣвшаго чифликомъ Мавриди.

Скоро, какъ мнѣ пишутъ, явится повѣренный Јенидуњи для веденія процесса, и я Васъ покорнѣйше прошу приглядѣться попристальнѣе къ продѣлкамъ Мавриди. Этого человѣка и здѣсь и въ Константинополѣ просто считаютъ за самага — нечестнаго человѣка, и когда мнѣ говорилъ Игнатъевъ объ этомъ дѣлѣ, я увѣрялъ его, что ни Вы ни я не защищали подобнаго господина, а просто отъ Јенидуњи не являлось никакого повѣреннаго для веденія дѣла. Я конечно прибавилъ что Вамъ дѣло это лучше извѣстно, и что Игнатъевъ отъ Васъ можетъ получить болѣе подробныя свѣдѣнія.

Главное при этомъ необходимо не поддерживать увертокъ Мавриди, а разсмотрѣть и рѣшить дѣло чисто и по совѣсти, тогда конечно большаго требовать и нельзя, такъ какъ если дѣло тянется долго, то въ этомъ виноваты Турки, а не Мы.

Я весьма радъ, что дѣло болгарское подвигается какъ Вы пишете впередъ, но когда же оно кончится? Я никогда не вѣрилъ въ уступки грековъ, и признаюсь сочту за чудо если этотъ народъ наконецъ оставилъ свои нелѣпыя притезанія.

Новый паша нашъ пріѣхалъ и вступилъ въ управленіе своей должности. Человѣкъ это пожилой и тихій, и что изъ него выйдетъ трудно сказать. Кажется впрочемъ онъ честный малый, и это уже конечно дѣло великое. Онъ въ разговорѣ со мною, общалъ мнѣ управлять въ духѣ честности и справедливости. Я ему рекомендовалъ особенно Болгаръ какъ народъ честный и трудолюбивый, и совѣтовалъ ему присмотрѣться на проѣздѣ въ Филиппополь, если онъ вздумаетъ совершать весною поѣздку на болгарское народонаселеніе по дорогѣ. Я ручался, что всякому порядочному человѣку это народонаселеніе понравится больше нежели жители здѣшнихъ приморскихъ городовъ.

Желая Вамъ отъ души всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ

Ивановъ.

1134. — Блонтъ прѣмѣстенъ въ Битоля. Радостъа на елинофилитъ.

Пак. 42.

Адрианополь, Января 10 дня 1872 г.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

Я получилъ Ваше послѣднее письмо, т. е. отъ прошедшей недѣли, и увѣренъ въ свою очередь, что и Вы получили мое письмо, посланное съ Јованчо, въ официальномъ моемъ къ Вамъ пакетѣ.

Конечно мое настоящее письмо застанетъ Васъ еще въ Филиппополѣ, такъ какъ я вижу изъ письма Вашего, что раньше конца Января Вы въ Россію не поѣдете. Увѣдомьте меня пожалуйста когда Вы выѣдете изъ Пловдива. . . . .

Блонтъ назначается консуломъ въ Битолю, и весьма этому радъ, говоря, что наконецъ-то Англійское Правительство оцѣнило его заслуги. Греки здѣшніе раду-

ются его отъѣзду. Въ Блонтѣ если и было что хорошаго то это то, что онъ порядочно иногда задавалъ хлопотъ здѣшнимъ эллинофиламъ, хотя съ другой стороны Блонтъ до того ухаживалъ за Турками, и гмѣшивался во всѣ здѣсь дѣла, что право нельзя не радоваться, что онъ уѣзжаетъ изъ Адрианополя. . . . .

Затѣмъ, желая Вамъ всего лучшаго, какъ равно и супругѣ Вашей, остаюсь

Душевно преданный Вамъ

Ив. Ивановъ.

1135. — Тревога въ руското посолство въ Цариградъ за церковния въпросъ. Одринци ще слѣдвать пловдивчяне. Геровъ ще иде въ Петербургъ.

Пак. 42.

Адрианополь, Января 23 дня 1872.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

Письмо Ваше отъ 17 Января я получилъ, и благодарю Васъ за свѣдѣнія, которыя Вы мнѣ сообщили о Бѣлашицѣ. . . . .

Что же Вы скажете о болгарскомъ дѣлѣ, и раздѣляете-ли мнѣніе объ немъ нашего Посольства? Я нахожу, что если у насъ подняли такую тревогу изъ за канонѣвъ, то не лудо бы по крайней мѣрѣ воспользоваться этимъ случаемъ чтобы добыть какихъ нибудь положительныхъ результатовъ и для Болгаръ, такъ какъ во всякомъ случаѣ чтобы ни говорили, а Греки въ 12 лѣтъ времени, если бы хотѣли, конечно могли бы сдѣлать нужныя уступки.

Я Васъ покорнѣйше попрошу написать мнѣ, что рѣшили дѣлать Болгары въ Пловдивѣ, такъ какъ у насъ здѣсь Болгары рѣшили руководствоваться примѣромъ Пловдива.

Ко мнѣ на дняхъ хотятъ прислать исполняющаго должность Секретаря, чему я радъ, такъ какъ право усталъ переписывать свои же произведенія.

Когда будете въ Петербургѣ, если будете расположены, зайдите къ моему родному брату Владимиру Александровичу Иванову. Онъ живетъ въ своемъ домѣ, на Екатериненскомъ Каналѣ, у Аларчина Моста, домъ № 144. Это мой единственный родственникъ въ Петербургѣ, онъ немного меня старѣе, кончилъ вмѣстѣ со мною курсъ въ Университетѣ, а теперь служитъ дѣлопроизводителемъ въ Департаментѣ Удѣловъ. Онъ Вами будетъ очень радъ. Затѣмъ позвольте пожелать Вамъ добраго пути. Я еще надѣюсь, что Вы мнѣ напишете, но во всякомъ случаѣ не могу не пожелать Вамъ отъ души всего лучшаго. Вашему семейству поклонъ.

Вамъ преданный

И. Ивановъ.

Пожалуйста если успѣете напишите о болгарскомъ дѣлѣ въ послѣднее время. Главное что думаютъ Болгары дѣлать.

1136. — Геровъ е потрѣбенъ въ Цариградъ. Неговата вѣщина по церковния въпросъ. Гръцката партия въ руското посолство. Караконовски годець.

Пак. 42.

Andrinople, le 25 Fevrier 1872.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

Благодарю Васъ за Ваше любезное письмо отъ 22 Февраля, и за свѣдѣнія которыя Вы въ немъ сообщаете.

Я ни въ какомъ случаѣ не предполагалъ чтобы Вы такъ скоро уѣхали изъ Константинополя, и по причинѣ весьма простой, а именно, что присутствіе Ваше въ Царьградъ должно быть весьма полезно нашему Посольству. Не говоря Вамъ никакого комплимента, нельзя не сознаться, что если кто могъ и можетъ дать Послу

точные и обстоятельныя свѣдѣнія о ходѣ болгарскаго дѣла, то это развѣ только Вы. На этомъ то основаніи я и полагалъ, что Вы проживете въ Константинополѣ по крайнѣй мѣрѣ мѣсяцъ. Изъ письма же Вашего оказывается, что Вы уже собираетесь уѣзжать въ Россію. Желая Вамъ отъ души всякаго благополучія и счастливаго путешествія. Надѣюсь что Вы и на обратномъ пути заѣдете въ Адрианополь. Всегда пожалуйста пріѣзжайте къ намъ какъ въ свой домъ, да и супругъ Вашей напишите пріѣхать сюда на встрѣчу Вамъ.

Что какъ Вы нашли нашу греческую партію въ Посольствѣ? Я почти увѣренъ, что большая часть у насъ тянутъ за Грековъ, хоть Греки напротивъ никогда насъ нелюбившіе, въ послѣднее время и не скрываютъ своего нерасположенія къ намъ.

Если увидите доктора Караконовскаго поздравьте его и отъ меня съ обреченіемъ. Я ему писалъ на дняхъ, но не зналъ тогда о счастливомъ результатѣ поѣздки его въ Салоники.

Затѣмъ желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ

И. Ивановъ.

1137. — Положеніе въ Одринско слѣдъ объявляването на схизмата. Какъ е въ Пловдивско?

Пак. 42.

Пріято 29 Септ. 1872. Отгов. 30 Септ.

Адрианополь, Сентября 20 дня 1872.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

Я писалъ Вамъ третьяго дня, а потому новаго сообщить Вамъ нечего . . . .

Напишите мнѣ что нибудь о болгарскомъ вопросѣ. Что говорятъ у Васъ послѣ объявленія схизмы. Какъ это подѣйствовало на Болгаръ? Испугался ли сельскій народъ или же принялъ равнодушно.

У насъ въ Адрианополѣ все тихо и спокойно до сихъ поръ. Греки составляютъ силлоги и школы, и вообще всячески стараются утвердить здѣсь эллинизмъ. Болгары же почти ничего не дѣлаютъ, да надо признаться, что это имъ и не легко безъ существованія сплоченной болгарской общины и особенно народныхъ дѣятелей.

Желая Вамъ всего лучшаго и особенно здоровія, остаюсь

Преданный Вамъ

И. Ивановъ.

1138. — Свѣдѣнія за българския черковенъ въпросъ. Ивановъ съгласенъ съ Герова. Панаретъ и епископъ Златанъ се чакатъ въ Едрене.

Пак. 42.

Пріято 4 Окт. 1872. Отгов. 11 Окт.

Адрианополь, Октября 2 дня 1872.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

Сегодня я получилъ Ваше любезное письмо отъ 30 Сентября 1872 г., и весьма Вамъ благодаренъ за сообщенія свѣдѣній о болгарскомъ церковномъ дѣлѣ. Мнѣніе Ваше весьма вѣрно по моему разумѣнію, и какъ Вы говорите отъ будущаго слѣдуетъ ожидать чѣмъ все это кончится, такъ какъ теперь трудно сдѣлать какое либо предположеніе въ этомъ смыслѣ.

Сегодня здѣсь ждутъ Панарета, и говорятъ какогого Епископа Златана для Адрианополя . . . . .

Желая Вамъ всего лучшаго, и кланяясь Вашему семейству, остаюсь

Преданный Вамъ

И. Ивановъ.

1139. — Деликатно положеніе между Герова и Панарета.
Агитациитѣ на гърцитѣ въ Едренско. Мидхатъ паша падналъ.

Пак. 42.

Приято 19 Окт. 1872. Отгов. 30 Окт.

Адрианополь, Октября 16 дня 1872.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

Получилъ Ваше письмо отъ 11 Октября какъ равно и отзывъ по дѣлу Загарли . . . . .

Понимаю, что при пріѣздѣ Панарета въ Филиппополь Ваше положеніе дѣлается нѣсколько затруднительно. Я избѣжалъ свиданія съ нимъ, но мнѣ это было легко, такъ какъ Панаретъ прожилъ здѣсь всего только два дня, а Вамъ это будетъ труднѣе. Какъ бы то ни было Посольство ничего не пишетъ мнѣ о болгарскомъ дѣлѣ, и приходится вывертываться какъ знаешь. Здѣшніе Болгары просятъ о присылкѣ сюда Епископа, Митрополитъ же Греческій притягиваетъ къ себѣ кой какія болгарскія села около Демотики. Однимъ словомъ настоящая борьба начинается, и трудно еще себѣ опредѣлить какъ заявить себя здѣсь болгарскій элементъ, который силенъ числомъ, но бѣденъ нужными представителями.

Отставкѣ Мидхада я радъ, и паденіе его значить паденіе въ Константинополь англо-австрійской политики. Въ Истамбулѣ впрочемъ Богъ знаетъ что дѣлается и легко можно ожидать всякую минуту новыхъ перемѣнъ въ Министерствѣ.

Отъ души жалѣю что Ваша супруга была несовсѣмъ здорова. Поклонитесь ей отъ меня. Желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ,

И. Ивановъ.

1140. — Статія за българския въпросъ въ „Славянское
Обозрѣніе.“ Елинизъмътъ въ Едрене. Турски чиновници потур-
нѣяци гърци.

Пак. 42.

Приято 1 Дек. 1872. Отгов. 2 Дек.

Адрианополь, Ноября 29 дня 1872.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

Вчера я получилъ на Ваше имя одинъ № Православнаго Обозрѣнія, и три пакета Азіятскаго Департамента, и хотѣлъ было послать ихъ Вамъ съ какимъ нибудь талигаджи, но вспомнилъ, что не получилъ еще отъ Васъ увѣдомленія о полученіи двухъ книжекъ, которыя Вамъ послалъ ранѣе, и потому удержался. Напишите мнѣ дошли-ли до Васъ книги или нѣтъ. Я впрочемъ надѣюсь, что все дошло благополучно, такъ какъ поручилъ свою посылку знакомому мнѣ Сулейманъ-ефенди, который человекъ вѣрный.

Въ Православномъ Обозрѣніи есть отличная небольшая статья: По поводу отлученія Болгаръ. Статья эта дышетъ нѣкоторою официальностію, и видно что написана человекомъ хорошо знающимъ дѣло.

При этомъ покорнѣйше прошу Васъ извинить меня за то что я разрѣзалъ листы Православнаго Обозрѣнія для прочтенія статьи, которая меня весьма интересовала. Вѣроятно впрочемъ Вы мнѣ этого въ большую вину не поставите.

Изъ Константинополя ровно ничего нѣтъ новаго, или лучше сказать мнѣ ничего не пишутъ. Открытіемъ желѣзной дороги медлятъ, а то я бы уже и самъ побывалъ въ Стамбулѣ.

Предувѣдомляю Васъ заранѣе, что почта моя пойдетъ въ Константинополь 4-го Января, къ какому числу и прошу Васъ доставить мнѣ Вашу экспедицію.

Здѣсь эллинизмъ торжествуетъ съ открытіемъ греческаго театра, въ которомъ играютъ греческія патріотическія піесы. Вообще у насъ даже и власти турецкія съ наклонностію ко грецизму. Мухлисъ-паша, его племянникъ (мугурдаръ), началь-

никъ таможни, начальникъ тиджарета все это греки родомъ изъ Хиоса, хотя по вѣрѣ и мусульмане. Прибавьте къ этому Драгомана Периди, ловкаго пройдоху помагающаго грекамъ своимъ положеніемъ при пашѣ, и Вы легко поймете какъ всѣмъ этимъ пользуются здѣшніе грекосы.

Копсиди былъ и уѣхалъ. Онъ мнѣ сообщаетъ что узнавши Васъ покороче, не могъ Васъ не уважать, и взбѣшенъ на Димитраки зто, что тотъ жаловался будто бы на пристрастіе Вице-Консульства Вашего къ Мавриди. Я конечно вполне согласился съ нимъ, и тѣмъ болѣе что и самъ писалъ Димитраки въ смыслѣ невозможности покончить съ Мавриди такъ какъ онъ бы желалъ. Должно быть Димитраки и на меня сердится, такъ какъ уже два мѣсяца не писалъ мнѣ ни полслова. Впрочемъ Богъ съ ними со всѣми.

Желая Вамъ всего лучшаго, а главное здоровья, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

. . . . .

1141. — Жестокостьта на турцитѣ въ София. Невинни затворници. Ако е хванатъ Левски!

Пак. 42.

Приято 11 Янн. 1873. Отгов. 15 Янн.

Адрианополь, Января 8 дня 1873 г.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ.

Благодарю Васъ за Ваши новыя поздравленія съ новымъ годомъ, считаю и съ своей стороны долгомъ вновь пожелать Вамъ всего лучшаго для наступившій 1873-й год.

. . . . .

Сообщаемыя Вами свѣдѣнія о Софійскомъ дѣлѣ поразительны. Я легко себѣ представляю что переносятъ бѣдныя Болгары при жестокомъ дѣйствіи турецкихъ чиновниковъ. Примѣръ молодой человѣкъ, котораго ни съ того ни съ сего схватили въ Тульчѣ. Если же и Левскаго поймали, то этотъ господинъ своими показаніями конечно увлечетъ и другихъ Болгаръ ничемъ невиноватымъ. Надѣюсь что по крайнѣй мѣрѣ посоль объяснитъ Туркамъ, что дѣйствія ихъ жестоки и несправедливы.

Отъ души желая Вамъ всего лучшаго и прося Васъ засвидѣтельствовать мое почтеніе Вашей супругѣ, остаюсь

Преданный Вамъ
И. Ивановъ.

1142.—Кирилъ Иерусалимски и руситѣ. Турцитѣ искали назадъ фермана. Хайдуци около Сливенъ. Съжаление за Левски.

Пак. 42.

Приято 19 Янн. 1873. Отгов. 3 Февр.

Адрианополь, Января 17 дня 1873.

Многоуважаемый
Найдень Геровичъ.

Почта моя изъ Константинополя принесла намъ съ Вами только по два циркуляра, которые я Вамъ при семъ и посылаю. Кромѣ того на Ваше имя пришло письмо, и два N N Православнаго Обзорѣнія. Письмо я присоединяю къ циркулярамъ, а Православное Обзорѣніе пришлю съ Вентилло, который ѣдетъ отсюда кажется въ Пятницу.

Новаго изъ Константинополя ничего нѣтъ. Мнѣ только въ частномъ письмѣ сообщаютъ, что Кожевниковъ, консулъ нашъ въ Иерусалимѣ будетъ огованъ. Господинъ этотъ виноватъ въ томъ, что Патріарха Кирилла, котораго мы защищали крѣпко, намъ удержать въ Иерусалимѣ не удалось.

Караконовскій мнѣ пишетъ, что турки всѣми силами старались взять отъ Болгаръ обратно фирманъ; но Болгары отказали на отрѣзъ.

Вотъ и всѣ новости. Это очень не много, и я нахожусь почти въ совершенной неизвѣстности въ какомъ собственно положеніи находится церковное дѣло, и каковы надежды въ будущемъ Грековъ и Болгаръ.

Вы уже вѣроятно знаете о томъ что Турки преслѣдовали въ Сливно шайку гайдуковъ, и что туда были вытребованы 200 человекъ конницы. Что было за тѣмъ, еще неизвѣстно, но сколько извѣстно Сливенскій мутесарифъ вытребовалъ войско по тому случаю что Сливенскіе Болгары не хотѣли выдать своего священника, будтобы подозрѣваемаго въ укрывательствѣ гайдуковъ.

Мухлисъ паша былъ четыре дня въ Ферре, и вчера пріѣхалъ, но зачѣмъ ѣздилъ неизвѣстно, по крайнѣй мѣрѣ я еще не успѣлъ узнать. . . . .
Желая Вамъ отъ души всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

Р. S. Только что получилъ Ваше письмо отъ 15 Января и распечаталъ свой пакетъ, чтобы поблагодарить Васъ за свѣдѣнія о Бѣлашицѣ. . . . .

Гдѣ схватили Левскаго, не знаете ли Вы? Бѣдные Болгаре попадаютъ съ подобными господами на ловушку, безъ всякой надежды въ будущемъ, по крайнѣй мѣрѣ въ сію минуту, выносятъ несчастія. Нельзя много пожалѣть невинныя жертвы.

1143. — Трима българе затворени въ Едрене. Повсемѣстни арести. Мухлисъ паша умѣренъ.

Пак. 42.

Приято 2 Февр. 1873. Отгов. Февр. 3.

Адріанополь, Января 31 дня 1873.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ.

Посылаю Вамъ сегодня два приказа, присланные мнѣ на дняхъ изъ посольства съ моими бумагами. . . . .

Новаго здѣсь немного, кромѣ развѣ того печальнаго факта, о которомъ мнѣ сообщили вчера вечеромъ, и именно что будто третьяго дня арестовано здѣсь трое болгаръ, изъ коихъ одинъ книжный продавецъ, а другой продававшій чаруки, третій же кто не знаю. Какъ все это сдѣлалось и по чьему доносу мнѣ еще неизвѣстно. Интриги конечно въ Адріанополѣ въ ходу, но не полагаю чтобы дошли вдругъ до этой степени. Мухлисъ-паша, съ которымъ я говорилъ мѣсяцъ тому назадъ о дѣлахъ въ Софѣ, выразилъ тогда мнѣнія довольно умѣренные. Какъ бы то ни было, но обстоятельства эти печальныя, и тѣмъ болѣе, что не думаю что бы въ основѣ этихъ арестовъ было бы что либо серіозное. . . . .

Желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1144. — Пловдивски гръцки митрополитъ въ Едрене. Какъ ще се назначаватъ владичитѣ. Гръцки надѣжди.

Пак. 42.

Приято 29 Марта 1873. Отгов. 2 Април,

Адріанополь, Марта 26 дня 1873.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ.

Весьма Вамъ благодаренъ за предувѣдомленіе о 25-мъ этого числа, въ какой день дѣйствительно было бы неудобно если бы я пріѣхалъ въ Пловдивъ. . . . .

У насъ гоститъ Вашъ греческій митрополитъ. Онъ былъ у меня съ визитомъ, каковой я ему немедленно и возвратилъ. Незнаю искрененъ ли онъ въ своихъ словахъ, но онъ очевидно старался дать мнѣ понять что жалѣетъ о греческо-болгарской борьбѣ, и надѣется въ будущемъ на соглашеніе.

Въ *Levant-Herald* было помѣщено извѣстіе, что будто бы Порта будетъ давать бераты на архіепископскія каѳедры и Болгарамъ и Грекамъ, лишь бы только для этого жители какой либо мѣстности представили мазбагу. Какъ я слышалъ Греческій Филиппопольскій Митрополитъ находилъ такое рѣшеніе выгоднымъ для грековъ, и заявлялъ Греческому здѣшнему консулу надежды что эллинизмъ при такомъ порядкѣ непременно восторжествуетъ. Вообще говоря, не смотря на то что Филиппопольскій Митрополитъ воспитывался на европейскій ладъ въ Баваріи, я въ немъ особенныхъ ученыхъ достоинствъ не замѣтилъ, и конечно не могу поставить на одну линію съ нашими учеными митрополитами или епископами.

Новаго у насъ ничего нѣтъ. Меджлисъ вилаетскій обсуждаетъ пустыя административныя дѣла, а жители ожидаютъ скорого открытія желѣзной дороги.

Желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ
И. Ивановъ.

P. S. Вамъ неизвѣстно зачѣмъ сюда пріѣхалъ Греческій Вашъ Митрополитъ. Я спрашиваю но не могу еще добыться причины.

1145. — Пробень тренъ въ Едрене. Гръцкиятъ пловдивски митрополитъ се оплаква отъ българския владика.

Пак. 42.

Приято 4 Април. 1873. Отговор. 11 Апр.

Адрианополь, Апрѣля 1 дня 1873.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ.

Посылая Вамъ сегодня мое официальное посланіе, не могу не сообщить Вамъ довольно интереснаго извѣстія, а именно о пріѣздѣ сюда вчера вечеромъ по желѣзной дорогѣ Ону, нашего перваго драгомана. Онъ пріѣхалъ на пробномъ поѣздѣ съ Лесепсомъ, Витали и нѣкоторомъ инженеромъ компаніи. Всѣ эти господа, какъ равно и Ону, уѣзжаютъ сегодня ночью обратно въ Константинополь, куда и прибудутъ вечеромъ. Дорогу, говорятъ, откроютъ дней черезъ двадцать, такъ что мы будемъ въ постоянномъ сообщеніи съ Истамбуломъ.

Ону не сообщилъ ничего новаго по церковному вопросу, котораго разрѣшеніе также трудно теперь какъ и прежде.

О Вашемъ Греческомъ Митрополитѣ говорятъ, что будто при пріѣздѣ его сюда онъ подалъ прошеніе Пашѣ, въ которомъ онъ будто бы жаловался на то, что Пловдивскій Болгарскій Митрополитъ старается дѣйствовать на сельскихъ обывателей Болгаріи съ цѣлію чтобы они не входили съ Греками ни въ какія торговыя сдѣлки, что, по его мнѣнію, вредно для интересовъ самой Турціи. Правда ли это или нѣтъ, я еще не могъ узнать отъ Паши, но полагаю что Болгарскому Владыко не трудно будетъ доказать неосновательность взгляда своего греческаго сотоварища.

Желая Вамъ всего лучшаго, а главное встрѣтить весело праздники Пасхи, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1146. — Покушението на Узунова възъ хаджи Ставре въ Хаской. Затворени българе.

Пак. 42.

Приято 4 Юня 1873 г. Отгов. 22 Юн.

Адрианополь, Юня 1 дня 1873 г.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ.

Получилъ Ваше письмо и весьма былъ радъ, узнавши что Вы вернулись въ добромъ здоровьѣ въ Пловдивъ.

Слѣдуя порядку письма, отвѣчу на всѣ Ваши вопросы

Двухъ ящиковъ, о которыхъ Вы пишете, я еще не получалъ. Очень можетъ быть что они у Манолаки, котораго сегодня по случаю Пятницы я не видѣлъ. Во всякомъ случаѣ по полученіи ихъ я не премину послать ихъ въ Константинополь, согласно Вашему желанію, на имя Г-на Губастова.

Что касается до пакетовъ на Ваше имя, то посылаю Вамъ ихъ два съ нѣсколькими приказами. Относительно же пространнаго циркуляра случилась цѣлая исторія. Такъ какъ на мое имя циркуляра не было, то мнѣ дали Вашъ съ просьбою прочесть и отослать въ Пловдивъ. Согласно этому я приготовился уже было запечатать его и отправить къ Вамъ, какъ получилъ приказаніе по телеграфу возвратить циркуляръ обратно въ Константинополь, что я немедленно же и исполнилъ. Предполагаю, что хотятъ сдѣлать въ немъ какое либо измѣненіе, хотя по моему мнѣнію онъ написанъ не дурно. Новаго впрочемъ ничего въ немъ нѣтъ, такъ какъ послѣ историческаго обзора церковнаго вопроса проводится мысль, что не отталкивая грековъ, нельзя отталкивать и Болгаръ. Какъ видите новаго тутъ ничего нѣтъ.

По поводу Хаскойской исторіи и здѣсь арестовали четырехъ человѣкъ, но всѣхъ выпустили на свободу, кромѣ книгопродавца, котораго будто бы видѣли переодѣтымъ въ платье юзбашаи.

О молодомъ человѣкѣ, который выстрѣлилъ въ Хаджи-Ставри мнѣ говорилъ Вернацца, изъ словъ котораго я увидѣлъ, что уже знаютъ кто онъ, такъ что это вѣроятно долго тайною здѣсь не будетъ.

Шаякъ я получилъ и отправилъ къ Губастову.

Если кто пріѣдетъ изъ Посольства къ намъ по желѣзной дорогѣ, то я дамъ Вамъ знать по телеграфу.

Я весьма пожалѣлъ о смерти Вашего племянника, прекраснѣйшаго молодого человѣка, каковаго т. е. подобнаго ему не легко найти.

Ко мнѣ забрались гости, и приходится кончать письмо.

Черезъ мѣсяцъ я вѣроятно опять поѣду въ Константинополь, о чемъ извѣщу Васъ своевременно. . . . .

Желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1147. — Изслѣдване Узунова. Затворенитѣ по това дѣло.
Едренскитѣ валия хвали Герова. Церковнитѣ въпросъ.

Пак. 42.

Приято 11 Авг. 1873. Отгов. 22 Авг.

Адрианополь, Августа 1 дня 1873.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

По возвращеніи своемъ изъ Константинополя я собирался писать Вамъ, но въ хлопотахъ откладывалъ дѣло со дня на день, и наконецъ получилъ Ваше любезное письмо, на которое и отвѣчаю.

Боюсь чтобы сборы наши въ Карлово не остались въ проэктѣ такъ же какъ были до сихъ поръ сборы въ Пловдивъ. Главная причина затрудненій семейства, такъ какъ жена моя сама кормитъ ребенка, и вѣчно встрѣчаются какія либо внезапныя препятствія

Узуновъ съ сопричастными къ его процессу лицами содержатся здѣсь въ заключеніи. Говорятъ что изъ бумагъ собранныхъ нашимъ мектубчи никакихъ серіозныхъ обвиненій вывести нельзя, и Иззетъ паша собирался было большую часть привлеченныхъ лицъ выпустить на свободу, но Шерифъ-бей, вліятельная личность, своими объясненіями напугалъ пашу, говоря, что если Турецкое Правительство будетъ снисходительно къ Болгарамъ, то въ непродолжительномъ времени могутъ возникнуть серіозные безпорядки. Потому все дѣло перенесено въ Константинополь, откуда и ожидаются дальнѣйшія приказанія.

Вали говорилъ мнѣ о встрѣчѣ съ Вами, и много мнѣ хвалилъ Васъ, настаивая на томъ особенно, что Вы акиллы ада мѣ. Я конечно какъ только могъ старалъ

ся убѣдить Пашу, что Вашъ благоразумный образъ дѣйствій всегда тѣмъ болѣе достоинъ похвалы, что Вамъ приходится жить въ Пловдивѣ, гдѣ сумасбродная греческая партія выкидываетъ всевозможныя штуки.

Въ Константинополѣ новаго мало. Надѣялись тамъ, что Патріархъ будетъ смѣненъ, и что затѣмъ явится соглашеніе, но патріархъ своей оставки не далъ, и дѣло осталось въ прежнемъ видѣ.

Все въ Константинополѣ занято пріѣздомъ Шаха, и Игнатьеву предписано оставаться тамъ до отъѣзда его. Кажется впрочемъ, что Игнатьевъ еще скоро въ Россію не поѣдетъ.

Что касается до нашей почты, то я свою почту совершенно уничтожаю, предоставляя себѣ, согласно приказанію посла, посылать въ крайныхъ случаяхъ въ Константинополь каваса. Если же Ваша почта остается, то въ случаѣ проѣзда Вашего куріера, и я буду отдавать ему свою экспедицію.

Желая Вамъ всего лучшаго, и прося Васъ кланяться Вашему семейству, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1148. — Новъ грѣцки владика въ Едрене. Тържествено посрѣщане. Краенъ елинистъ.

Пак. 42.

Приято 14 Авг. 1873 г. Отгов. 22 Авг.

Адрианополь, Августа 12 дня 1873 г.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ.

Въ сегодняшнемъ пакетѣ на мое имя оказалось и къ Вамъ отношеніе Азіятскаго Департамента, съ частнымъ письмомъ, которыя я Вамъ и препровождаю, покорнѣйше прося Васъ увѣдомить меня объ исправномъ ихъ полученіи.

Сегодня у насъ весь городъ въ движеніи по поводу пріѣзда новаго Адрианопольскаго Греческаго митрополита, которому Греки, несмотря что этого господина особенно не уважаютъ, устроили весьма шумную встрѣчу. Онъ ночевалъ вчера въ Карагачѣ, а сегодня его съ триумфомъ привезли въ Митрополию. Полагаю, что новый Митрополитъ не замедлитъ обнаружить свой характеръ, вслѣдствіе чего несогласія непременно поднимутся. Діонисій и въ Константинополѣ работалъ всегда съ крайнею греческою партією, и конечно и здѣсь умѣренности много не заявитъ. Впрочемъ все это къ лучшему по моему мнѣнію.

Новаго изъ Царьграда ничего нѣтъ. Все какъ слышно тамъ занято угощеніемъ Персидскаго шаха.

Желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

1149. — Доротей въ Едрене. Неговото прѣбываніе тамъ е полезно за българетѣ. Гърцитѣ искатъ отстранението му.

Пак. 42.

Приято 2 Дек. 1873. Отгов. 11 Дек.

Адрианополь, Декабря 1 дня 1873.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ.

Много прошло времени, а я не получаю отъ Васъ никакихъ извѣстій. Что съ Вами дѣлается? Я уже думалъ о томъ здоровы ли Вы, но люди пріѣзжающіе изъ Пловдива говорятъ что видятъ Васъ слава Богу въ добромъ здоровьѣ. Я все поджидалъ

Вашего сюда прїѣзда, такъ какъ Вы говорили мнѣ въ Узунджовѣ, что собираетесь въ Константинополь. Манолаки Сакелларіо, бывшій недавно въ Истамбулѣ сообщилъ мнѣ, что и тамъ знаютъ о Вашемъ намѣреніи побывать въ Константинополь. Когда же Вы думаете осуществить Ваше намѣреніе?

У насъ новаго мало, кромѣ развѣ прибытія сюда Преосвященнаго Софійскаго Дороея, возбудившаго здѣсь интересъ и опасенія Грековъ. Дороей до сихъ поръ ловко ведетъ свое дѣло, и нѣтъ сомнѣнія что пребываніе его здѣсь полезно Болгарамъ, хотя греческій Митрополитъ, какъ слышно, и работаетъ объ удаленіи его изъ Адріанополя. Къ счастью Болгаръ Изетъ-паша, хотя человѣкъ и безъ энергіи и дѣятельности, но не попался въ руки Грековъ, и потому относится къ греко-болгарскому дѣлу довольно безпристрастно. Вслѣдствіе этого впрочемъ началась подземная работа и противъ Пашы, котораго бы грекамъ хотѣлось спустить, а на его мѣсто снова назначить Мухлисъ-пашу.

Какъ часто случается, только что я было расписался, какъ вдругъ меня визиты отрываютъ отъ дѣла, а потому я спѣшу пожать Вамъ руку, и желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Искренно преданный Вамъ
И. Ивановъ.

Р. S. Сію минуту сообщаютъ мнѣ, что будто бы Паша получилъ приказаніе пригласить Преосвященнаго Дороея вернуться въ Константинополь.

1150. — Игнатіевъ се вѣрналъ. Неуспѣхъ на неговитѣ неприятели. Черковниятъ въпросъ.

Пак. 42.

Адріанополь, Января 23 дня 1874.

Многоуважаемый
Найденъ Геровичъ.

Получивъ Ваше письмо отъ 14 Января и узнавъ изъ него о благополучномъ пріобрѣтеніи Вами новаго наслѣдника, я спѣшу поздравить Васъ съ этимъ радостнымъ событіемъ желая новорожденному многія лѣта и добраго здоровья.

Я бы отвѣтилъ немедленно же на Ваше письмо, но былъ въ отсутствіе цѣлыхъ четыре дня близъ Дедеагача, съ двумя Англичанами, которые прїѣзжали къ намъ поохотиться.

Генераль Игнатіевъ возвратился въ Константинополь на 10 Февраля, вопреки всѣмъ интриговавшимъ противъ него, а таковыхъ какъ слышно было не мало. Въ особенности же на Генерала нападаютъ за то, что онъ не устроилъ дѣла о греко-болгарской церкви. Какъ легко устроить это дѣло — Вамъ лучше извѣстно нежели кому либо другому.

Въ настоящее время, принимая во вниманіе что всѣ болгарскіе іерархи вызваны изъ смѣшанныхъ епархій, можно заключить что за Греками опять ухаживаютъ въ надеждѣ что новый Патріархъ устроитъ наконецъ дѣло болгарской церкви. Я признаюсь съ своей стороны не очень надѣюсь на это, хотя впрочемъ можетъ быть и ошибаюсь.

Повѣреннаго въ дѣлахъ въ Константинополь зовутъ Александръ Ивановичъ Нелидовъ. Чиномъ онъ Статскій Совѣтникъ.

Затѣмъ желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Преданный Вамъ
Ивановъ.

У меня есть на Ваше имя брошюра Леонтьева, и я ее перешлю Вамъ при первой оказіи.

1151. — Аристиди бей въ Пловдивъ и София. Каква е неговата мисия?

Пак. 42.

Пріято 9 Окт. 1874. Отгов. 10 Окт.

Адріанополь, Октября 7 дня 1874.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

Пишу Вамъ на скорую руку, боясь опоздать на почту.

Покорнѣйше прошу Васъ написать мнѣ нѣсколько словъ о томъ, неизвѣстно ли Вамъ что дѣлалъ у Васъ въ Филиппополѣ а теперь кажется въ Софѣ нѣкто докторъ Аристиди-бей, племянникъ Каратеодориди?

Здѣсь въ Адріанополѣ этотъ господинъ говорятъ работалъ въ смыслѣ перемѣны нынѣшняго Патріарха Йоакима, и назначеніи будто бы на его мѣсто нашего Діонисія. Конечно это только догадки и предположенія.

Какъ бы то ни было не откажите узнать, если будетъ можно, чего ищетъ Аристиди-бей въ Филиппополѣ и особенно въ Софѣ. Еще въ Филиппополѣ онъ можетъ заручаться содѣйствіемъ тамошнихъ Грековъ, но въ Софѣ-то что же ему дѣлать.

Въ увѣренности что Вы не откажете мнѣ въ нѣсколькихъ строкахъ, и желая Вамъ всего лучшаго, остаюсь

Искренно преданный Вамъ

И. Ивановъ.

1152. — Турското правителство възбранява на българетѣ да се учатъ въ Росія.

Пак. 42.

Адріанополь, Января 7 дня 1875 г.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

Благодарю Васъ за Ваши любезныя поздравленія съ новымъ 1875-мъ годомъ, и спѣшу отвѣтить тѣмъ же, желая Вамъ въ свою очередь всего лучшаго, а главное какъ и всегда, добраго здоровья.

О дѣлѣ распоряженія Турецкаго Правительства не дозволять Болгарамъ учиться въ Россіи я слышалъ еще въ Константинополѣ, гдѣ былъ на дняхъ на короткій промежутокъ. Посолъ мнѣ говорилъ, что Садри-азамъ рѣшительно отказался отъ посылки подобныхъ приказаній Филиппопольскому Мутесарифу. Воображаю себѣ по этому какую фізіономію скроить Садри-азамъ когда ему покажутъ копію съ его предписанія, отъ котораго онъ упорно отказывается. Какъ бы то ни было, но при интригахъ Грековъ въ настоящее время симъ весьма неудивительно, если Визиря подтолкнули дать сказанное выше распоряженіе.

Письмо Ваше чрезъ Кесякова я не получалъ такъ какъ не видалъ вовсе Кесякова.

Дѣло о драгоманѣ въ Галиполи кончилось тѣмъ что Мутессарифъ извинился предъ Вице-Консуломъ, и получилъ письменный выговоръ отъ Вали.

Я получилъ чрезъ Николаки книги для училища, которыя на дняхъ и передадутся туда мною. . . . .

На время моего отсутствія пріѣдетъ по словамъ Генерала Варламовъ, уже давнишній Секретаръ въ Адріанополь, хоть сюда никогда и не являлся.

Я Вамъ ничего не пишу о дѣлѣ болгарскомъ въ нашихъ краяхъ, но надѣюсь въ слѣдующемъ письмѣ сообщить Вамъ кое-какія подробности.

Желаю Вамъ всего лучшаго

Преданный Вамъ

Ивановъ.

1153. — Положението на едренския валия Саидъ паша и
гръцкитѣ любезности за него.

Пак. 42.

Приято 23 Яннуар. 1875. Отгов. 25 Февр.

Адріанополь, Января 21 дня 1875.

Многоуважаемый

Найденъ Геровичъ.

Только третьяго дня получилъ я Ваше письмо отъ 4 Декабря вмѣстѣ съ бумагами изъ Посольства. Должно быть Кисяковъ передалъ его тамъ для отсылки мнѣ, что и исполнено только теперь.

Весьма благодаренъ Вами за сообщенія свѣдѣнія о фискальствѣ турецкаго для Саида нашему Вали. Я не знаю этого господина, но видѣлъ что за нимъ ухаживали Греки, т. е. видѣлъ это изъ разговоровъ объ этомъ Господинѣ. Какъ бы то ни было, но интриги здѣсь постоянно въ ходу, и я признаюсь не знаю чему болѣе удивляться и на что болѣе сердиться; на шпионство ли Грековъ или на глупость Турокъ. Изъ всего этого соединенія выходитъ впрочемъ то, что страдаютъ Болгары.

Дѣло о найденныхъ костяхъ въ колодецѣ болгарской школы до сихъ поръ еще не кончено. Арестовано не мало народу и между прочимъ отецъ Даніель изъ Монастыря Рило. Болгары были не мало этимъ перепуганы. . . . .

Въ Бѣлово не знаю соберусь ли. Едва ли хватитъ времени, хотя бы я и желалъ тамъ поохотиться, а вмѣстѣ съ тѣмъ и съ Вами поговорить предъ отъѣздомъ въ Россію.

Желаю Вамъ всего лучшаго. Поклонъ Вашей супругѣ, Герчо и Чалики.

Преданный Вамъ
Ивановъ.

103. ВЕЛІО ИВАНОВЪ.

1154. — Лошото положение на Рада Гугова въ училището.
Черкезки золуми въ Т. Пазарджикъ.

Пак. 43.

Пловдивъ 19 Мая 1867.

Любезный уйчо Найдене,

Завчера съ немскж-тж пощж Ви писахъ малко, зачто-то мыслѣхъ, да Ви пишиж съ нашж-тж. Нъ като ни каза Димитръ че казали татары-ты че нѣма вече да минувать прѣзъ Заарж, и Г-нъ Чалики каза да го не прашае. . . . .

Поздравлява Вы Лала. Тя ся е много притеснила. Причины-ты на това щж кажж, че сж тыя: Тя съ Васъ догдѣ бѣхте тука, можеше най-добрѣ да ся разговаря и весели, а сега като нѣма съ кого, стои у дома и не ходи нигдѣ, освѣнъ у насъ и у Георгакови, и то у Георгакови само на урокъ. Още настоянницы-ты не сж ся обрънали още да видятъ какъ сж въ училище-то и добрѣ ли или злѣ утивать. И момичета-та много ѣж уморявать. Освѣнъ 4—5 кои-то сж по голѣми та могатъ да й дадатъ нѣколко утешеніе, като разбиратъ това кое-то гы учи. а освѣнъ тѣхъ другы-ты токо речи ни едно, не може да разбира по Българскы, трѣбва да имъ ся расказва по Гръцкы, та тогава да можтъ да разумѣять урока, кой-то иска да имъ каже. Азъ ѣ казвамъ да гляда тыя два мѣсяца злѣ добрѣ да искара, та послѣ слѣдъ испытаніе-то добрѣ Господъ, може тогава да ся нарѣди много по-добрѣ, нъ пакъ ся притеснява.

За ново мыслѣж това да Ви пишиж. На 16-й отъ Настоящій нападнали на Пазарджикъ испждени-ты както казватъ отъ Митхадъ паша черкезе около 300 души и искали да ся населятъ тамъ наоколо. Нападнали на самый мидюръ и тогава телеграфиса сжщж-тж вечеръ, та проводихж около 100 души Аскеръ, тая заранъ ми казва Димитръ като дойде отъ ченра гдѣто сж и аскерскы-ты коне, че огнише още около 100 души пакъ за Пазарджикъ. Хайдуци много ся чюягъ, особенно около Копривница и Габрово. Около Копривница станали нѣколко обире и убійства. А

за около Габрово казвать, че отивать друго яче; затова и пратиле отъ тука нѣ-
колко аскеръ. . . . .

Много ми ся иска да поизлѣзж навънъ; зачото много съмь ся развалилъ и
мыслѣж че като излѣзж щѣ сѣ по по оправѣж, само неще дае възможно да излѣзж.

Поздравлява Ви Леля Јована и Танко.

Добро виденіе

Покорный Вамъ

Веліо Јовановъ.

1155. — Лъжливи слухове за Герова поради хванато отъ
турцитѣ негово писмо.

Пак. 43.

Пловдивъ 26 Мая 1867.

Любезный уйчо Найдене,

Писмо-то Вы отъ 13 тоя Мая прияхъ и разумѣхъ что ми пишете. . . . .

Много хорати слушаемъ за Васъ отъ Грыц. една отъ тѣхъ е тая, коя-то не щѣ
пишѣ на пространно: Г-нъ Сотир. Илиевъ казвалъ прѣдъ мнозина, че като ходилъ
на Джумаѣ-тѣ научилъ отъ негдѣ, че Ваше едно писмо което сте пратили отъ
Ц/гр. за въ Букурещ. хванало ся въ Русч. и было доста противно за това, като ся
научило правительството издѣиствовало да не можете вече стоя вѣтрѣ въ Т/циѣж.
Затова като нѣма вече да дойдете и за кѣщѣ-тѣ ни сте были писали да ѣж дадемъ
съ кириѣж. Ній съ Г-на Петра имъ казахме, че ни пишете; акони даджѣ 90 или
100 лир. за год. да ѣж дадемъ и то пакъ не всичкѣ-тѣ, а една чѣсть, авѣ другѣ-тѣ
ще стоимъ ній. Всичкы-ты които чуѣж отъ тѣхъ, ни едно невѣрвамъ. Кога отидохте
едно хоратехѣ, сега друго хоратѣ . . . . .

Добро виденіе.

Покорный Вамъ

Веліо Јовановъ.

1156. — Случката съ непознатия и Иоакимъ Груевъ. Лове-
не люде безъ тескерета. Разбойници и обири около Пловдивъ.

Пак. 43.

Приято 20 Юнія 1867. Отгов. 21 Юнія.

Пловдивъ 16 Юній 1867.

Любезный уйчо Найдене,

Въ по предне-то си писмо наистина бѣхъ сбръкалъ много, гдѣ-то пишехъ
така. Азъ послѣ ся каяхъ, нѣ откакъ пратихъ писмо-то. Сега мыслѣж, че това заедно
съ Ваше-то совѣтваніе ми послужи за наукѣж, та да знаѣж дася вардж отъ сега.
. . . . .

Новины мож да кажѣж тыя: На осмый настоящій дошелъ единъ отъ вѣнка и
на 9-ый наст. былъ въ Церквѣ Св. Богор. послѣ слѣдъ церквѣ отишѣлъ на учи-
лище-то и стоялъ догдѣ чели вѣстницы-ты, послѣ отишѣлъ при Груева и го питалъ,
какво да направи, като нѣма тескере да бѣга ли или да ся крие? Груевъ като
наумилъ, че може да е нѣкой шпионинъ, казалъ му, че трѣбва лаиде да си земе
тескере. Той излѣзалъ отъ уч. и не отишѣлъ да си земе. На другый день го хва-
нали, и завелиго при Груева да го питатъ познавалиго, той казалъ нѣ не точно че
го познава. Послѣ викали Груева на конака, та и самый Каимакамъ го питалъ, и
ушѣ му казалъ, че отсега като уловятъ некого безъ тескере щѣтъ го прашатъ при
него да испитва и познае какъвъ е. А она затворили и мисѣ чини дае още затво-
ренъ нѣ надали ся испитали нѣчто отъ него Той самъ ся показа за не добръ; за-
что-то въ недѣлѣж и понделникъ былъ съ фр. дрѣхи, а въ вторникъ съ потури и
отгорѣ сетре.

Въ Копривницѣж на Панаира ловили много безъ тескерета. Отъ тѣхъ Троица
за кои-то казвать да сѣж отъ кждѣ Троянъ, карали тука, като дошли въ Строево
прѣзъ ношѣж заптѣ-то заспало и тѣй бѣгали изъ коминѣ слѣдъ 2 денѣ казвать уло-

вили гы пакъ и докарали гы тука, нъ като не испитали ничто пустили гы. Казвать ми копривщене, че хоратиле Троенчене въ Копривщицъ че имало въ балкана имъ нѣкои си и че и тій сж готови да иджъ при тѣхъ.

На 10 Юній близу при Кемера гдѣ-то били, кираджіе копришкы излѣзли нѣколко Тур. при двѣ момчета кои-то пасли волови-ты, и гы были много : на едно-то расцепили главж-тж, ана друго-то разрязали ржжж-тж. Като обадихъ тука отидохъ и оловихъ тыя, казвать да сж куружіе и довели гы тука. Кираджій-ти понеже карали на Гимюшь Гердана нѣчто, приказали му и той имъ помогналъ, та зимали пары отъ Тур., нъ наказаніе-то имъ ще е съвсемъ малко.

На 12 юн. близу при Араповскій Манастиръ заминували трима Тур. и ушь видѣли Манастирски-ти мулета въ нѣкой кукурузъ и отишли та имъ взели улары-ты и въжя-та отъ семере-ты. Слѣдъ малко като отишелъ есакчій-тъ съ двѣ слугы отъ Манастира кждѣ онова мѣсто гдѣ-то были мулетата, и видели че нѣма улариты и въжята на мулетата казали кой минува отъ тука, дошло имъ наумъ че минували тур. съ кола и затекли сж та гы стигнжли. и намѣрили у тѣхъ въжата и улариты. Единый отъ тѣхъ бѣгалъ а двама-та были много не милостиво, гдѣ-то послѣ гы докарахъ на кола. Тый казали отъ кого сж бити и пратили тадокарахъ есакчійтъ и другы-ты. Послѣ отъ какъ гы питали какъ е станало това, затворили гы и до сега сж още затворени и мжчно щжъ ся избавять. Казахъ ми че единъ отъ прѣви-ти Турцы въ Меджлиса казалъ, че тоя Манастиръ има много такыва лоши хора и казалъ още че сж въ Балкана и ся хранжтъ отъ Манастира. Днесъ научихъ, че при Кемера намѣрили некого си убить и конь-тъ му ся врьтѣлъ тамъ заедно съ коня на убійць-тъ, кой-то види ся е уплашилъ и бегалъ безъ коня си. Сега щжъ го трясать по коня му.

Въ Калоферскж-тж планинж имало много хайдуци, и были заобиколени добрѣ съ аскеръ нъ не смѣялъ да гы удари.

Прѣди 6—7 дня ся научихъ че Трайковичъ кога былъ въ Берберницж-тж и сж брьсналь дошли заптіета та го зимали и го завели въ конака гдѣ-то безъ даго питагъ нѣчто затворили го, заедно съ единъ неговъ рода. Послѣ отишли та бастисали кжщж-тж му и зимали колко-то книги и тевтери намѣрили. Казвать, че тръсили двѣ писма, нъ не намѣрили. Вчера научихъ, че бастисвали и училище-то нъ и тамъ не нашли ничто. Трайковичъ е още запрегъ нъ гдѣ не сж знае.

Отъ планинж-тж отъ Добралъкъ дохождахъ при мене и ся много оплаквать отъ Тур. честанали много сербезъ, азъ гы по съвѣтувахъ. Оплаквать сж както тій така и другы селяне отъ данька. Гдѣ-то зимахъ 1 на десять сега имъ е казано че 2 на 15. и то имъ ся види много тежко и искать дане даватъ . . . . .

У дома сме добрѣ Османъ и Димитръ отивать малко нѣчто подобрѣ.

Утрѣ като зема писмо отъ Васъ, ако не ми пишете нѣчто коего дамя запрѣщ идж на Исара отъ гдѣ-то като ся видимъ съ майкж ми щж идж въ Карлово и малко въ Калоферъ и послѣ щж ся врьнж тука. Всичко-то ми ходеніе ще е най много 10 дня. У дома ще стои Јованчо.

Лала е добрѣ готви ся за испитаніе, то ще скоро да стане.

Лея Јована и Танко сж добрѣ.

Слѣдъ сърдечны-ты си поздравленія остаямъ

Добро виденіе.

Покорный Вамъ

Веліо Јовановъ.

1157. —Кирилъ Нектаріевъ слабъ. Разбойничества. Съмнителни лица. Въ Сливенско неспокойствие.

Пак. 43.

Приято 3 Юлія 1867. Отгов. 4 Юлія.

Пловдивъ 30 Юній 1867.

Любезный уйчо Найдене,

Прѣминала-та пощж не Ви писахъ, зачго-то не бѣхъ тука. Азъ ходихъ до Карлово и като не ся маяхъ повече отъ три дня, мысль да не съмъ докарать нѣкакво съмнѣніе. На Исара ходихъ нъ майкж ми нѣмаше, и не была доходила.

Дѣдо протосингелъ Вы поздравлява. Клетника зле отива. Болка-та му коя то го хвацала само ноще 2—3 часа, сега не го оставя спокоенъ ни дено ноще, и е много испадналъ, зашто-то неможе и да яде. Той ся много надѣя да му пишете писмо още и за онѣж работж за коя-то Ви е казвалъ, че оная работа ако и не бы была свършена, да му пишете, че е насвръшваніе, какво-то да не ся притеснява и за неж. Той иска да Ви пише, нъ неможе вече да пише. Много му е жялно, че не ще може да види новж-тж ни кжщж. . . . .

За ново мыслж това: Оня вторникъ, кога отидохъ въ Карлово, научихъ, че тжж заранъ зимали едно момче Христо сынъ на Василя Пулева и го докарали вързано въ Пловдивъ, до вторника кога си додохъ тука научихъ че го закарали въ Русчукъ. За него казвахъ Карловци да е много добро момче и искахъ да му станжть кефилъ, нъ догдѣ да направятъ това тѣй го закарали. много го жялатъ.

Въ Баня научихъ отъ единъ слуга добръ, че доходили нѣкои си въоржжени нѣколко пжти при него въ кжщж-тж въ коя-то стои той. Пръвый пжтъ кога отишли той былъ вече заспалъ, тѣй госьбудили, были двоица и казали му да мълчи. Послѣ отъ какъ зимали 7 хлѣба, казали му да ся намира хлѣбъ у него и той позналъ че пакъ щжтъ да доджтъ. До тоя день кога ми казва бѣхж доходили три пжти и сжщы-ты, които се разговаряли чисто по блъгар. Послѣ ми каза че единъ селянинъ отъ село-то Михилцы, кое-то е далеко отъ Банѣж около 1 ч. въ пжтя камъ Исара, видѣлъ около 40 д. въор. горе по бахира, та ся види, че и оныя двама-та сж отъ тѣхъ. Тамъ ли сж врьтять още или не, щж сж помжчж да испитамъ, кжщж-тж мыслж да наумите чѣже като Ви казвамъ, че оня е слуга въ неж.

Около Сливенъ ся явили нѣкоиси, затова пратихъ тукашный аскеръ тамъ, а тука доде Софіинскый. Завчера въ срѣдж додохъ отъ Хаскѣой 400 душ. редиф. които днесъ отивать за Нишъ, гдѣто казвать, че ся явили двѣ четы около 400 д. разбойници.

Ето и още едно ново, като дойдохъ до тука на писмото доде единъ видися да е Гръкъ и не тукашенъ, та ми казва че ся научилъ, че даваме кжщж-тж съ кириж. Азъ не отрѣкохъ, а казахъ, че ѣж даваме ако ни даджтъ 90 лир. ту. за годинж и не за всичкж-тж. казахъ му да каже това и на оня, кои-то не щя да ми каже кой е. . . . .

Както ся научихъ сега и въ Копривщицж сж ся явили, както и въ Баня, до недѣля ще Ви явж.

Слѣдъ поздравления-та си остаямъ

Покорный Вамъ
Веліо Јовановъ

1158. — Чаршията въ Пловдивъ се прави. Разпрѣ между
българе и гръци за надписитѣ.

Пак. 43.

Пловдивъ 7 Юлій 1867.

Любезный уйчо Найдене,

Прѣминала-та недѣля немахъ отъ Васъ писмо, та и не знаѣхъ да ли сте още въ Ц-градъ.

Новины тая недѣля нѣмамъ да Ви пишж, освѣнъ еднж:

За чершиж-тж не съмъ Ви писалъ, какъ ся прави и догдѣ сж ѣж направили. Сега като стана еднж распрж помежду Блъгар. и Гръци за въ чершиж-тж бръзамъ да Ви явж. Отъ мостъ-тъ до Джумаж-тж се поправи, освѣнъ сарачи-ты, които не сж още правили. Тжй сжщо и малкый безистенъ ся поправи, и покри съ перде отъ тенекія (кашя демири). и за да не става много темно долу, направихъ разны шяркы на тенекіи-ты за да свѣти. Като ся свръши тамъ пердето почнахъ да правятъ и въ Узунъ чершиж, гдѣто стана много високо и широко, зашто ся разширочи пжтя. И на него перде правяхъ така шяркы. Единъ отъ Абаджійты Атанасъ Самоковлітъ написа на еднж тенекіж. Юній -16, 1867. Въ това врѣмя азъ бѣхъ на чершиж-та и видѣхъ Атанас. че ся кара съ Хаджи Аргироолу и попитахъ зашто се каратъ, тѣй ми казахъ че за това писма. Тогава каза едно момче абадж. че той е написалъ Юній нъ сбръкалъ еднж букву. Азъ отидохъ и прѣправихъ тжж буквж и Хадж. Арг. който седеше на вратата на Мазж тж си като видя че пишж тамъ нѣщо, стана да ся расхожда и много накриво мя глѣдаше. Азъ казахъ прѣдъ двоица троица, че

подобръ щеше да е да бѣхъ турили отгорѣ надъ юній и Пловдивъ. Слѣдъ нѣколко дни като докарахъ пердето до Костадинчовъ-тж Мазж, едно бълг. сынъ на Янко Помаковъ, които има тамъ на кюшето дигенъ, напише на еднѣ тенекиѣ Пловдивъ и като ъ издѣлбалъ демирджій тѣ, частъ-тѣ по единъ спротивъ Петровденъ Кациграта повикалъ двама демирдж. и накаралъ ги, та отковали онѣхъ дѣскаж и замѣстили ъ съ другъ, а надписанъ-тж внелъ въ Мазж-тж си. По праздниці-ты той ударилъ телеграфъ на Ата Бея въ Казанлъжъ, че въ чаршіѣ тж ся пишѣтъ думи, които имѣтъ значеніе на вѣстаніе. Той отговаря на свои-ты си, че приялъ телеграфа на Кац. и казва да повикатъ оногова който е писалъ и ако има нѣчто вѣдѣтелно да го запратъ и послѣ проводѣтъ при него. Въ понделникъ занесохъ тенекиѣ-тж на конака отъ Кац. мазж, и викахъ онова момче да го питатъ зашто е писало Пловдивъ, то казало, че знае тѣхъ дума отъ дѣда си и прѣдѣдаси и ъ е писало безъ никакво значеніе. Въ това врѣмя и Г-нъ Георгаки които былъ тамъ прибавилъ че това не е лоше, и че въ всички-ты ни книги и вѣстници ся пише Пловдивъ ане филипополи тогава го оставили. Послѣ Г-нъ Георг. и другы-ты наши казахъ на Абадж. да сж дръжатъ добръ да искатъ тѣхъ тенекиѣ и да питатъ другы-ти зашто сж ъ свалили и така много ся раздрѣнка. На всждѣ изъ чершіѣта говорятъ Пловдивъ, Пловдивъ. Гръцы ты ся пукатъ да потѣпчатъ това, нѣ онова момче наистина испърво ся нѣколко боѣше, а сега не слушъ ни одного отъ Гръцы ты които дохождатъ да му казватъ да остави това, аоще повече отива напротивъ съ тѣхъ. Кациграта ся кълне въ дѣтцата ти, прѣдъ Абадж. че не удрялъ телеграфъ. Голѣмо право ся види да намѣрѣтъ наши-ты. Сега оста да се пита отъ Ц-градъ за Пловдивъ какво значеніе има и тогава да ся сврѣши кавѣж-тж сичка. Както ся сврѣши ще Ви явѣж. . . . .

Сърдечно Вы поздравлявамъ

Покорный Вамъ
Веліо Јовановъ.

Въ Кжзанлъжъ като ся надѣватъ да мине отъ тамъ Султана направили пѣтищата и отъ тука проводихъ нѣкои работы като бусъ, хайваръ и пр.

1159. — Българска чета въ Стара Планина. Заробяването на златишкия мидюринъ съ запліетата му.

Пак. 43.

Приято 11 Авг. 1867. Отгов. 12 Авг.

Пловдивъ 28 Юлія 1867.

Любезный уйчо Найдене,

Прѣминалата поща нѣмахъ отъ Васъ писмо.

Оная недѣля Лелины Ивановы писахъ въ село за коне да си отидатъ. Днесъ имъ докарахъ и заедно съ тѣхны-ты, пратили и мене и пишѣтъ ми още срьдито, даидж. Много ми ся неще, нѣ щж ги расрьдѣ повече ако неидж, затова рѣшихъ да идж за 3—4 дня. Тука остая Иванчо и Османъ.

Новина щж Вы кажѣж за сега тѣхъ :

Прѣди 6—7 дня, златишкий мидюринъ отишелъ при Челопечъ на еднѣ мандрѣ гдѣ-то остана и да прѣспи съ нѣколко запліета. Вечеръ-та, часа по 2, излѣзли 7—8 душ. хванали мидюрину, а запліетата като видѣли налѣтели, нѣ въ сжщето врѣмя ся ранили, още другы-ты засвирили съ бурія, та излѣзли още около 20 душ. които хванали и запліета-та и дръжале ги до заранъ-тж. Послѣ откакъ зели на мидюрину сахата, прѣстене и другы нѣкои работы пустили ги; нѣ запліета-та види ся много ранены, че съ кола ги закарали въ Златицѣ. За тѣхъ сжщиты казватъ да сж ги видвали по напѣдъ на планинъ-тж при доганскы говеда, гдѣто клали юнци и зимали сирене. . . . .

Повече щж Вы пишѣж до пощѣ. Лала и Леля Ивана Ви поздравляватъ. Драго имъ е че щѣтъ отидѣтъ въ село.

Поздравляваме Нанж, а Герця, Дѣянка и Ека цѣлуваме.

Добро виденіе.

Покорный Вамъ
Веліо Јовановъ.

1160. — По залавянето на златишкия мидюринъ. Потеря да гони четата. Страхътъ на коприщенския забитинъ. Нови хайдуті.

Пак. 43.

Приято 11 Авг. 1867. Отгов. 12 Авг.

Пловдивъ 4 Август. 1867.

Любезный уйчо Найдене,

Писмо-то Вы отъ 21-ый прѣминалый прияхъ, и щж земж щото ми пишете.

Прѣминѣлж-тж пощж Ви пишехъ, че щж идж съ Лалж въ село. Ходихъ и снощи си додохъ.

Хайдуцы-ты, за които Ви пишехъ прѣминалж-тж пощж, не были 30 д. а едни казвать 50—60 д., а други казвать да сжбыли около 100 д. Когато ся извѣстили въ Софіѣ за улавяне-то на златишкый мидюринъ, проводили аскеръ по оныя мѣста, нъ ненамѣрили никого; зачто-то, както казвать, хайд. прѣминали близу по край Софіѣ и оправили ся за-въ Сръбіѣ. Софискый Паша ходилъ самъ въ Златицѣ, и нарядилъ както отъ Тур. така и отъ блъгар. да ходять по планинж-тж, за да гы трьсятъ. А на мидюрина казалъ дане излиза повънъ, а да стой вжтрѣ.

Въ това врѣмя, кога ловили Златишкый Мидюръ, Копришкый-тъ забитинъ, безмѣрно като ся уплашилъ да не доджъ да извлѣкжъ и него, трьгналъ по село-то да събере нѣколко млады да гы прати по балкана. Назначенни-ты млады, като не-могли да ся приготвятъ въ такъво кжсо врѣмя, както искалъ той, то той казалъ на селяните че тій не искать да иджъ, затова той ще пише въ Пловдивъ за аскеръ, и направилъ това. А самъ той ся затворилъ тжж вѣчеръ въ конака, и оставилъ заптіета да вардятъ на капіж-тж. Завчера въ недѣля додохж 40 душ. аскеръ и като нѣмаше какво да правять, че не ся чюеше вече ничто, то забитина казалъ, че тій сж пратени да обикалять Пловд. кажж а не направо за Копривщицж. Като прѣ-стояхж единъ день отидохж въ Клисурж отъ тамъ отишли въ Карлово.

Въ Карлово има сега около 120 д. аскеръ, коници и пешя. Онжж срѣдж оловили въ Карлово единъ Влахъ, най-главный Оджякъ сейбія между Власы-ты и които былъ въ Карловскж-тж планинж. Намѣрили го за ятакъ на нѣкои си и вързанъ на конъ го закарвали въ Софіѣ, като дошли до Ихтиманъ, заптіетата го убили и казали, че щелъ да бѣга и като му казвали да ся спрѣ, а тои не гы послушалъ върлили та го убили. Като ся види заптіета-та сж были научени да направять това; зачто-то врзанъ и съ белезици не е така лесно да бѣга.

Въ Понделникъ ми казва единъ Влахъ въ Копривщицж, че хайдуцы излизали и при тѣхъ които имжъ колибити си близу при Лжжене. Зели имъ 5 овце и той каза да сж были 100 д. Въ Карлово всяка вечеръ ходять да обикалять по краищата, отъ тур. по 30 д. и отъ блъгар. по 12 душ. Казвать да има 28 д. хайдуцы които сж хранили на Карж Мандрж въ Карловскж-тж планинж и сж плашжъ че щжъ да влѣзжъ въ Карлово, затова обикалять, както казахъ по горѣ тур. и блъг. . . . .

У дома сме добрѣ.

Поздравлявамъ Нанж и дѣца-та.

Поздравляватъ Ви и баща ми Майка ми и братъ ми.

Добро виденіе

Покорный Вамъ

Веліо Јовановъ.

1161. — Чета въ Карловската планина.

Пак. 43.

Приято 17 Юнія 1870.

Пловдивъ 16 Юнія 870

Любезный уйче Найдене,

Днесъ излѣзе съ чантж-тж едно писмо за Васъ отъ Посолство-то, което да-вамъ Јованчю да Ви го донесе.

Г-нъ Чалики ми каза да Ви пишж, че Карловскый Мидюринъ писалъ тука на Мутесарифина, че въ планинж-тж Карловскж ся явила четж отъ 30 душъ, а като

съмнѣва Мутесарифина за истинность-тж на това иска колко по-скоро да научи чрѣзъ Васъ имали нѣщо:

Г-нъ Ат. Стояновичъ и Г. Ј. Филаретова щжть си отиджть въ сжботж. Много желаятъ дано да можете ся видѣ.

Добро видѣние.

Покорный Вамъ

В. Јовановъ.

1162. — Прѣглеждане новодошлитѣ книги въ дановата книжарница. Цензурата спира дриновата церковна история.

Пак. 43.

Юлия 10. 1870.

Прѣди нѣколко дни додохж на Данова нѣколко сандѣци съ книги, едни отъ Русчюкъ други отъ Джумаѣ тж. Като чтомъ гы свалихж отъ кола-та прѣдъ мазж-тж имъ, додохж отъ конака главный муфеттишинъ и поиска да види каквы сж книги-ты въ сандѣциты, и зима отъ всичкы-ты по еднж, които занесе на конака остави-ты колко екземпляри сж. До вечеръ тж врънахж други-ты, а запрѣхж Църковнж История (която е отъ Мар. Дриновъ отъ прѣминжлж-тж 1869 год.) и казахж Ячю, че тя ще остане да ся прѣгляда. На утрѣнъ тж ся чю, че тя ще ся запрѣ зачто-то тамъ гдѣто казва за влизанѣто на Тур. въ Блѣг., было казано: Явися врагъ (?) нашъ които нападнa на Блѣг. и пр. и тая дума запира продаванѣто ѣ. Чюдно-то е, какъ въ толко кжсо врѣмя можихж да прѣглѣдате такъва една книга за товася мысли, че нѣкои блѣг. които по отъ напрѣдъ е прочиталъ тжж историѣ е направилъ тжж добрж работж, та чтомъ ся явихж книги-ты въ конака насочи на тжж и на това мѣсто. Слѣдъ 4-5 дни, когато и ась ся намѣрихъ на книгопродавницж тж, дойде пакъ Мехметъ Бей, и поиска, отъ Яча да събере всичкы-ты колко то екземпляри има отъ тажж Историѣ, които и той самъ имаше забѣлѣжени още при отварянѣто сандѣцити. Ячо гы събра, и излѣзохж 301 екземпляри, турихж гы въ сандѣкъ (тыя бѣхж отъ Русчюкъ) и заедно съ тѣхъ и колко-то църковны книги имъ бѣха дошли въ тоя день когато и други-ты, отъ Джумаѣ тж, като были Рускы, което забѣлѣжили отъ молитвж тж за имп. която има въ чясослова и свѣтчето. Вчера слушахъ да ся говори че отъ тыя книги проводили въ Едрене а отъ тамъ може и въ Ц. градъ. Ако не ся врънжтъ тыя книги Данову, ще имжтъ загубж 6-7 хил. грош. Това е което въ вчерашне-то си писмо Ви загатнахъ.

В. Јовановъ

1163. — Построяване нови одаи въ училището. Защо ся спира постройката.

Пак. 43.

Приято 15 Юлия 1870.

Пловдивъ 14 Юлия 1870.

Любезный Уйчо Найдене,

Приносителъ-тъ на настояще-то ми е Стоянчо Тричковъ. Той дойде завчера, нъ като бѣше малко боленъ прѣсѣдѣ два дни. Общинско-то му писмо Ви притварямъ тука. По него Ви пращамъ вѣстницитѣ франц. и Македонія заедно и едно писмо отъ Посольство-то които зехъ днесъ отъ чянтж-тж. Съ тѣхъ заедно има писмо и отъ Г-на Чяликія.

Писмо-то за Посольство-то, което донесе Костадинъ Догановъ проводи хъ днесъ.

Одаитѣ въ училище-то напуснжхж. Г-нъ Т. Искровъ доходи снощи та ми каза да Ви пишж, че много ся обидила община-та отъ тажж случка. Казами че казали на калфата, да остави данеработи нѣколко деня, зачто-то ужъ чакани-ты имъ да доджъ пары, ще ся забавятъ, па може още и да измѣнятъ нѣщо въ строежя на одаиты и тжй днесъ неработихж. Да платятъ, казва Г. Тодораки, станали ти Х. Георгию разноски не ще поврѣди только, нъ що ще ся каже отъ вынъ като почнжхж да правятъ и тжй скоро да спрятъ. Както ся познава, не щжтъ оставятъ да ся прави повече нѣщо догдѣ не добяятъ отговоръ отъ Васъ; зачто то казватъ, че

ный нѣмахме врѣмя да правимъ за сега ничто въ това училище, ама щели да до-
дѣтъ момичета отъ вѣнъ, колко то можтъ да живѣтъ въ вѣтхы-ты одаи, толкова
ще приемемъ. Истина много ся разсърдени всички-ты. . . . .

Ново засега е това. Вчера, нѣкои отъ тукашните трѣговци добыли телеграфи
че пары-ты спаднували а консулидирата ся покачила. Лоиз. до 7. флор. и 60 кр. а
консул. до 46-47 г.

Добро видѣние

Покорный Вамъ

В. Јовановъ

1164. — Стояновъ отрича да остане и занепрѣдъ учитель
въ Пловдивъ.

Пак. 43

Пловдивъ 25 Юлия 1870.

Любезный Уйчо Найдене,

. . . . . Одаи-ты въ училище-то, както Ви писахъ и по прѣминжлж-тж недѣ-
лж, оставихж. Г-нъ Чялики трѣбва да Ви пише повече за това, като ся е нами-
ралъ на събрания-та, които ставахж отъ завчера. Въ тѣя събрания. научихъ, че ся
е говорило повече за учители-ты. Стоянова канжтъ да остане иза напредъ, той
отрича, като казва, че сж го викали и викатъ го и сега както съ писма тжѣ и съ
телеграфи отъ Софіѣж. Научихъ че е казалъ въ събрание-то, че и по това неще да
остане тука, зашто-то незнаили да го оцѣняватъ, а инего имжтъ, както сж имали до
сѣгашни-ты учители. Както той, тжѣ и другы-ты уч. искахж да си отиджтъ още
прѣди 10-12 деня, нѣ като общината неможя да ся улѣсни да имъ исплати платж-
тж за прѣминжлж-тж годинж, принудихж ся да чякатъ, и като не имъ ся даде и
още, рѣшихж да си отиджтъ като оставятъ на общинары-ты да направятъ съ пла-
тж-тж имъ както обычатъ. На Стоянова обѣщаватъ, че занепрѣдъ ако остане ще
бжде или щего имжтъ много добрѣ съ всички лѣстности а той незнае что да мысли
за това, като глѣда, че както нему, тжѣ и на другары-ты му, платж-тж за прѣми-
нжлж-тж годинж още не сж зели, камо ли — повече ако быхж склонили да оста-
нжтъ за напредъ. . . . .

Добро видѣние

Покорный Вамъ

В. Јовановъ.

1165. — По наслѣдствата отъ Тричковъ и отъ Кирилъ Нек-
тариевъ. Пловдивчане недоволни отъ избиране екзарха и отъ
рѣшение въпроса за Пловдивъ.

Пак. 43.

Пловдивъ, 21 Февруар. 1872.

Любезный Уиче Найдене,

. . . . .
Димитръ Бошняковъ отъ Вратцж е дошелъ въ Пловдивъ за своѣж нѣкоѣж
работж, той ми каза че е задлъженъ отъ Общинж-тж имъ да Ви помоли, като
отидете въ Букурешъ да подѣйствувате за распоряджане наслѣдство-то отъ пок.
Козма Тричковъ, тжѣ и за момчета-та, които спорядъ завѣщание-то трѣбва да ся
прашатъ да ся учятъ въ нѣкое Евр. училище.

Калоферци мя пытахж да ли сте ми поржчяли нѣчто относительно наслѣдството
отъ Протосин. Кирила, казахъ имъ, че не сте ми казвали ничто.

Пловдивчяни ся много възвълнували, като научихж условието по което ся
избира Екзарха. Тѣя разумѣватъ, че по Правител. тезкере, което ся даде послѣдне
на комисары-ты, въ което имъ казва по кой начинъ можтъ да избератъ Екзарха,
остаятъ наплѣно подчинени на Патриаршиѣж тж освѣнъ нѣколко кжши въ енорнж-
тж на Св. Богородицж па и тѣя задлъжены да плащжтъ по нѣчто на Грыц. попове.

Вчера ся събирахж за да рѣшаватъ какво трѣбва да постѣпятъ. Рѣшили ся да
направятъ жалбж отъ странж на всички-ты жители Блѣгари, до тукашно-то Начял-
ство, за да му кажятъ, че тѣѣ никакъ не ся съгласяватъ на тоя начинъ, и че не

могъть да ся раздѣлять Българы ты на двѣ общества, отъ които едно-то да ся управлява по себе-си, а друго-то да бжде подчинено. Тая жалба днесъ ще ся врѣчи на Мутесарифина, и шѣтъ пишѣтъ днесъ и на събора, че не сж съгласни на тоя начинъ.

У Всичкы Българы въ града нѣма другъ разговоръ, освѣнъ да ся договарятъ, какъ шѣтъ ся съобразать съ Гр. духовен. ако бы имъ ся наложило. На чѣсто ся слушать и такыва, които казвать, че ся готови на най голѣмо-то насилие и наказание отъ странж на Правит. нежели да приеме въ кжщж-тж си Гръц. попъ. Другы най сѣтне още по строго исказвать, че не ще е вече възможно потепрѣва да познавать това духовенство. . . . .

Добро видѣние.

Покорный Вамъ

В. Јовановъ.

104. Д-РЪ СПАСЪ ИВАНОВЪ.

1166. — Искать се тетради отъ псалтика. Разправия за вѣстници.

Пак. 44.

Копривница 1853 Юлій 29-ый

Уйче Константине!

Има нѣколко тетради отъ псалтика въ санджка, та вы пращамъ откличе-то да ги извадите, и да ми ги пратите, зачтото трѣбвать на Гера. Поздравлявать вы сичкы-ты, особно баба хаджійка, тя си дойде завчера въ недѣльж отъ Врацж, а дядо хаджія останалъ тамъ. За вѣстници-ты гдѣ-то ти пишеше бая Якимъ, видися, че никой не муе рѣклъ да ты пише така, нъ той си е щялъ та ти е писалъ така; зачтото Г. Тодаракы Дог: мя видя и мя пыта за тебе, кога щешъ да си додешъ, а ничто не ми каза за газеты-ты. Уйче Атанасъ ся срѣди че му неотписвашъ. Поздрави Г. Костака А. Целувамъ го между двѣ-ты вѣждици, пиши ми какъ си е обѣлилъ образъ-тъ на испытаніе-то. Повече не вы пишж зачтото щж да пишж и други писма за врацж, че чяка чловѣкъ-тъ

Вашъ

Спасъ Х. Ивановъ.

Поздравлява вы Геро, и да поздравите кака Яна, Ченкя и всичкы другы.

1167. — Поздравления отъ пловдивскитѣ приятели. Защо Костадинъ Геровъ не е отговорилъ.

Пак. 44.

Получено 27 Августа 1853.

Пловдивъ 1853 Августъ 12.

Любезный ми уйче Найдене!

Благодарж за дѣто мя поздравихте въ уйчево-то Константиново писмо. Той неможя да Ви пише сега заради което го пытахте, нъ до пжти ще Ви отпише. За приключены-ты писма сме заплатиле на пощж-тж за до Цариградъ, а за нататкъ не сме платили. Азъ си ходихъ въ село, та седѣхъ двѣ недѣли, и послѣ пакъ дойдохъ въ Пловдивъ. Поздаавлявать Вы баба х: уйче Атанасъ, нана, тато, мама, тота, Герче, Цонка и всичкы другы роднины, надѣять ся да си дойдешъ. Особено Вы поздравлява Г. Стуиль Захар. Г. Николакый Стояновичъ Чяликый, Г. Стоянче икыминъ и Г. Аргырче Захаралый и всичкы-гы домашни у чорбаджи Салчеви. Моли Ви ся уйче Константинъ да поздравите и Вы въ писмо-то си всичкы-ты особно Г-на Стуила, за да ся увѣрятъ че Вы поздравлява уйче Константинъ и отъ тѣхъ. Поздравлява Вы и Г. Гарабегъ Задуоровъ. Съ двѣ пощи не Ви е писалъ уйче Константинъ писмо, зачтото когато щялъ да Ви пише то го повтресло.

Вашъ

Спасъ Ивановъ.

1168. — Училището въ Пловдивъ отива добръ. Кой сж учителитѣ и какво прѣподаватъ.

Пак. 14.

Пловдивъ 1853 Октомвр. 7-ый

Любезный ми уйче Найдене!

Пріяхъ Ви писмо-то отъ 20-ый Септемврій, и много ся радвамъ; понеже азъ не съмь достоенъ да пріемж отъ Васъ писмо, безъ никаквж работж; а Віе мя удостоихте. Училище-то си слѣдува пакъ спорядъ пръвый рядъ; уйче Константинъ заедно съ Христя Груевъ прѣдаватъ на момчета-та. За мене, ако желаете да ся научите; азъ друго неучж, освѣнь Грьцкый языкъ при Г. Грыгорче, и съ уйця Константина учимъ нѣколко Латынскый языкъ. Много ми е мжчно, като съ толкова малкж работж си прѣминувамъ врѣмя-то. Затова Ви ся мољж, дано поне Віе ми опрѣдѣлите какво да правж.

Добро видѣніе.

Вашъ покорный ученикъ
Спасъ.

1169. — Съ какви условия се прииматъ геровитѣ ученици въ вѣнскія университетъ. Да се промѣнятъ свидѣтельства.

Пак. 44.

Вѣна 1856 Јениар. 5/17

Господине Найдене Геровъ!

Отодавна искахме съ Спаса да вы пишемъ, а веднашь отъ тжж, другой-пжть отъ онжж причинж, та така и досега прѣминахме врѣме-то безъ да вы пишемъ. Имате правда тука да кажете: ако не бѣ Вы накарала нужда-та сега, то Богъ знаеше щехте ли да ми пишете, затова имате правда, а ми нѣма по вече что да кажемъ.

Мы ся прѣдставихме на 1-ый Октомвр. съ свидѣтельства-та на Академіж-тж, и той что бѣше за Деканъ поставенъ, ны пріе. А въ това врѣме пріематъ ученицы-ты до новж годинж, таче прѣзъ тьи тры месѣци прѣглѣдватъ професоры-ти всичкы-ты свидѣтельства, за да видятъ кой е за да ся пріеме и кой не. Така и намъ сега казахъ, че ни пріематъ, само да върнемъ свидѣтельства-та что имаме тука сега, та намѣсто тѣхъ да пріемемъ друы, въ които явно да стой че сме свръшили седмъ години — зачтото въ свидѣтельства-та ни стои че сме учили само три години въ Филибе, а что сме учили прѣзъ тья три години и на прѣдъ, нѣма ничго да ся споменува.

Затова щете да направите сега други свидѣтельства, въ които явно да стой, че четыры-ты години сме учили въ Габрово или гдѣто вече вы за по-добръ видите, а други-ты тры години въ Филибе, и че на конецъ сме положили испытъ отъ всичкы-ты науки (испытъ за зрѣлость), които вы пишемъ. Отъ науки-ты ще да пишете физыкж, геометріж, алгебрж, всеобщж исторіж, логыкж, психологыж, естественж исторіж, благонравіе, блъгарскый и грьцкый языкъ. Отъ всякж наукж щете да турите какъ сме ся отговориле, сир. добръ, посрѣдъ и както вече вы видите.

Туряме вы и прѣписъ отъ нашите свидѣтельства, за да видите какъ ся написаны. Друго вече ви ся молимъ да ни гы испратите до колкото е възможно по-скоро. Оставаме за всякога вамъ задлжены.

Рашко Петровъ

Уйче Найдене!

Това чтото вы пишемъ съ Рашка, дано да сж свръши до конца на Февруарій, зачтото тогава трѣбва да гы прѣдставимъ, догдѣ ся не е свръшилъ тоя семестръ. Друго-то ни е всичко добръ, и науки-ты си слѣдуваме съ рядъ. Двѣ писма съмь пріялъ отъ васъ, а азъ ви несъмь отговорилъ, зачто-то не знаяхъ, что да Ви пишж. Щж да ви бждж завсегда длженъ.

Спасъ Јовановъ.

1170. — Какъ да се направятъ свидѣтелствата и какво да се пише въ тѣхъ.

Пак. 44.

Вѣнж 19 Януар. 1856.

Любезный уйче Найдене!

Прѣди десятина деня Ви пратихме съ Рашка писмо, въ което Ви пишемъ да ни пратите свидѣтелства. Въ него писмо забравихме да Ви пишемъ да турите въ свидѣтелства-та, че четири години сме учили въ Тръново или въ Габрово въ приватно училище (въ Пансіонъ); а послѣдны-ты три години въ Филибе спорядъ както Ви пишемъ въ друго-то писмо подробно. Науки-ты, на какъвъ языкъ сме учили не спомѣнувайте въ свидѣтелства-та. Молимъ Ви ся да гы пратите по-скоро, до гдѣ ся не е свръшилъ пръвый семестръ; зачтото ако гы неприемемъ до тогава, щжтъ да ны накарать да дадемъ испытъ. Пръво-то писмо Ви пратихме чрѣзъ Попъ-тъ, а това Ви пращаме съ пощж-тж; пратѣте и Вие свидѣтелства-та чрѣзъ Попъ-тъ.

Много ми е мжчно, като не съмъ пріялъ отдавна отъ дома и отъ владыка-та писмо. Все мя е страхъ да не ся е нѣчто зло случило.

Добро видѣніе.

Вашъ
Спасъ Јовановъ.

1171. — Изпращатъ се нови свидѣтелства за постжпяне въ университетъ.

Коп. кн. 1.

Г. г. Рашку Петрову и Спасу х. Јованову.

С. Петербургъ 11 Февруар. 1856.

На 6/18 Февр. ви писахъ накжсо, колко да ви обадж, че съмъ пріялъ писмо-то ви отъ 5 Яннуар. въ което ми пишете да ви пратж други свидѣтелства намѣсто оныя, които Ви съмъ далъ, кога сте излѣли изъ училище-то. Ето азъ ви написахъ други свидѣтелства, въ които Ви пишж, че сте учили 4 години въ Копрившицж и послѣ още три въ Филибе, и показвамъ науки-ты, които сте прѣминжли. Тья свидѣтелства Ви пращамъ право по пощж-тж до г. х. А. Михайлова, за да ви стигнжтъ на врѣмя. А писахъ датж съ задне число спорядъ оныя, които Ви съмъ далъ на врѣмя. Ако и съ тья свидѣтелства срѣщате пакъ прѣпятствіе за да продължавате учение-то си въ университета, искайте отъ начялство-то срокъ до единъ мѣсяць и ми пишѣте тука право по пощж-тж, та азъ мож да идж тука въ Австрійско-то посолство да обадж какъ е работа-та, и да ся помољж да нагласятъ, каквото занапрѣдъ да не ви правятъ прѣпятствіе. Друго-яче не може, кога училища-та въ Турско не сж нарядены както трѣбва, та, като ся промѣни учитель-тъ, всичкый рядъ ся размѣнява. За тья свидѣтелства, что ви пращамъ, азъ стољж насрѣщж, зачтото и въ Копрившицж и въ Филибе сте учили при мене и сте прѣминжли тья науки. Повече не ви пишж сега, че брѣзамъ. Пишѣте ми вие по-скоро щжтъ ли ви свръшатъ тья свидѣтелства работж, и что учите въ университета. Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геровъ.

1172.—Министерството на просвѣщеніето пише да се прие-матъ геровитѣ ученици за редовни студенти.

Пак. 44.

Вѣна 1856 Јуній 4/16.

Любезный уйче Найдене!

Двѣ писма съмъ пріялъ отъ Васъ а азъ Ви не съмъ отговорилъ. Мољж Ви ся да ми ся не срьдите, че Ви не съмъ писалъ; зачтото незнаяхъ что да Ви пишж, като една година не бѣхъ пріялъ отъ дома писмо, нито пакъ съ училище-то бѣхме свръшили работж. Зимаска като ни пратихте други свидѣтелства, занѣсохме на Деканатъ, а той каза че тья свидѣтелства сж сжщы като пръвы-ты, и нещя да ны

приеме. Откакъ употрѣбихме всички срѣдства, отидохме най послѣ при Министръ-тъ на просвѣщение-то, и му дадохме молбж. До завчера незнаехме какво рѣшеніе е станало; та завчера ны выка Деканатъ и ни даде рѣшеніе-то; въ него пишеше - Спасъ Јовановъ и Рашко Петровъ сж приемены за рѣдовны ученици на мѣдицинж; тж, и ше имъ ся брой и онова врѣмя, което ся прѣминжли като нерѣдовны ученици. Молиме Ви ся да ны пратите нѣкой листъ отъ блъгарскый словарь.

Вашъ

Спасъ Јовановъ.

Зачто не вы писахмѣ толкова врѣмя, трѣбва да ви е писалъ Спасъ; причинж-тж бѣше да сврѣшимъ съ училището както что трѣбва и то ся сврѣши. Нечто ново нѣма да сме ся научиле отъ наши-ты страны, зада ви пишемъ. Сега щемъ вече да ви пишемъ по често.

Вашъ

Р. Петровъ.

1173. — Изпращатъ се листове отъ рѣчника. Да се повърнатъ нѣкои книги. Костадинъ Геровъ се чака.

Коп. кн. 1.

С. Петербургъ 25 Августа 1856.

Любезный Спасе !

Азъ ся забавихъ да отговорѣхъ на писмо-то ти, нѣ това не ще ти е криво, зачто-то и ты не си ся прѣписалъ тврдѣ много и слѣдъ 6 мѣсяци отговаряшь на писма-та ми. Исто тжй кжсо шж ти пишж, както и ты менѣ.

Прѣди нѣколко дни пратихъ по г. Мухина до г. х. Атанаса 6 листове отъ рѣчника ми, за да ся даджъ тебѣ. Слѣдъ нѣкой день шж ти пратж другы 5 или 6 листове.

Книгы-ты, что ти оставихъ лани, кога да трѣгнж за тука, вѣрвамъ, не ти трѣбватъ, та гы дай г. Хр. Гешеву да ми гы прати за Филибе.

Слѣдъ 15—20 дни азъ си отхождамъ оттука. Прѣди да трѣгнж шж ти пишж, нѣ ако приемж отъ тебе писмо да пишешъ, что си училъ прѣзъ годинж-тж, можаль ли си да слѣдувашъ добрѣ науки-ты и проч.

Костадина чякамъ да дойде тука прѣзъ Вѣнж; ако е стигнжлъ въ града ви, кажи му да брѣза, за да мя затече тука.

Рашку много здравіе.

Добро видѣние !

Н. Геровъ.

1174. — Спасъ Ивановъ искалъ да се прѣмѣсти въ Прага. Какво трѣбва да се прави.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 12/24 Юния 1857.

Любезный Спасе !

Слѣдъ толкова врѣмя едва дочякахъ твое писмо отъ 6/18 Април. Азъ не ти ся отговорихъ тутакси като го прияхъ, зачтото тогава наскоро отидохъ въ Одессж, та ся врънжхъ на 1/13 Юния.

Искашь да пишж на Г-на Тирка да тя пустне да идешъ въ Прагж да слѣдувашъ учение-то си, зачтото ти казвалъ Г-нъ Коста Павловичъ, че е пѣ-добрѣ тамъ за единъ ученикъ. Азъ не мож да разумѣж, като е пѣ-добѣ въ Прагж, зачто г-нъ Коста да остави оттамъ, та да прѣмине въ Вѣнж да ся учи. Отъ другж странж знаж, какво Вѣнскый университетъ ся слави за лѣкарство-то повече отъ Пражскый. Най-послѣ, и да е пѣ-добрѣ въ Прагж, Г-нъ Тирка може да не послуша мене да тя пустне да идешъ тамъ. Всичко си има рядъ, та ако искашь да идешъ въ Прагж, пиши ми по кои причины е пѣ-добрѣ тамъ, тогава азъ да пишж на владыкж-тж, та той да даде изволение на Г-на Тиркж да тя пустне да идешъ. Отсега занапрѣдъ ми пиши за Филибе, зачтото азъ по Петровденъ или една недѣля послѣ трѣбова да съмъ тамъ. Врѣмя има да идешъ въ Прагж, ако ся намѣри това за пжтно.

Казвашъ, че владыка-та и отъ дома ти не ти пишжтъ чясто; нъ ты още по-рѣдко имъ пишешъ и това не правишь добрѣ. Като писа менѣ тука; зашто да не пишешъ и Геру?

Добро видѣние!

Твой
Н. Геровъ.

На Г-на К. Павловича кажи, че щж отговорѣ на писмо-то му отъ Филибе.

1175. — Съвѣти на сестринецъ.

Коп. кн. 3. 322.

Г-ну С. х. Јованову.

Пловдивъ, 6/18 Февруаря 1859.

Не знаѣж, любезный Спасе, на что да отдамъ млъченіе-то ти, да ли че сте ся прѣдали на дълбоко въ учение-то, та сте заборавили всичко друго, или сте ся навдигнжли, та не марите за насъ. Или едно-то было, или друго-то, ако да размыслишь добрѣ, и ты самъ щешъ кажешъ, че не е пжтно така да прави чловѣкъ и менѣ много ми е мжчно, като ся заминувать години безъ да имамъ писмо отъ тебе.

Баща ти ми пише, че си отышьлъ въ Прагж, и не знае зашто и какъ, та мя пыта мене да му кажж, добрѣ ли си направилъ. Нъ азъ не мож му да отговорѣ прѣди да ми кажешъ, по кож причинж си оставилъ Вѣнж, за да идешъ въ Прагж. Азъ знаѣж, че ученици отъ другы-ты университеты въ послѣдни-ты години на учение-то си прѣминувають въ Вѣнж, зашто тамошный университетъ има повече срѣдство, за да ся усъвършенствува чловѣкъ въ лѣкарство-то, а ты си направилъ на опаки. За това и азъ не знаяхъ да расправж ничто на башж ти, и щж чякамъ да ми пишешъ, какво да му кажж. Научявамся, че когато си отышьлъ въ Прагж, не си ся обадилъ нито на Г-на Гешева.

Шестдесять фіорины, что си зель отъ Г-на Х. Гешева въ Вѣнж, платихся тука. Мысленно тя цѣлувамъ и желяж да си здравъ.

Найденъ Геровъ.

1176. — Прѣпоржчва се полякъ Яблоновски. Защо отива въ Турско. Лоши извѣстія за Доротея.

Пак. 44.

Прято 10 Августа 1860.

Любезный уйчіо Найдене!

Тврьдѣ отдавна ти не съмъ писалъ, и то, зашто-то незнаяхъ какъ да ти адресирамъ писмо-то; а по-право да ти кажж, не ти писахъ, зашто-то нѣмахъ ничто интересно да ти явж. Извѣстно ти е, че азъ бѣхъ лѣтоска въ село, и тврьдѣ ми е жялъ, че неможяхъ да тя видж; нъ тѣшж ся, че скоро щемъ ся видимъ. Азъ съмъ сега въ послѣднж-тж годинж въ мѣдицинж-тж, и до годинж трѣбва да положж испыты. Искамъ послѣ да останж, да слушахъ още нѣкои прѣдмѣти, нъ страхъ мя е, че ще ми омръзне чюжденинж-тж. Прѣди нѣколко дни ся запознахъ съ единъ полякъ Г-нъ Яблоновскы, той е единъ зрѣлъ и тврьдѣ добъръ чловѣкъ. Той ми кажж, че ще отпжтува за въ Турско, за да познае живота и обычаи-ты на тимошны-ты, и мя моли да го прѣпоржчамъ на нѣкои добры човѣци. Азъ намѣрихъ за добро тебѣ да го прѣпоржчамъ, и ти ся молиж, приими го добрѣ, запознай го и съ другы нѣкои, покажи му чтото му трѣбва и настави го въ по-нататъшно-то му пжтуваніе. Той знае добрѣ русскы, а разумѣва и другы-ты слявянскы нарѣчія. Често четж въ Блъгаріж лошава работы за владыкж-тж; азъ вѣрвамъ, че той е кривъ и искамъ ся по-подробно да ся научж за него. Менѣ трѣбваше да испрати владыка-та още прѣзъ Новембрія пары, а до сега нито писмо, нито пары съмъ добылъ. и тврьдѣ въ лошаво състояніе съмъ, нъ менѣ не е много мжчно, зашто то той е чясто заборавялъ на мене по пять шесть месяци, та съмъ вече навыкнжлъ. Бащи ми искамъ да пишж, нъ незнаѣж, гдѣ е сега клѣтникъ-тъ, въ Цариградъ ли или въ село. Сега ги неприключявамъ за баща ми писмо, зашто много врѣмя ще мине, догдѣ добыешъ това писмо, загова поздравлявамъ ты само, и баща ми, майкж ми, и всичкы

другы, а съ пощж-тж щж имъ пишж. Катоми явишь адрессо-то си, щж ти пишж по-често. Нарочно поздравлявамъ нанж Найденицж. Останѣте съ здравіе.

Прага 3/15 Февруар. 1860.

твой
Спасъ Ивановъ.

1177. — Характеристични бѣлѣжки за живота и отношения на Доротея съ своитѣ.

Пак. 44.

Приято 19 Юния 1861. Отгов, 30 Юния.

Прага $\frac{18}{6}$ Юния 1861.

Любезный уйчіе Найдене!

Писмо-то ти отъ 7 Юния заедно съ пары-ты прияхъ. Много ти благодарж уйчіе; вѣрвай по-голѣмо добро не можѣше ми направи. Трѣбва още да ти поблагодарж за съвѣтование-то; ты си по-разуменъ и по-опытенъ, затова съ драго срьдце слушаемъ твои-ты съвѣты. Какъ да ся обхождамъ съ владыкж-тж, само него незнаж. — Испрьво му всичко одобрявахъ, дору му и ласкаяхъ; и истинна дльго врѣмя му трѣпѣхъ, като видѣхъ, че само чрѣзь него мож да си сврьшж учение-то, нъ най-послѣ, когато той зачна, безчеловѣчески дася обхожда съ мене, тогава вече излѣзохъ изъ трѣпѣние, и отговорихъ му както заслужва. Много мя догнѣва на владыкж-тж, прѣди двѣ години, кога ходихъ дома, и баща ми ми ся така много оплаква отъ него. и още повече ся разгнѣвихъ, като ся научихъ, четой тврьдѣ варварскы постжпилъ съ покойный ми братъ Гера. Макарь ида ми докрывя много, трѣбваше да му прѣмльчж, нъ злѣ сторихъ, зачтото ся показахъ безъ характеръ, и голѣмж погрѣшкж направихъ. Владыка-та навикнжлъ само да ядосва одного и другыго; чтомъ ся видѣхме, накара мя да пишж Геру, че съмъ ся врьналь въ Турско, зачтото владыка-та неше вече да ми харчи; затова му ся мољж, тутакси да ми прати (Геро) 400 минцове, да идж даси сврьшж наукж-тж. Това ми диктува самъ владыка-та, и още притури противъ себе си укорения, ужъ отъ моѣ странж, и че азъ много съжалявамъ Гера. Что искаше — владыка-та съ това да направи, незнаж, само това знаж, че когато е добыль Геро това писмо, былъ е боленъ, и разумѣва ся че много е подѣйствовало на болестъ-тж му; кой знае да ли го не е то писмо утровило. Ето каквы глупавины прави владыка-та, таче не е чюдно, че човѣкъ излѣзе изъ трѣпѣние. Не малко ми е жяль, че владыка-та ся обхожда и съ бащж ми тврьдѣ немилостиво; баща ми му далъ пары-ты си, и сега въ старость си блѣска главж-тж насамъ нататѣкъ, дася прѣхрани, а пакъ владыка-та ся развява като кадиж, неше за никого да ся погрыжи. Азъ ся сега пакъ мољж на владыкж-тж, макаръ да мя е страхъ, че ще бжде напраздно. Много ти ся мољж уйчіе, пиши му и ты, и докажи му, че ще е щета за толкова врѣмя и затолкова пары, ако ми непомага още и тжж годинж. Азъ мыслж, че тебе ще послуша. По-добрѣ е да му неспомѣнувашъ, че си ми пратилъ пары, зачтото може да ся разядоса, а отъ другж странж, като ся научи, че ми си пратилъ пары, той неше ми прати тутакси. Пиши ми колко дльго ще ся забавишь въ Цариградъ, за да знаж гдѣ да ти пишж. Азъ ти ся много мољж уйчіе Найдене, ако ти е възможно прати ми още 15 минцове, зачтото повече отъ половинж пары-ты дадохъ за борчове, съ другы-ты едва ли щж мож единъ мѣсяць поминж, а тврьдѣ ся сумнѣвамъ, че владыка-та неше ми прати, баремъ не така скоро. Ако ти е възможно, щешъ ми направишь голѣмо добро съ това, а пакъ ако ми прати владыка-та, той ще ми прати повече, та щж мож да ти врьнж 15-тѣхъ минцове, ако не всичкы-ты.

Пакъ ти благодарж уйчіе Найдене, и мољж ти ся да ся погрыжишь за мене. Добро—видѣние

Твой
Спасъ Јовановъ.

Тука недобываме никаквы българскы новины, затова ти ся мољж азъ, и всичкы тукашны Българе, давно можешъ издѣйствува да добываме Българіж или Цариград. вѣстникъ. Ако бжде, дай имъ мой-тъ адресъ.

1178. — Съвѣтъ за женидба; не е врѣме за женене. Причинитѣ на това.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, $\frac{20. \text{Април.}}{2 \text{ Мая}}$ 1862.

Любезный Спасе,

На 6/18 Април. ти писахъ за отговоръ на писмо-то ти отъ 19/31 Марта. Послѣ прияхъ писмо отъ Г-ре Гешоглу и Райновъ, които ми казватъ, че сте искали и сте зели отъ тѣхъ, не както пишете менѣ, 60, а 200 фиорини, че Ви трѣбвали за испытъ, что има да дадешъ. Въ исто-то врѣмя ся научихъ изъ другъ пжтъ, че си щялъ да ся женишь по Великъ-день, та да не бы за това да си зель толкова пары. Право азъ никакъ не искамъ да повѣрвамъ това, зачтото, ако да е истина, не можъ да постигнж, слѣдъ женидбж-тж какво щешъ правишь, като още не си свръшилъ учение-то си и нито тамъ, нито тука можешъ да правишь хекимджиликъ, а другъ поминъкъ или имотъ ничто нѣмашъ. За това тя съвѣтувамъ, прѣди да ся рѣшишь на таково нѣчто, да прѣмислишь хубавѣ, въ какво положение щешъ влѣзешъ, ако направишь това, зачтото млади-ти лесно залюбватъ и въ замаянїе-то отъ любовь-тж всичко занепрѣдъ имъ ся прѣдставя най-лъскаво, нъ на дѣйствителность не е така. Другы доказателства за това не ти трѣбватъ; стига само да помислишь, че съ такжвж преждеврѣменнж и несвоеврѣменнж женитбж ся побрѣквашъ отъ да свръшишь учение-то си, което ще ти даде звание и поминъкъ за всичкий ти животъ, а человекъ безъ положение и безъ извѣстенъ поминъкъ какво е, не можешъ да не знаешъ, зачтото гы има насждѣ. Освѣнь тжж и толкова другы несгоды, помисли още какъ ще ся глѣдашь съ онжж женж, която тя зима ужъ да ж направишь честита, а то излиза съвсѣмъ наопаки. Помисли още, какво впечатлѣние ще направи това на родители-ты, които, както знаешъ, толкова ѣж оскрѣбени, и ся надѣвахж ты да гы утѣшишь. Вѣрвамъ, че тыя мысли ти сж минували прѣзъ ума, и не щѣшь да идешъ да постжпишь така безразсждно, и желяж пò-скоро да ми пишешъ, за да излѣзж отъ мерака, който ми даде това извѣстие. Кога свръшишь учение-то си и ся настанишь, тогава отъ женитбж-тж, истина, пò-добро нѣма, и можешъ да земешъ кожто щешъ, съ увѣрение, че щешъ да ж направишь честита истина.

Съ надѣждж за скоръ отговоръ, желяж ти онова, което ще бжде най-честито за тебе.

Твой уйче

Н. Геровъ.

1179. — Съвѣтъ какъ да постжпи Спасъ Ивановъ слѣдъ свръшване медицината. Нѣма помощь отъ никждѣ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 23 Августа 1862.

Любезный Спасе,

Писмо-то ти отъ 28 Юния прияхъ на 21 Юлия. Тогава-си не можяхъ да ти отговорѣж, зачтото Австрийска-та поща, спорядъ Бѣлградскы-ты събытия, не ходяше рядовно, каквсто и сега още не ся е оправила и досега, а послѣ бяхъ повтънъ, та прѣди 4 дни съмъ ся прибралъ. Кога прияхъ това писмо, баща ти бѣ тука та му явихъ желание-то, дѣто имашъ като свръшишь медицинж-тж, да изучишь и законовѣдѣние. На това той ми отговори, както ти пише въ притворено-то писмо, и азъ трѣбва да притурѣж, за твое увѣрение, че другаяче и не може да направи, зачтото, истина, не е въ положение вече да харчи. Колко отъ моѣж странж, азъ съмъ съгласенъ съ тебе, че ще да е добрѣ да имаме не десять, нъ и сто и десять правдословы. Нъ като нѣмаме сега почти никаквы учены, малко-то ония които сж имали случая да научять медицинж или друго нѣчто, да сж далечъ и тии отъ народа, това азъ не намирамъ за пжтно. Пò-добрѣ ще е дѣто да ся мажтъ да учять и другы работы, да ся прибержтъ сега да слугувать на народа съ онова, чтото знажтъ, а друго-то да оставять на другы да учять, та въ исто-то врѣмя да ся удвои число-то на дѣятели-гы. Освѣнь това единъ медикъ тука, въ сегашни-ты обстоятелства, може да принесе ползж несравнено повече отъ правдослова, и пò-добрѣ е и неиз-

бѣжно нужно е да ся удовлетворять прѣвъ насѣщны-ты потрѣбы, па тогава да ся глѣда и повече. Това е обще за всичкы-ты наши, дѣто ся учять.

А лично за тебе и не може да бжде и другояче. Баща ти, както ти казахъ и по-горѣ, не е въ положение да ти харчи. Оттука нѣма никаквж възможность да ти ся помогне; отъ Одессж да нѣмашъ никаквж надѣждж; азъ съмъ просилъ и по-малкы работы, нѣ не съмъ получилъ и най-малко нѣчто и не могж вече и да просж, таче и не е вѣрно, дѣто си ся научилъ, че тамъ има общество, което да помага да ся учять блѣгарчета. Иско-то могж да кажж и за Букурешскы-ты блѣгары. И така азъ не намирамъ никакъвж другъ колайлжкъ, освѣнь да дръжишь испытъ на медицинж-тж, па да ся приберешъ нѣйдѣ въ отечество-то, та и народа да ползувашъ и ты да ся поминешъ, освѣнь ако намѣришь ты нѣкое срѣдство за да продлѣжишь учение-то си. Прѣмысли и самъ и което намѣришь за по-добро, онова врыши. Повече не ти пишж, зачтото имамъ много работы, и това писмо, както може да видишь, е писано набрѣзо. . . . .

Желаж ти да си здоровъ и честить въ всичко и остаямъ съ неизмѣннж любовь за тебе

Твой
Н. Геровъ.

1180. — Изпращане кръщелно свидѣтельство. Доротей само една недѣля униятинъ, послѣ пакъ се повърналъ на фенерь.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 11/23 Яннуар. 1863.

Любезный Спасе,

Притварямъ ти, спорядъ желание-то ти, свидѣтельство за рождение и крыше, ние-то. Това свидѣтельство тука не може да бжде другояче, зачто-то, както знаешь. въ нашенскы-ты церкви не дръжатъ протоколы. . . . .

Владыка-та, братъ ти, истина показаль, че отъ Едрене отхожда за да стане униятинъ, и въ Цариградъ слѣзълъ при католици-ты, нѣ слѣдъ недѣлж ся врынжлъ на фенерь и отвелъ отъ униатскж-тж церквж Евдоксиадскый епископъ, Главатаря на Едренскы-ты униаты, Курукафж и другы.

Желаж ти благополучнж новж годинж и остаямъ

твой
Н. Геровъ.

1181. — Аптекарь съгласенъ да дойде въ Турско. Потрѣб- ниятъ капиталъ за една аптека.

Пак. 33.

Приято 22 Янн. 1863.

Виена $\frac{12}{24}$ Януар. 1863.

Любезный уйчо Найдене!

Почти два мѣсяци несъмъ добывалъ отъ тебе писмо, та мя е страхъ да не сте болни. Азъ ти съмъ писалъ три писма вътова расстояние. Послѣдне-то писмо ти пратихъ съ турскж-тж пошж, зачтото Теофанъ неписа прѣзъ неж недѣлж за Фи- либе. Въ него писмо ты пытахъ за нѣкои нѣща, които сж за мене тврьдѣ важни; надѣжмъ ся, че съ иджжж-тж пошж, щенъ ми отговоришь. Днеска ся разговаряхъ съ единъ аптекарь, които е свръшилъ аптекарскый-тъ курсъ, и осемъ години е служилъ въ тукашнж апотекж. Той е изряденъ мжжъ, и рѣшава ся да дойде въ Турско, съ условия, като ти писахъ въпослѣдне-то си писмо. Съ него ся разгова- ряхъ за апотекж, и той ми казва, че съ 100 двѣстѣ фиорины могж да имамъ всичкы потрѣбны лѣкове. Освѣнь това, той пристая, да учи брата ми Веля, та слѣдъ врѣмя той да прѣвземе работж-тж. Азъ незнаж къкво по-добро отъ това бы было, за мене и за брата ми. Азъти ся пакъ мољж да ми отговоришь, какъ мыслишь за това. Поздравлявамъ Нанж, Герчя и всичкы-ты другы наши и ваши. Добро видѣние.

Твой
Д-ръ Спасъ Јовановъ

1182. — Ключитѣ на Рашко Петровъ, на Гешовъ и на Теофанъ Райновъ за Н. Герова.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, $\frac{27 \text{ Септемвр.}}{9 \text{ Октомвр.}}$ 1863.

Любезный Спасе,

Имамъ на рѣцѣ три твои писма отъ 17/29 Августа и 8/20 и 15/27 Септемвр. Съ ходеніе-то си въ Узунджовж на панаира не можяхъ да отговорѣ на прѣвы-ты двѣ съ врѣмя. Въ тѣя писма ми пишешъ да ти проводж пары и по тоя поводъ ми казвашъ, какво сж писали и говорили Рашко, Гешевъ и Теофанъ за мене.

Всякой е свободенъ да пише и да казва каквото ще, та не бѣхъ ти отговорилъ ничто за тѣхнѣ милость, ала отъ писмо-то ти ся види като да тя е смѣтило писано-то и казано-то отъ тѣхъ, та, да ти дойде сръдце на мѣсто, азъ пакъ шж ти похвалѣ Рашка за голѣмж-тж проникателность, что има, та е открилъ въ мене такывы свойства, които досега никой другъ не е позналъ. Като има той такжвж способность само да види чловѣка и да го познае какъвъ е, както е позналъ мене само отъ единъ поглядъ, че съмъ горделивъ и якоглавъ, безъ да има случая да види гордость-тж и якоглавие-то ми, не щешъ му останешъ не отсраменъ и ты можешъ честити на братанци-ты и на сестринци-ты му още по-добрь чиче и уйче.

А пакъ Гешевъ ако е писалъ нѣчто негодно за мене, нека му е просто, зачтото е направилъ това въ трапность-тж си слѣдъ разговора ни, въ които му дадохъ да разумѣе, че ты нѣмашъ оставены у мене пары подъ тѣхнѣ заповѣдъ.

Колко за Теофана, друго нѣма что да кажѣ, освѣнь да пожалѣж, че и разумъ и свѣсть не ся оставятъ въ наслѣдство, та да разумѣва, что му пишѣтъ и да ся свѣстява, кога пише.

Нъ тѣя сж все праздны работы, които може да оставимъ и на странж, а за пары, что ми пишешъ да ти проводж, това е дѣто ми докарва мжкж . . . . Повече не ти пишѣж сега, че бы на брьзо.

Твой
Найденъ Геровъ.

1183. — Костадинъ Геровъ боленъ въ Вѣна. Спасъ Ивановъ се грижи за него.

Пак. 44.

Приято 14 Ноемвр. 1863. Отгов. 22 Ноемвр.

Виена $\frac{10}{22}$ Ноемвр. 1863.

Любезный уйчо Найдене!

Въ послѣдне-то си писмо ти явихъ, че съмъ дръжялъ испытъ, и че уйчо Костадинъ дойде тука да ся лѣчи. Сега ти пишѣж по-надлъго за уйчя Костадина: Той бѣше сиромашъ-тъ много злѣ, кога дойде тука, нъ слѣдъ нѣколко дни му стана по-добрь; и ные мыслехме, че щемъ го избавимъ. Виенскый-тъ климатъ е много лошевъ за тѣя болѣсти, затова намыслихме да го пратимъ, въ по-топлъ климатъ; нъ догдѣ да видиме, гдѣ ще бжде за него по-сгодно, стана му пакъ злѣ, затова трѣбваше да чѣкаме колко годѣ да ся оправи, па тогава да го пратиме; нъ злощастный уйчо Костадинъ, отъ день надень по-злѣ и по-злѣ утиваше, и като така много отпадна, чгото и отъ кровати си неможѣше да слѣзе, тогава той поиска да го прѣмѣстиме въ болницж-тж, зачтото само тамъ можѣтъ да му слугуватъ както трѣбва. Прѣди еднж недѣля го прѣмѣстихъ въ болницж-тж на по-добро-то отдѣление, гдѣто заплатихме 6 минцове за единъ мѣсяць; тамъ има всичко по-добрь. Ты знаешъ уйчо, че ми не е уйчо Костадинъ хладнокрѣвенъ, па затова можешъ да си помыслишь, че азъ съмъ ся отъ сръдце старалъ да му ся помогне; нъ за злощастие наше и па цѣль народъ, всичко бѣше напусто; — уйчо Костадинъ едва ли ще живѣе още десять дни! Къкво впечатление ми прави уйчо Костадинъ! Вѣрвай уйчо Най-

дене, и азъ съмъ половина болѣнь. Испытъ и мысли, че съмъ слабъ, та и мѣне може да постигне уйчова-та Костадинова сждбина, съссыпахаме, та мя е страхъ за здравие-то си. Съ иджщж-тж пощж пакъ щж ти пишж. — Поздравлявамъ Нанж.

Твой

Д-ръ Спасъ Јовановъ.

1184. — Костадинъ Геровъ умрѣлъ въ Вѣна.

Пак. 44.

Виена $\frac{17}{29}$ Ноемвр. 1863.

Любезный уйчо Найдене!

Съ послѣднж-тж пощж ти писахъ, че уйчо Костадинъ е много злѣ, и че нѣма надѣждж да му ся помогне. Днесъ ти явѣвамъ сънаскръвено срьдце, че уйчо Костадинъ ся помина вчера въ единъ сахата слѣдъ обѣдъ. Утрѣ щемъ го погрѣбемъ. Азъ щж сятрудж да го погрѣбеме както му пристои. Въ тукашнж-тж грѣкж черквж щжтъ го опѣять, и тогава щемго погрѣбемъ на православны-ты тукашны гробища. Щѣлъ быхъ дати пишж повече, ала нѣмамъ доста врѣмя, зачто-то трѣбва да нарѣдѣмъ чтото ще трѣбва за погрѣбението. До недѣлѣ щж ти писа пакъ. — Поздравлявамъ Нанж и другы-ты наши. Страхъ мя е като ми напишете отдавна, та незнаж здрави ли сте.

твой

Дръ Спасъ Јовановъ.

1185. — По болестъта на Костадинъ Геровъ въ Вѣна.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, $\frac{22 \text{ Ноемвр.}}{4 \text{ Декемвр.}}$ 1863.

Любезный Спасе,

Писмо-то ти отъ 10/22 Ноемврия мя наскръби бескрайно съ извѣстие-то за неблагоприятный ходъ на болѣсть-тж на уйчя ти, брата ми, Костадина. Съ нетръпѣние чякамъ утрѣ да дойде пакъ поща-та, та дано да донесе приятно извѣстие, че ся е обрнжла на пѣ-добро болѣсть-та му.

Много ми е мжно, че не мож да пишж нему истому, а причина-та е че той ми е срьдить, та може писмо-то ми да го смжти, което азъ не желяж да му правж въ болѣсть-тж му. Мжно ми е такожде като мыслж, че тая срьдня може да е причина дѣто той, намѣсто да дойде тука да ся лѣкува, отыде въ Вѣнж, дѣто климатъ-тъ е немалко противенъ на здравие-то му. Азъ, като чтомъ ся научихъ, че има намѣрение да иде, както ми казахж, въ Вѣнж или въ Букурешъ да ся лѣкува, съ прѣвж пощж му писахъ, че ще стори пѣ-добрѣ да дойде тукъ, нѣ писмо-то ми, както ся научихъ послѣ, не го затекло въ Софиж. Така и сега не ти пишж отука да направите така или инакъ, не знаж какъ ще ся посрѣшне. Затова остая та както видите че е пѣ-добрѣ, така да ся направи за да му ся помогне на болѣсть-тж. Едно само щж ти кажж, да пазишь та ако да видишь, че като ся научи, че ти съмъ писалъ за него и что ти съмъ писалъ, това може да подѣйствува злѣ на него, то хичъ да не му обаждашь. Това прѣдпазваніе считамъ за потрѣбно, зачто не желяж на никой начинъ нито волею, нито неволею да го отяготж и мољж Бога да му е на помощь.

Притварямъ ти писмо отъ башж ти и чякамъ отговоръ на писмо-то ми отъ 15/27 тоя Ноемвр. — Добро видѣние!

Твой

Н. Геровъ.

1186. — Отношенията между двама братя. Последнитѣ мисли и желания на Костадина Геровъ.

Пак. 44.

Виена $\frac{1}{13}$ Декемвр. 1863.

Любезный уйчо Найдене!

Писмо-то ти отъ 15/27 Ноемвр. прияхъ. Въ това писмо ми пишешъ, че си казалъ Јованчу Гешеву да ми даджтъ тука 30 #; а за уйча Костадина съвѣмъ нищо неспомѣнуваше. Азъ ти неотговорихъ тутакси на това писмо, зачтото, ако ти отговорѣхъ, трѣбваше да ти пишеж и за покойный-тъ уйча Костадина шо-годѣ; а понеже ты ми и неспомѣнуваше за него, азъ бѣхъ въ недоумѣние какъ да направѣж, и прѣдпочетохъ да чѣкамъ второ писмо отъ тебе, та да знаѣж какъ да ся владѣж. — Вчера прияхъ и друго писмо отъ тебе, въ което отъ сръдце съжалѣвашъ уйча Костадина. Сега можъ да ти пишеж по-надлъго за уйча Костадина. Ето что ми приказва той самъ.

Кога да тръгнѣж отъ Цариградъ за Софиѣж, най-голѣмо-то ми желание бѣше да минѣж прѣзъ Филибе и село, па плачехъ като помислѣхъ, че за да минѣж прѣзъ Филибе трѣбва да си нарушиж клѣтвж-тж; и така азъ трѣбваше да трѣсж другъ пѣтъ завѣ Софиѣж. Като дойдохъ въ Софиѣж, видѣ ми ся много лошево, нѣтрѣбваше да сносимъ всичко; ала това небыло доста; азъ ся скоро и разболѣхъ, и то отъ лошевж болѣсть.

Тукъ ми каза уйчо Костадинъ, че ималъ доста понятия за грѣдни-ты болѣсти; и наистинна, той си имаше еднѣ русскѣ брошюркѣ, подъ имя Чехотка. Послѣ продължи: Като видѣхъ, че отъ день на день ми по злѣ отиваше, а въ Софиѣж нѣма докторъ да ми помогне; тогава почнахъ да мыслиж, да идѣж въ Филибе, което ми и самъ Филаретовъ пишеше; нѣ азъ и въ това бѣдно положение, нещѣхъ да си погазѣ рѣчь-тж, и прѣдадохъ ся на сѣдѣж-тж си. Слѣдъ нѣколко недѣли, като тврѣдѣ испаднахъ, намыслихъ да идѣж извънъ Турско да трѣсж помощь. Искахъ да идѣж въ Бѣлградъ или въ Букурешъ, нѣ пашя-та Софійскій казалъ, че затамъ неможе да ми даде тескере, зачтото тамъ было плъно съ русскы шпione; а освѣнъ това, казалъ пашя-та, менъ е порѣчяно отъ Цариградъ да внимавамъ надъ тоя човѣкъ, и да го непуштамъ да излѣзе отъ тука. Послѣ като видѣ и самый-тъ пашя че съмъ злѣ, казалъ: ные ше му дадемъ тескере даиде въ Виенѣж, и азъ го съвѣтувамъ да иде по-скоро, зачто може да ми порѣчатъ отъ правителството да го пратя въ Цариградъ, а той както е болѣнъ ше умрѣ по-пѣтя. И така азъ трѣбваше да дойдѣж въ Виенѣж. Сега съмъ тука, оставямъ-ся на ваши-ты рѣщѣ, ако е възможно помогнете ми.

Уйчо Костадинъ искаше да го намѣстиме въ болницж-тж, зачтото тамъ ше минува по-ефтино; нѣ азъ го прѣдумахъ да неходи въ болницж-тж и му намѣрихъ одаѣж въ сѣщж-тж кѣщж, гдѣто и азъ сѣдѣж. Тука бѣше му отъ всѣкѣ странѣ добрѣ, и азъ макаръ да учяхъ тогава за испытъ, ходѣхъ чясъ почясъ при него. Чтомъ дойде уйчо Костадинъ тука азъ му спомѣнахъ, че тукашный-тъ климатъ нее за него, ала ные неможехме да го пратиме тутакси въ здравъ климатъ, зачтото бѣше ся съсыпалъ отъ пѣтя, и затова трѣбваше да чѣкаме да ся поправи, па тогава даго пратиме. И наистинна слѣдъ нѣколко дни стана му по-добрѣ, и ные хесапехме гдѣ е по-добрѣ и по-лѣсно да го пратиме. Между това той стана по-весель, и клѣтникъ-тъ мыслише, че ше ся избави; нѣ наскоро му стана пакъ злѣ, и отъ тогава болѣстѣта му всякой день ся усиливаше, и за кратко врѣмя тврѣдѣ много изпадна. Тогава несамо ные нѣ и самъ той видѣ, че е всичко напраздно, че нѣма помощь, и като бѣше така много ослабналъ, чтото, и отъ постелѣж-тж неможѣше да стане; поиска да го прѣместиме въ болницж-тж, гдѣто слѣдъ двѣ недѣли ся поминѣж. Азъ ти писахъ на другый-тъ день, че ся е поминалъ, и погрѣбахме го спорядъ както ти пишяхъ. Разноска-ти за погребение-то е платилъ Теофанъ.

Скоро щемъ ся видимъ, па щѣж ти приказа по-надлъго за уйча Костадина. Сега можъ само това да ти кажиж, че уйчо Костадинъ ти бѣше много сръдитъ, което не малко му е навредило. Да е добыль твое-то писмо, което си му прагилъ въ Софиѣж, тогава възможно да бы заборавилъ на всичко, па бы утишилъ въ Филибе. Сега е всичко напусто. Сега ниостая да жялимъ, ные и цѣль народъ.

Поздравлявамъ Нанѣж и всички-ты други. — Добро видѣние.

Твой

Д-ръ С. Јовановъ.

1187. — Спасъ Ивановъ иска да се усъвършенствува въ медицината. Какъ мисли да нареди аптеката си.

Пак. 44.

Приято 5 Яннуар. 1864. Отгов. 17 Яннуар.

Виена 24 Декемвр. 1863.

Любезный уйчо Найдене!

По-прѣди ти писахъ за уйчя Костадина; сега пакъ за мене. Азъ трѣбва на всякой начинъ да останж тука, още три чети́ре мѣсяци. Ты ми казваше, че ако искамъ да дотѣкма всичко, то нѣма край. Това е истинна така, нѣ трѣбва баремъ неизбѣжно потрѣбно-то да дотѣкма; а затова трѣбва непрѣменно да останж тука още три-чети́ре мѣсяци. Азъ искамъ съ чистж сѣвъсть да бждж докторъ. Не е нужно да ти разяснѣвамъ всичко надлъго; ты си разумѣнь, и ако мя недрѣжишь още задѣте; тогава щешъ ся постарашъ, да мож да допѣлнж и онова, което неизбѣжно ще ми трѣбва. Азъ мыслиж, че и тебѣ нече е все едно: да съмь добъръ докторъ, или само по имя и по дипломж. А да ли е дотолкова злѣ работа-та, что́то ни нѣколко мѣсяци да немож да ся удрѣжж тука; и ако се задлѣжж нѣчто, да ли нѣщж мож да ся изплатж? Ты най-добрѣ знаешь, че отъ учены-ты Блѣгаре, само докторъ може да ся поминува въ Турско добрѣ; нѣ разумѣва ся, ако е докторъ-тъ врѣденъ да си заслужи реноме. Да си задобыж реноме, то независи отъ мене, тука трѣбва и вые да принесете, особено ты, уйчо Найдене. Ты си съ голѣмо влияніе, и что́то кажешъ. то ся обожява отъ сѣкыго; и затова ты казвамъ, че ты като мой уйка, а още и добродѣтель и учитель, трѣбва да ти е драго, и затова трѣбва да ся стараешъ, да мя запознаешъ съ хората, отъ които ще зависи моя-та честь. Азъ мыслиж да бждж въ Едрене, зачтото вѣрвамъ, че тамъ ще ми бжде най-добрѣ. Да останж въ село, то знамъ, че и ты самъ нещешъ одобришь. Небы было злѣ да бждж въ Филибе, нѣ тамъ има доста докторе. За да мож да спечелѣж пары, трѣбва да имамъ и свож апотекж. Ты знаешь, че аптека-та дониса много повече, нежели визиты-ты; особено въ такъвъ голѣмъ градъ, какъвъто е Едрене. Апотекаринъ щж си доведж отъ Прагж, който е сврышилъ апотекарскый курсъ, и нѣколко години е служилъ въ Апотекж. Той ще пристане да дойде като му обѣщаѣж да го хранж, и освѣнь това да му плашамъ въ годинж-тж до 3000 грошеве. Да имамъ изъ Турско апотекаринъ, той едва ли ще пристане на това условие; а нече ми врыши ни четвъртинж-гж, что́то ще ми сврыши тукашенъ апотекаринъ. Азъ мыслиж да имамъ Велчя при мене, и ще ся учи отъ апотекаринъ-тъ, потрѣбно-то за апотекж-тж. За двѣ години ще може да ся научи; тогава ще ми бжде Велчо апотекаринъ, а другый-тъ щж оставж. Така щемъ бждемъ и двоица честити. Азъ неувидамъ, кѣква пѣ-добрж работж бы нашли за Велчя. Бащи ми ще е мжно, че нещж бждж въ село, нѣ той ако ми желае добро-то, нече ся противи натова. Кога ся врыж, щж си останж въ село единъ два мѣсяци; а послѣ пакъ щемъ ся виждаме съ нашы-ты. Пиши ми, уйчо Найдене, что́то мыслишь ты. Синца вы поздравлявамъ, и желаѣж ви суровж веселж годинж и догодинж съ здравие.

твой

Д-р Спасъ Јовановъ.

Моляж ти ся, кажи на Гешевци да пишѣтъ Теофану, да ми дава пары, кога ми потрѣбватъ; зачтото сега трѣбва на врѣмя да добывамъ пары, зада мож да слушамъ потрѣбны-ты курсове. Разумѣва ся, на мой хесапъ.

Спасъ.

1188. — Голѣма потрѣба да има Спасъ Ивановъ собствена по-пѣлна аптека.

Пак. 44.

Виена $\frac{9}{22}$ Февруар. 1864.

Любезный уйчо Найдене!

Съ послѣднж-тж пощж ти писахъ, ала ти неявихъ, че ти пращамъ полицж за 40 #, зачтото полицж-тж писахъ, послѣ откакъ бѣхъ запѣчятилъ писмо-то. Въ него

писмо ти явихъ само, че съмъ приялъ напръдни-ты 30 ₺, и че послѣ съмъ зималь отъ Теофана още пары. Кога прѣдадохъ писмо-то Теофану да ти го прати; той иска да му дамъ полицѣ за 40 ₺, та кога ми потрѣбвать пары, да може да ми даде. — За апотекж, истинна, че ще е мжно, да си имамъ още изъ начало своѣ; ала ако остава послѣ отъ какъ ся настанж, да ся грыжѣ за апотекж; тогава още по-мжно ще бжде. Тукашень апотекаръ бы ся рѣшилъ да иде съ мене въ Турско, ала самъ да трѣгне отъ тука, едвали. Както ся научявамъ въ пловдивскы-ты аптеки нѣма всичкы-ты потрѣбны цѣрове, и то, зачтото нѣмать врѣдны апотекары. Вѣр-вамъ, че едренскы-ты аптеки и апотекары сѣ въ всяко отношение по-лошевы. А какъ щѣ да лѣкувамъ, когато липцвать най-нуждны-ты цѣрове, а отъ другѣ странѣ нещѣ смѣѣ да ся ослонѣ на неврѣденъ апотекаръ. Има и другы още мжнотѣ, които отъ сега прѣдвиждамъ. Догдѣто нѣмамъ своѣ апотекж, чясто щѣ да дохождамъ въ такъво положение, чтото нещѣ знаѣ, какъ да си помогнѣ; и това може да ми почерни знание-то. А и азъ самъ щѣ бждѣ тогава неспокоенъ, когато знаѣ, какъ, а неща имамъ, съ что. Освѣнь това, че съ апотекж-тѣ и азъ и Велю, щемъ бждемъ щастни, несъмнѣвамъ. Въ голѣмъ градѣ, кикто е Едрене, даима човѣкъ апотекж, значи много нѣчто. — Разумѣва ся, че тутакси нещѣ имамъ, Господъ знае, каквѣ апотекж, нѣ доста е да ѣ имамъ своѣ; таче отъ врѣмя на врѣмя, щѣ ѣ усъвършенствувамъ. — Глѣдайте, уйчо Найдене, давно може нѣкакси да ся нагласи, та догдѣ съмъ тука да ся постарая за всичко что ще ми трѣбва завѣ апотекж-тѣ. Испрѣво ми ся доста лѣкове за 150—200 фиорины. — Поздравлявамъ Нанж, Герчя и всичкы-ты другы наши. — Добро-видѣние.

твой

Д-ръ Спасъ Јовановъ.

1189. — Спасъ Ивановъ неустановенъ. Кои градове имать потрѣба отъ лѣкаръ.

Пак. 44.

Пловдивъ 10 Августа 1864.

Любезный уйчо Найдене!

Прѣди пять дни дойдохъ въ Пловдивъ да ся расходѣ, и слѣдъ три четьре дни хесапа пакъ да ся врьнѣ въ село. Азъ още не съмъ ся рѣшилъ, гдѣ да останѣ, а пакъ тѣѣ да ся размаивамъ, много ми е мжно, та щѣ глѣдамъ по-скоро да ся настанж. Научявамъ ся, че въ Русчукъ мя чѣкать, и граждане-ти ще ли да ми пишять, та да мя поканять. Въ хасково има праздно мѣсто за лѣкаръ, за което правителство-то плаща 12,000 гр. на годинѣ-тѣ. Въ Пазарджикъ такожде нѣма добаръ лѣкаръ. Трѣбва да ся рѣшѣ за едно мѣсто, па мя е страхъ, да си неизберѣ най-лоше-то. Азъ щѣ останѣ въ село още нѣколко дни, та да сѣ увѣрѣ, съ каквы условия искать селяне да мя задрѣжять. Пиши ми какво мыслишь ты, гдѣ ще е по-добрѣ? — Азъ съмъ у Консулато-то на квартиру, а на обѣдъ и вечера у Г-на Чалжкы.

Поздравлявамъ Нанж и Герчя. Колко ще ми е жялно, ако непрѣлѣгне да ся видимъ скоро! Добро видѣние.

Твой

Д-ръ Спасъ Јовановъ.

1190. — Неизносно да живѣе Спасъ Ивановъ въ Копривщица. Цѣнцаринъ лѣкаръ.

Пак. 44.

Приято 17 Ноемвр. 1865. Оггов. 18 Ноемвр.

Копривщица 16 Ноемвр. 1865.

Любезный уйчо Найдене!

Баща ми си дойде живо и здорово, и много ся радва, че е настанилъ и Велчя, и то по-добрѣ отъ както мыслише. Радвамъ ся я азъ, зачтото Велчо ще е при тебе въ всяко огношение добрѣ. — Слушямъ, че въ послѣдны-ты дни ся появила холера-та въ Пловдивъ повечко; нѣ дано ся е пакъ потаила.

Щѣлъ быхъ да знаѣхъ, да ли сте говорили съ бащѣ ми, нѣчто за мое-то сѣ-
дѣние въ Копривщицѣ; защото баща ми ми съвсѣмъ ничто неспомѣнува. Азъ ся
пакъ надѣямъ да си му спомѣналь, че не е добръ за мене да живѣѣхъ въ село.
Освѣнъ гдѣто морално много изгубихъ; хесана, че за 15 мѣсяци съмъ спечелилъ
заедно съ Шпицариѣ-тѣ 12.000 гр. За настоящѣ-тѣ годинѣ мя е страхъ, че ще
бѣде още по-злѣ, защото-то сега имамъ само 29 кжци подписани. Да бѣше ся мах-
наль баремъ Цѣнциаринѣ-тѣ оттука, тогава ще ми е много по-добръ. До сега бѣхъ
къмъ казаный съвсѣмъ хладнокрѣвенъ, нѣ отъ сега щѣ почнѣ да го гонѣ, па ма-
каръ дошла работа-та чѣхъ до Пловдивъ. Спомени и на челеби Георгаки, че трѣб-
ва единъ шпионинъ да сѣ изгони отъ помежду ни.

Поздравление Нани и Герчу.

твой

Д-ръ С. Јовановъ.

1191. — Трѣбва да се махне отъ Копривщица цѣнциаринѣ-тѣ
лѣкаръ.

Пак. 44.

Приято 22 Дек. 1865. Отгов. 23 Дек.

Копривщица 21 Декемвр. 1865.

Любезный уйчо Найдене!

Прияхъ писмо-то ти отъ 9 Декемвр. Щѣ чѣкамъ да ми явите, кѣкво е напра-
вилъ Г-нѣ Георгаки за Хаскыю, селяне усѣщать, че азъ нещѣ останѣ въ село за
много врѣмя, па ся чюдять, какъ щѣтъ ся подложать пакъ на Цѣнциарина; нѣ азъ
щѣ имъ направѣ добро, та прѣди да излѣзѣ изъ село, щѣ изгонѣ цѣнциарина.
Да ли не е добръ да пишѣ Г-ну Георгаки, да яви на Пловдивскѣ-тѣ полициѣ,
че трѣбва да ся махне тоя цѣнциаринѣ. Прѣзъ мѣсници щѣ глѣдамъ, ако е що-годѣ
добро врѣмя-то, да дойдѣ въ Пловдивъ.

Поздравлявамъ всинца вы, и желяѣ вы весели праздници.

Твой

Д-ръ С. Јовановъ

1192. — Ходатайство да се намѣсти синѣтъ на Т. Дога-
нѣтъ нѣйдѣ на учение.

Пак. 44.

Копривщица 8 Марта 1866

Любезный уйчо Найдене!

Много пжти ми ся моли Г-нѣ Т. Догановъ, да тя попытамъ: добръ ли ще
стори да прати сына си да ся учи въ Пловдивъ въ Протестантско-то училище.
Знаешъ, че нѣгова милость не е на прѣво-то си състояние, та неможе да харчи за
дѣца-та си да ся учать; а понеже желяе да ся учать, трѣси да ги намѣсти въ нѣ-
коѣ училище, въ което да имать всичко потрѣбно за прѣпытание. — Слушахъ прѣди
нѣколко години, че ся е отворило ново училище въ Николаевъ въ Южнѣ Россиѣ.
Въ това училище ужъ прибирале Блѣгарчета на правителствено иждивение. Вамъ
трѣбва да е познато, затова ся молимъ да ни явите. — Много ще ся радва чичо
Тодоръ, ако прилѣгне да си намѣсти дѣте-то въ Россиѣ.

Поздравление на всичкы-ты.

твой

Д-ръ С. Јовановъ

1193. — Макари и възглавници за царския сарай. Кой ще
плати за тѣхъ.

Пак. 44.

Копривщица 15 Марта 1866.

Любезный уйчо Найдене!

Почти прѣди двѣ години, пишаше челеби Георгаки, до мене и до селск. ве-
кылинъ, Неся, че му зарѣчалъ паня-та да яптѣрдишеме макаты и възглавници за
царский сарай. Слѣдъ чѣтыри мѣсяци ся приготвиха макаты-ты и възглавници-ты, и

пратихъ ги на челебы Георгаки. Той ги прѣдалъ на пашѣ-тѣ, и казалъ на тогавашный селск. векиль, Хаджи Рале, (зачтото Нешо си бѣше вече излѣзълъ) да иска пары-ты за макаты-ты отъ пашѣ-тѣ. Хаджи Рале, като искалъ отъ пашѣ-тѣ пары-ты 1600 гр., а той му казалъ: кога приближи да ся приключи годишный селскый хесапъ, да прихванѣтъ тыя пары, за макаты-ты, на санджка. Прѣди да ся приключи годишны хесапъ, влѣзе за векилинъ Илия Карагюзъ-тъ. Не знаѣхъ зашто, въ приключивание-то на хесапа не сѣхъ прихванали макаты-ты. Прѣди нѣколко недѣли ся уллучили въ Пловдивъ и ланскый и сегашный векилинъ; и като ся научилъ Хаджи Рале, че Илия още не е прихваналъ пары-ты за макаты-ты, утишълъ да иска пары-ты отъ пашѣ-тѣ Паша-та му казалъ: пары-ты сѣхъ готовы; нѣ понеже сѣхъ макаты-ты, прѣзъ челебишкѣ рѣкѣхъ ладени; трѣбва и челеби Георгаки да ся намѣри тамъ, та тогава да му даде пары-ты. Челеби Георгаки, незнаѣхъ за коѣхъ причинѣхъ се ненамѣрилъ тамъ, и пары-ты остале пакъ неплатены. Селяне ме подканѣтъ уврѣме да си трѣси пары-ты за макаты-ты, зачтото село-то по никакъвъ начинъ неможе да тѣгли тыя пары. Понеже паша-та днесъ-утрѣ трѣбва да си иде, и макати-ти да останѣтъ неплатени, остая азъ да тѣгла зарарѣ-тъ. Затова Ви ся моля, явѣте и на челебы Георгаки, та чрѣзъ него давно да ся извадятъ тыя пары, за да нетѣгль азъ неправедно. Въ случай, ако видите, че немогѣтъ ся извади сега пары-ты, тогава Ви ся молиме да направите потрѣбны-ты постѣпки; за да могѣтъ тыя пары да ся трѣсѣтъ отъ новий-тъ паша.

Поздравление на всички-ты,

вашъ

Х. Иванъ Спасовъ.

1194. — Хаджи Христо въ Копривщица. Какво да се прави съ него.

Пак. 44.

Приято 9 Янн. 1870. Отгов. 10 Янн.

Любезный уйчо Нийдене!

Братовчедъ ми, Христіо, стигна въ село. Той си признава, че е направилъ голѣмъ погрѣшкѣ, гдѣто не е щѣлъ да Ви ся обади на трѣгание; затова често спомѣнува: уйчо Найдень трѣбва да ми е сръдитъ, да ли ще мя прости! Той иска да иде да ся види съ бащѣ си, нѣ ще чѣка и Ваше-то съизволение, затова Ви ся моли да му явите тѣхъ недѣлѣхъ, бива ли да иде, или не. Трѣбва истинна нѣкъкъ да му поласкаемъ, да не бы друго-яче да го изгубимъ, зачтото ся познава, че нѣгови-ты възпитатели сѣхъ го добръ убѣдили.

Писахъ Ви минѣлѣхъ-тѣхъ недѣлѣхъ, и почто ми неотговорихте до сега, надѣямъ ся, че закѣснявание-то ще е хайрлия.

Баща ми Ви яви минѣлѣхъ-тѣхъ недѣлѣхъ, че Марія пристая да бѣде у Васъ; незнаемъ прияхте ли онова писмо.

Поздравлявамъ вы всички.

твой

Копривщица 870 Януар. 8-ый.

Д-ръ С. Јовановъ.

1195. — Поведението на покатоличения хаджи Христо. Да се прати при баща му.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 10 Яннуар. 1869 (? 1870).

Любезный Спасе,

Брѣзамъ да отговорѣхъ на писмо-то Ви отъ 8 тоя Яннуар. въ което ми казвате за Христо, че ся кае за грѣшкѣ-тѣхъ, что е направилъ да иде оттука безъ да ми ся обади, и иска прощѣхъ. И самъ Христо ми пише исто-то, нѣ случися на брѣзо, та нѣма врѣмя да му отговорѣхъ, затова щѣхъ моля Васъ да му дадете потрѣбны-ты наставления, зачтото, право да Ви кажѣхъ, владѣние-то му никакъ не ми ареса. Кажѣте му, че не е прилично да осѣжда чловѣкъ бащѣ си, каквото что прави той прѣдъ всякого, и да го наричѣ съ такывы неприличны имена, ако ще бы и найлошъ да е баща му, а още по-непростено е това на чловѣкъ каго него, който още

нищо не е показалъ, за да ся види че е по-достоенъ отъ бащж си. Има и повече нѣчто да му ся казва, нѣ врѣмя-то е кжсо, та не щж пристигнѣ да Ви пишѣмъ всичко; вѣрвамъ обаче, че и Вы сте го познали, та да знаете, какво трѣбва да му ся говори. Ако му е мжчно, че не му съмъ отговорилъ на писмо-то, кажѣте му, че нѣмахъ врѣмя, нѣ и да имахъ врѣмя, трѣбваше пакъ да помислѣмъ, бива ли да му отговорѣмъ или не, кога той ми пише като сестринъ ми сынъ, и ся подписва Михаилъ, а азъ нѣмамъ сестринъ сынъ Михаилъ.

Казвате ми, че трѣбва да го поласкаемъ, да не бы другояче да го изгубимъ, зачтото негови-ти възпитатели сж го добрѣ убѣдили. Нѣ азъ не виждамъ у него никакво убѣждение, а само еднѣ безхарактерность; и ако е това отъ възпитание-то, то ще рече, че възпитатели-ти не сж му внушили ничто добро, а само сж го развратили. Щете речете, че го сж направили католикъ, нѣ и католикъ добрѣ не е станѣлъ, и ако да сждимъ по онова, что е говорилъ тукъ прѣдъ дѣца-та, то не католикъ, а никакъвъ не е, та не знаѣмъ какво да го правимъ.

Баща му телеграфира да му дадемъ двѣ лиры турскы и да го пратимъ при него, та вижте да го испратите по-скоро. Велче пише на бащж Ви отдѣ да му ся дадѣтъ двѣ-ты лиры. Ако нѣма дружинѣ, проводете го съ нароченъ чловѣкъ да го заведе.

Повече не Ви пишѣмъ, че бы на брѣзо.

Желаѣмъ ти да прѣминешъ новж-тѣ годинѣ съ здравѣ и благополучиѣ въ всичко.

Вашъ

Н. Геровъ.

1196. — Хаджи Христо пратенъ въ Копривщица да се учи
и кае.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 5 Ноемвр. 1870.

Любезный Спасе,

Христо Хаджи Ганчевъ Кжлевъ, откакъ ходилъ въ Цариградъ и оттамъ съ униятскый владыкѣ Рафаиль ся врънѣлъ въ Едрене, най-послѣ тыя дни дойде пакъ тука, ужъ раскаялся вече и съ намѣрение да не ходи вече при католици-ты. До колко ще дръжи това раскаянѣ, не знаѣмъ, нѣ какъ да е, азъ не мѣж да го дръжѣмъ тука по причины, които сега не щж расправямъ; за това го проваждамъ въ Копривщицѣ да сѣди тамъ у нѣкои отъ роднины-ты си и да ходи да ся учи въ училище-то нѣколко врѣмя, доклѣ да видимъ, какъ ще иде. Колко за разноска ты му азъ опрѣдѣлихъ да му ся даватъ по 50 грош. на мѣсяцъ, нѣ да му гы дамъ тука и изеднашь, той не знае, какво харчи, и ще гы похарчи заведнашь, па послѣ не ще има. Затова сторѣте добрѣ та му давайте отъ врѣмя на врѣмя по нѣколко пары, нѣ да не заминувать отъ 50 грош. повече на мѣсяца; а по-добрѣ ще да е да ся разумѣете съ оныя, дѣто ще сѣди въ кжщж-тѣ имъ, та тѣмъ да давате пары-ты. Добрѣ ще бжде, ако ся намѣри нѣкой, дѣто да иска да ся учи Французскы, да го учи той, та да зима нѣкоѣ парѣ. А най-много Ви ся мољѣ да го наглядвате да видите, какъ отыва, и учи ли ся добрѣ, и съ врѣмя да ми явявате всичко. Колкото пары дадете за него, азъ щж Ви гы врънѣмъ, когато ми пишете, колко сте дали.

Пишѣмъ Ви твърдѣ на брѣзо. Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

1197. — Какъ е настаненъ хаджи Христо въ Копривщица.

Пак. 44.

Приято 20 Ноемвр. 1870. Отгов. 20 Ноемвр.

Любезный уйчо Найдене!

На писмо-то Ви неотговорихъ тутакси, едно зачтото искахъ да настанѣмъ по-напрѣдъ Христа, а друго, улучи ся да идѣмъ въ Панагюрище, та ся прибрахъ вчера. Христа намѣстихъ при учителя Петра, момъкъ съ най-добро повѣденѣ. За разно-

ски-ты неможихъ друго-яче да погоджъ съ учитель-тъ, освѣнь да дръжи единъ мѣсяць хесапъ за Христа, та тогава щемъ ся увѣримъ колко ще му трѣбва всякой мѣсяць. Азъ мысла, че съ петдесетъ грош. неше може да помине; особено, като нѣма нито дрѣхы, нито постилкж и завивкж, нито пакъ друго нѣщо. Ако имате нѣкои вѣхты дрѣхы, Вы му пратѣте.

Прощавайте за повече, зачтото бръзамъ да срѣшнж владыкж-тж, който е былъ снощи въ Клисурж, и днеска ще дойде тука.

Поздравлявамъ Нанж и дѣца-та

Копривщ. 19 Ноемвр. 870.

Вашъ

Д-ръ С. Јовановъ

1198. — Непостоянство на хаджи Христа. Той заминалъ съ Доротея за Вратца.

Пак. 44.

Любезный уйчо Найдене!

Неможихъ да Ви отговорж тутакси на писмо-то, зачтото истина ся незапирамъ въ село. Христю Х. Ганчевъ утуде съ владыкж-тж, ужъ да ся учи въ Берковицж; Ние го съвѣтувахме всякъкъ, че тука е по-добръ за него; той нещѣ да слушж. Съ учитель-тъ шж поговорж за разноски-ты и шж Ви явж до недѣлж.

Поздравленіе Нани и на дѣца-та.

Копривщица

17 Декемвр. 870.

Вашъ

Д-ръ С. Јовановъ.

1199. — Копришката община разстроена. Прѣдложението за Душанова не може да се усжществи.

Пак. 44.

Приято 19 Марта 1871. Отгов. 19 Марта.

Любезный уйчо Найдене!

Писмо-то Ви отъ 8 Март. пріяхъ. За Г-на Душянова неможемъ сега да Ви дадемъ точенъ отговоръ Причина-та е, че нашя-та община ся намира въ такова несъгласіе днесъ, чтото и най-малко-то промѣненіе въ училище-то, произвело бы страшнж бурж. Затова, щемъ отложимъ тоя планъ за по-послѣ. Колкото за въ дѣвическо-то училище можемъ всякой день направя промѣненіе, безъ да излѣзе нѣкъкво смущеніе, зачтото знаете, че то зависи почти само отъ абаджискій еснафъ; нѣ невѣрвамъ да пристане Г-жа-та на Г-на Душянова да дойде сама.

Поздравлява Вы баща ми и майка ми.

Прощавайте, че бы много набрѣзо.

Вашъ

Копривщ. 871 Март. 18-ый.

Д-ръ С. Јовановъ

1200. — Шивачка учителка условена за Копривщица.

Пак. 44.

Любезный уйчо Найдене!

Писма-та Ви пріяхъ. Приключено-то прѣдадохъ на женск. Дружество. Днесъ ся събира Дружество-то и нагласихме така: освѣнь кжща, дрѣва и кымюръ, да платятъ Елисавети 2600 гр. за годинж-тж, и осемъ мѣсяци да работять момичета та за неж. Настоятелство-то неможи днесъ да пристигне да ѝ пише, затова задължихж мене да ѝ явж, какъ сж нагласили, и да ѝ кажж, че желають на 10 Априль да ся намѣри въ село. До недѣлж ще ѝ пише и настоятелство-то, шж гядамъ да ся направы контрактъ-тъ по-здравъ; зачтото жены-ты никъкъ непристаятъ да земать и мжжіе учястіе въ Дружество-то имъ. Азъ почти нагласихъ да даде Дружество-то 2600 гр. на черковн. касіеринъ, като му вземе записъ, че той ще плаща на шивачкж-тж прѣзь годинж-тж.

Поздравлявамъ вы и желаь най-весело да прѣминѣте праздници-ты.

Вашъ

Копр. 871 Марта 25-ый

Д-ръ С. Јовановъ

1201. — Екзархията иска да се платятъ разносикѣ за погребението на Доротея. Колко е дълженъ Доротей на баща си и на братията си.

Пак. 44.

Приято 14 Яннуар. 1876. Отгов. 15 Яннуар.

Любезный уйче Найдене,

Бръзамъ да Ви ся похваля, че завчера на 11-й Яннуар. си добыхме момченце. Марійка ся намира въ най добро здравіе. Майка ми е много весела; още повече ся зарадва като ся научи, че сте ѝ подновили имя-то. Тя Ви огъ срьдце благодари и честитява дѣтенце-то; така и всички ные.

Още лѣтось ми пишяхъ отъ Екзархыж-тж за разносикѣ-тѣ, които ся направили за покойный дѣдо Доротея. При това, пишяхъ ми да платж на нѣкой си калоферець 30 лир. т., които му дължилъ покойный-тж. Като страхувахъ да ся неуплѣтж въ нѣкаквы мжнотіи, прѣдпочетохъ да имъ неогговарямъ. Догдѣ бѣше владыка-та въ Цари-градъ испращаль му съмъ равно сто лир. т. Отъ вехто врѣмя е дължилъ на покойный-тж баща повече отъ сто хыляды гр.; които сенете е джиросаль баща ми възъ мене. Това направи баща ми, за да нестрахувамъ, че нѣкога може владыка-та да тръси отъ мене щото е харчилъ догдѣ съмъ ся училъ. Моляж Вы, обадете на владыкж-тж въ Пловдивъ какъ е работа-та, та кога правятъ курама, да запржтъ въ Екзархыж-тж колкото ся стои за тья сенете, и да гы прихванжтъ за дѣто сж харчили, че азъ нѣмамъ врѣмя да плащамъ нѣщо.

Моляж Ви, выкайте Никола отъ Царацово и му заповѣдайте да плати, че ставать близу три години, и той си всеоще прави углухци.

Срьдечно поздравление отъ всичкы ны Вамъ, Нани и на дѣтца-та.

Копривщица

13-й яннуар. 876.

Вашъ

Д-р С. Јовановъ.

105. НИКОЛАЙ ПАВЛОВИЧЪ ИГНАТЬЕВЪ.

1202. — Нѣма подобрѣние и слѣдъ уреждане вилаетъ въ Едрене. Злоупотрѣбленія по събиране данъцитѣ.

Пак. 84.

Его Превосх-ву, Г. Игнатъеву.

Филиппополь, 29 Ноября 1866 г.

М. Г.

Николай Павловичъ.

Изъ моихъ донесеній Вашему Превосх-ву извѣстно, какія надежды возбудило въ здѣшнемъ народонаселеніи учрежденіе Адріанопольскаго Вилаета на улучшеніе управленія. Но нѣсколько мѣсяцевъ, которые прошли со времени этого учрежденія, было достаточно, чтобы показать, что и эта реформа, какъ и всѣ другія, вмѣсто улучшенія, увеличила неправильность управленія.

Всѣ дѣйствія мѣстныхъ властей подтверждаютъ это, какъ достаточно удостовѣряетъ слѣдующій фактъ:

При продажѣ десятины земныхъ произведеній начальство, чтобы пріохотить откупщиковъ составило такой тарифъ, по которому приходится брать вдвое и втрое больше съ тѣхъ произведеній, которыхъ десятина уплачивается деньгами, на примѣръ, по 12 піастровъ съ воза сѣна, когда оно продается отъ 40 до 50 піастровъ. На это разорительное для производителей оцѣненіе десятины продуктовъ поселяне жаловались вездѣ Генераль-Губернатору при объѣздѣ имъ провинціи. При разсматриваніи жалобъ ихъ въ Филиппопольскомъ меджлисъ, двое изъ Турецкихъ членовъ онаго выразились въ пользу поселянъ и за это были обвинены въ подстрекательствѣ въ ущербъ выгодъ казны и вызваны въ Адріанополь, гдѣ Генераль-Губернаторъ продержалъ ихъ цѣлый мѣсяцъ и отпустилъ ихъ не прежде какъ взявъ у нихъ письменное, что никогда не будутъ помогать общественной должности. А для замѣщенія ихъ въ меджлисъ другими членами, вмѣсто того, что бы предоставить это свобод-

ному выбору народонаселенія, агенты Правительства ѣздили по округу и силою заставляли поселянъ прилагать печати на бѣлой бумагѣ, на которой потомъ было написано имена лицъ, какія хотѣло.

Въ тоже время былъ пойманъ на улицу, посаженъ въ повозку и отправленъ въ Адрианополь и оттуда въ Константинополь нѣкто Али-Эфенди, ученный, движимый патріотизмомъ писалъ въ Турецкихъ газетахъ статью противъ неправильности управления и подалъ Генераль-Губернатору подробный рапортъ по сему предмету.

1203. — Разпря между българе и гърци въ Станимака за направа черкова въ махала Чипрохоръ и за славѣнска служба.

Пак. 84.

Его Превосх-ву, Г. Игнатьеву.

Филиппополь 28 Юня 1866 г.

М. Г.

Николай Павловичъ,

Вашему Превосходительству благоугодно было, предписаніемъ отъ 18-го октября 1865 г. за № 726 увѣдомить меня, что Импер-ская Миссія входила въ объясненіе съ Вселенскимъ Патріархомъ по сему предмету. Долгомъ поставляю себѣ довести до свѣдѣнія Вашего Прев-ва исходъ распри между Болгарами и Греками селенія Станимаки, по поводу домогательства первыхъ, чтобы служить по славянски въ одной изъ тамошнихъ церквей въ приходѣ коей находится до пяти сотъ Болгарскихъ домовъ и не болѣе десяти Греческихъ, и Его Святѣйшество обѣщалъ удовлетворить этому ходатайству, если окажется, что численность прихожанъ означенной церкви дѣйствительно распредѣляется въ подобной пропорціи; но къ этому Патріархъ присовокупилъ, что, по увѣренію Грековъ, церковь эта была будтобы построена на ихъ счетъ.

Содержаніе этого донесенія было сообщено мною Болгарскимъ жителямъ Станимаки, и они увѣрили Его Святѣйшество, чрезъ Митрополита Панарета что въ этой части селенія, называемой Чипрохоръ, и имѣющей до 600 домовъ только четыре Греческихъ семействъ и не болѣе тридцати семействъ Болгарскихъ отступившихъ отъ своей народности; остальные болѣе 500 семействъ чисто Болгарскія, которыя желаютъ, чтобы богослуженіе производилось на природномъ ихъ Славянскомъ языкѣ. При этомъ О. Анѣимъ убѣдился въ несправедливости увѣренія Грековъ, что будто церковь Св. Аѳанасія, въ которой они хотятъ ввести славянское Богослуженіе, построена ими на ихъ счетъ безъ малѣйшаго пособія со стороны Грековъ. Единственное пособіе которое жители Чипрохора имѣли это три тысячи піастровъ, выданныхъ изъ кассы церкви Св. Аѳанасія, на томъ основаніи что до построенія церкви Св. Аѳанасія, жители Чипрохора ходили въ церковь Св. Николая и посему имущество сей послѣдней составлено частію изъ ихъ приношеній. Что касается до пожертвованія изъ кассъ цеховыхъ корпораціи, то Греки напрасно приписываютъ ихъ исключительно себѣ, потому что въ составъ этихъ корпораціи входятъ и жители Чипрохора, которые не приписываютъ исключительно себѣ пожертвованія, дѣлаемые корпораціями въ пользу Греческихъ церквей и общественныхъ заведеній Станимаки.

Послѣ этихъ объясненій жители Чипрохора надѣялись, что Его Свят-ство удовлетворитъ ходатайству ихъ о разрѣшеніи служить по славянски, но напрасно ожидали отвѣта и по свѣдѣніямъ отъ частныхъ источниковъ узнали, при разсмотрѣніи ходатайства ихъ, Синодъ рѣшилъ, что надобно сохранить Грецизмъ неприкосновеннымъ въ Станимакѣ.

Между тѣмъ Греки, которымъ это рѣшеніе Синода объявлено формально, сдѣлались смѣлѣе въ гонснѣй Болгаръ и не допускали симъ послѣднимъ постронть новое училище въ дворѣ церкви Св. Троицы вмѣсто стараго, которое было разрушено для возобновленія. И когда Болгаре перенесли приготовленный для сего лѣсъ на другое мѣсто, купленное ими для построенія на немъ училища, толпа Грековъ напала ночью, 10 Апрѣля, на домъ Болгарскаго старшины Тенѣ Фучуджи, избива стекла у оконъ, сломала ворота и разбила все въ домѣ, при чемъ нѣкто Константинъ братъ Янко Паланги предводителя Грековъ съ ножомъ въ рукахъ напалъ на хозяина, ранилъ его и убилъ бы, если бы не поспѣла полиція.

Для прекращенія всякихъ споровъ впредь, Болгарскіе жители Чипрохора рѣшили оставить Грекамъ церковь Св. Аѳанасія равно и церковь Св. Троицы, начатую но недостроенную потому что Греки и ее присвоиваютъ себѣ, и построить для себя другую. Для сего они обратились къ Филиппопольскому каймакаму съ просьбою объ исходатайствованіи имъ надлежащаго фирмана. Просьба ихъ была удовлетворена безъ всякаго затрудненія и на прошлой недѣлѣ былъ полученъ фирманъ.

Обстоятельство это важно тѣмъ, что до сихъ поръ нельзя было получить фирманъ на построеніе церкви иначе, какъ чрезъ Патріархатъ, а въ этомъ случаѣ таковой полученъ помимо его и уже не на имя Правосл. Христіанъ, а на имя Болгаръ, такъ что Болгаре видятъ въ этомъ отдѣленіе ихъ правительствомъ отъ Грековъ и отъ подчиненности Вселенскому Патріарху. Скорость съ которою въ этомъ случаѣ удовлетворена просьба жителей Чипрохора подтверждаетъ по мнѣнію ихъ эту мысль.

106. ИЛІЯ Д. ИКОНОМОВИЧЪ.

1204. — Познанство въ Киевѣ. Прѣпѣржка отъ Хр. Мустакова. Молба за учителско мѣсто.

Пак. 45.

Приято Окт. 5, 1858.

Благодѣтельный Соотечественниче
Господине Найдене!

Преци нѣколко години, когато бѣхте дохождали въ Киевѣ имахъ честь лично да сж запозная сжсъ Вашж милость, ако и на кжсо; обаче и сжсъ това премного сж зарадвахъ, а най повече — кжто бѣхъ слушалъ много добро за Вашж милость, и за ваши те добри старанія за добро то. . . . Само едно ми жално, защо, послѣ пріятнж тж ны срецж въ Киевѣ, неможахъ да сж удостоя писменно да Ви поблагодаря за вашето братско кжм насъ разположеніе, кое то Віе ны оказахте, кога-то посѣтихте сички те бжлгарски воспитанницы въ Киевѣ. Впрочемъ при сичко то ми желаніе да Ви въздадж должно то, азъ ся не удостоихъ; однако, кжто желаяхъ това, Богъ мж поведе кжмъ Васъ по други пжть. Въ преминалж тж годинж кжто сж удостоихъ да свжршж курсъ въ Киевскжтж Д. Семинаріж, азъ на вржщанье въ отечеството си джлженъ бѣхъ да сж явя прѣдъ Дяда Христофора Мустакова, защо на време то, по възможность тж си, колко да е, старалъ сяе и Негова милость заради насъ; кжто сж явихъ при него, той мж повжспря въ Влахія, защо въ него време, сж чуваше безпокойствіе въ отечество то ны, и между това време, до гдѣ да сж по успокои, Негова милость да распыта за учителско мѣсто. Послѣ сичко то това, кжто приживявжхъ въ Гюргюво, азъ получихъ писмо въ кое то ми писж Дядо Христофоръ, защо сте имали намѣреніе да дойдите на Свищовъ, или Тжрново. Тж заради това, кжто ми предадахъ поручительно то до Вашж милость, мж совѣтувахъ за да Вж посрѣщнж въ Тжрново, а отъ тамъ да пжтувжмъ заедно Ви, и да сж нахожджмъ подъ вашж тж грыжж, до гдѣ да мж настаните на нѣкое учителско мѣсто. Но кжто неможахъ да престигнж Тжрново до гдѣ сте сж нахождали тамъ, защо нѣколко кжсно мж извѣстихъ отъ Букорещъ, то сега намѣрихъ улесненно време, за да Ви предадж поручительно то ми отъ Дяда Христофора писмо, спореди което и азъ сега ще Вж моля да ми бждите благодѣтель. Тж заради това моля Вж препокорно Благодѣтельный Соотечественниче, ако знаете, или сте чули, или щете испытж за нѣкое учителско мѣсто; то на него да прѣдставите мене, или какъто Віе благоржзсждите, а азъ ще Вж моля, ако имате възможность то извѣстете ми по скоричко. Писмо то ми можете надписж въ Калоферъ, Диму х. Гендову Кьойбашискому. Да ми го предаде въ Кжзанлжкъ. И тжй, кжто Ви пожелая добро то здравіе останувамъ на всегда

вашъ

1858. Октомв. 2.

Калоферъ.

препекорный слуга
Илія Д. Икономовичъ.

1205. — Илія Икономовичъ по Герова прѣпорѣжка учитель въ Т. Пазарджикъ. Цѣла година не платена. Какъ да си изкара заплатата.

Пак 45.

Пріято Ноемвр. 12. 1861. Отгов. 5 Дек.

Любезный ми Пріятелю и
Благодѣтелю Господине Найдене!

Ето три години станахъ, отъ какъ съмъ ся удостоилъ, чрезъ Ваше то благодареніе припорѣчванье, да имамъ прехранѣтъ си; това като толкова истинно познавамъ, и въ сѣщо-то время съжелявамъ, че до сега ни единъ пѣтъ не Ви принесохъ благодареніе то си за сторенно то Ви на мене благодарѣніе. Прочее, увѣренъ като съмъ въ Ваше то добродушіе и невзискуваніе, успокояванъ съмъ; но и вѣрвамъ, че благодареніе то ми ще да бжде за Васъ удовлетворително само то, ако си исправно изпълнявамъ длѣжностьтъ, за кождо сте мя порѣчили. Колко то заради това немогъ Ви ся призна, а изповѣдувамъ Ви ся, че, спореди мѣсто то, гдѣ-то съмъ и обстоятелствата, азъ съмъ ся винаги сылилъ да принесѣ себе си така, какъво то го изискуваше време-то, като притѣрпѣвахъ много пѣти различни нужды и сега притѣрпѣвамъ най крайнѣтъ, като нѣмамъ катадневно то си иждивеніе оставямъ вече други ты нужды: като длѣгъ на книгопродавеца за книги, кои то съмъ раздалъ на ученицы ты, отъ кои то нѣкои по сиромашіѣ, немогъ да зема, а отъ Господарскы ты никакъ, защо чувство то имъ раждясало, други длѣгъ до 150 карбовны е останалъ да давамъ въ Букурещъ и нему лихвѣтъ вѣрви, а при сичко то това платката ми за цѣлѣ годинѣ сѣди у Общинѣтъ ни, която никакъ не внимава на кроткѣтъ ми и благороднѣ жалбѣ, като ся е занесла по свои ты мюзю-вирлицы и интереси: по таѣ причинѣ и отъ кѣмъ здравіе то си, не съмъ добръ, стана почти цѣлѣ годинѣ. Сичко това мя изведе вече отъ тѣрпѣніе то ми и мя принуди сега да Вы помолѣ, за да ми спомните съ нѣкой начинъ да си извади пары ты отъ общинѣтъ, която не е вече за вѣрваніе, но не обявлявайте че съмъ Ви писалъ. Азъ размислихъ за да стане това по съ миренъ начинъ тебе да напишите на Общинѣтъ ни писмо, ако е възможно въ тѣкова съдержаніе.

Учительтъ Вашъ, преди шесть години кога ся училъ въ Кіево, задѣлжилъ ся е въ Букорещъ на Братіе х Енѣйларъ до 250 рубли, кои то е зель за въ пѣтъ и дрехи, съ условіе да имъ плаща лихвѣтъ, и да ги исплати кога бжде учитель въ отечество то си, отъ горны ты рубли внесълъ е 110 чрезъ мене, сега же дырѣтъ и останалы ты 150 рубли, кои то съ лихвѣтъ за 6. години по 8% правѣтъ 222 рубли. Заради това молѣ Ви, да обявите на учителя си, какъ то и азъ му писахъ нѣколко пѣти, да испрати тыя пары, за да му ся неприбавя лихвѣтъ; зашто вече ги дырѣтъ тыя пары отъ него, чрезъ мене. въ противенъ же случай да заповяда въ Пловдивъ, за да промени записа и да си даде новъ порѣчителъ. Та дано съ тоя начинъ ся побудятъ и ми исплатятъ пары ты. Съсь това ще мя задлѣжите прѣмногъ какъ то и съмъ Ви задлѣженъ.

Научавамъ ся, че любезныйтъ Ви братецъ Костя си дошелъ, ако е истинна, то принасямъ Му пріятелскы ты си поздравленія.

Слѣдъ това, като Ви пожелаѣ добро то здравіе и благополучіе, останувамъ, съ сердечнѣтъ си кѣмъ Васъ благодарность и обичъ, съ кои то имамъ честь да Ви бждѣ за всегда

1861 Ноемврія 10
Т. Пазарджикъ.

Вашъ смиренъ слуга и пріятель
Илія Д. Икономовичъ.

1206. — Икономовичъ боленъ безъ петь пары. Молба да посрѣдствува Геровъ да му се наплати общината.

Пак. 45.

Пріято 3. Дек. 1861. Отгов. 5. Дек.

Любезный ми Благодѣтелю
Господине Найдене!

Да ми простите, че накъ идѣ да Вы побезпокоѣ съ покорнѣтъ си молбѣ. Но то е първо да Вы поблагодарѣ за пріятелското участіе, кое то пріехте отвед-

наждъ въ нещастното ми положеніе, що Виго описахъ по преди. Азъ чухъ отъ Г-на Стефана, че сте му рассказали за моѣ-тѣ работѣ така, какъ то Вы помолихъ да ѣ представите, и Господинъ Стефанъ съобщи това на гражданы ты. Нѣ то никакъ не подбуди гражданы ты за да познаятъ длѣжность тѣ, на това още повече ся обидихъ, отъ като преди двѣ недѣли паднахъ на постелкѣ тѣ смъртелно, и като викахъ за помощъ едвамъ ся съжалихъ, та ми дадохъ 50 гроша, и то отъ тяхъ кому и на що? да ли на бабы ты що мя вардихъ, или на доктори или на друго. Познайте отъ това нещастното ми положеніе. Заради това, пакъ Вы молижъ покорно, да напишите на общинѣ тѣ ни, така, както Ви бѣхъ молилъ, а мене съ особенно писмо да мя потребувате въ Пловдивъ, ужъ ако немогъ да ся наплатя; то да промѣня записа си и да Ви дамъ новъ поручитель, та съ тоя начинъ дано произведеме въ гражданы ты нѣкое подбужданіе. та дано ми ся наплатятъ, защо иначе щѣ съмъ най нещастенъ, ходя отъ бакалинъ на бакалинъ та зимамъ по грошъ-два назаемъ да ся прихранвамъ, дрехи ти ми ся изпокъсали и отъ това боѣ ся още повече, за да не изгубѣ съвсѣмъ здравіе то си, на това да вѣрувате Добрый ми Благодарѣтелю, и на Господина Савва рассказахъ, и той мя видѣ. Заради това пакъ Вы молижъ да побързате ако е възможно, съ посрѣдство то си и защитѣ тѣ си надъ мене, нещастный, защо нема вече довѣріе въ гражданы ты пазарджишки, отъ секадѣ ся ги обиколили: у тѣхъ нема совѣсть, нема срамъ, тѣ ся дору готови и въ судилище то да ги повыкаты. Пакъ Вы молижъ да мя простите, че Вы до толкова обезпокойвамъ

Слѣдъ това поздравлявамъ Вы отъ сръдце и останувамъ

Вашъ

1861. Декемврия 2.

Т. Пазарджикъ

Искренный пріятель

Илія Д. Икономовичъ.

107. ТОДОРЪ ИКОНОМОВЪ.

1207. — Черни мисли за бждащето на България. Апатията на българетѣ къмъ общитѣ работи. Жѣдя за голѣми заплати. Мѣрки за подобрене.

Пак. 45.

Достоуважаемый Господине!

За васъ не е безъ интересъ да знаете чувства та, грыжы тѣ и стремленія та, кои то занимаватъ българетѣ въ тоя край въ начало то на освобожденіе то на отечество то ни. Заради това позволете ми да ви прѣдставя въ нѣколко думы тая страна отъ народный животъ въ наши тѣ мѣста.

Слѣдъ минаваніе то на руссы тѣ въ земята ни пѣрвата грыжа на нашитѣ тукъ българе была — да са настанятъ колкото могѣтъ подобрѣ въреда на онѣзи, кои то ще управляватъ мѣсто то. Втора та имъ грыжа—да осигурятъ служебны тѣ си мѣста, като отстранятъ отъ дѣла та и отъ намѣсята въ тѣхъ сичкы онѣзи, кои то не имъ сѣ единомысленицы. Отъ тука многочисленны интригы, омразы и клѣветы, ненавистны хулы и обвиненія. Отъ тука борби и раздѣленія, отъ тука глупавы съперничества и бесчестны прѣдателства. Отъ тука монополность на службы тѣ въ полза на онѣзи, кои знаятъ повече да лѣжжтъ, повече да интригуватъ, повече да безобразничать, тѣй щото работы тѣ сѣ днесъ въ рѣцѣ тѣ не на онѣзи, кои то знаятъ що ще каже публична служба и общъ интересъ, а въ рѣцѣ тѣ на недостойнѣйши честолубцы и интриганты, кои то съ глупоститѣ и недостойнство то си очудватъ и най-тѣрпеливый руссецъ.

Едвамъ затвърдени на мѣста та си, нашитѣ управляющи са погрыжихъ да имъ са опрѣдѣлятъ мѣсячины, и ето ги сега благополучиѣйши на свѣта, зашто имать добры и тѣсты заплаты. Лица, кои то не быхте прибрали за най долни тѣ службы на кантора ви, получаваютъ сега 1000 и повече карбовны выгода та. Службы кои то до сега сѣ были бесплатны, сега са плащатъ богато; дѣца, кои то не знаятъ еще да пишжтъ, получаваютъ по 500 рубли. Нѣкои си като несѣ ина това довольны, подумватъ си за увеличеніе на тѣзи заплаты. Сега сичкы тѣ грыжы на наше то общество, съ малкы исключенія, сѣ обѣрнжты къмъ полученіе публичны службы и казенны заплаты. Търговеца си оставя търговія та, занаятчія занаята и, безъ да гледа

на шо е достоинъ, само съ поддръжка та на пріатели партизаны, записва са въре-
доветъ на служащи тѣ и, като умножава дармоѣдство то, докарва повече срамъ и
повече бъркотія въ дѣла та на мѣстното управление. При внимателно взирание въ
лицата и въ работи тѣ имъ вый ще видите, че ный сега не сме ни подобры, ни
по достойны отъ турцы тѣ. Умове тѣ и достоинствата сжщы тѣ, само наши тѣ сж
много по аджами въ сичко. За себе сж гледали турскы тѣ чиновницы, за себе си
само гледать и наши тѣ. Публичны тѣ службы съсипахъ турція и недостойнство то
на управляющи тѣ, това зло тежи и надъ наша та страна. Какво може да излѣзе отъ
такъвъ порядкъ не е трудно да са прѣдвиди. Азъ быхъ желалъ да не съмъ живъ
да видя далнѣйши тѣ ужасны слѣдствія отъ подобенъ редъ.

Като достигнхъ онова шо сж толкози желали — добры мѣста и заплаты,
тждѣвашны тѣ българе вече нишо не помышляватъ. За тѣхъ нѣма вече друга цѣль,
за тѣхъ общы тѣ нужды отечество то малко значтъ. Освободили са другы тѣ части
на отечество-то ни, или не, за тѣхъ е се едно. Че за туй освобождение има длѣж-
ность сѣкы българинъ да работи и да не жали ни трудъ, ни врѣме, ни състояние,
и за това не си докарватъ на ума нашитѣ българе. Ако говорятъ за освобождение
на отечеството това го правятъ отъ омраза къмъ турцы тѣ и въ ожидание на личны
ползы, а не отъ помысль за общо добро. Ако быхъ мислили за общо добро, то
половина та поне отъ служащи тѣ сега быхъ са отказали отъ общы тѣ службы като
недостойны, а другата половина бы са отрѣкла да получава заплаты за малополез-
ната си служба въ днешно време, когато отечеството ни има толкози и толкози
нужды. Вѣрвате ли вый, че при голѣмы тѣ си мѣсячини за свой джебъ наши тѣ
граждане еще не сж въоръжили сто момчета за помощ на отечество то? Вѣрвате
ли, че никому не е дошло на умъ да каже, азъ не щѣ мѣсячина за малкы си
трудъ днесъ, когато отечеството ми страда отъ сѣкаквы лишения, когато народа ми
е разоренъ и моята заплата никакъ не е съразмѣрна съ общото състояние на този
народъ? Такъвъ егоизъмъ, таково отсѣтствие на родолюбие и справедливость бы
отчаяли и най упоритыя българинъ. Тый отчайватъ и мене и ми вдѣхнуватъ голѣмы
опасения за бѣдѣщето на отечество то ни. Съ поведеніе то си наши тѣ са показ-
ватъ недостойны и за симбатитѣ на освободителитѣ ни руссы тѣ, защото оставятъ
на руссы тѣ сичкы трудове, сичкы тѣ жертвы за освобождение на отечеството ни, а
а за себе си търсятъ само ползы тѣ и рахатлъжка. Каква нравственна долина! Най
хитры тѣ отъ тѣхъ, които въ турското време сж мълчали, като дървета и за това
сжса наредили много добръ днесъ, най хитры тѣ сж захванжли да осжждатъ Рус-
сія, защо е допустила кланіята въ Тракія, защо не е имала по добры планове, защо
не е направила тѣй, щото сичкитѣ българе да ядѣтъ рыба безъ да си намократъ
краката. Тый поставятъ за Русія толкози защо, а на своя часть оставятъ тѣй мал-
ко отговорность за печалны тѣ събитія, щото чловѣкъ почева да са съмнѣва за
здравый умъ на тѣзи хора. И наистиннъ, да искашъ отъ другы тѣ много, твърдѣ
много, и самъ нищо дане правишъ, това е чисто безуміе, това е голѣма несвѣстность.

Таквызы сж, почитаемый Господине, чувствата, които одушевляватъ днесъ
тждѣващны тѣ българе, и таквози поведеніе то, кое то тѣ държтъ въ изпълненіе то
на своята служба. Зрѣлището е печално, нѣ счетѣхъ за нужно да ви го прѣдставя
както си е, за да не са лъжемъ върху състояніе то на народа си. Колко то горчива
и да е истината, ный трѣбва да я познаваме, за да избѣгнемъ, по голѣмы погрѣш-
кы. Азъ си позволихъ да ви пишѣ за тѣзи работы едно защото вы почитамъ, дру-
го защото може да са воспользовате отъ свѣдѣнія та ми въ многочисленны тѣ си
сношения. Не приготвенъ умственно и практически, нашій народъ не умѣе да са
вспользува на сѣкждѣ отъ добрины тѣ на свобода та. Нанѣкждѣ той разбира сво-
бода та като равна на своеволие то, а по нѣкждѣ — като удовлетворение на част-
ны цѣли. Заради това необходимо е да са установи часъ по скоро таквози цен-
трално управление, при кое то да са намиратъ най добры тѣ и честны тѣ българе
и кое то да назначава главны тѣ лица за управления та по области тѣ и окръ-
жія та съ право — тѣзи лица да си избиратъ помощницы тѣ и подчинены тѣ меж-
ду мѣстны тѣ жители отъ испытана честность и отъ позната способность. Сегашный
способъ на мѣстно избирание е сгоденъ само за повече просвѣтены общества, дѣто
население то познава и правата, и длѣжности тѣ си. Този способъ сега неправи у
насъ нищо друго, освѣнъ да възбужда зависти и да сгруппирува едностранчивы пар-
тіи съ кривы и гѣсны мнѣнія и понятія. Вый знаете, каквы понятія има нашето про-

стородіе за по прѣднитѣ си хора. Е, добрѣ, това понятие кара простородіе то да отдалечава gryжливо отъ общытѣ работы сѣки бѣлгаринѣ, който не ще да уйдиса на ума имѣ. Туй може ли да бжде полезно за отечеството ни? Ако са продължи такъвзи то порядѣкъ, сичкытѣ способны и опитны хора ще са отдалечятъ и работытѣ ще испаднатъ само въ недостойны рѣцѣ за срамъ и вреда на народа ни.

Като вы моля да земете думитѣ ми като знакъ на тежка печаль, а не като знакъ на желаніе да осждамъ другытѣ, азъ оставамъ, на Ваше Благородіе

Тулча, 14 Августа
1877

покоренъ слуга
Т. Икономовъ.

1208. — Насилията на губернатора Бѣлоцерковецъ надъ бѣлгаретѣ въ Тулчанско. Пристрастието му къмъ гърцитѣ.

Пак. 45.

Достоуважаемый Господине!

Позволявамъ си да са обѣрнѣ пакъ къмъ Вази и да ви сообщѣ нѣколко печальны събитія за нашій край не за да са плачѣ, а въ видѣ на свѣдѣнія.

Нашій Губернаторъ и слѣдъ него сичко то тукашно начальство не гледатъ добрѣ на бѣлгаретѣ и на сичкы бѣлгарскы работы. Причината на туй е тѣсното му пріятельство съ Гръцытѣ и прѣдъ убѣжденіята, които послѣдни тѣ му сѣ вдѣхнали противъ бѣлгаретѣ. Еще при дохождането си въ Тулча Г. Бѣлоцерковецъ, подигнѣ такъвызи шумове и вопросы за нищо и никакво, които го показвахъ изведнажъ до колко е приготвенъ той за висока та миссія, за която е назначенъ. Той обсыпа бѣлгаретѣ съ укору и са отвърнѣ отъ тѣхъ, защото тѣзи послѣднитѣ не са съумѣсали да му приготвятъ квартира. Отъ тогава той прилепнѣ при Гръцытѣ, и именно при оная частъ отъ тѣхъ, която и въ турското време е имала привилегія та на интригы и прѣдателства. Нѣкои си докторъ Больяко и телеграфиста Бартолани, интриганты по преимуществу, и Гръцкій владыка, отличныя фанатикъ, — това сѣ совѣтницы тѣ на Губернатора, тѣхъ той слуша за всичко, за тѣхъ прави сичко, за тѣхъ жертвова и нѣкои отъ казеннытѣ интересы, както щеса покаже когато потреба. Всегда около него тѣзи хора сѣ го омотали въ сѣтитѣ си и правятъ съ него и со правительственнытѣ работы каквото щѣтъ. Службытѣ са раздавать само по тѣхно внушеніе, което также ще са докаже.

Тѣй настроенъ и подклажданъ всегда Г-нъ Губернатора не препуща ни единъ случай дане унизи бѣлгаретѣ и да не даде нѣкакво преимущество на Гръцытѣ. За туй той са ползува отъ сѣко средство. Сждете.

Прѣди 35 дня той выква двама бѣлгаре и тайно имѣ показва двѣ записки, подхвърлены ужъ на Гръцкій владыка отъ Бѣлгаретѣ и говорящи за убиваніе на владыката. Отъ първы погледъ еще като са позна, че запискитѣ сѣ уйдурма, наши тѣ отговорихъ, че подозрѣніе то нѣма си мѣсто то и че въ бѣлгаретѣ нѣма хора, които да искатъ да убиватъ Гръцкій владыка. Тѣмъ не мѣнѣ Губернатора настояваше на тая работа и най послѣ обяви, че бѣлгаретѣ треба днесъ да са обѣрнѣтъ съ Гръцкій владыка и да познаятъ неговото старшинство, особенно когато той днесъ познава Гръцкій синодъ и никого другиго. Наши тѣ обѣщяхъ да подложѣтъ работата на народа и двама са обѣрнѣхъ къмъ владыката да узнаятъ, истина ли е, че той са е отказалъ отъ патріаршіята. Сичко излѣзе лѣжа и бѣлгаретѣ не пріехъ никакво съединеніе, което имаше за цѣль да възстанови старытѣ привилегіи на Гръцкій владыка надъ бѣлгаретѣ. Бѣлгаретѣ са отказахъ и да служатъ священникытѣ имѣ съ Гръцкій владыка на царскитѣ дни, защото това бы подало поводъ на Гръцкій владыка дапрогласи съ повече вѣроятность, че бѣлгарска черкова нѣма вече и др. под. които той и тѣй проповѣда. Губернатора това само и чакалъ, той прогласи наши тѣ священники за непокорны и немедленно рѣши да изгони въ Влашко нашій протопопъ. Изгнаніе то си развърнѣ при повторенытѣ молбы на наши тѣ, нѣ на гръцкій владыка са даде право да струва сичко, което може да повреди бѣлгаретѣ като общество и черкова. Владыката трѣгнѣ по селата и насили онѣзи черковы, на които прихожане тѣ румуны бѣхъ съединены съ Екзархіята. Тѣй направи въ Сомово, Енисалѣ, Сакча и другадѣ. Начальството му помага въсичко и сичко сторено отъ него пріема и одобрява. Напротивъ, представленіята на Бѣлгаретѣ и молбы тѣ

да са не закача черковный въпросъ до рѣшеніе то на Высшето начальство не само не са слушать, нъ и са отвъргать съ прѣзрѣніе и заплашванія. За да смаже и сопротивленіето отъ страна на съединены тѣ съ Екзархіята румуны, сопротивленіе, на което най добрый представитель бѣше предсѣдателя на окружный сждъ, Василь Сотиреско, Губернатора позволява на владыката да въздигне противъ този чловѣкъ таквызи клеветы и гоненія, които по своята неправедность и неприличность учудватъ и най глухый чловѣкъ. Обвиненіята и клеветытѣ са казахъ прѣдъ Губернатора и тука же са оборижъ до едно. При всемъ томъ, Грыцкый владыка направи чловѣка да трепери отъ негодование. Никаква хула не са пощади, никакво оскорбленіе и заканваніе не са остави. На сичко туй Губернатора гледаше съ добро око и на протестаціитѣ на оскорбенный не рачи и да отговори. Сичко туй са толкуваше на военното начальство като непокорство българско и на офицери тѣ са вджваше студенина къмъ Българетѣ. Българското сопротивленіе да са съединятъ съ Грыцкый владыка не са цѣни въ неговото истинско значеніе и не са испытва въ неговы тѣ причины, а са прѣдставлява като происходяще отъ чувства на омраза и лошавина. Сега отношеніята на русси и Българе сж тѣй натегжты и хладны, гдѣто не можете да си въобразите. Наистиннж, въ това може да сж виновны и българитѣ съ своя свитъ и недовѣрчивъ характеръ; нъ мигаръ това е причина да ны ненавидятъ и тъпчтъ? Виноваты ли сж българетѣ въ това, дѣто тѣ не умѣятъ въ сичко да си покажтъ пріятельството къмъ своитѣ братя и спасители? Досегашній имъ животъ е былъ таквъ, щото тѣй сж были принудены да живѣятъ заключены въ самы себе. Могжтъ ли да са измѣнятъ заведнажъ така, щото да познаятъ сичкы тѣ тънкости на извѣстны нравственны длѣжности и да си поправятъ живота повече пріятенъ за онѣзи, които сж дошли не като строги сжди, а като спасители и учители? На нѣкои си офицери може да е позволено да заключаватъ по външното и за общый характеръ на българетѣ и да са запираатъ на тѣзи заключенія, нъ за единъ высокъ чиновникъ, какъвто е губернатора, за него не зная позволено ли е да забравя спасителската миссія на Руссія и да дѣйствова на прѣдубежденія. Ако бѣхме въ сичко совершены, ако можахме да знаемъ сичко, ако живота ни можаше да са слага както трѣбва при турското владичество; ако въ нашій характеръ не влазяхъ разны пятна вслѣдствие на страшній гнетъ; руската помощ и руското учительство белки не щѣхъ да ни трѣбать. Мысляхъ ли таквызи чиновницы, като губернатора, че въ Българія ще намѣрятъ сичкы тѣ матеріалны и нравственны удобства, та сега имъ е криво отъ българетѣ и ги тъпчтъ въ онѣзи тѣхны права, които дълбоки тѣ тъмници и отдаленны тѣ изгнанія не можихъ да имъ намалятъ? Ако е тѣй, руски тѣ чиновници не знаяли кждѣ отивать; ако ли сж знаяли, кждѣ отивать, нъ сега нѣматъ търпеніе да прѣнасятъ онѣзи неудобства, кои то сж дошли да направятъ, тогава тѣй не сж были приготвены за высоката учительска миссія и руско то правительство напусто ги е натоварило съ тая миссія.

На наши тѣ вопросы, зацо тукашното Начальство иска да разруши онова, което при турцы тѣ сме придобили съ толкози мжки и жертвы и сме го искупили съ толкози кръвъ, нашето начальство ни отговори различно. Веднажъ то ни казва, че трѣба да са съединимъ съ Грыцкый владыка, защото той былъ старшій; другъ пжтъ то ни принуждава да сторимъ това по туй, че българската черкова не была припозната; на трете мѣсто то ни мушка съ това, че населеніе то тука било смѣсено и че болшинство то было на страна на Грыцкый владыка, безъ да зема въ вниманіе това, че голѣма часть отъ румуны тѣ е съ нази. Поражено въ едно основаніе, то прибѣгва до друго, за да испати и тамъ сжщото. Най пѣслѣ то прѣстава да прѣдставлява резоны и не ще да слуша никаквы объясненія. То начева да прибѣгва тогава до полицейски мѣрки и да налага съ сила. . . . .

Съ въпроса за черкви и за черковны правдини Начальство то подигна тѣзи дини и въпросъ за народности. Този въпросъ са исказа особенно ясно по поводъ на приготавлиемы тѣ изборы за административенъ совѣтъ. Съ тѣзи изборы като искаше да ни удари нова плѣсница, Губернатора бѣше ги приготвилъ тѣй, щото вышегласіе то да излѣзе на страна на Грыцы тѣ и членове тѣ да бжджтъ таквызи, каквы то сж ще Губернатору.

Въ обявленіята за туй избираніе Губернатора иска отъ българи, румуни и грыцы по 4 выборны, а отъ други тѣ народности соразмѣрно съ числото на домовете тѣ. 700 кжци българе въ града и около 4000 въ санджака даватъ 4 выборны,

сжщото число са иска и отъ 70 кжщи гръцы. Несправедливостъ та на туй разпореждане бѣше явно, явна и цѣль та му. Прочее, българетѣ сѣ едно прошеніе до Губернатора са отрѣкхж да зематъ участіе въ подобны изборы. Копіе отъ, прошеніе то или по добрѣ увѣдоменіе то, ви пращамъ за любопытство. И какво мислите да послѣдува отъ това най мирно и най законно заявленіе? Новы гоненія, новы полицейскы движенія, испыты, заплашванія и затворы. Подносителя на увѣдомленіе то е затворенъ, ако и совсѣмъ невиненъ. Задържахъ са и други, нъ са пустихъ да покажтъ, кой е писалъ прошеніе то и кой е далъ идеята. Задържанытѣ бѣхъ: Лазаровъ, Ж. Чалжковъ и Н. Бабаджовъ. Сега полиціята е въ пълно движеніе и постѣпки тѣ и не сж ни по малко жестоки, ни по малко произволны отъ постѣпки тѣ на турската полиція въ извѣстны моменты. Българетѣ сж преугорчени и помышляватъ да са обърнатъ къмъ Главното Начальство съ жалобы. Има и таквызи, кои то прѣдлагатъ да са прибѣгне до посредството на силытѣ, нъ тый не са слушатъ. Губернатора обяви, че утрѣ ще направи изборытѣ и че ще намѣри четьрма българе за выборны. Народа ни обаче не ще земе участіе въ изборытѣ.

За други тѣ жалобы на българетѣ, за гоненіе то на тѣхный языкъ отъ руски тѣ чиновницы азъ не ще казвамъ сега нищо. Ще прибавя само това, че сичко туй е поставило българетѣ въ несносно положеніе и имъ е дало твърдѣ лошо понятіе за руската администрація, която е назначена да замѣни турскій произволъ и турска та нетърпимостъ.

Вый, кой то сте поблизу до Главната квартира, вый не можете ли ни каза, има ли тукашното начальство заповѣди да дѣйствова въ този духъ, или оно само си составлява правила та за поведеніе? Въ първый случай ный можемъ само да жалѣиме и да оплакваме сждбы тѣ на този народъ, който са истрѣбва немилостиво отъ турцы тѣ, като прѣдаденъ на руссы тѣ, и кой то са прѣзира отъ руссы тѣ и тѣпче за неизвѣстны намъ причины. Ный ще плачемъ за народа и за черквата си, нъ ще са покоримъ на нуждата въ мѣрата на справедливостъта и на възможностьта додѣто познайме, що ни са готви. Въ второй, ный нѣмаме ли право да са жаловаме и да кажемъ, че тукашно то Начальство постѣпва съ насъ много произволно?

Таквызи сж българскы тѣ работи въ този край. Азъ не быхъ свършилъ дълго време, ако бѣхъ искалъ сичко да ви описвамъ, затова ще свършж, като ви кажа, тая заранъ новы схващанія ставатъ отъ страна на полиціята по поводъ на прошеніе то.

Съ почитаніе и прѣданность

Т. Икономовъ

Тулча, 25 Септемвр. 1877.

108. ИЛАРИОНЪ ЛОВЧЕНСКИ.

1209. — Прѣпраша се нѣкакво писмо отъ Видинъ до Герова.

Пак. 45.

сѡсъ това показателнѡ писмѡ известѡваше, каквѡ на мѡѡа мѣсницѣ испровѡднина ѡвѡдинъ ѡдно писмѡ ѡнѡнѡа сѡбѡдникъ Г: на сѡква за коѡтоны пишешы да испровѡда нарѡчно чѡловѣкъ въ фѡилѡе даго занисѣ до Г: на нѡндинъ герѡвъ рѡскѡн коносѡкъ. Тогѡса сѡдчи въ лѡвичѣ, г: нѣ геѡрги констандинѡити, мѡбѡлхминѡ ѡнисѡ ѡвѡѡѡа че цѡегѡ прикрѡчѡи, на нѣговѡ благородѡѡе, вѡзѡ да пропѡдни, сѡгѡса известѡваме че Г: нѣ констандинѡиди не прикрѡчилъ писмѡтѡ, на неговѡ благородѡѡе, ѡпѡнеже Г: лѡмѡви ѡскаси писмѡто, затѡвѡмѡдѡвами това ѡвѡѡстителнѡ писмѡ дѡсѡ тарси писмѡтѡ гѡѡей пропѡднѡлѡ.

Лѡфчанскѡи Іларѡнѡ свѡрѡва:

1210. — Ходатайство да се прости заточениятъ въ Рилския манастиръ свещеникъ Михаилъ Ничковичъ.

Пак. 45.

Прѣосв-му Иларіону Еп. Врачанскому

Пловдивъ 13 Августа 1865.

Прѣосвященѣйший Владыко,

Като бяхме тыя дни въ Рылскый манастиръ съ нашый консулъ отъ Едрене, единъ свещеникъ отъ Ловечъ, по имя Михаилъ Ничковичъ ни обясни, че ся намира тамъ на заточение отъ три години насамъ и сега вече му ся прощава погрѣшка-та, нъ за да му ся даде изволение да ся врьне на мѣсто-то си, искать му прѣвѣ да плати три хиляды грош. които ужъ станжли разность за заточение-то, и понеже не е въ сѣстояние да заплати това количество, моли ни ся да му прѣдстоимъ да ся избави отъ заточение-то безъ да ся глобява.

109. ДОБРЕ Х. ИЛИЕВЪ.

1211. — Затворени за избавяне отъ потурчване. Искать помощь и застѣпничество.

Пак. 30.

Господарѣ Го: Наиденѣ

Здравстѣи тѣ:

Прихода сосѣ моето кратко писамцѣ, дави поздрава, ѿ сосѣ голема жалость ѿ сосѣ плачь, прихода дави ѡбъява какво, стая двѣ писма выи пишемѣ, ѿ незнаемѣ прихотѣи ги ели нестѣ ѣто ѿ сега тоя человекъ, сега ѿспращамѣ ѿ ѡтъ него щѣ се научите, ѿхсно, знайте Господиныне като дойдохъ на Самоковъ, насущиѣо сахатъ, мѣ турнаха ѣ затворъ, ѿ надругѣя день ѿскараханѣй найстынтакъ ѿ отъ дѣпница дошло мазмата каквото отъ село человекъци тѣ ѿ ги испиталѣ ѡ тѣе казалѣ каквото сосѣ вашиѣо человекъ, Іованчо каквосмѣ ходилии населото, ѿ смѣ спалѣ, ѿ якандарисалѣ ѿ казала какво кеидѣ сосѣ Іованчотѣ на человекъциите, ели сосѣ Добре тѣ така ѿ нѣ катонѣй ѿ скараха на ѿстинтако, и нѣ сущото. казахмѣ, послѣ катомѣ питаха, ѿ наидоха на дѣрнало коѣабашитѣ, шо миса далѣй сенѣтъ, затѣскерѣ такайнѣхъ затворѣха, послѣ ѿ кефило който дадохъ, затѣскерѣто, ѿ негоѣ затворъ турѣха ѿ научувамесѣ зашо мазмата направилѣй, каквосмѣ хоратѣлѣй найстинтако, носегасѣ научихмѣ зашо мазмата която ся пратилии на Софѣя, небила спорѣтъ, каквосмѣ нѣ далѣ лакардия на ѿстинтако, но позло ѿзаназѣ ѿ за кефилатъ совсѣмъ другѣо ячѣ. ѿ голема надежда ѿмамѣ натѣбѣ, виѣ дани кѣлтѣришетѣ, зашто за единъ человекъ, ѡкостѣ склонѣй да се затворатъ четирѣи фамилѣй, така ѿ заназѣ. Стая голема пагѣба, ѡтъ сѣка страна, ѿ невестата ѣ ѿтя ѣ списталѣто затворѣна што человекъ непущатъ дапридѣ принѣя ѿ тя сѣкѣга плачѣ както ѿ нѣ щосмѣ ѣ затворъ ѿ мазмата щосая пратилѣй на софѣя до сущиѣто сахатъ нѣма никакѣвъ отъ говоръ дасѣ научимѣ, до петѣкъ вечеръ това писмо какво писамѣ неписмѣ нѣи какво какѣо ѿ щѣо станало отъ со! фѣя, ѿ сѣга припадамъ сосѣ голема жалость, припадамѣ коленѣчки ѿ сосѣ плачь, дасѣ неѣпропасти мѣ за ѣдно го человекъ, коѣто ѿвиѣ нестѣ склонѣй натова нѣщо, зашто ѣзѣ навазѣ не прѣстѣпнихъ рѣчта коѣтоми заповѣдахтѣ ѿ ѣзѣ свѣрѣпнихъ, ѿ заради менѣ другитѣ человекъци, данмъ не запѣсватъ домовѣтѣ, не нито Богъ драго нито стѣ ѿ виѣ натованѣщо склѣни, но глѣдаитѣ и виѣ самичкѣй ели дадонѣтѣ заповѣско, зашо самоковскѣо мѣзличъ какѣо застѣпилъ, ѿ глѣдатъ дабатаришатъ четирѣи ели петъ фамилѣй днѣска какѣо научихмѣ, спорѣтъ нѣхното сѣдѣнѣ коѣто трѣбѣ дани прататъ ѣ курѣкъ ѿ тамо дасѣ скапѣмѣ, такавѣй ѡтъ писѣваме дазнаѣтѣ ѡко нѣи непомогнѣтѣ, виѣ така чрѣзъ вѣзѣ щѣ запѣстимѣ тѣе фамилѣй които выи, погорѣ означавамъ, ѿ тако ѡстаѣо навазѣ сосѣ голѣмо ѡжиданѣе и надежда дани кѣлтѣришетѣ и отъ говоръ ѿдави намѣра ѣ добро здравѣ и тако ѿ нѣе ѣдобро здравѣ.

1866 Іѣнѣя 10 тѣй

Самоковъ

вашѣ Покорно ѿ коленѣчкѣй

Припадамѣ Добре Х ѿлиевъ

Герасимѣвъ,

1212. — Затворенъ за избавяне мома отъ потурчване иска отъ Герова защита.

Пак 46.

Здравствуй Господару Господару.

Прихода сосъ моето писмо, дави поздравимя покорно : дави обявиме, какво то и доднешнео сахатъ, отъ както се върнахъ, отъ Филибе, каквото ме турнаха апъсъ, така и насагашніе день, и като приехъ едно писмо сега отъ 8 мый Іулія, разумехъ щото мый пишете, и тоя день излезохъ отъ апъсъ, ами каквото самъ излезалъ, сосъ трима кефиле, щото и катаденъ, дасе обявувамъ на конако, акосе не обява единъ день, изведнашъ заптие да ме тражи, и скахъ изинъ даида до дупница, за да си приіма стоката щото е остала тиеме непушатъ такасе расипа, и стокатами, щото имаше, много голема загуба загубихме, незна що ще даправиме ніе, което само отъ стока едно, друго отъ работа, трете и невестата и ноисе незнае живото, какво кедае, така и язе сега припадамъ претъ вазе, и ви се молимъ дами обявите при вазели дадойдемъ ели какво шеми да дете, поученіе, зашто неможа дашавна, ніто една стапка място навонка, което и додопница, искахъ изинъ, за да си вида и мане малко нещо лозе и други нѣща, научувамсе защо сичко ясъ пусъ, станало, щото имахъ ме що! Бехме добили нещо у толковаси время, сега се расипахме у аписъ акоме питате каквото самъ билъ 60 дена става доднеска, щото не самъ и злелъ нито една стапка товави молимъ, ане расудите и оправите, какво да права, даида даси прибера, баре що годе, надупница, отъ стока отъ вересия, ами вие требе, задаме ослободите и слободно да си хода, насакаде, ако сега даби опшелъ донекаде изведнашъ ще хванатъ кефилете, техъ вовъ апъсъ даги турнатъ, и натова голяма молба и мамъ да гледате единъ сахатъ по скоро дани обявите каквото и що ви пиша погоре, и тако остаю у здравіе навашъ отъ говоръ.

1866 Іулія 18 тый
Самоковъ.

ваше покоренъ слуга и добро
Добре х Илиевъ.

1213. — Избавилъ мома отъ черкезе. Затворенъ въ Самоковъ. Моли за помощ да се освободи.

Пак. 46.

Здравстѣй Браточете Јованчо. .

Прихода сосъ настоящето, писамце дави поздрава сосъ братска любовъ, желая засвегда за доброто здравіе и ако питате и ніесме добро сосъ здравіе, ненне писмото задруго, само дави поздрава, и дави обява каквото, окато доведохъ момичето, и се фърнахъ отъ Пловдивъ въ Самоковъ, и на сѣщиео, сахатъ, ме фатиха, и ме турнаха въ апасъ, и до сѣщиео день, сме подъ апасъ, и това писмо, кое то прыхъ, отъ Іулія 8 мый, и разумяхъ що ми пишете, зашто несе ималии хаберъ, и сега Вый мола съсъ братска лубовъ дастанете, мукаатъ, и при челебията, зашто потъ сещатъ чее то, задамя избави, зашто то много голѣма загуба, загубихме щото неможи дави опиша, отъ сермия, щото бехме добили две пари, и ихтибаръ, днеска сосъ това себепъ загубихме сичко, натова навазъ братскій припадамъ сосъ жалость дастанете мокаятъ, задаме ослободи да бидемъ слободенъ засякаде и на Іулія 15 тый като приехъ ваше то писмо то! гиваме беха посналіи, има съ каковъ начинъ, сосъ трима кефиле, и щото ми е заповета, даня мамъ свобода дазлези ніто една стапка, отъ градо на дворъ, аязъ сичкото мый на дупница и сичко мый станало зянъ ясъ спусъ, таки и щото и домакинка та мый окатоя направія апъсъ тогива, и после тя се поболи щото и доднешніе сахатъ, е болна и незнаемъ кой чясттъ чяка, и така щото сега навазе припадамъ дастанете мукаятъ, и сега има приклучено писмо на челебията, и нему тѣй пиша какво, и навазе, и вие ако ланебехте, мый дали такова редъ, безъ челебиска заповеть и язь неще данаправа, това нящо, новие катомій казахте зашто и челебіята има аберъ така я твоя та речъ склонихъ, и така направихъ, адазнае зашто неще имахъ помошъ отъ челебията, язь щехъ ли данаправа това нещо, щото истеглихъ това некае просто отъ мене, но жала зашто много загубихъ сермія което бехме добили и се хранехме дипъ добре, дотоя сахатъ, но сосъ твоята речъ, загубихме много, и на днешнія сахатъ, дазнаете зашто не-

маме две пари дасѣ хранимѣ, нито некои ни дава две пари, смислете на каквосте состояние, и тази когато дойде на дупница, ѝ щомы казуваше, защо дане права това нещo, и язъ като чловѣкъ у празно се найдохъ, и склонихъ, и дазнаяхъ декато така щеше дастане, замене лошо, язе щехъ отъ челебията дазема единъ записъ, и като ме викнеха на конако и изведнашъ щяхъ дапокажа записо отъ челебията, и язъ дасамъ освободенъ и на сущиео сахатъ и катоме затвориша и ме испитваха, много, и сетне ми казаха, защо то самя усмадналъ безъ изинъ, и самя продалъ на челебията за осамъ хиляди, грош, ѝ така послѣ щотомя мачия и у тумрукъ мя държаха, дадемъ па парити шо: мие далъ челебията, и требе дами явите на конако шо: щото нито самъ пари земалъ нито самъ насамоволіе направилъ тованияшто, щото днеска за днеска ако данемя освободите требе ели дасе убия ели дасе отрова, ели давдигамъ на друго място тада живея, а да бегамъ требе още три фамиліе дазатворимъ шомиса кефиле, както си растурихмѣ нашата фамилия, така инадругій те чловеци, и неможе дасе живе, защото ката часъ, мисе фалать и черкезете и турци се даме убиятъ, и дами дадете отъ говоръ какво даправа, нема живеяне у Самоковъ ели у Дупница, живото те щеси загуба безъ время, и което много язкъ замене което нито е на Бога угодно, защото язе даизбава една душа, асегій загубихмѣ, и десетъ души, и иолковаси фамилій, на Бога негодно, смислете и наназі, и сосъ голѣма милость припадамъ, начелебията като на баща, даме ослободи за да самъ слободенъ, да секаде даможа даиде декато сакамъ, така, и когато мый прати те чрезъ атанасакій Самоковліята, и той дая прати до братията си, отъ нихъ иясъ щѣя прима отъ тяхъ, ичрезъ другого неможа даприма писмо, и ако допрашате, ели до конако ели до чорбажи те Самоковскій дая пратите пакъ домене, и ясъ самичкокъ дая дадемъ или наконако ели на чорбажите, и тогива неможатъ дая скріятъ, и щеме ослободатъ, ати е колкото и писма дастеимъ прашале итеги потъ апсуватъ, и никаква слободами недаватъ дасамъ слободенъ, щото да излѣза навонка и катаденъ да отивамъ наконако дасе обявямъ защо то самъ тука, и мола пакъ челебията и вазѣ братескій гледай единъ сахатъ поскоро дасе ослободя и така остаю на вашъ отговоръ сосъ голема жалось

1866 Іулія 19 9ый
Самоковъ.

евашъ Доброжелате.
като Единородни братъ
Добре Х Илиевъ.

1214. — По потурчване.

Пак. 30.

Здравствуй Господаръ Г: Наиденъ.

Прихода покорно ѝ припадамъ на колена, сосъ голема жалость, да ви обява каквото язе доведохъ выи момата която вия тѣслимихъ, на вашѣ Господарство, ѝ нѣе днеска сме ѹ голѣмо ѹтесненіе, което станаха черкезете дойдоха, на Самоковъ ѝ дава сториха, на окѹматo и мене тѹриха ѹ затворъ, ѝ днеска самъ ѹ голема тѣснота, на вашѣ Господарство, припадамъ даме избавите ѹти язкъ ѣ ѝ замене, єдинъ сахатъ поскоро, така вы обявямъ, да знаете, което ѝ невѣстатамиѣ ѝ тя потъ затворъ, ѝ на голѣма сакантия, което неможе да ви ся опише та жалоснови припадамъ, єдинъ сахатъ поскоро, ѝ тако остаю ѹ здравіе.

1866 І҃҃нїя 3 тый
Самоковъ.

ваше Покорно чадo
Димитрін Добре Х Илїевъ
: отъ Коприщица.

110. ЦОНА ИЛИЙОВА.

1215. — Дѣлата на Илійо войвода. Положението на жена му и на дѣцата му.

Пак. 75

Долуподписанната раба Ваша предъ 11 години зехъ стопанинъ иліа Марковъ и родихъ сосъ него три дѣца. Той като даде на мехметъ байрактаръ 3-ѣ ѣки масло на вересія, послѣси посака парите, байректаро се расржди и дойде да го тепа. мажоми като бѣше сосъ братаси нанивата хвѣрлиха даго ѣтепатъ но куршумо удари братаму, мажоми хваща убійцата и заколваго сосъ неговою, на убійцата, ножъ. и така побѣгнува на гурбетъ. слѣдъ 5 години като си дойде дома и хвана даси работи, ѣнѣ пакъ го погнаха даго тепатъ и той собра дружинна и истепа душманѣто си. слѣдъ нѣколко време пакъ се покая и предадесе, но пакъ като го погнаха, той бѣга на свѣта Гора, но и тамъ като го потражиха, той бега у Солунъ. Но като зеха дѣцата ми душмане, той дойде и куртулисаги и пакъ бега. Лани като дойде Зейналъ Паша у Кюстендилъ, допрати кехаятаси и обрахами кѣшата и зеха не само що имаше намажами, но и я що имахъ ѣтъ бащаами, и ѣтъ майками. Като зеха 13. говеда и единъ чифтъ волове, и 13 конѣ и единъ хатъ и педесе ѣвцы и ѣдинъ кожухъ 700 гро^ш каплаѣсанъ се сосъ лесѣца и една ентерія женска свилена. и единъ машки фѣжстанъ ѣтъ хасѣ. иседамъ саханѣ и 2 тепций. 150 махмудій меки наедна сѣра, нанижани ѣтъ шѣята и 100 стамболски пана друга сѣра. и кашатами соринаха запары. Най-послѣ пратиха имене сосъ три дѣца хапсѣ у Кюстендилъ, дѣто сѣдимъ една година и просимъ тасе хранимъ сосъ дѣцата. Тѣмже сосъ слѣзи молимъ на Вашъ ина Царскы животъ дасе умилоствите ида пожалите четири души що мрѣятъ отгладѣ. и перво даны ѣсвободите, апослѣ даны зарадвате исѣсь праведното. Увѣрена на правосудѣето вы ѣстаямъ за всегда наваша свѣтлость

Ниско покорна раба
Цона супруга илійова
ѣтъ село Берово.

111. ИОАКИМЪ СКОПСКИ.

1216. — Владиката ходатайствува да остане Стоянъ Костовъ учитель въ Скопие.

Пак. 57.

Приято 14 Ноемвр. 1858 Отгов. 4 Дек.

Вашѣ Высокоблагородіе

Отдаюѣи Вамъ должны почести идѣмъ чрѣзъ настоящее и да ся съ Господство Вы познакомимъ. Прѣди дѣсятъ дни скопскы-тѣ старѣйшины, принѣсоха тужба прѣдъ наше смиреніе, какво учительтъ имъ Стоянъ Костовъ родомъ изъ Враня юѣдложилъ имъ оставката-си, комуто опрѣдѣлено време било святой Георгія, и молятъ ме не отмѣно да го удържимъ до времето му, будуѣи су ѣтъ него многу благодарны. Азъ се согласихъ на захтеванѣто имъ и позвахъ учителя и му рѣкохъ: да не прави дѣтинство, зашто не е чѣстно да остави училище-то бѣзъ време, а притомъ и не е възможно прѣдиврѣмето си, будуѣи съ кондратъ ѣи будѣ запрѣнъ, зашто на днѣшно врѣмя немаѣ другъ учитель, който бы заступилъ мѣстото му. Натоя отговоръ като исповѣда прѣдъ насъ, како жѣлае дадоѣе привасъ, на мѣреніето му азъ одобрѣхъ; но, заданѣ останѣ Славянско-то ни училище пусто, за коѣ-то сумъ увѣренъ да нестѣ склонны и Вашѣ благородіе, молимъ Вы да го оставите до врѣмето си да досѣди, а потомъ, ако буде Вамъ угодно, да учувате и мѣстото му, на коѣто стѣ учинали намѣреніе да го постави-тѣ за да не останѣ и онъ жалѣнъ и насъ послѣ да кльнѣ на дѣмся даѣи прѣимѣте наше прошенія и ѣтъ днѣсь улюбѣвта Ви ѣены имате окончаѣмъ сосъ истинно почитаніе.

Скопѣ 9-ый Ноемвр. 1858.

Вашѣгъ Высокоблагородія
(не се чете)

1217. — Оставя се Стоянъ Костовъ за учителъ въ Скопия.

Коп. кн. 3. 269.

Прѣосв-му Йоакиму, Архіепископу Скопскому.

Прѣосвященнѣйшій Владыко !

Имахъ честь да приемж писмо отъ 9 Ноемврия, съ което Ваше Прѣосвященство ми обаждате, какво граждане-ти въ Скопиѣ не даватъ изволение на учителя си Г-на Стояна Костова, да остави сега училище-то, за да дойде при мене на службѣ, и мя каните да пристанѣ и азъ да го чыкамъ до пролѣтъ. За отвѣтъ бръзамъ да Ви явиѣ какво, ако и да имамъ голѣмѣ потрѣбѣ за писарь, не мож да идѣ срѣща волиѣ-тѣ на граждане-ты, и щѣ чыкамъ до пролѣтъ, ако бы да не ся намѣри другъ учитель по-напрѣдъ, който да може да захване мѣсто-то на Г-на Стояна, та да дойде той по-скоро.

Съ истинно почтение прѣдавамъ на Ваши-ты святы молитвы и имамъ честь да бждѣ

4. Декемврия 1858.

Филибе.

На Ваше Прѣосвященство
смирень слуга
Н. Геровъ.

1218. — Геровъ ще остави Стояна Костова да се върне за учителъ въ Скопия

Коп. кн. 3. 400.

Выс-Прѣосв-му Йоакиму, Митрополиту
Скопскому и пр. и пр.

Высокопрѣосвященнѣйшій Владыко !

Имахъ честь да приемж Ваше писмо отъ 7 Юлія, съ което ми казувате, че съ оставкѣ-тѣ на бывшій скопскій учитель Г-нъ Стояна Костовъ, ся затваря тамошнѣ-то училище; исто-то ми пишѣтъ и скопскы-тѣ прѣвенци. Ако и да имамъ потрѣбѣ за Г-на Стояна, нѣ не желяѣ да ся затвори и училище-то; за това щѣ го отпуснѣ да си дойде на мѣсто-то; нѣ моляѣ ся на граждане-ты да потрѣпятъ малко, доклѣ да ми дойде другъ писарь, кого-то вече найдохъ. Той ще дойде не по-късно отъ Димитровъ-день, а до тогава что ще сѣди при мене Г-нъ Стоянъ не ще е бесполезно, зашто-то въ това врѣмя ще научи доста нѣчто и ще бжде по-достоенъ учитель. Моляѣ Вы за прощкѣ, дѣто ся забавихъ да Вы отговорѣ. Забава-та ми быде, че писмо-то Ви пріяхъ на трѣганіе отъ Пловдивъ, та нѣма врѣмя кога да Ви отпишѣ; нѣ поржчахъ Г-ну Стояну още тогава на граждане-ты да яви, че щѣ трѣсѣ възможность да имъ го проводѣ назадъ.

Съ испрошеніе Ваши-ты молитвы имамъ честь съ истинно почтеніе да съмъ

Пловдивъ
16 Юлія 1859.

на Ваше Высокопрѣосвященство
покорень слуга
Н. Геровъ.

1219. — Стоянъ Костовъ се връща учителъ въ Скопие.

Пак. 57.

Ц/градъ 28 Окт. 1859.

Высокопрѣосвященнѣйшій Владыко !

Спорядъ общѣ-то желаніе на граждане-ты въ Скопиѣ, кое-то Ваше Высокопрѣосвященство ми явихте съ врѣмя, азъ отпущамъ, както съмъ ся обреклъ, Г-на Стояна Костова да имъ иде пакъ за учителъ, отъ кое-то званіе съмъ го отвыкалъ за да ми слугува за писарь. Негова милость ми е доста потрѣбенъ, нѣ, като го искать всичкы-ти граждане, азъ не щѣ за мене да стои училище-то безъ учитель, та го провождамъ назадъ и моляѣ Ваше Высокопрѣосвященство да бждѣте и за на-прѣдъ така благосклонни камъ него, както и до сега.

Прѣдавамъ на Ваши-ты святы молитвы и имамъ честь да съмъ

на Ваше Высокопрѣосвященство
Покорень слуга.

112. ИОАНИКИ, СВЕЩЕНИКЪ.

1220. — По наслѣдството отъ протосингелъ Кирилъ Нектариевъ.

Коп. кн. 5. 166.

Пловдивъ, 15 Февруар. 1871.

Отче Йоаникие,

Послѣ отъ какъ дохождахте святыня Ви въ Пловдивъ прияхъ отъ Г-на Хр. Георгиева отъ Букурещъ плъномошие за исплънение завѣщание-то на покойный Отца Протосингела Кирилла. Отъ Г-нъ Евлогия нѣмамъ още плъномошие, нъ и то трѣбва да дойде тия дни. Затова прѣварямъ да Ви попытамъ, щете дойдете ли пакъ святыня Ви тука да нарядимъ да ся раздаде дѣ что има да ся дава спорядъ завѣщание-то. Ако е да дойдете, добрѣ, ако ли не, то трѣбва да ми дадете волж да подкажъ азъ да раздавамъ, дѣ что е писано въ завѣщание-то да ся даде, и да пратжъ и Вамъ что е писано да ся даде на роднины-ты на покойный, та да го раздадеге святыня Ви, нъ да обадите и на Г-на Кирка Цвѣткова, та или да дойде и той да нарядимъ тжж работж, или да ми пише да свръшж азъ.

За воденицж-тж пытахъ Калоферци, които бѣхж дошли за Православнж-тж недѣлж тука, какво мыслятъ тии за тѣхный дѣлъ отъ неж. Тии казвать да ся продаде воденица-та, та да си земжтъ колкото имъ ся падне. Испытайте мнѣние-то и на Сопотненци, та да видите какво щжтъ кажжтъ и тии за това, че по нататкж когато ся стопли врѣмя-то щж дойдж въ Карлово, да повыкаме Сопотненци, Карловци и Калоферци за да ѝ прѣкжснемъ цѣнж-тж, та да остане, както желаете възъ святынж Ви.

Прѣдавамъ на Ваши-ты святы молитвы и остаямъ

Вашъ

1221. — По изпълнение завѣщанието на Кирилъ Нектариевъ. Коп. кн. 5. 190.

Пловдивъ, 3 Априлия 1871.

Прѣподобнѣйший Отче Йоаникие и
Господине Кирко Цвѣтковъ,

За отговоръ на писмо-то Ви отъ 30 Марта идж да Ви явж, какво брѣхъ на Г-на Фратя Ивановъ, братанецъ на покойный Протосингела Кирилла 7000 грош. които святыня му е завѣщанъ, и му зехъ распискж, какво си зема что е завѣщано отъ чия му Отца Кирилла, и нѣма вече да трѣси ничто повече нитъ отъ движимый, нитъ отъ недвижимый имотъ на святынж му. Остава сега да му ся даде и салханскый казанъ, что му е завѣщанъ, за който ся писа въ распискж-тж, че зима и него, та ся потрудѣте да му го прѣдадете.

За воденицж-тж говорихме съ неговж милость, и той казва, че иска да ѝ земе заедно съ святынж Ви, та ся сговорѣте съ него, на кой начинъ иска да ѝ земе, и му земѣте едно писмо за това, та на врѣмя-то да гядаме да свръшимъ както е прилично.

На Теоктистины-ты калугеркы въ Калоферъ има едно хилядо грош., които да даджтъ съ лихвж, та отъ неж да си поправятъ чешмж-тж, и друго триста грош. да ся раздаджтъ на калугеркы-ты.

Поздравявамъ Вы съ „Христосъ Въскресе“ и остаямъ

Вашъ

Н. Геровъ.

113. ОТЕЦЪ ИОСИФЪ.

1222. — Ще се водятъ момичета на учение въ Киевъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 4 Юния 1860.

Высокопрѣподобнѣйшій Отче Іосифе!

Бръзамъ да Вы попытамы, щете ли скоро да врьвите. Ако е да ся забавите още до три или четири недѣли, да ми явите по-скоро, та има да пратимъ едно момиче за-въ Киевъ да ся учи тамъ, да го проводимъ до Цариградъ, та оттамъ да го земете Ваше Высокопрѣподобіе да го водите до Киевъ. Момиче-то си има за разность по пжтъ, само зачтото е малко, та трѣбва да има нѣкой да му настоява.

Пишѣж Ви тврьдѣ на бръзо и чикамъ отговоръ съ Ваши молитвы.

Вашъ покоренъ слуга

Н. Геровъ.

114. ГЕОРГИ С. ИОШЕВЪ.

1223. — Иорданова книга дадена на хаджи Найдена да я печата. Срѣбски новини. За книга „Райна.“

Пак. 47.

Вашето последно писмо, въ което ми пишехте да не давамъ Јордановѣ тѣ книгѣ въ тинографіѣ тѣ, пріяхъ, и за сичко друго, що ми пишете разумехъ. За книгѣ тѣ хоратехъ съ Господ. Хаджи Найдена; той ѣж зема отъ мене, и каза ми да ви пиша, да дадете на Господ. Јордана 150 гроша, па като ся ставите съ него, и прегледате хесапите си, той ще да ви заплати и тыя пары. И за новините хоратехъ на учредникатъ, който ви и записа името, и ще да ви ги проважда; но гледайте по скоро да пишете на Христовуловича да му заплати.

Господинъ Люя Богдановича поздравихъ; той ми каже: до гдѣ не добія азъ отъ него писмо, неща да му пиша.

Пишете ми, ако имате нѣкое извѣстіе отъ Г. Д. Мутѣва, и, печатали ли сѣж „Райна“.

Примете искреный поздравъ какъ отъ мене, така и отъ дватѣ Попповцы, отъ Х. Найдена и одругите Българчета.

въ Белградъ

1850 год. Јануар. 12-го

Вашъ

Георгій С. Йошевъ.

1224. — Печатане книги. Изпращане вѣстници. Йошевъ добилъ помощь за да печата своя книга.

Пак. 47.

Господинъ Найдень Геровъ!

Зачудо ми е, какъ ми толкова време не пишете! Азъ сѣмъ ви още прѣзь Јануаріѣж, като пріяхъ ваше то писмо, писалъ, и явихъ ви какъ сѣмъ предавъ Јордановѣ тѣ книгѣ, на Х. Найдена, и какъ сѣмъ говорилъ на учредникатъ, да ви проважда новините и за напреднѣ тѣ годинѣж; па като нѣмамъ до днесъ никакѣвъ одговоръ, то ето ви и сега исто то повтарамъ. Х. Найдень ся сирѣчь обѣща да печата Јордановата книга; но вы да му дадете 150 грошъ; па като дойде той Х. Найдень — тамо, ще да ви даде парыте, като видите хесапатъ си. И Милошъ Поповичъ ся обѣща да ви проважда новините; но дали ги примате, то незнамъ; зашто сѣмъ извѣщенъ, чи ги на нѣкои си мѣста не приматъ. Азъ сѣмъ добывъ отъ едно мѣсто помощь да печатамъ моѣ тѣ книгѣ; но ща да ѣж още за нѣколко време здръжа, до гдѣ приматъ още нѣколко спомоществователи. Кога почна да ѣж печатамъ, азъ ща да ви явѣж. Но мола и васъ, да ми по скоричко пишете, за да ся извѣста, да ли сте пріяли последно то ми писмо или не, и да мя за сичко, що ви пиша, извѣстите

въ Белградъ

10. Мартъ 1850.

Вашъ .

Георгій С. Йошевъ.

П. П. Азъ сжмъ писалъ на Аверкія да ви проводи оныя 24 грош; па като ви ги проводи, мола ви да ми ги проводите. Аза моѣж тж книгж никакво сумненіе да немате, за печатаніе то ѣ.

истый

1225. — Х. Найдень Иоановичъ се връща. Не ще може да се печата геровата книга. Печатницата прѣтрупана.

Пак. 47.

Господинъ Найдень Геровъ!

Писмото ви отъ 3 Априлія пріяхъ, на което бръзамъ да ви ся отговора, и да ви ява какво пріяхъ отъ Г. Христодуловича 24 грош.

Господинъ Х. Найдень Иоановичъ отиде преди 10 дни въ Българіѣ; той ще и при васъ да дойде, да ся разговори те за Г. Йордановж тж книгж, която ся пакъ намира при мене; защо азъ, като не добыхъ поскоро отъ васъ отговоръ, зехъ ѣж отъ него.

Господинъ Валтеръ ми каже, чи нѣма время да ся печата вашж тж книгж това лѣто; защо а.) ще да ся печататъ сичките школски книги; б.) обѣщаль ся е да приими моѣж тж книгж да печата; в.) уговориль съ Г. Х. Найдена да му печата още книги; г.) и други сръбски книги има да ся печататъ това лѣто, за кои то е вече уговориль: кога ся свръшатъ тыя книги азъ ша ви яви, да проводите вы вашж тж книгж. Колко то за погодбж тж, то немогжтъ по еврино да печататъ, но, колко то сте и напредъ платили.

Поздравлява ви Г. Люя Богдановичъ, и жали на васъ защо му толкова время несте писали.

Поздравляватъ ви руските професори, и кажатъ, чи тѣ нѣматъ пары да си купатъ. . . . . , а какво могатъ да ся женатъ?

Преди 10 дни сжмъ ви проводиль презъ Г. Захаріѣ Круша (въ Софіѣ) онѣзи образи—Отонъ и Амаліѣ—кои то бехте заборавили при Петра книговезецатъ. Азъ сжмъ писалъ на Г. Захаріѣ, да гледа по скоро да ви ги испроводи. Кога ги приимете, яве те ми.

Новины те оттука уредно отиватъ, а гдѣ ся задръжаватъ незнаѣ. Г. Христодуловичъ ще да заплати на учредникатъ, оставамъ

вашъ

въ Бѣлградъ

Георгіѣ С. Йошевъ

21. Априль 1850.

1226. — Книгата на Йошева до 20 деня ще излѣзе отъ печать.

Пак. 47.

Господ. Найдень Геровъ!

Доста длго врѣмя ся замина отъ какъ сжмъ пріялъ вашето писмо, а не сжмъ ви ся отговориль, за което може и да ся сръдите на мене, но недѣйте. Азъ щехъ веднага да ви ся отговорж, но бехме почели да ся готвиме за испытъ, че немогохъ.

Що ми пишехте за Новины за Г. Чомакова, то азъ веднага учинихъ, но дали му дохождатъ незнаѣ. Гледайте да проводи те пары те, защо ги ище учредникъ-атъ.

Моя-та книга ся печата и до 20. дни ще да бжде готова. Токо като бжде готова, азъ щж да дойдж въ Българіѣ. Яве те ми що има ново въ Българіѣ; защо ныя чуеме тука за нѣкаквж бунж, но незнаеме извѣстно що е това.

Проводете моля ви поскоричко приключеното по адресъ-отъ му. Яве те ми що чуе те за Еленкж, издала ли е книгж тж или не.

Оставамъ

Вашъ

въ Бѣлградъ

23. Юнія 1850.

Георгіѣ С. Йошевъ.

Господине Найдене!

Наистина, и азъ ся чуда на самъ себе си, чи толкова време не сжмъ могълъ да ти пиша две речи баремъ; но и пакъ ми не е за чудо, защо то и ты не си ни-

кога писалъ баремъ три речи, кои-то адправишъ на мене. Но хайде до сега що е было да заборавимы, а да гледамы за напрѣдъ.

Твой
Коста Попъ Павловъ.

1227. — Йошевъ изпраща 16 екземпляра отъ книгитъ си на спомоществователитъ.

Пак. 47.

Отговор. 13 Декемвр. 1850.

Господинъ Найдень Геровъ!

Днесъ ви проваждамъ презъ Господ. Ив. Д. Гешовича отъ Свищовъ книгите, числомъ 16. за които ви моля, веднага да ги раздадете на спомоществователи те. Парыте гледай-те по скоро да ми проводите, ито презъ Г. А. Христодуловича. Недѣйте да ми проваждате парыте по тукашнѣ цѣнѣ, но по тамошнѣ. Пише те ми ще те ли да печатете вторѣтъ часть отъ Физикѣ-тѣ, и явете ми що има тамо ново. Оставамъ

въ Бѣлградъ.
24. Августъ 1850

вашъ
Георгій С. Йошевъ.

Поздравляватъ въ руски те професори и Г. Люя Богдановичъ.

Сжщій.

1228. — Разпращатъ се обявления и покани за история, която Йошевъ прѣвожда.

Пак. 47.

Приято 2. Апрель 1858.

Видинъ 14 Мартъ 1858.

Ваше Высокоблагородіе
Милостивый Господине!

Като ся научихъ за Ваше то назначевіе, за Императорско-русскаго консула, въ Филиппополи, мыслѣхъ веднага да ви пиша, за да ви честитамъ това высоко званіе, но понеже знаѣхъ, чи сте заняти съ голѣмѣ работѣ, не ся рѣшихъ, да ви досаждамъ. Но днесъ като ми ся показа нуждѣ, ида да ви поздравѣ това высоко званіе, и желяѣхъ ви, да ся вѣскачите и на най высоки те царски длѣжности, гдѣ бы могли лично да представлявате предъ Императорското правительство наши те народны дѣла. Дай, Боже, да ся появатъ и други Вамъ подобни послѣдователи отъ нашій-атъ народъ!

По между това приключавамъ ви съ настоящето си и 4. обявленія, отъ които, покорно ви умолявамъ, три да проводите, за гдѣто сжмѣ ги подписаль, а едно то дадржите при Васъ, и да ся потруди те, да ми събере те, колко-то е вѣзможно повечи спомоществователи, съ които да мя подпомогнете при изданіето на таѣ общеполезнѣ книгѣ. Тая Исторія са ми препоручили за превожданье Одесски те Бѣлгари, а и Букурешки те я одобриха. И оставамъ за Вашій-атъ отвѣтъ

Вашего Высокоблагородія
покорнѣйшій слуга
Георгій С. Йошевъ.

II. II. Пріимете искренно поздравленіе отъ Г-на Соколова, кой то ми каза нарочно да ви поздрава отъ негова странѣ.

Сжщій.

1229. — Видинци противъ владиката. Намѣса на властѣта.
Йошевъ арестуванъ. Историята му забранена.

Пак. 47.

Приято 13 Юлия 1866.

Виддинъ 22 Юнія 1866.

Милостивый Господине

Найденъ Геровъ!

Като Ви писахъ послѣдно то си писмо отъ 13 Май, въ което Ви молихъ да ми проводите парѣтъ за Историѣтъ, незнаехъ за нещастіе то което щѣло да мя постигне, за което Ви днесъ и являмъ.

Трѣбва да сте ся научили какво виддинцы-тъ отъ 2 години насамъ роптаятъ противу свой-тъ фенерскій владыка Паисія. Това роптаянѣе дойде до тамъ, щото лани на 25 Юнія владыка та съ своя та партія, къ нещастію повечето Българе (а всичката та партія има 15—16 человекъ) употреби войска противу народъ-тъ.

Когато войската нападна на народъ, на църковный дворъ, азъ отивахъ на телеграфическѣ тѣж станціѣ да предамъ депеша. И така като мя видоха, Паша та и единъ членъ отъ меджлисъ-тъ Влахъ, заповѣдаха да мя вземжѣ и да мя арестуватъ, зато, защото сме нѣя бунтовали народъ-тъ да ся вдигне противу владыка та; но не мя арестуваха вече мя вѣрнаха въ Консулато подъ стражѣ.

Г. Байковъ събщи още тогава презъ Калафатъ съ депешѣ, а послѣ и съ донесеніе г. Посланника за случившееся. Отъ тогава до скоро незнаехме нищо, що стана съ таѣ работѣ.

Презъ Маія получи г. Байковъ отъ г. Посланника приказаніе да мя немедленно отпусти отъ службѣ-тѣ, кое той и испълни. Заради това сѣмъ ся сега рѣшилъ слѣдъ 4—5 дена да идѣ въ Петербургъ, да видѣ какво щѣ да направѣ.

А незнаѣ, дали сте ся научили, че е моѣ тѣж Историѣ (за коѣ то Вы дългуйте 10 руб. ср.) още преди онова нещастно преселеніе, запреѣ отъ Правительството, заради това сѣмъ дълженъ за неѣ още отъ 1861. год. 100 ₴ на които и днешній день проценты пращамъ: па сега като ма отпустиха и отъ службѣ, то незнаѣ какво щѣ да правѣ.

Забраненіето на Историѣта ми ето какъ стана: около 21—22 Юнія 1861 год. предадохъ въ Бѣлградскѣ тѣж агенціѣ 3 сандѣка съ книги, два за Виддинъ и единъ за Рухчукъ. Като дойдоха въ Виддинъ, предадоха ѣ на владыка та да ѣ цензурира, и той като единъ православенъ митрополитъ събщи на правительството, че е Мохамедъ позванъ въ неѣ „Лже пророкъ“ и така я правительството задържа, па и днешній день стои въ сарай-тъ запреѣ. — Въ Рухчукъ я пропустиха, но отъ 428 руб. ср. пріѣлъ сѣмъ едва около 100 гроша. Па зато Ви казвамъ, че и днешній день дългувамъ 100 ₴ на които и сега проценты плащамъ. А други тѣ 1500 Экз. лежатъ въ Бѣлградъ. Зато Ви покорно умолявамъ, да сторите добро да ми проводите право до г. Байкова оніѣ 10 руб. ср. що ми дългуйте за 10-хъ Экз. Историѣ. — А сѣщо така Ви умолявамъ, да пишите въ Карлово до вашитѣ роднини г. г. Пульови да Ви проводятъ 20 руб. ср. за тѣхнитѣ книги и за Сопотненскитѣ 23 руб. ср. отъ помоществователитѣ, па всичкитѣ наедно да ни испроводите, какъ то що рекохъ презъ г. Консула Байкова.

Г. Ив. Мавриди и П. Златѣвъ сѣ ми дали счетъ и тамъ ми назначаватъ, а и устменно сѣ ми казали, че сѣ Сопотненскитѣ и Карловскитѣ книги проводили до Вашитѣ роднини, каквото и що ми каза единъ отъ тѣхъ на 1862 год. когато влезна въ параходъ-тъ отъ Свищовъ на едно съ тѣѣж ви

Вашѣ

покорный слуга

Георгій С. Йошевъ.

115. С. (ЦОКО) Д. КАБЛЕШКОВЪ.

1230. — Наредѣ да се наплати яшара на откупенитѣ села.

Пак. 48.

Пловдивъ 28 Януарія 1853.

Господине Цоко !

Отдавна искамъ да Ви пишѣ, таче като нѣма за что, не щѣхъ да Ви турямъ на трудъ да ми отговаряте, трудъ, както знаѣ, за Васъ тяжкъ. Освѣнь това Ви сега имате, кой да Ви пишѣ оттука.

Приключявамъ Ви отворено писмо до брата ми Атанаса и до Г-на Х. Јована Спасовъ, съ което наряджамъ тѣхнѣ милость да Ви броятъ грошѣ 18000 осемнадесѣтъ хиляды на каймета, та съ тѣхъ и оныя седемъ хиляды 7000 гр. за които Ви приключява днесъ Г. Константинче Нешевъ полицѣ да ги съберите отъ нѣкого, да платите послѣднѣй такситъ за села-та за Г. Павла Герджика, които села яшари имате земены наедно съ Г-на Павла. Като съберете казаны-ты пары та платите таксита, щете земете сенете на Г. Павла Герджика или Илмехаберъ отъ продавеца на села-та, та да го прѣвржчите брату ми Атанасу или Г-ну Х. Јовану Спасову да ми го испрати. Извѣстѣте ми и Ви, кога ся сврши тая работа. На мѣсто да Ви пратѣ полицѣ, приключявамъ Ви отворено писмо за да бѣде обяснено, за какво поржчамъ да Ви ся давѣтъ горѣречены-ты пары.

Добро видѣніе !

Вашъ

Найденъ Геровъ.

1231. — Каблешковъ пратеникъ въ Едрене да се бори съ владика Хрисанта. Разговорѣтъ му съ Ступина.

Пак. 48.

25- априль 857 едрене.

Л. Пріятеліо

Отъ кѣто сте утишле толко време става до сега не сме си писале азе по неже бехъ уверенъ зашто за воскресеніе ще да додешъ та така въ место да ви пиша чакахъ даса видимъ. сега намирамъ случка да ви пиша и да ви попитамъ за нашіо деспотъ ефендіи познаватели кѣкво утива тои си следува да рови сущото кѣквото и напрешъ. Но това е че напрешъ скритомъ а сега явно работи много интриги ходи на пашата явно сега казва че Бѣлгарете бунтовници може да знаете че отъ селата има до 10- души векиле сега въ едрене и азъ додохъ па за отъ градѣтъ ако и да имахъ си работа нашите нема оставиха и азъ додохъ да видимъ кѣкво ще да работимъ сега.

завчера утидохъ на свети георги таса видехъ сосъ г-нъ Ступенъ и приказахъ му са чесамъ копривщени⁴ много ма добре пріе иса разъ говорихъме повечко.

отъ ворихъ ме за ваша милость каже Геровъ мои братъ ама збрѣка политика зашто не требеше тои да доде право на пловдивъ тои требеше въ стамболъ и отъ тамо работата беше уредена. да си земе фермано да додеше на пловдивъ да пукнеха доушмането много збрѣка сега мае страхъ часа и нашіо планъ развали зашто нашіо аргирополь врѣви противенъ и за Найденовата работа и за владиката ви. тои му по мага даса задрѣжи. та за това советувама Г-нъ ступенъ да додемъ на стамболъ че неше тука пашата да сврѣши нищо.

и азе седа г-не таса мисла кѣкво тебе да на права да дода въ стамболъ щеса простре работата па назе си имамъ на филибе своята работа. послѣ кѣто ми каза г-нъ ступенъ зашто пашата тука претъ толко души свидетели рекалъ че владиката и цукалата му казвале за тебе и рекалъ му пиши на презвизята и може дае писалъ вие знаете та товами даде една надежда че може тамо вие да врѣшните нещо за тоя проклетъ деспотъ. та молимъ пишими и твоито мненіе пространно.

Но и азъ са надеямъ добре да казахъ на ступена и мавриди по неже е тука рекохъ видишъ господинъ тоя вашъ мавриди то е наи гулеміо душманинъ и на г-нъ Геровъ и на Бѣлгарети и други много работи. ако би г-не да не можемъ да сторимъ нещо тое наи гулемото безъ честіе тіе грѣши сосъ деспотъ. Заедно щени потѣжчатъ и нищо неше да стане. И много ти здраве отъ г-нъ аргиръ Захараліята

жената муе тука и тои доде задаса расъ правятъ да видимъ. На жената гржчалата много помагатъ и сега я учатъ да доде вовъ стамболъ та ви пиша и тои кжкво да на прави. Безъ друго ви сердечно поздравлявамъ и за всегда остаямъ вашъ

кжто братъ

На бржзе беше.

С. Д. Каблешковъ

1232. — Сждба съ владиката въ Едрене. Владиката избѣгва да се сжди.

Пак. 48.

857 6: Юнія едрене.

Господине Н. Геровъ.

вашето писамце отъ 3-ти писано много ни зарадва и желяемъ поскоро да стигнешъ сосъ здраве въ пловдивъ, онова което го желяехъ ме сички гледаме че ни са исъ пжлни желаніето и не можемъ да ви искажемъ радостъта господинъ салчо ви поздравлява г-нъ павлаки дадохъ и приключенното писмо на г-нъ георгаки.

Гоосподине деспотатъ нашъ много ни умори еиче, става 4 месецы наи после катого вдигна диванъ ефендіи доде до Хаскіу на прависа боленъ после изъ вадиче му дошло писмо отъ патриархо даса при готъ ви за цари градъ. И така диванъ ефендіи зема му писменно причините за които щялъ да си почине некои денъ и додеси. И днеска вали паша писва на правителството сичко то и да видимъ що ще да муса отъ говоржтъ работатъ гулеми мизявирлъжцы и тои неше да види оше веднашъ пловдивъ ама и ние толко души остахъ ме отъ работата мавриди отъ кжто са върна въ пловдивъ много по лошъ мизявиринъ станж ние мислехъ ме че може да му са строши нусжтъ и сега са на деяше да доде въ едрене да са сжди сосъ али Беу дето съсъ лжжя земаму сичките міолкове на тоя завалиа. И г-нъ павлаки даде такрилъ за даго доведжтъ има даса сжди сосъ него има и мазбата отъ пловдивъ. сега въ пловдивъ мавриди разъ даде гласъ че викатъ Хрисанъ та за да го на правжтъ патриархъ тжкави долни лжжи шото дерзна дая каже и на салихъ паша.

ще виса молимъ джвно имате време сосъ тая поща да ни пишете по на длжго за врага. шото гледамъ вовъ писмото ви, и аргиръ Загаріж оше не е свржшилъ нищо съ жената си.

Безъ друго ви поздравлявамъ братъски и добро виденіе

остаямъ вашъ

с. Д. Каблешковъ.

молиса аргиръ Зааралж да можешъ да му на правишъ това да за поведатъ отъ канцеларіята тяхнжта работа да са види въ едрене зашото сега работатъ гржцыте да прататъ жената въ цари градъ ступенъ држжи добре

суцій.

1233. — Владиката вече невъвозможенъ. Ферманътъ и бертътъ Герову за консулски чинъ излѣзли.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 12 Юнія 1857.

Господине С. Д. Каблешковъ!

Въ Едрене.

Писмо-то Ви отъ 6 Юнія прияхъ завчера кжсно, та не можяхъ да Ви ся отговорж съ Турскж-тж пошж. Видѣхъ что ми пишете за Хрисанта. Отъ Филибе има оше по-новы извѣстия за какъ го сж срѣщнжли като сж е врънжлъ. Той чловѣкъ открай не знаяше что връши, а сега видися съвсѣмъ да е полудѣлъ. Нѣма съмнѣние, че за напрѣдъ той вече не може да сжде владыка въ Филибе, нъ зло-то е, дѣто даде трудъ на толкова свѣтъ. Нъ и като падне той, злѣ ще ся строши ностъ на неприятеле-ты.

Ферманъ-тъ и бертъ-тъ ми излѣзохж, та вече ся готвж за пжтъ за-въ Пловдивъ. Мысляхъ за Петровденъ да стигнж на мѣсто, нъ може белкимъ и да останж да правж тоя денъ въ Едрене. Дѣ ли щемъ ся срѣщнемъ?

Днесъ отхождамъ на Биюкъ-дере и тамъ щж видж, какъ е работа-та на Г-на Арг. Загарлия, и что мож да му помогнж. Вые искате твърдѣ много отъ мене: да направж да ся види работа-та му въ Едрене. Трѣбва да мож да заповѣдамъ на посланика, та тогава да свръшж това.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

116. КАЛИСТЪ Л. ХАМАМДЖИЕВЪ.

1234. Прѣпращатъ се книги. Молба да се изпратятъ сръбскитѣ новини.

Пак. 48.

1850. 8врій 12. Сопотъ.

Любезный ми друже Г. Найдене!

Примете по Г. Николая Малевъ едно вързопче съ книги, кои-то донесохъ отъ Свищовъ съ притворено-то писмо. дадохъ за нихъ 1 гр^ш. Моляж вы сторете трудъ или пратете на пощж-тж та приберете Сръбскы-ты новини за Сопотъ, и колко-то заплатите азъ щж ви бждж длъженъ; искамъ отъ васъ и 3¹/₂ гр^ш. още кога-то ви яппардисвахъ стѣклени цѣви. Като дойдж на Филибе ще си видимъ смѣткж-тж. Колко добро ще ни сторите, ако ся потрудяхте всяка поща да прибирате новини-ты ни и испращате! Братчето ви свършува тжж работж, оставамъ одълженъ

Вашъ Калистъ.

1235. — Изпраща се отче Рувимъ да се учи въ Пловдивъ. Молба Герову да се грижи за него.

Пак. 48.

Господинъ Найдене!

1851. Априллий 16. Сопотъ

Днесъ испращамъ, дѣто ви говорихъ за двоица-та Врачанскы ученици, единый отъ тѣхъ, отца Рувима, отъ кого-то щете ся научите, че другый му другарь осталъ спорядъ нѣкаквж си прѣпльнж кой то и може да дойде слѣдъ нѣкой день. Азъ как-то ви говорихъ и кога дохождахъ на Филибе, непознавамъ никого, за това като дойде отецъ Рувимъ, ако неуйдише да стои при другы-ты ваши въспитаници въ училище-то, то щете ся потрудите безъ отлаганіе врѣмя, да го насочите, гдѣто ще му е обиталище-то, или на рылскый Метохъ при другы-ты ученици, или другадѣ съ нѣкои другы, съ еднж думж да сторите трудъ да го нарядитѣ за сѣденѣ то му, че непознава никого, и неможе самъ да ся наряди; азъ ся поручавамъ за добро-то му поведеніе. Той знае, токо рече просто ученіе калугерско, а колко-то за ученіе-то му, сирѣчь какво трѣбва да учи, иска да знаете, че той ще ся учи съ намѣреніе, да може слѣдъ врѣмя да стане нѣкаде учитель, спорядъ знаніе-то си. За хатѣра ми не го оставяйте въ недоумѣнія за работы-ты му, и ще задължите и мене равно, колкото и него.

вашъ

Калистъ А. Хамамджіевъ.

1236. — Грижи за отецъ Рувимъ и за другаря му Кръстя. Да имъ се намѣри удобно жилище.

Пак. 48.

Господинъ Найдене!

1851. Апр. 30. Сопотъ.

„Азъ около 10 Маія смѣтамъ да дойдж до Филибе, та щж ся научж и нѣкож повж за Едрене, като сте были тамъ по въскръсеніе, и да ся повидимъ. Пише ми пошь рувимъ че дошьль и другый му другарь Кръстю, нахождали ся обаче почти въ отчаяніе ради мѣсто за живѣяніе. Не може ли или въ нѣкож одаж на Ата-

насакыево-то училище при святж недѣлж, или на ханче-то гдѣто е Наркысова-та Спеарія или другадѣ да ся намѣстатъ! Това е и вамъ главоболіе, и мене, ама иска да му ся трѣси колай на това; азъ, кога вы пытахъ, най послѣдня-та ви дума беше: „пиши имъ да дойджъ, та ще ся найде колай за мѣсто“ сега работа-та дохожда противна, нъ надѣж ся и на тжсь работж да ся найде колай, зашто ако ся върнжть назадъ, и тѣмъ срамно, и менѣ, че несъмъ си былъ опекуль добрѣ думж-тж. Потрудете ся прочее и сами и чрезъ пріятели, та дано ся свърше това, па за вторый пжтъ щж гледамъ да ся не вплитамъ. Поздравлявамъ Г. Стоянча; незнаж, мирозреніе нѣма, дали сж само 3 листа, или има още? добро видѣніе.

Вашъ Пріятель

Калистъ А. Хамамджіевъ.

117. К. СТ. КАПИНОВСКИ.

1237. — Плѣвенскія владика противъ Капиновски. Дири се друго мѣсто за учителство. Оригинално стихотворение.

Пак. 48.

Друже Герчо!

Доволно время быде откато ни сме се разбирале, кой какво е, нъ отъ моя странж знай, зашто това лѣто холерата попремного ны смути, и по тая причина не быхъ друже въ състояніе да ви се обявя какъ-то почти и сега ни сжмъ, но понеже ме принуждава друга една необходимостъ принужденъ быхъ да се събирж съ силы да се обѣрнж камто васъ. Коя то е тая: откато сжмъ дошелъ тука владыка та ни Г. Агапій не знамъ що ни му се понрави^{хъ}, и ме нище и двама трима чорбаджии спореди него, и преднята годинж искаха да ме извадятъ, но народъа ме не остави тогава, а тѣ не пристанвжтъ отъ намѣреніе то си, а отъ другж странж почти и азъ сжмъ неблагодаренъ, зашто воперви^{хъ} малко ми заплащжтъ, во вторы^{хъ} немжтъ никакво нарежденіе за училище то си за това друже ако има татѣкъ нейдѣ мѣсто заради меня моля те да ме намѣстишъ, чи ни се познава^{хъ} съсъ чловѣцыте щяхъ да пишж на Г. отца Чолакова, и на Г. Никифора, но мысля да ми испълнишъ самъ нуждж тж, за това оставямъ се само на тебѣ, или ако е нужно да имъ се пиши надѣвамъ се да не си пожалишъ трудеца за меня, зашто отца Чолакова не го знамъ гдѣ е, а на Г. Никифора писа^{хъ} нѣколко пѣти онаж годинж той още не ми се е отговорилъ за това моля те Герчо, и остава^{хъ} въ голѣмж надеждж

на Вашж тж братскж любовь

вашъ искренній другъ

Константинъ Стояновъ Капиновскій

1848.-го Авг. 7.

Плевенъ

ако треба на отца Чолакова помощникъ азъ утива^{хъ} при него, зашто ни сжмъ слушалъ богословіе ако може моля Герчо настани браче, или ако не тамъ то гдѣ то уйдисва.

Твоя Гиздава Марійка

Още Моровянка ябълка

Тжй зашто постжпи криво

Не и ли остана мило

Черна калугерка дагани

Да ли утренията зора и завидя

и отъ умъ ѣ извади миръ да остави

или блѣдната луна я видя.

и не може бѣло (и лице да търпи

и ѣ накара черно) було въ памучни ржце да държи

да ли розата е нищеше

въ градинж да и влиза

да ѣ тамъ прате гдѣто никой немысляше

и ѣ люто заклѣ отъ тамъ да не излиза

ахъ ты Гиздава Марінко

още Моровянка ябълка. Лютж си клѣтва прѣ-
стжпи.

назадъ си черно-черешены очи възварни

чикракъ въ ржце да въртишъ престани

вретено изъ тънки прѣсты си испусни

и камъ одѣраны Кавалеры си очы обѣрни

ахъ ты Гиздава Марійка

още моровянка ябълка *

на вретено въ тънки прѣсты жицж да предешъ

на черкракъ да ѣ мутаешъ

черны калугери да обличашъ

и тѣмъ да серадвашъ

ахъ ты Гиздава Марінка

още Моровянка ябълка

* Това ни е твоето свято дѣло и вѣрно слово.

118. СЕМЕЙСТВО КАРАВЕЛОВИ.

1238. — Честитява се Герову консулски чинъ. Слухъ за
Иоакима Груевъ че щѣлъ да иде въ Цариградъ.

Пак. 48.

Копривщица 1858 Іунія 30-ый

Ваше Прѣвосходителство Господине Консуле.

По настоящето ми писмо прихождамъ да ви по пытамъ въ какво състояніе ся намирате до тоя часъ. знайте зачтото отъ олавна врѣмя желая да ви пиша па ед-
вамъ сега наидохъ благополучно врѣмя. Честитявамъ вы чинътъ Консулскый заедно
и вѣнчаніе. И слушама гласове, които расказватъ за учитель Якыма и нѣкой отъ
ученициты му, Имали намѣреніе да идатъ до Цариградъ за да ся учатъ, за това
желая да ми отпишете истина лие това, и ако би да ся случи това да иде, при
кого щжтъ останатъ момчетата? Чюйте желаніето ми за доброто вы здравіе. И
оставамъ Вашъ Доброж.

Драгоя Либеневъ
Каравеловъ.

Принесете поздравленіето ни до Баба Хаджійка и до нана ни, отъ всичкыты
ни домашны

1239. — Любенъ Каравеловъ иска прѣпорѣчителни писма
за Петербургъ. Чака въ Одеса разрѣшение за по-нататъкъ.

Пак. 48.

18 Юлія 1857.

Одессъ 1857 Іюль 10.

Почтений Господарю Н. Геровъ.

Въ Филибе.

Просте-ты мы за что-то то Вы са не-обадихъ, кога-то тръгнахъ отъ Цариградъ.
отъ много причины. Вы молимъ Ваше Благородіе бѣхте на Островъ-тъ Прингипъ
кога-то тръгнахъ за това имамъ и Вынж исамъми го познавамъ. Баща мы мы пису-
ва отъ Цариградъ за что-та Вы е хатъръ остало за что Вы необадихъ. Вы молж
да ми прѣдстойты съ 1—2 писма зада ма опознаятъ Въ Петербургъ това шемы
за-служы да Вы съмъ длѣженъ за вседж. Тукъ са опознахъ съ Г. Костандинж Нико-
лаевичъ Палаузовъ съ Николай Христофоровичъ съ Г. Стефанъ и Николж Тошковы.

Отъ Петербургъ още писмо не сме приеле мы рѣкохъ въ Черж отъ канцела-
ріѣж-тж зачто-то министъръ-тъ нѣе въ Петербургъ нѣ трѣбувж да чекамъ още
10—20 деня. Така още нѣе извѣстно Азъ ща Ви пишж и другѣж-тж пощж.

Остаямъ Вашъ Покорны Слуга
Любенъ С. Каравеловъ.

1240. — Петко Каравеловъ изключенъ изъ нофуза. Искан-
ски паспортъ да се върне въ Росія.

Пак. 48.

Милостивый господарю!

Мола Вы да направите за мене едно добро, както мы направихте и до сега,
да повелите на Николаки Чалжки за да ми извади паспортъ за въ Цариградъ. Азъ
не быхъ Вы утруждалъ съ свои-те мольбы, ако можехъ да свржша самъ тая рабо-
га. Турско тескере, като турски подданикъ, азъ немога да зема, защо-то са ма
псклучиле изъ нафжсъ-тъ и сега остая една надежда на Васъ да ма избави-те отъ
мое-то лошо положеніе, защо ща Ви самъ вѣчно благодаренъ. Мое-то тескере, кое-
то е у Васъ, мола Ви испратете го, ако е у Васъ, или въ Филибе, или въ Цари-
градъ до Караконовскін, дѣто шемъ ги размѣнимъ съ това, кое-то, ако бждете тѣѣ
добри, ми извадите отъ Филибе. Ако бжда живъ сякога ще да мысля да ся колко

годе отплата за Ваши-те добрини. Ако сме живи да испратите Герча въ Москва, тои нема да намѣри по искрено прѣданъ учитель отъ мене.

Копривщица
27 Августа

Покорный слуга Вашъ
Петко Каравеловъ.

1241. — Баштата на Либенъ Каравеловъ ще плати дълга му.
Иска свѣдѣния за сина си.

Пак. 48.

Приято 15 Февр. 1858.

г. г. Наидене геровъ

максѹта поздравляемъ и друго детѹ имаше личова полица мислихъ дая вѣрна а сегаса збраха приятели таѣни рекѹха дая платиме имѹтлакъ щемѹя платиме господине наидене чеработата наша сѹсь моятъ чорбачия. казашети драгою имолимъ пиши ми два лафа заличо каквосиса научиль даса иасъ ѿвера имолимъ прати тисъ писма на нашъ либена синми и пишимѹ ити какѹта богъ ѹчиль тимѹси и майка и баща и друго прощаваи Chesъсь плачь писахъ писмото танеможахъ нищо да ти са ѿговора молимте дапишешъ насинами писмо иасъ слетъ някои день щазлеза ташемса разговори брате

Стойчо
Каравела

$\frac{1 < v <}{18}$ Фѹрарие

119. ВУКЪ СТ. КАРАДЖИЧЪ.

1242. — Искатъ се етнографически свѣдѣния за нѣкои мѣста и плѣмена въ Българско.

Пак. 48.

Приято 28 Марта 1859.

Високоблагородни Господине!

Које оно овде наше мало познанство које позната Ваша родољубива ревност дају ми слободу да Вас затрудим овим мојим писмом и у њемувеликом молбом.

На приложеној овде хартији шаљем Вам имена од многих вароши, градова и вода у Бугарској, у Маћедонији, Румелији и Архипелагу, и молим Вас: 1) Ако знате или разберете да се које од ових имена тамо у народу друкчије зове (него што је овде написано), да бисте ми то поправили; 2) да бисте ми назначили колико у коме од ових места има кућа, и колико их је Турскијех колико ли Бугарскијех или Грчкијех или Цинцарскијех, и колико Турци имају џамија колико ли Хришћани цркова и попова и школа и учитеља. Ја знам да је тешко ово дознати управо, али колико се може и од прилике. Особито бих рад дознати гдје живе Помаци (у којим мјестима и под којом вароши) и колико их има, а тако исто и за Павлићане. За која од назначених овде места због даљине или због другог каквог узрока не можете дознати ово што желим, она оставите, и јавите ми само за она за која можете дознати. Особито Вас молим да бисте се потрудили дознати и јавити ми о Добруци: каки народи и гдје који (око које вароши и на коме крају — од југа или сјевера и т. д.) у њој живе. И осим назначених овде места ако се опоменете какве вароши или великога села које заслужује спомен, молим Вас да бисте ми и то описали назначивши где је (код које вароши или на којој води). Не би с горега било кад бисте ми могли назначити код сваке вароши, од чега највише људи живе особито хришћани. Ја знам да је ово све тежак посао, али се надам да ћете га се радо примити особито кад Вам кажем да ми треба ради једнога књижевнога дела које пишем о Србима и о Бугарима. Ја знам и то да се ово не може дознати одмах, само Вас молим да га не бисте заборавили.

Ствари ове у писму можете ми послати овде на Г. Михайлова, преко којего и ја Вама шаљем ово писмо.

Надајући се да ћете Вы ову молбу моју, ако је и потешка, радо испунити и тако не само мене задужити свагдашњом захвалности него и нашој књижевности и учинити велику помоћ, остајем

у Бечу $\frac{16}{28}$ Марта
859.

Ваш поштоватељ
Вук Стеф. Караџић.

Вароши у Бугарској

Видинъ	Шуменъ	Казанлыкъ	Озунджово
Арчиръ Паланка	Расово	Клисура	Исакче
Ломъ Паланка	Кючюкъ-Кайнарджи	Ямболъ	Мачинъ
Дреновецъ	Кюстендже	Сливенъ	Тулча
Мильковецъ	Мангалія	Загаръ или Загра ?	Бабадагъ
Чипровецъ	Пазарджикъ	Котелъ	Хирсова
Пиротъ	Балчикъ	Карнавадъ	Козлуджа
Берковица	Проватъ	Айдосъ	Джумай
Нишъ	Варна	Мисиврія	Тиквешъ
Рахово	Враня	Бургасъ	Тетивенъ
Враца	Качаникъ	Штипъ	Дряново
Сопотъ	Куманово	Велезъ	Радомиръ
Никополь	Скоплѣ	Кавадарцы	Каменополе
Свиштовъ	Софія	Прилипъ	Белградчикъ
Плевенъ	Дупница	Радовиштъ	Ихтиманъ
Ловичъ	Кратово	Струмица	Новый Ханъ
Севліево	Етрополь	Петричъ	Трнъ
Руси	Златица	Доляни	Бела Паланка
Трново	Самоковъ	Дорянъ	Джезаиръ
Османъ Пазаръ	Татаръ-Пазарджикъ	Неврокопъ	Чирпанъ
Тутруканъ	Габрово	Мелникъ	Созополі
Силистра	Калоферъ	Сушица	Ениджели
Разградъ	Пловдивъ	Станимакъ	Ахіяло.
Джумаа			

Воде или Реке у Бугарској

Ломъ	Росица	Камчикъ	Струма	Црна река	Струмица
Огустъ	Дриста	Ситница	Стрема	Брегалница	
Искеръ	Табанъ	Лепеница	Марица	Мста	
Видъ	Оз. Девно	Вардаръ	Тунджа	Тека	

Вароши у Македоніи, Румелии и Архипелу

Влахо Клисура	Остр. Тасо	Хаскіой	Калиполье	Эрекли
Солунъ	Чирменъ	Кркъ-Килиси	Актеполь	Родосто
Серъ	Ортакой ?	Эски-Баба	Серганъ	Килия
Драма	Димотика	Озунъ-Кюпр ?	Мидія	Цариградъ
Орфана	Троянополь	Хіерополь	Виза	Скутари
Одаджикъ ?	Фериджикъ	Ипсала	Серай	
Енидже	Макри	Айнаджикъ	Чаталъ-Боргасъ	
Кавала	Эносъ	Мигалгара	Орманли	
Гюмюрджина	Дренополь или Едрене	Кешанъ	Силиврія	

Воде у Македоніи, Румелии и Архипелу

Матница	Чорлу
Ангиста	Болое Море
Арда	Архипелагъ.
Регина	

120. ПЕТКОВИЦА КАРАЙОВАНОВА или НЕДѢЛЯ ПЕТКОВА.

1243. — Петковица се кани за учителка въ София. Заплата и условия. Пжтьтъ за отиване.

Коп. кн. 3. 237.

Пловдивъ, 9 Октоврия 1858.

Госпожя Петковице Кара-Јованова!

Отъ Софиѣ ми пишѣтъ да Ви пратѣ тамъ съ дѣщерѣ Ви за учителкѣ спорядъ както бяхме говорили съ Васъ. Обричатъ да Ви дадѣтъ двѣ хиляды грошия заплатѣ за годинѣ, кѣщѣ за сѣдѣнѣ и дръва и кимюрѣ, колкото ти трѣбватъ. Кѣща-та за двоицѣ да сѣдятъ въ неѣ е добра, а за повече души иде при тѣсна, ала вече, какъ да е щешъ ся прибирашъ въ неѣ съ дѣца-та си; и трѣбва да си имашъ твои постелкы за кѣщѣ-тѣ.

Ако пристаяшъ съ тоя договорѣ, трѣбва единъ чясъ по-скоро да идешъ или право за Софиѣ или прѣзъ Пловдивъ. Азъ пишѣ на Г-на Георгия Шишеджиевъ да тя испрати заедно съ дѣца-та ти.

Ако идешъ прѣзъ Пловдивъ, азъ щѣ ти дамъ друго писмо за Софиѣ; ако ли идешъ направо, като стигнешъ въ София, намѣри учителя г-на Саввѣ Филаретова и му покажи това писмо, той ще тя настани. Тамъ за всичко да слушашъ Г-на Саввѣ Филаретова, та да ся благодарятъ граждана-ти отъ работѣ-тѣ ви, тогава може до годинѣ и повече заплатѣ да ти дадѣтъ.

Щѣ чякамъ да ми отпишешъ по-скоро, че си трѣгнѣла за Софиѣ, или да дойдешъ оттука да тя испратимъ.

Вашъ доброжелатель.

Н. Геровъ.

1244. — Нова учителка въ София. Недѣля Петкова си дала оставката. Искатъ я въ Самоковъ. Дѣцата ѣ болни. Молба за друго мѣсто.

Пак. 75.

Приято 26 Април. 1861.

Добродѣтелны ми Господарю.

Найдинъ Геровъ въ Пловдивъ.

Азъ съмъ слѣдвала длѣжността си двѣ годинѣ и половина спорѣдъ както са бѣхъ обѣщала и прѣдъ Ваше Благородѣ и прѣдъ Господинъ Уч. Савва Филаретова и прѣдъ Градоначалници-тѣ Софійскы. Твърдѣ добрѣ бѣше че и азъ са бѣхъ намѣстила за да си прехрановамъ дѣца-та и са трудѣхъ колко-то е възможно отъ день на день по добрѣ да са увождатъ по голѣми науки и благочинѣ и за какъ-то и Вамъ е извѣсно до сега. Нѣ сега доле друга учителка и като завари 140 ученицы излезоха 100, тѣ устанаха 40. Така и азъ бѣхъ принудена та си дадохъ остафка-та отъ Самоковъ чуха че съмъ уставела училеце-то пратиха писмо на учителя-тѣ че щѣтъ ма викатъ да имъ учителствовамъ и уч. Савва ми позволи да утида и ми дадѣ ракомандателно писмо и трагна на пжтъ за Виѣна да идѣ. Нѣ азъ несчастна и жалостна! като ми са поболиха двѣ-тѣ големи дѣца отъ сипаница, коя-то отъ една страна за нѣхъ прискрбно плачемъ че на чужда страна съмъ отъ друга страна не ма викатъ отъ Самоковъ че обичена-та садели на парти и нѣма съгласѣ, кога са сагласатъ ще ма викатъ. Нѣ азъ като нѣма учитель-тѣ тука да ма намести негдѣ прихождамъ и втори пжтъ покорно при Ваше Величество да Ви ява, че съмъ безъ работа. азъ несъмнено вѣровамъ че Ви сте милостивы ще са потрудѣте и сега да ми намерите мѣсто и свѣдѣтелно писмо отъ сички-тѣ граждани и отъ Паши-тѣ ша Ви прата по друга-та поща ще видѣте какъ съмъ са владала на Софѣя остоямъ внадѣжда отъ Васъ за помощъ.

Софѣя 1861 Ап, 21-ый

Недѣля Петкова

1245. — Благопожелание Герову за честито пжтуване и до-
стигане цѣльта си.

Пак. 75.

Приято 16 мая 1861.

Доброжелатѣльный ми Господарю

Наидѣне Геровъ !

Пріяхъ Почтенно-то Ви писмо, 7 Маія за кое-то много сж зарадвахъ. За това отъ милость Ви пиша. да Ви изява че ща ся надѣя, на Ваша-та свѣтлость. Азъ обичамъ и почитамъ, наша-та милостива Господжа Марійка и нейна добродѣтелна Маика, желаемъ съ моя дащеря Нонка скоро да Ви видимъ. вѣровамъ че Они ще Ви сещатъ за менъ, да ма не забравитъ, защото Азъ ся мая. За това ще мола Бога за ваше-то здравіе, да Ви пази въ пжтишествіе-то. и щото сте почнали лесно да свжршете, Богъ да Ви е помощникъ на тоя сжборъ. Вашіето Име да устане бѣз-смертно. устаямъ

Ваша

Недѣля Пѣткова.

въ Софія 1861 Маія 9-ый

121. Д-РЪ В. К. КАРАКОНОВСКИ.

1246. — Изпраща се „Братскій Трудъ“ даръ на тракийскитѣ
училища.

Пак. 49.

Приято 11 Марта 1861.

Господине Геровъ !

Московска-та Дружина Вы моли да ся потрудите да получите трійсоть и петъ екземпляра „Братскій Трудъ“, и да ги распродите по училища-та въ Тракіѣ даръ.

Студентъ Василій К. Караконовъ.

Москва на 5 Октомврія 1860 год.

1247. — Разпря въ Пловдивъ между българе и гърци за цър-
ква Св. Петка. Църковниятъ въпросъ и заплатата на владицитѣ.

Пак. 131.

Пловдивъ, 11 Января 1865 г.

Господине Караконовскій,

На 30 Ноемвр. Ви писахъ, нъ, по злочестие, писмо-то ми ся врънж, че ку-рьеръ-тъ ми не застигнжлъ пощж-тж. Отгогава все искамъ да Ви пишж, нъ откакъ съмъ ся врънжлъ отъ Цариградъ, периодическо-то главоболие, което имамъ всяка зима, тая година ми дохожда весма чясто, та съмъ побрѣкалъ и азъ работы-ты, и Ви ся моля да не виждате кусуръ.

Тука имахме по новж годинж распри за церквж Св. Петка, послѣдствие на едно покушение, что направихж енорити-ти да си отнемжтъ церквж-тж отъ гърци-ты, които сж ѣж завладѣли неправилно и распръсватъ приходы-ты и по халось. Подроб-ности-ты щете четете въ вѣстници-ты.

Тука съ нетръпѣние чякаме да ся научимъ на вѣрно, какъ е работа-та, дѣто Патриархъ-гъ и Синодъ-тъ сж искали отъ правителство-то да имъ ся опрѣдѣли на владыци-ты заплата отъ хазнж-тж. Тука Гърци-ти ся радватъ на това, а наши-ти го намиратъ за зло, та съ благодарение ся научихме днесъ по Австрийскж-тж пощж, че, слѣдъ едиж длъгж конференциѣ между Генерала Игнатьева и Аали-Пашѣж, ся раздалъ слухъ по Цариградъ, какъ нѣма да стане това. Дано да е истина.

Притварямъ Ви едно писмо до Г. Н. Тѣпчилещова, което Ви моля да сторите трудъ да подадете.

Повече не Ви пишж, зачтото и сега не съмъ съвсѣмъ здоровъ.

Желаѣж Ви да прѣминете новж-тж годинж весело, съ здравіе и благополучие въ всичко.

Вашъ Н. Геровъ.

Какъ сте съ нашии приятель ? разумѣватели ся, или е все съ онѣж главж ?

1248. — Караконовски неспокоенъ. Характеристика за руситѣ. Черковниятъ въпросъ и руситѣ. Гърцитѣ си играятъ съ руситѣ. Деликатното положение на Караконовски като посрѣдникъ между българетѣ и руситѣ.

Пак. 29.

Господине Найдене Геровъ !

Получихъ Ви писмо-то. Благодарѣнъ съмъ на Васъ. До сега не Ви се отговорихъ по нѣкои причини, кои-то се отнасятъ само до мене, нѣ зависяхъ отъ друго. — За радъ български-тъ интереси продължавамъ познанство-то си съ горни-тъ, ако и да е за мене много несносно. Тѣ досега неможихъ да ми направятъ онуй, за кое-то Ви молихте и азъ толкози пріятель-тъ Х.; послѣдни-тъ щѣ нещѣ запознамя съ Игн., кой-то се обѣща да пише гдѣ-то слѣдовало. Ето защо азъ старахъ да бѣжа остороженъ, гдѣ-то трѣбаше и нетрѣбваше. Ако и да ми увѣри недавна Х. че съмъ вече тѣхнѣ, като му доказахъ че се намѣрвамъ подъ голѣмъ опасностъ, немогъ да бѣжа спокоенъ, доде неполуча паспортъ.

Р. сж чудни чловѣци. Доде се у себе си. Богъ знай що говорятъ и що обѣщаватъ за насъ. Какъ-то знаете сичко онова, кое-то е за насъ добро; а пакъ като дождатъ у насъ, като че тѣ не сж онѣзи, кои-то познавахме. Тѣй стана съ Игн., тѣй и съ Х. Види се че се поддаватъ подъ вліяніе-то на околнѣ-тъ, и по нѣкоя друга причина. Кога-то Гръцко-то духовенство се продаде на Тур. правителство, първо-то счете за нужно да убѣди Р. че е благотѣльно нѣщо за Великж-тж църква, и Р. като че се съгласихъ; нѣ като имъ (Р). българѣ-тъ разказахъ че Българ. народъ отъ този Гръцк. постѣпкъ ще страда въ-вече, и може най-напоконъ Българ. народъ да се загуби за Р., тогази Р. употребихъ сили-тъ си, та да нестане туй нѣщо. И истенна гдѣ-то неможа Гръцк. Духовен. да си изпълни желаніе-то, трѣба да се благодари на Игн. Х. ако и да е назначенъ за наши-тъ работи, не се занимава съ тѣхъ прилѣжно; той не е вече такъвъзи, малко си е измѣнилъ убѣжденія-та въ полза наша. — Гърци-тъ сѣкій день ходятъ при Р. та ги залѣгватъ съ проекти за спогодѣванѣ съ насъ, доде си истачатъ чергж-тж въ монастырски-тъ работи или въ други нѣкои. Сега като дадохъ Българ. на Али прошеніе за отдѣленіе, Гърци. тѣ този часъ се затекохъ при Р. да се оплакватъ отъ насъ и да увѣряватъ Р. че бѣе готови да ны устѣпжтъ; нѣ братіята Българ. ги отбласкватъ, не благодарно и непочтенно. Х. като ми видя исказа сичкото не удоволствие на Игн. и свое-то къмъ наши-тъ първенци и къмъ послѣдния-та имъ постѣпка; а азъ само се старахъ да го убедя че Гърци-тъ лѣжатъ и тѣхъ и насъ, че те ако желаяхъ нѣщо да даждатъ щѣхъ да го даждатъ отдавна и тѣй нататѣкъ. Сега се съгласихъ че Българ. немаше какъ друго-яче да постѣпжтъ. Онзи день ми каза Х. че Игн. ималъ разговоръ съ Али за църковни-тъ въпросъ, и ужъ съгласили сж да съставятъ комисію отъ Българ. и Гърци, та дано се еднитѣ и другитѣ спогоджатъ, или ако не, то Българ. да се припознаятъ като отдѣленъ народъ въ сички отношенія. Днесъ Чомаковъ ходи при Али за отговоръ на прошеніе-то, а Али му казалъ че Тур. Правит. изработило нѣщо си, съ кое-то, Али мысли, Българскі-тъ народъ ще бѣде удовлетворенъ.

За много работи трѣбваше юще да Ви пишѣ, но стига за сега толкози. Сега Ви бѣе и неспомѣнувамъ за Ольх; кой-то се стараше да пріемжтъ Варненски-тъ Българѣ грѣцкі-тъ владыка.

Гдѣ-то азъ Ви препорѣчахте при Р. отъ странж-тж на Българѣ-тъ, като посредникъ; не съмъ твърдѣ благодаренъ и спокоенъ, защото-то нѣкои отъ Българѣ-тъ, кои-то знаятъ; злоупотрѣбляватъ. Въ такъози съмъ сега положеніе, гдѣ-то нито къмъ едни-тъ нито къмъ други-тъ. Искамъ да идѣ на Ловичъ да се видѣ съ роднини-тъ си, но азъ е страхъ; незнамъ какво да правѣ !

Като Ви желая да сте здрави, оставамъ

Писахъ Ви наскоро.

Вашъ

Д-ръ Караконовскій.

Цариградъ

10 Априлія 1865 год.

1249. — Голѣми работи само на дума. Тайниятъ комитетъ не е таенъ. Раковски заминува.

Пак. 131.

Букурещь, 12 Април. 1867.

Любезный Приятелю,

Господине Караконовский,

Пишѣж Ви, колко да прѣварѣж да не бы да кажете, че, като дойдохъ тука, съмъ ся заплеснѣлъ, та Ви съмъ заборабилъ. Нѣ ново нѣчто да Ви явѣж нѣмамъ; само трѣбваше да Ви обѣяснѣж онова, что слушате за тука, какво е и что е, зачтото вѣнъ ся чюе много, а на дѣло е далечъ отъ да бжде такова. Ала и това сега не мож да направѣж, зачтото бы на брѣзо, та оставямъ за-съ немскѣ-тѣ пощѣж.

Не мож обаче да не Ви кажѣж нѣчто за така нареченый тайный комитетъ. Той напраздно си е далъ такова имя, което плаши, зачтото негова-та цѣль, отъ малко-то това, что съмъ научилъ за него, можѣж да кажѣж, е да расположи обществено-то мнѣние въ Европѣ за ползѣж на Българы-ты, а таково нѣчто правятъ и не тайни комитети.

Санджче-то Ви прѣдадохъ въ Русчюкѣ, и научявамся, че го сѣж испратили въ Ловечъ, та ще стигне за Великъ-день.

Поздравление на вси приятели.

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

П. П. Христовичя още нѣма тука. Кажѣте Младену да си иде сега по работѣ-тѣ, та кога ся врънѣж азъ въ Цариградъ, тогава щемъ прѣговори за другый ма-слахатъ. Сега да не чяка. Раковский си отхожда днесъ.

1250. — Какво гони тайниятъ комитетъ. Защо му помагатъ власитѣ. Брошури отъ тайния комитетъ. Влахо-българска държава. Комитетътъ излѣганъ отъ власитѣ. Какво казалъ Стремоуховъ за Герова.

Пак. 131.

Букурещь, 1 Мая 1867.

Любезный Приятелю,

Господине Караконовский,

Съ минѣлѣж-тѣ пощѣж Ви писахъ отъ Русчюкѣ, нѣ твърдѣ на брѣзо, та ничто не можяхъ да Ви обадѣж. За това сега да Ви кажѣж за Тайный Комитетъ, какво нѣчто е. Той отдалечъ ся слушя голѣмо нѣчто, а на дѣло, както можяхъ да научѣж, ето какво е:

Червени-ти отъ Румжны-ты възмечтали за съврѣшенѣж независимость, и за да постигнѣжъ това, сговорили ся съ нѣкои отъ млади-ты тукашни Българы да направятъ така, каквото Власи-ти да помогнѣжъ на Българы-ты да ся освободятъ, та въ борбѣж-тѣ за освобождение-то имъ да намѣрятъ и тии врѣмя да прогласятъ княжества-та независимы. Съ това намѣрение съставили комитетъ, на когото уставъ-тъ, както казвать, сѣж писали поляци.

Отъ пролѣтось политическы-ты работы ся показали сгодны за осъществление тѣхѣж мысль и комитетъ-тъ ся показа съ брошурѣж „България прѣдъ Европѣ“ и съ мемоара до Султана. („Les plaies de la Bulgarie“ не е отъ тоя комитетъ).

Власи-ти, каквото ся види, кога да правятъ тоя сговоръ съ Българы-ты, имали сѣж и тѣхѣж мысль: дано да докарать работы-ты така, каквото да повдигнѣжъ нѣкогашнѣж-тѣ, както тии казвать, Влахо-Българскѣж дръжавѣж за ползѣж на своѣж-тѣ народность. Нѣ комитетъ-тъ не само за това не трѣбваше да ся води по тѣхѣж, а трѣбваше още да разумѣе, че не само нѣколко распаяены главы отъ Власы-ты не можѣжъ испълни дадены-ты обѣщания, а и само правителство-то, както въ сегашне-то си разстройство, така и въ добры-ты си врѣмена едва ли бы могло да даде такѣжъ помощъ на Българы-ты.

И наистинж тѣя дни Власи-ти обадиж на комитета, че не можть да изпълнятъ обѣщания-та си, зачото врѣмена-та не помагатъ. Това докара комитета близо до развалж, зачото той е отъ хора, които не можть поддрѣжя таково нѣчто сами.

Затова да видимъ дано излѣзе нѣчто отъ сговора съ Сръбы-ты.

Друго нѣчто ново оттука нѣмамъ да Ви явиж, та щж Ви кажиж отзѣва, който Стремоуховъ е правилъ за мене. Той казвалъ: Геровъ способный чиновникъ, но съ нѣкоторыхъ поръ забылъ свои дипломатическія обязанности Русскаго Агента, чтобъ возбудить Церковно-Болгарскій вопросъ и устраивать революцію. Азъ щж млѣжж, доклѣ дойдж въ Цариградъ, таче видѣ щемъ.

Поздравление на вси приятели.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1251. — Какъвъ сговоръ има тайниятъ комитетъ съ власитѣ. Комитетътъ излѣганъ. Нови опити. Тайни събрания на комитета. Геровъ въ засѣданията. Неговитѣ съвѣти.

Пак. 131.

Букурещъ, 16 Мая 1867.

Любезный přítелю,
Господине Караконовскій,

Откакъ съмъ излѣзлъ отъ Цариградъ, нито едно писмо не съмъ приялъ отъ Васъ. Истина, че и азъ не Ви съмъ писалъ твърдѣ чясто, нъ малко много Ви явихъ тукашни-ты работы, а въ Цариградъ, какво ся врѣши ные ничто не знаемъ.

Азъ тука турихъ на ржжж прѣписъ отъ сговора, когото Тайный Комитетъ има съ Румжны-ты. Той сговоръ потвърждава на плѣно онова что Ви съмъ писалъ за комитета, учреждение-то на когото е подбутнжто отъ Власы-ты за тѣхнж цѣль.

Истина, че сврѣши нѣчто и за Блѣгары-ты Комитетъ-тъ, зачото-то гы разбуди съ брошюрж-тж и съ мемоара, нъ за повече едвали може да ся чяка нѣчто отъ него, зачото, както ми ся чини, Ви писахъ и пò-прѣди, Власи-ти, които имахж сговоръ съ него, му отказахж съдѣйствие-то, что му бѣхж обрекли.

Сега пакъ другы отъ Власы-ты, сж повели главатары-ты на комитета съ новы обѣщания и тѣи ся водятъ, нъ, чини ми ся, пакъ щжть ся излѣжжть. Снощи съмъ былъ съ тѣхъ до срѣдъ ноцъ и не щяхъ да гы разувѣрявамъ, за да не истлѣкувать на криво намѣрение-то ми, а ся мжчихъ да имъ внушж това:

За да ся увѣрятъ, искренни ли сж обѣщания-та на Власы-ты да имъ прѣдставятъ, че врѣмена-та пристигатъ за работеніе, та трѣбва и Блѣгаре-ты да ся готвятъ, затова да подкачатъ и Власи-ти да изпълняватъ обѣщания-та си и да даватъ по мѣрж на потрѣбж-тж обѣщанж-тж помощь оружие и проч. Тогава, ако сж тѣи искренни, щжть направятъ нѣчто; ако ли подкачатъ съ различни изговоры да избѣгатъ отъ да сврѣшатъ нѣчто, то ще рече, че ны мамятъ само, та да гы оставимъ и да трѣсимъ цѣръ на главж-тж си другждѣ.

Онии отъ събрание-то, които имжтъ на видъ само общж-тж работж одобряваж онова, что казвахъ, а главатаре-ти на Комитета, за да скрѣжтъ, да не ся разбере, че сж излѣгани, искажж да смжтятъ работж-тж, нъ на праздно. Утрѣ вечеръ пакъ щемъ имаме засѣдание.

Ако щете може да явите това Генер. Игнатѣву, нъ по вѣнъ пò-добрѣ да не ся распространява.

Спорядъ извѣстия-та ототвждъ Дунава, тамъ Блѣгаре-ти сж ся распалили до толкова, дѣто чякатъ само да чюжтъ хаиде, та да ся повдигнжтъ.

Азъ ся канж слѣдъ 3—4 дни да трѣгнж за Одессж прѣзъ Галацъ, и отгамъ за Цариградъ.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1252. — Игнатіевъ и Хитрово признаватъ правотата на Герова. Българетѣ готови за всичко. Букурещкитѣ българе да се готвятъ.

Пак. 49.

Цариградъ на 30 Майя 1867 г.

Господине Геровъ,

До сега съмъ получилъ отъ Васъ три писма, но не Ви отговорихъ ни на едно, тъй като мислѣхъ че скоро ще додите тука, а ся и бояхъ да ся незагубятъ писмата ми. Отъ какъ-то оставихте Цариградъ много промененія станахъ. Първо и първо Игнатіевъ, биле и Хитрово престанаха да мислѣтъ че сте Ви поддържали Чомакова, та сте имъ бъркале да ся рѣши церковны-тъ въпросъ; казуватъ юще че у Васъ има практическій смислъ, и затуй жалѣятъ, какво-то разбирамъ, гдѣто не сж Ви послушали, що ся отнася до търговѣж-тж ны: затуй Игнатіевъ иска неприменно да Ви остави тука и да ся съвѣтѣва съ Васъ. — Друго, послѣ Васъ испратихме доволно хора, като ги снабдихме съ потрѣбны-тъ нѣща. Тука и навънъ Българитѣ твърдѣ распалени, тъй щото ся готови да ся хвърлѣтъ въ водж и огинь. Около габровскж-тж планинж станала вече една борба, какъ-то и около Сливень, но добръ не ся знае, паднали и отъ Българи-тъ и отъ Турцы-тъ.

Азъ сега вече живѣж въ Консулство-то тъй щото примислихъ да Ви неземимъ одаж отвънъ, а ще додите при меня, и ще Ви ся приготви другж одаж, какъ-то ми ся обѣща Игнатіевъ. — Желалъ бы да похортувате серіозно съсъ тамошни-тъ Българи, защо то тѣ сж въ състояніи да помогнѣтъ. Да ся стараете да ги убѣдите че е време за насъ, и че е необходимо да закачемъ понапредъ други-тъ и сънаши-тъ си средства.

Вашъ пріятель

Караконовскій.

Р. S. Немедля, пошлите письмо въ редакцію Одесскаго Вѣстника. Передайте мой нижайшій поклонъ Николаю Мироновичу Тошкову, и скажите ему что очень занятъ, и по этому не пишу ему.

1253. — Геровъ повторно на пжтъ за Букурещъ. Ходатайство за ордени.

Пак. 131.

Варна, 12 Юлія 1867.

Любезный пріятелю,

Ето мя въ Варнж и бръзамъ да Ви кажѣ, че съмъ стигнѣлъ живо и сега съмъ здраво, нъ на море-то не бяхъ добръ, и не само азъ, а и вси-ти пжтници, зачтото имаше доста далгы. Тука съмъ на конакъ у Г. Нягина зачтото той поржчѣлъ да мя заведѣтъ у него.

Г. Нягинъ Ви ся моли да настояте у посланика, когато бжде прѣдставление за ордены Турскы, да го прѣдставятъ и него. Това той иска отъ Васъ и вѣрѣва, че можете да го сврышите, та ако не стане, ще го има, че не сте щѣли.

Той Ви ся моли още да подканите посланика да пише въ Департамента да испльни обѣщание-то, което той, Департаментъ-тъ, на прѣво-то прѣдставление е далъ за Даскалова, именно, да му даде едновременно пособие.

За тѣя двѣ нѣчта много Ви ся молятъ да прѣдстоите и да пишете, какво сте сврышили.

Азъ сега щж излѣзж да видж Варнж.

Прочетѣте днешнето донесение отъ Нягина.

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

Писахъ Ви твърдѣ набръзо та не ся взирайте на писмо-то ми.

Секретно. Не казвайте на посланика, че Ви спомянувамъ за донесение-то отъ Г. Нягина.

1254. — Караконовски въ Одеса. Ще има прѣдставление прѣдъ Царя. Геровъ да побърза за Одеса. Братията не сж готови. Смищения около Видинъ.

Пак. 49

Цариградъ на 18 Юлія 1867 год.

Любезный ми пріятелю!

Пишж Ви наскоро, защото слѣдъ часъ тржгвамъ за Одессж, гдѣ-то шж да живѣж една недѣля, а отъ тамъ по поканванѣ-то отъ Игнат., може да идж и въ Кримъ. Царь-тъ щеда бжде на 26 Іул. въ Лива.: ше да заmine прѣзъ Одессж. Игнатіевъ щеда тржгне отъ Цар. за въ Лив. на 22 Іул. Той ми казва че пѣдобрѣ ше бжде, ако представленіе-то стане въ Од. . Той съ голѣмо нетърпеніе чака описванѣ-то на вижданѣ-то Ви въ Р. съ М. паша. Той вече ся примири съ наши-тѣ възгляди на работы-тѣ.

Слухъ сж е пустнжлъ че около Видинъ е было една борба между Болгары-тѣ и Турц., отъ кои-то отъ първи-тѣ има умрѣли 150 а отъ втори-тѣ 300. Невѣрвамъ да е истѣнна, но че има и тамъ чети нѣма съмнѣніе.

Иг. ми каза че неможе стана нищо това лѣто, защото братія-та казали че много работи имъ недостигжтъ.

Бързайте да додите въ Одессж, тада ся видимъ, щж Ви чакамъ.

Вашъ
Караконовскій.

Р. S. Отъ Варнж получихъ писмо-то Вы.

1255. — Прѣдставлението да стане въ Кримъ. Мидхадъ паша въ Пеша да посрѣща Султана. Геровъ ше иде въ Русчукъ. Громадовъ въ Букурещъ бърка на работитѣ.

Пак. 131.

Букурещъ, 21 Юлія 1867.

Любезный Пріятелю,

Писмо-то Ви отъ 18 тоя Юлія прияхъ и брѣзамъ да Ви отговорж.

Добрѣ че Вы е пустнжлъ Генераль Игнатіевъ да идете въ Одессж, и още пѣдобрѣ ше е, ако бы да направи да идете и въ Кримъ.

Тукашно-то прѣдставление не може да бжде въ Одессж, зачтото ше бжде, така да речемъ, мгновно. Пѣдобрѣ да ся иде въ Кримъ, за да има врѣме да ся прѣхорати пѣна-длѣго. Това не ше ареса на Прѣвѣсх-то му, нѣ инакъ не може да бжде.

Съ Мидхадъ пашж не можяхъ да ся видж въ Русчукъ, зачтото бѣ отышълъ за Пешж да посрѣща Султана. Затова имамъ намѣрение да идж утрѣ пакъ въ Русчукъ и щж водж и фамилиж-тж си и тѣжж си да видятъ Султана.

Тука нѣма още ничто опрѣдѣлено, та оставямъ съ иджшж-тж пощж да Ви пишж за тукашни-ты работы, които до тогава трѣбва да ся покажжтъ, каквы щжтъ сж.

Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геровъ.

Посберѣте ума на наши-ты въ Одессж, че не знажтъ, какво правятъ. Прово-дили тука Громадова да брѣка свѣта и да расказва всякому работы, които трѣбна да ся дръжатъ тайны. Пѣд-голѣмо легкомыслие отъ това не може да бжде. На прѣвѣсх-то му, както Ви казахъ, нѣма да пишж, доклѣ не ми плати.

1256. — Пжтуването на Царя за Ливадия. Дѣ ще стане приебането. Коцебу ходатайствува за българетѣ.

Пак. 49.

Приято 29 Юлия 1867. Отгов. 31 Юлия.

Любезный пріятелю!

Писахъ Ви, коги-то трагнахъ за Одессж. Получихъ ти ли писмо-то ми? Бѣхъ Ви писалъ че трѣбаще да додите пѡ-скоро, та да можете да ся представите тука, или въ Николаевъ, зашто-то въ (ще стане на 26) Лив. ще да има много свѣтъ; но Ц. нѣма да доде въ О. а въ Николаевъ ще ся мае само три или четири часа, и, какъ-то ся научихъ полужително отъ Куц., Ц. неше да приебане никого, зашто-то былъ уморенъ отъ пжтуванѣ-то си и щѣлъ да проживѣе въ Лив. уединено. Куц. сѣ ся обѣща че ще да ся старае дано Вы приебане Ц., тѣй като мыслиж че ся убѣди че е необходимо. Мени ми е тука много весело, нисжду посрѣщжтъ съ съчувствіе, особенно работы-тѣ ны. Съ Българы-тѣ ся запознахъ, и като ся старая да небждж твърдѣ строгъ въ нѣкои нѣща, намирамъ ги удовлетворителни, добри. . . . Азъ Ви бѣхъ писалъ че мнѣніе-то на Игн. бѣше да ся представите тука и особенно презъ Куц., но нестана, какъ-то Ви казахъ; може быти да е и за пѡ-добрѣ.

Отъ тука мыслиж, като поживѣж юще една недѣля, или да си вървж направо, или пжкъ да заминж и кждѣ Кримъ. Щж да видж. Много съмъ доволенъ отъ г. Тод. Пулевъ; той много е учтивъ и предупредителенъ съ меня.

Азъ ся много надѣвамъ че ще ся срѣщнемъ тука. Бързайте!

Поздравете отъ моѣ странж г. Христа Георгіевича, докторы-тѣ и г. Бенли.

Като Ви желаѣж здравіе, оставамъ насѣкоги Вашъ

Цариградъ (! Одесса?) на

23 Јулія 1867 год.

Караконовскій.

1257. — Отъ Петербургъ възпиратъ българската депутация. Тжгата на Герова за това. Случайно наскокване на бурмова брошура.

Пак. 131.

Букурещъ, 8 Августа 1867.

Любезный Пріятелю,

Може и да не сте ся врънжли още отъ пжтуваніе-то си, нѣ азъ не знаѣж, дѣ ся намирате, затова Ви пишѣж въ Цариградъ.

Какво добро да Ви явиж оттука и азъ не знаѣж. Депутация-та останж назадъ: отъ Петербургъ пишѣжтъ да не ся провожда, и нѣма да отыде. Види ся, че и тамъ, както и по насъ, не щжтъ да ся прѣдставимъ ные сами, за да не бы да ся покажемъ другояче отъ каквото ни ся тии прѣдставили. Отъ странж на неприятели таково владаніе е естествено; нѣ какъ може да бжде, хора които искать да ти направятъ добро, да не щжтъ да чюжтъ отъ уста-та ти положение-то ти и нужды-ты ти? Това азъ не могж да разумѣж.

Азъ, право да Ви кажѣж, като глѣдамъ, какъвъ кюлавъ ни кроять — не съ лошиж мысль, а отъ не разборъ — прѣдпочитамъ да си идж въ Пловдивъ и тамъ да чякамъ да видж, какво ще излѣзе. А на тукашни-ты не остава друго да правятъ освѣнь да бутать Сръбы-ты пѡ-скоро да подкачать.

Прѣди два три дни случайно нагазихъ на едно нѣчто, което още щж испытать да му земж края. Отыдохъ въ еднж типографиѣж и глѣдамъ нѣчто Българско ся печята. Прочетохъ малко — за церковный нашъ въпросъ. Погледнѣхъ ржкописа, стои ми ся да е ржка-та на Бурмова. Обзе мя любопытство и правихъ, какво правихъ, турихъ на ржкж колко-то имаше напечатано, и ся увѣрихъ, че това е работа отъ Бурмова, който иска да покаже, че причина на нерѣшение-то Българскый въпросъ сж прѣдставители-ти Българскы. Трѣбва да прочетж всичкж-тж брошюрж, за да могж да сждж за неѣж право, нѣ и отъ малко-то, что съмъ прочель отъ неѣж, ся види че тя е написана по внушение отъ пѡ-высоко мѣсто — усѣщайтеся — на си млѣчѣте, доклѣ да разберемъ хубавѣ.

Прощавайте сега за повече.

Добро видѣние!

Вашъ

Н. Геровъ.

1258. — Недоволство между чиновниците на руското посолство противъ Герова и Караконовски. Фуадъ паша носилъ проектъ за подобрѣние на Християнетъ въ Турско. Размирия къмъ Сърбия. Трѣбва да се дѣйствиува въ Петербургъ. Геровъ най-вреденъ за това. Игнатиевъ злѣ прѣпорѣчва българетъ. Кисяковъ иска да иде въ Сърбия.

Пак. 49.

Приято 14 Авг. 1867. Отгов. 19 и 22 Авг.

Цариградъ на 10 Август. 1867 год.

Любезный Пріятелю!

Получихъ Ви писмо-то отъ 31 Юлія. Въ Одессѣ живѣхъ само една недѣля; като додохъ въ Цариградъ Игн. несварихъ вече; той бѣше отишълъ въ Ливадіѣ. Много ще да е жалко, ако не идите по-скоро въ Лив., защото тука сѣ получили извѣстіе че Цар. нѣма да остане по-вече до 20 Августа; щѣла да си върви заради свадбѣ-тѣ на Гръцкі-тъ кралъ, коя-то щѣла да стане въ начало-то на Септемврія. Мое-то ходенѣ въ Одессѣ е много раздражило чиновници-тъ на Посолство-то, какъ-то и Ваше-то въ Букурещъ, зашто-то мислятъ че ся стараемъ да обѣрнемъ на нашѣ странѣ не само общество-то, но и правителство-то. Съ ядъ казвѣтъ, че трѣба да си дадемъ оставкѣ-тѣ, ако искаме да бждемъ народны дѣатели и други глупости. Разумѣва-ся това нетрѣба да ны въспира та да не си достигнемъ цѣль-тѣ, коя-то не е противъ интересы-тъ на Русіѣ. Игнат. щеше да си доде тази недѣля, но сега остави за слѣдъ недѣлѣ, тѣй като на 7 отиде въ царскѣ-тѣ яхтѣ Фуадъ паша да поздрави Государь-тъ въ Ливадіѣ и да го покани съ собствено-ручно Султаново писмо да посѣти Цариградъ. Отъ тѣзи любезности Султановѣ, азъ разумѣвамъ че ако русси-тъ повѣрѣвѣтъ турцы-тъ и този пѣтъ, ные ще да загубимъ, тогази разумѣвася и Руссіѣ. Какъ-то увѣрѣвѣтъ Фуадъ паша заниса проектъ за благодѣйствіе-то на Християны-тъ, кое-то щѣло да стане въ продолженіе на двѣ години, ако Руссіѣ го удобри и помогне на Турциѣ да го изпълне.

Какви случаи сѣ были въ Българіѣ въ послѣднѣо време, прочете-те Одесскія Вѣстникъ № 167. Хортува ся іоше че приминали двѣ шайки отъ Сърбіѣ съ Хильо воеводѣ и сѣ ударили на нѣколко мѣста съ Турцы-тъ. Увѣрѣвѣтъ іоше че въ Софіѣ, въ Видински-тъ сега Българи-тъ сѣ подигнали. За сички тѣзи извѣстія Посолство-то нѣма іоше донесенія. Имаше депеша отъ Бѣлградъ че сто души прѣминали сѣрбскѣ-тѣ границѣ, и двама отъ тѣхъ задържала Сѣрбск. стража; казва іоше, че Сѣрби-тъ силно ся готвѣтъ за войнѣ.

Старайте ся да дѣйствувате по енергически, зашто-то за насъ сегашно-то време златно време. Непримѣнно трѣбаше да ся иди въ Петербургъ, та да ся дѣйствова на общество-то, на княгини-тъ и графини-тъ, тѣй сѣщо и на правителство-то. Азъ бы желалъ да Ви довѣрѣвѣтъ и Българи-тъ и Русси-тъ и да Ви давѣтъ срѣдства, та да можете да работите. За да можихте да успѣете, трѣбаше нѣкой отъ насъ да иде по-напредъ въ Петерб., да расположи, да кажемъ къмъ Васъ, като каже истинѣ-тѣ че Вы ся най-много ползовате съ вліяніето си у Българскі-тъ народъ. Тогизи, като додѣхте Вы съ нѣколко души щѣхъ другояче да Вы приѣмѣтъ. Ато ако остане на Игнат. пази Боже; той ны е твърдѣ злѣ рекомендовалъ въ Петерб., какъ-то ся научавамъ; отъ нѣго нѣма полза.

Азъ да Ви кажѣ готовъ съмъ Слѣдъ два мѣсица да идѣ да ся разходѣ кждѣ Москвѣ, Петербургъ, та да можѣ да расположѣ нѣкои и други въ ползѣ на работи-тъ ны. Какво ще да кажите! На пишете ми за това нѣщо.

Прашамъ Ви картѣ-тѣ, която получихъ отъ драгоманинѣ-тъ Вы.

Тука е Кисяковъ, Скалонъ іоше.

Кажете на Александра Тулчанова, ако е въ градъ-тъ Вы, че му получихъ писмо-то.

Ще да поздравите сички-тъ братія.

Вашъ Каракон.

Кисяковъ иска да иди въ Бѣлградъ, но нѣма средства; казва че 600 рубли плата не му стигѣтъ. Нещеше да бжде злѣ да му ся дадѣхъ средства и инструкціи за Бѣлградъ. Въ сегашнитѣ нетрѣба твърдо строго да гледаме недостатѣчи-тъ му.

Карта-та струва, какъ-то ми пиши г. Чалики 146 $\frac{1}{2}$ грош. Обѣщава ся че ще да прати іоше двѣ отъ второ-то изданіе.

1259. — Българетѣ постоянноуватъ да пратятъ депутация въ Петербургъ. Князь Михаилъ и споразумѣнието съ българетѣ. Прѣдложение на Караконовски да прѣдставлява българетѣ въ Бѣлградъ. Игнатиевъ и турцитѣ. Турцитѣ не щѣтъ Герова.

Пак. 131.

Букурещъ, 21 Августа 1867.

Любезный přítелю,

На 19 Августа Ви писахъ за отговоръ на писмо-то Ви отъ 10 Августа, нъ на кжсо, зачтото не смѣжъ съ Австрийскж-тж да пишж много и явно.

Въ писмо-то си отъ 8 Августа Ви писахъ, че отъ Пертербургъ заповѣдать да не ся проважда депутация, зачтото това ужъ не щяло да може да ся скрие, та щены компрометирува. Азъ не знаж и не могж да кажж истина ли така мыслить въ Петербургъ или тамъ имжть исты-ты причины, по които и отъ Цариградъ искажж и може и сега още да искать, да въспржтъ таково едно заявление отъ нашж странж. Наши-ти тука вѣрватъ послѣдне-то и не щжтъ да слушжтъ. Тии готвятъ депутациж-тж и щж ъж пратятъ не въ Ливадиж, зачтото тамъ не ще може да стигне царя, а въ Питеръ, и това менѣ ся чини да бжде пò-добрѣ.

Искать да проводятъ и мене съ депутациж-тж; нъ азъ не знаж, бива ли да идж безъ разрѣшение и ся чюдж, какво да правж.

Знаете, че Князь Михаилъ бѣше на расходъ. Сега като ся заврѣнжлъ, оттука щжтъ проводятъ хора да ся сговорять окончателно, какво да правять.

Нъ ще трѣбва да имаме въ Бѣлградъ постояненъ прѣдставитель, и азъ на основание на разговоры-ты, что сме имали прѣдложихъ да проводятъ Васъ. Прѣдложение-то ми ся прия и ми ся поржчя да Вы попытамъ, приемате ли да идете и съ каквы условия, та сторѣте добрѣ да ми явите пò-скоро, зачтото врѣмя-то не трѣпи. Говорихме такожде да Вы акредитуватъ при посолство-то, нъ това намиратъ за бесполезно, кога-то е съставено така, дѣто всякой въ него да туря личны-ты си интересы пò-высоко отъ общи-ты.

22 Авг.

Щж чякамъ да ми пишете за ходеніе-то на посланника въ Ливадиж и съ какво лице ся е врѣнжлъ той оттамъ. Така и за посолство-то на Фуадъ-пашж.

Въ газеты-ты четемъ, че Генералъ Игнатіевъ былъ повыканъ и присжтствовалъ на сѣвѣтъ отъ Турскы-ты министры подъ прѣдсѣдательство отъ Султана. Ако е истина това, то вѣрвамъ господство му да излазя изъ кожж-тж си отъ радость за сполучваніе-то такжж честь. Нъ тука Гръци Българе безъ различіе, всичкы-ти мыслить, че Турци-ти искать съ това да замажжтъ очи-ты на Руссы-ты, и съ голѣмо беспокойствие чякатъ да видять, каквы щжтъ да сж послѣдствия на тоя, както казвать тии росполукъ отъ странж на Турци-ты. Азъ Ви ся мољж да ми пишете чтото знаете и мыслите за това.

Въ Пловдивъ накарали Българы-ты да подпишжтъ едно прошение, съ което искать отъ правителство-то да направи да мя махнжтъ оттамъ, зачтото съмь роденъ тамъ. Това трѣбва да дойде на сръдце на Генерала. Азъ му пишж днесъ, нъ не му казвамъ нито съдржжание-то подробно, нито начина, съ който сж накарали Българы-ты да подпишжтъ това прошение, зачтото, ако ся научять Турци-ти, че знаемъ всичко, не щжтъ го съобщать на посолство-то, а азъ желяж да го съобщать, та да отговорж.

Притварямъ еднж брошюрж, която излѣзе прѣди 10—15 дни, и вѣстникъ Дунавъ писа нѣчто за неж. Тя е писана отъ единъ членъ на тайный комитетъ.

Повече не Ви пишж сега, зачтото дойдохж, та ми казахж, че поща-та станжла и отыва — пò-рано отъ другъ пжтъ, — та трѣбва да сврѣшж.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

Писма-та ми не дръжете открыто, и пò-добрѣ ще е да ги уничтожявате.

1260. — Караконовски редовенъ дописникъ на Одески Вѣстникъ. Исканията на руситѣ за подобрене на християнетѣ. Отстъпките отъ турцитѣ. Приготовленията въ Росия и Сърбия. Възвара изъ Българско. Панайотъ войвода.

Пак. 49.

Приято 28 Авг. 1867. Отгов. 2 и

Цариградъ на 25 Август. 1867 год.

Любезный ми Пріятелю!

Получилъ съмъ двѣ Ваши писма: едно по нашъ-тж заминалъ пощъ, друго съ австрійскъ-тж. Вчера бѣхъ въ Буюкдере и заръчахъ да Ви пратя въ Букурещъ пакеты-тѣ и вексели-тѣ, които истенна има за Васъ.

Чудно ми е гдѣ-то Вы не ми пишете що става у Васъ, а мя извѣщавате само за онѣзи нѣща, които азъ вече ся научвамъ отъ газеты-тѣ, сичко що става въ Турско азъ печатамъ въ Одескі-тъ Вѣстникъ; ако го получавате, виждате.

Игнатіевъ си доде отъ Ливадіѣ и днесъ пакъ отива. Сички тука мислятъ че Руссія свързова съ Турціѣ съюзъ; това е съвършенна лъжа, зашто-то не може да бже, какъ-то увѣрява Игн. догдѣ Турція не устжи Кандіѣ на Гърціѣ, а намъ не даде Автономіѣ или онова что Вы писахте по заръчванѣ-то на Игнатіева. Фуадъ бѣши обѣщаль въ Ливадіѣ че може да стане нѣщо, ако Руссія влезе въ сношеніе съ Турціѣ за тѣзи работы. Тѣзи двѣ недѣли министри-тѣ подъ предсѣдателство-то на Султанъ-тъ ся събирахъ и разсѣждавахъ; викахъ и Игнатіева, и нищо друго нерѣшихъ, отсвѣнь че Турція въ продълженіе на 10 годин. ще да ся старае да приведе въ дѣйствиѣ исканія-та на Руссіѣ за християни-тѣ, а кандіоти-тѣ, ако положятъ оружіе, може да станятъ като Самосъ. Сичко туй неудовлетворява Русси-тѣ, за туй и Игнат. казова че безъ бой нищо не може дастане. Той отива днесъ въ Ливадіѣ да занесе отговоръ-тъ. — Русска та армія до пролѣтъ ще бже готова за бой, и до новъ годинъ ще да има въоружени до — 300.000 съ иглени пушки. Сърбія дала честнъ думъ че напролѣтъ ще да захване; тя протестува за събытіе-то въ Рушукъ, какъ-то и Руссія и предъ Турціѣ и предъ Австріѣ, Фуадъ подалъ едно писмо на Государъ-тъ, въ кое-то пиши че има два комитета, съставени отъ русски чиновницы; има мое-то имя като президентъ на Цар. комитетъ. а Ваше-то като глава на Букур.; други-тѣ имена по-вече то сж невѣрни: затуй азъ трѣбва да идж при Аали паша

Караконовскій

Р. S. Нарочно е пратенъ челѣкъ отъ Сливенъ да ми каже че има до два мѣсяца отъ какъ-то ся е загубилъ Панаіотъ съ 20 души; той казалъ че отива кждѣ Пловдивъ; затуй пратено то писмо стои въ Сливенъ. Извѣстите Даскалова какво да прави. Имало около 400 души около Сливенъ.

Церк. въпрость закисна. Патріархъ-тъ дава само 12 епархіи въ дунав. Българіѣ. Българи-тѣ тукашни нищо не предприематъ.

Кисековъ юще живѣе тука; помогнете му за да може да живѣе въ Бѣлградъ. Неприменно трѣбва да ся иде въ Питербургъ. Тука е дошълъ Петербург. Палаузовъ, безъ да има нѣкакво порученіе официално.

Гдѣ-то подаватъ просбы за параходы Игнатіевъ удобрява. Азъ видѣхъ еднъ подаденъ на Государъ-тъ отъ филантропическо българ. общество въ Ибраила. Государъ-тъ го приелъ благосклонно.

Р. S. Като туку доде Игнат. отъ Ливадіѣ, отиде при Султанъ-тъ, който го прие много добрѣ и му хариза два коня, а на Госуд. прати шесть и нѣколко окитютюнъ. Государъ-тъ малко ся разсърдилъ, като видѣлъ подарки-тѣ на Султанъ-тъ.

Игнат. е толкози ядосанъ на австр. консулъ въ Рушукъ, що-то заповѣдалъ да му земятъ орденъ-тъ русскій.

Сички-тѣ ся вече убѣдихъ че безъ войнъ нищо друго не може стана, затуй и удобряватъ работенѣ-то Вы.

1261. — Неотложна потрѣба да иде Геровъ въ Петербургъ.
Какъ да се издѣйствиува за това изволение.

Пак. 131.

Букурещъ, 26 Августа 1867.

Любезный Приятелю,

На 22 тоя Августа Ви писахъ по нашиж-тж пощж и Ви казвахъ, че трѣбва да идж въ Петербургъ, нъ ся чюдж, какъ да направѣж това. Сега вече рѣшихъ да идж и днесъ пишѣж на Посланика, та му искамъ изволение. Нъ малко ся надѣж на него, та Ви ся моляж да прѣдстоите и Вые дано да земяхъ изволение. Испрьво му говорѣте съ добро дано да го убѣдите за неизбѣжнж-тж потрѣбность, кождо имамъ да идж въ Петербургъ, па ако постоянствува да отказва, тогава му дайте да разумѣе, че слѣдъ това, что ся е писало и говорило за мене, азъ трѣбва, става какво става, да идж единъ пжтъ въ Петербургъ, и зачото не щж да оправямъ себе-си и съ това да обвинявамъ другаго, желяж да ся възползувамъ отъ случая, что ми ся прѣдставя, да идж за работж, та като мя видятъ тамъ, то ми е доста и не трѣбва да казвамъ ничто за оправдаванѣ. Нъ ако приемж отказъ сега, въ такъвъ случай щж побрѣзамъ да си идж по-скоро въ Пловдивъ, па оттамъ щж пишѣж да искамъ разрѣшение съ такъвъ начинъ, дѣто да не можтъ да ми откажѣтъ, и като идж така въ Петербургъ, не щж мож вече да не казвамъ, зачто съмъ отишълъ.

Азъ ся моляж на посланика да ми даде разрѣшение по телеграфа, нъ съ неговж-тж скжпотѣж, може да му ся свиди да плаща, та, въ такъвъ случай, Ви ся моляж да платите Вые за моѣ смѣткж.

Н. Прѣвѣсх-во може още да каже че не може безъ изволение отъ Министерство-то да ми разрѣши да идж въ Петербургъ. Въ такъвъ случай нека пыта Министерство-то, нъ по телеграфа.

Пакъ повтарямъ: надѣжда-та ми да сполучѣж изволение е на Васъ, а то ако остане на Прѣвѣсх-во-то му, работа-та ни ся е видѣла.

Пишѣте ми, моляж Ви, за церковный въпросъ что става.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1262. — Геровъ чака разрѣшение да иде въ Петербургъ.
Парастасъ въ Букурещъ за убититѣ въ Русчукъ на 8 августа 1867 год.

Пак. 131.

Букурещъ, 2 Септемвр. 1867.

Драгый ми приятелю,

На 22 Августа Ви писахъ доста пространно. Послѣ прияхъ Ваше писмо отъ 25 Авг. съ толкова и такывы новины, за които отъ сръдце Ви благодарѣж.

И азъ имамъ доста новины да Ви явиж, нъ оставямъ за съ нашиж-тж пощж, зачото днесъ бы на брѣзо. Сега щж Ви кажѣж само, че послѣ на 26 Авг. пакъ Ви писахъ да Ви явиж, че искамъ изволение отъ Посланика да идж за нѣколко дни въ Петербургъ, и Ви ся моляхъ да прѣдстоите и Вые да не ми ся откаже. Писмо-то ми е стигнжло послѣ откакъ Генераль Игнатиевъ е отишълъ въ Ливадѣж, нъ азъ мыслиж, че Господство му не ще ся бави тамъ, та ся надѣж да имамъ отговоръ възъ недѣлж-тж, и дано да не бжде отрицателенъ.

Щж Вы моляж, ако е възможно, да научите, да ли сж прѣдставили на Министерство-то ходатайство-то ми да ся даде орденъ на нашѣй каймакамъ Ата-бей. Ако не сж, подканѣте да го прѣдставятъ, зачото азъ мыслиж това за полезно.

Чякамъ отговоръ за онова, что Вы пытахъ въ писмо-то си отъ 22 Августа.

Мжчно ми е, че не мож да Ви пишѣж повече, нъ не прилѣга сега.

До пжти щж Ви пишѣж за Кесякова.

Въ недѣлж на 27 Авг. правихъ тука, въ една отъ главны-ты церкви, парастасъ за убиты-ты на 8 Авг. въ Русчукъ. Присжтствовахъ и Власи доста и Американскый Консулъ. Каза ся и прилично слово, което е напечатано, нъ на Влашкый, та затова не Ви го пращамъ.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1263. — Походътъ на Тотя и Панайота изъ планинитѣ въ Турско. Брошуритѣ на Бурмова по черковния въпросъ. Тѣхната слаба страна. Кесяковъ нетърпѣливъ. Мнѣнието на чужденцитѣ за Герова.

Пак. 131

Букурещъ, 5 Септемвр. 1867.

Драгий ми приятелю,

На 2 Септемвр. Ви писахъ, нѣ на кжсо, зачтото бѣ по Австрійскж-тж пощж, та сега щж отговорѣ на писмото Ви отъ 25 Августа.

Вые ми казвате, че Ви съмъ писалъ само за онѣзи нѣчта, които и сами научавате, а тука что става, не Ви обаждамъ. Това не е моя вина, а не може да бжде другояче, зачтото тука ничто не става, че както знаете, тукашни-ти наши сж въ пасивно положение и чякатъ братие-то имъ да имъ кажеть, какво да правять, а тии си мльчять и, каквото ся види, щжть мльчять до пролѣтъ.

Оттука ново-то е това. Панагиотъ, като ся потеглилъ оттамъ, дѣто е былъ, съ 30 душъ нѣчто, зель Балкана нагорѣ и въ Златишко ся срѣшнжлъ съ Тотя, и оттамъ (оттамъ) отъ планинж на планинж стигнжли до Сръбиѣж и по 20 Августа минжли границж-тж. Въ тоя походъ, дѣто ся срѣшнжли съ потерѣж, билися, така чтото всичкы-ты битвы, за които ся чюяше, истина сж ставалы, нѣ не сж были така голѣмы, каквото ся казва, а по 3—4 турци сж ся избивали, а отъ Блъгары-ты ни единъ не ся е нито ранилъ, и всичкы-ти уцѣлѣли, само единъ умрѣлъ отъ болѣсть, и него погребли съ алай, какъвто могли да му направять въ планинж-тж съ овчяры-ты, что ся намѣрили тамъ.

Като стигнжли въ Сръбиѣж, Панагиотъ съ повече-то си дружинж отышълъ въ Бѣлградъ, а 5—6 душъ, и съ тѣхъ заедно и Тоте, дошли въ Влашко, и сега сж тука въ Букурещъ. Така свръшили тасгодишнж-тж си кампаниѣж.

Казвате ми, че Игнатъевъ ся увѣрилъ, че безъ бой ничто нѣма да бжде, и ми дава право. Това добро, нѣ негова-та врьтjшка ся врьти отъ всякой вѣтьрь, та не знаѣж, до кога ще е на тѣжж мысль. Азъ съ нетръпѣние чякамъ да ми пишете, какво ще казва, като ся врьне отъ Ливадиѣж.

Днесъ ся проважда брошюра-та за коѣто Ви писахъ пò-прѣди, а утрѣ ся дава да ся печята друга една, и тя отъ Бурмова писана, за проекта Патриаршескый за рѣшение Блъгарскый въпросъ. За да ся напечята една брошюра за тоя прѣдмѣтъ, та да ся расположять Блъгаре-ти съ неѣж да приемжть реченый проектъ, и азъ говорихъ на Посланника. Нѣ за да послужи тя, трѣбва да е написана другояче, а не както е наплескалъ Бурмовъ, та Турци-ти да бѣсятъ оныя, у когото ѣж видять, за укору-ты, что има въ неѣж за тѣхъ, а пакъ Блъгаре-ти да мьслять, че тя е написана отъ нѣкой противникъ, та съвсѣмъ другояче да ѣж разумѣвать. Въ тоя случай това е суетенъ трудъ, зачтото тая брошюра само съ контрабандж може ся внесе въ Турско, та не ще може ся распространи между Блъгары-ты, за да произведе желаемо-то дѣйствиe.

За Кесякова говорихъ, нѣ той тука съ бръзане-то си направи таково впечатлѣние, дѣто да му помогнжть да иде въ Бѣлградъ като не е врѣмя още за работж а само ся крои работа-та, да не стане спорядъ пословицж-тж: дѣто пѣжть много пѣтли, тамъ не съмнува скоро. Затова мьслять, че пò-добрѣ ще е да почяка той съ ходене-то си тамъ. На такжвж мысль сж и въ Бѣлградъ; това казвамъ открито само Вамъ, а Вые, както знаете, залѣжѣте Кесякова.

Съ нашѣж-тж пощж щж чякамъ отговоръ, приемате ли да идете въ Бѣлградъ.

Днесъ пакъ пишѣж Генералу Игнатъеву да му искамъ изволение да идж въ Петербургъ и като чтомъ приемѣж отговоръ, щемъ трѣгнемъ. Сега е още пò-потрѣбно да идж азъ, като има такывы обвинения въ мене. Сега не ми трѣбва и рекомендаця: тыя обвинения сж доста.

Пишѣте ми, молиж Вы, какво казвать въ Посолство-то за мене, като, спорядъ както ми пишжть, Турци, Французи и Ингелизи, всичкы-ти вѣрвать, че всичкы-ты движения на Балканскый полуостровъ ставать по мое внушение. Дѣ да бяхъ такъвъ чловѣкъ, дѣто да мож да правѣж такывы голѣмы работы!

Днесъ проваждамъ въ Посолство-то единъ пакетъ на Ваше имя. Въ него има другъ на имя на драгомана ми, та Ви ся моля да го дадете на А. А. Стояновичъ да го проводи въ Пловдивъ.

Повече не знамъ, что да Ви пишамъ сега, та Ви желямъ добро здравие, и добро видѣние.

Вашъ
Н. Геровъ.

1264. — Рускитѣ исканія за Критъ и за другитѣ християне въ Турция. Настроението на руския царъ и Игнатиевъ. Геровъ, Игнатиевъ и българската депутация. Караконовски да иде съ депутацията. Изложение до Аали паша за черковния въпросъ. Погодинъ за посолството руско.

Пак. 49.

Приято 10 Септ. 1867. Отгов. 16 и 19 Септ.

Царигр. 8 Септ. 1867 год.

Любезный ми Пріятелю,

На три Ваши писма не съмъ отговорилъ, защото Посолъ-тъ го нѣмаше, какъ-то знаете отиде да занесе на Государь-тъ рѣшеніе-то на турски-тъ министри за Кандіж и други-тъ християне. То е че Султанъ-тъ ся обѣщава да прикрати военны-тъ дѣйствія въ Кандіж, дава амнистія, а колко-то за други-тъ християне обѣщава ся да имъ даде права съобразни съсъ хатиггюмъ-тъ. Какъ-то Посолъ-тъ увѣрява Госуд. ся разсърдилъ много на Турцы-тъ, като ся надѣвалъ че повече ще устѣпжтъ. Тѣй ся свърши тази комедія, коуж-то ся игра между Игнат. и Фуада. Пыта ся сега, когито Руссія е обѣщала на Гърцы-тъ Кандія а намъ автономія какво ще да ся прави? Нищо друго не остава, реклъ Госуд. освѣнъ да ся стараемъ да убѣдимъ Франція да дѣйствова заедно съ насъ, ако и то не е възможно, то да ся готви армія-та. Това става сега. Види ся че Государь-тъ неще да е доволенъ отъ Игнат., защото не е му далъ 30 Августа ленту бѣлаго орла, кого-то Игнат. съ нетърпѣніе чакаше.

Вчера и онзи день почти че азъ ся карахъ съ П. заради отиванъ-то Вы въ Петерб.; той и тѣй върти и тѣй сучи, не му ся ще да Вы пустне, быле нещѣше и да му споменъ; но вчера съмъ дошълъ самъ съ него на Таминъ отъ Буюкдере и го убѣждавахъ, като му представлявахъ най-напоконъ, че ако Вы не пустне ще да има въ Васъ непримиримъ врагъ, тѣй като ся стараялъ да Вы очерны. Най-напоконъ той ся съгласи, като му напишете сами съ какво намѣреніе отива депутация-та, при кого ще да ся представи и какво ще да хортува и на Госуд. и на други-тъ; іоше да му кажите за хора-та, кои-то ще да иджтъ съ Васъ и зашто да го непослушате да неходите. Тогази той ще да пыта по телеграфъ-тъ въ Петерб. и азъ да Ви отговорж по телеграфъ-тъ. Искренно Ви казвамъ че той неще да Вы пустне, затуй и прави тѣй, ще да е твърдѣ жалко, ако не иде съвсѣмъ депутат. въ Петерб. Азъ мыслиж, че Вы, ако идите, убѣдихся вчера, можете да изгубите мѣсто-то си, защото Богъ знай какво ще да пише той за Васъ. Помыслете добръ. Игнат. казва іоше че сичкі-тъ свѣтъ ще да узнае че сте отишли съ депутация, и тогази турцитѣ ще да имжтъ право да казвжтъ че Руссія разбѣркава, а Государь-тъ пжкъ никакси нещѣлъ да говоржтъ тѣй за Руссія. Игнат. казва че ако общество-то иска, той пуца меня да идж, че ужъ не съмъ щѣлъ да направж такъвзи шумъ, какъ-то Вы. Помыслете добръ, защото-то толко ще да е да си изгубите мѣсто-то. Игнат. казва че нарочно трѣба да си идите слѣдъ нѣколко време въ Пловдивъ. За Ата бея неможе да даде орденъ, защото-то той испѣдилъ (не се чете). Колко-то за прошеніе-то противъ Васъ, нищо нѣма да стане, защото-то Посолъ-тъ ся убѣди че е станало отъ непріатели-тъ Вы. Види ся Кисяковъ нѣщо да е говорилъ на Игнат., той утрѣ отива за Бѣлградъ. Пріатели-тъ му ся радвжтъ че отивж.

Пишите ми за условія-та за да идж въ Бѣлгр., събиретеса, размыслете добръ и ми кажете какви сж, тогизни, и азъ да Вы кажж. Ами тѣй трѣба да стане. Сичко що Ви пишж, правж го съ цѣлъ да ся ползовате за общи-тъ работы, а Вы ми съобщавате новини кои-то вече сж извѣстни отъ газеты-тъ. Сирѣчь азъ бы желалъ да знамъ какво работи общество-то. Преди петъ дена Шаріонъ, Панаретъ и Полян-

скій ходихъ при Али паша и му казахъ че искжтъ да ся свърши въпросъ-тъ, а той имъ казалъ да му напишжтъ едно изложеніе, кое-то и стана. Въ него е казано че Българи-тъ искжтъ само двѣ епархій: Търн. и Охридск., защото сж были независими.

Каракон.

Чомаковъ падна съвсѣмъ, като ся скара най напконъ и съ владыци-тъ. Той употребява сички интриги та да Ви махнжтъ отъ Пловдивъ. Той сега нищо друго неправи, отсвѣнъ слѣди кой какво отъ насъ работи.

Изложеніе-то е станало безъ Чомакова. Тука бѣше Спиридонъ Палаузовъ и Погодинъ; Особенно послѣдні-тъ плака, като позна сички-тъ лъжи и лукавства. Той ся много разсърди, като видѣ че съставъ-тъ на мисіи-ж-тж е отъ чужди. Той неможж да ся види съ Игнатіева.

Бурмовъ е въ отчаяніе, защо-то ся изпълнихъ часнитѣ думы за положеніе-то му.

1265. — Геровъ рѣшилъ да се върне въ Пловдивъ. Мустафа Фазилъ паша губернаторъ на Дунавския вилаетъ.

Пак. 131.

Букурещъ, 16 Септемвр. 1867.

Драгый ми Приятелю,

Възъ недѣлж-тж съ нашж-тж пощж щж Ви пишж по на дълго, а сега шж Ви кажж само, че като видѣхъ отъ писмо-то Ви отъ 8 Септ. че не мя пушатъ да идж въ Питеръ, рѣшихъ да си идж въ Пловдивъ и телеграфисвамъ да проводятъ кавазы-ты да ны посрѣщнжтъ въ Русчюкъ. За тойзи отказъ азъ толкова не марж, нъ има другъ, който не ще го остави така.

Прѣди 4—5 дни публикувахъ въ тукашни-ты газеты, телеграфическы извѣстия, че Мустафа-фазилъ-паша ся наименовалъ Генералъ-губернаторъ на Дунавскый Вилаетъ. Ако е истина това, то не е маловажно.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1266. — Депутацията отлага отиването си въ Петербургъ. Лошо впечатлѣние отъ работитѣ на Игнатіева. Проводени двама въ Бѣлградъ за прѣговори. Караконовски е потрѣбенъ. Българчета въ Бѣлградъ на военно учение.

Пак. 131.

Букурещъ, 19 Септемвр. 1867.

Драгый ми Приятелю,

Завчера на 16 Септ. Ви писахъ на кжсо. Сега отговарямъ по на дълго на писмо-то Ви отъ 8 Септ.

Азъ така и чяхахъ, че Посланикъ-тъ нѣма нито да отговори на прошение-то ми за изволение да идж въ Петербургъ, та не ми направихъ впечатление извѣстия-та, что ми давате за това. Нъ други-ти наши тука не можтъ да разбержтъ какъ бива да прави така господство му, и правятъ заключения едно отъ друго по-лоши за господство му. Единъ отъ оныя, които бяхъ отрядены да иджтъ, ся отрича и казва, че на праздно ще да е това ходеніе, суетны сж и надѣжды-ты ни на Россіи, кога Посланикъ-тъ ѝ, който не може да ся влада другояче освѣнъ съобразно съ политикж-тж на правителство-то си, не ще да ни олесни за толкова нѣчто. То ся знае, че азъ, колкото можяхъ, залѣгахъ да имъ дамъ да разбержтъ, че не трѣбва по тоя единъ случай да правятъ заключение за политикж-тж на Россіи, нъ лошо-то впечатлѣние все си останж. И ходеніе-то засега останж за да го нагласятъ нѣкакъ другояче.

Колко за мене, азъ рѣшихъ да си връвж въ Пловдивъ, и досега щяхъ да тръгнж, нъ имаме малко-то дѣте болно, та чякаме да му поумине, и, като чтомъ ся позавземе, щемъ тръгнемъ. Това като нѣчто рѣшено, го явявамъ днесъ на посланика само така: Като не ся удостоихъ съ отговоръ на едѣ-кое-си прошение, а Г.

Докторъ на Посолство-то ми пише, че сте казали, че трѣбва по-скоро да идж въ Пловдивъ, азъ трѣгвамъ затамъ тѣя дни, за което и Вы извѣстявамъ.

Така ся свръшва тая комедия, отъ коѣто остая само лошо-то впечатлѣние на тукашни-ты наши, които, както ся види, подъ това впечатлѣние не щжть оставять безъ да направять нѣчто.

Въ писмо-то си отъ 8 Септ. пакъ ми казвате, че не Ви явявамъ, что става тука. Азъ Ви пишж за всичко, и ако то не е много, причина-та е, че тука нѣма, что да ся прави, а ся чяка, какво щжть кажжть Сръбіе-то, пакъ тии още ничто не обаждають. Оттука ся забавихж да проводятъ хора да видять, какво ся врѣши, за-что-то гласяхж да натоварять съ това оныя, които шяхж да иджть въ Питеръ. Сега като, по слѣдствие на отказа, ходеніе-то въ Питеръ ся отложи за нѣколко врѣмя, доклѣ да ся нагласи нѣкакъ другояче, тжж недѣлж щжть ся проводятъ двоица само до Бѣлградъ да прѣговорять окончателно за всичко, и каквыто извѣстия до-несжть, съ тѣхъ щжть ся съображявать тука.

За Васъ става пакъ разговоръ. Едни сж на мнѣние, че е потрѣбно и въ Ца-риградъ да има чловѣкъ, та по-добрѣ да стоите тамъ. Другы пакъ казвать, кога така ся влада посланикъ-тъ, ничто не помага и да имаме тамъ чловѣкъ. Нъ окон-чателно рѣшение щжть земжть, когато ся врънжть проводени-ти въ Бѣлградъ. Какъ да е обаче, все ще трѣбва да има тамъ чловѣкъ, и Васъ намирать сгоденъ за това, та щжть трѣсять възможность да Вы проводятъ.

Отъ Русчюкъ пишжть, че нито Мартиртъ е ималъ Русский орденъ, нито на Консула е заповѣдано да му го земе. Ные мыслимъ, че съ такывы лѣжи щемъ увѣ-римъ свѣта, че ужъ врѣшимъ нѣчто, а то още повече падаме въ мнѣние-то му. Така кажѣте на оногова, който Ви е продалъ тжж лѣжж.

Въ Бѣлградъ има до 30 Българчета, които ся учять военно-то искусство теоре-тически и практически, и, както пишжть, добрѣ отывать. Има и другы да иджть.

Дохожданіе-то на Погодинъ въ Цариградъ вѣрвамъ да не остане безъ по-слѣдствие.

За Бурмова ми пишете, че е въ отчаяние. Какво да му правж, кога е такъвъ. За повече щж Ви кажж прощавайте, че нѣма, что да Ви пишж.

Добро видѣние !

Вашъ
Н. Геровъ.

1267. — Слѣдъ голѣми усилия Герову позволено да иде въ Петербургъ. Какво трѣбва да прави тамъ. Готвятъ се за напро-лѣтъ. Удовлетворение за Гйокова.

Пак. 49.

Драгій ми Пріятелю,

Получихъ двѣ ваши писма: едно съ нашж-тж а друго съ австрійскж-тж пощж. Безъ да ви описвамъ подробно сички средства, кои-то употрѣбихъ за давы пуст-нжть въ Петербургъ, — извѣстявамъ ви че вчера по телеграфъ-тъ получися отго-воръ че ви ся дава отпускъ и позволеніе за Петербургъ. Азъ ви бѣхъ писалъ че Игнатіевъ нему ся шѣши да Вы пустне, ако и да му доказвахъ че е необходимо да идете, или ако не ви пустне, то азъ немож да идж, тогизи ще да иде депута-ція-та сама и ще да разкаже сичко, що е противъ него. До това найнапконъ до-ведохъ работж-тж, щото му искахъ пашпортъ да вървж кждѣ-то щж и му казахъ че щж да пишж въ русск. газеты за сичко какъ-то е. Най напконъ той ся съгласи и телеграфира заради васъ а на казначей-тъ заповѣда види ся да ся здобри съ меня, да ми дава . . . . . платж и ми каза нѣколко пжти че ще да мя утвърди. На ли комедія? Какъ-то и да е свѣрши ся. Помнете само че неще да ви е простено, ако не кажите истениж-тж въ Петербургъ на кого-то трѣба, ако неотворите очитѣ на сички; помнете юще че вел. кн. Николай Николаевичъ ся твърдѣ интересува въ дѣла-та на Българи-тѣ, какъ-то и Государь-тъ, и Блудови и Пратигови. Знайте юще чи сички писма които ся пращжть съ нѣмскж-тж пощж, давжть ся на турцы-тѣ та ги распечатвжть въ Рушукъ. Писахъ ви вече за съюзъ-то между Гърціж и Сърбіж, за кой-то ся стара да стане Игнатіевъ; напролѣтъ непримѣнно ще да ся захване. Руска-та армія ся въоружава. Чиновници-тѣ тукашни съ уваженіе говоржтъ за васъ,

какъ-то и въобще за Българи-тъ. За Кандіѣ нищо юще не е станало, отсвѣнь гдѣ-то отиде Аали паша да прѣдложи сичко що е на Ливанъ. Пишите ми до кого да пишѣ въ Букурещъ, и колко можѣтъ плаща за въ Сърбіѣ.

Вашъ
Каракон.

Заржчайте въ Букурещъ на нѣкои да ми пиши за работы-тъ. Вы тѣѣ сжшо да ми пишите и отъ Петербургъ. Вършете и гледайте нѣщо да ся свърши. Подканихъ Игнатіева да ви пиши. Виждте какво ще да е.

Р. S. Кажете на Сопотненцы-тъ (ако има нѣкой тамъ) че за Гёкова, за когото бѣше напечатано въ Од. Вѣст., посолството иска удовлетвореніе, поне 500 лири тур.

1268. — Геровъ ще иде въ Пловдивъ и оттамъ въ Петербургъ.

Пак. 131.

Букурещъ, 26 Септ. 1867.

Любезный мой другу,

Съ голѣмо благодереніе прияхъ писмо-то Ви, съ което ми явявате, че ми ся дава отпускъ. Нѣ бръзамъ да Ви явѣ, че не щѣ мож тутакси да ся въсползувамъ. Причина-та е, че, като ся забави да ми дойде изволеніе да идѣ въ отпускъ, азъ рѣшихъ да връвѣ за Пловдивъ и писахъ да проводятъ кавазы-ты въ Русчюкъ да ни посрѣщнѣтъ, и тии утрѣ стигатъ тамъ, та трѣбва прѣвѣ да заведѣ фамилиѣ-тѣ си, че ще стане послѣ късно, та мѣчно ся ходи съ дѣца, и тогава оттамъ да връвѣ. Това така рѣшихъ и съ нашѣ-тѣ пощѣ щѣ пишѣ и на посланика. Ные досега щяхме да трѣгнемъ оттука, нѣ, както Ви писахъ и съ минѣлѣ-тѣ пощѣ, имаме болно дѣте, та трѣбва да ся забавимъ още 5—6 дни да ся постегне.

Прощавайте сега за повече.

Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геровъ.

1269. — Защо Геровъ ще се връща въ Пловдивъ. Искане се пашапортъ. Григоріи Начевичъ посрѣдникъ.

Пак. 131.

Букурещъ, 2 Октомвр. 1867.

Драгый ми другу,

Азъ трѣгамъ днесъ за Пловдивъ и смѣтамъ да стигнѣ тамъ на 11 Октомвр., и на 16 окт. да трѣгнѣ оттамъ за Петербургъ. Другояче не можаше, зачтото, кога прияхъ извѣстіе, че ми ся разрѣшява да идѣ въ Петербургъ, азъ бяхъ телеграфисалъ въ Пловдивъ, та бяхъ проводили гавазы-ты въ Русчюкъ да мя срѣщнѣтъ, па да не идѣ, тогава истина щѣтъ повѣрватъ наши-ти, че ми е запрѣтено да ся врънѣ въ Турско, а това не прави добро впечатлѣніе. Освѣнь това трѣбваше и да заведѣ фамилиѣ-тѣ си, зачтото послѣ ще стане зима, та ще бѣде мѣчно пѣтуваніе-то съ дѣца.

Проводени-ти оттука щѣтъ трѣгнѣтъ такожде около половинѣ Октомвр. та да ся ставимъ на пѣтъ.

Нѣ щѣ Ви ся помолѣ за едно нѣчто, безъ което не мож да идѣ, именно: трѣбва ми паспортъ, та пишѣ днесъ Генералу Игнатіеву да ми проводи; нѣ господство му може да заборава, та, както прѣдстояхте, така да речемъ, да искубнете разрѣшеніе за да идѣ въ Петербургъ, сторѣте добро такожде да ми земете и паспортъ, па го дайте на А. А. Стояновичъ да ми го проводи, нѣ да гледате да ся испроводи въ срѣдѣ на 11 Окт. зачтото, ако не ся проводи тогава, оставамъ еднѣ недѣлѣ пѣ-късно, и тертипъ-тъ ся разваля.

Минѣлѣ-тѣ недѣлѣ ся проводихъ въ Бѣлградъ хора, и ги чѣкатъ да ся врънѣтъ, тогава да рѣшатъ да Ви проводятъ и щѣтъ Ви пишѣтъ и что можѣтъ да Ви плащатъ.

Тука нарядждамъ Григория Начовичя, секретаря на настоятелство-то да Ви пише. До него пишѣте и Вые и провождайте писма-та си по нашѣ-тѣ пощѣ прѣзъ консулство-то рекомендованы до Христа Георгиева.

Ные си отываме оттука нажалени, зачтото изгубихме дѣтенце-то, за което Ви пишяхъ, че е болно.

Не ся взирайте на писмо-то ми, зачтото Ви писахъ твърдѣ на брѣзо.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1270. — Геровъ не е доволенъ отъ работитѣ въ Петербургъ. Има голѣмъ неприятель. Караконовски утвърденъ на служба.

Пак. 131.

С. Петербургъ, 7 Декемвр. 1867.

Любезный Приятелю,

Доста врѣмя станж откакъ съмъ дошълъ въ Петербургъ, а още не Ви съмъ писалъ, нѣ то е по причины, които не зависятъ отъ мене. Сега ама щѣ Ви дамъ пріятнѣ новинѣ. Пытахъ въ Азіятскій Департаментъ, прѣдставени ли сте за утвърждение на това мѣсто, което имате при Посолство-то, и ся научихъ, че сте прѣдставени и Пеликанъ е съгласенъ, та щѣтъ Вы утвърдятъ, та мож да Ви честитѣ.

За мене ако пытате, азъ добръ сторихъ, че дойдохъ, та друго ако не, научихся баре, че ся копае лахмъ подъ мене, та да очистѣ по-скоро, доклѣ има врѣмя. Тука ми казвать да ся не боѣ, нѣ азъ нѣма да слушамъ и щѣ направѣ онова, отъ което мя раздумахте Вые лѣтось.

До еднѣ недѣлѣж искамъ да си врывѣж оттука. Да сѣдѣж повече нѣма, что да правѣж. Да харчѣж пары, стига что похарчихъ лѣтось, за които негово прѣв. е прѣдставилъ исканіе-то ми да ми ся платятъ, и оттука го пытать, намира ли той за потрѣбно да ми ся платятъ, а той, какво е отговорилъ, не знаѣж.

Такывы новины, ако щете, да Вы кажѣж доста; нѣ, като не Ви сѣж потрѣбны, оставямъ гы на странѣ, та прощавайте за повече.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1271. — Геровъ се срѣщналъ съ Игнатиева въ Вѣна. Тѣхнитѣ прѣструвки.

Пак. 131.

Вѣна, $\frac{28 \text{ Декемвр.}}{9 \text{ Яннуар.}}$ 1866.

Драгый ми Приятелю,

Отъ Петербургъ Ви писахъ едно письмце, което, не ся съмнѣвамъ, че сте прияли. Ето мя сега въ Вѣнѣ: отывамъ си за Пловдивъ, и оттамъ щѣ Ви пишѣж по на дльго. Тука ся срѣщнихъ съ Генерала Игнатѣева. Той иска да ми ся покаже добръ и азъ ся направихъ, че го вѣрвамъ, па да видимъ. Тука, както и въ Петербургъ, говорятъ различно за причинѣ-тѣ на отываніе-то му тамъ. Помежду друго казвать, че на негово мѣсто щѣтъ пратятъ повѣренный въ дѣлахъ, зачтото не щѣтъ да имѣтъ въ Цариградѣ Посолъ.

Мољѣж Ви ся, сторѣте добро, та кажѣте въ канцеляриѣ-тѣ на Посолство-то да проводятъ за Пловдивъ, колкото пакеты има тамъ на мое имя, зачтото има въ тѣхъ и нѣкои съ Полици, та ми трѣбвать. Азъ ся каниѣж утрѣ да трыгнѣж за Пловдивъ.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

Желаѣж Ви да посрѣщнете новѣ годинѣ весело, да ѣж прѣминете съ здравіе и да ѣж испратите съ младѣж Булкѣж.

1272. — Нѣма важни новини. Вѣстникарски измислици. Чака се новъ епископъ въ Пловдивъ. Пита се за Иеронимъ Аретовъ Рогачевъ.

Пак. 131.

Пловдивъ, 24 Февруар. 1868.

Драгый ми приятелю,

Много врѣмя станж какъ чякамъ писмо отъ Васъ, нъ напраздно. Азъ Ви писахъ и отъ Петербургъ и тука, като си дойдохъ, и ся надѣяхъ да ми кажете нѣчто. Истина, че и азъ не Вы съмъ обсыпалъ съ новини, нъ и нѣмаше нѣчто любопытно, па, както знаете, и азъ съмъ малко невѣрникъ и не давамъ важность на голы приказки, а положително почти ничто нѣма. Нъ въ града Ви е съвършено другояче. Тамъ всякой слухъ зимать за истиненъ и спорядъ него оправять и дѣйствия-та си. Така, на примѣръ, въ Европейскы-ты газеты писахъ, че ужъ въ Пловдивъ ставалы нѣкаквы си демонстраціи, възбудителны прокламаціи ся лѣпили на конака на мутесарифина, народъ-тъ ся противилъ да плаща данъка, и другы такы-вы лъжи. Правительство-то го зело за истинж и пыта мутесарифина, зашто да допуща да ставать такывы беспжтны работы, а той, макаръ и да знае, че таково нѣчто не е ставало, тръси да намѣри оныя, които сж правили тыя небывали заявления.

И това става не само въ Турскж-тж сферж, нъ и по Бейоглу, та отъ такжвж срѣдж, можяхте, ако да щете, да ни пишете много новини, нъ, видися, воляж нѣмате.

Тука Гръци-ти съ нетръпѣние, а Българе-ти наострени чякатъ епископа, който е отряденъ отъ Патриаршиж-тж, за да дойде въ Пловдивъ. Ако истина дойде, щемъ имаме комедии, може и повече нѣчто.

Тыя дни бяхъ въ Карлово. Дохожда и бадженакъ-тъ Караминковъ съ младж-тж булкж. Той ся ококорилъ; не е както казвахте.

Какво става Бурмовъ? опрѣдѣли ли ся на службж?

Каквы извѣстия имате за Генерала Игнатьева? ще ли ся врьне скоро въ Цариградъ?

Една жена отъ Сопотъ мя пыта за сына си Јеронима Аретева Рогачева, който ся училъ въ Цариградъ въ медицинскж-тж Академиж и го зели отъ наше-то Посолство, та го проводили въ Россиж да ся учи, истина ли е това. Ако знаете нѣчто за него, моляж, явѣте ми.

Въ надѣждж за отговоръ оставамъ

Вашъ
Н. Геровъ.

1273. — Караконовски ще подържа Герова. Работитѣ ни въ Цариградъ не отивать добрѣ.

Пак. 49.

Любезный Пріятелю!

Получихъ едно ваше писмо отъ Петерб., друго отъ Виенж. Надѣвахся че ще да ми опишите пжтуванѣ-то си а особенно живѣянѣ-то Ви въ П. и резултѣ-тъ. Вы досеги мълчите, видися че или си имате много работа, или сте си свършили работж-тж, та не считате за нужно да ми пишете. Какъ-то и да е бждете увѣренни че азъ Вы обычамъ и ще да поддържамъ убѣжденія-та Ви за работы-тѣ ны, тѣй като ги сподѣлямъ. Сички-тѣ ся чуджтъ какъ сте ся рѣшили да служите подъ начальство-то на Игн., коги-то сте были въ П. и вѣроятно сте открили очи-тѣ на С. врьзъ работы-тѣ на И.

Нетрѣба да Ви казвамъ за миролюбиво-то направление на политикж-тж ны. Вы знаете сичко по-добрѣ.

Церковны-тъ въпросъ нѣма да ся свърши догдѣ представители-тѣ сж продадени и туржтъ частны-тѣ си интересы повысоко отъ общи-тѣ. Ч. е пустналь слухъ че ще дася свърши тѣзи диніе, зашто ся бои отъ православнж недѣлж. До меня дохожджтъ слухове че убѣжденія-та на К., кой-то е въ градъ-тъ ны, сж татарски колко-то ся отнася до работы-тѣ ны. Ако ся сички-тѣ млади съ таквизи убѣжденія тежко и горко на народъ-тъ ны.

Игн. ще да си доде въ конецъ-тъ на шестж-тж недѣля на вел. постъ.

Хитрово щѣлъ да ся отегли и да остане въ П., а негово-то тука мѣсто иска да земе Золотаревъ.

Като Ви желая сички благи оставам Вашъ на сѣкоги

Карак.

Пишжъ Ви наскоро и тѣй, гдѣ-то Вы само да можете да разберете.

Пращамъ Ви двѣ писма отъ О.

III/1868

3

1274. — Игнатиевъ злѣ разположенъ къмъ Герова. Чомаковъ противникъ на Герова.

Пак. 49.

Отгов. 7 Юния 1868.

Цариградъ 8 Майя 1868 год.

Любезный ми Пріятелю!

Двѣ писма съмъ Ви пратилъ по австр. пощжъ, но ни на едно несте ми ся отговорили. Види ся да си имате много работа, или ми ся сърдите, та ми не пишите. Золотаревъ ми показа писмото Вы; по него разумѣхъ че не сте въ Пловдивъ. Въ едно отъ писма-та си бѣхъ Ви писалъ че сте получили Аннжъ, и че И. сумти, като му спомянувамъ за Васъ, но безъ да продума. Какъ-то разбрахъ той е много недоволенъ, гдѣто сте были въ П.. Той го е много ядъ на Ч., че уже бъркалъ да ся свърши въпросъ-тъ. Дѣйствително е Ч. подлець, отъ какъ-то ся е свързалъ съ неприятелы-тъ ны. Ч. често казова да пишжтъ връзъ Васъ въ тукашни-тъ газеты; вѣроятно ги читете.

Тука нѣма нищо ново, отвѣнъ дохожданиѣ-та на сѣкаквы архидуцы. Чакжтъ принца Наполеона. Колко-то за търговски-тъ работы, трѣба сичко да ся остави, е зелъ да проповѣдва пріятель-тъ ны.

Азъ сѣ ся надѣвамъ че ще да ми опишите пжтуванѣ-то си подробно.

Като Ви желая сѣко благо, оставамъ Вашъ

Кар.

1275. — Оставката на Герова неприета. Чомаковъ бръка, нѣ той не спира рѣшението на въпроса. Геровъ не се тревожи отъ писаното въ вѣстницитѣ. Какво се говори за убийството на Михаила.

Пак. 131.

Пловдивъ, 7 Юния 1868.

Любезный ми пріятелю

Господине Караконовскій,

Наши-ты пощанскы съобщения сега сж така злѣ нарядены, чтото писма-та отъ Цариградъ, проводены по наши-ты куриеры, ся мажтъ по цѣлъ мѣсяць въ Едрене. Така и Ваше-то писмо отъ 8 Мая, едва тыя дни, ми дойде, та бръзамъ да Ви отговоржъ; нѣ по-напрѣдъ щжъ Ви кажжъ, че откакъ съмъ ся завърнжлъ въ Пловдивъ, това е второ писмо, что приемамъ отъ Васъ, а друго, дѣто казвате, че ми сте писали, за да ми честитите ордена, не съмъ приималъ.

На прьво-то Ви писмо не отговорихъ, зачтото въ сжще-то врѣмя и азъ бяхъ Ви писалъ, та нѣмаше повече, что да Ви пишжъ.

Въ него писмо ми казвате, че всичкы-ти въ посолство-то ся чюдять, какъ оставамъ да служжъ подъ началство отъ Н. П. послѣ откакъ ходихъ въ Петербургъ и проч. Имжтъ право за това. И азъ самъ, като видѣхъ какъ ми е наслано въ министерство-то, разбрахъ, че не мя чяка добро отъ тжжъ службжъ, та подадохъ формално въ оставкжъ, нѣ не ся прия, та нѣмамъ, какво да правжъ. А за да не ставамъ, по-лошъ занаяпрѣдъ, остава ми едно: да не пишжъ ничто, освѣнъ празны работы.

За Чомакова и азъ съмъ съгласенъ съ Васъ, че прави много безразсждны работы, нѣ да ся има, че той бръка да ся рѣши въпросъ-тъ, то е да му ся дава

важност, коѣто нѣма, и честь, коѣто не заслужва. Азъ знаѣхъ, зашто не ся рѣшава въпросъ-тъ, и какво трѣбва да ся прави, за да ся рѣши, нѣ зашто да го казвамъ да си правѣхъ само душманы!

Колкото за дѣто е казвалъ Чомаковъ да пишѣхъ въ газеты-ты врьзъ мене, нито съмъ челъ нѣчто таково, нито щѣ пакъ да знаѣхъ; и негова милость инакъ да е чловѣкъ и да врьши добръ на чтото е наряденъ, та за мене и да ся одере да выка, да му е просто: азъ съмъ наученъ да говорятъ и да пишѣхъ възъ мене.

Кой е оный нашъ приятель, за когото пишете, че проповѣдувалъ за трѣговскы-ты работы, че трѣбва всичко да ся остави? Това азъ не разбрахъ.

Казвате ми, че ся надѣете да Ви пишѣхъ за пѣтуваніе-то си подробно. Азъ ако не направихъ това досега, то е зачтото нѣмамъ да Ви ся похваляхъ съ нѣчто. За това другъ пѣхъ повече.

Извѣстие-то за убиение-то князя Михаила направи тука доста силно впечатлѣніе. Турци-ти мислятъ, че убииници-ти сѣхъ нѣкои отъ Българскій легионъ, когото Сръбско-то правителство распустило, както казвать, съ начинъ, не съвсѣмъ чловѣческій.

Нѣчто ново оттука нѣмамъ, да Ви явѣхъ.

Желаѣхъ Ви да сте здрави и честити и останахъ

Вашъ
Н. Геровъ.

1276. — Чиновнически размѣствания и назначения. Черковниятъ въпросъ не отива. Патриархътъ нищо повече не отстъпя.

Пак. 49.

Цариградъ на 20 Юлія 1868 г.

Любезный ми Пріятелю!

Нѣмамъ нѣщо ново да Ви съобщѣхъ, отсвѣнъ идѣ да Ви моляхъ да ся постараете да испратите приключенно-то писмо въ Рылск. монастырь. Това писмо е отъ Палаузови петербургскій.

Игн. си е такъвзи, какъвто бѣше преди. Нѣма какво да ся чака отъ него.

Золотаревъ отиде съ женѣхъ си въ С. Пет., и слѣдъ два мѣсяци ще да ся върне. Той ся надѣва да стане генер. консулъ въ Цариградъ. Хитрово ще да стане чиновникъ по особымъ порученіямъ въ Одессѣ и ще да прави сичко онова, що е работилъ Ивановскій.

Церковны-тъ въпросъ отъ день на день ся отлага; турцы-тъ бѣхъ казали че ще да дадѣхъ мнѣніе-то си за рѣшеніе-то му. Това ся сега чака отъ тѣхъ. Какви-то преговоры и да ставахъ съ Патріархътъ, не можи да стане нищо, зашто-то той повече отъ извѣстны-тъ Вамъ проектъ, нищо неустѣпва.

Други-тъ работи Ви сѣхъ извѣстни отъ газеты-тъ. Согласете ся че му небѣше време-то.

Хж! Знаете че Султанъ-тъ и министри-тъ му посрѣщнахъ великолѣпно Алексѣя и му дадохъ османіе съ безцѣнны камъны.

Вашъ
Каракъ.

1277. — Руситѣ искать да бждатъ добръ съ гърцитѣ. Губятъ влияніе-то си между българетѣ. Нови размѣствания на чиновници. Гилфердингъ изъ Македония.

Пак. 49.

Пріято 13 Дек. 1868

Цариградъ 7 Декем. 1868 г.

Любезный ми Пріятелю
Господине Геровъ,

Не Ви съмъ писалъ толкози време, зашто то нѣмаше нѣщо добро да Ви пишѣхъ. Отсвѣнъ непріятности сѣкинъ день и лѣжи отъ наши-тъ друго неவிждамъ, тѣхъ щото ми сѣхъ умразнѣли и, ако да не бы да мя задържѣхъ колко годѣ народни-тъ ни

интереси, оставилъ бы сичко и отишълъ бы въ Руссїѣ. Сѣщатесе, знаете самы сичко по-добрѣ. Нѣма надѣжда на наши-тѣ, догдѣ сѣ таквизи хора во главѣ. Сички мои старанія сѣ, отсвѣнь гдѣ-то цѣрж, ако да не можтъ да помогнѣтъ на Церковны-тѣ Въпросъ, поне да невреждѣтъ; тѣй като знаѣж че имъ ся неще да сѣ въ неприятели отношенія съ Гърци-тѣ, увѣрявѣмъ ги че ще да е по-добрѣ за тѣхъ да ся несмѣсвѣтъ въ рѣшеніе-то на този Въпросъ. Азъ Ви пишѣ туй сичко, та да немислите че нѣщо друго работѣ. Обстоятельства-та сѣ турили и Васъ и меня и Бурмова, тѣй гдѣ-то вмѣсто наши-тѣ самы да си поддържѣтъ вліяніе-то, поддържаме го ные между наши-тѣ народъ и имъ поправяме по бѣшки-тѣ.

Какви-то новини има тука, знаете ги. Война нѣма да бѣде между Турція и Гърція, защото наши-тѣ нежелѣжтъ; стараѣтъ ся да смирижтъ и едни-тѣ и други-тѣ.

Церковны-тѣ Въпросъ трѣба да ся свърши, какъ-то и Ви самы виждате, ако и да незнаѣтъ що правѣтъ български-тѣ представители: тѣ самы казовѣтъ че го рѣшава хаджи Димитрій.

Тѣзи диніе сме получили извѣстіе че Новиковъ ще да стане директоръ на А. Д., Стремоуховъ посланникъ въ Виенѣ, а Енгельгардъ посланникъ въ Атинѣ, Мюмфельдъ намѣсто Хитрово. Золотаревъ си доде вчера безъ да сполучи друго мѣсто, Ивановъ скутарскій ся назначили въ Едрене. Посолъ-тѣ ся бои да Ви вика тука, че щѣло да направи голѣмъ шумъ; той ще да иде напролѣтъ въ Руссїѣ. Инструкции-тѣ сѣ се миролюбиви.

Вашъ насѣкоги

Караконовскій.

Има двѣ калугерки въ Москвѣ отъ Казанлашки-тѣ монастырь; тѣ сѣ разболѣли и молили да имъ ся разрѣши да додѣтъ други на мѣсто тѣхъ. Ако имате Ви разрѣшеніе-то, и 300 пратенни рубли, извѣстите въ монастырь-тѣ.

Гирфельдингъ пжтува по Македоніѣ. Коги-то бѣше тука, азъ го попытахъ за настроеніе-то на высші-тѣ крѣжъ относительно до наши-тѣ работы, той ми отговори; традици на сѣтъ Грековъ, слышкомъ вкорененны у насъ.

Хитрово плещи насжду гдѣ-то Въпросъ-тѣ ся нерѣшавалъ, какъ-то и нѣкои други отъ Чиновницы-тѣ, че сте причина Ви, азъ, Бурмовъ и тѣй нататѣкъ. Знайте, че той е сега въ Одессѣ.

1278. — Церковниятъ въпросъ. Партия противна на рѣшеніето му. Желанието на поляцитѣ. Несъгласіе между българскитѣ прѣдставители. Поляшки интриги противъ Герова.

Пак. 49.

Приято 29 Марта 1869.

Цариградъ на 25 Март. 1869 г.

Любезный ми Пріятелю

Господине Геровъ!

На писмо-то Ви, което получилъ презъ Февр., отговорихъ ся съ наши-ятъ куріеринъ. Сега Ви ся пжкъ отговарямъ на писмо-то отъ 7 този мѣсець. Азъ Ви бѣхъ писалъ, че Въпросъ-тѣ не е юще свършенъ, ако и да ся пишише насжду, какъ-то и въ французски-тѣ газеты, за свършинѣ-то му.

Ви знаете че има комисія, и че Кръстовичъ ефенди, както и Стояновичъ сѣ въ неѣ. Гърци-тѣ никакъ нещѣтъ да устѣжѣтъ Пловдивъ и Охридъ, а пжкъ за Едирне и Солунъ нѣма и да ся хортува. Отъ комисіѣ-тѣ нѣма да излѣзи слѣдователно нищо. Чомаковъ, Стояновичъ и Хаджи Иванчо сѣ станали орѣдіе на турци-тѣ, Поляци-тѣ, кои-то дѣйствовѣж да ся несвѣрши нищо, та въ крайній случай да ся приѣмне уиѣж-тѣ. Комисія-та можеше и да свѣрши нѣщо, т. е. грѣцки-тѣ членове, но кога-то тѣ видѣхъ че владыци-тѣ ни, Чомаковъ и Стояновичъ казовѣтъ: или Тракія и Македонія, или нищо, — тогази и тѣ нещѣхъ да устѣжѣтъ колко-то трѣбаше. Нищо нѣма да стане, защото сами-тѣ владыци и представители ся ядѣтъ като кучета, особено Панаретъ и Чомаковъ служѣтъ за кавги. Знайте че съ голѣмы грудове ги съгласихме да ся обѣрижѣтъ съ окрѣжно посланіе къмъ Черкови-тѣ. — Игнатіевъ ще да върви слѣдъ Великденъ въ Петерб. съ семейство-то си заедно на

цѣло лѣто. Гръцко-то правителство въ послѣднѣо време ся старае да Вы махнѣтъ отъ Пловдивъ. Поляцы-тѣ увѣряватъ, че Вы несте имали вече никакво вліяніе въ Плов., и че комитетъ-тъ былъ состоялъ отъ Вази, Стояновича и Груева. Поляцы-тѣ сж старали да докажѣтъ на помацы-тѣ че быле поляци, та да имѣтъ гнѣздо между Българи-тѣ, какъ-то ся види. Обърнете на това вниманіе, защото Ви пишѣ по зарѣчанъ-то на началникъ-тъ. Имало общество отъ Рустемъ бея въ Едрине, Марква Владислава и Градовичъ, кои-то слѣдили за работы-тѣ на Българи-тѣ. Тука бѣше Офенб., кой-то много хвали тамошни-тѣ Българи.

Вашъ насѣкоги
Караконовскій.

Отъ меня много здрави съ кола ще да кажите на Госпожж-тж и на Герча. Да ли мя помни той? Наскоро Ви пишѣ. За главоболіе-то прашамъ Ви рецептъ. Губастовъ е тука, той казова, че имате голѣмо вліяніе между Българи-тѣ.

Може излѣзи нѣкож ползѣ за Българи-тѣ, ако идѣ кждѣ П., та да поразклатѣ тамошни-тѣ познаты? Напишете ми.

1279. — Страхъ между търговцитѣ. Али паша пише фермана за черковния въпросъ. Турцитѣ нехаютъ. Артамоновъ ще иде въ Пловдивъ.

Пак. 49.

Приято 6 Септ. 1869.

Любезный ми Пріятелю
Господине Геровъ,

Колко-то пжти съмъ Ви писалъ, писма-та си съмъ Ви прашалъ съ наши-тъ куріеръ. Увѣренъ съмъ, че сте ги получавали. Струва ми ся, че съмъ Ви казвалъ, че съмъ много ленивъ, колко-то ся относя до писма, да пишѣ на пріятели-тѣ си. Не знаѣ, да ли помни те това. — Тука нѣма нищо ново отсвѣнъ страхъ-тъ, кой-то владѣе между търговцы-тѣ, че ужъ Наполеонъ умрѣлъ или умира. Ные нѣмаме никакви извѣстія за това нѣщо. По тѣзи причинѣ консолиде-то е дошло до 46 гр. — Али паша е казалъ и на българи-тѣ и на наши-тѣ, че пише ферманъ за рѣшеніе-то на Въпросъ-тъ, като зема во вниманіе проектъ-тъ на послѣднѣ-тж комисіѣ и забелѣжки-тѣ на патрикъ-тъ. — Днеска отива Таманъ да земе посолъ-тъ за Цариградъ. Азъ тоже отивамъ за Ливадіѣ. Знаете, че турцы-тѣ не само че ся смѣжѣтъ въ очи-тѣ на руссы-тѣ, коги-то послѣдни-тѣ говорѣтъ за нѣкож работѣ, но и нещѣтъ да ги знаѣтъ за нищо. Тука сичко правѣтъ англичане-тѣ, французи-тѣ и нѣмци-тѣ. Послѣдни-тѣ сж пжкъ противъ христіане-тѣ въ турско, слѣдователно нищо не може да стане. Какъ-то ся виде, Кумани ще да стѣпи на мѣсто-то на Катакази; той отиде въ Питеръ. Жадовскій назначенъ 1-вый въ Стокхолмъ. Презъ меня Ви прашѣтъ брой Отечества. Прискърбно е гдѣ-то ся ядѣтъ като кучета букурещки-тѣ българи.

Ц. 30 Августа
1869 г.

Вашъ навсегда
Караконовскій.

Скоро ще да заmine офицеръ Артамоновъ да измѣрява меридіанъ-тъ. Той е много добъръ чловѣкъ; обыча българи-тѣ. Помогнете му да ся види съ сички; намѣрете му, гдѣ да ся спре.

1280. — Чалики въ Цариградъ. Запознава се съ всички. Руска тактика по черковния въпросъ. Какво казва Игнатіевъ за Герова.

Пак. 49.

Любезный ми Пріятелю
Господине Геровъ,

Съсъ господина Чалики получихъ писмо-то Вы. Той ми каза сичко, кое-то мя интересоваше. Запознахъ го съ сички наши чиновницы; той хареса на сички, особено на Посолъ-тъ, кой-то го пріе много добръ и ся обѣща да направи нѣщо за него. Г. Чалики ще да Вы разскаже за посолство-то, за работы-тѣ му, за бълга-

ры-тѣ и работы-ты имъ и за меня, ако пожелаєте. Въпросъ-тъ не е юще свършенъ, защо-то Али паша не е далъ юще фирманъ-тъ, кой-то е обѣщаль и на българи-тѣ и на Посолъ-тъ. Патрикъ-тъ ся готви да прокълнява българи-тѣ, а Посолство-то желае да ся свърши сичко мирно, т. е. съ съгласіе-то на патрикъ-тъ. Догдѣ наши-тѣ сѣверни братія не разбержтъ, че не е възможенъ миръ между българи-тѣ и гърцы-тѣ, догдѣ послѣдни-тѣ не признажтъ че българи-тѣ имжтъ право връзь Оракѣж и Македонѣж — нѣма да стане нищо. — Ходихъ въ Крымъ, но отсвѣнъ лѣжи и празны обѣщанія, нищо не донесохъ въ Цариградъ. Посолъ-тъ се ми спомянува за Васъ, че подобръ ужъ щѣло да бжде, ако иди-те на друго мѣсто и тѣй нататѣкъ. Това сичко показва, че началство-то тукайно Вы обыча, какъ-то котката — мышкж-тж. Кумани остана въ Петербургъ на мѣсто-то на Китикизи; Ону ще да стане първый секретаръ, а Золотаревъ второй. За послѣдни-тѣ не ся знае юще. Посолъ-тъ ще да стигне въ Цариградъ на 18 този мѣсиць.

Като Ви желяж здравіе съ кола, оставамъ сѣкоги

Цариградъ на
14 Ноемвр. 1869.

Вашъ пріятель
Караконовскій.

Ще да предадете мое-то много здрави на Госпожж-тж Вы Маріѣж и на Герча, когото знаяхъ единъ аршинъ высокъ, а сега казовать станаль иргень.

1281. — Геровъ награденъ. Али паша иска да окастри фермана. Българетѣ недоволни отъ политиката на Игнатиева. Лешото положение на българетѣ на руска служба.

Пак. 49.

Приято 8 Мая 1870.

Цариградъ на 2 Майя. 1870 г.

Любезный ми Пріятелю
Господине Геровъ!

Двѣ-тѣ Вы по-слѣдни писма получихъ. Бързамъ да Вы честитж Станислава на шеѣ, кой-то ще да получите чрезъ недѣлж въ Пловдивъ. Коги-то азъ споменахъ на г. Посолъ-тъ за Васъ и други нѣкои да Ви ся даджтъ награды, той ми ся бѣше обѣщаль че ще да ся старае, особенно за Васъ, тѣй като сте „отстали отъ другихъ“. Това сж думи-тѣ му.

За въпросъ-тъ г. П. казова, че не е юще свършенъ, че Али паша иска да измѣни нѣкой точки въ фирманъ-тъ, быле да го земе отъ Българи-тѣ, ако Патріархъ-тъ неприемне; казова юще, че въ Петроградъ недоволны и му написали выговоръ. Той самъ много нѣщо, особенно двѣ-тѣ трети не удобрява и ся препира съ меня ако и да бѣше отъ начало въ восторгъ, коги-то му казахъ, че излѣзи фирманъ-тъ. На Българи-тѣ е криво, като сж научили, че г. П. казалъ ужъ на Али паша, че той нѣмалъ право да ся смѣсва въ религіозны работы. Българи-тѣ мя увѣрявжтъ, че ако Посолство-то не поддържаше Патріархъ-тъ, той не щѣше да смѣе, да ся отказва отъ думы-тѣ си и тѣй рѣзко да отговарѣж на Портж-тж въ протесты-тѣ си.

Сичко туй азъ казовахъ на г. П., а той мя навиква и ми ся сърди. Казовахъ му юще, че той ако постжпи нѣкакси противъ фирманъ-тъ, Българи-тѣ тогизи ще да земжтъ да считжтъ свои-тѣ естественны покровители Руссы-тѣ свои враги, а Турцы-тѣ — за свои благодѣтели; въ кое-то ся и старажтъ пропаганди-тѣ да убѣджтъ Българи-тѣ. Не е ли тѣй. Молихъ му ся, какъ-то и владыци-тѣ, да подѣйствова за да ся приемне отъ Гръцжж-тж църкжж фирманъ-тъ, поне да не протести-ржтъ, защо-то може да произлѣзи расколъ, и ще да зближи юще повече Българи-тѣ съ Турцы-тѣ и съ западъ. Тѣй ся работи, гдѣто Българи-тѣ мыслижтъ, че име, кои-то сме на службж у Руссы-тѣ народни предатели сме. Отъ другж странж, като казова челоуѣкъ истинжж-тж на началство-то за да го приварди, то ся сърди и быле ся кара. Таквози е сега мое-то положеніе. Нищо друго не остава отсвѣнъ да остави челоуѣкъ сичко и махнутъ въ Питеръ. Азъ не можъ да гледамъ равнодушно работы-тѣ на Посолство-то, когато знаж, че онова кое-то е за ползжж-тж на

Българ. народъ не може да бжде вредно на други-тъ славены, а инакъ. Мислѣж, че интересы-ты на Руссіѣж сж да отивжтъ напредъ и на добръ други-тъ славени.

Чули сте, че Богуславскій, Тимофеевъ, Мюлфелдъ и Сталь отивжтъ въ отпущкъ. Богъ знай ще ли да ся върнѣжтъ.

Вашъ пріятель

Каракон.

Причина-та не е юще извѣстна защо не сж дали наградъ за г. Чжлжки. Кажете му, че му получихъ писмо-то и много здрави.

Чухте, че Българи-тъ получихж и печать. Али паша не ся спира и отива напредъ. Палаузовъ ми пише, че въ Петербургъ доволни отъ фирманътъ.

1282. — Петръ Теодоровъ на пжтъ за Панагюрище. Българе депутация при Патриарха. И отъ това никаква сполека.

Пак. 49.

Приято 27 Юн. 1870. Отгов. 12 Авг.

Цариградъ на 17 Юнія 1870 г.

Многоуважаемый

Найденъ Геровъ!

Приносящї-тъ на писмо-то ми е г. Теодоровъ отъ Панагюрище; той отива въ Отечество-то си да ся види съ роднины-тъ си. За него Ону говори на Али-паша. Не трѣба да Ви казвамъ, че г. Теодоровъ е много добъръ человекъ, той синца ны е готвилъ отъ математически-тъ науки за постъпванъ-то на Универ. Помогнете му за да може да помине по пжтя-тъ безопасно.

Чухте, че Българи-тъ ходѣхж при Патриархъ-тъ по нашї-тъ съвѣтъ; но несамо че нищо не излѣзе за Въпросъ-тъ, но наши-тъ сж убѣдихж че Патриархъ-тъ не ще да признае свършено-то и сществованїе-то на народъ-тъ, на представители-тъ му и владыцы-тъ му. Писахъ Ви подробно за сички тѣзи работы.

Ону ще да ся назначи на мѣсто-то на Богуславскій, на мѣсто-то на покойный-тъ Золотаревъ — Батли; на мѣсто-то на Ону — Зеновевъ (сега е въ Персіѣж). Посоль-тъ ще да иде презъ Юлія въ Крымъ за да посрѣщне Царъ-тъ. Тука бѣше Поповъ (секретаръ-тъ на слав. комитетъ въ Москвѣж); не гврьдѣ хареса на началство-то за идеи-тъ си. Кажете на г. Чжлжки, че му получихъ писмо-то и го съобщихъ на Посоль-тъ. Щж да му напишж.

Вашъ Пріятель

Караконовскій

Получихъ еднж раклж съ книги отъ Пулива; ще да ги получите, какъ-то и други-тъ презъ Родосто.

1283. — Пристигнале въ посолството санджци за Герова и за казанлъшкия манастиръ. Слухове за рускитѣ дѣйствія.

Пак. 49.

Приято 17 Окт. 1870.

Цариградъ, 2 Окт. 1870.

Любезный ми Пріятелю,

Господине Геровъ,

Получихъ Вы писмо-то. Ахмедъ предалъ санджкъ-тъ съ книги-тъ, безъ да извади тескере, та за туй станала кавга на гюмрюкъ-тъ. Сега ся туй нѣщо поправи. Другій сѣнджкъ нѣма тука. Тарсихж насжду въ Посолство-то, но нищо не намѣрихъ. Има нѣколко сѣнджци на Казанлъшкия-тъ женскій манастиръ. Извѣсте-те калугерки-тъ, ако е възможно. Азъ имъ писахъ нѣколко пжти, а тѣ ми отговарѣжтъ да имъ пратж азъ сѣнджцы-тъ. Тѣ, види ся, не щжтъ да разбержтъ, че нити съмъ търговецъ, нити комсіонинъ и проч.

Знаете, че Посоль-тъ иска дозволеніе да иде да види имѣніе-то си въ Кіевскѣж-тж губерніѣж. Сеги ся той намѣрва вече въ Кіевъ. Тѣй като сеги много зависи

отъ дѣйствиѣ-та на Русіѣ, колкото ся отнася до сегашнѣ-тѣ войнѣ, то газети-тѣ измысливахѣ, че викали Посолъ-тѣ въ Питеръ, че флота-та щѣла да заміне въ Черно-то море, че войски-тѣ сѣ трупали къмъ Западъ. Бждете увѣрени, че, ако Прусія некупѣше нейтралитетъ-тѣ на Русіѣ, нѣмаше да захваща войнѣ. Руси-тѣ си спжтѣ, какъ-то сички-тѣ славяне. Нѣма нищо да излѣзе за славяне-тѣ, зашто-то Русіѣ не е нитолкози умна, што то да ся въсползова.

Други-тѣ новини знаете. Ону е първий драгоманинъ. Зеновевъ първий секретаръ. Файхтъ вторый; Богуславскій си отива.

Вашъ на сѣкоги
Караконовскій.

Посолъ-тѣ ще да ся виде съ Царъ-тѣ въ Кіевъ. Той ще да си доде слѣдъ мѣсецъ. Живѣйме юще въ Буюкдере.

Ще да предадете много-то ми здрави на г. Чжлжки. Кажете му, моляж Вы, че много хортувахъ на Посолъ-тѣ за работы-тѣ му; но, незнаж, ще ли да стане нѣщо. Той добръ познава Русы-тѣ.

1284. — Бурмовъ не е приетъ на руска служба. Гърцитѣ недоволни. Размѣствания на руски чиновници.

Пак. 49.

Приято 8 Февр. 1871.

Цариградъ, 29 Ян. 1871.

Любезный ми Пріятелю,
Господине Геровъ,

Получихъ писмо-то Вы отъ 16 този мѣсицъ. Благодарж, гдѣ-то ми честитите новѣ гадинѣ съ младѣ булкѣ. Я ми кажете за коѣж человекъ да ся ожени, когито тука едни сѣ стари а други много млади за мене. Напише-те нѣкому въ Букурещъ да намѣри българкѣ спорѣдъ возрастъ-тѣ ми, та да видите тогизи ще ли да ся откажж. Това по между ни си говориме. Види ся, че въспаленіе-то на раненны-тѣ Вы прѣстъ было силно, за туй толкози време ся продължава болестъ-та. Много ся минало, малко е останало; ще да потърпите юще.

Отъ конференціѣ-тѣ нѣма да излѣзе нищо за насъ, зашто то братя-та ся боѣтъ да подигнѣтъ сичко що трѣба. Писахъ Вы, че И. бѣше казалъ да не ходи никой отъ наши-тѣ въ Лондонъ, а да пратѣтъ адресъ до предсѣдатель-тѣ. Мыслиж, да сте ся распоредили. Бурмовъ бѣше въ Питеръ и казова чѣ общество-то е за насъ, но бюрократія-та е противъ насъ. Него не го прие Стр. на службѣ, ако и да желяж Игн.

Представители-тѣ ся събирѣтъ; патрикъ не ще да знае друго отсвѣтъ вселен. съборъ. Гърци-тѣ не слушѣтъ братія-та за нищо, быле ги псувѣтъ и корѣтъ. — Сталь ще да получи мѣсто въ Нѣмско а на негово мѣсто ще да бжде Кумани, кой-то пише за туй. На мѣстото на Сученкова ще да бжде Мошинъ, а Иванова, види ся, ще да пратѣтъ въ Смирнѣ.

Кажете, моляж Вы, много здрави на г. Чжлжки.

Като Ви желяж здравіе оставамъ Вашѣ

Караконовскій.

1285. — Раздадени ордени между турци и руси. Смѣсената комисія на работа. Новиятъ пловдивски губернаторъ.

Пак. 49.

Приято 4 Юн. 1871.

Цариградъ, 5 Мая 1871 год.

Многоуважаемый
Господине Геровъ,

Презъ г. Чжлжки получихъ писмо-то Вы. Г. Чжлжки запознахъ съ новы-тѣ чиновници. Той ся много грижи за свѣршванѣ-то на зарѣчанны-тѣ отъ Васъ работы. Посолъ-тѣ го прие добръ.

На рожденны-тѣ день на Царъ-тѣ ходихме при Султанъ-тѣ, и Посолъ-тѣ му даде орденъ-тѣ на Перв. Андрея. Султанъ-тѣ пжкъ даде на Посолъ-тѣ Османіе. По

сички тѣзи работи хора-та заключаватъ че има нѣкакво си съгласіе между Русіѣ и Турціѣ. Султанъ-тъ приготвя османіе за Царь-тъ и Горчакова. Ще да бждѣтъ наградени съ турски ордены и чиновницы-тъ на министерство-то и на посолство-то.

На 8 ще да ся приселимъ въ Буюкдере. Кждѣ конецъ-тъ на Јулія Посолъ-тъ ще да иде въ Крымъ да ся виде съ Царь-тъ.

Истина много Ви ся молѣж, гледайте дано ся намѣри нѣкоя мома, като идите въ Букурещъ. Тамъ казовѣтъ, имало българки образовани, добри и патриотки.

Въ послѣднѣо време пакъ ся събра смѣсенна-та комисія да примири Българи-тъ съ грѣцк. патриаршиѣ; въ неѣ имаше прѣстъ и посолство-то. Вы сами знаете че миръ е невѣвозможенъ догдѣ Българи-тъ не бждѣтъ удовлетворени въ исканія-та си.

Искренно Ви преданъ
Караконовс.

Ивановъ Вы хвали много предъ посолъ-тъ. Съ Иванова бѣхме на Стояновичавѣ-тѣ свадбѣ, той представяше Васъ. Малко остана да ся ожени Ивановъ за дѣщерѣ-тѣ на Енидунѣи.

Посолъ-тъ бѣше ми казалъ, да Ви споменѣ за сегашні-тъ Пловдивскій Губернаторъ, че ся молилъ да Ви го прѣпорѣчѣтъ. Той ся обѣщаль да ся държи съ Васъ добрѣ.

1286. — Руското посолство не е надѣждно. Непосрѣдствено сношение между българи и руси. Постѣпкитѣ на Чалики.

Пак. 49.

Любезный ми Пріятелю,
Господине Геровъ!

Не съмъ Ви писалъ толкози време, защото знаехъ че Ви пише г. Члжжи. Той ще да трѣгне за Пловдивъ на 23 Октомвр. Той ся много често виждаше съ Посолъ-тъ и чиновницы-тъ и работяше. Колко е успѣлъ, ще да Ви разскаже самъ. Знайте само, че насъ Българи-тъ не ни обычѣтъ; много често ны корѣтъ и ся стараѣтъ по нѣкогашъ и да ны вредѣтъ. Когато руско-то общество напротивъ: обыча Българи-тъ и залѣга за работы-тъ ны. Ходихъ въ Русіѣ и видѣхъ. По-добрѣ ще да е за Българи-тъ какъ-то и за Русы-тъ, що-то пѣрвы-тъ да имѣтъ сношеніе съ вторы-тъ не презъ представители-тъ на Русіѣ. Исказвамъ Ви туй, та да разберете, до колко можѣтъ Българи-тъ ся надѣва на Посолство-то.

Увѣренъ съмъ, че знаете за старанія-та да станѣтъ нѣкои вицеконсулства на агенства; таквози преврѣщаніе може да ся случи и съ Пловдивъ. Отпускъ-тъ Ви е лошѣлъ, но Посолъ-тъ го задърѣа по нѣкаквы си съображенія. Надѣвамся, че ще да мините презъ Цариградъ, коги-то трѣгнете за П. Много добрѣ правите гдѣ-то отивате въ П. Други-тъ новины ще да чуєте отъ г. Члжжи.

Като Ви желаѣж съ кола здрави, оставамъ сѣкоги Вашъ пріятель.

Цариградъ

18^X
21 71

В. Караконовскій.

Г. Члжжи довольно откровенно и смѣло говоряше на Посолъ-тъ за български-тъ работы; желателно бы было и други-тъ Българи да правѣтъ тѣѣ; зашто само тогизи Руси-тъ ще да ны разберѣтъ. На ли тѣѣ?

1287. — Изпраща се Атанасъ Ангеловъ Каишевъ на учение въ Киевъ. По ходенето на Герова въ Петербургъ.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 8 Ноемвр. 1871.

Драгый ми Пріятелю,
Господине Караконовскій,

Ще ся яви при Васъ, съ письмце отъ мене отъ 3 тоѣ Ноемвр. единъ момѣкъ на имя Атанасъ Ангеловъ Каишевъ. Той отыѣа въ Киевъ да влѣзе въ тамошніѣ-тѣ

Духовнѣ Семинариѣ. Азъ пишѣ за него днесъ на Посолство-то подъ № 82 и казвамъ, че Вие щете го прѣдставите, та да му даждѣ паспортъ, за да слѣдова пѣтя си до мѣсто. Молиж Вие прочее да сторите добро да му прѣдстоите за да си земе паспортъ и друго, чтото му трѣбва, за да врьви-по работѣ-тѣ си, зачтото ми пишѣтъ отъ Азійскій Департаментъ да го испратѣ, както може по-скоро. Добрѣ ще бѣде, ако може да му се даде билетъ за парахода бесплатно, зачтото даденый му за-въ пѣтъ харашлжкѣ е при-кжсѣ. Азъ му дадохъ писмо за нашъ Тодоракый въ Одесѣ, нѣ добрѣ ще е да го прѣпоржчите и Вие на Българско-то настоятелство тамъ или на когото знаете, зачто е аджемия, та да не ся губи. Притварямъ Ви и метрическо свидѣтелство за него, та ся потрудѣте да му го дадете.

Чалики си дойде и ми донесе писмо-то Ви. Благодарѣ Ви отъ все срьдце за извѣстия-та, что ми давате. И азъ самъ желяж на отыванѣ-то си въ Петербургъ да минѣ прѣзъ Цариградъ, нѣ трѣбва да идѣ и въ Букурещъ, та като има въ Цариградъ холера, ще трѣбва да пазѣ карантинѣ, та иде нѣкакъ негодно. Ала пакъ да видимъ: дано да ся махне холера-та, доклѣ да ся наканѣ.

Чалики ми каза онова, что сте му говорили за прьво-то ми ходенѣ въ Петербургъ, та искамъ да Ви ся отговорѣ за това, нѣ допжти, че сега бы набръзо.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1288. — Изпраща се ученикъ българинъ до Киевъ. Нелестна негова постѣпка. Постѣпкитѣ на Игнатиева по черковния въпросъ.

Пак. 49.

Приято 8 Янн. 1872.

Цариградъ на 20 Дек. 1871 г.

Любезный ми Пріятелю,
Господине Геровъ!

Получихъ Вие писмо-то и спорѣдъ желаніе-то Вие момче-то ся испрати въ Киевъ, като му ся даде даровый билетъ за паракодъ-тѣ и паспортъ. Това момче отъ еднѣ странѣ много ми хареса, но отъ друга странѣ не съмъ доволенъ, като направило единъ малкъ дългъ и го незаплатило. Догдѣ да иде въ Киевъ, то живѣяше въ консулато-то. Горна-та постѣпка на бѣдѣщія-тѣ образованъ българинъ не малко ме зачуди и быле ядоса мя.

Холера-та се продѣлжава, ако и да не умирѣтъ повече отъ 5 души на день. Гледайте да замините презъ Цариградъ; въ Одесѣ карантинѣ нѣма за пѣтници, кои-то отивѣтъ отъ Цариградъ. Посолъ-тѣ желяе, какъ-то да е, но да се свърши въпросъ-тѣ по желаніе-то на патрикъ-тѣ. Той казова на бѣлгары-тѣ презъ Бурмова, че турцы-тѣ ще да земѣ фирманатъ, а той (г. П.) вече неше да покровителствова на бѣлгары-тѣ. Сѣщате се, зашо ся той толкози старае за свършванѣ-то на въпросъ-тѣ. Бѣлгари-тѣ нападѣтъ на Посолъ-тѣ; мыслятъ, че той поддѣржа патрикъ-тѣ и се старае да уничтожатъ турцы-тѣ фирманатъ. Да ли е тѣй работа-та, не мож ви каза; но знаѣж, че П. не ны обыча и се старае да истика бѣлгары-тѣ отъ Цариградъ, а насъ служащи-тѣ отъ рускѣ службѣ. Постѣпки-тѣ му това показѣтъ. — Знайте, че Зеновѣвъ се назначи въ Б., а на неговото мѣсто нѣма юше.

Като Ви честитѣ веселѣ и новѣ годинѣ, оставамъ Вашѣ

В. Караконовскій.

Павла уловихъ и утрѣ го пращѣтъ въ Одесѣ.

1289.—Съжалѣние за смъртта на Христа Георгиевъ. Лъжливата причина за смъртта му. Екзархътъ въ Цариградъ. Неговитъ първи посѣщения и постѣпки.

Пак. 49.

Приято 30 Марта 1872. Отгов. 7 Апр.

Цариградъ, 28 Марта 1872.

Любезный ми Пріятелю,
Господине Геровъ,

Получихъ писмо-то Вы отъ 17 този мѣсицъ. Много ми е жалко, като ся научихъ, че роднина-та Ви Христо Георгиевъ ся поминалъ. Тука сички Българи чувствуватъ тѣзи загубж; посолъ-тъ тѣй сѣщо съжалѣва, като се научи. Казоватъ, че покойны-тъ Христо умрѣлъ отъ апоплексическій ударъ. Гръцки-тъ газеты измислихъ че покойны-тъ умрѣлъ, като узналъ че сѣ намѣрили негови писма въ рѣцѣ-тъ на самоубито-то българче въ Русчукъ.

Посолъ-тъ не е получилъ юще адресъ-тъ на Букурешкитъ Българи.

Знаете, че екзархъ-тъ стигна въ Цариградъ; но не е ходилъ юще у султанъ-тъ и не е получилъ беретъ-тъ си. Нашій-тъ иска, щото екзархъ-тъ да иде най-напредъ при патрикъ-тъ или да му напише. По тѣзи причини Българи-тъ мислятъ, че нашиятъ дѣйствиува да ся не дава беретъ-тъ, догдѣ екзархъ-тъ не ся спогоди съ патрикъ-тъ. Посолъ-тъ на Великдень ще да върви въ Крымъ.

Казахъ на генералъ-тъ, че по причини на смъртъ-тъ, Вы ще да ся бавите въ Букурещъ; той каза че нѣма нищо.

Нѣколко пѣти видѣхъ екзархъ-тъ, който не ще да знае за съглашеніе-то съ Фереръ, ако послѣднійтъ не приемене безусловно фирманъ-тъ.

Добръ пѣтъ! добровиждане!

Вашъ

В. Караконовскій.

Писмо-то ми до Зеновева остана, кога-то трѣгвахте. Кажете му отъ меня много здрави.

Може бы и азъ да додж въ Питеръ. Какво мислите затова. Щѣ да чакамъ отъ тамъ писмо-то Вы.

1290. — Букурешкитъ българе ще подновятъ в. „Отечество.“ Дири се редакторъ. Осждителна постѣпка на Каравелова и Друмева. Прѣпорѣчва се Икономовъ. Да се изучи характерътъ на Икономова.

Пак. 131.

Букурещъ, 19 Април. 1872.

Драгый ми Пріятелю,
Господине Караконовскій,

Вые може да мислите, че кой знае, дѣ съмъ сега, а азъ ся бавѣмъ още въ Букурещъ, нѣ днесъ вече трѣгамъ за Петербургъ прѣзъ Вѣнж, и станѣмъ потрѣба да Ви напишѣмъ нѣколко рядове.

Тукашни-ти Българе желятъ да подновятъ издание-то на вѣсникъ „Отечество“ въ такъвъ видъ, щото да бѣде той приятъ и отвѣдъ Дунава, ако може, нѣ не намиратъ редакторъ. Азъ имъ рекомандовахъ Икономова, който бѣ нѣколко врѣмя редакторъ на „Турциѣ“, и тии быхъ го прияли, нѣ азъ не познавамъ, какъвъ чловѣкъ е той, та трѣбва да ся испита по-напрѣдъ, за да не бы да стане работа-та като съ Друмева и Каравелова, на които дали пары пешинѣ ужъ да ся приготвятъ за тѣхъ службѣ, а тии ги употрѣбили за срѣдства да ся намѣстятъ другадѣ, па сега корятъ и псуватъ оныя, които имъ давали пары. За това ся стоворихме снощи да Ви пишѣмъ за да Вы помолѣмъ да испитате, какъвъ чловѣкъ е той Т. Икономовъ и може ли той да приеме тѣхъ службѣ. Едно отъ главны-ты условия е да бѣде той съ миролюбивъ характеръ, да не бы да разбрѣка тука общинѣ-тъ и да направи раздоръ въ неѣ, нито да ся води съ оныя отъ млади-ты, които гонятъ вѣтъра, и да прави партии съ тѣхъ. Съ едижъ рѣчь, искаме чловѣкъ уменъ, родолюбивъ и съ

Изъ архивата на Н. Геровъ.

примирителенъ духъ. Ако намѣрите Икономова такъвъ, поговорѣте съ него и испитайте го, съ какъвъ заплатъ бы приялъ тѣхъ службъ, и явѣте Евлогию Георгиеву тука. Обадѣте и знае ли той французскый или другъ нѣкой языкъ. Освѣнь редакторство-то, той ще бжде и писаръ на общинъ-тѣ, което не е тяжка служба, зачтото нѣма много нѣчто за писаніе. Може да бжде и надзиратель на училище-то, което такожде не е тяжело, зачтото всички-ти ученици въ него сж десятина душъ.

Вѣрвамъ, че нѣма да откажете да свършите това, и щѣ Вы помолѣ, да испитате хубавѣ за неговъ милость, да не бы да натоваримъ тука на общинъ-тѣ нѣкой стокъ, която, на мѣсто добро, да направи повече зло.

Прощавайте, че Ви писахъ на брѣзо.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1291. — Екзархъ-тъ отлжченъ, владицитѣ проклети отъ патриарха. Готви се провъзгласяване на схизмата. Игнатіевъ разсърденъ на българетѣ. Положението на Герова и Караконовски.

Пак. 49.

Цариградъ на 16 Майя 1872.

Любезный ми Пріятелю,
Господине Геровъ!

Получихъ послѣднѣ-то Вы писмо отъ Букорещъ. Най-напредъ честитѣ Ви коронъ-тѣ на Св. Аннѣ. Знаете, че екзархъ-тъ ходи при султанъ-тъ, обрача ся б пѣти къмъ патрикъ-тъ и на св. К. и М. служи съ други-тѣ владыцы, като ги найнапредъ оправда.

Патрикъ-тъ на 14 на този мѣсиць лиши отъ санъ-тъ екзархъ-тъ, а други-тѣ владыцы прокля. Казвѣтъ че слѣдъ двѣ недѣли, като ся съберѣтъ сички-тѣ гръцки патрици, ще да бжде обявена схизма. Българи-тѣ, като виждѣтъ глупости-тѣ на на гръцы-тѣ, радоватся. Жалко е само че Руси-тѣ не щѣтъ да разберѣтъ дѣло-то, да го изучѣтъ добрѣ, пакъ тогизи да работѣтъ. И тѣ правѣтъ безпѣтни работы, като принуждавѣтъ Българи-тѣ да идѣтъ при Патрикъ-тъ, безъ да земѣтъ въ вниманіе, че съ туй не ся свърша въпросъ-тъ, ако патрикъ-тъ не приѣмне свѣшванъ-то до сеги. П. много е ядосанъ противъ Българи-тѣ, особенно противъ руски-тѣ воспитанници, че ужъ тѣ быле врагове на Русіѣ: припятствовали да стане спогождение-то. Преди трѣгванъ-то си за П. казовалъ, че ные сички трѣба да идиме да живѣеме въ Русіѣ, зашто-то Българи-тѣ нѣмало да ны обычѣтъ вече. Съ други думы иска да каже, че ще ся старае да извади и Васъ и меня отъ службъ-тѣ. Казова, че Стремоуховъ былъ мыслялъ, че ные сме причина-та, гдѣто не станало спогождение-то. Като чухъ туй, подадохъ прошеніе за отпускъ; но нада ли щѣ да идѣ сеги въ П., като щѣлъ Стремоуховъ да иде въ Германіѣ. Пишете ми, какъ мыслите. Не знаете колко мя е ядъ, като гледамъ че П. и други-тѣ чиновници нападѣтъ на Българи-тѣ, безъ да ся постарѣтъ да изучѣтъ по добрѣ работы-тѣ. Поговорете съ Стремоухова, ако е възможно. Българи-тѣ, ако имѣтъ нѣщо противъ, то не е противъ насъ служащи-тѣ, а противъ Игнатіева. Пишѣ Вы наскоро.

Вашъ
В. Караконовскій.

Чжлжки ми пише, че у Васъ сж здрави. Имате много здрави отъ екзархъ-тъ и други-тѣ владыци. Тѣ ся надѣвѣтъ на Васъ: старайтеса да просвѣтите братія-та.

Посоль-тъ трѣгна за П. и Бурмовъ отиде за Габрово да си почине отъ тежки-тѣ трудове.

Знаете, че сига тука ся намѣрва исповѣдникъ-тъ на кралицъ-тѣ Олгѣ, Базировъ. Той увѣрѣва, че му е зарѣчено да спогоди Б. съ Г.; той захвана вече да ходи при Патрикъ-тъ и екзархъ-тъ за това. Колко сж глупави наши-тѣ!

Искамъ отпускъ само да ся оправѣ предъ Стр.; боѣ ся да мя не наклевети и меня началникъ-тъ тѣй като му невѣрвамъ вече и го не считамъ за руски Бизмаркъ.

1292. — Новиятъ везиръ противъ руситѣ. Раздоръ между българетѣ въ Цариградъ. Какво мислятъ източнитѣ патриарси за българетѣ. Мнѣнието на английски лордъ за положението на християнетѣ въ Турско.

Пак 49.

Приято 29 Септ. 1872. Отгов. 23 Окт.

Цариградъ на 18 Августа 1872.

Любезный ми Пріятелю,
Господине Геровъ,

Сички-тѣ Вы писма съмь получилъ; благодарѣжъ Вы особенно за послѣдньо-то, въ което ми пишете за П. и за мои-тѣ работы. Радовамъся, че сте постигнали живо и здраво въ Пловдивъ. Знаете, че новия-тъ в. е противъ синца ны; той се пакъ обиколи съ шпіоны и захвана да открыва несуществующи комитеты. Трѣбаше наши-тѣ да поддържтъ първы-ятъ, защо като него не можтъ намѣри другій. Чули сте, Българи-тѣ се ядѣтъ като куче-та; че сж се раздѣлили на двѣ партіи и сѣка отъ тѣхъ гони свои-тѣ личны а не народны интересы. Какъ-то разумѣхъ причини на неспгласія-та сж нѣкои отъ Дунавски-тѣ Българи. Извѣстно Ви е юще, че вѣсточни-тѣ патрици тѣзи или другъ-тѣ недѣлѣжъ ше да рѣшѣтъ сждбѣ-тѣ на Българь-тѣ; едни отъ тѣхъ искѣтъ да се накажѣтъ съ анаѣемъ само Българь-тѣ въ Цариградъ, а вселен. патрикъ — сичкіятъ народъ. На нашатъ това е много неприятно. Съ Икономова не съмь говорилъ за отечество-то по причинѣ на послѣдни-тѣ му постѣпки; другій пжкъ никой не ше да иде въ Б. — Четохте, че нѣкой си лордъ бѣше казалъ въ Англійск. парламентъ, че христіани-тѣ въ Турціѣ благодѣнствуватъ. П. желае, що-то Букурешки-тѣ бѣлг. да докажахъ нѣкакъ си противно-то на лордъ-тъ. Разумява се съ писаніе. — На 25 Авг. отивамъ на Солунъ, а свадбата ше да стане около половинъ-тѣ на Септемвр. — Тука се говоряло между зелены-тѣ, че Вы сте побутнѣли рушчушки-тѣ Българи да подадѣтъ извѣстно-то прошеніе. Като Ви желяжъ здравіе, оставамъ Вашъ

В. Караконовскій.

1293. — Караконовски се оженилъ. Игнатіевъ и съборѣтъ на източнитѣ патриарси. Халилъ паша иска промѣна на дрѣхитѣ попки. Софійската случка и Мидхадъ паша.

Пак 49.

Приято 5 Яннуар. 1873. Отгов. 10 Яннуар.

Цариградъ на 13 Декемвр. 1872.

Многоуважаемый
Господине Геровъ!

Получихъ и двѣ-тѣ Вы писма, но не можахъ да ви ся отговорѣ досеги, за-що-то бѣхъ записанъ съ работы-тѣ ми.

Много Ви благодарѣжъ за изкренно-то чиститѣванѣ. Истинна и азъ съмь жененъ. Като си помыслѣ за това, чудѣ ся какъ съмь ся рѣшилъ на такъози важно промѣненіе въ животъ-тъ ми. Знаете, че во време-то на расколъ-тъ бѣхъ ся случилъ на Солунъ; но, колко-то знаяхъ отъ прѣди и какъ-то сега ся научихъ, нашій-тъ началникъ ся е старалъ да ся раздвоѣтъ патриарситѣ, та да не дохожда работа-та до расколъ-тъ. Колко е успѣлъ въ това, какъ-то и въ други-тѣ въпросы, знаете самы. Той сега ся старае да мя увѣри, какъ-то говори и на Гърцы и Българи, че той е сичко изработилъ що имѣтъ днеска Българь-тѣ.

Чули сте, че министръ-тъ на вѣншны-тѣ дѣла, уговаря българь-тѣ да си промѣнѣтъ попки-тѣ дрехи и да ся съгласѣтъ да имъ ся промѣни и фирманъ-тъ. Халилъ ся намѣрва въ рѣцѣ-тѣ на фанариѣтски-тѣ банкири, за-що-то ся нуждава отъ пары. Той работи особенно противъ Руссы-тѣ, затуй и работи-тѣ имъ огивѣтъ на злѣ. Колко-то за Софійскъ-тѣ работѣ, увѣрявѣтъ, че е измыслена отъ Мидхада. Дано не пострадѣтъ много хорица.

Предайте, моляж Вы, благодареніе-то мина г. Чжлжки за чиститяванѣ-то му и му кажете, че получихъ писмо-то му. Брата му сега виждамъ толкози рѣдко, що-то не мож нищо да му кажж за него. Гимнастически-тѣ тонове сж купенн но не съмь ги юще предаль.

Вашъ
В. Караконовскій.

1294. — Игнатиевъ промѣнилъ мнѣнието си. Халилъ паша не изпълня фермана. Екзархъ-тъ посѣтилъ руския посланикъ.

Пак. 49.

Приято 19 Яннуар. 1873. Отгов. 11 Февруар.

Цариградъ на 12 Януар. 1873.

Любезный ми Пріятелю,
Господине Геровъ,

Предя единъ мѣсиць писахъ Ви и мысляж да сте получили писмо-то ми, въ което извѣстихъ за жененѣ-то ми. Чакъ сеги ми казахъ, че слѣдъ четвъртъ часа куріеринъ-тъ тржгвж за Едрене. Този часъ видѣхъ Нач., кой-то мя увѣрява, че ни съчувствува искрено. Видися, че сеги въ П. тѣй мыслятъ, за туй и той ни съчувствува. — Екзархъ-тъ бѣше у него, но той юще не му върналь визитж-тж, защото бѣше болнавъ. Каза ми, т. е. Нач., че Халилъ, като видѣ че Българи-тѣ не сж устжпчиви, оставилъ измѣненіе-то на фирманъ-тъ. Тука бѣше време-то се хубаво, но отъ 9 ся развали; хемъ духа, хемъ дъждъ вали.

Предайте много-то ми здрави на г. Чжлжки и му кажете, че не му пишж, защото братъ му, като ся запозна съ Нач. и нѣкои чиновници, може го извѣщава за сичко.

Като Ви желаяж здравіе, оставамъ

Вашъ В. Караконовскій.

1295. — Халилъ паша промѣненъ. Нерадѣнието на руски-тѣ чиновници. Кроежъ-тъ на Игнатиева осуетенъ.

Пак. 49.

Приято 9 Март. 1873.

Цариградъ на 6 Марта 1873.

Любезный ми Пріятелю,
Господине Геровъ,

Получихъ послѣдно-то Вы писмо. Гимнастическитѣ кълба предадохъ на Ваши-атъ чловѣкъ. Сега за сега тука нѣма нищо особенно. Съсь промѣненіе-то на Халиля български-тѣ работи пакъ трагнахъ напредъ. Наши-атъ увѣрява, че сегашно-то министерство ще да върши какво-то му той заповѣда. Знаете наколко ся изпълнявжтъ думи-тѣ му въ Цариградъ. Въ посолство-то ще да станжтъ нѣкои примѣненія, но не ся знае юще кой кждѣ ще да иде.

Стойновичъ Ви ся много сърди за послѣдни-атъ телеграфъ. Истина, той не е виноватъ; той ся много труди за интересы-тѣ Вы; но какво да прави, кога-то посолство-то не свършва, не само консулски-тѣ работы, но и свонѣ. Мжно е да си въобрази човѣкъ до колко сж станали немарливи руски-тѣ чиновници; особенно голѣмы-тѣ. Вы трѣбаше да знаете тжзи истинж и сами да си вършихте работы-тѣ. Голѣмы-атъ прави спжнки, не само на консулы-тѣ, но и на насъ тука.

Трѣба да знаете юще, че отсвѣнъ Бурмова, фонди-тѣ на синца ны сж сега много ниско тука предъ голѣмы-атъ; защото, ако да не бѣше фирманъ-тъ, избраіе-то на екзархъ-тъ и расколъ-тъ, той щеше да замѣсти Горчакова. Стига толкози. Добро виждане.

В. Караконовскій

Днесъ ходихъ та говорихъ на Посоль-тъ за книги-тѣ и камбанж-тж по заржчванѣ-то на Стояновича. Посоль-тъ ми каза да Ви пишж другій пжтъ да не испис-

вате нѣща на чуждо имя, защото Порта-та може да мысли, че докарвате отъ Русіѣ запретены вѣщи. Заповѣдася да ся предаджъ на Стояновича.

Предайте много-то ми здрави на г. Н. Члжжи. Посоль-тъ ся готви пакъ за Русіѣ; той увѣрява, че нѣма синодъ-тъ да отговори и нѣма да праща тука духовно лице.

1296. — Геровъ се готви за Узунджово. Иска му се да иде и въ Цариградъ. Разпространение на холерата. Чиновници се готвятъ за пѣтуване до Пловдивъ.

Пак. 131.

Пловдивъ, 10 Септ. 1873

Драгый ми Приятелю,
Господине В. Караконовскій,

Отодавна не Ви съмъ писалъ, по причинъ, че ми казахъ да сте отышли нѣждѣ на расходъ, та и сега не знаѣхъ да ли сте ся врънжли, или сте още повънъ. Истина е, че и нѣмамъ нѣчто особено да Ви кажѣхъ, нѣ баре да ся разбираме отъ врѣмя на врѣмя, за да не ся заборавамъ. Друго е ако да можемъ да ся срѣщнемъ: тогава ще има, что да си прикажемъ. Сега и това не е мжно, като имаме желѣзень пѣтъ оттука до Цариградъ; нѣ не вѣрвамъ Вые да ся наканите така лесно да ны посѣтите. Отъ моѣ странъ азъ мысляхъ сега, като идж на Узунджовъ за панаира, оттамъ да прѣскокнѣхъ и до Цариградъ, за да ся повидимъ; нѣ, като нѣма сега тамъ Генерала Игнатиева, трѣбва да го оставѣхъ за пò-нататакъ, кога си дойде Господство му. Па и не знаѣхъ, да ли щѣтъ ми даджъ изволение. Вые быхте мя задлѣжили да можяхте да испытате отдалечъ и да ми явите, та, ако е да ми даджъ изволение, да искамъ; ако ли не, то пò-добрѣ да си млѣжѣхъ.

Губастовъ и Князь Церетелевъ ми пишѣтъ че Капнистъ и Сорокинъ ся канять да дойдѣтъ въ Пловдивъ. Азъ не съмъ отговорилъ ни на единый, ни на другый, защото и двама-та въ исто-то врѣмя ми казвать, че отывать въ отпускъ, та мысляхъ, че, да имъ пишѣхъ, писмо-то ми не ще гы свѣри въ Цариградъ. За това щѣхъ моля Васъ да ся потрудите да кажете Г-ну Капнисту и Сорокину, че, ако бы да ся наканять да ны посѣтятъ, щѣтъ ни бѣджъ добрѣ дошли драгы гостиѣ.

Холера-та, съ появлението си въ Бѣлево, ны исплаши; нѣ, слава Богу, тамъ си останѣхъ, и другѣдѣ по тукашны-ты мѣста нѣма да ся покаже; само за узунджовскый панаиръ малко сбѣрка, та той останѣхъ да ся отвори нѣкой день пò-късно. Другъ пѣтъ азъ отывахъ, най-късно, на 14 Септ., а сега не мысляхъ да идж пò-рано отъ 17 Септ.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1297. — Капнистъ и Губастовъ не ще идать въ Пловдивъ. Игнатиевъ награденъ отъ султана. Българскитѣ работи не отивать добрѣ въпрѣки обичѣта на Рашида.

Пак. 49.

Цариградъ на 25 Окт. 1873.

Многоуважаемый
Господине Геровъ!

Отколѣ получилъхъ писмо-то Вы, но до сега не Вы ся отговаряхъ, зашто-то нѣмаше нито Посоль-тъ, нито Губастова, нито Цертелева. Колко-то можахъ разпитать и видѣхъ, че ако додите тука, нѣма да бѣде криво на начальникъ-тъ; пжѣхъ за пѣтуванѣ-то на Капниста и Губастова узнахъ, че неможе да ся сбѣдне сега.

Знаете отъ газеты-тѣ, че началство-то съ льстенѣ-то си придоби благоволеніе-то на турцы-тѣ и затуй главныятъ ся награди.

Посоль-тъ ще да върви прѣзъ Декемврѣ на Русіѣ и тамъ ще да остане до два мѣсица,

Български-тъ работи не отивжтъ напредъ, ако и да увѣрява Посолъ-тъ и Вълковичъ, че Рашидъ обыча Българи-тъ и иска да върши работы-тъ имъ, но ужъ нѣмало достойни хора.

Предайте много-то ми здрави на Чжлжки и му кажете, че братъ му е добръ, както ся научавамъ (отъ както го наградижъ съ ордены не го виждамъ вече).

Неми писахте, получихте ли гимнастически-тъ кжлба, кои-то Ви пратихъ по нѣкои си Вашянци.

Като Ви желяжъ здравіе, оставамъ Вашъ пріятель

В. К. Караконовскій.

1298. — Геровъ ще иде въ Едрене. Караконовски и Геровъ ще бждатъ декорирани.

Пак. 49.

Цариградъ на 16 Марта 1875.

Любезный ми Пріятелю,
Господине Геровъ,

Бързамъ да Ви извѣстж, че получихъ писмо-то Вы, за което Вы благодарж. Говорихъ на Посолъ-тъ за отиванѣ-то Вы въ Едрене; той ми каза че можете да идите и да останете тамъ колко-то щете.

Не знаж да ли ще Вы зарадвамъ като Ви съобщж, че сте и Вы представлени тази година за Великдень. Искжтъ за Васъ Анну съ короной. Мене сж пжкъ прѣдставили къ Станиславу на шеѣ. Тази година сж представили до 30 души, и щеда можтъ сички-тъ да получатъ.

Казовжтъ, че министерство-то е сърдито на наше-то Посолство, защо-то не тѣй както трѣбвало, изпълнява распорежданія-та му. Губастовъ не е ся юще върналъ. Капнистъ ся върна. Знаете че на Вестмана му ся случила апоплексія. Увѣрявжтъ че Стремоуховъ ще да заемне мѣстото му. Извѣстныйтъ Вамъ челоуѣкъ не е доволенъ но нѣма, видися, какво да ся стори, когато обстоятелства-та сж тѣй слагжтъ.

Тукъ има снѣгъ и е много студено. Месо-то е 16 гр. оката, особенно овче-то. Като Ви желяжъ здравіе, оставамъ Вашъ на сѣкоги

В. К. Караконовскій

1299. — Слухъ че турцитѣ ще колятъ. Прѣхваленитѣ ре-
форми излѣзли никакви. Само силата ще оправи Турция.

Пак. 49.

Приято 5 Янн. 1876.

Цариградъ на 11 Декемвр. 1875.

Любезный ми Пріятелю,
Господине Геровъ,

Жена-та ми, както и азъ, благодаримъ Ви за сиджуцы-ты, кои-то излѣзахъ много добры. Сички сме здрави и слѣдъ едижъ недѣлж чакаме умноженіе-то на семейство-то ны. Чухъ, че Госпожа-та Вы была болнава, но надѣвамся досеги да са е поправила. Молиж Вы да ѣ предадете поклонѣтъ ми. Сеги за сеги ные тука нѣмаме нищо ново. Увѣрявжтъ нѣкои си, че Турцы-тъ искали да колжтъ христіаны-ты, но не е завѣрванѣ. Главно-то е, че турци-тъ търсжтъ пары та да си посрѣщнжтъ разности-тъ. Прочуты-тъ реформы видѣхте. На ли напрасны бѣхж хвалби-тъ на единого си, кой-то ги толкози въздигаше Догдѣ нѣкоя сила не смаже, нѣма нищо добро да излѣзе. Да видимъ на пролѣтъ.

Като Ви честитж юще отъ сеги праздницы-тъ оставамъ Вашъ

В. К. Караконовскій.

1300. — Скайлеръ и Геровъ ще събиратъ статистически свѣдѣнія. Дирятъ се 20 момичета сирачета за Москва. Брашно да се раздаде на пострадалитѣ.

Пак. 49.

Приято 12 Ноемвр. 1876. Отгов. 16 Ноемвр.

Цариградъ, 7 Ноемврия 1876.

Любезный ми Пріятелю,

Пишѣж Ви само нѣколко думи. Знайте, че Ви телеграфирахъ по заповѣди на Посолъ-тъ. Отъ донесеніе-то му ще да разберете защо. Скайлеръ трѣбва за Ваши-тѣ мѣста; той ще да събира, какъ то и Вамъ ся порѣчва, статистически и етнографически свѣдѣнія.

Сички Ваши сж здрави и Ви чакжтъ съ нетърпеніе. Отъ Герча имате скоро послѣ трѣгванъ-то Вы телеграфъ, че излѣзаль отъ Букурещъ. Турци-тѣ пріехж конференціѣ-тѣ, коя-то скоро ще да ся събере. Наши-тѣ се са готвжтъ за войнѣ.

Ако ся случи нѣкоя вдовица безъ дѣца, не много млада, здрава и работна, доведете ми ѣж.

Като Ви желяж здравіе и скорошно-то заврѣщаніе оставамъ Вашѣ

Караконовскій.

Г. Ј. Тепловъ не даде чекътъ, защото го былъ далъ Вамъ. Искжтъ отъ Москвѣ 20 момичета българчета, не по-малки отъ 7 години, останали сирачета безъ бащи и майки. Распитайте за това.

Много здрави на Чжлжки. Той ще получи юще 100 лири за брашно, което ще да раздаде на сиромасы-тѣ.

1301. — Сализбюри въ Цариградъ за конференцията. Искатъ се свѣдѣнія за положеніето на българетѣ. Срѣдната на руситѣ.

Пак. 49.

Цера, 24 Ноемвр. 1876.

Любезный ми Пріятелю,

Бързамъ да Ви извѣстѣж, че получихъ писмо-то Вы, за кое-то Ви много благодарѣж. Сички Ваши сж живо и здраво. Вече доде Сализбури и днесъ по 3 часа захваща преуговорителна-та конференція. Посолъ-тъ Ви е сърдитъ, защото не сте му пратили свѣдѣнія, а само сте писали за свои-тѣ работы. Днесъ и Посолство-то Ви отговаря. Видися, че не само П., но и други-тѣ руси сж недоволни отъ насъ, защото не правиме онова, кое-то тѣ желяжтъ, т. е. не имъ помагаме, какъ-то тѣ казовжтъ, да ся спичели нѣщо за Българи-тѣ. Посолъ-тъ иска да останете юще нѣколко време. Ще да видите сами отъ писмо-то му. Сички мислжтъ тука, че работа-та ще дася свърши мирно, защо-то ужъ инглизи-тѣ были съгласни съ наши-тѣ. Ако намѣрите нѣкожъ достойнѣж женѣ, доведете ны, ако ли не, то нѣка остане тѣй тази работа. Много здрави на Чжлжки; Кажете му, че вчера видѣхъ майкѣ му и сестрѣ му, които сж здрави и чакжтъ го.

Вашѣ Караконовскій.

1302. — Конференцията свършена. Турцитѣ не отстъпжтъ нищо. Церетелевъ и Скайлеръ комисари въ международната комисія.

Пак. 49.

Цариградъ на 20 Дек. 1876.

Любезный ми Пріятелю,

Писмото Вы отколѣ получихъ, но не Ви ся отговорихъ, защото нѣмаше что да Ви пишѣж. Знайте само че главный-атъ иска да останете въ Пловдивъ; и ако имате нѣщо важно да го съобщите писменно. Видися, че Вы и азъ сме въ немилость; вмѣсто благодарность гдѣто имъ откривахме очи-тѣ, тайно ся старажтъ хемъ да ны очернжтъ прѣдъ българи-тѣ хемъ прѣдъ началство-то. Тѣй заключавамъ отъ студенинѣ-тѣ на главный-ятъ и отъ думи-тѣ на малки-тѣ чиновници. Конференція-та

свърши, но турци-тъ не приежтъ проектъ ѝ. Казовжтъ, че въ конецъ на тѣзи недѣлж сички послѣ ще да прекъснжтъ сношенія-та си. Цертелевъ и Скайлеръ сж назначени като комисари въ международнж-тж комисіѣ. Сички Ваши сж живо и здраво. Госпожа-та Ви ся безпокои, гдѣто не ся връщате, Като Ви желяж здравіе, оставамъ Вашъ

В. К. Караконовскій.

1303. — Геровъ въ Петербургъ. Прѣдложенията на Игнатіева. Впечатлѣнія отъ тѣхъ. Печални новини изъ Българско. Черногорцитѣ и турцитѣ.

Пак. 49.

Цариградъ на 14 Марта 1877.

Любезный ми Пріятелю,
Господинъ Геровъ,

Надѣвамся да сте вече стигнали въ Петербургъ. Сички Ваши сж здрави, само ся чуджтъ, гдѣто не сте имъ писали. Тука вече имаме лѣто. Преди нѣколко дена извѣстіе-то че Игн. предлагалъ да ся подпише нѣкакъвъ протоколъ зачуди и замаж сички: турци и гърци-тъ ся радоваж и казоваж че Русія устжпва и тѣй за българе-тъ нѣма нищо, българе-тъ пжкъ бѣхж наскърбени, като ся научихж, че руси-тъ устжпвжтъ само дася не бѣжтъ. Днесъ има друго извѣстіе че съгласіе-то не станало съ Англіѣ. Отъ български-тъ мѣста иджтъ печални новини: турци-тъ убивжтъ, грабжтъ и плашжтъ че пакъ ще да колжтъ българе-тъ. Знаете, че парламентъ-тъ ся отвори тържествено отъ саміятъ султанъ.

Моляж Ви ся узнайте презъ Сорокина и нѣкой другиго да ли Игнатіевъ е на правилъ нѣкои представленія за меня. Постарайте ся дано ся съгласи военно-то министерство тада ся приежтъ българе-тъ лесно въ военны-тъ училища. — Акося научитѣ нѣщо важно пишете или телеграфирайте на Стояновича. — Желяж Ви здравіе.

Вашъ В. К. Караконовскій.

Слѣдъ еднж недѣлж Черногорци-тъ ще да си вървжтъ, зашто то не можахж да направжтъ нищо. Тѣ вече не искжтъ друго оствѣнъ Никшичъ и нѣкои други малко извѣстни мѣста. Турци-тъ пжкъ никакъ си не давжтъ Никшичъ. Сърби тѣ свършихж. Какво-то сж ся наострили, турцитѣ, българе много іоше щеда постраджтъ. Дано Русія свърши нѣщо или ся бѣе.

Игнатіевъ бѣше ми обѣщалъ че ще да поиска да ми увеличжтъ платж-тж, какъ-то на други-тъ чиновници, затуй желалъ би да ся научите дали е правилъ нѣщо.

Кар.

1304. — Караконовски въ Корфу. Исканіе му се да бжде назначенъ чиновникъ при Черкаски. Той ходилъ въ Черна Гора.

Пак. 49.

Карфу, 23 Май 1877.

Господине Геровъ!

Има единъ и половинъ мѣсиць отъ какъ-то сме ся раздѣлили. Жално ми е, че не ся видѣхме послѣдніятъ день и да ся поразговориме. Искамъ да Ви заржчамъ, тѣй като сте въ Букурещъ, да гледате и меня да назначжтъ при Черкаскій, но не като мѣдникъ, ако е възможно. Научавамъ ся, че Вы и много други сж вече назначени и чакжтъ дохожданѣ-то на Черкаскій въ Букурещъ. Ако виждате, че е полезно, добро и петежко да служж и азъ, постарайтесь, като поговорите съ Нелидова, да бждж и азъ съ Васъ. Какъ-то Вы пакъ намѣрите за добро.

Азъ ходихъ въ Черногорж. Черногорци-тъ не правжтъ нищо; чакжтъ обждени-тъ мѣста сами да ся предаджтъ. Гърци-тъ ся готвжтъ да подигнжтъ епироты-тъ и ѳесалинцы-тъ, каго туку преминжтъ руситѣ въ Българіѣ. Азъ живѣхъ въ Корфу, тука е хубаво и нескжпо; плащаме за челѣка по петъ франка на день съ единъ-го. Щж да чакамъ отговоръ-тъ Вы тука. Адресувайте го до Консулството. Желяж Ви здравіе. Много здрави на Господжж-тж.

Вашъ Караконовскій.

1305. — Настоятелна молба отъ Караконовски да бжде назначенъ на служба.

Пак. 49.

Корфу, 6 Юнія 1877.

Господине Геровъ!

Преди двадесетъ дена писахъ Ви и надѣвамъ ся, че шж да получж отговоръ. Видися, и Вы сте заеты съ българи-тѣ, та нѣмате време да ми драсните два три реда. Азъ желаяхъ да поговорите за меня съ Игнатіева и Нелидова, да имъ напомните, че съмъ ся върналъ отъ Цетины и живѣж въ Корфу: зашто-то не знаж кждѣ да идж, като не съмъ никждѣ назначенъ. Не малко бы и азъ полезенъ, като съмъ и азъ българинъ и родомъ отъ Дунавскж Българіж. Писахъ Ви, че желалъ бы да бждж при управленіе-то не като медикъ само. медици има доста. какъ-то знаете. Гледайте да мя назначжтъ, какъ-то толкози други, при Черказкій ида мя повикжтъ презъ министерство-то, или какъ-то щжтъ. Разумѣвася, че ще да сторите сичко това, ако намирвате Вы, че мож да бждж полезенъ и ако виждате че е добро за службж-тж ны. Моля Ви ся во името на пріятелство-то ны отговорете ми ся по-скоро презъ тукашно-то руско консулство. Азъ съмъ боленъ, но, надѣвамся, болестъ-та ми скоро да замине.

Получихъ писмо отъ Чжлжки отъ Атинж; той ми пише, че едвамъ побѣгналъ и чака отъ Васъ отговоръ.

Като Ви желаж здравіе оставамъ Вашъ

В. К. Караконовскій

1306. — Бобриковъ губернаторъ на Пловдивъ, Караконовски неговъ съвѣтникъ. Руситѣ отстѣпять отъ Захара. Събития-та на югъ отъ Балкана.

Пак. 49.

Пріято 23 Юл. 1877.

21. Юліа 1877 Тжрново.

Господине Н. Геровъ

Ету десетъ дена какъ самъ дошалъ тука, и не можахъ да ви пиша, а причината беше зашто не знаехъ нищо, и незнаехъ що да ви пиша ако и неколко, пжти са приставляхъ у Княза Черказки. завчера въ вторникъ вечерта ма вика, и имаше при него собраніе, тои ми пристави Г. Бобрикова че е определенъ Губернаторъ въ Пловдивъ и други единъ младежъ че е Вицѣ-Губернаторъ, и че и ась че самъ определенъ за сжветникъ, и да самъ готовъ да вржва за Казанлжкъ. днесъ ще са вида сжсъ Г-на Бобрикова за да узная куга ще са вжрви. Какту ми казва вчера единъ Казанликліа турцитѣ са пратиле една голема воиска въ Гени-загора и тіа дни са готви война, ако Руссите са принудатъ да бегатъ назатъ сички бжлгаре са готватъ да бегатъ тоже отъ Казанлжкъ.

Ловчанските и Плевянските собитія ги знаете. за то или по тая причина Великии Князь въ вторникъ почти сжсъ сичката си тукъ арміа утиде за въ Бела.

Г-нъ Лисевичъ ми са моли да ви спомна шоту беше ви писалъ за полици-те си.

Завчера стигна тукъ Г-нъ Тепловъ. отъ Карлово Сопотъ, Калоферъ бжлгаре и турци бежа ходили Въ Казанлжкъ и покорихаса на Руссите коиту пратиха казацци збраха оружіето отъ турците и го дадуха на бжлгарете, но днесъ казватъ що отъ Пловджвъ е дошла нещо до хилядо волонтире до баня за да ударатъ тіа села, ако до неска са го не направили, видиса чакатъ боятъ пріе Гени загора.

Пріемете увереніето на моята отлична почетъ

Вашъ Н. Чалики.

Пріемнете и мое то много здрави съ кола, какъ то ся казова. Виждахся съ Нелидова и Черкаскога. Послѣдні-атъ мя пита какъ намѣрихъ управленіе-го въ Свищовъ. Разумѣва ся, че отговоръ-тѣ ми бѣше такъвзи, что то той ся засмѣ отъ удоволствіе. Говорихъ му за сичко, что ми заржчяхте. Виждамъ го често, но нѣмамъ юще опредѣленно назначеніе. Сега за сега ся занимавамъ съ раздаванъ на помощъ на пострадалы-тѣ.

Добро виждане!

Караконовскій

1307. — Караконовски въ Атина. Гърцитѣ недоволни отъ руситѣ. Състоянието на военнитѣ сили на Гърция.

Пак. 49.

Приято 28 Окт. Отгов. 4 Окт.

Атина на 5 Окт. 1877.

Любезный ми Пріятелю!

Има вече нѣколко дена какъ съмъ тука. Моляхъ Вы приключенно-то писмо пратете по-скоро на Г-на Артамонова, кой-то трѣба да ся намѣрва вече въ Свищовъ. Въ Букурещъ видѣхъ Г-жж-тж Вы и дѣца-та, кои-то бѣхж съвсѣмъ здрави. Гърци-тѣ тука много ся хвалжтъ, говоржтъ, но въ сущности нищо не правжтъ. Сичко имжтъ 12000 регулярнж войскж и до 18000 параднж гвардіж, коя-то не е юще въоружена и облечена, какъ-то трѣба. Много ги е ядъ, гдѣ то Руси тѣ не сж били за Кандіоты-тѣ, а сега ся бѣжтъ заради насъ. Газети-тѣ имъ се пишжтъ противъ назъ. Казовжтъ, че, ако да имаше руска флота да имъ варди портове-тѣ, щеда обявжтъ войнж.

Жена-та ми Ви праща много здрави. Дѣца-та ни растжтъ. Много Ви благодарж за Ваше-то рѣдко гостепрїимство, кое то азъ толкози време злоупотрѣбихъ. Знаж, че имате работж, но се ся надѣвамъ, че понѣкогашъ ще да ми пишете нѣколко редове. — Желаяхъ Ви здравіе и сѣко благополучіе. Искренно Вамъ преданный

В. К. Караконовскій

1308. — Геровъ нападанъ отъ доставщицитѣ. Кога гърцитѣ ще отворятъ война на Турцитѣ? Работитѣ отиватъ добрѣ.

Пак. 49.

Приято 27 Янн. 1878.

Атина, на 22 Дек. 1877 г.

Любезный ми Пріятелю!

Получихъ любезно то Вы писмо и много Вы благодарж. Радовамся че и Вы и семейство-то Ви сте живо и здорово. Вѣрвамъ, че сега послѣ привземанѣ-то на Плевенъ Господжа-та идѣцата Ви сж дошли въ Свищовъ и живѣйте поспокойно и повесело. Вы вече трѣба да сте превикнжли да не обращете вниманіе на глжчки-тѣ на нѣкои чиновницы по товариществото, а продължавате да преслѣдовате злоупотребленія-та имъ. Плевенъ падна и го направихж столицж по телеграфически тѣ извѣстія. Щѣло да стане премиріе на основаніе на нѣкожж устжпкж въ Азіж, на независимость-тж на Руманіж и на ввожданѣ-то на программж-тж на конфер. въ Българіж. Ако е туй истина, много сме быле злочести; видися, не стигжтъ толкози жертви за избаванѣ-то ны. Научихся, че плата-та на чиновницы-тѣ уменшена на половинж. Не знаж да ли и съ мене сж направили сжщо-то. Ако ся научите нѣщо за мене: назначенъ ли съмъ нѣкждѣ, уменшили ли сж ми платж-тж и доволни ли сж отъ донесенія-та ми, моляхъ Вы, напишете ми. Поговорете при случай съ князь Черкасскій.

Гърци-тѣ сж се готовжтъ; чакжтъ да преминжтъ руси тѣ въ Едрене и тогизи да подигнжтъ Тесаліж и Епиръ. Сърби-тѣ и Черногорци-тѣ отивжтъ добрѣ. Трѣба сега руси-тѣ да сж ся одобрили съ българе-тѣ, да не нападжтъ толкози на тѣхъ, какъ-то преди. Сега вече работи-тѣ отивжтъ добрѣ. Дано Българія съвсѣмъ ся избави отъ проклеты-тѣ турцы, които какъ убѣсили 30 души отъ Хаскіой въ Едрине, и 20 българе убѣсили въ Мустафа паша. Тука има до 50 българе побѣгнжли отъ вжже-то; сиромаси-тѣ умиржтъ отъ гладъ; за тѣхъ писахъ на Нелидова, Артамонова и Черкасскій и ги молихъ да помогнжтъ за подържанѣ-то имъ догдѣ ся заключи миръ. Незнаж какво направихж. Честита Ви новж годинж и Ви желаю здравіе чинове и ордены. Предайте и на Господжж-тж Вы чиститяванѣ-то ми.

Искренно Вамъ преданъ

В. К. Караконовскій.

Черкасскій бѣше ми обѣщаль, че ще да мя назначи вицегубернаторъ, коги то ся завърнж въ Българіж. Узнайте что ся върши за мене.

Искамъ прошкж за лошо-то ми писанѣ, защо-то бързамъ да свършж и да идж на почтж-тж.

1309. — Геровъ получилъ орденъ св. Владимиръ. Голѣми интриги противъ Герова. Положението на Караконовски въ Гърция. Мисли за бждащето на България. Гърцитѣ недоволни.

Пак. 49.

Атина на 19 Януар. 1878.

Любезный ми Пріятелю !

Преди двѣ недѣли писахъ Ви и вѣрвамъ до сега да сте получили писмо-то ми. Отъ Ивановъ ся научихъ, че сте получили Владимира, който Ви честитъ и желанъ по скоро да получите звѣздъ. Зачудихъ ся, като ся іоше научихъ, че сте вече оставили губернаторство-то. Видися, че интриги-тѣ противъ Българе-тѣ сж голѣми. Ако помните, азъ Ви предупреждавахъ. Какъ-то да е, Ви служихте достойно и вѣрно. Азъ бѣхъ нѣколко пѣти свидѣтель на Ваше-то достойно служеніе. Боиж ся, че наши-тѣ братія, ако постѣпвжтъ тѣй странно съ насъ, нѣма да оставжтъ добъръ споменъ между Българе-тѣ, за които проливжтъ кръвъ-тж си. Дано ся свърши война-та и ние тогизи да си ся наредиме.

Гледайте какъ съ мене е Черкаскій. Тичамъ цѣло лѣто по заповѣдъ-тж му безъ да получж нѣщо. Пратихъ мя тука да имъ работж съ Гърци-тѣ и Българе-тѣ. Черкаскій мя увѣряваше, че съмъ при него чиновникъ по особимъ порученіямъ. Отъ другъ странъ, министерство-то мя извѣстява, че за напрѣдъ щж получавамъ половинъ платж, защо-то не съмъ на службѣ ни при Черкаскій, ни при главнж-тж квартирж. Виждате справедливостъ. Като должтъ московцитѣ въ Цариградъ, моя-та тука работа ся свършава. Гърци-тѣ тѣзи диніе, увѣрявжтъ, ще да обявжтъ войнж. Азъ трѣба да ся махнувамъ отъ тука, но, какъ-то е съ мене Черкаскій, незнаж що щж да правж. Поговорете съ него, ако е възможно, и ми напишете. Разумѣвася азъ не могж да земж нѣкое незначително мѣсто, като съмъ билъ толкози време на службѣ и съмъ ся занимавалъ съ работи-тѣ ни. Молиж Ви недѣйте бжди лениви, поговорете и ми напишете.

Азъ ся надѣвамъ, че послѣ миръ-тъ Вамъ като пѣ-старъ и пѣ-опытенъ ще да поржчжтъ да съставите българско-то правителство. Какъ Вы мыслете за това? Да ли ще да бжде скоро?

Ивановъ ще да върви слѣдъ недѣлж за Едрине, защо-то Черкаскій му телеграфа.

Гърцитѣ сж много ядосахж, като ся разчу, че миръ ще да ся заключи. Народъ-тъ вазстана противъ министерство-то и сж сби съ войскж-тж. Убихж ся трима души и сж наранихж осамъ. Командурисъ състави друго министерство. Гърцитѣ сж сега готови за бой. Тѣ искжтъ да имъ ся даде и Македонія. Ако Бѣлг. Княжество ся простре до Албаніѣ и Тесаліѣ, Гърци-тѣ ще да викжтъ много противъ Русіѣ и Българе-тѣ. Гърци-тѣ ненавижджтъ сичко-то славянство, особенно Руси-тѣ, защо-то ги считжтъ за вѣчни врагове.

Надѣвамся, че Госпожата Ви и дѣца-та сж здрави. Предайте на Госпожж-тж отъ мене и жена-тж ми много здрави, тѣй сжщо и на Г-на Евлогія, на кого нѣма ни-кога да забравж любезность-тж. Много здрави на Станишева, Дринова и Бурмова, ако ги виждате.

Останете съсь здравіе

Вашъ сѣкогашинъ пріятель

В. К. Караконовскій.

1310. — Д-ръ Вѣлковичъ оставилъ турската служба. Какво го канили. Караконовски приврѣменъ прѣдставитель на княжеството. По избиране князь на България.

Пак 49.

Пріято 3 Дек. 1878. Отгов. 12 Дек.

Пера, 30 Ноемврія 1878.

Любезный ми Пріятелю !

Утрѣ тржгва за Софіѣ г. Вулковичъ. Увѣренъ съмъ че ще да ся спре два три дена въ градъ-тъ Ви и ще да ся видите. Той подаде отставка-тж си, но ся не пріе отъ турци-тѣ. Най-напоконъ ся рѣши да остави службж-тж и да ся присели въ Софіѣ. Казова ми, че го канили отъ Пловдивъ да иди съ двама іоше да оби-

коляжтъ Европж и да моляжтъ за сѣдиненіе-то на Румелиж съ Българіж. Не ще да е злѣ, ако ся рѣшите да идите и Вы.

Трѣбва да сте ся научили, че мя назначихж временъ прѣдставитель на Княжесво-то. Въ Портж-тж не съмъ юще ходилъ, зашто-то посолство-то не ся рѣшава да мя представи. Тука ся говори, че Вы и нѣкои други българе сте съставили оппозиціж противъ съществующіятъ редъ. Кой ще да ся избере за князь не ся знае юще. Знаете, че нѣкои руси писали въ Петровградъ, че Князь Дондуковъ работилъ да ся избере той. Азъ видѣхъ нѣколко пжти Князя Дондукова и го намѣрихъ много добъръ, почтенъ и обича български-тѣ работи.

Знаете, че по дѣйствія-та на Ингилизытѣ падна министерство-то. Хайрединъ обещава много, но вѣроятно и той нѣма да направи нищо.

Ще да получите и едно писмо отъ министерство-то съ вексель.

Желаю Ви здравіе и сѣко благополучіе.

В. К. Караконовскій.

122. СТОЯНЪ И ХР. Д. КАРАМИНКОВИ.

1311. — Геровъ ще изважда Физика. Печататъ се обявления за събиране спомоществатели.

Пак. 50.

Въ Копривщицж.

Милъ ни учителю Г-не Найдене!

Цариградъ Януарія 31. 1849.

Вашето честно писмо писано на 18-ый съ радостъ посрѣщаеме и са радоваме за доброто Ви здравіе, и за мысълъ-тж Ви, кождо имате за да удостоите и нашъ тѣ бѣдный народъ съ изданіе на Физикж, Затова като ъж видиме на бѣлѣ свѣтъ, сме въ надѣждж, какво щете да ни зарадовате, и съ другж по полѣзна книгж. Г-нъ Г. Морovenовъ ни придаде Обявленіето Ви, за печатаніето на което имаме грижж-тж, което щеме да гледаме да стане чисто и по-скоро. и отъ послѣ давно набираме Спомощници, затова бждете покойни; —

Поздравете, Молиме Ви, и Г-на Якыма Гр. комуто бѣхмѣ писали чрезъ Вуйка му Христия и му явихмѣ Цѣнытѣ на книгытѣ, които ни билѣжише за да му земеме. въ удивленіе сме какъ не ни са отговори, и повече въ съмненіе да не бы да ны е заборавилъ Молиме Ви да му явите тоя періодъ. и друго Ваша милость да ны имате всегда въ добръ мысълъ и да не ны заборявате. Оставаме

Ваши ученицы

Братія Д. Караминкови

До недѣлж съ пощж-тж щеме да Ви испратиме и напечатаны обявленія.

1312. — Една часть отъ обявленията за Физиката напечатани. Изпращатъ се Герову въ Копривщица.

Пак. 50.

Драгъ ми учителю Г-не Найдене!

Цариградъ Февруарія 6. 1849.

Заминалата недѣлж Ви писахмѣ, надѣме са, да го сте получили и да сте проумѣли потрѣбны-ты. Сега като ни е твърдѣ кжсо врѣмето нѣма что друго да Ви пишиж, само да Ви явж какво придадохъ напечатаны нѣколко Обявленія на зѣтя Ви Г-на Х. Ивана за да Ви ги испрати. Днеска съ пощж-тж щж да испратж по нѣколко листа на разны градища и до недѣлж щж пакъ да Ви забилѣжиж мѣстата.

Истата минута примамъ и писмото: на Горѣщыйтѣ ни пріятель Г-на Якыма, и щж да слѣдовамъ заповѣдъ-тж му спрѣво.

Всичко напечатахж са около 200 обявленія за гр. 100 нѣ да видимъ колко ще да ни земе Типографътѣ. Безъ друго ново Вы

поздравлявамъ съмъ Вашъ Готовъ ученикъ

Стоянъ Д. Караминковъ.

1313. — Хр. Караминковъ станалъ руски протеже.

Пак. 50.

Приято 26 Декемвр. 1857. Отгов. 12 Марта 1858.

Ц-Градъ 23. 10/врія 1857.

Благородный Господине!

Въ Пловдивъ.

Прѣди врѣмя когато бѣхъ въ Пловдивъ, благоизволихте да ми дадете направление на молбѣтъ ми, какъ мож да изпълна познато Ви мое жѣланіе, което и сполучихъ като ходихъ въ Букурещъ, за което Ви проявлявамъ и благодарность тж си: Така и сега тука, като не съмъ опознатъ никому отъ оныя лица, на които подъ защителството ся нахождамъ, а може да ми ся прѣдстави нѣкога случай да приема нуждж, та моля Господство Ви, да ми направите и това добро да мя рекомандувате до нѣкое отъ лицата въ Канцѣляріѣтъ, за което ще Ви остана прѣ много задлъженъ. —

Пріймете увѣреніе за дълбокото ми камъ Васъ почитаніе съ което и оставамъ

Вашій

Хр. Д. Караминковъ

Моля, поздравете отъ странѣтъ ни Д-ра Г-на Стаянча. — сжщ.

1314. — Молба да посрѣдствува Геровъ да стане Хр. Караминковъ руски поданикъ.

Пак. 50.

Приято 17 Окт. 1858.

Ц. Градъ 4. Августъ 1858.

Благородный Г-не Н. Геровъ!

Въ Пловдивъ.

Ваше честно отъ 21. Апр. още съ врѣмя пріяхъ, и както за столовети че стегы пріяли така и стойность-тж имъ че сте заплатили казвате, че были столоветы малко потрушени, та то ми е мжно, нъ грѣшката е у кыраджіятъ; здравіе да е, та нови да Ви купимъ.

Друго за продлѣжаваніе нѣмамъ, освѣнь по напрѣдъ като Ви честитѣ радость, и молитвствамъ благополученъ животъ отъ послѣ ида да Вы помоля, да мя рекомандувате сега, спорядъ прѣди врѣмяното Ви обѣщаніе до Г-на Новикова, ако нѣма да Ви бърка нѣчто.

За да станете извѣстни за Текущы-ты на Пашапорта ми и каквѣ рекомендаціѣ искамъ, ето да Ви изложѣ сжщото на работѣтъ.

Още съ врѣмя, като стигнахъ тука, дадохъ си Пашапорта въ Канцеляріѣтъ на врѣмято Г-на Бизани, който го прія и мя записа: Послѣ нѣколко врѣмя, случи ми ся да имамъ съ Гюмука еднѣ разлиѣ, коѣ-то можахъ и самъ да си свръша, както и свръшихъ, нъ нарочно и просто ся отнесохъ до Г-на Бизани за да опытамъ само, и да ся увѣрѣ на здраво, щѣ ли да имамъ пълно защителство. Негова милость, по него врѣмя, като оставяше и прѣдаваше на Г-на Чернаева, искаше да издырева вушь по добрѣ, и незнамъ какъвъ часъ му ся случи, зачто-то не было назначено мѣсто то ми въ Пашапорта, принесе го на Н. П. Г. Посланика, който като писа и иска обясненіе изъ Букурещъ, казахъ ми че за тука нѣма да ми служи нъ за въ княжества та само. — Послѣ врѣмя сполучихъ чрезъ едного пріятели да по убож работѣтъ съ Г-на Чернаева, който ми обѣща защителството си, и на срока на Пашапорта ми да ми даде билетъ (не се чете). Сега това врѣмя като дойде и отидохъ, послѣ разговоръ, попыта мя, какъ Ви ся даде Пашапортътъ азъ му казахъ сполучихъ чрезъ нѣкои пріятели, и за Ваша Милость. Тогава ми каза когато е така, за да го докараме по сладко и съ рѣдъ, зачто то ся е така случило отъ пръвомъ, Г-нъ Геровъ е добрѣ съ Г-на Новикова, та нека Ви рекомандува до

него, че сте единъ Българинъ, и го по моли само за да попроси онъ може да Ви защителствовамъ добръ, и така Вы молиж да ми направите това добро съ прьво, ако Ви не бърка, и ще мя задлъжите прѣ много. — нуждж, слава богу, нѣмамъ никакъж по настоящемъ, нѣ искамъ да ся оздравж само. — Ви поздравлявамъ и оставамъ

Вашъ

Хр. Д. Караминковъ.

1315. — Кирилъ Нектариевъ се поминалъ. Хр. Караминковъ
единъ отъ изпълнителитѣ на завѣщанието му.

Коп. кн. 5. 123.

Пловдивъ, 17 Октовр. 1870.

Господине Хр. Д. Караминковъ,
въ Цариградъ.

Вѣрвамъ да сте ся научили, какво дѣдо Протосингелъ Кирилъ ся поминж на 16 Септемвр. Трѣбва да знаете такожде за завѣщания-та му, зачтото Вы има под-писаны свидѣтель въ тѣхъ. Исплѣнители на завѣщания-та си, както пише въ тѣхъ, святыня му е отрядилъ и Васъ заедно съ Г-ре Христа и Евлогия Георгиевы, Т. Хр. Пулева, мене, попъ Йоаникия, Кирка Цвѣткова и Г-жи Христинж Печевж и Екате-ринж Недевж. Като ся прочетохъ завѣщания-та прѣдъ оныя отъ отрядены-ты за исплѣнители лица, тѣхна милость мя натоварихъ да обадж и на оныя, които нѣма тука, сир. Вамъ, на Г. Христа и на Г. Евлогия Георгиевы, и да Вы поканъж да на-рядите отъ своъж странж нѣкого, който на мѣсто Васъ, да прѣдстои за исплѣнение на завѣщания-та. Работа-та ще е да ся събержъ пары-ты отдѣто ся намирать тукъ тамъ съ лихвъж, та заедно съ готовы-ты да ся раздаджъ по училища, церкви, монастыры, сиромасы и на нѣкои отъ роднины-ты му, спорядъ завѣщания-та.

Като Ви явявамъ това, не излишно, мысльж да Ви обадж такожде, какво свя-тыня му има завѣщаны 30 лиры тур. за архиерейскый съборъ въ Цариградъ, за кои-то ако видите, че трѣбва да ся даджъ по-скоро, явете ми та да ся сврши.

Въ заключение щж Ви кажъж, че мнѣние-то на тукашни-ты исплѣнители на завѣщание-то е да ся исплѣни то по-скоро, зачтото ся расчю горѣ долу, че по-койный дѣдо Протосингелъ е оставилъ имота си на училища-та, церкви, монастыры и сиромасы та да не бы нѣкои нетръпѣливы да земжъ съмнѣние за правилно-то исплѣнение на завѣщание-то му. За това добръ щете сторите да нарядите онова, чтото зависи отъ Васъ, за да ся сврши по-скоро работа-та.

Въ ожидание Ваший отговоръ поздравявамъ Вы и остаямъ

Вашъ

Н. Геровъ.

1316. — Изпраща се прѣписъ отъ завѣщанието на прото-сингелъ Нектариевъ.

Коп. кн. 5. 133.

Пловдивъ, 7 Ноемвр. 1870.

Господине Хр. Д. Караминковъ,
въ Цариградъ.

За отговоръ на Ваше писмо отъ 27 Октовр. Ви притварямъ прѣписъ отъ за-вѣщания-та на покойный дѣда Протосингела Кирилла, които, както знаете, сж двѣ и едно-то е за допълнение на друго-то.

При това трѣбва да Ви кажъж, че въ тевтера или по-право бѣлѣжжж-тж на пары-ты, които располага святыня му съ прьво-то си завѣщание е показано, че има у Васъ сто лир. тур.

Поздравявамъ Ви отъ душъж и остаямъ

Вашъ

Н. Геровъ.

1317. — По завѣщанието отъ Кирилъ Нектариевъ. Кои сж негови длѣжници.

Коп. кн. 5. 148.

Пловдивъ, 9 Декемврия 1870,

Господине Хр. Д. Караминковъ,
въ Цариградъ.

Ваше честно писмо отъ 17 Ноемвр. прияхъ. Забавихъ ся да Ви отговорѣхъ, че ми ся случи едно малко злочестие: убихъ си ржжж-тж, та нѣколко врѣмя сега немогъ да пишѣхъ.

Видѣхъ, дѣто ми давате плѣномошние отъ Вашѣхъ странѣхъ за изпълнение завѣщание-то на покойный Дѣда Протосингела, и азъ съ благодарение приемамъ това, и идж да Ви дамъ подробны извѣстия за работж-тж, какъ ся намира; затова Ви притварямъ прѣписъ отъ бѣлѣжжж-тж, за които въ прѣво то завѣщание казва, че на неж сж записаны, дѣ ся намиратъ пары-ты, които покойный располага съ това завѣщание. Количество-то на всичкы-ты пары записаны въ тжж бѣлѣжжж, е доста по-голѣмо отъ това, което е расположено въ завѣщание-то, нѣ има нѣкои пары, които сж багаци, има други и тыя сж гр. 8533 отъ Рачя Вльковъ въ Карлово и 17520 гр. пакъ отъ Рачя Вльковъ и Генчя Пеевъ въ Карлово, за които святыня му, прѣди смръть-тж си, ся погоди съ слѣдующий начинъ: за прѣвы-ты 8533 грош. да плати Раче само 120 минцове на четири таксита по шесть мѣсяца всѣкой такситъ. Тая погодба станж съ ходжетъ отъ мехкеме-то, на които Рачевица е кефилъ за мжжя си и за обезпечение е дала половинж дюкянъ что има въ Карлово. Другы-ты 17520 грош. остава да ги плаща Генче Пеевъ съ сынове-ты си, и съ тѣхъ покойный бѣше ся погодилъ съ 140 Лир. Тур. които да ся платятъ на пять таксита по шесть мѣсяца всѣкой такситъ, нѣ да даджъ за обезпеченіе единъ дюкянъ. Тая погодба такожде станж въ мехкеме-то, нѣ когато умрѣ Дѣдо Протосингелъ, ходжетъ-тъ не бѣше станжлъ още, и така работа-та останж висяща. Освянь това, отъ Дерменъ махале и Омаръ-оба, покойный има земены прѣди смръть-тж си три четири хил. грош. нѣщо. При това и Влькъ чаушъ, който длѣжи доста, ми казва, че не могъ да плати изведнашъ. Така по-скоро едвამъ ще можъ да ся събержъ толкова пары, колко располага завѣщание-то.

Колко-то за готовы-ты пары които располага старо-то завѣщание, такыва ся намѣрихъ, едно 18436 грош. и друго еднж кесия запечатана, въ които покойный казваше да има за 500 лир. нѣщо и ся види да има дотолкова нѣщо. Тая кисия си стои запечатана и ще ѣж отворимъ на врѣмя-то съ оныя отъ исполнители-ты на завѣщание-то, които ся намѣратъ тука.

Остава сега да земемъ волюж-тж и на Г. Г. Христа и Евлогия Георгиевы, та да туримъ въ дѣйствиe завѣщание-то.

Поздравлявамъ Вы и остоямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

Притворено-то за Одессж молюж Вы да испроводите.

1318. — Иванъ Чонтовъ иска да разваля завѣщанието на протосингела Нектариевъ.

Коп. кн. 5. 158

Пловдивъ, 3 Яннуар. 1871.

Господине Хр. Д. Караминковъ,
въ Цариградъ.

Тыя дни прияхъ писмо отъ нѣкого си Ивана М. Чонтовъ, ученикъ на медицинско-то въ Ц/градъ училище и братовъ унукъ на покойный Дѣда Протосингела. Съдрѣжаніе-то на това писмо щете видите отъ притвореный отговоръ, что му дава писаръ-тъ ми. Молюж Ви като прочетете тоя отговоръ, да го вржчите Чонтову и да му дадете да прочете завѣщание-то на Дѣда Протосингела, та да види, че свягыня му самъ приживѣ си е нарядилъ имота си, та не е оставилъ на насъ нарѣчены неговы роднины да го дѣлимъ помежду си безъ да дадемъ нѣщо на сжщы-ты му роднины.

Желаюж Ви да прѣминете новж-тж годиниж весело съ здравіе и благополучіе въ всичко и остоямъ.

Вашъ.

1319. — Кои сж пълномощници по изпълнение завѣщанието отъ дѣдо протосингелъ Нектариевъ. Какво иска Иванъ Чонтовъ.

Коп. кн 5. 182.

Пловдивъ, 15 Марта 1871.

Господине Христо Д. Караминковъ,
въ Цариградъ.

На 8 тоя Марта Ви писахъ за да Ви обадж, че съ тѣхъ пощж щж Ви теглж отъ 160 до 170 лиры тур. за смѣткж на Г-на Христа Георгиева, та да задръжите неговы пары у Васъ. Сега идж да Ви явж, че не станж потрѣба да Ви теглж, та не трѣбва да задръжявате неговы пары.

При това неизлишно считамъ да Ви явж, че Г-нъ Христо Георгиевъ, подобно Вамъ, упълномощи мене, а Г-нъ Евлогия Георгиевъ Г-на Христа Гешева за изпълнение завѣщание-то на покойный Дѣда Протосингела. И така ние заедно съ другы-ты тука изпълнители на завѣщание-то, подкачихме да раздаваме дѣ что има завѣщано, та трѣбва да ся даджтъ и оныя 30 лир. тур. които святыня му има завѣщаны за Българскый Духовный съборъ въ Цариградъ. За това Ви притварямъ днесъ еднж полицж възъ Г-на Хр. П. Тапчилешова за 40 лир. тур. отъ които 10 лир. щете задръжите за оныя, что Ви писахъ въ писмо-то си отъ 6 тоя Марта, че ще Ви тегли Г-нъ П. Гановичъ отъ Одессж за мож смѣткж, а другы-ты 30 лиры тур. дайте на Духовный Съборъ подъ распискж, която послѣ сторѣте добрѣ да ми проводите за да ся намира при другы-ты книги, что ся относятся до изпълнение завѣщание-то на Дѣда Протосингела.

Пò-прѣди ми пишяхте, че оныя сто лиры, които Вые длъжите на Дѣда Протосингела ще гы задръжяте за оныя, които святыня му има завѣщаны за Калоферско-то училище. То добро, нъ трѣбва да ся разумѣте съ училищно-то настоятелство въ Калоферъ, та да даде то распискж, че приема тыя пары отъ завѣщание-то на Дѣда Протосингела за капиталъ на женско-то училище.

Да Ви кажж и друго. Иванъ Чонтовъ, братовъ внукъ на Дѣда Протосингела ми пише, че ако не отдѣлимъ нему и на братѣ-то му 15 хиляди грош. отъ пары-ты, что е оставилъ святыня му и половина-та отъ воденицж-тж, той чрѣзъ Правителство-то ще развали завѣщание-то.

Ако намирате за добро, повыкайте го да му дадете да разумѣе, прьво, че завѣщание-то на святынж му не е възможно да ся развали, второ, че и да ся развали завѣщание-то, нему, Ивану Чонтову, и на братѣ-то му ничто не ся пада, и най-послѣ, че ако е да ся даде нему и на братѣ-то му дѣлъ, тогава трѣбва да ся даде дѣлъ и на всичкы-ты оныя, които сж на едно родство съ него Дѣду Протосингелу, а въ такъ случай нему и на братѣ-то му нѣма да ся падне не 15 хиляды, нъ ниго пять хил. грош., зачто-то както знаете, святыня му още приживѣ е раздалъ повече отъ имота си, а за слѣдъ смрътж-тж си е оставилъ пò-малко нѣчто да ся раздаде спорядъ завѣщание-то му; пакъ что-то е раздалъ приживѣ, въ никакъвъ случай, никой не дава да ся земе то назадъ.

Поздравлявамъ Вы и остаямъ.

1320. — Внасятъ се на калоферското женско училище завѣщанитѣ отъ Кирилъ Нектариевъ пари.

Коп. кн. 5. 193.

Пловдивъ, 5 Априлия 1871.

Господине Христо Д. Караминковъ,
въ Цариградъ.

Согласно съ писмо-то Ви отъ 23 Марта, съдръжание-то на което сте явили на Церковно-Училищно-то настоятелство въ Калоферъ относительно за стотѣхъ лиры что има у Васъ отъ покойный Огца протосингела Кирилла, азъ зехъ днесъ отъ Калоферци распискж какво принимать сто лиры за что е завѣщаль святыня му за капиталъ на Женско-то училище въ Калоферъ и срѣщо неж имъ дадохъ Ваший занесъ за да прибержтъ отъ Васъ тыя пары, та да имъ гы бронте.

Пишете ми това писмо, съ което ще Ви пишемъ да брое тѣя пары да бжде подписано отъ всички-ты исплѣнители на завѣшание-то за Вашѣ здравинѣ; за това го подписвамъ азъ за себе и за Г-на Хр. Георгиева, отъ когото съмъ упълномощенъ, подписва го и Г-нъ Хр. Гешевъ, за Г-на Евлогия Георгиевъ, отъ когото има пълномощие, а други-ты исплѣнители на завѣщание-то както знаете не сж тука, та да го подпишѣтъ и тии.

Поздравлявамъ Вы и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

1321. — Какво да се прави съ завѣщанитѣ на бабинитѣ тодоричини унуци отъ Кирилъ Нектариевъ пари.

Коп. кн. 6. 17.

Пловдивъ, 12 Марта 1874

Господине Хр. Д. Караминковъ,
въ Цариградъ.

Ваше писмо отъ 21 Яннуар. прияхъ на 31 Яннуар., нъ когато да отговорѣ, случи ся, да ся разболѣхъ, то едва тѣя дни съмъ подкачилъ да работѣ; затова ся забавихъ да Вы поблагодарѣ за честитяваніе-то за новѣ годинѣ и да Ви пожелаѣ взаимно и азъ да прѣминете както тѣхъ, така и други много години вседомовно весело, съ здравіе и благополучіе въ всичкото.

Отъ прѣписа, что имате отъ завѣщание-то отъ покойный дѣда протосингела, знаете, че святыня му е оставилъ хилядо грош. на дѣца-та и унуци-ты на сестрѣ си Мариѣ, нашѣ бабѣ Тодорицѣ. Тѣя пары още не сж дадени, зачтото кому да ся дадѣтъ и кой какво ще ти разбере отъ тяхъ, та ето какво ми е дошло на умъ за тѣхъ. Да купимъ съ тѣя пары двѣ акціи отъ Румелийскы-ты желѣзны пѣтища да ги имаме, та ако ся уллучи да спечялятъ тии нѣчто отъ лотаринѣ-тѣ, тогава да има, что да дѣлимъ.

Като единъ отъ исплѣнители-ты на завѣщание-то отъ еднѣ странѣ, и отъ другѣ, като съучастникъ на казано-то наслѣдство, ако и не непосредствено, ако одобрявате тѣхъ мисль, въ такъвъ случай купѣте двѣ акцій и мы ги пратѣте да стоятъ при други-ты книги, что има за наслѣдство-то отъ дѣда Протосингела, а пары-ты колкото брое за тѣхъ, ако е възможно да ги броѣ тука нѣкому по Вашѣ заповѣдъ, добро; ако ли не, то явѣте ми да Ви ги внесѣ. И ако е да ся направи така, то баре да ся сврѣши тѣя дни, та отъ еднѣ странѣ да имаме акцій-ты за тиражъ на 1 Априлия и отъ другѣ да ся земѣтъ, доклѣ ся на такъвѣ цѣнѣ, дѣто да стигнѣтъ хилядо-то грош. да ги платимъ, па най-послѣ и да не достигне нѣчто, то може да ся исплати отпослѣ отъ лихвѣ-тѣ, что ще ся зима. —

Желаѣ Ви да сте здрави и честити и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

123. П. Г. КАРАМФИЛОВИЧЪ.

1322. — Искать се помощь за синъ да слѣдва наукитѣ си.

Пак. 50.

Высокоблагородный!

Высокопочитаемый Господине!

Вашего вѣчнаго Благородія добротата, която усердно посрешва до най обнищанію молбитѣ, причина е, която смѣя паче да зема въ прошеніе, както и преди 2) месяцы почти надеждно писахъ Вашему Благородію, и изявихъ покорно за сынатъ ми (Вашего Раба). Еманоила — който одѣ колѣ още тамо въ градътъ Вы ся намира, проведенъ нарочно въ благочестивото заведение на засвидѣтельствующій тѣ (протестантитѣ) само и само, понеже ми финансовото положеніе като недостаточно, недозволява за иждивеніе на просвѣщеніе му, (татко на богатобройна челядь бывайки) желаю обаче поне единъ отъ тяхъ (сичкитѣ?! но!!) да сж образо-

Изъ архивата на Н. Геровъ,

вж и быде нѣкогда похвала на отечеството си и благодѣлельтъ му и достоенъ за въ попрището на общото и благонадеждно дружество, да ся просвѣти и образовж бѣзь да нанесе вредж на домустроеніето (Економіата) ми, понеже умѣрены (Евтинны) сж на това заведеніе разноскытъ (и кой пакъ трудно посрещамъ), и като на-прѣдваше въ уроцитѣ му, по причинж на една юности му да кажж, че, понеже не е стѣпилъ еще въ юностж, но дѣтинска погрѣшка като скуденъ отъ строгъ надзоръ, изваждатъ го отъ училището, и сега като е лишенъ най напредъ одъ родителскж (небываещеъ тамо) и благодѣтелна нѣравоохранима покровъ, дерзая колѣнопреклоно и плачевно да замолж Вашего вѣчно Благородіе, дано дадете рѣка помощи, и аки возможно, благоволете да го приберете при Васъ, и по благорассудія Вашего Благородія или пакъ въ истото училище, или въ Госа Груевж, само да сж не осуети надежатъ ми за образованіето на дѣтето, или да Вы го поклонж совсѣмъ на Ваше вѣчно Благородіе, да е совсемъ Вашъ, и Вы да сте му по Бога второй Отецъ, за кое дано чревычайната милость Божія бѣде съ Васъ и Вы увеличи степеньта по желаніиъ Вашему, за радость и вѣчно признателность на благодѣльствованытъ одъ Вашеиъ благородія.

Просж снисходително прощеніе на моята дерзость, съ която смѣяхъ да Вы обезпокоимъ, и като самъ напълно увѣренъ чи ще сполучи просба та ми Вашето усердіе, безъ да сж обезнадеждавамъ за възпитытъ на дѣтето ми, кое въ противенъ случай недай Боже! ще остане въ темнината, ожидавамъ надеждно Вашего Благородія, о томъ начѣртаніе, и като Вы предварително за това благодаря, позволете ми да Ви увѣрж за дълбоко то ми къмъ Васъ Высокопочитаніе, съ кое пребивамъ.

У Велесь,
30-и Априлій 1866

Вашего Высокоблагородія
препокорнѣйшый Рабъ
Петар Г. Карамфиловиъ

Н. В. Найнижайшыатъ Вашъ и Сынъ подписаногу горѣ, понизно Вашето Благородіе Поздравлява

Д. П. Карамфиловиъ.

124. МИХАИЛЬ КАРАСПАСОВЪ.

1223. — Караспасовъ назначенъ отъ попечителитѣ на габровското училище за директоръ. Интриги противъ него. Пови-
канъ отъ турската власть въ Търново.

Пак. 63.

Терновъ 31-го Маія 1866 года

Многоуважаемый Господинъ
Найденъ Геровъ!

Изъ Габрова я имѣлъ честь писать вамъ, но отвѣта не получалъ; съ Димитріемъ также словесно переслалъ вамъ изъясненіе моихъ чувствъ благодарности за вашъ радушнѣйшій пріемъ, но также неимѣлъ и отъ Димитрія никакого письма; надѣюсь что Димитрій передалъ Вамъ причину моего пребываніе въ Габровѣ; послѣ его отъезда пріѣхалъ Мудиринъ, который, вѣроятно по наущенію и клеветѣ Г. г. учителей нѣхъ нартѣи позвалъ меня и сталъ спрашивать для чего я такъ долго живу въ Габровѣ, я показалъ ему письмо отъ Директоровъ Одесскихъ которыми назначенъ быть директоромъ Училища, но онъ замѣтилъ мнѣ довольно суровымъ видомъ, что изъ Россіи директора не нужно въ Габровъ и что бы я ѣхалъ бы въ Россію; начто я отвѣчалъ ему что пока не получу на это отвѣта изъ Одессы, я не могу выѣхать. Чрезъ три дня послѣ того, онъ опять позвалъ меня и сказалъ что получилъ отъ здѣшняго каймакана приказаніе препроводить меня къ нему, а также и учителей, что я надругой же день, и исполнилъ. Явясъ сюда я надругой же день представился къ Е. П. и онъ мнѣ сказалъ что получилъ предписаніе отъ Вали Паша изъ Рушукъ дабы спроситъ меня по чему я неявился прежде къ нему; я отвѣчалъ, что назначеніе получилъ на возвратѣ изъ С. горы. Онъ отвѣчалъ мнѣ что если я хочу, то да подожду здѣсь отвѣта отъ Вали-Паша, если же не желаю ждать, то да поѣду въ Рушукъ; я согласилъ на послѣднее и завтра съ Божіею помощію отправлюсь туда.

Вы сдѣлаете мнѣ великое одолженіе если напишите мнѣ въ Рушукъ съ своимъ курьеромъ о Димитріѣ и во обще о всемъ относящемся къ теперешнему моему положенію, чѣмъ много обяжете меня.

Въ Рушукъ я думаю пробыть дня три, а отъ туда или обратно въ Габровъ или въ Варну; если вы по разчисленію времени думаете что не застанетъ меня письмо ваше въ Рушукъ, то прошу васъ направить оное сюда на имя Г. Деміа бакала для передачи мнѣ; Любезному семейству вашему прошу передать мой усерднѣйшій поклонъ.

Затѣмъ пріимите увѣреніе въ чувствахъ истиннаго уваженія и преданности, имѣющаго честь быть

Вашимъ
Покорнѣйшимъ слугою
Михаила Караспасова.

1324. — Молба да се настани Димитъръ Гължбовъ на учение въ Росія.

Пак. 63.

Его высокоблагородію Россійскому Императорскому Консулу,
Господину Найдень Герову,
въ Филиппополѣ.

Напослѣдокъ съ Божіею помощію пріѣхавъ и въ Константинополь, нашель Димитрія Галабова еще здѣсь котораго думалъ давно уже отправившимся въ Одессу, потому что въ Юлѣ мѣѣ былъ въ Габровѣ одинъ семинаристъ изъ Кіева и говорилъ мнѣ, что есть вакансія на трехъ; а потому всепокорнѣйше прошу ваше высокоблагородіе прислать Димитрію необходимое свидѣтельство для вступленія въ Семинарію, а также и издержки; о семъ просить васъ и Господинъ Хаджи Юровъ, на имя котораго благоволите выслать и писать въ Орта-кюи Г. Захарію Хаджи Юрову, или на балкапанъ Г. Христо Тапчилешту. чѣмъ обяжете имѣющаго честь быть

Вашего высокоблагородія
Покорнѣйшимъ Слугою
Михаилъ Караспасовъ,

Господини умолявати се покорно заради нашето беднѣото ѿтечество нинѣ, защо ѿтолкува времи ѿчекува ѿ ваша милосъ писмо което нее полгчилъ досега за да иде въ рѣсія за да са учи тамъ затова ви умолявамъ учинитемъ това добро и сахатъ по напрегъ са и ги пратити за да врви по скоро и така ще дани задлжити за по големи ваши некои измети.

12-го Сентебря 1866 года
Константинополь.

вашъ покорни ви приятель
Захаря Х. Гюровъ.

125. НИКОЛАЙ КАРАСТОЯНОВЪ.

1325. — Какво печати съ печатницата си и каква е тя. Законъ за печатницитѣ въ Турско. Какво да прави Карастояновъ.

Пак. 48.

Прято 22 Августа 1857.

Милостивый Господарь
Найдень Геровичъ !

Пріимамъ смѣлость да ся представа чрезъ настоящее ми предъ почитаемое ми Ваше Высокоблагородіе и во первыхъ като Ви честитъ степень и достоинства Консулства, да Ви ся помолюжъ за мое то желаніе понеже знамъ че Ваше Высокоблагородіе сте доброжелатели на Болгарската Книжнина, азъ долуподписанный имамъ една малка типографія сир. само отъ единъ родъ буквы церковни и до сега печатахъ Букваре и Часослови ѣ то колкото за свой счетъ аповече се занимавахъ

въ Книговезството и шампи свети образи на хартия и типографията имахъ като секое художество а сега като се научувамъ отъ вѣстниците защо е Султанъ издалъ законъ секой който има типография да се яви на Високата негова порта обаче азъ незнамъ съ каковъ начинъ дася ява затова Благопокорно моля Ваше Высокоблагородіе да мѣ наставите до кого и где треба да сѣ явимъ и какъ да поступамъ акое возможно чрезъ некои родолюбцы болгаре до Александра Екзарха или до нѣкой други болгаринъ въ цариградъ, понеже колкото що имахъ капиталъ положихъ въ орждія Махіна, слова, хартии и други потреби.

Преди 40-тъ дни на французския въ Пловдивъ Консулъ като се вращаше Драманинъ неговъ отъ рылскио манастиръ биде гостъ въ къщата г-на Андоначи (унтерберъ) Градскія Докторъ, азъ намерихъ благовреміе и приказаму моему желаніе и той се обеща да пише изъ Пловдивъ до Г-нъ Андоначи за тая работа. но още не е писалъ та ако изволите Ваше Высокоблагородіе може дасе споразумѣте съ его Высокоблагородія ради това нужно мое дѣло сосъ което много ще мѣ спомогнете и така остаемъ благонадежденъ добраго вашего извѣстія и спомоществованія.

въ Самоковъ
18., августа, 1857.,

Вашего Высокоблагородія
покорный слуга
Николай Карастояновичъ.

И и признателный Вашъ слуга Захарія Ек. Круша принося Ви искренный поздравъ моля Ви ся да наставите, принадлежно негово Словесіе за прошеніе то му, и да го удостоите одговоромъ скорымъ.

1326. — Исканіе се наставленіе какъ да се постѣпи съ печатницата.

Пак. 48.

Приято 8 Ноемвр. 1857.

Милостивый Господарь
Найденъ Геровичъ.

Ваше высокоблагородіе въ Узунѣво бехте показали на синами некой способъ а иніе мислихмѣ да пишемѣ прошеніе на нишавскіо Губеръ: а паки некои пріятели рекоха ни нищо не ще да ся ползуютѣ само ще си отворите работа за да харчите пари, и ніе пакъ сега немаме нищо да печатаме ради това оставихмѣ да прочекаме ошѣ малко времѣ дано пойдѣ некой нашъ согражданинъ за Цариградъ та ако е некой достоинъ да предстои за тая наша работа ще мѣ заплатимѣ трудатъ, и паки просимѣ наставленіе отъ Ваше высокоблагородіе да ни докажете съ едно ваше многопочитаемо ни писмо чрезъ приносящаго Г: Атанасакія Д. Зографски, остаемѣ благонадеждни добраго вашего наставленія

въ Самокофъ
5., ноемвріа, 1857.,

Покорный слуга
Николай Карастояновъ.

126. КАРЛОВСКИ МЮДЮРИНЪ.

1327. — Карлово става каймакамлъкъ. Молба за посрѣдство да се назначи Мехмедъ за каймакамъ.

Пак. 50.

Приято 17 Марта 1874. Отгов. 18 Марта

Къмъ Негово Благородіе Русскаго Императорскаго В. Консула Господина Н. Герова.

Въ Пловдивъ.

Ваше Благородіе,

Увѣренъ на Вашето пріятелство, кое-то сте показали къмъ меня зимахъ дерзостъ-гж днесъ да Ви помоля за слѣдующъ-тж работж.

Отвѣчера ся разнесе тука слухъ че като ся рѣшило отъ В. . . . Правителство да ся възведе градъ-тъ ни на Каймаканлъкъ былъ ся назначилъ за Каймаканинъ

Казанлъжшкыятъ. Това извѣстіе мя наскърби толкова повече като отъ доволно врѣмя съмъ былъ изпълнявалъ длѣжностъ-тж си въ каквато службж съмъ занимавалъ съ най-големж точностъ и усердіе и слѣдователно имамъ всичкото право, да ся надѣвамъ за възпроизводжаніе на по-големж службж. Още и при прибываніе то ми тука въ Карлово като съмъ былъ точенъ изпълнителъ на длѣжности-ты си ласкажъ ся да вѣрвамъ че и населеніе-то е напълно задоволено отъ меня.

При тыя когато ми ся представлява случай да ся възнаградж за слугуваніе-то си азъ къмъ Васъ ся отправямъ да ми спомогните съ Вашето съдѣйствіе за да не испуснж тоя случай и вѣрвамъ че като пріемите да подѣйствувате безъ друго ще ми завршите таж добринж. Азъ тогава щж Вы бждж за всегда признателенъ и щж Вы познавамъ за благодарителъ. Ваше-то добро разположеніе къмъ меня ми дава пълнж-тж надеждж, че прѣзъ Ваше-то пристояваніе щж сполучж желаніе то си.

Пріимете увѣреніята въ искренны-ты ми къмъ Васъ пріятелскы чювства.

16 Марта 1874
Карлово.

Вашъ Пріятель
Карловскый Мюдюринъ
Мехмедъ.

127. ГЕОРГИ Д. КАРЛОВСКИ.

1328. — Церковна статистика приета. Искать се свѣдѣнія за данъцитѣ, които зима владиката.

Коп. кн. 1.

Цариградъ 15 Марта 1857.

Господине Георгый Д. Карловскый!

Въ Тулчж.

Писмо-то Ви отъ 11 Февруария прияхъ тыя дни тука въ Цариградъ, заедно съ отвѣты-ты на оныя въпросы, които Ви бяхъ далъ за церковнж-тж статистикж. Благодарж Ви отъ все срьдце за дѣто сте прѣдстояли да ся напишжтъ тия отвѣти, и щж Ви ся помолж да ми поясните нѣкои работы, а именно за данъци-ты что зима владыка-та, какъ ся наричять, като: владычнина, вула и прочая, и за кое по имя колко зима. Ако е възможно, напишете ми по имя оныя села, въ които има училища, и имена-та на учители-ты; така и въ кои села по имя има церкви. За всичко това щж Ви бждж твърдѣ благодаренъ.

Писма-та си до мене може да прашате чрѣзъ Г-на Евлогья Георгиева: той ще знае дѣ ся намирамъ та ще ми гы праша направо. Азъ трѣбва да ся помажъ въ Цариградъ, ако не повече, а то поне до двѣ недѣли.

Поздравявамъ Вы и остаямъ

Вашъ доброжелатель
Н. Геровъ.

1329. — Положението на училището. Търси се по-вреденъ учитель. Владика за пари попи всѣкакви.

Пак. 50.

Гда. Найдене Геровъ. Въ гратъ Пловдивъ.

Тулча априлий 29 1858.

Съ перво питаме за вашето благополучно здравие и долголетствие.

Тука у нашиатъ гратъ като сми лишени отъ учителъ, сосъ повисоки науки. днесъ щото имами учительтъ и потъ-мое настоятелство, въ които училище има до 25 момчета и 6- момичета които сасъ плащани по -300 гроша въ годината са зима заплата които отъ тази заплата плащамъ на учительтъ за година гр. 4600 и други прочии иждивенията.

Сига като да би да сполучимъ учитель сасъ наука перво сасъ Славянобжлгарски и гречески и така можать да са сабирать да 80- учиницы, аза таковъ учитель можимъ да платимъ до 10000 гр. въ годината.

Притова ви молимъ Господството можи да знаятъ отъ вашити ученицы некои момакъ добронаравенъ и съ добро воспитание, икато сполучити таково учитель пишети ми съ перво чи да пишими писмо отъ опществото Българско да доиди.

Тука нашиятъ Владика като са варна зимаска отъ Силистра и колкото динчики или кучери на Смаилски руски попови упои много такива попови сасъ заплаца отъ 100— до 200 карбовни, и така достигна по двоица и троица да упои изведнашъ, наконѣтъ не си пристанови да си следува злоупотреблениата си; каквото и на прѣтъ. притомъ остаю Вашъ

Доброжелатель
Георги Д: Карловски

128. Н. Х. КАСАПСКИ.

1330. — Добре Чинтуловъ въ Сливенъ. Иска учебници.
Покани за изпитанието. Иванъ Шоповъ за Москва.

Пак. 51.

30-о Юня 1850 г.

Любезный Найдене

По случай ти пишж: разбрахме заедно съ Ботя П. Добря Чинтоловъ. Той ни извѣстѣва за благо полученото си стигнуваніе въ отечеството, Сливенъ, и че останалъ тамъ учитель. Пише ни да го снабдимъ, помежду други книги, съ Аритметики Христодула Костовича 20, съ Фотиновытъ Землеописанія 20 и пр. Мы, въ село, такыва книги нѣмаме за проданъ, та ако имате отъ нихъ болъ въ вашето, проводете ги или мене, та да ся испратятъ отъ тука, че пжтници почти има, кога потрѣси челякъ. за въ Сливенъ, или му ги испрати ты. И за двѣтъ случки, извѣсти мя, и ако можешъ нейдѣ намѣри, купи за неговъ счетъ, че ты честомъ какъто слушамъ, ходишь на горѣ-на-долу та пжтувашъ. — Азъ ти проводихъ призовка да додешъ за Испытаніята Общи, съ Г. Антона, живопис., обаче нѣма ты; тжйже възчаквахме и от. Атанасія — и него нѣма; слушамъ, че той подирь една недѣля, че произвожда испытанія въ тѣхното училище. Намъ додохж на наши-тѣ От. Авверкія и Г. Калистъ Амамджіевъ., нѣ бръзахж, та не можахж да останатъ до край, вчера ги испратихме. Мене ми пише Иванчо Шоповъ, и между друго, поздравява тя сѣкой пжтъ. Сега истрѣсвамъ изведнаждъ сичкитѣ му поздравленія. Той трѣгналъ за Москва 11-и на истекающій и отъ онзе градъ, може да быде и за Парижъ, да слѣдва тамъ цѣлительството. За други новини нѣма да ти пишж, тѣ ся извѣстни сѣкому, който само желае да ги научава: стига само да си преклони ушытъ къмъ мльвата, която може да ся бори отъ къмъ бръзината, чинимися, съ най способнытъ тѣла, дѣто бръзо разпростравяватъ каквинытъ си. Благодарность на таж мльва, поздравявамъ тя съ Учителското сѣдалище, което щѣлъ си заемишь въ непродължително време, въ Пловдіовъ. Дай Боже да начне и тамъ да ся преподава Българската рѣчь, и да ся укорени въ плоть и кръвь, и отпослѣ да бжде единъ духъ и единъ разумъ въ тойзи нѣкогажъ Българскій градъ. Бръзамъ-отивамъ на Испытаніето.

Вашъ пріятель
Н. Х. Касапскій.

Н. Н. Чакамъ отвѣтъ отъ тебѣ, както за книгитѣ, що ти бѣлежж, така и да поздравите Д. Чинтоловъ съ „Негово словесіе“ и азъ още не съмъ го поздравилъ, защо чакамъ дано му испратиме книгытъ що желае; и тебе тя моляж, пиши му ако обычашъ, та да испратимъ писмата изедно, ако въ ваше село съобщеніето е рѣдко. — Тжйже поздравлява и извѣстѣва Д. Ч. за Учител. и Отц. Атанасія. Ако ти падни случка — извѣсти го, и го поздрави и отъ моя страна.

Сжщій.

1331. — Честитяване Герову учителство въ Пловдивъ. Нека народна дума да се чуе въ Пловдивъ. Изпращатъ се искани книги.

Пак. 51.

Отговор. 29 Окт. 1850.

Калоферъ 16-о Октоврія 1850 г.

Любезный Найдене!

Съ удоволствие получиохъ писмото ти отъ 7-о Септемврія, и разумѣхъ щото ми пишише.

Азъ тя поздравихъ още по мѣсець августа, въ предполагамото тогава постъпване за учитель въ Пловдіовъ, и отъ послѣ ся научихъ за дѣйствителнѣжъ ти по това зване службѣ; нѣ ты виждася като да ся не благодаришь отъ предварително, предчувственно честитяване, което бѣше отъ пълнотѣж на сърдцето ми. Писмото ми да е изгубено, което яко неможе да ся предполага като ся бѣ испратило по вашенцы — Копривченцы, на които вѣрно ся увѣрявамъ заради редовнѣжъ имъ исправность, и които ми ся обрѣкохъ да ти го даджъ непременно. И така отъ двѣтѣ причины, като ся предположе, и вѣроятно, подыръята, идя пакъ да изъвя радостѣжъ си голѣмъ за начнатото учреждаване и почнаваніето на преподаваніето на Българското училище. Честитя ти учителствованіе въ Пловдіовъ, желяжъ ти лекы години, до дълбокъ Матусалскъ старость, увѣнчанни съ сякавы умственны за Юный Вертоградъ сладкы плодове, каквото Отчественната, не чужда, нѣ роднинска за Пловдіовъ думамъ Отчественна дума, слабо, може да бжде, укоренена въ Пловдіовъ отъ естеството, да ся привіе и научно испървомъ въ любезнытѣ питомцы, по семъ това и изобщо помежду вситѣ жители, каквото, щото е и естествено, да имъ стане въ плѣть и кръвь; — и нека ниспосылава Всевышній Духатъ на Разуматъ, Духатъ на Премждростьта, каквото съ едны уста, съ едно сърдце да бжджъ жителѣ за прочното на градатъ благоденствие и за истинното челоуѣколюбиво Просвѣщеніе. — Богословіето До-гмат. забавихъ да ти го пратя, че, като, бѣхъ улисанъ наредихъ ученикѣтъ нашъ Станча Брадиновъ да ся ползувашъ до нейдѣ отъ преводнытѣ уроцы на Янкола Димитровъ, ученикатъ въ тамошното Общо Училище. За сега ти проваждамъ книгѣжъ на време, което поставяшь за срокъ, като си разумѣлъ нуждѣжъ на училището отъ ржководството. Имахъ друго — на Черткова, обаче не знажъ кадѣ ся загуби, — та щжхъ да ти проводя едното ржководство да ся ползувашъ въ преподаваніето. — Въ свършване на августа, починалъ, къмъ нашъ общъ скръбъ, Вселюбезный и незабвенный нашъ Вуйчо баща, Стефанъ М. Тошковъ. Скрѣбъта ни е голѣма и нейсгладима, обаче Благоу Провиденіе да дава утѣшеніе, на което единственно ся надѣеме и уповаваме.

Никола Касапский.

Молиме поздравете Г. г. братія Гешовци, Аѳанасія В. Чалики, Янка Кучояшова.—

1332. — Искатъ се училищни статистически свѣдѣнія.

Пак. 51.

Калофаръ 17-о Септемвр. 1851 г.

Любезный Пріятелю Найдене Геровъ!

Утрудихъ Вы по Г. К. Василіовъ съ предложеніето ми: за „училищата (колко и пр.“ нѣ видя да нѣмате за това нѣщо праздно время да поотдѣлите, за щото, като получиохъ отъ Г. К. Василіовъ отговоръ писмененъ за щото го бѣхъ позадлѣжилъ, за това нищо не смышлява, пакъ то не чака отлаганія, като и безъ това доста ся убави. Ако докле да истинствува предчувствіето ми, то молиме, ако бы да е тамъ Г. Атанасаки Чалыкы моляжъ, той да напише отвѣтытѣ, или негова Милость Г. Стоянчо цѣлительтъ (Докторѣтъ), съ когото макаръ лично не сме получили честь и удоволствие да ся спознаеме, нѣ весма ся моляжъ, да нѣма нѣщо за предыруване.

Презадлѣженъ оставамъ
Никола Касапский.

Благодарѣж за поздравленіето Ви по нашенцытѣ, за стараніето за дрехѣтѣ ми. — Молиж да ми отпиши рѣшително Г. К. Василиевъ, за дрехѣтѣ предполагамъ (това израженіе никакъ не е точно, че нѣмамъ положително извѣстіе приело ли осъществляваніе, щото наричамъ азъ дрехѣ). Да отиди К. Василиевъ да види съ очытѣ си, и ако бы да не е започнѣтъ до сега шѣжвѣтъ, то понѣ да ся плати вѣщевото негли взето.

1333. — Исканитѣ бѣлѣжки по антропологията се разкжсали.

Пак. 51.

Калофаръ 6-о Ноемврія 1851 г.

Любезный Найдене!

Послѣднитѣ ти две писма получихъ; въ подырънѣто пишешъ ми, между друго-да ти пратя запискы отъ Антропологиѣж; азъ имахъ подобны запискы (отъ Анато, мія, обаче, тѣи, като бѣхъ превождани отъ по ветхо изданіе, сетнѣ, като ги испра-вяхъ значително отъ новото, съвършенно ся исподръскаха, уваляхъ и може да ся сж испогубили. По тѣя причины не сторихъ трудъ до сега да ся растрѣся да видя можж ли щж ги събра наедна, на рядъ. Поржчахъ прочее на нашенцы по онжзъ недѣля да ти кажѣтъ за това, нѣ, по възвръщеніето имъ, казахъ ми, че тя видѣли на шпиціерницѣтѣ г. Стоянчова, и не сж разговорили, като минували по край тебе. — Поржчахъ на книговезачатъ, Димитрія, да каже на нашатъ ученикъ Костадина Х. Тошковичъ, да отиди при терзіятъ да ми прибере ветхый пратенъ за мѣркж сюртюкъ; стори трудъ, като го видишь, да го намыслишь и пратешъ да го вземе. Да рѣче, че го праща Г. Д. Гешовъ да го прибере; безъ друго, молиж, да го на-клонишь, таче да го прати по нѣкой нашенецъ.

За предстоящото Ви посѣщеніе съ дружинѣ: *Soyez le bien venu.*

Вашъ Н. Д. Касапский

Незабравяй и предложеніето ми за училищата. Поздравленіе ти пише Г. И. Шоповъ отъ Прагъ.

1334. Ив. х. Шоповъ и Геровъ. Свѣдѣнія за х. Найдена книгопродавца. Новъ владика въ Враца.

Пак. 51.

Калофаръ 20-о Януарія 1853 г.

Любезный ми Найдене!

Дѣто Ви бѣхъ забѣлѣжилъ заради що-камъ Васъ ни пишеше И. х. Шоповъ, намѣрихъ писмото му и преписвамъ думы-тѣ му: „Г. Герову особо пратихъ книги, да прати въ рылскій монастырь 40 и по манастире, по калугере, и попове, да гледа да распрѣсне повече то, и послѣ дѣ толко може, нѣ само скоро“. — Видя, че бо-туши-тѣ не сте взели ёще, заради това провождамъ единъ полуимперіалъ⁽¹⁾ да ся посрѣщне колко то ви сѣмъ длѣженъ, като ми пресмѣтне те колко сж гроша. — Явете ми, като попытате и П. И. Гешовцы, за Хаджи Найдена И. Т. Книгопродавца, що стана, като бѣше въ Бѣлѣградъ, излезе ли отъ тамъ, дѣ е? Слушатся лошы за него извѣстія (дяволу крошумъ въ уши тѣ)! Писахъ Гг. Гешовымъ, нѣ видися отъ много то имъ хлопоты, не ся научихъ удовлетворително отъ нихъ. Даклѣ попытай ги, и ми по подателя на писмо то ми отпишете обстоятелно.

Н. Касапский.

Пишете ми за новый Владыкж (ако истинствува, отъ Търново) що е пратенъ въ Вратѣж. Трѣбва да е Епископъ. — Вчера стана едно бракосъчетаніе, по вѣнча-ніе-то четж-тѣ, младоженицѣ-тѣ си отиде у тѣхъ си, и булка-та у тѣхъ си, като ишле съ свирни-тѣ. Послѣ продължително доста недоразумѣніе, особливо помежду свадбаре-тѣ, за станало-то, отвели булкж-тѣ при мжжа-й (презъ день-тѣ). —

(¹) По Антона почтаджія, че нѣмаше отъ напредъ и другы да отидятъ за въ града. С.

1335. — Честитяване Герову консулска служба.

Пак. 51.

Приято 1 Августа 1857. Отгов. 19 Септ.

Вселибезный ми Господине Найдене Геровъ !

Свищовъ, 9-о Юлія 1857 г.

Презъ вѣстникъ-тъ ся извѣстихме, че сте ся опредѣлили консулъ въ Пловдивъ, Прочее Вы поздравляваме съ това мѣсто служебно желаючи ви всякакви успѣхи, на поприще-то дипломатическо и преднины къмъ пръвы-тъ степени (классове, чинове, высокоблагородія, превосходительства высок. и пр. и пр.). По семь, по поздравленіе пріатели-тъ.

На брьзо.

Вашъ Н. Хр. Касапскій.

1336. — Благодарително за поздравление. Н. Касапски на служба въ Свищовъ.

Коп. кн. 3. 53.

Г-ну Н. Касапскому, въ Свищовъ.

Узунджова 19 Сентября 1857.

Господине Никола !

Ваше-то поздравително писмо отъ 9 Юлія прияхъ на 1 Августа. Забавихся да Вы поблагодарѣхъ за честитяваніе-то, зачто-то не ми ся случи да найдѣхъ нѣкого да спохожда за Свищовъ отъ Пловдивъ. Сега Ви пишѣхъ тука съ надѣждѣхъ че щѣхъ найдѣхъ Свищовци на панаира да Ви испратѣхъ писмо-то. Взаимно и азъ Ви желаю успѣхъ и добры плодове на ново-то мѣсто на службѣ-тъ Ви. Свищовци-ти сѣхъ ученолюбивы, та като ся вѣдвори сговоръ между нихъ, тамъ може да станѣхъ добры работы.

Поздравѣте, моляхъ Ви, отъ мене пріатели-ты.

Желахъ Вы да сте здрави и честити и остоямъ

Вашъ

Н. Геровъ.

1337. — Филологически разпри и правописни прѣобразованія.

Пак. 51.

Приято 15 Окт. 1857.

Свищовъ, 8-о Октомврія, 1857.

Господине Н. Геровъ !

Ваше-то честно получилъхъ (отъ 19-о Юлія), и бѣхъ ималъ благодареніе за нѣкои новины да ми явите, най повече отъ Пловдивъ; благодаримъ Вы за поздравленія та. Като виждамъ отъ писмо-то ви, че знаете цѣль-тъ кождо дыриме, то Ви ѣхъ не изяснявамъ сега, ами Ви забѣлѣжвамъ, че нѣкои искѣхъ да оскръцѣхъ языкъ-тъ нашъ и го оголяхъ: безъ ъ, ъ, ы, і, и изоставяхъ наши-тъ думы Старо-Български. Дакле съ това опростява языкъ-тъ, губи му ся думопроизводство-то и коренно-словъ-тъ. Като прѣва писменность е наша-та, която е запечатлѣна съ тѣзи сродны намъ свойства, то бы было неблагоразумно да отхвърлимъ притяжанія-та ветхи на языка-тъ си, и да започнемъ отъ ново, като языкъ-тъ ни е стоялъ толкозъ столѣтія въ дълбож дрямж. Като сте поборникъ на отечественно-то Слово въ велелѣпотѣ-тъ му, то ви являвамъ да бы ся подвизали въ случай на събличаніе то языка ни. За другы-тъ новины и подробности на быта-тъ Свищовскіи, щете научите отъ подателя, вамъ познатаго

Вашъ

Н. Касапскій.

П. П. Молиме, поздравленія на спознайници ты и на Г. Стоянча, Цѣлителя.

1338. — Касапски желае да се запознае съ отца Хрисанта.
Прѣпоръчватъ се книги за ученици.

Пак. 51.

Ваше Преподобіе Г. Г. Хрисанта,
Здравствуй.

Писмото ми нѣ за друго, но само да ви поздравѣж, и обявѣж какъ съмъ живо и здраво до тоя чясъ, и молимъ Бога за ваше здравіе.

И още ви поздравлявамъ отъ страната на Г. Николая Х. Касапски и ви обявлявамъ, какъ онъ твърдѣ искренно жали да ся познакомити, не само писменно, но и даже лично, отъ тоя чясъ. Ако и да не сте были дружески извѣстни спорѣди времето. И при томъ Ви молимъ отъ страната на Г. Н. Х. Касап. да ны испратити 40 лах. Деветюю, и да си приемите парыти отъ Г. Костади х. Герува, отъ Филибе.

И ако бы да жялите да приемите книги за преподаване; както, кратка Св. Історія и кр. Катихисисъ Филар. Москов. приведенъ, отъ русски на блъгарски отъ Г. Н. Х. К. и цѣната имъ 2 гр. на Іст. и 8 гр. на Кат.

И още ви поздравлявамъ отъ моя страна и ви молимъ да поз. Г. Кирила Х. Симеонова, и друго; ако бы да има нѣгдѣ мѣсто за уч. каквото за мене, да ми отъ пишете; а ако ли нѣма, то пакъ да ми отпишете, та да ся не надѣж. И така.

Калоферъ
1853. Августъ
27

Оставамъ, съ надеждж на вашъ
искренни отвѣтъ, вашъ пріятель
Стефанъ П. Курдовъ
отъ Чирпанъ.

Къмъ исты-тѣ. Деветюю таково, щѣ употребява войска-та и ся за неж тачѣ, цѣна та му опредѣлена была 68 пар. Дакле щете гледате, както както да вземите рѣчено-то число 40 лакты за насъ, пар. стойността ще получите, както ся рѣче, отъ г. Константина Герова, братъ на г. Найдена бывшаго въ Пловдивъ учителя и презъ него щете го допратите, а той тука. Молиме на брьзо да вземете деветюю, че препиратъ. Като сте имали тѣсна связь, и даже единый отъ Васъ былъ ученикъ на възлюбленнѣйшаго, покойнаго, От. Атанасія уч. Чолякова познайника и съдругаря нашего еще отъ Одессж, та ми е весма пріятно, за сега писменно да имаме познайничество. И като испълните поржченіе-то ми.

Премного щете задлъжите отсега
Вашего искреннаго
Никола х. Касапс.

1339. — Касапски боленъ въ монастиръ. Исканіе си паритѣ
отъ свещовци.

Пак. 51.

Пловдивъ, 17 Февруар. 1860.

Господаре братѣ Н. А. Каракашеви!
Въ Свищовъ.

Приключявамъ Ви отворено писмо отъ Г-на Н. Касапский, който Ви пише да му проводите малко пары. Негова милость е тука на единъ монастырь и сега е добръ, нѣ има нуждж за пары, та и азъ Ви ся моля за него да сторите добро да му проводите по-скоро, колкото Ви пише. Може да ги проводите или право за тука до Г-ре Бр. Гешовы или въ Карлово до Г-на Никола Т. Пулевъ, само дано да стане по-скоро.

Примѣте увѣреніе за истинный ми за Васъ почетъ.

Н. Геровъ.

129. ДИМИТЪРЪ КЕРЕКОВЪ.

1340. Дим. Керекѡвъ наклеветенъ отъ уніятитѣ. Неговата утѣха. Молба до славѣнофилитѣ. Иска да стане руски чиновникъ.

Пак. 51.

Приято 8. Ноемвр. 1862. Отгов. 21 Ноемвр.

1862. Ноемв. 6. Дрянополъ.

Милостивый Господарю Найдень Геровъ!

Слѣдъ това умолявамъ Вы да обърнете вниманіе-то си върху личность-тж ми.

Азъ съмъ едно бѣдно и нещастно славянче (българче), сестринъ сынъ на покойный Любенъ Шушуловъ, предаденъ отъ уніаты-ты кѣту единъ участникъ въ Габровско-то приключеніе страдахъ много, нъ слѣдъ най строго-то испитаніе показаса невинность-тж ми предъ Мехмедъ Паша. И наистина, въ часатъ на своите си страданія утѣшавахъ ся съ мысль-тж, че страдая въ имято на българскж-тж народность, това символическо за сѣки българинъ Слово!

И така, слѣдъ връщаніе-то на Г-на Шишкина отъ свѣта горж, азъ побжрзахъ та му разказахъ сичко що сж случи съ мене, той кѣту благороденъ Русецъ съжалима и ми каза да ся паза кѣту притуря: на Васъ смотрють, какъ на рускаго воспитанника. Съвѣтова мя та подадохъ прошеніе до общество-то на славянофилы-ты, въ кое гы моля ако е възможно да мя премѣстятъ отъ Семинарія-та въ нѣкое свѣтско завѣденіе.

Нъ сега кѣту чувствувамъ голема бѣдность и кѣту немамъ средства за да дочекрамъ разрѣшеніе-то на мое-то прошеніе; то пріймамъ смѣлость да Вы помоля и да Вы попитамъ, да ли не е възможно да мя рекомандовате предъ Г-на Шишкина, кѣту единъ Вашъ добаръ познайникъ и да го попросите да мя приеме въ своята си канцелярія. кѣту писаръ? Видите прочее, че една-та благосклонна Ваша рекомандація, едно-то Ваше добро мнѣніе заради мене предъ Г-на Шишкина, ще мя отжрватъ отъ бѣдность-тж и ще мя введатъ въ пжтжтъ на благополучіе-то.

Увѣренъ съмъ, че Вый ще бждите снисходителни и ще ми съчувствуете въ бѣдствія-та, также ще бждете благосклони къмъ горешо-то желаніе на бѣдно-то славянче (българче).

Имамъ честь да бжда

Вашъ покорный
Димитрій Керекѡвъ.

1341. — Доротей напуща тайно Едрене. Скришнитѣ му сношенія съ уніятитѣ. Писмо отъ Апостолическия намѣстникъ въ Цариградъ. Нощни свиданія съ Френския консулъ. Доротей въ Цариградъ.

Пак. 51.

Едрене 1862 Ноемвр. 29.

Господ. Геровъ!

Тайнственно-то отхожденіе, на негово Преосвѣщенство Г-на Доротея въ Цариградъ, побуждава мя днесъ да Ви пиша, кѣту съмъ увѣренъ, че съ благосклонность ще прочетете писамце-то ми.

Може да Вые извѣстно, че сичко-то пребываніе на Г-на Доротея въ Едрене, не бѣше друго нищо, освѣнь гдѣ-то имаше съкретны сношенія съ уніаты-ты, нъ тый неговы сношенія хванаха да прійматъ поголема важность, отъ кѣту получи съ попрѣдидишж-тж пощж (на 13 текущ.) едно пространно писмо, отъ Г-на Брионони Апостолическій намѣстникъ въ Цари-градъ.

Слѣдъ кѣту получи това писмо, негово Прѣосвѣщенство хвана да има среднощны свиданія съ французскій консулъ, а терджиманинатъ Г-нъ Подхаевскій, не само че му ходеше често, нъ казватъ че и той заедно утишелъ въ Цари-градъ.

И тжй слѣдъ тый среднощны свиданія съ французскій консулъ, кѣту чухме: че вторникъ 2 ч. презъ нощь-та, негово Преосвѣщенство Г-нъ Доротей трыгналъ

за Цари-градъ, сички остаха въ недоумѣніе! и азъ кѣту единъ очевидецъ длѣжность имяхъ да Ви опиша това събытіе, а тайно-то отхожданіе на Отца Доротея оставамъ на Ваше разсѣжденіе.

Спорѣдъ телеграфатъ, что удари негово Преосвѣщенство изъ Цари-градъ до Г-жа Ланб-рно, замѣчава какъ благополучно пристигналъ въ Цари-градъ, и стѣпилъ му кракъ-тъ на давно желаемо-то мѣсто . . .

Съ благодареніе пріехъ писамце-то Ви чрезъ Г-на Шишкина, нѣ Вамъ е извѣстно, че господство му ся опредѣли за въ Бѣль-градъ, слѣдователно Вые ше мя задѣлжите, ако ме рекомандовате до бѣдѣщій Русскій консолъ Г-на Золотарѣва.

Надѣвамъ ся, че сичко що Вы писахъ за Г-на Доротея ше го дѣржите въ тайно.

Вашъ искренный покорный
Димитрій Керековъ.

1342. — Доротей и Хрисандъ напуснали уніята. Отчаяніе-то на уніятитѣ и на Рафаила. Уніята се намира въ упадѣкъ.

Пак. 51.

1862. Декенв. 11. Едрене.

Господ. Геровъ!

Кѣту съмъ ся извѣстилъ отъ вѣренъ источникъ, за отстѣпваніе-то на Г-на Доротея, така и на Г-на Хрисанда отъ уніѣ-тѣ, то спѣша да Ви извѣста писменно, кѣту съмъ увѣренъ, че Вые ше любопытствувае да познаете, кѣкво дѣйствіе произведе тая новина на тукашните уніѣты.

Уніѣтите Едренски кѣту ся извѣстиха чрезъ телеграфатъ, за остѣпваніе-то на Г-на Доротея, така и на Г-на Хрисанда, паднаха въ съвершенно отчаяніе и непостоянство. Горещія защитникъ на уніѣ-тѣ попъ Рафаилъ, кѣту видѣ тая опасность, побѣрѣ да събере съборъ, нѣ спорѣдъ обыкновеніе-то, неговите думы кѣту непроизведоха никѣкво дѣйствіе на събраніе-то, той ся принуди самъ да падне въ отчаяніе.

И тѣѣ, днесъ уніѣта ся намира въ съвершенъ упадокъ. Главните нейны защитници ся намиратъ въ мѣждуособна война, а простія народъ кѣту нема никѣква увѣренность и уваженія кѣмъ тѣхъ, отъ день на день отстѣпва отъ уніѣта и ся присѣдинява кѣмъ православіе-то.

Не съмъ пріелъ никѣкво сношеніе съ Г-на Золотарева по причина, че немамъ отъ Васъ рекомандація.

Вашъ покорный
Димитрій Керековъ.

130. СЕМЕЙСТВО КЕСЯКОВИ.

1343. — Костадинъ Кесяковъ ше може да се намѣсти на учение въ Росія.

Коп кн. 1.

С. Петербургъ 6 Августа 1856.

Почтенѣйшій Господине Искро!

Работы-ты ми не ми допушѣтъ да ви пишѣмъ на длѣго, та бѣрѣзамъ само да ви обадѣ, какво ваше-то желаніе за Костакыя, което ми явихте чрѣзъ брата ми Костадина, ше може да ся исплѣни; нѣ трѣбва да потрѣпите доклѣ си дойдѣ. Ако е животь и здравіе, азъ трѣбва да излѣзѣмъ оттука прѣзъ Септември. До това врѣмя тая дума да остане помежду ны, а Костакый нека учи хубавичко нашій языкъ.

Добро видѣніе!

Вашъ
Найдень Геровъ.

1344. — Костадинъ Кесяковъ въ Цариградъ. Какво да направи баша му за да се намѣсти той на учение.

Коп. кн. 1.

Г-ну И. И. Кесякову, въ Пловдивъ.

Цариградъ 30 Априлия 1857.

Господине Искро!

Тука може да ся нагласи работа-та, за да ся прати сынъ Ви Костакый да ся доучи. Нъ за да стане това, трѣбва Вые оттамъ да напишете едно прошение за посланика да прѣдстои да го испрати. Въ прошение-то да кажете, че щете му теглите харчя по пѣтъ, доклѣ иде до мѣсто и да обречете да давате на Костакый по нѣчто отъ 1500 до 2000 грош. на годинж. А на Костакый особно да пратите едно свидѣтелство, какво съ Вашѣж волѣж отхожда да ся учи. Работа-та можяше да ся нагласи и безъ да пишете или да давате нѣчто; нъ нѣкой е подказалъ, че той ужъ безъ Вашѣж волѣж е дошълъ тука, а безъ волѣж отъ башѣж му не го прибиратъ, та за да ся покаже, че и Вашя милость искате да го изучите, трѣбва не само да напишете чтото Ви казвамъ по-горѣ, а и съ пары да помогнете нѣчто. Трѣбва още да знаете, че Костакый иска да ся учи въ воинско училище. Той самъ ще Ви пише по-надлъго, а азъ брѣзамъ сега, зачтото утрѣ съмъ пѣтникъ за Одессѣж, отдѣто трѣбва да ся връж до 10 дни.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1345. — Помощь отъ славѣнофилитѣ за българскитѣ училища. Даскаловъ залѣга за Търново. Славѣнофилитѣ ще подържатъ 12 българчета. Прѣпорѣка за Петка Каравеловъ. Положението на К. Кесяковъ.

Пак. 51.

1859. 1. Юня. Москва

Господине Найдене Геровъ.

Бесъ случай не щяхъ да Ви пиша, за да не Вы беспокоя, а сега считамъ за дължность да ви напиша.

Когато бѣхте тука хоротилисте на Его превосходительство Г. Бахмѣтева и Г. Погодина както и на други за централно училище, за което имъ прѣдлагахте да отворатъ въ Филибе. Прѣди неколко си врѣмя Славянофил. . . . . събраха пари, (както всяка година) отъ които тая година остоятъ 3000. Р. С. и които ще употребятъ въ полза на Български-тѣ училища и церкви, но отъ това малка полза, за чтото ще ги употребатъ въ помощъ на сички-тѣ училища по 100 и по 50 Р. С. на всякое.

Тукашни-тѣ блжгарчета отъ Търново (Даскаловъ и . . . . .) стараятся да ги обѣдять зада помогнатъ едно училище толкова, и имъ доказватъ какъ въ противномъ случай ничто нѣма да направатъ, но вмѣсто съ това, (и което намъ не понася и за което именно Ви пиша) стараятся да ги обѣдять да ги прататъ въ Търново, и за това писаха въ Търновски-тѣ чорбаджи за да пратятъ едно общо писмо съ потписите си и съ Владикова-та подпись зада просятъ Г. Бахмѣтева, както и други-тѣ Славяноф. . . . да имъ прашатъ помощъ по 3000 Р. С. на година-та и която помощъ да сж продължава 5 години; а послѣ тыя ще сж въ состояніе да си сдержаватъ училище-то. Отъ когато писаха отъ тука Г. Даск. и . . . . . има мѣсяцъ; за това предупреждавамъ вы и ако малко кжсно, но отъ това нѣма ничто.

Още тука е назначено да сж воспитоватъ на Славяноф. счетъ 12 блжгарчета. Сега за сега има само 5. 4 отъ Македонія и 1 отъ Фракія. За това Вия напишете Г. Бахмѣтеву за да пратите и отъ наши-тѣ странъ. за чтото Г. Рачински отъ своите любимци Кукушане не може да сж насите. а сега въ началъ дайте молавы сж на Петка едно писмо до негово Прѣвосход. Бахмѣтева за да го приеме на счетъ тѣхны, азъ пиша прямо на баща си да го пратятъ както и на баща му които ще Вы кажатъ, а той дури да сж поместе ще го имамъ у себе си.

Мола Ви сж да го пратите по скоро както да кажете и на Баща ми да ма прати, (ако до сега да ми нее пратилъ) до 100 Р. С. зашто-то отъ борчъ не можи да си отвора очите да ямъ черенъ хлѣбъ разболяхся тѣмъ больше като сега имамъ и Экзаминъ. Отъ лане на насамъ имамъ 100 Р. С. борчъ и никакъ неможа да ги исплата, заштото отъ 25. които получавамъ трѣбва и на учитель да плащамъ, а ако да постѣпа въ универза форма знаете колко трѣбва и за това ако да ни ми прате боя са за да не идатъ да ги поискатъ отъ Благодѣтелатъ ми, което както на мене тѣй и до толкова и на тяхъ ми сж види да нее пріятно.

Остаямъ Ваш за всѣгда К. Кесяковъ.

Извинетъ ма мола вы сж колкото то за писмо то толкова за выраженіе и правописаніе за чтото нѣмамъ врѣмя да переписа писмото. Предъ Экзаминъатъ знаете въ . . . какво состояніе сж намира человекъ и още повече заедно съ това да нѣмашъ и пари.

К. К.

1346. — Молба да се помогне въ работата на Т. Кесяковъ.
Отзивитъ на Игнатиева за Герова.

Пак. 51.

Пріято 18 Дек. 1874. Отгов. 3 Яни. 1875.

Кон/полъ, 12 Декабря 1874-й

Уважаемый Бае Найдене!

Прежде всего позвольте выразить Вамъ мою искреннюю благодарность за Вашу любезность ко мнѣ въ бытности моей въ Филиппополь, а за симъ сказать Вамъ, о сдѣланномъ здѣсь въ отношеній моего брата по извѣстному Вамъ дѣлу. Посоль принялъ мою словесную просьбу благосклонно и пожелалъ подать ему докладную записку, или прошеніе, копію съ котораго присемъ присылаю. Онъ обѣщался написать Вамъ и прошу Васъ не откажитесь сообщить мнѣ о резолюціи его, если это не составитъ для Васъ какой набудъ трудности. Г-нъ Игнатіевъ въ разговорѣ со мною нѣсколько разъ съ особеннымъ усиленнымъ удареньемъ отозвался о Васъ весьма хоршо и пріятно „онъ молодець, онъ очень умный и т. д. . . .“, спрашивалъ меня о приѣмѣ сдѣланномъ мнѣ Пашою и прочи. Передаю Вамъ это между прочимъ.

Письмо ваше къ Г. Иванову (?) Адрианополюскому консулу передалъ лично Г-ну Хитрово для отсылки въ Адрианополь.

Приѣхалъ я по желѣзной доргѣ въ Адрианополь очень поздно съ большою головою болью и проночевалъ въ ресторанѣ близъ станціи желѣзной дороги, вслѣдствія чего письмо осталось у меня.— Сегодня выѣзжаю на Одессу и прямо въ Питеръ. Порученіе ваше на счетъ книгъ не позабылъ. За симъ желаю Вамъ всякаго благополучія, жму вашу руку, весь Вашъ

К. Кесяковъ.

Р. S. Передайте, прошу, мои поклоны и благодарность вашей супругѣ. На Герча много здраве, а Ита цалувамъ.

На бая Чалжки съ кола чокъ селямъ; нека отваря пѣтя за млади-тѣ че врѣмя преминува. . . .

Пѣсня ваша „работилъ ми чуждъ юнакъ . . .“ Звучитъ въ ухахъ и до сихъ поръ. . . .

1347 — Руското правителство ще защищава дѣлата на Кесякови.

Пак. 51.

С. Петербургъ. 23-го Апрѣля 1875-го.

Уважаемый Бае Найдене,

Согласно вашего совѣта, переданнаго мнѣ братомъ моимъ, я просилъ Директора Азиатскаго Департамента, нынѣ также товарища министра Иностр. дѣлъ Г. Стремоухова о предписаніи Вамъ защищать права и интересъ моего брата передъ Турецкимъ правительствомъ по всѣмъ дѣламъ со дня кончины. Покойнаго отца моего, такъ какъ онъ съ того времени солидарно съ моими и составляютъ одно цѣ-

лое. — Черезъ три дня Г. Стремоуховъ лично сказалъ мнѣ, что не смотря на то, что принято за правило нашимъ правительствомъ не вмѣшиваться въ дѣла Турецкихъ подданныхъ, но относительно вашего брата предписано Послу въ Кон/ль предписать консулу въ Фил/лѣ принять подъ свою защиту и покровительство Россіи всѣ дѣла вашего брата со дня кончины вашего отца“. — Не знаю получили ли Вы вторично какую нибудь инструкцію по этому дѣлу, но во всякомъ случаѣ, прошу Васъ если возникнетъ какое нибудь дѣло между братомъ и Турецкимъ Правит. относитесь за полученіемъ болѣе положительныхъ указаній, какъ въ Констант/поль, прямо въ Департаментъ, если Вы въ чемъ нибудь съмнѣваетесь для энергическаго заступничества.

Порученіе ваше относительно книгъ своевременно исполнено и Вы вѣроятно теперь ихъ получили, только черезъ другую агентуру.

Будучи увѣренъ, что все что зависитъ отъ вашей доброй воли, будетъ Вами исполнено по отношенію защиты дѣлъ моего брата, желаю Вамъ всякаго добра и жму крѣпко вашу руку

Весь Вашъ.

К. Кесяковъ.

Р. S. На Герча много здраве; ему я думаю пора уже въ Россію, а по малки-тѣ офицерскіе еполеты въ подарокъ ще получи отъ меня, като бжде офицеръ.— Цѣлувамъ го.

1348. — Прѣпоржчва се нѣкое момче за благодарѣние.

Пак. 51.

Ваше Высокоблагородіе.

Милоста която са обещахте да давате на момчето за което Вы говорихъ въ църква въ недѣля. То є приносящіето на настоящіето ми, което иде да Вы принесе съ своите поклоне и признателности.

Благоизволете убо да му заповѣдате куга треба да са ѣжвява при В. Высокоблагородіе, за да Вы необезпокоява безъ време.

Съ приличното камъ Васъ почитанье остаямъ

5. Февруар. 1869
из Дома.

Приателъ Вы
Т. Искр. Кесяковъ

1349. — Т. Кесяковъ повиканъ отъ мютесарифина.

Пак. 51.

Ваше Высокоблагородіе

Г-нъ Н. Геровъ.

Сноши Мютесарифинатъ разговаржса съ Телеграфатъ сосъ Едреня и часть 3 на 4. доде бымбашытъ и ми дозволе безъ кефилъ, та си додохъ дома. Сага ма вика, че щялъ да ми сообщи Мютесарифинатъ незная що, преди да иде на дермен-дере. Отивамъ и ако нема нѣщо злощастье по-големо, право ще дода при Васъ да Ви го сообщя и да Вы изрази крайната ми благодарность. —

22. Августъ 1875.
отъ Дома.

Вашъ пр.
Т. Искр. Кесяковъ.

1350. — Молба да се избави отъ прѣдстоящия затворъ.

Пак. 51.

Г-нъ Н. Чалжки.

Имамъ приключена една жалба която написахъ съ поредъ покануванъето на приатели, но не счетохъ за нужно да ѣж дамъ, Само Вы ѣж испращамъ да направите Такриръ по сущи разумъ, ако го намирати благословно.

Брати умолявамъ та спешете да са избава отъ затворатъ че ще ми са пукне сърце то.

Поздравлявамъ та братскы

23. Майя 876.
изъ Конакатъ.

Т. Искр. Кесяковъ

1351. — Т. Кесяковъ въ затвора. Моли да се изпрати въ Цариградъ.

Пак. 51.

Ваше Высокоблагородіе Г-нъ Н. Геровъ.

Имахъ пжлна надѣжда че шехъ да можа лично да дода да Вы поздрава, но по зла честь моя не са удовлетвори надѣждата ми; Мола Ви са прочее, не забравяйте, че днесъ 21 день гдету стуя ограниченъ, и издѣйствувате телеграфическа заповѣдь щоту да врѣва въ Ц/градъ и да са расправи оная работа на траверсите, която нравственно и вещественно ма убива.

Приемете почитаньата на признателнии Вы

28. Майя. 876

Т. Искр. Кесяковъ

исъ Конакатъ.

131. РАДА ГУГОВА КИРКОВИЧЪ.

1352. — Отецъ Аверки Петровичъ заминалъ за Германия. Отецъ Ефими Русековъ ще учи българкитѣ въ Киевъ български езикъ.

Пак. 52.

Приято 28 Юн. 1862. Отгов. 6 Юл.

Дорогой Дяденька!

Поздравляю Васъ съ прошедшими праздниками, и желаю Вамъ всѣхъ благъ міра. Теперь милый Дядя я Васъ по прошу чтобы Вы мнѣ писали не черезъ Отца Авер: потому что онъ уѣхалъ въ Германію, а такъ прямо въ училищѣ Графини Левашовой. И такъ милый Дядя я Васъ прошу напишите мнѣ письмо потому что я къ Вамъ пишу а Вы мнѣ не отвѣчаете и по этому я могу подумать что Вы нездоровы, или сердитесь на меня за что нибудь, а можетъ быть и времени Вамъ не было. Потрудитесь освѣдомить о Вашемъ здоровье и кланяйтесь Тети Мамѣ Бабушкѣ Герчу и всѣмъ роднымъ. Я недавно писала къ Дядѣ Константину въ Москвѣ, и надѣюсь получить въ концѣ Мая отвѣтъ, такъ я, Вамъ напишу. Теперь милый Дядя остается намъ поговорить о томъ что мы прежде учились по Болгарски у Отца Аверкія, а теперь мнѣ кажется что будетъ насъ учить Отецъ Ефимій Русековъ, онъ насъ очень часто посѣщаетъ.

Остаюсь Любящая Васъ

Рада Гугова.

Если можно пришлите мнѣ денегъ, и если хотите имѣть портретъ. Кланяется Вамъ Парашкева Ш. Антонина Д. и Ивана Стаматови.

1353. — Бѣляевъ свѣршилъ наукитѣ си. Българкитѣ ще ходятъ въ гимназіята, а ще живѣятъ въ Левашевския пансионъ. Тѣхното положение. Епидемически болести. Р. Г. Кирковичъ била болна отъ тифосъ. Какво учатъ и кога ще свѣршатъ.

Пак. 52.

Приято 25 Септ. 1865. Отгов. 28 септ.

14 Августа 1865 г. Киевъ.

Безцѣнный Дяденька,

Вы не можете себѣ представить, какъ я рада была получивъ Ваше послѣднее письмо, въ ту самую минуту, когда я, мучимая безпокойствомъ за Васъ, стремилась къ Вамъ всемъ сердцемъ и желала хоть издалека взглянуть на вашу мирную жизнь, (она мнѣ тогда не представлялась мирною) Швейцаръ вручилъ мнѣ дорогое письмо. Я очень довольна, что вы не получили моего послѣдняго письма, потому что оно было исполнено разными упреками, за которые мнѣ очень стыдно и теперь. Это письмо было писано въ то время, когда я была зла на цѣлый свѣтъ и

вмѣстѣ съ тѣмъ глупа, какъ нельзя больше. Братьямъ же и мамашѣ я писала 10 Юня и отослала съ однимъ студентомъ, который кончилъ въ этомъ году и поѣхалъ на родину, фамилія его Бѣляевъ. Онъ сказалъ, что онъ будетъ у Васъ. Въ письмѣ къ Брату, я просила его денегъ и вотъ для чего: Съ 15 Августа мы не будимъ учиться уже въ Левашевскомъ, а будемъ ходить въ Гимназію, въ Левашевскомъ же мы будемъ, только жить, то есть обѣдать, чай пить и ночевать. Это для насъ большой ударъ. во 1-хъ потому, что наша начальница и многія клас. дамы оставятъ насъ, въ 2-хъ потому что мы должны каждый день ходить по улицамъ, дождь ли, снѣгъ ли, на это не смотрятъ. Вы знаете, какъ здѣсь холодно, одежде казенная совсѣмъ не теплая, и такъ легко простудиться въ особенности намъ Болгаркамъ, которыя никогда не выходили на воздухъ въ стужѣ. У насъ царствуетъ чихотка, (это почти всегда) а теперь и тифусъ страшнѣишій, котораго я очень боюсь, потому что уже была больна имъ и очень страдала. Холера появилась въ лагерь, но теперь. . . . (не се чете) холодно и она исчезаетъ. Наша начальница даже была больна отъ холеры. Родители нашихъ воспитаницъ даютъ, кто что можетъ, шубки платки, шарфъ, колоши, и т. д. а такъ какъ не хочу терять здоровье и вмѣстѣ съ тѣмъ уроки, то прошу Васъ съ Братомъ, объ этомъ постарайтесь прислать мнѣ денегъ и если можно то скорѣе, потому что скоро зима. 12 Августа мы были уже въ Гимназію на молебень и намъ дали награды, которыя мы должны были получить еще въ Юнѣ, это за экзамены. Въ нашемъ классѣ было ихъ шесть изъ которыхъ одна принадлежитъ мнѣ. Это моя первая награда. 16-го начинаются уроки, воображаю сколько намъ придется страдать этотъ годъ, и я очень боюсь за себя по тому что здоровье мое совсѣмъ не хорошо. Хорошо тому, кто можетъ ходить изъ дому а намъ несчастнымъ, ахъ, мы всѣ въ отчаяніи. По случаю этихъ-то реформъ многія родители забираютъ своихъ дѣтей, а такъ какъ намъ грустно было разставаться, то задумали снять фотографію со всего нашего класса, съ нами были и клас. дамы. Мы дали по нѣсколько рублей, а каждая изъ насъ получила по двѣ группы, которыя вы сами увидите въ будущемъ Августѣ. Я должна около 5-ть руб. Это я стратила на портреты и на. . . (не се чете) въ время экзаменъ. Чтожъ дѣлать. У насъ пища гадная. Теперь мнѣ еще нада на шарфъ, боты, перчатки, платокъ и на др. вещи, по этому я васъ прошу очень пришлите мнѣ ден. Недавно у насъ умерла одна дѣвица отъ тифа, бѣдная, она такъ хорошо училась и награды недождалась. Хоронили се 29 Юня. Теперь другая больна и все отъ простуды.

Вы меня спрашиваете, скоро ли окончу, какъ разъ черезъ годъ въ это время буду въ миломъ мнѣ кружкѣ. Въ Юнѣ 1866 г. будетъ выпускъ. Постарайтесь уже за мною пріѣхать. Пипинеркой я не хочу уже оставать. Богъ съ нимъ, ходить въ Гимназію, хотя бы и дожить этотъ годъ.

Учила я до сихъ поръ 1) Законъ божій Ветхій, Новый завѣтъ. Катехизисъ, остается выучить Исторію Церкви, и Исторію Литургій. 2) Исторію Всеобщую, Среднюю и Новую, остается Новѣйшая. 3) Географію всѣ части свѣта западную Европу, остается Россія. 4) Ариѳметика 4 прав. дроби имен. числа относи. пропор. превращ. и раздробленіе. 5) Педагогію и начало Дидактики. 6) Нѣмецкое переводы и разборы, однимъ словомъ теоретически такъ какъ и 7) Французскій. 8) Естествен. Исторіи не давно начали. 9) Русскую Литературу и 10) Русскую Исторію до дому Романовыхъ.

Кажется я упомянула обо всемъ что можетъ касаться меня.

Ахъ если бы вы знали какъ мнѣ надоѣлъ От. Евтимій онъ то и дѣло ходить и просить, като просекъ, по кжщите и дѣлаетъ страмъ Болгарамъ.

Хоть бы скорѣе уѣхалъ. Да и другіе подобно ему монахи тоже самое дѣлаютъ.

Меня беспокоитъ молчаніе брата тѣмъ болѣе, что тамъ холера, попросите его написать мнѣ. Майка ми цѣлуемъ и я проса да ми напише неколко слова; тя може да е получила до сега мойто писмо. Поклонитесь на сичкитѣ роднины отъ

ваша сродница Рада Гугова.

Р. S. вотъ уже 18 число, мы ходимъ въ Гимназію. Учителя преподаютъ прекрасно, но какъ намъ трудно ходить туда, хоть бы скорѣе окончить, у меня такъ и трещитъ голова каждый день, незнаю что будетъ дальше.

1354. — Н. Геровъ праша пари. Съвѣти какъ да се живѣе.

Пак. 52.

Пловдивъ, 28 Септемвр. 1865.

Любезная Лало,

Писмо-то ти отъ 14 Августа едва прѣди три дни пряхъ, и бръзамъ да ти отговорѣя. Съ благодарение ся научихъ, че ти остава още само една година да ся учишь и на лѣто щешъ свръшишь да си дойдешъ. Това врѣмя ще ся прѣмине като единъ день, само залѣгай да се учишь добрѣ, зачтото, чтото научишь това ще ти остане. За дохождание-то си тука не бери грыжя; кога стигне онова врѣмя азъ щж ся погрыжжъ, както е пѣ-добрѣ, така да Вы доведемъ.

Пишешъ ми, че тжж годинж щешъ ходишь въ гимназиж-тж да ся учишь, та ще ти трѣбва кожихъ и други нѣкои нѣчта, и искашь да ти проводж пары, за да си ги купишь, а не ми казвашъ колко пары ти трѣбвать за тыя работы. Азъ проваждамъ днесъ въ Цариградъ баю ти Геру пары за тридесять пять рубли да ти ги проводи оттамъ по пощж-тж. Надѣжся да ти стигнжтъ за сега. Па гледай сега да харчишь пѣ-малко, за да остане и за послѣ, кога да си дойдешъ, че тогава ще ти трѣбва повече.

Бае ти Геро бѣше въ Цариградъ, па, като хванж тамъ холера, той си отыде въ Копривщицж, та сега прѣди 2-3 недѣли отыде пакъ въ Цариградъ. Танко си е въ Копривщицж. На майкж ти утрѣ щж пишж, че съмъ приялъ отъ тебе писмо.

Холера имаше и тука въ Пловдивъ и сега още ся намира, нѣ тврѣдѣ малко. Парашкевино-то писмо щж пратж бащи ъ.

1355. — Безпокойство за завръщане. Министерството ще нареди шото трѣбва.

Пак. 52.

5 Августа 1866.

Любезная Лало,

Писмо-то ти отъ 4 Юлия вчера пряхъ и бръзамъ да ти отговорѣя, макаръ и на кжео. Отъ писмо-то Ви глѣдамъ, че много ся беспокоите за дохожданиѣ-то си и чякате оттука да проводимъ нѣкого да Вы доведе. Това ми е много чюдно, зачтото, ако е нарядило министерство-то така да пратимъ оттука да Вы земжтъ, то трѣбваше да ми пише, зачтото безъ да имаме заповѣдь отъ него не можемъ да проводимъ да Вы земжтъ. Загова азъ ся принудявамъ пакъ да пишж на министерство-то и да пытамъ, какво трѣбва да правимъ, а Вые не дѣйте бръза и ся беспокой, та не щемъ вы оставимъ. Ные повече жѣлаемъ да си дойдешъ пѣ-скоро, помежду друго такожде зачтото тукашно-то училище е безъ учителкж отъ нѣкое врѣмя, та чякаме да дойдешъ ты на това мѣсто.

Колкото за пары что ми пишешъ да проводимъ и тебѣ и Парашкеви за дрѣхы, то и азъ самъ искамъ да дойдете облѣчены както трѣбва. Нѣ днесъ не мож да ти пратж пары, зачтото кореспондентъ-тъ ми цареградскый е сега тука и слѣдъ десѣтинж дни ще иде въ Цариградъ. За това ето какъ да направимъ. Ако ми отговарятъ отъ министерство-то, че трѣбва оттука да проводимъ чловѣкъ да вы доведе. (не довѣршено).

1356. — Нередовно изплащане заплата. Стѣснено положение. Възпитаница панагюрка на пансионъ при Рада Кирковичъ. Искать се съвѣти за изпитанието.

Пак. 52.

Приято 26 Мая 1867. Отгов. 26 Мая.

1867 г. 18 Май Пловдивъ.

Драгый ми Уйче Найдене

Радвамъ ся како разбирамъ да сте добрѣ съ здравіе-то и како Вы поздравж отъ срьдце щж Ви пожелаж и за напрѣтъ съкакво благополучіе. Ный тука съмъ всѣ-какво: най мнѣно ни е: Ваше-го отгжствіе. Освѣнъ това дома не съмъ яко добрѣ.

Танко си е въ сжшо-то състояніе. Майка ми не е добръ съ горещины-ты. Чини ми ся че въ преминалото писмо Ви писахъ че съмъ въ стѣсненіе за пары; шж Ви повторж сжшо-то и сега. Г-нъ Х. К. ми дава пары, само за милость, че трѣбва да прашамъ 20 пжти и да пишж че ся подвергавамы на голѣмы физическы лишенія. Считамя за униженіе да ходж да ся оплаквямъ на другы-ты, нъ като мя бѣше страхъ да не останемъ безъ пишж, азъ направихъ това. Впрочемъ раскаевамся, че направихъ това, като не обрѣнахж испрѣво вниманіе, ами трѣбваше да повтора моленіе-то си вече писменно. Сега така ся намирамъ въ лошо състояніе, зачто-то не ми даватъ пары-ты за майж, ами зимамя по 5, 10 гроша на вѣрж. Като не ми е весело у дома азъ не излизамъ и вѣнка. И като рѣчи отъ Вел. День ный не смы ходили нигдѣ. Благодарж ся много, че кжщата вы е отворена, та можемя тамъ да ходимъ. И не ся е миналъ день, да не по идж, понѣкогажъ и 2 пжти. У дома ми азъ имамъ 1-а воспитаница отъ Панагюрище, която искала да доде още одавна да ся поприучи нѣщо, та да стане учителка въ селото-си. На православната недѣля, както ми разсказва тя, дохождалъ панагюрскый-тъ даскалъ и попиталъ Г-на Груева добръ ми щжть сторять, като помѣстять онова момиче у мене. А Г-нъ Груевъ не далъ и да ся спомене, като казалъ че тя (азъ) е голѣма работа, зачтото ходи при Консулъ-тъ.

Сега момиче-то е при мене, благодари ся много и ми плащж 130 гр. на М. То ще да сѣди до Септемврій.

Искамъ да Вы попытамъ съвѣты за испытаніе-то, че то ся приближава. 1) кож пѣснь да пѣжтъ, 2) Можж ли Вы на пишж това, что-то искамъ да кажж на испытаніе-то, да го одобрите или напротивъ. Жялно ми е но вѣрвамъ, че не скоро ще ся видимъ. Моляж да ми простите безпокойство-то, което Вы причинявамъ съ различны молбы. Нъ видися че азъ не съмъ още кадърж да бждж самостоятелна.

Пріимете поздравленіе отъ майка ми, брата ми и Парашкева, за неж Г-нъ Челики написа въ Калоферъ. Ще мя задлъжите като засвидѣтелствувате на Нанжж мои-ты искрены и сръдечны поздравленія Герча и Дѣянжж цѣлувамъ. За Ече-то най-много спомянувамъ колко ли ще порасте догдѣ ся увидимъ?

Като не излизамъ нигдѣ, не знаж и никаквы новины, затова щж ограничя писмото ми, като Ви пожелаж добро здравіе и добро видѣніе

Цѣлувамъ Вы десницж-тж и съмъ Ваша пл.

Рада П. Г.

1357.—Приготовление за испитанието. Безпокойства за него.

Пак, 52.

Пріято 19 Юніа 1867. Отгов. 21 Юніа.

1867 г. 16 Юній Пловдивъ.

Драгый ми уйчо Найдене

.....
Заминалж-тж недѣлж Ви написахъ писмо, вѣрвамъ, да го пріели. Ный слѣдъ Петровдень вѣроятно ще да имамы испытаніе. Дѣца-та не сж ся приготвили още добръ, нъ има още и врѣмя. Не знаж какъвъ ще бжде мой-тъ пръвый опытъ, нъ чини ми ся, че не ще да е толкова добръ, колко-то ако да бѣхте и Вый тука. Г-нъ Челики кога хоратихмы за пѣсны-ты, ми каза да напишж слово, та той ще го поправи, азъ го поблагодарихъ. Дѣца-та пѣжтъ Задружно и Къ Подателю на Мждрость-тж. Кога да ся изврши испитаніе-то то зависи отъ мене. Азъ щж видж веке какъ ще ми уйдише. У дома Вы ный смы почти всѣкой день. Велче е добръ, сжшо така и Нона. На училище-то ный смы благополучно. Майка ми трѣпи сега безропотно горещины-ты, нъ пакъ все ѣ е мжно за въ Копривщицж.

Танко е добръ, ходи вѣнкж и ни шжтж. Отъ село пріемамя писма често и тамъ сж добръ. Пріимете поздравленіе-то отъ Майкж ми, Батіе ми и отъ мене. Цѣлувамъ Вы такоже десницж-тж и съмъ

Ваша племянница

Рада Гугова.

1358. — Испитанието отложено. Училищното настоятелство и общината небръжни. Несъгласия между учителитѣ. Каприцитѣ на Груева.

Пак. 52.

1867, 30 Юній Пловдивъ.

Драгый ми Уйчо Найдене,

Миналж-тж недѣлж приехъ писмо-то Вы и много ся благодарихъ за прѣдварителный Вашъ съвѣтъ; нъ при все това азъ ся радвамъ, че испытаніе-то ны останж за 16 Юлій, та имамъ врѣме, да Вы ся помолиж, още да ми помогнете въ нуждж-тж ми: Сама азъ колко-то и да ся стараж, не вѣрвамъ да направж, съ кое-то да можж да удовлетвориж . . . и сегашны-ты обстоятелства не ми способствовать хичъ въ работж-тж ми. Тѣзи дни азъ бѣхъ много ядосана съ дѣйствиѣ-та на нѣкои лица, като отъ настоятели и учители-ты. Въ училище-то както и напрѣдъ никои отъ общинж-тж и не стѣпва, нъ тѣи (чѣсть отъ тѣхъ) като ся приближавж врѣмя за испытаніе направили (споредъ както Ви писахъ попрѣди) съгласіе да стане 2 Юлій наше-то испытаніе по рано отъ мжжско-то. Слѣдъ това казано бѣше на Г-на Груева да ми съобщи рѣшено-то. Нъ той, незнаж по коѣж причинж, не ся яви да ны каже че имамъ скоро испытаніе, а азъ ся научихъ отъ чѣстны лица. Зачудена отъ това азъ отыдохъ при Госп. Х. Геш. и намѣрихъ тамъ и Г-на Стеф. Геш. И двоица-та Братя бѣхж увѣрены, че азъ знаж одавна кога ще бжде испытаніе-то. И като познахъ, че тѣи искжтъ непрѣмѣнно да стане азъ имъ казахъ, че го направвамъ, нъ жялно че не ми обадиж отъ рано. На другый день въ понедѣл. 25 Юній съобщихъ това на дѣца-та, нъ тѣи ся отчаяхж, че не имъ сж казали отъ рано. Въ сѣщій день вечерь-тж Г-жа Елисавета, по молбж-тж на Зоицж выкнала Г-на Челики да го пита каква е тая работж. Той съ удивленіе попыталъ, кой ефоръ е заповѣдалъ да ся направи тѣи скоро испытаніе и казалъ че тѣи рѣшили да направятъ момчета-та на 9, а ный на 16 Юлій. Слѣдъ това той ся обрѣкалъ да доде да ми каже рѣшеніе-то имъ. Нъ за жялость досега ни единъ не е и стѣпилъ у насъ и азъ нѣмамъ още никаквж заповѣдь да правж тѣи или тѣи. А всичко, что Ви съобщавамъ, научихъ, отъ другж стрѣнж, повечето отъ дѣца-та, кои-то си хоратятъ, какво-то си щжтъ. Благодарна отъ такавж едиж самостоятелность, азъ впрочемъ незнаж какъ да поблагодарж и какво да кажж на почтены ты ефоры, на кои-то азъ сега научихъ имѣна-та и то отъ дѣца-та. Колко-то за Г-на Груева той завчера въ вторникъ дохожда да мя пита имаме ли въ недѣлж испытаніе, зачто-то той мысли да излезе на расходъ. Освѣнь това позасмя ся съ ефоры-ты, нъ азъ при това ся мжчихъ да бждж по хладнокровна и казахъ че наистина подобрѣ щеше да е да бѣхж ми обадили порано да направимъ испытаніе та и менъ щеше да е подобрѣ.

Другы новины отъ Градътъ не знаж. За у дома Ви вѣрвамъ сега Велче да Ви пише всичко, нъ все е добрѣ.

Като желяж много да ся научж нѣщо за Нанкж и дѣца-та пишж тѣж недѣлж и тѣмъ. Наши-ты домашни сж добрѣ. Майка ми и Братъ ми Ви поздравлявжтъ. Прочее желяж Ви Добровидѣніе. Цѣлувамъ Ви ржкж-тж.

Ваша плем. Рада Гугова.

Р. S. Щж Ви ся похваляж, че дѣцата, особенно голѣмы-ты ся отговарятъ вѣликолѣпно.

1359. — Испитаніе въ мжжкото училище. Рада Гугова се готви за испитанието на дѣвицитѣ.

Пак. 52.

1867 г. 14 Юлій Пловдивъ.

Драгый ми Уйчо Найдене.

Въ недѣлж имамы испытаніе на момчета-та, кое-то ще да стане въ нашето училище, и по тѣж причинж азъ распуснжхъ дѣца-та за да ся растреби. А за наше-то е вече рѣшено на здраво, ако ся не измѣни, за въ четвъртъкъ. Колко-то за отношеніѣ-та на общинж-гж къмъ училище-го тыи си сж постоянны: студены. Съ Г-на Челики ный хоратихмы 1 пжтъ и спорядъ това азъ угрѣ слѣдъ 12 сахатъ-тъ,

откакъ получж обѣшано-то отъ Васъ писмо, ако потрѣбва щж да му пратж съ Велча да прѣгледж нѣщо, кое-то съмъ приготвила за въ честь. А дѣца-та сж ся приготвили добрѣ, не съмъ още впрочемъ опрѣдѣлила по кой начинъ да ги пятамъ, нѣ като не чувствавамъ никакво смущеніе, азъ щж ся постараж да правж всичко-то по свободно и тѣй както съмъ видѣла на друго мѣсто. Пишж Ви това но мя е вече срамъ да Ви хоротж все за мои-ты интересы и чини ми ся че Ви съмъ доста безпокоила до сега, заради това мољж Ви пакъ да ми ся не сръдите; особенно ми е жялно, че чилѣкъ не може да бжде всѣкога еднакъкъ, това исказахъ азъ за мене си въ непостояны-ты ми писма. . . . Тукашни-ты хора много любопытствовжтъ, кога щете да си додете и постоянно распытвать имате ли това намѣреніе и пишете ли да заготвжтъ хранж за зимаскж. И Ный подобно бы желали да си дойте по скоро, че ны е много мжчно безъ Васъ, нѣ впрочемъ както Ви доде добрѣ и тѣй щемъ ся благодаримы. Слѣдъ това като Ви пожелаж най-добро-то здравіе и добро видѣніе

остаямъ Вашя племенница
Рада Гугова.

1360. — Какъ Рада Гугова е минала изпитанието. Нейното
неопрѣдѣлено положение за идната година.

Пак. 52.

Приято 11 Авг. 1867. Отгов. 12 Авг.

1867 г. 2 Августъ Копривщицж.

Драгый ми Уйчо Найдене,

Въ сжбботж по обѣдъ пристигнахмы въ Копривщицж, а въ Недѣлж бѣхъ обрадована съ Ваше-то писмо, кое-то зарадва сичкы-ны, като ны извѣсти за добро-то Ви здравіе. На Нанкж за свидѣтельствуйте искреннж-тж ми благодарность за нейнж-тж память за мене. Отъ мож странж азъ безпрѣстанно Ви мыслж и всѣкога желяж давно да си дойде-те по-скоро. За дѣца-та ми е много домиляло. Сега искамъ да удовлетвори желаніе-то Вы, сир. да Ви напишж какъ минахмы испытаніе-то. До сега може да сте ся научили отъ Велчево-то писмо, ала и азъ щж Ви кажж, че бѣхъ благодарна. Най много ся радвамъ на това, че бѣхъ въ добро състояніе на духа и можжхъ добрѣ да извршж роль-тж на учителкж. Дѣца-та испытвахъ самичка. Г-нъ Груевъ отъ свож странж ся брькж ала останж задоволенъ. И слѣдъ испытаніе-то, което ся продължи 2 дня, той Г-нъ Груевъ, каза нѣщо като словце въ което похвали трудове-ты на учителкы-ты и дѣца-та за тѣхно-то прилѣжаніе. При това той имъ съвѣтува да ся занимавать така и занаяпрѣдъ, особенно да четжтъ най-много. Присжтствовахж на испыт. и протестаны-ты; тій останаха много задоволны. А прочіе наши-ты чорбаджии ма поблагодарихж за начало-то което съмъ положила въ това училище. А за всичко това азъ трѣбва да имамъ благодарность къмъ Васъ, понеже всѣкогажъ и въ всичко азъ съмъ имала Васъ, а не друго за въодушевленіе и най счастлива съмъ, когато Ви намѣрите нѣщо за добро както и напротивъ. Това можж да кажж азъ несамо за сега, ами и за онова врѣмя кога-то съмъ была много надалечъ.

Что ся касае Г-жж Елисавета, то тя показа доста работы. За напрѣдъ ный не смы още нищо рѣшили. Само казахъ на Г-на Георгія че не можж веке да останж пакъ въ стѣснѣніе че може да ми должтъ, ученицы та Г-жа Ел. да заминжтъ въ кжщж тж си. За друго не смы хоратили. И азъ мыслж и мољж Вы, ако намирате, че не е или е право да останж и занаяпрѣдъ на сжщи-ты условія, то да мя снабдите съ нѣколко съвѣты, за да можж тѣй или тѣй да кажж кога ся врънж въ Пловдивъ.

Ако пытате какво смы въ Копривщицж, то съ радость ща Вы извѣстя, че съмъ счастлива да обикола отечеството си, само неможемъ да бждемъ толкова свободны, понеже майка ми е малко болна. Тя е доста ослабла и не знаж на здраво, да ли ще можж да ся връне въ Пловдивъ. За това пакъ имамъ голѣмж нуждж отъ единъ съвѣтъ. Прочее сичкы-ты роднины сж добрѣ и Ви поздравлявжтъ. А копривщени-ты си нѣмжтъ работж, ами отъ какъ си додохъ и понапрѣдъ все мя годявать за различни особн. а най вѣрното е за учитель-тъ Гр. Това впрочемъ да мя поврѣди, само ми доставлява случай да ся посмѣж. —

Прочес поздравлявжтъ Ви Майка ми, Брате-то ми снаха ми и всичкы-ты род-
нины, Поздравлявамъ Ви и азъ и цѣлувамъ дѣца-та
Цѣлувамъ Ви ржкж тж и съмъ

Ваша Рада Гугова.

1361. — Рада Кирковичъ се прѣселила въ София. Любез-
ността на Иорданка Филаретова. Д-ръ Кирковичъ си нарежда
шпицерию. Какъ му е дадено право да изпълнява професията си.

Пак. 52.

Приято 4 Ноемвр. 1874. Отгов. 15 Янн. 1875.

Софія, 3 Ноемвр. 74 л.

Любезный ми Уйче Найдене,

Подыръ единъ мѣсяцъ раздѣлж, идж да Ви поздравж и да Ви кажж, че на-
ше-то прѣселение отъ Пловдива въ Софіѣж, ако и да е много за по-добро въобще
за фамилиѣжтж ни, чястно за мене все ще да ми докарва по нѣкой пжтъ жялны
мысли, мысли и милости за мои-ты роднины. Нъ защо-то чловѣческо-то срьдце, каз-
вать да е отъ камъкъ, па и като сама азъ ся мжчж, да навывкамъ на всякаквы
обстоятельства, вѣрно ще бжде ако кажж, че почти никаквы мѣчнотии не усѣтихъ
въ прѣселение-то. Разумѣва се, отъ една стрънж искренность-та и любезность-та на
Г-жж Жорданкж, и отъ другж грачение-то на моя Марийкж, за коя-то Г-нъ Манчевъ
ще Ви прикаже повячко, много спомогнжхж за мое-то спокойствие.

Кырко полегка-легка наряддж работж-тж си. За Шпециариѣж условихмы единъ
дюкянъ на Дѣдо Пешя, комуто вмѣсто да се плати кириж (8 лир.) бесплатно ще
му прави Кырко визиты, а за лѣкове-ты той (дѣдо Пешо) ще си плаща. Абонати-
ти на Кырко сж по-малко отъ 40 кжщы, нъ платата сир. 130 лир. на годинж-тж
само за визиты. Освѣнъ това много болни наченжхж да посѣщаватъ и шпицариѣж-
тж и кжщж-тж нашж, защо-то до сега клеты-ты блѣгари сж ся лѣкуваллы на двѣ
на три отъ чюжденци (гръци, поляци и пр.) Прѣди 15 дена Кырко се повика отъ
конака и тамъ прѣдъ докторскый съборъ, той показа дипломж-тж си, отговори на
два, на три въпроса и подыръ това удовлетворително му подали ржкж всичкы-ты
докторы, и го припознали за свой събратъ. . . . .

За кжщж се погрыжихмы, нъ защо-то днесъ за днесъ София е плъна съ френ-
ци (кои-то за злж честь развратяватъ злочесты-ты слабы Софіянки), не можяхмы да
намѣримъ. Г-жя Жорданка сж изградили още еднж голѣмж и хубавж кжщж, която
ни и прѣдлагахж за три години. Готови бѣхмы да се прѣнесемъ, когато Френець-
тъ, кой-то сѣдеше въ неж, неця да излѣзе, и тѣй ный останахмы да живѣемъ зи-
мж-тж въ апартаментъ-тъ на Г-жя Жорданкж. Имаме 4 стаи, нъ тѣсничкы, особень
мутвакъ (машинж) и добръ слуга, кой-то ни служи и за кучеяшинъ, когато ходимъ
на расходъ съ кола-та на Г-жя Жорд. На бани-ты, „Юкарж-баня“ смы ходили три
пжти. Тамъ обыкновенно перемъ и дрѣхы-ты си. Твърдѣ добра баня!

Въ Софіѣж намѣрихъ още еднж ветхж приятелжж — учителка-та Ивана Влади-
герова (Стаматова). Доста добра на срьдце-то, нъ неразвита Блѣгарка. Мжжъ-тъ ѝ
е такожде учитель.

На Нанж оставямъ задругъ пжтъ да ѝ пишж, а сега Ви мољж да ѣж поздра-
вите и отъ Кырко и отъ мене и отъ всичкы-ты наши домашни. Поздравлявамъ отъ
срьдце Герчя, Дѣянка (за кои-то помня че мя не испрати): Хитя и Гочя цѣлувамъ
много пжти. Гоче трѣбва да е проходилъ, а моя Марийка едва сега прави „боць“.
Кога идж негдѣ, тя ако ѣж занесжтъ да ѣж дои нѣкая жена, като ѣж прѣгжрнжтъ
разгледва ся жално наоколо, плаче и не ще другж майкж.

Мољж Ви поздравѣте отъ насъ всичкы приятелкы и приятели и особенно Г-на
Челикый и Г-жж Анастасиѣж и най-много Г-на Рашка.

Кырко и азъ отъ срьдце поздравляваме и Васъ, уйче Найдене, и молиме Бога
за добро-то Ви здраве и за добро видѣние.

Вашя Рада.

Р. S. Дума ся, че 4-ца консулы щжтъ ни доджтъ въ града. Истина ли?

Тука Гръци искжтъ да отворжтъ параклисъ и канжтъ и цинцари-ти, а тии нещжтъ,
Уйче Найдене, видвахте ли мое-то Землеописание и ако е тѣй то е мой трудъ.
достоенъ ли е да ся брѣн като еднж часть отъ нашж-тж книжнинж?

1362. — Семейство Д-ръ Кирковичъ бѣжанци въ Одеса.
Какъ поминувать тамъ. Рада войвода.

Пак. 52.

Одесса 1876 л. Юния 1-ий

Милая ми Нанко,

Ожидаемо-то ми Ваше писъмце получиохъ въ сѣботѣ вечерь-тѣ: Г-нъ Палаузовъ былъ на службѣ и само кѣсно можя да ми прѣпрати писмо-то Ви. За това, да не мыслите, че писмо-то не мя е намѣрило, азъ рѣкохъ да Ви пишѣмъ и днесъ.

Ный тука живѣеме. Тѣй да речѣмъ и спокойно, и не! Всички-ты ни приказски и разговоры сѣ за бѣлгарско-то възстание. Всяко едно писмо, до кого-то Бѣлгарина и да ся получи, чете ся и удома, разбира ся на основании на различни чѣстны извѣстия прави ся нѣщо и за Вѣстници. А колко много ни зарадва извѣстие-то отъ Габрово (до единъ нашъ прѣгель), че 1½ баталіонъ жены отышли въ горѣ-тѣ, и оттамъ щѣтъ да поражавать и тѣ Турци-ты. Ахъ! и прѣдводителка-та на тѣзи милы и юначны жены была Рада войвода! Да живѣе!! Съ нетрѣпѣние очяк-вамъ утрѣ тая оригинална новина изъ Бѣлгар. да се прочете въ Одесскій Телегр. и да намѣри всяко съчувствие. . . . .

Вашя Рада П. Кирк.

1363. — Печални новини изъ Бѣлгарско. Нещастията на
Д-ръ Спасъ х. Ивановъ. Нарышкинъ кани Д-ра Кирковича на
служба.

Пак. 52.

Одесса 3-й Юлия 76 л.

Милая ми Нанко!

Получихъ на врѣмя писмо-то Ви отъ 21-й Юния. Благодаря Ви много, че намирате поне по малко врѣмце, да ми писвате по нѣкой пѣтъ, за да знаѣмъ какъ-во сте. Вый съ уйчя и дѣца-та, а такожде, кога е възможно, да чюѣмъ по нѣкоѣмъ думицѣмъ и за др. наши клеты роднины.

Ахъ! колко скръбно ми ся видя извѣстие-то за клятый нашъ Спасъ! Прѣди да получѣмъ Ваше-то писмо, азъ бѣхъ пригѣтовена; срьдце-то ми все лоше прѣдчю-ствоваше, а и Анастасія тайно бѣше казала на Кирка за станжло-то, кой-то, като знаѣше, колко щѣше да ме порази тая грозна иовина, полека-лека изсказами и за-едно съ мене и той си поплака за обычный ни нашъ Спасъ дѣсыга. А клѣтый Гер-чо, дали и него не ще да постигне сѣща-та чѣсть? Тяжко и горко на жены-ты имъ, ако сѣмъ още и ты живы.

Споредъ новины-ты, кои-то дохождать тукъ, Копривщица е хубаво разграб-лена. Па само тя ли? Но дано Господъ помогне и поне съ нѣщо да удовлетвори грамадны-ты наши загубы. Недай-Боже, ако мы останемъ пакъ подъ турско, азъ нѣма вече да видѣмъ мило-то ми отечество! И колко ли щѣмъ да страдаемъ! — На Кирка ся случява по нѣкой пѣтъ нѣкой да го набутне, че былъ здравъ, нѣ не отыва на бой, нѣ азъ все ся стараѣмъ да го увѣщавамъ, па и той самъ си е твърдо убѣденъ, че глупость ще е, да остави голѣмъ и беззащитнѣмъ фамилиѣмъ и да иде въ горѣ-тѣ; за добръ нашъ чѣсть прѣди 4-5 дни на Кирка излѣзе мѣсто. Докторъ Теневъ (бѣлгар.) отъ Орелъ пише Кирку, да си прати адресъ-тѣ на земскѣ-тѣ управѣ (забравихъ имято) въ Орловскѣ-тѣ губерниѣ, зашто-то тая управа научи-ла отъ единъ Кирковъ прѣгель Нарышкинъ (въ Орелъ), че трѣсимъ мѣсто, та иска Кирка за докторъ. Кирко подаде заявление и слѣдъ 5-6 дни, може да ся простимъ съ Одесѣ, а въ сѣще-то врѣмя, струва ми се, и съ Бѣлгариѣмъ на всегда! Ахъ! Боже мой, колко ми е мило! Мила Нанко, послѣдне-то наше виждане на стан-циѣ-тѣ да ли не ще да е истинна послѣдне? Дано не е, нека ся надѣяме, нека ся неотчяяваме.

Да ви кажѣмъ условия-та, кои-то пишѣтъ, Кирку, за мѣсто-то: 1400. рубли плата, готовѣмъ кѣшъ и дръва. По натѣмъ обаче, ще ни пишѣтъ тепрѣва. Кирко прѣстанѣ отъ вчера да работи въ болницѣ-тѣ, като се рѣши да не остая въ Одес-сѣ, а бы можялъ и тукъ да послужи хубаво, зашто-то добръ е съ всички-ты док-торы, нѣ като нѣма срьдства, здраве да е! Прѣди да оставимъ Одесѣ азъ быхъ

желала, да се случи да ся видиме съ Васъ, защо-то, както и да е, нъ ще дойде единъ день, по причинъ на обстоятелства-та, и Ви да оставите Цари-градъ, та баре да е по-скоро.

Анастасийнъ Младенъ ходи на Кишиневъ за мѣсто, и при всичко, че той занесълъ (каза ни отпослѣ) цѣлы 7 писма рекомандателны, не сполучи за мѣсто. Заранъ тии тръгватъ за въ Москвж, гдѣто по лесно ся намира мѣсто. Боневъ такожде тръга за тамъ. Клѣта Анастасия и мжжъ-тъ ѝ ся много кахжрны, кахжримъ ся и ный заедно съ тѣхъ, нъ нѣма какво да сторимъ, ами пакъ ходилъ, ако не всякой, а то на прѣзъ день на булеваратъ на расходъ. Снощи музыката свирѣ „Гдѣ улѣ-техте дни невозвратны“ менѣ ми толкова домилж, що-то си поплакахъ въ тъмнинж-тж. Отъ своя странж Анастасия полегичка приглашаше музыкж-тж. Припомнихъ си за невозвратны-ты дни! Анастасия мрази Одессж, знаете защо? Нѣма какво да ручж: Мерише и всичко. Разбира се подиръ признаванието ѝ пожелахъ ѝ легкъ чясъ. Друго ново оттука нѣма. Домашни-ти наши сж всички добрѣ и заедно съ мене поздравляватъ уйча Найдена, Васъ, и дѣца-тж. Азъ Ви цѣлувамъ и ржжж и съмь

Ваша Рада.

Отъ Г. Василева получихъ 25 тур. лиры, записъ не сж зели, нъ щж имъ дамъ.

1364. — Докторъ Кирковичъ на служба въ Кромъ. Съ какви условия ще служи. Боневѣ заминали за Москва. Христо Павловъ въ Одеса. Петко Каравеловъ ще замине за Влашко. Одескитѣ българе студени.

Пак. 52.

Одесса, 8 Юлия 76 л.

Милая ми Нанко,

Днесъ Кирко получи писмо отъ Уѣздъ Кромѣ въ Орловскж-тж губерниж; выкатъ го оттамъ за докторъ и му прѣдлагатъ веке условия-та си, кои-то, както Ви писахъ минжлжтж недѣлж, сж: 1400 рубли плата, квартира и дръва, нъ кола и конь за насамъ натамъ отъ насъ си. Освѣнъ това още нѣколко пункта условия отъ Кирковж и отъ тѣхнж странж. Сжще-то мѣсто гдѣто ще да живѣеме, както ни пишжтъ, е селце, нъ вѣроятно на близо ще да има доста или поне нѣкои помѣщици, съ кои-то да ся сношавамы. Както и да е, и мжчно да ни ся покаже това дѣлчно мѣсто, то обаче ще ся прѣнася съ трпѣние, като си прѣдстави чловѣкъ, въ каквы отчаяны мжки ся намиратъ сега всички-ты наши роднины, па и цѣлый народъ. Отъ другж стрнж, нека, за пръвъ пжтъ, прѣдпочетемъ, какво да е мѣсто, па за послѣ чловѣкъ всекакъ направвя. Анастасия и Младенъ побръзахж за въ Москвж и добрѣ сторихж, че тукъ въ Одессж напрасно щяхж да си ѣджтъ парыци-ти: оттука мжчно може да ся намѣри мѣсто, защо-то тука ся не изучватъ докторы. Нѣкои си ми думать, че на Младена по-мжчно щяло да ся намѣри мѣсто, отколко-то Кирку, защо-то той былъ оставилъ Блг. само за еднж женж, другы (наши-си) набутватъ и Кирка, защо не е отышелъ, нъ азъ искамъ да кажж, че безрасудно было бы отъ неговж стрнж да ни остави, толкова души! И утѣшавамъ ся! Прѣди да тръгне отъ Одессж (въ Понедѣльникъ) Анастасия, горка-та много ся окайваше, какво ще прави самж, безъ дружинж и безъ языкъ до негдѣ. Тя бжше писвала на сестра си да дойде за дружинж, нъ отъ думы-ты на Г. Бонева, азъ познахъ, че сестра ѝ го е зела за докачение. Павловъ пристигнж тука добрѣ; горкий, какъ ли го не сж хванжли и на морето: Вѣчна-та негова метода на ли е, да ся прави на святошя и да докарва впечатление съ работы-ты си? Така и сега, негова Милость разказва (нъ не намъ) на нѣкои тукашни коконы, че много, много ся е изстрадалъ въ Турско!!!! И желжтъ го горкий! Павл. живѣе у наслѣдникъ-тъ на Никол. Мирон. Никола и той утрѣ съ него отыва да живѣе въ тѣхный чифликъ въ Кіевъ. — Петко Каравеловъ пристигнж тука въ недѣлж. Той ще врьви въ Влашко. Кар. много ся горящи съ тукашны-ты българы, че сж, наистинж, страшно студени. Помагатъ на бѣжанци-ты българчета съ чюжды-ты пары и то пакъ съ голѣмж неохотж. Сами обаче не сж още пожертвовали нищо, доколко-то знаж, за Българ. ползж, а отъ

другъ странъ само, унижаватъ българи-ты, че были дураки и пр. и пр. Върватъ ли, че ми става лоше отъ тѣхны-ты думы, като трѣбваше напротивъ да жылижъ, клятый народъ. Само азъ много страдамъ, като мыслижъ за наше-то бждеще и имамы ли го, или така ще си починемъ, Богъ знае. А за клеты-ты роднины нѣма и какво да думамъ: умрѣлы-ты, уви! оплаквамъ, начесто, а за живы-ты, не знамъ какво отъ Бога да искамъ и кое ще да е по добро. Клѣта-та ми майка и братя, живы ли сж, не знамъ, защо-то ми не пишжтъ. Утѣшевамъ ся впрочемъ много че поне Уйчо Найдень съ всички Васъ е въ безопасность, при всичко че съмъ увѣрена за голѣмы-ты му страдания за сждбж-тж на нашенско. Жылиж много, че не ми ся случи да додете тука, та поне още единъ пжтъ да ся повидимъ. Както ся вижда ный утрѣ вечеръ-тж ще да тргнемъ по желѣзницж-тж. Въ Кіевъ ще да прѣсѣдимъ единъ день, за да си починемъ едно, и друго да ся повидж кое съ кого. Като пристигнемъ на Кромъ, азъ щж Ви пишж, нѣ, мила Нанко, пишѣте ми и вый, отдѣлявайте помалко врѣмя за утѣшение и менѣ, като знаете, какво значение, щжтъ да имжтъ писма-та ви всякога . . . . .

Като оставимъ наши-ты си работы, одесскы новины нѣмамъ да Ви съобщж нѣкои забѣлжжителны, освѣнь може тая: че минжлж-тж сжбботж ся далъ тукъ спектакль за ползж на Южн. Славяны и полза-та отъ него ся искачила чякъ до десять рубли!! Вообще Одесса-та е повече Еврейскый градъ.

Съ нетръпѣние очяквамъ да съмне, може отъ Васъ да ми дойде писмо, а може и да ми сте срьдити, че ушь не Ви съмъ была писвала, както иска да мя увѣри Г. Павловъ, кому-то ушь Ви сте ся оплаквали. Язжкъ! тия ся не видяхж съ Ан. Кирко нашъ искаше и той да Ви пише, нѣ като си има грыжж насамъ натамъ за да испрати калабалжци-ти напрѣдъ нѣма врѣмя, нѣ мя моли да поздравж Уйчя Найдена, Васъ и дѣца-та и отъ него. Всичкы-ты наши такожде Ви поздравлявать. Дѣца-та ми отъ жарж-тж сж вялы, особенно Марійка, на Стоянчя по минж: той си вирѣе. Тый Ви цѣлувать ржжж.

Сама азъ най-искренно поздравлявамъ Уйчя Найдена и Васъ съ дѣца-та и желаж на всички Вы добро здравие и добро видѣние. Прощавай-ге, мила Нанко, и незаборявайте мя! Цѣлувамъ Ви ржжж и съмъ

Ваша Рада

Р. S. Отъ такова лоше мастило не съмъ никого писала, та ми прощавайте, ако съ трудъ разберете писмо-то ми

Сжща.

Тука се чю, че въ Пловдивъ затворили всички-гы чорбаджи и Гешовци-ты. Истина ли е това несчастье.

1365. — Пжтуване до мѣстоназначението. Поминъкъ въ Мухово. Добри и гостолюбивы съсѣди.

Пак. 52.

Въ Орловская губерния, Кромская Управа,

Село Муханово, 25 Юлия 76.

Любезный ми Уйчо Найдене,

Сжшый день, кога-то въ Одессж очякахж да дойде Ген. Игнатъевъ отъ Ц-градъ (пароходъ-тъ по тжж причинж и закжснѣ), вечеръ-тж ный излѣзохмы отъ Одессж по желѣзницж-тж за къмъ Кіевъ и Орелъ. Благодарение на репутациж-тж Кирковж въ Орл. губерни. намъ за скоро врѣмя излѣзе мѣсто за службж. Азъ два пжти писвахъ за това на Нанж въ Ц-градъ, нѣ и сега щж Ви повторж, съ каквы условия Кирко прия мѣсто-то. Платкж му даватъ 1400 р на годин. кжщж и дръва такожде готовы и 2-мина стража да ни вардижтъ, защо-то кжща-та (ако и да е една много добра и каменна сграда) се намира на 15 минуты разстояние отъ само-то село. Отъ своя стржж Кирко е длжженъ да приимж въ опрѣд. врѣмя болны отъ съсѣдни-ты села, а такожде да посѣщава сосѣдни-ты помѣщици, кога-то го тѣ выкатъ и разбира ся за платкж. Кирко всякой четвъртъкъ ще посѣщава единъ пунктъ, длечъ огъ насъ на 20 вер. а конете и кола-та за нашж смѣткж. Има и фельд-

перъ. И тъй Вий видите, Уйчо Найдене, че отъ малко малко ний смъ ся веке нарядили, нъ дѣжиме за разноскы-ты отъ Одессж до тука и за покупки домашни потрѣбы 200 р. Тая сумма, мыслж не е чюдна зашто-то и фамилията ни и разноскы-ты за неж не сж малкы. За наше счастье тука има доста мебель, та нѣма да харчимъ самы. Гдѣ-то ще рѣче, имамы занапрѣдъ добры надѣжды, само здравье да е!

Въ Кіевъ прѣсѣдяхмы 24 ч. Ходихмы въ Левашевскій Пансіонъ, гдѣ-то ми ся радвахж Сескрайно. Вжтрѣ въ Россіѣ не е като въ Одессж: на Българе-ты тукъ повяче съчувствовать. Въ Орелъ спектакли, прогулки и пр. все въ помощь на Блѣг. се давагъ. Много проповѣди по села-та се казвать все за въ нашж ползж.

Отъ полит. новины по слѣдня коя-то научихмы въ Орелъ бѣше за посичяние-то Османъ Паша, за робство-то на Селима и за незавидно-то положение на Мухтара, за кого-то впрочемъ незнаемъ, какво станж. Цѣлж недѣлж не смъ чели вѣстницы, зашто-то финанси-ты не ни го допушахж, нъ утрѣ Кирко ще да пиши веке за „Русскій мѣръ“ зашто-то тяжко ни ся види, като смъ далечъ отъ всичко мило и драго, па и да нечетемъ! Благодарение, впрочемъ, на дѣца-та, че не ни оставжтъ да ся притѣснявамы и да мыслиме за минжло-то и за настоящее-то. Отъ другж стрѣнж Кирко има тука много добры приятели, отъ кои-то по главны сж Нарышкини и Цурикови. Още кога бяхмы въ Орелъ, Нарышкинъ кому-то Кирко е кръстилъ дѣтенце, ни прѣдложи два екипажа, въ кои-то отыдохмы на жена му на гостье въ село Богданово нейно имѣние. Безъ прѣувеличение, Богдановкж е прѣкрасно мѣсто, а кжщы има нѣколко и великолѣпны. Тамъ закусихмы и обѣдвахмы и послѣ, пакъ на тѣхны конѣе ни испратихж до Цуриковы въ Лебедкж (мѣсто, гдѣ-то Кирко е служилъ) И въ Богд. и въ Лебед. Кирка срѣщахж съ най-голѣмж радость „неужели Кирилъ Степановичъ, неужели Ви опять къ намъ!? Цуриковы и Нарышкины сж отъ много добры фамилии. Цуриковы имжтъ 3 момы и 2-тѣ отъ тѣхъ сж подали прошение Государинѣ-Импер. да постжпжтъ на Казенный счетъ за сестры милосердія Болгарамъ. Лебедка по мѣстоположение-то си е рай-Божий. Тамъ спяхмы 2 вечера и послѣ по желѣзный пжтъ ся врънжхмы въ Орелъ и на другой день вече трѣгнжхмы за насамъ. Виждате сега, Милый Уйчо Найдене, че насъ видимо Провидѣние-то покровительствува.

Удома смъ, всичкы, слава Богу здравы, мжчно обаче навикнуваме на черный хлѣбъ. Марийкж го неще положително. — Кирко заедно съ всичкы-ты домашни Ви поздравлявать най-искренно. Сама азъ цѣлувамъ ржчицж на Нанкж и Вамъ и желяж Ви отъ Бога здравие и Вамъ и на милы-ты Ви дѣчица. Добро видѣние.

Ваша Рада.

Азъ мыслж, че може Нанкж да е още въ Ц-градъ, та и ней шж да пишж, зашто-то не можяхъ да получж отъ неж скоро писмо, та да знаж на вѣрно.

Адресъ-тъ ни е: въ Орловской губ. Кромской-Земской Управѣ, для передачи К. Кирковичу въ с. Муханово.

1366. — Д-ръ К. Кирковичъ се поминалъ Неутѣшното положение на жена му. Участието на Нарышкини и Цурикови въ нещастieto на семейство Кирковичъ.

Пак. 52.

Приято 8 Ноемвр. Отгов. 30 Ноем.

Кромъ 28-и Октябр. 77 г.

Многоуважаемый Уйчо Найдене,

Уви! Провидѣние-то Божіе ми испрати едно отъ най-тяжкы-ты испытанія въ живота на человекъ: Смръть-та похити най-голѣмж-тж ми радость, най-голѣмо-то ми утѣшеніе и надѣждж. Кирко мой ся поминж отъ скоротечнж чахоткж на 22-и Окт. въ г. Орелъ. Мыслж да сте получили одавна телеграмж-тж, коя-то Ви испратихъ на сжще-то 22-ро число. Няхахъ силж и смѣлость до сега да Ви напишж и сама, па и днесъ, ако и да Ви напишж, не взирайте ми ся за нищо. Шж Ви явж на кжсо: Стары-ты киркови друзья: Нарышкини и Цуриковы быдохж наши спасители и благодарѣли послѣ смръть-тж Кирковж; три цѣли деня тѣи ни вардихж и денье и нощѣ, доклѣ да ся помине, рыдаяхж заедно съ насъ и ни утѣшавахж ангелски. На-

рышкниъ ся съсина: той да заповѣда за едно, той да расирава за друго. Той по хорони нашъ Кирка твърдѣ прилично, твърдѣ чювствително и на свой счетъ“. Тия добры хора, ради“ обожаемаго имъ Кирочка, отнесохъ ся и съ мене като съ дж-щеръ и не ся успокоихъ, доклѣ ни не намѣрихъ най-добръ кароцъ, прѣкръстихъ ни на пѣтъ и тогава само оставихъ Петербургъ-тъ гостинницъ. Опѣваніе то на Кирка бѣше въ недѣленъ день (на 23-и) и така мнозинъ го видяхъ и мнозина го съ насъ оплакахъ. Ахъ, Богъ да го прости легка да му е прѣстъта на гроба: но той нѣма да ся заборава тука никога, а азъ няма да го прѣжяла до гроба. Тукаш-ня-та управъ, тукашне-то земство плачатъ за Кирка, кого-то тѣй праведно оцѣнихъ. Изъ памяти къ нему земството ще да ся помъчи да ни задръжи въ сегашнъ-тъ квартиръ, ако ли ся поиска тя за другъ д-ръ, то шжъ да ми даждъ другъ квар-тиръ съ дръва. Кирко ни остави само 300 руб., кои-то разбирася, при други обстоя-телства, сир. ако той клетникъ-тъ да харчяше поне по някога за себе се лишне, не быхъ остали.

Ахъ, колко сж сбжднхъ мои-ты думы, мои-ты прѣдчювствія, че Русси-ты шжъ зѣмжъ голѣмо участіе въ насъ, какво-то и да ся случи. Нѣмамъ ли право, гдѣто всякога, па и сега ся прѣклонявамъ прѣдъ тоя святъ народъ: Русси-ты. —

Тия дни членъ Управ. Разуваевъ е пратилъ да ся печята въ Орловъ. Вѣст-никъ статіжъ за покойный мой Кирка. Той ся старае такожде да намѣсти нашъ Ива-на въ болницъ-тъ за Фельдшеръ съ платкъ до 20 р. за мѣсяць — и това е голѣмо утѣшеніе за мене и особенно за длъгый мой хвостъ — большая семья. Много души мя утѣшавать съ Ваше-то имя и положеніе. — утѣшавамъ ся и азъ и не прѣ-стаямъ да жялж моя милъ Кирко, добръ-тъ душицъ и горящъ-тъ му любовь на ко-го-то ни минутъ не заборавамъ. — Простѣте ми, Уйчо Найдене, гдѣто не отгово-рихъ на писмо-то Нанино отъ 25 Септ., па и сега не можъ още да ѣ пишж, че сръдце-то ми много копнѣе. Поздравленіе на Нанж на дѣца-та и на Христя Нанинъ (писмо-то му получихъ). Поздравлявамъ и Васъ и съмъ Ваша

Неутѣшима Рада Кир.

Моя клята Марійка живжъ ся е разболяла за „Татинча“.

Ще да живѣжъ съ надѣждж, че Българско най-послѣ ще да ся освободи и че единственыи ми Уйчо нѣма да заборава и мое-то несчасіе.

29 Окт.

Вчера, кога-то писмо-то ми за Васъ бѣше веке свръшено получихъ отъ Орелъ писмо отъ М-те Нарышкина, и двѣ телеграмы: отъ Васъ и отъ Кирковъ пріятель въ Одессъ — Стоманяковъ, кой-то обожяваше Кирка и обратно. —

Пытате, въ какво положеніе ся намираме и какъ да ми помогнете. . . . .

Сега за сега въ насъ още прѣобладава отъ всичко друго жялость и скръбъ по загубеный на вѣки нашъ благодѣтель и кормилецъ; за послѣ шжъ Ви пишжъ пол-легка-легка. Въ друго отношеніе за сега управа-та ще да ни помогне съ квартиръ и дръва. Провизія за зимжъ доста имаме: зеле, барабой 50 мѣрки, грахъ, лукъ кокошки — до 15, патки до 15 и др. дребни нѣща. Задруго, какво то бжде шжъ Ви пишжъ. М-те Нарышкина ми пише да ѣ пишжъ откровенно какво ни трѣбва, и че тя е готова и послѣдне-то си да раздѣли съ мене. Ахъ, такывы Ангелскы души-ци, такывы великодушны жены сж мнго рядко и почти исключеніе. Тя ся обрѣча, че зимасъ ще да ни дойде на гостѣе, а на Пролѣтъ ако клето Българско не ся успокои и освободи выка ни въ нейно-то имѣніе на гостѣе — на цѣло лѣто; ако ли ся освободи Българско, то ще да ни помогне да си идемъ тамъ.

Вый знаете, колко сръдце-то ми гори за Българско, затова едничка-та надѣж-дж е на него и на Васъ, кой-то можете да мя нарядите на нѣкожъ почтеннъ службъ съобразнъ съ слабо-то ми здравье.

Прощавайте Уйчо Найдене, желяжъ Ви добро здравіе и добръ успѣхъ въ всичко за общо-то наше щасіе.

Ваша Рада.

1367. — Почитатели на Д-ръ К. Кирковичъ. Добри спомени за него.

Пак. 52.

Приято 27 Ноемвр., отгов. 30 Ноемвр.

Кромъ, 16-и Ноемвр. 77 год.

Любезный ми Уйчо Найдене,

Получихъ писмо-то Ви отъ 24 Окт. и ся надѣж, че и Ви сте получили до сега мое-то писмо. — послѣ Кирковж-тж смръть, и знаете сега, че ный смы въ Кромъ — въ Земскж-тж квартирж, при Болницж-тж. Тья дни очяквать тука новъ д-ръ; и ако той поиска именно Земскж-тж квартирж, то за насъ (или за него) ся готви една още пò добра кжщж отъ тжж, гдѣто смы сега. Азъ обаче мољж Бога, дано Д-ръ-тъ да нѣма претензіж на сегашнж-тж ни квартирж: едно зашто-то всичко смы си вече натжкмили за зимась и друго, зашто-то моя Марійкж е едно отъ най необикновены-ты дѣца — чювствителна и паметлива бескрайно. Тя, клята-та никакъ не може да забрави за покойный Татинчо и не ся исказва направо, и все съ набутни съ плачове и капризы. Има тука една акушерка, която дохождаше въ Орелъ, кога бяхмы и ный, та по нея пращахъ нѣщичко на дѣца-та. Послѣ смръть, кога и акушерка-та си дойде, Марійка дотолкохъ свръзва воспоминаніе за баща си съ Марья Евгеніевни — акушеркж-тж, что-то като ъж види трепере и рыдае жялно, а трѣбва да Ви кажж, че тая акушерка е сестра на учителкж-тж, — наши комшійки, кои-то и напрѣдъ и сега повече дохождатъ у дома. Всичкы-ты ни знакомы желѣжтъ много Марійкж и желажтъ отъ срьдце дано си останемъ зимась тукж.

Смѣткж-тж съ управж-тж не съмъ още видѣла, но трѣбва да има до 400 руб. ли остали за насъ. Заранъ въ другый день щж да идж, да получж парыты и 300 руб. ще да отдѣлж за въ банкъ-тъ. Съ стотѣхъ мыслж да ся поминеме някакъ зимаскж. Иванъ служи въ Болницж-тж; зима 20 руб. на мѣсяць. М-те Нарышкина (жена Ивана Алексѣевича) ми пише и утѣшявамъ често; тя всякога мя пыта „Какво ти пише уйчо ти“. На послѣдній въпросъ азъ ъж отговарямъ; че за мене другъ баща и покровитель няма на тоя святъ, освѣнь Васъ, па и Вамъ щж да кажж, милый Уйчо Найдене: Вый знаете моя святъ животъ, можж-тж осторожность въ отношеніе къмъ другы-ты, съ което съмъ си спечелила и сега си печела уваженіе; вѣрвате ми, че азъ и сега тѣй живѣж, както и прѣдъ очите Ви Пловдивъ много години живяхъ слѣдователно, нѣма да трѣсж и да ся лжжж съ другы покровители — а само Васъ щж да имамъ за башж и руководитель — Провидѣніе-то Божіе, види ся, така е искало. — Тяжко, много тяжко ми е, гдѣто сега е зима, та не можж да се прѣселж кждѣ Васъ, за да живѣж что годѣ по весело, зашто-то тука нѣма роднины, а да ходж по гостѣе — не ми е въ характера, а като не ходж, то и не дохожда никой, освѣнь учителкы-ты и единъ членъ отъ управж-тж, Разуваевъ, който уважяваше и оцѣняваше Кирка и му написа добръ некрологъ. Колко е утѣшително за мене, да слушямъ достойны похвалы за покойный надъ кого-то слѣдили тврьдѣ внимателно и оцѣнили и като доброго чловѣка и хато славнаго доктора. Особенно, въ тоя случая, лесно ся изражява единъ Баронъ, Мореншильдтъ, кой-то е ходилъ на ловъ съ Императора Александра II (на кого-то джщеря му играла хоро съ Царя минжлж-тж зимж), като казж: да оставимъ Кирковича като чловѣкъ, но той и въ медицинско отношеніе е былъ на высотѣ своего званія. Мореншильдтъ има много дѣца и всѣкога выкаше Кирка, не иначе какъ „дорогой Докторъ“. Той ни посѣти и въ Петербурчeskж-тж гостинницж, и сега много ся радвж за некрологъ-тъ, че е добръ и справедливъ. Менѣ лично въ Петерб. Гостин. Мореншильдтъ каза: Кромъ никога не е видвалъ и нѣма, струва ми ся да види таковъ трудъ и такавж честность, като въ Вашъ-тъ Супругъ. И така много добры думы утѣшявать срьдце-то ми, кое-то быде много честито, да си избере такъвж другаръ и много злочесто, да го загуби въ минутж-тж, когато най-трѣбваше да живѣе. Но стига! Нека да му е вѣчна память и легка прѣсть.

На Нанж писахъ прѣминжлж-тж недѣлж. Поздравѣте ги пакъ, а Васъ Уйчо Найдене поздравлявамъ отъ срьдце и възлагамъ всичкж-тж си надѣждж.

Ваша Рада.

1368. — Животътъ у Нарышкени. Какъ иска да се настани
Рада Кирковичъ. Възпитанието на малитѣ българи.

Пак. 52.

Приято 3 Юлия 1878.

Богдановка, 17 Юнія 78 година.

Многоуважаемый Уйче Найдене,

Писмо-то Ви отъ 30-й Май получихъ на 14-й Юній въ Богдановкж. Пожялихъ, че поѣтрано не знаяхъ за Г-жж Анастасіж, че е щяла да доходи въ Кіевъ. А отъ другж стръж разсжихмы съ М-те Нарышкынж да поостанж нѣколко врѣмя въ Богдановкж — доклѣ ся минжть горѣщины-ты и дано да ся пооправж съ здравіе-то и азъ и дѣца-та ми. Въ Богдановкж дойдохмы на 10-й Юній. Имѣніе-то на Г-жж Нарышкынж е прѣхубавичко. Тука наблизю живѣжтъ (отъ 7 вер.) и Цуриковы.

Колко-то за настаняваніе-то ми, Вы ако и да не пишете нищо, Азъ ето за какво щж да Ви помољж. Менѣ знаете, не ми трѣбва да мя прѣпоржчявате въ Пловдивъ, понеже мя добрѣ знажтъ отъ всѣкож стръж. Азъ быхъ Ви помолилж, да имъ прѣдложите, ако бы да не пристигнж, прѣди да настанжть работы-ты въ училище-то, да оставжть содержяніе-то на пансіонъ-тъ дѣвическій (безъ друго трѣбва да ся нарѣди) на връзъ мене, като по на опыгнж особж. Отъ мож стръж, азъ щж да съмъ длъжна, да правж репетиціи всякой день и да приготвявамъ тѣй дѣца-та въ уроци-ты. Ако това бжде малко, можж да прѣподавамъ и нѣкой прѣдметъ вжтрѣ въ училище-то. — Ако прѣличя, че ще може нѣщо такова да ся нарѣди, Вы ми пишѣте, тада съмъ свободна, ако ли не, то пакъ трѣбва да знаж, и тогава ще да ся излѣзе оттука порано и право за Софіж. Ако и отдалече, но много ся радвамъ, че въ Пловдивъ работы-ты ся нарѣждатъ добрѣ. Газеты не съмъ чела нѣколко денѣ, затова и не знаж, какво рѣшява Конференція-та — Конгресъ-тъ.

Отъ Нанж получихъ въ Кромъ писмо, а сега очяквамъ съ нетрѣпніе портреты-ты на Радкж и Гочя.

Свекръва ми, Иванъ и Нона си сж въ Кромъ. Петра е съ мене. Въ Богдановкж мыслж най-малко още мѣсяцъ да поживѣж. Адресъ-тъ ми тука е тѣй: Орловско — Витебской Желѣзной Дороги Станція Нарышкыно для передачи Р. П. Кирковичъ въ Богдановкѣ.

Въ Лебедкж има едно момиче на Андрея Топаловъ отъ наше село. То сѣди у бабж Цуриковицж, гледа ся и обличя ся най-добрѣ — но да говори Българскы е заборавило — и нарѣчіе-то му и русскы и българскы прѣличя като да е отъ Копрившскы-ты Кеменчеджии. А това е единъ доста добръ примѣръ за мене да давамъ ли Марійкж на Москвж отсега или да не ѣж давамъ. Разговаряхъ ся за неж и съ Г-на Александра Нарышкына, той е на мой-то мнѣніе: Марійка трѣбва поне до 12 годинж да живѣе съ Българи и Българскый животъ, за да не бы да не излѣзе ни то ни сѣ. И наистинж, въ Българско азъ имамъ кое що и голѣмъ расходъ за покжщнинж не ще да правж; а само щж да работж, за прѣхранж мене си и дѣца-та.

Въ Лебедкж очякватъ тыя дни д-ра Визанкова — Българинъ, кой-то е раненъ былъ въ гржды-ты и е лежялъ въ Одессж. Съ еднж рѣчь, тука това лѣто има Българско только въ миніатюрномъ видѣ.

Отъ срьдце Ви желяж, Уйче Найдсне, най-добро здравіе и поскоро добро видѣніе.

Ваша Рада П. Кирков.

1369. — Д-ръ К. Кирковичъ въ София. Условията за единъ лѣкаръ тамъ. Тежка зима. Нѣмане храна за добитъка.

Пак. 52.

Приято 25 Февр. 1875. Отгов. 2 Апрель.

Много уважаемый ми Вуйчо Найдене!

Преминала-та недѣля ви писахъ отговоръ на писмо-то ви за работж-тж на Г. Ив. Джиджова, кое-то ся надѣвамъ да сте приели.

Днесъ идж да ви съобщж нѣщо и за наше-то положеніе тукъ:

Живѣемъ въ х. Коцевж-тж кжщж, понеже ненамѣрихмы другж сгоднж; малко е стѣснително и за тѣхъ и за насъ но нѣма що да чинимъ. Подиръ Гергевденъ мыслимъ да заминимъ въ другж тѣхнж кжщж, но ней кирія-та ѝ е доста солена, та затова гледамы да купимъ нѣкож турскж кжщица та за двѣ-три години да ѝ искарамы пары-ты съ гдѣто щемъ плащамы голѣмы киріи. Специрія съмъ отворилъ на единъ мигданлъкъ — Куру-чешме, то е доста сгодно мѣсто, но само давно ъж не затворимъ защо-то правителство-то тукж строго прислѣдва, както хикимы-ты, тѣй и спецеры-ты, кои то нѣмжтъ дипломж. Тукъ има двама Доктора отъ аскеръ-тъ, които съставляватъ экзаменаціоннж коммисијж и испытватъ онези лица, които желажтъ да иматъ право да бжджтъ спецеры и испытаж двама трима, на които и дозволихж да работатъ. Азъ представихъ нашъ Димитра да държи испитъ, но го намѣрихж още несъвършеннолѣтенъ да управлява спецериж и затова го недопустнахж до испитъ; нѣ ные си работимъ и никой още не ны е направилъ бѣлѣжжж, затова азъ щж си мълчжж, че да видимъ какво ще излезе.

Относително до общество-то тукъ, мѣжско-то нѣкакъ си го бива до негдѣси, нѣ женско-то, като изключимъ само нѣколко жени, съвсѣмъ си го небыва и е много развратно.

Въ медицинско и слѣдов. въ матеріално отношеніе работа-та ми отъ день на день отива доста добрѣ: отъ гражданы-ты Евреи-ты ми правжтъ доста добъръ алышъ-веришъ, — слѣдъ тѣхъ Българе-ты и най-малко Турцы-ты, защо-то послѣдни-ты си иматъ Турчинъ Докторъ, а освѣнъ него, по турци-ты практикуватъ и аскерски-ты докторы.

Новости отъ тукъ особенны нѣмамы, само че зима-та направи доста вредъ по добытъкъ-тъ; отъ нѣколко недѣли насамъ, току рѣчи, всякой день вали снѣгъ, дълбочина-та на кого-то въ поле-то достигналж повѣче отъ единъ метръ. Презъ дни-ты имамы и доста голѣмъ студъ — до 22° R. Храна-та за добытъкъ-тъ достигнж доста высокж цѣнж, а главно-то е че и съ пары ся ненамира. Разказватъ, че преди нѣколко дена въ едно отъ околны-ты села, единъ богатъ селянинъ, като обиколилъ много села да търси хранж, върнжлъ ся празнянъ; и като отишелъ при овце-ты си, послѣдны-ты, като мыслили, че той ще ги нахрани съ нѣщичко, заблѣяли и ся спустнжли къмъ него; въ това время той изважда отъ джебъ-тъ си жылтици, пръснжлъ ги предъ овце-ты и като рѣкалъ „яжте сега злато, та ся наяжте,“ отишжлъ и ся обѣсилъ!

До таково състояніе сж достигнали скотовѣдци-ты тукъ, па ги чака още поголѣмо зло, като снѣгъ-тъ ся нетопи.

Ные у дома смы всички живо-здрави; всички поздравлявамы всички ви.

2 Февр. 75.

Софія

Вашъ покорный слуга

К. Кирковичъ.

132. ИВАНЪ КИШЕЛСКИ.

1370. — Честитяване Герову консулски чинъ. Недѣжда за подобрѣние бѣлгарскитѣ работи. Кишелски иска да се види съ Герова. Кишелски ще иде въ Петербургъ. Бждещъ учитель.

Пак. 53.

20 Юлия 1857. Отг. 25 Юлия.

Господинъ Найдене!

Днесъ въ 5 часа додохъ въ Адрианоуполь щяхъ да пиша по-обстоятельнѣ, но като видяхъ, чи Господинъ Захарія тржгва за въ Самоковъ немахъ никакъ время, заради това вы и въ кратицѣ пиша. —

Пжрво поздравлявамъ вы сасъ новото Высоко Ваше званіе, за което много ся зарадвахъ и мысли чи нашитѣ сега работы ще тржгнатъ напредъ ако и отъ нынѣ натакакъ пакъ продолжавате за да дѣйствовате исключительно за общіатъ бѣлгарски интересъ, сасъ сжнитѣ пламенны чувства, както и по пжрвомъ дѣйствовахте; и ако на всичкитѣ бѣлгарски работи и отъ нынѣ натакакъ гледате пакъ сос пжрвото свое бѣлгарско око. Второ тврди желаяхъ за да ся видимъ и не зная веки какъ

ще работата стани, защото отъ кади парата самъ много кжсь. Необходимо е за да ся со Васъ видя защото имамъ много полезного да ви сообща; да видя да похоратувамъ днесъ сасъ негово Высокоблагородіе Господина Ступина, а чи да видя какво ще ми онъ кажи. Отъ кадето поминахъ работа та която по обстоятелно ще ви сообща, когато дода (ако ся збжди желаніето ми), тржгна твжрли благоразумно и добре.

Отъ кади страната на Господина Палаузова узнахъ нѣкои си въ Габрово работи, които воистина, чи гледатъ заползата блжгарска, но гонятъ по видимому чисто личенъ интересъ; незная да ли ще знаите тжзи работа.

Азъ сега отхождамъ за въ Петербугъ работата тжй ся обжрна и трябва непремѣнно за да отида но къ несчастію всичкіятъ ми харашлакъ остава 462 гроша. — Прощавайте.

Панораммата ме бѣше турнала нѣкои си время въ затрудненіе, дѣто незнаяхъ какво да зафана и накадѣ пжрво да отида.

1857 года 17 Юля.

Г. Адрианополь.

Вашъ искренный другъ

Иванъ Кишелски.

Никому не казвайте чи ще отида въ Россіята, защото подирь малко время искамъ пакъ да ся вжрна зада стана тукъ учитель. Това мые сега званіето, сжщото пиши и въ тескерята ми. Котлянытѣ ма прѣслѣдоватъ и общо желаятъ зада стана тамъ учитель, но азъ имъ отказахъ въ това за тѣхнытѣ школски и епитропски безпорядки. За това моля вы ако ся случи нейди разговоръ за мене, не поминувайте за мене нищо, нито за моитѣ работы, защото споредъ сегашнитѣ обстоятельства похвалата по много разваля нежели исправя. — Прощавайте

Даскаль Иванъ Попъ Кировъ.

1371. — Миладиновъ и Даскаловъ въ Москва. Мнѣние за Рачински. Животътъ на блжгаретѣ въ Москва и Петъръ Феодоровъ. Кишелски и Одеското блжгарско благотворительно общество. Егоизмътъ на Н. Хр. Палаузовъ. Ивановъ, Палаузовъ и бѣжанцитѣ въ Бесарабія. Блжгаре емигранти въ Петербургъ. Райчо Николовъ. Ангелъ Феодоровъ. Отчаяніето на Кишелски. Той ще замине за Кавказъ.

Пак. 53.

Января 25-го 1858 года Петербургъ.

Въ Одесское Болгарское благотворительное общество
Господину Николаю Христофоровичу Палаузову.

Мнѣ весьма пріятно было, видѣвъ, что наши здѣсь въ Москвѣ живутъ очень дружно и миролюбиво на взаимно согласныхъ основныхъ началахъ.

Въ Москвѣ дѣла наши принимаютъ несравненно лучшій прежняго видъ. Меладиевъ бѣдный жаловался, что невовремя высылаются ему денги изъ общества. Даскаловъ составилъ оуличныя (sic) записки подъ заглавіемъ „режкція въ Европейской Турцій“.

Рачинскій случайно засталъ меня въ Москвѣ, онъ пріѣхалъ сюда тоже по дѣламъ Болгарій. Его энергія и благонамѣренныя дѣйствія свидѣтельствуютъ, что имя его современемъ будетъ начертано на первыхъ страницахъ нашей народной Исторіи. Ему и всѣмъ намъ очень непріятно было, когда переданы были слѣдующія слова Г. Спіридона Николаевича Петербурскаго Палаузова: чтобъ Рачинскій не мѣшался въ Болгарскія дѣла потому, что мѣшаетъ Болгарамъ (эти слова передалъ ему Аксаковъ) Московскіе Славяножилы принимаютъ живѣйшее участіе въ дѣлахъ Болгарій и есть большая на нихъ надѣжда.

Въ Москвѣ мнѣ одно только непріятно было именно: односторонная и частная корысть Господина Федерова. Вотъ, что про него мнѣ рассказали: явившись, говорятъ, въ Москвѣ, началъ по произвольно-завѣченному себѣ когато нѣкоторыми лицами порядку и проч. Подобный здоръ, говорятъ, намъ напонравился, поэтому между собою согласились и постановили себѣ правила, по которымъ всѣ Блжгаре пріѣзжающее въ Москву обучатся, должны поступать. Въ послѣднее время волонтеры и прочіе авантюристы на скучилъ всѣмъ и каждому, особенно въ Петербургѣ,

гдѣ едвали не составили себѣ общее заключеніе, весьма для насъ невыгодное. Къ нашему несчастью Вы, какъ будто нарочно поторопились подтвердить это мнѣніе: обратнымъ требованіемъ отъ Русскаго Правительства тѣхъ несчастныхъ 100 рублей серебромъ, которыя подъ моею роспискою Вы мнѣ взаимнообразно дали, а не Правительству. Подобное пособіе Одесскаго Болгар. Благотворительнаго общества, навело весьма непріятное здѣсь впечатленіе.

Пріѣхавъ въ Петербургъ я немедленно явился Его Прев. Егору Петровичу Г-ну Ковалевскому. Но какое было мое удивленіе когда онъ, прочитавъ Вашу холодную рекомендацію, сразу понялъ Васъ, и тутъ же спросилъ меня: отъ чего, общество Ваше объ Васъ такъ холодно отзывается и . . . . . Вѣроятно Вы не поладили съ Одескимъ обществомъ, потомъ коснулся общаго характера Болгаръ, далѣе заговорилъ объ деньгахъ (100 рублей) и вывелъ весьма удовлетворительное заключеніе, которое самы себѣ можете представить. Это значить тонкая дипломатика Вашей системы: чтобы всѣхъ пріѣзжающихъ въ Петербургъ устранять. Ладно! Повѣрь Николай Христофоровичъ, что въ эту минуту со стыда я бы охотно полетѣлъ въ самую глубокую пропасть, нежели слышать и смотрѣть въ глаза того лица подъ вѣденіемъ коего я долженъ былъ служить и постоянно находиться. — Повѣрь, что съ этой минуты, я не могу, при каждомъ съ нимъ разговорѣ, не припомнить, краснѣя, Вашу глупую и грубую ошибку. За подобный поступокъ и самъ даже сатана покраснѣлъ бы, еслибъ, когда либо діаволамъ пришлось другъ противъ друга клеветать. —

Вы неуспѣли окончательно уронить меня въ глазахъ моего начальника, потому, что въ эгоже время къ счастью моему входитъ и Коцебу, занимъ Муравьевъ, но не смотря на сильную и сознательную тутже рекомендацію Коцебу, не смотря на рекомендацію Хрулева и прочихъ знающихъ меня Генераловъ, не смотря на все это я не могъ помириться съ самимъ собою и съ Вашею не рекомендаціею, а чисто съ подрывнымъ документомъ Вашимъ, и решился, ради спокойствія души Вашей, рѣшился на Кавказъ удалиться. — Кажется, что это намѣреніе мое для Васъ не опасно, хотя, съ своей стороны я и теперь никакой для Васъ невижу опасности. Неужели Вы чувствуете не прямоу своихъ минувшихъ дѣлъ? Неужели боитесь, зато и всякаго подозрѣваете? Сжальтесь Николай Христофоровичъ, надъ самымъ собою и надъ мелочностью характера своего, и не забывайте, что нашъ братъ, простой народъ, который едвали Вамъ замѣтенъ, весь характеръ Вашъ ему извѣстенъ и всѣ отгѣнки души Вашей отчетливо онъ читаетъ и видитъ насквозь. (Попробую и я свои силы) холодностью рекомендаціи Вы какъ будто явно предостерегаете Правительство чтобъ оно не расточало свои щедроты и довѣрье, и какъ будто говорите берегайте ихъ для моей болѣе заслуженной личности, и для, тѣхъ, коимъ я благоволю. Обратите, особенное вниманіе свое на одного меня: ибо одинъ **IA** — все. . . . . и проч. Вами сочиненная и членами Одесскаго Болг. общества безсознательно подписанная рекомендація представилась мнѣ не пустымъ дѣломъ на противъ я видѣлъ въ нее цѣлый адъ будущихъ интригъ; видѣлъ зависть, низость, мерзость гоненіе, клеветы и другіе безчисленно многіе мелочныя страсти, которыя унижаютъ, и бесчестятъ нашу родину, и вредятъ выгодамъ ея.

Въ слѣдствіи этого я рѣшился удалиться въ самую отъ Болгаріи отдаленную глушь, рѣшился удалиться и тамъ погибнуть. Это для меня будетъ востокъ разъ пріятнѣе, нежели быть причиною будущихъ новыхъ непріятностей, которыя задѣнутъ общія наши достоинства и даромъ будутъ насъ унижать. Мнѣ пріятнѣе будетъ тамъ погибнуть: ибо „мертвые стыда не имутъ. Я знаю, что для Васъ это все равно. Вамъ цѣль нужна, чтобъ я въ Петербургѣ не существовалъ; вотъ и все. Радуйтесь она достигнута и трудъ Вашъ вознагражденъ день, одна только бездѣлица остается, именно: потомству титуломъ короновать Васъ за подобныхъ доблестныхъ успѣховъ Вашихъ. Вы право геніальный человѣкъ, только потрудитесь исправить и слѣдующіе два недостатка: неосторожность и предпріимчивую неопытность. Полировка и наружная форма не есть сущность дѣла. Откровенность эту я Вамъ говорю не изъ ненависти къ Вамъ, а изъ любви къ родинѣ. Личность Вашу я люблю, но непрямая дѣла Ваши терпѣть не могу. Я не знаю, почему мы никогда не сходились въ своихъ понятіяхъ? Неужели Вы или я виноваты? По этому не зная кто въ полномъ смыслѣ здѣсь виноватъ, я не могу и не хочу выдавать себя и свои сужденія за нормальное въ мирѣ мѣрило. Я постараюсь выразить здѣсь общій голосъ

который важнѣе всякихъ частыхъ сужденій; я постараюсь выразить Вамъ большинство голосовъ относительно минувшихъ и настоящихъ дѣйствій Вашихъ. Несмущайтесь Н. Хр. этой общей истены. Она сначала только покажется Вамъ горькою. Я знаю Васъ и Вашу воспріимчивость; Вы непременно воспользуетесь ею, и неминуемо она послужитъ Вамъ къ добру. Но это еще не все. Пока душа Ваша спокойна коснемся на минутку Вашего личнаго интереса и интереса Одес. Болгар. благотворительнаго общества: Неразъ бывалъ я у Князя и Егора Петровича Ковалевскаго, неразъ говорилъ ему про Васъ и про Вашемъ затруднительномъ положеніи. До какой степени слова мои здѣсь справедливы и безпристрастны можете удостовѣриться отъ нихъ самыхъ и отъ Рачинскаго. Ваша участь, говорятъ, поправится, дѣла Иванова пойдутъ лучше, а общество уже утверждено. —

На оба Ваши письма я разомъ отвѣчу. Въ первомъ Вы меня сознательно предупреждаете (вѣроятно, основываясь на свою рекомендацію) говоря: „не смущайтесь, Иванъ Киричъ, препятствіями, они для Васъ не избѣжны“ и проч. . . Силу значенія и источникъ этаго сознательна предупрежденія, я бы въ жизни, никогда непонялъ если бы проницательный умъ Егора Петровича не постигъ бы холодный обо мнѣ отзывъ Вашей премудрой рекомендаціи. Въ одномъ только я въ Васъ сомнѣвался, именно: въ неосторожности передъ Высокими благодѣтелями и покровителями нашей родины. — Но теперь и это сомнѣніе уже исчезло. — По всѣмъ дѣламъ Вашимъ видно, что Вы ради личнаго духовнаго или матеріальнаго интереса готовы на все. — Я забыть не могу, то особенное выраженіе въ глазахъ Вашихъ, когда первый разъ узнали, что меня въ Петербургъ требуютъ, ту поддѣльную услугу, какую въ послѣдній мнѣ оказывали, и тотъ отпечатокъ души Вашей, который ярко, какъ въ чистомъ зеркалѣ отражался въ дражайшей половинѣ Вашей. — Припомните сколько трудовъ Вамъ стоило убѣдить меня принять взаимно-образно изъ Благотвор. общества этихъ несчастныхъ 100 рублей серебромъ. Припомните всѣ Ваши въ отношеніи ко мнѣ поддѣльныя поступки, и, положи руку на сердце, сознательно и откровенно скажите: не мучить ли за то Васъ совѣсть, хотя малѣйше? Также не грызеть-ли Васъ совѣсть, какъ всякій разъ вспомните себѣ непрямая и пристрастная дѣла своихъ минувшихъ време въ отношеніи къ некоторымъ личностямъ? Пора Ник. Христоф. бросить эту глупость, ни къ чему она Васъ не поведетъ. — Послѣдній разъ Вашъ рыцарскій со мною поступокъ былъ хуже когда-либо. Но во сто разъ неблагоразумнѣе поступили, увлекши за собою и прочихъ членовъ общества. Повѣрь другъ мой, что здѣсь не я страдаю, а честь нашей несчастной родины. — Своею рекомендацію Вы изволили выставить меня въ глаза моего начальства чисто . . . право я не съумѣю какъ тутъ, по этому оставляю Вамъ мѣста дополнить его. Мнѣ изъ за Васъ совѣстно Николай Хр. Зачѣмъ поддѣльно Вамъ клеветать? Вникните въ это по основательнѣе и поймете до какой степени со стороны Вашей опрометчивость. — Ежели Вы это сдѣлали сознательно ради общей выгоды, или же безсознательно, то простительно, но ежели это сдѣлали съ полнымъ сознаниемъ изъ личныхъ интригъ или выгодъ, то Вы много, много виноваты. — Ибо, занимаясь общими дѣлами Вы не должны и не имѣете права, поступать какъ частной мелочной человѣкъ или чисто какъ отъявленный эгоистъ. Вамъ должно быть извѣстно, что итогъ дѣйствій эгоистовъ въ отношеніи къ общему благу всегда былъ есть и будетъ отрицателенъ. — Теперь ясно я вижу, почему не принять былъ Преосвѣщ. Инокентіемъ передъ моимъ за границу отъ ѣздомъ; понялъ почему кромѣ дышущихъ Вашими идеяли вы всѣхъ терпѣть не можете; постигъ причину почему съ большимъ для себя угнетеніемъ произносите имена: Наѳанаилъ Геровъ Рачинскій и . . . и . . . и проч. . .

Позвольте Николай Христофоровичъ и мнѣ съ своей стороны также сознательно предупредить и попросту посовѣтовать Вамъ: или перемѣнить Вамъ роль своихъ общественныхъ дѣйствій или окончательно бросить это поприще, потому что впослѣдствіи доведутъ Васъ, Ваши неосторожные поступки до того, что Вы будете несчастнѣйшимъ человѣкомъ, осмотритесь кругомъ и убѣдитесь въ подлинность мои словъ. Это искренный и безпристрастный совѣтъ самага приближеннаго неврага, а друга. — Пріимите совѣтъ друга и будете счастливы. — Мнѣ жаль Васъ Н. Христоф. потому что Вы, будучи одинъ изъ дѣятельнѣйшихъ нашихъ братій, затмѣваете свою дѣятельность, какими-то мелочными и ничтожными интригами, которыя не разъ задѣвали и задѣваютъ, хотя слегка въ настоящее время, обществен-

ную выгоду Болгаріи. Признайтесь, какъ и всѣми по оттѣнкамъ Вашихъ дѣйствій признано, что основаніемъ у Васъ служить не духъ національный, а что личный Вашъ интересъ замаскированъ въ народномъ духѣ. Здѣсь я не разбираю, каковъ этотъ личный интересъ: духовный ли онъ или матеріальный. Не мое дѣло. — Это всякому видно по оттѣнкамъ и образу Вашихъ дѣйствій. — Что основаніемъ дѣйствительно служить Вамъ не общій интересъ а частный, это весьма натурально. — Да иначе оно и не могло быть, потому что Вы человѣкъ семейный и небогатый. Поступая иначе Вы бы грѣхъ великій передъ Богомъ сотворили: ибо у Васъ семейство передъ которымъ неменѣе грѣха будете виноваты если только и задумать даже осмѣлитесь оставить его на произволь судьбы. — Все это хорошо и справедливо. Но сущность дѣла-то вотъ въ чемъ: удовлетворятся этимъ народная потребность? И можетъ ли это служить основаніемъ извиненія для человѣка, который рѣшился и самъ не отказывается дѣйствовать въ пользу одной цѣлой націи? Также позвольте кстати спросить: могутъ ли всегда и во всѣхъ отношеніяхъ сосредоточиваться въ лицѣ одного человѣка всѣ потребности того или другаго народа, всѣ его моральные достатки и недостатки, словомъ можетъ ли онъ быть формою общаго? Ежели же не можетъ быть, то какъ тогда слѣдуетъ поступать желающему двигать дѣлами цѣлой націи? . . . А въ случаѣ появленія какихъ либо вредныхъ обществу стястишекъ? (sic) Тогда, по моему, лучше бросить это поприще, потому что дарованія тогда дѣлаются даромъ пагубными, особенно когда перемишанны съ гибельными для родины страстями. — Основываясь не на своихъ идеяхъ а на народныхъ, вотъ что я Вамъ скажу: что народъ, будучи, силою консервативною, то только онъ принимаетъ, и считается дѣйствительнымъ, что не въ моей и въ Вашей головѣ успѣетъ только зародиться и созрѣть, а что въ народъ проникнетъ и что сознательно онъ приметъ. — Это, великая и всемірная истина. —

Цѣль Вашего благороднѣйшаго стремленія Н. Хр. совсѣмъ не по этой скалистой и узкой тропинкѣ, Вы заблудились въ тѣсную тропинку **IA**. Вспомните, что въ послѣднихъ 5 лѣтъ Вы далеко ею увлеклись. Вспомните, что слѣдуемая Вами дорога не **IA** а **MY**; послѣдняя не въ примѣръ шире и глаже первой. Именемъ родины прошу я Васъ поторопитесь выкарабкаться изъ этаго непріятнаго для Васъ, въ послѣдствіи, положенія; поторопитесь вернуться, пока еще не совсѣмъ въ нее заглохли. — Ибо далѣе, говорятъ тропинка эта уже и хуже; поторопитесь и спаситесь, ради Бога, отъ этаго Діавольскаго искушенія. —

Я знаю, что на сочиненную Вами рекомендацію едвали прочіе члены Одес. Болг. Общества (какъ люди постоянно занятые своею торговлею, и какъ люди мало понимающіе оттѣнки Русскаго языка) едвали они обратили особенное на смыслъ ея вниманіе, слѣдовательно едвали они могли подозрѣвать, что подобная, какъ эта рекомендація, оставитъ непріятное объ обществѣ въ Петербургѣ впечатленіе. — Невыразимо-лучше было бы Н. Хр. годъ цѣлый ничего не дѣлать, нежели все время, какъ волъ работать и изъ личной мелочной интриги все разомъ перепортить. Спасибо, опять скажу, Рачинскому, что онъ въ это время былъ со мною и кое-какъ успѣлъ поправить дѣло. — Извинете Н. Хр., что это письмо посылаю не прямо къ Вамъ, а къ членамъ общава, это я сдѣлалъ нарочито. Потому что личность Ваша весьма тѣсно связана съ Одесскимъ обществомъ, и что Вы теперь глава его, а прочіе члены: руки и ноги головы. Слѣдоват. ихъ обязанность и поднести головѣ это письмо. Что это дѣйствительно такъ не подлежитъ никакому сумнѣнію, потому что ихъ произволомъ (по части общенародныхъ дѣлъ) правитъ Вашъ собственный произволь, слѣдовательно Вашъ личный произволь и служитъ основаніемъ произвола Одесскаго общества. — Словомъ Вы независимое и почти самостоятельное лице сего дѣла. — Отлично . . . Но вотъ что отъ сюда вытекаетъ, что Вы, будучи душею и двигателемъ Одесскаго Болг. Общества, должны не забывать, что и весь характеръ и всѣ оттѣнки Вашихъ минувшихъ и будущихъ дѣйствій будутъ: или короновать Васъ или же тяжело и горько на Васъ будутъ обрушиваться. — Чѣмъ масса, которую беретесь поднимать массивнѣе и тяжелѣе тѣмъ она, при малѣйшей неосторожности Вашей, сильнѣе придавитъ Вашу личность. — Это общій законъ природы. — Будьте осторожнѣе Н. Хр., потому что при Вашемъ **IA** характерѣ на Васъ лежитъ величайшая и тяжелѣйшая въ мірѣ обязанность. — Не забудьте еще и то, что у Васъ есть талисманъ не соединенія а разъединенія, который убиваетъ труды Ваши и унижаетъ отличнѣйшія черты Вашихъ достоинствъ. Припомните себѣ, что

гдѣ только личность Ваша, облеченная дѣлами служебно-народныхъ интересовъ, не появлялась, вездѣ и всегда было неудовольствіе. — Талисманъ этотъ находится въ букву **И**. Что слова мои здѣсь неприложны, я прошу Васъ самыхъ, это засвидѣтельствовать, Вашу собственную память, и не фальшивое сознаніе души Вашей. — Также прошу засвидѣтельствовать мои слова искренно признаніе и тѣхъ которые отлично и во всѣхъ отношеніяхъ до подробности Васъ знаютъ. — Перенеситесь Н. Хр. на минуточку въ прошедшее и взгляните въ свои дѣла минувшихъ временъ. Разсмотрите по основательнѣе свои дѣла въ Букурестахъ, въ Браиловѣ, Селистріи и въ самой Бессарабіи, всмотритесь по основательнѣе въ свои Одесскія дѣянія; припомните всѣ дѣла свои и главную цѣль Вашихъ стрѣмленій съ покойнымъ Инокентіемъ, котораго такъ рано Вы изволили готовить въ патріархи и воевъ, непонимая ходъ дѣла въ Турціи, Вы было увѣрили даже его въ возможности этого событія. Припомните свою радикальную съ Инокентіемъ ошибку, измѣнивъ проэктъ Болгаръ Благотвор. Общества, безъ вѣдома дѣйствительныхъ членовъ онаго. — Не забудьте свой пристрастный представительный наградной листъ тѣхъ Болгаръ? Боже! до чего эгоизмъ людей достигъ!

Цѣль Вашей здѣсь мысли уже давнымъ давно разгадана, да и письмо Ваше къ Спиридону Николаевичу Вашу мысль ярко обличаетъ. — Брось Николай Христоф. эти гадости, ради Бога брось эту пустую Палаузо—и себя—манію. — Припомните все это, и что отъ насъ простаго народа еще сокрыто, припомните и скажите, не какъ чиновникъ, а какъ истинный патріотъ: не сосетъ ли совѣсть чувствительное сердце Ваше? и не томитъ ли она душу Вашу? —

Съ Павломъ Евстафіевичемъ Коцебу я встрѣтился на железной дорогѣ. Въ Петерб. часто бывалъ у него и, разказывая мнѣ о приѣмѣ Ангела, вотъ что между прочемъ сказалъ мнѣ: „для Болгаръ, Кишкельскій, я много сдѣлалъ все что могъ и сколько могъ. Наградной даже списокъ Палаузова былъ безъ перемены мною представленъ и безъ изыятія всѣ награды до единой вышли“. Отъ этого случайнаго съ Коцебу разговора, я вывожу слѣдующее, что Вы и здѣсь даже пристрастно и фальшиво поступили, что Вы и здѣсь личную интригу помѣшали съ общимъ интересомъ. Какая отвратительная для всякаго добросовѣстнаго эта низкая мелочность Ваша. — Не разъ я лично Васъ въ этомъ упрекалъ, и вы всегда ошибку эту сваливали на главный штабъ, что въ главномъ, дескать, штабѣ наградной Вашъ списокъ измененъ. — Послѣ этого можно ли сомнѣваться, что Вы не мастеръ полировать? Это подтверждается тѣмъ болѣе, что прямо въ глаза мнѣ говорите въ своемъ послѣднемъ письмѣ выражаясь: Иванъ Киричъ, вѣдь Вы сами читали всѣ письма, которыя я передалъ Вамъ, и, полагаю, если бы что нибудь усмотрѣли невыгодное для Васъ, то увѣренъ, — Вы бы замѣтили и я не затруднился бы измѣнить. Между тѣмъ, какъ я имѣлъ счастья прочитать одно только письмо къ Коцебу, а прочіе были запечатаны. Зачѣмъ совѣсть свою и себя самыхъ обмановать? Но что и въ письмѣ къ Коцебу, касающееся до меня, вѣяло осеннимъ холодомъ, это Вамъ всякъ скажетъ прочитавъ не фальшивую копію подлиннаго письма. — Но я объ этомъ ничего не замѣтилъ Вамъ, будучи вполне увѣренъ, что Коцебу во сто тысячъ разъ лучше меня знаетъ нежели Вы. Въ оправданіи моей въ этомъ увѣренности, онъ мнѣ началъ преписывать такія достоинства, какихъ не всякъ удостаивается. И изъ письма даже къ Барятинскому, гдѣ онъ говоритъ, что посылаетъ меня въ подарокъ Его Сіятельству Намѣстн. Кавказа и проч. . . . . Это я описываю съ цѣлью не себя выставить, а весьма высокое обо мнѣ мнѣніе Коцебу, и наоборотъ, Ваше самое грязное и для меня унижительное. — Почему Н. Х. всякъ, хорошо Васъ и Ваши дѣла разнюхавшій, не хотя получаетъ къ Вамъ недоувѣрчивость? Извините, что я такъ откровененъ. Вы видите, что я Вашихъ пристрастныхъ и несправедливыхъ преслѣдованій воевъ небоюсь. Да и зачѣмъ же при томъ военный, когда я пустяковъ буду бояться? Вы можете уронить и учернить меня въ глазахъ другихъ. Меня это радуетъ, что я буду причиною исправленія многихъ. Смерти же воевъ я небоюсь. Нечего дѣлать, таковъ у меня характеръ, такимъ же и останусь. — Не сердитесь Ник. Хр. и поймите, что я не Маіору теперь пишу, а простому, какъ я Болгарину. А если душевно сознаешь, что и ты такойже, какъ и я Болгаринъ, слѣдоват. между нами д. б. теклифсизликъ. т. е, ради исправленія себя должны одинаково другъ другу высказывать свои моральные достатки и недостатки. — Не огорчайтесь этими подробностями, я нарочно ихъ напоминаю Вамъ, что бы Вы немного очнулись и увѣрились бы, что

Ваша личность не все, а часть только всего: слѣдовательно, чтобы соединить и согласить все, необходимо дѣйствовать со всѣми отдѣльными частями, весьма осторожно и во всѣхъ отношеніяхъ согласно. — Хотя это не по Васъ, и хотя на содѣйствіе другихъ Вы смотрите, какъ на орудіе достиженія своей цѣли, что весьма не глупо. Но на сцѣну-то выходите не съ той стороны. — Умѣть дѣйствовать согласно духу народа, времени и обстоятельствамъ, вотъ вѣрнѣйшій и единственный планъ, хотя Самого генія міра. — Небесный и Всемогушій даже Творецъ, при сотвореніи міра, о человѣкѣ не сказалъ сотворю **Я**, а **Мы** сотворимъ человѣка по образу и подобию нашему, отъ того вѣроятно и вышелъ такой дивный въ мірѣ порядокъ. — Одно меня только оскорбляетъ и хуже всего убиваетъ, именно: документъ обратнаго отъ правительства требованія тѣхъ несчастныхъ 100 рубл. сер. кои я, а не правительство изъ общества занялъ. — Этотъ документъ, отъ кого бы онъ ни былъ, останется, какъ вѣчнымъ пятномъ нашей мелочности и какъ позорищемъ для Одесскаго общѣства при Архивѣ Петербургскихъ дѣлъ. — Какъ мы теперь не расчитывай дѣло уже кончено, и вернуть его болѣе никакъ нельзя. — На меня сильно подѣйствовало и то, что и здѣсь причиною я. — Неужели судьба вѣчно будетъ меня преслѣдовать? Нечего дѣлать. Чему быть, тому не миновать. — Всякое несчастіе, тогда оно становится для насъ несчастіемъ, когда задумаемъ удалить его. — Виденный мною, по дорогѣ къ Петербургу въ Кіевѣ сонъ (коего часть только описалъ Вашему семейству, во всѣ не касаясь вашей личности, которая здѣсь роль играла) предсказалъ мнѣ много чего, которое на самомъ дѣлѣ сбилось. Главною причиною патріотизмомъ распаленнаго изъ Кіева къ Вамъ моего письма была именно тотъ же сонъ, въ упоръ почти коего и написалъ Вамъ это такое распаленное письмо. —

Посылаетъ Вамъ поклонъ Райчо Николовъ, онъ, говоритъ, что весьма доволенъ своимъ нынѣшнимъ положеніемъ, и удивляется Вашему первоначальному, къ улучшенію судьбы его, распоряженію. Онъ въ присутствіи Ілія Христовича, убѣдительноше меня просилъ спросить Васъ: почему, въ послѣднемъ письмѣ своемъ къ нему, ничего не упомянули на счетъ Ангела — знаменитаго нашего страдальца, котораго Райчо такъ глубоко любитъ, и за перенесенныя имъ въ Турціи страданія высоко уважаетъ. — Удивляется также, что Вы изволили обратить свое Высокое вниманіе на его самого, только тогда, какъ самъ Царь, оцѣнилъ его заслугу, и стали писать къ нему, а до того только мысленно слѣдовали за него, какъ изволили выразиться въ своемъ къ нему письмѣ. — Удивляется, почему тогда онъ заслужилъ было только ремесленное заведеніе? Я ему и сказалъ что цѣль Ваша была весьма натуральная, именно: возвисить и впередъ двинуть Габровскую Токарную промышленность. Чрезъ 2 года изъ кадетскаго теперь корпуса выходить въ офицеры. — Понятія его до того быстро развиваются, что всѣ знавшіе его въ ремесленномъ заведеніи, удивляются нынѣ при взглядѣ на него и на столь рѣзкую перемену его. Съ тѣхъ поръ, говоритъ самъ Райчо, какъ я поступилъ въ Кадетскій корпусъ возчувствовалъ благородность и возвышенность души своей; возродилась сильная любовь къ родинѣ и все мое теперь стремленіе, по возможности быть полезнымъ отечеству. —

Кланяется Вамъ также Ангелъ Феодоровъ, въ присутствіи многихъ нашихъ здѣсь братій, рассказывая свои отъ Турокъ страданія, свой обратный въ Россію побѣгъ, свою въ Кишиневѣ жизнь, коснулся и дѣла, котораго онъ съ Вами и съ Ивановымъ имѣлъ. Вотъ что онъ со слезами почти на глазахъ говорилъ: Бе брате, тогазъ умирахъ отъ гладъ и Господинъ Палаузовъ нещени да ми даде баримъ една кіорава пара, зашото не шяхъ назадъ въ Турску да ся вжрна. А той ма силаши и ми даване 8 полуимперіала, ако ся соглася да си пакъ въ Турску отида, но азъ не рачихъ, зашото на чиста смъртъ тамъ отхождахъ и затова ни Палаузовъ ни на Калеонджія синму нишу не ми ладоха. — Ходихъ подиръ Палаузова, чакъ въ Одесса да си зжмна нишанатъ и 10-хъ полуимп. но и тяхъ не можихъ да зжмна. Той ми каза чи зашо ми е нишанъ щегу загубя. — и тжй и изъ Одесса безъ пара и безъ полуина излязохъ, сосъ надѣжда, чи когато му ги провадатъ, ще ми ги проводи. Трай воле за зелена трява. — Какъто Палаузовъ, тжй и Ивановъ ми казаха, чи не могатъ ни една пара да ми дадатъ отъ онейзи пары, които раздаватъ на беженарытѣ, зашото тіе си отхождатъ, а азъ искамъ да остана. Намъ, казаха ми не ные дозволено да раздава ми пары на дѣто тукъ оставатъ. — За мене, бе брате, има законъ да не ми даватъ, а за другите, които останаха има законъ да имъ даватъ и не по 8 и 10 полуимперіала, а по много и отъ 20 # доврulukъ никакавъ. Се-

кити показва законъ тамъ, дѣто нише да свърши работа. — Да, по его разказу кругомъ видно обиженъ нашъ знаменитый за вѣру и за Славянское имя страдалецъ. — Бѣдному, некому было тогда руку подать, и обласкать его. — Вы напрасно съ нимъ такъ поступили. Въ Вашихъ рукахъ было поддержать и утѣшить несчастнаго. Я увѣренъ, и всякъ это подтвердитъ, что Вамъ тогда не до него было. Вы тогда имѣли отъ Правительства порученіе по дѣламъ общенароднымъ слѣдовательно Вы тогда не по землѣ ходили, а подъ небесами парили. Это кажется, отмѣнить Вамъ нельзя будетъ, по чему это Вы самы разгадайте. —

Свидѣтельствуемъ Вамъ нижайшее почтеніе и Господинъ Христофоровъ, онъ говоритъ, что все время былъ здѣсь и никуда не выѣзжалъ. Слово-въ слово я передалъ ему Ваши слова на счетъ посланныхъ ему изъ Общ^{ва} 100 руб. серебр. для обзаведенія себѣ инструментовъ. Петербургскій Палаузовъ говоритъ что ничего на имя Христофорова не получалъ, и удивляется Вашимъ распоряженіемъ.

Не сердитесь Ник. Христоф. за это письмо, я его писалъ ни мѣсть побуждаемый (потому что нѣтъ причины давать поводъ своимъ врагамъ смѣяться надъ нами), а состраданіемъ и желаніемъ слѣдовать добро. — Говорятъ, что въ некрологѣ нельзя помѣщать моральные недостатки умѣршихъ, это вѣроятно потому, что исправить ихъ они болѣе не могутъ. — Слѣдовательно въ біографіяхъ своихъ при жизни если станемъ другъ другу описывать свои моральные недостатки и достатки — то этимъ мы, не только не грѣшимъ, а напротивъ и спасаемъ другъ друга отъ дальнѣйшихъ заблужденій и для постороннихъ служимъ примѣромъ и во многомъ ихъ удерживаемъ. — На этомъ основаніи осмѣливаюсь покорнѣйше просить, даже настоящимъ обязываю Васъ, выразить зеркало души моей такъ какъ она есть, или же покрайнѣй мѣрѣ, какъ Вы, и какъ приближенные Вами ее понимаютъ. — Этимъ Вы меня весьма обяжете. Ежели же оставите меня какъ человѣка, вовсе незаслуживающаго Вашего вниманія тогда меня душевно оскорбите. Весь міръ знаетъ, что мы люди и зачатіе наше во грѣсѣ. Но степень исправленія каждаго видна только по дѣламъ и по силѣ грѣха его. —

Я бы желалъ приготовиться выходить на сцену общественныхъ дѣйствій, но теперь еще опасуюсь, что непримѣтнымъ для меня образомъ, мои нравственные недостатки обстаноятъ ходъ моихъ общественныхъ дѣйствій, и тогда, каждый даже простой житель легко подмѣтитъ несообразность моихъ дѣйствій, съ его народнымъ духомъ, съ благомъ и съ радикальными потребностями, которыя тогда только могутъ, ярко отражаться въ зеркало души моей, когда она чиста. —

Мы только, что начинаемъ возрождаться, слѣдовательно если хотимъ, чтобы фундаментъ нашего возрожденія былъ хорошъ, по неимѣнію общаго руководителя, должны сами другъ друга руководить. Но для этаго намъ слѣдуетъ начать съ того, чтобы дѣйствія каждаго Болгарина разбирать и строго во всѣхъ отношеніяхъ анализировать, чтобы всѣ моральные достатки и недостатки его были обнародываемы, да бы другой желающій отличиться на этомъ поприщѣ не впадалъ бы болѣе въ тѣже погрѣшки, въ какія и предшественники его, по неведенію впади было. —

Отъ чего, скажите, не всякъ берется сочинять, а дѣйствовать въ общую пользу всякъ? За первое не принимаются вѣроятно потому, что боятся критики. — а за второе всякъ берется, потому что всякъ по своему ожидаетъ личную выгоду и вмѣстѣ съ тѣмъ ни малѣйше не подвергается критики людей. — Развѣ при сильнѣйшемъ противорѣчій его дѣйствіи съ выгодною цѣлаго народа. — Всѣмъ извѣстна колоссальная разница между сочиненіемъ и дѣйствіемъ человѣка. — Тамъ сочиняетъ покаместъ только для нѣкоторыхъ, а здѣсь онъ дѣйствуетъ для всѣхъ; тамъ мысль излагается и выражается на безжизненномъ предметѣ, а здѣсь онъ самъ своею воодушевленною и энергическою личностью выражаетъ ее на самомъ дѣлѣ, тамъ она мертва, а здѣсь во всѣхъ отношеніяхъ воодушевлена. — Слѣдовательно мы должны тѣмъ болѣе и критиковать не мертво-выраженную мысль, а живую. —

Членамъ головы Одесскаго Болгарскаго благотворительнаго Общества свидѣтельствую мое нижайшее почтеніе. —

1858 года 20-го Марта

Петербургъ.

Искренній Вашъ другъ и соотечественникъ.

И. Кишелскій.

1372. — Кишелски отива въ Дагестанъ. Интригитѣ на Палаузовци и на Иванова. Черковниятъ въпросъ и графъ Толстой. Невѣдѣнието на руския свети синодъ по българскитѣ работи. Статията на Жиардена за владишкия въпросъ у българетѣ. Нейната пристрастность и слабостъ. Чуждата пропаганда се ползува отъ раздора между българетѣ и гърцитѣ. Какво да се прави.

Пак. 53.

Милостивѣйшій Государь мой

Николай Дмитріевичъ!

Этимъ наконецъ я могу смѣло убѣдить Васъ въ опредѣленности моего положенія; маршрутъ и прогонъ уже готовы и я чрезъ недѣли двѣ буду на Сѣверномъ Дагестанѣ противъ храбрыхъ и удалыхъ Чеченцевъ. Да Николай Дмитріевичъ интриги Г. Г. Палаузовыхъ заставили меня поступить какъ противъ себя самага, такъ и противъ даннаго мнѣ Вамъ слова, интриги ихъ, которые еще болѣе усилились, съ пріѣздомъ (едвали для этаго ненарочнымъ) Иванова, который, кажется что вызванъ Петербургскимъ а посланъ Одесскимъ Палаузовыми. На это я никакого рѣшительно вниманія не обращаю и стараюсь поскорѣе выѣхать, что бѣ не давать ему причины болѣе интриговать. Я даже откровенно и подружески объяснился съ нимъ совѣтуя его, что бы онъ дѣлалъ и говорилъ противъ меня вездѣ куда ему заблагоразсудится, нечуть, не смѣшивая мои пустыя, по мнѣнію Палаузова, дѣла, съ общимъ ходомъ дѣлъ Болгаріи, и съ дѣлами прочихъ людей. Пусть всевозможная клевета будетъ падать на одного меня, иначе; Вы будете марать честь родины. — И тогда безчестіе не только мнѣ и Вамъ, но и всѣмъ вообще. Вотъ Г. Ивановъ мое на счетъ этаго мнѣнія. Потомъ пошли въ садъ и въ Ермитажъ. Эготъ чловѣкъ до отправленія Задунайскихъ переселенцевъ былъ такого же о Палаузовѣ мнѣнія какого Вы Геровъ, Мутьевъ Рачинскій и прочіе. — Но послѣ отправленія этихъ несчастныхъ, жертвъ, всѣ удивились быстрой его перемѣнѣ. Не разъ я его спрашивалъ: куда дѣлись прежнія Ваши о Палаузовыхъ мнѣнія? вѣроятно переселенцы въ этомъ случаѣ обидѣли Васъ, и унесли всѣ прежнія Ваши на счетъ этихъ людей, впечатленія. Эготъ чловѣкъ до отправленія переселенцевъ былъ бѣднѣе меня даже, но вдругъ онъ потомъ поднялся, и теперь сталъ уже не тотъ, и живетъ уже не такъ, Богъ ему судья! Прошу не принимайте за интригантствомъ тѣмъ, что теперь время не другъ противъ друга возставать, а дружно и согласно жить и всѣ силы свои во едино соединять. —

Любезнѣйшій и искреннѣйшій другъ Николай Дмитріевичъ, не вините меня и теперь, а можетъ быть и послѣ смерти моей, за то, что я такъ дерзко поступилъ противъ столькихъ трудовъ и такихъ истинныхъ во мнѣ участій Вашихъ. Ради предотвращенія всякихъ интригъ, вредныхъ общему интересу, я нашелъ единственное средство удалиться изъ Петербурга и поѣхать въ самую глушь-на Кавказъ, гдѣ о Болгаріи и помину нѣту. —

Если бы Егоръ Петровичъ меня зналъ такъ, какъ Вы меня знаете, или же какъ Васъ и Герова онъ знаетъ, то я навѣрно и безъ всякаго колебанія остался бы при немъ служить. Но тутъ моимъ глазамъ представились въ слѣдствіи разныхъ кляузъ, такія горькія испытанія, которыя рѣдко кто, особенно въ Петербургѣ и въ зимнюю пору можетъ перенести. — Еслибъ, наконецъ хотя сколько-нибудь состоятельнѣе былъ и тогда даже остался бы, если бы только видѣлъ, что могу быть полезнымъ. — Всѣ почти дѣла мой въ Петербургѣ и многіе изъ главныхъ мыслей моихъ будущихъ дѣйствій для взаимной пользы Россіи и Болгаріи неисключая даже и Греціи, я сообщилъ Феодору Михайловичу Алексѣеву. Этого чловѣка я очень полюбилъ за его добродушіе, за святую семейную жизнь и за скромность его. —

Позвольте, Николай Дмитріевичъ, коснуться и слѣдующаго немаловажнаго нынѣ и интереснаго для Васъ вопроса: Нынѣшнія дѣла Болгаріи Святѣйшій здѣсь Синодъ очень плохо понимаетъ, особенно первыя лица онаго; а между тѣмъ православное вліяніе его по причинѣ борьбы Болгаръ съ Греками, должно быть: или раздвоено или во едино сосредоточное. Вотъ поприще самага тонкаго и деликатнаго Дипломата, котораго къ сожалѣнію не существуетъ въ Синодѣ. — Теперь вопросъ не владѣя этимъ необходимымъ нынѣ талантомъ можетъ ли вполнѣ быть достигнута Св. Синодомъ цѣль примиренія Болгаръ и Грековъ въ Турціи? Также и по однимъ лишь слухамъ отъ нѣкоторыхъ съ той и съ другой стороны пріѣзжающихъ лицъ

съ цѣлю каждый убѣдигъ Свят. здѣсь Синодъ въ свою пользу и въ оправданіи себя и поступокъ своей націи. Можно ли до подробности узнать ходъ дѣла? — Съ этою цѣлю здѣсь Архимандритъ Григорій и ново-прибывшій фанаріотъ Јеромонахъ Ласкарисъ; съ этою цѣлю и я познакомился съ Его Сіятелствомъ Графомъ Толстымъ, Оберъ прокуроромъ Свят. Синода, но къ несчастію, окружающіе Графа Толстаго начали меня въ послѣднее время убѣждать и доказывать, что Болгаре нехорошо поступаютъ. Зайдеръ-хольмъ до изступленія и самозабванія даже доходилъ, потому что я несогласяюсь съ его весьма вялыми даже оскорбительными для Болгарина убѣжденіями (вотъ письмо къ которому я пишу; онъ получилъ степень Магистрата за Греческій языкъ). Вотъ убѣжденія его: напимѣръ, отъчего Вамъ въ продолженіи 400 лѣтъ не учиться было Греческому языку, который всѣми такъ высоко цѣнятся, отчего Болгаре хотятъ отдѣлиться отъ Греческой Церкви и тому подобныя глупости. До какой степени эти люди не понимаютъ сущность этаго національнаго вопроса. И по всему видно, что эти молодые въ этомъ вопросѣ, господа, взялись не за свое дѣло. Да иначе оно и не можетъ быть. Русскій и еще хуже нѣмецъ, не зная ни духъ народа, ни основную причину народной распри Болгаръ съ Греками, между собою и съ Турками ни какъ не можетъ изъ за 3000 верстъ судить — Какъ же онъ экспромпту можетъ рѣшить въ пользу той или другой націи, убѣждать того или другаго? не зная хорошо всѣ обстоятельства дѣла, будущую цѣль и главный моральный или матеріальный источникъ онаго? не зная ни мѣста ни обычай и характеръ туземнаго края? не слѣдя ни за устойчивости, ни за постоянного колебанія и броженія дѣла? не зная ничего этого, какъ же онъ можетъ безобидно цѣнить или бесчестить національный поступокъ съ одной стороны и частноличный съ другой? Помоему, относительно этаго вопроса одно средство остается, или заставить или побочно упростить Патріарха позволить Болгарамъ имѣть своихъ народныхъ Архіереевъ, и чѣмъ скорѣе тѣмъ лучше, иначе будетъ плохо. — Западные, въ сильное упорство Патріарха и настойчивости Болгаръ, предвидятъ, какъ и предвидѣли въ Сиріи великое для себя поприще. Болгаре замедленіемъ и продолженіемъ этаго вопроса выигрываютъ только въ томъ, что подъ именемъ духовнаго вопроса все болѣе и болѣе будетъ крѣпнуть и расти ихъ духъ народнаго самосознанія, который, хорошо разъ вскормившись, незамедлитъ и въ чисто политическомъ мірѣ высказать себя. — Но католики во время продолженія этаго вопроса предвидятъ свою будущую сильную точку опоры для противодѣйствія не только Православію, но и соединенію всему Славянскому міру во едино, а еще для нихъ важнѣе для противодѣйствія и униженія и ослабленія Россіи, которой такъ легко было можетъ быть и будетъ, что бы Славянскій (какъ госуд. православное не исключая и Греціи) союзъ сдѣлать. — Если бы это осуществилось, то Греки были бы счастливѣе и богаче всѣхъ (чѣмъ Финляндцамъ и Отзейскимъ провинціямъ теперь хуже свободы Англіи или Пруссіи?) — Жаль будетъ если католики достигнуть свою цѣль. — Жаль, что Россійскій Свят. Синодъ не имѣетъ въ привычкѣ тоже секретно посылать въ Боларіи свою духовную пропаганду, конечно людей на то способныхъ и приготовленныхъ. —

Химики увѣряютъ, что нельзя, подмѣтить самый моментъ образованія кристаллизаціи, которая въ самое броженіе жидкости вдругъ проявляются, боюсь, что бы и въ Болгаріи тоже не случилось. Изъ Одессы и Константинополя пишутъ, что при Миссіи Јерусалимской, во время отправленія ея на Востокъ въ Палестину находился изъ фанаріотовъ нѣкто Архимандритъ Григоріи Бакалавръ греческаго языка при С. Петербургской Духовной Академіи. — Пишутъ, что во время бытности его въ Константинополѣ Болгаре узнали отъ частныхъ лицъ отъ Грековъ же, что ему было поручено изъ Россіи увѣрить Патріарха въ преданности Россіи Греческому Духовенству, въ готовности поддержать его и во всемъ помочь (здѣсь волоса мои дыбомъ становятся потому что если это во внутрь Болгаріи разнесется то будетъ ужаснымъ ударомъ и для нихъ и для чуть начавшейся возстановляться между туземцами политики Россіи). — Убѣдить въ этомъ Патріарха необходимо и лучше этого придумать нельзя было ради будущаго плода примиренія обѣихъ партій (сторонъ), но въ это же время не было надобности убѣждать и частныхъ лицъ. Здѣсь Григоріи нечаянно ли или умышленно большую ошибку сдѣлалъ. Къ несчастью выборъ подобнаго порученія палъ не на человѣка степеннаго и солиднаго, а на злѣйшаго фанатика и ненавистника Болгаръ. Жаль что онъ неограничился однимъ увѣреніемъ

Патріарха, но и простерся и далѣе, выдавая себя, то за членомъ Святѣйшаго Синода, то за близкимъ ко Двору человѣкомъ, и за способнымъ метить и вездѣ солить Болгарамъ. Это онъ говорилъ въ Одессѣ и въ Кіевѣ въ Греческомъ монастырѣ, также и въ Константинополѣ. —

До какой степени враждебно-злбный духъ противу Болгаръ вкоренился въ этомъ человѣкѣ, видно по всѣмъ документамъ его писемъ, также и изъ того, что онъ всѣмъ уже извѣстенъ по тому что всѣмъ это чувство свое говорить, даже и предъ недавно выкрестившимся Туркомъ не посовѣстился выказать свою надъ Болгарами злобу (по дорогѣ изъ Одессы къ Петербургу). Вмѣсто того, какъ Архимандритъ, чтобы стараться утверждать его въ Православіи, а онъ напротивъ постарался вселить ему первымъ своимъ наставленіемъ духъ злобы противъ новыхъ ему православныхъ же братій — Болгаръ. Кромѣ того Святѣйшій Синодъ и нѣкоторые дома въ Петербургѣ увѣрены, что въ Россіи какъ-то: въ Петербургѣ, въ Москвѣ, въ Кіевѣ и въ Одессѣ изъ Болгаръ образовалось общество западныхъ агентовъ и дѣйствуетъ въ пользу Католицизма (конечно членъ этаго общества будетъ тотъ, кто первый противъ злоупотребленія Патріарха станетъ говорить). Поэтому вѣроятно съ недѣлей двѣ и стали меня всѣ близко окружающіе графа Толстаго нетолько увѣщевать но и сильно до иступленія даже убѣждать, такъ что во время окончательнаго себя забвенія я принужденъ былъ напомнить одному Господину, что бѣ онъ не кричалъ на меня такъ какъ Господинъ кричитъ на своего мальчика, когда онъ не слушается ему. Эта картина была пресмѣшная, потому что сильныхъ убѣждений во все не было, а шуму и крику много, также если бы кто подслушалъ, подумалъ бы что тутъ великая сора, а не убѣжденіе къ Христовой вѣрѣ. По горячности словъ и тому его видно что ему было поручено убѣдить и наставить меня на путь истины (какъ нельзя лучше схватили и поняли дѣла Болгаріи! Горе, горе и намъ и Вамъ!!). —

Грекъ лукавъ бо бѣ (Несторъ). Этакія плевела Грековъ или кого быто-нибыло ни къ чему хорошему не поведутъ, они даютъ еще болѣе пищу католикамъ расти и умножаться. Болгаре желаютъ имѣть своихъ Архіереевъ, также и уменьшить бесполезное число ихъ, а католики и протестанты желаютъ что бы и упорство Патріарха и настойчивость Болгаръ продолжалось; но такъ какъ первая сторона можетъ скоро утомляться, а вторая усиливаться и болѣе враждебно ожесточаться, то агенты запада и изобрѣтаютъ разныя и посредственные и непосредственные и прямые и косвенные средства для большаго ожесточенія обѣихъ сторонъ, будучи, вполне агенты увѣрены, что сущность дѣла и самый отъ этаго результатъ выиграютъ для политики своихъ Державъ и во вредъ массѣ Славянъ. —

Мнѣ случалось не разъ видѣть незамерзшую воду въ комнатѣ, гдѣ холодъ показывалъ на термометрѣ 2-мя или 3-мя град. ниже нул. и что поверхность воды давно должна была замерзнуть — но оставалась незамерзшую. Но какъ только дотроньтесь хотя и пальцемъ до поверхности воды или же приведете въ легкое сотрясеніе тазъ наполненный съ водою, то вы немедленно увидите что поверхность воды изъ чисто капельно жидкаго состоянія превратилась въ кристаллизованные иглы, которыя плаваютъ по поверхности и служатъ основаніемъ для дальнѣйшаго замерзанія всей воды и превращенія ея изъ одного состоянія въ другое. — Эгогъ же физическій опытъ я прилагаю и къ народамъ всего міра, только съ тою разницею, что кто кстати и во время сдѣлаетъ это сотрясеніе того тамъ и величаютъ именемъ Великимъ. Этакого религіознаго со стороны Папы энцитаментъ я не желалъ бы видѣть въ Болгаріи. —

Вотъ основаніе, на которомъ я выше упомянулъ, что Святѣйшій Синодъ подробно незная ни дѣла Болгаріи ни послѣдній и настоящій вопросъ Болгаръ съ Греками, а между тѣмъ вліяніе свое между Православными необходимо поддерживать, и какъ еще!!! особенно теперь!

По мнѣнію Грековъ: всякой хорошо образованный Болгаринъ знающій и Греческій языкъ есть Грекъ, слѣдовательно образованныхъ Болгаръ не существовало и не существуетъ, того же мнѣнія есть и весьма не многіе и изъ Русскихъ, конечно людей ограниченныхъ. —

Недавно вышла въ 4-мъ номерѣ Русскаго вѣстника въ статьѣ о дѣлахъ Турціи нѣчто о болгаряхъ. Здѣсь помещены всѣ документы Визиря, писанные по приказанію Султана еще 1850 года, когда Видинская Нахія возставала противъ злоупо-

требленія фанаріотскаго Духовенства, здѣсь же выставлено и преогромное посланіе Патріарха къ Визирю, въ коемъ онъ излагаетъ свои причины, по которымъ боится согласиться назначить жалованье своимъ Митрополитамъ и Архіереямъ, и такую чипуху въ этомъ письмѣ онъ поритъ, что и слышать даже тошно. Визирь снова короткимъ письмомъ Патріарху отвѣчаетъ и при семъ даетъ святѣйшему первосвятителю великой православной церкви наставленіе какъ Архіереямъ и Митрополитамъ вести себѣ чтобъ заслужить уваженіе народа, которое необходимо для всякаго пастыря церкви, и приказано было, чтобъ назначилъ жалованіе своимъ Архіереямъ и прочая. —

Противъ обнародованія этихъ официальныхъ документовъ Архимандритъ Григорій и все прочіе здѣсь Греки и фанаріоты сильно возстали противъ этой статьи, увѣрили Графа Толстаго, что Патріархъ узнавъ объ этой статьи со слезами плакалъ и тому подоб. глупости, по этому можно замѣтить, что на доброжелателей Болгаріи одна мнимая слезинка Свят. Константинопольскаго Патріарха гораздо сильнѣе дѣйствуетъ нежели плачь и риданіе цѣлои націи, которая душевно къ своей родной сестрѣ къ Россіи привязана. Горе! горе! ежели и далѣе будетъ такое же, какъ и теперь участіе !!

Греки увѣрили и увѣряютъ здѣшнихъ добрыхъ людей, что Болгаре простой, необразованный и нерѣшительный народъ, но опустили, завистью помраченные, изъ виду, что душою и характеромъ они очень твердые и что для него труднѣе рѣшенія ничего нѣтъ, разъ же рѣшившись, тогда ему все нипочемъ.

Грекъ лукавъ бо бѣсть и будегъ. — Архим. Григорій, Ласкарисъ и прочіе Греки видно не довольствовались этими кознями и своими успѣхами и потому изобрели еще и другое прелукавѣ слѣд. средство непростительное. — Должно быть или сами писали въ Парижъ Французскому Академику Жерардену или кто нибудь изъ богатыхъ здѣсь Грековъ писалъ, потому что ровно чрезъ мѣсяць вышла на свѣтъ въ *Revue des deux mondes* во второй книжкѣ за Мартъ мѣсяць текущаго года статья подъ заглавіемъ: новѣйшіе путеш. по востоку (такъ переводъ говоритъ), которая и переведена по указанію фанаріота же; говорятъ по указанію Ласкариса. И такъ несчастные за эту бѣдную и принужд. статью схватились какъ ребенокъ за блестящую, гладкую но острую и опасную для него бритву. — Эту же статью слѣпо и сильно поддерживаютъ и наши Русскіе служащіе при духовномъ вѣдомствѣ. Прочитавъ статью въ номерѣ 4-го вѣстника потомъ глазами пробѣжавъ и эту Вы ярко замѣтите, что Господину Жерардену отъ недавняго чтенія въ переводѣ на французскомъ языкѣ статьи № 4-го Русскаго вѣстника въ отдѣлѣ о дѣлахъ Турціи, очень замѣтно употребилъ едвали не пунктоальной духъ противурѣчія противъ заповѣдей Султана выраженныхъ Визиремъ въ письмахъ къ Патріарху, гдѣ Визирь говоритъ чтобъ назначить жалованіе Высшему духовенству. А Жерарденъ въ своей статьѣ говоритъ о правахъ Греческаго Духовенства, которыя оно получило отъ Магомета 2-го. Сравниваетъ ихъ нынѣшнимъ преорбазованіемъ Греческой церкви которое имѣетъ цѣлью уничтожить ея независимость и соединенныя съ нею надѣжды. — Противъ возстановленія жалованія Греческому Духовенству возстаегъ, говоря, что Турки этимъ найдутъ только предлогъ для новыхъ на Грековъ налоговъ, такъ, что народъ будетъ платить болѣе настоящаго (наврядъ ли), а духовенство будегъ получать менѣе. — и проч. . . . . Статья эта смотря по ходу дѣлъ въ Турціи нельзя сказать что она невѣрно написана, хотя и не во всѣхъ отношеніяхъ справедлива. — Но пробѣжите ее по основательнѣе Вы невольно скажете: это фанаріотъ писалъ или же по крайнѣй мѣрѣ фанаріотъ диктовалъ. Эта статья даетъ подозрѣніе что во всѣ не ученнаго Академика 19-го столѣ фактическаго столѣтія. Даже и въ этой статьѣ замѣтно презрѣніе Грековъ къ Болгарамъ. Спорный вопросъ Болгаръ съ Греками такъ силенъ былъ въ продолженіи прошлаго года, что всѣ почты газеты Франціи, содержали эготъ вопросъ, и изъ многихъ даже писателей извѣстно не только Академикамъ, но и послѣднимъ даже сапожникамъ Франціи что главное народонаселеніе Европейской Турціи не Греки и Турки, а Славяне, и что по желанію Болгаръ Греч. Дух. жалованье назначается. Но положимъ, что Г-нъ Жиарденъ не хотѣлъ здѣсь касаться неофициальныхъ предметовъ (исключая Болгаръ всѣ прочіе народы въ Турціи официальные) и положимъ что статья эта не есть принужденность со стороны Г-на Жиардена, если такъ то какая непрѣменная причина заставила его теперь, а не прежде ее написать? Въ послѣдствіи все изслѣдуется. Жаль только ежели обманываютъ добрѣйшаго Графа.

Нынѣшнія обстоятельства Турціи доказываютъ, что эта статья напечатана не по чувствамъ православнаго человѣка, а по чувствамъ католика потому что католикамъ упорство Патріарха къ притѣсненію Болгаръ и нужно. — Если это такъ то Патріарху не слѣдуетъ полагаться на эту статью, какъ на орудіе католическое. Очень можетъ быть, что тотъ же Жирарденъ, поддерживающій здѣсь Греч. Духовенство, секретно и говоритъ Болгарамъ настаивайте чтобъ Греческому Духовенству жалованіе назначили. Вамъ тогда будетъ легче и проч.

Я выше сказалъ что для политики католиковъ и запада вообще необходимъ этотъ вопросъ Болгаръ съ Греками, особенно теперь. — Въ пріемахъ этаго дѣла такъ хорошо агенты Запада усовершенствовались, что никогда ни одного момента народнаго движенія они не опускаютъ какъ въ Европейской такъ и въ Азіатской Турціи. Крайнимъ охлажденіемъ Арабовъ къ Греческому Духовенству въ 1720 году Агенты Запада воспользовались готовымъ христіанствомъ и покатоличили до 130 тысячъ семействъ въ Сиріи. На вѣрно, что Греческое Духовенство предало ихъ анаѣмѣ и причислило къ Еретикамъ, такую же вѣроятно бумагу готовятъ и Болгарамъ. Это въ Петербургѣ я самъ слыхалъ въ одномъ изъ первыхъ домовъ, гдѣ Греки имѣютъ свое сильное и непоколебимое тамъ вліяніе, гдѣ говорили, что въ противномъ случаѣ Православная Церковь зачтетъ Болгаръ Еретиками, стало быть по понятію этихъ Господъ и тѣмъ дѣло кончится!! Увы не намъ только Болгарамъ, а всѣмъ вообще намъ Славянамъ!!!

Что западнымъ выгодно поддерживать безсильнаго но самостоятельно-упорнаго и корыстолюбиваго Греческаго Духовенства, видно еще и потому что до учрежденія въ Греціи Святѣйшаго Синода, вездѣ и ежедневное по Греціи и по островамъ отпаденіе христіанъ отъ Православія. Такія же послѣдствія замѣчаемъ теперь и въ Азій и въ Болгаріи и Богъ вѣсть или лучше сказать, католики и протестанты вѣдаютъ, что съ этими въ послѣдствіи народами будетъ, если мнѣніе и поведеніе Греческаго Духовенства не перемѣнятся и если при этихъ же началахъ и будетъ продолжаться не пасти, а морить стадо свое. Если бы Святѣйшаго Константинопольскаго Патріарха руководила чисто христіанская любовь или по крайнѣй мѣрѣ если бы руководилъ его хотя инстинктъ челоѣколюбія, а не корыстолюбіе и пустой Греко-фанариотскій лукавый фанатизмъ, то на вѣрно Православіе въ Турціи имѣло бы другое и болѣе благотворное направленіе, нежели какое теперь оно тамъ имѣетъ. —

Теперь посудите самы, Николай Дмитріевичъ, хорошо ли будетъ если и Россія за одно съ Западными будетъ слѣпо поддерживать упорства одного или несколькихъ фанариотовъ, противъ свято-вопіющій голосъ миліоновъ людей? —

По моему, быстро слѣдуетъ прекратить, или по крайнѣй мѣрѣ не много утилитъ этотъ вопросъ уступкою Патріарха, иначе и сама политика Россіи во многомъ тамъ пострадаетъ. —

Извините меня, что я пишу просто и безъ всякой рѣшительно красоты. Я придерживаюсь общую пословицу: чѣмъ больше головъ, тѣмъ больше умовъ, и потому иногда и не кстати спѣшу на олтарь истины съ мнѣніемъ своимъ и другихъ людей. —

Не знаю, хорошо ли дѣлали Греки и ихъ приверженцы, что взялись за эту статью Г-на Жерардена, и почитаютъ какъ за неопровержимымъ и самымъ благотворнымъ доказательствомъ святой непоколебимой правды Греческаго Духовенства? Также хорошо ли нѣкоторые изъ Русскихъ сдѣлали фактическія опроверженія въ слѣдующихъ выраженіяхъ редактора Русскаго вѣстника, которыя помѣщены были въ вышеупомянутой статьѣ № 4-го. Эта статья возбудила сильное сочувствіе Русскихъ къ Болгарамъ и на оборотъ сильную къ Грекамъ ненависть. —

Вотъ какія въ журналѣ поправки послѣдовали, конечно карандашемъ и вѣроятно только для блезиру. Духовныя повинности: дымница, владычня, воиѣя, вѣничло и проч. . . . ровно и Симонія (Этого нѣтъ) замѣчаніе читателя). Опытъ доказалъ, что несчастіе православныхъ христіанъ въ Турціи происходитъ преимущественно отъ фанариотскихъ Митрополитовъ, какъ свѣтскихъ предателей народа (не такъ). — Фанариотъ вмѣстѣ съ грабжемъ давитъ нравственную духовную дѣятельность Болгарина. — Припятствуетъ его развитію, то силою Анаѣмы, то мечемъ и попыраетъ его священное достояніе: языкъ и народность (никогда, тутъ ложь . . . не слышкомъ некутся обь обь образованію Болгаръ а не подавляютъ). — а о томъ, что Митрополиты закрывали Славяно-болгарскія училища отзывается (не правда).

Вы на мѣстѣ Николай Димитріевичъ и потому не трудно сравнить на практикѣ эти опроверженія Русскаго образованнаго Архимандрита, понимающій, будто, хорошо Болгарь, и выведите свое безпристрастное заключеніе до какой степени и то и другое вѣрно. — Это я Вамъ пишу, потому что бѣ показать, какъ здѣшнее духовенство старается (конечно глупо) поддержать Греческое Духовенство. Дай Богъ, чтобъ это, если только оно политика, не вышло бы рѣзкой Антиполитикою. Это все я Вамъ пишу потому что эти свѣденія для Васъ тамъ необходимы. Также необходимы Вамъ и неприложныя мнѣнія нѣкоторыхъ, ради своихъ тамъ соображеній.

Надѣюсь, что поѣздъ мой на Кавказъ свышеназначенъ; это говорю я именно потому что стремленіе мое въ Петербургъ было единственное мое желаніе, но вдругъ послѣ этаго обстоятельства, я получилъ такой толчокъ, что ни за что не могъ согласиться остаться, не смотря на то что препона за препonoю случались и еще продолжаютъ. —

Желалъ бы по скорѣе изъ Петербурга и тѣмъ заглушить и переменить на время направленіе своихъ патріотическихъ чувствъ, а тамъ дѣла покажутъ до какой степени я отклонился отъ прямой пользы своей родины.

Изъ Кавказа я напишу Вамъ. Но въ письмахъ изъ Кавказа Вы не увидите это пустословіе, что здѣсь замѣчаете. —

Не сердитесь Николай Димитріевичъ, и не пеняйте на меня, за то что я такъ горячо поступилъ. Вы, изъ письма видите, что я не ошибся въ итригахъ Г. Г. Палаузовыхъ. Теперь я много передъ Вами виноватъ, но впослѣдствіи не станете винить меня если только Богъ дастъ, что шапка или пуля черкеская не поразятъ меня...

Пожалуйста увѣдомите меня, какъ съ братомъ и съ его дѣтьми распорядились; не оставьте Николай Дм. я Вамъ за это буду отъ души вѣчно благодаренъ. —

Я Васъ прошу возьмите брата къ себѣ и дайте ему наставленія какъ вести себя, онъ будетъ во многомъ полезнымъ какъ теперь такъ и во время переменъ нынѣшнихъ обстоятельствъ. Братъ мой также храбръ и неимоверно отваженъ, какъ и 75-ти лѣтній отецъ нашъ.

Оставленіе недавнопостроенную ими Ораманскую Церковь и прочія села по письму брата видно, что это интриги Анхіалскаго Митрополита, для того чтобъ не дать ходу Болгарскому тамъ училищу ни Славянскому Богослуженію. — Это ясно видно замѣненіемъ его Греческимъ Богослуженіемъ. —

Всѣ Ваши здѣсь въ Петербургѣ здравствуютъ, по завчерасъ былъ у почтеннѣйшаго старика тестя Вашего, онъ теперь почти здоровъ и продолжаетъ службу свою. —

Раковскій пріѣхалъ въ Одессу и ищетъ спасеніе отъ преслѣдованія Австрійскаго Правительства, которое хотѣло выдать его Туркамъ, за то что онъ издавалъ и писалъ много противъ Турокъ, слѣдовательно и противъ интересовъ Австріи. Онъ дѣльный, но для нынѣшнихъ обстоятельствъ очень горячій патріотъ. Я совѣтую его не много въ Московскомъ университетѣ послушать лекціи, и надѣюсь, что тамъ онъ будетъ полезнѣе во многихъ отношеніяхъ и въ отношеніи къ себѣ даже. Онъ тамъ раскроетъ въ многомъ глаза нашихъ собратіи и принесетъ още и въ Литерату большую пользу представленіемъ обществу ученыхъ много матеріалу для Болгарскаго языка такъ же и по части археологіи. —

Ежели нуждается въ учителя я Вамъ рекомандую своего знакомаго и пріятеля, который весьма полюбилъ Болгарію и желаетъ быть тамъ полезнымъ. Фамилія его Тарчановскій родомъ полякъ, но не сопричастенъ къ польскому духу. Его главный конекъ честь и слава Славянъ, а не раздоръ и истребленіе брать брата въ пользу Западной политики. Я говорилъ Егору Петровичу объ немъ, но онъ сказалъ, что это отъ Васъ зависитъ. Былъ Математическаго факултета и математику отлично знаетъ. Не мѣшало бы имѣть его при себѣ или въ Адріанополѣ учителемъ, наблюдать и поддерживать его. Онъ такой старательный, что въ короткое время можетъ дѣтей готовить за въ Кадетскій корпусъ. Даже Вашихъ дѣтей можетъ онъ прямо за въ университетъ приготовить.

Его въ Калоферъ и въ другія города зовутъ учителемъ. Увидите Николай Димитріевичъ, что этотъ молодой человекъ современемъ принесетъ Болгаріи большую пользу въ литературномъ отношеніи и Вы непременно полюбите его. —

Относительно религіозной стороны онъ смотритъ такъ: Ежели, говоритъ, главная нынѣ опора Славянъ есть Россія, на которую всѣ Славяне какъ на Бога

смотря, есть православная, то и для одного даже Славянскаго политическаго интереса, Православные Славяне не должны дѣлаться ни католиками ни протестантами, потому что это ослабляетъ и рѣздируетъ и замѣляетъ ходъ нашего Славянскаго міра. Старые же католики Славяне при безпристрастной вѣротерпимости въ Россіи все болѣе и болѣе день ото дня убѣждаются, что, что вѣроисповѣданія не мѣшаютъ Славянскимъ интересамъ. Это настоящій его взглядъ.

Я Васъ нарочно знакомя съ каждою личностью, съ которою мнѣ приходится или Вамъ придется разговоръ имѣть, что бы не затрудняться Вамъ на первыхъ до дальнѣйшаго разслѣдованія его образа мыслей и характера. —

Пріѣхавъ въ Одессѣ изъ Константинополя, спустя мѣсяца два Турчановскій тоже изъ Кіева пріѣхалъ. На ноябрю мѣсяца взялся готовить одного Болгарина, котораго пишутъ изъ Одессы, успѣлъ даже за въ Лицей приготовить въ продолженіи 8 мѣсяцъ. слѣдовательно надѣюсь вполне, что онъ будетъ Вамъ полезенъ. Только жаль, что онъ также беденъ, какъ и я, и вѣроятно на Калоферъ поѣдетъ потому что его снабдятъ деньгами до этого города. —

Николай Дмитріевичъ, если у Васъ будетъ излишество въ утваряхъ и одежахъ церковныхъ, то пошлите сдѣлайте милость и въ Котель, не потому что бы онъ нуждался, а потому собственно что бы городъ этомъ привлечь къ себѣ, тѣмъ болѣе, что жители онаго во время минувшей войны очень много пострадали своимъ скотоводствомъ, которое все находилось въ Добруджѣ и частью по берегамъ Дуная. — Каждая война для нихъ была и есть разорительна. О жителяхъ Котеля я здѣсь никому ни слова не говорилъ, потому что это не въ моемъ духѣ говорить о себѣ и о своихъ, тѣмъ болѣе, что авантюризмъ прочихъ еще въ памяти нашихъ въ Петербургѣ высокихъ благодѣтелей. —

Извините Николай Дмитріевичъ, что я такимъ огромнымъ посланіемъ Васъ безпокою да еще и не чисто написаннымъ. Обстоятельства такія, нечего дѣлать, вотъ пишу вмѣстѣ и думаю какъ бы не пропустить минутъ явиться и въ Глав. Штабъ Его И. Величества гдѣ мѣсяцъ цѣлый какъ объ одномъ выѣздѣ хлопочу и при сильномъ вмѣстѣ участіи Егора Петровича и все таки трудно. Тороплюсь явиться тамъ, а время летитъ и летитъ себѣ унося съ собою искротечную жизнь нашу . . .

Слышно что Государь собирается ѣхать по губерніямъ Россіи послѣ 30 юлія т. е. послѣ освѣщенія знаменитаго Исакиевскаго Собора. Великолѣпнѣйшее говорятъ торжество будетъ.

Егоръ Петровичъ здравствуетъ. Онъ Васъ любитъ также и Найдена Герова. Этого человѣка я все болѣе и болѣе сталъ понимать: именно что предобрѣйшая онъ душа, и я очень доволенъ, что не тогда же уѣхалъ, потому что унесъ бы съ собою нѣкоторыя фальшивыя объ немъ понятія.

Пожалуйста, Николай Дмитріевичъ, не забывайте меня. Я счастливъ что познакомился съ Вами, но не вините, что такъ долго Вамъ не писалъ. Это потому только, что нельзя было писать мнѣ въ такія горькія для меня минуты.

Адресъ мой въ Кабардинскій полкъ въ Хасавъ-юртъ. Я думаю лучше въ Тифлисъ, а отъ туда будутъ высылать ихъ мнѣ въ полкъ. —

Ежели позандобится Вамъ Турчановскій, то можете письмо Ваше къ нему адресовать въ Одессу къ Николаю Мироновичу Тошкову купцу 1-й гильдіи. —

20-го сего мѣсяца, т. е. въ день отправленія къ Вамъ сего письма и я отправляюсь на Кавказъ. Одно прошу у Васъ и у Александры Антоновны не забывать меня, я же съ своей стороны надѣюсь до гроба быть душевно Вамъ и Вашему семейству преданнымъ, также покорнѣйше прошу Васъ иногда, если времени будетъ увѣдомляйте меня о здоровьи моихъ родныхъ, которыхъ я такъ люблю, но по несчастію бѣдности ихъ помочь не могу. Какъ вспомню, Николай Дмитріевичъ, тяжело на душѣ дѣлается но нечего дѣлать, поправить дѣло уже нельзя, и тѣмъ болѣе что въ головѣ у меня общій элементъ преобладаетъ надъ частнымъ. —

Свидѣтельство о . . . (не се чете) отдайте пожалуйста брату пусть онъ откроетъ сундуки мои и положить его при другихъ тамъ бумагахъ. Сдѣлайте милость передайте ему это письмо. Найдень Геровъ отлично сдѣлалъ бы если бы какъ нибудь переслалъ бы мнѣ револьверъ, который мнѣ военному гораздо на Кавказъ въ горахъ между Лезгинами и Черкасами, необходимѣе нежели ему въ Филиппополѣ. Если бы я богатый человѣкъ былъ, если бы я имѣлъ купить себѣ это необходимое

оборонительное для Кавказскаго офицера орудіе, то я никогда ни за что не согласился бы писать: чтобъ изъ за тридевять земель, послали бы мнѣ мой пистолетъ. — Въ Петербургѣ спрашивалъ цѣну франц. револь. 40 рубл. запросили, кажется пустякъ, но къ несчастію и этого пустяка нѣту. —

Отъ души Васъ Александру Антониновну и дѣтей Вашихъ любящій и уважающій остаюсь

Вашъ покорнѣйшій и преданнѣйшій слуга

И. Кировъ.

Ивановъ въ Петербургѣ выставилъ письмо къ Палаузову, какъ грубѣйшее письмо и во всѣхъ отношеніяхъ фальшивое, а передо мною онъ соглашается только не слѣдовало, говорить, при нынѣшнихъ обстоятельствахъ его писагъ ему эти истинны. —

Нижайшій отъ меня поклонъ почтенному старику Тузеву и прочимъ знакомымъ. Кончилъ его 19-го Мая 1858 года Петербургъ. —

1373. — Подиграване Зейдерхолма за неговото невѣдѣние по българогръцката разпря.

Пак. 53.

Господину Зейдерхолму!

Извините, что просрочилъ Вашъ переводъ изъ брошюрки Г-на Жерардена. — Я день ото дня все болѣе и болѣе убѣждаюсь въ Вашихъ послѣднихъ наставленіяхъ, и теперъ дошелъ до того и убѣдился, что Болгарамъ вовсе не слѣдуетъ обращать вниманія на злоупотребленія Греческаго Духовенства и на сильную ихъ къ Болгарамъ ненависть. Они должны знать, что литературы не имѣютъ, должны знать, что древній и новый языкъ Греческій, который цѣлымъ міромъ цѣнится, уважается, даетъ фанаріотамъ неопровержимое право дѣлать надъ православными всевозможныя злоупотребленія. Миліоны разныхъ православныхъ націй людей, должны по этому знать, что имъ нельзя по этому имѣть, ради пользы православія своихъ народныхъ наставниковъ въ православной вѣрѣ. Жаль что эти мои убѣжденія не соотвѣтствуютъ ни духу ни понятіямъ цѣлыхъ православныхъ и разнородныхъ націй какъ въ Европейской, такъ и въ Азіатской Турціи. — Но спасибо Вамъ все таки скажу, потому что въ короткой но сильной и убѣдительнѣйшей со мною бѣседѣ Вы успѣли перевернуть всѣ мои коренныя и народныя идеи и направить ихъ чисто въ пользу греческаго Духовенства, слѣдовательно и въ пользу православія. Напрасно, Г. Зейдерхолмъ, кричали на меня, сердились и бѣсились, что не можете убѣдить меня. Вамъ извѣстно, что постѣвъ не разомъ цвѣтетъ и не разомъ плодъ даетъ, — безъ корня нѣтъ ни цвѣтка ни плода, а для этого нужно опредѣленное время. Слѣд. Вы, какъ сѣятель блага въ сердцахъ угнетенныхъ, не выдержали опредѣленный срокъ времени, необходимый для дѣйствія вашихъ убежденій. — Послѣдній разъ Вы слышкомъ наблагоразумно со мною поступили. Для убѣжденія другихъ Вы способны, но молоды, и слышкомъ горячитесь. Вамъ нужно быть хладнокровнѣе не много, тѣмъ болѣе что Вы не грекъ. —

Я увѣренъ, что не разъ будете краснѣть, вспомнивъ свое послѣднее непохвальное со мною обращеніе. Прощайте!

19-го Мая 1858 год.

1374. — Да се прѣдаде ливорверъ на брата на Кишелски.

Пак. 53.

Господину Найдѣнъ Герову.

Секретно.

Я теперъ въ Одессѣ и въ понедѣльникъ отправляюсь за Бакарестъ.

Пріѣхавъ изъ Петербурга засталъ брата въ Одессѣ куда онъ сына своего на воспитаніе привезъ. Отправляя его обратно, я прошу Васъ перешлите на имя его въ Варненское Консульство мой револьверъ о которомъ я столько разъ говорилъ и писалъ Вамъ и Ему онъ также необходимъ, даже болѣе чѣмъ мнѣ, и тѣмъ болѣе,

что онъ все свое оружье уже раздалъ болѣе нуждающимся. Чрезъ полутори недѣли я возвращусь изъ Букареста и отправляюсь на (не се чете).

Не имѣя больше что писать Вамъ остаюсь съ истиннымъ къ Вамъ почитаніемъ
Вашъ покорнѣйшій слуга

Н. Кишелски.

3-й Мая 1868 г. Г. Одесса.

Господинъ Шоповъ здѣсь былъ и Г-нъ Евлогій. Всѣ они живи и здоровы.

1375. — Прѣпраща се писмо за генералъ Игнатиевъ.

Пак. 53.

Като получите отъ приносящій Вѣлка Точевъ писмото за Генералъ-Игнатіева; ще го дадете на Писъртъ, или на Г-на Найдена за да го прѣключѣтъ въ тѣхнытъ писма, и колкото е възможно по скоро да ся испрати у Цари-градъ. Защото е твърдѣ нужно.

Като Ви поздравявамъ съмъ Вашъ ѣще неопознатый

15 Май 873

Въ Чирпанъ.

Кировъ.

133. ЯКОВЪ Ф. КЛАРКЪ.

1376. — Прѣпраща се новоиздадено евангелие.

Пак. 53.

Гос. Н. Геровъ

Молимъ Ви да примате ново-то Евангеліе съ поздравленіе отъ Докторъ Гиизъ отъ Стамбулъ

Пловдивъ

Авг. 10. 1866.

Вашъ искренный

Яковъ Ф. Кларкъ.

1377.—Да се раздадатъ кожухчета и други дрѣхи. Кларкъ раздалъ черги и пари въ Пловдивско. Той се поболилъ. Иска позволително да се върне въ Пловдивъ.

Пак. 53.

Приято 23 Февр. 1878.

Цариградъ Ян. 15/3 1878.

На Г. Найдень Геровъ

Управитель въ Свищовъ.

Почитаемый Господине

Съ настояще-то си писмо прашамъ други писма за Самоковъ и Софія.

Имамъ въ Самоковъ кожухчета и други дрехы отъ шайакъ, направены съ пары отъ Лейди Странгфордъ, за които съмъ платилъ повече отъ 200 Тур. лиры. Щѣхъ да ги прѣнесж до Пловдивъ за да ся раздаджъ на страдающы-ты по тамошны-ты села, нъ обстоятелства-та въ минжлы-ты мѣсяцы не ми допустихж. Сега искамъ Г-нъ Лакъ да раздаде тези дрехы или въ Самоковъ или въ други мѣста, гдѣто има най-голѣмж нуждж.

Разбирамъ че за сега още неще да има рѣдовнж поща за тѣзи мѣста, и за това вы молиж — ако е възможно — да испратите приключенны-ты писма до назначены-ты мѣста.

Дано да не стоятъ дрехы-ты у кжщж-тж когато има толкозъ душъ които страджтъ отъ студъ.

Прѣзь Ноемврий Лейди Странгфордъ ми прѣдаде за страдаущы-ты Българе около Пловдивъ около 3000 чифта Английскы чергы и 1000 Тур. лиры, които останжжж у неж лани, дадены за Българе-ты.

Пратихъ нѣкои опытни челоѣцы по малкы-ты села (около 60 на брой) близу до Пловдивъ гдѣто имаше бѣженцы, за да изпытуватъ за състояніе-то имъ, и азъ самъ ходихъ до Сопотъ, Карлово и Аджаръ. Сега нѣмамъ врѣме да ви пишѣмъ за бѣдность-тѣ и страданія-та които видяхъ.

Щомъ можяхъ испратихъ чергы, ризы, опинцы, хранж и пр. за тѣзи мѣста. Имаше нуждж за повече дрехы, нѣ нѣмаше доволно пары, понеже ми ся видяше по нужно да задържѣмъ нѣколко пары за да можѣмъ пакъ да раздавамъ хранж за Сопотъ, Карлово и Аджаръ.

По пѣтъ-тъ отъ Аджаръ за Пловдивъ истинжхъ и разболѣхъ и едвамъ имажъ силж да испратѣмъ горны-ты нѣща, за които платихъ около 300 Т. лиры въ дни-тѣ слѣдъ като бѣхъ принуденъ, отъ Тѣжкж-тѣ болестъ, да лѣжѣмъ постоянно на лѣгло.

На Дек. 16/28 мя донесохъ тука. Болѣсть-та мя остави много слабъ и днесъ за пѣрвъ пѣтъ писувамъ писмо, нѣ имамъ надѣждѣмъ че скоро ще можѣмъ да работѣмъ пакъ.

Ако е възможно искамъ щомъ имамъ силж — да ся върнѣмъ въ Пловдивъ зада испратѣмъ хранж на сградающы-ты съ останалы-ты пары. Надѣвамъ ся че тѣзи пары ще снабдятъ спомѣнжты-ты мѣста съ хранж, най малко за единъ мѣсяць, нѣ понеже бѣхъ доста боленъ, и мя испратихъ за тука набързо, слѣдъ като рѣшихъ да мя испратятъ, смѣткы-ты ми останѣхъ въ Пловдивъ.

Ако ще стане прѣмиріе, може да има прѣпятствіе за прѣминуваніе-то на прѣдѣлы-ты помѣжду двѣ-тѣ страны, за това шѣмъ ви ся моля, ако е возможно, да ми испратите едно прѣпорѣчително писмо — каквото вамъ ся види прилично — до Рускы-ты чиновницы въ Пловдивъ и на самъ. Възможно е че това много ще ми помага за да можѣмъ поскоро да испратѣмъ хранж за бѣдны-ты.

Ако ще имате добринж-тѣ да ми испратите такъво писмо много ще мя задлъжите. Писмо-то може да ся испрати до мене чрѣзъ „Rev Theo. A. Baldoin — Bible House — Constantinople“.

Слѣдъ усърдны-ты си поздравленія, съмъ Вашъ, съ высокы кѣмъ васъ почитания

Яковъ Ф. Кларкъ.

Ако не ще да има прѣмиріе ще ли да е възможно за мене да идѣмъ до Пловдивъ?

134. МАКСИМЪ КНЯЖЕВИЧЪ.

1378. — Какъ да се уреди изваждане задграниченъ паспортъ Герову.

Пак. 55.

Найденъ Геровичъ!

До сихъ поръ я не могъ отвѣчать Вамъ, потому что наводилъ справки по Министерству Внутреннихъ Дѣлъ и только вчера получилъ рѣшительный отвѣтъ.

Пакъ какъ увольненіе за границу нисшихъ чиновниковъ и купцовъ зависитъ вполне отъ Генераль-Губернатора, то для скорѣйшаго хода и успѣха дѣла Александръ Максимовичъ рѣшился написать о Вашемъ дѣлѣ Павлу Ивановичу Федорову, и просить его не разрѣшить ли онъ собственною властью, встрѣтившееся затрудненіе на счетъ пробытія трехъ лѣтъ въ Россіи, по принятіи подданства. Еже ли Павелъ Ивановичъ согласится разрѣшить Вамъ выѣздъ за границу, немедленно по принятіи подданства, то и дѣло кончено, если нѣтъ то А. М. просить его при представленіи о томъ въ Департаментъ присовокупить свое собственное мнѣніе, которое безъ сомнѣнія будетъ уважено; притомъ же мы будемъ наблюдать за успѣхомъ дѣла въ Д-тѣ. Съ этоюже почтою посылаю письмо къ П. И., а потому Вы можете явиться къ нему спустя нѣсколько дней и узнать о его рѣшеніи.

Что касается до просьбы освободить Васъ отъ уплаты положенныхъ денегъ за паспортъ, то объ ней нечего и думать, ежели Вы не хотите, не понимаю отчего, приписаться къ купечеству. Вы учились законамъ, а потому должны знать, что законъ не терпитъ измѣненій и отступленій. Равно не совѣтую Вамъ говорить теперь, что Вы не намѣрены возвратиться въ Россію, это можетъ испортить дѣло; когда будете за границую, то можете дѣлать что хотите.

Будьте увѣрени, что дядя мой и я принимаемъ въ Васъ самое искреннее участіе и всегда готовы быть Вамъ полезными, сколько это зависитъ отъ насъ, а потому прошу Васъ не забывать меня и впредь.

16 Ноября 1845
Петербургъ.

Преданный Вамъ
Максимъ Княжевичъ.

Посылаю Вамъ письмо къ Федорову, лучше чтобы вы отдали его сами. Также возвращаю вамъ копію съ Аттестата черезъ Канускери. Можетъ быть она вамъ понадобится. Въ письмѣ же ко П. И., А. М. просить чтобы онъ разрѣшилъ самъ не говоря о представленіи въ Департаментъ, потому что . . . . на вѣрное знать, можетъ быть тамъ и встрѣтятъ затрудненія.

1379. — Изпращать се Герову прѣпоржчителни писма до
Дашкова и Коцебу.

Пак. 55.

Найденъ Геровичъ!

Спѣшу переслать къ Вамъ два рекомандательныхъ письма, одно, которое Вы просили къ Дашкову, а другое къ консулу въ Яссахъ Коцебу, для того, что ежели Вамъ придется быть въ Яссахъ, Вы бы и тамъ имѣли человѣка, къ которому въ случаѣ нужды могли бы обратиться. Дашковъ большой формалистъ и если онъ на что нибудь нерѣшится, то Вамъ поможетъ Коцебу.

Ал. Макс. одобряетъ Ваше новое срдство для полученія паспорта, это самое лучшее, что можно было въ скорости сдѣлать. И такъ счастливой дороги, забывайте насъ и увѣдомляйте, гдѣ Вы находитесь и что дѣлаете.

Не пишу Вамъ болѣе, потому что вовсе не имѣю времени на этой недѣли. Поклонитесь отъ меня Ясифу Григоріевичу Михневичу, которому я также еще не отвѣчалъ на послѣднее письмо его и скажите ему, что Нов. Календар. на 1846 годъ, о которомъ онъ мнѣ пишетъ, я не получалъ; по почтѣ присланъ только одинъ экземпляръ на имя Ал. Макс. Кланяйтесь также Копысскому съ женою Краснощокону, Отцу Михаилу и всѣмъ знакомымъ.

Прощайте, будьте здоровы и счастливы.

4 Февр. 1846.
С. Петербургъ.

Искренно преданный Вамъ
М. Княжевичъ.

1380. — Изваждане пашапортъ Герову.

Пак. 55.

Найденъ Геровичъ!

Наконецъ то послѣ долгихъ хлопотъ, дѣло Ваше окончено благополучно, о чемъ и спѣшу Васъ увѣдомить и поздравить съ успѣхомъ. Дѣло это было отослано на рѣшеніе къ гр. Нессельроде, потому что М-ръ Внут. Дѣлъ не хотѣлъ брать на себя отвѣтственности. Прилагаю записку, въ которой извѣщаютъ меня объ окончаніи дѣла, самъ же не имѣю времени описывать весь ходъ его. Душевно радъ, что все окончено благополучно. Надѣюсь что Вы уже получили посланные мною рекомандательныя письма. И такъ счастливой дороги, не забавайте насъ и увѣдомляйте иногда о себѣ: гдѣ Вы и что дѣлаете

1 Мартъ 1846
С. Петербургъ.

Искренно преданный Вамъ
М. Княжевичъ.

1381.—Приятелски поздравления. Искать се свѣдѣнія, какъ се поминува Геровъ въ отечеството си.

Пак. 55.

Почтениѣйшій Найдень Геровичъ !

Письмо Ваше отъ 15 Января сего года я нашель въ Петербургѣ, по возвращеніи моемъ, послѣ четырехъ мѣсяцовъ, проведенныхъ въ дорогѣ и въ Крыму.

Мнѣ очень пріятно, что Вы меня не забываете и по временамъ извѣщаете о себѣ но я незнаю доходятъ ли къ Вамъ мои отвѣты, потому что Вы о нихъ ничего не упоминаете. Будьте увѣрены что я всегда готовъ отвѣчать какъ скоро только позволить время и всегда готовъ къ услугамъ Вамъ

Я провель мѣсяца два въ Симферополѣ со своимъ семействомъ и только въ концѣ прошлаго мѣсяца возвратился въ Петербургъ на службу и долженъ былъ оставить Крымъ въ самое лучшее время, чтобы пріѣхать сюда и мерзнуть, потому, что у насъ и Юль мѣсяць холодный и дождливый, а хорошихъ дней почти небыло.

Вы вѣроятно уже знаете что Тоня теперь правителемъ канцеляріи Таврическаго Гражданскаго Губернатора Пителя. Онъ доволенъ своею службою, но только очень занятъ, такъ что не много времени остается дома и не можетъ заняться чѣмъ нибудь другимъ.

Гдѣ то Вы теперь, чѣмъ занимаетесь и какое имѣете мѣсто? Обязанности учителя, безъ всякаго пособія и (не се чете), конечно трудны, но какое же другое мѣсто могли Вы отыскать на родинѣ? Не знаю какія Ваши предположенія и планы? Увѣдомьте меня обо всемъ.

А. М. Вамъ кланяется Надеждинъ также; Григоріева, я еще не видѣлъ послѣ моего возвращенія, а потому и немогъ передать ни поклона ни порученія Вашего.

Будьте здоровы и да хранить васъ Богъ.

С. Петербургъ.
2 Юля 1847.

Преданный Вамъ
М. Княжевичъ.

1382. — Геровъ иска да стане руски агентъ въ Пловдивъ.
Ал. Максимовичъ ходатай за това.

Пак. 55.

Почтениѣйшій Найдень Геровичъ !

Спѣшу, хотя въ нѣсколькихъ строкахъ отвѣгигъ на письмо Ваше отъ 23-го Юля, чтобы не заставить Васъ долго въ ожиданіи и безъ извѣстности.

Я передалъ просьбу Вашу Александру Максимовичу и онъ готовъ сдѣлать для Васъ все возможное, но доставить мѣсто Агента въ Филиппополѣ совершенно отъ него не зависить. Впрочемъ онъ передалъ записку о Васъ одному изъ служащихъ при Министерствѣ Иностраннихъ дѣлъ и самъ будетъ говорить объ Васъ съ Дашковымъ, котораго скоро сюда ожидаютъ. Какъ тукъ однако же нужно дѣйствовать просьбами и посредствомъ другихъ, то заранѣе за успѣхъ ручаться невозможно, тѣмъ болѣе, что Вы еще очень молоды, да и чинъ не великъ.

Будьте увѣрены, что Алек. Мк-чъ и я принимаемъ въ Васъ самое искренное участіе и дядя мой употребить все возможное къ исполненію желанія Вашего, но за успѣхъ отвѣчать нельзя; а я не оставляю увѣдомить Васъ о послѣдствіяхъ ходатайства Алкдр. Ма-ча и буду просить кого нужно и мнѣ бы очень пріятно было если бы удалось Васъ пристроить.

Будьте здоровы и покойны. Господь съ Вами!

С. Петербургъ.
22 Юля 1847.

Искренно преданный Вамъ
М. Княжевичъ.

1383. — Животътъ на Герова въ Одеса прѣзъ 1846 година.

Пак. 55.

Любезный Найдень!

Никакъ немогу понять что это значить что ты досихъ поръ не отвѣчалъ мнѣ на письмо мое посланное съ чиновникомъ Ивановымъ, который отсюдава переѣхалъ въ Бессарабіи и небывавъ никогда въ Одессѣ, незная тамъ никакого онъ просилъ меня рекомендовать его кому нибудь; я съ нимъ послалъ тебѣ длинное письмо о моемъ житъе, бытѣ въ Симферополѣ. Развѣ можетъ быть онъ тебѣ не отдалъ его? Недумаю, чтобы ты окруженный Е-ой и Гл-ой могъ забыть своего старого товарища и друга. Пришло ли разрѣшеніе отъ Министра о приведеніи тебя къ присягѣ? и когда ты ѣдешь? Пожалуйста забудь оставить мнѣ твоего адреса въ Копривштицѣ и проси Мутьева, чтобы онъ пересылалъ мнѣ твои письма а я буду ихъ отправлять черезъ его или Логинова. Arrropos объ Логиневѣ, что съ нимъ случилось я уже болѣе 3-хъ мѣсяцевъ не получалъ отъ него ни одной строчки. — Пожалуйста сходи къ Крупинскому и скажи ему чтобы онъ отнесъ часы къ Логинову а этотъ перешлетъ ихъ съ какой нибудь оказіей. Еще пожалуйста побывай у А. Вальна и спроси его получилъ ли онъ стекло съ моей электрической машины изъ Петербурга и продалъ ли онъ что нибудь изъ вещей нашихъ. . . . .

Что у Васъ дѣлается въ Одессѣ. Курновой мнѣ говорилъ что ты сильно ухаживаешь за Гл — ой Ни. — евой. Смотри что бы не пришлось взять два мѣста на пароходѣ вмѣсто одного. Видѣлъ ли ты Надеждина? Ожидаю отъ тебя въ скорости отвѣта. Мамаша, Моли, (не се чете) и Катя тебѣ кланяются. Если Надеждинъ поѣдетъ въ Симферополь то пріѣзжай съ нимъ недѣльки на двѣ.

Прощай, кланяйся всѣмъ товарищамъ спроси у Печинскаго получилъ ли онъ отъ Логинова мое письмо.

Твой навсегда

М. Княжевичъ.

135. Х^а. ЗАХАРИ ПЕТРОВЪ КНЯЖЕСКИ.

1384. — Старозагорски спомоществователи за физиката отъ Н. Геровъ.

Пак. 54.

Возлюбленный ми друже

Г. Наидинъ Ха^а Геровъ!

Имахъ честь да получа Ваши те почтенны строчки, съ които ми обявлявате за зарски те спомоществователи. Азъ ходихъ и попытахъ въ Ха^а Георгіевата контора, чрезъ която са получи и обявленіе то. Тѣми казаха какво ощи тогава катоса подписали около 25 или повече спомоществователи, испроводили ги заедно съ парите въ Цариградъ до Г. Моровенова и те задави ги испроводятъ. Слѣдова, имената и парите са въ Цариградъ пишети да ви ги проводятъ да не стани нѣкой ялнашлакъ.

Молимъ за сичко що ви бехъ писалъ да го исполните.

Оставамъ навсегда сички Вашъ

Ески захра

27-го Юля 1849.

Захарій Княжескій

1385. — Натякване за забрава. Загуба за българското юношество отъ мнимото назначаване Н. Герова на руска служба. Книгитѣ за захарскитѣ спомоществователи.

Пак. 54.

Возлюбленнѣйшій ми Друже Г. Наидине!

Кажи ми брате какво стана? и защо са умжлча, на ли щеше да ми пишешъ отъ бѣлградъ, и да ми проводишъ програма на тамошни те учебни заведенія? Толкова времени слушамъ какъ си си дошелъ що ми непишешъ за книги те ви какво

станаха? Чувамъ чи сте са опредѣлили въ Руската въ бѣлградъ Канцелярія, истина ли е? ако е истина на ли е язкъ за добрите ви таланти и за Бѣлгарското юношество? Молимъ ако имате времи да ми обясните по дробно за сичкото.

Книгите за зарстите спомогатели пратете ги чрезъ паногюрисше, зашто тѣ често дохождатъ въ Захра за ракія. —

Поздравете дяда Ха^а Гера и сичките наши пріятели отъ меня Нашите Захралій желаятъ да Ва иматъ за учитель въ главната си школа.

Оставамъ на всегда сички Вашъ

Захра

З. Княжескій.

2-го Генваря

1850-го година

1386. — Списькъ на подаренитѣ отъ Захарія Княжески книги на пловдивското училище.

Пак. 54.

Реестеръ о названіи и количествѣ книгъ подаренныхъ Захаріемъ Княжескимъ Филиппопольскому училищу.

Настоятелство-то на училище Св. Кырилла и Методіа въ филипполь, заедно съ старѣйшини те градски прія въ даръ за школа-та отъ Захарія Княжескаго слѣдующи ты книги:

1. Труды Вол. Экономическаго Общества за 1843-44-45 книги . . .	—12.
2. Лѣсной Журналъ за 1834-36-37-38-39-40-41-42-43-44 книги . . .	115.
3. Основаніе Лѣсоводства — сочиненіе Котты	— 1.
4. О развѣденіи Лѣса въ сельцѣ Трудолюбѣ	— 1.
5. Наставленіе завѣдывающихъ садами Кіево-печерской Лавры . . .	— 1.
6. Лѣсная Математика — сочиненіе Кенига	— 1.
7. Лѣсная технологія — Фельнера	— 1.
8. Объ общественныхъ запашкахъ — 1843	— 1.
9. О Парѣ или гулевой землѣ — 43	— 1.
10. Причины неурожая у крестьянъ — 44	— 1.
11. Циркуляръ общества	— 1.
12. Миѣніе князя В. В. Долгорукова	— 1.
13. Краткая Русская Грамматика А. Востокова	— 1.
14. Греческая Грамматика Попова	— 1.
15. Латинская Грамматика Бѣлюстина	— 1.
16. Латинская Хрестоматія въ 2-хъ частяхъ	— 2.
17. Нѣмецкая Грамматика	— 1.
18. Русскія Прописи	— 1.
19. Латинскія, нѣмецкія и французскія прописи	— 1.
20. Греческія прописи	— 1.
21. Русскій Букварь	— 1.
22. Историческое чтеніе изъ книгъ Ветхаго Заѣта	— 1.
23. Чтеніе изъ 4-хъ Евангелистовъ и Дѣяній Апостольскихъ	— 1.
24. Краткая Св. Исторія Ветхаго и Новаго Заѣта	— 1.
25. Изъясненіе Воскресныхъ и праздничныхъ Евангелій	— 1.
26. Таблицы взаимнаго чтенія и письма	—35.
27. Таблицы чтенія изъ 4-хъ Евангелистовъ	—54.
28. Таковыя же изъ Дѣяній Апостольскихъ	—15.
29. Таковыя же таблицы церковной печати	—69.
30. Книга для чтенія и упражненія въ языкѣ	— 1.
31. Дѣтская Библіотека Попова въ 5 частяхъ	— 5.
32. Сокращенный Робинсонъ В. Половцова	— 1.
33. Курсъ скорописи — В. Половцова	— 1.
34. Учебникъ Русскаго языка Половцова	— 1.
35. Сказанія Русскаго народа Сахарова	— 1.
36. Географическія карты въ 6-ти листахъ	— 6.
37. Два полушарія Восточное и западное въ 4-хъ листахъ	— 2.
38. Учебный Атласъ съ 30-ти раскрашенныхъ хартъ	— 1.

39. Селское Чтеніе князя Одоевскаго въ 2 частяхъ	— 1.
40. Бесѣды о селскомъ хозяйствѣ Ярослава Линовскаго	— 1.
41. Учебная книга Всеобщей Географіи А. Ободовскаго	— 1.
42. Краткая Всеобщая Географія для уѣздн. училищъ А. Ободовскаго	— 1.
43. Физическая Географія А. Ободовскаго	— 1.
44. Математическая Географія А. Ободовскаго	— 1.
45. Славянскія древности Шафарика перевод. Бодянскаго въ 3 ч.	— 3.
46. Очеркъ Всеобщей исторіи древняго міра Дерптъ	— 1.
47. Славянская Хрестоматія Пенинскаго	— 1.
48. Книга для чтенія и упражненія въ словестности	— 1.
49. Руководство къ преподаванію Ариѳметики	— 1.
50. Руководство къ Ариѳметикѣ въ 2-хъ частяхъ	— 2.
51. Руководство къ Геометріи для уѣздныхъ училищъ	— 1.
52. Краткое руковод. къ Математ. Географіи и познанію небеснаго шара	— 1.
53. Руководство къ учрежденію школъ взаимнаго обученія	— 1.
54. Опытъ о русскомъ стихосложеніи А. Востокова	— 1.
55. Стихотворенія Александра Востокова	— 1.
56. Руская Грамматика А. Востокова	— 1.
57. Два циркуляра Вол. эконо. Общества	— 1.
58. Вопросы изъ Ариѳметики	— 1.
59. Дворянски Выборы Панаіотова	— 1.
60. Руководство къ Географіи Россійской имперіи	— 1.
61. Отъ Импер. Археологическаго общества	— 1.
62. Правила для испытанія въ уѣздныхъ училищахъ и Гимназіяхъ	— 1.
63. Описаніе Русскихъ и Словен. рукописей Румянцов. Музеума	— 1.
64. Остромирово Евангеліе Востокова	— 1.
65. Русская книга для Грамотныхъ людей И. К.	— 1.
66. Бесѣды о седми спасительныхъ тайнствъ Епис. Евсевія	— 1.
67. Палладія Епископ. Еленополскаго Лавсаикъ Епис. Евсевія	— 1.
68. Утѣшеніе въ скорби и болѣзни Епис. Евсевія	— 1.
69. Жизнь и чудеса Св. Николая Чудотворца Гр. М. Т-мъ	— 1.
70. Сказаніе о чудотворной Иверской иконѣ Божіей М. Гр. М. Т-мъ	— 1.
71. Св. Генадія о вѣрѣ и жизни христіанской	— 1.
72. Цвѣты изъ сада Св. Ефрема Сирина М. М. Филаретова	— 1.
73. Украина Зложивъ Кулешъ	— 1.

печать	Старѣйшины	Епитропи
училищна или градска	. . . . .	. . . . .
Филиппополь	. . . . .	. . . . .
20-го Ноября 1852 года	. . . . .	. . . . .
учители	. . . . .	. . . . .
. . . . .	. . . . .	. . . . .
. . . . .	. . . . .	. . . . .
. . . . .	. . . . .	. . . . .

1387. — Неприятелска флота прѣдъ Одеса. Жителитѣ бѣ-
гаты. Напрасна смръть на Хаджи Христо, уйка на Н. Герова.
Неговото богатство. Поржчане книги. Попара и мамалига.

Пак. 54.

Пріято 27 Ноемвр. 1855.

Любезнѣйшій ми друже Найдине Ха Геровъ!

Отъ давно желаяхъ да ти напиша, но не знаяхъ адресатъ ти въ Петербургъ. Послѣ когато писа на Г. Тошковича и вунчаси ха^н христа, сабирахся съ вунчати да утидимъ при Г. тошковича, да земимъ адреса какъ да ви пишимъ, но послѣ тва заскоро т. е. 25—26—27 са показаха въ лицето на Одесса до 92 парчета корабли и Паракходи, а отъ това и жителите начнаха да са износятъ изъ градатъ, даже и азъ за освобожденіе то на будущите воспитателници на женскіятъ полъ въ Болга-

рія бяхъ принужденъ 28 Сентября съ цѣла кжша да са прибера въ Кубанка. Послѣ двѣ недѣли доди единъ отъ нашите одески Бжлгари въ кубанка и ми разказа чи былъ въ тва времи на Молдованка, вуйчути ха^ѣ Христо си купилъ конь и кула, ако бы да види чи сички ще избягатъ отъ градатъ и той да пубѣгни, и утишелъ при канавата та купялъ сено съ колата си за конятъ, и като влезалъ въ дворатъ приключалумуса Апоплексическій ударъ и пада мертвъ на мѣсто то си; послѣ тва сабиратса много хора около него, така и отъ 4-та часть присава и членовите, запечатуватъ одаята му, и на другиятъ день, като зели да го прибличатъ намерили при него налични пары полимперіяли 118

Дипозитни билети на сребро
И единъ Банковый билетъ отъ

607 : 70

130 :

2000. среб.

2737 : 70

всего на двехиляди и седямъ стотинъ и тріиси и седямъ рубли сребромъ.
Отъ тія пари употребили за столъ напохоронитему

сребромъ	100
за парча	40
	140

На Священниците и на Церковите и доктора и други дребни расходи има счетъ у дяда ха^ѣ петка у когото и живѣйши ха^ѣ христу.

Азъ са прибрахъ въ Одесса 8-го Ноября и вчера бяхъ у Г. Тошковича, той ми каза чи ощи не вые писалъ за тая работа, заржчани да утида на Молдованка у дяда ха^ѣ Петка да узная колко пари са намерили при него и колко е похарчалъ чи да ви напиша подробно и азъ ходихъ, но дядо Петко ми каза само чи има единъ билетъ отъ 2000 сребра и билета и другите що намерили при него неимъ показа число то зели ги въ четвертата часть, а колко то е похарчилъ самси иска да ви напиши. Слѣдовательно азъ що ви исчислявамъ по горя научихъ отъ чужды челоуѣцы що са были тамъ въ тва времи.

Какво то са вижда работата, ты треба непременно да додишъ въ одесса и да приберешъ билета и колко то са останали отъ упомянутите налични мелки пари, а инакъ треба частъта да ги погжлни, но требова да имашъ отъ Петербургъ бумага, а безъ нея нищо нема да направишъ, вотъ новостъ и не такъ то пріятно, но нема що да направимъ сичкома тамъ ще утидимъ, кому когато доди редатъ.

Послѣ тва братската умолявамъ да ми купишъ тія двѣте книги що имъ пращамъ заглавіето отдѣлно и ако бы да додишъ самси донесимиги или ако недодишъ, то моля поскоричко дамиги испроводишъ съ почтата чи като са видимъ азъ щетиги заплатя.

Адресатъ ми : На Александровскомъ проспектъ въ домѣ Сомлева.

Пишими съ кого са познакоми въ Петербургъ, и коити са най добрите пріатели ? оставамъ до смерти сички

Одесса

18 го Ноября 1855 года

Твой

Захарія. П. Княжескій

Побарзай да додишъ, азъ имамъ хубаво тулумяно сирины да направимъ пу-пара и италіянска мамалига.

1388. — Честитяване новъ чинъ. Благопожелания за него.
Пловдивско централно училище. Надежда за виждане на Узун-джово.

Пак. 54.

Пріято 16 Августа 1857.

Любородиѣишій Соотечественниче

Найдине Ха^ѣ Геровъ !

Моля великодушно да ма простишъ защо то обстоятелствата неми позволяха да чакамъ дохождане то Ви въ Пловдивъ, нито послѣ далодж да ся повидиме. А переписката безъ почта е совершенно затруднительно. Обаче и азъ съ куціятъ конь бжрзахъ макаръ подиръ сичките да Ви кажа добръ дошле и чистито Ви званіе, дай

Богъ да го правите още 60 години само въ Болгаріята и да бждите Баща за на-
родатъ учебни те заведенія, които още не се почувствували онова, което имъ е
най необходимо.

Моля кога имате свободно време напишете ми въ коя степень са запря рѣчта
за устрояването на пловдивското централно учебно заведение. —

Можехте ли съ сетното си ходине да направите нещо за тва въ одесса? Сега
каго умря Инокентія мысля чи и работите нв Бжлгарско то Настоятельство ще
пріематъ друга организация.

Мысля чи треба да слезите за Панаира на Узунджово, и азъ желая да утида,
и тамъ ако сте свободни ще си поприказуваме посвободничко, и дано си направяхме
попара да поядеме, тамъ млекото и симитя изобилувать. А ракійца азъ ще донеса
отъ Захра.

Моля поздравете сичките Бжлгаролюбцы отъ меня. Оставамъ до смерти сички

Вашъ

Ески Захра

Х^ѣ Захарія Княжескій.

12 Августа 1857 года

1389. — Калугерски неприличенъ животъ.

Пак. 54

Приято 11 Септемвр. 1857

Милостивый Государь

Найденъ Ха^ѣ Геровъ!

Въ истекшемъ Юлѣ я писалъ къ Вамъ чрезъ Г. Стоянча Чомакова, увѣдомилъ
Васъ что я поѣдъ въ узонджовѣ и тамъ можемъ повидатся и поговорить.

На дняхъ имѣлъ счастье видѣтся съ Вашимъ соотчицемъ Монахомъ Пловдин-
скаго Монастыря Св. Велико мученика Георгія отц. Ха^ѣ Константиємъ который рас-
казалъ мнѣ любопытныя вещи, и говорилъ про наложницы. Архидіакона, которая
живетъ намонастырскій счетъ тамъ уже 4 мѣсяца, а Игуменъ боится ее Прогнать.
Когда принесетъ Вамъ письмо если Вы его не знаете познакомитесь съ нимъ и рас-
просите его онъ Вамъ много кой что откроетъ и при Вашемъ усмотрѣніи можете
въ чѣмъ нибудь ему помочь.

Сего 6-го и я отправляюсь въ узунджово и воскресенье вечеромъ поспѣю.

Прошу предать мое нижайшее почтеніе Г. Стоенчу Чомакову и Николаю Ча-
лики и прочимъ.

Ески Захра

Вашъ старый пріятель

6-го Сентября 1857 года

Захарій Княжескій

1390.—Възпитаницата на Княжески годена. Княжески се про-
тивн. Той ималъ договоръ съ нея да се зематъ. Моли се Сту-
пинъ да се застъпи за него.

Пак. 88.

Милостивый Государь

Николай Димитріевичъ!

Съ прошедшую почту я увѣдомилъ Васъ подробно объ исторіи Миха Калич-
ковъ про Анастасіи Миховой меньшей моей воспитанницы. Послѣ почти узналъ что
сестра Отца Митрофана Епитропа Терновскаго Митрополита, живущаго въ Ескиза-
хрѣ растроила мысли Миха супруги и Анастасіи, что бы совершенно удалится отъ
меня, и отдать ее замужемъ своему родственнику Анастасію въ Сопотъ (Ахчеклисе), и
ѣздила вмѣстѣ съ Отцемъ Митрофаномъ привести жениха въ Захрѣ который и при-
былъ и тайно заручился за Анастасію безъ моего вѣдома я спросилъ матери и Ана-
стасію, но они отвѣчали, что онъ требовалъ ея руку но отецъ будто несогласился
отдать ее въ такую даль и въ село, но какъ я узналъ, это сдѣлано только для то-
го что бы успокоить меня непротендовать. А можетъ быть на дняхъ отецъ самъ
выѣзетъ и перевенчаеть. Когда я возвратился изъ Филиппополя. Анастасія подала мнѣ

письмо такого содержанія; дядинька ви пеняете меня что я разстроюваю отца, я не передаю ему ваши слова, его люди разстроиваютъ, а онъ слушаетъ ихъ, и можетъ быть онъ возметъ меня отъ Васъ и отдастъ замужемъ, и тогда пропадутъ многовременные труды и мое восьми лѣтнее стараніе и странствіе въ Россіи; по этому я для блага отечества согласна на ваше прѣдложеніе быть вашею супругою. Я отвѣчалъ хорошо спаси бо, я согласенъ, будь спокойною послѣ сего эта монахиня, убѣдила Анастасію что я строгъ А этотъ женихъ добръ и миліонистъ, воспитанъ въ Франціи. Я теперь узналъ въ Узонджовѣ, что онъ до прошлаго года былъ въ Букуреште прикащикомъ у Г. ха Бакалогу, и въ добавокъ чахоточенъ, а отъ дядя своего получилъ наслѣдство около 50 тысячъ пѣястровъ, на которыхъ и лечится, а Французскій языкъ выучилъ въ Букуреште портикулярно.

Теперь что бы освободить и Анастасію отъ сего перехвального обмана, и удержать бракосочетаніе, я думаю взять это дѣло судебнымъ образомъ: заставить жениха Анастаса взять свои вещи назадъ, и забыть эту для себя невѣсту, а отца если будетъ възможно потребовать въ Адрианополи и заставить пашу напугать его покуда онъ дастъ контрактъ съ вѣрнымъ поручителемъ что онъ въ теченіе двухъ годовъ не вывезетъ дочери Анастасіи въ другія мѣста и перевѣнчатъ, и дома у себя не допустить кого нибудь растлить ее дѣвство. А если въ случаѣ это допустится что бы онъ съ своимъ поручителемъ заплатилъ бы мнѣ 60 тысячъ пѣястровъ за содержаніе и воспитаніе, а кромѣ того и за сдѣланое мнѣ безчестіе. Своеручная ея записка хранится у меня, и она можетъ служить свидѣтельствомъ зарученія со мною. Если сего случай потребуесть.

Сообщая всего этого, осмѣливаюсь покорнѣйше просить немѣдленнаго Вашего содѣйствія и отцовскаго наставленія что бы не допустить къ погибелю столько лѣтнихъ моихъ трудовъ и издержекъ, и что бы не лишитъ Ескизахру и вообще Болгарію Плодовъ Анастасіи Михайовой, которые она можетъ принести до замужества. Я отъ досады потерялъ сонъ и аппетитъ, и сильно ослабеваю, если дѣло не уладится такъ или иначе я отъ горѣ умру или долженъ лишиться ума Прошу будьте моимъ вторымъ Отцомъ и благодѣтелемъ и употребите всѣ возможные къ тому мѣры, для удаленія этихъ непріятностей. А для моего успокоенія прошу сообщить мнѣ съ телеграфомъ чрезъ Г. Герова что долженъ дѣлать и какъ поступать.

Съ чувствомъ глубочайшаго высокопочитанія и душевной преданности имѣю честь до гроба именоватся весь Вашимъ

Захарій П. Княжескій.

Узунджово 14-го Сентября 1857 года.

1391. — Моли се Геровъ да се застѣпи да не стане годѣжтъ на х. захариевата възпитаница.

Пак. 88.

Получено 17. Сентября 1857 г.

Милостивый Государь

Найденъ х Геровъ!

Научихся чи една отъ воспитанницы те ми Анастасія Михова, са сгодила за ха Анастаса Ловчалія-та Калистова шурия. Тѣй както азъ за тва момиче самъ похарчалъ въ 8 години за воспитаніе то му до три хиляди рубли среборни, и 4 годишни трудове, за да го усовершенствовамъ да стани наставница за въ Захра, сега безъ да ма попитатъ сгудяватъ го. Моля да воспрети отъ Ваша страна тва сгудяване и вѣнчаване дорде то да си намеря справедливостъ предъ по высоки те власти.

Русскоподанный Захарій Княжескій

Узунджово

17. Сентября 1857 года.

1392. — Княжески иска да му се опрѣдѣли пособие отъ Росия. Молба да го подържатъ Ступинъ и Геровъ.

Пак. 47.

Приято 23. Септ. 1857.

Г. Найдине ꙗ Геровъ!

Душевни изповѣдни заръччувания.

Заради пособието що ми отпускаха Г. Пизаними каза чи неможи да ми даде за въ Турско-то доде непита въ Питеръ Просихъ го да напиши, защо то за излизани-то си бяхъ принужденъ да зема на кжсъ срокъ триста рубли серебромъ, които и до сега ни самъ заплатилъ. Послѣ просихъ и Г. Посланника, и Той като ма сожали обѣща са да походатайствува за меня въ Питеръ. Послѣ словесно и писмено просихъ Г. Ступина, който и искренно дѣйствува за поддржането ми въ Болгарія, но до сега стана 6 мѣсяца, но ощи нищо ни са показа, а харчѣта ми вжрви като на единъ русски дворянинъ и тукашанъ почтенъ чловѣкъ, ако и вжтришно правя голяма економія.

Моля като слезите въ Едерне, да по просите Г. Ступина, да повтори пакъ содѣйствието си, ако има нѣколко готова пара, да мия испроводи, да си правя тарговията доде да получа пособие, и отъ тяхъ да му вжрня пары те, и да заплатя на другите що имамъ да давамъ. Попросиго дали бива и азъ отъ себя си да напиша на Г. Пизани, и ми на пиши отъ Едерне; за да зная. Бжлгари-те Вый добре знаете, и мойто съ тяхъ обржщане, и тукашните ми издержки. Азъ никому натукашните неможа да си открия сжрцето или душата, за щото обыкновенно е освень що то неще да ти спомогни, ощи ще раскажи на 20 души, а отъ това страдае чествата и уваженіе то отъ народатъ, а тва като на учатъ чловѣкъ нищо сетня неможи за общо то да направи. Чествата ми е въ рацете на посланника, Господина Ступина и Васъ гледайте да ма поддржите въ една или двѣ години додеса поправка да не бы нѣкакъ да си замарья чествата.

Моля да поговорите и завоспитанница та ми Анастасія, ако бы да тржгни баща и на опаки, какъ можимъ да му отсѣчемъ крылата, и да си свжршимъ работата за общо то благо. За сичко добрѣ като са разговорите подробно да ми напишите, съ русската поща. Писмото предай тамъ начередныйтъ курьеръ, той ще ми го донесе.

Сичко добро що ще ми направите ще моля Бога да Ви подари долгоденствие здравіе и всяко благополучіе оставамъ за всегда сички Вашъ

Узонджово

ꙗ Захарія Княжескій.

23-го Сентября 1857 года.

1393. — Приятелско натякване за забрава. Припомняне миналото. Зах. Княжески западналъ отъ самопожертвуване за народа.

Пак. 54.

Приято 19 Ноемвр. 1857

Друже Найдине ꙗ Геровъ!

Дай откровенно да си поговоримъ и никакъ да са несжрдимъ. въ мжрзяла да ся укоримъ и братски да са по правимъ. Наистина си пріель мойта пословица: че добрата работа въ три години става, а ако я искатъ по добра треба шесть години да я чакашъ.

Ты утиди за Едерне, азъ като ти дадохъ порученіята си, и съ нетърпѣніе чакахъ въ Захра за утѣшителанъ отвѣтъ Г. Ступина или отъ тебѣ, като ти бяхъ приказалъ сжрцето си. Подиръ две недѣли като пріехъ краткото Ви писмо, въ което ма обнадеживаше, чи като стигните въ Пловдивъ пространно ще ми пишете засичкото. Но отъ тогава стана мѣсяць и полвина и повече, нема ни гласъ ни послушаніе. Мысля споредъ малченито Ви, да сте тржгнали отъ Едерне съ бивулската поща, и каквото са вижда още въ пловдивъ несте стигнали та да ми напишите. Абе братче наболянъ вода тжйлиса носи, или за глдянь чловѣкъ сѣйлиса брашно за пита тридни? Я ми кажи откровенно и безъ сжрдитина.

Ты колкото заменя требова да станишъ по дѣтеленъ, т. е. всячески да са трудишъ отъ старна дето слѣдува работата ми да направишъ, чи дорде отъ тамъ

да са направи ты съ свои дама поддржишъ, а то като са отдѣли отъ меня и тосъ часъ ма забрави. Нали щеше да пишешъ въ Копривщица за ракіята, и да ми испроводишъ пари да собера ракія? че отъ кантаръ да я продаватъ тамъ, и каквото спечелиме братски да го дѣлиме; време доде и заминува, а Вый ощи малчите. Нѣтъ братицъ, земи примѣръ отъ турциге, тѣ нѣколко души стоятъ безъ капія, гладни и голи, но единъ отъ тяхъ като мини на работа, привика сичките други при себяси, храниги ублачаги доде даси намѣрятъ мѣсто, или да си поправятъ состояніето, ами Ви иматели други хаджи баба освень меня, и толкози Българи джелепи и консули, неужели неможите да поддржите единъ хаѣ баба съ 10 или 20 хиляди гроша, които неща дамиги харижите, но само даги употребя 2 или 3 години, чи пакъ да Ви ги вжрия съ благодареніе. Ты знаишъ че азъ неиспаднахъ отъ піяне, или раскошно живеяне, а единственно отъ самопожертвоване всего себя за общото образование, слѣдовательно должнысте да ма аджедисате и поддржите, като даможа и азъ да принесе оная полза въ народа, която отъ толкова години готвя или е подобре прежде временно да загиня въ отчаяніе, или като да са не-посрамя да си продамъ Библиотеката и даса поселя въ нѣкое село, та даса пріема за хлѣбопашеството, безъ да помысля за образованіето.

Ако ида неможахъ даса образувамъ колкото требоваше, но пакъ такъва чело-вѣкъ като меня, и съ такова образование и опитность неможи стигна намѣстото ми въ трійси години. Это ти сичкото, мысли и прави, ама и меня недей забравя, че нети направлямъ попара или халва.

Поздравете отъ меня Г. Салча Павлакя Герджикя, Г. Сгоянча Доктора Аргирча, Г. Гарабета и прочіите пріатели.

Оставамъ до гроба сички

Ески-Захра

16-го Ноября 1857 года

Вашъ

Захарія Княжескій

Пишими презъ ходжа Артинаа съ този таликаджія Ты кога искашъ други пжтъ дами пишишъ давай писмото на Хаѣ Никола Хаѣ Славува зетъ той щемиго испровожда съ Чингене халила.

1394. — Убийство при Ески Захра. Разкарване роднинитъ на убититъ Молба за покровителство. Честитяване годеница.

Пак. 54.

Приято 2 Дек. 1857.

Милостивый Государь

Найдине хаѣ Геровъ!

Ако и недавно Ви писахъ колкото требоваше, и безъ да чакамъ отвѣтъ пад-нами оказія за Пловдивъ пожелахъ отъ душа да Ва попрося, да помогните колко е възможно на нашіятъ согражданинъ хаѣ Оома хаѣ Христовъ, който е единъ отъ пжрвите ни чело-вѣцы. Като бехме въ Узонджово при Ески-захра са убиха двѣ момчета отъ нѣкои турцы; едното момче е неговъ братъ, сега паша та ги выка въ Пловдивъ заедно съ майката и тѣ сама незнаятъ защо; но както и да е покажете имъ поддржка въ работата. Г. хаѣ Оома има писмо и отъ Бунала до французскіятъ консула, но правимиса, чи Вый полесно можите да помогните, каквото и требува похвалата да остава за нашіятъ престолъ. Кога са вржцатъ за въ Захра съ тяхъ можите дами напишете нещо утѣшително отъ себя си.

Моля приключенното да допратите до хаѣ Никола хаѣ Славува зетъ, тував-чіята около куршумлу ханъ, за да го предаде незабавно на Атанасія Данилова Бѣ-ляева, нашіятъ взаимноучитель, що е сега въ Марашъ или Каршияка пакъ учитель. Моля тва добро да ми направите.

Поздравете сичките пріатели отъ меня, и Г. ходжа Артинаа и Гарабета.

Честитати невѣста на свадба да ма выкашъ но на твои счетъ.

Оставамъ до смерти сички Вашъ

Ески-захра

30-го Ноября 1857 года.

Захарія Княжескій.

1395. — Прѣпращане отъ Сава Радоловъ пакети и книги.

Пак. 54.

Приято 25 Януар. 1858

Милостивый Государь
Найдине ха^ч Геровъ!

Январія на 14-то пріехъ отъ Г. Сава Радолова пакетъ, и 3 книги съ надпись до меня, Вази, и Сава Филаретова. Понеже намерихъ сега вѣрна указія испращамъ Ви книгата и писмото, и Ва моля като ги приемите, дама увѣдомите, както и Г. Сава радолова, за да са несомнява че не Ви самъ ги предалъ.

Жално ми е като неможахъ да пріема ни на едно отъ писмата си дружескіятъ Вашъ утѣшителенъ за меня отвѣтъ. Мысляхъ чи Вы никога нещете да престаните дама убичате какво то въ Россія та, но каквото са вижда охладѣлисте кжмто меня, а защо и самси неможа да постигна! Вѣроятно и свадбата си направихте безъ дама калесате.

Моля дапоздравите отъ меня Г. Салча, Доктора, ходжа Артина, Гарабета Си-ропа, Г. Екима и Чаликя и прочійте приятели.

Остаямъ до гроба сички Вашъ

Ески Захра
21-го Января 1858 года.

Захарія Княжескій

1396. — Молба за защита търговеца Желязко Аржшовъ.
Обиръ на попъ при Захра.

Пак. 54.

Его Благородію М. Г.
Найдену ха^ч Герову
Въ Филибе.

Приято 18 Февр. 1858.

Родолубивѣйшій Г. Найдине ха^ч Геровъ!

Подателятъ на тва писмо е единъ отъ добрите ны граждане Жилияску Аржшовъ, кои то по тжрговията си има да зема отъ нѣй филибилія 800 гро^ш, и за година и полвина фаизъ сждялъ са два или три пжтя нафилибе и тука и споредъ Документите му намиратъ му правдата, и приказуватъ да запржтъ филибиліятъ за да за плати на Жилияска; но този филибилія има поддрержка отъ единъ тамошанъ Евреинъ Австрійскоподданъ, кой то съ различни отговорки и отлагателства препятствова на Жилияска да си земи парите. Тая работа какво то ми каза Жилияску добре я знаятъ Г. Гешооларъ, кочашоолу Г. Паскалъ и други. Има и добри вѣрни документи за тая работа.

Зная че убичате правдата и потжпканите Бжлгаре, затва и убѣдително Ва моля, както можете, презъ пашата, или Австрійскія консулъ или тарговците да подѣйствувате като да си намѣри Жилияску правдата и да си извади пары те отъ филибиліята, кои то е и готовъ да Ви принесе благодарение. Умолявамъ Ва за любовта ны да са потрудите да свжршите тая работа въ ползата на Жилияска и съ тва пре много щема задолжите.

Новости превосходни за изгубуванетони на бжсурманите лошо то неизлиза отъ умжтъ 9-го Февраля нашъ едиъ Священникъ попъ Иванъ Дервенецатъ, като са вржшаль отъ новата махла, на единъ и половина часъ отъ Захра, на казанлжшкіятъ пжтъ, излизатъ му трима турцы, зематъ му кобилата, която струваше повече отъ 2000 гроша съ дисагите му, въ които имало и святыи потиръ и други церковни сосуди и 200 гро^ш готови пары пуснжтъ го нѣшъ да си доди, той убади на конакатъ, този часъ испроводяхж три заптіета Атліи, но и досега ощи несаги намерили, и каквото са вижда неше даможатъ да са намѣрятъ.

Помысли, ако ощи отъ сега въ средъ зима дѣто нема ни листа ни трева, снѣгъ до поясъ и ледъ аршинъ, наченаха да разбоиничатъ ами кога са разделени гората и нивите, то тогава ще е трудно и отгжнъ кжщитеси да излезимъ, можатъ даже и изъ дворовите ни нація да на изваждатъ. Моля колко то Ви иди отъ рацете

прімаите мѣрки за уничиженіето назлото, безъ да показувате за сичко кой Ви е съобщилъ Моля поздравете сички ти пріатели отъ меня.

Оставамъ до гроба сички Вашъ

Ески-захра

Захарія. П. Княжескій

12-го Февраля 1858 года.

1397. — Книги дадени Н. Герову въ Петербургъ за З. Княжески. Слухъ за Геровия годежъ. Натякване за забрава. Какъ да ся постъпи съ лукавъ ортакчия.

Пак. 51

Приято 28 Мая. Отгов. 29 Мая.

Милостивый Государь

Найдине Х. Геровъ!

Лани кога дойдохте въ Одесса казахте ми чи Ви да ли въ Петербургъ нѣ какви книги да ми донесете, които бехте испроводили въ Филибе заедно съ Вашите; рекохте ми чи като си додите въ Филибе, ще ми ги испроводите. Мысля до сега да сте си извадили и наредили Библиотеката, за това Ва и моля, колкото са мойте книжки да накарате да ги опакуватъ въ нещо за да са не измокрятъ по пжтя, чи ги предаите на Димитра или Георгія михалковичи да ми ги испроводятъ, като да можа съ времи да са отговоря кадето слѣдува за пріемането имъ.

А за този трудъ хаджи баба до послѣдніягъ часъ на животатъ си ще Вы бжди обязанъ за всякоя работа, която ниму превозвишава силыте.

Тука са носи слухъ чи сте са згудили и ще ли сте скоро да правите свадбата си; пытатъ и меня кога ще бжди тва, но ази отвѣчавамъ чи незная.

Ако бы да е тва истина, мысли чи Вый като на стараго пріателя и искреняго друга требаше да ми сообщите за да са радувамъ. Каквото са вижда едва ли и на свадбата си ще ма калесате. Неможа да постигна при такава пжрва братска любовь отъ какво воспослѣдува толкова истинуване кжмъ меня? Тукъ сме тжй наблизо и като са намирамъ въ такова горестно положеніе, ни веднашъ не са рѣшихте да ма утѣшите съ нѣкое писамце. Богъ да бжди милостивъ можи пакъ да са соберемъ въ Одесса, тогава и азъ нема да Ви правя пупара и халва.

Имамъ единъ лукавъ уртакъ, който неми дава правъ хесапъ отъ дюкяна тюнджиски, при совѣтувай ма при Вази ли да доля за правдата си или да слѣзя въ Едерне, каде виждате по прилично, моля като брата въ незабавно време да ма увѣдомите Отъ Филибе до Захра часго са намиратъ талигаджии, кога ще ми пишете поручавайте писмата си на Братія Михалковичи, тѣ можатъ лесно и скоро да ми ги испровождатъ. Моля да поздравите отъ меня. Г. Стоенча Доктора, Г. Салча, Гешооларъ и Г. Чалики и прочіите пріатели.

Ески Захра

Оставамъ до смерти сички Вашъ

Захарія Княжескій.

25-го Мая 1858 года.

1398. — Дипломатиката на страна. Работата съ ортакчията. Изпращане конфекти и лимоната.

Пак. 54.

Милостивый Государь

Найдине Х. Геровъ!

Драгоцѣнно то Ви за меня писмо отъ 29-го истекшаго Маія пріехъ и содержаніето му разумѣхъ; Ето и отвѣта му испровождамъ. Моля кога да ми пишешъ нещо, пиши ми открито като набрата, писмото Ви доде да ми го донесатъ, никоѣ отъ носителите неможи да го распечати и прочете. Слѣдователно и азъ никому неща да раскажа содержаніето му, а кога е тва тжй, Ви колкото за меня можете да оставите Дипломатиката на страна, и дами пишете просго и ясно за сичко що Ва питамъ.

За мойта работа съ уртакатъ ми азъ са надѣвахъ чи при Васъ можахъ да я свърша съ правда въ ползата си, като имахъ ходжа Гарабета, Артина и Гешовцы; а въ Едрене Г. Ступинъ живѣи въ Демирдешъ, отъ торговците никого не познавамъ, и не зная какъ да стани тая работа, освенъ дая прижалѣя и съ това да ускоря бѣдността си, и да живѣя само съ хлѣбъ и вода колкото да не умра.

Споредъ писмото Ви испращамъ, испровождамъ Ви съ терзибашіята си хромиятъ, петъ № 5, оки конфекти по 20 гроша оката, и едно шише лимонатъ, за когото и мисля и Вамъ да са понрави да черпите пашата и дамите кога Ви додѣятъ на гости. Този лимонатъ можи да са държи на хладно мѣсто година и повече; вишъ акого харесашъ пишими да ти пратя много, него продаватъ на маазата по 18 гроша оката. Парите засичкото ще ги предадете на Терзибашіята ми като Ви предаде сжиджчито и шишето. Сжиджчито е чуждо аманетъ, моля да ми го испроводите съ нѣкой талигаджія въ Захра за да го предамъ отъ дето сжмъ го зель, за да не плащамъ иза него.

Сичките пари са гроша	100
за шишето дадохъ гроша	4
за лимонатото ока и 12 драма	18 : 40
и того	122 : 20

Послѣ тва моля да поздравишъ ходжа Артина, Гарабета, Г. Гешевцы, Чаликия и Нешевцы Г. Доктора и Г. Салча отъ меня така и учителя и прочіите пріатели. Оставамъ до смъртъта си като въ Одесса сички Вашъ

Захарія П. Княжескій

Ески-Захра

5-го Юня 1858 года.

Желаяхъ конфектите порано да Ви испроводж по талига неса намери, обаче мисля чи пакъ ще ги получите въ сжбота до икиндія.

1399. — Зимане-даване съ Садула бей. Одаи въ Узунджово и кирията имъ.

Пак. 45.

Приято 5 Септ. 1858

Любезнѣйшии Друзе

Найдине Х^н Геровъ!

Послѣ като Ва испроводихъ, утидохъ при Садулла бея, и му казахъ чимисте заржчали непременно да зема отъ него парите и подиръ 10 дена да Ви ги испроводя за Едрене. Той ми отвѣча чи казалъ на Гавазянатъ Ви чи неможи порано да ги направи освенъ поди 25 дена отъ него число. Расказува именѣя чи сега има нужда да купя држви и камани и да си направи водениците, за които му требоватъ повече отъ 50 хиляди гроша, а жито още не е продавалъ за да земи пари. И тай пишими какво да го направя и да донесали темесюкя му въ Узонджово, или да стои удома.

Удаи въ Узонджово намерили срещо хана на Генджаа и узонджовскіятъ ханъ и питатъ да фанятъ ли одая за Вази. Ако бы скоро да стигните тамъ да попитате при Абаджіи те за кафеджіята Петра Вжлкова моятъ человекъ, той ще Ви кажи тва мѣсто. Пишими чи ингилискіятъ консулъ тамъ кундисалъ, надругадя оданте малки и искали по 300 гроша за едната, а тука сичко добро и ахъри чисти и по евтино. Ако бы даса позабавите пишете нѣкому да Ви фани мѣсто, защото послѣ сичките мѣста са узптяватъ отъ тжрговците.

Азъ са готвя на 12 Септемврія да тржгня за Узунджово.

Като Ви сообщи тва оставамъ до смъртъта си сички Вамъ

Ески-Захра

Захарія Княжескій

3-го Септямбрия 1858 год.

1400. — Зимане-даване съ Садулахъ бей. Прѣпорѣжка Бонча
П. Димовъ Чакмаковъ и неговиятъ синъ, ученикъ въ Пловдивъ.

Пак. 54.

Приято 20 Дек. 1858.

Любезнѣйшии ми Друже

Г. Найдине Х^ѣ Геровъ!

Преди нѣколко времи Ви писахъ чи Садулла бей щепи даде само 2500 гро^ш зарска пара, а задругите щего почакаме до 1-го мая, защото наводненіето го искара отъ стотина хиляди гро^ш, и тва не е лажа, Писахъ Ви да попитате ходжа Артинаа, можали употреби тези пари до маія, чи кога зема идругите, тогава да му са даджтъ; но натва отъ Васъ никаковъ отвѣтъ неполучихъ, ако ида Ва бяхъ увѣдомилъ чи талигаджіята Иванъ що ще Ви подаде писмото ми всякоя недѣля дохожда отъ Филибе до Захра, и какво чрезъ него можимъ писмено даса виждаме. Обарнете на тва вниманіе, и ако Ви са нрави да си произвождами искренните сношенія, както дружески тѣй и политически.

Мысля да несте забравили, чи кога бяхте въ Захра, много Ви говорихъ за Г. Бонча попъ Димовъ Економъ Чакмаковъ чи е единъ отъ най учените ни граждане и искренный желатель и старатель за юношеското образование. У когото вечертъя като са вржсахме отъ мензиханата влезохме у тяхъ въ градината и пихме ракія и са поразговаряхме. Въ доказательство на искренността му за общото образование, показувамъ чи за поголяма ползья проводи сынатъ си въ Филибе при Г. Йоакима да са учи и отъ скудните си источники безъ да обржща вниманіе чи има тамъ шурювите си Иванча, Стоила и Петра захраліте теглиму самси издержки те до сега, и ще ги тегли доде свърши науките си споретъ тамкашното расписание на програмата училищна.

Послѣ тва сжмъ длжжанъ да Ви кажа чи Г. Бончова сынъ Димитраки е още отъ дѣте мой ученикъ, а Баща му за много то си трудове за общото образование заставилъ ма е да го уважавамъ като баща или брата. А понеже и азъ тебѣ убичамъ като братъ, а ты меня като хаджи баба, осмѣливамся да Ва умоля като брата, отъ сега нататакъ Димитракия Бончовъ да го имате като родный сынъ, ида предстояте за образованіето му като за собственото си дѣте. То имъ има добри умственны способности, и заслужува вниманіе да са нарыче Вашъ кжщный Адъютантъ въ свободно то отъ науките си время. Моля като получите приключенното до Г. Йоакима привыкайте го и го выжде предъ-учителитему дали са истинны хаджибабовите представленія за него ими опишете за истината на този предметъ.

Моля поздравете отъ меня любезната си супруга, и сичките пріатели.

Оставамъ за всегда сички Вашъ

Ески-Захра

Х^ѣ Захарія П. Княжескій.

12 Декемврія 1858 лѣто

1401. — Разправия съ Садула бей. Свѣдѣнія за тютюнъ-гюмрю.

Пак. 54.

Друже Найдине Х^ѣ Геровъ!

Като немаме помежду захра и филибе поща, много мжно са намиратъ чело-вѣцы за да са периписуваме по често и за нужные си работи. Такова ни е счастьяето.

Писмото Ви получихъ, и при садула Бея утидохъ, но той пакъ ми дади този отвѣтъ, чи са изсарчалъ за направата на воденищете си, какво то бѣхъ Ви писалъ Ноемврія 29 ми дади две хиляди и петстотинъ № 2500, които каквото Ви писахъ употребихъ за работата си, като неполучихъ отъ Васъ отвѣтъ. Значи отъ 20 Ноемврія ще имъ тегля азъ файзатъ, доде дами даде Садула Бей и онези пари съ файзатъ имъ, чи тагава неговите и мойте ще му ги испроводя заедно съ файзатъ имъ. Асега ако и да му трябоватъ нека по тѣрпи за пріателски хатаръ.

Ты знаешъ мойто положеніе, нетребова изъ ново да расказува^м и за тютюнъ Гюмрюю нищо не ми расказа ще излезели нешо или неще; и за до година ще на распяватъ ли пакъ, или ще стани нѣкое облеженіе! Пишими като настрадаго друга

и пріятеля, каквото дружески чувствувашь за меня. Азъ самъ увѣрянь чи истинна та чловѣческа любовь и дружба негледа ни названіе ни на Богатство, но са продължава до гроба, а задъ гроба незная каквое. Бяхми рекомандоваль Димитракия, сынатъ на Г. Бонча попъ Димовъ Чакмаковъ, немиса отписа, какъ го намерихте. Моля поздравете сичките пріятели отъ меня, така и ходжа Артинаа, и ходжа Гарабета, Г. Нешовича и Доктора исички коима знаятъ.

Съ чисто сѣрдце оставамъ до смъртьта си сички Вашъ

Ески Захра

Х^ч Захарія Княжескій

5 Априля 1859 лѣто.

1402. — Емирнаме за консулски векилинъ.

Пак. 54.

Приято 16 Ноемвр. 1859

Благодѣтельный ми Друже

Г. Найдине Геровъ!

Г. Ступинъ ми писа, чи Ви писалъ дами извадите отъ Пашата Емирламе, за да имамъ право като консула векили да защищавамъ въ Ески-Захра руско-подданные, така и торговските имъ интереси. Моля даса потрудите тва Емирламе да стане якичко и поскоричко дами го испроводите, за да тржгни работата напрешъ.

Като Ва поздравя съ дохождането Ви оставамъ до смерта си сички Вашъ

Ески-Захра

Х^ч Захарія Княжескій

14 Ноемврія 1859 лѣто

1403. — Ески-Захра присъединена къмъ пловдивския каймакамлъкъ. Постѣпка на турското началство. Убийства и грабежи въ Ески-захарско.

Пак. 54.

Приято 26 Ноемвр. 1859.

Милостивый Государь

Найдинъ Х^ч Геровъ!

Императорское Генеральное въ Адрианополь консульство увѣдомило меня отъ 10-го Ноября за № 131, что Эски-Захра съ ея округомъ переданы филиппопольскому Губернатору, а вслѣдствіе сего и мнѣ приказано обращаться по торговымъ дѣламъ въ филиппопольское наше Вице консульство, а вмѣстѣ съ тѣмъ неоставлять безъ свѣдѣнія и Адрианопольскаго Генеральнаго консульства. На этомъ основаніи представляю Вамъ слѣдующее.

Нѣкто изъ нашихъ подданныхъ ходжа степанъ прибылъ въ Эски-захрѣ, для сбора недоимковъ изъ проданныхъ здѣшнимъ туркамъ поземельнаго десятка. Онъ передалъ нѣкоего Турка Гиттоолу въ конакъ взыскать отъ него около 6000 пиястровъ, и каймакамъ векили далъ турку 4 дня отсрочки, и отправилъ Степаная дописывать свою почту, но чрезъ часъ времени должникъ является къ нему къ контору, и говоритъ Степану что онъ заплатилъ ему триста пиястровъ и не получилъ квитанцію. Степанъ сказалъ турку я передалъ твой счетъ въ конакъ, иди тамъ, а когда понесешь деньги то рассмотримъ неисключеныли эти деньги изъ долга, и если прошло твое одно я въ десятеро за плачу, иди себѣ и немѣшай мнѣ писать. Турокъ сказалъ сизъ Батакчисинизъ пара алирсинизъ, а илмихаберъ вермесинизъ, тогда ходжа степанъ крыкнулъ ему вонъ, нестидишя своею силою бороду и волосовъ, турокъ распалился и поднялъ веника добить степанаа, но и тотъ схватилъ калонъ защитатся, и вытаскалъ турка задверми и заперса. Турокъ, повыха нашель два ложныхъ свидѣтелей изъ турокъ, и пошелъ расказаль каймакаму что степанъ сраль ему въ Бороду и на главу. Дѣло вспихнуло, и хотѣли взять степанаа въ мезличъ и судитъ сго какъ виноватаго но я противилъ этому, и самъ пошелъ къ каймакаму, но имениа нехотѣли слушать, но послѣ опомнилъ ся исказалъ что они тутъ покончить дѣло но это было только усыпление, амежду тѣмъ на четвертый день собралъ мезличъ и далъ мазмату Гиттоолу, который отправилъ ее своему повѣренному Черѣ-

колу въ филипополь съ требованіемъ удовлетвореніе отъ ходжа степана. Увѣдомля Васъ объ этомъ дѣлѣ, осмѣливаюсь покорнѣйше просить принять строгіе мѣры что бы дать Гиттоолу, каймакаму и ихъ приверженцамъ почувствовать что прошли Еничарскія времена и что они не въ правѣ обращаться съ иностранцовъ такъ какъ обращаются съ своими подданными. Объ этомъ произшествіи я еще тогда увѣдомилъ Г. Ступина, и это было причиною послать мнѣ изъ Филипополя Емирламе на право защищать Русскихъ подданныхъ въ Эски-Захрѣ и окрестностяхъ. Разумѣется, въ Кизанликѣ и Эни-Захрѣ. Сообщая этихъ подробностей осмѣливаюсь покорнѣйше просить Вашихъ совѣтовъ въ подобныхъ случаяхъ.

Въ окрестностяхъ Эски-Захры начали опять грабить Христіанъ въ полдня и за часъ отъ города изъ села Далбоки (бюклюмюкъ) взяли одного мальчика пастуха, теперь уже третьей недѣли, никакого извѣстія объ немъ нѣтъ.

Въ прошедшую пятницу нощу убыли въ центре города 3 турка и одну турчанку, и виноватыхъ еще не поймали. Каймакамъ негодный и очень слабый человекъ, имѣйте эту въ виду и при благоприятномъ случаѣ не пропустите его очутить отъ сюда, если хороши съ пашею. Эмирламе отправите ко мнѣ чрезъ надежнаго человека, или чрезъ Адрианопольскихъ Армянъ.

Съ чувствомъ истинной преданности честь имею быть.

Эски-Захра
18-го Ноября 1859 года.

Вашего Благородіе
покорнѣйшимъ слугою
Захарій П. Княжескій

1404. — Съвѣтува се Княжески да бжде умѣренъ въ писмата си.

Коп. кн. 3. 441.

Г. Княжескому

Пловдивъ, 4 Декемврия 1859.

Господине Хаджи Захаріе!

Въ срѣдѣ 9 Декемврия Ви проводихъ по Г-на Диамандопуло прѣдписаніе съ емирнаме отъ Пловдивскій мутесарифъ до Загорскій Каймакамъ да гляда добрѣ работы-ты, именно Ваши-ты и обще на всички-ты наши подданныи, които ся намиратъ въ града Ви или заминувать оттамъ. Нѣ емирнаме, за да Ви познають тамъ за Консулскій векылъ, Азизъ-Паша не смѣя да даде безъ изволеніе отъ везира.

Имамъ на рѣцѣ двѣ Ваши писма отъ 18 и 24 Ноемврия. За прѣво-то щж Ви забѣлѣжж, че въ такыва писма, които може да ся имжтъ за официалны, не бива да ся казва всичко така открыто, както Вые пишете, че Турчинъ-тъ сралъ въ брадж-тж на Степана или наопаки, а трѣбваше само да кажете: казалъ му неприличны думы или оскрѣбительны за брадж-тж му. Така и всичко писмо-то трѣбва да е написано прилично. Това Ви казвамъ приятелскы, за да правите, каквото писма-та Ви да врьшять по-добрѣ работж.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1405. — Да се зематъ строги мѣрки противъ Цанкова и другитѣ.

Пак. 54.

Приято 11 Яннуар. 1860.

Друже Найдине Х^в Геровъ!

Ты добре знаешъ моите неусыпни трудове и многото ми претѣрпяване на всякакви непріятности. Но какво направихъ съ тѣрпѣніето си христіанско, нищо друго освенъ да допусня всяка сволочь дама тѣпчи и черни както ще; наистина чи азъ споредъ долгата си нѣколко пѣтя писахъ въ Едерне, но като ми са непомогна, и тѣя изверги видяха слабата ни страна зеха да правятъ сичко що существува и несуществува. Убѣдихъ са чи съ христіанско то си тѣрпеніе нема да успѣ-

емъ въ нищо, освенъ да си покажеме малко жбите. За тва братски та моля да са земишъ здраво за тая работа, и да дѣйствувашъ строго както знаешъ и можешъ дано да са зематъ имената отъ Цанкова, и да са повикатъ тези господиновци въ Цариградъ и да са ударятъ въ земята както требова, и да излезятъ отъ стотина хиляди гроша, повѣровай че тогава ще са уплащатъ мнозина, и ще фанатъ обществата повече да на слушатъ. Моля въ тва да ми неоткажете и справедливо за честа ми даса застѣпите. Азъ сообщихъ за тая работа и въ Цариградъ, а колкото за Едрене нищо неписахъ.

Съ истинна преданность жедая до гроба да бжда сички

Ески-Захра

6. Январія 1860 лѣто.

Вашъ

Захарія П. Княжескій

1406. — Потурчване българче момче. Мѣрки противъ това.

Пак. 54.

Получ. 16 Января 1860 г.

Милостивый Государь

Найдинъ Геровъ!

Вчерашняго дня наши турки вздумали отурчить одного Болгарскаго мальчика лѣтъ одиннадцать, какъ видно уговорили имальчика, и нынче привели къ каймакаму и собрались оуми мезлиджъ только безъ христіанъ, и написавши мазмату, тотъ часъ же и отправили въ Филиппополь. Граждане позвали меня въ народной комнатѣ, и просили, что бы я увѣдомилъ Васъ съ нарочитимъ человѣкомъ, который въ пятницу въ 6 или 7 часовъ долженъ передать письмо что бы Вы имѣли возможность принять или препроводить этого мальчика въ Митрополи, а я Мать и Отецъ мальчика, въ субботу поспѣемъ къ Вамъ для освобожденія сего юноша. Народъ изъ всей души проситъ Васъ принять участіе въ этомъ мальчикѣ, и извѣстными Вамъ средствами постараются освободить его. Съ чувствомъ истинной преданности честь имѣю быть до гроба весь Вашимъ

Эски-Захра

14 Января 1860 года.

Захарій Княжескій

Пополученій сего письма прошу дайте человѣку хотъ. двухъ строчекъ письма для увѣдомленія.

1407. — Золумлуцитъ на Саидаа Чирпанлията.

Пак. 54.

Его высоко Благородію Найдену Герову

Г. Императорскому Вице Консалу

въ Філіппополі.

Приято 18 Марта 1860.

Милостивѣйшій Благодѣтель

Найдинъ Х^ч Геровъ!

Податели на тва писмо са обижены на едного то е братъ на другото баща, които са уби отъ врагове т. е. отъ человете на Саидаа Чирпанлията, закого то лошавините Г. Салчо добре знае. Не Ви пиша пространно за тая работа, защото податели са въ состояніе сами да Ви раскажатъ само распитайте ги добре, и расталкувайте на пашата добре и покрито, като този врагъ да пропадни совѣтъ, чи е христіенски и повече Български врагъ между кунто и живѣи.

Оставамъ твой искренный Другъ

Ески-Захра

28 Жоанноарія 1860 лѣто.

Х^ч Захарія П. Княжескій

1408. — Лошото положение на рускитѣ куриери въ Ески Загра. Злоупотрѣбленіята на съдържателя на пощенската станция.

Пак. 54.

Его Высокоблагородію Нейдену Герову

Г. Вице-Консулу

въ Филиппополь.

Въ Императорско-Россійское

Вице=Консульство въ Филиппополь.

Вслѣдствие постоянныхъ жалобъ, приносимыхъ мнѣ курьерами Россійской службы, проезжающими чрезъ эски-захру отомъ, что они подвергаются всѣмъ неудобствамъ и многимъ лишениямъ отъ неисправности здѣшняго содержателя станціи хаджи Веліа, считаю своимъ долгомъ довести до свѣденія императорскаго Вице-консульства въ Филиппополь, что находясь постоянно въ горорѣ эски-захрѣ, я имѣлъ и имѣю постоянно случай (чрезъ каждыя двѣ недѣли) быть очевидцемъ страданій нашихъ курьеровъ и татаръ, причиняемыхъ отъ неисправности содержателя станціи Хаджи Веліа человека суроваго и скупаго, у котораго лошади дурны и измучены, что часто заставляеть курьеръ и татаръ ѣхать шагомъ или ити пѣшкомъ на разстояніи трехъ часовъ до города, подвергая ихъ такимъ образомъ нападенію разбойниковъ, которые безъ всякаго труда могутъ ихъ перебить и свободно завладѣть почтою.

Съ другой стороны у Хаджи Веліа на станціи только одна маленькая комнатка, которая всегда бываетъ набита его людьми, такъ что зимою и въ ненастную погоду наши курьеры и татары должны стоять часа два или три на открытомъ воздухѣ пока имъ приготавливаютъ лошадей. При этомъ честь имую присовокупить, что въ Эски-Загрѣ есть другой содержатель станціи; это Мехмедага, который до войны еще былъ также содержателемъ той станціи, и во все это время держалъ отличныхъ лошадей и хорошую приличную у себя прислугу. У него обширное помѣщеніе, и онъ употребляетъ всевозможное страніе удовлетворять малѣйшимъ законнымъ требованіемъ и нуждамъ проезжающихъ. Кромѣ того этотъ человекъ Мехмедага во всѣхъ отношеніяхъ исправенъ и акуратенъ.

Послѣ сего честь имѣю быть

Эски-Захра

6-го Апрѣля 1860 года.

Вашего Высокоблагородія

покорнѣйшимъ слугою

Захарій П. Княжескій.

1409. — Забрана на кадинтѣ да ходять по християнскитѣ села. Грабежи и убійства по Захарско.

Пак 54.

Получ. 4 Мая 1860 г.

Милостивый Государь

Найденъ Х^ч Геровъ!

Имѣлъ получать отъ огца Панаіота Епитропа и Эконома Чирпанскаго и писалъ ему прислать мнѣ деньги, онъ же прислалъ джируванный вексель вмѣсто денегъ провождаю присемъ упомянутаго векселя покорнѣйше прошу потрудится по извѣстнымъ Вамъ правиламъ и выручить эти деньги, запечатавши прислать мнѣ онихъ чрезъ сущаго эконома попъ Панаіота, онъ оттуда безъ затрудненія отправить оныя съ заптією въ захрѣ.

Вамъ можетъ быть помнится что въ 1858 или 1859 годахъ воспослѣдовалъ Высочайшій указъ запрещающимъ кадіямъ насилственно ходить и описывать имущество умершихъ христіанъ. Позволялось имъ ходить развѣ въ такомъ случаѣ, если наслѣдники немогутъ подѣлиться между собою и позовутъ его. Вмѣстѣ съ этимъ приказано было патріарху перевести и послать копіе всѣмъ Митрополита и Епископамъ что они объявили посвоимъ Епархіямъ недопускать этихъ злоупотрѣбленій противныхъ корану. Сей указъ кажеть былъ напечатанъ и въ Цареградскомъ вѣстникѣ. Но кадіи какъ видно неприводять въ дѣйствиіи и сдирають бѣдныхъ христіанъ безъ пощади. Извѣстные чорбаджиі вмѣсто того что бы защищать народъ они сами передають кто умѣръ и сколько богатство имѣеть, а потомъ и дѣлются съ кадіями.

Изъ архивата на Н. Геровъ,

Чирпанци довольно противились сему злоупотребленію, но кадія отвѣчалъ что когдато патріархъ предлагалъ Портѣ это, но это небыло принято, и они неимѣютъ предписаніе отъ шехъ-юсляма. Я присовѣтивалъ имъ написать объ этомъ Г. Салчу и Доктору что бы они истребовали вторично отъ паши копіе того фирмана и разослали всему Санджакъ. Вслѣдствіе сего сообщаю и Вашему высокоблагородію для свѣдѣнія по этому предмету.

Турки страшно свирѣпствуютъ дороги набити разбойниками каждаго провѣзжающаго грабютъ и убиваютъ по средней-горы люди не смѣютъ поитисо скотомъ изадровами. Въ далбоки убили троихъ, въ Яйнакліи поймали сына кіосе коля, истребовали завыкупъ 20 тысячи піястровъ. Въ Калоферской дорогѣ свободно стоятъ по камнямъ днемъ и каждаго провѣзжающаго грабятъ, а если онъ воспротивится то и убиваютъ, такъ что дорога совершенно запустела. При Эски-Зарскихъ лиджахъ ограбили 6 человекъ, хаскювскій округи особенно къ Чирпану нельзя и проите безъ бѣды. Отъ Захра до Кизанлика и Габрова нельзя и показатся отъ разбойнико въ Вчера въ конце города одинъ Арнаутъ Едемъ застрѣлилъ полицейскаго заптіе и сѣкъ его ятаганомъ до смерти. Мидюри и каймакамъ нисколько необращаютъ вниманіе на это, а киръ Сердары развѣзжаютъ подеревнямъ лишъ бы кормится. Долгомъ считаю сообщить Вамъ объ этомъ для свѣдѣнія.

Съ чувствомъ глубочайшаго високопочитанія и душевной преданности честь имѣю быть

Эски-Захра
27 Апрѣля 1860 года.

Вашего Высокоблагородія
покорнѣйшимъ слугою
Захарій П. Княжескій.

1410. — Убийства и обирн. Кадийски злоупотрѣбленія.
Разваляне духовно завѣщаніе. Търговски работи.

Пак. 54.

Милостивый Государь
Найденъ Х^н Геровъ!

Въ сетните числа на Априлія Ви писахъ и Ви препроводихъ единъ темесюкъ да преберете парите, кога са вжрните въ Филибе. Въ тва писмо Ви сообщихъ, че турцыте са много побѣснили, и напжлнили кжржтъ съ хайдуты, и постоянно трепятъ христіаните, а други ловятъ и ги завождатъ въ гората.

Въ заминаліятъ понеделникъ убиха единъ Сливнелія на единъ часъ растояніе отъ Захра къмъ Сливянъ; нея сутрина заклаха двама христіени при тунджа кжмъ Казанлжкъ. Послѣ три дена уловиха и отведоха 5 души въ гората, които и до сега неса пуснали. Пжтищата Едирненски Чирпански, Кжзанлашки и Эни-Зарски завардени и никой не смѣе да замини. Вжтря въ граджтъ ставатъ убори, и началникатъ ни никакви мѣрки на тва непредпріема; заптіета ни са, малко и нищо неструватъ. Въ тія страшни времена пощата наша съ едно заптіе испровождаютъ, когато отъ вжнка съ две заптіета дохожда; Нѣколко пжтя говорихъ на каимакаматъ за тія работи, но той нищо не поправлява. Той е человекъ много простъ, и нищо самичкъ неможи да скрои. Много добре ще бжди за народатъ, ако да содѣйствувае други на негово мѣсто да са испроводи въ граджтъ ни. Кадіята ни не престава ощи на умирающите христіени иманието да описува и ресимъ да зема. На много мѣста въ конаците са предписа, кадінте, ако наслѣдниците на някой умрялъ неги повикатъ, да не ходятъ да пишатъ иманито му ако бы невякани да утидатъ, то да имъ недаватъ да пишатъ. Нашія нищо неслуша ами си вжрни работата. Даже оная недѣля са рѣши да развали едно духовно завѣщаніе, подписано отъ нѣколко почтенни лица въ минлетъ одасж, зема 2300 гроша ресимъ и имамъ параси, и нивите що бяха завѣщани на синове му, пресжди да са даджтъ и на зетювите му, съ едно слово чисто уничижи силата на завѣщаніето. Асъ тва заедно направи като никой занаяпредъ духовна да не прави нито за церкви и за школы нещо да жертвова. Прилагамъ при тва и копіе съ подписите и Ва умоля вамъ ако е возможно тія пары назадъ отъ кадіята да са зематъ, и духовната да са подтверди каквото сичко що е въ нея да са непроменява зашто синове на покойника чисто ще са разорятъ. Покойниятъ преди да умре повика нѣколко человекъ и

меня и синовете и роднините си и казува та направиха тва завѣщаніе, и послѣ 5 дена умря. Вижда са чи и подписаните нерачиха нищо да помогнатъ въ тая работа за това синовете му при меня додоха, и съ сжлзи ма умоляваха да имъ помогнѣ. Добре е да са струшатъ носовете и на тія Бжлгари дето дѣлятъ съ кадїите тія пари отъ умирающите.

Въ тія турски свирѣпства, мысля чи е необходимо да исходатайствувате отъ дето слѣдува да ми са извади фирманъ за Агенството, а заедно съ него и позволеніе да туря на новата си квартира надъ вратата Гербатъ нашъ, и ако е възможно да са вдига и малка пандера (флагъ), които много страшатъ турците; и тогава гласжтъ ми можи да са слуша и въ мезлича, а заедно съ тва и турците ще са боятъ да правятъ толкова злы работи въ мезлича и повжнка.

Еллинскїятъ поданъ Θεодосїи Г. Дановъ вчера са присуди даса запре на три дена въ конакатъ заедно съ Евреите що го бяха были; и сега баща му ще сними тая работа въ Едерне и Цариградъ. Не е зле, ако Австрїйскїятъ консула са согласи да ма направи Агентъ надъ своите подданныцы, но отъ Цариградъ, а не само отъ себе си. Виждахъ са съ пашата два пжтя, но отъ калжбалжкъ нищо неможахъ да му съобща за злоупотребленїята турски, и за недостойнството на каимакаминатъ.

Кадїята ни утря утива за хаскюю, а намъ ще доди други, но не е ощи извѣстно кой е. Пашата въ петакъ ще утиди за лжджите наши, а отъ тамъ за Кжзанлжкъ.

Моля за сичките изложани вещи поскоричко дама извѣстищъ, а най повече за духовното завѣщаніе на покойника кржста Ивановъ, защото и нивите ще минятъ въ рацете на зетювите му.

Сношенїята ни твжрди рѣдко и мжчно ставатъ защото челоуѣцы всякога за Пловдивъ са не намиратъ, а поща никаква няма. Мысля презъ Едерне да Ви адресувамъ нуждните писма, както и Вый Вашите.

Моля ако е възможно пратими наставленїя или инструкція, за да зная какъ да постжпувамъ и на кои предмети повече вниманїе да обржщамъ за да са непрострафя въ нещо, и ако е прилично донеси на посланника нещо за ползатами. Азъ са надявамъ и Г. Ступинъ дама незабрави, но нее зле ако и Вый помогнете въ нещо. По бжрзайте да са извадятъ парите отъ темесюкя чи самъ въ нужда. Съ нетърпѣніе чакамъ отвѣта Ви и оставамъ за всегда готовъ за услуга.

Эски-Захра

Захарїя П. Княжескїй

19 Маїа 1860 лѣто.

Моля допратети приключеното до Г. Стоенча Доктора.

1411. — Искане съвѣтъ какъ да се възпрѣпятствува на нарушенїето на завѣщанїе. Протестанска пропаганда. Проектъ за протестанско женско училище. Ботингтонъ. Протестантитъ въ Ески Загра.

Пак. 54.

До негово Высокоблагородїе Г. Найдена х^ч Герува
Русскїя Консулъ

Въ Филибе.

Искренный прїятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Случиса днесъ нанашїя соотечественникъ Доча Х^ч Стоиловъ, да доди до Пловдивъ на кжсо времи и да са вжрни пакъ въ Захра, за тва братски Ва моля дама присовѣтувате съ кой начинъ да воспрепятствуватъ нарушенїето на Духовното завѣщанїе Кржстя Иванова, защото синовете му нематъ спокойствїе, и скоро ще са разсыпятъ. Моля станете имъ и Вы вторы баща и за тва Богъ неще са забави да Ва вознагради тукъ и въ Будущїятъ вѣчанъ животъ.

Моля пиши ми и за сичко що Ви писахъ ще можили да са сбжди или е невозможно?

Нашїя протестанянь Θεодоръ Ботингтонъ, които беше недавно на филибе (не зная дали сти го видѣли) открими вчера, че обществото имъ му поручило да са увѣри, ако да открятъ Пансіонъ и давоспитуватъ женскїятъ полъ безъ пари, да

ли ще да постъпватъ православните дѣвицы въ него, и той като са научалъ затва добре, писалъ да му испроводятъ отъ Америка Даскалицы и пари за този пансионъ. Протестантите са въ Захра двама, купиха си конь, и ще излизатъ по очереди да проповѣдуватъ по селата Евангелието. Презъ недѣлята сочиняватъ проповѣди по Български, а въ недѣля отъ 3 часа до 9 проповѣдуватъ у тяхъ си на нашите мъже и жены. Съ едно слово работятъ неусыпно помежду простодушните наши неучени Българи.

Оставамъ до смерта си сички Вашъ

Эски Захра
3 Юнія 1860 лѣто.

Х^в Захарія П. Княжескій

1412. — Събиране пари. Уреждане разпавни между сродници. Консулъ не може да защищава турски подданици.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 7 Юния 1860.

Господине х. Захарие Княжеский!

Имамъ на рѣцѣ Ваши писма отъ 6 и 27 Април. и 19 Мая и 2 Юния. За извѣстия-та, что ми давате въ тѣхъ, благодарѣ Ви отъ сръдце.

За записа отъ 3,500 грош. что ми сте проводили да му съберѣ пары-ты, не ми пишете, кой е и какъвъ е длѣжникъ-тъ, та още не мож да го испытать.

Колкото за работѣ-тъ на сынове-ты на Кръста Иванова, Вые трѣбва да разумѣете, че тии сѣ Турскы подданици та не ми ся пада да правѣ за тѣхъ прѣдставленія на пашѣ-тъ и да му искамъ да даде емирнаме до каймакамина, за да имъ види така или иначе работѣ-тъ. Зачтото консули-ти не сѣ надзиратели надъ Турскы-ты власти, та да имътъ право, дѣто гы видятъ, че не сѣдятъ право, да гы принудяватъ да влѣзѣтъ въ правый пѣтъ. Всичко что може да ся направи за единъ Турскый подданикъ, то е да ся подкрѣпи нѣкакъ, ако има право, нѣ за това трѣбва сѣдба-та да става тука, и сынове-ти на Кръста Иванова, ако дойдѣтъ тука да ся сѣдятъ, можя щемъ белкимъ да имъ помогнемъ нѣчто.

Добрѣ ще е да помните, че единъ консулъ направо да покровителствува Турскы подданици не може, а да глѣда да е добрѣ съ власти-ты, та да му минува дума-та прѣдъ тѣхъ за да може да сврѣшя нѣкои работы. Така да глѣдате и Вые да правите, и ще Вы одобряватъ. — Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1413. — Мѣчни съобщения. Пакъ по завѣщанието. Турцитѣ вилнѣятъ. Новини отъ сѣверъ.

Пак. 54.

Прято 29 Юния 1860. Отгов 30 Юния

Преискреннии ми пріятелю
Г. Найдене Х^в Геровъ!

Ощи преди воината са бехме споразумѣли, че преписката ни между Петербургъ и турско по лесно и по за скоро са правени, нежели колкото сега между захра и пловдивъ незная какъ да са преписуваме по службата си, или ако са случи да на срещни несчастіето на Бейрутските православни?

Въ мая Ви писахъ за себя си пространно, а послѣ и за духовното завѣщаніе на покойникатъ Кръста иванова, а оная недѣля и нарочно за тва челоуѣка бяхъ испратилъ, но той споредъ зарѣчуването Ви, неможалъ да почака ощи единъ день, и затва вѣрнаса празнятъ, и азъ неможяхъ нищо да науча записанните работы. Сега гражданите ни прѣшатъ за своя работа този челоуѣкъ, що ще да Ви подаде писмото ми, и той ще чака тамъ единъ или два дена за отвѣтъ; Моля потрудете са да му напишете нещо за да са руководствувамъ въ просимите неща, защото безъ тва ми е много мѣчно. Бусурманите ни зле мыслятъ за христіаните, и убираніята не престануватъ да са вѣршатъ, иска имъ са христіанска крѣвъ да пѣтъ но незная дали ще можатъ,

Онзи день си дохода бакжржи отъ Галацъ, и казваха чи нашите сѣверни дошле тамъ въ голямо количество, не зная да ли е наистина; ако знаете нещо за тва напишете ми съ този человекъ.

Примете увѣреніе че желая до смерта си да бждя сички Вашъ

Ески-Захра

Х^ч Захаріа П. Княжескій

14 Юнія 1860 лѣто.

1414. — Н. Геровъ иска свѣдѣнія за турскитѣ насилия и злоупотребления.

Пак. 54.

Г-ну Княжескому

Филиппополь 24 Юня 1860 г.

М. Г.

Захарій Петровичъ,

Покорнѣйше прошу Васъ извѣщать меня своевременно о всѣхъ случаяхъ турецкаго насилия и пригѣсненія относительно христіанскаго населенія, которые дойдутъ до Вашего свѣдѣнія, и при этомъ исчислять какъ самыя преступленія, такъ и имена турокъ, совершившихъ насиліе, и христіанъ, тому подвергнувшихся.

Чѣмъ вѣрнѣе и подробнѣе могутъ быть доставляемыя подобныя свѣдѣнія, тѣмъ это будетъ болѣе полезно для службы.

Прим. увѣр. . . . .

1415. — Убийства, наранявания и обири. Некадърность на турската власть.

Пак. 54.

Приято 29 Юния 1860.

Милостивый Государь

Найдинъ Х^ч Геровъ!

Бжрзамъ да Ви сообца убійствата и убираніята, що са случиха онзи четвъртакъ: тѣса отъ сюлюминліи Ески-Зарско 4 часа отъ Захра Старѣйшинатъ Куманъ заедно съ Аргатяна си ходили наводеница, и като смѣли брашното си вржцалиса въ село, срещатъ ги разбойници гржмнуватъ отгоря имъ съ пищови, аргатяна пада умрялъ, а куманъ е страшно раненъ и не са знае ще можили да оживѣй?

Отъ Тржнково (чалимахлеси) 4 часа отъ Захра Г. Илчу и дяду Андрея, като идяли въ Захра срѣщатъ ги разбойници, изваждатъ ножови и ги съсичатъ безъ пощада, дядо Андрея са утарвалъ и побягналъ сѣчанъ А Илчу пада на земята полумертавъ зематъ му парыте и коня, които струва 3000 гроша и си утиватъ послѣ комшіите намерили илча и го занесли въ село но Богъ знае ще можили и той да оздравей.

Около пиринчліи хаскуюско разбойниците срещнали приматаринѣтъ Коста Дойкоолу отъ упанъ Ески-Зарско зелимо 5000 гроша, куприната исичко що ималъ съ себя си. Колкото можахъ да са науча тия разбойници са отъ ближните турски села, едернецки Ески-Зарски, Ени Зарски и Чирпански, слабо ги тжрсятъ или можи да са риче чи хичъ не ги тжрсятъ, като са удари дядо Куманъ бюлюкъ башіята ни самси утиди съ 5 заптіета, похраняха са на Бжлгарските кжщи заедно съ коне ти си, и са вжрнаха, безъ да паднжтъ въ дирята имъ ида ги уловятъ или убіятъ. И на кжрсердарите работата е такава, само ходятъ по селата та ядатъ кукошки и баницы и джеремятъ хорага за малки-работи, а хаидутите никога не са намѣрили, или да уловятъ някого отъ тяхъ. Тія злодѣйства станаха въ миналія вторникъ и четвъртакъ, и този дена ощи забравиха.

Моля отговорете ми макаръ презъ Едерне за темесюкя и за всичко що Ви самъ писалъ. Оставамъ за всегда готовъ да слугувамъ

Ески-Захра

Захарій П. Княжескій.

20 Юлія 1860 лѣто.

1416. — Убийства, обири и насилия. Безсиліе и пристрастность на турскитѣ власти.

Пак. 54.

Получ. 25 Августа 1860 г.

Милостивый Государь

Найдинъ Х^н Геровъ!

Съ прошедшей нашей почтѣ чрезъ Адрианополь сообщилъ Вамъ что было приготовлено: Теперь продолжаю тѣхъ же горестныхъ для каждаго челоуѣка новостей: Въ селѣ Караджаали, отстоящее на 4 часа отъ Эски-Захры и лежащее къ юго-востоку; въ четвергъ 21 го Юля ночью подкопали Лавку Чорбаджи тая келъ валчоолу, и вошедши связали его, мучили пока онъ показалъ гдѣ у него деньги и серебрянныя женскія украшенія, забравши все убили его, и положивши въ постель накрыли его одѣяломъ и ушли. По разсвѣтѣ жители примѣтивши подритую лавку, вошли чрезъ дыру и нашли тая мертвымъ; собрались и пришли въ Эски-Захрѣ и дали знать мизличу, каимакамъ отправилъ чауша съ нѣскольکو заптievъ, которые прибывши въ село обсмотрѣли убитаго, позвали его жену и начали строго упрашивать не имѣлъ ли покойникъ съ кѣмъ нибудь ссору, жена говорила незнаю, но когда начли ее пугать тѣмъ и другимъ, она сказала, что года три или четыре тому назадъ, они посорились съ сосѣдомъ закакую то лошадъ; Чаушъ не теряя времени словили сосѣда, свазали ему руки и привели въ городъ. Старшины и нѣсколко челоуѣкъ изъ общество пришли и поручались за сосѣда, что онъ честнаго поведенія и богаче убитаго но ихъ непослушали, и сосѣдъ остался въ тюмѣ при прочихъ преступникахъ въ цѣпи и кандалахъ. Когда ранили Кумана отъ сѹлюмишлин, который и умеръ въ четвергъ, отправленъ былъ біолюкъ баши тамъ, онъ собралъ всѣхъ христіанъ и турокъ, испрашивалъ незнаютъ ли они кто убилъ Кумана и его аргата, сказали незнаемъ, онъ сказалъ, когда такъ то подпишитесь поручителями одинъ за другимъ. Жители на это согласились и подписались, но тамъ было два арнаута бекчи, занимаи никто нехотѣлъ поручится, такъ и одинъ турокъ нехотѣлъ подписать поручительство, искажалъ я незнаю убійцевъ и вышелъ, но его взяли и связли вмѣстѣ съ арнаутами и отправилъ въ Захрѣ съ заптіями, а самъ поѣхалъ далѣе разазнавать объ разбоиникахъ. Мезличъ недожидаясь пріѣзда біолюкъ баши, и узнать отъ него что онъ выпиталъ намѣстѣ, на второй день пустили и турка и подозрительныхъ арнаутовъ; вотъ какова строгость и правосудіе у насъ!

Въ пятницу 22-го Юля ночью въ 2 часа въ село долбоки, два Болгара провели своихъ воловъ изъ пашни около одного бошана, и выдѣвши коры изъ искушанныхъ арбузовъ собрали для скотину, тутъ вышли бекчи и сѣкли острымъ ножа до смерти, на другой день нашли ихъ и привезли въ Захрѣ для леченія, но жизнь ихъ въ опасности. Въ одну недѣлю уже пять христіанъ отправлено на тотъ свѣтъ, а дальше посмотримъ что еще будетъ. Съ нѣкотораго времени замѣчается въ городѣ тайное приготовленіе у низшаго и середняго класовъ Бусурманъ; а именно покупаются, Габровскія большія ножи, топоры и сатири изостраются, патроны и пороху тайно заготовляются. Какъ турчанки, такъ и турки поговариваютъ христіанамъ: погодите еще нѣсколко дней и вы увидите какъ пріучутъ васъ жить покорно попрежнему. Всѣ бусурмамы огонь дышатъ противъ христіанъ. И христіане ежеминутно остерегаются да бы не пострадать подобно дамаскимъ жителямъ. Нѣкоторые изъ христіанъ послали купить по нѣсколко патроновъ, но имъ не отпустили незнаю покакой причины?

Юля 22-го въ село Бараклари на два съ половиною часа отъ города, нѣсколко турокъ взяли сестру коля ямали, которая жала съ прочими дѣвицами хлѣбъ, и отвѣли въ лѣсъ, проживши двое сутокъ съ нею, отвѣли ее въ Филипполь что бы отурчить и одинъ изъ нихъ хотѣлъ жениться на нее.

Откупчики интизаба, рѣшились требовать интизапъ по 5 піастровъ съ погреба, люди не давали, и когда Азисъ паша былъ у насъ ему подали харзуаль, и онъ сказалъ что недолжны давать и это такъ и было оставлено. Теперь тотъ же самый паша послалъ Емирламе что бы погребчики непременно платить каждой мѣсяцъ по 5 піастровъ съ погреба, и теперь біюгъ и запираютъ людей за эти денги, Еснафъ желаетъ послать и другой харзуаль къ пашѣ и объяснить ему что навино и водку

платится по 20 на сто пошлину и по 40 піастровъ на повозку виноградныхъ ягодъ, слѣдовательно товаръ платившій пошлину больше ничего не долженъ платить.

Съ нѣкотораго времени по всюду примѣчается какоето самоволіе, безначаліе и слабость правительственныхъ лицъ. Правитель у насъ совершенно неспособный человѣкъ, переданъ присутствующимъ бусурманамъ, и что они скажутъ, того и онъ дѣлаетъ.

Въ понедѣльникъ 25-го Юля въ селѣ Джади-гіюль и Баткаиліи убитъ одинъ пастухъ и раненъ одинъ житель, котораго привезли въ Захрѣ, и онъ нынче скончался. Священникъ Стоянь изъ сега тржикова, ѣздивъ въ сосѣдное село совершать церковныхъ требъ, 5 турокъ встрѣтили его, и поколотили какъ слѣдуетъ и острымъ ножа изранили ему голову. Словомъ ежедневныя убійства и поговорки бусурмамъ погодите еще нѣсколько дней заставили христіанъ ежеминутно бодрствовать и по ночамъ не спать дабы не подвергнутся дамаскому примѣру.

Въ темесюкъ е написано името надолжника и селото му и тія дни ще ти отпиша пакъ моля потрудетеса да ми извадите тія пари. Двѣте Ви писма отъ 7 и 30 Юнія въ четвертакъ 21 Юлія пріежь и премлогова благодаря. Оставамъ за всегда сички Вашѣ

Ески-Захра

Х^ч Захарія Петровъ Княжескій.

28 Юлія 1860 лѣто.

1417. — Случка съ единъ арнаутинъ джелепинъ. Запрени селѣни. Молба за ходатайство.

Пак. 54.

Приято 25 Августъ 1860.

Родолубивѣйшіи ми

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Преци маслиница някой си Арнаутянь на име Джелепъ Марко, сабралъ овце по зарската кааза, и тржгналъ да доди на арабаджіево, на пжтя видялъ едно овчерчи чи кара две останали овцы кжмъ село, повикалъ подиряму да го попыта накадамуса сюріите но овчерчито са уплашува и хукнало да бяга, и той подиряму, но като неможалъ да го стигни, вжрналъ са и дошелъ въ Арабаджіево и седналъ въ Бакалскіятъ дюкянъ да си почини, зелъ да променя и камака на пицова си. Овчерчито побягнало въ Ахіево единъ чіирекъ до Арабаджіево, и казалъ на Чорбаджіята си, чи го гонялъ нѣкой арнаутянь да го сабличе; Чорбаджіята му зема още двама селяни, и утива въ арабаджіево, и като видялъ чи арнаутина сиди надюкяна и си промѣня каманите напищовите, шупелендисалъ са, и фанали арнаутяна да го вжржатъ и да го пратятъ на конака Арнаутяна като видялъ чи ще го вжрзятъ извадялъ една кесія и изсыпалъ нѣколко желти меджидіета и казалъ, азъ нисамъ хаидутянь, ами тарговиць, селяните са држпнали назадъ и той си сабралъ пакъ парыте въ кесіята, но като да уплаши селяните да ни правятъ давія защото гонялъ момчето, казалъ чи ималъ една малка мушама съ 70 минца, а сега меджидіета, ужъ катого вжрзували чи я извадили селяните отъ пазувата му. Но тва е лажа защо селяните дето щяха да го вжржатъ са отъ первите въ село человѣцы и нѣматъ нужда за чужди пари Арнаутина доде та убади на конака, но мезлича като видя чи арнаутяна лжжи испждихаго и пуснаха человѣцыте та си утидоха въ село. Арнаутяна закарува та продава овцети си въ Цариградъ, и като са вржща въ Филибе подава на пашата харзуаль да иска отъ Арабаджіево отъ Бакаляна нейка Стояноолу и отъ Ахіево отъ неича Генчоолу и нидѣлча райкоолу 70 желти меджидіета пашата повярувалъ на тва, праща эмирламе та зема у помянугите человѣцы въ филибе и ги запира като хаидути и иска да платятъ на Арнаутина 70 желти меджидіета. Селяните дохождаха цяло село применя и казуватъ чи тія человѣцы са почтенни и сичките са кифиль за тяхъ. Молихама да са застжпя за правдата имъ. Споредъ тва са осмѣлюва покорно да Ва помоля да предстоите да избавите упоминатите человѣцы отъ 25 дневно то имъ запиране и да содѣйствувате както знаете да не платятъ пары ти на арнаутяна, кой ни една пара не е загубялъ Тія человѣцы напрасно изгубяха тва златно и полезно за тяхъ време, освѣнъ що претегляха 25 дена запрени

като разбойници и катили. Аза тва Ваше благодарѣніе Богъ неще са забави да Ва вознагради стократно тукъ и въ вѣчното си Блаженство.

Оставамъ до смерта си сички Вашъ

Х^ч Захарія П. Княжескій.

Ески-Захра

23 Августъ 1860 лѣто.

Заедно съ тва пиша и на Г. Георгакя чорбаджи Стояновъ за тая работа, моля съобщете и на другите чорбаджии, каквото и за другите запрени отъ Захра три момчета.

1418. — Разправия съ санджкъ-емини. Злоупотрѣблениа прѣзъ крѣмската война. Провѣрочна комисия. Права на народа.

Пак. 54.

Приято 25 Авг. 1860. Отгов. 27 Авг.

Милостивый Государь

Найдине Х^ч Геровъ!

Писахъ Ви нѣколко пѣтя за работите, но защото нямаме направо поща, а писмата ни утиватъ чрезъ раце незная дали ги получихте, защото ако ги бяхте получили мысля, чи шяхте да ми са отговорите. Както и парите за темесюка да ми испроводите, защото твѣрди самъ зюртъ.

Подателя на тва писмо е Иванчо таксирдаря на Г. Георгія Діамандиди Ахелоліята, който иди да сабира вересии, моля ако му са случи някоя нужда по тая часть да му помогните, да извади аладжака на Г. Георгія нашія подданны. Съ нашата поща презъ Едрене Ви пращамъ 2 тескерета и едно Емирламе за ракіята на Г. Діамандиди, и съ тяхъ заедно Ви писахъ какво Г. Діамандиди преди нѣколко години зель за себя си села или назаемъ пари отъ сжджка идалъ Боно, и като уплатилъ парите, искалъ си Боното отъ Бонча санджка Емини, той го обнадеждювалъ днеска утря, и тѣй подиръ малко времи, Бончу умира, и Бонучо Г. Георіево устава цяло. Сега като доде Али бей отъ Стамболъ да пригледа хесапите отъ войната, що дирише народа око 300 хиляди гроша, извади, за което веки царството е заплатило 24 юкя, а первите турцы и Бжлгари ги гѣтнали, и едвамъ сега показаха за селяните 4 юкя а другите тѣй замжлчаха, но въ тва разгледуване намиратъ и боното на Г. Діамандиди, и искатъ пакъ парите изъ цяло. Друго прошеніе днеска пратихъ въ Едерне защото са научихъ, чи сте были развалени съ пашата исте си присѣкли сношеніето, за 4653 гроша който Г. Георги има да зема отъ Х^ч Коича Кюркчіята; и отъ толкова времи самъ подалъ харзуалъ на мезлича за тяхъ, но до сега ощи ни саго повикали да го попитатъ имали да дава тія пары, и да го принудятъ да ги заплати. Съ едно слово каимакаминатъ ни е много недостоянъ чловѣкъ, какжвѣто убичатъ и някой отъ двѣти вѣры, а бѣдните христіане страдаятъ безъ всякоя защита, и не зная до кога ще са продлжаватъ тія страданія и тунеядства?

Научихъ са отъ Ходжа Мардросаа, чи имате намереніе да додите съ съпругата си на нашите лжджи, а отъ тамъ даса отправите на узонджово, ако е тва истина пишете ми да Ва почакамъ и заведе на лжжите, а послѣ заедно да утидемъ на узонджово. Сега имамъ широка квартира въ немезгяха въ Дворотъ на хамамо-олу тотя, Милости прося, да кондисате уменя, ракія и вино ще намеря, колкото замисо касапната е близо при меня, а костяните жебы съ хиляди около насъ, тѣи и Гургурищите. Вы знайте добре чи азъ самъ добръ чловѣкъ, но сосѣдите ми лоши и няма кой да ма хваля, даже и ношія хлябъ неямъ и нищо не пія, нито съ някого са карамъ. Поздрави сичките си домашни отъ меня така и пріятелите и знай чи тва писмо не е формолярно, а пріятелско.

Оставамъ до смерта си сички твой

Х^ч Захарія П. Княжескій

Ески Захра

25 Августа 1860 лѣто.

1419. — Н. Геровъ боленъ. Узунджовскиятъ панаиръ безъ векилъ и гавазинъ. Пашата защитникъ на рускитѣ търговци.

Пак. 54.

Милостивый Государь
Найдине Х^ч Геровъ!

Оскорбихся премлого като са научихъ за болеста Ви, но въ ржцете ни за тва никоя власть немаме, освенъ да се молиме на Бога да на помилува и излѣкува.

Панаиратъ ни е много слабъ, и торговците са удрямаха, и мислятъ какъ ще си заплатятъ долговите. Тая година Вый векилъ не назначихте отъ страната си нито гавазина проводихте. Г. Ступинъ слязалъ въ Цариградъ, и писалъ та утишле и двамата Гавази да го посрешнатъ и така панаиратъ ни остана безъ векилянъ и безъ Гавазинъ, и незная какъ ще са гледатъ работите на торговците. За тва и покорно Ва моля да ма присовѣтувате какъ да постъпувамъ ако са случи нѣкоя работа.

Днеска ходихъ та са видяхъ съ пашата, който и много добряма прие, сообщихъ му за боляста Ви, и той ми са обѣща, колкото работи са случатъ на нашите торговци, да му сообщавамъ и той е готовъ да ни помага за свършването имъ, и са вижда да е отъ сжрце тва обѣщаване.

Послѣ тва оставамъ до смерта си сички Вашъ

Узонджово

Х^ч Захарія П. Княжескій.

13 Септемврія 1860.

1420. — Цѣната на тютюна. Зимане-даване на Узунджово. Търговски разправии. Чоколадъ и цѣната му. Церковни съсжди. Цѣната на житото. Молба за помощъ.

Пак. 54.

Милостивый Государь
Найдине Х^ч Геровъ!

Писмото Ви отъ 26 Августа изъ Дерменъ дере едвамъ приехъ 19-го Сентября въ Узонджово, и разбрахъ за сичко що ми пишете. Прекжснването на сношеніята Ви съ пашата, за меня май тешко стана, защото тия парицы що са въ темесюктъ и въ Емирламето ако бяхъ ги приелъ щяхъ да си купя сега тютюнъ за дюкяна, а то сега и засебя си ниможахъ да купя бари 50 оки запіени. Но здрави да е, и тва тжй было писано.

Тая година тютюните бяха по добры и отъ Ланските и цѣната имъ отъ 70 пары до 4 гроша оката, които лани купувахме 8 и 10 гроша оката. Гюмрюкчіята, и тая година зема по 12 насто отъ парите на русадето; ниможахме да пресѣчемъ тва зло, ами ще са продаждава во веки.

Вижда са чи ниможахте, нищо да ми пишете за узонджовските работи, за тва и Г. Гарабетъ чувствително ма ускорби тука безъ да самъ направлялъ нѣкоя важна погрѣшка, погрѣшката ми беше тая: някой си господинъ шишеджіевъ отъ сопотъ нашъ поданный ималъ съ едно тжрновчи рая разнита на 300 гроша Г. шишеджіевъ иска отъ тжрновчи-то 128 грошъ а то иска отъ него 300 грошъ. Послѣдніятъ пдава харзуаль на пашата за тия пары. Пашата ма моли да утида заедно съ нашія на тиджарета и да са намери правдата и надвамата, предложихъ на Г. Шишеджіевъ и той съ благодареніе са согласи, а послѣ питалъ и Г. Гарабета, който му изаповѣдалъ да неходи, като ми каза чи неще да утиди и азъ го оставихъ, На другіатъ день ма повыка Гарабетъ на дюкяна си и непомнити колко укоризни изсыпа отъ горями, и освенъ тва казами чи непременно ще Ви пиши, заменя Исахъ да му дамъ двете пары, т. е., да го калайдисамъ добре, но захжтжратъ Ви прегжлнахъ сичкото. Той былъ совершенъ мужикъ, и нисакъ чловѣкъ, незная какъ го тжрпите толкова години на узонджово на никого отъ нашите не е помогналъ за пара, защото не са отдѣля отъ дюкяна си. За Узонджовото требова Векиляна да е лекъ и свободянъ и да дохожда най напредъ отъ сичките и да си утива най наподиря отъ сичките, защото въ тия два періода най много работи има Дано до година са пребжрнише на добро сичкото.

Намерихъ добаръ чокаладъ тука, и Евтинъ земахъ за Вази две оки и за ходжа Артинаа една ока, сичкія три оки за 60 грошъ, които и земахъ отъ Г. Никола Пулевъ, земете отъ Артина 20 грошъ та му ги дайте.

Маналите ми отъ Варшавското сребро и тая година не можахъ да са продаждъ, на тегнахами и на душага. Моля Ва като друга и брата да приемете въ меня участіе, и да са потрудите дано да ги дадемъ въ някоя църква или манастиръ и съ тва ще ми направите голямо благодарѣніе. Тѣ ми станаха до Захра съ купуването и харчта за 6000 гроша, особено за 2 1/2 години фаизатъ на тѣя пары, изгоряхъ чисто, сега самъ благодаренъ да ги дамъ за 5000 гроша, моля забравяй за тва и като пристроишъ работата напишими да Ви ги пратя.

Септемврія 12 Г. Георги Діамандиди Ахелоліята умря, и кадіята поискалъ да му пиши иманито и да земи ресимъ, за тва и дохожда на узонджово; да земи отъ пашата Емирламе, но азъ расказахъ на пашата добре какъ е работата, и той му недади незная да ли неще нещо да направи на своя глава, каквото тѣ са рѣшителни на сичкото.

Тая година житото щемине зехадаго сабиратъ тарговцы преди да тржгна продаваше по 30 и 35 килото 48 оки, а сега излязло на 40 грошъ, вижда са чи ще стани 60 или 70 гроша килото. Неще да сторите зле да ми проводите пары да сабира до 1000 кила жито, и като го продадемъ кяра братски да дѣлимъ. Можн правителството скоро да не промени пашата, и тогава незная какъ ще потржгнатъ работите ни, азъ имамъ нужда за пары

Незная Г. Ступинъ дали може нещо да поговори заради меня въ Петербургъ. Моля забравяй кога пишишъ да напишишъ нещо и за меня, дано да ми са отпусса нещо, чи много трудно стана за живени.

Послѣ тая дружеска откровенностъ оставамъ до смерта си сички Вашъ

Х^в Захарія П. Княжескин.

Узонджово

24 Септемврія 1860 лѣто.

1421. — Поржчана икона у Станиславъ Доспѣвски.

Пак. 45.

Его Высокоблагородію Найденоу Х^в Герову
Г. Императорско-россійскому Вице-Консулу
Въ Филиппополь.

Милостивый Государь
Найдине Х^в Геровъ!

Додохъ на 4 дена въ Едирне, и утря си тржгнувамъ за Захра, отъ хана ти пиша Отъ илдарама Х^в Димитаръ Демироолу, зарачалъ една икона на Г. Станиславова за 1500 гроша, пращамъ Ви парите и писмото и Ва моля да му ги предадете или испроводите и съ тва ще ма задолжите.

Пишете ми за моите работи, а за темесюка пратете и Вашія Гавазянь да земи парите. Оставамъ до смерта си сички Вашъ

Х^в Захарія П. Княжескій

Едирне

25 Октомврія 1860.

1422. — Турски своеволенъ начинъ за дирене хайдушки ятаци. Пашовски своеволия. Недостоенъ каймакамъ. Молба за покровителство.

Пак. 54.

Получ. 10 Ноября 1860 г.

Милостивый Государь
Найдинъ Х^в Геровъ!

Какойто разбойникъ изъ христіанъ содержится въ филиппопольской тюрьмѣ, его начали запрашивать, не имѣетъ ли онъ гдѣ нибодъ еще товаришей, и онъ не извѣстно покакому случаю сказалъ, что имѣетъ еще одного товарища близъ Эски-захры въ село Арабаджіево на имя Колю, но чей и какой фамилій ничего не ска-

зано. Паша предписалъ здѣшнему мезличу выслать къ нему реченнаго Коля. Каимакамъ послалъ занимъ, но жители села Арабаджіева незная такового Коля собрали четыре человѣка подъ симъ именемъ и пришли съ ними въ городъ. Явились въ мезличъ исказали, что они неимѣютъ такового коля, который бы разбоиничалъ и за этихъ четырёхъ человѣкъ всѣ поручаются, и кромѣ ихъ еще 9 села могутъ поручатся. Мезличъ отпустилъ ихъ, и написалъ Азисъ пашѣ, что нѣтъ такового человѣка въ Арабаджіево. Послѣ сего паша строго предписалъ что бы непременно отискали и отправили къ нему упомянутаго коля, и показали примѣти, что онъ роста середняго, брови и усы рыжевати, глаза карые Мезличъ опять потребовалъ прежнихъ четырехъ человѣкъ и разсмотрѣвши нашель тѣхже примѣтъ удвоихъ молодыхъ Болгаръ, и посадилъ въ тюрьму. Жители и старѣйшины сета Арабаджіева пришли и сказали что они отъ мала довелика ручаются для нихъ, что они отъ роду не отлучались издома, кромѣ того еще 5 изъ сосѣднихъ селъ готови поручится, для нихъ, тоже самое подтвердилъ и я, но мезличъ немогъ иначе сдѣлать, вчерась отправилъ и обоихъ въ браслетахъ въ Филиппополь къ пашѣ. Жители пришли ко мнѣ и въ слезахъ умоляли меня что бы я принялъ живѣйшее участіе въ ихъ несчастное положеніе и написать кому слѣдуетъ объ ихъ невинности, и по просить что бы ихъ тамъ немучили и незадерживали надолгое время, изъ чего они могутъ заболѣть и умереть отъ простуды и испугу.

Вслѣдствіе сего, я написалъ просительное письмо отъ себя къ Г. Георгію Чорбаджи Стояновичу, котораго и умоляю какъ народнаго представителя, объявить пашѣ объ ихъ невинности и попросить что бы ихъ отпустили. Послѣ сего осмѣливаюсь покорнѣйше просить и Васъ Милостивый Государь принять живѣйшее участіе въ горестное положеніе сихъ Болгаръ и содѣйствовать какъ Вамъ извѣстно къ освобожденію ихъ отъ сей незаслуженной бѣды; а за сіе Ваше благодѣяніе всѣ жители будутъ Вамъ благодарни, какъ и самые юноши вѣчно будутъ молить Бога о Вашемъ вседомовномъ благополучіи.

Незнаю возобновили ли Ви сношеніе съ пашею? Вы писали что еще до узонджово ожидали наставленія изъ Миссии, полагаю, что оно до селѣ получено. Ели это такъ, то покорнѣйше прошу приискать случая и убѣдить Пашу что бы онъ мѣнилъ здѣшняго каймакама; ибо онъ человѣкъ, ничего не смыслящій, что скажутъ другіе, того онъ идѣлаетъ, самъ отъ себѣ ничего неможитъ разсудить. Посадить кого нибудь въ тюрьму и держать нѣсколько мѣсяцовъ неспрашивая болѣе точно ли онъ виноватъ или нѣтъ. Я нѣсколько разъ предлагалъ ему не дѣлать это, и онъ общается, пока явыиду но послѣ и забываетъ; такихъ невинныхъ страдалцовъ есть около восьми человѣкъ, которые по нѣсколько мѣсяцовъ лежатъ въ тюрьмѣ, а дѣти ихъ умираютъ съ голода и холода. Я еще съ Августа мѣсяца передалъ нѣсколько должниковъ и каждую недѣлю прошу его послать за ними и истребовать мои деньги, онъ говоритъ что послалъ, а между тѣмъ еще не приводятъ, и такъ доложенъ понапрасно терять время и деньги свои, и недоумѣваю что дѣлать. Прошу если будетъ возможно содѣйствуйте или къ смѣну его или же къ выведенію его изъ этой небрежности.

Прошу потрудитесь и о высылки мнѣ Емирламе объ Ловка тонева, и деньги съ того векселя, и одѣлахъ покойника Георія Діамандиди. Незнаю какъ въ другія мѣста но нашъ здѣшній мезличъ совершенно несправедливо разсматриваетъ судебныя дѣла; народные представители соединившись съ присутствующими стараются болѣе для своей пользы, нежели народной исправедливой. Народъ страдаетъ невинно и преупадаетъ, но неимѣютъ кому пожалѣться. Только слышно давайте деньги и посылаютъ въ селахъ для сбора денегъ дикихъ и несмысленныхъ заплѣвъ, которые загородомъ какъ каймаками біютъ Болгаръ до смерти, никто на сіе не обращаетъ вниманіе. Вотъ каково положеніе бѣдныхъ Болгаръ!

Съ чувствомъ глубочайшаго высокопочитанія и душевной преданности честь имѣю быть

Эски-Захра
6-го Ноября 1860 года.

Вашего Высокоблагородія
покорнѣйшимъ слугою
Захарій П. Княжескій.

1423.—Сърадване за оздравяне. Покана за гостуване. Молба да издѣйствива Н. Геровъ гербъ и пандера за агентство въ Ески-Захра.

Пак. 54.

Любезнѣйшии ми Старъ пріятелю
Найдине Х^н Геровъ.

Писмото Ви отъ 9 сего пріехъ, и побързахъ съ истата поща да Ва увѣдомя, чи премного са зарадвахъ като са научихъ чи сте пооздравяли и дошле въ Едерне за здравито Ви мысля, чи ще е ощи подобре, ако да можахте да додите до Захра, за да поядемъ пресните скумріи и да попиемъ добрата ракіица и новото сладко винце, а послѣ да Ва заведемъ и на нашите много лечебни лжджи, които са на два часа растояніе отъ захра, а тамъ дивичъ всякаковъ и мѣстото е предобро.

Радувамъ се чи сте турили записатьъ ми въ редъ но неми бележите; премирхителеса съ пашага и щеміи пратители скоро ъмирламе за Јовка Тонева защото твжрди самъ въ критическо положеніе, за една пара башаси утрепувамъ. Моля дано това ъмирламе скоро да са получише, като и парите на покойния Георгія Діамандиди за ракіята отъ гюмрюкчіята. Като са турятъ въ редъ и тія азъ ще Ви пратя ощи нѣколко отъ покоиниковите.

Писахтеми пжрванъ чи ако служа добре ще са постарайте дами исходатайствувате печать, и Гербъ надъ врататами съ надпись домъ Императорско-Россіскаго Агента, и някоя Ваша вета Пандера, каде останаха, азъ служа добре и само кога спя тогава неработя, даже и не ямъ и не пія. Нали знайте, чи сега турците повече са боятъ отъ вжнкашното украшеніе нежели отъ власта. Тѣ сами ката день ма питатъ джанамъ незаманъ геледжекъ сенинъ бандеранъ бизимъ Ескизахрада бира съ курулсунъ башка касаблара, хемъ буранинъ читакларида бира съ имана гелсинлеръ. И наистина Чукалата въ Пловдивъ нищо не е той тегли партизаска пандера, ами азъ баръ нисамъ лудъ като него. неможали има такова нещо. Погжлчи и пиши нещо за моя полза кадето слѣдува чи самъ твжрди горкія. А азъ кога додишъ у меня ще ти направя пупара и италианска мамалига и турска отъ ирмикъ халва като въ Одесса приключавамъ ти тука и едно турско тескере за Михаля тотюва хамамоолу, когото безъ тескере испроводихъ до Пловдивъ да намери мѣсто да спечели пары. Дадохъ му писмо до Вази и до Г. Стоенча Доктора, и го моля да му намери мѣсто, при Г. Салча или ходжа Артинаа или при Г. Георгакя чорбаджи Стояновъ. Момчето е трудолюбиво, ни краде и ни піянствова. То ще дохожда често при Вази моля дайте му я и неголишавайте отъ Вашето покровительство и наставленіе.

Поздравлявава племянницата ми Александра и, така и Г. Бончу Чакмаковъ и прочійте пріятели.

Послѣ тая дружеска бесѣда оставамъ до смерта си сичкій Вашъ

Ески-Захра

Х^н Захарія П. Княжескій.

11 Ноемвря 1860 лѣто.

1424.—Пращане тезкере. Пловдивскія паша азилъ. Нови разбойничества. Тежкото положение на селѣнитѣ. Татары прѣселници въ Ески-Захра.

Пак. 54.

Милостивый Государь
Найдине Х^н Геровъ!

Подателятъ на тва писмо е Ибрямаа, отъ коляшенъ мой яко добаръ пріятель. Мысля и Вый да го познавате, затва и само Ва моля още повече да го убьикните защото отъ всяка страна е достоянъ за обычане.

Като бяхте въ Едерне, испратихъ нашия ъвсайбія Михаля тотюва хамамоолу съ писма до Васъ и Г. Стоенча Доктора и Ва молихъ да го настаните нейди да служи за да спечели някоя пара за черенъ день. Тескерето му зехъ послѣ и не намѣрихъ чловѣкъ да му го испровада право за Филибе, Пратихъ Ви го презъ Едерне въ писмото Ви и Ва молихъ като са вжрните да му го дадете. Като неполучихъ до сега извѣстіе отъ него. Боя са да не бы да са го запрели накапіята като немаше тескере, та писмата са останали у него, за тва и никой го незнае. Моля ако са е случило тва т. е ако не е получаль Г. Стоенчо и Вый писмата, пратете да го по-

тжрсятъ накапіята, и ако е запрянь пуснете го, и го настанете при някой чорбаджія завѣчанъ помянъ, той е момче честно, но защото то са е несабирало съ добри хора останало е малко завжрзано т. е просто моля станете му баща и за тва Богъ ще Ва вознагради сторицею.

Отъ Едерне ми писахте чи сте пратили за чловѣка що Ви бяхъ пратилъ темесюкъ, ако сте зели парите моля да ми ги испроводите, чи самъ въ голяма са кантія за пары. Научавамъ са азисъ паша да е Азилъ, и на място тому други ще доиди, не зная да ли е дошелъ или ще са позабави до пролетъ моля забравайте да ми проводите едно емирламе за Іовка тонюва 2653 гроша, които учи две години, а азъ плащамъ по 2 настояхъ фаизъ, и са разорихъ до послѣдняго.

Казуватъ чи сега дето ще доиде пашата въ Филибе, ще е каймакаминъ, а у насъ ще стани каймакаминатъ Мюдюрянъ слѣдователно Ески-зарскіятъ округъ ще премини въ Едерненско управленіе. Моля извѣстете ма за тва за да зная.

У насъ каймакаминатъ е чловѣкъ простъ и отъ управителната часть нищо не разбира, за тва и каквото иска азата, тва и става. Запрать някого безъ да знаи мезлича и тамъ забравятъ запреніята, народътъ ни гибни и отъ никого защита няма. Чорбаджійте ни турско ухо, като са соединили съ присутствующите смучатъ кравта насиромасите, правосждіето са е вдигнало, и самоволіето дѣйствова, неприематъ никакжвъ добаръ совѣтъ.

Отъ две недѣли насамъ са излезли 6 души нови хаидути въ Ески-Зарскіятъ округъ, и до сега става десять души сабличатъ, и никой ни ги дири. Кжръ билюкъ башіите ходятъ само да ядатъ кокошки по селата, а не да вжршатъ работа. Татары 500 семейства стигнаха въ Захра и са настаниха въ градътъ и поселата ни народатъ отъ даване и други неправди убѣдня, асега и татарите ще храни и грее до пролятъ Пишете ми ако знаете защо ги пждятъ. Сообщете ми и за нашъ Михалъ какъ са намира въ Пловдивъ.

Оставамъ до смерта си сички Вашъ

Ески-Захра

Х^ч Захарія П. Княжескій.

7 Декемврія 1860 лѣто.

1425. — Уреждане работитѣ на Георги Діаманди. Покана за абонати на цариградски православенъ вѣстникъ. Неволія отъ татаритѣ прѣселници. Момиче за потурчване.

Пак. 54.

Приято 15 Дек. 1860.

Милостивый Государь

Найдене Х^ч Геровъ!

Подателятъ на тва писмо е Г. Иванчу близскіятъ чловѣкъ въ тарговіята на покойника Георгія Діамандиди, за когото и пжрвянь Ви бяхъ писалъ. Чловѣцъ те станаха лукави, щомъ са научиха чи умря Діамандиди наченаха да са подниматъ на лукавство. Сирацыте или покойникатъ иматъ да зематъ въ Пловдивъ и Станимака, за тва са праща Г. Иванчу за да очисти тяхъ хесапи защото има да са плаща на Г. Мордрось са за селата около 25 хиляди гроша. Отъ чиста душа Ва моля, колкото е възможно да предстоите да повыкате тія чловѣци що иматъ да даватъ при себя си и да ги принудите както знаите като да са очистятъ совершенно отъ тамъ хесапите, за да можатъ сирацыте изново да си открятъ тарговіята, която отъ смерта на Бацаимъ е спряла. Сега надъ тая работа са поставины Г. Спиридонъ Діамандиди родниятъ братъ на покойника и Г. Иванчу що Ви подава писмото. Преди смерта на покойника пазаряватъ нѣколко турцы кираджіи отъ Чирпанските села и натварювъ съ жито до Ахіало и отъ тамъ да са натварятъ съ соль за Захра. Тія господиновци като виждатъ чи покойніятъ ще умре неутиватъ въ назначенното си мѣсто споредъ писмата, ами са загубуватъ заедно съ тварагъ си и до сега. Моля и за тяхъ да предстоите да ги повикате въ Филибе, или да извадите Емирламе за Чирпанъ като да заплатятъ стоката съ фаизатъ и да са накажатъ.

Покойника или сирацыте иматъ много Батаци въ Захра и Каазата, моля и за тяхъ да ми испратите едно Емирламе до мезлича за да можимъ и тяхъ да очистимъ и да заплатимъ дето има да са дава.

Моля и за моите работи ако са са свършили да предадете на Г. Иванча сичко що има да ми го донесе защото самъ въ крайна нужда за пары.

Приключавамъ Ви едно обявление за цариградскіятъ православянь Вѣстникъ и Ва умолявамъ да го дадете на Г. Якима да сабере и испроводи за него спомоществатели, и Вый отъ себя си присовѣтуйте пріятелите да са подписатъ.

Харманлиското училище стана толкова време стои безъ учитель, два пѣтя писахъ на Г. Якима да прати за тамъ нѣкое даскалчи дето да знае малко граматика и да пѣе въ церковата, годишна заплата можи да пріеми до 4000 гроша, но Г. Якима и до сега немиса отговори за тоя предметъ. Моля напомнете му и престоите да са испроводи учитель за тамъ, за да са не губятъ дѣцата времето. По трудете са да махните каймакаминатъ ни отъ Захра, защото е недостоень челоуѣкъ каквото риче азата тва и прави, а отъ себя си нищо неможи да пресуди, и за тва народатъ ни гибни запрятъ някого безъ да има мезлича хаберъ и го джржатъ два мѣсяца.

Въ градъжтъ ни и селата са помѣстиха 500 татарски фамилии, за които са приказа на народа да ги храни и отоплюва добре отъ себя си до пролятъ, и тѣя господиновцы като видяха тва наченаха да принуждаватъ хозайте да имъ даватъ такива ястіета, които никога не са видяли у себя си, а сичко тва разорява бѣдните и изнурените ни братія. Ако е възможно помогнете и въ тва самоволство нещо.

Отъ слабоста на каимакамина и мезлича ни отъ нѣкое време са ся появили 6 души разбоиници по казата ни и стана десетина дни сабличатъ, и никои неги тжрси. Кжръ бюлюкъ башиите само ходятъ по селата да са хранятъ съ баницы, и кокошки и да биятъ челоуѣцъте завергіята, а работа никаква не вжршатъ. Дохождането на татарите ободри турцыте, и пакъ уживя въ сардцето имъ да колятъ христіените.

Оставамъ до смерта си сички съ душа и тѣло Вашъ

Ески-Захра

Х^ч Захарія. П. Княжескій.

11 Декемврія 1860 лѣто.

Р. С. Пратети едното обявление въ Коприщица а другото въ Панагюрище или Пазарджикъ. Имахъ при себя си някое момиче на име катерина отъ краднато отъ Бениръ паша отъ харематъ, послѣ кадіята го зе и испроводи въ Пловдивъ да го потурчатъ, чувамъ да е побягнало и са намирало сега въ госпиталятъ Пловдивъ, ако е наистина увѣдометима.

1426. — Лошото положение и нѣмотията на Зах. Княжески. Миналиятъ му животъ. Книгата Шелководство се печата. Спомоществатели за нея. Вилнѣянето на турцитѣ, татаритѣ и арнаутитѣ изъ Захарско. Българска хайдушка чета.

Пак. 54.

Любезнѣйшии ми пріятелю

Найдине Х^ч Геровъ!

Преди да тржгните за Едерне пріехъ послѣдното Ви писмо, въ което ми бележите, чи сте пратили за онзи селянецъ що Ви бяхъ пратилъ темесюкя му за попъ николува долгъ въ Чирпанъ и джируванъ чрезъ попъ панаіота отгорями, и ми писахте чи дордеса вжрните парыте ще излезятъ и щемги пратите, но като замина послѣ дохождането Ви толкова време, и пакъ пары или писмо непріехъ а дето имамъ да давамъ челоуѣцъте постоянно ма заставатъ, немаше какво да направя, нуждата е учитель на сичко, писахъ на попъ никола да утиди при този селянинъ и да по иска парыте, и като ги земи да му даде Баталлама доде да му са възвжрни настоящіятъ записъ, и тжй селяница заплати и парыте са намѣстиха отъ ржце въ ржце. За тва и братски та умолявамъ презъ тѣя дни да ми испратишъ реченнятъ записъ, за да го възвжна на селяница за да са затвори тая работа.

Азъ мисля, чи никой тжй добре неможи дама знае колкото Ваша милость, и не само отъ тукъ, но ощи отъ Одесса. Знайте съ каква скудность си свжршихъ курсатъ на науките, какъ проживяхъ толкова време въ Петербургъ, безъ да ми са помогни отъ нашите, какъ са вжрнахъ въ Болгарія и отъ нищо непридобыхъ какъ побягнахъ преди воината, и живяхъ толкова време при штаба безъ да получа нещо, освенъ една златна медаль. Правда чи като са завжрнахъ въ Одесса, при многото ми просби наченаха отъ началството дами даватъ 50 рубли сребарни и

24 други за двете воспитанници, но и тѣя пары едвамъ стигаха или и не стигаха до свършуването на мѣсяцатъ, защото за рукодѣліето плащахъ по 20 въ мѣсяца. А кога да излезя за въ Болгарія совсѣмъ, земахъ 300 рубли сребарни въ долгъ, чи като слезя въ цариградъ да получа упомянатото пособіе, и да са расплатя. Но за крайно сожалеване, азъ дорде да тржгня отъ одесса Николай Христофоричъ Палаузовъ и преосвященный иннокенгія незная споредъ коя причина писали въ Петербургъ да пресѣчатъ пособіето ми, каквото и са пресѣчи отъ перво маія 1857 година и до сега, и азъ бѣдний съ кжща на главатаси толкова време съ какво живѣя одному Богу е извѣстно. Дето имяхъ тука парица доде даса вжрия отъ одесса уртацытеми ги изядоха и останахъ голъ като пржстъ. Имамъ единъ дюкянъ отъ когото земамъ 1600 грошъ кирія въ годината, и съ тва живѣя. Имамъ да земамъ отъ Јовка тонюва 2653 грошъ за конто Ва молихъ толкова време да ми пратите Емир ламе, да ги извадя, и то незная покаква причина, идо сега недоде. Охъ! знамъ чи добрите работи ставатъ въ три години, а ощи по добрите въ шесть години, но въ тва критическо положеніе имамъ ли възможность да чакамъ толкова време?

Послѣ тва едно ще Ви напомня: чи турцыте 5 или 6 пріатели живѣятъ на едно безъ място гладни и голи, но единъ отъ тяхъ като стжпи въ каква да е служба прегледува испомага на другите дорде и те фанятъ да печелятъ или той самси ги настанява намясто. А ный другите націи гледаме само намъ да е добре, чи пріатели не ако щатъ и съ пясакъ да са хранятъ като жеравите или съ въздухъ като някои животни, малко грыжа имаме за тяхъ. Моля позволетеми да Ва попитамъ какво значи хаджи Баба, и какъ требоваше даса гледа този чловѣкъ, които като очитиси Ва вардише дорде да си свършите науките, даже икржвта си за Васъ проливамъ, макаръ и отъ куче, но се за Ваша любовь я. Послѣ тва требовашели до толкова да ма забравите, и да желѣйте понякогашъ поне освенъ сичкото съ писмо да ма утишите. Случва са въ годината веднжъ или дващъ да ми напишете и то тжй кжсо, като половина чашка ракіица, щото неможи до гжрлото ми да стигни, а споредъ мойта кжмъ Васъ любовь, требова да е нещо три или четиры оки, та дама насыти. Ето какжвъ е хаджи Баба. Слава Богу дяду х^ч Геру поустави нещичко, Баба хаджіка има въ пояхчито си коджа жалтички, Супругата Ви каквото казватъ донесла 200,000 готова пара освенъ другите покжшни и драгоцѣнни работи. Отъ началството получаващъ до 40,000 гроши; въ тжкжва случай мжно ли е да са поддржа единъ даръ дюняда х^ч Баба, не е, защото сте достойны десять такива да поддржите и безъ да усѣтите. Нѣтъ братче, стресниса и добре пригарни х^ч Баба си, защо и Богъ който вижда истинната ще ти са разсърди.

Ты ми беши писалъ, чи ще содѣйствуващъ дами са спомага нещо отъ началството, и да ми са даде печать и някой ветъ Гербъ и Пандера, но незная Вый ли забравихте да представите, или началството ма совсѣмъ забрави.

Ако не побжрзате да ми облекчите плачевното положеніе, то щомъ са покрятъ горыте съ листъ, ще са поселя въ тяхъ съ нѣколко момка, и тогава да мысли който ми мини на раката, ще пострадае като някога на Молдованкавъ мутева хуторъ съ Лазаровото кипріяновско вино.

Руководството за шелководство то ми излези отъ печатъ, чака само спомоществователи да ги напечата и до свършуването на Февруарія дами ги испрати въ Захра за тва Ви приключавамъ две обявленіята и Ва умолявамъ братски даса подпишете съ близките си пріатели, а послѣ да ги дадете на някой лекъ и трудолюбивъ като меня за скоро време да напиши въ пловдивъ и каршияка спомоществователи, и отъ тамъ да ги испроводите право въ цариградъ до Г. Александра Экзархова, задаги помѣсти намѣстото имъ. А този дѣто ще собира спомоществователи десятокатъ ще му вознагради трудатъ.

Чирпанскіятъ мюдюрняъ твжрди слабъ каквото и Зарскія, и никаква работа невжршатъ, затва ще Ви пратя ощи нѣколко темессюкя, и Ва моля да престонте, за скоричко парыте да излезятъ, защото както Ви казахъ твжрди самъ горкія и живъ за оплакуване; дѣня и ношія са трудя, а гладняъ ще умря, незная каде заспа-ла мойта урисница?

Отъ единъ мѣсяцъ насамъ са появи въ нашата окрестность някой Бжлгаринъ Томоолу отъ Едирнянско тирфиліи съ 6 души, и много чловѣци по вжнка саблечи. Сега въ недѣля са осмѣли въ средъ пладня въ грждатъ ни да флезі съ трима другари атліи, и като си пазарилъ барутъ куршуми и ракія излязалъ и си утишолъ по

работата, послѣ два часа са научаль каимакаминатъ и пратялъ заптіетата да ги ловятъ нокого ще намерятъ, тжрсиха ги въ сичките ханища и по таваните, но напрасно, защото тѣ отколя излезли. Пратиха са 4 чауши кжръ сердари да ги гонятъ, както и другите разбойници, но кжръ сердарите гонятъ поселата само кокошките фитовите и Баницыте, а не разбойниците защото ги каратъ живи да ги ловятъ, а не даимъ дадатъ строго заповѣдане, ако са предадатъ да ги убиватъ. По Чирпанската и нашата каза ходятъ свободно вооружены 25 арнаути атліи капусузи, джлгятъ имъ конакъ на день е единъ часъ и половина или два, отъ село до село, и ядатъ каквото искатъ, но ощи няма да убиратъ. Като бяхъ въ Чирпанъ на конака, дохода селяни да са плачатъ отъ тяхъ. Попитаха ги искатъ ли и пары отъ васъ, казаха неискатъ, ами не е тешко толкова души дахраниме, казаха имъ тва ни е нищо идете си. Послѣ при меня пратиха заптіе да ги пита какви сж хора, и ако са лоши да имъ кажи да излезатъ отъ каазата, чи лошо ще сгани за тяхъ. На другиятъ день заптіето са вжрна и каза, чи быле капусжзи идиня и ношія силяха си отъ себя нефжргали ушъ утиватъ за Едерне да тжрсятъ капія. Зарачаль имъ да излезатъ отъ каазата, и тѣ ушъ излезли. На другиятъ день като си идяхъ за въ Захра, казахами селените чи минали презъ кунопчіи, и пакъ повжрнали каде маришките долни Чирпански села. Ето какво е правленіето, чловѣцые не смѣятъ по кжра да излезатъ. Турцыте и въ грждатъ и по кжратъ ходятъ съ силяхъ а на христіените отнюдь не даватъ за по кжратъ силяхъ тескере си. Въ гржджтъ ни каде белите камани нѣколко татары и отъ тукашните турцы пріоблечени въ други дрехи стана на 6 дома ношія нападатъ, но хозяйте ги отбиватъ и неможли нищо зло да направятъ. Тая година твжрди ще е лошо за христіаните ако някакъ Богъ ги не освободи.

Моля дама не оставите безъ отвѣтъ и да поздравите супругата и сичките си домашни отъ меня така и блиските наши общи пріатели.

Оставамъ да смерта си сички Вамъ

Ески-Захра

Х^н Захарія П. Княжескій

1. Февруарія 1861 лѣто.

1427. — Положението на селска учителка и неволитѣ ѝ.
Молба за закрила.

Пак. 54.

Приято 11 Марта 1861. Отгов. 28 Марта.

Милостивый Государь

Найдине Х^н Геровъ!

Вамъ е извѣстно чи като са вжрнахъ отъ Одесса съ воспитанниците, Махлите Акарджа и табахната пазариха братоватами даширя Александра Михайлова за учителка за 4000 гроша въ годината съ условіе да даватъ матеріала зарукодѣлието, а за тва и рукодѣлието да бжди въ полза на общината. Но тія господиновцы неджржаха вѣрянь порядокъ; сичко послѣ 7 мѣсяца дадоха 170 гроша да пратя въ Цариградъ за нужните концы, Гаросъ и други такива ито тамъ бяха парите Евтини, а тука скжпи, и твжрди малко работи са купиха, и те сичко тва дадоха. Повечето отъ момичетата като доди пролетъ по 3 и 4 мѣсяца недохождаха въ школата, така и во всяка недѣля кое набаня, кое прани, кое бавяне дѣца по два три дена недохождатъ. Отъ поголемичките момичета като постои 4 или 5 мѣсяца и понауци малко четине и шіене остава у тяхъ си да работи и недохожда веки въ школата, слѣдовательно Даскалицата имаше всякой пжтъ съ нови ученицы да прави, т. е. съ Азбучници. Ощи школа както са обѣщаха не направяха, а ми учаше въ Иверскія метохъ въ една проста удая, а тука цяла недѣля въ метоха довождатъ болни и луди за исцѣленіе; лего Даскалицата и азъ са напрасно мжчихме цѣли двѣ години, а успѣхъ почти малакъ. Платката матка подарки отъ общината или отъ родителите никакви нема, нито кжща, свѣти и отопленіе, а сичко свои, а хакатъ по малко и твжрди рѣдко даватъ ако и да ги молихъ нѣколко пжтя да убжржтъ вниманіе патва и да турятъ някой редъ за дахождатъ дѣца редовно въ школата и исправно да плащатъ на даскалицата, защото тя има нужда и работата неспори на твами отговориха, чи даскалицата е длжна всякой день да отваря школата, чи или утиди

някои или не тя нищо негуби, и защото не искахме да удариме първото текме на сабрънето траяхме цѣли двѣ години. Даскалицата си изнури здравито и ма на кара да имъ кажа; я да турятъ някои добаръ редъ за постоянното дохождане на дѣцата и исправното плашане я да и отсѣчатъ хесапа и да затворятъ школата. Тія като чуха тва пазариха единъ отъ простите попови за 2000 гроша въ годината, и го туряха да учи момичетата азбуки и часослова, и писмо и рукодѣліе нема. Тогава даскалицата поиска да и заплатятъ що имаше да зема отъ хакатъ си 1773 гроша, и те до сега я отмахкаха съ днеска утря 15 мѣсяца. Тя ма праша повече отъ хиляда пѣтя да ги искамъ, и като ни бжктиса вечи душата, тя подали прошеніе въ минлетъ одасж и проси да принудятъ тія господиновцы да изаплатятъ заработанната съ мжки пара. Повыкаха ги и имъ казаха да заплатятъ, а те туриха неоснователна причина, чи ушъ даскалицата шила дрехи иземала сама парите, дето щала да ги зема общината и за тва рѣшили вмѣсто 1773 гроша да и дадѣтъ само 1000 гроша. Даскалицата подади, втора просба, въ която изяснява, чи тя въ теченіе на две години е ушила само 5 мантили и е зела 60 гроша, ушила още и за себя си два фустаня, мантилъ, но не въ класъ, а утяхси вечеръ послѣ като пусни дѣцата и сутрена доде да утиди въ школата, и за тва мисли чи парите ней са падатъ, ане на общината, но те толкова пѣтя се тва твердятъ и пакъ не и даватъ парите; за тва си тя като неподвижда получаването имъ съ кжрвави сжлзима моли да проводя копіето на контракта имъ и да ходатайствувамъ въ консулството да пріемите живо участіе въ страдалческо то и положеніе, та или да пишете совѣщателно писмо на подписанните лица съ добро да и заплатятъ парите, или да извадите отъ пашата Емирламе съ негова рѣка да са извадятъ тези пары като знаая неусышните и трудове, и виждамъ чи си изгуби и здрави то въ тва званіе, осмѣлихса покорнѣйше да Ва умоля да пріемите живо участіе въ горестното и положеніе и да пристоите както знаете въ непроджлжително време да и са заплатятъ парите заедно съ лихвата, и съ тва Ваше благодареніе ще я заставите всякога да моли Бога да Ви прати вседомовно здрави долгоденствіе и всяко благополучіе писмото и копіето пращамъ презъ Едерне съ Русската поща за тва, защото отъ Захра твжрди рѣдко са намира за Пловдивъ указія.

Моля дано поскоричко да са уздравятъ тія пары и да ми проводите първото Емирламе за да си зема отъ Јовка Тонюва парите, защото самъ въ голяма сажнтія за пары.

Послѣ тва оставамъ до смерта си сички Вашъ

Эски-Захра
2 Марта 1861 лѣто

Х^ч Захарія. П. Княжескій

Прѣписъ.

Пак. 54.

Съгласително писмо или Контрактъ.

Чрезъ настоящето си согласително писмо ный отъдолуподписанните жители Акарджалии и Табахналіи явиме какво са согласихме съ Г-жа Александра Михайлова за да пріеми учителско званіе споредъ слѣдующите наши обязательства.

1-о Г-жа Александра ще преподава науки и рукодѣліе споредъ програмата, що е одобрена отъ нашата община на момичетата, колкото ще са собирать.

2-о За разноските на рукодѣліето обѣщаме даса отъ общината ны; какво тои тва рукодѣліи ще са продава и става за полза на общината ни.

3-о Реченната Госпожа са обѣщава, да слѣдува въ учителско званіе най малко за три № 3 години.

4-о Сжщо са обѣщаваме и ный и за първата тая година, да и заплатимъ четры № 4000 хиляди гроша, а за идущите двѣ години, ще са согласяваме както види благословно общината ны за годишната и заплата.

5-о За да иматъ сила и честь тыя наши согласіята ставатъ двѣ исти писма и саморучно са подписувать.

Ески-Захра
21-о Октомврія
1857 лѣто

Александра Михайлова
Димитріосъ Г. попоф.
Σαβα Χ^ч ѳεοδору.

Алеку Никовъ
Манолъ Ивановъ
Х^ч Коичу Димитровъ

1428. — Пратка отъ книга Практическо руководство за шелководството да ся разпродаде. Зах. Княжески пжтуещъ книгопродавецъ.

Пак. 54.

Приято 27 Марта 1861. Отгов. 28 Марта.

Милостивый Государь
Найдине Х^ч Геровъ!

Онзи день Ви писахъ на право и презъ Едерне за сичко шо требоваше. Сега Ви явявамъ че Вы прашамъ съ Ивана талигаджіята 100 книги отъ практическо руководство за шелководството. Моля предайте ги на нѣкой чевржстъ человекъ, да ги продаде въ Пловдивъ, каршіяка и въ Пазарджикъ даже и въ станимака. Цѣната имъ е 15 гроша. Който ги продава ще му са даде по 2 грош на книга за трудатъ, моля парите Вы прибирайте. Чи като са продадатъ да ми явите да испратя ощи отъ тяхъ. Мисля да утида съ тези книги до сливянъ, шуменъ, рушчукъ, свишовъ, Терново, Севліово, Ловичъ, Плевенъ, Габрово и Казанлъкъ. Не зная дали неща пострада нещо за това путешествіе, моля като пріемите писмото ми дружески незабавно дама присовѣтувате какъ да направя, защо въ слѣдующія четвъртакъ ще излезя.

Оставамъ до смерта си сички Вашъ

Ески-Захра
24 Марта 1861 лѣто.

Х^ч Захарія П. Княжескій

1429. — Д-ръ Ст. Чомаковъ въ Захара. Неблагодаренъ отъ немарливостъта на гражданетъ.

Пак. 54.

Приято 5 Апр. 1861.

Милостивый Государь
Найдине Геровъ!

Г. Стоенчо Чомаковъ стигна въ градътъ ни презъ ноца на двата, и сутрината го видяхъ като беха чорбаджіите и епитропите при него, и като постоя съ часъ времени, замина за Цариградъ безъ да имаше време нещо за тва да му са проговори. И той самси небыде благодарянъ на гражданите защото небахъ приготвили человекъ до сега, и каквото са вижда нещатъ и да приготвятъ за несогласіето помежду си. Моля гледай наплемянищата ми парите поскоро да излезятъ съ който начинъ виждате благословно. Оставамъ до смерта си сички Вашъ

Ески-Захра
2 Априля 1861 лѣто

Х^ч Захарія П. Княжескій.

1430. — Пшеволоцки, полякъ, разпространява унията въ Казанлъкъ. Свещеникъ Станчо, сливненецъ, униятски агентинъ въ сщия градъ Потрѣба отъ мѣрки противъ унията. Дѣлата на Зах. Княжески.

Пак. 54.

Милостивый Государь
Найденъ Х^ч Геровъ!

Послѣ проѣзда Вашего чрезъ Эски-захры, мнѣ сообщили изъ кизанлика, что тамъ прибылъ извѣстный полковникъ изъ поляковъ Г. Климентіи Пшеволоцки, который неусыпно трудится къ распространенію уніи между Болгарами, писали что многіе изъявили желаніе присоединитя къ нимъ. Услышавъ это я отправился туда, и въ самомъ дѣлѣ нашелъ Г. Пшеволоцкаго въ одномъ домѣ, гдѣ было около 20-ти изъ молодыхъ развращенныхъ и отчаянныхъ Болгаръ, тутъ Г. Пшеволоцки громогласно проповѣдывалъ, и больше всего за каджымъ словомъ укорялъ Россію въ томъ что она избила пропасть женъ и дѣтей во врѣмя поминовенія Партизановъ. Я не удержался и въ которкихъ словахъ сказалъ ему, если намерены прелщатъ людей, то предлагайте имъ только свою вѣру, на что же Вамъ укорять другихъ.

Константинопольскіе уніати послали фирманъ въ Филиппополь на имя Священника Станча Сливненца, и повелѣли ему поселится въ Кизанликъ гдѣ они намерени построить себѣ церковь. Попъ Станчо до моего пріѣзда прибилъ въ Кизанликъ, и открылъ свободную свою проповѣдь. По видиму оказалось что эти и были всѣ уніати, а не ста семействъ, какъ они публиковали. Я посѣтилъ нѣсколько домовъ и посовѣтовалъ имѣть братскую любовь между собою, и оставатся въ православіи и никакихъ предложеніи непринимать отъ уніатовъ. Послѣ сего они отправили нарочитаго человѣка сказать попъ станчу что бы онъ не смѣлъ поити въ православную церковь а то камнями побьютъ его, и такъ попъ станчо смутился и не знаетъ что дѣлать. Я думаю что если бы было возможно отправить нѣсколько человѣкъ изъ Русскихъ, знающихъ Болгарскій языкъ, подъ видомъ купцовъ въ Болгарію, могли бы они вездѣ поставить преграду распространяющейся уніи. Какъ Вамъ извѣстно уніати изъ природныхъ Болгаръ, и они обманываютъ простыхъ Болгаръ, что какъ въ Константинополь, такъ и по всюду Болгари приняли унію, и что султанъ будетъ смотреть на неуніатовъ какъ на непокорныхъ и бунгователей и начнетъ ихъ наказывать. Подобныя убѣжденія заставляютъ Болгаръ отчаиватся и не знаютъ къ чему рѣшится, это я видѣлъ собственными глазами, и по возможности ободрилъ Болгаръ.

Вамъ небезизвѣстны мои неусыпныя труды въ пользу образованія Болгарскаго юношества, и любовь моя къ постоянному старанію для распространенія всего полезнаго для Болгаръ и православной церкви. Но теперь уже четыре года какъ прекратили отпускаемое мнѣ пособіе изъ императорскаго посольства, то я пришелъ въ совершенное истощеніе, и даже затрудняюсь въ пропитаніи; а это и ограничиваетъ искренныя мои дѣйствія. Вслѣдствіе сего осмѣливаюсь покорнѣйше Васъ просить находясь теперь въ Константинополь походатайствуйте обо мнѣ у Г. посланника, обратить вниманіе какъ на мои старанія въ пользу церкви и народа, такъ и на мое затруднительное положеніе и поддерживать меня съ небольшимъ пособіемъ что бы я могъ жить и свободно продолжать преползніишія свои труды въ пользу юношества и православія.

Вамъ очень извѣстанъ характеръ здѣшнихъ жителей вообще они уважаютъ и боятся болѣе наружности, нежели сущности; по этому весьма полезно и благодѣтельно было бы и дня народа и нашихъ занятіи исходатайствовать для Агентства здѣшняго казенную печать, и разрѣшенія поднимать Русскій флагъ въ опредѣленные дни въ домѣ Агенства, а это заставитъ всѣхъ сколько нибудь смирятся и серьезно принимать и совершать предлагаемыя по службѣ дѣла. До селѣ если и дѣлалось что нибудь, то стоило мнѣ большого труда и продолжительное время, какъ это Вамъ извѣстно изъ нѣсколькихъ случаевъ.

Такъ какъ дѣла въ здѣшнихъ мѣстъ производятся неограничено и самовольно, то и станція перемѣщена въ концѣ города на сомнительное мѣсто, а такъ какъ часто случается что почта по ненастной погодѣ, или проливнаго дождя, или въ темной погоды оставатся переночевать, то воизбѣжаній могущихъ случится грабежа и опасности рѣшился принимать и обоихъ императорско-россійскихъ почтъ въ домѣ Агентства до переменн лошадей подъ почтою. По этому случаю прошу Васъ довести это до свѣдѣніе его Сіятельства Г. Полномочнаго императорскаго посланника и исходатайствовать нато Его соизволеніе, и обо всемъ этомъ прошу въ свое время увѣдомить меня.

Съ чувствомъ глубочайшаго Высокопочитанія и душевной преданности честь имѣю быть.

Эски-Захра
24-го Мая 1861 года
30 Мая 1861 года

Вашего Высокоблагородія
Покорнѣйшимъ слугою
Захарій. П. Княжескій.

Р. С. Г. Ступинъ послѣ возвращенія изъ Россіи предписалъ приготовить изъ разныхъ Болгарскихъ городовъ десять юношей не болѣе 14-ти лѣтняго возраста, здороваго тѣлосложенія и хорошею нравственностію и что бы они имѣли начальныя познанія въ Ариѳметикѣ, Грамматикѣ, и Катихизиса, все это исподоволь приготовлено, прошу дать мнѣ наставленіе какъ поступить съ ними.

1431. — Молба за помощъ. Има ли позволително за прѣселници българе въ южна Росия?

Пак. 51.

Приято 26 юн. 1861.

Любезнѣйшій ми приятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Първото ми писмо безъ сомнѣніе треба да стего получили но никаковъ отвѣтъ до сега неможахъ да получа, Моля да не забравишъ за колкото работи ти бяхъ говорялъ, тѣй и за сичко що ти писахъ, защото положеніето ми е твърди лошаво и опасно. Ты си сега на мѣсто или по добре да рѣча при источника насчастието ходатайствувай застаряятъ си чистосердечанъ пріятель, илчіе заваль олмась, а князь Лабановъ добаръ велможа и каквото ми писаха много ласкаво та приема, тва показува чи можишъ въ тва времи да му раскажишъ обстоятелно житіето ми и да ми облегчишъ затрудненіето. Пиши ми ако има Ираде за преселяването на нашите въ кримъ и около одесса и кишаново, защото отъ много села дохождатъ дама питатъ за тая работа, и незнамъ какъ да имъ са отговарямъ.

Каквото са вижда неще да заминишъ за Галацъ и Букорещъ, но ще останешъ за сичката си отстрочка въ Цариградъ, ако е тва тѣй пиши ми, и ако е нужно за мойта работа нещо просба или докладна записка пратими черновото, да я препиша ида Ви я испроводя съ времи.

Гледайте добре, чи послѣ Бога на тебѣ ми е сичката надежда дано дама неоставишъ тѣй както самъ былъ и до сега.

Поздравете супругатаси отъ меня, така и любезнаго Герча. Желая Ви отъ Бога долгоденствіе, здрави и весело да проведете времето си.

Послѣ тва оставамъ до смерта си сички Вашъ

Ески-Захра

Х^ч Захарія П. Княжескій

21 Юнія 1861 лѣто.

1432. — Пакъ молба за помощъ. Шамлии обрани. Хайдуш-ка чета. Проектъ за народна жандармерия. Приготовления за узунджовския панаиръ.

Пак. 54.

Приято 2 Септемвр. 1861.

Любезнѣйтѣи ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

За сичките си на Васъ порученія и писма до сега неможахъ да приема отъ Васъ утѣшителнянъ отговоръ; незная дали отъ многото си работи совершенно не забравихте моита. Повтарямъ Ви пакъ чи послѣ Бога сичката ми надежда е на Васъ, моля потрудете са да продумате някое добро словце за меня на посланника за да са избавя отъ този пусти зюртлюкъ, който скоро щема принуди да утида да стана нейди слуга за прехранюването си, и тогава народатъ ни не ще да има никаква полза отъ меня. Походатайствуйте за печать и пандера да ми са позволи да употреблявамъ, и дано да умилиставишъ князя Лабанова дами назначи някоя помощъ колко да са прехранювамъ за преселяването на Бжлгарите нищо неми писа, а така ката день дохождатъ да ма питатъ. Правими са, чи ако доди такова разрѣшеніе половината народа ще са потегли, отъ зарската каза Чирпанската, кжзанлжшката и Ени-зарската, защото давняната ги сасипа веки; Бусурманите ги мжчатъ, сабличатъ и убиватъ. Онзи четвъртакъ 24-го Августа убраха двама шамліи помежду карабунаръ и захра зеха имъ до 30 хиляди гроша пары, и до 15 хиляди гро^ш шамаладжи и кутніи. Хайдутите не са арнаути, ами отъ эски-захренските села, смавлин, киспитлин, и дуваджизлин, които иматъ различни дрехи и за всяко убирание са прибличатъ. Тія 4-5 души отъ нѣколко години насамъ много хора сабякаха и убиха и никой ги недири, защото гарванъ на гарванъ очите невади.

Мысля като везиря въ путешествіето си дади дозволеніе на Силистренски те шумянските и рухчушките жители христіе, отъ себя си да иматъ вжтришни и кжр-

ски сеймени, и са пресѣчи разбоиничеството и убирането, дали неможи исходатайствува тва посланикътъ отъ Султана, и за тѣя мѣста, защото твѣрди много обири и убійства ставатъ. Има трима разбоиници, отъ пиринчлии луледжии и текето Хаскювска кааза ургалжка са сжндардисали назарскія Сеиментъ, само отъ Бакалина са зели до 4000 гроша пазарлакъ вино; ракія и тютюнъ, и като си поискува парыте показали му куршунъ; горкія плачи като дѣте. Отъ едно тамкашно село сабрали 120 оки добаръ тютюнъ и явно го распроводици на ятацыте си бакшиишъ. Киръ-Сердаря ги знай но не ги закача, за да саблечатъ народа, да неможи давиди спокоиствие узонджово са приближи, ако видите чи неще си додите, пишете на Г. Костакя Моровеновъ да слези раничко на панаира, и да стои тамъ дордеса вдигни панаира защото злоупотребленіята ставатъ въ началото и на свѣршуването на панаира, каквото и знайте какъ намжчатъ и убиратъ всяка година. А ходжа Гарабетъ си гледа тарговіята, и занищо са не застѣпува. Пашата Филбенски не ми е познатъ, моля пратими някое писмо до него, за да можа да си вѣрша работата. Ако ще Богъ азъ 6 или 7 Септемврѣя ще трѣгня за узонджово, писмата ми тамъ Адресувайте и съ тва щема задолжите на вѣчно. Поздравете домашните си отъ меня.

Оставамъ за всегда сички Вашъ.

Ески-Захра

Х^ч Захарія П. Княжескій

30 Августъ 1861 лѣто

1433. — Отчаяното положение на Зах. Княжески.

Пак. 54.

Приято 25 Окт. 1861. Отгов. 2 Ноемвр.

Любезнѣйшии ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Много ми стана жално чи неможахъ да са видя и попрошавамъ съ Вази и да зема сетните Ви наставленія, за които положиохъ трудъ, та доидохъ. Полагамъ че Инглискія консулъ нарочно Ва изведе, за да неможиме нещо да поговориме, Богъ даму заплати споредъ дѣлата.

Колкото заради писмото за меня до Г. Димитра Поповича, и Лека Никова незная дали неще да е посилно ако напишете до тяхъ тѣй: както са научавамъ Вый никакъ несте разумѣли Х^ч Захарія, нито трудовете му за ползата на юношеството Ви, за тва ивъ преминуването на две години нему заплащате онова, що му слѣдва, а ми го препращате единъ до други като някой простъ берникъ. Той като си загуби тѣрпеніето и надеждата за тѣя пары, дойде тука да проси консулатото да извади тѣя пары както знае. Но азъ зада Ви задаржа честъта предъ тукашното начальство, и да избавя Х^ч Захарія отъ дребните му долгове, за които искали да го убаждатъ, пребронхъ му 1773 гроша, за който моля не забавно да ми испроводите да не стани да тѣрся съ друга рака".

Моля ако е добро тва тѣй напишете или както знайте сами, но само по заскоричко да доди писмото, защото наистина ще начнатъ да ма убаждатъ бакали мумджии и други. Емирламетата за въ Захра и Чирпанъ моля единъ часъ по за скоро да ми ги испроводите, ако не съ кихая бея, или други вѣрянъ челоуѣкъ то поне съ този сушія талигаджія що ще да Ви предаде писмото ми.

Брате исповѣдувамъ Ви са като предъ Бога чи отъ нѣиде една пара неможа да зема, а харчатъ ми вѣрви, както виждашъ и дрехите ми са искжсаха, и неможа да ги подновя. Желаяхъ нѣиде да утида за Даскалъ и да получавамъ нещо за пропитаніето си, но споредъ обычаятъ требова да самъ и пѣвецъ, азъ този даръ немамъ, и сега незная какъ да направя, за прехранюването си продавамъ вещи таса храня, но и теса вече прекараха. Пансіонъ що мисляхъ да отворя за женскія полъ или да утида съ племянницата си въ други градъ за женска школа наставникъ итва се неслучи, Даже благодарянъ самъ да имамъ единъ Государъ, който като дойде време за ядене да ми даде да ямъ и кафего ми, и дрехата ми съ домашните ми послѣ да ма кара на каквата работа убыха, но и тва не намерихъ, и не усѣтно зехъ да мисля какъ да живѣя. Остава едно да продамъ сичко що имамъ,

и като са расплатя да са прибера въ нѣкой монастырь. Но мысля чи тогава учените ми занятія ще загинятъ и никоя полза за народатъ неща да можа да принесе, а само себя си ще спася. Тарговія каква да е можа да правя, но пары свои нямамъ, и такжвъ Господарь немамъ, който да дава парите, азъ да печеля за него изаменя. Послѣ тва Братски Ва умолявамъ да помислите добре за меня, като за самаго себя си и да ми дадете наставленіе. Вый имате спокойнѣ умъ, можете сичко добре да прегледате, и да ми наставите.

Мысля чи ако изложите потѣжно положеніето ми на Г. Шишкина, и да го помолите, дами открие нейде писарско или секретарско мѣсто при консулатите, Агентско мѣсто въ някой при морски градъ тва за него не составляетъ никаква трудность, или като предложи за тва на посольството ще ма сожалѣй и неще да му откажи. Моля направете тва добро за меня, и азъ никога неща да го забравя. Мысля самси да слѣзъ въ Едерне, лично да са видя и даму изложу положеніето си, той треба да е богатъ, иможинещо дами помогни; но ако са случи дами непомогни, тогава ще да задолжея ощи 300 или 400 гроша за кирія на талига и харчъ за тва и не смѣя да утида. Моля пожертвуй за меня нѣколко часа въ покойно време въ размишленіе, и каквото добро намыслишъ напишими да слѣдувамъ, и съ тва щема задолжите премлого и ще ма завладѣйте душевно.

Послѣ тая искренна и чисто-сердечна исповѣдь оставамъ до смерта си сички

Ески-Захра

Вашъ

21 октомврія 1861 лѣто

Х^ч Захарія. П. Княжескій

Поздравлява Ва и Г. Станиславъ.

1434. — Окаянниятъ животъ на Зах. Княжески. Молба за служба.

Пак. 54.

Приято 31 Октомвр. 1861. Отгов. 2 Ноемвр.

Родолубивый Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Зная неусыпните Ви занятія и посторонни посѣщенія и отнимане отъ работите Ви, затва и прилагамъ тѣрпеніе зажелаемите ємирламета и писмо до общината за парите на племянницата ми но дерзнавамъ да Ви напомня сердечната си исповѣдь въ второто писмо, въ която Ви показахъ, чи времето ма е много стиснало, щото минутата ми са показува колко цѣль мѣсяцъ, увѣрявамъ Ва съ Божіето име, чи тва е суца правда, а непретворство. За тва братски Ва умолявамъ дама сожалѣйте поне като изнуренъ и ослабналъ челоуѣкъ, и да си турите сичката сила за мойто зло положеніе, работите ми позаскоро да са вѣршатъ като съ тва и азъ да можа да увардя драгоцѣнната си честь, за която отъ юношество ощи животатъ си жертвовахъ. Вѣрувамъ чи като за Вази нищо не значи да прегѣрните като меня стары пріатели не единъ но 5 и повече, и Богъ невидимо ще имъ праца пропитаніе, и Васъ сторицею ще вознагради за тва благодѣніе.

Повѣрувайте чи като помысля за толкова годишните си трудове, на който съ плодотъ требоваше свободно да живѣя сега а го са затруднявамъ въ пропитаніето си, готовъ самъ ако са откриеше бой да флезе въ пѣрвите редове или дама убіятъ да са утарвя, или да заслужи пропитаніето си Братски Ва умолявамъ дами испроводите колкото позаскоро е възможно ємирламетата за Чирпанъ, и єски-захра и писмото до Митя паназоолу и Лека Никова и х Георгія стоюва, зада са свѣрши и тая работа, чи послѣ да видимъ какво ще са прави.

Моля пожертвуйте нѣколко минути та помислете добре за меня, и ми пишете откровенно какъ да постѣпя за свободното си прехранюване. Някоя работа ли можете дами откриете при ходжа артина, или съ Г. Никола и Евлогія или съ Вази, азъ самъ готовъ за всяка работа. Мысля да слезъ въ Едерне илично да са вида съ Г. Шишкина, и даму открия положеніето си, но незная дали щема помилува, или напрѣзно щема утиди труда и харчта. Вый треба дасте го познали какро сѣрце има той, за тва Ва умолявамъ да ми явите да утида ли или да не ходя?

Послѣ тва оставамъ въ пълна надежда за скориятъ Ви отвѣтъ и Братско то прегръщане.

Ески-Захра

Х^в Захарія П. Княжескій.

28 Октомврія 1861 лѣто.

Каквото са вижда Кихая бей безъ Емирламето въ нищо нерачи да ми помогни, нито да обжрни вниманіе на меня, ако и ходжа Гарабетъ много даму беше говорилъ за меня, но обѣщаніята му въ нищо не са показаха, турцы и повече нищо, ако и отъ небото да слѣзятъ въ нищо нема да са измѣнятъ.

За пособіето потрудетеса да но позаскоричко дами са испроводише като да можа съ него даси приготвя зимните припаси ипотребности и за тва щесамъ на Васъ обзаянъ въ сичкіятъ си тукашенъ животъ.

1435. — По работата на Диамандиди. Прибиране пари съ емирнамета. Обири изъ града. Зах. Княжески сотрудникъ на Императорската академия на наукитъ и на археологическото нумизматическо общество. Дирене старини и имане.

Пак. 54.

Приято 20 Ноемвр. 1861.

Милостивый Государь

Найдине Х^в Геровъ!

Подателятъ на тва е Г. Димитаръ Г. Лудополосъ, който е уполномочанъ отъ сираците и родственныците на покойника Георгія Диамандиди за пребирането на вересите, и изплашането на долгатъ.

Г. Димитаръ е Австрийски подданикъ, както и пжрвянъ бяхъ сообщилъ на російско императорското Вице-консулство, и беше зель Емирнаме, но при сичко тва работите тежко вжрвятъ, или совсѣмъ са невжртатъ послабоста на правителятъ ни; споредъ тая причина Г. Димитаръ счете за нуждо самъ да доди въ Пловдивъ. Моля да приемите участіе, и да му облекчите работите както Вамъ е възможно.

За мойта работа емирнамето едва на 10 Ноемврія ми го обяви каимакаминатъ, и когато получихъ Вашето писмо и утидохъ да го попитахъ но до тва времи мезлича беше опредѣлилъ безъ согласіето ми тія пари да са раздѣлятъ на три ваадета, сега даброятъ едната частъ и другата послѣ 31 день, а сѣтната частъ на Гергевденъ 23 Априлія; и споредъ тва необърнаха никакво вниманіе както на емирнамето тжи и на мойте слова, и азъ поневоля требаше да са соглася на обытокатъ си т. е да стои парата толкова времи безъ лихва.

Писмото на чорбаджіите предадохъ лично, и вчера ми казаха, чи щели да гледатъ на церковата си хесапа и като го прегледатъ, ще ми дадатъ пары, но колко не е ощи извѣстно като видя какъ ще е работата азъ ще Ви напиша ясно за сичкото. Правителятъ е много недостоянъ чловѣкъ за тва и присутствующите, както искатъ тжй и правятъ.

Сега отъ неколко дена насамъ ношія изъ граджтъ ни зеха да убиратъ кжшія, и да фашатъ чловѣцы, да ги водятъ покжра за да зематъ пары, и натва зло ощи никакви мерки не са приематъ, защото гедже чапкансжсъ олмазъ. Мысля да знайте, чи азъ самъ сотрудникъ въ Императорската Академія наукъ и въ Археологическото номизматическо общество, за тва самъ и должанъ да тжрся ветхи работи, поне въ мѣсяца веднашъ на нѣколко часа; а отъ друга страна можи и да са случи да намѣри чловѣкъ нещичко за стари години. На тва отгоря има прѣдъ 10 или 12 години. Царско Ираде, които има нейди шупе, да кажи на каймакамина и като земи заптіе да утиди да копае деня или ношія, и ако намери нещо, ще плати на стотяхъ 20 на царството, а другото ще вложи като своя собственность. Нѣколко пжтя ходихъ по тая работа и каймакамина ми дава заптіе. Сега преди нѣколко дена ми казаха чи имало на едно мѣсто такова имане съ вѣрни признацы, утидохъ да искамъ заптіе, каймакамътъ ми недади, казува чи незнаятъ такова ираде, ими каза да чакамъ додеса намери; и няма кой да го тжрси, защото писарятъ имъ е само единъ, и неуспѣва конашката работа да свжрши, а тва кога ще има времи да тжрси Богъ знае, и при изправнія турски Архивъ. Ще рече послѣ сто години затва братски

Ва умолявамъ да ми извадите или копіе отъ тва царско ираде подтверждено отъ Метасарифина, или же някое ново отъ него ираде или Емирнаме за тая работа, и като трѣгни Г. Димитаръ Лудополосъ на самъ даму го дадете да го донесе, като да го имамъ всякога при себя си, и като ми стани нужно бѣе да ми даватъ запліе, моля тва ми желаніе за скоро да исплните.

Оставамъ до смерта си сички Вашъ

Ески-Захра

Х^в Захарія. П. Княжескій.

16 Ноемврія 1861 лѣто.

Булями на Даскалината майка и, послѣ 4 мѣсячната си болясъ снощи предади Богу душа, вѣчна и память.

1436. — Некадърень каймакаминъ. Молба да бжде смѣненъ. Обири и насилия.

Пак. 54.

Любезнѣйшии ми пріятелю

Г. Найдине Х^в Геровъ!

Съ Г. Димитра Ви писахъ за колкото требоваше, а забравихъ да Ви напомня за Чобаноолува записъ, за когото бяхъ искалъ Емирнаме за Чирпанъ, но за него нищо ми непомянувате въ писмото си.

Моля пригледайте го, и ако е възможно извадетеми Емирнаме зада не погинятъ и тамъ толкова гроша, и Емирнамето или въ противянь случай записа предайте на Г. Димитра да ми го донесе.

Ако е възможно содѣйствувайте дано да са извади Емирнаме както ако ги неброи въ Чирпанъ да доди въ Пловдивъ, той не е долянъ челоуѣкъ има ипары и имани, но е кжската та гледа да ги салландисува.

Писалъ Ви бяхъ нѣколко пѣтя чи каймакаминатъ ни твржди безъ мозакъ челоуѣкъ; и нищо неразумѣва отъ работите, азаата каквото иска тва и прави, разбойниците наченаха изграджтъ да ходятъ иловятъ хора. Въ четвъртакъ при Ешекъ-Синекліи заклаха единъ цыганянь отъ Захра едно згодено момче. Хората несмѣятъ повжнь да излезятъ нито въ друга махала да зажснеятъ. Въ миналата недѣля единъ мой сосѣдъ като са вржщаль отъ керханата у тяхъ си, нападнать го 4 турцы, и като го хванали повели ги кжмъ текето въ куріята, той имъ обѣщаль отъ Баба си пары да земи, и като ги довелъ до граджтъ, држпнува отъ едного ножа и ударжва съ лицето, те гржмнуватъ отгоря му, но неможле да го ударятъ, и той побягнува безъ иминіи иножатъ въ рака у дома си иса утжрва. Дано да можи даса содѣйствова да го промѣнятъ за да поотлекни на челоуѣцыте.

Като немамъ друго що дави пиша оставамъ до смерта си сички Вашъ.

Ески-Захра

Захарія П. Княжескій

22 Ноемврія 1861 лѣто

Подайте приключенното.

1437. — Да се прибератъ пари по записи. Позволение на араповския игуменъ да събира помощи изъ Росія. Духовно училище въ монастыря. Културата на слѣнчогледа.

Пак. 54.

Пріято 16 Февр. 1862.

Преискреннѣйшии ми пріятелю

Г. Найдине Х^в Геровъ!

Млого пѣтя Ви писахъ за болките си и нуждыте, и отъ чиста душа Ва умолявахъ да ми помогнете въ работите и дама помиловаге, но незная споредъ каква причина нема сожालявате и азъ бѣднѣятъ неисканно сградая и щеса докара отъ гладъ да умря и съ посрамяна смертъ.

Ето и сега та умолявамъ съ името Божіе потрудиса та ми извади едно Емирнаме за чобаннолу въ Чирпанъ, тія пары инакъ ще погинятъ, а не е малко пара,

за която плащамъ по 2 настояхъ лихва въ мѣсяца. Той като види Емирнамето да брои парите въ Чирпанъ или да утиди въ Пловдивъ, няма какво да направи ще ги брои, имойта работа ще са свърши, а инакъ азъ гибня. Писахъ Ви чи зарската община или Акарджа и Табахна Махлеси още неми са заплатили за Даскалицата 1773 гроша, за Рождество съ многото принуждаване, дадахами като за смѣхъ само 35 гроша, а другите както са вижда ще платятъ кога иматъ подиръ 10 или 20 години. Человѣцы нечувствителни, за тва мисля да имъ теглите полица чистими дали тѣя пары. Г. Гешеоларъ иматъ кореспонденція съ захрата, Моля направете, което предвиждате запо добро, нема оставяйте даса посрамя предъ цялъ Бжлгарски народъ. Вий знаете любовта и приданноста ми кжмъ себя си, не ужели срецашъ затрудненіе дама поддаржишъ и помогнишъ въ нуждите ми. Умолявамъ та братски обжрни вниманіе на положеніето ми и са распоряди по христіански и дружески както прилича, а затва твой благодареніе и Богъ, който знае сжрцата человѣчески, неще дата остави безъ награжденіе.

Моля за здравето на челядта си нема оставяй да погибня преди время сосъ укурена смъртъ.

Като бяхте въ Цариградъ игумена отъ хараповскія Монастырь ми беше испратялъ прошеніе зада му позволятъ да утиди въ Россія да собира доброволно пожертвованіе за исплащането на манастирскія домъ, и за окончаніето манастирско и училищно. Тая просба азъ испроводихъ въ Едерне, а отъ тамъ пратяна въ Петербургъ, а въ Декемврія пріехъ на нея Высочайше рѣшеніе, което и презъ тѣя дни испратихъ на игумена. Наистина чи мѣстоположеніето е добро и плодородно, и христіанските села са много на околуму, Можи даса заведе тука добро духовно Семинаріе, отъ което да излезятъ учани священници за много Бжлгарски градове и села тжй и добри проповѣдници.

Като предавамъ сички себя си въ Ваше попеченіе оставамъ до смерта си Вашъ покорянь слуга

Ески Захра

Х^н Захарія П. Княжескій

12 Февруарія 1862 лѣто.

Слжничогледа или слжнчувата либовничка са сѣе наджлбоко изорано или прекопано мѣсто, пуска са по две зранца на огнище а огницата треба даса на единъ раскрачъ едно отъ друго надалечъ, и презъ лятото можи даса загжрли веднашъ или дващъ какво то и мисиря. Като му окапи цвѣта и фтаса зжрното отрезуватса главите и са суши на слжнцето, послѣ муса утроняватъ зарната, и като исжхнятъ добре, тургатъ са въ солена вода, послѣ са печатъ като сусама иди орихите, иса смыва като тяхъ. Послѣ са сваря иса стиска въ менгемето додему истече шарлана.

Азъ чакамъ други по нови наставленія отъ Петербургъ, кога ги получа, неща са забави да Ви ги сообща.

1438.—Туна бѣда възъ бѣлгаринъ. Безъ причина затворъ.
Молба за избавяне.

Пак. 54.

Приято 16 Февр. 1862.

Милостивый Государь

Найдине Х^н Геровъ!

Вамъ не е безизвѣстно до каква степень е въ пренебреженіе народатъ ни въ тѣя страны Колко человѣцы съ грѣшка и безъ грѣшка умиратъ въ хапсаните.

Такжвъ единъ человѣхъ отъ Дервеня (единъ часъ растояніе отъ захра каде казанлжкъ) на име Иванъ Нойковъ, лежи въ Пловдивската хапсана повече отъ 9 мѣсяца. Този человѣкъ си направи ханъ въ селото за кяръ, и да избави селяните отъ конакъ. Лани даса случи да кундиса единъ Арнаутянь хайта, когото и въ сущото време фаналъ забитина и го закаралъ въ Казанлжкъ а вещите му останали въ ханатъ Арнаутяна попитува завещите си и те прашатъ да ги зематъ но когато арнаутяна фанали ханъ сайбіята былъ по кжратъ заптіето като зема вещите, казува чи Иванъ былъ ятакъ, затва пжрвянь недалъ вещите, а можи и арнаутяна да е искалъ да учерни ханджіята. Както и да е Ивана вжрзуватъ и закаруватъ въ Казан-

лжкъ а отъ тамъ и въ Пловдивъ дѣто и до сега лежи безъ всяко сожаленіе. Наче-ловека работата са развали жената и дѣцатаму гладни мржтъ. Азъ добре зная този челоуѣкъ, чи никога не е правялъ лошо освенъ едни добрини, цѣло село за него е кефилъ както ще видите свидѣтелствата имъ на Турски и Бжлгарски. Свидѣтелите добре познавамъ за тва имъ потвердихъ и подписите. Моля потрудете са да избавите този челоуѣкъ отъ затворничеството, защото е много язжкъ за него да лежи невинно толкова времи даса мжчи и изгуби сичко що има Турците хора убивать, и пакъ подиръ 6 мѣсяца ги пускатъ, а този няма да е убилъ или открадналъ само една неоснована отъ хайтата набедяване. Знайте по вжнка членове на общините, просяно то зжрно гледатъ като голямъ байръ, а байра като просяно зжрно, и сички да желаятъ доброто, единъ като го нежелаетъ, нищо неможатъ другите да направятъ, тва добръ сте разумѣли Моля потрудете са както знаете дано даса освободи този челоуѣкъ отъ тамъ, защо е много распалянь за общото добро и е мужественъ Сичките селяне дохождаха при меня и съ клетвами казаха, чи отъ какъ са го запомнили, никога нищо лошо неса видяли отъ вего освенъ едни добрини и честность. Заедно съ тва пиша и на Г. Георгака Стояновъ.

Азъ самъ увѣрянь, чи Вый като пріемите участіе въ тая работа, челоуѣка ще са отпусни.

Моля потрудетеса. и сердцеуѣдѣцъ Богъ нещеса забави да Ва вознагради съ сичко що желайте отъ него тукъ и въ будущіятъ животъ

Послѣ тая молба оставамъ въ пжлна надежда да видя челоуѣка Ивана Нойкова избавянь въ Захра.

Оставамъ до смерта си Вашъ покорянь слуга

Ески-Захра

Захарія П. Княжескій.

12 Февруарія 1862 лѣто.

1439.—Какво е рѣшило началството ? Молба за руски газеты.

Пак. 54.

Милостивый Государь

Найдинъ Х^в Геровъ !

Письмо Ваше отъ 17-го истекшаго Февраля я исправно получилъ, и ожидаю рѣшенія Вашего освѣхъ предложенныхъ мною къ Вамъ просьбъ.

Послѣ сего осмѣливаюсь покорнѣйше Васъ просить объяснить мнѣ какое рѣшеніе сдѣлано нашимъ начальствомъ въ мою пользу ; ибо я ничего по этой части незнаю, и никакого увѣдомленія не имѣлъ и неимѣю до селѣ. Прошу пожертвовать минутку времени и утѣшить меня стараго друга Вашего ; и тѣмъ обяжете меня на вѣчно.

Осмѣливаюсь повторить опять свою просьбу, постараться покончить все очемъ прежде я писалъ къ Вамъ.

Если получаете какіяли бо Русскіе Газеты, присылайте ихъ комнѣ для прочитанія, а потомъ я исправно буду возвращать оныхъ къ Вамъ безъ всѣкой потери имѣдленности. Прошу отправить приключенное Г. Станиславу Доспевскому.

Съ чувствомъ глубочайшаго высокопочитанія и душевной преданности честь имѣю быть

Эски-Захра

14-го Марта 1862 года.

Вашего Высокоблагородія

покорнѣйшимъ слугою

Захарій П. Княжескій.

1440. — Двѣ жени на мжки. Общинска комисия злоупотреѣбителка и мжчителка. Негодование възъ нея.

Пак. 54.

Милостивый Государь

Найдине Х^в Геровъ !

Нашата въ захра комисія, която са ушъ избра отъ народа (отъ двама трима егоисти) да управлява училищата и народните работи поневоуѣ си показа злите наклонности, начена да укорява имачка всякого, не навизда и гони доброто наеса да

заварди тѣя, които въ Мохарабето изели около 10 юкя пары. Съ едно слово, тая комисія са оприличи навертепъ разбоиничіи.

Въ заминалата недѣля са загубуватъ единъ пендаръ (4 минцана едно) на някоя христіанка, тѣи и едни златни убицы. Набеждатъ са за тая кражба две бѣдни жени, които са изавиждатъ на дяда Митрофана, сабиратъ са тамъ отъ кумисіята и общината нѣколко души и накарили дяда Митрофана да ги б.и дорде кажатъ откраднатите вещи, и тѣи прѣзъ денатъ имъ ударюватъ по 25 гжрбача, те казуватъ, чи нищо неса земали и видяли, вечерта ударили на едната както казува 200 гжрбача, която была вжрзана за джрво и выкала дорде останала безъ чувства и махалата сасабрала.

Другата като видяла такжвъ страшенъ бои, помислила чи и нея ще направятъ тѣй излиза отъ затворотъ и утива въ захода посебя си, искартюва една джска и са фжрга въ захода. Когато снели пжрвата полумертва, потжрсили да накажатъ и втората, и я изваждатъ совершенно мертва отъ захода. За този постжпокъ са наскарбиха христіените, защото и турцыте въ еничарлака си не са были до толкова мажіете, а не слабите жени. Турцыте ропчатъ защо тва да стани безъ вѣдома и опредѣляването на мезлича и тай жените са отчаянно болни и турцыте чакатъ да видятъ какъ ще станятъ болнитѣ, чи тогава ще правятъ давіята си.

Главното е тва чи загубинія Пендаръ и убицы са намериха пакъ у своитеси хазаи въ кжщите безъ да ги е баралъ някой А тѣя двете жени безъ да иматъ отъ нешо хаберь, направдата Божія си загубыха здравито, а можи дабжди ще загубятъ и животатъ си. Дядо Митрофанъ е былъ мунасипъ за джелатинъ но по ошипка станалъ минлетъ векили. Ако имаше колко да е ученость и чловѣчески чувства нещеше дадопусни такова варварско наказаніе.

Моля тва да са непокажи чи е отъ меня, зашото знаешъ чи и тай неправедно ма гони тая комисія. Тартара на комисіята Х^ѣ Господинъ Славовъ, Таню Стояновъ, Сотрудниците цанкови, и народните врагове

Моля направете нешо зада извадимъ парите на даскалицата братувата ми джшира отъ общината, и ми сообщи какво Вы е писалъ Филаретовъ за меня.

Оставамъ до смерта си сички Вашъ

Ески-Захра
25 Марта 1862 лѣто.

Захарія П. Княжескій.

1441. — Разправия съ братанци. Търговски работи. Събиране дългове отъ книгитѣ мнимоумрѣлитѣ и шелководство. Българската немарливостъ. Разбойници на всѣкждѣ.

Пак. 54

Милостивый Государь
Найдине Х^ѣ Геровъ!

Писмото Ви отъ 18 то Маѣя пріехъ като са вжрнахъ отъ Карнобатъ на 2 Юнія. Азъ тая година са рѣшихъ да утида презъ Сливенъ за Джумаята, Шуменъ, и да са вжрня презъ Тжрново, Кжзанлакъ въ Захра, и да сабира пары отъ лани испратенните по градовете и селата книги отъ средствата за мнимоумрелите, и практическото руководство за шелководството, и дано по продамъ чрезъ друга рака нѣколко книги по трудовете и мжкитеми бежа неисказани, а полза никаква. На 23 Мая утидохъ закарнобатъ съ надежда, чи тамъ ще свжрша работа и да са исплатя на Г. Экзархова запечатанито на книгите, но и отъ тамъ суха работа, само шо налепихъ новъ долгъ отъ тва патуване а полза никаква, зашто нашите Бжлгаре неса ощи почувствуваха ползата отъ ученіето и книгите, задруги пусти работи иза кефа си похарчуватъ сто гроша, а за книга недаватъ и 5 гроша, послѣ тва който убыча нека печати книги и да стани робъ, и да стуи гладянь.

Хайдути на всякадя млогу въ Джумаята бастисаха ханатъ 40 души турцы отъ селата пазавантите ги усетиха, казаха на пашата, той прати хаскеръ и заптіетата едвамъ уловиха 8 души отъ тяхъ, а другите побегнаха, между османъ пазаръ и Джумая, саблякаха толкова души, тѣи въ Джендемъ дере. Между Карнобатъ и Сливянь на Ирибоюнь кишласи 15 души разбойници, влизатъ ношя. на единъ богатъ татаринъ въ кжщата закалатъ 4 отъ тяхъ, жени и дѣца сичатъ съ ножовите, зи-

матъ сичко що има и си утиватъ; сутрината извѣстятъ за тва въ Сливенъ, пращатъ да уловятъ злѣйцыге, пратяните, като достигнали на мѣстото, питали другите татари, несали имали закланите преди время някоя припирня или каране съ някого; казали имъ че преди малко време са карали съ някои Бжлгаре отъ близното село за добитакъ. не губятъ време улавятъ Бжлгарите и двамата, вжрзуватъ ги, мжчатъ ги до смерти да кажатъ, като незнайтъ, нищо и не казали, пращатъ ги въ сливянъ, цяло село утишло да стане за тяхъ кефилъ, чи ниса правили никога такива работи испжждатъ ги и набедените тургатъ въ тжмницата. Между энизахра и сливянъ ходятъ някой си Арнаути и сабличатъ хората. Въ нашата кааза ходятъ 7 или 8 души, недавно фанаха въ Ешекъ синикліи коля въ средъ пладня при доматъ му, но отъ выкатъ на жены и каджни неможле да го завлечатъ въ гората за тва го мушкали съ ножовите си и го сѣкли, сега са лечи въ захра, но неса знае нещели останесакатъ.

Оная недѣля тія сущите при захра извадиха ноця отъ воденицата момчето на Герджикоолу славя и пратяха да искатъ 10 хиляди гроша, а бащата няма и хиляда, отъ тогаваса умалчаха, виждаса чи заклаха момчето въ гората. Сега оци една тайфасае появила около карабунаръ и сеймень идо стига до арабаджіево близо, вижда са, чи ще са мжчатъ да извадятъ някого изъ захарските жители.

Сега имаме новъ мюдиринъ Смайль Беи отъ Рухчукъ, зетъ на Силистранскія паша, человекъ богатъ и опытанъ во всичко, лекъ като перо, деня и ноція ходи приоблечанъ, отъ нищо него е страхъ Гони тунеядцыте турцы и Бжлгари. джржи правдата и неотстжпува отъ законатъ; добре знаи и торговските закони, за тва ималко хора праща на кадята. Някои идруги отъ тунеядцыте турцы и христіени са писали за него въ Едерне за да го махнатъ съ клеветите си, но незная да ли ще успѣятъ. Много ще е добре, ако беше възможно този человекъ даса подкрепи дето требова зада можи повечко да поседи въ захра, тада потреби злоупотребленіята исамовольството и разбойницыте. Такива человекы между управители рѣдко са намиратъ. Този нѣма нужда отъ взятки, за тва и гони дето зематъ.

Колкото заради братуватъ си сынъ Дима мысля да знайте, чи безъ да зема една пара отъ Баща имъ и майка имъ, подновихъ имъ дворатъ утарвихъ големиятъ Јовка отъ борчъ, и оставихъ толкова сирмія нарацетему, послѣ малко време скжтува сичкото, остава дами дава 22 хиляди снехъ за кирія, вино, ракия и други работи, останаха на 14 хиляды, отъ които подиръ 10 години зехъ само 6 хиляды, а отъ куприната зиянъ 2653 оци лежатъ у него. И тія са само главните, а няколко мѣста по 100 по 200 и 300 тяхъ никой недири, а отъ Бога са чака невидима награда.

Дима го заведохъ въ одесса, плащахъ даса изучи на кандитерството, задане стои чиракъ, ублачахъ го, храняхъ го, и му купихъ такжмъ и калжпи, колкото можяхъ и го доведохъ безъ да похарчи една пара. . . . .

Оставамъ до смерта си Вашъ покорнѣйшій слуга

Ески-Захра

X^в Захарія П. Княжескій.

6 Юнія 1862 лѣто.

1442. — Голѣми злоупотрѣбленія отъ настояника на араповскія монастырь. Турски новобранци и тѣхнитѣ своеволия. Тежки данъци.

Пак. 54.

Милостивый Государь

Николай Павловичъ !

Нѣтъ добро безъ зла, даже каждому добру послѣдуютъ по нѣсколько злыхъ приключеній; такъ случилось и съ Араповскимъ Монастыремъ Св. Недѣли. Вы трудились ходатайствовали разрѣшеніе для збора добровольныхъ пожертвованій въ Россіи. Я два раза ѣздилъ въ моразяхъ въ монастырь для его пользы, несмѣлъ потребовать и издерженныя мною по ханамъ и дороги расходоу. Съ однимъ словомъ грудился и еще тружусь безъ всякаго интереса въ пользу монастыря, и стараюсь что бы минуто скорѣе погасить накопившійся до 180 тысячи процентнаго долгу, и открыть поначертанію Сиродско-духовно учебное заведеніе, а дѣло не такъ вышло. Отецъ Игуменъ X^в Софронія не имѣя надорогу издержекъ, взялъ подъ росписку

отъ Г. Павлакя Куртовъ въ Филиппополь 80 Австрійскихъ чарвонцовъ, и какъ видно поручилъ ему какъ и мнѣ быть ктитормъ или Епитропомъ монастырскимъ, наблюдать монастырскіе приходи и расходы. А онъ Г. Павлаки что же сдѣлалъ? принялъ все монастырское какъ свою собственность и забираетъ все безъ всякой отчетности, на Петрова дня 29 Юня, забралъ съ собою 20 человекъ знакомыхъ и родныхъ, прожили недѣлю надѣлали столько расходу, а недали монастырю ни одной копѣйки милостыни за праздника Св. Недѣли 7-гъ Юля, повелъ опять такое количество людей съ лошадьми, было и гости зарѣзано изъ монастырскихъ козленокъ 30 главъ, гостямъ поклонникомъ ничего неподано, а все съѣли родственники этого мало, а когда гости собирались ѣхать зарѣзана телная корова и трехъ лѣтній юнецъ, который былъ уже готовъ къ упряжи и некому было ихъ ѣсть, а Г. Павлаки навючилъ всю говядину въ повозку и отправилъ въ Филиппополь на домъ для Колбасовъ. Поклонники написали 14 тыс. піястровъ милостыню, и на Петрова дня собрано 3000 піястровъ, деньги перебралъ Г. Павлаки безъ увѣдомленія прочихъ Епитроповъ и незаплатилъ наемнымъ людямъ, и другимъ приставниковъ и вочто употреблены деньги никому неизвѣстно, набралъ пропасть разныхъ юношей, поставилъ въ прислуги и тѣмъ кому не нужно оставилъ и своего турка съ лошадыю и прислугою, работи ни какой нѣтъ, только что бы они тамъ кормились, и кушанье ни идетъ что монастырь по обыкновенію отпускаетъ, ато что они хотятъ жирнаго и вкуснаго. Прежде продавалось по нѣскольکو сотъ окъ масло коровье, а теперь въ недостаткѣ, такъ и сыръ и бринза; животные рѣжутся безъ пощади и надобности общественной, и никто не въ правѣ спросить его за чѣмъ распоряжается самовольно или перестановить его намереніе.

Изъ собственной мелницы отца Х^ч Софронія, велено отпускать монахинѣ Г. Аннѣ по 10 килъ пшеницы, теперь все забирается и ей ничего не дается, а изъ мелницы доходъ порядочный. Эта Госпожа до монашества продала все что имѣла и дала деньги свои на построение монастыря, съ условіемъ что бы жить и служить тамъ до смерти. Потому и игумень велѣлъ давать пшеницы и другія жизненные припасы. Обычай здѣшнымъ монастырямъ, особенно сему новому позволено собирать по всему филиппопольскому округу, шерсти, барашекъ, сыру а послѣ и пшеницы и ячмень, кромѣ по клониковъ. По этой части и для сего округа назначенъ родственникъ Г. Павлакя Никола Малеолу человекъ преданъ пьянству собранное истощаетъ, и дѣлаетъ соблазнъ въ народа. Словомъ все идетъ въ сторону безъ всякой для монастыря пользы.

Смотря на это безчеловѣчіе и грабительства Г. Павлакія болѣю, и незнаю какъ поступить, что бы ограничить злоупотребленія Г. Павлакя и защитить приходовъ Монастыря. Отъ сюда я отправилъ 40 барашекъ и 46 окъ терсти, и теперь будутъ собирать пшеницу и ячмень, и ихъ долженъ туда въ пропасть посылать. Полученнымъ свѣдѣніямъ въ управленіе Г. Павлакя Монастырь придетъ въ разореніе, и всѣ доходы будутъ пропадать какъ упрочихъ Монастырей филиппопольскаго округа. Я въ этомъ случаѣ позабылъ своихъ недостаткахъ и горѣ, и осмѣливаюсь покорнѣйше Васъ просить принять живѣйшее участіе какъ и прежде и постаратся какъ Вамъ за благоразсудится непоказывая меня ограничить сихъ злоупотребленіи и если будетъ возможно положить какой либо полезный для монастыря порядокъ; полагаю что Россія имѣетъ на это право имѣя отца игумена у себя, и она стала первою виновницею въ уплату долга, и послѣдняго усовершенствованія этой Болгарской святыни.

Посылаю присемь пакетъ за № 52 присланный съ нарочитымъ человекомъ къ отправки отъ Г. Герова.

Въ турціи заведенъ обычай, когда дѣлають наборъ рекрутовъ оставляютъ ихъ по домамъ на 21 день, что бы пристроили свое имущество и дѣла какъ слѣдуетъ. А рекруты что дѣлають еще съ перваго дня вооружившись начинаютъ день и ночь пьянствовать по христіанскимъ домамъ и забирать безденежно что захотятъ, и начальство на это не препятствуетъ имъ въ Воскресенье рѣшилось воити въ одинъ турецкій домъ, полиція послала поимать ихъ, одинъ выпалилъ изъ пистолетъ и положилъ заптѣ наземлю и пошли себѣ дальше.

Надняхъ получено приказаніе изъ филиппополя собрать прошлогодные недоимки изъ всего и часть нынѣшнихъ налоговъ. Нашему округу доводится платить 21/2 миліона піястровъ которыхъ назначено собрать въ теченіи 15-ти дней, это заста-

вить жителей продать все что имѣють и заплатить а послѣ съ чѣмъ будутъ жить Богъ вѣсть.

Клеѣнку отправилъ съ надежнымъ челоѣкомъ въ кизанликскомъ Дѣвичемъ Монастырѣ, но росписку ополученіи еще не прислана мнѣ, по полученіи отправлю къ Вамъ.

Съ чувствомъ глубочайшего высокопочитанія и душевной преданности честь имѣю быть

Эски-Захра
1 Августъ 1862 года

Вашего Высокоблагородія
Милостивѣйшаго Государя
покорнѣйшимъ слугою
Захарій П. Княжескій

1443. — Покръстенъ турчинъ. Помощь за него.

Пак. 54.

Приято 3 Септ. 1863.

Любезнѣйшии ми пріятелю

Г. Найдине Х^н Геровъ!

Подателя натва е Йоаннъ Пафлагонъ отъ Трапезунъ, който е заминалъ отъ Магометанството въ Православіето умолявате са даму спомогните колкото убичате за спасеніето си и тайно даму сабирете нещо отъ църквите или общината. Иза тва сердцеѣдѣцъ Богъ ще Ва вознагради невидимо сторицею тукъ и въ небесното царство. Писмото Ви и групчито отъ 10 лири турски пріехъ и ще ги предамъ на Г. Станчоглу. Сжджцыте са уменя и ще ги испратя съ узонджовските куля до захра, а отъ тамъ за Пловдивъ.

Като Ва поздравя вседомовно оставамъ до смерта си сички Вашъ

Терново
17 Августа 1863 лѣто,

Х^н Захарія П. Княжескій

1444. — Книгитѣ Мнимоумрѣлитѣ и Практическо шелководство.

Пак. 54.

Старый ми пріятелю

Г. Найдине Х^н Геровъ!

Мысля да ми знайте положеніето съ печатаніето намнимоумрелите и практическото шелководство, освенъ що самъ далъ за тяхъ и сетната си парыца далъ самъ още и записъ на экзарха за останалите 12 хиляди гроша, на които срокатъ е перво Іюнія иможи дама протестува а книги те кадето самъ пратялъ лежатъ цѣлокупно какво то и въ Пловдивъ. Затва братски Ва умолявамъ, направи нещо даса похарчатъ ими заварди честа.

Азъ вѣрувамъ чи ако предложите само на пріятелите си Бжлгари и ерменцы ще ги раззематъ мысля чи и Вый заменя неще да пожалѣйте да пожертвувате за понѣколко экземпляра и отъ двата вида, и послѣ да ги раздадете на бѣдните и прилежателните ученицы.

Моля покажете, макаръ веднашъ Вашата щедрость кжмъ меня застарото ни пріятелство, и затва ще Ви бждж вѣчно обязанъ.

Поздравете сичките си домашни отъ меня, тжй и Г. Йоакима я сичките наши пріятели.

Оставамъ до смерта си сички Вашъ

Терново
8 Априлія 1864 лѣто.

Х^н Захарія П. Княжескій.

Моля препроводете приключеното и групчито до Г. Станиславова Доспѣвскаго живописца въ Пазарджикъ.

1445. — Пакъ по книжарството.

Пак. 54.

Милостивый Государь

Найдине Х^ч Геровъ !

Съ пжрвото пращане пары на Станислава, Ва бяхъ молилъ да са потрудите да кажите на тогова, комуто бяхте предали мойте книги за мнимоумрелите и за шелководството за продаване, ако можи съ Вашата помощъ да ги разхарчи и да Ви предаде парите.

Сега убѣдителнѣйше Ва умолявамъ да му кажите, колкото книги е продалъ да Ви предаде парите, а колкото са останали да ги свържи добре и да ги испроводи до Г. Станислава въ Пазарджикъ дано даса продадатъ тамъ защото Г. Экзарховъ душата ми вади за 12 хиляди гроша за печатанито имъ освѣнъ що му самъ далъ 16000 грошъ Съ този си трудъ Г. благодарѣніе щемъ направите, закоето и сердцевѣдѣцъ Богъ ще Ва вознагради сторицею тукъ и въ будущиятъ вѣчанъ животъ Моля изпълнетеми тая сетна просьба въ неисказанната ми нужда, покажете ми поне сега пжрвата си откровенна любовь и при свободно време ма утѣшете съ някое Ваше писамце.

Като Ви пожелаая здравіе вседомовно долгоденствіе и всичките добрини отъ Бога оставамъ до смерта си сички Вашъ

Терново

19 Маія 1864 лѣто.

Х^ч Захарія П. Княжескій.

1446. — Търговия съ книги.

Пак. 54.

Милостивый Государь

Г. Найдине Х^ч Геровъ !

Споредъ писмото Ви отъ Едерне, премлого са радвахъ, чи ще са повидиме въ Терново, и ще направиме поне единъ славянски или Бжлгарски вечеръ; за дохождането Ви и Г. Кожевниковъ и Секретарятъ ни са много радваха, като идруги руссолюбцы, но както са вижда Вый требува да стеса отправили на право за Пловдивъ. За тва сега остана вмѣсто лично, писменно да са разговаряме.

Писахте ми чи книгитѣми за шелководството и за мнимоумрелите, сичките стоятъ непродадени, и чи само една сае изгубяла. Можи заради цѣната имъ да ги не купуватъ, азъ паднахъ въ теснота остана дадавамъ на Экзархува още около 10,000 гроша, който съ всяка поща ми вади душата за тези пары, за да са утарвя отъ този си долгъ, рѣшихъ са да убавя цѣната на книгите, т. е шелководството по грошъ — 5 Амнимоумрелите — грошъ 4 экземпляратъ, тогава ще бжджтъ за всякого доступни, а най повече и за нашите Бжлгаре и не Бжлгаре приятели челолюбцы, които можатъ за ничтожна сума да зематъ по нѣколко экземпляра, и задушевно то си спасеніе или завѣчна память, да оставятъ по една книга въ кжщите си, а другите да раздаджтъ насиромашките дѣца вовреме экзамена вмѣсто награда или просто ибезъ экзаменъ. Въ този случай мысля чи Вый застариятъ си пріятель неще пожалеите стотина двестя гроша. Отъ чиста душа Ва умолявамъ направете тва предложеніе напріятелители лично или чрезъ Г. Николакя Чалики, и Г. Атанасакя Нешевичъ, или който е посвободянь, даже и чрезъ Г. Йоакима учителя, който можи и да ги введе за убочаване въ чтеніето на среднятъ возрастъ и ако остане нешо отъ тія книги можи да са испроводятъ на Г. Станислава dospѣвскаго да ги похарчи въ Январія и Февралія мѣсяца, защото въ марта, той ще доди въ Терново. Моля направете ми тва благодарѣніе въ скоро време, задаса расплатя на Экзархова, и спокойно даса распрошавамъ съ този святъ.

Колкото за Г. Горановата работа Г. Кожевниковъ и Илія Стояновичъ, сми зели строги мѣрки, и Василия Пецовъ удержанъ въ Терново, ще го принудимъ да предаде мюлковите си и да заплати.

Моля препроводете приключенното съ вѣрна оказія до Г. Станислава, чи е тврди нужно.

Като Ва поздравя вседомовно и пріятелите оставамъ до смерта си Вашъ покорнѣйшій слуга

Терново

20 Ноемврія 1864 лѣто.

Х^ч Захарія П. Княжескій.

1447. — Разправия съ Сава Илиевичъ Доброплодни. Кни- Пак. 54.
жарска търговия.

Милостивѣйшии ми благотворитель

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Писмото Ви отъ 25 истекшаго Января презъ Г. Кожевникова приехъ, и премного са зарадвахъ дето приемате участіе да ми извадите парыте заедно съ лихвата, отъ бесчеловѣчнаго Любомира, които ма е заставилъ да плащамъ толкова време фаизъ за тези пары.

Азъ съ добродушіето си самъ фанатъ отъ много такива нехрани майковцы, за тва и неможа даси поправа состояніето. Въ 1852 година минаха мои пары въ рацете на Г. Савва Илиевича Доброплоднаго, и като ма обнадежува отъ година на година, и като му пращахъ полицы да не ги зема отъ хакатъ му, нищо неможахъ да направя, защото, като изида хакатъ си до деветия мѣсяцъ, надзема за три мѣсяца отъ будущата година. И тѣй полани ходихъ самси и го видяхъ чи е заоплакуване, книгите му сидатъ нераспродадени като мойте, и отъ общините дето зели книги нему даватъ парыте. Молима да приема за аладжакатъ си Хаскюю, Клисуре и Панагюрище, ими дади уполномоченно писмо и описъ на дадените книги, и някой отдѣлни лица. Като са вжрнахъ писахъ по нѣколко пѣтя, и са отговарятъ ще ги дадемъ, нека са собиремъ. други пѣтъ казватъ епитропа няма като си доди ще ги управиме, Българска Дипломатика, няма свършуване нито срамъ.

Вслѣдствіею на тва безконечно празно обѣщаване, рѣшихъ са покорнѣйше да Ва помоля да земете участіе и въ тѣя ми работы, и да накарате Драгоманина си или другиго някого да принуди тѣя Господиновцы да си заплатятъ долгатъ, безъ всяко отлагателство. Азъ самъ увѣрянъ чи като са поискатъ отъ Ваша страна нема и слово да кажатъ и ще ги броятъ.

Пращамъ Ви съ тва копіе отъ полномошното писмо на Доброплоднаго, и хесапите му отдѣлно за всяка община и частни лица, а подлинните оставихъ у себя си. Моля потрудете са за дяда си хаджія както знайте, защото отъ добродушіето му кокалите му са прогледаха.

Приключавамъ Ви съ тва групче съ 2000 гроша и писмо за Г. Станислава Доспѣвски и друго до Отца Архимандрита Софронія Араповски, да имъ ги испроводите съ вѣрна оказія Дано Бога на удостоеши лично да са видиме и да са понаговориме, чи тогава да прочита нынѣ отпускаеши раба твоего Владыко.

Оставамъ до смерта си съ далбоко уваженіе и предаденность кжмъ Васъ

Терново

Х^ч Захарія П. Княжескій.

12 Февруарія 1865 лѣто.

1448. — Изваждане пари отъ продадени книги. Араповски Пак. 54.
монастиръ.

Милостивый Государь

Найдине Х^ч Геровъ!

Написмото Ви отъ 25 Януарія отговорихъ 13 Февруарія, и Ви приключихъ записките за общините, които ми са предадоха отъ Г. Сава Доброплодный за зе-мането ми и Ва молихъ да употребите сила да ми ги извадите, защото отъ толкова време ги чакамъ.

Въ второто си писмо отъ 5 Апрѣля ми пишете, чи споредъ Св. Пасха немахте време да ми напишете, както и на Г. Кожевникова но съ слѣдующата почта ще ми напишете за сичко. Азъ съ нетерпѣніе чакахъ тва писмо и до сега, и като ни са получи, предположихъ чи отъ многого си работи, можакте и да забравите да ми напишете, за тва са и рѣшихъ да Ви напомня, и все покорно отъ душа да Ва помоля, да приемиете споредъ старото пріятелство живо участіе въ преставенните ми работы, и да са потрудите както знайте дами извадите по заскоричко парыте отъ Любомира и отъ общините, и дами ги испроводите зада ги отправя въ Цариградъ на Г. Екзархова за печатаніето на мнимоумрелите и шелководството, за които съ всяка пощами вади душата, ище ма умори преждевременно.

Моля дано бы някакъ содѣйствovali и за распродаването на книгитеми, що са въ Пловдивъ.

Премлого щема задолжите, ако ми сообщите какъ стана долгата на хараповскія Монастырь и какъ е расположеніето народно и на общината на вржхъ Х^и Софронія и какъ са отнася той съ жителите

Рухчукъ
13 Юлія 1865 лѣто.

Вашъ старый пріятель
Х^и Захарія П. Княжескій

1449. — Атанасъ Беляевъ свършилъ наукитѣ си въ Росія. Прѣпорѣчва го за учитель въ Пловдивъ. Газета „Дунавъ“. Холера въ Русчукъ. Араповски монастырь и духовно училище.

Пак. 54.

Милостивый Государь
Г. Найдине Х^и Геровъ!

Недавно Ви писахъ за колкото требоваше, и покорнѣйше Ва молихъ заради парите си отъ Любомира, и другите отъ общините, за които Ви бяхъ пратялъ описъ. И сега пакъ братски Ва умолявамъ да са потрудите тези пары да ми ги извадите и да побутните продаването на книгите ми; що са въ Пловдивъ.

Мысля да помните Атанаса Белева Чирпанліята, който учителствува въ Захра, а послѣ въ Марашъ или Каршияка и отъ тамъ споредъ ходатайството на Г. Ступина постъпи въ кievскіте учебни заведенія, и свърши тва лѣто курсъ наукъ въ кievскія университетъ Св. Владимира, и презъ дене си замина за захра. Зная чи захараліите отъ гонене единъ други напуснали са отъ толкова години учебните заведенія за тва моля, ако има потреба Г. Јокимъ въ помощникъ за централната школа нека го пригласи писменно отъ Ески-Захра. Азъ мысля да е способня да принесе полза на юношеството, но пакъ сичко тва предавамъ на Вашето усмотреніе и изволеніе.

Казами Г. Цанковъ чи му сте писали Газетата Ви Дунавъ да я предава на меня за да Вия испращамъ съ нашата поща, за тва пжрвиятъ пжтъ Ви проводихъ отъ 1-я до 22, съ второ 23-я номери, и сега Ви пращамъ 24 и 25. Ако бы да излизаше като пжрвяня въ вторникъ, по два номера нови щехте да получавате, а то като излиза въ сряда ветхи Ви дохождатъ новините съ тия ми дадоха и номера за Г. Рашка Доктора и вториятъ пжтъ ми донесоха вмѣсто Вашія пакъ негова номеръ, по ошипка, той треба да остане за Васъ, а отъ сега ще Ви пращамъ и неговиятъ.

Г. Кожевниковъ въ среда 18 Августа замина съ супругата си въ парахода радецки за Віена а оттамъ по желѣзнія пжтъ за Петербургъ на три мѣсячанъ отпускъ.

Холерата отъ тва число са принеси въ граджтъ ни, за качи въ 18 трима 19, 11 души 20, 27, 21 слѣзи на 19, 22 на 11, като са позахлади мысля чи совершено ще преста дѣйствіята си.

Но Еврейте като страшливъ народъ трите части съ фамиліите си побягнаха въ Видинъ, Віена, Гюргювъ, разградъ, шуменъ и въ други мѣста, но отъ другите нации никой ни са е мрждналь отъ мѣстото си карантините въ Рухчукъ и Гюргювъ са вдигнаха и сообщеніята станаха свободни.

Моля предайте приключенните споредъ надписатъ имъ. Повтарямъ просбата си за Х^и Софронія дами напишите какъ варвятъ работите и монастырятъ съ долговите и ще можили да са открий тамъ Духовно училище, или само на слова устава. Тва желаятъ и въ Россія да знаятъ, за да не бы да стани като училището на Казанлъжшкіятъ дѣвически Монастырь, тѣ собраха пары за училище, а заправяха одаи за живени и камена кубилія церкова, чи нито едното нито другото можаха да искаратъ, а училище и не зафанаха, което беше главната цѣль. Като Ва поздравя вседомовно и пожелая здрави и долгоденствіе, на сичкома Ви оставамъ за всякога Вамъ предаденъ.

Рухчукъ
23 Августа 1865 лѣто.

Х^и Захарія П. Княжескій

1450. — Нужда отъ пари за Екзархова по печатане книги.
Търговски разправии.

Пак. 54.

Милостивый Государь

Найдине Х^ч Геровъ!

Мысля чи Ва утегчихъ, като Ви пиша нѣколко пѣтя заединъ и тойже предметъ но какво да направя като нуждатама заставлява да бѣрзамъ, а то знамъ чи бѣрзата работа не става добре искоро. Зная чи Любомиръ е много доландарджія и 10 оки алтѣни да има пакъ като циганка са уплакува чи няма една пара и нѣмскія Консула го вѣрува, и за тва продаждава времето на искателите. ха да отхрани бубите чи ще плати отъ пашкули, ха по харманъ ще продаде жито и ще заплати и тѣй преминува години и никому неплаща. Незная да ли предлагатъ и Вамъ такива работи за моите пары, но ако бы ида са предлагали, то и пашкули и харманъ преминаха, а Любомиръ няма лози зада продава грозди. Сега доде има жито и други хлѣбъ ощи нарацете си, моля, ако не сте зели още парытеми пристиснете нѣмскія консулъ да го принуди да ми даде парыте, или ако го сожалева и неиска даго притеснява то нека ги заплати консулата отъ запасніягъ си капиталъ ида го чака колкото иска, или ако ще некаму ги ихарижи; но азъ неможа да направя нито едното нито другото, защото кога е было 1854 година, стига толкова чакане, азъ отъ тогава и до сега имъ плащамъ лихвата, требоваше дама сожалеи идами заплати въ такова растояніе, но той като няма совѣсть и челоуѣческо сѣрце продаждава толкова години, и ако бы да го оставятъ ще продаждава ощи доскончаніе міра.

Покорнѣйше Ви умолявамъ дами са несѣрдите за такива вираженія, защото сѣрцето ма боли, и нямамъ кому даса уплача, освенъ, на Вази ветхіягъ си откровенъ пріятель. Повтарямъ пакъ молбата си за изваждането на тези пари, тѣй и за парыте отъ общините що Ви пратихъ описатъ имъ зимаска. Моля пріимете участіе въ положеніето ми ими извадете тези пары. и тва ще е заменя незабравяно благодареніе за старото ни пріятелство и дружба. Ако е възможно примыслете нешто и напечатанните ми книги, защото Г. Экзархъ всяка поща ми вади душата запары, а за книгите отъ нѣйди една пара неможа да зема. Всякой мѣсяць отдѣлямъ отъ жаловането си помалко иму самъ платилъ до 5000 гроша, а ощи оставатъ около 8000 гроша, ними дава покой всяка поща за тяхъ ми пиши има плаши чи щами продаде записатъ зада плащамъ и лихва по 3⁰/₁₀₀ въ мѣсяца. Азъ отъ чиста душа желая да му са наплатя и да артардисамъ до 300 гроша за погребеніето си, чи тогава даса распростя съ този мѣчителянъ за меня святъ.

Като Ва поздравя вседомно оставамъ до смерта си Вамъ предаденъ.

Рухчукъ

Х^ч Захарія П. Княжескій

21 Септемврія 1865 лѣто.

1451. — Срѣбинъ длѣжникъ. Екзарховъ притиска за пари.

Пак. 54.

Милостивый Государь

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Като мысля чи бяхъ отъ много времи искренни и сердечни пріатели, и отъ друга страна като ми знаете положеніето, не ще дами са разсѣрдите, ако да Ва помоля още веднашъ за парыте ми 1200 гроша отъ Г. Любомира Младенова, които той е зель ощи въ 1854 година, за които Ви са испроводи записатъ му презъ консулатото ощи зимѣска.

Повѣрувайте, чи азъ ако немахъ дадавамъ на Г. Экзархова, за печатаніето на книгите, и ако съ всяка поща дами невадине душата за пары, то небыхъ, Ва безпокоюлъ за такава работа, но Г. Экзарховъ никакъ спокой неми дава, има застрашава съ убаждане и съ продаване назаписатъ ми другому заради тва са рѣшихъ покорнѣйше да Ва помоля, заради старото ни пріятелство да са постарайте да ми извадите упоминатите пары отъ Г. Любомира Младенова и да ми ги испроводите въ групче презъ Захра които тѣй и нераспечата ни ще испратя на Г. Экзархова въ Цариградъ, задами намалей долгатъ, а заедно съ него и лихвата по 2 на сто въ мѣсяцатъ.

Азъ споредъ искренната ни дружба и братската ни откровени любовъ, всякога свободно Ви пишахъ, и не като на официално лице, но като надруга и брата, просто като Евангелско дѣте, ако бы да Ви самъ прегрѣшилъ нещо съ тва си дерзновение, молята да ма простишъ, и даса потрудите като за частенъ и непознагъ Вамъ' подданикъ дами извадите парите отъ този безчеловѣченъ лукавецъ Любомира, чи е жалко и за меня.

На истина тва девяти мѣсячно забавяне ми докарува на уматъ и тва, чи както Г. Кожевниковъ неможи да свърши работата на Г. Горана съ Пецова, за тва въ замѣнъ и мойта работа си невърши. Но мисля, чи азъ въ тва немамъ никаква погрѣшка, каквото и знайте, чи споредъ званіето си можа да си дамъ мнѣніето, но немамъ сила да направя тжй, или инакъ. А пкъ мисля да не е справедливо някое куче да ухапи чловѣка въ Измиръ, той да доди въ Цариградъ, и да уби друго кротко на негово мѣсто. Вый двамата съ Г. Кожевникова можите да си отвържате но азъ горкіятъ защо да тегля помежду Ви невинно, и да самъ чуждъ то не е нищо ами по мойто вѣруване по добаръ и отъ братъ.

Както и да е азъ сега Ва умолявамъ въ името Божіе и съ здравето на любезното Ви момче Герча да са потрудите да ми свършите работата съ Любомира като своя работа, тжй и зеането ми съ обществата що Ви пратихъ описатъ имъ, и съ тва щема заробите на вѣчно, и за тва благодарѣніе Богъ неще са забави да Ва вознагради невидимо сторично тукъ и въ будущіятъ ни животъ.

Послѣ тая сердечна исповѣдъ, не ми остава друго освенъ да чакамъ утѣшителныйтъ Ви отговоръ, и обясненіе на погрѣшките ми, за на напредъ да ги искореня отъ простото си сжрце.

Съ истинно почитаніе и душавна предаденность считамъ за честъ до смерта си да останя Вашъ покорнѣйшій слуга

Рухчукъ

Х^ч Захарія П. Княжескій

2 Ноемвріа 1865 лѣто.

1452. — Все по зимане-даване и наплащане длъгъ за печатане книги. Холерата въ Българско.

Пак. 54.

Милостивый Государь

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Писмото Ви отъ 15 Ноемвріа получихъ и содержаніето му добре разумѣхъ. Соболезнувамъ за беспокойното Ви странствование отъ мѣсто на мѣсто, и за изгубването на невинната Ви жертва, но нема какво да са направи, освенъ да благодарите Бога, чи Ви е подарилъ средства да можите да избѣгнувате карата Божія. У насъ тука около 2 мѣсяца подѣйствува и особенно вржхъ тія дето неможаха да бягатъ завлечи повече отъ половината имъ непременно имена грѣшніятъ зема една отъ кумицыте ми, има накара да издържа на два мѣсяца содержаніето, споредъ пословицата, чи конца на тжнкото мѣсто са скжсва, но благодаря Бога чи съ тва са утарвахме.

Чувствувамъ чи много Ва убеспокоихъ съ частите си писма за аладжакатъ си отъ Любомира и общините, но зная отъ много времи расположеніето Ви кжмъ меня утѣшавамъ са чи неще ми го поставите въ грѣхъ, като знаете добре разсыповането ми отъ 1857 година до 1862-та, и не продажбата на книгите ми, сичко тва ма принуждава скудно да живѣя, и щото артардисамъ заборчатъ си да давамъ, но тжй, както ситіятъ нагладніятъ никога невѣрва. Тжй и Г. Экзарховъ ниса благодари дето безъ подканяне му испращамъ кога какъ спитархамъ пары, ами съ всяка поща ми вади душата за пары има плаши съ убаждане, ма принуждаватъ да Ви беспокоя за изваждането на парите ми отъ безчувственныйтъ Любомира, които са недовольствуващи съ толкова годишното даржени на парите ми, ами ма принуди да платя толкова фаизъ за тія пары, както и до сега плащамъ за тяхъ по 20% въ мѣсяца. За тва са и усмѣлювамъ и сетни пжтъ отъ чиста душа да Ви помоля да вникните въ положеніето ми, и като ма сожалѣйте като старъ знакомъ да употребите каквито мѣрки познавате за да ми извадите парите отъ този тунеядецъ, заедно съ лихвата имъ до сега. Той за всичко ми е далъ въ 1857 година 300 гроша пары, но и па-

рыте ми дето ги е зель въ 1853 година са 1300 гроша, а неспоредъ записатьъ му 1200 гроша. Изявявамъ Ви пакъ чи той и 10 оки алтани дм има пакъ плачи чи една пара няма на толкози хорица е изялъ парыти.

Умолявамъ Ва похлопочети дано да излезятъ парыте ми и отъ Хаскюю и другите общины, що Ви бяхъ испроводялъ счетите имъ и съ тва благодарѣніе ще ма задолжите во всичкіятъ ми животъ.

За книгите ми предложете на книгопродавцыте дано да ги зематъ по 4 гроша екземплярътъ една ваздруга като да броятъ парыте сега или послѣ 31 день, само да зема пары и даса разплатя, чи тогава да умря.

Като Ва поздравя вседомовно и пріятелите оставамъ Вашъ предано до смерта си.

Рухчукъ

Х^ч Захарія П. Княжескій.

12 Январія 1866 лѣто.

1453. — Търговски разправии. В. „Дунавъ“. Длъгъ на об-
щинитѣ.

Пак. 54.

Милостивый Государь

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Писмото Ви отъ 4 преминаліи яннуарія пріехъ на 29 сушаго.

Удиветелно нещо е челоувѣчеството, челоувѣкъ като са вазвысы на горня степенъ, не само пріятелите му но исущите му братя наченватъ изъ благоговѣніе осторожно да правятъ сношеніето си съ него, тѣй като да са поражда нѣкаква опасность даса не появи огорченіе. Повѣрувайте чи никакъ неми са благодари сѣрцето като не-смѣя да Ви напиша Любезнѣйшии или даже и Возлюб. пріятелю а само като начужды и непознати милостивый Государо. Но нема що да са направи като е политика та такава. Дано Богъ да дадеше лично свиданіе та да Ви са порадува хаджи Баба като въ Одесса.

Колкото за Любомира, азъ имахъ честь въ всички те си писма да Ви явя, чи е челоувѣкъ въ состояніе, но не убыча да плаща, тва е работа ощи отъ 1854 година уже 12 година, и отъ сетното времи 6 години, и всякога го заставихъ, ими виждаше плечевното состояніе, но безъ дама сожалеи хранишима съ надежда, покуприна, похарманъ, по гроздоберъ, то като са върнжтъ съ соль отъ Бургасъ дорде влезимъ въ зимата, тогава зафаща пакъ, куприна, харманъ и прочее Ако да имаше намереніе да плаща макаръ по 150 гроша дадаваше всяка година, отъ давна щеше даги исплати изабрави, но той мысли чи азъ ще утида въ Россія или можа да умра, та да останятъ у него. Моля нему уважайайте прѣдложеніето, но го принудете да заплати и сега съ лихвата имъ заедно. Или наистина ако нѣма сега времи, то тогава му напомнете чи тія парыса зарски и фаизатъ имъ е по 2 настотяхъ въ мѣсяца, както го плащамъ и азъ, и ако е согласянь дайте му отстрочка, и земете здравъ поручитель защото е лукавъ челоувѣкъ, и гледа съ дубари даси премини животатъ.

Незная дали не е возможно преводитеми що са въ Пловдивъ да предадете някому отъ учителите или начастенъ челоувѣкъ да ги тури въ лотарія, като да фанятъ по 5 гро^м едната, и кумуто са паднятъ даги подари научилищата, или поиспитаніята на тія ученицы що са отличаватъ съ успѣхатъ си Моля както, както потрудете са залюбовтами даса очистятъ за да са расплатя и азъ на Г. Екзарха и тогава сърахатъ да си придамъ душата на Бога.

Струвами са чи годината на Дунава излазя, ако убычате пратети пары задаги имате и за тая година отъ Марта и по два номера въ недѣлята.

Като Ва поздравя вседомовно оставамъ за всякога Вашъ покорнѣйшій слуга

Рухчукъ

Х^ч Захарія П. Княжескій.

9 Февруарія 1866 лѣто.

Р. S. Моля яветеми дали щеможи нещо даса земи отъ общините що Ви бяхъ пратялъ смѣтките имъ, или и тѣ като Бжлари нещагъ да заплатятъ.

1454. — Зах. Княжески уволненъ. Останалъ безъ срѣдства.
Молба за пенсія.

Пак. 54.

Милостивый Государь

Г. Найдине Х^в Геровъ!

Знаемъ чи сердечныте пріатели са нужны зачерянь день, като кжщно сокровище. Азъ до сега бяхъ добре въ службата си, иса доволствувахъ съ жаловането си, което споредъ званіето ми кой какъ достигаше захарчатами и мысляхъ въ тѣзи си служба и да умря. Но работата небыла тѣй, незная отъ Петербургъ ли или отъ Цариградъ, уишъ чи самъ старъ и незная пофранцузки назначили намястото ми Варнянскія Драгоманинъ Николая Даскалова, а азъ уставамъ празянь и безъ една пара, и незная какъ ще проживея сетно то си времи. Утѣшавама Г. Кожевниковъ чи като былъ въ Петербургъ Говорялъ на Г. Стремоухова и надруги чи было нужно да ми назначатъ Пожизнена пенсія, сега и оттука ще пиши за тая работа въ Петербургъ.

Мысля чи много ще помогните въ тая работа, като бяхъ толкова години предъ очите Ви ими знайте стараніята да напишати нещо задобрината ми въ Цариградъ или въ Петербургъ. Знамъ чи сте добре и съ Г. Золотарева, и той отъ Архива има свѣденія заработитеми да го помолите да напиши и той донесеніе въ Петербургъ и даходатайствува да но да ми са назначише пожизнена пенсія, и съ тва ще можѣ въ старините си да си починя, или ако останя като турски те салдати, като устарей изваждатъ го отъ службата съ едни скжсани дрехи, и като неевеки за никаква работа ходита проси милостиня и умира подъ чужда стряха или подъ някой пюшкюнъ Тва суцто то можѣ да са случи исъ меня зашто до тоя часъ несамъ можалъ да туря поне сто гоша настърна застары години, а борчъ за книгите около 8000 гроша на Екзарха стои, както и книгите Твжрди ми е плачевно положеніето за тва и саятъ си изгубихъ исамъ като полумертавъ челоувѣкъ. Утѣшавамъ са чи Ви като сте толкова милостивы камъ челоувѣчеството неще да оставите и старыятъ си пріатель безъ ходатайството си.

Като помысля за каква работа можа даса заловя посамъ сега, и толкова повече като самъ безъ пары умъ неостава въ главата ми. Годините ми са 55 и ощи самъ здравъ и якъ но въ тѣзи си служба въ теченіе почти на 4 години зада угода на Г. Кожевникова совершенно са изнурихъ, и именно са уподобихъ на някой хубавъ и юрюкъ конъ, който и живота си нежалей само да угоди на господарятъ си, а като по устарей господарятъ му го продава или намензиля, или на някой сиромыхъ даго кара задарва дорде да умре, или ако е малко богатъ струва го азатъ испжждаго по кжратъ на произволь судьбы, бѣдныятъ конъ презъ лятото са ползува отъ Божіята трева, а презъ зимата поневоля и преждевременно умира, тая самата учась чака и меня.

За тва съ сълзы Ва умолявамъ да употребите сичката си сила както знаете чрезъ Ваши познаиницы тука ивъ Петербургъ дано даса издѣйствоваше нещо за поддржане на существованіето ми. Вый добре знаете чи азъ засебя си никога несамъ са трудялъ, асе за общото добро, и за доброто на нашето севѣрно правителство, моля приими участіе въ положеніето ми има утѣши съ отговорать си заскоричко.

Прѣзь тія дни чакаме Г. Николая Даскалова въ Рухчукъ, и като доди, азъ веки уставамъ празянь, и както казахъ по горя безъ една пары. 400 гроша пратихъ на Екзарха за спокойствіето си.

Съ слѣдующата поща ще испроводите съ Г. Рашка Доктора предплатата за Вѣстникать Дунавъ, за да го имате и занаяпредъ.

Оставамъ до смертаси сички Вашъ

Х^в Захарія. П. Княжескій.

Рухчукъ

2 Марта 1866 лѣто.

1455. — Абониране в. „Дунавъ“. Изпращане абонамента.

Пак. 54.

Рухчукъ 8 Марта 1866 лѣто.

Преискреннѣйшии ми старѣй пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Съ по пжрвата поща Ви бяхъ писалъ чи старата година на Вѣстника Дунавъ излазя, и за новата да пратите пары, за да Ви ги испращамъ и за напредъ. Сетните номери бяхъ повжнка и ниможахъ да ги испроводя. На Ивана Вашъ бехъ казалъ, като са вжрна отъ букорешъ, чи щему дамъ останалите номери и писмо отъ консулато то, но той сутрина та пребжрзалъ да тржгни безъ да ни са убади, даже и тескерето си забравялъ на ханатъ, за тва консулското писмо Ви испратихъ съ нѣмската поща презъ Едирне, а Вѣстниците Ви испраща сега заедно съ новите.

Споредъ постановленіето на редакціята тая година съ първите номери поискаха и парыте, и азъ като безсребрянникъ, и не убыхамъ баятъ нещо какво и да было, тжй и парыте, петъ гроша да са, ама да са преснички, за тва са принудихъ та зехъ отъ единъ пріятель за двата Ви номера 140 гроша назаемъ и ги заплатихъ, и като Ви пращамъ по двата пжрви номери, писахъ на Ивана Тодорова да предаде въ Захра на куреринатъ ни 140 гроша и като доди въ Пловдивъ даси ги земи отъ Васъ и Г. Рашка, ако е направилъ тва, моля даму ги заплатите, или ако е немалъ пары, то моля съ пжрва поща да ги испратите, да не бы пріятелятъ дами земи и за месецъ лихва, защото текето е слабо.

Въ писмото си при сетните номери Ви описахъ горестното си положеніе и сега пакъ повтарямъ душевната си просьба, потрудете са, както можете и както знаете за улущеніето на будущно стами, чи работата ми е твжрди развалена. Наистина чи годиниите ми са 55, нисамъ старъ ощи но за да угодя на Г. Кожевникова, трудихса въ 4 години времи повече отъ колкото сила имахъ, затва и совершенно изнурахъ, и за никаква тешка работа или занаятъ нисамъ, а тарговія да правя немамъ нито сто гроша баятъ пары, оставяни за черянъ день. За тва сичката си надежда въ тва си положеніе возлагамъ на Бога и на Васъ старыятъ си пріятель и благодѣтель и Ва умолявамъ дама неоставяте да станя за свѣта джвка и Еиленже, което можи преди време дами скжси животатъ.

Като Ва поздравя вседомовно съ нетърпеніе чакамъ утѣшеніето Ви и оставамъ до смерта си сички Вашъ.

Х^ч Захарія П. Княжескій.

1456. — По абонирането в. „Дунавъ“. Н. Геровъ мисли да се оттегли отъ служба.

Пак. 54.

Пріято 9 Апр.

Рухчукъ 6 Априля 1866 лѣто

Любезній ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Послѣдното Ви писмо получихъ и содержаніето му добре разбрахъ. Соболезнувамъ дето въ младите си години страдаете отъ главоболіе и не можете да са упокоите въ тая добра эпоха за живѣніто Ви, а толкова повече скорбя дето самоволно искате да са отъ теглите отъ службата си, и съ тва да лишите народатъ ни отъ покровителството и помагането си най повече въ сегашните буини за тяхъ времена. Но навѣрно чи на Бога е така угодно да ги помжчатъ ощи нѣколко години за тешките имъ грѣхове и несогласіето и гоненіето по между си.

Колкото за Вѣстникатъ Дунавъ. Азъ като Ви писахъ ощи въ Январія и Февруарія, и неми отговорихте, помислихъ чи ще го приемате, затва и като ма повиказахъ въ Валіята да подновя подписката за нашето Консулато, за Васъ, за Г. Раша Доктора и за Одесса подписахъ Ва, и Ви писахъ да пратите 140 гроша съ Г. Доктора, и като ги неприяхъ, а отъ Валіята два пжтя ми пратиха тескере да искатъ

тези пари, тогава писахъ на Вашъ Ивана да ги даде въ Захра на курерина дами ги донесатъ, а послѣ писахъ и Вамъ да ги пратите.

За тва и сега Ва умолявамъ покорнѣйше като ми получите писмото да поискате и отъ Г. Доктора парите, чи заедно съ Вашите да ми ги испроводите съ слѣдующата поща, защото редакціята всяка недѣля ма застава за тези пари, исъ тва щема успокойте отъ Виліятатъ.

Моля поздравете Булката си и дѣцата отъ меня, неми пишешъ Герчу въ кой класъ са намира и юнакъ ли е наработите си, правители си често кукурикъ, пиши ми какъ го правите зада си направя и азъ тукъ да ямъ, зари сладоставу отъ Пловдивъ ощи стои въ устатами, и често го санувамъ. Когама освободятъ отъ службата ще додя да са повидиме, ако нема исприварите Вы съ дохождането си. Ако додите тиглете право въ мойта Апостолска хижина, азъ ще ловя рыба въ ломатъ да ядеми, а заблажно тука костянките са много.

Като Ва цалуна за очно братски оставамъ до смерта си сички Вашъ

Х^ч Захарія П. Княжескій

Поздравете Г. ходжа Артина Гарабета, учителя Екима и сичките тамъ пріятели.

1457. — Геровъ страда отъ главоболие. Жебешкиятъ босилекъ лѣкъ за главоболието.

Пак. 54.

Приято 23 Апр. 1866. Отгов. 2 Мая.

Любезнѣйшій ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Послѣдното Ви писмо получихъ, въ което ми бележите, чи ако не самъ Ва записалъ за Газетата Дунавъ, да Ви не записувамъ. Въ първите ми писма добре Ви изяснихъ за тая работа, и Ва молихъ, да земите и отъ Г. Рашка Доктора парите и да ми ги испроводите заедно съ Вашите, защото отъ Виліятската редакція всяка недѣля ма засгаватъ, и като неможахъ да получа отъ Васъ парите принужденъ бяхъ да ги броя иза двамата Ви, ето Ви пращамъ и квитанціите, и моля да но съ втора поща да ми ги испроводите, защото и азъ самъ ги зель назаямъ само и само работа да са свърши и азъ да са успокоя.

Сожелявамъ за главоболіето Ви, но незная да ли е отъ много време или наскоросте го придобили. За главоболіето добаръ илачъ е жебишкія бусилякъ който расте по сухите блата дето са лижели биволи, той прилича на другія бусилякъ, само миризмата му е по тежеловата. Този бусилякъ ще го варите на оганя дорде да стани накаша, или смитана, послѣ, ще си налагате главата доде е топалъ, колкото да можете да тарпите, и всяко налагане ще даржите на главата си два или три часа, а ощи подобре е кога да си лягате, да му поистискате чорбата, чи да го привържите на цяла нощъ и като са налагате тжй нѣколко пжтя ще Ви са исцѣри нузлата или ревматизматъ въ Главата и никога нема да Ва заболи глава или зжби и уши. Много хора са ся исцѣрявали съ този жебишки бусилякъ.

Вый щяхте дами напишите нещо по пространно, за оставянито си на службата и за рекомендуването Ви за меня, за да можа да получа пенсія или някаква награда. Моля ако да Ви е приминало главоболіето, на пишете ми пространно за сичко за дама поуѣшните, пишете ми тва ще можители да пододите за рухчукъ и Влашко каквото ми бяхте писали пжрвянъ.

Струвами са чи Г. Кожевниковъ каде октомврія ще са присели въ Јерусалимъ за тамошанъ консулъ, а тука незнаемъ ощи кой ще да доди.

Като Ва поздравя вседомовно и пріятелите оставамъ за всякога всички Вашъ

Рухчукъ

Х^ч Захарія П. Княжескій.

20 Априлія 1866 лѣто.

1458. — Подробно изложение на помощитѣ, които Зах. Княжески е получавалъ отъ руското началство.

Пак. 54.

Приято 23 Мая 1866

Рухчукъ 18 Маія 1866 лѣто.

Любезнѣйшии ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Писмото Ви отъ 2 Мая заедно съ 8 рубли сребарни исправно получихъ и заплатихъ дето требоваше, за тва и премлого Ва благодаря Г. Даскаловъ ощи нее дошелъ отъ Варна, и както са вижда неше и далоди, зшото тамъ му е подобре, и по млошко пары зема. Писмото му не проводихъ въ казанния пакетъ бадете спокойны отъ нея страна.

Пособіе начена да ми дава въ 1848 година Г. Титовъ въ Цариградъ. а въ Едерне Г. Мухинъ ми дади два или три пжтя непомня. Послѣ него пакъ Г. Бутъевъ ми дади, а сетня и Г. Ступинъ ми дади нѣколко пжтя.

Когато са вжрнахте съ преселенцыге въ Россія, азъ като утидохъ въ Одесса на вторыя или третія мѣсяць ми са дади изведнашъ за пропуснатото времи въ войната, и послѣ всякой три мѣсяца ми са даваше въ Одесса отъ Г. Пизани, и като да тржгни миссията за Цариградъ Г. Пизани ми дади изведнашъ до 1 Мая 1857. Послѣ ми са струва, чи посодѣйствието на Н. Христофорича Палаузова и преосвященанаго иннокентія са пресѣчи пособіетоми но послѣ пакъ получихъ отъ Г. Ступина отъ Цариградъ веднашъ или два пжтя непомня.

Азъ при всяко получване давахъ по двѣ расписки, мысля чи можете въ Архива да намѣрите отъ сущите расписки или копіето имъ въ журналатъ. Както и да е азъ Ва умолявамъ като брата да употребишъ сичката си сила и знаяніе въ Едирне за да направишъ нешо за облекченіето на сетныятъ ми животъ. Азъ мысля чи и Г. Золоторевъ е расположенъ камъ меня умолетиго дано съ обща сила да са направи нешо. Посовѣта на Г. Кожевникова азъ писахъ преди двѣ недѣли и на Г. Шйшкина въ Бѣлградъ за тая работа на пространно, и го молихъ да похода-тайствува въ Петербургъ или въ Цариградъ за тая работа, писалъ самъ зимаска и на Александра Александровича Базилевскаго и той да содѣйствова чрезъ своите благодѣтели въ Петербургъ, дано даде Богъ да са направише нешо, а иначе работата ми е спукана.

Катова поздравя всодомовно и пріятелите оставамъ до смерта си сички Вашъ

Х^ч Захарія П. Княжескій.

1459. — Петръ В. Оджаковъ въ университетъ. Търговски работи. Слухъ за обиръ и убийства въ Рилския манастиръ.

Пак. 54.

Любезнѣйшии ми старъ пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Споредъ разрѣшеніета на Министра народнаго просвѣщенія Г. Петаръ В. Оджаковъ са пріема одескіятъ университетъ, за тва го и гетердисахме, задаго испроводиме презъ тези дине. Той ималъ да зема отъ някой филбелія и ма моли да му испроводя до Васъ писмото за тая работа и да Ви помоля поскоричко да прибереге тези пары, и да ги испроводите до Г. Кожевникова, задамуса испроводятъ въ Одесса. Като Ви приключувамъ писмо то му осмѣлювамса дружески да Ва помоля дано по заскоричко даса прибератъ тія пары, и дордето ощи работятъ параходите дамуса испроводятъ, за да небы нешо даму са побжрка работата за приготвяването му запостжпване.

Азъ Ви писахъ уже два пжтя за Г. Любомира Младенова, совѣстно ми беше пакъ да Ва безпокоя, но нема що да стори. Като сюртлюкя ма не оставя. Млого болѣсти маса джржали и сеса е намирало цярь да ги излѣкувамъ но за този не-сносянъ зюртлюкъ никакъвъ цярь неможахъ да намера зада го излеча и махня отъ главата си, много ми вадн душната навѣрно ще са утарвя отъ него когама спуснятъ

въ трапчи то и ма закрятъ съ прѣста, но боя са дама ненамери и на онзи святъ, чи тогава ще ми е много тежко тамъ начуздо място.

Моля посгърчете консулата му дано веки даса извадятъ тѣя пары, зада не безпокоя и Ваша милость съ такива главоболія съ който веки Ви прикалихъ та ще ма ненавидите.

Никакъ неможахъ да са науча дали ходихте тая година на Узонджово, и направихте ли нещо за моите вересии отъ общините и за книгите ми въ Пловдивъ; моля при свободно време сообщетеми по тѣжно засичкото и съ тва ще ма задолжите премлого.

Презъ тѣя дни са разнеси тука слухъ чи стотина души разбоиницы като поклонни флезли въ рылскіятъ манастиръ, и като намерили благовреміе исклали сичките тамъ калугеры и обрали манастирятъ, чи си утишле безъ даги види някой тва сущото направили ивъ хилиндарскія манастиръ, и предъ полагатъ да са подпратини арнаути, или са само гърцы въ отмщеніе за Іераржите си дето са отритнати отъ народатъ моля да има колко годя истина сообщете ми дазная.

Като Ва поздравя вседомовно и пріятелите и Х^ч. Артиная Оставамъ до смерта си сички Вашъ

Рухчукъ

Х^ч. Захарія. П. Княжескій.

1-го Декабря 1866 года.

Р. С. Г. Золотаревъ додилиси въ Едерне Вый ходихтели принего, и говорихте ли нещо за мойта будущность?

Моля пратети ми едно бжлгарско Календарчи за 1867 година, защото тука никакъ ги няма, нема даже и Книгопродавница.

1460. — Цѣръ за главоболие. Лични разправии. Възпоминания за Одеса. Прѣпращане книги.

Пак. 54.

Любезнѣйшии ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровичъ!

Преди рождество Христово Ви бяхъ писалъ съ Вѣстниците, и Ва поздравихъ съ праздниците и новата година. Мысля да сте го пріели. и са надявахъ да пріема до сега утѣшителенъ отвѣтъ. Но като непослѣдува нищо домашными, защо то мысля да нестрадате пакъ отъ главоболіето си.

За главоболіе има ощи единъ цяръ лесянь ибезопасенъ, а именно кога заболи някого главата, да повика фершала или Белберинатъ и да накара даму пуснятъ кржвъ надъ носатъ помежду двете вежды, и боляста за всякога са уничтожава, ако Ва е заболява испытайте и тва срѣдство, можи да са освободите.

Препровождамъ Ви при тва една пачка съ руски класически книги на новиятъ учитель Георгія Янова Киркова подъ № 123-й Моля пратети му писмото тададолида си земи книгите отъ Вази.

Незная дали слизахте въ Едирне дасавидитесь Г. Золотарева, или поне писменно можяхтели нещо дапоговорите за мойта будущность. Като намерите свободно време увѣдометема за сичко и съ тва ще ма утѣшите премлого. Какви са вижда работата, туй лято ще можимъ ли да утидиме у Николая Мироновича нагости, а отъ тамъ въ кубанка задиви юрлечки и дрофи, бикаси и норки, азъ убыхамъ даса ухотя, а тука нямаме такива мѣста и нептунатъ сучаи.

Като Ва поздравя вседомовно съ новата кжща, оставамъ завсякога Вамъ прѣдаденъ старъ познайникъ.

Рухчукъ

Х^ч Захарія. П. Княжескій.

11 Января 1867 лѣто

Изминаха като единъ день 27 години отъ какъ сме запознали Одеса, като чи беше вчера чуденъ святъ и време!

Притворяната книжка я имайте за тайна, чи тука са вазбранены.

1461. — Търговски работи. Страхъ огъ война. В. „Дунавъ“.

Пак. 45.

Преискренный ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровичъ!

Съ по пжрвата поща Ви бяхъ испратялъ въ Вѣстниците една брошура, неми явихте да ли я пріехте. За Любомира ма е срамъ веки да Ви пиша но като самъ увѣрянь въ опытността Ви, чи познавате какво щеса кажи кокозлукъ или по тукашному зюртлюкъ и долгъ на Екзархова, неще ми са разсърдите, ако Виса помоля вторично, да стегните нѣмскія консулъ да извади тія пары отъ Любомира, тада си запуша и азъ една дупка съ тяхъ и отъ друга страна като са сега тжй обстоятелствата, да не бы да са докара да са премѣстимъ за напролятъ въ Росія и тогава тія пары пакъ ще останятъ ощи на други 12 години а кой ще е живъ до тогава?

Моля сожалѣйте ми изнореноста, староста и тжнкотіята и истребуйте тія пары както бяхте рѣшили лани по тва времи, и премлого щема задалжите съ тва Ваше благодарѣніе, дорде самъ живъ неща да го забравя.

На Дунаватъ годината излазя, моля поговорети съ Г. Доктора ще желаетели за напредъ да го пріемате или не увѣдометема.

Като Ва поздравя вседомовно и пріятелите, оставамъ до смертаси сички Вашъ

Рухчукъ

Х^ч Захарія П. Княжескій

10 Февруарія 1867 лѣто.

1462. — Убийството на Цвѣтка и Войводскаго въ австрийския параходъ въ Русчукъ. Движение на турскитѣ войски. Въоружение турскитѣ селѣне. Злоупотрѣбления съ йошура. Минаване Дунава отъ българска чета.

Пак. 54.

Приято 10 Септ. 1867. Отгов. 13 Септ.

Любезнѣйшии ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Писмото Ви отъ 3 на този исправно получихъ, и отъ сжрце Ва благодаря за трудатъ дето сте изслѣдовали и има совѣтувате какъ да постѣпя за изваждането на такжмите си отъ Персіянина Хюсейна въ Бузово.

Наистина тія такжми сгруватъ повече отъ три хиляди гроша, но азъ быхъ благодарянь да ги дамъ и за две хиляди само да имъ зема парыте и да ги махня.

Сега ще тжрся свободно времи чи дадода въ Букорещъ да зема книга отъ Консулатото и да утида самси да го намеря и предамъ на правителството, или ако пожелаи миролюбиво да са расправи съ меня то ощи подобре ще стани.

Наистина азъ ми беше мжчно като миса неотговори толкова времи за такжмите и сами ни са завжрнахте, и като са позабави наченването на оная работа въ страната ни желаяхъ съ двете наши пощи да Ви напиша но заболяхъ отъ 15 Августа, илежахъ удома до 2 Септемврія, и сега съ конятъ си ходя въ Консулатото и съ него са вржшамъ у дома, ощи неможа да придобія сила да ходя пешки даже и до церкова.

Колкото за приключеніето въ градатъ ни съ цвятка и войводскаго, отъ наша страна нищо ни е ставало, защото парахода пристигна на 4^{1/2} по турски, и азъ бяхъ наскелята, и като немаше някой нашъ познайникъ азъ и прочніте други хора са заварнаха да обѣдуватъ, въ тва времи пристѣпила полиціята да пита за паспорти и като срешнала сопротивленіе обадила на Вааліята, а той на Мартирта и утичиле въ параходатъ, шкипера протестува и недозволяваше да флезатъ вооруженны въ параходатъ, и като го непослушаха, той остави парахода и излезе. Азъ пристигнахъ на 8^{1/2} по сѣѣнатаса векн беше распраснала, въ тва времи доди и Валіята, и подиръ малко т. е. 4^{1/2} часа парахода замина, и азъ са вжрнахъ та сообщихъ на Г. Сучинкова, но въ този день немахме Пандера вдигната та дая снимаеме. Вижда са чи е лажа за тва нещо.

Мартиртъ има нѣколко други ордени но руски никакавъ орденъ няма, нито посланикагъ е предписувалъ нещо за тва, мысля чи и Правителството ни нещеше да предпиши даса земи отъ чужды подданикъ тва което му е подарено, тва става съ руските кога направи убійство или друга поступокъ.

Пишатъ Газетите, чи Австрійско правителство неудобрило Мартиртова поступкъ въ тая работа, но ощи съ нищо ни го е наказвала, и той са занимава съ службата си спокойно.

Но любопытно то е чи совѣстаму го обличава като Кайна, и твжрди малко излиза повжнка, и кога излези ходи като усждянь замысля и несмѣе да погледни нахората отъ всякого са срамува, да и сички тему познайници избягнуватъ срене-нето съ него. И този челоуѣкъ отъ Апоплексія или полудяване ще умре самичакъ. Много са е развалилъ отъ него времи насамъ и се мысли, като убиіцъ; тва е сичкото за него отъ наша страна нищо не е послѣдовало.

Отъ нѣколко времи нанасамъ испроводя но съ казіонныте турски вавпори до две хиляди войска пограницата съ Сжрбія и ощи ще испращатъ но няматъ. Набалкана полити са уварзаха съ 1500 души войска редифи и волници, въ Беброво Елена Трявна, Габрово, Ловичъ, Батошово, и Троянь, и въ Терново има до 500 души редифи тука има до хиляда души редовна и теса готвятъ за Софія. Послѣдова ираде послѣ Султановото пристигане въ Цариградъ, да сабиратъ отъ турското народонаселеніе по 10 настотяхъ, ще имъ дадатъ пушка пищовъ, ножъ и патроны и царвули, и ще си гледатъ селската рабута дорде потребуватъ, и кога утидатъ да гонятъ разбоиници, тогава ще имъ са назначава и жалованы, зада заплащатъ отъ тяхъ на христіените, кога обѣдватъ или приношуватъ у тяхъ, а христіени те са исклучени отъ този наборъ. Както са вижда не ги иматъ завѣрни.

Юшура нахлѣба въ много мѣста отъ христіени те на мѣсто дазематъ по единъ снопъ отъ 7 зематъ на 5 единъ зеха, и няма кому даса уплататъ, защото много хорица даржаха запрени. Сиромасите пжшкатъ и плачатъ но никой ги непогледува, дето дакажатъ за тяхъ слово, и тѣ съ турцыте наино ги сучатъ и имъ вадятъ душата. Пишими^а свободно когаще са зафани нешо у нази, сегали или напролятъ? Оная сжбута 50 юнака вооружени слѣзли съ Парахода отгоря, и излезли въ Турно североно и преминали съ Баркаси за Кладово казватъ чиса запланината. Нови брошури са напечатали, що ми неспратите нѣколко отъ сичките съ нашата поща, съ нея ми прашайте и писмата си, нея никой несмѣи да обгледува.

Като Ва поздравя вседомовно и Г. Христа Георгіевъ и прочіите наши пріятели оставамъ до смерта си сички Вашъ и като братъ.

Х^ч Захарія П. Княжеской.

1463. — Търговски работи. Помощи отъ Росія за църквата Св. Краль Стефанъ въ Софія.

Пак. 54.

Отгов. 24 Юн. 1869.

Рухчукъ 7 Октомврія 1868 лѣто.

Любезнѣйшии ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Писмото Ви отъ 3 Юлія едва на 11 того пріехъ заедно съ полицата отъ 400 гроша, която джирувахъ вмѣсто Вази и испроводихъ 17-го Юля въ Цариградъ чрезъ братія Петковичи и содружіе, и послѣ 20 дена си пріехъ парыте премлого Ва благодаря за тва Ви кжмъ меня стараніе и добрина.

Австрійскія Консулъ Ви писалъ да са е наплатилъ Любомира съ тія 800 гроша. Майката имъ беше 1300 гроша, подиръ 5 години като сж вжрнахъ въ Захра дадими записа що Виге пратихъ за 1200 гроша, далъ ми е презъ нея година 300 и нѣколко гроша за фаизъ, а сумата пакъ остава цяла, азъ 4 години въ Россія плащахъ зятяхъ фаизъ по 3 настотяхъ въ мѣсяцатъ, послѣ намерихъ по 2 на 9/10 и ги ниплатихъ, съ намѣреніе, чи Любомиръ както са обѣщаваше похарманъ ще ги заплати съ благодареніе заедно съ лихвата имъ; А този харманъ и исплащането имъ са продаджи 14 години, и азъ самъ платилъ два и три пжтя повече лихва и отъ главите. Послѣ тва какво печеля, та да не дира лихва. Тѣй въ 1854 година като получи парыте отъ кредиторатъ ми, писахму чрезъ братуватъ си сынъ Јовка, да даде парыте задоматъ ми на Чилиолу Димитра, той са никакъ неотговори, писахму повече отъ 10 пжтя иго умолявахъ да ги даде зада ниса плаща лихва. Той нищо ми неписа, въ теченіе на 4 години, най сетня казалъ на Јовка чи ималъ хесапъ съ

меня и кога си додя тогива ще ги даде И тѣй като са вѣрнахъ пытахъ го какъвъ хесапъ е ималъ съ меня та не е далъ 1300 гроша, а ми имъ плащаль братувать ми сынъ лихвата 4 години? Отговори чи нямалъ леснотія: дадими записатьъ задаги исплати въ маѣа отъ куприна, направихъ си челоувѣчеството, чакахъ го до Юнія, зе отъ пашкули толкова хиляди гроша, меня нищо не дади оставима за харманъ, тогава доброто жито прати въ Бургасъ, азъ му искахъ наи отъ долното жиго, само и само даса наплати. Азъ искахъ да го зема по 40 грош^м килото, той тайно го продади по 26 гроша, и като му казахъ за тва, казами чи отъ Бургасъ натварили соль, и я занесли каде Станимака да я продаджтъ, и като додять непременно щами са наплати, и така е бягалъ на чифлика си и е обѣщаваль харманы, до оная година. Както Ви писахъ нѣколко пѣтя, той состоянието му е 10 пѣтя по добро отъ меня, но вижда, чи го защищява кунсулатото му, та затва и яде пярите на много челоувѣцы, както да изяде и назаплатена въ толкова години лихва съ стариныте си и вѣнка отъ отечеството си.

За тва братски Ва умолявамъ да принудите консулатото му да земи отъ него тарговска лихва, за толкова години, и ако бы да са несогласы, моля да ми пратите записатьъ въ Едирне на Г. Золоторева, да накара отъ тамъ да принудять Пловдивскія консулъ да земи отъ Любомира слѣдуюмата ми лихва, той можи да има около 50 хиляди грош^м за стары години а азъ нямамъ и 1000 грош^м дама заровять кога умря. Послѣ тва закакво даму оставямъ толкова пары, той дя яде и дарахатува а азъ даса мѣчи и да минувамъ съ сухоястіе и безъ сѣнь.

Моля колкото и да Ви иди тва противно нахарактера като на имотянь челоувѣкъ, на когото малкото са вижда за ничтожно, но като за меня струва милионы, защото Екзарха иска отъ меня ощи 3400 грош^м за печатаніето на книгите шелководството имниоумрелите, които навсякадя лежатъ непродадени, както и уменя има ощи нѣколко хиляди екземпляри.

Въ Пловдивъ дордето бяхъ въ Захра имаше двама братя Софіицы кажется Георги и Димитаръ братія Михалковичи ако са ощи тамъ моля предайте имъ приключенното, или ако са ся варнали пакъ въ Софія, то моля испратети имъ тамъ писмото. Ааъ имъ пиша да пишать въ Софія нанякой свой пріятель да попита єпитропите на цѣрквата Св. Краль, пріемали ли са отъ кориспондента на Ивана Момчилова 70 гроша милостыня за цѣрковата си, и други 201 грош^м презъ Манола Данова, едните предадохъ въ заминатія Ноемврія а другите въ Фезруарія. Нѣколко пѣтя писахъ на Димитра Трайковича дами са отговори затези пары, и да пойска отъ єпитропите за упоминатите пары две квитанціи съ цѣрковныя печать и подписите на єпитропите, и третя квитанция за 110 грош^м, и дами пиши кому да предамъ тука тія пары, споменахъ му и тва, чи ако гу е страхъ той лично да ми пиши, нека накара другиго да ми напиши; Ето годината приближава никакжвъ отговоръ неми е далъ до сега.

Едвамъ въ Августа мѣсяца Даскала Иванъ Момчиловъ ми даде едно малко парче бумашка надписана съ две имена безъ печать, чи ушъ пріели 70 гроша безъ да упомянятъ, кой ги е предаль на Момчилова и за коя цѣркова са. А 110 грош^м и до сега стоятъ у меня незная и кому да ги дамъ, та даса предадять въ реченната цѣркова Св. Краль Стефана, и да ся получатъ законны квитанціи, та даса испроводять въ Тамбовската Губерня въ консисторіята, за да можать безъ сомнѣніе да прашать постоянно милостыня за тая цѣровъ.

Моля ако да имате тамъ някой кореспондетъ потрудете си даму напишите даса научи добре отъ єпитропите далиса пріели чрезъ Момчилова упоминатите 70 грош^м, и презъ Манола Данова 201 грош^м, и ако са ги пріели го да направять две отдѣлни квитанції на половинъ листь пощенска бумага, и като са подпишать єпитропите и протопопа да придожатъ и цѣрковныятъ печать. Да напишать и третя квитанція за 110 гроша, чи да ми ги испроводять прѣзъ Васъ или презъ, когото знаятъ, и да ми покажатъ кому да превруча, що са уменя 110 гроша, и съ този си трудъ щема задолжите премного. Ако Вый сами да нямате времи да имъ напишите, то моля накарайте Г. Николая Чалики да имъ напиши, само и само даса свѣрши тая работа и азъ да успокоя Г. Сучинкова, да не мысли чи самъ поглѣналъ тези пожертвованны пары. Вамъ за всякога предаденныя.

1464. — Изваждане пари на семинаристъ. Разпавии съ отецъ Герасимъ отъ араповския манастиръ.

Пак. 54.

Любезнѣйшій ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровичъ!

Мысля да помните, чи когато покойниятъ Х^ч. Софронія отъ хараповския манастиръ, утиди за въ Руссія да сабира доброволна милостыня за доматъ на манастирътъ, заведи съ себя си някого рылски Іеромонаха Отца Герасима, който слѣдъ година времи беше са вжрналъ да земи иконата на Св. Недѣля и честныя Крестъ, и да ги занесе на Х^ч Софронія. Отецъ Герасимъ като замина презъ Терново дадохъ му два записа, на Христа Колюва, що са учи въ Кіевското Семинаріе да земи въ селото Конушъ отъ Стуяна Колювъ гроша 200 съ лихвата имъ отъ 26 октомврія 1860 отъ 10 за 12 въ годината. Втория записъ отъ Игната Колюва тоже въ Конушъ грошъ 430 отъ 26 октомврія 1860 година съ лихвата имъ до него времи.

Като са вржщаше отецъ Герасимъ завъ Россіята замина пакъ презъ Терново 25 Септемврія 1863 година, ими донеси упомянутите записи, съ подписать му отдира назаписите чи пріель отъ Христовите братя Стояна и Игната Колюви само по сто гроша отъ двамата 200 грошъ.

Записите азъ пріехъ засохраненіе у себя си а за 200 гроша молихъ отца Герасима като мини презъ Кіево да ги предаде на Христа Колюви въ Семинаріето за потребностите му. Както ми пиши Христо Колювъ отъ Кіева, Отецъ Герасимъ неминалъ презъ Кіева като утиваль за Петербургъ, нито пакъ сетня му ги е испратялъ отъ Петербургъ и Казань, нито кога са е вржщаль отъ Россія, та да мине прѣзъ Кіевъ и да му ги даде, съ едно слово парыте 200 гроша останаха у него и до сега.

Мысля до сега да са е завжрналъ въ Араповския манастиръ, моля повикайтего таземете тези пары отъ него съ лихвата имъ Тжй и отъ Стояна останалите 100 грошъ. съ лихвата имъ до сега, а за 200 гроша до 1863 година 25 Сентябрь Тжй и отъ Игната 340 гроша съ лихвата имъ досега, и отъ 1860 година до 1863, Септемврія 25 лихвата на сички те пары, и като ги сабирети сичките пари ще ми ги испроводите въ групче, за да ги пратя въ Кіево на Христа Колюва за да си купува книги. и друго що му е потребно. Моля ни са отказвайте да направите тва благодарѣніе за тва сирачи Христа Колюва, който послѣ свжршуването накурса Семинарски можи да са посели въ манастирътъ за учитель и проповѣдникъ. Той беше чиракъ на Х^ч Софронія и слугува 2 или 3 години въ манастирътъ, послѣ 2 и повече години сидя при меня въ Захра и Терново и като са приготвы добре Г. Кожевниковъ го испрати въ Кіевъ на казенный счетъ.

Тія пари ги знай и отецъ Макарія въ манастирътъ и другите братія. Азъ като получа парыте, ше Ви испратя и двата записа за да имъ ги предадете Допратети моля приключенното до отца Макарія въ манастирътъ.

Като Ва поздравя заедно съ супругата и дѣцата Ви оставамъ до смерта си сички Вашъ и като братъ.

Рухчукъ

Х^ч Захарія. П. Княжескій.

7 Октомврія 1868 лѣто.

1465. — Пакъ за събиране паритѣ на семинаристъ и за помощитѣ на църква Св. Краль Стефанъ въ София.

Пак. 54.

Приято 2 Янн. 1869

Любезнѣйшіи ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Недавно Ви писахъ презъ Ески-Захра, и Ва молихъ да принудите Любомира презъ нѣмския консулъ и да земе казенны процентъ за 13 години безъ да го сожелявате; той е много подобре отъ меня.

Молихъ Ва ощи, ако си е дошелъ Отецъ Герасимъ отъ Россіята (що беше утишелъ съ Х^ч Софронія, и остана тамъ да сабира Милостыня) да му поискате 200 гроша, що ги е зель отъ христовите братя въ село Конушъ, и нее заминалъ

презъ Кіевъ даги даде на Христа а останаха у него и Христо ми пиши да ги зема и да му ги испратя.

Приключихъ Ви и писмо за Араповскія Манастиръ до Отца Макарія, на ко-мута пишахъ да утиди до Конушъ, и да земи и останалите пары заедно съ лих-вата имъ отъ Христовыте братя и да ги предаде Вамъ дами ги испроводите, за да му ги испратя до сега нищо ми неписахте за тия работи и незная какво направихте.

Приключалъ Ви бяхъ и друго писмо за братія Михалковичи Софіяліите въ Пловдивъ, и имъ пишахъ да пишатъ въ Софія и да попытавъ Епитропите въ цер-ковата Св. Краль Стефана, далиса пріели отъ учителя Ивана Момчилова за тая церкова отъ консисторіята гро^ш 71 и презъ книгопродавеца Манола Данова гроша 201 и Ако са ги пріели да пратятъ две расписки подписани отъ Епитропите, и 272 потвърдены съ церковныя печать. И третя расписка потвърдена като пжр-выте двете за 110 гроша, които са отъ 8 мѣсяца у меня и да ми покажатъ кому да предамъ тези пары. Туй суцото писахъ и Вамъ, и Ва молихъ да пишите на някой Вашъ пріятель въ Софія даса научатъ дали са пріели Епитропите на Св. Краль Стефана тези пары или неса, и ако са ги пріели то защо малчатъ и не пра-щатъ расписки, та да ги пратими и ный въ Тамбовъ и даса освободиме. Азъ пи-сахъ на Г. Димитра Траиковича 4 пжтя и го молихъ да са научи за тая работа добре, и дами напиши или ако го е страхъ самси да ми напиши, нека да накара другиго дами напиши, и тжй година и повече времи замина, ощи неможиме даса извѣстиме далиса пріеха тези пары или ниса.

За тва братски Ви умолявамъ да пожертвувате часокъ времице и дами напи-шите за сичко и пространничко, и съ тва щема задължите премлого като Ва поз-дравя вседомовно съ Высоко торжественните праздници Рождество Христово и нова година, желая Ви радостно да ги посрешните и весело проведете въ новата си кжша заедно съ пріятелите си. Моля поздравете и Г. Чалики и Ходжа Артинаа и прочіите пріатели отъ меня.

Оставамъ до смерта си сички Вашъ и като постаръ братъ.

Рухчукъ

Х^ч Захарія П. Княжескій.

21 Декемврія 1868 лѣто

1466. — Семинаристътъ Христо Колювъ боленъ. Връща се въ отечеството си. Грижи за повторното му заминуване за Кіевъ.

Пак. 54.

Приято 17 Мая 1869

Любезнѣйшія ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

На писмото Ви отъ 4 Априлія азъ неотговорихъ до сега, зашото се чакахъ споредъ обѣщаніето Ви да получа пространно писмо отъ Вази, и да са науча за името на новорождениятъ Ви сынъ, но незная защо неми писахте?

Мысля да помните за Христа Колюва отъ Хараповскія Монастиръ, който бѣше постжпалъ наказенно содержаніе въ Кіевското Духовно Семинаріе и слѣдува до 6-я класъ, оставашему въ Септемврія да постжпи въ Богословскія класъ ислѣдъ 2 го-дины да свжрни курсъ наукъ и да са вжрни въ Манастиря или въ други градъ да предава и поучава въ церквата. Но засожаленіе здравито му са нарушава, и споредъ совѣтатъ на болничніятъ Докторъ, Семинарското началство го уволнява до Августа мѣсяца да утиди намѣстороженіето си, за да си поправи здравито и пакъ да са вжрни да свжрни науките си. И споредъ новото постановление даватъ му истепендіята до 1 Септемврія. Сега работата е въ тва, че тия парыцы едвамъ кой какъ щему достигнатъ да утиди въ Харапово и Конушъ, но завржжане неше да му остане нищо.

За тва братски Ва умолявамъ да пріемите родителско участіе въ него и да са постарайте да му са дадатъ пары за вржжане отъ Манастирятъ или отъ Пловдив-ското народно настоятелство, да не бы като няма пары, да остане недоучанъ. А колкото пары му са спомогнатъ кога си свжрни курсатъ и са завжрни да имъ ги заплати напжлно.

Моля въ тва благодѣяніе даму не откажете, ако Ви непозволява политиката на право да дѣйствувате въ Монастырѣтъ и настоятелството, то побочно сваршете работата както сами благоразсудите лишбы момчето дане остане недоучано, защото народатъ чувствава сега голяма нужда въ такива чловѣцы, а най повече въ Духовната наставници и проповѣдници.

Азъ возлагамъ сичката грижа за врѣщането му на Васъ, и самъ увѣренъ чи ще му содѣйствувате во всичко за тва и оставамъ спокоенъ. Моля да поздравите отъ меня супругата си и сичките Виши Домашни, и общите ни прѣатели но незабравяйте да ми са отговорите за сичко що Ви самъ писалъ и за тва премлого ще Ви бжда благодарянъ и заджлженъ.

Примете увѣреніе въ истинната ми любовь и преданность кжмъ Васъ, и не забравяйте стариятъ си прѣатель.

Рухчукъ

Х^ч Захарія П. Княжескій.

7 Маія 1869 лѣто.

1467. — Уреждане зимане-даване. Помощь отъ Араповския манастиръ на Захарія Княжески.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 29 Августа 1869.

Достопочтеный Господине Захарие,

Послѣ откакъ Ви врънжхъ тимисюка, что ми бѣхте дали за да му съберж пары-ты отъ покойный О. Контантия, отъ когото не можяхъ ничто да земж и слѣдъ смръть-тж му не оставаше вече надѣжда да ся земе нѣчто, азъ пакъ не прѣставахъ да дрънкамъ Началство-то на манастира, въ който той слугуваше, и най-послѣ сполучихъ да земж хилядо грош. (1,000). Нъ тыя пары манастиръ-тъ гы дава не за длъгъ на покойный о. Константия, зачтото не ще да познава неговъ длъгъ, направенъ още прѣди да влѣзе въ тоя манастиръ, а дава Ви гы, по мое ходатайство, спомоществование за службж тж Ви, что имате направенж на народа, като учитель. Затова трѣбва да ми проводите еднж распискж, какъ приемате чрѣзь мене хилядо грош. спомоществование отъ народный Араповскый Манастиръ Св. Недѣля при Пловдивъ. А за пары-ты пишѣте ми, чрѣзь кого да Ви гы проводж. И така въ надѣждж за отговоръ оставамъ съ истина за Васъ почетъ.

Н. Геровъ.

П. П. Забравихъ да Ви кажж, че и Г-нъ Цоко Каблешковъ помогнж на тжж работж за Васъ.

Н. Геровъ.

1468. — Киевската семинария дири възпитаника Христа Колйова. Захар. Княжески се готви за другия свѣтъ.

Пак. 54.

Приято 31 Янн. 1870.

Рухчукъ 20 Януарія 1870 лѣто.

Млого уважаемый прѣателю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Въ заминалата недѣля Г. Сученковъ получи бумага отъ Кіевското семинарско началство, което пыта за Васпитаника Христа Колйова отъ хараповскія манастиръ Св. Недѣля, какво стана, та са незавърна да продължава науките си въ Семинаріята, или ако болеста му непозволява да са вжрни то да увѣдомите въ Кіевъ, за да намѣстятъ друго Бжлгарче на тая вакансія зада не остава празна.

По тая причина Г. Сученковъ ма накара да пиша на Христа Колйова презъ Вази, и да го попитамъ защо неса е вжрналъ до сега, и имали намереніе задаса вжрни, или щеси остане въ манастирѣтъ за всякога; като му написахъ за сичко подробно и му заповѣдвамъ да на пиши причините на забавата си досега, и ще

можили да са вжрни пакъ въ Кіевъ по руски за въ Семинаріето, а особно и наменя по Бжлгарски за положеніето си и намереніето си занаяпредъ.

Писахъ му като напиши и си запечата писмата, да ги донесе самичакъ при Васъ, и да Ви раскажи причините на оставането си въ Бжлгарія за да сте извѣстни и Ваша милость.

Приключавамъ Ви за него писмото си и братски Ва умолявамъ незадержно даму го испроводите съ някой вѣрянъ челоуѣкъ за да са неизгуби, като и той да може съ времи да са отговори на Семинарското началство. Моля когато Ви донесе писмата си заменя да побжрзате по скоричко да ми ги испроводите съ Австрійската поща, зада увѣдомя Г. Сученкова да пиши кадето слѣдва за тая работа.

Азъ Г. пріятелю наченахъ помалко да си губя тѣлесните сили, и като чи скоро ще умря; да е отъ старость невѣрвамъ, защото сега стѣпихъ въ 60-та година отъ рожденіето си. Но мысля да е отъ многото ми трудове ощи отъ малки возрастъ и до сега. Както и да е азъ приготвихъ и духовното си завѣщаніе. Сичкото си имущество което состои, отъ нѣколко ветхи сюртюцы полусапошки, 1. Дамаджана 17^{1/2} оки 2 бжклицы, 3 ракіяни пахуря, пушката ми, кучито и 3 котки и нѣколко паницы, каче съ Армея и едно толумче сирени, назначихъ за похороните си, а за споменуване послѣ на тритины 6-тини и 9-тини и за задушите нищо не остана, защото неубычахъ баятъ пары. По тая причина покорнѣйше Ва умолявамъ да са потрудите дами расправите що са тамъ книгите за мнимоумрелите и шелководството съ Г. Данова, или настоятелството, колкото са да ги пріематъ отгоря си по 4 гроша екземпляра, ида Ви дадатъ парите да ми ги испроводите, и съ тва премлого щема задолжите. А тѣ можатъ да ги продаватъ на откритите читалища и училищни библіотеки посжпичко, и да оставатъ пары за воспитаніе на сирачета. Моля пріимете въ тва живо участіе и гледайте поскоро даса свжрши тая работа, та да Ви дамъ расписка за пріемането ми. Яветеми ще можемъ ли въ тая весна да тракнимъ кремачето или ще мини още много времи.

Като Ва поздравя вседомовно и сичките наши пріатели оставамъ до смертаси сички Вашъ и като братъ.

Х^ѣ Захарія П. Княжескій.

1469. — Книги и церковни одежди отъ Росія за Неврокопско и за Рилския монастырь.

Пак. 54

Приято 17 Април. 1871.

Любезнѣйшіи ми пріятелю

Г. Найдине Х^ѣ Геровъ!

Твжрди въ кжсо и препряно времи са случихъ, та нема възможность пространно да Ви напиша за някои наши работи. Само Ви явя чи презъ дене си получихме отъ Петербургъ за неврокопски двѣ церкви дрехи и за училището имъ, книги и други сжнджкъ съ христіанско четеніе за рилскіятъ монастырь.

Тжй както отъ тукъ нямаме поща за тія мѣста, то азъ са рѣшихъ да яспратя тія писма до Васъ, и братски да Ва помоля, да са потрудите отъ тамъ по заскоричко да имъ ги испроводите, зада додятъ да си пріемя дрехите и книгите.

За тая Ваша услуга Богъ невидимо ще Ва вознагради тысячекратно тукъ и въ небесното царство.

Г. Сученковъ много зле болянъ и незная дали ще дочека маія и да си утиди на Виліата.

И тай като Ва поздравя вседомовно и пріателите оставамъ за всякога сички Вашъ и като старъ братъ

Рухчукъ

Х^ѣ Захарія П. Княжескій.

4 Априлія 1871 лѣго.

1470. — Частни работи. Книжарски разправи. Пакъ за книгитѣ и церковнитѣ одежди за Неврокопско.

Пак. 54.

Любезнѣйшии ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Азъ не постигамъ, какъ съ случи работата, та ма забрави совершенно, и въ толкова време неми писа ниведнашъ, нито са отговори на мои две писма за сестрина Ви сынъ, що е дошелъ да тѣрски работа (чорбаджія) и неможи да намери, и желаше даса вѣрни за пловдивъ, но немаше за пѣтя пары, за тва ма имоли да Ви писахъ съ указія и пощата.

Той живѣе у крещелника Ви Ивана Чорапчиева, само за прехраната си, и тѣ дни мысли да си трѣгни, но неми убади въ кой день ще трѣгни.

За Г. Данова Ви писахъ да го приканите да ми заплати по описа що му дадохъ въ Рухчукъ нищо неми написахте за тая работа. Той лани ми представи единъ счетъ отъ 1400 грошъ за 1859 и 1861 година за книги, що бяхъ зель за въ Захра и Хаскюю, и са бяхъ расправялъ съ солдужникатъ му още тогава, като му дадохъ за продадените книги парыте, и предадохъ колкото негови книги имаше у меня, и остана да ми даватъ за моите книги 1280 гроша. Като показахъ на Г. Данова, тая смѣтка писмено; и му оставихъ на книгите що са у него цѣната по 4 грошъ, обѣщаса щомъ са вѣрни въ пловдивъ дами испроводи парыте, но ето че премина година време, нето пары ми прати, нето писмо написа.

Моля като ми получите писмото да го накарате да свѣрши тая смѣтка съ меня, защото неми остава вече време да чакамъ; ако са случи да замине за Узонджово, то като утидите тамъ потрудете са отъ тамъ да свѣршите работа, защото той отъ тамъ като трѣгни по панаирите нема скоро да са завѣрне, и ще премине много време, а азъ ослабнахъ иможи веки да умря, и тогава сичко пропада.

Неврокопчане показаха голямо небреженіе за книгите си, защото едва 2 недѣли назадъ пратиха расписка и довѣренность за книгите и Священническите облаченія, и то недонякой торговецъ, но до учителя Боботиновъ, който и незнае какъ да ги пріеми и до кого да ги испроводи и презъ де да утидатъ.

Вчера пристигна Г. Машнинъ отъ Петербургъ, и го попытахъ да ги испроводя до Вази въ Узонджово, и тамъ да ги предадете на някой неврокопски торговецъ и да имъ земите киріята, но Г. Машнинъ като ощи уморенъ, казами да останятъ за по насетня. За тва и ще ти ги испроводя по послѣ въ Узонджово или на право за Пловдивъ, както доди по лесно.

Моля да поздравите отъ меня сичките си домашни и нашите тамъ пріатели.

Прилагамъ при тва и едно писмо до Васъ, безъ да зная, кой го е оставялъ у дома и отъ кого е то; и като Ва братски за очно цалуня, оставамъ до гробъ сички Вашъ

Рухчукъ

Х^ч Захарія П. Княжескій

26 Августа 1871 лѣто.

1471. — Положението на казанлъшкия женски манастиръ. Животътъ на калугеркитѣ. Злоупотребление приходитъ му.

Пак. 54.

Рухчукъ 13 Януарія 1872 лѣто.

Любезнѣйшии ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Писмото Ви отъ 3 Януарія азъ получихъ на 12 сущаго, и содержаніето му добре разумѣхъ; но чудно ми е защо нищо не поменувате за писмото ми отъ Захра, на което отвѣта чакахъ тамъ до 24 Октомврія.

Азъ Ви бяхъ забележилъ въ него чи дѣвическія манастиръ въ Казанлъкъ зле утива отъ калугерките 2 или 3 дето толкова години са облачаха отъ родните и родителите си, и слугуваха като робини само за единатъ хлѣбъ оставиха манастирятъ и си утидаха въ миръ. Другите калугерки принудены сами млади души да

Изъ архивата на Н. Геровъ,

57

ходатъ напазаръ, да си купуватъ вжлна съѣстни припаси, и послѣ да ходятъ даси продаватъ пакъ сами рукодѣліето, и тва ушъ направено тѣй временно, като всяка да спечели пары и да си направи дрехи и дакупи що и требовало завъ келіята. Някой си Архимандритъ Петаръ, шо гу е пратялъ ушъ Отецъ Доротей да бжди Духовенъ отецъ (человѣкъ на 30 години) проживя въ манастирятъ имъ десетина дена, и за калугери попъ Митя Граждани те наченаха явно да ропшатъ вжрху имъ, и публично да говорятъ, чи преобжрнали манастирятъ въ сикишхане.

Два пжтя засборъ ходяха въ россіята и пакъ плачатъ чи нематъ пары, а дето ги знаятъ казватъ чи дали пары народныните си за сирмія. които до тва нищо ни са имали, а сега станали добри торговцы, и капиталисти, а въ школата си учителка нематъ.

Г. Дановъ като заминалъ за Габрово распусналъ слухъ, чи подиръ една недѣля Вый ще замините презъ Казанлжкъ и ще прегледате манастирски те имъ работы. На 25 Септемврія азъ заминахъ, и ги посѣтихъ, и колкото можахъ совѣтувахъ ги да са исправятъ зашто то занедобрыятъ имъ вжрвешъ на всѣкадя знаятъ. Азъ пристигнахъ въ захра, и тѣ на 3-я день додоха съ Архимандрита, Зиновія и ощи една калугерка, и пойскаха една учителка, пазарихая съ пансіонските членове за 3000 гроша, и на другіятъ день я завлякоха въ Казанлжкъ, сабраха момичата отъ ближните махли и наченаха даги учатъ, съ причина като додите давидите наредено училище съ учена учителка. Вый като недодохте, и азъ са позабавихъ презъ Бургасъ за Варна и Рухчукъ на недѣлята предлагатъ на учителката си само 1500 грошъ защото была млада, а забравили какво са я пазарили съ общината, и тя разумѣваса чи я е срамъ даса вжрни назатъ по неволя са е согласила. А можеть быть да и са умалили ощи хакжтъ до сега или и да са я махнали совсѣмъ задане харчатъ парите, защото то можатъ да преминятъ съ часословъ и псалтырь, коитъ имъ са нужни завъ манастирятъ.

Както Зиновія, тжи и Капитолина са пжлни съ лжжа и обманъ, нищо отъ монашеството незнаятъ, съ сестрите варварски постжпуватъ, особенно съ потурчената и сетня побегналата отъ ада тепе отъ можатъ си зада си спасе душата, както казватъ комшіите и даватъ по едно парче хлѣбъ зада не умре гладна Ето какво милосердіе иматъ. Вый като замините отъ тамъ, останете два или три дена и распитайте Костадина Х^ѣ Коолу и учителя Филипа Веліева и други някои лица, и сами прегледайте сестрите и щеса убѣдите въ истинната.

Увѣрявамъ Ва чи Зиновія и Капитолина скоро ще распржснжтъ сичките калугерки и ще разорятъ манастирятъ, който ако имаха колко да е искренность кжмъ человѣчеството можеше да служи за пріютъ набѣдныятъ женска полъ и до сега въ теченіе то на толкова години можаха да пуснатъ поне 50 учителки въ гите градове и села и да придобіяха отъ себя си учителки замлого полезни рукодѣлія.

Тѣ и съ самите граждане неживѣятъ добре и въ нищо неимъ са покоряватъ, постоянно говорили, чи манастирятъ е русски за тва и иикой неможалъ да имъ ся мѣси въ работите, ниго да имъ дири смѣтките, даже и консулите. Споредъ моито мнѣніе гжрбавыятъ само гробатъ го исправя, тѣй и тія упоменатите игумени като са усвоили този егоизмъ и самоволіе нищо неможи даги исправи, освѣнъ да са содѣйства дадоди отъ Россія или отъ тукашните манастиры, някоя опыгна и въ лѣта калугерка и икономка зада земи управленіето манастирско въ рацете си, а игумените да остави въ покой въ нищо да са небжркатъ самѣ дагледатъ за своито спасеніе. Тогава този манастирьъ можи нахудоу конецъ да соджржа съ доходите 30 или 40 бѣдни и сирачета момичета, а сега колкото пары паднатъ утиватъ. Поягаратъ въ добри одаи и други безполезни работы, а училището имъ нищо и никакво, и калугерките Богъ знае какъ живѣятъ и преминуватъ. Анфилохія даржаха голкова времи иступиха подиря му толкова хиляди гроша, тва сжщото щяха да направятъ и съ Архимандрита Пегра, но гражданите ги неоставиха. Казвамъ чи за нищо никого непитатъ, кога иматъ нужда тогава са отнасятъ до меня, а не и за друго дето го незнаятъ.

Колкото филонъ, стихари, ракавицы Епитафій (плащаницы). кржстове иматъ линии продаватъ ги тайно на Х^ѣ Стоенча Х^ѣ Тачовъ Джейлана въ Ески-Захра, за безъ цѣна, а той послѣ ги препродава както знай. Ето въ какво положеніе са работите. Някой си Х^ѣ Енювъ Казанлжчанинъ завѣща съ брагята си една кжща на манастирятъ имъ, която струва около 15,000 грошъ съ тва условіе да дадатъ калугер-

ките на 2 те имъ внучки и сестра имъ 3000 грошъ, на които отъ лихвата да могатъ даса хранятъ тѣ души, и дали записъ въ Букорешъ. Зиновія и Капитолина, чи подиръ 61 день ще броятъ парите. Заминали 10 или 12 години тѣ ни една пара не дадохъ; Гражданите отнеха кжщата и я продадохъ; Калугерките ми телеграфисаха за тая работа, и азъ писахъ въ Букорешъ на Иванча попъ Алексевъ Х^и Енювъ и той ми прати копіето отъ Духовното завѣщаніе набрата имъ и копіето надвата имъ сенетя, ими писа, нека заплататъ калугерките за сирачетата 3000 грошъ, които като ни испратите въ Букорешъ ще ви пратиме сущата довѣренность, и духовното завѣща подтвердено отъ Влашко то правителство и отъ почтенни торговцы, и сенетите имъ, и тогава кжщата, ще остане навѣчно Манастирско владѣніе, писахъ имъ да ми пратятъ 3000 гроша зада завладѣятъ кжщата, тѣ са умалчаха, повторихъ но пакъ нищо неотговориха, и кжщата утиди отъ рацете имъ. Отъ тука са вижда колко праведно и икономически дѣйствуватъ, пожалѣха 3 хиляды гроша, а изгубиха 15 хиляды.

Ако бы да имате време да прегледата счета на двата имъ сбора въ Россія, и колкото частни пожертвованія са минали презъ насъ и Вази отъ Россія, и милостинята, що носятъ Бжлгарите лятно време похрама и колкото тѣ сами ходятъ та просятъ по Захра, Чирпанъ Ени-Захра и селата имъ то Ви ще видите каква огромна сумма пада, а пакъ налице нищо няма и сестрите укжсани ходятъ, и няма отъ какво да имъ са направи дрехи, ами сами да работятъ и както знаятъ да спичелятъ пары задрехи. Точно общество безъ глава и управитель.

И тва ми е чудно защо Св. Синодъ или Азіятскіятъ Департаментъ непоручи на близките консули да ги прегледатъ и да имъ ограничатъ дѣйствіята въ безрасудните имъ постѣпки а просто имъ прашатъ пары, ушъ за общежителный Манастиръ и забѣдни и сирачета момичета що са воспитуватъ тамъ а на дѣлѣ ни едно сирачи няматъ въ манастирятъ, което да хранятъ и ублачатъ отъ Манастирскити доходи. Тяхъ непременно требова челоуѣкъ да ги отдѣли на старна като съ очилата Катерина, и да имъ обиска келіите и дрехите, и давидишъ колко лиры, полове и минцове ще са намерятъ у двете несмысленны и забравени калугерки.

Такива са и мжшките ни манастири. Казанлжчани извадиха отца Рафаила сопотенци отъ Маглишкія Манастиръ, който беше исплатилъ до 35 хиляды гроша Манастирски долгъ, и беше придобилъ овцы и ниви заманастирятъ. Туряха намѣсто него Казанлжчанина отца Хрисанта, който и себя си неможише да управлява. Намыслялъ безъ да има пары и матеріялъ Семинаріе да направи. Сабори единъ редъ стаи иахжрите изсѣчи толкова плодови дървета, и направи около 40 хиляды гроша долгъ на манастиря и утиди пакъ въ Казанлжкъ да снима портрети фотографически. Ето какви Духовни отцы иматъшки просвѣщаватъ народатъ.

Оная седмица бяхъ писалъ съ Австрійската поща на Г. Николая Вжлковъ Чалики, за чивтето си и за пищовитеси що ги бяхъ оставялъ Аманетъ у мехмедя Балабанджіолу, който на 10 Септемврія умира, и мойта пушка и пищови са продаватъ намезатъ заедно съ неговите пожитки, имолихъ го, ако Вый сте заминали за Петербургъ, то Той да содѣйствува презъ метесарифина да зематъ отъ Етема налбантина мирахчіята му пушката и пищовите ми и дами ги испроводятъ. Като гледамъ чя нищо не упомянувате въ писмото си заотъ зарското ми писмо, и за писмото до Г. Н. Чалики мисля тѣя и двете писма да са пропаднали на пощата или въ Пловдивъ, напиши ми моля зада зная, какъ е работата.

Дунавъ тая година незамржзна, само ледъ течеше, но каикчіите ката день прекарва хора за Гюргюво и насамъ както идо сега ежедневно минаватъ. Въ Гюргювъ карантина няма както въ рухчукъ. Сега нова заповѣдъ, които отъ Рухчукъ утива завъ цариградъ ще варди карантина въ Варна защото ушъ въ рухчукъ са появила холера и колкото войска имаше тука испратиса въ шуменъ и терново, ако и никой да не е виделъ ощи холерата въ очите. Моля приключенното отправете споредъ Адресатъ му то е отъ Москва отъ воспитаниците тамкашни.

И тжй като Ва поздравя вседомовно и пріятелите, оставамъ до смерта си сички Вашъ, съ нетарпѣніе чакаючи Вашіятъ отвѣтъ и лично то свиданіе.

Х^и Захарія П. Княжескій.

1472. — Пращане в. „Дунавъ“. Убийството на Ангела.

Пак. 54.

Рухчукъ 7 Априля 1872

Друже Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Писмото Ви отъ 4 Априля едва на седмо пріехъ като излезохъ първы пжтъ отъ боледуването си, и то беше часа по 5 алатурка за тва немаше време повече да Ви напиша, освенъ да прійскамъ номера на вѣстника Дунавъ и да Ви го испроводя. Аколкото за убиването на Ангела мнозина казватъ чи го е ударилъ заптіето, защото въ лицето му намериха и сачми. Писма возмутителни никаква неса е намерило освенъ кондракти за кожи и дружески писма изъ Прага и Табуръ, а сичко прочее е уидурма поганска.

За прочіте случайности можете да са научите отъ вуичаму Г. Пандурски въ Букорешъ.

Сички Вашъ

Х^ч З. П. Княжескій.

1473. — Изпращане церковни и други книги за Търново и Пловдивъ.

Пак. 54.

Приято 12 Янн. 1873.

Рухчукъ 12 Декемврія 1872.

Любезнѣйшіи ми пріятелю

Г. Найдине Х^ч Геровъ!

Въ конца на Августа или въ Септемврія получаха на консулско имя 10 короба съ церковни книги за Г. Петра Стояновича джамджіева книгопродавеца въ Терново. и като доди отъ цензурата чиновникъ да ги прегледа, открихмѣ и кораба съ Вашите книги, който нямаше особянь ерликъ съ надписъ до Васъ

Като видя Г. Петаръ Стояновичъ вжтра учебни книги, каза чи той нема въ даденыятъ си реестеръ въ хазяйственното управленіе при Св. Синодъ писаны такива книги а има часослови свѣтчита псалтыри и други церковни и поучителни книги слѣдователно тія книги по ошипка са испратини тука, а неговия коробъ е останалъ по пжтя или е пратянь тоже по ошипка другаде, и тжй остави Вашіятъ коробъ въ кунсулато то, а 9 короба си зема. Послѣ тва Г. Мошнинъ писа въ Дипломатическата канцелярія за тая ошипка, а въ тва время и Вапа милость сте писали на Г. Петра Стояновича, чи неговите книги дошле у Васъ, а Вашите у него Г. Петаръ ми прати Вашето писмо да го прочита и предамъ на Г. Мошнина, което и направихъ Г. Мошнинъ ударжа него писмо и ми каза чи ще Ви испратятъ кораба, и ще Ви напишатъ да испроводите на Г. Петра негова коробъ въ Терново. Послѣ тва азъ заболяхъ и около мѣсяць неходихъ въ консулатото Мысляхъ, че тези книгиса испратяни. Завчера нарочно доде челоуѣка на Г. Петра съ второ Ваше писмо, въ което пишете чи дорде Г. Петаръ неиспроводи Вашите книги и Вы неще испратите неговите книги. Ходихъ та показяхъ и тва Ви писмо съ Г. Петровото на Г. Мошнина, и тойми приказа да Ви отирава книгите и Ви помоля щомъ получите книгите си, съ сущія кираджія да огправите Г. Петровите книги направо за въ Терново.

И тжй като исполнявамъ волята на Господаря си, молява да сообщите на Господжря засвжршуването на тая работа, защото Г. Петаръ е заплагилъ въ консулатото засичките книги ощи въ Септемврія.

И тжй като Ва поздравя вседомовно оставамъ до смерта си Васъ уважающіи

Х^ч Захарія. П. Княжескій.

1474. — Помощь за Рылскія монастырь. Какъ да се прибере тя. В. „Независимость“ замѣстилъ „Свобода“ подъ сжщата редакция.

Пак. 54.

Приято 17 Марта 1873.

Любезнѣйшии ми пріятелю

Г. Наидине Х^ч Геровъ!

Штомъ пролѣтеха 10 мѣсяца отъ какъ са раздѣлихме въ Москва, и въ толкова времи неса докара случай да Ви пиша. Едвамъ сега намерихъ причина да Ва повидя писменно.

Презъ денеси Г. Мошнинъ получи отъ Азіятскіятъ Департаментъ увѣдомленіе, чи въ Москва някоя си вдовица Александра Михайлова Мошкова пожертвовала за Рылскія манастиря 200 руб. тамъ же иза женскія 100 руб. сереб. по тая причина Г. Мошнинъ ми поручи да имъ пратя копіе отъ предписаніето и да имъ напиша да пратятъ довѣренности на Г. Мошнина да получи тія пары отъ Москва за да не пращатъ свой человѣкъ за получаването имъ и да правятъ разноски.

Тжй както немаме направо поща за Рылскія манастиръ, то азъ са принудихъ да го испратя прѣзъ Цариградъ до Васъ, и покорнѣйше да Ви помоля да го препроводите отъ тамъ както знаете ида си земите разноските отъ манастирятъ.

Прилагамъ при тва две писма едно за отца Герасима, що додохме заедно отъ Петербургъ, и друго за воспитаника ми Отца Христа Колюва въ Араповскія манастиръ, моля допратете имъ ги поскоричко, и ако Ви дадатъ писма за меня препроводетеми ги прѣзъ Г. Мошина, и за тва ще Ви бждя премного благодарянъ и задолженъ.

Свобода пакъ почна даса издава въ Букорещъ, но подъ названіе независимость, и подъ сушата редакция.

Послѣ завжщането си отъ Россія, здравито ми са повреди и азъ въ тая година изведнашъ устарахъ иси изгубихъ тѣлесните силы, исъ почиване постѣпавамъ консулато то. Послѣдныятъ си жбъ извадихъ 8 Ноемврія и сега чакамъ дами израстятъ новы жби. Вѣроятно неща да имамъ счастіе да Ва видя лично още веднашъ, а твжрди ми са искаше тва лято дадода до лжджите идаса повидиме и послѣдни пжтъ.

И тжй като Ви братски за очно цалуня, и Ва поздравя вседомовно заедно съ пріятелите оставамъ до смерта си сички Вашъ и като братъ

Рухчукъ

Х^ч Захарія. П. Княжескій.

10 Марта 1873 лѣто.

136. ЕГОРЪ ПЕТРОВИЧЪ КОВАЛЕВСКІЙ.

1475. — Потрѣба отъ церковни книги. Отдѣ сж ги купували българетѣ. Ходѣтъ на търговията съ тѣхъ.

Пак. 55.

За Церковны книги.

Дадено Генералу Ковалевскому 23 Марта 1856.

Болгаре совершаютъ Богослуженіе въ своихъ церквахъ по книгамъ, печатанымъ въ Россіи. Книги этѣ пріобрѣтались ими прежде не легко, при отсутствіи прямыхъ сношеній съ Россіею онѣ должны были пройти чрезъ нѣсколько рукъ, чтобы дойти въ Болгарію. Въ слѣдствіе того онѣ обходились втрое и въ четверо дороже противъ первоначальной своей цѣны. Но такъ какъ не имѣлось другаго источника, откуда можно было бы получать церковныя книги на Славянскомъ языкѣ, то Болгаре платили за Русскія дорого, лишь бы только имѣть ихъ, и не всегда могли получать ихъ въ достаточномъ количествѣ. Трудность доставленія и высокая имъ цѣна были отчасти причиною того, что въ нѣкоторыхъ мѣстахъ высшее духовенство Греческое успѣло ввести въ Болгарскихъ церквахъ Греческій языкъ. Греческія церковныя книги печатаемыя въ Венеція продавались въ пятнадцать разъ де-

шевле и всегда легко было имѣть ихъ. Болгарскій мальчикъ учащійся Славянской грамотѣ, даже и теперь, платитъ за псалтырь пятьдесятъ піастровъ, тогда какъ греческая псалтырь стоитъ не болѣе пяти піастровъ.

Послѣ войны 1828 и 1829 годовъ, когда установились постоянныя сношенія между Россією и Турцією, Русскія Церковныя книги сдѣлались нѣсколько дешевле, но все еще были очень дороги. Кругъ необходимыхъ для полной церковной службы книгъ, въ Россіи, по казенной цѣнѣ стоитъ на турецкія деньги до 2000 піастровъ, въ самой же Болгаріи продавался не дешевле 3500 піастровъ, а сумма эта очень значительна для той страны, гдѣ на постройку деревенской церкви со всѣми принадлежностями достаточно отъ 20000 до 30000 піастровъ. Кромѣ того никто не занимался постоянно книжною торговлею, и потому не всегда можно было достать церковныя книги.

Между тѣмъ потребность въ таковыхъ книгахъ съ каждымъ годомъ возрастала, какъ потому, что строилось много новыхъ церквей, такъ и по тому что въ Болгаряхъ пробудилось чувство народности, и они начали вводить снова Славянскій языкъ въ церквахъ, изъ которыхъ онъ былъ вытѣсненъ Греческимъ. Но въ это время, т. е. в. 1847 году Турецкое правительство, по проймамъ недоброжелательныхъ людей, установило цензуру на Русскія книги и предписало ей изъ церковныхъ книгъ вырѣзывать заглавный листъ и всѣ тѣ, на коихъ упоминается имя Государя и членовъ Императорской фамиліи, какъ въ эктеніяхъ и пр. Такимъ образомъ портили книги совершенно. Вскорѣ потомъ правительство совсѣмъ запретило ввозъ въ Турцію Русскихъ церковныхъ книгъ. Съ тѣхъ поръ онѣ привозились секретно чрезъ таможи, гдѣ мѣстное начальство или не знало о существующемъ запрещеніи, или дѣлало послабленіе за деньги. Но привозъ ихъ такими путями обходился дорого и немогъ производиться въ размѣрахъ удовлетворяющихъ потребности. А съ 1853 года, по случаю войны онъ совершенно прекратился, и требованія на церковныя книги увеличились до того что изъ Болгаріи часто спрашивали, нельзя ли послать нѣсколько круговъ какимъ нибудь путемъ.

Теперь при первомъ извѣстіи о надеждѣ на миръ, нѣкоторые уже собираются выписать значительное количество церковныхъ книгъ къ узунджовской ярмаркѣ, куда съѣзжаются купцы изъ всей Болгаріи. Таковое предпріятіе обѣщаетъ большую выгоду тому, который исполнить его теперь, когда надобность въ книгахъ такъ велика; но оно нисколько не облегчитъ пріобрѣтеніе ихъ для Болгаръ. Тотъ, который употребитъ на то свой капиталъ, захочетъ имѣть пользы и чтобы сбытъ товаръ поскорѣе и выручить деньги, продастъ книги на ярмаркѣ барышникамъ, а они будутъ продавать ихъ еще дороже, такъ что церквамъ онѣ достанутся по цѣнѣ, вдвое противъ первоначальной, если не дороже.

Пріобрѣтеніе церковныхъ книгъ можетъ облегчить для Болгаръ Русское Правительство, еслибы оно благоволило доставить возможность продавать ихъ въ Болгаріи показенной цѣнѣ. Для этого достаточно, чтобы онѣ посылались туда на комиссію. Коммисіонеромъ же можно имѣть или частное лицо, или какое нибудь училище Болгарское, подъ непосредственнымъ надзоромъ консульства. А если бы нашлось удобнымъ препровождать книги первоначально въ самое консульство, то изъ онаго завѣдывающій продажею получалъ бы ихъ небольшими партіями по мѣрѣ надобности.

Такимъ образомъ Правительство Русское доставило бы Болгарамъ возможность имѣть церковныя книги во всякое время и по возможно сходной цѣнѣ. Кромѣ того это служило бы къ предупрежденію замысловъ Австрійскаго правительства, по распоряженію котораго печатаются теперь церковныя книги на Славянскомъ языкѣ для распространенія въ Турціи. Русскія церковныя книги, сдѣлавшись доступными, всегда будутъ предпочитаемы всѣмъ прочимъ. Лѣтъ 25 предъ симъ печатались часословцы и псалтыри въ Офенѣ (въ Венгріи) и въ Бузео (въ Валахіи) и продавались въ Болгаріи вдвое дешевле Русскихъ, а теперешніе Бѣлградскіе (Сербскіе) въ шесть разъ дешевле, а все таки Русскіе предпочитаются Болгарами для обученія по нимъ дѣтей чтенію, не смотря на то, что часословецъ Русскій стоитъ вдвое, а псалтырь вчетверо больше годовой платы учителю. Это потому что въ другихъ изданіяхъ замѣчены нѣкоторыя опечатки, оттого ихъ покупаютъ только въ крайнихъ случаяхъ. Изъ Русскихъ книгъ предпочитаютъ Кіевскія.

Мѣстомъ продажи церковныхъ книгъ нужно выбрать городъ, который имѣлъ бы сношенія также съ Македонією равно населенною Болгарами.

1476. — Прѣдавать се двѣ письма въ прѣводъ и оригиналъ.
Лошото и окаяното положение на българтѣ.

Пак. 55.

Его Прев-ву Егору Петровичу Ковалевскому.

Милостивый Государь
Егоръ Петровичъ !

Ваше Превосходительство благоволили выразить столь живое участіе къ судьбѣ нашего Болгарскаго народа, что я не только осмѣливаюсь, но поставляю себѣ священнымъ долгомъ подвергнуть при семъ Вашему благосклонному усмотрѣнію два письма въ подлинникахъ съ переводомъ на Русскій, полученныя мною на дняхъ, одно изъ Букареста, другое изъ среди Болгаріи, свидѣтельствующія о настоящемъ бѣдственномъ положеніи страны и нашего народа. Первое изъ нихъ наполненное горестными фактами, составлено въ Букарестѣ Болгарами, по живымъ извѣстіямъ, доходящимъ до нихъ съ купцами, пріѣзжающими туда по торговымъ дѣламъ, равно и съ принужденными бѣглецами изъ Болгаріи. На этомъ письмѣ, не значится подписей изъ опасенія причинить большее зло уже пострадавшимъ личностямъ, въ случаѣ еслибы оно не достигло своего назначенія. Но я былъ особо увѣдомленъ о томъ, что таковое ко мнѣ отправляется.

Второе не приводя ни одного факта, исполнено горестныхъ чувствъ истиннаго страданія; чувствъ, которыя даютъ ясныя понятія о страшномъ положеніи въ которомъ находятся и пишушій и всѣ окружающіе его наши братья. Подъ этимъ письмомъ значится подпись Димитрій Драгановъ, но подъ этимъ вымышленнымъ именемъ я узнаю извѣстное мнѣ лице, которое скрывается изъ подобнаго же выше-объясненнаго опасенія быть жертвою несчастной случайности.

Это послѣднее письмо, какъ выраженіе души, какъ слѣдствіе страданія не требуетъ подкрѣпленій. Въ удостовѣреніе же дѣйствительности фактовъ, приведенныхъ въ первомъ, долгомъ считаю представить у сего Вашему Превосходительству доставленный мнѣ при этомъ же письмѣ № Цареградскаго Вѣстника, наполненнаго подобными же плачевными извѣстіями. Въ одномъ этомъ № объявлено о цѣлыхъ десяткахъ грабежей, обирательствъ и убійствъ. Въ немъ же жалуются на мѣстныя начальства, которыя, и послѣ обнародованія гатти-гумаюна, не принимаютъ въ уваженіе жалобъ христіанъ противъ злодѣевъ, если онѣ не подкрѣпляются свидѣтельствомъ Турокъ.

Наконецъ поставляю себѣ обязанностію доложить Вашему Превосходительству, судя по письмамъ получаемымъ отъ моихъ соотчичей Болгаръ, духъ Болгарскаго народа, среди тепершнихъ ужасовъ, подкрѣпляется однимъ упованіемъ въ сочувствіе Россіи и въ скорую опору ея покровительства.

Съ глубочайшимъ почтеніемъ и совершенною преданностью честь имѣю быть,

С. Петербургъ
14-го Юня 1856.

Милост. Госуд.
Вашего Превосх.
Покорн. слуг.

1477. — Прѣводъ на писмото, което описва положението
на българтѣ слѣдъ Крѣмската война.

Пак. 55.

Почтенный и дорогой мой пріятель
Г. Найдень !

Желаю, чтобы мое письмо нашло тебя въ добромъ здоровьѣ. Если угодно тебѣ знать объ насъ, то скажу, братъ, что мы, по волѣ Божіей, обрѣтаемся еще въ живыхъ, но какъ мы живемъ и что страдаемъ отъ нашихъ проклятыхъ тирановъ, того ни разказать ни описать нельзя. Не довольно того, что обирали и убивали насъ въ послѣдніе три четыре года, а еще и теперь, когда слышно, что миръ заключенъ, все ненаходимъ для себя мѣста, и не проходитъ день, чтобы не потерять когонибудь изъ нашихъ братьевъ въ нашемъ округѣ. Турки и прежде были скверны для насъ Болгаръ, но тепершняя ихъ жестокость и звѣрство неисказаны. Съ тѣхъ поръ, какъ обнародованъ новый гатти-гумаюнъ, они пришли въ совершенное

бѣшенство и уже открыто грабятъ и убиваютъ, безчестятъ и оскорбляютъ не только нашихъ женъ и дѣтей, а что всего жалостнѣе и несносно для насъ, ругаются надъ нашею святою вѣрою и надъ нашими церквами. Тяжелыя и искушительныя времена настали для насъ, братъ Найдень. Страшно и подумать о томъ, что будетъ съ нашимъ народомъ, если Богъ не сжадется надъ нимъ и не пошлетъ сильнѣйшей руки сокрушить эту свирѣпую ярость Турокъ, которые были и всегда будутъ врагами нашей православной вѣры. Мы въ недоумѣніи что дѣлать и куда дѣваться. До войны мы имѣли однихъ только притѣснителей Турокъ а теперь для того, чтобы эти притѣснители могли еще больше угнетать насъ, призвали на помощь Французовъ и Англичанъ. Посланники и консула этихъ неправославныхъ западныхъ государствъ безпрестанно видятъ безчеловѣчныя дѣла и поступки Турокъ съ нами, но знать не хотятъ ни о чемъ: сидятъ себѣ въ Константинополѣ какъ ослы и вмѣстѣ съ турками наслаждаются, смотря на муки и страданія православныхъ христіанъ. Нашъ Болгарскій народъ никогда не ожидалъ отъ этихъ мерзкихъ латинцевъ ничего хорошаго, но никогда и не думалъ, чтобы они были съ такими безчувственными сердцами какъ Турки. Въ нынѣшней войнѣ Болгаре совершенно увѣрились въ недоброжелательствѣ ихъ. Въ Султанскомъ гатти-гумаюнѣ сказано, что христіанамъ даются тѣже права, какія имѣютъ Турки. Нашъ Болгарскій народъ знаетъ, что наши соплеменные и едновѣрные братья Русскіе, сокрушившіе, такъ молодецки могущество Турокъ, всегда отъ всего сердца желали намъ добра и при каждомъ случаѣ заставляли Турокъ давать нѣкоторыя права христіанамъ. Такъ и теперешній гатти-гумаюнъ изданъ Султаномъ не по его волѣ, не по желанію лукавыхъ латинцевъ, а по настоятельному требованію Благочестиваго Русскаго многолюбимаго нами Царя. Богъ да упокоитъ Его Отца, который поднялъ эту войну за насъ, а нынѣшнему царю Александру да дастъ здоровье и крѣпость сокрушить совсѣмъ Турецкую и Латинскую силы.

Но при всемъ томъ, какъ выше сказано, у насъ теперь огонь горитъ, одна только надежда и есть, что, когда будетъ Русскій посланникъ въ Константинополѣ, онъ настоитъ, чтобы дали намъ покой. Мы, какъ ты самъ знаешь, увѣрены въ томъ, что если Русскій Царь узнаетъ о нашихъ страданіяхъ, то иначе заговоритъ съ Султаномъ. Да, мы увѣрены что Онъ любитъ нашъ народъ. Посему какъ ты теперь находишься въ Его столицѣ, то нельзя ли какъ нибудь довести до свѣдѣнія Его о нашихъ невыразимыхъ страданіяхъ. Очень хорошо будетъ, если ты похлопочешь и найдешь возможность сдѣлать это. Мы твердо увѣрены въ томъ что тогда Царь прикажетъ кому слѣдуетъ, чтобы не мучить насъ.

Невозможно описать тебѣ, какія убійства, грабежи, всякаго роду угнетенія и несправедливости, совершаются Турками надъ нашимъ народомъ по дорогамъ, селамъ и городамъ. А если хочешь знать кое что изъ нихъ, загляни въ константинопольскіе журналы на всѣхъ языкахъ Турецкомъ, Греческомъ, Болгарскомъ, Армянскомъ. Хотя въ нихъ и не описывается все что дѣлается внѣ столицы, при всемъ томъ они наполнены подобными извѣстіями.

До свиданія и проч.

1478. — Искъ се покровительство за Костадина Геровъ и за Теодора Запряновъ. Има мнозина да искать да се учать въ Россія. Какви условия да имъ се наложатъ.

Пак. 55.

Его Прев-ву Егору Петровичу Ковалевскому

Милостивый Государь

Егоръ Петровичъ!

Ваше Превосходительство изволите принимать столь живое участіе въ судьбѣ нашего Болгарскаго народа, что я осмѣливаюсь обратиться къ Вамъ со все покорнѣйшею просьбою принять подъ свое благодѣтельное покровительство двухъ молодыхъ Болгаръ, пріѣхавшихъ въ Россію для окончанія своего образованія.

Одинъ изъ нихъ, Константинъ Геровъ, мой родной братъ. По удаленіи моемъ изъ Филиппополя по случаю войны, онъ завѣдывалъ въ продолженіи трехъ лѣтъ извѣстнымъ Вашему Превосходительству Болгарскимъ училищемъ Св. Кирила и Ме-

еодія, а теперь готовится поступить въ Московскій университетъ на стипендіи Болгарина Денкоглу.

Второй, Ѳеодаръ Запряновъ, воспитанникъ упомянутаго заведенія. Онъ посланъ ко мнѣ жителями города Хаскіой, чтобы пристроить его въ Москвѣ для обученія на ихъ иждивеніи съ условіемъ по окончаніи курса наукъ быть учителемъ въ этомъ городѣ. По своимъ познаніямъ онъ долженъ поучиться сперва въ гимназіи, чтобы приготовиться для поступленія въ университетъ.

Оба они, и преимущественно первый, знаютъ Рускій языкъ столько, чтобы понимать, но не привыкли еще изъясняться на немъ; кромѣ того учились не по програмѣ принятой въ Русскихъ гимназіяхъ. Посему затрудняются держать экзаменъ безъ предварительнаго приготовленія, хотя по своимъ познаніямъ, они въ состояніи слѣдовать первый въ университетѣ, а второй въ одномъ изъ высшихъ классахъ гимназіи и желаютъ, что бы было позволено имъ слушать лекціи въ качествѣ вольнослушателей въ теченіе настоящаго академическаго года.

При семъ долгомъ считаю доложить Вашему Превосходительству, что еще и другие молодые Болгаре изъ воспитанниковъ училища Св. Кирила и Меѳодія желаютъ прѣхать въ Россію для усовершенствованія себя въ наукахъ въ высшихъ учебныхъ заведеніяхъ, но они не имѣютъ собственныхъ средствъ и убѣдительно просятъ меня чрезъ моего брата указать имъ къ кому обратиться съ просьбою о полученіи пособія для достиженія желаемой цѣли. Я бы желалъ быть полезнымъ этимъ молодымъ людямъ не только потому, что они первоначально были моими воспитанниками, но еще больше потому, что они по полученіи университетскаго образованія будутъ весьма полезными народу Болгарскому, въ особенности если при доставленіи имъ возможности учиться, будетъ поставлено имъ въ обязанность, по окончаніи курса наукъ, возвратиться непременно въ Болгарію. Посему и осмѣливаюсь всепокорнѣйше просить позволить мнѣ по возвращеніи въ Филиппополь сказать имъ, чтобы они обратились къ Вашему Превосходительству съ просьбою объ этомъ. Здѣсь они могутъ въ теченіе одного или двухъ лѣтъ приготовиться для поступленія въ университетъ.

Съ глубочайшимъ почтеніемъ и совершенною прѣданностью честь имѣю быть, Милостивый Государь.

С. Петербургъ

Н. Геровъ.

11-го Сентября 1856.

1479. — Геровъ е назначенъ да иде право въ Цариградъ. Василчиковъ го спира въ Одеса да уредятъ Българското Настоятелство, и да иде по-напрѣдъ въ Пловдивъ. Съвѣтъ да приматъ рускитѣ консули българе за свои подданици. Стихотворение за коронацията.

Пак. 4.

Милостивый Государь,

Егоръ Петровичъ!

Исполняя приказаніе Вашего Превосходительства, я сообщилъ Князю Виктору Илларионовичу о данномъ мнѣ Вами назначеніи и просилъ его приказаній. По распоряженію Его Сіятельства мнѣ даны въ Одессѣ порученія, по которымъ я долженъ ѣхать прежде въ Филиппополь и потомъ въ Константинополь. Полагаю, что это сообщено Вашему Превосходительству и потому не считаю необходимымъ распространяться.

При семъ долгомъ считаю сообщить Вашему Превосходительству, хотя краткій, выводъ изъ своихъ наблюденій относительно расположенія умовъ у Болгаръ, проживающихъ въ Княжествахъ. Сочувствіе къ Россіи теперь сильнѣе прежняго. Всѣ увѣрены, что послѣдняя война была предпринята Росією на пользу Православнаго населенія Турціи; всѣ полагаютъ что она положила бы конецъ страданіямъ христіанъ подъ игомъ Туркомъ, если бы не вмѣшались западныя державы. Война эта, какъ будто доказала Болгарамъ справедливость ихъ мысли, что они только отъ Россіи могутъ ожидать облегченія участи своего народа, и потому надежды ихъ на Русскихъ возрасли еще больше. Прежде они надѣялись, такъ сказать, безотчетно, а теперь каждый старается дать себѣ отчетъ въ своихъ надеждахъ и ищетъ утвер-

доть ихъ на чемъ нибудь. Посему съ жадностью распрашиваютъ о томъ, какую политику въ отношеніи къ нимъ будетъ слѣдовать въ будущемъ Россія. Все, что пишется въ журналахъ о Россіи, они пересчитываютъ и объясняютъ, иногда даже довольно натянуто, лишь бы вывести что нибудь сообразное съ своими предположеніями. Всѣ увѣрены, что скоро будетъ опять война, для достиженія того, чему теперь западныя державы помѣшали исполниться.

При такомъ расположеніи умовъ Болгаре, проживающіе въ княжествахъ, теперь болѣе прежняго расположены быть полезными своимъ единоплемянникамъ за Дунаемъ, содѣйствуя ихъ образованію и вообще улучшенію ихъ быта. Но, къ сожалѣнію, тѣ изъ нихъ, которые имѣютъ больше средствъ къ этому и пользуются нѣкоторымъ вліяніемъ, стѣсняются въ своихъ дѣйствіяхъ тѣмъ, что они подданные иностранныхъ державъ, представители которыхъ сочувствіе къ задунайскимъ Болгарамъ ставятъ имъ въ вину и всячески мѣшаютъ ему. Къ несчастію, Болгаре и въ княжествахъ не имѣютъ другаго поприща и должны заниматься исключительно торговлею, а для безпрепятственнаго веденія своихъ торговыхъ дѣлъ они принуждены принимать подданство иностранныхъ державъ, чтобы пользоваться покровительствомъ ихъ консуловъ, потому что здѣсь купецъ Турецкоподданный и изъ туземцевъ нисколько не обезпеченъ. Консула всѣхъ державъ находили свою выгоду въ этомъ и за деньги дѣлали своими подданными всѣхъ, кто только желалъ этого, а правительства ихъ признаютъ этихъ новыхъ подданныхъ, чтобы чрезъ нихъ распространять свое вліяніе. Только Русскіе консула не дѣлали этого и такимъ образомъ лучшіе изъ Болгаръ, которые могли послужить вѣрнѣйшимъ проводникомъ вліянія Россіи, чего и сами желали, принуждены для огражденія хоть личныхъ своихъ выгодъ принимать подданство другихъ державъ и по неволѣ дѣлаться проводникомъ ихъ вліянія. Иначе они не могутъ поступать, когда Турецкіе подданные и туземцы не имѣютъ никакой поддержки и не находятъ суда и распривы нигдѣ. Всѣ спрашиваютъ, почему Русскіе консула не даютъ Русскаго подданства никому, когда консула прочихъ державъ дѣлали своими подданными не только изъ Турецкихъ подданныхъ и изъ туземцевъ, но и всякаго, кто заплотить нѣсколько червонцевъ, такъ что переходъ отъ одного подданства въ другое здѣсь дѣло, самое обыкновенное. Мало того, прикащики и товарищи здѣшнихъ купцовъ изъ Болгаръ, принявшихъ иностранное подданство, торгуютъ на правахъ иностраннхъ подданныхъ въ городахъ Турціи, гдѣ они родились и проживали безвыѣздно, оставаясь Турецкоподданными. Таковыхъ прикащиковъ имѣетъ между прочимъ Галацкій купецъ, Аврамовичъ, Болгаринъ изъ Сишова, Австрійскій подданный, о чемъ онъ самъ мнѣ говорилъ. На имя Русскихъ подданныхъ братьевъ Евлогія и Хиста Георгіеви производятъ торговлю дяди и товарищи ихъ Пулевы, бывшіе нѣкогда ихъ господами и теперь одни изъ самыхъ важныхъ купцовъ въ Филиппопольскомъ округѣ. Всѣ надѣются, что въ будущемъ и Русскіе консула будутъ принимать въ Русское подданство желающихъ поступить въ оное. Нѣкоторые изъ Букурестскихъ Болгаръ высказали уже на словахъ свое мнѣніе по этому дѣлу Евгр. Ром. Шулепникову. Надѣются, что съ пріѣздомъ Коммиссара это будетъ разрѣшено. Всѣ интересуются этимъ и съ нетерпѣніемъ ожидаютъ, чтобы оно осуществилось. Тогда многіе изъ разныхъ подданныхъ перейдутъ въ Русское подданство, и покровительствуемые Русскими консулами, не будутъ стѣсняться мѣстнымъ начальствомъ, которое также не благопріятствуетъ проявленію Болгарской народности, а постараются быть полезными своему народу.

Другой вопросъ, которымъ Болгаре интересуются и о чемъ безпрестанно спрашиваютъ, это увеличеніе числа Русскихъ консульствъ въ Турціи. Всѣ одинаково считаютъ это необходимымъ какъ для оказыванія покровительства христіанамъ, такъ и для парализированія вліянія и происковъ агентовъ западныхъ державъ.

Я имѣлъ честь показывать Вашему Превосходительству стихотвореніе на Болгарскомъ языкѣ, которое, исполненный чувствами благовѣрія къ ГОСУДАРЮ ИМПЕРАТОРУ за благодаренія оказываемыя ЕГО ВЕЛИЧЕСТВОМЪ народу Болгарскому, написалъ по случаю священнѣйшаго коронованія ЕГО ВЕЛИЧЕСТВА. Здѣшніе Болгаре, прочитавъ это стихотвореніе, нашли въ немъ выраженіе чувствъ цѣлаго народа и напечатали его. Посылая черезъ ИМП. Генеральное Консульство сорокъ экземпляровъ сего стихотворенія, честь имѣю всепокорнѣйше просить Ваше Превосходительство благоволить раздать господамъ, которые принимаютъ участіе въ судьбѣ Болгарскаго народа. При стихотвореніи прилагаю также подстрочный переводъ его

на Русскій языкъ и еще другой свитокъ изъ нѣсколькихъ экземпляровъ его, который покорнѣйше прошу приказать переслать въ Москву профессору Бодянскому.

Черезъ два дня я уѣзжаю изъ Букареста. Нужнымъ считаю остановиться въ Русчукъ на день или на два, чтобы узнать что за человекъ Полякъ Докт. Калицкій, который публиковалъ въ Болгарской газетѣ объ открытіи гимназіи и дѣв. панс. въ этомъ городѣ.

Такъ какъ я не поѣхалъ прямо въ Константинополь, то отношеніе Азіатскаго Департамента къ Господину Посланнику за № 2667 со вложенными 7 полуимп. 1 руб. 88 коп. которыхъ везъ съ собою, передалъ Г. Сов. Ивановскому въ Одессѣ для пересылки по назначенію.

Съ чувствомъ глубочайшаго уваженія и совершенной преданности честь имѣю быть,

Букарестъ
8 Декабря 1856 г.

Милостивый Государь,
Вашего Превосходительства
покорнѣйшій слуга
Н. Геровъ.

1480. — За централното училище въ Пловдивъ.

Пак. 4.

Милостивый Государь,
Егоръ Петровичъ!

Долгомъ считаю довести до свѣдѣнія Вашего Превосходительства, что я былъ задержанъ въ Одессѣ дольше чѣмъ предполагалъ. Это было по приказанію Его Сіятельства Князя В. Ил. Васильчикова и Преосв. Инокентія, которые задержали меня для доставленія свѣдѣній при преобразованіи Болгарскаго настоятельства въ Благотворительное общество.

По распоряженію Князя я долженъ изъ Букареста поѣхать предварительно въ Филиппополь и потомъ въ Константинополь. Это потому, чтобы условиться съ жителями Филиппополя о томъ, какимъ образомъ изъ училища Св. Кирилла и Меѳодія образовать центральное учебное заведеніе для образованія учителей и священниковъ и если для сего нужно будетъ содѣйствіе посланника, то въ Константинополѣ изложить ему дѣло и просить его принять участіе.

При этомъ поручено мнѣ собрать нужныя свѣдѣнія для соображеній при будущихъ дѣйствіяхъ общества.

Чтобы исполнить возложенное на меня порученіе, я не успѣю быть въ Константинополѣ раньше какъ черезъ два мѣсяца. Посему нужнымъ счелъ отношеніе Аз. Депарг. къ Господ. Посланнику въ Константинополь за № 2667, со вложеніемъ семи полуимперіяловъ и 1 руб. 88 коп. порученное мнѣ для доставленія, передать г-ну Статскому Совѣтнику Ивановскому для пересылки прямо въ Константинополь.

1481. — Подробно изложение борбата на Н. Герова съ Хрисанта и съ гърцитѣ въ Пловдивъ.

Пак. 4.

Одесса 9-го Мая 1857 г.

Его Прев-ву Егору Петровичу
Ковалевскому, etc. etc.

Милостивый Государь,
Егоръ Петровичъ!

Ваше Превосходительство благоволили послать меня въ ИМПЕРАТОРСКУЮ Миссію въ Константинополь для назначенія агентомъ въ Филиппополь, чтобы тѣмъ доставить мнѣ возможность трудиться на ползу своего народа. Въ признательности за милостивое вниманіе ко мнѣ, я долгомъ счелъ доложить Вашему Превосходительству, что возвращеніе мое въ Филиппополь будетъ непріятно недругамъ Болгаръ, а поступленіемъ на службу въ вѣдомствѣ Миссіи Константинопольской я поставлю себя въ невыгодное положеніе въ отношеніи противникамъ. Я предвидѣлъ

это, зная, что митрополитъ Филиппопольской Хрисанъ съ своими единомышленниками не терпитъ меня за то, что я былъ виновникомъ основанія Болгарскаго училища Св. Кирилла и Меѳодія въ Филиппополѣ, а самъ онъ имѣетъ покровителя въ Миссіи. Ваше Превосходительство признали мои опасенія неумѣстными, потому, что обстоятельства теперь измѣнились и у недоброхотовъ отнята возможность вредить.

Пользуясь даннымъ мнѣ въ Одессѣ порученіемъ, я поѣхалъ прежде въ Филиппополь, чтобы на мѣстѣ узнать, въ какомъ видѣ агенство можетъ быть полезнымъ для предположенной цѣли. Къ несчастію, случилось мнѣ пріѣхать туда въ то время, когда митрополитъ, отъ досады что не удалось ему осуществить свои замыслы противъ паствы, обвинилъ Болгаръ передъ правительствомъ, что будто они волнуются и требуютъ введенія въ управленіе какого-то новаго французскаго порядка. Признанный виновнымъ въ клеветѣ, митрополитъ, чтобы оправдать себя, увѣрялъ генераль-губернатора Адрианопольскаго, пріѣхавшаго въ Филиппополь въ слѣдствіе доноса Его Выс. Преосв.. что будто я внушилъ Болгарамъ подозрѣніе противъ благонамѣренности его и составилъ противъ него оппозицію, которою онъ былъ вынужденъ сдѣлать доносъ на нихъ. Митрополитъ обвинялъ меня въ томъ, что происходило до моего пріѣзда и къ чему я вовсе не подавалъ повода. Генераль-губернаторъ не спросилъ справедливы ли обвиненія или нѣтъ, а приказалъ пригласить меня удалиться изъ Филиппополя.

Я былъ вынужденъ просить покровительства Миссіи для оправданія себя. Его Высокопревосходительство, Господинъ Посланникъ, признавъ меня обиженнымъ, предложилъ, въ удовлетвореніе за причиненное мнѣ оскорбленіе возвратиться въ Филиппополь съ офиціальнымъ характеромъ. Такъ какъ нужно получить хоть какое нибудь удовлетвореніе, потому что въ противномъ случаѣ произойдетъ невыгодное измѣненіе въ мнѣніи туземцевъ о Миссіи, а другаго удовлетворенія необѣщали, кромѣ упомянутаго, то я не согласился на убѣжденія друга и покровителя митрополита отказаться отъ возвращенія въ Филиппополь.

Дѣло пошло въ ходъ. Съ тѣхъ поръ прошло цѣлыхъ два мѣсяца, и ничто не сдѣлано. Турки признали клеветою возведенныя на меня обвиненія, а Миссія не пользуется этимъ, чтобы оправдать меня, какъ будто въ самомъ дѣлѣ я виноватъ. И все это дѣлается такъ потому, что я Болгаринъ и имѣлъ несчастіе посвятить себя дѣлу образованія своего народа, что Греки ставятъ намъ въ преступленіе.

Митрополитъ и приверженцы его торжествуютъ, что, по выраженію ихъ, успѣли выгнать Болгарина, котораго и до войны желали удалить изъ Филиппополя но не могли сдѣлать это по причинѣ Русскаго его подданства, такъ какъ тогда Русскіе консула имѣли сильное вліяніе въ Турціи. Напротивъ Болгаре думали, что и теперь не останется безъ наказанія такой поступокъ противъ Русскаго подданнаго, котораго Миссія по ихъ понятіямъ, не по одной причинѣ Русскаго подданства должна покровительствовать. Проволочка дѣла утверждаетъ первыхъ въ мысли, что Русскихъ консуловъ нечего бояться теперь, и производитъ невыгодное измѣненіе въ мнѣніи вторыхъ о Россіи, въ ущербъ ея вліянія.

Болгаре, не имѣя возможности избавиться отъ митрополита, доводящаго ихъ до отчаянія своимъ поведеніемъ въ отношеніи къ нимъ, потому что его поддерживаютъ Патріархъ и Синодъ, надѣются, что Миссія избавитъ ихъ отъ него, такъ какъ генераль-губернаторъ Адрианопольскій при свидѣтеляхъ говорилъ, г-ну Управляющему Генеральнымъ Консульствомъ, что Его Высокопреосвященство оклеветалъ меня. Напротивъ митрополитъ увѣренъ и увѣряетъ и другихъ, что по его желанію меня удерживаетъ Миссія въ Константинополѣ и не пуститъ возвратиться въ Филиппополь, Болгаре основываютъ свои надежды на томъ, что Его Свѣтлость, князь Меншиковъ, въ бытности своей въ Константинополѣ, узнавъ о поведеніи этого митрополита, требовалъ, чтобы онъ былъ смѣненъ, и патріархъ не могъ отказать ему. Но митрополитъ не беспокоится, потому другъ и покровитель его, успѣвшій тогда увѣрить князя въ его невинности, сѣумѣетъ и теперь расположить Миссію въ его пользу.

Видя, что дѣло не подвигается впередъ, между тѣмъ время проходитъ даромъ, и я, не получая ничего ни откуда, сталъ нуждаться въ средствахъ для пропитанія, я просилъ Г-на Посланника уволить меня, чтобы пойти искать себѣ занятія для пропитанія. Его Выс.-превосх. не отпустилъ меня, полагая, что успѣетъ отправить агентомъ въ Филиппополь.

Я затрудняюсь принять эту должность, во первыхъ потому, что, при официальномъ характерѣ, мнѣ нельзя будетъ принимать открыто участіе въ дѣлѣ образованія Болгаръ, чему я сначала посвятилъ себя и желаю и въ будущемъ заниматься имъ, и Ваше Превосходительство поставили мнѣ это въ обязанность; во вторыхъ потому, что жалованье агента, 500 рубл. при нынѣшней дороговизнѣ и въ половину недостаточно, а мнѣ, вопреки предположеніямъ, нельзя будетъ заниматься ничѣмъ другимъ, чтобы выручать еще что нибудь; наконецъ и главнѣйше потому, что возвращеніе въ Филиппополь съ официальнымъ характеромъ не будетъ прощено мнѣ тѣми, которые теперь противятся этому. Но надобно спасти честь Русскаго имени въ глазахъ туземцевъ, чтобы поддержать въ нихъ выгодное мнѣніе о сочувствіи къ нимъ Русскихъ и потомъ спастись себя. Посему я рѣшился претерпѣть всѣ невыгоды: откажусь отъ занятій на пользу своего народа, возьму въ долгъ деньги, чтобы поѣхать въ Филиппополь въ такомъ видѣ, какъ, по понятіямъ туземцевъ, слѣдуетъ Русскому консулу. Но останусь въ должности агента два или три мѣсяца и потомъ подамъ въ отставку прежде чѣмъ подвергнусь мщенію, и съ честію уѣду изъ родины на всегда. Я докладывалъ Г-ну Посланнику, что могу поѣхать въ Филиппополь въ качествѣ агента только на нѣсколько мѣсяцевъ, чтобы возстановить общественное мнѣніе въ пользу Россіи.

Такимъ образомъ вмѣсто того, чтобы получить возможность быть полезнымъ своимъ соотечественникамъ, я лишаясь возможности даже жить среди ихъ. Прежде можно было, не доводя дѣла до Миссіи, уладить его въ Адрианополь такъ, чтобы оттуда возвратиться въ Филиппополь: съ турками все можно дѣлать. Теперь для полученія снова возможности жить постоянно на родинѣ, въ моемъ распоряженіи остается одно средство отказаться отъ Русскаго подданства, что я, принявшій оное изъ иностранцевъ, по закону, имѣю право сдѣлать. Но я не рѣшусь на это, чтобы не уничтожить разомъ все, что дѣлалъ въ продолженіе многихъ лѣтъ для поддержанія въ своихъ единоплеменникахъ выгоднаго мнѣнія о Россіи, и обреку себя на изгнаніе изъ отечества. Вашему Превосходительству трудно будетъ понять какъ доведенъ я до такой крайности, и я бы не осмѣлился писать о себѣ; но, видя, что всѣ дѣла, касающіяся Болгаръ, идутъ не лучше моего, долгомъ счелъ, для оправданія своихъ единоплеменниковъ, предупредить, чтобы потомъ не говорилось, что намъ дѣлаютъ добро, но мы не умѣемъ пользоваться имъ, и если дѣлаю это не кстати, то всепокорнѣйше прошу великодушно извинить меня.

Въ ожиданіи окончанія моего дѣла, я пріѣхалъ на нѣсколько дней въ Одессу. Съ чувствомъ глубокаго уваженія и совершенной преданности честь имѣю быть.

1482. — Стѣснено матеріяльно положеніе на Герова. Мѣстно-то понятіе за консулъ и агентъ. Молба за уголъмненіе заплатата.

Пак. 54.

Его Прев-ву Г. Ковалевскому.

Филиппополь, 23 Ноября 1860 г.

М. Г.

Егоръ Петровичъ,

Благосклонность Вашего Превосх-ва ободряетъ меня, изложивъ мое стѣсненное положеніе, ходатайствовать о милостивомъ улучшеніи его въ видахъ пользы самой службы.

Въ провинціи ни мѣстныя власти, ни народъ, не понимаютъ различія между значеніями консула и консульскаго Агента и требуютъ соблюденія одинаковыхъ этикетовъ въ образѣ жизни обоихъ. Съ моей стороны, усердствуя служить успѣшно и Императорскому правительству и моимъ соплеменникамъ, между которыми поставленъ, но получая только 1200 руб. содержанія, въ томъ числѣ на квартиру и переписку; я не щадилъ ни своихъ маленькихъ средствъ, ни другихъ большихъ доставленныхъ мнѣ женитьбою; и не смотря на это не осмѣлился бы еще беспокоить Ваше Превосх-во, еслибы одно обстоятельство внѣ моей воли не причинило мнѣ разомъ потерю почти половины моего годового жалованья и на будущее время лишаетъ меня трети онаго.

Курсъ серебрянаго рубля былъ въ 26 піастровъ до конца январской трети сего года, когда по счетамъ экстраординарныхъ издержекъ, еще неуплаченныхъ мнѣ министерствомъ, вмѣстѣ съ жалованьемъ за означенную треть, которое еще не было получено мною, я имѣлъ получать болѣе 1000 руб. по расчету 26 піастровъ за рубль. Но вдругъ не ожиданно, вслѣдствіе распоряженія Турецкаго правительства, курсъ монеты былъ насильственно пониженъ на одну треть и рубль началъ приминаться за 17 1/2 піастровъ; такъ что я принужденъ былъ при расплатѣ займовъ къ каждому рублю приплатить по 8 1/2 піастровъ, что составило мнѣ положительнаго убытку до 10,000 піастровъ, почти 600 руб. серебромъ. И какъ, съ пониженіемъ курса монеты на одну треть цѣны на предметы нисколько не понизились, напротивъ повышаются, то какъ будто теперь получено жалованья одною третью меньше противъ прежняго.

Подвергая все вышеизложенное милостивому вниманію Вашего Превосходительства я осмѣливаюсь уповать, что мое нижайшее ходатайство о вознагражденіи невольныхъ потерь и улучшеніи положенія Агенства не останется тщетнымъ.

Филиппополь

Съ глуб. почт: . . .

23 Ноября 1860 г.

137. ИОСИФЪ А. КОВАЧОВЪ.

1483. — Прѣдложение за служба. Каква трѣбва да бжде
тя. Да е свободенъ и да пише и съчинява.

Пак. 55.

Щипъ, 1-ый Априлій 1870 г.

Г. В. Манчеву.

Изпроводеното Ви прѣзъ Велесъ отъ 6-ый Февр. писмо пріехъ още на 5-ый Марта, но отговарямъ Ви ся на него дури сега, по причинъ на нѣкои независящи отъ мене причины.

Правите ми едно прѣдложеніе на службѣ, която, спорѣдъ казваніето Ви, обѣщавала за мене много голѣмы добрины, обаче, като неми исправяте ясно работѣтъ, щое, — не мож да Ви кажъ за него прѣдложеніе ни рго, ни contra. Въ двѣ само прѣдложенія можѣхъ да облѣкж прѣдложеніето Ви: прѣдлагаета служба, или е просто учительство въ Пловдивъ или другаде, или сотрудничество на полето, което сте Вий прѣдизбрали за собственѣтъ си дѣятельность. Ако е първото, ще ми опростите, като Ви наумя, чи е неспособно да привлече вниманіето ми само съ писмото Ви; ако ли е пакъ послѣдното, драгомие, като сме были идвамата на едни мыслѣ, а това ще рѣче — пріема ся надраго сърдце отъ странѣтъ ми, обаче спорѣдъ слѣдующите условия:

1., Да пріемете въ компаніѣтъ Ви брата ми, (достоеенъ за таж работѣ) подиръ като внесе посилныйтъ си капиталъ, съ условіе, да тѣргува съ книги въ Македонія или гдѣто е полезно за компаніѣтъ и да взима пропорціональното съ капиталътъ си.

2., Азъ да сжмъ обезпеченъ отъ компаніѣтъ Ви съ потрѣбнѣтъ суммѣ пары за поддржаніе на фамиліѣтъ ми, за да прѣвождамъ или составлявамъ сочиненія, които изобщо (не се чете) съ нуждытъ на обществото ни, и които за стойностьтъ отнапрѣдъ ще влизаме въ погодбѣ съ компаніѣтъ Ви, като ся вземѣтъ въ това врѣмя употребениѣтъ отъ мене Ваши пары.

Прѣдмѣтътъ, за който Ви сега пиша, по на джлго разтрѣсвахме съ Г. Бенчева, кога бѣше въ градътъ ни, и молихъ го да Ви разскаже по на широко за това нѣщо, и да изкара отъ Васъ единъ часъ по на прѣдъ отговоръ за мене.

Вий, слѣдъ мене да размислите по джбоко върху вопросѣтъ работѣ и ще ми прѣдставите въ единъ бжрзъ отговоръ онова, което Ви прося. Само това ще помнете, че много ще ми бжде драго, ако ся съ на единъ подобенъ начинъ свѣрземе помежду си, за да поработеме заедно на книжевно то поле спорѣдъ силѣтъ ни. Нека ми бжде допущено и това да Ви прибавѣ: прѣдизбралъ сжмъ за специаленъ прѣдмѣтъ на занятіѣта ми училището народно, или подобрѣ, образованіето, което трѣбва да получиѣтъ въ училищата наши бждѣщите членове на общество то

ни, — въ качество, въ което ся онъ прѣдлага въ прѣобразованныя ге народны училища въ Германія и другадѣ по образов. Европж. Имаме въ таж минутж почти въ готово: „Общи дидактически основанія за пжрвоначално то обучение“ и „Ржководство за прѣподаваніето по Звучнжтж методж“.

Пріимете длжбокото ми уваженіе кжмъ Васъ и допущате ми да ся наричамъ

Вашъ пріатель,

Ј. Ковачовъ.

1484. — Ковачевъ да постжпи на служба у Герова. Каква ще бжде работата му.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 16 Април. 1870.

Господине Ј. Ковачевъ,

Писмо-то Ви отъ 1 Април. което сте пратили Г-ну Манчеву за отговоръ на негово-то отъ 6-й Февруар. стигнж тука въ деня, когато негова милость трѣгаше за Джумаж за панаира, затова той го остави менѣ, та азъ да Ви отговорѣж.

Азъ, Господине, имамъ потрѣбж за единъ писаръ, който, въ исто-то врѣмя, да бжде и домашень учитель на дѣца-та ми. Служба-та на писаря, дѣто трѣбва да имамъ, е такава чтото той ще има доста свободно врѣмя, та, освѣнь дѣто ще учи двѣ-ты ми дѣца, да може да работи и друго нѣчто. Като ся разговаряхъ за това съ Г-на Манчева, негова милость ми прѣдложи да поканимъ Васъ за тжж службж, та заедно съ неж да бждете и нему сътрудникъ на книжарско-то поприще. Това прѣдложение ми ся вревнж още повече, зачтото и азъ имамъ на срьдце народно-то ни просвящение и по силж-тж си работж за него, та, като имамъ при себе и другъ сътрудникъ, можемъ да искараме и повече и пѣ-добрж работж. Затова поржчяхъ Г-ну Манчеву да Ви покани да дойдете тука.

Отъ отговора Ви на това каненіе гядамъ, че работа-та ще ся посрѣшне. Нѣмжчно ще бжде да ся разумѣемъ съ писма, затова щж Ви прѣдложж, ако е възможно да дойдете тука да ся сговоримъ. Ако не можете сега скоро да оставите работж-тж си, то быва и слѣдъ два и слѣдъ три мѣсяца да дойдете, стига само да знаж, че приемате прѣдложение-то ми. Ако ли пакъ има нѣчто да Ви брѣка да дойдете лично да ся сговоримъ, то можете да ми явите, та да видимъ да олеснимъ работж-тж.

За сега щж Ви кажж и това, че, въ мое-то звание. служба-та на домашень учитель у мене ся чете като служба вжтрѣ въ Россіж по учебнж чясть, и дава всичкы-ты права и прѣимжщества, каквыто дава учигелска-та служба вжтрѣ въ Россіж.

Щж чякамъ отговоръ отъ Васъ. Писмо-то си до мене, може да притворите до Книжарница-та на Г-на Манчева. Добрѣ щете сторите да ми отговорите на Русскы, за да видж, какъ пишете на тоя языкъ. Явѣте ми такожде, знаете ли и Французскы и доколко.

Въ ожидание Ваший отговоръ желяж Ви да сте здрави и честити

Н. Геровъ.

1485. — Условия за книжарско сдружаване. Какви литературни трудове има готови Ковачовъ.

Пак. 46.

Прято 4 Окт. 1870. Отгов. 15 Окт.

Щипъ, 23-го Августа 1870 г.

Его Высокоблагородію

Г. Найдену Герову.

Письмо Ваше отъ 16-го Апрѣля имѣлъ честь получить чрезъ книжную лавку Г. Манчева въ Велесѣ ещѣ при концѣ тогоже мѣсяца, но едва теперь являюсь отвѣтомъ на него.

Причиною же такого долгаго молчанія было то, что я рѣшилсѣ неѣдавать Вамъ отвѣта, а въ Юнѣ, по окончаніи срока моему здѣсь учительствованію, лично прѣѣхать къ Вамъ, въ Пловдивъ, и тутъ уже сдѣлать одно изъ двухъ: или съ Вами

закличить переговоры на счетъ сдѣланнаго Вами предложенія, или, если этого вслѣдствіе какихъ-либо причинъ, не можетъ быть, склонить одну изъ тамошнихъ книжныхъ компаній къ принятію моихъ литературныхъ услугъ, которыя, какъ Вамъ извѣстно, уже разъ прѣдложилъ Г. Манчеву. Между тѣмъ дѣло вышло не по расчету. Не много спустя окончанія срока, именно 1-го Августа, когда уже готовился на дорогу, члены училищнаго надзирательства незамедлили явиться ко мнѣ съ просьбою о продолженіи моихъ учительскихъ занятій, если ненащѣлый годъ, по крайней мѣрѣ до идущаго Св. Георгія. Не смотря на порядочную сумму, которую они прибавляли къ прежнему моему жалованью, я совершенно отказывалъ ихъ просьбѣ; но когда непредвидѣнныя обстоятельства въ моемъ семействѣ неумолимо стали требовать, чтобъ я до неизвѣстнаго времени неотлучался отъ его среды, то я долженъ былъ остаться снова учителемъ до упомянутого срока. И такъ, какъ сами уже видите, не могу принять Ваше предложеніе, и это говорю съ глубокимъ душевнымъ прискорбіемъ: ибо этимъ теряю возможность достать себѣ болѣе выгоднаго и болѣе обширнаго круга дѣятельности, чѣмъ здѣшній въ которомъ жить для меня значитъ — проводить золотое время по пустому.

Но если не могло осуществиться первое мое намѣреніе, быть можетъ, осуществится второе. Я хочу сказать о принятіи компанією Г. Манчева или Г. Данова моихъ услугъ на литературномъ поприщѣ. Условія, какія теперь могу прѣдложить въ этомъ отношеніи, состоятъ въ томъ: 1.) что бы компанія согласилась принять меня въ свои члены, считая оцѣнку моихъ, изданныхъ ею, трудовъ моимъ дѣйствующимъ капиталомъ и имѣя на моемъ мѣстѣ сотрудникомъ въ своихъ дѣлахъ моего брата; 2.) чтобы, пропорціонально этому капиталу, который можетъ быть увеличенъ особенною еще суммою наличныхъ денегъ, и труду моего брата, считала меня участникомъ въ общей прибыли или потери. Надобно здѣсь прибавить, что я, предлагая на своемъ мѣстѣ брата, имѣю въ виду Щипъ, Велесъ или Бытоль, гдѣ, въ послѣднихъ двухъ, каждая изъ упомянутыхъ компаній имѣетъ свою книжную лавку, и отъкуда мой братъ при помощи моей можетъ распространять книги въ Македоніи.

Немогу знать, согласятся ли названныя коммани на изложенныя условія, или вмѣсто ихъ представятъ другія, воякомъ случаѣ я покорнѣйше прошу Васъ сдѣлать мнѣ эту милость — предложить ихъ одной изъ нихъ, которую Вы сами выберете, и извѣстите меня о результатахъ. Въ случаѣ надобности знать Вамъ о качествахъ моихъ трудовъ предваряю васъ; доидущей весны я буду имѣть готовыми для печати — „Общія педагогическія основанія для обученія въ народныхъ училищахъ“ и „Руководство къ первоначальному преподаванію грамоты по Звуковой Методѣ вмѣстѣ съ таблицами“; послѣ выручки этихъ сочиненій, займусь приготовленіемъ „Спеціального методическаго руководства для преподаванія по Новѣйшей Системѣ“ и „Читанки (въ трехъ частяхъ)“, связанной съ этимъ руководствомъ. Всѣ эти сочиненія имѣютъ цѣлю поставить наши народныя училища на равнѣ съ дѣйствующими нынѣ народными училищами въ образованой Европѣ.

Если же и это второе мое намѣреніе пойдетъ путемъ перваго, въ такомъ случаѣ предатся мнѣ, по высвобожденіи отъ учительскаго званія собственными средствами печатать свои труды, что, впрочемъ, крайне, противорѣчитъ моему сильному желанію — видѣть въ книжномъ дѣлѣ нашего народа нѣчто цѣлое, органически связанное съ своими частями. —

Еще една просьба. Недавно единъ мой знакомый изъ Адрианополя писалъ мнѣ, что мой аттестатъ полученъ въ тамош. Русскомъ Консульствѣ и что высланныя на мое имя Кіев. Духов. Академіей книги проданы тѣмъже консульствомъ, безъ предварительнаго моего соизволенія. Вслѣдствіе этого прошу Васъ постараться о доставленіи мнѣ упомянутого аттестата и спросить у названнаго консульства о причинахъ, побудившихъ его продать мои книги, оставшія до селѣ у него единственно потому, что я не въ состояніи былъ потребовать ихъ (Требовалось отъ меня, еще въ бытность мою въ Габровѣ; 100 руб. сер. для пересылки, тогда — какъ самыя книги въ трехъ сандукахъ, стоятъ не болѣе 100 руб. сер.).

Пріимите увѣренность въ глубокомъ почитаніи, въ знакъ чего и имѣю честь называться

Вашего Высокоблагородія
покорнѣйш. слугою
Јосиф. А. Ковачевичъ.

138. ВАСИЛІЙ Ө. КОЖЕВНИКОВЪ.

1486. — Редътъ при отваряне ново консулство. Церемонитѣ. Топовнитѣ гърмежи на царскитѣ праздници. Католишката пропаганда въ Търново.

Коп. кн. 2.

Филиппополь, 10 Октября 1862 г.

Милостивый Государь,
Василій Өеодоровичъ,

Въ отвѣтъ на Ваше письмо отъ 23 Сентября, которое я получилъ едва 6 Октября, прилагаю при семъ копію съ двухъ донесеній моихъ консулу въ Адриано-полѣ съ описаніемъ моего водворенія въ Филиппополь въ качествѣ Русскаго агента и церемоніи поднятія флага. При этомъ неизлишнимъ считаю присовокупить, что тогда Турки были еще съ старыми понятіями въ отношеніи къ иностраннымъ консульствамъ и иностранцамъ вообще, а теперь уже знаютъ, что приняты Парижскимъ трактатомъ въ кругъ Европейскихъ государствъ, и понимаютъ это по своему, именно: что теперь уже не должны дѣлать для иностранцевъ того, что дѣлали прежде. При такомъ толкованіи Парижскаго трактата Терновскія начальства, конечно, будутъ противиться всѣмъ Вашимъ требованіямъ и самымъ умѣреннымъ и законнымъ, тѣмъ болѣе что на учрежденіе консульства въ Терновѣ и высшее Турецкое начальство смотритъ неблагопріятно. При всемъ томъ опять можно заставить Турокъ дѣлать все по прежнему, но для сего нужно обходиться съ ними нѣсколько иначе. Такъ не смотря на постановленіе, заключающееся въ прилагаемой у сего нотѣ Порты, представителямъ иностранныхъ державъ, празднованіе здѣшними консульствами тезоимевитства государей салютовано 21 выстрѣломъ и въ прошломъ году и въ нынѣшнемъ нѣ прошломъ изъ единственной пушки, которая имѣется здѣсь для палѣбы во время рамазана и байрама, а въ нынѣшнемъ изъ подвижной батареи стоящей теперь здѣсь артилеріи. На основаніи этого постановленія только что изданнаго, въ Маѣ 1859 г. губернаторъ отказывалъ салютовать имѣвшій быть поднятымъ флагъ новооткрытаго Греческаго Вице-Консульства, но я посредствовалъ и убѣдилъ его сдѣлать это.

Моя поѣздка въ Букарестъ можетъ еще и не состояться. Я боюсь, что Князь Лобановъ не позволитъ мнѣ отлучиться отъ своего поста, чтобы не возбуждать толковъ, какіе происходили въ слѣдствіе моей поѣздки въ Битолю. Посему надобно просить разрѣшенія изъ Петербурга. Въ этой поѣздкѣ самое важное для меня свиданіе съ Вами, которое я считаю необходимымъ для пользы службы.

Березину сообщу Вашъ отвѣтъ на его просьбу.

По полученнымъ мною свѣдѣніямъ, католическая пропаганда работаетъ изъ всѣхъ силъ, чтобы склонить къ принятію уніи нѣкоторыхъ изъ жителей Тернова дабы потомъ разгласить, что и столица Болгаріи покатоличилась.

Покорнѣйше прошу принять увѣреніе въ истинномъ моемъ почтеніи и преданности.

Н. Геровъ.

1487. — Свѣдѣнія по нападеніе митрополия въ Русчукъ. Разпрѣ между гражданами и владиката имъ.

Пак. 56.

Терново, 12 Февраля 1864 г.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Слѣшу отвѣчать Вамъ на Ваше послѣднее письмо отъ 29 Января. Русчукское происшествіе которымъ Вы интересуетесь вѣроятно извѣстно уже въ настоящее время въ подробности въ Филиппополь. Тѣмъ не менѣе, исполняя съ величайшимъ удовольствіемъ желаніе Ваше, скажу Вамъ о немъ кое-что и свое. Тысячъ, устремившихся на домъ Архіерея не было. Нападеніе сдѣлано было мальчиками и жѣнами (ви-

дите-ли до чего доведъ прогрессъ въ Болгаріи!). Само собою разумѣется, что вся эта каша заварена была гражданами и что дѣти и женщины служили только орудіями другихъ, желавшихъ совершить геройскій подвигъ противъ духовной власти. Носились одно время слухи (и весьма неблагопріятные для Болгаръ), что будто бы митра, архипастырскій жезлъ и церковныя облаченія были выброшены въ окошко и преданы на поруганіе безчинствующей толпы. Это ложь, ибо прекрасный полъ и млѣчные юноши на такое неприличіе нерѣшатся. Въ настоящее время, какъ Вы уже знаете, Владыка оставилъ конакъ Паши и поселился въ домѣ Австрійскаго Консула. Вотъ все, что я знаю о Русчукскомъ дѣлѣ, не довѣряя конечно Болгарамъ, старающихся представить происшествіе въ болѣе выгодномъ для себя свѣтѣ.

Въ Терновѣ у насъ покамѣстъ граждане ограничиваются однимъ пассивнымъ сопротивленіемъ Владыкѣ, т. е. не признаютъ его властью, что очень разумѣется дурно, и не хотятъ, вслѣдствіе сего, платить ему деньги. Смятеній у насъ ожидать нельзя; не такой народъ, да и некому взяться за дѣло. И то слава Богу! Здѣшнихъ Болгаръ никакъ нельзя упрекнуть въ излишней храбрости и рѣшимости. Они страшные трусы готовы развѣ только подъ полою показать кукишь митрополиту. Интересно будетъ знать что происходитъ у Васъ въ Филиппополи, если только дѣйствительно что нибудь можетъ произойти. Надѣюсь что Вы не откажете подѣлиться со мною новостями по этому предмету, буде таковыя случатся.

Если увидите Г. Станислава Дослѣвскаго, то покорнѣйше прошу передать ему мой искреннѣйшій поклонъ и желаніе съ моей стороны увидѣть поскорѣе въ Терновѣ и его работу для Преображенскаго монастыря. Г-ну Чалики также прошу передать мой сердечный привѣтъ.

Душевно преданный Вамъ
В. Ф. Кожевниковъ.

Мѣсяца два тому назадъ я имѣлъ удовольствіе познакомиться съ г. Поліевымъ, братомъ Вашей супруги. Онъ былъ проездомъ черезъ Терновъ и посѣтилъ меня прошу передать ему мой самый душевный поклонъ. Благодарю его за присылку альбы. Когда онъ будетъ снова въ Терновѣ.

1488. — Прѣпраща се изложение за церковната борба на
българетѣ съ гърцитѣ въ Пловдивъ.

Пак. 56.

Пловдивъ, 9 Марта 1864 г.

Чувствительнѣйше благодарю Васъ, Добрѣйшій Василій Ѳеодоровичъ, за свѣдѣнія о происшествіяхъ въ Русчукѣ и о распрѣ Терновцевъ съ Митрополитомъ.

Въ замѣнъ этихъ свѣдѣній посылаю къ Вамъ копію съ донесенія моего Г. Новикову отъ сегоднешняго числа. Изъ него Вы увидите, что филиппопольскіе Болгаре на дѣлѣ управляются независимо отъ назначеннаго Патріархомъ митрополита, и церковное настоятельство ихъ признается мѣстною гражданскою властью.

Съ слѣдующимъ курьеромъ пошлю Вамъ историческую записку Церковно-Болгарскаго вопроса.

Братъ моей жены искалъ здѣсь для Васъ драгомана, но здѣсь нѣтъ никакого который бы былъ способенъ къ этой службѣ! Посему Чалики писалъ, по его порученію, своему брату въ Константинополь поискать тутъ кого нибудь. Теперь молодой Чалики пишетъ изъ Константинополя что нашелъ тутъ нѣкоего Христо Колчевича, который можетъ исполнять эту должность. Онъ изъ Габрова родомъ и говоритъ свободно по-италіански, по-французски и по-турецки, но едва ли можетъ писать на этихъ языкахъ.

139. АПОСТОЛЪ КОНКОВИЧЪ.

1489. — Конковичъ награденъ съ медала и съ 100 рубли.
Неговитѣ заслуги до Крѣмската война. Моли за помощъ.

Пак. 56.

Приято 15 окт. 1857. Отговор. 23 Ноемвр.

Его Благородіе Россійскому Консулу
Г. Г. Наидену Геровичу
Въ Пловдинъ.

отъ катоса раставихме отъ Цариградъ неможохме веки да се поразговоримъ сосъ писма. Само отъ Галацъ чрезъ Г. евлогіюу писмо ви поздравихъ за коету ви умолявамъ сердечно да ме опростите зашто вината е моя. — въ Галацъ като бѣхъ ходихъ сосъ Г. евлогіе при Г. романенко та гу посѣтихми. отъ коету ми вручи медалята заедно и сосъ сто р. сребро. и кату му расказахъ моите заслуги — отъ лѣто. 1828 даже до послѣдокъ както потверди и Г. евлогіе. и удивисе човѣка. толкосъ каза какъ не сте имали достойнаго челоуѣка детеу представлялъ вашите заслуги. Но имайте надежда . . . ето ви претваремъ на свидѣтелството копія иви умолявамъ изглубини сердца както ми са обѣсахте въ цариградъ чи самъ ще дами издѣиствувашъ годишна пенсія. Защо другиму надежда нема перво на бога, второ, на царя, третію вашему благородіе зашто брате ако данима беха соблекли на послѣдокъ нито щѣхъ да спомена както и нисамъ споменалъ 29 години нѣ отъ себеси харчахъ. За да се опишат. сите ние возможно доста чи ваше милосъ знайте сичко-испоред както ми са обѣсахти въ цариградъ сичко можити да направити зашто можити Г. само да уловити вашето свято перо и сичко ще извършити за 2. месеца. . . уверен самъ вашему благородію зада нима уставите въ старини лишенъ отъ каталѣвнїю хлѣбъ. и нека всѣмогущи Богъ дави исполни желаніето. ако имати благоуверіе възрадвайтема сосъ ваше чесно писмо.

1857 8/рі 1-го
Свищовъ.

Покорні
Апостолъ Конковичъ.

Може и по второмъ да се случи дави пиша занѣщо заради това забележети ми. Какъ дави пиша надписа какту изъ вентре подобно и изъ вонъ.

Свидѣтелство.

Дано сіе Болгарину изъ систова Апостолу Конковичу въ томъ что поза свидѣтелствованіи Главно командующимъ. № 1725 — Арміею Господиномъ Генералъ адіутантомъ Кнѣземъ Горчаковымъ, Государъ Императаръ все милостивѣише Соизволилъ наградитъ его Конковича Серебреною Медалью за усердіе на Анненской лентѣ дльа ношени нашея и единовременно пожаловать сто руб. сребромъ.

Галац 18-Сентебря. 1857 года.

Управляющі Консулствомъ: Романенко.
(печать)

1490.—Конковичъ се разорилъ да помага на руситѣ прѣзъ Крѣмската война. Турцитѣ го подозиратъ. Нѣма поминъкъ. Исака помощъ.

Пак. 56.

Господине Вице Консуле!
Въ Филибе.

Съ надѣжбать които имаме на нашите едновѣрны и съплемены братія Русыты, азъ, както что знаете Ви отъ много години насамъ работя за исплѣненіето на тѣхнытѣ предначертанія занасъ и тѣя работж всякога самъ ималъ по напрѣдъ и отъ своятж, съ която сж поминувамъ. Началото на послѣдната война на правила да повѣрвамъ, че е дошло вече вѣрмя да се исплѣнетъ надѣждытени, та добихме по-

вече дерзновѣніе, и за да олесняваме работѣтъ на избавителитени азъ не жалихъ ни трудъ, ни имѣніето си, ни себеси, не щя Ви казвамъ именно что самъ правилъ, зачтото Вие знаете всичко, а ще спомена само какво, съ прилѣжанието си да бида полезенъ възбудихъ подозрѣніе въ мѣстни начялства въ Свищовъ като да съмъ Рускіи Агентъ, та задася избавя прѣтарпѣхъ голѣма пагуба . . . Руското военно началство позна моите услуги, та понегово прѣдставленіе ся удостоихъ занаграда отъ Негово Величество Высокопочитаемыи Царъ съ Сребренъ Медаля и едно врѣменно спомоществованіе отъ 100 рубли които азъ приехъ съ голѣма признателност, като бѣлѣгъ отъ Царска милост. Нопонѣже въ тѣя работы изгубихъ имѣніето си та чи и своята работа развалихъ, та сега сосъ голѣма мъка се поминувамъ, зато дерзая да Вы ся помоля да прѣдставите моето положеніе дѣто и както Вие знаете, та дами исходатаиствовате малко спомоществованіе, за да мога да се помина полѣсно за напрѣдъ и пакъ дабѣда както посега полѣзенъ на общата работѣ. Тая моя молба трѣбваше да прѣдставе на Видинскію Консолъ, като чтося намирамъ въ кругат на неговото вѣдѣніе; но понеже той немя познава, а Вие ме знаете добрѣ, затова Вамъ ся моля даисходатаиствувате за мене. Аколи стане нѣйдѣ потрѣбното може отъ Галацкото Консулство да се испита или Негово Благородіе Г. Никола Хр. Палаузова Въ Одѣсса. Свободно могатъ да попитатъ за мене какъвъ самъ и что самъ работилъ.

Съ вѣрна надѣжда че нещеме отверните молбата ми оставамъ съ истинно почитаніе

градъ Свищовъ
1857 „10/вріи 3-го

Вашъ покорніи слуга
Апостолъ Конковичъ.

1491. — Конковичъ дава прошение за помощъ. Той е готовъ да върши всичко за народа. Сношенията му съ католицитѣ.

Пак. 56.

Господине. Вице-Консуле!
Въ Филибе.

Сосъ не исказанна радост приех Вашето начертаніе приимнети прочее сушо образно и Все могущъ Богъ нека бѣды въ помощъ. Ще бѣдъ Во вѣки Вамъ должень ще назначе и въ галацъ Рускому Консулу чи ако са попита да отговори а по Главната надѣжда миѣ. Ваша. Заради това сосъ сичка моя фамилія въ дѣноношните наши молитви призоваваме Бога дави исполни желаніето Буди Буди

1857 10/врі 13-го
Свищовъ.

Вашъ покорень Слуга
Апостолъ Конковичъ.

Ви претваремъ двѣ прожби се единообразни само Въ едната спомѣнувамъ и Год. Палаузова могатъ да питат, прочее Ваше благородіе която познавате за добра слѣдвайте. асъ умолявамъ и Г. евлוגіе да пиши и онъ Галацкому Консулу понѣже. Азъ ще му пиша по мою писане е другу, а нѣгового е совѣсмъ друго. и както ви вразуми Богъ.

исти

Познато вие какъ оцамъ Балкане покраи дунава вторъ-агентъ вѣренъ и искренъ отъ мене нема заради това тамо гдѣто ще пишити докажети имъ пошо отсвѣнъ толико годишното мое заслужваніе а и вѣсма много ся обичамъ отъ народо закоето кога се случи нѣкоя обща работа мене призовават. по прѣди, както и оная година бѣхама пратили въ Цариградъ занародното духовенство исканіе отсвѣнъ това можити да помѣнете какъ имамъ голѣмо сношеніе сосъ муси Боре — които бѣше оная Година през августа умене на квартиръ препоручень отъ парисъ. а особно сушо сношѣніе имамъ и сосъ Боснянскію епископъ щое въ цареградъ. На першенбе пазаръ именемъ. Патеръ Филингъ пашалики. и надамсе отъ тѣя двонцата много нѣщо дасе научя . . . понѣже дотолкосъ самъ ги привлѣкалъ щото вѣсма голѣмо повѣреніе иматъ на мене. Това като е така сушо остаю Вашъ

Покорень слуга Апостолъ Конковичъ.

1492. — Конковичъ дава прошение на видинския руски консулъ за пенсия отъ Росия. Йошевъ и Аверки посрѣдници.

Пак. 56.

Г. Вице Консоле.

Въ Пловдивъ

858 8/ври 4-го Свищовъ.

Г. аверкіе кату премина отъ тукъ за Видинъ молихгу да предложи тамошному К. Г. Сакалову за мойти заслуги както бѣхъ умолилъ временно и Г. Георгіе С. Йошева и така предложили подробно, отъ което Г. Аверкіе кату съ верна неможе^х да са срешна сосъ него задами разкаже що са ся разговорили. Но отъ Галацъ ми писува предложилиму сичко и тоимъ казалъ даму прате прошеніе . . . Слѣдъ 5 дни после Г. аверкіовугу писмо ми пиши и Г. Дошевъ. суцото коету ми казува данегубе нипощо време него да испрате прошеніе, итака на 7-го прошлаго му испрати^х прошеніе споретъ разума на ново обаче нему споменува^х какъ самъ далъ ивамъ прошеніе него катуму споменува^х сосъ лицата дето самъ се работилъ чрезъ Буку^с, Зимнечъ Браила, Галацъ, споменува^х и за романенка ако стане даса пита, а колкото за Васъ му писува^х какъ познавате моите услуги само ако дащети. По бога ради да свидѣлствувате во мнѣ. Бадети прочее извѣстни чи можити или нему да доложите, или както познавате за добро вашъ

Покорній слуга

Апостолъ Конковичъ.

Сосъ втору щеви испрате копія на Прошеніето, обаче безъ подписъ, чи аку познавате зада самъ погрешилъ. дето че нему споменувамъ какво самъ далъ и вамъ прошеніе. Моляви покорно дама опросгите зашто до толкосъ разсуді^х но ако требува или нему да споменна второмъ или Вамъ да повторе сосъ друга-прожба. Назначетими мољж или Вія ако чи ще пишете яветими ако имате време.

Исти.

1493. — Какво е извършилъ Конковичъ. Кои му сж свидѣтели за това.

Пак. 56.

Копія

Г. Г. Рускому. Консолу.

Въ Видинъ

Съ надѣждите които имами на нашите единовѣрни и соплѣмени братія Р. азъ както чтое познато нанекои лични лица още отъ лѣто 1828 моите услуги думамъ и доднѣсъ съ жарки камъ нашего избавителя познати са казвамъ въ Буку^с. Г. Хр. Мустаковъ, Г. Пенчу раічовъ. Г. Иванчо Д. Х^ч Бакаловъ. Г. Христу Геод. и прочіе, въ Зимничи. Г. Тома Коцофъ піску бивши дректоръ карантиненъ въ 1848 — бивши въ Зимнече. Рускіа чиновникъ Г. Алеко Яковенко и прочі, въ Браила Г. Х^ч Жорданъ Селемско докторъ Г. Костаки. М. Г. Ангелаки Кановичъ, Г. Георгіе. Петровичъ и прочі а въ Галацъ Г. евлогіе. Георгіу. Може дасе научити отъ правителя Р. Консолства бивши въ Галацъ Г. романенко, особно въ одѣса Р. Чиновникъ Г. Николая Хр. Палаузова и прочіе отъ толико годинъ идо днесъ работя за исполненіето на техните преде начертанія занасъ итая работа всякога самъ я ималъ понапред иотъ своята съ която поминувамъ, началото на послѣдняята война направени даповѣрвамъ чее дошло вече времѣ да ся испълнят надѣждитени та добихме повече дерзновенье иза да олеснявами рабутата на избавителите ни, азъ нежалихъ ни трудъ ни имѣние не себѣси нещави казвамъ именно що съмъ правилъ зашто то е познато овимъ горе назначенимъ лицамъ и проче има само ако да добро изволи Филибейскію. Р. В. К. Г. Найде^н Геровъ по бога ради нека свидѣлствува во мнѣ, асъ ще само спомена какво спрележаніето си за да бѣда полезенъ возбудихъ подозреніе въ мѣстното началство въ С. въ лѣто — 1853 като да съмъ Р. агентъ, ето причината бѣши прѣдателя въ Зимничъ влашкію. Командиръ Колуда що сега е въ Калафат та зада се

избаве живота колкото имѣние има^x вручихго на мѣстніо управитель и безъ даизвади гласъ на вонъ освободими живота . . . тогава като узна Р. главнокомандующии въ Букурещъ за тогова предателя Калуда вдигна го отъ Зимнечъ въ аустріските предѣли и по̀сле време отправихаго за Калафат: Р. воено началство позна моите услуги та понегово представленія се удостои^x занаграда отъ Негово В. Високопочитаемі Цар. съ сребрена медала и едно временно спомоществованіе отъ 100 р. ср. което ась приехъ сосъ голема презнателност. но понеже въ тия работи загубих имѣнето си тачи и своята работа развали^x та сега сосъ мѣка се поминувамъ зато дерзая да ви ся помолѣ да представити моето положеніе гдѣто и както вѣя познавате та дами исходатаиствувате малко спомоществуваніе за да мога да се помина по̀ лёсно занаяпред и пакъ да буда както и досега полезен на опщата рабута.

858. 9/врі — 7 —

1494. — Конковичъ опрѣдѣленъ да събира помощи за българската черкова въ Цариградъ.

Пак. 56.

Високоблагородному Вице-Консолу

Г. Г. Наиденъ Геровъ.

Въ Филибе.

1859 10/врі 19-го Габрово.

Отъ кату очекува^x отъ Ваше Благородіе ожидаемото помилваніе според обѣщаніето ви икато немамъ отъ Васъ никое писмо отѣшително смуцавамъ духо . . . Сега сте разбрали замоеото опрѣдѣлявани отъ цариградските Ефори на Българската въ Ц. Церква зада собирамъ помощъ почнавъ отъ Нишъ и надолу ду Варна то ест. 10^c епархii. Научилисте са потомъ и за Проповѣдниците щосъ прѣснати изъ Болгарія Англоамериканци и Езуити. того ради сега можити господа да повторите за мене да пишити на опрѣдѣленото мѣсто за нѣкоя милост. . . понеже по тая церковна рабута що ходѣ да окротявамъ народа идаго воспирамъ отъ преступленіето понеже самъ познатъ саду изъ Болгарія ачи и Естествѣно имамъ дарованія задаса послушвамъ както вѣе вамъ познато това сосъ велико нестерпеніе очеквамъ, писмото когами испратишъ испратиго въ терново чрез Баѣанака мой Г. Иванча. Д. Гешова. и самъ на Ваше Високо Благородіе

покорніи

Апостолъ Конковичъ.

1495. — Конковичъ по народни работи въ Самоковъ. Изпж-дили архидякона Матейовъ. Насърчителни писма на нашитѣ въ Цариградъ.

Пак. 56.

Приято 18 Мая 1860

Его Благородіе Російскому

В. Консулу Г. Г. Н. Герову

Въ Филибе.

1860 Маіе, 13-го Самоковъ.

Сасъ неизказана радост приехъ Ваше почтено отъ 19-го прошлаго изъ Едерне иголикова са наслади^x гдѣто незнамъ какъ дави опиша. . . увѣренсамъ чи вашето стараніе за мене, е едно отъ неуценимите . . . аиасъ надамсе да го познавамъ то-така . . .

Любѣзніими мон, днѣшното волнѣніе за народна Јерархія вѣки е познато на всичка вселѣная, и сите народи са обѣрнали очи на насъ, зато имя брате понѣже предвиждами чие дошло такава едно времѣ гдѣту кои както можи да са постараи заблагополучіето народно, или сосъ словомъ, или сосъ дѣломъ заданеби ония прокляти фанаріоти дани изыграет. но даса стреснемъ ида воудушевявами нашите въ цариградъ собратія секогашъ сасъ писма както и азъ ноци отъ 9/врі мѣсеца се-

когашъ имъ писувамъ и укоражавамъ спорет малката моя сила, както исегаимъ пиша, коетуви претваремъ икопія щосамъ имъ писалъ, моляви прочее ивія както познавати, совѣтуваитеса сосъ прочіете наши любородни собратія. и укоражавантеги, понѣже сега ще са рѣши щастіето на нашію бѣдніи. народъ, задани останимъ заукоръ на другите родове, идани приемнимъ проклятство стъ нашите потомци, понѣже исамъ нашію любѣзніи царъ Султанъ Абдулъ Меџитъ иска благополучіето иукрашніето надѣржавата си . . . дерзаите прочее . . . Сладко цалую и нашите собратія. Йоанна. Гешови . . . ,

вашъ покорній
Апостолъ Конковичъ

асъ тука щеса забаве до 20 дни зато ако изволити отпишетими чрезъ тукашните. Братія Х^ѣ Гюрови на 9-го сушаго сабахлаимъ сахате по 12 минути — 5 — и 1 — секунда, истласкахме архидіакона Матеювъ, испѣхми и. 1 — пѣсенъ понегу, да воскреснет Богъ и расточятся врази его и пѣ . . . и слѣдъ него неколцина съ метли понего измѣтоха ипрахо . . . добаръ е Богъ и за Паисіе . . . въ твърде кратко врѣме. тукъ е конкович . . . на 11-го сушаго празднувахми въ сити цѣркви торжествѣно нашите просвятители Кирила и Методіе облѣчени сите святици. а и отъ цѣрквите сосъ сичкото множество мужи, ижени а и сите дѣца секое въ раката си дѣржеши цвѣте и по една запалена вошеница, итака сите торжествѣно отидохми въ училището, което като направиха водосвѣтъ, а и дѣцата като пѣяха то едно распалѣніе биде, дето неостана чловѣкъ дане заплачи, а и сички еснафи даже иду кафеџите, затворени бидоха дюкените, нее възможно да се опиши. Молимъ претворенуту испратети сигорно.

Особно писа^х на Г. Драгана Цанкова, а и особно : едно мое сочиненіе коету тія двете претвори^х отъ катоги прочетат и акоги удобрет даги запечатат и дамуги вручат. ету и вамъ претваремъ копія що съмъ му писалъ

подобно писа^х и на Г. С. Филаретова коготу умолявах^х кату ионъ да слѣдова сущія примѣръ. . . .

ист.

1496. — Моли се Драганъ Цанковъ да помѣсти дописка въ вѣстника.

Пак. 56.

До Цариградъ

Любезниими Г. Драганъ Цанковъ

860 Май 9-го Самоков.

Секогашъ прочитамъ вашію любѣзніиши вѣстникъ, итвърде добрѣ вникнувамъ въ изяснѣніята одобрявамъ сичко. Но сердѣчно моляви даме послушати, итова казувамъ искрено и безъ ласканія . . . увѣренсамъ зада повнити мѣжду насъ по оная годишніи разговоръ въ цариградъ, то ест за да препаднемъ кодъ познатитеви тебѣ и мене силли, задано чрезъ ни^х да са освободимъ отъ това прокляти греческо духовно (тегло) апостѣ пакъ даси останимъ чисти инепорочни Българи. ето днесъ ти стана первіо избавителъ на Българскію народъ, итвоето имѣ щеса запиши завѣчно воспоминаніе . . . того ради любезниими Г. Драгане слава богу исполнися онова желаніе чрезъ милоста нанашего царя Султана аб. Меџ. когѣто всемогуцій богъ даго благослови на многая лѣта. Знаи прочее както віе познат и нашію Българскію народъ, дае постоянь, ичестен. а зада са обѣрни подъ покровителството Папово. то неевозможно . . . азнаишъ имене твоего любезнаго собрата гдѣто ходѣ занародната. Б. Цер. За спомоществованіе и като познавашъ имоята вредност, оставамви дамислити . . . защо отъ гдѣто помина асъ. не папа но исите дѣмонски стихіи макар идаса соберат, надамся на воскресеніе то христово даги посрамя. Загови моля любѣзніими мои Г. Драгане повасприси перото. ито ваша милось проумѣвашъ подобре отъ мене, нисъмъ вреден дави учя изадася увѣри чи вія сти онѣ мои искрено сердечніи, желая у вашію вѣстникъ като обнародвашъ ово претворено слово, турети един таковии знакъ ∇. и Ц. аколкото за екзархоса, мачкаиго както си знаешъ.

Цариградъ.

Почтени. и Родолюбиви. Ефори на Бъл. църква. 860 г. Маѣ — 9 — Самоковъ вашето почтено. отъ 2-го сушіаго радостно прие^х, и отъ писуваніето добръ проумѣхъ, ивоистена согласно отивами спорет вашето имоето мнѣніе. когае така. икога отговорети на моите сите къ васъ испратени писма. то ест вникналисте добре на моите писанія. ачи знаити и покаква рабута стима пратили. — проче кога сави назначили почтени родолюбци паисовуту поведѣніе а наи паче називи писахъ отъ Пиротъ сосъ очи, вѣжди, и мустациі и проч. на тогова діявола Паисія хулите ипрочія противу васъ. прочтети моите писма имолимъ разсудети . . . кога тоя проклетіо велегласно дума нанарода, че вашето намѣреніе сосъ тая църква е. завашъ ентесрь . . . и . . . и . . . и . . . тоя план е отъ фанаріотското главно капище да отъ студи народа сосъ такива идруги рѣчи. тадаса нистича напомощъ затая сограда, азивя като видити чи народа неше да спомага да дигнити раце отъ сичко, и така даси испълнет они желаніето, понѣже они предвиждат чи тая църква щеги поразии и опропасти . . . сега са питами каква рабута мога асъ да свѣрша. кога гледамъ онѣ проклетіо ексархосъ въ вѣстника си отъ № 481 толко фалби дава на Паисія, какъ 4-тя чясти въ епархіятаму одобрилиго, а петята била твърде мало, и казува добро би било иона дагу одобри и прох . . . ази са мая като прочетохъ ексархова вѣстникъ!!! того ради братія и Господа онѣ дето са имѣнова едно тѣло сосъ васъ неголи требува да вѣрвами, или непознатите; второ да кажемъ чи асъ отъ некая страст хортувамъ согласно сосъ самоковліте, асъ въ самоковъ нито съмъ билъ другъ пѣть, нито познавамъ некого но понѣже както ви казахъ иоще отъ Пиротъ неговите противу васъ хули . . . ги изложихъ времено. отсвенъ това ако да нибѣше блѣдословилъ противу на народната. Б. Ц., ипротивъ васъ . . . діявола дагу земи, ишегу земи. но това негово блѣдословіе, голѣмо препятствіе учини на нашата цѣль... ана онѣ діяволъ имат право даму казуват ексархошъ . . . то понѣжеса имѣнува вашъ макар ида саму писали некои задоброту паисюву, а тои нитре бувашили да по размисли . . . или баремъ да ви попита акое нужно такова обнародваніе, или не, аживи каза^х намного пѣте даса чуваме отъ такива предатели, гдѣто за една лула тютюнъ отъ лудію Матея . . . предава цѣль народъ, проклет да е . . . аживи казахъ времено дорде не бяхъ почналъ тая рабута, какъ отъ лѣто. 1828, трудилсамса, и страдалсамъ занародност. . . което самъ твърде добръ опозналъ иницияхъ. . . понѣже курватая питали защо нема дѣца. а она отговорила чикакъ данма, кога единги прави адругъ развале его итукъ сега въ самоковъ паисовите приверженици, щомъ прочетоха тоя триклатіи Ексархововъ вѣстникъ порасто хаимъ ушити като на магарешки . . . размислѣти сега требували асъ даси свія опашката като едно краставо ище. за що ако дабѣши дрънкалъ цанковъ надіявола, щото тои вѣки неостана чловѣка дани обезчести, атогова діявола понежего знает чие вашъ и чист народенъ вѣстникъ кои неше даго увѣрува; увѣренсамъ данесте забравили, нанашіо народъ простотата, слабостя, и плашенето, дордему дрънкашъ истоишъ принихъ, стоет, ащомги оставишъ ивлези нѣкои ласкателъ, извѣтрюват. . . кога даде Богъ здрави даса видимъ, ше повѣрвати, защо отъ многото проповѣдваніе мое . . . кратуната ми отсвѣнъ като побѣля като млеко, а и космите испадаха, та и заби нещѣтъ да останат . . . нема що пакъ ше почне отъ. а. б. в. шеса крепи хороту дудуша. толкосъ виса моля внимавайте добръ никакви увѣренія нидаваити натакива, несамо на ексархоша, надобро внимание насекиго даваити . . . понѣже вія почнахте, и сичка Болгарія едала ухо на васъ иви иматъ за едни избавители, щото тая рабута нее кату некая стока, та макаръ иназараръ дая продаде чловѣкъ, само да са избави, но е рѣшеніето заблагополучіето на единъ важенъ изнаменит народъ, ине само българскіо народъ е обѣрналъ милостиво око, и омилно сардце навасъ като на избавители, но ивсичка просвѣщена вселѣнтя васъ гледа, ивасъ препознава за народни Български представителя . . . прочее сега са чяка една велика слава и похвала. . . или. . . асъ ще си кажа мнѣніето, иви моля дамя послушати, акого изнамерити за добро. елате на простата пословица дордѣ желязуту топлу тѣркаити, то. . . понѣже е народо распаленъ, и охотенъ, а и рабутата стия докарали ду този рет, напредъ съ нами Богъ. защо колкото бавимъ рабутата, то толкова са прегоговляватъ неприятели, несамо фанаріотското духовѣнство, но наустрія . . . и . . . и . . . защо ониса учени хора, знаятъ чи отъ тая народна Јерархія шеса просвѣти народа

въ мало врѣме и ще почнат разни искусства офабриковъ ипроч. . . а нимъ не поднасе. . . а и Франца, ианглоамерика хранятъ. една надѣжда за нѣкое отъ дѣленіе въ вярата, та кротуватъ. зато ими сега сичко да ставимъ на страна а и днѣшното заутре дани оставимъ. держете прочее дордѣ народо распаленъ ивеселъ, защо упатріерхото много злато има, но имъ е мило да го харчат, и понѣже политиката не е постоянна, а и человѣчината нистои на една мѣрка, така и тія фанаріоти подбужда ги нѣкоя сила, за неините, и нихните ентереси, думающеимъ, бре какво правити віе! ето резилъ, и маскара останахти, на сичка вселѣная, и гдѣ ще намѣрити прибѣжище; акъ ахчя, кара гюнъ ичинъ, дрѣщи, искупети, онова, ионова мѣсто и пр. апослѣ пакъ отъ тоя родъ щеги вземити, само дани станити маскара . . . ето братіята насвѣта рабути стават което сми виждали сами съ очитеси зато нито секунда дани губете, и Богъ да вие помощникъ . . . изложеніето, иписмото ду Цанкова щое, прочтети и акого одобрити, запечатаитиго имугу даити . . .

Моето слово що прати^х на драгана любѣзніими Г. Др. Ц. полюбопитство що премина^х изъ Болгарія, тракія, и Македонія, аз любопитен сущи, помного посѣщава^х училища, и сабиранія Болгаронародни . . . и що слуша^х; тамо вострогъ съ пѣсни, и восхищѣнія, и изглубини сердца на нашему Султанъ Аб. Меѣ: неизказани благодаренія, ету прочія дулуизложената пѣсенъ акая изнамѣрити за благословна вмѣстетія.

Воздыханіе Народно Българско. отъ духовѣнство юдово Греческо. слава всѣ вишнѣму Богу. Слава отцу небѣсному, слава сотворшему небо и земли, слава долготерпѣніе, и воскресеніе твоему Госп. Вели еси Госп. ичюдни дѣла твоя!!! и то ест. сопротивлятися тебѣ Госп. ни едина тварь, ни небѣсная, ни земная, само фанаріотско заблуждене Греческо духовенство, оно думами което заблудившися, отъ сладострастія, и совсѣмъ начеловѣчеството несносни раскошности ипр. забрави тебѣ Боже всѣдержителю, презрѣ и человѣческото словѣсно поподобіе твоему, презрѣ и твоите посилаеми кодъ ни^х святіи закони олюбѣ и пр. . . но о Владико въздѣси и вся исполняя и чудни са твоите дѣла и праведен е твою судъ. . . ти презре съ небѣса Госп. ивидѣ въздыханіе Болгарскому по подобіе твоему челоуѣчество омилоствившиися онѣму. вдухна помазаному нашему Царю Султан. Аб. Меѣ, които милостивно като погледна на нашите прошенія, ипозна нашите отъ Греческото Ф. духовенство толко годишни стѣненія и огнѣтенія . . . ОЧУДО!!! абие про-стре своя Царска дѣсница и избави насъ като отъ тигрови ногти, отъ лвови уста и отъ змианъ отровъ. и така отъ неговіи, прѣсвѣтліи престолъ-громо гласно извика: Повѣлѣвамъ и позволявамъ на мою вѣрніи Българскіи народъ даси постави ионъ своя народно Българска Јерархія, безъ да има греческото духовѣнство ни наи мала мѣшавина надъ него. Тоя Монарховъ гласъ С. Аб. Меѣ. щомъ изъ гърмѣ растресе секое едно Българско сердце, по сичка вселѣная . . . и вси одногласно мали, ивѣлики, нѣмошни, ибезъ возрастни Българскіи народъ, руце повдигнувшии изглубини сердца думаючи. Боже всѣдержителю. Благослови нашего царя С. Аб. Меѣ. инегови чиновцици. амин. . . а Фанаріотското триклято греческо духовенство, нека дае проклято отъ сите твари небѣснія, и земнія, буди . . .

1497. — Кани се Геровъ да иде на Рилския манастиръ.

Пак. 56.

Пріято 1 юнія 1860. Отгов. 2 Юнія.

Его Благородіе Р. Вице Консулу

Г. Г. Найдену Геровъ

Въ Филибе.

1860 Маі 27-го Самоковъ

На 13-го сушаго ви писа^х потребните ине сумнѣвамъ за приеманіето, за петровдемъ намѣривамъ да отида на Рилскію Манастиръ, понѣже колкото таксидіоте манастирски калугери има повонъ, требува за тоя денъ даса прибератъ сосъ поклоници въ манастире, та тогава дано искараме нѣщо помощъ за церквата . . . ако ви допуща времето добро би било и Ваше Благородіе да пресутсвувате тамо, надамся и Г. Филаретовъ да отиде, и така собрани катосме надамся повише нещо да

изчоплимъ, понѣже вие познато, защо отъ калугере мжчноса вземат пари. прочее ако намерявати зада отидити, молимъ дами явиги чи можете отъ тукъ дазамините та да отидемъ заедно само гледаите една недѣля предъ празника да отидимъ зада има ми врѣме даса пувеселимъ, сосъ велико нестѣрпѣніе желая даса видимъ.

Акоби дами отговорити чрезъ г. Братія Х^ч Гюрови. дордѣ бяхъ въ Софія казуватъ Г. Феларетовъ чише отиди за тоя ден. онѣ денему писа^х пакъ.

Вашъ поко слуг
Апостолъ Конковичъ

1498. — Геровъ не ще може да посѣти монастыря. Иска свѣдѣния за Паисия.

Коп. кн. 4. 39.

Г-ну А. Конкову

Пловдивъ, 2 Юнія 1860.

Господине Апостоле!

Имамъ на рѣцѣ двѣ Ваши писма, отъ 13 и 27 Мая. За прѣво-то писахъ Г-ну Захарию Крушу да Ви обади, че съмъ го пріялъ.

Азъ имахъ намѣрение това лѣто да идж непрѣменно на поклонение на Рылскый монастырь; нъ въ сегашны-ты обстоятелства ходеніе-то ми ще ся прѣтлъкува друго яче та за Петровъ день не ще прилѣгне да идж. А тврдѣ щяхъ ся благодаръ да ся повидимъ.

Не ми пишете за Паисия, какъ отхожда работа-та му.

Тая недѣля пишѣж пакъ за Вашѣж-тж работж.

Поздравявамъ Вы и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

1499. — Потрѣбни сж наставления какво да се оплакваме на великия везиръ. Мръсотитѣ на пиротския владика. Паисиевитѣ неправди въ Дупница и интриги прѣдъ нишкия паша.

Пак. 56.

Приято 8 Юнія 1860.

Въ Пловдивъ 4-го Юнія 1860. Самоковъ.

Его Благородіе Р. Вице Консолу Г. Г. Н. Герову.

Ваши почтено отъ 2-го текущаго радостно прие^х и разбра^х за сичко що пишувате . . . Много сми наскарбени както ась подобно и Г. Захарія Х^ч Гюровъ причината дету 3 недѣли има отъ какъ ни сме приели писмо изъ Цариградъ отъ нашите инезнаимъ що да правимъ . . . ето Везирана както вие познато излезалъ за испитаніе та ни требувашели поне дани назначет какъ и сосъ каковъ начинъ да са однесемъ къ него. Пиротскію Митрополит на свята тронца уловилиго пиротчаните голъ мѣжду две млади. подобно и сосъ нѣкои млади момчета правилъ Содомски рабути, и тука пиротчяните согласни ду единъ направили маазаръ които го потвердили отъ мезлиша сосъ мазбата та откато го нещѣтъ искат и удовлетвореніе. това ми го яви Г. Филаретовъ отъ 31-го прошлаго. Вашъ поко слу

Апостолъ Конковичъ.

Г. Захарія Х^ч Гюровъ сладко ви цалува. проклятію паисіе на 22-го служилъ въ дупница. а пѣвците почнали да пѣет славословіето султаново, итака 3 пѣтъ катогі испѣли, а паисія исправилса прѣдъ олтарските врата нукорявалъ пѣвците защо да пѣет султановото имѣ ане патріяр. и така послѣ отпускатуму земват трикерито а отиват ина мезлиша та струват даваджилькъ то ест. народа противу паисія дума. . . какъ ни препознаватъ патріарха но Султана . . . онѣ ден до фажда писмо отъ Нишкію паша ду каимакамино тукашни думаящи какъ спорет паиссовуту оплакваніе какво четворица са въ Самоковъ дету му препятствували. иониса. Г. Захарія Х^ч

Г. Г. Христу. Сре. Г. Д. Смрикав и Г. Анастасъ таказува Нишкію П. на каимакамино тукашни ако чие така да каже на тія 4 лица да са склонет и оня. това каимакамино отъ като прочете собраса едно множество отъ 300 человекѣ които му доказаха приличните икакъ не паисія и матія, но исущія Гр^ч. Патриархъ нещеть да припознает.

ист.

1500. — Протестантитѣ въ Търново и Свищовъ. Вълнения противъ владицитѣ въ Свищовъ и Плѣвень.

Пак. 39.

Приято 24 Янн. 1862.

Господинъ Наиденъ Геровъ в Филибе.

Господине слѹчимиса та премина^x през свищовъ иплевеⁿ за отечествотоси. виде^x любопитни нѣща, въ свищовъ митрополита търновски бѣши испратилъ дѹ епитропа папа христа иконома вѹли завенчѣвани а епитропа призова первеишити иеснафити иги попита що да учини сосъ вѹлите, ишо дапиши на митрополита, отговори народа дамѹ вѣрни вѹлите инегу препознава дорде нисъ реши отъ чѣсното правителство народние вопросъ за Јерархіѧ, анай паче дорде сапознава народа чие афоресаⁿ отъ патрикханата, ай народа сѹщо афоресва патріѧршиѧта зато нее възможно даса приближи. познатие вамъ лонгъ англоамериканина шое въ търново дохождаше тѹкъ неколико пѣти и наговорилъ неколико братіѧ къмъ него, но слава богѹ отъ блѣснасж катоса доказа на наговоримите приличното итака са утаиха. На учѣвамса добре чи въ търново общината слѣдѹва даси дава вѹли ай некои отъ селата земат вѹли иотъ митрополита. търновскію каимакамиⁿ хасаⁿ таксеⁿ паша казалъ на митрополита чи зада мѹ даде заптиета даси собира воиѹеѧта несмеи. а нито може дакажи на народа или дадава, или дане дава воиѹеѧ. вѹплевеⁿ епископа Паисіе дохожда преди рожество ипонѣжи била епископіѧта закована тои испросилъ заптие иотковава ивлазе после призовавъ иконема иму казалъ даму цѣлѹни рака и така да служи но онѹ отговорилъ какъ народа нимѹ дозволѣва итакагу афоресва, а народа шомѹ чѹ призовава свещениците нимѹ заповедва даси следватъ слѹжбата идани слушат епископа, навторію деⁿ рождество собира се народѹ доста иотива на епископіѧта да испѣди епископа, въ това време на некого хиѣа чорбаѣи синмѹ билъ при епископа и взелъ едиⁿ пишовъ отъ едно заптие и чѣктисалѹ 2 пѣте врѣсь народа но пишова нефаѣа. а народа катѹ виде това флѣзи въ епископіѧта ииска да отиди горе да извадет инего ивладиката. Но сотника ни оставилъ. Башата хиѣу билъ при мюдюринѧ икатѹ ѹзналъ затова приключеніе става заедно сосъ мюдюрѧ иотиват при владиката сосъ сите заптиета иотъ блѣснѹва народа назадъ катѹ биват добре доста хора и запираѹ дѹ 30 дѹши сетне владиката казалъ на мюдюринѧ какво на мереніето на народа небило за да изгонет него но за бѹна, и телеграфирѹва мюдюринѧ въ Видиⁿ за приключеніето . . . , и дофажда отговорѹ. 6-мина первѣиши да са испратат за видиⁿ — маринчѹ — тодѹрѹ — вацовѹ — Х^ч Костадиⁿ цветаⁿ — идвамина другѧ коитоги и испратиха, и владиката отива. след 3-ни префтасва некои исмаилъ паша отъ видиⁿ — сосъ 300 воини и като направи испитаніе. виде чиние бѹна но противѹ владиката, ай тѹрците гражданите стават кефилъ за християнените какво немат намереніе за бѹна но само противо владиката. вашето отъ 15 прошлаго прие^x и виде^x радостни извѣстіѧ замене. △ съсъ нестерпеніѧ чѣкамъ милоста. △

1501. — Лонгъ, протестантинѹтъ, работи за пропагандата. Общинаритѣ му противостоятъ. Плѣвенци и ловченци се помирили съ владиката си.

Пак. 39

бѧхви писалъ неколико писма итамови казѹвахъ за протестантизъмъ отъ Търново Лонгъ какво врѣмено бѣши преѹспѣлъ. итака асѹ сосъ неколико собратіѧ собрахмиса ипризовахми онѧ склонните камъ него иги възвѣрнахми. послѣ слѣдъ 5 седмици на 2 пѣти пакѣсе поѧви. Лонгъ, котѹ донеси 6—7 вида брошѹри можи идасѧ ги прочли иоши въ цариградѹ. въ това пет седмично растоѧніе, негово дофаждане въ послѣднію пѣтъ, донеси и другѧ 2 брошѹри което виги пращамъ залюбопитство

хѣги прочтети. знаи прочее защо сосъ послѣднотомъ дофаждани исосъ тѣа 2 книшки катоги распрѣсна на младѣишите и нанеколцина и така совсѣмъ другъ образъ взеда . . . и незнамъ какъ ще воздержа това движеніи . . . совсѣмъ надамсе на всемогущаго бога дано даго воспрѣ. аѣкакъ 10 пѣти казѣвамъ чи щего воспрѣ, а 99 чи неща, понѣже инародае огорченъ отъ гдѣто нимѣса послѣшаха толико и толико моленіа иедошелъ въ послѣдно оченіе. новолѣта божіа е непостижима, а и моето опованіе е на него. того ради като видѣхъ това движеніе иразмишленіе на младѣишите собрах неколцина собратиа и согласихги заданаравимъ едно общо согласіе и соединеніе както гражданско отъ една община отъ 12 члена съдържаема, исоединеніе на школите. коетѣ по благополучіе услышалиса гласъ: и така отъ 4-та градски махали опредѣлихасе по 8 члена за да наредат итѣрет таа наредба коатѣ са и изработи, ислѣдъ мало щеа видити увѣсниците. аѣкакъ знаите пословицата — чи (храна брадъ краси) асъ же окааіи сосъ сите мои временни, иката днѣви за слѣгги лишавамса отъ ката днѣвнѣю хлѣбъ . . . за що прочее биде онова годишно обѣщаніе; или само сосъ надѣжди даса наслаждавами надамсе моаа вредност твърде добрѣ да вие позната. помислѣти добре, защо шомъ отъ слабе това, отиде цѣла бол. понеже нашето отечество е оглѣдало на сите, ишомса превозгласи Лонгъ, нигдѣ ниможи даса воспре ни единъ градъ. азнаити инарода чие огорчен и друго нищо неостава тогава — нѣ само всемогущи да сѣди. 6-мината лични плевнеліи щоса бѣха призовали чрез телеграфа за видинъ завладиковата имъ распра премирихасе сосъ технѣю владика но народае весма огорченъ. Кажими за г. Филаретова на редили са. сосъ голѣмо не стерпеніе ожидавамъ вашата милост. или какъ дами отговорити за дазнамъ що да праве.

862 — Фервѣз — 25 —

Замфиръ Тодоровъ.

△ Гюргево △ напротивъ.

140. Н. С. КОНСТАНТИНОВЪ.

1502. — Писарьтъ на Доротея излага случката въ София.

Пак. 33.

Смирено ви ся покланямъ!

Простете слугата си че не испълни дългъ-тъ си ѣ повѣлѣніето на Господарь-тъ си, което бѣше, въ прѣминуванъето си отъ тука да ви ся прѣдстави лично, и устно изрази поржчки тѣ, които му наложи. Отдолуподписанный, който снощи часътъ кждѣ 11. стигнахъ тука бѣхъ отложилъ за днесъ, и шѣхъ да сврѣшж това неотмѣнно ако кираджійтъ ми бѣше чловѣкъ и съ по добрж душж, сирѣчь ако той отъ снощи не мя измамыше че нема да глѣда другаритѣ си, и че ще присѣди днесъ. Тѣй прочее неповолно като отхождамъ ѣ ненадѣйно дерзая да ви забѣлѣжж поне съ писмо слѣдующитѣ, които само ми ся наложили бѣхж да ви кажж.

Отивамъ въ Софіж да сврѣшя нѣколко работы, за които нарочно ся испровождамъ, и въ отсѣствіето си отъ тамъ слѣдъ прѣбываніе на 4-5 дни, за отечество, да кажж на нѣколцина отъ Софіицитѣ Егоисти (ако стане нужно) да тържествувать и ся радвать че наближило е врѣмѣто съврѣшено да ся избавять отъ оногова, когото тѣи, по чюжды повече убѣжденія ѣ подстрѣкванія най люто ѣ смъртно намразихж, и когото тѣи ако ѣ да отблѣснахж отъ помежду си, (като ѣ тѣй трѣбваше да бжде) блазнехж ся обаче пакъ ѣ натискахж отъ подозрѣніе, че тоя трѣнь единъ денъ белкимъ ще ся вглѣзди пакъ помежду нихъ, кроткото това и невинно стадо, който немилостиво ще коварствува, и съ едно слово ще бжде причинж на всякакъв родъ лошашины.

Нѣгово Прѣосвященство, за когото ми ѣ рѣчьта, рѣши ся, положително за слѣдъ стигванъето на слугата въ Софіж да слѣзе въ Царіѣградъ, гдѣто вече ще ся занимава олдукча спорядъ силитѣ си за работы, които послѣдно му ся допростять отъ минжлж тж покварениж нѣговж съвѣсть.

Н. Пр. слѣдъ обыкновеннитѣ си привѣтствія, ви извѣстява ѣ вѣнчанъето на Еленкж дщерка покойнаго Либена съ Асланъ оглу, което стана почти прѣди пять-

надесѣтъ дни ѣ за което не ся съмнява че е извѣстилъ ѣ Г. Георгій Карамихаловъ, тя ще благодарѣ В. Бл. вѣчно ѣ най признателно за доброто, което отъ него ѣ ся направи.

Мжчно ми ѣ ѣ прѣтежко (говорѣж отъ себе си), че никакжвъ край неможяхъ да хванѣ отъ дѣлата на старецътъ ся въ толкото му прѣбываніе въ Едрене, които не бѣхж безъ важность, ѣ тѣй всичко прѣдъ очитѣ ми като ся намѣрва тъмно ѣ непонятно, не могж никакъ да забѣлѣжж ѣ азъ ничто на В. Благородіе отъ своѣж странж.

Просѣщъ на конецъ позволеніе за да ся наричамъ единъ отъ слугитѣ ви, прѣбивавамъ къмъ В. Благородіе съ най высоко почитаніе.

1862., 9вр. 17
по 2., та на утренжтж.

Человѣкъ на Н. Пр.
Софійский Митрополитъ
Н. С. Константиновъ.

141. БАРОНЪ АЛЕКСАНДРЪ КОРФЪ.

1503. — Пригласително на прощална вечерѣ.

Пак. 57.

Милостивый Государь

Прошу меня извинить что не могу сегодня лично быть у Васъ чтобы благодарить Васъ за честь мнѣ сдѣланную Вашимъ посѣщеніемъ причина тому мои занятія по сдачѣ полка и сопряженные съ этомъ разъѣзды. — Будьте столь добры, мнѣ сдѣлать честь пожаловать ко мнѣ завтрашній день откушать въ 6 часовъ вечера, такъ какъ это вѣроятно послѣдній случай, при которомъ я буду имѣть честь принять своихъ добрыхъ знакомыхъ. Я намѣренъ ѣхать 21-го Марта.

Прошу Васъ, милостивый Государь, принять увѣреніе въ высокому уваженіи и преданности

Суббота 18 Марта
1878

Вашего покорнаго слуги
Барона Александра Корфа.

142. СТОЯНЪ КОСТОВЪ.

1504. — Костовъ има намѣреніе да се учи още при Герова.

Пак. 57.

1850 Януан. 26-ый.

Любезный ми учителю!

Спорядъ повѣлѣніе-то Ви принесохъ поздравленіе Ваше прѣдъ Господина Стоянча, Костакыя и Атанасакыя, и тѣя мя пытахж, какво ся занимавате Вы; а азъ тѣй подробно, колко-то можахъ, приказахъ имъ за сичко. Слѣдъ много пжти, като ходихъ на спицаріѣж-тж, сполучи ся веднажъ; та намѣрихъ Г. Стоянча и му приказахъ, спорядъ както мя научихте, а той въ исто-то врѣмя малко помысли, и послѣ мя попыта, и ми рече: ты сега имашъ ли намѣреніе да бждешь при Него? а азъ му отговорихъ — наистинна. Слѣд това ми рече: не ли имашъ мнѣніе да си при Него, ты поседи до единъ мѣсяцъ врѣмя, и сетнѣ щж ти обадж; и дай Боже, что-то мыслимъ, най послѣ рече това.

Вашъ
покорный ученикъ
Стоянъ Костовъ.

1505. — Искать се вѣстници и книги за прочить.

Пак. 57.

Учителю мой!

Много врѣмя ся мина, откакъ не съмъ Ви проводилъ нѣкое писамце, за да Вы поздравѣ; нѣ на това и азъ не бывамъ виновенъ, зачото три пѣти пытахъ бая Рашка Караджа, кога ще излѣзе за путешествіе: а той ми дума има врѣмя, има врѣмя, и послѣ безъ да ми ся обяви отишелъ. Ако изволявате да ся научите, какъ ся намирамъ, благодарѣ Всевышнему, на днешне врѣмя обрѣтаѣ ся пакъ въ отечество-то ми, и съ здравіе яко съмъ добръ. Много жалѣѣ учителю, зачото не мя посѣтихте въ три лѣта, поне веднажъ съ посланіе-то Ви. Моляхъ ся Вамъ, отпишѣте ми нѣкакво извѣстіе заради книги-тѣ, въ какво състояніе ся нахождате, още, ако имате нѣкой прочетены вѣстници, испроводѣте ни ги: зачто-то азъ отъ тѣя страны съвсѣмъ съмъ оскуденъ, че отникадѣ, и никому нѣма да дохождатъ ефимириде у насъ. Учителю, много лжжи у насъ повседневно стоятъ за Црьнж-тж горѣ, обаче ничто не можехме да ся научиме на явно.

Поздравѣте Г-на Костакія, Коконж-тж и сичкы-тѣ мои соученици. Надѣѣхъ ся, какъ ще мя удостоите съ Вашъ отвѣтъ,

Враня 8-ый Мартъ,

853

съмъ Вашъ

покорный ученикъ

Стоянъ Костовъ

1506. — Честитяване Герову консулско звание. Желание за взаимнописане.

Пак. 57.

Приято 10 Окт. 1857. Отговор. 16 Октомвр.

Ваше Высокоблагородіе!

Нѣмамъ честь да отпишѣ на таково голѣмо лице, обаче, като Вашъ ученикъ, пріимамъ дръзость и приходимъ покорно да Вы поздравимъ и радостно да честитимъ Ваше консулство, кое-то да бжде (дай Боже!) длѣговѣчно. Благодарѣ Богу, зачто ми исплѣни желаніе-то, понеже отъ много врѣмя искамъ да ся разговорѣ, ако не устномъ, то поне писмено съ Васъ; но незнаѣхъ гдѣ ся находехте. Сега като дойде Тодърче Скопянче отъ Узунджово и ми каза на кой сте степень, не могж да докажѣ, какъ съмъ чекалъ да дойде Св. Недѣля, за да Ви отпишѣ. Щяхъ да Ви отпишѣ и по него, но не бѣхъ изявенъ, да сте дошли отъ Цариградъ. Желаяхъ Господине учителю, да мя неизглаждовате отъ любовь-тж Ви и да ми дадете свободж и въ слѣдующее да Ви отписувамъ. Днесъ съмъ учитель въ Скопіе и здравѣѣ.

Правѣ поклоненіе и останувамъ

Скопіе 6-ый Октомвр.

857

Вашъ

Нижайшій ученикъ

Стоянъ Костовъ

1507. — Ще събщи житието и злоупотрѣбленіята на учителя Иордана.

Пак. 57.

Приято 16 Октомвр. 1857. Отг. 16 Окт.

Скопіе 13-ый Октомвр. 857.

Ваше Высокоблагородіе.

Завчера на 6-ый текущаго проводихъ Ви едно писмо, съ кое то спѣшехъ съ нестерпимостъ да честитѣ восхождение-то Ви на степень Императорскаго Русскаго консулства и да Вы поздравѣ; а сега идѣ покорно да моля пакъ, какво-то и съ друго-то ми писмо, Господство Ви да ми дадете свободж да Ви отписувамъ и въ слѣдующее.

Учителю, кога-то дойде Тодорче отъ Узунджово и ми каза, че сте были въ Филибе и поступили на тая степень, зарадвахъ ся до толкова, что-то не е възможно съ писмо да ся докаже. Откакъ ми дадете свободж да Ви писувамъ, щж Ви начертавамъ исполѣ и нѣкои другы работы за тукъ; мож да Ви съобщж и житіе-то и злоупотрѣбленія-та уч. Јѡрдановы.

Правѣж поклоненіе до земли, всесрѣчно Вы поздравлявамъ и останувамъ

Вашегъ Высокоблагородіе
Нижайшій ученикъ
Стоянь Костовъ

1508. — Искать се новини отъ Скопия.

Коп. кн. 3. 71.

Г-ну С. Костову, въ Скопиѣ.

Пловдивъ 16 Октомвр. 1857.

Твои двѣ писма, отъ 5 и 13 Октоврия, любезный Стояне, прияхъ на врѣмя, и драго ми е, че ты разбрахъ живо и здраво. Още по-драго щяше ми бжде, ако да ми пишяше подробно, въ какво положение ся намирашь въ Скопиѣ и какъ ся поминувашъ. Менѣ всякога ще е приятно да ти чюѣж добро-то. Кога имашъ врѣмя, пиши ми по нѣкои извѣстия отъ ваши-ты мѣста. Азъ не ти пишѣж много, зачтото ми е кжсо врѣмя-то.

Желаѣж ти да си здоровъ и честить.

Твой
Н. Геровъ.

1509. — Костовъ наскърбенъ и посраменъ, дѣто нѣма писмо отъ Герова.

Пак. 57.

Приято 30 Октомвр. 1857. Отговор. 20 Ноемвр.

Ваше Высокоблагородіе.

Отъ 4-ый текущаго испродихъ двѣ писма по пощж до учителя Г-на Јѡакыма, у кой-то приключихъ и двѣ за Господство Ви.

Въ проводены-тѣ ми писма не назначавахъ друго ничто, освѣнъ като быхъ извѣстенъ отъ единъ младиѣ Скопянецъ да сте поступили на тоя степень, побрѣзахъ съ все сръдце и съ голѣмж радость да Вы поздравѣж и да честитѣж степена Ви, кой-то дай Боже! да бжде длѣговѣченъ.

Като не здобыхъ никой отвѣтъ, весма ся ужалихъ, и въ голѣмо посрамленіе останахъ отъ Скопянци-тѣ, понеже похвалихъ ся, прѣдъ нихъ, че мой прѣлюбезный учитель постаналъ Русскый консулъ. За това правѣж поклоненіе и молимъ подайте слухъ и на мене нижайшаго Ви ученика, като и азъ да ся возрадувамъ и на врази-тѣ ми уста-та да затворимъ. Откакъ щете ми подадете свободж да имамъ взаимнописаніе съ Васъ, щж Ви ся отговорж и за политическы-тѣ работы тукашны и за учит. Јѡрдана, прочутаго въ Цариградскый вѣстникъ. Много още щяхъ да Ви пишж, обаче врѣмя нѣмахъ, че поща-та ся затваряше: и тоа, что написахъ съ голѣмж скоростъ въ митрополиѣж. Ако ѣ да не е писмо-то ми добро, просимъ прощеніе.

Весма въ голѣмж надѣждж останувамъ, какъ нещете мя остави безъ отвѣтъ.

Скопіе 27-ый Октомвр.

857.

Вашъ
Нижайшій ученикъ
Стоянь К. Јѡвановичъ.

1510. — Моли се настоятелно за отговоръ.

Пак. 57.

Приято 15 Ноемвр. 1857. Отговор. 20 Ноемвр.

Ваше Высокоблагородіе!

Отъ 4-ый септемвр. на самъ настояще-то ми е четвърто писмо, что Ви про-
вождамъ и съ нестерпимость до днесъ ожидавахъ да получж отвѣтъ; нъ не удо-
стоихся. Двѣ писма Ви приключихъ въ Г-нъ Јоакимовы-тѣ, трете-то особено Вамъ,
както и днешне-то. Въ сичкы-тѣ Ви честитявамъ постъпный степень, обаче като ся
сумнявамъ да не сте гы получили, пакъ и въ исто-то перво Вы поздравлявамъ и
потомъ ако не устномъ, то писменомъ изговарямъ прѣрадошно да Ви бжде честитъ
и долговѣченъ. Притомъ мољж, като покорный Вашъ ученикъ, Ваше Высокоблагоро-
родіе, да ми дадете свободж и въ слѣдъжжее да Ви пишувамъ. Надѣж ся, какъ
не щете изгладите ученика отъ любовь-тж и щете го удостоите наскоро съ отвѣтъ,
съ когото бы ся возвеселилъ прѣмно. Ваше писмо да ся надписува до Скопскаго
митрополита за да ся не изгубва и азъ отъ тамъ лесно могж да го восприемж.

Правѣж поклоненіе и останувамъ

Вашъ

Покорный и нижайшій ученикъ
Стоянъ Костовъ.

1511. — Приятелски благопожелания. Искать се новини
отъ Скопия.

Коп. кн. 3. 97.

Пловдивъ, 20 Ноемврия 1857.

Г-ну С. Костову въ Скопиѣ.

На 16 Октоврия ти писахъ, любезный Стоянче, за отговоръ на двѣ твои
писма отъ 6 и 13 октор. и дадохъ писмо-то на Г-на Якима Груева да ти го ис-
прати. Послѣ прияхъ другы твои писма, едно отъ 27 октоврия, друго по-ново, по
които ся види, че ты не си приялъ писмо-то ми, та пакъ ти пишѣж; нъ на късо,
зачтото врѣмя-то не ми дпуща сега да ся простирамъ. Драго ми е, че та разбрахъ
живо и здраво, желаѣж и да ся научѣж, въ какво положеніе ся намирашъ въ Ско-
пиѣж, какъ ся поминувашъ и проч. менѣ всякога ще е приятно да ти чюѣж добро-то.
Когато пакъ имашъ врѣмя, може, като щешъ, да ми пишешъ и нѣкои извѣстія отъ
ваши-ты мѣста.

Желаѣж ти да си здоровъ и честитъ.

твой

Найденъ Геровъ.

P. S. На 1855 лѣто пролѣтъ-тж ти писахъ отъ Вѣнж. Прия ли това писмо?

1512 —Общината въ Скопие на три тарафа. Училището не-
устроено. Даскалъ Йорданъ на заточение. Влиянието на Никче
х. Трайковъ.

Пак. 57.

Приято 4 Декемвр. 1857.

Скопие 1-ый декемврій 857.

Учителю Г-не Найдене!

Съ прѣголѣмж радостъ получихъ прѣдраго-то ми Ваше отъ 20-ый прѣшед-
шаго писмо, за кое-то Ви и прѣблагодарѣж. Весма ся ужасихъ за изгубено-то Ви
писмо отъ 16-ый октомврій. Захвалявамъ Ви учителю за почестъ-тж, коѣж-то пра-
вите менѣ, и сега затворихъ устата на нѣкои мои противници, и учитель Јордано-
вы привръженцы. Јорданова-та исторія е пространа, что-то не е възможно да ся
пише; обаче, за да докажж злоупотрѣбленія-та му, отпиша щж Ви нажсо до другж
недѣлѣж.

Училище-то ни е учителю, весма въ голѣмо неустройство и община-та е рас-
подѣлена на три тарафа, а именно: единъ гръцкый, другый Јѡрдановый и третій мой.
Гръцкый е слабъ, токмо единъ загорецъ и единъ богатынъ Скопянецъ болгаринъ,
крѣпаты го. Јѡрдановый угасна, откога-то Јѡрданъ быде пратенъ на заточеніе въ
Битолъ. Мой тарафъ на днешне врѣмя владѣе, обаче за жалбж, пръвый ни чело-
вѣкъ, понеже е воспытанъ на греческый, не прилѣжава толко добрѣ за училище.
Гръцко-то училище сега нѣма, нѣ реченый богатынъ, всегда ся труди пакъ да го
обнови. Јѡрданъ не быде заточенъ отъ Скопско-то общество нѣ отъ ума си, че
показа паша-та да е рушветчія. Той е опрѣдѣленъ за ходеніе, обаче оше мѣсто-то
на заточение-то му не е явно. По пръвый ни градоначалникъ именемъ Г-нъ Никче
Х^ѣ Трайковъ днесъ сичкы-тѣ ся водать; обаче, кокво-то что Ви прѣдзначавамъ за
политическы-тѣ работы не прилѣжава хычъ: а може что иска да прави, пенеже и
каймакамъ-тѣ и бейлере-тѣ ся боѣтъ отъ него и му станувать на крака, токмо то-
ва му е порокъ-тѣ, воспытаніе-то на гръцкы. Цѣлувамъ десница-та Ви и останувамъ

Вашъ

Нижайшій ученикъ

Стоянъ Костовъ.

Поздравлявамъ и Г-на учителя Јѡакима.

Това писмо, что сте ми проводили отъ Вѣнж, не съмъ го пріялъ; а дойде по
Велешанци у Скопие: обаче уч. Јѡрданъ го погуби, зачто това врѣмя нѣговъ пе-
тель пѣше.

1513.—Какво е училището въ Скопие. Колко училища има
и по колко ученици. Отношенията на Костова къмъ владиката
и голѣмцитѣ.

Пак. 57.

Приято 11 Дек. 1857.

Скопие 8-ый Декемвр. 857.

Прѣдрагый ми учителю!

Въ прѣминжлж-тж недѣлж проводихъ Ви едно писмо, съ кое-то обявлявахъ,
че съмъ пріялъ Ваше-то отъ 20-ый прѣдшедшаго, нѣ не знамъ да ли сте го пріяли.
Въ него Ви расположихъ вкратцѣ за неустройство-то на Скопско-то общество и
мало нѣчто за учителя Јѡрдана: кому-то заточеніе-то отъ Битолъ быде неизвѣстно.
Желаехъ да Ви опишж сега Јѡрдановж-тж исторіж; обаче врѣмя-то ми запря да ся
простирамъ. Слѣдъ мало врѣмя може и да Ви начертаж, ако не все, то поне мало
нѣчто. Отъ общенско-то несогласіе, Г-не учителю, и азъ съмъ весма въ нераспоря-
дочно и жално състояніе. Нарочно училище по новж методось, като тамъ низъ Блъ-
гаріж у Скопие нѣма: токмо еднж срѣднж стаж, у коѣж-то ся събирать я малы и
голѣмы дѣца. Азъ, когато начинамъ да прѣдавамъ по мало нѣчто или отъ Грам.
или Арит. и проч. на по голѣмы-тѣ дѣца, другы-тѣ малы мълчатъ тогава, дору да
си свръшиме урока. Дѣца-та отъ пръвый класъ изучихж технологическж-тж грам. и
сега сж постжпили въ словосъчиненіе. Училища имаме три, обаче едно за едно не
е, понеже никакъвъ порядокъ нѣма въ нихъ, освѣнъ еднж стаж. Учители-тѣ что
сме, всичкы-тѣ сме избрани, кой како отъ кой. Все, все, дѣца-та что ся събирать и
въ три-тѣ училища сж 120, у мене 70, въ другый уч. на каршіяка прѣзъ Вардаръ
30, и въ еднж особенж махалж, зовомж Чаиръ 20. Току рѣчи всичкы-тѣ учиме дѣ-
ца-та, тѣкмо на прочитаніе, нѣчто мало азъ ужъ отъ науки прѣдавамъ. До днесъ,
Г-не и съ митрополита и съ епископа бѣхъ добѣръ; а сега епископъ-тѣ мя заяде
люто, и може съ свои-тѣ коварства да направи прѣдъ нашъ пръвый градоначалникъ
Г-на Никча (Николая) Х^ѣ Трайкова, да изгубж мѣсто-то ми; понеже доста любовь
дѣйствува помежду нихъ, а митрополитъ-тѣ е теле и въ никоѣж гражданскж работж,
или въ мезличъ да отговори нѣкого сиромаша, хычъ за това не мари, что прави
епископъ-тѣ прави. Епископъ-тѣ е такъвъ изеша, что-то моитѣ съотечественици
ядни Вранянци проплакахж и мало и голѣмо отъ злоупотрѣбленія-та му и глобж-тж
му, не увѣрявамся; обаче слушаемъ отъ съотеч. тѣ ми, че той погубилъ наши-тѣ
прѣви четворица граждани за упорство-то си, что го неоставихж въ Вранж да седи.

И наистинж така и бы: чтомъ измрѣхж они, той ся изведнажъ повърна въ Вранж, гдѣто и днесъ седи тамъ: тѣкмо за пакость занесе го діаволь-тъ сега у Скопіе, колкото да ми наруши мѣсто-то. Правж колѣнопрѣклоненіе и мољж Господство Ви, ако е возможно, направѣте ми мѣсто да бждж иподидаскаль Г-нъ Якимовъ; за да посврьшж при него и нѣкож поукж, като Алгебрж, Геометріж, зачто съмъ желатель за нихъ. Опростѣте учителю, писмо-то ми быде набръзѣ, та за това на толко мѣсто го испогрѣшихъ.

Желаѣж пакъ да мя не оставите безъ отвѣтъ, останувамъ

Нижайшій ученикъ
Стоянъ Костовъ.

Поздравлявамъ и Г-на Якыма.

1514. — Иска се Цариградски вѣстникъ или Новосадски.

Пак. 57.

Приято 26 Юнія 1858. Отгов. 7 Юлія.

Скопіе 9-ый Юніи 858

Прѣлюбезный ми учителю!

Много врѣмя ся мина откакъ нито азъ Ви проводихъ нѣкое писмо, нито пѣкъ отъ Васъ получихъ. Азъ откакъ ся научихъ за Господство Ви, че сте постанали консуль Россійскый, има най малко до 8 или 9 писма съмъ Ви проводилъ, а отъ Васъ, токмо едно съмъ получилъ за отвѣтъ на сичкы-тѣ. Писма-та ми прѣсекохъ затова, че смыслихъ, да не сте пакъ отишли негдѣ или въ Ц/градъ или другадѣ. Сега, като пріяхъ извѣстие отъ нашъ съотечественикъ Стаменко Стошевъ да сте тукъ, спѣшж незабавно да Ви отпиша, колко да Ви поздравж, да испытаямъ за поминувкж-тж Ви и да Вы мољж да мя удостоите съ нѣкое писмо, съ което бы могль да затыкнж нѣколко непріятелскы уста, кои-то дръжатъ странж Јордановж. Притомъ Ви ся мољж, ако бжде Вамъ угодно, испроводѣте ми нѣкой вѣстникъ, какъвъ да е былъ Ц/градскый, былъ Новосадскый; токмо да не съмъ весма въ темнотж, понеже въ Скопіе такъвъ не доходи. Съ това, Г-не учителю, весма много щете мя одолжите, останувамъ съ всеръдечно-то ми поздравленіе и увѣренъ за отвѣтъ

Вашъ
Покорный ученикъ
Ст. К. Јовановичъ.

Поздравлявамъ Г-на Костакія Моравеновъ и Г-на Јоакима Груева.

1515. — Неустроена скопска община. Гръцкото влияние се усилова. Училището е само една сала. Нѣма добъръ водителъ. Ученицитѣ на Костова. Вранянски епископъ злосторникъ.

Пак. 57.

Приято 31 Юлія 1858.

Скопіе 27-ый Юніи 858.

Господине Учителю!

Днесъ чрѣзъ Г-нъ Стаменко Стошевъ получихъ съ голѣмж радость прѣдраго-то ми Ваше писмо отъ 4-ый истого. Видохъ, че сте ся оженили и желаѣж да Вы бжде Св. вѣнченіе честито и длъговѣчно. Пишете ми да Ви обаждамъ понѣчто ново оттукъ, на това съмъ готовъ; нѣ незнаѣж что желаете да Ви обявж, да ли за правителство-то или за общество-то. Сега прѣво Ви назначавамъ за общество-то и, ако сте желатели и за друго, назначете, и то да обявж подробно. Скопско-то общество наднешнѣ врѣме е совсѣмъ неуредно, и никой нѣма, что да прѣдстои да ся уреди. Кой-то разумѣва за устроеніе на общество-то, нѣма другъ способъ; а който има другъ способъ, той пакъ разумъ нѣма, съ гордость прѣисплъненъ и хычь не ся бриже: освѣнъ това прѣво-то лице е просвящено на греческы, та затова много за

българскы не прилѣжава. Сега грѣцкый учитель нѣма обаче непрѣстанно отъ нѣколко лица иди смущеніе за това нѣчто и всегда ся трудать да доведать грѣцкый учитель. Кассж нѣмать никаквж, и заплатж на учителя-тѣ давать отъ црѣквы-тѣ. Училище нѣмать, токмо еднж салж срѣднж, въ коуж-то иджть дѣца-та и малы и голѣмы. Пролѣцѣмъ сторихж намѣреніе, отъ непрѣстано-то ми побужденіе, да правжть взаимно училище; а сегашнж-тж сала да остане за прѣдаваніе: обаче пакъ тѣй остана и причина-та е небреженіе на прѣво-то лице, кое-то е потемнѣно отъ діаволскж-тж гордость, та когато ся собержть по вечерж нѣгдѣ на разговоръ, съ друго ничто не ся наслаждава, токмо (опростете) съ срамны слова и проч. Тукъ нѣма другъ да прѣправи рѣчь-тж на прѣво-то лице, нѣ то си е небрѣжливо. Отець-тѣ му былъ такъвъ настоятель за общи-ты работы, что-то всема нарѣдко може да ся найде като него, за него свѣдочи црѣква-та, която е у негово врѣмя прѣизрядно изградена: обаче сынъ-тѣ не врѣди спроти него за ничто. Нито нѣчто устро-ява, нито пакъ другыго пуца прѣдъ него да излѣзе. Митрополитъ-тѣ пакъ заминалъ сичкы-тѣ съ небрѣженіе-то си, токмо яде, піе, спіе и ся тлѣсти; и за никаквж общинскж уредбж ся грыже. Азъ съ сичкы-тѣ живѣж кротко. Заплата-та ми 4000 грош. ученици имахъ до Св. Петръ 110 имами и голѣмы, сега като поставихж ми помощникъ, одвоихъ до 30, отъ които едно дѣте е само сврѣшило Св. исторіж, цѣлж грам. и сега въ съчиненіе, въ катихизысь простр. въ земл. срѣднж странж Европейскж Германіж, въ пропорціи-тѣ и по мало прѣвождаме отъ грѣцкы на българскы. другы десять сж въ сичкы-тѣ тѣя уроци въ начало, и осталы-тѣ приготвувамъ да начнжть и они исты-тѣ уроци. Врѣмя-то ми е до Св. Георгія и сѣденіе-то ми не ся знае. Съотечественици-тѣ мя выкатъ, обаче азъ нещж, зачтото сж весма несогласни и никой неще да познае; а най повече не ми ся ще отъ Епископа, понеже е горделивъ, свирѣпъ, хваналъ сичкы-тѣ за чомбасъ, и что иска, това прави. Тяжко си на Вранж съ него. Злодѣяніе-то му не мож да искажж, и кого отъ съотечественици-тѣ ми да попытамъ за него, какъвъ е епископъ? ще рѣче, добръ е, зачто страхува другше да проговори: а митрополитъ-тѣ, както что Ви прѣдсказахъ за него, хычь работы-тѣ му не испытыва. За това, ако не найдж друго по добро мѣсто, щж останж пакъ въ Скопіе, ако и они щжть. Като глѣдамъ неуредбы-тѣ имъ, натегна ми вече да седж тукъ, нѣ като нѣма друго мѣсто и ако ми ся неще, щж седж. Опростѣте, зачто много распространихъ писмо-то ми, и останувамъ съ сердечно поздравленіе

Вашъ покорный
Стоянъ Костовъ.

Поздравлявамъ Г-на Йоакима Груева, Кир. Костакия Моравеновъ и желяж да ся научж, гдѣ ся намира братъ Ви Г-нъ Костантинъ. —

1516. — Костовъ скланя да стане писаръ на Герова. Искатъ се черковни книги.

Пак. 57.

Приято 18 Септ. 1858. Отгов. 19 Септ.

Милостивѣйшій Господине учителю!

Завчера по пощж Ви ся отговорихъ на прѣлюбезно-то ми Ваше писмо отъ 10-ый прѣш. и явихъ, че на радо срьдце приймамъ повѣленіе-то Ви и готовъ съмъ да дойдж да Ви слугувамъ: такожде и заплатж-тж оставямъ на Ваше произволеніе. За дохожданіе азъ щж ся трудж да дойдж отъ Митровденъ, само ако ся освободж отъ Скопскы-тѣ старѣйшины. Вчера пріяхъ и вѣсть отъ Емина изъ Калканделе и нѣговый отговоръ е слѣдоющій: казува пары-тѣ да му были готовы, нѣ не ги дава, до когато не прииме отъ Вашъ гавазинъ добръ худжетъ за дукань, что му продалъ; понеже гавазинъ-тѣ Ви кога-то му го продалъ, казувалъ че му былъ отъ майкж, а той не му былъ отъ майкж, нѣ отъ баща. Незнамъ какъ да Ви повече назначж, че отговоръ-тѣ бѣше темень; зачто-то векиль-тѣ владычкый въ Калканделе е много ученъ: но най добро, ще Ви раскаже приключено-то Еминово писмо.

Приносящій, учителю, настояще-то ми е мой кумашинъ и ортакъ, и мољж Ви, ако му ся случи нѣчто, да му прѣдстоите. Поручено му е да купи отъ Узунджово нѣколко книги црѣковны съ фатурж, мољж да му застанете, да не бы нѣчто нѣ-

кой да го измами; ако ли пакъ тамъ нѣма, а то умолявате ся Господство Ви да отпшшете въ Россіѣ, да ся донесжть оттамъ.

Опростѣте, что Ви правѣж досаждане и желяж пакъ по истаго да ми ся отговорите, останувамъ

Скопіе 1-ый Септемвр.
1858.

Вашъ Покорный слуга
Стоянъ Костовъ.

1517. — Костовъ обадилъ на старѣйшинитѣ, че ще остави училището имъ. Убийства и насилия около Скопие.

Пак. 57.

Скопіе 7-ый Септ. 858.

Милостивый Господине учителю!

По кумашина ми Тодорча явихъ Ви отговоръ на Еминъ Асланъ за пары-тѣ, что има да дава Вашему гавазину. Снощи, като ся събрахъ старѣйшины-тѣ мои въ стаж-тж ми за разговоръ, казахъ имъ да си тръсать учитель, зачто азъ имъ отъ Митровденъ не седж и отъ днесъ съмъ Вашъ. Старѣйшины-тѣ ми поискахъ да научжть причинж-тж на оставкж-тж ми; обаче азъ за гамъ не имъ казахъ, нъ за дома и вече нѣмамъ намѣреніе да съмъ учитель. Голѣмы злоупотрѣбленія ся правять тукъ по села-та, какво-то и въ града. Завчера уби ся единъ священникъ отъ хайдуте и судъ хычъ не мари затова. Въ прѣминалж-тж недѣлж прѣмина прѣзъ Скопѣж Г-нъ Консулъ Нѣмскый изъ Шкодрж за въ Призренъ. Отъ день на день отходи общество-то въ пѣ-голѣмъ беспорядокъ, на кого-то причина-та е прѣво-то лице, какво-то что Ви е явно. Гордость-та го е послѣпила до толкова, что-то мни, да е само той человекъ на свѣта; а други сичкы-тѣ сж животны.

Другъ разговоръ отъ уста-та му не ся слуша, токмо нѣкаквы срамны рѣчи, кои-то почестъ-та ми не допуша да Ви назначж. Другы-тѣ лица стожтъ нарядъ. Темесюкъ-тѣ у мене е, ако Ви е нѣчто потрѣбенъ явете ми да Ви го проводж.

Правѣж поклоненіе прѣдъ Васъ и Вы поздравлявамъ вседушевно и останувамъ а всег да готовъ и усьрденъ да Ви послужи на что да мя заповѣдате.

Вашъ Покорный слуга
Стоянъ Костовъ

Писмо-то ми быде яко на брѣзѣ, понеже врѣмя-то бѣхъ изгубилъ на свадбж.

1518. — Арнаутетѣ обрали Кучевашкия и Любянския монастире.

Пак. 57.

Прято 1 Окт. 1858. Отгов. 2 Окт.

Скопіе 14-ый Септ. 858.

Милостивый Господине учителю!

Въ прѣминалж-тж недѣлж Ви явихъ по пощж и второй пѣтъ за Еминъ Аслановж-тж работж. Сега Ви назначавамъ новыни-тѣ, кои-то ся случихъ таж недѣлж извѣнъ въ села-та два часа далечъ отъ Скопѣж. Два монастыря называемы единъ Кучевашкый, а другъ Любанскый обрахъ ся отъ арнауты-тѣ околны, на послѣдній отъ игумена зели 3500 грош. и намало щяли да го погубять, ако Провидѣніе-то не бы имъ прѣмрѣжило очи-тѣ, за-да побѣгне прѣзъ нихъ низъ шумж-тж въ село-то. Въ друго едно село Сушицж убихъ единъ священникъ и не е вѣроятно, да ли ще остане живъ. Въ речено-то Кучевинце открадна ся конь-тѣ одному священнику, такожде има и други много злоупотрѣбленія, кои-то азъ не знаж.

Бѣдный нашъ народъ повседневно тегне, и никой нѣма да го отговори. Заптіи-тѣ и сеймене-тѣ пакъ что правжтъ, то не е возможно да ся опишжтъ съ перо.

Поздравлявамъ Вы всесрѣчно и останувамъ

Вашъ
Покорный и нижайшій слуга
Стоянъ Костовъ.

1519. — Скопийнци не оставятъ Костова да напусне училището имъ.

Пак. 57.

Приято 16 окт. 1858.

Скопие 8/врий 12-ый 1858.

Милостивый ми Г-не учителю!

Прѣлюбезны-тѣ ми Ваши двѣ писма отъ 19-ый прѣдшедшій и 2-ый текущій съ голѣмо удовольствіе получихъ; още и устно-то Ви поздравленіе по Тодорча. Какво-то ся глѣда работа-та Ви съ Емина безъ конакъ не ся врьши. За това трѣбува да направите писмо до Призренскій Османъ Паша и да ми го проводите тукъ; та когато помине сега той прѣзъ Скопѣ, да му го подамъ и работа-та да ся окончае; а другояче не е възможно, понеже Тетово не стои подъ Скопскій каймакамъ. Прѣминалж-тж недѣлж доста добрѣ ся допрѣхъ за да станж; нъ быде невъзможно. Думать ми до врѣмя то щешъ седишь, а отъ врѣмя-то кждѣ искашь иди: притомъ и заплатж-тж ми не даватъ. Азъ сега останахъ изумленъ и мѣсто-то мя не хваща. Воляж да ся изгубж съвсѣмъ, нежели да бждж отдѣленъ отъ Васъ: нъ не знаж, кой начинъ да употрѣбж. Ако изгубж мѣсто-то откадѣ Васъ, то животъ-тѣ ми хычь не е потрѣбенъ. За това моляж ся колѣнопрѣклонно, да ми назначите, что да правж и кое срѣдство да употрѣбж, за да си не затворж враты-тѣ отъ кадѣ Васъ. Това съ нестерпѣніе ожидавамъ и останувамъ съ усьрднж признателность

Покорный слуга

Стоянъ Костовъ

1520. — И владиката не оставя Костова да напусне Скопие.

Пак. 57.

Приято 15 Ноемвр. 1858. Отгов. 20 Ноемвр.

Скопие 9-ый Ноемвр. 858.

Милостивый ми Господине учителю!

Голѣма радость здобихъ отъ прѣлюбезно-то ми Ваше писмо, кое-то получихъ на 26-ый текущій; обаче като видохъ, че сте имали нѣкаквж екыж на ржкж-тж Ви, много Вы ужалихъ. Пишете ми г-не съ добрѣ начинъ да дамъ оставкж-тж си; нъ стана невъзможно, освѣнъ чрѣзъ конакъ, ако мога да оставж училище-то, ако ли не, то другояче не быва зачтото до тукъ работа-та достигна. Дадохж жалба чорбаци-тѣ на владыкж-тж, който ся съгласи съ нихъ, сега и той мя запира. Азъ останахъ въ недоумѣніе, нито съмъ да станж, нито да останж, чудж ся что да правж, да станж бож ся съ контрактъ-тѣ можтъ да мя въспржтъ, да останж, бывамъ отъ Васъ отдѣленъ, желаніе-то за ученіе-то мя гори, и така седж като замаянъ. Понеже познавамъ, зачто нешж мож прѣди врѣмя-то да станж, идж съ колѣнопрѣклоненіе да Вы моляж, ако е възможно да прѣнесете тегобж-тж сами и зимась, та отъ Св. Георгій да дойдж при Васъ. Това добро голѣмо бы было, ако учините съ мене. Притомъ моляж Вы и просжъ прощеніе, что Ви излѣгахъ и рекохъ, че до Св. Димитрій щж дойдж, понеже азъ не съмъ се надѣялъ да застанжтъ толкова за мене. Слушамъ отъ нѣкой си, че и самъ владыка-та ужъ щялъ да Ви пише, нъ не знамъ да ли е истино. Въ прѣминалый вторникъ дойде въ Скопѣ и Еминъ отъ Тетово, и каза ми зачто по нѣкой кираджія проводилъ Ви тыя пары, что даваше мене, за останалы-тѣ пакъ така дума, както что Ви завчера явихъ. Опростѣте на досажденіе, что Ви правж, и пакъ Ви ся моляж отъ любовь-тж Ви да мя неизхлаждавате. Кога да е пакъ съмъ Вашъ и никогда не ся отричамъ отъ Васъ; та ако ѣ да мя нещете. На това съмъ намѣреніе и остоямъ

Вашъ

Покоренъ слуга

Стоянъ Костовъ

1521. — Оставя се Стоянъ Костовъ за учитель въ Скопия.

Коп. кн. 3. 262.

С. Костову.

Пловдивъ 20 Ноемврия 1858.

Господине Стояне!

Писмо-то Ви отъ 9 Ноемвр. прияхъ. Въ него ми казвате, че граждане-ти въ Скопиѣ не Вы оставятъ да дойдете сега при мене, зачото нѣмѣтъ другъ учитель. Исто-то ми пише и владыка-та. Кога е така, нѣма какво да ся прави, а щете стоите до врѣмя-то си, та вече отъ Гергевденъ може да дойдете при мене, на Негово Прѣосвященство щѣ отговорѣ до недѣльѣ, зачото сега бы твърдѣ набръзо. Мжно ми е само, зачото имамъ много работѣ, та не мож да пристигамъ да ѣж врьшѣ. За това, ако бы и прѣди Гергевъ день да ся намѣри другъ нѣкой да захване Ваше-то мѣсто въ училище-то, тогава съ сговоръ съ чорбаджии-ты може да прѣдадете нему училище-то, а Вые да дойдете.

За работѣ-тѣ на гавазина ми съ Емина отъ Тетеве, чякаме тука отговоръ отъ Емина на това, что му е писалъ гавазинъ-тъ ми, та послѣ щемъ видѣ, что да правимъ. Еминъ истина е былъ проводилъ нѣколко пары, ала гавазинъ-тъ ми не гы е зель, зачото не сѣ были всичкы-ты и му ги праща съ цѣнѣ не както пише въ тимисюка, и така пакъ му ся врьнѣхъ назадъ.

Желаѣ Ви да сте здрави и остаямъ

Вашъ

Н. Геровъ.

1522. — Костовъ благодаренъ. Владиката радостенъ, че ще има писмо отъ Герова, и се извинява за своето несклопно писмо.

Пак. 57.

Прято 3 Дек. 1858.

Скопие 30-ый Ноемвр. 1858.

Милостивый г-не учителю Найдене!

Нѣкняшно-то Ви писмо весма прѣмного обвесели душа-та ми, понеже азъ се страхувахъ, да мя неотврълите вече отъ благодарство-то Ви. Прѣблагодарѣ Ви за голѣмо-то Ви стараніе за добро-то ми. За Емина что ся надѣете да получите отвѣтъ, то е напраздно; понеже той пакъ това исто говори, каквото Ви и назначихъ. Добрѣ бѣше до сега да проводите едно писмо до Пашѣ-тѣ, кой-то да го повыка и да му гы земе. На разговоръ отгорѣ казахъ Скопскому Митрополиту, че Ваше Прѣвосходительство щете му ся отговорите въ идущѣ-тѣ недѣльѣ, и той ся всема возблагодари, зачото-то ще пріиме съ Васъ сношеніе. Каже усрамахъ съ писмо, че нѣмаше кой да ми направи писмо за Нѣгово Прѣвосходительство; обаче нека прощава, понеже самъ Българскы незнамъ и нѣмахъ другъ да ми направи писмо така добро, нѣ едно дѣте. Останувамъ съ истинѣ признателность.

Вашъ

покорный и нижайшій слуга

Стоянъ Костовъ.

1523. — Потурчваніята и насилията въ Скопско се уголѣмываютъ. Поржчани ли сѣ церковнитѣ книги?

Пак. 57.

Прято 19 Дек. 1858.

Скопие 14-ый Дек. 858.

Милостивый Г-не Найдене!

Въ прѣминалый четвъртъкъ нѣгово Прѣосвященство позва мя, каза ми, че сте му ся отговорили и даде ми прѣлюбезно-то ми Ваше писамце. — На 5-ый текущій дойде паша-та въ Скопие, поседе пять дни въ чифлъка си Бардовци и отиде си на

стола въ Призренъ. Въ наши-тъ страны тукъ умножихъ ся весма голѣми зулумы и прѣмного теглять клетитѣ селяне. — Злоба-та ся до толкова увеличи, что-то завчера у Куманово въ мюдуровъ конакъ уби ся на мѣсто една девойка отъ едно заптѣя, кой-то искалъ съ силж да ѣхъ потурчи. — Недѣля не минува, до кога-то не ся доведе или жена или девойка въ конакъ за турченіе. Молиж ся, ако е възможно да ми обявите за тыя книги, что Ви остави Тодоръ фатурж въ врѣмя Узунджово, да ли сте поржчали да дойджтъ, или не: понеже весма голѣмо главоболіе ми учинахъ селяне-тъ за пары-тъ, что дадохъ Тодору. Азъ да имъ дамъ пары, несмѣмъ, зачто послѣ книги-тъ не прѣимать; затова, ако сте поручили, да имъ не давамъ пары-тъ, ако ли пакъ не сте, то выше да ся не трудите, зачто-то гы вече нещжтъ и азъ пары да имъ дамъ. До недѣлж зазраво щж Ви ся отговорж на сегашне-то Ви писменце. Опростете, что Ви правимъ досадж и съ истиннж признателность и колѣнопрѣклоненіе останувамъ.

Вашего Прѣвосходительства

Покорный и нижайшій слуга
Ст. Костовъ.

1524. — Старѣйшинитѣ повторно задържатъ Костова въ Скопие. Геровъ да не отстѣпя.

Пакъ 57.

Приято 12 Марта 1859.

Милостивый Господине!

Еминово-то писмо, что заборавихъ да пратж по Г-на Рашка Малеевъ, проводихъ го завчера по пощж, и чекамъ заповѣсть, что да правж за останалы-тъ пары у Емина. Обявувамъ днесъ съ голѣмо прискрѣбіе, че мои-тъ Скопскы старѣйшины уговорихъ ся да даджтъ вообще жалбж прѣдъ Ваше Прѣвосходительство; за да мя пакъ оставите. На вољж-тж имъ хычъ не съмъ склонетъ; за това, ако бы наистина да Ви пишжтъ, молиж ся колѣнопрѣклонно и Ваше Прѣвосходительство да ся несклонявате понеже сръдце-то ми е отукъ вече остинжто и съ все сръдце чекамъ, часъ по прѣди да станж. Отъ другж странж, понеже остахъ неученъ, повсегда и нѣпрѣстанно гори сръдце-то ми, да пристигнж желаемо-то, за кое-то съмъ увѣренъ, като дойдж при Васъ, щж придобѣж поне мало нѣчто отъ лишимы-тъ ми науки, турскы и греческы. Недоумѣвамъ что друго да Ви пишж, че знамъ, да сте желатели за добро-то ми и щете имъ ся отговорите, като да ся освободж отъ учителство-то и да си дойдж при Васъ.

Останувамъ за всегда

Скопие 1-ый Мартъ 1859.

Вашъ
Стоянъ Костовъ.

1525. — Вранянци искатъ Костова за учитель. Ще молятъ и Герова за това. Той да не отстѣпя и тѣмъ.

Пакъ 57.

Приято 13 Марта 1859.

Милостивый Господине!

Завчера Ви явихъ уговоръ на мои-тъ Скопскы Старѣйшины, и съмъ увѣренъ, че, ако Ви пишжтъ, щете имъ отговорите по мое прошеніе. — Съотечественици-тъ ми, като знажтъ опрѣдѣлено-то врѣмя на учителство-то ми тукъ, дойдохъ въ прѣминалый вторникъ четворица, пратени отъ общество-то, за да мя принжджтъ да прѣминж у нихъ. Като имъ казахъ, че съмъ далъ подписъ Вамъ и отъ Св. Георгій наздраво съмъ Вашъ, изведнаждъ и они заставахъ на тоя уговоръ, както Скопяне-тъ, да иджтъ въ Вранж, да направятъ анафорж, съ коѣж-то да молятъ Ваше Прѣвосходительство, да мя заповѣдате да прѣминж у нихъ. Увѣренъ, че Ваше милостиво и родолюбдво сръдце лесно ся убѣждава и склонява на молбж, спѣшж по прѣди съ колѣнопрѣклоненіе да Вы помолж отъ все сръдце, не само на Скопяне-тъ, нъ и на съотечественици-тъ ми Вранянци да ся отговорите протывно на вољж-тж имъ: зачто-то у отечество-то ми ни мѣсяцъ не могж да седа и трѣбува у мало врѣмя да ся обезчестж и да станж за никадѣ. Съотечественици-тъ ми сж прѣпро-

сти, владыка-та (Епископъ) кеседжія и Еничаръ, убѣдилъ, оглобилъ и мало и голѣмо; обаче никой не смѣе да исповѣда истинж-тж, все говори, добръ е Господинъ. Той ще иска да му стоѣ диванъ, както и други-тѣ, азъ не щж ся склонж на това, и така ще мя изобличи прѣдъ цѣль народъ, что-то послѣ честолюбіе-то не ми дава да живѣж; нѣ трѣбува или самосебе или него да убіж. И у Скопж да мя оставите отнюдъ не съмь склонетъ, зачто-то, като глѣдамъ неправици-тѣ на прьво-то лице съвсѣмъ остина срьдце-то ми, а най повече вољж да мя погльтне земя-та, нежели да не достоѣ на рѣчь-тж ми, и да бждж лишень отъ Васъ и Ваши-тѣ службы. Отговоръ-тѣ за Ваше Прѣвосходителство е лесенъ, такожде, ако и да потрѣсжть учитель, можете да имъ наидете.

Азъ ни на единъ, ни на други не могж да развалж хатъръ, че да разваля на Скопяне-тѣ, не позволява ми честолюбіе, понеже съмь ялъ шесть годинъ хлѣбъ у нихъ; да развалж на Вранянци-тѣ, мыслж будущее, да не бы, ако не азъ, то братія-та ми, да страдать отъ нихъ; токмо и тѣмъ ся отговорихъ: азъ съмь слуга на руско-то посолство и отъ врѣмя-то щж идж на работж-тж ми; то послѣ, гдѣ да мя заповѣда, тамъ отхождамъ. Скопяне-тѣ не знажть, че мя трѣсжть и Вранянци-тѣ.

Това Ви моля Господине, ако бы да дойде такава прошеніе или отъ едно или отъ друго мѣсто, заклѣнувамъ Вы у Христа, да ся несклонявате на нихно-то прошеніе. Ако е возможно искамъ и едно писмо, съ кое-то да мя заповѣдате строго, на врѣмя-то незабавно да станж, че, ако не станж, могж да прїимж и наказаніе. Чекамъ съ сичкж-тж душж такава писмо и увѣренъ съмь, че молбж-тж ми щете прїимете и отговорите на прошеніе-то ми.

Главоболіе прѣмногo Ви учинахъ, токмо мољж да мя простите и съмь

8-ый Мартъ 1859. Скопіе.

Вашъ Покорный слуга
Стоянь Костовъ

Въ подозрѣніе съмь, че нѣмамъ отвѣтъ за пары, что проводихъ по Г-на Рашка.

1526. — Кани се Ст. Костовъ да се готви да дойде на работа у Н. Герова.

Коп. кн. 3. 345.

Пловдивъ, 19 Марта 1869.

Господине Стояне Костовъ!

Ето, че приближава уречено-то врѣмя, Гергевъ-день, въ което ми сте ся обрекли да дойдете на отряденж-тж Вамъ службж при мене. Затова потрѣбно ми ся видѣ да Ви докарамъ на умъ, да ся приготвите съ врѣмя, каквото на уреченый день да ся намѣрите тука, че въ противень случай подпадате подъ отговоръ като неиспѣлнили даденж-тж думж.

Желајж Ви да сте здрави и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

1527. — Костовъ прѣдизвѣстява Герова да не отстѣпя ни на скопнянци ни на вранянци.

Пак. 57.

Прято 1 Апрель. 1859.

Милостивый Господине!

Ваше повелительно писмо отъ 19-ый текущій съ голѣмо удовольствіе получилъ. Обявлявамъ Ви, че днесъ съотечественци-тѣ ми провождать прошеніе до Васъ за мене: такожде слушама и Скопяне-тѣ щжть учинать това исто. Азъ казахъ и на тыя и на тыя да ся нетрудаж; обаче они не послушахж. Готовъ съмь за дохожданіе, токмо мољж Ваше Прѣвосходителство, да имъ ся отговорите протывно и на едны и на други. Въ голѣмъ трудъ Вы полагама; нѣ мољж да мя простите. Проводѣте отговоръ на Еминово-то писмо, за да прїимж и осталы-тѣ пары до кога-то съмь тука и останувамъ готовъ и усьрдный послушныкъ на все

Вашего Прѣвосходителство

Скопіе 29-ый Мартъ 1859 г.

Покорный слуга
Стоянь Костовъ.

1528. — Скопиянци и вранянци искатъ Ст. Костова за учителъ. Геровъ има потрѣба отъ писарь.

Коп. кн. 3. 355.

Г. С. Костову.

Пловдивъ 2 Марта 1859.

Господине Стояне !

Вчера прияхъ двѣ писма, едно отъ Скопиѣ отъ Г-на Никола Х. Трайкова и друго общо отъ Вранянскы-ты гражданы. Единый ми иска да Ви оставѣ да стоите за учитель въ Скопиѣ, а другы-ты Вы искатъ за исто-то звание за Враниѣ. Щѣж отговорѣ и на двѣ-ты писма, ала до недѣлѣж, а сега щѣж кажѣ Вамъ набрѣзо, че за да можѣ да ги послушамъ трѣбваше по-отъ врѣмя да ми явятъ желание-то си, за да си трѣсѣ и азъ другъ чловѣкъ. А сега отъ Гергевъ-день азъ непрѣмѣнно трѣбва да имамъ писарь, ако не, работа-та на службѣ-тѣ ми (остава) остава назадъ; пакъ другъ писарь, ако оставѣ Васъ, скоро не можѣ намѣри; и така нѣма друго срѣдство, освѣнъ на уречено-то врѣмя да дойдете. Скопяне-ти знаяхъ, че Вы выкамъ да дойдете при мене, и владыка-та на врѣмя-то ми писа да Вы оставѣ само до Гергевъ-день.

Притварямъ Ви писмо отъ Гавазина си за Емина, та дано да сврѣшите.

Явете ми кога можете да излѣзете за насамъ.

Твърдѣ набрѣзо Ви пишѣ. Добро видѣние !

Вашъ

Н. Геровъ.

1529. — Ст. Костовъ се чяка. Какъ да влѣзе въ Пловдивъ.

Коп. кн. 3. 358.

Г-ну С. Костову.

Пловдивъ, 9 Априлия 1859.

Господине Стояне !

Прияхъ писмо-то Ви отъ 5 Април, въ което ми казвате, че слѣдъ Гергевъ-день еднѣ недѣлѣж щете стигнете тука. Трѣбва да гледате, каквото да не ся забавите повече, сир. до пръвый май, какъ-какъ, да сте тука. А когато дойдете, да не ся явявате нигдѣ, прѣди да ся облѣчете въ Европейскы дрѣхы. Може да дойдете право въ кѣщѣ-тѣ ми; тя е при казанджии-ты при Балжкъ-пазаръ, и щете ѣж познаете по дирека за пандерѣ-тѣ. Добрѣ е да дойдете кѣсничко за да не Ви види никой прѣди да ся прѣдрѣшите.

На Вранянцы-ты и на Г-на Н. Х. Трайковъ не можяхъ и тѣжъ недѣлѣж да пишѣ отъ много работѣ.

Добро видѣние !

Вашъ

Н. Геровъ.

Имѣтъ ли Скопяне-ти кого-годѣ да остане тамъ за учитель, като оставите Вые училище-то та дойдете при мене ?

1530. — Никола х. Трайковъ не пуца Костова.

Пак. 57.

Прято 29 Април. 1859. Отгов. 30 Април.

Милостивый Господине,

Вчера не можяхъ да Ви пишѣ, че имамъ другѣ работѣ. Въ четвъртъкъ и пятокъ направихъ испытаніе и днесъ отхождамъ за Враниѣ. Като не получи отвѣтъ отъ Васъ Г-нъ Николай х. Трайковъ не дава ми да станѣ, че ся надѣе, да ся склоните на прошеніе-то му и да мя пакъ оставите: за това трѣбува да му ся отговорите тѣжъ недѣлѣж, за да изгуби надѣждѣ-тѣ. Той говори, ако му не пройде сега про-

шеніе, да прави и друго съ нѣколко подписа; обаче моляъ Ви ся, ако щяъ бы и десять прошенія, пакъ искамъ да ся не склопявате, зачто-то намѣреніе вече нѣмамъ за сѣденіе.

Азъ протывно не имъ говоряъ, тъкмо: далъ съмъ подписъ и слѣдъ подписа трѣбува да идж; ако ли ми пакъ дозволи Г-нъ консулъ, отъ Васъ не бѣгамъ, останувамъ пакъ. Г-не, азъ съмъ ся Вамъ прѣдалъ и мнж да не желаете менѣ зло; затова Ви ся моляъ съ колѣно прѣклоненіе да не приимате прошеніе-то имъ, че испослѣ щяъ мя обезчестятъ, зачто пакъ Юрдановъ духъ много нарастна, нъ скрито. Съ лжж не Ви говоряъ, ако искамъ да седж тукъ, самъ щяхъ да Виса отговорж оше зимасъ, кога-то мя пытахте: нъ не могж да разсыпж воляж-тж имъ и затова явихъ подробно Вамъ, за да мя освободите отъ тукъ, безъ да имъ развалиж хотѣніе-то имъ. Такожде и на съотечественици-тѣ ми, за да имъ не развалиж, оставихъ Вамъ и за нихъ. Ако ся склоните на Скопско-то прошеніе, то вече азъ нѣмамъ очи да отидж въ отечество-то ми: нъ моляъ ся и на едни и на други да ся отговорите, и менѣ оше едно вкратцѣ повелително да станж безъ забавж. Азъ съмъ готовъ, само ожидавамъ, да имъ дадете отвѣтъ, за да имамъ, что да имъ отговорж.

Опростѣте на досажденіе, что Ви правяъ. На повръщаніе може да стигнать и Мехмедовы пары отъ Тетово, че тжй ми писувать, слѣдъ Байрамъ ще измые облигаціж-тж си.

Останувамъ съ истинно почтеніе и добровидѣніе

Скопие 21-ый Апр. 1859.

Вашъ
Покорный слуга
Стоянъ Костовъ.

1531. — Подканя се Ст. Костовъ да прибърза за Пловдивъ.

Коп. кн. 3. 368.

Г-ну С. Костову.

Пловдивъ, 30 Априлия 1859.

Господине Стояне!

Азъ Вы чякамъ отъ день на день да дойдете, зачтото заминж врѣмя и вчера съ удивление ся научихъ отъ Ваше писмо отъ 21 Април, че оше не сте ся покладили отъ мѣсто-то си. Затова брѣзамъ да Ви кажж, като чтомъ приемете това писмо да прибързате да дойдете съ пощж-тж, зачтото работа-та не трѣпи никакъ маяніе.

Добро видѣніе!

Вашъ
Н. Геровъ.

1532. — Черковни вещи прѣдадени Костову за Побужския монастырь.

Долуподписанный приимамъ отъ г-на Н. Герова, за да прѣдамъ на Побужкый монастырь въ Скопско окржжіе слѣдъжжщи-ты прѣдмѣты:

Книгы: Св. Евангеліе, апостоль, миней праздничный и общій, требникъ, полустановъ, тріодъ, пентикостарій, октоихъ, дванадесять миней, служебникъ, ирмологій, молебное пѣніе и типикъ;

Одежды: двѣ рала священническы, двѣ діаконыскы, двѣ покрывкы за аналогіи, два въздуха, двѣ пелены за св. дискось, два покровца за св. потиръ и единый крестъ.

За увѣреніе давамъ му тоя записъ и съмъ

Цариградъ
24 октомврія 1859.

С. Костовъ.

1533. — х. Косте х. Стефчевъ ще доведе гръцки учитель
въ Скопие.

Пак. 57.

Приято 13 Януар. Отгов. 13 Януар.

Скопие 10 Януар. 1860.

Милостивый Господине !

Всесърдечно бръзамъ да Вы поздравж съ новж годинж, която желяж да Ви бжде благополучна.

Това писмо ми е четвърто, дѣто Ви провождамъ, а до днесъ нѣмамъ отъ Ваше Высокоблагородіе никаквж вѣсть, освѣнь, дѣто ся научихъ отъ Ц. Вѣстникъ, че сте излѣзли на 5 дни слѣдъ мене отъ Цариградъ, да си дойдете въ Пловдивъ. Съ крыло на Ваше Высокоблагородіе Скопяне-ти пріяхж мя съ голѣмж честь, нѣ като нѣма до днесъ да мя удостоите съ Ваше писмо, начнахж въ Жордановый тарафъ да ся слушать рѣчи „ето колко е на честь нашій учитель отъ г-на консула и проч.

Единъ отъ тукашны-ты прѣвеници най дебелъ отъ Българе-ты по имя х^ч Косте х^ч Стефчевъ (страшенъ грекоманинъ) снадви и силомъ съ нѣколко свои привръженици, прѣдадени на греческій духъ, писахж да доведжъ гръцкій взаимный учитель, съ намѣреніе да вкоренятъ гръцкій языкъ. Не ся познава кадѣ клони г-нъ Николай Х^ч Трайковъ.

Надѣж ся за Ваше покровителство и съмъ

на Ваше Высокоблагородіе
покорный слуга
С. Костовъ.

1534. — Безпокойства за Стояна Костовъ. Искать се свѣ-
дѣнія за училището въ Скопия.

Коп. кн. 3. 475.

Г-ну С. Костову

Пловдивъ, 13 Яннуар. 1860.

Господине Стояне !

На голѣмж мысль бяхъ за Васъ като нѣмахъ писмо отъ Васъ, откакъ ся раздѣлихме въ Цариградъ, а особено ся беспокояхъ отъ еднж недѣлж насамъ, като пріяхъ извѣстие отъ Г-на Икономова отъ Велесъ, че сте страдали по море-то и сте были болны. Нѣ днесъ ся умирихъ, като пріяхъ писмо отъ Васъ отъ 10 Яннуар. Чюдно ми е обаче (обаче) какъ да не приемж ни едно отъ три-ты писма, что пишете, че ми сте проводили. Сега е късно, а утрѣ щж проводж да видж, да не ся трѣкалятъ на пощж-тж, или нѣкои любопытни гы сж зели. Какъ да е, благодарж ся, че Вы разбрахъ живо и здраво, зачтото бяхъ ми много криво като нѣмахъ никакво извѣстие за Васъ. Искамъ и занапрѣдъ да ми писвате частичко, какъ сте, и ако мож да Ви бждж за нѣчто полезенъ, весма приятно ще ми е да Ви свръшж. Явѣте ми подробно, какъ ся настанихте и какъ отивате въ училище-то.

Дано да извадите пары-ты на Мехмедъ гаваза отъ Емина. Расписка-та, что сте дали Мехмеду, е у мене.

Благодарж Ви за честитяваніе-то за новж годинж, и желяж Ви да ѣж прѣмините и Вые съ здравіе и благополучие въ всичко, и съмъ

Вашъ
Н. Геровъ.

1535. — Гръцки учитель въ Скопие. Никола х. Тричковъ
безучастенъ. Други скопски разправии.

Пак. 57.

Приято 25 Февр. 1860.

Скопие, 21 февр. 1860.

Милостивый Господине !

Бръзамъ да Ви явж, че гръцкій учитель стигна тукъ на 12 текущій. Гръчоліи-ти съ радость го дочакахж, а слѣдство-то не знаж, какъ ще му бжде,

Щяхъ и минжлж-тж недѣлж да Ви пишж, нъ изненадѣино случи ся да стане събраніе пакъ за кир. Панушка, да му земжть смѣткж отъ народны-ты приходы: обаче и сега напраздно. Народътъ съ другы-ты пò-пръвы блъгаре драся, выка, г-нъ Николай мълчи, и така работа-та остана пуста и Панушко ще изяде 10 хыл. грош. народны пары, собраны отъ сыромасы парж по парж.

Г-нъ Зафиръ Малевъ, за кого-то бѣхъ писалъ пò-прѣди, че е хапсъ, пустна ся на 10 февр. съ прѣдстояніе-то отъ брата му. Той яднъ отъ богать сиромыхъ, за когото плаче и жали цѣлъ народъ, быде обезчестенъ за малтъкъ длъгъ, стоимъ все отъ 45 хыл. гр. а най выши за 9 хыл. джиросаны възъ тукашный консулъ. Г-нъ Николай за нѣговж-тж работж слухъ не даде, а не знаж за что; казувать нѣкой си, че за да го удари долу, да нѣма по пръвъ отъ него; нъ азъ на това не давамъ вѣрж и мнимъ че това прави отъ мякотж-тж си и небреженіе, зачто-то и сичкы-ты гражданскы работы стоятъ обѣсены, несвръшены. Чудж ся какъ да опишж обычая му, кога-то му говори чловѣкъ, все мълчи и си чеше косы-ты, безъ да отговори или имашъ или немашъ правдж.

За Мехмедовы-ты пары писахъ въ Тетово, отвѣтъ още нѣмамъ.

Вчера Ви пратихъ и друго писмо по Стефо Шкодрали.

Весма на брьзо быде писмо-то ми, че имахъ да писувамъ другы писма на г-на Николая.

Съ истинно почтеніе и все срьдечнж прѣданость сьмъ

Вашъ
покоренъ слуга
С. Костовъ.

1536. — Костовъ готви статистически свѣдѣния за селата и черковитѣ въ Скопско.

Пак. 57.

Приято 16 Март. 1860. Отгов. 17 Марта.

Скопѣж, 13 Мартъ 1860.

Ваше Высокоблагородіе!

Зимамъ честь покорно да ся отнесж до В. Высокоблагородіе и да явж, че имамъ на рѣцѣ Ваше писмо отъ 3 Мартъ. Нѣгово-то съдръжаніе добрѣ проумѣхъ, казахъ и на наши-ты пръвенцы и на Н. Прѣосвященство, че писма-та имъ сте пріели. Села-та на Скопскж-тж епархіѣж сьмъ описалъ; нъ црквы-ты и папазъ еви още добрѣ не сьмъ ислѣдилъ, че не ми пада да излизамъ пазаренъ день да пытамъ священици да ся научж добрѣ. По край тыя дни то щж свръшж и щж Ви проводж расписъ.

Днесъ чекаме да прѣйджть отъ тукъ хатліи царскж войскж съ нѣколко топове и джепане повече. Число-то имъ не е явно.

Отъ все срьдце честитявамъ сына Ви, кому-то желяж благополучны дни. Поздравлявамъ г-жж Марійкж и бабж хаджікж.

Съ истинно почтеніе и срьдечнж прѣданость сьмъ на Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга
С. Костовъ.

1537. — Скопяне искать черковни одежды. Какъ да се отвори руско консулство въ Скопие.

Пак. 57.

Приято 16 Марта 1860. Отгов. 17 Мар.

Скопѣ, 13 Мартъ 1860.

Господине Найдене!

Мои-ти пръвенцы тука непрѣстанно мя принуждавать да Ви пишж, да имъ испросите за три-ты имъ градскы црквы одежды хубавы приличны за градъ. Щяхъ да ся отнесжть чрѣзъ г-нъ Евтимія право въ Ц/градъ до миссіѣж; нъ увѣрени, че

щѣть имъ пратяты вехты дрѣхы: затова искать да се отнесѣть до Господство Ви, като да имъ извадите новы и по́добры. Азъ два пѣти и три пѣти писахъ Ви да ли щете ми дадете дозволеніе да имъ направѣж прошеніе до Васъ; обаче отвѣтъ не пріехъ, види ся тыя писма да сж ся изгубили. Молиж Вы ако е възможно, явѣте ми да имъ кажж, единъ отговоръ.

Г-не, по пѣть кога-то отивахмѣ въ Ц/градъ, разговорихмѣ ся по кой начинъ бы могло да стане консулство и въ Скопѣж. Г-ство Ви ми рекохте, другаяче не може, освѣнъ да има нѣкой съотечественикъ тамошенъ, който бы ся задоволявалъ съ по-малко цѣнж, тогава може да бжде. Явявамъ Ви сега че има единъ богатъ Скопянецъ по имя Х^ѣ Георгій русскій поданикъ, който днесъ сѣди въ Бѣлградъ, и това желеае да получи, ако е възможно. Силомъ е вдигнатъ сиромашъ отъ тукъ, че былъ р. подданикъ. Остаямъ

Вашъ
покорный слуга
С. Костовъ.

Това, ако бжде Вамъ угодно, надѣж ся, че щете го изврьшите. Ако искате, пишете ми да Ви явж подробно живѣніе-то му и владаніе-то му.

1538. — Скопияне да напишатъ прошение за церковни
одежды и утвари.

Коп. кн. 2.

Г-ну С. Костову
въ Скопѣж

Пловдивъ, 17 Марта 1860.

Господине Стояне!

Вчера прияхъ изеднашъ двѣ Ваши писма отъ 13-й Марта и отъ бръзаніе Ви отговарямъ на кжсо.

Ако щѣть Ваши-ти, нека ми напишѣтъ, та дано да мож да имъ испросж нѣчто одѣжды и утвари за церкви-ты Ви, нъ въ исто-то писмо да ми пишете кому да ся прѣдадѣтъ тыя работы въ Цариградъ, за да Ви гы проводи. И за по-вѣренъ успѣхъ на работж-тж трѣбва, кога дойде това писмо, да имамъ на рѣцѣ и описаніе-то на церкви-ты.

За х. Георгия (?) Русскій подданикъ ми напишѣте подробно, кой е, какъвъ чловѣкъ е, кога станалъ Русск. подданикъ, зашто е испжденъ отъ Скопѣж и пр. каквы му сж работы-ты.

Въ начяло Април. азъ ся канѣж да идж въ Едрене и трѣбва да ся врьнж на излѣзъ Април. или най-кжсно до 5 Мая.

Желаѣж Ви да сте здрави и сьмъ

Вашъ
Н. Геровъ.

1539. — Братията на Натанаила продаватъ прѣскжпо пода-
ренитѣ церковни книги и утвари.

Пак. 57.

Скопѣж, 19 Мартъ 1860.

Милостивый Господине!

Зимамаъ честь да Ви явж, че братія-та на Н. Всепрѣподобіе г-на Наѣанаила Зографскаго игумена на Добровецкаго монастыря въ Молдавж, продаватъ тукъ подарены-ты рускы утвари съ скжпж цѣнж. Прѣди три чѣтыре годинъ донели отъ брата си на 4 села по нѣколко части книги и по едно одѣло и зели отъ всяко село по 1000 гр. Такожде и тжж годинж единый му братъ съ прощѣніе отъ осьмъ села за црьковны утвари испросилъ отъ Р. въ Ц/градъ Миссіѣж съ настояніе на Н. Всепрѣп. доста нѣчта, обаче не гы дава, трѣси отъ всяко село по хылядо грош. както и напрѣдъ. Затова молятъ В. Высокоблагородіе, да му пишете; той пакъ да

пише на братія-та си, да не правятъ такыва глобы на бѣдны сиромасы, кои-то едвамъ ся прѣхранявать. Притворено-то е за г-на Наѳанаила отъ селяни-ты, за да докажать, что правятъ братія-та му съ подарены-ты утвари.

Съ истинно почтеніе и съвършенж прѣданость остаямъ

На Ваше Высокоблагородіе
Покорный слуга
С. Костовъ.

1540. — Черти изъ живота на руския поданикъ х. Георги
К. Поповичъ.

Пак. 57.

Приято 30 Марта 1860.

Скопіе, 27 Мартъ 860.

Благородный Господине Найдене!

Бръзамъ да ся отговорѣ на писмо-то Ви отъ 17 Мартъ и да Ви опишѣ житіе-то на г-на Х^ѣ Георгія. Нѣгова милость на 44 лѣто станалъ русский поданикъ въ Одессѣ. Сѣдѣлъ у дома си наедно съ братія-та си 4 год., а откакъ паднало прѣдъ очи-ты на инордны-ты ни съотечественици, че, ако не сѣ изгони реченый отъ Скопіе, сичкы-ти пò-прѣви Скопянци щѣтъ станѣтъ Русскы поданици, незабавно то-гавашный славный Афѣзъ Паша съ едноплемени-ты си принѣдилъ и наши-ты да искать испѣжданіе-то му, и така на 48 лѣто вдигнѣтъ отъ тукъ, отишелъ въ Серезъ, а отъ тамъ слѣдъ три годинѣ прѣминѣлъ въ Бѣлградъ, дѣто и днесъ сѣди. И отъ напрѣдъ и сега е трѣговецъ, и доста голѣмѣ трѣговѣж води съ тютунъ, свиле, оризъ и другы. Они сѣ троица братіе Х^ѣ Георгій, Х^ѣ Зафиръ и Х^ѣ Христо Х^ѣ К. Поповичи; отъ нихъ прѣвий и послѣдній наедно съ челядь-тѣ си сѣдѣтъ въ Бѣлградъ, а срѣдній сѣди тукъ. Казувать, да е ималъ напрѣдъ добро владеніе, както и днесъ е почтенъ и прочютъ трѣговецъ, на възрастъ е до 50 год.

Желаѣж да прѣминете Св. Свѣтлое Въскрѣсеніе трѣжествено и весело. Поздравлявамъ г-жѣ Марійкѣ и бабѣ Хаджікѣ. За всегда остаямъ

Вашъ
покорный слуга
С. Костовъ.

1541. — Скопянци се радвѣтъ за черковнитѣ вещи. Дви-
женіе на турски войски и чиновници.

Пак. 57.

Приято 30 Марта 1860.

Милостивый Господине!

Зимамаъ честь покорно да ся отнесѣ до Ваше Высокоблагородіе и да явѣ, че писмо-то Ви отъ 17 Мартъ съ голѣмо удоволствіе пріеѣхъ. Казахъ на наши-ты прѣвенци, че сте пристали да имѣ испросите священи утвари за црѣквы-ты имѣ, и они ся много благодарихѣ и искахѣ изведнаждѣ да правѣтъ прошеніе, нѣ азъ гѣ за-прѣхъ, че описаніе-то ми не е още готово; за Томинѣ недѣлѣж и едно-то и друго-то щѣ Ви проводѣ.

Число-то на войны ты, за кои-то Ви бѣхъ писалъ, бѣше до 400 душъ съ 7, 8 топа; Отъ Битоль отивахѣ за Прищинѣ. Чекаме и тыя дни да мине тукъ и Нѣгово Высочество Исмаиль Паша румели-валиси, за да иде въ Прищинѣ. Нашій ве-зиръ отъ Призренскій аялетъ стана азѣлъ и слѣзе тукъ на 18 Мартъ, и пакъ на 23, трѣгна за Ц/градъ. Новый ни паша още не ни е дошалъ.

Съ истинно почтеніе и совръшеннѣ прѣданость остаямъ

На Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга
С. Костовъ.

1542. — Движение на турски войски.

Пак. 56.

Приято 30 Апр. 1860. Отгов. 5 Мая.

Скопие, 17 Априлий 1860.

Милостивый Господине!

Чрѣзъ настояще-то ми зимаъ честь да ся отнесж покорно до Ваше Высокоблагородіе и да честитж Вамъ Св. Вѣскрѣсеніе, което желяж да прѣминувате благополучно на многая лѣта.

Срамувамся и незнаж, что да отговорж, като неможяхъ въ толкова врѣмя да Ви проводж на Скопскж-тж епархіж описа, който е готовъ отодавна, само за нѣколко имена на храмовы-ты сѣди непроводенъ; че не мож да найдж нѣкого, дѣто знае да ми гы искаже вси. До недѣлж наздраво по обѣщаніе на одного надѣж ся да го пристигнж и проводж.

Сега въ четвъртъкъ стигнж тукъ до 500 тов. джапане, за да иде въ Прищинж; въ Пятъкъ стигнж и Сараскеръ-тъ Исмаиль паша и вчера рано въ темнинж тръгнж за Прищинж; днесъ очекува и Азіатскій редифъ 20 хыл. по слухъ, а слѣдъ нѣколко дни чека ся и отъ Тоскалъка 20 хыл. Сераскеръ-тъ съ себе си нѣмаше войскж, токмо стотина гаргыли съ него и 60 товара хазно.

Пò добрѣ и пò явно щж Ви пишж, кога щжть пройджть.

Съ истинно почтеніе и срьдечнж признателность остаямъ

На Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга

С. Костовъ.

1543. — Убийства въ црногорскитѣ села. Народенъ защитникъ умрѣлъ.

Пак. 57.

Приято 30 Април. 1860. Отгов. 5 Мая.

Скопие, 17 Априлий 1860.

Господине Найдене!

Цѣлъ мѣсяцъ стая, что не Ви съмь писалъ, и то не отъ друго, нъ, да е далечъ отъ Васъ! пострадахъ отъ еднж лошж ноктоѣдж на десный палець, та не можахъ нито перо да хванж, нежели да пишж.

Прѣзъ Лазаревж-тж недѣлж двоица отъ вѣнкашны-ты сеймене, убихж тукъ въ црногорскы-ты села (подъ Скопско) Кучевище и Побужіе двоица кметове въ еднж ношъ; отъ прѣво-то Јована Каровче, а отъ второ-то Стояна Бойковский. Причина-та на убійство-то имъ быде, че ужъ они учинали поплакж на бюлюкбашж-тж възъ речены-ты сеймене, дѣто бѣхж силовали двѣ момиче-та въ поле отъ село Горняне, съсѣдно на горни-ты.

Изненадѣйно въ Томинж недѣлж отъ малкж болестъ въ седмъ дни стигнж смъртна-та горка чаша най главный сиромашкый подпъръ покойнаго Зафира Малева, кой-то отъ богатство бѣше сиромашъ, а отъ добры работы прѣбогатъ. Той быде славно погрѣбенъ въ новж цркъвж Св. Богор. до покойный Х^а Трайка съ неисчетно множество отъ народа и отъ мало и голѣмо, мужско и женско съ много плачове, тжжбы и жалости.

Поздравлявамъ Г-жж Марійка, бабж Хаджійкж и Герча, остаямъ

Вашъ

Покорный слуга

С. Костовъ.

1544. — Народно пиршество въ Скопие. Моли се Геровъ да пише на Ник. х. Трайковъ за народнитѣ работи.

Пак. 57.

Приято 30 Април. 1860. Отгов. 5 Мая.

Скопие 24 Април. 1860.

Милостивый Господине Найдене Геровъ,

И прѣминѣлъ-тѣ недѣлъж Ви писахъ что имамъ намѣреніе да правж, и сега пакъ бръзамъ да повторж молбж-тѣ ми. Надѣждж отъ другого отникадѣ нѣмамъ, освѣнь Васъ, и ако ми желаете за добро да ся оправж и азъ на еднж работж и да живѣж сиромашкы, мољж Вы отнѣгдѣ да ми дадѣте кредитъ до десять хыляды гроша за пръвж годинж. За загубж хычъ да ся небоите, че азъ вољж да изгубж все что имамъ и самый животъ, нежели да чюжж за Васъ злѣ или да помыслж самъ за таково нѣчто.

Вчера быде обще пиршество въ училище и по обычай Г-нъ Николай Х^в Трайковъ пръвж пжтъ ся напи въ Ваше здравіе, послѣ и сичкы-ти другы подобно.

Врѣмя е, ако изволявате, пишете му и подканѣте го, както е угодно, да ся остави отъ гръцкый духъ и да трѣгне понашъ народъ; зачто-то весма иде на днешне врѣмя краткѣ. Ако го доведете на тоя пжтъ, ще бжде записано въ бльгарскы-ты родолюбивы срьдца, че съ прѣдстояніе Ваше, два града погрѣчени отъ нѣкое врѣмя насамъ, станахж бльгарскы. Мољж Вы и затова побръзайте, че гръцкый духъ откакъ дойде учитель гръцкый, начна да ся усиља, и трѣбва прѣпятствіе скорешно, до когато не е вкорененъ, понеже послѣ много мжчно може да ся искорени.

Вчера Скопскый редиѣ трѣгна за Прищинж, освѣнь него друга войска не е прошла. Ако е Вамъ угодно, пишете ми, что да отговорж на Х^в Георгіевы братія.

Тыя дни очекуваме да ни дойде новъ паша „Мустафа паша“.

Съ истинно почтеніе и съ съврѣшеннж признательность съмъ

Вашъ
Покорный слуга
С. Костовъ.

1545. — Въ Скопие за пръвж пжтъ ще празднувать Св. Св. Кирила и Методія.

Пак. 57.

Приято 11 Мая 1860. Отгов. 19 Мая.

Скопѣж, 8. Маѣй 1860.

Милостивый Господине !

Братія Х^в Трайкови склонихж ся, а по нихъ послѣдихж и другы да ся празнува и тукъ память на святы-ты Кирила и Методія, и днесъ обявихж народу по цръквы, какъ ще бжде една цръква, митрополитъ ще служи и нѣма дозволеніе никой да работи, или дюкянъ да отвори въ идущж срьдѣж.

Имамъ на ржцѣ и писмо-то Ви отъ 17 Марта.

Съ истинно почтеніе и съврѣшеннж прѣданность остаямъ

Вашъ
С. Костовъ.

1546. — Изпращатъ се статистически свѣдѣнія за скопската епархія. Движение на турскитѣ войски. Прокарване телеграфни линии.

Пак. 57.

Приято 11 Мая 1860. Отгов. 19 Мая.

Скопие, 8 Маѣй 1860.

Милостивый Господине !

Чрѣзъ настояще-то ми явявамъ Ви, че провождамъ расписъ отъ Скопскж-тѣ епархіѣж, сир. колко сж села, кое село има цръквж и колко монастыре има въ неж. Пригомъ провождамъ и прошеніе отъ наши-ты прѣвенци за испрошеніе священниче-

ски утвари за цркви-ты имъ, за кои-то Ви бѣхъ писалъ по-напрѣдъ. Испросени-ти дарове щѣтъ ся даджъ въ Ц/градъ Г-ну Евтимію Јованову реканцу на Каранлъкъ фурунъ въ Галатж, а отъ него, ако бжде наскоро ще гы поиме самъ Г-нъ Н. Х^и Трайковъ, кой-то слѣдъ десятина дни ще тръгне за Ц/градъ. До недѣлж щж Ви пишж по колко кжши има всяко село, колко свѣщенници сж и колко плаща всякой на владыкж-тж. Колко цркви и монастыре има въ Тетово дойде ми описъ-тъ, а като ми пишжтъ и колко сж села, щж Ви направж описъ и за Тетовскж-тж епархіж.

Вчера стигнж тукъ бывшій Вашъ Мехмедага, кой-то ми казува, че откакъ ся врьне, ще бжде пакъ при Васъ. Откакъ свръши работж-тж си тукъ, ще иде въ Тетово. Моли Вы, ако бы нѣчто да пострада тукъ отъ замръсенж-тж му работж да му прѣдстоите чрѣзъ Пашж да ся освободи. Рече ми да Ви пишж, че наповръщаніе ще Ви купи отъ тухъ единъ конъ.

Въ четвъртъкъ пройдохж 160 товары тель за телеграфъ, който ще ся прави отъ Нишъ за Прищинж; отъ тамъ за Скопѣж, и отъ Скопѣж единъ тель за Боснж, а другый за Битоль. Въ истый день дойде тукъ и Пловдивскый редифъ и днесъ отиде за Прищинж.

Съ истинно почтеніе и съвршеннж прѣданность остаямъ

Вашъ.

С. Костовъ.

1547. — Тържествено празнуване Св. Св. Кирила и Методія. Садъкъ паша — Чайковски съ казацитъ си прѣзъ Скопие за Прищина.

Пак. 57.

Приято 18 Мая 1860.

Скопѣ, 15 Маѣ 1860.

Милостивый Господине!

Бръзамъ да Ви явж, че, чрѣзъ новопородено-то родолюбіе на Господіе браћа Х^и Трайковы, празнувахме память на Св-ты Кирилла и Методія тръжествено така, что-то никой не хвана да работи, нито да отвори дюкянь. Ако и да искажж нѣколко душъ гръци и троица гръкоманы да воспрятъ празнуваніе-то ни; нѣ не бжде нихна-та воля, зачто речени-ти братія застанахж добрѣ отъ кадѣ Българскж-тж странж. До недѣлж щж Ви пишж по пространно, какъ стана праздникъ-тъ ни. Гръци-ти и речени-ти гръкомане голѣмж лютость имжтъ сега верху ми.

Другы-ты нѣчта, дѣто ся завчера обѣщахъ да Ви пишж, остахж и тыя за допжти, че днесъ имажме еднж свадбж, та не могахъ да гы свръшж.

Въ понедѣльникъ пройдохж отъ тукъ до 5 ескадрона казаки, кои-то идехж отъ Ени шеиръ и Трикала и отидохж въ Прищинж. Съ нихъ бѣше и нихънъ си Садикъ Паша, за кого-то казувать да е былъ полякъ съ имя Михаилъ Чайловскый.

Съ истинно почтеніе и глубокж признателность съмъ

Вашъ

С. Костовъ.

1548. — Гърцитѣ зели врѣхнина. Въ църквитѣ подкачило да се чете само гръцки. Да се подбутнатъ х. Трайкови. Английски консулъ противникъ на българетѣ. Движение на турскитѣ войски.

Пак. 57.

Приято 1 Юнія 1860. Отгов. 9 Юнія.

Скопѣ, 29 Маѣ 860.

Милостивый Господине!

Съ голѣмж надѣждж чекахъ отвѣтъ на нѣкнешно-то ми писмо, но не добыхъ. Освѣнъ Ваше Высокоблагородіе нѣмамъ кому другому да се мољж и да чекамъ отъ него помощь; за това покорно Вы мољж, учинѣте тжж милость съ мене и оправѣте мя по-скоро, че отъ мысль отъ память щж излѣзж.

Изъ архивата на Н. Геровъ,

Грьци-ти тукъ зехъ прѣвнинъ и начнахъ да връщать по волѣ-тъ си; а отъ какъ учинахъме праздникъ на Св-ты Кирилла и Методія злоба-та что имахъ върху мене порастна много, и, ако се склонять и братія Х^ч. Т. по нихъ, мѣсто за мене не остана: най повече за това бръзамъ да ся оправъ на еднъ работъ. Въ цръквѣ-тъ начна вече да ся заглушава матерный ни языкъ съ гръцкый; а братіе Х^ч. Т. хычъ не марать за това. По тѣхъ причинъ, ако е възможно, пишете имъ, за да ги подбудите да защитатъ матерный ни языкъ. Речени-ти голѣмъ милость иматъ върху Васъ и сѣкоу недѣлѣ мя пытать да ли имъть поздравленіе отъ Васъ. Надѣжъ ся съ Ваше писмо, че щѣтъ дойдѣтъ на покаяніе, и Ваше Высокоблагородіе щете станете обновители и потвърдители въ Скопѣхъ на матерный языкъ.

Скопскый Англійскый консулъ връна ся пакъ отъ Манастиръ, гдѣто бѣше отишаль да посѣди нѣколко мѣсеци. Доста протывность и онъ има на Хр-ты и дума, че, ако Блѣг-ты добыжътъ своѣхъ Јерархіѣхъ щѣтъ учинять бунтъ върху Отоманскъ дръжавъ и проч.

Въ миналый пятъкъ Митрополитъ-тъ ни отиде въ Вранѣхъ.

Вчера стигна доста товара джепане и сбори ся, че ще стигне бръзо още до 1000 тов.

Въ Прищинско (близо до Прищицъ) до Бабинъ носъ сѣди расположена Турска войска и направи тамъ Сараскерь-тъ 12 фурны.

Ако пишете до Бр. Х^ч. Тр. молю Васъ да ги мало похвалявате, зачто другояче они не се убѣждавать.

Не ми иде на ума, что може отъ тукъ тамъ да пройде, само овца-ти сѣ доста на згодъ.

Сега въ срѣдъхъ тръгнува Г-нъ Н. Х^ч. Т. за Ц/градъ.

Съ истинно почтеніе и съвршеннъхъ прѣданость остаямъ на Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга

С. Костовъ.

1549. — Костовъ ще обиколи Дебърско. Искать се объяснение какъ става грѣмъ.

Пак. 57.

Прято 29 Юл. 1860.

Скопѣхъ, 19 Юнія 1860.

Мидостивый Господине!

Въ идущій пятокъ имамъ намѣреніе съ Божіѣхъ волѣхъ да тръгнемъ за Дебърскый монастырь; а отъ тамъ ще заминъхъ отъ другъхъ странъ, именно прѣзъ Охридъ, Битоль, Прилѣпъ и Велесъ. По речены-ты мѣста что да видѣхъ, по възможность-тъхъ ми щѣхъ Ви опишъ.

Друго ничто ново нѣмаме, тѣмъ и тѣхъ недѣлѣхъ слуша ся, че щѣхъ пройджъхъ още хылядо товара джепане.

Нѣкаквы случкы имало тыя дни въ Діаково, нѣхъ не съмъ ги научилъ, за да Ви ги опишъ.

Много съмъ жаленъ, че нѣмамъ никакъвъхъ вѣстникъ за прочитаніе, че Блѣгарѣхъ-тъхъ ми ѣхъ запрѣхъхъ, зачто-то не съмъ ѣхъ платилъ. Молю Васъ, ако имате врѣмя, пишѣте ми, какъ стая грѣмъ отъ небе-тохъ ли пада, или отъ земѣхъ-тъхъ излиза; зачто-то голѣмо прѣнѣіе имамъ съ сичкы-тыхъ тукашны учены, които выкатъхъ отгорѣхъ пада, а азъ — отдолу. Още и за Св. утвари, ако можете, сега пишете да ся дадутьхъ истому Н. Х^ч. Тр.

Вашъ Покорный слуга

С. Костовъ.

1550. — Малесията се разбунтувала и държи пѣтищата.
Слухъ какво Геровъ ще бжде вдигнатъ.

Пак. 57.

Приято 14 Юлія 1860. Отгов. 21 Юлія.

Скопіе, 10 Юлія 1860.

Милостивый Господине !

Зимамъ честь съ настояще-то ми да ся отнесж до Ваше Высокоблагородіе и да Ви явж, че съ Божіѣж помощъ стигнѣхъ изъ Дебрьско въ Скопіѣж благополучно. Както имахъ намѣреніе да забыкалж отъ Дебрь на Охридъ, послѣ на Битоль, на Прилѣпъ и на Велесъ, не быде възможно; че пѣть-тъ бѣше затворенъ отъ диваци-ты зовомы Малесіанци. По пѣть-тъ отъ Дебрь до Охридъ не е възможно пиле да пройде, нежели челоуѣкъ. Може да има до сега 10 челоуѣка заробены, и другы убиты много, непрѣстанно гинѣтъ.

Каза ми Господинъ Костаки, че сте имъ пратили писмо, кое-то и прочетохъ. При това каза ми да ся е научилъ отъ нѣкого, че ушь да не даде Господь отъ Портж-тж израдено, да не сте вече консулъ. Тая рѣчь ми распря срьдце-то; за това молюж Вы по скоро да ми явите да ся утѣшж.

Съ истинно почтеніе и съвршенж прѣданость съмъ

На Ваше Высокоблагородіе
Покорный слуга
С. Костовъ.

1551. — Абониране вѣстникъ. Изпращатъ се описанія на
Дебрьскія и на Нерашкія монастири.

Пак. 57.

Скопіѣж, 31 Юлія 1860.

Милостивый Господине !

Имахъ честь да добыж съ минжлж-тж пощж Ваше писмо отъ 10 Юлія, нѣ немогохъ изведнажъ да ся отговорѣж, че бѣхъ трѣгнѣлъ на гостиѣ за Нерешкый монастырь Св. Пантелеимона. Ако и да съмъ виноватъ за лоше-то извѣстіе, что Ви писахъ, молюж Вы да мя простите; зачто-то като чухъ ужалихся и Ви писахъ да ся научж. Мехмеду писахъ да ми яви да ли ще дойде брьзо, нѣ отъ него още нѣмамъ отговоръ; а кога дойде тукъ, щж му кажж да ся яви прѣдъ Васъ.

Молюж Вы да не писувате въ Ц/градъ за газетж, че азъ като не можехъ да трѣгнж безъ неж, писахъ Г-ну Цанкову и пратихъ 200 гр., та сега ми дохожда.

Желалъ бы да Ви писувамъ за обыды и притѣсненія что стоятъ тукъ, нѣ страхувамъ да ся нехванж.

Молюж Вы да ми пишете за громъ, какъ стая, и да ли сте проводили обще-то прошеніе за црьковны утвары до Мисіѣж, че да ся даджъ Г-ну Н. Х. Тр. доклѣ е въ Цградъ. Ако е възможно явѣте ми да ли ще може да ся постави Българско священоначаліе или не.

Проваждамъ Ви описанія за Дебрьскый и Нерешкый монастири, и назначавамъ Вы нѣчто мало отъ пѣтуваніе-то ми.

Съ истинно почтеніе и совршенж признательность остаямъ

Вашъ Покорный слуга
С. Костовъ.

1552.—Злоупотрѣбленіята и золумитѣ на Есать бегъ Дже-
ладинъ беговъ. Дебърско на два тарафа. Убитъ селенинъ отъ
Галечникъ.

Пак. 57.

Скопѣж, 31 Юлія 1860.

Господине !

На пжтуваніе за Дебърско казахъ ми Тетовскы пръвенци, че Есать бегъ Дже-
ладинъ беговъ сынъ много злины на бѣдны-ты селяне правилъ и злоупотрѣбле-
нія-та му вече не сж теглили. Събира всякой день отъ по едно и двѣ села само
момичета и гы води да му работятъ ангаріѣж, а вечеръ колко да ареса отъ нихъ
задръжава гы (да прости Ваше лице) при себе на спаніе. Такожде и кога срѣщне
нѣкого, та не му слѣзне отъ конь и да му рече „много ти годинъ бегъ“ строшва
му тоя си часъ кокалы-ты съ что да му падне. Клетѣ-ти селяне много пжти ся от-
нели до мѣстный мезличъ, обаче ази-ти отъ мезлича като сж негови, покрывать го
и на селяны-ты слухъ хычъ не давать; а до пашъ-тж до днесъ не смѣяли да ся от-
несжтъ. Най послѣ сега като глѣдате, че животъ нѣма вече за нихъ, и като гы и
азъ поободрихъ мало, доклѣ да ся врьнж отъ Дебръ, бѣхъ ся прѣжелѣли и дали
жалбж прѣдъ Призренскый валія, кой-то бѣше далъ заповѣсть да ся тражи Есать
бей; нъ до днесъ не бѣше ся нашелъ.

Въ Дебърско не е възможно отукъ дотукъ да заміне самъ човѣкъ и причи-
на-та е, зачтото ся съѣли помежду си сир. Горній Дебръ съ Долній, та толкова и
бѣсж не дръжатъ. Три четьре дни прѣди да идж азъ, бѣхъ убили на пжть одного
отъ Галичникъ, който си ишълъ отъ Свищовъ. Крѣвъ-тж му и коня му убитъ и
азъ видохъ. До Недѣлж щж Ви пишж и за тукашны-ты обыды.

Остаямъ

Истый

1553. — Смутня между българе и грѣкомане въ Скопие.
Костовъ земенъ на око. Канятъ се скопийнци да пратятъ прѣд-
ставитель за избора на патриархъ. Искать се свѣдѣнія за чер-
ковния въпросъ.

Пак. 57.

Скопѣж, 7 Августъ 1860.

Милостивый Господине !

Зимама честь да Ви явж, че отъ десять дни наново стана голѣмо смущеніе и
раздоръ помежду грѣци и Българе. Братія Х^н Трайкови не сж тукъ, за да Ви явж,
кадѣ щжтъ земжтъ странж. Грѣци сж весма мало, нъ единъ българинъ погрѣченъ
гы спомага, зачтото е второ лице слѣдъ Х^н Трайковы. Вчера и днесъ насмалко
остана да ся исколятъ по между си; грѣцка-та страна имаше ножеви и пушкы.
Грѣцка-та страна много мя зе на очи и иска или да мя біе или убіе. Освѣнь това
въ четвъртъкъ сега стигнжхъ писма чрѣзь митрополитъ-тъ ни отъ Великж црѣквж,
да иска единъ човѣкъ отъ цѣлж епархіѣж за избираніе на новій грѣцкый патрикъ.
Народъ-тъ ни неще грѣцкый патрикъ и желае за Българскый, за това никакъвъ
гласъ не дадохъ на писма-та. Азъ Ви писахъ завчера съ молбж да ми явите мало
за Българскж іерархіѣж; нъ днесъ не добыхъ отвѣтъ: за това мољж Вы да благо-
волите и вкратцѣ да ми явите, за да докажж на нашъ бѣдный народъ угнѣтенъ
отъ троица грѣци и нѣколко грѣкомане, да знажтъ кадѣ да ся отнесжтъ да ли до
грѣцж Великж црѣквж, или до Българскж. Они мень това пытать да имъ явж
кадѣ е Пловдивъ, тамъ и они да бжджтъ. За притѣсненіе и обыды, что има на
днешне врѣмя у насъ не могж да Ви пишж сега, че не съмъ ся научилъ за имена-та
и обыдѣны-ты и на обыдытели-тѣ.

Слуша ся за садразама, да ще дойде въ Прищинж, нъ още не е стигнжлъ.
Мољж Вы покорно потрудѣте ся и дайте отговоръ на нѣкнешне-то (завчерашне-то)
ми писмо и на това, зачтото клетѣ-ти Българе стоятъ каго замаяни и не знажтъ,
что да правятъ, а грѣци-ти като кеседжии ходятъ по црѣквы и по чаршіи.

Съ истинно почтеніе и съвршеннж прѣданость остаямъ на Ваше Высокобла-
городіе

Покорный слуга

С. Костовъ.

1554. — Омразата между гърци и българе се протака. Гръцки интриги и клевети. Държането на братия х. Трайкови. Костовъ прѣслѣдванъ. Желаете да се обезпечи.

Пак. 57.

Скопѣж, 31 Августъ 1860.

Милостивый Господине !

Зимама честь покорно да Ви явж, че распря-та тукъ между гърци и Българе стои непомирена. Въ цркви-ты ни ся чете сега Българскы, а не знаж до кога ше бжде. Гърци-ти отнесохъ ся скрышно и до Правителство, и, като не сполучихъ ничто, прибръзахъ съ хытрость да поучавать и съвѣтовать по угодность-тж си наши-ты Българе, които отъ простотж-тж си и боязность-тж си отъ прѣданіе, начинахъ да остинвать отъ прѣдпріятіе-то си. И двѣ-ты страны стоятъ въ колебаніе, понеже незнажтъ, кожъ странж щжть земжтъ г-ре братія Х. Тр., а съ надѣждж ся и една-та и друга-та да пойджтъ по воли-ты имъ. Менъ ся мни, че по гърци-ти щжть трѣгнать, зачто-то сж прѣдадени на гръцкый духъ, само Божія-та промысль, ако имъ вджхне нѣчто добро, да дойджтъ при еднородны-ты си братія. Ти бѣхъ много противни, нъ Ваши-ти писма докарахъ гы мало на покаяніе.

Гръцка-та страна прѣдаде и мене у конакъ, отъ дѣто ся прати чловѣкъ да мя испита, чїи съмъ поданикъ, на каквж работж съмъ былъ при Васъ, и начто съмъ днесъ. Толкова съмъ навикнжтъ, что-то ако мя найджтъ нейдѣ скрышно, може да мя убїжтъ, готови сж да разсѣжтъ интригы-ты си и между Българе-ты, каквото отъ Митровденъ да мя извадятъ отъ Скопѣж. Желалъ быхъ, ако бы было възможно, да ся направи нѣкой контрактъ съ Васъ, съ кого-то да мож да имъ застанж противо, ако сполучять гърци-ти въ интригы-ты си. Тоя контрактъ да говори, че азъ съмъ былъ погоденъ при Васъ за пять годинъ, а они мя зехъ да бждж учитель у нихъ това врѣмя. Много бы было добро за мене, ако застанж учитель овдѣ поне още еднж годинж, доклѣ да ся оправж на трговѣж.

Съ истинно почтеніе и съвршеннж прѣданость остаямъ

На Ваше Высокоблагородіе
покорный слуга
С. Костовъ.

1555. — Велики везиръ ще стигне въ Скопие. Разнася се за подписване протестъ противъ гръцкото духовенство. Пита се какъ да се мѣрятъ бѣчви.

Пак. 57.

Милостивый Господине !

Зимама честь да Ви явж, че утрѣ стига Н. В. Великий Везиръ въ града ни; а митрополитъ-тъ ни дойде сега отъ при него. Заповѣсть е утрѣ всички-ти да излѣзжтъ на срѣщж наедно и селскы-ти кметове съ по нѣколко селяне.

Вчера ся направи запись, на кого-то начала Българска-та страна да ся подписува, за да не ще отъ днесъ да ся чете гръцкы въ цркви-ты имъ, ако бы да гы принждава митрополитъ-тъ. Още да правять жалбж за отдѣленіе отъ Гръцкж-тж патриканж, и на владыкж-тж даноцы-ты да смалять.

Мољж ся покорно да ся потрудите и да ми явите, по кой начинъ ся мѣрятъ бжчвы-ты, понеже тукъ дойде истимареджія, който и самъ не знае да мѣри, и изважда сѣкож бжчвж по 200 по 300 оки пѣвече. Това добро, ако учините, да ни кажете, какъ ся мѣрятъ и прѣстіе съ что трѣбва да ся множять, щете земете голѣмы благословенія отъ народа, зачто ше гы изгори тоя дїаволъ. Тоя истимареджія, — кога-то мѣри, най напрѣдъ мѣри дльбочинж-тж, послѣ отъ душж-тж напрѣкы въ кюше-то, а потова не знае какъ да умножи, нъ зима по тахминъ.

Съ истинно почтеніе и съвршеннж прѣданость остаямъ

Вашъ
покорный слуга
С. Костовъ.

Скопѣж, 4 Септ. 1860.

1556. — Костовъ наклеветенъ отъ гърцитѣ прѣдъ великия везиръ и прѣдъ англійския консулъ.

Пак. 57.

Скопѣж, 2 Октомвр. 1860.

Милостивый Господине !

Зимамаъ честь да ся отнесж покорно до В. Высокоблагородіе и да Ви явж, че въ града ни голѣма злоба играе отъ гърци-ты възъ блъгаре-ты. Доста клеветы дадохж за насъ прѣдъ Честно-то ни Правителство, нъ ничто не учинахж, понеже То никакъвъ слухъ не дава на интригы-ты имъ. Мене не само что мя прѣдадохж прѣдъ Н. Высочество Великий Везиръ, който позна нѣхнж-тж лъжж, нъ и сега слушамаъ да ся мя прѣдали прѣдъ Н. Высокоблагородіе Англійскій консулъ Г-на Жонъ Блонъ, че съмъ го злословилъ; та и Той ся налютилъ на мене: обаче знамъ и Н. В. като познае лъжы-ты имъ, ще гы отхвърли.

Друго ничто нѣмаме ново тукъ.

Съ истинно почтеніе и глубокж прѣданость остаямаъ

На Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга

С. Костовъ.

1557. — Костовъ остава учитель въ Скопие още за една година. Гърцитѣ се вълнуватъ за изхвърленитѣ тѣхни книги изъ църквитѣ.

Пак. 57.

Скопѣж, 4 Окт. 1860.

Милостивый Господине !

Зимамаъ честь да Ви явж, че намракъ съ минжлж-тж пощж добыхъ Ваше писмо отъ 24 Ноемврій, и щяхъ изведнажъ да Ви ся отговоря, ако не бѣше ся затворила поща. За дохожданіе при Ваше Высокоблагородіе не мож да дойдж, че прѣди Митровдень зехъ и дадохъ контрактъ съ мои-ты тукъ прѣвенци да слугувамаъ нимъ тѣжж годинж. Въ контрактъ имамаъ подписы само отъ Блѣгаре-ты, а отъ Гърци-ти нѣ, та не ся знае какво щж и тукъ поминж.

Голѣмы смущенія има въ града ни за книги-ты гърцкы, что ся вдигнхж, и нѣпрестанно за всѣкаквы работы правятся интригы отъ Гърци-ты прѣдъ Честно-то ни Правителство.

До недѣлж ще Ви ся оплаче и цѣло общество че е въ нуждж сега за църковны книги.

Съ истинно почтеніе и глубочайшж прѣданость остаямаъ

На Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга

С. Костовъ.

1558. — Гърцитѣ въ Скопие се навдигнали слѣдъ избране новия патриархъ.

Пак. 57.

Приято 19 Окт. 1860. Отгов. 27 Окт.

Скопѣж, 16 8врій 1860.

Милостивый Господине !

Кога то ми каза Тодоръ, че сте были болни много, ужалихся прѣмногo и до днесъ съмъ былъ въ голѣмъ мысль. Сега като ся научихъ отъ писмо-то на Г-на Никола за здравіе-то Ви, зарадвахся до толкова, что не мож да искажж. Благодарж Богу не мя остави много врѣмя жялостенъ, нъ набрьзо жялость-та ми ся обрьна на радость.

На нашы-ты гърци тукъ порастнахж уши-ты изведнажъ, като ся научихж за избраніе новъ гърцкы патриархъ, а най повече, зачтото быде избранъ Кизикъ, който е капукехая на нашъ Скопскій, та мнятъ, че Н. Всесвят. ще дозволи Скопскому Митроп. да посѣче Блѣгаре-ты.

Много страхувамъ, дѣго мя прѣдадохъ грѣци-ти на Н. Высокоблаг. Англискый консулъ, че съмъ го злословилъ. Тукъ ся роди гласъ, че ужъ щялъ былъ да остави Скопѣж, и да прѣмине въ Пловдивъ да живѣе.

Съ истинно почтеніе и глѣбокж прѣданость съмъ
На Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга
С. Костовъ.

1559. — Миѣнието на Садъкъ паша за черковния въпросъ.
Има се потреба отъ церковни книги.

Пак. 57.

Приято 20 Ноемвр. 1860. Отгов. 24 Ноемвр.

Скопѣж, 6 9врія 1860.

Милостивый Господине !

Зимама честь да Ви явж, че писмо-то Ви отъ 27 Октомвр. съ голѣмж радость пріяхъ; още повече като видохъ да мя свободите, че не щж имамъ лоши сѣтнини дѣто мя бѣхж клеветили прѣдъ Англискый консулъ. Благодарж Ви, че не вдигате ржжж отъ мене. За сичко, что ми пишете дойде ми умъ, нъ по тѣетж; каж ся сега, что Вы оставихъ, нъ напусто; хлѣбъ-тъ не былъ мой, нъ на Г-на Никола.

Казашкый Садикъ паша, който бѣше тукъ дошълъ съ чѣтыре бюлука казаци и два драгоне прѣди единъ мѣсяць отъ Прищинж, има вече десять дни, какво си отиде съ всичкы-ты пакъ въ Битоль. Съ Н. Прѣвѣсходителство азъ ся разговорихъ за народнж-тж ни іерархіж, обаче по доказаніе-то му, глѣда ся, че не ше ся сбж-дне желаю-то ни. Той казва, В. Девлетъ бы дозволилъ това нѣчто, нъ човѣкъ достоенъ за тоя стѣпень нѣмате.

Тукашный Англискый консулъ Г-нъ Жонъ Блонъ още не си е дошълъ отъ Ц/градъ; слуша ся, че и не иде вече, ужъ щялъ въ Пловдивъ да сѣди.

Като ся вдигнжхж тукъ грѣцкы-ты книги, цркви-ти ни быдохж нуждны за славянскы книги, та, ако е възможно, моли Вы Българска-та община да ся поставяете да имъ испросите по пратено-то имъ прошеніе.

Въ едно село остоимо отъ града ни два часа освяти ся сега нова црква, а ничто си нѣмать сиромаси. а до уши пропаднжли въ борчъ за црkvж-тж, та ако е угодно Вамъ да имъ дадете поне най нуждны-ты книги, а именно: Праздничный и общій минеи, осмогласници, служебникъ, псалтирь, часословъ и ермологіж. Това, ако учините, голѣма е Ваша-та задужбина.

Съ истинно почтеніе и глѣбокж прѣданость остаямъ.
На Ваше Высокоблагородіе.

Покорный слуга
С. Костовъ.

1560. — Скопѣянци насърчени за народната борба. Изпитаніе въ училищата.

Пак. 57.

Приято 7 Януар. 1861.

Скопѣж 1 Януар. 1861.

Милостивый Господине !

Зимама честь съ настояще-то ми да Вы поздравж съ новж годинж, коя-то желаю да Ви бжде благополучна. Казувамъ Ви, зачто пріяхъ и двѣ-ты Ви писма отъ 15 и 22 Декемвр., отъ които прѣво-то добыхъ въ понедѣльникъ доцна, а второ-то, въ вторникъ на 10 часъ. Добыхъ и друго-то Ви притворено за нашж-тж работж за въ Цариградъ. Недоумѣвамся какво благодареніе да Ви отдамъ за добро-то Ви, что правите менѣ.

Чудно ми е много, дѣто ми писувате за Г-на Англ. нашъ консулъ, да е изговорилъ за мене добрѣ, кога съ врѣмя другояче сбореше.

Отъ едниѣ странѣ отъ Ваше писмо, отъ другѣ странѣ отъ подлисникъ на В. Българіѣ наши-ти Вългаре ся добрѣ освободихъ за народный ни въпросъ.

До недѣльѣ щѣ Ви явѣ, да ли ще трѣгне ортакъ-тъ ми за Ц/градъ, или ще чака февруаріѣ.

Тѣя дни срѣдѣ, четвъртъкъ и пятъкъ стана испытаніе на ученици-ты ми, и сички-ты отъ нашъ народъ дойдоха освѣтъ четворица грѣци.

Съ истинно почтеніе и глѣбокѣ прѣданность остаямъ на Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга
С. Костовъ.

1561.—Смѣтня за церковнитѣ книги. Владиката съ народа.

Пак. 57.

Скопѣж, 8 Януаріѣ 1891.

Милостивый Господине !

Бръзамъ да Ви явѣ, че троица наши погрѣчени изново днесъ турихъ въ главнѣ-тъ црѣквѣ Св. Богородицѣ грѣцкы книги, безъ да дадѣтъ на знаніе на народа ни, който като видѣ, изведнаждѣ вси-ты вкупѣ избѣгнѣхъ изъ црѣквѣ, та самъ священникъ съ до 15, 20 человекѣ съврѣши божествена-та служба. Българскый народъ прѣдложи митрополиту жалбѣ-тъ си, а Н. Прѣосвященство, даде отговоръ, зашто отъ народа не ся дѣли и натова отгорѣ обѣща ся да си даде и подписъ. Сѣтнина-та до недѣльѣ щѣ Ви явѣ.

Съ истинно почтеніе и съврѣшеннѣ прѣданность остаямъ

Вашъ покорный слуга
С. Костовъ.

1562. — Правителството за статуквото на црѣквитѣ въ Скопие. Народъ-тъ убить отъ това.

Пак. 57.

Приято 19 Януар. 1861. Отгов. 16 Февр.

Скопѣж, 15 Януаріѣ 1861.

Милостивый Господине !

Зимамъ честь да Ви явѣ, че откакъ излѣзна Гръко-Българска-та работа до Ч-то ни Правителство, быде заповѣдано да остане пакъ както е было и на прѣдѣ, до кога-то да ся яви и на В. Портѣ. Народъ-тъ сѣди ужаленъ като отъ пушкѣ убиенъ и чуди ся, что да прави. Искать да се отнесѣтъ да Н. Прѣосвященство Г-на Іларіона въ Българскѣ црѣквѣ въ Ц/градъ, обаче като глѣдате, че нѣма до днесъ да ся потвърди отъ Н. И. В. Милостивый ни отецъ и самодрѣжець народна-та ни Іерархія страхувать да начнѣтъ, за да не останѣтъ посраменни. Отъ все сръдце желажѣтъ да вдигнѣтъ и владыкѣ-тъ си, обаче не знаѣтъ кой путь да хванѣтъ.

Моляъ Вы, подканете Г-на Якыма Груева да ни яви, что да правятъ, за да испѣдѣтъ владыкѣ-тъ си и да вдигнѣтъ грѣцкы-ты книги отъ црѣквы-ты си.

Съ истинно почтеніе и глѣбокѣ прѣданность остаямъ на Ваше Высокоблагородіе.

Покорный слуга
С. Костовъ.

1563. — Костовъ подозрѣнъ и наклеветенъ. х. Трайкови държатъ гръцка страна. Правителството нерѣшително.

Пак. 57.

Приято 23 Февр. 1861.

Скопѣж, 19 Февр. 1861.

Милостивый Господине !

Зимама честь съ настояще-то ми да Вы помолож да мя простите, что не Ви съмь одавна писалъ. Въ това нѣчто мня да съмь безъ порокъ, че, откакъ стана тукъ между Гръци и Българе распрѣж, която отъ день на день расте, уплашихся отъ рѣчи да не бы нѣкакъ да пострадамъ, че тѣй Гръцка-та страна бѣше доказала прѣдъ Правителство-то, зачто азъ съ Ваше крыло бунж и повдигамъ Българи-ты възъ Гръцы-ты. Сега съ Българскж-тж странж съмь доста добро, а съ Гръцкж-тж — одвыше лоше, и пръвый ми пріятель Г-нъ Костаки Х. Тр. откакъ зе гръцкж-тж странж не ще да мя види. Тяжко си му! най правый българинъ остави братія-та си, та отиде при троица Гръци ! Да му не е просто что е училъ три годинъ въ Россіѣж (Одессѣж). Той гази народно-то право, ако да не е той, трима гръци не можтъ ни трици да ядятъ. Честно-то ни Правителство ужъ ся обѣщало да подари правица-та на Българе-ты, и пакъ да замѣни уведеный силомъ Гръцкый языкъ съ однородный ни въ цркви-ты ни. И така утрѣ ся очеква ужъ писмо или отъ Пашж-тж ны, или отъ В. Портж, съ надѣждж да ся вдигнжтъ книги-ты Гръцкы. Днесъ друга распрѣж стана междо селяне-ты и Владыкж-тж, че не можтъ вече толкова да му плащать ; колко-то му сж давали.

В. Българія глѣдамъ, че съвсѣмъ начна да клони по Папж, та искамъ да ѣж оставж. Затова молож Вы колѣнопрѣклонно, да ми добавите еднж газетж сега отъ Марта, коуж Вы щете разсждите.

Цѣлувамъ десницж бабы хаджійкы, такожде поздравлявамъ Г-жж Марійкж съ любезный Вы сынъ Гера.

Съ истинно почтеніе и съвршениж признателность съмь

Вашъ Покорный слуга
С. Костовъ.

Ако е възможно, молож Вы, явѣте ми вкратцѣ, има ли надѣжда за народнж-тж ни Јерархіѣж.

истый

1564. — Повръща се газета „България“ за нейното непатриотическо държане. Прѣпоржчва се „Цариградски Вѣстникъ“ или „Дунавски Лебедъ“.

Коп. кн. 2.

Г-ну С. Костову.

Шловдивъ, 9 Марта 1861 л.

Господине Стояне !

Добрѣ сте сторили, дѣто, спорядъ както ми пишете, сте оставили газетж „Българиѣж“ зачто то тя за друго вече не тегли, освѣнъ да покатоличи Българы-ты. А на мѣсто неж може да земе „Цареградскый Вѣстникъ“ или „Дунавскый Лебедъ“ что ся издава въ Бѣлградъ. Коужто отъ тыя двѣ желаете, явѣте ми да пишѣж да Ви ѣж пращать. Безъ да Вы пытамъ, не щяхъ да пишѣж, зачто то не знаѣж, има ли отъ. . . . . (не се чете)

Вашъ
Н. Геровъ.

1565. — Тържество на гърцитѣ за злополучието на българскитѣ ерарси. Скопянци наклонни къмъ унията. Костаки х. Трайковъ върлъ грѣкъ.

Пак. 57.

Приято 22 Марта 1861. Отгов. 23 Марта.

Скопиж, 19 Мартъ 1861.

Милостивый Господине!

Тукашны-ти Гръци минжлж-тж недѣлж голѣмж веселбж учинжж, че ужъ Българскы-ти владыци избрычени и готови были за заточение. Тоя планъ, като ся расчу, даде доста зимж на Българскж-тж странж; обаче въ четвъртъкъ по вечера учинаж съборъ въ училище, и ся подвързахъ наздраво и вѣрно по между си, ако не имъ дозволи Честно-то ни Правителство да си четжть по матерный языкъ, щжть ся отнесжть незабавно до приврѣмennyй намѣстникъ на Священоначалие на Българскж-тж Цркъвж въ Ц/градъ, съединенж съ Римскж-тж и чрѣзъ неж щжть ся моли за нѣколко си религіозны работы да имъ ся дозволи отъ Высокий Девлетъ.

Г-нъ Костаки Х. Тр. толкова е протывенъ на Българскж-тж странж, что-то да имж воляж, погубилъ бы ѣж въ еднж капкж водж. Благодарение Богу, че Честно-то ни Пр. не дава слухъ на нѣговы и на приврѣженцы-ты му интрыгы. Ако е угодно, моля ся, явѣте ми, гдѣ остая нар. въпросъ.

Съ истинно почтение и съвръшенж признателность съмъ

Вашъ

Покорный слуга

С. Костовъ.

1566. — Рѣшение на скопянци да се обявятъ за унияти. Геровъ ги раздумва. Доводитѣ, които употребява.

Коп. кн. 2.

Г. С. Костову

въ Скопиж.

Пловдивъ, 23 Марта 1861.

Господине Стояне!

Много чюдно ми ся видѣ рѣшение-то на граждане-ты Ви, ако не имъ ся дозволи отъ честно-то правителство да служатъ въ цркъвж на матерный си языкъ, да ся отнесжть до Българскж-тж цркъвж въ Цариградъ-съединенж съ Римскж-тж, . . . да ся молятъ за нѣкои работы да имъ ся дозволи отъ высокий девлетъ.

Това показва отъ еднж странж малодушие, отъ другж съвръшено незнаение работы-ты относительно за честно-то правителство.

Зачто то ся веселили Гръци-ты че ужъ отвърлили Българскы-ты владыкы и щжть ги пратятъ въ заточение та Българе-ти да рѣшятъ да си промѣнятъ вѣрж-тж; това показва голѣмж глупость отъ тѣхнж странж. Что има отъ тѣжж празднж веселбж, кога правителство-то не раздѣля тѣхно-то мнѣние и обявява, че нѣма да сюрдише Българскы-ты владыкы?

Колко за служение-то въ цркъвж, правителство-то не прави никакво различие между Българскый и Гръцкый языкъ, и спорядъ хатти-хумаюна отъ 1856 л. дава свободж, всякой да врыши богослужение-то си спорядъ вѣрж-тж си и спорядъ языка си. А ако е заповѣдало за града Вы да ся дръжи онова, което е было до сега; то е за да не ставать распри, доклѣ да ся рѣши Българскый въпросъ, и тогава и у Васъ ще бжде, коквого насждѣ. Ето че и Патриархъ-тъ оброчя на Българы-ты да имъ ся допуша, дѣто щжть, да си служатъ Българскы.

Кога е така работа-та на край да ся сврыши, Скопянци-ти да нѣмжть трѣпѣние, а да иджть да си промѣнятъ вѣрж-тж, това е едно нѣчто много срамотно.

Види ся, че сте много далечъ отъ да познавате жалостно-то състояние на съединены-ты съ Римскж-тж цркъвж Българы и мыслите, че сж толкова силны, та ся надѣвате, че това чого не ще да Ви даде правителство-то, ако да му ся молите

направо, ще Ви го даде, ако го искате чрѣзъ съединенж-тж Българскж цркви. Съ това докачате и правителство-то, като мислите, че то камъ католици-ты е снисходително, а за православны-ты е неправо.

За това трѣбва да отмѣните рѣшение-то си да ся отнесете до униятскж-тж цркви и съ рядовенъ и законенъ начинъ да си тръсите правдини-ты, тогава и щете сполучите, и на правителство-то щете бждете вѣрни.

Здравствуйте

Вашъ
Н. Геровъ.

1567. — Скопиянци послушали съвѣта на Герова. Отказватъ се отъ унията.

Пак. 57.

Скопѣж, 26 Мартъ 1861.

Милостивый Господине !

Зимама честь да Ви явимъ, че прѣяхъ прѣдраго-то ми Ваше писмо отъ 23 Мартъ, което даде доста голѣмо ободреніе на наши-ты родолюбивы Българе. Прѣмнога Ви благодаржтъ за съвѣта Ви, и види ся, че по него щжтъ слѣдовать. Община-та ни начна да нарушава рѣшеніе-то си, дѣто изрѣче за отнесаніе до съединенж-тж уніятскж въ Ц/градъ цркви, зашто-то и въ минжлж-тж срѣдж като подадохж жалбж на честно-то ни Правителство за свой си въпросъ, то ся показа доста благосклонно камъ неж.

Тукъ не ся слуша ничто да е повиканъ нѣкой учитель въ Битоль на сждъ, освѣнъ В. Везиръ, что заведе съ себе си г-на Јордана.

За газетж-тж Вы знаете, коя-то е по добра, тжж проводѣте ми; нѣ мнимъ да е по добра „Лебедъ Дунавскый“.

Съ истинното почтеніе и съвршеннж прѣданость остаямъ

на Ваше Высокоблагородіе
Покорный слуга
С. Костовъ.

1568. — Гръцкитѣ книги пакъ вдигнати. Архиерейска служба по славѣнски.

Пак. 57.

Приято 26 Апр. 1861.

Скопѣж, 20 Април. 1861.

Милостивый Господине !

Христосъ Вѣскрьсе !

Зимама честь да пристжпж съ настояще-то ми да Ви честитж прѣсвѣтлый празникъ Св. Вѣскрьсеніе, когото желяж да прѣминувате на многая лѣта. И тукъ съ Божіѣж помощъ у здравіе на Милостывый ни Самодржець С. А. Меджитъ празнувахме днесъ весело и трѣжественно.

Отъ двѣ недѣли на самъ народъ-тъ пакъ вдигна гръцкы-ты книги отъ црквы-ты и гы намѣсти съ свои-ты си. Днесъ митрополитъ-тъ ни изврыши службж-тж все блѣгарскы.

Нарочно поздравлявамъ г-жж Марійкж и бабж хаджіѣкж.

Съ истинно почтеніе и съвршеннж прѣданость имама честь да ся наричамъ

На Ваше Высокоблагородіе
Покорный слуга
С. Костовъ.

1569. — Костаки х. Трайковъ се самоубилъ. Абониране на Дунавски Лебедъ.

Пак. 57.

Приято 21 Авг. 1861.

Скопѣж, 30 Юлія 1861.

Милостивый Господине !

Слѣдъ длѣжно-то ми поклоненіе зимаъ честь да ся отнесж до Ваше Высокоблагородіе и да явж, че на 9 отъ текущій Костаки Х^ч Трайковъ уби ся самъ съ ножъ, и слѣдъ десять минуты даде душиж. Причинж-тж на самоубійство-то му различно казвать, дѣто не могж да Ви потвърдж что е, зачото роднини-ты му бѣхж отпждены отъ кжщж-тж му, та тѣи дѣто казвать нѣчто за него грѣцка страна сж.

Днесъ за днесъ съмъ миренъ; а отъ сега не ся знае, че непріатели-ти ми съвсѣмъ долни остахж.

По заповѣтъ-тж Ви писахъ г-ну Я. Груеву за Вѣстника да пиши до г-на Раи-ковскы; обаче не знаж, да ли е писалъ: вѣстникъ-тъ още и днесъ не ми иде.

Съ истинно почтеніе и съвршеннж прѣданость имаъ честь да ся наричамъ

На Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга

С. Костовъ.

1570. — Мними причини за самоубійството на Костаки х. Трайковъ.

Пак. 57.

Приято 16 Окт. 1861. Отгов. 9 Ноемвр.

Скопѣж, 8 Октомвр. 1861.

Милостивый Господине !

Слѣдъ длѣжнж-тж ми почестъ зимаъ честь да ся отнесж до Ваше Высокоблагородіе и да кажж, имаъ на ржцѣ Ваше писмо отъ 18 Септемврій, съ което ми явявате, че групъ-тъ ми проведенъ до Васъ, останалъ у г-на Костаки Моравеновъ, и той зелъ тяжинж възъ себе си да изврши работж-тж ми.

Отъ едно прѣдложеніе въ исто-то Ви писмо за Бл. въпросъ много ся обрадувахъ.

За убійство-то на Костаки Х^ч Трайковъ никой не може добрѣ да знае, всякой ся разговаря, какво-то му текне. Най-близнж-тж му причина бы така: Покойный бѣше зелъ 40 франгы у заемъ отъ единъ Италиянецъ за нѣколко дни. На врѣмя-то като му гы потрѣси, и Костаки нѣмаше да му гы даде, быде вдигнжтъ у судъ, дѣто ся обѣща утрѣ на третій часъ да гы занесе. На заранъ потрѣсилъ отъ нѣколцина отъ грѣцкж странж у заемъ и което не нашълъ, отива въ маазж-тж си и прѣдъ единъ свой родственикъ погрѣченъ ся заколва. Оттова друго не знаж, тѣкмо Ви казувамъ, че много бѣше упорникъ и искаше всегда рѣчь-та му да проходи, както едно врѣмя баща му, който е былъ паша и кого щялъ клалъ, кого щялъ пушалъ.

Вѣстникъ Лебедъ не ми иде. По заповѣсть-тж Ви писахъ г-ну Якому и еднажъ и дважъ, нѣ до днесъ ничто нѣма, нито пакъ ми ся отговори на писма-та ми.

Врѣмя-то ми е сега до Митровденъ; наши-ти прѣвенци искать пакъ да мя оставятъ, нѣ незнаж какъ да правж.

Съ истинно почтеніе и съвршеннж прѣданость имаъ честь да ся наричамъ

На Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга

С. Костовъ.

1571. — Работата на х. Трайкови заплетена. Кжщата имъ запечатана отъ кадията.

Пак. 57.

Приято 2 Ноемвр. 1861. Отгов. 9 Ноем.

Скопѣж, 29 Октомврий 1861.

Милостивый Господине !

Като ся научихъ отъ писмо-то на Вашъ Мехмедага, честе дошли отъ Цариградъ, зимаъ честь незабавно да ся отнесж до Ваше Высокоблагородіе за да Вы посрѣщнж по длѣжность-тж ми и да Ви рекж „добрѣ сте дошли“.

Г-нъ Николай х. Трайковъ ми пише отъ Ц/градъ да ся съставялъ съ Васъ много пжты; затова, ако е възможно, моляж Вы да ми явите, какъ застанж работата му. Слуша ся да е писалъ на домашны-ты си, че былъ въ Одессж и ся повръналъ. Това ся научихъ отъ зета му, който прочелъ писмо-то му. Тукъ кжщата му сѣди затворена шестъдесять дни отъ кадіѣж-тж, че иска да пише стокж на Покойный Костакія, който умре прѣди да дойде царско-то Ираде на кадіи-ты да пишжтъ.

Наши-ти прѣвенци остахж много жални, че не имъ ся испълни прошеніе за цръковни утвари, за които сж много нуждны.

Поздравлявамъ Г-жж Марійкж съ Герча. Съ истинно почтеніе и глжбокж прѣданость имаъ честь да ся наричамъ

На Ваше Высокоблагородіе
Покорный слуга
С. Костовъ.

1572. — Положението на х. Трайкови. Защо не сж пратени черковни утвари. Садъкъ паша и воинството му.

Пак. 57.

Скопѣж, 26 Ноемвр. 1861.

Милостивый Господине !

Слѣдъ длѣжны-ты ми покорны почести зимаъ честь да ся отнесж до Ваше Высокоблагородіе и да явж, че пріяхъ милостиво-то Ви писмо отъ 9 Ноемвр. но нѣкой гражданскы работы не ми допустихж да Ви отговорж.

Работа-та на Г-на Н. Х. Тр. е така: на 1858 л. нѣкой си Байрамъ бей бѣше прѣкупилъ отъ Исмаиль ага десятъкъ Вранскж казж, а Г-нъ Тр. му стана кефилъ (даудіе). Тжж годинж исплати Г-нъ Тр. все, обаче Байр. бей остана длѣженъ Г-ну Тр. 250 хыл. гр. Другж годинж (1859) Байр. бей пакъ бѣше прѣкупилъ Вранскж казж отъ другъ мюлтезимъ Рустемъ пашж, а не отъ хазне Маліе, безъ да му стане Г-нъ Тр. Кефилъ. Байр. бей като бѣше длѣженъ Г-ну Тр. прѣзъ тжж годинж му наплати речены-ты 250 хыл. гр. Рустемъ като усѣти, че Байр. бей губи отъ десятъкъ и че нѣма что да земе отъ него, свръте ся да тръси Байр. беговъ длѣгъ отъ Г-на Тр. който и до днесъ страда сиромяхъ въ Ц/градъ.

Въ голѣмж мысль паднахъ, като видохъ, да ми пишете „цръковны утвари не Ви пратихме, за да Ви ненаправимъ вмѣсто добро, зло“. За това моляж ся ако е угодно Вамъ, явѣте ми причины-ты пò брьзо.

Много пжти Ви досаждахъ за Вѣстникъ, обаче като знаѣж милостиво то Ви сръдце, дерзнувамъ пакъ да Вы помоляж да поставите нѣкой рядъ, за да ми иде или Д. Лебедъ или Българскы-ты книжици.

Садикъ Паша, който дойде съ намѣреніе да прѣзимува съ все войнство-то си въ града ни, стана и отиде пакъ съ все войнство-то си въ Монастыръ. Въ миналый пятъкъ изведе все войнство-то си на едно равнище до града ни, та приведе новозаписаны-ты да цѣлувать кръсгъ и Св. Евангеліе и да пройджтъ подъ санджакъ; а потова даде обще угощеніе на цѣлъ мезличъ и вси-ты свои забыты.

Съ истинно почтеніе и съвршенж прѣданость остаямъ

На Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга
С. Костовъ.

1573. — Селата иматъ голѣма потреба отъ черковни книги.

Пак. 57.

Приято 11 Янар. 1862.

Скопѣж, 7 Януар. 1862

Милостивый Господине!

Слѣдъ длѣжно-то ми поклонение зимаъ честь да отговорѣ на прѣлюбезно-то Ваше писмо отъ 28 Декемвр.

Много ми за чудо, что ми пишете за црковны утвари. Азъ мнѣ да нѣсьмъ никаквѣ погрѣшкѣ сторилъ, тогава, когато ми ся дадохъ, такожде чтомъ стигнѣхъ въ Скопѣж прѣврѣчихъ ги незабавно манастирю и проводихъ до Ваше Высокоблагородіе манастирскій записъ за увѣреніе още и отдѣлно писмо отъ монастырскѣ странѣ за благодареніе.

Желаѣхъ напрѣдакъ на покровителя ми за още по натамъ, какво-то и гласъ да не му чужъ, та ако и да съмъ противенъ на Евангелскы-ты думы.

Тукъ нѣколко села, въ които ся подновихъ цркви голѣмѣ нуждѣ тегнѣтъ за книги, и отъ празникъ на празникъ, кога служатъ, ходятъ отъ другы съ молбѣ да искать. Голѣмо добро бы было, ако бы да имате поне най нужды-ты да имъ проводите: като общакъ, праздничный миней, осмогласникъ, тріодъ постный, пен-тикостарій и евангеліе.

Благодарѣ Ви, что щете мя удостоите съ Вѣстникъ. Молюъ Вы, ако можете да разберете нѣчто за Г-на Н. Тр. пишѣте ми, за да поуѣщѣ прѣжалостно-то му домородіе.

Ако е при Васъ баба хаджійка, цѣлувамъ дѣснинѣ-тѣ ѣ, а Г-жѣ Маріикѣ отъ все срдце поздравлявамъ.

Съ истинно почтеніе и съврѣшенѣ прѣданость остаямъ да ся наричамъ
На Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга
С. Костовъ.

1574. — Ст. Костовъ иска да влѣзе на служба при Герова.
Каква ще му е работата и съ какви условия.

Коп. кн. 2.

Г-ну С. Костову.

Пловдивъ, 31 Яннуар. 1862.

Господине Стояне,

Г-нъ К. Моравеновъ ми яви писмо-то Ви, въ което му пишете, че желаете да дойдете при мене за писарь. Истина, азъ имаъ потребѣ за писарь и трѣсѣ да найдѣ нѣкого, и прѣдпочитаъ Васъ отъ всякого другаго, зачтото Вы познавамъ и съмъ увѣренъ, че щете можете да ми врѣшите работѣ. Нѣ мѣчно ми е, че, ако Вы земѣ, училище-то въ Скопѣж ще остане безъ учитель, и Вы быхъ съвѣтовалъ да си стоите тамъ, ала гядамъ, че не доброжелатели не щѣтъ Вы оставятъ за много врѣмя на това мѣсто и може да Вы направятъ и зло; затова приставамъ да Вы земѣ, та да ся махнете оттамъ, прѣди да пострадате нѣчто. Отодавна непріятели: ся мѣчатъ да Вы махнѣтъ оттамъ. Помните, пролѣтось еднашъ Вы пыгахъ истина ли сѣ выкали тамъ отколѣ нѣкоко учителя въ Манастирь да ги сѣдятъ. Въ число-то на наклеветены-ты тогава бяхте и Вые, нѣ клевета-та не сполучи, обаче клеветници-ти все още ровятъ, и може нѣкога да сполучятъ. Затова добрѣ ще да е да промѣните мѣсто-то си, та ако не при мене, то на друго мѣсто да идете, дѣто да не Вы знаѣтъ, таче пакъ Вые знаете.

На мѣсто Г. Костакыя, когото пытате, азъ да Ви кажѣ, каква ще Ви е работа-та, ако дойдете при мене, и колко заплатѣ щѣ Ви дамъ.

Работѣ-тѣ отчясти знаете отъ онѣхъ годинѣ, когато стояхте нѣколко врѣмя при мене, сир. щете ми прѣписвате онова, чтото пишѣ по службѣ-тѣ си, и другы писма, както и тогава, и прочее, чтото ся относи до службѣ-тѣ ми. А когато ся научите, та поймете едиѣ чясть отъ службѣ-тѣ ми, за да ми остане свободно

врѣмя, тогава щж подкачж пакъ да пишж рѣчника си и други-ты си литературны работы, на които щж искамъ такожде да ми бждете помощникъ по възможность. Така едно-то и друго-то ще бжде поучително за Васъ и щете да сте като въ училище. А прочее-то свободно врѣмя можете да употребите на изучение Турскый языкъ и друго, чтоо желаете.

Заплатж мож да Ви дамъ до пять хиляды грош. и да Вы олеснж още съ нѣчто, сир. да ѣдете у мене, или, ако има мѣсто въ кжщж-тж, дѣто сѣдж азъ, да сѣдите и Вые у насъ . . . Заплатж-тж, щете си зимате всякой четыре мѣсяци, колкото ся пада.

Желаѣж обаче да не ся рече, че азъ Вы отнемамъ отъ училище-то, каквото и истина не щяхъ да Вы земж, ако положение-то Ви тамъ да не бѣ бѣдствено. За това, ако рѣшите да дойдете при мене, не трѣбва да казвате тамъ, че Вы съмъ выкалъ азъ и че щете дойдете при мене, а да кажете, че сте принудени да оставите училище-то отъ причины, които не зависять отъ Васъ, и да не ся знае, че идете при мене.

И ако е да дойдете, трѣбва, както може по-скоро, сир. до единъ мѣсяць, ако не по-скоро, зачтото имамъ потрѣбж. И до двѣ недѣли да дойдете още по-добрѣ. Въ всякой случай съ прѣвж пощж да ми явите рѣшение-то си, за да знаѣж и азъ что да правѣж. Щж повторѣж: ако е да дойдете, трѣбва, както пишете Г. К. Моравенову, да не губите врѣмя.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Героръ

1575. — Мубаширъ отъ Цариградъ. Кжщата на х. Трайкови отворена и всичко въ нея описано. Новиятъ учитель пристигналъ. Костовъ ще трѣгне.

Пак. 57.

Скопѣж, 1 Априлѣй 1862.

Милостивый Господине!

Слѣдъ длѣжнж-тж ми почеть зимамъ честь да ся отнесж до Ваше Высокоблагородіе и да Вы явж, че имамъ на ржцѣ Ваше писмо отъ 29 Марта. Казахъ г-жи Александри, чтоо пишете за брата ѣ и тя Вы благодари отъ все сръдце.

Вчера изненадѣнно стигна отъ Цариградъ мубаширъ, който безъ забавж съ кадїя-та ни и Ефкафъ ефенди, веколь отъ каймакамовж-тж странж, дойдохж въ кжщж-тж на Г. Н. Х. Тр., та исписахж все что се найде, строшихж и два сандѣка, отъ които не имъ ся дадохж ключоветѣ. Тая случка ужали не само домашны-ты му, сестрж-тж му и роднины-ты му, но и цѣлый градъ.

Уговореный учитель на Скопяне-ты вчера стигна тукъ, азъ съмъ готовъ да трѣгнж за отечество-то ми въ четвъртъкъ, само ако найдж дружина, че тукъ отъ хайдуты много лоше стана, что-то при самъ градъ ся убихж чловѣци и мнозина обрахж.

Съ истинно почтеніе и съврѣшенж прѣданость остоямъ

На Ваше Высокоблагородіе
Покорный слуга
С. Костовъ.

1576. — Материалното положение на Н. х. Трайковъ. Довѣрието на народа къмъ него.

Пак. 57.

Скопѣж, 13 Априлѣй 1862.

Милостивый Господине!

Слѣдъ длѣжнж-тж ми почеть и колѣнопрѣклоненіе зимамъ честь да ся отнесж до Ваше Высокоблагородіе, и да Ви явж, че въ страстный четвъртъкъ не бы възможно да трѣгнж за пжть, зачтото не найдохъ дружина. Спорядъ както Ви бѣхъ явилъ, че на Г-на Н. Х. Тр. всички-ты кжщны вѣщи исписахж и отъ магазж-тж му

всички-ты обвѣзателства и записи събрахъ, завчера въ срѣдж и по рядъ начнахъ да выкатъ отъ длѣжници-ты одного по одного да трѣсятъ пары, комуто ся е нашло обвѣзателство, и който не плати безъ друго да ги затварятъ. Г-нъ Н. Х. Тр., понеже бѣше единъ голѣмъ и высокъ (кыбаръ) чловѣкъ, на мнозина отъ длѣжници-ты си и отъ турци и отъ хрїстіане бѣше удръжалъ неплатены обвѣзателства, какво-то между нихъ ся найде и хуѣтъ, писанъ възъ него, отъ единъ црковенъ ханъ отъ 32 хыл. гроша, още и едно обвезателство отъ 17,000 хыл. грош. съ шесть подписа, остало за даване реченому, кога ся купилъ ханъ-тъ, платено, а неземено. Днесъ Владыка-та и община-та учинахъ едно длѣго и тайно засѣданіе, въ което рѣшихъ да пратятъ единъ чловѣкъ за 15 дни въ Ц/градъ, да ся научи, гдѣ стои работа-та на реченый, и да ся допыта до по голѣмы-ты чловѣци, по кой начинъ бы могло да ся освободятъ народный ханъ и речено-то обвѣзателство платено. Въ разговоръ отгорѣ всички-ти найдохъ благословно за ходеніе Вашъ покорный слуга по причины: прѣво, че имало и голѣмо значеніе, зачто щж си идж дома; второ, зачто, ако иде другъ ходеніе-то щж бжде праздно, че нито Г-нъ Х. Тр. не ще му искаже тайны-ты си, нито пакъ има нѣкого познанъ, за да ся допыта за прѣдписаны-ты работы; трете, понеже бѣхъ азъ казалъ на двѣ три лица, че причина-та на оставка-та ми е, учж ся отъ Ц/градъ, че неприятеле-ти ми непрѣстанно ровятъ за зло-то ми и не щжтъ мя оставать, безъ да пострадамъ, ако не станж отъ Скопїж за това и сега е благословно да идемъ, за да ся извѣстимъ, какъ врьви работа-та ми, и, ако нѣма ничто, пакъ да имъ осганемъ учитель; и четвърто ако идж азъ, надѣжтсѣ, да мя поучите В. Высокоблагородіе и прѣпоручите до нѣкои лица, както да имъ ся свръшятъ работы-ты. Много-то ми сборове и отниманіе быдохъ праздни, и не бы възможно да ся отнемж, и така въ истый часъ тръгнувамъ за Солунъ и отъ тамъ за Ц/градъ. Затова, ако ѣ да ся позабавж, мољж ся колѣнопрѣклонно да мя простите и мѣсто-то да ми почувате, доклѣ да ся врьнж; такожде мољж ся пишѣте до Г-на Хр. Тапчилещева и Г-ре братїя Гешевы да ми прѣдстоятъ и поучать за всѣкож нуждж. Колко-то можж щж бръзамъ за врьщаніе.

Съ истинно почтеніе и съвршеннж прѣданность остаямъ

На Ваше Высокоблагородіе
Покорный слуга
С. Костовъ.

1577. — Ст. Костовъ въ Цариградъ по народни работи. Геровъ го чака да поеме службата си.

Коп. кн. 2.

Пловдивъ, 25 Април. 1862.

Господине Стояне,

Тамъ дѣто Ви ся надѣвахъ отъ день на день да дойдете, днесъ прияхъ писмо-то Ви отъ 10 Апр. въ което ми пишете, че отхождате въ Цариградъ. Истина, было е потрѣбно да идете, ала и азъ имамъ голѣмж потрѣбж, а тая работа може да Ви задрѣжи още цѣли мѣсяци, и въ такъвъ случай азъ нѣмамъ врѣмя да чякамъ. Загова като чтомъ приемете този мое писмо, да ми явите, можете ли до половинж Мая да свръшите въ Цариградъ работж-тж си и да отпишете на Скопяны, что сте свръшили, а Вые да дойдете право затука. Ако не може така, а да искате прѣвѣ да идете въ Скопїж, нѣма съмнѣніе, че щете ся забавите на неопрѣдѣлено врѣмя, а азъ не мож безъ чловѣкъ, та трѣбва да си трѣсж другаго. И досега дѣто чякахъ, бѣ съ голѣмъ зоръ.

Въ Цариградъ бждѣте виимателни, че Ваший приятель Вы е клопалъ, и ако бы да дойдете право за тука, да не ходите при него въ Едрене.

Съ надѣждж за по-скоръ отговоръ оставамъ

Вашъ
Н. Геровъ.

За работж-тж Ви пишж на подателя на писмо-то да Ви помогне, ако ся може.

1578.—Разправията на х. Трайкови въ Цариградъ. Костовъ ходатайствува за избавяне народния имотъ.

Пак. 57.

Приято 10 Мая 1862.

Цариградъ 7 Маія 1862

Милостивый Господине!

Г-нъ Н. Х. Тр. завчера быде пакъ затворенъ, и какво-то ся глѣда не ще е възможно да се освободи никогда, че пжтища-та дѣто были да му ся свръши работа-та, всички-ты днесъ сж затворены. Той нѣма да падне сѣкому на аманъ, нѣ и днесъ си ходи съ прѣвж высокж главж и упорно голѣмство; той все знае, другы ничто не знажтъ. Тыя дны бѣше остана работа-та му на Кямилъ Пашевъ докторъ, нѣ и отъ тамъ надежда-та ся прѣсѣче, зачто-то и той безъ да поради, отиде си пакъ въ Брусж. Лжжтъ го и нѣкои другы, калко пары да му зимать, обаче ничто не вѣрвамъ отъ днесъ, и какво-то ми ся глѣда, трѣбва да нѣма вече ничто и не мысли вече за дома. Вчера безъ да го слушамя, подадохъ истому Садразаму донесены-ты ми двѣ изъ Скопѣж жялбы, отъ които една-та бѣше обща за народный имотъ дѣто усвоява мубаширь-тъ за имотъ на Трайкова, че възъ негово имя бѣше худжетъ изваденъ; а друго-то отъ 7 лица, които имжтъ съ неговы записы да трѣсятъ до 250000 гр. Днесъ подадохъ чрѣзъ Г-на Филаретовъ жялбж и до Негово Сіятелство Г-на Лобанова, съ кожто му разказвамъ все, что ся е случило съ речено-то лице и моляж ся като упълномощенъ отъ народнж страна, ако е възможно, да ся избави отъ неправедны-ты затворы. За жялбы-ты подадены на Высокж Портж поставямъ отъ странж-тж ми намѣстникъ да трѣси отговора, който чтомъ излѣзе, да го подаде Г-ну Х. Тапчилещеву, за да го проводи на Скопѣяне-ты.

Поздравлявамъ нарочно Г-жя Маріѣж заедно съ Герча.

Съ истинно почтеніе и съвршенж прѣданость остоямъ на Ваше Милостиво Высокоблагородіе

Покорный слуга

С. Костовъ.

1579. — Сърбия се приготвява. Нѣвини отъ войната съ Черна Гора. Случки въ Пловдивско.

Пак. 57.

Пловдивъ, 1 Августъ 1862.

Милостивый Господине,

Найденъ Геровъ,

Слѣдъ длжнж-тж ми почестъ зимамъ честъ да ся отнесж до Ваше Высокоблагородіе и да Ви явж, че Имера отъ 3 на тек. (двѣ само дойдохж), която стигна въ сжбботж съ нѣмскж-тж пощж казва ще бжде между Портж и Сръбѣж неизбѣженъ бой дѣто и брьзо ще подкачи; притуря още, че Сръби-ти изгоряли единъ Турскый вапоръ. Князь-тъ, княгыня-та, начялници-ти, трьговци-ти, богати-ти, вси притичятъ за помощь на войници-ты и въоружены-ты. Отъ начялници-ти нѣкои ся обѣщали да зимать само $\frac{1}{4}$ отъ платж-тж си, а другы-ти ѣж все прощавать. Всички-ти съгласно и единомушно съ нетръпѣніе и мало и голѣмо чякать да изгрѣми пушечный гласъ. Имали ужъ Турци-ти завѣрж да удрятъ изненадѣнно възъ Сръбы-ты да ги изсѣжжтъ, нѣ това не го толко потвърдява

Черна гора унапрѣдува и навсждѣ отбила неприятеля си; Босна е въ смущеніе, а Омеръ пашя съ свои-ты си ся оттеглилъ въ Спужъ и Подгорицж, съ намѣреніе да начне другъ планъ. Такожде и въ Сирѣж Турци-ти сж въ колебаніе и искать да повторыть прѣвы-ты си постжпки.

За Гарибалди потвърдява, че наздраво и нѣскоро ще нападне не само възъ Римъ, нѣ и възъ французскж-тж войскж, която защищава Римъ; на това го ужъ помагала и Англия. Гарибалди дума „Или Римъ или смръть“.

Въ недѣлжж вечеръ доведохж отъ Хаской троица хжрсжзы, ужъ тѣи убили протестанина Мерима, и сега сж подъ испытаніе.

Изъ архивата на Н. Геровъ.

Въ Срѣдж вечеръ нѣколко христіане продали жито-то си, и като пошли дома си, срѣщнали ги нѣколцина Турци на Каршіяка до самъ до града, едного убили, а другы-ты обрали. Не можахъ да ся научж отъ кое сж село.

Въ понедѣльникъ Миралай бегъ бѣше пратилъ заптіе да повыка Шефпендеровъ братъ хаджи Османага. Заптіе-то повыкало го честно, а той казалъ, послѣ шж дойдж, сега врѣмя нѣмамъ; заптіе-то като повторило, заповѣсть-та е сега съ мене да дойдешъ, налутва ся реченый и удря по главж заптіе-то съ дивита си. Това като явява заптіе-то Миралаю, който тоя си часть провожда нѣколко заптіета, довождатъ го въ конакъ, опрѣдѣлява му ся шесть мѣсяца прангж и затваря ся въ катилы-ты.

Начнахъ тукъ по ханища-та да обирають оржжія-та на пѣтници-ты, ако и да имать тескерета.

Начина изново да ся пише нуфусъ и съ кефиллеме единъ за другыго.

Строга заповѣсть излѣзе, дѣто безъ тескере да не излѣзе челоуѣкъ ни три часа разстояніе.

Съ глубочайше почтеніе и съврѣшеннж прѣданность имамъ честь да ся наричамъ на Ваше Высокоблагородіе

покорнѣйшій слуга
С. Костовъ.

1580. — Турска стража на сръбската граница обира вси-
чки пѣтници.

Пак. 57.

Пловдивъ, 9 Августъ 1862.

Милостивый Господине,
Найденъ Геровъ,

Слѣдъ длѣжнж-тж ми почестъ зимаю честь да ся отнесж до Ваше Высоко-
родіе и да Ви явж, че Видовданъ, който стигна тукъ на 7 отъ тек. съ нѣмскж-тж
пошж, казва за черногорскы-ты работы на противъ съ цареградскы-ты газеты, които
прѣдставляхж, че ся прѣвзела Черна гора. Наистинж и Черногорци-ти доста постра-
дали, нѣ пакъ юначо отблѣснали противника си. Примѣчава, че Турска-та войска
нито е влѣзла въ Четиніе, нито е възможно да влѣзе.

Нѣмска-та поща ся забавила, казва той, по причинж, че Турскы-ти стражари
по границы обирали не само пѣтници-ты, нѣ и сжици-ты курьеры и суруджии, дѣго
излазили изъ Сръбіи. Пѣтници-ти, дѣто влизать въ Сръбіи и излизать отъ тамъ,
теглять неимовѣрны страданія отъ тия стражаре, който были на брой 150 душъ.
Тии откакъ прѣтрѣсвать пѣтници-ты за подозрителны ужъ писма, обирають имъ и
пары съ рѣчь: Ако влизать „не трѣбва да носятъ турскы пары въ Сръбіи“ ако ли
излизать „не сж потрѣбны въ турско сръбскы-ты пары“. Ако ся оплаче нѣкой на
правителство-то, то му отговаря не си ималъ пары съ себе и испжжда го. Въ най
голѣмо бѣдствованіе ся намираль Пиротъ, възъ кого-то имало и отправены топове
да го бомбардировать.

Слуша ся извѣнь, че и Бѣлиградчикъ былъ въ лоше състояніе отъ Турци.

За дохожданіе на Тръновскый пашж тукъ нѣма никакъвъ разговоръ, трѣбва
да не е истина.

Съ истинно почтеніе и глѣбокж прѣданость имамъ честь да ся наричамъ

На Ваше Высокоблагородіе
Покорнѣйшій слуга
С. Костовъ.

1581. — Неприлично сношение на грѣцкия консулъ съ учи-
телката. Семеевъ скандалъ.

Пак. 57.

Пловдивъ, 14 Августъ 1862.

Прѣуважаемый Г-не Найдене!

Имамъ честь да Ви донесж на знаніе, че минжж-тж недѣлж ся случихж двѣ
смѣшны нѣчта за Гръцкый консулъ. Прѣво-то е: консулица-та была огниша на Ста-
нимака, а Г-иъ Канакари (опростеге) началъ да прави любовнж залѣжжж съ грѣц-

кж-тж учителкж, думать, че ся насытилъ отъ сухж пастръмж, та му ся дощало да вкуси по тлъсто и по прѣсно мясо. Това нѣчто Госпожа-та му усѣша, незабавно доходи и прави съ мжжя си еднж доста борителнж данданѣж; а най послѣ шяла да убѣе себе си, ако не ѣж были додрѣжали присжствующи-ти. По това повикала учителкж-тж, за да си извади жялбж-тж и тжгж-тж отъ срьдце-то си, и, ако бы была дошла учителка-та, наздраво консулица-та шяла да изяде нѣкаквы трици. Клѣ-та-та майка на учителкж-тж отишла та тя вмѣсто дщеркж-тж си изяла за прѣдѣж, дѣто не знала да найде врата-та, да побѣгне. Второ-то е: терджиманина му пашя-та прѣдъ Г-на Артина отъ мезличъ испждилъ, че знаялъ много на длѣжъ да прѣде.

Притварямъ Ви и седмнадесять французкы газеты, отъ които една-та дойде съ Цариградскж-тж пощж, а другы-ты 16-тѣхъ дойдохж съ единъ трговецъ отъ Измиръ. Тыя прѣво бѣхж прѣвржчены на нѣмскый консулъ, а той пакъ менѣ.

Съ истинно почтеніе и съврѣшенж прѣданость имамъ честь да останж

На Ваше Высокоблагородіе
покорнѣйшій слуга
С. Костовъ.

1582. — Д-ръ Богоровъ изваденъ отъ градска служба.
Гюмушгердановитѣ интриги. Георгаки Чалъоглу запиранъ. По-
дробни пловдивски новини.

Пак. 57.

Пловдивъ, 1 Августъ 1863.

Милостивый Господине!

Имамъ честь да Ви явиж, че писмо-то Ви отъ 30 Юлія пріяхъ. Въ допълненіе на писмо-то ми отъ 26 Юлія, въ което Ви явихъ, че пашя-та исклучява Г-на Богорова отъ докторскж-тж службж отъ конакъ, за да намѣсти по воляж-тж на Гюмушгердана Г-на Владо, спѣшж да Ви кажж, че миналый четвъртъкъ повикалъ пашя-та Г-на Богорова и го принждилъ да даде оставкж-тж си. Не знаж какъ отговорилъ Г. Бог., пашя-та съ лютость ся хврѣлилъ „бенъ бурда мезаръ таши ма имъ, іоксе бостанъ коркулу, Стоянчо егеръ истеоръ хекымъ олсунъ, хекымджиликы баксжнъ, истамболда гитмесинъ, бенъ мемуръ имъ башка адами насбъ едеримъ, сенъ ишине гитъ“. Въ понедѣльникъ съ поученіе отъ Г-на Јоргакія Г-нъ Богор. подалъ жялбж на мезличъ, въ коѣто казалъ, че той като настойникъ на тжж службж не моглъ да даде оставкж, доклѣ не яви на Г-на Стоянчя, отъ кого-то е поставенъ, за да опрѣдѣли на мѣсто-то му другъ, и просилъ да му ся дозволи да слѣдва службж-тж си, а пашя-та както и напрѣдъ отблѣсналъ го, като му казалъ, да си гляда работж, че отъ днесъ не ся познава на тжж службж, и така негова милость насилно быде исклученъ, и въ истый день ужъ поставенъ былъ Г-нъ Владо.

Съ настояніе отъ Гюмушгердана ся изврѣши и друга по важна работа. Въ понедѣльникъ на 11½ чясъ настойникъ-тъ на сирачета-та на покойный братъ на Г-на Јоргакія подалъ жялбж съ илямъ отъ муллж-тж и поискалъ да ся заповѣда Г-нъ Јоргакій да брои 21,000 хыл. гр. които е прибралъ отъ Станимака. Пашя-та началъ да принжждава Г-на Јоргакія за броеніе на чясъ казаны-ты пари, а негова милость отговорилъ да ся прѣгляда смѣткж-тж му добрѣ, та ако има за даваніе да брои; притурилъ още, че настойникъ-тъ правилъ тезвиратлъкъ. Пашя-та на това отгорѣ ся налютилъ и поискалъ за тжж рѣчь отъ Г-на Јорг. 11½ жлѣто медж. джезай нактіе; още заповѣдалъ на чясъ да брои пары-ты, ако ли не, да е хапсъ въ тиджаретъ одасж, и Г-нъ Јорг. по заповѣсть-тж вдигнжлъ ся отъ мезличъ и станалъ хапсъ. Потова Асланоглу отишалъ, та молилъ пашж-тж да го пусне, като му думалъ, не за 20 х., нъ за 120 хыл. стая поручникъ за него, а пашя-та му казалъ, триста ти молбы за парж, доклѣ не брои пары-ты не го пушамъ, да знаж и азиль да станж. И така Асланоглу дава на два чяса ноцѣ боно до заранъ да брои казаны-ты пары и пуца Г-на Јоргакія. Чтомъ съмнало пашя-та пратилъ, та

прибралъ казаны-ты пары отъ Асланоглу, и освѣнь тѣхъ зель и 1¹/₂ медж. джезай нактіе, что казалъ Г-нъ Жоргаки, че настойникъ-тъ правилъ тезвиратликъ.

Въ вторникъ нѣколко лица въ магазж-тж на бр. Гешевы сж имали разговоръ, и чини ми ся да ся писали въ Цариградъ за тыя работы что ся врышять тукъ.

Отъ вѣрно мѣсто ся научихъ, че Гюмушгерданъ употрѣбилъ срѣдство, за да махне и Г-на Искра отъ конакъ. Много още, какво-то ся гляда, ше прави, че прѣди нѣколко дни подарилъ на пашж-тж единъ интофъ съ коніе отъ 25,000 гр., а пакъ съ муллж-тж ортакъ на все.

Тыя дны Г-нъ Михалакы, терджуманъ на Нѣмскый консулъ ся спрѣпрѣлъ съ пашж-тж за нѣкаквж работж. Пашя-та публично и грѣмогласно издумалъ, за двоица и половинж нѣмскы подданныи, царскый конакъ и законъ не вдигамъ, и отъ днесъ не глядамъ вече работы-ты Ви. Тая работа остала высяща.

Въ пятъкъ на 9 чась ся чете ираде, съ което ся заповѣдвать всичкы-ты подданныи да земжть новы тапіи на нивы-ты, ливады-ты и на лозя-та си

Сжщій день около 10¹/₂ чась братъ на Бесимъ ефенди тилеграфчія, юзбашій на войнж и Г-нъ Жованчо Андроникъ, Англійскый под. сбилися прѣдъ Куршюмъ ханъ на дукань на Г-на Жованчя Хаскюйлу, дѣто и двамина-та отишли си съ крѣвавы гуши. Дало ся вѣсть и отъ двѣ-ты страны на чась на Правителство. Въ сжбботж ся правихж и отъ двѣ-ты страны свидѣтельства за сждъ, а три-ты прошли дни ся намирать на испытъ. Вчера свидѣтели-ты на Андроника сж выканы въ митрополіж-тж да земжть клятвж, че истинно казвать. Испытъ-тъ быва въ пашевж-тж голѣмж одаж само отъ кехая бега, единъ бегъ отъ ази-ты и нѣколко чиновници отъ аскеръ. На враты-ты, казвать, стояли четворица войны съ голы сабли, за да не влѣзе нѣкой да слуша. Думать, ужъ пашя-та казалъ, да знаж, че и азиль ше станж, пакъ Андроника шж хапса. И тая работа още не е прѣкжсната и послѣдствіе-то ѝ не е явно. Наджхва, че ше ѣж отнесжть въ Цариградъ да ся види.

Хаджи Киворкъ ся научилъ отъ кятипы-ты на конакъ, че Гюмушгерданъ извадилъ емирнаме възъ пашж-тж отъ Цариградъ, че не му глѣдалъ работы-ты.

Отъ бакалскый еснафъ около 40 душъ готвять жялбж да подаджть на Правителство, да ги припознае за отдѣленъ блѣгарскый еснафъ.

Г-нъ Стати, цинцаринъ, като отишалъ, за добрѣ дошалъ на Г-на Кирка Димитриковъ, слѣдъ длѣгъ разговоръ, попыталъ, какъ отивали Грыцко-Блѣгарскы-ты работы въ Цариградъ и ше ли ни ся поврѣне черква-та Св. Богородица. Кирко прѣдъ всичкы-ты казалъ, работа-та на Блѣгары-ты ся рѣши отъ Портж-тж, — сега ся чека да припознажть това рѣшеніе и Грыци-ти; ако ли не припознажть, то Порга та ше ги отдѣли и ше имъ даде независимж Јерархіж. А Св. Богородицж, дѣто думать да ся поврѣне, извади си отъ ума, то фрыкна, сжмнително е да не земжть и другы-ты. Киръ Стати отъ тоя гласъ ся нажялилъ и поболилъ, та три дни вѣнь не излязълъ, само ся чудилъ и мыслилъ, какъ и гдѣ достигна работа-та.

Каза ми Г-нъ Томиди, че откакъ ся научилъ, зачто Есхомахъ отъ Цариградъ нарядилъ Г-на Зиси да даде кжщж-тж на покойный Харачи Янко подъ наемъ, отишалъ да ѣж пазари за насъ. Тамъ криво право направили условіе за 3000 гр. и ужъ Г. Зиси ся обѣщаль да земе ключове-ты отъ Грыцкый консулъ да му ги даде и да направять контрактъ. Тамъ новый настойникъ като ся научилъ, че кжща-та была напрѣдъ подъ наемъ за 4000 гр. казалъ на Г-на Томиди, че доклѣ не яви из Есхомаха, не може да ѣж даде. Чяка ся отговоръ съ тжжж пощж.

Градъ-тъ е пѣленъ съ помаци за тегленіе курж.

Мољж Вы, явѣте ми сами ли щете дойдете, да постелж само Вашжж одаж, или ако дойдете вседомовно, то да постелж всичкы-ты одаи.

Притварямъ Ви три писма: едно отъ Карлово, а двѣ отъ Едрене; още седемъ вѣстници отъ Нордъ.

Съ истинно почтеніе и прѣданность имамъ честь да останж

на Ваше Высокоблагородіе

покорнѣйшій слуга

С. Костовъ.

1583.—Насилия въ Ески Загора. Зимане новобранци. Случка въ затвора.

Пак. 57.

Пловдивъ, 2 Августъ 1863.

Милостивый Господине,

Имамъ честь да Ви обадж, че слѣдъ прѣдаване писмо-то ми, донесохъ отъ французко-то консулство притворенъ-тж здравнѣж, съ коѣто умолявать Ваше Высокоблагородіе да заповѣдате на честитяване Императорскій имъ празникъ.

Научихся отъ пріатели-ты ми отъ Ески Загорж, дошли тукъ, че пашята кога былъ въ града имъ, много ся злѣ отнелъ камъ христіане-ты, а прѣзъ тѣя дни турци, что теглили курж въ града имъ, починжли чудни лошашины на христіане-ты. Щж ся научя за все по добрѣ.

Снощи и тукъ кура-та за писване войны ся сврышила.

Единъ младъ, отъ Стрелчя, житель сегашный на Марашъ наклеветенъ прѣди единъ мѣсяць отъ женж-тж си (нечестнѣж) и запрѣнъ; прѣзъ минжлж седмица зель оржіе нѣкакъ на сынъ отъ едно заптѣе, спало въ одаж-тж при запрѣны-ты и испж-диль вѣнъ казано-то заптѣе, на което слѣдъ обаждане на бимбашій приключеното му, налѣтялъ бимбашій съ нѣколко заптѣе-то да го уловять, той грѣмналъ на бимбашія съ пищовъ, нъ день ималъ, не го получилъ. Сега е реченый запрѣнъ при катилы-ты.

Георгій още го нѣма, а чясъ-тъ е 6¹/₂.

Съ истинно почтеніе и прѣданость имамъ честь да ся наричамъ

Вашегъ Высокоблагородія
покорнѣйшій слуга
С. Костовъ.

1584. — Случка между Андроника и единъ мулязиминъ. Д-ръ Богоровъ за съжаление.

Пак. 57.

Пловдивъ, 2 Августъ 1863.

Милостивый Господине,

Въ допълненіе вчерашно-то ми писмо отъ 1 Авг. въ което Ви явихъ за распрѣж-тж между Г-на Андроника и мулязима (за кого-то Ви бѣхъ писалъ, че е юзбашій) братъ на Бесимъ ефенди телеграфчія, която се намираше отъ понедѣльникъ до вчера подъ испытъ, имамъ честь да Ви обадж, че вчера е станало рѣшеніе, по което Г-нъ Андроникъ ся отсждиль на затворъ 31 день, калфа-та му, что ударилъ мулязима съ бастунъ, 21 день, и мулязиминъ-тъ 15 дни. Г-нъ Янко, настойникъ отъ Англійско-то консулство тилеграфисаль вчера въ Едрене, това рѣшеніе, а оттамъ, что ще ся каже не е явно.

Г-нъ Богоровъ е за жалбж за двѣ нѣчта: одно что бы лишень отъ службж-тж си, за коѣто зимаше 600 гр. на мѣсяць, та ся поминуваше бей гиби, а друго още по жално за него, че миличка-та му параманка излѣзе отъ него, та сега сиромашъ нигдѣ мѣсто него хваща.

Притварямъ Ви Вѣстникъ Куріе Доріанъ, и триты Блѣг. вѣстници: Съвѣтникъ, Пчелж и Гайдж.

Съ истинно почтеніе и прѣданость имамъ честь да останж

На Ваше Высокоблагородіе
покорнѣйшій слуга
С. Костовъ.

1585. — Игнатій кюстендилски съ насиліе събира владичнината си за двѣ години напѣдъ.

Пак. 57.

Кюстендилъ, 13 Ноемврій 1863.

За длѣжность считамъ да Ви явиж, че Негово Прѣосвященство Г-нъ Игнатій Кестендилскій извадиль отъ Софійскій мютесарифинъ емирнаме, съ което да може да принжди епархіоты-ты си да му платять за двѣ години напѣдни отъ опрѣ-

дѣленіе-то му. Съ това емирнаме мюдуринь Радомирскый затворилъ всичкы-ты свяшенишы, отъ които поискалъ на кжшж по 7 гр. на годинж, сжше тжй иска и отъ миряне-ты по 7 гр. да платать на владыкж-тж си. Священици-ты легали седемь дни подъ затворъ, и ничто не дали, най послѣ ся освободили, нъ не ся знае по кое условіе. Такожде и тукъ мюдуринь-тъ повикалъ пръвенци-ты и имъ съобщилъ емирнаме-то. Ти отговорили нѣчто, че имали условіе съ владыкж-тж си, а той имъ казалъ, помислѣте и да ми кажете, щете ли му платите, или не. Кестендилци ся разговарять различно, едни думать трѣбва нѣчто да му ся даде, а другы выкать ще стане Софишко приключеніе като камъ Доротея.

Г-нъ Јованче Докторъ оженился прѣзь миналый мѣсяць за Нонкж на учителкж-тж Самоковскж Г-жж Недѣлж.

Съ истинно почтеніе и съврѣшенж прѣданость имама честь да бждж

Вашъ покорнѣйшій слуга

С. Костовъ.

1586. — Пашата забранява Костову да бжде учитель въ Скопие. Молба за ходатайство прѣдъ високото правителство.

Пак. 57.

Отгов. 30 Априлія.

Скопѣж, 26 Априлій 1864.

Господине Костаки,

За отговоръ на прѣдраго-то ми Ваше писмо отъ 23 Апр., което прѣяхъ чрѣзь Г-на Јане Неранджж, спѣшж да Ви явж, че, като стигнахъ въ Скопѣж, на 18 тек. съ тукашный коджабашѣж (милетъ векули) ся явихъ прѣдъ Н. Прѣвосходителство, честитый ни мутесарифъ, Махмутъ Пашѣж, и откакъ ни ся даде обычаяно-то кафе, съ дозволеніе-то му си отидохме. Слѣдъ три чяса потова Н. Пр. повикалъ коджабашѣж-тж и му казалъ, че тоя человекъ, менѣ е писано, не може да Ви бжде учитель, зачтото е сѣдѣлъ при Русскый консулъ, та трѣбва да доведете другъ учитель. Тая заповѣсть ми ся събщи и азъ на 23 сжшій пакъ отидохъ самъ при Н. Пр. и му казахъ „ефендимъ, хакепаинизъ емиръ буюрмишсинизъ коджабашѣ кулунуза тенбихъ етсинъ мектеби ачмаинъ, кулунуза да гелдимъ суаль етмеене хусустанъ, ве саде юскюбле мя изинъ іокъ даскалозлукъ едеимъ, іоксе бютюнь девлети алиенинъ олькесинде“ той ми отговори съ лютость „сана изинъ іокъ башкасьна варъ, ве ирадей гетирмезденъ, мектеби ачмаяджаксжнъ“. азъ му ся тогава поклонихъ и излѣзохъ. Слѣдъ мене повикалъ повторително коджабашѣж-тж и му казалъ съ голѣмж ярость, зашто да ми каже, че Н. Пр. заповѣдалъ да не отварямъ училище, трѣбва отъ самосебе си община та да ми даде пжтъ, искали ужъ Скопяне фесать да правять и д. т., коджабашѣя-та като началъ да му рассказва, милетъ го знае за добръ, че е тукъ слугувалъ седмь годинъ и затова го е пакъ довелъ, Н. Пр. съпрѣлъ го да разговаря и му казалъ, не е възможно той да бжде учитель, зачтото е съ духъ противень на царство то. И така нужно е да идж въ Цариградъ за ираде, а пакъ като мыслиж за идяніе въ Ц/градъ трѣбва доста разноска, които не съмъ вреденъ да понесж, притѣснява ми ся душы-та и недоумѣвамся, что да правж. Затова, за да ми ся ненарадвать и посмѣжтъ непрѣтели ти и гонители ти ми, отъ които пръвъ е добродушный ни съ притворство-то владыка-та, който ся сега намира въ Ц/градъ въ Синодъ на мѣсто-го на Рашко-Призренскый владыкж, идж да Ви помолж отъ все срьдце, да ся потрудите и допыгате до Г-на Јоргакія Стоянова, възможно ли е, безъ да идж азъ въ Ц/градъ, да ми ся извади прѣзь Г-на С. Чомакова отъ Високж Поргж като на единъ неповиненъ и вѣренъ подданикъ на Негово ИМПЕРАТОРСКО Величество, милостивый ни отецъ и Самодержецъ Султанъ Абдулъ АЗИСЪ, комуто Богъ да продлѣжи животъ, ираде, съ което да могж да бждж учитель въ Скопѣж. Ако ли пакъ не е възможно да излѣзе ираде нито прѣзь Г-на С. Чомакова, нито прѣзь самаго мене, ако отидж въ Ц/градъ, то хычъ да ся не трудж да идж въ Ц/градъ и да правж разноска напусто, нъ да размыслиж поне за друго средство, съ което бы могълъ да ся прѣпытавамъ. Мыслиж, съ сѣдѣніе-то си при Г-на Герова да не съмъ ничто учинать противно на царство-то, зашто-то

сѣмъ слугувалъ за интереса ми да спечелиж, да прѣхранж кжщж-тж ми и исплатж царскій данѣкъ.

Жялно ми е что казвате, че Ви бие сѣвѣсть-та, че сте станали причина Господство Ви, да мя извадите отъ учителско-то званіе. Таково нѣчто, моляж Вы, да си нѣмате на ума, че азъ сѣмъ увѣренъ и до днесъ, что сте изврышили за мене, и отъ днесъ, что щете учините, все познавамъ да е за моѣж ползж, зачто-то знаѣж да радите за мене като за свой братъ.

Поздравѣте, моляж Вы, прѣво брата Ви Г-на Димитракія и любезнж-тж Ви сестрж Харикли, а послѣ Г. Г. и прочіи.

Надѣжся, съ прѣвж пощж, щете ми ся отговори-те и посѣвѣтувате за все, за да ся не притѣснявамъ.

Съ голѣмж признательность остаямъ за всегда

Вашъ покорный слуга

С. Костовъ.

Поздравѣте, моляж Вы, Г-на Якыма учителя, когото моляж и той да ся потруди за мене, както ми ся е и обѣщаль.

истый

1587. — Костовъ се надѣва да бжде пакъ учитель.

Пак. 57.

Скопѣж, 24 Мая 1864.

Милостивый Господине,

Имамъ честь да Ви явѣж, какво съ минжлж-тж пощж пріяхъ прѣдраго-то ми Ваше писмо, отъ 7 Мая, съ което ми казвате, че мѣстно-то тукъ Началство, что ми забрани да бждж учитель, было противно на сговора, что станжлъ лани между Высокж-тж Портж и Посолство-то и не щяло Высоко-то Начялство да одобри владеніе-то на нашій Губернаторъ. Това слово ми принесе голѣмж радость и доста куражъ, за да ся надѣж, че щж придобѣж пакъ прѣвж-тж си честь и щжть ся строшжть носове-ти на нѣколцина отъ непріатели-ты ми, напоены и помрачены отъ гръцизма, като постжпж поне още еднж годинж учителство, та затова, ако е възможно, моляж вы, потрудѣтеся, та пишѣте г-ну С. Чомакову да ся погрыжи да ми извади Высоко Ираде за учителство, за да не останж посраменъ и безчестенъ.

Потова идж да Ви благодарѣж отъ все срьдце, дѣто пріяхте молбж-тж ми и ся обѣщавате да ми отворите съ г-на Сотирій Иліевъ кредитъ, като мя поучавате съ нѣколко забѣлѣжванія за тръговѣж.

До недѣлж щж Ви явѣж фирмж-тж, съ кождо щемъ работимъ тръговѣж и каквы нѣчта щжть ни сж потрѣбны; зачто-то още не сѣмъ турилъ нарядъ работж-тж съ съдружника ми.

Поздравлявамъ Вы съ г-жж Марійкж и Герча отъ все срьдце.

Съ истинно почтеніе и сѣвршеннж прѣданность имамъ честь да бждж

На Ваше Высокоблагородіе

Покорный слуга

С. Костовъ.

1588. — Позволено Костову да учителствува.

Пак. 57.

Скопѣж, 5 Юлія 1864

Милостивый Господине,

Имамъ честь да Ви явѣж, какво на день Петровдень отидохъ пять шесть душъ отъ наши-ты прѣвенци при честитый ни мутесарифъ да ся научятъ по коѣж причинж мя запира отъ службж-тж ми, а по това да го помолятъ, да ми ся дозволи, за да не скытатъ напраздно дѣца-та имъ. Негово Прѣвосх., като ся извѣсти отъ нихъ, че до днесъ не сѣмъ ималъ никаквж грѣшкж, и ако бы да ся яви нѣкоя такава моя

погрѣшка, която да докача Ч. Правителство, ти да отговарятъ, увѣри се за неви-
ность-тж ми и дозволи да слѣдвамъ службж-тж ми; и така отъ утрѣ съ Божіѣ по-
мощь, щж приберж дѣца-та. . . . .

Вашъ
покорный слуга
С. Костовъ.

1589. — Да се прѣпоржчи момче. Калоферски калугерици
по монастиретѣ изъ Македония. Иска се в. Вѣстокъ.

Пак. 142.

Скопѣж, 11 Юлія 1865

Милостивый Господине!

Г-нъ Костакы Моравеновъ ще Ви раскаже за едно момче, което отива днесъ
оттукъ въ Ц/градъ, та, ако е възможно, моляж Вы, потрудѣте ся да го въспомог-
нете съ нѣкое писмо, до кадѣто трѣбва.

Калугеркы-ты изъ долній дѣвическій Калоферскій монастырь Р. Хр. Никыфо-
ра и Евдокія стигнжжж тукъ на 28 заминалыи, и на 5 тоя отлжчихжся за Тетово,
оттамъ за Призрѣнъ, послѣ за монастири-ты: Демянскій Св. Стефана, краля Демян-
скаго и Илѣкскій, старж Патріаршіѣж и послѣ оттукъ за Велесъ.

Ако е възможно, моляж Вы потрудѣтеся, та пишѣте до издателя на вѣстникъ
Вѣстокъ, да управи единъ листъ на имято ми въ Скопѣж; сжще и единъ листъ
Дунавъ, цѣнж-тж имъ готовъ съмъ да проводж на прѣвж-тж Ви заповѣсть. Притова,
моляж Вы, да ся потрудите да ми явите, възможно ли е да ся прати чрѣзь Васъ
писмо до Г-на Гилфердинга въ Россіѣж.

Нарочно поздравлявамъ Госпожжж Марійкж, Герчя и Деянж.

Съ истинно почтеніе и съврѣшенж прѣданность имамъ честь да ся наричамъ

На Ваше Высокоблагородіе
Покорный слуга
С. Костовъ.

1590. — Владиката умрѣлъ. Скопѣянци искатъ новъ вла-
дика да знае и бѣлгарски езикъ.

Пак. 57.

Приято 28 Марта 1868.

Скопѣж, 24 Мартъ 1868.

Милостивый Господине!

Нашій владыка ся помина и остави Вамъ и на челядь-тж Ви здравіе. Нѣкол-
цина отъ пѣ-прѣвы-ты наши, като размыслихж, че безъ владыкж не щжть могжтъ
да ся управлявать, днесъ явявать на В. Црѣквж, така, чтото само Русчюскій Ми-
трополить г-на Писсѣя (днесъ у Врашж сѣди) да не опрѣдѣлява, другыго, когото
иска, нека опрѣдѣли, тѣмъ да знае да изврѣшва архіерейскы-ты си длѣжности по
матерійнъ ни Славяно-Бѣлгарскій языкъ. Не знаж, да ли бы добро было, да по-
искать Г-на Доротея Софійскій, и да ли могжтъ съ него добро да прѣживѣжтъ.

Желажж Ви да прѣминете Св. Вѣскрѣсеніе здраво и весело.

Поздравлявамъ нарочно Г-жжж Марійкж, Герчя и Деяна.

Съ истинно почтеніе и съврѣшенж прѣданность имамъ честь да ся наричамъ

Вашъ
покорнѣйшій слуга
С. Костовъ.

1591. — Новиятъ владика благодѣтель на Костова. Костовъ на служба при него.

Пак. 57.

Ваше Высокоблагородіе,
Милостивый Господине!

Слѣдъ като Ви поднесж длѣжны-ты ми почести, зимама смѣлость да явиж на Ваше Высокоблагородіе, че чтомъ стѣпи Г-нъ Паисій на Скопско-го Митрополитско сѣдалище, като пръвъ благодѣтель мой повыка мя и мя распыта за състояніе-то ми. Азь му расказахъ за все право, а негово Высокопрѣосвященство заповѣда ми да оставж учителско-то ми званіе и да отидж при него писарь, съ увѣреніе, че по добръ щж ся ползувамъ тамъ. Негово прѣдложеніе съ радость пріяхъ и като бѣше врѣмя на излѣзъ-тъ ми, откакъ направихъ испытаніе, дадохъ оставкж-тж си и отидохъ при негово Прѣосвященство за писарь, и съ надѣждж съмъ, че щж ся ползувамъ по добръ отъ учителство-то. . . . .

Съ глубочайше почтеніе и съвршенж признателность имама честь да останж

Вранж, 25 Августа
1868.

на Ваше Высокоблагородіе
покорнѣйшій слуга
С. Костовъ.

1592. — Българскитѣ архiereи канятъ скопския владика и скопянци на народния съборъ въ Цариградъ.

Пак. 57.

Ваше Высокоблагородіе,
Милостивый Государь!

Слѣдъ като Ви поднесж покорны-ты ми почести, имама честь да Ви явиж, че съ минжлж-тж пощж стигнжхж писма съ подписы ютъ Бл. іерархы, отъ членове-ты на шурей Девлетъ отъ прѣдставители-ты и почтенж-тж Цариградскж общинж до владыкж-тж ни и до общинж-тж Скопскж, съ които явяватъ, че Высокославно-то Правителство на Высокий Девлетъ рѣшило Българскій Въпросъ и призоваватъ нашій тукъ Архіерей въ Цариградъ, за да съставятъ уставъ на черковно-то ни управление. Отъ еднж странж тия писма доста зарадвахъ народолубцы-ты и по опыты-ты, отъ другж пакъ съвсѣмъ гы остинва и подбужда, да не вѣрватъ това, зачото въ брошюрки-ты казва, че Высока Порта провожда два проекта на Патріархїж-тж, за да си избере единъ, а пакъ тя казватъ газеты-ты, не гы пріяла, и като не гы припознава Патріархїя-та не былъ рѣшенъ черковный ни Въпросъ, оттова не позволяватъ архіерею си да иде въ Ц/градъ. Затова мољж ся прилѣжно да благоволите да ми явите все, какъ е станало.

Съ истинно почтеніе и съвршенж прѣданость имама честь да останж

Скопїж, 22 Ноемвр. 1868.

Вашъ
покорный слуга
С. Костовъ

Писмо-то бы много набръзѣ прощайте.

1593. — Геровъ да повлияе възъ Стаменка да се подеме народната борба и въ Враня.

Пак. 57.

Пріято 18 Юлія 1869. Отгов. 9 Септ.

Вранж, 24 Юнія 1869.

Ваше Высокоблагородіе,
Милостивый Господине!

. . . . .
Добръ бы было, ако е Вамъ угодно, да раскажете подробно Г-ну Стаменку, что е Българскій Въпросъ и каквж ползж има да придобіе народъ-тъ отъ незави-

симж Јерархіѣ, и да го убѣдите да ся склони и негова милость да подражае на други-ты си съотечественици за съединеніе съ Българе-ты и отдѣленіе отъ Патріархіѣ-тѣ, че никакъ не ся скланя. Мољѣ да му ся не казва, че Ви бѣлѣжиѣ това.

Съ глубочайше почтеніе и съвршеннѣ прѣданостъ имамъ честь да останѣ

на Ваше Высокоблагородіе
покорный слуга
С. Костовъ.

Молитствува Вы нарочно и негово Прѣосвященство Святоскопскій и жяли ся, че не прія отъ Васъ отговоръ на писмо-то си.

1594. — Да се погрижи Костовъ за братовия синъ на Герова — Найдень, оставень въ Скопие.

Коп. кн. 6. 200.

Пловдивъ, 4 Юнія 1875.

Господине Стояне Костовъ,
въ Скопиѣ.

Прѣосвященный Доротей, кога да иде онѣжъ годинѣ въ Скопиѣ, завелъ съ себе и одного отъ сынове-ты на брата ми Атанаса на имя Найдень, и го оставилъ тамъ. Какво е правилъ Найдень тамъ слѣдъ отываніе-то на негово Прѣосвященство въ Цариградъ, не знаѣ, а сега ся научявамъ, че той ся връти тамъ безъ работѣ. Затова Ви ся мољѣ да прѣдстоите да го испратите за тука или за Копривщицѣ. Ако бы да потрѣбвать за това стотина, до двѣстѣ грош. намѣрѣте гы Вые и пишѣте ми да Ви гы пратѣ. При това мољѣ Вы да ми явите какво е правилъ Найдень въ Скопиѣ и какво му е было владаніе-то.

Яковъ, когото Вые едно врѣмя прѣдстояхте да доведете тука да ся учи, когато да си отыде остави у насъ единъ санджкъ съ книги, и зимѣсь ми пишяше отъ Малко Габрово да му го пратимъ. Нѣ дѣ е и кое е това Малко Габрово, не ми пише, та, като не знаѣ, не можяхъ нито да отговорѣ на писмо-то. Ако знаете Вые дѣ се намира негова милость, пишѣте му да ми яви за дѣ и какъ да му пратѣ санджа.

Желалъ быхъ да научѣ и за Васъ, дѣ сте и на каквѣ работѣ ся намирате. Мыслиѣ да сте въ Скопиѣ и за това провождамъ това писмо тамъ до митрополиѣ-тѣ. Пишиѣ и Найдену и писмо-то до него пращамъ такожде до Митрополиѣ-тѣ.

Желаѣ Ви да сте здрави и честити и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

1595.—Какво е правилъ Найдень х. Атанасовъ въ Скопие. Костовъ се грижи за него.

Пак. 57.

Скопиѣ, 19 Юнія 1875.

Ваше Високоблагородіе!
Милостивый Господине,

Съ голѣмо удовольствіе пріяхъ прѣуважаемо-то ми Ваше писмо отъ 7 Юнія заедно съ притворено-то Ви за Найдень бая Атанасовъ.

По заповѣдъ-тѣ Ви незабавно повыкахъ Найдена, подадохъ писмо-то Ви и го попыгахъ, ако ще да дойде при Васъ, да ся постараѣ да го испрагѣ. Нѣгова милость съ радость ми каза, че всегда е готовъ да трѣгне за тамъ, затова тыя дни като му найдж потрѣбны-ты за пѣтъ срѣдства, шѣ го отправѣ за тамъ.

Лани когато стигнахъ отъ Ц/градъ тукъ, найдохъ Найдена да сѣди въ училище единѣ стаѣ заедно съ другій слуга на Н. Пр. Г-на Доротея. Повыкахъ го еднаждъ дваждъ у мене, не шѣ да дойде, послѣ отидохъ самъ при него, начнахъ да го пытамъ какво ся поминува и что прави, а той отнюдь не шѣ ни да проговори съ мене по причинѣ, че азъ съмъ былъ гонитель на дядо Доротея. По това слѣдъ

нѣколко врѣмя като ги извади община-та ни отъ училищнѣ-тѣ стажъ, повикахъ го нѣколко пѣти да сѣди при Н. Боголюбіе Г-на Кирилла или при нѣкой терзія, за да не сюртисва горѣ долу, нѣ пакъ не мя послуша, тогава азъ го оставихъ и ничто не му говорехъ. Зимасъ отъ чапкжнлицы-ты си като бѣше останалъ въ нуждѣ за разноски, бѣше испродалъ всичко, что ималъ и освѣнь това бѣхъ го по нѣкоѣж причинѣ и хапсили, тогава като ся бѣше видялъ на мжкж, проводилъ бѣше чело-вѣка до мене да ся постараж да го пустж. Като ся извѣстихъ, че былъ хапсъ, прѣд-стояхъ та ся пусти отъ хажжлжкѣ-тъ и му ся плати борчѣ-тъ. Тогава щяхъ да го испратж до Васъ, нѣ ме исплашихъ нѣкои-си, че послѣ щж бждж виновенъ, щялъ ужъ лядо Доротей да иска отъ мене нѣкой вѣщы и др. т., а сега като видохъ да пишете да го испратж тамъ, непрѣмѣнно тыя дни като ся улеснж, щж го испроводж.

Яковъ Димовъ ся намира както знаж отъ Ц/граъ, въ малко Габрово, казж Ахжръ-Челеби, епархіж Скечж, нѣ сега тамъ ли е, незнаж.

Азъ съмъ още тукъ и сѣдж бездѣленъ по причинѣ отъ растройство-то на епар-хіж-тѣ ни и щж ся помаж тукъ до Августъ, а послѣ щж трѣсж мѣсто кадѣ да е.

Като бѣхъ изумилъ, че днесъ отива поща-та за тамъ, писмото ми бы много на бръзѣ, и неможяхъ добрѣ по рядъ да Ви искажж за тукашны-ты работы.

Като попытамъ както за Ваше-то тѣж и на домочядіе-то Ви драгоцѣнно здра-віе, съ най глжбоко почитаніе остаямъ

На Ваше Высокоблагородіе
покорнѣйшій слуга
С. Костовъ.

143. ЗАХАРИ ИКОНОМОВИЧЪ КРУША.

1596. — Спомоществователи на физиката. Защо не се пра-ща в. Новини ?

Пак. 58.

Господину учителю Найдѣну Х^ч, Геровичу Копривщанину,
издаделю Болгарскія Фвзѣки оу Београдъ

Молими есте Г. Г. Братіе Христодуловиѣ! да превручите
ово писмо по адресу. З. Ик. Круша.

Сѣфіа 18-го Августа 1849,,

Господине учителю Найдѣне! у Белиградъ

Одъ Юліа 8-го Братское ми ваше честно писмо прерадостнѣ получилъ, ѣ одъ выше се возрадова^х за предрагоцѣнного ми ваше добро здравіе. Забавихъ одгово-ратъ си: но да ме опросите, че не е произышло одъ небреженія, но зацо то се не намѣри тува архіереа та ни, комуто отписажме еднжшъ двашъ, и не се сподо-би^хме да получиме отвѣтъ за пренумеранти те и до днесъ. Тѣмже колкото одъ моя страна напишете ме за 2, тѣлесѣ, па като си дойде негово Преосвященство, под-кани ще го да исполни обѣщаніе то си. При томъ вы молимъ да попытате нови-наратъ, защо ны не аудостоява веке съ новины те си, който пращаше на школата ни въ даръ, ѣ ни е пратилъ до 62,, Брой, па одъ тогава на самъ, не се аудо-стоихме да получиме веке нѣкаква. Мы не сме предплатницы, но въ даръ ни се пращаха по благому ихъ произволѣнію, па сега запреха ги. Ако ли има некая не-позната друга на^м причина, да ни яви: ако ли е само зацо не сме предплатили, да ни опрости, че не сме возможны да заплатиме, но ги просиме въ даръ. ѣ ако се аудоброволи да ни ги праща въ даръ, нека сотвори милость съ нами да ни ги испрати отъ 63,, брой до гдѣто са стигнали, за да бы могли да получиме поря-дочно понятіе одъ нихъ. Надѣяся прочее зацо ще предстоите на това мое проше-ніе ѣстаемъ сладкоцѣлуя вы,

вашъ као братъ
З. Икон. Круша.

1597. — Изпратени писма и въпроси за географически свѣдѣния. Училището въ Едрене.

Пак. 58.

Москва 1857 Май 24-ый

Господине Захаріе!

Бръзамъ да Ви извѣстж, какво заминала-та недѣлж на 14-ый Маѣа получихъ Ваше писмо отъ 26-ый Февр. чрѣзъ брата ми Найдена, и разбрахъ, че сте получили мое писмо съ геогр. въпроси. Азъ много ся зарадвахъ, като получихъ писмото Ви, защото до тогава все страхувахъ да не сж пропаднжли нѣгдѣ наши-ты къ Вамъ писма.

Азъ мыслиж вече, че не е потрѣбно да Ви обяснявамъ пакъ колко ще да е полезенъ Вашій трудъ въ тоя случай. Бае Найдень братъ ми трѣбва да Ви е говорилъ за сѣкото. И второ писмо Ви съмъ пратилъ, освѣнъ това съсъ списка на селата, что сте получили, и надѣямся да сте пріяли и него до сега.

Честитъ съмъ, като ми давате свободж да Ви пишж свободно, и още по-честитъ шж съмъ, ако ми пишете и Вы когато Ви допуца врѣмя-то и когато Ви прилѣга. Сега вече ся уреди русска поща отъ тука за въ Цариградъ прѣзъ Едрене, а оттамъ право за тука, та щемъ да можемъ пѣ-лесно и пѣ-скоро да ся разбираме,

Чудно ся зарадвахъ, като ся научихъ отъ писмо-то Ви, че сте заедно съ Г. К. Василиева: едно зачтото двама учители заедно можтъ да свръшятъ чудны успѣхы, особено когато дѣйствовать съгласно, и второ зачтото видж, че Едренскы-ти чорбаджіе усѣшатъ потрѣбж-тж и ползж-тж отъ училище-то, учение-то и найпаче отъ учители-ты, и че сж познали, какво одному самому учителю е тяжко да врьти цѣло училище, особено въ Едрене, при вліяніе-то отъ діаволскж-тж грекоманія, корень-тъ да ѣ изсѣхне!!

Г. К. Василиеву отъ душж и срьдце много здраве, молж му ся да Ви помогне да съберете пѣ-скоро геогр. извѣстія за които Ви писахъ. Г. Янакыю Христову Кжсжру много здраве, ако си е дома, подобно и на баща му Г. Христкакы. Цѣлувамъ ржкж-тж на леля ми Грудж, Бае Либена Шушулова съ сынове-ты му Г. Стоянчя Г. Стратійча Г. Янакыя и др. покорнѣйше поздравявамъ. Г. Јованчя Шушулова отъ Копрившица съ синоветы-му Г. Неша Г. Лука Г. Георгыя и Г. Рашка, подобно поздравлявамъ. Азъ мысля, че Ви сж извѣстны тыя человекы, като родолюбиви, не-погрѣчени блѣгаре благородни, и че непрѣменно трѣбва да ходите у тѣхъ чясто, затова Вы ся и моля да ги поздравите отъ мене. Така и вси пріятели, които мя знаятъ. Прощавайте Г-не Захаріе!

Вашъ Пріятель
Константинъ Геровъ.

1598. — Искать се географически свѣдѣния отъ Одринско и отъ другадѣ.

Словеснѣйшему Господину Учителю Захарію Крушѣ
Въ Едрене.

Словесный Господине Захарій!

Лани Ви правихъ нѣколко пжти главоболіе съ писма-та си за еднж работж, за коѣто идж и сега да Вы помолиж да ми позволите да продумахъ нѣколко думы: Тогава Вы просихъ да ми отговорите на нѣколко вопросы географически, които Ви пратихъ отъ тука. Не знаж отговаряле ли сте; азъ не съмъ получвалъ отговоръ. Человѣкъ-тъ комуто трѣбвать тіе въпросы, скоро ще начне да печата свойж-тж географич. картж за Турція, коѣто ще да е много полезна за насъ, както Ви пишехъ лани; затова Ви са моли да му отговорите колкото можете да допълни картж-тж и то пѣ-скоричко зачтото нема вече време за чакане. Вы имате вопросы-ты прегены отъ тука и написаны тжѣ чтото само да напишете отвѣты срьщо тѣхъ и да ги пратите, та да не Ви става много трудъ да ги прѣписвате. Издатель-тъ на картж-тж много ще да Ви е благодаренъ и не ще остави трудъ-тъ Вашъ напрасно; и за увѣреніе на това праща Ви сега нѣколко рублы чрѣзъ брата ми Найдена Геровъ,

колко за хадетъ, а послѣ и тройно по̀вече ще Ви възблагодари, само Ви са моли и той и азъ, да са потрудите да му пратите нужны-ты отвѣты, колко-то можете вече, Вашій трудъ ще да послужи и за обще добро и за Вашъ ползж, въ което полно Вы увѣрявамъ, Г-не Захаріе, за това са потрудѣте колкото можете. Ако ли видите, че Ви е мжчно да отговорите, то ни извѣстѣте да не са надѣваме.

Остаямъ съ надѣждж на удовлетворителенъ отвѣтъ.

Вашъ
К. Геровъ.

Москва 1858 Мартъ 16-й.

Потрудѣте са да ны пратите самы-ты наши таблицы что Ви пратихме отъ тука, като напишете на тѣхъ исты-ты, ваши-ты отмѣчанія; за васъ това не е голямъ трудъ както са види.

Истый.

1599. — Споръ между Круша и единъ попъ въ Самоковъ
за една чошма.

Пак. 58.

Приято 14. Ноемвр. 1859 л. Отгов. 16 Ноемвр.

Милостивый Государь
Найденъ Геровъ.

Съ настояще-то ми прихождамъ да принесж почитаемѣйшему ми Вашему Высокоблагородію смиренный мой поклонъ, по томъ да Ви съобщж какъ съ измамж един священникъ, именемъ попъ Димитръ попъ Янакіевъ ми продаде половинж-тж отъ чешмж-тж си водж, кож-то като докара отъ двора си въ двора ми, да му платж слѣдъ дни 31, 4250, грошя, както що явятъ и записи-ти ми, които останахъ въ Мехкеме-то у Самоковъ, гдѣ-то мя вдигна попъ-тъ за упомянуты-ты грошове: но зачто-то ся показахъ росіянецъ съ пашпорта си, и не съизволихъ да ся судж тамо, остана работа-та несвършена; ако и да мя държа подъ аресто (гіозъ хапши) каймакамскый Кехая бей въ заминалый понедѣльникъ, кога-то тръгнувахме за въ Панагюрище съ Г-на В. Чолакова, който Ви приноси и братскы поклонъ, около 3, часа въ конака съ рѣчь ушь да ся преведе на Турскы Паспортъ-тъ ми, и да ся направи мазбата отъ мезлича до Цариградъ, че было противно на условія-та, что-то сж по между Россіѣ и Турціѣ; съ всичко това па нема що да ми сторять, номя отпустихж, катоя рѣши още въ недѣлж у мехкемето отъ кадѣж-тж и мезлишь-агаларе-ты, че не може да мя насили попъ-тъ да примамъ чешмж-тж, като ѣ не щж зачто-то Патенталія, ако и да има мулкъ въ Турско не былъ неговъ, но на фамилиѣж-тж му. За то ся умолявате покорнѣйше, ако бы ся появилъ нѣкой Даважія съ упомянуты-ты ми записки, да гы земе; а него да проводите да отбіе водж-тж отъ двора ми, та да ся наплатимъ съвершенно. Водж-тж не ще Семейство-то ми: зачто-то преди 4, години цѣла и нова чешма-та была изведена за 2000, грош; а мене половинж и ветжж продава за 4250, и освѣтъ това согласно съ чорбаджии-ты Самоковскы защитители-ты неговы правять мя мущерекъ за Мермета ѣ чякъ отъ главж-тж до Терезіѣж-тж да плащамъ наполовинж, като кога е половината за 1050, грош купена. Та за ради това съмъ писалъ още зимъска и нему и на чорбаджій-ты да ѣ отбіе, а той ѣ още не отбива, но гледа да ми ѣ натури силома.

Смирикаревыя темесукъ, что-то Ви оставихъ въ Пловдивъ, нема да стигне до Мелкона Пазаржиклиѣж-тж до гдѣто бехме и азъ и той въ Самоковъ, за да ся приберать пары-ты отъ нихъ. Того ради ся умолявате покорно да го проводите или въ Ихтиманъ право до ходжа Гарабета (казака), или презъ Пашѣж-тж до Самоковскыя каймакаминъ, за да таксили пары-ты отъ Смирикарцы-ты. И понеже 2000, грош за 10, годинъ ставать съ фаиза имъ 8000, мољж да пишете да дирять 8000, отъ кои-то като си снемать 1095, щжтъ останать 6905, грош. Тія 1095, сж отъ пусулж-тж, что-то Ви оставихъ заедно съ темесука; та нека ся дирять 6905, па Вы както го заблаго разсудите, тако съмъ и азъ благодаренъ.

Моля да ми испроводите и писмо-то, что-то ми ся испрати низъ Москва зимаска. Приносящъ Ви смиренный поклонъ и отъ супругъ-тж ми и отъ сына ми Христофора, а отъ Г-на С. Филаретова братскы поздравъ, останвамъ съ глубокымъ почитаніемъ

1859. 7/врія 12.,

Панагюрище.

Вашъ покорный
З. Екон. Круша.

1600. — Давията на Захарию Круша. Искать се свѣдѣния за владишкитѣ разпри.

Коп. кн 3. 497.

З. Ик. Круша.

Пловдивъ, 4 Февруар. 1860.

Господине Захарие!

Едва сполучвамъ врѣмя да ся отговорѣмъ, поне на кжсо, на писма-та Ви, и щж Ви кажж, какво отъ писма-та Ви ся види, че Вые сте забравили онова, что Ви съмъ казвалъ на заминуваніе-то Ви оттука, затова Ви ся врьши мжно работа. Сега да Ви отговарямъ пакъ исто-то, на писмо не може ся искаже, особенно зачтото врѣмято е кжсо. За това Ви писахъ по-прѣди да дойдете тука, за да Ви дамъ да разумѣете, на что и какъ могж да Ви помогнж. Зачтото, както искате, да пишж на каймакама Ви за всякож работж, то не може.

Смирикарци-ти ничто не ми сж писали. Явѣте ми Вые, какъ е работа-та, та да нарядж, чтото трѣбва, за да ся платятъ пары-ты.

Въ града Ви има нѣчто распри съ епископа. Моля Вы ся да ми явите всичко, чтото е ставало отъ край и до сега.

За да отговарямъ на-скоро на писма-та Ви, трѣбва да ми покажете тука нѣкой чловѣкъ, комуто да прѣдавамъ писма-та си да Ви гы проважда, зачтото азъ не могж да трьсж по кого да гы провождамъ, а въ деня на пощж-тж имамъ всякога много работж.

Добро видѣние!

Вашъ
Н. Геровъ.

1601. — Архидяконъ дели Матея изгоненъ. Конковичъ въ Самоковъ. Давията на Круша.

Пак. 58.

Приято 18 Мая 1860. Отгов. 19 Мая.

Самоковъ 16., Мая 1860.,

Милостивый Государь Н. Геровъ! въ Пловдивъ.

Чрезъ настоящее ми прихождамъ да съобщж Вашему Высокоблагородію, какъ стигнахъ благополучно у дома си на 8-й Тогожде, и намѣрихъ домашни-тѣ си въ добро здравіе, кое просж у Бога да бы подалъ и Вамъ и всему Вашему семейству!

Въ слѣдующій день вручихъ Г-ну З. Х^в Гюрову писмо-то Ви, при когото ся опознахъ съ Г-на А. Конковича, и ся научихъ че ся изгонилъ и Архид. Дели-Матеевъ низъ Митрополіж-тж въ сжщій день, на коиж-то заключили сокакны-тѣ врата, за да не бы влизълъ нѣкой въ неж и излизълъ отъ камъ сокака, нѣ изъ църковныя дворъ, ако и да има подкваса Дели-Матеева въ неж отъ двама момцы.

Въ срѣдъ ся празднува памятьта на Свягін-тѣ ни Кирилла и Методіа съ голѣмо торжество.

Въ Пятокъ на вечеръ-тж отнесохъ Пашино-то до Каймакама писмо кой-то прѣди да му го подамъ рече ми: Че имало моя книга у него, и заповѣда да ми дадуть паспорта, още до гдѣ не бѣ прочелъ писмо-то си, и безъ да ми рече нѣчто.

Въ Сжбботж мя выка заптѣ на конака, и ся прѣдставихъ предъ кохая-бея заедно съ векилина Поповъ за опалискж-тж чешмж; нѣ понеже беше ся разнесълъ

Мезлишь-тъ, остана давія-та ни да ся извидва утре на Мезлиша, па какъвъ-то конецъ пріима, щж Ви явж съ грядущж-тж пощж.

Вчера Хекымъ-башія-та Г-нъ Антонакъ мя совѣтува да рекж на Мезлиша: Аллахънъ Шераатжна рази имъ; и да отидж при кадіж-тж да му обрекж хыляда (№ 1000,) грошъ: За да мя научи, какъ да ся отгървж отъ тжж пискюліж белж: Зачто-то ушь было дошло ираде отъ заптіе-то, за да ни ся извиди давія-та на Мезлиша; Днесъ же пакъ ми казва Г-нъ З. Х^а, Гюровъ, че копія-та на Паспорта ми была проведена въ Цариградъ до Харижіе Пашаси отъ Нишь-еялеті, та отъ тамо какъвъ-то эмъръ дойде, така щело да ся прави съ мене. За то мољж Вы да мя научите, какъ трѣбва да сторж: Да бегамъ ли пакъ при Васъ, или да стољж да ме резилжтъ и да ми земать пары-тѣ биръ тамамъ за чешмж-тж. Не знамъ какъ да сторж. Това само знамъ че не ми е никой пріятель тува, нити турчинъ, нити българинъ, нито сродникъ и проч.

Словомъ, Милостивый Государь! безъ Ваше покровительство не може тува да ся живѣе; и да щж и да не щж трѣбва мутлакъ да си промѣнж вилаета, кое-то нѣчто непременно бы сторилъ, ако можехъ да си приберж пары-тѣ отъ длѣжницы-тѣ ми, които на сегашный кесатлъкъ не могжтъ да ми исплатятъ лихвж-тж, колми паче главно-то.

Съ бая Рашка Малеювъ не съмъ ся още ставялъ, та да ся научж что е сторилъ съ Смирикарцы-тѣ за пары-тѣ, и да Ви извѣстж.

Писма-та Ви до мене можете да гы вручявате Г-ну Атанасакю Г-нъ Станиславову брату, за да гы получавамъ непогрѣшно и бързо.

Приносж Ви смиренный поклонъ и отъ супругж-тж ми, и оставамъ за всегда

Вашъ признателнѣйшій слуга
Захарія Ек. Круша.

1602. — Круша добилъ руски паспортъ. Пита се, кждѣ ще иде Конковичъ.

Коп. ки. 4. 32.

Пловдивъ, 19 Мая 1860.

Господине Захаріе Круша!

Спорядъ краткость-тж на врѣме-то отговарямъ на кжсо на писмо-то Ви отъ 16 Мая. Като сте зели сега паспорта си, вардѣте го добрѣ. Колко за воденицж-тж истинж, гледайте какъ да е да ся прекжсне тая работа, тапа да Ви не е грыжа за ничто.

Поздравѣте Г-на Конковичя отъ мене и кажете му, че ще отговорж на писмо-то му до недѣлж, зачтото днесъ не щж пристигнж на пощж-тж. Искаль быхъ да знаж, отъ Самоковъ на кждѣ ще отиде негова милость.

Поздравлявамъ Вы и остаямъ

Вашъ
Н. Геровъ.

1603. — Конковичъ ще чака Герова. Нишкиятъ управитель пита колцина нещатъ Паисия. Хайдути въ Самоковско.

Пак. 58.

Приято 8 Юнія 1860. Отгов. 9 Юнія.

Самоковъ 6., Юнія 1860.,

Милостивый Государь Найдень Геровъ!

Отъ 19., прѣшедшаго Ваше почитаемое ми писмо съ радостію получилъ на 30., тогожде къ вечеру по 12^{1/2}., часа и въ немъ Ваши комнѣ Высоки наставленія добрѣ проумѣвъ, явж Ви какъ за чешмж-тж судъ-тъ още ся не извидва; чякатъ споредъ казваніе-то на Господа братія Х^а Гюрови отъ Цариградъ рѣшеніе-то да стигне, па тогава да ся прѣкъсне тая давія. Того ради мысльж да ся отнесж камъ Негово Высочество Великыя Везиринъ сега като стигне въ Софія или Тува: но

трѣбва да ся оплачж повече отъ чорбаѣи-тѣ, нежели отъ турцы-тѣ, та ся мољъ Вашему Высокоблагородію да соизволи да ми даде и за това нѣчто благопотрѣбны-тѣ наставленія, и да мя научите какъ да ся подпишж: Турскы ли подданикъ или не. Зачто-то искамъ да направж жялбж-тж си до Негово Высочество на Гръцкый или-ти на Българскый языкъ, а не на Турскый, за да не бы ся научили не-благодарны-тѣ ми Съотечественници.

Смирикарцы-тѣ трѣбва да ся стегнжть пò строго за пары-ты ми, зачто-то съ отлагание-то на время-то приготвувать различни интригы, като да избѣгнжть отъ точно-то имъ исплащаніе.

Г-ну А. Конковичу принесохъ Вашій поздравъ, кой-то ся благодари и ми каза че Ви отписаль, зачто ще Вы чяка за Петро'день да дойдете, та да отидете въ рылскый Монастырь заедно съ Неговж милость, и ся испроси отъ калугере-тѣ нѣкоя пò-голѣма помощь за Българскж-тж въ Цариградъ църквж. То ако бжде, както и азъ що желаж, мољъ да съизволите да теглите право у мене на конакъ и да не съмь достоинъ да Вы дочякамъ прилично, и щете мя задоволи безприкладно.

Най ново имаме, че стигна въ заминалый четвъртокъ вопросително писмо отъ Нишь аялети, съ кое-то пыта да му ся яви: истина ли само четворица Самоковцы не искать Паисія, а прочіи-тѣ го искать или не; а тѣи му отговорили: негли само четворица го искать, а прочіи-тѣ не. А то ся знае че мѹе писалъ така Пали свѣтъ (Паисій) отъ Дупницж, гдѣто ся старае да оплѣни и таж каазж, както що оплѣни и съблече Джумайскж-тж съ помощь-тж на нѣкой си Х^и Абдуля-ага Джумаиллискы много богатъ турчинъ.

Хайдуте ся чюжть много по каазж-тж ни, а наиначе около демирь Капія, чрезъ кой-то пжть ся отива за Разлогъ и Неврокопъ.

На Мамж Хажійкж цѣлувамъ честнж-тж ржчицж, а на коконы-тѣ приносимъ приличный поклонъ заедно съ всичко-то ми семейство.

Покланямъ Ви ся и останвамъ въ надеждж на Вашъ по скоречкый одговоръ

Вашъ усерднѣйшій слуга
Захарія Ик. Круша.

1604. — Обири и убійства изъ Самоковско. Студъ и нѣмотия. Приети подаръци.

Пак. 58.

Приято 6 Юлія 1860. Отгов. 7 Юлія.

Самоковъ 4., Юлія 1860.,

Милостивый Государь
Найденъ Геровъ!

Хайдуге ся чюжть довольно по каймакамлька ни. Въ Чямурліж стѣдъ дохожданіе-то каймакамово запалили бачіж-тж на нѣкой си Никола чямурліецъ, отъ ка избѣгнали овчяретъ и не нашли хлѣбъ. Такожде прѣди еднж седмицж ся появили въ ковачевскж-тж планинж четворица хайдуте, кога-то былъ къръ-ааси въ село-то Ковачевцы, и уловили едно Панагюрче, сынъ на Недѣля Нѣмскый, кой-то ималъ 2., парче-та овны на 2., Егрека, и като го вързали съ еднж хортонж и го натоварили съ единъ цадилникъ хлѣбъ оставили го на едного отъ дружинж-тж си да иджть по нихъ, а тѣи отишле на другыя Егрекъ да уловять и зета му пò напредъ, до гдѣто не е стигнало момче-то, което, по благому щастію, умолило хайдутина да му поразслаби ржцѣ-тѣ, за да може да носи пò лесно цадилника съ хлѣба. Той като го поразслабилъ и ся зазяпалъ, момче-то оставя цадилника, и побѣгва съ хортонж-тж. Тогава хайдутинъ-тѣ хвърга двѣ пушкы подиря му, но го не сполучилъ, слава Богу, ако и да заминалъ единъ куршомъ по край ухо-то му. Стигна прочее въ заминалый Вгорникъ тува момче-то, и отъ завчера ся нзучвамъ че си отишло на Панагюрнице. Такожде и за зета му че е хванатъ, нѣ не могахъ да разберж убили ли сж го, или го ханжесъ водягъ. Явно си ходять и рябушы распрашагъ, пакъ нито ги гонжть, нито ги дирять.

Жегж имаме такавж, както шо беше въ Пловдивъ на Марта. Кожюси-тѣ си не сваляме отъ гърба; по нѣкога и прѣсенъ снѣгъ ся появява на планинж-тж: а дъждъ и студъ и вѣтръ всякога, както и днеска.

Голѣмъ кесатлѣкъ имаме въ пѣцж-тж ни, Богъ да е на помощь на сироты-ниж-тж ни. отъ гдѣ-то има да ся вадятъ пары, тучъ станало, отъ кой-то негли бы могло да ся оттроши, нѣ отъ длѣжника парж да извадж не възможно.

Моляж да подканите отца Христофора да ми ся одговори по-скоро и съ първж пощж да испроводи пары-тѣ за книги-тѣ.

Вчера г-нъ Станиславъ вручи Дископотира съ принадлежности-тѣ му на чорбаджии-тѣ, и подписахъ доказателство-то, благодаряще Ви въ обще вси сограждане наши за Ваше-то камто нихъ промишленіе и усердіе.

Поздравямъ Ви съ всѣмъ домородіемъ и останвамъ въ надеждж на Вашъ не забавный отвѣтъ

Вашъ усердный слуга
Захарія Ик. Круша.

1605. — Попъ не щѣлъ да опѣе дѣтето на Захарія Круша.
Разправия за това.

Пак. 58.

Приято 4 Яннуар. 1861.

Самоковъ 2, Января 1861,

Милостивый Государь!

Господинъ Н. Геровъ!

Спѣшж да Ви честитж новж годинж веселж, здравж и всеблагполучнѣйшж. Дай Боже! По томъ да Ви явж какъ, понеже попъ Димитрій не щѣа да опѣе дѣтето, нито остави другъ попъ да го опѣе съ рѣчь, че не съмъ му былъ заплатилъ Сарандара за 30, год. па сетнѣ за 3, год. Само, намѣрвася Церковный Епитропъ на имя Косто Д. Чилияновъ, който му ся обѣщавалъ да му заплати вмѣсто мене Той и Сарандара и опѣвло-то, само и само да проводи единъ попъ да го опѣе, онъ му ся одговорилъ: да пусне вечернина, па да идж да пытамъ чорбажія-та, че тогава, за кое-то нѣщо безъ да знамъ проводихъ му хаберъ съ двѣ почтенны лица, да го попытатъ (разумѣется Г-на Захар. Хад., Гюроглу) онъ ли му дава таж силж, или отъ само себе си прави това. Ако е отъ него, да знамъ; ако ли отъ своѣж силж да му сж пресѣкжтъ, като го накажжтъ по закону Христіанскому: а онъ нищо не стори, и разумѣется че Чорбаджии-тѣ го защищавать за хатѣра на снахж му и на сестра му и проч.

На послѣдокъ ся намѣрихъ по нужденъ да напишж протесто до махалцы-тѣ и Съграждане-тѣ ми, които ми го върнахж назадъ съ устенъ одговоръ, че они не могли да наказувать попа, та да правж що щж. Тогава азъ ся понудихъ да отпишж и до Патрикж-тж и до Священноначал. Иларіона, просящъ да го накажжтъ законно още извѣстіе нема. Всичкы-ты Еснафе и Махалцы сж за това нѣчто даваджии, нѣ нема кой да ги слушж: За то ся оттеглихъ съ всѣмъ отъ пріятелство-то имъ батакчиско и отъ Папишашко-то имъ діаволско съборище, па да правятъ што-то щатъ съ мене съ интригы-тѣ и голѣмы-тѣ си колко главы-тѣ имъ лѣжы, както и днесъ що мя повыка кадѣята по тѣхному наводженію, ушь да ны погоди съ попа за чешмж-тж, като опредѣли двама отъ Чорбаджии-тѣ, та да не идемъ на Нишь: азъ же му рекохъ: Тува никога не щж да ся погодж съ попа, нѣ на Нишь, и излѣзохъ отъ тамо когато напунехж чорбаджии-тѣ, кой-то по видимому, сж были споразумѣни съ него, та надойдохж въ тоя чясъ, кога-то азъ бѣхъ отишълъ, не за моуж ползж, нѣ за Поповж, кого-то сж приготвили и за Епископъ да го правятъ; а той съ свои-тѣ злодѣянія, кои-то „Срамно есть и глаголати“, не е достоини за простъ христіанинъ да бжде. Бокъ есънъ дели Матея при него: Той отъ ка ся каралъ и проклиналъ съ одного, не оставилъ да замръкне, нѣ въ истый день наредилъ случившаго ся тува Даскалъ Неофита, и ся примирили. А той за попъ, отъ какъ го афоресахъ като Христіанинъ отъ 318, отцы и го запрехъ да не служи Литургыж и проч. Зарѣза си на хуя и на р. Христово служилъ Литургыя безъ да ми рече поне за очи, прощавай.

Научвамся че щели чорбаджіи-тъ да Ви отписватъ клеветуеще мя, но моля Ваше Высокоблагородіе да ги не слуша, зашто-то сж лъжци и прелестници. Съ имя-то народность присвояватъ простый народъ, за да ги баттардисватъ по лесно.

Смирено Ви ся покланямъ и останвамъ за всегда

Вашъ усердный слуга

Захарія Ик. Круша.

1606. — Властитѣ турили на тѣсно Захарія Круша за не-
говото подданство.

Пак. 85.

Приято 25 Февр. 1861. Отгов. 2 Марта.

Самоковъ 21., Февруарія 1861.,

Ваше Высокоблагородіе

Господине Н. Геровъ!

Спѣшж да Ви искажж тегло-то, что-то съмъ истеглилъ въ разстояніе почти единомѣсячно, и е както слѣдува:

На 24-й Миналаго выка мя Кадія-та, който е и привременный Каймакамъ векули, и ми каза, че попъ-тъ ищелъ не ищелъ на Нишъ, или-ти пращалъ векулъ или не, ты ще иде^ш. Ако ли не, щж тя вържж, пакъ щж тя запратж вързанъ, че тя иска Валія-та.

На 25-й мя повиказахъ у Х^н, Гюровы-ты ушь за погожбж, на кое-то и азъ склонихъ; но като ми прѣдложихъ че слѣдъ погожбж-тж трѣбвало непременно да хвърлж паспорта си на Агы-ты и да имъ просимъ прощеніе; и то ако ся сполучи, азъ по добръ прѣдпочтохъ да отидж на Нишъ (гдѣ-то негли избавж паспорта си, ако не друго повече, нежели да го дамъ тува; и гдѣ-то безъ да излѣземъ на мезличъ или прѣдъ Валія-та, за да станемъ мурафа съ двама-та поповы векуле, отсудихме ся прѣдъ Тумрукъ Агаса само возъ сенета ми, кого-то подновихмы пакъ съ 4250., грош. и съ 31., дни ваде отъ 3., текущаго, безъ да дирятъ друго нѣщо повече отъ мене.

На връщанѣ въ Софіѣ прѣсѣлѣхъ 10-на дни, и като ся разговорихме съ Г-да Замера и Филаретова, рѣшися да не давамъ никакъ паспорта си; а Турско-то ми таскере ся промѣни съ консулско кефиллене и подъ заглавіе „Девлети Россія Тебаасънданъ“.

Завчера си дойдохъ на вечеръ-тж. Вчера мя повикахъ отъ Мезличя въ Мехкемето, и ми зехъ кефилъ за 15 „дни; па после мя пытаха: рая ли си, или пакъ Россіяли? азъ имъ рекохъ Россія Тебаасънданъ. Они ми опрѣдѣлихъ 10., дни ваде, за да си продамъ кжщж-тж и да си приберж алажяцы-ты, па да станж да излѣзж отъ това юлке заедно съсь семейство-то си.

Сега не знамъ що да чинж. Отъ секаде ми тѣсно. Другы покровители немамъ освѣнъ Бога и Ваше Высокоблагородіе Вы че ми прѣдстоите и въ това обстоятелство и ще мя спомогнете както що знаете, или препоручующе мя и Г-ну Замеру и новому каймакамину Самоковскому Салихъ Ефендію, или направо до Тувашия Мезличъ, за да мя не задеватъ веке и праведно да изглѣдватъ работы-ты ми; а не като сега, безъ да выкнжтъ попа сирѣчь, и лично да ны судатъ: но все съ векуле; негли така сполучж нѣкое спасѣніе.

Сговорилися и Турци и Българе да ми баттардишатъ имота и да мя довършатъ съ всичкы-ты ми малолѣтны дѣчица, нихъ поне пожалете, ако не мене! Погынахъ отъ тья вжлцы и батакчи! За мене прѣогромна тщета стана, както считамъ излѣзохъ отъ 15-16., хыл. грошъ съ тажъ діаволскж чешмж. Увы! жалко! Никой ся не смили на мене. Не знамъ что зло толко сторихъ нѣкому, или много Богу прѣгрѣшихъ, та ся не намѣри человекъ да мя спомогне въ тойзи случай. Ахъ Боже мой! посли ми поне Ангела хранителя за да мя пазн да си не изгубж ума и паметъ-тж!

Покланямъ Ви ся смиренно и останвамъ благонадежденъ на Ваше скорѣйше наставленіе

Вашъ признателнѣйшій Слуга

Захарія Икон. Круша.

1607. — Нередовното подданство на Захари Круша. Лошитѣ послѣдствия отъ това. Чуждитѣ подданици за недвижими имоти се сждятъ при мѣстнитѣ сждии.

Коп. кн. 2

Г-ну З. И. Круша.

Пловдивъ, 16 Марта 1861.

Господине Захарие!

Отговарямъ на писмо-то Ви отъ 12 Марта и моля Ви ся вникнете добръ въ разума на това что Ви пишж, зачтото отъ неслушаніе-то Ви е дѣто така теглите и губите, а не както мислите, че азъ не щж да Ви покровителствувамъ, зачтото ужъ мисля, че нѣмате правдинж, и така слушайте:

1. Както Ви казвахъ прѣвъ пжтъ, кога дойдохте тука съ паспорта и послѣ Ви го повтаряхъ и устно и писменно толкова пжти, и сега пакъ Ви казвамъ послѣдний пжтъ, че тоя паспортъ не Ви прави Русскій подданикъ, и не мож азъ да Ви гледамъ работы-ты като на Русскій подданикъ, а Ви помагахъ чястно, колкото ми идяше отъ ржжж като на мой учитель. Вые обаче не щяхте да разумѣете това, а искахте да сторите . . . . Русско-то си подданство, та направихте да не мож никакъ да Ви помогнж, зачтото Вые може да ся казвате както щете, а азъ не мож да излѣзж отъ ряда навънъ. Така и занапрѣдъ ако постоянствувате да искате да сте Русскій подданикъ, щете влѣзете въ пѣ-голѣмы бѣлы, та ще е язжкъ и за Васъ и за дѣца-та Ви.

2. И истина да сте Русскій подданикъ, когато бжде . . . „менѣ не ся пада да ся намѣшямъ, зачтото законъ-тъ е: Русскій подданикъ, има ли мюлкъ, работы-ты за мюлка си трѣбва да гледа въ мѣстны-ты сждилища, безъ да ся намѣшятъ консулства-та. За това е дѣто толкова пжти Ви казвахъ да гледате, какъ да е, да свръшите тжж работж за чешмж-тж. Вые неслушяхте и изгубихте толкова врѣмя и толкова пары и ся принуждавате да платите на плъно, кога напѣрѣдъ можяше да ся свръши пѣ-съ-малко.

Това е, Господине, что Ви казвамъ послѣдний пжтъ, таче ако мислите, че може да бжде друго-яче, тогава правѣте, както знаете, и ако дойде врѣмя да ся раскайвате, тогава знайте, че отъ главж-тж си теглите. Нѣ да не мислите, че съ това искамъ да Ви запржж да не пишете на Г-на Посланника, за имя-то на кого-то мя пытате. Не. Имя-то му е: Его Сіятельство Князь Алексѣй Борисовичъ Лобановъ-Ростовскій. Пишѣте му, ако щете. Нѣ да Ви кажж, че и Негово Сіятелство нѣма да направи ничто, прѣди да испита, кой сте и какъвъ Русскій подданикъ сте, и кога ся научи, ще Ви каже исто-то, чтото Ви казвамъ и азъ. Азъ най-много быхъ желалъ да Ви помогнж, ако не за Васъ, а то за себе-си, да ся свръши тая работа, та да ся избавж отъ писаніе и отписваніе, дѣто имамъ сега двѣ години; нѣ безъ рядъ ничто не мож да направж, ако и да имате право.

Колко за Смрикаровый тимисюкъ, отъ работж-тж на чешмж-тж не останж врѣмя да ся види, нѣ щж свръшж.

Примѣтѣ увѣреніе за истинно-то ми за Васъ почтение.

Н. Геровъ.

1608. — Захари Круша въ Радомиръ. Моли да се изпратятъ даромъ училищни и черковни потрѣби.

Пак. 58.

Господине опростѣте!

Тувашне-то първоначално училище е оскудно отъ книжки парисници. Такожде и църквата Св. Димитрія нѣма си минен и полуставъ, та ако бы благоволили да ги снабдите съ казанны-ты книги, не Ви треба на поклоненіе живоносному Гробу Господню да идете, а най много ся лишява училище-то ни отъ карты Географическы за които отписахме до Г-да Хр. Данова и С-жіе да ни испратятъ съ пары, ако не милостынж, но пѣ-скоро, защо-то имаме намѣреніе да направиме 6 мѣсячно испытаніе слѣдъ 1 мѣсяцъ, колко-то да ся попритегли народъ-тъ къмъ ученіе-то и

просвѣщеніе-то. Затоя умолявате и отъ странж на Радомирскы-ты жители да ся постараете да гы снабдите съ ищемы-ты имъ книги благодѣтелно же и паричненно, както произволите и заповѣдате и щемъ Ви бждемъ признателнѣйши.

1869., 7врія 8-й радомир

Сжщій Круша.

1609. — Прѣпоржчва се Миланъ Лазаровъ като народенъ дѣецъ.

Пак. 58.

Приято 31 Янн. 1870.

Ваше Высокоблагородіе братскы драгопоздравляющъ со
всѣмъ домочадіемъ смиренно покланяюся.

Слѣдъ братско-то ми драгопоздравленіе и смиренно поклоненіе идж да съобщж Вашему Высокоблагородію, какъ приносящій настоящее ми родолюбивѣйшій Г-нъ Миланъ Лазаровъ е единъ отъ народны-ты ни доброжелатели, и кой-то отива за въ Цариградъ по своѣ си особнж работж, а нѣма тамо доволно пріятели и познанны-ци, чрѣзъ кои-то да бы могълъ да си улесни работж-тж, за кож-то шете се научите устно отъ Нѣгово родолюбіе, нуждаеся отъ рекомандуванія. За то имѣющъ велико уваженіе и достопочитаніе къмъ нѣговж милость пріимамъ смѣлость да го прѣпоручж за такъвъ и на пріятели-ты си а наипаче на такыва, кои-то сж возможны да го воспомогнжтъ благовременно и словомъ и дѣломъ, каго го они пакъ прѣпоручять на свои-ты достойны и искренны пріятели за да бы му ся свършила полесно и по-скоро работа-та (защо-то и туважни-ты оскудны и общеполезны заведенія ся нуждаятъ по болшей чясти отъ нѣгово-то настоятелно побужденіе и вещественно положеніе, та за ради това ако има нѣкой си отъ наши-ти родолюбци произволеніе да имъ помогне или-ти съ пары, или-ти съ благопотрѣбны-ты имъ книги, свободно може да гы вруги казанному Милену кой-то сигурно може да ги донесе или да гы испрати непогрѣшно) дерзнахъ да го прѣпоручж до Почитаемо-то ми Ваше Высокоблагородіе и да Вы замолж да послушате рекомандуваніе-то ми съ отворени и благопослушливы уши. И тако като сотворите щж Ви благодарж за всегда.

Надѣющъ ся прочее на Вашето къмъ мене Высокоблаговоленіе и че ще бжде смиренно-то ми прѣпоручваніе услышано съ усердіемъ останвамъ съ глубокымъ высокопочитаніемъ и смиреннымъ поклоненіемъ

1870., Января 19.,
въ Радомиръ

Вашего Высокоблагородія
признателнѣйшій слуга и
благопокорнѣйшій
Захарія Иконом. Круша
учитель въ Радомиръ.

1610. — Молба за черковни книги и утвари и за училищни потрѣби.

Пак. 58.

Приято 19 Окт. 1870. Отгов. 20 Окт.

Ваше Высокоблагородіе драгопоздравляю всedomовно и подобателно Ему покланяюся.

На зимашно-то ми писмо проведено Ви по дѣдо Милана като не ся удостоихъ и до днесъ да получж отговоръ немамъ матеріж за продѣлженіе, но само колко-то да Вы напомнж по обычаю за прошеніе-то ми църковны книги, священны сосуды и одежды, отъ кои-то почти совсѣмъ ся лишава туважня-та църква славима во имя св. великомученика Димитрія Мироточиваго Патрона Нашего.

Ваше Высокоблагородіе! Обѣщалистеса Родолюбивому Дяду Милену да го снабдите съ тѣхъ на връщаніе-то му отъ Ц/градъ, нъ за злж туважнж Радомирскж честь негова милость ся завържжлъ прѣзъ Солунъ, а ние остахме само съ надеждж-тж, че кога кога щжтъ ся получить, но догдѣто незаплаче дѣте-то, майкаму не ся сѣща да го подои, спорядъ общж-тж пословицж. За то и азъ повторително ся осмѣля-

вамъ да Вы подканя на това богоугодно и душеспасително дѣло, и да Ви замолижъ теплѣйше да но бы ся смилили, и на тѣхъ прѣоскуднѣхъ църквѣхъ отъ всякакъвъ видѣхъ благопотрѣбны ствари же и одежды, като 12-тѣхъ минеи, осмогласницы-ты, полу-ставе-ты, Евангеліята, Апостолы-ты, Литургіи-ты и другы поучителны книги, св. Покровъ и другы св. Сусуды и Одежды за служеніе Лит. и проч. и проч. Что-то держажъ да ижъ нарежъ най оскѣднѣхъ отъ околны-ты ни църкви, па и пары си немать да си гы купять, намъ заплата-та годишна не ся исплаща рядовно, както що ще да ся научи Ваше Высокоблагородіе и отъ спомощника ми Гяка Ненка Хранова Радомирца устно за всичко, та заради това Ви ся молижъ и азъ заедно съ всичкы-ты Радомирци дано бждемъ снабдени съ казаны-ты книги и ствари та да ся обезсмерти и въ Шоплука Ваше-то чесно имя въ родѣ родовъ.

Надѣюща ся прочее на Ваши-ты обыкновенны къмъ такыя заведенія благотѣнія и добротворенія, останвамъ благонадежденъ на Вашъ благопріятель отговоръ.

1870., 8-врія 13.,
Радомиръ.

Вашего Высокоблагородія
Присный Почитатель и признатель
Захарія Ик. Круша уч. Радомиръ.

Принось смиранный поклонъ и всечестной Вашей фамиліи и Г-нѣ Цоковой.

Истый.

1611. — Черковнитѣхъ утвари приети. Захари Круша се оставилъ отъ учительството.

Пак. 58.

Пріято 24 Април. 1871.

Ваше Высокоблагородіе
Милостивый Господарь

Господине Н. Геровъ !

Отъ прѣди Димитровъ день Ваше Достоуважаемо ми писмо заедно съ ищемы-ты отъ Радомирцы-ты църквены ствари съ времяся получихъ и на самый праздникъ Св. Д. ся служи съ нихъ литургія за кое-то Ви и благодарять по прѣмного, както що ще да ся увѣдомите и отъ придружено-то имъ благодарно писмо, кое-то ся задержя у мене до днесъ, зашто-то не могохъ да случя окаяна; а сега като получихъ настоящаго, не замедлихъ, приносящъ Ви отъ мене благодаренія.

Азъ ся оставихъ отъ учительско-то званіе по причинѣхъ на старость-тѣхъ ми, която мя стигнѣхъ башъ у скапѣхъ-тѣхъ съ 6., момичета не оженены но по Бога послѣ, надѣмся на благотворителны-ты ми пріятели да мя снабдятъ съ пензіѣхъ ако не съ повече.

Приносящъ Ви и отъ домашны-ты ми до домашни-ты Ви искренній поздравъ останвамъ за всегда

1871., Април. 19.,
въ Софіѣхъ

Вашего Высокоблагородія
признателнѣйшій
Захарія Иконом. Круша

1612. — Помощъ на Захарія Круша. Дѣщеритѣхъ на Круша искать да се намѣстятъ на учение.

Пак. 58.

Ваше Высокоблагородіе братскы драгопоздравляю
смиранный кланяюкы ся.

И слѣдъ братско-то ми драгопоздравленіе и смиренно-то ми поклоненіе спѣшѣхъ да изслѣдѣхъ прѣдрагоцѣнно-то ми Ваше вседомовно добро здравіе, кое да бы подарилъ Вамъ Прѣблагій Богъ безболѣзненно и долгожизненно совѣми у него Вашими сердечными прошеніи ! и да засвидѣтельствуюмъ моему камту Васъ высоко почитаніе и глубоко уваженіе, а наипаче неизказанны-тѣхъ ми благодарность и признательность за помощь-та Ви отъ единъ лиръ турскъ проведенъ ми още на Септември чрѣзъ

учителя ни Г-на Христа Ковачева. Господь да Ви возмезди тысящекратно и да Вы дарува що-годѣ желаете на тоя свѣтъ, а въ будущій-животъ вѣчный и царство небесное! Молиж да мя опростите за забавленіе-то на извѣстіе-то за пріятіе-то ѱ, кое-то произлѣзло отъ надеждж да ся видимъ нѣкакъ си лично и да Ви поблагодарѣх устно: нѣ за мое нещастіе нито сега въ Рухчукъ могахъ да ся сподобж да Вы затекж, та да ся насладж на Ваше-то лицезрѣніе. Ако бы благоволили да мя попытате що съмъ дирилъ въ Руссе: Заведохъ най-малкж-тж отъ дѣщеры-тѣ ми Олга за да ся испрати въ Москва на ученіе съ други-ти 6-тѣ отряденны за тамо. Но Господине! Имамъ още двѣ на имя Рада и Тодора близнета родени въ Копривщицѣ на 1858-о Септемвр. 1-и кои-то желяж чрѣзъ пріятелскж ржкж да ся намѣстятъ въ нѣкое благодѣтельно заведеніе въ Руссіѣ нѣгдѣ си за наукж. Того ради Вы замолявамъ благопокорнѣйше да ся постараете да ся издѣйствова и за нихъ такова положеніе что-то като ся изучать на различни науки и искусства, да бжджтъ полезни и сами себе и на сестры-ты си, кои-то сж още три прѣдъ нихъ отъ 16—20 години нежены, и на бѣдно-то ни отечество. Нѣмамъ имѣніе да имъ оставимъ въ наслѣдіе, баремъ наукж да получаютъ чрѣзъ пріятелскы и благодѣтельны ржцѣ. Чрѣзъ Г-на Х^н. Захарія Княжески ся намѣсти Олга, а Рада и Тодора, мутлакъ просж чрѣзъ Ваше Высокоблагородіе да ся намѣстятъ, и щж Ви бждж за всегда признателенъ заедно съ фамиљж-тж ми, отъ кож-то имате много здраве съ смиренно поклоненіе и прошеніе.

Това мутлакъ просж отъ В. Высокоблагородіе.

Желающъ Ви поклонити ся честнымъ и міро спасителнымъ Страстымъ Христовымъ и Праздновати весело и торжественно свѣтлое Воскресеніе, както сего года, Такожде и на иная прѣмножйшая лѣта, останвамъ въ надеждж на Ваше-то камъ мене усердно послуженіе и благопріятный одговоръ.

1872., Апрель 11.,
въ Срѣдецъ.

Вашего Высокоблагородія
признателнѣйшій слуга
Захарія Икон. Круша.

На Г. Г. Цока Каблешко и Якыма Груева много здраве и всѣмъ вопрощающимъ о мнѣ.

1613. — Синѣтъ на Захарія Круша иска да учителствува.
Работата на Захарія Круша на старини.

Пак. 58.

Ваше Высокоблагородіе
Милостивый Государь
Найденъ Геровъ!

Днесъ по случаю като намѣрихъ Приносящаго Ви настоящее ми Г-на Никола Т. Доганова, и като съмъ безъ работж не облѣнихся да засвидѣтельствуемъ и по настоящемъ мое-то камто Васъ высоко почитаніе; и во Первыхъ като изслѣдѣх Ваше-то прѣдрагоцѣнно ми всedomовно добро здравіе, да Ви извѣстиж какъ единокродный ми сынъ Христофоръ тражи учителско положеніе, кой-то въ Бѣлиградѣ е свършилъ Полугимназіалный и Семинарный курсове въ разстояніе седмилѣтно и трилѣтно учителствование снабденъ отъ чясти и съ френскый и нѣмечкый языци: у Свищовъ, Видинъ и тува въ Софіѣ; но зашто-то съ избранный Архіереа нѣма пріятелство както съ — състранны тѣ, на кои-то по прѣмного предстателствува, даде му писменъ одговоръ че за напрѣтъ ако му дадѣтъ 70., Л. Т. поема да учителствува съ тія 5., прѣдмѣты: Законъ Божій, Географія, Ботаника, френскый языкъ и Краснописаніе. И така като не получи до днесъ рѣшеніе никакво, нуждается да тражи друго мѣсто за да не остане безъ работж както и я; а трошкове-тѣ ни ся умножявать, а не смаявать. Того ради ся замолява Ваше Высокоблагородіе да ся постараете, него убо да намѣсти нѣгдѣ въ Тракыѣ съ по добрж заплатж, а мене остарѣлаго да воспомогне като подкани и други-тѣ ми пріятели, като Г-на Цока Каблешка и прочіи, кои-то и драгопоздравямъ всedomовно; зашто-то отъ тува нѣма никаквж облагж, ако и да съмъ имъ учителствовалъ Ефтино 15-16 год. а всичко-то ми учителствование 50., год. (единъ Јовилей). Пензіѣж поискахъ да ми опрѣдѣлятъ

3-4 хыл. грош. — на годин. а община-та ни мя снабди съ 25, л. т. като мя натоварихъ да дѣтонастойвамъ на малкы-тѣ момичета въ Дѣвическо-то училище. Но азъ и на това быхъ благодаренъ и слугувахъ усердно. По настоящемъ же, както ся види и това нѣма да мя огрѣе. Разумному толика довлѣють.

Приносящъ искренній поздравъ и всечестной Вашей фамиліи останвамъ въ надеждѣ на Ваше-то камъ насъ скоро и благодѣтельно послуженіе

1874,, Август. 2-й
Софія.

Вашего Высокоблагородія
признателнѣйшій
Захарія Ик. Круша

1614. — Молба да се намѣсти синътъ на З. Круша на служба въ нѣкое руско консулство.

Пак. 58.

Приято 28 Септ. 1874.

Милостивый Господарь
Господинъ Н. Геровъ!

Прѣдварително отписахъ Вашему Высокоблагородію потребная като Ви объявяхъ за мое-то бѣдно состояніе и за сына ми Христофора, за да бы сполучилъ нѣкое добро положеніе за учителствованіе чрѣзь Вашето постараніе, но зашто-то не ся удостоихъ до днесъ ожидаемаго ми отговора спѣшиж повторително да Ви напомиж чрѣзь настоящее ми молебное прошеніе. И во первыхъ като изслѣдѣж за прѣдрагоцѣнно-то ми Ваше вседомовно добро здравіе да Ви ся помолюж благопокорно за да бы благоволили да го настаните поне въ нѣкою Русско-Императорскѣ канцеларія въ Турско за переписчикъ перво па послѣ и за писарь, ако ся не намѣри негдѣ мѣсто за учителство: Зашто-то безъ работѣж като останѣ повече ся утѣснява и разболява; а при това зашто-то имаме пріятелство повече съ с. безсребренници, а не съ сребренници-тѣ. Разумѣвася нуждата ни безъ изясненія.

Надѣющеся прочее че ще бждемъ услышани всеусердно въ прозбѣ-тѣж си останваме благонадежни въ исполненіе-то ѣ.

1874,, 7вріа 25,,
въ Софіѣж.

Вашего Высокоблагородія
признателнѣйшій слугы
Захарія Икон. Круша
и Хр. З. Крушовъ.

1615. — Захарія Круша въ лошо положеніе. Синъ му боленъ. Моли ся за пенсія и помощь.

Пак. 58.

Приято 30 Окт. 1875.

Спомянжтый въ това писмо записъ ся проводи Г-ну Захарію Ікономовичю Круша съ писмо отъ 13 Дек. 1878 (?).

Ваше Высокоблагородіе
Милостивый Господарь
Господине Н. Геровъ!

Я долуподписанный слуга Вашъ пріимамъ дерзость да ся прѣдставѣж прѣдъ Ваше Высокоблагородіе и чрѣзь настоящее ми смиренно прошеніе, и да Ви ся помолюж изъ глубины сердца за да бы благоволили да ми сторите това Высокоблагодѣніе, кое-то е както слѣдова у приключенныя записъ, кой-то е отъ 2800,, грошия 1860-го года 1-го Ноемврія.

На тоя прочее записъ длѣжникъ и платецъ е Панайотъ Х^ч. Захаріевъ, а кефилъ за пары-тѣ Коста братъ му, както що ще да ся увѣдомите отъ сущія записъ. И понеже платецъ-тѣ е забѣгнжлъ и прѣсиромажъ, като и азъ що съмъ, искамъ да Вы замолюж да ся постараете да ми искарете колко-то ся може съ Ваше-то прѣд-

стателство отъ останало-то имѣніе на покойния кефилинъ Отца Константіа, что-то и нимъ дългъ-тъ да ся заплати, и азъ постары дни да бы могълъ да ся прѣхраниж съ домочядіе-то си, состоящесе отъ четири дъщери возрастны и единъ сынъ на имя Христофоръ, кой-то е свършилъ курса на Полугимназіѣ-тж и Семинаріѣ-тж въ Бѣлградъ и учителствувалъ въ Свищовъ, Видинъ и Софія, всичко четири години; но по нещастію, послѣднѣ-тж годинѣ ся разболя и боледува три мѣсяца и като му незаплатихъ за врѣмя-то на неотиваніе-то му въ училище-то, бѣ принуденъ да ся упразни, съ намѣреніе да си поправи здравіе-то и да си търси друго положеніе; а азъ като ся намирамъ въ голѣмъ скудость, попросихъ отъ Епархіѣ-тж съвѣтъ дано да ми опредѣли пензіѣ, какво-то да мога да прѣмина послѣдни-тъ дни отъ животъ-тъ си по спокойно, на кое-то граждане-тъ съизволихъ, но нѣгово В. Преосвященство Г-нъ Мелетія — види ся поради нѣкаквы каприци и интриги —, нещѣ да обърне никакво вниманіе на прошеніе-то ми.

Милостивый Г-не! Ето вещь 50,, години ся навършихъ отъ подвизаваніе-то ми въ учителско-то поприще и за напрѣдъ не ще мога да учителствувамъ по причинѣ на старость-тж ми а и челядь — да сж живы — трѣбва да ся намѣсти негдѣ сынъ ми а и не по-малко благодареніе быхте ми сторили, ако благовоlexте да подканите нѣкои отъ Ваши-тъ пріатели за да мя спомогнатъ нѣщичко. И за това Ваше ко мнѣ высокоблагодареніе шж Ви бждж признателенъ за всегда. Приносящъ Ви смиренный поклонъ и искренный поздравъ останвамъ въ надеждѣ на Вашу радостно-творный одговоръ.

Приноситель-тъ е мой пріатель на имя Иванъ Андоновъ, отъ кого-то ще ся извѣстите подробно и за мене и за състояніе-то ми.

1. Септемврій 1875

Софія.

Вашего Высокоблагородія
благопокорнѣйшій слуга
Захарія Икон. Круша

144. ГАВРИЛЪ КРЪСТОВИЧЪ.

1616. — Молба за записване спомоществователи за филологически трудъ.

Пак. 59.

Отговорено 29 Ноемвр. 1850.

Господине Найдень Геровъ

Отправлямъ ся къ вамъ, като единому отъ най любочестны-ты наши родолюбцы, за да вы помолъж, ради общъ-тж ползж на народны-тъ нашъ языкъ кой-то извѣстно отъ все сѣрдце желаете, да предстоите да ся напишѣтъ колко-то по много могѣтъ спомощници за напечатанье-то на Филологическж-тж книжкж, за кой-то вы проваждамъ тука приключено Объявленіе.

Надѣж ся, споредъ ваше-то любочестно родолюбіе, за кои-то смь добръ увѣренъ, че ще презрѣте всякъ трудъ за това народно дѣло, и ще ся потщаете за да ся подпишѣтъ и по много и по скоро спомоществователи, кои-то и ще ми скоричко испратите като да ся захване и печатанье-то по скоро.

Като малко возмездіе за големы-тъ вы трудъ, ще зымнете на 10 книги една даръ.

Чакамъ вы, Господине, отвѣтъ-тъ, кои-то ще изволите да испратите въ Цариградъ до Г. Г. Братія Тапчилещовы въ Балкапанъ Ханъ.

Здравствуйте.

Въ Цариградъ, на 10 Августа 1850.

Издатель
Г. Кръстовичъ.

1617. — Изпращатъ се имената на събранитѣ спомощество-
ватели.

Пак. 59.

Филибе 29 ноемвр. 1850.

Господине Гавриле Кръстевичъ !

Съ Ваше обявление отъ 10 отъ Августа въ това лѣто събрахъ спомощество-
ваніе за нѣколко книги отъ тыя, что щете печатате. Имена-та на спомоществовате-
ли-ты сж тыя :

	Книгы:
Г-нъ Стоянъ Т. Чялжковъ	2
„ Салче Јовановъ Чомаковъ	2
„ Стоянъ Чомаковъ	1
Г-жя Вльковица Чялжкова Елисавета Х. Костова	1
Г-жя Теофанія В. Чялжкова	1
Г-нъ Атанасій В. Чяликий	1
Г-нъ Димитрій Кръстевъ Врачанецъ	1
„ Христо Груевъ	1
Священодяконъ Х. Иларіонъ Хылендарецъ	1
Г-нъ Веле Цицелковъ	1
„ Найдень Геровъ	1

145. Д. ЕФ. КРЪСТЕВЪ.

1618. — Прѣпоржченъ на Евлогія Георгиевъ и на Рома-
ненко; иска да се настани въ руски университетъ.

Пак. 59.

Приято 25 Септ. 1872.

Достоуважаемый ми Господине Геровъ !

Ваша-та рекомандація ми свръши работж-тж, до колко-то разговорихмы.

Господинъ Евлогія прие Ваше-то честно писамце и, като го разгледа, зе се
въ сжще-то врѣме да испълни просбж-тж ми, зачго-то имаше благоприятенъ случай.

Русскый консулъ, Господинъ Романенко отъ Галацъ, бѣше дошълъ прѣди не
много врѣме на гости у Господство му, кой-то незабавно ме прѣдстави приятелскы,
гдѣто го поздравихъ отъ Васъ. Господинъ Евлогія му обясни, зачто съмь дошълъ;
а той отъ своя странж се потруди, та ми написа прошеніе-то по Русскы, въ про-
дълженіе на което азъ ходихъ до Г-на Зиновьева, и му подадохъ рекомандаціж-тж,
кой-то се показа много добъръ. На другый день принесохъ просбж-тж си на Г-на
Зиновьева, а той ъж прие и разгледа и ми се обѣща, че ще може да дойде раз-
рѣшеніе до ѳединъ или два мѣсеца; а азъ до това врѣме щж ходж да слушамъ у
Букурешкый уневерситетъ, въ историческый факултетъ, волнослушатель.

Господине Геровъ ! Господинъ Евлогія ми се показа : искрненъ, чистосрьде-
ченъ и народенъ Бѣдгаринъ. Пристоя, та ми се даде и ѳедна стая при Бѣлгарскж-тж
Цръквж, за да живѣж до това врѣме, и има надеждж, че щж помагамъ въ учили-
ще-то, колко за прѣхранж.

Благодарж Ви, Господине Геровъ, за Вашж-тж силнж рекомандаціж, коя-то
ме тури въ тихо и сигурно пристанище.

Вашъ признателенъ

Д. Еф. Кръстевъ.

Букурешъ

1872 Августъ 25-ый.

Попокорно Вы мољж, Г-не Геровъ, да ми прѣминаватъ писамца-та за Сопотъ,
освободены отъ пощенскы разноскы, прѣзъ Васъ, за кое-то щж Ви останж крайно
признателенъ.

148. ВАСИЛЬ ЛЕВСКИ.

1621. — Искать се пушки и позволение за навлизане вжтрѣ.
Прѣпращать се писма и фотографии за раздаване.

Пак. 60.

Ваше Благородіе Г-нъ Найдине, придохожданіето ви въ Бѣль-Градъ додохъ нѣкой пжтъ привасъ данови намѣряхъ Сами, дави кажж че искамъ да излеза предъ времѣто Макаръ 25: дена даси дода по нашите мѣста да са намѣра спознатиги ми отъ които са чяка нѣщо и на които трѣба даса каже по една предъ и тогава ще имаме сигорна нашета Кжщж съ Двораи. Зато молави сега писменно да предъ Априлія 20: съ нѣкой средство дама искате за въ влашко и отъ тамъ дамиса дадатъ 6 длъги и 6 кжси коитоса отъ задъ пжлнатъ. Напротивъ ако нима пуснатъ предъ времѣто отъ което ви пиша погоре, и ними дадатъ потрѣбнители отъ влашко. тогава знамъ че нищо нѣма въ нашета кжщж. На които сжмъ казалъ юще на 67. г. Презъ други че до като недода никому дася ниповѣрять отъ коитоса и чяка въ онова мѣсто. А аколи съвсемъ другче ся обърне. Каквото нинай малко несмесе увѣрили, защото затаквось нѣщо трѣба поне единъ старейшина да има междуни. въ кратко, всѣки дневниги менути ни показватъ распиляваніе, за което всѣкити казватъ, че единъ Месецъ като остани до времѣто Марта 15. очевидно да е за истина? аколи не, едни говорятъ че щжтсѣ върнатъ въ Лашко, а повѣчето ся съгласяватъ да излѣзатъ на чети което ще кажи че, остава на наше расположение, а каде шему излезе кражтъ? зато, остава на старите да мислжтъ. ако нини дадатъ П-шки нія шемъ излезимъ съ Т-гы както и на 67. г. третатани чясъ беше.

Молави кто идае било наридено за общо въс. или не било? ако изработите по скоро за което ви мола, и е възможно? и като щомъ дода по напредъ при васъ ще видити че колкото по напредъ дасамъ дошелъ билъ, билое подобре. Ако и да знайте какво трѣба. Нъ като васъ человекъцы немогатъ изврѣши ако и да можете чрезъ други, нъ не знайте онія человекъцы съ които може дасе изврѣши.

Подарявами и ликатси въ 67. мо ходящъ и единъ на Г-нъ Рашка. Другитими писамца молави даги испратити сигорно. отъ двѣтими въ едноимни писма пратете помалкото а другото задрыште или при васъ или при Рашка до като доди сами человекъкатъ да сigo земи когото физиіономіята мугу показва възъ дребенъ черноокъ съ тънакъ гласъ. На противъ аколи нидоди сами, то ще доди зато писмо человекъкъ високъ черноокъ длъгообразъ на име Минчо Х^и Недювъ изъ сжщото село.

Фев. 1-ый 1868.

Покорній Василь И. Львскій
изъ Бѣлоградска Академія
Ново Образованна Бугарска Чета.

149. КОНСТ. НИКОЛ. ЛЕОНТЬЕВЪ.

1622. — Дири се монастырь св. Параскева и игумень Софроніи да се прѣдадатъ пари.

Пак. 61.

Пріято 22 Ноемвр. 1864. Отгов. 28 Ноемвр.

Милостивый Государь,
Найденъ Геровичъ,

Еслибы Вы знали сколько у меня работы къ этой почтѣ Вы бы извинили мнѣ сухую краткость этого письма. . . . .

Будьте такъ добры скажите также нѣтъ-ли около Васъ Болгарскаго монастыря Св. Мученицы Параскевы; и въ ней инока или Игумена Софронія, которъ собиралъ деньги въ Россіи. — Я получилъ изъ Азіатск. Деп., 17,080 франк. на его имя и мы не можемъ найти ни монастыря, ни Отца Софронія. —

Супругѣ Вашей почтеніе отъ насъ обоихъ.

19 Ноябр. 1864.
Адріанополь.

Душевно преданный
Вамъ К. Леонтьевъ.

1623.—Ще се изпратятъ пари за манастиръ св. Парашкева.

Пак. 61.

Приято 21 Дек. 1864. Отгов. 26 Дек.

Батюшка Найдень Геровичъ, простите! Опоздалъ! Куча дѣла!
 Къ слѣдующей почтѣ пришлите вѣрнаго курьера въ Ески-Зару—я пошлю
 Вамъ — 17,080 фр. 86 сент. для Св. Параскевы.
 Оттого до сихъ поръ не послалъ, что боялся. —

16 Дек.

Вашъ слуга
 К. Леонтьевъ.

1624. — Паритъ се изпращать. Пропагандата почива. Българетъ въ Едрене спятъ. Помощь отъ Россія за училищата имъ.

Пак. 61.

Многоуважаемый
 Найдень Геровичъ,

Я кругомъ виноватъ передъ Вами; откладывалъ и дотянулъ до почты, а тутъ скопилось такъ много дѣлъ, что я и не успѣлъ написать Вамъ порядочного письма. — Не знаю получили ли Вы конвертъ съ деньгами или чѣмъ то другимъ, который былъ Вамъ адресованъ изъ Константинополь и который я боялся переслать по Австрійской почтѣ? — Извѣстите пожалуста объ этомъ. — Въ слѣдующую Среду я Вамъ отправляю съ нашей почтой 17,080 франк., 86 сент. наличными деньгами и еще 340 фр. въ видѣ векселя, которые пожертвованы въ Россіи на монастырь Св. Параскевы.

Департаментъ объ отправкѣ 17,080 фр. не знаю увѣдомить ли мнѣ теперь? — Незнаю-также: Вы-ли пошлете расписку братіи монастырской въ Петербургъ или перешлете мнѣ еѣ? Я думаю лучше Вамъ прямо отправить, а я ограничусь Вашимъ отношеніемъ ко мнѣ и сверхъ того отправлю въ Департам. расписку курьера въ полученіи этой суммы для доставки Вамъ.

Мы ждемъ Арифъ-Пашу. — Его здѣсь никто не знаетъ: — ходятъ слухи что ничего.; и для дѣлъ, говорятъ, удобенъ.

Г-жа Фортунато — извѣщена о томъ, что Вы сообщаете. . . . .

У насъ пока здѣсь во всѣмъ застой. — Пропаганда отдыхаетъ, Разбоевъ не слышать; — Школу Болгарскую до сихъ не открыли не смотря на всѣ мои понужденія и на то, что 6000 піастр. уже выданы Епитропамъ, незнаю, что докторъ Найденовичъ дремлетъ?

Прощайте, будьте здоровы. Жена моя и я свидѣтельствуемъ наше почтеніе Г-жѣ Геровой и благодаримъ еѣ за память. —

23 Декабря; 1864.

Адрианоноль.

Отъ всей души
 Уважающій Васъ
 К. Леонтьевъ.

1625.—Френски калугерки ще отворятъ училище въ Едрене. Мѣрки противъ това. Защо напущатъ Пловдивъ?

Пак. 61.

7 Январ. 1865, Адрианополь.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Пишу Вамъ два слова. — Къ намъ ѣдутъ двѣ сестры милосердія изъ Филиппополя, чтобы основать здѣсь женское училище; мы принимаемъ всѣ возможныя мѣры противъ того, чтобы Греки и Болгаре не посылали къ нимъ дѣвушекъ учиться. — Незнаю что будетъ, но Архіепископъ обѣщалъ мнѣ велѣть прочесть во всѣхъ церквахъ предупреденія — я стараюсь обратить вниманіе — жителей на то, что дѣвицы — Католички опаснѣе мужчинъ, ибо и во Франціи вѣра теперь поддерживается преимущественно женщинами.

Мнѣ бы хотѣлось знать, отчего эти сестры милосердія покинули Филиппополь; — имѣли ли онѣ успѣхъ или нѣтъ?

Напишите намъ объ нихъ, если есть время; мы Вамъ будемъ очень благодарны. —

Поздравляю Васъ и супругу Вашу съ новымъ годомъ и остаюсь

Искренно преданный
Вамъ К. Леонтьевъ.

1626. — Записка за централното училище. Смѣтка на паритѣ за мон. Св. Параскева. Пропагандата работи. Доско иде въ Едрене.

Пак. 61.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

1) При этомъ письмѣ Вы получите черновое донесеніе мое въ Миссію; у меня есть и другое еще болѣе черновое, но то неисправлено и такъ дурно написано, что я и самъ его послѣ не разберу.

По этому Вы потрудитесь возвратить мнѣ съ слѣдующей почтой этотъ экземпляръ, необходимый для архива.

Я полагалъ, что Вамъ будетъ интересно знать о состояніи дѣлъ въ Адриано-полѣ. — И Р. С. о гимназіи отчасти, какъ увидите, касается — Васъ. — Я немогу, на этотъ разъ распространиться въ этомъ письмѣ о всѣхъ причинахъ которыя принудили меня высказать мнѣніе отличное отъ мнѣній Г. Золотарева и вашего; но такъ какъ я полагаю, что мы всѣ трое согласны въ одномъ: въ цѣли, то разные взгляды на средства только лучше уяснятъ дѣло тѣмъ отъ кого эти средства зависятъ.

2) При этомъ письмѣ вы найдете также счетъ пересланныхъ Вамъ по Австрійской почтѣ денегъ для монастыря Св. Параскевы (74, 358 піастр. 30 п.) съ официальнымъ отношеніемъ — съ нетерпѣніемъ буду ждать вашего отвѣта.

3) Подпись Марыи Крестовны засвидѣтельствована и конвертъ будетъ, какъ Вы пишете, отправленъ въ Бухарестъ. —

Не пишу Вамъ о здѣшнихъ новостяхъ. Не потому — что ихъ нѣтъ, а потому что наоборотъ ихъ много. Скажу только двѣ: 1) Пропаганда опять просыпается и 2) Доско ѣдетъ сюда. — Дѣла у меня бездна; — я очень радъ; жаль только, что переписка на бѣло беретъ слишкомъ много времени; — иногда и не подъ силу тѣлесную.

Будьте здоровы и не забывайте насъ — мы долго играли мячикомъ Герча, который вы здѣсь забыли, а потомъ онъ лопнулъ. — Жена моя жметъ руку Марыи Крестовны и Вашу.

25 Январ. 1865

Едрене.

Вашъ отъ души

К. Леонтьевъ.

1627. — Голѣмо наводнение въ Едрене. Арифъ-паша никакъвъ. Доско се върналъ. Слушки въ Едрене.

Пак. 61.

3 Марта, 1865 Едрене.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Я получилъ Ваше официальное извѣщеніе о томъ, что 17,080 фр. 81 сан. достигли наконецъ свое назначеніе и благодарю Васъ. — У насъ второй разъ наводненіе; бѣдныя очень страдали, но всѣ болѣе или менѣе старались имъ помогать; — Кой какъ обошлись; — Пропаганда шевелится но слабо; конечно и мы не спимъ! — Арифъ-Паша до сихъ поръ просто нуль ни добръ, ни золъ, ни лѣнивъ, ни дѣятеленъ, ни уменъ, ни глупъ, не фанатикъ, ни Европеецъ. — По неволѣ вспомнишь — французскую поговорку: „les extremes se touchent“ его также трудно понять, какъ очень глубокаго или очень многосторонняго человѣка; а онъ просто — Швахъ!

Воды кругомъ города, столько что Руцукскій куррьеръ вотъ уже болѣе не дѣли опоздалъ. Можетъ быть онъ и близко, но переѣхать воду не можетъ.

Изъ важныхъ новостей есть одна: — Доско вернулся. — Всѣ почти въ отчаяніи. — Греческіе подданные уже думали просить временнаго покровительства у 3-хъ великихъ державъ; т. е. не самый фактъ покровительства, повидимому они ищутъ, а демонстраціи. — Официально еще этого не сдѣлали; увидимъ! Я хочу — подальше отъ Г. Доско. — Не успѣлъ онъ пріѣхать, какъ уже нагадилъ бѣдному Менардо такъ, что тотъ обратился къ Гизу какъ старшему изъ насъ, и Гизъ освободилъ его изъ когтей Доско. Конечно, всѣ напишутъ въ пользу Менардо, который вышелъ въ отставку за одно дѣло съ Јонійцемъ. — Конечно формально — онъ былъ неправъ, ибо грозился Јонійцу пистолетомъ; но даже и эта глупость была внушена ему добрымъ чувствомъ; онъ вступился за болгарскихъ Крестьянъ, которыхъ видно этотъ Јоніецъ хотѣлъ обобрать. — Кто правъ — кто виноватъ не знаю, но Доско привезъ ему въ карманѣ отставку, держалъ её до послѣдней минуты тайнѣ и, на конецъ, вздумалъ арестовать Менардо. — Однако тотъ ушелъ къ Гизу. — Вотъ какіе дѣла, почтеннѣйшій единовѣрецъ! — До свиданія; Жена моя и я свидѣтельствуемъ наши почтенія Марѣ Крестовнѣ и Вамъ жмемъ руку.

Душевно преданный
Вамъ К. Леонтьевъ.

1628. — Българско епархиално събрание. Черковниятъ въпросъ. Раздѣлата е необходима. Народътъ неблагодаренъ отъ меркеза. Искать се свѣдѣнія за нѣкой учитель.

Пак. 61.

21 Мартъ.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Послѣднее письмо Ваше получилъ вмѣстѣ съ копіей Вашего донесенія объ Епархиальномъ собраніи болгаръ; за которую душевно Васъ благодарю. — Я всегда съ истиннымъ удовольствіемъ читаю копію съ вашихъ донесеній; — такъ они дѣльны, и сжаты. — Къ сожалѣнію признаюсь Вамъ, что это рѣзкое отдѣленіе болгаръ отъ Вселенской Патріархіи меня не слишкомъ радуетъ; особенно въ здѣшнихъ странахъ, которые по совѣсти нельзя назвать ни чисто славянскими, ни чисто Греческими. — Этого рода дѣла будутъ большимъ камнемъ преткновенія со временемъ. — Разумѣется, если уже фактъ отдѣленія совершился и вражда непримирима, то и всѣ попытки примиренія будутъ безплодны, и остается радоваться, что Болгары хорошо правятъ своими дѣлами. — Но я очень радъ, что здѣсь, еще этого Слава Богу нѣтъ. — Трудно распространяться въ письмѣ: поговоримъ еще въ другой разъ.

Меркессомъ — всѣ недовольны и главное расчеты Паши Решидъ-беемъ, который Председатель этого меркесса; я также пишу и буду писать противъ него и увидимъ, что будетъ!

Скажите была или нѣтъ составлена Ваша записка о томъ, какъ надо устроить Гимназію? — Здѣсь я её не нахожу; если она была Вами отправлена, не можете ли прислать мнѣ, на прочтеніе черновку? — Мнѣ бы очень хотѣлось знать Ваше мнѣніе объ этомъ предметѣ.

Душевно преданный
Вамъ К. Леонтьевъ

P. S. О Марчевѣ былъ у Кирила. Но помѣшали говорить чорбаджи; Ма-
нолаки сходить. —

Противъ Меркесса почти революція и я очень радъ. —

.....

PS^{III} — Не имѣете ли Вы свѣдѣній объ одномъ школьномъ учителѣ изъ Болгаръ, на котораго сдѣланъ доносъ, что онъ внушаетъ революціонныя идеи дѣтямъ крестьянъ? Говорятъ, что Епархиально та деревня, гдѣ онъ училъ, принадлежитъ сюда, а Турецкое начальство этой деревни у Васъ.

— Правда-ли все это?

Весь Вашъ
К. Леонтьевъ.

1629. — Унията отишла напръдъ въ М. Търновско. Марчевъ и гръцкия митрополитъ. Прокламацията отъ Марчева. Качествата на Кирила.

Пак. 61.

Апрѣля, 20; 1865, Адрианополю.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Благодарю Васъ за сообщенную мнѣ копію съ Вашего донесенія Посланнику о Болгарскихъ дѣлахъ; по вашему желанію я разорвалъ и сжегъ его. — Новаго здѣсь не мало; но собственно для меня, все мелочь; а вообще скажу, что все (не се чете) съ Меркессомъ, который хочетъ усилить свои права. — Арифъ-Паша ничего; но всѣмъ управляетъ его зять Решидъ-бей, животное неопытное и заносливое. —

Уніатизмъ вдругъ сдѣлалъ большіе успѣхи около Малко Тирнова; но, слышно, что новые уніаты шатки, и часть ихъ не столько уніаты, сколько Болгаре въ оппозиціи — противъ Патріархію. — Мѣръ принять почти никакихъ нельзя пока. —

О Марчевѣ былъ у меня разговоръ съ Митрополитомъ и потомъ съ Найденовичемъ. Митрополитъ показалъ мнѣ воззваніе Марчева къ Болгарамъ; гдѣ они призываются не только на борьбу съ Греками, но и на бунтъ противъ Турокъ. — Митрополитъ спросилъ у меня: много-ли нашлось-бы людей, которые на его мѣстѣ, владѣя такимъ документомъ оставили-бы Марчева свободнымъ какъ оставленъ онъ? — Я просилъ его во всякомъ случаѣ за Марчева; но прибавилъ, что быть можетъ это все клевета и фальшь его враговъ? — Митрополитъ возразилъ, что онъ очень желаетъ, чтобы Марчевъ оправдался передъ нимъ, но Марчевъ знатъ будто его не хочетъ и не ищетъ оправдываться. —

Найденовичъ-же говоритъ, что всѣ эти обвиненія и сама прокламація фальшива. — Все это можетъ-быть, но я совѣтывалъ ему все таки увѣщавать черезъ кого нибудь Марчева къ умѣренности; ибо если Митрополитъ, быть можетъ, слишкомъ вѣритъ грекамъ — врагамъ Марчева; то Найденовичъ слишкомъ вѣритъ друзьямъ его. Въ всякомъ случаѣ, Митрополитъ увѣрилъ меня что не хочетъ вредить Марчеву и оставляетъ это дѣло такъ . . .

Кириллъ имѣетъ большіе недостатки, но онъ добръ и я готовъ ему вѣрить. —

Золотаревъ совсемъ сюда не пишетъ уже около 4 мѣсяцовъ; такъ какъ вы недавно получили отъ него письмо, скажите, что съ нимъ?

Я знаю, что мать его умерла, но все бы могъ сюда хоть двѣ строки написать! — Я ему писемъ шесть — 7 написалъ. —

Душевно преданный Вамъ

К. Леонтьевъ.

1630. — Записка за литературното влияние въ Тракия. Мнѣніе за нея.

Пак. 61.

12 Декабря, 1865, Адрианополю.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Честъ имѣю представить благосклонному вниманію Вашему мою Записку о литературномъ вліяніи въ Тракии; она была послана уже недѣли двѣ-три тому назадъ Г. Золотаревымъ; но переписавши 2 экземпляра для Миссіи и Департамента, мнѣ уже признаюсь не было охоты переписывать еще; черновая рукопись была уже слишкомъ неразборчива; и потому я такъ медлилъ прислать экземпляръ въ Пловдивъ. — Въ теченіи этаго мѣсяца, Критскій мальчикъ, котораго я привезъ съ собой и воспитываю, выучился порядочно писать по русски и его-то рукопись я теперь повергаю на Ваше благоусмотрѣніе.

Незнаю, можетъ быть, я и впалъ въ какіе нибудь погрѣшности въ подробностяхъ; но я не думаю, чтобы Вы были несогласны съ общимъ направленіемъ „Записки“? Что касается до списка самихъ книгъ, то я не прилагаю Вамъ его, ибо у меня нѣтъ черноваго; я послалъ его на бѣло прямо. — Да и это второстепенно; если согласятся — то я составлю списки болѣе основательные; и тогда и Вамъ

ихъ пришлю. — Вопросъ еще въ томъ будутъ-ли читать молодые люди? — Я думаю, что Вы съ Вашимъ огромнымъ вліяніемъ на Болгаръ и съ Вашей личной педагогической опытностью легко можете стороною возбудить въ нихъ къ этому охоту. Я много надѣюсь на обиліе стиховъ и романовъ; — Ничто болѣе не пріохочиваетъ молодѣжь къ чтенію и послѣ нихъ переходъ къ историческимъ и другимъ болѣе сухимъ сочиненіямъ уже не такъ труденъ. — Да и пожалуй, что „человѣка“ ничто такъ развить не можетъ какъ изящная словесность. Въ ней является жизнь сполна; тогда какъ даже въ самой исторіи нельзя изображать домашней жизни въ всей ея полнотѣ. — Стихи (особенно такіе изящные какъ наши русскіе) развиваютъ вкусъ и воображеніе; первый необходимъ для прогресса бытового; а безъ втораго и гражданскія чувства слабы и холодны. — Именно этихъ двухъ свойствъ (вкуса и воображенія), по моему, особенно недостаетъ Восточно-Православному обществу. — Буду ждать съ нетерпѣніемъ Вашего порицанія или вашего одобренія.

Благодаримъ Васъ за прекрасные яблоки; т. е. особенно благодарить Лиза; я-же яблокъ почти не ѣмъ и благодарность моя не столько за нихъ, сколько за Вашу добрую память объ насъ. — Жена и я свидѣтельствуемъ мое почтеніе Марѣ Христовнѣ. — Сшили-ли Вы Герчу Болгарское платье? Пожалуста слѣдайте это. — Я вообще очень радъ, что не имѣю дѣтей; но желалъ бы имѣть одного или двухъ мальчиковъ; чтобы доказать на нихъ мое отвращеніе отъ космополитической одежды; и такъ какъ, одѣвши ихъ по русски, я бы не доказалъ ничего нашимъ восточнымъ единовѣрцамъ (ибо по русски у насъ почти всѣ одѣваютъ дѣтей, — да и сказали-бы здѣшные: „то по русски, а по нашему одѣнешь-то?“), то я бы одѣлъ одного въ фустанеллу, а другого въ какую нибудь Сербо-Болгарскую одежду. —

Прощайте, добрѣйшій и почтеннѣйшій Найдень Геровичъ. — Будьте здоровы и забывайте

Преданнаго Вамъ

К. Леонтьева.

Г. Золотаревъ боленъ лихорадкой; онъ Вамъ кланяется.

1631 — Възпитаніе на гърче. Помощь за брошюрату „Записки о литературн. вліяніи въ Оракии“.

Пак. 61.

11 Января 1866, Адрианополи.

Добрѣйшій и почтеннѣйшій Найдень Геровичъ, поздравляю Васъ съ новымъ 66 годомъ и благодарю Васъ за Ваше доброе письмо. Я понимаю, что дѣло мальчика устроить было такъ какъ я бы желалъ невозможно; я вѣрю, что Вы бы сдѣлали это для меня, если бы было возможно. — Съ другой стороны, узнавши, что у Васъ такъ много народа въ домѣ, я даже радъ признаюсь, что это разстроилось; я своего любимца ищу понемногу отдалять отъ общества слугъ. — Моя мечта создать изъ него Грека по моему вкусу: я знаю это будетъ не безъ труда, но что на свѣтѣ безъ труда! — Вы, я думаю уже знаете, что я былъ въ видѣ повышенія назначенъ въ Бѣлградъ, но отказался подъ предлогомъ денежныхъ невыгодъ и болѣзни. Признаюсь, что это все предлоги, (хотя и въ нихъ есть доля правды), но главная причина въ томъ, что я предпочитаю подождать, чтобы меня послали куда нибудь на самостоятельное мѣсто.

Благодарю Васъ искренно за предложеніе пособить мнѣ въ Министерствѣ относительно „Записки о литературн. вліяніи въ Оракии“. — Михаилъ Игнатіевичъ хочетъ самъ Вамъ писать объ этомъ. Я очень бы желалъ, чтобы это удалось; помимо всякихъ политическихъ расчетовъ, помимо желанія еще лишній разъ и новыми средствами одолжить единовѣрцевъ; мнѣ просто больно видѣть Восточную молодежь какъ она вездѣ принимаетъ образованіе только въ видѣ французскаго языка и польки: — я вовсе не врагъ свѣтскости и даже поклонникъ ей, когда она соединена съ какими нибудь болѣе глубокими началами. — Да, впрочемъ, что говорить, Вы сами это все лучше въ 100 разъ меня знаете! Я думаю только, что если Вы будете писать о моей запискѣ, то ваше замѣчаніе о томъ какъ, будучи преподавателемъ—вы пользовались русскими книгами — будетъ поразитель-

нѣ всего и въ особенности можетъ принести пользу и самому дѣлу и мнѣ въ глазахъ Министерства. Ваше мнѣніе въ подобномъ вопросѣ будетъ имѣть особый вѣсъ.—

За симъ пожелавъ Вамъ добраго здоровья и веселости, остаюсь преданный

вамъ отъ души

К. Леонтьевъ.

Жена моя проситъ меня поздравить и отъ ея имени и Васъ и Марью Христовну съ новымъ годомъ. —

1632. — Леонтьевъ изпраща Герову да прочете романа „Въ своемъ краю“ и да си каже мнѣніе за подчертанитѣ мѣста

Пак. 61.

20 Февраля; 1866, Адрианополь.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Давно я собирался послать Вамъ на прочтеніе мой романъ „Въ Своемъ Краю“, который былъ напечатанъ въ 1864 году; но за разными дѣлами все не успѣвалъ сдѣлать съ нимъ то что хотѣлось. — Надо было вписать нѣкоторыя мѣста, которыя тогда еще бывшей предварительной цензурой не пропущены — потомъ хотѣлъ исправить нѣкоторыя отвратительныя опечатки и т. п.

Теперь я все это сдѣлалъ и сверхъ того отмѣтилъ значками нѣкоторыя мѣста, на которыя мнѣ хотѣлось обратить особенное Ваше вниманіе; порицать-ли или хвалить вы будете эти взгляды, это другое дѣло; но я хотѣлъ только обратить на эти мѣста Ваше вниманіе.

Я бы счелъ за особенное счастье, если бы могъ совсѣмъ подарить Вамъ книжку, но къ сожалѣнію, у меня дома только этотъ экземпляръ и есть. Если изъ Петербургъ пришлютъ мнѣ еще другіе экземпляры то я непременно буду имѣть честь представить Вамъ одинъ.

Въ совѣтахъ старшаго Лихачева — молодому Милькѣеву — вы можете прочесть мой собственный на отношеніе молодыхъ русскихъ революціонеровъ къ Восточнымъ христіанамъ. — Если у нихъ кипитъ кровь, если имъ хочется опасностей и борьбы, а служить въ русской военной службѣ имъ нехочется потому-что это слишкомъ консервативно, то не лучше-ли при случаѣ ѣхать сюда? (независимо отъ Правительства — такъ какъ волонтеры Гарибальды дѣйствовали независимо отъ Сардинскаго Права); — для Россіи социалистическія движенія во все не нужны — крестьяне и безъ того живутъ на коммунистическомъ началѣ и голодомъ Россія не страдаетъ: — а сюда когда были Герцеговинскія дѣла, ни одинъ не вздумалъ поѣхать. Если они любятъ демократическое начало, то христіане въ Турціи олицетворяютъ собою относительно Турокъ не только инородную и иновѣрную, но и демократическую революцію. — Тогда какъ, напр. революція Польская въ Россіи представляютъ соединенія иновѣрнаго начала съ аристократическимъ; Поляки на русской службѣ издавна служатъ и генералами, и Министрами и Губернаторами и т. д. Христіанъ — же въ Турціи не допускаютъ къ высшимъ правамъ, а бѣдныхъ въ селахъ грабятъ и бьютъ палками. Какъ Вы думаете? — Къ сожалѣнію, занятый всегда службою и другими насущными заботами, я не успѣлъ еще приобрѣсти въ литературѣ столько вѣсу, чтобы словами было (не се чете); а еслибы это было такъ — то я еще, и еще — бы печаталъ хоть личнія (не се чете) объ этомъ предметѣ; — но, я думаю, нестоитъ. — Чтобы приготовить заранѣе надо авторитетъ; слова авторитета, хотя бы они были очень обыкновенны и пусты — читаются съ напряженіемъ вниманія и остаются долго въ памяти; — слова не авторитета легко забываются. — Потому — я думаю — повторяю объ томъ нестоитъ заранѣе; а если придетъ минута, тогда другое дѣло; тогда и (не се чете) въ вашихъ рукахъ; и тотъ, кто забылъ бы впечатлѣній черезъ два года — можетъ быть полезенъ — если надо ѣхать сей часъ?

Незнаю правъ-ли я?

До свиданія, будьте здоровы и забывайте такъ долго душевно преданнаго

Вамъ К. Леонтьева.

1633. — Изпраща се списание „Отголоски Русской печати“ да се прочете статья за българския въпросъ.

Пак. 61.

Приято 9 Апр. 1866.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

По желанію Г. Золотарева посылаю Вамъ копію статьи, которую полезно-бы сообщить Филиппопольскимъ друзьямъ Россіи. — Вы Отголосковъ Русской печати кажется не получаете; — и если придется — мы пришлемъ Вамъ и другія копіи. —

Незнаю чѣмъ это я Васъ такъ прогнѣвалъ — что Вы мнѣ цѣлый вѣкъ не отвѣчаете! —

Душевно уважающій Васъ
К. Леонтьевъ.

4 Апр. 1866.

Едрене.

1634. — Прѣпоржчва се рускиятъ артистъ Иванъ Васильевичъ Добровъ.

Пак. 61.

Приято 26 Мая 1866.

23 Мая; 1866. Адрианопись.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Позвольте рекомандовать Вашему благосклонному вниманію русскаго артиста Ивана Васильевича Добрава.

Онъ очень искусенъ въ своемъ дѣлѣ, но въ Адрианопись ему не повезло, потому — что онъ прибылъ сюда въ невыгодное время; всѣ заняты здѣсь теперь шелководствомъ. — Надѣюсь, что въ Филиппопись и позднѣе на Узунджовской Ярмаркѣ ему будетъ лучше, благодаря другому времени года и Вашимъ рекомендаціямъ. — Здѣсь Михаилъ Игнатьевичъ старался тоже, чтобы ѣздили его смотрѣть; но дѣло удалось порядочно только разъ. —

Письмо Ваше я получилъ и буду на него отвѣчать съ почтою. — Марѣ Христовнѣ, наше почтеніе.

Душевно предан.
Вамъ К. Леонтьевъ.

1635. — Положението е тревожно. Всички очакватъ войната съ нетърпѣние. Да обърне Геровъ внимание на извѣстни мѣста изъ романа.

Пак. 61.

Мая 31. 1866. Адрианопись. —

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Препровождаю при семъ копію съ письма изъ Софіи въ наше Консульство. Не знаю, вретъ-ли этотъ Ник. Григорьевъ или нѣтъ; и потому я ограничиваюсь этой копіей: да еще отвѣтомъ ему для его успокоенія. — Вы, конечно, потрудитесь отправить мой отвѣтъ въ Софію — отвѣтъ Григорьеву посылаю Вамъ за сткрытою печатью. — Сверхъ того, — онъ написалъ отношеніе Ж. Кожевникову въ Руцукъ и приложилъ ему такую же копію. —

Два послѣднихъ письма Вашихъ имѣлъ удовольствіе получить: надѣюсь, что скорое возвращеніе Г. Золотарева доставитъ мнѣ удовольствіе и Васъ здѣсь видѣть. — Впрочемъ — онъ положительно не назначаетъ срока своего прибытія сюда. —

Г. Н. Чалики былъ у меня вчера и завчера, кажется, уѣзжаетъ въ Константинополь. — Бумаги, къ вечеру, можетъ быть пришлетъ.

Здѣсь настроеніе умовъ лыхорадочное, всѣ съ нетерпѣніемъ ждутъ войны и отъ войны ждутъ добра. — Это настроеніе такъ сильно, что даже паденіе Фуада произвело болшаго впечатлѣнія: не до того; — передъ другими грядущими событіями. — Это, кажется (не се чете). А у васъ какъ? Неужели Болгары все преданы своему церковно-національному вопросу и не охладѣли къ нему въ виду лучшихъ возможностей? — Дѣла Европы такъ сложны теперь, что если никто не можетъ сказать: да, то не можетъ сказать и: нѣтъ! Во всякомъ случаѣ я думаю полезно, что бы женихъ, грядущій въ полуночи засталъ мудрыхъ дѣвъ съ горящими свѣтильниками. — А если женихъ не придетъ — то уже не дѣвы будутъ виноваты.

Вы какъ человѣкъ по преимуществу политической, обратите вниманіе въ моемъ Романѣ на то, что весьма побочно. — Именно на развитіе сочувствія такъ сказать, личнаго, а не политическаго въ Русской молодѣжи къ Восточнымъ единовѣрцамъ.

Въ романѣ объ этомъ много распространяться нейдетъ и сколько бы и самъ не сочувствовалъ Православнымъ Востока — никогда я архитектуры Романа для нихъ не захочу испортить. — Но у меня есть начатая брошура нарочно съ этой цѣлью: и Г. Золотаревъ её очень хвалитъ и хотѣлъ мнѣ помочь её кончить. — Если же ихъ покажется вдали — мы её пустимъ входъ. — Въ Россіи какъ въ странѣ давно независимой и сильной много есть юношей которые развндоушны къ внѣшней политикѣ и которыхъ, съ другой стороны, идея единовѣрчества и одноплеменности не трогаеъ. — Надо подѣйствовать на ихъ воображеніе. — Картинами горъ, наѣздниковъ, первобытныхъ нравовъ въ деревняхъ и, однимъ словомъ, той свѣжести началъ, которой нѣтъ на Западѣ. Да мы объ этомъ поговоримъ подробнѣе, когда вы приѣдете въ Адрианоуполь. —

Пока, до свиданія — будьте здоровы и насъ не забывайте.

Отъ души Вашъ
К. Леонтьевъ.

Р. S. Не знаю писалъ-ли Вамъ Г. Золотаревъ объ Атта-бей? — Азисъ-Паша обѣщалъ, что Генераль-Губернаторъ образумитъ его.

О дѣлѣ Задурова съ Турецкимъ офицеромъ (имя забылъ) завтра буду говорить съ Азисъ-Пашею. — Офицеръ ушелъ въ походъ; но деньги все таки можно взыскать.

1636. — Блонтъ противъ Хуршидъ паша, а руситѣ за Хуршида. Интригитѣ и на двѣгѣ страни.

Пак. 61.

Сентября 1-го; 1866, Адрианоуполь.

Многоуважаемый Найдень Геровичъ,

Писылаю Вамъ вырѣзку изъ „Turquie“ — Статья эта въ пользу Азиса-Паши есть произведеніе Г. Блонта; онъ бѣгалъ и собиралъ подписи вездѣ. Прошу Васъ немедленно по приѣздѣ Хуршида-Паши, показать ему вырѣзку и перевести её ему по Турецки. — Дѣло не въ томъ, что-бы сдѣлать только пользу Азису, а въ томъ чтобы удалить Хуршида и сдѣлать Азиса на его мѣсто Вали. Блонтъ и не скрываетъ этого; — про Хуршида, онъ прямо говоритъ, „ce n' est qu' un imposteur.“ Мы же предпочитаемъ много Хуршида Азису. — Надобно сей часъ предупредить Хуршида, чтобы онъ не зѣвалъ. — Вѣроятно уже въ Ксиль Блонтъ хлопочетъ, надо, чтобы Хуршидъ зналъ объ этомъ скорѣе. . . . .

Не отдавайте вырѣзку совсѣмъ Хуршиду, но спишите съ неё копію, если онъ попроситъ; Вырѣзку потрудитесь возвратитъ сюда, а я хотѣлъ бы, что-бы Вы её только — бы показали ему. — Печатное дѣйствуетъ сильнѣе.

Вашъ
К. Леонтьевъ.

150. КНЯЗЬ А. Б. ЛОБАНОВЪ-РОСТОВСКІЙ.

1637. — Отказалъ се священникъ отъ уніята.

Пак. 142.

Пера, 5 Юня 1861 г.

Его Сіят-ву Князю А. Б. Лобанову-
Ростовскому etc. etc.Милостивый Государь,
Князь Алексѣй Борисовичъ,

Честъ имѣю довести до свѣдѣнія Вашего Сіятельства, что еще одинъ изъ уніатскихъ священниковъ возвратился къ православію, не смотря на то, что третьяго дня, въ субботу, изданъ фирманъ о признаніи епископа Јосифа, по словамъ однихъ патріархомъ, а по словамъ другихъ намѣстникомъ будущаго патріарха Болгарскихъ уніатовъ.

Съ глубочайшимъ почтеніемъ и совершенною преданностію честъ имѣю быть,

Милостивый Государь,
Вашего Сіятельства
покорнѣйшій слуга
Н. Геровъ.

1638. — Бурмова статья въ „Български книжици“. Народътъ недоволенъ отъ нея. Патриаршията иска затварянето на българската черкова въ Фенеръ.

Пак. 142.

Его Сіят-ву, Князю А. Б. Лобанову-
Ростовскому etc. etc.Милостивый Государь,
Князь Алексѣй Борисовичъ,

Въ послѣднемъ выпускѣ „Болгарскихъ Книжицъ“ напечатана статья Бурмова въ пользу примиренія Болгаръ съ Патріархомъ на предлагаемыхъ имъ условіяхъ. Статья эта возбудила такое неудовольствіе въ простомъ народѣ, что вчера собралась въ Болгарской церкви толпа челоѣкъ изъ 200, которые искали Бурмова, чтобы побить его.

Между тѣмъ Патріархъ, считая Болгарскую церковь въ Фанарѣ средоточіемъ дѣйствій Болгаръ противъ него, возымѣлъ мысль требовать отъ Порты уничтоженія ея. Если судить изъ прежнихъ дѣйствій его, нельзя не вѣрить, что сдѣлаеть и это. Но такой поступокъ не можетъ не имѣть самыя печальныя послѣдствія.

Съ глубочайшимъ почтеніемъ и совершенною преданностію, честъ имѣю быть,

Пера,
22 Юня 1861 г.

Милостивый Государь,
Вашего Сіятельства
покорнѣйшій слуга
Н. Геровъ.

1639. — Българска депутация при великия везиръ. Какъ е приета.

Пак. 142.

Пера 29 Юнія 1861 г.

Милостивый Государь,
Князь Алексѣй Борисовичъ,

Честъ имѣю довести до свѣдѣнія Вашего Сіятельства, что вчера четверо изъ Болгарскихъ депутатовъ представились Великому Визирю, что бы вручить ему поздравительный адресъ Болгаръ Султану по случаю возшествія его на престоль. Но

Мехмедъ-Паша побранилъ ихъ за неприличныя имъ и противныя существующему порядку затѣи и не принялъ адреса.

Съ глубочайшимъ почтеніемъ и совершенною преданностію честь имѣю быть,

Милостивый Государь,
Вашего Сіятельства
покорнѣйшій слуга
Н. Геровъ.

1640. — Австрійското правительство прѣдлага на българтѣ да се подчинятъ на Карловецкия сръбски патриархъ.

Пак. 142.

Пера, 28 Августа 1861 г.

Милостивый Государь,
Князь Алексѣй Борисовичъ,

Честъ имѣю довести до свѣдѣнія Вашего Сіятельства, что отъ имени Австр. В. Консульства въ Филиппополѣ настоятельно предлагается Филиппопольскому депутату просить отъ Порты позволенія Болгарамъ подчиниться Карловецкому Сербскому Патріарху и для достиженія этого обѣщается содѣйствіе Австр. Посольства въ Константинополѣ. Но Болгаре считаютъ это невозможнымъ и посему не принимаютъ этого предложенія.

Съ глубочайшимъ почтеніемъ и совершенною преданностію честь имѣю быть,

Милостивый Государь,
Вашего Сіятельства
покорнѣйшій слуга
Н. Геровъ.

1641. — Какъ ще може да се отрече архимандритъ Макари отъ уніята.

Пак. 142.

Его Сіятельству Кн. Лобанову-Ростовскому.

Пера, 4 Сентября 1861 г.

М. Г.
Князь Алексѣй Борисовичъ,

По удаленіи изъ Болгарской уніатской церкви Епископа Јосифа, Вашему Сіятельству благоугодно было приказать употребить всѣ средства для убѣжденія и архимандрита Макарія возвратиться также къ православію. А какъ онъ не рѣшался на это, потому что съ отреченіемъ отъ уніи, долженъ былъ лишиться своего состоянія, 20,000 піастровъ, которые отчасти издержалъ, отчасти далъ въ займы обществу уніатовъ, и остаться безъ всякихъ средствъ къ жизни, то было обѣщано ему вознагражденіе за эту потерю. На основаніи этого обѣщанія онъ оставилъ уніатскую церковь вмѣстѣ съ прочими священниками, кромѣ двоихъ, которыхъ потомъ онъ самъ убѣдилъ возвратиться къ православію. Но данное ему обѣщаніе до сихъ поръ не исполнено и онъ находится въ самомъ трудномъ положеніи, не имѣя чѣмъ жить.

Католики, узнавъ, что Архимандритъ Макарій въ такомъ положеніи, хлопочуть о томъ, чтобы снова приманить его въ унію. Не думаю, чтобы онъ опять прельстился обѣщаніями ихъ, но чтобы нужда не довела его до отчаянія, долгомъ поставляю себѣ покорнѣйше просить Ваше Сіятельство благоволить приказать дать ему обѣщанное вознагражденіе, если не за всю означенную сумму, то, по крайней мѣрѣ, за половину ея.

Съ глубочайшимъ почтеніемъ и совершенною преданностію честь имѣю быть,

Милостивый Государь,
Вашего Сіятельства
покорнѣйшій слуга
Н. Геровъ.

1642. — Ходатайство за пособие П. Р. Славейкову за принесени заслуги по борбата съ уніята.

Пак. 142.

Его Сіят-ву Кн. Лобанову-Ростовскому.

Пера, 13 Сентября 1861 г.

М. Г.

Кн. Ал. Борис.

Извѣстный Вашему Сіятельству Болгаринъ Славейковъ, сопровождавшій Епископа Іосифа Сокольскаго при отправленіи его въ Одессу, содѣйствовалъ всѣми своими силами также для убѣжденія всего уніатскаго духовенства возвратиться къ православію, и все еще хлопочетъ, и не безъ успѣха, для окончательнаго уничтоженія уніи Болгаръ съ Западн. Церковію. При этомъ онъ не щадилъ своихъ незначительныхъ средствъ для достиженія цѣли и теперь терпитъ нужду. Посему долгомъ поставляю себѣ покорнѣйше просить Ваше Сіятельство объ оказаніи ему милостиваго пособія и тѣмъ доставить ему возможность продолжать трудиться на этомъ поприщѣ.

1643. — Славейковъ убѣдилъ Цанкова да се откаже отъ уніята.

Пак. 142.

Его Сіят-ву Кн. Лобанову-Ростовскому.

Пера, 13 Сентября 1861 г.

М. Г.

Кн. Ал. Бор.

Спѣшу довести до свѣдѣнія Вашего Сіят-ва, что Славейковъ успѣлъ убѣдить Цанкова отказаться отъ службы католикамъ для распространенія между Болгарами уніи съ Западною Церковію. Цанковъ соглашается уже удалиться изъ Константинополя, и какъ съ удаленіемъ его унія разстроивается окончательно, то я обѣщаю Славейкову содѣйствіе ИМП. Миссіи для достиженія этого.

1644. — Иосифъ Соколски въ Киевѣ. Старанія на поляцитѣ да го прѣдумать да прибѣгне до закрилата на французитѣ. Мнѣніето на Герова.

Пак. 142.

Его Сіят-ву Кн. Лобанову-Ростовскому.

Пера, 13 Сентября 1861 г.

М. Г.

Кн. Ал. Бор.

Честъ имѣю довести до свѣдѣнія Вашего Сіятельства, что католическая пропаганда вошла въ сношенія съ нѣкоторыми Поляками въ Киевѣ для склоненія Епископа Іосифа Сокольскаго искать покровительства Французскаго посланника въ Петербургѣ для возвращенія въ Константинополь.

Скучая, безсониѣнно, въ Киевѣ, по непривычкѣ къ тамошнему образу жизни, совершенно отличной отъ той, которую велъ до сихъ поръ, Епископъ Іосифъ, рано или поздно, но непременно возымѣетъ желаніе возвратиться въ здѣшній край, и выживъ изъ ума, легко можетъ соблазниться лъстивыми обѣщаніями Католиковъ и подписать представленную ему ими просьбу къ Французскому Посланнику, точно такъ, какъ дѣлалъ здѣсь, пока былъ съ уніатами.

Эти попытки пропаганды начались давно, посему необходимо поскорѣе удалить Сокольскаго изъ Кіева, и не лишне было бы увѣдомить, кого слѣдуетъ, по телеграфу для надзора за нимъ.

1645. — Гърцитѣ искатъ да свалятъ патриарха Иоакима.

Пак. 142.

Его Сіят-ву Кн. Лобанову-Ростовскому.

Пера, 13 Сентября 1861 г.

М. Г.

Кн. Ал. Бор.

Долгомъ поставляю себѣ довести до свѣдѣнія Вашего Сіят-ва слухъ, который носится между здѣшними Болгарами, что Греки, мірскіе и духовные, желаютъ низложенія Пагріарха Иоакима и хлопчутъ объ этомъ, но старанія ихъ не имѣютъ успѣха, по причинѣ сопротивленія ИМПЕРАТОРСКОЙ Миссіи, которая настаиваетъ, чтобы постановленіе о пожизненномъ избраніи Патріарха не нарушалось.

Съ глуб. почт.

1646. — Цанковъ ще остави Цариградъ. Той продава и вѣстника си.

Пак. 142.

Пера, 21 Сентября 1861 г.

Милостивый Государь,

Князь Алексѣй Борисовичъ,

Честъ имѣю довести до свѣдѣнія Вашего Сіятельства, что дѣло объ удаленіи Цанкова отсюда окончательно устроено, почему Славейковъ отложилъ свой отѣздъ до субботы въ ожиданіи послѣдствіи своего ходатайства о пособіи. Вмѣстѣ съ тѣмъ Цанковъ уступаетъ и свой органъ, который можетъ быть купленъ, если Ваше Сіятельство благоволите обратить въ пользу его выдаваемое Миссіею Цареградскому Вѣстнику пособіе.

Съ глуб. почт.

1647. — За Цанкова писано въ Петербургъ. Пособието на „Цареградски Вѣстникъ“ ще си върви. „България“ да се спре.

Пак. 142.

Объ Цанковѣ я писалъ третьяго дня въ П/бургъ; чтоже касается до приобрѣтенія его ограна, то при этомъ встрѣчаются затрудненія, а именно то, что пособіе выдаваемое Ц. Вѣстнику не можетъ быть прекращено безъ особеннаго къ тому повода; къ тому же кто будетъ управлять журналомъ и смотрѣть за редакціей? Я полагалъ бы, что всего лучше было бы совершенное прекращеніе Болгаріи.

Четвергъ.

Преданный Вамъ

Кн. Л. Р.

1648. — Намѣрени старинни нѣща въ Духова могила при Перушица. Искане се ферманъ за разкопаване тая могила.

Пак. 80.

Его Сіят-ву Кн. Лобанову-Ростовскому.

Филиппополь, 9 Марта 1862 г.

М. Г.

Князь Алексѣй Борисовичъ,

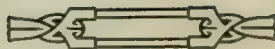
На дняхъ принесли ко мнѣ древнія мифологическія бронзовыя фигуры довольно изящной работы. Онѣ вырыты въ полѣ на землѣ одного селенія, которое лежитъ у подошвы Родопскихъ горъ на разстояніи 3½ часовъ отъ Филиппополя. Тутъ же найдены рядъ изъ нѣсколькихъ колесницъ, зарытыхъ въ землѣ вмѣстѣ съ лошадьми съ збруею. Изъ лошадей остались совершенно огнившія кости и такіе же черепы съ

удилами во рту. Сохранившіеся зубы замѣчательны по своей величинѣ. Мѣсто, гдѣ это было найдено, было нѣкогда подъ зданіями, отъ которыхъ остались подземные ходы.

Для открытія всего этого было сдѣлано разрытіе ночью тайно изъ предосторожности чтобы кирсардаръ и мѣстныя власти не узнали и не подвергли бы поселянъ обыкновеннымъ при подобныхъ открытіяхъ притѣсненіямъ. Что бы сдѣлать дальнѣйшія разысканія безпрепятственно и не причиняя жителямъ селенія никакого затрудненія, нужно имѣть на то соизволенія высшаго Турецкаго начальства. Посему осмѣливаюсь всепокорнѣйше просить Ваше Сіятельство истребовать у Порты разрѣшеніе на мое имя, сдѣлать разрытіе въ означенномъ мѣстѣ. Турецкое правительство надѣюсь не сдѣлаетъ затрудненія: оно даетъ всякому искателю кладовъ открытый фирманъ рыться гдѣ бы ни вздумалось. А что найдется тутъ многое, въ томъ сомнѣнія нѣтъ, потому что найденныя штуки суть только части чегото, какого-то берельефнаго украшенія.

Съ глуб. почт.

Показателъ.

І. Личенъ.

Първото число показва страницата, а второто броя на писмото. — * прѣдъ името показва, че отъ това лице има печатани писма въ тая часть. ** прѣдъ името показватъ, че отъ това лице има писма, които ще се напечататъ въ втората часть на тая книга.

*Аверки в. Петровичъ.

Авксенти велешки, 243-386, 245-388.

Аврамовичъ и Аврамовъ, Михаилъ Генковичъ, търговецъ въ Гюргево; 96-166, 97-167, 608-1009.

Аврамовичъ, Пантели, търговецъ въ Галацъ, австрийски подданикъ, роднина по жена съ руския дипломатъ Базили; 192-324, 201-336, 906-1479.

Агапи, плѣвенски владика прѣзъ 1848 г., гонитель на Капиновски; 737-1237.

х Агапи, рилецъ, духовникъ въ Хасково прѣзъ 1856 год.; 415-663.

Адамецкій, подполковникъ при князь Черкаски прѣзъ освободителната война; 46-91.

Аделбургъ, австрийски консулъ въ Пловдивъ до освобождението; 22-37.

Адженовъ, Иванъ, 300-481.

Азизъ-бей, воененъ лѣкаръ въ София прѣзъ 1863 год.; 451-705.

Азизъ паша, пловдивски мутесарифъ, управитель; 492-780, 638-1066, 640-1070, 847-1404, 861-1424.

Азизъ-паша, едренски валия; 995-1635, 995-1636.

Акакій, свещеникъ въ руското посолство прѣзъ 1863 год.; 40-79.

*Аксаковъ, Иванъ Сергѣевичъ, руски публицистъ и голѣмъ славѣнофилъ, обнародвани сж 5 документа; 159-273, 438-696, 815-1371.

Александровичъ, велики князь Алексѣй; 647-1084.

Александръ II, царь освободитель; 6-8, 181-311, 299-477.

*Алексѣвичъ, Николай, благодѣтель на пловдивското училище; до него е писмо 11-то.

Алексѣевъ, Феодоръ Михайловичъ, висшъ чиновникъ въ Петербургъ прѣзъ 1858 г.; 822-1372.

Али-бей, търновски, послѣ пловдивски мутесарифъ; 486-771, 638-1066, 653-1094, 655-1099, 656-1100, 669-1119, 670-1120, 672-1123.

Али-бей, влиятеленъ турчинъ въ Пловдивско слѣдъ кримската война; 735-1232.

Али-ефенди, справедливъ турски публицистъ прѣзъ 1866 год.; 716-1202.

Али паша и Аали-паша, министъръ на външнитѣ работи въ Турция въ врѣме на българогръцката разпря; 5-7, 243-386, 247-392, 247-393, 249-395, 306-491, 485-771, 612-1016, 628-1049, 634-1057, 654-1097, 663-1110, 667-1116, 670-1120, 674-1126, 675-1127, 742-1247, 743-1248, 751-1260, 754-1264, 757-1267, 763-1279, 764-1281, 765-1282.

Али-Шефкетъ-паша, богатъ турчинъ въ Едрене, кандидатъ за пловдивски мутесарифъ прѣзъ 1865 год.; 637-1065.

Алгънъ-елмазъ, влиятеленъ грѣкъ въ Едрене; 58-113.

Амфилохій, калугеръ русецъ; 636-1062.

х Анастасъ, в. Петровичъ и Петровъ.

Ангелакоолу, Кости, писаръ у чорбаджи Салчо Чомаковъ прѣзъ 1847 год.; 327-527.

Ангелиди, Димитъръ, книжаръ и книговецъ въ Пловдивъ, продавалъ и грѣцки и български книги; 117-200, 418-669, 424-676, 792-1333.

Ангелики, грѣцка учителка въ Станимака и Пловдивъ; 627-1046.

Ангеловичъ, Петъръ, синъ на извѣстния сарафинъ въ Букурещъ прѣзъ 1857 год. Ангелъ Недѣлковичъ; 98-169, 98-170, 226-362.

Ангеловъ, Александъръ, търговецъ абаджия отъ с. Дари-дере въ Родопитѣ; 611-1014.

- Ангеловъ**, Георги, отъ Кйостендилъ; 499-799, 500-800.
- ***Ангеловъ**, Караникола, виденъ българинъ въ Т.-Пазарджикъ; 554-902, 555-903, 601-998. До него е изпратено 12-то писмо.
- ***Ангеловъ**, Петъръ, студентъ въ киевския университетъ прѣзъ 1851 год.; и отъ него е подписано 839-то писмо; 521-839.
- Андонаки**, Д-ръ, лѣкаръ въ Самоковъ прѣзъ 1857 год.; 788-1325.
- Андроникъ**, Иванъ, твърдъ грѣкъ въ Пловдивъ, английски поданикъ, пришлецъ отъ Ионическитѣ острови; 964-1582, 965-1584.
- Антимъ**, съученикъ на Григория Гого; 413-660.
- Антиохийски патриархъ**, 126-217.
- Антонъ**, живописецъ; 790-1330.
- ***Анучинъ**, Димитрій, виденъ чиновникъ при князя Черкаски; отъ него сж писмата 13, 14, 15, 16 и 17-то.
- ***Априловъ**, Васили; 330-534, 332-535, 334-537, 335-538, 336-539, 340-544; 355-564, 357-566, 588-967; писмата 18 и 19-то сж размѣнени между него и х Гера Добровича.
- х **Аргироглу**, търговецъ грѣкъ въ Пловдивъ; 693-1158.
- Аргиропуло**, главенъ драгоманъ при руското посолство въ Цариградъ, голѣмъ българомразецъ; 69-124, 74-126, 192-324, 225-360, 615-1023, 734-1231.
- Аретовъ** Рогачевъ, Иеронимъ; 759-1272.
- Аристиди бей**, Д-ръ, грѣкъ отъ Цариградъ, племенникъ на извѣстния Каратеодориди; 689-1151.
- Арифъ-паша** и **Аарифъ-паша**, едренски валия прѣзъ 1865 год.; 635-1061, 636-1064, 988-1624, 989-1627, 991-1629.
- Армений**, Тодоръ, сопотненецъ; 530-861.
- Арсеніевъ**, русецъ, авторъ на география; 54-103, 55-105.
- ***Артамоновъ**, Николай, полковникъ, прикомандиранъ на служба при князь Черкаски прѣзъ освободителната война; прѣзъ 1869 год. билъ и въ Пловдивъ да измѣрва меридиана; 159-273, 660-1105, 763-1279, 778-1307, 778-1308; писмата 20 и 21-во сж размѣнени между него и Н. Герова.
- Аръшовъ**, Желѣзко, старозагорченинъ; 842-1396.
- Аса-паша**, 669-1119.
- х **Асаноглу**, Сюлейманъ, свищовецъ; 158-272.
- Асеновъ**, х Димитъръ, войвода; 762-1277.
- Асенъ**, царъ; 117-199.
- Асимъ-паша**, едренски валия прѣзъ 1869 год.; 653-1094, 656-1100, 657-1101, 661-1106, 662-1107, 662-1108, 663-1110, 666-1114, 669-1119.
- Асланооглу**, богатъ евреинъ въ Пловдивъ, застѣпникъ за Георгакия Чалооглу; 963-1582.
- Астарджиевъ**, Митко, карловецъ; 303-495.
- Ата-бей**, мутесарифъ пловдивски прѣзъ 1866—1867 год.; 485-771, 486-772, 641-1073, 694-1158, 995-1635.
- Атанасиевъ**, Ламбре, съдружникъ съ Д-ра Чомакова и Н. Герова на една мандра; 525-851, 525-852, 528-858, 529-859, 530-860.
- Атанасовичъ** и **Атанасиевичъ**, лѣкаръ въ Букурещъ; 125-215, 231-369, 232-370, 265-417, 268-423.
- Х. Атанасовичъ**, Стоилъ, карловецъ; 294-468.
- Аѳанасъевъ**, 6-9.
- Ахланли**, Костаки, богатъ и влиятеленъ погрѣченъ българинъ въ Пловдивъ, родомъ отъ с. Ахланйово; 103-178, 566-925.
- Бабаджовъ**, Н., влиятеленъ българинъ въ Тулча; 723-1208.
- Базилевскій**, Александръ Александровичъ; 888-1458, в. Базили.
- Базили**, грѣкъ, руски дипломатъ, консулъ въ Бейрутъ, послѣ кримската война руски комисаръ за уреждане Дунавскитѣ княжества, по жена роднина на Пантели Аврамовичъ отъ Галацъ; 192-324, 194-326, 202-336, 206-339, 221-357 227-363.
- Базировъ**, изповѣдникъ на грѣцката кралица Олга; 770-1291.
- ***Байковъ**, Капитонъ Александровичъ, руски консулъ въ Видинъ; 733-1229. До него е и писмо 22.
- Байрамъ-бей**, прѣкупникъ на десетъка въ вранската каза прѣзъ 1858 г.; 957-1572.
- ***Х. Бакалооглу**, Иванчо Д., дѣятеленъ българинъ въ Букурещъ и извѣстенъ благодѣтель; 174-302, 183-314, 189-321, 201-336, 203-337, 217-353, 221-357, 226-362, 227-363, 228-364, 229-367, 296-471, 839-1390, 917-1493; отъ него е и писмо 23.
- ***Балабановъ**, Марко; 46-91, 47-92, 143-240, 143-241, 143-242, 144-243, 144-244, 146-245, 146-246, 146-247, 147-248, 147-249, 163-279, 295-470, 295-471, 316-506; отъ него е и писмо 24.

- Балабинъ**, руски прѣдставитель въ Виена; 250-396.
- Бангеятъ**, Тоне, карловецъ; 112-192.
- Барочъ**, 545-881.
- Бартолани**, телеграфистъ въ Тулча прѣзъ освободителната война; 721-1208.
- Батуловъ**, Станйо; 335-537, 366-577.
- Бахметьевъ**, славѣнофилъ въ Москва; 797-1345.
- Беистъ**, публицистъ; 486-771.
- *Бѣловѣждовъ**, Никола, копривщенецъ. Той и учителъ Генчо Бѣлчевъ Костовъ сж писали 98-то писмо.
- Бѣлочерковецъ**, тулчански губернаторъ прѣзъ освободителната война; 47-92, 166-285, 167-286, 167-287, 168-288, 170-292, 721-1208.
- Бѣлчевъ Костовъ**, Генчо, копривщенецъ, учителъ и послѣ свещеникъ въ Копривщица; в. **Бѣловѣждовъ**.
- Бѣлчевъ**, Партени, многолѣтенъ учителъ въ Карлово и Сопотъ, руски възпитаникъ; 4-6.
- Бѣляевъ**, Атанасъ Данаиловъ, чирпанецъ, учителствувалъ въ Стара-Загора и Пловдивъ, послѣ свършилъ въ 1865 год. на-укитѣ си въ киевския университетъ; 800-1353, 841-1394, 881-1449.
- Бениръ-паша**, 862-1425.
- Бенли**, Маринчо, българинъ въ Влашко; 271-431, 591-975, 748-1256.
- Бенчевъ**, 910-1483.
- Беранекъ**, швейцарецъ, съдържателъ на възпитателно заведение; 163-279.
- *Беронъ**, Д-ръ Василь Х. Ст.; до 1851 година се подписвалъ „*Джелалъскій*“; 34-65, 183-314, 196-329, 198-332, 202-336, 209-345, 210-346, 214-349, 505-811. Отъ него сж писмата 25, 26, 28, 29, 30 и 32-ро.
- Беронъ**, Д-ръ Петъръ; 20-34, 140-236, 285-452, 304-489, 305-490, 324-523, 504-840, 505-811.
- *Беронъ**, Стефанъ Р.; 123-212, 505-811; до него е и писмо 34.
- Бешковъ**, А. М. К.; 158-272, 317-511, 424-676.
- Биволаровъ**, Танчо, копривщенецъ; 352-559, 377-603.
- Бизани и Пизани**, паспортенъ чиновникъ при руското посолство въ Цариградъ; 781-1314, 840-1392, 888-1458.
- Благоевъ**, Димитъръ, извѣстенъ учитель-педагогъ; 303-487.
- *Блазнавацъ**, Миливой П., сръбски воененъ министъръ прѣзъ 1868 год.; отъ него е 35-то писмо.
- Блондтъ**, английски консулъ въ Пловдивъ, Едрене и въ Битоля; голѣмъ българолюбецъ; 486-771, 488-774, 593-920, 613-1017, 613-1019, 618-1029, 619-1031, 623-1040, 626-1044, 626-1046, 627-1047, 628-1048, 628-1049, 629-1050, 636-1063, 638-1067, 638-1068, 640-1070, 653-1095, 654-1097, 655-1099, 657-1101, 662-1108, 663-1110, 666-1113, 666-1114, 675-1127, 679-1134, 950-1556, 951-1558, 951-1559, 952-1560, 995-1634.
- Блудовъ**, графъ; 631-1054, 756-1267.
- *Блъсковъ**, Рашко Ил., е писалъ 36-то писмо.
- Боботиновъ**, учителъ въ Русчукъ прѣзъ 1871 год.; 897-1470.
- Бобриковъ**, полковникъ, прикомандированъ прѣзъ освободителната война на работа при князя Черкаски, кандидатъ за пловдивски губернаторъ; 9-16, 164-281, 165-282, 777-1306.
- Бобчевъ**, Стефанъ С.; 157-290, 159-273.
- Богдановичъ**, Люя, отъ Бѣлградъ; 730-1223, 731-1225, 732-1227.
- *Богдановъ**, Велйо, копривщенецъ, учителствувалъ прѣди освобождението въ Карлово, послѣ въ Сливенъ и въ Пловдивъ; прѣзъ 1875 и 1876 год. билъ секретаръ на Н. Герова; отъ него сж писмата 37 и 38.
- Богоевъ в. Богоровъ**.
- Богориди**, Стефанъ; 94-163, 96-166, 96-167, 111-189, 219-355, 223-359, 227-364, 228-365.
- *Богоровъ и Богоевъ**, Д-ръ Иванъ Андреевъ; 19-32, 205-339, 400-643, 963-1582, 965-1584; отъ него сж и писмата 39, 40, 42, 43, 44, 45 и 46-то.
- Богуславскій**, пръвъ драгоманинъ при руската мисия въ Цариградъ; 615-1023, 629-1050, 648-1087.
- Бодянский**, професоръ въ московския университетъ; 436-695.
- Бойчева**, Кирама, отъ Мерицлере; 46-90.
- Божилевичъ**, Георги, сърбинъ, учителъ за турски въ Копривщица прѣзъ 1849 год.; 345-548, 347-551, 364-573.
- Х. Божинъ**, Димитъръ, зетъ на Х. Иванча Х. Василиу отъ Шуменъ; 100-173, 101-175, 282-448.
- Боляко**, Д-ръ прѣзъ освободителната война въ Тулча, гонителъ на българетѣ; 721-1208.
- Боневъ**, Д-ръ Младенъ; 6-8, 46-91, 47-92, 168-288, 806-1361, 808-1363, 808-1364.
- *Боневъ**, Петъръ, перущиченинъ, училъ

- се и въ Бѣлградъ; отъ него е 47-то писмо.
- Бончевъ**, Димитъръ, отъ Стара-Загора; 845-1400, 846-1401.
- ***Бончевъ**, Нешо; 2-3, 295-470, 295-471, 297-473, 298-476, 650-1090, 650-1091. Отъ него сж и писмата 48 и 49-то.
- Бончиди**, погръченъ чирпанецъ, учителъ въ гръцкитѣ училища въ Пловдивъ; 211-347, 400-643, 402-646.
- Боре**, лазаристъ, управителъ на бебешкото въ Цариградъ френско училище; 91-119, 94-163, 916-1491.
- ***Боте**, даскалъ *Ботйо Петковъ*, баща на поета Христа Ботевъ; 49-97, 113-194, 299-478, 415-663, 527-857, 587-966, 790-1330. Отъ него сж и 20 писма: отъ 50-то до 71-то
- ***Ботевица**, Ивана Ботева Петкова, майка на поета Ботевъ; отъ нея сж писмата 72, 73 и 74-то.
- Ботевъ**, Кирилъ, сега генералъ Ботевъ, по-малкъ братъ на поета Хр. Ботевъ; 37-72, 38-74.
- ***Ботевъ**, Петко и Петъръ, най-голѣмъ братъ на поета Ботевъ; 37-72, 39-76; отъ него е и 75-то писмо.
- ***Ботевъ**, Стефанъ, по-голѣмъ братъ на поета Хр. Ботевъ; 38-74; отъ него сж и писмата 76, 77 и 78-мо.
- ***Ботевъ**, Христо, 30 54, 32-59, 32-60, 33-61, 36-69, 36-70, 37-71, 37-72, 38-73, 39-77, 40-79, 41-80, 41-81, 120-205, 120-207, 288-458, 288-459, 289-460, 294-468, 299-477, 299-478, 300-479, 300-480, 300-481, 608-1010. Отъ него сж и писмата 79, 80 и 81-во.
- Ботингтонъ**, Теодоръ, протестантски проповѣдникъ; 851-1411.
- Бошковъ**, Атанасъ, отъ Т. Пазарджикъ, шурей на Станиславъ Доспѣвски, учителствувалъ въ Неврокопско; 8-12, 554-902, 555-903, 563-920, 564-921.
- Бошнакъ-ага**, прикритъ християнинъ, слуга на Доротея врачански; 350-555, 351-557, 351-558.
- Бошнякъ**, Димитъръ, отъ Вратца; 531-863, 535-865, 697-1165.
- Брадиновъ и Брадински**, Станчо, калоферецъ; 39-76, 40-79, 791-1331.
- Брадиновъ**, Христо, калоферецъ; 2-3.
- ***Бракаловъ**, Недѣлко Минковъ, роденъ прѣзъ 1799 г., умрѣлъ на 16 марта 1863 год., единъ отъ първитѣ благодѣтели на Калоферъ, основателъ на извѣстната търговска кжца въ Цариградъ „Н. Бракаловъ и Синъ“, участвувалъ въ всичкитѣ ни народни борби въ тоя градъ; 29-53. Отъ него сж и писмата 82 и 84-то.
- Братияно**, общественъ ромънски дѣецъ; 277-438, 293-466.
- Брѣговъ**, Иванъ, отъ Т. Пазарджикъ; 603-1003.
- Бруни**, О. А., учителъ професоръ на Станиславъ Доспѣвски въ Петербургъ; 553-899, 556-904.
- Бруони**, апостолически намѣстникъ въ Цариградъ; 617-1027, 617-1028, 622-1039, 624-1040, 795-1341.
- Будберони**, 203-336.
- Бульверъ**, английски консулъ въ Едрене (?); 626-1044.
- Буналь**, 841-1394.
- ***Бурмовъ**, Теодоръ Стояновъ; 4-6, 43-85, 159-273, 247-393, 259-409, 260-411, 268-424, 270-427, 294-468, 295-470, 492-780, 521-839, 598-989, 648-1086, 670-1120, 748-1257, 753-1263, 759-1272, 762-1277, 755-1264, 756-1266, 766-1284, 770-1291, 772-1295, 779-1309, 796-1638. Отъ него сж и писмата 85, 87, 88, 89, 90, 91, 92 и 93-то; и той е между подписалитѣ 839-то писмо.
- ***Бутеневъ**, Аполлинарій Петровичъ, руски посланикъ въ Цариградъ слѣдъ кримската война; 194-325, 199-334, 888-1458. До него сж и писмата 96 и 97-мо.
- Бутовскій**, чиновникъ въ руското посолство въ Цариградъ; 639-1068.
- Буюклу**, Хаджи, бѣлгаринъ, чиновникъ въ руското консулство въ Букурещъ; 220-355.
- Вакареско**, ромунски бояринъ; 218-354.
- Ваклидовъ**, Христо Д., казанлъчанинъ; 118-201, 118-202, 260-411.
- Валиадесъ**, Константинъ, 651-1092.
- Валсамидесъ**, Яковъ, 517-833.
- Валтеръ**, управителъ на сръбската печатница въ Бѣлградъ прѣзъ 1850 год. 731-1225.
- Варламовъ**, генералъ, чиновникъ въ руското посолство въ Цариградъ; 689-1152.
- Варсамиди и Варсамооглу**, Михалъ, търговецъ въ Пловдивъ; 86-151, 381-611, 383-616.
- Х^в. Васили**, духовникъ въ Карлово прѣзъ 1858 год.; 113-193.
- ***Василиева**, Ненка, учителка при калугеркитѣ въ Калоферъ; отъ нея е писмото 121-во.
- ***Василиевъ**, Кесари папа, татарпазарджичанинъ; отъ него е 99-то писмо.
- ***Василиевъ**, Константинъ, учителствувалъ въ София, Т. Пазарджикъ и въ Мустафа-паша; 384-617, 415-653, 489-776, 502-806, 670-1120, 791-1332, 972-1597. Негови писма има запазени доста, напечатани сж само двадесетъ: 100, 101,

- 102, 103, 104, 105, 107, 108, 109, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119 и 120-то.
- Василиевъ**, Христодулъ и Христо, синъ на Конст. Василиевъ; 61-119, 61-120.
- Х^в. Василиу**, Николаки, пловдивски грѣкъ; 91-160.
- Х^в. Василиу**, **Х^в. Иванчо**, шумненецъ въ Галацъ; 101-175.
- Василияди**, Д-ръ въ Букурещъ; 125-215.
- *Васильчиковъ**, князь Викторъ Иларіоновичъ, руски общественъ дѣецъ въ Россия и покровитель на българетѣ слѣдъ кримската война; 2-4. 3-5, 422-674, 905-1479, 907-1480. До него сж и писмата 122, 123, 124, 125, 126 и 127-мо.
- Васяновъ**, рилецъ калугеръ; 640-1070.
- Везенковъ**, Д-ръ, македонецъ отъ Крушево; 813-1368.
- *Велевъ**, Филипъ, учитель отъ Казанлъкъ; 898-1471; отъ него сж писмата 128, 129 и 130-то.
- Х^в. Велйо**, съдържателъ на пощенска станция въ Стара Загора; 849-1408.
- *Величковъ**, Кузманъ, отъ с. Кърджаларъ; 405-650, 428-682; отъ него сж и писмата 131 и 132-ро.
- Велтманъ**, професоръ въ московския университетъ; 426-679.
- *Венелинъ**, Юрій Ивановичъ; 33'-534; отъ него е и албумниятъ надписъ за споменъ 133.
- Вентило**, Д-ръ Аристовулоъ, пловдивски грѣкъ, лѣкаръ по желѣзницитѣ на източната компания; 683-1142.
- Веричано**, ромунецъ, адвокатъ въ Букурещъ; 123-212.
- Верковичъ**, Стефанъ, 394-634, 464-728.
- Вернаца**, Фредерикъ, италиянецъ въ Едрене; 676-1129, 686-1146.
- Вестманъ**, руски чиновникъ, 774-1298.
- Витали**, единъ отъ строителитѣ на желѣзницата между Цариградъ и Едрене; 685-1145.
- *Витановъ**, Димитъръ, възпитаникъ на одеското българско настоятелство; до него е 134-то писмо.
- Витило**, 561-915.
- Владигерова**, Ивана Стаматова, учителка въ София прѣзъ 1874 год.; 800-1352, 806-1361.
- *Владикинъ**, Иванъ С.; до него е 135-то писмо.
- Владо**, Д-ръ, лѣкаръ грѣкъ въ Пловдивъ; 963-1582.
- *Влангали**, А., руски консулъ въ Бѣлградъ; 614-1021, 618-1030; отъ него е и 136-то писмо.
- Власаковъ**, Тодораки, дѣятеленъ българинъ въ Пловдивъ; 383-616.
- Войводовъ**, Никола, убитъ въ Русчукъ съ другаря си Цвѣтко Павловичъ; 752-1262, 890-1462.
- Воронцовъ**, графъ, одески губернаторъ прѣзъ 1841 год.; 331-534.
- Вроско**, грѣцки вице-консулъ въ Пловдивъ прѣзъ 1868 год.; 645-1080, 657-1101, 658-1102.
- Вълковичъ**, Д-ръ Александъръ и Алеко, В. Чалики, Д-ръ Александъръ.
- *Вълковичъ**, Д-ръ Георги, братъ на Ник. В. Чалики и на Д-ръ Ал. Вълковичъ, пловдивчане; 774-1297, 779-1310. Отъ него е и писмо 137-мо.
- Вълковъ**, Георги, 77-134.
- *х. Вълковъ**, Василь, карловецъ; 112-192, 185-316, 290-462. Той и Ив. х. Димитровъ сж писали 138-то писмо.
- х^в. Вълковъ**, Христо, коприщенецъ; 350-555.
- *Вълчевъ**, Христодулъ, дѣятеленъ българинъ въ Хасково; 57-111; до него сж и писмата 139, 140 и 141-во.
- Гаванозоглу и Каванозоглу**, голѣмо турско дворянско семейство въ Т.-Пазарджикъ: *Аали-бей Г.* 567-927; *Мехмедъ-бей Г.* 598-994; *Хасанъ-бей Г.* 602-1001.
- Гавриль**, писаръ на Евлогия Георгиевъ; 99-171, 138-231.
- Гаджовъ**, Лулчо и Ст. Лулчевъ, панагюрци; 388-625, 516-832.
- Галактионъ**, игуменъ на монаст. „Св. Никола“, Татарпазарджишко; 332-535, 333-536, 355-564, 383-615, 603-1001.
- Галоберъ**, католишки калугеръ пропагандистъ; 617-1027.
- Гамидъ в. Хамидъ**.
- *Гановичъ**, П. българинъ търговецъ въ Одеса; 466-732, 784-1319. До него сж и писмата 142, 143 и 144-то.
- Ганчевъ**, Иоакимъ, учитель въ Каршиака — Пловдивъ прѣзъ 1856 год.; 405-650, 415-663.
- х^в. Ганчевъ**, **х^в. Янаки**, пловдивски милетъ-векили прѣзъ 1857 год.; 99-172, 329-532, 462-724.
- *Ганчовъ**, Никола, отъ Пловдивъ и Христо Михайловъ сж писали 145-то писмо.
- Гарабетъ**, Ходжа, арменецъ, драгоманинъ на Н. Геровъ; 103-178, 104-179, 106-183, 107-184.
- Гарабетъ**, Казакъ, пловдивски арменецъ, руски поданикъ, 438-696, 497-792.
- Гарашанинъ**, сръбски общественъ дѣецъ; 274-434.
- Гарибалди**, 961-1579.

***Гедиковъ**, Артюнь, пловдивски арменецъ, руски поданикъ, влиятеленъ между голѣмцитѣ турци, застъпникъ за българитѣ; първото руско консулство въ Пловдивъ се е отворило въ неговата кжща; 22-37, 112-192, 115-196, 234-372, 374-596, 415-664, 497-792, 559-908, 668-1117. Отъ него е и 146-то писмо.

***Геновичъ**, Д. А. е далъ на Н. Герова 147-то писмо.

х^ч. **Геновъ**, Брайко, учителъ и послѣ свещеникъ въ Карлово; 335-537.

Генооглу, турски шпионинъ въ Влашко; 293-466.

Генчовъ, Груйо попъ, коприщенецъ абаджия; 360-569.

Георгиевичъ, Теодоръ, въ Вършецъ — Банатско; 276-436.

Георгиевъ и **Георгиевичъ**, отецъ Атанаси, 334-536, 335-537, 335-538, 337-539, 355-564.

***Георгиевъ**, Евлоги, до 1879 година не е вършилъ нищо отъ общественъ характеръ, па често и отъ търговски, безъ да се съвѣтува съ Н. Герова. Помежду имъ сж размѣнени повече отъ 1000 писма. Засега печатаме само 149, отъ 148-мо до 296-то. — 20-34, 30-55, 82-144, 83-146, 183-314, 188-320, 201-336, 212-347, 222-358, 235-372, 235-373, 236-374, 236-375, 237-376, 237-377, 238-379, 240-381, 241-383, 264-416, 282-448, 294-468, 301-482, 304-488, 308-495, 313-503, 319-512, 319-513, 320-515, 325-525, 381-611, 457-715, 469-735, 469-736, 470-737, 471-738, 471-739, 472-740, 472-741, 472-742, 512-828, 609-1010, 644-1080, 729-1220, 770-1290, 779-1309, 782-1315, 783-1317, 784-1319, 785-1320, 789-1328, 830-1374, 870-1434, 906-1479, 915-1489, 916-1491, 917-1493, 985-1618.

***Георгиевъ**, Христо, по-малкъ братъ на Евлогия Георгиевъ. Като търговецъ той билъ достоенъ сжщо като брата си, а като общественъ дѣецъ той стои много по-високо отъ него: не само че е помагалъ материялно на всѣко обществено дѣло, а е зималъ и живо участие въ всичко, що е имало за цѣль доброто на българския народъ. Съ Н. Герова сж били като рождени братя. Размѣнили сж си повече отъ 1000 писма, отъ които засега обнародваме само 229, отъ 297-мо до 526-то. Прѣзъ априлия 1872 год. Христо Георгиевъ издѣхналъ отъ напразна смрътъ на колѣнитѣ на Н. Герова, като сварилъ да му каже послѣдното си желание. — 18-30, 20-34, 34-64, 36-

69, 37-71, 39-76, 41—80, 92-163, 95-164, 95-165, 97-167, 99-170, 120-206, 121-208, 130-221, 308-495, 388-625, 423-675, 425-678, 458-716, 458-717, 460-720, 460-721, 515-829, 587-967, 608-1010, 609-1011, 644-1080, 729-1220, 748-1256, 758-1269, 769-1289, 782-1315, 783-1317, 784-1319, 785-1320, 906-1479, 917-1493.

Герасимъ, рилецъ, духовникъ-изповѣдникъ въ Пловдивъ прѣзъ 1856 год.; 415-663.

Герасимъ, игуменъ на т. пазарджишкия манастиръ „Св. Петъръ“ прѣзъ 1860 год.; 603-1001.

Гераситъ, рилчанинъ, калугеръ, послѣ и игуменъ на араповския манастиръ „Св. Недѣля“; 893-1464, 893-1465, 901-1474.

***Герджиковъ**, Павелъ Иов., е роденъ на 8 мая 1810 год. въ Т. Пазарджикъ, дѣто родителитѣ му били забѣгнали врѣменно слѣдъ опожаряването на Копривщица отъ кърджалиитѣ, а е умрѣлъ на 19 септемврия 1882 год. Той е билъ много любознателенъ и за врѣмето си доста ученъ. Изпълнявалъ е секретарска служба при видния тогава чорбаджи Салчо Чомаковъ — голѣмъ бегликчия-джелепинъ. Поради службата си той билъ изходилъ почти цѣлия Балкански полуостровъ и познавалъ добръ всѣки градъ, всѣко село и дори всѣка мѣстность на България, Епиръ, Тесалия, Босна, Херцеговина и Сърбия. Като ученолюбивъ той много е помагалъ за отваряне на училища всжду, дѣто е билъ. Зель живо участие въ борбата на пловдивската епархия противъ извѣстния Хрисантъ. — 346-549, 422-673, 424-676, 478-752, 481-760, 734-1230, 841-1393. Отъ него сж и писмата 527, 529, 532 и 533-то.

Германовъ, Ангелъ попъ, отъ Т. Пазарджикъ; 598-994.

*х^ч. **Геро Добревичъ Мушекъ**, баща на Н. Герова, многогодишенъ учителъ въ Копривщица, единъ отъ най-добритѣ приятели на отца Неофита рилски, ималъ е редовни сношения съ Пловдивскитѣ първенци и е билъ извѣстенъ далечъ изъ Българско. — 326-527, 362-571, 365-575, 365-576, 366-577, 386-622, 477-750, 477-751, 478-752, 478-753, 479-756, 501-802, 516-832, 523-847, 698-1166. Отъ него сж и писмата 18, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 557, 558, 559, 560, 561, 562 и 563-то.

х^ч. **Геровъ**, Агапи, шесто чедо на х^ч Гера

и по-голямъ братъ на Н. Герова, прѣселилъ се въ Букурещъ, дѣто дѣцата му днесъ сж поромунчени; 366-577, 422-673, 424-676, 426-678.

***х^ч. Геровъ**, Атанасъ, трето чедо на х^ч. Гера и по-голямъ братъ на Н. Герова, много любознателенъ, справедливъ и дѣятеленъ за благо на народа; 10-18, 40-79, 330-534, 332-535, 333-536, 335-538, 343-547, 378-605, 379-607, 381-611, 383-615, 386-622, 392-632, 393-633, 406-650, 408-655, 427-680, 428-682, 431-686, 432-688, 433-691, 435-693, 449-701, 453-708, 523-846, 698-1166, 734-1230. Отъ него сж и писмата 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 586, 596, 597, 598, 602, 603 и 604-то.

х^ч. Геровъ, Геро Атанасовъ, синъ на Атанаса х^ч Геровъ и братъ на пловдивския адвокатъ Христо А. Геровъ, умрѣлъ въ пловдивския затворъ слѣдъ априлското въстание; 376-601, 450-703, 451-704, 453-706, 807-1363.

Геровъ, Геро Найденовъ, първиятъ синъ на Н. Герова, наричанъ Герчо, сега инженеръ; 611-1014 и на много още други мѣста.

***Геровъ**, Костадинъ, дванадесето чедо на х^ч Гера и по-малкъ братъ на Н. Герова; 27-47, 199-334, 206-340, 229-367, 334-536, 342-545, 347-551, 354-563, 362-572, 365-576, 366-577, 367-579, 367-580, 368-581, 369-584, 370-586, 373-594, 376-600, 460-720, 460-721, 461-722, 479-755, 480-758, 480-759, 501-803, 504-809, 510-820, 511-823, 512-824, 523-847, 592-979, 593-981, 698-1166, 698-1167, 699-1168, 701-1173, 706-1183, 707-1184, 707-1185, 708-1186, 709-1187, 718-1205, 736-1234, 794-1338, 800-1352, 904-1478, 931-1515, 972-1597, 972-1598. Тукъ сж обнародвани 65 негови писма.

х^ч Геровъ, Найдено Атанасовъ, синъ на Атанаса х^ч Геровъ; 970-1594, 970-1595.

***Геровъ**, Никола, коприщенецъ, ала не отъ рода на Н. Герова; 503-808; отъ него е и 710-то писмо.

Геровъ, Яковъ, отъ Едрене, прѣводчикъ прѣзъ освободителната война; 12-20.

***Гешеви**, братия Евстрати, Христо и Стефанъ Иванови, извѣстни родолюбци въ Пловдивъ; 4-6, 113-193, 135-227, 169-291, 170-292, 355-563, 402-646, 431-687, 559-910, 586-965, 593-981, 593-982, 617-1029, 641-1072, 792-1334, 804-1358, 809-1364, 960-1576,

964-1582. До тѣхъ е изпратено и 711-то писмо.

***Гешевъ**, Димитъръ Ивановъ, братъ на братия Гешеви въ Пловдивъ, търговецъ въ Цариградъ; 160-274, 169-291, 170-292, 214-349, 220-355, 223-359, 227-364, 259-409, 265-417, 592-978. До него сж и писмата 712 и 713-то.

***Гешевъ**, Иванъ Димитровъ, браточедъ на братия Гешеви въ Пловдивъ и братъ на Хр. Димитровъ Гешевъ въ Вѣна, търговецъ въ Търново; 19-32, 117-199, 463-726, 513-825, 514-826, 708-1186, 709-1187, 732-1227, 918-1494. Отъ него сж и писмата 714 и 715-то.

Гешевъ, Иванъ Евстратиевъ, 170-292.

***Гешевъ**, Христо Димитровъ, братъ на търновския Иванъ Димитровъ Гешевъ и браточедъ на пловдивскитѣ братия Гешеви, търговецъ въ Вѣна; 90-158, 172-297, 174-302, 175-303, 177-306, 191-324, 320-514, 320-515, 387-624, 389-627, 394-635, 395-636, 411-657, 427-679, 429-683, 442-698, 455-711, 463-727, 463-728, 512-821, 701-1173, 702-1175, 704-1178, 706-1182, 784-1319, 785-1320. Отъ него сж и писмата 718 и 721-во.

Гизъ, френски консулъ въ Едрене; 623-1040, 626-1045, 634-1059, 990-1627.

Гиизъ, Д-ръ, протестански мисионеръ въ Цариградъ; 830-1376.

Гика (?), 174-301, 176-304.

Гика, князь Алек. Д., каймакамъ на Влашко прѣзъ 1856 год. слѣдъ Щиръбея; 200-335.

***Гильфердингъ**, Александръ Ѳеодоровичъ, 508-818, 761-1277, 968-1589. Отъ него сж и писмата 728 и 730-то.

Гирсъ, 156-267, 618-1030.

Гичевъ, Архангелъ, перущичанинъ; 27-47.

Главчовъ, Недко, коприщенинъ; 384-551.

***Глазуновъ** Иванъ Ильичъ, руски книжаръ; 81-143, 82-144. До него е и 732-то писмо.

Глобаревъ, Константинъ, отъ Битоля; 357-565.

Гого, Григори, учитель по гръцки езикъ въ Пловдивъ; 381-611, 383-615, 383-616, 386-622, 413-660, 699-1168.

***Горановъ**, Богданъ, синъ на Иванъ Горановъ и браточедъ на Пулеви и на братия Георгиеви, учителствувалъ въ Търново и въ Пловдивъ; 124-213, 125-215, 128-218, 130-220, 132-225, 133-226, 268-423. Отъ него сж и писмата 733 и 734-то.

Горановъ, Иванъ, братъ на Христа и Никола Теодорови Пулеви и уйка по май-

- ка на братия Гооргиеви. Поради нѣква си свада съ братията си той се отказалъ отъ рода си, промѣнилъ прѣкора си и се нарекълъ *Горанъ*. 266-420, 594-983.
- ***Горговичъ**, Петъръ, сърбинъ, учителъ въ Пиротъ прѣзъ 1849 год.; отъ него е 743-то писмо.
- ***Горчаковъ**, князь Александръ Михайловичъ; 180-310, 190-322, 192-324, 194-325, 194-326, 276-437, 668-1117, 669-1119, 772-1295. До него е и 744-то писмо.
- ***Господиновъ**, х^ѣ Петко, българинъ въ Одеса; 837-1387; до него е и 745-то писмо.
- Гочова**, Лоза, отъ с. Мерицлере, 46-90.
- Градовичъ**, полякъ емигрантъ въ Турция; 763-1278.
- ***Гранитски**, Анастасъ Петровъ; 24-41; отъ него е и 747-то писмо.
- Григори**, архимандритъ, грѣкъ, професоръ по грѣцкия езикъ при духовната академия въ Петербургъ прѣзъ 1857 год.; 823-1372, 825-1372.
- Григори**, диаконъ, българинъ; 667-1116.
- Григори**, грѣкъ, търновски митрополитъ; 532-864, 534-865.
- Григоріевъ**, отъ Одеса; 833-1381.
- Григоровичъ**, професоръ руски, пжтешественикъ изъ Турско прѣзъ 1845 год.; 181-312, 202-336.
- Григорчо**, в. Гого.
- Григорьевъ**, русинъ, поклоникъ по монастиретъ въ Турско; 642-1074.
- ***Григорьевъ**, професоръ руски, учителъ на Н. Герова; отъ него е 748-то писмо.
- х^ѣ **Гроздовъ**, Панайотаки, грѣкоманинъ въ Т. Пазарджикъ; 601-998.
- Грозевъ**, Иванъ, отъ Карлово; 170-292.
- Громадовъ**, Павелъ, българинъ отъ Търново, единъ отъ водителитъ на българскитъ волентире прѣзъ кримската война; 271-430, 273-432, 426-679, 747-1255.
- Груда**, Панчевица Дуплекова, единадесето чедо на х^ѣ Гера и пѣ-малка сестра на Н. Герова, майка на Т. Панчевъ; 408-655, 426-679.
- Х^ѣ. **Груда**, сестра на х^ѣ. Гера и леля на Н. Герова, по мжжъ Шушулова, прѣселила се въ Едрене; 362-571, 431-686.
- ***Грудовъ**, Илия, габровецъ; отъ него е 749-то писмо.
- Груевъ**, Георги, братъ на Иоакима Груевъ; 345-548, 377-603, 379-608, 389-627, 397-639, 427-679, 471-751, 478-753, 479-755, 479-756.
- Груевъ**, Динчо, коприщенецъ; 360-569.
- ***Груевъ**, Иоакимъ, 1-1 1-2, 4-6, 17-29, 19-32, 27-47, 31-56, 31-57, 33-62, 51-98, 104-179, 105-181, 118-200, 345-548, 346-549, 370-586, 377-603, 379-609, 380-609, 389-627, 397-639, 400-643, 405-650, 408-655, 409-656, 411-657, 413-660, 414-661, 417-667, 426-679, 439-697, 455-711, 475-746, 475-747, 502-806, 504-810, 516-832, 594-985, 595-986, 595-987, 597-991, 611-1014, 655-1099, 656-1100, 691-1156, 698-1166, 738-1238, 763-1278, 780-1311, 780-1312, 786-1322, 803-1356, 804-1358, 805-1360, 845-1400, 862-1425, 878-1444, 879-1446, 881-1449, 928-1510, 928-1511, 929-1512, 930-1513, 930-1514, 931-1515, 952-1562, 956-1569, 956-1570, 982-1612. Отъ него сж и писмата 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 759 и 763-то.
- ***Груйовъ**, Златанъ, отъ Пирдопъ; отъ него е 765-то писмо.
- ***Груйолу и Груевъ**, Стоянчо, замо кенъ и влиятеленъ коприщенецъ въ Казанлъкъ; 13-23, 75-128, 92-162, 93-163, 117-199, 384-618, 393-633, 430-685, 447-700. До него сж и писмата 766, 767 и 768-мо.
- ***Губастовъ**, Константинъ Аркадьевичъ, руски консулъ въ Едрене и послѣ чиновникъ въ Цариградското руско посолство; 60-118, 653-1095, 656-1100, 686-1146, 763-1278, 773-1296, 773-1297, 774-1298. Отъ размѣненитъ между него и Н. Герова писма обнародваме засега само шестнадесетъ.
- Гугова**, Ивана Панчовица, пето чедо на х^ѣ Гера и пѣ-голѣма сестра на Н. Геровъ, майка на Рада Кирковичъ, на Атанасъ Гуговъ и на Геро Праховъ, учителствувала въ Копривщица; 22-37, 23-38, 392-632, 430-685, 691-1154, 692-1156, 694-1159.
- Гугова**, Рада, в. Кирковичъ, Рада.
- Гуговъ**, Атанасъ, сестринъ синъ на Н. Геровъ и пѣ-малкъ братъ на Рада Кирковичъ, учителствувалъ въ Пловдивъ и Карлово; 691-1154, 692-1156, 802-1354.
- Гуговъ**, Панчо, зетъ на Н. Геровъ, водилъ сестра му Ивана; 360-568.
- Гължбовъ**, Димитъръ; 786-1323, 787-1324.
- Гюмюшгерданъ**, челеби, бей, паша Михалаки, голѣмецъ, влиятеленъ грѣкъ и крѣпителъ на елинизма въ Пловдивско. По думитъ на Н. Герова дѣдото на Гюмюшгердановци билъ пришлецъ отъ родопскитъ села, момче българче Калмукоглу, слуга у арменца Гюмюшгерданъ, златаринъ, комуто наслѣдилъ и занаята и прѣкора. Така и семейството Аргири-

- яди били планинци отъ с. Шейтанъ-кѣйой. Дѣдо имъ се викалъ Стойчо. Додѣто билъ живъ баща имъ, той помнилъ рода си и се спрѣказвалъ съ роднинитѣ си планинци. — 17-30, 18-31, 105-181, 278-439, 384-617, 463-725, 543-877, 556-925, 615-1023, 617-1027, 620-1033, 621-1036, 622-1037, 623-1040, 627-1047, 635-1061, 653-1094, 668-1117, 669-1119, 692-1156, 963-1582.
- Гюмюшгерданъ**, Димитраки, братъ на Михалаки Гюмюшгерданъ и зеть на чорбаджи Салча Чомаковъ, убитъ въ Дермендере прѣзь 1855 год.; 177-305, 388-626 389-627, 391-631.
- ***Гюрджи**, Али-ага, забитинъ въ Сопотъ прѣзь 1857 год.; отъ него сж писмата 785, 787, 788, 789, 790 и 791-во.
- Гюро (?)**, 55-107.
- Гюровъ**, Ангелъ Димовъ, синъ на Димо Гюровъ; 497-793.
- ***Гюровъ**, Димо, отъ Батакъ; отъ него е 793-то писмо.
- ***х^ч. Гюровъ**, Захари, отъ Самоковъ; 787-1324, 919-1495, 922-1497, 974-1601, 975-1603, 977-1605, 978-1606. Отъ него е и 796-то писмо.
- ***Дамаскинъ**, архимандритъ — х^ч. Дипчевъ, отъ Панагюрище; 79-138, 604-1004; отъ него сж и писмата 798, 799, и 800-но.
- ***Данаилъ**, рилецъ, свещеникъ въ Едрене; 690-1153; до него е и 801-то писмо.
- Дановъ**, Теодоси Г., грѣцки поданикъ въ Стара Загора; 851-1410.
- ***Дановъ**, Христо Груевъ; 21-36, 27-47, 39-76, 55-107, 56-108, 56-109, 150-255, 155-265, 156-268, 157-270, 385-619, 385-620, 385-621, 386-622, 389-627, 391-631, 392-632, 396-638, 397-639, 398-640, 405-650, 415-663, 572-937, 574-940, 574-941, 575-942, 579-949, 579-950, 579-951, 580-952, 699-1168, 797-1345, 896-1468, 897-1470, 898-1471, 912-1485, 979-1608. Отъ него сж и писмата 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809 и 810-то.
- ***Данчовъ**, Георги, чирпанецъ, живописецъ; отъ него е 812-то писмо.
- ***Даскаловъ**, Никола, българинъ, секретарь-драгоманъ въ руски консулства; 117-199, 273-432, 420-670, 428-682, 457-715, 587-967, 746-1253, 751-1260, 815-1371, 885-1454, 888-1458. Отъ него е и 813-то писмо.
- Дашковъ**, висшъ руски дипломатъ; 192-324, 194-325, 832-1379, 833-1382.
- ***Деблевъ**, Иоанъ, е подписалъ 839-то писмо заедно съ други шестнадесеть българе ученици въ Киевъ прѣзь 1851 година.
- Деблевъ**, Иорданъ Ив. българинъ въ Букурещъ; 101-175, 203-336, 206-339, 237-376.
- Демидовъ**, руски търговецъ съ мѣдь; 184-316, 188-320, 190-322, 191-324.
- Демидовъ**, русинъ, чиновникъ по иностранитѣ дѣла; 632-1054.
- Демироглу**, х^ч Димитъръ, българинъ въ Едрене; 858-1421.
- ***Денковъ**, Гаврилъ, търговецъ въ Свищовъ; до него е 814-то писмо.
- ***Денкоглу**, Иванъ Николаевичъ, българинъ софиянецъ въ Москва; 53-102, 179-309, 180-310, 180-311, 192-324, 200-335, 202-336, 204-337, 206-339, 206-340, 208-343, 215-351, 217-352, 228-364, 230-367, 232-370, 233-372, 235-372, 235-373, 333-535, 409-656, 410-657, 412-658, 421-672, 422-673, 426-679, 427-680, 429-684, 436-696, 442-698, 458-716, 458-717, 461-722, 462-724, 463-726. Отъ него сж и писмата 816, 818, 823 и 826-то.
- Десйови**, Никола и Теодоръ, копривщенци; 328-529, 350-555, 351-558.
- Джавитъ-паша**, мутесарифинъ въ Сливенъ прѣзь 1868 год.; 485-770.
- Джамджиевъ**, Петъръ Стояновичъ, книгопродавецъ въ Търново; 900-1473.
- Джаноглу**, българинъ турски шпионинъ; 293-496.
- Джейковъ**, Ной, коприщенинъ; 360-569.
- Джейковъ**, Стоянъ, братъ на Ной Джейковъ, въ Цариградъ ставалъ униятинъ; 360-569, 375-597, 395-636.
- Джеладинъ-беговъ**, Есатъ-бегъ, голѣмъ злосторникъ въ Дебърско; 948-1552.
- Джелалски**, Василь; 14-25; в. Д-ръ Василь Беронъ
- Джиджевъ**, Иванъ Г., писаръ на Никола Т. Пулевъ въ Карлово; 155-265, 287-456, 299-477, 313-504, 325-524, 325-525. До него сж и писмата 828, 829 и 830-то.
- Диаманди**, грѣцки учителъ въ Т.-Пазарджикъ; 54-104, 56-108.
- Димитрики**, влиятеленъ грѣкъ въ Пловдивъ; 296-473, 329-532, 344-547, 499-798, 964-1582.
- ***Х. Димитровъ**, Иванъ, карловецъ; 80-138, 112-192, 113-193; в. и Василь Х. Вълковъ.
- ***Димитровъ**, Михалъ, отъ Пловдивъ, е писалъ 831-то писмо.
- Димитровъ**, Янкулъ; 791-1331.
- Димитъръ**, псалтъ въ Троянъ; 424-676.

Х. Димитъръ, войвода, в. Асеновъ.

* **Димовичъ, иеромонахъ Митрофанъ, отъ Т. Пазарджикъ, е писалъ 832-то писмо.**

Диониси, едренски митрополитъ; 687-1148, 689-1151.

Диониси, кѣостендилски епископъ; 499-799.

Диониси, епископъ въ Т. Пазарджикъ; 602-1001.

Дипчевъ, Стефанъ, братъ на архимандрита Дамаскина; 499-798.

* **Дипчевъ, Христо Стефановъ, братанецъ на архимандрита Дамаскина; 499-799, 500-800, 593-982; отъ него е и 833-то писмо.**

* **Дмитревскій, Михаилъ, е писалъ 834-то писмо.**

Добревичъ, в. Х^в. Геро.

Добровичъ и Добровски, Иванъ; 268-424, 282-445.

Добровски, Иосифъ, чешки филологъ; 56-109.

Добровъ, Иванъ Васильевичъ, руски артистъ; 994-1634.

Доброплодни, Сава Илиевъ; 880-1447, 880-1448.

* **Догановъ, Константинъ Петковъ, синъ на чорбаджи Петка Догановъ; 328-529; отъ него сж и писмата 835, 836, 837 и 838-мо.**

Догановъ, Петко, копривщенски чорбаджия и благодѣтель на селото; 341-544, 341-545, 342-546, 346-549, 364-573.

Догановъ, Тодоръ, братъ на Петко Догановъ; 383-616, 384-617, 481-760, 523-846, 698-1156, 711-1192.

Догановъ, Христо Тод., синъ на Тодоръ Догановъ; 383-615.

Дойчевъ, Павелъ, коприщенецъ; 477-750.

* **Дойчиновичъ, арх. Х^в., е подписалъ 839-то писмо ведно съ седемнадесетъ други българе, ученици въ Киевъ прѣзъ 1851 год.**

Дондуковъ-Корсаковъ, князь; 790-1310.

Х. Дончо, в. Доротей врачански.

* **Дончовъ, Георги, калоферецъ (?) пжтникъ книгопродавецъ, е писалъ писмата 840, 841, 842, 843, 844 и 845-то.**

Дончовъ, Петъръ, въ Сопотъ; 4-6.

Доротей, рилецъ, духовникъ въ Копривщица прѣзъ 1856 год.; 415-663.

* **Доротей, врачански епископъ, съ мирско име Х. Дончо, синъ на най-голямата сестра на Н. Геровъ, Мария Х^в. Иованица Спасова Абрашева. Съ уйка си Н. Герова сж си писвали често. Има запазени доста писма; засега печатаме**

само 51 отъ тѣхъ. — 31-56, 31-57, 42-82, 172-297, 244-387, 246-391, 247-392, 249-395, 265-417, 340-543, 349-553, 349-554, 350-555, 350-556, 351-557, 351-558, 352-559, 352-560, 353-561, 354-562, 355-563, 357-565, 359-567, 359-568, 360-569, 365-575, 366-577, 375-598, 377-602, 395-637, 396-638, 445-700, 551-896, 584-961, 612-1016, 613-1017, 613-1018, 671-1122, 674-1125, 687-1149, 702-1176, 703-1174, 705-1180, 714-1197, 714-1198, 715-1201, 792-1334, 795-1341, 796-1342, 924-1502, 966-1585, 968-1590, 970-1594, 970-1595, 986-1619.

Доско, гръцки консулъ въ Едрене; 627-1046, 989-1626, 990-1627.

* **Доспѣвски, Станиславъ, художникъ живописецъ отъ Самоковъ, братъ на Атанаски Самоковлиевъ въ Пловдивъ и уйка на семейство Ламбреви въ Т. Пазарджикъ. За сега печатаме само 32 отъ размѣненитѣ между него и Н. Герова писма. 392-632, 399-642, 406-650, 410-656, 412-658, 413-661, 490-777, 490-778, 858-1421, 874-1439, 870-1433, 878-1444, 879-1445, 879-1446, 880-1447, 914-1487, 977-1604.**

* **Дриновъ, Маринъ, историкъ; 9-16, 47-92, 165-282, 290-463, 293-466, 297-473, 591-975, 650-1090, 650-1091, 779-1309. Отъ него сж и писмата 929, 930 и 931-во.**

Друмевъ, Василь, послѣ епископъ Климентъ бранички; 295-470, 301-484, 303-486, 769-1290.

Дуплековъ, дѣдо Динчо, баща на Панчо Динчовъ Дуплековъ; 350-556, 361-570.

Дуплековъ, Панчо Динчовъ, синъ на дѣда Динча Дуплекътъ и зетъ на Х^в. Гера, водилъ по-малката сестра на Н. Геровъ, Груда, баща на Т. Панчевъ; 349-553, 371-590.

* **Душановъ, Димитъръ Т., отъ Казанлъкъ; 714-1199. Отъ размѣненитѣ съ него писма печатаме 24.**

Евгенидисъ, гръцки консулъ въ Едрене; 589-971, 678-1132.

Евгения, императрица френска; 661-1107.

Евдокия, калугерка отъ Калоферъ; 968-1589.

Екатерина, монахиня отъ Казанлъкъ; 294-469.

* **Екзархъ, Александъръ Стоиловичъ Бойоглу; 59-115, 92-163, 96-167, 224-359, 253-400, 478-755, 788-1325, 863-1426, 875-1441, 880-1448, 882-1450, 882-1451, 883-1452, 885-1454, 879-1445, 879-1446, 890-1461, 920-**

1496. Отъ него сж и писмата 956, 957, 960, 961 и 962-ро.
- ***Економовъ**, Георги, учителъ; 56-110; негови сж и писмата 963, 964, 965 и 966-то.
- ***Економовичъ**, Илия, в. Илия **Икономовъ**. **Елисавета**, ржкодѣлна учителка въ Копривщица; 325-525, 714-1200.
- ***Елисицынъ**, Александръ Теоодосѣевъ, българинъ отъ Габрово, драгоманъ въ руското консулство въ Букурещъ, послѣ въ Русчукъ; отъ него сж писмата 967 и 968-мо.
- ***Еманоиловъ**, даскалъ Янаки, учителъ въ Брацигово прѣзъ 1850 г.; отъ него е 969-то писмо.
- ***Емелляновъ**, Андрей Николаевичъ, замѣствалъ прѣзъ 1871 год. Иванова, руския консулъ въ Едрене; негови сж писмата 970, 971 и 972-ро.
- ***Емидовъ**, П. К., секретаръ на руското консулство въ Едрене прѣзъ 1861. Отъ него е 973-то писмо.
- Енгельгардъ**, руски дипломатъ, посланикъ въ Атина; 762-1277.
- Енидуня**, грѣкъ въ Цариградъ, тѣсть на едренския руски консулъ Ивановъ; 677-1130, 679-1133, 767-1285.
- Енизъ-ефенди**, влиятеленъ и зѣлъ турчинъ въ Пловдивъ; 405-650, 640-1071.
- Енчевъ**, Христо, копривщенинъ; 477-750.
- Есопъ**, 24-41.
- Естерхази**, дипломатъ; 181-311.
- Жадовски**, чиновникъ въ руското посолство въ Цариградъ; 763-1279.
- Жерарденъ**, френски писателъ; 825-1372, 826-1372, 829-1373.
- Жековъ**, Васибеки, отъ Хасково; 386-622.
- Жечковъ**, Тодораки, отъ Хасково; 571-935, 572-937.
- Gianpetri**, редакторъ на в. *Courrier d'orient*; 171-293.
- Живко**, (?), 183-314.
- ***Живковъ**, Х^н. Александъръ Х^н. Т., отъ Плѣвенъ, ученикъ на Н. Герова; 177-306, 178-307, 178-308, 180-310, 181-311, 185-317. Отъ него е и 974-то писмо.
- Жилковъ**, Петъръ, учителъ въ Копривщица; 713-1197.
- ***Жинзифовъ**, К., 271-430; той е писалъ и 975-то писмо.
- Жоржевичъ**, Михаилъ, шарлатанинъ хекимъ въ Врачанско; 525-852.
- Загоровъ**, Х^н. Христо, роднина уйчо на Н. Герова; 332-534, 333-535, 334-536, 336-538, 336-539, 340-544, 387-622, 401-645, 411-657, 474-745, 836-1387.
- Задуровъ**, Гарабетъ, арменецъ въ Пловдивъ, руски поданикъ; 381-611, 698-1167.
- Зайдерхолмъ**, защитникъ на грѣцитѣ прѣдъ руския свети синодъ; 823-1372, 829-1373.
- Замеръ**, 978-1606.
- ***Запряновъ** Ковачевъ, Тодоръ, отъ Коручешме при Хасково; 80-139, 80-141, 369-584, 386-622, 405-650, 421-671, 422-673, 423-675, 424-676, 425-677, 426-679, 427-680, 428-682, 429-683, 429-684, 431-686, 431-687, 432-688, 432-689, 433-690, 433-691, 434-692, 435-693, 439-696, 442-698, 449-701, 456-712, 510-820, 514-827, 904-1473. Отъ него сж и писмата 976, 977, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992 и 993-то.
- Зарифи**, богатъ грѣкъ въ Цариградъ; 169-291.
- Зафировъ**, Спасъ, и **Зафириади** Сотиръ, учителъ въ Пловдивъ, баджанакъ на Ѳ. Бурмова; 45-88, 415-663, 611-1014.
- Захаралиятъ**, Аргиръ, българинъ въ Пловдивъ, руски поданикъ; 213-349, 639-1069, 698-1167, 734-1231, 735-1232, 736-1233.
- Захаралиятъ**, Иванчо, 227-364.
- Захаралиятъ**, Стоилъ, баща на Д-ръ Конст. Стоиловъ; 698-1167.
- ***Захаријева**, Рада Стефаница, жена на Ст. Захариевъ; отъ нея е 1003-то писмо.
- ***Захариевъ**, Стефанъ, отъ Т. Пазарджикъ; 719-1206; отъ него сж и писмата 994, 995, 997, 998, 999, 1001 и 1002-ро
- ***Заховски**, Христофоръ Д., отъ Самоковъ; 498-797; негови сж и писмата 1004, 1005, 1006 и 1007-мо.
- ***Зега**, Сердаръ Михаилъ Степановичъ, черногорецъ, обикалялъ изъ Българско да урежда политически движения; негово е 1008-то писмо.
- Зейналь-паша**, 727-1215.
- Зиа-бей**, чиновникъ въ Едрене; 637-1066.
- Зиновиевъ**, руски дипломатъ; 122-210, 123-211, 126-216, 136-229, 140-235, 141-236, 765-1282, 766-1283, 768-1288, 769-1289, 985-1618.
- Зиновия**, монахиня отъ казанлъшкия манастиръ; 898-1471.
- Златанъ**, попъ, в. **Серафимъ** сливенски.
- Златевъ**, Маринъ (?); 99-170.
- Златевъ**, П. (?); 733-1229.
- ***Златевъ**, Симеонъ, отъ Русчукъ; 96-166, 97-167; отъ него е и 1009-то писмо.
- ***Златевъ**, Стефанъ Цвѣтковъ, отъ Троянъ; 515-828; отъ него е и 1010-то писмо.
- Златишки** мидюринъ; 694-1159, 695-1160.
- лобинъ**, руски консулъ въ Бѣлградъ; 195-327.
- ***Змейковичъ**, Яковъ Димовъ. Въ едно

писмо отъ 10 ноемврия 1888 год. до Ст. Н. Шишковъ ето какво казва Змейковичъ за живота си: „Роденъ съмъ на 1840 лѣто въ Гостиварското село *Врутокъ* сѣверозападнѣ Макед. отъ Правосл. родители *Димо* и *Иванка*, земледѣлци. Стрико ми Яне мя заучилъ да прочитамъ на *Сръбскій Букваръ*. На 1853 л. съмъ посѣтилъ *Тетовскіятъ манастиръ Св. Атанасій Лешочкый*, гдѣто съмъ ся училъ 3 год. *Славянско чер. чтеніе*. На 1857 лѣто съмъ дошелъ въ гр. *Скопје* при *Ст. Костова* учитель-Скопскый и ученикъ на Н. Геровъ. На 1861 лѣто съмъ дошелъ въ *Пловдивъ* и съмъ ученикувалъ въ *Плов. Блѣг. Централно училище* при *Ј. Груева, Сп. Зафирова и Богдана Горановъ*. Благодаритѣ ми сж били *Стоянъ Костовъ* Скопскый учит., *Н. Геровъ* Копривщенецъ Р. Кон. и *Георги Ст. Чжлжоглу* (*Георгаки Бей*) членъ на *дрѣжавніятъ съвѣтъ* на Высоката порта въ Ц-градъ. Най голѣмъ Благодаритѣ ми е Г-нъ *Ст. Костовъ* учителя ми — Вранянецъ отъ село *Букушевце*, а най искрѣнни съученици ми сж *А. Мишевъ* — Брациговецъ и *Малей Л. Малѣвъ* — копривщанецъ. На 1867 г. отидохъ въ Ц-градъ съ благодаритѣля си *Г. Ст. Чжлжоглу* и 18 мѣсяци съмъ посѣщавалъ *В. Портж* — *Баба Алие*, като неговъ слуга и писаръ. На 1869 л. по подканваніето на *Ц. читалище, Владыката дѣда Панарета и Д. Стояна Чомакова* съмъ дошелъ въ *Ксантиско Габрово* за учитель и слѣдъ годината ся завърнхъ въ Ц-градъ. На 1870 л. по подкана пакъ на *Ц. Бл. Читалище* дойдохъ въ *Ксантиско Ени кюй*, пакъ за учитель. На 1874 л. пакъ мя повикахъ Габровци за учитель, ако и да имахъ намѣреніе, да връвѣя на отечеството си Македонія, гдѣто мя призовавахъ съ писма, нѣ не можихъ да устоя на молбѣтъ на Габровцы, та останхъ; тамъ уградохъ и кжщъ; тѣй мя считахъ като тѣхни просвѣтитѣль. На 1880 быдохъ повиканъ въ Градецъ *Дари-Дере* за учитель, гдѣто ся намирамъ още до днесъ. Прѣтеглихъ и гоненія, нѣ Богъ и Царската милость мя учювахъ здравъ до днесъ Притяжявамъ три чюжды языци Фр. Тур. и Гр. които можъ свободно да прѣдавамъ и да говорж; имамъ познанія отъ всичкы науки за всрѣдни учил. По благосклонность камъ ученицитѣ и пріятелитѣ ми, застарѣхъ на чюждинѣ и не видѣхъ

какъ брѣзо истекохъ златныѣ дни на младостѣтъ ми; старостѣта ми мя заплашва, неготовъ да ѣж чякамъ“ — 970-1594, 971-1595. Отъ него сж и писмата 1011, 1012, 1013 и 1014-то.

***Зографъ**, Захари х^ч., отъ Самоковъ; негово е 1015-то писмо.

Зои, учителка въ Пловдивъ прѣзъ 1855 год.; 391-631.

Ζωότης, в. Живковъ; 177-306.

***Золотаревъ**, Михаилъ Игнатъевичъ, руски консулъ въ Едрене; 60-117, 665-1113, 760-1273, 760-1274, 761-1236, 762-1277, 764-1280, 765-1282, 796-1341, 796-1342, 885-1454, 888-1458, 889-1460, 892-1463, 991-1629, 991-1630, 994-1633, 994-1635. Отъ размѣненитѣ съ него писма обнародваме засега само 74.

Золотовичъ, Владиславъ Дим.; синъ на Димитра Золотовичъ; 652-1093.

***Золотовичъ**, Георги, отъ Калоферъ; 27-48, 229-366, 231-368, 232-370, 369-584. Отъ него сж и писмата 1091 и 1092-ро.

***Золотовичъ**, Димитъръ И., братъ на Георги Золотовичъ; 45-87; негово е и 1093-то писмо.

Ивана, в. Гугова, Ивана Панчовица.

Иванова, Деша, отъ Меричлери; 46-90.

Ивановскій, чиновникъ по особымъ порученіямъ въ Одеса; 761-1276, 907-1479, 907-1480.

Ивановъ, секретаръ въ бѣлградското руско консулство; 628-1049.

*х^ч. **Ивановъ**, Велѣо, сестринъ синъ на Н. Геровъ, отъ най-толѣмата му сестра Мария, братъ на Д-ръ Спасъ Ивановъ, писаръ при уйка си; 450-703, 451-704, 453-706, 453-707, 705-1181, 709-1187, 710-1188, 711-1190, 805-1359. Печатани сж дванадесетъ неговни писма.

Ивановъ, Владимиръ Александровичъ, братъ на Ив. Ал. Ивановъ, руския консулъ въ Едрене; 680-1135.

Ивановъ, Георги, отъ Банско; 135-228.

х^ч. **Ивановъ**, Геро, сестринъ синъ на Н. Герова и братъ на Доротея врачански и на Д-ръ Спасъ Ивановъ; 369-584, 370-587, 373-595, 449-701, 583-958, 593-959, 698-1166, 703-1177.

***Ивановъ**, Иванъ Александровичъ, руски консулъ въ Едрене; 61-119, 61-120, 488-774, 489-776, 590-973, 648-1087, 762-1277, 779-1309, 798-1346. Отъ размѣненитѣ съ него писма печатаме засега само шестдесетъ.

***Ивановъ**, Иванъ Календжи, бесарабски бѣлгаринъ; 6-8, 271-430, 521-839, 817-

- 1371, 820-1371, 822-1372, 834-1383. Ведно съ други 16 българе ученици въ Киевъ прѣзъ 1851 год. и той е подписалъ 839-то писмо.
- Ивановъ**, Манолъ, отъ Стара Загора, униятинъ въ Цариградъ; 375-597.
- Ивановъ**, Манчо, роднина на Кирилъ Нектариевъ; 322-519.
- Ивановъ**, Радъ, прѣводчикъ прѣзъ освободителната война; 12-20.
- ***Ивановъ**, Д-ръ Спасъ, сестринъ синъ на Н. Геровъ, отъ най голѣмата му сестра Мария, братъ на Доротея врачански, на Веля и Гера х^и Иванови; 376-600, 377-602, 385-621, 386-622, 392-632, 393-633, 458-717, 459-718, 459-719, 461-722, 461-723, 523-847, 807-1363. Отъ размѣненитъ съ него писма сж обнародвани 36.
- Ивановъ**, Стефанъ П. Ивановъ; 383-615.
- Ивановъ**, Фратйо, братанецъ на Кирилъ Нектариевъ; 729-1221.
- Иванъ**, клисурецъ, униятинъ въ Цариградъ прѣзъ 1861 год.; 375-597.
- Игнати**, рилецъ, духовникъ въ Пазарджикъ прѣзъ 1856 год.; 415-663.
- Игнати**, кѣостендилски епископъ; 965-1585.
- Игнати**, епископъ иринуполски, викария на пловдивския митрополитъ Панаретъ; 643-1078, 646-1082, 647-1083, 647-1084.
- ***Игнатъевъ**, Николай Павловичъ, руски посланикъ въ Цариградъ; 45-88, 122-210, 149-252, 169-291, 248-394, 273-432, 276-437, 281-445, 292-466, 302-485, 303-487, 311-500, 321-517, 321-518, 323-521, 326-526, 492-781, 625-1042, 628-1049, 630-1052, 631-1053, 631-1053, 631-1054, 638-1068, 639-1069, 642-1075, 644-1079, 645-1080, 645-1081, 647-1084, 648-1087, 653-1094, 654-1096, 654-1097, 659-1103, 662-1108, 667-1116, 672-1123, 674-1125, 675-1127, 676-1128, 676-1129, 679-1133, 687-1147, 688-1150, 742-1247, 743-1248, 745-1251, 745-1251, 746-1252, 746-1253, 747-1254, 747-1255, 748-1256, 749-1258, 750-1259, 751-1260, 752-1261, 752-1262, 753-1263, 754-1264, 755-1265, 755-1266, 757-1267, 757-1269, 758-1270, 758-1271, 759-1272, 759-1273, 760-1274, 760-1275, 762-1278, 763-1280, 764-1281, 765-1282, 765-1283, 768-1288, 770-1291, 771-1292, 772-1294, 772-1295, 773-1296, 773-1297, 776-1303, 777-1305, 798-1346, 809-1365, 830-1375. До него сж и писмата 1202 и 1203-то.
- Игнатъ**, диаконъ, подържанъ отъ Априлова; 12-19, 333-535, 356-564.
- Иерусалимски патриархъ**, 126-217.
- Изетъ-бей**, пловдивски турчинъ потисникъ; 405-650.
- Изетъ-паша**, едренски валия прѣзъ 1873 год.; 686-1147.
- Измаилъ-паша**, едренски управителъ прѣзъ 1857 год.; 63-122, 211-347, 428-682; в. и **Исмаилъ-паша**
- ***Икономовъ** и **Икономовичъ** и **Економовичъ**, Илия Д., учителъ въ Т. Пазарджикъ; 238-379, 239-380, 521-839, 599-995, 603-1002. Негови сж и писмата 1204, 1205 и 1206-то. Той е подписалъ и 839-то писмо.
- ***Икономовъ**, Тодоръ; 769-1290, 771-1292. Негови сж и писмата 1207 и 1208-мо, които сж адресирани до Евлогия Георгиевъ.
- ***Иларионъ** ловченски; негово е 1209-то писмо.
- Иларионъ** макариополски; 243-386, 245-388, 646-1082, 646-1083, 648-1086, 754-1264, 952-1562.
- Иларионъ**, търновски митрополитъ; 210-346, 214-349.
- Илиевичъ**, Георги П., отъ Батакъ; 356-565.
- ***Х. Илиевъ**, Добре, копривщенецъ въ Самоковъ; отъ него сж писмата 1211, 1212, 1213 и 1214-то.
- Илиевъ**, Калистъ, въ Сопотъ; 424-676.
- Илиевъ**, Сотираки, пловдивски гркъ, руски поданикъ; 691-1155.
- Илиевъ**, Тодоръ, въ Сопотъ; 424-676.
- Ильо войвода** и капитанъ **Илия**, Ильо Марковъ, отъ село Берово, Малешевско; 590-937, 633-1056, 749-1258.
- ***Ильовица**, Маркова, Цона, жена на Иля войвода; нейно е 1215-то писмо.
- Иличъ**, Михалаки, драгоманъ и началникъ на пощата при австрийското консулство въ Пловдивъ; 22-37, 964-1582.
- Инокентій**, херсонски и одески митрополитъ, голѣмъ българолюбецъ; 98-170, 230-367, 371-589, 426-679, 817-1371, 819-1371, 863-1426, 907-1480.
- ***Иоакимъ**, скопски епископъ; негово е 1216-то писмо.
- Иоакимъ**, цариградски патриархъ; 689-1151, 999-1645.
- ***Иоаники**, сопотски свешеникъ; 165-282, 313-503, 317-510, 319-512, 782-1315; за него сж и писмата 1220 и 1221-во.
- Иоановичъ**, х^и Найдень—Татарпазарджичанинъ; 341-545, 363-572, 730-1223, 730-1224, 731-1225, 792-1334.
- Ионеско**, молдованинъ; 651-1091.
- Иорданъ**, учителъ въ Скопие; 927-1507,

- 927-1509, 928-1512, 929-1513, 930-1514, 939-1533, 955-1567.
- Иорданъ Тоновъ** (Деблевъ, Селемински?) дѣятеленъ българинъ въ Букурещъ; 174-302, 204-337, 212-347.
- Иосифовичъ**, чиновникъ въ Тулча прѣзъ освободителната война; 166-285.
- ***Иосифъ**, рилецъ монахъ; до него е 1222-то писмо.
- Иосифъ**, игуменъ на рилския манастиръ; 415-663.
- Иошевъ**, Георги С., секретаръ на видинския руски консулъ; 477-750, 917-1492; отъ него сж и писмата 1223, 1224, 1225, 1226, 1227, 1228 и 1229-то.
- Искровъ**, х^ѣ. Христо, копривщенецъ, 387-622.
- Исмаилъ-ага**, йошурджия въ вранската каза прѣзъ 1858 год.; 957-1572.
- Исмаилъ-паша**, румели-валиси; 942-1541, 943-1542; в. и **Исмаилъ-паша**.
- Иосифитъ**, солунски митрополитъ; 532-864.
- Кабакчиеви**, Братия, въ Свищовъ; 424-676.
- ***Каблешкови**, Илия, Лулчо и Никола, отъ Копривщица, между другитъ сж подписали 529-то писмо.
- ***Каблешковъ**, Цоко (Стоянъ), влиятеленъ българинъ въ Пловдивъ, съученикъ на Н. Герова при Неофита рилски; 23-38, 24-40, 91-159, 359-567, 360-568, 361-570, 373-595, 387-622, 389-626, 389-627, 395-636, 396-637, 398-641, 399-642, 400-643, 402-645, 640-1070, 641-1073, 895-1467, 982-1612, 982-1613. Отъ него сж и писмата 1231 и 1232-ро.
- Казамиа**, астрономъ; 24-41.
- Каишевъ**, Атанасъ Ангеловъ; 767-1287.
- ***Календжи**, в. Иванъ Календжи **Ивановъ**
- ***Калистъ**, Луковъ Хамамджиевъ, отъ Сопотъ; 1-1, 28-50, 790-1330, 839-1391. Отъ него сж и писмата 1234, 1235 и 1236-то.
- Калицкій**, Д-ръ полякъ, емигрантъ въ Русчукъ; 907-1479.
- Каличковъ**, Михо, отъ Стара Загора; 838-1390.
- Калчевъ**, Георги, отъ Аджаръ; 386-622.
- х^ѣ **Калчо**, отъ Троянъ, богатъ българинъ въ Пловдивъ; 160-274, 447-700, 528-858, 529-859, 803-1356.
- Камерлохеръ**, австрийски консулъ въ Едрене; 589-970, 623-1040, 660-1105, 661-1107.
- Камиловъ**, Стоянъ Костовъ, карловецъ; 103-178.
- Канакари**, гръцки консулъ въ Пловдивъ; 626-1045, 627-1046, 627-1047, 832-1378, 962-1581.
- Кановичъ**, Ангелаки, българинъ въ Букурещъ; 917-1493.
- ***Капиновски**, Константинъ Стояновъ, е писалъ 1237-то писмо.
- Капитолина**, монахиня отъ казанлъшкия манастиръ; 632-1054, 898-1471.
- Капнистъ**, чиновникъ въ руското посолство въ Цариградъ; 773-1296, 773-1297, 774-1298.
- Каравасилъ**, отъ Пазарджикъ; 8-12.
- Каравела**, Либенъ, дѣдо на писателя Либенъ Каравеловъ; 346-550.
- ***Каравеловъ**, Драгой Либеновъ, чичо на писателя Либенъ Каравеловъ; 350-555; отъ него е и 1238-то писмо.
- ***Каравеловъ**, Любенъ (Личо) Стойчевъ; 290-463, 293-467, 294-468, 295-470, 298-475, 303-487, 305-490, 346-550, 382-615, 384-617, 433-690, 434-692, 434-693, 435-694, 435-695, 436-696, 523-846, 769-1290. Отъ него е и 1239-то писмо.
- ***Каравеловъ**, Петко Стойчевъ, братъ на писателя Л. Каравеловъ; 797-1345, 808-1364. Негово е и 1240-то писмо.
- Каравеловъ**, Рале Либеновъ, чичо на писателя Л. Каравеловъ и зетъ на х^ѣ Гера, водилъ негова унука Лила — дъщеря на най-голѣмата му дъщеря Мария и сестра на Доротея врачански; 328-529, 350-555.
- ***Каравеловъ**, Стойчо Либеновъ, баща на писателя Либенъ Каравеловъ; отъ него е и 1241-то писмо.
- Карагйозтъ**, Илия, векилинъ въ Копривщица; 712-1193.
- Караджичъ**, Вукъ Ст.; отъ него е 1242-то писмо.
- ***Караиванова**, Петковица, и Недѣля Петкова, учителка въ София; 513-825; нейни сж и писмата 1244 и 1245-то.
- Караивановъ**, Петъръ, отъ Карлово; 142-237.
- Каракашеви**, братия, въ Свищовъ; 529-859, 794-1339.
- ***Караконовски**, Д-ръ Василъ К., българинъ, лѣкаръ при цариградското руско посолство, голѣмъ родолюбецъ и благодѣтель на всички, нуждаещи се отъ неговата помощъ; 163-279, 293-466, 315-506, 316-507, 376-600, 667-1116, 676-1128, 681-1136, 738-1240. Отъ размѣненитъ между него и Н. Герова много писма засега печатаме само 65.
- Караминкова**, Ека (Елисавета) Христевича, дъщеря на Иванъ Горанъ (Пулевъ

- и братовчедка на братя Евлогия и Христо Георгиеви; 471-738, 472-742.
- ***Караминковъ**, Стоянъ, отъ Калоферъ, братъ на Христа Караминковъ; 477-750; отъ него сж и писмата 1311 и 1312-то.
- ***Караминковъ**, Христо Д., калоферецъ, търговецъ въ Цариградъ, зетъ на Иванъ Горановъ (Пулевъ), водилъ дъщеря му Ека (Елисавета); 111-189, 135-228, 260-411, 262-414, 306-492, 313-503, 317-510, 319-512, 325-524, 361-570, 477-750, 759-1272. Отъ него сж и писмата 1313 и 1314 то.
- Карамихаиловъ**, Георги, влиятеленъ българинъ въ Едрене; 488-773, 545-881, 658-1102, 925-1502.
- Карамихаиловъ**, Димитъръ, отъ Едрене; 38-74, 639-1068.
- Карамфиловичъ**, братия Еманоилъ и Димитъръ Петрови, отъ Велесъ; 785-1322, 786-1322.
- ***Карамфиловичъ**, Петъръ Г., отъ Велесъ, е писалъ 1322-то писмо.
- ***Караспасовъ**, Михаилъ; 498-796; негови сж и писмата 1323 и 1324-то.
- ***Карастояновъ**, Николай, отъ Самоковъ, е писалъ писмата 1325 и 1326-то.
- Каратеодориди**, Александъръ, влиятеленъ гръкъ въ Цариградъ; 610-1012, 689-1151.
- Карловецки патриархъ**, 997-1640.
- Карловиносъ**, ученъ гръкъ; 358-566.
- ***Карловски мидюринъ** Мехмедъ е изпратилъ 1327-то писмо.
- ***Карловски**, Георги Д., отъ Тулча, е писалъ 1329-то писмо.
- Карниолъ**, Хаимъ, ромжнски евреинъ, печаторѣзецъ; 158-272, 159-273, 162-277, 163-279, 166-285, 167-288, 168-290, 170-292.
- Каролъ**, ромунски князь; 299-477.
- Касабовъ**, Иванъ, въ Букурещъ; 290-462, 292-465, 292-466, 296-473, 303-487, 305-490, 594-985.
- ***Касапски**, Никола Хр.; 14-25, 101-175, 359-569, 415-663. Отъ него сж и писмата 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1335, 1336, 1337 и 1338-мо.
- Касъровъ**, Янаки Христовъ, българинъ въ Едрене; 972-1597.
- Катакази**, руски чиновникъ въ Петербургъ; 763-1279, 764-1280.
- Катрановъ**, Никола, отъ Свищовъ; 53-102.
- Кацигра**, влиятеленъ гръкъ въ Пловдивъ; 694-1158.
- Кедиковъ**, в. Гедиковъ.
- Кендинденоглу**, влиятеленъ гръкъ въ Пловдивъ; 110-189, 525-852.
- ***Керековъ**, Димитъръ, българинъ отъ Едрене; 488-774, 489-775, 653-1095, 654-1096, 654-1097, 659-1103; негови сж и писмата 1340, 1341 и 1342-ро.
- Керемидчиевъ**, Петъръ, писаръ на братия Георгиеви въ Букурещъ; 134-227, 289-459.
- Керемидчиоглу**, 209-345.
- Кесари**, учителъ въ Мустафа-паша; 60-116, 336-538, 336-539.
- Кесимовъ**, Пандели; 300-481.
- Кескиновъ**, Иванъ, карловецъ; 515-828.
- ***Кесяковъ**, Искро, влиятеленъ българинъ въ Пловдивъ, баща на полковникъ Кесяковъ; 381-611, 384-617, 407-652, 415-664, 436-696, 439-696, 964-1582. До него сж и писмата 1343 и 1344-то.
- ***Кесяковъ**, полковникъ Константинъ Искровъ; 6-8, 46-91, 47-92, 102-178, 407-652, 433-690, 434-692, 434-693, 435-694, 435-695, 440-698, 443-699, 689-1152, 690-1153, 749-1258, 751-1260, 752-1262, 753-1263, 754-1264, 759-1273, 796-1343, 797-1344. Отъ него сж и писмата 1345, 1346 и 1347-мо.
- ***Кесяковъ**, Тодоръ Искровъ, братъ на полковникъ Кесяковъ; 594-985, 696-1163. Негови сж и писмата 1348, 1349, 1350 и 1351-во.
- Кесякъ**, Х^ч. Пенчо Х^ч. Радовъ, роднина на Искро Кесяковъ; 384-617.
- Кефаловъ**, българинъ благодѣтель въ Влашко; 198-332, 209-345.
- Kiepert**, 171-293.
- Кизикъ**, патриархъ цариградски; 950-1558.
- Кйойбашиевъ**, Х^ч. Недѣлчо, отъ Калоферъ; 163-279.
- Кйойбашийски**, Димо Х^ч. Гендовъ, калоферецъ; 714-1204.
- Кйороглу**, Кирко Цвѣтковъ, сопотненецъ; 165-282.
- Кирилъ**, игуменъ на рилския манастиръ; 465-731.
- Кирилъ**, едренски митрополитъ; 614-1020, 617-1028, 618-1030, 629-1050, 652-1094, 663-1110, 990-1628, 991-1629.
- Кирилъ**, иерусалимски патриархъ; 683-1142.
- Кирко баша**, турски шпионинъ въ Влашко; 296-473.
- ***Кирковичъ**, Д-ръ Кирко Ст., отъ Сопотъ, зетъ на Х^ч. Герови, водилъ Рада П. Гугова, дъщеря на Ивана, пѣ-голѣма сестра на Н. Геровъ; 23-38, 28-49, 806-1361, 810-1366. Негово е и 1369-то писмо.

- ***Кирковичъ**, Рада Д-ръ Киркова, родена Рада П. Гугова, на Н. Герова сестриница, дъщеря на по-големата му сестра Ивана; 2-4, 3-5, 124-214, 267-422, 283-449, 285-451, 690-1154, 694-1159, 730-1222. Отъ размѣненитѣ между нея и Н. Герова писма обнародваме седемнадесетъ.
- Киро**, Янко, грѣкъ въ Пловдивъ, английски протеже, въ зли отношения съ българетѣ; 626-1046, 638-1067, 638-1068, 654-1097, 655-1099, 965-1584.
- Кировичъ**, (?), 435-695.
- Кировичъ**, Георги, въ Карлово; 282-447.
- Кироглу**, Христо, българинъ въ Одеса, калоферецъ, роднина на Мутеви; 12-19, 336-538, 356-564.
- Кирчевичъ**, Данаилъ, българинъ отъ Турно-Северинъ, изпълнителъ на завѣщанieto отъ Д-ръ Петъръ Беронъ; 20-33, 505-811.
- Киселиятъ**, в. Кишелски.
- Кишелевъ**, генералъ руски отъ 1829 год.; 533-864.
- ***Кишелски**, генералъ Иванъ Кировъ, българинъ отъ котленско на руска служба, наричанъ и *Киселиятъ*; 275-435, 276-437, 278-439, 281-445, 435-695, 521-839; отъ него сж и писмата 1370, 1371, 1372, 1373, 1374 и 1375-то.
- ***Кларкъ**, Яковъ, протестантски мисионеръ; негови сж писмата 1376 и 1377-мо.
- Княжевичъ**, Александръ Максимовичъ, братъ на Димитрия Максимовича Княжевичъ; 831-1378, 832-1379, 833-1381, 833-1382.
- Княжевичъ**, Антонинъ Димитріевичъ, синъ на попечителя Княжевичъ и съученикъ на Н. Геровъ; 339-542, 833-1381.
- Княжевичъ**, Димитрій Максимовичъ, попечитель на одеския учебенъ окръгъ и покровитель на Н. Герова; 339-542.
- ***Княжевичъ**, Максимъ Димитріевичъ, голѣмиятъ синъ на попечителя Княжевичъ; отъ него сж писмата 1378, 1379, 1380, 1381, 1382 и 1383-то.
- ***Княжески**, Х^и. Захари Петровъ; 273-432, 413-661, 474-745, 587-967, 982-1612. Отъ многото размѣнени между него и Н. Герова писма, печатаме 91 *).
- Кобумъ-паша**, смирненски валия; 628-1049.
- Ковалевскій**, Егоръ Петровичъ, директоръ на азиатския департаментъ въ Петербургъ; 74-127, 194-326, 248-394, 510-820, 816-1371, 817-1371, 822-1372, 828-1372. До него сж и писмата 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481 и 1482-ро.
- Ковачевичъ**, (?), 487-773.
- Ковачевичъ**, сръбски калугеръ, бѣжанецъ въ рилския манастиръ, послѣ таксидиотъ на манастира въ Росия, слѣдъ това завладиченъ (?); 180-310.
- ***Ковачевъ**, Иосифъ А., учителъ въ Щипъ; 673-1124; отъ него сж и писмата 1483 и 1485-то.
- Ковачевъ**, Христо, учителъ въ София прѣзъ 1872 год.; 982-1612.
- Коди**, Константинъ, търговецъ въ Москва; 430-685, 440-698.
- ***Кожевниковъ**, Василий Феодоровичъ, руски консулъ въ Търново; 620-1034, 625-1043, 642-1074, 642-1075, 683-1142, 879-1446, 880-1447, 880-1448, 881-1449, 883-1451, 885-1454, 886-1455, 887-1457, 888-1458, 888-1459. Негово е и 1487-то писмо.
- Кокаревъ**, богатъ търговецъ въ Москва; 435-695.
- Колювъ**, Христо, отъ араповския манастиръ; 893-1464, 893-1465, 894-1466, 895-1468, 901-1474.
- Колони**, Михаилъ, родолюбивъ българинъ въ Влашко; 271-431, 278-439, 511-821.
- Колуда**, ромунски чиновникъ; 917-1493.
- Колчевичъ**, Христо, отъ Габрово; 914-1488.
- Командурисъ**, грѣцки министъръ; 779-1309.
- ***Конковичъ**, Апостолъ, отъ Свищовъ; 100-173, 101-175, 116-198, 117-199, 121-209, 122-210, 174-301, 201-336, 220-355, 257-407, 259-409, 260-411, 262-413, 277-438, 424-676, 508-814, 974-1601, 975-1602, 975-1603. Дванадесетъ негови писма сж обнародвани.
- Конокори**, в. Канакари.
- ***Константиновъ**, Димитъръ и Н. С., писаръ на Доротея врачански; 549-890, 549-892; негово е и 1502-то писмо.
- Константиновъ**, Сотираки, отъ Пловдивъ; 528-858, 529-859, 530-860.
- Копыскій**, въ Одеса; 832-1379.
- Копсиди**, секретаръ на грѣцкото консулство въ Едрене; 683-1140.
- ***Корфъ**, баронъ Александръ; отъ него е 1503-то писмо.
- ***Костовъ**, Негко, епитропъ въ Копривщица; 328-529.
- ***Костовъ**, Стоянъ, вранянецъ отъ с. Бунушевце, учителъ въ Скопие; 389-627.

*) Отъ сжщия има четири писма до академика Петъръ Спиридоновичъ Билярскій, обнародвани въ „Лѣтопись Историко-Филологическаго Общества“ при Новоросійския университетъ въ Одеса, XIV, 1907 год. Тукъ се срѣщатъ и данни за ранния животъ на Княжески въ Росия.

- Нешо, Чорбаджи Нешо, в. Чалооглу, чорбаджи Нешо.
 х^ч. Нешовъ, х^ч. Рашко, копривщенецъ; 374-596.
 Никифора, монахиня отъ Калоферъ; 968-1589.
 Никифоръ (?), 737-1237.
 Никовъ, Леко, въ Стара-Загора; 869-1433.
 Никола, учителъ въ Мачинъ, калоферецъ; 99-170, 99-171.
 х^ч Никола, търновецъ, 224-359.
 Николаевичъ, велики князь Николай; 180-310.
 Николай Митрофанъ, въ Брацигово; 440-697.
 Николаиди, грѣкъ, главенъ турски шпионинъ въ Цариградъ; 293-466.
 Николовъ (?), въ Букурещъ; 18-30.
 Николовъ, Атанасъ, въ Букур.; 170-292.
 х^ч Николовъ, Георги, отъ Сопотъ; 424-676.
 Николовъ, майоръ Райчо; 98-170, 99-170, 820-1371.
 Ниоти, грѣкъ въ Едрене; 57-111.
 х^ч. Ничовъ, Димитъръ, отъ Търново; 19-32, 117-199, 209-345, 457-715.
 Ничковичъ, Михаилъ, свещеникъ въ Ловечъ; 724-1210.
 Нишетъ-бей, прѣдсѣдатель на едренския сждъ; 68-123.
 Новаковъ, Христофоръ, българинъ въ Едрене, руски поданикъ; 571-935, 659-1104.
 **Новиковъ, Евгений Петровичъ, директоръ на азиатския департаментъ; 2-3, 25-42, 40-79, 433-690, 434-692, 440-698, 443-699, 464-728, 620-1033, 622-1038, 625-1042, 626-1045, 627-1047, 629-1050, 762-1277, 781-1314, 914-1488.
 Ногесъ, директоръ на „Journal de Constantinople“; 96-167.
 Нури-бей, отъ Пловдивъ; 676-1129.
 Нуршидъ-паша, едренски валия прѣзъ 1875 и 1876 год.; 83-147.
 Нусретъ-бей, турски полковникъ; 67-123.
 Нягинъ, руски консулъ въ Варна; 746-1253.
 Ободовскій, географистъ; 31-56, 31-57, 33-62.
 Оболенскій, князь, въ Москва; 421-672.
 Обши, Димитъръ, и Сръбъ Димитъръ; 131-222.
 **Оджаковъ, Петъръ В., 888-1459.
 Олденбургски принцъ, 180-310.
 Омеръ - Февзи - паша, едренски валия; 492-780.
 Ону, чиновникъ въ руското цариградско посолство; 648-1087, 685-1145, 764-1280, 765-1282, 766-1283.
 Опенхаимъ, ромунски заемъ; 307-494.
 Орукинъ, Ангелъ, отъ Свищовъ, прѣводчикъ прѣзъ освободителната война; 14-20.
 Офембергъ, баронъ, руски прѣдставитель въ Букурещъ; 268-424, 269-426, 273-432, 274-433, 276-437, 281-445, 284-450, 291-464, 292-465, 292-466, 299-477, 302-485, 303-487, 306-492, 315-506, 319-513, 322-518, 763-1278.
 **Ошмянцовъ, Яковъ Онисимовичъ, картографъ въ Москва; 2-4, 421-672, 422-673, 423-675, 424-676, 425-677, 426-679, 427-680, 428-681, 428-682, 431-686, 432-688, 433-690, 435-693, 437-696, 439-697, 440-698, 449-701, 481-760.
 Павлитови, братия Василъ и Георги, отъ Пловдивъ, сестрини синове на Ник. В. Чалики; 79-137.
 Павловичъ, Константинъ; 701-1174.
 Павловичъ, Цвѣтко, сърбинъ, другаръ на Войводова; 890-1462.
 Павловскій, протоиерей Михаилъ, учителъ на Н. Герова въ Одеса; 330-534, 332-535, 336-538, 355-564, 832-1379.
 **Павловъ, Дамянъ Д., отъ Калоферъ, търговецъ въ Цариградъ, братъ на Хр. Д. Павловъ; 170-292.
 Павловъ, К., учителъ пловдивски въ Мараша прѣзъ 1856 год.; 415-663.
 Павловъ, Христо Д., учителъ въ Пловдивъ, калоферецъ; 140-234, 609-1010, 808-1364.
 Паиси, отецъ — хилендарски; 568-930.
 Паиси, видински епископъ; 733-1229.
 Паиси, плѣвенски епископъ; 923-1500, 923-1501.
 Паиси, пловдивски митрополитъ, 105-179, 105-181, 237-377, 239-380, 241-383, 242-385, 242-386, 245-388, 329-532, 559-911, 646-1082, 646-1083, 648-1086.
 Паиси, русчукски митрополитъ; 968-1590, 969-1591.
 Паиси, самоковски епископъ; 586-965, 919-1495, 920-1496, 922-1498, 922-1499, 976-1603.
 Паланги, братия Янко и Константинъ, отъ Станимака, гърци гонители на българитѣ; 716-1203.
 Палаузовъ, Николай Стефановичъ, стариятъ Палаузовъ, българинъ отъ Габрово въ Одеса; 331-534, 339-543, 357-566.
 **Палаузовъ, Николай Христофоровичъ, одески Палаузовъ; 26-46, 88-153, 90-157, 96-166, 159-273, 271-430, 304-487, 647-1085, 652-1093, 738-1239, 807-1362, 815-1370, 815-1371, 822-1372, 863-1426, 888-1458, 916-1490, 916-1491, 917-1493.

- **Палаузовъ**, Спиридонъ Николаевичъ, пестербургски Палаузовъ; 508-816, 751-1260, 755-1264, 761-1276, 765-1281, 815-1371, 822-1372.
- Панайотъ войвода**, в. Хитовъ, Панайотъ.
- **Панайотъ**, икономъ въ Чирпанъ; 849-1409.
- Панайотъ**, хекимъ въ Копривщица; 345-548.
- Панаретъ**, пловдивски митрополитъ; 126-217, 131-223, 281-445, 643-1078, 646-1082, 647-1083, 647-1084, 681-1138, 682-1139, 716-1203, 754-1264; в. Рашеевъ.
- Пандурски**, уйчо на Ангелъ Кънчевъ; 900-1472.
- **Паница**, Сава, търговецъ българинъ въ Вѣна; 125-215, 134-226, 145-245, 469-735, 469-736, 470-737, 471-738, 471-739.
- Паничковъ**, Димитъръ, калоферецъ; 455-710.
- Пантелеимоновци**, послѣдователи на отца Пантелеимона, станале послѣ унии; 654-1096, 654-1097, 655-1098, 661-1107.
- Пантелеимонъ**, отецъ, монахъ грѣкъ отъ бѣломорскитѣ острови, основатель на особена секта въ Одринско; 620-1033, 622-1038, 622-1039, 624-1040.
- Пантелеимонъ**, игуменъ на рилския манастиръ; 641-1073.
- Панушко**, скопски българинъ; 940-1535.
- Панчевъ**, Тодоръ, сестринецъ на Н. Герова, отъ по-малката му сестра Груда; 377-603, 378-604.
- Пападати**, Костаки, пловдивски грѣкъ; 381-611.
- Папазоглу**, казанлъчанинъ; 45-89.
- Папазоглу**, свищовецъ; 424-676.
- Папа-Иочеви**, въ Пловдивъ; 383-615.
- Папа-Мина**, Никола, панагюрецъ въ Влашко; 210-346, 214-349, 219-355.
- Парашкева**, игуменія въ Калоферъ, лѣля на Н. Герова; 42-83.
- Партени**, нишавски епископъ; 643-1078.
- Паскевичъ**, князь; 180-310.
- Пафлагонъ**, Иоанъ, покрѣстенъ турчинъ отъ Трапезунъ; 878-1443.
- Пахомия**, архимандритъ, агентъ на унията въ Малко-Търново, 621-1035, 621-1036, 622-1037, 626-1046.
- Пашалики**, патеръ Филипъ, католишки мисионеръ въ Цариградъ; 916-1491.
- Пашаноглу**, Иованесъ, арменецъ отъ Пловдивъ; 483-766.
- Пеликанъ**, високъ чиновникъ въ Петербургъ; 758-1270.
- Пенчовичъ**, х^ч. Иванчо, отъ Русчукъ; 131-222, 171-293, 610-1012, 762-1278.
- Перевошиковъ**, математикъ; 28-50.
- Периди**, грѣкъ, драгоманинъ на едренския валия; 683-1140.
- Петкова**, Недѣля, в. Караиванова.
- Петкова**, Харитина, сестра на Ботя Петковъ (?); 313-503.
- Петковичъ**, (?), 41-81.
- х^ч. Петковъ**, х^ч. Атанасъ, отъ Русчукъ; 88-154.
- Петковъ**, Ботѣо, в. Ботѣо Петковъ.
- Петковъ**, Мирчо, учитель; 635-1060.
- Петковъ**, Христофоръ, в. Ботевъ, Христо.
- *Петровичъ**, Аверки, отъ Сопотъ; 304-488, 731-1224, 790-1330, 800-1352, 917-1492; отъ него сж и писмата 2, 3, 5 и 6-то. Въ единъ отъ прѣводитѣ си, „Цвѣтъ милости...“, преведе ся отъ Аверкия Петровича *калоферина* (?).
- Петровичъ и Петровъ**, х^ч. Анастасъ, отъ Панагюрище; 11-18, 12-19, 332-534, 332-535, 333-536; в. и в. „День“ год. IV, бр. 1037, отъ 23 ноември 1906 год. стр. 2 колона 3, дѣто има обнародвано едно негово писмо.
- Петровичъ**, Георги, българинъ въ Браила; 99-171.
- Петровъ**, Д-ръ Рашко, отъ Копривщица, лѣкаръ въ Пловдивъ, братъ на Ив. Чорапчиевъ въ Русчукъ, зетъ на чорбаджи Салча Чомаковъ и кумецъ на Н. Геровъ; 89-156, 272-431, 376-601, 393-633, 450-704, 458-717, 459-719, 461-723, 594-985, 699-1169, 700-1170, 700-1171, 701-1172, 701-1173, 706-1182, 806-1361, 881-1449, 886-1455, 886-1456, 887-1457, 987-1621.
- х^ч. Петровъ**, Якимъ, отъ Троянъ; 13-22.
- Петрониевичъ и Петрановичъ**, министъръ сръбски; 274-434, 275-436.
- Печева**, Христина, монахиня въ Калоферъ; 161-275, 313-503, 313-504, 782-1315.
- Печевъ**, Петъръ, карловецъ; 105-181, 107-184, 108-186.
- Печинскій**, въ Одеса; 834-1383.
- Пиерсъ**, Ed. и Pears, Ed., кореспондентъ на *Dayle News* прѣзъ 1876 год.; 142-238, 142-239, 146-247, 147-248, 149-254, 150-256, 151-258, 152-260, 153-261, 153-262.
- Пизани**, в. Бизани.
- Пименовъ**, учитель, българинъ въ Едрене; 664-1111, 665-1112, 669-1119.
- Питару**, Григори, в. Поповичъ, Григори.
- Питель**, таврически губернаторъ; 833-1381.
- Пласъ**, френски консулъ въ Едрене; 615-1023, 619-1031.
- Платнарятъ**, Стоянчо, отъ Т. Пазарджикъ; 54-104.
- **Погодинъ**, Михаилъ Петровичъ, руски

- професоръ историкъ; 426-679, 433-690, 435-693, 437-696, 755-1264, 756-1266, 797-1345.
- Подхаевскій**, драгоманинъ на френския консулъ въ Едрене; 795-1341.
- **Полиевктъ**, калугеръ рилецъ; 640-1071.
- Поляковъ**, прѣдприемачъ прѣзъ освободителната война; 9-17.
- Помакътъ**, Янко, българинъ въ Пловдивъ; 372-591, 694-1158.
- Помяновъ**, Константинъ, отъ Прилѣпъ; 136-230, 139-233.
- *Поповичъ**, Васили, отъ Браила, е подписалъ 839-то писмо заедно съ 16 други ученици българе въ Киевъ прѣзъ 1851 г.
- Поповичъ**, х^ч. Георги К., скопянецъ, руски поданикъ въ Бѣлградъ; 941-1537, 941-1538, 949-1540.
- Поповичъ**, Григори Питару, българинъ въ Влашко; 195-328, 198-332, 200-335, 202-336, 204-337.
- Поповичъ**, Димитъръ, отъ Стара-Загора; 869-1433.
- Поповичъ**, Костаки, българинъ въ Влашко; 201-336.
- Поповичъ**, Милушъ, въ Бѣлградъ, директоръ на в. „Сръбски Новини“; 391-631, 730-1223, 730-1224.
- **Поповичъ**, Нанчо, отъ Шуменъ въ Букурещъ; 102-178.
- **Поповичъ**, даскалъ Райно, учителъ въ Карлово; 85-148, 85-149, 211-347, 335-537.
- Поповъ**, Д., отъ Казанлъкъ; 163-279.
- *Поповъ**, Димитри, е подписалъ 839-то писмо заедно съ 16 други българе ученици въ Киевъ прѣзъ 1851 год.
- *Поповъ**, Николай, е подписалъ 839-то писмо заедно съ 16 други българе ученици въ Киевъ прѣзъ 1851 год.
- Поповъ**, Н. Хр., въ Букурещъ; 507-814.
- **Поповъ**, Нилъ Александровичъ, секретаръ на славѣнския комитетъ въ Москва; 568-929.
- Поповъ**, Петко (?); 157-270.
- **Поповъ**, Христо, отъ Свищовъ; 54-104, 508-814.
- Попъ-Кировъ**, Иванъ, в. Кишелски.
- Попъ-Павловъ**, Коста, българинъ въ Бѣлградъ; 732-1226.
- Порязътъ**, Стоянъ, Копривщ.; 334-537.
- Пошковъ**, търговецъ на мѣдъ въ Петербургъ; 191-324.
- Пратигови**, влиятелно семейство въ Петербургъ; 756-1267.
- Праховъ**, Геро, сестринецъ на Н. Геровъ, отъ по-голѣмата му сестра Ивана, братъ на Рада Кирковичъ и на Атанасъ Гуговъ; 802-1354.
- Праховъ**, Тодоръ, братъ на Гера Праховъ, покалугеренъ въ Св. Гора съ име *Теодоси*; 393—633.
- Примовъ**, х^ч. Ставре, отъ Хасково; 57-111, 59-114, 80-139, 80-140, 685-1146, 686-1147.
- Протасовъ**, богаташъ въ Москва; 631-1054.
- Протичъ**, Д-ръ, българинъ въ Букурещъ; 171-293.
- Пулева**, Ана Николица Т., родена Пиронкова отъ Калоферъ, майка на Мария Ив. Ев. Гешева, учена на Евлогия и Христа Георгиеви; 301-483.
- Пулева**, Елена Н., дъщеря на Никола Т. Пулевъ, сега Сърмаджиева; 283-449.
- Пулева**, Елисавета Христевича Т., мащеха майка на Тодораки Хр. Пулевъ и на Мария Н. Герова, учена на Евлогия и Христа Георгиеви; 36-69, 138-232, 156-266, 267-422, 275-436, 301-483; 304-487, 308-495, 318-511, 565-923, 569-930.
- Пулева**, Мария Николова, дъщеря на Никола Т. Пулевъ, по мжжъ Иваница Евстратиева Гешева; 305-490.
- Пулева**, Мария Тодорица Христова, баба Тодорица, майка на Христа, Никола и Ивана Теодорови Пулеви и на Евдокия Георговица Недева, майката на Евлогия и Христа Георгиеви, и сестра на прото-сингелъ Кирилъ Нектариевъ; 785-1321.
- Пулева**, Мария Христова, дъщеря на Христа Т. Пулевъ, по мжжъ Найденица Герова; 233-371, 236-375, 442-698.
- Пулева**, Олга Николова, дъщеря на Никола Т. Пулевъ, по мжжъ Д-ръ Янкулова; 144-243, 148-251, 152-259, 283-449.
- Пулеви**, 906-1479.
- Пулевъ**, Василъ и Христо отъ друга линия *Пулеви*, бротовчеди на старитѣ Пулеви; 693-1157.
- Пулевъ**, Димитърчо Христовъ, синъ на Христо Т. Пулевъ и на Елисавета Христовица Т. Пулева и пѣ-малѣкъ братъ на Тодораки и Мария Христеви Пулеви; 124-214, 128-219, 135-227, 239-380.
- Пулевъ**, Евлоги Николовъ, пѣ-малѣкъ синъ на Никола Т. Пулевъ; 121-208, 323-520.
- **Пулевъ**, Никола Т., вториятъ синъ на дѣда Тодора Хр. Пулевъ, уйка на Евлогия и Христа Георгиеви; 34-64, 79-138, 102-177, 109-187, 110-189, 111-191, 212-347, 235-372, 235-373, 278-439, 285-451, 301-482, 381-611, 382-612, 382-613, 388-626, 406-650, 557-905, 557-907, 644-1080.
- **Пулевъ**, Никола Христовъ, голѣмиятъ синъ на Христа Т. Пулевъ и братъ на Тодораки и Мария Христеви Пулеви;

- 158-272, 212-347, 252-399, 424-676, 870-1434.
- **Пулевъ, Тодоръ и Тодораки Хр.,** вториятъ синъ на Христа Т. Пулевъ и братъ на Никола и Мария Хр. Пулеви; 82-144, 85-148, 85-149, 85-150, 109-188, 118-200, 121-209, 158-273, 163-279, 165-282, 170-292, 212-347, 239-379, 273-432, 386-622, 424-676, 442-698, 607-1008, 748-1256, 782-1315, 914-1487.
- **Пулевъ, Христо Николовъ, въ Букурещъ,** голѣмиятъ синъ на Никола Т. Пулевъ; 137-231, 140-236, 141-237, 142-237, 144-243, 169-291, 170-292, 294-468.
- Пулевъ, Христо Т.,** голѣмиятъ синъ на дѣда Тодора Хр. Пулевъ, баща на Никола, Тодораки и Мария Хр. Пулеви и уйка на Евлогия и Христа Георгиеви; 85-148, 119-204, 124-214, 128-219, 135-227, 308-496.
- *Пулековъ, Христо В.,** отъ Копривщица, учителъ; 327-527, 333-535, 335-538, 340-543, 355-564, 357-565, 523-848.
- Пушкинъ, руски поетъ;** 405-650.
- Пшеволоцки, полковникъ Клименти,** полякъ, бѣжанецъ въ Турция; 866-1430.
- *Първановъ, Иванъ,** псевдонимъ на Христа Георгиевъ; 275-435, 278-439, 280-443, 284-450.
- Пърли-свиня и Пърлисвински, Нешо,** копривщенецъ въ Едрене; 333-535, 334-536, 334-537.
- Рада войвода,** 807-1362.
- Радовичъ, Дѣлчо, клисурецъ;** 342-545.
- Радомирови, братия Панчо и Кръстьо,** копривщенци; 359-567, 449-702.
- Радомировъ, Петко Кр.,** копривщенецъ, учителъ въ Пловдивъ; 449-702, 569-930.
- **Радуловъ, отецъ Сава Ив. отъ Панагюрище;** 1-1, 31-56, 56-108, 89-155, 364-573, 387-622, 842-1395.
- **Раевски, протоиерей Михаилъ, свещеникъ при руското посолство въ Вѣна;** 419-670.
- Разуваевъ, русинъ въ Кромъ, орловска губерния;** 811-1366, 812-1367.
- Райновъ, Теофанъ, синъ на даскалъ Райна Поповичъ;** 4-6, 292-465, 292-466, 296-473, 305-490, 307-493, 704-1178, 705-1181, 706-1182, 708-1186, 709-1187, 710-1188.
- Райчовъ, Пенчо, българинъ въ Букурещъ;** 917-1493.
- Раковски, 110-189, 231-369, 232-370, 252-400, 254-402, 255-402, 256-403, 265-418, 744-1249, 827-1372.**
- Рафаилъ Поповъ, униятски епископъ** 550-893, 613-1017, 625-1042, 637-1065, 638-1068, 660-1105, 661-1106, 661-1107, 662-1109, 670-1121, 672-1122, 796-1342, 986-1619.
- **Рачинскій, Александръ Викторовичъ,** довѣрено лице на князя Василчикова; 33-61, 43-85, 72-125, 73-126, 423-674, 425-677, 426-679, 435-695, 442-698, 795-1345, 815-1371, 817-1371, 818-1371, 822-1372.
- **Рашеевъ, Василь Ник., българинъ въ Одеса;** 163-279, 605-1005.
- Рашеевъ, Панаретъ, български владика въ Букурещъ;** 92-163, 122-210, 122-211, 130-220, 131-223, 132-224, 135-229, 173-298, 175-303, 178-308, 179-310, 186-318, 188-320, 190-322, 193-324, 199-333, 200-334, 210-346, 214-349, 216-351, 219-355, 243-386, 244-387, 245-389, 246-390, 247-392.
- Рашидъ-паша, турски министъръ;** 774-1297.
- Рашковъ, Луко, ученикъ на Кост. Герова;** 386-622.
- Решидъ-бей, зетъ на Арифъ-паша, едренския валия;** 991-1629.
- Решидъ-ефенди, карловски мютевелія;** 164-281.
- Риза-бей, турски посланикъ въ Петербургъ;** 637-1066.
- Ристичъ, сръбски държавникъ;** 647-1085.
- Рифаатъ-бей, чиновникъ въ Едрене;** 637-1066.
- Рогали (?), консулъ;** 619-1031, 621-1035, 623-1040.
- Романенко, Алекс., руски консулъ въ Галацъ;** 99-170, 99-171, 123-213, 125-215, 136-229, 157-270, 158-272, 159-273, 915-1489, 917-1493, 985-1618.
- Романовъ, Иосифъ, печатаръ въ Букурещъ;** 475-747.
- Ростоскуевъ, артелщикъ на Аксакова;** 6-9.
- Рувимъ, дяконъ отъ Враца;** 736-1235, 736-1236.
- Русевичъ, българинъ въ Букурещъ;** 239-380.
- **Русековъ, отецъ Евтими, копривщенецъ;** 487-773, 664-1111, 673-1124, 674-1125, 674-1126, 800-1352, 801-1353.
- Х^в. Русетъ, Димитъръ;** 249-394, 249-396, 250-397, 252-399, 253-401.
- Х^в. Русетъ, х^в. Александъръ, синъ на Димитъръ Х^в. Русетъ;** 249-396, 254-402, 256-402.
- Х^в. Рустемъ, влиятеленъ турчинъ въ Пловдивъ;** 641-1073.
- Рустемъ бей, влиятеленъ турчинъ въ Едрене;** 763-1278.
- Савичъ, А., българинъ въ Браила отъ Свищовъ;** 168-289, 168-290.

- 398-641, 477-751, 586-965, 727-1216, 728-1217, 728-1218, 728-1219. Отъ многото размѣнени между него и Н. Герова писма печатаме 92.
- Котленецътъ** Драганчо, 111-189.
- Коцебу**, генералъ Павелъ Евстатъевичъ; 271-430, 748-1256, 817-1371, 819-1371, 832-1379.
- Коцовъ**, Тома, българинъ въ Зимничъ; 917-1493.
- Кочемински**, полякъ бѣжанецъ въ Турция, полковникъ въ казакъ-алай съ турско име *Туфанъ бей*; 639-1068.
- Кочетовъ**, ректоръ на харковския университетъ; 605-1006.
- Краснощочковъ**, 832-1379.
- Кривошиевъ**, Никола, отъ Т. Пазарджикъ; 566-925.
- Крыловъ**, руски консулъ; 588-968.
- *Круша**, Захари Икономовичъ, отъ Самоковъ; 12-19, 333-535, 335-537, 355-564, 370-586, 415-663, 426-679, 428-682, 497-794, 498-795, 554-900, 554-901, 731-1225, 788-1325, 814-1370, 922-1498. Отъ него сж и писмата 1596, 1599, 1601, 1603, 1604, 1605, 1606, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614 и 1615-то.
- Круша**, Христофоръ Зах., синъ на Захария Икономовичъ Круша; 982-1613, 983-1614, 983-1615.
- *Кръстевичъ**, Гаврилъ, отъ Котелъ; 94-163, 96-166, 96-167, 132-224, 219-355, 227-364, 315-506, 610-1012, 762-1278; негово е и 1616-то писмо.
- *Кръстевъ**, дяконъ Ефtimi, отъ Сопотъ; 126-216, 140-235, 141-236; негово е и 1618-то писмо.
- Кръстениякъ**, Василь, и синъ му Георги Василевъ *Кръстениякъ*, отъ Враца; 536-867.
- Кръстйо**, врачанче; 736-1236.
- Кудашевъ**, чиновникъ въ руското посолство въ Цариградъ; 273-432.
- Кузо**, ромунски князь; 266-420, 267-421, 596-988, 596-990.
- Кумани**, чиновникъ въ руското посолство въ Цариградъ; 629-1051, 763-1279, 764-1280, 766-1284.
- Куманъ** касапинтъ, 401-645.
- *Курдовъ**, Стефанъ П., отъ Чирпанъ е писалъ 1338-то писмо.
- Куркуа**, дуксъ Григори; 602-1001.
- Курновой**, 834-1383.
- Куртовичъ**, Павелъ и Павлаки, влиятеленъ българинъ въ Пловдивъ, зималъ лично участие въ борбата срѣщу Хрисанта; 99-172, 213-349, 216-351, 230-367, 403-646, 462-724, 735-1232, 877-1442.
- Куртуа**, френски консулъ въ Едрене; 657-1101, 660-1105, 662-1108, 666-1112, 666-1113, 666-1114, 676-1129, 677-1130.
- Курукафа**, единъ отъ водителитѣ на унията въ Едренско; 547-886, 705-1180.
- Курукърджи**, единъ отъ водителитѣ на унията въ Едренско; 612-1016, 613-1017, 614-1019.
- Кучояшовъ**, Янко Мушу, отъ Пловдивъ; 381-611, 791-1331.
- Къбръзли** Мехмедъ-Паша, едренски валия; 249-395, 256-404, 257-405, 542-876, 614-1019, 614-1021, 615-1023, 615-1024, 616-1025, 617-1027, 619-1031, 620-1033, 621-1036, 622-1037, 623-1040, 624-1041, 625-1042, 626-1046, 628-1049.
- *Кълевъ**, Ив Стояновъ, отъ Копривщица, е писалъ 1619-то писмо.
- Кълевъ**, х^и Христо х^и Ганчевъ, сестринецъ на Н. Геровъ, отъ по-малката му сестра Елена; 550-893, 670-1121, 671-1122, 674-1125, 674-1126, 712-1194, 712-1195, 713-1196, 713-1197, 986-1619.
- Кънчевъ**, Ангелъ, 900-1472.
- Кямилъ-паша**, пловдивски управителъ, послѣ великъ везиръ; 589-970, 606-1007, 676-1129, 961-1578.
- Lavech**, Саготі, въ Дамаскъ; 79-137.
- *Лаговскій** Алексѣй Евѣимъевичъ, руски консулъ въ Солунъ. До него е 1620-то писмо.
- Лазаровъ**, карловецъ, въ Тулча; 723-1208.
- Лазаровъ**, Миланъ, отъ Радомиръ; 980-1609, 980-1610.
- Лакъ**, мисионеръ протестански; 830-1377.
- Ламефлери**, историкъ, 54-103.
- Ласкарисъ**, иеромонахъ, фанариотинъ въ Петербургъ; 823-1372, 825-1372.
- Левашева**, графиня, въ Киевъ; 2-4, 800-1352, 800-1353.
- Левашевъ**, Теодоръ Н.; 569-930.
- Левкийски**, епископъ, 234-372.
- *Левски**, Василь, дяконътъ; 131-222, 142-237, 292-466, 296-472, 296-473, 298-476, 305-490, 683-1141, 683-1142. Отъ него е и 1621-то писмо.
- Левшинъ**, генералъ, попечителъ на московския учебенъ округъ; 632-1054.
- Леко**, братия, въ Петербургъ; 508-815.
- *Леонтьевъ**, Константинъ Николаевичъ, секретаръ замѣстникъ на Золотарева въ Едрене; 60-117, 688-1150. Отъ неговитѣ писма засега сж обнародвани само петнадесетъ.
- Лесепсъ**, инженеръ по направата на желѣзницата Цариградъ-Едрене; 685-1145.
- Ливень**, баронъ, въ Петербургъ; 553-899.

- Лидеръ**, генералъ руски; 173-298, 180-310.
- Лисевичъ**, руски чиновникъ въ Търново прѣзъ освободителната война; 777-1306.
- Личо**, перушичанинъ при Н. Герова; 23-37.
- *Лобановъ-Ростовскій**, князь Алексѣй Борисовичъ, руски посланикъ въ Цариградъ; 245-388, 245-389, 590-973, 605-1006, 606-1007, 864-1431, 868-1432, 913-1486, 961-1578, 979-1607. Отъ размѣненитѣ между него и Н. Герова писма печатаме дванадесетъ.
- Ловчалията**, Атанасъ, шурей на Калиста Л. Хамамджиевъ; 839-1391.
- Логиновъ**, въ Одеса; 834-1383.
- Лонгъ**, протестански мисионеръ; 923-1501.
- Лукьяновъ**, Сергій Ивановичъ, строителъ на сждебната часть въ България; 9-15.
- Лучило**, австрийски търговецъ въ Едрене; 661-1107.
- Мавриди**, Георги, грѣкъ въ Пловдивъ, руски поданикъ, гонителъ на всичко българско; 51-97, 74-126, 93-163, 102-178, 222-358, 226-363, 233 370, 235-372, 640-1071, 675-1127, 679-1133, 683-1140, 734-1231, 735-1232.
- Мавриди**, Иванъ, търговецъ въ Русчукъ; 209-344, 733-1229.
- Магазиновичъ**, 281-445.
- Макаковъ**, учителъ въ Пловдивъ; 147-248.
- Макари**, архимандритъ, хилендарецъ, прѣгърналъ унията; 375-597, 997-1641.
- Малама**, Димитъръ, цѣнцаринъ грѣкъ въ Т. Пазарджикъ; 599—995.
- Малевъ**, Зафиръ, влиятеленъ българинъ въ Скопие; 940-1535, 943-1543.
- Малеевъ**, Атанасаки, българинъ въ Пловдивъ; 23-38, 324-523.
- Малеевъ**, Никола, българинъ въ Пловдивъ; 387-662, 736-1234, 877-1442.
- Малеевъ**, Рашко, българинъ въ Пловдивъ; 383-616, 975-1601.
- Мальчинскій**, полски калугеръ мисионеръ въ Едрене; 614-1021.
- Манековъ и Маневъ**, даскалъ Груйо отъ Копривщица; 58-113, 415-663.
- **Манеоглу**, влиятеленъ българинъ въ Казанлъкъ; 116-199.
- Манчевъ**, Василь, свищовецъ; 587-966.
- Манчевъ**, лѣкаръ прѣзъ освободителната война; 47-92.
- **Манчевъ**, Драганъ В., книжаръ въ Пловдивъ; 22-37, 265-418, 507-813, 574-940, 910-1483, 911-1484, 911-1485.
- х. Манчо**, отъ Панагюрище; 2-3.
- Маразли**, богатъ погърченъ българинъ въ Одеса; 82-144, 331-534.
- Маргилеманъ**, букурешки префектъ прѣзъ 1866 год.; 597-990.
- Мариновъ**, Спасъ, чорбаджия въ Троянъ; 424-676.
- Маринчо**, дѣдо, българинъ въ Петербургъ; 123-211, 271-431, 273-432, 568-929.
- Маркъ**, Владиславъ, полякъ бѣжанецъ въ Едрене; 763-1278.
- Марковъ**, Христо попъ, учителъ въ Копривщица; 61-119, 371-588.
- Мартиръ**, чиновникъ въ австрийското консулство въ Русчукъ, прѣдалъ Войводова и Цвѣтка Павловича; 759-1266, 890-1462.
- Марчевъ (?)**, 990-1628, 991-1629.
- Матеевъ**, архидяконъ на самоковския владика Паисия, наричанъ и *дели Матей*; 919-1495, 920-1496, 974-1601.
- Матесоглу**, Гарабетъ, богатъ арменецъ въ Цариградъ; 544-879, 545-881, 546-883, 546-884.
- Матие Банъ**, авторъ на книга „Основи Ратни Правила о четничкой войны“; 477-750.
- Махмутъ-паша**, мутесарифъ въ Скопие; 966-1586.
- Медаковичъ**, редакторъ на „Сръбски Дневникъ“ въ Нови-Садъ; 391-631, 393-633.
- Менардо**, чиновникъ въ грѣцкото едренско консулство; 990-1627.
- Меншиковъ**, князь; 50-97, 64-122, 68-123, 69-124, 74-126, 908-1481.
- Меримъ**, протестантски мисионеръ; 961-1579.
- Метакса**, грѣцки консулъ въ Едрене, 488-773, 657-1101.
- Метакса**, Петко, погърченъ копривщенецъ въ Пловдивъ; 103-178, 104-179.
- Методия**, сестра на х. Гера и лѣля на Н. Герова, калугерка въ манастиръ Пасари, Влашко; 267-422, 366-576.
- Мехмедъ-ага**, въ Стара-Загора; 849-1409.
- Мехмедъ-бей**, цензуръ въ Пловдивъ; 696-1162.
- Мехмедъ-паша**, едренски валия; 545-881, 795-1340.
- Мехмедъ-паша**, великъ везиръ прѣзъ 1861 год.; 997-1639.
- Мець**, чиновникъ при свищовския губернаторъ; 8-13, 8-14.
- Мидхадъ-паша**, турски реформаторъ; 126-217, 275-435, 597-991, 597-992, 609-1011, 659-1104, 682-1139, 690-1154, 747-1254, 747-1255, 771-1293.
- Миладиновъ**, 815-1371.
- Милановичъ**, българинъ отъ Свищовъ (?); 169-291, 170-293.
- Миланъ**, сръбски князь; 647-1085.
- Милевъ**, Рашко; 288-459.
- Милети**, секретаръ на българския синодъ; 667-1116.

- Милети**, архидяконъ на търновския владика; 531-864.
- Милети**, гортински епископъ; 540-873.
- Милети**, софийски архиепископъ; 169-291, 984-1615.
- х^ч Милковъ**, Василяки, отъ Пловдивъ; 2-3, 4-6.
- Милушъ Обреновичъ**, сръбски князь; 367-573, 377-603.
- Минку**, Димитъръ, българинъ въ Букурещъ; 204-337.
- Минковъ**, директоръ на николаевския пансионъ; 551-895.
- Миновъ**, Тотю, карловецъ; 113-193.
- Минчевъ**, Иванъ (не е ли Вазовъ?); 310-499.
- Мирковичъ**, Георги; 375-597.
- Мирчевъ**, Иоакимъ Теодоровъ, отъ Копривщица; 406-650.
- Митевъ**, Пенко, отъ Сопотъ; 551-895.
- **Митрофанъ**, епитропъ на търновския митрополитъ въ Стара Загора; 838-1390.
- Михайлова**, Александра, братаница на Княжески, учителка въ Стара Загора; 864-1427.
- Михайловичъ**, Симо, отъ Призренъ; 509-818, 510-819.
- **Михайловъ**, х^ч Атанасъ, търновчанинъ, търговецъ въ Виена; 26-44, 133-226, 231-369, 232-370, 256-403, 420-670, 458-716, 458-717, 459-718, 460-720, 460-721, 461-722, 461-723, 462-724, 700-1171, 701-1173, 739-1242.
- *Михайловъ**, Христо, отъ Долни Джбникъ, Врачанско; 82-145, 525-853, 526-854, 526-855, 527-856. Той и Никола Ганчовъ сж писали 145-то писмо.
- Михаилъ Обреновичъ**, сръбски князь; 284-450, 293-466, 293-467, 347-551, 367-573, 377-603, 485-769, 647-1085, 750-1259, 761-1275.
- Михалковичи**, братия Георги и Димитъръ, родолюбиви българи въ София; 53-101, 53-102, 427-680, 892-1463.
- Михневичъ**, Иосифъ Григоровичъ, отъ Одеса; 832-1379.
- Михова**, Анастасия, възпитаница на х^ч Захария Княжески и негова годеница; 838-1390, 839-1391, 840-1392.
- Младеновъ**, Генчо, въ Пловдивъ; 443-699.
- Младеновъ**, Любомиръ, учителъ; 276-436.
- *Млъчанъ**, псевдонимъ на Н. Герова; 25-41, 265-417, 275-435.
- Мокритскій**, професоръ въ пербургската академия на художествата; 556-904.
- Момчиловъ**, Иванъ, учителъ; 892-1463, 894-1465.
- Мореншильдтъ**, баронъ въ Орелъ; 812-1367.
- **Моровеновъ**, Гаврилъ, копривщенецъ, търговецъ въ Цариградъ; 89-156, 95-163, 102-177, 336-538, 343-546, 346-549, 347-551, 357-565, 358-566, 367-580, 370-587, 385-621, 456-712, 780-1311, 834-1384.
- **Моровеновъ**, Костаки, братъ на Гаврилъ Моровеновъ; 29-51, 240-381, 240-382, 241-383, 248-392, 346-549, 347-551, 369-584, 387-622, 393-633, 399-642, 399-643, 403-646, 408-655, 869-1432, 930-1514, 931-1515, 956-1570, 958-1574, 966-1586.
- Моровеновъ**, Лука, копривщенинъ; 332-534.
- Моровеновъ**, Петко Р., копривщенинъ; 328-529.
- Моровеновъ**, Рашко Велковъ, копривщенинъ; 328-529, 332-534.
- Моровенековъ**, Тодоръ, копривщенинъ; 450-704, 451-705.
- Моско**, Теодоръ, българинъ мушиеръ въ Влашко; 188-320.
- **Мошнинъ**, Ал. Ник., руски консулъ въ Русчукъ; 766-1284, 897-1470, 900-1473, 901-1474.
- Мрънковъ**, Стоянъ, копривщенинъ; 530-862.
- Мудронъ**, Николай, въ Т. Пазарджикъ; 49-97.
- Муравьевъ**, въ Петербургъ; 816-1371.
- Мурадоглу**, Таиръ мола, отъ Карлово; 103-178.
- Мустаковъ**, Василь, съученикъ на Н. Герова; 277-438, 278-439.
- *Мустаковъ**, Григори, е подписалъ 839-то писмо ведно съ други шестнадесетъ българи ученици въ Киевъ прѣзъ 1851 год.
- Мустаковъ**, К., 257-405.
- Мустаковъ**, Христо, въ Букурещъ; 13-23, 101-175, 181-312, 198-332, 200-335, 201-336, 203-337, 221-357, 227-363, 256-404, 511-831, 717-1206, 917-1493.
- Мустафа-бей**, отъ Т. Пазарджикъ, 566-924.
- Мустафа-ефенди**, варненски каймакамъ; 638-1066.
- Мустафа-фазилъ-паша**, кандидатъ за валия въ Русчукъ; 755-1265.
- Мутева**, Елена, сестра на Димитъръ Мутевъ; 387-622, 731-1226, 834-1383.
- **Мутевъ**, Димитъръ, калоферецъ въ Одеса; 227-364, 228-365, 229-367, 230-367, 230-368, 231-369, 232-370, 340-543, 359-567, 361-570, 432-688, 456-712, 476-748, 651-1091, 730-1223, 822-1372.
- Мутевъ**, Евстати, 331-534, 336-538, 356-564, 357-566.
- Мутевъ**, Стефанъ, 336-538, 358-566.

- Мухасебеджи (счетоводитель), 589-970.
- **Мухинъ, Николай Якимовичъ, руски консулъ въ Едрене прѣди кримската война; 204-337, 701-1173, 888-1458.**
- Мухлизъ-ефенди, полски емигрантъ на турска служба; 67-123.
- Мухлизъ-паша, едренски валия; 638-1066, 682-1140, 684-1142, 684-1143, 688-1149.
- Мушековъ и Мушекъ, старъ прѣкоръ на семейство х^и. Герови.
- Мушу, Янко, в. Янко Кучояшовъ.
- Мънзовъ, Иванъ, революционеръ въ Букурешъ; 303-487.
- Мюнфельдъ, руски консулъ; 762-1277.
- **Наботковъ, Пантелей, учителъ въ Пловдивъ; 493-782, 493-783.**
- Надеждинъ, отъ Одеса; 833-1381, 834-1383.
- Найденовичъ, Д-ръ Иванъ, лѣкаръ българинъ въ Едрене; 637-1065, 991-1629.
- **Найденовъ, Димитъръ, ученикъ на К. Геровъ; 386-622.**
- Нанчо, в. Поповичъ, Нанчо.
- Наполеонъ III, 281-445, 285-452, 315-506, 606-1007, 647-1084.
- Нарышкинъ, влиятелно руско семейство; 164-281, 807-1363, 810-1365, 810-1366, 811-1366, 812-1367, 813-1369.
- Наркисъ, скицеринъ въ Пловдивъ; 737-1236.
- Насрадинъ-ходжа; 438-696.
- **Натанаилъ, Стояновъ, пловдивски митрополитъ; 521-839, 817-1371, 941-1539*).**
- Нафъзъ-паша, турски министъръ; 326-527.
- Нахимовъ, руски адмиралъ; 192-324.
- **Начовичъ, Григори, 23-38, 118-200, 160-274, 164-281, 171-293, 281-445, 757-1269.**
- Недева, Екатерина, монахиня калоферска, роднина на Кирила Нектариевъ; 62-121, 161-275, 312-502, 313-503, 782-1315.
- Недѣлевъ, Янко, в. Чалъковъ, Янко Недѣлевъ.
- Недѣлковичъ, Ангелъ и Васибеки, богати българе мушиере въ Влашко; 13-23, 188-320, 221-357, 226-357, 229-367.
- Недѣлчевъ, Иванчо, въ Търново; 351-556.
- х^и. Недйовъ, Минчо, приятелъ на В. Левски; 987-1621.
- Незлобинъ, руски консулъ въ Яшъ; 194-326.
- Нейковъ, Стоянъ, копривщенецъ; 360-568.
- Нейчевъ, Вълко, панагюрецъ; 488-774.
- **Нектариевъ, дѣдо протосингелъ Кирилъ, роднина на Пулеви, Ботеви и братия Георгиеви; 38-75, 79-138, 115-196, 119-203, 120-205, 120-206, 121-208, 122-210, 130-220, 134-227, 138-232, 237-377, 277-438, 279-440, 279-441, 279-442, 281-445, 282-448, 291-464, 294-469, 301-482, 307-494, 308-496, 309-497, 310-493, 311-501, 312-502, 312-503, 313-504, 314-505, 316-508, 317-510, 317-511, 318-512, 319-513, 320-514, 320-515, 321-516, 321-517, 322-518, 322-519, 323-522, 325-524, 325-525, 515-830, 565-923, 692-1157, 697-1165, 729-1220, 729-1221, 782-1315, 782-1316, 783-1317, 783-1318, 784-1319, 784-1320, 785-1321.**
- Нелидовъ, руски посланикъ въ Цариградъ слѣдъ освобождението; 159-273, 688-1150, 776-1304, 777-1305, 777-1306, 778-1308.
- Нѣмцовъ (?), 270-427.
- Нѣмцоглу, гръцко семейство въ Пловдивъ; 91-160, 112-192, 662-1107. Дѣдото на това семейство, сърбинъ отъ Нови-Садъ билъ хванатъ плѣникъ отъ турцитѣ въ една война съ нѣмцитѣ и останалъ та се засѣлилъ въ Пловдивъ, дѣто го прѣкаряли *Немицъ*.
- **Неновъ, Иорданъ, учителъ; 27-48, 415-663, 730-1223, 730-1224.**
- Неофитъ, старецъ, покровитель на Доротея врачански; 532-864, 534-865.
- **Неофитъ Рилски, 4-6, 10-18, 335-537, 336-538, 340-544, 355-564, 362-570, 464-728, 634-1059, 977-1605.**
- Неофитъ, търновски митрополитъ; 221-357.
- Непиръ, адмиралъ; 202-336.
- Нерандза, Яне, търговецъ въ Скопие; 966-1586.
- Нессельроде, графъ, високъ чиновникъ въ Петербургъ; 517-834, 832-1350.
- *Нетковичъ, Симеонъ, е подписалъ 839-то писмо ведно съ 16 други българе, ученици въ Киевъ прѣзъ 1851 год.**
- *Нетковъ, Танчо, коприщенецъ; 328-529.**
- Нешевъ, Геро, отъ Копривщица; 451-704, 452-705, 453-707.
- Нешевъ, Искро, коприщенецъ; 387-622.
- **Нешеве, братия Константинъ и Атанасаки, синове на чорбаджи Неша Теодоровичъ Чалооглу, отъ Копривщица, търговци въ Пловдивъ, кумци на Н. Геровъ; 334-536, 351-557, 369-584, 381-612, 383-616, 387-624, 401-645, 403-647, 412-659, 416-666, 447-700, 459-719, 522-842, 522-844, 734-1230.**
- Нешо, векилинъ въ Копривщица; 711-1193.

*) Отъ сжция има едно писмо до академикъ Петръ Спиридоновичъ Билярскій, обнародвано въ „Лѣтопись Историко-Филологическаго Общества“ при Новоросійския университетъ, XIV, 1907 год.

- Хуршидъ-паша**, едренски валия; 485-769, 488-774, 637-1065, 637-1066, 640-1070, 995-1636.
- Хюсеинъ-паша**, баша на Хуршидъ-паша; 637-1065.
- Цанйо**, отъ Казанлъкъ, учителъ въ Калояферъ; 415-663.
- Цанко** (?), 17-28.
- Цанкова**, Радка Драганица, сопруга на Драганъ Цанковъ; 161-276.
- **Цанковъ**, Драганъ; 9-16, 100-173, 118-202, 143-240, 143-241, 144-243, 144-244, 145-245, 146-247, 147-248, 147-249, 156-267, 157-270, 159-273, 160-274, 218-355, 224-359, 253-400, 254-402, 375-597, 600-997, 848-1405, 881-1449, 919-1495, 919-1496, 998-1643, 999-1646, 999-1647.
- Цанковъ**, Иванъ, прѣводчикъ прѣзъ освободителната война; 12-20.
- Цанковъ**, Кириякъ, братанецъ на Др. Цанковъ; 203-487.
- Цанчовичъ**, Иванчо, копривщенецъ въ Одеса; 355-564.
- Царвулджи**, Христо Иоановичъ, отъ Копривщица; 12-19.
- Цвѣтковъ**, Кирко, отъ Сопотъ; 729-1220, 782-1315.
- Цвѣтковъ**, Минчо, отъ Клисуре; 342-545.
- Цвѣтковъ**, Х. Х., ученикъ на Н. Геровъ; 405-650.
- Цеко войвода**, 183-314.
- Цѣнинъ**, руски чиновникъ при свищовския губернаторъ; 8-13, 8-14.
- Ценовичъ**, Димитъръ, революционеръ въ Влашко; 303-587; и жена му, 144-242.
- Цену**, Ник., въ Гюргево; 92-161.
- **Церетелевъ**, князь, чиновникъ въ цариградското руско посолство и послѣ замѣстникъ на Н. Герова въ Пловдивъ; 491-779, 492-780, 493-782, 773-1296, 773-1297, 775-1302.
- Цицелковъ**, Петко, отъ Копривщица; 359-567.
- Цукала**, Георги, грѣкъ въ Пловдивъ, родомъ отъ Закинтосъ, отъ Ионическитѣ острови, основателъ на първитѣ методически грѣцки училища въ Пловдивъ и Сливенъ, зималъ живо участие въ борбата съ българитѣ; 384-617, 448-700, 734-1231.
- Цурикови**, руско семейство отъ орловска губерния; 810-1365, 810-1366, 813-1368.
- Чайковски**, в. Садъкъ-паша.
- Чакмаковъ**, Бончо попъ Димовъ, отъ Стара Загора; 845-1400.
- Чалики**, Д-ръ Александъръ Вълковичъ, отъ Пловдивъ, братъ на Атанаса и Николая В. Чалики и на Д-ръ Вълковичъ; 102-177, 102-178, 239-380, 389-627, 398-641, 588-969.
- Чалики**, Атанасъ Вълковичъ, братъ на Николая В. Чалики; 971-1331, 971-1332.
- **Чалики**, Николай Вълковичъ, братъ на Атанаса и Александра В. Чилики и на Д-ра Вълковичъ, драгоманъ на Н. Герова; 22-37, 23-39, 78-136, 157-270, 155-282, 221-357, 323-521, 333-536, 338-542, 381-611, 383-616, 387-622, 391-630, 395-636, 396-637, 401-645, 406-650, 410-656, 415-664, 475-746, 475-747, 490-777, 493-783, 552-897, 553-899, 563-920, 589-972, 613-1017, 620-1033, 620-1034, 624-1040, 624-1041, 626-1046, 629-1050, 630-1051, 630-1052, 631-1053, 631-1054, 636-1062, 638-1067, 639-1068, 640-1071, 641-1073, 648-1087, 649-1088, 650-1088, 665-1112, 670-1120, 671-1121, 672-1123, 674-1125, 675-1127, 677-1130, 677-1131, 695-1161, 696-1163, 697-1164, 698-1167, 710-1189, 738-1240, 749-1258, 763-1280, 765-1281, 765-1282, 766-1283, 766-1284, 766-1285, 767-1286, 768-1287, 770-1291, 772-1293, 775-1300, 775-1301, 777-1305, 777-1306, 798-1346, 799-1350, 803-1356, 803-1357, 804-1358, 804-1359, 806-1361, 852-1094, 879-1446, 892-1463, 899-1471, 914-1487, 914-1488, 994-1635.
- Чалики**, Янко Н., в. Чальки и Чальковъ.
- **Чалооглу и Чальковъ**, Георгаки Стояновичъ, *челеби* Георгаки и Георгакибей, синъ на чорбаджи Стоянъ Теодоровичъ Чалооглу; 79-138, 83-146, 99-172, 211-347, 213-349, 216-351, 222-358, 230-367, 243-386, 329-532, 355-563, 382-614, 386-621, 392-632, 395-637, 401-645, 402-646, 447-700, 462-724, 485-769, 597-991, 609-1011, 610-1012, 611-1013, 611-1014, 622-1039, 628-1049, 640-1071, 647-1084, 690-1154, 694-1158, 711-1191, 711-1193, 735-1232, 762-1278, 805-1360, 856-1417, 859-1422, 874-1438, 963-1582, 966-1586.
- **Чалооглу и Чальковъ**, чорбаджи Нешо Теодоровичъ, братъ на чорбаджи Стояна Теодоровича Чалооглу, копривщенецъ, благодѣтель на селото си; 58-113, 351-557.
- Чалооглу и Чальковъ**, чорбаджи Стоянъ Теодоровичъ, много влиятеленъ българинъ въ Пловдивъ, отъ Копривщица; 343-547, 357-565, 499-798, 501-803.
- Чалооглу и Чальковъ**, Тодораки Стоя-

- новичъ, синъ на чорбаджи Стояна Теодоровича Чалооглу ; 402-646.
- Чальки**, в. Чалики и Чальковъ.
- Чалькова**, Ралу ; 402-645.
- Чальковъ**, Атанасъ Н., отъ Пловдивъ ; 484-767.
- Чальковъ**, Ж., отъ Тулча ; 723-1208.
- Чальковъ и Чаъки**, Константинъ Нешояъ, в. Нешеви.
- Чальковъ и Чальки**, Чалики, Янко Недѣлевъ, синъ на чорбаджи Недѣля отъ Пловдивъ ; 98-169, 98-170, 103-178, 118-200.
- **Черкаскай**, князь Владиміръ Александровичъ ; 8-13, 9-15, 9-16, 9-17, 46-90, 46-91, 47-92, 47-93, 48-94, 156-268, 157-270, 158-272, 158-273, 160-274, 160-275, 162-277, 165-282, 166-285, 167-287, 168-288, 169-291, 170-292, 724-1211, 725-1212, 725-1213, 726-1214, 776-1304, 777-1305, 777-1306, 778-1308, 779-1309.
- Чернаевъ**, чиновникъ въ цариградското руско посолство ; 781-1314.
- Чернецка**, Мария, въ Карлово ; 332-534, 336-538.
- **Чинтуловъ**, Добре ; 790-1330.
- **Чоканъ**, Константинъ, дѣятеленъ българинъ въ Влашко ; 173-300, 183-315, 184-316, 186-318, 190-323, 193-324, 196-329, 209-345.
- **Чолаковъ**, отецъ Атанаси, учитель въ Панагюрище, послѣ въ Хасково ; 27-48, 331-534, 342-545, 342-546, 348-552, 359-568, 364-573, 379-608, 790-1330, 791-1331, 794-1338.
- **Чолаковъ**, Васили, отъ Панагюрище ; 444-699, 521-839, 737-1237, 973-1599. И той е между подписалитѣ 839-то писмо.
- **Чомаковъ**, чорбаджи Салчо, отъ Копривщица, братъ на Д-ръ Ст. Чомаковъ, влиятеленъ българинъ въ Пловдивъ ; 83-146, 99-172, 110-189, 112-192, 115-197, 177-305, 230-367, 326-527, 329-532, 344-547, 355-563, 384-617, 388-626, 396-638, 396-637, 401-645, 402-646, 408-655, 502-805, 841-1293, 848-1407, 850-1409.
- **Чомаковъ**, Д-ръ Стоянъ, отъ Копривщица ; 2-3, 4-6, 29-52, 29-53, 42-82, 52-100, 53-101, 53-102, 55-104, 102-177, 103-178, 111-189, 112-192, 113-193, 113-194, 118-200, 132-224, 132-225, 171-293, 175-303, 242-386, 242-387, 244-387, 259-409, 262-415, 264-417, 269-426, 302-484, 315-506, 347-550, 358-566, 382-613, 382-615, 385-621, 388-626, 391-630, 391-631, 392-632, 395-637, 399-643, 433-690, 434-692, 434-693, 436-696, 438-696, 447-700, 449-701, 455-711, 462-724, 475-746, 497-792, 502-806, 519-838, 528-858, 520-859, 530-860, 559-910, 584-960, 586-965, 600-995, 609-1011, 634-1057, 644-1079, 644-1080, 646-1082, 646-1083, 648-1086, 698-1167, 731-1226, 737-1236, 743-1248, 746-1252, 755, 1264, 759-1273, 760-1274, 760-1275-762-1278, 781-1313, 791-1332, 841-1393, 850-1409, 851-1410, 866-1429, 925-1504, 966-1586, 967-1587.
- **Чонтовъ**, Ив. М., отъ Карлово ; 783-1318, 784-1319.
- Чорапчиевъ**, Иванъ, копривщенецъ въ Русчукъ, братъ на Д-ръ Рашко Петровъ ; 897-1470.
- Чукурлийка**, Мария, отъ Калоферъ ; 44-87.
- Шампоазо**, френски консулъ въ Пловдивъ и Едрене ; 17-29, 19-32, 117-199, 590-673, 615-1023, 626-1045, 628-1048, 633-1057, 665-1112, 665-1113.
- Щерифъ-бей**, влиятелно лице въ Едрене ; 686-1147.
- **Шишеджиевъ**, Георги В., отъ Сопотъ ; 595-787, 741-1243.
- Шишеджиевъ**, Маноилъ М., отъ Сопотъ ; 551-895.
- **Шишкинъ**, Николай Павловичъ, руски консулъ въ Бѣлградъ ; 78-136, 275-435, 275-436, 276-437, 278-439, 544-880, 545-881, 615-1021, 616-1025, 632-1054, 795-1340, 796-1341, 870-1433, 870-1434, 888-1458.
- **Шишковъ**, Тодоръ, учитель ; 297-473, 298-476.
- Шишмановичъ**, Ал. Е., отъ Свищовъ ; 108-186, 247-392, 248-394, 251-398, 252-399.
- **Шоповъ**, Георги В., българинъ калоферецъ въ Измаилъ ; 163-279, 171-295, 198-332, 202-336, 271-430, 274-434, 295-470, 296-471, 300-479, 300-481, 830-1374.
- **Шоповъ**, Иванъ В., отъ Калоферъ, ученикъ въ Прага ; 790-1330, 792-1333, 792-1334.
- Шоторътъ**, Минчо, отъ Копривщица ; 350-555.
- Шпель**, Д-ръ, авторъ на педагогически съчинения ; 41-80.
- **Шушулова**, Парашкева, отъ Едрене, учителка ; 267-422, 800-1352, 802-1355, 803-1356.
- Шушулови**, Иванчо, Либенъ и Тодоръ, отъ Копривщица, голѣмо семейство въ Едрене, първи братовчеди на Н. Герова ;

- 56-110, 103-178, 359-567, 362-571, 367-580, 426-679, 431-686, 478-754, 542-876, 545-881, 795-1340, 972-1597.
Щаклийски владика; 224-359.
Щиглицъ, въ Петербургъ, търговецъ на мѣдъ; 190-322.
Щиръ-бей, каймакамъ въ Влашко прѣди Куза; 200-335, 210-346.
Шулепниковъ, Евгр. Ром., руски консулъ въ Едрене; 206-339, 232-370, 628-1049, 906-1479.
Юмеръ-паша, френкъ, воененъ паша прѣзъ кримската война; 87-153.
Юсни-паша, битолски управитель; 587-966.
Яблоновски, полякъ; 702-1176.
Яковаки, хекиминъ въ Карлово; 111-189.
Яковенко, Алеко, руски чиновникъ въ Браила; 917-1493.
*Ямболовъ, Димитъръ, учителъ въ Болградъ; 506-811.
Янаки, хекиминъ въ Копривница; 711-1191.
хѣ. Янаки, в. хѣ. Ганчевъ.
Янакиевъ, попъ Димитъръ попъ, свещеникъ въ Самоковъ; 973-1599, 977-1905.
Янко, даскалъ, учителъ на Н. Герова въ Пловдивъ; 357-565.
Янко, в. Кучояшовъ.
Янкова, Елисавета, отъ Карлово; 238-459.

II. Вещенъ.

- Абонати в. спомоществатели.**
Администрация 8-13, 8-14, 8-16, 12-20, 13-21, 15-26, 46-91, 47-92, 47-93, 47-94, 48-95, 62-122, 79-138, 80-140, 105-181, 108-186, 115-197, 117-200, 131-222, 156-268, 156-269, 157-270, 158-272, 158-273, 160-274, 160-275, 161-276, 161-277, 163-279, 163-280, 164-281, 164-282, 166-285, 167-286, 167-287, 167-288, 172-297, 179-310, 190-322, 190-323, 191-324, 194-325, 194-326, 197-330, 199-333, 199-334, 201-336, 204-338, 211-347, 213-349, 337-540, 383-615, 401-645, 485-769, 487-773, 517-834, 565-924, 637-1065, 637-1066, 715-1202, 719-1207, 721-1208, 788-1327, 845-1401, 846-1402, 846-1403, 849-1408, 852-1412, 853-1415, 854-1416, 855-1417, 856-1418, 857-1419, 857-1420, 858-1422, 860-1423, 860-1424, 868-1432, 872-1436, 873-1438, 874-1439, 874-1440, 875-1441, 905-1479, 913-1486.
Адрианополь 12-20.
Азиатски департаментъ 194-326.
Академия на наукитѣ въ Русия 177-306, 182-314.
Александрия 37-71, 299-477.
„Анакареово пжтешъствие“ 2-4, 449-701.
Анасонъ 102-177, 102-178, 104-179, 105-181, 108-186, 109-188.
„Анатоли“ вѣстникъ 427-679, 429-684.
Ангари 5-7.
Априлско възстание 142-238, 142-239, 143-240, 143-241, 143-242, 144-244, 145-245, 146-246, 146-247, 147-248, 147-249, 148-250, 149-252, 149-253, 149-254, 150-255, 150-256, 151-258, 152-259, 152-260, 153-261, 153-262, 154-263, 493-784, 516-831, 567-928, 569-931, 775-1300, 775-1301, 775-1302, 776-1303, 807-1362, 807-1363, 808-1364, 809-1365.
Араповски манастиръ „Св. Недѣля“ 872-1437, 876-1442, 880-1448, 881-1449, 895-1467.
Археология 116-199, 457-715, 561-916, 675-1127, 871-1435, 999-1648.
Атанасакиево училище 737-1236.
Атина 22-37.
Ахрида 181-312.
Ахъръ-челеби 635-1061, 636-1063.
Ашаръ 76-130.
Баджакъ 187-319.
Банско 125-215, 130-221, 135-228.
Бачковски манастиръ „Св. Богородица“ 235-372, 372-591, 553-899.
Бибешко училище 92-163, 100-173.
Бѣжанци 161-275.
Бѣлградъ 1-1, 25-42, 27-47, 52-100, 272-431.
Бейолу 26-45.
Берлински конгресъ 170-293.
Бесарабия 187-320, 192-324.
„Бесѣда“ списание 464-728.
Библиография 1-1, 4-6, 18-30, 19-32, 21-36, 23-39, 24-41, 28-50, 29-52, 29-53, 31-56, 31-57, 33-62, 34-63, 34-64, 41-80, 43-85, 50-97, 78-135, 94-163, 111-189, 177-306, 178-308, 180-311, 185-317, 195-327, 265-418, 270-428, 330-534, 334-537, 335-538, 341-545, 342-546, 355-564, 357-566,

465-730, 466-731, 467-733, 468-734,
475-747, 477-750, 588-967, 596-987.
Битолско училище 587-966.
Битоля 257-406, 257-407.
Благодѣтелна дружина въ Букурещъ
252-399, 275-436.
„Български книжици“ 105-181, 108-186,
230-368, 231-369, 252-400, 357-566,
445-699, 957-1572.
„Св. Богородица“ черкова въ Пловдивъ
240-382, 241-383.
Болградъ 34-65.
Болнично дѣло 9-17, в. и червень кръсть.
Босна 281-445.
„Босфорски телеграфъ“ вѣстникъ 49-97,
62-122, 520-839.
Бояна 633-1056.
Браила 41-80, 323-520.
„Бранитель“ вѣстникъ 262-415, 265-418.
„Братски трудъ“ списание 742-1246.
Брацигово 427-679.
Брациговско училище 588-969.
Брашовъ 249-396.
Бузово 118-200.
Букурещка българска черкова 307-493.
Букурещко българско училище 301-484.
Букурещъ 6-8, 9-17, 15-26, 16-28, 18-30,
25-43, 26-46, 34-63, 34-64, 36-69,
38-74, 47-94, 48-95.
„България“ вѣстникъ 118-202, 252-400,
953-1563, 953-1564, 999-1646, 999-1647.
„България прѣдъ Европа“ брошура
270-428, 744-1250.
„Българска звѣзда“ вѣстн., в. „Звѣзда“.
„Българска община за книжнина“ въ
Цариградъ 92-163, 216-352, 220-356,
221-357, 230-367, 230-368, 231-369,
232-370.
„Българска пчела“ вѣстникъ 262-415,
265-417.
„Български книжици“ в. „Български
книжици“.
Български таенъ централенъ комитетъ
въ Букурещъ 268-423, 271-430, 273-
432, 303-487, 744-1249, 744-1250,
745-1251.
Българско благотворително общество
(настоятелство) въ Одеса 77-134, 97-
168, 99-170, 101-173, 230-367, 465-730,
815-1371, 822-1372, 905-1479, 907-1480.
Българско книжовно дружество 301-484,
302-485, 303-487, 323-520, 568-930.
Българско опълчение 5-8, 6-9, 6-10,
161-277.
Варна 321-517, 321-518.
Вѣстникарство 19-32, 23-39, 24-40, 24-
41, 25-42, 29-53, 54-104, 60-118, 92-
162, 92-163, 96-166, 96-167, 105-181,
109-187, 110-188, 111-189, 112-192,

113-194, 116-198, 118-202, 125-215,
131-223, 142-238, 142-239, 148-250,
149-254, 150-256, 151-258, 152-260,
153-261, 153-262, 173-298, 174-302,
175-303, 176-304, 181-311, 196-329,
205-339, 217-352, 219-355, 220-356,
230-368, 231-369, 247-393, 252-400,
254-402, 256-403, 259-409, 259-410,
260-411, 261-412, 261-413, 262-414,
262-415, 261-417, 268-424, 269-427,
271-430, 272-431, 277-438, 278-439,
281-445, 283-449, 285-451, 286-454,
290-461, 290-463, 292-466, 293-467,
294-468, 295-470, 295-471, 297-474,
298-475, 300-479, 300-481, 302-484,
302-485, 303-486, 303-487, 304-488,
391-631, 393-633, 426-679, 429-684,
442-699, 461-723, 464-728, 464-729,
475-747, 477-751, 478-752, 479-755,
501-804, 501-805, 502-806, 582-956,
583-957, 583-958, 583-959, 584-960,
584-961, 584-962, 623-1040, 624-1041,
676-1128, 682-1140, 698-1166, 703-
1177, 730-1224, 731-1226, 736-1234,
750-1259, 751-1260, 759-1272, 760-
1275, 769-1290, 824-1372, 861-1425,
874-1439, 881-1449, 884-1453, 886-
1455, 886-1456, 890-1461, 900-1472,
901-1474, 919-1496, 926-1505, 930-
1514, 946-1549, 947-1551, 953-1563,
953-1564, 955-1567, 956-1569, 956-
1560, 957-1572, 958-1573, 968-1589,
971-1596, 996-1638, 999-1646, 999-
1647.
„Взаимнописаніе между младъ и старъ
священникъ“ 330-534.
Видинъ 4-5, 5-7, 13-22, 321-517, 321-518.
Виена 24-40, 26-44, 60-117.
„Βυζαντίς“ 64-122, 93-163, 220-356,
445-699.
Владишки въпросъ въ Видинъ 733-1229.
Владишки въпросъ въ Враня 929-1513,
930-1515.
Владишки въпросъ въ Враца 531-864,
534-865, 536-867, 536-868, 537-869,
539-871, 584-961.
Владишки въпросъ въ Едрене 487-773,
617-1028, 618-1030.
Владишки въпросъ въ Пиротъ 922-1499.
Владишки въпросъ въ Плевенъ 923-
1500, 923-1501.
Владишки въпросъ въ Пловдивъ 16-27,
48-97, 62-122, 67-123, 69-124, 73-126,
87-152, 87-153, 88-153, 92-163, 99-172,
100-173, 105-179, 110-189, 127-218,
186-318, 211-347, 212-348, 213-349,
215-350, 215-351, 220-356, 222-358,
224-359, 226-363, 229-367, 230-368,
235-373, 281-445, 328-530, 328-531,

- Савовъ**, Марко, отъ Карлово, учителъ, послѣ свещеникъ въ Пловдивъ; 405-650.
- Садулахъ-бей**, въ Стара-Загора; 844-1399, 845-1400, 845-1401.
- Садъкъ-паша**, турското име на полския емигрантъ Михаилъ *Чайковски*; 61-119, 484-767, 488-774, 595-988, 661-1113, 666-1114, 670-1121, 945-1547, 951-1559, 957-1572.
- Саидъ-ага**, чирпанлиятъ, злосторникъ турчинъ въ Старозагорско; 848-1407.
- Саидъ-паша**, русчукски управитель; 175-302, 690-1153.
- Сакелари**, Алеко, грѣкъ въ Едрене; 58-113.
- Сакелариди и Сакелари**, Еманоилъ и Манолаки, драгоманъ въ едренското руско консулство; 235-372, 456-713, 688-1149.
- Салабашевъ**, Ив. С., отъ Стара-Загора; 171-294, 172-296.
- Сализбури**, английски министъръ; 775-1301.
- Салихъ-ефенди**, самоковский каймакамъ; 978-1606.
- Салихъ-паша**, пловдивски, послѣ търновски управитель; 16-26, 16-27, 17-28, 63-122.
- Х^ч. Салтъкъ**, отъ Кешишъ-махале, карловско; 115-197.
- Самоковлиевъ**, Атанасаки, братъ на Станислава Доспѣвски, търговецъ въ Пловдивъ; 395-636, 406-650, 557-906, 611-1014, 693-1158, 788-1326.
- Сандовъ**, Петко, отъ Казанлъкъ; 295-470, 296-471, 296-473, 297-474, 298-476.
- Сапуновъ**, Никола Евтимовъ, отъ Габрово; 302-484, 302-485, 303-487, 375-597.
- Саръоглу**, Зафири, българинъ, търговецъ въ Москва; 208-343, 423-675, 424-676.
- Сахатчи**, Тотю, карловецъ; 101-176.
- Сахтиянджи**, отъ Калоферъ; 34-65.
- Севастиди**, Иаковаки, търговецъ въ Пловдивъ; 479-755.
- Селвели**, отъ Търново, търговецъ въ Вѣна; 411-657.
- Селемински**, Д-ръ Йорданъ, отъ Сливенъ, живѣлъ въ Влашко; 135-228, 229-366, 230-368, 231-369, 232-370, 233-372, 236-384, 917-1493.
- Серафимъ**, униятски дяконъ, съ мирско име Ставре; 662-1109, 663-1110.
- **Серафимъ**, сливенски митрополитъ, съ мирско име *попъ Златанъ*; 387-624, 397-638, 408-655, 424-676, 522-844, 588-969, 681-1138.
- Симеоновъ**, Иваница, отъ Свищовъ; 166-285.
- Симоначо**, търговецъ въ Сараево; 465-729.
- Скаилеръ**, Евгени, американски прѣдставитель въ международната комисия слѣдъ априлското въстание; 775-1300, 775-1302.
- **Скалонъ**, В. В., руски дипломатъ; 749-1258.
- **Славейковъ**, Петко Р.; 97-168, 269-427, 297-474, 298-476, 651-1091, 998-1642, 998-1643, 999-1646.
- Славовъ**, Х^ч. Господинъ, отъ Стара Загора; 875-1440.
- Славовъ**, Тоно, отъ Калоферъ, бадженакъ на О. Бурмова; 44-87.
- Славчовичъ**, Вълко и Вулко, търговецъ въ Цариградъ; 10-18, 330-534, 333-536, 334-537, 336-538, 337-539, 355-564, 358-566.
- Смаиль-бей**, старозагорски мидюринъ; 876-1441.
- Соколовъ**, руски консулъ въ Видинъ; 101-173, 181-311, 182-314, 183-315, 186-318, 190-321, 193-324, 194-326, 195-327, 196-329, 197-330, 197-331, 198-332, 199-333, 200-334, 200-335, 202-336, 204-337, 206-339, 220-355, 221-357, 732-1228, 917-1492.
- **Соколски**, Иосифъ, униятски епископъ; 247-392, 375-597, 997-1641, 998-1642, 998-1644.
- Сокулски**, полякъ инженеръ, емигрантъ въ Турция; 660-1104.
- Соловейски (?)**, 53-102.
- Соловьевъ**, М. А., професоръ на Н. Герова въ Одеса; 476-748.
- Сомлевъ**, търговецъ въ Одеса; 12-19.
- Сорокинъ**, руски консулъ; 773-1296, 776-1303.
- Сотиреско**, Василь, прѣдсѣдатель на тулчански окръженъ съдъ; 722-1208.
- **Софиелиеви**, баща *Петъръ* и синъ *Георги*, отъ Пловдивъ; 52-100, 125-215, 282-446, 282-447, 287-456, 287-457, 291-464, 691-1155.
- Х^ч. Софрони**, игуменъ на араповския манастиръ; 876-1442, 880-1447, 880-1448, 881-1449, 987-1622.
- **Спасовъ**, Х^ч. Иванъ — Абрашевъ, зетъ на Х^ч. Гера, водилъ най-голъмата му дъщеря Рада, баща на Доротея врачански и дѣдо по майка на Иванъ Пѣевъ Плачковъ; 326-527, 328-529, 349-553, 353-561, 354-562, 368-583, 370-587, 371-589, 375-599, 377-602, 378-605, 379-607, 382-613, 382-614, 383-615, 392-632, 393-633, 427-680, 516-832, 523-846, 543-878, 544-879, 703-1177, 734-1230, 780-1312.
- Сръбъ** Димитъръ, в. *Общи*, Димитъръ.
- **Стааль**, Егоръ Егоровичъ, чиновникъ въ цариградското руско посолство; 626-1045, 629-1051, 631-1054, 766-1284.

Ставре, в. дяконъ Серафимъ.

Х^ч. Ставре, в. Примовъ.

Стайковъ, Димитъръ, търговецъ басмаджия; 394-634.

Стайковъ, Мирчо, шурей на даскалъ Ботя Петковъ; 31-58.

Стаматова, Ивана, в. Владигерова.

Стаменко, отъ Враня; 969-1593.

Станйовъ, Вълйо и Василь, копривщенецъ въ Одеса; 338-541, 357-566.

**Станишевъ, Константинъ, отъ Кукушъ; 271-430, 277-437, 278-439, 282-445, 290-463, 293-466, 779-1309.

Станчо, попъ, казанлъчанинъ въ Пловдивъ; 867-1430.

Станчовъ и Станчоглу, И. и Николаки, отъ Свищовъ; 45-89, 118-200.

Стати, цънциаринъ въ Пловдивъ; 964-1582.

Стефановичъ, Капитанъ Велимиръ, началникъ на арсенала въ Крагуевацъ; 21-35.

Стефановичъ, Драгиня, полковница сръбкиня; 150-255.

Х^ч. Стефчевъ, Х^ч. Косте, отъ Скопие; 939-1533.

Стойковичъ, Христо, българинъ въ Одеса; 12-19.

Стойковъ, Василь, отъ Сливенъ; 252-400, 254-402, 256-402.

Стойно, Бояджи, калоферецъ въ Одеса; 333-536.

Столипинъ, Генералъ Аркадій Димитриевичъ; 23-38.

Стоманяковъ, отъ Габрово; 811-1366.

Стоиловичъ, Константинъ, отъ Пловдивъ; 394-634.

**Стояновичъ, А. А., търговецъ въ Цариградъ; 456-712, 456-713, 652-1093, 696-1161, 754-1263, 757-1269, 772-1295.

Стояновичъ, Христофоръ, българинъ въ Букурещъ; 208-343.

**Стояновъ, Василь, единъ отъ основатели-тъ на Книжовното дружество; 277-438, 281-445, 285-452, 297-473.

Стояновъ, Матйо и Никола, отъ Карлово; 119-204.

Стояновъ, Павелъ, албанецъ българинъ; 490-777, 490-778.

Стояновъ, Стайко, калоферецъ, баща на Мирча Стайковъ; 32-58.

Стояновъ, Танйо, отъ Стара-Загора; 875-1440.

Стояновъ, Теодоръ, в. Бурмовъ.

**Стояновъ, Христо, отъ София, учителъ; 156-269, 697-1164.

Стоянъ, книгопродавецъ въ Пловдивъ, 424-676.

Странгфордъ, Леди, англичанка, благотелка на българитъ; 494-784, 830-1377.

**Стремоуховъ, Петръ Николаевичъ, директоръ на азиатския департаментъ; 292-465, 631-1053, 672-1123, 678-1131, 744-1250, 759-1273, 762-1277, 770-1291, 770-1292, 774-1298, 798-1347.

Стуартъ, баронъ, руски агентъ въ Букурещъ; 150-255, 155-265, 156-267, 160-274, 164-281, 166-284, 168-288, 170-292, 171-293.

**Ступинъ, Николай Димитриевичъ, руски консулъ въ Едрене слѣдъ кримската война; 50-97, 57-111, 57-112, 58-113, 59-114, 93-163, 194-325, 194-326, 202-336, 204-337, 215-351, 216-351, 217-354, 222-358, 233-371, 234-372, 335-373, 240-381, 242-385, 243-386, 328-530, 367-580, 369-584, 381-611, 438-696, 456-713, 517-833, 552-897, 553-898, 553-899, 554-900, 640-1069, 661-1106, 734-1231, 735-1232, 815-1370, 838-1390, 840-1392, 840-1393, 846-1402, 846-1403, 851-1410, 857-1419, 858-1420, 967-1430, 878-1442, 881-1449, 888-1458.

Стурза, руски генералъ; 330-534, 332-535.

Сученковъ, руски консулъ въ Русчукъ; 310-500, 766-1284, 890-1462, 892-1463, 895-1468, 896-1469.

Сюлейманъ, воененъ паша въ Букурещъ прѣзъ кримската война; 175-302.

Сюлейманъ-паша, едренски валия; 628-1049, 629-1050.

Сжбовъ, Велко, панагюрецъ; 335-537.

Тангъровъ, Николай Христофоровичъ, старозагорецъ въ Петербургъ; 413-661.

Тапаровъ, Киркоръ, арменецъ, руски поданикъ; 474-768.

Тарчановски и Турчановски, полякъ; 827-1372, 828-1372.

Тафилъ Бузи, арнаутски водителъ прѣзъ кримската война въ Русчукъ; 88-154.

*Тенджеровъ, Димитъръ, отъ Самоковъ; 327-528, 328-529; и отъ него е подписано 839-то писмо.

Теневъ, Д-ръ, българинъ въ Орелъ; 807-1363.

Х^ч. Теодоровъ, Х^ч. Евстати; 327-527.

Теодоровъ, Петъръ, в. Феодоровъ, Петъръ.

Теодосия, монахиня въ Калоферъ, сестра на Христа, Ник. и Ив. Тодорови Пулеви; 117-199, 267-422, 279-441.

Теохаръ, българинъ въ Влашко; 20-34, 123-212.

Тепавски, Симеонъ; 259-409.

**Тепловъ, В., чиновникъ въ цариградското руско посолство; 775-1300, 777-1306.

Тимофѣевъ, чиновникъ въ цариградското руско посолство; 678-1132.

Тирка, търговецъ въ Вѣна; 701-1174.

**Титовъ, Вл. Павловичъ, руски посланикъ въ Цариградъ прѣди кримската война; 194-325, 888-1458.

*Тодоровъ, Замфиръ, псевдонимъ на А. постолъ Конковичъ; 924-1501.

Тодоровъ, Павелъ, въ Едрене; 4-6.

Толстой, графъ А. Т., оберъ прокуроръ на светия синодъ въ Русия; 823-1372, 824-1372, 825-1372.

Томиди, Атанасаки, грѣкъ въ Пловдивъ, руски поданикъ; 77-134, 657-1101, 658-1102, 863-1426.

Тонджоровъ, в. Тенджеровъ.

Топалови, Андрей и Стефанъ, отъ Копривщица; 328-529, 813-1368.

**Торомановъ, Атанасъ П., сестринецъ на Н. Герова отъ по-големата му сестра Мария Петровица Тороманова и писарь неговъ; 2-4, 376-601.

**Торомановъ, Никола Петровъ, по-големъ братъ на Ат. П. Торомановъ, учителъ; 453-706.

Тосумъ-паша, пловдивски мютесарифъ прѣзъ 1875 и 1876 год.; 83-147.

Тотѣо войвода; 284-450, 287-455, 304-487, 753-1263.

Точевъ, Вѣлко, отъ Чирпанъ; 830-1375.

Тошковичъ, Димитъръ Ст., синъ на Ст. Д. Тошковичъ; 358-566, 476-748.

х. Тошковичъ, Костадинъ, отъ Калоферъ, ученикъ въ Пловдивъ; 792-1333.

**Тошковичъ, Стефанъ Димитриевичъ, калоферецъ, търговецъ въ Одеса; 30-54, 96-152, 89-154, 89-155, 90-157, 98-169, 98-170, 118-200, 201-336, 226-362, 331-534, 336-538, 357-566, 361-570, 387-623, 421-672, 423-675, 425-677, 425-678, 426-679, 427-680, 429-684, 431-687, 456-712, 474-745, 476-784, 515-833, 652-1093, 738-1239, 791-1331, 836-1387.

**Тошковъ, Николай Мироновичъ, калоферецъ, търговецъ въ Одеса; 40-79, 90-157, 201-336, 273-432, 357-566, 517-833, 652-1093, 738-1239, 746-1252, 808-1364, 828-1372, 889-1460.

**Трайковичъ, Димитъръ, софиянецъ; 376-600, 452-705, 454-709, 636-1064, 639-1068, 692-1156, 892-1463, 894-1465.

**х⁴. Трайкови, братия Никола и Костадинъ, влиятелни българи въ Скопие; 928-1512, 929-1513, 932-1517, 937-1528, 937-1529, 937-1530, 939-1533, 939-1535, 944-1544, 944-1545, 945-1546, 945-1547, 945-1548, 948-1553,

949-1554, 953-1563, 954-1565, 956-1569, 956-1570, 957-1571, 957-1572, 958-1573, 959-1575, 959-1576, 961-1578.

Тричковъ, Козма, отъ Враца; 135-228, 306-492, 308-495, 310-498, 317-511, 323-520, 697-1165.

**Тричковъ, Стоянъ, братъ на Козма Тричковъ; 306-492, 310-498, 318-511, 696-1163.

Труфчевъ, Ячо, клисурецъ, съдружникъ съ Хр. Г. Дановъ въ Пловдивъ; 577-946, 596-988, 596-989, 696-1162.

Тулчановъ, Александъръ, българинъ отъ Измаилъ; 270-429, 749-1258.

Турчановски, в. Тарчановски.

Туфанъ-бей, Турско име на поляка *Кочемински*; 639-1068.

Тухолка, губернаторъ въ Орѣхово прѣзъ освободителната война; 46-91.

**Тѣпчилешовъ, Никола П.; 30-55 94-163, 224-359, 742-1247.

**Тѣпчилешовъ, Христо П.; 42-82, 92-162, 93-163, 101-174, 102-177, 214-349, 219-355, 226-362, 227-364, 229-366, 230-367, 244-387, 318-511, 507-814, 533-864, 535-865, 535-866, 648-1086, 960-1576, 961-1578.

Тюфекчи-баши, въ Пловдивъ; 234-372.

**Узуновъ, Атанасъ, въ Хасково; 685-1146, 686-1147.

Умниковъ, Радѣонъ Петровичъ, въ Одеса; 605-1005.

Устиновъ, руски дипломатъ; 192-324, 194-325.

Феодоровъ, Ангелъ, волентиръ българинъ въ кримската война; 819-1371, 820-1371, 821-1371.

Феодоровъ, Павелъ Ивановичъ, високъ чиновникъ въ Одеса; 517-834, 831-1378.

*Феодоровъ, Петъръ, по-рано *Пѣйѣо*, синъ на Тодоръ х⁴. Пѣйѣовъ, отъ Панагюрище, българинъ, учителъ въ Москва; 384-618, 765-1282, 815-1371.

Фердинандъ, австрийски императоръ; 24-41.

**Филаретова, Иорданка Савовица, сопруга на Сава Филаретовъ, отъ София; 996-1161, 807-1361.

**Филаретовъ, Сава, учителъ въ София и послѣ чиновникъ въ цариградското руско посолство; 215-351, 219-355, 228-364, 228-365, 229-367, 235-372, 242-385, 243-386, 409-656, 411-657, 412-658, 413-661, 417-667, 420-670, 421-672, 422-673, 423-675, 424-676, 425-677, 426-679, 427-680, 428-681, 428-682, 429-683, 431-686, 442-689, 433-690, 434-692, 435-694, 436-696, 442-698, 448-700, 481-760, 481-761,

- 508-816, 509-817, 509-818, 510-820, 511-822, 513-825, 591-976, 592-979, 613-1018, 615-1024, 622-1037, 719-1206, 741-1243, 741-1244, 842-1395, 875-1440, 919-1495, 921-1497, 924-1501, 961-1578, 974-1599, 978-1606.
- Филаретъ**, митрополитъ московски; 276-437, 631-1054, 642-1075.
- Филиповъ**, Нешо, въ Пловдивъ, 501-802.
- ***Филиповъ** Христофоръ, е подписалъ 839-то писмо ведно съ други 16 българе ученици въ Киевъ прѣзъ 1851 г.
- Финговъ**, Димитъръ, отъ Калоферъ; 6-9, 32-60, 578-948.
- Флореско**, ромунски министъръ при Куза; 597-990.
- Фортуна**то, английски поданикъ въ Пловдивъ; 626-1044, 627-1046, 627-1047, 628-1048.
- Фотияди-бей**, влиятеленъ грѣкъ въ Цариградъ; 610-1012.
- Францъ** Иосифъ, австрийски; 24-41, 661-1107.
- Фратевъ**, Иосифъ, отъ Сопотъ; 1-1.
- Фуадъ-паша**, великъ везиръ въ Турция; 188-320, 612-1016, 628-1049, 657-1083, 676-1129, 749-1258, 751-1260, 754-1264.
- Фурнаджиевъ**, Иванъ, карловецъ; 112-192.
- Фучуджи** Тенйо, българинъ въ Станимака; 716-1203.
- Хаджи** Димитъръ войвода, в. Асеновъ.
- Хаджоглу**, Николай Николаевичъ, българинъ въ Петербургъ; 202-336, 508-816, 509-817, 510-819.
- Хаджи** Рале, векилинъ въ Копривщица; 712-1193.
- Хаджи** Ставре, в. Примовъ.
- Хайрединъ-паша**, турски министъръ; 780-1310.
- Халилъ-паша**, турски министъръ; 771-1293, 772-1294, 772-1295.
- Халчинскій** (?), 182-314.
- Хамамджиевъ**, Димчо, сопотненецъ; 424-676.
- Хамидъ-паша**, пловдивски мютесарифъ; 22-37.
- Хасанъ-ага**, карловски забитъ; 108-186.
- Хасанъ-паша**, пловдивски мютесарифинъ; 617-1027, 618-1029, 618-1031, 621-1036, 622-1037, 622-1038, 623-1040, 624-1040, 624-1041, 626-1045, 627-1047, 628-1048, 635-1061, 636-1063, 636-1064, 638-1067.
- Хасанъ-пехлеванъ**, хайдутинъ въ Видинъ; 13-22.
- Хафъзъ-паша**, скопски мютесарифинъ; 942-1540.
- Хината**, съученикъ на Н. Герова у Карло-виносъ и дѣдо на Мутеви; 358-566.
- Хитевъ**, Иванъ, отъ Карлово; 386-622.
- Хитовъ**, Панайотъ войвода; 271-431, 751-1260, 753-1260.
- Хитрово**, Михаилъ Александровичъ, руски консулъ въ Битоля; 607-1007, 629-1051, 746-1252, 760-1273, 761-1276, 762-1277, 798-1346.
- Хомяковъ**, московски славѣнофилъ; 433-690, 435-693, 438-696, 509-818.
- Хрелката**, Никола, копривщенецъ; 371-590.
- Хрисантъ**, едренски викари; 625-1042.
- Хрисантъ**, отецъ, въ Хасково; 57-111, 370-586, 571-934, 572-936, 794-1338.
- Хрисантъ**, униятски свещеникъ; 613-1017, 613-1018, 614-1019, 796-1342.
- Хрисантъ**, пловдивски митрополитъ, голѣмъ гонителъ на българетъ; 49-97, 62-122, 69-124, 73-126, 92-163, 99-170, 105-179, 213-349, 215-351, 220-356, 221-357, 222-358, 223-359, 230-368, 232-370, 234-372, 328-530, 328-531, 329-532, 448-700, 462-724, 464-729, 734-1231, 735-1232, 735-1233, 907-1481.
- Христаки-ефенди**, влиятеленъ грѣкъ въ Цариградъ; 610-1012.
- Христичъ**, сръбски държавникъ; 274-434.
- Христо** налбантинъ, копривщенецъ; 450-704, 451-705.
- Христо**, Икономъ попъ, въ Свищовъ; 162-278.
- ***Христовичъ**, Илия; 521-839, 744-1249, 820-1371. И той е подписалъ 839-то писмо заедно съ 16 други българе ученици въ Киевъ прѣзъ 1851 год.
- ****Христовичъ**, Никола, отъ Т. Пазарджикъ; 83-146, 599-995, 601-998.
- Христовъ**, Велйо, копривщенецъ въ Цариградъ; 376-600, 547-887.
- Христовъ**, Иванъ, калоферецъ; 31-58.
- Христовъ**, Коста; 159-273.
- Христовъ**, Сава, врачанецъ; 533-864, 535-865.
- х^и. Христовъ**, х^и Тома, отъ Стара-Загора; 841-1394.
- Христовъ**, Христо, отъ Казанлъкъ; 14-24.
- Христовъ**, Янаки, българинъ, отъ Едрене; 426-679, 431-686.
- Христодуловичъ** и **Христодуловъ**, търговци въ Бѣлградъ; 343-546, 347-551, 730-1223, 731-1225, 732-1227.
- Христодулъ**, габровски учителъ; 117-199.
- Христофоровъ**, Господинъ, българинъ въ Петербургъ; 821-1371.
- Христофоровъ**, Иванъ, учителъ въ Русчукъ; 588-968.
- Хрулевъ**, руски генералъ; 816-1371.

- 329-532, 415-663, 456-712, 462-724, 507-814, 643-1078, 646-1082, 646-1083, 647-1084, 734-1231, 735-1232, 735-1233, 742-1246, 759-1272, 907-1481.
- Владишки въпросъ въ Русчукъ 913-1487.
- Владишки въпросъ, въ Самоковъ 918-1495, 974-1600, 974-1601, 975-1603.
- Владишки въпросъ въ Свищовъ 923-1500, 923-1501.
- Владишки въпросъ въ Скопие 968-1590, 969-1591.
- Владишки въпросъ въ София 540-874, 540-875, 543-877, 924-1502.
- Владишки въпросъ въ Търново 15-26, 16-27, 16-28, 43-85, 67-123, 92-163, 100-173, 209-345, 210-346, 214-349, 219-355, 220-356, 226-363, 457-714, 914-1487.
- Влашко 36-70, 293-466.
- Военни свѣдѣния 5-7, 5-8, 6-9, 6-10, 21-35, 45-89, 87-153, 88-154, 89-155, 89-156, 116-198, 174-202, 484-767, 668-1117, 669-1119, 674-1126, 675-1127, 675-1128, 876-1442, 890-1462, 942-1541, 943-1542, 944-1546, 945-1547, 945-1548, 961-1579.
- Враца 31-56, 33-61, 306-492, 310-498, 311-501, 322-520.
- Всесловѣнско общество 275-435.
- Вършецъ у Банатъ 276-436.
- „Въ своемъ краю“ романъ 993-1632, 994-1635.
- „Вѣстокъ“ вѣстникъ 968-1589.
- Вюрцбургъ 14-25.
- Габровско движение 3-5, 205-338, 257-406.
- Габровско училище 331-534, 786-1323.
- Галацъ 25-43.
- География 2-4.
- Гсометрия 949-1555.
- „Голосъ“ руски вѣстникъ 488-773.
- Гурусовацъ 304-488.
- Гърция 281-445.
- Давилова система, 300-479.
- „Dayle News“ вѣстникъ 142-239.
- Данъци 5-7, 382-615, 530-861, 530-862, 565-924, 625-1042, 634-1058, 652-1094, 663-1110, 669-1119, 715-1202, 845-1401, 890-1462.
- Дахалия 503-807.
- Дебърски манастиръ 947-1551.
- Дебърско 946-1549, 948-1552.
- Декорации 17-29, 17-30, 18-31, 167-286, 201-336, 203-337, 207-341, 308-494, 644-1079, 649-1088, 674-1125, 746-1253, 760-1274, 761-1276, 764-1281, 766-1285, 770-1291, 773-1297, 774-1298, 779-1309.
- Депутация прѣзъ 1867 год. 274-433, 748-1256, 748-1257, 754-1264, 755-1266.
- Депутация прѣзъ 1876 год. 143-240, 143-241, 143-242, 144-243, 144-244, 145-245, 146-246, 146-247, 147-248, 147-249, 148-251, 149-252, 149-253, 151-257, 152-259, 154-263, 154-264, 155-265, 155-266, 156-267.
- Дермендере 482-764.
- Диванъ ефенди 230-357.
- „Димитър Иванович“ 467-733, 468-734.
- „Диплография“ 477-750.
- Дипломация 414-661, 415-663, 473-744, 486-772, 488-774, 490-777, 581-965, 587-967, 589-970, 590-973, 606-1007, 614-1021, 615-1023, 615-1024, 618-1030, 623-1040, 626-1045, 628-1048, 628-1049, 629-1050, 635-1062, 638-1067, 672-1123, 674-1125, 674-1126, 675-1127, 676-1129, 677-1130, 679-1134, 688-1150, 689-1151, 690-1153, 743-1248, 750-1259, 758-1270, 758-1271, 759-1272, 759-1273, 761-1276, 761-1277, 766-1284, 766-1285, 774-1299, 775-1301, 775-1302, 776-1303, 994-1635, 995-1636.
- Дисертация 14-25.
- Добродѣтелна дружина въ Букурещъ 125-215, 130-221, 132-224, 296-471, 297-473; в. челоуѣколюбиво настоятелство въ Букурещъ.
- Дрезденъ 4-6.
- „Дунавска зора“ вѣстникъ 41-80, 277-438, 278-439, 283-449.
- Дунавски княжества 187-320, 189-321, 191-323, 191-324, 197-330, 198-332, 200-335, 201-336.
- „Дунавски лебедъ“ вѣстникъ 252-400, 254-402, 930-1514, 653-1564, 955-1567, 956-1569, 956-1570, 957-1572.
- „Дунавъ“ вѣстникъ 659-1104.
- Духова могила при Перущица 675-1127, 999-1645.
- Евкафъ 127-218.
- Едрене 1-1, 2-4, 33-38, 51-98, 56-110, 60-117, 60-118, 61-119, 141-236.
- Едренско училище 972-1597, 938-1624, 988-1625.
- Екзархия и екзархъ 123-212, 769-1289, 770-1291, 771-1292, 771-1293, 772-1294.
- Елинизъмъ 54-104, 457-714, 588-971, 682-1140, 687-1148.
- Енесъ 26-44.
- Епидемии 88-154, 104-179, 135-227, 376-661, 396-638, 589-970, 633-1057, 710-1190, 768-1288, 773-1296, 800-1333, 802-1354, 881-1449, 883-1452.

Ески-Загора 261-413.

Етнография 439-696, 463-728, 465-730, 465-731, 469-734, 481-760, 503-807, 503-808, 506-812, 507-814, 600-996, 600-997, 601-998, 601-999, 602-1000, 602-1001, 642-1076, 643-1077, 739-1242, 972-1597, 972-1598, 986-1620.

Желѣзници 170-292, 281-445, 627-1047, 635-1061, 664-1112, 685-1145.

Женско благотворително дружество въ Букурещъ 143-242.

Женско дружество въ Карлово 301-483, 304-487, 308-495, 319-513.

Живописство, иконописство и зография 489-777, 490-778, 552-897, 553-899, 554-902, 555-904, 557-905, 557-906, 557-907, 558-908, 558-910, 559-911, 561-915, 562-917, 562-918, 563-919, 566-926, 858-1421.

„Journal de Constantinople“ 93-163, 96-167, 223-359.

Завѣщания 13-23, 19-33, 20-34, 41-81, 119-203, 120-206, 121-209, 122-210, 122-211, 123-212, 128-219, 130-220, 130-221, 132-224, 134-227, 135-229, 138-232, 140-236, 169-291, 170-292, 202-336, 209-345, 210-346, 214-349, 219-355, 249-394, 249-396, 250-397, 252-399, 253-401, 277-438, 279-440, 279-441, 279-442, 295-471, 304-489, 305-490, 306-492, 309-497, 310-498, 312-503, 314-505, 316-508, 317-510, 317-511, 318-512, 319-513, 320-514, 320-515, 322-519, 324-523, 325-524, 325-525, 504-810, 505-811, 515-830, 697-1165, 729-1220, 729-1221, 782-1315, 782-1316, 783-1317, 783-1318, 784-1319, 784-1320, 785-1321, 850-1410, 851-1411, 852-1413.

„Записка о литературномъ вліяніи въ Оракии“ 991-1630, 992-1631.

Захара 41-81, 59-114.

Захарско възстание 83-147.

„Звѣзда“ вѣстникъ 286-454, 287-455, 287-456, 290-461, 292-466, 294-468, 294-469, 475-747.

Землетърсения 116-199, 617-1029, 618-1030.

Зима тежка 814-1369, 977-1604.

Злоупотрѣбленія, 5-7, 44-87, 45-88, 87-152, 87-153, 88-154, 109-188, 110-188, 112-192, 115-197, 137-231, 183-315, 185-316, 188-320, 193-324, 261-413, 346-550, 348-552, 374-596, 382-615, 401-645, 405-650, 485-769, 485-770, 518-835, 518-836, 518-837, 564-922, 565-924, 569-931, 586-965, 598-994, 599-995, 614-1020, 617-1027, 625-1042, 628-1049, 634-1058, 643-

1077, 252-1094, 672-1123, 690-1154, 691-1156, 692-1157, 715-1202, 799-1349, 779-1350, 841-1394, 842-1396, 846-1403, 848-1407, 849-1409, 850-1410, 852-1413, 853-1414, 853-1415, 854-1416, 855-1417, 856-1418, 858-2422, 860-1424, 861-1425, 862-1426, 868-1432, 871-1435, 872-1436, 873-1438, 874-1440, 875-1441, 890-1462, 903-1476, 903-1477, 932-1517, 932-1518, 934-1523, 943-1543, 948-1552, 962-1579, 962-1580, 963-1582, 965-1583, 976-1604.

Зография в живописство.

„Зора“, вѣстникъ 291-464, 292-466, 294-468, 294-469.

Ибраила, 37-72.

Измаилъ, 39-77, 196-329.

Измиръ, 359-568.

Изография в живописство.

Източень въпросъ, 311-501, 315-506.

Иконописство в живописство.

Иланлия пара, вървѣла 27 гроша 374-595.

„Нѣрѣ“, вѣстникъ 105-181, 109-186, 110-188, 112-192, 113-194, 116-198.

Индустрия, 25-43, 25-44, 35-67.

„Св. Иоакимъ“, 562-918.

Казакъ-алай, 484-767.

Казанлъкъ, 14-24, 866-1430.

Казанлъшки манастиръ, 631-1054, 897-1471.

Калоферски манастиръ, 43-84, 258-408.

Калоферско училище, 42-82.

Калоферъ, 2-3, 28-50, 30-55, 35-68, 39-77, 44-87, 49-97, 53-101.

Каракачане, 279-441.

Карлово, 41-81, 185-316, 317-511, 325-525.

Карловски училища, 119-204, 124-214, 126-217, 128-219, 130-221, 134-227, 138-232, 211-347, 308-495, 308-496, 322-520, 585-963.

„Катихизисъ“, 332-535.

Католическа пропаганда, 118-201, 118-202, 156-266, 247-392, 254-402, 257-405, 374-597, 762-1278, 916-1491.

Кашкавалъ, 101-176, 118-200.

Киевпечерска лавра, 43-85, 81-142.

Киевъ, 2-3, 2-4, 3-5, 44-87, 62-121.

Килия, 196-329.

„св. Кирилъ и Методи“, въ Скопие 944-1545, 945-1547, 946-1548.

Къришхана, махала въ Одринъ, 58-113.

Кишеневъ, 31-58.

Книжарство, 1-1, 1-2, 4-6, 12-19, 21-36, 28-50, 29-51, 29-52, 29-53, 30-56, 31-57, 33-62, 34-64, 34-65, 39-76, 43-85, 52-100, 53-101, 54-103, 56-108, 56-109, 75-128, 81-142, 81-143, 82-144, 97-167, 97-168, 108-186, 118-200, 177-

- 306, 180-311, 182-314, 183-315, 184-316, 185-317, 189-321, 201-336, 209-344, 216-352, 246-391, 247-393, 310-500, 332-535, 334-537, 335-538, 338-541, 339-542, 341-545, 342-546, 347-551, 362-572, 364-573, 364-574, 385-619, 388-626, 389-627, 391-630, 391-631, 396-638, 399-643, 408-655, 414-662, 422-673, 424-676, 465-730, 466-732, 467-733, 468-734, 473-743, 475-747, 477-750, 477-751, 478-753, 479-755, 482-763, 483-765, 488-774, 501-803, 501-805, 521-841, 522-842, 522-843, 522-844, 522-845, 527-857, 568-930, 570-932, 570-933, 571-934, 572-936, 572-937, 573-938, 573-939, 574-940, 574-941, 575-942, 575-943, 577-946, 577-947, 578-948, 579-949, 579-950, 579-951, 580-952, 590-974, 595-986, 595-987, 595-988, 596-989, 597-991, 598-993, 612-1015, 652-1094, 653-1095, 696-1162, 730-1223, 730-1224, 731-1225, 731-1226, 732-1227, 732-1228, 733-1229, 736-1234, 742-1246, 748-1257, 753-1263, 780-1311, 781-1312, 787-1325, 790-1330, 791-1331, 792-1333, 792-1334, 815-1371, 830-1376, 834-1384, 834-1385, 835-1386, 836-1387, 842-1395, 843-1397, 862-1426, 866-1428, 875-1441, 878-1444, 879-1445, 879-1446, 880-1447, 880-1448, 882-1450, 882-1451, 883-1452, 889-1460, 896-1468, 897-1470, 900-1473, 911-1483, 911-1485, 971-1596, 984-1616, 985-1617, 991-1630, 992-1631, 993-1632.
- Книжовно дружество** въ Букурещъ 295-470, 295-471, 296-473.
- Комисия европейска** прѣзъ 1876 год. 143-240.
- Комитетъ за пострадалиѣ**, въ Пловдивско 144-244, 149-252.
- Константинополь** 5-7 7-11, 48-96.
- Конфедерация съ сѣрбето** прѣзъ 1867 год. 271-430, 271-431, 273-432, 315-506, 750-1259, 751-1260, 755-1266.
- Копривщенско училище**, 345-548, 349-553, 379-608, 380-609, 478-752, 478-753, 714-1199, 714-1200.
- Копривщица**, 23-39, 30-55, 54-103, 349-553, 349-554.
- „Correspondance Slave“**, вѣстникъ 676-1128.
- Котелъ**, 14-25, 87-153.
- Крагуевацъ**, 21-35.
- Кримска война**, 50-97, 55-105, 86-151, 86-152, 87-153, 88-154, 89-155, 89-156, 172-297, 173-298, 173-299, 173-300, 174-302, 176-305, 179-309, 180-311, 182-313, 182-314, 183-315, 185-317, 186-318, 186-319, 187-320, 189-321, 191-324, 197-330, 381-611, 404-648, 458-717, 459-718, 459-719, 473-744, 608-1009, 836-1387, 903-1476, 903-1477, 915-1489, 915-1490.
- Критика**, 24-41, 94-163, 125-215, 131-223, 132-224, 281-445.
- Критъ**, 597-992.
- Крънаре-Карловско**, 401-645.
- „Courrier d'orient“**, вѣстникъ 171-293, 623-1040, 624-1041.
- Кучевашки манастиръ**, 932-1518.
- Лазаревски институтъ**, 605-1006.
- Лазаристи—иезуити** 94-163.
- „Levant Herald“**, вѣстникъ 685-1144.
- Лексикография**, 4-6, 50-97, 174-301, 177-306, 178-307, 179-309, 179-310, 180-311, 182-314, 185-317, 188-320, 189-321, 195-327, 389-627, 397-639, 397-640, 398-641, 399-643, 402-646, 406-651, 459-719, 701-1173.
- „Les plaies de la Bulgarie“**, брошура 744-1250.
- Лондонъ**, 5-7.
- Лукакъ**, 232-370, 235-372.
- Любански манастиръ**, 932-1518.
- Маджаръ пара**, вървѣла 69 гроша, 374-595.
- „Македония“**, вѣстникъ 283-449, 285-452, 302-484, 302-485, 303-487.
- Малесия**, 947-1550.
- Малта**, 73-125.
- „Св. Марина“**, черква 412-659.
- Масло**, 118-200.
- Медицина** 15-26, 16-27, 26-45, 26-46, 47-92, 53-102, 111-189, 114-195, 161-277, 198-332, 209-345, 319-512, 320-514, 320-515, 321-516, 376-601, 704-1179, 705-1181, 709-1187, 709-1188, 710-1189, 710-1190, 711-1191, 806-1361, 807-1363, 808-1364, 809-1365, 813-1369, 887-1457, 889-1460, 963-1582.
- Медицинско училище** въ Букурещъ 39-76, 267-421, 288-459, 290-462, 299-478, 300-479.
- Медицинско училище** въ Цариградъ, галата-сарийско училище 39-76, 322-519.
- Международна комисия** 775-1302.
- Международно общество** въ Пловдивъ, в. комитетъ за пострадалиѣ.
- Меричлере**, 46-90.
- Метеорология** 83-146, 116-199, 185-317, 311-500, 339-542, 653-1094, 814-1369, 977-1604.
- „Мірозрєніє“** списание 268-424, 737-1236.
- Моавинство** 305-491, 307-493, 488-773, 655-1099.
- Молдо-валахи** 5-7.

- Моралиска пара, вървѣла 27 гроша 374-595.
- Москва 2-4, 12-19, 33-61, 53-102.
- „Московскія вѣдомости“ вѣстникъ 144-242.
- Мъсьръ пара, вървѣла 36 гроша 374-595.
- Мюнхенъ 14-25.
- Мютевеликъ 127-218.
- Наводнения 83-146, 653-1094, 989-1627.
- „Народность“ вѣстникъ 277-438, 278-439, 279-440, 280-442, 286-453, 286-454, 287-455, 287-456, 289-460, 291-464, 292-466, 293-467, 294-468, 294-469.
- Насилия в. злоупотрѣбленія.
- „Св. Наумъ“ манастиръ 181-312.
- „Невенъ-слоге“ 477-750.
- Неврокопско 896-1469, 897-1470.
- Нерешки манастиръ 947-1551.
- „Св. Николай“ манастиръ 383-615, 602-1001.
- Николаевъ 28-49, 32-60, 189-321, 192-324, 422-674, 629-1051.
- Нишъ 5-7, 633-1056.
- Новобранци 47-93, 484-767, 876-1442.
- „Nord“ вѣстникъ 461-723
- Нумизматика 478-754, 675-1127.
- Нуфузъ 76-130.
- Одеса 11-18, 14-25, 15-26, 19-32, 26-46, 28-50, 30-54, 40-79, 48-96, 49-97.
- „О зародышѣ новой болгарской литературы“ 331-534.
- Окржжни съвѣти 9-16.
- Окупация 719-1207, 721-1208.
- Орѣхово 46-91.
- Оризосѣяне 102-178, 104-179, 108-186, 109-188.
- Орханийска случка 131-222.
- Оршава 394-634.
- Освещаване черкови 111-191, 112-192, 113-193, 412-659.
- Освободителна война 22-37, 45-89, 46-90, 46-91, 47-92, 47-93, 47-94, 48-95, 78-137, 151-257, 156-268, 156-269, 157-270, 157-271, 158-272, 158-273, 160-274, 160-275, 161-276, 161-277, 162-278, 163-279, 163-280, 164-281, 164-282, 165-283, 166-284, 166-285, 167-286, 167-287, 167-288, 581-953, 581-954, 582-955, 719-1207, 721-1208, 776-1304, 777-1305, 777-1306, 778-1307, 778-1308, 779-1309, 779-1310, 812-1367, 813-1368, 830-1377, 925-1503.
- „Основи Ратни Правила о четничкой войны“ 477-750.
- Осоговски манастиръ 562-917.
- „Отголоски Русской печати“ списание 994-1633.
- „Отечество“ вѣстникъ 300-479, 300-481, 302-484, 302-485, 303-386, 307-493, 308-494, 769-1290.
- Павликияне 439-696, 442-698, 666-1114, 739-1242.
- Пазаджикъ в. Татаръ-пазарджикъ.
- Паметникъ на Царя Освободителя 157-271, 165-283, 166-284.
- Паметници ржкописни 11-19.
- Памукъ 626-1044, 628-1019.
- Панагюрище 1-1, 2-3, 11-18, 12-19.
- Панагюрско училище 379 608.
- Панаиръ 89-154, 344-547, 633-1057.
- Пансионъ въ Букурещъ 275-435.
- Панславизъмъ 72-125, 635-1061, 657-1101, 658-1103.
- „Св. Парашкева“ манастиръ 987-1622, 988-1623, 989-1626.
- Парижка конференция въ 1856 год. 182-313, 183-314, 183-315, 184-316, 189-321, 191-323, 191-324.
- Парична цѣна 31-57, 76-132, 111-'90, 116-198, 375-595.
- Пасари манастиръ 267-421.
- Пателеница 601-998.
- Перушица 27-47, 55-107, 415-663.
- „Св. Петка“ Мулдавска, манастиръ 372-591.
- „Св. Петка“ черкова въ Пловдивъ 742-1246.
- „Св. Петъръ и Павелъ“ манастиръ 602-1001.
- Печатарство и печатници 1-1, 4-6, 18-30, 24-40, 398-641, 399-643, 402-646, 403-647, 409-656, 459-718, 730-1223, 730-1224, 731-1225, 731-1226, 780-1311, 780-1312, 787-1325, 788-1316.
- „Письма объ исторіи Сербовъ и Болгаръ“ 465-730, 466-731.
- Плѣвень 9-17, 33-61.
- Пловдивски училища 7-11, 44-86, 49-97, 69-124, 73-126, 74-127, 119-203, 121-208, 121-209, 139-234, 140-236, 141-237, 187-320, 211-347, 237-377, 238-379, 265-418, 266-420, 283-449, 285-451, 307-494, 309-497, 314-504, 314-505, 319-512, 320-515, 321-517, 322-518, 323-522, 325-524, 343-547, 354-563, 382-615, 384-617, 384-618, 385-619, 385-620, 385-621, 386-622, 388-625, 389-627, 391-631, 392-632, 393-633, 394-634, 396-638, 398-641, 399-643, 402-646, 404-650, 403-655, 410-657, 416-665, 417-668, 445-700, 466-732, 476-749, 480-758, 480-759, 481-762, 502-806, 503-808, 505-811, 629-1051, 630-1052, 631-1053, 631-1054, 696-1163, 797 1164, 699-1168, 736-1235, 736-1236, 790-1330, 791-1331, 802-1356, 803-1357, 804-1358, 804-1359, 805-1360, 835-1386, 837-1388, 845-1400, 904-1478, 907-1480, 925-1504, 989-1626.
- Пловдивъ 15-26, 16-27, 17-29, 19-33, 23-38, 25-43, 26 44, 27-47, 27-48, 35-

- 66, 35-68, 36-68, 40-79, 44-87, 52-99, 53-102, 54-104, 59-114, 59-115, 60-117, 62-121, 266-419, 306-491, 306-492.
- Пловдинка** 26-44.
- Побужки манастирь** 938-1532.
- Погонияния** 94-163.
- Пожаръ въ Пловдивъ** 110-189.
- Поклонничество** 362-572.
- Политически движения** 142-238, 142-239, 143-240, 143-241, 143-242, 231-369, 232-370, 252-400, 256-404, 257-406, 261-412, 271-431, 273-432, 274-433, 276-436, 278-439, 279-441, 280-443, 281-445, 284-450, 285-452, 286-453, 287-455, 296-472, 296-473, 298-476, 303-486, 304-487, 304-489, 305-490, 315-506, 516-831, 567-928, 569-931, 593-983, 594-984, 594-985, 595-987, 595-989, 596-990, 597-992, 598-993, 620-1034, 633-1141, 683-1142, 684-1143, 685-1146, 686-1147, 694-1159, 695-1160, 695-1161, 744-1249, 744-1250, 745-1251, 746-1252, 746-1253, 747-1254, 747-1255, 748-1256, 748-1257, 749-1258, 751-1260, 752-1261, 752-1262, 753-1263, 754-1264, 755-1265, 755-1266, 756-1267, 757-1269, 775-1300, 775-1301, 775-1302, 776-1303, 890-1462, 987-1621.
- Поляци** 214-349, 219-355.
- Помаци** 658-1103, 739-142.
- Помощи** 7-11, 8-12, 12-19, 13-23, 25-42, 26-46, 27-47, 36-69, 38-73, 38-75, 43-84, 62-121, 80-141, 82-145, 119-204, 121-208, 122-210, 124-213, 128-219, 134-227, 138-232, 138-234, 140-236, 141-237, 146-246, 146-247, 147-248, 148-250, 149-252, 151-257, 155-265, 162-278, 163-280, 164-281, 164-282, 167-288, 171-294, 171-295, 172-296, 231-369, 232-370, 237-377, 255-402, 265-418, 267-421, 301-483, 308-495, 332-535, 340-544, 493-784, 499-798, 499-799, 629-1051, 630-1052, 631-1053, 631-1054, 636-1064, 669-1119, 891-1463, 893-1465, 988-1624.
- Потурчване** 489-776, 642-1074, 724-1211, 725-1212, 725-1213, 726-1214, 848-1406, 862-1425, 931-1523.
- Правнина** 97-168, 98-170, 99-170, 99-171, 99-172, 100-173, 112-192, 127-218, 169-291, 170-292, 181-312, 183-315, 184-316, 185-317, 186-319, 187-320, 191-323, 192-324, 195-327, 196-329, 204-338, 223-359, 230-367, 248-394, 264-416, 264-417, 278-439, 309-497, 310-498, 314-505, 322-519, 401-645, 618-1031, 640-1071, 643-1077, 849-1409, 850-1410, 852-1412, 856-1418, 973-1599, 978-1606, 979-1607.
- „Право“ вѣстникъ** 131-223.
- Правописень въпросъ** 23-39.
- Прага** 41-81, 175-303.
- Прѣпоржка** 13-22, 14-24, 142-238, 168-289, 168-290, 226-362, 238-378, 270-429.
- Прѣселения и прѣселенци** 32-58, 46 90 163-280, 166-284, 246-391, 247-392, 247-393, 250 398, 251-399, 806-1361, 807-1362, 809-1365, 868-1431.
- „Presse d'Orient“ вѣстникъ** 19-32, 92-162, 93-163, 97-167.
- Пропаганда** 3 5, 59-115, 72-125, 118-201, 118-202, 156-266, 247-392, 254-402, 257-405, 374-597, 546-885, 547-886, 604-1004, 618-1031, 620-1033, 640-1070, 762-1278, 822-1372, 851-1411, 916-1491, 918-1494, 923-1500, 923-1501,
- Протестанство** 3-5, 59-115, 640-1070, 851-1411, 923-1500, 923-1501.
- Пжтуване** 17-29, 21-35, 31-58, 40-79, 60-117, 78-136, 90-157, 90-158, 92-161, 95-165, 102-177, 116-199, 148-251, 155-265, 155-266, 156-267, 172-297, 240-381, 274-434, 275-436, 277-438, 291-465, 298-476, 326-526, 362-571, 362-572, 368-581, 368-582, 368-533, 372-593, 406-652, 419-670, 422-674, 423-675, 465-731, 492-780, 632-1055, 633-1086, 670-1120, 694-1158, 748-1256.
- Рагуза** 464-728.
- Радомирско училище** 979-1608.
- „Райна“** 730-1223, 731-1226.
- Разлогъ** 125-215, 131-221, 131-223, 132-224, 133-226.
- „Реакція въ Европейской Турціи“** 815-1371.
- „Revue des deux mondes“** 825-1372.
- Рилски манастирь** 11-19, 362-572, 379-607, 379-608, 413 660, 465-731, 640-1070, 640-1071, 888-1459, 896-1469, 901-1474, 921-1497.
- Ришелевски лицей** 7-11, 48-97.
- „Русскій Вѣстникъ“** 824-1372.
- Русчукъ** 38-74, 202-336, 310-499, 310-500, 890-1432.
- „Ручная книжка Православнаго Христіанина“** 356-564.
- Салоникъ** 5-7.
- Самоковъ** 56-110.
- Сатири** 111-191.
- Света Гора** 54-103.
- „Св. История“** 332-535.
- „Священна История и катихизисъ“** 356-564.
- Свищовъ** 6-9, 9-17, 12-20, 14-24, 17-29, 31-58, 45-89, 46-91, 169-291, 170-292, 341-545, 342-546, 343-547.
- „Свобода“ вѣстникъ** 303-486, 307-493.

- Севастополь 192-324.
 Сересь 343-546.
 Силиврийска епархия 428-682.
 Синайски метохъ 224-359.
 „Синодикъ Царя Бориса“ 201-336, 202-336, 203-337.
 Ситово 503-807.
 Скопски училища 928-1512, 929-1513, 930-1515, 939-1533, 939-1534, 939-1535.
 Славѣнофилство 32-60, 797-1345.
 Славѣнски благотворителенъ комитетъ 6-8, 6-9, 150-255, 158-273, 164-281, 165-282, 275-435.
 Славѣнски съборъ въ Вѣна 275-435.
 „Славянское Обозрѣніе“ списание 682-1140.
 Славина 364-573.
 Сливенъ 271-431, 280-443.
 Слънчогледъ 872-1437.
 Сопоть 4-5, 56-110.
 Софийско училище 513-825.
 Софоринъ пара, вървѣла 210 гроша, 374-595.
 „Св.Спасъ“ черкова 457-714.
 Спомоществователи 1-1, 3-6, 29-51, 29-52, 29-53, 345-548, 363-572, 468-734, 473-743, 475-747, 483-765, 590-974, 596-989, 732-1228, 780-1311, 781-1312, 834-1384, 834-1385, 861-1425, 971-1596, 984-1616, 985-1617.
 Сръбски вѣстници 1-2, 29-53, 55-106, 55-107, 75-128.
 „Сръбски Дневникъ“ 391-631.
 „Сръбски Новини“ 1-2, 391-631, 477-750, 479-755, 501-804, 502-806, 730-1224, 731-1226, 736-1234, 971-1596.
 Сръбскотурска война прѣзъ 1876 год. 26-45, 26-46, 150-255.
 Стамболъ 29-51.
 Стара-Загора 614-1020.
 Станимака 716-1203.
 Статистически свѣдѣнія 76-130, 205-338, 428-682, 503-808, 535-865, 535-866, 538-869, 585-963, 600-996, 600-997, 601-998, 601-999, 602-1000, 616-1025, 616-1026, 617-1029, 626-1044, 775-1300, 789-1328, 791-1332, 940-1536, 944-1546.
 Стипендии 2-3, 2-4, 4-6, 12-19, 27-47, 32-59, 32-60, 33-61, 35-68, 38-74, 40-79, 48-97, 73-125, 77-134, 80-139, 125-215, 126-216, 128-218, 130-220, 130-221, 131-223, 132-224, 133-226, 135-228, 137-230, 140-235, 150-255, 154-263, 206-340, 267-421, 330-534, 367-579, 367-580, 377-603, 399-642, 409-656, 469-735, 469-736, 470-737, 471-738, 471-739, 471-740, 472-741, 472-742, 667-1116, 767-1287, 768-1288, 787-1324, 797-1345, 867-1430.
 Стихотворство, 23-39, 28-50, 75-129, 905-1479.
 „Стоянъ и Рада“ 475-748.
 Суецки каналъ 5-7.
 Суша 311-500.
 Схизма 123-212, 126-217, 127-218, 680-1135, 680-1136, 681-1137, 681-1138, 770-1291, 771-1292, 771-1293.
 „Свѣтъникъ“ вѣстникъ 483-764.
 Сждоустройство 9-15.
 Сърбия 26-45, 26-46, 275-435, 275-436, 280-444, 281-445, 284-450, 303-487.
 Таксидиоги 872-1437.
 Татари 860-1424, 861-1425.
 Татаръ-пазарджикъ 49-97, 343-546, 690-1154.
 Телеграфъ 944-1546.
 Троянъ 13-22.
 Тулча 166-285, 167-286, 167-287, 170-292, 721-1208.
 Тулчанско училище 789-1329.
 Турно-Северинъ 19-33.
 Търново 6-9, 45-89, 59-115, 108-332, 252-400, 256-404.
 Търновски училища 122-211.
 „Turquie“ вѣстникъ 965-1636.
 Узунджово 30-54, 33-61, 344-547, 633-1057.
 Уния 118-201, 118-202, 247-392, 254-402, 257-405, 374-597, 546-885, 547-886, 548-888, 550-893, 612-1016, 613-1017, 613-1018, 613-1019, 613-1020, 614-1021, 615-1022, 621-1035, 621-1036, 622-1037, 622-1038, 622-1039, 624-1040, 625-1042, 626-1045, 626-1045, 626-1046, 637-1065, 638-1068, 653-1095, 654-1096, 654-1097, 655-1098, 658-1102, 658-1103, 660-1105, 661-1106, 661-1107, 662-1108, 662-1109, 663-1110, 666-1114, 673-1124, 677-1130, 705-1180, 795-1340, 795-1341, 796-1342, 847-1405, 866-1430, 913-1486, 954-1565, 954-1566, 955-1567, 986-1619, 988-1624, 989-1626, 991-1626, 996-1637, 997-1640, 997-1641, 998-1642, 998-1643, 998-1644, 999-1646, 999-1647.
 Учебно дѣло 2-4, 3-5, 3-6, 7-11, 8-12, 10-18, 11-19, 13-23, 17-28, 19-33, 23-38, 27-47, 27-48, 27-49, 30-54, 30-55, 32-59, 42-60, 33-61, 35-66, 35-68, 38-74, 39-76, 39-77, 40-79, 41-81, 42-83, 43-85, 44-86, 48-97, 51-98, 52-100, 53-101, 53-102, 54-103, 55-105, 55-106, 55-107, 56-108, 56-109, 56-1010, 57-111, 57-112, 58-113, 59-114, 59-116, 60-118, 61-119, 61-120, 62-121, 69-124, 72-125, 73-126, 74-127, 76-131, 791-38, 80-139, 82-145, 85-148, 85-

- 149, 85-150, 87-152, 89-156, 92-163, 99-171, 119-204, 121-208, 122-210, 123-211, 124-213, 124-214, 125-215, 126-216, 126-217, 128-219, 130-220, 130-221, 132-224, 133-226, 135-228, 136-230, 139-233, 140-235, 141-236, 141-237, 145-244, 150-255, 154-263, 156-266, 187-320, 199-334, 206-340, 211-347, 223-359, 227-364, 228-365, 231-368, 237-377, 238-378, 238-379, 239-380, 256-402, 265-418, 266-419, 266-420, 267-421, 267-422, 268-423, 275-435, 283-449, 285-451, 294-468, 296-471, 300-479, 300-480, 300-481, 301-484, 302-485, 308-495, 308-496, 309-497, 310-498, 311-501, 314-504, 314-505, 322-520, 323-522, 325-525, 326-527, 327-528, 328-529, 330-534, 332-535, 333-536, 337-540, 341-545, 343-547, 346-550, 347-551, 349-553, 354-563, 355-564, 356-565, 357-566, 359-568, 362-571, 364-573, 364-574, 367-579, 367-580, 368-581, 377-603, 378-604, 379-608, 380-609, 381-611, 382-615, 384-617, 384-618, 385-619, 385-620, 385-621, 386-622, 388-625, 389-627, 391-631, 392-632, 393-633, 394-634, 395-636, 396-638, 398-641, 399-642, 399-643, 402-646, 404-650, 406-651, 406-652, 407-654, 408-655, 409-656, 410-657, 412-658, 413-661, 414-663, 415-663, 415-664, 416-665, 416-667, 417-668, 421-672, 426-679, 428-681, 432-689, 433-690, 433-691, 433-692, 434-693, 435-694, 435-695, 445-700, 468-734, 469-735, 469-736, 470-737, 471-738, 471-739, 471-740, 472-741, 472-742, 475-748, 476-749, 478-752, 478-753, 478-755, 479-756, 480-758, 480-759, 481-761, 481-762, 489-775, 497-793, 499-798, 499-799, 500-800, 500-802, 501-805, 502-806, 503-807, 503-808, 504-809, 505-811, 508-815, 510-820, 513-825, 515-828, 515-829, 516-832, 519-838, 520-839, 521-840, 525-853, 526-854, 526-855, 527-856, 527-857, 539-872, 551-895, 553-899, 555-904, 563-920, 564-921, 568-930, 574-940, 574-941, 575-942, 575-943, 576-944, 576-945, 577-946, 577-947, 585-963, 587-966, 588-968, 588-969, 590-974, 592-979, 592-980, 594-984, 595-986, 599-995, 603-1002, 604-1004, 605-1005, 606-1007, 608-1010, 610-1013, 611-1014, 612-1015, 614-1021, 617-1027, 619-1031, 620-1033, 629-1051, 630-1052, 631-1053, 631-1054, 635-1060, 650-1090, 650-1091, 651-1092, 652-1093, 653-1095, 654-1097, 658-1102, 658-1103, 662-1109, 663-1110, 664-1111, 664-1112, 665-1113, 667-1116, 689-1152, 690-1154, 696-1162, 696-1163, 697-1164, 698-1166, 699-1168, 699-1169, 700-1170, 700-1171, 700-1172, 701-1174, 702-1175, 709-1187, 711-1192, 714-1199, 714-1200, 717-1204, 718-1205, 718-1206, 727-1216, 728-1217, 728-1218, 728-1219, 730-1222, 736-1235, 736-1236, 737-1237, 738-1238, 738-1239, 738-1240, 739-1241, 741-1243, 741-1244, 767-1287, 768-1288, 775-1300, 785-1322, 786-1323, 787-1324, 789-1329, 970-1330, 791-1331, 791-1332, 792-1333, 792-1334, 793-1337, 794-1338, 794-1339, 796-1343, 797-1344, 797-1345, 800-1352, 800-1353, 802-1354, 802-1355, 802-1356, 803-1357, 804-1358, 804-1359, 805-1360, 813-1368, 814-1370, 834-1385, 837-1388, 845-1400, 851-1411, 862-1425, 864-1427, 867-1430, 869-1433, 871-1435, 872-1437, 881-1449, 888-1459, 893-1464, 894-1466, 895-1468, 897-1471, 904-1478, 907-1480, 925-1504, 926-1507, 928-1512, 929-1513, 930-1515, 932-1517, 933-1519, 933-1520, 933-1521, 935-1524, 935-1525, 936-1527, 937-1528, 939-1533, 939-1534, 939-1535, 950-1557, 951-1560, 959-1575, 966-1586, 967-1587, 967-1588, 972-1597, 979-1608, 980-1610, 981-1611, 981-1612, 982-1613, 985-1618, 988-1624, 988-1625, 989-1626.
- Фабриканство** 25-43, 25-44.
Физика 1-1, 1-2, 946-1549.
Филология 23-39, 793-1337.
Фратеши 9-17.
Френски калугерки 988-1625.
Френско-прусска война 311-501, 315-506, 669-1119.
„Хайдуть Енчо“ брошура 265-418.
Св. Харалампи 331-534.
Хасково 57-111, 57-112, 58-113, 414-663.
Хасковско приключение 685-1146, 686-1147.
Хати-хумаюнъ 66-123, 100-173, 183-315, 184-316, 185-317, 186-319, 187-320, 189-321, 191-324, 196-329, 198-332, 223-359, 401-645, 405-650, 459-718, 473-744, 643-1077.
Химия 339-543, 340-544.
Хлѣбарство 282-446, 282-447, 287-456, 287-457, 288-458, 291-464, 298-475, 309-497.
Цариградска конференция 775-1301, 775-1302.

- „Цареградскій вѣстникъ“ 24-40, 97-167, 196-329, 197-330, 219-355, 221-356, 252-400, 445-699, 464-728, 465-730, 478-752, 501-804, 582-956, 583-957, 583-958, 583-959, 903-1476, 927-1509, 930-1514, 953-1564, 999-1647.
- Цариградско българско училище 223-359, 227-364, 228-365.
- Цариградъ 2-3, 2-4, 3-5, 10-18, 22-37, 24-41, 25-43, 34-64, 40-79, 42-83, 54-103, 91-119.
- Цензура 696-1162, 733-1229, 902-1475.
- Централно благотворително настоятелство въ Пловдивъ 171-294, 171-295, 172-296.
- Централно училище 265-418, 266-419.
- „Церковниятъ въпросъ“ отъ Раковски 265-418.
- „Часови Благоговѣнія“ 477-750.
- Человѣколюбиво настоятелство въ Букурещъ 147-248, 148-250, 149-252, 161-277, 161-278, 164-280, 164-281, 165-282, 171-294, 172-296; в. добродѣтелна дружина въ Букурещъ.
- Чепино 283-449, 600-997.
- Червенъ кръстъ 9-17, 47-92.
- Черкезе 690-1154.
- Черковень въпросъ 3-5, 54-104, 58-113, 59-114, 60-118, 62-122, 65-123, 69-124, 72-125, 92-162, 92-163, 95-165, 96-166, 96-167, 99-172, 100-173, 110-189, 114-195, 123-212, 125-215, 126-217, 127-218, 130-221, 132-224, 132-225, 133-226, 175-303, 181-312, 210-346, 211-347, 213-349, 215-350, 217-354, 218-355, 220-356, 221-357, 222-358, 223-359, 226-363, 227-364, 229-366, 229-367, 230-368, 232-370, 233-372, 236-375, 236-376, 240-380, 241-383, 242-385, 242-386, 244-387, 245-388, 245-389, 246-390, 247-392, 247-393, 248-394, 249-395, 250-398, 251-399, 262-415, 264-417, 269-426, 275-436, 297-474, 305-491, 306-492, 307-493, 328-530, 328-531, 329-532, 455-710, 456-712, 457-714, 459-718, 462-724, 482-764, 485-771, 525-851, 531-864, 534-865, 536-867, 537-868, 537-869, 539-871, 540-874, 540-875, 542-876, 543-877, 584-961, 609-1011, 610-1012, 612-1016, 613-1017, 613-1018, 613-1019, 614-1020, 614-1021, 615-1022, 615-1023, 619-1032, 621-1037, 622-1039, 625-1043, 629-1050, 633-1057, 637-1065, 638-1068, 642-1075, 643-1078, 644-1079, 644-1080, 644-1081, 646-1082, 646-1083, 647-1084, 648-1086, 649-1088, 649-1089, 650-1091, 654-1096, 666-1114, 667-1115, 667-1116, 668-1117, 668-1118, 674-1126, 677-1131, 678-1132, 679-1133, 680-1135, 680-1136, 681-1137, 681-1138, 682-1139, 682-1140, 683-1142, 684-1144, 685-1145, 686-1147, 687-1148, 687-1149, 688-1150, 697-1165, 716-1203, 733-1229, 734-1231, 735-1232, 735-1233, 742-1247, 743-1248, 746-1252, 751-1260, 753-1263, 754-1264, 759-1273, 760-1274, 760-1275, 761-1276, 761-1277, 762-1278, 763-1279, 763-1280, 764-1281, 765-1282, 766-1284, 766-1285, 768-1288, 769-1289, 770-1291, 771-1292, 771-1293, 772-1294, 773-1297, 822-1372, 907-1481, 918-1494, 918-1495, 919-1496, 945-1548, 948-1553, 949-1554, 949-1555, 950-1556, 950-1557, 950-1558, 951-1559, 951-1560, 952-1561, 952-1562, 953-1564, 954-1565, 954-1566, 955-1567, 955-1568, 969-1592, 990-1628, 994-1633, 996-1738, 996-1639.
- Черковни книги, одежди и утвари 12-19, 81-142, 92-163, 97-168, 98-169, 98-170, 117-200, 187-320, 215-351, 232-370, 333-536, 334-537, 335-538, 336-539, 338-541, 340-544, 356-565, 361-570, 406-652, 407-653, 408-655, 500-800, 500-801, 513-825, 517-833, 531-863, 538-870, 550-894, 896-1469, 897-1470, 900-1473, 901-1475, 931-1516, 934-1523, 938-1532, 940-1537, 941-1538, 941-1539, 942-1541, 951-1559, 958-1573, 980-1610, 981-1611.
- „Св. четиредесетъ мжченици“ черкова въ Търново 117-199, 457-715
- Чикъ-съльнь въ Т. Пазарджикъ 55-105.
- Чипрохоръ 716-1203.
- „Читалище“ списание 125-215.
- Шаякъ 490-778, 491-779, 560-913, 613-1019.
- Шишмановъ хрисовуль 331-534.
- Шпионство 291-465, 292-466, 296-473.

III. Кога е писано писмото.

Дребното число показва дена на мѣсеца, а едрото броя на писмото.

- 1839 септември 23.18.
 1840 ноември 10.19; декември 21.564.
 1841 януари 25.534; марта 10.19; априли 15.535, 19.536; юни 21.537; юли 12.537; августа 3.539; септември 4.565, 13.540; ноември 22.566; декември 12.541.
 1844 априли 20.542; мая 30.543.
 1845 марта 30.544; септември 17.748; ноември 16.1378.
 1846 февруари 4.1379, 28.834; марта 1.1380; октомври 14.567.
 1847 февруари 24.50; мая 13.527; юли 2.1381, 22.1382; септември 29.568; октомври 6.569; ноември 24.605.
 1848 януари 4.606; мая 28.39, 29.40; августа 7.1237; ноември 22.570; декември 14.846.
 1849 януари 31.1311; февруари 6.1312; марта 10.571; априли 22.765; мая 14.51, 16.1; юни 18.743, 20.607; юли 4.572, 12.545, 18.546, 19.608, 26.750, 27.1384; августа 2.573, 16.547 и 609, 17.547, 18.1596; ноември 23.610; декември 9.2.
 1850 януари 2.1385, 12.1223, 26.1504, 27.802, 30.840; февруари 4.974, 20.41; марта 10.1224, 12.749; априли 21.1225; юни 23.1226, 24.832, 30.1330; августа 10.1616, 24.1227, 27.798; октомври 5.751 и 1015, 7.548, 11.148, 12.1234, 13.149, 16.1331, 23.793, 31.752 и 803; ноември 1.549, 15.753, 29.1617, 30.969; декември 4.754, 18.755.
 1851 априли 16.1235, 30.1236; мая 8.550, 23.841; августа 27.842; септември 17.1332, 28.551; октомври 16.100, 26.839; ноември 6.1333; декември 3.843, 11.963; ? 101.
 1852 януари 15.756; априли 15.552; мая 19.102; ноември 1.25, 11.844, 20.1386; декември 2.553, 10.554, 13.103, 30.555, 31.556.
 1853 януари 2.557, 12.558, 20.1334, 28.1230; февруари 4.559, 8.128, 17.560; марта 8.1505, 19.104, 31.561; априли 10.804; мая 8.562, 9.847, 18.151, 23.611, 28.105, 31.612; юни 3.613, 7.614, 17.615, 24.616; юли 2.805, 4.106, 15.617, 29.1166, 30.806; августа 8.152, 12.1167, 27.1338, 30.618; септември 1.52, 153 и 563, 15.154, 16.619, 23.53, 30.620; октомври 1.155, 7.621 и 1168, 31.157, ? 150; декември 15.632, 19.108, 31.109.
 1854 януари 4.574; априли 6.575, 20.623; юни 16.576; юли 1.625; ноември 20.626; декември 21.628, 27.629, 29.577.
 1855 януари 7.807, 13.630, 25.631; марта 9.632, 10.808, 13.158; априли 1.297 и 300, 13.633, 20.298; мая 3.757, 5.301, 19.302; юни 7.303, 19.304; юли 14.638; августа 31.305; октомври 6.306 и 639; ноември 1.640, 18.1387, 22.307; декември 2.745, 5.308, 19.309 и 716, 29.641.
 1856 януари 2.159, 310 и 642, 5.1169, 8.311, 11.815, 19.816 и 1170, 25.817; февруари 6.313, 11.1171, 15.643, 25.314, 578 и 644, 26.717, 29.315; марта 1.645, 5.718, 12.316, 15.317, 646 и 719, 16.647, 22.318 и 319, 23.1475, 24.648, 30.320, 31.649; априли 4.321 и 650, 7.322 и 651, 11.652 и 744, 16.323 и 653, 17.818, 21.654, 23.324 и 819, 26.655, 28.325 и 656; мая 4.657, 5.326, 579 и 758, 10.658, 11.327, 20.328, 22.329, 24.659 и 660, 29.759, 30.661; юни 4.1172, 9.330 и 662, 12.663, 14.1476, 16.331 и 664, 18.332, 22.333, 23.665, 28.666; юли 2.334 и 667, 5.668, 9.335, 17.669, 25.670, 26.336; августа 6.580, 760 и 1343, 15.337, 19.671, 24.338, 25.1173, 27.339 и 720, 31.340, 711 и 820; септември 3.341, 10.342, 11.1478, 15.160, 17.672, 23.721, 25.722, 29.343; октомври 4.673, 15.674, 23.581; ноември 1.675, 15.676 и 677, 17.161; декември 3.723, 8.1479, 11.678 и 821, 14.344 и 581, 17.345, 29.897, 30.346.
 1857 януари 3.679, 10.727, 16.583, 17.528, 18.110 и 584, 20.728, 21.746 и 898, 22.529, 23.585 и 680, 24.681, 28.956, 29.23, 30.899, 31.348; февруари 4.586, 7.350, 814 и 848, 8.96, 19.351, 21.352, 28.976; марта 4.354 и 587, 12.355, 15.1378, 17.162, 18.356, 19.682, 27.163, 30.357; априли 1.358, 15.359, 360 и 530, 20.97 и 164, 21.977, 24.361, 25.1231, 29.122, 531 и 588, 30.362, 363 и 1344; мая 8.165 и 364, 9.1481, 11.166, 13.683, 14.365, 15.167, 18.168, 20.684, 685 и 978, 21.589 и 712, 24.123, 124, 125, 686 и 1597, 25.169, 29.170, 30.171 и 687; юни 4.366, 6.1232, 10.367, 12.172, 724, 1174 и 1233, 17.590, 19.368, 22.173, 24.688; юли 6.174, 9.1335, 10.372 и 1239, 17.1370, 22.849, 29.900; августа 1.107 и 729, 2.99 и 850, 6.145, 8.901, 12.1388, 15.851, 17.591, 18.1325, 19.372, 20.26, 21.852, 22.1090, 24.853, 27.592, 29.822, 30.593; септември 1.947, 4.713, 9.54, 10.854, 12.964, 14.689 и 1390, 16.1091, 17.1391, 19.1336, 20.27, 23.1392, 25.373, 28.761; октомври 1.1489, 6.1506, 8.1337, 13.175 и 1507, 16.1508, 22.710 и

- 902, 24.176, 27.1509, 29.903; ноемвриа 4.809, 5.1326, 13.690, 14.374, 15.1510, 16.1393, 20.22 и 1511, 23.979, 25.85, 27.594 и 691, 29.177, 30.1394; декемвриа 1.1512, 3.1490, 8.1513, 10.692, 13.1491, 14.178, 16.532, 17.28 и 785, 18.55, 19.786 и 823, 22.693, 23.787 и 1313, 24.111 и 694, 28.695, 29.179, 31.180 и 714.
- 1858** януария 4.824, 5.181 и 182, 6.904, 9.183, 11.184, 15.185 и 788, 17.375, 20.696, 21.113 и 1395, 25.1371, 28.789 и 790; февруария 12.186, 187 и 1393, 13.1241, 15.114, 24.188; марта 5.855, 9.845, 12.376 и 856, 14.1228, 16.697 и 1598, 17.1009, 25.905, 28.47; априлия 2.189, 4.698 и 730, 8.190 и 906, 14.957, 19.907, 21.958, 22.191, 29.1329, 30.791; мая 2.595, 5.193, 19.1372 и 1373, 20.194, 25.1397, 27.195; юния 2.196, 5.699 и 1398, 7.197, 9.1514, 11.198, 24.533, 27.1515, 30.1238; юлия 6.700, 12.377, 20.909; августа 4.1314, 20.378; септемвриа 1.1516, 3.1399, 5.146, 7.1517, 14.1518; октомвриа 2.1204, 4.1492, 5.199 и 715, 9.1243, 11.200, 12.1519, 23.379, 24.56; ноемвриа 7.1493, 8.29, 9.1216 и 1520, 20.1521, 30.1522; декемвриа 4.380 и 1217, 12.1400, 14.994 и 1523, 23.857.
- 1859** януария 10.825, 12.747, 14.980, 26.792, 30.858; февруария 2.57 и 1528, 4.701, 6.1175, 10.910, 18.959; марта 1.1524, 8.1525, 16.1242, 19.725, 826 и 1526, 29.1527; априлия 5.1401, 9.1529, 10.859, 12.995, 15.861, 16.860, 21.1530, 29.965, 30.1531; юния 1.1345, 3.862, 8.960, 11.132, 29.908; юлия 16.1209 и 1218; августа 3.30, 4.596, 18.31, 26.762; септемвриа 2.381, 12.1599; октомвриа 15.115, 24.1532, 28.1219; ноемвриа 14.1402, 18.1403, 27.726 и 996, 30.997; декемвриа 4.1404, 8.998, 19.863 и 1494, 20.999, 22.864 и 1000, 28.865.
- 1860** януария 4.82, 6.1405, 8.382, 10.1533, 12.1001, 13.1534, 14.1406, 18.866, 28.867 и 1407; февруария 3.83 и 1176, 4.1600, 10.868, 17.1339, 19.869, 20.870, 21.1535, 26.827; марта 13.1536 и 1537, 17.383 и 1538, 19.1539, 27.1540, 30.1541; априлия 4.961, 6.1408, 17.1542 и 1543, 24.1544, 27.1409; мая 5.794, 8.1545 и 1546, 9.766 и 1496, 13.1495, 15.1547, 16.1601, 18.871 и 981, 19.1410 и 1602, 27.1497, 29.1548; юния 2.1498, 3.1411, 4.1222 и 1499, 6.1603, 7.767 и 1412, 12.795, 14.1413, 15.116, 18.911, 19.1549, 21.835, 24.1414; юлия 4.1604, 5.836 и 837, 9.768, 10.3 и 1550, 20.1415, 28.1416, 31.1551 и 1552; августа 3.4, 7.1553, 21.912, 23.1417, 25.1418, 31.1554; септемвриа 4.1555, 13.1419, 24.1420; октомвриа 2.1556, 4.1557, 5.1246, 11.32, 14.913, 16.1558, 25.1421; ноемвриа 6.1422 и 1559, 11.1423, 23.1482; декемвриа 7.1424.
- 1861** януария 1.1560, 2.597 и 1605, 8.1561, 15.1562; февруария 1.1426, 17.384 и 385, 19.1563, 21.1606; марта 1.973, 2.1427, 7.58, 9.1564, 16.1607, 24.1428, 29.982, 31.386; априлия 1.872, 2.1429, 12.387, 21.1244; мая 5.873, 9.388 и 1245, 16.389, 23.390 и 391; 23.5, 30.1430; юния 3.833, 5.1637, 6.1177, 7.799, 13.392, 20.598, 21.1431, 22.1638, 27.393, 29.1639; юлия 25.394, 30.1569; августа 1.395, 6.396, 8.397, 9.1092, 11.800, 21.398, 28.1640, 30.874 и 1432; септемвриа 4.1611, 5.875, 13.1642, 16.1643, 16.44 и 1645, 21.1646 и 1647, 30.201 и 202; октомвриа 8.1570, 13.702, 21.1433, 28.1434, 29.1571; ноемвриа 10.1205, 16.1435, 22.1436, 26.1572; декемвриа 2.1206, 16.1002, 28.400 и 876; 6 безъ мѣсець и день.
- 1862** януария 4.1016, 6.401, 7.1573, 11.877, 23.878, 31.1574; февруария 2.879, 10.402, 12.1437 и 1438, 23.403, 25.1501; марта 9.404 и 1648, 14.1439, 25.1440, 30.405; априлия 1.1575, 12.880, 13.1576, 20.1178, 25.1577; мая 1.881, 7.1578, 23.883, 29.884; юния 6.1441, 28.1352; юлия 28.406; августа 1.1442 и 1579, 6.704, 9.407 и 1580, 14.1581, 22.408, 23.1179; октомвриа 10.599 и 1486, 11.409, 21.967; ноемвриа 3.410, 17.1502, 26.600, 29.1341; декемвриа 1.885, 7.914, 10.886, 11.1342, 14.887, 20.1017, 26.888, 31.889.
- 1863** януария 1.915, 11.1180, 12.1181, 17.1018, 20.411; февруария 1.1019, 6.412; марта 2.413, 4.890 и 1020, 11.414, 13.891; априлия 4.1021, 8.59 и 60, 11.1022, 14.1023, 24.61; мая 1.892, 20.1025, 23.1024; юния 4.136 и 1026; юлия 8.1027, 23.1028; августа 1.703 и 1582, 2.1583 и 1584, 17.1443, 23.1029, 24.705, 27.1030; септемвриа 2.706, 5.707, 11.1031, 24.1032, 26.708, 27.1182, 28.709; октомвриа 24.1033; ноемвриа 6.1034, 10.1183, 13.1585, 16.79, 17.1184, 18.7, 20.1035, 22.1185; декемвриа 1.1186, 4.1036, 19.1937, 24.1038 и 1187, 31.1039.
- 1864** януария 30.1040; февруария 9.1188, 11.1041, 12.1487, 19.42, 20.1042, 23.1048; марта 2.62, 3.1043 и 1044, 9.1488, 25.1045, 31.1046; априлия 7.1047, 8.1444, 10.1620, 26.1586; мая 19.1049 и 1445, 24.1587, 27.962; юния 2.1050, 20.1004, 30.63, 2.983; юлия 5.1588, 27.415; августа 10.1189, 18.64, 28.417; октомвриа 25.984 и 985; ноемвриа 15.43, 19.1622, 20.1446, 25.1051; декемвриа 16.1623, 23.1624.

- 1865** января 3.44, 7.1625, 11.1247, 15.1052, 25.1626; февраля 12.1447, 17.65, 20.138 и 1053, 21.418; марта 3.1627, 8.419, 31.1054; апреля 3.420, 10.1248, 19.421, 20.1629, 27.1055, 28.86; мая 25.117, 28.1056; июня 5.916; июля 11.1589, 13.1448, 14.66, 27.733; августа 13.1210, 14.1353, 23.1449, 27.1240; сентября 6.1057, 21.1450, 27.917, 28.1354; октября 5.1058, 12.601, 14.734 и 1059, 19.1060; ноября 2.1451, 16.1061 и 1190, 23.1062, 30.838 и 1063; декабря 9.1064, 12.1630, 21.1191, 27.986, 28.1065,
- 1866** января 5.918 и 989, 10.987, 11.1631, 12.1452, 20.1066, 22.1067, 24.988, 25.1068; февраля 9.1453, 14.990, 16.919, 20.1632; марта 2.1454, 8.1192 и 1455, 13.1069, 15.920 и 1193, 19.1070; апреля 4.1071 и 1633, 6.1456, 20.1457, 29.1072, 30.1322; мая 1.966, 18.1458, 23.1634, 31.203, 1323 и 1635; июня 3.1214, 10.1211, 14.1073, 18.1093, 22.1229, 28.1203; июля 12.1074, 18.1212, 19.1213, 20.67, 25.1075; августа 5.1355, 10.1376, 17.921, 21.422, 23.68; сентября 1.1636, 12.796 и 1324; ноября 13.423, 29.1202; декабря 1.1459, 11.1425, 12.424 и 425, 15.1076, 17.1077, 28.1271.
- 1867** января 10.426, 11.1460, 22.427, 25.991; февраля 6.428, 7.992, 10.1461; марта 9.993, 29.429; апреля 12.1249; мая 1.1250, 16.1251, 18.1356, 19.1154, 26.1155, 29.430, 30.1252; июня 12.431, 16.1156 и 1357, 27.432, 30.1157 и 1358; июля 7.1158, 12.1253, 14.1359, 17.36, 18.1254, 21.1255, 23.1256, 28.1159; августа 2.1360, 4.1160, 6.433, 8.1257, 10.1258, 21.1259, 25.1260, 26.1261; сентября 2.1262, 5.1263, 8.1264, 10.1462, 16.1265, 19.1266, 26.1268; октября 2.1269; ноября 25.434 и 435; декабря 5.436, 7.1270, 27.437; 812 безъ мѣсяцъ и день.
- 1868** января 3.35, 24.922, 31.438; февраля 1.1621, 22.439, 24.1272, 29.440; марта 1.441, 3.1273, 14.442, 21.443, 24.1590; апреля 11.1078, 12.444 и 445, 16.446 и 1079, 25.1080, 27.447; мая 1.1081, 3.1274 и 1374, 5.448, 8.1082, 16.1083, 29.1084; июня 2.769, 7.1275, 12.1085, 13.929, 28.1086; июля 20.1276, 25.1011, 28.450, 31.451; августа 8.452, 16.453, 20.770, 24.454, 25.1591; сентября 17.455, 21.80 и 456; октября 5.457, 7.1463 и 1464, 8.81, 16.458, 19.771; ноября 1.204, 22.772 и 1592, 28.69 и 923; декабря 1.118 и 459, 7.1277, 10.773, 15.460, 21.1465.
- 1869** января 5.461, 8.1094, 19.774; февраля 5.1348, 9.462, 14.775, 18.924, 23.463; марта 2.464, 5.776, 6.70, 8.465, 11.466, 19.1012, 25.1278; апреля 2.468 и 469, 7.1095, 11.731, 28.1096; мая 3.470, 7.1466, 15.1097, 22.1098, 23.471, 30.472 и 1099; июня 14.473, 16.1100, 24.474 и 1593; июля 4.1101, 8.475, 10.1102, 17.71, 18.476, 19.1008, 20.1103, 26.477; августа 22.1104, 29.1167, 30.1279; сентября 2.76, 6.478, 8.1608, 11.77, 15.479, 23.1087, 25.1105, 27.1005; октября 10.481, 16.1106, 23.832, 30.1107; ноября 6.1340, 13.1108, 14.1280, 21.483 и 484; декабря 1.1109, 4.925, 13.485, 19.777 и 1110, 27.486.
- 1870** января 8.1194, 10.1195, 14.487, 15.933, 19.1609, 20.1468, 29.934, 31.935 и 936; февраля 4.1111, 8.937, 21.489, 22.1112; марта 1.1088, 4.763, 8.938, 9.1089, 11.490, 14.491, 16.1113, 18.33 и 492, 21.134; апреля 1.1114 и 1483, 3.1115, 4.493, 8.778, 16.1484, 29.1116; мая 2.135 и 1281, 6.1117, 8.494, 15.142, 17.1118, 29.205, 30.495, 31.939; июня 14.1119, 16.496 и 1161, 17.1282; июля 9.497, 10.1162, 14.1163, 15.498, 22.499, 25.1164, 31.500; августа 11.87 и 501, 23.1485; сентября 10.88, 19.502; октября 2.1283, 5.1120, 6.1619, 9.206, 503 и 1010, 12.1121, 13.504 и 1610, 17.1122, 1123 и 1315, 24.1124; ноября 3.1125, 5.1196, 7.506 и 1316, 8.828 и 940, 11.482, 508, 829 и 941, 13.942, 14.507, 19.1197, 20.893, 23.1126, 29.509; декабря 4.1127, 5.510, 9.1317, 15.1128, 16.943, 17.1198.
- 1871.** января 3.1318, 19.511, 29.1284, 30.512; февраля 9.944, 13.513, 15.1220, 16.514; марта 1.945, 5.1285, 8.119, 9.1129, 13.515, 15.1319, 18.1199, 25.1200, 30.516; апреля 3.1221, 4.1469, 5.1320, 19.1611, 21.946; мая 3.1130, 24.517; июня 4.120, 8.518; июля 5.811, 12.72, 22.207; августа 8.810, 9.75, 19.519, 25.520, 26.1470; сентября 5.930, 22.970, 24.948; октября 1.521 и 522, 13.208, 14.971, 21.1286; ноября 6.523, 8.1287, 11.972 и 1131, 16.73, 29.1132; декабря 14.524, 20.1133 и 1288.
- 1872** января 10.1134, 13.1471, 22.526, 23.1135, 24.1500; февраля 3.894, 21.1165, 25.1136; марта 16.34, 28.1289; апреля 7.1472, 11.1612, 19.1290; мая 9.209, 16.1291, 23.211 и 212; июня 15.975; июля 21.213; августа 3.214, 4.215, 18.949 и 1292, 21.216, 25.1618; сентября 9.217 и 950, 20.735 и 1137, 25.736; октября 2.1138, 15.129, 16.1139, 20.218, 27.219 и 737; ноября 3.220, 10.221, 29.1140; декабря 2.222 и 223, 12.1473, 13.1293, 20.130, 26.1006.
- 1873** января 8.1141, 11.738, 12.1294, 17.

1142, 19.224 и 952, 31.1143; февруария 9.225, 10.226; марта 2.739, 4.226, 6.1295, 9.143 и 732, 10.1474, 16.144, 23.740, 26.1144, 30.226; априлия 1.1145; мая 15.1375; юния 1.1146, 15.951, 16.779, 24.1003; юлия 6.741, 13.227, 25.228; августа 1.1147, 12.1148; септемврия 10.1296; октомврия 25.1297; ноемврия 4.797; декемврия 1.1149, 28.742.

1874 януария 7.602, 23.1150; марта 12.1321, 15.830 и 926, 16.1327; априлия 15.801; юния 15.229, 23.49; юлия 31.230; августа 2.1613, 16.1007, 22.895; септемврия 25.1614; октомврия 7.1151; ноемврия 3.1361; декемврия 10.1013, 12.1346.

1875 януария 7.1152, 17.231, 21.1153, 31.232; февруария 2.1369; марта 4.233, 16.1298, 21.1628; априлия 15.603, 19.234, 23.1347; мая 31.235; юния 4.1594, 19.1595, 21.236; юлия 25.98; августа 11.896, 22.1349; септемврия 1.1615; октомврия 20.813; декемврия 11.1299.

1876 януария 13.1201, 20.604; февруария 12.237, 14.780, 18.927, 24.237; марта 2.781; априлия 27.831 и 928; мая 23.1350, 28.1351; юния 1.1362, 29.782 и 783; ю-

лия 2.931, 3.1363, 8.1364, 19.238, 20.239, 25.1365, 29.240; августа 3.241, 6.242, 10.243, 24.244; септемврия 1.245, 3.246, 4.45, 10.247, 11.46, 17.248; октомврия 1.249, 8.250 и 251, 12.252, 15.253, 18.147, 19.254, 22.256, 23.255; ноемврия 7.1300, 8.258, 22.259, 24.1301; декемврия 6.260, 10.261, 13.262, 20.1302, 22.784.

1877 януария 3.263, 14.264, 28.265; февруария 11.266; марта 14.1303; мая 14.8, 23.1304; юния 6.1305, 30.268; юлия 3.269, 11.11, 18.89 и 270, 21.1306, 22.24, 23.271, 26.15, 30.272; августа 4.273, 6.16, 7.274, 8.276, 11.275, 13.277, 14.278 и 1207, 16.279, 280 и 281, 18.282, 20.953, 26.283, 31.284; септемврия 6.954, 21.90, 25.1208, 30.20; октомврия 3.21, 5.285 и 1307, 8.286 и 955, 11.17 и 287, 28.1366; ноемврия 13.91 и 288, 14.289 и 290, 13.92, 19.292, 27.291; декемврия 6.9, 10.94, 14.137, 16.1367, 22.1308, 2.95.

1878 януария 11.38, 15.1377, 19.1309; марта 18.1503; юния 17.1368; юлия 12.293; октомврия 16.294, 30.295; ноемврия 13.296, 30.1310.

764 безъ никаква дата.

IV. Дѣ е писано писмото.

Атина 1307, 1308, 1309.
Баня — Карловско, 1008.
Батакъ 793.
Бѣлградъ 35, 47, 136, 436, 728, 1223, 1224, 1225, 1226, 1227.
Берово — Кйостендилско, 1215.
Богдановка — орловска губерния въ Русия, 1368.
Боготъ — Свищовско, 91, 92, 93.
Болградъ 811.
Браила 983.
Брацигово 969.
Букурещъ 8, 34, 36, 80, 81, 200, 209, 211, 212, 215, 216, 220, 221, 223, 224, 225, 226, 227, 229, 231, 232, 234, 235, 236, 237, 243, 244, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 270, 271, 272, 273, 274, 276, 277, 278, 281, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 308, 311, 315, 316, 318, 321, 329, 332, 335, 337, 339, 342, 346, 348, 352, 353, 357, 362, 363, 365, 366, 378, 385, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 401, 402, 407, 409,

411, 414, 417, 418, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 431, 432, 437, 438, 439, 440, 442, 443, 445, 447, 448, 450, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 468, 469, 470, 473, 475, 477, 479, 481, 483, 484, 487, 490, 492, 493, 496, 501, 504, 506, 508, 511, 514, 516, 518, 524, 678, 723, 747, 821, 967, 1249, 1250, 1251, 1255, 1257, 1259, 1261, 1262, 1263, 1265, 1266, 1268, 1269, 1290, 1479, 1503, 1618.

Буюкдере 779.

Варна 813, 1253.

Велесь 1322.

Видинъ 777, 1228, 1229.

Виена 25, 43, 44, 245, 434, 435, 671, 718, 721, 823, 1169, 1170, 1172, 1181, 1183, 1184, 1186, 1187, 1188, 1242, 1271.

Враня 1505, 1591, 1593.

Враца 562, 563, 792, 847, 851, 856, 864, 866, 867, 869, 870.

Габрово 85, 749, 1494.

Галацъ 152, 153, 154, 155, 157, 158, 160, 161, 162, 166, 168, 169, 171, 173, 174, 204, 355, 677, 1010.

Горни Студень 17, 21, 90.

Гюргево 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 1501.

Дари-дере, въ Родопитъ, 1014.

Дермендере—Пловдивско, 764.

Дрезденъ, 6.

Едрене, 111, 112, 113, 114, 115 116, 351, 371, 373, 769, 770, 771, 773, 774, 775, 776, 776, 876, 877, 878, 881, 882, 884, 970, 971, 972, 973, 1016, 1017, 1018, 1019, 1020, 1021, 1022, 1023, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1034, 1035, 1036, 1037, 1038, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1044, 1045, 1046, 1047, 1048, 1049, 1050, 1058, 1059, 1060, 1061, 1062, 1063, 1064, 1065, 1066, 1068, 1070, 1076, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1100, 1101, 1102, 1103, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1111, 1112, 1113, 1114, 1115, 1116, 1117, 1118, 1119, 1120, 1121, 1123, 1125, 1126, 1127, 1129, 1130, 1131, 1132, 1133, 1134, 1135, 1136, 1137, 1138, 1139, 1140, 1141, 1142, 1143, 1144, 1145, 1146, 1147, 1148, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1231, 1232, 1340, 1341, 1342, 1370, 1421, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636.

Казанлъкъ, 128, 129, 130, 943, 944, 945, 946, 947, 948.

Калоферъ, 50, 51, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 83, 84, 841, 842, 843, 845, 1204, 1330, 1331, 1332, 1333, 1334, 1338.

Карлово, 138, 148, 149, 150, 151, 176, 177, 178, 179, 181, 182, 184, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 205, 207, 214, 228, 495, 497, 498, 499, 519, 520, 963, 1080, 1327.

Киевъ, 5, 839, 1352, 1353.

Кйостендилъ, 965, 1585.

Клисура — Карловско, 809.

Копривщица, 1, 18, 41, 98, 529, 533, 545, 546, 247, 548, 549, 550, 551, 552, 555, 577, 558, 559, 560, 561, 571, 572, 573, 575, 576, 596, 598, 602, 603, 604, 607, 608, 609, 610, 629, 669, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 759, 835, 836, 837, 1166, 1190, 1191, 1192, 1193, 1194, 1197, 1198, 1199, 1200, 1201, 1238, 1240, 1241, 1360.

Корфу, 1304, 1305.

Кромъ — орловска губерния въ Русия, 1366, 1367.

Кърджаларъ, 131, 132.

Ловечъ, 1209.

Ломъ, 709.

Малко Габрово — Скеченско, 1013.

Москва, 49, 327, 328, 343, 658, 660, 672, 676, 679, 681, 686, 689, 690, 695, 696, 697, 699, 700, 702, 816, 818, 826, 929, 975, 976, 977, 1006, 1007, 1051, 1053, 1054, 1055, 1246, 1345, 1597, 1598.

Мустафа Паша, 117, 118, 119, 120.

Муханово — орловска губерния въ Русия, 1365.

Мюнхенъ, 226.

Одеса, 19, 46, 79, 123, 124, 125, 165, 167, 170, 364, 430, 534, 535, 536, 537, 538, 540, 541, 542, 543, 544, 564, 565, 566, 581, 589, 675, 683, 684, 685, 687, 712, 833, 834, 978, 1004, 1093, 1239, 1256, 1362, 1363, 1364, 1374, 1481.

Олтеница — Влашко, 78.

Орѣхово — Рахово, 859, 861.

Пазарджикъ в. Татаръ Пазарджикъ.

Панагюрище, 48, 1599.

Перушица, 803, 804, 805, 806, 840, 1057.

Петербургъ, 159, 306, 307, 309, 310, 313, 314, 317, 319, 320, 322, 323, 324, 325, 326, 330, 331, 333, 334, 336, 338, 340, 341, 578, 579, 580, 639, 640, 641, 642, 644, 646, 648, 649, 651, 653, 654, 656, 657, 662, 664, 665, 667, 670, 711, 716, 717, 719, 720, 722, 744, 745, 748, 758, 760, 815, 817, 819, 820, 1171, 1173, 1270, 1343, 1347, 1371, 1372, 1373, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1475, 1476, 1478.

Пирдопъ, 765.

Пиротъ, 743.

Плѣвень, 527, 871, 949, 950, 951, 952, 974, 1237.

Пловдивъ, 4, 7, 12, 22, 23, 31, 33, 37, 38, 54, 55, 83, 86, 96, 110, 120, 134, 135, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 180, 183, 185, 203, 206, 208, 213, 217, 218, 219, 222, 347, 349, 350, 372, 374, 375, 376, 377, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 386, 400, 403, 404, 405, 406, 408, 410, 412, 413, 419, 420, 441, 444, 446, 452, 453, 471, 472, 476, 478, 482, 485, 486, 488, 489, 491, 494, 500, 503, 507, 509, 510, 512, 513, 515, 517, 521, 522, 523, 526, 528, 556, 583, 584, 585, 591, 593, 594, 595, 599, 600, 601, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 628,

630, 631, 632, 633, 634, 635, 636,	1519, 1520, 1522, 1523, 1524, 1525,
637, 643, 645, 647, 650, 655, 659,	1527, 1530, 1533, 1535, 1536, 1537,
661, 663, 666, 668, 680, 691, 693,	1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544,
694, 698, 701, 708, 713, 725, 726,	1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550,
727, 729, 731, 732, 736, 737, 738,	1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556,
739, 740, 741, 742, 746, 762, 763,	1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562,
766, 767, 768, 772, 778, 786, 794,	1563, 1565, 1567, 1568, 1569, 1570,
795, 797, 799, 800, 801, 807, 808,	1571, 1572, 1573, 1575, 1576, 1586,
810, 814, 822, 824, 825, 827, 828,	1587, 1588, 1589, 1590, 1592, 1595,
829, 830, 831, 848, 849, 850, 852,	Сопотъ, 2, 785, 787, 788, 1234, 1235,
853, 855, 857, 858, 860, 862, 863,	1236.
865, 868, 879, 880, 883, 885, 887,	София, 100, 101, 102, 703, 704, 705,
887, 888, 891, 892, 893, 894, 898,	706, 707, 1244, 1245, 1361, 1369,
901, 903, 941, 958, 959, 979, 980,	1596, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615.
981, 996, 1000, 1052, 1056, 1067,	Стара Загора, 1384, 1385, 1386, 1388,
1069, 1071, 1072, 1073, 1074, 1077,	1389, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397,
1078, 1083, 1086, 1089, 1090, 1099,	1398, 1399, 1400, 1401, 1402, 1403,
1104, 1122, 1124, 1128, 1154, 1155,	1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410,
1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161,	1411, 1413, 1415, 1416, 1417, 1418,
1162, 1163, 1164, 1165, 1167, 1168,	1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427,
1175, 1178, 1179, 1180, 1182, 1185,	1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433,
1189, 1195, 1196, 1202, 1203, 1210,	1434, 1435, 1436, 1437, 1438, 1439,
1217, 1218, 1220, 1221, 1222, 1230,	1440, 1441, 1442.
1243, 1247, 1272, 1275, 1287, 1296,	Стрѣлча, 802.
1315, 1316, 1317, 1318, 1319, 1320,	Татаръ Пазарджикъ, 99, 103, 104, 105,
1321, 1339, 1348, 1349, 1350, 1351,	106, 107, 108, 109, 832, 902, 914,
1354, 1355, 1356, 1357, 1358, 1359,	915, 916, 917, 918, 919, 920, 921,
1376, 1404, 1412, 1414, 1467, 1482,	922, 923, 924, 925, 926, 927, 928,
1484, 1486, 1488, 1498, 1502, 1504,	994, 995, 997, 998, 999, 1001, 1002,
1508, 1511, 1521, 1526, 1528, 1529,	1003, 1005, 1006.
1531, 1534, 1538, 1564, 1566, 1574,	Трѣвна, 791.
1577, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583,	Гулча, 1207, 1208, 1329.
1584, 1594, 1600, 1602, 1607, 1617,	Търново, 13, 15, 16, 26, 28, 29, 30, 32,
1620, 1648.	89, 345, 419, 714, 715, 789, 790, 844,
Прага, 230, 233, 733, 734, 930, 931,	953, 954, 955, 1306, 1323, 1443, 1444,
1176, 1177.	1445, 1446, 1447, 1487.
Прилѣпъ, 966.	Узунджово, 27, 480, 502, 735, 761, 854,
Рагуза, 730.	1336, 1390, 1391, 1392, 1419, 1420.
Радомиръ, 1608, 1609, 1610.	Улмень—Влашко, 433, 451, 474.
Рахово в. Орѣхово.	Халки, 88, 240, 241, 242, 793.
Русчукъ, 344, 582, 1448, 1449, 1450,	Харковъ, 1005.
1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456,	Хасково, 932, 933, 934, 935, 936, 937,
1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462,	938, 939, 940, 942, 982.
1463, 1464, 1465, 1466, 1468, 1469,	Цариградъ, 3, 39, 40, 42, 44, 45, 82,
1470, 1471, 1472, 1473, 1474.	87, 123, 163, 164, 172, 201, 202, 238,
Самоковъ, 897, 899, 900, 904, 905,	239, 354, 356, 358, 359, 360, 361,
906, 907, 908, 909, 910, 911, 912,	367, 368, 369, 415, 530, 531, 532,
913, 964, 1015, 1211, 1212, 1325,	567, 568, 569, 570, 574, 577, 586,
1326, 1495, 1496, 1497, 1499, 1601,	587, 588, 590, 597, 597, 605, 606,
1603, 1604, 1605, 1606.	682, 688, 724, 780, 781, 782, 783,
Сатъбегъ — Пловдивско, 710.	784, 796, 838, 846, 872, 873, 875,
Свакийой, — Пловдивско, 547.	886, 889, 890, 895, 956, 957, 960,
Свищовъ, 9, 10, 20, 94, 95, 199, 268,	961, 962, 1009, 1011, 1012, 1075,
269, 275, 279, 280, 282, 283, 1335,	1079, 1081, 1082, 1084, 1085, 1087,
1337, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493,	1088, 1091, 1092, 1174, 1219, 1233,
1500.	1248, 1252, 1254, 1258, 1260, 1264,
Симферополь — Русия, 1383.	1267, 1273, 1274, 1276, 1277, 1278,
Скопие, 1216, 1506, 1507, 1509, 1510,	1279, 1280, 1281, 1282, 1283, 1284,
1512, 1513, 1514, 1516, 1517, 1518,	1285, 1286, 1288, 1289, 1291, 1292,

1293, 1294, 1295, 1297, 1298, 1299, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642,
 1300, 1301, 1302, 1303, 1310, 1311, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647.
 1312, 1313, 1314, 1324, 1328, 1344, Чирпанъ, 812, 1375.
 1346, 1377, 1532, 1578, 1616, 1619, Щипъ, 1483, 1485.

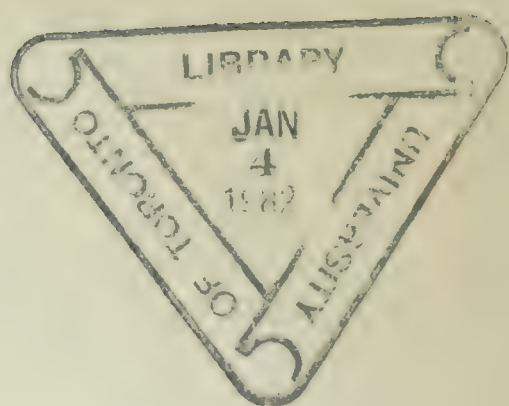
V. Писма писани отъ Н. Герова.

1, 4, 7, 9, 10, 11, 12, 20, 22, 23, 27,	698, 701, 708, 712, 713, 716, 717,
31, 34, 41, 54, 55, 83, 86, 94, 95, 96,	719, 720, 722, 723, 724, 725, 726,
97, 110, 122, 123, 124, 125, 126, 127,	727, 729, 731, 732, 735, 736, 737,
134, 135, 139, 140, 141, 142, 143, 144,	738, 739, 740, 741, 742, 744, 745,
159, 163, 164, 165, 167, 170, 172,	746, 758, 760, 761, 762, 766, 767,
180, 183, 185, 202, 203, 205, 206,	768, 772, 778, 783, 786, 794, 795,
207, 208, 213, 214, 217, 218, 219,	797, 801, 814, 815, 817, 819, 820,
222, 228, 238, 239, 240, 241, 242,	821, 822, 824, 825, 827, 828, 829,
269, 275, 279, 280, 282, 283, 306,	830, 848, 849, 850, 852, 853, 854,
306, 307, 309, 310, 313, 314, 317,	855, 857, 858, 860, 862, 863, 865,
319, 320, 322, 323, 324, 325, 326,	868, 879, 880, 883, 885, 887, 888,
327, 328, 330, 331, 333, 334, 336,	891, 892, 893, 894, 898, 901, 903,
338, 340, 341, 343, 344, 345, 347,	941, 958, 959, 978, 979, 980, 981,
349, 350, 351, 354, 356, 358, 359,	996, 1000, 1052, 1056, 1057, 1069,
360, 361, 364, 467, 368, 869, 371,	1071, 1072, 1073, 1074, 1077, 1078,
372, 373, 374, 375, 376, 377, 379,	1080, 1083, 1086, 1089, 1090, 1099,
380, 381, 382, 383, 384, 386, 400,	1104, 1122, 1124, 1128, 1171, 1173,
403, 404, 405, 406, 408, 410, 412,	1174, 1175, 1178, 1179, 1180, 1182,
413, 415, 416, 419, 420, 430, 441,	1185, 1195, 1196, 1202, 1203, 1210,
444, 446, 449, 452, 453, 467, 471,	1217, 1218, 1219, 1220, 1221, 1222,
472, 476, 478, 480, 482, 485, 486,	1230, 1233, 1243, 1247, 1249, 1250,
488, 489, 491, 494, 495, 897, 498,	1251, 1253, 1255, 1257, 1259, 1261,
499, 500, 502, 503, 505, 507, 509,	1262, 1263, 1265, 1266, 1268, 1269,
510, 512, 513, 515, 517, 519, 520,	1270, 1271, 1272, 1275, 1287, 1290,
521, 522, 523, 525, 526, 528, 530,	1296, 1315, 1315, 1316, 1317, 1318,
531, 534, 535, 536, 537, 538, 539,	1319, 1320, 1321, 1328, 1336, 1339,
540, 541, 542, 543, 544, 556, 564,	1343, 1344, 1354, 1355, 1404, 1412,
565, 566, 578, 579, 580, 581, 582,	1467, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479,
583, 584, 585, 587, 588, 589, 590,	1480, 1481, 1482, 1484, 1486, 1488,
591, 592, 593, 594, 595, 599, 600,	1498, 1508, 1511, 1521, 1526, 1528,
601, 639, 640, 641, 642, 644, 646,	1529, 1531, 1534, 1538, 1564, 1566,
648, 649, 651, 653, 654, 656, 657,	1574, 1577, 1594, 1598, 1600, 1600,
658, 660, 662, 664, 665, 667, 670,	1602, 1607, 1617, 1620, 1637, 1638,
674, 675, 677, 678, 680, 682, 683,	1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644,
684, 685, 687, 688, 691, 693, 694,	1645, 1646, 1648.

VI. Писма съ данни за биографията на Н. Герова.

1, 11, 18, 19, 25, 35, 94, 96, 97, 103,	528, 531, 534, 535, 536, 538, 540,
105, 106, 124, 126, 127, 146, 151,	542, 544, 545, 564, 566, 571, 572,
152, 157, 158, 161, 162, 163, 165,	576, 581, 582, 583, 587, 588, 589,
167, 170, 172, 179, 180, 182, 183,	590, 592, 593, 599, 611, 612, 630,
184, 187, 195, 196, 201, 202, 205,	631, 633, 634, 643, 682, 683, 684,
209, 251, 265, 266, 367, 297, 298,	687, 696, 698, 699, 700, 703, 704,
303, 304, 316, 317, 320, 321, 324,	724, 725, 743, 744, 755, 849, 929,
325, 327, 338, 341, 344, 345, 347,	932, 967, 974, 1059, 1069, 1071, 1072,
349, 350, 351, 354, 355, 358, 360,	1131, 1135, 1136, 1155, 1210, 1236,
361, 367, 371, 372, 375, 377, 379,	1250, 1267, 1268, 1269, 1371, 1372,
406, 411, 422, 430, 433, 437, 449,	1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383,
466, 485, 499, 500, 507, 509, 510,	1479, 1481, 1504.
512, 513, 517, 520, 521, 526, 527,	

**PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET**

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

DR
83
-2
G4A2
1911
Kn.1

UTL AT DOWNSVIEW

D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 11 05 20 06 010 6